

DAWNI PISARZE POLSCY
od początków piśmiennictwa do
Młodej Polski
Tom 5, U-Ż
uzupełnienia, indeksy

Digitalizacja przeprowadzona w ramach zadania „Cyfrowe zasoby dokumentacji literatury polskiej w wolnym dostępie” realizowanego przez Fundację Akademia Humanistyczna w partnerstwie z Instytutem Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk i Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

DAWNI PISARZE POLSCY

od początków piśmiennictwa
do Młodej Polski

przewodnik biograficzny
i bibliograficzny

Fundacja
Akademia
Humanistyczna

U-Ż

tom piąty

<http://rcin.org.pl>

Przewodnik biograficzny i bibliograficzny *Dawni pisarze polscy* jest obszernym kompendium informacyjnym w zakresie dziejów literatury polskiej od jej początków po rok 1918. W głównym swym zrębie przewodnik składa się z sylwetek pisarzy; obejmują one krótki, faktograficznie ujęty biogram, bibliografię podmiotową oraz wybór bibliografii przedmiotowej. Oprócz pisarzy w ścisłym tego słowa znaczeniu uwzględniono pewną liczbę badaczy literatury i krytyków literackich. Przewodnik obejmuje też ponad 50 haseł utworów anonimowych (np. „Bogurodzica”, „Kazania świętokrzyskie”), opracowanych w podobny sposób, jak hasła osobowe. Całość przewodnika to około 1300 haseł. Przewodnik przeznaczony jest zarówno dla badaczy historii literatury polskiej, jak i dla szerszych kręgów odbiorców: nauczycieli akademickich i szkolnych, studentów, księgarzy, wydawców, bibliotekarzy, krytyków literackich oraz wszystkich zainteresowanych literaturą polską.

Tom1 (A-H) zawiera 359 haseł

Tom 2 (I-Me) zawiera 320 haseł

Tom 3 (Mia-R) zawiera 276 haseł

Tom 4 (S-T) zawiera 192 hasła

Tom 5 (U-Ż) zawiera 157 haseł, uzupełnienia

i indeksy

**DAWNI
PISARZE
POLSCY**

DAWNI PISARZE POLSCY

od początków piśmiennictwa
do Młodej Polski

przewodnik biograficzny
i bibliograficzny

tom piąty

U-Ż

uzupełnienia • indeksy

Fundacja

Akademia Humanistyczna

Warszawa 2004

Z prac Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk

Praca zainicjowana przez JAROSŁAWA MACIEJEWSKIEGO

Koordinacja całości

ROMAN LOTH

Redaktorzy działów:

piśmiennictwo staropolskie **TADEUSZ WITCZAK**

literatura oświecenia **ELŻBIETA ALEKSANDROWSKA**

literatura romantyzmu **ZOFIA TROJANOWICZOWA**

literatura pozytywizmu i Młodej Polski **JAROSŁAW MACIEJEWSKI** (do roku 1987),

następnie **WIESŁAWA ALBRECHT-SZYMANOWSKA**

Autorzy haseł tomu V

WIESŁAWA ALBRECHT-SZYMANOWSKA (W.A.-SZ.), ELŻBIETA ALEKSANDROWSKA (E.A.),

HALINA GACOWA (H.G.), ANNA POLAKOWSKA (A.P.), IZABELLA TERESIŃSKA (I.T.),

TADEUSZ WITCZAK (T.W.), MICHAŁ WITKOWSKI (M.W.).

Autorki indeksów

Indeks tytułów **MARIOLA MAŁECKA**

Indeks nazwisk **OLGA KLECEL**

Tytuł dotowany przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu

© Copyright by Fundacja Akademia Humanistyczna, 2004

ISBN 83-02-07524-8 t. 1-4; ISBN 83-89348-28-4

<http://rcin.org.pl>

WYKAZ SKRÓTÓW

a.	– akt, acte	b.r.	– bez roku
adm.	– administracja	bułg.	– bułgarski
AGAD	– Archiwum Główne Akt Dawnych	Bydg.	– Bydgoszcz, bydgoski
akc.	– akcesja	cd.	– ciąg dalszy
ang.	– angielski	chorw.	– chorwacki
anonim.	– anonimowo, anonimowy	codz.	– codzienny
antropol.	– antropologiczny	cz.	– część
antydat.	– antydatowany	Czart.	– Czartoryskich
arab.	– arabski	czasop.	– czasopismo
arch.	– archiwalny, archiwum, archiv, archive	czes.	– czeski
archeol.	– archeologiczny	d.	– der (des), die (der), das
ark.	– arkusz	dat.	– datowany
art.	– artykuł	dedyk.	– dedykacja, dedykowany
artyst.	– artystyczny	defekt.	– egzemplarz uszkodzony, egzemplarz z defektem
AU	– Akademia Umiejętności	demokrat.	– demokratyczny
autorec.	– autorecenzja	dod.	– dodatek
b.	– były	dolnołuż.	– dolnołużycki
balt.	– bałtycki	dom.	– domowy
b.d.	– bez daty	dot.	– dotyczący, dotyczy
Bd	– Band	dram.	– dramatyczny
białorus.	– białoruski	druk.	– drukarnia, drukarz, drukował, drukowany
białostoc.	– białostocki	duń.	– duński
bibl.	– biblioteczka, biblioteczny, biblioteka, bibliotheca	dwutyg.	– dwutygodnik
Bibl. Raperswil.	– Biblioteka Muzeum Narodowego w Raperswilu	dydakt.	– dydaktyczny
bibliogr.	– bibliografia, bibliograficzny	dyr.	– dyrekcja, dyrektor
biogr.	– biograficzny	dż.	– dział
biul.	– biuletyn	dzien.	– dziennik
bl.	– błogosławiony	ed.	– edycja, edytor
b.m.	– bez miejsca	egz.	– egzemplarz
b.m.r.	– bez miejsca i roku	egz. defekt.	– egzemplarz z defektem
BN	– <i>Biblioteka Narodowa</i> (seria wydawnicza)	ekran.	– ekranizacja
BPP	– <i>Biblioteka Pisarzy Polskich</i> (seria wydawnicza)	enc.	– encyklopedia, encyklopedyczny
		esper.	– esperanto

WYKAZ SKRÓTÓW

estoń.	– estoński	klas.	– klasyczny
Estr.	– Estreicher: Bibliografia polska	konspir.	– konspiracyjny
etnogr.	– etnograficzny	koresp.	– korespondencja
f.	– für	kórn.	– kórnicki
fasc.	– fasciculus	Kr.	– Kraków, krakowski
filol.	– filologia, filologiczny	kraj.	– krajowy
filoz.	– filozofia, filozoficzny	Kras.	– Krasińskich
fiń.	– fiński	kron.	– kronika
fiz.	– fizyczny	król.	– królewski
flaman.	– flamandzki	krypt.	– kryptonim
fot.	– fotografia	kryt.	– krytyczny
fotoofs.	– fotooffsetowy	ks.	– księga (w numeracji); ksiądz; książę (w tytułach lub dedykacjach)
fototyp.	– fototypiczny	księg.	– księgarski
fragm.	– fragment	KUL	– Katolicki Uniwersytet Lubelski
franc.	– francuski	kult.	– kulturalny
gaz.	– gazeta	kur.	– kurier
gen.	– general	kwart.	– kwartalnik
geogr.	– geograficzny	I.	– lata; liber
geolog.	– geologiczny	lek.	– lekarski
gimn.	– gimnazjum	lit.	– literacki, literatura
gosp.	– gospodarczy	litew.	– litewski
górnoluz.	– górnołużycki	LP	– <i>Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny</i> . T. 1–2. Wwa 1984–85
grec.	– grecki	lubel.	– lubelski
hebr.	– hebrajski	Lubl.	– Lublin
hist.	– historyczny, historia	lubus.	– lubuski
historycznolit.	– historycznoliteracki	lud.	– ludowy
hispz.	– hiszpański	Lw.	– Lwów, lwowski
holend.	– holenderski	łac.	– łaciński
homogr.	– homograficzny	lotew.	– lotewski
hum.	– humanistyczny	łódz.	– łódzki
IBL	– Instytut Badań Literackich	łuź.	– lużycki
ilustr.	– ilustracja, ilustrował, ilustrowany	m.	– miasto
inc.	– incipit	małopol.	– małopolski
inf.	– informacja	mat.	– matematyczny
insc.	– inscenizacja, inscenizował	mater.	– materiał
irlandz.	– irlandzki	maz.	– mazowiecki
IS PAN	– Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk	med.	– medycyna, medyczny
Jagiel.	– Jagielloński	mies.	– miesięcznik, miesięczny
jap.	– japoński	międzynar.	– międzynarodowy
jr	– junior	mł.	– młodszy
jęz.	– język	monogr.	– monografia, monograficzny
język.	– językowy	muzycz.	– muzyczny
językozn.	– językoznawczy	nadb.	– nadbitka
jęw.	– jak wyżej	nakł.	– nakład
k.	– karta	nar.	– narodowy
Kat.	– Katowice	nast.	– następny
kat.	– katowicki	nauk.	– naukowy
katal.	– kataloński	nawiąz.	– nawiązanie
katol.	– katolicki	niedruk.	– niedrukowany
kinematogr.	– kinematograficzny	niem.	– niemiecki

nieogl.	– nieogłoszony	przedr.	– przedruk, przedrukował
niepodp.	– niepodpisany	prześl.	– przegląd
nieukończ.	– nieukończony	przejrz.	– przejrzał, przejrzany
niewyd.	– niewydany	przekł.	– przekład
niewyst.	– niewystawiony	przew.	– przewodnik
NK	– <i>Bibliografia literatury polskiej „Nouy Korbut”</i> . T. 1–9, 11–18. Wwa 1964–99	przyj.	– przyjaciel
nn.	– następne	przyyp.	– przypis
norw.	– norweski	przyr.	– przyrodnicy
o.	– ojciec	pseud.	– pseudonim
odb.	– odbitka	PTPN	– Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
oddz.	– oddział	publ.	– publiczny
ogł.	– ogłosił, ogłoszenie, ogłoszony	r.	– rok
opol.	– opolski	R.	– rocznik (w numeracji)
oprac.	– opracował, opracowanie	Racz.	– Raczyńskich
ord.	– ordynacja	radz.	– radziecki
Orgel.	– Orgelbranda	r.b.	– rok bieżący
orient.	– orientalistyczny	rec.	– recenzja
oryg.	– oryginal	red.	– redagował, redakcja, redaktor
osob.	– osobno, osobny	Ref.	– Reformacja
Ossol.	– Ossolineum, Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich	reż.	– reżyser, reżyserował, reżyserski
oświat.	– oświatowy	rkps, rkpsy	– rękopis, rękopisy
PAL	– Polska Akademia Literatury	rob.	– robotniczy
pam.	– pamiętnik; pamiątkowy	Rocz.	– Rocznik (w tytule)
PAN	– Polska Akademia Nauk	rodz.	– rodzinny
państw.	– państwowy	ros.	– rosyjski
PAU	– Polska Akademia Umiejętności	rozdz.	– rozdział
PCK	– Polski Czerwony Krzyż	rozpr.	– rozprawa, rozprawy
pedag.	– pedagogiczny	rozszerz.	– rozszerzony
Petersb.	– Petersburg, petersburski	rubr.	– rubryka
pierwodr.	– pierwodruk	rum.	– rumuński
pocz.	– początek	rus.	– ruski
podp.	– podpisany	rzesz.	– rzeszowski
pol.	– polski	s.	– strona
polem.	– polemika	S.	– seria (w opisie bibliograficznym)
polit.	– polityczny	serb.	– serbski
polon.	– polonistyczny, polonistyka	serb.-chorw.	– serbsko-chorwacki
poł.	– połowa	SJ	– Societas Jesu
pom.	– pomorski	skrót.	– skrócony
popoł.	– popołudniowe	śląwist.	– śląwistyczny
popr.	– poprawiony	słowac.	– słowacki
por.	– poranny	słoweń.	– słoweński
portug.	– portugalski	socjol.	– socjologiczny
poszerz.	– poszerzone	spec.	– specjalny
pow.	– powiat	społ.	– społeczny
powiel.	– powielony	spr.	– sprawozdanie
powst.	– powstał, powstanie	sprost.	– sprostowanie
powsz.	– powszechny	staropol.	– staropolski
poz.	– pozycja	streszcz.	– streszczenie
Pozn.	– Poznań, poznański	st. st.	– starego stylu (w datowaniu)
prasozn.	– prasoznawczy	SWPP I–II	– <i>Słownik współczesnych pisarzy polskich</i> . [S. II]. T. 1–4. Wwa 1963–66; S. II. T. 1–3. Wwa 1977–80
prwdr.	– pierwodruk	sygn.	– sygnatura
pryw.	– prywatny	szk.	– szkolny

WYKAZ SKRÓTÓW

szp.	– szpalta	v.	– verso
szwedz.	– szwedzki	vol.	– volumen
śl.	– śląski	w.	– wiek; wiersz; wers
święt.	– święteczny	warsz.	– warszawski
t.	– tom	węgier.	– węgierski
tatar.	– tatarski	wiad.	– wiadomość, wiadomości
teatr.	– teatralny	wiecz.	– wieczorny
teolog.	– teologiczny	wielkopol.	– wielkopolski
teoretycznolit.	– teoretycznoliteracki	Wil.	– Wilno, wileński
tłum.	– tłumaczenie, tłumaczony, tłumaczył	wilan.	– wilanowski
Tor.	– Toruń, toruński	właśc.	– właściwie
tow.	– towarzystwo	włos.	– włoski
tryb.	– trybuna	woj.	– województwo
tur.	– turecki	Wr.	– Wrocław, wrocławski
TV	– telewizyjny, telewizja	WSP	– Wyższa Szkoła Pedagogiczna
tyg.	– tygodnik, tygodniowy	współcz.	– współczesny
typogr.	– typograficzny	współprac.	– współpracował, współpracownik
tyt.	– tytuł, tytułowy	współtłum.	– współtłumaczył, współtłumacz
u.	– und	współwyd.	– współwydany, współwydawca
UAM	– Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	wszechpol.	– wszechpolski
UG	– Uniwersytet Gdański	Wwa	– Warszawa
UJ	– Uniwersytet Jagielloński	wych.	– wychowanie, wychowawczy
UJK	– Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie	wyd.	– wydał, wydanie, wydany
ukr.	– ukraiński	wydawn.	– wydawnictwo, wydawniczy
UŁ	– Uniwersytet Łódzki	wydz.	– wydział
UMCS	– Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	wygl.	– wygląszoney
UMK	– Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	wyj.	– wyjątek
UNC	– Universitas Nicolai Copernici	wyst.	– wystawienie, wystawiony
uniw.	– uniwersytecki, uniwersytet	z.	– zeszyt (w numeracji czasopism); zum, zur
ur.	– urodzony	zach.	– zachodni
urzęd.	– urzędowy	zagr.	– zagraniczny
USB	– Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie	zbior.	– zbiorowy
UŚl.	– Uniwersytet Śląski w Katowicach	zdefekt.	– zdefektowany
UW	– Uniwersytet Warszawski	Zesz.	– Zeszyt (w tytule)
UWr.	– Uniwersytet Wrocławski	ZLP	– Związek Literatów Polskich
uzup.	– uzupełnił, uzupełniony	zm.	– zmarł
		zmien.	– zmieniony
		zniszcz.	– zniszczony
		zob.	– zobacz
		ZZLP	– Związek Zawodowy Literatów Polskich
		żyd.	– żydowski

U

UJEJSKI Kornel 1823–1897

Urodzony 12 września 1823 we wsi Beremiany na Podolu (pow. czortkowski), w rodzinie szlacheckiej; syn Erazma i Ludwiki z Wolańskich. Od 1833 przez kilka lat uczył się w bazylianów w Buczaczu. Nauki gimnazjalne odbywał we Lwowie, kończył je pod kierunkiem prywatnych nauczycieli. We Lwowie mieszkał na stacji, później w niedalekim Dawidowie, majątku wydzierżawionym przez jego rodziców w 1839. Uczestniczył w działalności kulturalnej środowiska lwowskiego. Zawarł znajomość z Józefem i Aleksandrem (Leszkiem) Dunin Borkowskimi. Nawiązał bliskie stosunki z grupą młodych literatów skupionych wokół *Dziennika Mów Paryskich* (1840–48), m.in. z Józefem Dzierzkowskim, Dominikiem Magnuszewskim i Augustem Bielowskim. Zaprzyjaźnił się serdecznie z Karolem Szajnochą. Bywał na wieczorach literackich u Adama Klodzińskiego, dyrektora Ossolineum. Odznaczał się wielką muzykalnością, grał dobrze na fortepianie i komponował nawet drobne utwory muzyczne. W latach późniejszych w swoich poezjach nawiązywał bezpośrednio do muzyki wielkich kompozytorów („Tłumaczenia Szopena i Beethovena”, zob. poz. 13). Debiutował w 1844 wierszem „Gdyby ty moja była, aniele!”, opublikowanym w *Dzienniku Mów Paryskich* (nr 18; z pismem tym współpracował do 1848). W 1844 odwiedził Warszawę, gdzie w środowisko literackie wprowadził go Kazimierz Władysław Wójcicki. Poznał tu Wilkońskich, Łuszczewskich i Teofila Lenartowicza. Z Warszawy pojechał do Puław, był też w Czarnolesie i na grobie Jana Kochanowskiego w Zwoleniu. Po powrocie do Dawidowa napisał poemat patriotyczny „Maraton”, odczytany na jednym z wieczorów literackich u A. Klodzińskiego. Utwór ten, niezwykle popularny, krążył w licznych odpisach, zanim ukazał się w druku w 1847. W 1845–46 U. mieszkał przeważnie w Lubszy, wsi w powiecie brzeżańskim nabytej przez jego rodziców. Okresowo przebywał we Lwowie i w Czortkowie u Wróblewskich. Brał udział w pracy konspiracyjnej przygotowującej powstanie zbrojne. Najbardziej znanym i cenionym jego utworom z tego okresu był „Chorał z roku 1846” (inc.: Z dymem pożarów...), śpiewany podczas manifestacji patriotycznych, szczególnie często w okresie powstania styczniowego. W polowie 1847 U. wyjechał przez Cieplice, Wrocław, Niemcy i Belgię do Paryża. W Brukseli poznał Jo-

achima Lelewela. W Paryżu studiował jako wolny słuchacz w Collège de France i na Sorbonie. Zapisal się też do Klubu Polskiego oraz zawierał liczne znajomości w kołach emigracyjnych. Poznał Adama Mickiewicza, Bohdana Zaleskiego, Fryderyka Chopina i Juliusza Słowackiego, z którym się zaprzyjaźnił. W 1847 otrzymał od niego wiersz „Do Autora Skarg Jeremiego”, na który odpowiedział wierszem „Do Autora Kordiana”. W 1848 przeżył w Paryżu rewolucję lutową; w tymże roku powrócił do kraju. We Lwowie wstąpił do Legii Akademickiej. Tamże wygłosił odczyt publiczny „O ojczyźnie prelekcja pierwsza”, opublikowany w *Tygodniku Polskim* (1848 nr 43; z pismem tym współpracował przez kilka miesięcy). W 1849 ożenił się z Henryką Komorowską i zamieszkał w Pawłowic (pow. zloczowski), majątku swoich teściów. W 1854 przeniósł się wraz z rodziną do wydzierżawionej wioski Podlipce pod Zloczowem. Tu gościł często zaprzyjaźnionych literatów, m.in. Mieczysława Romanowskiego. W 1854–60 stale współpracował z lwowskim *Dziennikiem Literackim*. Z powodu nieudanego małżeństwa wyprowadził się z domu i od lipca 1857 przebywał przez rok u swego przyjaciela Mieczysława Pawlikowskiego w Medyce. W 1858 wydzierżawił wieś Zubrzę pod Lwowem i mieszkał tu do 1860. Wyjeżdżał kilkakrotnie za granicę. Od Zygmunta Szczęsnego Felińskiego otrzymał na pamiątkę ze spuścizny po Słowackim fragmenty autografu „Króla-Ducha”, które później dzielił na poszczególne kartki i rozdał bliskim i znajomym. Część z nich zaginęła bezpowrotnie. W 1860 ogłosił w *Dzienniku Literackim* cykl „Listy spod Lwowa”. Napiętnował tu m.in. kilku znanych literatów za opublikowanie wiernopoddańczego „Albumu wileńskiego”, wydanego dla uczczenia pobytu cara Aleksandra II w Wilnie, oraz zamieścił głośny artykuł krytykujący twórczość Wincentego Pola po 1848, zwłaszcza jego odejście od zasad demokratycznych oraz ugodowość wobec zaborców. Z powodu tych wystąpień był ostro atakowany przez przedstawicieli środowiska konserwatywnego. We wrześniu 1860 wyjechał do Rumunii, aby stamtąd przedostać się do oddziałów wojskowych Garibaldięgo. Czas jakiś przebywał w Jassach. Po nieudanych staraniach o wyjazd do Włoch powrócił do Zubrzy w 1861. W okresie powstania styczniowego działał w radykalnych kręgach konspiracji galicyjskiej, m.in. w Bratniej Pomocy. Zwalczał poglądy stańczyków, ale nie uczestniczył w walkach zbrojnych. W 1863 władze

austriackie wytoczyły mu proces sądowy za publikację zbioru poezji „Dla Moskali”, poprzedzonego patriotyczną dedykacją. Zbiorek został skonfiskowany, a jego autor skazany na grzywnę. W 1868 U. wyjeżdżał do Szwajcarii, później do Belgii, Włoch i Niemiec. Wygłaszał tam przemówienia patriotyczne do emigrantów polskich. W kraju był założycielem znacznej liczby bibliotek i czytelni dla ludu wiejskiego. Współpracował z Towarzystwem Oświaty Ludowej. W 1877–78 był posłem do Rady Państwa w Wiedniu i należał do opozycji parlamentarnej w Kole Polskim. Od 1880 aż do śmierci mieszkał w Pawlowie, odziedziczonym po dziadkach przez jego młodszego syna, Romana. W 1893 we Lwowie uroczystie obchodzono jubileusz siedemdziesiątej rocznicy jego urodzin. Zmarł 19 września 1897 w Pawlowie i tam został pochowany. W 1901 odsłonięto jego pomnik we Lwowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Maraton. Powst. 1844. Wyd. *Bibl. Zakładu Nar. im. Ossol.* 1847 t. 1 [bez Wstępu i Zakończenia]; przedr. w poz. 5; [bez Zakończenia] w poz. 15, 17 t. 1. Wstęp do Maratonu. [Inc.: Wy chcecie pieśni!...] Powst. 1845, wyd. w poz. 6. Zakończenie. [Inc.: Błogosławiony, kto w chwili zwątpienia...; wykreślone przez cenzurę austriacką w 1845] ogł. z autografu [E. Sedlaczek] E. Zorian. *Przew. Nauk. i Lit.* 1894 z. 12. Wyd. nast. pełnego tekstu m.in.: Maraton i Skargi Jeremiego. Oprac. M. Janik. Brody 1906; Pozn. 1923; Pozn. 1933; Kr. 1945, wyd. 2 Kr. 1946; oprac. A. Bar. Kr. 1947; Wwa 1947; Wwa 1948. Przedr. m.in. w poz. 16 t. 1, 25, 27, 28. Przekł.: franc. 1880, grec. 1944, niem. 1888, 1908.

2. Chorał. [Inc.: Z dymem pożarów...]. Ogł. pt. Chorał z roku 1846. *Dzien. Nar.* (Paryż) 1847 nr 337 (niepodp.); przedr. w poz. 4 pt. Chorał z roku 1846. *Gaz. Kr.* 1848 nr 73 (niepodp.); pt. Bóg był i jest! Z roku 1846. Lw. 2 kwietnia 1848 (druk ulotny, niepodp.); pt. Chorał, muzyka J. Nikorowicza na 4 głosy, ułożył i towarzyszenie fortepianu dodał K. Mikuli. Lw. 1861; pt. Chorał w obrazach J. Styki. Układ K. Mikulego. Muzyka J. Nikorowicza. Lw. 1894. Przedr. m.in. w poz. 16 t. 1, 23, 25, 27, 28.

Przekł.: ang. 1911, białorus. 1962, franc. 1863, 1896, luź. 1898, niem. 1861, 1869, 1888, 1969.

3. Pieśni Salomona. Pozn. 1846. Wyd. nast. w poz. 8. Przedr. m.in. w poz. 29. Podp.: K.U.

4. Skargi Jeremiego. Londyn [właśc. Paryż] 1847 (niepodp.). Wyd. nast. m.in.: wyd. 2 Londyn [właśc. Paryż] 1848; wyd. 3 i nast. [z dod. wierszy: Krzyż a miecz; Modlitwa] Lipsk 1862, wyd. 4 Złoczów 1890, wyd. 5 drugą częścią pomnożone. Lw. 1890 [razem z poz. 19], toż wyd. 6 Przemysł 1893, wyd.

7 Przemysł 1904; pt. Maraton i Skargi Jeremiego. Oprac. M. Janik. Brody 1906; oprac. S. Vrtel-Wierczyński. Wwa [1923] *Wielka Bibl.* nr 40 (razem z poz. 19), wyd. 2 Wwa 1930; Złoczów [1929]; Kirkcaldy (Szkocja) 1942; oprac. A. Bar. Kr. [1947] (razem z poz. 1). Przedr. w poz. 16 t. 1.

Wyd. osob. poszczególnych wierszy: Modlitwa ojca przy chrzcie syna. [Lw. 1848; druk ulotny niepodp.]; Modlitwa więźnia. [Lw. 1848; druk ulotny niepodp.]; Ojciec nasz w więzieniu. Lw. 20 marca 1848 [druk ulotny niepodp.]; Chorał zob. poz. 2.

Rkps pt. Modlitwy Jeremiego w Ossol.

Przekł. franc. poszczególnych wierszy: 1895–1897, 1899, 1901, 1902.

5. Kwiaty bez woni. Poezje. Lw. [właśc. Wiedeń] 1848. Wyd. nast. Lw. 1861. Przedr. fragm. w poz. 8, 16 t. 2.

Przekł. poszczególnych wierszy: esper. 1908, franc. 1879, niem. 1875, ros. 1886.

6. Zwiędłe liście. Poezje. Lw. 1849. Przedr. fragm. w poz. 16 t. 2.

Tu m.in. drobne przekł. wierszy F. Freiligratha.

Niepodp.

7. Samson. Dramat. Fragm. [sceny 1–3] ogł. *Tyg. Lw.* 1850 nr 3; fragm. pt. Początek z niedokończonego dramatu: Samson. [Akt I, sceny 1–4]. Wyd. w zbioru: Melodie biblijne. Lw. 1852, zob. poz. 8, i w wyd. nast. [w wersji rozszerz. pt. Początek Samsona. Rzecz dramatyczna w 1 a. Akt I, sceny 1–6]. Przekł. franc. 1880.

8. Melodie biblijne. Lw. 1852. Wyd. nast.: w poz. 16 t. 1; wyd. 3 pomnożone. Przemysł 1893; wyd. 4 Przemysł 1904; oprac. S. Vrtel-Wierczyński. Wwa [1922] *Wielka Bibl.* nr 52, toż Wwa 1924, toż Wwa 1930; Złoczów [1926].

Przekł. poszczególnych wierszy: franc. 1880, hebr. 1926, 1937, 1967, niem. 1875, 1888, 1890, 1893, ros. 1915.

9. Poezje. Petersb. 1856 *Skarbczyk Poezji Pol.* t. 11 cz. 1.

10. Wieść o Adamie Mickiewiczu. Lw. 1856. Przedr. w poz. 16 t. 1.

Nakład skonfiskowany przez cenzurę austriacką.

11. Rozbitki. Prolog napisany dla sceny polskiej we Lwowie przy jej nowym otwarciu. Lw. 1857.

12. Artykuły dziennikarskie. I. O scenie polskiej we Lwowie. Lw. 1858 odb. z *Dzien. Lit.*

13. Tłumaczenia Szopena. Wyd. w: Poezje. T. 2. Lipsk 1866 [poz. 16; po tekście data: „r. 1857–1860”]. Wyd. nast. uzup. pt. Tłumaczenia Szopena i Beethovena. Wyd. 2 pomnożone. Przemysł 1893; wyd. 3 Przemysł 1904; wyd. zupełne. Złoczów 1930; przedr. K. Kobylańska; F. Chopin natchnieniem poetów. Wwa 1949.

Przekł. poszczególnych wierszy: czes. 1904, esper. 1908, franc. 1880, 1911, niem. 1889.

14. Listy spod Lwowa. Pierwsze trzy głosy. Lw. 1860 odb. z *Dzien. Lit.* Wyd. nast. Lipsk 1861.

Tu: I. O albumie wileńskim; II. O grobach Sieniawskich w Brzeżanach; III. O Januszu i o panu Wincentym Polu.

15. Dla Moskali. Wyjątek z nie wydanych poezji. Lipsk 1862. Wyd. nast. Lw. 1883. Przedr. fragm. w poz. 16 t. 1 (pt. Ustęp z powieści sybirskiej). Przekł. franc. 1880.

16. Poezje. Nowe wyd. z wyboru autora. T. 1–2. Lipsk 1866. Wyd. nast. tyt.: Lipsk 1894; Lipsk 1900; Lipsk 1912.

Tu m.in. w t. 1: Drobne poemata i urywki. Wyd. osob.: wyd. 2 pomnożone. Przemysł 1893; pt. Poemata i urywki. Złoczów [1931]. – W t. 2: Wiersze różne. Wyd. osob.: wyd. 2 pomnożone. Przemysł 1893; wyd. 3 Przemysł 1904. Przekł. poszczególnych utworów: franc. 1880, 1906, niem. 1869, 1893, ros. 1915, 1963, węgier. 1948, 1951.

17. Żywe słowa Jeremiego 1863–1877. Lw. 1877. Wyd. nast. rozszerz. pt. Przemówienia 1863–1891. Lw. 1892; wyd. 3 uzup. pt. Przemówienia 1863–1893. Przemysł 1893; wyd. 4 Przemysł 1904; Chicago 1907.

18. Obrazki dramatyczne. Smok siarczysty, w dwóch częściach: I. Precz! II. Smok swatem. Lw. 1880.

19. Skargi Jeremiego. Część druga. Urywki w różnych chwilach i czasach po r. 1863 pisane. Wyd. (razem z poz. 4): Lw. 1890; Przemysł 1893; Przemysł 1904; oprac. S. Vrtel-Wierczyński. Wwa [1923] *Wielka Bibl.* nr 40, toż wyd. 2 Wwa 1930; Złoczów [1929].

Wybory twórczości

20. Poezje. Wyd. nowe. Lipsk 1898.

21. Wybór pism. Z przedmową I. Chrzanowskiego. Kr. 1909.

22. Trzy struny. Wybór poezji. Moskwa 1916.

23. Wybór poezji. Oprac. M. Janik. Kr. [1921] *BN* I, 37; wyd. 2 uzup. i rozszerz. Kr. 1924.

24. Wybór poezji. Oprac. Ł. Pinczewska. Jeruzolima 1946.

25. Maraton oraz wybór poezji. Oprac. J. Kijas. Kr. 1948 *Bibl. Arcydział Poezji i Prozy* nr 38; wyd. 2 Kr. 1948.

26. Pisma wybrane. T. 1–2. Wyboru dokonał, wstępem i przypisami opatrzył A. Jopek. Kr. 1955.

27. Wybór poezji. Oprac. I. Korsak. Wstęp J.W. Gomulicki. Ilustr. M. Hiszpańska. Wwa 1958.

28. Poezje wybrane. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył J.Z. Jakubowski. Nota biogr. J. Bandrowska-Wróblewska. Wwa 1975.

29. Wybór poezji. Wybrała i wstępem poprzedziła M. Grabowska. Wwa 1975.

30. Poezje nieznanne. Z rkpsu oprac. i wstępem poprzedził Z. Sudolski. Wwa 1993.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 3 (1962); Z. Trojanowiczowa: Sybir romantyków. Kr. 1992. Wyd. 2 Poznań. 1993.

Listy

31. Wielkie serce. Korespondencja K.U. z rodziną Młodnickich. Zebrał, oprac. i wstępem opatrzył Z. Sudolski. T. 1–2. Wwa 1992.

Wiele listów K.U. i do niego pisanych ogł. K. Wróblewski: K.U. (1823–1897). Lw. 1902; ponadto obszerna koresp. m.in. w *Bibl. PAN* w Kr. i w Ossol.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

W. ZAWADZKI: Literatura w Galicji (1772–1848). Ustęp z pamiętników. Lw. 1878; przedr. w: *Pamiętniki z życia literackiego w Galicji*. Oprac. A. Knot. Kr. 1961. — A. BĄDKIEWICZ: K.U. Zarys biograficzno-krytyczny. Kr. 1893. — J. TRETIAK: K.U. i jego poezja. Kr. 1893 odb. z *Czasu*. — L. DĘBICKI: K.U. *Czas* 1897 nr 224–226; przedr. w: *Portrety i sylwetki z dziewiętnastego stulecia*. S. 2. Kr. 1906. — M. WOLSKA: Ze wspomnień o K.U. *Tyg. Ilustr.* 1897 nr 40. — L. RYDEL: K.U. *Bibl. Warsz.* 1989 t. 1. — M. WYSŁOUCHOWA: K.U., jego życie i pisma. Lw. 1899 i wyd. nast. — K. WRÓBLEWSKI: K.U. (1823–1897). Lw. 1902. — A.J. MIKULSKI: Wspomnienie o K.U., jego życiu i pismach dla ludu polskiego. Lw. 1903. — H. BIEGELEISEN: Nieznana autobiografia K.U. *Świat* 1908 nr 11–13. — A.B. BRZOSTOWSKI: K.U. W: Ci, których znałem. Wwa [1910]. — I. CHRZANOWSKI: K.U. *Sto lat myśli pol.* t. 6 (1911). — G. DUBIEL: Wpływ Krasieńskiego na twórczość poetycką U. Tarnów 1912; toż *Księga pam. ku uczczeniu setnej rocznicy urodzin Z. Krasieńskiego*. T. 3. Lw. 1912. — K. FIRLEJ-BIELAŃSKA: Ze wspomnień K.U. o Słowackim. *Ruch Lit.* 1928 nr 10. — Z. ROMANOWICZÓWNA: Cienie. Kilka oderwanych kart z mojego życia. Lw. 1930. — M. z PRZEZDZIECKICH WALEWSKA: Kilka słów o U. W. Polacy w Paryżu, Florencji i Dreźnie. Wwa 1930. — M. PAWLIKOWSKI: Nieznany K.U. *Przegl. Współcz.* 1936 t. 56 nr 166–167; przedr. w: *Okna*. S. 2. Medyka 1936. — S. PIGON: K.U. i autografy „Króla Duchą”. *Ruch Lit.* 1936 nr 1. — K. BIELAŃSKA: K.U., jakim Go znalazłam w ostatnich latach Jego życia (1866–1897). W czterdziestolecie zgonu 19 września 1897 r. *Bluszcz* 1937 nr 38. — I. TUROWSKA-BAROWA: Od imienia do „żywych słów”. (Z nieznannej korespondencji K.U. z B. Zalesskim). *Myśl Nar.* 1937 nr 47. — T. MIKULSKI: Pamiętki dziewczęce. W: *Spotkania wrocławskie*. Wr. 1950, wyd. 2 Kr. 1954, wyd. 3 Kat. 1966. — A. JOPEK: Wiersze dla Moskali. *Życie Lit.* 1954 nr 37. — J. STARNAWSKI: J. Słowacki we wspomnieniach współczesnych. Wr. 1956. — *Kalendarz życia i twórczości J. Słowackiego*. Oprac. E. Sawrymowicz przy współpracy S. Makowskiego i Z. Sudolskiego. Wr. 1960. — Z. SUDOLSKI: Nieznane wspomnienie K.U. o J. Słowackim. *Ruch Lit.* 1962 z. 3. — J. KULCZYCKA-SALONI: Poezja powstania styczniowego. *Dzieńdzictwo lit. powstania styczniowego*. Wwa 1964. — S. MAKOWSKI, M. NAMOWICZ: K.U. – niedoszły żołnierz Garbaldiego. *Przegl. Hum.* 1967 nr 2. — A. ŻYGA: K.U. w Medyce. *Z dziejów kultury i lit. Ziemi Przemyskiej*. Przemysł 1969. — Janusz MACIEJEWSKI: Przedburzowcy. Z problematyki przelomu między romantyzmem a pozytywizmem. Kr. 1971. — S. FEDORKO: *Słownik pracowni-*

ków książki pol. Wwa 1972. — I. OPACKI: Poezja romantycznych przełomów. Wr. 1972. — B. OSTROMĘCKI: „Prokurator narodu”. W: *Lirnicy, trubadurzy i tyryteje*. Wwa 1972. — M. ROMANOWSKI: Listy 1853–1863. W promieniu Lwowa, Żukowa i Medyki. Wwa 1972. — K. BARTOSZEWSKI: Dramat Jeremiego. (K.U. 1823–1897). *Tyg. Powsz.* 1973 nr 43. — K. DŁUGOSZ-KURCZABOWA: Uwagi o języku K.U. *Prace Filol.* 1974 t. 25. — M. WOLSKA, B. OBERTYŃSKA: Wspomnienia. Wwa 1974. — M. GRABOWSKA: Najwierniejszy uczeń wieszczów. *Rozmaitości romantyczne*. Wwa 1978. — W. STUDENCKI: K.U. w świetle listów, przemówień i pamiętników. Wwa 1984. — Z. SUDOLSKI: Jeremi. Opowieść biograficzna o K.U. Wwa 1986. — J. PROKOP: „Maraton” U, a spór Europa – Azja. *Puls* (Londyn) 1987 nr 33; przedr. w: *Universum polskie*. Kr. 1993. — J. SZOCKI: Czytelnia Polska zorganizowana przez K.U. w Wygnance Górnej (w świetle dokumentacji z l. 1892–1908). *Ze skarbcza kultury* 1987 z. 45. — TENŻE: K.U. jako bibliotekarz. *Ruch Lit.* 1987 z. 2. — S. SKWARCZYŃSKA: Powrót do kraju mesjanistycznego zestawu obrazowego korony cierniowej i lauru w twórczości K.U. *Kultura, lit., folklor*. Wwa 1988. — Z. SUDOLSKI: K.U. – Wanda Monné-Młodnicka, czyli prawdziwy kryzys epistolografii romantycznej. *Przegl. Hum.* 1991 nr 5/6. — TENŻE: Inny K.U. *Rocz. Tow. im. A. Mickiewicza* 29 (1994) ltu m.in.: Z nieznanymi erotyków K.U.I. — A. BAGŁAJEWSKI: „Galicyjski wieszcz” czy „tylko poeta”? Z problemów recepcji twórczości K.U. do 1897 r. *Zapomniane wielkości romantyzmu*. Pozn. 1995. — TENŻE: „Ut poesis pictura” – o interpretacji Jana Styki „Chorału” K.U. *Rocz. Hum.* 1995 z. 4. — J. STARNAWSKI: Dwie głosy dotyczące K.U. *Rocz. Przemyski* 1997 t. 33. — B. MATUSZCZYK: Polski Jeremiasz – biblijno-modlitewna frazeologia w poezji K.U. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1. — A. BAGŁAJEWSKI: Ostatni romantyk. Twórczość liryczna K.U. Lubl. 1999. — Walka z życiem. Korespondencja lwowskiej rodziny Wildów. Oprac. Z. Sudolski. Wwa 2001 ltu m.in.: Album liryczne. Poezje K.U.I.

H.G.

ULRICH Leon 1811–1885

Pełna forma nazwiska: Ulrich de Ulrichstal; inna forma nazwiska: Ulyrch.

Urodzony w 1811 w Urzędowie (Lubelskie), w rodzinie pochodzenia niemieckiego; ojciec jego był poczmistrzem. Kształcił się w szkołach pijarskich w Opolu i Lublinie, przyjaźnił się z Janem i Stanisławem Egbertem Koźmianami. Od 1828 studiował prawo na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie zetknął się z Zygmuntem Krasińskim. Debiutował w 1830 wierszami ogłoszonymi w *Pamiętniku dla Płci Piękną* („Ty nie jesteś moją panią”, z. 3; „Endymion”, z. 4). Brał udział w powstaniu listopadowym w stopniu podporucznika, został odznaczony Złotym Krzyżem *Virtuti Militari*. Należał do redakcji *Dziennika Gwardii Honorowej*. Po upadku powstania emigrował do Francji. W 1832 przebywał w Lunel, w roku następnym w Le Puy, w 1833–37 mieszkał w Agen. W 1833 pisywał do *Pielgrzy-*

ma Polskiego; ogłosił tu m.in. przekład utworu gaskońskiego poety Jasmina (Jakuba Boe) „Ptaki wędrowne, czyli Polacy we Francji” (s. 87–88). Uczestniczył w pracach nad stworzeniem jednolitego bloku demokratycznego emigracji. W 1838 związał się ze Zjednoczeniem Emigracji Polskiej w Loudun. W 1838–42 przebywał w Anglii, pracował jako nauczyciel w Tottenham pod Londynem. W 1842–46 mieszkał w Bordeaux, działał dalej w Zjednoczeniu, pełniąc funkcję sekretarza gminy. W 1846 przeszedł ze Zjednoczenia do Towarzystwa Demokratycznego Polskiego. W 1848 znalazł się we Wrocławiu, gdzie był współzałożycielem Samopomocy Koleżeńskiej dla emigrantów politycznych z Wielkopolski. W 1849 przebywał jakiś czas w Poznańskim; unikając represji pruskich wyjechał w tymże roku do Krakowa i tu do 1851 wydawał wspólnie z Aleksandrem Szukiewiczem dziennik *Jutrzenka*. Gdy władze austriackie nakazały mu opuścić Kraków, wrócił do Bordeaux. Pracował jako nauczyciel, zajmował się też pracą literacką, głównie przekładową. Tłumaczył dzieła Plutarcha i komedie Arystofanesa; przekłady te pozostały w rękopisie. Wielokrotnie natomiast wydawane były dokonane przez U. tłumaczenia dramatów Williama Shakespeare’a, wznawiane do dziś w licznych wydaniach zbiorowych. W 1856 podpisał akt odrzucający amnestię carską. Zmarł w listopadzie 1885 w Bordeaux.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Powstańcy polscy w 1833 roku. Obraz dramatyczny. Agen 1834.
2. Ludmiła. Powieść. [Poemat]. Ogl. fragm. pt. Ciało bez duszy. *Tyg. Lit.* 1840 nr 19. Inne fragm. ogl. z rkpsu K. Bartoszewicz pt. Nieznany poemat o roku 1831. *Tyg. Ilustr.* 1920 nr 48–49.
3. Chloroform, czyli przespane zaślubiny. Komedia. Wyst. Kr. 1848. Niedruk.
4. Pułkownik Wielogórski. Komedia w 1 a. Wyst. Kr. 1848. Niedruk.

Ponadto wiersze ogl. pośmiertnie [K. Bartoszewicz] (kb): Z poezji oryginalnych L.U. *Przegl. Lit.* 1898 nr 5.

Przodr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 2 (1961).

Przekłady

5. W. Shakespeare: Dzieła dramatyczne. Wyd. J.I. Kraszewski. T. 1–3. Wwa 1875–1877. Współtłum.: S. Koźmian, J. Paszkowski. Zawarte tu przekł. L.U. przedr. w poz. 6.
6. W. Shakespeare: Dzieła dramatyczne. Z objaśnieniami J.I. Kraszewskiego. Wyd. nowe. T. 1–12. Kr. 1895 [1894].

T. 1: Król Jan; Król Ryszard II; Król Henryk IV.
 T. 2: Król Henryk V; Król Henryk VI. Cz. 1–2.
 T. 3: Król Henryk VI. Cz. 3; Król Ryszard III; Król Henryk VIII.
 T. 4: Hamlet; Król Lear.
 T. 5: Romeo i Julia; Otello; Makbet.
 T. 6: Koriolan; Antoniusz i Kleopatra.
 T. 7: Juliusz Cezar; Troilus i Kresyda; Perykles.
 T. 8: Cymbelin; Tymon Ateńczyk; Tytus Andronikus.
 T. 9: Figle kobiet; Kupiec wenecki; Ulaskawienie sekunicy.
 T. 10: Jak wam się podoba; Komedja omyłek; Wszystko dobre, co się dobrze kończy; Dwaj panowie z Werony.
 T. 11: Burza; Wiele hałasu o nic; Wieczór Trzech Króli; Miarka za miarkę.
 T. 12: Stracone zachody miłości; Sen nocy letniej; Zimowa powieść.
 Poszczególne przekłady przedr. w wyd. nast. dzieł Shakespeare'a.

Koresp. w Bibl. Jagiel.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

[K. MORAWSKA] M: L.U. Wspomnienie pośmiertne. *Przegl. Pol.* 1886 t. 79. — W. TARNAWSKI: O polskich przekładach dramatów Szekspira. Kr. 1914. — E. TYROWICZ: Towarzystwo Demokratyczne Polskie 1832–1863. Wwa 1964. — R. GERBER: Studenci Uniwersytetu Warszawskiego 1808–1831. Wr. 1977. — S. HELSZTYŃSKI: Szekspir w Polsce. W: W. Szekspir: Dzieła dramatyczne. T. 5. Wwa 1980. — Z. MARKIEWICZ: Zapomniani pisarze i działacze emigracyjni. W: Polsko-francuskie związki literackie. Wwa 1986.

UNICKI Leon zm. po 1830

Pochodził z Mazowsza. Kształcił się w Wilnie, gdzie w 1805 zadebiutował jako poeta. W 1811 uzyskał stopień doktora medycyny na Uniwersytecie Wileńskim, a w 1816 na Uniwersytecie Królewieckim. W tymże roku ogłaszał utwory w *Tygodniku Wileńskim*. Pracował jako lekarz w wojsku rosyjskim; w 1817 przebywał w Horkach w guberni mohylowskiej. W 1819–20 był członkiem loży wolnomularskiej Halle der Beständigkeit na Wschodzie Warszawy i mieszkał w Krzemieńcu; w 1821 należał do moskiewskiego Towarzystwa Natury Badaczy. Zmarł po 1830.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Pierwiastki mej muzy. Wil. 1805.
 2. Czokino, czyli łapka na grosze. Komedja w 5 a. wierszem. Wil. 1809.
 3. Pochwała sejmików. Wil. 1809.
- Podp.: L.U.

4. Pieśń do Jana Sobieskiego, króla polskiego, napisana po wstąpieniu w owym czasie, kiedy Jan III otrzymał zupełne i chwalebne zwycięstwo nad Turkami pod Wiedniem ... jako drogi zabytek literatury naszej czyniący zaszczyt waleczności królów naszych tłumaczona przez... [Wil. 1816]. Toż w *Tyg. Wil.* 1816 t. 2 nr 52 (tekst włos. i pol.).

5. Arystobul. Tragedia w 5 a. wierszem... Berdyczów 1821.

6. Do Jaśnie Wielmożnego hrabiego Aleksandra Potockiego, pułkownika wojsk rosyjskich. O zawieści. [Wwa ok. 1830].
Oda.

Kilka wierszy U. przedr. antologia *Zbiór poetów pol.* 1 (1959).

Listy U. do J. Zawadzkiego z 1817 ogl. T. Turkowski w: *Mater. do dziejów lit. i oświaty na Litwie i Rusi*. T. 1. Wil. 1935.

OPRACOWANIA

NK 6/1 (1970).

T. OSTROWSKA: L.U., lekarz – literat – moralista. *Arch. Hist. Medycyny* 1973/74. — L. HASS: Sekta farmazonii warszawskiej. Wwa 1980.

E.A.

URBANOWSKA Zofia 1849–1939

Urodzona 15 maja 1849 w Kowalewku (pow. koński), w zubożałej rodzinie ziemiańskiej; córka Wincentego, dzierżawcy Kowalewka, i Katarzyny z Modelskich. Dzieciństwo spędziła w majątku dziadków, Laskowcu koło Konina, potem mieszkała wraz z rodzicami w Koninie. Kształciła się pod kierunkiem nauczycielki domowej, następnie na pensji w Kaliszu, skąd po roku przeniosła się do szkoły urszulanek w Poznaniu. W 1870 debiutowała jako publicystka korespondencją wysłaną do *Gazety Polskiej* (nr 32), w której odtąd przez kilka lat ogłaszała „Korespondencje znad Warty” (1870–73). W 1874 przeniosła się do Warszawy i zamieszkała na pensji Jadwigi Sikorskiej, obejmując jednocześnie funkcję korektorki w *Gazecie Polskiej*. W tymże roku zamieściła w niej swój pierwszy utwór beletrystyczny, nowelkę „Znakomitość” (nr 193–209). Nawiązała też współpracę z innymi czasopismami warszawskimi. W 1882 ogłosiła powieść „Cudzoziemiec” w *Wieku*, w 1885–89 współpracowała z *Przeglądem Pedagogicznym* (była członkiem komitetu redakcyjnego) i *Przeglądem Tygodniowym*, zamieszczając tu artykuły i recenzje z piśmiennictwa dla dzieci. Około 1885 zaczęła pisywać do *Przyjaciela Dzieci*, od 1886 do *Wieczorów Ro-*

dzinnych (z przerwami do 1901, od 1889 kierowała działem przyrodniczym). Dużą popularność zdobyła powieść „Księżniczka”, napisana w myśl postulatów pozytywistycznych, mająca też charakter autobiograficzny. U. poruszyła w niej problem wychowania dziewcząt ze sfery ziemiańskiej. Utwór otrzymał nagrodę na konkursie im. Pauliny Krakowskiej, rozpisany przez *Tygodnik Ilustrowany*, doczekał się także przekładów na języki obce. Powieść „Gucio zaczarowany” wskazali jako ukończoną książkę swego dzieciństwa Jarosław Iwaszkiewicz i Czesław Miłosz (który po latach obdarzył jej tytułem zbiór swoich wierszy). U. była na wieczorach czwartkowych odbywających się w mieszkaniu Deotymy (Jadwigi Łuszczewskiej). W 1903 otrzymała Diplôme de Médaille d'Or na międzynarodowej wystawie literacko-artystycznej w Lorient. Około 1913 przeniosła się na stałe do Konina. W 1929 została odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, w 1935 — Srebrnym Wawrzynem Akademickim PAL. W 1930 otrzymała obywatelstwo honorowe miasta Konina. Zmarła 1 stycznia 1939 w Koninie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Cudzoziemiec. Opowiadanie. Wwa 1883 odb. z *Wieku*. Wyd. nast. m.in.: Wwa 1896 (pt.: Wojna w czasie pokoju. Opowiadanie o losach szlachetnej acz wielce zawziętej dziewczicy i zacnego, bardzo walecznego młodzieńca, wedle zdarzenia prawdziwego spisane); wyd. nowe Wwa 1912. Przekł. czes. 1900.

2. Guccio zaczarowany. Powieść dla młodszych dzieci. Wwa 1884. Wyd. nast. m.in.: wyd. 5 [6] Wwa 1932; przedmowa Cz. Miłosz. Wr. 1989. Przekł.: czes. 1911, franc. 1895, hebr. 1954.

3. Księżniczka. Powieść. Kr. 1886 [1885]. Wyd. nast. m.in.: wyd. 8 Wwa 1928; posłowie K. Kuliczowska, ilustr. A. Uniechowski wyd. 2 Wwa 1967; [wyd. 13] Wwa 1999. Przekł.: czes. 1897, franc. 1896, ros. 1892.

4. Atlanta, czyli przygody młodego chłopca na wyspie tajemniczej, opowiedziane w listach, wyczytała przez drobnowidz i przepisała... *Wieczory Rodz.* 1890 nr 1 – 1891 nr 44. Wyd. osob. Kijów–Kr. 1893.

W 1890 cenzura nie zgodziła się na wyd. książkowe. *Przegląd dla młodzieży* pt. W marmurowej górze. Wyjątek z Atlanty. Skróć. przez C.N. Wwa 1909.

5. Wszchemocni. Kartka z kroniki miasta powiatowego wycięta... Kr. 1892. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 t. 1–2. Wwa 1908.

6. Róża bez kolców. Opowiadanie osnute na tle przyrody tatrzańskiej. Wwa 1903. Wyd. nast.: wyd. 2 t. 1–2. Lw. 1928 z podtytułem: Opowiadanie z niedawnej przeszłości osnute na tle przyrody tatrzańskiej; Wwa 1958; posłowie J. Leo. Wwa 1980.

7. Złoty pierścień. Opowiadanie dla młodszych dzieci. Ilustr. S. Norblin. Wwa [1916]. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Wwa 1947; ilustr. M. Komorowska. Wwa 1992; [wyd. 7] ilustr. S. Norblin. Konin 1993.

Koresp. m.in. w Bibl. Jagiel i w Muzeum w Koninie. List do S. Podhorskiej-Okolów ogł. *Bluszcz* 1930 nr 40; do S. Witkiewicza ogł. w: Listy S. Witkiewicza i jego korespondentów. Kr. 1979.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

Róża bez kolców. – Z.U. *Przegl. Wielkop.* 1939 nr 4 [tu autobiografial. — S. PODHORSKA-OKOŁÓW: Narodziła kamienica czyli dwie Jadwigi. W: Warszawa mego dzieciństwa. Wwa 1955. — J. KOTT: O „Księżniczce” Z.U. *Pozytywizm*. Cz. 1. Wr. 1950 (prwdr. 1948). — K. KULICZKOWSKA. *Obraz lit. pol.* S. 4 t. 2 (1966). — Z. POZNAŃSKI: Uwagi o życiu i twórczości Z.U. *Rocz. Wielkopolski Wschodniej* 4 (1976). — W. ALBRECHT-SZYMANOWSKA. *Wielkop. słownik biogr.* Wwa 1981. — K. KULICZKOWSKA: Z.U., sama wśród swoich. *Warszawa pozytywistów*. Wwa 1992. — E. IHNATOWICZ: Klasyczna uroda księżniczki O. *Guliver* 1992 nr 5. — J. WENEDA: Zofia Kamila. *Vie romancée*. Konin 1999. — B. KOSMOWSKA: Mali strażnicy wielkich idei. Koncepcja bohatera w prozie dla dzieci. Z.U. *Stupskie Prace Hum.* 19a (2000). — *Świętochowski i rówieśnicy. Kotarbiński, U., Zaleski*. Częstochowa 2001 [tu: Sądy współczesnych i potomnych o pisarstwie Z.U.; J.Z. BIAŁEK: Szkic do portretu Z.U.; B. KOSMOWSKA: Miejsca bliskie. O przestrzeni autobiograficznej w powieściopisarstwie Z.U.; TAŻ: Koniec sporu o „Księżniczkę”. Z dziejów recepcji powieści Z.U.]

W.A.-Sz.

URBAŃSKI Aureli 1844–1901

Urodzony 27 marca 1844 we Lwowie; syn Wojciecha, profesora matematyki na Uniwersytecie Lwowskim, potem dyrektora biblioteki uniwersyteckiej, i Adeli z Dobrzańskich. Kształcił się we Lwowie. Po ukończeniu gimnazjum rozpoczął studia prawnicze, przerwane udziałem w powstaniu styczniowym. Po powrocie do Lwowa zapisał się do Instytutu Medyko-Chirurgicznego, następnie do 1867 studiował na wydziale filozoficznym. Już w latach studenckich rozpoczął działalność pisarską. Debiutował w maju 1865 wystawioną w teatrze lwowskim trzyaktową komedią „Serce i duma”, we wrześnie wystawił tamże pięcioaktowy dramat „Ziemiowit księżę mazowiecki”. W tymże roku nawiązał współpracę z *Kłosami*, zamieszczał tu w 1865–67 i 1885 m.in. poezje oryginalne i przekłady. Po ukończeniu studiów pracował kolejno w bibliotekach Ossolineum i uniwersyteckiej, jako nauczyciel w szkole realnej, na koniec objął posadę urzędniczą w Wydziale Krajowym Galicji. Działalność w lwow-

skim Kole Literackim, inicjował i organizował obchody patriotyczne i kulturalne. Dla teatru lwowskiego i dla prowincjonalnych scen galicyjskich pisał liczne dramaty, komedie i farsy, a także przekładał m.in. Williama Shakespeare'a, Molière'a oraz libretta do znanych oper i operetek, m.in. „Opowieści Hoffmanna” i „Orfeusza w piekle” Jacques'a Offenbacha oraz „Lohengrina” Richarda Wagnera. W 1869–72 wykładał język i literaturę polską w prowadzonej przy teatrze lwowskim szkole dramatycznej. Był także współzałożycielem i sekretarzem Towarzystwa Przyjaciół Sceny. Na zlecenie Towarzystwa w latach 1872–74 angażował nowe siły do zespołu dramatycznego. Utwory literackie i artykuły zamieszczał w licznych czasopismach, m.in. w *Gazecie Narodowej* (1871, 1878, 1880, 1884–85, 1887), *Dzienniku Polskim* (1877, 1881–85, 1891–94, 1898–99), *Echu* (1879–80), *Echu Muzycznym*, *Teatralnym i Artystycznym* (1883–89). Zmarł 13 czerwca 1901 we Lwowie; pochowany na cmentarzu Łyczakowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Podlotek. Komedja w 4 a. oryginalnie wierszem napisana. Lw. 1867. Wyd. nast. Lw. [1909] *Bibl. Teatrów Amatorskich* nr 110–110a. Wyst. Lw. 1868.
2. Aktorka. Dramat w 5 a. oryginalnie napisany. Wyst. Lw. 1869, wyd. Lw. 1872 [1871]. Wyd. 2 Lw. 1909.
3. Krytyczny pogląd na sprawę teatru polskiego we Lwowie. Lw. 1869.
4. Po wystawie paryskiej. Fraszka dramatyczna w 1 a. Wyst. Lw. 1869, wyd. Lw. 1871.
5. Pochód z pochodniami. Krotchwila w 1 a. na stosunkach galicyjskich osnuta. Wyd. i wyst. Lw. 1869.
6. Szare ptasze. Poezje. Lw. 1871. Wyd. 2 pomnożone pt. Poezje. Lw. 1878. Przedr. w poz. 8.
7. Dwa poemata dramatyczne: Na poddaszu; Dramat jednej nocy. Lw. 1881. Przedr. w poz. 8.
8. Utwory poetyczne. Wyd. 3 pomnożone. Lipsk 1884 *Bibl. Pisarzy Pol.* t. 78.
Tu m.in.: Niewola babilońska (wyd. osob. Lw. 1867); Arlekin. Fantazja karnaawałowa (wyst. Lw. 1881); „1861–1863”. Trylogia. Na poddaszu, Pod kolumną Zygmunta. Rzecz dramatyczna w 5 a. miarowym napisana wierszem (wyd. osob. Lw. 1880 odb. z *Gaz. Nar.*, wyst. Kr. 1901), Dramat jednej nocy (wyst. Lw. 1880, wyd. Lw. [b.r.]).
9. Xenia. Poemat dramatyczny w 1 a. na tle wypadków bułgarskich osnuty. Ogl. fragm. *Gaz. Nar.* 1887 nr 90–95 (pt. Szumi Marica); wyst. całości Lw. 1887.
10. Watażka. Dramat w 3 a. a 4 odsłonach na tle dziejowym z czasów Stanisława Augusta osnuty. Lw. 1888. Wyst. Lw. 1893.
11. Miatież. Rok 1863. Lw. 1893. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Złoczów [1895].
12. Zza kulis i ze świata. Szkice, obrazki, humoreski. T. 1–7. Złoczów [1894–1897].
Ponadto komedie niewyd., wyst. we Lwowie: Tak się nie godziło! (1866), Wojna z kuzynkiem (1867), Tromtadraci (1871), Huragan (1871), Nieboszczyk (1883), Kto winien? (1889), Tola (1891), Gdyby nie prezes! (1894).

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 3 (1962).

Przekłady

13. F. Grillparzer: Egmont. Poemat sceniczny. Lw. 1866.
14. E.A. Poe: Chrząszczyk złoty. Powieść. *Lwowianin* 1868/1869.
15. Molière: Świętoszek czyli szalbierz. Komedja w 3 a. Lw. 1883.
16. Lohengrin. Opera romantyczna w 3 a. Słowa i muzyka R. Wagner. Lw. 1897. Wyd. nast. m.in.: Wwa 1923.
17. H. Heine: Atta Troll. Złoczów [1901].
18. H. Heine: Romanzero. Złoczów [1901].

Ponadto liczne przekł. librett i dramatów wyst., lecz nieogl. drukiem.

Koresp. m.in. w *Bibl. Jagiel.* i *Ossol.*

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

A. CHOLONIEWSKI: Nieśmiertelni. Lw. 1898 s. 12–13. — [M. ROLLEJ M.R.: O tłumaczeniach z Heinego. *Gaz. Lw.* 1899 nr 230. — W. HAHN: Rok 1863 w dramacie polskim. Lw. 1913 s. 16–18. — S. FRYBES. *Obraz lit. pol.* 5 t. 1 (1965). — Z.P. GUZAR, D.P. KACNELSON: Maloizwiestnaja recenzija I. Franko na sbornik stichow polskogo poeta A.U. „Bunt”. *Ukrainskie Literaturoznawstwo* (Lwiv) 1976 nr 26.

W.A.-Sz.

URSINUS Jan (starszy) ok. 1460 – po 1500

Właściwe nazwisko: Ber; również: Beer; Bär; Paulbär. Zwany także: Jan Ber Starszy; Jan Ursyn z Krakowa.

Urodzony zapewne ok. 1460 w rodzinie mieszczan krakowskich o nazwisku Ber; syn Pawła, bankiera i kupca ołowiem, i Barbary. Miał nieprzeciętną umysłowość, liczne zainteresowania i uzdolnienia, które zgodnie z humanistyczną postawą rozwijał i pogłębiał podczas wszechstronnych studiów. Od 1473 kształcił się w Akademii Krakowskiej na wydziale nauk wyzwolonych, w 1478 uzyskał magisterium, po czym jakiś czas studiował prawo

V

(ok. 1483). Studia te kontynuował we Włoszech, dokąd wyjeżdżał prawdopodobnie dwukrotnie: ok. 1481 i ok. 1484–85; słuchał wtedy wykładów Pomponiusza Leta w Rzymie, gdzie też otrzymał licencjatę. Tam również pod kierunkiem Jana Argiropula (Joannesa Argyropulosa) nauczył się języka greckiego. Studia medyczne w Padwie uwieńczył doktoratem 12 marca 1487. Zajmował się także astronomią. Po powrocie do Polski (1488?) wszedł w skład wydziału lekarskiego Akademii Krakowskiej, z którą był związany jeszcze w 1497. Wykładał również prawo rzymskie, nauczał retoryki, objaśniał Sallustiusza. Należał do Sodalitas Vistulana. W 1493 lub 1494 przebywał na Litwie. Sporządził podręcznik epistolografii w stylu humanistycznym, w którym za wzory służyły jego własne listy pisane m.in. do Filipa Kallimacha, Macieja Drzewickiego, Wojciecha z Brudzewa; zamieścił w nim także kilka mów, z których pierwsza traktowała „O pochwałach wymowy”. Ożeniony z Anną z Kromerów, miał dwóch synów: Stanisława i Hieronima. Zmarł tuż po 1500.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Modus epistolandi ... cum epistolis exemplaribus et orationibus annexis. [Norymberga 1495 lub

1496 druk. K. Hochfeder]. Wyd. nast.: Kr. 1522 druk. J. Haller. Fragm. przedr.: M. Wiszniewski: Historia literatury polskiej. T. 3. Kr. 1841 s. 311–314; R. Ganszyniec: Polskie listy miłosne dawnych czasów. Lw. 1925; I. Chrzanowski, S. Kot: Humanizm i reformacja w Polsce. Lw. 1927. Całość wyd. kryt. wg pierwodr. L. Winniczuk. Wr. 1957 BPP S. B nr 7; przedr. fragm. *Fontes Neolatini*. Kr. 1999. Przekł. pol. L. Winniczuk, przy wyd. jw.

Utwory o autorstwie niepewnym

2. [Sześć listów]. Ogl. M. Jezienicki: J.U. epistulas sex. *Eos* 1901; przedr. L. Winniczuk przy wyd. Modus..., jw. poz. 1.

Wg L. Winniczuk naśladowcze ćwiczenia uczniowskie.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

L. WINNICZUK: Epistolografia. Łacińskie podręczniki epistolograficzne w Polsce XV–XVI w. Wwa 1953. — A. CZEKAJEWSKA: O listach dedykacyjnych w polskiej książce XVI w. *Rocz. Bibl.* 1962 z. 1/2. — L. WINNICZUK: Podręcznik pisania listów – źródłem historycznym? *Messenger* 1986 nr 2/3.

I.T.

V

VISITATIO SEPULCHRI

XIII–XVI w.

Inne tyt.: Ludus trium personarum; Officium sepulchri; Ordo visitandi sepulchri.

Związłe udramatyzowanie ewangelicznej sceny nawiedzenia grobu przez trzy Marie oraz apostołów Piotra i Jana po zmartwychwstaniu Chrystusa, inscenizowane o świcie podczas nabożeństwa rezurekcyjnego. Złożone głównie z wersetów odnośnej Ewangelii w języku łacińskim, tworzyło dialog śpiewany i odgrywany przez zespoły duchownych oraz uczniów szkół przykościelnych w obrębie świątyni, przy czym centralne miejsce akcji stanowił „grób”. Było ono uwieńczeniem widowiskowych fragmentów liturgii Wielkiego Tygodnia — po procesji Niedzieli Palmowej (Processio Palmarum, Processio in Ramis Palmarum), Wierzy Pańskiej (Coena Domini, Mandatum), pasji

oraz złożenia krzyża (Depositio Crucis) i podniesienia krzyża (Elevatio Crucis), symbolizujących pochowanie i zmartwychwstanie Chrystusa. Do Polski przyszło z Zachodu, gdzie rozwijało się od X w. Dotychczas odnaleziono u nas 31 tekstów visitatio, w większości ułożonych w Polsce, obok kilku pochodzenia obcego (czeskiego). Najstarszy zachowany zapis oficjum z obszaru rodzimego sporządzono w Krakowie, przypuszczalnie w katedrze na Wawelu, najpóźniej w pierwszej połowie XIII stulecia. Stał się on źródłem i z reguły wiernie powielanym wzorem wersji znanych z diecezji Śląska (XIII–XVI w.), Małopolski (XIV–XVI w.), Mazowsza (XIV w.) i Wielkopolski (XV–XVI w.). Z biegiem stuleci mnożono momenty akcji, kwestie i liczbę wykonawców oraz rekwizyty. Już w zapisie wersji plockiej z XIV w. zaznaczono też śpiew ludu w języku polskim: „Wstał z martwych krol nasz Syn Boży...” oraz „Przez Twe

święte weskrszenie..." („...wskrześnienie" – wskreszenie). Od drugiej połowy XV w. niektóre redakcje ukazywały się drukiem w księgach liturgicznych, najwcześniej w „Breviarum Wratislaviense" ok. 1485. Dramat liturgiczny tego typu zanikł ostatecznie w wyniku postanowień soboru trydenckiego.

WYDANIA

1. Red. krakowskie

a) zapis najstarszy z pierwszej poł. XIII w. Ogl. S. Windakiewicz: Dramat liturgiczny w Polsce średniowiecznej. *Rozpr. AU Wyzd. Filol.* t. 34 (1902) i odb. Kr. 1903. Przedr. K. Joung: The Drama of the Medieval Church. T. 1. Oxford 1933; toż wyd. 2 Oxford 1951, Wyd. kryt. *Dramaty staropol.* Oprac. J. Lewański. T. 1. Wwa 1959; J. Lewański: Dramat i dramatyżacje liturgiczne w średniowieczu polskim. *Musica Medii Aevi* 1 (1965).

Rkps Bibl. Kapituły Katedralnej Kr. nr 83. Fot. ogl.: S. Windakiewicz, jw.; J. Lewański. *Dramaty staropol.*, jw. Przekł. pol. J. Lewański. *Dramaty staropol.*, jw.

b) dwie red.: z poł. XV w. i 1471. Ogl. S. Windakiewicz, jw. poz. 1a. Red. 1471 przedr. K. Joung, jw. poz. 1a.

Rkps Bibl. Kapituły Katedralnej Kr. nr 79, 85. Fot. fragm. rkpsu nr 85 ogl. S. Windakiewicz, jw. poz. 1a.

2. Red. śląskie

a) 14 zapisów z 1343–1505 (w tym: 10 kopii prawzoru krakowskiego z XIII w.; jeden tekst ze wstawkami pol.). Ogl. J. Klapper: Das mittelalterliche Volksschauspiel in Schlesien. *Mitteilungen d. Schlessischen Gesellschaft f. Volkskunde* t. 29 (1928). Zapis XIV w. z Nysy przedr. K. Joung, jw. poz. 1a. Zapis z Brzegu XIV/XV w., opatrzony nutami, wyd. J. Lewański. *Dramaty staropol.*, jw. poz. 1a. Fot. rkpsu (Bibl. UW). sygn. Br. Mus. K. 21) ogl. J. Lewański: Popularny dramat i teatr polskiego Odrodzenia. *Odrodzenie w Polsce*. T. 4. Wwa 1956 między s. 336 a 337; tenże. *Dramaty staropol.*, jw. poz. 1a; fot. fragm. Z. Raszewski: Krótka historia teatru polskiego. Wwa 1977, s. 11.

Rkpsy podają: J. Klapper, jw.; J. Lewański: Dramat i dramatyżacje..., jw. poz. 1a

b) zapis wrocławski 1389–1420 (i jego odmianki z 10 źródeł XIV – pocz. XVI w., w tym dwóch inkunabułów) wyd. kryt. J. Lewański: Dramat i dramatyżacje..., jw. poz. 1a.

Rkps Bibl. Jagiel. nr 1257. Fot. tekstu z ed.: Breviarum Wratislaviense. [Speyer 1485 druk. P. Drach] (unikat Bibl. UW). sygn. XV. Q. 64) ogl. J. Lewański. *Dramaty staropol.*, jw. poz. 1a.

3. Red. p ł o c k a. Tekst łac. z 1365 (1373?) nieogl. Rkps Bibl. Kapituły w Płocku nr 26, wywieziony 1940 do Królewca, zaginiony.

Spolszczenie oryginału J. Michalak: Zarys liturgiki. Płock 1939 s. 217–218. Przedr. J. Lewański:

Dramat i dramatyżacje..., jw. poz. 1a.

4. Red. k i e l e c k a z 1372, pokrewna wersjom krakowskim XIV–XV w. Ogl. J. Lewański: Nowe dokumentacje polskiego dramatu liturgicznego. *Pam. Lit.* 45 (1954) z. 1; wyd. kryt. tenże: Dramat i dramatyżacje..., jw. poz. 1a. Rkps Bibl. Kapituły w Kielcach, bez sygn.

5. Red. wielkopolskie

a) zapis z 1474. Ogl. J. Lewański. *Dramaty staropol.*, jw. poz. 1a; tenże: Dramat i dramatyżacje..., jw. poz. 1a.

Rkps Bibl. Miejskiej im. Raczyńskich w Pozn. nr 188; tenże tekst rkps Bibl. Kapituły w Gnieźnie nr 158.

b) zapis wersji uproszczonej z 1533. Wyd. w: Agenda secundum cursum et rubricam Ecclesiae Cathedralis Posnaniensis. Lipsiae 1533 druk. M. Lotter. Przedr. J. Lewański. *Dramaty staropol.*, jw. poz. 1a; tenże: Dramat i dramatyżacje..., jw. poz. 1a.

Fot. fragm. pierwodr. ogl. J. Lewański: Popularny dramat..., jw. poz. 2a, między s. 376 a 377.

Wydanie zbiorowe

Liturgiczne łacińskie dramatyżacje Wielkiego Tygodnia XI–XVI w. Zebral, wstępem i komentarzem opatrzył J. Lewański. Lubl. 1999.

Zwód tekstów wszystkich form dramatu liturgicznego ze źródeł (ksiąg kościelnych) diecezji polskich, w tym: Processio... – ponad 30 przekazów od XI w.; Mandatum – 29 przekazów od XI w.; Depositio Crucis – 37 przekazów od XII w.; Elevatio Crucis – 26 przekazów od XII w.; Visitatio... – 31 przekazów od XIII w.

OPRACOWANIA

NK 1 (1963).

Z. MODZELEWSKI: Estetyka średniowiecznego dramatu liturgicznego w Polsce. *Rocz. Hum.* 12 (1964) z. 1. — J. LEWAŃSKI: Średniowieczne gatunki dramatyczno-teatralne. T. 1: Dramat liturgiczny. Wr. 1966. — B. BARTKOWSKI: „V.S." w polskich przekazach średniowiecznych. *Musica Medii Aevi* 4 (1973). — J. LEWAŃSKI: Dramat i teatr średniowiecza i renesansu w Polsce. Wwa 1981. — K. TARGOSZ: Korzenie i kształty teatru do 1500 roku w perspektywie Krakowa. Kr. 1995.

T.W.

VITA ET MIRACULA SANCTAE KYNGAE

zob. ŻYWOT ŚW. KINGI

VITA ET PASSIO SANCTI ADALBERTI MARTYRIS

zob. ŻYWOT ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY

VITA SANCTAE HEDVIGIS

zob. ŻYWOT ŚWIĘTEJ JADWIGI ŚLĄSKIEJ

WALEWSKA Cecylia 1859–1940

Urodzona 2 listopada 1859 w Nowo-Radomsku (obecnie Radomsko); córka Józefata Zaleskiego i Wandy z Eggerów. Mieszkała w Warszawie. Uczęszczała do gimnazjum oraz do konserwatorium, gdzie uzyskała dyplom nauczycielki muzyki. Uzpełniała wykształcenie na kompletach „uniwersytetu latającego” oraz w Towarzystwie Kursów Naukowych, pracując jednocześnie jako nauczycielka. Debiutowała przypuszczalnie artykułem ogłoszonym w *Antrakcie* 1876, rok później wydrukowała nowelkę w *Tygodniku Powszechnym*. W 1884 wyszła za mąż za Stanisława Walewskiego. W tymże roku nawiązała współpracę z *Prawdą*, trwającą z przerwami do 1911, szczególnie aktywną w okresie redakcji Aleksandra Świętochowskiego. Zamieszczała tu liczne utwory beletrystyczne, pod pseudonimem Selika prowadziła rubrykę sprawozdań teatralnych i muzycznych. Używała także pseudonimów: Colonna, Marek Derwid. Pisywała również do wielu innych czasopism, m.in. do *Wędrowca* (1885, 1896, 1901–02), *Kuriera Codziennego* (1888–90, 1892–93), *Kuriera Warszawskiego* (1890–92, 1898–99, 1901–02, 1906, 1910–17), *Tygodnika Ilustrowanego* (1891–92, 1898–1906, 1926), *Kuriera Niedzielnego* (1896–97), *Tygodnika Mód i Powieści* (1896–1900, 1903, 1906–08, 1911–12, 1914), *Bluszczu* (1899–1900, 1906–15, 1917, 1923–27). W 1895–1912 pracowała w kole tajnego nauczania Cecylii Śniegockiej. W 1901 za udział w manifestacji ulicznej ku uczczeniu pamięci Jana Kilińskiego została aresztowana i skazana na zesłanie do Kurska. Po powrocie zajmowała się w dalszym ciągu pracą literacką. W swych utworach poruszała aktualne zagadnienia społeczne, szczególnie zaś kwestie związane z ruchem kobiecym. Kontynuowała też działalność oświatową. Od 1905 kierowała szkołą niedzielną i wieczorową dla kobiet pracujących. W 1906–08 przewodniczyła Polskiemu Stowarzyszeniu Równouprawnienia Kobiet. Współpracowała m.in. z *Nową Gazetą* (1906–14) oraz jej dodatkiem *Nauka i Życie, Sterem* (1907–08, 1911), w 1912–15 należała do komitetu redakcyjnego *Echa Literacko-Artystycznego*. Założyła Towarzystwo Kształcenia Zawodowego Kobiet, w czasie I wojny światowej zorganizowała Koło Pomocy dla potrzebujących opieki. W 1915–16 współpracowała ze *Światem* oraz jego dodatkiem *Romans i Powieść*.

Przed I wojną światową należała do Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich w Warszawie. W 1918–23 była referentką do spraw pracy kobiet w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej. W 1920 uczestniczyła w pracach Komitetu Śląskiego. W 1927–30 ogłaszała artykuły dotyczące kwestii kobiecych w *Kobiecie Współczesnej*. W lutym 1929 Klub Polityczny Kobiet Postępowych zorganizował jubileusz 50-lecia jej pracy pisarskiej i społecznej. Zmarła w kwietniu 1940 w domu starców na Powiślu w Warszawie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Z paradoksów życia. Studia i obrazy. Wwa 1892 [1891].
2. Historia dzieci. [Powieść]. *Gaz. Lw.* 1897 nr 156–205. Wyd. osob. Wwa 1903.
3. Podsluchane. Nowela. Wwa 1897.
4. Bez duszy. Fantazja powieściowa. Wwa 1901.
5. Jak liść oderwany od drzewa. Powieść współczesna. *Tyg. Ilustr.* 1901 nr 27–39. Wyd. osob. Wwa 1910 *Bibl. Dzieł Wyborowych* nr 639.
6. Autor. Powieść współczesna. Wwa 1903.
7. Dusze współczesne. Powieść. *Wędrowiec* 1904 nr 1–26. Wyd. osob. Wwa 1913.
8. Moje służby. Dziennik Marcysi poprawiony z rękopisu... Wwa 1906.
9. Ruch kobiecy w Polsce. Cz. 1–2. Wwa 1909.
10. Koleżanka Stefa. Nowele-obrazy. Wwa 1913.
11. Biała pani. Powieść. *Świat Kobiecy* 1914 nr 9–13. Wyd. osob. Wwa 1923.
12. Flirt – Małżeństwo – Opinia. Dziesięć kart życia. Wwa 1914.
13. Zapomnisz? Nowele-odczucia. Wwa 1914.
14. Błąd. Powieść. Wwa 1916.
15. Salwa. Chwile, które były. 1914–1915 rok. [Opowiadania]. Wwa 1917.
16. Narcyza Żmichowska (Gabriela), poetka uczuć rodzinnych, wychowawczyni narodu. Wwa 1919.
17. Maria Rodziewiczówna. Twórczość, życie, czyn. Szkic syntetyczny w dniach jubileuszowych 40-lecia pracy pisarskiej i działalności społecznej autorki. Wwa 1927.
18. W krainie grozy, strachu i cudów przyrody. Dzieje braci oblatów na misjach pod biegunem. Pozn. [1928] *Dla Wszystkich* nr 303. Wyd. nast. Pozn. [1930] w serii jw.

19. W słońcu i mrokach Indii. Dzieje i prace siostr misjonarek. Pozn. [1929] *Dla Wszystkich* nr 301.

20. Biała siostra z Afryki. Z prawdziwych przeżyć. Pozn. [1930].

21. W walce o równe prawa. Nasze bojownice. Wwa 1930.

Ponadto inne prace publicystyczne dotyczące kwestii kobiecej.

Przekłady

22. L. Michaud d'Humiac: Wielkie legendy ludzkości. Wwa 1904.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

M. BORNSTEIN-ŁYCHOWSKA: C.W. Na marginesie niepospolitej zasługi. W: C. Walewska: W walce o równe prawa. Wwa 1930. — N. GRENIEWSKA: Karta C.W. w literaturze. Tamże. — E. KOZIKOWSKI: C.W. W: Łódź i pióro. Łódź 1972. — E. JANKOWSKI: W: E. Orzeszkowa: Listy. T. 8. Wr. 1976 s. 524–526.

W.A.-Sz.

WALICKI Alfons 1808–1858

Urodzony 19 października 1808 w Suchymborze na Wileńszczyźnie; syn Józefa, dymisjonowanego porucznika wojsk rosyjskich, i Urszuli z Tukalskich. Uczył się w gimnazjum w Wilnie, otrzymując stypendium z funduszu im. Michała Walickiego (dalekiego krewnego), następnie w seminarium nauczycielskim przy Uniwersytecie Wileńskim jako stypendysta rządowy. Jego profesorem był Gotfryd Ernest Groddeck. W 1826 uzyskał stopień kandydata filozofii i został mianowany nauczycielem w powiatowej szkole w Mozyrzcu. Po dwóch miesiącach, ze względu na wyjątkowe zdolności, skierowano go na dalsze studia w Wilnie. W 1828 wyjechał do Petersburga i tam złożył konkursowy egzamin w Akademii Nauk. Dzięki temu został skierowany do tzw. instytutu profesorskiego przy uniwersytecie w Dorpacie. Po uzyskaniu w 1833 stopnia doktora filozofii i nauk wyzwolonych na podstawie rozprawy „De Cornelio Nepote dissertatio inauguralis” (wyd. Dorpat 1832) wyjechał na dwuletnie studia do Berlina. Po powrocie otrzymał w 1835 katedrę literatury greckiej i starożytności na uniwersytecie charkowskim, gdzie przez kilka lat wykładał po łacinie, nie znał bowiem dostatecznie języka rosyjskiego. W 1837 ożenił się z Emilią Rozenówną. Kontakty literackie z Józefem Korzeniowskim nawiązał w 1838. Przez kilkanaście lat piastował godność dziekana fakultetu literac-

kiego oraz opiekował się gabinetem numizmatycznym na uniwersytecie. Zajmował się też tłumaczeniem dzieł pisarzy greckich i niemieckich. Zmarł 24 października 1858 w Charkowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Ad celebrandam Caes. Universitatis Charcoviensis solemnia anniversaria orationem de cyclo epice conscripsit... Charkow 1839.

2. Zjawienie się nowych rodzajów poezji w literaturze greckiej. O poezji elegicznej. *Athenaeum* 1844 t. 6 s. 57–126.

Podp.: A.W.

Fragm. niedokończonyj obszernej pracy pt. Historia literatury greckiej.

Przekłady

3. J.W. Goethe: Faust. Tragedia. Wil. 1844 *Arcydzieła Dram.* T. 1.

4. Sofokles: Edyp król. Wil. 1845 *Arcydzieła Dram.* T. 2.

5. Ksenofont: Cyropedia. Charkow 1848.

Ponadto rkpsy przekł. utworów m.in. Ajschylosa, Eurypidesa, Sofoklesa oraz J.W. Goethego i E.T.A. Hoffmanna w Bibl. Nar. w Wwie.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972).

I.F.M. SOBIESZCZAŃSKI F.M.S. *Enc. pousz. Orgel* 26 (1867). — A. WALICKI: A.W. *Swiat* 1889 nr 3–4. — J. BIELIŃSKI: Uniwersytet Wileński (1579–1831). T. 3. Kr. 1899–1900. — M. CHAŁANSKI: Biograficzeskij słowar profesorow charkowskogo uniwersiteta z ist. fakulteta. Cz. 1. Charkow 1908. — L. JANOWSKI: Słownik bio-bibliograficzny dawnego Uniwersytetu Wileńskiego. Wyd. R. Miernicki. Wil. 1939. — P. HERTZ. *Zbiór poetów pol.* 6 (1975).

H.G.

WALISZEWSKI Kazimierz 1849–1935

Urodzony 19 listopada 1849 w miejscowości Gole na Kujawach. Uczęszczał do gimnazjum w Warszawie, następnie do kolegium jezuickiego w Metz. Studia prawnicze odbywał w Nancy i Paryżu, gdzie uzyskał stopień doktora. Po powrocie do kraju (ok. 1874) zamieszkał w Warszawie. Od tego roku ukazują się jego prace literackie i historyczne, początkowo głównie w czasopismach, sygnowane różnymi pseudonimami, najczęściej Kazimierz Leszczyc i Stanisław Wierzbęta. *Gazeta Polska*, w którą współpracował w 1874–77 i 1879, drukowała jego „Korespondencje z Kijowa”, *Niwa* (1877–86) od roku 1879 „Listy znad Sekwany”, *Ateneum* (1879–92 z przerwami) i *Kraj* (1887–91, 1894–1905) licz-

ne artykuły historycznoliterackie i historyczne. Po 1883 osiadł na stałe we Francji, od 1894 publikował niemal wyłącznie po francusku. Swoje zainteresowania koncentrował na sprawach kontaktów polsko-francuskich i polsko-rosyjskich. Wydał szereg rozpraw z tej dziedziny, a także materiały ze zbiorów archiwalnych francuskich i polskich. Jego powieść o carycy Katarzynie II została nagrodzona przez Akademię Francuską i przetłumaczona na kilka języków. Od 1911 pełnił funkcję skarbnika zarządu Zakładu św. Kazimierza w Paryżu. Zmarł w 1935 w Paryżu.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Joanna i Giovanina. Wspomnienie z Palermo. Wwa 1874.
2. Obrazki z życia wiejskiego. [Poezje]. Wwa 1877.
3. Marysieńka. Marie de la Grange d'Arquien, reine de Pologne, femme de Sobieski. Ogl. *Le Correspondent* 1884 s. 399–432, 626–646 (pt. Une française reine de Pologne, Marie d'Arquien Sobieska, d'après les documents inédits des archives étrangères). Wyd. osob. Paris 1898. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Paris 1904. Przekł. ang. 1898.
4. Potoccy i Czartoryscy. Walka stronnictw i programów politycznych przed upadkiem Rzeczypospolitej, 1734–1763. T. 1. Kr. 1887.
5. Polska i Europa w drugiej połowie XVIII w. Wstęp do historii ruchu politycznego w tej epoce. Kr. 1890. Wyd. nast. Kr. 1892 (pt. Z dziejów XVIII w. Wstęp do historii ruchu politycznego w tej epoce).
6. Le roman d'une impératrice, Catherine II de Russie, d'après ses mémoires, sa correspondance et les documents inédits des archives d'état. Paris 1893. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Paris 1893; wyd. 8 Paris 1894. Przekł.: ang. 1894, niem. 1928, ros. 1912, włos. 1934. Przekł. pol.: S. Wasylewski pt. Katarzyna II. Wwa 1930. Wyd. nast. Wwa 1995.
7. Autour d'un trône, Catherine II de Russie, ses collaborateurs, ses amis, ses favoris. Paris 1894. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Paris 1894; wyd. 9 Paris 1909.
8. Pierre le Grand. L'éducation, l'homme, l'oeuvre d'après des documents nouveaux. Paris 1897. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Paris 1897. Przekł.: ang. 1897, niem. 1898, serb.-chorw. 1944.
9. L'héritage de Pierre le Grand, regne des femmes, gouvernement des favoris 1725–1741. Paris 1900. Wyd. nast. m.in.: Paris 1904; wyd. 4 Paris 1911.
10. Littérature russe. Histoires des littératures. Paris 1900. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Paris 1921; wyd. 5 Paris 1927.

11. Les origines de la Russie moderne. Ivan le Terrible. Paris 1904.

Przekł.: ang. 1904, włos. 1930.

12. La Pologne inconnue. Pages d'histoire et d'actualité. Paris 1919.

13. Polonaises et Russes. Visions du passé. Perspectives d'avenir. Paris 1919.

14. Le regne d'Alexandre Ier. T. 1–3. Paris 1923–1924.

Prace edytorskie

15. Archiwum spraw zagranicznych francuskich do dziejów Jana III. T. 1–3. Kr. 1879–1884 *Wydawn. Komisji Hist. AU w Kr.* nr 14.

16. Listy Katarzyny Kossakowskiej, kasztelanowej kamienieckiej od r. 1754 po r. 1800, z oryginałów przechowanych w archiwach rodzinnych. Pozn. 1883.

17. Korespondencja ks. Karola Stanisława Radziwiłła wojewody wileńskiego, Panie Kochanku, 1762–1790. Kr. 1888.

18. Polsko-francuskie stosunki w XVII w. 1644–1667. Opowiadania i źródła historyczne ze zbiorów archiwalnych francuskich publicznych i prywatnych. Kr. 1889.

19. Ostatni poseł polski do Porty Otomańskiej. Akta legacji stambulskiej Franciszka Piotra Potockiego... z archiwum Roskiego... T. 1–2. Paryż 1894.

Nadto szereg innych prac historycznych z dziejów Polski i Rosji, ogl. po polsku i po francusku.

Koresp. w Bibl. Jagiel., Bibl. Publ. m.st. Wwy, Bibl. Miejskiej w Bydgoszczu, Ossol.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982).

E. CZEKALSKI: J. Conrad w świetle listów pisanych do K.W. Świat 1927 nr 12. — P. HERTZ. *Zbiór poetów pol. XIX w.* 6 (1975) s. 1011. — A. ANANISZEW: Smutnoje wriemja w knigach N. Kostomarowa i K.W. *Białostocki Przegl. Kresowy* 6 (1998) s. 11–20.

I.T.

W A P O W S K I Bernard ok. 1450 – 1535

Inna forma nazwiska: Vapovius.

Urodzony ok. 1450 we wsi Radochońce pod Mościskami koło Przemyśla, w zamożnej rodzinie senatorowskiej; syn Stanisława herbu Nieczuja i nieznannej z imienia Ciołkówny. W 1493 wpisany do metryki Akademii Krakowskiej, wraz z Mikołajem Kopernikiem (z którym później korespondował) słuchał wykładów astronomicznych Wojciecha

z Brudzewa. Od 1503 studiował prawo w Bolonii, uzyskując tam 15 lutego 1505 doktorat prawa kanonicznego, po czym wyjechał do Rzymu, być może w orszaku Erazma Ciolka. W stolicy Włoch przebywał 10 lat, początkowo na dworze papieża Juliusza II, a następnie Leona X, od którego otrzymał tytuł pralata domowego i protonotariusza apostolskiego. Dzięki kontaktom z tamtejszą elitą intelektualną rozwinął żywą działalność propagandową na rzecz Polski. Współpracował z wybitnym astronomem i geografem Markiem da Benevento nad krytycznym wydaniem „Geografii” Ptolomeusza. W czasie pobytu prymasa Jana Łaskiego w Rzymie pełnił funkcję jego doradcy i agenta dyplomatycznego, pośrednicząc między prymasem a kurią, m.in. w sprawach krzyżackich. W 1515 powrócił u boku Łaskiego do kraju, a ok. 1520 (1522?) został sekretarzem Zygmunta I. Piastował godność kanonika poznańskiego (1511), gnieźnieńskiego (1514), łęczyckiego (1523) oraz krakowskiego (1529) i przemyskiego. Jako urzędowy historiograf królewski napisał „Kronikę”, obejmującą dzieje Polski od czasów najdawniejszych (do 1480 głównie na podstawie dzieła Jana Długosza) aż do 1535, nacechowaną duchem patriotycznym, gloryfikującą Jagiellonów. Pracę tę przerwała śmierć. Ponadto opracował najstarsze wydane drukiem mapy Polski (1526–28), ok. 1533 przygotowywał mapę Skandynawii, Inflant i Księstwa Moskiewskiego („Mappa chorographia”), która zaginęła. Zmarł 22 listopada 1535 w Krakowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. De bello a Sigismundo I, rege Poloniae, Contra Moscos gesto a 1508. Wyd. J. Korzeniowski. *Scriptores Rerum Polonicarum* 15 (1891) i odb. Rkps w Bibl. Watykańskiej.

2. Panegyris, seu carmen elegiacum in victoriam Sigismundi I regis de Moschis. Ogl. w zbiorze wierszy różnych poetów sławiających zwycięstwo pod Orszą pt. *Carmina de memorabili cede Scismaticorum*. Rzym 1515 (wyd. przez J. Łaskiego, prawdopodobnie pod red. W.). Przedr. J. Szujski przy: *Kronika*, zob. poz. 7.
Poemat łac. w 228 wersach.

3. Mowa z 1518. Wyd. R. Maurer. *Monumenta Poloniae Historica* 3 (1878) s. 92–93.

4. Mowa z 1522. Wyd. J. Szujski. *Scriptores Rerum Polonicarum* 2 (1874).

5. Oratio coram... domino Sigismundo Poloniae rege invictissimo in reditu Suae Maiestatis ex Lithuania... habita. Kr. 1523 druk. F. Ungler. Przedr. J. Szujski przy: *Kronika*, zob. poz. 7.

6. Tabula Sarmatiae Regna Poloniae et Hungariae. Kr. [1526] druk. F. Ungler; Mappa in qua illustrantur ditiones Regni Poloniae ac Magni Ducatus

Lithuaniae. Kr. [1526] druk. F. Ungler; Tabula Ducatus Prussiae, Pomeraniae ... Kr. [1526] druk. F. Ungler.

Mapy.

7. [Chronica]. Kronika dziejów Polski od czasów przedchrześcijańskich do 1535; napisana po łacinie, w całości nie wyszła drukiem; część do 1380 zaginęła. Wyd. fragm.: część obejmującą lata 1506–1535 ogl. T. Plaza pt. Bernardii Vapovii fragmentum... Cromeri descriptione posteriores, continuans, przy: M. Kromer. *Polonia*. Colonia 1589; właściwy tekst kroniki za lata 1480–1535 ogl. J. Szujski pt. *Chronicorum B. Vapovii pars posterior...* Kroniki B. Wapowskiego z Radochoniec, kantora katedralnego krakowskiego, część ostatnia, czasy podługoszowskie obejmująca. *Scriptores Rerum Polonicarum* 2 (1874); część za lata 1516–1528 wyd. kryt. B. Bienkowska w Aneksie do swej książki: *Kronika Emeryka Węgra (1516–1531) jako źródło W. Wr. 1969* (tu również tekst kroniki Emeryka Węgra); część za lata 1463–1480 nie została dotąd ogłoszona.

Przeł. pol. części za lata 1380–1463 ogl. M. Malinowski pt. *Dzieje Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego*. T. 1–3. Wil. 1847–1848.

Rkps. (fragm. obejmujący lata 1380–1528) Bibl. Nar. sygn. Baw. 68.

Głównym źródłem „Kroniki” do 1480 było dzieło Długosza. Kronikę tę znali i wykorzystali – również część pierwszą, niezachowaną – M. Kromer i M. Bielski. Fragm. tej części znajdują się w „Kronice” M. Bielskiego (1551 i wyd. nast.). Fragm. obszerniejsze w przeróbce Joachima Bielskiego (1597).

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

E. JARRA. Twórczość prawna duchowieństwa polskiego (966–1800). *Sacrum Polontae Millennium*. T. 1. Rzym 1954. — K. BUCZEK. Dzieje kartografii polskiej od XV do XVIII w. *Zarys analityczno-syntetyczny*. Wr. 1963; też w wersji ang. Wr. 1966. — S. GRYGIEL. Próba rekonstrukcji zaginionej części „Kroniki” B.W. *Studia Źródłoznawcze* 9 (1964) s. 105–116. — B. BIENKOWSKA. Z kręgu Miechowity i W. Emeryk Węgier i jego Kronika. *Studia i Mater. do Dziejów Nauki Pol. S. A* z. 10 (1966) s. 13–32. — J. NOWAK-DŁUŻEWSKI. Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. *Czasy zygmunto-wskie*. Wwa 1966. — M. KAMIŃSKI. List B.W. do J. Dantyszka. *Studia Warmińskie* 4 (1967). — B. OLSZEWICZ. B.W. *Dzień i uciekły geografii pol.* Wwa 1967. — J. WOJTKOWSKI. Sprawy warmińskie i krzyżackie we wrocławskim egzemplarzu piętnastowiecznego wydania listów kardynała Eneasza Sylwiusza Piccolomini. *Studia Warmińskie* 4 (1967) [dot. daty ur.]. — H. LINGENBERG. N. Copernicus, B.W. und die Anfänge der Kartenabbildung Preussens. *Westpreussen Jahrbuch* (Münster) 23 (1973) s. 33–48. — B. MODELSKA-STRZELECKA. B.W. *Krakowski krag M. Kopernika*. Kr. 1973. — K. FORSTREUTER. B.W. Ein polnischer Freund von Copernicus. *Preussenland* 12 (1974). —

B. OTWINOWSKA: Język – naród – kultura. Wr. 1974. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — H. BARYCZ: Pierwszy nadworny historyograf królewski i jego dzieło. W: Szlakami dziejopisarstwa staropolskiego. Wr. 1981. — L. MICHAŁOWSKAJA: J. Długosz i B.W. *Długossiana*. Cz. 2. Wwa 1985. — M. MARKOWSKI: Repertorium bibliographicum astronomorum cracoviensium medi aevi. *Studia Mediewistyczne* 27 (1990) z. 2. — C. BACKVIS: Renesans i barok w Polsce. Wwa 1993. — K. BACZKOWSKI: Renaissance-Einflüsse auf die polnische Historiographie am Ende des 15. und in der ersten Hälfte des 16. Jahrhunderts. *Zesz. Nauk. Uj. Prace Hist.* 1994 z. 113. — J. BZINKOWSKI: Od Sarmacji do Polonii. Studia nad początkami obrazu kartograficznego Polski. Kr. 1994. — A. DZIUBA: „Elegia orszańska” B.W. *Rocz. Hum.* 1997 z. 3. — TAŻ: Wczesnorenesansowa kronika polsko-lacińska. Z badań nad prozą B.W. *Tamże* 1998 z. 3. — TAŻ: Wczesnorenesansowa historiografia polsko-lacińska. Lubl. 2000.

I.T.

WARGOCKI Andrzej ok. 1557 – po 1620

Urodzony ok. 1557; pochodził z Przemyśla. Studiował (prawo?) w Akademii Krakowskiej. W 1577 wstąpił do zakonu jezuitów w Braniewie. W 1578–80 studiował retorykę w Jarosławiu. Od 1581 trudnił się nauczaniem – okresowo w Pułtusk (w infimie), w Braniewie (humaniorów), a głównie w Wilnie, gdzie uczył retoryki do 1591. W 1586–87 studiował dialektykę zapewne także w Wilnie, w 1587–88 kierował wileńskim diecezjalnym Seminarium Duchownym, zgłębiając równocześnie teologię kontrowersyjną i prawo kanoniczne. W 1587 przyjął święcenia kapłańskie. Zamierzał wyjechać na misję do Tatarów i w tym celu uczył się języka tureckiego i arabskiego, jednakże planu nie zrealizował, bo w 1591 opuścił Towarzystwo Jezusowe. Po uzyskaniu zwolnienia z zakonu został księdzem świeckim; osiadł w Warszawie jako kaznodzieja w kolegiacie św. Jana i urzędnik konsystorza (rzecznik do spraw trwałości małżeństwa). Być może był kapłanem królewskim, gdyż tą godnością podpisał się w 1593. W 1596 otrzymał probostwo w Biegonicach pod Nowym Sączem. W 1603 osiadł w Krakowie jako prebendarz przy kościele Mariackim i zajął się pracą pisarską. W twórczości oprócz walki z różnowiercami zajmował się głównie upowszechnianiem literatury podróźniczej i przekładami historyków rzymskich (m.in. miał dokonać przekładu całości dzieła Lucjusza Anniusza Florusa „*Epitoma de Tito Livio*”). Zmarł po 1620, prawdopodobnie w Krakowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Apologia przeciwko Luteranom, Zwinglianom, Kalwinistom, Nowokrzczencom. Kr. 1605 druk. wdowa po Siebeneicherze.

2. Przestroga na chytrność ministrów ewangelicznych w rozmowach o wierze. Kr. 1605.

3. O Rzymie pogańskim i chrześcijańskim ksiąg dwoje. Kr. 1610 druk. J. Szarffenberger. Wyd. nast. [Kr.] 1648.

4. O Krzyżu i Ukrzyżowanym. Zamość 1620 druk. S. Niziołkowiec.

Przekłady

5. M.K. Radziwiłł: Peregrynacja abo pielgrzymowanie do Ziemi Świętej. Kr. 1607 druk. S. Kempini. Wyd. nast.: Kr. 1611; Kr. 1617; Kr. 1628; Kr. 1638; Kr. 1745 (dwie ed.); Wr. 1847; wyd. i wstęp J. Czubek. *Arch. do Dziejów Lit. i Oświaty w Polsce* 15 (1925). *Fragm.* (ed. 1628) przedr. *Przyj. Ludu* 1836 nr 12–16, 18–20.

Przekł. z łac. przeróbki dokonanej przez T. Tretera pt. Hierosolymitana peregrinatio. Braniewo 1601.

6. Justynus: Historyka, ksiąg 44, z... historyjei świata... przez Troga Pompeiusza opisanej. Kr. 1607 druk. S. Kempini.

7. Caius Iulius Caesar: O wojnie francuskiej ksiąg siedmiuro. Kr. 1608 druk. wdowa po Siebeneicherze. Przedr. T. Mostowski przy wyd.: Publius Cornelius Tacitus: Kronika od zejścia Cesarza Augusta. Wwa 1803.

8. Valerius Maximus: O dziejach i powieściach pamięci godnych ksiąg dziewięć. Kr. 1609 druk. S. Kempini (z dodanymi przykładami ze stosunków polskich).

9. B. Breidenbach: Peregrynacja arabska albo do grobu ś. Katarzyny... pielgrzymowanie. Kr. 1610 druk. S. Kempini.

10. Curtius Rufus Quintus: O dziejach Aleksandra Wielkiego... ksiąg dwanaście. Kr. 1614 druk. S. Giermański. Wyd. nast.: Kr. 1618; pt. O życiu i dziejach Aleksandra Wielkiego. T. 1–3. Nieśwież 1763 (wraz z oryginałem łac.).

O P R A C O W A N I A

NK 3 (1964).

H. BARYCZ: Miscellanea staropolskie. 2. Kilka kart z historii sporów autorskich z drukarzami (1610–1615). *Pam. Lit. R.* 43 (1952) i odb. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — B. NATONSKI: Humanizm języcki i teologia pozytywno-kontrowersyjna w XVII i XVIII w. *Dzieje teologii katol. w Polsce*. T. 2 cz. 1. Lubl. 1975. — I. LEWANDOWSKI: Recepcja rzymskich kompendiów historycznych w dawnej Polsce (do połowy XVIII w.). Pozn. 1976. — H.E. WYCZAWSKI: *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — B. BILIŃSKI: La prima guida polacca di Roma: A.W. „O Rzymie pogańskim i chrześcijańskim ksiąg dwoje”. W: *Figure e momenti Polacchi a Roma*. Wr. 1992. — H. KLIMCZAKOWA: A.W. i jego przewodnik po Rzymie (1610). *Filomata. Antyk w dobie pol. baroku* 1992 nr 408.

I.T.

WARSZEWICKI Krzysztof 1543–1603

Inne formy nazwiska: Varsavitius; Varsevitiuss.

Urodzony w 1543 w Warszewicach na Mazowszu, w zamożnej rodzinie szlacheckiej; syn Jana herbu Paprzyca, kasztelana liwskiego (później warszawskiego), i Elżbiety z Parysów; przyrodni brat Stanisława, pisarza kontrreformacyjnego i tłumacza. Wczesną młodość spędził na dworze króla czeskiego Ferdynanda. Od 1556 studiował w Lipsku i Wittenberdze, w 1557–59 w Bolonii. Powróciwszy do kraju w 1561, przyjął służbę na dworze Adama Konarskiego, biskupa poznańskiego, i jako sekretarz i dworzanin pełnił ją przez lat jedenaście. Karierę polityczną rozpoczął w czasie pierwszego bezkrólewia. Popierał kandydaturę Henryka Walezego i posłował na sejm koronacyjny (1574). Po ucieczce króla udał się z misją od nuncjusza Wincentego Laureo do Francji, gdzie otrzymał tytuł sekretarza królewskiego i uczestniczył w uroczystościach koronacyjnych Henryka w Reims (1575). W Gdańsku poślubił córkę Rennera Mollera, burgrabiego gdańskiego. Podczas drugiego bezkrólewia był zdecydowanym zwolennikiem cesarza Maksymiliana. Lata 1576–77 spędził w Ratzbonie (Regensburg). W 1577 wrócił do kraju i po uzyskaniu przychylności Batorego towarzyszył monarsze jako dworzanin w wojnie moskiewskiej i w pertraktacjach z Iwanem Groźnym. W 1582 posłował do Szwecji. Po śmierci króla ponownie popierał stronnictwo austriackie. Po klęsce Maksymiliana pod Byczyną (1588) uciekł do Pragi i przebywał tam do 1593. Dzięki zabiegom dostojników kościelnych otrzymał zezwolenie na powrót (1594) i przebaczenie Zygmunta III, lecz stanowiska na dworze królewskim już nie odzyskał. Po owdowieniu przyjął w 1598 święcenia kapłańskie i wkrótce potem został kanonikiem krakowskim. W 1600–02 przebywał we Włoszech. Całe życie związany z obozem ortodoksji katolickiej, występował konsekwentnie i bezkompromisowo przeciw różnowercom. Pozostawił bogatą spuściznę literacką; był autorem dzieł historycznych, teologicznych, mów okolicznościowych, panegiryków i pamfletów; największą sławę przyniosły mu traktaty polityczne. Sporządził także pierwszą w piśmiennictwie polskim próbę bibliografii („Reges sancti, bellatores, scriptores Poloni”). Zmarł 10 lub 11 września 1603 w Krakowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wenecja. Kr. 1572 druk. M. Siebeneicher. [Wyd. bezimiennie. Wyd. nast. skróc. pt. Christoph Warszewicki mówiącą w wodzi Wenecją. Kr. 1587. Przedr. (jako dzieło Marcina Paszkowskiego)

T. Wierzbowski pt. Wenecja. Poemat historyczno-polityczny z końca XVI w. Wwa 1886. Rkps Bibl. Nar. BOZ sygn. 1284.

2. Paradoxa ad Stephanum I, Regem Poloniae. Wil. 1579 druk. J. Ślečki. Wyd. nast.: Praga 1588; Kr. 1598; Rzym 1601.

Sześć rozpraw polityczno-etycznych.

Przekł. pol. fragm.: J. Gajda. *700 lat myśli pol. XVI w.* (1976).

3. Ad Stephanum Regem Poloniae... oratio. Wil. 1582. Wyd. nast. m.in.: Kr. 1582; Tor. 1582; Magdeburg 1582; liczne dalsze przedr. w zbiorach poświęconych Batoremu.

Przekł. pol.: J. Lebeliski pt. Do... Stefana Króla Polskiego... Oratio o zgodzie. Tor. 1582 druk. M. Nering (dwie ed.).

Przekł. niem. Norymberga 1582.

4. Post Stephani regis mortem in primo et generalis totius Masoviae conventu oratio. Kr. 1587 Druk. Łazarzowa.

Przekł. pol. pt. Po śmierci króla Stefana... Kr. 1587 Druk. Łazarzowa. Przedr. K.J. Turowski w wyd.: Dwie mowy pogrzebowe. Kr. 1858 *Bibl. Pol.* S. III z. 46.

5. Rerum Polonicarum liber XIII. Powst. 1589. Wyd. S. Ciampi pt. Rerum Polonicarum ab excessu Stephani Regis ad Maximiliani Austriaci captivitate. Florencja 1827.

6. Turciae tres. Praga 1589 druk. Adam z Wieleśławina (dwa odbicia różniące się ostatnim arkuszem). Przedr. zob. poz. 7.

7. Turciae quattuordecim. Kr. 1595 Druk. Łazarzowa (wraz z poz. 6, 8, 16). Wyd. nast. pt. Omnia quotquot et quae nondum in lucem prodierunt opera... Oenipont [Innsbruck] 1600 [ed. z 1595, do której dodano cztery początkowe karty].

8. De legato legationeque liber. Wyd. przy poz. 7 (Kr. 1595). Wyd. nast.: Rostok 1597 (wraz z poz. 16); Lubeka 1604; Gdańsk 1646 (wraz z poz. 16).

Przekł. pol.: J. Życki pt. O pośle i poselstwach. Wwa 1935.

9. De optimo statu libertatis. Kr. 1598 Druk. Łazarzowa. Wyd. nast. Kr. 1598. Przedr. J. Daneykiewicz Ostrowski: Swada polska i łacińska. T. 2. Lubl. 1747.

10. De cognitione... libri tres. Kr. 1599 druk. J. Siebeneicher. Wyd. nast.: Kr. 1600; pt. Omnia quotquot extant et quae non extant opera. Kr. 1600.

11. Reges, sancti, bellatores, scriptores Poloni. Romae 1601 apud Typographos Camerales.

Fragm. w przekładzie pol. podał J. Starnawski: Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej. Wwa 1957 s. 202–203 (w nast. wyd. przekład pominięto).

12. Mowy wygłoszone w Mantui, Wenecji i Wiedniu w r. 1602. [Mowy łac.: Do Macieja arcyksięcia Austrii. Wiedeń 1602 druk. F. Kolbus; Do Wincen-

tego Gonzagi księcia Mantui. Bolonia 1602 druk. J.B. Bellagamba; Do władz Republiki Weneckiej. Wenecja 1602 druk. J.B. Ciotto]. Wyd. T. Wierzbowski. Wwa 1885.

13. Caesarum, regum et principum... vitarum parallelarum libri duo. Kr. 1603 druk. J. Siebeneicher.

14. Niewydane pisma, listy do znakomitych ludzi tudzież inne dokumenty. Zebrał i wyd. T. Wierzbowski. Wwa 1883. Inne wyd. (bez przedmowy pol.) pt. C. Varsevicii opuscula inedita. Wwa 1883. Tu m.in.: Rerum polonicarum libri tres. Powst. 1589.

Przekłady i przeróbki

15. Tarcza duchowna (Clypeus spiritualis). 1582. Wyd. nast. m.in.: Kr. 1598 druk. J. Siebeneicher. Przeróbka zbioru modlitw wchodzących w skład modlitewnika króla Zygmunta Starego.

Rkps Clypeusa powst. w 1524; przekł. nieznanego tłumacza wyd. Kr. ok. 1533 druk. F. Ungler. Przedmowę do tego wyd. przedr. W. Wydra i W.R. Rzepka: Chrestomatia staropolska. Wyd. 2 popr. i uzup. Wr. 1995.

16. F. Furius Ceriola: De consilio et consiliaris principis liber. Wyd. przy poz. 7 (Kr. 1595). Wyd. nast. (wraz z poz. 8): Rostok 1597; Gdańsk 1646. Tłum. z hiszp.

OPRACOWANIA

NK 3 (1964); LP.

T. WIERZBOWSKI: Ch.W. i jego socznienia. Wwa 1885; toż w wersji pol. pt. K.W. 1543-1603 i jego dzieła. Monografia historyczno-literacka. Wwa 1887. — S. TARNOŃSKI: K.W. jako polityk. W: Pisarze polityczni XVI w. T. 2. Kr. 1886. — H. BIAUDET: Jean III de Suède et sa cour. D'après une relation inédite de Christophe W. Genève 1913. — E. JARRA: Twórczość prawna duchowieństwa polskiego (966-1800). *Sacrum Poloniae Millennium*. T. 1. Rzym 1954. — B. BOCZEK: K.W. nauka o państwie i dyplomacji. *Studia i Mater z Dziejów Nauki Pol.* t. 5, S. A. z. 1 (1957). — J. STARNAWSKI: Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej. Wwa 1957 i wyd. nast. — W. CZAPLIŃSKI: Myśl polityczna w dobie kontrreformacji. W: O naprawę Rzeczypospolitej. Wwa 1965. — A. TAMBORRA: K.W. e la diplomazia del Rinascimento in Polonia. Roma 1965. — J. TAZBIR: Prehistoria pewnej utopii. *Przegl. Hum.* 1966 nr 3. — *Pol. służba dyplomatyczna XVI-XVIII w.* Wwa 1966. — W. CZAPLIŃSKI: Jeszcze raz o W. *Przegl. Hist.* 1970 z. 3. — *Wiek XVII - Kontrreformacja - Barok*. Wr. 1970. — *Piłoz w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — J. NOWAK-DŁUŻEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce, Zygmunt III. Wwa 1971. — H. HLEB-KOSZAŃSKA: Spór o początki bibliografii w Polsce. *Studia o Książce* 1972 s. 327-344. — B. LEŚNODORSKI: Polski Makiawel. W: Ludzie i idee. Wwa 1972 (prwdr. 1949). — J. NOSOWSKI: Polska literatura polityczno-antyislamiczna XVI, XVII i XVIII w. Z. 1. Wwa 1974. — B. OTWINOWSKA: Język - naród - kultura. Wr. 1974. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — J. STARNAWSKI: Tradycje biografistyki polskiej. [Wstęp do ed.] Sz. Sta-

rowski: Wojownicy sarmaccy. Wwa 1978; przedr. w: W świecie barokowym. Łódź 1992. — U. BORKOWSKA: The ideology of „antemurale” in the shere of Slavic culture (13th-17th centuries). *The Common Christian Roots of the European Nations*. T. 2. Florence 1982. — H.E. WYCZAŃSKI: *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — K. ŚLĄSKI: Schweden in den Augen von polnischen Reisenden und Diplomaten des 16. bis 19. Jahrhunderts. *Studia Marittima* (Wr.) 4 (1985). — M. ŻARYN: Dziełko K.W. o królach, świętych, wojownikach i pisarzach. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 32 (1987) s. 91-106. — C. BACKVIS: Wymóg jedności „wola ogółu”. W: Renesans i barok w Polsce. Wwa 1993. — A. JOBERT: Od Lutra do Mohily. Polska wobec kryzysu chrześcijaństwa 1517-1648. Wwa 1994 (prwdr. franc. 1974).

I.T.

WARSZEWICKI Stanisław 1529 lub 1530 – 1591

Urodzony w 1529 lub 1530 w Warszewicach pod Czerskiem; syn Jana herbu Paprzyca, kasztelana liwskiego (później warszawskiego), i Anny Doroty z Chinowskich; przyrodni brat pisarza i historyka Krzysztofa. Studiował w Akademii Krakowskiej, zdobywając tam gruntowną wiedzę humanistyczną, a następnie m.in. u Filipa Melanchtona w Wittenberdze (od 2 marca 1550), gdzie pod wpływem mistrza zbliżył się do luteranizmu. Lata 1551-54 spędził w Warszewicach. W 1554 udał się na studia prawnicze do Padwy, gdzie tegoż roku wybrano go na konsyliarza nacji polskiej. Równocześnie pogłębiał studia humanistyczne; m.in. słuchał wykładów Franciszka Robortella. Z końcem 1556 powrócił do kraju i został sekretarzem kancelarii Zygmunta Augusta. Około 1560 zerwał z luteranizmem, opuścił dwór i w 1562 przyjął święcenia kapłańskie, stając się gorliwym zwolennikiem kontrreformacji. Początkowo działał jako kaznodzieja w Poznaniu, od 1558 był kanonikiem poznańskim i gnieźnieńskim oraz archidiaconem łowickim. W 1567 wstąpił do zakonu jezuitów w Rzymie. Do 1570 uzupełniał tamże studia teologiczne (równocześnie z Piotrem Skargą). W 1570-72 zorganizował w Wilnie kolegium jezuickie, przekształcone następnie w akademię, na której czele stał jako rektor w 1570-78. Z polecenia władz kościelnych wyjeżdżał w tym czasie dwukrotnie na dłuższą do Szwecji, gdzie został kapelanem królowej Katarzyny i wychowawcą jej syna Zygmunta (późniejszego króla polskiego). W 1578 został wybrany na prokuratora prowincji polskiej w Rzymie, a w 1582-90 pełnił funkcję rektora Towarzystwa Jezusowego w Lublinie. Działalność pisarską rozpoczął przed 1551, dokonując pierwszego w Polsce tłumaczenia „Etiopik” Heliodora (romansopisarza z III w. n.e.) z języka greckiego na łacinę. Zasłynął jako kaznodzieja i autor pism religijnych. Zajmował się również prze-

kładaniem dzieł dewocyjnych (m.in. Ludwika z Granady). Pozostawił bogatą korespondencję, dotyczącą głównie poczynań kontrreformacyjnych i misji jezuickich (zachowana w dużej części w fotokopiach w Archiwum Prowincji Małopolskiej Towarzystwa Jezusowego w Krakowie). Zmarł podczas zarazy w Krakowie 3 października 1591.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Oratio de Stanislao a Lasky. Wittenberga 1551 druk. J. Crato.

Egz. defekt. Bibl. Ossol. XVI.0.963.

2. Wiersze łacińskie. [Przy:] J. Górski: De periculis atque numeris orationis libri duo. Kr. 1558 druk. M. Siebeneicher; J. Górski: De generibus dicendi liber. Kr. 1559 druk. M. Siebeneicher; B. Herbest: Synodica... Nysa 1564.

3. Vita Stanislai Kostka. Wyd. [z odpisu Bibl. Król. w Brukseli] Bruksela 1895.

Rkps Arch. Postulacji Generalnej Tow. Jezusowego w Rzymie sygn. B 174; rkps wersji pt. Illustria quaedam ex vita Stanislai Kostka. Tamże sygn. B. 169.

4. Ex exhortationibus... rectoris Vilmensis... quas habuit 1572–1574.

Rkps Bibl. Ossol. sygn. 1117 s. 163–202, 262–266.

Przekłady

5. Heliodor: Aethiopiae historiae libri X. Bazylea 1552 druk. J. Oporinus. Wyd. nast.: Paryż 1553; Antwerpia 1556; Heidelberg 1596; sześć dalszych wyd. do poł. XVII w.

Pierwszy w Polsce przekł. Heliodora na jęz. łac.

6. Ludwik z Granady: Przewodnik grzesznych ludzi. Kr. 1567 druk. M. Siebeneicher. Wyd. nast.: Kr. 1570; Kr. 1579.

Przekł. z włos.

7. Ludwik z Granady: Zwierciadło człowieka chrześcijańskiego. Pozn. 1577 druk. M. Nering. Wyd. nast.: Pozn. 1585; Wil. 1594; Kr. 1598.

Przekł. z włos.

Utworki o autorstwie niepewnym

8. Wizerunek żywota chrześcijańskiego pobożnego. Pozn. 1584 druk. J. Wolrab.

Inny domniemany autor: Jan Leopolda Wuchaliusz.

9. Nabożeństwo dla ludzi zabawnych. Pozn. 1693.

Prawdopodobny autor: Stefan Wielowiejski.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

H. BARYCZ: Polacy na studiach w Rzymie w epoce Odrodzenia. Kr. 1938. — S. CIESIELSKA-BORKOWSKA: Mistycyzm hiszpański na gruncie polskim. Kr. 1939. — S. BEDNARSKI: S.W. pochodzenie, młodość, studia w Wit-

tenberdze i Padwie. *Studia z dziejów kultury*. Wwa 1949 s. 243–255. — J. WARSZAWSKI: Polonica z rzymskiego Kodeksu Nowicjuszy Towarzystwa Jezusowego (1565–1586). Rzym 1955. — J. CZERNIATOWICZ: Z dziejów grecojęzycznej w Polsce w okresie Odrodzenia. Wwa 1965. — J. MAJKOWSKI: Święty Stanisław Kostka. Rzym 1965 s. 10–11, 133–138. — J. WARSZAWSKI: Universae S.J. vocationum liber autobiographicus. Romae 1966. — H. BARYCZ: Z kłopotów młodego filologa. W: W blaskach epoki Odrodzenia. Wwa 1968. — B. NATOŃSKI: Początki i rozwój Towarzystwa Jezusowego w Polsce, 1564–1580. W książce: J. Brodrick: Powstanie i rozwój Towarzystwa Jezusowego. T. 1. Kr. 1969. — R. GUSTAW: *Hagiografia pol.* 2 (1972). Aneks, s. 719. — L. PIECHNIK: Początki Akademii Wileńskiej, 1569–1600. *Nasza Przeszłość* T. 40 (1973). — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — E. BOJARUNIEC-STASCH: Drei Briefe des Kölner Jesuiten Johannes Reithius an polnische Gelehrte. *Studien zu Literatur und Kultur in Osteuropa*. Köln–Wien 1983. — L. GRZEBIEN: *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — A. TAMBORRA: La Polonia di G.B. Botero e le suggestioni di K.W. Cultura e nazione in Italia e Polonia dal Rinascimento all' Illuminismo. Firenze 1986. — J. BALIŃSKI: Heliodorus Latinus. Die humanistischen Studien über die „Aethiopia“. Politianus – W. – Guillonius – Laubanus. *Eos* 1992 z. 2. — A. JOBERT: Od Luira do Mohyly. Polska wobec kryzysu chrześcijaństwa 1517–1648. Wwa 1994 (prwdr. franc. 1974).

I.T.

WASILEWSKI Edmund 1814–1846

Urodzony 16 listopada 1814 w Rogoźnie w Lubelskiem, w zubożalej rodzinie szlacheckiej; syn Kajetana i Tekli z Głowińskich. Od 1815 mieszkał w Krakowie, gdzie jego ojciec objął posadę kweatora w Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1823–29 uczęszczał do Gimnazjum św. Anny, porzucił naukę skończywszy zaledwie trzy klasy. Wcześniej stracił rodziców, całe życie borykał się z kłopotami materialnymi. Przez pewien czas pracował jako bibliotekarz u Wielopolskich w Książu, po czym wrócił do Krakowa. Obracał się w tamtejszym środowisku literackim, prowadził niestabilizowany tryb życia poety-cygana. Bliskie kontakty utrzymywał m.in. z Aleksandrem Szukiewiczem oraz z Gustawem Ehrenbergiem (autorem wiersza „Do romantyka (Edmunda Wasilewskiego). Improwizacja”), który wywarł duży wpływ na rozwój twórczości W., zwłaszcza na powstanie tzw. trylogii rewolucyjnej („Pieśń żeglarsów” z muzyką Stanisława Moniuszki; „Kielich gorczyzy”; „Hymn orłów”), należącej do najpopularniejszych poezji patriotyczno-rewolucyjnych tego okresu. W 1835 odbył (wraz z Ehrenbergiem, Szukiewiczem i Franciszkiem Żyglińskim) pieszą wycieczkę w Pieniny i Tatry, wyjeżdżał także do Warszawy. Obie te wyprawy pozostawiły ślad w twórczości W. Jako autor wierszy

„Marzenia w Tatrach”, „Widok Babiej Góry” i „Kocierz” stał się jednym z pierwszych poetów gór w literaturze polskiej. Pisać zaczął wcześniej, bo już w 1832, ale debiutował dopiero w 1837 w *Pamiętniku Naukowym*, ogłaszając poezje (w t. 1 i 3) oraz artykuł o Józefie Ignacym Kraszewskim (w t. 3). Wiersze publikował także w poznańskim *Tygodniku Literackim* (1838–42), *Przyjacieliu Ludu* (1839–42), *Przeglądzie Warszawskim* (1840–41), *Rozrywkach Umysłowych* (1841). Zainteresowanie mieszkańców Krakowa wywołała satyra polityczna „Visum et repertum zmarłej Rzeczypospolitej Krakowskiej. Rok 1839”, zmarłej w licznych odpisach. Poemat „Krakowiaki”, złożony z kilkunastu utworów, w których W. uchwycił rytm ludowej pieśni krakowskiej, zdobył duży rozgłos dzięki muzyce skomponowanej do nich przez Moniuszkę, podobnie jak piosenka „Wesoły, szczęśliwy Krakowiaczek ci ja” z melodią tegoż kompozytora. Dzięki tym utworom W. wszedł do literatury jako reprezentant tzw. regionalizmu krakowskiego. Jego poezja doczekała się pochlebnej wzmianki Cypriana Norwida w reportażu z Krakowa ogłoszonym w *Bibliotece Warszawskiej* 1842 („Znany z dźwięcznych, pięknie wykończonych poezji”). W okresie Młodej Polski nawiązał do niej Stanisław Wyspiański. W 1844 W. ożenił się z Heleną Schugtówną, siostrą „Anny z Krakowa” (Anny Terleckiej). Dla utrzymania rodziny podjął pracę jako kolektor krakowskiej loterii. W tymże roku związał się z *Dwutygodnikiem Literackim*, w którym ogłosił kilka utworów. Zmarł 14 listopada 1846 w Krakowie; pochowany na cmentarzu Rakowickim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Poezje. T. 1. Pozn. 1840. Przedr. w poz. 3, 4, 5, 6, częściowo w poz. 7, 8. Tu m.in.: Pieśń żeglarsów; Kielich goryczy; Hymn orłów; Dziecko szalu; Krakowiaki. Poemat. Cz. 1–3 (przekł.: ang. 1881, bułg. 1920).
2. Katedra na Wawelu. Poemat w 3 pieśniach. Powst. 1841. Wyd. Pozn. 1846. Przedr. w poz. 3, 6, 8.

Wydania zbiorowe i wybory

3. Poezje. Wyd. zupełne. Wyd. A. Mulkowski, przedmowa A. Szukiewicz. Kr. 1849. Tu m.in. wiersze pt. Krakowiaki: inc.: Wesoły, szczęśliwy Krakowiaczek ci ja; inc.: Zapomniane skrzypki moje.
4. Poezje. Wyd. 5 przejr. i powiększone. Wyd. A. Szukiewicz. Kr. 1873.
5. Poezje. Wyd. 6 przejr. i powiększone. Lw. 1883.
6. Wybór poezji. Oprac. i wstęp S. Zathy. Brody 1909 *Arcydziela Pol. i Obcych Pisarzy* t. 67.
7. Poezje. Oprac. E. Haecker. Kr. 1925 *BNI*, 85.

Tu m.in.: Visum et repertum zmarłej Rzeczypospolitej Krakowskiej. Rok 1839 (ogl. [bezimiennie] R. Kampf. Lipsk 1844; przedr. w poz. 8).

8. Wybór poezji. Wybór i wstęp M. Janion. Kr. 1955.

Ponadto inne wybory poezji ogł. w popularnych seriach wydawn., m.in. *Bibl. Powsz.*, *Biblioteczka Uniw. Lud.*, *Biblioteczka Młodzieży Szkolnej*.

Przedr. utworów: *Pol. krytyka lit.* 2 (1959); *Zbiór poetów pol.* 2 (1961).

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

K. KASZEWSKI: E.W. *Tyg. Ilustr.* 1860 nr 47. — J. NIEWIAROWSKI A. Pólkożic: E.W. *Wędrowiec* 1887 nr 19–20. — P. CHMIEŁOWSKI: E.W. *Tyg. Ilustr.* 1896 nr 48–49. — K. SOSNOWSKI: Poezja krakowska z czasów Wolnego Miasta. Ze szczególnym uwzględnieniem E.W. 1815–1846. Kr. 1901. — J. KALLENBACH: E.W. w siedemdziesiątą rocznicę śmierci. *Pam. Lit.* 1916. — E. DEMBOWSKI: Pisma. T. 3, 4. Wwa 1955 (prwdr. 1843, 1845). — K. PECOLA: *Pam. Lit.* 1956 z. 2. — M. JANION: „Grosz wdowi” poezji romantycznej. W: *Romantyzm. Studia o ideach i stylu.* Wwa 1969. — Z. JAGODA: O literaturze i życiu literackim Wolnego Miasta Krakowa 1816–1846. Kr. 1971. — M. KASPRZYK: E.W., pierwszy z piewców Krakowa. *Echo Krakowa* 1971 nr 266. — M. JANION: *Obraz lit. pol.* 5, 3 t. 1 (1975). — S. SMYK: Poeta Krakowa. *Tyg. Zamojski* 1983 nr 36. — R. KANTOR: Niedole poetów. (Rzecz o J. Łapsińskim i E.W.). *Kraków* 1987 nr 2. — A. KRAWCZUK: Opowieści o zmarłych. *Cmentarz Rakowicki*. [T. 1]. Kr. 1987.

W.A.-Sz.

WASILEWSKI Zygmunt 1865–1948

Urodzony 30 kwietnia 1865 w Siekiernie (pow. kielecki); syn Aleksandra, nadleśniczego w bodzentyńskich lasach rządowych, i Marii z domu Ledoux. W 1875 kształcił się w Warszawie w prywatnym gimnazjum Augustyna Szmurły, w 1876–84 w Kielcach, gdzie był kolegą Stefana Żeromskiego. W 1884–88 studiował prawo kolejno w Warszawie, Petersburgu i Kijowie. W okresie tym nawiązał kontakt z tajną organizacją młodzieży polskiej „Zet”. W 1888 debiutował na łamach *Głosu* korespondencją z Łukowa podpisaną W. Gluchowski (nr 35). Z piśmem tym ściśle współpracował w latach następnych (do 1900), ogłaszając artykuły, felietony i recenzje. Po studiach zamieszkał w Warszawie. Wakacje spędzał w Jagodnem na Podlasiu rozbudziły w nim zainteresowania ludoznawcze. Prace z tej dziedziny ogłaszał w *Wiśle* od 1889 (z przerwami do 1902). Został tu sekretarzem redakcji, był także kustoszem muzeum etnograficznego. Około 1889 wstąpił do Ligi Polskiej (przekształconej

w 1893 w Ligę Narodową). Pod koniec 1891 objął stanowisko bibliotekarza w Raperswilu, gdzie zbliżył się z Zygmuntem Milkowskim, Tadeuszem Korzonem i Stefanem Żeromskim. Redagował też *Album Muzeum Narodowego w Raperswilu* (wyd. w 1894). W 1892 ożenił się z Wandą Karłowiczówną, córką Jana. W połowie 1894 wrócił do Warszawy i objął kierownictwo literackie *Głosu* (1895–99). W 1897 pełnił funkcję sekretarza Komitetu Budowy Pomnika Mickiewicza. W 1900 został sekretarzem redakcji *Kuriera Warszawskiego*, ściśle współpracował z nim do 1902 (sporadycznie pisywał tu także w latach późniejszych: 1908–09, 1928–29, 1934). W 1901–02 był kierownikiem działu publicystycznego miesięcznika *Książka*. W 1902 przeniósł się do Lwowa i objął redakcję *Słowa Polskiego*, którym kierował aż do zawieszenia pisma w 1915 (pisywał w nim także po I wojnie światowej, w 1919–27). Po śmierci (w 1903) żony zawarł powtórny związek małżeński z Heleną z Kozłowskich Godlewską, matką poety Stefana Godlewskiego. W 1909 był wiceprezesem Związku Dziennikarzy Polskich. Wygłaszał odczyty w Związku Naukowo-Literackim we Lwowie. I wojnę światową spędził w Petersburgu, redagował tam w 1915–17 *Sprawę Polską*, i w Kijowie, gdzie kierował *Przeglądem Polskim*. W 1918 wrócił do Warszawy i objął redakcję *Gazety Warszawskiej* (1918–25), a następnie *Myśli Narodowej* (1925–35). Należał do współtwórców ideologii Narodowej Demokracji; z powodu związków z tą organizacją był kilkakrotnie zamieszany w procesy polityczne. W 1927–35 redagował *Pamiętnik Kola Kielczan*. W 1930 został senatorem z ramienia Stronnictwa Narodowego, w 1935–39 współpracował ściśle z organem tego stronnictwa, *Warszawskim Dziennikiem Narodowym*. W 1935 otrzymał nagrodę z funduszu Probusa Barczewskiego za książkę o Norwidzie, w 1938 nagrodę *Prosto z Mostu* za całokształt twórczości. Był autorem licznych prac historycznoliterackich oraz artykułów i felietonów politycznych i literacko-kulturalnych. Okupację spędził w Warszawie. Po powstaniu, ciężko chory, dotknięty utratą wzroku, zamieszkał w Krakowie, w 1946 — w Wiśle. Kilka artykułów zamieścił w tygodniku *Dziś i jutro* 1946–48. Zmarł 25 października 1948 w Wiśle.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Pomnik Mickiewicza w Warszawie 1897–1898. Wwa 1899.
2. Warszawa współczesna w 12 obrazkach. Lw. 1903.
Podp.: Przygodny.
3. Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów Romantyzmu. Lw. 1905 [1904].
Tu m.in.: Nowy Konrad. Rozbiór „Wyzwolenia” Stanisława Wyspiańskiego (wyd. osob. Lw. 1903, przedr. w poz. 11).

4. Od romantyków do Kasprowicza. Studia i szkice literackie. Lw. 1907 [1906]. Wyd. nowe Lw. 1914.
Tu m.in. Spór o Słowackiego jako zagadnienie nauki i kultury (wyd. osob. Lw. 1905 odb. ze *Słowa Pol.*).
5. Listy dziennikarza w sprawach kultury narodowej. Lw. 1908.
6. O sztuce i człowieku wiecznym. Lw. 1910.
7. W obronie polskiej stacji zagranicznej. Sprawa Raperswilu w świetle publicystycznym. Lw. 1911.
8. Myśl przebudowy. Rozmowy z młodym przyjacielem. Wwa 1912.
9. Sily czynne polityki polskiej przed wielką wojną. Demokracja Narodowa. W dwudziestolecie programu stronnictwa (1897–1917). Piotrogród 1917.
10. Na wschodnim posterunku. Księga pielgrzymstwa 1915–1918. Wwa 1919.
Tu m.in.: Orientacja wewnętrzna (wyd. osob. Moskwa 1917).
11. Mickiewicz i Słowacki. Wwa [1921].
12. O życiu i katastrofach cywilizacji narodowej. Wstęp do rozważań nad programowymi zagadnieniami doby obecnej. Wwa 1921.
13. Jan Kasprowic. Zarys wizerunku. Wwa [1923].
14. Seweryn Goszczyński. Szkice literackie. Pozn. 1923.
15. Współcześni. Charakterystyki pisarzy i dzieł. Wwa [1923].
16. Dyskusje. [Szkice publicystyczne]. Pozn. 1925.
17. Wspomnienia o Janie Kasprowiczu i Stefanie Żeromskim. Wwa 1927.
18. Pieśń w górach. [Szkice krytyczne]. Wwa 1930 [1929].
19. Poeci i teatr. Spostrzeżenia. Wwa 1929.
20. Wnukom o prapradziadku. W stulecie powstania listopadowego. Wwa 1930. Przedr. w poz. 23.
21. Norwid. Wwa 1935 [1934].
22. Aspazja i Alcybiades. Z dziejów powieści warszawskiej. Wwa 1935.

Wybór pism

23. Pokolenia w służbie narodu. Londyn 1962.
Tu m.in. życiorys autora (streszcz. autobiografii napisanej 1939–40, obszernie fragm. ogl. *Myśl Pol.*, Londyn 1958 nr 338 – 1960 nr 378) oraz bibliogr. twórczości.

Prace edytorskie

24. Promieniści, filareci i zorzanie. Dokumenty urzędowe dotyczące towarzystw tajnych na Litwie (1822–1827). Kr. 1896 odb. z *Arch. do Dziejów Lit. i Oświaty w Polsce*. T. 9.
25. S. Goszczyński: Pisma. Wyd. kompletne, uzupełn. pismami pośmiertnymi. T. 1–2. Pod red... Lw. 1904.
Wznowienie tomu 2 ze zmian. kartą tyt., pt. Pieśni Osjana w przekładzie S. Goszczyńskiego. Wyd. popr. pod red. ... Lw. 1911.

26. Seweryn Goszczyński w Galicji. Nieznane pamiętniki, listy i utwory, 1832–1842. Lw. 1910.

27. J.L. Popławski: Pisma polityczne. Wyd. pomierne [z przedmową...]. T. 1–2. Kr. 1910.

28. Życia poety romantycznego. Seweryn Goszczyński w Galicji. Nieznane pamiętniki, utwory i listy z lat 1832–1843. Lw. 1910.

Przedr. poz. 26 rozszerzony o rozdz.: Materiały dodatkowe.

29. S. Goszczyński: Dzieła zbiorowe. [Z przedmową...]. T. 1–4. Lw. [1911].

Koresp. m.in. w Ossol., Bibl. Jagiel., Bibl. Nar. (tu m.in. listy do S. Żeromskiego), Bibl. Głównej UAM w Pozn. (tu listy do E. Zegadłowicza), Bibl. Pol. w Paryżu.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

T.B. SYGA: Krytyka tworząca. Rzecz o Z.W. *Polska Lit.* 1929 nr 1. — I. CHRZANOWSKI: Z.W. jako krytyk literacki w świetle dwóch własnych książek. W: *Studia i szkice, rozbiory i krytyki*. T. 2. Kr. 1939. — T. WASILEWSKI: Prace Z.W. *Wiadomości* (Londyn) 1958 nr 14/15. — P. GRZE-GORCZYK, *Zesz. Prasozn.* 1968 nr 4. — S. SIEROTWIŃSKI. *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — J.J. LIPSKI: Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalscy”. T. 2. Wwa 1973. — E. ROSNER: Z.W. pieśń o górach. W: *Cieszyńskie okruczki literackie*. Cieszyn 1983. — U. JAKUBOWSKA: Lwowskie lata Z.W. (1902–1915). *Rocz. Lit.* (Wwa) 1992 s. 75–79. — TAŻ.: Warszawskie lata Z.W. *Kwart. Hist. Prasy Pol.* 1993 nr 4. — J. SPEINA. *Słownik badaczy lit.*, pol. T. 1. Łódź 1994. — Z.W. – *polityk, krytyk, regionalista*. Pod red. M. Meduckiej. Kielce 2002 [tu m.in.: A. KURSKA: Z.W. wobec polskiego romantyzmu, Zarys problemu; I. SADOWSKA: Jak wygląda bogata dusza rasy polskiej...], czyli Z.W. o J. Kasprowiczu; G. LEGUTKO: „Raperswil był dla mnie czymś legendarnym”. O pracy Z.W. w Muzeum Narodowym Polskim; J.Z. ADAMCZYK: Z.W. i S. Żeromski. Zygaki znajomości].

W.A.-Sz.

WERESZCZYŃSKI Józef ok. 1530 – 1599

Urodzony ok. 1530 prawdopodobnie w Zbarażu; syn Andrzeja herbu Korczak, podsędką chełmskiego, i Anny z Jarowskich (Jaroskich? Jarockich?). Z pochodzenia był Rusinem. Wychowywał się i kształcił w Krasnymstawie. Nie wiadomo, na którym zagranicznym uniwersytecie uzyskał doktorat teologii. Przed 1577 został kanonikiem chełmińskim, a w 1581 opatem benedyktynów w Sieciechowie. W 1587 popierał kandydaturę Zygmunta Wazy na króla polskiego. Jako biskup kijowski od 1589 prowadził usilne zabiegi o podniesienie stanu ekonomicznego Ukrainy, propagował wojnę przeciw muzułmanom oraz kolonizację Kresów

Wschodnich. Specjalną uwagę zwracał na zorganizowanie stałej siły obronnej na wschodzie, czemu m.in. miało służyć osadzenie tam zakonu kształcącego rycerzy. Całą swą twórczość literacką poświęcił tym ideom, dla ich propagowania założył nawet podobno własną drukarnię w Nowym Wereszczynie (właściwa nazwa: Chwastów vel Fastów nad Unawą). Mecenasował Sebastianowi Fabianowi Klonowicowi, znał też osobście Mikołaja Reja, z którego twórczości — wbrew krytycznemu doń stosunkowi — obficie zapożyczał. Zmarł w 1599 w Krakowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Gościniec pewny niepomiernym moczygębom a obmierzyłm wydmiukufłom świata tego. Kr. 1585 druk. A. Piotrkowczyk (wraz z poz. 2). Przedr. w poz. 14. *Fragm. przedr.* J. Krzyżanowski i K. Żukowska-Billip: *Dawna facecja polska (XVI–XVIII w.)*. Wwa 1960.

Częściowo polemiczny plagiat z „Żywota człowieka poczciwego” M. Reja. Tu m.in. niepoehlebny wizerunek autora „Żywota” jako opoja i żarłoka. Zob. też poz. 2.

2. Wizerunek na kształt kazania uczyniony: o wzgardzie śmierci i świata tego nędznego. Kr. 1585 druk. A. Piotrkowczyk. Przedr. w poz. 14.

Zawiera ustęp autobiograficzny. Uwaga jak w poz. 1.

3. Adhortatio... ad Regni Poloniae proceres et ordines omnes. [Tłum. z pol.] S.F. Klonowic. Kr. 1587 druk. A. Piotrkowczyk.

Mowa z czasów bezkrólewia po śmierci Batorego.

4. Suffragium ... ad nobilitatem Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae ... de eligendo novo rege. [Tłum. z pol.] S.F. Klonowic. Kr. 1587 druk. A. Piotrkowczyk.

Mowa jw.

5. Kazania albo ćwiczenia chrześcijańskie. Kr. 1587 druk. A. Piotrkowczyk. Przedr. (wraz z fragm. poz. 2) I. Hołowiński pt. *Kazania*. Petersburg. 1854.

6. Regula, to jest nauka albo postępek dobrego życia króla chrześcijańskiego. Kr. 1587 druk. A. Piotrkowczyk. Przedr. w poz. 13.

Przeł. łac. S.F. Klonowic pt. *Regula id est institutio seu cursus vitae eiusque regis Christiani*. Kr. 1588 druk. A. Piotrkowczyk.

Jest to po części plagiat z „Żywota człowieka poczciwego” M. Reja.

7. Droga pewna do prędszego i snadniejszego osadzenia w ruskich krajach pustyń rycerstwem Królestwa Polskiego. Kr. 1590 druk. A. Piotrkowczyk.

Przeł. ros. 1895.

8. Ekscytarz... do podniesienia wojny świętej przeciwko Turkom i Tatarom. Kr. 1592 druk. A. Piotrkowczyk. Przedr. w poz. 13.

9. Pobudka na Jego Cesarską Miłość... do podniesienia wojny świętej wspólną ręką przeciw Tur-

kom i Tatarom. Kr. 1594 druk. A. Piotrkowczyk. Przedr. w poz. 13. Wiersz.

10. Publika... tak z strony fundowania szkoły rycerskiej synom koronnym na Ukrainie, jako też Krzyżakom według reguły maltańskiej. Kr. 1594 druk. A. Piotrkowczyk.

11. Sposób osady nowego Kijowa. Kr. 1595 druk. A. Piotrkowczyk. Przedr. w poz. 13. Przekł. ros. 1895.

12. Votum... z strony podniesienia wojny pojętej przeciwko cesarzowi tureckiemu. Nowy Wereszczyn 1597.

Być może drugim wyd. Votum jest Pobudka... z strony podniesienia wojny... Tamże 1598.

Wydania zbiorowe

13. Pisma polityczne. Wyd. K.J. Turowski. Kr. 1858 *Bibl. Pol.* S. III z. 4–6 (wraz ze wstępem pt. Wiadomość o życiu i pismach ks. J.W.).

14. Pisma treści moralnej. Wyd. K.J. Turowski. Kr. 1860 *Bibl. Pol.* S. IV z. 27–28.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP

S. TARNOWSKI: J.W. *Przegl. Pol.* 1872 z. 10; przedr. w: Pisarze polityczni XVI w. T. 2. Kr. 1886. — S. PTA-SZYCKI: Mikołaj Rej z Nagłowic i ks. J.W. *Upominek jubileuszowy dla Kraszewskiego*. Wil. 1880 i odb. Wil. 1879. — A. JOUGAN: Homilie polskie od czasów najdawniejszych po dobę obecną. Lw. 1902. — E. WINKLER: J.W., biskup kijowski. *Przegl. Pousz.* 1920 t. 148. — TENŻE: Projekt kolonizacji Ukrainy biskupa W. *Tamże* 1921 t. 150. — TENŻE: Projekt biskupa W. regularnej armii na kresach. *Tamże* 1922 t. 153. — E. JARRA: Twórczość prawna duchowieństwa polskiego (966–1800). *Sacrum Poloniae Millennium*. T. 1. Rzym 1954. — *Drukarze dawnej Polski*. Z. 6. Wr. 1960. — J. NOWAK-DŁUŻEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Zygmunt III. Wwa 1971. — M. BRZOZOWSKI: Teoria kaznodziejstwa. Wiek XVI–XVIII. *Dzieje teologii katol. w Polsce*. T. 2 cz. 1. Lubl. 1975. — S. HERMAN: Antyturecka publicystyka J.W. (lata 1592–1597). *Studia i Mater WSP Zielona Góra* 1981 nr 7. — TENŻE: Polski pogromca Turcji z końca XVI w. u J.W. W: *Wojna i żołnierz w okresie kontrreformacji do roku 1648*. Zielona Góra 1983. — H.E. WYCZAWSKI. *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983).

I.T.

WERYHA DAROWSKI Aleksander

zob. DAROWSKI Aleksander Weryha

WEYSSENHOFF Józef 1860–1932

Urodzony 8 kwietnia 1860 we wsi Kolano na Podlasiu, w zamożnej rodzinie ziemiańskiej; syn Mi-

chała i Wandy z Łubieńskich. Dzieciństwo spędził w rodzinnych majątkach Jużynty i Tarnów w powiecie jeziorskim. Od najmłodszych lat przyjaźnił się z ciocięczym bratem Konstantym Marią Górskim. Uczęszczał do IV Gimnazjum w Warszawie, w 1879–83 studiował prawo na uniwersytecie w Dorpacie. Po studiach gospodarował w odziedziczonym majątku Samokleski na Podlasiu. W 1885 ożenił się z Aleksandrą Blochową, córką znanego warszawskiego bankiera. Debiutował jako poeta w 1889, ogłaszając w *Tygodniku Ilustrowanym* przekłady utworów Henryka Heinego (nr 324, 328; z pismem tym współpracował z przerwami do końca życia). W 1891 zamieszkał w Warszawie; objął wydawnictwo i redakcję *Biblioteki Warszawskiej*. Pełnił obie funkcje do 1896, ale utwory i artykuły zamieszczał tu do 1908. W 1892 podróżował do Grecji, w czasie wielokrotnych wyjazdów za granicę zwiedził także Włochy, Francję, Austrię, Niemcy. Od 1894 był wiceprezesem Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych. Ruina finansowa (spowodowana m.in. sensacyjną przegraną w karty w 1894 i związaną z tym separacją z żoną od 1896) sprawiła, że został zawodowym literatem, utrzymującym się z pisania. Artykuły i utwory literackie ogłaszał m.in. w *Tygodniku Polskim* (1898–99), *Kurierze Warszawskim* (od 1904 z przerwami do 1930). Pisał powieści obyczajowe, zawierające akcenty satyryczne skierowane przeciw arystokracji, z którą jednak czuł się silnie związany. Najgłośniejszą był „Żywot i myśli Zygmunta Podfilipskiego”. Około 1905 zbliżył się do stronnictwa Narodowej Demokracji. Powstały wówczas tendencyjne powieści polityczne, m.in. „Dni polityczne” i „Unia”. W 1905–10 mieszkał w Steglitz koło Berlina. W 1909 zamieścił w *Tygodniku Ilustrowanym* felieton „O laurach Wyspiańskiego”, skierowany przeciw twórcy „Wesela”. Wystąpienie to wywołało ożywioną polemikę w prasie. Około 1909 zrezygnował z pracy dziennikarskiej na rzecz twórczości literackiej. Dużą popularność zdobyły „powieści myśliwskie”: „Soból i panna” oraz „Puszcza”. Utwory beletrystyczne zamieszczał m.in. w *Gazecie Warszawskiej* (od 1910 z przerwami do 1931), w dodatku do *Świata Romans i Powieść* (1910–13). W 1915–18 przebywał w Rosji. Po powrocie do kraju zamieszkał w Bydgoszczy. W 1923 otrzymał Order Odrodzenia Polski. Od 1929 mieszkał w Warszawie. W tymże roku przyznano mu nagrodę literacką miasta Poznania, w trzy lata później miasta Warszawy. W 1932 uczczono go jubileuszem z okazji 40-lecia pracy pisarskiej, odznaczono Orderem Legii Honorowej i honorowym członkostwem Związku Zawodowego Literatów Polskich. Zmarł 6 lipca 1932 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

TWÓRCZOŚĆ

1. Nowy fenomen literacki Maurycy Maeterlinck i dekadentyzm symboliczny. Wwa 1891 odb. z *Bibl. Warsz.*

2. *Lyrca*. Kr. 1894.

3. *Z Grecji*. Kr. 1895.

Tu: *Dziennik podróży; Wiersze z podróży*. Przedr. w poz. 11.

4. *Żywot i myśli Zygmunta Podfilipskiego*. [Powieść]. Wwa 1898. Wyd. nast. m.in.: wyd. 6 Wwa 1920; wstęp J. Szelaż [Z. Mitzner]. Wwa 1951; posłowie J. Wilhelmi. Wwa 1956; posłowie I. Szypowska. Wwa 1972. Przedr. w poz. 24 t. 1–3.

Przekł.: czes. 1903, 1988, franc. 1910, niem. 1902, 1979 (tu wstęp: H. Marquardt. Berlin 1979 i wyd. nast.), ros. 1904, serb.-chorw. 1906.

5. *Sprawa Dołęgi*. Powieść. Wwa 1901. Wyd. nast. Wwa 1923. Przedr. w poz. 24 t. 8–10, 25 t. 2. Przekł. ros. 1902.

6. *Syn marnotrawny*. [Powieść]. Wwa 1905. Wyd. nast. Wwa 1920. Przedr. w poz. 24 t. 4–7. Przekł. niem. 1917.

7. *Forminga*. Urywek indyjskiej powieści. Longka [Wwa] 1906.

8. *Dni polityczne*. Seria I i II. [Powieść]. Wwa 1906–1908. Wyd. 2 pt. Budzisz. (Dni polityczne. Seria I i II). Kijów 1916.

Seria I: *Narodziny działacza*, seria II: *W ogniu*.

9. *Hetmani*. Powieść współczesna. Wwa 1911 [1910]. Wyd. nast. Pozn. [1930].

10. *Unia*. Powieść litewska. Wwa 1910. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa 1912; Częstochowa 1925.

Przekł.: czes. 1912, franc. 1911–1914.

11. *Erotyki*. Wwa 1911.

12. *Soból i panna*. Cykl myśliwski. [Powieść]. Wwa 1911. Wyd. nast. m.in.: wstęp J. Krzyżanowski. Wwa 1948; posłowie J. Pieszczachowicz. Kr. 1991; wyd. 4 [14] posłowie S. Zieliński. Wwa 1991. Przedr. w poz. 24 t. 11–13, 25 t. 7.

W 1914 nagroda Komitetu Kasy Literackiej w Warszawie. Ekran. 1983.

Przekł.: ang. 1929, czes. 1917, 1988 (tu wstęp: J. Hlouškova. Praha 1988), franc. 1930, niem. 1937.

13. *Znaj pana*. [Nowele]. Wwa 1912. Przedr. w poz. 16 i 26.

Tu m.in.: *Pod piorunami* (wyd. osob. Wwa 1930, przedr. w poz. 24).

14. *Gromada*. Powieść. Wwa 1913. Wyd. nast. Częstochowa 1925.

15. *Puszcza*. Powieść. Wwa 1915. Wyd. nast. m.in.: Bari 1945; [Ludwigsburg 1946]; [wyd. 9]. Pozn. 1995.

Ekran. 1932.

16. *Nowele*. Wwa 1920. Wyd. nast. pt. *Znaj pana*. Pozn. [1933].

Tu m.in.: *Zaręczyny Jana Belzkiego* (wyd. osob. Wwa 1903, wyd. 2 Wwa 1904, reprint Wwa 1991); *Za błękitami* (wyd. osob. Wwa 1903; wyd. 2 Wwa 1904).

17. *Cudno i ziemia cudzeńska*. Powieść. Wwa 1921.

18. *Noc i świt*. [Powieść]. Wwa 1924.

19. *Mój pamiętnik literacki*. Pozn. [1925].

20. *O sztuce pisarskiej Pawła Cazin*. Z dołączeniem czterech jego nowel. Wwa 1928.

21. *Jan bez ziemi*. Romans. Wwa 1929.

22. *Ulica*. Powieść humorystyczna. *Gaz. Warsz.* 1930 nr 334–381, 1931 nr 2–69 z przerwami.

23. *Kronika rodziny Weyssów-Weyssenhoffów* zestawiona podług dokumentów... Wil. 1935.

Wydania zbiorowe i wybory

24. *Pisma*. T. 1–13. Wwa [ok. 1925–1927].

25. *Dziela zebrane*. T. 1, 2, 7. [Pozn. 1932].

26. *Pani Teodora*. Nowele. Wstęp I. Szypowska. Wwa 1971.

27. *Z młodych lat*. Listy i wspomnienia. Oprac. I. Szypowska. Wwa 1985.

Współautor: K.M. Górski.

Tu W.: *Korespondencja z K.M. Górskim* oraz: *Wspomnienia: Inflanty polskie; Ludzie i domy. – Pierwsza miłość. – Wspomnienia z Dorpatu (1879–1844)*.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 4 (1965).

Kosp. m.in. w *Bibl. Jagiel.*, *Bibl. Nar.*, *Ossol.* *Listy do W.S. Reymonta* ogl. W. Kotowski. *Słowo Powsz.* 1956 nr 24; do A. Wodzińskiego ogl. Z. Skwarczyński. *Prace Polon.* S. 14 (1958); do F. Vondračka ogl. J. Dużyk. *Rocz. Bibl. PAN w Kr.* 1959; do P. Cazines ogl. T. Garnysz-Kozłowska. *Kwart. Neofilologiczny* 1970 z. 1; do K. Makuszyńskiego ogl. *Biul. Nauk. Instytutu Filol. Pol. w Częstochowie* 1992 nr 1.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

A. POTOCKI: *Szkice i wrażenia*. Lw. 1903 [tu szkice o „Podfilipskim” i o „Sprawie Dołęgi”]. — S. LAM: *O laurach Wyspiańskiego*. Jarosław 1910. — Z.L. ZALESKI: *Profil ironisty. Od „Podfilipskiego” do „Gromady”*. W: *Dzielo i twórca*. Wwa 1913. — S. BRZOZOWSKI: *Widma moich współczesnych*. Lw. 1914. — T. CZAPCZYŃSKI: *Twórczość pisarska J.W. Jednostronna analiza wewnętrznych konstrukcji*. Stanisławów 1914. — J. KRZYŻANOWSKI: *Pod sztandarem Błękitnej Królowej*. *Tyj. Ilustr.* 1915 nr 17–18. — Z. WASILEWSKI: *Współcześni*. Wwa [1923]. — Z. DĘBICKI: *Portrety*. [S. 1]. Wwa 1927. — M. PISZCZKOWSKI: *J.W. – poeta przyrody*. Lw. 1930. — F.L. SCHOELL: *W., romancier de l’amour et de la chasse*. W: *Patrimoine polonais*. Lausanne 1944. — Z. GOSIEWSKI: *Język łowiecki w powieściach J.W.* *Prace Polon.* S. 7 (1949). — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI: *Niepospolici ludzie w dniu swoim powszednim*. Kr. 1961. — Z. STAROWIEYSKA-MORSTINOWA: *Ci, których spotykałam*. Kr. 1962 i wyd. nast. — I. MATUSZEWSKI: *W. i „laury” Wyspiańskiego*. W: *Z pism*. T. 2. Wwa 1965 (prwdr. 1910). — H. OBIEZIERSKA: *Sztu-*

ka powieściopisarska J.W. Bydg. 1965. — J. PODGÓRECZNY. *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — M. CZERMIŃSKA. *Obraz lit. pol.* S. 5 t. 3 (1973). — I. SZYPOWSKA: Weyszenhoff. Wwa 1976. — T. GIGCIER: Samokłeski. O J.W. W: O człowieku, któremu wystarczył ogarek. Wwa 1979. — A. MAZUR: Obecność parnasistów francuskich wśród przedstawicieli drugiego pokolenia pozytywistów polskich. *Z badań nad lit. i sztuką drugiego pokolenia pozytywistów pol.* Opole 1992. — F. ZIEJKA: Podbój Paryża przez J.W. i jego „Podfilipskiego”. W: Paryż młodopolski. Wwa 1993. — M. TOMASZEWSKI: Polowanie na Warszulkę. (Przyroda kresowa w prozie J.W.). *Kresy* 1994 nr 18. — K. SZYMAŃSKA: Obraz i bilans wielkiej wojny w powieściach J.W. *Inter arma cantant musae*. Częstochowa 1995/1996. — TAŻ: Malarstwo portretowe w twórczości literackiej J.W. *Prace Nauk WSP Częstochowa* 1995/1996 z. 5. — B. KOC: Mroczny warszawski świat J.W. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — K. SZYMAŃSKA: J.W. – ostatni wajdelota polskiego ziemiaństwa. Częstochowa 2001.

W.A.-Sz.

WĘCLEWSKI Stanisław 1820–1893

Urodzony 10 listopada 1820 w Międzyrzeczu w Poznańskim; syn Sylwestra, urzędnika sądowego, i Tekli z Zakęskich; brat Zygmunta, filologa i hellenisty. Kształcił się w Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu. Od 1841 jako stypendysta rządowy studiował filozofię w Bonn, Berlinie i Wrocławiu. Był członkiem Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego. W 1845 przez pewien czas pracował jako nauczyciel prywatny w Rudnikach, następnie w Twardowie koło Pleszewa. W lutym 1846 został aresztowany przez władze pruskie, przebywał trzy miesiące w więzieniu w Pleszewie, potem w Poznaniu. Zwolniony w styczniu 1847 kontynuował studia. Brał udział w powstaniu 1848, w bitwie pod Miłosławiem został ranny. W marcu 1849 złożył we Wrocławiu egzamin nauczycielski, po czym rozpoczął pracę w Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu. Wkrótce został przeniesiony do gimnazjum w Chełmnie; obok pracy pedagogicznej uprawiał działalność naukową i publicystyczną. Był anonimowym redaktorem chełmskiego *Nadwiślanina* (między 1850 a 1863, w czasie pobytu oficjalnych redaktorów w więzieniu), prace ogłaszał także w *Goińcu Polskim* (1851) oraz w *Programie Królewskiego Gimnazjum Katolickiego w Chełmnie* (1853, 1859, 1867). Przez wiele lat był członkiem zarządu Towarzystwa Pomocy Naukowej w Chełmnie. W 1850 ożenił się z Marią Broekere, a po jej śmierci — w 1866 z Wiktorią Ginter. W 1874 przeniesiono go do gimnazjum w Chojnicach, w 1887 przeszedł na emeryturę. Zamieszkał wówczas we Wrocławiu, utrzymując bliskie kontakty z tamtejszym środowiskiem polonijnym. Zmarł 4 kwietnia 1893 we Wrocławiu.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. De Platonis Euthyphrone. Chojnice 1875.
2. Wspomnienia o Zygmuncie Węclewskim, jego pochodzeniu, rodzinie i zawodzie naukowym. Powst. 1889. Wyd. A. Mańkowski. Pelplin 1934.
3. Pamiętnik. Powst. 1889–1891. Wyd. R. z Węclewskich Erzepkowa, ze wstępem A. Mańkowskiego. Pelplin 1933.

Prace edytorskie

4. S. Klonowic: Flis, to jest spuszczenie statków Wisłą i innymi rzekami do niej przypadającymi. Chełmno 1862.
Tu: Wiadomość o życiu i pismach Sebastiana Fabiana Klonowicza.
5. S. Szymonowic: Sielanki i kilka innych pism polskich. Chełmno 1864.
Tu: Wiadomość o życiu i pismach Szymona Szymonowicza porządkiem lat spisana.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972).

J. MAKOWSKI: S.W. – pedagog, patriota, *Ilustr. Kur. Pol.* 1958 nr 282. — J. KONIECZNY. *Rocz. Grudziądzki* 5/6 (1970). — M. PLOSZAJ. *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — S. RAFIŃSKI. *Zasłużeni ludzie Pomorza Nadwiślańskiego z okresu zaboru pruskiego*. Wr. 1979. — L. SŁOWIŃSKI: ...Nie damy pogrześć mowy. Wizerunki pedagogów poznańskich XIX w. Pozn. 1982. — Z. STROŃSKI: Pamięci godni. Bydg. 1986. — L. SŁOWIŃSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 1. Łódź 1994.

W.A.-Sz.

WĘCLEWSKI Zygmunt 1824–1887

Urodzony 1 maja (19 maja?) 1824 w Międzyrzeczu w Poznańskim; syn Sylwestra, sekretarza sądu ziemskiego, i Tekli z Zakęskich; brat Stanisława. Uczył się początkowo w Międzyrzeczu, od 1832 w Poznaniu, gdzie przeniósł się wraz z rodzicami. W 1837 rozpoczął naukę w katolickiej szkole miejskiej, skąd po paru tygodniach przeniósł się do Gimnazjum św. Marii Magdaleny. Wydalony z niego z powodu konfliktu z nauczycielem języka niemieckiego, został przyjęty do Gimnazjum Fryderyka Wilhelma, które ukończył z odznaczeniem w 1845. Studia filologiczne na uniwersytecie wrocławskim rozpoczął jako stypendysta poznańskiego Towarzystwa Pomocy Naukowej. W 1845–48 był sekretarzem Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego. W 1848 złożył rządowy egzamin pedagogiczny wyższego stopnia z prawem wykładania języków klasycznych i języka francuskiego. Pracę nauczycielską rozpoczął w Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu. W 1851 ożenił się z Władysławą

Slawską z Komornik pod Poznaniem, po roku owdowiał. Jego debiutem filologicznym był „Słownik łacińsko-polski do autorów klasycznych, zwykle po gimnazjach czytanych”. W 1855 ożenił się z Jadwigą Grabską. Rozprawy o literaturze antycznej oraz przekłady drukował w *Czasie. Dodatku Miesięcznym* (1859–60) i *Bibliotece Warszawskiej* (1859, 1861, 1863–65). W styczniu 1863 uzyskał stopień doktora filozofii na uniwersytecie w Halle na podstawie pracy „De Sophoclis Oedipo Rege commentatio” (wyd. Halle 1863) i w tymże roku objął katedrę filologii klasycznej w Szkole Głównej w Warszawie. Po przekształceniu jej w 1869 w Cesarski Uniwersytet Warszawski otrzymał dyplom. W 1869–74 był sekretarzem Wydziału Filologiczno-Historycznego we Lwowie. Rozprawy drukował m.in. w *Gazecie Polskiej* (1870–71) i *Tygodniku Ilustrowanym* (1870–73). W 1872 otrzymał nominację na profesora zwyczajnego filologii klasycznej na Uniwersytecie Lwowskim. W 1873 został członkiem Akademii Umiejętności w Krakowie, a w 1874–75 Rady Szkolnej Krajowej we Lwowie. Wygłosił wiele odczytów publicznych we Lwowie, Poznaniu i Warszawie. W 1876/77 był dziekanem Wydziału Filologiczno-Historycznego Uniwersytetu Lwowskiego, a w 1877/78 rektorem. W 1876–79 współpracował z redakcją *Przewodnika Naukowego i Literackiego*. Zmarł 14 sierpnia 1887 we Lwowie; pochowany na cmentarzu Łyczakowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Słownik łacińsko-polski do autorów klasycznych, zwykle po gimnazjach czytanych. Pozn. 1851. Wyd. nast.: wyd. 2 popr. i pomnożone Kr. 1868; wyd. nowe Lw. 1927.
2. O niewiastach w starożytnej Grecji. Rzecz czytana na posiedzeniu publicznym w Warszawie d. 4 kwietnia 1865 r. Wwa 1865.
3. Disputatio de Clementis Ianicii scriptis et editionibus nonnullisque locis emendatis Carmen peregrini cuiusdam advenae in laudem Ianicii compositum. Wwa 1865. Wyd. w jęz. pol. pt. Wiadomość o życiu, pismach, wydaniach i przekładach poezyj Klemensa Janickiego. Wwa 1869 odb. z *Bibl. Warsz.*
4. Historia literatury greckiej. Wwa 1867.
5. Słownik grecko-polski. Wwa 1869. Wyd. nast. m.in.: wyd. 5 Wwa 1905; wyd. nowe Lw. 1929; wyd. nowe Wwa [1930].
6. O poezjach Andrzeja Krzyckiego. Kr. 1874 odb. z *Pam. AU w Kr.*
7. Wiadomość o życiu i pismach Gotfryda Ernesta Grodka. Kr. 1876 odb. z t. 4 *Spr. Wydz. Filol. AU w Kr.*
8. Szlązacy w Polsce. Lw. 1879 odb. z *Przew. Nauk. i Lit.*

Przekłady

9. A. Krzycki: Poezje łacińskie. Przekł. powst. po 1850. Fragm. ogł. J. Mosdorf: Poezje Krzyckiego w przekładzie Z.W. *Meander* 1959 nr 1.
10. Babrios (Babrius): Ezopowe bajki. Ogl. fragm. pt. O Babriosie i bajce greckiej. *Czas. Dod. Mies.* 1859 t. 15; całość wyd. Pozn. 1861.
11. Arystofanes: Eirene tj. Pokój. Komedia. *Bibl. Warsz.* 1864 t. 3.
Tekst niepełny.
12. Tragiccy greccy. T. 1–3. Pozn. 1873–1882.
T. 1. Tragedie Eschylosa: Agamemnon (wyd. osob. Pozn. 1856); Choefory czyli Ofiara grobowa (wyd. osob. Pozn. 1857); Eumenidy; Prometeusz w okowach; Siedmiu przeciw Tebom; Persowie; Hiketydy czyli Błagające opieki. Z trylogii Danaidy.
T. 2. Tragedie Sofoklesa: Ajas (*Bibl. Warsz.* 1865 t. 1; wyd. osob. Pozn. 1875, Kr. 1884); Dziewice Trachińskie (*Czas. Dod. Mies.* 1859 t. 14); Filoktet (wyd. osob. Kr. 1884); Antygona (wyd. osob. Kr. 1884); Król Edyp (wyd. osob. Kr. 1884); Edyp w Kolonos; Elektra (wyd. osob. Kr. 1884).
T. 3 cz. 1: Tragedie Eurypidesa: Alcestys (wyd. osob. Pozn. 1880); Andromache (wyd. osob. Pozn. 1880); Bachantki czyli Penteje (wyd. osob. Pozn. 1880); Fenicjanki (wyd. osob. Pozn. 1880); Hekabe (*Bibl. Warsz.* 1863 t. 1; wyd. nast. Pozn. 1880); Medea (wyd. osob. Pozn. 1880).
T. 3 cz. 2: Tragedie Eurypidesa: Ifigenia w Aulidzie (wyd. osob. Pozn. 1881); Ifigenia w Taurii (wyd. osob. Pozn. 1881); Orestes (wyd. osob. Pozn. 1881); Rezos (wyd. osob. Pozn. 1881); Cyklop (wyd. osob. Pozn. 1881); Hipolit (wyd. osob. Pozn. 1881); Elektra (wyd. osob. Pozn. 1882).
T. 3 cz. 3: Tragedie Eurypidesa: Ion (wyd. osob. Pozn. 1882); Heraklidzi (wyd. osob. Pozn. 1882); Herakles szalony (wyd. osob. Pozn. 1882); Trojanki (wyd. osob. Pozn. 1882); Helena (wyd. osob. Pozn. 1882); Hiketydy czyli Błagające opieki (wyd. osob. Pozn. 1882).
Každy tom poprzedzony wstępem o życiu i twórczości danego autora.

Prace edytorskie

13. Listy Joachima Lelewela do Grodka G. Ernesta, profesora klasycznej literatury w Wilnie. *Przew. Nauk. i Lit.* 1876 z. 3, 4, 6.
14. Listy Tadeusza Czackiego do Godfryda Ernesta Grodka. *Przew. Nauk. i Lit.* 1876 z. 12.
15. Kronika książąt polskich. (Chronica principum Poloniae). *Monumenta Poloniae Historica – Pomniki dziejowe Polski*. T. 3. Lw. 1877; wyd. fotoofs. Wwa 1961.
16. Pamiętniki Jana Chryzostoma z Gosławic Paska z czasów panowania Jana Kazimierza, Michała Korybuta i Jana III (1656–1688) przejrzał i wstępem i spisem rzeczy opatrzył... Lw. 1877 *Bibl. Pol.* t. 11. Wyd. nast.: Pozn. 1915; Pozn. 1926.
17. Listy Ernesta Godfryda Grodka do Joachima Lelewela. *Przew. Nauk. i Lit.* 1878 z. 7–8.

W rękopisach pozostały liczne przekł. z łaciny, greki, jęz. niem. i franc., prace słownikowe, rozprawy

i art., skrypty wykładów uniwersyteckich oraz drobne utwory komediowe – do 1939 w Bibl. Uniw. Jana Kazimierza we Lw., sygn. 1101–1140.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972).

J. MAJCHROWICZ: O życiu i pracach Z.W. Lw. 1895. — S. WĘCLEWSKI: Pamiętnik. Ze słowem wstępnym A. Mańkowskiego. Wyd. R. z Węclewskich Erzepkowa. Pelplin 1933 [tu m.in. listy Z.W. z 1864–1876 do S. Węclewskiego]. — TENZE: Wspomnienia o Z.W., jego pochodzeniu, rodzinie i zawodzie naukowym. Wyd. A. Mańkowski. Pelplin 1934. — J. SMERKA: Pierwszy filolog-Polak w Uniwersytecie Jana Kazimierza, Z.W. W 50-tą rocznicę śmierci. Lw. 1938 [tu bibliogr. twórczości]. — S. HAMMER: Historia filologii klasycznej w Polsce. Kr. 1948. — H. KRĘPSKA: Sylwetki filologów klasycznych w Polsce. Z.W. *Meander* 1954 z. 4. — S. MŁODECKI: *Wielkopolski słownik biogr.* Wwa 1981. — L. SŁOWIŃSKI: ...Nie damy pogrzesić mowy. Pozn. 1982. — *Biogramy uczonych pol.* Cz. 1: *Nauki społ.* Z. 3. Wr. 1985. — S. MŁODECKI: Młodość i twórczość naukowa Z.W. w okresie poznańskim (1824–1862). *Symbolae Philologorum Poznaniensium Graecae et Latinae*. Pozn. 1991 t. 8. — L. SŁOWIŃSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 1. Łódź 1994.

H.G.

WĘGIERSKA Zofia 1822–1869

Urodzona w 1822 we wsi Górki Boże (pow. węgrowski) na Podlasiu, w rodzinie ziemiańskiej; córka Ludwika Kamińskiego, poety-tłumacza, oficera wojsk Księstwa Warszawskiego, uczestnika powstania listopadowego, i Barbary z Walknowskich. Kształciła się w domu pod kierunkiem ojca. W 1840 wyszła za mąż za Edmunda Mielęckiego, właściciela majątku Ścibórz w Poznańskim. W 1844 przebywała w Poznaniu, kontaktowała się m.in. z Edwardem Dembowskim i Narcyzą Żmichowską, która wprowadziła ją jako Augustę do „Obrazka wstępnego” w „Pogance”. Opuściła męża dla Feliksa Węgierskiego, działacza konspiracyjnego, i często zmieniała miejsce pobytu, zapewne ze względu na jego działalność. We wrześniu 1845 wyjechała do Salzbrunn, w 1847 przebywała w Krakowie, w 1848 we Wrocławiu, gdzie wiosną tegoż roku spotkała Juliusza Słowackiego, z którym odbyła wycieczkę w Karkonosze. Gdy pod koniec 1848 (uzyskawszy unieważnienie pierwszego małżeństwa) poślubiła Węgierskiego, otrzymała od Słowackiego w prezencie ślubnym poemat „Dzieje Sofos i Heliona”. Poeta dedykował jej także wiersz „Na monumencie druidycznym w Bretonii”. W grudniu 1848 przybyła wraz z mężem do Krakowa. Bywali u niej m.in. Zygmunt Kaczkowski, Lucjan Siemiński, Aleksander Szukiewicz. Po śmierci męża wyjechała w 1851 do Paryża. Zajmowała się tu pracą

literacką, zyskując opinię znakomitej felietonistki. Przesyłała kroniki paryskie do pism krajowych, m.in. *Biblioteki Warszawskiej* (1853–69), *Gazety Codziennej* (1859–61), *Kuriera Wileńskiego* (1860–64, pt. Korespondencje z Paryża), *Gazety Polskiej* (1861–69), *Czasu* (1865–69, pt. Tygodnik paryski), *Bluszczu* (1866–69, pt. Paryskie nowiny). Pisała także książki dla dzieci, ogłaszała je pod pseudonimem Bronisława Kamińska. Bliskie kontakty utrzymywała z Walerianem Kalinką, Sewerynem Goszczyńskim, Stefanem Buszczyńskim. W jej salonie literackim, zwanym paryską „Sofiówką”, obok literatów (m.in. Józef Bohdan Zaleski, Feliks Wrotnowski, Zygmunt Szczesny Feliński) bywali także malarze, muzycy. Od jesieni 1868 częstym gościem był tam Cyprian Norwid, z którym W. w osratnich miesiącach jej życia łączyły ściśle związki. W *Czasie* 1869 (nr 117) zamieściła entuzjastyczną recenzję z prelekcji Norwida „O wolności słowa”, a jej kroniki paryskie z tego okresu zawierają oceny poezji i sztuki będące wariantem opinii krytycznych poety. Z jej osobą związane były przypuszczalnie niektóre późne utwory Norwida, m.in. „Na zgon poezji” oraz „Assunta”. Zmarła 8 listopada 1869 w Paryżu; pochowana na cmentarzu Montmartre, w styczniu 1870 przeniesiona na polski cmentarz w Montmorency.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Obrazy wieku dziecinnego. Zbiór powieści dla dzieci od 6 do 9 lat. Wr. 1850 [1851]. Wyd. 2 Berlin 1864.
2. Legendy historyczne. Pozn. 1852. Wyd. nast.: wyd. 2 przejrz. Pozn. 1863; wstęp i oprac. A. Siemińska. Tor. 2003.
3. Marynka czarownica. Opowiadanie mojej piastunki. Wwa 1852. Przeróbka utworu G. Sand: La petite Fadette.
4. Nowe więzanie Helenki. Nouvelles étrennes à Hélène. Wr. 1853. Wyd. nast. Berlin 1866. Utwór w jez. pol. i franc.
5. Podróż malownicza po najciekawszych okolicach ziemi naszej podług Humboldta i innych znakomych podróżnych i badaczy natury dla młodzieży płci obojej. Wr. 1853. Wyd. nast. Berlin 1858.
6. Staś i Jadwisia. Powiastki dla grzecznych dzieci przez autorkę „Obrazów wieku dziecinnego”. Wr. 1853. Wyd. nast. Berlin 1868.
7. Nowa podróż malownicza, czyli obrazy z Ameryki, Afryki i Australii podług znakomych podróżnych i badaczy natury. Berlin 1860. Wyd. 2 Berlin 1871.

Koresp. m.in. w Bibl. Jagiel. i Bibl. PAN w Kr. Listy do S. Buszczyńskiego ogł. J. Mikołajtis w książce: Listy Narcyzy Żmichowskiej i Z.W. Częstocho-

wa 1934; Listy do S. Goszczyńskiego ogl. I. Kleszczowa. *Pam. Lit.* 1974 z. 2; do C.K. Norwida ogl. jw. 1976 z. 3; od C. Norwida w tegoż: *Pisma wszystkie*. T. 9. Wwa 1971.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP

L. KAPLIŃSKI: Z.W. Studium literackie. *Rocz. Tow. Hist.-Lit. w Paryżu. Rok 1869*. Paryż 1870. — IZ. PRZESMYCKI J.Z.P.: Sofos-Dziewica-Atessa-Helois i nieznan list Słowackiego. *Chimera* 1907 t. 10 z. 30. — W. KUBACKI: Ostatnia Korynna. (Z.W. w świetle listów do S. Buszczyńskiego). *Gaz. Pol.* 1935 nr 192. — S. PIGOŃ: S. Goszczyński — Z.W. — C. Norwid. *Ruch Lit.* 1937 nr 1. — M. ROMANKÓWNA: Sprawa entuzjastek. *Pam. Lit.* 1957 z. 2. — *Kalendarz życia i twórczości J. Słowackiego*. Oprac. E. Sawymowicz. Wr. 1960. — A. KŁOSKOWSKA: Francja i Paryż drugiego cesarstwa na lamach „Biblioteki Warszawskiej”. („Kronika paryska” Z.W.). W: Z historii i socjologii kultury. Wwa 1969 (prwdr. 1955). — J.W. GOMULICKI W: C. Norwid: *Pisma wszystkie*. T. 10. Wwa 1971 s. 405–406, t. 11 Wwa 1976 [Kalendarz biograficzny C. Norwida]. — B. ZAKRZEWSKI: Wrocławska Sofos. W: *Tematy śląskie*. Kat. 1973 [wersja skróć. i zmien. pt. Karkonoska pasterczka, 1981]. — K. KAMIŃSKA: Z.W. — przyjaciółka poetów i paryska korespondentka „Bluszczu”. *Prace Polon.* S. 33 (1977). — W. MAKOMASKI: Dama felietonu. *Barwy* 1984 nr 1. — *Cmentarz pol. w Montmorency*. Wwa 1986. — E. KULAK: „Kronika paryska” de Z.W., un regard sur la culture française du II Empire. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Romanica Wratislaviensis* 1966 nr 46. — K.K. KASZYK: Strażnik romantycznej tradycji. *Rzecz o S. Buszczyńskim*. Kr. 2001.

W.A.-Sz.

WĘGIERSKI Andrzej 1600–1649

Inne formy imienia i nazwiska: Andreas Vengerscius; Andrzej Wengierski.

Urodzony 16 listopada 1600 w Ostrorogu (Wielkopolska); syn Waclawa, innowiercy, moderatora szkoły w Lesznie, i Małgorzaty. Uczęszczał do szkół braci czeskich w Ostrorogu, od 1613 w Lesznie, od 1614 w Bytomiu na Śląsku. W marcu 1620 osiadł w Barczynie Wielkopolskim. Od listopada 1621 do października 1623 uczył się w Gimnazjum Toruńskim. Już w trakcie nauki ordynowano go w 1622 na diakona i katechetę, a w lutym 1624 powołano na moderatora szkoły kalwińskiej w Kwilczu. Jesienią tegoż roku poślubił Dorotę, córkę Samuela Orlicza, ministra w Baranowie. W grudniu następnego roku przeniósł się do Opola na Lubelszczyżnię; przez dwa lata pełnił tam funkcję kaznodziei. W 1627 na koszt Jednoty wyjechał na studia do Lejdy, Franecker i Groningen, gdzie miał okazję zapoznania się z dorobkiem dziejopisarstwa kościelnego i całej ówczesnej historiografii. Wiosną 1629 powrócił do kraju, a w lipcu został powoła-

ny na ministra i rektora szkoły w Lesznie, gdzie w ciągu czterech lat prowadził ożywioną działalność pedagogiczną, literacką i naukową. Prace teologiczne i kazania sygnował niekiedy jako Adrianus Regenvolscius. Współpracował z Janem Amosem Komeńskim. W 1633 przeniósł się do Włodawy na stanowisko ministra i kaznodziei. W 1644 otrzymał godność seniora dystryktu lubelskiego. Uczestniczył w wielu synodach, był także delegatem na toruńskim Colloquium Charitativum (1645). Dokonał pierwszej w Polsce próby historycznego ujęcia dziejów braci czeskich na tle europejskim w pracy „Systema historico-chronologicum...” (1652, 1679), której nie udało mu się wydać drukiem na skutek oporów i wahań recenzentów zborowych. Podczas buntu Bohdana Chmielnickiego kozacy spalili we Włodawie zbor i domostwo W., który w następstwie szukał schronienia w Skokach w Wielkopolsce. Zmarł 11 stycznia 1649 w Orzeszkowie; pochowany został 7 lutego w Skokach.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. *Gamelia pio coniugio... Johannis Wegierski... et Susannae Petriciae*. Tor. 1623 druk. Frisian. Wiersze.

2. *Disputatio theologica de conciliis ecclesiasticis*. Lejda 1628 druk. B. i A. Elzewirowie.

3. *Generalis confessio doctrinae ecclesiarum reformatarum*. B.m. [1645].

Wyznanie wiary zredagowane na Colloquium Charitativum w Toruniu.

4. *Kaznodzieja osobny... II. Kaznodzieja domowy... III. Kaznodzieja zborowy*. Gdańsk 1646 druk. A. Hünefeld. Wyd. nast. Królewiec 1706. *Kaznodzieja osobny... wyd. uprzednio oddzielnie Baranów 1642 druk. J. Twardomeński*.

Śpiewnik i podręcznik modlitewny.

5. *Systema historico-chronologicum ecclesiarum Slavonicarum per provincias varias*. Utrecht 1652 druk. Johann a Waesberge. Wyd. nast. poszerz. pt. *Libri quattuor Slavoniae reformatae*. Amsterdam 1679 (dołączono Colloquium charitativum... A. Wiszowatego); toż (w reprodukcji fototyp.) wyd. L. Szczycki ze wstępem J. Tazbira. Wwa 1973 *Bibl. Pisarzy Ref.* 11.

Podp.: Adrianus Regenvolscius.

Przekłady

6. J.A. Komenski: *Ianua linguarum reserata*. Gdańsk [1633] druk. A. Hünefeld. Wyd. nast. zob. Estr. XIX, 441 nn.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP

T. GRABOWSKI: *Literatura braci czeskich w Polsce XVII w.* *Pam. Lit.* 1938 i odb. — S. TYNC: *Szkoła w Lesz-*

nie w okresie Renesansu (1555–1656). *Sesja nauk w Lesznie w czterechsetną rocznicę powst. Gimnazjum...* Wr.–Wwa 1957. — S. TWOREK: Szkolnictwo kalwińskie w Małopolsce i jego związki z innymi ośrodkami w kraju i za granicą w XVI–XVII w. Lubl. 1966. — J. TAZBIR: A.W. — historyk słowiańskiej reformacji. *Ars historica*, Pozn. 1976. — J. DWORZACZKOWA. *Wielkopolski słownik biograf.* Pozn. 1981. — TAŻ: Bracia czeszy w Wielkopolsce w XVI i XVII w. Wwa 1997.

I.T.

WĘGIERSKI Tomasz Kajetan 1756–1787

Urodzony w 1756 we wsi Śliwno koło Białej Podlaskiej, w rodzinie szlacheckiej pochodzącej z Kaliskiego; syn Tomasa, prowentowego starosty korynickiego, i Anieli z Paprockich. Około 1764–1771 kształcił się w jezuickim Collegium Nobilium w Warszawie (był uczniem Adama Naruszewicza), w 1770 w imieniu Collegium wygłosił mowę do odwiedzającego je Stanisława Augusta (druk. w dodatku do *Gazety Warszawskiej*). Po ukończeniu nauki przebywał czas pewien u rodziny na Podlasiu i był gościem na dworze Izabeli Branickiej w Białymstoku (w 1772 pozował do portretu Sylwestrowi Mirysowi). Do Warszawy powrócił w okresie Sejmu Delegacyjnego i dał się poznać jako poeta, także polityczny (wierszem „Obywatel prawy” kolportowanym w beziemiennych odpisach). Ody pochwalne, bajki i sielanki ogłaszał w *Zabawach Przyjemnych i Pożytecznych* (1773–74, 1777), gdzie zadebiutował szkolnym przekładem historycznym już w 1771. W połowie 1775 uzyskał posadę kancelisty w Departamencie Sprawiedliwości Rady Nieustającej i tytuł szambelana JKMcI. Przyjaźnił się ze Stanisławem Trembeckim, Mateuszem Czarnikiem, Kazimierzem Ustrzyckim, utrzymywał bliskie kontakty z Potockimi i być może był na królewskich obiadach czwartkowych. W 1776 napisał kilka wierszy libertyńskich i satyrycznych („Sąd czterech ministrów”, „Portrety pięciu Elżbiet”), co naraziło go na przykrości osobiste i liczne wierszowane repliki. Po rozkolportowaniu „Portretów pięciu Elżbiet” (19 listopada) przebywał parę miesięcy u Kajetana Potockiego w Radzynie. W końcu 1777, z powodu ogłoszenia w październiku ostrego memoriału przeciw nekającej rodzinie Węgieńskich bezprawiom kasztelana podlaskiego Józefa Wilczewskiego, naraziwszy się już uprzednio swą twórczością, utracił posadę w Radzie Nieustającej i protekcję możnych. Został też skazany przez sądy marszałkowskie na grzywnę i tygodniowy areszt w więzi górnej. W tym czasie (1 listopada 1777) wstąpił do świeżo powstałej loży masońskiej Doskonale Milczenie. Po utracie posady zarabiał na życie grą w karty, w której towarzyszyło mu wyjątkowe szczęście (za wygrane pieniądze w 1779

kuł od Potockich majątek Wysokie Mazowieckie), oraz zajmował się kolportowaną w rękopisach twórczością satyryczną, wywołując nowe wierszowane napaści na swoją osobę. We wrześniu 1779 wyjechał przez Berlin do Spa, skąd w październiku udał się do Włoch, zatrzymując się dłużej w Wenecji, a następnie w Rzymie, gdzie w kwietniu 1780 został powołany na członka Akademii Arkadyjskiej (pod imieniem Vitalo Eginense). Na początku 1781 przebywał w Turynie, skąd przez Grenoble (w kwietniu zwiedzał La Grande Chartreuse i napisał swój ostatni wiersz) udał się do Paryża. Nadal grał szczęśliwie w karty, obracał się w najlepszych towarzystwach i przeżył romans z bliżej nieznaną Julią. W połowie maja 1783 podjął podróż do Ameryki Północnej. W czerwcu i lipcu bawił na Martynice, a od sierpnia do listopada w Stanach Zjednoczonych, m.in. w Filadelfii, Princeton (tu nawiązał znajomość z prezydentem George'em Washingtonem), Nowym Jorku i Bostonie. W 1784 po ciężkiej kilkutygodniowej podróży przeniósł się do Irlandii, a następnie do Anglii, skąd z myślą o powrocie do kraju napisał do Stanisława Augusta list z prośbą o Order św. Stanisława, poparcie swojej kandydatury na posła z ziemi białskiej i posadę w Radzie Nieustającej. W tej sprawie zwracał się także do innych wpływowych osób (w tym Szczęsnego Potockiego), ale bez rezultatu. W Anglii kontynuował szczęśliwą grę w karty, m.in. z księciem Walii, późniejszym Jerzym III. Na przełomie 1784/85 leczył się w Bath. W czerwcu i lipcu 1785 podróżował po Holandii i Belgii, następnie przeniósł się do Paryża, gdzie przebywał do połowy 1786, grał w karty z Marią Antoniną i cieszył się opinią milionera. Poważnie chory udał się z Paryża do Szwajcarii i południowej Francji, krótko bawił w Awinionie, skąd na początku 1787 wyjechał przez Aix-en-Provence do Marsylii. 27 lutego spisał testament. Zmarł w Marsylii 11 kwietnia 1787; pochowany na cmentarzu Sainte Marie Majeure. Pozostawił bogaty zbiór ksiązek i rycin, zlicytowany zgodnie z zapisem jego testamentu w Paryżu.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Powieści moralne p. Marmonte z francuskiego na język polski wyłożone... T. 1–3. Powst. 1774–1775. Wyd. Wwa 1776–1777 [właśc. 1778]. Wyd. nast. Wwa 1805.

2. Cztery listy poetyckie. Dwa: List do czelka łączącego smak z umiejętnością (z Voltaire'a) i List o równości losu ludzkiego (Do Stanisława Trembeckiego. Z Woltera), wyd. bez k. tyt. [Wwa, IV 1776]. Dwa dalsze: List o potwarzy. Do... (Z Woltera) i List do wierszopisów, wyd. bez k. tyt. [Wwa, VIII 1776]. Wyd. nast. w poz. 10–13, poz. 14 (tu przedr. 3 listów).

Poszczególne listy były też broszurowane i sprzedawane osobno.

3. Pigmalion. Scena liryczna Jana Jakuba Rousseau wierszem przełożona... Wyst. i wyd. Wwa 1777. Wyd. nast.: Kr. 1799; w poz. 10; Kr. 1823; w poz. 12–13.

4. Organy. Poema heroikomiczne w 6 pieśniach. Powst. 1775–1777. Wyd. T. Weichardt. [Kr.] 1784. Wyd. nast.: wyd. korsarskie pt. Ksiądz pleban diecezji X.B.W. Braniewo [właśc. Supraśl] 1788; w poz. 10–13; Wwa 1956 (wyd. i posłowie pt. Nad kławiaturą „Organów” K.W. oprac. J.W. Gomulicki).

5. Listy perskie p. de Montesquieu przetłumaczone z francuskiego. T. 1–2. Drezno [właśc. Wwa] 1778. Wyd. nast. Drezno [właśc. Wwa] 1785. W wyd. 1 tłumacz niepodp.

6. Voyage en Italie (en 1779 et 1780). Lettres du feu ... écrites pendant son séjour en Italie. Rkps Bibl. Jagiel. 5644 (zdekompletowany). Fragm. ogl. M. Brahmner w: W, w Wenecji. *Prace hist.-lit. Księga zbior. ku czci I. Chrzanowskiego*. Kr. 1936.

Przeł. pol. fragm. ogl. L. Siemiński. *Bibl. Warsz.* 1850 t. 4, toż *Czas. Dod. Mies.* 1850 nr 14; przedr. w: *Wieczornice, powiastki, charaktery, życiorysy i podróże*. T. 1. Wil. 1854.

7. Lettres écrites en forme de journal à une amie à Paris pendant le voyage à la Martinique en 1783. Rkps Bibl. Jagiel. 5634. Wyd. S. Kossowski. *Przew. Nauk. i Lit.* 1908 z. 1–5 (obok tekstu oryginalnego przekład pol. wydawcy).

8. Voyage dans l'Amérique Septentrionale (en 1783). Journal d'un voyage fait sur la rivière du Nord jusqu'à Saratoga et de la jusqu'à lac George et Champlain – retour à Boston par Connecticut. Rkps. Bibl. Jagiel. 5634 (zdekompletowany), Arch. Chreptowiczów 49 w Bibl. Akad. Nauk w Kijowie zaginiony. Tekst skombinowany z obu rkpsów wyd. S. Kossowski. *Przew. Nauk. i Lit.* 1908 z. 5–12 (obok tekstu oryginalnego przekład pol. wydawcy). Przeł. ang. (fragm.) 1932.

9. Ułamki dziennika z 1785–1787. Rkps Bibl. Jagiel. 5634. Oryginalny tekst franc. wyd. S. Kossowski. *Przew. Nauk. i Lit.* 1908 z. 12 (obok przekład pol. wydawcy).

Był też tłumaczem trzeciego aktu „Andromachy” J. Racine’a wystawionej w Kr. 1829 pod nazwiskiem Wojciecha Miera i przechowywanej w jego rkpsach (zob. MIER W., poz. 3).

Wiersze W, lub pseudo-W, rozproszone w rkpsach lub zebrane w „wydaniach rękopiśmiennych” z 1787 zostały ogłoszone pośmiertnie w poz. 10–14. Przedrukowały je też liczne antologie, m.in.: *Poezja pol. Oświecenia*. Wwa 1954, wyd. 2 popr. Wwa 1956 (tu liczne błędne atrybucje autorskie); *Warszawa wieku Oświecenia*. Wwa 1954 (jw.);

Poezja pol. XVIII w. Wwa 1976; *Świat poprawiać – zuchwale rzemiosło*. Wwa 1981.

Już w w. XVIII i na pocz. XIX wydano pod nazwiskiem W. kilka pism niebędących jego autorstwa, np. Listy Hełoiży i Abelarda z francuskiego wierszem polskim przetłumaczone (Kr. 1795, przeł. S. Chomentowskiego) czy Voltaire’a Historia wschodnia o Zadigu (Wwa 1811, przeł. J. Szymanowskiego).

Wydania zbiorowe

10. Wiersze różne. Wyd. i wstęp (pt. Wiadomość o W. i pismach jego) oprac. T. Mostowski w: *Pisma rozmaite współczesnych wierszem i prozą*. T. 2. Wwa 1803 *Wybór Pisarzy Pol.*

Tu obok przedr. wszystkich wierszy W. ogl. w 1773–1784 znalazły się 54 dalsze utwory, pośród których ok. 20 innych autorów współczesnych (F. Karpińskiego, F. Książnika, J. Koblańskiego, S. Trembeckiego, S.K. Potockiego, W. Miera, J. Ancuty). Publikacja R. Kalety z 1983 podważa także (na rzecz Wojciecha Turckiego) autorstwo ogl. tu po raz pierwszy pod nazwiskiem W. satyry „Na wjazd senatora do Warszawy”.

11. Poezje. Wydanie nowe z popiersiem autora. Wyd. J.N. Bobrowicz, wstęp (pt. Krótka wiadomość o życiu T.K.W.) oprac. O. [A.E. Odyniec]. Lipsk 1837 *Bibl. Kieszonkowa Klasyków Pol.*

Przedr. utworów z poz. 10 w nieco innym układzie.

12. Poezje. Nakładem J. Breslauera. Wwa 1871 [na k. tyt., na okładce: 1872]. Toż wyd. nast. (tyt.) Wwa 1909.

Przedr. poz. 11

13. Pisma wierszem i prozą. Wyd. i wstęp oprac. K. Estreicher. Lw. 1882. Toż wyd. nast. (tyt.) bez wstępu: Lw. 1888.

Wyd. pomnożone o 6 autentycznych utworów W., kilka innych autorów (J. Ancuty, J. Jasińskiego, S. Trembeckiego, I. Krasickiego) i parę wątpliwego autorstwa. W sumie ed. zawiera ponad 25 utworów błędnie przypisanych W. W dod. podał wydawca kilka wierszy adresowanych do W.

14. Wiersze wybrane. Wyd., wstęp (pt. Młody gniewny polskiego Oświecenia), tabelę biogr. i noty oprac. J.W. Gomulicki. Wwa 1974 *Bibl. Poetów*. Wyd. 2 pt. Wybór wierszy, Wwa 1987.

Pierwsze wyd. kryt. korygujące atrybucje autorskie i podstawy tekstowe; w stosunku do wyd. poprzednich znalazło się tu 6 nowych utworów W., informacje o ich pierwodr. oraz o utworach mylnie przypisywanych W. (ich rejestr podawał także NK 6/1 s. 398–400). W Dod. „Wojna o W.” podano adresowane doń wiersze J. Bielawskiego, J.E. Minasowicza, O. Rutkowskiego, M. Czarnka, I. Potockiego, S. Trembeckiego, G. Piotrowskiego, J. Wybickiego i in. Z nowo odnalezionych wierszy W. nie znalazł się tu jedynie obsceniczny wiersz: Do Rogalińskiego, prosząc o pożyczanie kolaski (ogl. N.P. Bobrik. *Slawianskij Archiw. Sbornik statiej i materialow*. Moskwa 1959).

15. Wiersze wybrane. Oprac. K. Bocian. Kr. 2002.

Listy i dokumenty w rkpsach, przeważnie w AGAD (Arch. Publ. Potockich, Zbiory Popielów)

i Bibl. Jagiel., kilka listów ogł. m.in.: S. Kossowski. *Przew. Nauk i Lit.* 1908 z. 12; L. Bernacki. *Pam. Lit.* 1928; testament: L. Siemieński. *Bibl. Warsz.* 1851 t. 2; akt zgonu: *Wędrowiec* 1898 nr 28.

OPRACOWANIA

NK 6/1-2 (1970-1972); LP

K.W. WÓJCICKI: Portrety znakomych ludzi. T. 2. Wwa 1851. — L. SIEMIENSKI: Portrety literackie. T. 1. Pozń. 1865; przedr. w: *Dzieła*. T. 3. Wwa 1881. — K.W. WÓJCICKI. *Enc. polisz. Orgel*. 25 (1867). — K. CHŁĘDOWSKI: Paszkwil polski. *Przew. Nauk i Lit.* 1879; przedr. w: *Z przeszłości naszej i obcej*. Lv. 1935. — W. GOMULICKI: Zapoznany. *Prawda* 1887 nr 15. — A.G. BEM: Studia i szkice literackie. Wwa 1904. — M. SZYJKOWSKI: T.K.W. „Organy”. Przyczynek do charakterystyki poety. *Przew. Nauk i Lit.* 1907 z. 1. — I. CHRZANOWSKI: Z dziejów satyry polskiej XVIII w. Wwa 1909. — M. SMOLARSKI: Studia nad Wolterem w Polsce. Lv. 1918. — K. WOJCIECHOWSKI: Wiek Oświecenia. Lv. 1926. — I.Z. TUROWSKA-BAROWA: „Zabawy Przyjemne i Pozyteczne” (1770-1777). Ze studiów nad literaturą stanisławowską. Kr. 1933. — W. BOROWY: O poezji polskiej w w. XVIII. Kr. 1948; wyd. 2 Wwa 1978. — Janusz MACIEJEWSKI: T.K.W. *Prace Polon.* 5. 9 (1951). — M. KLIMOWICZ: T.K.W. bajka „Lasek”. *Ze skarbcza kultury* 1955 z. 1. — W. WOŻNOWSKI: Nieznane wiersze Trembeckiego i W. *Pam. Lit.* 1956 z. 3. — J.W. GOMULICKI: Blaski i nędze „Poezji polskiego Oświecenia”. *Przegl. Hum.* 1957 nr 1. — E. ALEKSANDROWSKA: „Zabawy Przyjemne i Pozyteczne” 1770-1777. Monografia bibliograficzna. Wr. 1959; [wyd. 2 zmien. i popr.] Wwa 1999 [właśc. 2000]. — J. SZCZEPANIEC: O pierwodrukach „Organów” T.K.W. *Przegl. Hum.* 1959 nr 6. — J.W. GOMULICKI: „Portrety pięciu Elżbiet”. *Stolica* 1960 nr 47. — A. JENDRYSIK: „Oddalenie się z Warszawy literata”. *Miscellanea z doby Oświecenia*. Wr. 1960 *Arch. Lit.* 5. — J. SZCZEPANIEC: Spór Posera z Dufourem o „Powieści moralne” Marmontela. *Rocz. Bibl.* 3 (1959, wyd. 1960). — S. PIETRASZKO: Doktryna literacka polskiego klasycyzmu. Wr. 1966. — Z. LIBERA: Problemy polskiego Oświecenia. Wwa 1969. — E. RABOWICZ. *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — A. SĄJKOWSKI: Włoskie przygodki Polaków. Wiek XVI-XVIII. Wwa 1973. — T. KOSTKIEWICZOWA: Klasycyzm, sentymentalizm, rokoko. Wwa 1975; wyd. 2 Wwa 1980. — *Słownik lit. pol. Oświecenia*. Wr. 1977 i wyd. nast. — E. ALEKSANDROWSKA: Nagłowski o W. *Miscellanea z doby Oświecenia* 5. Wr. 1978 *Arch. Lit.* 22. — L. PASTUSIAK: Pierwsi polscy podróżnicy w Stanach Zjednoczonych. Wwa 1980. — B. WOLSKA: Poezja polityczna czasów pierwszego rozbioru i Sejmu Delegacyjnego, 1772-1775. Wr. 1982. — R. KALETA: Antologia poetycka F.K. Woyny. *Ze skarbcza kultury* z. 38 (1983). — T. KOSTKIEWICZOWA: Horyzonty wyobraźni. O języku poezji czasów Oświecenia. Wwa 1984. — M. PARADOWSKA: Polacy w Meksyku i Ameryce Środkowej. Wr. 1985. — J. SNOPEK: Objawienie i Oświecenie. Z dziejów libertynizmu w Polsce. Wr. 1986. — M. DOŁĘGOWSKA-WYSOCKA: Libertynizm „młodego gniewnego”. *Współcz. Tyg. Argumenty* 1989 nr 42. — J. SNOPEK: T.K.W. Tłum. z pol. M. Blusztajn. *Literary Studies in Poland Etudes* 23 (1990). — P. KACZYŃSKI: Prolegomena do badań nad prozą T.K.W. *Acta Uni-*

versitatis Wratislaviensis. Prace Lit. 30 (1991). — A. CZYŻ: Ten, który płynie „na lasce fali”. Droga duchowa W. *Ogród* 1992 nr 3/4. — J. SNOPEK: T.K.W. (1756-1787). *Pisarze pol. Oświecenia* 1 (1992) [z wyborem tekstów]. — P. KACZYŃSKI: Niemieckie i włoskie miasta w oczach oświeconego Polaka. (Listy T.K.W. z podróży po Niemczech i Włoszech). *Prace Hist.-Lit. UG. Filol. Pol.* nr 16 (1993). — W. ROSZKOWSKA: Polacy w rzymskiej „Arkadii”. Cz. II: 1. 1766-1800. *Pam. Lit.* 1994 z. 4. — A. GAWROŃSKA: Wyobrażenia z miejsc szczęśliwych w prozie podróżniczej T.K.W. *Wyobrażenia epok dawnych - obrazy - tematy - idee* Bydg. 1997. — P. KACZYŃSKI: W. - orator: prozatorski debiut poety. *Muz. i Hestia*. Wr. 1999. — TENŻE: Niedokończona podróż. Proza T.K.W. Studia i przekroje. Wr. 2001. — A. CZYŻ: Podlaska ojczyzna T.K.W. *Ks. pam. dla Jadwigi i Edmunda Kotarskich*. Gdańsk 2003.

E.A.

WĘŻYK Franciszek 1785-1862

Urodzony 7 października 1785 w majątku Witulina na Podlasiu; syn Kazimierza, podstolego wiślickiego, i Marianny z Bogusławskich. Uczył się w szkołach publicznych w Białej Podlaskiej (1792-95, 1796-98, 1799-1801), u pijarów w Łukowie (1795-96) i na pensji Karola Möllera w Warszawie (1798-99). W 1801-05 studiował prawo na Uniwersytecie Krakowskim, uczył się na wykładach Jacka Idziego Przybylskiego o literaturze i należał do działającego wówczas koła literacko-przyjacielskiego akademików krakowskich, podejmującego wspólnie prace literackie i przekłady z literatury łacińskiej i francuskiej. W 1806 przebywał przy owdowiałym ojcu w Witulinie. W 1807 objął obowiązki asesora Sądu Apelacyjnego departamentu warszawskiego (nominowany 29 czerwca). W tym czasie debiutował jako poeta i jako autor dramatyczny na scenie. Wiersze (podp. krypt. F.W.) ogłaszał w *Gazecie Warszawskiej* (1806-12), *Pamiętniku Warszawskim* (1809) i w drukach ulotnych. W 1810 posłował z powiatu białskiego na sejm warszawski. W 1811 został członkiem przybranym Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk i czynnie uczestniczył w jego pracach. W 1812 działał aktywnie w konfederacji generalnej. Był też członkiem loży wolnomularskiej Bracia Polacy Zjednoczeni, a w 1811-13 sprawował urząd sekretarza Wielkiego Wschodu Narodowego. W 1813-14 przebywał w Krakowie, potem osiadł w Witulinie, a w 1830 — w odziedziczonych przez żonę (od 1816 żonaty był z Felicją Mioszewska) Siedliskach w Krakowskim. Wiersze, recenzje i rozprawy ogłaszał w *Pamiętniku Warszawskim* (1815-19), sporadycznie w *Wandzie* (1820). Od maja 1831, powołany przez rząd powstańczy na senatora-kasztelana, przebywał w Warszawie. Po powstaniu wrócił do Siedlisk; od 1838

mieszkał w Krakowie. Od 1848 był członkiem Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, a od 1856 (25 października) do 1860 (9 stycznia) — jego prezesem. Zajmował się wówczas gorliwie budową domu dla Towarzystwa (późniejszej siedziby Akademii Umiejętności). Pisma (podp. krypt. F.W.) publikował w *Bibliotece Warszawskiej* (1843), *Tygodniku Literackim* (1843), *Rozmaitościach* (Lw., 1843), *Czasie* (*Dod. Mies.* 1853), *Przeglądzie Poznańskim* (1853–58), *Gazecie Codziennej* (1860) i *Rocznikach Towarzystwa Naukowego Krakowskiego* (1857–61). Zmarł 2 maja 1862 w Krakowie; pochowany na cmentarzu Rakowickim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wiersz na śmierć Tadeusza Dembowskiego, ministra skarbu, zmarłego d. 12 kwietnia 1809 r. [Wwa] 1809. Wyd. nast. w poz. 29 t. 3.

2. Oda na powrót wojska polskiego do stolicy d. 18 grudnia 1809. [Wwa] 1809. Wyd. nast. w: poz. 29 t. 3; *Sto lat myśli pol.* 2 (1907); przedr. fototyp. prwdr. *Ulotna poezja patriotyczna wojen napoleońskich*. Wr. 1977; *Świat poprawiać – zuchwale rzemiosło*. Wwa 1981.

3. Rzym oswobodzony. Scena historyczna w 3 a. wierszem. Wyst. Wwa 1809 (z muzyką J. Elsnera). Wyd. Wwa 1811.

Inny tyt.: Powrót wojowników.

4. Gliński. Tragedia w 5 a. wierszem. Wyst. Wwa 1810. Wyd. Kr. 1821 (podp. F.W.). Wyd. nast.: Kr. 1831, wg tego wyd. przedr. D. Ratajczakowa. *Polska tragedia neoklasycystyczna*. Wr. 1988 BNI, 260. Przekł. franc. 1823.

5. Okolice Krakowa. Poema. Powst. 1809–1813. Wyd. Kr. 1820 (podp. F.W.). Wyd. nast.: wyd. 2 popr. Kr. 1823; wyd. 3 Kr. 1833; Tarnów 1881; Złoczów 1896.

6. Barbara Radziwiłłówna. Tragedia w 5 a. oryginalnie wierszem napisana. Wyst. Wwa 1811. Wyd. Kr. 1822.

7. O poezji dramatycznej. Powst. 1811 z polecenia Tow. Warsz. Przyj. Nauk, odrzucona przez Deputację Tow. Wyd. częściowo przy wyd. 1 poz. 4 (cz. 1 rozprawy), przy wyd. 1 poz. 6 (cz. 2), przy wyd. poz. 15 (cz. 3). Tekst pierwotny w całości wyd. S. Tomkowicz w: *Przyczynek do historii początków romantyzmu w Polsce. Arch. do Dziejów Lit. i Oświaty w Polsce* 1 (1878) i odb. (tu również „Zdanie sprawy o piśmie ... o poezji dramatycznej”).

8. Wiersz do wojska polskiego z okoliczności rozpoczętej wojny z Moskwą. [Wwa 1812]. Wyd. nast. w poz. 29 t. 3.

9. Oda z okoliczności ogłoszenia Polski d. 28 czerwca 1812. Wwa 1812 (podp. F.W.). Wyd. nast. w poz. 29 t. 3.

10. Do Kajetana Koźmiana ... goszczącego w dzień imienin u Piotra Okszyca Orzechowskiego ... d. 7 sierpnia 1812. [Wwa] 1812. Wyd. nast. w poz. 29 t. 3.

11. Na dzień doroczny urodzin Napoleona Wielkiego d. 15 sierpnia 1812 r. [Wwa] 1812 (podp. F.W.). Wyd. nast. w poz. 29 t. 3; przedr. fototyp. prwdr. *Ulotna poezja patriotyczna wojen napoleońskich*. Wr. 1977.

12. Kabalista. Opera komiczna w 2 a. oryginalnie wierszem napisana. Wyst. Wwa 29 I 1813. (Muzyka: J. Elsner). Rkps Ossol. 12302/II.

13. Do ... księcia Józefa Poniatowskiego, naczelnego dowódcy wojsk polskich ... dn. 19 marca r. 1813 w Krakowie. Kr. 1813. Wyd. nast. w poz. 29 t. 3 (odmienna wersja tekstu).

14. Wanda. Tragedia w 5 a. Powst. 1811–1815. Wyd. Kr. 1826.

15. Bolesław Śmiały. Tragedia w 5 a. Wyst. Wwa 1816. Wyd. Kr. 1822.

16. Władysław Łokietek, czyli Polska w XIII wieku. Powieść historyczna. T. 1–3. Wwa 1828. Wyd. nast.: Tarnów 1893; t. 1–2. Wwa 1898 (ze wstępem J. Mohorta [J. Ochorowicza]).

17. Mieszkaniec Krakowa do mieszkańca Warszawy. Kr. 1829.

Niepodp.

18. O życiu i zgonie Tekli z Wodzickich Małachowskiej, wojewodziny krakowskiej. Kr. 1830.

Niepodp.

19. Zygmun z Szamotuł. Powieść z dziejów XIV wieku. T. 1–2. Wwa 1830. Wyd. 2 Gródek 1898. Przekł. niem. 1834.

20. Przemowa na pogrzebowym obrzędzie Henr. Kamińskiego, generała. Przez F.W.S. B.m. 1831.

21. Powstanie Królestwa Polskiego w roku 1830 i 1831. Pamiętnik spisany w r. 1836. Wyd. Kr. 1895. Wyd. nast. (tyt.) Kr. 1905.

22. Do Fryderyka Hechell, med. dra i profesora w Uniwersytecie Jagiellońskim, z powodu pisma jego o pijaństwie. Kr. 1844.

23. Bezkrólewie I, czyli Jadwiga. Dramat w 3 a. Powst. 1845–1849. Fragn. wyd.: *Przełg. Pozn.* 1858 s. 65–70; *Rocz. Tow. Nauk. Kr.* poczet 3 t. 3 (1859) i odb. pt. *Poezja. Scen kilka z dramatu pod napisem Bezkrólewie I*. [Kr. 1859], też w: Trzy mowy na posiedzeniach publicznych c.k. Towarzystwa Nauk w Krakowie... Z dodaniem dwóch ułomków dramatu pod napisem *Bezkrólewie I ...* odczytanych na tychże posiedzeniach... Kr. 1859. Całość w poz. 29 t. 2.

24. Bezkrólewie II. (Anna Jagiellonka). Dramat w 5 a. Fragn. wyd. *Przełg. Pozn.* 1853 t. 16 i t. 17 i odb. pt. *Bezkrólewie*. Dramat wierszem. B.m.r. Całość w poz. 29 t. 2.

25. Rysy z życia ś.p. księdza Karola Antoniewicza, ojca z Towarzystwa Jezuitów. Pozn. 1853. Podp.: F.W.

26. Kajetan Koźmian i Franciszek Paszkowski. Kr. 1856 odb. z *Dod. Mies. do Czasu*.

27. I ja też, czyli Rzeczpospolita Babińska. Komedia historyczna w 3 a. *Gaz. Codz.* 1860 nr 273–278. Wyd. osob. Wwa 1861.

28. Pamiętnik. Ukończony 1862. Rkps Ossol. 12331/II. Fragm. ogl. M. Andrasz-Mrozek pt. Wiosna Ludów w Krakowie w relacji F.W. *Kr. Roczn. Arch.* t. 7 (2001).

Nadto ogłosił W. kilka mów, głównie wygłoszonych w Tow. Nauk. Kr. w l. 1857–1860. Wiele jego pism, utworów dram., powieści, przekładów, rozpraw pozostało w rkpsach, głównie w zbiorach Ossol. Część została wydana w poz. 29. Pojedyncze utwory przedr. liczne antologie i zbiory, m.in.: *Księga wierszy pol.* 1 (1956); *Zbiór poetów pol.* 1 (1959).

Wydania zbiorowe

29. Pisma... Poezje z pośmiertnych rękopisów. T. 1–3. Wyd. i „Żywoć F.W.” oprac. S. Tomkowicz. Kr. 1878.

Wyd. niepełne, oparte na wyborze samego autora, do którego wydawcy dołączyli „tylko małą liczbę ulotnych poezji”. W t. 1: Tłumaczenia klasyków; t. 2: Utwory dramatyczne z dodaniem urywkowych pamiętników; t. 3: Poezje liryczne, okolicznościowe i inne.

Listy

30. Korespondencja literacka K. Koźmiana z F.W. 1845–1856. Oprac. S. Tomkowicz. *Arch. do Dziejów Lit. i Oświaty w Polsce.* 14 (1914) i odb. Kr. 1913.

Drobniejsze publikacje koresp. W. ogl. m.in.: *Kron. Rodz.* 1883 (do A.E. Odyńca 5 listów); K. Wojciechowski. *Pam. Lit.* 1902 (do F. Łaszowskiego 4 listy); L. Bernacki. *Pam. Lit.* 1927 (do M. Wiszniewskiego 9 listów); J. Turska. *Ze skarbcza kultury* 1952 z. 1 (od K. Estreichera 9 listów); Z. Goliński. *Tamże* 1953 z. 1 (6 listów od różnych osób); K. Stachowska. *Roczn. Bibl. PAN* Kr. 13 (1967); J.W. Gomułcki (2 listy od C. Norwida w tegoż: *Pisma wszystkie*. T. 8. Wwa 1971); B. Schnaydrowa. *Roczn. Bibl. PAN w Kr.* 30 (1985) (do J. Kremera).

Liczne zbiory koresp. w rkpsach, głównie w Ossol. i Bibl. Jagiel

OPRACOWANIA

NK 6/1–2 (1970–1972); LP.

K. KOŹMIAN i F.W. *Czas* 1852 nr 182. — K.W. WÓJCICKI: F.W. *Tyg. Ilustr.* 1860 t. 2 nr 53. — L. SIEMIENSKI: Wspomnienie o pismach i życiu F.W. *Roczn. Tow. Nauk* Kr. 11 (1866); przedr. w: *Portrety literackie*. T. 3. Pozn. 1868. — S. TARNOWSKI: O niewydanych poezjach F.W.

Rozpr. i Spr. z Posiedzeń Wydz. Filol. AU 3 (1875) [z tekstami W.]. — H. ZATHEY: Z papierów F.W. *Przegl. Pol.* 1875 luty [z tekstami W.]. — Z. ZAPALA: F.W. Monografia bibliograficzno-krytyczna. Kr. 1898; wyd. nast. (tyt.) Kr. 1904. — P. CHMIEŁOWSKI: Studia i szkice z dziejów literatury polskiej. S. 1. Kr. 1889. — TENŻE: Nasza literatura dramatyczna. T. 1. Petersburg. 1898. — A. KRAUSHAR: Tow. Warsz. Przyj. Nauk. T. 1–3. Kr. 1901–1902 [z listem W.]. — P. CHMIEŁOWSKI: Znaczenie teorii dramatycznej w literaturze polskiej. *Pam. Lit.* 1902. — H. GALLE: *Sto lat myśli pol.* 2 (1907). — H. ŻYCZYŃSKI: Badania nad historią estetyki i teorii literatury w Polsce. I. Estetyka „Pamiętnika Warszawskiego” (1815–1818). *Pam. Lit.* 1918. — M. SZYJKOWSKI: Dzieje nowożytnej tragedii polskiej. Typ pseudoklasyk. 1661–1831. Kr. 1920. — K. WOJCIECHOWSKI: Historia powieści w Polsce. Lw. 1925. — J. KRZYŻANOWSKI: Z dziejów walterskotypizmu polskiego. *Przegl. Współcz.* 1933 t. 44 nr 130; przedr. w: *W świecie romantycznym*. Kr. 1961. — C. SZULCZEWSKI: F.W. jako teoretyk i twórca dramatu. Przyczynek do dziejów preromantyzmu w Polsce. Wwa 1938. — Cz. ZGORZELSKI: Duma, poprzedniczka ballady. Tor. 1949. — E. SZWANKOWSKI: Teatr Wojciecha Bogusławskiego w l. 1799–1814. Wr. 1954. — J. LIPIŃSKI: Recenzje teatralne Towarzystwa Iksów, 1815–1819. Wr. 1956. — H. BARYCZ: Jeszcze jedno spotkanie wrocławskie. *Pam. Lit.* 1959 z. 3/4 [z listem do W.]. — TENŻE: Wśród gawdziarzy, pamiętnikarzy i uczonych galicyjskich. T. 1–2. Kr. 1963. — M. JASIŃSKA: Narrator w powieści przedromantycznej (1776–1831). Wwa 1965. — H. STANKOWSKA: Początki powieści historycznej w Polsce (do r. 1830). Opole 1966. — K. STACHOWSKA: Dzieje budowy domu Towarzystwa Naukowego Krakowskiego w l. 1857–1866. *Roczn. Bibl. PAN w Kr.* 12 (1966, wyd. 1967). — J. MAŚLANKA: Słowiańskie mity historyczne w literaturze polskiego Oświecenia. Wr. 1969. — A. ZIELIŃSKI: Naród i narodowość w polskiej literaturze i publicystyce l. 1815–1831. Wr. 1969. — Z. JAGODA: O literaturze i życiu literackim Wolnego Miasta Krakowa. Kr. 1971. — D. RATAJCZAK: Wanda w świątyni dziejów. *Studia Polon.* 7 (1980). — B. CZWÓRNÓG-JADCZAK: „Daszko i Oksenia czyli przyłączenie Rusi Czerwonej. Powieść historyczna z dziejów XIV w.” – niepublikowana powieść historyczna F.W. *Annales UMCS*. Sectio FF t. 2 (1984). — TAŻ: O powieściach historycznych F.W. *W kręgu zagadnień pol. powieści hist. XIX w.* Lubl. 1984 *Wydz. Hum. UMCS* nr 236. — TAŻ: F.W., S. Starzyński – dwugłos poetycki. *Ze skarbcza kultury* z. 43 (1986). — TAŻ: „Omamiony klasyk”, czyli F.W. wśród naśladowców A. Mickiewicza. *Annales UMCS*. Sectio FF t. 4 (1986). — A. KRAWCZUK: Opowieści o zmarłych. Cmentarz Rakowicki. Cz. 1. Kr. 1987. — J. SNOPEK: F.W. i J. Sygiert – z dziejów literackiej przyjaźni. *Przegl. Hum.* 1987 nr 12. — B. CZWÓRNÓG-JADCZAK: „Wiersz jak pelikan”, czyli dale i niedale poety narodowego. *Akcent* 1989 nr 4. — D. RATAJCZAKOWA: Wstęp [do:] *Polska tragedia neoklasykistyczna*. Wr. 1988 *BN I*, 260. — B. CZWÓRNÓG-JADCZAK: Twórczość F.W. 1803–1830 – konteksty środowiskowe. *Z problemów preromantyzmu i romantyzmu*. Lubl. 1991. — J. KAMIONKOWA: Zbłąkany wędrowiec. Z dziejów romantycznej topiki. Wr. 1992. — J. SNOPEK: Prowincja oświecena. Kultura literacka ziemi krakowskiej w dobie Oświecenia 1750–1815. Wwa 1992. — B. CZWÓRNÓG-JADCZAK: Klasyk aż do śmierci. Lubl. 1994. — TAŻ: F.W. – poeta zapomniany. Lubl.

1994 — TAŻ: J.I. Kraszewski — F.W. Próba porozumienia ponad barierami epok i prądów. *Kraszewski — pisarz współczesny*. Wwa 1996 — D. RATAJCZAKOWA: F.W. (1785–1862). *Pisarze pol. Oświecenia*. 3 (1996) [z tekstem]. — M. CIENSKI: Pejzaż oświeconych. Sposoby przedstawiania krajobrazu w literaturze polskiej I. 1770–1820. Wr. 2000. — B. CZWÓRNÓG-JADCZAK: Werdykt. (Wokół rozprawy F.W. „O poezji dramatycznej”). *Annales UMCS. Sectio FF* vol. 20/21 (2002/2003).

E.A.

WĘŻYK Piotr Widawski

zob. WIDAWSKI WĘŻYK Piotr

WĘŻYK Władysław 1816–1848

Urodzony 22 czerwca 1816 w Toporowie na Podlasiu, w zamożnej rodzinie szlacheckiej; syn Ignacego, oficera w kampanii napoleońskiej, a w czasach Królestwa Kongresowego posła na sejm warszawski, i Karoliny z Kuszłdów; bratanek poety Franciszka Wężyka. W 1827–29 uczył się w Krakowie, mieszkał na stacji, następnie do 1830 uczęszczał do Liceum Warszawskiego, gdzie był uczniem Kazimierza Brodzińskiego. W czasie powstania listopadowego zaciągnął się do akademickiej Gwardii Honorowej, ale po tygodniu odnalazł go ojciec i zabrał czternastoletka do domu. Po upadku powstania przez czas jakiś był pod opieką K. Brodzińskiego. W lutym 1833 potajemnie opuścił Warszawę. Po przekroczeniu granicy pruskiej zatrzymał się na krótki pobyt w Poznaniu, następnie wyjechał do Londynu, skąd niebawem ścigał go do Paryża Adam Czartoryski. Tu uzupełniał przerwane nauki i nawiązywał liczne znajomości. W 1835 przebywał w Chantilly. Do kraju powrócił pod koniec 1836 lub na początku 1837. Następne dwa lata spędził, jak opisywał w liście do Ludwika Nabelaka, „pół roku w więzieniu, pół roku na estradach wielkiego eleganckiego świata, rok na prowincji i wśród rozpoczętych poważniejszych nauk...” (zob. poz. 4 s. 376). Na początku 1839 wyjechał do Berlina, aby studiować filozofię, jednak już w kwietniu tegoż roku wyruszył w podróż na Bliski Wschód. Zwiedzał zabytki Egiptu, Palestyny, Syrii i Turcji, a w drodze powrotnej Grecji i Włoch. Do kraju powrócił na początku 1841 i gospodarował na wsi na Podlasiu, zajmując się zwłaszcza hodowlą koni, które później brały udział w wyścigach w Warszawie. Debiutował na łamach *Biblioteki Warszawskiej* fragmentem przygotowywanej książki pt. „Wyjątki z podróży po Egipcie odbytej w roku 1839” (1841 t. 1–2). W Warszawie, gdzie często przebywał, zaprzyjaźnił się z Cyprianem Norwidem, który dedykował mu wiersz „Do wieśniaczki” (dat. Warszawa, 11 maja 1841). W jego

towarzystwie odbył wędrowkę krajoznawczą po Królestwie Polskim od sierpnia do października 1841. Nadal utrzymywał kontakt z redakcją *Biblioteki Warszawskiej*. Ogłosił tu opowiadanie „Dwaj przyjaciele. Szkic obyczajów Paryża” (1841 t. 3) oraz barwne sprawozdanie z wyścigów konnych (1841 t. 3, podp. Wl.W.). Artykuły i wspomnienia z podróży drukował ponadto w *Tygodniku Literackim* (1841–42), *Orędowniku Naukowym* (1842) i w *Przyjacielu Ludu* (1842). W pierwszej połowie 1842 przebywał w Toporowie. Ukończył wówczas „Podróże po starożytnym świecie” oraz pracował nad zakrojonym na szerszą skalę obrazem literatury światowej. Na początku maja 1842 wyjechał z Norwidem do Krakowa, a na przełomie maja i czerwca odbył z nim krótką wędrowkę po kraju. Po powrocie do Warszawy uczestniczył w wyścigach konnych, w czasie których doszło do głośnego incydentu. Z rozkazu namiestnika Iwana Paskiewicza W. miał zgolić brodę, uznawaną za oznakę nieprawomyślności — ponieważ odmówił, musiał opuścić Królestwo. Czas jakiś przebywał u Wincenego Pola w Galicji, następnie od lutego 1843 w Poznaniu, gdzie zajmował się sprawami teatru. Tu zaprzyjaźnił się z Karolem Libeltem. W lipcu został prezesem nowo powstałej Opieki Teatralnej, która postanowiła otworzyć Teatr Polski w 1844 i w tym celu zbierała fundusze ze społecznych składów. Wspomnienia i artykuły drukował w 1843 w *Orędowniku Naukowym*, *Pielgrzymie* i *Roku*, gdzie ogłosił „Pierwsze wrażenia podróжного. List z Poznania do C.N. [Norwida]”. W listopadzie i grudniu 1843 przebywał we Wrocławiu, w 1844–45 w Krakowie, skąd kilkakrotnie wyjeżdżał do Mikołowa w powiecie pszczyńskim na Śląsku. Był też krótko w Berlinie. Po powrocie kupił majątek ziemski w Brzozowie pod Pszczyną; tu lub w Mikołowie we wrześniu 1845 odwiedził go C. Norwid. Zajmował się pracą oświatową wśród okolicznej ludności. W 1846 ożenił się z Felicją Dembowską. Zmarł na tyfus 15 lutego 1848 w Brzozowie; pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Podróże po starożytnym świecie w dwóch częściach. Cz. 1: Egipt. Dzieje; cz. 2: Egipt. Obrazy. Wwa 1842. Wyd. nast.: cz. 2 pt. Egipt. Obrazy. Wyd. J.S. Bystron. Kr. 1930; cz. 2 pt. Podróże po starożytnym świecie. Egipt — Obrazy. Oprac. L. Kukulski. Wwa 1957 [tu bibliogr. utworów W. i prac o nim].

2. Historia siedmiomiesięcznego teatru w Poznaniu. Pozn. 1843. Niepodp.

3. Powszechny przegląd arcy-tworów poezji świata. Powst. 1842–1843. Fragm. ogł. w czasop.

Przyj. Ludu 1842/43 nr 1–2, 7, 9, 11, 13, 16; *Ore-downik Nauk*. 1842 nr 31–32; *Pielgrzym* 1843 t. 1. Praca nieukończona.

4. Kronika rodzinna. Oprac. i wstępem poprzedziła M. Dernałowicz. Wwa 1987 *Bibl. Pam. Pol. i Obcych*.

Tu dołączono 10 listów z 1835–1847 oraz tablice genealogiczne.

Zaginęła cz. 2: Własne przygody Władysława.

Drobne utwory i notatki w *Bibl. Nar.* w Wwie i w *Bibl. PAN* w Kr.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

Z.A. KLIMCZYK: Żywot tulacza. *Rodzina Pol.* 1928 nr 1. — W. ARCIMOWICZ: Z dziejów przyjaźni C. Norwida z W.W. *Ruch Lit.* 1929 nr 10. — J.S. BYSTRON: Polacy w Ziemi Świętej, Syrii i Egipcie. Kr. 1930. — Z.A. MORAWSKI: Przyjaciel Norwida. *Tęcza* 1930 z. 46. — S. PI-GOŃ: Dwie pieśni ludowe zapisane przez W.W. na Górnym Śląsku. *Zaranie Śląskie* 1938 z. 5. — H. BARYCZ: Jeszcze jedno spotkanie wrocławskie. Do biografii W.W. *Pam. Lit.* 1959 z. 3/4 [tu listy do W. Pola z 1843 i 1847]. — P. WILKOŃSKA: Moje wspomnienia o życiu towarzyskim w Warszawie. Wwa 1959 (prwdr. 1871). — J.W. GOMULICKI: Il conte Serpentino. Z galerii warszawskich oryginałów. *Stolica* 1960 nr 36. — TENŻE: Wprowadzenie do biografii Norwida. Wwa 1965; toż pt. Mała kronika życia i twórczości C. Norwida. W: C. Norwid: Dzieła zebrane. T. 1. Wwa 1966. — K. WYKA: Norwid w Krakowie. Kr. 1967 odb. z *Pam. Lit.* — L. KRZEMIENIECKI: C.K. Norwid na Śląsku. *Rocz. Wr.* 1967/68 t. 11/12. — J. KUCIANKA: Norwid w Mikołowie. *Poglądy* 1969 nr 8. — M. PIWIŃSKA: *Obraz lit. pol.* S. 3 t. 2 (1988). — W. i T. SŁABCZYŃSCY: *Słownik podróżników pol.* Wwa 1992. — M. TRACZ: „Kultura na sprzedaż” w wieloetnicznym społeczeństwie dziewiętnastowiecznego Egiptu. Z obserwacji i doświadczeń W.W. *Lud* 1992 t. 75. — TENŻE: Plebejska farsa egipska w dziewiętnastowiecznej polskiej relacji podróżniczej. *Przyczynek do historii komedii dell'arte. Lit. Lud.* 1993 nr 1.

H.G.

WIDAWSKI WĘŻYK Piotr

ur. 1563

Urodzony 22 lub 23 lutego 1563 w Widawie pod Sieradzem, w zamożnej rodzinie szlacheckiej herbu Wąż (uprzednio Abdank); syn Piotra, satyryka (posła na sejm lubelski 1569), i Jadwigi z Pstrokońskich. Miał czterech młodszych braci: Zygmunta, Alberta, Macieja i Stanisława. W 1575 wyjechał na naukę do Poznania. Około 1580 występował w Sieradzu jako kopista i wydawca. Prawdopodobnie przed 1586 udał się do szkoły braci czeskich w Wieruszowie, gdzie był uczniem Andrzeja Calagiusa, głośnego historyka i poety z Wrocławia, i gdzie uchodził za jednego z najzdolniejszych uczniów,

a następnie do tzw. Akademii Widawskiej (kolonii Akademii Krakowskiej). W 1588–91 pełnił funkcję sekretarza na dworze Mikołaja Firleja w Bieczu. 3 listopada 1591 poślubił Elżbietę Zakrzewską i osiadł w dziedzicznej Widawie. Po śmierci ojca otrzymał jeszcze Zawady i Rozny wraz z okolicznymi wioskami. Proponowanej funkcji poborcy i posła ziemi sieradzkiej nie przyjął; unikał działalności publicznej, cenił spokój i możliwość pisania wierszy. Na większą uwagę zasługuje jego parafraza mitu o Filomeli i Terusie, której dokonał na podstawie VI księgi „*Metamorfoz*” Owidiusza. Utwory W. zazwyczaj mylnie przypisywano jego ojcu, również Piotrowi, synowi Jerzego. Około 1608 na skutek zatargu majątkowego z którymś z braci został wraz z żoną i dziesięciorgiem dzieci zmuszony do opuszczenia majątku. Jakiś czas korzystał z gościnności w różnych sąsiedztwach. Dalsze jego losy nieznane.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. [Philomela. – Morale, to jest z ksiąg rozmaitych autorów wykład obyczajny. – Pod obraz boginiej Wener]. Kr. 1586 druk. M. Wirzbięta. Unikat (bez karty tyt.) *Bibl. UW* sygn. 28.18.7.13.

2. *Aquila Aquilonis. – Ethymologia auctoris.* Kr. 1601 Druk. Łazarzowa. Egz. *Bibl. Czart.* w Kr. sygn. 37434 I.

3. *Thren super transmigrationem Babyloniam.* [B.m. ok. 1610]. Wyd. nast. (?) wraz z: Piotr Widawski Wężyk (senior): *Acta publica...* Kalisz 1612 druk. W. Gedelius. Egz. *Bibl. Uniw.* Wwa sygn. 4.20.4.450b.

4. [Utwory różne]. Niewyd. Rkpsy (kopia sylwy Konopków) zob. Teki B. Erzepkiego, *Bibl. Raczyńskich* sygn. 1310/1–14 a, b. Tu poz. 1 oraz m.in. *Dyalog* to jest rozmowa dwu mężatek (prawdopodobnie spolszczenie jednego z „*Colloquiów*” Erazma z Rotterdamu); *Tryumf szczęśliwej porażki*, która się stała nad Karolusem Sudermańskim przez J.M. Pana Chodkiewicza; *Kołąda Nowe Lato Szczędry Dzień*.

Przedr. fragm.: *Najpiękniej w Widawie.* Widawa 1989.

O P R A C O W A N I A

NK 3 (1965); LP [łącza utwory ojca i syna].

A. KRAUSHAR: P. Wężyk W., satyryk XVI w. *Przew. Nauk. i Lit.* 1891; toż *Niwa* 1891; przedr. w: *Kartki historyczne i literackie* Kr. 1894 [dot. głównie ojca W.]. — J. MOSDORF: Owidiana II. Opozycja przeciwko erotykowi Owidiusza. *Meander* 1964 z. 1. — M. WICHOWA: „*Metamorfozy*” Owidiusza w literaturze staropolskiej. *Filomata* 1986 nr 371.

I.T. 41

WIELĄDKO Wojciech Wincenty 1744–1822

Inna forma nazwiska: Wielądek.

Urodzony w 1744 na Ukrainie; syn Józefa herbu Nałęcz, stolnika kijowskiego. Ukończył szkoły jezuickie, po czym pracował w kancelarii Andrzeja Stanisława Młodziejowskiego w Warszawie. Znal francuski, niemiecki i włoski, a korzystając z dostępu do Archiwum Koronnego podjął studia historyczne. Po śmierci Młodziejowskiego (w marcu 1780) żył z pracy literackiej: tłumaczył książki (debiutował w druku w 1783) i sztuki teatralne, pisał wiersze okolicznościowe i rodowody na zamówienie, sam i przy współpracy innych sporządzał i rozpowszechniał „wydania” rękopiśmienne utworów popularnych ówczesnie poetów, wierszy obscenicznych i politycznych (w czasie Sejmu Czteroletniego w jego domu przy ul. Nowolipie 2423 miała istnieć „kuźnia paszkwilów”). Zajmował się nadto pracami historycznymi, heraldyką i leksykografią. Zmarł 30 listopada 1822 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Powinszowanie w dniu imienin Wielmożnej Jmci Pani Ludwicy Ryxowej, starościny piaseczyńskiej... [Wwa] 1786.

Podp.: W.W.

2. Do Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Michała Wandalina Mniszcha ... w dzień imienin. Wwa 1789.

3. Oda w dzień imienin JW. Jmci Pana Michała Ogińskiego, hetmana wielkiego W.X.Lit.... Wwa 1789.

4. Epicedion śp. Jejm. Pani Ludwicy Ryxowej ... zmarłej dnia 14 marca 1794 r. Wwa 1794.

Podp.: W.W.

5. W dzień imienin Najjaśniejszej Najpotężniejszej Monarchini Katarzyny II ... dnia 24 Novembris/5 Decembris 1794. Wwa 1794.

6. Wieniec helikoński ... Aleksandrowi Wasilewiczowi ... Suworowowi, generałowi en chef wojsk wszystkich Najjaśniejszej Imperatorowej ... ofiarowany d. 24 Novembris/5 grudnia r. 1794. Wwa 1794.

7. Heraldyka, czyli opisanie herbów, w jakim który jest kształcie, oraz familie rodowitej szlachty polskiej i W.X. Litewskiego z ich herbami. Przy tym: Wsławieni męstwem i odwagą, wytworną nauką, cnotą, gorliwością i innymi zasługami w ojczyźnie dawniejszego i teraźniejszego wieku Polacy. T. 1–5. Wwa 1794–1798.

Całość dzieła w t. 1–12 w rkpsie Bibl. PTPN. Opracowanie oparte na herbarzu K. Niesieckiego, poszerzone w zakresie wydanych liter uzupełnieniami nie zawsze wiarygodnymi.

8. Radosny odgłos sławy w dzień urodzenia ... Monarchini Wielkiej Katarzyny II. Wwa 1795.

9. Figlarna dziewczyna, czyli dowcip w kochaniu. Komedja oryginalna w 3 a. Wwa 1796. Wyd. 2 Wwa [ok. 1808].

10. Epithalamion z okoliczności zaślubienia się JW. Piotra Biszpinka z JW. Józefką Kicką. [Wwa przed 1801].

11. Epicedion śp. ... Maciejowi Sobolewskiemu ... dnia 2 miesiąca lipca 1804 r. zmarłemu. Wwa 1804.

Podp. W.W.

12. Oda do Jaśnie Oświeconego Książęcia Jmci Konstantego Czartoryskiego ... z okoliczności szczęśliwego rozwiązania Jaśnie Oświeconej Księżnej Imości Angeli z książąt Radziwiłłów Czartoryskiej ... w miesiącu lipcu 1804. Wwa 1804.

13. Epicedion, czyli wiersz żałobny śp. Jaśnie W. Magdalenie z Sołyków Straszowej ... zmarłej dnia 25 maja 1808 r. Wwa 1808.

14. Zbiór historii polskiej, czyli znakomite przypadki za panowania Augusta II, Augusta III i Stanisława Augusta... (Do r. 1792). T. 1–7. Niewyd.

Poszczególne części pod różnymi tyt. w rkpsach Bibl. Nar. (BOZ 824, autograf „Dziennika do panowania Sasów” dat. 1808), Bibl. Akad. Nauk w Kijowie (Arch. Chreptowiczów I 6040–I 6042), Lw. Nauk. Bibl. (Zbiory Ossol. 94/115, 95/116), Bibl. Jagiel., Bibl. PAU w Kr., AGAD (Sucha 91/11–95/116).

15. Epicedion, czyli wiersz żałobny na śmierć Jaśnie Oświeconej Marty z Trembickich Radziwiłłowej ... dnia 13 września 1812 r. zmarłej. Wwa 1812.

Podp. W.W.

16. Głos prawdy w dzień imienin Jaśnie Oświeconego Książęcia Jmci Michała Hieronima Radziwiłła ... dnia 29 września 1813 r. wydany. [Wwa] 1813.

Wydawał nadto bezimiennie pisma ulotne wierszem i prozą dotyczące zdarzeń politycznych, autorsko niezidentyfikowane. Wiele jego pism pozostało w rkpsach, m.in. kilka utworów dram. (w tym komedia Absztytowani oficerowie, wyst. Wwa 1790) oraz nieukończ. słownik łacińsko-niemiecko-francusko-polski.

Przekłady

17. Kucharz doskonały, pożyteczny dla zatrudniających się gospodarstwem ... z francuskiego przetłumaczony i wielą przydatkami pomnożony. Wwa 1783. Wyd. nast.: Wwa 1800 (t. 1–2); Wwa 1808 (jw.); Wwa 1812 (jw.).

Listy W. w rkpsach AGAD. Kilka ogł. T. Wierzbowski w: *Mater. do dziejów piśmiennictwa pol.* T. 2. Wwa 1904.

OPRACOWANIA

NK 6/1-2 (1970-1972).

K.W. WÓJCICKI: Cmentarz Powązkowski pod Warszawą, T. 3. Wwa 1858; wyd. nast. fotoofs. Wwa 1978. — F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. pousz. Orgel*. 26 (1867). — S. SZENIC: Cmentarz Powązkowski 1790-1850. Wwa 1979. — D. RATAJCZAKOWA: Komedia oświeconych 1752-1795. Wwa 1993.

E.A.

WIELHORSKI Michał

ok. 1730 – 1814

Inne formy nazwiska: Wielehorski; Wielohorski.

Urodzony ok. 1730 na Wołyniu, prawdopodobnie w rodzinnym Horochowie; syn Feliksa Ignacego herbu Kierdej, starosty braclawskiego, i Ludwiny z Zamoyskich. Wcześniej osierocony przez rodziców, wychowywał się pod opieką krewnych. Kształcił się we Lwowie (u teatynów?), w Paryżu i Dreźnie. 5 listopada 1754 ożenił się z Elżbietą Ogińską, wojewodzianką trocką (zm. 1771), autorką przekładu „Patelin patron”, wystawionego na scenie teatru dworskiego Mniszchów w Dukli. Posiadał liczne dobra, w rezydencjalnym Horochowie utrzymywał sławną kapelę, występującą m.in. na scenie dancerskiej Augusta III. Był rotmistrzem chorągwi pancerniej 1. pułku wojsk koronnych, od 1755 pułkownikiem. W 1758 został oboźnym wielkim koronnym, w 1763 kuchmistrem Wielkiego Księstwa Litewskiego. W 1761 jeździł z ramienia partii dworskiej na reasumpcję Trybunału Litewskiego do Wilna; po śmierci Augusta III posłował z Białegostoku do Drezna po posiłki zbrojne. Był posłem wołyńskim na sejm 1766, kilka wygłoszonych wówczas mów wydał drukiem. Należał do konfederacji radomskiej i wysłanego w jej imieniu poselstwa do Katarzyny II do Petersburga. Następnie wziął udział w ruchu barskim; od początku 1770 przebywał w Paryżu jako delegat Generalności do rządu francuskiego; komunikaty konfederackie ogłaszał w *Gazette de France* (1770-73), wszedł w bliższe stosunki z Claude'em de Rulhière, Jeanem Jacques'em Rousseau i Gabrielem Bonnotem de Mably, inspirując powstanie „*Considérations sur le gouvernement de Pologne*” Rousseau i „*Du gouvernement et des lois de la Pologne*” Mably'ego. W 1775 zrzekł się urzędu kuchmistrza, wiosną 1776 wrócił z emigracji w towarzystwie Mably'ego, którego około roku gościł w Horochowie, oraz księżnej Louise de Traversier baronowej de La Pujade i jej córki z pierwszego małżeństwa, Alexandry de Weylen baronówny de Pamière — żony Józefa Wielhorskiego. Baronowa de La Pujade, parająca się też literaturą (autorka wierszy francuskich i wystawianych w Horochowie utworów scenicznych),

stała się dożgonną towarzyszką jego życia i tytułowała się hrabiną Wielhorską. W latach osiemdziesiątych W. sprzedał Horochów Stanisławowi Poniatowskiemu i przeniósł się do Lwowa, gdzie utrzymywał bliskie stosunki z dworem Kazimierza Rzewuskiego. Był członkiem kierowanej z Dukli loży wolnomularskiej Cnotliwy Wędrowiec i mistrzem De Bouclier du Nord (1784), a nadto protektorem założonej w 1782 we Lwowie loży Pod Prawdziwą Przyjaźnią. W 1782-86 reprezentował stan rycerski w Wydziale Stanów Galicyjskich. W 1787 uzyskał austriacki tytuł hrabiowski i urząd koniuszego wielkiego Królestw Galicji i Lodomerii. Był kawalerem orderów Orła Białego (1758), św. Stanisława (1781) i św. Huberta. Zmarł w 1814.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. O przywrócenie dawnego rządu według pierwiastkowych Rzeczypospolitej ustaw. [Paryż] 1775. Przekł. franc. 1775.

2. Uwagi nad rękopisem „Observations de mr. l'abbé de Mably sur la réforme des lois de la Pologne”. Rkps (odpis) Bibl. Jagiel. 7224 IV.

3. Nouveaux principes de la langue polonaise. Rkps Ossol. 882 I.

4. Do publiczności. Przez ... B.m. [po 18 V 1790]. Przekł. franc.

Pisał nadto liczne zachowane w rkpsach memoriały polityczne i projekty; list W. do pewnej księżnej o nowym projekcie elekcji wyd. w: *Considérations politiques sur les affaires présentes du Nord, et particulièrement sur celles de Pologne*. Londre 1774.

Prace edytorskie

5. Manifest de la République confédérée de Pologne de quinze novembre mille sept cents soixante-neuf. Traduit du polonais. [Paris] 1770.

Druk prócz manifestu tytułowego zawiera zbiór najważniejszych proklamacji konfederackich. Przy redakcji z W. współpracowali C.C. de Rulhière i G.B. de Mably. Przekł. niem. b.m. 1770.

Listy W. w rkpsach, obecnie głównie w zbiorach Bibl. Czart. Koresp. z J.J. Rousseau wyd. w: J.J. Rousseau: *Correspondance générale*. Ed. T. Dufour. T. 20. Paris 1934.

OPRACOWANIA

NK 6/1-2 (1970-1972).

F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. pousz. Orgel*. 25 (1867). — Sz. ASZKENAZY: *Studia historyczno-krytyczne*. Kr. 1894; wyd. 2 Kr. 1897. — TENŻE: *Listy Roussa. Bibl. Warsz*. 1898 t. 1. — TENŻE: *Listy Mably'ego. Kwart. Hist.* 1900. — F. GIRARDIN: *Le Comte de W. et J.J. Rousseau. Bulle-*

tin du Bibliophile 1909 i odb. Paris 1910. — W. OLSZE-WICZ: Documents polonais sur J.J. Rousseau et T. Levasseur. *Annales J.J. Rousseau* 7 (1911) i odb. — F. GIRARDIN: Quelques mots au sujet du manuscrit de J.J. Rousseau „Considérations sur le gouvernement de Pologne”. *Bulletin du Bibliophile* 1911 i odb. Paris 1912. — W. KONOPCZYŃSKI: J.J. Rousseau doradca Polaków. *Themis Pol.* 1913 t. 1 cz. 2. — M. SZYJKOWSKI: Myśl J.J. Rousseau w Polsce XVIII w. Kr. 1913. — M. STARZEWSKI: Patriotyczne prace posła konfederacji barskiej w Paryżu. [Wstęp do:] J.J. Rousseau: Uwagi nad rządem polskim. Kr. 1924 BN II, 32. — W. KONOPCZYŃSKI: Konfederacja barska. T. 1–2. Wwa 1936–1938, wyd. 2 Wwa 1991. — J. FABRE: Stanislas-Auguste Poniatowski et l’Europe des Lumières. Paris 1952. — R.W. WOŁOSZYŃSKI: Polska w opiniach Francuzów XVIII w. Rulhière i jego współczesni. Wwa 1964. — B. LEŚNODORSKI: Myśl J.J. Rousseau w polskim Oświeceniu. *Komunikaty Nauk. Oddz. Częstochowski Tow. Lit.* nr 23 (1965). — W. KONOPCZYŃSKI: Polscy pisarze polityczni XVIII w. (do Sejmu Czteroletniego). Wwa 1966. — W. OLSZEWICZ: Z archiwum Wielhorskich. *Przegl. Hum.* 1970 nr 1–2. — A.F. GRABSKI: Myśl historyczna polskiego Oświecenia. Wwa 1976. — Janusz MACIEJEWSKI: Dylematy wolności. Zmierzch sarmatyzmu i początki Oświecenia w Polsce. Wwa 1994. — M. FORYCKI: Republikanizm polski z XVIII w. Kształotowanie się sylwetki politycznej M.W. *Scripta Minora* 2 (1998).

E.A.

WIELOGŁOWSKI Walery 1805–1865

Urodzony 6 grudnia 1805 w Proszówkach koło Bochni, w rodzinie ziemiańskiej; syn Ignacego i Marianny z Wielogłowskich. Nauki początkowe pobierał w domu, potem w zakładzie Józefa Soltykowicza w Krakowie, a następnie do 1823 kształcił się w Gimnazjum św. Anny. Rozpoczął studia filozoficzne na Uniwersytecie Jagiellońskim, które wkrótce przerwał, by objąć w 1824 (po śmierci ojca) majątek Zborów. W roku następnym ożenił się z Konstancją Wesslówną. W 1827 został radnym Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. Wziął udział w powstaniu listopadowym jako dowódca pospolitego ruszenia w powiecie stopnickim, następnie pełnił funkcję szefa sztabu gen. Samuela Różyckiego w stopniu majora; został odznaczony złotym krzyżem wojskowym. Po powstaniu wrócił do Krakowa i założył w 1831 tajną organizację karbonarską „Numa”. Ponieważ dobra jego zostały skonfiskowane, gospodarował w dzierżawionym majątku Dębno koło Tarnowa. W 1835 wstąpił do Stowarzyszenia Ludu Polskiego, w następnym roku, zagrożony aresztowaniem, emigrował do Francji i osiadł w Strasburgu, potem kształcił się w szkole górniczej w Paryżu. We wrześniu 1836 wstąpił do Towarzystwa Demokratycznego Polskiego, lecz wkrótce został skreślony z listy członków. W 1840–48

przebywał kolejno w Rzymie, w południowej Francji i Fontainebleau oraz w Paryżu, gdzie założył dom komisowy. Utrzymywał kontakty z Adamem Mickiewiczem, być może pod jego wpływem był pewien czas wyznawcą nauki Andrzeja Towiańskiego, później zbliżył się do zgromadzenia zmartwychwstańców; od 1846 ogłaszał traktaty religijno-moralne, w których poruszał także problemy polityczne i narodowe. W 1846 należał do paryskiej Garde Nationale. W 1848 pełnił funkcję pośrednika między Mickiewiczem a kurią papieską. W tymże roku przybył do Wrocławia, gdzie przypuszczalnie spotkał Juliusza Słowackiego, następnie wyjechał do Krakowa i zamieszkał tam na stałe. Jako jeden z pierwszych głosił ideę pracy organicznej. Po pożarze Krakowa w 1851 pracował nad odbudową miasta. Należał do grona założycieli Towarzystwa Sztuk Pięknych w Krakowie i szkoły rolniczej w Czernichowie. Zasiadał w Komitecie Towarzystwa Rolniczego i Radzie Miejskiej Krakowa. W 1854–70 wydawał i redagował *Kalendarz dla rodzin katolickich*, od 1860 pismo ekonomiczno-społeczne *Ognisko*. W 1861–62 był posłem do sejmu krajowego we Lwowie. Założył w Krakowie własną księgarnię i wydawnictwo katolickie. Popierał Towarzystwo Naukowe Krakowskie, prowadził dom handlowo-komisowy dla ziemian, założył na Plantach krakowskich pijalnię wód mineralnych. W ostatnich latach życia gospodarował we wsi Rybna pod Krakowem. Zmarł 4 czerwca 1865 w Krakowie; pochowany na cmentarzu Rakowickim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Polska wobec Boga. Paryż 1846.
2. Emigracja polska wobec Boga i narodu. Wr. 1848.
3. Godła rewolucyjne wobec prawdy. Wr. 1849.
4. Polska na drodze pokoju i miłości. Kr. 1850. Wyd. nast. Kr. 1865.
5. Niewiasta. Kr. 1855. Wyd. nast. m.in.: wyd. 5 Kr. 1860.
6. Dom mojej babki. Kr. 1856.
- Z cyklu: Zwiady świata i ludzi. Oddział I od 1800–1816.
7. Obrazki z obyczajów ludu wiejskiego. Kr. 1856. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Kr. 1882.
8. Obrazek wiejskich rozkoszy. Żniwo dworskie. Kr. 1857.
9. Obrazki z obyczajów domownictwa wiejskiego. Kr. 1857.
10. Jedyńca, czyli walka uczucia z rachubą. Powieść z epoki tegoczesnej. Kr. 1858.
11. Społeczeństwo dzisiejsze w obrazach. Z. 1: Możni panowie. Szlachta magnaci. Gieldowi kupcy. Kr. 1859. Wyd. nast. Kr. 1861.
12. Komornica, czyli tajemnica życia wiejskiego. Kr. 1862. Wyd. nast. Kr. 1879.

13. Podróż do Rzymu i Paryża odbyta w r. 1861 przez Feliksa Borunia, włościanina z Koszowa pod Krakowem, spisana za opowiadaniem pielgrzyma. Kr. 1862. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4. Kr. 1863.

14. Groby polskie w Irkucku. Kr. 1863.

15. Dramat spraw społecznych w kilku odstępach. Cz. 1-3. Kr. 1864.

16. Podróże po szerokim świecie, czyli jak jest gdzie indziej, a jak u nas? Kr. 1865. Wyd. nast. Kr. 1879.

17. Kraków przed czterdziestą laty. Wyd. pośmiertne, dopełnione przez L. Siemińskiego. Kr. 1871.

Ponadto inne publikacje popularne o tematyce obyczajowej, rolniczej, dewocyjnej.

Koresp. m.in. w Bibl. PAN w Kr. Listy do B. Jańskiego, H. Kajsiewicza, H. Terleckiego ogl. P. Smolkowski: Historia Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego. T. 1, 3. Kr. 1892, 1895; Listy od A. Mickiewicza i Z. Krasińskiego ogl. S. Turowski: *Pam. Lit.* 11 (1912); A. Mickiewicz: *Dzieła*. T. 16. Wwa 1955.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

L. SIEMIŃSKI: Kilka rysów z literatury i społeczeństwa od roku 1848-1858. T. 1. Wwa 1859. — L. DĘBICKI: Portrety i sylwetki z XIX stulecia. S. 1. Kr. 1905. — F. STAROWIEYSKI: W.W. 1805-1865. Kr. 1915. — B. CHLEBOWSKI: *Sto lat myśli pol.* 9 (1923). — A. PREISNER: Spuścizna rękopiśmienna po W.W. *Rocz. Bibl. PAN w Kr.* 2 (1956). — B. SKARGA: Narodziny pozytywizmu polskiego (1831-1864). Wwa 1964. — M. TYROWICZ: Towarzystwo Demokratyczne Polskie 1832-1865. Wwa 1964. — B. MICEWSKI: Wspomnienie o W.W. *Tyg. Powsz.* 1966 nr 5. — F. GERMAN: *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — S. JEDYNAK: Etyka w Polsce. Słownik pisarzy. Wr. 1986. — A. KRAWCZUK: Opowieści o zmarłych. Cmentarz Rakowicki. [T. 1]. Kr. 1987. — S. BURKOT: „Ideal sięgnął bruku...” *Kultura, lit., folklor*. Wwa 1988 [dot. „Podróży do Rzymu i Paryża...”]. — J. KUZICKI: W.W. jako przedstawiciel krakowskich konserwatywów i ultramontanów. *Prace Hist.-Arch.* 7 (1999). — TENŻE: Dzieciństwo i młodość W.W. *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów Hist.* 1999 z. 8.

W.A.-Sz.

WIELOPOLSKI Aleksander 1803-1877

Urodzony 13 marca 1803 w Sędziejowicach pod Pińczowem; syn Józefa Stanisława, margrabiego, dziedzica Ordynacji Myszkowskiej, i Eleonory z Dembińskich. W 1813 rozpoczął naukę w Collegium Theresianum w Wiedniu, następnie w 1817-20 był uczniem Liceum Warszawskiego; w tym czasie jego guwernerem był Józef Gołuchowski. Po uzyskaniu matury w 1820 rozpoczął studia na wydziale prawa Uniwersytetu Warszawskiego, konty-

nuował je od 1822 w Paryżu i Getyndze, gdzie w sierpniu 1823 uzyskał stopień doktora filozofii i magistra sztuk wyzwolonych na podstawie pracy „De idea aeternitatis” (wyd. Getynga 1824). Po powrocie do kraju rozpoczął w 1825 szereg procesów w sprawach spadkowych o odzyskanie dóbr ordynacji Gonzaga Myszkowskich, w większości rozprzedanych przez byłego pełnomocnika. W 1826 ożenił się z Teresą Potocką (zm. w 1831). Od stycznia 1827 był aplikantem Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu w Warszawie. Podczas powstania listopadowego był współtwórcą konserwatywnego Towarzystwa Obywatelskiego. W grudniu 1830 został wysłany do Londynu z misją dyplomatyczną Rządu Narodowego. Po powrocie do Warszawy, w kwietniu 1831, otrzymał stanowisko nadzwyczajnego radcy stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, dzięki czemu uczestniczył w obradach sejmowych. Po trzech miesiącach zgłosił rezygnację i został jednym z redaktorów konserwatywnego pisma *Zjednoczenie*; ukazywało się ono od końca czerwca do 5 września 1831. Zaprzyjaźnił się z Konstantym Świdzińskim, który przekazał mu później w spadku swoje cenne zbiory. W sierpniu 1831 został posłem na sejm z powiatu grodzieńskiego. Po upadku powstania przekroczył granicę pruską razem z Maurycym Mochnackim. Zatrzymał się w Krakowie i tu w lutym 1832 ożenił się z Pauliną Potocką, siostrą zmarłej żony. Po uzyskaniu amnestii w 1833 wrócił do Królestwa i osiadł w swych dobrach w Chrobrzu. Pełnił funkcję prezesa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego powiatu kieleckiego. W miesiącach zimowych 1840/41 przebywał w Berlinie, słuchał wykładów z estetyki na tamtejszym uniwersytecie, był przedstawionym królowi pruskiemu Fryderykowi Wilhelmowi IV, poznał m.in. Iwana Turgieniewa i Michała Bakunina. Po krwawych wydarzeniach galicyjskich 1846 ogłosił list otwarty do kanclerza Klemensa Lothara Metternicha, w którym oskarżał Austrię o popieranie wrogich wystąpień przeciw szlachcie polskiej i równocześnie zadeklarował się jako zdecydowany rzecznik orientacji prorosyjskiej. W 1848 należał do założycieli stronnictwa konserwatywnego w Galicji, uczestniczył w zjeździe słowiańskim w Pradze. W 1861, jako jedyny przedstawiciel ziemianstwa z programem współpracy z rządem carskim, został mianowany dyrektorem Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Królestwie Polskim, potem Komisji Sprawiedliwości. Popierał uchwałę Rady Administracyjnej o rozwiązaniu Towarzystwa Rolniczego. Starł się przeprowadzić reformy mające na celu rozbudowę samorządu polskiego, rozwój gospodarczy i kulturalny kraju, polepszenie bytu włościan. Przez kilka miesięcy przebywał w Petersburgu w najbliższym otoczeniu cara. Od czerwca 1862

sprawował funkcję naczelnika Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego. Spowodował wydanie trzech ustaw: o wychowaniu publicznym, o równouprawnieniu Żydów i o oczyszczaniu włościan z urzędu. Wielkim jego osiągnięciem było zwiększenie liczby szkół, podniesienie ich poziomu, wreszcie powołanie Szkoły Głównej w Warszawie oraz Instytutu Politechnicznego i Rolniczo-Leśnego w Puławach. Jednocześnie, nie licząc się z narodowymi aspiracjami Polaków, dążył do całkowitej lojalności wobec Rosji. Z tego powodu jego działalność była bardzo krytycznie oceniana przez społeczeństwo. Zarządzeniem powołania do wojska rosyjskiego młodzieży polskiej w noc 14/15 stycznia 1863 (tzw. branki) przyczynił się do przyspieszenia powstania styczniowego. W dniu 1 kwietnia 1863 podał się do dymisji, której car nie przyjął; W. uzyskał jednak zgodę na wyjazd za granicę. Udał się na wyspę Rugię. We wrześniu 1863 został zwolniony przez cara ze wszystkich zajmowanych stanowisk. Nie przyznano mu emerytury, ale otrzymał medal „Za usmierenije miatieża”. Ostatnie lata życia spędził w osamotnieniu w Dreźnie, gdzie zmarł 30 grudnia 1877; zwłoki przewieziono do Polski i pochowano w grobie rodzinnym w Młodzowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Mémoire présenté à lord Palmerston, secrétaire d'État de S.M.B. par... envoyé de Pologne. Varsovie 1831.

Przekł. pol. pt. Nota podana lordowi Palmerston S.S.J.K.M. Króla angielskiego przez... posłannika Polski w marcu 1831. Wwa [1831].

2. The Polish Cause. Speech... March 9 1831 to celebrate the Polish Revolution. London 1831.

3. The Case of the Poles Now at Portsmouth. A letter adressed to the editor of the Times. London 1834.

4. Myśli i uwagi. *Kwart. Hist.* 1835 t. 1–2 [podp.: A.W.]; wyd. osob. Kr. 1878; toż pt. Uwagi i myśli Margrabi A.W. Kr. 1878.

5. Lettre d'un gentilhomme polonais sur les massacres de Gallicie adressée au prince Metternich à l'occasion de la dépêche circulaire du 7 mars 1846. Paris 1846. Wyd. nast. Bruxelles 1846. Niepodp.

Przekł. pol. pt. List szlachcica polskiego o rzezi galicyjskiej do księcia Metternicha. Ogl. S. Kieniewicz. *Rewolucja pol. 1846 roku*. Wybór źródeł. Wr. 1950 *BN* 1, 132.

Przekł. niem. 1847.

Prace edytorskie

6. Biblioteka Ordynacji Myszkowskiej. Zapis Konstantego Świdzińskiego. Cz. 1–2. Kr. 1859–1860.

Koresp., protokoły, odezwy i fragm. dziennika w Arch. Myszkowskich w Kielcach i w arch. rodzinnym Wielopolskich w Chrobrzu.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972).

R. RACZYŃSKI: Le marquis W. et les réformes du gouvernement russe en Pologne. Berlin i Pozn. 1863. — H. LISICKI: A.W. (1803–1877). T. 1–4. Kr. 1878–1879. — TENŻE: Le marquis W., sa vie et son temps 1803–1877. T. 1–2. Vienne 1880. — [W. SPASOWICZ]: Literacki i polityczny spadek po A.W. Pozn. 1880; przedr. w: Pisma. T. 2. Petersb. 1892. — A. KRAUSHAR: Margrabięgo W. reforma wychowania publicznego w Królestwie Polskim. Kartka z lat 1861–1862. Wwa 1914. — [J. DĄBROWSKI] J. GRABIEC: Ostatni szlachcic, A. hrabia W. margrabia Gonzaga Myszkowski, na tle dziejów. T. 1–2. Wwa 1924. — K. PRUSZYŃSKI: Margrabia W. Londyn 1944. Wyd. 4 Wwa 1992. — A.M. SKALKOWSKI: A.W. w świetle archiwów rodzinnych (1803–1877). T. 1–3. Pozn. 1947. — J. CIAŁOWICZ: W. na tle swojej epoki. *Tyg. Powsz.* 1963 nr 10. — B. SKARGA: Narodziny pozytywizmu polskiego (1831–1864). Wwa 1964. — Z. STANKIEWICZ: Dzieje wielkości i upadku A.W. Wwa 1967. — B. SKARGA. *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — M. KRÓL: A.W. W: W. Karpiński, M. Król: Sylwetki polityczne XIX w. Kr. 1974. — R. RETT LUDWIKOWSKI: Główne nurty polskiej myśli politycznej 1815–1890. Wwa 1982. — M. KRÓL: Działalność W. Galicyjska reakcja na wydarzenia 1846 i 1848. W: Konserwatyści a niepodległość. Studia nad polską myślą konserwatywną XIX w. Wwa 1985. — A. SZWARC: Od W. do Stronnicwa Polityki Realnej. Zwolennicy ugody z Rosją, ich poglądy i próby działalności politycznej (1864–1905). Wwa 1990. — [L.L. BEYNAR] P. JASIEŃCICA: Dwie drogi. Wyd. 4 Wwa 1992 (prwdr. 1960). — J. RUSIN: A.W., bohater trudnej legendy. Rzeszów 1997.

Nadto oprac. lit., m.in.: J. WOŁOSZYŃSKI: Rok 1863. [Powieść] Pozn. 1931. — Z. KISIELEWSKI: Margrabia. Sztuka historyczna w 4 a. Wwa 1933. — W. TERLECKI: Twarze. Wwa 1979 (zob. Janusz Maciejewski: Cień margrabięgo czyli o powieściach historycznych Władysława Terleckiego. *Odra* 1972 nr 7/8). — J. DANKOWSKI: Europa nie pozwoli. [Powieść], Wwa 1988.

H.G.

WIENIARSKI Antoni 1823–1869

Urodzony 21 stycznia 1823 w Wierchowinie pod Turobinem w Lubelskiem; syn Stanisława i Elżbiety z Dziewulskich. W związku z pracą ojca, zarządcy majątków, rodzina często zmieniała miejsce pobytu: Suche Lipie, Wysokie, Łączna. Ze względu na stan zdrowia (kalectwo) W. kształcił się w domu. Debiutował w 1843 w *Gazecie Codziennej*, z którą ściśle współpracował do 1857, zamieszczając tu swoje opowiadania, artykuły i korespondencje. Od

1848 mieszkał w Warszawie. Pracował w kancelarii ordynacji Zamoyskich, zajmując się jednocześnie pracą literacką. Utwory, recenzje i artykuły zamieszczał m.in. w *Dzienniku Warszawskim* (1852–54), *Księżde Świata* (1852–57), w wydawanym przez Jana Jaworskiego *Kalendarzu astronomiczno-gospodarczym* (1854–62), *Gazecie Warszawskiej* (1855–57), *Czytelní Niedzielnej* (1857–60), *Tygodniku Ilustrowanym* (1859–67). Używał m.in. pseudonimu Grzegorz Kostrzewa. Zmarł 30 maja 1869 w Warszawie.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

W. SZYMANOWSKI: A.W. *Tyg. Ilustr.* 1869 nr 76 [tu autobiografia]. — J. BACHÓRZ: Poszukiwanie realizmu. Studium o polskich obrazkach prozą w okresie międzypowstaniowym 1831–1863. Gdańsk 1972.

W.A.-Sz.

WIENIAWSKI Julian 1834–1912

Urodzony 5 lutego 1834 w Lublinie, w spolonizowanej rodzinie pochodzenia żydowskiego; syn Tadeusza, lekarza, uczestnika powstania listopadowego, i Reginy z Wolffów; brat Henryka, kompozytora. Uczęszczał do gimnazjum w Lublinie, od 1849 studiował rolnictwo w Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie. Po studiach mieszkał pewien czas w Lublinie, potem gospodarował w Hnieszowie (pow. chełmski), następnie osiadł w wydzierzawionym majątku Góry (pow. koniński). Ożenił się z Haliną z Troszłów. Brał czynny udział w pracach Towarzystwa Rolniczego w Warszawie. Debiutował w 1859 w *Gazecie Codziennej*, ogłaszając tu kilka korespondencji. W 1863 wstąpił do oddziału powstańczego, przez pewien czas pełnił funkcję naczelnika powiatu konińskiego. Zagrożony aresztowaniem emigrował do Francji. Przez rok studiował w Paryżu ekonomię i prawo w Collège de France, Sorbonie i Szkole Prawa, następnie w Lipsku nauki handlowe. W 1872 dzięki staraniom brata Henryka mógł powrócić do kraju. Po krótkim pobycie w więzieniu nabył majątek Komorów w Konińskim. W 1872 przeniósł się do Warszawy i rozpoczął pracę w Towarzystwie Wzajemnego Kredytu. Przez wiele lat pełnił tam funkcję dyrektora, wspierał finansowo inicjowane przez Towarzystwo fundusze stypendialne dla rolników, handlowców, artystów. W tym okresie, ulegając namowom Edwarda Lubowskiego, zdecydował się ogłosić swe pierwsze utwory literackie, podpisując je pseudonimem Jordan. Używał go przez wiele lat, unikając ujawnienia w świecie literackim swojego nazwiska (po raz pierwszy wyjawiał je w 1893 na afiszu komedii „Wróć lasu”). Współpracował z czasopismami, m.in. z *Tygodnikiem Ilustrowanym* (1872–1912; ogłosił tu m.in. satyryczne szkice obyczajowe z życia szlachty pt. „Wędrówki delegata”, które spotkały się z życzliwym przyjęciem krytyki), *Tygodnikiem Powszechnym* (1883–84), *Wędrownicem* (1897–1904). Obok powieści i opowiadań pisał liczne komedie, wystawiane w Warszawie i innych miastach. Większość z nich nie była drukowana. W 1899 należał do inicjatorów i sponsorów Warszawskiej Kasy Przeworności

TWÓRCZOŚĆ

1. Powieści historyczne. T. 1–2. Wwa 1852.
2. Obrazki lubelskie. Wwa 1854.
3. Pogadanki. Szkice z terażniejszości i przeszłości. Wwa 1854.
4. Nasze strony i nasi ludzie. Zbiór powieści historycznych, obrazków tegoczesnych, wspomnień i życiorysów. T. 1–3. Wwa 1855.
Tu m.in.: Kopiec graniczny. Przygoda z dziejów szlacheckich (r. 1656); Siedm. Powieść z podań krajowych; Na jawie. Powieść, Płock i płocczanie. Kilka szkiców.
5. Diabeł w domu. Obrazek miejski. *Gaz. Codz.* 1856 nr 245–248. Wyd. osob. Lw. 1901 *Bibl. Sensacyjnych Powieści i Romansów* nr 8. Wyd. nast. Pozn. 1901 *Pol. Bibl. Lud.* nr 1.
6. Nad Wisłą. Krotochwila w 1 a. ze śpiewkami... Wyst. Wwa 1856, wyd. Wwa 1857. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Pozn. 1911.
7. Ulicznik warszawski. Krotochwila ze śpiewkami w 1 a. Wwa 1856. Wyd. nast. z muzyką A. Wrońskiego. Pozn. 1909.
8. Szwaczka warszawska. Krotochwila w 1 a. ze śpiewkami. Muzyka Tarnowskiego. Wwa 1857; wyd. nast.: muzyka A. Wrońskiego. Pozn. 1913 *Naród Sobie* nr 38.
9. Warszawa i warszawianie. Szkice towarzyskie i obyczajowe. Seria I. T. 1–2. Wwa 1857.
Tu m.in.: Wieczorek tańczący. Obrazek miejski.
10. Warszawiacy i hreczkosieje. Komedja w 3 a. ze śpiewkami. Wyd. i wyst. Wwa 1857.
11. Powieści z podań i dziejów polskich. T. 1–2. Wwa 1860.
Tu m.in.: Pani Kazanowska (wyd. osob. pt. Wysokie w XVII wieku, czyli arianie w Polsce. Powieść historyczna z dziejów polskich. Petersb. 1851; Obraz św. Barbary (wyd. osob. pt. Piotr Konaszewicz Sahajdaczny. Powieść ukraińska. Petersb. 1851); Góra Biruty (wyd. osob. Petersb. 1851).

Przedr. utworów: *Dzien. dla Wszystkich* 1897 nr 3–216 (z przerwami); *Iskry z popiołów*. S. 2. Wwa 1960.

Koresp. w Bibl. Jagiel.

i Pomocy dla Literatów i Dziennikarzy. Pod koniec życia dotknięty utratą wzroku, zamieszkał w majątku Chlewnia koło Grodziska Mazowieckiego. Zajął się wówczas pisaniem pamiętnika, który stał się interesującym źródłem do poznania życia ówczesnego ziemiaństwa oraz dziejów powstania styczniowego. Ogłoszenie pamiętnika przyniosło mu sporą popularność. Był członkiem honorowym Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich. Zmarł 23 września 1912 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

TWÓRCZOŚĆ

1. Wędrowki delegata. Szkice humorystyczno-obyczajowe. Seria 1 i 2. Wwa 1874. Wyd. nast. z przedmową Z. Mitznera. Wwa 1955. Przedr. w poz. 11 t. 1.
2. Przygody panów Marka i Agapita podczas wystawy rolniczej w Warszawie. [Powieść]. Wwa 1875. Wyd. nast. Pozn. 1918. Przedr. w poz. 11 t. 2. Przekł. ros. 1885.
3. Przy kolei. Komedia w 1 a. Wyst. Wwa 1878, wyd. Wwa [1891] *Teatr Amatorski* 1. Wyd. nowe Wwa [1900].
4. Ze wspomnień marymonckich. Wwa 1879. Przedr. w poz. 11 t. 6 (pt. Wspomnienia marymonckie), poz. 13 (Wspomnienia z Marymontu).
5. Gawędy w listach Jordana do pana Jana. Seria 1 i 2. Wwa 1883. Przedr. w poz. 11 t. 3.
6. Słomiany człowiek. Komedia w 3 a. *Tyg. Powsz.* 1883 nr 1–10. Wyst. Kr. 1883.
7. Marysia. Komedia w 1 a. Wwa 1885, wyst. Pozn. 1886.
8. Gawędy w listach Jordana do pana Jana. Seria nowa. Wwa 1886. Przedr. w poz. 11 t. 3.
9. Z boru i dworu. Szkice i obrazki. Wwa 1889. Przedr. w poz. 11 t. 5.
10. Myszy bez kota. Krotochwila w 3 a. Wyst. Kr. 1894. Wyd. Lw. 1925. Pierwotna wersja pt. Bezkrólewie uległa zmianie na skutek interwencji cenzury.
11. Pisma. T. 1–6. Wyd. 2 [!] Kr. 1894.
12. Kartki z mego pamiętnika. T. 1–2. Wwa 1911.
13. Z teki Marymontczyka. Zebrał i uzupełnił... Wwa 1911.

Ponadto komedie niewyd., wyst. najczęściej w Wwie: Koneserowie (1875), Błaga (1877, w 1876 wyróżniona na konkursie Teatrów Rządowych), Dla dobra ogółu (1877, wyróżniona na konkursie dramatycznym w Pozn.), Na trakcie (1879), Partia winta (1889), Wśród lasu (1893), Pierwszy pacjent (1894), Dzień feralny (1895), Wilk i owce (1896).

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

S. FITA. *Obraz lit. pol. S. 4 t. 2* (1966). — TENŻE: J.W., czyli ziemianin finansista. *Warszawa pozytywistów*. Wwa 1992.

W.A.-Sz.

WIERSZ O KMIECJĘ CHYTROŚCI druga poł. XV w.

Inne (tradycyjne) tyt.: Satyra na leniwych chłopów;
Zale szlachcica na chłopca.

Anonimowy wiersz satyryczny o przemysłowości chłopów w opozycji przeciw obowiązkom pańszczyźnianym (inc.: Chytrze bydlą z pany kmiecie...) z doby przeobrażania się stanu rycerskiego w szlachecko-ziemiański i rozwoju folwarków kosztem pracy plebsu wiejskiego. Liczy 26 wersów, przeważnie regularnych 8-zgłoskowców. Zapisany został przy manuskrypcie Piotra Świątkonisa (Świątkowca? Świeckiego?) z Ujścia Solnego nad Wisłą, po 1 marca 1483, przypuszczalnie przez magistra Macieja z Buska bądź też Michała z Bystrzykowa. Pochodzenie tekstu nieznane. Niewykluczone, iż autorem był duchowny ze stanu szlacheckiego. Około 1600 inny bezziemny szlachcic wprowadził fragmenty „W. o k.ch.” do utworu „Opisanie przechernej i sztucznej natury chłopskiej przeciwko panom swoim”.

WYDANIA

J. Szujski: Trzy zabytki języka polskiego XIV i XV w. *Rozpr. AU Wydz. Filol.* t. 1 (1874); S. Vrtel-Wierczyński: Średniowieczna poezja polska świecka. Kr. 1923 *BN* I, 60 (w transkrypcji); toż wyd. nast.: Wr. 1949, 1952; Tenże: Wybór tekstów staropolskich. Lw. 1930 (w transliteracji); toż wyd. nast.: Wwa 1950, 1963, 1969, 1977; W. Taszycki: Najdawniejsze zabytki języka polskiego. Wyd. 4 rozszerz. Wr. 1967 *BN* I, 104 (w transkrypcji); toż wyd. nast. Wr. 1975; przedr.: *Poeci pol. od średniowiecza do baroku*. Oprac. K. Żukowska. Wwa 1977; wyd. kryt. (w transliteracji i transkrypcji) W. Wydra, W.R. Rzepka: *Chrestomatia staropolska*. Wr. 1984 (z fot. rkpsu); toż wyd. drugie popr. i uzupeł. Wr. 1995; *Toż jest dziwne a nowe. Antologia literatury polskiego średniowiecza*. Oprac. A. Jelicz. Wwa 1987; *Pol. poezja świecka XV w.* Oprac. M. Włodarski. Wr. 1997 *BN* I, 60 i wyd. nast.; *Lit. staropol. Wybór tekstów*. T. 1: *Poezja*. Wybór i oprac. P. Borek i R. Mazurkiewicz. Kr. 2002.

Rkps Bibl. Kapituły Kr. nr 223, k. 2.

„Opisanie...” ogł. A. Brückner: *Wiersze polskie średniowieczne*. *Bibl. Warsz.* 1893 t. 1; toż w: *Lite-*

ratura religijna w Polsce średniowiecznej. T. 1. Wwa 1902, s. 142–143.

OPRACOWANIA

NK 1 (1963), hasło: Satyra na leniwych chłopów.

Z. KLÉMENSIEWICZ: Historia języka polskiego. Cz. 1. Wwa 1961 i wyd. nast. — J. NOWAK-DŁUŻEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Średniowiecze. Wwa 1963. — W. KOŚNY: Czy „Satyra na leniwych chłopów”? Próba socjologiczno-literackiego opisu tekstu. *Pam. Lit.* 1976 z. 4. — Z. PRZYBYŁA: „Leniwi chlopi” czy „chytrzy kmiecie” w tytule XV-wiecznej satyry? *Tamże* 1980 z. 2. — T. MICHAŁOWSKA: Średniowiecze. Wwa 1995 i wyd. nast. — J. SZYMANSKI: Jak powstał wiersz o chłopach, którzy chyttrze bydlą z pany. *Ludzie, Kościół, wieźzenia*. Wwa 2001.

T.W.

WIERZ O ZABICIU ANDRZEJA TĘCZYŃSKIEGO 1462

Błędny tyt.: Pieśń [!] o zabiciu Andrzeja (Jędrzeja) Tęczyńskiego.

Wierszowany pamflet polityczny na mieszczan krakowskich (inc.: A jacy to źli ludzie mieszczenie krakowianie...) — jako sprawców tragicznej śmierci kasztelana wojnickiego, wielkiego chorążego Królestwa Andrzeja Tęczyńskiego, 16 lipca 1461 zamordowanego przez pospólstwo za znieważenie miejscowego płatnerza Klemensa. Liczy 26 wersów w 5 nieregularnych strofach (?). Powstał bez wątplenia wkrótce po ścięciu 15 stycznia 1462 za karę sześciu rąjów Krakowa. Jest gwałtownym w stylu wyrazem konfliktu międzystanowego, stronniczo uwydatniającym m.in. nierównorzędność: społeczną — ofiary i zabójców, oraz przyczyny i skutku zbrodni — „chłopiego pogębka” wobec straty znamienitego szlachcica; oddaje też zapewne wzburzenie rycerstwa chorągwi, przede wszystkim małopolskich, gromadzonych na kolejną wyprawę przeciw Krzyżakom w dobie wojny trzynastoletniej, w której Tęczyński należał do wybitnych przywódców. Anonimowy autor przypuszczalnie zaliczał się do szlacheckiej klienteli rodu Tęczyńskich.

WYDANIA

J.W. Bandtkie przy ed.: Gall Anonim: Chronicon... Wwa 1824; K.W. Wójcicki: *Album lit.* T. 1. Wwa 1848, s. 301–302; S. Vrtel-Wierczyński: Średniowieczna poezja polska świecka. Kr. 1923 *BN1*, 60; toż wyd. nast.: Wr. 1949, 1952; tenże: Wybór tekstów staropolskich. Lw. 1930; toż wyd. nast.: Wwa 1950, 1963, 1969, 1977; *Hist. w poezji*. Wwa 1965; W. Taszycki: Najdawniejsze zabytki języka polskiego. Wyd. 4 rozszerz. Wr. 1967 *BN1*, 104; toż

wyd. nast. Wr. 1975; *Poeci pol. od średniowiecza do baroku*. Oprac. K. Żukowska. Wwa 1977; wyd. kryt. (w transliteracji i transkrypcji) W. Wydra, W.R. Rzepka: Chrestomatia staropolska. Wr. 1984; toż wyd. drugie popr. i uzup. Wr. 1995; *Toć jest dziwne a nowe. Antologia literatury polskiego średniowiecza*. Oprac. A. Jelicz. Wwa 1987; *Pol. poezja świecka XV w.* Oprac. M. Włodarski. Wr. 1997 *BN1*, 60 i wyd. nast.; *Lit. staropol. Wybór tekstów*. T. 1: *Poezja*. Wybór i oprac. P. Borek i R. Mazurkiewicz. Kr. 2002.

Rkps Bibl. Nar. Cim. 28 fol. 97 v.; fot. (w pomniejszeniu) w: Zasady wydawania tekstów staropolskich. Przykłady w reprodukcji fototyp. Zestawił J. Woronczak. Wr. 1953; reprodukcję fototyp. podali W. Wydra, W.R. Rzepka, iw.

OPRACOWANIA

NK 1 (1963).

F. PAPÉE: Zabicie Andrzeja Tęczyńskiego i proces wielki szlachecko-mieszczański 1461–1463. W: *Studia i szkice z czasów Kazimierza Jagiellończyka*. Wwa 1907. — A. JELICZ: „Pieśń o zabiciu Andrzeja Tęczyńskiego” jako pamflet polityczny. *Prace Polon.* 9 (1951). — J. KOCZ-NUR: Proces o zabójstwo Andrzeja Tęczyńskiego. *Palestra* 1960 nr 7/8. — A. STRZELECKA: Niektóre okoliczności krakowskiego rozruchu mieszczańskiego w r. 1461. *Mediævalia*. Wwa 1960. — Z. KLÉMENSIEWICZ: Historia języka polskiego. Cz. 1. Wwa 1961 i wyd. nast. — S. WALTOŚ: Proces przeciwko miastu. W: S. Salmonowicz, J. Szwaja, S. Waltoś: *Pitałwał krakowski*. Wwa 1962; wyd. 2 Kr. 1968. — M. DŁUSKA: Studia z historii i teorii wersyfikacji polskiej. Wyd. 2 rozszerz. T. 1. Wwa 1978. — W. WALECKI: Zu altpolnischen Texten. Das Gedicht über die Ermordung Andree Tęczyńskis. *Wiener Slavistisches Jahrbuch* 26 (1980). — TENŻE: Nad „Wierszem o zamordowaniu Andrzeja Tęczyńskiego”. *Przegl. Hum.* 30 (1986) nr 7/8. — T. MICHAŁOWSKA: Średniowiecze. Wwa 1995 i wyd. nast. — I. SARNOWSKA-GIEFING: Od onimu do gatunku tekstu. Nazewnictwo w satyrze polskiej do 1820 roku. Pozn. 2003.

T.W.

WIERZ O ZACHOWANIU SIĘ PRZY STOLE

zob. SŁOTA

WIERZBICKI Józef Stanisław 1853–1936

Urodzony 12 lutego 1853 w Henrykówce (pow. mohylowski) na Podolu; syn Aleksego i Julii z Roldów. Po ukończeniu gimnazjum w Kamieńcu Podolskim od 1873 studiował na Uniwersytecie Kijowskim medycynę, następnie prawo. Debiutował w 1873 w *Kłosach* wierszem „Do...” (nr 404). Studia ukończył w 1880 i praktykował jako adwokat w Mińsku. Współpracował z wielu pismami (ogłaszając wiersze, fragmenty dramatyczne i utwory

prozą), m.in. z *Tygodnikiem Ilustrowanym* (1882–1924), *Prawdą* (1883–97), *Glosem* (1887–99), później z *Gazetą Warszawską* (1920–27). Od 1919 mieszkał w Nowogrodzku i pracował tam jako sędzia. Zmarł w Nowogrodzku 30 stycznia 1936.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Z życia. Dramat w 4 a. Wwa 1880.
2. Poezje. T. 1–2. Wwa 1882–1884.
3. Hanka. Powieść podolska. Kr. 1886.
4. Rajgrodzki. Poemat. Wwa 1890.
5. Zosia. Księga pamiątek. Wwa 1890.
6. Poezje. T. 1. Kr. 1894.
7. O brzasku. Kr. 1898.
8. Rapsody. Lw. 1901. Wyd. wznowione Lw. 1907.
9. Ku słońcu. Poezje. Lw. 1905.
10. Atlantyda. Lw. 1910.
11. Księga ciszy. Wil. 1914.
12. Księga sonetów. Wwa 1922.

Przedr. wierszy m.in. w antologiach: *Skarbiec poezji pol.* Zebrał Or-Ot [A. Oppman]. Wwa 1897; *Album uspótcz. poetów pol.* Wyd. J. Kasproicz. Lw. 1898; *Księga sonetów pol.* Wybrał A. Lange. Wwa 1899; *Młoda Polska w pieśni.* Oprac. C. Janowski. Wwa 1903; *Znad Wilii i Niemna.* Wil. 1906; *Pol. pieśń miłosna.* Wybrał J. Lorentowicz. Wwa 1912, wyd. 2 [1923]; *Księga wierszy pol.* 3 (1954), wyd. 2 (1956); *Zbiór poetów pol.* 4 (1965).

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

P. CHMIEŁOWSKI: Współcześni poeci polscy. Petersb. 1895 — M. ZDZIECHOWSKI: Szkice literackie. Wwa 1900. — S. ZDZIARSKI: Pierwiastek ludowy w poezji polskiej XIX w. Wwa 1901. — A. POTOCKI: Szkice i wrażenia literackie. Lw. 1903. — B. LEŚMIAN: Szkice literackie. Oprac. i wstępem poprzedził J. Trznadel. Wwa 1959.

A.P.

WIERZBIŃSKI Maciej
1862–1933

Urodzony 15 lutego 1862 w Poznaniu; syn Władysława, publicyści, uczestnika powstania 1848, i Felicji z Koszutskich. Kształcił się w Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu, maturę otrzymał w Opolu. Już w latach gimnazjalnych debiutował opowiadaniem, ogłoszonymi w poznańskim *Dwutygodniku dla Kobiet* 1885 nr 19 („A jednak pokochał...”, „Grusza na pustkowiu”). Po ukończeniu prawa w Berlinie odbył praktykę kupiecką w Antwerpii. Następnie zamieszkał w Londynie, pełniąc

funkcję przedstawiciela przemysłu francuskiego i amerykańskiego. Poznał tutaj Oskara Wilde'a, któremu poświęcił w latach późniejszych kilka szkiców. Był londyńskim korespondentem pism poznańskich i warszawskich, m.in. w *Przeglądzie Tygodniowym* (1895–98) ogłaszał „Listy z Anglii”, pisywał do *Wieku* (1898–99). Utwory zamieszczał także w pismach angielskich, m.in. w *The Sunday Special* (1898–1901), gdzie ogłaszał stałe felietony literacko-artystyczne. W 1899 nawiązał trwającą ponad trzydzieści lat współpracę z *Kurierem Warszawskim*. W 1901 wrócił do kraju i został redaktorem naczelnym *Dziennika Kujauskiego* w Inowrocławiu. Władze pruskie wytoczyły mu proces za umieszczenie nadesłanego artykułu o doli dzieci wrzesińskich. Uniewinniony, wyjechał do Poznania i tu w 1902–1905 był redaktorem naczelnym i recenzentem teatralnym *Pracy*, w której do 1914 kontynuował antypruską działalność publicystyczną. Używał pseudonimu Roman Rola. Za artykuł „Niebezpieczne ambicje Niemiec” (1905 nr 28–29, 32) wytoczono mu drugi proces polityczny i skazano na półtora roku więzienia we Wronkach. Po zwolnieniu w 1907 przeniósł się do Warszawy. Nadal uprawiał działalność literacką i dziennikarską. Współpracował z licznymi pismami, m.in. z *Nową Reformą* (1905–23), *Tygodnikiem Ilustrowanym* (1907–20, 1926–31), *Bluszczem* (1909–17), *Kurierem Poznańskim* (1910–18, 1924–31), *Tygodnikiem Mód i Powieści „Nasz Dom”* (1910–13), *Gazetą Warszawską* (1911–14). Gdy w 1914 przybył do Poznania, został ponownie aresztowany i wyrokiem sądu wojennego zmuszony do pozostania tu do końca wojny. W 1918 był redaktorem naczelnym *Dziennika Sejmowego* w Poznaniu. Po wojnie wyjechał do Warszawy. W 1922–23 pracował w redakcji *Rzeczpospolitej*, w 1923 został redaktorem tygodnika *Rozwój*, w 1928–32 współpracował ze *Światem*. Z ramienia Ministerstwa Spraw Zagranicznych uczestniczył w konferencji pokojowej w Paryżu. Należał do Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich oraz do Zrzeszenia Beletrystów Polskich. W 1932 otrzymał nagrodę literacką im. E. Orzeszkowej za całokształt twórczości. Żoną jego była Jadwiga z Regulskich. Zmarł 15 stycznia 1933 w Warszawie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Nowele. Z przedmową T. Jeske-Choińskiego. Wwa 1899.
2. Akwarele angielskie. [Nowele]. Lw. 1902. Wyd. nast. Lw. 1914.
3. W przeklętym domu. [Nowele]. T. 1–2. Wwa 1908–1909.
4. Zakazana muzyka. – Siostra Felicja. – Komedja. Sznat z życia literackiego. [Nowele]. Wwa 1910.

Poszczególne nowele przedr. w poz. 23, 27, 31.

5. Bies i skarbonka. Romans cygański. Wwa 1911. Wyd. 2 Wwa [1925].

6. Książ i księżna. Romans z XVIII w. T. 1–2. Wwa 1911.

7. Pięść Marcina Wilczka. [Nowele]. Wwa 1912.

8. Pod Mysią Wieżą. Powieść współczesna. Wwa 1912.

9. Dwa wyroki. Akt dramatyczny. Wwa [1913].

10. Małżeństwo na próbę. Powieść. Wwa 1913.

11. Oaza miłości. Powieść z życia komunistów. Wwa 1913.

12. Szpieg pruski. Dramat w 1 a. Wyst. Wwa 1914. Niedruk.

13. Menażeria. Komedia w 4 a. *Kur. Pozn.* 1915 nr 128–299 dod., 1916 nr 2–42.

Przełożenie powieściowa zob. poz. 24.

14. Dolar i Spółka. Powieść poznańska. Pozn. 1918. Wyd. nast. t. 1–2. Wwa 1925.

15. Honor. Powieść. Pozn. 1918. Wyd. nast. m.in.: T. 1–2. Pozn. 1933.

Przełożenie dram. pt. Hrabina Olesia zob. poz. 33.

16. Narodziny pieśni. Obrazek sceniczny. Pozn. 1919 *Teatr dla Młodzieży* nr 5.

17. Wieczysty wróg nasz Niemiec. Wwa 1919. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 6] Wwa 1921.

18. Wiosna Ludów. Powieść historyczna. Wwa 1919. Wersja skrócona pt. Stach Wichura. Powieść historyczna z roku 1848. Pozn. [1920]. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Pozn. [1926].

19. Dwie kobiety. Akt dramatyczny. Pozn. 1920.

20. Jak to Prusacy nagrodzili za służbę Ślązaka. Prawdziwa historia męczennika śląskiego Chruszcza. Mikołów 1920.

21. Księżyna. Opowiadanie z roku 1848. Pozn. 1921 *Dla Wszystkich* nr 37.

22. Szalony rok. Powieść historyczna z roku 1848. Pozn. [1921].

23. Siostra Felicja. [Nowele]. Wwa [1922] *Książki Ciekawe* [nr 2].

24. Menażeria. Powieść. Wwa 1923. Wyd. nast. Wwa 1931 *Bibl. Nowości* nr 1.

25. Ostatnia caryca. Jej listy do cara i czasy wzięzione. Wwa [1924].

26. Uśmiechy. [Nowele]. Wwa 1924.

27. Dwa charaktery. [Nowele]. Wwa 1925.

28. *Virtuti Militari* i inne nowele. Pozn. 1926.

29. Jego dwie żony. Powieść. Pozn. 1927.

30. Wielka gra. Powieść. Wwa 1927.

31. Wielmożny pan lokaj. Nowele. Wwa [1927].

32. Wolność. Powieść z czasów odrodzenia Wielkopolski. Pozn. [1927].

33. Hrabina Olesia. Komedia w 3 a. Wwa 1929.

34. Pękły okowy. Powieść z czasów plebiscytu śląskiego. Kat. 1929.

35. Syn kresów. Powieść historyczna. Łódź [1929]. Wyd. nast. Łódź [1947].

36. Walka o cnotę. Powieść. Kr. 1929.

37. W pogoni za niewinną. [Powieść]. Wwa 1930.

38. Kajzer. Dramat w 3 a. Wyst. Pozn. 1931.

39. Malmgrena miłość i koniec. Obrazy z życia bohatera. Wwa 1931.

Przekł. szwedz. przed 1933.

40. Atak sępów. Powieść z roku 1935. Pozn. [1931].

41. Zdobycie Gdańska. Powieść. Wwa [1931].

42. Awantura panny Zoni. Powieść. T. 1–2. Wwa 1934.

Ponadto kilka broszur politycznych i popularnych szkiców biograficznych (Ludwik Mierosławski; Henryk Dąbrowski; Henryk Sienkiewicz).

Przekłady

43. A. Balmain: Napoleon na Wyspie św. Heleny. Wwa [1910].

44. F.E. Solf: Odwet Niemiec, czyli wojna roku 1934. Opowieść. Wraz ze wstępem. Pozn. 1922.

45. O. Wilde: Sztuka i życie. Wybrał i przełożył... Wraz z przedmową... Wwa 1922.

46. F. Chesterfield: Sztuka życia. Rady i aforyzmy z „Listów do syna”. Zebrał i przełożył... Pozn. [1925].

Prace edytorskie

47. A. Guttry: W przededniu Wiosny Ludów. Wspomnienia z roku 1846–48. Wyd. i przedmową opatrzył... Wil. 1913. Wyd. nast. m.in.: Wil. 1921.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

E. PIEŚCIKOWSKI. *Wielkopól. słownik biogr.* Wwa 1981. — Z. MROZEK: Portret literacki M.W. *Ziemia Kujawska* 9 (1993). — TENŻE: M. Wierziński. W: Z. MROZEK, I. PIECHOWIAK: *Literatura popularna Wielkopolski i Pomorza 1890–1918*. Bydż. 1995 (prwdr. 1987).

W.A.-Sz.

WIERZBOWSKI Teodor 1853–1923

Urodzony 30 sierpnia 1853 w Kielcach, w rodzinie urzędniczej; syn Franciszka i Julianny z Blumów. W 1863–66 uczęszczał do gimnazjum w Radomiu, w 1866–71 w Kielcach. W 1871 zamieszkał w Warszawie i do 1875 studiował na wydziale historyczno-filologicznym tamtejszego uniwersytetu. Po studiach uzyskał stypendium i został skierowany przez władze uczelni do zbadania archiwów i bibliotek w zaborach pruskim i austriackim, celem wyszukania w nich niewydanych dokumentów dotyczących historii Polski i historii literatury polskiej

XVI w. W Krakowie i Lwowie uczestniczył w posiedzeniach Komisji Historycznej Akademii Umiejętności. Zbadał także archiwa i biblioteki w Austrii, Włoszech, Czechach i we Wrocławiu. W Wiedniu pewien czas studiował w Instytut für Österreichische Geschichtsforschung. Wyniki swoich badań ogłaszał w czasopiśmie, głównie w *Ateneum* 1877–82, gdzie był stałym korespondentem (pisywał tu także w 1887, 1897), w wydawnictwie *Monumenta Poloniae Historica* t. 3 (1878) i 5 (1888) oraz w *Kłosach* 1881, *Bibliotece Warszawskiej* 1882 (tu także w 1888–89), *Przeglądzie Bibliograficzno-Archeologicznym* 1882, *Tygodniku Ilustrowanym* 1882 (tu także w 1897, 1900, 1902), *Wiadomościach Bibliograficznych Warszawskich* 1882. Nadsyłał sprawozdania z podróży, ogłaszane w *Warszawskich uniwersytejskich i zwiastjach* 1882–94. W 1882 wrócił do kraju. Porządkował zebrane materiały mieszkając w Miechowie, potem w Warszawie, gdzie pracował przez krótki czas w Archiwum Głównym Akt Dawnych. W październiku tego roku mianowano go docentem na Uniwersytecie Warszawskim, w styczniu roku następnego rozpoczął tamże wykłady z literatury polskiej w języku rosyjskim. Wywołało to dezaprobatę polskiej opinii publicznej, co znalazło wyraz w ostrych wystąpieniach prasowych. W 1885 ożenił się z Marią (Teodorą) Bierzyńską. W tymże roku powziął zamiar opracowania bibliografii starych druków polskich i w związku z tym podróżował do Wilna, Petersburga i Moskwy. W 1885 zaczął też wydawać „Bibliotekę Zapomnianych Poetów i Prozaików Polskich XVI–XVIII w.” i do 1908 opublikował w tej serii 25 prac. W grudniu 1896 został naczelnikiem Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, objął też kierownictwo Gabinetu Archeologicznego i Numizmatycznego przy Bibliotece Uniwersyteckiej oraz prowadził wykłady z zakresu średniowiecznej paleografii łacińskiej. Od 1903 był członkiem Akademii Umiejętności. W 1907 należał do założycieli Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. We wrześniu 1919 przeszedł na emeryturę. Był członkiem Cesarskiego Towarzystwa Archeologicznego w Moskwie. Zmarł 19 lutego 1923 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Krzysztof Warszawicki 1543–1603 i jego dzieła. Monografia historyczno-literacka. Wwa 1885 (wersja ros.), Wwa 1887 (wersja pol.).
2. *Bibliographia polonica XV ac XVI ss.* T. 1–3. Wwa 1889–1894.
3. Jakub Uchański, arcybiskup gnieźnieński. 1502–1581. Monografia historyczna. Wwa 1895.
4. *Vademecum*. Podręcznik do studiów archiwalnych dla historyków i prawników polskich.

Wwa 1908. Wyd. 2 zmien. i rozszerz. przez K. Tyszkowskiego i B. Włodarskiego. Lw. 1926.

5. „Bogurodzica”. Wykład wstępny... Wwa 1909.
6. Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego. Wwa 1916.
7. Opis aktów przechowywanych w warszawskim Archiwum Głównym. T. 1–2. Wwa 1917.
8. Szkoły parafialne w Polsce i na Litwie za czasów Komisji Edukacji Narodowej. Kr. 1921.

Prace edytorskie

9. Krzysztofa Warszawickiego niewydane pisma, listy do znakomitych ludzi tudzież inne dokumenty odnoszące się do jego życia i działalności wraz ze spisem dzieł tegoż autora, dotąd drukiem nie ogłoszonych, zebrał i wyd... Wwa 1883. Wyd. nast. Wwa 1883 [tyt. w wersji łac.].
10. Uchańsciana, czyli zbiór dokumentów wyjaśniających życie i działalność Jakuba Uchańskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego... T. 1–5. Wwa 1884–1895.
11. J. Ostroróg; Pamiętnik ku pożytkowi Rzeczypospolitej zebrany. Wwa 1891.
12. Nieznany fragment „Biblii królowej Zofii”. Opisał i do druku podał... Wwa 1892 odb. z *Prac Filol.*
13. Simonis Starovolscii, cantoris Tarnoviensis et canonici Cracoviensis († 1656), elenchus operum, tum typis impressorum, tum manuscriptorum... Wwa 1894.
14. Luźne dokumenty do życiorysu Adama Mickiewicza. Wwa 1898 odb. z *Ateneum*.
15. Materiały do dziejów piśmiennictwa polskiego i biografii pisarzy polskich. T. 1–2. Wwa 1900–1904; wyd. nast. fotoofs. T. 1–2. Wwa 1978.
16. Komisja Edukacji Narodowej i jej szkoły w Koronie. 1773–1794. Raporty... Protokoły... Wwa 1901–1915.
17. Komisja Edukacji Narodowej. 1773–1794. Monografia historyczna. T. 1. [Cz.] A–B. Wwa 1911–1915.

Ponadto wydawał inne prace, głównie z zakresu piśmiennictwa staropolskiego.

Koresp. w Bibl. PAN w Kr., ponadto m.in. w Ossol., Bibl. Jagiel., Bibl. Kórń., Bibl. Miejskiej w Bydgu.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

Księga pam. kielczan 1856–1904. Wwa 1925. — A. PREISNER: Katalog korespondencji T.W. *Rocz. Bibl. PAN w Kr.* 1958 s. 391–438. — A. STEBELSKI: Archiwum Główne... za dyrekcji T.W. *Księga pam. 150-lecia AGAD*

w *Wwie*, Wwa 1958 s. 59–104. — Z. GACA-DĄBROWSKA: T.W. (1853–1929). *Rocz. Bibl.* 17 (1973) nr 3/4, 18 (1974) nr 1/2, nr 3/4. — *Biogramy uczonych pol.* Cz. 1. Z. 3. Wr. 1985. — Z. GACA-DĄBROWSKA: *Słownik pracowników książki pol. Suplement*. Wwa 1986. — A. TOMCZAK: *Słownik biograf. archiwistów pol.* 1 (1988). — J. PIWOWAR: Wspomnienie o T.W. (1853–1923). *Archiwista Pol.* 1998 nr 3.

W.A.-Sz.

WIESZCZYCKI J. Adrian zm. po 1654

Inna forma nazwiska: Wieszczycki.

Syn Jana, chorążego sandomierskiego, potem włodzimierskiego. Pisał się z Wieszczyk. Prawdopodobnie nosił również imię Jan. Około 1637 dzierżawił miasto Międzyrzecz. W 1641 (?) poślubił Katarzynę Bielską. W marcu 1641 oboje zawarli kontrakt dzierżawny z Wiśniowieckimi. Na skutek ostrego protestu poddanych musiał po kilku miesiącach złożyć rezygnację z zarządzania dobrami (Kamionką i okolicą). W 1646 był dzierżawcą miasta Tyśmienica. W 1648 brał udział w walkach z kozakami Bohdana Chmielnickiego. Kilkakrotnie procesował się; m.in. w wyniku zatargu z Hołubowiczami, lwowskimi Ormianami, skazany został ok. 1647 na banicję, przed którą uchronił go glejt królewski z 1650. W tymże roku stracił majątek, wojska kozackie bowiem spaliły mu wieś Ulbarów. Pozostawił m.in. zbiór sielanek, w których obok wpływów Wergilego i Jana Kochanowskiego zaznaczyła się jego własna inwencja poetycka. Podpisywał się kryptonimem J.A. z W.W. Żył jeszcze w 1654.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Sielanki albo Pieśni ... pisane w Niepolomicach roku 1634. Kr. [1634] druk. M. Andrzejowczyk. Wyd. S. Rachwał. Kr. 1911 *BPP* nr 61. Fragm. przedr. *Poeci pol. baroku* 1 (1965).
2. Ogród rozkoszny Miłości Bożej. Kr. 1650 druk. W. Piątkowski. Przedr. homogr. K. Badecki. *Przeł. Bibl.* 1910 s. 213–240. Fragm. przedr. *Helikon sarmacki*. Wr. 1989 *BNI*, 259.

Przekłady

3. Augustyn Aureli z Tagasty: Psalterz. Kr. 1650 druk. W. Piątkowski.
Przekł. dziesięciu psalmów.

OPRACOWANIA

NK 3 (1964).

A. KRZEWIŃSKA: Sielanka staropolska. Wwa 1979.

I.T.

WILCZEK Ignacy 1728–1797

Urodzony 29 lipca 1728 na Słowacji. W 1747 (23 września) wstąpił do jezuitów w Krakowie. Tam też odbył nowicjat, zakończony złożeniem ślubów zakonnych (1747/48–1748/49). Retorykę i filozofię studiował w Ostrogu (1749/50–1751/52). W 1752–54 uczył w infimie w Łucku, w 1754/55 w poetyce w Ostrogu. Następnie odbył czteroletnie studia teologiczne w kolegium św. Piotra w Krakowie (1755/56–1758/59) i uzyskał święcenia kapłańskie (1758). Od 1760 był profesorem retoryki, logiki, kronikarzem, kaznodzieją i duszpasterzem w Krośnie; w 1763–66 profesorem filozofii w Kaliszu, gdzie też złożył uroczystą profesję (2 lutego 1765). W 1766–69 uczył filozofii w kolegium w Poznaniu, następnie Pisma Świętego, prawa kościelnego i teologii w kolegium św. Piotra w Krakowie. Po kasacie zakonu (1773) przebywał w Krakowie jako profesor emeryt Komisji Edukacji Narodowej. W 1777 debiutował w druku jako poeta łaciński. W 1778 należał do powołanego przez Hugona Kołłątaja komitetu redakcyjnego do opracowania nowych podręczników teologii dla Szkoły Głównej Koronnej. Zmarł 18 czerwca 1797 w Krakowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. De coloribus et sono carmen. Pozn. 1777. Wyd. nast. w poz. 5.
2. De Deo uno carmen. Pozn. 1777. Wyd. nast. w poz. 5 i 7.
3. Ad divinum Joannem Cantium carmen. Wyd. J.A. Putanowicz w: Życie, cuda i dzieje kanonizacji ś. Jana Kantego, kapłana świeckiego w Akademii Krakowskiej. Kr. 1780.
4. Carmina. Cz. 1–2. Kalisz 1785.
5. De Divina Providentia et virtute carmen. Wwa 1785. Wyd. nast. w poz. 7.
6. Gemitus libelli recens editi mendosam editionem deplorantis. B.m. 1785.
7. Carmina. Kr. 1788.

OPRACOWANIA

NK 6/1–2 (1970–1972).

J. BROWN: Biblioteka pisarzy asystencji polskiej Towarzystwa Jezusowego. Pozn. 1862. — T. SINKO: Polski Anti-Lukrecjusz. *Rozpr. AU Wydz. Filol.* 49 (1911), przedr. w: *Antyk w literaturze pol.* Wwa 1988. — TENŻE: Poezja nowolacińska. *Dzieje lit. pięknej w Polsce. AU. Cz.* 1. Kr. 1918; wyd. 2 Kr. 1935. — TENŻE: Pod murem ogrodu Epikura. *Przeł. Współcz.* 1935 nr 5. — Z. OGONOWSKI: *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — J. POPLATEK: Komisja Edukacji Narodowej. Udział byłych jezuitów w pracach Komisji Edukacji Narodowej. Uzup. do druku L. Grzebień, oprac. J. Paszenda. Kr. 1973. —

WILCZYŃSKI Albert
1829–1900

Urodzony 16 kwietnia 1829 w Warszawie. Uczęszczał do szkół w Brzesku (pow. kielecki), w Pińczowie oraz do Szkoły Realnej w Kielcach (do 1848). W 1851 rozpoczął pracę w Warszawie jako sekretarz Komisji Sprawiedliwości. Jednocześnie zajmował się pracą literacką. Nawiązał współpracę z *Biblioteką Warszawską* (1854–55), *Dziennikiem Warszawskim* (1855), *Czytelnią Niedzielną* (1856–60), *Kroniką Wiadomości Krajowych i Zagranicznych* (1856–57). W 1860 ożenił się z siostrą Mikołaja Biernackiego, poety, i opuścił Warszawę, by gospodarować na wsi. Osiadł najpierw w Czerwoncu, potem w Żarnówce na Podlasiu. W 1871 wyjechał do Galicji i zamieszkał we Lwowie, gdzie pracował jako urzędnik w Wydziale Krajowym, kontynuując działalność literacką. Utwory beletrystyczne zamieszczał m.in. w *Gazecie Lwowskiej* (1876–93), *Kronice Codziennej* (1876–77), *Echu* (1877–78), *Kurjerze Warszawskim* (1877–94), *Wieku* (1878–94 z przerwami). W 1883–88 wydawał i redagował tygodnik dla ludu *Niedziela*. Pisywał też do *Biesiady Literackiej* (1885–89) oraz do *Gazety Narodowej* (1886–91). Był przez wiele lat prezesem lwowskiego Koła Literacko-Artystycznego. Zmarł 27 kwietnia 1900 we Lwowie; pochowany na cmentarzu Łyczakowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Dziecię niedoli i dziecię próżności. Opowiadanie. T. 1–2. Wwa 1856. Przedr. w poz. 26 t. 7–8.
2. Kłopoty starego komendanta. Obrazek z życia wiejskiego. *Gaz. Lw.* 1877 nr 118–141. Wyd. osob. Lw. 1884. Wyd. nast. Wwa 1911.
3. Nasze dzieci. Powieść w 2 tomach. Mohylew 1857.
4. Drobiazgi powieściowe. T. 1–2. Mohylew 1858.
5. Historia mojej dubeltówki. Lw. 1877.
6. Opiekunowie wdowca. Obrazek z życia wiejskiego. *Gaz. Lw.* 1877 nr 118–141. Wyd. osob. Lw. 1884. Wyd. nast. Wwa 1911.
7. W Krynicy. Komedia w 1 a. Wyst. Lw. 1877. Niedruk.
8. Fotografie społeczne. T. 1–3. Lw. 1878. Przedr. w poz. 26 t. 4–6.
Tu m.in.: Pan komornik. Obrazek (wyd. osob. Lw. [1883]).
9. Siostra mojej żony. Obrazek z życia wiejskiego. Lw. 1878. Przedr. w poz. 26 t. 12.

10. Słomiany wdowiec. Obrazki współczesne. Lw. 1879. Przedr. w poz. 26 t. 13.
11. Z pamiętnika plotkarza. T. 1–2. Lw. 1879. Przedr. w poz. 26 t. 10–11.
12. Misja rodzinna. Opowiadanie. Lw. 1880. Przedr. w poz. 26 t. 17.
13. Wspomnienia obywatelskie. Lw. 1880.
14. Dla dobra dzieci. Studium z natury. Wwa 1881. Przedr. w poz. 26 t. 14.
15. Sielanki szlacheckie. Lw. 1881. Przedr. w poz. 26 t. 16.
16. Na manowcach. Dzieje zwykłego śmiertelnika, Wwa 1882. Wyd. nast. Pozn. 1908. Przedr. w poz. 26 t. 18.
Przekł. czes. 1885.
17. Woły robocze. Obrazki z życia poczciców. Wwa 1882. Przedr. w poz. 26 t. 9.
Przekł.: czes. 1897, ros. 1882.
18. Galeria dyletantów. Szkice. Wwa 1883. Przedr. w poz. 26 t. 19–20.
19. Medytacje kawalerskie. Przygody pana Kleofasa. Lw. 1883.
20. Stary sługa. Obrazek. Lw. 1883.
21. Za groszem. Opowiadania. Lw. 1883. Przedr. w poz. 26 t. 15.
22. Ze świata. Obrazki i humoreski. Lw. 1883. Wyd. nast. Chicago 1891.
23. Humoreski i obrazki z życia. Wwa 1884.
24. Nowe fotografie społeczne. T. 1–2. Lw. 1885.
25. Z naszego życia. Szkice i obrazki. Wwa 1885.
26. Zbiorowe wydawnictwo pism. T. 1–20. Wwa 1885–1887.
W t. 3 m.in.: Najnowsze swaty. Szkic do komedii (prze-róbki dram. wyst. 1859, 1925).
W t. 6 m.in.: Kapitan profesor (przekł. niem. 1875).
27. Z miasta i ze wsi. Obrazki z życia. Lw. 1891.
28. Milutka żona. Wwa 1894.
29. Wycieczka na Krzyżne. [Opowiadania]. Wstęp M. Gawalewicz. Wwa 1903.

Przedr. utworu: *Iskry z popiołów*. S. 1. Wwa 1959.

Koresp. w Bibl. Jagiel., Bibl. Nar., Ossol.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

S. GRUDZIŃSKI: Charakterystyka humoru polskiego i A.W. *Tyg. Powsz.* 1879 nr 51–52. — A. MAZANOWSKI: A.W. i jego powieści. *Dod. Mies. Przegl. Tyg.* 1889 t. 1. — T. JESKE-CHOIŃSKI: *Tyg. Ilustr.* 1893 nr 188–189. — A. CHOLEŃSKI: Nieśmiertelni. Lw. 1898.

W.A.-Sz.

WILKOŃSKA Paulina
1815–1875

Urodzona w 1815 w Swarzędzu pod Poznaniem; córka Karola Laucza, dzierżawcy dóbr rządowych

swarzędzkich, i Reginy z Zadolskich. Uczyla się na pensji w Poznaniu. W 1832 wyszła za mąż za Augusta Wilkońskiego, mimo że został on w tymże roku skazany na 12 lat pobytu w więzieniu za udział w powstaniu listopadowym oraz wcześniejsze (1828) ciężkie zranienie w pojedynku oficera pruskiego. Zamieszkała wraz z mężem w twierdzy w Głogowie. Po ulaskawieniu Wilkońskiego w 1836 oboje wyjechali do Berlina i po uzyskaniu paszportu na pobyt w Królestwie Polskim przybyli na kilka dni do Warszawy. Po odwiedzinach krewnych na prowincji osiedli w dzierżawionych majątkach, przez rok mieszkali w Garbatwie w Lubelskiem, potem przez dwa lata w Tynicy pod Radomiem. W 1840 W. przeniosła się wraz z mężem do Warszawy. Tu debiutowała opowiadaniem „Zasłona księżniczki Elizy Radziwiłłowej” (*Pierwiosnek. Noworocznik na r. 1841*; podp. Paulina z L-W) i Drobne utwory zamieszczała m.in. w *Bibliotece Warszawskiej* (1841–42, 1849), *Przeglądzie Naukowym* (1842–47), *Zorzy* (1843–44) i *Dzwonie Literackim* (1846–48, 1853). W czasie pobytu w Warszawie prowadziła aktywne życie towarzyskie. We wtorki w domu Wilkońskich zbierali się młodzi przedstawiciele inteligencji twórczej. Do stałych bywalców należeli: Edward Dembowski, Józef Bohdan Dziekoński, Oskar Kolberg, Hipolit Skimborowicz, Włodzimierz Wolski, Roman Zmorski. W 1850 czas jakiś przebywała w twierdzy w Zamościu, gdyż dołączyła do męża odbywającego tam karę, nałożoną przez władze carskie za działalność polityczną. Po uwolnieniu Wilkoński wyjechali pod koniec 1850 do Warszawy, ale niebawem zostali wydalenii z Królestwa. W 1851 przez kilka tygodni przebywali na kuracji w Karlsbadzie. Po powrocie zamieszkali w rodzinnym majątku Siekierki pod Poznaniem, gdzie A. Wilkoński zmarł 4 lutego 1852. Od lutego do maja 1855 W. przebywała w Warszawie. Kontynuowała twórczość literacką. Wydała wiele powieści obyczajowych, drobne utwory drukowała w czasopismach, m.in. w *Dzwonku* (1859–62, 1865–66), *Niewieście* (1860–62), *Tygodniku Mód* (1862–74), *Opiekunie Domowym* (1865–68) i *Kalimie* (1867–69). W jej dorobku pisarskim cenne są przede wszystkim wspomnienia dotyczące okresu między powstaniami 1830 a 1863, zawarte w książce „Moje wspomnienia o życiu towarzyskim w Warszawie”. Zmarła 9 czerwca 1875 w Poznaniu.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Helena. Powieść z lat 1826 i 1827. Powst. 1836. Wyd. Wwa 1855.
Tu dołączono późniejszy utwór pt. Wróżka. Powieść z ubiegłego wieku.
2. Wieś i miasto. Obrazy i powieści. Cz. 1–2. Wwa 1841.

- Cz. 1: Obrazy z domowego życia: Wychowanka zebrałków; Celina; Stary kawaler; Rozyna.
- Cz. 2: Obrazy z domowego życia: Zemsta; Infernali; Zakonnica; Wdzięczność; Dwie mogiły.
Podp.: Paulina z L.-W.....
Przekł. czes. 1877 (fragm.).
3. Powieści. T. 1–2. Wwa 1842.
T. 1: Hanna z Grzymałowa. Powieść z czasów Kazimierza Wielkiego; Natalia; Chłopka swatką hrabianki.
T. 2: Zgłiszcza kościoła Marii-Dziewicy; Anna; Rutkę, rutkę będzie panna siała. Powieść z małego miasteczka.
Podp.: Paulina z L.-W.....
4. Za późno! Jeszcze dość wcześnie. Dwie powieści. T. 1–3. Wwa 1846.
5. Poranki i wieczory. Obrazy, szkice i powieści. T. 1–2. Wwa 1847.
6. Tak się dzieje. Powieść. T. 1–2. Wil. 1848.
7. Godzina rozrywki. Zbiór powieści, szkiców i obrazów. Cz. 1–2. Wwa 1849.
8. Wawrzyna. Powieść. Petersb. 1851.
Przekł. niem. 1873.
9. Różni ludzie. Powieść. T. 1–2. Wwa 1853 [właśc. 1854].
10. Irena. Powieść. T. 1–2. Pozn. 1857.
11. Obrazek poznański piórem naszkicowała... Lipsk 1857.
Przekł. niem. 1873.
12. Pani podkomorzyna. Powieść. Pozn. 1857.
Przekł. niem. 1873.
13. Pisma. T. 1–9. Pozn. 1858–1869.
T. 1: Pan Wojski (Bratni obrazek do Pani podkomorzyny).
T. 2–3: Fatamorgana. Powieść.
T. 4–6: Skalińce. Opowiadanie z przeszłości.
T. 7: Na pograniczu. Zarys piórem nakreślony. Opowiadanie z przeszłości.
T. 8–9: Kazimira. Powieść. [Część t. 9:] W roku 1863.
14. Powieści. T. 1–2. Wwa 1859. Wyd. nast. Wwa 1865.
15. Mrowin i Trock. Powieść. T. 1–2. Wwa 1863.
Przekł. niem. 1871.
16. Gałązka cierniowa. Powieść. Lw. 1866. Wyd. nast.: Chicago 1874; Chicago [1880].
Przekł. niem. 1873.
17. Dziedziczka Czarnolic. Powieść. Lw. 1867.
18. Dziedziczka Jodłowca. Powieść. T. 1–2. Lw. 1867.
19. Dziedzic Orłowa. Powieść. Tor. 1868.
Przekł. ros. 1888.
20. Macocha. Powieść. Wwa 1868.
21. Obrazek święty. Komedyjka w 1 a. *Opiekun Dom*. 1868 nr 7–8; wyd. osob. Lw. 1872.
Przekł. czes. 1875.
22. Wnuk, czyli precz z przesądem. Powieść. Tor. 1868.
23. Kilka pereł. Szkic. Tor. 1869.
Przekł. niem. 1873.
24. Moje wspomnienia o życiu towarzyskim w Warszawie. Pozn. 1871. Wyd. nast.: cz. 1–3, Z przedmową Z. Dębickiego. Wwa 1907 *Bibl. Dzieł*

Wyborowycb nr 473–475; oprac. Z. Lewinówna, wstęp J.W. Gomulicki. Wwa 1959 *Bibl. Pam. Pol. i Obcych* (razem z fragm. poz. 29).

25. Za posagiem. Powieść. Cz. 1–2. Lw. 1871.
26. Opactwo grodzieckie. Powieść. Lw. 1872.
27. Na dwóch krańcach. Powieść. Lw. 1873.
28. Powołanie. Powieść. T. 1–2. Lw. 1874.
29. Moje wspomnienia o życiu towarzyskim na prowincji w Kongrėsówce. Cz. 1–2. Pozn. 1875. Wyd. nast. fragm. oprac. Z. Lewinówna. Wwa 1959 (razem z poz. 24).
30. Trucizna. Powieść. Lw. 1875.
31. Na teraz. Powieść. Lw. 1876.
32. Dwa śluby. Powieść. Z dodatkiem powiastki: Próżność ukarana. Pozn. 1878. Wyd. nast. Chicago 1889.
33. Prima Aprilis. Komedia w 1 a. Pozn. 1879. Wyd. nast.: Chicago 1896; Grudziądz 1997.
34. Dwie powieści, dzień 25 lutego 1846 r. w Poznaniu i powiastki ... Chicago 1880.
35. Opieka i opiekunowie. Powieść. Pozn. 1880.
36. Cyganki. Komedyjka w 1 a. Pozn. 1883.

Przekłady

37. G. Fullerton: Helena Middleton. Powieść. T. 1–2. Wwa 1857.
38. F. Bret-Harte: Obrazy Kalifornii. Nowele amerykańskie. *Ruch Lit.* 1874 nr 1–5, 1875 nr 10–11, 18–24.
39. F. Hoffmann: Hrabia i niedźwiedziarz. Brody 1876.
40. G. Ebers: Córka króla egipskiego. Powieść. T. 1–3. Lw. 1877.

Prace edytorskie

41. Wiązanka literacka. Pozn. 1853; przedr. zmien. pt. Snopek literacki. Dzieło zbior. ułożone staraniem... Pozn. 1857.
Tu drobne utwory ponad 20 autorów.

Listy w *Bibl. Jagiel.* (do J.J. Kraszewskiego 223 listy z 1850–1870), *Bibl. PAN* w Kr., *Bibl. UAM* w Pozn. (do A. Wilkońskiego) i w *Ossol.*

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

W KOROTYŃSKI: P.W. *Tyg. Ilustr.* 1875 nr 391. — T. RADOŃSKA: August i P. Wilkończy. *Warta* 1875 nr 53, 55–56, 59, 61, 63–64, 68. — P. CHMIEŁOWSKI: Literatka polska przed pół wiekiem. *Tyg. Ilustr.* 1894 nr 14–16, 18–20. — H. GALLE: *Sto lat myśli pol.* 9 (1923). — S. PODHORSKA-OKOŁÓW: Salony i kazamaty. *Twórczość* 1959 nr 12. — M. STRASZEWSKA: Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832–1848. Cz. 2 (1840–1848). Wr. 1959. — J. RUDNICKA: Warszawskie wspomnienia

P.W. *Przeł. Hum.* 1960 nr 1. — W. SZYMANOWSKI, A. NIEWIAROWSKI: Wspomnienia o Cyganerii warszawskiej. Zebrał i oprac. J.W. Gomulicki. Wwa 1964. — H. MUSZYŃSKA-HOFFMANOWA: Pani Puchna. W: Portrety miłości. Wwa 1979. — J. PYZIO: Echa życia umysłowego XIX-wiecznej Warszawy w listach Józefy Sługockiej do P.W. z lat 1865–1871. *Muzyka* 1980 nr 1. — M. PRAŻMOWSKI, *Wielkop. słownik biogr.* Wwa 1981. — A. WITKOWSKA, I. JAROSIŃSKA: *Obraz lit. pol. S. 3 t. 2* (1988). — J. ALEKSA-MACIUKANIS: Z korespondencji P.W. Listy do Seweryny Duchiańskiej. *Studia Polon.* T. 16/17 (1988–1989). — U. KRZYŚIAK: Rodzinne Siekierki P.W. *Przeł. Wielkop.* 1989 nr 2. — Z. STAJEWSKA: Wilkończy w stolicy. *Romantycy i Warszawa*. Wwa 1996. — J. PYZIO: S. Taborski, zapomniany skrzypek i kompozytor XIX wieku w świetle korespondencji do P.W. z lat 1854–1860. *Biblioteka* 1998 nr 2.

H.G.

WILKOŃSKI August 1805–1852

Urodzony 28 sierpnia 1805 w Kąkolewie pod Lesznem w Poznańskim, w rodzinie szlacheckiej; syn Franciszka i Marianny z Borzechkich. Nauki początkowe pobierał w domu, później w Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu, które ukończył w 1824. W 1826–28 studiował prawo na Uniwersytecie Wrocławskim. W powstaniu listopadowym walczył pod Grochowem, Dębem Wielkim i Iganiami, za co został odznaczony krzyżem *Virtuti Militari*. Ranny w bitwie pod Ostrołką dostał się do niewoli, z której uciekł. Walczył dalej na Woli, gdzie był powtórnie ranny. Po zakończeniu działań wojennych został aresztowany w 1832 w Poznaniu za udział w powstaniu oraz za wcześniejsze (1828) ciężkie zranienie w pojedynku oficera pruskiego. Skazano go na 12 lat pobytu w twierdzy. W 1832, uzyskawszy pozwolenie króla pruskiego i krótki okolicznościowy urlop, ożenił się z poznaną wcześniej Pauliną Lauczówną, która wraz z nim zamieszkała w twierdzy w Głogowie. Po wielu staraniach odzyskał wolność w 1836. Po krótkim pobycie w Berlinie, następnie w Warszawie, zajął się gospodarowaniem w dzierżawionych majątkach: przez rok w Garbatce w Lubelskiem, przez dwa lata w Tynicy pod Radomiem. W 1840 przeniósł się wraz z żoną do Warszawy i czynnie uczestniczył w życiu literackim stolicy. Debiutował w 1841 na łamach *Biblioteki Warszawskiej* (t. 1) humoreską „Wspomnienie szkolne” (podp.: Au.Wi.). Współpracował z czasopismami, m.in. nadal z *Biblioteką Warszawską* (1841–45), *Dziennikiem Mód Paryskich* (1842–44, 1846) i *Przeglądem Naukowym* (1842–44). Swoje felietony, recenzje, artykuły, a przede wszystkim cieszące się wielką poczytnością humorystyczne obrazki, które nazywał ramotkami, podpisywał najczęściej: Au. Wi.; Au. Wi.; chi-

rurg filozofii; Au: Wi: Krzyża Naturalnego Kawaler lub skrótowo: Au: Wi: ch: fil: K.N.K. W 1842 próbował założyć pismo krytycznoliterackie *Upiór Literacki*, ale nie uzyskał zgody władz rosyjskich. Jednym ze współpracowników miał być Cyprian Norwid, który już zaprojektował rysunek na okładkę. Grono młodych literatów i dziennikarzy warszawskich, bywających we wtorki od 1843 u Wilkońskich, utworzyło stowarzyszenie pod nazwą Cech Głupców; honorowym prezesem został W. z przydomkiem „Najgłupszy”. (Inni członkowie przyjęli przydomki m.in.: Narcyza Żmichowska – „Dziwnie Głupia”, Teofil Lenartowicz – „Tkliwie Głupi”, Aleksander Niewiarowski – „Wcześniej Głupi”, Hipolit Skimborowicz – „Rześko Głupi”). Każdy z członków Cechu Głupców musiał dostarczyć raz na miesiąc oryginalną pracę na piśmie. Tak powstał *Dzwon Literacki* — pismo zbiorowe redagowane i wydawane przez W. w 1846–47. W 1848 W. został aresztowany przez władze rosyjskie i osadzony na rok w warszawskiej Cytadeli. Przez następny rok był więziony w twierdzy w Zamościu, gdzie razem z nim zamieszkała jego żona. Pod koniec 1850 oboje powrócili do Warszawy. Do połowy 1851 współpracował z *Dziennikiem Warszawskim*, ale niebawem został wraz z żoną wydalony z Królestwa. Udali się do rodzinnego majątku Siekierki pod Poznaniem, skąd wyjechali na kilku-tygodniową kurację do Karlsbadu. Powrócili w połowie sierpnia 1851. W. zmarł 4 lutego 1852 w Siekierkach i tam został pochowany.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wspomnienie szkolne. *Bibl. Warsz.* 1841 t. 1. Wyd. osob.: Wwa 1907 [tu dołączono: Pomyłki. Ułamek ze starej gawędy], wyd. 2 Wwa [1917]; przedr. J.W. Gomulicki. *Iskry z popiołów*. S. 1. Wwa 1959. Wyd. m.in. w poz. 5 t. 1, 10 t. 1, 12 t. 1, 16 cz. 1. Przekł.: czes. 1862, niem. 1859.
2. Gorzkie wspomnienia słodkiej nadziei. Powieść z przedmową, z trzynastomiarowym wierszem dedykacyjnym, z ostrzeżeniem dla czytelników, przy którym się znajduje post-scriptum. *Bibl. Warsz.* 1844 t. 2 [podp.: Au: Wi:]. Wyd. osob.: Wwa 1907; wyd. nowe Wwa [1918]. Wyd. m.in. w poz. 5 t. 2, 10 t. 2, 12 t. 3, 15.
3. Salon literacki. [Opowiadanie]. *Bibl. Warsz.* 1845 t. 2 [podp.: Au: Wi. chirurg filozofii k.n.k.]. Wyd. osob. razem z poz. 6 pt. Kraszewski w Warszawie. – Salon literacki. Wspomnienie. Lw. [1883]. Wyd. m.in. w poz. 5 t. 3, 10 t. 3, 11 t. 3, 13 t. 3.
4. Emancypacja Sabiny ze stanowiska absolutnego. Komedia w 2 a. Wyd. w poz. 5 t. 2. Wyst. Pozn. 1872. Wyd. m.in. w poz. 10 t. 2, 11 t. 2, 13 t. 2.

5. Ramoty i ramotki literackie. T. 1–2. Wwa 1845. Wyd. nast.: T. 1–4. Wwa 1845–1846. Wyd. w poz. 10 t. 1–4, 11 t. 1–4.

Podp.: Au: Wi: chirurg filozofii. Niektóre ramotki wyd. osob.: *Moja mówka pogrzebowa. Przypadek, który na własne oczy widziałem*. Wwa 1907; *Pomyłki. Ułamek ze starej gawędy*. Wwa 1907 (razem z poz. 1). Przekł. fragm.: franc. 1885, niem. 1859, ros. 1897.

6. Józef Ignacy Kraszewski w Warszawie. *Dzwon Lit.* 1846 t. 3. Wyd. razem z poz. 3 pt. Kraszewski w Warszawie. Lw. [1883]. Wyd. m.in. w poz. 10 t. 5, 11 t. 5, 13 t. 5, 14 t. 4. P r z e r ó b k a: M. Gawalewicz: Kraszewski w Warszawie. Ramotka sceniczna... w 1 a. Wwa 1880. Przekł. czes. 1878.

Prace edytorskie

7. *Dzwon Lit. Pismo zbior.* T. 1–4. Wwa 1846–1847.

8. [J.B. Dziekoński]: Spomnienia i marzenia Bodańskiego. Zebrał i drukiem ogłosił Au: Wi. T. 1–2. Wwa 1848.

9. Wiązanka układu ś.p. chirurga filozofii. T. 1–2. Wwa 1858.

Tu drobne utwory wielu autorów.

Wydania zbiorowe

10. Ramoty i ramotki. Wyd. nowe i zupełne. Z życiorysem autora przez K.W. Wójcickiego. T. 1–5. Pozn. 1862.

11. Ramoty i ramotki. Wyd. nowe i zupełne z życiorysem autora przez W. Szymanowskiego. T. 1–5. Wwa 1873.

12. Ramoty i ramotki. T. 1–3. Lw. [1883–1885].

13. Pisma. Wyd. zupełne. Wyd. A. Kaczurba. T. 1–6. Kr. 1888.

14. Ramoty i ramotki. T. 1–6. Lw.–Złoczów [1891–1892]. Wyd. nast.: T. 1–6. Lw.–Złoczów [1906]; Lw.–Złoczów [ok. 1924].

15. Wybór ramot i ramotek. Wstęp i oprac. B. Londyński. Wwa 1905.

16. Wybór ramot i ramotek. Ze słowem wstępnym S. Belzy. Cz. 1–2. Wwa 1909.

17. Ramoty i ramotki. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył W.L. Brudziński. Wwa 1950.

Listy do różnych osób z 1844–1851, m.in. do H. Skimborowicza 16 listów, ogł. S. Borowkin: Z niedrukowanej korespondencji A.W. *Prace Polon.* S. 13 (1957), S. 15 (1959), S. 16 (1960).

Koresp. z 1841–1851 w AGAD – Teki Skimborowicza, w Bibl. Jagiel., Bibl. PAN w Kr., Bibl. Publ. m.st. Wwy.

List od C. Norwida z 1841 ogł. w: C. Norwid: *Pisma wszystkie*. T. 8. Wwa 1971.

K.W. WÓJCICKI: A.W. Wspomnienie. *Bibl. Warsz.* 1857 t. 1. — P. WILKOŃSKA: Moje wspomnienia o życiu towarzyskim na prowincji w Kongresówce. T. 1–2. Pozn. 1875. — M. GAWALEWICZ: Au.Wi., chirurg filozofii, kawaler krzyża naturalnego (1840–1851). W: Sylwetki i szkice literackie. Kr. 1888. — H. GALLE: *Sto lat myśli pol.* 9 (1923). — A. NOWACZYŃSKI: „Au-Wi” w Warszawie. W: *Warta nad Wartą*. Pozn. 1937. — J. SERUGA: A.W., chirurg filozofii i krzyża naturalnego kawaler jako propagator wiedzy agronomicznej. Kr. 1939. — M. STRASZEWSKA: Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832–1848. Cz. 2 (1840–1848). Wr. 1959. — P. WILKOŃSKA: Moje wspomnienia o życiu towarzyskim w Warszawie. Wwa 1959 (prwdr. 1871). — S. BOROWKIN: „Dzwon Literacki” (1845–1853). Bibliografia zawartości. *Rocz. Bibl.* 1962 z. 1/2. — W. SZYMANOWSKI, A. NIEWIAROWSKI: Wspomnienia o Cyganerii warszawskiej. Oprac. J.W. Gómulicki, Wwa 1964. — M. CHMIELNIKOWSKA: Biograficzne wyznaczniki stylu w twórczości A.W. *Gdańskie Zesz. Hum.* 1965: *Prace Hist.-Lit.* nr 1. — S. BOROWKIN: A.W. Szkic biograficzny. *Prace Polon.* 5, 23 (1967). — TENŻE: Bibliografia pierwodruków pism oraz korespondencji A.W. *Rocz. Bibl.* 1968 z. 1/4. — J.J. LIPSKI: Au. Wi., chirurg filozofii, Kawaler krzyża naturalnego A.W. W: *Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalscy”*. T. 1. Wwa 1972. — T. PRAŻMOWSKI: *Wielkop. słownik biogr.* Wwa 1981. — M. CHMIELNIKOWSKA: *Obraz lit. pol.* 5, 3 t. 2 (1988). — Z. STAJEWSKA: Wilkońscy w stolicy. *Romantycy i Warszawa*. Wwa 1996.

Z WILKOWIECKA MIKOŁAJ

zob. MIKOŁAJ Z WILKOWIECKA

WINCENTY DOMINIKANIN XIII w.

Inne formy nazwiska: Vincentius de Kielce; Vincentius de Kielcza; Wincenty z Kielc; Wincenty z Kielczy.

Pochodził „de Kielcza”, czyli prawdopodobnie z Kielczy koło Strzelc Opolskich, gdzie urodził się przypuszczalnie ok. 1200, zapewne w rodzie rycerskim; miał brata Henryka (później również duchownego). Był związany (także pokrewieństwem?) z możnym rodem Odrowążów. Gdzie się kształcił, nie wiadomo; możliwe, iż w krakowskiej szkole przykatedralnej. W późniejszym czasie posiadał źródłową znajomość historiografii polskiej i hagiografii. Obrawszy stan duchowny, w 1222 należał do kapelanów (posiadających święcenia kapłańskie) w otoczeniu biskupa krakowskiego Iwona Odrowąża. Przynajmniej w 1227–37 był kanonikiem krakowskim. W 1237 kierował przewozem zwłok Iwona z Modeny do Krakowa. Gorliwie zabiegał o kanonizację biskupa Stanisława ze Szczepanowa, być może uczestniczył 1251 w odnośnej misji do papieża Innocentego IV w Rzymie; niewykluczone też,

że 17 września 1253 był świadkiem aktu kanonizacyjnego w Asyżu. Na polecenie biskupa Prandoty Odrowąża i kapituły, studiując przekazy pisane (m.in. kronikę Wincentego Kadłubka) i sprawdzając tradycję ustną, ułożył laciński „Żywot św. Stanisława” w dwóch wersjach: wcześniejszej, zwanej umownie „Vita minor” lub „Legenda...” — którą wykorzystano być może już w procesie kanonizacyjnym (później zaś włączono do słynnej „Legendy złotej” Jakuba de Voragine) — i odmiennej, zwanej „Vita maior”, przy czym ich temat przewodni połączył z dziejami politycznymi dynastii i kraju, m.in. w służbie idei zjednoczenia Polski. Uprawiał też wierszopisarstwo religijne na użytek kultu biskupa męczennika; prawdopodobnie jego pióra jest hymn „Gaude Mater Polonia...”. Od 1246 występował w źródłach jako dominikanin. Około 1260 (1258–60?) sprawował przeorat konwentu dominikańskiego w Raciborzu, po czym rezydował w klasztorze św. Trójcy w Krakowie. Zmarł 2 stycznia niewiadomego roku, przypuszczalnie krótko po 1260.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Vita sancti Stanislai episcopi Cracoviensis.

a) Red. starsza zwana Vita minor [inc.: Beatus igitur Stanislaus...]. [Datowanie powst. sporne; wg ostatnich poglądów: krótko po 1242 bądź tuż po 1253]. Wyd. kryt. W. Kętrzyński. *Monumenta Poloniae Historica* t. 4 (1884) i osob. pt. Vitae et miracula sanctorum Poloniae patronorum Adalberti et Stanislai. Lw. 1883.

Rkpsy wymienia W. Kętrzyński, jw.
Przekł. pol. M. Pleziowa. *Analecta Cracoviensia* 11 (1979); toż w: *Średniowieczne żywoty i cuda patronów Polski*. Oprac. M. Plezia. Wwa 1987; toż fragm. w: *Jakub de Voragine: Złota legenda*. Wybór. [Wyd.] M. Plezia. Wwa 1955; wyd. 2 zmien. Wwa 1983.

Przekł. włos.: J.W. Woś: *La „Vita minor” di s. Stanislao vescovo*. Introduzione, traduzione e commento... Firenze 1979.

b) Red. młodsza zwana Vita maior [inc. prologu: Gloriosi martiris sancti Stanislai episcopi Cracoviensis...]. [Datowanie powst. dokładnie nieustalone; wg ostatnich poglądów 1257–1261]. Wyd. kryt. W. Kętrzyński, jw.

Rkpsy wymienia W. Kętrzyński, jw.
Przekł. pol.: M. Pleziowa. *Analecta...*, jw.; toż w: *Średniowieczne żywoty...*, jw.; fragm. J. Sękowski w: *Toż jest dziwne a nowe. Antologia literatury polskiego średniowiecza*. Oprac. A. Jelicz. Wwa 1987.

2. Oficjum brewiarzowe o św. Stanisławie [inc. pierwszej antyfony: Dies adest celebris...]. [Powst. przypuszczalnie po 1255]. Wyd.: W. Kętrzyński.

Monumenta Poloniae Historica t. 4 (1884) s. 355–362 i w odb. pt. *Vitae et miracula...*, jw. poz. 1a, s. 155–162; G.M. Dreves. *Analecta Hymnica Medii Aevi*. T. 5. Leipzig [1889] s. 223–226; W. Schenk: Kult liturgiczny św. Stanisława biskupa na Śląsku... Lubl. 1959; wyd. kryt. H. Kowalewicz: Zabytki średniowiecznej liryki liturgicznej o św. Stanisławie. *Analecta Cracoviensia* 11 (1979); przedr. D. Gacka. *Terminus* 2001 z. 1/2. Przekł. pol. D. Gacka, jw. Autorstwo wskazał J. Długosz.

Utwory o autorstwie niepewnym

3. Gaude, Mater Polonia... [Hymn ku czci św. Stanisława. Bywał włączany do oficjum, zob. poz. 2. Data powst. (wczesna) nieustalona]. Wyd.; W. Kętrzyński, jw. poz. 1a s. 355–356; G.M. Dreves. *Analecta Hymnica*, jw. poz. 2. T. 4. Leipzig 1888 s. 237–238; wyd. kryt. H. Kowalewicz, jw. poz. 2. Autorstwo prawdopodobne wg H. Kowalewicza.

Utwór tłum. i naśladowany przez S. Grochowskiego (1608), K. Miaskowskiego (1622), L. Siemieńskiego (1876). Ostatni przekł. pol. L. Staff, w: Mszał rzymski z dodaniem nabożeństw niedzielnych. Tyniec (1950); przedr.: M. Plezia: Najstarsza poezja polsko-lacińska (do połowy XVI wieku). Wr. 1952 BN I, 141; *Toć jest dziwne a nowe...*, jw. poz. 1b; *Lit. staropol. Wybór tekstów*. T. 1: *Poezja*. Wybór i oprac. P. Borek i R. Mazurkiewicz. Kr. 2002.

4. Jesu Christe, rex superne... [Sekwencja o św. Stanisławie. Powst. zapewne po 1255]. Wyd.: W. Kętrzyński, jw. poz. 1a, s. 360–362; G.M. Dreves. *Analecta Hymnica*, jw. poz. 2. T. 9. Leipzig 1890 s. 249–250; wyd. kryt. H. Kowalewicz: *Cantica Medii Aevi Polono-latina*. T. 1: *Sententiae*. Wwa 1964 *Bibl. Latina Medii et Recentioris Aevi* t. 14; tenże: Zabytki..., jw. poz. 2.

5. Laeta mundus... [Sekwencja o św. Stanisławie. Powst. zapewne po 1255]. Wyd.: G.M. Dreves. *Analecta Hymnica*, jw. poz. 4 s. 249; K. Dobrowolski: Kult św. Stanisława w St. Florian w średnich wiekach. *Rocz. Kr.* 19 (1923) s. 127; wyd. kryt.: H. Kowalewicz: *Cantica...*, jw. poz. 4; tenże: Zabytki..., jw. poz. 2. Autorstwo przypuszczalne wg H. Kowalewicza.

Przekł. pol. M. Plezia, jw. poz. 3; przedr.: *Toć jest dziwne a nowe...*, jw. poz. 1b.

6. [Kronika]. Dzieło (o układzie rocznikarskim?) obejmujące głównie dzieje Małopolski i Śląska od pocz. XIII w. do ok. 1264. Zawierało m.in. szczegółowy opis bitwy pod Legnicą 1241, z najstarszymi zdaniami prozą w języku polskim. Powst. przypuszczalnie tuż po 1260 w Krakowie. Rkps, przechowywany pierwotnie w miejscowym klasztorze dominikanów, wykorzystywany przez J. Długosza oraz kilku annalistów XV w., zaginął.

Hipoteza istnienia kroniki i jej autorstwo wg G. Labudy.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965).

H. FEICHT: Zur Entstehung zweier polnischer „Carmina patria”. *The Book of the First International Congress devoted to the Works of Frederick Chopin*. Wwa 1960; przedr. w: *Studia nad muzyką polskiego średniowiecza*. Kr. 1975. — M. PLEZIA: W. z Kielc, historyk polski z pierwszej połowy XIII w. *Studia Źródłoznawcze* 7 (1962). — J. DĄBROWSKI: Dawne dziejopisarstwo polskie (do roku 1480). Wr. 1964. — M.H. WITKOWSKA: Zagadnienie mentalności religijnej w świetle „Miracula” z XIII/XIV w. *Kościół w Polsce*. T. 1: *Średniowiecze*. Kr. 1966. — H. KOWALEWICZ: Zasób, zasięg terytorialny i chronologia polsko-lacińskiej liryki średniowiecznej. Pozn. 1967. — G. LABUDA: Twórczość hagiograficzna i historiograficzna W. z Kielc. *Studia Źródłoznawcze* 16 (1971) [polem.: M. PLEZIA: Rozbiór krytyczny pracy Gerarda Labudy [...]. *Tamże* 18 (1973)]. — Z. SUŁOWSKI, Z. WIKTORZAK, R. GUSTAW: Stanisław ze Szczepanowa. *Hagiografia pol.* T. 2. Pozn. 1972. — M. KACZMAREK: Legenda piotrowska jako źródło poznania polskiego średniowiecza. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Hist.* 1974 nr 26. — A. WITKOWSKA: Hagiografia. *Dzieje teologii katol. w Polsce*. T. 1. Lubl. 1974. — S. BELCH: Święty Stanisław biskup-męczennik, patron Polaków. Londyn 1976 [właśc. 1977]. — *Analecta Cracoviensia* 11 (1979) [tu m.in.: M. PLEZIA: Dookoła sprawy św. Stanisława. Studium Źródłoznawcze; toż wyd. osob. popr. Bydgoszcz 1999; D. TURKOWSKA: Św. Stanisław w poezji polsko-lacińskiej doby średniowiecza i renesansu; T. ULEWICZ: Św. Stanisław ze Szczepanowa w kulturze umysłowo-literackiej dawnej Polski]. — *Znak* 1979 z. 4/5 [dot. św. Stanisława ze Szczepanowa; tu m.in.: B. KURBIS: Jak czytać najstarsze teksty o świętym Stanisławie; toż w: *Na progu historii*. II. Pozn. 2001]. — B. PRZYBYSZEWSKI: Życiorys świętego Stanisława biskupa krakowskiego i męczennika. Kr. 1979. — J. MATUSZEWSKI: Relacja Długosza o najeździe tatarskim w 1241 roku. Polskie zdania legnickie. Łódź 1980. — S. DOBRZANOWSKI: W. z Kielc. *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — G. LABUDA: Zaginiona kronika z pierwszej połowy XIII w. w *Rocznikach Królestwa Polskiego* Jana Długosza. Próba rekonstrukcji. Pozn. 1983. — B. PRZYBYSZEWSKI: Święty Stanisław biskup. *Pol. święci*. T. 7. Wwa 1985. — T. GRUDZIŃSKI: Bolesław Śmiały-Szczodry i biskup Stanisław. Wwa 1986. — G. LABUDA: Zapiski rocznikarskie w „Żywotach świętego Stanisława” W. z Kielczy. *Rocz. Hum.* 34 (1986); toż: *Studia Źródłoznawcze* 34 (1993). — J. STARNAWSKI: Drogi rozwojowe hagiografii polskiej i lacińskiej w wiekach średnich. Kr. 1993. — TENŻE: Drogi rozwojowe hagiografii średniowiecznej w Polsce. *Nurt religijny polskiego średniowiecza i renesansu*. Lubl. 1994; przedr. w: *Wiek średni i wiek renesansowy*. *Studia*. Łódź 1996. — K. SZYMONIK: Oficjum rymowane o św. Stanisławie. Dnes adest celebris i hymn Gaude Mater Polonia w polskich antyfonarzach przedtrydenckich. Studium muzykologiczne. Niepokalanów 1996. — G. KLIMECKA: Legenda o św. Stanisławie i dominikanie polscy. *Przegl. Tomistyczny* 6/7 (1997). — J. KUREK: Eucharystia, biskup i król. Kult św. Stanisława w Polsce. Wr. 1998. — G. LABUDA: Święty Stanisław biskup krakowski, patron Polski. Śladami zabójstwa – męczeństwa – kanonizacji. Pozn.

2000. — J. STARNAWSKI: Od zarania dziejów literatury polskiej po wiek XX. Łódź 2003.

WINCENTY Z KIELC

zob. WINCENTY DOMINIKANIN

WINCENTY Z KIELCZY

zob. WINCENTY DOMINIKANIN

WINDAKIEWICZ Stanisław 1863–1943

Urodzony 24 listopada 1863 w Drohobyczu; syn Wiktora, urzędnika pocztowego. Dzieciństwo spędził na Węgrzech, potem mieszkał w Tarnowie, następnie w Krakowie, gdzie uczęszczał do Gimnazjum św. Anny (1875–82). W 1882–86 studiował na wydziale filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1883 podróżował po Polsce (Kaszuby, Mazowsze, Wielkopolska, Pomorze). W następnych latach parokrotnie wyjeżdżał za granicę w celach naukowych. W 1885 był we Włoszech (w Neapolu, Bolonii i Padwie), w roku następnym uczestniczył w wyprawie badawczej Stanisława Smolki do Rzymu. W 1887 uzyskał doktorat i jako stypendysta wyjechał na dalsze studia do Monachium i Berlina. W 1888 prowadził samodzielne badania w Rzymie, w 1889 we Florencji i Parmie, a jesienią 1891 udał się na roczne studia do Paryża. Prace ogłoszane w czasopiśmie sygnował niekiedy pseudonimami lub kryptonimami: Italoman, Jacek Kostka, Wisław, Dr S.W., S.W. Zamieszczał je w *Pracach Filologicznych* (1885), a także przez wiele lat, choć z przerwami, w *Przeglądzie Polskim* (1885–1902), *Czasie* (1887–1939), *Pamiętniku Literackim* (1902–34), *Przeglądzie Powszechnym* (1912–19) i przede wszystkim w *Rozprawach i Sprawozdaniach Akademii Umiejętności*. Z młodzieńczych zainteresowań historią cywilizacji zrezygnował na rzecz historii literatury. Głównym przedmiotem jego badań była literatura staropolska oraz dzieje dramatu i teatru od jego początków w Polsce. W związku z poszukiwaniami, które przeprowadził w archiwach włoskich, dokonał szeregu edycji cennych materiałów dotyczących spraw polskich. Od 1890 ściśle związany z Akademią Umiejętności; do 1893 był sekretarzem Komisji Historyczno-Literackiej, do 1903 pełnił funkcję bibliotekarza, w 1914 został członkiem korespondentem, a w 1919 członkiem zwyczajnym Akademii. Po uzyskaniu habilitacji w 1896 na Uniwersytecie Jagiellońskim, w tymże roku rozpoczął wykłady z historii literatury, które prowadził nieprzerwanie przez lat bez mała czter-

dzieści. W 1903 uzyskał tytułarną (tj. bezpłatną) profesurę nadzwyczajną, w 1912 profesurę zwyczajną Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1934 ustąpił z katedry, w 1938 został honorowym profesorem tegoż uniwersytetu. Należał do Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Zmarł 9 kwietnia 1943 w Krakowie.

T.W.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Nieznane szczegóły o rodzinie Kochanowskich, zebrane z akt ziemskich radomskich i konsystorskich krakowskich. Kr. 1885 odb. z *Prac Filol.*

I nagroda na konkursie im. K. Bieleckiego w Akademii Umiejętności.

2. Życie dworskie Kochanowskiego. Przyczynek do biografii poety. Kr. 1886 odb. z *Przegl. Pol.* 1885.

3. Pobyt Kochanowskiego za granicą. Szkic biograficzny. Kr. 1886 odb. z *Rocz. Filareckiego*.

4. Wyprawa naukowa do Archiwum Watykańskiego w roku 1886. Kr. 1887.

5. Liryka Sarbiewskiego. Kr. 1890 odb. z *Rozpr. AU Wydż. Filol.* 1891.

6. Ks. Stanisław Grochowski. Studium biograficzno-literackie. Pozn. 1891 odb. z *Rocz. Tow. Nauk Pozn.*

7. O rękopisach poezji Kallimacha. Kr. 1891 odb. z *Kwart. Hist.*

8. Padwa. Studium z dziejów cywilizacji polskiej. Kr. 1891 odb. z *Przegl. Pol.*

9. Pierwsze kompanie aktorów w Polsce. Kr. 1893 odb. z *Rozpr. AU Wydż. Filol.*

10. Teatr Władysława IV. Kr. 1893 odb. z *Przegl. Pol.*

11. Mikołaj Rej z Nagłowic. Kr. 1895. Wyd. 3. Lubl. 1922.

12. Sonety krymskie. Studium. Kr. 1897 odb. z *Przegl. Pol.* 1896.

13. Teatr ludowy w dawnej Polsce. Kr. 1902 odb. z *Rozpr. AU Wydż. Filol.*

14. Dramat liturgiczny w Polsce średniowiecznej. Kr. 1903 odb. z *Rozpr. AU Wydż. Filol.*

15. Badania źródłowe nad twórczością Słowackiego. Kr. 1910.

16. Poezja romantyczna. Odczyt. Kr. 1912.

17. Walter Scott i Lord Byron w odniesieniu do polskiej poezji romantycznej. Kr. 1914.

18. Krasieński i Dante. Kr. 1916 odb. z *Rozpr. AU Wydż. Filol.*

19. Prolegomena do „Pana Tadeusza”. Kr. 1918.

20. Teatr polski przed powstaniem sceny narodowej. Kr. 1921.

21. Teatr kolegów jezuickich w dawnej Polsce. *Rozpr. PAU Wydż. Filol.* t. 61 (1922) nr 2.

22. Dzieje Wawelu. Kr. 1925. Wyd. fotoofs. Kr. 1986.

23. Piotr Skarga. Kr. 1925.

24. Jan Kochanowski. Kr. 1930. Wyd. 2 przejrz. i popr. wg zapisków autora. Wwa 1947.

25. Adam Mickiewicz. Życie i dzieła. Kr. 1935.

26. Romantyzm w Polsce. Kr. 1937.

27. Poezja ziemiańska. Kr. 1938.

28. Epika polska. Kr. 1939.

Prace edytorskie

29. Księgi Nacji Polskiej w Padwie. Kr. 1888 odb. z *Arch. do Dziejów Lit. i Oświaty w Polsce* t. 6 (1890).

30. Protokoły zebrań Nacji Polskiej w Padwie. Kr. 1890 odb. jw.

31. Statut Nacji Polskiej w Padwie. Kr. 1890 odb. jw.

32. Siedm dokumentów z 1540–1543 dotyczących spraw majątkowych i spuścizny po K. Janickim. Kr. 1890 odb. z *Arch. do Dziejów Lit. i Oświaty w Polsce* t. 7 (1892).

33. Informacja o aktach Uniwersytetu Bolońskiego. Kr. 1891 odb. jw.

34. Materiały do historii Polaków w Padwie. Kr. 1891 odb. jw.

35. Mikołaja z Wilkowiecka Historia o chwalebny Zmartwychwstaniu Pańskim. Kr. 1893 BPP 25.

36. Akta Rzeczypospolitej Babińskiej. Kr. 1894 odb. z *Arch. do Dziejów Lit. i Oświaty w Polsce* t. 8 (1895).

37. A. Fredro: Cudzoziemczyzna. Kr. 1927 BN I, 97.

38. A. Fredro: Dożywocie. Kr. 1927 BN I, 93. Wyd. nast. Jeruzolima 1945.

Bibliogr. prac W. zob. M. Korzennik, S. Laskowski, L. Nowak: Materiały do pism S.W. *Pam. Lit.* 1935 s. 270–283.

Koresp. i mater. w Bibl. Jagiel., Bibl. Kór., Bibl. PAN w Kr., Bibl. Nar., Bibl. Publ. m. st. Wwy, Ossol., Arch. PAN w Kr., Arch. UJ w Kr.

Listy do S. Smolki z 1888–89 ogl. K. Stachowska. *Rocz. Bibl. PAN w Kr.* 35 (1990) s. 39–82.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982).

W. BOROWY: S.W. *Pam. Lit.* 1935 s. 3–34. — H. BARYCZ: S.W. *Kwart. Hist.* 1939/1945 z. 3/4 i odb. — W. FOLKERSKI: S.W. *Straty kultury pol.* T. 2. Glasgow 1945; przedr. *Portrety uczonych pol.* Kr. 1974. — F. BIELAK: S.W. w latach nauki. *Księga pam. ku czci S. Pigonia*. Kr. 1961. — E. NIECIOWA: S.W. jako bibliotekarz. *Rocz. Bibl. PAN w Kr.* 1968. — J. KRZYŻANOWSKI: Wielki italołoman polski. *Ricerche Slavistiche* (Roma) 17/19 (1970/72); *toż Ruch Lit.* 1973 z. 1 [sprost. T. WITCZAK. *Tamże* 1974 z. 1]. — H. BARYCZ: S.W. siedem grzechów głównych. W: Na przełomie dwóch stuleci. Wr. 1977. — K. PŁACHCIŃSKA: S.W. jako badacz J. Kochanowskiego. *J. Kocha-*

nowskiemu *ziemia rodz.* Kr. 1981. — W. WEINTRAUB: O współczesnych i o sobie. Kr. 1994.

I.T.

WIRTEMBERSKA Maria Anna 1768–1854

Inne formy nazwiska: de Wirtemberg; Wirtembergska; von Würtemberg; von Würtemberg-Montbéliard.

Urodzona 15 marca 1768 w Warszawie; córka Adama Kazimierza Czartoryskiego, generała ziem polskich, i Izabeli z Flemmingów. Wychowywała się w pałacu Błękitnym w Warszawie i w Puławach, uczyła ją m.in. Franciszek Karpiński (1782/83) i Franciszek Dionizy Kniaźnin (1783), pod których kierunkiem podejmowała pierwsze prace literackie, a także Szymon l'Huillier i Jan Piotr Norblin. W 1784 wydano ją za mąż za Fryderyka Ludwika księcia Würtemberg-Montbéliard, generała-majora wojsk pruskich, siostrzeńca Fryderyka II i brata wielkiej księżnej rosyjskiej (ślub odbył się 27 października w Siedlcach). Na początku 1785 wyjechała z mężem do Berlina, następnie do Montbéliard, po czym małżonkowie osiedli w zamku Treptow (Trzebiatów) na Pomorzu. W 1788 wrócili do Polski, gdzie Würtemberg uzyskał indygenat i nominację na generała-lejtenanta, dowódcę dywizji małopolskiej wojsk koronnych. W czasie kampanii wojennej 1792, dowodząc frontem litewskim, działał na korzyść Prus i Rosji. Po wykryciu zdrady zmuszony był uchodzić z Polski, a W. już w maju 1792 wszczęła proces rozwodowy, zakończony w październiku 1793 kosztem oddania mężowi jednego syna Adama Karola Wilhelma (ur. 16 stycznia 1792). Po rozwodzie mieszkała przy rodzicach w Puławach i Sieniawie, zajmowała się wraz z matką działalnością oświatową i filantropijną, a w okresie porzobiorowym — tworzeniem w Puławach muzeum pamiątek narodowych. Sentymentalną adoracją darczyli ją Ludwik Kropiński, Tadeusz Matuszewicz, Jan Maksymilian Fredro, Aleksander Linowski; sama podobne uczucia żywiła wobec ks. Józefa Poniańskiego. W lecie 1796 bawiła w Karłowych Warach; zimy 1798–1804 spędzała w Wiedniu. W czasie zim 1808–16 mieszkała w Warszawie. Utrzymywała salon literacki (tzw. błękitne soboty) przy ul. Rymarskiej, uczestniczyła też w przedstawieniach teatru de société pałacu Pod Blachą, była wizytantką pensji żeńskich (od 1810), jedną z założycielek Towarzystwa Dobroczynności (1814) oraz członkinią Towarzystwa Iksów (1815–19). Lata spędzała najczęściej w Puławach oraz we własnych rezydencjach — Pilicy i Gruszczynie. W 1816–18 podróżowała w towarzystwie Cecylii Beydale i brata Konstantego po Śląsku, Austrii, Włoszech i Szwajcarii. 3 marca 1831 przeżyła w pałacu puławskim bombardowanie z rozkazu syna, generała rosyjskiego.

Po powstaniu przeniosła się z matką do dóbr w Wysocku koło Jarosławia (inne w 1832 przekazano tytułem represji w posiadanie syna). Po śmierci matki (1835) przebywała za granicą u rodziny (w Wiedniu, Florencji i Paryżu). Po śmierci siostry, Zofii Zamoyskiej (1837), osiadła przy bracie Adamie Jerzym w Hotelu Lambert w Paryżu. Zajmowała się działalnością filantropijną i religijną. Zmarła 21 października 1854 w Paryżu; pochowana na cmentarzu polskim w Montmorency.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Malwina, czyli domyślność serca. Romans oryginalny. Powst. 1813. Wyd. t. 1–2. Wwa 1816. Wyd. nast.: wyd. 2 popr. Wwa 1817; wyd. 3 popr. Wwa 1822; wyd. 4 Wwa 1828–1829; na podstawie wyd. 2 i rkpsów Bibl. Zamoyskich wyd. i wstęp oprac. K. Wojciechowski. Kr. [1921] *BN* 1, 23, toż wyd. 2 Kr. 1925; wyd. na podstawie wyd. 2 i 3 oraz wstęp oprac. W. Billip. Wwa 1958; Kr. 2002. Przekł.: ang. 2001, czes. 1975, franc. 1817, niem. 1967, ros. 1834.

2. Niektóre zdarzenia, myśli i uczucia doznane za granicą. Powst. 1816–1818. Wyd. i wstęp (pt. Polska „Podróż sentymentalna”) oprac. A. Aleksandrowicz. Wwa 1978.

3. Powieści wiejskie. Wyd. w: [I. Czartoryska]; Pielgrzym w Dobromilu, czyli nauki wiejskie. Z dodatkiem powieści. Wwa 1819 (dwa wyd.). Wyd. nast.: Wwa 1820; Wwa 1823; Wwa 1826; Wwa 1830; wyd. 9 Wil. 1861 [właśc. 1862].

Kilka wierszy W. wyd.: L. Dębicki w: Puławy. T. 4. Lw. 1888, przedr. W. Jankowski w: Puławy. Lw. 1909; H. Barycz w: F.K. Prek: Czasy i ludzie. Wr. 1959; R. Kaleta. *Poezja* 1966 nr 10; *Świat poprawiać – zuchwale rzemiosło*. Wwa 1981.

Kilka synonimów W. z 1808 wyd. A. Aleksandrowicz w: *Z kręgu Marii Wirtemberskiej. Antologia*. Wwa 1978 (tu także zbiór wierszy pisanych do W. przez L. Kropińskiego, A. Linowskiego, J.M. Fredrę; zbiór wierszy różnych poetów deklamowanych podczas „błękitnych sobót” W.; synonimy innych autorów; wybór listów L. Kropińskiego do Czartoryskich).

Wiele pism W., wierszy, wspomnień, diariuszy podróży, opowiadań, komedylek i przekładów (m.in. J.P. Floriana „Ojciec dobry”, komedia w 1 a.) zachowało się w rkpsach, głównie w zbiorach Bibl. Czart. (Arch. Dom.).

Bogata koresp. W., przeważnie rodzinna, zachowana w rkpsach Bibl. Czart. (Arch. Dom.), tylko nieliczne listy w rozproszonych publikacjach (zob. NK).

O P R A C O W A N I A

NK 6/1–2 (1970–1972); LP

A.E. KOŹMIAN: Wizerunki osób z czasów Kongresowego Królestwa. Dwie siostry: M. z ks. Czartoryskich W. i Zofia Zamoyska. *Przeł. Pozn.* 1857 t. 24. — L. SIEMIENSKI: Autorka „Malwiny” i „Pielgrzyma”. W: Kilka rysów z literatury i społeczeństwa od r. 1848–1858. T. 1. Wwa 1859; przedr. w: *Dziela*. T. 3. Wwa 1881. — F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. powsz. Orgel*. 27 (1867). — P. CHMIEŁOWSKI: Autorki polskie w. XIX. Wwa 1885. — S. DUCHIŃSKA: Wspomnienia z życia M. z ks. Czartoryskich W. *Kron. Rodz.* 1885 nr 7–14, 16–20 i wyd. osob. rozszerz. Wwa 1886 [z listami M.W.]. — L. DĘBICKI: Dwie autorki. *Przew. Nauk i Lit.*; przedr. w: Puławy. T. 4. Lw. 1888 [z listami M.W.]. — R. PLENKIEWICZ. *Album biograf. zasłużonych Polaków i Polek w. XIX*. T. 1. Wwa 1901. — K. WOJCIECHOWSKI: Czy autorka „Malwiny” znała Wertera? *Pam. Lit.* 1904. — TENŻE: Dwie notatki do dziejów romansu polskiego z początków XIX w. Lw. 1905. — H. GALLE. *Sto lat myśli pol.* 2 (1907). — M. SZYJKOWSKI: Osjan w Polsce na tle genyzy romantycznego ruchu. Kr. 1912. — K. WOJCIECHOWSKI: „Malwina” ks. M. z Czartoryskich W. *Pam. Lit.* 1912. — J. KLEINER: Studia z zakresu literatury i filozofii. Wwa 1925. — S. WASYLEWSKI: Kto napisał „Malwinę”? *Bluszcz* 1931 nr 8, 9, 13. — W. BOROWY: Kamienne rękawiczki. Wwa 1932. — M. KUNCIEWICZOWA, W. MELCER: Domyślne serce księżniczki Czartoryskiej. *Bluszcz* 1933. — K. WOJCIECHOWSKI: „Malwina” ks. W. a „L’Imagination” Delille’a. *Pam. Lubel. za l. 1931–1934* (1935) t. 2. — Z. ZAŁUSKA: „Malwina” ks. W. w świetle „L’Imagination” Delille’a. *Księga zbior. ku czci I. Chrzczanowskiego* Kr. 1936. — K. BUDZYK: Sytuacja „Malwiny” w powieściopisarstwie polskim. *Prace Polon. S.* 20 (1965). — TENŻE: Dwie „Malwiny”. *Prace o lit. i teatrze ofiarowane Z. Szwejkowskiemu*. Wr. 1966. — A. ALEKSANDROWICZ-ULRICH: W kręgu przyjaźni sentymentalnej. *Przeł. Hum.* 1967 nr 4–5. — TAŻ.: Nieznana „Podróż sentymentalna” M.W. *Pam. Lit.* 1968 z. 2. — TAŻ.: Nieznana twórczość M.W. *Biul. Lubel. Tow. Nauk S. A* (1972) vol. 13–14. — TAŻ.: „Błękitne soboty” M.W. *Pam. Lit.* 1974 z. 3. — T. KOSTKIEWICZOWA: Klasyzm, sentymentalizm, rokoko. Wwa 1975 i wyd. nast. — A. ALEKSANDROWICZ: Hôtel de Rambouillet polonais. *La Littérature des Lumières en France et en Pologne*. Wr. 1976. — TAŻ.: Wstęp [do:] *Z kręgu M.W. Antologia*. Wwa 1978. — TAŻ.: Z problemów epistolografii przedromantycznej. *Annales UMCS S. FF* vol. 3 (1984). — T.S. JAROSZEWSKI: Siedziby neogotyckie w Polsce i literatura piękna. *Biul. Historii Sztuki* 1984 nr 1. — A. ALEKSANDROWICZ: W kręgu recepcji Floriana w Polsce. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 19 (1984, wyd. 1985). — TAŻ.: Jacques Delille w ogrodach puławskich. *Annales UMCS S. FF* vol. 4 (1986). — *Cmentarz pol. w Montmorency*. Wwa 1986. — A. ALEKSANDROWICZ: Nieznana komedia M. z Czartoryskich W. *Święto białego kruska*. Lubl. 1987. — TAŻ.: Preromantyczne listowanie jako forma ekspresji uczuć. *Pam. Lit.* 1993 z. 3. — E. SZARY-MATYWIECKA: „Malwina” czyli głos i pismo w powieści. Wwa 1994. — A. CHOLEWIANKA-KRUSZYŃSKA: Panny Czartoryskie. Wwa 1995. — A. ALEKSANDROWICZ: M.W. (1768–1854). *Pisarze pol. Oświecenia* 3 (1996) [z wyborem tekstów]. — TAŻ.: Izabela Czartoryska. Polskość i europejskość. Lubl. 1998. —

M. CIENSKI: Pejzaże oświeconych. Sposoby przedstawiania krajobrazu w literaturze pol. l. 1770–1820. Wr. 2000. — U. PHILLIPS: [Wstęp w:] M.W.: Malwina or the Heart's Intuition. London 2001.

E.A.

WISŁOCKI Władysław 1841–1900

Urodzony 31 lipca 1841 w Knihyniczach koło Rohatyna na Podolu; syn Ludwika, właściciela ziemskiego, i Pauliny ze Strzeleckich. W 1860–65 studiował filologię na Uniwersytecie Lwowskim, uzyskując w 1867 doktorat. W 1867–69 pracował jako nauczyciel języków starożytnych w Gimnazjum im. Franciszka Józefa we Lwowie. Od 1869 był kustoszem biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich; zajmował się jednocześnie działalnością editorską i bibliograficzną. Dzięki poparciu Karola Estreichera został w 1874 kustoszem Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie. Rozprawy, prace bibliograficzne, a także teksty staropolskie ogłaszał w czasopiśmie, m.in. w *Roczniku dla Archeologów, Numizmatyków i Bibliografów Polskich* (1870–71), *Rozprawach Akademii Umiejętności* (1874–78, 1884), *Przeglądzie Polskim* (1877, 1886–1900), *Sprawozdaniach Komisji Językowej Akademii Umiejętności* (1880, 1884). W 1878 założył *Przewodnik Bibliograficzny*, który redagował do końca życia. W 1878 został członkiem korespondentem, w 1880 członkiem zwyczajnym Akademii Umiejętności. Był także sekretarzem Komisji Bibliograficznej Akademii. Powoływano go jako rzeczoznawcę w procesach prasowych. W 1888–90 współpracował z *Przeglądem Powszechnym*, ogłaszał tu m.in. prace dotyczące przeszłości Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1896 wszedł do zarządu Österreichischer Verein für Bibliothekswesen in Wien. Zmarł 4 czerwca 1900 w Krakowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Nauka języka polskiego w szkołach polskich przed Kopczyńskim. Lw. 1868 odb. ze *Spr. rocznych Gmn. im. Franciszka Józefa we Lw.*
2. Uwagi nad pierwszym zeszytem Bibliografii pana K.E. [Karola Estreichera]. Lw. 1870.
3. Rękopisy i ciekawsze druki biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, nabyte w r. 1870 i 1871 [Cz. 1–2]. Kr. 1872–1873 odb. z *Rocz. dla Archeologów, Numizmatyków i Bibliografów Pol. na r. 1870*.
4. Bibliografia [„Kwartalnika Kłosów”]. Wwa 1877 odb. z *Kwart. Kłosów*.
5. Poczest chronologiczny prac drukowanych i rękopiśmiennych Grzegorza Piramowicza. Kr. 1877 odb. z *Rozpr. AU Wyzd. Filol.*

6. Katalog rękopisów Biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Cz. 1–2. Kr. 1877–1881.

7. Gwalter Burley i Marcin Bielski. Kr. 1878 odb. z *Rozpr. AU Wyzd. Filol.*

8. Bibliografia historii, geografii historycznej i historii prawa polskiego z lat 1877–1880. Kr. 1880 odb. z *Arch. Komisji Hist. AU*.

9. Bibliografia z zakresu historii literatury i oświaty w Polsce z lat 1877–1881. Kr. 1882 odb. z *Arch. do Dziejów Lit. i Oświaty w Polsce*.

10. Sobesciana. Bibliografia jubileuszowego obchodu dwóchsetnej rocznicy potrzeby wiedeńskiej z r. 1683. Lw. 1884.

11. Mickiewicziana z pierwszej połowy roku jubileuszowego w zestawieniu bibliograficznym. Kr. 1898 odb. z *Czasu*.

12. Incunabula typographica Bibliothecae Universitatis Jagiellonicae Cracoviensis inde ab inventa arte imprimendi usque ad a. 1500. Kr. 1900.

Prace edytorskie

13. J.U. Niemcewicz: Pamiętniki. 1804–1807. Dziennik drugiej podróży do Ameryki. Lw. 1873.

14. T. Padurra: Pyśma. Lw. 1874.

15. B. Zimorowicz: Hymny na uroczyste święta Bogarodzicy. Kr. 1876.

16. Andrzej na Więcborku Zebrzydowski: Korespondencja z lat 1546–1553, z przydaniem synodów r. 1547 i 1551 jako też innych dokumentów współczesnych. Kr. 1878.

17. M. Bielski: Satyry. Kr. 1889 *Bibl. Pisarzów Pol.* 4.

18. G. Piramowicz: Mowy miane w Towarzystwie do Ksiąg Elementarnych w l. 1776–1788. Kr. 1889.

19. Proteus abo Odmieniec. Satyra z r. 1564. Kr. 1890 *Bibl. Pisarzów Pol.* 8.

Ponadto inne prace bibliogr. i edytorskie, ogłaszane w czasopiśmie.

Koresp. m.in. w *Bibl. Nar.*, *Bibl. Jagiel.*, *Ossol.*

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982).

H. ULASZYN: Dr W.W. Notatka biograficzno-bibliograficzna. *Przew. Bibliogr.* 1901 nr 6 i odb. [tu bibliogr. prac]. — I. TUROWSKA-BAROWA. *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — *Biogramy uczonych pol.* Cz. 1. Z. 3. Wr. 1985 — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5 Łódź 2002.

W.A.-Sz.

WISZNIEWSKI Michał 1794–1865

Urodzony 27 września 1794 w Firlejowie (pow. rohatański), w rodzinie szlacheckiej; syn Aleksan-

dra, uczestnika insurekcji kościuszkowskiej, i Marcjanny z Borzków. Uczęszczał do szkoły elementarnej we Lwowie, w 1808–15 do liceum w Krzemieńcu, następnie pracował jako korepetytor i bibliotekarz w Horochowie i Tarnowskich, studiując jednocześnie historię i literaturę polską. W 1818 ożenił się z Elżbietą Lisiecką, wkrótce potem wyjechał na studia do Włoch. Przebywał w Wenecji, Mediolanie i Genui, potem udał się do Paryża. Tu poznał Adama Jerzego Czartoryskiego, który popierał jego starania o katedrę filozofii na Uniwersytecie Wileńskim (W. uczestniczył w 1820 w konkursie na to stanowisko). W 1821 wyjechał do Anglii i kontynuował studia w Edynburgu. Zetknął się tam z filozofem Dougaldem Stewartem, Walterem Scottem oraz Robertem Owenem. W 1822 wrócił do kraju, w 1823/24 był nauczycielem logiki i filozofii w liceum w Krzemieńcu. W październiku 1824 wyjechał ponownie do Francji i Włoch (jako sekretarz Konstantego Czartoryskiego i gubernier jego syna), gdzie kontynuował swoje studia historyczne. Wróciwszy do kraju w 1826, zamieszkał w Krzemieńcu, potem w Liszni w powiecie dubieńskim, następnie w zakupionym majątku Strzelce w powiecie włodzimierskim. Zajmował się pracą naukową, w 1830 rozpoczął publikację prac w *Dzienniku Wileńskim*. W styczniu 1831 wyjechał do Krakowa. Po wielu zabiegach w październiku tego roku został profesorem historii powszechnej na Uniwersytecie Jagiellońskim, w listopadzie członkiem Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, od 1833 prowadził także wykłady z historii literatury powszechnej. W 1834 ogłosił anonimowo w *Tygodniku Krakowskim* obszerny artykuł „Obrazy Anglii”, wprowadzając tym samym tematy angielskie do prasy krakowskiej. Od 1836 był członkiem Wielkiej Rady Uniwersytetu, w 1836–39 dyrektorem Gimnazjum św. Anny i szkół wydziałowych, w 1839–41 dziekanem wydziału filozoficznego UJ. Współpracował z *Przyjacielem Ludu* (1838–42), *Tygodnikiem Literackim* (1839), *Orędownikiem Naukowym* (1842–44). W 1842 odwiedził go zwiedzający Kraków Cyprian Norwid. W 1845 W. odbył raz jeszcze wycieczkę do Włoch, jej rezultatem było studium „Podróż do Włoch, Sycylii i Malty”, spełniające przez długie lata funkcję przewodnika i informatora o tym kraju. W czasie rewolucji krakowskiej, dysygnowany przez konserwatywne środowisko uniwersyteckie na dyktatora, dokonał nieudanego zamachu na dyktaturę Jana Tyssowskiego. Skazany przez Trybunał Rewolucyjny na karę śmierci, schronił się w Porębie u Szembeków, potem udał się do Wrocławia. Po powrocie do Krakowa był przez władze austriackie sądzony za udział w rewolucji. Bronił się, zaprzeczając zarzutowi i tłumacząc, że objął dyktaturę w celu

zahamowania powstania. W czasie wydarzeń rewolucyjnych 1848 r. rozpoczął w Krakowie wydawanie dziennika politycznego *Jutrzenka*, nie pozyskał jednak zaufania opinii publicznej, wyjechał więc do Włoch. Osiał najpierw w Mediolanie, potem w Genui, gdzie prowadził wraz z synem dom handlowy, zdobywając dzięki operacjom giełdowym duży majątek. Utrzymywał kontakty z Camillo Benso Cavourem. W 1859 otrzymał od Wiktora Emanuela II order i tytuł księcia. W tymże roku przeniósł się do Nicei. W 1859–61 wysyłał korespondencje do warszawskiej *Gazety Codziennej* (m.in. pod pseudonimem Nemo), w 1861 do *Kuriera Wileńskiego*. Współpracował też z *Encyklopedią powszechną Orgelbranda* (t. 4 i 5). Zmarł 22 grudnia 1865 w Nicei; pochowany na klasztornym cmentarzu kapucynów na górze Cimiez koło Nicei.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Pamiętka po dobrym ojcu, z rękopisu bezimiennego przerobiona, pomnożona i wydana przez Teodozego Sierocińskiego. Wwa 1825. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Wwa 1838; przedmowa i oprac. W.R. Korotyński. Wwa 1897. Wyd. 1, 2, 3 o charakterze plagiatowej przeróbki zawierają zmiany wprowadzone przez T. Sierocińskiego. Tekst pierwotny pod nazwiskiem właściwego autora wyd. W.R. Korotyński.
2. Bakona metoda tłumaczenia natury, którą... wyłożył i przydał wiadomości o Sędziwoju, alchemiku polskim. Kr. 1834. Wyd. nast. Wwa 1876. Przedr. w poz. 11.
3. Charaktery rozumów ludzkich. Kr. 1837. Wyd. nast. m.in.: wyd. 2 przejrz. i pomnożone. Kr. 1842; ze wstępem S. Szumana. Wwa 1935; [wyd. 6] oprac. J. Dybiec. Wwa 1988. Przedr. w poz. 11. Wersja ang. pt. *Sketches and Characters or the Natural History of the Human Intellects*, By James William Whitecross. Londyn 1853.
4. Historia literatury polskiej. T. 1–7. Kr. 1840–1845; t. 8 wyd. K. Macewicz. Kr. 1851; t. 9–10 wyd. T. Żebrowski [bez wiedzy autoral. Kr. 1857. Tu m.in.: *Grzegorz z Sanoka* (*Rocz. Tow. Nauk. Kr.* 1 1841).
5. Plotki. Komedja w 1 a. Powst. 1842. Ogl. *Kron. Rodz.* 1888 nr 15–17.
6. O rozumie ludzkim, jego siłach, przymiotach i sposobach kształcenia. Napisał M.W. dla pożytku kształcącej się młodzi plci obojej. Wwa 1848. Przedr. w poz. 11.
7. Podróż do Włoch, Sycylii i Malty. T. 1–2. Wwa 1848. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa 1851; przygotował do druku, pomnożył tekstami z rękopisów, opatrzył objaśnieniami i posłowiem H. Barycz. Wwa 1982.
8. Wstęp do „Historii jezuitów”. Powst. 1860. Ogl. *Kraj* 1886 nr 14.

9. Myśli o ukształceniu siebie samego. Przedmowa L. Niesiołowski. Wwa 1873. Wyd. pośmiertnie.

Przedr. prac: *700 lat myśli pol.: 1831–1864* (1977).

Prace edytorskie

10. Pomniki historii i literatury polskiej. T. 1–4. Kr. 1835–1837.

Poprzedzone przedmową autora „O historii wieków Piastowych i kronikarstwo polskim przed Długoszem”.

Wydania zbiorowe i wybory

11. Bacona metoda tłumaczenia natury i inne pisma filozoficzne. Wstęp W. Tatarkiewicz; posłowo J. Dybiec: Działalność i twórczość filozoficzna M.W. Wwa 1976.

Tu m.in.: O systemach filozofii moralnej.

Koresp. i mater., rkpsy prac naukowych – m.in. w Bibl. Jagiel., Ossol., Bibl. Kórń. Listy do J. Purkyniego ogl. J.W. Opatrny: Korespondencja Polaaków z J.E. Purkyniem. Wr. 1960.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

W. KOROTYŃSKI. *Tyg. Ilustr.* 1868 nr 27–28. — L. SOWIŃSKI. *Kłosy* 1877 nr 639–641. — G. KORBUT: M.W. i spuścizna po nim. Wwa 1901. — L. MÉYET: Słowacki i W. Wwa 1909. — M. POLACZKÓWNA: M.W. 1830–1848. *Rocz. Kr.* 1910. — G. KORBUT. *Sto lat myśli pol.* 7 (1911). — B. NADOLSKI: Uwagi o pracy naukowej M.W. *Ruch. Lit.* 1934 nr 4. — J. WEPSIĘC: M.W. i jego filozofia na tle empiryzmu z epoki polskiego Oświecenia. *Kwart. Filoz.* 1938 z. 3. — A. KADLER: Działalność filozoficzna M.W. i miejsce filozofii w jego twórczości naukowej. *Charakteria. Rozpr. filoz. złożone W. Tatarkiewiczowi*. Wwa 1960. — *Bibliogr. filoz. pol. 1831–1864*. Wwa 1960. — H. BARYCZ: M.W. – niedoszły bibliotekarz. *Rocz. Bibl.* 8 (1964) z. 1/2. — B. SKARGA: Narodziny pozytywizmu polskiego (1831–1864). Wwa 1964. — J. BAŃKA: Poglądy filozoficzno-społeczne M.W. Wwa 1967. — J. KORPALA: Dzieje bibliografii w Polsce. Wwa 1969. — S. SAWICKI: Początki syntezy historycznoliterackiej w Polsce, O sposobach syntetycznego ujmowania literatury w I połowie XIX w. Wwa 1969. — J. DYBIEC: M.W. Życie i twórczość. Wr. 1970. — A. KADLER. *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — A. KOWALSKA: Zapomniany polski esej o człowieku. *Prace Polon.* S. 28 (1972). — J. BAŃKA. *Pol. myśl filoz. i społ.* Wwa 1973. — M. BARYCZ: Niezwykłe spotkanie M.W. w Sorrento w 1845 r. *Ruch. Lit.* 1980 z. 4. — K. NIZIO. *Polacy w hist. i kulturze krajów Europy Zach.* Pozn. 1981. — W. STRZAŁKOWSKI: M.W. – pionier typologii. W. Ludzie i idee. Londyn 1986. — S. URBAŃCZYK: M.W. zapomniany historyk języka polskiego. *Wokół jęz.* Wr. 1988. — J. STARNAWSKI: O uniwersyteckim nauczaniu literatury polskiej w latach 1830–1862. W *Świecie lit. romantycznej*. Zielona Góra 1991.

WISZOWATY Andrzej 1608–1678

Inna forma imienia i nazwiska: Andreas Wissowatius.

Urodzony 26 listopada 1608 w Filipowie na Litwie, w szlacheckiej rodzinie ariańskiej; syn Stanisława, podstarościego filipowskiego, i Agnieszki, córki Fausta Socyna. Naukę rozpoczął w Raciborsku w Krakowskim, a od 1619 uczył się w Akademii Rakowskiej pod kierunkiem Jana Crella. W 1626 został przyjęty przez zbor na alumna. Po trzech latach podjął obowiązki pedagoga w domu Andrzeja Tarły, wojewody lubelskiego. Jako stypendysta szkoły rakowskiej udał się w 1631 na studia zagraniczne. W Hamburgu poznał Hugona Grotiusa, w Lejdzie wpisał się w czerwcu następnego roku na wydział teologiczny tamtejszego uniwersytetu (słuchał wykładów Gerharda Johanna Vossiusa i Gasparusa Barlaeusa), skąd przeniósł się do Amsterdamu, potem do Anglii, a następnie do Paryża. W 1637 powrócił do kraju i przez pewien czas był nauczycielem Adama Suchodolskiego. W 1639 na sejmie w Warszawie bronił doktryny rakowskiej. W roku następnym, sprawując opiekę nad swym uczniem, podróżował do Niemiec, Holandii i Francji. Od 1642 działał jako kaznodzieja i minister zborowy kolejno: w Piaskach, Szerszniach na Ukrainie, w Haliczanych i Iwanowicach na Wołyniu. W 1648 poślubił Aleksandrę Rupniewską i tegoż roku przeniósł się do Siedlisk. W czasie wojny kozackiej schronił się w okolicy Gdańska. Wiosną 1649 wrócił do Siedlisk i jeszcze tego roku został wezwany przez zbor do Radostowa pod Rakowem. Po zniesieniu zboru w 1652 przeniósł się do Robkowa w Krakowskim, obejmując równocześnie nadzór nad zбором w Luclawicach. Przed najazdem szwedzkim i budzącym się ruchem chłopskim uciekł do Rożnowa, następnie do Czarkowa, w końcu udał się pod opiekę Szwedów do Krakowa, a po jego wyzwoleniu skierował się do Wrocimowej. Uchwala sejm (1658) przeciwko arianom zastała go w Rakowie. Jeszcze w marcu 1660 reprezentował arian w dyspacie z katolikami na zamku rożnowskim; w lipcu udał się na wygnanie do Kluczborka, w roku następnym przeniósł się wraz z rodziną do Kieżmarku na Węgrzech. W tym czasie dwukrotnie był po kryjomu w Polsce. Z polecenia synodu osiadł w Mannheimie (1663–66), skąd na skutek represji religijnych ze strony protestantów wyjechał do Amsterdamu. Resztę życia poświęcił pracy pisarskiej i gromadzeniu druków i materiałów socyniańskich. Pozostawił ponad 60 rozpraw religijno-filozoficznych i polemicznych, pisanych przeważnie po łacinie, z których niewielka część wyszła drukiem. Głównym jego dziełem była „Religio rationalis”, w której wyłożył poglądy socynian na stosunek wiary do rozumu. Zasłużył się jako redaktor i wy-

dawca słynnej „Bibliotheca Fratrum Polonorum”, która objęła prace najwybitniejszych arian. Pisywał również wiersze w języku polskim; nie wydawano ich współcześnie, toteż większość z nich zaginęła. Zmarł 29 lipca 1678 w Amsterdamie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Annotationes in universum Novum Testamentum. Powst. 1652. Całość niedruk. Fragm. wyd. w Bibliotheca Fratrum Polonorum, zob. poz. 11. Napisane z polecenia synodu w Czarkowie.

2. De S. Trinitate objectiones quaedam. Powst. 1665. Druk. w dziele P. Lysera: Amoenitates litterariae. Lipsk 1729.

Dzieło znane w rękopisie G. W. Leibnizowi, który polemizował z nim w piśmie: Trinitas per nova inventa logica defensa contra epistolam Ariani. 1671.

3. Objectiones contra opinionem de Filio Dei ante mundum creato, post incarnato. Powst. 1672. Wyd. b.m. 1678.

Druk. anonim.

4. Religio rationalis seu de rationis iudicio, in controversiis etiam theologicis ac religiosis adhibendo, tractatus. Powst. 1676–1678. Wyd. [Amsterdam] 1684. Wyd. nast.; wyd. 2 [Amsterdam] 1685; wyd. 3 Wwa 1960 (wraz z przekładem pol., zob. niżej).

Prawdopodobnie (wg L. Szczuckiego) dzieło nosiło pierwotnie tyt. Rationalis cultus seu de usu rationis in sacris – powst. 1671 lub krótko przed tą datą.

Przekł. pol.: E. Jędrkiewicz pt. O religii zgodnej z rozumem, czyli traktat o posługiwaniu się sądem rozumu także w sprawach teologicznych i religijnych. Wyd. i oprac. Z. Ogonowski. Wwa 1960. Fragm. przedr. tenże: *Myśl arianiska w Polsce XVI w.* Wr. 1991.

Przekł. niem. 1703.

5. Colloquium charitativum de religione cum romano-catholicis habitum in arce Rożnow. Ogl. A. Węgiński przy: Libri quattuor Slavoniae reformatae. Amsterdam 1679; toż (w reprodukcji fototyp.) wyd. L. Szczucki ze wstępem J. Tazbira Wwa 1973 *Bibl. Pisarzy Ref.* 11.

Przekł. pol. fragm. Z. Ogonowski pt. Dysputa między katolikami a arianami w R. 1660 w Rożnowie. *700 lat myśli pol.: XVII w.* (1979).

6. Stimuli virtutum fraena peccatorum. Amsterdam 1682 druk. H. Jansson.

Zbiór kilku traktatów W. oraz kilku drobnych utworów S. Przypkowskiego.

Przekł. pol. fragm. T. Włodarczyk pt. Bodźce cnot, wędzida grzechów; Rozprawka o dążeniu do prawdziwej szczęśliwości człowieka. Przedr. Z. Ogonowski. *Myśl arianiska...*, jw. poz. 4.

7. Narratio compendiosa, quomodo in Polonia a Trinitaribus reformatis separati sint Christiani Uni-

tarii. Druk przy: Ch. Sandius: Appendix... ad nucleum historia ecclesiastica. Kolonia 1678; przedr. A. Węgiński, jw. poz. 5; Ch. Sandius: Bibliotheca Anti-Trinitariorum. Freistadt 1684.

8. Wiersze... do księdza Dęboleckiego starożytność języka polskiego nad wszystkie całego świata narody wywodzącego. Wyd. A. Brückner w: J.T. Trembecki: Wirydarz poetycki. T. 1. Lw. 1910 s. 143–146; W. Taszycki: Wybór tekstów staropolskich XVI–XVIII w. Lw. 1928 i wyd. nast.; przedr. *Poeci pol. baroku I* (1965).

9. Medulla historiae ecclesiasticae seu Problema sive tractatus de origine progressu verae et falsae... doctrinae. Niedruk.

Rkps – odpis Universitätsbibliothek w Hamburgu sygn. Theol. 1819, 40.

Przekłady

10. S. Przypkowski: Apostrophe do Polski na pakta z Szwedami pruskie. Wyd. A. Brückner: J.T. Trembecki: Wirydarz..., jw. poz. 8, s. 404–405.

Prace edytorskie

11. Bibliotheca Fratrum Polonorum qui unitarii appellantur... Irenopoli [Amsterdam] [po 1656].

12. Catechesis ecclesiarum Polonicarum unum Deum Patrem confitentium. Irenopoli [Amsterdam] 1659.

W. jest autorem przedmowy i not objaśniających.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

L. CHMAJ: A.W. jako działacz i myśliciel religijny. *Ref. w Polsce I* (1921) s. 284–308; przedr. w: Bracia polscy. Wwa 1957. — Z. OGONOWSKI: Z zagadnień tolerancji w Polsce XVII w. Wwa 1958 (rozdz. VI i VII). — *Studia nad arianizmem*. Wwa 1959. — Z. OGONOWSKI: Socynianizm polski. Wwa 1960. — TENŻE: Socynianizm a Oświecenie. Wwa 1966. — TENŻE: *Słownik filozofów*. T. 1. Wwa 1966. — A. KORCIK: La „Defensio Trinitatis contra Wissowatum” de Leibniz en rapport avec la polémique de Scharrf avec Rauen. *Organon* 1967 nr 4. — L. SZCZUCKI: Praefatio. W: Ch. Sandius: Bibliotheca antitrinitariorum. Wwa 1967 *Bibl. Pisarzy Ref.* 6 [oraz] s. 145–149. — TENŻE: W kręgu Spinozjańskim. *Studia i Mater. z Dziejów Nauki Pol. S. A. z.* 12 (1968). — H. BARYCZ: Praefatio. W: S. Lubieniecki: Historia reformationis Polonicae. Wwa 1971 *Bibl. Pisarzy Ref.* 9, s. 27–34. — *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wwa 1971. — *Wokół dziejów i tradycji arianizmu*. Wwa 1971. — *Ist. nauki pol.* 6 (1974). — L. SZCZUCKI: Z dziejów emigracji socyniańskiej w Holandii. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 20 (1975) s. 201–205. — H. BARYCZ: Szlakami dziejopisarstwa staropolskiego. Wr. 1981. — S. RADON: Z dziejów polemiki antyariankiej w Polsce XVI–XVII w. Kr. 1993.

I.T.

WIŚLICKI Adam 1836–1913

Urodzony 24 grudnia 1836 w Warszawie; syn Józefa Mikołaja, powieściopisarza, i Michaliny z Jopkiewiczów; brat Władysława, kompozytora. Kształcił się w Gimnazjum Realnym w Warszawie. Debiutował ok. 1856 na łamach *Gazety Codziennej*, w 1860 pisywał tu recenzje oraz liczne felietony w rubryce „Wiadomości bieżące”. Współpracował też w 1856–60 z redagowaną przez Ludwika Jenikego *Księgą Świata*. W 1861 został redaktorem działu „Komunikacja, przemysł i handel” *Tygodnika Ilustrowanego* (pisywał tu w 1859–66). Od 1861 do 1864 ogłaszał swoje „Gawędy warsztatowe...” w *Czytelnicy Niedzielnej*. W 1864 nawiązał współpracę z Janem Jaworskim przy wydawaniu *Kalendarza polskiego ilustrowanego*, w roku następnym ożenił się z jego córką Florentyną. Pisywał ponadto do *Przyjaciela Dzieci* (1864–67, 1871) oraz *Opiekuna Domowego* (1865–67). W 1866 założył *Przegląd Tygodniowy*, który wydawał i redagował do 1905. Pismo odegrało ważną rolę w bojach publicystycznych między „starą” i „młodą” prasą, a w latach późniejszych — w propagowaniu naturalizmu. W wydrukował tu głośny artykuł „Groch na ścianę. Kilka słów do całej plejady zapoznanych wieszczów naszych” (1868 nr 1). Ogłaszał też liczne felietony, najczęściej anonimowo, pod tytułami: „Tydzień warszawski”, „Kronika”, „Przegląd literacki”, „Echa warszawskie”. Używał wielu kryptonimów i pseudonimów, m.in. Nul. W 1873–75 redagował *Podręczną encyklopedię powszechną*, ukazującą się jako dodatek *Przeglądu Tygodniowego*. W 1877–81 wydawał dwutygodnik ilustrowany dla młodzieży *Świat*, w 1880–1903 *Dodatek Miesięczny Przeglądu Tygodniowego*. Po śmierci pierwszej żony ożenił się z Celestyną z Marcinkowskich. W 1892 nabył posiadłość Targówka w powiecie nowomińskim (obecnie Mińsk Mazowiecki). Nakładem redakcji *Przeglądu Tygodniowego* (lub nakładem własnym) wydał liczne prace naukowe, popularnonaukowe i utwory literackie, wiele z nich w redagowanej w 1879–81 serii *Wydawnictwo Dziel Tanich Adama Wiślickiego*. W 1905 przekształcił *Przegląd Tygodniowy* w *Przegląd Powszechny*, który po kilku miesiącach przestał się ukazywać. W 1905–1908 wykorzystał zasoby archiwum redakcyjnego *Przeglądu Tygodniowego*, zwłaszcza własne prace przekładowe (m.in. z zakresu geografii, ekonomii, higieny) do przedruku pod firmą „Wydawnictwo Adama Wiślickiego”. Przygotował dwie serie wydawnicze: w 1905–1906 *Biblioteka Robotnika Polskiego*, w 1907 *Polskie Nauczanie Elementarne*. Zmarł 29 lipca 1913 w Targówce; pochowany na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Majątek przekazał na cele biblioteczne; warszawskiej

Bibliotece Publicznej ofiarował też swój księgozbiór wraz z rękopisami.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Narody zamieszkujące ziemię: braciom włościanom i mieszczańom wszelkich zajęć opowiedział... Książeczka pierwsza. Wwa 1862. Podp.: Jakub Wojak.
2. Pogląd na sprawę włościańską ze stanowiska przymusu w wieczystym oczynszowaniu. Wwa 1862 odb. z *Gaz. Warsz.*
3. Zadania ekonomiczne. I. Wiejskie kasy oszczędności i pożyczek dla włościan i wyrobników. Wwa 1862.
4. Gawędy warsztatowe dla rzemieślników i robotników polskich. Cz. 1–2. Wwa 1862–1863.
5. Córka rzemieślnika. Powiastka obyczajowa. *Opiekun Dom.* 1865 nr 27–32.
6. Przeżyci. Powieść współczesna. T. 1–3. Wwa 1879–1882. Wyd. nast. Wwa 1886. Podp.: Nul; autorstwo przypuszczalne.

Przedr. art.: *Programy i dyskusje lit. okresu pozytywizmu*. Wr. 1985 BNI, 249.

Prace edytorskie

7. Klejnoty poezji polskiej wybrane z dzieł najznakomitszych dawnych i nowoczesnych poetów. Poczet I–VI. Wwa 1857–1858.
8. Klejnoty poezji polskiej wybrane z dawnych i nowoczesnych dzieł z dodaniem krótkiego życiorysu i poglądu na utwory najznakomitszych poetów. Oddział II. Poczet I–II. Wwa 1858.
9. Klejnoty poezji polskiej wybrane z dzieł najznakomitszych dawnych i nowoczesnych poetów. Wwa 1872. Wyd. nast. Wwa 1882.

Koresp. głównie w Bibl. Publ. m.st. Wwy (listy do A.W.) oraz m.in. w Bibl. Jagiel. i Ossol.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

J. KADZIELSKI: Działalność pisarska i wydawnicza J.M. i A. Wiślickich do r. 1875. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* 4 (1954) i odb. — *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — J.J. LIPSKI: Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalcy”. T. 1. Wwa 1973. — E. JANKOWSKI: [Komentarz do książki:] E. Orzeszkowa: Listy. T. 8. Wr. 1976 s. 470–472. — S. MILEWSKI: Emancypantki i obrażony redaktor. W: *Procesy pradziadków*. Wwa 1982 [1983]. — A. GARLIC-KA: Matecznik niepokornych. *Dziennikarze i publicyści. Tu i teraz* 1984 nr 50. — K. SOKOŁOWSKA-GRZESZCZYK: Wstęp do: *Katalog rękopisów Bibl. Publ. m.st. Wuy.* T. 2: *Arch. rodz. i redakcyjne A.W.* Wwa 1985. — A. BOBROWSKA: A.W. i „Przegląd Tygodniowy”. *Warszawa pozytywistów*. Wwa 1992. — B. MAZAN: Adresat jako ptaszek

na uwieżi. Nad listami A.W. do A. Świętochowskiego z l. 1874–78. *Sztuka pisania. O liście pol. w w. XIX*. Białystok 2000.

W.A.-Sz.

WIŚLICKI Józef Mikołaj 1804–1887

Urodzony 6 grudnia 1804 we Lwowie; syn Józefa, uczestnika insurekcji kościuszkowskiej, urzędnika, potem właściciela ziemskiego, i Antoniny z Żebrowskich. Dzieciństwo spędził w Krakowie. Od ok. 1812 uczęszczał do Gimnazjum św. Anny, następnie studiował na wydziale lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego, uczęszczając jednocześnie na wykłady z filozofii, historii i literatury. Studiów medycznych nie ukończył. W 1825 objął posadę w wydziale górnictwa krajowego w Kielcach, od 1828 w Warszawie. W tymże roku ożenił się z Michaliną Jopkiewiczówną. Na warszawskim uniwersytecie słuchał wykładów m.in. Kazimierza Brodzińskiego, Feliksa Bentkowskiego, Ludwika Osieńskiego. Obracał się w kręgu warszawskich literatów, w 1830 debiutował artykułem ogłoszonym w *Pamiętniku dla Plci Pięknej*. Od 1833 pracował jako urzędnik w Banku Polskim. W 1835 zamieścił pierwsze powieści w *Światowidzie*, dodatku *Gazety Warszawskiej*, z którym współpracował także w 1837–38. Pisywał ponadto do *Rozmaitości Warszawskich* (1835), w *Muzeum Domowym* 1839 ogłosił artykuł „Charakterystyka ubiegłego pół wieku”, w którym zawarł swoje poglądy społeczne i filozoficzne. W 1845–53 współpracował ściśle z *Gazetą Codzienną*, w 1850 i 1857 z *Biblioteką Warszawską*. Był uczestnikiem zebrań literackich w salonie Deotymy (Jadwigi Euszczeńskiej). Po śmierci pierwszej żony ożenił się w 1855 z Lucyną Dowborówną. W 1866–68 pisywał do *Przeglądu Tygodniowego* redagowanego przez syna Adama. Jego starszym synem był Władysław, kompozytor i dyrygent. W 1869 przeszedł na emeryturę. Pod koniec życia zamieszkał w Gołachach pod Zakroczymiem. Zmarł 23 lipca 1887 w Warszawie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Karol i Maria, czyli moje sąsiedztwo z pierwszego pietra. – Eufemia, czyli tak na świecie. – Obląkana. Powieści. Wwa 1836.
2. Starosta rabsztyński. Obraz z domowego życia Polaków w drugiej połowie wieku XVIII. T. 1–2. Wwa 1841.
3. Zborowscy. Obraz z domowego życia Polaków w drugiej połowie XVI wieku. T. 1–2. Wwa 1843.
4. Pani Orzelska. Obraz z domowego życia Polaków w pierwszej połowie XVIII wieku. T. 1–2. Wwa 1846–1847.

5. Opis Królestwa Polskiego pod względem historycznym, statystycznym, rolniczym, fabrycznym, handlowym, zwyczajowym i obyczajowym. T. 1–4. Wwa 1850–1862.

Ponadto w rękopisach Bibl. Publ. m.st. Wwy znajdują się utwory teatr. oraz pamiętniki W., niedruk.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972).

J. KADZIELSKI: Działalność pisarska i wydawnicza J.M. i A. Wiślickich do roku 1875. *Przegl. Nauk Hist. i Społ.* 4 (1954) i odb. — K. SOKOŁOWSKA-GRZESZCZYK: [Biogram w:] Wstęp do: *Katalog rękopisów Bibl. Publ. m.st. Wwy*. T. 2. *Arch. rodz. i redakcyjne Adama Wiślickiego*. Wwa 1985.

W.A.-Sz.

z WIŚLICY JAN

zob. JAN Z WIŚLICY

WIŚNIEWSKI Antoni Jakub 1718–1774

Inna forma nazwiska: Wiśniowski.
Imię chrzestne: Jakub.

Urodzony 22 lipca 1718 w Smogulcu (woj. łęczyckie). Uczył się w szkołach jezuickich w Łęczycy i pijarskich w Łowiczu. W 1736 wstąpił do zgromadzenia pijarów, przyjmując imię Antoniego od św. Samuela. Po odbyciu dwuletniego nowicjatu w Podolińcu i trzyletnich studiów retoryczno-filozoficznych w seminarium w Łowiczu podjął pracę nauczyciela poezji i filozofii w nowo powstałym warszawskim Collegium Nobilium (od 1741/42), gdzie uczył też języka francuskiego. W 1743 studiował w Warszawie teologię spekulatywną i pełnił funkcję wicedyrektora Collegium; w 1744 wrócił do pracy profesora poetyki. Równocześnie studiował samodzielnie „nowszą filozofię”, fizykę eksperymentalną i matematykę. W 1746 został profesorem filozofii, w której zakres wchodziła także fizyka, matematyka i inne nauki empiryczne. Publiczne przedstawienie tez z tych dziedzin w 1746 zjednało mu rozgłos i uznanie. W 1747–49, towarzysząc w podróży edukacyjnej Kasprowi Lubomirskiemu, studiował fizykę doświadczalną i matematykę w Turynie (dwa lata; słuchał wykładów P.L. Vacciego i Giovanniego Battisty Beccarii) i Wiedniu. Studia z fizyki i filozofii kontynuował w 1750–51 w Paryżu (był słuchaczem Antoine'a Nolleta), Anglii i Niemczech (w Halle uczył się na wykładach Christiana Wolffa). Po powrocie do Warszawy kontynuował prace profesora filozofii „recentiorum”, fizyki i matematyki w Collegium Nobilium oraz

rozwinął akcję popularyzatorską nowych kierunków filozoficznych i naukowych na popisach szkolnych, publicznych wykładach i eksperymentach, dokonywanych w zorganizowanym przez siebie gabinecie fizycznym. Wydawał też drukiem liczne kompendia z własnych wykładów i publicznych wystąpień swych uczniów, które w 1752–54 stały się przedmiotem ostrych ataków ze strony akademików krakowskich i jezuitów, broniących filozofii scholastycznej. Od 1753 wydawał kalendarz *Koleśda warszawska*, zwalczający zabobony i podający pozytywne wiadomości z różnych dziedzin. W 1756 towarzyszył Janowi Karolowi Mniszchowi w poselstwie do Konstantynopola, po powrocie uzyskał tytuł teologa nadwornego. W 1759–61 był rektorem Collegium Nobilium, a w 1760 asystentem polskiej prowincji pijarskiej. W 1763 jeździł do Paryża, po czym zrezygnował z pracy pedagogicznej i osiadł na probostwie lebickim w Podolińcu. W 1765–68 pełnił urząd prowincjała. Ostatnie lata spędził w Podolińcu; zmarł tamże 14 marca 1774.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. *Grammatica Gallica brevis et facilis*. Wwa 1743 (dwa wyd.). Wyd. nast.: Wwa 1750; Wwa 1753; wyd. 9 Wwa 1775.

2. *Propositiones philosophicae ex physica recentiorum in aedibus Zalusianis ... propugnatae*. Wwa 1746.

Podp.: Antonius a S. Samuele.

3. *Propositiones philosophicae ex physica recentiorum, quas ... publice propugnandas suscepit in Collegio Nobilium ... Ignatius Pac ... assistente P. Antonio Wiśniewski*. Wwa 1746.

4. *Perykles. Tragedia polska*. Wyst. Wwa Collegium Nobilium S.P. 1746. Program wyd. Wwa 1746; przedr. L. Bernacki w: *Teatr, dramaty i muzyka za Stanisława Augusta*. T. 1. Lw. 1925.

5. *Propositiones philosophicae ex illustrioribus veterum recentiorumque philosophorum placitis depromptae, quas in Collegio Varsaviensi Scholarum Piarum ... propugnandas susceperunt ... Josephus Dąbkowski ... Adamus Worowski ... Ludovicus Ekielski ...* [Wwa] 1752.

6. *Propositiones philosophicae ex illustrioribus veterum recentiorumque philosophorum placitis depromptae, quas ... propugnandas susceperunt ... 1753 ... Varsaviae, Coll. Sch. Piarum*. [Wwa] 1753.

7. *Oratio de utilitate ex Varsoviensi bonarum artium et scientiarum academia in Poloniam redundatura ... A.D. VII Decembr. 1753 dicta*. [Lipsk? 1754]. Przedr.: *Nouvelle Bibliothèque Germanique* t. 15 (1954) cz. 1.

Przeł. pol.: tłum. M. Plezia w: B. Suchodolski: *Nauka polska w okresie Oświecenia*. Wwa 1953 s. 188–197.

8. *Propositiones ex geometriae elementis selectas, quas ... evolvendas demonstrandasque suscipiunt ... convictores Collegii Nobilium Varsaviensis Scholarum Piarum mense Septembri 1754*. [Wwa] 1754.

9. *Propositiones philosophicae, quas ... nuncupatas publice propugnandas exponunt Joannes Poniński ... Casimirus Tarlo ... Thadaeus Tarlo ... Collegii Nobilium Varsaviensis Schol. Piarum convictores mense Septembri 1754*. [Wwa] 1754.

10. *Carpophorus Philaletes ad auctorem „Apologiae pro arte disputandi peripateticorum”*. Veronae 1754 [właśc. Ellbląg 1755]. Przedr.: W. Mincer. *Studia i Mater. z Dziejów Nauki Pol.* t. 4 (1956). Przeł. pol.: tłum. Z. Neumanowa pt. *Karpofoforus Filaletes do autora apologii sztuki dowodzenia sposobem perypatetycznym*. *Studia i Mater. z Dziejów Nauki Pol.* t. 4 (1956).

Polemika z rozpr. K. Stęplowskiego zawartą w: *Logica incipientium regulas definiendi...* Kr. 1753. Cd. polemiki rejestruje *Bibliografia filozofii polskiej 1750–1830*. Wwa 1953 s. 123.

11. *Rozmowa filozoficzna z etyki o uszczęśliwieniu człowieka w życiu, przez filozofii uczących się konwiktów Collegii Nobilium Schol. Piar. miana R.P. 1757*. Wwa 1757 (podp. A.W.S.P.). Przedr. (pt. *O uszczęśliwieniu człowieka w życiu*) w poz. 20 t. 1.

12. *Selectae ex philosophia propositiones publice defensae praeside Ant. Wisniewski*. Wwa 1757.

13. *Elementa philosophiae Varsaviae in Collegio Nobilium Scholarum Piarum ... tradita A.D. 1757–1759, audita a Josepho ... Mniszzech...* T. 1–4. Rkps Ossol. 5647/I, 5449/I.

14. *Rozmowa filozoficzna o boskich prócz jestności przymiotach przeciw niegodziwie sobie przywłaszczającym nazwisko deistów, przez filozofii uczących się kawalerów in Varsaviensi Nobilium Collegio Scholarum Piarum miana roku 1758*. Wwa 1758 (podp. A.W. Sch. Piarum). Przedr. (pt. *O boskich przymiotach przeciwko deistom*) w poz. 20 t. 1.

15. *O nieśmiertelności duszy ludzkiej*. *Rozmowa filozoficzna o nieśmiertelności duszy ludzkiej, przez uczących się filozofii kawalerów in Collegio Nobilium Varsav. Schol. Piar. miana*. Wwa 1761. Przedr. w poz. 20 t. 3.

16. *Propositiones philosophicae ex illustrioribus veterum recentiorumque philosophorum placitis depromptae, quas ... nuncupatas publice propugnandas exponunt ... Petrus Potocki ... Joannes Szymanowski ... in Collegio Nobilium Vars. Schol. Piar. ... mense Junio 1761*. Wwa 1761.

17. [Ch. de Montesquieu]: *Uwagi nad przyczynami wielkości i upadku Rzeczypospolitej Rzymskiej*. Wwa 1762. Przedr. skróc. w poz. 20 t. 3. Przeł. Współautor przekładu: G.J. Baxter.

18. Propositiones philosophicae ex veterum ac recentiorum philosophorum placitis, quas defendendas studiosi philosophiae in Collegio Regio Scholarum Piarum suscipiunt. Wwa 1769.

19. De vera felicitate cum privata hominum tum publica regnorum. Disceptationes philosophicae ... contra incredulos nostri temporis. T. 1-2. Wwa 1775.

W 1759-1760 wydał nadto parę tabel do historii Polski, a w 1754-1773 kilka wierszy w: *Zebranie rytmów przez wierszopisów żyjących lub naszego wieku zeszytych*. T. 3. Wwa 1754 s. 489; M.K. Sarbiewski: *Opera posthuma*. Wwa 1769 s. 294-295; *Monitor* 1770 nr 80, 100 (podp. X.A.W.S.P.); *Wiersze wszystkie Horacjusza przekładania różnych*. T. 1-2. Wwa 1773[1775] (podp. A.W.).

Prace edytorskie

20. Rozmowy w ciekawych i potrzebnych w filozoficznych i politycznych materiach w Collegium Nobilium warszawskim Scholarum Piarum miane. T. 1-3. Wwa 1760-1762. Wyd. nast. t. 2: Wwa 1760 (drugie odbicie); b.m.r. (pt. Rozmowy o poprawie obyczajów polskich przez kawalerów uczących się w Collegio Nobilium Schol. Piarum miane). Wyd. nast. t. 3: Wwa 1764; Wwa 1791.

Wydanie obok rozmów W. zawiera rozmowy przypisywane F. Szanławskiemu, C. Kaliszewskiemu, S. Chruścińskiemu, przeróbki tekstu Sz. Starowolskiego i in.

W. uczestniczył także w wyd. „Constitutiones Clericorum Regularium Scholarum Piarum” (Wwa 1768) i „Ordinationes visitationis Apostolicae ... pro Provincia Polona ... Scholarum Piarum”. (Wwa 1753-1754).

Listy W. zachowane w rkpsach Bibl. Nar. (do J.A. Żaluskiego), Landeshauptarchiv w Dreźnie i w Bibl. PAU w Kr.

OPRACOWANIA

NK 6/1 (1970).

Sz. BIELSKI: *Vita et scripta... professorum...* Wwa 1812. — F.M. SOBIESZCZAŃSKI: *Enc. pouc. Orgel*. 27 (1867). — W. SMOLEŃSKI: *Przewrót umysłowy w Polsce w. XVIII*. Kr. 1891; wyd. 4 Wwa 1979. — J. NIEDZIELSKI: *Podręczna enc. kościelna* 41/42 [ok. 1915]. — S. BEDNARSKI: *Upadek i odrodzenie szkół jezuickich w Polsce*. Kr. 1933. — B. LEŚNODORSKI, K. OPALEK: *Nauka polskiego Oświecenia w walce o postęp*. Wwa 1951. — L. CHMAJ: *Kartezjanizm w Polsce XVII i XVIII w.* *Myśl Filoz.* 1956 z. 5. — B. SUCHODOLSKI: *Studia z dziejów polskiej myśli filozoficznej i naukowej*. Wr. 1958. — J. SKARBK: *Pojęcia wstępne fizyki* A.W. *Studia z Dziejów Nauki Pol.* t. 6 z. 3 (1959). — W. WAŚNIK: *Historia filozofii polskiej*. T. 1. Wwa 1959. — W.M. GRABSKI: *Z zagadnień genezy nauk ścisłych w szkolnictwie pijarskim*. *Studencki Przegl. Hist.* 1960 t. 1. — J. BUBA: *Na wspólnych pijarów i Galileusza*

szlachach. *Księga pam. ku czci S. Pigonia*. Kr. 1961. — W. KONOPCZYŃSKI: *Polscy pisarze polityczni XVIII w. (do Sejmu Czteroletniego)*. Wwa 1966. — I. STASIEWICZ: *Poglądy na naukę w Polsce okresu Oświecenia na tle ogólnoeuropejskim*. Wr. 1967. — R.W. WOŁOŹYŃSKI: *Pokolenia oświeconych*. Wwa 1967. — J. PUJDAK: *Filoz. w Polsce*. *Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — B. BIENKOWSKA, T. BIENKOWSKI: *Kierunki recepcji nowożytnej myśli naukowej w szkołach polskich 1600-1773*. Cz. 1: *Przyrodznawstwo*. Wwa 1973. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — J. PUJDAK: *A.W., prekursor filozofii Oświecenia w Polsce*. Londyn 1974. — M. KINOWSKA: *Nowożytna myśl naukowa w zreformowanym programie szkół pijarskich*. *Nowożytna myśl nauk w szkołach i księgozbiorach pol. Oświecenia*. Wr. 1976. — TAŻ: *Udział nauczycieli Collegium Nobilium w życiu umysłowym polskiego Oświecenia (1740-1795)*. *Studia i Mater. z Dziejów Nauki Pol.* S. A. z. 15 (1980). — J. WYSOCKI: *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — Z.J. WÓJCIK: *Udział oo. pijarów w rozwoju przyrodznawstwa w Polsce doby Oświecenia*. *Wkład pijarów do nauki i kultury w Polsce XVII-XIX w.* Wwa 1993. — S. JANEK: *Oświecenie chrześcijańskie*. *Z dziejów polskiej kultury filozoficznej*. Lubl. 1994. — TENZE: *Spór o rolę wolffianizmu w polskim Oświeceniu*. A.W.S.P. a Christian Wolff. *Rocz. Filoz.* 1994 z. 1. — M. SKRZYPEK: [Wstęp, biogramy, przypisy i komentarze w antologii] *700 lat myśli pol. Filoz. i myśli społ. w l. 1700-1830*. T. 1: *Okres saski 1700-1763*. Cz. 5: *Filoz. recentiorum*. Wwa 2000 [z wyborem tekstów].

E.A.

WIŚNIEWSKI Józef Jan 1878-1942

Urodzony 8 marca 1878 w Krakowie; syn Stefana i Teodory z Mikicińskich. Ukończył gimnazjum w Jaśle, a następnie studia prawnicze i polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od 1902 był nauczycielem gimnazjalnym w Jaśle, później w Krakowie. W 1903 poślubił Ewę Zajączkowską. Od wczesnej młodości zafascynowany teatrem (mając 15 lat występował w Krakowie w teatrze letnim w Parku Krakowskim), dalsze swe losy związał z tą instytucją. W 1918-21 był dyrektorem, kierownikiem literackim i reżyserem Teatru Powszechnego w Krakowie, w 1919-33 dyrektorem Miejskiej Szkoły Dramatycznej, w 1934-38 kierownikiem literackim Teatru Polskiego w Katowicach. Obok poezji uprawiał głównie twórczość dramatyczną. Był również autorem prac dokumentacyjnych dotyczących teatru. Od 1936 należał do Związku Literatów Krakowskich. Podczas II wojny światowej, wysiedlony przez Niemców z Krakowa, zmarł 29 lipca 1942 w Młyńskich koło Limanowej.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Poezje. Kr. 1901.
2. *Dzisiejsi*. Wrażenia ze współczesnej liryki polskiej. Jasto 1903.

3. Poezje. Seria druga. Lw. 1903.
4. Dolina lez. Cz. 1: Śpiąca królewna. Cz. 2: Krzak gorejący. Kr. 1907 [1906]. Wyd. 2 pt. Dolina lez. Dwa dramaty z niedawnej przeszłości. Kr. 1913.
5. Święto poety. Jubileuszowe szkice o Słowackim. Kr. 1909.
6. Sen dnia letniego. Trzyaktowy pastel sceniczny. Kr. 1912. Wyst. Lw. 1917.
7. „Leci liście z drzewa...” Pięć strof krwawej pieśni. Kr. 1913. Wyst. Kr. 1913; Lw. 1913; Wwa 1915.
8. Pieśń królewska. Komedja w 4 a. Wyst. Kr. 1913.
9. Pieśń nad pieśniami. (Jeszcze Polska...). Utwór sceniczny. Kr. 1913. Wyst. Kr. 1918.
10. Pod blask słoneczny. Komedja w 5 a. z muzyką W. Krupińskiego. Wyst. Lw. 1914; Kr. 1917; Wwa 1917. Wyd. Kr. 1917.
11. Statystyka przedstawień dramatu w Teatrze Miejskim im. J. Słowackiego w Krakowie od otwarcia, tj. od 25 X 1893 do 29 VI 1919. [Kr. ok. 1919].
12. Tragedia polska. Akt pierwszy. Siermiega. [Poemat]. Kr. 1926 [właśc. 1925].
13. Wiatr od pól. Trzyaktowa pieśń wyzwolenia. Wyst. Kr. 1929. Wyd. Kr. 1929.
14. Odnalezione serce. Baśń w 5 a. Wyst. Kr. 1931.
15. Dziesięcioro. Komedja w 3 a. Wyst. 1933.
16. Czterdzieści lat teatru polskiego. Kr. 1933.
17. Psie figle. Echa dzieciństwa. Kr. 1939.

Przedr. wiersza: *Zbiór poetów pol.* 5 (1967).

Koresp. i mater. m.in. w: Bibl. Jagiel., Bibl. Ossol., Bibl. Miejskiej w Bydgos., Bibl. PAN w Kr., Muzeum Budownictwa Lud. w Sanoku.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982).

J. GRYGIEL: Wielcy korespondenci zapomnianego literata. *Widnokrąg* 1971 nr 9. — *Słownik biogr. teatru pol.* Wwa 1973. — J. STARNAWSKI: Listy pisarzy, uczonych i aktorów do J.W. *Rocz. Przemyski* 26 (1989) s. 353–379. — *Słownik badaczy lit. pol.* T. 4. Łódź 2001.

jechać do Włoch i zaciągnąć się do wojsk Giuseppe Garibaldiego. Jakiś czas był uczniem polskiej szkoły wojskowej w Cuneo. W 1862 znalazł się w kraju, jednakże już w tym samym roku popłynął (odwiedzając po drodze Londyn) do Australii i Nowej Zelandii, gdzie spędził dziesięć lat, podróżując po całym kontynencie i pracując w różnych zawodach: jako górnik, poszukiwacz złota, marynarz i dziennikarz. Około 1870 w australijskim czasopiśmie *Ravenswood Miner* ogłosił wiersz w języku angielskim. W 1872 opuścił Australię, odbył dwukrotnie podróż dookoła świata i na krótko zatrzymał się w kraju. Nawiązał kontakty ze środowiskiem dziennikarskim i 1873 zaczął ogłaszać felietony podróżnicze w *Gazecie Narodowej*. Stał współpracę utrzymywał również z innymi czasopismami: *Tygodnikiem Mód i Powieści* (1873–78), *Wędrowcem* (1873, 1876–78), *Kłosami* (1874–76), *Gazetą Polską* (od 1876), *Kurierem Warszawskim* (od 1877) i in., w których zamieszczał liczne korespondencje i reportaże z podróży. Po zwiedzeniu Europy odpłynął do Stanów Zjednoczonych, gdzie początkowo osiadł w Chicago, a potem w stanie Minnesota na farmie. Uzyskał obywatelstwo amerykańskie, zasiadał w sejmie stanowym, pracował w miejscowym dzienniku *New Ulm Herald* (1873–74). W 1876 i 1881 przebywał po kilka miesięcy w Polsce. W Nowym Jorku nawiązał współpracę z czasopismami *New York Tribune* (przed 1877), *New Herald* (po 1879), *Sun* (po 1879). Zajął się także polityką — działał jako agitator partii republikańskiej. W tym czasie zawarł związek małżeński. Po kilku latach wrócił na stałe do kraju, osiadł w Galicji jako właściciel rozległych terenów naftowych. Jego twórczość literacką fantastyczno-podróżniczą zebrał i wydał Julian Tuwim. Przekłady poezji i prozy angielskiej na język polski i polskiej na angielski (m.in. utwory Adama Mickiewicza) oraz bogata i interesująca spuścizna felietonowo-reportażowa pozostaje nadal rozproszona w czasopiśmie. Zmarł 23 kwietnia 1892 we Lwowie; pochowany na cmentarzu Łyczakowskiem.

T W Ó R C Z O Ś Ć

I.T.

1. Dziesięć lat w Australii. Cz. 1–2. Lw. 1893. Wyd. nast.: Cz. 1 pt. Na kraj świata, po złoto i przygody. Wybór i oprac. R. Przybyłowska-Bratkowska, S. Bratkowski. Wwa 1979; cz. 2 pt. W pogoni za nową przygodą. Oprac. jw. Wwa 1979. Przedr. w poz. 6 t. 1.
2. Dzień królowej Oceanii. Wwa 1877. Wyd. 2 t. 1–2. [Wwa] 1926. Przedr. w poz. 6 t. 3.
3. Światelka w ciemnym kraju. Nowela. Wwa 1879 odb. z *Bluszczu* 1878. Przedr. w poz. 6 t. 1.
4. Powieści: Czarna czy biała? – Hidalgo. – Odetta. Lw. 1881. Przedr. w poz. 6 t. 2.

WIŚNIEWSKI Sygurd 1841–1892

Urodzony w 1841 w Paniowcach Zielonych nad Zbruczem, w rodzinie ziemiańskiej. W latach gimnazjalnych opuścił szkołę i udał się w pieszą wędrówkę przez Rumunię, Rumelię i Tesalię do Turcji. Sprowadzony do kraju przez rodzinę, w 1859 ukończył gimnazjum i rozpoczął studia na Uniwersytecie Lwowskim, które wkrótce porzucił, by wy-

Przekłady

5. T. Carlyle: Sartor resartus. Życie i zdania pana Teufelsdröckha w trzech księgach. Wwa 1882.

Wydania zbiorowe

6. Pisma wybrane. Do druku przygotowali, przedmową i przypisami opatrzyli J. Tuwim i B. Olaszewicz. T. 1–3. Wwa 1953–1954, 1956. Przekł. ang. (wybrane opowiadania) 1972.

Koresp. i mater. w Bibl. Jagiel. i Ossol.; 8 listów do H.W. Longfellowa z 1879–80 ogl. F. Lyr, *Kwart. Neofilol.* 1972 nr 3.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982), LP.

J. GOŚLIŃSKI: *Obraz lit. pol. S. 4 t. 2* (1966). — *Nowa cywilizacja. Dwieście lat pol. fantastyki nauk* Wwa 1973. — A. SZALA: Polskie relacje o Ameryce w okresie pozytywizmu. *Studia anglistyczne lubel. ośrodek nauk* Wwa 1975. — *Ameryka w pamiętkach Polaków*. Wwa 1975. — G. SIGAL: Une nouvelle fantaisie polonaise antérieure à „L'Homme invisible” de G.H. Wells: „L'Invisible” („Niewidzialny”) de S.W. *Zagadnienia Rodzajów Lit.* 1976 z. 2. — A. SMUSZKIEWICZ: Fantastyka w służbie dydaktyki. *Nurt* 1977 nr 9. — A. STOFF: Opowiadania fantastyczne S.W. *Acta UNC. Filol. Pol.* 1977 z. 13. — A. URBANŃSKI: *Literatura 1979* nr 51/52. — A. SMUSZKIEWICZ: Opowieści o „cudownym wynalazku”. W: *Zaczarowana gra*. Pozn. 1982. — A. SOBOLEWSKA: Babel języków i idei. Wokół polskiego tłumaczenia „Sartora resartusa” T. Carlyle’a. *Wielojęzyczność lit i problemy przekładu artyst.* Wr. 1984. — L. PASZKOWSKI: S.W., globe-trotter and writer. W: *Poles in Australia and Oceania 1790–1940*. Sydney 1987. — S. WEINFELD: Po australijskie złoto. O S.W. Wwa 1987. — A. NIEWIADOMSKI: Słownik polskich autorów fantastyki. *Nowa Fantastyka* 1990 nr 1–3. — M. BRYKAŁSKA: S.W. i powiew egzotycznych podróży. *Warszawa pozytywistów*. Wwa 1992. — G. LEŚCZYŃSKI: Pozytywiści w świecie wyobraźni. *Przeł. Hum.* 1994 nr 1. — I. RUSIŃNOWA: Indianie w relacjach polskich podróżników II połowy XIX w. *Wiad. Hist.* 1998 nr 4.

WITELO

ok. 1230 – przed 1292

Inne formy nazwiska: Vitellio; Vitelo; Vitulo; Vytילו; Wicelo (?); Witello; Wittlo.

Urodzony ok. 1230 prawdopodobnie w Legnicy (w Borku Strzelińskim pod Wrocławiem?), w rodzinie zapewne plebejskiej; syn kolonisty niemieckiego z Turynii i Polki ze Śląska, sam określił się mianem „Thuringopolonus”. Imię Witelo jest przypuszczalnie zdrobnieniem od „Wido” (Gwido). Uczył się początkowo w szkole parafialnej przy kościele św. Piotra w Legnicy, następnie być może w szkole katedralnej na Ostrowiu Tumskim we Wrocławiu.

Po 1250, już chyba jako kleryk, studiował nauki wyzwolone na paryskiej Sorbonie, zajmując się obocznie medycyną i matematyką (geometrią). Uzyskawszy tam prawdopodobnie tytuł magistra artium powrócił do Legnicy, gdzie był czynny jako duchowny (drugi pleban?) i nauczyciel. W 1262 rozpoczął studia prawa kanonicznego w Padwie, dokąd wyjechał w otoczeniu (jako mentor?) księcia Włodzisława Śląskiego, syna Henryka Pobożnego, a prywatnie zgłębiał nauki matematyczne i przeprowadzał obserwacje z zakresu optyki (mechaniki i istoty światła oraz optyki meteorologicznej). W 1268 otrzymał magisterium prawa kanonicznego, po czym udał się do Rzymu. Na dworze papieskim w Viterbo, gdzie przebywał od 1269, zaprzyjaźnił się z wybitnym matematykiem i greclistą Wilhelmem z Moerbeke, któremu dedykował swe dzieło o perspektywie, pisane w 1270–74, a obejmujące sumę fizykalnych elementów optyki oraz zmysłu wzroku. W swoich pracach, oprócz osiągnięć własnych, uwzględnił nowo odkryte pisma Arystotelesa oraz przekłady dzieł uczonych arabskich (Alhazena i Awerroesa). Dzieło o „perspektywie” cieszyło się wielkim wzięciem do końca XVI w. Po krótkim okresie służby na dworze Ottokara II czeskiego, od którego latem 1274 posłował do papieża Grzegorza X podczas jego bytności na soborze w Lyonie, W. osiadł na stałe na Śląsku. W połowie 1275 otrzymał kanonię katedralną wrocławską z uposażeniem na wsi Żorawinie (później zwanej Wilkowo i Wilkowice). W legnickiej szkole parafialnej do programu nauczania wprowadził zagadnienia filozofii przyrody i logiki Arystotelesa. Zmarł prawdopodobnie przed 15 marca 1292.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. *Perspectiva*. [Główne dzieło W. z zakresu optyki. Powst. 1270–1274]. Wyd.: Περὶ ὀπτικῆς, id est de natura, ratione et projectione radiorum visus, luminum, colorum atque formarum, quam vulgo Perspectivam vocant, libri X. Norymberga 1535 druk. I. Petreius. Facsimile wyd. F. Risner. Nowy Jork–Londyn 1972. Wyd. nast.: Norymberga 1551; pt. Vitellonis Thuringopoloni Opticae libri decem. Bazylea 1572. Fragm. ogl. K. Bäumker: Witelo. Ein Philosoph und Naturforscher des XIII Jahrhunderts. Münster 1908 *Beiträge zur Geschichte der Philosophie des Mittelalters* t. 3 z. 2; toż przedr. fototyp. Münster 1991.

Przekł. pol.: fragm. dedykacji Wilhelmowi z Moerbeke ogl. P. Chmielowski. *Złota przędza poetów i prozaików pol.* T. 4. Wwa 1987; całość W. Wróblewski. Wstęp, oprac. i komentarze Z. Bieganowski, A. Bielski, W. Wróblewski. Wr. 1991, toż Wwa 1994.

Przekł. ang.: S. Unguru: *Witelonis Perspectivae liber primus*. Book I of Witelo's „Perspectiva”. An English translation with introduction and commentary and Latin edition of the mathematical book of Witelo's „Perspectiva” by... Wr. 1977 *Studia Copernicana* t. 15.

2. De causa primaria paenitentiae in hominibus et de natura daemonum. [Traktat penitencyjno-filozoficzny. Powst. 1267–1268 w Padwie; dedykowany magistrowi Ludwikowi z Lwówka Śląskiego (Löwenberg)]. Wyd. kryt.: E. Paschetto: *Demoni e prodigi. Note su alcuni scritti di Witelo e di Oresme*. Torino 1978; J. Burchardt: *List W. do Ludwika we Lwówku Śląskim. Problematyka teoriopoznawcza, kosmologiczna i medyczna*. Wr. 1979 *Studia Copernicana* t. 19.

Najlepszy rkps: British Museum, Sloane 2156. Przekł. pol. (wersji skróc. wg ed. A. Birkenmajera 1921) T. Włodarczyk. *700 lat myśli pol. XIII–XV w.* (1978). *Całość. O najgłębszej przyczynie ludzkiego żalu za grzechy i o naturze demonów* przeł. B. Burliga, A. Szlakiewicz. Współwyd. z: Anzelm z Canterbury: *O naturze diabła*. Gdańsk 2000.

Inne dzieła W., pisane prawdopodobnie w większości podczas studiów padewskich (*De elementis conclusionibus; De ordine entium; De partibus universi; Naturales animae passiones; Philosophia naturalis; Scientia motuum caelestium*), zaginęły.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965).

A. BIRKENMAJER: *Études d'histoire des sciences en Pologne*. T. 2: *Études d'histoire des sciences et de la philosophie du moyen âge*. Wr. 1972 *Studia Copernicana* t. 4 [przeł. i tłum. franc. prac z 1920–1936]. — J.A. LOHNE: *Der eigenartige Einfluss Witelos auf die Entwicklung der Dioptrik. Archive for History of Exact Sciences* 5 (1968). — P. CZARTORYSKI: *Średniowiecze. Hist. nauki pol.* T. 1. Wr. 1970. — D.C. LINDBERG: *Bacon, W. and Pecham: The Problem of Influence. Actes du XIIe Congrès International d'Histoire des Sciences 1968*. T. 3A. Paris 1971. — S. UNGURN: *W. and thirteenth-century mathematics. (An assesment of his contributions)*. *Izis* (Cambridge) t. 63 (1972). — S. SZPILCZYŃSKI: *J. Kepler o zagadnieniu widzenia w dziele „Perioptikes” W. z XIII w.* *Sl. Kwart. Hist. Sobótka* 1973 nr 2. — J. BURCHARDT: *Związki W. z Wrocławiem. Tamże* 1974 nr 4. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — E. PASCHETTO: *Il „De natura daemonum” di W. Atti della Accademia delle Scienze di Torino*. 109 (1974/1975). — J. BURCHARDT: *W., pierwszy polski przyrodnik, matematyk i filozof (XIII w.)*. *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 1975 nr 1. — A. PARAVICINI-BAGLIANI: *W. et la science optique a cour pontificale de Viterbe (1277)*. *Mélanges de l'École Française de Rome. W. Moyen Âge Temps Modernes* t. 87 (1975) nr 2. — S. SZPILCZYŃSKI: *Trzecie wydanie „Optyki” W. z 1572 r. w świetle deprecjonujących ją okoliczności*. *Arch. Hist. Medycyny* 1975 z. 3/4. — J. BURCHARDT: *Czas śmierci W. i schyłek jego życia w świetle*

dokumentu z r. 1295 oraz innych świadectw XIII–XIV w.

Kwart. Hist. Nauki i Techniki 1976 nr 2. — D.C. LINDBERG: *Lines of Influence in Thirteenth-Century Optics: Bacon, W. and Pecham*. *Speculum* 1976 nr 1. — TENŻE: *Dictionary of Scientific Biography* t. 14 (1976). — A. PARAVICINI-BAGLIANI: *Der Naturforscher und Philosoph W., Domherr von Breslau 1275/77*. *Archiv f. Schlesische Kirchengeschichte* t. 34 (1976). — J. BURCHARDT: *W sprawie pisowni nazwy osobowej Witelo*. *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 1977 nr 1. — A. KORSAK: *Kolumbowie polskiej medycyny*. Wwa 1977. — *Witelo – matematyk, fizyk, filozof*. Red. J. Trzynadłowski. Wr. 1979. — J. BURCHARDT: *Czy wszystkie czynniki etiologiczne padaczki w ujęciu W. pochodzą od Ibn al-Dżazzara?* *Annales Academiae Medicae Lodziensis 22 Supplement 22* [...] (1981). — TENŻE: *Nowe elementy Witelońskiego ujęcia psychopatologii. Wkład starożytności, średniowiecza i renesansu w rozwój nauk med.* Tor. 1983. — H.E. WYCZAWSKI: *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — J. BURCHARDT: *Witelo filosofo della natura del XIII sec. Una biografia*. Wr. 1984. — J. DOMAŃSKI, Z. OGONOWSKI, L. SZCZUCKI: *Zarys dziejów filozofii w Polsce (XIII–XVII w.)*. Wwa 1989. — J. BURCHARDT: *Kosmologia i psychologia W.* Wr. 1991 [rec. S. JANEČEK. *Acta Mediaevalia* 12 (1999)]. — B. NOWACKI: *Na rozdrożu wiary i rozumu. Na kanwie traktatu W. o demonach. Nihil superfluum esse*. Pozn. 2000. T.W.

WITKIEWICZ Stanisław
1851–1915

Urodzony 8 maja 1851 w Poszawszu na Żmudzi w środowisku ziemiańskim; syn Ignacego i Elwiry z Szemiothów. W 1861–63 uczęszczał do gimnazjum w Szawlach. Po powstaniu, w którym walczył ojciec, a on sam brał udział jako łącznik, od września 1864 przebywał z rodzicami i starszym rodzeństwem na zesłaniu w Tomsku. Latem 1868 powrócił do kraju. Bawił krótko w Warszawie i Krakowie, następnie wyjechał na studia malarskie do Petersburga. Przyjął się wówczas z Henrykiem Siemiradzkiem i Tadeuszem Dowgirdem. Z tego okresu pochodzą jego juvenilia literackie. W 1871 opuścił Petersburg i parę miesięcy przebywał u matki w Urdominie na Litwie, gdzie osiadła po powrocie z Syberii (ojciec zmarł w pobliżu Tobolska w czasie powrotnej drogi do kraju). Na dalsze studia malarskie udał się do Monachium. Uczył się u Hermana Anschütza. Luźno związany z akademią, obracał się w kręgach polskiej kolonii artystycznej, utrzymując ściślejsze kontakty z Siemiradzkiem i Dowgirdem, a także z Józefem Chelmońskim i Adamem Chmielowskim. Żył w skrajnie trudnych warunkach materialnych. W 1873 lub 1874 powrócił do kraju i po wakacyjnym pobycie u matki zamieszkał w Warszawie na poddaszu Hotelu Europejskiego. Wraz z przyjaciółmi — Chelmońskim,

Antonim Piotrowskim i Chmielowskim — otworzył pracownię malarską, głośną wkrótce w warszawskim świecie kulturalnym. W końcu 1874 debiutował jako rysownik w *Kłosach*, następnie współpracował z *Tygodnikiem Ilustrowanym*. Przyjaźnił się z Henrykiem Sienkiewiczem i Heleną Modrzejewską. Utrzymywał kontakty z Cyprianem Godebskim, rzeźbiarzem, który w 1875 kilka miesięcy przebywał w Warszawie. W 1875 debiutował w dziedzinie krytyki artystycznej „Listem do Redaktora” (*Opiekun Domowy* nr 9), w którym zaatakował „starą krytykę” i jej przedstawiciela Henryka Struvego, broniąc „młodych” malarzy — Maksymiliana Gierymskiego i Chelmońskiego. Brał udział w wystawach w Zachęcie, atakowany przez oficjalną krytykę. W 1876 ponownie zabrał głos w sprawie krytyki artystycznej w artykule: „Myśli o sztuce” (*Biesiada Literacka* nr 5, podp. St.W.). W 1877 lub 1878 wyjechał do Francji, do miejscowości Hiers, gdzie opiekował się chorym krewnym. Następnie krótko gościł u Chelmońskiego w Paryżu. Często chorował, po zapaleniu płuc wywiązała się gruźlica. Latem 1880 leczył się w Marienbadzie, następnie do wiosny 1881 w Meranie. Od maja 1881 do połowy sierpnia 1882 przebywał w Monachium, a na przełomie 1882/83 przeprowadził kurację w Meranie. W 1884 poślubił Marię Pietrzakiewiczównę, nauczycielkę muzyki. W tym też roku objął kierownictwo artystyczne *Wędrowca* i cyklem artykułów „Malarstwo i krytyka u nas” oraz głośną rozprawą „Mickiewicz jako kolorysta” rozpoczął szerszą działalność jako krytyk i teoretyk sztuki. Zwalczal malarstwo akademickie, krytykę idealistyczną, propagował realizm (hasło naśladowstwa natury), popierał impresjonistów. Jego wypowiedzi publicystyczne zebrane w tomie „Sztuka i krytyka u nas” odegrały dużą rolę w rozwoju nowoczesnej krytyki artystycznej. Po upadku *Wędrowca* w 1887 przez pół roku sprawował kierownictwo artystyczne *Kłósów*. Od 1886 letnie miesiące spędzał w Zakopanem, a w 1890 osiadł tam na stałe. W 1891 przebywał przez krótki okres w Berlinie jako korespondent *Kuriera Warszawskiego*, a w 1897 wyjeżdżał do Włoch w sprawie projektu pomnika Mickiewicza w Warszawie. Zafascynowany Tatrami i folklorem góralskim, związał swą twórczość literacką oraz działalność społeczno-kulturalną z tym regionem. Tematyka tatrzańska występowała również w jego dorobku malarskim. Tworzył i propagował styl zakopiański w budownictwie i w sztuce stosowanej. Projektował m.in. domy „Kolibe” i „Pod Jedłami”, budynek Muzeum Tatrzańskiego, kaplicę w Jaszczurówce, jak również meble, witraże, biżuterię, koronki z motywami podhalańskimi. W dowód uznania dla tych poczynań przyznano mu w 1902 tytuł honorowego członka rzemieślniczego stowa-

rzyszenia „Gwiazda” w Zakopanem oraz godność honorowego pierwszego członka nowo powstałego krakowskiego Towarzystwa Sztuki Stosowanej. Zabierał również głos na temat miejscowych, zakopiańskich problemów, co naraziło go na proces po ogłoszeniu serii artykułów pt. „Bagno”. Przyjaźnił się m.in. z Marią i Bronisławem Dembowskimi, Władysławem Matlakowskim, bratem Albertem (Adamem Chmielowskim), Karolem Potkańskim. Był znaczącą postacią w środowisku inteligencji polskiej zjeżdżającej do Zakopanego z trzech zaoborów. W 1904 poważnie zapadł na zdrowiu (postępująca gruźlica, choroba serca) i w końcu roku wyjechał na półroczny pobyt do Lovranu w Chorwacji, dokąd w 1908 przeniósł się na stałe. Zmarł w Lovranie 5 września 1915. Pochowany został na starym cmentarzu w Zakopanem. Stanisław Ignacy Witkiewicz, dramaturg, malarz i filozof, był jego synem.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Mickiewicz jako kolorysta. *Wędrowiec* 1885 nr 49–53; przedr. w poz. 3. Wyd. osob. Wwa 1923. Wyd. nast.: Wwa 1926, Wwa 1929; oprac. J.Z. Jakubowski Wwa 1947. Przedr. w poz. 13 t. 1, 16 t. 1.
2. Na przełęczu. Wrażenia i obrazy z Tatr. *Tygodnik Ilustr.* 1889 nr 314–333, 1890 nr 18–43 z przerwami. Wyd. osob. Wwa 1891. Wyd. nast. m.in.: wyd. 2 powiększone szkicem Po latach. Lw. 1906; [wyd. 5] Wwa 1948; Kr. 1991. Przedr. w poz. 13 t. 2, 14 t. 4, 15 t. 1, 16 t. 3 cz. 1.
3. Sztuka i krytyka u nas. (1884–1890). Wwa 1891. Wyd. nast.: wyd. 2. Kr. 1891; wyd. 3 powiększone. Lw. 1899 (pt. Sztuka i krytyka u nas 1884–1898). Przedr. w poz. 16 t. 1.
4. Juliusz Kossak. Wwa 1900. Wyd. nast.: wyd. 2 powiększone. Lw. 1906, Wwa 1912. Przedr. w poz. 13 t. 1, 16 t. 2.
5. Aleksander Gierymski. *Bibl. Warsz.* 1901 t. 2–4. Wyd. osob. Lw. 1903. Przedr. w poz. 13 t. 1, 14 t. 2, 16 t. 2.
6. Bagno. *Przeegl. Zakopiański* 1902 nr 32–34, 41, 1903 nr 7. Wyd. osob. Lw. 1903. Przedr. w poz. 13 t. 2, 15 t. 1, 16 t. 3 cz. 1.
7. Dziwny człowiek. Lw. 1903. Przedr. w poz. 13 t. 1, 16 t. 2.
8. Jan Matejko. Kr. 1903. Przedr. w poz. 13 t. 1, 16 t. 2.
9. Styl zakopiański. Z. 1: Pokój jadalny. Lw. 1904. – Z. 2: Ciesielstwo. (Dom). Lw. 1911. Przedr. w poz. 15 t. 1, 16 t. 3 cz. 1.
10. Chrześcijaństwo i katechizm. O nauce religii w szkołach galicyjskich. Cz. 1. Kr. 1904 odb. z *Reformy Szkolnej*. Cz. 2. *Reforma Szkolna* 1913 t. 2 s. 3–27. Wyd. osob. całości poszerz. Lw. 1920.

Wyd. nast. m.in.: [wyd. 3] z przedmową E. Kuszki; wyd. 3 [właśc. wyd. 5] Wwa 1961.

11. Z Tatr. Lw. 1907. Przedr. w poz. 15 t. 2, 16 t. 3 cz. 2.

12. Matejko. Lw. 1908. Wyd. 2 powiększone. Wwa 1912. Przedr. w poz. 13 t. 1, 14 t. 3, 16 t. 2. Rozdział czwarty (ogł. *Krytyka* 1908 t. 2 s. 33–43, wyd. osob. Lw. 1919) pt. W kwestii polsko-ukraińskiej ze względu cenzuralnych nie był włączony do wydań książkowych.

Wydania zbiorowe i wybory

13. Wybór pism. Wyboru dokonał K. Kosiński. T. 1–2. Wwa 1939.

14. Pisma wybrane. Pod red. J.Z. Jakubowskiego. T. 1–4. Wwa 1949–1951.

15. Pisma tatrzańskie. Zyciorys, oprac. tekstu, komentarz R. Hennel. T. 1–2. Kr. 1963.

16. Pisma zebrane. Red. J.Z. Jakubowski i M. Olszaniecka. T. 1–3. Kr. 1970–1974.

Zaplanowany tom czwarty nie ukazał się.

17. O sztuce, krytyce artystycznej, stylu zakopiańskim, wybitnych twórcach, sprawach narodowych i społecznych. Wybór i wstęp W. Nowakowska. Wr. 1972.

Korespondencja

18. Listy do syna. Oprac. B. Danek-Wojnowska, A. Micińska. Wwa 1969 (515 listów z 1900–1915).

19. Listy S.W. i jego korespondentów. W oprac. M. Olszanieckiej i A. Micińskiej. Cz. 1: Listy o stylu zakopiańskim 1892–1912. Wokół S. Witkiewicza. Wstęp, komentarze oprac. M. Jagiełło. Kr. 1979 [rec. Z. Piasecki. *Rocz. Podbalański* 1987 t. 4].

Nadto: Z. Piasecki: Nieznane listy S.W. do Jadwigi Janczewskiej. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* Z. 25 (1988). — Tenże: Nieznane listy Marii z Sztetkiewiczów Sienkiewiczowej do S.W. *Tamże* z. 27 (1989). — F. Mączyński, S.W.: Listy [...] w sprawie projektu i budowy murowanego gmachu Muzeum Tatrzańskiego. Oprac. T. Jabłońska. *Rocz. Podbalański* t. 5 (1992). — Listy do Jana Steckiego 1901–1904. Oprac. S. Fita. *Rocz. Hum.* 1993 z. 1. — M. Jagiełło: Żmudźskie korzenie. Listy S.W. do Michała Brensztejna. *Przegl. Powsz.* 1993 nr 7/8. — Z. Piasecki: O „Matejce” S.W. i nie tylko. Na podstawie nieznanymi listów do Tadeusza Piniego. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* z. 31 (1993). — Tenże: Zakopiańscy przyjaciele i znajomi S.W. Na podstawie nieznanymi listów autora „Na przełęcz”. *Wierchy* 61 (1995). — Apel o broń. Listy S.W. i Stefana Żeromskiego. Oprac. Z.J. Adamczyk. *Wiad. Kult.* 1996 nr 38. — Z. Piasecki: Nie opublikowane listy S.W. do syna. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Uniw. Opol.* z. 38 (1997). — M. Kochanowski: Do-

bre wychowanie. Listy S.W. do syna. *W kręgu Młodej Polski*. Białystok 1998. — „Kochany drogi Wujaszku”. Listy Bronisława Piłsudskiego do S.W. Oprac. A. Kuczyński. *Lit. Lud.* 1999 nr 1.

Listy do rodziny (1457 listów) oraz koresp. W. znajdują się w zbiorach: Arch. Pawlikowskich w wili „Pod Jedłami” w Zakopanem, Bibl. IS PAN w Wwie, Bibl. Jagiel., Muzeum Tatrzańskim w Zakopanem, Muzeum im. A. Mickiewicza w Wwie.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

T. KORNIŁOWICZ, K. KOSIŃSKI: Bibliografia S.W. Wwa 1927. — K. KOSIŃSKI: S.W. Wwa 1928. — M. WITKIEWICZÓWNA: Wspomnienie o S.W. Wwa 1936. — J.Z. JAKUBOWSKI. *Pol. krytyka lit.* 4 (1959). — M. OLSZANIECKA: Szkolne peregrynacje S.W. *Mies. Lit.* 1968 nr 1. — W. NOWAKOWSKA: S.W., teoretyk sztuki. Wr. 1970. — B. DANEK-WOJNOWSKA. *Obraz lit. pol.* S. 4 t. 4. Wwa 1971. — Z. SZKUTNIK. *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — J. KRZYŻANOWSKI: Pokłosie Sienkiewiczowskie. Wwa 1973 [tu: Sienkiewicz i W.]. — H. KURCZAB: Tatrzańska twórczość literacka S.W. Rzeszów 1973. — J. MAJDA: Heroizacja i mityzacja góralszczyzny w tatrzańskiej twórczości S.W. *Rocz. Komisji Historycznolitt.* 1976. — M. KABATA: Warszawska batalia o nową sztukę („Wędrowiec” 1884–1887). Wwa 1978. — J. MAJDA: Góralszczyzna w twórczości S.W. Wr. 1979; wyd. nast.: Góralszczyzna i Tatry w twórczości S.W. Kr. 1998 [tu: Obraz Tatr – wcześniejsza wersja pt. Tatry – krajobraz doskonały w twórczości S.W. (prwdr. w: Tatrzańskim szlakiem literatury. Kr. 1981)] — TENŻE: Styl zakopiański. Kr. 1980 [rec.: Z. PIASECKI. *Rocz. Podbalański* 1987 t. 4]. — D. ULICKA: S.W. *Pol. koncepcje teoretycznolitt. w w. XIX*. Wwa 1982. — Z. PIASECKI: S.W. Młodość i wczesny dorobek artysty. Wwa 1983. — M. OLSZANIECKA: Dziwny człowiek. O S.W. Kr. 1984 [rec.: H. KENAROWA. *Wierchy* 1984; A. BŁASZKIEWICZ. *Twórczość* 1986 nr 2]. — J. WOŹNIAKOWSKI: Zakopane als Künstlermilieu. Karol Szymanski in seiner Zeit. München 1984. — J. DUZYK: Monachium i „orgia” rzymska. *Życie Lit.* 1985 nr 39. — *Programy i dyskusje lit. okresu pozytywizmu*. Oprac. J. Kulczycka-Saloni. Wr. 1985 BN1, 249. — A. DASZKIEWICZ: S.W. Polscy humaniści XX wieku. *Wektory* 1986 nr 10. — H. KURCZAB: C. Norwid i S.W. *C.K. Norwid – interpretacje i konteksty*. Rzeszów 1986. — F. LEWANDOWSKI: Twórca stylu zakopiańskiego. *Kierunki* 1986 nr 19. — M. OLSZANIECKA: S.W. i Japonia. *Orient i orientalizm w sztuce*. Wwa 1986. — L. DŁUGOLEŃKA, M. PINKWART: Zakopane. Przewodnik historyczny. Wwa 1988. — J.Z. JAKUBOWSKI: S.W. (Próba portretu). W: Trwale przymiera. Wwa 1988 (prwdr. 1977). — L. SMOLIŃSKA, M. SROKA: Walczący samotnik W: Wietcy znani i nieznan. Wwa 1988. — Z. PIASECKI: Żołnierz spod komendy Piłsudskiego. *Opole* 1989 nr 1. — J. TOMALSKA-KOSIŃSKA: Szkice S.W. w zbiorach Muzeum Okręgowego w Białymstoku. *Rocz. Białostoc.* 16 (1989). — T. GROMADA: „At the Mountain Pass” (1891). The Centennial of the Publication of S.W. Influential Book „Na przełęcz”. *Tatrzań-*

ski Orzeł 1990 nr 4. — Z. PIASECKI: Nad manuskryptem „Wspomnień” W.K. Matlakowskiego. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* nr 28 (1990). — TENŻE: S.W. w okresie „Wędrowca” i „Na przełęcz”. *Spr. Opol. Tow. Przyj. Nauk* S. B. 1990 nr 21. — TENŻE: Piłsudski i W. Okrucy myśli i zdarzeń. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* z. 29 (1990). — L. TATAROWSKI: Ludowość w literaturze Młodej Polski. Wr. 1991. — M. OLSZANIECKA: S.W. w Warszawie. Czas dojrzewania i czas triumfu. *Warszawa pozytywistów*. Wwa 1992. — Z. PIASECKI: Polskę trzeba budować „po polsku”. O stylu zakopiańskim S.W. *Z badań nad lit. i sztuką drugiego pokolenia pozytywistów pol.* Opole 1992. — TENŻE: S.W. w „Wędrowcu” A. Gruszeckiego. Opole 1992. — D. HECK: Strategie intertekstualne w twórczości S.W. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* z. 33 (1993). — B. KUNDZICZ: Franciszkanizm w twórczości S.W. *Rocz. Hum.* 1993 z. 1. — M.J. OLSZEWSKA: C. Jellenty i S.W. „romans z narodem”. *Kategoria narodu w kult. słowiańskich*. Wwa 1993. — Z. PIASECKI: Wczesne związki S.W. z Zakopanem i góralszczyzną podhalańską. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* z. 33 (1993). — T. JABŁOŃSKA, Z. MOŹDZIERZ: „Koliba”, pierwszy dom w stylu zakopiańskim. Zakopane 1994. — A. KURZAŃKOWSKA: W. w Łańcuchowie. *Spotkania z Zabytkami* 1994 nr 5. — E. PACZO-SKA: Z książek niewydanych. *Książka pokolenia*. Białystok 1994 [dot. książki S.W.: Życie, etyka i rewolucja]. — M. MICHALCZUK-GRĘDZIOROWSKA: Sto lat „Pod Jedłami”. *Spotkania z Zabytkami* 1995 nr 4. — Z. PIASECKI: H. Sienkiewicz i S.W. Z dziejów przyjaźni. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Uniw. Opol.* z. 35 (1995) [odczyt wygł. podczas IX Ogólnopolskich Spotkań Sienkiewiczowskich w Puławach 29 IX 1993]. — M. BRODZKA-BESTRY: Nikt tak nie kochał smolnych watr... *Tyg. Solidarność* 1996 nr 41. — W. LYSIAK: S.W. myśli i realizacji przetworzenia kultury ludowej. *Lud* t. 80 (1996). — M. MICHAŁOWSKA: Willa „Pod Jedłami” – walka o styl narodowy. *Wiad. Kult.* 1996 nr 49. — Z. PIASECKI: A. Chmielowski (Brat Albert) i S.W. Bardziej znane i nieznanie karty z dziejów ich przyjaźni. *Dukietem czasów*. Opole 1996. — TENŻE: S.W. i K. Tetmajer we wzajemnych o sobie opiniach. *Rocz. Podhalański* t. 7 (1997). — Z. WOŹNIAKOWSKI: Styl zakopiański, czyli dylematy życia i twórczości S.W. *Zesz. Lit.* 1996 nr 4. — *Dom „Pod Jedłami” i jego twórca*. *Studia i wspomnienia*. Kr. 1997. — S.W. – człowiek, artysta, myśliciel *Mater z seji zorganizowanej w 80 rocznicę śmierci artysty*. Zakopane 1997 [rec.: A. BURGHART, *Wierchy* R. 63 (1997)]. — U. KOWALCZUK: W. i Micliński w przestrzeni polskości. *Lit. Młodej Polski między XIX a XX w.* Białystok 1998. — Z. PIASECKI: Zakopiańskie inedita S.W. *Wierchy* R. 64 (1998). — J. HODOR: S.W. i Tatr. *Pam. Pol. Tow. Tatrz.ńskiego* T. 8 (1999). — D. KLIMANOWSKA: Świat św. Franciszka z Asyżu a literacki franciszkanizm młodopolski w opowiadaniach S.W. ze zbioru pt. „Z Tatr”. *Przegl. Hum.* 1999 nr 1. — Z. PIASECKI: S.W. w kręgu ludzi i spraw sobie bliskich. Opole 1999. — Z. PYTEL: Witkiewiczowska architektura sakralna w Zakopanem. Zakopane 1999. — B. TONDAS: Styl zakopiański – dzieło sztuki czy tylko wydarzenie kulturalne. *Teki Kr.* z. 9 (1999). — M. KOCHANOWSKI: Sądy S.W. o kobiecie w „Listach do syna”. *Sztuka pisania*. Białystok 2000. — J. KOLBUSZEWSKI: W. jako kolorysta. W: W kręgu Młodej Polski. Wr. 2000. — J. MILISZKIEWICZ: Żywot inteligenta prawdziwego. *Rzeczpospolita* 2001 nr 104. — A.A. BAJOR: S.W.

Żmudzko-syberyjskie konteksty. *Zesłaniec* nr 7 (2002). — Z. PIASECKI: Osobiste i artystyczne związki S.W. z twórcami z kręgu „Wędrowca” A. Gruszeckiego. *Pris i inni*. Lubl. 2003.

A.P.

WITOWSKI Gerard Maurycy 1787–1837

Błędna forma nazwiska: Witkowski.

Urodzony w 1787. W 1810 studiował pod opieką Piotra Maleszewskiego ekonomię w Paryżu. W okresie Królestwa Polskiego pracował w Warszawie jako urzędnik w Komisji Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, sekretarz w Komisji Rządowej Skarbu (1818) oraz asesor w Komitecie Starozakonnych. Należał do wolnomularstwa, był członkiem Łoży św. Jana i Jedności Słowiańskiej (1818). Debiutował w druku w 1812 recenzją teatralną w dodatku do *Gazety Warszawskiej* (podp. G.W.), w teatrze w 1817. Był stałym współpracownikiem *Gazety Warszawskiej* (1816–21, podp. Pustelnik z Krakowskiego Przedmieścia), pisał do *Pamiętnika Warszawskiego* (1818–21, podp. jw.), *Pamiętnika Naukowego* (1819), *Rozmaitości* (Lw., 1819, 1821, podp. jw.), *Gazety Literackiej* (1821, podp. G.M.W.), *Monitora Warszawskiego* (1828, podp. W**), *Gazety Polskiej* (1829, podp. jw.), *Kuriera Polskiego* (1830). Zmarł 8 października 1837 we własnym domu na Nalewkach w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Szkoła kobiet. Komedja w 5 a. Powst. 1816. Wyd. Wwa 1819.
Wg Molière: L'École des femmes.
2. Pustelnik z Krakowskiego Przedmieścia, czyli charakterzy ludzi i obyczajów. *Gaz. Warsz.* 1816 nr z 5 III – 1821 nr z 28 V. Wyd. osob.: cz. 1 t. 1–2. Wwa 1818; całości t. 1–4. Wwa 1828–1829.
Wg V.E. Jouy: L'Ermitte de Chaussée d'Antin.
Przełk. i adaptacje ros. fragm. 1819–1820.
3. Dwaj zięciowie. Komedja w 5 a. Wyst. Wwa 1817. Wyd. Wwa 1818.
Wg Ch.G. Étienne: Les Deux gendres.
4. Ekonomia polityczna. *Gaz. Warsz.* 1819.
Wg A. Smith: The Wealth of Nations.
Przełk. ros. nrów 56, 63, 71, 82, 93, 101; *Więstnik Jewropy* 1819 nr 15, 19, 20; 1820 nr 6; 1821 nr 4.
5. Recenzja „Podróży do Ciemnogrodu przez autora Świstka Krytycznego [S.K. Potockiego]”. *Pam. Warsz.* 1820 t. 18 s. 497–520 (z listem do red. na s. 349–351). Wyd. nast.: dod. do *Gaz. Warsz.* i *Gaz. Korespondenta Warsz. i Zagr.* 1820 nr 149, 165, 1821 nr 11; wyd. osob. Wwa 1821 (podp. W**).

6. Opisanie obchodu żałobnego po wiekopomnej pamięci najjaśniejszym Aleksandrze I. Wwa 1828.

7. Życie Joanny d'Arc zwanej Dziewicą Orleańską. Z rękopisów Pustelnika z Krakowskiego Przedmieścia. Wwa 1829.

W 1821–1833 napisał nadto lub przerobił (z Molière'a) kilka niewyd. komedii wystawionych na scenie warszawskiej.

OPRACOWANIA

NK 6/1–2 (1970–1972); LP

F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. pousz. Orgel*. 27 (1867). — A. KOWALSKA: O felietonie „Gazety Warszawskiej” z l. 1816–1820. (Od „Spektatora” do Pustelnika z Krakowskiego Przedmieścia). *Prace Polon.* 5. 9 (1951). — TAŻ: Warszawa literacka w okresie przelomu kulturalnego 1815–1822. Wwa 1961. — J. KAMIONKOWA: Życie literackie I poł. XIX w. Wwa 1970. — J.J. LIPSKI: Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalscy”. T. 1. Wwa 1973.

E.A.

WITWICKI Stefan 1801–1847

Urodzony 13 września 1801 w Janowie na Podolu (woj. braclawskie), w rodzinie drobnoszlacheckiej; syn Jana, pedagoga, rektora szkół winnickich, później profesora Liceum Krzemienieckiego, i Ewy z Urbanowiczów. Po śmierci ojca był pod opieką Józefa Lipińskiego, wizytatora szkół. Uczył się w Winnicy, następnie w Liceum Krzemienieckim, a po jego ukończeniu wyjechał w 1820 do Warszawy. Tu zaprzyjaźnił się z Józefem Bohdanem Zaleskim, z którym utrzymywał bliski kontakt do końca życia. Nie mogąc znaleźć odpowiedniego zajęcia, wyjechał do Antopola koło Włodawy i został gubernierem syna marszałka Antoniego Szlubowskiego. Debiutował w 1821 przekładem fragmentu tragedii „Mityrdat” Jeana Racine’a na lamach *Pamiętnika Warszawskiego* (t. 19) oraz rozprawą „Synonimy. Westchnienie i lęk” (t. 20). Po powrocie do Warszawy w 1822 rozpoczął pracę w Komisji Rządowej Wyznań i Oświaty. Dzięki wstawiennictwu swego opiekuna J. Lipińskiego został nauczycielem dzieci ministra oświaty, Stanisława Grabowskiego. Przez niego nawiązał kontakty towarzyskie i literackie. Zaprzyjaźnił się z Kazimierzem Brodzińskim, Antonim Edwardem Odyńcem, Maurycym Mochnackim, Józefem Korzeniowskim i Fryderykiem Chopinem, wówczas jeszcze licealistą; w 1829 zawarł znajomość z Juliuszem Słowackim. W tym okresie pisał wiersze liryczne, ballady oraz artykuły i rozprawy krytyczne cenione przez współczesnych. Zajmował się również przekładami drob-

nych utworów poetyckich z języka francuskiego i niemieckiego. Współpracował z czasopismami, m.in. z *Pamiętnikiem Warszawskim* (1821–23), *Jutrzenką* (1824), *Wandą* (1825), *Dziennikiem Warszawskim* (1826), *Gazetą Polską* (1828–30) oraz z noworocznikiem *Melitele* (1829–30; tu m.in.: „O poezji i jej krytykach. Dwie rozmowy”. 1830; niepodp.). Drobne utwory liryczne W. zyskały wielką popularność, głównie dzięki muzyce do nich skomponowanej przez F. Chopina, Stanisława Moniuszkę i Ignacego Feliksa Dobrzyńskiego; drukowano je w zbiorach śpiewów, nazywanych często śpiewnikami domowymi. Około 1829 W. został nauczycielem literatury w gimnazjum w Szczuczynie, ale już w roku następnym wrócił do Warszawy. Nie wziął udziału w powstaniu listopadowym ze względu na zły stan zdrowia, jego wiersze z tego okresu ogłaszał *Bard Oswobodzonej Polski* (1830–31). W 1832 dobrowolnie opuścił kraj. W Dreźnie zaprzyjaźnił się z Adamem Mickiewiczem, w Paryżu uczestniczył w spotkaniach, na których autor czytał fragmenty „Pana Tadeusza”. Opis matczynika w IV księdze, autorstwa W., wszedł do utworu w wersji przerobionej przez Mickiewicza, co zostało przez poetę odnotowane w objaśnieniach do poematu. W. brał czynny udział w pracach emigracyjnych oraz zajmował się twórczością literacką. Był członkiem założycielem Towarzystwa Braci Zjednoczonych (1834), związku mającego na celu moralne odrodzenie emigracji i walkę o niepodległość ojczyzny; tu zbliżył się do Bohdana Jańskiego. W 1841 poróżnił się z Mickiewiczem na tle nauki Andrzeja Towiańskiego. Ostrej krytyce poddał jego postawę jako człowieka i poety w broszurze „Towiańszczyzna wystawiona”. Z powodu ciężkiej choroby kręgosłupa wyjechał w 1844 na kurację do Freywaldau na Śląsku, przebywał tam blisko dwa lata. W drodze powrotnej odwiedził Brukselę, zatrzymał się krótko w Paryżu, następnie przez Marsylię udał się do Rzymu, gdzie przybył w październiku 1846; zamierzał wówczas wstąpić do Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego. W 1847 poznał Cypriana Norwida, który poświęcił mu wspomnienie w „Czarnych kwiatach”. W. zmarł na ospę 19 kwietnia 1847 w Rzymie; pochowany w grobie zgromadzenia zmartwychwstańców na cmentarzu Verano.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Ballady i romanse. T. 1–2. Wwa 1824 [t. 2 właśc. 1825].

Autor zniszczył większość nakładu po krytycznej rec. M. Grabowskiego w piśmie *Astrea* (1825 nr 1).

2. Żal za Gazetą Literacką, czyli o potrzebie krytyki. Wiersz. Wwa 1824.

3. Notatki Podolanina. Myśli urywkowe. Wwa 1826.

Niepodp.

4. Maruda. Komedja. Wyst. 1827. Fragm. ogł. *Melitele* 1830; *Piśmiennictwo Kraj* 1841 nr 2, 6. Podp.: Stefan W., autor „Edmunda”.

5. Edmund. [Poema dramatycznej]. Wwa 1829. Przedr. w poz. 21 t. 1.

6. Piosnki sielskie. Wwa 1830. Przedr. w poz. 12, 20, 21 t. 1, 22.

Tu 47 wierszy lirycznych, część z nich była śpiewana i drukowana z muzyką F. Chopina, S. Moniuszki i J.F. Dobrzyńskiego.

Do najpopularniejszych utworów z muzyką F. Chopina należą m.in.: Hulanka (inc.: Szykareczko, szafareczko, bój się Boga, stój!...); Wojak (inc.: Rzy mój gnady, ziemie grzebie...); Życzenie (inc.: Gdybym ja była słoneczkiem na niebie...); Pierścień (inc.: Smutno niańki ci śpiewały...). Wyd. w zbiorze: F. Chopin: Zbiór śpiewów polskich z towarzyszeniem fortepianu. Wwa b.r.

Wiersze z muzyką S. Moniuszki w jego zbiorze: *Pieśni polskie, śpiewnik domowy*. Wil. 1844 i wyd. nast.

Wiersze z muzyką J.F. Dobrzyńskiego wyd. Wwa 1857. Przekł. fragm.: franc. 1965, ros. 1963.

7. Poezje biblijne. Wwa 1830. Wyd. nast. pomnożone w poz. 12, 20, 21 t. 1.

8. Do Boga, Modlitwa o zwycięstwo. *Kur. Pol.* 1830 nr 369. Wyd. osob. [Wwa 1830, jako druk ulotny]. Podp.: S.W.

9. Moskale w Polsce albo treść dziennika pisanego w Warszawie przez ciąg dziesięciu miesięcy: od 8 września 1831 do 8 lipca 1832 r. Paryż 1833 [tu na końcu odezwa: Do rodaków w ojczyźnie będących. Dat.: Paryż 5 maja 1833 r.]. Wyd. nast. Lw. 1833 [w 500 egz. jako tajny druk Ossolineum]. Przedr. w poz. 21 t. 2.

10. Wieczory pielgrzyma. Rozmaitości moralne, literackie i polityczne. Z. 1. Paryż 1833. Z. 2. Paryż 1834 [właśc. 1835]. Wyd. całości t. 1–2. Paryż 1837–1842. Wyd. nast. m.in.: wyd. 2 pomnożone. T. 1–2. Paryż 1844–1845; wyd. 3 Lipsk 1866 *Bibl. Pisarzy Pol.* t. 38–39; Pozn. 1912.

Tu w t. 1 m.in. wiersz „Do sosny polskiej”, przypisywany mylnie A. Mickiewiczowi. Przekł. ros. (fragm.) 1963.

11. Ołtarzyk polski, to jest zbiór nabożeństwa katolickiego, mieszczący w sobie nabożeństwo zupełne i na wszelki czas... Paryż 1836. Wyd. nast. m.in.: Berlin 1850.

Niepodp.

Wyd. skróc. pt. Ołtarzyk polski mniejszy, Zbiór katolickiego nabożeństwa co najpotrzebniejszego z ksiąg przez Kościół święty potwierdzonych, dla użytku wiernych ułożony. Paryż 1836. Wyd. nast. m.in.: wyd. 7 Berlin 1880.

Niepodp.

12. Poezje biblijne, piosnki sielskie i wiersze różne. Paryż 1836, wyd. tyt. Berlin 1836. Wyd. 2 Berlin 1840. Przedr. w poz. 20, 21 t. 1, 22.

13. Podarek ślubny. Książka dla panny młodej... Paryż 1838. Wyd. nast. m.in.: wyd. 7 Lipsk 1883.

14. Listy z zagranicy. Lipsk 1842. Wyd. nast. m.in.: Przemysł 1885. Przedr. w poz. 21 t. 2.

Podp.: Stefan W.

15. Towiańszczyzna wystawiona i aneksami objaśniona. Paryż 1844. Przedr. w poz. 21 t. 2.

16. Gadu-gadu. Powieści z papierów pośmiertnych autora listów z zagranicy. Lipsk 1852. Wyd. nast. Lw.–Złoczów [1905]. Przedr. w poz. 21 t. 2. Niepodp.

Przedr. wierszy: *Księga wierszy pol.* 1 (1954), wyd. 2 (1956); *Zbiór poetów pol.* 2 (1961); *Poezja powstania listopadowego*. Wr. 1971 BN1, 205.

Opowiadanie „Przejezdny” przedr. J.W. Gomulicki: *Iskry z popiołów*. S. 1. Wwa 1959.

Prace edytorskie

17. [K. Brodziński:] Poselstwo z ziemi ucisku do synów jej w rozproszeniu. Paryż 1838.

Wstęp podp.: S.W.

18. H. Rzewuski: Pamiętki J.Pana Seweryna Soplicy, cześnika parnawskiego. T. 1–4. Z przedmową S. Witwickiego. Paryż 1839–1841.

19. [S. Chołoniewski:] Artykuł nadesłany. Obraz z galerii życia mego. (Poprzedzony listem S. Witwickiego do Wydawcy). Lipsk 1846. Wyd. nakładem J.N. Bobrowicza.

Wydania zbiorowe i wybory

20. Poezje. Petersburg. 1853 *Skarbczyk Poezji Pol.* t. 4.

Tu: Poezje biblijne; Piosnki sielskie; Wiersze różne.

21. Zbiór pism pomniejszych. T. 1–2. Lipsk 1878 *Bibl. Pisarzy Pol.* t. 76–77.

T. 1: Edmund; Poezje biblijne; Piosnki sielskie; Wiersze różne (tu m.in. fragm. przekł. Pieśni Osjana J. Macphersona).

T. 2: Moskale w Polsce...; Towiańszczyzna wystawiona i aneksami objaśniona; Listy z zagranicy.

22. Piosnki sielskie, poezje biblijne i inne wiersze. Wybór, układ i oprac. tekstu W.J. Podgórski. Wwa 1986.

Tu: Piosnki sielskie; Z poezji biblijnych; Z innych wierszy.

Listy

23. Korespondencja S.W. z J. Korzeniowskim, B.M. Wolffem i K. Morozewiczem z 1821–1831 oraz opinia S.W. o pierwszym wyd. „Psalmów przyszłości” Z. Krasińskiego. Ogł. F. German: Z korespondencji S.W. *Miscellanea z lat 1800–1850*. Wr. 1963 *Arch. Lit.* t. 7.

24. Do F. Chopina 8 listów z 1831–1842. Ogł. B.E. Sydow: Korespondencja F. Chopina. T. 1–2. Wwa 1959.

25. Do A. Mickiewicza 11 listów z 1835–1846. Ogl. J. Odrowąż-Pieniążek: Listy S.W. do A. Mickiewicza. *Pam. Lit.* 1961 z. 4 i nadb.

26. Listy do K. Grabowskiej. Wyd. S. Zdziarski. Lw. 1900.

Tu 3 listy z 1838, 1839, 1842.

27. Do J.B. Zaleskiego 114 listów z 1838–1847. Ogl. D. Zaleski: Listy S.W. do J.B. Zaleskiego. Lw. 1901.

28. Do A. Mickiewicza 17 listów z 1839–1843. Ogl. W. Mickiewicz: Korespondencja A. Mickiewicza. T. 4. Paryż 1885.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

L. GADON: Emigracja polska. T. 3. Kr. 1902. — G. KORBUT. *Sto lat myśli pol.* 9 (1923). — W. MICKIEWICZ. *Żywot Adama Mickiewicza*. T. 1–2. Pozn. 1929–1931. — A. ABRAMOWICZ: Rozbiór poetyckich i prozaicznych utworów S.W. Lubl. 1937. — C. ZGORZELSKI: Duma, poprzedniczka ballady. Tor. 1949. — F. GERMAN: Chopin i literaci warszawscy. Wwa 1960. — *Kron. życia i twórczości Mickiewicza 1832–1834* (1966). — S. KAWYN: Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Kr. 1967. — *Kron. życia i twórczości Mickiewicza 1840–1844* (1968). — M. STRASZEWSKA: Życie literackie Wielkiej Emigracji we Francji 1831–1840. Wwa 1970. — W.J. PODGÓRSKI: Wieczory pielgrzymów w Montmorency. *Twórczość* 1986 nr 8. — B. RISS: Poeta ze śpiewnika. *Kierunki* 1987 nr 24. — W.J. PODGÓRSKI: S.W. Zarys monograficzny. T. 1–2. Wwa 1988. — TENŻE: „Ołtarzyk polski” S.W. (Z okazji ujawnienia autografu przekładu „Veni Creator” Mickiewicza). *Kierunki* 1989 nr 18. — Z. WÓJCICKA: Literatura użytkowa obozu księcia A.J. Czartoryskiego 1831–1841. Szczecin 1991. — J.R. BŁACHNIO: Idealizm niemiecki i filozofia narodowa w polskiej myśli chrześcijańskiej lat 1831–1863. Bydg. 1994. — W.J. PODGÓRSKI: Litwa – Polska XIX i XX wieku. Inspiracje literackie, kulturalne, oświatowe. Wwa 1994. — *Kron. życia i twórczości Mickiewicza 1834–1840* (1996). — Z. SZELAĞ: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 3. Łódź 2000. — M. STRZYŻEWSKI: Mickiewicz wśród krytyków. Studia o przemianach i formach romantycznej krytyki w Polsce. Tor. 2001.

H.G.

WŁADYSŁAW Z GIELNIOWA

ok. 1440 – 1505

Inna forma nazwiska: Ladislaus de Gelnio (Gelnow). Imię chrzestne: Marcin (Jan?).

Urodzony ok. 1440; syn drobnego mieszczanina Płotra, imię matki nieznanne. Pochodził z Gielniowa w Opoczyńskim. Mając za sobą początki nauk w szkole parafialnej, a potem może katedralnej w Krakowie (?), wiosną 1462 wpisał się prawdopodobnie do Akademii (tożsamość bywa uznawana za wątpliwą), lecz 1 sierpnia tegoż roku wstąpił do zakonu franciszkanów obserwantów (bernar-

dynów) w klasztorze warszawskim, przybierając imię Władysława. Świecenia otrzymał ok. 1465. O jego pozareligijnej kulturze umysłowej brak danych; biegle władał łacina, posiadał podobno jakieś umiejętności muzyczne. Czynnny w zakonie m.in. jako prowincjał (1487–90, 1496–99), uczestnik kapituł generalnych we Włoszech (Urbino 1490, Mediolan 1499), defintor prowincji (ok. 1504), pozostawił też dowody swej działalności w ośrodkach bernardyńskich w Krakowie (jako kustosz 1486–87), w Połocku (1498), Skępem w ziemi dobrzyńskiej (1499), Samborze; w 1504–05 był gwardianem klasztoru św. Anny w Warszawie. W dewocji osobistej, w żarliwym kaznodziejstwie, z którego słynął, oraz w twórczości przejawiał wpływy duchowości dolorystycznej. Jako pierwszy w dziejach naszej literatury poeta dwujęzyczny, obok utworów łacińskich ułożył liczne religijne pieśni polskie, odznaczające się regularnym sylabizmem, przemyślną kompozycją oraz stosowaniem akrostychów, w tym oznaczających jego autorstwo. Długotrwałą popularnością cieszył się zwłaszcza pasyjny „Żołtaz Jezusów” (1488). W. z G. zmarł 4 maja 1505 w Warszawie. Po śmierci czczony zrazu w kulcie lokalnym, w 1604 został ogłoszony patronem stolicy, a 11 lutego 1750 — beatyfikowany. Część relikwii ocalała w warszawskim kościele św. Anny.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Imperatrix angelorum... [Łac. pieśń błagalna maryjna o pomoc NMP czasu moru. Liczyła pierwotnie 26 zwrotek 4-wersowych, z akrostychem IESUS CRISTUS MARIA LADISLAUS; w zachowanych przekazach z XVI w. została zniekształcona adaptacją do melodii sekwencji „Congaudent angelorum chori”. Powst. przypuszczalnie między lipcem 1482 a styczniem 1483 podczas epidemii w Krakowie]. Wyd.: J. Pikulik: *Sekwencje polskie. Musica Medii Aevi* 4 (1973); tenże: Indeks sekwencji w polskich rękopisach muzycznych. Wwa 1974; wyd. kryt. H. Kowalewicz: *Nieznana pieśń Ładysława z G. „Contra pestem”*. *Ars historica*. Pozn. 1976.

Rkps (gradual tzw. tarnowski) Bibl. im. Szersznika w Cieszynie.

2. Żołtaz Jezusow czyli piętnaście rozmyślań o Bożym umęczeniu. [Pieśń pasyjna wersem 13-zgłoskowym, o niepewnej dziś pierwotnej liczbie (15–17) zwrotek 4-wersowych; inc.: Iezusa Judasz przedał za pieniądze nędzne... Powst. w 1488].

W y d a n i a :

a) zapis z końca XV w. (17 zwrotek): *Polskie pieśni pasyjne. Średniowiecze i wiek XVI*. Pod red.

J. Nowak-Dłużewskiego. T. 1. Wwa 1977 (transliteracja i transkrypcja); t. 2. Wwa 1977 (fot.); *Średniowieczna pieśń religijna pol.* Oprac. M. Korolko. Wyd. 2 zmien. Wr. 1980 BN I, 65; *Toć jest dziwne a nowe. Antologia literatury pol. średniowiecza* Oprac. A. Jelicz. Wwa 1987;

Rkps Teki Erzepkiego w Bibl. Rac. w Pozn., sygn. 1276 nr 2.

b) zapis z końca XV w. (16 zwrotek): W. Chomętowski. *Spr. Komisji Język. AU t.* 1 (1880) s. 144–146; M. Bobowski: Polskie pieśni katolickie. *Rozpr. AU Wdycz. Filol.* t. 19 (1893) s. 83–86 (z dod. zwrotek: z wersji d – zob. niżej); A.A. Kryński, M. Kryński: Zabytki języka staropolskiego. Wwa 1918; toż wyd. 2 Wwa 1925; A. Brückner: *Średniowieczna pieśń religijna polska.* Kr. 1923 BN I, 65; *Polskie pieśni pasyjne*, jw. poz. 2a, t. 1.

Rkps Bibl. Kras. w Wwie, zniszcz. 1944;

c) zapis z pocz. XVI w. (17 zwrotek): W. Nehring. *Archiv f. Slavische Philologie* t. 15 (1893) s. 537–539; S. Vrtel-Wierczyński: Wybór tekstów staropolskich. Lw. 1930; toż wyd. nast.: Wwa 1950, 1963, 1969, 1977; *Polskie pieśni pasyjne*, jw. poz. 2a t. 1; W. Wydra, W.R. Rzepka: *Chrestomatia staropolska.* Wr. 1984 (w transliteracji i transkrypcji, z fot. rkpsu); toż wyd. 2 popr. i uzup. Wr. 1995.

Rkps Bibl. Jagiel. akc. 90/51.

d) red. drukowane XVI–XVII w.: *Pieśń o Bożem umęczeniu nabożna i barzo piękna, wszelkiemu krześcijanowi potrzebna.* Kr. 1558 druk. M. Siebeneicher (red. poszerz. do 27 zwrotek; z nutami na 4 głosy); toż: M. Bobowski, jw. poz. 2b; *Polskie pieśni pasyjne*, jw. poz. 2a t. 1 (tekst), t. 2 (transkrypcja nut); ed. bibliofilski: Jezusa Judasz przedał... Jesus by Judas was sold... (Oprac. filol. W. Walecki. Oprac. muzykologiczne P. Poźniak). Kr. 1998 *Bibl. Tradycji Literackich* nr 16 (tu tekst pol. wg ed. 1558, jw., zbiór. przekł. ang., reprodukcje przekazów rkpsu Bibl. Jagiel. akc. 90/51 i druku oraz transkrypcja nut). – J. Seklucjan: *Pieśni chrześcijańskie dawniejsze i nowe.* Królewiec 1559 (tekst odmieniony); – P. Artomiusz: *Cantional to jest pieśni chrześcijańskie.* Tor. 1578; toż do końca XVII w. ponad 10 ed.; pt. *Pieśń... o Męce Pańskiej.* W: *Pieśni postne starożytnie człowiekowi krześcianskiemu należące.* B.m.r. [Raków 1607–1618] K. B₃–C₃; (toż reprod. fototyp. Wwa 1978); wyd. nast. Kr. 1617.

Egz. pierwodr. 1558 Bibl. Nar. sygn. XVI. O. 249.

e) *Cantilena a beato patre Ladislao Gielniovio composita.* Zapis w aktach beatyfikacyjnych 1631–1633 (red. o 27 zwrotek). Wg kopii W. Kętrzyńskiego ogł. w transkrypcji W. Nehring: *Altpolnische Sprachdenkmäler.* Berlin 1886 s. 297–301.

Rkps Bibl. PTPN nr 576 zagubiony.

Przekł. czes. inc.: *Ležiše Lidáš prodal za penize nuzné...* Powst. na przełomie XV/XVI w. Wyd.: Rozmanitost. Příspěvky k dějinám starší české literatury. Vydal

F. Mencik. Dil. 1. Jičín 1880; przedr.: S. Dobrzycki: *Z dziejów średniowiecznego piśmiennictwa polskiego.* *Prace Filol.* t. 5 (1899); S. Vrtel-Wierczyński: *Wybór tekstów...*, jw. poz. 2c.

3. *Serve Dei Simon...* [Epitafium (?) lac. na przeniesienie relikwii bł. Szymona z Lipnicy; z akrostychem: SIMON. Powst. 1488]. Wyd.: M. Glassberger: *Chronica. Analecta franciscana.* T. 2. Quaracchi, s. 488.

Autorstwo za M. Glassbergerem.

4. *O Jezu Nazareński, o królu żydowski...* [Czterowersowa antyfony na 13-zgłoskowcach, ułożona w związku z napadem Tatarów na Polskę 1498–1499]. Wyd. jako zwrotka 26 utworu „Pieśń o Bożem umęczeniu...”, zob. poz. 2d. Przedr.: A. Brückner, jw. poz. 2b; M. Korolko: *Wstęp do: Średniowieczna pieśń...*, jw. poz. 2a, s. XX.

Tekst lac., inc.: *Jesus Nasarenus, Rex Judaeorum...* ogł. W. Morawski: *Lucerna perfectionis christianae sive Vita beati Ladislai Gielnovii.* Wwa 1633, s. 70. Toż (w fotokopii, z nutami) W. Murawiec: *Bernardyna warszawscy.* Kr. 1973, p. s. 96.

5. *Ad Cantica canticorum verto me...* [Łac. parafraza fragm. *Pieśni nad pieśniami*, o 176 zwrotekach 4-wersowych w leoninach, o układzie niemal 8-krotnie powtórnego abecedariusza. Powst. na przełomie XV/XVI w.]. Ogł. H. Kowalewicz. *Ze starych rękopisów.* Wwa 1979 *Silva Medii et Recentioris Aevi* t. 6.

Autorstwo wg H. Kowalewicza.

Rkps b. Bibl. Kras. nr 41, obecnie Bibl. Nar. nr akc. 11575. Fot. tekstu ogł. H. Kowalewicz, jw.

6. *Alia [cantio] coram Veronice effigie.* [Pieśń pol. (inc.: *Jasne Krystowo oblicze...*), w 27 kwartynach, z akrostychem: IIESWS CRISTUS MARIA LADISLAWS. Data powst. nieznanal. Wyd.: F. Pułaski: *Pieśni religijne XV w.* *Spr. Tow. Nauk. Warsz.* 5 (1912); przedr. W. Wydra: *Nieznane utwory W. z G. Slavia Occidentalis* t. 35 (1978); wyd. kryt. W. Wydra, W.R. Rzepka: *Pieśni W. z G. nowo odnalezione.* *Studia Polon.* 6 (1978). Pozn. 1979; przedr.: *Średniowieczna pieśń...*, jw. poz. 2a.

Rkps jw. poz. 5. Fot. ogł. W. Wydra, W.R. Rzepka, jw.

7. *Anno Christi milleno quadrin sexin secundo...* [Wiersz autobiograficzny o wstąpieniu do zakonu 1462. Liczy 4 dystychy elegijne. Data powst. nieznanal. Zapisał Jan z Komorowa: *Breve memoriale Ordinis Fratrum Minorum.* Wyd. K. Liske i A. Lorkiewicz. *Monumenta Poloniae Historica* t. 5 (1888) s. 292 i odb. Lw. 1886.

Przekł. pol. J. Sękowski. *Toć jest dziwne a nowe...*, jw. poz. 2a.

8. *Już się anjeli wiestelą...* [Pieśń o wniebowzięciu NMP, w 26 kwartynach, z akrostychem: IESUS KRISTWS MARIA LADISLAUS. Data powst. nieznanal. Ogł. F. Pułaski, jw. poz. 6; przedr. W. Wydra, jw. poz. 6; toż przedr.: *Toć jest dziwne a nowe...*, jw. poz. 2a; wyd. kryt. W. Wydra, W.R. Rzepka, jw.

poz. 6; *Średniowieczna pieśń...*, jw. poz. 2a; W. Wydra, W.R. Rzepka: *Chrestomatia...*, jw. poz. 2c. Rkps jw. poz. 5. Fot. ogl. W. Wydra, W.R. Rzepka, jw. poz. 6.

9. Oratio de beata Birgitta. [Łac. modlitwa do św. Brygidy szwedzkiej (inc.: Beatissima Birgitta...), w sześciu strofkach 4-wersowych z akrostychem B[I]R[G]I[T]TA. Data powst. nieznaną. Ogl. W. Wydra: „Oratio de beata Birgitta” – jeszcze jeden nieznaną utwór W. z G. *Eos* 67 (1979) i nadd.

Przekaz (zdefekt.) z pierwszej poł. XVI w. na inkunabule Bibl. Arch. Archidiecezjalnego w Pozn. nr 471.

10. Taxatae penitentiae metrice... [Wykaz grzechów i odpowiednich kar pokutnych na użytek spowiedników w dystychach leonińskich, o układzie abecedariusza. Data powst. nieznaną. Wyd. H. Kowalewicz: Ł. z G. wierszowany traktat „Taxatae penitentiae”. *Symbolae Philologorum Posnaniensium* 4 (1979).

Rkps (kopia z pocz. XVI w.) Bibl. Jagiel. nr 4914. Fot. tekstu ogl. H. Kowalewicz, jw.

11. Rythmi de sanctis per totum annum. [Wiersze lub pieśni; używane w szkołach. Wiad. o ich istnieniu i zastosowaniu przekazał Jan z Komorowa, zob. poz. 7]. Nieznane.

12. Sermones festivos dominicales et de tempore. [Kazania. Wiad. o ich istnieniu przekazał Jan z Komorowa, zob. poz. 7]. Nieznane.

Utwory o autorstwie niepewnym

13. Modlitwy o świętej Annie i o wszystkim jej plemienu... [Godzinki odmawiane przez Bractwo św. Anny przy klasztorze bernardynów na Stradomiu w Krakowie. Powst. ok. 1475 (?). Wyd. L. Malinowski: *Modlitwy Waclawa. Zabytek języka polskiego z w. XV. Kr. 1887; fragm. przedr. m.in.: S. Vrtel-Wierczyński, jw. poz. 2c; wyd. 3 rozszerz. i uzup. Wwa 1963 s. 375–376; toż wyd. nast. Wwa 1969, 1977.*

Charakter, datowanie i autorstwo zabytku wg W. Wislockiego.

Rkps (kompilacja tekstów „godzinek” pióra Waclawa Ubogiego z Brodniej sprzed 1482) Bibl. Uniw. w Budapeszcie sygn. Slav. 2; mikrofilm Bibl. IBL PAN w Wwie, Arch. nr 710.

Zob. też: *NK I* (1963), hasło: Godzinki staropolskie.

14. O nova lux Poloniae. [Antyfony o bł. Szymonie z Lipnicy. Powst. w (lub wkrótce po) 1488]. Wyd. S. Radimensis: *Fasciculus litaniarum. Kr. 1602 k. 88v.*

Autorstwo przypuszczalne wg K. Kantaka.

15. Cancio de observacione debita X praeceptorum Dei. [Rymowany dekalog (inc.: Słuchaj tego wszelika głowo...) w 21 kwartynach ośmiozłogowcem, przeznaczony do śpiewania. Data powst. nieznaną. Ogl. W. Wislocki: *Pieśń bernardyńska o należytych przestrzeganiu dziesięciorga przykazań bożych, wiersz polski z początku XVI w.*

Rozpr. AU Wydz. Filol. t. 10 (1884) s. 137–140 (w transliteracji). Przedr.: M. Bobowski, jw. poz. 2b, s. 171–172; A. Brückner, jw. poz. 2b; W. Wydra: *Polskie dekalogi średniowieczne. Wwa 1973 s. 206–212* (transliteracja i transkrypcja); *Średniowieczna pieśń...*, jw. poz. 2a; *Toć jest dziwne a nowe...*, jw. poz. 2a.

Autorstwo wg A. Brücknera.

Rkps z klasztoru bernardyńskiego w Małopolsce z pocz. XVI w., dziś nieznaną.

16. De nativitate Domini. [Pieśń pol. o Narodzeniu Pańskim (inc.: Augustus kiedy krolował...) w 23 kwartynach o układzie abecedariusza. Data powst. nieznaną. Ogl. F. Pułaski, jw. poz. 6. Wyd. nast.: S. Vrtel-Wierczyński, jw. poz. 2c; *Kolędy polskie. Średniowiecze i wiek XVI. Pod red. J. Nowaka-Dłuzewskiego. T. 1. Wwa 1966; wyd. kryt. W. Wydra, W.R. Rzepka, jw. poz. 6; przedr. w: Średniowieczna pieśń...*, jw. poz. 2a; W. Wydra, W.R. Rzepka: *Chrestomatia...*, jw. poz. 2c; *Toć jest dziwne a nowe...*, jw. poz. 2a.

Autorstwo prawdopodobne.

Rkps jw. poz. 5. Fot. tekstu ogl. W. Wydra, W.R. Rzepka, jw. poz. 6.

17. De nativitate Marie... Cancio. [Pieśń pol. maryjna (inc.: Anna niewiasta nieplodna...) w 24 zwrotkach 4-wersowych o układzie abecedariusza. Data powst. nieznaną. Ogl. F. Pułaski, jw. poz. 6; wyd. kryt. W. Wydra, W.R. Rzepka, jw. poz. 6; przedr. w: *Średniowieczna pieśń...*, jw. poz. 2a.

Autorstwo prawdopodobne.

Rkps jw. poz. 5. Fot. ogl. W. Wydra, W.R. Rzepka, jw. poz. 6.

18. Jezu, zbawicielu lucski... [Pieśń w 7 zwrotkach 4-wersowych. Data powst. nieznaną. Wyd.: F. Pułaski, jw. poz. 6; wyd. kryt. W. Wydra, W.R. Rzepka, jw. poz. 6; przedr. w: *Średniowieczna pieśń...*, jw. poz. 2a.

Autorstwo prawdopodobne.

Rkps jw. poz. 5. Fot. tekstu ogl. W. Wydra, W.R. Rzepka, jw. poz. 6.

19. Modlitwa ku piętnaście świętym pomocnikom. [Pieśń (?) do świętych czczonych jako wspomagających w potrzebie (inc.: Świata wszego Stworzycielu...), Liczy 8 zwrotek 6-wersowych w ośmiozłogowcach. Data powst. nieznaną. Wyd.: J. Hanusz: *O książce do nabożeństwa „Króla Zygmunta I” (w rękopisie monachijskim). Rozpr. AU Wydz. Filol.* t. 11 (1886) s. 75–76; przedr.: M. Bobowski, jw. poz. 2b, s. 130–132; *Średniowieczna pieśń...*, jw. poz. 2a.

Autorstwo przypuszczalne wg A. Brücknera.

20. Pieśń o koronce Panny Maryjej. [Inc.: Kto chce Pannie Maryjej służyć... Liczy 27 zwrotek o nieregularnym wierszowaniu. Data powst. nieznaną. Wyd. w: *Pieśni postne...*, jw. poz. 2d, k. E₇–E₈v; przedr. M. Bobowski, jw. poz. 2b, s. 390–393. Autorstwo wg akt procesu beatyfikacyjnego z 1632–1633.

21. Świebodość Boga żywego... [Pieśń-legenda o zaślubieniu i wniebowzięciu Marii, w 20 kwartynach 8-zgłoskowych. Data powst. nieznana – przed 1500. Ogl. W. Wydra: Z średniowiecznej liryki polskiej. *Slavia Occidentalis* 34 (1977); przedr. w: *Średniowieczna pieśń...*, jw. poz. 2a; W. Wydra, W.R. Rzepka: *Chrestomatia...*, jw. poz. 2c; *Toć jest dziwne a nowe...*, jw. poz. 2a.

Autorstwo przypuszczalne wg W. Wydry. Rkps Bibl. Prowincji oo. Bernardynów w Kr. sygn. 2 r.

22. Zdrowaś, krolewno wyborna... [Parafraza antyfony „Salve Regina”, o 11 zwrotkach z piątym wersem refrenowym: „...Chrysta Nazareńskiego”. Należy do zbioru tzw. pieśni łysogórskich, który znajdował się niegdyś w klasztorze benedyktyńskim św. Krzyża na Łyżu. Data powst. nieznana]. Ogl. W.A. Maciejowski: Piśmiennictwo polskie. T. 3. Dod. Wwa 1852 s. 126–127. Wyd. nast. m.in.: M. Bobowski, jw. poz. 2b, s. 62–64; A. Brückner, jw. poz. 2b; *Średniowieczna pieśń...*, jw. poz. 2a.

Autorstwo przypuszczalne wg przejściowej hipotezy A. Brücknera na podstawie charakterystycznego refronu. Rkps zaginął.

Wydania zbiorowe

23. W. Wydra: Władysław z Gielniowa. Z dziejów średniowiecznej poezji polskiej. Pozn. 1992. Ed. kryt. tekstów łac. i pol. (w transliteracji i transkrypcji). W aneksie przekazy późniejsze, wersje obce oraz adaptacje łac. utworów polskich.

OPRACOWANIA

NK 2 (1964).

[T. WIERZBOWSKI] J. Jastrzębiec: Bł. Władysław z Gielniowa. Rys historyczny z piętnastego wieku. Kr. 1885. — A. BRÜCKNER: Dzieje literatury polskiej w zarysie. T. 1. Wwa 1903, wyd. nast. Wwa 1908; Wwa 1924. — K. KANTAK: Z poezji bernardyńskiej w. XV i XVI. *Pam. Lit.* 1931. — H.E. WYCZAŃSKI: O właściwe imię błog. W. z G. *Ruch Biblijny i Liturgiczny* 14 (1961). — [K. SWARYCZEWSKA] K.S. *Słownik muzyków pol.* T. 1. Kr. 1964. — K. GRUDZIŃSKI: W. z G., patron Warszawy. *Wiad. Archidiecezjalne Warsz.* 48 (1966). — TENŻE: *Słownik pracowników księżki pol.* Wwa 1972. — H. WRÓBEL, R. GUSTAW. *Hagiografia pol.* T. 2. Pozn. 1972. — W. MURAWIEC. Bernardyni warszawscy. Kr. 1973. — Z.T. KOZŁOWSKA: W. z G., poeta warszawski z XV w. *Warszawa średniowieczna*. Z. 2. Wwa 1975. — M. DEUSKA: Studia z historii i teorii wersyfikacji polskiej. Wyd. 2. T. 1. Wwa 1978. — J. LEWAŃSKI: Style piśmiennictwa polskiego w XV w. *Sztuka i Ideologia XV w.* Wwa 1978. — B. BRZEZIŃSKA: O melodii pieśni Jezusa Judasz przedał. *Rocz. Bibl.* 29 (1985) z. 1/2. — K. GRUDZIŃSKI: Błogosławiony W. z G. *Pol. święci*. T. 6. Wwa 1986. — R. LIBERTINI: *Influssi italiani nell'opera di W. da G.* *Rocz. Hum.* 35/36 (1987/1988). — W. WYDRA: Z pogranicza poezji, historii i mnemotechniki. Wierszowane katalogi papieży, cesarzy i królów polskich w kodeksie Kuropatnickiego. *Pogranicza i konteksty lit. polskiego średniowiecza*. Wr. 1989. — T. SOZAŃ-

SKA-CZAJKOWSKA: Błogosławiony W. z G. Wwa 1992. — W. WYDRA: Władysław z Gielniowa. Z dziejów średniowiecznej poezji polskiej. Pozn. 1992. — T. MICHAŁOWSKA: Między słowem mówionym a pisanym. (O poezji polskiej późnego średniowiecza). *Lit. i kultura późnego średniowiecza w Polsce*. Wwa 1993; przedr. w: *Mediaevalia i inne*. Wwa 1998. — W. WYDRA: Miejsce W. z G. w kształtowaniu się średniowiecznej poezji religijnej. *Lit. i kultura...*, jw.; przedr. w: *Polskie pieśni średniowieczne*. Studia o tekstach. Wwa 2003. — M. ELŻANOWSKA: W. z G. – poeta polskiego średniowiecza. *Nurt religijny w lit. polskiego średniowiecza i renesansu*. Lubl. 1994. — B. HOJDIS: O artyzmie i funkcjonalności sześciu polskich pieśni W. z G. *Studia Polon.* 20 (1994). — P. STĘPIEŃ: „Żołtarz Jezusów” W. z G. – tylko adaptacja czy arcydzieło liryki religijnej? *Pam. Lit.* 85 (1994) z. 3. — W. WYDRA: W sprawie autorstwa pieśni „Kto chce Pannie Maryi służyć...”. *Studia Polon.* 20 (1994). — T. MICHAŁOWSKA: Średniowiecze. Wwa 1995 i wyd. nast. — L. PSZCZOŁOWSKA: Wiersz polski. Zarys historyczny. Wr. 1997. — B.B. STELMACH-KUTRZEBA: W. z G. – „Żołtarz Jezusów”. *Lektury polon.* T. 3: *Średniowiecze – renesans – barok*. Kr. 1999. — R. MAZURKIEWICZ: Polskie średniowieczne pieśni maryjne. *Studia filologiczne*. Kr. 2002. — W. WYDRA: Polskie pieśni średniowieczne. *Studia o tekstach*. Wwa 2003.

T.W.

WŁADYSŁAWIUSZ Adam XVI/XVII w.

Urodzony w drugiej poł. XVI w.; pochodził z rodziny mieszczańskiej z Wodzisławia (dawniej Włodzisławia) pod Krakowem. Łączyły go bliższe kontakty z rodami Strojnowskich i Tęczyńskich. Po 1588 (prawdopodobnie do 1613) był papiernikiem w papierni krzeszowickiej będącej własnością Tęczyńskich. Po opuszczeniu Krakowa (1613) osiadł w Lubczu nad Niemnem, gdzie od 1612 działała drukarnia Piotra Blastusa Kmity, w której uruchomieniu miał przypuszczalnie niemały udział. Uprawiał niewielkie formy wierszopisarskie, naśladując m.in. Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego. Używał kryptonimu M.P.K., co zapewne miało oznaczać Mistrz Papiernik Krzeszowicki. W twórczości jego wyróżnia się publicystyka z lat dymitriady oraz rokосу Zebrzydowskiego — prezentująca stanowisko mieszczańskich realistów, obok niej zaś nurt fraszek i satyr, w których ideowe i tematyczne tradycje literatury renesansowej kojarzył ze swobodą w stylu sowizdrzalskim. Zmarł po 1613.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Krotofile ucieszne i żarty rozmaite. Powst. 1604–1606. Wyd. przed 1609, być może pt. *Sekreta ucieszne*. Wyd. 2 Kr. 1609 [druk. M. Lob lub B. Skalski?] (wraz z poz. 12–15). Całość przedr. K. Badecki: *Polska fraszka mieszczańska*. Kr. 1948 BPP nr 88.

Fragm. przedr.: J. Tuwim: Cztery wieki fraszki polskiej. Wwa 1937; toż wyd. 2 Wwa 1957; J. Kijas: Literatura rybałtowska XVII w. Kr. 1950; *Lit. mieszczańska w Polsce od końca XVI do końca XVII w.* T. I. Oprac. K. Budzyk, H. Budzykowa i J. Lewański. Wwa 1954; *Pol. lit. mieszczańska XVII w.* Oprac. M. Hernasowa. Wr. 1956; *Poeci renesansu.* Wwa 1959; *Poeci pol. od średniowiecza do baroku.* Wwa 1977; *Staropol. frywolności plebejskie.* Białystok 1983; *Bachusowe fraszki.* Wwa 1984; *Kiedy mię Wenus pali.* Szczecin 1989; *I w odmianach czasu smak jest.* Wwa 1991; *Poezja i towy.* Wr. 1994; *Lit. staropol. T. 1: Poezja.* Kr. 2002.

2. Pieśń nowa, aby Pan Bóg raczył ten rokosz uspokoić... B.m. [Kr.?] 1607 [druk. M. Lob lub B. Skalski?]. Przedr. J. Czubek: Pisma polityczne z czasów rokосу Zebrzydowskiego 1606–1608. T. 1. Kr. 1916; *Wojenna pieśń pol. T. 1.* Wwa 1939; *Poeci renesansu.* jw. poz. 1. Przekł. ukr. 1990 (fragm.).

3. Rozmowy młodzieńca z panną. Kr. 1607 druk. B. Skalski. Wyd. nast.: [Kr. ok. 1630]; [Kr. 1649]. Przedr. z wyd. 2 K. Badecki: Polska liryka mieszczańska. Lw. 1936; fragm. przedr. J. Kijas, jw. poz. 1; *Poeci renesansu.* jw. poz. 1; *Poeci pol. od średniowiecza...* jw. poz. 1.

Unikat pierwodr. zdefekt. Bibl. Kón. sygn. 13196.

4. Gratulatio na szczęśliwy przyjazd J.M. Pana Wojewody Krakowskiego na konwokatę krakowską. B.m. [Kr.?] 1608 [druk. M. Lob lub B. Skalski?]. Wyd. z rkpsu J. Czubek, jw. poz. 2.

5. Nakład żydowski prawny. Kr. 1608 [druk. M. Lob lub B. Skalski?].

6. Nowy pokój w Polsce. Kr. 1608 [druk. M. Lob lub B. Skalski?].

7. Pieśni nowe pamięci godne o przypadkach Koronnych. Kr. 1608 [druk. M. Lob lub B. Skalski?]. Tu m.in. wiersze: Pobudka na Tatary; O potrzebie pod Guzowem; Pamiętka Jana Zamoyskiego. Egz. Bibl. Jagiel.

8. Pieśń o Dymitrze caru moskiewskim. Druk. w zbiorze: *Nowiny z Moskwy.* Kr. 1608.

9. Rada żydowska albo okazowanie praw i przywilejów. B.m. [Kr.?] 1608 [druk. M. Lob lub B. Skalski?].

10. Rozmowa pielgrzyma z więźniem. Kr. 1608 druk M. Lob.

Unikat Bibl. Nar. klocek sygn. XVI Qu 1417–1438.

11. Witanie na konwokatę krakowskiej J.W.P. Mikołaja Zebrzydowskiego wojewody... odprawiane. B.m. [Kr.?] 1608 [druk. M. Lob lub B. Skalski?].

12. Lament serdeczny jednej szlachetnej paniej, której mąż w Moskwie zginął przy carowej. Wyd. przy: Krotofile ucieszne... 1609, zob. poz. 1. Przedr. T. Wierzbowski: Smutnoje wremia w sowriemiennojemu polskoj literaturie. T. 3. Wwa 1900 s. 139–142; K. Badecki, jw. poz. 1.

13. O chłopiętach dworskich. [Wiersz]. Wyd. przy: Krotofile ucieszne... 1609, zob. poz. 1. Przedr. K. Badecki, jw. poz. 1; tenże: Z badań nad literaturą mieszczańsko-ludową XVII w. *Pam. Lit. R.* 42 (1951) z. 1.

14. Pieśń nowa o szczęśliwym wyprawowaniu z Wilna do Moskwy króla J.M. Polskiego Zygmunta III. Wyd. przy: Krotofile ucieszne... 1609, zob. poz. 1. Przedr. K. Badecki, jw. poz. 1.

15. [Wiersz o zwycięstwie nad Szujskim]. Wyd. przy: Krotofile ucieszne... 1609, zob. poz. 1. Zachowane strofy przedr. K. Badecki, jw. poz. 1.

16. Rym weselny Kasprowi Jagińskiemu i Zofii Janowskiej. Kr. 1609.

17. Triumph albo Kalliopea słowiańska podczas wjazdu na starostwo sędomirskie J.W. Panu Sebastianowi Lubomirskiemu. Kr. 1610.

18. Przygody i sprawy trefne ludzi stanu wszelakiego. Lubcz 1613 druk. P. Blastus. Wyd. K. Badecki, jw. poz. 1. Poszczególne wiersze przedr.: J. Tuwim, jw. poz. 1; J. Kijas, jw. poz. 1; *Lit. mieszczańska...* T. 1, jw. poz. 1; S. Czernik, J. Huszcza, J. Saloni: Księgi humoru polskiego. Łódź 1958; *Poeci renesansu.* jw. poz. 1; *Poeci pol. od średniowiecza do baroku.* jw. poz. 1; *Staropol. frywolności plebejskie.* Białystok 1983.

Unikat zdefekt. Bibl. Jagiel. sygn. C. Qu P379.

Przekłady

19. Katonowe wiersze parzyste nowo z łaciny na polskie wiernie przełożone. Kr. 1610 druk. M. Lob.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

K. BADECKI: Literatura mieszczańska w Polsce XVII w. Lw. 1925. — D. PISKORZOWA: A.W. *Zesz. Nauk. UW*. S. A nr 2: *Prace Lit.* 1 (1956). — L. SZCZERBICKA-ŚLĘK: Duma staropolska. Wr. 1964. — Janusz PELC: Jan Kochanowski w tradycjach literatury polskiej. Wwa 1965. — P. LEWIN: Relacje między sceną a widownią w polskim teatrze intermedialnym XVI–XVIII w. *Kultura i lit. w dawnej Polsce.* Wwa 1968 s. 382–384. — J. KOTARSKA: Poetyka popularnej liryki miłosnej. Gdańsk 1970. — J. NOWAK-DŁUŻEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Zygmunt III Wwa 1971. — K. SZUWALSKI: Echa literackie wojny smoleńskiej (1609–16) na tle okolicznościowej twórczości początków XVII w. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Hist. Lit.* 1975 t. 13 s. 189–197. — W. MAGNUSZEWSKI: Z dziejów elearów polskich. Stanisław Stroynowski, lisowski zagończyk, przywódca i legislator. Wwa 1978. — J. LEWAŃSKI: Dramat i teatr średniowiecza i renesansu w Polsce. Wwa 1981. — J. KRACIK: Nieznani impresariowie, autor i bibliopole druków sowizdrzalskich w Krakowie. *Biul. Bibl. Jagiel.* 32 (1982) s. 52 i nn. — M. GUBAŃSKI: Przekłady polskie „Dystychów” Pseudo-Katona. *Pam. Lit.* 1984 z. 2. — S. GRZESZCZUK: Blażęskie zwierciadło. Kr. 1994 (prwdr. 1970). — T. BANASIO-

WA: Staropolskie lamentacje na przewrotność fortuny. *Staropolski teksty i konteksty*. T. 3. Kat. 1997. — U. AUGUSTY-NIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989.

L.T.

WŁODEK Ignacy 1723–1780

Urodzony 24 lipca 1723 w Tarnopolu; syn Józefa, łowczego żydaczowskiego, i Franciszki. 1 sierpnia 1741 wstąpił do jezuitów w Krakowie. Po odbyciu tamże dwuletniego nowicjatu studiował w 1743–46 filozofię w seminarium zakonnym w Ostrogu, od jesieni 1746 do 1748/49 uczył kolejno: w infimie, gramatyce i poetyce kolegium w Krzemieńcu. W 1749/50–1752/53 studiował teologię w kolegium św. Piotra w Krakowie; w 1752 przyjął w Brzozowie koło Krosna święcenia kapłańskie. W 1753/54 był profesorem retoryki i kronikarzem domu zakonnego w Łucku; w 1754/55 odbywał „trzecią probację” w Jarosławiu; w 1755/56 uczył retoryki w Piotrkowie Trybunalskim. W 1756 przydzielony do wielkopolskiej prowincji zakonnej, objął w jesieni stanowisko profesora logiki w kolegium poznańskim. Od 1757/58 był profesorem retoryki w seminarium zakonnym przy nowicjacie św. Szczepana w Krakowie, równocześnie pełnił obowiązki kronikarza domu i prefekta biblioteki. W 1758 złożył wieczyste śluby zakonne. W 1766–68 przebywał w Rzymie na stanowisku sekretarza polskiej asystencji zakonnej, w 1768–73 — na stanowisku prokuratora. Po kasacie jezuitów pozostał w Rzymie i oddał się studiom filozoficzno-humanistycznym. Zmarł w końcu 1780 w Rzymie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. O naukach wyzwolonych w powszechności i szczególności księgi dwie... (Wyd. K. Korycki). Rzym 1780 [właśc. 1781]. Wyd. nast. skróc.: O naukach wyzwolonych z książki napisanej przez ... wyjątki. Wr. 1814.

Frągm. przedr. m.in.: B. Suchodolski w: *Nauka polska w okresie Oświecenia*. Wwa 1953; Z. Florczak, L. Pszczołowska w: *Ludzie Oświecenia o jęz. i stylu*. T. 1. Wwa 1958.

Dzieło nieukończ., na końcu dołączony „Słownik polski dawny, czyli zebranie słów dawnych zaniedbanych polskich z ich tłumaczeniem”.

O P R A C O W A N I A

NK 6/1–2 (1970–1972).

J. BROWN: Biblioteka pisarzy asystencji polskiej Towarzystwa Jezusowego. Pozn. 1862. — F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. powsz. Orgel*. 27 (1867). — T. SINKO:

Polski Anti-Lukrecjusz. *Rozpr. AU Wydz. Filol.* t. 49 (1911). — TENŻE: Polski apologeta humanizmu z w. XVIII. *Eos* 1911 z. 1. — Nieznany list o. I.W. *Nasze Wiad.* 4 (1914). — T. SINKO: Spór o antyk w w. XVII i XVIII. *Przegl. Warsz.* 1922 t. 4 nr 14. — A. CIENSKI: I.W. jako krytyk i teoretyk literatury. *Rocz. Zakładu Nar. im. Ossol.* 5 (1957). — I. STASIEWICZ: Z problemów nauki okresu Oświecenia. Wr. 1960. — TAŻ: Z początków teorii nauki w Polsce. I.W. i jego dzieło. Wr. 1963. — TAŻ: Poglądy na naukę w Polsce okresu Oświecenia na tle europejskim. Wr. 1967. — F. PEPEŁOWSKI: O źródłach słownika polskiego dawnego I.W. *Slavia Occidentalis* t. 27 (1968). — I. STASIEWICZ. *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — *Enc. wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995*. Kr. 1996.

E.A.

WŁODKOWIC Paweł ok. 1370 – 1435/1436

Inna forma nazwiska: Paulus Vladimiri.

Urodzony ok. 1370; syn Włodka z rodu Dołęgów, właściciela części wsi Brudzeń w ziemi dobrzyńskiej, i nieznannej z imienia matki również rycerskiego rodu. Początki nauk odebrał być może w plockiej szkole katedralnej. Jako kleryk z diecezji plockiej ok. 1386 rozpoczął studia w Pradze, gdzie w 1389 uzyskał bakałareat, a 25 lutego 1393 — mistrzostwo nauk wyzwolonych. W 1393–97 studiował tam prawo (w 1396 osiągnął bakałareat), a w 1396–97 wykładał też na wydziale artium. Prawdopodobnie już wówczas, pod wpływem Mateusza z Krakowa, przyswoił sobie poglądy reformistyczne i koncyliarystyczne. Powróciwszy do kraju, w sierpniu 1398 został scholastykiem poznańskim, a tuż po 1400 — kanonikiem plockim. Od schyłku 1404 studiował w Padwie prawo pod kierunkiem wybitnego dekretysty Francesca Zabarelego, dochodząc w 1408 do licencjatury. Kilka następnych lat spędził częściowo w Rzymie (gdzie mógł udzielać się w sprawach polskich w Kurii), w Pizie podczas soboru 1409, a także w Bolonii (gdzie przed 3 maja 1410 przedłożył papieżowi Aleksandrowi V sprawę chrztu Żmudzi). Od 1411 był kanonikiem i kustoszem kapitulnym krakowskim; później posiadał też probostwo kościoła św. Idziego w Kłodawie (1427), a podobno również kanonikat wrocławski (przed 1426). W samym końcu 1411 lub z początkiem 1412 otrzymał za licencją papieską w Krakowie doktorat prawa kanonicznego i odtąd wykładał je na Akademii. W 1414 i 1415 powierzono mu urząd jej rektora; w 1418 — wicerektora. Życiową jego zasługą okazała się wysokiej klasy działalność prawnopolityczna w obronie polskiej racji stanu przeciw zakonowi krzyżackiemu, dokumentowana pismami wielkiej erudycji i dyscypliny w dowodzeniu każdej z tez.

Uczestniczył najpierw w naradach w Gniewkowie i w Nakle 1413; na procesie w Budzie 1413–14 występował jako pełnomocnik księcia mazowieckiego Janusza i prokurator Andrzeja Łaskarza, a między styczniem 1415 i majem 1418 był (obok Łaskarza oraz Zawiszy Czarnego) najczynniejszym rzecznikiem Władysława Jagielly na soborze w Konstancji. W energicznych zmaganiach z przedstawicielami i stronnikami zakonu podjął wtedy zarówno generalną problematykę stosunków między państwami, jak i doraźną walkę z wystąpieniami przeciwników, zwłaszcza z inspirowanym przez Krzyżaków antypolskim paszkwilem dominikana Jana Falkenberga. 5 lipca 1415 (1416?) ogłosił na forum soborowym znakomity traktat „De potestate papae et imperatoris respectu infidelium”, w którym m.in. z zasad prawnych swojej epoki wyłączył przemoc jako niehumanitarny środek szerzenia chrześcijaństwa, uwydatnił natomiast pragmatyczną supremację władzy papieża wobec cesarskiej, suwerenność państw i ludów również pogańskich, a śladem Stanisława ze Skarbimierza — etyczne uwarunkowania wojny sprawiedliwej. Istnieją poszlaki, iż należał do obrońców sprawy Jana Husa. W 1419–20 reprezentował Polskę na zjeździe rozjemczym z Zygmuntem Luksemburskim we Wrocławiu, dowodząc jej praw do Pomorza i ziemi chełmińskiej. Po stronnicy orzeczeniu cesarskim wziął udział w interwencyjnym poselstwie do Rzymu, doprowadzając tam w 1421 do kasaty wyroku, w 1421 zaś — do odwołania przez Falkenberga jego oszczerczej „Satyry”. Po 1426 osiadł w ufundowanym przez siebie klasztorze kanoników regularnych w Kłodawie. W 1432 był w Padwie, skąd w marcu tegoż roku wystosował listy do biskupa Zbigniewa Oleśnickiego oraz kancлера Jana Szafránca na wieść o najeździe krzyżackim na ziemię dobrzyńską. Zmarł między 9 października 1435 a pierwszymi miesiącami 1436 w Krakowie (Kłodawie?).

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Tractatus de annatis camerae apostolicae vendis. [Traktat w dwóch cz.; inc.: Quia Romana ecclesia...; Quia istae duae conclusiones... Powst. na przełomie 1414–1415]. Wyd. M. Bobrzyński. *Starodawne prawa polskiego pomniki*. T. 5. Kr. 1878. Przekł. pol. fragm.: R. Heck, E. Maleczyńska: Ruch husycki w Polsce. Wybór tekstów źródłowych (do r. 1454). Wwa 1953.

2. Tractatus de potestate papae et imperatoris respectu infidelium. [Inc.: Saevientibus olim Pruthenis...; wywód przedłożony członkom „nacji germańskiej” na soborze w Konstancji 5 lipca 1415 (1416?)]. Wyd.: M. Bobrzyński, jw. poz. 1; S. Belch: Paulus Vladimiri and his Doctrine concerning In-

ternational Law and Politics. T. 2. Londyn-Haga 1965. Zob. też poz. 3.

Przekł. pol.: L. Ehrlich, zob. poz. 14; przedr. (z modyfikacjami): J. Domański. *700 lat myśli pol. XIII–XV w.* (1978).

3. Conclusiones. [Wywód kontynuujący i konkludujący Tractatus de potestate..., jw. poz. 2, w dwóch red.: a) inc.: Saevientibus olim Pruthenis... (pocz. Thema, identyczny z inc. „Tractatus...”); b) inc.: Opinio Hostiensis (Ostiensis)... Przedłożony wszystkim nacjom soborowym w Konstancji 6 lipca 1415 (1416?)]. Tekst red. „Opinio Hostiensis...” wyd.: H. von der Hardt. *Magnum oecumenicum Constantiense Concilium*. T. 3. Frankfurt 1700; M. Bobrzyński, jw. poz. 1; wyd. kryt. S. Belch. *Sacrum Poloniae Millennium* t. 3 (1956); tenże: Paulus Vladimiri..., jw. poz. 2.

4. Causa inter regem Poloniae et Cruciferos. [Traktat przedłożony soborowi w Konstancji w lipcu 1416. Dzieli się na dwie cz.: a) inc.: Ad apperendam pregnantem materiam...; b) inc.: Iste Alexander...]. Wyd. T. Działyński: *Lites ac res gestae inter Polonos Ordinemque Cruciferorum*. T. 3. Pozn. 1856.

5. Tractatus de ordine Cruciferorum et de bello Polonorum contra dictos fratres. [Wywód polemizujący z pismami Jana z Bambergi. Powst. w Konstancji 1416 (1417?) w dwóch cz.: a) inc.: Quoniam erros...; b) inc.: Quantum autem ad tractatum secundum...]. Wyd. M. Bobrzyński, jw. poz. 1.

6. Scriptum denunciatorium errorum satyrae [vel: Scriptum in duobus tractatibus] Joannis Falkenberg. [Inc.: Iste tractatus...; powst. w Konstancji między końcem 1416 a lutym 1417]. Wyd.: fragm. (inc.: Et, quia haec doctrina...) ogl. S. Belch. *Sacrum Poloniae Millennium* t. 2 (1955); całość tenże: Paulus Vladimiri..., jw. poz. 2.

7. Allegationes pro parte Regis Poloniae. [Powst. we Wrocławiu 1420 w dwóch red.: a) inc.: Oculi tui videant equitem etc. Que quidem equitas...; b) pt. Allegationes... in facto terrarum Pomeraniae, Culmensis et Michaloviensis, inc.: Venio nunc ad secundum principale... Przedłożone przed sądem cesarskim]. Wyd. T. Działyński, jw. poz. 4.

8. Allegationes breves pro serenissimo domino Rege Poloniae contra Pruthenos. [Inc.: Premittendum est pro veritate...; memoriał przedłożony sądowi papieskiemu w Rzymie 1420]. Wyd. T. Działyński, jw. poz. 4.

9. Scriptum... ad impugnandum privilegia Cruciferorum. [Inc.: Ad videndum clare de non jure fratrum Cruciferorum... Memoriał zbijający przywileje krzyżackie przed sądem papieskim w Rzymie 1421]. Wyd. T. Działyński, jw. poz. 4.

10. Epistola ad... Sbigneum episcopum Cracoviensem. [Pismo przeciw polityce kompromisów wobec Zakonu, z zaleceniem procesu prawnego. Powst. w Padwie w marcu 1432, w dwóch wersjach.

Identyczne wystosowane do Jana Szafrąca]. Wyd. kryt. Karol Górski: „Ostatnie słowo” P.W. o zakonie krzyżackim z roku 1432. *Zapiski Hist.* t. 29 (1964) z. 2. Tekst w pomniejszeniu fototyp. wg wyd. zbior. (zob. poz. 14) przedr. przy: E.A. Wesolowska: P.W. [...]. Tor. 1997; też Płock 2001.

Przekł. pol. Konrad Górski (filolog klas.), ogł. Karol Górski: Z dziejów walki o pokój i sprawiedliwość międzynarodową. Ostatnie słowo P.W. o zakonie krzyżackim. Tor. 1964. *Tow. Nauk. w Tor. Prace Popularnonaukowe* nr 4. Fragm. przekł. L. Ehrlicha (zob. poz. 14) oprac. J. Czerkawski. *Pol. myśl chrześcijańska XIV-XVII w.* Wwa 1978.

Rkps (częściowo autograf P.W.) Bibl. Jagiel. nr 232.

Utworthy o autorstwie niepewnym

11. Aureum speculum de titulis beneficiorum. [Inna red. tyt.: Speculum aureum... – Traktat o tendencji reformistycznej; zawiera zbieżności z głośnym dziełem Mateusza z Krakowa „De squaloribus curiae Romanae” (1403/1404). Powst. 1404 przed 1 października]. Wyd.: M. Goldast: *Monarchia papae*. T. 2. Frankfurt 1614; E. Brown: *Fasciculus rerum expendarum et fugiendarum*. Londyn 1690; C.F.W. Walch. *Monimenta medii aevi* t. 2. Getynga [ok. 1760].

Autorstwo przypuszczalne bądź prawdopodobne wg G. Sommerfeldta (1903), F.M. Bartoša i in.; nie udowodnione wg T. Brzostowskiego i in.

12. Puncta accusationis ex parte Polonorum contra Cruciferos. [Inc.: Quoniam praesens generale Constantiense Concillium...; powst. w Konstancji 1416 w dwóch red.: a) krótszej – o 26 artykułach; b) dłuższej – o 154 artykułach]. Red. krótszą wyd.: T. Działyński, jw. poz. 4; S. Belch: *Paulus Vladimiri...*, jw. poz. 2.

Rkps red. dłuższej Ossol. sygn. 166/II.

Autorstwo P.W. zakwestionowane.

13. Revocatur in dubium a plerisque... [Notata do traktatu o dopuszczalności pomocy heretyków w wojnie z chrześcijanami. Powst. przypuszczalnie w 1432]. Ogł. L. Ehrlich: *Polski wykład prawa wojny XV wieku*. Wwa 1955 s. 193 i nast.

Przekł. pol. L. Ehrlich, jw.

Autorstwo P.W. przyjmowane przez część badaczy za S. Krzyżanowskim (*Spr. AU* 11: 1906 nr 3); wg in. praca Stanisława ze Skarbimierza bądź przejętek z dzieła pochodzenia niepolskiego.

Rkpsy (autograf Jana Elgota) Bibl. Jagiel. nr 723 (fot. ogł. R.M. Zawadzki: *Spuścizna pisarska Stanisława ze Skarbimierza*. Kr. 1979, poz. 13); nr 1203.

Wydania zbiorowe

14. Pisma wybrane Pawła Włodkowica. Works of Paul Vladimiri. (A Selection). [Wyd. kryt.] L. Ehrlich. T. 1–3. Wwa 1966–1969.

T. 1: poz. 2, 3, 4 cz. a); t. 2: poz. 4 cz. b), 5, 6; t. 3: poz. 7, 9, 10 – w oryginale łac. oraz w synoptycznych przekładach pol. i ang.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965).

F. KAPELIŃSKI: Doctor Paulus Vladimiri (Paweł Włodkowiec) 1370–1435. *Rocz. Pol. Tow. Nauk. na Obczyźnie* 1953/1954 (1954). — L. EHRlich: P.W. i Stanisław ze Skarbimierza. Wwa 1954. — W. POLKIERSKI: P.W. walka o Polskę. Londyn 1955. — F. KAPELIŃSKI: Paulus Vladimiri (1369–1435) défenseur de la tolérance religieuse. *Revue Internationale d'Histoire Politique et Constitutionnelle* 1955 nr 19/20. — T. BRZOSTOWSKI: Ze studiów nad P.W. W sprawie autorstwa traktatu *Speculum aureum*. *Studia Źródłoznawcze* 5 (1960). — E. KUPSCHE: Der polnische Ursprung der Kampfschrift „Speculum aureum...”. *Kirche im Osten* 3 (1960). — K. GRZYBOWSKI: W. nauka o państwie a „proces doktrynalny”. *Zesz. Nauk. UJ* 48: *Prace Hist.* z. 8 (1961). — F.M. BARTOŠ: O autora dila *Speculum aureum*. *Studia Źródłoznawcze* 8 (1963). — L. EHRlich: Rektor P.W. – rzeźnik obrony przeciw Krzyżakom. Kr. 1963. — S.F. BELCH: The contribution of Poland to the development of the doctrine of international law. Paulus Vladimiri, decretorum doctor, 1409–1432. London 1964. — *Dzieje UJ w l. 1364–1764*. T. 1. Kr. 1964. — Karol GÓRSKI: Historyczny kontekst myśli W. *Znak* 1964 nr 7/8. — S.F. BELCH: Paulus Vladimiri and his doctrine concerning international law and politics. T. 1–2. London–Hague 1965. — T. BRZOSTOWSKI: Myśl polityczna P.W. *Życie i Myśl* 1966 nr 11. — H. CHŁOPOCKA: Dwa wydania listu P.W. do Zbigniewa Oleśnickiego z 1432 r. *Zapiski Hist.* 1968 z. 4. — A. WOJTKOWSKI: Tezy i argumenty polskie w sporach terytorialnych z Krzyżakami. Olsztyn 1968. — J. WOLNY: Nieznany traktat przeciw pismom P.W. *Studia Mediewistyczne* 9 (1968). — H. IWANICKA: P.W. (Paulus Vladimiri) 1370–1435. *Six hundred years of the Jagiellonian University of Cracow, Poland 1364–1964*. Chicago 1969. — W. SENKO: Mateusza z Krakowa „De praxi Romanae Curiae”. Wr. 1969. — J. WIEŚLOWSKI: Prace i projekty P.W. – Konstancja, zimą 1415 i 1416 roku. *Rocz. Hist.* 35 (1969). — P. CZARTORYSKI: Średniowiecze. *Hist. nauki pol.* 1 (1970). — K. FORSTREUTER: Aus den letzten Jahren des Paulus Vladimiri. *Zeitschrift f. Ostforschung* 19 (1970) z. 3. — R. KUBIAK, W. URUSZCZAK: W sprawie najnowszych wydawnictw pism P.W. *Czasop. Prawno-Hist.* t. 22 (1970) z. 1. — J.W. WOŚ: De potestate papae et imperatoris apud Paulum Vladimiri. Contributo alla conoscenza di un personaggio che fu presente al concilio di Pisa del 1409. *Bollettino Storico Pisano* 39 (1970). — W. SENKO: Mathieu de Cracovie et son oeuvre „De praxi Romanae curiae”. *Mediaevalia Philosophica Polonorum* 16 (1971). — J. SUŁOWSKI. *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — J.W. WOŚ: Appunti per la biografia di Paulus Vladimiri canonista polacco del secolo XV. *Studi Senesi* 1971 nr 1 i odb. Siena 1971. — J.K. WOŚ: Paulus Vladimiri e le origini dell’ idea di tolleranza in Polonia. *Sapientia (Neapol)* 1971 nr 1/2 i odb. Napoli 1972. — J. KRZYŻANIAKOWA: Kancelaria królewska Władysława Jagiełły. Cz. 1–2. Pozn. 1972–1979. — W. SENKO: Z badań nad historią myśli społeczno-politycznej w Polsce w XV w. *Filoz. pol. XV w.* Wwa

1972. — J.W. WOŚ: Sul concetto della „guerra giusta” e l'intervento degli „infideles” alla battaglia di Grunwald (1410). Pisa 1972; odb. z: *Annali della Scuola Normale Superiore di Pisa Classe di Lettere e Filosofia* S. 3 t. 2 nr 2. — B. FRANK: P.W. i inni Polacy w Subiaco. *Studia Źródłoznawcze* 18 (1973). — J.W. WOŚ: Dottrina e prassi politica nelle opere di Paulus Wladimiri di Brudzeń. *Nuovi Studi Politici* 1973 nr 3/4. — TENŻE: Un document inédit sur la vie de Paulus Wladimiri. *Sapienza* (Neapol) 1973 nr 2. — TENŻE: Prolegomeni allo studio di Paulus Wladimiri di Brudzen, canonista polacco. *Rivista di Letteratura e di Slavia Ecclesiastica* (Neapol) 26 (1973) i odb. Napoli 1973. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — H. HEIMPEL: Studien zur Kirchen und Reichsreform des 15. Jahrhunderts. Zu zwei Kirchenreformtraktaten des beginnenden 15. Jahrhunderts: Die Reformschrift „De praxi Romanae Curiae” 1403 Matthäus von Krakau und ihr Bearbeiter – das „Speculum aureum de titulis beneficiorum” 1404/1405 und sein Verfasser. Heidelberg 1974. — H. BOOCKMANN: Johannes Falkenberg, der Deutsche Orden und die polnische Politik. Göttingen 1975. — T. DREZGA: Włodkowiec's „Epistola ad Sbigneum Episcopum Cracoviensem”. (A Letter of arre Relevance). *The Polish Review* 1975 nr 4. — J. REBETA: Czy notatka „Revocatur” należy do polskiej szkoły prawa stanowków międzynarodowych z połowy XV w. *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 20 (1975). — J.W. WOŚ: Un débat ouvert: Paulus Wladimiri et Francisco de Vittoria. *Mediaevalia Philosophica Polonorum* 21 (1975). — H. BOOCKMANN: Jan Falkenberg i jego obrona zakonu krzyżackiego. *Zapiski Hist.* t. 41 (1976). — H. CHŁOPOCKA: W sprawie ostatniej podróży P.W. do Włoch. *Arx historica*. Pozn. 1976. — J.W. WOŚ: Paulus Wladimiri aus Brudzeń Vorläufer oder Fortsetzer? *Zeitschrift f. Ostforschung* 1976 z. 6. — Z. KALUŻA: P.W. i problem doktryny. *Zeszyt Nauk KUL* 1978 nr 3/4. — J.W. WOŚ: Dispute giuridiche nella lotta tra la Polonia e l'Ordine Teutonico. (Introduzione allo studio di Paulus Wladimiri). Firenze 1979. — Karol GÓRSKI: P.W. z Brudzewa. *Pol. słownik biogr.* 25 (1980). — KK. [K. KWAŚNIEWSKI]: W.P. Polacy w hist. i kulturze krajów Europy Zach. Pozn. 1981. — S. DOBRZANOWSKI: P.W. *Słownik pol. teologów katol.* 2 (1982). — J. DOMAŃSKI: Początki humanizmu. Wr. 1982. — J. KRZYŻANIAKOWA: Heretycy, schizmatycy i koncyliaryści. Kr. 1984. — [Z. ŁASOWSKI] Z.Ł.: Doktryna pokojowa W. *Zycie Chrześcijańskie w Polsce* 1989 nr 10. — J. DYL: Dążenie do sprawiedliwości polskiego uczonego P.W. (ok. 1370 – 1435). *Communio* 10 (1990) nr 5. — T. JASUDOWICZ: Ślady Ehrlicha: Do P.W. po naukę o prawach człowieka. Tor. 1995. — E.A. WESOŁOWSKA: P.W. – współczesne znaczenie poglądów i dokonań. Tor. 1997; wyd. nast. Płock 2001. — J. REBETA: O nieautentyczności niektórych pism wydanych jako traktaty P.W. z Brudzenia. *Studia Medievalistyczne* 34/35 (1999/2000) [zanegowanie autorstwa „Scriptum denunciatorium...”]. — D. RYCHLEWICZ: P.W. – homme politique modele. *Les grands hommes des autres*. Pozn. 2000. — TENŻE: Z dziejów sporu ideologicznego o P.W. *Docendo discimus*. Pozn. 2000. — E.A. WESOŁOWSKA: P.W. – wzór osobowy człowieka i obywatela dla współczesnych. *Edukacja Dorosłych* 2000 nr 4. — TAŻ: P.W. Współczesne znaczenie poglądów i dokonań. Wyd. 2. Płock 2001. — TAŻ: Szkoła Wyższa im. P.W. i jej patron. Płock 2001.

WODZICKI Kazimierz 1816–1889

Urodzony 26 września 1816 we wsi Olejów (pow. złoczowski), w rodzinie hrabiowskiej; syn Józefa i Petroneli z Jabłonowskich. Wcześniej wykazywał zdolności i zamiłowania do nauk przyrodniczych, a szczególnie do ornitologii. Kształcił się w tym kierunku najpierw w Korzkwi, majątku położonym w powiecie olkuskim, później w dobrach olejowskich. Debiutował w 1850 rozprawą „Systematyczny spis ptaków uważanych w dawnej ziemi krakowskiej”, opublikowaną w *Bibliotece Warszawskiej* (t. 1). Jego liczne prace z zakresu ornitologii i łowiectwa mają wartość nie tylko naukową, ale i literacką. Był autorem kilku opowiadań myśliwskich i jednej powieści. Żonaty był dwukrotnie: najpierw z Laurą Platerówną, a po jej śmierci, od 1858, z Józefą Dzieduszycką. Współpracował m.in. z pismami niemieckimi: *Naumannia* (1852–58) i *Journal für Ornithologie* (1853–59). Artykuły o łowiectwie oraz fragmenty „Zapisków ornitologicznych” drukował w *Czasie. Dodatku Miesięcznym* (1857–59), *Przeglądzie Polskim* (1866–69, 1871, 1875) i *Lowcu* (1878–89). W 1871 zorganizował Towarzystwo Myśliwskie i został pierwszym jego prezesem. Brał udział w życiu politycznym kraju. Był posłem do sejmiku galicyjskiego, do austriackiej Rady Państwa oraz przewodniczył przez wiele lat radzie powiatowej złoczowskiej. Prowadził też wzorowe gospodarstwo rolne i zajmował się hodowlą zwierząt domowych. Ogłosił szereg prac w tym zakresie. Zmarł 20 października 1889 w Olejowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wycieczka ornitologiczna w Tatry i Karpaty galicyjskie na początku czerwca 1850 roku. Leszno 1851. Przekł. niem. 1853.
2. Zapiski ornitologiczne. T. 1–6. Kr. 1877–1884; t. 8–9. Lw. 1882, 1886; t. 7 i 10. Lw. 1927, 1929. Większość tekstów druk. w czasop. w 1857–1886; w wyd. osob. wersja często zmien., stąd w poszczególnych tomach inf.: wyd. 2, wyd. nowe. Przekł. niem. fragm. 1854–1857, 1859.
3. O sokolnictwie i ptakach myśliwskich. Wwa 1858.
4. Własność w Galicji. Kr. 1867 odb. z *Przegl. Pol.* Na okładce: Własność i służebnictwa w Galicji.
5. Teresa. Powieść tegoczesna. T. 1–2. Lw. 1874. Podp.: Kazimierz Olejowski.
6. Wspomnienia z życia łowieckiego. Lw. 1880 odb. z *Lowca*. Wyd. 2 Lw. 1928. W części składu wydania 2 na k. tyt.: wyd. 3 (na okładce: wyd. 2). Lw. [1928].

T.W.

87

7. Kochajcie przyrodę. Lw. 1883.

8. Pan Michał. Wspomnienie myśliwskie. Lw. 1889 odb. z *Łowca*.

Ponadto wiele prac z zakresu gospodarstwa wiejskiego, hodowli, myślistwa oraz ornitologii w jęz. pol. i niem.

Koresp. w Bibl. Jagiel., Bibl. PAN w Kr. i Ossol. (tu m.in. 158 listów do brata i 57 do Teresy Woździckiej z Sulkowskich).

OPRACOWANIA

NK 9 (1972).

W. STEBELSKI: K. hr. W. *Tyg. Ilustr.* 1889 nr 357. — A. REMBOWSKI: K.W. jako myśliwy. Wwa 1891. — W. ZIEMBICKI: Bibliografia prac K. hr. W. z zakresu przyrody, łowiectwa i gospodarstwa. Lw. 1927. — TENŻE: K. hr. W. w piśmiennictwie niemieckim. Lw. 1927.

H.G.

WOJCIECH z NOWEGO MIASTA XVI w.

Znany też jako: Wojciech Nowomiejski.

Pochodził prawdopodobnie z mieszczan, wyznawców luteranizmu, przypuszczalnie z dzielnicy Torunia Nowe Miasto. Jako młody człowiek był w Toruniu nauczycielem szkoły miejskiej. W 1557 za namową Jana Seklucjana przeniósł się do Królewca i tam współpracował z nim jako wydajny tłumacz. Używał kryptonimu W.N. Jego dokonania translatorskie Seklucjan wykorzystywał nielojalnie. Inne szczegóły biografii nieznane.

TWÓRCZOŚĆ

Przekłady

1. Erazm z Rotterdamu: Rycerstwo chrześcijańskie a żywot duchowny. Królewiec 1558 druk. J. Daubmann. Fragn. oraz „Przedmowę” przedr. I. Warmiński: Andr. Samuel i Jan Seklucjan. Pozn. 1906, s. 443–444, 446–447.

Swobodne tłum. dzieła „Enchiridion militis Christiani”. Z datą 7 stycznia 1558 dedyk. wojewodzie brzeskiemu Łukaszwowi Górcze.

Unikat (defekt.) Bibl. Czart. w Kr.

2. Przygotowanie chrześcijańskie do Śmierci a wyprawa do wiecznego żywota. Królewiec 1558 druk. J. Daubmann. Fragn. przemowy „Do wernego czytelnika” oraz wiersze „Napominanie do człowieka chrześcijańskiego” przedr. I. Warmiński, jw. poz. 1, s. 449, 450.

Nazwisko autora podstawy przekładu zatajone.

Egz. Bibl. Kras. w Wwie zniszcz. 1944.

3. W. Wannius (Wanner): Praktyka o mszy [...], co o niej, a jako rozumieć mamy. Królewiec 1559 druk. J. Daubmann.

Egz. był w Bibl. Baworowskich we Lw. Fotokopia zdefekt. egz. Bibl. Czarnieckich w Rusku była w posiadaniu prywatnym.

4. Modlitwy nabożne, których chrześcijańscy ludzie i dziatki ich używać mają. Królewiec 1559 druk. J. Daubmann. Trzy wyimki przedr. I. Warmiński, jw. poz. 1, s. 453–454.

Egz. Bibl. Kórn. PAN sygn. Cim.O.293adl.

Przekład o autorstwie niepewnym

5. Flinsbach Cunmannus: Dzień sądny, a skończenie tego świata, kiedy ma być. Królewiec b.r. druk. J. Daubmann.

Autorstwo tłumaczenia prawdopodobne wg I. Warmińskiego.

Unikat Bibl. Czart. w Kr.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965) (hasło: Nowomiejski Wojciech); LP.

I. WARMIŃSKI: Andr. Samuel i Jan Seklucjan. Pozn. 1906. — A. BRÜCKNER: Z teki bibliograficznej. V. Druki protestantów polskich w Prusiech. *Pam. Lit.* 2 (1903) s. 592–593. — A. KAWECKA-GRYCZOWA: Daubmann Jan. W: TAŻ, K. KOROTAJOWA: Drukarze dawnej Polski od XV do XVIII w. T. 4: Pomorze. Wr. 1962, s. 81. — W. CHOJNACKI: Bibliografia polskich druków ewangelickich Ziemi Zachodnich i Północnych 1530–1939. Wwa 1966. — S. ROSPOND: Wstęp do wyd.: J. Seklucjan: Wybór pism. Olsztyn 1979. — TENŻE: Kościół w dziejach języka polskiego. Wr. 1985. — T. ORACKI: Słownik biograficzny Warmii, Prus Książęcych i Ziemi Malborskiej od połowy XV do końca XVIII w. T. 2. Olsztyn 1988.

T.W.

WOJCIECHOWSKI Józef 1840–1879

Urodzony w 1840 w Warszawie; syn Emila Józefa, naczelnika przybocznej kancelarii namiestnika Królestwa Polskiego, i Kamili z Wiśniewskich. Ukończył gimnazjum, następnie kształcił się pod kierunkiem ojca. Kilka lat służył w wojsku rosyjskim. W 1862 powrócił do Warszawy i w tym roku debiutował w *Przyjacielu Dzieci*. Pisywał pod pseudonimem Józef z Mazowsza m.in. w *Tygodniku Ilustrowanym* (1863–73), *Opiekunie Domowym* (1865–71), *Przeglądzie Tygodniowym* (1866–75). Obok poezji, dramatów i utworów prozą uprawiał krytykę artystyczną, recenzując wystawy malarskie. Zajmował się również tłumaczeniami, głównie z literatury francuskiej. Wiele lat ciężko chorował. Zmarł 27 lutego 1879 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Judyta. Poemat biblijny. Wwa 1863.
2. Księżna Ostrogska. Dramat w 5 a. *Tyg. Ilustr.* 1868 S. 2 t. 1.
3. Gero margraf. Tragedia w 5 a. z czasów po-
gaństwa Słowian wierszem. Wwa 1872. Wyd. 2
popr. Wwa 1873.
- Wyróżniona na I konkursie krakowskim w 1871.
4. Kobiety i mężczyźni. Powieść. Wwa 1871.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 3 (1962)

Przekłady

5. A. Tennyson: Królowa Maria. Wwa 1878.
6. V. Sardou: Stryj Sam. Komedia w 4 a. Wyst.
Wwa 1892.

Ponadto przekłady i przeróbki drobnych utwo-
rów: V. Hugo, J. Lafontaine'a, A. de Musseta, M. Nie-
krasowa, L. Ratisbonne'a.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

Kalendarz petersb. „Gwiazda” na r. 1882 Petersb. 1881 s. 109–110. — [W PRZYBOROWSKI] Eksdziennikarz: Józef z Mazowsza. W książce: Stara i młoda prasa, Petersb. 1897 [1896]. Wyd. 2 Wwa 1998. — J.W. GOMULICKI: Warszawa wczorajsza, Wwa 1961. — *Enc. powsz. Orgel.* t. 15 (1903). — S. SZENIC: *Cmentarz Powązkowski 1851–1890*. Wwa 1982.

WOJCIECHOWSKI Konstanty
1872–1924

Urodzony 11 marca 1872 w Sokolnikach pod Lwo-
wem w środowisku drobnej szlachty; syn Mariana
i Apolonii ze Smółków. Ukończył III Gimnazjum
we Lwowie i od 1890 studiował pod kierunkiem
Romana Pilata, Tadeusza Wojciechowskiego i Lu-
dwika Finkla na wydziale filozoficznym Uniwersy-
tetu Lwowskiego. W 1894 sprawował funkcję pre-
zesa czytelnicy akademickiej. W 1895 otrzymał dok-
torat za rozprawę o Kajetanie Koźmianie i podjął
pracę w szkolnictwie średnim. Dwa lata później
złożył egzamin nauczycielski. Uczył w Stryju, na-
stępnie we Lwowie, gdzie kolejno był dyrektorem
trzech gimnazjów. Równocześnie kierował semi-
narium nauczycielskim. Należał do Towarzystwa
Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych i piastował
w nim rozmaite funkcje. Od 1897 był członkiem
Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza,
wchodził w skład komisji redakcyjnej *Pamiętnika
Literackiego*. Był też członkiem redakcji *Muzeum*.

Od 1892 współpracował z czasopismami nauko-
wymi i prasą codzienną. Ogłaszał w nich artykuły
historyczne, rozprawy historycznoliterackie, recen-
zje i przeglądy piśmiennictwa, m.in. w *Kwartalni-
ku Historycznym* (1892–1918 z przerwami), w *Mu-
zeum* (1899–1922 z przerwami), w *Pamiętniku Li-
terackim* (1902–23 z przerwami), w *Słowie Polskim*
(1905–22). Opracował wielokrotnie wznawiany
podręcznik historii literatury polskiej. Zajmował się
metodyką nauczania języka polskiego w szkole
średniej. W 1904 habilitował się i otrzymał docen-
turę na Uniwersytecie Lwowskim, gdzie był wy-
kładowcą do końca życia. W 1906 wyjeżdżał w ce-
lach naukowych do Berlina i Paryża. W 1907 zo-
stał członkiem Akademii Umiejętności, później
Polskiej Akademii Umiejętności (1919). Od 1910
rozwijał ożywioną działalność edytorską, m.in.
wydając dla potrzeb szkolnych teksty Mickiewicza,
a także wypisy dla szkół średnich i podstawowych.
W 1916 otrzymał nominację na profesora nadzwyc-
zajnego, a cztery lata później został profesorem
zwyczajnym Uniwersytetu Lwowskiego. Należał do
Towarzystwa Naukowego Lwowskiego oraz Towar-
zystwa Naukowego Warszawskiego. Do 1921 spra-
wował funkcję sekretarza Rady Nadzorczej i Wy-
konawczej Macierzy Polskiej. Zmarł 16 lipca 1924
we Lwowie; pochowany na cmentarzu Łyczakow-
skim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. 1867–1892. W dwudziestą piątą rocznicę za-
łożenia Czytelni Akademickiej we Lwowie. Lw.
1892.
2. Młodość Stanisława Konarskiego. (1700–1725).
Lw. 1895 odb. z *Czasop. Akademickiego*.
3. Kajetan Koźmian. Życie i dzieła. Lw. 1897 odb.
z *Rocz. PTPN* R. 23 (1896).
Rozpr. doktorska.
4. Zwięzły podręcznik historii literatury polskiej.
Lw. 1899 [1898]. Wyd. nast. m.in.: wyd. 2 popr.
Lw. 1906; wyd. 8 Lw.–Wwa 1925 (przejrz. i uzup.
H. Życzynski); wyd. 9 Lw. 1930 (przejrz. i uzup.
J. Zaleski).
5. Jan Kochanowski z Czarnolasu. Lw. 1899.
6. Uniwersytet Jagielloński i jego dzieje. W pięć-
setną rocznicę jego założenia. Lw. 1900.
7. Werter w Polsce. Lw. 1904. Wyd. 2 Lw. 1925
(przygotowane przez Z. Szweykowskiego).
Rozpr. habilitacyjna.
8. Dzieje literatury polskiej. Lw. 1906 odb. z:
Polska, obrazy i opisy t. 2. Wyd. nast. m.in.: wyd. 7
Pozn. 1947 (z przedmową I. Chrzanowskiego przy-
gotowali: R. Pollak i Z. Szweykowski); wyd. 8 Pozn.
1948 (jak wyd. 7).
9. O Zygmuncie Krasińskim. Lw. 1911.
10. Piotr Skarga. Lw. 1912.

11. Bolesław Prus. Lw. 1913. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Lw. 1939.

12. Ignacy Krasicki. Życie i dzieła. Lw. 1914. Wyd. 2 zmien. i uzup. Lw. 1922.

13. Henryk Sienkiewicz. Lw. 1917. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Lw. 1939.

14. Rozwój powieści w Polsce. Cz. 2: Od 1776–1830. Kr. 1918 odb. z: *Dzieje lit. pięknej w Polsce*. Cz. 2 Kr. 1918 *Enc. Pol.* t. 22.

15. Uwagi wstępne do badań nad nowszą literaturą polską. Powst. 1919. Wyd. Lw. 1926. Przedr. w: *Teoria badań lit. w Polsce. Wypisy*. T. 1. Kr. 1960.

16. „Pan Tadeusz” Mickiewicza a romans Waltera Scotta. Kr. 1919.

17. Wiek Oświecenia. Historia literatury wieku Oświecenia w Polsce. Powst. 1919. Z rękopisu pośmiertnego wyd. J. Zaleski. Lw. 1926 [1925] (ze wstępem I. Chrzanowskiego).

18. Język polski. Wskazówki metodyczne do programu gimnazjum państwowego. Gimnazjum wyższe. Wwa 1923.

Współautorzy: B. Nawroczyński, S. Szober.

19. Historia powieści w Polsce. Rozwój typów i form romansu polskiego na tle porównawczym. Z rękopisu pośmiertnego wyd. Z. Szwejkowski. Lw. 1925.

Tu bibliogr. prac autora.

20. Przewrót w umysłowości i literaturze polskiej po r. 1863. Z rękopisów pośmiertnych wyd.: J. Balicki, Z. Szwejkowski, J. Zaleski. Lw. 1928 [1927].

Prace edytorskie

21. R. Pilat: Historia literatury polskiej XVIII–XIX w. Czasy porozbiorowe i Księstwa Warszawskiego 1795–1815. Oprac.... Lw. 1908.

22. W setną rocznicę urodzin. Juliusz Słowacki. Żywot i wybór pism przez... Lw. 1909.

23. J. Kasproicz: Wybór poezji. Z przedmową... Lw. 1910.

24. M.A. z Czartoryskich Wirtemberska: Malwina, czyli domyślność serca. Z wstępem i objaśnieniami... Kr. 1920 *BNI*, 23; wyd. 2 Kr. 1925.

25. J. Korzeniowski: Kollokacja. Ze wstępem i objaśnieniami... Kr. 1921 *BNI*, 28; wyd. 2 Kr. 1925.

26. J. Korzeniowski: Spekulant. Wstępem i objaśnieniami zaopatrzył... Kr. 1921 *BNI*, 25; wyd. 2 Kr. 1925.

27. J.I. Kraszewski: Stara baśń. Powieść z 9 wieku. Wstępem i objaśnieniami zaopatrzył... Kr. *BNI*, 53. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Kr. 1934.

28. H. Rzewuski: Listopad. Wstępem i objaśnieniami zaopatrzył... Kr. 1923 *BNI*, 61. Wyd. 2 przejrz. Lw. 1936.

29. J. Korzeniowski: Tadeusz Bezimienny. Wwa 1925 *Wielka Bibl.* 117.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982).

R. SKULSKI. *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 511–512. — J. BALICKI: K. Wojciechowski. Lw. 1925 odb. z *Muzeum — Cieniom K. Wojciechowskiego*. Lw. 1925 [tu m.in.: J. KLEINER: K.W. jako badacz literatury; J. BALICKI: Nauczycielski trud K.W.; [Z. WOJCIECHOWSKI]: Bibliografia prac K.W., Bibliografia wspomnień poświęconych K.W.]. — E. ŁAGIEWKA: W poszukiwaniu dróg. Początki naukowej twórczości K.W. 1892–1903. *Prace Nauk. WSP Częstochowa. Filol. Pol. Lit.* 1985 t. 1.

A.P.

WOJEWÓDKA Bernard zm. 1554

Inne formy imienia i nazwiska: Voyevodko Bernat; Woiewohta.

Pochodził z zamożnej mieszczańskiej rodziny osiadłej w Krakowie. Gdzie zdobył wykształcenie (humanistyczne), dokładnie nie wiadomo. W latach czterdziestych XVI w. należał do krakowskiego kółka zwolenników reformacji, entuzjastów Erazma z Rotterdamu, którym przewodził Andrzej Trzeciński (starszy); uczestniczył też w tajnych spotkaniach różnowierców u Konrada Krupki Przeclawskiego. Cieszył się poparciem księcia pruskiego Albrechta, utrzymywał kontakty z Janem Seklucjanem. Około 1545 przygotowywał tłumaczenie luterskiej postylli Antonia Korwina, już w 1546 zamierzał przekładać Pismo Święte. W 1550 był wójtem krakowskim. Działalność typografa rozpoczął (ok. 1551?) prawdopodobnie w oficynie dziedziców Marka Szarffenberga. Możliwe, że pomagał Jakubowi Przyłuskiemu, prawnikowi i poecie, w urzędowaniu założonej przez niego około 1551 drukarni, mieszczącej się początkowo w Szczucinie, a potem w Krakowie. W 1553 został powołany przez Mikołaja Radziwiłła Czarnego na kierownika nowo założonej drukarni w Brześciu nad Bugiem. Tu z jego polecenia wraz z Andrzejem Trzecińskim (młodszym) tłumaczył i wydawał pisma różnowiercze w duchu kalwińskim. Przypisywane mu bywa autorstwo tzw. Katechizmu brzeskiego, jednego z najbardziej rozpowszechnionych katechizmów protestanckich; gotowy przekład księgi Genesis zaginął po śmierci tłumacza. Prace sygnował niekiedy kryptonimami: B.V.; B.W. Wyposażenie warsztatu, które było jego własnością, wdowa Dorota sprzedała drukarzowi krakowskiemu Maciejowi Wirzbicie. W. zmarł tragicznie — utonął w Bugu — w lipcu 1554 w Brześciu Litewskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Algorytm, to jest nauka liczby po polsku. Kr. 1553 druk. dziedziców M. Szarffenberga. Wyd. nast.: Kr. 1574; Wil. 1602.

Poszerzona przeróbka pierwszej polskiej książki matematycznej Tomasa Kłosa.

Przekłady

2. Psalm Dawidów CII. [Inc.: Chwał duszo ma Pana mego...]. Wyd. J. Seklucjan w zbiorze: *Pieśni duchowne a nabożne. Królewiec 1547* (i wyd. nast.). Wyd. osob.: Kr. 1554 druk. Ł. Andrysowic (z nutami); Kr. 1558. Przedr.: M. Wiszniewski: *Historia literatury polskiej*, T. 6. Kr. 1844 s. 471–475; M. Bobowski: *Polskie pieśni katolickie od najdawniejszych czasów do końca XVI w. Rozpr. AU Wyzd. Filol.* t. 19 (1893) s. 343–344.

3. Psalm Dawidów CXXVII. [Inc.: Wszytcy są błogosławieni...]. Wyd. J. Seklucjan, jw. poz. 2. Wyd. osob. Kr. 1558 druk. M. Siebeneicher; Kr. [b.r.]. Przedr. M. Wiszniewski, jw. poz. 2; Z.M. Szweykowski i S. Wiechowicz w: C. Bazylik: *Pieśni na 4-głosowy chór mieszany a capella*. Kr. 1958 (osobno tekst oraz tekst z nutami).

4. K. Imler Hadamarius: *Summariusz dziesięciorga przykazania Bożego*. Brześć Litew. 1553 druk. B. Wojewódka.

5. M. Rhegius: *Sposoby a obyczaje niektóre... mówienia o przedniejszych krześcijańskiej nauki miejscach*. Brześć Litew. 1554 druk. B. Wojewódka.

6. Psalm Dawidów L. [Inc.: Zmiluj się nade mną Boże...]. Kr. 1556 druk. Ł. Andrysowic. Przedr. M. Wiszniewski, jw. poz. 2; M. Bobowski, jw. poz. 2.

Utwór o autorstwie niepewnym

7. *Katechismus mniejszy... Katechismus większy...* [Brześć Litew. 1553–1554]. Przedr. F. Pułaski. Wwa 1908.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

F. PUŁASKI: „Katechizm brzeski” 1553/54. *Pam. Lit.* 1908. — S. KOT: Szymon Zacjusz w Brześciu. *Ref. w Polsce 1937/1939*. — S. DOBRZYCKI: „Algorytm” B.W. *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 1957 nr 1. — *Drukarze dawnej Polski*, T. 5. Wr. 1959. T. 1 cz. 1. Wr. 1983. — M. KOS-SOWSKA: *Biblia w języku polskim*. T. 1. Pozn. 1968. — *Enc. wiedzy o książce*. Wr. 1971. — E. STANKIEWICZ: *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974).

WOJNAROWSKA Karolina
1814–1858

Urodzona 4 listopada 1814 w Polonii (pow. jasielski); córka Antoniego Rylskiego i Antoniny z Myszkowskich. Po ślubie z Franciszkiem Wojnarowskim zamieszkała w Krakowie. Debiutowała przypuszczalnie w *Przyjacielu Ludu*, pisywała ponadto do *Dziennika Literackiego* (1852) i *Nowin Luwowskich*

(1854). Interesowała się zagadnieniami wychowania i wykształcenia kobiet. Ogłosiła kilka książek o charakterze dydaktycznym, podpisując je pseudonimami. Zmarła 12 maja 1858 w Kościelcu pod Krakowem.

TWÓRCZOŚĆ

1. *Ostatnie rady ojca dla syna*. Wr. 1842. Podp.: Kar. Nowowiejski.
2. *Słowa prawdy dla użytku wszystkich stanów*. Lipsk 1842. Wyd. nast.: Lipsk 1846; Pozn. 1885. Podp.: Ks. L. Nowara.
3. *Do matek polskich słów kilka o przyszłości wzrastających pokoleń*. Lipsk 1843. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Bruksela 1862 *Bibl. Dom.* t. 3; Pozn. 1885. Przedr. w poz. 7.
4. *Pierścionki Babuni, czyli bieg życia kobiety w pięciu oddziałach przez autorkę „Słów kilku do matek polskich”*. T. 1–4. Lipsk 1845. Wyd. nast.: [wyd. ocenzone] Wwa 1852; Pozn. 1885. Przedr. w poz. 7.
5. *Bluszcze. Poezje*. Lipsk 1846. Wyd. nast. m.in. Pozn. 1885. Przedr. w poz. 7. Podp.: Młoda Polka.
6. *O potrzebach naszego czasu. Uwagi dla kobiet*. Lipsk 1878. Wyd. pośmiertnie.

Wydania zbiorowe

7. *Pierścionki Babuni, czyli bieg życia kobiety*. Z dołączeniem pozostałych pism. T. 1–6. Lipsk 1868.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 2 (1961).

OPRACOWANIA

NK 9 (1972).

[F.M. SOBIESZCZAŃSKI]. F.M.S. *Enc. powsz. Orgel.* 7 (1867). — K. PREK: *Czasy i ludzie*. Wr. 1959.

W.A.-Sz.

WOLAN Andrzej
ok. 1530 – 1610

Inna forma imienia i nazwiska: Andreas Volanus.

I.T.

Urodzony ok. 1530 w Wielkopolsce; syn Jana, szlachcica śląskiego, i Zofii z Kwileckich. Początkowo nauki pobierał pod kierunkiem księdza Franciszka Szpaka, następnie studiował we Frankfurcie nad Odrą (1544) i w Królewcu (1550–53). Po powrocie do kraju osiadł na Litwie. Najpierw został sekretarzem Mikołaja Radziwiłła Rudego (klientem i przyjacielem Radziwiłłów pozostał do końca życia), a przy jego poparciu sekretarzem królewskim, kolejno w służbie Zygmunta Augusta, Stefana Batorego i Zygmunta III. Z racji tej funkcji pełnił sze-

reg ważnych misji dyplomatycznych, m.in. po ucieczce Henryka Walezego brał udział w poselstwie do cesarza Maksymiliana, w 1595 prowadził pertraktacje w Moskwie, w 1599 przyjmował kapitulację Rygi. W czasie bezkrólewia przyczynił się do zawarcia pokoju wyznaniowego między katolikami a dysydentami. Od 1568 był stałym posłem na sejmy. W tymże roku otrzymał od Zygmunta Augusta dwie wsie przylegające do Bijuciszek, jego majątności w powiecie oszmiańskim, które nazwał Wolanowem. Prowadził ożywioną działalność na rzecz wyznawców kalwinizmu, m.in. wspierając finansowo działalność drukarską (współcześni nazywali go „papieżem kalwinów litewskich”). Jego polemiki z katolikami (głównie Piotrem Skargą, Stanisławem Reszką, Antoniem Possewinem) i antytrynitarzami (przede wszystkim Faustem Socynem) przyniosły mu duży rozgłos również poza granicami Polski. Swoje poglądy polityczne w dużym stopniu wywodził z doktryny Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Oprócz rozpraw religijnych, prawniczych i politycznych pisywał również panegiriki. Posługiwał się niekiedy kryptonimami: A.V.; A.W. Był trzykrotnie żonaty: z Niemstówną, Oborską i księżniczką Żyżemską. Zmarł w Bijuciszkach 6 stycznia 1610.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. De libertate politica sive civili. Powst. 1571. Wyd. Kr. 1572 druk. M. Wirzbięta. Wyd. nast. [b.m.] 1582.
Przekł. pol.: S. Dubingowicz. Wil. 1606; M. Cytowska (fragm.). *700 lat myśli pol.: XVI w.* (1978). Przeróbka: K. Peplowski pt. *Politica. O wolności Polski pospolitiej*. Pozn. 1611.
2. Oratio ad Senatam Regni Poloniae. B.m.r. Wyd. wg Estr. Kr. 1573 druk. M. Wirzbięta. Przedr. J. Czubek: *Pisma polityczne z czasów pierwszego bezkrólewia*. Kr. 1906.
3. Praefatio in Fricium. (Przedmowa łac. do przekładu pol. C. Bazylika dzieła A. Modrzewskiego: *O poprawie Rzeczypospolitej*. Łosk 1577).
4. Defensio verae et orthodoxae veterisque in ecclesia sententiae de Sacramento Corporis et Sanguinis Domini... Łosk 1579 druk. J. Karcan, Wyd. nast. Ryssel 1586.
5. Paraenesis. Spira 1582 druk. B. Albinus.
6. Idololatriae Loiolitarum Vilenensium oppugnatio. Wil. 1583 druk. J. Karcan.
7. Libri quinque contra Scargae jesuitae vilenensis, septem missae sacrificii eius calumnias. Wil. 1584 druk. Daniel z Łęczycy.
8. Oratio funebris in laudem... Principis Nicolai Radivilii. Wil. 1584 druk. Daniel z Łęczycy. Wyd. nast. w dziele: J. Radwan: *Radivilias sive de vita et rebus...* Wil. 1588 druk. J. Karcan.

9. Oratio gratulatoria. Ad... D. Christophorum Radivilum. Wil. 1584 druk. Daniel z Łęczycy.

10. Apologia ... ad calumnias et convitia pestiferae hominum sectae, qui se falso jesuitas vocant. Wil. 1587 druk. Daniel z Łęczycy.

11. Ad scurrilem et famosum libellum jesuiticae scholae vilenensis et potissimum maledici conviciatoris Andreae Jurgeviti ... responsio. [Wil.] 1589.

12. Epistolae aliquot ad repellendum doctrinae Samosatenianae errorem. Wil. 1592 druk. Officina Coetus Evangelici Vilenensis.

13. Epistolae aliquot adversus Samosatenianos, de divina Trinitate. Wil. 1592.

14. Meditatio in epistolam divi Pauli apostoli ad Ephesios. Wil. 1592 druk. J. Markowicz.

15. Oratio ad Illustres Radivillos et Chodkevicios. Wil. 1600 druk. U. i S. Sulzerowie.

16. De caecitate et poena ecclesiae. Hanau 1608 druk. W. Antonius.

17. De principe et propriis eius virtutibus. Gdańsk 1608 druk. M. Rhode.

Przekłady o autorstwie niepewnym

18. M. Barletius: *Historia o żywocie i zacnych sprawach Jerzego Kastrjota, którego pospolicie Szkanderbegiem zowią ... z łacińskiego języka na polski przełożone przez Cypriana Bazylika*. Brześć Litew. 1569 druk. C. Bazylik.
Wg M. Balińskiego trzy pierwsze księgi przełożył A.W.

19. Mornay du Plessis: *Jasne i dowodne pokazanie...*, że papież... nie jest głową powszechnego kościoła chrześcijańskiego. Wil. 1608.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

M. BALIŃSKI: A.W., jego życie uczone i publiczne. *Bibl. Warsz.* 1841 t. 1; przedr. w: *Pisma historyczne*. T. 3. Wwa 1843. — J. LUKASZEWICZ: Dzieje kościołów wyznania helweckiego w Litwie. T. 2. Pozn. 1843 s. 266–281. — A. KURNATOWSKI: A.W. Krótki rys życia i pracy. Wil. 1910. — E. JARRA: A.W. (Administrator, Philosophus and Jurist). *Studies in Polish and Comparative Law*. London 1945. — *Drukarze dawnej Polski*. T. 5. Wr. 1959. — E. JARRA: Skarga a W., rzecznik kalwinizmu polskiego w XVI w. *Horyzonty* (Paryż) 1963 z. 1. — J. NOWAK-DŁUŻEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Pierwsi królowie elekcyjni. Wwa 1969. — *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — M. KOSMAN: Reformacja i kontreformacja w Wielkim Księstwie Litewskim. Wr. 1973. — W. SEMADENI: O A.W., wielkim szermierzu reformacji i ewangelicyzmu w Polsce. *Jednota* 1973 nr 7/8. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — A. KEMPF: Frycz a Wolan. *A. Frycz Modrzeuski i problemy kultury pol. Odrodzenia*. Wr. 1974. — M. KOSMAN: Protestanci i kontreformacja. Wr. 1978. — J. MISIUREK: *Chrystologia Braci polskich. Okres przed-socyniański*. Lubl. 1983. — B. IVANOVAS: Spójność idei w pracach A.W. i Hugo Grocjusza. *Lithuanica* 1999 nr 4.

I.T.

WOLNIEWICZ Włodzimierz**Adolf****1814–1884**

Urodzony 17 czerwca 1814 w Objezierzu (pow. obornicki); syn Antoniego, byłego pułkownika wojsk polskich, żołnierza legionów we Włoszech, potem rezydenta w majątku gen. Wojciecha Węgorzewskiego, i Teresy ze Swinarskich. W 1827–30 uczęszczał do gimnazjum francuskiego w Berlinie. W 1829 poznał Adama Mickiewicza na przyjęciu zorganizowanym dla poety przez studującą tam młodzież polską. Od 1830 kontynuował naukę w Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu. W 1831 wziął wraz z rodzicami udział w powstaniu listopadowym, walczył pod Wawrem i Dębem Wielkim. W 1832–39 odbył studia rolnicze w Hohenheim, Getyndze i Weimarze. Podróżował po Niemczech, Szwajcarii, Belgii, Holandii i Francji. W 1834 redagował we Wrocławiu noworocznik literacki *Marzanna*, w którym debiutował. Ogłosił tu powieści „Marzanna” i „Doświadczenie” oraz wiersze. Współpracował także z *Przyjacielem Ludu* (1836–37, ogłosił tu „Wyimki z pamiętników młodego pustelnika”. 1836 nr 24, 31) i *Tygodnikiem Literackim* (1838–41, tu: „Niezwyczajna kara. Opowiadanie przyjaciela”, 1840 nr 19–20), w 1837 wydał w Poznaniu *Magazyn powieści dla dzieci*. Od 1839 gospodarował w Dębiczu (pow. średzki), zajmując się jednocześnie działalnością literacką i publicystyczną. W 1842 i 1852 opracował kilka artykułów dla wychodzącego w Poznaniu wydawnictwa *Starożytności polskie*, w 1843–45 pisywał do *Roku*, artykuły z zakresu rolnictwa zamieszczał w *Przewodniku Rolniczo-Przemysłowym*. Za działalność polityczną był więziony w Baden-Baden. Unikając ponownego uwięzienia, wyjechał w 1846 do Francji, gdzie studiował w Collège de France oraz w szkole agronomicznej w Grignon. W kwietniu 1848 dzięki amnestii wrócił do kraju. Został członkiem Komitetu Narodowego w Poznaniu, organizował ruch wywoleńczy w Wielkopolsce, działał u boku Ludwika Mierosławskiego. W 1850 należał do grona założycieli miesięcznika *Ziemiannin*, w 1850–54 i 1867–68 był jego współredaktorem. Ogłosił tu wiele artykułów na temat banków włościańskich i postępu w rolnictwie. W 1856 ożenił się z Michaliną Swinarską. W 1863 wszedł w skład tzw. Komitetu Działyńskiego, organizował uzbrojenie i wyposażenie oddziałów powstańczych. W wyniku tej działalności przebywał w 1863–66 w więzieniu w Kłodzku i w berlińskim Hausvogtei. W 1865 nabył majątek Żrenica w powiecie średzkim. W 1868–73 pełnił funkcję prezesa Centralnego Towarzystwa Gospodarczego. Zmarł 16 marca 1884 w Żrenicy; pochowany w Mącznikach.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Die polnische Frage mit Bezug auf die letzten Ereignisse von einem Krakauer. [Publicystyka polityczna]. Brüssel 1846.

2. Uwagi o teatrze polskim w Poznaniu i o innych potrzebach naszych. Pozn. 1883.

Ponadto prace ekonomiczne i publicystyczne z zakresu rolnictwa.

Koresp. w Ossol. Listy do J. Czarnowskiego i do M. Lempickiego ogl. A.A. Kamiński. *Czasop. Zakładu Nar. im. Ossol.* 12 (2001).

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972).

W.A. Wolniewicz. Wspomnienia pośmiertne razem zebrane i wydane. Gródke 1887. — A. GŁOWACKA: W.A.W., pionier postępu rolniczego w Wielkim Księstwie Poznańskim. *Studia i Mater. z Dziejów Nauki Pol.* S. B z. 3 (1960). — TAŻ. *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — *Zbiór poetów pol.* 6 (1975). — A. GŁOWACKA. *Wielkopol. słownik biograf.* Wwa 1981.

W.A.-Sz.

WOLSKA Maryla**1873–1930**

Urodzona 13 marca 1873 we Lwowie; córka Karola Młodnickiego, artysty malarza, i Wandy Monné. Otrzymała staranne wykształcenie domowe. Od najmłodszych lat obracała się wśród wybitnych postaci ze świata kultury i literatury, w domu rodziców bywali m.in. Kornel Ujejski, Henryk Rodakowski, Jan Matejko. W 1891 wyjechała na studia malarskie do Monachium, w 1892 do Paryża, gdzie jej nauczycielem był czeski malarz Alfons Mucha. Debiutowała w 1893, ogłaszając swe pierwsze próby poetyckie pod pseudonimem Zawrat w *Dzienniku Chicagoskim, Przeglądzie Politycznym, Społecznym i Literackim, Świecie* (tu pisała do 1895). W 1894 wyszła za mąż za Waclawa Wolskiego, inżyniera-wynalazcę, i zamieszkała wraz z mężem w Schodnicy (pow. drohobycki). W 1900 Wolscy przenieśli się do Lwowa. Dom ich na Zaświeciu stał się miejscem spotkań młodzieży o zainteresowaniach literacko-artystycznych, bywali tu m.in. Leopold Staff, Ostap Ortwin, Józef Ruffer, Edward Porębowicz oraz Ignacy Paderewski. Bliskie kontakty korespondencyjne utrzymywała z Elizą Orzeszkową, przyjaźniła się z Ignacym Maciejowskim (Sewerem), znała Stanisława Przybyszewskiego, Jana Kasprowicza, Stanisława Wyspiańskiego. Pisała poezje w duchu modernistycznym, była to liryka bardzo osobista, pozbawiona problematyki społecznej. Pierwsze tomiki ogłaszała pod pseudonimem

D-moł, używała również pseudonimów Iwo Płomieniczek, Tomasz Raróg. Od 1897 do 1926 współpracowała ze *Słowem Polskim*, pisywała też m.in. do *Tygodnika Ilustrowanego* (1897–1902), krakowskiego *Życia* (1898), *Krytyki* (1900–05). Uczestniczyła aktywnie w pracach Związku Naukowo-Literackiego oraz lwowskiego Koła Literackiego. W 1909–13 współpracowała z Michałem Pawlikowskim przy wydawaniu *Lamusa*. Zamieszczała tu opowiadania, wiersze i przekłady. Działalność wydawniczą przerwała I wojna światowa, w czasie której W. pracowała jako pielęgniarka w szpitalu wojskowym. Przeżycia osobiste (śmierć syna – 1919, męża – 1922 i matki – 1923) sprawiły, że w latach powojennych ograniczyła swą twórczość. Utwory ogłaszała w *Rzeczypospolitej* (1920–23), *Myśli Narodowej* (1925–30), *Świecie Kobiety* (1928–30), *Tęczy* (1928–30). Ostatni zbiorek poezji, „Dzbanek malin”, wydany kilka miesięcy przed śmiercią, został uznany przez krytyków za najdojrzalszy, najbardziej wartościowy artystycznie. Zmarła 25 czerwca 1930 we Lwowie; pochowana na cmentarzu Łyczakowskim. Była matką Beaty Obertyńskiej, poetki, i Anieli Pawlikowskiej, malarki.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Symfonia jesienna. [Poezje]. Lw. 1901. Wyd. 2 Lw. 1902.
2. Thème varié. [Poezje]. Lw. 1901. Wyd. 2 Lw. 1902.
3. Święto słońca. [Poezje]. Lw. 1903.
4. Z ogni kupałnych. [Poezje]. Lw. 1904.
5. Swanta, baśń o prawdzie. [Dramat]. Lw. [1906]. Wyd. 2 Lw. [1909].
6. Dziewczęta. Nowele. Lw. 1910.
7. Dzbanek malin. [Poezje]. Medyka 1929 *Bibl. Medycznej* opus 6.
8. Quodlibet. [Pamiętnik]. Ogl. w książce: M. Wolska, B. Obertyńska: Wspomnienia. Wwa 1974.

Ponadto wiersz z teki pośmiertnej inc.: Jakoś już się tak utarło... Ogl. W. Studencki. *Zesz. Hum.* 1978 z. 1.

Prace edytorskie

9. Arthur i Wanda. Dzieje miłości Arthura Grottera i Wandy Monné. Listy. Pamiętniki. Podali do druku... i M. Pawlikowski. T. 1–2. Medyka [1928] *Bibl. Medycznej* opus 4.

Wydania zbiorowe i wybory

10. Poezje. Wybór i wstęp J.Z. Jakubowski. Wwa 1970. Wyd. nast. Wwa 1971.
11. Poezje wybrane. Wybór i wstęp J.Z. Jakubowski. Wwa 1974.

12. O dawnym Lwowie. (Pamiętnik liryczny). Wstęp i oprac. J.Z. Plebanek. Wwa 1999.

13. Poezje wybrane. Wstęp i oprac. K. Zabawa. Kr. 2002 *Bibl. Poezji Młodej Polski*.

14. Wiersze wybrane. Oprac. P. Bukowiec. Kr. 2003.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 4 (1965).

Koresp. i mater. znajdują się w Arch. Pawlikowskich w Zakopanem, ponadto listy m.in. w *Bibl. Jagiel.* i *Ossol.* List do M. Konopnickiej ogl. S. Fita: M. Konopnicka: Korespondencja. T. 3. Wr. 1973; fragm. listów do E. Orzeszkowej ogl. E. Jankowski: E. Orzeszkowa: Listy. T. 8. Wr. 1976; listy do I. Solskiej ogl. L. Kuchtdówna: Listy I. Solskiej. Wwa 1984; listy od K. Ujejskiego ogl. Z. Sudolski w: *Wielkie serce. Korespondencja K. Ujejskiego z rodziną Młodnickich.* T. 1–2. Wwa 1992.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

M. PAWLIKOWSKI: Okna. Seria 1. Medyka 1934. — S. PODHORSKA-OKOŁÓW: Kobiety piszą. Sylwetki i szkice. Wwa 1938. — J.G.H. PAWLIKOWSKI: M.W. Wizerunek poetki i człowieka. *Miscellanea lit. 1864–1910.* Wr. 1957 *Arch. Lit.* T. 2. — S. SIEROTWIŃSKI: M.W. Środowisko, życie, twórczość. Wr. 1963 [tu bibliogr.]. — TENŻE. *Obraz lit. pol.* 5 t. 1 (1968). — B. OBERTYŃSKA: Quodlibet. W: M.W., B. Obertyńska: Wspomnienia. Wwa 1974. — M. KRAJEWSKI: Tradycje kulturalne. Medyki. W: Dzieje Medyki. Rzeszów 1982. — L. STACHURSKI: M.W. romans z przeszłością. *Poezja* 1985 nr 3. — G. MISIOROWSKA: Tajemnica, „którą przejrzyć pożądam daremnie...”. *Poezja* 1986 nr 7/8. — J. OLSZAK: M.W. – poetka zapomniana. *Spotkania przemyskie.* Przemysł 1988 (prwdr. 1986). — J. OSSOWSKI: Orzeszkowa – Wolska. Światy przeżywane. *Rocz. Nauk.-Dydakt. WSP Kr.* 1998 z. 197: *Prace Hist.-Lit.* nr 12. — TENŻE: W.M. poetycki obraz Lwowa. *Lwów – miasto, społeczeństwo, kultura.* T. 2. Kr. 1998. — M. PAWLIKOWSKI: Pamiętniki. Medyka – Kraków – Zakopane. Kr. 1998.

W.A.-Sz.

WOLSKI Konstanty 1762–1810

Urodzony 17 października 1762 w woj. sandomierskim, w rodzinie szlacheckiej herbu Dunin. Po ukończeniu szkół pijarskich w Górze w 1777 wstąpił do zgromadzenia pijarów, przyjmując imię Konstantego od św. Gracjana. Dwuletni nowicjat odbył w Łukowie, tamże w 1779 złożył śluby zakonne, po czym studiował w seminariach zakonnych retorykę (1779/80 w Rzeszowie) i filozofię (1780/81–1781/82 w Międzyrzeczu Koreckim). W 1782/83–1783/84 był nauczycielem w Collegium Nobilium w Warszawie, następnie przebywał w Rado-

miu, pełniąc obowiązki profesora matematyki (1784/85–1786/87), kaznodziei (1787/88) i profesora wymowy (1788/89). Od 1790/91 do Wielkanocy 1794 wykładał prawo i historię w warszawskim Collegium Nobilium, równocześnie sprawował funkcję kaznodziei i wychowawcy. Z jednym ze swych wychowanków w 1794–95 przebywał w Dreźnie. Po powrocie do Warszawy mieszkał w Collegium Nobilium, był kaznodzieją Collegium Regium (1796–98), profesorem historii i wychowawcą w Collegium Nobilium (1797/98) oraz prefektem (1798/99). W 1800 „more illegitimo” wystąpił z zakonu i poślubił Annę Bürger, siostrę Ludwika, przyszłej żony Samuela Bogumila Lindego. W 1801–07 prowadził wraz z Ludwikiem Osińskim pensjonat dla młodzieży męskiej. W 1804 został profesorem literatury polskiej w Liceum Warszawskim i nawiązał współpracę z Lindem (pomagał mu w pracy nad wydaniem „Słownika języka polskiego”). Powołany w 1808 na członka Izby Edukacyjnej, rozwinął w niej ożywioną działalność jako dyrektor Redakcji Ksiąg Elementarnych. Od 1809 był członkiem czynnym Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk. Prace ogłaszał w *Nowym Pamiętniku Warszawskim* (1805, fragm. przekładu z Liwiusza), *Gazecie Korespondenta Warszawskiego i Zagranicznego* (1808, nekrolog Franciszka Ksawerego Dmochowskiego, podp. K.W.) i *Pamiętniku Warszawskim* (1809, o słowniku Lindego). Przełożył też kilka tragedii wystawionych na scenie warszawskiej w 1803–13 (m.in. „Ifigenię w Aulidzie” Jeana Baptiste’a Racine’a). Zmarł 15 listopada 1810 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowski.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Kazania o próżności szlachectwa bez cnoty i jak się młodzież szlachetna do przyszłych obowiązków sposobie powinna. Wwa 1791.

2. Kazanie na zakończenie czterdziestogodzinnego nabożeństwa o dobrodziejstwach Boga dla narodu polskiego i ufności w nim w teraźniejszych wojny niebezpieczeństwach... Wwa 1792.

3. Kazanie o korzyściach na całe życie i na zbawienie wieczne mających spływać z edukacji... Wwa 1798.

4. Książd małżonek. Nic dziwnego, nic nowego. [Wwa] 1800. Niepodp. Autorstwo domniemane, przypisywane również F.K. Dmochowskiemu. Z broszurą polemizowało „Zdanie o niedawno wyszłym dziele pt. Książd małżonek”. Wwa 1800.

5. Obrona „Książdka małżonka”, czyli list odpowiedni na krytykę wyszłą przeciwko niemu. Wwa 1800.

Niepodp. Autorstwo jw.

6. Voltaire: Zaira. Tragedia tłumaczona przez... Wwa 1801. Wyst. Wwa 1803.

7. Mowa o ważności ustanowienia i wprowadzenia po szkołach ksiąg elementarnych, miana na posiedzeniu publicznym Towarzystwa Przyjaciół Nauk... Wwa 1809. Przedr.: *Rocz. Tow. Warsz. Przyj. Nauk* t. 8 (1812); Z. Kukulski w: *Źródła do dziejów wych. i szkolnictwa w Polsce doby Izby Edukacyjnej Publ. 1807–1812*. Lubl. 1931.

8. Nauka początkowego czytania, pisania i rachunków ... przez Towarzystwo Elementarne potwierdzona. Wwa 1811. Wyd. nast.: Wwa 1818; wyd. 7 Wwa 1835.

9. Przepisy dla nauczycieli dających naukę początkowego czytania. Wwa 1811. Wyd. 2 Wwa 1830.

O P R A C O W A N I A

NK 6/1 (1970).

E. CZARNECKI: Wiadomość o życiu i pismach K.W. *Rocz. Tow. Warsz. Przyj. Nauk* t. 9 (1816). — K.W. WÓJCICKI: Cmentarz Powązkowski pod Warszawą. T. 1. Wwa 1855; wyd. 2 fotoofs. Wwa 1978. — F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. pousz. Orgel*. 27 (1867). — A. KRAUSHAR: Tow. Warsz. Przyj. Nauk. T. 1–3. Kr. 1900–1902 [w t. 3 list W. do L. Osińskiego]. — W. BOBKOWSKA: Nowe prądy w polskim szkolnictwie ludowym w pocz. XIX w. Kr. 1928. — S. TRUCHIM: Rola pijarów w rozwoju szkolnictwa Księstwa Warszawskiego. *Zesz. Nauk. UE* S. 1: *Nauki Hum.-Społ.* z. 7 (1957). — S. SZENIC: Cmentarz Powązkowski 1790–1850. Wwa 1979. — M. KINOWSKA: Udział nauczycieli Collegium Nobilium w życiu umysłowym polskiego Oświecenia (1740–1795). *Studia i Mater. z Dziejów Nauki Pol. S. A* z. 15 (1980). — M. ŚLUSARSKA: Zagadnienia polityczne i społeczne w kazaniach oo. pijarów w Polsce wieku Oświecenia. *Wkład pijarów do nauki i kultury w Polsce XVII–XIX w.* Wwa 1993.

E.A.

WOLSKI Mikołaj 1762–1802

Urodzony w 1762; syn łowczego nowogródzkiego. Kształcił się w Szkole Głównej Wielkiego Księstwa Litewskiego (na początku lat osiemdziesiątych), uzyskując protekcję Marcina Poczebota. Następnie pracował jako bibliotekarz w Szczorsach Chreptowiczów. W druku debiutował ok. 1780. Po zerwaniu małżeństwa z Angielą z Kownackich, pisarszówną grodzką nurską (primo voto Krasuską lub Krajewską), dworką Izabeli Branickiej, przeniósł się na dwór w Białymstoku i stał się gospodarzem wioski Koszki, „wypuszczonej” w dożywocie przez Branicką jego żonę. Wkrótce potem został szambelanem Stanisława Augusta. W czasie Sejmu Czteroletniego był członkiem Deputacji Litewskiej do ułożenia prawa cywilnego i kryminalnego, w 1791 członkiem Zgromadzenia Przyjaciół Konstytucji Rządowej. Za targowicy wszedł do Komisji Eduka-

cyjnej Obojga Narodów oraz do Komisji Skarbu Koronnego (16 grudnia 1793). 19 kwietnia 1794 podpisał akces do powstania kościuszkowskiego; 20 grudnia odznaczony Orderem św. Stanisława. Należał do najwierniejszych dworzan Stanisława Augusta, towarzyszył mu na wygnaniu w Grodnie (uczestniczył w organizowanych tam turniejach poetyckich) i Petersburgu. Po śmierci króla wrócił do Białegostoku. W 1801 został powołany na członka Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk. Zmarł w Białymstoku 28 lutego 1802.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Do Jmci Księdza Michała Karpowicza z okazji kazania jego o miłości ojczyzny. B.m. [ok. 1780] (anonim). Wyd. nast.: *Astrea* t. 4 1823 nr 1 (podp. nazwiskiem).

Prwdr. błędnie przypisywano F. Zabłockiemu.

2. Mowa ... zawierająca uwagi nad pierwiastkowymi dziejami świata, nad dawnym Egipsem, nad Asyrią, Medami i Persami. Wil. 1784.

3. Poczciwość bez religii. Powieść (wierszem) przez ... łowczyca nowogrodzkiego. Wyd. w: J. Verret. Filozof bez religii ... (Tłum. F.K. Bohusz). T. 2. Wil. 1786.

4. Do Jaśnie Oświeconego Książęcia Jmci Aleksandra Sapiehy, kanclerza wielkiego, marszałka Trybunału Głównego Wielkiego X.Lit. ... w dzień imienin. B.m. 1789.

5. Do Jaśnie Oświeconego ... Aleksandra Sapiehy ... po złożeniu łaski Trybunału W.X.L. w dzień imienin. Wwa 1790. Wyd. anonim.

6. Do WJ. Księdza Franciszka Ksawerego Dmochowskiego S.P. z okoliczności wydanego pisma pt. Do JW.W. Imć Panów Tadeusza Czackiego ... i Mikołaja Wolskiego ... B.m. [1791].

Wyd. anonim. Autorstwo przypisywane także Michałowi Zaleskiemu.

7. List ojca do syna względem odjęcia wolności Księciu Ponińskiemu. B.m. [1791].

Wyd. anonim. Autorstwo domniemane.

8. Oświadczenie się względem pisma, któremu napis: Do JJ.WW. Ichmość Panów Tadeusza Czackiego ... i Mikołaja Wolskiego ... z okoliczności wydanego pisma „O konstytucji Trzeciego Maja”, JJ.WW. Zaleskiemu, posłowi trockiemu, i Matuszewicowi, posłowi brzeskolitewskiemu poświęconego. B.m. [1791].

Odpowiedź na broszurę F.K. Dmochowskiego, imputującą mu autorstwo wymienionego w tyt. pisma (por. DMOCHOWSKI Franciszek Ksawery, poz. 12).

9. Do Jaśnie Oświeconego Książęcia Jego Mości Ignacego Massalskiego, biskupa wileńskiego ... w dzień imienin. B.m.r. [najpóźniej 1794].

10. Odpowiedź na zarzuty uczynione Stanisławowi, królowi polskiemu, w piśmie 1793 roku

wydanym „O ustanowieniu i upadku konstytucji polskiej 3 Maja”. Powst. 1795. Wyd. B. Zaleski, z rkpsu pt. Uwagi nad książką pod tytułem „O ustanowieniu i upadku Konstytucji 3 Maja”, razem z piśmie królewskim: Zdanie o królu polskim – pod wspólnym tyt.: Obrona Stanisława Augusta. *Rocz. Tow. Hist.-Lit. w Paryżu* 1867 (wyd. 1868).

Autorstwo i datacja były sporne, przekonująco przypisał je M. Wolskiemu E. Rostworowski, uchylając jednocześnie przypisywane mu przez B. Zaleskiego i Estreichera (XXXIII) autorstwo pisma Stanisława Augusta: Zdanie o królu polskim. „Odpowiedź” była jednak pisana na podstawie materiałów dostarczonych W. przez króla i pod jego redakcją.

Kilka wierszy W. ogl. pośmiertnie w czasop.: *Nowy Pam. Warsz.* 1804 t. 13; *Dziew. Wil.* 1820 t. 2; *Wanda* 1820 t. 1 (m.in. Na obraz Kioпка, pieska króla Stan. Augusta); *Astrea* 1823 t. 4 nr 1 (Werki. Wyjątek z poematu).

M.W. miał też zostawić w rkpsie nieznaną dziś pamiątkę z ostatnich chwil Stanisława Augusta i zeszyt z wierszami (Arch. Hist. w Wilnie F.1135 r.2 nr 133).

Przekłady

11. [A. Beuvius]: Familia podźwigniona. Przypowieść niemiecka. B.m. [1784].

12. P.A.C. de Beaumarchais: Dzień pusty, albo Wesele Figara. Komedia w 5 a. Wyst. Wil. 1786. Wyd. Wwa 1786.

Pozostawił też w rkpsach przekład „Nocy” E. Younga i „Georgik” Wergiliusza.

Listy W., głównie koresp. z królem, w rkpsach Bibl. PAU Kr., AGAD, Bibl. Nar., Państw. Bibl. Nauk. we Lw., Bibl. UW, Bibl. Uniw. Wil. i w rozproszonych publikacjach.

OPRACOWANIA

NK 6/1-2 (1970-1972).

F.K. DMOCHOWSKI: Pisma rozmaite. T. 2. Wwa 1826. — F.M. SOBIESZCZAŃSKI *Enc. powsz. Orgel* 27 (1867).

— J. WEGNER: H. Kolląta na posiedzeniu rady królewskiej w dniu 23 lipca 1792. *Rocz. Tow. Przyj. Nauk. w Pozn.* t. 5 (1869) [w dod. list Stanisława Augusta do M.W. z 15 XII 1794]. — W. SMOLEŃSKI: Kuźnica Kollątowska. Kr. 1885; wyd. nast. Wwa 1949. — TENŻE: Ostatni rok Sejmu Wielkiego. Kr. 1896. — TENŻE: Publicyści anonimowi z końca w. XVIII. *Przeł. Hist.* 1912 i odb. — A. JENDRYSIK: Premiera „Mariage de Figaro” w Polsce. *Przeł. Hum.* 1959 nr 3. — J.W. GOMULICKI: Kiopek i jego przyjaciele. *Stolica* 1962 nr 36. — E. ROSTWOROWSKI: Legendy i fakty XVIII w. Wwa 1963 [z przedr. listu od Stanisława Augusta ogl. przez L. Wegnera]. — E. RABOWICZ: Stanisław Trembecki w świetle nowych źródeł.

Wr. 1965. — M. ŻYWIRSKA: Ostatnie lata życia króla Stanisława Augusta. Wwa 1975. — A. ZAHORSKI: Spór o Stanisława Augusta, Wwa 1988.

E.A.

WOLSKI Wacław 1867–1928

Urodzony w 1867 w Płocku. Kształcił się w tamtejszym gimnazjum. Już w latach szkolnych debiutował w *Przyjacielu Dzieci* (1883), w 1884 ogłosił tam jednoaktówkę „Figielki”; współpracował też przy wydawaniu *Kalendarza Płockiego* 1885–86. Następnie wyjechał do Warszawy na studia prawnicze. Uprawiał twórczość poetycką w duchu młodopolskim, obracał się w kręgu tzw. dekadentów warszawskich. Wiersze ogłaszał w licznych czasopismach, m.in. *Głosie* (1887, 1895–98, 1900–01, 1903), *Wędrowcu* (1887–1900), *Tygodniku Mód i Powieści* (1892–98). W 1892 został aresztowany (przypuszczalnie w wyniku prowokacji) i osadzony w X Pawilonie Cytadeli warszawskiej. Po uwolnieniu mieszkał nadal w Warszawie. Utwory jego drukowały m.in.: *Ateneum* (1893–95, 1903–04), *Przegląd Tygodniowy* (1893–95, 1898–1902; tu m.in. szkice literackie, wydane potem w zbiorze „Wzloty na Parnas”), piotrkowski *Tydzień* (1894–1904), *Echo Muzyczne, Teatralne i Artystyczne* (1895–1901), *Tygodnik Ilustrowany* (1897 z przerwami do 1918) oraz pisma krakowskie: *Krytyka* (1899–1903), *Życie* (1898), *Nowa Reforma* (1905–06, 1910–12, 1923), *Naprzód* (1906–08, 1910, 1919–20). W latach I wojny światowej przebywał w Kijowie. Po wojnie wrócił do Warszawy i nawiązał współpracę z *Robotnikiem* (1918–21), w 1918–19 ogłaszał tu wierszowane felietony satyryczne pt. „Chłaśnięcia”, drukowane także w satyrycznym tygodniku *Sowizdrzał*. Pisywał też do czasopisma *Romans i Powieść*, dodatku *Świata* (1918–21, 1923). Pewien czas pracował w archiwum miejskim. W ostatnich latach życia cierpiał na ciężką chorobę nerwową i przebywał w zakładzie leczniczym. Zmarł 6 kwietnia 1928 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Burza. Poemat. Wwa 1891.
2. Burza. Śpiewy 2 i 3. Kr. 1893.
3. Wzloty na Parnas. Profile duchowe poetów współczesnych. Seria 1. Wwa 1901.
4. Nieznanym. Poezje. Seria 1. Wwa 1902.
5. Powieść tajemna. Poezje. Seria 2. Kr. 1908 [1907].
6. Ballady tatrzańskie. Poezje. Seria 3. Kr. 1908 [1907].

7. Arcana. [Proza poetycka]. Wwa 1911 *Nowości Lit.* t. 47.

8. Mare tenebrarum. Poezje. Seria 4. Wwa 1912.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 4 (1965).

Koresp. m.in. w Bibl. Nar.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

Cz. GUTTRY: *Zesz. Prasozn.* 1965 nr 2. — J.J. LIPSKI: *Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalscy”*. T. 2. Wwa 1973. — J.B. NYCEK: *Ludzie i książki*. Płock 1983.

W.A.-Sz.

WOLSKI Włodzimierz 1824–1882

Urodzony 9 października 1824 w Pułtusku, w rodzinie szlacheckiej; syn Hipolita, majora wojsk polskich, i Józefy z Młochowskich. Po wczesnej śmierci obojga rodziców wychowywał się pod opieką Ignacego Bertranda, byłego oficera i towarzysza broni jego ojca. Nauki początkowo pobierał na pensjach prywatnych w Warszawie. W 1833–41 uczył się w Gimnazjum Warszawskim na Lesznie i tu zaprzyjaźnił się z Aleksandrem Niewiarowskim i Romanem Zmorskim, był kolegą Cypriana Norwida i Felicjana Faleńskiego. Niezwykle uzdolniony, opanował świetnie język francuski i niemiecki, później włoski i angielski. Miał również zdolności muzyczne. Około 1838 należał do zespołu redakcyjnego tajnego pisemka szkolnego, przekształconego w roku następnym w tajną organizację młodzieżową pod kierunkiem Karola Levittoux. Po wykryciu tej organizacji przez Komisję Śledczą wiośnią 1841 został osadzony wraz z kolegami w warszawskiej Cytadeli. Po kilku miesiącach zwolniono go jako niepełnoletniego, ale oddano pod nadzór policyjny. Debiutował w 1842 opowiadaniem „Madziar. Szkic z XVI wieku”, opublikowanym w *Magazynie Mód* (nr 32–34, podp.: Włodzimierz W.), drobne przekłady drukował w *Bibliotece Warszawskiej* (1842 t. 3–4; z pismem tym współpracował do 1856). Pod koniec 1842 wszedł do grona młodych literatów nazwanego później Cyganerią warszawską. Chętnie manifestował swą pogardę dla salonowego konwenansu zaniedbaniem stroju i umyślnym lekceważeniem zasad towarzyskiej poprawności. Na przełomie 1842 i 1843 nawiązał współpracę z *Przeglądem Naukowym* i tu ukazał się jego pierwszy większy utwór poetycki „Ojciec Hilary” (1843 t. 1 nr 3, t. 2 nr 8), który spotkał się z entuzjastycznym przyjęciem młodzieży literackiej. W 1843 poznał Franciszka Liszta i osobiście wręczył mu wiersz „Liszt. Fantazja”, drukowany w *Prze-*

glądzie Naukowym (1843 nr 11). Następne utwory i recenzje drukował w *Jaskulce* (1843), *Przeglądzie Naukowym* (1843, 1845), *Snopku Nadwiślańskim* (1844) oraz w *Dwutygodniku Literackim* (1845). W 1845–46 był jednym z aktywniejszych członków grupy artystycznej pod nazwą Cech Głupców, należał do redakcji jej pisma *Dzwon Literacki* (1846, tu m.in.: „Dominik Magnuszewski i jego pisma”). W jego utworach pojawiał się często samotny buntownik skłócony z rzeczywistością, pełen pogardy dla niej i tragicznie bezradny wobec jej problemów. Zarobki z pracy literackiej nie wystarczały W. na życie i często borykał się z nędzą. W 1846 poznał Stanisława Moniuszkę, który zaproponował mu napisanie libretta do swej opery. Pierwsze estradowe wystawienie „Halki” w dwóch aktach, której libretto zostało napisane na podstawie wcześniejszego poematu o tym samym tytule, odbyło się w Wilnie 1 stycznia 1848, a po przerobieniu przez autora na cztery akty — w Warszawie 1 stycznia 1858, ze zmienionym zakończeniem — w 1860. Muzykę do utworów W. komponowali także m.in.: Ignacy Feliks Dobrzyński, Ignacy Komorowski, Julia Niewiarowska, August Radwan. W 1850–60 W. należał do grupy cyganerii malarskiej razem z zaprzyjaźnionym Marcinem Olsztyńskim oraz przewodził neocyganerii, tzw. Muszkieterii. Współpracował wówczas m.in. z czasopismami: *Gazetą Codzienną* (1856–58) i *Gazetą Warszawską* (1857–60). W 1860–61 brał udział w warszawskich manifestacjach patriotycznych jako członek stronnictwa czerwonych. W 1861 ze względów politycznych musiał wyjechać do Paryża i tu był współpracownikiem *Głosu z Paryża* i *Genii* (1861–62), wydawanego przez Towarzystwo Młodzieży Polskiej, w którego skład wchodziłi młodzi emigranci przebywający w stolicy Francji i podchorążowie Szkoły Wojskowej w Cuneo. Był też współzałożycielem stowarzyszenia Zbratanie Polskie Wyznań Religijnych. W pierwszej połowie 1863 powrócił do Polski, aby wziąć czynny udział w powstaniu, jednak już na początku 1864 musiał opuścić kraj ze względów politycznych. Wyjechał do Paryża, następnie osiadł na stałe w Brukseli. Uczestniczył w życiu Polonii belgijskiej, należał do czołowych działaczy brukselskiego Zjednoczenia Emigracji Polskiej. W 1864–65 redagował wraz z Władysławem Sabowskim pismo *Wyrwalność*, w roku następnym drukował swoje utwory w *Ognisku* (1866). W 1865–67 współdziałał z Towarzystwem Bratniej Pomocy oraz kontynuował działalność w Zbrataniu Polskim Wyznań Religijnych. Drobne utwory wysyłał do lwowskiego *Dziennika Literackiego* (1868–69), a w 1871–73 był współpracownikiem poznańskiego *Tygodnika Wielkopolskiego*. Pisał też i drukował, najczęściej anonimowo, w języku francuskim. Nawiązał współpracę z pisarzem belgijskim, Maurice'em du Cha-

stel, od którego pobierał stałą, choć niewysoką pensję miesięczną. Przyjaźnił się z Henrykiem Merzbachem, w 1878–79 wspólnie przesyłali do *Kuriera Warszawskiego* wierszowane reportaże „Listy z Belgii”. Pod koniec życia W. wpadł w nałóg alkoholizmu. Zmarł 29 lipca 1882 w Brukseli; pochowany na Cimetière de Bruxelles à Everes.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Halka. Poemat. Powst. ok. 1843. Ogl. E. Kipa; W.W. poemat „Halka”. Wr. 1951 odb. z *Pam. Lit.* Wyd. nast. ponownie z autografu: *Cyganeria warszawska*. Wstęp napisał, wypisy ułożył i oprac. S. Kawyn. Wr. 1967 BNI, 192. Przedr. w poz. 18. Rkps ze znacznymi skreśleniami cenzury w AGAD w Wwie, Teki Skimborowicza XXIV nr 2/26.
2. Halka. Opera w 2 a. Muzyka S. Moniuszki. Powst. 1846. Wyd. Wil. 1847. Wyst. Wil. 1 stycznia 1848. Wyd. nast. poszerz. pt. Halka. Opera w 4 a. Muzyka: S. Moniuszko. Wwa 1857. Wyst. Wwa 1 stycznia 1858; wyd. 2 Wwa 1858; wyd. 3 [ze zmienionym zakończeniem] Wwa 1860. Wyd. nast. m.in. w poz. 8 t. I; wyd. zmien., układ sceniczny L. Schillera. Kr. 1952, wyd. 2 Kr. 1953. Przedr. w poz. 18. Wielokrotnie wystawiana opera narodowa. Przekł.: czes. 1868, esper. 1912, ros. 1879, włos. b.r., węgier. 1961. Adaptacje filmowe w wersji niemiej do muzyki S. Moniuszki: 1913, 1930; w wersji udźwiękowionej: 1932, 1937.
3. Opowiadania i powieści. [S. II] Wwa 1852. S. II. Wil. 1858. [S. II]: Czarna wstążka; La kaczuszka; Don Juan. Zdarzenie zapaleńca w podróży (z Hoffmana). S. II: Korepetytor; Ranne odwiedziny; Fraszki.
4. Wielki pan. Powiastka. Wwa 1852 odb. z *Bibl. Warsz.* Przedr. w poz. 8 t. 2.
5. Uśmiech losu. Powieść. T. 1–2. Wwa 1856 odb. z *Dzien. Warsz.*; przedr. *Kur. Pol.* 1898 nr 37–182.
6. Bakalarz. Zdarzenie w powieści w dwóch częściach. Wwa 1858.
7. Domek przy ulicy Głębokiej. Powieść. T. 1–3. Wwa 1859 odb. z *Gaz. Codz.* Wyd. nast.: oprac. T. Jodelka. Wwa 1956.
8. Poezje. T. 1–2. Wil. 1859. Tu w t. 1 m.in.: Ojciec Hilary. Szkic poetyczny; Halka. Opera w 2 a. i 4 obrazach. Muzyka S. Moniuszki; t. 2 m.in.: Fryderyk Szopen. Fantazja; Wielki pan. Powiastka; Położka. Poemat fantastyczny w 6 śpiewach; Liryki.
9. Hrabina. Opera w 3 a. Muzyka S. Moniuszki. Wyst. Wwa 1860. Wyd. Wwa 1860, wyd. fotoofs. Wwa 1969. Wyd. nast. m.in.: wyd. 2 Wwa 1867; Wwa 1899; Wwa 1901; Wwa 1960. Wyst. wielokrotnie m.in.: Lw. 1874, Wwa 1880, Łódź 1904, Pozn. 1911.
10. We dworku. Sceniczny utwór w 1 a. Wwa 1861 *Bibl. Teatr.* nr 3. Wyst. Wwa 1862, Lw. 1864.

11. Śpiewy powstańcze. Z. 1. Paryż 1863 [z nutami]. Wyd. 2 Paryż 1863. Przedr. fragm. w poz. 18. Tu m.in.: Śpiew towarzyszków (wyd. osob. pt. Śpiew towarzyszków polskich. Metz b.r. [właśc. Wwa 1861]); Marsz czwartego piętra; Marsz Żuawów; Marsz powstańców. Poszczególne wiersze były przedr. w antologiach pieśni patriotycznych.

12. Promyki. Nowe poezje liryczne. Bruksela 1869. Przedr. fragm. w poz. 18.

13. Mam dwa domy. Fraszka sceniczna w 3 a. Pozn. 1873 odb. z *Tyg. Wielkop.* Przedr. w poz. 18. Rkps w Ossol.

14. Listy z Belgii. *Kur. Warsz.* 1878 nr 284 – 1879 nr 115 z przerwami. Wyd. osob. pt. Listy z Belgii Agrykoli i Paterkula. Bruksela 1882. Wierszowane reportaże pisane na przemian przez W.W. (pod pseud. Paterkul) i H. Merzbacha (pod pseud. Agrykola).

Przekłady

15. L. Rellstab: Złotnik z Augsburga. Powieść. *Bibl. Warsz.* 1842 t. 3.

Podp. tłum.: Włodzimierz W.

16. J.W. Goethe: Faust. Fragm. ogł. *Bibl. Warsz.* 1848 t. 3.

17. F. Mendelssohn: Paweł. Oratorium. Wwa 1859.

Wybory utworów

18. Utwory wybrane. Wyboru dokonał, tekst i przypisy oprac. T. Jodelka. Wstępem opatrzyła K. Leśniewska, Wwa 1955.

Przedr. wierszy i drobnych utworów prozą: *Księga wierszy pol.* 2 (1954), wyd. 2 (1956); *Antologia romantycznej poezji kraj. 1831–1863.* Wwa 1958 (tu m.in. Marsz czwartego piętra; Marsz Żuawów); *Iskrę z popiołów.* S. 2. Wwa 1960; *Zbiór poetów pol.* 3 (1962); *Cyganeria warsz.* Oprac. S. Kawyn. Wr. 1967 BN I, 192; *Reduta. Romantyczna poezja niepodległościowa.* Kr. 1979; Z. Trojanowiczowa: *Sybir romantyków.* Kr. 1992, wyd. 2 Pozn. 1993.

Listy

19. Do różnych adresatów 12 listów z 1845–1874. Ogł. K. Kamiński: Z korespondencji W.W. *Pam. Lit.* 1972 z. 1 i nadb.

Ponadto m.in. do J.I. Kraszewskiego 4 listy z 1855 w *Bibl. Jagiel.*

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

G. KORBUT. *Sto lat myśli pol.* t. 9 (1923). — S. KAWYN: *Cyganeria warszawska. Z dziejów obyczajowości literackiej.* Wwa 1938. — F.M. NOWOWIEJSKI: Fenella

i Halka. *Życie Lit.* 1958 nr 36. — M. DZIEWISZ: „Halka” i „Pološka” W.W. *Prace Polon.* S. 15 (1959). — M. STRASZEWSKA: Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832–1848. *Cz.* 2 (1840–1848). Wr. 1959. — P. WILKONSKA: Moje wspomnienia o życiu towarzyskim w Warszawie. Wwa 1959 (prwdr. 1871). — W. SZYMANOWSKI, A. NIEWIAROWSKI: Wspomnienia o Cyganerii warszawskiej. Wwa 1964. — T. JODELKA: Czy znacie „Halkę”? *Dialog* 1965 nr 10. — M. CZEKAŃSKA: O wierszach lirycznych W.W. *Rocz. Hum.* 1966 z. 1. — S. MONIUSZKO: Listy zebrane. Kr. 1969. — B. OSTROMĘCKI: Lirnicy, trubadurzy i tyrtęje. Wwa 1972. — W. RUDZIŃSKI: „Halka” S. Moniuszki. Kr. 1972. — K. KAMIŃSKI: Materiały do życia i twórczości W.W. *Pam. Lit.* 1974 z. 1 i nadb. [tu wiele nieznanych dotąd inf. dot. W.W. oraz sprostowania błędów poprzednich biografów]. — P. HERTZ: Rozważania nad librettem „Halki”. W: Świat i dom. Wwa 1977. — W. RUDZIŃSKI: Moniuszko. Wyd. 5. Kr. 1978. — B. ZELER: Do Liszta. *Ruch Lit.* 1980 z. 6. — S. TOMASZEWSKI: Literackie wizerunki warszawskich rzemieślników w „Domku przy ulicy Głębokiej” W. *Prace Polon.* S. 40 (1984). — S. BURKOT. *Obraz lit. pol.* S. 3 t. 2 (1988). — J. LASEC-KA-ZIELAKOWA: Powieść poetycka w Polsce w okresie romantyzmu. Wr. 1990. — J. WĘSŁAWSKI: Wiejska dziewczyna. Nowa interpretacja libretta „Halki” S. Moniuszki. *Wiad. Kult.* 1997 nr 12/13.

H.G.

WOŁODŹKO Wacław Walery 1831–1904

Urodzony w 1831 w zamożnej rodzinie ziemiańskiej w Mińskiem. Ukończył wyższe studia wojskowo-techniczne w Petersburgu i służył w wojsku rosyjskim w stopniu kapitana inżynierii. Od 1856 przebywał w Kijowie, gdzie należał do Związku Trojnickiego, konspiracyjnej organizacji polskich studentów. W 1863 przeszedł na stronę powstania, łącząc się ideowo z „czerwonymi”, i walczył jako dowódca niewielkiego oddziału w guberni mińskiej, mianowany także komisarzem pełnomocnym dla Białorusi. Po upadku powstania uciekł do Turcji. Pracował tam jako inżynier dróg i mostów, przybrałszy nazwisko Sahi-bej. W 1870 powrócił do kraju i osiadł we Lwowie. Debiutował przypuszczalnie w 1873 w *Gazecie Narodowej*. Przyjął pseudonim Wacław Koszczyk i rozwijał ożywioną działalność literacką jako powieściopisarz, krytyk literacki i publicysta. Współpracował z wieloma pismami, szczególnie z *Gazetą Narodową* (1884), *Ruchem Literackim* (1877) i *Ogniskiem Domowym* (w 1885 należał do redakcji, a utwory publikował do zawieszenia dwutygodnika w 1888). Głównym tematem jego powieści, opowiadań, wspomnień i szkiców historycznych były wydarzenia powstania styczniowego (m.in.: „Wybrańcy losu”, „W ogniu wolności”, „Ucieczka”, „Wici wyroczne”). Tworzył ponadto powieści współczesne obrazujące stosun-

ki w Galicji, jak również obrazki myśliwskie. Osobną grupę stanowiły utwory o tematyce wschodniej, podpisywane nazwiskiem Sahi-bej. Były to powieści, wspomnienia i artykuły etnograficzne związane z jego pobytami w Turcji. Nadal uprawiał konspiracyjną działalność polityczną. W 1876 był jednym ze współzałożycieli tzw. Konfederacji Narodu Polskiego, powołanej do organizowania wywoleńczej walki zbrojnej. Usunięty z szeregow konfederacji rok później, działał na własną rękę, tworząc Rząd Narodowy Konfederacji Narodu Polskiego, istniejący do 1880. Aresztowany za agitację polityczną i werbowanie młodzieży do polskiego legionu w Turcji, jakiś czas przebywał w więzieniu. Po zwolnieniu nadal konspirował wśród młodzieży i rzemieślników. Wraz z Karolem Widmanem utworzył organizację powstańczą we Lwowie w okresie narastania konfliktu między Rosją a Austrią. Pod koniec życia zapadł na chorobę psychiczną. Zmarł 8 kwietnia 1904 we Lwowie; pochowany na cmentarzu Łyczakowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wschód. Ze Stambułu do Angory. [Wspomnienie]. Lw. 1874.
2. Praca Syzyfa. Powieść. Lw. 1877.
3. Mała omyłka. Szkic obyczajowy. Pozn. 1881.
4. Wybrańcy losu. Powieść. T. 1-2. Lw. 1881-1882. Wyd. 2 Lw. 1883.
5. Ład boży. Obraz z życia tureckiego. Lw. 1882. Podp.: Sahi-bej.
6. Szermierz przeznaczenia. Powieść. Lw. 1883.
7. Gwiazda przewodnia. Obraz na tle życia wschodniego. Lw. 1884. Podp.: Sahi-bej.
8. Krwawy dorobek. Powieść z życia albańsko-macedońskiego. Wwa 1884. Podp.: Sahi-bej.
9. Z tajemnic Wschodu. Obrazki i szkice. Wwa 1886. Podp.: Sahi-bej.
10. Wieś dla wsi. [Powieść]. Lw. 1888.
11. „Sen w Dreźnie” Adama Mickiewicza z 1831 r. wytłumaczony przenośinami zwłok jego na Wawel. Lw. 1890.
12. Zygmunt Sierakowski, naczelny wódz Żmudzi w r. 1863. [Szkic historyczny]. Lw. 1891. Wyd. nast. Kr. 1906.
13. W szynelu. Obrazek powieściowy. Petersb. 1895.
14. Wici wyroczne. Powieść historyczna na tle powstania styczniowego. T. 1-2. Lw. 1898.
15. Ruch narodowy w r. 1877. Konfederacja Narodu Polskiego w 1876 r. Spisał były Konfederat. Chicago 1899.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

J. DETKO: Wacław Koszczyce (Sahi-bej). *Obraz lit. pol.* S. 4 t. 2 (1966).

A.P.

WOŁOWSKI Ludwik 1810-1876

Urodzony 31 sierpnia 1810 w Warszawie; syn Franciszka, prawnika, właściciela dóbr Kaski w pow. sochaczewskim, i Tekli. W dwunastym roku życia został wysłany do Paryża, gdzie uczył się w Collège Henri IV. W 1827 wrócił do kraju, złożył egzamin maturalny i w 1828 rozpoczął studia na wydziale prawa i administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Był kolegą Zygmunta Krasińskiego i Leona Łubińskiego. W 1830 był więziony u karmelitów na Lesznie w związku ze spiskiem studenckim. Po uwolnieniu został członkiem Towarzystwa Patriotycznego. Debiutował przekładem na język francuski utworu Konstantego Gaszyńskiego „Wiersz do Henrietty Sontag”, wydanym wraz z oryginałem (Wwa 1830). W powstaniu listopadowym brał czynny udział w randze porucznika Gwardii Honorowej, następnie został kapitanem Sztabu Głównego i adiutantem Michała Radziwiłła. W 1831 jako sekretarz misji Rządu Narodowego został wysłany do Paryża. Po upadku powstania pozostał na emigracji. Kontynuował w Paryżu studia prawnicze, uzyskując stopień licencjata. W 1832 został członkiem Komitetu Narodowego Polskiego, był też współzałożycielem i członkiem zarządu Towarzystwa Literackiego. W 1834 ożenił się z Laurą Guérin, przyjął obywatelstwo francuskie i został redaktorem pisma prawniczego *Revue de Législation et de Jurisprudence*. W 1839 otrzymał katedrę prawodawstwa przemysłowego w paryskim Conservatoire des Arts et des Métiers, później wykładał ekonomię polityczną i prawo administracyjne. W 1844 przyznano mu Krzyż Kawalerski Legii Honorowej, a w 1851 komandorię tego orderu. W 1848 został prezesem rady Conservatoire des Arts et des Métiers, w 1848-52 i 1871 był deputowanym do parlamentu, a w 1876 senatorem. W 1852 razem z Ksawerym Branickim założył w Paryżu Towarzystwo Kredytowe Ziemskie (Crédit Foncier de France). W 1855 został członkiem Akademii Nauk Moralnych i Politycznych, w 1864 jej wiceprezesem, a w 1865 prezesem. Rozprawy i artykuły z zakresu prawa i ekonomii ogłaszał m.in. w *Gazecie Codziennej* (1856, 1859-61) oraz w języku francuskim w *Revue des Deux Mondes* i *Journal des Economistes*. Brał udział w życiu emigracji polskiej. Po śmierci Adama Mickiewicza, z którym był spowinowacony, został opiekunem jego dzieci. Objął też po

nim stanowisko wiceprezesa w Radzie Szkoły Polskiej w Batignolles. Był członkiem Akademii Umiejętności w Krakowie oraz wielu towarzystw naukowych, m.in. francuskich, belgijskich i włoskich. Zmarł 15 sierpnia 1876 w Gisors; pochowany w Paryżu.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. L'empereur Nicolas et la constitution polonaise de 1815. Paris [1832].

2. Discours prononcés au 17 anniversaire de la révolution polonaise (29 novembre 1847). *Compte rendu du 17 anniversaire de la révolution polonaise du 29 novembre 1830, célébré à Paris dans la réunion générale du 29 novembre 1847*. [Drugi tyt.: *Zdanie sprawy z 17 obchodu rocznicy rewolucji polskiej roku 1830, odbytego na ogólnym zgromadzeniu w Paryżu 29 listopada 1847*. Paryż 1847.

3. La monnaie. Entretien sur le traité de la monnaie de Copernic. Paris 1864.

4. Inauguration du monument d'Adam Mickiewicz à Montmorency (21 mai 1867). Allocution de... Paris 1867.

5. Le travail des enfants dans les manufactures. Paris 1868. Przekł. pol. L. Toloczko: *Praca dzieci po rękodzielniach*. Lw. 1869 *Bibl. Mrówki* nr 8.

Koresp. m.in. w *Bibl. Jagiel.*

O P R A C O W A N I A

NK (1972).

E. LEVASSEUR: *La vie et les travaux de W.* Paris 1877 [tu bibliogr. prac]. — [L. DĘBICKI]: *L.W. Kr. 1878*. — [B. ZALESKI] *Br. Z.*; *L.W. Roczn. Tow. Hist.-Lit. w Paryżu. Rok 1873-1878*. Pozn. 1879. — A. ROULLIET: *W.*, sa vie et ses travaux. Paris 1880 [monografia z bibliogr. prac W]. — L. GADON: *Emigracja polska. Pierwsze lata po upadku powstania listopadowego*. T. 1-2. Kr. 1901. — M. z PRZEZDZIECKICH WALEWSKA: *L.W. W. Polacy w Paryżu, Florencji i Dreźnie. Sylwetki i wspomnienia*. Wwa 1930. — N. GRUSS: *Szkola polska w Paryżu*. Wwa 1962.

H.G.

WOŁOWSKI Michał 1851-1900

Urodzony 9 grudnia 1851 w Mławie (lub w Łomży bądź w Płocku); syn Tomasza, poborca podatkowego, i Józefy z Maleszewskich. Ukończył gimnazjum w Mławie, studiował dwa lata w Szkole Głównej Warszawskiej, po jej likwidacji — w rosyjskim uniwersytecie w Warszawie przez rok, następnie podjął studia medyczne w Krakowie. W 1871 rozpoczął współpracę z warszawskimi czasopismami. Od końca 1871 do marca 1872 występował pod pseudonimem Marzeński w teatrze krakowskim.

W 1872 wydawał w Krakowie pismo *Pochodnia*. W sezonie 1872/73 i być może w sezonie następnym był związany z teatrem lwowskim (posługiwał się pseudonimem Marzyński). Tamże debiutował jako autor dramatyczny sztuką „Diabeł wenecki, dramat w 5 a.”, wystawioną 17 listopada 1873 z ilustracją muzyczną Henryka Jareckiego. W 1874 występował w zespole Ignacego Kalicińskiego w Kórniku pod Poznaniem. W końcu 1878 został wydalony z Galicji za głoszenie radykalnych poglądów i paszkwilancki charakter redagowanego dwutygodnika *Harap*. Przebywał jakiś czas w Bawarii, gdzie przypuszczalnie studiował w Monachium. Po powrocie do kraju ok. 1881 osiadł w Warszawie i rozwinął ożywioną działalność publicystyczną i twórczość literacką. Posługując się różnymi pseudonimami, współpracował z wieloma pismami, m.in. z *Kłosami* (1879, 1882-85), *Tygodnikiem Ilustrowanym* (1879-89 z przerwami), *Kurierem Codziennym* (1881-97 z przerwami; tu wiele drobnych utworów prozą, recenzje teatralne, w 1882 stały felieton „Z chwili”, pod pseud. H. Rap, później Ćma), z *Tygodnikiem Powszechnym* (1882-84; tu stała rubryka „Stąd i zowąd”), z *Tygodnikiem Romansów i Powieści* (1882-86; tu stała „Kronika tygodniowa” oraz rubryka „Kronika miejscowa i zagraniczna”), z *Przeglądem Tygodniowym* (1884-98 z przerwami; tu stała rubryka „Echa warszawskie”), z *Nową Reformą* (1885-89), z *Echem Muzycznym, Teatralnym i Artystycznym* (1886-96 z przerwami), z *Kurierem Warszawskim* (1891-98 z przerwami). W 1886 należał do współzałożycieli *Głosu*. W 1888 ożenił się z Marią Dobiecką, tłumaczką sztuk teatralnych, posługującą się pseudonimem Marian Dziwny. Od 1890 przez dwa lata prowadził własną księgarnię. Był płodnym dramatopisarzem — ok. dwudziestu jego komedii grano na scenach polskich, a prawdziwy sukces odniósł oparty na pamiętnikach Jana Chryzostoma Paska „Towarzysz pancerny”. W większości jednak jego popularne sztuki tworzone na doraźne potrzeby teatru nie zostały ogłoszone drukiem. Autor licznych kronikarskich powieści obyczajowych i historycznych, drobnych opowiadań oraz monologów pisanych dla znanych aktorów warszawskich, był także znanym recenzentem teatralnym kilku pism. Do pracy w teatrze powrócił w 1895, kiedy to wraz z Lucjanem Dobrzańskim prowadził warszawski teatr ogródkowy Wodewil, a od października tego roku do marca 1900 kierował teatrem łódzkim, tworząc w 1898 drugą scenę, Teatr Ludowy, w robotniczej dzielnicy Łodzi. Organizował występy gościnne teatru w innych miastach, a w miesiącach letnich w warszawskich teatrzykach ogródkowych. Przyczynił się w znacznym stopniu do rozwoju sceny łódzkiej i podniesienia poziomu repertuarowego teatrzyków ogródkowych. W 1899 obchodzono

25-lecie jego twórczości. Zmarł nagle na atak serca 18 maja 1900 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim. Tadeusz W., aktor i dramaturg, był jego synem.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Diabeł wenecki. Dramat w 5 a. Wyst. Lw. 1873. Muzyka: H. Jarecki.

2. Dziwni ludzie. Szkic powieściowy. Lw. 1874 odb. z *Przyj. Dom.* 1873.

3. Zbiorek pism humorystycznych Ćmy i hrabi Fik-mika. Żarty i pieśni żartobliwe. Wwa 1873.

4. U swoich na obczyźnie. Powieść. Lw. 1875 odb. z *Ruchu Lit.* 1875.

5. Nie wypadaj! Komedia w 5 a. Powst. przed 1878. Wyst. Wwa, Pozn. 1886.

Współautor: Józef Kotarbiński.

6. Genialni ludzie. Komedia w 4 a. Wyst. Wwa 1881.

7. Mam go! Żart sceniczny w 4 a. Wyst. Wwa 1884.

8. Trefniś i lutnista. Fragment dramatyczny w 1 a. Wyst. Kr. 1884. Wyd. Wwa 1884.

9. Był Żydem. Powieść na tle stosunków współczesnych. *Tyg. Romansów i Powieści* 1884 nr 825–826. Wyd. osob. Wwa 1884.

10. Cyganiątko. Powieść. *Tyg. Mód i Powieści* 1884 nr 41–43, 1885 nr 1–4. Wyd. osob. 1884.

11. Przez kobietę. Nowela. *Bluszcz* 1884 nr 38–40; *Gaz. Pol.* (Chicago) 1886 nr 29–36. Wyd. osob. z podtytułem: Powiastka. Chicago 1886.

12. W drodze za chlebem. Powieść oryginalna. Wwa 1884.

13. Jasne i ciemne obrazki. Wwa 1885.
Tu: drobne utwory prozą w większości ogl. w *Kur. Codz.* 1880, 1882–1883 oraz m.in.: Alpejski kwiatek. Nowelka ze wspomnień lekarza-turysty (wyd. Chicago 1882).

14. Piekielko. Powieść na tle stosunków współczesnych. *Tyg. Romansów i Powieści* 1886 s. 161–801. Wyd. osob. Lw. 1886.

15. Ostatni piorun. Powieść. *Głos* 1886 nr 1–13, 1887 nr 1–23. Wyd. osob. Cz. 1–2. Wwa 1888.

16. Alcibiades. Fragment dramatyczny w 1 a. Powst. 1887. Wyst. Kr. 1889. Wyd. Wwa 1889.

17. Błędna ścieżka. Szkic powieściowy. *Bluszcz* 1899 nr 27–35. Wyd. osob. Wwa 1890.

18. Parawanik. Komedia w 1 a. Wyst. Wwa 1892, Kr. 1892.

19. Nasze anioły. Komedia w 3 a. Wyst. Wwa, Łódź, Pozn., Lw., Lubl., Kr. 1892.

20. Chamska dusza. Sztuka w 4 a. Wyst. Lw. 1892, Pozn., Łódź, Wwa 1893.

Przeróbka dramatyczna powieści Bez siły, ogl. w *Wędrowcu* 1892 nr 5–21.

21. Ostatni grosz. Obrazek sceniczny w 1 a.

102 Wyst. Wwa 1893. Ogl. w poz. 25.

22. Z dogmatem. Powieść. *Kur. Lw.* 1893 nr 186–297; *Tyg. Mód i Powieści* 1893 nr 1–29. Wyd. osob. Wwa 1893.

23. Kropka nad „i”. Komedia w 3 a. Wyst. Kr., Wwa 1894.

24. Błazen i artysta. Studium powieściowe. *Echo Muzycz., Teatr i Artyst.* 1894 nr 28–55. Wyd. osob. Wwa 1895.

25. Garść monologów. – Ostatni grosz. Komedia. Wwa 1894.

Tu m.in.: Ostatni grosz, zob. poz. 21.

26. Towarzysz pancerny. Komedia w 3 a. Wg pamiętników Jana Chryzostoma Paska. Wyst. Lw. 1895, Pozn., Bydg. 1896.

I nagroda na konkursie Wydziału Krajowego we Lwowie w 1895.

27. Raj ziemski. Komedia w 4 a. Wyst. Łódź 1895.

28. Koniec wieku. Powieść współczesna. Wwa 1895.

29. Brzytwa. Komedia w 3 a. Wyst. Wwa 1896. Ogl. *Kur. Warsz.* 1896 nr 212; *Kur. Codz.* 1896 nr 212.

30. Wesola banda. Wodewil w 3 a. Wyst. Wwa 1897.

Współautor: V. Clair [L. Winkler].

Ponadto utwory dram.: Figiel miłości. Obrazek sceniczny w 1 a. (1870); Konkurs dramatyczny. Komedia w 1 a. Wyst. amatorskie 1880; Po Termopilach. Fragment sceniczny w 1 a. Powst. 1893; Uśpiona. (Zaklęta królowna). Sztuka w 8 obrazach. Wyróżniona na konkursie dram. Wydziału Krajowego we Lwowie w 1895; Boginki. Sztuka ludowa w 5 a.; Falujące klosy. Komedia w 3 a.; Akt piąty do: D. Magnuszewski: Rozbójnik salonowy. Dramat w 4 a.

Prace redakcyjne, przekłady, przeróbki

31. K.F. Becker: Historia powszechna. [Red...]. T. 1–12. Wwa 1886–1888.

32. Encyklopedia humoru. [Red...]. Wwa 1889.

33. V. Hugo: Nędznicy. Cz. 1–3. Wwa 1890–1891. Przekład E. Sulickiego i F. Falańskiego częściowo uzupełmaczeniem M. Wołowskiego.

34. R. Voss: Upadek Iwa. Wyst. 1896. Fragm. ogl. *Niwa* 1896 (akt I); cd. pt. Biada zwyciężonym. Dramat w 3 a. *Niwa* 1896 nr 23–33.

Listy, kopie drobnych utworów w zbiorach Bibl. Jagiel., Ossol.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

S. DĄBROWSKI, J. TYNECKI: Teatr łódzki 1895–1900 pod dyktando M.W. Cz. 1–2. *Prace Polon.* S. 22 (1966) [wraz z bibliogr. twórczości], S. 25 (1969). — J.J. LIPSKI: Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalscy”. T. 1. Wwa 1973.

— *Słownik biograf. teatru pol. Wwa 1973.* — S. SZENIC: *Cmentarz Powązkowski 1891–1918. Wwa 1893.*

A.P.

WORCELL Stanisław 1799–1857

Urodzony 26 marca 1799 w Stepaniu na Wołyniu, w rodzinie magnackiej; syn Stanisława Grzegorza i Anny z Tepperów. W 1814–19 kształcił się w Liceum Krzemienieckim. W 1820 stanął na czele utworzonej w Krzemieńcu filii wileńskiego Towarzystwa Szubrawców, nawiązał też współpracę z organem Towarzystwa — *Wiadomościami Brukowymi*. Ogłaszane tu w 1820 prace publicystyczne podpisywał pseudonimem Grzymomir Tukan. W 1821 związał się z masonerią i został sekretarzem loży Doskonała Tajemnica oraz mowącą loży Cnota Uwieńczona w Dubnie. Gdy w Warszawie powstało tajne Towarzystwo Patriotyczne, współdziałał w podporządkowaniu mu loż masońskich oraz w nawiązywaniu kontaktów z rewolucyjnymi organizacjami rosyjskimi. W 1823 ożenił się z Salomeą Kaszewską. Wziął udział w powstaniu listopadowym, najpierw w oddziale swego ojca na Wołyniu, potem w oddziale Karola Różyckiego, z którym przeszedł do Królestwa Polskiego. W czerwcu 1831 został posłem na sejm z powiatu rówieńskiego, uczestniczył w działaniach zmierzających do usunięcia gen. Jana Skrzyneckiego z funkcji naczelnego wodza. 22 lipca został powołany do Gwardii Narodowej. Po kapitulacji wraz z wojskiem opuścił Królestwo. Przez pewien czas przebywał we Lwowie. Latem 1832 emigrował wspólnie z Józefem Bohdanem Zaleskim do Francji i osiadł w Paryżu. 6 sierpnia 1832 został przyjęty wraz z Adamem Mickiewiczem, z którym w latach następnych pozostawał w bliskich kontaktach, do Towarzystwa Litewskiego i Ziemi Ruskich. W tymże roku został członkiem Komitetu Narodowego Polskiego, bliskim współpracownikiem Joachima Lelewela i współautorem statutu Komitetu. Jako członek tajnej organizacji Zemsta Ludu uczestniczył w przygotowaniach do wyprawy Józefa Zaliwskiego. Należał także do Komitetu Emigracji Polskiej, brał udział w pracach nad zwolaniem sejmu na emigracji. Około 1833 poznał Filipa Michała Buonrottiiego i odtąd pozostawał pod wpływem jego ideologii. Wstąpił w tym okresie do opartego na zasadach karbonarskich Towarzystwa Praw Człowieka, związał się też z paryską masonerią i wszedł w skład loży Trójcy Niepodzielnej. Działalność ta spowodowała w lipcu 1833 aresztowanie, a następnie wydalenie go z Francji. Osiadł wówczas w Brukseli i wszedł w skład redakcji pisma *La Voix du Peuple* (ogłaszał tu artykuły do 1834). Zmuszony w kwietniu 1834 opuścić Belgię, wyjechał do Lon-

dynu. Był tam współzałożycielem Towarzystwa Wzajemnego Oświecenia, Klubu Postępu oraz Ogółu londyńskiego. Następnie wyjechał na wyspę Jersey, gdzie został jednym z twórców sekcji Towarzystwa Demokratycznego Polskiego w St. Héliers. Radykalne poglądy spowodowały skreślenie go w 1835 z listy członków towarzystwa. Został wówczas, wraz z Tadeuszem Krępowieckim, współzałożycielem Gromady Ludu Polskiego Grudziąż w Portsmouth, jej głównym ideologiem i współautorem manifestu. Założenia ideologiczne tej organizacji wyłożył w napisanej w tym okresie rozprawie „O własności”. W 1836 był sygnatariuszem odezwy Gromad Ludu Polskiego do ludu polskiego na rodzinnej ziemi. W marcu 1836 powrócił na wyspę Jersey i działał w Gromadzie Ludu Polskiego Human. W 1838 przybył do Londynu jako pełnomocnik Gromad. W 1840 zerwał z Ludem Polskim i wstąpił do Zjednoczenia Emigracji Polskiej; należał do czołowych działaczy Zjednoczenia, w 1842–44 współpracował z jego organem *Orzeł Biały*. W 1845 został prezesem Komitetu Naczelnego Zjednoczenia i przeniósł się do Brukseli. Pozostawał w bliskich kontaktach z Giuseppem Mazzinim. W lipcu 1846 zgłosił ponownie akces do Towarzystwa Demokratycznego Polskiego, w 1847 przeniósł się do Paryża i został członkiem Centralizacji. W listopadzie 1848 był inicjatorem Towarzystwa Przyjaciół Polski Demokratycznej w Paryżu. W roku następnym musiał ponownie opuścić Francję, powrócił wówczas do Londynu. Od 1849 współpracował z pismem *Le Proscrit*, w 1851 został redaktorem naczelnym *Demokraty Polskiej*, w 1852 przedstawicielem Polski w Centralnym Komitecie Demokracji Europejskiej. Nawiązał wówczas kontakty z Aleksandrem Hercenem i Ludwikiem Kossuthem. W 1853 w czasopiśmie *Le Nation Belge* ogłosił anonimowo, bez tytułu artykuł na temat idei rewolucyjnych w Rosji (nr 319–320). Poglądy W. kształtowały się pod wpływem francuskiego socjalizmu utopijnego, zwłaszcza saintsimonizmu; łączył koncepcję idealnego społeczeństwa przyszłości z ideą wyzwolenia narodowego. Mimo biedy i złego stanu zdrowia nie skorzystał w 1856 z amnestii otwierającej mu drogę do majątku i rodziny. Zmarł 3 lutego 1857 w Londynie, pochowany na cmentarzu Highgate.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. O własności. Powst. 1836. Ogł. *Lud Polski w emigracji 1835–1846*. Jersey 1854. Przedr. m.in.: w książkach: B. Limanowski: *S.W. Kr.* [1910] i wyd. nast.; H. Temkinowa: *Lud Polski*. Wwa 1957; w poz. 5.

2. Polska i Węgry. *Demokrata Pol.* 1849 nry z czerwca i lipca. Wyd. osob. pt. *O stosunkach polsko-węgierskich*. Wwa 1938.

3. Tendence sociale de l'idée démocratique polonaise. *Le Proscrit* (London) 1849 t. 1.

Współautorzy: W. Darasz, J.K. Podolecki.

4. O związkach przyrodzonych i społecznych, stąd o rodach i narodach, o ojczyźnie i ludzkości, o kosmopolityzmie, solidarności i federacji ludów. Ogl. pośmiertnie Z. Milkowski. *Ognisko* (Bruksela) 1866 z. 2. Przodr. w książce: B. Limanowski: S.W. Kr. [1910].

5. Pisma społeczne i polityczne. Oprac. i wstęp P. Marciniak. Wwa 1980.

Tu m.in. oprac. zbiorowo dokumenty Gminy Londyńskiej, Sekcji Jersey TDP, Gromady Grudziąż.

Przodr. prac: *700 lat myśli pol.: 1831–1864* (1977).

Koresp.: list do J.B. Zaleskiego w Bibl. Jagiel.; list do A. Mickiewicza ogl. W. Mickiewicz: Korespondencja A. Mickiewicza. T. 2. Paryż 1872 i wyd. nast.; list do J. Klaczki ogl. B. Erzepki: Pisma J. Klaczki. T. 2. Pozn. 1919; listy od J. Lelewela ogl. H. Więckowska; J. Lelewel: Listy emigracyjne. T. 1–5. Kr.–Wr. 1948–1956.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

A. HERCEN: Byłoje i dумы. T. 4. Londyn 1862. — B. LIMANOWSKI: S.W. Kr. [1910]. Wyd. 2 Wwa 1948. — W. LUKASZEWICZ: S.G.W. Wwa 1951. — *W stulecie Wiosny Ludów*. T. 3–5. Wwa 1951–1953 [tu kilka art. dot. S.W.]. — *Tow. Demokrat. Pol. Dokumenty i pisma*. Wwa 1954. — *Lud Pol. Wybór dokumentów*: Wwa 1957. — P. BROCK: Z dziejów wielkiej emigracji w Anglii. Wwa 1958. — M. TYROWICZ: Towarzystwo Demokratyczne Polskie 1832–1863. Wwa 1964. — H. TEMKINOWA: W. a socjalizm utopijny. *Filoz. pol.* Wwa 1967. — IW. KONOPKA WIT. *Wiedza i Życie* 1970 nr 4. — *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — J. JĘDRZEJOWICZ: Zwycięstwo pokonanych. *Opowieść o S.W.* Wwa 1974. — A. SIKORA: Gromady Ludu Polskiego. Wwa 1974. — B. URBANKOWSKI: Kierunki poszukiwań. Szkice o polskich socjalistach. Wwa 1983. — S. JEDYNAK: Etyka w Polsce. Wr. 1986. — J. MALTECKI: Lepiej być socjalistą niż arystokratą. *Dziś* 1991 nr 5.

W.A.-Sz.

WORONICZ Jan Paweł 1757–1829

Urodzony 28 czerwca 1757 w Brodowie pod Ostrogiem na Wołyniu; syn Piotra herbu Paważę, dzierżawcy Brodowa i Tajkur, i Magdaleny z Jackowskich. Uczył się w szkołach jezuickich w Ostrogu, tamże 5 września 1770 wstąpił do jezuitów, odbył dwuletni nowicjat i roczny kurs retoryki. Po kasacie zakonu studiował w Akademii Wileńskiej i uzyskał doktorat obojga praw. Od 1777 uczył w szko-

le pojezuickiej w Ostrogu, następnie zapewne w Łucku, skoro z tą uczelnią wiązało się przyznanie mu przez Komisję Edukacji Narodowej 27 stycznia 1784 pensji „eksprofesorskiej [...] dla przysposobienia się do stanu kapłańskiego i dalszej pracy nad edukacją”. W 1781–84 przebywał w Warszawie lub Osiecku jako gość księdza Andrzeja Repertowskiego; w 1783–84 studiował teologię w Seminarium św. Krzyża. W tym czasie debiutował w druku jako autor paru wierszy okolicznościowych. 3 marca 1784, jeszcze przed uzyskaniem święceń kapłańskich, otrzymał dzięki protekcji biskupa Antoniego Okęckiego probostwo w Liwie, wraz z przywiązaniem doń tytułem infulata, a 11 listopada kanoniję kijowską. W czasie Sejmu Czteroletniego przebywał przeważnie w stolicy, pisał mowy sejmowe i listy pasterskie dla biskupów, Kaspra Cieciszowskiego i Macieja Garnysza (w 1800 dla Józefa Bończy Miaskowskiego), oraz aktualne pisma polityczne. Zdobył też wówczas sławę kaznodziejską. 15 października 1791 złożył probostwo liwskie i objął urząd audytora kurii biskupiej chełmskiej z siedzibą w Warszawie (od 1794 był też kanonikiem chełmskim). W czasie insurekcji 1794 pełnił urząd komisarza Komisji Porządkowej Księstwa Mazowieckiego (od 23 czerwca). Po rozbiorach został kanonikiem warszawskim (instalowany 12 marca 1795), wrocławskim (mianowany 27 listopada 1795, instalowany 22 marca 1798, zrezygnował 27 marca 1799) i audytorem diecezji kujawskiej (od 12 maja 1796). Od ok. połowy 1800 był proboszczem w Kazimierzu Dolnym i częstym gościem w Puławach Czartoryskich; w 1803 przeniósł się na probostwo do Powsina pod Warszawą. Już w 1800 powołany na członka Towarzystwa Przyjaciół Nauk, od 1803 brał czynny udział w jego pracach i publikacjach w *Rocznikach Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk* (1803–17). Był też członkiem (od 1806) działającego przy Uniwersytecie Wileńskim Towarzystwa Nauk i Umiejętności. W czasie Księstwa Warszawskiego był członkiem Izby Wojenno-Administracyjnej (od 1806), Rady Stanu (od 12 sierpnia 1808) i Sekcji Spraw Wewnętrznych i Obrządków Religijnych (od 22 września 1810). W 1809 został dziekanem kapituły warszawskiej (mianowany 10 marca). Po utworzeniu Królestwa Polskiego został biskupem krakowskim (nominowany 18 kwietnia 1815, prekonizowany 18 grudnia, konsekrowany 8 maja 1816 w katedrze warszawskiej), opatem komendatoryjnym łądzkim i senatorem, w 1816 kawalerem Orderu Orła Białego. Jako biskup krakowski przyczynił się do odrestaurowania pałacu biskupiego, czynnie działał w Towarzystwie Dobroczynności Wolnego Miasta Krakowa, otworzył salon dla elity intelektualnej miasta, celebrował narodowe uroczystości związane z pogrzebami Józefa Poniatowskiego i Ta-

deusza Kościuszki. W 1820 wziął udział w walce biskupów polskich przeciw zasłużonemu ministrowi wyznań religijnych i oświecenia publicznego Stanisławowi Kostce Potockiemu, stał na czele delegacji episkopatu do Aleksandra I i wręczył mu memoriał oskarżycielski, który stał się bezpośrednim powodem dymisji Potockiego. W 1828 został powołany na arcybiskupa warszawskiego i prymasa Królestwa Polskiego (prekonizowany 28 stycznia). 24 maja 1829 koronował w Warszawie Mikołaja I na króla polskiego; 1 czerwca został mianowany senatorem-kasztelanem. Od końca lata leczył się w Marienbadzie. Zmarł w Wiedniu z 6 na 7 grudnia 1829; 8 stycznia 1830 pochowany w podziemiach katedry krakowskiej.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Do ... księdza Jędrzeja Reptowskiego ... w dzień imienin 1781 r. B.m. 1781.
2. Pieśni wiejskie dla ... księdza Gaspra Cieciszowskiego, biskupa koadiutora kijowskiego ... odwiedzającego Osieck i tamtejszy parafialny poświęcającego kościół, dnia 19 maja roku 1782. Wyd. nast.: w poz. 44 t. 1; *Świat poprawiać – zuchwałę rzemiosło*. Wwa 1981; w poz. 48.
3. Do ... księdza Antoniego Okęckiego, biskupa poznańskiego i warszawskiego ... w dzień imienin dnia 13 czerwca roku 1782. B.m. 1782. Wyd. nast. w poz. 47.
4. Sielanka Aleksys... Roku 1782 w listopadzie. B.m. 1782. Wyd. nast. w poz. 38, poz. 40 t. 2, poz. 44 t. 1.
5. Sielanki z okazji aktu ślubnego ... Ignacego Działyńskiego ... z Felicjaną Woroniczówną ... dnia 19 stycznia 1783 w Trojanowie odprawione. [Wwa] 1783
Podp. I.W.
6. Żal pasterza przy utracie owieczki. Sielanka z okoliczności śmierci ... Adama Cieciszowskiego, pisarza wielkiego koronnego ... B.m. [V 1783].
7. Do ... księdza Antoniego Okęckiego, biskupa poznańskiego i warszawskiego ... dnia 13 czerwca 1783. (Sielanka Moszny). Wwa 1783.
8. List z wygnania do przyjaciela [J. Reptowskiego] 1 grudnia 1783. B.m. 1783. Wyd. nast. w poz. 40 t. 2, poz. 44 t. 1, poz. 47.
9. Sielanka Bolechowice... Wiersz do ks. Józefa Olechowskiego, archidiacona krakowskiego, 19 marca 1784. B.m. 1784. Wyd. nast. w poz. 40 t. 2, poz. 44 t. 2, poz. 47, poz. 48.
10. Na pokoje nowe w Zamku Królewskim obrazami sławniejszych czynów polskich, portretami i bustami znakomitszych Polaków ozdobione, R. 1786 w listopadzie. [Wwa] 1786 (podp. J.W.). Wyd. nast. w poz. 40 t. 2, poz. 44 t. 1 (w obu przedr. z błędną datacją: r. 1783), poz. 47.
11. Na wjazd ... Książęcia Imci Michała Jerzego Ciołka Poniatowskiego ... 1786 dnia 11 października. B.m. 1786 (podp. I.W.). Wyd. nast. w poz. 47.
12. Kazanie w dzień i uroczystość orderu Ś. Stanisława, biskupa i męczennika, miane przed zgromadzeniem kawalerów tego orderu ... w Kościele XX. Misjonarzy dnia 8 maja 1789. Wwa 1789. Wyd. nast. w poz. 41 t. 4, poz. 47.
13. Kazanie na konkluzji pogrzebu księcia Michała Jerzego Ciołka Poniatowskiego ... prymasa Korony Polskiej, miane w Kościele Kolegiaty Królewskiej w Warszawie dnia 20 miesiąca sierpnia roku 1794. Wwa 1794. Wyd. nast. w poz. 41 t. 4, poz. 47.
14. Zjawienie Emilki na pełni kwadry II, lunacji XIII, cyklu słonecznego XII. Powst. 1796/97. Wyd. b.m.r. Wyd. nast.: [Kr.] 1828 (przy wyd. poz. 16); w poz. 38, poz. 40 t. 2, poz. 44 t. 1; Wwa 1918 (przy wyd. poz. 16), poz. 47, poz. 48.
15. Sejm wiślicki. Ułomek z poematu „Sławniejsze czyny Polaków”. Powst. ok. 1800. Wyd. *Pam. Warsz.* 1817 t. 9. Wyd. nast.: w dod. do A.J. Czartoryski: Pochwała J.P.W. Puławy 1830; w poz. 38, poz. 40 t. 2, poz. 44 t. 1, poz. 47.
16. Świątynia Sybilli. Poema historyczne w 4 pieśniach. Powst. wg A. Drogoszewskiego w 1801, wg A. Aleksandrowicz w pol. 1806. Wyd. bez wiedzy autora pt. Sybilla. Poema we 4 pieśniach. Lw. [właśc. Wwa, nakł. J. Węckiego] 1818 (oprac. F. Bentkowski). Wyd. nast.: wyd. 2 popr. wyd. z autografu K. Mecherzyński pt. Świątynia Sybilli... [Kr.] 1828 (dwa wyd., tekst jednego okrojony przez cenzurę); wyd. 3 pt. Sybilla... Kr. 1831; w poz. 38, poz. 40 t. 1 i osob. Kr. 1832, w poz. 44 t. 2 i osob. Lipsk 1854; Lw. 1869; Lw. 1879 *Bibl. Mrówki* 1; wyd. i wstęp oprac. K. Król. Wwa 1918 *Biblioteczka Nar.* 99, w poz. 47, poz. 48 (pieśni 1, 3, 4), poz. 49.
17. Rozprawy o pieśniach narodowych.
Rozprawa I czytana na posiedzeniu publ. dnia 5 maja 1803 r. *Rocz. Tow. Warsz. Przyj. Nauk* t. 2 (1803). Wyd. nast. w poz. 41 t. 4, poz. 44 t. 3, poz. 47, poz. 48.
Rozprawa II czytana na posiedzeniu publ. dnia 15 maja 1805. *Rocz. Tow. Warsz. Przyj. Nauk* t. 6 (1810). Wyd. nast. w poz. 41 t. 4, poz. 44 t. 3, poz. 47.
Rozprawa III czytana na posiedzeniu publ. Tow. Przyj. Nauk w Warszawie d. 17 maja 1806. Rkps *Bibl. Jagiel.* 2809 t. 1. Wyd. w poz. 47.
Rozprawa IV czytana na posiedzeniu publ. d. 15 maja 1807. Wyd. pt. Głos poprzedzający odczytanie drugiej części poematu „Lechiada” na publ. Tow. Przyj. Nauk dnia... B.m. [1807]. Wyd. nast. w poz. 41 t. 4, poz. 44 t. 3.
18. Hymn do Boga. O dobrodziejstwach dla naszego narodu dziejami wyświadczonych. Wygl. 15 maja 1805 na posiedzeniu publ. Tow. Przyj. Nauk

w Wwie. Wyd. *Rocz. Tow. Warsz. Przyj. Nauk* t. 6 (1810) i osob. [Wwa ok. 1810]. Wyd. nast.: Lw. 1818 (pt. O dobrodziejstwach Opatrzności narodowi polskiemu wyświadczonych, po upadku Polski, przez jednego z synów ojczyzny napisany); w poz. 38 i osob. [Kr. 1831], poz. 40 t. 2, poz. 44 t. 2; Lw. 1869 (przy wyd. poz. 16); Pozn. 1877; *Sto lat myśli pol.* 1 (1906); Wwa 1918 (przy wyd. poz. 16); *Zamość 1919* (wstęp A. Kurpiński); *Zbiór poetów pol.* 1 (1959); *Świat poprawiać – zuchwale rzemiosło*. Wwa 1981; w poz. 47, poz. 48.

„Hymn”, wraz z poz. 19, 21 i 24, wejść miał do projektowanego przez W. „Pieśnioksięgu polskiego”.

19. Assarmot, syn Jektana, praprawnuk Sema, praszczur Noego, narodów sarmackich patriarcha, *Nowy Pam. Warsz.* 1805 t. 18 i osob. pt. Wyjątek z „Pamiętnika Warszawskiego” drukowanego w r. 1805 pt. Poezja Assarmot. B.m. [1805]. Wyd. nast.: w dod. do A.J. Czartoryskiego, jw. poz. 15; w poz. 38, poz. 39, poz. 40 t. 1, poz. 44 t. 2; Paryż 1863; *Sto lat myśli pol.* 1 (1906); *Zbiór poetów pol.* 1 (1959); poz. 47, poz. 48.

Przekł.: czes. 1876, niem. 1822.

20. Kazanie przy uroczystym poświęceniu orłów i chorągwi polskich wojsku narodowemu nadanych, miane ... 3 maja 1807 w Warszawie, Wwa 1807 (dwa wyd.). Wyd. nast.: Wwa 1831; w poz. 41 t. 4, poz. 47, poz. 48.

21. Lech [inny tyt.: Lechiada]. Poema historyczne w 3 pieśniach (pieśń III nieukończ.). Powst. 1806–07. Wyd. *Pam. Kr.* 1830 t. 1 z. 1. Wyd. nast. w poz. 38, poz. 40 t. 1, poz. 44 t. 2, poz. 47.

22. Kazanie przy pierwszym otwarciu Sejmu Głównego Księstwa Warszawskiego ... dnia 10 marca 1809 r. Wwa 1809. Wyd. nast. w poz. 41 t. 4, poz. 47.

Przekł.: franc. 1809, niem. ok. 1810.

23. Mowa w czasie obrządku pogrzebowego Józefa Czartoryskiego ... w Kościele XX. Kapucynów warszawskich 20 lutego 1810 roku miana. Wwa 1810. Wyd. nast. w poz. 41 t. 5, poz. 43 t. 3, poz. 47.

24. Jagiellonida. Poemat w 24 pieśniach. Pierwszy rys. Z autografu ogł. H. Biegeleisen. *Kłosa* 1883 nr 926–929. Przedr. w poz. 48.

Plan epopei.

25. Kazanie przy otwarciu Sejmu Nadzwyczajnego Księstwa Warszawskiego, dnia 26 czerwca 1812 roku miane w Kościele Katedralnym warszawskim. Wwa 1812. Wyd. nast. w poz. 41 t. 5, poz. 47. Przekł. franc. 1812.

26. Wiersz na pogrzebie i wyprowadzeniu zwłoków księcia Józefa Poniatowskiego... Z przyłączeniem nadgrobu na piramidzie marmurowej wyrzniętym w Lipsku dnia 24 maja 1813 r. Wwa 1813.

27. Kazanie na pogrzebie sprowadzonych do Warszawy zwłoków ... księcia Józefa Poniatowskiego ... miane w Kościele Warszawskim Ś. Krzy-

ża dnia 10 września 1814 roku. Wwa 1814 (dwa wyd.). Wyd. nast.: b.m.r.; w poz. 41 t. 5, poz. 42, poz. 44 t. 3, poz. 47, poz. 48.

Przekł. franc. 1814.

28. Kazanie przy uroczystych egzekwiach ... Izabeli z książąt Czartoryskich ... Lubomirskiej, w Kościele Warszawskim Ś. Krzyża dnia 14 grudnia 1816 roku miane. Wwa 1817; Kr. 1817. Wyd. nast. w poz. 41 t. 5.

29. Przemowa przy spuszczeniu do grobu śmiertelnych zwłoków ... Józefa księcia Poniatowskiego w Kościele Katedralnym Krakowskim miana ... dnia 23 lipca 1817. Kr. 1817. Wyd. nast. w poz. 41 t. 5, poz. 44 t. 3, poz. 47.

30. Przemowa przy złożeniu do grobu śmiertelnych zwłoków ... Tadeusza Kościuszki ... w Kościele Katedralnym Krakowskim miana ... dnia 23 czerwca 1818. Kr. 1818. Wyd. nast. w poz. 41 t. 5, poz. 44 t. 3, poz. 47, poz. 48.

31. Anieli z hr. Wodzickich Zygmuntowej Działyńskiej ślubny przypominek d. 19 czerwca 1821 r. Kr. 1821. Wyd. nast. w poz. 40 t. 2, poz. 44 t. 1.

32. Kazanie na pogrzebie ... księcia Adama Czartoryskiego, byłego generała ziem podolskich, miane w Kościele Warszawskim Ś. Krzyża dnia 22 kwietnia 1823. Wwa 1823. Wyd. nast.: Kr. 1823; w poz. 41 t. 6, poz. 44 t. 3, poz. 47.

33. Homilia na dzień Nowego Lata 1824 ... w Kościele Katedralnym na Zamku ... miana. Kr. 1824. Wyd. nast. w poz. 37, poz. 41 t. 2, poz. 42, poz. 45.

34. Mowa miana przy uroczystym poświęceniu ... Franciszka Ksawerego Zglenickiego ... na biskupa gortyńskiego. Kr. 1824. Wyd. nast. w poz. 41 t. 1, poz. 42.

35. Kazanie ... podczas pamiętnego pogrzebowego obchodu po ... Aleksandrze I, dnia 17 kwietnia 1826 w Kościele Metropolitalnym Warszawskim miane. Wwa 1826 (trzy wyd. pod różnymi tyt.). Wyd. nast. w poz. 41 t. 6, poz. 44 t. 3, poz. 47.

36. Homilia przy pierwszym uroczystym wstępie do Kościoła Metropolitalnego Warszawskiego miana dnia 21 września roku 1828. Wwa 1828. Wyd. nast. w poz. 41 t. 1, poz. 42, poz. 45, poz. 48.

Nadto listy pasterskie i ogłoszenia kościelne. Wiele pism W., zwłaszcza religijnych, ogł. dopiero pośmiertnie, głównie w wyd. zbior. Kilka drobniejszych ogł. nadto w czasop.: *Pam. Warsz.* 1818 t. 10, *Biesiada Lit.* 1885 t. 20 nr 32, *Przegl. Pol.* 1883 t. 68.

Wydania zbiorowe

37. Kazania czyli nauki parafialne na niedziele i święta oraz nauki przygodne. T. 1–2. Kr. 1829. Druk. J. Matecki.

Wyd. bez wiedzy autora.

38. Poezje. [Kr.] 1831.

39. Poezje patriotyczne. [Wwa 1831].
Tu kilka wierszy błędnie przypisanych W.
40. Poezje. T. 1–2. Kr. 1832. Nakł. i druk. J. Czecha.
41. Pisma. T. 1–6. Kr. 1832–1833; toż wyd. tyt. Kr. 1838. Nakł. i druk. J. Czecha.
T. 1–3: Kazania tudzież nauki parafialne (t. 1 z przedmową F. Wężyka).
T. 4–6: Pisma rozmaite ... biegiem lat ułożone (w niektórych egzemplarzach: Pisma historyczne ... chronologicznym porządkiem ułożone); w t. 4 „Pochwała J.P.W.” A.J. Czartoryskiego; w t. 6 m.in.: Pisma J.P.W. pod obcymi nazwiskami wydane.
T. 1–3 i t. 4–6 były też puszczane w obieg księgarski tylko z drugim tytułem jako osobne publikacje „Kazań” i „Pism rozmaitych” (lub „Pism historycznych”).
42. Kazania tudzież nauki parafialne. Wyd. 3 Kr. 1845. Nakł. i druk. J. Czecha.
43. Homilie, nauki i przemowy dotąd drukiem nie ogłoszone, z własnoręcznych pierwtworów autora zebrane. Kr. 1852. Nakł. i druk. J. Czecha. Tu głównie pisma z l. 1825–29.
44. Dzieła poetyczne wierszem i prozą. T. 1–3. Wyd. J.N. Bobrowicz z przedrukiem przedmowy F. Wężyka z poz. 41. Lipsk 1853 *Bibl. Kieszonkowa Klasyków Pol.* 38–40.
T. 1–2: Wiersze różne; t. 3: Pisma różne prozą.
45. Kazania, nauki parafialne, tudzież homilie i odezwy. Wyd. 4 Kr. 1857. Nakł. i druk. J. Czecha.
46. Mowy pogrzebowe i homilie dotąd drukiem nie ogłoszone. Z własnoręcznych pierwtworów autora zebrane. Kr. 1861. Nakł. i druk. J. Czecha.
47. Pisma wybrane. Wstęp i oprac. M. Nesteruk i Z. Rejman. Wwa 1993.
48. Pisma wybrane. Wstęp i oprac. M. Nesteruk i Z. Rejman. Wr. 2002 *BNI*, 299.
Zawartość: Poezje; Pieśnioksięg; Kazania.
49. Świętynia Sybilli i inne utwory. Oprac. R. Dąbrowski. Kr. 2002.

W rękopisach Biblioteki Jagiellońskiej z 1809 zachowane nado t. 1–5 odpisów różnych rąk „Pism W. wierszem i prozą” przygotowywanych ok. 1825 (przez autora?) do druku. W t. 1–2: Poezje; t. 3: Pisma polityczne; t. 4: Pisma statystyczno-polityczne i dotyczące się stanu duchowieństwa w Polsce; t. 5: Mowy pogrzebowe, Homilie biskupie, Listy i urzędzenia pasterskie. Jest to najobszerniejszy zbiór pism W. z tekstami często różnymi od ogłoszonych, z wieloma dotąd niedrukowanymi. Obok odpisów utworów W. znajdują się tu nado odpisy pism innych autorów (A. Naruszewicza, J.U. Niemcewicza, F.K. Dmochowskiego) bez zaznaczenia tego faktu oraz utworów o autorstwie budzącym wątpliwości (np. przekład „Skotopasek” A. Pope’a).

Listy i materiały

50. Relacja biskupa J.P.W. o stanie diecezji krakowskiej (1828). Oprac. B. Kumor. *Analecta Cracoviensia* 32 (2000)

Kilka listów W. ogł. w poz. 41 t. 5 i poz. 44 t. 3, inne zachowane w rkpsach Bibl. Jagiel., Ossol., Bibl. PAU w Kr. Pojedynczy list ogł. F. Kojasiewicz w: *Listy Hugona Kollåtāja w przedmiotach naukowych*. T. 4. Kr. 1845.

OPRACOWANIA

NK 6/1–2 (1970–1972); LP.

[M. MOCHNACKI]: *Woronicz. Kur. Pol.* 1830 nr 42; przedr. w: *Pisma. Lw.* 1910. — J.I. KRASZEWSKI: J.P. Pawęza W. *Tyg. Ilustr.* 1860 t. 2 nr 65. — K.W. WÓJCICKI: *Enc. powsz. Orgel.* 27 (1867). — L. SIEMIENSKI: *Portrety literackie*. T. 4. Pozn. 1875; przedr. w: *Dzieła*. T. 5. Wwa 1881. — L. DĘBICKI: *Poeci w Puławach*. J.P.W. *Przew. Nauk i Lit.* 1889. — J.S. PELCZAR: *Zarys dziejów kaznodziejstwa w Kościele Katolickim*. Cz. 2. Kr. 1896; wyd. 2 pt. *Zarys dziejów kaznodziejstwa w Polsce*. Kr. 1917. — A. KRAUSHAR: *Tow. Warsz. Przyj. Nauk*. T. 1–9. Kr. 1900–1902. — S. KIJENSKI: *Album biogr. zasłużonych Polaków i Polek w XIX w.* T. 1. Wwa 1901. — K. JARECKI: *Idee historiozoficzne W. a mesjanizm polski*. *Pam. Lit.* 1904. — A. NIEMOJEWSKI: „Sybilla” i „Przedświt”. *Mysł. Ks. zbior.* Wwa 1904. — W.A. FRANCEW: *Polskoje sławianowiedzenie końca XVIII i pierwszej czwartej XIX st.* Praga 1906. — H. GALLE: *Sto lat myśli pol.* 1 (1906). — A. JOUGAN: *Ks. prymas W.* Monografia. Cz. 1–2. Lw. 1908 [rec. i sprost.: K. JARECKI, *Pam. Lit.* 1908; I. CHRZANOWSKI, *Książka* 1909; A. DROGOSZEWSKI, *Prace Komisji do Badań nad Hist. Lit. i Oświaty* 3 (1929)]. — W. ĆWIK: *Wpływ „Ruin” Volneya na „Sybillę” W.* *Pam. Lit.* 1913. — E. WORONIECKI: *Ks. prymas J. Pawęza W. i jego słowianofilstwo*. *Przeł. Hist.* 1913. — W. WŁOCH: *Polska elegia patriotyczna w okresie rozbiorów*. Kr. 1916. — A. JOUGAN: *Z kazań politycznych ks. W. o odbudowie państwa polskiego*. *Przeł. Powsz.* 1917 t. 136. — F. GUCWA: *Przyroda w sielankach W. I. Chrzanowskiemu uczniowie lublincy, 1910–1925*. Lubl. 1926. — Z. KLARNERÓWNA: *Słowianofilstwo w literaturze polskiej l. 1800 do 1848*. Wwa 1926. — I. CHRZANOWSKI: *Idea mesjanistyczna W.* *Studia staropol.* Kr. 1928; przedr. w: *Studia i szkice*. T. 1. Kr. 1939. — A. DROGOSZEWSKI: *Elementy XVIII w. w historiozofii W.* *Studia staropol.* Kr. 1928. — TENŻE: *O ideę mesjanistyczną W.* *Ruch Lit.* 1929. — M. SZYJKOWSKI: *Polská účast v českém národním obrození*. Cz. 1. Praha 1931. — L. KAMYKOWSKI: *O źródeł mesjanizmu J.P.W.* *Pam. Lit.* 1932. — A. DROGOSZEWSKI: *W. a Naruszewicz. Ks. referatów Zjazdu im. J. Kochanowskiego*. Lw. 1936. — TENŻE: *Interpretacje „Zjawienia Emilki” a mesjanizm W.* *Pam. Lit.* 1947. — W. BOROWY: *O poezji polskiej w w. XVIII*. Kr. 1948; wyd. 2 Wwa 1978. — J. TRYBUSIEWICZ: *Zagadnienie historyzmu w twórczości J.P.W.* *Arch. Hist. Filoz. i Mysł. Spół.* 4 (1959). — J. ZBINIOWSKA: *Biskup Okęcki w poezji W. Nasza Przyszłość* 13 (1961). — J. MAŚLANKA: *Słowiańskie mity historyczne w literaturze polskiego Oświecenia*. Wr. 1968. — Z. JAGODA: *O literaturze i życiu literackim Wolnego Miasta Krakowa, 1816–1848*. Kr. 1971. — J. POPLATEK: *Komisja Edukacji Narodowej. Udział b. jezuitów w pracach Komisji Edukacji Narodowej*. *Uzup. L.G. Grzebień*, przygotował do druku J. Paszenda. Kr. 1973. — J. TRYBUSIEWICZ: *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1973. — J. KLEINER: *Sentymentalizm i preromantyzm*. *Studia inedita z litera-*

tury porozbiorowej 1795–1822. Kr. 1975. — A.F. GRABSKI: Myśl historyczna polskiego Oświecenia. Wwa 1976. — M. JANION, M. ŻMIGRODZKA: Romantyzm i historia. Wwa 1978. — A.F. GRABSKI: Perspektywy przeszłości. Studia i szkice historiograficzne. Lubl. 1983. — R. PRZYBYLSKI: Klasycyzm, czyli prawdziwy koniec Królestwa Polskiego. Wwa 1983. — T. KOSTKIEWICZOWA: Horyzonty wyobraźni. O języku poezji czasów Oświecenia. Wwa 1984. — P. ŻBIKOWSKI: Klasycyzm poststanisławowski. Doktryna estetycznoliteracka. Wwa 1984; wyd. nast. Wwa 1999. — W. PASSOWICZ: Prekursorzy muzealnictwa — J.P.W. *Krzysztofor* z. 12 (1985). — S. ROSPOND: Kościół w dziejach języka polskiego. Wr. 1985. — M. BOROWIEJSKA-BIRKENMAJEROWA: „Wspomnienia” Janusza Woronicza. *Krzysztofor* z. 13 (1986). — T. KIZWALTER: Ludzie i idee Oświecenia w Polsce porozbiorowej. Wwa 1987. — P. NITECKI: Biskupi na ziemiach polskich w okresie niewoli narodowej (1772–1918). *Cbrześćjanin w Świecie* 1987 nr 1/2. — M. BUDZIOREK: Na stolicy arcybiskupiej w Warszawie. Cz. 5: Sarmata w purpurze J.P.W. *Lad* 1988 nr 21. — K. MROWCEWICZ: Prorok wskrzeszony J.P.W. *Tyg. Pol.* 1988 nr 5. — P. SUDER: Wyrazy złożone w poezji J.P.W. *Studia i Mater* 31 (1990). — J. KAMIONKA-STRASZAKOWA: W przestrzeni historii i wieszczby — przechadzka historiozoficzna. (J.P.W.). W: Zbłąkany wędrowiec. Z dziejów romantycznej topiki. Wr. 1992. — Z. REJMAN: J.P.W. — poeta i kapłan. Chotomów 1992. — K. PANUŚ: Bóg i historia w kazaniu J.P.W. wygłoszonym 3 maja 1807 r. *Analecta Cracoviensia* 25 (1993). — J. KRĄCIK: Rekolekcje biskupa J.P.W. dla kleryków krakowskich w 1820 r. *Polla Historica Cracoviensia* 2 (1994). — K. PANUŚ: Niepublikowana homilia J.P.W. „A najprzód anioł Boży...”. *Analecta Cracoviensia* 27 (1995). — Z. REJMAN: Problematyka religijna w twórczości J.P.W. *Motywy religijne w twórczości pisarzy polskiego Oświecenia*. Lubl. 1995. — A. ALEKSANDROWICZ: Polskie drzewa wolności w „Świątyni Sybilli” J.P.W. *Oświecenie: kultura — myśl*. Gdańsk [1996]. — *Enc. wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995*. Kr. 1996. — Z. REJMAN: J.P.W. (1757–1829). *Pisarze pol. Oświecenia* 3 (1996) [z wyborem tekstów]. — A. ALEKSANDROWICZ: Izabela Czartoryska. Polskość i europejskość. Lubl. 1998. — Z. REJMAN: Chwała nieszczęścia — o świątyni Sybilli J.P.W. *Wśród pisarzy Oświecenia*. Bydgoszcz 1997 [wyd. 1998]. — P. ŻBIKOWSKI: „...bolem śmiertelnym ściśnione mam serce...”. Rozpacz oświeconych. U źródeł przełomu w poezji polskiej w l. 1793–1805. Wr. 1998. — J. SZCZYPA: J.P.W. — kerygmat narodowy i patriotyczny. Lubl. 1999. — A. ALEKSANDROWICZ: Z problematyki nowego wieku. (Wokół Świątyni Sybilli). *Wiek Oświecenia* 16 (2000). — M. GÓRSKA: Konieczność śmierci. Refleksja na temat upadku Polski w piśmiennictwie końca XVIII w. *Pam. Lit.* 2000 z. 3. — M. NALEPA: „Takie życie dziś nasze, gdy Polska ustaje...”. Pisarze stanisławowscy a upadek Rzeczypospolitej. Wr. 2002. — J.A. NOWOBILSKI: Mecenat artystyczny J.P.W. w Krakowie. Kr. 2002.

E.A.

WORONICZ Janusz 1805–1874

108 Urodzony 27 czerwca 1805 we wsi Prawutyn Wielki (pow. zwiąhelski) na Wołyniu; syn Wojciecha

i Franciszki z Kraszewskich, bratanek Jana Pawła W., prymasa Królestwa Polskiego i poety. Uczęszczał do szkoły jezuitów w Romanowie oraz pijarów w Międzyrzeczu. Od 1822 studiował na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1830 był dyrektorem kancelarii sejmowej w Warszawie. W noc 29 listopada 1830 pierwszy wdarł się do arsenału i więzienia w klasztorze karmelitów i został ranny. Za udział w walkach powstańczych otrzymał srebrny krzyż wojskowy. Po klęsce emigrował do Francji. Przebywał w Awinionie, Auxerre oraz w Paryżu, gdzie poznał Adama Mickiewicza. W 1835–37 był wydawcą i naczelnym redaktorem wychodzącego w Paryżu organu stronnictwa Adama Czartoryskiego *Kraj i Emigracja*. W broszurze „Rzecz o monarchii i dynastii w Polsce” uzasadniał koncepcję Czartoryskiego jako „króla de facto”. Pełnił funkcję sekretarza kancelarii księcia, w misjach dyplomatycznych podróżował do Bukaresztu, Turcji, Serbii i Węgier. Należał do założycieli Towarzystwa 3 Maja, w 1841–48 redagował jego organ, tygodnik *Trzeci Maj*. W czasie wojny krymskiej przebywał w Turcji jako agent Czartoryskiego, przyjaźnił się z Michałem Czajkowskim; wstąpił do pułku kozaków sultańskich w randze majora. W latach następnych pełnił obowiązki tłumacza konsulatu francuskiego na Wschodzie, w 1856–74 konsula francuskiego w Tulczy. Ciężko chory wrócił do Francji, zmarł 4 lipca 1874 w Paryżu; pochowany na cmentarzu w Montmorency.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Rzecz o monarchii i dynastii w Polsce. Paryż 1839 odb. z *Kraj i Emigracja*.
2. Les Juifs de la Russie et de la Pologne. Paryż 1844.

Koresp. i mater. m.in. w Bibl. Czart. i Bibl. Kórn.; w Bibl. Pol. w Paryżu znajdują się „Wspomnienia” z lat 1815–1844.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972).

L. BYSTRZANOWSKI. *Rocz. Tow. Hist.-Lit. w Paryżu. Rok 1873–1878*. T. 2. Pozn. 1879. — M. HANDELSMAN: Adam Czartoryski. T. 1–3. Wwa 1948–1950. — M. BOROWIEJSKA-BIRKENMAJEROWA: „Wspomnienia” J.W. *Krzysztofor* 13 (1986) s. 77–86. — *Cmentarz pol. w Montmorency*. Wwa 1986.

W.A.-Sz.

WORONIECKI Edward 1886–1960

Urodzony 31 grudnia 1886 w Kijowie; syn Antoniego, urzędnika, i Marii z domu Strazaboscht.

W latach nauki w II Gimnazjum Klasycznym stał na czele centralnej kijowskiej organizacji uczniowskiej. Działal także w organizacji akademickiej „Polonia” i redagował tajne pismo dla młodzieży *Ruch*. Następnie przeniósł się do Krakowa. Jako poeta debiutował przypuszczalnie w 1903 tomikiem wydanym pod kryptonimem Edwor. W 1906–1911 studiował historię sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie uzyskał doktorat. W 1909 ogłosił rozprawę „O dramacie i dramatach” w *Krytyce* (z. 7; zamieszczał tu recenzje do 1914). W 1910 przebywał we Włoszech, w 1913 w Niemczech, w 1913–15 we Francji, w 1915–19 w Szwajcarii, pełniąc funkcję referenta Agencji Prasowej Lozańskiej. W 1919–30 mieszkał we Francji: uczestniczył w polskiej delegacji pokojowej (1919–21), był referentem Polskiej Agencji Prasowej w Paryżu (1922–23). Nadsyłał stamtąd korespondencje na tematy kulturalne i polityczne do czasopism polskich, m.in. *Świata* (w 1922–31 zamieszczał tu recenzje i omówienia francuskich wystaw malarskich). Przełożył także kilka dramatów francuskich, wystawianych w Polsce. W prasie francuskiej publikował artykuły o literaturze i sztuce polskiej, m.in. w *La Pologne Politique, Economique, Littéraire et Artistique* prowadził stałą rubrykę „L'Art Polonais à Paris”. W 1923 został członkiem Związku Literatów Polskich. Od 1924 był delegatem Polski w Międzynarodowej Konfederacji Pracowników Umysłowych w Paryżu. W 1925 ożenił się z Jadwigą Grabowską. W tymże roku nawiązał współpracę z *Wiadomościami Literackimi* (trwającą z przerwami do 1931), od 1930 pisywał do *Tęczy* (z przerwami do 1938). Był prezesem Towarzystwa Miłośników Teatru Polskiego w Paryżu oraz sekretarzem Towarzystwa Zbliżenia między Polską a Francją. Za działalność na tym polu otrzymał w 1927 Francuską Legię Honorową, w 1928 Order Odrodzenia Polski. W 1928 wyjeżdżał do Holandii, w 1930 do Belgii. Był stałym prelegentem uniwersytetów ludowych w kraju i w ośrodkach emigracyjnych we Francji. Od 1930 mieszkał w Poznaniu i był kierownikiem literackim Wydawnictwa Polskiego Rudolfa Wegnera. Od 1936 przebywał we Lwowie, po II wojnie światowej wykładał literaturę polską na tamtejszym uniwersytecie. W 1958 przeniósł się do Warszawy. Uczestniczył w pracach warszawskiego oddziału Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza. Zmarł 2 lutego 1960 w Warszawie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Poezje. Kr. 1903.
Podp.: Edwor.
2. Frustra. [Poezje]. Kijów 1907.
Niepodp. Autorstwo prawdopodobne.
3. Wały graniczne. Opowieść z kresów ukraińskich. Wwa 1921.

4. W czadach miłości. Cz. 1–4. Wwa 1933.
Zamierzony tyt.: Noce ukraińskie, zmien. samowolnie przez red.

Przekłady

5. J. Romain: Knock, czyli triumf medycyny. Komedia w 3 a. Wyst. Wwa 1924.
6. M. Veber, A. Madias: Spódniczka czy toga. Komedia w 3 a. (4 odsłonach). Wyst. Pozn. 1933.

Koresp. m.in. w Ossol. i Bibl. Nar.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982).

P. GRZEGORCZYK. *Pam. Lit.* 1962 z. 3. — TENŻE: Twórcy i badacze kultury zmarli w 1956–1967. Wwa 1986. — K. MARKIEWICZ. *Słownik pracowników książki pol. Supplement*. Wwa 1986. — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 2. Łódź 1998.

W.A.-Sz.

WOYKOWSKA Julia 1816–1851

Urodzona 12 marca 1816 w Bninie (pow. śremski), w rodzinie urzędniczej pochodzenia szlacheckiego; córka Wiktora Molińskiego i Anieli z Czekańskich. Otrzymała staranne wykształcenie, przypuszczalnie na pensjach w Lesznie i Wrocławiu, następnie pracowała jako guwernantka w dworach ziemiańskich. W 1839 nawiązała bliską znajomość z Antonim Woykowskim, którego poślubiła prawdopodobnie w 1841. Wiosną 1840 założyła w Poznaniu pensję dla dziewcząt, wprowadzając nowatorskie metody nauczania i wychowania. Po zamknięciu pensji w październiku tego roku przez władze pruskie zajęła się pracą literacką. Debiutowała utworem „Dumanie wieśniaka”, ogłoszonym w *Tygodniku Literackim* 1840 nr 45, w latach następnych redagowała wraz z mężem to pismo, mając duży wpływ na jego kierunek ideowy. Zamieszczała tam swoje artykuły, recenzje, dumki i piosenki wiejskie. Tu także ogłosiła artykuł krytyczny „Pisma periodyczne wychodzące w Wielkiej Polsce” (1842 nr 50 – 1843 nr 26), będący próbą oceny periodyków poznańskich, opartej na sformułowanych w tymże artykule przesłankach teoretycznych. Woykowsy stworzyli wokół redakcji *Tygodnika* salon literacki, będący rodzajem klubu młodych demokratów. Spotykała się w nim młodzież o postępowych, liberalnych poglądach, byli tu m.in. Ryszard Berwiński i Edward Dembowski. W czerwcu 1843 (w wyniku zatargów z cenzurą i wierzycielami) Woykowsy przenieśli redakcję *Tygodnika* do Wrocławia. Utrzymywali tam bliskie kontakty z wybitnym fizjologiem i sławistą Janem

Ewangelistą Purkyniem oraz z Augustem Mosbachem. Wskutek nakazu władz w listopadzie tego roku wrócili do Poznania. Pod koniec 1845 *Tygodnik* (w związku z kłopotami finansowymi) przestał wychodzić. W tymże roku W. redagowała nieoficjalnie, firmowany przez męża, miesięcznik pedagogiczny *Pismo dla Nauczycieli Ludu*, wychodzący łącznie z *Pismem dla Ludu Polskiego*. Wydawała też elementarze, które spotkały się z pozytywną oceną recenzentów, oraz przeznaczone dla ludu i dla dzieci wiejskich powiastki dydaktyczne, zawierające nauki moralno-obyczajowe. W 1848 Woykowsky prowadził działalność niepodległościową, zaczęli m.in. wydawać czasopismo *Kosymier*, które jednak po ukazaniu się pierwszego numeru zostało skonfiskowane. W tymże roku wyjechali do Berlina, gdzie W. zabiegała o amnestię dla więźniów politycznych, pisała artykuły zapoznające tamtejszą opinię z sytuacją Polaków. Utrzymywała bliskie kontakty z niemiecką poetką Bettiną von Arnim, występującą w obronie Polaków. W 1849 nawiązała współpracę z wydawanym w Budziszynie przez Romana Zmorskiego słowianofilskim miesięcznikiem *Stadto*. W tymże roku prowadziła z mężem księgarnię i drukarnię w Poznaniu. Od grudnia 1849 do końca marca 1850 redagowali wspólnie tygodnik *Gazeta Wielkopolska Niedzielną*, głoszący ideę walki wolnościowej w oparciu o lud. Śmierć męża w 1850 i rodziców w 1851 spowodowała załamanie nerwowe W. Przebywała przez pewien czas u brata Józefa Molińskiego w Trzemesznie, w maju 1851 wyjechała do Wrocławia. Popadła w mistycyzm. Uległa obłędowi, żyła w nędzy. Zmarła 9 sierpnia 1851 we Wrocławiu. Po śmierci męża pisała „Pamiętniki Nieznajomej”, które nie zostały ogłoszone.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Piosnki dla ludu wiejskiego z muzyką do jednej pieśni A. Woykowskiego. Pozn. 1844 [1843].
2. Mała Marynia. Elementarz dla dziewcząt polskich. Leszno 1844.
3. Mały Tadzio. Elementarzyk dla grzecznych chłopczyków. Wr. 1844.
4. Dzieje polskie od Lecha aż do śmierci królowej Jadwigi opisane podług opowiadania Bartłomieja. Leszno 1845.
5. Dwie książki, które stary Wojciech kupił na jarmarku w miasteczku do czytania w niedzielne popołudnia. T. 1–2. Pozn. 1846. Wyd. 2 t. 1. Pozn. 1873.
6. Marynia, czyli rozmowy o pierwszych zasadach świętej religii. Ułożone dla pożytku polskich dzieci. Pozn. 1846. Niepodp.
7. O poczciwym Janku i dobrej Marysi. Książka, którą Kuba kupił Jankowi i Marysi. Wszystko ra-

zem spisane dla dzieci ku nauce i zabawie. Pozn. 1846. Wyd. nast.: m.in. Pozn. 1883.

8. Nauki religijno-moralne na zasadach Ewangelii oparte, dla szkółek elementarnych zastosowane. Pozn. 1847. Wyd. 2 Pozn. 1862.

9. Dzieje naszej świętej Ojczyzny, Polski ukończanej. Gniezno 1850.

10. Z. Kudowy. [Powieść]. Z. 1. Pozn. 1850.

11. Żona księżycowa. Rozważania. [Poemat prozą]. Pozn. 1877.

Ogl. pośmiertnie.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 2 (1961).

Koresp.: Listy do A. Cieszkowskiego i W. Lipskiego ogl. W. Jakóbczyk. *Kron. m. Pozn.* 1938 nr 4; listy do J.E. Purkyniego ogl. J.W. Opatry: Korespondencja Polaków z J.E. Purkyniem. Wr. 1969.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

J.N. GNIEWOSZ z OLEKSOWA: Ze wspomnień niedawnej przeszłości. J. i A. Woykowsky: *Strażnica Pol.* 1879 nr 15–26, 1880 nr 1. — P. CHMIELEWSKI: Autorki polskie wieku XIX. Wwa 1885. — M. FRELKIEWICZ: J. Molińska-W. Próba monografii. Pozn. 1938. — T. MIKULSKI-Szalona (J. Molińska-W.), W: Spotkania wrocławskie. Wr. 1950 i wyd. nast. — E. DURCZYŃSKA: J. z Molińskich W. Poznański fragment historii polskiej literatury dziecięcej. *Życie i Myśl* 1951 nr 1–2. — T. GOSPODAREK: J. Molińska-W. Wr. 1962. — B. ZAKRZEWSKI: „Tygodnik Literacki” 1838–1845. Zarys monograficzny. Wwa 1964. — M. JANION: Zmierzech romantyzmu. W: Romantyzm. Wwa 1969. — S. WASYLEWSKI: A. i J. Woykowsky – rewolucjonści romantycy. W: Wspomnienia i szkice znad Warty. Pozn. 1973. — J. KOZŁOWSKI: *Wielkop. słownik biograf.* Wwa 1981. — B. KRZYWOBŁOCKA: Poznańska utopistka. W: Towarzyski tamtych dni. Pozn. 1982. — H. KRUPINSKA-EYP: Stylizacja biblijna w prozie poetyckiej polskiego romantyzmu. *Rocz. Nauk – Dydak.* WSP Rzeszów 1984 z. 56. — B. WOŹNICZKA-PARUZEL: Lelewełowskie inspiracje w „dziejach ojczystych dla ludu” doby międzypowstaniowej XIX w. *J. Leleuel – księgoznawca, bibliotekarz, bibliograf.* Wwa 1993. — E. OW CZARZ: Trzy wersje mitu słowiańskiej dawności w prozie D. Magnuszewskiego, J.W. i J.I. Kraszewskiego. *Acta UNC. Filol. Pol.* 1995 z. 45 (289).

W.A.-Sz.

WOYKOWSKI Antoni 1815–1850

Urodzony 3 czerwca 1815 w Poznaniu, w zamożnej rodzinie mieszczańskiej; syn Ignacego i Eleonory z Rutterów. Uczył się do Gimnazjum św. Marii Magdaleny, kształcił się także w kierunku muzycznym. W 1836 przerwał naukę w szkole i uzupełniał wykształcenie samodzielnie. Był pianistą, znawcą zagadnień muzycznych, popularyzował twó-

cość Fryderyka Chopina i Stanisława Moniuszki. Debiutował w 1836 w *Przyjacielu Ludu* artykułem o Chopinie (nr 28–36), w którym jako jeden z pierwszych zwrócił uwagę na przełomowe znaczenie jego muzyki. W. komponował także własne utwory muzyczne, m.in. do poezji Adama Mickiewicza, Wincentego Pola, Edmunda Wasilewskiego, Stefana Witwickiego. Odziedziczywszy spory majątek, założył w 1838 wraz z Antonim Poplińskim i Józefem Łukaszewiczem *Tygodnik Literacki*. Po rozłamie w redakcji od listopada 1839 redagował pismo sam, nadając mu postępowy kierunek ideowy, związany z działalnością Towarzystwa Demokratycznego. Skupił wokół *Tygodnika* znakomitych pisarzy krajowych i emigracyjnych, dzięki czemu pismo stało się jednym z najlepszych tego okresu. W 1839 ukazał się w nim pierwodruk hymnu „Smutno mi Boże” Juliusza Słowackiego. Sam W. zamieścił tu m.in. entuzjastyczną recenzję pieśni Moniuszki (1839 nr 48). Około 1841 poślubił Julię Molińską, która pomagała mu w redagowaniu pisma (do chwili jego upadku w 1845) oraz we wszystkich późniejszych inicjatywach redakcyjno-wydawniczych. Salon ich stał się w 1842–45 miejscem spotkań literatów, artystów, liberalnych myślicieli. Od stycznia do października 1845 W. redagował, przy współpracy Ewarysta Estkowskiego, *Pismo dla Nauczycieli Ludu* i *Pismo dla Ludu Polskiego*. W 1848 założył pismo polityczne *Kosynier*, skonfiskowane natychmiast przez cenzurę. W tymże roku znalazł się w Berlinie, gdzie pomagał żonie w zabiegach o amnestię dla uwięzionych Polaków. Po powrocie do Poznania nabył księgarnię i drukarnię, założył też czytelną prasę zagraniczną. W 1849 współpracował ze *Stadlem*, w grudniu tego roku założył i do kwietnia 1850 redagował tygodnik polityczno-literacki *Gazeta Wielkopolska Niedzielną*. Od lutego 1850 wydawał w języku polskim i niemieckim *Kurier Handlowy*. Należał do założycieli Towarzystwa Przemysłowego, był też członkiem Ligi Polskiej. Zmarł nagle 20 kwietnia 1850 w Poznaniu; pochowany na cmentarzu św. Marcina (obecnie Cmentarz Zasłużonych).

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Piosnki polskie z towarzyszeniem fortepianu, ułożone i ofiarowane pannie Julii Molińskiej. Pozn. 1839.
2. Piosnki polskie. Z. 2. Pozn. 1842.

Prace edytorskie

3. A. Kitowicz: Pamiętniki do panowania Augusta III i Stanisława Augusta. Z. 1–4. Pozn. 1839–1840.
4. Opis krótki rzezi w mieście Humanu, od czerwi ukraińskiej dnia 20 miesiąca czerwca 1768 roku

zdziałanej. Z akt klasztoru humanieckiego ks.ks. bazylianów wyjęta. Pozn. 1842.

Koresp. w Bibl. Jagiel. i Bibl. Nar. Listy do O. Kolberga ogł. M. Turczynowiczowa: O. Kolberg: Dzieła wszystkie. T. 64. Korespondencja. Cz. 1. Wwa 1965; Listy do J.E. Purkyniego ogł. J.W. Opatrny: Korespondencja Polaków z J.E. Purkyniem. Wr. 1969.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

J.N. GNIEWOSZ z OLEKSOWA: Ze wspomnień niedawnej przeszłości. J. i A. Woykowsy. *Strażnica Pol.* 1879 nr 15–26, 1880 nr 1. — S. TRUCHIM: „Pismo dla Nauczycieli Ludu” – pierwsze czasopismo pedagogiczne w Polsce. *Przeł. Nauk Hist. i Społ.* T. 4 (1954). — Z. GROT, F. PAPROCKI: Szkice poznańskie 1794–1864. Wwa 1957. — T. GOSPODAREK: J. Molińska-Woykowska. Wr. 1962. — B. ZAKRZEWSKI: „Tygodnik Literacki” 1838–1845. Zarys monograficzny. Wwa 1964. — K. BISKUPOWA: A.W. jako redaktor i wydawca „Tygodnika Literackiego”. *Komunikaty Nauk. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza. Oddz. Częstochowski* 1966 nr 7/8. — A. GŁOWACKA: *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — S. WASYLEWSKI: A. i J. Woykowsy – rewolucjoniści romantyczni. W: *Wspomnienia i szkice znad Warty*. Pozn. 1973. — J. KOZŁOWSKI: *Wielkopolski słownik biograf.* Wwa 1981. — G. GZELLA: Działalność redakcyjno-wydawnicza A.W. *Kron. m. Pozn.* 1998 nr 2.

W.A.-Sz.

WÓJCICKA-CHYLEWSKA Zofia
1876–1963

Urodzona 4 maja 1876 w Radomiu; córka Hipolita Wójcickiego, aktora i dyrektora zespołów objazdowych, a od 1883 sekretarza teatru krakowskiego, i Józefy z Sochaczewskich, aktorki i śpiewaczki. Mieszkała w Krakowie, pracowała jako nauczycielka. Debiutowała w 1897 w nowosądeckim *Mieszczaninie* i w *Szkołnictwie Ludowym* („Szczęście. Obrazek z życia nauczycielki”, nr 23/24; „Kołoda. Obrazek sprzed lat niewiele”, nr 26). Także w tym roku nawiązała współpracę z *Kurierem Nowojorskim*. W 1900 uzyskała drugą nagrodę na IV Konkursie Galicyjskiego Wydziału Krajowego we Lwowie za modernistyczną sztukę „Dyletanci”, co otworzyło jej sceny krajowe. Uprawiała głównie twórczość dramatopisarską, tłumaczyła również z języka niemieckiego i francuskiego na potrzeby teatru. Około 1906 wyszła za mąż i odtąd używała nazwiska Wójcicka-Chylewska. W 1920 występowała jako deklamatorka w szpitalach wojskowych w Warszawie. W tym samym roku wraz z zespołem aktorów warszawskich uczestniczyła w akcji plebiscytowej na Górnym Śląsku, gdzie występowała pod pseudonimem Magdalena Wrzosek. Prowadziła również

poradnictwo dla amatorskiego ruchu teatralnego. W 1922 sprawowała funkcję kierownika artystycznego amatorskiego Górnośląskiego Teatru Ludowego. W okresie dwudziestolecia międzywojennego mieszkała w Warszawie. Dorobek literacki tego okresu to cztery sztuki (trzy były wystawiane) i przekłady. Według jej własnej informacji (z 1961) przetłumaczyła przeszło 100 komedii, fars i dramatów. Od 1940 przebywała za granicą, w Szwajcarii. Zmarła 29 listopada 1963 w Zurychu.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wizyta. Dialog. Kr. 1898.

2. Dyletanci. Studium sceniczne w 4 a. uwieńczone nagrodą na konkursie dramatycznym Wydziału Krajowego we Lwowie. Kr. 1900. Wyst. Kr., Wwa, Pozn. 1900.

Wystawiane również pt. Orły bez skrzydeł.

Przekł.: niem. Wiedeń [b.r.], serb.-chorw. wyst. Zagrzeb 1903.

3. Cześć ci, Wieszczu! Dialog wierszem ku czci Adama Mickiewicza. Muzyka M. Świerzyńskiego. Kr. 1901.
Wyst. 31 marca 1902 na otwarcie Teatru Ludowego w Krakowie.

4. Psyche. Tragedia dziecięca dla dorosłych ludzi w 3 a. Wyst. Kr., Lw. 1901. Wyd. Kr. 1901.

4a. Natręt. Fragment w 1 a. Wyst. Kr. 1901.

5. Dyletanci grzechu. Sztuka w 3 a. Lw. 1905.

Podp.: Halka Szarska. L. Simon rozwiązuje ten pseud. jako: H. Henefeldowa.

6. Ewa. Dramat w 4 a. Lw. 1905.

7. Młodzieniec z Sais. Dwanaście godzin z życia. *Tyg. Mód i Powieści* 1906 nr 1-39. Wyd. osob. Wwa 1906.

8. Pani L'Arte. Jedna odsłona z życia aktorów. *Nasz Kraj* 1906 t. 1 nr 23-27.

9. Listy do Pana Boga. Spowiedź grzecznej dziewczynki. Lw. 1908.
Przekł. czes. 1912.

10. Kwiat paproci. Dramat w 3 a. (Muzyka: M. Świerzyński). *Promyk* 1909 nr 2-13.

11. W latarni. Dramat w 3 a. Wyst. Kr. 1909.
Ogl. fragm. *Naprzód* 1909 nr 92.

12. Las. Poemat dramatyczny. Kr. 1911.

13. Listy do Ciebie. Spowiedź grzecznej dziewczynki. Kr. [1913].

14. Jeszcze wczoraj... Sztuka w 3 a. z epilogiem. Wyst. Lw., Kr. 1919.

15. Tam od Odry... Sztuka w 3 a. z prologiem i epilogiem. Wyst. Wwa 1932.

16. Żona. Dramat w 3 a. Wyst. Teatr Objazdowy W. Siemaszkowej 1932.
Współautor: C. Krzyżanowski.

17. Powrót do moich lat dziecięcych. Powst.

112 1958. Ogl. fragm. *Pam. Teatr.* 1959 z. 4.

Przekłady

18. H. Sudermann: Sobótki. Sztuka w 4 a. Wyst. Lw. 1900.

19. G. Courteline: Miły gość. Komedia w 1 a. Wyst. Lw. 1902.

20. M. Dreyer: Zwycięzca. Sztuka w 4 a. Wyst. 1902.

21. G. Engel: Ponad wodami. Dramat w 3 a. Wyst. Lw. 1902.

22. F. Schönthan: Florio i Flavio. Igraszki i sceny miłosne w 3 a. Wyst. 1902.

23. M. Maeterlinck: Cud św. Antoniego. Sztuka w 2 a. Wyst. Lw. 1903.

24. H. Sudermann: Niech żyje życie! Sztuka w 5 a. Wyst. Lw. 1903.

25. P. Wolff: Tajemnica publiczna. Komedia w 3 a. Wyst. Wwa 1903.

26. T. Bernard: Sprawa Mathieu. Krotochwila w 3 a. Wyst. Wwa 1905.

27. G. Engel: W przystani. Dramat w 3 a. Wyst. Wwa, Kr. 1907.

28. K. Hamsun: U królewskich wrót. Dramat w 4 a. Wyst. Wwa 1908.

29. A. Neihardt: Wyspa miłości. Komedia w 3 a. Wyst. Wwa 1919.

30. F. Schönthan, F. Koppel-Ellfeld: Odrodzenie. Komedia w 3 a. Wyst. Wwa 1924.

31. F. Wedekind: Przebudzenie się wiosny. Sztuka w 3 a. Wyst. Wwa 1933.

Ponadto sztuki następujących autorów: G. d'Annunzio: Gioconda. Tragedia w 5 a., Sen wiosennego poranku. Dramat w 1 a.; H. Bahr: Pan sekretarz. Komedia w 2 a., Wiedenki. Komedia w 3 a., Zwycięzca. Komedia w 3 a.; R. Bracco: Pietro Caruso. Dramat w 1 a., Maski. Dramat w 1 a.; G. Courteline: Wyrozumiały komisarz. Komedia w 1 a.; F. Curel: Nowe bożyszcze. Dramat w 4 a., Taniec przed zwierciadłem. Dramat w 3 a.; R. de Flers, A. Caillavet: Awantura. Komedia w 3 a.; M. Hennequin, G. Duval: Sobowtór. Komedia w 3 a.; M. Hennequin, J. Mitchel: Ulubieniec kobiet. Komedia w 3 a.; O. Mirbeau: Interesa, interese... Dramat w 3 a.; M. Prévost: Półdziewice. Komedia w 3 a.; A. Schnitzler: Dramat ze sztyletem. Dramat w 1 a., Literatura. Dramat w 1 a.

Listy do Z. Sarneckiego w zbiorach Bibl. Jagiel., do S. Dąbrowskiego w Bibl. Nar. w Wwie.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

T. BOY-ŻELEŃSKI: Flirt z Melpomeną i inne flirtiki. *Wieczór* 3. Kr. 1922; Pisma. T. 20. Wwa 1963 [rec. z 1921 sztuki: M. Maeterlinck: Cud św. Antoniego]. — TENŻE w książce jw.: *Wieczór* 5. Wwa 1925; Pisma. T. 21. Wwa

1964 Irec. z 1924 wyst. sztuki: F. Schönthan, F. Koppel-Ellfed: Odrodzenie. — TENZE: Reflektorem w serce. Wwa 1934; Pisma. T. 25. Wwa 1968 [przedr. rec. z 1933 sztuki: F. Wedekind: Przebudzenie się wiosny]. — W. KOT: Dramat polski na scenach chorwackich i serbskich do r. 1914. Kr. 1962 s. 37–38. — K. OLSZEWSKI: Śląska kronika teatralna. 1914–1922. Kr. 1969 s. 239–241 i passim. — T. WEISS: Cyganeria Młodej Polski. Kr. 1970.

A.P.

WÓJCICKI Kazimierz Władysław 1807–1879

Urodzony 3 marca 1807 w Warszawie; syn Jana, lekarza, i Zofii z Zienkiewiczów. Po ukończeniu szkoły pijarów przy ul. Długiej studiował w szkole przygotowawczej projektowanego Instytutu Politechnicznego (1826–27) oraz na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie słuchał m.in. wykładów z literatury polskiej Kazimierza Brodzińskiego i Ludwika Osińskiego. Interesował się etnografią oraz historią i kulturą narodową. W 1825–30 odbywał liczne podróże krajoznawcze po Polsce. Debiutował w 1826 w *Rozmaitościach Warszawskich* objaśnieniami przysłów „Mądry Polak po szkodzi” oraz „Wyrwał się jak Filip z konopi” (nr 4; pisywał tu do 1834), w 1827–29 publikował w *Dzienniku Warszawskim* prace z dziedziny folkloru. Pisywał ponadto w *Wandzie* (1828), *Podarunku dla Płci Pięknej* (1830), *Ziemiomysle* (1830). Po wycieczce na Węgry ogłosił „Listy o Węgrach” w *Kurjerze Polskim* (1830). Wziął udział w powstaniu listopadowym; ranny w bitwie pod Grochovem, został odznaczony srebrnym krzyżem wojskowym. Po klęsce wyjechał do Prus, potem do Galicji. W 1832 osiadł w Żalczu na Pokuciu; ożenił się z Hanną Magnuszewską, siostrą Dominika, powieściopisarza. Utrzymywał kontakty z lwowskim środowiskiem literackim, m.in. z Wincentym Polem, Lucjanem Siemieńskim, Augustem Bielowskim, w 1834 uczestniczył w przygotowaniu noworocznika *Ziwnia*. W tymże roku wrócił do Królestwa i jako uchodźca był więziony w Zamościu. Po zwolnieniu w 1835 wyjechał do Warszawy. Wkrótce potem objął posadę zarządcy cegielni w Jachrance koło Zegrza, następnie dzierżawił majątki Góra i Łosia Wólka. Jednocześnie zajmował się badaniami w dziedzinie etnografii, zbierał i wydawał pieśni ludowe. Współpracował z *Muzeum Domowym* (1835), *Zbieraczem Literackim i Politycznym* (1836–37). W 1841 należał do założycieli i bliskich współpracowników *Biblioteki Warszawskiej*, a w 1843–44 oraz od 1850 był redaktorem naczelnym tego miesięcznika. Omawiał tu nowości wydawnicze w „Kronice Literackiej”, potem w dziale „Piśmiennictwo krajowe i zagraniczne”. W 1840–43 współpracował z *Przyjacielem Ludu*, w 1843 z *Przeglądem Naukowym*. W 1843 zamieszkał na stałe w War-

szawie. Prowadził tu wraz z żoną salon artystyczno-literacki, w którym bywali m.in. Teofil Lenartowicz, Włodzimierz Wolski, Paulina i Antoni Wilkońscy. Początkowo pełnił funkcje archiwisty i bibliotekarza senatu, następnie (do 1862) zarządcy drukarni Komisji Sprawiedliwości. W 1848 został członkiem Towarzystwa Naukowego przy Wszelchnicy Jagiellońskiej, w 1853 — Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Uprawiał działalność publicystyczną i edytorską, ogłaszał materiały źródłowe, archiwalne, anegdoty i gawędy. Interesowały go szczególnie varsawiana. Recenzenci zarzucali mu brak krytycyzmu, przypadkowość w doborze źródeł, pochopność sądów. Cieszył się jednak dużą popularnością wśród czytelników. W 1856–64 był członkiem redakcji *Czytelnia Niedzielnej*, w 1859–68 — *Encyklopedii powszechnej* Orgelbranda, dla której opracował wiele hasel. W 1859–69 ściśle współpracował z *Tygodnikiem Ilustrowanym*, w 1865 został kierownikiem literackim *Kłosów* (był nim do 1879), liczne prace zamieszczał w *Bluszczu* (1872–78). W 1862 zwolniono go z posady rządowej, co wywołało poruszenie opinii społecznej. Stworzono wówczas dla niego stanowisko prezesa komitetu właścicieli listów zastawnych przy Towarzystwie Kredytowym Ziemijskim. Środowisko literacko-naukowe dla uczczenia jego zasług wydało w tymże roku *Książkę zbiorową ofiarowaną K. W. W.* Dwa utwory nadesłał do niej Cyprian Norwid, który poznał W. w latach swej młodości; zwracał się do niego o pomoc w staraniach wydawniczych, a po jego śmierci proponował ufundowanie pamiątkowej tablicy. W 1876 obchodzono jubileusz pięćdziesięciolecia pracy literackiej W. Zmarł 2 sierpnia 1879 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Przysłowia narodowe z wyjaśnieniem źródła, początku oraz sposobu ich użycia. Okazujące charakter, zwyczaje i obyczaje, przesady, starożytności i wspomnienia ojczyste. T. 1–3. Wwa 1830. Wyd. nast. Chicago 1889.
2. Mąż zawojowany. Komedia w 1 a. Wyst. Wwa 1832. Niedruk.
3. Kurpie. Powieść historyczna. T. 1–2. Lw. 1834. Wyd. nast. m.in.: wyd. nowe uzup. Lw. 1856; oprac. J. Solecki. Kr. 1914; [wyd. 6] Łomża 1938 *Bibl. Dobrych Książek* 31.
4. Pani koniuszyna. Komedia w 1 a. Wyst. Wwa 1836. Niedruk.
5. Pieśni ludu Białochrobatów, Mazurów i Rusi znad Bugu, z dołączeniem odpowiednich pieśni ruskich, serbskich, czeskich i słowiańskich. T. 1–2. Z rycinami i muzyką. Wwa 1836–1837. Reprint. Oprac. i posłowie R. Wojciechowski. Wr. 1976.

6. Starożytne przypowieści z w. XV, XVI i XVII. Zebrał i wyd. ... Wwa 1836.
7. Klechdy, starożytne podania i powieści ludu polskiego i Rusi. Zebrał i spisał... T. 1–2. Wwa 1837. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 pomnożone. Wwa 1876; Wybór i oprac. R. Wojciechowski. Wstęp J. Krzyżanowski. Wwa 1972; wyd. 2 [6] Wwa 1974. Niektóre z zawartych tu baśni: Boruta, Twardowski, Małej, Nędza z biedą, Szklana góra – były wyd. osob. Przekł.: czes. 1838, franc. 1851, niem. 1839, ros. 1880.
8. Stare gawędy i obrazy. T. 1–4. Wwa 1840. Reprint Wwa 1982. Tu m.in.: Straszny dwór. Gawęda dworzan na baszcie nad broną (wyd. osob. Lw., przekł. czes. 1840); Dobosz. Powieść z r. 1740 (wyd. osob. Lw. 1834, przekł. czes. 1840).
9. Teatr starożytny w Polsce. T. 1–2. Wwa 1841.
10. Zarysy domowe. T. 1–4. Wwa 1842.
11. Obrazy starodawne. Z drzeworytami W. Smokowskiego. T. 1–2. Wwa 1843. Tu m.in.: Tatarzy (wyd. osob. Wwa 1842); Zbytek (przekł. niem. 1857).
12. Historia literatury polskiej w zarysach. T. 1–4. Wwa 1845–1846. Wyd. 2 popr. i powiększone. Wwa 1859–1861.
13. Niewiasty polskie. Zarys historyczny. Z drzeworytami W. Smokowskiego. Wwa 1845.
14. Domowe powiastki i wizerunki. T. 1–2. Wwa 1846. Wyd. nast. Lubl. 1889.
15. Życiorysy znakomitych ludzi wsławionych w różnych zawodach. T. 1–2. Wwa 1849–1850.
16. Kochajmy się. Gawęda dramatyczna w 1 a. Wyst. Wwa 1852. Niedruk.
17. Domowa powieść. T. 1–2. Mohylew 1853.
18. Mój pamiętnik literacki. *Dzien. Warsz.* 1853 nr 311–320, 1854 nr 48–55. Podp.: Tadeusz Nekanda
19. *Silva- rerum*. Staropolskie powieści. *Dzien. Warsz.* 1853 nr 276–301. Wyd. osob. T. 1–2. Wil. 1861.
20. Cmentarz Powązkowski pod Warszawą. T. 1–3. Wwa 1855–1858. Wyd. fototyp. Wwa 1975.
21. Dworek i pałac. Powieść. T. 1–3. Wwa 1856. Wyd. nast. Wwa 1902.
22. Mazowieckie powiastki. Wwa 1858.
23. Lekarz domowy. Dialog dramatyczny w 2 odsłonach. Wil. 1859.
24. Przysłowia polskie, czyli nauka starych a rozumnych naszych ludzi. Wwa 1862.
25. Amerykanin. Powieść z czasów Kościuszki. Pozń. 1869. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 4] Wwa 1926 *Bibl. Domu Pol.* t. 43.
26. Szkice historyczne i z domowego życia niedawno ubiegłej przeszłości. Kr. 1869. Wyd. nast. pt. Z dawnych dziejów i wspomnień naszego stulecia. Kr. 1875.
27. Pamiętniki dziecka Warszawy. Kr. 1870. Wyd. nast. niepełne ze wstępem S. Estreichera. Kr. 1909. Przedr. w poz. 59.
28. Julian Bartoszewicz. Wwa 1871.
29. Ostatni klasyk. Wspomnienie z pierwszej połowy naszego stulecia. Wwa 1872.
30. Fryderyk Skarbek. Wwa 1873.
31. Kawa literacka w Warszawie (1829–1830). Wwa 1873. Przedr. w poz. 59.
32. Niewiasta polska w początkach naszego stulecia. (1800–1830). Wwa 1875 odb. z *Bluszczu*.
33. Warszawa i jej społeczność w początkach naszego stulecia. Wwa 1875 odb. z *Bibl. Warsz.* Przedr. w poz. 59.
34. Społeczność Warszawy w początkach naszego stulecia. Wwa 1877. Przedr. w poz. 59.
35. Z rodzinnej zagrody. Życiorysy. T. 1–2. Wwa 1877–1881. Reprinty: Wwa 1980–1983; Wwa 1990. T. 2 pt. Życiorysy z XVI i XVII w.
36. Pokój dziadunia. Opowiadanie z dziejów przeszłości dla młodocianego wieku. Wwa 1878. Wyd. nowe. Wwa 1898. Z cyklu: Z rodzinnej zagrody.
37. Biblioteczka dziadunia. Zarys literatury w opowiadaniach dla dziatwy. Wwa 1879. Z cyklu: Z rodzinnej zagrody.
38. Historia literatury polskiej w zarysach. Dla młodzieży. Wwa 1879.
39. Warszawa, jej życie umysłowe i ruch literacki w ciągu lat trzydziestu (od 1800–1830 r.). Wwa 1880 odb. z *Bibl. Warsz.* Przedr. w poz. 59.
40. Gabriel Holubek. Obrazek historyczny z XVI w. – Częstochowa. Opowiadania dwa historyczne dla młodzieży. Wwa 1906. Wyd. pośmiertnie
- Przekłady
41. Życie Piotra Kmity z Wiśnicza, wojewody krakowskiego. Wwa 1865. Przekład z łac. tekstu anonimowego.
- Prace edytorskie i redakcyjne
42. *Guslar Gwardii Honorowej*. Wwa 1830. Zbiór pieśni patriotycznych.
43. J. Kiliński: Pamiętniki ... szewca, a zarazem pułkownika 20 regimentu. Wwa 1830. Na edycji W. oparte były wyd. następne.
44. Pieśni ojczyste. Wwa 1830.
45. Starożytne przypowieści z XVI i XVII wieku. Zebrał i wyd. ... Wwa 1836.
46. K. Baliński: Powieści ludu spisane z podań zebrał i wyd. ... Wwa 1842.
47. Biblioteka starożytna pisarzy polskich. T. 1–5. Wwa 1843–1844. Wyd. 2 znacznie powiększone. T. 1–6. Wwa 1854. Tu dokumenty, listy, pamiętniki i utwory z XVI i XVII w.
48. Album warszawskie. Wwa 1845.
49. Pamiętniki do panowania Zygmunta III, Władysława IV i Jana Kazimierza. Z rękopismu wyd. ... T. 1–2. Wwa 1846.

50. Album literackie. Pismo zbiorowe poświęcone dziejom i literaturze krajowej. T. 1–2. Wwa 1848–1849.

51. J. Kitowicz: *Obraz Polaków i Polski*. T. 1–4. Petersburg, 1855.

52. Archiwum domowe do dziejów i literatury z rękopismów i dzieł najrzadszych zebrał i wyd.... Wwa 1856.

53. A. Malczewski: *Pisma*. T. 1–2. Wwa 1857.

54. A. Mickiewicz: *Pisma zbiorowe*. T. 1–8. Wraz ze wstępem pt. *Wspomnienie o życiu Adama Mickiewicza*. Wwa 1858.

55. A. Wilkoński: *Ramoty i ramotki literackie*. T. 1–5. Pozn. 1861–1862.

56. Album Jana Matejki z tekstem objaśniającym... Wwa 1873.

57. T. Padurra: *Pyśma...* Wyd. posmertne z awtohrafu. Wraz ze wstępem pt. *O życiu i pismach Tymka Padurry*. Lw. 1874.

58. D. Magnuszewski: *Dziela*. T. 1. Wraz ze wstępem. Lw. 1877.

Ponadto inne mater. źródłowe i pamiętnikarskie dotyczące historii Polski.

Wydania zbiorowe i wybory

59. *Pamiętniki dziecka Warszawy i inne wspomnienia warszawskie*. Wybrał J.W. Gomulicki. Oprac. Z. Lewinówna. Wstęp M. Grabowska. T. 1–2. Wwa 1974.

Koresp. w Bibl. Nar. i Ossol. Listy do P. Wilkońskiej ogl. w: P. Wilkońska: *Moje wspomnienia o życiu towarzyskim w Warszawie*. Pozn. 1871. Wyd. 2 Wwa 1959; do M. Wiszniewskiego ogl. *Kronika Rodz.* 1877 nr 8; do K. Szajnochy w tegoż: *Korespondencja*. T. 1–2. Wr. 1959; do O. Kolberga w tegoż: *Korespondencja*. Cz. 1. *Dziela wszystkie*. T. 64. Wwa 1965; do A. Fredry w tegoż: *Korespondencja*. *Pisma wszystkie*. T. 14. Wwa 1976; od C. Norwida w tegoż: *Pisma wszystkie*. T. 9. Wwa 1971.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

Książka zbioru ofiarowana K.W.W. Wwa 1862. — P. WILKOŃSKA: *Moje wspomnienia o życiu towarzyskim w Warszawie*. Pozn. 1871 i wyd. nast. — B. CHLEBOWSKI: *Sto lat myśli pol.* 7 (1913). — M. JANION: *Z narodowej pielgrzymki*. *Pam. Lit. R.* 42 (1951) z. 3–4 s. 741–746. — M. STRASZEWSKA: *Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832–1848*. Cz. 1–2. Wwa 1953–1959. — J. KRZYŻANOWSKI [i]k]. *Słownik folkloru pol.* Wwa 1965. — M. PROŚNAK: *Przeł. Hum.* 1965 nr 3. — R. WOJCIECHOWSKI: *Dzieje folklorystyki pol. 1800–1863. Epoka przedkolbergowska*. Wr. 1970. — J. MATERNICKI: *Warszawskie środowisko historyczne 1832–1869*. Wwa 1970. — R. GERBER: *Studenti Uniwersytetu Warszawskiego*.

1808–1831. Wr. 1977. — M. GRABOWSKA: *Rozmaitości romantyczne*. Wwa 1978. — TAŻ. *Obraz lit. pol.* 5, 3 t. 2 (1988). — TAŻ. K.W.W. — *pamiętnikarz przedlistopadowej Warszawy*. *Romantycy i Warszawa*. Wwa 1996 (prwdr. 1988). — Z. SZELAĞ. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

W.A.-Sz.

WROŃSKI Józef Maria Hoene

zob. HOENE-WROŃSKI Józef Maria

WROTNOWSKI Feliks 1803–1871

Urodzony w 1803 we wsi Karaciszki (pow. trocki), w rodzinie szlacheckiej; syn Józefa, urzędnika sądowego, i nieznannej z imienia Tańskiej. Od 1815 kształcił się w gimnazjum w Wilnie, w 1822–25 studiował na wydziale prawnym tamtejszego uniwersytetu. Około 1826 rozpoczął działalność literacką. Pisywał do *Dziennika Wileńskiego* artykuły własne i tłumaczone, przekładał także powieści Jamesa Fenimore'a Coopera. Był delegatem z powiatu trockiego na sejmik szlachecki; po wybuchu powstania w 1831 został wysłany z misją do Rządu Narodowego w Warszawie. Przydzielony jako oficer sztabowy do korpusu gen. Dezyderego Chłapowskiego, wziął udział w wyprawie na Litwę. Po klęsce wyjechał do Drezna, Tu w marcu 1832 spotkał się z Adamem Mickiewiczem, z którym w latach następnych pozostawał w bliskich kontaktach. Stamtąd udał się do Paryża. Został członkiem, potem sekretarzem Towarzystwa Litewskiego i Ziemi Ruskich, na którego zlecenie zbierał i wydawał pamiętniki dotyczące powstania listopadowego na tych terenach. W 1834–37 współpracował z redakcją pisma *Kraj i Emigracja*. Od 1836 należał do Towarzystwa Historyczno-Literackiego. W grudniu 1840 uczestniczył w słynnej „uczcie improwizatorów” u Eustachego Januskiewicza. W 1841–42 redagował wraz z Władysławem Platerem *Dziennik Narodowy* i zamieścił tu przekład polski wykładów Mickiewicza o literaturze słowiańskiej. Interesował się też kartografią; opracował wspólnie z Adolffem Dufourem „Atlas de l'ancienne Pologne” (1850). Należał do wyznawców teorii Andrzeja Towiańskiego i uczestniczył w pracach Kola Sprawy Bożej. Jako sekretarz Towarzystwa Naukowej Pomocy opracował „Elementarz dla dzieci polskich” (1851), a także „Zasady gramatyki polskiej dla użytku szkoły... Batignolles...” (1864, wspólnie z H. Piotrowskim). W 1854 został dyrektorem Biblioteki Polskiej w Paryżu oraz redaktorem naczelnym *Wiadomości Polskich* (do 1859). Był stałym uczestnikiem spotkań w salonie Zofii Węgierskiej, gdzie od 1868 bywał także Cyprian Norwid. Zmarł 2 lipca 1871 w Paryżu; pochowany na cmentarzu w Montmorency.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Rozmowy polskie i rosyjskie podług celniejszych dzieł rosyjskich ułożone i na 100 lekcji podzielone. Wil. 1829.

2. Upominek dla dzieci litewskich. T. 1–3. Wil. 1829.

3. Ogólny rys powstania na Litwie 1831 r. Paryż 1834.

4. Pamiętnik obywatela powiatu upitskiego. Z kartą Litwy. Paryż 1835.

5. Powstanie na Wołyniu, Podolu i Ukrainie w roku 1831 opisane... podług podań dowódców i współuczestników tegoż powstania. T. 1–2. Paryż 1837–1838. Wyd. 2 pt. Historia powstania w 1831 roku na Wołyniu, Podolu, Ukrainie, Żmudzi i Litwie. T. 1. Lipsk 1875 *BPP* 71.

Tom 2 wydania 2. stanowią zebrane i wydane przez W. pamiętniki z powstania na Litwie i Żmudzi (zob. poz. 15).

6. Dwa losy w życiu cesarzowej Józefiny. Powieść oryginalna. Kr. 1840.

7. Esquisse sur la religion payenne, sur les traditions populaires et sur les anciens usages des Lithuaniens. Paris 1843.

8. Zbiory starożytności polskich w Paryżu Adolfa Cichowskiego. Paryż 1856.

9. Żywot Adolfa Januszkiewicza i jego listy ze stepów kirgiskich. Berlin–Pozn. 1861. Wyd. 2 t. 1–2. Berlin 1875.

Współwydawcą zawartych tu utworów A. Januszkiewicza był Eustachy Januszkiewicz.

10. Krótki wykład historii i jeografii polskiej. Paryż 1866.

Współautor: E. Januszkiewicz.

Przekłady

11. J.F. Cooper: Szpieg. Romans amerykański. T. 1–2. Wil. 1829.

12. J.F. Cooper: Ostatni Mohikanin. Powieść historyczna z roku 1757. T. 1–4. Wil. 1830.

13. A. Mickiewicz: Kurs literatury słowiańskiej wykładanej w Kolegium Francuskim. T. 1–4. Paryż 1842–1845. Wyd. nast.: wyd. 2 pt. Rzecz o literaturze słowiańskiej... T. 1–4. Pozn. 1850–1851; wyd. 3 nowo popr. pt. Literatura słowiańska. T. 1–4. Pozn. 1865; wyd. 4 uzup. i popr. uwagami autora pt. Wykłady o literaturze słowiańskiej. Lw. 1900.

Prace edytorskie

14. Pamiętniki o powstaniu Litwy i Ziem Ruskich w roku 1831. Cz. 1–2. Paryż 1833.

15. Zbiór pamiętników o powstaniu Litwy w r. 1831. Paryż 1835. Wyd. 2 pt. Historia powstania w 1831 roku na Wołyniu, Podolu, Ukrainie, Żmudzi i Litwie. T. 2. Lipsk 1875 *Bibl. Pisarzy Pol.* t. 72 (zob. poz. 5).

16. Roczniki polskie z lat 1857–1861. T. 1–4. Paryż 1865.

Zbiór ważniejszych art. z *Wiad. Pol.*

Współautor: W. Kalinka.

W Muzeum A. Mickiewicza w Paryżu znajduje się Pamiętnik, obejmujący lata 1856–1871.

Koresp. w *Bibl. Jagiel.*, *Bibl. Kór.*, *Bibl. Nar.*, *Bibl. PAN* w Kr., *Muzeum A. Mickiewicza* w Paryżu, *Ossol. Listy do A. Mickiewicza* ogł.: W. Mickiewicz; *Korespondencja A. Mickiewicza*. T. 4. Paryż 1885; S. Szpotański: *A. Mickiewicz i jego epoka*. T. 3. Wwa 1922; listy od A. Mickiewicza ogł. w te goż: *Dzieła*. T. 16: *Listy*. Wwa 1955.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

[B. ZALESKI] *Br.Z. Roczn. Tow. Hist.-Lit. w Paryżu. Rok 1870-1872*. Pozn. 1872. — *Kronika życia i twórczości Mickiewicza 1840-1844* (1968). — B. CZOSNOWSKA-MICHAŁOWSKA. *Słownik pracownikó w księżki pol. Wwa 1972*. — *Cmentarz pol. w Montmorency*. Wwa 1986.

W.A.-Sz.

WRÓBEL Walenty

ok. 1475 – 1537

Inne formy nazwiska: Passer; Passerinus; Posnanianus; Posnanitanus; Walenty z Poznania; Wróbel; Wróbl.

Urodzony ok. 1475 w Poznaniu, w rodzinie rzemieślniczej. Studiował w Akademii Krakowskiej, gdzie w 1502 otrzymał bakalaureat, a 4 grudnia 1504 tytuł magistra sztuk wyzwolonych. W tymże roku podjął obowiązki profesora na wydziale filozoficznym Akademii i sprawował je do 1516. Był członkiem Kolegium Mniejszego. Do grona jego uczniów należał Erazm Ciołek, późniejszy biskup płocki, dyplomata i mecenas. Między 1508 a 1513 otrzymał altarię w kościele św. Marii Magdaleny i przez pewien czas przebywał w Poznaniu. Jesienią 1513 był ponownie w Krakowie i uzyskał bakalaureat na wydziale teologicznym (między 1514 a 1516). W 1516 objął funkcję kaznodziei polskiego u św. Marii Magdaleny i odtąd nie opuszczał już rodzinnego miasta. Wykładał także w Akademii Lubrańskiego — po śmierci Tomasza Bedermana (1531) teologię, a być może również bibliastykę. W czasach wykładów krakowskich objaśniał gramatykę Lorenza Valli oraz dzieła Waleriana Maksimusa (1513) i Sallustiusza (1514), co wskazuje, że humanizm nie był mu całkiem obcy. Największą jego zasługą było dokonanie przekładu Psalterza Dawidowego, który zaopatrzył komentarzami, przeznaczonymi dla Katarzyny z Szamotuł Górkowej. Przekład powstał przed 1528 i znany był początkowo tylko w odpisach. Po śmierci W. został

wydany, a następnie był wielokrotnie wznowiany i zyskał znaczną popularność, choć zarówno tłumaczenie, jak i egzgeza nie wykraczały poza tradycyjne średniowieczne ujmowanie zagadnień. Można przypuszczać, że W. pracował także nad tłumaczeniem całej Biblii na język polski, do czego był szczególnie predysponowany ze względu na swą szeroką erudycję teologiczną. Być może, iż przy jego osobie skupiał się zespół tłumaczy ksiąg biblijnych (m.in. Tomasz z Brudzewa, Piotr z Goniądza). Dużym uznaniem cieszyły się również jego kazania, które czytano w ręcznych odpisach. W., na prośbę rądców miejskich, miał zamiar wydać je drukiem, lecz śmierć unicestwiła te plany. Część swego cennego księgozbioru przekazał testamentem bernardynom w Kościanie. Zmarł w Poznaniu 2 kwietnia 1537.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Propugnaculum Ecclesiae catholicae adversus varias sectas. Lipsk 1536 druk. M. Lotter. Traktat polemiczny skierowany przeciw luteranom.

2. Opusculum Quadragesimale. Lipsk 1537 druk. M. Lotter.

Rodzaj podręcznika ascetyczno-kazuistycznego.

3. Kazania adwentowe.

Rkps w skryptach Tomasza ze Zbrudzewa w Bibl. Seminarium Duchownego w Gnieźnie.

Przekłady

3. Żołtarz Dawidów na rzecz polską wyłożony. Tłum powst. przed 1528. Wyd. pośmiertnie: Kr. 1539 druk wdowa po F. Unglerze; ed. oboczna Kr. 1539 druk. M. Szauffenberg. Wyd. nast.: Kr. 1540; Kr. 1540; Kr. 1543; Kr. 1547; Kr. 1551; Kr. 1567.

Do druku przygotował, wygładził językowo, podał inf. biogr. o autorze Andrzej Glaber z Kobyłina. Rkps Bibl. Kór. nr 7 (odpis Hieronima z Poznania).

Fragm. rkpsu ogł. S. Vrtel-Wierczyński: Wybór tekstów staropolskich. Czasy najdawniejsze do r. 1543. Wyd. 5 Wwa 1977 (w transliteracji); Psalm 50 wyd. z rkpsu W. Wydra, W.R. Rzepka: Chrestomatia staropolska. Wr. 1984 (w transliteracji i transkrypcji, z fot. rkpsu); wyd. 2 popr. i uzup. Wr. 1995.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

A. BRÜCKNER: Psalterze polskie do połowy XVI w. Kr. 1902 odb. z *Rozpr. AU Wydz. Filol.* t. 34. — K. KANTAK: Nieznane kazania W.W. *Kron. m. Pozn.* 1936 nr 3. — TENŻE: Próba biografii W.W. *Tamże* nr 4. — K. WALLCZEK: Szkic historyczny przekładów Psalterza do wieku XIX. *Ruch Biblijny i Liturgiczny* 1957. — O.R. GUSTAW: Polska bibliografia biblijna; Polskie przekłady Pisma św. *Podręczna enc. biblijna*. T. 2. Pozn. 1959. — J. NOWAC-

KI: Dzieje archidiecezji poznańskiej. T. 2. Pozn. 1964. — I. KWILECKA: Perykopy wielkopostne w przekładzie Tomasza Lysego ze Zbrudzewa. Wr. 1967 s. 8–10. — M. KOS-SOWSKA: Biblia w języku polskim. T. 1. Pozn. 1968. — M. RECHOWICZ: Teologia pozytywno-kontrowersyjna. Szkoła polska w XVI w. *Dzieje teologii katol. w Polsce*. T. 2 cz. 1. Lubl. 1975. — W. SMEREKA: Biblijstka polska, wiek XVI–XVIII. *Tamże*. — I. KWILECKA: O swobodnych średniowiecznych przekładach biblijnych na przykładzie tłumaczeń francuskich, czeskich i polskich. *Język Pol.* 1978 s. 87–98. — E. OSTROWSKA: Walka o piękne słowo psalterzowe. W: Z dziejów języka polskiego i jego piękna. Kr. 1978. — I. KWILECKA: Średniowieczna biblia francuska a najstarsze zachodniosłowiańskie przekłady biblijne. *Studia z Filol. Pol. i Słowiańskiej* 18 (1979) s. 209–231. — TAŻ. *Wielkop. słownik biogr.* Wwa 1981. — H.E. WYCZAWSKI: *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — K. ŚWIERZOWSKI: Żywoć i sprawy Andrzeja Galki z Kobyłina. *Silva Rerum. Seria nova*. Kr. 1981 [dot. wydań „Żołtarza”]. — J. MIGDAŁ: Glaberowskie korektywy gramatyczne w „Żołtarzu” W.W. *Studia Polon.* 16/17 (1988/89) s. 71–91. — L. MOSZYŃSKI: Jeden werwet staropolskiego przekładu Psalterza. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Linguistica* 23 (1990) s. 103–109. — S. WIELGUS: Średniowieczna literatura biblijna w języku polskim. Lubl. 1991. — P. BUCHWALD-PELCOWA: Nad psalmami i psalterzami polskimi XVI w. *Nurt religijny w lit. pol. średniowiecza i renesansu*. Lubl. 1994. — I. KWILECKA: Rola przekładów biblijnych w rozwoju języka polskiego od średniowiecza do renesansu. *Spr. Wydz. Filol.-Filoz. PTPN* nr 107 cz. 2 (1994) s. 27–42. — TAŻ.: *Studia nad staropolskimi przekładami Biblii*. Pozn. 2003.

I.T.

WRÓBLEWSKI Kazimierz 1873–1906

Urodzony w 1873 w Czortkowie. Do gimnazjum uczęszczał w Złoczowie i we Lwowie. Studia na wydziale filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego ukończył z tytułem doktora uzyskanym na podstawie pracy o Kornelu Ujejskim. W czasach studenckich rozpoczął działalność publicystyczną, ogłaszając szkice i rozprawy historycznoliterackie. W 1897–98 redagował *Czasopismo Akademickie*. Po ukończeniu studiów pracował jako nauczyciel najpierw we Lwowie, a następnie w gimnazjum polskim w Cieszynie, gdzie w 1901 pełnił również funkcję redaktora *Gwiazdki Cieszyńskiej*. Po powrocie do Lwowa był sekretarzem *Słowa Polskiego* (1902–03). Prace sygnował m.in.: Dr K. W-ski, J.A.S., J.A. Sierpniak. W 1906 został mianowany profesorem V Gimnazjum. Zmarł we Lwowie 26 grudnia 1906.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Jan Kasprowicz. Szkic literacki. Lw. 1895 odb. z *Czasop. Akademickiego*.

2. Roman Pilat, profesor języka i literatury polskiej w Uniwersytecie Lwowskim, pierwszy prze-

117

wodniczący lwowskiej Czytelni Akademickiej. Lw. 1896 odb. z *Spr. Wyzd. Czytelni Akademickiej we Lw. za r. 1895*.

3. Bronisław Trentowski. 1807–1869. Szkic biograficzny w trzydziestą rocznicę zgonu autora „Chowanny”. Lw. 1899.

4. Skargi Jeremiego. Szkic literacki. Lw. 1900.

5. Kornel Ujejski (1823–1893). Zarys biograficzno-literacki. Lw. 1902.

6. Mieczysław Romanowski, w czterdziestą rocznicę zgonu poety. Lw. 1903 odb. ze *Słowa Pol.* Wyd. nast. Kr. 1910.

7. O nauce języka polskiego w szkołach średnich w Galicji. Lw. 1903.

8. O ruchu narodowym w Księstwie Cieszyńskim. Lw. 1903.

9. Żywot i dzieła Mikołaja Reja z Nagłowic. Kr. 1905.

Koresp. w Ossol.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. I (1982).

J. HECZKO: Działalność K.W. w Polskim Towarzystwie Pedagogicznym. *Mies. Pedagog.* 1907 s. 3–4, 17–19. — A. PUZYREWICZ-KACZMAREK, J. STARNAWSKI: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 1. Łódź 1994.

LT.

WRÓBLEWSKI Walerian 1809–1877

Urodzony w 1809 we wsi Czerniawka w gubernii kijowskiej na Ukrainie, w niezamożnej rodzinie szlacheckiej; syn Ksawerego i Heleny z Burzyńskich. W 1817–20 uczył się u jezuitów w Romanowie, następnie w gimnazjum w Winnicy i w Liceum Krzemienieckim. Około 1840 osiadł w odziedziczonej wsi Zieleńce (Zielińce?) na Wołyniu. Prowadził gospodarstwo i zajmował się studiami historycznymi dotyczącymi dziejów ojczyźnych. Zaprzyjaźnił się z Józefem Ignacym Kraszewskim, mieszkającym wówczas w Gródku. Debiutował w 1841 na łamach *Athenaeum* artykułem „O Krasickim i oryginalności w literaturze” (t. 5). Z piśmie tym współpracował w 1841–42 i 1846–51, ogłaszając artykuły o treści filozoficznej oraz recenzje, m.in. powieści Henryka Rzewuskiego. Podpisywał się najczęściej pseudonimem W. Koronowicz oraz kryptonimami: W.W. i Walerian Wr.....ki. W 1856 ogłosił dwie rozprawy w *Kronice Wiadomości Krajowych i Zagranicznych* („Poetyczność epoki Piastów”, nr 132–135, 137–138, oraz „Poetyczność epoki Jagiellońskiej”, nr 210, 212–214, 216, 218). Po 1860 wydzierżawił majątek w okolicy Łabunia, potem majątek w pobliżu Wiśniowca od Włodzimierza Platara,

który udostępnił mu swoje zbiory archiwalne i biblioteczne. Z czasem przeniósł się do Machnówki koło Winnicy, należącej do jego bratanka Walerego Wróblewskiego. W 1872 zamieszkał u swego siostrzeńca Ksawerego Zbyszewskiego w Tahańcu na Ukrainie. Zmarł w czasie odwiedzin u swojej rodziny w Pilkach koło Zaslawia na Wołyniu 27 października 1877; pochowany w miasteczku Białogródka.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Słowo dziejów polskich. T. 1–3. Lipsk 1858–1860.

Podp.: W. Koronowicz.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972).

[J. BARTOSZEWICZ] Jul.B. *Enc. pouz.* Orgel. 27 (1867). — W. KOROTYŃSKI: W.W. (Koronowicz). *Kłasy* 1878 nr 656–658. — W. SMOLEŃSKI: Szkoły historyczne w Polsce. (Główne kierunki poglądów na przeszłość). Wwa 1887 i wyd. nast. — A. BAR: Zwolennicy i przeciwnicy filozofii Hegla w polskim czasopiśmiennictwie (1830–1850). *Arch. Komisji do Badania Hist. Filoz. w Polsce*. T. 5. Kr. 1935. — M. INGLÓT: Polskie czasopisma literackie ziem litewsko-ruskich w latach 1832–1851. Wwa 1966. — B. SKARGA: *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — W. ROSZKOWSKA-SYKAŁOWA: „Athenaeum” Józefa Ignacego Kraszewskiego 1841–1851. Zarys dziejów i bibliografia zawartości. Wr. 1974.

H.G.

WUJEK Jakub 1541–1597

Inne formy imienia i nazwiska: Jacobus Vagrovicius; Jacobus Wuiecus; Vagrovicius; Vagrovicius; Vangrovicius; Vangrowecz; Wuiecus Vagrovicius; Wuykus.

Urodzony w 1541 w Wągrowcu, w rodzinie zamożnych mieszczan; syn Macieja, sędziego prawa magdeburskiego, późniejszego sędzię sądu miejskiego, i Elżbiety. Po nauce w klasztornej szkole cystersów w rodzinnym mieście udał się w 1555 na studia do Wrocławia, gdzie zetknął się z nowinkarstwem religijnym. Odwołany stamtąd przez rodziców, jakiś czas trudnił się nauczaniem, a wiosną 1558 wpisał się na Akademię w Krakowie, gdzie nawiązał kontakty m.in. z Janem Leopolitą i Benedyktem Herbestem. Rok później otrzymał bakalaureat sztuk wyzwolonych i przerwał studia z powodu zarazy. W 1559–1562 nauczał w szkole pałacowej biskupa kujawskiego Jakuba Uchańskiego, a następnie wraz z jego bratanekami wyjechał do Wiednia, gdzie w 1564 uzyskał tytuł magistra filozofii. Po powrocie został kanonikiem łeczyckim i sekretarzem Uchańskiego. W 1565 w Rzymie wstąpił do zakonu

nu jezuitów i rozpoczął studia teologiczne oraz naukę języka hebrajskiego w Collegium Romanum; bakalaureat teologii otrzymał w Wiedniu 1567. Jesienią tegoż roku przybył do Pułtuska, rok później przyjął święcenia kapłańskie i odtąd do 1571 pełnił tam obowiązki kaznodziei, katechety, prokuratora domu i rektora kolegium. Urząd rektora sprawował następnie w Poznaniu (od 1573), Wilnie (1578–1579) i dwukrotnie (1579–1584, 1585–1589) w Koloszwarcze w Siedmiogrodzie, gdzie ponadto pełnił funkcję superiora w Białogrodzie i wychowawcy księcia Zygmunta. Jako prokurator prowincji w 1578 przebywał w Rzymie. W 1584 został wiceprowincjałem polskim. Na kongregacji prowincjalnej w Kaliszu (maj 1584) wybrano go prokuratorem w sprawie polskiego przekładu Pisma Świętego, w związku z czym udał się do Rzymu i w 1585 uzyskał zgodę papieża na tłumaczenie. Po przymusowym opuszczeniu w 1589 Siedmiogrodu osiadł w Krakowie i objął superiorat domu św. Barbary. Wiosną 1592 złożył przełożenie i poświęcił się całkowicie pracy nad przekładem Biblii; w sprawie tej ponownie był w Rzymie. Po powrocie zamieszkał w Poznaniu (1594–1595), a następnie został wysłany po raz trzeci do Siedmiogrodu celem uregulowania spraw zakonnych. Na własną prośbę z początkiem 1597 powrócił do Krakowa i zajął się pracą pisarską. W spuściźnie pozostawił szereg prac kaznodziejskich, polemiczno-apologetycznych i dogmatyczno-ascetycznych, lecz głównym dorobkiem jego życia była praca przekładowa. Jego polskie tłumaczenie „Biblii, to jest Ksiąg Starego i Nowego Testamentu” pełniło żywotną misję literacką bez mała czterysta lat. Przekład, przygotowany do druku przez komisję zakonu jezuitów, wyszedł spod prasy dwa lata po zgonie tłumacza, który zmarł 27 lipca 1597 w Krakowie i został pochowany w podziemiach kościoła św. Barbary.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Iudicium albo rozsądek niektórych katolików o Confessiej Sędomierskiej roku 1570 wydanej. Kr. 1570 druk. M. Szarffenberger.
2. Brevis augustissimi ac summe venerandi sacrosanctae missae sacrificii ... contra impium Fransisci Stancarí Mantuani scriptum, assertio. Powst. 1571. Wyd. Kolonia 1577 druk. A. Birckmann.
3. Postilla catholica, to jest kazania na każdą niedzielę i na każde święto przez cały rok. Cz. 1–2. Kr. 1573 druk. M. Siebeneicher; Postille catholicej część trzecia... Przydane są Żywoty niektórych z pewnych historii zebrane. Przydana jest i Passja. Kr. 1575 druk. M. Siebeneicher. Wyd. nast.: poszerz. pt. Postilla catholica. To jest kazania na ewangelie niedzielne i odświętne przez cały rok...

Teraz znowu przejrz. i popr. Przydane są niektóre nowe kazania i Obrona tej postylle. Kr. 1584 (tu dodane: Apologia, to jest Obrona postylle katolicej przeciw sprosnyim wykretom i potwarzam postylle heretyckiej, w Krakowie wydanej Roku Pańskiego 1582 oraz Passja, to jest historia męki i śmierci Pana naszego Jezusa Chrystusa); Kr. 1868–1870. Fragm. pt. O obraziech przedr. W. Tomkiewicz: Pisarze polskiego Odrodzenia o sztuce. Wr. 1955.

4. Czysciec. To jest zdrowa a gruntowna nauka o modlitwach, o mszach i jałmużnach za umarłe wierne i o mękach czyszcowych po śmierci. Pozn. 1579 druk. J. Wolrab. Wyd. nast. Kr. 1875.

5. Postille mniejszej część pierwsza ozimnia, to jest krótkie kazania albo wykłady Ewangeliej na każdą niedzielę i na każde święto... Postille mniejszej część wtora letnia. Pozn. 1579–1580 druk. J. Wolrab. Wyd. nast. pod. zmien. tyt.: Pozn. 1582 (razem z poz. 8); Kr. 1590 (razem z poz. 8); Kr. 1596; Kr. 1605; Kr. 1617; Wr. 1843; Kr. 1868–1870; Wwa 1870; Kr. 1871; Wwa 1909.

Przekł.: czes. 1592, litew. 1599.

6. Dialysis, to jest rozwiązanie albo rozebranie Assercij Pana Jakuba Niemojewskiego, z dowodami jego naprzeciw jezuitom poznańskim wydanych. Pozn. 1580 druk. J. Wolrab. Fragm. przedr.: *Wybór tekstów do dziejów kultury Wielkopolski* Pozn. 1962.

7. O Kościele Pana Chrystusowym prawdziwym rozprawa stateczna a dowodna. Z odpowiedzią na dowody przeciwne pana Jakuba Niemojewskiego. Pozn. 1580 druk. J. Wolrab.

8. Passja, to jest historia męki Pana naszego Jezusa Chrystusa. (Wyd. jako część Postylli większej, zob. poz. 3) Kr. 1575. Wyd. nast. (jako część Postylli mniejszej, zob. poz. 5) Kr. 1582; toż Kr. 1590. Wyd. osob. Pozn. 1582 druk. J. Wolrab.

Dzieło odmienne od: Passja, to jest historia męki i śmierci Pana naszego – dołączonej do Postilla catholica... ed. z 1584 (zob. poz. 3).

9. De transsubstantiatione disputatio theologica... O transsubstanciaciej, to jest o przemienieniu istności w Najświętszym Sakramencie Eucharystijnym theologickie rozbiernie. Pozn. 1589 druk. J. Wolrab. (Druk. synoptycznie po pol. i łac.).

10. Żywot i nauka Pana naszego Jezu Chrysta. Kr. 1597 druk. J. Siebeneicher.

Przekłady

11. Piotr Kanizjusz: Maluczki Katechizm Kościoła Powszechnego albo nauka krześcijańskiej pobożności... Kr. 1570 druk. M. Siebeneicher.

12. Tomasz a Kempis: O naśladowaniu Pana Chrysta i o wzgardzie wszelkiej próżności świata tego. Kr. 1571 druk. M. Siebeneicher. Wyd. nast.: Kr. 1586; Kr. 1603.

13. J. Ledesma: Nauka chrześcijańska albo katechizmika dla dzieci. Kr. [1572].

14. A.M. Gratiani: Prawdziwa sprawa o rozmowie albo disputacyjnej, którą miał Pan Jakub Niemojewski w Warszawie... z Franciszkiem Toletem... r. 1572. Pozn. 1580 druk. J. Wolrab.

15. R. Bellarmin: O bóstwie Syna Bożego i Ducha Świętego... przeciwko starym i nowym Żydom i machometanom, arianom, samosatenom, serwetianom, gentylistom, nowokrzczeńcom... Kr. 1590 druk. A. Piotrkowczyk.

16. Ewangelie i epistoły tak niedzielne jako i świąt wszystkich... Kr. 1593 [druk. A. Piotrkowczyk]. Wyd. nast.: Kr. 1611; Kr. 1616; Kr. 1617; Kr. 1636; Kr. 1651; Kr. 1665–1672; Kr. 1685; Lubl. 1686; Kr. 1689–1692; ok. 63 ed. w kraju i za granicą, m.in.: [Budapeszt 1941]; Kr. 1945.

Przeł. litew. 1637 (i bardzo liczne wznowienia). Wyd. osob. Ewangelii według Łukasza: Oprac. J.K. Pytel i M. Szczepaniak oraz M. Wolniewicz, ilustr. G. Bednarski. Pozn. 1996.

17. Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa znowu z łacińskiego i greckiego na polskie wiernie a szczyrze przełożony i argumentami abo summariazami każdego ksiąg i rozdziałów i anotacjami po brzegach objaśniony. [Kr. 1593 druk. A. Piotrkowczyk]. Wyd. fototyp. pierwodr. ze wstępem W. Smereki Kr. 1966. Wyd. nast.: Kr. 1594 (tekst zmien., bez adnotacji); Kr. 1605 (wg ed. z 1593); Kr. 1617; Kr. 1647; ok. 65 edycji w kraju i za granicą, m.in.: Jerozolima 1945; Londyn 1946; Kr. 1949; tamże 1950, 1951, 1954, 1955, 1962, toż wyd. 4 popr. Kr. 2002. Wyd. pismem Braille'a: Ewangelia św. Marka. T. 1–2. Wwa 1870.

Odróżnia się trzy red. przekładu: a) z 1593, b) z 1594, bliższy Wulgacie, c) z 1599 po śmierci W. oprac. przez komisję zakonu jezuitów, wyd. razem z Biblią.

18. Psalterz Dawidów teraz znowu z łacińskiego, z greckiego i z żydowskiego na polski język z pilnością przełożony i argumentami i adnotacjami objaśniony. Kr. 1594 druk. A. Piotrkowczyk. Wyd. nast.: Kr. 1616; Kr. 1626; b.m. (1688); m.in. również ed. wraz z tekstem łac.: Kr. 1714; Zamość 1765; Wwa 1777; Lw. 1882; Sandomierz 1930; nadto szereg ed. wraz z tekstem rus.: [Począjów] 1775; Wil. 1778; Począjów 1779; 1798; 1819. Wyd. wg tekstu Biblii z 1599 (zob. poz. 20): Kr. 1872 (pt. Psalterz czyli księga psalmów. Z przydatkiem pieśni biblijnych, które w brewiarzu rzymskim przychodzą i Trenów Jeremiaszowych); Wil. 1892; Księgi psalmów. Lipsk 1896; Dawida Księga psalmów, Wwa 1909; Wykład Psalterza Dawidowego. Sandomierz 1919; Wwa 1993; – Psalm CXXIX (CXXX) De profundis clamavi w reprodukcji facsimilowej (w zespole dzieł wierszy różnych red.) wyd. w: *Pol-szczyzna natchniona. W czterechsetlecie śmierci Jakuba Wujka*. Kr. 1997 *Bibl. Tradycji Lit.* nr 6.

19. Officium abo godziny Błogosławionej Panny Marije. [Kr. 1596?]. Wyd. nast.: Kr. 1598; b.m.r.;

120 Kr. 1653; Kr. 1680.

20. Biblia, to jest Księgi Starego i Nowego Testamentu. Kr. 1599 Druk. Łazarzowa.

Do chwili obecnej ok. 40 ed., w tym m.in.: Wwa 1950; pt. Pismo św. Starego i Nowego Testamentu. Oprac. S. Styś. Kr. 1956; toż oprac. S. Styś, W. Lohn. Kr. 1962; toż wyd. nast. Lubl. 1985, 1989; Kr. 1989; w transkrypcji typu B Wwa 1998, toż 1999, 2000. – Ed. Księgi Genesis... Kr. 1995.

Dzieło obejmujące również uprzednio wyd. części (poz. 16, 17, 18) przygotowała do druku komisja zakonu jezuitów. Dostosowując tekst ściśle do Wulgaty, dokonano znacznych zmian w tekście pierwotnym, tworząc niejako nową red. (w której wychodziły dalsze ed.).

Listy i materiały

21. Korespondencja księdza J.W. z Wągrówca z lat 1569–1596. Wyd. J. Sygański. Pozn. 1917 odb. z *Rocz. Tow. Przyj. Nauk Pozn.*

22. Listy z Siedmiogrodu. Wyd. A. Veress: Epistolae et acta Jesuitarum Transylvaniae temporibus principum Bathory 1571–1613. Wiedeń–Budapeszt 1911–1913.

23. Autobiografia. Z rękopisu Arch. SJ w Rzymie wyd. *Polonia Sacra* 1950 z. 1/4.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

K. KOLBUSZEWSKI: Postylografia polska XVI i XVII w. Kr. 1921. — *Polonia Sacra* 1950 z. 1/4 [nr specjalny]. — *Ruch Biblijny i Liturgiczny* 1950 nr 1/2 [nr specjalny]. — K. DRZYMAŁA: Ks. J.W. z Wągrówca 1541–1597. *Tamże*. — Konrad GÓRSKI: J.W. jako pisarz. *Polonia Sacra*, jw.; przedr. w: *Z historii i teorii literatury*. Wr. 1959. — A. KLAWEK: Jubileusz księdza W. *Ruch Biblijny*... jw. — W. SMEREKA: Zarys bibliograficzny ważniejszych wydań Biblii ks. W. (1593–1950). *Tamże*. — E. DĄBROWSKI: Trzysięćdziesięciolecie Biblii W. W: *Glossy i odkrycia biblijne*. Wwa 1954. — Ks. F.K. *Podręczna enc. biblijna*. T. 2. Pozn. 1959. — O.R. GUSTAW: Polska bibliografia biblijna. — Polskie przekłady Pisma św. *Tamże*. T. 1–2. — J. LEBEDYS: Mikołajus Dauksa. Wil. 1963. — W. SMEREKA: Wstęp do wyd.: Nowy Testament w przekładzie ks. J.W. z r. 1593 [wyd. fototyp.]. Kr. 1966 s. VII–XLVIII. — B. NATONSKI: Geneza i budowa katedry lubelskiej (kościółka pojazuickiego). *Nasza Przeszłość* 27 (1967) s. 93–97. — M. KOSSOWSKA: Biblia w języku polskim. T. 1–2. Pozn. 1968–1969. — J. CZERNIATOWICZ: Niektóre problemy naukowe grekistyki w pracach bibliotów polskich XVI i XVII w. Wr. 1969. — B. NATONSKI: Początki i rozwój Towarzystwa Jezusowego w Polsce, 1564–1580. W. J. BRODRICK: Powstanie i rozwój Towarzystwa Jezusowego. T. 1. Kr. 1969. — J. MUSZYŃSKI: Ze studiów nad renesansowym drzeworytem w Poznaniu w XVI w. Pozn. 1970 s. 42–88, 116–119. — W. EBOROWICZ: Ks. J.W. tłumaczem Państwa Bożego. *Studia Pelplińskie* t. 2 (1971). — J.P. LOCHER: Dauksa und Wujek — eine vergleichende semantische Untersuchung im Lituanischen und Polnischen. *Scando-Slavica* 18 (1972). — W. SMEREKA: Zasługi polskich jezuitów w dziedzinie nauczania i przekładów Pisma św. *Wydaun. Apostolstwa Modlitwy 1872–1972*. Kr.

1972 s. 107–114. — B. OTWINOWSKA: Język – naród – kultura. Wwa 1974. — J. FRANKOWSKI: Dlaczego trzeba było dokonać nowego przekładu Biblii. [Od Biblii Wujka do Biblii Tysiąclecia]. *Znak* 1974 nr 235. — M. BRZOWSKI: Teoria kanonizacji. Wiek XVI–XVIII. *Dzieje teologii katol. w Polsce*. T. 2 cz. 1. Lubl. 1975. — B. NATOŃSKI: Humanizm jezuicki i teologia pozytywno-kontrowersyjna w XVII i XVIII w. *Tamże*. — W. SMEREKA: Biblijstka polska. *Tamże*. — *Studia Gnesnensia* 1 (1975) [tom specjalny, zawiera: J. CHMIEL: Młodość i wykształcenie ks. J.W.; K. GAŚSIOROWSKI: Ks. J.W. jako tłumacz Psalterza Dawidowego; S. GRZYBEK: Ks. J.W. jako bibliista i teolog; T. HANELT: Ks. J.W. w zakonie jezuitów; F. JÓŻWIAK: Współczesne W. tłumaczenia innowiercze [Biblii]; Z. KAZNOWSKI: Przekład Ewangelii i Nowego Testamentu ks. J.W.; T. KLONIECKI: Pisma dogmatyczno-apologetyczne Ks. J.W.; J. PAŚCIAK: Pisma kanonizacyjne i ascetyczne ks. J.W.; S. SAWICKI: „Biblia” W. w kulturze polskiej; E. SZYMANEK: Przekład całej Biblii ks. J.W.; E. ZAWISZEWSKI: Dzieje Biblii Wujkowej]. — *Vilniaus universiteto istorija, 1579–1803* Vilnius 1973. — K. GAŚSIOROWSKI: Przekład ks. J.W. T.J. w liście św. Pawła do Tytusa. *Studia Plockie* 6 (1978) s. 221–225. — G. BORYŚLAWSKA: Różnice między kolejnymi wydaniem Nowego Testamentu w przekładach J.W. *Acta Universitatis Lodzianae. Folia Linguistica* 1981 z. 1. — I. KWILECKA: *Wielkop. słownik biogr.* Pozn. 1981. — A. BOBER: W. jako tłumacz świętego Augustyna. *Vox Patrum* 1983 nr 5. — J. MISIUREK: Ks. J.W. jako obrońca synostwa Bożego Chrystusa. *Ruch Biblijny i Liturgiczny* 1983 nr 5. — H.E. WYCZAŃSKI: *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — J. BANAK: Przekład J.W. Pismo święte w szkole. *Lad* 1984 nr 2. — E. DEPTUCHOWA: Odpowiednik łacińskiego pasywum w psalterzach staropolskich. Wr. 1985. — G. MINCĘW: Srednewekowa i renesansowa kulturalna tradycja. *Od Wisły do Maricy*. Kr. 1985. — S. ROSPOND: Kościół w dziejach języka polskiego. Wr. 1985. — D.A. FRICK: Sprawa wykładu Słowa Bożego w S. Grodzickiego obronie „Postylli” księdza W. Roczn. *Komisji Historycznolitt.* 29 (1987). — B. KOSMAN, M. KOSMAN: Sylwetki Wielkopolan. Pozn. 1988. — D. FRICK: Polish sacred philology in the Reformation and the Counter-Reformation. Chapters in the History of the controversies (1551–1632). Berkeley 1989. — D. BIENKOWSKA: Styl językowy przekładu Nowego Testamentu J.W. Łódź 1992 [rec.: D. KOZARYN. *Slavia Occidentalis* 52 (1995)]. — J. STARNAWSKI: „Postylla” W. wobec „Postylli” Reja. *Biblia a kultura Europy*. T. 1. Łódź 1992; przedr. w: *Wiek średnie i wiek renesansowy*. Studia. Łódź 1996. — D. BIENKOWSKA: O kształtowaniu się języka tekstów ewangelicznych w przekładzie J.W. (Różnice między Postyllą a Nowym Testamentem). *Rozpr. Komisji Język Łódz. Tow. Nauk* 38 (1993). — H. DUDA: Modernizacja fleksji dwu XVIII-wiecznych wydań „Nowego Testamentu” ks. J.W. *Tamże*. — S. KOZIARA: Pojęcia wartościujące w polskich przekładach Psalterza Kr. 1993. — B. MATUSZCZYK: Kilka uwag o języku Nowego Testamentu (1593) w tłumaczeniu J.W. *Jez. Pol.* 1993 z. 4/5. — R. MAZURKIEWICZ: Tradycja świętojańska w literaturze staropolskiej. Kr. 1993. — J. STARNAWSKI: Odwołania do pogańskich autorów starożytnych w „Postylli katolickiej” J.W. (1573). *Filomata* 1993 nr 418 (druk 1994); przedr.: *Wiek średnie i wiek renesansowy*. Łódź 1996. — S. BABA: „Wypadek przy pracy”. *Jez. Pol.* 1994 z. 2. — D. BIENKOWSKA: Ekwiwalenty łacińskich

rzeczowników w przekładzie Psalterza J.W. (1594). *Unia brzeska*. Lubl. 1994. — TAŻ.: Wkład J.W. w powstanie polskiego stylu biblijnego. *Opuscula Polonica et Russica*. T. 1. Łódź 1994. — J. Wujek, tłumacz Biblii na jez. pol w czterechsetną rocznicę wyd. Nowego Testamentu 1593–1993. Łódź 1994 [rec.: H. DUDA. *Zesz. Nauk KUL* 1994 nr 3/4]. — S. KOZIARA: O Psalterzu z roku 1594 w przekładzie ks. J.W. – uwagi jubileuszowe. *Jez. Pol.* 1994 z. 3. — D. BIENKOWSKA: Z filologicznego warsztatu przekładu „Psalterza” J.W. *Rozpr. Komisji Język Łódz. Tow. Nauk* 40 (1995). — K. OBREMSKI: „Psalmodya polska”. Trzy studia nad poematem. Tor. 1995. — J. STARNAWSKI: Dwaj najdawniejsi patronowie polscy, św. Wojciech i św. Stanisław w oczach W. i Skargi. *Religijna tradycja lit. pol.* T. 5: *Religijność polskiego baroku*. Lubl. 1995; przedr.: *Wiek średnie i wiek renesansowy*. Łódź 1996. — H. DUDA: Fleksja krakowskiego przedruku Nowego Testamentu ks. J.W. z 1647 r. *Studia historycznolitt.* T. 2. Kr. 1996. — M. PTA-SZYK: Okoliczności wydania „Biblii” W. w 1821 r. *Pam. Lit.* 1996 z. 3. — *Pultuskie kolegium jezuickie. Ludzie i idee*. Wwa–Pultusk 1996 [tu: D. BIENKOWSKA: Z warsztatu przekładów biblijnych J.W. Uwagi tłumacza o nazwach Istoty Najwyższej w „Psalterzu”; E. WOŹNIAK: Psalterzowe „argumenty” W. na tle porównawczym]. — J. SOB-CZYKOWA: Kiedy liczby stają się słowami... czyli o pomowianiu i wyrażaniu niepojętego. (Refleksje nad przekładem „Biblii” J.W.). *Język kategoryzacja świata*. Lubl. 1996. — TAŻ.: Komentarz księdza J.W. w „Biblii” 1599 roku jako XVI-wieczny tekst naukowy. *Studia historycznojęzykowe*. Kat. 1996. — D. BIENKOWSKA: Frazeologia w przekładzie „Psalterza” J.W. (1594). *Rozpr. Komisji Język Łódz. Tow. Nauk* 42 (1997). — P. BUCHWALD-PELCOWA: Cenzura w dawnej Polsce. Wwa 1997. — W. CHROSTOWSKI: Życie i twórczość o. J.W. (1541–1597). *Collectanea Theologica* 1997 nr 4. — D. BIENKOWSKA: O osobliwościach leksykalnych w postyllach ks. J.W. *Rozpr. Komisji Język Łódz. Tow. Nauk* 43 (1998). — *Bobolanum* 9 (1998) [tu: D. BIENKOWSKA: Jak J.W. Pismo Święte na język polski przekładał; L. GRZEBIEN; J.W. S.J. (Zarys biografii); H. LANGKAMMER: Polski przekład Biblii W. na tle zmagania i potrzeb religijno-teologicznych ówczesnego Kościoła w Polsce; J. STARNAWSKI: Czterechsetdziecie Biblii J.W. Refleksje rocznicowe; toż w: TENŻE: Od zarania dziejów literatury polskiej po wiek XX. Łódź 2003]. — H. DUDA: „... Każdą razą Biblią odmieniać”. Modernizacja języka Nowego Testamentu ks. J.W. w XVII i XVIII w. Lubl. 1998. — D. BIENKOWSKA: Słownictwo i frazeologia w Psalterzu przetłóżonym przez ks. J.W. (1594). T. 1–2. Łódź 1999 [rec.: S. KOZIARA. *Jez. Pol.* 2001 z. 1/2]. — J. CHMIEL: 400-lecie Biblii ks. J.W. *Ruch Biblijny i Liturgiczny* 1999 nr 1. — A. FREJLICH: Obraz religijny w Konfesji sandomierskiej w „Judicium” J.W. *Sztuka i dialog wyznań w XVI i XVII w.* Wr. 1999. — *Od Biblii Wujka do współcz. jez. religijnego*. Tamów 1999 [tu: D. BIENKOWSKA: Odwołania do Księgi Psalmów w tekstach kaznodziejskich ks. J.W.; J. CHMIEL: Szuka przekładu a teologia. Biblia polska W.; U. DZIKA: Dylematy tłumacza, (O niektórych miejscach w psalmach ufnosci); J. GODYŃ: Kilka uwag o biblijach w języku polskiej świadomości językowej i Biblii ks. J. Wujka; S. KOZIARA: Nazwy polskich Biblii; B. MATUSZCZYK: „Niech mi Jahwe to uczyni i tamto dorzuci”; J. SOB-CZYKOWA: O myśli filologicznej J.W. w komentarzu biblijnym]. [Rec. całości: P. BINIEK. *Tarnowskie Studia Teolog.* 19 (2000) z. 2]. — J. SOB-CZY-

KOWA: „Obraz i podobieństwo”. Refleksje filologiczne ks. J.W. *Przeszłość w językowym obrazie świata*. Lubl. 1999. — J. FRANKOWSKI: Biblia ks. J.W. *Przegl. Powsz.* 2000 nr 1. — K. OBREMSKI: „Wiersz dzisiaj nieznamy”. Rytm psalterzowego wersetu w kontekście staropolskiej interpunkcji. Tor. 2000. — Z. ROLA: *Przez J.W. Tajemnicza Wielkopolska*. Pozn. 2000. — M. INGLOT: Jakub Wujek. Kr. 2001. — J. SOBCZYKOWA: Myśl o języku w komentarzu biblijnym ks. J.W. Kat. 2001 [rec.: W. CHROSTOWSKI, *Collectanea Theologica* 2002 nr 1]. — J. SOBCZYKOWA: Terminologia leksykologiczna w komentarzu biblijnym ks. J.W. *Prace Językozn.* 26 (2001). — A. SITKOWA: Utwory wierszowane w katolickich zbiorach kazań z przełomu XVI i XVII w. *Dzielo lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002. — J. SOBCZYKOWA: Z problematyki przekładu biblijnego; nausznicza. *Tamże*. — R. BURA: Polska, czeska i górnołużycka frazeologia pochodzenia biblijnego a Nowy Testament J.W., Biblia kralicka oraz Nowy Testament Michała Frencla. Kr. 2003. — D. KUŹMINA: Stan badań nad J.W. *Przegl. Hum.* 47 (2003) nr 3. — J. MIGDAŁ: „Wyznajemy, że On jest Panem naszym, Mesjaszem, Bogiem i człowiekiem prawdziwym, Zbawicielem i Odkupicielem naszym” – jak J.W. nazywa Jezusa w swoich „Postyllach”? *Jęz. religijny dawniej i dziś*. Pozn. 2004.

T.W.

WYBICKI Józef 1747–1822

Urodzony 29 września 1747 w Będominie koło Kościerzyny; syn Piotra herbu Rogala, sędziego ziemskiego mirachowskiego, i Konstancji Lniskiej. Od szóstego roku życia wychowywał się u stryja Franciszka, proboszcza skarszewskiego. W 1755–63, uczył się (do retoryki włącznie) w kolegium jezuickim w Starych Szkotach pod Gdańskiem. Od 1763 pracował w palestrze w kancelarii grodzkiej w Skarszewach (od 1765 jako subdelegat), od kwietnia 1765 przy Trybunale Poznańskim, od 1766 przy Trybunale Bydgoskim. Jako poseł powiatu kościerskiego uczestniczył, wraz z wujem Michałem Lniskim, w obradach sejmiku 1767/68 i odznaczył się protestem przeciw porwanemu senatorów (na sejmie 27 lutego 1768). 5 marca, poszukiwany przez Nikołaja Repnina, opuścił Warszawę i udał się przez Piotrków i Lwów do Baru i Chocimia, gdzie został mianowany generalnym konsyliarzem konfederacji barskiej i wysłany z misją polityczną do Adama Krasieńskiego do Cieszyna. Następnie towarzyszył Krasieńskiemu w podróży do Wiednia, skąd we wrześniu udał się do Berlina i Gdańska z poleceniem zorganizowania ruchu konfederackiego na Pomorzu i w Poznańskim. Na jesieni 1770, uchodząc przed aresztowaniem, popłynął przez Lubekę do Holandii i podjął studia prawnicze na uniwersytecie w Lejdzie (od 10 października, zapisany pod nazwiskiem Józefa Enklera), tam też, najprawdopodobniej, związał się z wolnomular-

stwem. W jesieni 1771 na wezwanie Generalności wrócił do Gdańska, skąd udał się do Cieszyna, gdzie skierowany został do Wiednia na stanowisko sekretarza generalnego tamtejszego posła barskiego Antoniego Barnaby Jabłonowskiego (przed wyjazdem, 5 października, uzyskał tytuł pułkownika). W końcu 1772 wrócił do kraju i osiadł w Będominie. Wiosną 1774 ożenił się z Kunegundą Drwęską (zm. 1776). W 1775 (12 lipca) mianowany podwojewódzkiem poznańskim. W tymże roku debiutował w druku jako autor polityczny. W 1776 sprzedał urząd podwojewódzkiego, przeniósł się do Warszawy i został powołany przez Andrzeja Zamoyskiego do współpracy nad kodeksem praw cywilnych (jako sekretarz komisji i redaktor zbioru). Uczestniczył w życiu literackim stolicy (był autorem wierszy broniących Tomasza Kajetana Węgierskiego w trakcie przypuszczonej nań nagonki wierszopiskiej). W maju 1777 został członkiem Towarzystwa do Książ Elementarnych i wizytatorem generalnym departamentu wileńskiego Komisji Edukacji Narodowej, od jesieni tegoż roku wizytował Akademię Wileńską i szkoły litewskie, w 1778 przeprowadził reformę Akademii. W tym czasie ogłaszał pisma edukacyjne w *Zabawach Przyjemnych i Pożytecznych*. Wspomagał Stanisława Poniatowskiego w dziele czynszowania włościan w jego podwarszawskich majątkach, w 1779 towarzyszył mu w podróży do dóbr ukraińskich. W 1780 bawił u Ignacego Krasickiego w Lidzbarku (Heilsbergu), był posłem poznańskim na sejm, ożenił się z Estera Wierusz Kowalską i został szambelanem królewskim (nominowany 13 listopada). W 1781, zrażony porażką kodeksu na sejmie 1780, osiadł w Manieczkach koło Śremu i zajął się gospodarstwem, literaturą i teatrem. W 1784 posłował na sejm z ziemi kaliskiej. Na Sejmie Czteroletnim został powołany do komisji podatkowej woj. poznańskiego i deputacji kodyfikacyjnej; w 1791 wybrany na plenipotentą miasta Poznania na sejm i komisarza wydziału poznańskiego w Komisji Policji Obojga Narodów, został też członkiem Towarzystwa Przyjaciół Ustawy Rządowej. Po drugim rozbiore przeniósł się z Manieczek do majątku Krobowo pod Warszawą, w końcu 1793 zamieszkał w Warszawie. Na sejmie grodzieńskim został powołany na komisarza w Komisji do Upadłych Banków. W powstaniu kościuszkowskim był radcą Wydziału Wojskowego Rady Zastępczej Tymczasowej (od 19 kwietnia 1794), następnie zastępcą radcy w Wydziale Potrzeb Wojskowych; działał też w Deputacji dla Podupadłych Banków (od 28 kwietnia). Od 10 czerwca pełnił obowiązki delegata Rady dla ziemi warszawskiej i czerskiej, a od 8 września pełnomocnika dla woj. łęczyckiego, kujawskiego i sieradzkiego przy dywizji Jana Henryka Dąbrowskiego (organizował władze na terenach popruskich). 4 paź-

dziennika mianowany generałem-majorem milicji pomorskiej. Z początkiem 1795 wyemigrował do Paryża (z paszportem na nazwisko Józefa Sokala), gdzie przy poparciu Kazimierza La Roche'a uzyskał prawo pobytu oraz funkcję cenzora korespondencji polskiej i rosyjskiej. Należał do grona emigrantów powołujących tzw. Deputację, z którą początkowo współpracował. Następnie związał się z działalnością Agencji. Był współinicjatorem Legionów, od połowy 1797 kierownikiem propagandy w głównej kwaterze we Włoszech. Od maja 1799 przebywał dzięki staraniom Franciszka Barssa i Tadeusza Kościuszki w Chembéry, jesień i wiosnę 1800 spędził w Genewie, w maju wrócił do Paryża. We wrześniu 1801, przekonany o zakończeniu misji emigracji, opuścił Paryż z zamiarem udania się do Lipska, wrócił jednak na początku 1802 do Paryża w celu uzyskania paszportu pruskiego. Po otrzymaniu go (12 lutego) udał się do Wrocławia, gdzie w maju połączył się z żoną i synami. Od września 1804 przebywał z rodziną w Dreźnie, gdzie zastała go wojna francusko-pruska 1806. 3 listopada tego roku przybył do Berlina na wezwanie Napoleona, który mianował go swym pełnomocnikiem na zajmowanych przez Francuzów terenach polskich. 6 listopada wraz z Dąbrowskim przybył do Poznania i zajął się organizacją władz cywilnych i aprowizacją wojsk. W styczniu 1807 wszedł do Komisji Rządzącej, w marcu został jej pełnomocnikiem do spraw ziem na prawym brzegu Wisły. W tymże roku odznaczony Złotym Krzyżem Legii Honorowej i Orderem Orła Białego; po rozwiązaniu Komisji mianowany senatorem-wojewodą (17 grudnia). Z początkiem 1809 został prezesem Komisji do Uregulowania Sum Bajońskich; od kwietnia do lipca jako prefekt departamentu poznańskiego organizował obronę Wielkopolski. W pierwszej połowie 1811 był prezesem dyrekcji Instytutu Kredytowego Sum Bajońskich; w 1812 — członkiem konfederacji generalnej. Po klęsce Napoleona przebywał w Głogowie. W 1816–18 pełnił urząd prezesa delegacji administracyjnej Królestwa Polskiego, od 25 listopada 1817 do 1820 — prezesa Sądu Najwyższego i prezesa Deputacji Prawodawczej (do 1821). Od 1805 był członkiem Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Zmarł 10 marca 1822 w Manieczkach; pochowany w Brodnicy koło Śremu, następnie przeniesiony do kościoła św. Wojciecha w Poznaniu.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Myśli polityczne o wolności cywilnej. Pozn. 1775; Myśl druga. Pozn. 1776; Myśl trzecia. Pozn. 1776. Wyd. nast. oprac. Z. Nowak, wstęp E. Rostworowski. Wr. 1984 *Gdańskie Tow. Nauk. Wyd. Nauk Spół. i Hum.*

Wyd. z 1775–1776 anonim. Po dedyk. Myśli I krypt.: J.W.W.P.

2. Listy patriotyczne do Jaśnie Wielmożnego Eks-Kancelerza Andrzeja Zamoyskiego, prawa układającego, pisane. T. 1–2. Wwa 1777–1778 (anonim.). Wyd. nast.: wstęp oprac. K. Opalek. Wr. 1955 *BNI*, 155.

3. Mowa ... wizytatora Akademii Wileńskiej ... do akademików. *Zabawy Przyjemne i Pożyteczne* 1777 t. 16 cz. 1; wyd. osob. [Wil. 1778]. Wyd. nast. w poz. 38 t. 1.

4. Podróżny w Pawłowiu w dobrach JW. JX. Brzostowskiego... [Wil. 1778]. Wyd. nast. w poz. 38 t. 1; poz. 40, 41.

Wiersz.

5. Wiadomość z Olszewnicy, wsi J.O.X. Jmci Stanisława Poniatowskiego. [Wwa 1778] (anonim.). Wyd. nast. w poz. 40, 41.

6. Myśli obywatela polskiego względem mone-ty papierowej. Wwa [1778] (anonim.). Toż *Monitor* 1778 nr 6–9 (jw.).

7. Rozmowa między szlachcicem polskim, Szwajcarem i Żydem z Gdańska. [Wwa] 1780 (anonim.). Wyd. nast.: b.m. 1782 (jw.); w poz. 38 t. 3.

8. Kulig. Komedja w 5 a. Wyst. i wyd. Wwa 1783. Wyd. nast. w poz. 39.

9. Zygmunt August. Tragedia oryginalna w 5 a. Wwa 1779 (właśc. 1783). Wyd. nast. Wwa 1787.

10. Mowa ... posła z województwa kaliskiego na Sejm Walny Grodzieński ... roku 1784 dnia 20 października przed Stanami miana. B.m. 1784. Toż *Pam. Hist.-Polit.* 1784 t. 4 cz. 12.

11. Wiersz na wjazd Jaśnie Wielmożnego Pana Franciszka Kęszyckiego, bywszego kasztelana kaliskiego, na województwo gnieźnieńskie ... dnia 2 lipca roku 1786. B.m. 1786 (anonim.). Wyd. nast. w poz. 40, 41.

12. Kmiołek. Opera oryginalna w 2 a. Wyst. Radomicko 1786/87. (Muzyka:... i J. Wański). Wyd. Pozn. 1788. Wyd. nast. w poz. 39; arietki w poz. 40.

13. Samnitka. Opera oryginalna w 3 a. Pozn. 1787. Arietki przedr. w poz. 40.

Wg J.F. Marmontel – A.E. Grétry: *Les Mariages Samnites*.
14. Pasterka zabląkana, czyli obraz wojny holenderskiej. Opera oryginalna w 3 a. Powst. 1787. Rkps Bibl. Rac. 348 (niepełny). Arietki wyd. w poz. 40.

15. Polka. Opera w 3 a. Wwa 1788. Wyd. nast.: b.m. 1789; w poz. 39; arietki w poz. 40. Wyst. Wwa 1807 (z muzyką J. Stefaniego).

Inne tyt.: *Obrona Trembowli; Kazanowska; Polka, czyli obrona Trembowli.*

16. Mowy ... w różnych materiałach miane. Wwa 1791. Dwie pierwsze druk. nadto osob., cztery przedr. w poz. 38 t. 1, 3.

17. Jarmark. Komedja w 3 a. Powst. 1791. Rkps z popr. autora w Bibl. Czart. 938.

Red. 2 (pełniejsza): *Szlachcic mieszczanin.* Komedja we 3 a. Wyst. Wwa 25 XI 1791.

Red. 3 pt. jw. wyst. Wwa 26 XII 1791. Wyd. skróc.: Jarmark, albo szlachcic mieszczaninem. Komedja w 3 a. Do warunków scenicznych przystosowali A.M. Skalkowski i Z. Grot. Pozn. 1944. Wyd. pełne w poz. 39. Arietki przedr. w poz. 40.

18. *Mémoires pour servir à l'histoire des révolutions de Pologne, particulièrement à celle de 1794. Par un Citoyen Polonois.* Paris [1795]. Współautor: F.K. Dmochowski; tłumacz na franc.: K. La Roche.

Autorstwo wyłączne pisma przypisywano też oddzielnie Dmochowskiemu lub W.

Odpowiedź na paszkwił J. Méhée de La Touche: *L'Histoire de la prétendue Révolution de Pologne (1792).*

19. *Réflexions sur les causes naturelles de l'union entre la Porte Ottomane, la France, la Pologne, la Suede et la Danemarck.* Paris [1795, IV] (anonim.). Wyd. nast. w poz. 38 t. 1.

20. *Kościuszkowski au peuple français.* Paris [1795] (anonim.). Wyd. nast. Paris 1806.

Przekł. pol.: *Kościuszkowski do ludu francuskiego.* B.m.r. Wyd. nast. (z rkpsu) w poz. 38 t. 1.

21. *Réflexions politiques et économiques sur les richesses territoriales de la Pologne et son commerce au-dehors.* Paris [ok. 1797] (anonim.).

22. *Pieśń legionów polskich we Włoszech.* Odśpiewana w Reggio 21 VII 1797. Wyd. *Dekada Pol.* nr 1 (Mantua 1799 II, rkps). Wyd. druk.: [Mediolan] 1806 (egz. nieznany); Wwa 1806 (tekst zmien.), toż pt. *Piosnka patriotyczna. Kalendarzyk kieszonkowy patriotyczny na r. 1807.* Wyd. nast.: Gdańsk [ok. 1808–09]; *Ulubione pieśni.* Wwa 1829; wyd. L. Chodźko (zob. przekł. franc.); *Pieśni ojczyste.* Wyd. K.W. Wójcicki. [Wwa] 1830 (wersja zmien. i powiększona); pt. Mazurek Dąbrowskiego. B.m. 1831 (tekst pol. i przekł. franc.). Nadto wiele dalszych wyd. w postaci tajnych i jawnych druków ulotnych, w czasop., śpiewnikach i zbiorach w kraju i za granicą.

Tekst pierwotny zachowany w autografie w zbiorach E. Rożnowskiego reprodukoval w 24 odbitkach faksymilowych B. Kraszewski w 1889. Wyd. m.in.: Lw. 1894 (wyd. albumowe oprac. przez L. Finkla, z dod. późniejszej wersji tekstu i reprodukcji odb. faksymilowej); w poz. 38 t. 1, poz. 40 (tu też 8 późniejszych wersji tekstu). Przedr. fototyp. autogr. *Ulotna poezja patriotyczna Oświeceni* Wr. 1977; poz. 41.

Przekł.: ang., bułg., czes., franc. (G. Fulgence; *Chant national polonois*, wyd. w: L. Chodźko: *Histoire des légions polonoises ...* Paris 1829), luż., niem., ros.

23. *Lettre d'un Polonois, représentant des villes en 1791 et membre du gouvernement provisoire de la dernière révolution de Pologne, au citoyen NN., membre du corps législatif de la République Cisalpine.* B.m. [1798] (anonim.). Wyd. nast. w poz. 38 t. 1.

24. *Moje godziny szczęśliwe.* T. 1. Wr. 1804

124 [właśc. 1803]. Wyd. nast. Wr. 1805. T. 1–2. Wr. 1806.

Wyd. nast. przejrzane. Wr. 1819. Wiersze przedr. w poz. 40.

25. *Rozmowy i podróże ojca z dwoma synami.* T. 1. Wr. 1804.

26. *Początki geografii politycznej.* Wr. 1804. Wyd. nast.: wyd. 2 poszerz. Wr. 1806; Wr. 1811 (tu również: Dodatek odmian, które od r. 1806 do 1811 zaszyły, tudzież obszerniejszy opis Księstwa Warszawskiego).

Zapowiedziana w prospekcie kontynuacja poz. 25.

27. *Pierwiastki wieku dzieciennego, dziełko początkowej nauki po polsku i po francusku.* Wr. 1804. Wyd. nast.: Wr. 1806; Wr. 1814; Wr. 1819 (pt. *Les Premices de la jeunesse*).

28. *Mowa ... w dzień instalacji Prześwietnej Regencji czyli Najwyższego Trybunału Sprawiedliwości departamentu warszawskiego miana na sesji dnia 8 grudnia 1806 r.* [Wwa] 1806. Wyd. nast. w poz. 38 t. 2.

29. *Discours prononcé le 30 mai 1812 sur la frontière entre Fraustadt et Glogau ... pour saluer Sa Majesté l'Empereur Napoléon...* Wwa 1812. Wyd. nast. w poz. 38 t. 2.

W pierwodr. tekst franc. i pol.

30. *Discours ... à Napoléon avec la réponse de Napoléon. Mowa do Najjaśniejszego Cesarza Francuzów ... dnia 11 lipca r. 1812 w Wilnie miana.* B.m. 1812 (trzy wyd.). Wyd. nast. w poz. 38 t. 2.

31. *Pamiętniki. Powst. 1802–1817.* Wyd. z opuszczeniami E. Raczyński. T. 1–3. Pozn. 1840 *Obraz Polaków i Polski w XVIII w.* 4–6. Partie opuszczone wyd. osob.: Dodatek do *Pamiętników* odnoszący się do życia Andrzeja Zamoyskiego. Pozn. 1842. Wyd. nast.: wyd. 2 Lw. 1881 *Bibl. Pol.* 23 (wg ed. 1); wyd. A. Kaczurba (wg ed. 1). *Przemysł 1883 Bibl. Uniwersalna Arcydział Pol. i Obcych* 1b; wyd. skróc., wstęp oprac. H. Mościcki. Wwa 1905 *Dzieje Porozbiorowe Narodu Pol. w Żywym Słowie* 2–3; wyd. pełne z rkpsów i wstęp oprac. A.M. Skalkowski pt. „Życie moje” oraz „Wspomnienie o Andrzeju i Konstancji Zamoyskich”. Kr. 1927 *BN I*, 106.

Wczesna kopia nieznananej red. *pamiętników* w rkpsie *Bibl. Kór.* 11641.

32. *Listy obywatelskie do Jana Węgleńskiego, ministra stanu Królestwa Polskiego.* *Pam. Warsz.* 1816 t. 6–1817 t. 8 i odb. (częściowa) Wwa 1816.

33. *Mowa ... d. 27 marca 1818 r. w Izbie Poselskiej miana.* Wwa 1818. Wyd. nast. w poz. 38 t. 2. Przekł. niem. 1818.

34. *Mowa w Izbie Senatorskiej d. 3 kwietnia 1818 r.* Wwa 1818. Wyd. nast. w poz. 38 t. 2.

35. *Zbiór myśli politycznych o rządzie reprezentacyjnym.* Cz. 1. Wwa 1819.

Nadto ogl. W. liczne druki urzędowe: odezwy, ogłoszenia, rozporządzenia, relacje z frontu – w drukach ulotnych i czasop.: *Gaz. Rządowa* (1794), *Gaz. Wolna Warsz.* (1794), *Gaz. Pozn.* (1806–12),

Gaz. Warsz. (1806–12), *Gaz. Korespondenta Warsz. i Zagr.* (1806–12), *Dzien. Konfederacji Jeneralnej Królestwa Pol.* (1812). Wiele przedr. w poz. 38 t. 1–2. Kilka pism W., wierszy, sztuk i pism politycznych wyd. z rkpsów w poz. 38–40. Z paru zachowały się tylko tyt. (Facjendar. Utwór sceniczny wierszem, Gustaw Waza. Drama, Ojczyzna z jednym synem. Komedia polityczna). Współcześni i potomni przyznali poza tym W. kilka pism o autorstwie wątpliwym lub błędnym, z czasem uchylonym.

Przekłady

36. [Voltaire]: Samson. Opera z francuskiego wytłumaczona przez J.W. Wwa 1781. Arie przedr. w poz. 40.

37. A.H. Vadelaincourt: Początek mitologii. Wr. 1803. Wyd. nast.: Wr. 1805; wyd. 5 Wr. 1816.

Wydania zbiorowe

38. Archiwum W. T. 1 (1768–1801) – t. 2 (1802–1822). Wyd. oprac. A.M. Skalkowski. Gdańsk 1948–1950. T. 3. Z materiałów A.M. Skalkowskiego i A. Lewaka oprac. A. Bukowski. Gdańsk 1978. Podstawą wyd. był zbiór pism W. zachowany w arch. rodzinnym w Sarbinowie koło Krobi i w Berlinie – po 1945 przekazany częściowo Bibl. UW. Wyd. zawiera dokumenty polityczne i osobiste, koresp., referaty, pisma urzędowe i polityczne, fragm. z uwag z podróży po Włoszech, z prac literackich jedynie kilka wierszy (autorstwo paru z nich uchylił lub podał w wątpliwość wydawca poz. 40). Przedrukowany tu druk z 1781: „Uwaga na kosza pogrzebowe w Wiedniu”, jest przypisywany obecnie F. Starczyńskiemu; druk wiersz z 1789 (t. 3): „Do ... Krasickiego ... w dzień pożądanego przybycia Jego do Warszawy”, jest autorstwa Wojciecha Zacharkiewicza.

39. Utwory dramatyczne. Wyd. i wstęp oprac. R. Kaleta. Wwa 1963 *Teatr Pol. Oświecenia*.

40. Wiersze i arietki. Oprac. E. Rabowicz i T. Swat. Gdańsk 1973.

Wyd. opatrzone wstępem E. Rabowicza: Z Będmina przez Polskę na ustach wszystkich, i rozpr. T. Swata: Kariera Mazurka. Zawiera wszystkie znane dotąd wiersze W., arietki z oper, wiersze z „Moich godzin szczęśliwych”, z listów do córki Tereni, a nadto w tzw. Dubiach parę wierszy o autorstwie hipotetycznym oraz w Aneksie kilkanaście pieśni: Na melodię Pieśni legionów

41. Poezje wybrane. Wyd. i wstęp oprac. A.K. Guzek. Wwa 1982 *Bibl. Poetów Exlibris*.

Pisma W. w antologii J.W. i inni. *Wybór publicystyki powstania kościuszkowskiego*. Wyd. i wstęp oprac. A. Woltanowski. Białystok 1996.

Listy w poz. 38, w rkpsach i w publikacjach rozproszonych (zob. NK), nadto list do Józefiny z Mniszchów Potockiej z 1788 ogł. Ł. Kądziela pt. Pochwała patriotki. *Wiek Oświecenia* 13 (1998).

OPRACOWANIA

NK 6/1–2 (1970–1972); LP

F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. powsz. Orgel*. 27 (1867). — W. OSSOWSKI. *Album biogr. zasłużonych Polaków i Polek w. XIX*. 2 (1903). — S. KRZEMIŃSKI. *Sto lat myśli pol.* 1 (1906). — W. SMOLEŃSKI. Emigracja polska w l. 1795–1797. *Przeł. Hist.* 1910 i odb. Wwa 1911. — H. MOŚCICKI. Twórca pieśni „Jeszcze Polska nie zginęła”. Wwa 1918. — Sz. ASKENAZY. Napoleon a Polska. T. 1–3. Wwa 1918. — A.M. SKAŁKOWSKI. J.W. [Cz.] 1. 1747–1795. Pozn. 1927. — TENŻE. Wybiciana. *Zapiski Tow. Nauk. w Tor.* 1928 nr 9–10, 1933 nr 5–6. — TENŻE. W. a. legiony. *Rocz. Hist.* 5 (1929) z. 1. — W. OLSZEWICZ. J.W. jako kodyfikator prawa. *Tamże* 1935 nr 3. — S. BOROWSKI. Kodeks Stanisława Augusta. Wwa 1938 [z tekstami projektów W.J. — W. BOROWY. O poezji polskiej w w. XVIII. Kr. 1948; wyd. 2 Wwa 1978. — B. BARANOWSKI. Społeczne tło „Kmiotka” W. *Prace Polon.* 5. 7 (1949). — J. LECHICKA. W. a. Komisja Edukacji Narodowej. *Zapiski Tow. Nauk. w Tor.* 1949. — Ł. KURDYBACHA. „Listy patriotyczne” J.W. *Pam. Lit.* 1950 z. 3/4. — T. MIKULSKI. Spotkania wrocławskie. Wr. 1950 i wyd. nast. — Ł. KURDYBACHA. Dzieje kodeksu Andrzeja Zamoyskiego. Wwa 1951. — A. LEWAK. Masonski rkpsok J.W. *Przeł. Hum.* 1959 nr 4 [z tekstem W.J. — TENŻE. Uwagi nad życiem i ideami J.W. (Na tle 1 i 2 tomu „Archiwum W.”). *Przeł. Hum.* 1961 nr 1. — A. POLAKOWSKA. Będziem Polakami. *Lit. przystanki nad Wartą*. Pozn. 1962. — J. LECHICKA. J.W., życie i twórczość. Tor. 1962. — J. WILLAUME. „Jeszcze Polska...”. W: S. Rusocki, S.K. Kuczynski, J. Willaume: Godło, barwy i hymn Rzeczypospolitej. Wwa 1963. — W. KONOPCZYŃSKI. Polscy pisarze polityczni XVIII w. (do Sejmu Czteroletniego). Wwa 1966. — J. PACHOŃSKI. Legiony polskie. Prawda i legenda, 1794–1807. T. 1–4. Wwa 1969–1979. — T. MENCEL. *Wielkopolskie XIX w.* T. 2. Pozn. 1969. — R. KALETA. Oświeceni i sentymentalni. Wr. 1971. — A. BUKOWSKI. J.W. w świetle obchodów jego rocznic i sesji Gdańskiego Towarzystwa Naukowego. Gdańsk 1972. — J. PACHOŃSKI. „Jeszcze Polska nie zginęła”. Gdańsk 1972. — H. HINZ. *Filoz w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1973. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — D. WAWRZYKOWSKA-WIERCIOCHOWA. Mazurek Dąbrowskiego. Dzieje polskiego hymnu narodowego. Wwa 1974 i wyd. nast. popr. — J. Wybicki. *Księga zbior.* Gdańsk 1975 [tu m.in.: A. BUKOWSKI. Spór o datę śmierci; J. PACHOŃSKI. J.W. w okresie legionowym, 1794–1806; E. RABOWICZ. J.W. – literat; E. ROSTWOROWSKI. „Myśli polityczne” J.W., czyli droga od konfederacji barskiej do obiadów czwartkowych, toż *Wiek Oświecenia* 1978 z. 1]. — J. KOZŁOWSKI. „Jeszcze Polska nie zginęła” w propagandzie socjalistycznej. *Pam. Lit.* 1975 z. 3. — S. HADYNA. Droga do hymnu. Wwa 1976. — W. ZAJEWSKI. Wybiciana. *Przeł. Hum.* 1976 nr 3. — TENŻE. J. Wybicki. Wwa 1977; wyd. 2 Wwa 1983; wyd. 3 Wwa 1989 [rec.: J. SKOWRONEK. *Przeł. Hist.* 1979 z. 1; J. WILLAUME. *Rocz. Hist.* 45 (1979)]; J. ZAPART. *Studia Hist.* 1979 z. 3; A. ZAHORSKI. *Acta Poloniae Historica* 65 (1992)]. — A. POLAKOWSKA. Wśród portretów J.W. *Studia Polon.* 5 (1977). — W. ZAJEWSKI. J.W. w katalogu Bibliothèque Nationale w Paryżu. *Przeł. Hum.* 1978 nr 9. — J. DWOŃSKI. Żył dla ojczyzny i narodu. Pozn. 1980. — W. ZAJEWSKI. Przyjaźń J.W. z generałem Józefem Niemojewskim. *Rocz. Gdański* 40 (1980) z. 2. — M. DROZDOW-

SKI. *Wielkop. słownik biogr.* Wwa 1981. — I. KADULSKA: Pamiętnikarska autokreacja J.W. *Zesz. Nauk. Wyd. Hum. UG. Prace Hist.-Lit.* nr 7 (1982). — E. KOTARSKI: Publicyści o Gdańsku w przeddzień obrad Sejmu Wielkiego. *Rocz. Gdański* 1983 nr 1. — B. ZAKRZEWSKI: „Pan Tadeusz” czyli „Jeszcze Polska nie zginęła”. *Pam. Lit.* 1984 z. 3 i wyd. osob. — W. ZAJEWSKI: Wokół sporów historiograficznych o autorstwo „Mazurka Dąbrowskiego” w l. 1830–1922. *Zesz. Nauk. UG. Prace Hist.-Lit.* 1986 nr 10/11. — J. JASTRZĘBOWSKI: „Jeszcze nie umarła”. *Tyg. Powsz.* 1987 nr 27. — T. SWAT: Autor hymnu. *Kierunki* 1987 nr 13. — „...Tys jak rosa...”. *Z dziejów pol. pieśni hymnicznej.* Wwa 1987 [tu m.in.]: J. PACHOŃSKI: Emigracja i kraj wobec „Pieśni legionów”; R. KALETA: Jak „Mazurek Dąbrowskiego” stał się hymnem narodowym; J.W. PODGÓRSKI: „Mazurek Dąbrowskiego” między profesją a pobudką]. — *Wisielka* 1987 nr 2 [poświęcony hymnowi, tu m.in.]: A. ALEKSANDROWICZ: Pierwszy hymn narodowy; A. TIMOFIEJEW: Poeci żołnierze; B. JEDYNAK: „Będziem Polakami”; H. POGORZELSKI: Autorstwo melodii Hymnu]. — B. BILIŃSKI: La „Mazurka di Dąbrowski”, inno nazionale Pollaco. *Nata a Reggio Emilia nel 1797.* Wr. 1988. — J. BŁASZKOWSKI: J.W. z Kaszub – twórca hymnu narodowego. *Kaszuby.* Wr. 1988. — H. DOMAŃSKA: Muzeum Hymnu Narodowy w Będminie. *Gdańsk* 1988. — R. KALETA: Nie zginęła. Dzieje recepcji „Mazurka Dąbrowskiego”. *Pam. Lit.* 1988 z. 1. — D. ŻEBROWSKA: „Mazurek Dąbrowskiego” symbolem polskości. *Kultura i Oświata* 1988 nr 3. — J. DYGDAŁA: Ewolucja młodego J.W. – od „familii” Czartoryskich do konfederacji barskiej. *Rocz. Gdański* 49 (1989). — B. HAŁAS: Stylizacje folklorystyczne w twórczości J.W. (środki leksykalne i frazeologiczne). *Rozpr. Komisji Język. Wr. Tow. Nauk* 16 (1989). — A. GRZEŚKOWIAK-KRAWAWICZ: J.W. jako publicysta epoki stanisławowskiej. *Rocz. Gdański* 49 (1989) z. 1. — W. ODYNYEC: Droga do Wilna w 1777 r. *J.W. Autograf* 1989 nr 6/8. — M. PRZEDPEŁSKI: Pieśń legionów. *Hist. i Życie* 1989 nr 9. — Cz. SKONKA: J.W. i „Mazurek Dąbrowskiego”. Wwa 1989. — W. ZAJEWSKI: J.W. *Życiorysy hist., lit. i legendarne.* S. 2. Wwa 1989. — J. GŁOWACKI: Zwiększenie zażalnienia i poprawa zdrowotności w „Listach patriotycznych” J.W. na tle dążeń XVIII-wiecznej Europy. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Historica* 61 (1990). — A. GRZEŚKOWIAK-KRAWAWICZ: Gdańsk jako ośrodek badań nad J.W. *Rocz. Gdański* 50 (1990) z. 1. — K. PISARKOWA: „Jeszcze Polska nie zginęła”. *Język i recepcja. Jęz. Pol.* 1990 z. 1/2. — J. RECZEK: „Jeszcze Polska nie umarła”. *Tamże.* — Cz. SKONKA: Śladami J.W. na Pomorzu, Gdańsk 1990. — D.C. MALESZYŃSKI: Idea nieśmiertelnej wspólnoty w pieśni „Jeszcze Polska nie umarła”. *Fakty i Interpretacje* Wwa 1991. — J. KAMIONKA-STRASZAKOWA: Zbłąkany wędrowiec. Z dziejów romantycznej topiki. Wr. 1992. — B. BILIŃSKI: Nad genezę „Mazurka Dąbrowskiego”. (Z nowych badań i notatek chronologicznych i topograficznych w Reggio Emilia). *Przegl. Hum.* 1993 nr 1. — M. NIECIKOWSKA: Autor i aktor w teatrze polskiego Oświecenia. *Sztuka aktorska a dramat.* Wwa 1993. — D. RATAJCZAKOWA: Komedia oświeceniowa 1752–1705. Wwa 1993. — S. TREUGÜTT: Geniusz wydziedziczony. Studia romantyczne i napoleońskie. Wwa 1993. — K. DIMITRUK: J.W. (1747–1822). *Pisarze pol. Oświecenia.* 2 (1994) [z wyborem tekstów]. — T. KOSTKIEWICZOWA: Oświecenie – prąd naszej współczesności. Wwa 1994. — J.W. PODGÓRSKI:

Pieśń ojczyzny pełna – „Mazurek Dąbrowskiego” w dziejowych rolach. Wwa 1994. — J. TAZBIR: Było morze... Dlaczego J.W. kazal (w hymnie) Czarnieckiemu płynąć wpław? *Polityka* 1994 nr 14. — J. KOWALKOWSKI: Małżeństwo J.W. i Kunegundy Drwęskiej w l. 1773–1775. *Genealogia* 5 (1995). — J. MODRZEJEWSKI: Droga J.W. do teatru. *Kron. m. Pozn.* 1995 nr 4. — TENŻE: Udział W. w życiu teatralnym Wielkopolski. *Tamże* 1995 nr 2. — M. PRZEDPEŁSKI: J.W. w Bieżuniu i w Reggio Emilia we Włoszech. *Bieżuńskie Zesz. Hist.* 5 (1995). — J. KOWALKOWSKI: A. Gorzeński – adresat listów J.W. z l. 1774 i 1779. *Genealogia* 8 (1996). — J. SOB CZAK: Przejściem Wartę. Wielkopolskimi śladami J.W. i J.H. Dąbrowskiego. *Pozn.* 1996. — J. WÓJCICKI: Twórca hymnu narodowego – J.W. Wwa 1996. — W. ZAJEWSKI: Misje W. na Litwie. *Rocz. Mazurka Dąbrowskiego.* 1995/96 nr 1/2. — TENŻE: Nieznana broszura J.W. [z 1795]. *Rocz. Gdański* 56 (1996) z. 1. — TENŻE: W. w konfederacji barskiej i insurrekcji kościuszkowskiej. *Pieśń Skrzydlata* 6 (1996) nr 4. — M. BIELSKI: J.W. – pierwszy starosta krajowy Pomorza. *Tor.* 1997. — M.M. DROZDOWSKI: Mazurek Dąbrowskiego i jego twórca. *Palestra* 1997 nr 5/6. — Z.P. KRUSZEWSKA: 200 lat mazurka Dąbrowskiego. *Kultura i Edukacja* 1997 nr 3/4. — J.T. POKRZYWIŃSKI: Pieśń legionów J.W. wobec tradycji literackiej. *W dwóchsetną rocznicę powstania hymnu narodowego.* *Pozn.* 1997. — TENŻE: J.W. – Polak z rzymskich senatorów. *Kron. m. Pozn.* 1997 nr 3. — J. SOB CZAK: Śladami W. między Welną a Notecią. *Rocz. Nadnotecki* 28 (1997). — S. STOMMA: Ten nasz hymn wspaniały. *Tyg. Powsz.* 1997 nr 45. — B. WALCZAK: „Jeszcze Polska nie umarła”. (Komentarz językowo-stylistyczny). *Kron. m. Pozn.* 1997 z. 3. — M. LE CIEJ: Echa Mazurka Dąbrowskiego w Piłskiem. *Rocz. Nadnotecki* t. 29 (1998). — [Sesja nauk. w 200-lecie Mazurka]. *Prace Komisji Język. PTPN* t. 28 (1999). — W. ZAJEWSKI: W. znany i nieznan. *Universitas Gedanensis* 1999 nr 1/2. — J. SOB CZAK: Pierwsze małżeństwo J.W. *Kronika Wielkop.* 1998 nr 3. — T. MOSIEK: Hymn Polaków na Mazurkę. *Forum Humanistów* 2000 nr 3–4. — J. SZCZEPANKOWSKA: Konceptualizacja pojęcia „prawo” w dobie Oświecenia. Na materiale „Listów patriotycznych” J.W. *Poradnik Język.* 2000 z. 2. — TAŻ: Modelowanie pojęcia „wolność” w „Listach patriotycznych” J.W. *Białostockie Arch. Język* nr 1 (2001). — W. ZAJEWSKI: Czy J.W. był autorem broszury „Lord Bruke do Polaków”? *Rocz. Mazurka Dąbrowskiego* 2000/2001 nr 5/6. — TENŻE: Misja J.W. w Wiedniu 1772 r. *Tamże.*

E.A.

WYKOWSKI Felicjan 1728–1784

Urodzony 9 czerwca 1728 w diecezji krakowskiej. W 1743 wstąpił do zakonu pijarów, przyjmując imię Felicjana od św. Stefana. Dwuletni nowicjat odbył w Nowym Dolsku, 3 września 1745 złożył śluby zakonne. Następnie kształcił się w Rzymie, gdzie w 1752 przyjął święcenia kapłańskie oraz został członkiem Akademii Arkadyjskiej (pod pseud. Odenillo Apizanio vel Apesunzio, którym, w formie spolszczonej, podpisywał swe wiersze). Po powrocie do kraju uczył nauk matematycznych „po roz-

maitych kolegach" pijarskich. W 1766–72 był prowincjałem zakonnej prowincji litewskiej z siedzibą w Wilnie (na pocz. 1766 jeździł do Rzymu), następnie przełożonym konwiktu wileńskiego. Zdobył sobie wówczas sławę poetką („Co w Polsce Naruszewicz, to ty jesteś w Litwie”). W 1773 prezentował na czwartkach literackich Stanisława Augusta wiersz pochwalny na założenie Komisji Edukacji Narodowej („Wiersz złożony”). W 1774–77 ogłaszał wiersze w *Zabawach Przyjemnych i Pożytecznych*; w 1779 ponad 20 jego wierszy, podp. X.F.W.S.P. lub X.W.S.P., ukazało się w wileńskiej antologii pijarskiej *Zebrań rymów z różnych okoliczności pisanych, mianowicie imieniem Konwiktu Szlacheckiego Wileńskiego XX. Scholarum Piarum*. W 1782 otrzymał od króla złoty medal (za przekład z Jenningsa). Zmarł 17 października 1784 w Wojciechowicach w Sandomierskiem.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wiersz złożony 1773. *Zabawy Przyjemne i Pożyteczne* 1774 t. 10 cz. 2. Wyd. nast.: w antologii pijarskiej *Zebrań rymów z różnych okoliczności...* Wil. 1779; z anonim. rkpsu ogł. S. Tomkowicz: *Z wieku Stanisława Augusta*. T. 2. Kr. 1882 s. 105–111 (z domniemaniem autorstwa F. Zabłockiego); z prwdr. T. Kostkiewiczowa i Z. Goliński. *Świat poprawiać – zuchwale rzemiosło*. Wwa 1981.

Autorstwo wiersza przypisywane było błędnie S. Trembeckiemu (por. W. Konopczyński: *Od Sobieskiego do Kościuszki*. Kr. 1921; R. Kaleta: *Obiady czwartkowe na dworze króla Stanisława Augusta*. *Warszawa XVIII w.* z. 2, 1973).

2. Na imieniny Jaśnie Wielmożnego Jmci Księdza Pawła Ksawerego Brzostowskiego, referendarza WXLit. B.m. [1774]; toż *Zabawy Przyjemne i Pożyteczne* 1774 t. 10 cz. 2. Przedr. w antologii *Zebrań rymów z różnych okoliczności...*, jw. poz. 1.

3. Oświadczenie prawdziwej przyjaźni WJP Józefowi Wińczy, skarbnikowi orszańskiemu, w dzień imienin. Wil. 1778. Przedr. w antologii *Zebrań rymów z różnych okoliczności...*, jw. poz. 1.

4. Do JWJ Pana Podkomorzego Województwa Wileńskiego [Giedroycia] po odebrany orderze Ś. Stanisława. B.m. 1778. Przedr. w antologii *Zebrań rymów z różnych okoliczności...*, jw. poz. 1.

5. Widok rzeczywistości religii chrześcijańskiej wziętej w sobie samej. Po angielsku napisany przez ... Jennings, po francusku przełożony przez ... pana Le Tourneur, a po polsku wytłumaczony przez ... Wwa 1782. Wyd. 2 Wil. 1802.

6. Najjaśniejszemu Panu Swemu Miłościwemu udarowany medalem złotym tłumacz książki o „Rzeczywistości religii chrześcijańskiej” dzięki czyni. B.m. [1782].

7. Malowanie JW. Tyszkiewiczowy, pisarzowej WXL. B.m.r.

Wiersze ogłaszał też w książkach: *Astrea albo Tamerlan*, z francuskiego na polski język przetłumaczony przez ... Narbutową... Wil. 1778; *Ad Stanisława Konarski, Georgium Ciapiński, Joannem Cantantium Wykowski S.P. epigrammata*. B.m. [ok. 1764].

W rkpsach zostawił prace z zakresu matematyki i astronomii.

Kilka listów W. zachowało się w rkpsach Bibl. Uniw. Wil. (do M. Poczobutta) i Ossol.

O P R A C O W A N I A

NK 6/1–2 (1970–1972).

F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. powsz. Orgel*. 28 (1868). — E. ALEKSANDROWSKA: „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne” 1770–1777. *Monografia bibliogr.* Wr. 1959; wyd. 2 [zmien. i popr.] Wwa 1999 [2000]. — W. ROSZKOWSKA: *Polacy w rzymskiej „Arkadii”*. *Pam. Lit.* 1965 z. 3. — J. WYSOCKI. *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — E. ALEKSANDROWSKA: *Pijarzy w środowisku pisarskim pol. Oświecenia. Wkład pijarów do nauki i kultury w Polsce XVII–XIX w.* Wwa 1993. — T. KOSTKIEWICZOWA: *Poeci ze środowiska pijarskiego w wieku Oświecenia – rekonasans*. *Tamże*. — M. ŚLUSARSKA: *F.W. – zapomniany poeta z wileńskiego środowiska pijarów litewskich*. *Napis* S. 6 (2000).

E.A.

WYPRAWA PLEBAŃSKA 1590

Dialog satyryczny w 536 wersach 13-zgłoskowych, o znamionach komedii popularnej; autor nieznany. Powstał jako satyra na tragikomiczne w skutkach postanowienia synodu łęczyckiego (z września 1589), które zobowiązywały duchowieństwo województw wielkopolskich do wyprawienia do wojska jednego uzbrojonego pacholka z każdego dziesięciu łanów, wobec najazdów tatarskich na kresy południowo-wschodnie. „W.p.” jest chronologicznie pierwszym utworem w kompleksie literatury tzw. sowidrzalskiej z przełomu XVI/XVII w. i pierwszym, który wprowadził do naszego piśmiennictwa groteskę. Stała się przedmiotem licznych naśladownictw. Postać głównego bohatera „W.p.” i jej dalszego ciągu, „Albertusa z wojny”, nadała poetyczne, zbiorcze miano utworom pokrewnym — „albertusom”. Nie wiadomo, czy dialog wystawiono kiedykolwiek na dawnych scenach; adaptacje jego wątku i motywow znalazły się w repertuarze teatrów współczesnych.

W Y D A N I A

Wyprawa plebańska. Kr. 1590 Druk. Łazarzowa. Reprint wraz z posłowiem wyd. W. Walecki.

Wr. 1992. Wyd. nast.: Kr. 1590 [właśc. po 1590, najpóźniej 1594]; Kr. 1613; [Kr.] 1614; pt. Wyprawa plebańska Albertusa na wojnę. Kr. 1649; Kr. 1696. Wyd. kryt. wg pierwszej ed. K. Badecki: Polska komedia rybałtowska. Lw. 1931; K. Budzyk, H. Budzykowa, J. Lewański: Literatura mieszczańska w Polsce od końca XVI do końca XVII w. T. 2. Wwa 1954; *Dramaty staropol.* T. 3. Oprac. J. Lewański. Wwa 1961; *Antologia lit. sowiżralskiej XVI i XVII w.* Oprac. S. Grzeszczuk. Wr. 1966 BN1, 186; toż wyd. 2 zmien. Wr. 1985; *Teatr pol. renesansu.* Oprac. J. Lewański. Wwa 1988. Unikat pierwodr. Bibl. Nar. sygn. XVI. 142. Adaptacje teatr. zob. hasło: ALBERTUS Z WOJNY

O P R A C O W A N I A

NK 1 (1963); LP (Albertusy).

K. BADECKI: Literatura mieszczańska w Polsce XVII w. Lw. 1925. — *Dramat staropol.* Bibliografia. T. 1. Wr. 1965. — [J. KRZYŻANOWSKI] [lk]; Albertusy. *Słownik folkloru pol.* Wwa 1965. — S. GRZESZCZUK: Nazewnictwo sowiżralskie. *Zesz. Nauk UJ. Prace Hist.-Lit.* 1966 z. 9 s. 55–58, 60. — TENŻE: Ideologia i polityka „W.p.” *Rocz. Komisji Historycznolit. PAN* 5 (1967); przedr. uzup. w: W stronę Kochanowskiego. Kat. 1981; toż wyd. 2 zmien. i uzup. pt. Kochanowski i inni. Kat. 1988. — Z. NOWAK: Kontreformacyjne adaptacje „albertusów”. *Pam. Lit.* 1967 z. 2. — TENŻE: Kontreformacyjna satyra obyczajowa w Polsce XVII w. Gdańsk 1968. — S. GRZESZCZUK: Między dawnymi a nowymi laty. Wr. 1970. — L. SZCZERBICKA: Trzy wizerunki Albertusa. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 11/12 (1970). — S. GRZESZCZUK: Nobilitacja Albertusa. Wr. 1971. — E. ŻWIRKOWSKA: „Albertusy” – propozycje inscenizatorskie. *O dawnym dramacie i teatrze.* Wr. 1971. — J. LIPiŃSKI: Sztuka aktorska w Polsce 1500–1633. Wwa 1974. — S. GRZESZCZUK: Cyganeria sowiżralska. Kr. 1980. — J. LEWAŃSKI: Dramat i teatr średniowiecza i renesansu w Polsce. Wwa 1981. — S. GRZESZCZUK: „W.p.” – arcydzieło staropolskiej groteski literackiej. *Arcydziała lit. pol. Interpretacje.* T. 1. Rzeszów 1987. — U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989. — S. GRZESZCZUK: Staropolskie potomstwo Sowizdrzala. Wwa 1990. — TENŻE: Błażskie zwierciadło. Wyd. 2 poszerz. Kr. 1994 (prwdr. 1970). — TENŻE: Przygody i przemiany antybohatera – Albertus, staropolski Szwajk. *Pisarze staropol.* T. 2. Wwa 1997. — TENŻE: Albertus i „W.p.”. *Lektury polon.* T. 1. Wyd. 4. Kr. 1997 (prwdr. 1992). — L. SZCZERBICKA-SŁĘK: Satyryczny adres „W.p.”. *Śmiech i łzy w kulturze staropol.* Wwa 2003.

WYRWICZ Karol 1717–1793

Urodzony 2 listopada 1717 w pow. brasławskim; syn Aleksandra herbu Dołęga i Anny z Bolesławskich. Uczył się w szkołach jezuickich w Pińsku

i Dyneburgu. W 1734 wstąpił do jezuitów. Nowicjat odbył w Wilnie (1734/35–1735/36), po czym przez rok uczył w infimie w Poszawszu. W 1737/38–1739/40 studiował filozofię w Akademii Wileńskiej, następnie uczył gramatyki w Wilnie (1740/41) i retoryki oraz poezji w Pińsku (1741/42). W 1742/43–1745/46 studiował teologię w Akademii Wileńskiej i przyjął święcenia kapłańskie (26 czerwca 1745). W 1747 uczył retoryki w kolegium w Krożach, w latach następnych retoryki, poetyki, historii i geografii w Nowogródku, pełniąc równocześnie obowiązki prokuratora kolegium i misjonarza w Lubczy. 15 sierpnia 1751 złożył uroczystą profesję zakonną, po czym został skierowany do Dyneburga jako nadworny kapelan Jana Augusta Hylzena i wychowawca jego syna Józefa. W 1752–57 przebywał z Hylzenami w Połocku oraz wyjeżdżał dwukrotnie ze swym wychowankiem do Wiednia i Włoch, zwiedził też Austrię, Niemcy i Holandię. Od 1757 był profesorem etyki i historii w jezuickim Collegium Nobilium w Warszawie; w 1759–62 bibliotekarzem kolegium, zarządzając warszawskiej drukarni jezuitów oraz wydawcą *Kalendarza warszawskiego* i *Kalendarzyka politycznego*, w 1760–61 sprawował nadto urząd prokuratora jezuickiej prowincji mazowieckiej. W 1762 został regensem zagrożonego ruiną finansową Collegium Nobilium, uratował je od niej oraz podniósł poziom nauczania uczelni. W 1765 został wysłany przez Stanisława Augusta do dworu austriackiego z misją negocjacyjną o rękę arcyksiężniczki; w 1766 współpracował z Komisją Skarbu Koronnego (ulożył „Tabele porównanych monet zagranicznych w kraju do czasu idących”). Należał do stałych uczestników królewskich obiadów czwartkowych oraz „towarzystwa przyjaciół kilku”, wydającego w 1771–72 „pismo tygodniowe” *Historia polityczna państwa starożytnych* (podp. krypt. K.W.). W 1772 został odznaczony przez króla specjalnie dla niego wybitym złotym medalem. W tymże roku podjął budowę nowego gmachu Collegium Nobilium przy ul. Zakroczymskiej; kasata zakonu przerwała to przedsięwzięcie i działalność pedagogiczną W. W 1771–73 był superiorem domu w Kobylce. W 1773–76 utrzymywał Collegium dzięki pomocy króla i funduszy ze specjalnie dla niego utworzonej parafii św. Andrzeja. Uczestniczył w zorganizowanej przez króla akcji protestacyjno-polemicznej, skierowanej przeciw wywodom prawnych państw uczestniczących w pierwszym rozbiórze. Prace ogłaszał w *Zabawach Przyjemnych i Pożytecznych* (1774). W 1775 uzyskał tytuł opata hebdowskiego i pewną pomoc finansową Komisji Edukacji Narodowej. W 1776, zrażony trudnościami, zrzekł się rektorstwa kolegium; w 1780 również parafii. Przyjął się z redaktorem *Gazety Warszawskiej* Stefa-

I.T.

nem Łuskiną i czynnie uczestniczył w jego polemikach z *Pamiętnikiem Historyczno-Politycznym* Piotra Świątkowskiego (1783–85). W 1783 odznaczony Orderem św. Stanisława. W 1791 zrezygnował też z opactwa hebdowskiego. Zgromadził znaczną bibliotekę, którą kilka lat przed śmiercią sprzedał Ignacemu Działyńskiemu. W wyniku bankructwa banku Tepperów utracił wszystkie fundusze odkładane w oczekiwaniu na przywrócenie zakonu jezuitów. Zmarł nagle 6 czerwca 1793 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Mowa do JO. Książąt ... Adama, generała ziem podolskich, i Izabeli z hrabiów Flemingów Czartoryskich w dzień pożądanego ich ślubu przy oddaniu weselnych rymów imieniem Prowincji Mazowieckiej i Domu Warszawskiego Soc. Jesu ... w Wolczynie dnia 19 listopada roku 1761 miana. B.m. 1761.

2. Uwagi nad „Historią odmian w państwie rosyjskim” przez Jakuba Lacombe po francusku napisaną, na polski język przetłumaczoną. Wyd. w: J. Lacombe: Historia odmian zaszyłych w państwie rosyjskim. [Tłum. G. Książewicz]. Wwa 1766.

3. *Abbrégé raisonné de l'histoire universelle*. T. 1–2. Wwa 1766–1771. Cz. wstępna t. 2 pt. Origines des états modernes et des nations. Wwa 1769.

Przełk. pol. skróc. i zmien.: S. Szymański: Historia powszechna skrócona. T. 1. Wwa 1787. Wyd. nast. Wwa 1793.

Przełk. dokonany przy współpracy W. Ciąg dalszy przekładu zaginał w rękopisie.

4. Geografia czasów teraźniejszych. T. 1. Wwa 1768. Wyd. nast. Wil. 1794.

T. 2 nie ukazał się, wyd. 1 tomu 1 wycofano z handlu wskutek nacisku powstała ros. N.W. Repnina.

5. Geografia powszechna... Wwa 1770 [właśc. 1773]. Wyd. nast.: Wwa 1773 (wyd. tyt.); Wwa 1794.

6. Kazanie w dzień ostatni pogrzebu Andrzeja Stanisława Kostki Młodziejowskiego ... w kościele Kolegiaty Królewskiej Warszawskiej ... dnia 1 kwietnia roku 1780 miane. Wwa 1780.

Przełk. niem. 1780.

7. Kazanie o prawidła i celu władzy sejmowej na początku sejmu walnego sześciodzielnego dnia 2 października 1780 w kościele Kolegiaty Królewskiej Warszawskiej ... miane. Wwa 1780.

8. „Pamiętnikowi Historycznemu i Politycznemu” warszawskiemu pro memoria. Cz. 1–3. Wwa 1783–1785 (anonim.).

Współautor: S. Szymański.

9. Powitanie ... Ogińskiego, miecznika WXLit. w dobrach dziedzicznych Dryswiat. Wil. 1791.

10. Konfederacja gołębska. Obraz historyczny skreślony za czasów Stanisława Augusta przez nie-

wiadomego pisarza. [Wyd. I. Moraczewski]. Pozn. 1853. Wyd. nast. Pozn. 1862.

W rękopisach pozostawił W. również inne prace hist. (m.in. Ligę Kambryjską).

Listy i mater. zachowane w rękopisach Bibl. Czart., Bibl. PAU w Kr., Bibl. Uniw. Wil.

O P R A C O W A N I A

NK 6/1–2 (1970–1972).

F.K. DMOCHOWSKI. Pisma rozmaite. T. 2. Wwa 1826. — I. CHODYNICKI. Dykcyonarz uczonych Polaków. T. 3. Lw. 1833. — J. BARTOSZEWICZ. Znakomici mężowie polscy XVIII w. T. 1. Petersburg, 1853. — K.W. WÓJCICKI. Cmentarz Powązkowski pod Warszawą. T. 2. Wwa 1856; wyd. 2 fotoofs. Wwa 1978. — J. BROWN. Biblioteka pisarzy asystencji polskiej Towarzystwa Jezusowego. Pozn. 1862. — K.W. *Tyg. Ilustr.* 1865 nr 280. — F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. pousz. Orgel* 28 (1868). — W. SMOLEŃSKI. Towarzystwa naukowe i literackie w Polsce w. XVIII. *Ateneum* 1887 t. 3 i wyd. osob. Wwa 1887; przedr. w: Pisma historyczne. T. 2. Kr. 1901. — TENŻE. Żywioły zachowawcze i Komisja Edukacyjna. *Ateneum* 1889 t. 2; przedr. jw. — TENŻE. Przewrót umysłowy w Polsce w. XVIII. Kr. 1891; wyd. 4 Wwa 1979. — TENŻE. Publicyści anonimowi z końca XVIII w. *Przełk. Hist.* 1912 z. 2 i wyd. osob. Wwa 1912. — A. PĘSKI. *Enc. kościelna Nowodworskiego* 32 (1913). — J. NIEDZIELSKI. *Podręczna enc. kościelna* 43/44 (1916). — J. LEWICKI. Geneza Komisji Edukacji Narodowej. *Przełk. Pedagog.* 1922 nr 4, 1923 nr 1 i wyd. osob. Wwa 1923 [z projektem W. z 1773]. — S. BEDNARSKI. Upadek i odrodzenie szkół jezuickich w Polsce. Kr. 1933. — B. SUCHODOLSKI. Nauka polska w okresie Oświecenia. Wwa 1953. — J. KOLASA. Prawo narodów w szkołach polskich wieku Oświecenia. Wwa 1954. — J. LOJEK. „Gazeta Warszawska” S. Łuski (1774–1793). Wwa 1959. — I. HOMOLA-DZIKOWSKA. „Pamiętnik Historyczno-Polityczny” P. Świątkowskiego, 1782–1792. Kr. 1960. — TAŻ. Walka o wolność druku w publicystyce polskiej 2. poł. XVIII w. *Przełk. Hist.* 1960 z. 1. — S. HUBERT. Poglądy na prawo narodów w Polsce czasów Oświecenia. Wr. 1960. — K. AUGUSTOWSKA. K.W. *Dzień wieków geografii pol.* Wwa 1967. — TAŻ. K.W. jako geograf. *Zesz. Geogr. WSP Gdańsk* 9 (1967). — J. POPLATEK. Komisja Edukacji Narodowej. Udział byłych jezuitów w pracach Komisji Edukacji Narodowej. Jezu. L. Grzebień, wyd. oprac. J. Paszenda. Kr. 1973. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — S. SZENIC. Cmentarz Powązkowski, 1790–1850. Wwa 1979. — K. PUCHOWSKI. Edukacja historyczno-geograficzna w kolegiach pijarskich i jezuickich w I Rzeczypospolitej. *Wkład pijarów do nauki i kultury w Polsce XVII–XIX w.* Wwa 1993. — L. PIECHNIK. Jezuickie Collegium Nobilium w Warszawie (1752–1777). *Z dziejów szkolnictwa jezuickiego w Polsce*. Kr. 1994. — *Enc. wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1764–1996*. Kr. 1995. — K. PUCHOWSKI. Collegium Nobilium Societatis Jesu w Warszawie wobec „dobrze oświeconej” Europy. *Wiek Oświecenia* 17 (2001).

WYRZYKOWSKI Stanisław 1869–1949

Urodzony 30 listopada 1869 w Bortnikach koło Stanisławowa, w rodzinie ziemiańskiej; syn Juliana i Bronisławy z Piątkowskich. Rozpoczął studia medyczne w Krakowie, lecz nie ukończył ich, poświęcając się pracy literackiej. Debiutował jako poeta w 1895, pierwsze wiersze ogłaszał w *Głosie* i w *Czasie* (pisywał tu do 1897). W 1892 poznał Kazimierę Zawistowską, poetkę, z którą związał się uczuciowo. W 1897 ożenił się ze Stefanią Deike. W tymże roku nabył od Ignacego Maciejowskiego *Życie* i redagował je do 1899, zamieszczając tu utwory poetyckie, przekłady (m.in. Ralfa Emersona, Gabriela d'Annunzio), szkice krytyczne oraz recenzje teatralne. W wyniku nieporozumień ze Stanisławem Przybyszewskim, a także kłopotów finansowych zrezygnował z *Życia* i został kierownikiem literackim *Słowa* (1900–01), następnie członkiem redakcji *Chimery* (1902–07). Obok poezji zamieszczał tu liczne przekłady, głównie z Fryderyka Nietzschego. Był współtłumaczem dzieł tego filozofa wydanych w 1905–12. Działalność przekładowa stanowiła główny dorobek literacki W. Podróżował często za granicę, m.in. do Włoch i Francji. Po I wojnie światowej współpracował z wieloma czasopismami, m.in. w 1918 z *Maskami* i poznańskim *Zdrojem*. Mieszkał w Warszawie i w 1919–21 był kierownikiem Wydziału Teatrów w Ministerstwie Sztuki i Kultury. W latach następnych przebywał kolejno w Poznaniu, Warszawie, Milanówku i Zakopanem. Pisywał do *Tygodnika Ilustrowanego* (1925–26), w 1926–32 związał się ściślej z *Myslą Narodową*. II wojnę światową spędził w Warszawie i okolicach. W 1945–47 mieszkał w Łaskach pod Warszawą, potem w Pniewie (pow. kutnowski), następnie w Domu Literatów w Pławowicach (pow. miechowski). Od września 1948 osiadł na stałe w Krakowie. Należał do Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich. Zmarł 16 lutego 1949 w Krakowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Moskiewskie gody. Legenda o tajemniczym czarze. T. 1–2. [Powieść]. Wwa 1930.
2. Plon życia. Poezje. Wwa 1931.
3. Do skonstranej śmierci. [Powieść]. *Kur. Pozn.* 1936 nr 56–374 z przerwami. Stanowi ciąg dalszy poz. 1.
4. Ver sacrum. Poemat mojej młodości. [Pamiętnik]. Powst. 1947–48, streszcz. *Pam. Lit.* 1983 z. 1.

Fragm. wspomnień o S. Przybyszewskim ogl.

130 A. Zyga. *Kraków* 1985 nr 3.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 4 (1965).

Przekłady

5. R. Kipling: Takie sobie bajeczki. Wwa 1904. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 9] Wwa [1999]. W wyd. od 1955 współtłum. M. Feldmanowa.
6. R. Muther: Historia malarstwa. T. 1–5. Wwa 1904.
7. F. Nietzsche: Dytyramby dionizyjskie. Wwa 1905. Reprint Wwa 1991. Wyd. nast. Wwa 1910.
8. F. Nietzsche: Poza dobrem i złem. Wwa 1905. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Wwa 1912.
9. F. Nietzsche: Zmierzch bożyszcz, czyli jak filozofuje się młotem. Wwa 1906. Reprint Wwa 1991.
10. F. Nietzsche: Jutrzenka. Myśli o przesądach moralnych. Wwa 1907. Reprinty: [Wwa] 1986. Wwa 1992. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa 1912; wyd. 2 [3] Wwa 1983.
11. E.A. Poe: Arabeski. Wyboru dokonał, z oryginału angielskiego przełożył i wstępem poprzedził... T. 1–2. Wwa 1922.
12. E.A. Poe: Groteski. Wwa 1924.
13. E.A. Poe: Opowieści tajemne. Wwa 1924.
14. J. Conrad-Korzeniowski: Nostromo. Powieść z pobraża morskiego. T. 1–2. Wwa 1928.
15. D. Defoe: Życie, przygody i rozboje morskie osławionego kapitana Singletona. Pozn. 1933.

Dokonane przez S.W. przekłady E.A. Poeego były wielokrotnie przedr. w wyborach opowiadań tego autora.

Prace edytorskie

16. J. Słowacki: Utwory liryczne. Wybór i układ. Kr. 1910 *Pod Znakiem Poetów*.
17. Z. Krasiński: Poezje wybrane. W układzie... Wwa 1911 *Pod Znakiem Poetów*.
18. J. Słowacki: Pisma mistyczne. W wyborze, układzie i oprac... Kr. 1916.
19. K. Zawistowska: Poezje. Z rękopisu wyd. i wstępem poprzedził... Wwa 1923.

Koosp. w Bibl. Jagiel., Bibl. Miejskiej w Bydgos., Bibl. Nar., Bibl. UAM w Pozn., Ossol.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

L. PIWIŃSKI: „Moskiewskie gody”. *Wlad Lit.* 1930 nr 27. — B. BORKOWSKA: *Obraz lit. pol.* 5 t. 1 (1968). — A. BARANOWSKA: Falszywa literatura, prawdziwe trupy. *Kultura* 1977 nr 39. — TAŻ: Młodopolskie Zakopane: góry, uczucie i sztuka. *Nowy Wyraz* 1978 nr 7. — L. KOZIKOWSKA-KOWALIK: S.W. wspomnienia z młodości. Jeszcze jedna młodopolska legenda. *Pam. Lit.* 1983 z. 1.

W.A.-Sz.

WYSŁOUCHOWA Marja 1858–1905

Urodzona w 1858 w Udrejnikach w guberni witebskiej; córka Hipolita Bouffała, sędziego, i Zofii z Marcinkiewiczów. W 1864–68 mieszkała w majątku Platerów w Krasławiu, następnie kształciła się na pensji w Witebsku, w 1872–76 uczęszczała do gimnazjum w Pskowie, działając w tajnym kółku samokształceniowym. Po ukończeniu gimnazjum pracowała tamże jako wychowawczyni. W 1878–82 studiowała na Wyższych Kursach Naukowych dla Kobiet w Petersburgu. Od 1882 uczyła na pensji Henryki Czarnockiej w Warszawie. Uczestniczyła w działalności nielegalnego Kobiecego Koła Oświaty Ludowej oraz Czerwonego Krzyża. W 1884 wyszła za mąż za Bolesława Wysłoucha, działacza ruchu ludowego, i wyjechała wraz z nim do Galicji. Mieszkała we Lwowie, prowadząc ożywioną działalność społeczną i oświatową wśród ludu. Pracowała też jako nauczycielka na pensjach lwowskich. Była inicjatorką Czytelni Naukowej dla Kobiet, Towarzystwa Oszczędnościowego Kobiet, Towarzystwa Przyjaciół Oświaty, Towarzystwa Teatru Ludowego. Działała także w tajnym Kole Kobiet Korony i Litwy, uczestniczyła w licznych akcjach społecznych. W 1885–99 wyjeżdżała kilkakrotnie na Śląsk (do Wisły i Istebnej), by prowadzić tu działalność polityczno-oświatową. W 1886–87 współpracowała z mężem przy redagowaniu *Przełomu Społecznego*, w 1889–1901 *Przyjacielu Ludu*. Artykuły, szkice krytyczne, opowiadania i przekłady z literatur słowiańskich, głównie czeskiej, zamieszczała w *Kurjerze Lwowskim* (1890–95) oraz w jego dodatku literackim *Tydzień* (1893–1904). Pisała popularne broszury o poetach romantycznych. W 1894 utworzyła Fundusz Wydawniczy im. Kasyldy Kulikowskiej, wydając dzięki niemu wiele książek dla ludu, które kolportowane były na Śląsk, Mazury, do Królestwa, a także w ośrodkach polonijnych za granicą. Była inicjatorką *Bibliografii wydawnictw ludowych 1848–1894* (Lw. 1894). W 1899 została członkiem redakcji wychodzącej w Krakowie *Przodownicy*, w 1900–03 redagowała pismo dla kobiet wiejskich *Zorza*. Zmarła 20 marca 1905 we Lwowie; pochowana na cmentarzu Łyczakowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. O życiu i pismach Adama Mickiewicza. Lw. 1890. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 powiększone pt. Adam Mickiewicz, jego życie i dzieła, w setną rocznicę urodzin poety. Lw. 1898; wyd. 4 Lw. 1921.

2. O Konstytucji 3 Maja i przyczynach, które ją wywołały. Lw. 1891. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Lw. 1913.

3. Za wolność i lud. Opowiadania z lat 1861–1864. Lw. 1892. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Lw. 1913.

4. O życiu Teofila Lenartowicza i jego piosenkach. Lw. 1893.

5. O kościuszkowskim powstaniu z r. 1794. Lw. 1894. Wyd. nast. pt. O naczelniku Kościuszcze. Lw. 1917.

6. Seweryn Goszczyński. Lw. 1896.

7. Kornel Ujejski, jego życie i pisma. Lw. 1899. Wyd. nast. m.in.: Kr. [1906].

8. Opowiadanie Bartosza o Polsce. Kr. 1902. Wyd. 2 Kr. 1903.

Przekłady

9. K. Světlá: Pradziad i prawnuk. Romans. Lw. 1892 odb. z *Kur. Lw.*

10. K. Světlá: Obrazki z gór. Lw. 1896.

11. A. Jirásek: Chodowie. Obraz historyczny. Wwa 1902.

Ponadto inne przekł. z lit. czes. ogł. w czasopiśmiech.

Koresp. m.in. w Bibl. Jagiel. i Ossol. Listy do i od różnych osób ogł. I. Bryll. *Kwart. Opol.* 1978 nr 2–4, 1979 nr 2; listy od E. Orzeszkowej ogł. E. Janowski w tejże: Listy zebrane. T. 8. Wr. 1976; listy od W. Orkana ogł. G. Brodacki. *Czasop. Zakładu Nar. im. Ossol.* 1993 z. 3.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982).

M.W. Wspomnienia pozgonne. Lw. 1905 [tu m.in. wstęp W. Orkana przedr. w tegoż: Czantoria i pozostałe pisma literackie. Wwa 1936 i wyd. nast.]. — P. BROCK: M.W., wielka nauczycielka ludu polskiego. *Wiadomości* (Londyn) 1954 nr 39. — Z. KUCHARSKA: Kontakty M.W. z ludnością Śląska Cieszyńskiego. *Śl. Kwart. Hist. Sobótka* 1974 nr 1. — D. WAWRZYKOWSKA-WIERCICHOWA: Wysłouchowa. Opowieść biograficzna. Wwa 1975. — I. BRYLL: Śląskie kontakty M.W. *Kwart. Opol.* 1978 nr 1. — J. HLOND: Echa tamtych lat. O twórczości M.W. *Kierunki* 1978 nr 5. — M. PILCH: M.W. *Novum* 1978 nr 10. — W. ZUCHNIEWICZ: M. i Bolesław W. — pierwsza dziennikarska para małżeńska. *Prasa Pol.* 1979 nr 12. — Z. KUCHARSKA: Działalność M.W. na rzecz ludności Śląska Cieszyńskiego. *Rocz. Cieszyński* 1983 s. 73–85. — I. BRYLL: M.W.: pisarstwo dla ludu i zainteresowania ludoznawcze. Opole 1984 [zawiera bibliogr.]. — M. PILCH: Wakacje M.W. wśród górali Wisły i Istebnej. *Kalendarz Ewangelicki*. Wwa 1984. — Z. SOKÓŁ: „Zorza” M.W. *Kwart. Hist. Prasy* 1984 nr 3 [polem. *Tamże* 1986 nr 4].

W.A.-Sz.

WYSOCKI Antoni Godzlemba 1872–1944

Urodzony 17 sierpnia (17 stycznia?) 1872 w Hrehorowie (pow. stanisławowski). Uczęszczał do gim-

nazjum w Krakowie, następnie studiował na wydziale prawnym i filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Debiutował przypuszczalnie w 1894, ogłaszając w tygodniku *Krakus* opowiadanie „Gdzie szczęście?” (nr 16). Współpracował z *Czasem* 1895, 1900 (pisywał tu także w 1936–39) oraz z *Dziennikiem Krakowskim* 1896–97, zamieszczając tu utwory beletrystyczne i artykuły. Po studiach zamieszkał we Lwowie. W 1911 został prezesem tamtejszego Koła Dramatycznego, w 1913 założył Teatr Niezależny. W tymże roku zorganizował we Lwowie pierwszą w Polsce wystawę teatralną, organizował też wykłady o sztuce dramatycznej oraz konkursy na utwory dramatyczne. Był zaprzyjaźniony z Gabrielą Zapolską. Ogłaszał recenzje teatralne m.in. w *Teatrze* (1912–13), *Życiu Teatralnym* (1921–28). Współpracował ponadto z *Tygodnikiem Ilustrowanym* (1922, 1928–30), *Rzeczpospolitą* (1924–25), *Myslą Narodową* (1926–38), *Echami Leśnymi* (1930–34), *Kulturą* (1931–32). Od 1932 mieszkał w Warszawie. Pisywał do *Asa* (1937–39), *Warszawskiego Dziennika Narodowego* (1937–39), *Kroniki Polski i Świata* (1938–39). Zginął w czasie powstania warszawskiego 14 sierpnia 1944.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Dom zdrowia. Szkice. Kr. 1895.
2. Przez kłamstwo do szczęścia. Szkice i obrazki. Kr. 1895.
3. Namiętności. Powieść. [Opowiadania]. Kr. 1896.
4. Aniołowie z gliny. Powieść. Wwa 1897.
5. Zabawy mędrców. Powieść. Powst. 1902. Wyd. Zamość 1925.
6. Narodziny upiora. Powieść. – Dusza w kaidanach. Nowela. – Słońce. Dramat. Lw. 1903. Słońce wyst. Kr. 1902 pt. W słońcu. Dramat w 1 a.
7. Odwiedziny. Sztuka w 1 a. Wyst. Lw. 1911. Niedruk.
8. Kwiaty na stepie. Komedja w 3 a. Ogl. fragm.: *Pion* 1934 nr 17; *Czas* 1936 nr 354; *Warsz. Dzień. Nar.* 1938 nr 8–14. Niewyst. Nagrodzona w 1933 na konkursie Związku Artystów Scen Pol. w Wwie.
9. Polonez Ogińskiego. Powieść. Wwa 1937.

Koresp. w Bibl. Nar., Bibl. Miejskiej w Bydż., Ossol. Listy od S. Przybyszewskiego ogl. w: S. Przybyszewski: Listy. T. 1. Wwa 1937; od G. Zapolskiej w teje: Listy. T. 2. Wwa 1970.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

S. PAZURKIEWICZ. *Kur. Lit.-Nauk* (dod. do *Ilustr. Kur. Codz.*) 1926 nr 5. — *Słownik biogr. teatru pol.* 1765–1965. Wwa 1973.

WYSOCKI Włodzimierz 1846–1894

Urodzony w 1846 w Romanowie na Wołyniu, w niezamożnej rodzinie pochodzenia drobnoszlacheckiego. Do gimnazjum uczęszczał w Żytomierzu, po czym osiadł w Kijowie. Prowadził tu zakład fotograficzny, miał także odczyty z zakresu fotografii w Kijowskim Towarzystwie Technicznym, w którym pełnił funkcję wiceprezesa. W 1882 debiutował jako poeta satyrycznym poematem „Wszyscy za jednego”. Utwory ogłaszał w czasopiśmie, najdłużej współpracował z *Prawdą* (1884–91, 1893). W *Kalendarzu petersburskim „Gwiazda” na r. 1884* zamieścił fragment dramatyczny „Z chwili upadku” (s. 128–133). Wiersze W., posiadające akcenty satyryczne, zawierające wyrażone tendencje społeczne i polityczne, cieszyły się współcześnie sporą popularnością ze względu na aktualność poruszanych problemów. Podróżował do Grodna, Warszawy, Drezna i Wiednia. Przyjaźnił się z Elizą Orzeszkową, z którą przez długie lata korespondował. Zmarł 14 sierpnia 1894 w Kijowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wszyscy za jednego. Fraszka. [Poemat satyryczny]. Kijów 1882. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Kijów 1898.
2. Laszka. [Poemat]. Kijów 1883. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Kijów 1894.
3. Zaklęta Iza. Ballada. – Nowe Dziady. Żarcik poetycki. Kijów 1885 [1884]. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Kijów 1898.
4. Las. [Poemat]. Kijów 1885. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Kijów 1894. Przekł. ros. 1899.
5. Oksana. Szkic sielankowy. [Poemat]. Kijów 1891.
6. Bocian. Dwie legendy. [Poemat]. Kijów 1894.
7. Satyry i bajki. Kijów 1894.

Przedr. wierszy: *Księga wierszy pol.* 3 (1954) i wyd. nast.; *Zbiór poetów pol.* 3 (1962).

Koresp. w Bibl. Jagiel. i Bibl. IBL PAN w Wwie (Arch. E. Orzeszkowej).

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

F. RAWITA-GAWROŃSKI: *Poezje W.W. Szkic krytyczny*. Lw. 1886 odb. z *Przeł. Spol.* — [A. PIETKIEWICZ] A. *Plug. Bibl. Warsz.* 1891 t. 1. — P. CHMIEŁOWSKI: *Współcześni poeci polscy*. Petersburg. 1895. — [J. SEDLACZKOWA] J. Aleksota: *O satyrach W.W. Szkic literacki*. *Tydzień* (dod. do *Kur. Lw.*) 1897 nr 22–24. — J. ZIĘTARSKA. *Obraz lit. pol. S.* 4 t. 1 (1965).

WYSPIAŃSKI Stanisław 1869–1907

Urodzony 15 stycznia 1869 w Krakowie; syn Franciszka, artysty rzeźbiarza, i Marii z Rogowskich. W 1875–79 był uczniem w Szkole Ćwiczeń przy Seminarium Nauczycielskim w Krakowie. W 1876 stracił matkę, od 1880 opiekowała się nim ciotka, Joanna z Rogowskich Stankiewiczowa, w której domu zamieszkał. W 1879–87 uczęszczał do Gimnazjum św. Anny w Krakowie. Z tych lat pochodzą jego pierwsze próby malarskie i pisarskie. Kolegami W. byli m.in. Stanisław Estreicher, Henryk Opieński, Józef Mehoffer, Lucjan Rydel. Po maturze odbył w sierpniu 1887 wycieczkę po Małopolsce Wschodniej (Lwów, Stanisławów, Halicz), gdzie szkicował zabytki architektoniczne. We wrześniu 1887 rozpoczął studia w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych, a w październiku tegoż roku — na wydziale filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie był słuchaczem wykładów z historii, historii sztuki i literatury. Studia w obu uczelniach kontynuował do lutego 1890, brał udział w pracach Czytelni Akademickiej oraz Kółka Estetyków. W sierpniu 1888 uczestniczył w zorganizowanej przez szkołę inwentaryzacyjnej wycieczce po Kielecczyźnie, a w sierpniu 1889 — po Podkarpaciu (okolice Nowego Sącza). Przywoził z tych wypraw rysunki i notatki dotyczące zabytków sztuki. Pozostawał w bliskich kontaktach z rektorem szkoły Janem Matejką, który wywarł wielki wpływ na jego wyobraźnię plastyczną, sceniczną i historyczną, a we wrześniu 1889 przyjął W. do współpracy przy wykonaniu projektowanej przez siebie polichromii kościoła Mariackiego w Krakowie. W marcu 1890 W. wyjechał przez Wiedeń do Włoch, Szwajcarii, Francji i Niemiec, aby zwiędzać tamtejsze zabytki architektoniczne (interesował się głównie gotykami), muzea i galerie. W drodze powrotnej był w Pradze, Dreźnie, Legnicy, Poznaniu, Wrocławiu. Powrócił do Krakowa we wrześniu 1890, przywożąc wiele szkiców rysunkowych i notatek. W semestrze zimowym 1890/91 był nadal studentem SSP i współpracował z Matejką przy odnawianiu kościoła Mariackiego (witraże). W maju 1891, uzyskawszy stypendium, wyjechał na studia malarskie do Paryża. W Paryżu przebywał do września 1894, przerywając pobyt w miesiącach zimowych 1892/93 (październik–styczeń) i 1893/94 (grudzień–marzec), kiedy wyjeżdżał do Krakowa i Lwowa. Obecność w paryskich galeriach i pracowniach malarskich oraz w teatrach ukształtowała jego poglądy na sztukę. Powstały wtedy liczne obrazy prezentujące indywidualny styl W., związany początkowo z impresjonizmem, pokrewny jednak przede wszystkim symbolizmowi i ekspresjonizmowi. Tworzył projekty polichromii i witraży (w tym „Śluby Jana Kazimierza” i „Polo-

nia” dla katedry lwowskiej) oraz liczne portrety dziecięce i kobiece, a także autoportrety. Ulubioną techniką malarską W. był pastel. W Paryżu powstały także pomysły i początkowe redakcje pierwszych dramatów, wydanych drukiem w latach 1898–99, oraz libretta oper, do których muzykę zamierzał skomponować Henryk Opieński, a także teksty później zniszczone przez autora lub wydane pośmiertnie. Po powrocie do Krakowa w 1895–1900 tworzył liczne portrety swych przyjaciół ze środowiska artystycznego (m.in. Stanisława Przybyszewskiego, L. Rydla, Adolfa Nowaczyńskiego, Rudolfa Starzewskiego, Antoniego Langego), malował pejzaże krakowskie, karykatury historyczne oraz rysunki kwiatów i roślin („Zielnik”, 1896–97). W 1895 powierzono mu wykonanie według własnych projektów polichromii prezbiterium kościoła Franciszkanów w Krakowie, a w 1897–1902 — także witraży w tym kościele. Wykonał również projekty witraży w katedrze wawelskiej, które nieco później stały się źródłem pomysłów do cyklu poematów zwanych „rapsodami historycznymi”. W listopadzie 1896 należał do grona założycieli Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, w 1898–99 zamieszczał artykuły w jego organie *Roczniku Krakowskim*, a w 1899–1902 należał do zarządu Towarzystwa. W 1896 wykonał ilustrację do „Iliady” Homera. W 1897 był współzałożycielem Towarzystwa Artystów Polskich „Sztuka” (wraz z Teodorem Axentowiczem, Józefem Chelmońskim, Jackiem Malczewskim, Janem Stanisławskim, Leonem Wyczółkowskim i in.) i uczestniczył w organizowanych przez nie wystawach w Krakowie, we Lwowie i Wiedniu. W końcu stycznia i w lutym 1898 przebywał w Warszawie, gdzie w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych urządzono wystawę jego kartonów witrażowych. W 1896 wykonał ilustrację do *„Życia”* jako ilustrator i twórca szaty graficznej tego czasopisma, a od października 1898 do lipca 1899 (za redakcją S. Przybyszewskiego) był tam kierownikiem artystycznym. Na łamach *„Życia”* ukazały się w 1897–99 jego pierwsze artykuły (debiutował artykułem „Pomnik Mickiewicza” 1897 nr 2) oraz pierwodruki niektórych dramatów. Był rzecznikiem i twórcą artystycznej grafiki książkowej, dbał o szatę zewnętrzną własnych publikacji, projektując do nich kształt kolumn drukarskich, ilustracje, winiety i ozdobniki. Jego debiutem dramatopisarskim stało się wydanie „Legendy” [I], która ukazała się drukiem w końcu marca 1898. W 1898 związał się jako inscenizator i dramaturg z krakowskim teatrem za dyrekcji Tadeusza Pawlikowskiego. Debiutem inscenizatorskim W. było wystawienie 27 czerwca 1898 „Epilogu” L. Rydla w ramach wieczoru upamiętniającego setną rocznicę urodzin Adama Mickiewicza. Scenicznym debiutem drama-

turgicznym była zaś prapremiera „Warszawianki” wystawiona w tym teatrze w dniu 26 listopada 1898. W 1900 W. poślubił wieśniaczkę Teodorę Teofilę Pytko, z którą miał już wtedy troje dzieci. Tematyka rodzinnej intymności i macierzyństwa stała się odąd głównym motywem w jego malarstwie portretowym. Swą twórczość plastyczną wiązał w latach następnych bardzo silnie także z problematyką teatralną (projekty scenografii, portrety aktorów w rolach itp.). Zaczęła ona po roku 1900 dominować w jego działalności artystycznej. Za dyrekcji Józefa Kotarbińskiego w krakowskim teatrze W. realizował swe wielkie pomysły dramatyczne i inscenizacyjne, stając się twórcą polskiego dramatu Wielkiej Reformy teatru — ogólnoeuropejskiego kierunku zakładającego twórczą integrację w przedstawieniu wszystkich elementów sztuki widowiskowej. W. nawiązywał do tradycji polskiego dramatu romantycznego i romantycznej wizji teatru monumentalnego. Swoje poglądy na teatr i istotę tragizmu sformułował w 1905 w studium o „Hamlecie”. Przełomowe znaczenie dla rozwoju polskiego teatru miała prapremiera „Wesela” (16 marca 1901) oraz dalsze sukcesy sceniczne tego dramatu — do 1905 miał on pięćdziesiąt przedstawień w Krakowie i około trzydziestu we Lwowie; autorowi krótko po prapremierze wręczono srebrny wieniec z cyfrą „44”, jako nowemu „wieszczowi”, a treść utworu obrosła wkrótce legendą i plotką. W 1901 W. opracował inscenizację „Dziadów” A. Mickiewicza (prapremiera 31 października 1901), integrując po raz pierwszy na scenie wszystkie części tego utworu. W 1903 współreżyserował prapremierę „Wyzwolenia”; przygotowywał projekty scenografii, ubiorów, rekwizytów oraz szkice reżyserskie przy prapremierach „Protesilasa i Laodamii” oraz „Bolesława Śmiałego”. W 1904 na te planów wystawienia „Akropolis” doszło do konfliktu z J. Kotarbińskim, w maju tegoż roku W. zerwał stosunki z teatrem krakowskim, wycofując z repertuaru wszystkie swoje utwory. Próba współpracy inscenizatorskiej z teatrem lwowskim Tadeusza Pawlikowskiego nie dała większych efektów, doszło jedynie 26 stycznia 1905 do prapremiery „Legendy” [II] na tej scenie według pomysłów reżyserskich i szkiców scenograficznych autora. 19 lutego 1905 W. zgłosił swą kandydaturę na wakujące od połowy 1905 stanowisko dyrektora i dzierżawcy teatru krakowskiego, lecz pod wpływem nieprzychylnego stosunku władz miejskich do jego warunków wycofał 11 maja swą ofertę. Nowy dyrektor teatru krakowskiego Ludwik Solński wprowadził ponownie utwory W. do repertuaru — za zgodą autora, z którego uwag korzystał przy ich inscenizowaniu. W 1902 W. został mianowany docentem krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Od jesieni 1904 do 1906 współpracował z Władysławem Ekielskim przy projektowaniu zabudowy Wawelu

po opuszczeniu zamku przez wojsko austriackie, stworzył m.in. projekt barbakanu-amfiteatru usytuowanego na zboczach wzgórza wawelskiego. 26 maja 1905 został wybrany do rady miejskiej Krakowa z listy Komitetu Demokratycznego Polskiego — brał czynny udział w jego pracach jedynie w roku 1905, choć piastował swój mandat do końca życia. Nękany nieuleczalną chorobą, spędzał miesiące letnie w uzdrowiskach: w 1903 w Rymanowie pod Krośnem, skąd wysyłał do przyjaciół listy z lirycznymi wierszami, które ogłaszano natychmiast w czasopiśmie i dziennikach (*Nowa Reforma*, *Czas* i inne), oraz w Bad-Hall pod Linzem w Austrii w 1904. Od końca 1905 częściowo sparaliżowany, przeniósł się w lipcu 1906 do wsi Węgrzce pod Krakowem. Zmarł 28 listopada 1907 w lecznicy w Krakowie; pochowany w grobach zasłużonych na Skalce. Pogrzeb stał się manifestacją narodową. W. został uznany — obok Stefana Żeromskiego — za „duchowego wodza pokolenia” oraz jedną z najwybitniejszych i najważniejszych indywidualności twórczych w życiu polskim XX wieku. W 1969 w domu Lucjana Rydla, tzw. Rydlówce — miejscu, do którego nawiązuje akcja „Wesela” — powstało Muzeum Młodej Polski. W 1982 odsłonięto pomnik W. w Krakowie, w 1983 otwarto tamże muzeum jego imienia. Pamięci W. i jego twórczości poświęcono sto kilkadziesiąt numerów specjalnych czasopism.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Daniel. [Dramat]. Powst. 1893. Ogl. H. Opieński pt. Nieznany utwór S.W. *Lit. i Sztuka* 1907 nr 21 dod. do *Nowej Gaz.* Przedr. w poz. 30 [t.] 1, 36 t. 1, 39 t. 1.
Przekł. jidysz 1922.
2. Epilog uroczystego przedstawienia w teatrze krakowskim w dniu 2-ego czerwca 1898 na cześć Adama Mickiewicza przez Lucjana Rydla [tekst] i ... [projekt inscenizacji]. Kr. 1898. Przedr. w poz. 36 t. 8, 39 t. 12.
Układ graficzny tekstu, winieta oraz ozdobniki roślinne wg projektu W.
3. *Legenda* [I]. [Dramat]. Kr. [1898]. Przedr. w poz. 36 t. 1, 39 t. 1.
Por. poz. 20.
4. *Warszawianka*. Pieśń z roku 1831. Red. pierwsza wyd. i wyst. Kr. 1898. Red. druga wyd. Kr. 1901, wyst. Lw. 1901. Wyd. nast. m.in.: oprac. J. Saloni. Wwa 1929; oprac. i wstęp J. Saloni. [Wwa] 1948; wstęp i aneks A. Lempicka. Wwa 1960; oprac. J. Nowakowski. Kr. 1967 *BNI*, 193 (wraz z poz. 6, 21); toż wyd. 2. Kr. 1974; przedmowa i oprac. A. Lempicka. Wyd. 8. Kr. 1983; wstęp i oprac. A. Ziółowicz. Kr. 1999; [wyd. 27] Pozn. 2001 (wraz z poz. 13). Przedr. w poz. 36 t. 3, 37, 39 t. 1, 43, 44.
TV 1972, 1978.

Przekł.: czes. 1914, 1988, fiń. 1916, franc. 1926, 1927, niem. 1918, ros. 1906, 1963 (w poz. 45), szwedz. 1995.

5. Kłątwa. Tragoedia. [Kr. 1899]. Wyst. Łódź 1909. Wyd. nast. m.in.: wyd. 6 Kr. 1959. Przedr. w poz. 36 t. 2, 37, 39 t. 2.

Przekł.: czes. 1909, franc. 1925, niem. 1909, ros. 1963 (w poz. 45).

6. Leleweł. Dramat w 5 a. osnuty na tle wypadków sierpniowych w Warszawie 1831 roku. Wyd. i wyst. Kr. 1899. Wyd. nast.: Kr. 1908; [b.m. 1929]; oprac. J. Nowakowski. Wr. 1967 *BN I*, 193 (wraz z poz. 4, 21); toż wyd. 2 Kr. 1974. Przedr. w poz. 36 t. 3, 39 t. 3.

7. Meleager. Tragoedia. [Kr. 1899]. Wyd. nast.: wyd. 2 zmien. Kr. 1902; Kr. 1916. Wyst. Kr. 1908. Przedr. w poz. 36 t. 2, 39 t. 2.

Przekł.: ang. 1933, ros. 1908, 1963 (w poz. 45).

8. Protesilas i Laodamia. Tragoedia. Kr. 1899 odb. z *Przegl. Pol.* Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Wwa 1925. Wyst. Kr. 1903. Przedr. w poz. 36 t. 2, 39 t. 2.

Przekł.: ang. 1933 [ze wstępem P. Borowego], czes. 1920, esper. 1908, franc. 1913, ros. 1911.

9. Bolesław Śmiały. Część pierwsza. [Rapsod]. Kr. 1900 odb. z *Krytyki* [strofy I–XLVIII]. Wyd. nast.: wyd. 2 Kr. 1902 [całość]; Kr. 1910. Przedr. w poz. 36 t. 7, 39 t. 11, 42.

10. Kazimierz Wielki. [Rapsod]. Kr. 1900 odb. rozszerz. z *Czasu*. Wyd. nast. m.in.: z przedmową i objaśnieniami A. Grzymały-Siedleckiego. [Wyd. 5] Wwa 1920. Przedr. w poz. 36 t. 7, 39 t. 11, 42. Przekł. czes. 1931.

11. Legion. Scen dwanaście. Kr. 1900. Wyd. nast.: Kr. 1901; Kr. 1908; Kr. 1916; Wwa [1926]; oprac. J. Nowakowski. Wr. 1989 *BN I*, 267. Wyst. Kr. 1911. Przedr. w poz. 36 t. 3, 39 t. 3. Przekł. włos. 1925.

12. Adama Mickiewicza „*Diady*”. Sceny dramatyczne. Tak jak były grane w Teatrze Krakowskim dnia 31 października 1901. Wydał... [Studium inscenizacyjne]. Kr. 1901. Wyd. nast. Kr. 1916. Przedr. w poz. 36 t. 8, 39 t. 12.

13. Wesele. Dramat w 3 a. Wyst. Kr. 16 III 1901. Wyd. Kr. 1901; przedr. fotoofs. z posłowiem J. Nowakowskiego. Wr. 1987. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 uzup. A. Chmiel. Kr. 1908; oprac. L. Płoszewski. Wwa [1928] *Wielka Bibl.* nr 3; jw. Chicago 1945; wstęp K. Wyka, oprac. L. Płoszewski. [Wwa] 1950; oprac. L. Płoszewski i T. Podoska. Kr. 1956; oprac. J. Wieczerska-Zabłocka, wstęp A. Cieński. Wr. 1956; oprac. J. Nowakowski. Wr. 1973 *BN I*, 218; toż wyd. 5 Wr. 1994; tekst i inscenizacja z 1901. Oprac. [J. Spiegell] J. Got. Wwa 1977; toż Wwa 1989; posłowie A. Łempicka. Kr. 1983; wstęp i komentarz J. Sikora. Wr. 1989; objaśnienia T. Podoska. Kr. 1992; posłowie B. Urbankowski. Wwa 1993; oprac. T. Podoska. Wwa 1994; Wwa 1998 [wraz z wyborem prac pt. O „Weselu”]. Oprac. A. Boska; wstęp T. Milkowski. Wwa 1998; posłowie E. Miodońska-Bro-

okes, oprac. W. Walecki. Kr. 2000; z tekstem niem. w przekł. K. Dedeciusa, z notami reż. A. Wajdy. Koszalin 2000; posłowie T. Nyczek. Kr. 2001; [wyd. 84] oprac. T. Cieśla. Kr. 2003. Przedr. w poz. 36 t. 4, 37, 39 t. 30, 43, 44.

TV 1972.

Ekran. 1972.

Przekł.: ang. 1990, 1998, czes. 1918, 1983, franc. 1917, 1991, hebr. 1938, niem. 1977, 1992, ros. 1963 (w poz. 45), słowac. 1997, węgier. 1989 (w poz. 46), włos. 1983.

14. Achilleis. Sceny dramatyczne. Kr. 1903. Wyst. Wwa 1925. Wyd. nast. oprac. J. Nowakowski. Wr. 1984 *BN I*, 248 (wraz z poz. 26). Przedr. w poz. 36 t. 5, 39 t. 7.

15. Bolesław Śmiały. Dramat w 3 a. Wyd. i wyst. Kr. 1903. Wyd. nast.: Kr. 1911; Kr. 1916; Wwa [1930]; oprac. J. Nowakowski. Wr. 1969 *BN I*, 198 (wraz z poz. 28). Przedr. w poz. 36 t. 3, 39 t. 6.

Przekł. chorw. 1919.

16. Henryk Pobożny pod Lignicą. [Rapsod]. *Kur. Warsz.* 1903 nr 95. Wyd. osob. ze wstępem K. Nowakowskiej. Legnica 1991. Przedr. w poz. 36 t. 7, 39 t. 11, 42.

17. Piast. [Rapsod]. *Krytyka* 1903 t. 1 s. 416–422. Przedr. w poz. 36 t. 7, 39 t. 11, 42.

18. Wyzwolenie. Dramat w 3 a. Wyd. i wyst. Kr. 1903. Wyd. nast. m.in.: wyd. 2 zmien. Kr. 1906; oprac. i wstęp J. Saloni. Wwa 1938; oprac. i wstęp jw. Wwa 1948; ze wstępem Z. Nowakowskiego. Rzym 1946; Kr. 1959; oprac. A. Łempicka. Wr. 1970 *BN I*, 200; oprac. T. Podoska. Kr. 1987 (wraz z poz. 21); toż Kr. 1992; [wyd. 12] Pozn. 2003 (wraz z poz. 21). Przedr. w poz. 36 t. 4, 37, 39 t. 5, 43, 44. Przekł. ros. 1963 (w poz. 45).

19. Akropolis. Dramat w 4 a. Kr. 1904. Wyst. Kr. 1926. Wyd. nast. oprac. E. Miodońska-Brookes. Wr. 1985 *BN I*, 250. Przedr. w poz. 36 t. 4, 37 (wyd. 3), 39 t. 7.

20. Legenda [III]. Wydanie drugie. Kr. 1904. Wyst. Lw. 1905. Wyd. nast.: Kr. 1920; Wwa 1925. Przedr. w poz. 36 t. 1, 39 t. 6.

Wyd. gruntownie przerobione, nazwane przez autora wydaniem drugim poz. 3.

TV 1973.

Przekł. ros. 1963 (w poz. 45).

21. Noc listopadowa. Sceny dramatyczne. Kr. 1904. Wyst. Kr. 1908. Wyd. nast. m.in.: oprac. J. Saloni. Wwa 1930; oprac. J. Saloni. Wwa 1948; oprac. J. Nowakowski. Wr. 1967 *BN I*, 193 (wraz z poz. 4, 6); toż wyd. 2 Kr. 1974; oprac. A. Łempicka. Kr. 1984; oprac. T. Podoska Kr. 1987 (wraz z poz. 18); toż wyd. 2 Kr. 1992; wstęp i oprac. M. Prussak. Kr. 1998; [wyd. 19] Pozn. 2003 (wraz z poz. 18). Przedr. w poz. 36 t. 5, 37, 39 t. 8, 44.

Przekł.: niem. 1918, 1980 [oprac. A. Wajda], ros. 1963 (w poz. 45), węgier. 1989 (w poz. 46).

22. Weimar 1829. [Dramat]. Powst. 1904. Ogl. T. Sinko. *Skamander* 1922 z. 20/21.

Tekst w jęz. niem.

Przekł. pol.: A.E. Balicki, Wyd. Kr. 1932. Przedr. w poz. 36 t. 6, 39 t. 10.

23. The Tragical Historie of Hamlet, Prince of Denmarke by William Shakespeare. Według tekstu polskiego Józefa Paszkowskiego, świeżo przeczytana i przemyślana przez... [Studium krytyczne]. Kr. 1905. Wyd. nast. oprac. M. Prussak. Wr. 1976 *BNI*, 225 (pt. Hamlet). Przedr. w poz. 39 t. 13 (pt. jw.). Przekł. chorw. 1920.

24. Śmierć Ofelii. Scena dramatyczna. *Nowa Reforma* 1906 nr 114; przedr. *Krytyka* 1907 z. 1 s. 6–13. Przedr. w poz. 30, 36 t. 6, 39 t. 10. Przekł. ukr. ok. 1909.

25. Juliusz II. Fragment dramatyczny. *Przełg. Powsz.* 1907 t. 96 z. 10; *Wiad. Lit.* 1931 nr 47. Przedr. w poz. 30, 36 t. 6, 39 t. 10.

26. Powrót Odysa. Dramat w 3 a. Kr. 1907. Wyst. Kr. 1917. Wyd. nast. oprac. J. Nowakowski. Wr. 1984 *BNI*, 248 (wraz z poz. 14). Przedr. w poz. 36 t. 5, 37 (wyd. 3), 39 t. 9.

Przekł.: ang. 1966, węgier. 1989 (w poz. 46).
27. Sędziowie. Tragedia. Kr. 1907. Wyst. Wil. 1907. Wyd. nast.: Kr. 1916; [b.m.] 1920; Wwa 1925. Przedr. w poz. 36 t. 2, 37 (wyd. 2 i 3), 39 t. 9. Ekran. 1911 (pt. Sąd Boży). TV 1974.

Przekł.: bułg. 1921, franc. 1925, jap. 1927, jidysz 1925, niem. 1909, 1933, ros. 1909, słowac. 1923, szwedz. 1995.

28. Skalka. Dramat w 3 a. Kr. 1907. Wyd. nast. Kr. 1916; oprac. J. Nowakowski. Wr. 1969 *BNI*, 198 (wraz z poz. 15). Przedr. w poz. 36 t. 3, 39 t. 6.

29. Zygmunt August. Sceny dramatyczne. Ogl. fragm. *Krytyka* 1907 z. 9; *Kur. Zagłębia* 1907 nr 267–269, 271; *Nowa Reforma* 1907 nr 341, 375; *Przełg. Por.* 1907 nr 335; *Przełg. Powsz.* 1907 t. 95. Całość przygotował do druku (wraz z komentarzem) L. Płoszewski. Wwa 1930. Wyst. Pozn. 1932. Przedr. w poz. 36 t. 6, 39 t. 10. Utwór nieukończ.

30. Pisma pośmiertne. [T.] 1–2. Zebrał, przeprowadził druk i objaśnił W. Feldman. Kr. 1908–1910. [T.] 1: Daniel.

[T.] 2: Wiersze, Fragmenty dramatyczne. Uwagi. Tu m.in.: Wiersze (przedr. w poz. 36 t. 7, 38, 39 t. 11, 40); U stóp Wawelu miał ojciec pracownię (*Krytyka* 1910 t. 2 z. 2); [Innc.: Gdy przyjdzie do ten świat porzucić...] (*Nowa Reforma* 1903 nr 197, pt. Do mego przyjaciela Leona St.); [Innc.: Niech nikt nad grobem mi nie płacze...] (*Nowa Reforma* 1903 nr 203); [Innc.: I ciągle widzę ich twarze...] (*Program* [uroczystego przedstawienia ku czci S.W. w dn. 5 XII]. Kr. 1907); [Innc.: Pocięcho moja ty, książeczko...] (*Chimera* 1905 t. 9 z. 25. Wyd. osob. Tor. 1983 [druk bibliofilski]); [Innc.: Wesoly jestem, wesoly...] (*Czas* 1907 nr 275, pt. Ach któryż jestem żywy). – Hymn Veni Creator. Z tekstu łac. (*Nowa Reforma* 1906 nr 125. Wyd. osob. [b.m.] 1929; wyd. z nutami: K. Garbusiński. Hymn Veni Creator. Słowa... Kr. [1936]; wstęp E. Miodońska-Brookes. Kr. [ok. 1997, facsimile nieukończony] ed. z 1905, wyd. bibliofilskie). Przedr. w poz. 36 t. 7, 39 t. 11). – [Fragmenty dramatyczne] (przedr. w poz. 36 t. 1, 6, 7, poz. 39 t. 1,

10); Batory pod Pskowem (powst. 1886, ogl. *Świat* 1910 nr 10); Królowa Polskiej Korony (powst. 1893, ogl. *Czas* 1908 nr 91, przekł. węgier. 1917); [Illum.:] Voltaire: Zaira. Akt 5. (*Nowa Reforma* 1906 nr 101); Król Kazimierz Jagiellończyk (*Przełg. Powsz.* 1908 t. 100 s. 378–380); Samuel Zborowski (*Nowa Reforma* 1907 nr 593); Hedwigis una dies – 23 sierpnia 1385 (*Przełg. Powsz.* 1908 t. 97 s. 171–180).

30a. Droga do doskonałości. [Tekst z młodzieńczego szkicownika]. Ogl. J. Nassalska-Leo. *Królowa Apostołów* 1987 nr 11.

Przekłady – parafrazy

31. P. Corneille: Cyd. Tragedia w 5 a. Wyd. i wyst. Kr. 1907. Wyd. nast. ze wstępem M. Brahmery. Wwa 1954. Przedr. w poz. 36 t. 7, 39 t. 9.

Prace redakcyjne i edytorskie

32. Epitaphium Ignacego Maciejowskiego-Sewera. [Kr. 1902].

Kompozycja tytułowej karty dedykacyjnej oraz układ graficzny całości W.

Samo Epitaphium przedr. w poz. 36 t. 8, 39 t. 14.

33. ΟΜΗΡΟΥ ΙΑΙΑΣ ΑΟΙΜΟΣ ΜΗΝΙΣ – Homera Iliada. Pomor – gniew. Wyd. ... Kr. 1903. Parafraza poetycka fragmentu „Iliady” pióra J. Słowackiego z 11 ilustracjami W., zamieszczonymi także w innych wyd. „Iliady”.

34. Katalog świetlicy „Sztuki”. Kr. 1904. Przedr. w poz. 39 t. 14.

Red., układ tekstu i oprac. graficzne W.

Wydania zbiorowe i ważniejsze wybory

35. Śpiewałem wielkość ojczystego kraju... Myśli, wybrane z dzieł... z przedmową T. Piniego. Lw. 1909.

36. Dzieła. Pierwsze wydanie zbiorowe. T. 1–5 w oprac. A. Chmiela i T. Sinki ze wstępem T. Sinki. T. 6–8 oprac. i wstęp L. Płoszewski. Wwa 1924–1932.

37. Dramaty. Przypisy T. Podoska. Kr. 1955. Wyd. 2: Wstęp J.Z. Jakubowski. T. 1–2. Kr. 1970. Wyd. 3 pt. Dramaty wybrane. T. 1–2. Kr. 1972.

38. Poezje. Wybór i wstęp J.Z. Jakubowski. Wwa 1957. Wyd. nast. Wwa 1969.

39. Dzieła zebrane. Red. zespołowa pod kierownictwem L. Płoszewskiego. Przedmowa A. Łempicka. Uwagi o tekstach L. Płoszewski. T. 1–14. Kr. 1958–1966. T. 15 vol. 1–4 Kr. 1967–1968. T. 16 vol. 1–2 Kr. 1971–1982, vol. 3 Kr. 1995.

W t. 15: M. Stokowa; S.W. Monografia bibliograficzna. W t. 16: M. Stokowa, A. Doboszewska; Kalendarz życia i twórczości S.W.

40. Wybór poezji. Przedmowa i oprac. A. Łempicka. Kr. 1979. Wyd. 2 Kr. 1987.

41. Kraków – miastem snów i widziadeł. Pomysł i wybór M. Rydlowa. Typografia L. Przybylski. Kr. [1995].

Albumowa kompozycja ilustr. i tekstów

42. Wiersze i rapsody. Oprac. M. Baranowska. Kr. 1997.

43. Wesele i inne utwory. Oprac., wybór i posłowie L. Tatarowski. Wr. 1998.

44. Cztery dramaty. Wybór i posłowie J. Tomkowski. Wwa 2002.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 4 (1965).

Wydania zbiorowe i wybory w przekładach

45. Dramy. Wstęp B. Rostocki. Moskwa 1963 (ros.).

46. Dramak. Wybór, przekł. i posłowie G. Spiro. Budapest 1989 (węgier.).

Prace pozaliterackie

47. Akropolis. Projekt zabudowania Wawelu obmyślany przez S.W. i W. Ekielskiego. Kr. 1908 odb. z *Architekta*.

Tekst W. Ekielskiego.

48. Dzieła malarskie. Zestawił i objaśnił S. Świercz. Wwa 1925.

Wydawn. albumowe. Autorzy tekstu: S. Przybyszewski i T. Żuk-Skarszewski.

49. Twórczość plastyczna. Oprac. i red. G. Puchalski. Seria 1 i 2. Kr. 1956–1957. Wyd. nast.: Seria 1. Zielnik. Kr. 1959. Seria 2. Szkicownik z 1883–1884. Kr. 1960. Seria 3. Szkice z podróży w 1890. Kr. 1961. Seria 4. Winiety. Kr. 1962. Seria 5. Karykatury. Kr. 1963.

50. [Album] Wstęp H. Blum. Oprac. A. Rudziński. Wwa 1969.

51. Pastele. – Witraże. Oprac. J. Bojarska-Syrek. Wwa 1980. Wyd. 2. Wwa 1983.

52. Świat W. [Album]. Wstęp i oprac. J. Wałek. Wwa 1994.

Listy

53. Z korespondencji... Zebrał i wyd. L. Płoszewski. Wwa 1933.

54. Listy do S. Lacka. Wyd. i oprac. J. Susul, przedmowa J. Wiktor. Kr. 1957.

55. Listy zebrane. Oprac. L. Płoszewski, J. Dür-Durski, M. Rydlowa. T. 1–4. Kr. 1979–1998.

T. 1 cz. 1–2. Listy do J. Mehoffera, H. Opińskiego i T. Stryjeńskiego. Oprac. M. Rydlowa (1994).

T. 2 cz. 1–2. Listy do L. Rydla. Oprac. L. Płoszewski, M. Rydlowa (1979).

T. 3: Listy do K. Maszkowskiego. Oprac. M. Rydlowa (1997).

T. 4: Listy różne do wielu adresatów. Oprac. M. Rydlowa (1998).

OPRACOWANIA

LP

Bibliografia: M. STOKOWA: S.W. Monografia bibliograficzna. T. 1–4. Kr. 1967–1968. W: S.W.: Dzieła

zebrane, T. 15; uzup. H. Markiewicz: Do bibliografii W. *Ruch Lit.* 1969 nr 4.

R. STARZEWSKI: „Wesele”. *Czas* 1901 nr 65–70 i odb. Wyd. nast. Kr. 2001. — P. CHMIELEWSKI: S.W. Studium literackie. Lw. 1902 *Charakterystyki Lit.*; przedr. w: Pisma krytycznoliterackie. T. 2. Wwa 1961. — A. POTOCKI: S.W. Studium literackie. Kr. 1902. — M. KRZYMUSKA: Studia literackie. Wwa 1903 s. 54–70. — A. NIEMOJEWSKI: S.W. Studium literackie. Wwa 1903. — J. SZAROTA: „Wyzwolenie” S.W. w stosunku do jego dzieł poprzednich. Kr. 1903. — W. FELDMAN: O twórczości S.W. i S. Żeromskiego. Kr. 1904 i wyd. nast. — T. JAWORSKI: Idea przewodnia w dramatach W. Pozn. 1905. — [L. BRUNER] J. Sten: Szkice krytyczne. Lw. 1906 i wyd. nast. — A. MAZANOWSKI: S.W. Żywot i dzieła. Złoczów [1907]. — D. ŚLIWICKI: Twórczość literacka S.W. Lubl. 1907. — S. TARNOWSKI: Wyspiański. *Przegl. Pol.* 1907 t. 164 nr 490. — *Tyż. Ilustr.* 1907 nr 11, 49, 50 [lny poświęcone W.]. — J. FLACH: S.W. Studium. Brody 1908. — W. GOSTOMSKI: Arcytwór dramaty czyny W. „Wesele”. *Pam. Lit.* 1908 z. 4 i odb. — E. HAECCKER: S. Wyspiański. Kr. 1908. — K. WRÓBLEWSKI: „Legenda” S.W. Lw. 1909 [1908] i wyd. nast. — *Sfinks* 1908 z. 1 [nr poświęcony W.]. — J. KOTARBIŃSKI: Pogrobowiec romantyzmu. Rzecz o S.W. Wwa 1909 (prwdr. 1906–1907). — S. LAM: S. Wyspiański. Jarosław 1909. — J. PIETRZYCKI: Powstanie listopadowe w dramatach S.W. Lw. 1909. — K. WRÓBLEWSKI: S.W. „Achilleis” Lw. 1909 i wyd. nast. — J. KRETZ: S.W. „Akropolis” jako dramat świadomości narodowej. Krosno 1910 odb. ze *Spr. Dyr. Szkoły Realnej w Krośnie*. — *Sfinks* 1911 nr 12 [nr poświęcony W.]. — S. STEFAŃSKI: Legion W. *Czas* 1911 nr 548–556 i odb. — S. BRZOSZOWSKI: S. Wyspiański. Stanisławów 1912; przedr. w: *Dzieła wszystkie*. T. 6. Wwa 1936; *Dzieła*. [T. 2]. Kr. 1984. — S. KOTOWICZ: „Wesele” S.W. Synteza i analiza. Lw. 1912. — *Krytyka* 1912 nr 12 [nr poświęcony W.]. — K. IRZYKOWSKI: Czyn i słowo. Lw. 1913 (prwdr. szkiców dot. W. 1905–1911). — J. RACHWAŁ: „Legion” S.W. *Krytyka* 1913 nr 9–12. — S. KOTOWICZ: „Warszawianka” S.W. Idea i konstrukcja. *Pam. Lit.* 1914/1915 s. 309–340. — TENŻE: Rozbiór „Sędziów” S.W. *Tamże* 1916 s. 66–81. — K. PRZERWA-TETMAJER: Wielki poeta. W: *Notatki literackie*. Wwa 1916 (prwdr. 1901). — T. SINKO: Antyk W. Kr. 1916. Wyd. 2 uzup. Wwa 1922. — K. WÓYCICKI: W. i Szujski. Wwa 1917. — W. BOROWY: Łazienki a „Noc listopadowa”. Uwagi historycznoliterackie. Wwa 1918; przedr. w: *Studia i rozprawy*. T. 1. Wwa 1952. — F. HOESICK: Sienkiewicz i W. Wwa 1918. — W. FELDMAN: S. Wyspiański, W: Współczesna literatura polska, T. 2. Wyd. 6. Wwa 1919 (prwdr. 1902). — W. FOLKIERSKI: „Cyd” Kornela w Polsce. *Rozpr. i Spr. Wyzd. Filol. AUS.* 3 t. 12 (1919) s. 158–176.

T. SINKO: W. i Krasieński. Rozwiązanie zagadek „Legionu” i „Wyzwolenia”. Kr. 1920. — A.B. CYPS: W. na tle swego teatru. Łódź 1921. — I. MATUSZEWSKI: Studia o Żeromskim i W. Wwa 1921. — Z. WASILEWSKI: Konrad W. — ostatnia fala romantyzmu, W: Mickiewicz i Słowacki. Wwa [1921]. — A. ŁADA-CYBULSKI: Z mroku jaśniejące słowo. Rzecz wstępna o teatrze W. Lw. 1922. Wyd. 2 [zmien. i] uzup. Paryż 1931. — S. PIGON: Wewnętrzna konstrukcja „Legionu”. W: Z epoki Mickiewicza. Lw. 1922 (prwdr. 1912). — H. ŻYCZYŃSKI: Analiza dramatu z punktu widzenia kompozycji i techniki. „Sędziowie” W: Teoria dramatu. Cieszyn 1922. — T. SINKO: Rapsody historyczne W. *Przegl. Współcz.* 1923 nr 19 i odb. — 137

- [J. KREZ] J. Mirski: *Mistyka* W. Lw. [1924]. — S. LACK: *Studia o S.W. Czestochowa 1924*, przedw.: Wybór pism krytycznych. Kr. 1980. — Z. MARKOVIĆ: *Pojęcie dramatu u W. Pozn. 1924* (prwdr. niem. 1915). — *Listy z Teatru 1924* nr 2 [nr poświęcony „Legendzie” W.]. — J. DÜRR: *Zapomniane autoportrety W. w Muzeum Narodowym w Krakowie*. Kr. 1926. — S. ESTREICHER: *Narodziny „Wesela”*. *Przegl. Współcz.* 1926 nr 48. — J. RACHWAŁ: „Akropolis” S.W. Źródła i ideologia. Tarnów 1926. — H. BALK: *Z badań nad wyobraźnią artystyczną S.W.* Lw. 1927. — S. KOLBUSZEWSKI: *S.W. a romantyzm polski*. Pozn. 1928. — P. SMOLIK: *Zdobnictwo książki w twórczości W.* Łódź 1928. — W. TROJANOWSKI: *W. Artysta – Człowiek – Życie*. Wwa 1928. — B.H. ZIELIŃSKA: „Legenda” I i II S.W. Wwa 1928. — S. ŻEROMSKI: „Na broń...”. W: *Elegie i inne pisma*. Wwa 1928 (prwdr 1919). — *Wiad. Lit.* 1928 nr 23 [nr poświęcony W.]. — J. KOTARBIŃSKI: *W służbie sztuki i poezji*. Wwa 1929. — J. LORENTOWICZ: *S. Wyspiański. W: Dwadzieścia lat teatru*. Wwa 1929 (prwdr. 1907–1916). — M. WALIGÓRA: *Wyzwolenie „Wyzwolenia”*. Kr. 1929. — W. BARBASZ: *Przegląd badań nad W.* *Przegl. Hum.* 1930 z. 2. — W. HORZYCA: *Pólbogi i sielanka*. *Rzecz o „Achilleidzie” W.* W: *Dzieje Konrada*. Wwa 1930 (prwdr. 1929). — C. LATAWIEC: *Walka o duszę narodu w twórczości S.W.* Pozn. 1930. — T. SZYDŁOWSKI: *S. Wyspiański. Mysł Nar.* 1931 nr 52, 53, 56, 57, 1932 nr 10–12, 14. — W. BARBASZ: *W. na tle romantyzmu*. Lw. 1932. — M. STRASZEWSKI: „Legion” W. jako wizja porozbiorowych dziejów Polski. *Droga* 1932 nr 11–12 i odb. — S. ESTREICHER: *Lata szkolne W.*; *S.W. na Uniwersytecie Jagiellońskim*. *Przegl. Współcz.* 1932 nr 128, 1933 nr 129 i odb. 1933. — [Numery czasopism i wydawn. zbior. poświęcone W.] *Czas* 1932 nr 273 i odb.; *Dwutyg. Lit.* 1932 nr 6–7; *Kur. Lit.-Nauk.* dod. do *Ilustr. Kur. Codz.* 1932 nr 48; *Ruch Lit.* 1932 nr 9; *Tyg. Ilustr.* 1932 nr 50; *Wyspiańskiemu – Teatr krakowski 1907–1932*. Kr. 1932; *Scena Lw.* 1932/1933 z. 3; *Le Théâtre en Pologne* 1933 nr 3. — K.W. ZAWODZIŃSKI: *Na marginesie jubileuszu W. Droga* 1933 nr 9. — K. CZACHOWSKI: *Obraz współczesnej literatury polskiej*. T. 2. Lw. 1934 [tu bibliogr.] — W.J. OSTROWSKI: *Wyobraźnia ejdetyczna S.W.* Pozn. 1934. — B. CHLEBOWSKI: *Teatr W. jako wyraz tragedii duszy polskiej*. W: *Literatura polska 1795–1905*. Lw. 1935 (prwdr. 1923). — K. KOSIŃSKI: *Za murami Elnyora*. Wwa 1935. — T. MAKOWIECKI: *Poeta – malarz. Studium o S.W.* Wwa 1935; wyd. nast. Wwa 1969. — E.G. CRAIG: *W. – artist of the theatre. Bab-rat fyotti (Bombaj)* 1937, 29 decembra. — *Kur. Lit. Nauk.* dod. do *Ilustr. Kur. Codz.* 1937 nr 49 [nr poświęcony W.]. — B. ROSENTHAL: *Heinrich von Kleist u S.W. Ein Vergleich der Tragik in ihren Dramen*. Kr. 1938. — J. DÜRR: *S.W. „Sędziowie”*. Wwa 1939. — M. KRIDL: *W sprawie W. W: W różnych przekrojach*. Wwa 1939 (prwdr. 1933). — J. KULCZYCKA-SALONI: *S.W. „Bolesław Śmiały”*. Wwa 1939. — A. KRAJEWSKI: „Wesele” S.W. Elementy treści ideowej. Kaunas 1940. — A. BLUM: *Le drame du commandement dans les oeuvres de S.W., consacrées à l'insurrection de novembre 1830*. Fribourg 1943. — L. SKOCZYLAŚ: *S.W. Życie i twórczość*. Kr. 1947 (prwdr. 1909). — S. GERSTMANN: „Wesele” jako dramat symboliczny. *Twórczość* 1947 nr 1. — J. SŁAWIŃSKA: *Tragedia klasyczna W. W: Tragedia w epoce Młodej Polski*. Tor. 1948. — J. SALONI: *Dramaty W. o powstaniu listopadowym. Księga pam. ku uczczeniu... J. Kleimera*. Łódź 1949. — C. BACKVIS: *Le dramaturge S.W.* Paris 1952. — A. LEMPICKA: *O „Weselu” W.* Wr. 1955. — T. MAKO-WIECKI: *Muzyka w twórczości W.* Tor. 1955. — E.G. CRAIG: *Ku nowemu teatrowi. Wyjątek z książki „Towards a New Theater”*. *Pam. Teatr.* 1956 nr 1 (prwdr. ang. 1913). — I. PANNENKOWA: *W. na nowo odczytany. Twórczość* 1956 nr 5. — A. WAŚKOWSKI: *Znajomi z tamtych czasów*. Kr. 1956. — K. PUZYNA: *Nad „Weselem”*. *Teatr* 1956 nr 2–6. — K. WYKA: *Legenda i prawda „Wesela”*. W: *Szkice literackie i artystyczne*. T. 1. Kr. 1956 (prwdr. 1950). — M. KNOTHE: „Wesele” na lekcji języka polskiego. *Polon.* 1957 nr 2. — A. WAŚKOWSKI: *Kraków w twórczości W.* [Kr. 1957]; wyd. 2 Kr. 1959 [album]. — K. ZIMMER: *S.W. Szkic biograficzny*. Essen 1957 [przekł. ang. Chicago 1959]. — *Pam. Teatr.* 1957 nr 3/4 [nr poświęcony W., tu m.in.: C. BACKVIS: *Teatr W. jako urzeczywistnienie polskiej koncepcji dramatu*; Z. RASZEWSKI: *Paradoks W.*; L. PŁOSZEWSKI: *Zagraniczne doświadczenia teatralne W.*; K. NOWACKI: *O inscenizacji „Bolesława Śmiałego” w roku 1903*; TENŻE: *Plastyka teatralna W.* Katalog]. — *Sztuka i Krytyka* 1957 nr 3/4 [nr poświęcony W.]. — *Wyspiański i teatr*. Kr. 1957. — *Wyspiański żywy*. Red. H. Naglerowa. Londyn 1957. — *Życie Lit.* 1957 nr 48 [nr poświęcony W.]. — Z. KLEMENSIEWICZ: *Swoiste właściwości języka W. i jego utworów*. *Pam. Lit.* 1958 z. 2. — E. SKIERKOWSKA: *Plastyka S.W. na the dwucznych kierunków*. Wr. 1958. — S. SREBRNY: *S.W. „Powrót Odysa”*. *Pam. Lit.* 1958 z. 3. — *Rozmowy o dramacie W. w naszych czasach*. *Dialog* 1958 nr 4 [głosy w dyskusji]. — *S. Wyspiański 1869–1907*. T. 1. *Biografia – Plastyka*. Kr. 1958 [katalog wystawy jubileuszowej XII 1957 – XI 1958 w Muzeum Nar. w Kr.]. — M. BUNSCH-PRAŻMOWSKA: *Szkiecownicy młodzieńcze S.W.* 1876–1891. Wr. 1959. — E. SKIERKOWSKA: *W. – artysta książki*. Wr. 1960 i wyd. nast. — I. SŁAWIŃSKA: *O badaniu wizji teatralnej W.* W: *Sceniczny gest poety*. Kr. 1960 (prwdr. 1958). — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI: *W. z bliska*. W: *Niepospolici ludzie w dniu swoim powszednim*. Kr. 1961. — A. OKOŃSKA: *Scenografia W.* Wr. 1961. — L. PŁOSZEWSKI: *Życiorys „Legendy” W. Księga pam. ku czci S. Pigonia*. Kr. 1961. — L. SCHILLER: *Teatr ogromny*. Wwa 1961 (prwdr. 1937). — „Wesele” *w wspomnieniach i krytyce*. Oprac. A. Lempicka. Kr. 1961, wyd. 2 Kr. 1970 [tu m.in.: J. WEYSSENHOFF: *Rozmowy literackie o laurach W.* (prwdr. 1909); I. MATUSZEWSKI: *Weyszenhoff i „Jaury” W.* (prwdr. 1910)]. — *S. Wyspiański. Wybór mater. i wstęp* J.Z. Jakubowski. Wwa 1961; wyd. 2 zmien. Wwa 1967. — L. KALTENBERGH: *Ogień strzeżony. Opowieść o S.W.* Wwa 1962 i wyd. nast. — S. KOLBUSZEWSKI: *Śląskie impresje S.W.* Wr. 1962. — TENŻE: *Le théâtre de S.W.* Wwa [1962]. — J. SZCZYPKA: *Wejście w labirynt. Opowieść o młodości W.* Wwa 1963 i wyd. nast. — S. SZTAUDYNGER: „Wesele” S.W. Wwa 1963 *Bibl. Analiz Lit.* nr 9 i wyd. nast. — K. IRZYKOWSKI: *Recenzje teatralne*. Wwa 1965 (prwdr. 1918–1930). — W. NATANSON: *S.W. Próba nowego spojrzenia*. Pozn. 1965; wyd. 2 Pozn. 1969. — L. PSZCZOŁOWSKA: *Wiersz – styl – dialog. Wokół dwóch redakcji „Warszawianki”*. *Pam. Lit.* 1965 z. 4. — K. WYKA: *Długie narodowe noce*. W: *Łowy na kryteria*. Wwa 1965 (prwdr. 1957). — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI: *Na orbicie Melpomeny*. Wwa 1966 [tu m.in.: U kolebki „Wesela” (prwdr. 1953); *Prapremiera „Cyda” W.* (prwdr. 1961); *Nad „Sędziami” W.* (prwdr. 1964)]. — L. SCHILLER: *Nowy teatr w Polsce*. S.W. *Mysł teatr. Młodej Polski*. Wwa 1966 (prwdr.

ang. 1909). — J. DEGLER: „Pismo teatralne” S.W. *Dramat i teatr*. Wr. 1967. — A. LEMPICKA: *Obraz lit. pol. s. 5 t. 2* (1967). — S. TARNOWSKI: Czyściciel Slowackiego. Ogl. wraz ze wstępem H. Markiewicz. *Dialog* 1967 nr 11 (prwdr. 1903). — T. KUDLIŃSKI: Herezje o Fauście. *Życie i Myśl* 1968 nr 4 [dot. „Weimaru”]. — S. KOLACZKOWSKI: Wyspiański. W: *Pisma wybrane*. T. 2. Wwa 1968 (prwdr. 1922–1932). — Z. KĘPIŃSKI: W. — struktura mitu. *Dialog* 1968 nr 10–12, 1969 nr 1. — B. MANSWELD: S.W. Próba interpretacji programu artystycznego. Pozn. 1969. — O. OR-TWIN: O W. i dramacie. Wwa 1969 (prwdr. 1903–1937). — I. SŁAWIŃSKA: O W. *The Polish Review* 1969 nr 3. — T. TERLECKI: S.W. and the Poetics of Symbolist Drama. Brooklyn 1969.

O. BARTOŚ: W w Czechach. *Mies. Lit.* 1970 nr 2. — Z. GREŃ: „Oto noc płomieniem czerwona”. *Mies. Lit.* 1970 nr 2 [dot. „Legionu”]. — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI: O twórczości W. Wybór i posłowie A. Lempicka. Kr. 1970 [tu: W. Cechy i elementy jego twórczości (prwdr. 1909); Szkice, felietony, recenzje (prwdr. 1901–1932)]. — W. GÜNTHER: Ewolucja ideologii S.W. *Kongres Współcz. Nauki i Kultury Pol. na Obczyźnie* Londyn 1970. — J. PU-CIATA-PAWŁOWSKA: Józef Mehoffer i S.W. *Dzieje przy-żadni artystów*. Tor. 1970. — S. SKWARCZYŃSKA: Wokół teatru i literatury. Wwa 1970 (prwdr. szkiców dot. W. 1969). — T. TERLECKI: *Antemurale* 14 (1970) s. 259–277, 15 (1971) s. 299–315. — W. BODNICKI: Upadły anioł. — Między niebem a piekłem. — Wyzwolony. [Trylogia powieściowa o S.W.]. Łódź 1970–1977. Wyd. nast. pt. *Z rodu tytanoł*. Łódź 1985. — J.R. BUJAŃSKI: Słownik teatralny w polskiej dramaturgii. Wr. 1971. — A. OKOŃ-SKA: S. Wyspiański. Wwa 1971 i wyd. nast.: Wwa 1975; Wwa 1991 [wersja ros. 1977]. — Kalendarz życia i twórczości S.W. Vol. 1: 1869–1890. Oprac. M. STOKOWA. Kr. 1971. Vol. 2: 1 marca 1890 – ostatnie dni marca 1898. Oprac. M. STOKOWA. Kr. 1982. Vol. 3: 26 marca 1898 – grudzień 1907. Oprac. A. DOBOSZEWSKA. Kr. 1995. W: S.W. Dzieła zebrane. T. 16. — K. WYKA: Wędrując po tematach. T. 2, 3. Kr. 1971. — *W w oczach współczesnych*. Oprac. i wstęp L. Płoszewski. T. 1–2. Kr. 1971. — T. KUDLIŃSKI: *Życie Lit.* 1972 nr 8 [przeгляд inscenizacji „Wesela”]. — E. MIODONSKA-BROOKES: Studia o kompozycji dramatów W. Kr. 1972. — J. NOWAKOWSKI: W. Studia o dramatach. Kr. 1972. — F. ZIEJKA: Rodowód i funkcje morywów ludowych w twórczości W. *Problemy lit. pol. 1. 1890–1939*. S. 1 (1972). — *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — T. BOY-ŻELEŃSKI: O Wyspiańskim. Kr. 1973 [prwdr. zawartych tu felietonów i rec. 1919–1939; tu m.in.: Plotka o „Weselu” (prwdr. 1922), Nad rekopisem „Wesela” (prwdr. 1928), Zatarł bohaterów „Wesela” (prwdr. 1930), przedw. w: *Znaszli ten kraj...* Wr. 1983 BVI, 246]. — W. BRAHMER: S.W. e il teatro polacco del primo novecento. Wr. 1973. — H. FILIPKOWSKA: Wśród bogów i bohaterów. Dramaty antyczne S.W. wobec mitu. Wwa 1973. — A. LEMPICKA: W. pisarz dramatyczny. Idee i formy. Kr. 1973. — B. MRUKLIK: „Wesele”. Wwa 1973 *Bibl. Analiz Film.* — Co dla nas znaczy dziś „Wesele”. *Ekrany* 1973 nr 3. — O „Weselu” Wajdy. *Teksty* 1973 nr 5. — *Lektury obowiązkowe*. Wr. 1973. — *Słownik biogr. teatru pol. 1765–1965*. Wwa 1973. — A. JACKIEWICZ: Historia literatury w moim kinie. Wwa 1974. — S. PIGON: „Kłątwa” jako dramat obrzędowy. W: *Na drogach kultury ludowej*. Wwa 1974 (prwdr. 1948). — J. ZAWIEYSKI: Poeta teatru. W: *Dobrze, że byli*. Wwa 1974. —

L. EUSTACHIEWICZ: „Wesele” S.W. Wwa 1975 *Bibl. Analiz Lit.* 46 i wyd. nast. — J. NOWAKOWSKI: „Warszawianka” i „Noc listopadowa” S.W. Wwa 1975 *Bibl. Analiz Lit.* 48. — S. SKWARCZYŃSKA: Pomiedzy historia i teorią literatury. Wwa 1975 (prwdr. szkiców dot. S.W. 1972, 1974). — T. WEISS: „Wesele” W. *Lit. pol. w szkole średniej*. Wwa 1975. — M. KNOTHE: Dramaturgia w szkole. Wwa 1976. — W. NATANSON: S. Wyspiański. Wwa 1976; wyd. 2 Wwa 1982. — S. STOPCZYK: S. Wyspiański. Wwa 1977; wyd. nast. Wwa 1984. — F. ZIEJKA: W kręgu mitów polskich. Kr. 1977; wyd. 2 poszerz. pt. „Wesele” w kręgu mitów polskich. Kr. 1997. — M. FIK: Próby z W. *Twórczość* 1978 nr 2. — J. KEJERA: Komu warto kibicować. Szkice o teatrze i dramacie. Kr. 1978. — I. SCHILLER: W. w literaturach zachodnioeuropejskich. W: *Na progu nowego teatru 1908–1924*. Wwa 1978. — K. WYKA: Nowe i dawne wędrowki po tematach. Wwa 1978 (prwdr. szkiców dot. W. 1948, 1969, 1970). — J. BŁOŃSKI: Święty Stanisław w twórczości S.W. *Znak* 1979 nr 4/5. — J. HEISTEIN: Symbolisme et modernisme au théâtre. Le cas de Maeterlinck et W. *Modernités. Mélanges franco-polonais*. Lille 1979. — W. KRAJEWSKA: Dramat narodowy W.B. Yeatsa i S.W. *Acta Philologica* 9 (1979) s. 91–114. — E. MIODONSKA-BROOKES: „Sami swoi, polska szopa...” (W kręgu kontekstów kulturowych „Wesela”). *Dramat i teatr narodów słowiańskich w XX w.* Wr. 1979.

J. BUJNOWSKI: Metodologiczne nieporozumienie w ocenie języka utworów dramatycznych W. *Vozmi na radost* (Amsterdam) 1980 i odb. — E. MIODONSKA-BROOKES: Wawel — „Akropolis”. Studium o dramacie S.W. Kr. 1980. — K. ZBIJEWSKA: Orzeł w kurniku. *Z życia S.W.* Wwa 1980. — R. BRANDSTAETTER: Ja jestem Żyd z „Wesela”. Pozn. 1981 i wyd. nast. m.in.: Kr. 1995 [z wielogłosem i dokumentacją na temat postaci Żyda i Racheli]. — M. BUKOWSKA: Odmiany konwencji w teatrze współczesnym na przykładzie inscenizacji „Wyzwolenia” S.W. Wr. 1981. — W. SPASOWICZ: Pisma krytycznoniliterackie. Wwa 1981 (prwdr. szkiców dot. W. 1901–1903). — J. BŁOŃSKI: Le théâtre symboliste et l'histoire. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1982 nr 614. — TENŻE: W., Schiller et le théâtre monumental. *Les Cahiers Franco-Polonais* 1982 s. 25–38. — R. CHRUSTALEWA: Rysunki S.W. w Państwowej Galerii Obrazów we Lwowie. *Folia Historiae Artium* 1982 s. 169–181. — L. EUSTACHIEWICZ: W kręgu stylu W. W: *Dramaturgia Młodej Polski*. Wwa 1982. — D. JANUKOWICZ: Niektóre aspekty czasoprze-strzeni w „Grze snów” A. Strindberga i „Weselu” S.W. Studium porównawcze. *Zesz. Nauk UG. Wyzd. Hum. Studia Scandinavica* 1982 nr 4 [wersja ang. 1985]. — H. JĚCHOVÁ: Aspects mythiques chez Maeterlinck et W. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1982 nr 614. — R. PADOL: Filozofia religii polskiego romantyzmu. Kr. 1982. — G.T. KAPOLKA: The three major transformations of W. „Wesele”. *The Polish Review* 1983 nr 1. — N. KOESTLER: „Achilleis” — epicki projekt „teatru ogromnego”. *Przegl. Hum.* 1983 nr 8 (prwdr. ang. 1981). — T. TERLECKI: S. Wyspiański. Boston 1983 [wersja ang.]. — J. DUŻYK: „Le nozze” di W. e il drama della „Giovanna Polonia”. *Il Nuovo Areopago* (Bologna) 1984 nr 2. — B. FRANKOWSKA: Ku nowemu teatrowi: Wizjoner narodowej sceny; Naga scena, aktor i publiczność. *Tyg. Kult.* 1984 nr 1, 4. — Z. KĘPIŃSKI: S.W. Materiały do działu: Lisy, teksty, wspomnienia. Wwa 1984. — J. KUŚ: Nieznane materiały do polichromii i witraży W. w kościele oo. Franciszkanów w Kra-

- kwie. *Rocz. Hum.* 32 (1984) z. 4. — S. PIGON: Poprzedz stulecia. Wwa 1984 [tu: Śpiewak wielkości narodu (prwdr. 1957); Goście z zaświata na „Weselu” (prwdr. 1946)]. — T. TERLECKI: Rzeczy teatralne. Wwa 1984 [tu: W. i rz. „Wielka Reforma Teatralna”; S.W. i poetyka dramatu symbolistycznego; ponadto w aneksie: K. MANSFIELD: Pamięci S.W. (prwdr. 1911)]. — L. WACHHOLZ: Wspomnienia o S.W. *Biul. Bibl. Jagiel.* 34/35 (1984/1985) nr 1/2. — J.A.M. TERLECKAJ T. Korian: S.W. and symbolism. *Antemurale (Romae)* 27/28 (1984/1985). — K. BRAUN: Wielka reforma teatru w Polsce. *Scena* 1985 nr 6-7. — J. DÜRR: Dziennik rysunkowy W. z wycieczki na Podkarpacie. *Ziemia* 1985 s. 288-297. — T. KUDLIŃSKI: Słoma - zwiędła róża. *Kraków* 1985 nr 2. — S. SKWARCZYŃSKA: Wokół dawnych zachodnioeuropejskich paranteli Stańczyka z „Wesela” W. W. W orbicie literatury, teatru, kultury naukowej. Wwa 1985 (prwdr. 1976). — M. SUGIERA: Międzyojenni sędziowie „Sędziów”. *Ruch Lit.* 1985 nr 3.
- W. BRUMER: Tradycja i styl w teatrze. Pisma krytyczno-teatralne. Wwa 1986 (prwdr. szkiców dot. W. 1925-1933). — J. HEISTEIN: Ecrivains et dramaturges - lectures de „Noces” de W. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1986 nr 895. *Romanica Wratislaviensis* z. 26. — W. KRÓPLIN: S.W. „monumentales” Theater... W. a Stanisławski, Craig i Brecht. *Przegl. Hum.* 1986 nr 1/2. — E. MIODOŃSKA-BROOKES: Wizyjny świat teatru W. *Ruch Lit.* 1986 nr 6. — D. SCHOLZ: Ist W. dramatik universell? *Slavica Gandensia* (Gent, Belgia) 13 (1986) s. 291-298. — J. SOSNOWSKI: Gdzie jest Wyzwolenie? czyli W. oczami Witkacego. *Poezja* 1986 nr 7/8. — S.I. WITKIEWICZ: Czysta forma w teatrze W. W. Czysta forma w teatrze. Wyd. 2. Wwa 1986 (prwdr. 1937). — M. WOJTAK: Uwagi o języku listów S.W. jako przyczynek do charakterystyki polszczyzny końca XIX w. Cz. 2. *Annales UMCS* 1986 Sectio FF: *Philologica* t. 4 s. 219-235. — K. ZBIJEWSKA: Krakowskim szlakiem S.W. Wwa 1986. — K. HEXEL: Próba szkolnej analizy i interpretacji „Wyzwolenia” S.W. *Propozycje kształcenia polon młodzieży*. Kr. 1987. — S. KRUK: Twórczość dramatyczna S.W. na scenie lubelskiej w okresie Młodej Polski. *Acta Universitatis Lodzensis* 1987 z. 8: *Pol. teatr prowincjonalny*. — A. LI-NERT: W. na scenie swojego imienia. *Rocz. Kat.* 13 (1987) s. 66-84. — H. ŁUSZCZEWSKA, J. ŁUSZCZEWSKI: Sens filozoficzny warszawianów S.W. Wwa 1987. — A. MORAWIŃSKA: A view from the window. *Canadian Slavonic Papers* (Toronto) 29 (1987) z. 1/2. — J. NOWAKOWSKI: Krąg mitów „Nocy listopadowej” i osąd historii. *Polon.* 1987 nr 10. — TENŻE: S.W. et Maurice Maeterlinck. *Rocz. Nauk - Dydak. WSP Kr. Prace Romanistyczne* 1987 z. 2. — M. PRUSSAK: W. a teatr. W: Krytyka teatralna S. Brzozowskiego. Wr. 1987. — A. URBANCIŃSKI, Z. WYSZYŃSKI: W. w krainie filmu. Kr. 1987. — A. WANAT: Czytając listy młodego W. - dygresje i marginalia. *Teatr* 1987 nr 12. — T. WEISS: Dyskusja o Polsce w bronowickiej chacie - „Wesela” W. *Arcydziela lit. pol.* T. 1. Rzeszów 1987. — A. WITKOWSKA: Niebezpieczna pora Polaków. W: Wielkie stulecie Polaków. Wwa 1987. — J. NOWAKOWSKI: S.W. „Powrót Odysa”. *Dramat pol. XIX i XX w.* Lubl. 1987. — J.Z. JAKUBOWSKI: S.W. - summa; tradycja i źródło nowoczesności. W: Trwale przymierz. Wwa 1988 (prwdr. 1969). — M. JASTRUN: O W.; Rozmowa z Maską. W: Forma i sens poezji. Wwa 1988 (prwdr. 1969). — B. ROGATKO: Tragiczne antynomie wyzwolenia. W: Linie przerywane: O literaturze polskiej XX wieku. Łódź 1988. — M. ROMANOWSKA: Pogrzeb S.W. *Rocz. Kr.* 54 (1988). — N. TAYLOR: S.W. and symbolist drama. (The work of art as dramatis persona). *The Slavonic and East European Review* (London) 66 (1988) nr 2. — T. TERLECKI: S.W.: literacki dylemat narodowości i uniwersalności. *Lit. pol. na obczyźnie*. Londyn 1988. — J. TRZNADEL: Polski Hamlet. Kłopoty z działaniem. Paryż 1988. — M. WOJTAK: O języku i stylu „Wesela” S.W. Lubl. 1988. — *Poezja* 1988 nr 11 [tu szkice E. CYNIAKA i J. NYCZAKA]. — M. KLOTOWSKA: S. Lack - pierwszy hierofant W. *Rocz. Hum.* 36/37 (1988/1989) z. 4. — A. GRUCA: Księgozbiór S.W. Kr. 1989. — M. KWAŚNY: O księdzu z „Wesela”. *Pam. Lit.* 1989 z. 1. — J. MICHALIK: O premierze „Wesela” inaczej. *O teatrze i dramacie*. Wr. 1989. — J. TYNECKI: Mój W. fragmentaryczny. *Poezja* 1989 nr 4. — *Dziedzictwo romantyczne w lit. pozytywizmu i Młodej Polski*. Lubl. 1989.
- S. BRZOZOWSKI: Eseje i studia o literaturze. T. 1. Wwa 1990 BNI, 258 [tu: S.W. jako poeta (prwdr. 1903); S.W. (rozdz. XV „Legendy Młodej Polski”, prwdr. 1909)]. — I. DŻURKOWA-KOSSOWSKA: Serie „Widoków na Kopiec Kościuszki” S.W. *Biul. Historii Sztuki* 1990 nr 1/2. — M. JASKÓLSKI: Kaduceusz polski. Myśl polityczna konserwatystów krakowskich 1866-1934. Wwa 1990. — J. KRAWCZYK: Mesjanistyczna „architecture parlante” S.W. *Ikonotheka* 1990 t. 2 (prwdr. ang. 1986). — J. MICHALIK: Widzowie na premierach dramatów W. w 1903 r. *Pam. Teatr.* 1990 z. 3/4. — J. NOWAKOWSKI: „A to wszystko frazes...” O „Wyzwoleniu” S.W. *Arcydziela lit. pol.* T. 3. Rzeszów 1990. — TENŻE: Między ironią a tragizmem. (Prawo ironii tragicznej w dziełach W.). *Rocz. Komisyj Hist.-Lit.* T. 27 (1990). — T. OLSZEWSKI: S.W. „Wesela”. Wwa 1990. — M. PRUSSAK: „Dziady” S.W. - dokumenty pracy. *Pam. Teatr.* 1990 z. 3/4. — J. WRÓBEL: Narracja mityczna i jej elementy w dramacie „Skalka” S.W. *Ruch Lit.* 1990 nr 2/3. — J. ZIELIŃSKI: W. anarchista? *Dialog* 1990 nr 10. — M. JANKOWIAK: Misterium Dionizosa. Ironiczny dialog W. z romantyzmem na tle zjawiska ironii w literaturze polskiej. Bydż. 1991; wyd. 2 Bydż. 1998. — D. JANUKOWICZ: Dramaty A. Strindberga i S.W. na tle Mallarmeskiego i Verlainowskiego symbolizmu. *Zesz. Nauk UG. Studia Scandinavica* 1991 nr 1. — J. LAJARRIGE: La Jeune Pologne et les lettres européennes (1890-1910). Wwa 1991. — J. MICHALIK: „Dziady” W. na widowni [1901/1902]. *Ruch Lit.* 1991 nr 4. — M. PALKA: Muzeum Teatralne im. S.W. w Krakowie. *Pam. Teatr.* 1991 z. 2. — W. SZYDŁOWSKA-BRYKCYŃSKA: Egzystencjalne wyzwolenie W: Egzystencjalistyczne królestwo albo romantyzm na wygnaniu. Chotomów 1991. — E. TIERLING: O wymiarach czasu i przestrzeni w „Akropolis” S.W. *Zesz. Nauk Uniw. Szczecińskiego. Prace Polon.* 1991 nr 4. — R. WĘGRZYŃSKI: Wokół „Wesela” S.W. Wr. 1991; wyd. 2 popr. i poszerz. pt. Encyklopedia „Wesela” S.W. Kr. 2001. — K. ZBIJEWSKA: „Komórka w podwojeniu” w zbiorach Muzeum Uj. *Zesz. Nauk Uj. Opuscula Musealia* 1992 z. 6 (prwdr. 1990). — J. ZACHARSKA: „Wesela” raz jeszcze. *Przegl. Hum.* 1992 nr 4. — R. HEXEL: S.W. w programach nauczania języka polskiego... *Zesz. Nauk Uj. Prace Hist.-Lit.* 1993 z. 84. — TAŻ: „Wesela” S.W. na lekcjach języka polskiego... *Tamże*. — CH.S. KRASZEWSKI: S.W. as proselytising translator: national directioning in his polonisations of „Hamlet” and „Le Cid”. *Canadian Slavonic Papers* 35 (1993) nr 3/4. — M. PRUSSAK: W. i aktorzy. Z doświadczeń pracy nad pierwszym aktem „Akropolis” *Sztuka*

aktorska a dramat. Wwa 1993. — TAŻ.: „Po ogniu szum wiatru cichego”. W. i mesjanizm. Wwa 1993. — E. RO-SNER: Niemieckojęzyczna premiera „Wesela”. *Zbliżenia Pol.-Niem.* 1993 nr 2. — R. TABORSKI: Kilka uwag w związku ze studium W. Borowego „Łazienki a „Noc listopadowa”. W. W. *Borowy 1890-1950*. Wwa 1993. — S. TREUGUTT: „Wesele” S.W. Wwa 1993. — F. ZIEJKA: Paryskie sukcesy i porażki S.W. W. Paryż młodopolski. Wwa 1993 (prwdr. 1991). — *Folia Historiae Artium* 29 (1993) [tu szkice nast. autorów: W. BALUS, K. CZERNI, K. NOWAKOWSKA-SITO]. — M. BUKOWSKA-SCHIELMANN: „Ja w śnie narodu przeklętym, uśpiony”. S.W. dramaty-sny. Gdańsk 1994. — [J. SPIEGEL] J. Got: Teatr i teatrologia. Kr. 1994 [tu: Gwara w „Weselu”. The art of acting in the premiere of the „The Wedding”]. — M. JANUSZEWICZ: Malowany dramat. O związkach literatury z malarstwem w „Weselu” S.W. Zielona Góra 1994. — K. PLEŚNIAROWICZ: Polski teatr śmierci: Mickiewicz - W. - Kantor. W. Teatr nie-ludzkiej formy. Kr. 1994 (prwdr. 1993). — M. PRUSSAK: W. inna tradycja. *Dialog* 1994 nr 1. — TAŻ.: W. i teatr - historia nieporozumienia. *Kr. rodowody teatr.* Kr. 1994. — R. SIEWIOREK: R. Wagner a „Legenda” S.W. *Ruch Lit.* 1994 nr 3/4. — R. TABORSKI: Dramaty S.W. na scenie do 1939 r. Wwa 1994. — *Studia o dramacie i teatrze S.W.* Pod red. J. Błońskiego i J. Popiela. Kr. 1994 [tu m.in.: M. BUKOWSKA-SCHIELMANN; W. Warianty odbioru; J. BŁOŃSKI: Walhalla Wawel; A. ZIOŁOWICZ: „Noc listopadowa” - czas misterium; M. POPIEL: Logika artysty i logika historii. O paradoksach „Bolesława Śmiałego” W.; R. WĘGRZYŃIAK; W. w oczach polskich Żydów; M. PRUSSAK: „Legion” w rocznicę; E. KALEMBA-KASPRZAK: „Akropolis” - dwie teatralne wizje Europy; J. WALASZEK: „Wesele” S.W. w dwóch interpretacjach Wajdy (1973-1991); J. MICHAŁIK: Dekoracje W. w inwentarzach Teatru Miejskiego w Krakowie z 1905 roku. (Przy-czynek); M. SZYDŁOWSKA: Dramaty S.W. w dokumentach galicyjskiej cenzury teatralnej].

I. BARTKIEWICZ: Między historią a Biblią - o „Legionie” S.W. *Ruch Biblijny i Liturgiczny* 1995 nr 3. — J. FABRE: W. i jego teatr. W. Od oświecenia do romantyzmu. Wwa 1995 (prwdr. franc. 1958, pol. skróć. 1957). — M. JANUSZEWICZ: Wernyhora i jego rodowód malarski w „Weselu” W. *Studia i Mater WSP Zielona Góra Filol. Pol.* 1995 z. 8. — S. MAKOWSKI: Wernyhora. Przepowiednie i legenda. Wwa 1995. — M. MOROZEWICZ: Mistrz i uczeń. Elementy Matejkowskie w twórczości portretowej S.W. *Test* 1995 [nr] 1. — R. RYMASZEWSKI: Twórca w okowach przeszłości. *Rzecz o S.W.* Kr. 1995. — B. SCHULTZE: Kwadratura koła: „Wesele” w przekładach niemieckich i angielskich. *Stulecie Młodej Polski*. Kr. 1995. — S. WRZOSEK: Pamiętnik z okresu dojrzewania. S.W. w świetle listów do L. Rydla. *Zesz. Nauk. Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedag. Świdłce Nauki Hum.* 1995 nr 42. — B. ZAKRZEWSKI: Pieśń w „Warszawiance” W. W. Arka przymierza. *Wr.* 1995 (prwdr. 1986). — E. ŁOCH: Rola poezji romantycznej w kreacjach bohaterów literackich S.W. W. Wokół modernizmu. Lubl. 1996 (prwdr. 1989). — K. NOWAKOWSKA-SITO: S.W. ilustracje do „Iliady” (1896-1898). *Rocz. Hist. Sztuki* 22 (1996). — E. PLACH: „Boticelli Woman”: Rachel Singer and the Jewish Theme in S.W. „The Wedding”. *The Polish Review* (New York) 41 (1996) nr 3. — M. PRUSSAK: „Społeczeństwo! Oto tortury najgroźsze”. *Teksty Drugie* 1996 nr 2/3. — D. RATAJCZAKOWA: Wypispiński. *Tamże*. — S. STABRYŁA: Wernyhora w literatu-

rze polskiej. *Kr.* 1996 s. 125-136. — T. ŚLAWSKI: S.W. na Podkarpaciu. [Skolyszyn] 1996. — R. TABORSKI: S.W., der grosse Schöpfer der polnischen Moderne. Wien 1996. — S.W. - *studium artysty*. Pod red. E. Miodońskiej-Brookes. Kr. 1996 [tu: T. TERLECKI: Samotny, uniwersalny geniusz z Krakowa; I. ŚLAWIŃSKA: Wkład A. i T. Terleckich w prezentację W. na Zachodzie; M. RYDŁOWA: Listy S.W. do K. Maszkowskiego; M. PODRAZA-KWIATKOWSKA: W. kościół Boga czy Czarta; J. WALEK: S.W. instynkt śmierci; D. RATAJCZAKOWA: W labiryncie; E. MIODOŃSKA-BROOKES: „Hamlet” Szekspira i W.; K. FAZAN: Dramat myśli w liryce S.W.; W. SZTURC: Mowa jako rytm w teatrze S.W.; M. PRUSSAK: „Noc listopadowa” - dramat przeciwaństw; M. BUKOWSKA-SCHIELMANN: Tematy „Nocy listopadowej”. Modele lektury; K.E. DUDA: Nowa perspektywa badawcza rapsodów S.W. Przykład jednej z analiz; D. KUDELKA: Polska szkoła malarska według Słowackiego a witraże wawelskie; W. BALUS: Ożywienie posągów. Głosa do „Akropolis”; M. ROMANOWSKA: Trzy wczesne portrety W. Na marginesie zagadnienia „styl własny artysty”; F. ZIEJKA: Gręboszowski inspiracje i nieporozumienia. Wokół „Kłątwy” S.W.; A. KULIGOWSKA-KORZENIEWSKA: Czwarty akt „Wesela”; J. CIECHOWICZ: Po „Weselu”. Parodie, pastisze, kontynuacje; K. PLEŚNIAROWICZ: W. w teatrze Kantora: O dwóch wersjach „Powrotu Odysa”: z 1988 i 1944 roku]. — M. GŁOWIŃSKI: Ekspresja i empatia. Studia o młodopolskiej krytyce literackiej. Kr. 1997 [tu: Wokół Ibsena i W. (prwdr. 1970); Konstelacja „Wyzwolenia” (prwdr. 1990)]. — S. MICHAŁEK: Świadomość historyczna S.W. (Wokół „Bolesława Śmiałego” i „Skalki”). *Studia Claromontana* 17 (1997). — T. LEWANDOWSKI: Pieśń - historia - teatr Uwagi o „Warszawiance” S.W. *Nie tylko o Norwidzie*. Pozn. 1997. — E. MIODOŃSKA-BROOKES: „Mam ten dar bowiem: patrząc się inaczej”. Szkice o twórczości S.W. Kr. 1997 (prwdr. 1987-1994). — M. PRUSSAK: Scena? - wielka, otwarta. *Teatr* 1997 nr 5. — A. WANAT: Na przedpolu „Wyzwolenia”. Uwagi o S.W. preparacji „Dziadów”. *Tamże*. — S. WRZOSEK: „Warszawianka” inaczej. *Ruch Lit.* 1997 nr 1. — D. KIELAK: „Wesele” S.W. - od żywiołu uczuć do czystej formy. *Lit. Młodej Polski między XIX a XX w.* Białystok 1998. — T. LEWANDOWSKI: Dramat S.W. strofą Wielkiej Improwizacji pisany. Próba interpretacji „Lelewela”. *Księga Mickiewiczowska*. Pozn. 1998. — M. PRUSSAK: „Noc listopadowa”, czyli piąta część „Dziadów”. *Teatr* 1998 nr 1-3. — R. TABORSKI: Wyspiński - Warszawa - powstańcze dramaty. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — A. WÓJCIK: „Wyzwolenie” S.W. w świetle intertekstualności. Zmagania z dziedzictwem mistrza Adama - wroga i ojca. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1. — Oddalić, by ocalić. *Dialog* 1998 nr 5 [wypowiedzi kilkunastu osób w związku z wyst. „Nocy listopadowej” w Teatrze Nar.]. — O „Weselu”. Plotki, gafy, anegdoty, recenzje. Wybór A. Boska. W. S.W.; „Wesele”. Wwa 1998 (prwdr. 1901-1944). — Z. LI-SOWSKI: Jeszcze o symbolice „Wesela” S.W. *Podlaski Kwart. Hum.* 1999 nr 1. — M. SUGIERA: Powroty Homera. „Powrót Odysa” W. i „Ithaka” Botho Straussa. *Ruch Lit.* 1999 nr 4. — E. TYMOCZKO-TICHONIUK: Opinie W. Feldmana o literackiej twórczości S.W. *Studia i Mater Filol. Pol. WSP Zielona Góra* 10 (1999). — S. WRZOSEK: Świat historii S.W. Wwa 1999. — „Dziady”. *Od W. do Grzegorzewskiego*. Kr. 1999 [przedr. rec. z 1901; W. FELDMANA, J. TRETIAKA, F. KONIECZNEGO, M. LIMANOWSKIEGO]. — *Ethos* 1999 nr 4 [nr poświęcony W., tu m.in.: J. CIE-

CHOWICZ: Spór W. z Mickiewiczem; W. KACZMAREK: S.W. etyczna i estetyczna lektura Biblii; W. LASOTA-JORDAN: Sztuka „gruntownie moja i swojska nasza”; J.A. MALIK: Klastorek na Poselskiej, S.W. we wspomnieniach i uwagach A. Nowaczyńskiego; E. MORAWIEC: „Wesele” i znaki czasu; M. PODRAZA-KWIATKOWSKA: W. i „krwa- we ręce”; P. PRÓCHNIAK: Maska Konrada. Notatki o „Wyzwoleniu” S.W.; M. ROMANOWSKA: O „Hymnie Veni Creator” S.W.; I. SŁAWIŃSKA: S.W. – twórca polski i metafizyczny.]

J. GRZEGORZEWSKI: Polska szopa. *Gaz. Wyborcza* 2000 nr 23 [wywiad]. — J. KOLBUSZEWSKI: O lirycznej twórczości S.W. W: *W kręgu Młodej Polski*. Wr. 2000 (prwdr. 1992). — J. SKUCZYŃSKI: „Wyzwolenie” S.W. wobec misterium romantycznego. *Genologia i konteksty*. Zielona Góra 2000. — S. WALTOŚ: Krajobraz „Wesela”. Wyd. 3 zmien. i uzup. Kr. 2000 (prwdr. 1982). — A. WYDRYCKA: Podróż i wyobraźnia. O listach S.W. do L. Rydla. *Sztuka pisma*. Białystok 2000. — K. ZBIJEWSKA: Przybliżyć „Wesele”. Kr. 2000. — K. FAZAN: Sto lat od prapremiery „Wesela”. *Ruch Lit.* 2001 nr 3 [spr. z konferencji nauk.]. — M. JANUSZEWICZ: „Sliczna gwiazda miasta Lwowa, Maryja” w malarsko-literackiej wizji S.W. O projekcie witraża „Śluby Jana Kazimierza” i scenie historycznej „Królowa Polskiej Korony”. *Dydaktyka Lit.* 21 (2001) s. 21–49. — W. KARPINSKI: Wspomnienia z W. *Zesz. Lit.* 2001 nr 1. — W. OKOŃ: S. Wyspiański. Wr. 2001. — K. SIKORA: Gwara w „Weselu” – z perspektywy dialektologicznej i socjolingwistycznej. *Jez. Pol.* 2001 nr 1/2. — A. WÓJCIK: „Wysoka duchów rozmowa poprzez puste przerwy czasów”. Dialog „Wyzwolenia” S.W. z Szekspirowiskim „Hamletem”. *Wśród tularczy i wędrówców*. Lubl. 2001. — *W kręgu Młodej Polski*. Kr. 2001 [tu: E. MIO- DOŃSKA-BROOKES: „...a cóż to za śmieć?” czy tylko śmieć?; A.Z. MAKOWIECKI: Uwagi o kłopotach z literacko-pojęciową interpretacją „Wesela”; A. ROMANOWSKI: Litwa W.; M. JANKOWIAK: „Dziady” Mickiewicza a dramaty W.J. — „Wesele” 2000. *Wykłady otwarte na scenie przy Wierzbowej*. Red. A. Pawlak. Wwa 2001. — T. LEWANDOWSKI: Jak pozytywiści czytali W. *Na pozytywistycznej niwie*. Pozn. 2002. — M. PRUSSAK: Paradoksalny sukces W. *Znak* 2002 nr 3. — U. ZAJĄCZKOWSKA-WĄSIK: S.W. a Kalwaria Zebrzydowska. *Wadowice* [2002]. — A. KSIĄŻEK-SZCZEPANIKOWA: „Otwieranie” „Wesela” S.W. Uczestnictwo odbiorcy w „życiu tekstu” – od epistemologii do ontologii. Szczecin 2003.

W.A.-Sz.

WYSZKOWSKI Michał 1770–1829

Urodzony 14 września 1770 w tułdzicznej wiosce Krupin w Kaliskiem. Od 1777 uczył się w szkołach pijarskich w Wieluniu. W 1788–92 pracował bezpłatnie w Komisji Skarbu Koronnego w Warszawie, uzupełniając równocześnie wykształcenie pod kierunkiem Onufrego Kopczyńskiego. W tym czasie związał się przyjaźnią z gronem młodych literatów (Alojzym Felińskim, Konstantym Tyminieckim, Franciszkiem Skarbkiem Rudzkiem, Mikołajem Dzedu-

szyskim, Ignacym Tańskim). Brał udział w tzw. „bielawsciadzie”. W 1790 debiutował w druku nieznanym dziś tomem wierszy. Od 1792 pracował jako generalny kontroler biletów Komisji Skarbowej Obojga Narodów. W czasie powstania 1794 (akces do niego zgłosił 19 kwietnia) pracował jako rewizor korespondencji (od 19 czerwca) i członek Deputacji Pocztovej Wydziału Bezpieczeństwa (od 17 lipca). Po rozbiarach przebywał czas jakiś u Tarnowskich w Dzikowie, u Dzieduszyckich w Sokolowie (dokąd odwiózł chorego Mikołaja) i w Sieradzu. Około 1796 osiadł w Kaliskiem na ojcowiznie, skąd przesyłał Franciszkowi Ksaweremu Dmochowskiemu utwory do publikacji w *Nowym Pamiętniku Warszawskim* (1801–04, podp. M.W.). W 1804 został powołany na członka przybranego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (w 1820 na czynnego). W końcu 1806 wrócił do Warszawy i podjął służbę urzędniczą. Z początku był asesorem Izby Administracyjnej departamentu warszawskiego (do 1808), później zastępcą prezesa w Komisji Żywności Wojska, od 1810 radcą w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Policji. Należał do wolnomularstwa, w 1811–12 był członkiem loży Świątynia Izis. W 1815 został mianowany sekretarzem generalnym Komisji Spraw Wewnętrznych i Policji i odznaczony Orderem św. Stanisława. Po krótkiej przerwie w pracy z powodu choroby i kuracji zagranicznej pracował jako referendarz stanu (mianowany 10 czerwca 1817 w Komisji Instrukcyjnej, a od 1818 w Komisji Najwyższej Egzaminacyjnej). Pod koniec życia awansowany do stopnia nadzwyczajnego radcy stanu. Wiersze oryginalne i przekłady, wiersze z prozą, recenzje i przemówienia ogłaszał w czasopiśmie (m.in. podp. M.W.): *Gazeta Warszawska* (od 1808), *Pamiętnik Warszawski* (1809), *Roczniki Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk* (od 1812), *Tygodnik Polski i Zagraniczny* (1818), *Rozmaitości* (Lw., 1819), *Kurier Warszawski* (1825), *Rozrywki dla Dzieci* (1828). Należał do Towarzystwa Iksów (1814–19), był przyjacielem domu pań Tańskich, następnie bywałcem salonu mecenasstwa Tarczewskich, członkiem powstałego tam Towarzystwa Rozrywkowego oraz redaktorem jego organu — gazety rękopiśmiennej *Rozrywki Wiczczone* (1823–27). Zmarł 4 maja 1829 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. *Rozrywki młodości* wierszem i prozą. T. 1. Wwa 1790 (egz. nieznan). Stąd kilka okolicznościowych wierszy politycznych przedr. w poz. 4.

Kilka wierszy M.W. przedr. antologie: *Zbiór poetów pol.* 1 (1959); *Świat poprawiać – zuchwale rzemiosło*. Wwa 1981.

Przekłady

2. O. Kopczyński: Czapka znak i puklerz wolności. [Wwa 1791] (przeł. z łac.).

3. J.F.W. Zachariae: Faeton. Poema rycersko-żartobliwe w 5 pieśniach ... przekładania ... Wwa 1809; toż w *Pam. Warsz.* 1809 t. 1 nr 2-3. Wyd. nast. w poz. 4.

Wydania zbiorowe

4. Poezje... Wydanie pośmiertne. [Wyd. i wstęp (pt. Życie M.W.) oprac. K. Lach Szyrma]. Wwa 1830.

Prace edytorskie

5. K. Tyminiecki: Pisma. T. 1-2. Wwa 1817. Oprac. wyd., nakł. i wstęp (pt. Krótka wiadomość o życiu i pismach K. Tyminieckiego) M. Wyszowski.

Kilka listów W. ogł.: *Nowy Pam. Warsz.* 1804 t. 15; *Rozrywki dla Dzieci* t. 6 1826 nr 35, t. 10 1928 nr 60; poz. 4.

OPRACOWANIA

NK 6/1 (1970); LP.

W.K. WÓJCICKI: Cmentarz Powązkowski pod Warszawą. T. 1. Wwa 1855; wyd. 2 fotoofs. Wwa 1978. — F.M. SOBIESZCZANSKI: *Enc. powsz. Orgel* 28 (1868). — K.W. WÓJCICKI: Społeczność Warszawy w początkach naszego stulecia. Wwa 1877; wyd. nast. w: *Pamiętnik dziecka Warszawy i inne wspomnienia warszawskie*. T. 2. Wwa 1974. — A. KRAUSHAR: *Tow. Warsz. Przyj. Nauk*. T. 2, 5, 7. Kr. 1901-1905. — M. SZYJKOWSKI: Z obozu klasyków. I-II. *Bibl. Warsz.* 1910 t. 4 - 1911 t. 1. — Z. MOCARSKI: Opis podróży do Gdańska z r. 1803 klasyka warszawskiego. *Mestwin* 1928 nr 13-14. — W. PNIEWSKI: Gdańsk w polskiej literaturze pięknej. *Rocz. Gdański* 4/5 (1930-1931). — Cz. ZGORZELSKI: Poeci romantycy u grobów dawnych bogów. *Ziemia* 1935 nr 64-68. — TENŻE: Duma, poprzedniczka ballady. *Tor.* 1949. — S. SZENIC: Cmentarz Powązkowski, 1790-1850. Wwa 1979. — W. PUSZ: Epistolografia menipejska w Oświeceniu postanislawowskim. Łódź 1985 *Acta Universitatis Lodzianensis*. — R. LESZCZYŃSKI: *Nad Wartą* 1986 nr 34-35.

E.A.

Z

ZABŁOCKI Franciszek
1752-1821

Urodzony 2 stycznia 1752 na Wołyniu, w rodzinie szlacheckiej; syn Stanisława (zm. ok. 1758) i Barbary z Pruszyńskich, secundo voto Chmielowskiej. Kształcił się miał w kolegium pijarskim w Międzyrzeczu Koreckim. Około 1770 przebywał na dworze stolnika ciechanowskiego Antoniego Górskiego, któremu dedykował swój pierwszy drukowany wiersz. Trzy lata później zamieszkał w Warszawie, tłumaczył w tym czasie pieśni do drugiego tomu *Pieśni uszytych Horacjusza przekładania różnych* (wyd. 1775), a w 1773-77 ogłaszał ody okolicznościowe, sielanki i bajki w *Zabawach Przyjemnych i Pożytecznych* (m.in. podp.: F.Z.; F""D""Z""; F.M.D.Z.; F.M.D.Z."""). Przyjaźnił się z Franciszkiem Dionizym Książninem, korzystał ze wsparcia Adama Naruszewicza. 12 czerwca 1774 uzyskał posadę protokolisty w kancelarii Komisji Edukacji Narodowej. Od września do grudnia tegoż roku wzytował wraz z Adamem Jakubiewiczem szkoły departamentu rosyjskiego; tytułowano go wówczas chorążym wołyńskim. Był związany z Adamem Kazimierzem Czartoryskim. W 1776 podjął współpracę z teatrem warszawskim, w 1778 — próbę

współpracy z *Monitorem* (w nrze 11, podp. Muzofil Literacki). Około 1778 ożenił się z nieznaną bliżej aktorką Katarzyną, wkrótce zmarłą. W sierpniu 1780 otrzymał od Stanisława Augusta medal „Merentibus” i 100 dukatów za komedię „Zabobonnik”, jej fragmenty miał czytać na obiadach czwartkowych. W 1781-83 i 1785-88 był współpracownikiem warszawskiego teatru, pobierającym stałą gażę za dostarczanie kilku komedii rocznie. 11 września 1783 został powołany na członka Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, pozostając nadal przy obowiązkach protokolisty. W 1784 zastępował przez parę miesięcy przebywającego za granicą sekretarza towarzystwa. Po śmierci Franciszka Bohomolca (1784) sporządził inwentarz Drukarni Narodowej. 1 października 1787 uzyskał spłatę swych długów przez Szkatułę Królewską. Od 26 kwietnia 1788, w zastępstwie chorującego Grzegorza Piramowicza, pełnił ponownie obowiązki sekretarza Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych. Należał do loży wolnomularskiej Świątynia Izis. W okresie Sejmu Czteroletniego (1788-91) był autorem satyr, pamfletów, paszkwili i innych pism politycznych, atakujących przeciwników stronnictwa patriotycznego; utwory te były rozpowszechniane w anonimowych odpisach rękopiśmiennych. W lipcu 1791,

143

przy poparciu Ignacego Potockiego, Z. został regentem kancelarii Komisji Wydziału Edukacyjnego Straży Praw. W czasie insurekcji kościuszkowskiej pracował w Komisji Paszportowej Rady Zastępczej Tymczasowej (od 24 kwietnia 1794), w Komisji Indagacyjnej Rady Zastępczej (od 14 maja) i Rady Najwyższej Narodowej (od 22 czerwca). Równocześnie (od czerwca do października) pełnił obowiązki sekretarza Wydziału Instrukcji. Brał udział w obronie Pragi. W połowie 1795 udał się do Rzymu, gdzie odbył studia teologiczne i przyjął święcenia kapłańskie. W 1797 sprowadził go stamtąd do Sieniawy A.K. Czartoryski. W 1798 osiadł w parafii Góra-Jaroszyn koło Puław, w 1800 na probostwie w Końskowoli, gdzie opiekował się chorym Książkinem aż do jego śmierci (1807). W 1818 redakcja *Wiadomości Brukowych* próbowała bezskutecznie nakłonić go do współpracy. Przed śmiercią opracował na nowo pięć swych komedii i przekazał je Bibliotece Puławskiej. Zmarł 10 września 1821 jako dziecko w Końskowoli; pochowany tamże w krypcie kościoła św. Jadwigi. W 1834 na cmentarzu przykościelnym położono kamień upamiętniający dwóch „uczonych” proboszczów końskowolskich — G. Piramowicza i F.Z.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Do ... Antoniego Górskiego, stolnika ziemi ciechanowskiej, przy powrocie z zagranicy od wód Trenczyńskich. Oda... B.m. lok. 1770]. Wyd. nast. w poz. 39.

2. Na dzień imienin ... Andrzeja Młodziejowskiego, biskupa poznańskiego i warszawskiego, kanclerza wielkiego koronnego ... oda ... B.m. [przed 1774].

3. Cztery żywioly. Poema umizgów. Wwa 1777 odb. z *Zabaw Przyjemnych i Pożytecznych*. Wyd. nast. w poz. 39.

4. Dwojaki głupstwo. Komedja we 3 a. Wwa 1780 (anonim.) Wyd. nast. w poz. 40 t. 1.

Wg A. Bret: *La Double extravagance*.

5. Balik gospodarski. Opera komiczna we 3 a. Wwa 1780. (Muzyka: M. Kamiński). Wyst. Wwa 1781. Wyd. nast. nieco zmien.: Wwa 1780 [właśc. 1783], wyst. Wwa 1783 (z muzyką M. Kamińskiego); w poz. 37 t. 1, poz. 38 t. 1, poz. 40 t. 5.

Wg Ch.S. Favart: *Le Bal bourgeois*.

6. Do Jaśnie Oświeconego Książęcia Jegomości Krasickiego, biskupa warmińskiego. Wwa 1780 (anonim.). Wyd. nast. w poz. 39.

Autorstwo niepewne, przypisywane też J. Wybickiemu.

7. Ociec dobry. Komedja w 5 a. p. Diderot. Wwa 1780 (anonim.). Wyst. Wwa 1782.

Wg D. Diderot: *Le Père de famille*.

8. Zabobonnik. Komedja we 3 a. Wyst. i wyd. Wwa 1781. Wyd. nast.: w poz. 37 t. 1 (ze skreśle-

niami cenzury); wyd. K.J. Turowski. Sanok 1856 *Bibl. Pol.* 38–40 (wraz z poz. 9, pt. Komedie); w poz. 38 t. 1; wyd. i wstęp B. Kaśinowski. Brody 1906 *Arcydziela Pol. i Obcych Pisarzy* 43–44; Lw. lok. 1913] *Bibl. Pousz.* 971–972; w poz. 40 t. 3.

Wg A.J. Romagnesi: *Le Superstitieux*.

Niektóre warianty tekstu ogl. B. Kaśinowski. *Pam. Lit.* 1905; fragm. wykreślony przez cenzurę ogl. I. Chrzanowski. *Pam. Lit.* 1908; autograf-brulion ogl. J. Pawłowiczowa; Bruliony komedii F.Z. *Miscellanea z doby Oświecenia*, 3. Wr. 1969 *Arch. Lit.* 13 (tu też brulion nieukończ. komedii: *Szczyry niegrzecznie, i autorski spis komedii*).

9. Firczyk w zalotach. Komedja we 3 a. Wyst. i wyd. Wwa 1781 (dwa wyd.). Wyd. nast.: Wil. 1820; w poz. 37 t. 2; Sanok 1856 (z poz. 8); w poz. 38 t. 1; Lw. 1883; Lw.–Złoczów 1905 *Bibl. Pousz.* 534; toż Lw.–Złoczów 1927; wyd. i wstęp oprac. B. Kaśinowski. Brody 1907; wyd. J. Michalski. Wwa 1908; wyd. J. Pogonowski. Lw. 1921; wyd. S. Vrtel-Wierczyński. Wwa [1924] *Bibl. Pol.* 101; toż Wwa 1930; wstęp E. Marwicki. Łódź 1932 (wg wyd. Wierczyńskiego); wyd. oprac. K. Czachowski, wstęp J.Z. Jakubowski. Wwa 1948 *Bibl. Pisarzy Pol. i Obcych* 36; toż wyd. 3 Wwa 1951; Wwa 1953; wyd. J. Saloni, wstęp Z. Kubikowski. Wr. 1953 *Nasza Bibl.*; toż wyd. 3 zmien. wyd. i wstęp oprac. J. Pawłowiczowa. Wr. 1965; toż wyd. 7 Wr. 1984; wyd. i wstęp oprac. J. Pawłowiczowa. Wr. 1961 *BNI*, 176; toż wyd. 2 uzup. Wr. 1969; toż wyd. 3 Wr. 1985; w poz. 40 t. 3.

Wg J.A. Romagnesi: *Le Petit-maitre amoureux*.

10. Doktor lubelski. Komedja we 3 a. z francuskiego przerobiona. Wyst. i wyd. (anonim.) Wwa 1781. Wyd. nast. w poz. 37 t. 2, poz. 38 t. 1, poz. 40 t. 1.

Wg N. Hauteroche: *Crispin médecin*.

11. Dziewczyna sędzią. Komedja we 3 a. przez F"Z". Wwa 1781; toż wyd. tyt. (podp. nazwiskiem) Wwa 1781. Wyst. Wwa 1783. Wyd. nast. w poz. 40 t. 2.

Wg A.J. Romagnesi: *La Fille arbitre*.

12. Filozof żonaty. Komedja w 5 a. p. Nericault Destouches. Wyst. i wyd. (anonim.) Wwa 1781. Wyd. nast. w poz. 40 t. 2.

Wg Ph.N. Destouches: *Le Philosophe marié*.

13. Gdyracz. Komedja w 3 a. na teatrze warszawskim reprezentowana. Wwa 1781 (anonim.). Wyd. nast. w poz. 40 t. 1.

Wg D. Brueys, J. Palaprat: *Le Grondeur*.

14. Przywidzenie punktu honoru. Komedja w 3 a. Wyst. Wwa 1781. Wyd. Wwa 1782 (anonim.). Wyd. nast. w poz. 40 t. 1.

Wg A.R. Lesage: *Le Point d'honneur*.

15. Amfitrion. Komedja we 3 a. z Moliera. Wyst. Wwa 1782. Wyd. Wwa 1783. Wyd. nast. w poz. 37 t. 6, poz. 38 t. 2, poz. 40 t. 4.

16. Doktor z musu. Komedja we 3 a. Wyst. i wyd. (anonim.) Wwa 1782. Wyd. nast. w poz. 40 t. 1.

Wg Molière: *Le Médecin malgré lui*.

17. Samochwał albo amant wilkołak. Komedja we 4 a. Wyst. i wyd. (anonim.) Wwa 1782. Wyd. nast. w poz. 40 t. 1.

Wg J. Collot d'Herbois: L'Amant loup-garou (przeróbka z W. Shakespeare'a: Merry Wives of Windsor).

18. Żądanie nieprzewidziane. Komedja w 3 a. Wyst. i wyd. (anonim.) Wwa 1782. Wyd. nast. w poz. 40 t. 4.

Wg L.S. Mercier: La Demande imprévue.

19. Żółta szlafmyca, albo kołędą na Nowy Rok. Opera w 3 a. Wwa 1783. Wyst. Wwa 1783 (muzyka: Gaetano [K. Majerl], Wwa 1788 (muzyka: Ertini). Wyd. nast.: Wil. 1812; Wil. 1820; w poz. 37 t. 1, poz. 38 t. 1, poz. 40 t. 4.

Wg P.A.A. Piis, P.Y. Barré: Les Étrennes de Mercure ou le bonnet magique.

Autograf-brulion ogł. J. Pawłowiczowa, jw. poz. 8.

20. Sarmatyzm. Komedja w 5 a. Powst. 1784 (red. 1). Wyst. Wwa 1785. Wyd. Wil. 1820 (red. 2 z 1785). Wyd. nast.: w poz. 37 t. 3, poz. 38 t. 1; Lw. 1905; wyd. H. Galle. Wwa 1909; toż Wwa 1914; wyd. W. Hahn. Lw. 1926; oprac. (wg autografu z 1820) i wstęp L. Bernacki. Kr. 1928 *BNI*, 115; toż wyd. 2 uzup. T. Mikulski. Wr. 1951; toż wyd. 3 Wr. 1954; wyd. J. Ster. Łódź 1930; Kr. 1945; wyd. oprac. K. Czachowski, wstęp Z. Libera. Wwa 1947; toż wyd. 3 popr. i uzup. Wwa 1951; oprac. R. Taborski. Wwa 1953; w poz. 40 t. 3.

Wg N. Hauteroche: Les Nobles de province.

21. Arlekin Mahomet albo taradajka latająca. Drama śmieszno-placziwo-filozofsko-sowizdrzałskie w 4 a. Powst. 1785. Wyst. Wwa 1786, 1787. Wyd. w poz. 40 t. 4.

Wg J.F. Cailhava: Arlequin Mahomet ou le cabriolet volant.

22. Gamrat albo ukaranie mężów. Komedja we 3 a. Wyst. Wwa 1785. Wyd. w poz. 37 t. 4 (pt. Mężowie poprawieni przez swoje żony). Wyd. nast. w poz. 38 t. 2, poz. 40 t. 3.

Wg N. Hauteroche: Les Apparences trompeuses ou les maris infidèles.

Brulion-autograf ogł. J. Pawłowiczowa, jw. poz. 8.

23. Małżonkowie pojednani, czyli przesąd modny. Komedja w 5 a. z francuskiego p. de La Chaussée wolne tłumaczenie. Wyst. Wwa 1785. Wyd. w poz. 37 t. 4. Wyd. nast. w poz. 38 t. 2, poz. 40 t. 3.

Wg P.C. de La Chaussée: Le Préjugé à la mode.

24. Król w kraju rozkoszy. Komedja zapustna w 3 a. według Legrand. Wyst. Wwa 1787 (muzyka: J. Stefani). Wyd. J. Jackl. *Dialog* nr 6. Wyd. nast.: wyd. i wstęp oprac. J. Pawłowiczowa. Wr. 1973 *BNI* 1, 214; w poz. 40 t. 4; Kr. 2002.

Wg M.A. Legrand: Le Roi de Cogne.

25. Lucylla. Opera w 1 a. Powst. 1787. Wyst. Wwa (Łazienki) 1791. Wyd. w poz. 40 t. 5.

Wg J.F. Marmontelle: Lucille.

26. Wielkie rzeczy i cóż mi to wadzi. Komedja w 2 a. Wyst. Wwa 1787. Wyd. w poz. 37 t. 3. Wyd. nast.: w poz. 38 t. 2, poz. 40 t. 1.

27. Dzień kłamstwa. Komedja w 5 a., 1788. Wyst. Wwa 1788. Wyd. w poz. 40 t. 2.

Wg Ph.N. Destouches: Archimenter ou le vieux fou doupé.

28. Piękna Arsena. Opera we 4 a. tłumaczona z francuskiego w Warszawie 1788. Wyst. Wwa 1788 (muzyka: P.A. Monsigny). Wyd. w poz. 40 t. 5.

Wg Ch.S. Favart: La Belle Arsène (oparte na powiastce Voltaire'a).

29. Szkoła ojców. Komedja w 5 a. Wyst. 1788. Wyd. w poz. 40 t. 2.

Wg P.A. Pley: L'École des pères.

30. Wiersze i pisma polityczne z 1788–1791.

Rozpowszechniane w anonim. odpisach rękopiśmiennych. Z. przypisuje się autorstwo ponad 60 wierszy i pism prozą przekazanych w rkpsach: Ossol. 1633/1 (tu też kilka wierszy J. Niemcewicza), Bibl. Jagiel. nr akc. 85/56, Muzeum Nar. w Kr. (zbiory Czart.) 157, Bibl. Pol. w Paryżu 123 i in.

Kilkanaście z nich wyd. pierwotnie pod nazwiskiem S. Trembeckiego – 4 wiersze w: S. Trembecki: Poezje. T. 2. Wwa 1820 [właśc. 1821]; 29 w: A. Bielawski: S. Trembeckiego poezje dotąd nie drukowane. *Bibl. Ossol.* 1866 t. 9, autorstwo na rzecz Z. sprostował L. Siemieński. *Czas* 1866 nr 256; 12 przedr. K. Bartoszewicz. *Księga pam. setnej rocznicy ustanowienia Konstytucji 3 Maja*. T. 1. Kr. 1891.

Wiersze z ww. bloków pod nazwiskiem Z. ogł.: K. Sienkiewicz. *Skarbiec hist. pol.* T. 1–2. Paryż 1839–1840 (5 wierszy); *Przegl. Lw.* 1872 t. 3 (4 wiersze, jeden autorstwa M. Wolskiego); poz. 39 (60 wierszy i 4 satyry prozą); Z. Aleksandrowicz. *Pam. Lit.* 1912; J. Nowak. *Mysł Nar.* 1932 nr 20; R. Kaleta. *Przegl. Hum.* 1963 nr 4; K. Maksimowicz. *Wiersze Sejmu Czteroletniego. Cz. 1–2.* Wwa 1998–2000 (27 wierszy).

Liczne przedr. w różnych wypisach i antologiach, m.in.: *Poezja pol. Oświecenia*. Wwa 1954, wyd. 2 Wwa 1956; *Poezja pol. XVIII w.* Wwa 1976; *Świat poprawiać – zuchwale rzemiosło*. Wwa 1981.

Sprawę autorstwa Z. tej grupy wierszy uważa się wciąż za otwartą; wyczerpująco przedstawił ją R. Kaleta (*Przegl. Hum.* 1963 nr 3–4; zob. OPRACOWANIA).

31. Drzewo zaczarowane. Opera we 2 a. Wyst. Wwa 1796 (muzyka: J. Stefani). Wyd. w poz. 40 t. 5. Wg P.L. Moline: L'Arbre enchanté (adaptacja z J.J. Vadé: Le Poirier).

32. Medea i Jazon. Melodrama [w 1 a.] z muzyką sławnego p. Bandy. Wyst. Wwa 1799. Wyd. w poz. 40 t. 4.

Wg F.W. Gottar: Medea (z franc. adaptacji A. Berquin?).

33. Pasterz szalony. Komedja pasterska w 5 a. Wolne przełożenie z Tomasza Kornela. Wyd. w poz. 37 t. 5. Wyd. nast.: w poz. 38 t. 2, poz. 40 t. 4.

Wg T. Corneille: Le Berger extravagant.

Nadto teksty kilku utworów dram. niezachowanych, a wystawianych na scenie warszawskiej oraz nieukończ. (por. Ułomki w poz. 40 t. 5). Drobne fragm. ogł. też L. Bernacki w: *Teatr, dramat i muzyka za Stanisława Augusta*. T. 2. Wwa 1925; toż wyd. 2 fotoofs. Wwa 1980.

Przekłady

34. J. Vernet: Rozmowy sokratyczne w różnych materiałach politycznych i moralnych z francuskiego przetłumaczone. Wwa 1775.

35. C. de Saint-Réal: Dzieła. T. 1–3. Wwa 1778.

36. H. Fielding: Podręcznik, czyli historia Tom Dżona. T. 1–4. Wwa 1793.

Wydania zbiorowe

37. Dzieła... Wyd. i wstęp (Wiadomość o życiu i pismach F.Z.) oprac. F.S. Dmochowski. T. 1–6. Wwa 1829–1830 *Bibl. Nar.* oddz. III–VI (t. 8–13). W t. 5–6 m.in. Różne wiersze, wśród nich błędnie przypisany Z. „Spacer nocny po Warszawie” J. Ancuty.

38. Dzieła... Wyd. i wstęp oprac. P. Chmielowski. T. 1–2. Wwa 1877.

Teksty wg poz. 30.

39. Pisma... Wyd. i wstęp oprac. B. Erzepki. Pozn. 1903.

Zbiór wierszy Z., z błędnym przypisaniem mu również utworów A. Naruszewicza, J. Ancuty, T.K. Węgierskiego, I. Krasickiego; Wiersze polityczne 1788–1791; Przekłady i naśladowania; Urywki różnych komedii. Wyd. niekrytyczne.

40. Teatr F.Z. Wstęp (Świat jest teatrem) oprac. J. Pawłowiczowa. T. 1–5. Wr. 1994–1996.

Wyd. krytyczne.

T. 1: Pogranicze farsy i komedii obyczajowej; t. 2: W stronę dramatu mieszczańskiego; t. 3: W kontuszu i we fraku; t. 4: Świat na opak; t. 5: W stronę teatru muzycznego. Tu też: Ulomki i m.in. Bibliografia utworów dramatycznych; Kalendarium życia i twórczości; słownik autorów źródeł; Indeks postaci komediowych.

Kilka listów Z. zachowanych w zbiorach rękopisów *Bibl. Jagiel.*, *Bibl. PAN* w Kr., *AGAD* i in., kilka w rozproszonych publikacjach, m.in. w poz. 40 t. 5.

OPRACOWANIA

NK 6/1–2 (1970–1972); LP.

K. ESTREICHER: Rys ogólny piśmiennictwa dramatycznego polskiego od r. 1750 do 1800. *Dzien. Lit.* 1853 nr 42. — Studia nad epoką Stanisława Augusta, a w szczególności nad teatrem. *Przegl. Europejski* 1863 t. 6. — A. BEŁCIKOWSKI: F.Z., komediopisarz z epoki Stanisława Augusta. *Tyg. Ilustr.* 1868 nr 20–21; przedr. w: Ze studiów nad literaturą polską. Wwa 1886. — K.W. WÓJCICKI: *Enc. powsz. Orgel* 28 (1868). — A. TYSZYŃSKI: Komedie polskie w XVIII w. *Bibl. Warsz.* 1870 t. 3; przedr. w: Wizerunki polskie. Wwa 1875. — P. CHMIEŁOWSKI: Nasza literatura dramatyczna. T. 1. Petersburg. 1898. — M. GA-WALEWICZ: F.Z. Szkice biograficzno-krytyczne. Kr. 1894. — B. KAŚINOWSKI: Beiträge zu einem Studium des Lustspiel-dichters F.Z. *Jahresbericht XIX des k.k. Rudolfs Gymnasium in Brody* 1897 i osob. Brody 1897. — W. JANKOWSKI: [Rec. wyd. B. Erzepkiego „Pism” F.Z.]. *Pam. Lit.* 1904. — TENŻE: Figaro polski. *Pam. Lit.* 1905. — B. KAŚINOWSKI: Garsć nowych szczegółów o dramatycznej

twórczości F.Z. *Tamże* 1905. — B. KIELSKI: O wpływie Moliera na rozwój komedii polskiej. Kr. 1906. — I. CHRZANOWSKI: O wydaniach poetów stanisławowskich. *Pam. Lit.* 1908. — B. KAŚINOWSKI: F.Z. „Król w kraju rozkoszy”. *Tamże* 1917. — M. SZYJKOWSKI: Dzieje komedii polskiej w zarysie. Kr. 1921. — L. BERNACKI: Komedie F.Z. W: Teatr, dramaty i muzyka za Stanisława Augusta. T. 2. Lw. 1925; wyd. 2 fotoofs. Wwa 1980. — J. SAJDAK: F.Z. jako tłumacz Horacego. *Księga pam. S. Dobrzyckiego*. Pozn. 1928. — J. NOWAK: Satyra polityczna Sejmu Czteroletniego. Kr. 1933. — I.Z. TUROWSKA-BAROWA: „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne” (1770–1777). Kr. 1933. — A. JOBERT: La Commission d'Éducation Nationale en Pologne (1773–1794). Paris 1941; przekład pol. oprac. M. Chamcówna. Wr. 1979. — W. HAHN: Komedie F.Z. na scenach polskich. *Łódź Teatr* 1947/48 nr 3. — Z. KRAWCZYKOWSKI: Życie i dzieła F.Z. *Tamże*. — W. BORO-WY: O poezji polskiej w w. XVIII. Kr. 1948; wyd. 2 Wwa 1978. — J. NOWAK-DŁUŻEWSKI: Poezja Sejmu Czteroletniego. Nowe pozycje literackie. *Pam. Lit.* 41 (1950) z. 3/4. — J.Z. JAKUBOWSKI: Teatr epoki Oświecenia w walce o reformy społeczne i wyzwolenie narodowe. *Teatr* 1951 nr 6. — M. PISZCZKOWSKI: Kwestia chłopstwa i chłopcy w teatrze polskiego Oświecenia. *Pam. Teatr* 1952 z. 2/3. — S. TREUGUTT: Nad Z. *Przegl. Kult.* 1952 nr 5. — E. ALEKSANDROWSKA: „Zabawy Przyjemne i Pożyteczne”, 1770–1777. Monografia bibliograficzna. Wr. 1959; [wyd. 2 zmien. i popr.] Wwa 1999 [właśc. 2000]. — E. KIPA: Studia i szkice literackie. Wr. 1959. — A. JENDRYSIK: „Oddalenie się z Warszawy literata”. W sprawie daty powstania satyry Z. *Miscellanea z doby Oświecenia*. Wr. 1960 *Arch. Lit.* 5. — R. KALETA: Stan badań nad polską literaturą polityczną w l. 1788–1795. *Pam. Lit.* 1960 z. 2; przedr. uzup. i popr. w: Oświeceni i sentymentalni. Wr. 1971. — J. PUZYNA: Z. i Słowacki. *Dialog* 1960 nr 7 [polem.]; I. BOŁTUĆ-STASZEWSKA: *Tamże* 1960 nr 7; J. PAWŁOWICZOWA: *Tamże* 1961 nr 11. — J. KOTT: Miarka za miarkę. Wwa 1962. — R. KALETA: O twórczości satyrycznej i paszkwilanckiej F.Z. w okresie Sejmu Czteroletniego. *Przegl. Hum.* 1963 nr 3–4 [z listem Z.]; przedr. uzup. i popr. w: Oświeceni i sentymentalni. Wr. 1971 [rec.: J.W. GOMULICKI. *Rocz. Lit.* 1963 (Wwa 1965)]. — Z. RASZEWSKI: Staroświeczyzna i postęp czasu. Wwa 1963. — J. STARNAWSKI: Przyczynki do biografii Książka, Z. i Piramowicza zebrane z Kurowa i Końskowoli. *Arch., Bibl. i Muzea Kościelne* 7 (1963) [z listem Z.]. — W. KUBACKI: Słowacki i Z. *Pam. Lit.* 1964 z. 1. — J. ZAORSKI: Pierwszy paszkwil polityczny F.Z.? *Zesz. Nauk. Uł. S.* 1 z. 36 (1964). — W. NATANSON: F.Z. *Teatr Lud.* 1965 nr 8/9. — S. TREUGUTT: Dostawca repertuaru. *Teatr Pol.* 1965/66 z. 9. — Z. RASZEWSKI: Teatr Narodowy w l. 1779–1789. *Pam. Teatr.* 1966 z. 1/4; *Teatr Nar. w dobie Oświecenia Księga pam. sesji poświęconej 200-leciu Teatru Nar.* Wr. 1967. — TENŻE: czy Bogusławski? *Pam. Lit.* 1970 z. 2. — M. WEISSE-BRZEZIŃNA: „Zabobonnik” F.Z., autograf i pierwodruk. *Zesz. Nauk. Uł.* 1971 nr 269. — M. BRZEZIŃNA: Język F.Z. (Fonetyka). *Tamże* 1977 nr 340, 368. — M. KLIMOWICZ: Komedie dell’arte w Warszawie XVIII w. i jej wpływ na rozwój sceny narodowej. *Pam. Lit.* 1974 z. 2. — T. KOSTKIEWICZOWA: Klasycyzm, sentymentalizm, rokoko. Wwa 1975; wyd. 2 Wwa 1980. — M. BRZEZIŃNA: O wariantach „Sarmatyizmu” Z. *Zesz. Nauk. Uł.* 1977 nr 451. — E. ALEKSANDROWSKA: Jeszcze „Wśród redaktorów i autorów „Monitora””. Glossa do publikacji T. Frą-

czyka. *Pam. Lit.* 1980 z. 2. — J. PAWŁOWICZOWA: Les origines européennes du théâtre comique de F.Z. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 845. *Romanica Wratislaviensis* 25 (1985). — K. ZIENKOWSKA: O prekursorach inteligencji polskiej uwag kilka. *Inteligencja pol. XIX i XX w.* 5 (1987). — J. PAWŁOWICZOWA: Tragizm i trywialność w świetle melodramy Gottera-Zabłockiego „Medea i Jazon”. *Wiek Oświecenia* 7 (1989). — M. NIECIKOWSKA: Autor i aktor w teatrze polskiego Oświecenia. *Sztuka aktorska a dramat.* Wwa 1993. — D. RATAJCZAKOWA: Komedie oświeconych 1752–1795. Wwa 1993. — J. PAWŁOWICZOWA: Sama święta powaga prawdy. O teatrze schyłku XVIII w. *Wiek Oświecenia* 10 (1994). — M. NIECIKOWSKA: Teatr F.Z. – propozycja niechciana. *Gatunki dram. a typy teatru.* Łódź 1996. *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Scientiae Artium et Litterarum.* — Z. GOLINSKI: [Rec. *Teatru F.Z.* t. 1]. *Pam. Lit.* 1995 z. 4. [polem.]. — J. PAWŁOWICZOWA: *Tamże* 1997 z. 1]. — Wokół komizmu w utworach dramatycznych F.Z. *Od Oświecenia do Romantyzmu.* Rzeszów 1997. — *Dramat F.Z. Interpretacje.* Wr. 2000 [tu: T. KOSTKIEWICZOWA: Odkrywanie Z.; M. CIENSKI: *Octec dobry*; P. MATUSZEWSKA: *Zabobonnik*; D. RATAJCZAKOWA; *Doktor lubelski*; B. JUDKOWIAK: *Doktor z musu*; M. KLIMOWICZ: *Żółta szlafmyca*; T. CHACHULSKI: *Żółta szlafmyca*; T. WITCZAK: *Sarmatyzm*; J. ŁUKASZEWICZ: *Adaptacje Destouche’a*; J. PAWŁOWICZOWA: *Pasterz szalony*]. — T. KOSTKIEWICZOWA: „Firyk w złotych” F.Z. *Dramat pol. Interpretacje* Gdańsk 2001 [wyd. 2002]. — J. ŁUKASZEWICZ: „Arlekin Mahomet”, czyli relacja z polsko-włoskiej wyprawy na Wschód. *Przekład – język – kultura.* Lubl. 2002. — TAŻ: Entre „Amphitryon” de Molière et „Amphitrio” de Z. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Romanica Wratislaviensis* 48 (2002). — B. MAZURKOWA: Literat, przyjaciel, Obywatel. Dedykacja F.Z. *Prace Komisji Nauk. [PAN]* z. 26 (Katowice 2002).

E.A.

ZABŁOCKI Tadeusz Łada 1813–1847

Urodzony w 1813 na Witebszczyźnie w pow. horodeckim, w niezamożnej rodzinie szlacheckiej. W 1831 ukończył gimnazjum bazylianów w Witebsku. Wybitnie uzdolniony, został jako stypendysta rządowy skierowany na studia do Moskwy i w 1831–1833 kształcił się na wydziale filologicznym tamtejszego uniwersytetu. Utrzymywał bliskie kontakty ze środowiskiem polskim (także z zesłanymi tu filomatami, m.in. z Józefem Jeżowskim) i rosyjskim (przyjaźnił się z Wissarionem Bieleńskim). Na wzór rosyjskiego Towarzystwa Literackiego Numeru 11 założył dla polskich studentów Towarzystwo Miłośników Ojczyzny i Literatury. W czerwcu 1833 został aresztowany za uczestnictwo w studenckiej konspiracji patriotycznej, m.in. pod zarzutem autorstwa antycarskiej pieśni „Młody Lachu”, bardzo popularnej, krążącej w odpisach wśród młodzieży. Podczas dwuletniego śledztwa przebywał częściowo na wolności w Mosarzu, Prużkach i Witebsku. Zbierał materiały do projektowanej „Historii

cywilizacji i literatury słowiańskich ludów”, pisał utwory poetyckie częściowo ogłaszane w *Birucie* (1837–38). W czerwcu 1835 został skazany na wcielenie do korpusu kaukaskiego. W 1837 znalazł się w Taganrogu, następnie na Kaukazie. Ze względu na stan zdrowia w 1843 uzyskał zwolnienie z czynnej służby wojskowej bez prawa powrotu do kraju. Wiosną 1843 odbył podróż wzdłuż granic Persji i Turcji, w 1844–46 przebywał w Tyflisie. W celach zarobkowych zajmował się pośrednictwem księgarskim, tłumaczeniami, udzielaniem lekcji francuskiego. Jednocześnie uprawiał intensywną działalność literacką. Tworzył wiersze sygnowane nazwami miejscowości, w których powstawały, przekładał m.in. „pieśni gminne zakaukaskich Tatarów” (czyli ludową poezję azerbejdżańską), interesował się historią i poezją Gruzji. Starał się organizować polskie środowisko literackie. Utrzymywał bliskie kontakty z przebywającymi na Zakaukaziu pisarzami Władysławem Strzelnickim, Wincentym Dawidem, Leonem Janiszewskim, Stanisławem Winnickim, Ksawerym Pietraszkiewiczem, określanymi jako kaukaska grupa poetów, której Ł.-Z. był głównym animatorem. Projektował wydawanie polskiego czasopisma na Zakaukaziu. Nawiązał kontakt z Józefem Ignacym Kraszewskim i Romanem Podberekim, dzięki czemu mógł ogłaszać swoje utwory, oryginalne i przekłady, w czasopismach wychodzących na ziemiach litewsko-ruskich: *Roczniku Literackim* (1843–46), *Ondynie Druskiennickich Źródeł* (1844–45), *Athenaeum* (1844–46), *Gwieździe* (1846–47), *Rubonie* (1846–47), *Lewiatanie*. Na krótko przed śmiercią został mianowany przez księcia Michała Woroncowa zarządcą żup solnych w Kulpach, gdzie zmarł w pierwszej połowie sierpnia 1847.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Poezje. Powst. 1831–1845. Wyd. R. Podberek. Petersburg. 1845.

Tu także tłum. poezji ang., franc., hiszp., perskiej, arab., gruzińskiej.

Przekł. ros. 1963 (fragm.).

Przedr. wierszy: *Księga wierszy pol.* 1 (1954), *Zbiór poetów pol.* 2 (1961).

P r z e k ł a d y

2. Chants populaires de l'Ukraine, traduits de l'original russe... Paris 1845.

3. A. Puszkín: Jeniec kaukaski. Poema. *Fantazje wierszem i prozą.* Wwa 1855.

Koresp. w Bibl. Jagiel. (listy do J.I. Kraszewskiego); fragm. listu do R. Podberekiego ogł. *Rocz. Lit.* 1849.

K.W. ZAWODZIŃSKI: W stulecie romantycznego tomu poezji. *Twórczość* 1946 z. 3. — J. DÚRR-DURSKI: T.Z. spod przemalowań biograficznych. *Twórczość* 1947 z. 7/8. — J. REYCHMAN: Wyjaśniona zagadka zapomnianego poety-spiskowca. *Twórczość* 1954 z. 6. — M. INGLÓT: Polacy piszący na Kaukazie w pierwszej połowie XIX w. *Pam. Lit.* 1957 z. 2. — M. ŻYWOW: Polscy poeci „kaukasy”. *Pam. Lit.* 1959 z. 3/4 [tu fragm. listów do J.I. Kraszewskiego] oraz listy do M. Tumanowa]. — J. REYCHMAN: Z polskich zainteresowań folklorem ludów tureckich imperium carskiego w I połowie XIX w. *Szkiełce z dziejów pol. orientalistyki*, T. 2. Wwa 1966. — W. KUBACKI: Malwy na Kaukazie. Wwa 1969. — S. RAWICZ: Życie i twórczość polskiego poety T.L.-Z. w Gruzji. *Trudy Tbiliskogo Pedagogicznego Instytutu Inostrannykh Jazykow* (Tbilisi) 1972 t. 11/12. — J. REYCHMAN: Podróżnicy polscy na Bliskim Wschodzie w XIX w. Wwa 1972. — TENŻE: F. Bodenstedt i T.L.-Z. *Acta Philologica* 1972 t. 4. — T. POLANOWSKI: Model człowieka w wierszach L.-Z. *Rocz. Hum. KUL* 21 (1973) z. 1. — TENŻE: Zesłany na Kaukaz. *Tyg. Powsz.* 1973 nr 38. — D.S. PROKOFIEWA: Domysły i przypuszczenia. A. Odojewski i T.L.-Z. *Tradycja i współczesność*. Wr. 1978. — W. DJAKOW, A. NAGAJEW: Moskwa i Witebsk. „Sprawa” T.L.-Z. W: *Partyzantka Zaliwskiego i jej pogłosy* (1832–1835). Wwa 1979 (prwdr 1978). — L.I. NOSOKINA: Dielo F.I.T.I.Z. w Moskwie 1833 g. *Ruskiej Gorod* (ZSRR) 1979 nr 2. — W. BOROWY: Shelleya — polski sprzed wieku. W: *Studia i szkice literackie*. T. 2. Wwa 1983 (prwdr. 1946). — B. CHODUBSKI: Kaukaska grupa poetów. *Głos Wybrzeża* 1984 nr 178. — D.B. OSSOWSKA: Współpraca zesłańców kaukaskich z polskimi czasopismami literackimi w pierwszej połowie XIX w. *Slavia Orientalis* 1984 nr 1. — Wyciąg sporządzony w Witebskiej Komisji Śledczej z akt T.Z. *Spółczesność pol i próby wznowienia walki zbrojnej w 1833 r.* Wr. 1984. — B. BARANOWSKI, K. BARANOWSKI: Bagnet i pióro. Pod urokiem kaukaskich literatów. W: *Polaków kaukaskie drogi*. Łódź 1985 (prwdr. 1982). — R. BADIRBEJLI: Stranicy sotrudnicestwa. T.L.-Z. i A. Bakichanow. *Literaturnyj Azerbajdzan*. T. 2. Baku 1989. — D. OSSOWSKA: O poezji kaukaskiego wygnania. *Studia i Mater WSP Olsztyn* 1989 nr 10. — D.S. PROKOFIEWA: „Kaukaskaja gruppa” polskich poetow. W: *Strun wieszczych plomieninye zwuki*. Moskwa 1990. — M. JANION. *Obraz lit. pol.* S. 3 t. 3 (prwdr. 1986) [bibliogr. oprac. I. JAROSIŃSKA]. — E. LIJEWSKA: Szkice kaukaskie. O twórczości wygnanej w Strzelniczkę. Pozn. 1998. — W. ŚLIWOWSKA: Zesłańcy polscy w Imperium Rosyjskim w pierwszej połowie XIX w. Wwa 1998. — J. BRZEZIŃSKI: O języku poezji T.L.-Z. Zielona Góra 2001.

W.A.-Sz.

ZABOROWSKI Stanisław zm. 1529

Urodzony w 2 poł. XV w. w woj. sieradzkim, w rodzinie szlacheckiej herbu Ostoja. W młodości służył w wojsku, później przyjął święcenia kapłańskie.

148 Był kanonikiem uniejowskim i proboszczem san-

domierskim; posiadał również prebendę św. Krzyża i altarię św. Erazma w katedrze wawelskiej. Król Aleksander Jagiellończyk mianował go pisarzem skarbu koronnego (1506), a Zygmunt Stary poborcą poradnego z powiatu krakowskiego, następnie swoim podskarbiem. Związany z prymasem Janem Łaskim, przedstawił jego program polityczny w rozprawie „Tractatus de natura iurium...” i prawdopodobnie współpracował z nim przy układaniu „Statutów” (1506). Obok projektów naprawy Rzeczypospolitej, rozpraw ekonomicznych i teologicznych ogłosił propozycję reformy ortografii polskiej oraz oparty na nowych ówczesnie wzorach zachodnich (głównie czeskich) podręcznik gramatyki łacińskiej, który uzyskał ogromną popularność (9 znanych wydań w ciągu pięćdziesięciu lat). Zmarł w listopadzie lub grudniu 1529.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Tractatus de natura iurium et honorum regis et de reformatione regni ac eius reipublicae regimine. Powst. ok. 1504. Wyd. Kr. 1507 druk. J. Haller. Wyd. nast.: wyd. M. Bobrzyński. *Starodaune Prawa Pol. Pomniki* t. 5 (1877) i odb.

Przekł. pol. (fragm.): M. Bohonos-Zagórska. *700 lat myśli pol.: XVI w.* (1978).

2. Contra malos divites et usurarios tractatus. Kr. 1512 druk. P. Ungler.

3. Ordo missae secundario ... correctus cum notabilibus et glossis... Kr. 1512 druk. F. Ungler. Wyd. nast. pt. Ordo missae secundum institutionem... Kr. 1529 druk. M. Szarffenberger. Rozbudowana przeróbka dzieła J. Burcharda pt. Ordo servandus ... in celebratione missae. Romae 1502.

4. Orthographia seu modus recte scribendi et legendi Polonicum idioma quam utilissimus. Kr. [1514–1515] druk. F. Ungler. Wyd. nast.: Kr. 1518; dalsze wyd. (wraz z Grammatices) zob. poz. 5. Przerys ed. 1 wyd. W. Bartynowski. Kr. 1882; wyd. Gieysztor. Wwa 1882. Podobizny zamieścił L. Bernacki: Pierwsza książka polska. Lw. 1918. Wyd. fototyp. ed. 1 i 2 wraz z transliteracją i przekładem pol. J. Dziecha wyd. S. Urbańczyk. *Die altpolnischen Orthographien des 16. Jahrhunderts*. Köln–Wien 1983. Fragm. przedr. W. Wydra, W.R. Rzepka: Chrestomatia staropolska. Wr. 1985 (z fot.); toż wyd. 2 popr. i uzup. Wr. 1995.

Przekł. pol.: A. Kucharski pt. Księdza Z.S. Ortografia polska... z przydaniem uwag tłumacza. Wwa 1825. Liczne wznowienia.

Egz. pierwodr. Bibl. Jagiel. Cim. 01391.

5. Grammatices rudimenta seu octo partium orationis examen. Kr. 1518 druk. J. Haller. Wyd. nast.: Kr. 1519 (wraz z poz. 4); Kr. 1523; oraz łącznie z poz. 4: Kr. 1526; Kr. 1529; Kr. 1536; Kr. 1539; Kr. 1560; Kr. 1564.

Egz. (defekt. ed. z 1529) Ossol. XVI.Qu 3242.

6. De celibatu christianorum et praesertim sacerdotum ac virginum. Kr. 1529. Wyd. nast. Kr. 1529 druk. F. Ungler.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

J. IOŚ: Przegląd językowych zabytków staropolskich do r. 1543. Kr. 1915; wyd. 2 zmien. pt. Początki piśmiennictwa polskiego. Lw. 1922. — M. BOBRZYŃSKI: S.Z. W: Szkice i studia historyczne. T. 2. Kr. 1922 (prwdr. 1877). — E. JARRA: Twórczość prawna duchowieństwa polskiego (966–1800). *Sacrum Poloniae Millennium*. T. 1. Rzym 1954. — J. BALÁZS: Der Einfluss des polnischen Humanismus auf die Herausbildung der polnischen und ungarischen Nationalgrammatik. W: La Renaissance et la Réformation en Pologne et en Hongrie. Budapest 1963. — M. KAPELUŚ: Jeszcze o pierwszej drukowanej książce polskiej. *Rocz. Bibl. Nar.* 1 (1965). — A. SUEKOWSKA-KURASIOWA: Polska kancelaria królewska w l. 1447–1506. Wwa 1967. — M. CYTOWSKA: Od Aleksandra do Alwara. Gramatyki łacińskie w Polsce w XVI w. Wr. 1968. — TAŻ: Gramatyka łacińska S.Z. *Meander* 1968 nr 7/8. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — W. WYDRA, W.R. RZEPKA: Niesamoistne drukowane teksty polskie sprzed roku 1521 i ich znaczenie dla historii drukarstwa i języka polskiego. *Daunia książka i kultura*. Wr. 1975. — Z. KLEMENSIEWICZ: Historia języka polskiego. Wwa 1981 (prwdr. 1965). — H.E. WYCZAŃSKI: *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — A. KLINGER: S.Z. traktat o rewindykacji dóbr koronnych. *Przeł. Hum.* 1986 nr 7/8. — W. WYDRA: Na marginesie najnowszej edycji „Ortografii” S.Z. *Slavia Occidentalis* 43 (1986). — S. URBAŃCZYK: Dwa staropolskie traktaty ortograficzne. *Studia staropol.* 14/15 (1986/1987). — A. KLINGER: S.Z. program naprawy Rzeczypospolitej. Zielona Góra 1987. — S. URBAŃCZYK: Świadomość teoretyczna S.Z., gramatyka XVI w. *Prekursorzy słowiańskie-go językoznawstwa porównawczego*. Wr. 1987. — J. DYŁ: Traktaty duszpastersko-liturgiczne i spowiednicze oraz książki dotyczące formacji kapłanów i zakonników wydrukowane w Polsce do połowy XVI w. *Rocz. Teolog.* (Lubl.) 38/39 (1991/1992) z. 4.

I.T.

ZABOROWSKI Tymon 1799–1828

Urodzony 18 kwietnia 1799 w majątku Liczkowce nad Zbruczem; syn Józefa i Julianny z Szeptyckich. Wykształcenie początkowe pobierał w domu pod kierunkiem francuskiego gubernera, następnie uczył się w gimnazjum lwowskim, a w 1810/11–1815/16 w Liceum Wolyńskim w Krzemieńcu (mieszkał na stacji u Alojzego Osińskiego). Należał do Towarzystwa Dobroczynności Młodzianów Gimnazjum Wolyńskiego, uczeszczał na zebrania literackie organizowane przez Filipa Platę (czytał tam swoje utwory), był członkiem Klubu Piśmienniczego. Od końca 1816 pracował w Warszawie jako asesor w Delegacji Administracyjnej Rady Stanu Królestwa Polskiego, nawiązał kontakty z Lu-

dwikiem Osińskim, kształcił się w Bibliotece Towarzystwa Przyjaciół Nauk, stał się jednym z inicjatorów *Ćwiczeń Naukowych* i redaktorem ich *Oddziału Literackiego*, wiersze ogłaszał też w *Tygodniku Polskim i Zagranicznym* (1818, podp. T.Z.). Na jesieni 1818 wrócił do Liczkowców. W 1819 został powołany do reaktywowanego Towarzystwa Młodzianów Gimnazjum Wolyńskiego Kształcących się w Porządnym Mówieniu i Pisaniu, utrzymywał kontakty z dawnymi kolegami, szczególnie serdeczne z niedalekim sąsiadem Florianem Łaszowskim. W 1819 i 1822 jeździł do Lublina i Puław, gdzie prezentował swe utwory Franciszkowi Morawskiemu i Adamowi Jerzemu Czartoryskiemu. W tym czasie zaprzyjaźnił się z Julianem Sabińskim i został członkiem nieznanego bliżej Związku Wolnych Braci Podolan, nawiązał też kontakty z jakąś tajną organizacją patriotyczną działającą na Podolu rosyjskim. Utrzymywał związki literackie ze Stanisławem Starzyńskim. Dwie nieszczęśliwe miłości (do Anny Czechowiczowej z Rozwadowskich i Laury Zabielskiej z Siemianowskich), nieporozumienia z matką i niezadowolenie z własnej twórczości (utwory wielokrotnie przerabiał i niszczył) doprowadziły go do depresji psychicznej. W 1826 zamierzał wstąpić do jezuitów (jeździł do Starej Wsi). W tymże roku ogłosił kilka drobnych wierszy w *Dzienniku Warszawskim* i *Pamiętniku Umiejętności, Sztuk i Nauk*, w 1827 kilka fragmentów z jego dzieł opublikował bez wiedzy autora w swej *Polihymnii* Jan Julian Szczepański. Z. utonął w Zbruczu 28 marca 1828 (najprawdopodobniej było to samobójstwo); pochowany w Liczkowcach.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Tankred. Trajedia Woltera w 5 a. wierszem. Wyst. Wwa 1817. Wyd. z kopii teatr. w poz. 4.

2. Zdobycie Kijowa. Poemat rycerski w 26 pieśniach, parokrotnie przerabiany, niezachowany w całości.

Pieśni 1–7 ogł. *Ćwiczenia Nauk. Oddz. Lit.* 1818 t. 1–2. Nowa red. pieśni 1–2: Aniela. Ustęp z poematu rycerskiego, którego przedmiotem Zdobycie Kijowa przez Bolesława Chrobrego w r. 1018. Wwa 1818. Przedr. (z błędami): Minkowce 1819; wyd. nast. oprac. R. Dąbrowski w: *Pol. epopeja klasycystyczna. Antologia*. Kr. 2001. Zachowana całość wraz z wariantami wyd. w poz. 4. Inne tyt.: Bolesłaid, Chrobriada, Pieśni o Bolesławie Chrobrym zdobywającym Kijów.

3. Dumy podolskie za czasów panowania tureckiego w tej ziemi. Wyd. W. Chłędowski. *Haliczanin*. T. 2. Lw. 1830. Wyd. osob. Puławy 1830 (wyd. i wstęp oprac. K. Sienkiewicz, wyd. bibliofilskie). Wyd. nast. (z zestawieniem odmianek tekstu) w poz. 4.

W red. 1 rozpoczętej w 1823 dymy odnosiły się wyłącznie do współczesności, koloryt turecki nadał im Z. w red. późniejszych (zachowanych).

Pośmiertnie kilka fragm. utworów Z. ogl. *Haliczanin*. T. 1–2. Lw. 1830; *Życie i twórczość* (1799–1828). Wwa 1933 *Studia z Zakresu Hist. Lit. Pol.* 10. — Cz. ZGORZELSKI: *Duma*, poprzedniczka ballady. Tor. 1949. — M. MACIEJEWSKI: *Narodziny powieści poetyckiej w Polsce*. Wr. 1970. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA: *Polityczne podteksty sprzed 150 lat*. (Na przykładzie „Dum podolskich” T.Z.). *Dzien. Pol. i Dzien. Żołnierza* 1986 (Londyn) nr 245. — B. CZWÓRNÓG-JADCZAK: *W kręgu liryki T.Z. „Dumy podolskie”*. *Annales UMCS Sectio FF* vol. 9/10 (1994). — M. PIWIŃSKA: *T.Z. – cóż po pisarzu, jeśli można umrzeć z miłością*. *Zapomniane wielkości romantyzmu*. Pozn. 1995. — B. CZWÓRNÓG-JADCZAK: *T.Z. (1799–1828). Pisarze pol. Oświecenia* 3 (1996) [z wyborem tekstów]. — J. MATERNA: *U źródeł poetyki i stylistyki listów T.Z.* *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów. Hist. Lit.* 1998 z. 4.

Kilka utworów przedr. antologii i zbiory, m.in.: *Księga wierszy pol.* 1 (1956); *Zbiór poetów pol.* 1 (1959).

Wydania zbiorowe

4. *Pisma zebrane*. Wyd. i wstęp oprac. M. Danilewiczowa. Wwa 1936 *Bibl. Pisarzy Pol. 2-jej Pol. XVIII w. i 1-jej Ćwierci XIX w.*

Tu cała zachowana spuścizna lit. Z., m.in.: poematy: Klub piśmiennicy. Poemat w 8 pieśniach; Parnas we śnie; utwory dram.: Bohdan Chmielnicki. Tragedia oryginalna w 5 a.; Umwit. Poema dramatyczne; Tajemnica, czyli Borys i Milwina. Tragedia oryginalna w 5 a.; drobne utwory poetyckie; fragm. niezachowanych tragedii; rozprawy historyczno- i teoretycznoliterackie.

Obfita koresp. Z. w rkpsach Ossol.; tu także rkps (4720/II) przygotowanego przez Kajetana Jabłońskiego w 1843 wyd. zbiorowego poezji Z.

OPRACOWANIA

NK 6/1 (1970).

J. BARTOSZEWICZ: *T.Z. Dzien. Warsz.* 1856 nr 38, 55. — K. W. WÓJCICKI: *Enc. pouc. Orgel* 68 (1868). — L. SOWIŃSKI: *T.Z. i jego pisma pośmiertne. Wieniec* 1872 nr 34. — K. KANTECKI: *Dwaj krzemięczanie*, T. 2, Lw. 1879. — H. BIEGELEISEN: *T.Z. Ateneum* 1883 t. 4. — [A. J. ROLLE] *Dr Antoni J.: Literacka drużyna*. W: *Szkice i opowiadania*. S. V, Kr. 1887; przedr. w: *Wybór pism*. T. 3, Kr. 1966. — S. SCHNÜR-PEPŁOWSKI: *Wieszcz Miodoboru*. *Gaz. Lw.* 1899 nr 89. — H. GALLE: *Album biograf zastawionych Polaków i Polek w. XIX*. T. 1, Wwa 1901. — TENŻE: *Sto lat myśli pol.* 3 (1907). — S. WASYLEWSKI: „Klub piśmiennicy” *T.Z. Pam. Lit.* 1908 [z listami Z. i fragm. utworu]. — S. VRTEL: *T.Z. „Klub piśmiennicy”*. *Lamus* 1909 z. 2 [z tekstem poematu]. — TENŻE: *J. I. Kraszewski w sprawie wydania autografów T.Z.* *Pam. Lit.* 1914 z. 3–4. — O. KOWNACKA-MACHNICKA: *O poemacie T.Z. „Bolesław Chrobry”*. *Tamże* 1924/25. — J. KOMARNICKI: *Z historii poczucia piękna przyrody w polskiej literaturze romantycznej*. *Prace Komisji Tow. Nauk. Warsz. do Badań nad Hist. Lit. i Oświaty*. T. 3, Wwa 1929. — M. DANILEWICZOWA: *Życie literackie Krzemieńca w l. 1813–1816*. *Rocz. Wołyński* 2 (1931) i odb. Równe 1931; przedr. w: *Pierścień z Herkulanum i płaszcz pokutnicy*. Londyn 1960. — J. UJEJSKI: *Dzieje polskiego mesjanizmu do powstania listopadowego włącznie*. Lw. 1931. — J. BIRKENMAJER: *Rehabilitacja T.Z.* *Ruch Lit.* 1932 nr 7. — J. JUPI-

TER: *O eposie T.Z. pt. „Zdobycie Kijowa” i jego redakcjach*. *Pam. Lit.* 1932. — M. DANILEWICZOWA: *T.Z. Życie i twórczość (1799–1828)*. Wwa 1933 *Studia z Zakresu Hist. Lit. Pol.* 10. — Cz. ZGORZELSKI: *Duma*, poprzedniczka ballady. Tor. 1949. — M. MACIEJEWSKI: *Narodziny powieści poetyckiej w Polsce*. Wr. 1970. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA: *Polityczne podteksty sprzed 150 lat*. (Na przykładzie „Dum podolskich” T.Z.). *Dzien. Pol. i Dzien. Żołnierza* 1986 (Londyn) nr 245. — B. CZWÓRNÓG-JADCZAK: *W kręgu liryki T.Z. „Dumy podolskie”*. *Annales UMCS Sectio FF* vol. 9/10 (1994). — M. PIWIŃSKA: *T.Z. – cóż po pisarzu, jeśli można umrzeć z miłością*. *Zapomniane wielkości romantyzmu*. Pozn. 1995. — B. CZWÓRNÓG-JADCZAK: *T.Z. (1799–1828). Pisarze pol. Oświecenia* 3 (1996) [z wyborem tekstów]. — J. MATERNA: *U źródeł poetyki i stylistyki listów T.Z.* *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów. Hist. Lit.* 1998 z. 4.

E.A.

ZACHARIASIEWICZ Jan 1823–1906

Urodzony 1 września 1823 w Radymnie (pow. jarosławski), w mieszczańskim rodzie pochodzenia ukraińskiego; syn Aleksandra. Uczęszczał do szkoły w Radymnie, w 1833–39 do gimnazjum w Przemyślu, gdzie był kolegą Zygmunta Kaczkowskiego. Należał do organizacji Synowie Ojczyzny. Aresztowany na skutek posądzenia o udział w zamachu na komisarza policji, przebywał w 1842–44 w twierdzy w Spielbergu. Po uwolnieniu osiadł we Lwowie i nawiązał kontakt z tamtejszym środowiskiem literackim. W 1845 opublikował pod pseudonimem Maciej Łomża popularny „Wykład dziejów polskich dla dzieci...”, w 1847 debiutował jako poeta w *Dzienniku Mód Paryskich* („Sonet do M.”, nr 1). Do napisanych w latach późniejszych wierszy „Niepogoda” i „Po wodę” skomponował muzykę Stanisław Moniuszko. Jednak główną dziedziną zainteresowań Z. stała się publicystyka, rozpoczął też aktywną działalność w tym zakresie. Pisywał najpierw do *Gazety Lwowskiej*, w 1848 został współredaktorem *Postępu*, od września tego roku przekształconego w *Gazetę Powszechną*, od stycznia 1849 redagował *Tygodnik Polski*. Umieścił w nim wiersz pt. „Machabeusz” (1849 nr 5), co spowodowało uwięzienie go w Theresienstadt. W 1853 wrócił do Lwowa. Redagował wraz z Janem Dobrzańskim pismo *Nowiny* (1854–56), potem jego kontynuację *Dziennik Literacki* (1856–57), współredagował *Kółko Rodzinne* (1860) i *Głos* (1861). W 1865 wyjeżdżał do Dreżna, podróżował także do Francji i Włoch. Obok publicystyki uprawiał twórczość beletrystyczną, ciesząc się dużą popularnością. Debiutem powieściowym Z. był autobiograficzny utwór „M.S. Ustęp z życia mało znanych ludzi”, w którym dał wyraz radykalnie demokratycznym poglądom. W późniejszych powieściach

skłaniał się ku programowi organicznikowskiemu. Utwory zamieszczał w licznych czasopismach, m.in. w *Tygodniku Ilustrowanym* (1863, 66–69, 78–79, 89), *Bluszczu* (1865–68, 72–76, 84), *Kronice Rodzinnej* (1867–68, 73–74, 76, 86), *Bibliotece Warszawskiej* (1868–72, 77, 88, 91), *Kłosa* (1868, 72–79, 86–89), *Strzesze* (1868–73), *Dzienniku Poznańskim* (1868–70, 78, 97), *Bliźniadzie Literackiej* (1876–80, 84–87, 98), *Gazecie Polskiej* (1872, 81–88), *Tygodniku Mód i Powieści* (1872, 76, 79, 86), *Wieku* (1975, 79, 82–84, 96), *Kurierze Warszawskim* (1878, 88, 90, 94, 1902), *Nowej Reformie* (1883–91). Bywał często w Warszawie, zbliżył się tu z Felicianem Faleńskim i Karolem Estreicherem, uczestniczył w zebraniach literackich w salonie Deotymy (Jadwigi Łuszczewskiej). W 1895 obchodzono uroczyste jubileusz 70-lecia jego urodzin. Zmarł 7 maja 1906 w Krzywcy (pow. przemyski).

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Powieści. Lw. 1855 odb. z *Nowin*. Tu: Gwiazda. Epizod z życia wygnańca; M.S. Ustęp z życia mało znanych ludzi (*Nowiny* 1854 nr 25–28); Skromne nadzieje. Powieść odporna; Jednodniówki.
2. Uczony. Obrazek fantastyczny. T. 1–2. Lw. 1855.
3. Sierota wielkiego świata. Powieść. T. 1–2. Lw. 1856.
4. Dwaj lutniści. Obrazki z naszej przeszłości. Lw. 1857. Tu: Klemens Janicki. Obrazek historyczny (przeł. słow. 1863); Sebastian Klonowicz. Obrazek historyczny (wyd. osob. z podtytułem: Obraz z ciemnego żywota wieszcz. Chelmo 1862; przeł.: czes. 1857, serb.-chorw. 1858).
5. Nie ma Żyda w karczmie. Krotoczwila w 1 a. Wyst. Lw. 1857. Niedruk.
6. Boże dziecię. Powieść z naszych czasów. Cz. 1–3. Lw. 1858 odb. z *Dzien. Lit.*
7. Renata. Powieść. Wwa 1858 odb. z *Kron. Wiad. Kraj. i Zagr.*
8. Sąsiedzi. Powieść współczesna. T. 1–2. Lw. 1858 odb. z *Dzien. Lit.*
9. Na kresach. Powieść z naszych czasów w 3 częściach. Lw. 1860. Wyd. nast. Lipsk 1867 *Bibl. Pisarzy Pol.* T. 49. Przedr. w poz. 50 t. 5–8.
10. Falszywy król. Zdarzenie sekretne J.M. Pana Marcina Wilgi. – Złota góra. Opowiadanie przy kominku. – Konfederat. Z kroniki małego miasteczka. Lw. 1861 odb. z *Kółka Rodz.* Falszywy król (przedr. w poz. 50); Konfederat (wyd. osob. Kr. 1904, przedr. w poz. 50, przeł. niem. 1862).
11. Święty Jur. Powieść w 3 częściach. Lw. 1862. Wyd. nast. Lipsk 1873 (wraz z poz. 12). Przedr. w poz. 50 t. 1–3.
12. Jarema. Studium z wewnętrznych dziejów Galicji. *Tyg. Ilustr.* 1863 nr 185–196. Wyd. osob. Lipsk 1873 (wraz z poz. 11). Wyd. nast. oprac.

i wstęp M. Janion. Wr. 1951; toż Wwa 1957. Przedr. w poz. 50 t. 11.

13. W przededniu. T. 1–3. Lw. 1863.
14. Marcján Kordysz. Powieść. Lw. 1865. Przedr. w poz. 50 t. 10.
15. Po ślubie. Z zapisków kobiety. Powieść. *Tyg. Ilustr.* 1866 nr 347–365. Wyd. osob. Kr. 1903.
16. Marek Poraj. Powieść z czasów pierwszego rozbioru Rzeczypospolitej Polskiej. Kr. 1867.
17. Zakazane owoce. Powieść. Wwa 1868 odb. z *Bluszczu*.
18. Czerwona czapka. Z notatek cesarsko-królewskiego radcy. Pozn. 1869 odb. z *Dzien. Pozn.* Przedr. pt. Nemezys. Z notatek biurokraty w poz. 50 t. 4. Przeł. serb.-chorw. 1892.
19. Tajny fundusz. Powieść. T. 1–2. Kr. 1869 odb. z *Kraju*. Przeł. serb.-chorw. 1872.
20. Dzieje ideału. Powieść. Wwa 1870. Przeł. czes. 1883.
21. Milton na poddaszu. Obrazek z niedawnej przeszłości. Pozn. 1870.
22. Porwanie Sabina. Obrazek z życia. Tor. 1870. Przedr. w poz. 50 t. 8.
23. Wiktoria Regina. Ze wspomnień narzeczonej. Wwa 1870 odb. z *Bibl. Warsz.* Przedr. w poz. 50 t. 9. Przeł. czes. 1891.
24. Człowiek bez jutra. Powieść. T. 1–2. Wwa 1871 odb. z *Bibl. Warsz.* Wyd. nast. ze wstępem Z. Mitznera. Wwa 1952.
25. Albina. Studium powieściowe z notatek autora. Wwa 1872 odb. z *Tyg. Mód i Powieści*.
26. Chleb bez soli. Powieść z czasów rozbioru Rzeczypospolitej Polskiej. Pozn. 1872 odb. z *Dzien. Pozn.* Wyd. nast. Wwa [1914]. Przeł. czes. 1873.
27. Noc królewska. Powieść z ostatnich lat panowania Stanisława Augusta. Lw. 1872 odb. ze *Strzechy*. Przeł. czes. 1872.
28. Opinia parafialna. Powieść. Wwa 1872.
29. Posąg. Powieść. Wwa 1872.
30. Posel męczennik. Obrazek z ostatniego polskiego sejmu. *Album Muzeum Nar. w Rapperswyll*. Pozn. 1872. Wyd. osob. Lw. 1891.
31. Widoki rodzinne. Powieść. Wwa 1872.
32. Buty dziadunia. Opowiadanie. *J. Ungra kalendarz warsz. na r. 1872*. Wwa 1873. Wyd. osob. Chicago 1880. Wyd. 2 Chicago 1887.
33. Kupno i sprzedaż. Komedja w 5 a. Premiowana na konkursie krakowskim 1874 r. Wyst. Kr. 1874. Wyd. Wwa 1875 odb. z *Kłosów*. Przeł. ros. 1875.
34. Pomyłka serca. *Kłosa* 1874 nr 487–496. Wyd. osob. Lw. 1883 (wraz z poz. 43).
35. Szczęście kobiece. Powieść. Lw. 1874.

36. Zakryte skarby. Powieść współczesna. T. 1–3. Wwa 1874.

37. Sumienny konkurent. Studium karnawałowe. Wwa 1875.

38. Na chlebie żony. Powieść. Wwa 1876.

39. Omanka. Powieść. Wwa 1876.

40. Zły interes. Powieść ze studiów wiedeńskich. Wwa 1876.

41. Oboje. Obraz sceniczny w 2 a. Wyst. Lw. 1877. Niedruk.

42. Prawo bezprawia. Powieść. Wwa 1877.

43. Jednak krew. Powieść. *Biesiada Lit.* 1878 nr 105–111. Wyd. osob. Lw. 1883 (wraz z poz. 34).

44. Królewskie krzesło. Powieść współczesna. Pozn. 1878 odb. z *Dzien. Pozn.*

45. Tajemnica Stefani. Powieść. Wwa 1879 odb. z *Tyg. Ilustr.* Wyd. nast. Kr. 1901.

46. Romans pana Michała. Powieść. T. 1–2. Wwa 1880.

47. Teoria pana Filipa. Obrazek. Lw. 1881.

48. Nowele i opowiadania. Wwa 1884.

49. W dole i na wyżynach. Nowele i powiastki. Wwa 1886.

50. Wybór pism. T. 1–11. Wwa 1886–1889.

51. Herb na giełdzie. Powieść. Wwa 1888.

52. Nieboszczyk w kłopotach. Gawęda starszylachecka z teki... *Bibl. Warsz.* 1888 t. 3. Wyd. osob. Złoczów 1893. Wyd. nast. Złoczów [po 1923].

53. Deresz. Szkic. Kr. 1891.

54. Moje szczęście. Ze zwierzeń kobiety ułożyl... Wwa 1891.

55. Spod trzech zaborów. Lw. 1894.

56. Chleb. Powieść współczesna. Petersb. 1895.

57. Orion i Chryzantema, czyli romans XX wieku. Wwa 1895.

58. Wolne serce. Komedia w 3 a. Wyst. Lw. 1896. Niedruk.

59. Zakopane skarby. Powieść. Z przedmową T. Jeske-Choińskiego. Wwa 1897 *Bibl. Dzieł Wyborowych* nr 13. Wyd. nast. Gdynia 1993.

Ponadto powieści i nowele ogł. w czasopismach, niewyd. osob.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 3 (1962).

Koresp. w *Bibl. Jagiel.* (tu listy do J.I. Kraszewskiego), *Bibl. PAN* w Kr., Ossol.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

P. CHMIEŁOWSKI: Nasi powieściopisarze. Seria 1. Kr. 1887. — K. KASZEWSKI: J.Z. Czterdziestolecie powieści. Lw. 1895. — [H. GALLE] H.G. *Książka* 1906 nr 6 [nekrolog]. — W. HAHN: J.Z. o powieści. *Pam. Lit.* 1929 z. 4. — M. GRZĘDZIŁSKA: Drogi J.Z. *Z dziejów kultury i lit. Ziemi Przemyskiej*. Przemyśl 1969. — Cz. KŁAK: Powieści

biograficzne J.Z. *Tamże*. — TENŻE: Powieści historyczne J.Z. zwierciadłem sporów politycznych między demokratami a konserwatystami galicyjskimi. *Prace Hum.* 5. 1 (1970) z. 1. — TENŻE: Glosa do „Czerwonej czapki” J.Z. W; Pisarze galicyjscy. Rzeszów 1994. — J. KOLBUSZEWSKI: Kresy: Arkadia literatury popularnej. *Kresy* 1994 nr 18.

W.A.-Sz.

ZACHARZEWSKI Andrzej druga poł. XVI w.

W 1588 przebywał w Nowogródku. Był zapewne duchownym protestanckim. Znal łacinę i (dość słabo) język niemiecki. Dokonał pierwszej przeróbki słynnych „Etiopik” Heliodora (romansopisarza greckiego z III w. n.e.) według tłumaczenia niemieckiego A. Zschorna z 1559. Mimo niedokładności, a nawet nieporozumień w stosunku do oryginału przekład cieszył się dużą poczytnością. Inne szczegóły biograficzne nieznane.

T W Ó R C Z O Ś Ć

Przekłady

1. Heliodor: Historia murzyńska o nadobnym Teagenie i o pięknej Charykliej. Powst. 1588. Wyd. Wil. ok. 1590. Wyd. nast.: b.m. [wg Estr. Wil.] 1606; Kr. 1663 (tożsamość z tłum. A.Z. niepewna).

Przekł. na podstawie tłumaczenia niem. A. Zschorna z 1559.

Wg Estr. między 1606 a 1663 było kilka wydań, które się nie zachowały.

Unikat ed. 1: *Bibl. Czart.* sygn. Cim. 2197; unikat ed. 2: *Bibl. Nar.* Zbiory wilanowskie sygn. Cim. 65 (oba egz. zdefekt.).

Odpis ed. z 1663 dokonany przez L. Bernackiego pt. Historia bardzo uciezka o Charykliej Królownie i Teagenie – rkps Ossol. 7074/II.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965).

A. BRÜCKNER: Dawne powieści i romanse polskie. *Bibl. Warsz.* 1901 t. 2 s. 541. — J. KRZYŻANOWSKI: Romans polski wieku XVI. Lubl. 1934; wyd. 2 Wwa 1962. — TENŻE: W wieku Reja i Stańczyka. Wwa 1958. — S. DWORACKI: Wstęp do: Opowieść etiopska o Theagenie i Charyklei. Pozn. 2000.

I.T.

ZAGÓRSKI Włodzimierz 1834–1902

Urodzony 7 listopada 1834 we wsi Czechy (pow. brodzki), w zamożnej rodzinie ziemiańskiej; syn Wincentego herbu Ostoją, byłego oficera wojsk

napoleońskich, i Marii z Zielińskich. Początkowo nauki odebrał w domu, następnie ukończył sześć klas gimnazjum we Lwowie, w 1850 rozpoczął naukę w Gimnazjum św. Anny w Krakowie, lecz po półroczu został wydalony ze szkoły z powodu niewłaściwego zachowania. Na dalsze kształcenie został wysłany przez ojca do szkoły inżynierii wojskowej w Krems pod Wiedniem. Jako oficer austriacki był uczestnikiem kampanii włoskiej w 1859 i m.in. walczył pod Solferino. W 1860–1862 walczył jako ochotnik Legii Węgierskiej pod wodzą Giuseppe Garibaldiego. Podróżował po Europie: był w Paryżu, Wenecji, Berlinie, Heidelbergu. W 1863 powrócił do kraju, prawdopodobnie brał udział w powstaniu, rok 1864 spędził uwięziony w cytadeli we Lwowie, a po uwolnieniu osiadł na stałe w tym mieście. W 1865 debiutował jako poeta na łamach *Pracy* oraz rozpoczął działalność publicystyczną. Wydawał, przeważnie efemeryczne, czasopisma humorystyczne: *Śmigust* (1866), *Kosa* (1866), *Osa* (1866), *Śmieszek* (1868, tylko trzy numery), *Świstek* (1868). W 1866–68 redagował *Chochlika*, którego swoistą kontynuację stanowił wydawany 1867–74 *Chochlika kalendarzyk humorystyczny*, w 1882–83 kierował redakcją *Różowego Domina*. Pisywał liczne satyryczne felietony (sygnowane często pseudonimami, m.in. Chochlik, Junius, Publicola, Różowe Domino, Verax), w których atakował władzę austriackie, co narażało go na częste konflikty z cenzurą. Po upadku *Chochlika* stał się głównym współpracownikiem *Szczutki*, organu zwalczającego obóz stańczyków. Obok utworów politycznych zamieszczał w nim wierszowane satyry obyczajowe, humorystyczne trawestacje znanych klasyków polskich i obcych, zgrabne piosenki biesiadne i pijackie, z których najbardziej znana „Historia patriarchy Noego” (inc.: Nasz praszczur Noe świętym był... 1877 nr 16) jest śpiewana do dziś. W 1884 przeniósł się do Warszawy i w tymże roku wszedł w skład redakcji *Kuriera Codziennego*; równocześnie pisywał do *Przeglądu Tygodniowego*. Jednakże w postępowym środowisku warszawskim publicystyka jego nie znalazła uznania, co sprawiło, iż zdecydował się na podjęcie stałej współpracy z konserwatywnym *Słowem* (1885–1902). Ogłaszał także swe utwory w *Kurierze Warszawskim*, petersburskim *Kraju* i w *Wędrowcu*. W *Słowie* zamieścił szereg artykułów związanych z teorią poezji polskiej (np. „Poezja a krytyka”. 1895 nr 279–282, „Dekadentyzm i symbolizm w poezji”. 1896 nr 11–13, 15–16), nadto szereg rozważań nad współczesną literaturą (m.in. „Historia w naszej literaturze”, 1885 nr 147–149, „Bałagultwo literackie”. 1886 nr 236–237), atakujących nowe prądy w literaturze, co wywołało repliki Antoniego Sygietyńskiego, Aleksandra Świętochowskiego i Bolesława Prusa. W 1890 świętowano ju-

bilusz jego pracy literackiej. Wiosną 1893 przeniósł się do Krakowa i został członkiem redakcji *Czasu*. Oprócz tomików poezji i poematu lirycznego „Król Salomon” pozostawił kilka zbiorów opowiadań i powieści. Ostatnie lata życia spędził w zakładzie dla nieuleczalnie chorych w Krakowie, od 1900 przebywał w szpitalu św. Ducha w Warszawie, gdzie zmarł 13 lutego 1902; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Prima aprilis. Lw. 1869.
Podp.: Chochlik.
 2. Psalm opamiętania. Lw. 1872.
Podp.: Chochlik.
 3. Z teki Chochlika: O zmierzchu i świcie. 1865–1881. Lw. 1882. Wyd. nast. pt. Z teki Chochlika. Piosenki i żarty. (1865–1881). Lw. [1882]. Przedr. w poz. 23.
Tu m.in.: Historia patriarchy Noego.
 4. Pamiętniki starego parasola. [Powieść]. Lw. 1884.
 5. Wilcze plemię. Powieść współczesna. Wwa 1885.
 6. Król Salomon. Poemat liryczny w 3 pieśniach. (Cz. 1: Vanitas vanitatum, cz. 2: Vae soli, cz. 3: Sulamit). Wwa 1887. Przedr. w poz. 16 (cz. 1), 21; *Młoda Polska w pieśni*. Wwa 1898.
 7. Nowele. Wwa 1889.
 8. Dla grzecznych dzieci. Obrazki z tekstem. Wwa 1890.
 9. Występek panny Józki. Praszka w 1 a. Wyst. Wwa 1890. Ogł. *Echo Muzycz.*, *Teatr i Artyst*. 1900 nr 37–39, 43–45.
 10. Żniwo kwiatów. Obrazki z tekstem. Wwa 1890.
 11. Pan radca. Powieść. Wwa 1891.
Współautor: Antoni Zaleski.
 12. O własnych skrzydłach. Powieść. Wwa [1892].
 13. Szalone głowy. [Powieść]. Wwa 1892.
 14. Nowele. Seria I. Kr. 1894 *Bibl. Nowa Uniwersalna Arcydzieł Lit.*
 15. Nowele. Seria II. Kr. 1894 *Bibl. Nowa jw.*
 16. Poezje. Z teki Chochlika. Nowa seria. Wwa 1894.
 17. Nowele. Seria III. Kr. 1895 *Bibl. Nowa jw.*
 18. Mój pierwszy dzik i inne nowele. Wwa 1896.
 19. W XX wieku. Fantazja humorystyczna. Wwa 1896.
- Przekłady
20. E. Rostand: Cyrano de Bergerac. Komedja bohatera w 5 a. wierszem. Wwa 1898. Wyd. nast. Toledo (Ohio) 1914. Wyst. Łódź 1972.
Współtłum.: M. Konopnicka, W. Łaszczyński.

Wydania zbiorowe

21. Wybór poezji. Z przedmową W. Gomulickiego. Wwa 1899 *Bibl. Dzieł Wyborowych* nr 98.
 22. Humoreski. Wwa 1900 *Bibl. Dzieł Wyborowych* nr 127.
 23. Z teki Chochlika. Wyboru wierszy i humoresek dokonał J. Tuwim. Wstępem opatrzył Z. Mitzner. Wwa 1953.

Przedr. wierszy: *Księga wierszy pol. XIX w.* 2 (1954); toż 1956; *Zbiór poetów pol.* 3 (1962).

Koresp. i mater. w Bibl. Jagiel., Bibl. IBL PAN, Bibl. Nar., Bibl. Publ. m.st. Wwy.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

P. CHMIEŁOWSKI: Współcześni poeci polscy. Petersb. 1895 s. 263–277. — Cz. JANKOWSKI: Autor „Króla Salomona” 1834–1902. W: Na marginesie literatury. Kr. 1906 (prwdr. 1902). — W. GOMULICKI: W.Z. Profil człowieka i poety. W: Sylwety i miniatury literackie. Kijów 1916. — S. GÓRZYŃSKI: W.Z. jako poeta filozof. W 25 rocznicę zgonu. Piotrków 1927. — K.W. ZAWODZIŃSKI: Studia z wersyfikacji polskiej. Wr. 1954. — S. FRYBES: *Obraz lit. pol.* 5 t. 1 (1965). — J.J. LIPSKI: Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalscy”. T. 1. Wwa 1973. — S. FRYBES: Trudny początek, czyli perypetie Chochlika. W: W krainie groteski. Wr. 1979. — A. NIEWIADOMSKI: Słownik polskich autorów fantastyki. *Nowa Fantastyka* 1991. — J. TOMKOWSKI: Wokół „Króla Salomona”. Poezja religijna W.Z. *Inspiracje i motywy biblijne w lit. pozytywizmu i Młodej Polsce*. Lubl. 1999. — J. KORFEL: W.Z., portret biograficzno-literacki. Kr. 2000.

I.T.

ZAHAJKIEWICZ Szczęsny
1861–1917

Ukraińska forma nazwiska: Zahajkiewicz.

Urodzony w 1861 w Stanisławowie. Tu oraz we Lwowie uczył się do szkół. Pracował jako nauczyciel. W 1885 pisywał do lwowskiego pisma *Samorząd*, w 1886 publikował wiersze i drobne utwory prozą w *Ognisku Domowym* (do 1888), w *Przyjacieliu Dzieci*, w *Tygodniku Mód i Powieści*, a później w *Pracy* (od 1889 z przerwami do 1916), a także w satyrycznych pismach *Szczutek* (1887–89) i *Śmigus* oraz w polonijnych: chicagowskiej *Więrze i Ojczyźnie* (1890, 1892), *Dzienniku Chicagoskim* (od 1891). Był także redaktorem pisma dla młodych czytelników *Światelko* (1892). Od 1887 wydawał popularne utwory dla ludu (również w języku ukraińskim) oraz dla dzieci i młodzieży. W polowie 1899 wyjechał do Stanów Zjednoczonych i za-

mieszkał w Chicago. Pracował jako nauczyciel w szkole parafialnej, organizował kółka literackie i teatralne. Współpracował nadal z *Dziennikiem Chicagoskim* (do 1913 z przerwami) i wychodzącą w Chicago *Gazetą Polską* (1908, 1910). Był autorem wielu drobnych utworów dramatycznych. Liczne jego sztuki, znane dziś tylko z tytułu, grywane były na amatorskich scenach polonijnych. Zmarł w Chicago w 1917.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Poezje. [B.m.] 1885.
2. Diduś Iwaś. Opowiadanie dla naroda. Lwów 1887.
W jęz. ukr.
3. Iwan i Mychajło, dwa susidy. Powistka dla naroda. Lwów 1888.
Jęz. jw.
4. Mychajło z Korostowa. Powistka dla naroda. Lwów 1888.
Jęz. jw. Podp.: Szcz.Z.
5. Pamiętniki mądrej muchy. (Poświęcone c.k. inspektorowi i radcy szkolnemu, Bol. Baranowskiemu). Złoczów 1888.
Przekł. czes. 1895.
6. Czarownyk. Powistka dla naroda. Lwów 1889.
W jęz. ukr.
7. Dobra dońka. Powistka dla naroda. Lwów 1889.
Jęz. jw.
8. Nad Dniestrom. Lwów 1889.
Jęz. jw.
9. Rymy. Złoczów 1889.
10. Wśród Indian. Złoczów 1889.
11. O Janie Karolu Chodkiewiczu. Złoczów 1890.
12. Piastun Chrystusa. Na tle podania ludowego. Lw. 1890. Wyd. nast. Lw. 1898.
13. Sassacus, wódz Pequodsów. Opowiadanie prawdziwe z czasów wojen Indian z białymi. Złoczów 1891.
14. Dzieci Izraela. Dramat w 5 a. Wyst. Chicago 1891 (przedstawienie amatorskie).
15. Jadwiga, królowa Lechitów. Obraz dramatyczny w 3 odsłonach. Wyst. Chicago 1892, Milwaukee 1892 (przedstawienie amatorskie). Ogl. *Dzien. Chicagoski* 1902 nr 228–242 pt. Jadwiga królowa. W 3 a.
16. Kwiat paproci albo noc czarodziejska. Obrazek sceniczny w 3 odsłonach. Chicago 1892.
17. Poezje. Część I. Chicago 1894.
18. To polityka. Farsa w 1 a. (Myśl z angielskiego). Lw. 1908. Wyd. nast. Lw. 1924.
19. Muras, król lasów. Sztuka ludowa w 5 odsłonach. Lw. 1910.
20. Major Psianoga. Farszka sceniczna w 1 odsłonie. Chicago [1913].

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

S. OSADA: Prasa i publicystyka polska w Ameryce. Pittsburg 1930 s. 57. — A.S. WOLANIN: Polonica Americana. Chicago 1945. — K. WACHTL: Polonia w Ameryce. Filadelfia 1944. — *Zbiór poetów pol.* 6 (1975) s. 1049–1050.

A.P.

ZALESKA Krystyna Saryusz 1874–1945

Urodzona 25 kwietnia 1874 w Pustowarni (pow. skwirski) w guberni kijowskiej, w rodzinie ziemiańskiej. Jako dziecko została oddana na wychowanie do sióstr niepokalanek w Jazłowcu. Około 1886 wróciła do domu w Pustowarni. Po śmierci ojca rodzina przeniosła się na stałe do Krakowa. Pierwsze utwory poetyckie Z. zamieszczała w *Tygodniku Ilustrowanym* (1896–97), *Dzienniku Chicagoskim* (1896), a następnie w *Czasie*, z którym współpracowała najdłużej (1897–1932 z przerwami). Utwory sygnowała często pseudonimami: K. Laskeza; Nagoda-Saryusz. Oprócz wierszy pisywała i tłumaczyła również książki religijno-dydaktyczne, w tym szereg popularnych życiorysów w serii „Postacie Świętych” wydawanej przez Księgarnię św. Wojciecha w Poznaniu. Ze względu na religijny charakter twórczości największej jej utworów ogłaszała *Przegląd Powszechny* (od 1903) i *Sodalis Marianus* (od 1908). W lipcu 1944 udała się do Warszawy; na przełomie października i listopada powróciła do Krakowa. Zmarła tamże 1 stycznia 1945.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Pejzaże. [Poezje]. Kr. 1901.
2. Spotkanym w drodze wrażeniom i ludziom. [Poezje]. Kr. 1901.
3. Z wygnania. [Poezje]. Kr. 1901.
4. Więzy ducha. Powieść. Wwa 1902 (ogł. pt. Między świtem a dniem. *Bluszcz* 1901 nr 1–27).
5. Poezje. Kr. 1910.
6. Religijny moment w naszej beletrystyce. Kr. 1913.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 4 (1965); *Poetki przełomu XIX i XX w.* Białystok 2000.

Koresp. i mater. w Bibl. Jagiel., Bibl. Nar., Ossol.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

ZALESKA Maria Julia 1831–1889

Urodzona we wrześniu 1831 we wsi Medwedówka pod Czehrynem; córka Stanisława Perłowskiego, nauczyciela, i Teofili z Glińskich. Otrzymała wykształcenie domowe, które poszerzała następnie przez samokształcenie. W 1855 wyszła za mąż za Seweryna Zaleskiego, lekarza, i zamieszkała w Niemirowie. Dwa lata później przeniosła się wraz z mężem do Kamieńca Podolskiego, a w 1867 do Warszawy. Od 1862 próbowała sił w dramacie, a jej „Prawa kobiety” zostały wyróżnione „zaleceniem do grania” na konkursie poznańskim w 1880. Od 1870 rozpoczęła współpracę z czasopismami warszawskimi, w 1880–87 redagowała *Wieczory Rodzinne*. Uprawiała twórczość dla dzieci i młodzieży, stawiając sobie za cel upowszechnianie wiedzy, głównie przyrodniczej, oraz ideałów moralnych — zarówno w twórczości własnej, jak i w tłumaczeniach. Przekłady Jamesa Fenimore’a Coopera czy Frances Elizy Burnett jej pióra miały liczne wydania i były wznawiane jeszcze po II wojnie światowej. Zmarła 10 kwietnia 1889 w Warszawie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. W chacie i we dworze. Dramat w 4 a. Wyst. Lw. 1862.
Współautor: K. Piękowski.
2. Prawa kobiety. Komedia w 4 a. Wyst. Pozn. 1880. Ogł. *Kron. Rodz.* 1882 s. 337–369 z przerwami.
3. Świątek Zosi. Wwa 1881. Wyd. nowe Wwa 1893.
4. Przygody młodego podróżnika w Tatrach. Wwa 1882. Wyd. 2 Wwa 1891; wyd. 3 Wwa 1908.
5. Gwiazdka dla grzecznej dziewczynki. Wwa 1884. Wyd. 2 Wwa 1893.
6. Snopek. Powiastki, opowiadania, komedijki młodocianego wieku. Wwa 1884.
7. Dwie siostry. Wwa 1888. Wyd. 2 Wwa 1899. Przekł. franc. 1898.
8. Niezgodni królewicze i królowa perłowego pałacu. Wwa 1889.
9. Iskierki. Krótkie powiastki i bajeczki dla młodszej dziewczynki. Kr. 1890. Wyd. nast.: Wwa 1894; Wwa 1905; Wwa [1917]; Wwa 1928; Wwa 1931.
10. Odgłosy gór i dolin. Powieści z dawniejszych i nowszych czasów dla młodego wieku. Wwa 1890.
11. Z krainy czarów. Legendy, baśnie i podania najpiękniejsze, swojskie i obce, z uwzględnieniem podań tatrzańskich wybrała i ułożyła dla dzieci... Wwa 1890.
12. Przygody młodych podróżników. Podróż Adasia i Zosi do Indii. Wwa 1891.

L.T.

13. Ostatnie iskierki. Zbiór powiastek i bajeczek dla młodszej dziatwy. Wwa 1893. Wyd. nast.: Wwa 1903; Wwa 1906.

Przekłady i przeróbki

14. T. Mayne-Reid: Puszcza wodna w lesie. Wwa 1872. Wyd. nowe Wwa 1892.

15. T. Mayne-Reid: Młodzi żeglarze, czyli przygody myśliwskie w Ameryce Północnej. Wwa 1882. Wyd. nast.: Wwa 1899; Wwa 1910.

16. Powieści naśladowane z angielskiego. Wwa 1883.

17. J.F. Cooper: Mieszkaniec puszczy. Powieść dla młodzieży. Wwa 1884. Wyd. nast. m.in.: wyd. 9 Wwa 1933; Wwa 1948; oprac. i posłowie B. Pytlos. Kat. 1987.

18. T. Mayne-Reid: Dolina bez wyjścia. Wwa 1884. Wyd. nast. m.in.: wyd. 7 Wwa 1928; wyd. 9 Wwa 1948; Wwa 1987; Kat. 1987; Wr. 1995; Wr. 1996.

19. T. Mayne-Reid: Połów potworów morskich. Wwa 1884.

20. T. Mayne-Reid: Przygody myśliwskie młodych osadników w Afryce Południowej. Wwa 1884. Wyd. nowe Kr. 1899.

21. Z pałaców i chat. Powieści dla dorastającej młodzieży. Wwa 1885.

22. Bajeczki prawdziwe. Wwa 1887. Wyd. nast. m.in.: wyd. 2 Wwa 1892; wyd. 8 Wwa 1928; wyd. 9 Wwa 1931.

23. T. Mayne-Reid: Ziemia Ognista. Przygody młodego podróżnika. Wwa 1887.

24. Wyprawa po skarby ukryte wśród puszczy. Przygody podróżników w Australii. Wwa 1888. Wyd. 2 Wwa 1933 [1932].

25. F.E. Burnett: Mały lord. Powieść dla młodzieży. Wwa 1889. Wyd. nast. m.in.: wyd. 9 Wwa 1936; wyd. 11 Wwa 1947; wyd. zmien. Wwa 1994; oprac. J. Rodziewicz. Wr. 2000.

26. R. Roth: Młody wygnaniec. Przygody wśród puszczy i stepów amerykańskich. Wwa 1889. Wyd. nast. m.in.: wyd. 2 Wwa 1895; wyd. 6 Wwa 1926; wyd. 9 Wwa 1938; Wwa 1990; Kat. 1991.

27. E. Prévost-Duclos: Gwiazda Sudanu. Przygody podróżnika w Afryce Środkowej. Kr. 1890.

28. Pamiętnik młodej dziewczyny. – Księżniczka Katarzyna. Dwie powieści dla dorastającej młodzieży. Wwa 1892. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa 1907; wyd. 3 Wwa 1928.

29. J. Verne: Bez przewrotu. Wwa 1893.

Koresp. i mater. w Bibl. Jagiel., Bibl. Nar., Ossol.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

K. KULICZKOWSKA: Literatura dla dzieci i młodzieży. *Obraz lit. pol. S. 4 t. 2* (1966). — P. HERTZ. *Zbiór*

poetów pol. 6 (1975) s. 1051. — K. KULICZKOWSKA: Literatura dla dzieci i młodzieży w l. 1864–1918. Zarys monograficzny. Wwa 1975. — A. NIEWIADOMSKI: Słownik polskich autorów fantastyki. *Nowa Fantastyka* 1991 nr 3. — P. KULECZKA: Taty w literaturze polskiej dla dzieci i młodzieży do r. 1939. Zielona Góra 1994.

I.T.

ZALESKI Bronisław 1819–1880

Urodzony w 1819 w Raczkiewiczach (pow. słucki); syn Franciszka, oficera legionów, i Julii z Czarnockich. Uczył się w domu pod kierunkiem Dominika Chodźki. W 1836 rozpoczął studia prawnicze na uniwersytecie w Dorpacie. Uczestniczył w patriotyczno-konspiracyjnej działalności studentów, za co został aresztowany i w 1838 zesłany do Czernihowa, gdzie samodzielnie kontynuował studia zakończone egzaminem na uniwersytecie w Charkowie. Zwolniony z zesłania w 1845 pracował jako urzędnik w kancelarii gubernatora w guberni wileńskiej. Za kontakty z emisariuszami politycznymi został w 1846 ponownie aresztowany i po dwuletnim więzieniu w Wilnie wcielony kamie do batalionów Korpusu Orenburskiego. Przebywał w Orenburgu, przez pewien czas także w Bogosławsku na Uralu. Zaprzyjaźnił się wówczas z Zygmuntem Sierakowskim i Tarasem Szewczenką. Uczestniczył w akcji pomocy zesłańcom, organizowanej przez Różę Sobańską. Zwolniony w 1856 gospodarował w Raczkiewiczach, pracował też w Komisji do Spraw Włościańskich w Petersburgu, jako delegat z guberni mińskiej. Około 1857 zajął się działalnością pisarską, ogłaszając w *Księdze Światła* „Dwie wycieczki do stepów kirgiskich. Szkice podróżnicze”. W 1859 ożenił się z Michaliną Dziekońską. Zerwanie małżeństwa w roku następnym spowodowało wyjazd Z. za granicę. Przebywał najpierw we Włoszech (gdzie poznał Teofila Lenartowicza, który poświęcił mu utwór „Rzym”), w 1861 wyjechał do Francji i osiadł w Paryżu. We wrześniu tego roku spotkał Cypriana Norwida, z którym w latach następnych połączyły go więzy serdecznej przyjaźni (Z. był adresatem dwóch wierszy Norwida oraz w 1879 listu poetyckiego „Do Bronisława Z.”). Uczestniczył w przygotowaniach do powstania styczniowego, po klęsce nawiązał bliskie kontakty z Hotelem Lambert i zaangażował się w działalność polityczną. Był członkiem Instytucji Czcii i Chleba, wspomagającej weteranów powstań narodowych, członkiem Rady Szkolnej Szkoły Polskiej na Bati-gnolles, od 1865 członkiem Towarzystwa Historyczno-Literackiego, w 1866–80 jego sekretarzem i redaktorem *Roczników Towarzystwa*. Ogłaszał w nich m.in. szkice historyczne („Wygnańcy polscy w Orenburgu”. 1866; „Szerzenie się Rosji w Azji Środkowej”. 1868) oraz przedstawiał sylwetki wybitnych działa-

czy emigracyjnych, zmarłych członków Towarzystwa. W 1870 został dyrektorem Biblioteki Polskiej w Paryżu, przyczyniając się znacznie do jej rozwoju. Zajmował się też rytownictwem i wykonał szereg akwafortowych prac ilustratorskich (m.in. okładkę do „Żywilli” Adama Mickiewicza, winięty do „Wieszczego oratorium” Józefa Bohdana Zaleskiego, kilka ilustracji wspólnie z Michałem Andriollem do „Les récits d'un vieux gentilhomme polonais” Henryka Rzewuskiego). Około 1873 naklonił Józefa Ignacego Kraszewskiego do przesyłania władzom francuskim korespondencji na temat państwa niemieckiego, co w latach następnych spowodowało aresztowanie ich autora. W tymże roku został członkiem korespondentem Akademii Umiejętności w Krakowie. Pod koniec życia zrezygnował z działalności politycznej. Zbliżył się do grona zmarłych wstańców i pracował nad biografią księcia Adama Jerzego Czartoryskiego. Zmarł 2 stycznia 1880 w Mentonie, dokąd udał się na kurację; pochowany na cmentarzu w Montmorency.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Lettres d'un étudiant lithuanien. Paris 1861.
2. Kilka słów z powodu listu z kraju pod tytułem: Sprawa polska w 1861 r. Paryż 1862.
3. Michał Bakunin i odezwa jego do przyjaciół rosyjskich i polskich przez... Paryż 1862. Podp.: Litwin.
4. La vie des steppes kirghises. Description, récits et contes. [Album]. Paris 1865. Przekł.: kazachski 1991, ros. 1991.
5. Notatka o powstaniu 1863 roku. Powst. ok. 1865–67. Ogl.: B.Z. i K. *Cieszkowskiego nieznaną relację o powstaniu styczniowym*. Wstęp i oprac. W. Caban, R. Matura. Kielce 1997 *Prace Instytutu Hist. WSP Kielce* nr 5.
6. Chefs-d'oeuvre de Jacob Ruysdael. Notice et eaux-fortes. [Album]. Paris 1867.
7. Zniesienie poddaństwa na Litwie. Paryż 1868 odb. z *Rocz. Tow. Hist.-Lit. w Paryżu*.
8. Rzym jako stolica państwa włoskiego. Kr. 1871.
9. Korespondencja krajowa Stanisława Augusta z lat 1784–1792. Pozn. 1872 odb. z *Rocz. Tow. Hist.-Lit. w Paryżu*.
10. Ludwik Orpiszewski 1810–1875. Kr. 1875.
11. Z życia Litwinki 1827–1874. Z listów i notatek złożył... Pozn. 1876. Biografia Heleny Skirmuntowej.
12. Ks. Hieronim Kajsiwicz. Wyciągi z listów i notat zmarłego. 1818–1873. Pozn. 1878 odb. z *Rocz. Tow. Hist.-Lit. w Paryżu*.
13. Żywot księcia Adama Jerzego Czartoryskiego. Pozn. 1881. Wyd. pośmiertnie.

Przekłady i prace edytorskie

13. Pomnik Adama Mickiewicza w Montmorency, poglądy i mowy z tłum. na jęz. franc. i akwafortą... [Wyd. ...]. Paryż 1867.
14. Pamiętniki Stanisława Augusta Poniatowskiego. Z autografu francuskiego przełożone. Drezno 1870.
15. M. Zaleski: Pamiętniki. Pozn. 1879 odb. z *Rocz. Tow. Hist.-Lit. w Paryżu*.

Koresp. i mater. m.in. w Bibl. Czart. (tu m.in. fragm. dziennika z l. 1851–55 oraz tekst pol. do rycin kirgiskich), Bibl. Jagiel. (tu koresp. z J.I. Kraszewskim), Bibl. Kórn., Bibl. PAN w Kr., Bibl. Pol. w Paryżu; listy do R. Sobańskiej ogl. W. Kalinka pt. Z Orenburga. *Przepl. Pol.* 1880/81 t. 4; do C. Norwida ogl. S. Pigoń. *Mysł Nar.* 1935 nr 24 i odb.; do T. Szewczenki ogl.: *Ejstý do T.H. Szewczenka 1840–1861*. Kyiw 1962; listy od C. Norwida ogl. w tegoż: *Pisma wszystkie*. T. 9–10. Wwa 1971.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972).

[A. SZARŁOWSKII] A. Sulima: Szewczenko na wygnaniu i B.Z. *Przepl. Powsz.* 1884 t. 4. — M. JANIK: Dzieje Polaków na Syberii. Kr. 1928. — W. DIAKOW: Polscy przyjaciele Tarasa Szewczenki. Wwa 1964. — J.W. GOMULICKI. W: C. Norwid: Pisma wszystkie. T. 10. Wwa 1971 s. 409–410. — W. RUKÓYZO. *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — F. STIEKŁOWA: Nieznany portret Z. Sierakowskiego (autorstwa B.Z.). *Przyjaźń* 1977 nr 12. — TAZ: Polscy romantycy na Syberii i w Kazachstanie. *Blok-Notes*. Wwa 1975. — A. TCHÓRZEWSKI: Dwaj poeci – kroki z korytarza nicości. (O kim mówią Norwidowie wiersz dedykowany B.Z.). *Poezja* 1983 nr 11/12. — *Cmentarz pol. w Montmorency*. Wwa 1986. — A. ZIELIŃSKI: B.Z. wspomnienia z Kazachstanu (1848–1856). *Polacy w Kazachstanie*. Wr. 1996. — W. SŁIWOWSKA: Zesłańcy polscy w Imperium Rosyjskim w pierwszej połowie XIX w. Wwa 1998.

W.A.-Sz.

ZALESKI Józef Bohdan 1802–1886

Urodzony 14 lutego 1802 w Bohatyrce (pow. taraszczański) na Ukrainie, w rodzinie szlacheckiej; syn Wawrzyńca, cześnika smoleńskiego, i Marii z Burkatów. Utraciwszy wczesnie matkę, wychowywał się u rodziny ojca, najpierw w Medwedówce w powiecie kaniowskim, potem w Jerczykach Małych w powiecie skwirskim. W 1812–19 uczył się w szkole bazylianów w Humaniu. Zaprzyjaźnił się wówczas z Sewerynem Goszczyńskim i Michałem Grabowskim, przez pewien czas tworzyli triumwirat literacki pod nazwą Za-Go-Gra. W 1819 debiutował w *Dzienniku Wileńskim*, ogłaszając utwo-

ry: „Duma o Waławie”, „Maria Stuart w więzieniu” oraz przekłady z Horacego (t. 2 nr 5). Gimnazjum nie ukończył i we wrześniu 1820 wybrał się wraz z Goszczyńskim do Warszawy z zamiarem rozpoczęcia studiów uniwersyteckich. Nawiązał tu liczne znajomości literackie, m.in. z Kazimierzem Brodzińskim (który był protektorem i mistrzem Z.), Antonim Malczewskim, Maurycym Mochnackim, Stefanem Witwickim, Antonim Edwardem Odyńcem. W 1821 wstąpił do tajnego Związku Wolnych Polaków. Pracował jako nauczyciel domowy w 1822–24 u Górskich w Leszczynku (pow. kutnowski), w 1824–30 u Szembeków w Płocku. W 1829 w Warszawie poznał Juliusza Słowackiego. Kontynuował twórczość poetycką, drukując utwory w *Pamiętniku Warszawskim* (1822–23), *Astrei* (1823), *Rozmaitościach* Iwowskich (1823–27), *Bibliotece Polskiej* (1825), *Dzienniku Warszawskim* (1825–26), *Rozmaitościach* warszawskich (1826), *Melitele* (1829–30). Utworami tymi współzainicjował w poezji romantycznej kierunek zwany „szkołą ukraińską”. Brał udział w powstaniu listopadowym jako adiutant przy sztabie dywizji gen. Piotra Szembeka, następnie służył w stopniu podporucznika w 1. Pułku Strzelców Pięszych. Walczył pod Dobrem, Sochaczewem, Grochowem i otrzymał krzyż *Virtuti Militari*. 19 stycznia 1831 zgłosił akces do Towarzystwa Patriotycznego. W czerwcu tego roku został posłem na sejm z powiatu taraszczańskiego. Wszedł w skład redakcji pisma *Nowa Polska*, zamieszczał w nim liczne artykuły. Po upadku powstania przekroczył (w towarzystwie Joachima Lelewela) granicę pruską, potem wyjechał do Lwowa, gdzie nawiązał kontakty z tamtejszym środowiskiem literackim. Zaprzyjaźnił się tutaj z majorem Józefem Zaleskim i wraz z nim wiosną 1832 emigrował do Francji. Osiadł najpierw w Paryżu, potem w Sèvres. W lipcu tego roku poznał Adama Mickiewicza, z którym utrzymywał przyjacielskie stosunki (w 1841 był adresatem wiersza Mickiewicza „Słowiczku mój, a leć, a piej...”). W 1834 Z. należał do założycieli Towarzystwa Słowiańskiego oraz Braci Zjednoczonych. W tymże roku zgłosił akces do Młodej Polski oraz do Towarzystwa Demokratycznego Polskiego (wystąpił w lipcu 1837). Od 1836 mieszkał w Alzacji (m.in. w Strasburgu). Jesienią tego roku poznał Dionizję z Iwanowskich Poniatowską, z którą związał się uczuciowo i korespondował do końca jej życia (1868). W 1837 podróżował do Włoch; wróciwszy do Francji mieszkał kolejno w Endoume koło Marsylii, w Sèvres i w Fontainebleau. Wycofał się z działalności politycznej, kontynuował natomiast twórczość poetycką. W 1841–44 współpracował m.in. z poznańskim *Orędownikiem Naukowym*. Obok obszerniejszych poematów pisał drobne wiersze, określane jako „dumki”, „wiośnianki”, oparte na wzorach poezji

ludowej. Wykorzystywał w nich tematykę i folklor Ukrainy. Te stylizacje i parafrazy pieśni ludowych zdecydowały o miejscu Z. w literaturze; wiele z tych utworów zyskało popularność w formie śpiewanej (m.in.: „U nas inaczej”, „Zakochana”, „Tędy, tędy leciał ptaszek”, „Rojenia wiośniane”). Swoisty manieryzm poezji Z. podkreślił Słowacki w napisanym w 1841 artykule „O poezjach Bohdana Zaleskiego”, wysoko natomiast ocenił tę twórczość Mickiewicza w prelekcjach paryskich. Utwory Z. miały sporo przekładów na języki obce. Sam Z. tłumaczył m.in. utwory Petrarckiego, Goethego, Schillera, pieśni serbskie. W 1843 podróżował do Włoch i do Ziemi Świętej. W 1845 zamieszkał w Paryżu. W roku następnym poślubił Zofię Rosengardównę. W 1847 wyjechał do Rzymu, gdzie poznał Cypriana Norwida, z którym w latach następnych (zwłaszcza 1849–52) pozostawał w bliskich kontaktach, Norwid skierował do Z. i jego żony dwa wiersze oraz zadedykował mu pierwszą wersję „Wandy”. Z. pierwszy ocenił walory ideowe i artystyczne „Promethidiona”. W 1848 powrócił do działalności politycznej. Wszedł w skład Komitetu Emigracji Polskiej w Paryżu, potem wyjechał do Pragi na Kongres Słowiański. Dotarł tylko do Dreżna, skąd po zerwaniu Kongresu przez władze austriackie wrócił do Paryża. W 1850–60 mieszkał w Fontainebleau, potem w Paryżu. W 1862 został prezesem Stowarzyszenia Podatkowego (później Instytucja Czcii i Chleba). W tymże roku wszedł w skład komitetu do spraw zabezpieczenia funduszy Polskiej Szkoły Wojskowej w Genewie. Od 1863 był członkiem Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu i Rady Szkoły Polskiej w Batignolles. Od lutego tego roku należał do utworzonego w Paryżu Komitetu Narodowego Polskiego. W 1865 zorganizował fundusz na potrzeby więźniów zwolnionych z fortec austriackich. Po śmierci żony zamieszkał w 1872 u córki w Villepreux. W ostatnich latach życia stracił wzrok. W 1882 obchodzono w Paryżu jubileusz 80-lecia jego urodzin. Zmarł 31 marca 1886 w Villepreux; pochowany na cmentarzu Montmartre w Paryżu.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Dumka hetmana Kosińskiego. *Pam. Warsz.* 1823 t. 6; przedr. *Jutrzenka* 1824 s. 55–59. Wyd. osob. pt. Duma o hetmanie Kosińskim. Z muzyką I.P. Kozłowskiego. [Moskwa 1830]. Przedr. w poz. 5, 6, 9, 10, 13. Przekł. czes. 1844, franc. 1833, serb.-chorw. 1859.
2. Rusalki. Fantazja. *Melitele* 1829. Wyd. osob. Praga 1938. Przedr. w poz. 5, 6, 10, 13, 15, 16. Przekł.: franc. 1900, niem. 1889.
3. Duch od stepu. Przygrywka do nowej poezji. Powst. 1836. Ogl. w tomie: *Poezija*. Paryż 1841 (poz.

8). Wyd. osob. Lipsk 1847. Wyd. nast. m.in.: Paryż 1867 [z dedyk. dla A. Mickiewicza]; [wyd. 7] Lw. 1877. Przedr. w poz. 10, 13, 15. Przekł. czes. 1887.

4. Złota дума. Poemat w 3 częściach a 9 nawrotach. Cz. 1: Ukraina. Powst. 1836. Ogl. fragm.: pt. Marian Bukat, czyli piewca ukraiński. *Orędownik Nauk*. 1811 nr 43–44; pt. Trechtymirowski mnastyr. *Noworocznik Demokrat*. 1842 s. 251; pt. Księżna Hanka w tomie: *Poezje*. T. 3. Petersb. 1851 (poz. 10) i wyd. osob. Lw. 1877 (wraz z utworem: Zolotarenko w Warszawie). Ponadto fragm. przedr. w poz. 13 (pt. Ze Snu), w poz. 16 (pt. Pieśń Bukata). Całość części 1 w poz. 14 t. 1.

Poemat nieukończ.; miał składać się z trzech części, powstała tylko część pierwsza złożona z trzech „nawrotów”: 1. Księżna Hanka, 2. Książdz, 3. Piewca. Przekł. włos. 1885.

5. *Poezje*. Wyd. J. Zawadzki. Wil. 1838. Przedr. w poz. 6, 10, 13.

Tu m.in.: Janusz Bieniowski. Fragment z rycerskiego rapsodu (*Pam. Warsz.* 1823 t. 4 pt. Wyjętek z rycerskiego rapsodu; przekł. czes. 1878); Śpiew poety (*Dzien. Warsz.* 1825 nr 1; przekł.: ang. 1881, niem. 1832, 1855); Dumka Mazepy (przekł. franc. 1833); Triolety (wyd. osob. z muzyką M. Madejskiego pt. Pieśni. Lw. 1862); Śpiewające jezioro (przekł.: czes. 1844, niem. 1832); Pielgrzym w obcym kraju (przekł. niem. 1832); Czajki. Śpiew Zaporozców w powrocie z wyprawy morskiej Konaszewicza (*Meliele* 1830); Trzeci szturm do Stawiszcz! Śpiew historyczny (przekł. franc. 1914).

6. *Poezje*. Lw. 1838. Wyd. 2 Lw. 1845. Przedr. w poz. 10, 13.

Tu m.in.: Lubor. Ballada z powieści ludu (*Pam. Warsz.* 1822 t. 2; przekł. ros. 1870); Ludmiła. Dumka z pieśni ukraińskiej (*Pam. Warsz.* 1822 t. 1; przekł. serb.-chorw. 1880); Do gitary (*Wanda* 1825; przekł.: ang. 1881, czes. 1844).

7. Przenajświętsza Rodzina. Poemat. Powst. 1839. Ogl. w tomie: *Poezje*. T. 2. Pozn. 1842 (poz. 9). Wyd. osob. Wwa 1898. Wyd. nast. m.in.: Złoczów [1924] *Bibl. Pousz.* nr 1011. Przedr. w poz. 10, 13, 14, 16.

Przekł.: franc. 1842, 1844, niem. 1879.

8. *Poezija*. Wyd. E.J. [E. Januszkiewicz]. Paryż 1841. Przedr. w poz. 13.

Tu m.in.: Przechadzka poza Rzymem (przekł. franc. 1902); Modlitwa za Polskę (muzyka: S. Moniuszko, ogl. w: S. Moniuszko: *Sześć pieśni*. Wwa 1879).

9. *Poezje*. Wyd. E. Raczyński. T. 1–2. Pozn. 1841–1842. Wyd. nast. Pozn. 1868. Przedr. w poz. 10, 13. Tu m.in.: Kalinowy most; Modlitwy i hymny. Niektóre utwory były wyd. osobno z muzyką S. Dunieckiego, J. Doroszenki [M. Jasińskiego], K. Lubomirskiego, M. Madejskiego, W. Trochla. Wiele z zawartych tu wierszy przekł. na: ang. 1911, czes. 1881, franc. 1884, niem. 1861, ros. 1844, serb.-chorw. 1878, włos. 1885.

10. *Poezje*. T. 1–4. Petersb. 1851–1852. Wyd. nast. tomów 3–4 pt. *Poezje*. T. 1–2. Petersb. 1855 *Skarbczyk poezji pol.* t. 8–9. Przedr. w poz. 13. Tu m.in. w t. 4: Pieśni serbskie spolszczone.

11. *Wieszczce oratorium*. [Wiersze]. – *Wniebogłosy*. [Wiersze]. Pozn. 1866 [na okładce: 1865]. Przedr. w poz. 13.

Tu m.in.: Chwała Bogu! Hymn polski na wiadomość o nawróceniu się Bułgarów (wyd. osob. Paryż [1860]); Paraliyk – hymn polski (wyd. osob. Paryż [1860]).

12. Adam Mickiewicz podczas pisania i drukowania Pana Tadeusza. List do syna Adama. Paryż 1875. Przedr. w poz. 17.

13. *Pisma*. Wyd. zbiorowe przejrz. przez autora. T. 1–4. Lw. 1877; pt. *Poezje*. T. 1–4. Lw.–Wwa 1877 [wyd. cenzurowane dla zaboru ros.].

Tu m.in.: Damian książę Wiśniowiecki. Fragment z poematu ukraińskiego; Pyłki. [Drobne wiersze, wzorowane na „Zdaniach i uwagach” Mickiewicza]; Stella Maris. Hymn do Bogarodzicy (wyd. osob. Paryż 1866); Improwizacja polska ku panslawistom powracającym z Moskwy na ręce panów F. Palackiego i Rygiera (wyd. osob. Paryż 1867); przekł. utworów m.in.: Horacego, J.W. Goethego, F. Schillera, W. Scotta, fragm. Rękopismu króloworskiego, poezji staroserbskiej.

Wiersz pt. Wyjeżdżający do Legionów. Dumka ogl. J. Tretiak w: B.Z. do upadku powstania listopadowego. Kr. 1911 s. 475–479.

Wydania zbiorowe i wybory

14. *Dziela pośmiertne*. T. 1–2. Z przedmową S. Tarnowskiego. Kr. 1891. Wyd. nast. [tyt.] Kr. 1899. Tu m.in.: Jamby. [Drobne wiersze wzorowane na „Zdaniach i uwagach” Mickiewicza]; Potrzeba zbaraska. Przedr. w poz. 15; Mowa nad grobem Adama Mickiewicza w Montmorency dnia 21 stycznia 1856 roku; Wigilia godów tysiąclecia.

15. *Wybór poezji*. Ułożył J. Kallenbach. Wwa 1909.

16. *Wybór poezji*. Oprac. i wstęp J. Tretiak. Kr. 1921 *BNI*, 30. Wyd. nast.: wyd. 2 Kr. 1925 w serii jw.; wyd. 3 zmien. Wstęp B. Stelmaszczuk-Świontek, wybór i oprac. C. Gajkowska. Wr. 1985 w serii jw.

Ponadto kilka drobniejszych wyborów.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 2 (1961); Z. Trojanowiczowa: *Sybir romantyków*. Kr. 1992, wyd. 2 Pozn. 1993.

Listy

17. *Korespondencja*. Wyd. D. Zaleski. T. 1–5. Lw. 1900–1904.

Tu m.in. fragm. pamiętnika, odezwy, mowy, nekrologi oraz przedmowa do: K. Brodziński: *Posłanie do Braci wygnańców i mowa o narodowości Polaków* (Paryż 1850 i wyd. nast.).

Ponadto rkpsy i koresp. znajdują się w *Bibl. Jagiel.*, *Bibl. Kórn.*, *Bibl. Nar.*, *Bibl. PAN* w Kr., *Bibl. Pol.* w Paryżu, *Ossol.* *Listy* od S. Witwickiego ogl.

D. Zaleski: Listy S. Witwickiego do J.B.Z. Lw. 1901 odb. z *Gaz. Lw.*; listy od A. Mickiewicza ogl. w tegoż: *Dzieła*. T. 15, 16. Wwa 1954–1955; listy od C. Norwida ogl. w tegoż: *Pisma wszystkie*. T. 8, 9. Wwa 1971; listy od L. Gumplowicza i M. Konopnickiej ogl. E. Rosner. *Kwart. Opol.* 1987 nr 1.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972): LP.

J. SŁOWACKI: O poetach B.Z. Powst. 1841. Ogl. *Warta* 1884 nr 504; przedr. m.in. w tegoż: *Dzieła wszystkie*. T. 10. Lw. 1925 i wyd. nast. — A. MICKIEWICZ: Kurs drugoletni (1841–42) literatury słowiańskiej. Wykład 30. Paryż 1842 i wyd. nast.; Kurs trzecieletni (1842–43). Wykład 3 i 5. Paryż 1844 i wyd. nast. — S. GOSZCZYŃSKI. *Demokrata Pol.* 1842 t. 4 s. 229–256. — J.K.: Szkoła ukraińska i B.Z. *Sobotka* 1869 nr 26–31. — F. SURYN: B.Z. Studium literackie. *Tyg. Ilustr.* 1886 nr 174–179. — [C. ADAMSKI] C.A.: B.Z. w poezji. Pozn. 1887. — [T. LENARTOWICZ] T...L...: Słowo o B.Z. Lw. 1889. — M. GAWALEWICZ: B.Z. Kr. 1890 odb. z *Przegl. Pol.* — A. KOLESSA: Ukraińska rytmika ludowa w poezjach B.Z. Lw. 1900 odb. z *Księgi pam. Uniu. Lw.* — M. MAZANOWSKI: J.B.Z., życie i dzieła. Zarys biograficzny. Petersb. 1900. — K. GLIŃSKI. *Album biograf. zasłużonych Polaków i Polek w XIX. T. 1*. Wwa 1901. — S. ZDZIARSKI: B.Z. Studium biograficzno-literackie. Lw. 1902 i wyd. nast. — M. KONOPNICKA: Szkice. B.Z. — A. Asnyk. — H. Sienkiewicz. Lw. 1905 [1904] (prwdr. 1902–1903). — H. GALLE. *Sto lat myśli pol.* 5 (1909). — A. KRECHOWIECKI: B.Z. o sobie i współczesnych. W: *Prawdy i bajki*. Wwa 1911. — J. TRETIAK: B. Zaleski. [T. 1–3]. Kr. 1911–1914. — F. GERMAN: Sylwetka duchowa J.B.Z. na tle emigracji polskiej we Francji w świetle stosunku poety do księży zmartwychwstańców. Rzym 1936. — M. MAŁECKI: Wielkopolskie drogi Bojana. *Lit. przystanki nad Warią*. Pozn. 1962. — *Kronika życia i twórczości Mickiewicza 1832–1834* (1966), *1834–1840* (1966), *1840–1844* (1968), *1844–1847* (1975), *1848–1849* (1969), *1850–1855* (1978). — M. STRASZEWSKA: Życie literackie Wielkiej Emigracji we Francji 1831–1840. Wwa 1970. — F. SIELICKI: B.Z. w przekładach rosyjskich. *Przegl. Hum.* 1972 nr 1. — Z. SUDOLSKI: Wokół Mickiewiczowskiego wiersza do B.Z. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 10 (1975). — B. STELMASZCZYK-ŚWIONTEK: Sentymentalny romantyk z Ukrainy. Warszawskie początki kariery literackiej J.B.Z. *Prace Polon.* 5. 32 (1976) s. 156–177. — TAŻ: Funkcja snu w poezji J.B.Z. *Tamże* 5. 35 (1979). — TAŻ: Wokół programu poetyckiego B.Z. *Ruch Lit.* 1979 nr 5. — I. FRANKO: O literaturze polskiej. Kr. 1979. — B. STELMASZCZYK-ŚWIONTEK: O poezji B.Z. z lat emigracji. *Pam. Lit.* 1981 z. 3. — A. SEREDNICKI: B.Z. na Ukrainie. *Nasza Kultura* dod. do: *Nasze Słowo* 1982 nr 5. — F. GERMAN: Zofia i J.B. Zalescy a Chopin. *Rocz. Choptowski* 1983 s. 39–68. — A. TCHÓRZEWSKI: Dwaj poeci – kroki z korytarza nicości. (O kim mówi Norwidowy wiersz dedykowany Bronisławowi Z.). *Poezja* 1983 nr 11/12. — K. GÓRSKI: Apel do słowika. *Prace ofiarowane H. Markiewiczowi*. Kr. 1984. — R. KYRCZIW: Folldor ukraiński w twórczości J.B.Z. *Polon. radziecka*. Wwa 1985 s. 289–303. — M. GRZĘDZIŁSKA: Tęcza siedmiotronna. J.B.Z. — C. Norwid. *Studia Norwidiana* 3/4 (1985/1986) s. 85–115. — J.A. CHOROSZY: Między lubym pejzażem a na-

rodowym veraikonem. *Nowe Książki* 1986 nr 7/8. — F. GERMAN: Jalmuznik Wielkiej Emigracji. *Tyg. Pol.* 1986 nr 15. — Z. KOPCZYŃSKA, L. PSZCZOŁOWSKA: Funkcje semantyczne form wierszowych w poezji polskiego romantyzmu. Mickiewicz – Slowacki – Zaleski. *Pam. Lit.* 1986 z. 3. — A. WITKOWSKA: Do J.B.Z. w Rzymie 1847. *C. Norwida kształt prawdy i miłości*. Wwa 1986. — M. JAKÓBIEC-SEMKOVA: O romantycznym przekładzie i parafrazy pieśni ludowej. (J.B.Z.). *Acta Universitatis Wratislaviensis* nr 1020: *Slavica Wratislaviensis* 1990 t. 49. — C. PIĄTKOWSKI: Stylistyczny walor rutenizmów w dumach i dumkach J.B.Z. *Studia i Mater. WSP Zielona Góra* 1990 t. 31. — J. KAMIONKA-STRASZAKOWA: Egzystencjalna wędrowka autokreacyjna, czyli dojrzewanie duchowe Cislawa Zorzy. W: *Zbłąkany wędrowiec. Z dziejów romantycznej topiki*. Wr. 1992. — C. PIĄTKOWSKI: Słownictwo przyrodnicze w dumach i dumkach J.B.Z. – przekładach ludowych pieśni ukraińskich. *XVII Konferencja Młodych Językoznawców*. Zielona Góra 1992. — E. NOWICKA: Dwa wiersze o słowiku. A. Mickiewicz i B.Z. W: *Postyllon niesie pisanie*. Pozn. 1993 (prwdr. 1992). — M. JURKOWSKI: Ukrainizmy „pejzażowe” w słownictwie B.Z. (1802–1886). *Studia nad polszczyzną kresową*. T. 8. Wwa 1995. — C. PIĄTKOWSKI: Ukształtowanie językostylistyczne poematu fantastycznego „Rusalki” J.B.Z. *Język i styl gatunków lit. Oświecenia i romantyzmu*. Zielona Góra 1995. — TENŻE: B.Z. „Janusz Bieniawski”. O stylu batalistycznym rapsodu. *Studia i Mater. WSP Zielona Góra. Filol. Pol.* 1995 z. 7. — A. WITKOWSKA: B.Z., tajemnica sukcesu i zapomnienia. *Zapomniane wielkości romantyzmu*. Pozn. 1995. — C. GAJKOWSKA: J.B.Z. w Warszawie. *Romantycy i Warszawa*. Wwa 1996. — S. WASYLENKO: List na Ukrainę. W: *Ukraińskim tropem polskich pisarzy XIX i XX w.* Pozn. 1996. — B. BOROWSKA: Dwaj lirycy. Konopnicka o Z. i Lenartowiczu. W: *Konopnicka na szlakach romantyków*. Wwa 1997. — [A. BIERNATI] A.B. *Polacy pochowani na Cmentarzu Montmartre (I) w Paryżu*. Wwa 1999.

W.A.-Sz.

ZALESKI Wacław Michał
1799–1849

Urodzony 18 września 1799 w Olesku (pow. złoczowski); syn Filipa, oficjalisty Zamoyskich w Ohladowie, i Marianny z Łęskich (zm. 1810). Uczył się razem z Józefem i Adamem Zamoyskimi pod kierunkiem domowego nauczyciela, następnie w 1810–18 w gimnazjum we Lwowie. Po śmierci ojca w 1817 utrzymywał się z korepetycji. Od 1819 studiował filozofię i prawo na Uniwersytecie Lwowskim; studia ukończył w 1825. Należał do literackiego stowarzyszenia „Concordia”, grupującego w większości młodzież niemiecką. W 1818–21 pisał pamiętnik i wiersze okolicznościowe w języku niemieckim. Podróż do Królestwa w 1821 i 1823 oraz kontakty z Kazimierzem Brodzińskim, Feliksem Bernatowiczem i Lukaszem Gołębiowskim przyczyniły się do obudzenia w nim świadomości narodowej i zainteresowań słowiańskich. Od 1821 pisał w języku polskim, w 1822 rozpoczął zbieranie pieśni ludo-

wych, których obszerny zbiór wydał w 1833 (zob. poz. 1). Debiutował w 1824 artykułem „Opisanie obrazów w kościele farnym żółkiewskim” na łamach lwowskich *Rozmaitości* (nr 2–3, podp.: ...ski). Z piśmem tym związał się stałą współpracą do 1834 (tu m.in.: „Wiadomość o dziełach Łukasza Golebiowskiego”, 1832 nr 42, 44, 46–48; 1833 nr 19–25, podp. Wacław z Oleska; artykuły krytycznoliterackie, drobne przekłady i recenzje podpisywał też X.X. lub W.... z Oleska). W 1825 rozpoczął karierę urzędniczą; w 1825–27 i 1831–32 prowadził wykłady zleczone z matematyki na wydziale filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego. W 1827–29 przebywał w Nowym Sączu jako urzędnik tamtejszego starostwa, następnie przez rok pracował przy gubernatorze Galicji we Lwowie; w 1830–31 delegowany do Wadowic. W 1835 ożenił się z Antoniną Bołoz Antoniewicz. Artykuły o treści gospodarczej ogłaszał w *Gazecie Luowskiej* (1836–44). W 1836 został sekretarzem gubernatora Galicji, następnie w 1845 mianowano go radcą dworu i powołano do Wiednia, gdzie był też nauczycielem języka polskiego syna arcyksięcia, późniejszego cesarza Franciszka Józefa. Po wydarzeniach galicyjskich w 1846 pełnił funkcję komisarza austriackiego, od lipca 1848 gubernatora Galicji. W styczniu 1849 został powołany na stanowisko szefa sekcji w ministerstwie spraw wewnętrznych w Wiedniu. Należał do współorganizatorów Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, był członkiem Stanów Królestwa Galicji i Lodomerii. Zmarł 24 lutego 1849 w Wiedniu; pochowany we Lwowie na cmentarzu Łyczakowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego. Z muzyką instrumentowaną przez K. Lipińskiego. T. I cz. 1–2. Lw. 1833. Pierwszy i najobszerniejszy zbiór pieśni wyd. w Polsce przed dziełem Oskara Kolberga; zawiera 1496 pieśni pol. i rus. poprzedzonych rozprawą wstępną. Przekł. fragm.: czes. 1835, niem. 1861, pol. (pieśni rus.) 1835.

Przekłady

2. J.W. Goethe: Prokurator. Powieść. *Rozmaitości* (Lw.) 1827 nr 43–47.

Ponadto przekł. drobnych utworów m.in. A. Dumas, P. Mérimée, V. Hugo.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI: W.M.Z. (1799–1849). Zarys biograficzny. Lw. 1912 [tu drobne utwory i fragm. dramatów oraz fragm. pamiętnika w jęz. pol. i niem. z 1818–25]. — K. CHŁĘDOWSKI: Pamiętniki. T. 1. Wr. 1951. — A. PISKOR: Romantyczny gubernator. W: Siedem eks-

celencji i jedna dama. Wwa 1959 (prwdr. 1939). — E. WAZENICA: W. z Oleska (W.Z. 1799–1849). *Pol. krytyka lit.* (1800–1918). T. 1. Wwa 1959. — JR. GÓRSKI (rg) *Słownik folkloru pol.* Wwa 1965. — Z. NIEDZIELA: Słowiańskie zainteresowania pisarzy lwowskich w latach 1830–1848. *Zesz. Nauk. UJ* 144: *Prace Hist.-Lit.* 1966 z. 12 — R. GÓRSKI: Lwowskie. *Dzieje folklorystyki pol. 1800–1863. Epoka przedkolbergowska*. Wr. 1970. — J. WĘGRZYŃ I W. *Słownik pisarzy pol.* Kr. 2003.

H.G.

ZALEWSKI Kazimierz 1849–1919

Urodzony 5 grudnia 1849 w Plocku; syn Stanisława, adwokata, i Balbiny z Wołowskich. Kształcił się w szkołach w Plocku, Siedlcach i w Warszawie. W 1865–70 studiował najpierw na wydziale filozoficznym, potem prawnym warszawskiej Szkoły Głównej. Do 1875 pracował w sądownictwie, interesując się jednocześnie literaturą. Debiutował utworem „Kongres ptaków. Bajka”, ogłoszonym w 1869 na łamach *Tygodnika Ilustrowanego* (nr 85). W tymże roku wystawił w Warszawie pierwszy utwór dramatyczny, jednoaktówkę „Bez posagu”, rozpoczynając w ten sposób obfitą twórczość komediopisarską. W 1875–78 wydawał i redagował *Wiek*, w 1876–77 redagował *Nowiny Niedzielne*. W 1888 ożenił się z Zofią Olszewską. Współpracował z wieloma czasopismami, m.in. z *Echem Muzycznym*, *Teatralnym i Artystycznym* (1888–90, 1894), od 1889 był przez wiele lat stałym recenzentem teatralnym *Kuriera Warszawskiego*, w 1900–1905 pisywał do *Wielu Ilustrowanego*. Pod pseudonimem Jerzy Myriel ogłosił kilka powieści, ale głównym terenem jego działalności był teatr. W sezonie 1907/1908 pełnił funkcję dyrektora artystycznego Warszawskich Teatrów Rządowych. W 1908–15 kierował szkołą aktorską (Szkoła Aplikacyjna). W 1909–18 był dyrektorem Teatru Małego, przy którym zorganizował w 1910 „Wolną scenę”. W 1912 został dyrektorem i reżyserem Teatru Zjednoczonego, w 1915 ustępując władze rosyjskie powołały go na stanowisko prezesa dyrekcji Warszawskich Teatrów Rządowych. Zmarł 11 stycznia 1919 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Bez posagu. Szkic dramatyczny. Wyst. Wwa 1869.
 2. Wycieczka za granicę. Komedia w 1a. Wyst. Wwa 1870. Wyd. Wwa 1872; wyd. nast. Wwa 1892.
 3. Z postępem. Komedia w 5 a. wierszem oryginalnie napisana. Wyst. i wyd. Wwa 1874.
 4. Przed ślubem. Komedia w 5. Wyst. i wyd. Wwa 1875.
- Przekł. czes. 1876.

5. Zle ziarno. Komedia w 3 a. Wyst. Lw. 1876. Wyd. Wwa 1876 odb. z *Niwy*.

6. Marco Foscarini. Dramat w 5 a. (10 obrazach). Wyst. Lw. 1877. Ogl. *Tyg. Ilustr.* 1877 nr 60–71. Przekł.: franc. 1879, ros. 1877.

7. Artykuł 264. Komedia w 5 a. Wyst. i wyd. Wwa 1878.

I nagroda na konkursie im. A. Fredry w Lw. w 1878 r. Przekł.: ros. 1881, serb.-chorw. ok. 1888–89.

8. Spudlowali. Komedia w 1 a. Wyst. i wyd. Lw. 1878 *Bibl. Teatrów Amatorskich* nr 6. Wyd. nast.: Wwa 1878; Lw. 1921.

Przekł. czes. 1879.

9. Dama treflowa. Komedia w 4 a. Wyst. Lw. 1879. Ogl. *Tyg. Ilustr.* 1879 nr 162–176.

10. Pani podkomorzyna. Komedia w 4 a. Wyst. Lw. 1880. Wyd. Wwa 1880.

11. Rodzina. Dramat w 5 a. Wyst. Kr. 1882. Wyd. Wwa 1882 odb. z *Bibl. Warsz.*

Współautor: J.I. Kraszewski.

12. Syn przemysłowca. Powieść oryginalna. T. 1–2. Wwa 1884.

Podp.: Jerzy Myriel.

13. Górą nasi. Komedia w 5 a. Wyst. Kr. 1884. Wyd. Kr. 1885.

14. Friebe. Komedia w 5 a. Wyst. i wyd. Wwa 1885 odb. z *Echa Muzycz., Teatr. i Artyst.*

15. Lis w kurniku. Komedia w 5 a. Wyst. Wwa 1885. Ogl. *Tyg. Ilustr.* 1885 nr 132–145.

16. Nasi zięciowie. Komedia w 5 a. Wyst. i wyd. Wwa 1886.

Przekł. ros. 1892.

17. Małżeństwo Apfel. Komedia w 4 a. Wyst. i wyd. Wwa 1887 odb. z *Echa Muzycz., Teatr. i Artyst.*

Przekł. ros. 1888.

18. W walce z losem. Powieść. T. 1–3. Wwa 1889. Podp.: Jerzy Myriel.

19. Oj mężczyźni, mężczyźni. Krotkowidła w 4 a. Wyst. Wwa 1890. Ogl. K. Zgodzińska-Świeca. *Dramat i teatr pozytywistyczny* [t. 1]. Wr. 1992 s. 161–222.

Przekł. ros. 1891.

20. Miś. Powieść w 3 częściach. Wwa 1891.

Podp.: Jerzy Myriel.

21. Kraj. Komedia w 4 a. Wyst. Pozn. 1892. Ogl. *Dzien. Pozn.* 1892 nr 58–84.

I nagroda na konkursie Galicyjskiego Wódz. Krajowego we Lw. w 1891.

Podp.: Żeliszaw Roman Orsza.

22. Prawa serca. Sztuka w 4 a. Wyst. i wyd. Wwa 1893 *Bibl. „Wieku”* t. 27.

23. Jak myślicie. Komedia fantastyczna w 4 a. i 6 obrazach. Wyst. i wyd. Wwa 1894 *Bibl. „Wieku”* t. 31.

24. Łotrzyca. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1895. Ogl. fragm. *Przeegl. Polit., Społ. i Lit.* 1896 nr 268.

Przekł. czes. 1895.

25. Piękny sen (Na Helikonie). Prolog w 1 a. Wyst. Łódź 1885. Ogl. *Echo Muzycz., Teatr. i Artyst.* 1895 nr 40.

26. Syn. Komedia w 4 a. Wyst. Lw. 1895. Ogl. *Wiek* 1895 nr 281–300, 1896 nr 1–6.

27. Lichwiarskie swaty. Komedia w 4 a. Wyst. Wwa 1896. Niedruk.

28. Ogniwa. Sztuka w 4 a. Wyst. Wwa 1898. Ogl. *Wiek* 1898 nr 38–62 z przerwami.

29. Depozyt. Szkic do komedii. *Kur. Warsz.* 1906 nr 160–169 dod. por.

30. Dla rubla. Szkic z życia w 4 a. Wyst. Wwa 1909. Niedruk.

Przedr. dramatów w: T. Sivert: *Dramat mieszczański epoki pozytywizmu warszawskiego*. Wr. 1953.

Przekłady

31. E. Legouvé: Bez stanu. Komedia w 1 a. Wolny przekład wierszem. *Kłosy* 1870 nr 245–247. Wyst. Wwa 1874.

32. Molière: Szkoła kobiet. Komedia w 5 a. Wwa 1875. Wyst. 1881.

33. Molière: Świętoszek. Komedia w 5 a. Wwa 1875.

34. Pojedynek u Ninon. Komedia w 1 a. Wyst. Wwa 1887.

Przeróbka z franc.

35. H. Murger, T. Barrière; Cyganeria. Dramat w 5 a. Wyst. Kr. 1894.

36. A. Daudet: Ostatnia lekcja języka francuskiego w Alzacji. Wyst. Wwa 1914. Ogl. *Kur. Por.* 1914 nr 290.

Koresp. w *Bibl. Jagiel.*, *Bibl. Nar.*, *IS PAN* w Wwie, Ossol.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

T. JESKE-CHOIŃSKI: Komedie żydowskie p. K.Z. *Rola* 1887 nr 27–30. — P. CHMIELEWSKI: K.Z. Studium. *Echo Muzycz., Teatr. i Artyst.* 1884 nr 544–548. — TENŻE: Nasza literatura dramatyczna. T. 2. Petersburg. 1898. — T. SIVERT: K.Z. *Dramat mieszczański epoki pozytywizmu warszawskiego*. Wr. 1953. — J. LIPINSKI: Dramaty Z. Sarneckiego, E. Lubowskiego i K.Z. w świetle warszawskiej krytyki teatralnej. *Tamże*. — T. SIVERT: Problematyka społeczna w dramacie mieszczańskim pozytywizmu warszawskiego. *Teatr warsz. drugiej połowy XIX w.* Wr. 1957 (prwdr. 1952). — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI: Dwaj komediopisarze jako dwie figury komediowe. W: *Niepopolici ludzie w dniu swoim powszednim*. Kr. 1961 (prwdr. 1958). — TENŻE: Pierwsze komedie K.Z. W: *Ludzie i dzieła*. Kr. 1967 (prwdr. 1937). — L. EUSTACHIEWICZ: *Obraz lit. pol. S. 4 t. 3* (1969). — *Słownik biogr. teatru pol. 1765–1965* Wwa 1973. — R. TABORSKI: *Warszawskie teatry*

prywatne w okresie Młodej Polski 1905–1918. Wwa 1980. — J.B. NYCEK: Ludzie i książki. Płock 1983. — K. OSENKOWSKA: K.Z. i jego dramaty mieszczańskie. Bydgoszcz 1985. — D. RATAJCZAKOWA: „Dramat scenicznie ułożony”. *Dramat i teatr pozytywistyczny*. T. 1, Wr. 1992. — E. RZEWUSKA: O dramacie mieszczańskim K.Z. *Tamże*. — *Świętochowski i jego rówieśnicy: Kotarbiński, Urbanowska, Z. Częstochowa 2001* [tu: Wybór opinii o dramatopisarstwie K.Z.]; J. WRÓŃSKA: Amelia Tichard w salonie, czyli o czasoprzestrzeni komedii K.Z.; R. STACHURA: K.Z. „Pani podkomorzyna” – próba komedii historycznej; T. BUDREWICZ: Spółka dramatopisarska: Z. – Kraszewski; E. MALINOWSKA: Twórczość dramatyczna K.Z. i A. Świętochowskiego w ocenie krytyki teatralnej „Kłosów”; A. KULIGOWSKA-KORZENIEWSKA: Apoteozować spekulantów? O komediach K.Z. w Łodzi; A. WYPYCH-GAWRÓŃSKA: K.Z. jako krytyk teatralny].

W.A.-Sz.

ZALUSKI Józef Andrzej 1702–1774

Urodzony 12 sierpnia 1702 w Jedlance (pow. radomski); syn Aleksandra Józefa, wojewody rawskiego, i Teresy z Potkańskich. Od 1708 wychowywał się u stryjów: w Dobrym Mieście na Warmii u stryja Marcina, biskupa sufragana płockiego i proboszcza dobromiejskiego (zm. 1709); w Lidzbarku u Andrzeja Chryzostoma, biskupa warmińskiego (zm. 1711); w Pułtusku u Ludwika, biskupa płockiego. Uczył się w kolegium jezuickim w Pułtusku (1712/13) oraz u pijarów w Szczuczynie Mazowieckim (1713/14), w Warszawie (1714/15) i Piotrkowie (1715/16). W 1716, po paromiesięcznej nauce języka niemieckiego w Gdańsku, wyjechał wraz z bratem Andrzejem Stanisławem do Francji i Włoch; od 1718 kształcił się w kolegium jezuickim w Rzymie. Po powrocie do kraju otrzymał pierwsze święcenia duchowne (21 marca 1719) i archidiakonatu pułtuski. W połowie 1720 wyjechał ponownie do Paryża, gdzie odbył trzyletnie studia teologiczne w Seminarium św. Sulpicjusza i na Sorbonie, uzyskując bakalaureat teologii. Po powrocie objął kanonię krakowską (instalowany per procura już 20 lutego 1723) i uzyskał doktorat obojga praw w Akademii Krakowskiej (7 lutego 1724); w tymże roku wyświęcony na subdiakona i mianowany koadiutorem proboszcza warszawskiego Adama Rostkowskiego. W 1725 wybrany na deputata kapituły krakowskiej na Trybunał Koronny; w 1726 powołany na kanclerza królewicza Fryderyka Augusta (późniejszego Augusta III); w 1728 został referendarzem koronnym. W 1732 otrzymał opactwo hebdowskie i przemęckie, probostwo jaworowskie oraz został proboszczem infułatem w Kodniu Sapiechów (oba opactwa utracił w czasie bezkrólewia po Augustie II, a z obu probostw zrezygnował w 1736). W 1733

opowiedział się (wraz z całą rodziną) po stronie Stanisława Leszczyńskiego, towarzyszył mu do Gdańska, a następnie od 7 grudnia 1733 do 4 października 1736 był jego posłem u Klemensa XII w Rzymie. W tym czasie został członkiem rzymskich towarzystw literackich: Arkadii i Infocendurum. W 1735 nominowany przez Leszczyńskiego na biskupa chełmińskiego, pomezkańskiego i przemyskiego (nominacje wobec abdykacji Leszczyńskiego niepotwierdzone przez papieża) i obdarzony godnością kanclerza królowej. Równocześnie otrzymał od Ludwika XV indygenat francuski i opactwo w Fontenay w Burgundii. Jesienią 1736 podążył za Leszczyńskim do Paryża, gdzie otrzymał tytuł wielkiego jałmużnika Lotaryngii (25 grudnia). Od października 1738 do lipca 1739 przebywał w kraju, został proboszczem warszawskim (1739), ale zawiedziony w staraniach o biskupstwo już w styczniu 1740 wrócił do Lunéville; 11 lipca mianowany opatem w Villers-Bethnach. W 1741 podróżował po Niderlandach, Anglii, Danii i Szwecji. W połowie 1742, poróżniwszy się z Leszczyńskim, wrócił do kraju i wraz z bratem Andrzejem Stanisławem zajął się porządkowaniem i pomnażaniem wspólnego księgozbioru, który 8 sierpnia 1747 przekazał do użytku publicznego (w zakupionym na ten cel w 1736 pałacu Daniłowiczowskim w Warszawie). W oparciu o zbiory biblioteki inicjował różne imprezy edytorskie, w jej gmachu organizował konkursy literacko-naukowe, zakładał lub projektował towarzystwa literackie (Akademie Mariańskie). Utrzymywał rozległe kontakty naukowo-bibliofilskie z krajowymi i zagranicznymi uczonymi i bibliofilami, współpracował z piśmieniem jezuitów francuskich *Journal de Trévoux*. Zajmował się również działalnością religijną, patronował drukarni karmelitów w Berdyczowie, przebudował kościół w Tarcynie, założył konwent kanoniczek w Warszawie i sióstr miłosierdzia w Żytomierzu. W 1752 został opatem wachocim. W 1755–58 jeździł do Francji w sprawach związanych z posiadanymi tam opactwami. W 1758 został mianowany biskupem kijowskim i czernihowskim (prekonizowany 24 września 1759). W związku z trudną sytuacją finansową, w jakiej znalazł się po obaleniu przez spadkobierców testamentu brata Andrzeja Stanisława (zm. 16 grudnia 1758), w 1761 powierzył opiekę nad biblioteką jezuitom warszawskim, z warunkiem „konserwowania” jej i udośćnienia publiczności. W 1766–1767 występował w obronie praw duchowieństwa i przeciw przyznaniu praw politycznych dysydentom, co stało się powodem aresztowania go z rozkazu ambasadora rosyjskiego w czasie sejmiku 1767 (13/14 października) i wywiezienia do Smoleńska i Kaługi. Z wygnania powrócił dopiero w marcu 1773. W związku z kłopotami groźącymi jezuitom podjął starania o powołanie w Warszawie

„Wszechnicy Poniatowskiej” i przekazanie jej biblioteki. Był członkiem licznych zagranicznych towarzystw naukowych i kawalerem Orderu Orła Białego. Zmarł 7 stycznia 1774 w Warszawie; pochowany w katedrze św. Jana.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. *Analecta historica de sacrâ... caeremoniâ...* Wwa 1726 (podp. J.Z.).

Tu ogl. również utwory kilku innych autorów.

2. *Eminencia minimi et pusilli syna prawicy i syna wywyższenia w konsystorzu Trójcy Przenajświętszej od wieków in petto destynowana, a dopiero od Benedykta XIII ostatniego dnia i grudnia i roku 1726 ... świętym Ludwikowi Gonzadze i Stanisławowi Kostce, jędrzejowskim nowicjuszom ... konferowana i przy solennej introdukcji w Warszawskiej Metropolii roku 1727 12 października, przy pierwszym otwarciu ust kaznodziejskich ... promulgowana.* [Wwa] 1728.

3. *Dwa miecze katolickiej w królestwie ortodoksyjskim odsieczy przeciwko natarczywym pp. dysydentów polskich zamachom ... to jest broń obosieczna od impetycji polskich dysydentów, we 2 częściach wyrażona. Z przydatkiem różnych w podobnej materii skryptów i fragmentów.* Wwa 1731. Tu ogl. m.in. „Dyskurs nad konfederacją” P. Skargi.

4. *Programma litterarium ad bibliophilos, typothetas et bibliopagos, tum et quosvis liberalium artium amatores...* [Wwa] 1732 (tekst pol. z licznymi wtrętami lac.).
Przeł. lac. 1743.

5. *Specimen historiae Poloniae criticae...* Gdańsk 1733. Wyd. nast. tyt.: Wwa 1735; toż włączone do zbioru: *Scriptorum rerum Polonicarum et Prussicarum collectio nova.* Gdańsk 1753.

6. *Manuale iuris publici Poloniae in statu Republicae acephalo nempe de iudicis capturalibus, funere Regis demortui, Comitibus Convocationis et Electionis et Inaugurationis Regis et Reginae tempore interregni hodierni ex Regni Constitutionibus ... pro usu privato collectum.* Powst. 1733. Wyd. Wwa 1764.

Przeł. franc. 1764.

7. *Na aplauz ... Antoniny z Zahorowskich Zamoykskiej Ordynatowej przy założeniu pierwszego kamienia nowej fundacji w Marywilu...* [Wwa 1743].

8. *Conspetus novae collectionis legum ecclesiasticarum Poloniae (titulo Synodicon Poloniae Orthodoxae) tum et aliae collectionis scriptorum ecclesiasticorum Poloniae ineditorum; tum et editorum quidem sed rarissime obviatorum quarum impressionem...* Wwa 1744.

Przeł. pol. fragm.: *Kondycje prenumeracji na przedrukowanie wszystkich synodów prowincjonalnych i diecezjalnych polskich od roku 1811 do 1743 etc.*

Projekt przedrukowania lukubracji Pawła Potockiego, kasztelana kamienieckiego. B.m.r.

9. *Projekt asocjacji kilkunastu lub kilkudziesięciu uczonych lub w czytaniu nowo wychodzących w cudzych krajach ... lukubracji kochających się osób...* [Tyt. franc.] *Projet d'Association de plusieurs personnes amateurs de belles lettres...* [Wwa] 1744.

10. *Anecdota Jablonoviana seu singularia quaedam de celsissima Jablonoviarum domo collecta...* Wwa 1751. Wyd. nast. Wwa 1752 (podp. J.A.Z.).
Por. poz. 15.

11. *Próba pióra nowego poety w trzech starych satyrach.* [Wwa] 1753.

Parafraza listu XII i satyr N. Boileau.

12. *Bibliotheca poetarum Polonorum qui patrio sermone scripserunt, to jest katalog trojaki polskich wierszopisów ojczystym językiem piszących...* Wyd. w: *Publiusza Wirgiliusza Marona Księgi wszystkie ... Wwa 1754 i osob.* [Wwa 1754]. Wyd. nast.: wyd. bibliofilskie oprac. P. Buchwald-Pelcowa. Wwa 1972.

Red. 1: *Zbiór poetów polskich przez J.Z.R.K. in 1732.* Wyd. w: J.A. Jablonowski: *Ostafi po polsku...* Lw. [1751].

13. *Satyra o mowie obojętnej dworskiej alias ekwiwokacji.* Wwa 1754.

Parafraza satyry N. Boileau.

14. *[Pisma zebrane, bez osob. k. tyt.] Wwa 1754*
Zebranie Rymów przez Wierszopisów Żyjących lub Naszego Wieku Zeszłych Pisanych 2-3.

W t. 2 m.in.: *Zaślubienie w cierniowym wieńcu dusz pokutujących Oblubieńcowi Niebieskiemu...* *Melodrama wierszem w 1 a., spisane ... w r. 1720.* [Wyd. nast. w poz. 37]; – *Tragedia o świętym Kazimierzu Królewiczu Polskim...* podp. J.Z.R.K. (1751). [Wyd. nast. jw.]; – *Witnes albo tragedia o pomście Boskiej ... wierszem rytownym ojczystym wyrażona,* podp. jw. (1751). [Wyd. nast. jw.]; – *Litania o świętych kapłanach świeckich...* (1753); – *Godzinki o ś. Klemencie...* (1753); – *S. Tucci: Tragedia ... o sędzie ostatecznym...* (przeł. 1749, podp. Junoszczyk Zelant Religii Katolickiej). [Wyd. nast. jw.]; – *Metastasio: Męka Chrystusa Pana, Melodrama duchowne...* (przeł. 1751, podp. J.Z.R.K.). [Wyd. nast. jw.]; – *G.F. Le Jay: Józef przez swych braci zaprzędany. Tragedia...* (przeł. 1752, podp. JoZef). [Wyd. nast. jw.]; – *G.C. Pasquini: Depozycja z krzyża Chrystusa Pana Zbawiciela. Melodrama...* (przeł. 1752). [Wyd. nast. jw.]; – *Peregrynanci u grobu Chrystusa Pana. Melodrama z włoskiego tłumaczona.* [Wyd. nast. jw.]; – *Grób Chrystusa Pana. Melodrama...* z włoskiego ... tłumaczona, podp. J.Z.R.K. [Wyd. nast. jw.]; – *Ch. C. Genest: Józef uznany. Tragedia duchowna z Pisma św.* (przeł. 1754, podp. JoZef). [Wyd. nast. jw.]; – *Przydatek wierszy duchownych.*

W t. 3: *Grybek na głowę satyrycznego „Satyr” cenzora; – Parabolka o osle na naszych osłach; – T. Mignonitidis: Kolęda poetyczna, to jest lament Orfeusza. Kompozycja dramatyczna...* (przeł. 1749, podp. Imienia Augustowego Zelant); – *Metastasio: Temistokles. Tragedia...* (przeł. 1750, podp. J.Z.R.K.); – *Edward III. O miłości dobra po-politego. Tragedia ... częścią z francuskiego, częścią z an-*

gielskiego języka tłumaczona (1752, podp. J.Z.R.K.); – *Metastasio: Łaskawość Tytusa, Drama ...* (przeł. 1752, podp. J.Z.R.K.); – *Metastasio: Cato Utyceński. Drama...* (przeł. 1752, podp. J.Z.R.K.); – G.C. Pasquini: *Moderacja w honorze. Kantata ...*, podp. Imienia Augustowego Zelant; – *Voltaire: Rzym wybawiony albo Katylna Tragedia ...* (przeł. 1754, podp. J.Z.R.K.); – [F. Fénelon]: *Katechizm kawalera doskonałego ...*; – *Juwenilia*.

15. *Anecdota quaedam singularia celsissimae de Prussis Ducum ac ... Principium Jablonoviorum domus ex archivo ... familiae privato ac ex sua (iam nunc publica) bibliotheca collecta...* Wwa 1755.

Uzup. i sprostowanie do poz. 10.

16. Informacja o fundacji Biblioteki ... Józefa Jędrzeja Żaluskiego... [Wwa 1761]. Przedr. F.M. Sobieszczański: *Materiały do historii bibliotek w Polsce. Bibl. Warsz.* 1848 t. 2.

Przeł. niem. 1761.

17. *Mowa ... pro immunitate ecclesiastica 1764.* [Wwa] 1764.

Przeł. łac. 1773.

18. *Litania za Najjaśniejszego Króla ułożona z samych słów Pisma Ś. i na polski przetłumaczona język.* [Wwa 1765].

19. *List do przyjaciela z refleksjami na pretensje imć. pp. dysydentów, roku 1766 przez Senatora Zelanta...* B.m. 1766.

20. *Objaśnienie błędami zabobonów zarażonych oraz opisanie niegodziwości, która pochodzi z sądenia przez próbę pławienia w wodzie mniemanych czarownic, jako takowa próba jest omylna, różnymi dowodami.* Berdyczów 1766.

21. *Rozmowa dwóch kawalerów katolika z dysydemtem o piśmie, które wyszło z napisem Wykład praw dysydenckich wiernie spisany r. 1767.* [Wil.] 1767.

Niepodp.

22. *Polska w obszernych wiadomościach swoich skrócona, z podziałem na 3 części, z których I: Opisanie Polski topograficzne i cywilne, II: Historią polską literacką, III: Historią polską duchowną zawiera. Rzecz cała przez ... częścią w Plocku, częścią w Kaludze zebrana i wierszami technicznymi ku lepszej pamięci ułożona R.P. 1768...* Przez J.E. Minasowicza przejrzana, poprawiona, w niektórych miejscach dopełniona i drukiem na widok podana opus posthumum w Warszawie 1774. Niewyd. Rkps Bibl. Nar. nr akc. 5317.

Wyd. cz. 2 oprac. J. Muczkowski pt. *Biblioteka historyków, prawników, polityków i innych autorów polskich lub o Polsce piszących.* Kr. 1832.

Autograf (brulion) w Bibl. Nar. 3209 (pt. *Cała Polska za złoty, to jest opisanie Polski trojakiem...*). Zachowane liczne rkpsy poszczególnych części i red. pod różnymi tyt., wzajemny ich stosunek wyjaśnia I. Treichel (*Z dzieł jednego rękopisu. Przegl. Bibl.* 1953), różne redakcje opisuje K. Nizio (*Pam. Bibl. Korn.* 1986 nr 21).

23. *Zbiór złoty za talar bity, to jest biblioteka techniczna zawierająca Pismo Święte, historią duchowną, historią cywilną, geografiją, topografią, różne matematyczne, gramatyczne kwestie i całą historią, topografią, geografiją i ius publicum Polski we wierszach technicznych i mnemotechnicznych...* Powst. 1768. Autograf Bibl. Nar. 3210.

Podp.: J.Z.B.K.

24. *Przypadki niektóre ... Józefa Żaluskiego ... które mu się w niewoli moskiewskiej półstozletniej trafiły r. 1767–1773, wierszem od niego pod różnym w Regnowie opisanie.* Wyd. J.E. Minasowicz. [Wwa] 1773. Wyd. nast. fototypiczne (bez wierszy Minasowicza): oprac. i postawieniem opatrzyła J. Plaza. Wwa 1996.

25. *Parentem patriae Stanislaum Augustum Poloniae utriusque regem: ductore Caietano Soltico pontifice Cracoviensi Severiaequae duce, Kijowienis episc. Musageta redux venerabundus accidit.* Wwa 1773.

26. *Wiersz na ślubny związek dobrej, bo dobrej pary ... Salomei Rostworowskiej kasztelanki zakroczymskiej z ... Józefem Soltykiem kasztelanem sandomirskim ... zawarty 8 września 1773.* [Wwa] 1773.

27. *Wiersz ... alludujący do herbu Junoszków Baranka.* B.m.r.

Nadto Z. wydał kilkanaście mów wygłoszonych na sądach sejmowych (1746), w senacie (1758–1767), konferencji prymasowskiej (1763), sejmie koronacyjnym (1764) oraz mów i listów pasterskich. Drobniejsze pisma ogłaszał w różnych publikacjach innych autorów, m.in. w: H.Ch. Erdtelius: *Varsovia physice illustrata.* Wwa 1730 (*De situ Varsoviae*).

Olbrzymią spuściznę literacką zostawił w rkpsach, zdeponowanych w Bibl. Żaluskich, skąd główny ich zrąb dostał się do Cesarskiej Bibl. Publ. w Petersburgu. Rkpsy te w 1923–1926 zostały zwrócone Polsce i w 1928 weszły do zbiorów Bibl. Nar.; w listopadzie 1944 niemal w całości spłonęły. Spis szczegółowy ważniejszych prac rękopiśmiennych Z. sporządził Estr. XXXIX, 1951, 223–232 i w odb.: *Żalusczy, s. 240–266.*

Kilka wierszy i prac słownikowych Z. ogł. J.E. Minasowicz w *Monitorze* (1770, 1774, 1776–1778, 1780) i w *Zabawach Przyjemnych i Pożytecznych* 1772 t. 5 cz. 1.

Przekłady

28. G. Berkeley: *Dwa sekreta doświadczone i dziwnie skuteczne ... z języka angielskiego i niemieckiego przetłumaczone...* Wwa 1747 (tłumacz podp. J.Z.R.K.); toż Lw. b.r.

29. Krótka relacja historyczna o męczeństwie śś. obywatelów rzymskich Prymusa i Felicjana, tudzież o translacji, znalezieniu i podwyższeniu ich ciał świętych w kościele Ś. Szczepana in Monte Caelio w Rzymie ... Z włoskiej książeczki tłumaczył ... 1748. B.m. 1754.

30. Apteka dla tych, co jej ani lekarza nie mają, albo sposób konserwowania zdrowia ... to jest Szkoła Salernitańska, z łacińskiego wiersza ... przełożona... Wwa 1750.

31. M.A. Walpurgis: Nawrócenie świętego Augustyna. Melodrama ... z włoskiego metra na wiersz oczysty przetłumaczone ... 1751. Wyd. w poz. 14 t. 2 i osob. [Wwa 1754]. (Muzyka: J.A. Hasse). Wyd. nast. w poz. 37.

32. L.F. Le Blanc de la Vallière: Afekty duszy pokutującej nad 50 Dawidowym psalmem pokutnym Miserere mei Deus, napisana przez ... Potem przełożone wierszem francuskim przez ... Marię Antonię Walpurgę, teraz zaś rytmem polskim paraphraste ... 1751. Wyd. w poz. 14 t. 2 i osob. [Wwa 1754].

33. P.A. Metastasio: Izaak Pana Zbawiciela naszego w Starym Testamencie figurujący, na scenę muzyczną w melodramie nabożnym wprowadzony ... z włoskiego metru ... przełożony przez tego który Jest Zbawienia Rodaków Kochający R.P. 1752. Wyd. w poz. 14 t. 2 i osob. [Wwa 1754]. (Muzyka: J.J. Schürer). Wyd. nast. w poz. 37.

34. P.A. Metastasio: Ś. Helena na Górze Kalwarii. Melodrama ... tłumaczone z włoskiego języka ... roku 1752. Wyd. w poz. 14 t. 2 (tłumacz podp. J.Z.R.K.) i osob. [Wwa 1754]. (Muzyka: J.A. Hasse). Wyd. nast. w poz. 37.

35. Obraz nędzy ludzkiej. Tragikomedja w 5 a. Wwa 1768. Wyd. nast.: wyd. 2 pt. Ludzkość litująca się, czyli obraz nędzy ludzkiej. Wwa 1795 (tekst zmien.); wyd. wg wyd. 1 i wstęp oprac. J. Pawłowiczowa. *Drama mieszczańska*. Wwa 1955 *Teatr Pol. Oświecenia*.

Wg dramy pod nazwiskiem D. Diderota w londyńskim wydaniu jego pism z 1773.

36. J.B. Rousseau: Pas czarnoksięski. Komedja w 1 a. Tłumaczył z francuskiego ... J.Z.B.K. ... 1768. Wwa 1781.

Nadto liczne większe i drobniejsze przekłady w poz. 14.

Wydania zbiorowe

37. Tragedie duchowne. Oprac. i wstęp (O religijnej twórczości teatralnej J.A.Z.) J. Lewański. Lubl. 2000 *Staropol. dramat religijny* 14.

Prace edytorskie

38. D.J. Stella: Wzgarda próżności świata albo 166 księga, w której zamykają się traktaty rozmyślenia

nabożnego o miłości Boskiej ... przez J.Ch. Zaluskiego przetłumaczona ... wydana teraz powtórnie ... od autora synowca I.Z.R.K. Kr. 1730.

39. M.M. Ładowski: Inwentarz konstytucji koronnych i Wielkiego Księstwa litewskiego przez ... krótko zebrany, a przez ... w różnych miejscach i cytatach skorygowany. Przydatkiem opuszczonych artykułów poprawiony i suplementem obszernym od roku 1683 aż do ostatniej konstytucji sejmku 1726 inclusive opatrzone. Lipsk 1733.

40. D. Hartley: Sekret wielu eksperyencjami doświadczony, służący do uleczenia zupełnego ludzi chorujących na kamień ... z angielskiego języka przetłumaczony... ogłoszony przez J.Z.R.K.W. Wwa [po 1743].

41. M. Bembus: Trąba gniewu Boskiego gromiąca grzeszników ... po edycji krakowskiej 1648 przedrukowana. B.m. 1746.

42. P. Potocki: Opera omnia... Wwa 1747.

43. Ł. Górnicki: Dzieje w Koronie Polskiej za Zygmunta I i Zygmunta II Augusta ... nowo wydane przez J.Z.R.K. Wwa 1750.

44. [S. Garczyński]: Anatomia Rzeczypospolitej Polskiej synom ojczyzny ku przestrodze i poprawie tego, co z kluby wypadło... Z przydatkami teraz wydane. [Wwa 1751].

45. Boguphali II de armis et domo Rosarum... Chronicon Poloniae cum continuatione, Wwa 1752.

46. *Zebranie Rytmów przez Wierszopisów Żyjących lub Naszego Wieku Zeszłych Pisanych*. T. 1-5. Wwa 1752-1756. T. 1: E. Drużbacka: Zbiór rytmów duchownych, panegirycznych, moralnych i świątowych; t. 2-3: [Wiersze J.A.Z., zob. poz. 14]; t. 4-5: J.E. Minasowicz: Zbiór rytmów polskich. W poszczególnych tomach także wiersze innych autorów niż tytułowi, pomieszczone tam błędnie (wiersze U. Radziwiłła w t. 1) lub świadomie, z wymienieniem nazwisk autorów. T. 4-5 przygotował w rzeczywistości do druku sam autor.

47. P. Vergilius Maro: Księgi wszystkie, to jest dwanaście... Razem do druku podane staraniem I.Z.R.K.O.W. ... Wwa 1754.

Współpraca: J.E. Minasowicz.

48. R. Archdekin: Sida zbawienne na szczęśliwy dusz połów do prawowiernej religii katolickiej ... zebrane i do druku podane przez J.Z.R.K. Kr. 1758.

49. B. Herbest: Wiary Kościoła Rzymskiego wywody i greckiego niewolnictwa historia... Wwa 1761.

50. Synodalia Dioecesis Orthodoxae Kijoviensis publicata ab ... Culm 1764.

51. Vota onomastica Regi Poloniarum Stanislaio Augusto nuncupata 8 maii 1766 ... [Wwa] 1766.

52. F. Pable: Wywody i obrona prawdziwej religii. Według katolickich autorów, przeciwko ateuszom, deistom, mędrkom, libertynom, Żydom,

poganom ... od ... w łacińskim języku wydana, a teraz znowu nakładem ... przedrukowana, tłumaczenia X.M. Płauluckiego. Wwa 1773.

Listy i materiały

53. Korespondencja J.A.Z. T. 1: 1724–1736. Wyd. i oprac. B.S. Kupść i K. Muszyńska. Wr. 1967 *Źródła do Dziejów Nauki i Techniki* 5.

Tu 790 listów pisanych do Z. w pełnym tekście lub streszcz. W załączniku „Diariolum meum” (toż przekł. pol. pt. Mój dzienniczek ogl. B.S. Kupść. *Przegl. Bibl.* 1960 z. 4) oraz kilka listów i dokumentów dotyczących Z.

Listy do Z. z lat późniejszych (pojedyncze) ogł.: Z. Goliński, M. Klimowicz, R. Wołoszyński w: Korespondencja I. Krasickiego. T. 1. Wr. 1958; M. Klimowicz. *Miscellanea z doby Oświecenia*. Wr. 1960 *Arch. Lit.* 5; E. Marczevska-Stańdowa. *Tamże*; J. Nowak-Dłużewski w: Listy S. Konarskiego 1733–1771. Wwa 1962; A. Ryszkiewicz. *Sarmatia artistica. Księga pam. ku czci W. Tomkowicza*. Wwa 1968; J. Platt. *Miscellanea z doby Oświecenia*, 4. Wr. 1973 *Arch. Lit.* 18; Z. Zielińska: Nieznane listy z Kaługi. *Biul. Inform. Bibl. Nar.* 1997 [wyd. 1998]; Taż: Nieznane listy J.A.Z. z 1770 r. *Rocz. Bibl. Nar.* 33–34 (2001).

Przyczynki źródłowe do biografii J.A.Z. ogł.: B. Kumor. *Miscellanea z doby Oświecenia*, 3. Wr. 1969 *Arch. Lit.* 13; B.S. Kupść. *Kwart. Hist. Nauki* 1981 nr 3/4.

Zbiór korespondencji Z. z 1724–1773 (ponad 8500 listów), głównie listy pisane do Z. – rkpsy *Bibl. Nar.* L.3216, 3228–3269. Część korespondencji pozostała w Rosji zachowana w *Bibl. Publ. im. Sałtykowa-Szczedrina w Petersburgu* (*Arch. Załuskich*).

OPRACOWANIA

NK 6/1–2 (1970–1972); LP.

[Ch G. FRIESE]: J.A.Z. W: De episcopatu Kiowiensi... Wwa 1763; przekł. K. Kantak: J.A. hrabia na Załuskach Z. Wwa 1928. — I. CHODYNICKI: Dykcyonarz uczonych Polaków. T. 3. Lw. 1833. — [E. IWANOWSKI] E. Heleniusz: Kilka rysów i pamiątek. Pozn. 1860. — J. BARTOSZEWICZ: J.Z. Dziecinne lata Z. *Tyg. Ilustr.* 1862 t. 1 nr 124–125. — TENŻE. *Enc. powsz. Orgel* 28 (1868). — P. RADZISZEWSKI: Wiadomość historyczno-statystyczna o znakomych bibliotekach i archiwach publicznych i prywatnych. Kr. 1875. — W. SMOLEŃSKI: Towarzystwa naukowe i literackie w Polsce w. XVIII. *Ateneum* 1887 t. 3 i odb.; przedr. w: *Pisma historyczne*. T. 2. Kr. 1901. — TENŻE: Przewrót umysłowy w Polsce w. XVIII. Kr. 1891; wyd. 4 Wwa 1979. — A. KRAUSHAR: Pałac Załuskich. *Tyg. Ilustr.* 1899 t. 1 nr 9–10. — A. KLECZYŃSKI: Dzieje Biblioteki Załuskich na podstawie obrazu życia i działalności jej fundatora. Przemysł 1902. — I. BARANOWSKI: Biblioteka Załuskich w Warszawie. Wwa 1912. — S. TU-

ROWSKI: O rękopisie Z. z r. 1760 „La Pologne, dite paradis des Juifs”. *Kwart. Poświęcony Przyszłości Żydów w Polsce* 1912. — K. KANTAK. *Enc. kościelna Nowodworskiego* 33 (1913). — S. TUROWSKI: Pierwsza wielka biblioteka polska. *Czas* 1913 nr 65. — K. BARTOSZEWICZ: J.A.Z. i jego biblioteka. *Świat* 1914 nr 9. — TENŻE: Niewydane dzieło J.A.Z. *Tyg. Ilustr.* 1914 t. 1 nr 8–9; przedr. w: Szkie i portrety literackie. T. 1. Kr. 1930. — S. TUROWSKI: Prace J.A.Z. w niewoli moskiewskiej. *Spr. AU* 1914 nr 5. — K. CHODYNICKI: Poglądy na zadania historii w czasach Stanisława Augusta. Kr. 1915. — M. SZYJKOWSKI: Dzieje nowożytnej tragedii polskiej. Typ pseudoklasyczny. 1661–1831. Kr. 1920. — K. TYSZKOWSKI: Niesiecki a Z. Notatka z dziejów polskiego bibliofilstwa i bibliografii. *Exlibris* 1926 z. 6. — L. BERNACKI: Teatr, dramaty i muzyka za Stanisława Augusta. T. 1. Lw. 1925; wyd. 2 fotoofs. Wwa 1980. — P. BOYÉ: La cour polonaise de Lunéville (1737–1766). Nancy 1926. — H. BARYCZ: Sztambuch J.A.Z. *Silva Rerum* 1928 z. 10/12. — J. KOZŁOWSKA-STUDNICKA: Katalog rękopisów polskich (poezji) wywiezionych niegdyś do Cesarskiej Biblioteki Publicznej w Petersburgu, znajdujących się obecnie w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. Kr. 1929. — M. ŁODYŃSKI: U kolebki polskiej polityki bibliotecznej (1774–1794). *Spr. Tow. Nauk. Warsz. Wyd.* II 1934 i odb. Wwa 1935. — G. KORBUT: Początki wpływu Boileau’a w Polsce. W: Szkie i drobniżgi historycznoliterackie. Wwa 1935. — M. ŁODYŃSKI: Z dziejów Biblioteki Rzeczypospolitej Załuskich zwanej w l. 1783–1794. Wwa 1935. — TENŻE: Fragmenta Zalusiana. *Przegl. Bibl.* 1938 z. 4. — W. KONOPCZYŃSKI: Biskup bez biblioteki. *Tyg. Powsz.* 1947 nr 33. — P. BAŃKOWSKI: J.A.Z. i jego dzieło. *Przegl. Bibl.* 1948 z. 1/2. — W. BOROWY: O poezji polskiej w w. XVIII. Kr. 1948; wyd. 2 Wwa 1978. — B. HORODYŃSKI: Spuścizna działu rękopisów Biblioteki Załuskich. *Przegl. Bibl.* 1948 z. 1/2. — G. SINKO: Próby dramatyczne J.A.Z. *Pam. Lit.* 41 (1950) z. 3/4. — K. ESTREICHER: Bibliografia odnosząca się do Załuskich z w. XVII i XVIII. Kr. 1952 (odb. z Estr. XXXIV 1951). — J. Korpala: Zarys dziejów bibliografii w Polsce. Wr. 1953; wyd. 2 poszerz. : Dzieje bibliografii w Polsce. Wwa 1969. — J. PAWŁOWICZOWA: Dwa wydania „Obrazu nędzy ludzkiej” J.A.Z. *Pam. Lit.* 1953 z. 1. — B. SUCHODOLSKI: Nauka polska w okresie Oświecenia. Wwa 1953. — I. TREICHEL: Z dziejów jednego rękopisu (J.A.Z.). *Przegl. Bibl.* 1953 z. 1. — H. LEMKE: Die Brüder Załuski und ihre Beziehungen zu Gelehrten in Deutschland und Danzig. Studien zur polnischer Frühaufklärung. Berlin 1958. — P. BAŃKOWSKI: Biblioteka Publiczna Załuskich i jej twórcy. Wwa 1959. — E. ALEKSANDROWSKA: Wiersze siedemnastowieczne i saskie w „Monitorze”. Z warsztatu bibliografa „Monitora” (2). *Pam. Lit.* 1960 z. 4. — J. KECKÓWNA: „Bibliotheca poetarum Polonorum” J.A.Z. *Biul. Instytutu Bibliogr.* 1960 nr 4. — M. MANTEUFFLOWA: Gospodarka dubletami w Bibliotece Załuskich. *Rocz. Bibl.* 1960 z. 1/2. — B.S. KUPŚĆ: Korespondencja Załuskich jako źródło historyczne do dziejów kultury polskiej wieku Oświecenia. *Tamże* 1961. — M. ŁODYŃSKI: Biblioteka Rzplitej – Załuskich zwana, na tle ówczesnych bibliotek zagranicznych. *Z dziejów książki i bibl. w Warsz.* Wwa 1961. — E. ROSTWOROWSKI: Legendy i fakty XVIII w. Wwa 1963. — B.S. KUPŚĆ: Z dziejów fundacji Biblioteki Załuskich. *Rocz. Bibl. Nar.* 1965. — E. ROSTWOROWSKI: Spór S. Garczyńskiego z braćmi Załuskimi o rolę duchowieństwa w „Anatomii Rzeczypospolitej”. *O naprawę Rze-*

- czypospolitej XVII i XVIII w. Wwa 1965. — W. KONOPCZYŃSKI: Polscy pisarze polityczni XVIII w. (do Sejmu Czteroletniego). Wwa 1966. — M. MANTEUFFLOWA: Księgozbiór J.Z. w Lotaryngii i jego droga do Polski. Przyczynek do zyciorysu Z. *Rocz. Bibl. Nar.* 1966. — I. STASIEWICZ: Poglądy na naukę w Polsce okresu Oświecenia na tle europejskim. Wr. 1967. — R.W. WOŁOSZYŃSKI: Pokolenia oświeconych. Szkice z dziejów kultury polskiej XVIII w. Wwa 1967. — J. MAŚLANKA: Słowiańskie mity historyczne w literaturze polskiego Oświecenia. Wr. 1968. — P. BUCHWALDÓWNA: Satyra czasów saskich. Wr. 1969. — S. SAWICKI: Początki syntezy historycznoliterackiej w Polsce. Wwa 1969. — J. ZIĘTARSKA: Sztuka przekładu w poglądach literackich polskiego Oświecenia. Wr. 1969. — E. ALEKSANDROWSKA: Historycznoliterackie compendia bio-bibliograficzne z zakresu staropolszczyzny i Oświecenia. *Dokumentacja w badaniach lit. i teatr.* Wr. 1970. — J. MAYER: Zaluszciana w „Bibliothèque Germanique” (Amsterdam 1720–1741) i w „Nouvelle Bibliothèque Germanique” (1746–1760). *Rocz. Bibl.* 1970 z. 1/2. — K. ZAWADZKI: Dzieje gmachu Biblioteki Zaluskich. Wwa 1970. — S. GABER: Nieznany pobyt J.A.Z. w Lotaryngii w r. 1756. *Pam. Lit.* 1971 z. 2 [sprost.: B. KUPŚĆ, K. MUSZYŃSKA. *Tamże* 1972 z. 1]. — K. MUSZYŃSKA: *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — J. MAYER: W kręgu J.A.Z. (Z materiałów Biblioteki Śląskiej w Katowicach). *Rocz. Bibl.* 1973 z. 1/2. — K. OPAŁEK: *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy.* Wr. 1973. — J. PLATT: A. Naruszewicz w kręgu Biblioteki Zaluskich. *Miscellanea z doby Oświecenia*, 4. Wr. 1973 *Arch. Lit.* 18. — S. GABER: Un Bibliophil polonais à la cour de Stanislas – J.A.Z. *Pays Lorrain* 1974 nr 2. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — J.W. CHOJNA: J.A.Z. jako propagator wiedzy lekarskiej. *Kwart. Hist. Nauki* 1975 nr 1. — T. BIENKOWSKI: „Programma literarium” J.A.Z. z badań nad Pol. *Księgozbiórami Hist.* 2 (1976). — B. SZYNDLER: Biblioteka Zaluskich. Wr. 1983. — J. WYSOCKI: *Słownik pol. teologów katol.* 4 (1983). — L. GRZEBIEŃ: J.A.Z. a jezuita. *Rocz. Teolog.-Kanoniczne* 31 (1984) z. 4. — A. BOCHENSKI: O braciach Zaluskich. W: Sylwetki. Różne mowy i wspomnienia. Wwa 1986. — J. KOZŁOWSKI: Szkice o dziejach Biblioteki Zaluskich. Wr. 1986. — J. JARZECKA: Obraz życia umysłowego doby saskiej w świetle wybranych lipskich czasopism naukowych (1710–1762). Wwa 1987. — M. POLAŃSKA: J.A.Z. *Pisarze regionu świętokrzyskiego* T. 2. Kielce 1987. — B. DEGORSKI: Osiemnastowieczny melodramat o nawróceniu św. Augustyna. *Vox Patrum*. Lubl. 1988. — L. GAMBACORTA: Trzy libretta Metastasia w polskim przekładzie J.A.Z. Tlum. z włos. J. Łukaszewicz. *Pam. Lit.* 1989 z. 3; też w oryg. *L'evedita classica in Italia e Polonia nei settecento*. Wr. 1992. — A. IWANOWSKA: M.A. Troc i bracia Zaluscy. *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 29 (1989) nr 2–3. — M. PREJS: Poezja późnego baroku. Wwa 1989. — S. GRACIOTTI: Od Renesansu do Oświecenia. T. 2. Wwa 1991. — *Dramat i teatr religijny w Polsce*. Lubl. 1991. — D. RATAJCZAKOWA: Komedia oświeconych 1752–1795. Wwa 1993. — J. KOZŁOWSKI: Biblioteka jako instytucja społeczeństwa preindustrialnego (XVII w. – I poł. XVIII w.). *Rocz. Bibl. Nar.* 27/28 (1991/1992) [wyd. 1994]. — B. KRYDA: J.A.Z. (1702–1774). *Pisarze pol. Oświecenia* 1 (1994) [z wyborem tekstów]. — J. KURKOWSKI: Biblioteczne czasopisma uczone doby Augusta III. Wwa 1994. — T. ZARZEBSKI: Biblioteka Rzeczypospolitej Zaluskich zwana. (Fakty z dziejów). *Rocz. Bibl. Nar.* 27/28 (1991/1992) [wyd. 1994]. — B. BIENKOWSKA: Wokół „Satyry na zle zony” Boileau – Z. *Biul. Bibl. Jagiel.* 1994 nr 1–2. — J. PŁAZA: Z problematyki badań nad Biblioteką Zaluskich. *Rocz. Bibl. Nar.* 30/31 (1994/1995). — B. KRYDA: Rymy duchowne J.A.Z. (1702–1774). *Motywy religijne w twórczości pisarzy polskiego Oświecenia*. Lubl. 1995. — P. BUCHWALD-PELCOWA: Cenzura w dawnej Polsce. Wwa 1997. — A. ROSZAK: Nadzieja i zwątpienie. Ostatnie lata J.A.Z. na zesłaniu w Kaludze. *Biul. Inf. Bibl. Nar.* 1997 nr 4. — Sesja naukowa „Bracia Zaluscy, ich epoka i dzieło” [Spr.: I. IMAŃSKA. *Rocz. Bibl.* 42 (1998); Z. ZIELIŃSKA. *Biul. Inf. Bibl. Nar.* 1998 nr 2]. — J. KURKOWSKI: Dyskusja J.A. Jabłonowskiego z J.A.Z. o wartości i zadaniach polskiej historiografii. *Analecta* 1999 nr 1. — B. JUDKOWIAK: Wokół wiersza w dramatach muzycznych J.A.Z. (1702–1774). *Opera pol. w XVIII i XIX w. Pozn.* 2000. *Pozn. Studia Operowe* 2. — M. SKRZYPEK: Wstęp, biogramy, przypisy i komentarze [w antologii] *700 lat myśli pol. Filoz. i myśli społ. w l. 1700–1830*. T. 1: *Okres saski 1700–1763*. Cz. 5: *Filoz. recentiorum*. Wwa 2000 [z wyborem tekstów J.A.Z.].

E.A.

ZAMOYSKI Jan 1542–1605

Urodzony 19 marca 1542 w Skokówce; syn Stanisława herbu Jelita, starosty bełskiego, kalwina, i Anny z Herburtów. Początkowo nauki pobierał w Krasnymstawie. W 1555 został przez ojca wysłany do Paryża. Niespełnione nadzieje na karierę dworską we Francji (z powodu wcześniejszego przejścia na kalwinizm) spowodowały, że już w 1557 był w Strasburgu, gdzie na uczelni Jana Sturma obok nauk humanistycznych poznawał prawo i matematykę. W 1561–65 studiował w Padwie humaniora i prawo, które ukończył (przed 1564) doktoratem obojga praw – jak można przypuszczać, na podstawie rozpraw „De senatu romano”, którą pisał pod okiem swego profesora, Carla Sigonia. W 1563 pełnił funkcję rektora studentów prawa uniwersytetu padewskiego. Wróciwszy do Polski w 1565, rozpoczął karierę polityczną, początkowo na stanowisku sekretarza Zygmunta Augusta, następnie jako przywódca mas szlacheckich podczas pierwszego i drugiego bezkrólewia; dzięki jego staraniom wprowadzono zasadę elekcji viritum. W 1570 został starostą zamojskim. W 1573 uczestniczył w poselstwie po Henryka Walezego do Paryża. Zdecydowany przeciwnik Habsburgów, popierał kandydaturę Stefana Batorego, po jego wyborze działał jako doradca i najbliższy współpracownik króla. Mianowany w 1576 podkanclerzem, w 1578 kanclerzem, a w 1581 hetmanem wielkim koronnym, wywierał poważny wpływ na sprawy polityczne, gospodarcze i kulturalne państwa. Odznaczył się jako utalentowany wódz w wyprawach moskiewskich 1579–82. Przeprowadził zwycięską kampa-

nię przeciwko stronnictwu Zborowskich. Przeciwdziałal zabiegom Habsburgów o koronę polską; wygraną bitwą pod Byczyną (1588) umożliwił Zygmuntovi III objęcie tronu, jednakże przez zwalczanie jego proaustriackiej polityki popadł w konflikt z królem, doprowadzając do sejmu inkwizycyjnego w 1592. Udane wyprawy 1595 i 1600, dzięki którym przywrócił zwierzchnictwo Polski nad Mołdawią i Wołoszczyzną, o których kolonizację usilnie zabiegał, dawały mu możliwość współdecydowania w ważnych sprawach państwowych. Był zwolennikiem tolerancji religijnej, popierał unię brzeską (1596). Na skutek wzajemnie pogłębiającego się rozdzwisku między nim a królem pod koniec życia zrezygnował z działalności publicznej i osiadł w Zamościu, gdzie już w 1589 ustanowił ordynację rodową i gdzie stworzył ośrodek życia naukowego, kulturalnego i artystycznego. W 1594 założył Akademię Zamojską, zorganizował bibliotekę, opiekował się drukarnią. Usiłował sprowadzić do Polski wybitnych uczonych i humanistów (Karola Sygoniusza, Marka Antonia Mureta, Fulvia Orsiniego, Roberta K. Bellarmina). Uzdolnioną młodzież z kraju wysyłał na studia zagraniczne. Nad nauką i sztuką rozciągał wszechstronny patronat, w którego kręgu znalazło się wielu pisarzy (m.in. Piotr Ciekliński, Sebastian Fabian Klonowic, Reinhold Heidenstein, Stanisław Reszka, Szymon Szymonowicz), z jego też inspiracji nastąpiło wystawienie „Odprawy posłów greckich” Jana Kochanowskiego (wjazdowi pod Warszawą 12 stycznia 1578). Ta znakomita i owocna działalność sprawiła, iż za granicą nazwisko Z. stało się synonimem mecenatu. Pozostawił szereg mów politycznych i bogatą korespondencję, która stanowi dziś cenne źródło do znajomości epoki. Żonaty był czterokrotnie: ok. 1572 z Anną Ossolińską, od 1577/78 z Krysztyną Radziwiłłówną, od 1583 z Gryzeldą Batorówną i od 1592 z Barbarą Tarnowską. Zmarł 3 czerwca 1605 w Zamościu.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. De senatu romano libri II. Wenecja 1563 druk. J. Ziletti. Wyd. nast.: Strasburg 1608; Strasburg 1670. Wyd. z prwdr. wraz z przekładem pol. i komentarzem historyczno-prawnym M. Kuryłowicz, W. Witkowski. Lubl. 1997.

2. Oratio qua Henricum Valesium regem renuntiat. Paryż 1573 druk. Morelli. Wyd. nast. przy: S. Reszka: De rebus in electione... Henrici regis Poloniae. Roma 1574.

Przekł. pol. pt. Mowa J. Zamoyskiego do Henryka Walezjusza. Wyd. L. Niedźwiedzki (wraz z tekstem łac.). Paryż 1864; tłum. J. Niemirska-Pliszczyńska i K. Pluciński. *Roczn. Hum.* 1966 nr 3. Przekł. franc. 1574.

3. Sześć mów z 1575–1605. Wyd. A. Malecki. Wybór mów staropolskich świeckich. Kr. 1860 *Bibl. Pol.* z. 6–8 (tu również inf. o wcześniejszych przedrukach); mowę na sejmie w Warszawie 1605 wyd. J. Czubek: Pisma polityczne z czasów rokoszu Zembrzydowskiego 1606–1608. T. 2. Kr. 1918; mowę na sejmie 1597 wyd. w: *Diariusze sejmowe r. 1597*. Wyd. E. Barwiński. *Scriptores Rerum Polonicarum* t. 20 (1907); B. Nadolski: Wybór mów staropolskich. Wr. 1961 *BNI*, 175.

Przekł. franc. (mowy z 1605) 1859.

4. Accusationis in Christophorum Sborovium actiones tres. Kr. 1585 Druk. Łazarzowa. Wyd. pod nazwiskiem Andrzeja Rzeczyckiego.

Liczne mowy wyd. w Archiwum J.Z., zob. poz. 5.

Listy i materiały

7. Archiwum J. Zamoyskiego. T. 1 (1553–1579). Wyd. W. Sobieski. Wwa 1904; t. 2 (1580–1582). Wyd. J. Siemiński. Wwa 1909; t. 3 (1582–1584). Wyd. J. Siemiński. Wwa 1913; t. 4 (1585–1588). Wyd. K. Lepczyński. Kr. 1948.

8. *Collectanea vitam resque gestas J. Zamoisicii... illustrantia*. Wyd. A.T. Działyński. Pozn. 1861.

Ponadto: dokumenty różne – zob. Katalog dokumentów *Bibl. Zakładu Nar. im. Ossol.* Cz. 1. Wr. 1953; koresp., akta różne, dokumenty – w AGAD w Wwie; koresp. – zob. E. Linta: *Documente în limba polona emise de cancelariile domnilor români (sec. al XVI-lea și al XVII-lea)*. *Romanoslavica* 13 (1966).

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

J.K. KOCHANOWSKI: Dzieje Akademii Zamojskiej (1594–1784). Wwa 1899–1900. — H. SIEMIŃSKA: Itinerarium J.Z. w okresie wojen moskiewskich (1579–1582). *Teka Zamojska* 1919 i wyd. osob. Zamość 1919. — S. TOMKOWICZ: Ordynaci Zamoyscy i sztuka. Zamość 1920. — S. ŁEMPICKI: Działalność J.Z. na polu szkolnictwa 1573–1605. Kr. 1922. — N. NUCCI: Z. – Copernico – Kochanowski e altri studenti Polacchi a Padova. Padova 1925. — A. TARNAWSKI: Działalność gospodarcza J.Z., kanclerza i hetmana w kor. Lw. 1935. — Z. LISOWSKI: Z. czy Sigonius? *Księga pam. ku czci L. Pinińskiego* Lw. 1936. — Ł. KURDYBACHA: Staropolski ideał wychowawczy. Lw. 1938. — K. TYSZKOWSKI: J.Z., hetman i kanclerz wielki koronny. Lw. 1938 (prwdr. 1927). — S. ŁEMPICKI: J.Z. *Great Men and Women of Poland*. New York 1941. — A. ŚLIWIŃSKI: J.Z., kanclerz i hetman wielki koronny. Wwa 1947. — J. WIMMER: Odparcie najazdu arcyksięcia Maksymiliana w 1587–1588 r. Wwa 1955. — M. LEWICKA: Mecenat artystyczny J.Z. *Studia Renesansowe* 2 (1957). — R. ŻELEWSKI: Dyplomaci w dawnych czasach. Relacje staropolskie z XVI–XVIII stulecia. Kr. 1959. — J. KOWALCZYK: Sławne theatrum na weselu podkancler-

- rzego J.Z. O inscenizacji „Odprawy posłów greckich” w 1578 r. *Pam. Teatr*. 1964 nr 3. — L. SZCZERBICKA-SŁĘK: Dumy o J.Z. W: Duma staropolska. Wr. 1964. — K. TARGOSZ-KRETOWA: Teatr dworski Władysława IV (1635–1648). Kr. 1965. — *Pol. służba dyplomatyczna XVI–XVIII w.* Wwa 1966. — J. NOWAK-DEUZEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Pierwsi królowie elekcyjni. Wwa 1969. — *Zamość i Zamojszczyzna w dziejach i kulturze pol.* Zamość 1969. — J. NOWAK-DEUZEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Zygmunt III. Wwa 1971. — L. PODHORECKI: Hetman J.Z. Wwa 1971. — J. KOWALCZYK: Kłopoty J.Z. z weneckim malarzem. O obrazach D. Tintoretta dla kolegiaty w Zamościu. *Studia i Mater. Lubel.* 6 (1972). — TENŻE: Sebastiano Serlio a sztuka polska. Wr. 1973. — *Hist. nauki pol.* 6 (1974). — A. KAWECKA-GRYCZOWA: Z dzieł polskiej książki w okresie Renesansu. Wr. 1975. — A.A. WITUSIK: Młodość Tomasza Zamojskiego. Lubl. 1977. — W. SOBIESKI: Trybun ludu szlacheckiego. W: Pisma historyczne. Oprac. i wstęp S. Grzybowski. Wwa 1978. — A.A. WITUSIK: O Zamojskich, Zamościu i Akademii Zamojskiej. Lubl. 1978. — D. WÓJCİK-GÓRALSKA: W służbie czterech monarchów. Opowieść o J.Z. Wwa 1978. — J. KOWALCZYK: W kręgu kultury dworu J.Z. Lubl. 1980. — S. ĘMPCICKI: Mecenas wielkiego kancelarza. Studia o J.Z. Wybór i oprac. S. Grzybowski. Wwa 1980. — J. MALARCZYK: Ustrój demokracji szlacheckiej w ujęciu J.Z. *Palestra* 1980 nr 7. — R. SZCZYGIEL: Powstanie miasta Zamościa i jego rozwój w czasach staropolskich. *Nauka Pol.* 1980 nr 11/12. — J. KOWALCZYK: Inicjatywa J.Z. na polu kultury artystycznej. *Przegl. Hum.* 1981 nr 3. — T.M. NOWAK, J. WIMMER: Historia oręża polskiego 963–1795. Wwa 1981. — A.A. WITUSIK: Z raptularza historyka. Lubl. 1982. — K. JASIŃSKI, E. ŁUCZYŃSKA: J.Z. — protektor medyków i medycyny. *Rocz. Nauk Med.* 7 (1984). — A.A. WITUSIK: Mecenas i poeta. *Kamena* 1984 nr 17. — W. TYGIELSKI: Stronictwo, które nie mogło przegrać. *Przegl. Hist.* 76 (1985) nr 2. — J. KOWALCZYK: Zamość città ideale w Polonia. Il fondatore J.Z. Wr. 1986. — *Mater. do dzieł twórczości J. Kochanowskiego z l. 1551–1625.* Wyd. i oprac. M. Korolko. Wr. 1986. — W. Mc CLUAIG: Carlo Sigonio. The changing world of the late Renaissance. Princeton (New Jersey) 1989. — H. MICHALAK: J.Z. a Radziwillowie. Od suplikanta do mentora. *Miscellanea Historico-Archivistica* 3 (1989). — Z. SPIE-RALSKI: J.Z. Wwa 1989. — M. WICHOWA: *Pam. Lit.* 1989 z. 3. — J. KOWALCZYK: Związki umysłowo-literackie Zamościa z Krakowem w dobie renesansu. *Cracovia Litterarum.* Kr. 1991. — *400 lat Zamościa. Akad. Zamojska i jej tradycje.* Zamość 1994. — S. GRZYBOWSKI: J.Z. Wwa 1994. — M. KURYŁOWICZ: Prawo rzymskie w rozprawie J.Z. „De senatu romano libri duo”. *Prawo Kanoniczne* 37 (1994) nr 3–4. — J. STARNAWSKI, H. KASPRZAK-OBREB-SKA, M. WICHOWA: Pod cieniem Hippeum. Studia i materiały. Łódź 1995. — W. TYGIELSKI: Politics and patronage in Renaissance Poland. Chancellor J.Z., his supporters and the political map of Poland 1572–1605. Wwa 1995. — V. URBANIAK: Zamojszczyzna bez Zamojskiego. Studium dekompozycji ugrupowania politycznego. Wwa 1995. — A. KARNIEJEW-GREBAROW [DWORAKOWSKA]: Notatki padewskie J.Z. odnoszące się do rozprawy „De senatu romano”. *Rocz. Instytutu Archeologii i Etnologii PAN* 46 (1995) [1996] s. 31–43. — S. GRZYBOWSKI: J.Z. jako wychowawca młodzieży. W: *kręgu akademickiego Zamościa.* Lubl. 1996. — M. KURYŁOWICZ: Prawo rzymskie w studiach i koncepcjach akademickich J.Z. *Tamże.* — *Ludzie i zdarzenia w barokowym Zamościu.* Wybór i oprac. H. Wiśniewska. Lubl. 1996. — U. AUGUSTYNIAK: Polemika z J.Z. projektem reformy elekcji. *Kwart. Hist.* 1997 nr 3. — E.J. GŁĘBIĆKA: Kanclerz i poeta. Portret J.Z. we „Flagellum Livoris” i „Aelinopeanie”. *Barok* 1998 nr 2. — P. BUCHWALD-PELCOWA: Mecenas nad piśmiennictwem i książką w dawnej Polsce. *Z dziełow mecenatu kult. w Polsce.* Wwa 1999. — M. FAJFER: Nominacje na wyższe stanowiska kościelne w korespondencji J.Z. w latach 1578–1588. Sprawa kardynałatu Jerzego Radziwiłła. *Saeculum Christianum* 1999 nr 1. — M. CHACHAJ: Czy J.Z. był doktorem obojga praw Uniwersytetu Padewskiego? *Podróże po historii.* Kr. 2000. — S. LEŚNIEWSKI: Wielcy hetmani Rzeczypospolitej. Wwa 2003.

I.T.

ZAN Tomasz 1796–1855

Urodzony 21 grudnia 1796 w Miasocie (pow. miński), w rodzinie drobnoszlacheckiej; syn Karola, dzierżawcy, i Katarzyny z Dylewskich. Uczył się początkowo w domu, później w szkole parafialnej w Uzdach. Od 1807 uczęszczał do gimnazjum w Mińsku i Mołodecznie. W 1815 rozpoczął studia na Uniwersytecie Wileńskim na wydziale matematyczno-fizycznym. Utrzymywał się z korepetycji, ucząc m.in. Aleksandra Chodźkę, Ottona i Rafała Śliżniów. Debiutował w 1817 na łamach *Dziennika Wileńskiego* wierszem „Do algebry” (t. 6). W tymże roku był współzałożycielem Towarzystwa Filomatów, następnie zorganizował Związek Promienistych, który 1 października 1820 przekształcił się w Towarzystwo Filaretów. W gronie przyjaciół nazywano go „Promienistym” lub „Arcy-promienistym”. W 1819/20 uczył matematyki i historii na pensjach żeńskich w Wilnie. Studia ukończył ze stopniem magistra w 1820, ale nadal uczęszczał na wykłady prawa, historii i literatury. Wiosną 1821 wstąpił do masonerii, wprowadzony przez Jana Chodźkę, w maju tegoż roku został członkiem wileńskiej gminy Towarzystwa Patriotycznego. Od czerwca 1822 należał do Towarzystwa Szubrawców. Serdeczna przyjaźń łączyła go z Adamem Mickiewiczem. Twórczość poetycka Z., ogłaszana w czasopiśmie wileńskich, była bardzo różnorodna. Pisał wiersze ulotne i okolicznościowe, poematy humorystyczne („Zgon tabakiery” 1817, „Miód” 1818), ballady („Twardowski” 1818, „Cyganka” 1819), elegie („Tęsknota” 1822). Największą jednak popularnością cieszyły się satyryczne i żartobliwe jamby i triolety wygłaszane lub improwizowane na zebraniach i uroczystościach filomackich. (Mickiewicz włączył do swojej ballady „Dudarz” dwa triolety Z.). W 1822 ogłosił w *Wiadomościach Brukowniczych* fragment autobiograficznej powieści

w stylu Laurence'a Sterne'a „Świat i miłość czyli życie i zdania pana Tomasza”. W październiku 1823 został wraz z innymi filaretami aresztowany w Wilnie. Podczas procesu przyjął na siebie całą winę za tworzenie tajnych organizacji młodzieżowych. Wyrokiem sądu został skazany na rok więzienia i stały pobyt w głębi Rosji. Jego postać wprowadził Mickiewicz do sceny więziennej w III części „Dziadów”. W październiku 1824 wywieziono go wraz z Janem Czeczotem i Adamem Suzinem do Orenburga, gdzie przez rok był więziony w twierdzy. Po zwolnieniu zajął się pracą guwernerską w domu majora, później generała Stanisława Ciołkowskiego oraz kontynuował twórczość literacką. Tłumaczył m.in. dzieło Josepha Massona „O poznaniu siebie” (1827), Washingtona Irvinga „Życie Kolumba” (1830–34), Alfreda de Musseta „Łucja” (1836). Przekłady te nie zostały opublikowane. Prowadził też badania nad bogactwami mineralnymi Uralu, uczestniczył w ekspedycjach naukowych, zorganizował muzeum geologiczne w Orenburgu. Działalność ta ułatwiła mu w 1837 uzyskanie prawa powrotu do kraju. Pobyt na wygnaniu opisał w „Dzienniku z lat 1824–1832” (poz. 4). W drodze powrotnej zatrzymał się w Petersburgu dla opublikowania swoich studiów geologicznych. Korzystał z pomocy Franciszka Malewskiego i miejscowej Polonii. Przedłużający się pobyt i choroba zmusiły go do przyjęcia pracy bibliotekarza w Instytucie Inżynierów Górniczych. W 1841 powrócił na Litwę. Początkowo pozostawał w służbie górniczej, a od 1843 był lustratorem dóbr rządowych w powiecie lepelskim. W 1846 kupił posiadłość Kochaczyn pod Orszą i w tymże roku ożenił się z Brygidą Świętozręczką. W ostatnich latach życia zajmował się pracą pedagogiczną w powiecie oszmiańskim, prowadził także badania geologiczne w okolicy Wilna. Zmarł 19 lipca 1855 w Kochaczynie; pochowany w Smolanach.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Triolety i wiersze miłosne. Powst. 1816–1824. Wyd. H. Mościcki. Wwa 1922. Niektóre triolety są wariantami utworów Józefa Dionizego Minasowicza.
2. Gryczane pierożki. Krotofila 1817 napisana na Wielkanoc w Wilnie. Wyst. Wil. 1817 (zespół amatorski). Wyd. fragm. M. Gawalewicz: T.Z. „Gryczane pierożki”. (Kartka z nieznanego rękopisu). *Pam. Lit.* 1910 z. 2. Wyd. osob. z przedmową A. Kraushara. Wwa 1911. Wyd. nast. zob. poz. 5 cz. 3 t. 1.
3. Ballady. Powst. 1818–1820. Wyd. J. Ujejski. Wwa 1931.
4. Z wygnania. Dziennik z lat 1824–1832. Z autografu wyd. M. Dunajówna. Wil. 1929.

Wybory utworów

5. Archiwum Filomatów. Cz. 3: Poezja Filomatów. T. 1–2. Wyd. J. Czubek. Kr. 1922. Tu m.in. poz. 2 oraz utwory poetyckie.
6. D. Zamącińska: Wiersze i piosnki T.Z. *Miscellanea z lat 1800–1850*. Wr. 1963 *Arch. Lit.* t. 7. Tu obszerny zbiór wierszy, w tym przedruki i warianty.
7. Archiwum Filomatów. Listy z zesłania. Krag T.Z., J. Czeczota i Adama Suzina. Zebrał, oprac. i wstępem opatrzył Z. Sudolski. T. 2. Wwa 1999. Tu: Pisma T.Z.: Utwory poetyckie; Dzienniki i relacje z podróży; Rozprawki i refleksje; Korespondencja (zob. poz. 13). Nadto: Z. Sudolski: Informacje wstępne; Krag T.Z.; T.Z. – „wygnaniec i pielgrzym”.

Przedr. wierszy: *Księga wierszy pol.* 1 (1954), wyd. 2 (1956); *Zbiór poetów pol.* 1 (1959); Z. Trojanowiczowa: Sybir romantyków. Kr. 1992, wyd. 2. Pozn. 1993.

Listy i materiały

8. Archiwum Filomatów. Cz. 1: Korespondencja 1815–1823. T. 1–5. Wyd. J. Czubek. Kr. 1913. Tu 75 listów do rodziców, braci, przyjaciół i znajomych oraz listy od nich.
9. Archiwum Filomatów. Cz. 2: Materiały do historii Towarzystwa Filomatów. T. 1–3. Wyd. S. Szpotański i S. Pietraszkiewiczówna. Kr. 1920–1934.
10. Towarzystwo Filomatów. Wybór tekstów. Oprac. A. Łucki. Kr. 1924 *BN I*, 77. Wyd. 2 zmien. w tej serii pt. Wybór pism Filomatów. Konspiracje studenckie w Wilnie 1817–1823. Wstęp i nota biogr. A. Witkowska. Wr. 1959.
11. Promieniści, Filomaci – Filareci. Zebrał i objaśnił M. Mościcki. Wyd. 3 Wwa 1928 (prwdr. 1916).
12. Archiwum Filomatów. T. 1. Na zesłaniu. Red. Cz. Zgorzelski. Wr. 1973. Tu m.in. listy do O. Pietraszkiewicza z 1815–1832.
13. Archiwum Filomatów. Listy z zesłania. Zebrał, oprac. i wstępem opatrzył Z. Sudolski. T. 1–3. Wwa 1997–1999.
14. Korespondencja Filomatów. Wybór. Oprac. Z. Sudolski. Wr. 1999 *BN I*, 293. Tu m.in. listy do różnych adresatów z 1815–1841.
15. Archiwum Filomatów. Listy z więzienia. Zebrał, oprac. i wstępem opatrzył Z. Sudolski. Wwa 2000.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

G. KORBUS. *Sto lat myśli pol.* 3 (1910) — M. GAWALEWICZ: Poeta promienisty. Z filareckiej twórczości T.Z. Wwa 1911. — H. MOŚCICKI: Z filareckiego świata. Wwa 1924. — S. PIGOŃ: Głosy sprzed wieku. Szkice z dziejów procesu filareckiego. Wil. 1924. — TENŻE: Triolety o Maryli Wereszczakównie. *Ruch Lit.* 1926 nr 10. — M. JANIK: Dzieje Polaków ma Syberii. Kr. 1928. — S. PIGOŃ: Pierw-

sza wigilia wygnania. W: Z dawnego Wilna. Wil. 1929. — A. CZARTKOWSKI: Po powrocie z wygnania. (Z nieznannej puścizny po T.Z.). *Pam. Lit.* 1931 z. 1. — M. DUNA-JÓWNA: Dzieciństwo i lata szkolne T.Z. Wil. 1932. — TAŻ.: T.Z. Lata uniwersyteckie 1815–1824. Wil. 1933. — *Kron. życia i twórczości Mickiewicza 1798–1824* (1957). — J. REYCHMAN: T.Z. jako badacz gór uralskich i założyciel muzeum w Orenburgu (dziś Czkałowie). *Problemy* 1957 nr 8. — S. MORAWSKI: Kilka lat młodości mojej w Wilnie. Pamiętniki Pustelnika (1818–1825). Wwa 1959 (prwdr. 1924). — A. WITKOWSKA: Rówieśnicy Mickiewicza. Życiorys jednego pokolenia. Wwa 1962, wyd. 2 Wwa 1998. — *Kron. życia i twórczości Mickiewicza 1832–1834* (1966). — S. SKWARCZYŃSKA: W kręgu wielkich romantyków polskich. Wwa 1966. — Jarosław MACIEJEWSKI: Historia powstania „Dziadów” litewskich. W: Trzy szkice romantyczne. Pozn. 1967. — S. ŚWIRKO: Litwa i Białoruś. *Dzieje folklorystyki pol. 1800–1863. Epoka przedkolbergowska*. Wr. 1970. — G. SAPARGALIJEW, W. DJAKOW: Obszeczestwienno-politiceskaja diejatelnost' ssylnych Poliakov w doriewolucjonnom Kazachstanie. Alma-Ata 1971. — S. ŚWIRKO: W kręgu filomackiego preramantyzmu. Wwa 1972. — Z. ROMANOWSKI: W ubiegłym wieku w Orenburgu. *Kultura* 1987 nr 42. — A. PIHAN-KIJA-SOWA: Rusycyzmy leksykalne w pamiętniku T.Z. „Z wygnania. Dziennik z lat 1824–1832”. *Studia Polon.* T. 20 (1994). — TAŻ.: Realia zesłańcze a język T.Z. Polacy w Kazachstanie. Historia i współczesność. Wr. 1996. — Z. SUDOLSKI: Zapomniane wartości prozy T.Z. *Rocz. Hum.* 1997 t. 45 z. 1. — W. ŚLIWOWSKA: Zesłańcy polscy w Imperium Rosyjskim w pierwszej połowie XIX w. Słownik biograficzny. Wwa 1998. — D. ZAWADZKA: Faust Filomatów (Zana i Mickiewicza). *Postacie i motywy faustyczne w lit. pol.* T. 1. Białystok 1999. — J. BOROWCZYK: Rekonstrukcja procesu filomatów i filaretów 1823–1824. Historia śledztwa przeciw uczestnikom konspiracji studenckich i młodzieżowych w Wilnie oraz w Wileńskim Okręgu Naukowym. Pozn. 2003 [tu również biogram T.Z.].

H.G.

ZAPOLSKA Gabriela

1857–1921

Właściwe nazwisko: 1. voto Śnieżko-Blocka, 2. voto Janowska.

Urodzona 30 marca 1857 w Podhajcach (pow. łucki), w rodzinie ziemiańskiej; córka Wincentego Korwin Piotrowskiego i Józefy z Karskich. W 1868–71 kształciła się we Lwowie, najpierw w zakładzie Sacré Coeur, potem na pensji Walentyny Horoszkiewiczowej. W 1876 wyszła za mąż za oficera wojsk rosyjskich Konstantego Śnieżko-Blockiego i odtąd mieszkała w Warszawie. W 1879 związała się z Marianem Gawalewiczem, od listopada tego roku zaczęła występować w kierowanym przez niego teatrze amatorskim przy warszawskim Towarzystwie Dobroczynności. W 1881 zerwała z mężem, rodziną i środowiskiem. Po krótkim pobycie w Wiedniu zamieszkała w Krakowie i tam debiutowała w *Gazecie Krakowskiej* nowelą „Jeden dzień z życia róży” (1881 nr 75–81 z przerwami, podp.

Gabriela Śnieżko). W styczniu 1882 zaangażowana została jako aktorka do teatru krakowskiego i przyjęła pseudonim Gabriela Zapolska. Podpisywała nim także utwory literackie, używając ponadto pseudonimów: Józef Maskoff, Walery Tomicki. W końcu 1882 występowała na scenie w Poznaniu, a w początkach 1883 w Petersburgu. W kwietniu 1883 osiadła we Lwowie, zaangażowana do tamtejszego teatru, i rozpoczęła współpracę jako nowelistka, powieściopisarka i felietonistka z *Kurierem Lwowskim*, *Dziennikiem Polskim* i *Przeglądem Tygodniowym*. W sierpniu 1885 przeniosła się do Poznania i występowała w tamtejszym teatrze do lata 1887. W tym czasie była bohaterką głośniego sporu o naturalizm i wytoczyła proces Janowi Ludwikowi Popławskiemu za ogłoszenie w *Prawdzie* napastliwej recenzji tomu „Akwarele”, zatytułowanej „Sztandar ze spódnicy”. W lecie 1887 przeniosła się do Warszawy i zaczęła występować w teatrach prowincjonalnych Królestwa, kontynuując jako powieściopisarka i publicystka współpracę z różnymi czasopismami. W 1889 po kilkumiesięcznym pobycie w Krakowie wyjechała do Paryża. Odbywała tam studia aktorskie, występowała w teatrach bulwarowych, w 1892–94 w słynnym naturalistycznym Théâtre Libre André Antoine’a, a w 1895 również w modernistycznym Théâtre de l’Oeuvre. Z Paryża nadsyłała korespondencje do prasy krajowej, m.in. *Przeglądu Tygodniowego*, *Echa Muzycznego*, *Teatralnego* i *Artystycznego*, *Kuriera Codziennego*, *Kuriera Warszawskiego*, *Tygodnika Ilustrowanego*. W maju 1895 powróciła do Warszawy. Po bezskutecznych staraniach o zaangażowanie w Teatrach Rządowych występowała w teatrzykach ogródkowych oraz na prowincji. W sezonach 1897/98 i 1898/99 była aktorką teatru krakowskiego. W tym czasie coraz większym powodzeniem w teatrach całego kraju zaczęły się cieszyć pisane przez nią komedie i dramaty. W czerwcu 1899 przeniosła się do Lwowa i pracowała jeden sezon w tamtejszym teatrze. W 1900 zrezygnowała z kariery aktorki i podjęła pracę w redakcji *Słowa Polskiego* we Lwowie — do września 1901 zamieszczała tam felietony (m.in. cykl „Przez moje okno”), recenzje i artykuły. W listopadzie 1901 poślubiła artystę malarza Stanisława Janowskiego i zamieszkała w Dąbrowie pod Nowym Sączem. Od czerwca 1902 wraz z mężem prowadziła w Krakowie prywatną szkołę dramatyczną. W 1903 ze swoich uczniów zorganizowała zespół aktorski, dający przedstawienia pod nazwą Scena Niezależna. Współpracowała z prasą krakowską (drukując m.in. felietony w *Nowej Reformie* 1902–1903, recenzje teatralne w *Ilustracji Polskiej* 1902–1903). Od kwietnia 1903 do stycznia 1904 mieszkała w Zakopanem. Potem przeniosła się na stałe do Lwowa; letnie miesiące spędzała przeważnie w sanatoriach

i miejscowościach kuracyjnych (Lubień, Szczawnica, Kosowo, Bystra, Krynica, Lido). Po sukcesach scenicznych „Moralności pani Dulskiej” założyła w 1907 własny zespół aktorski — Teatr Gabrieli Zapolskiej, który w 1907–1908 występował w miasteczkach galicyjskich pod kierownictwem S. Janowskiego. W 1908–09 ogłaszała ponownie felietony w *Słowie Polskim*, w 1910–1913 w *Wiekach Nowym*. W 1910 po kilkuletnich nieporozumieniach rozstała się ostatecznie z Janowskim. Jej ówczesnej twórczości powieściowej, dramatycznej i publicystycznej towarzyszyła atmosfera skandalu obyczajowego, bywała celem ataków konserwatywnej prasy. Wysoką ocenę krytyki zyskały jej satyryczne komedie obyczajowe, demaskujące obłudę i zakłamanie: „Żabusia”, „Moralność pani Dulskiej”, „Ich czworo”, „Panna Maliczewska”, „Skiz”. Cieszyły się dużym powodzeniem i weszły na stałe do repertuaru scen polskich. W 1912 Z. wzięła udział w Wystawie Pracy Kobiety Polskiej w Pradze. W tymże roku została członkiem komisji artystycznej Teatru Premier, w 1913 współpracowała z Teatrem Niezależnym we Lwowie. W 1918 otrzymała nagrodę Teatru Miejskiego w Krakowie, a w 1919 nagrodę za twórczość dramatyczną z Funduszu im. Franciszka Salezego Lewentala. Zmarła 17 grudnia 1921 we Lwowie; pochowana na cmentarzu Łyczakowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Z dziejów boleści. Nowele. Powst. ok. 1875. Wyd. Wwa 1890.

Podp.: Marya.

2. Akwarele. [Nowele]. Wwa 1885. Przedr. w poz. 57 t. 7.

Tu m.in.: Małaszka (wyd. osob. z podtytułem: Powieść. Lw. 1922, wyd. nast. z posłowiem M. Michalskiego Wwa 1996, przedr. w poz. 59 t. 10, przeróbka dram. zob. poz. 3).

Przekł. poszczególnych nowel: czes., franc., niem., ros., węgier, włos.

3. Małaszka. Obraz sceniczny w 6 odsłonach. Muzyka: Z. Noskowski. Wyst. Wwa 1886. Wyd. w poz. 55 [t. 1], 56 t. 2, 57 [t. 20], 61 t. 1.

Przeróbka dram. noweli ogł. w poz. 2.

4. Kaśka Kariatyda. Powieść współczesna. Wwa 1888 [1887]. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 7] Kr. 1977. Przedr. w poz. 58 t. 2, 59 t. 1. Przeróbka dram. zob. poz. 12.

Przekł.: czes. 1914, 1926, 1961*, niem. 1902, ros. 1906, ukr. 1932. Ponadto w poz. 66, 67.

5. „One”. Akwarele, szkice, obrazki. Wwa 1890 [1889]. Przedr. w poz. 57 [t. 12].

Przekł. poszczególnych nowel: czes., ros., rum.

6. Przedpiekle. Powieść. *Przeł. Tyg.* 1889 nr 1–52. Wyd. osob. T. 1–2. Wwa 1895. Wyd. nast.: wyd. 2 Lw. 1903; wyd. nowe zaopatrzone wstępem W. Witwickiego. Lw. 1919. Przedr. w poz. 57 [t. 14], 59 t. 2.

Przekł.: czes. 1904, hiszp. 1931, niem. 1911. Ponadto w poz. 66.

Ekran. niem. 1927.

7. Fantazje i drobnostki. [Nowele]. Wwa 1891. Przedr. w poz. 57 [t. 4] i [t. 9].

Przekł. poszczególnych nowel: ang., niem., ros., serb.-chorw.

8. Menażeria ludzka. Wwa 1893 [1892]. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 4] Wwa 1968 (zawiera tylko część nowel); [wyd. 5] Pozn. 1994. Przedr. w poz. 59 t. 12. Przekł.: czes. 1901. Ponadto przekł. poszczególnych nowel: ang., czes., ros., rum., perski.

9. Szmat życia. Powieść. Cz. 1–2. Wwa 1892. Wyd. nast.: cz. 1–4. Wwa 1912 *Bibl. Dzieł Wyborowych* nr 730–733; Lubl. 1922.

10. We krwi. Powieść współczesna. Cz. 1–2. Wwa 1893. Wyd. nast.: Wwa 1913; Kr. 1923.

11. Janka. Powieść współczesna. T. 1–2. Wwa 1895. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 4] Kr. 1959. Przedr. w poz. 57 [t. 6], 59 t. 3.

12. Kaśka Kariatyda. Melodramat w 6 odsłonach. Wyst. Wwa 1895. Wyd. w poz. 55 [t. 2], 56 t. 1, 57 [t. 19].

Wersja powieściowa zob. poz. 4.

13. Fin-de-siècle istka. Powieść. Cz. 1–2. Wwa 1897. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa 1904 [1903] Pisma zbiorowe t. 2; Lubl. 1922. Przedr. w poz. 59 t. 4.

14. Malka Szwarcenkopf. Sztuka w 5 a. Wyst. Wwa 1897. Wyd. w poz. 55 [t. 3], 56 t. 3, 57 [t. 21], 59 t. 13, 61 t. 1.

Przekł.: czes. 1907, ros. 1901, 1940, żyd. 1917.

Przeróbka powieściowa: A. Kallas: Malka Szwarcenkopf. Powieść. Z dramatu... Wwa 1927.

15. Wodzirej. Powieść. T. 1–2. Wwa 1896 [1897]. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 4] Lubl. 1922.

Przekł.: czes. 1911, niem. 1913, szwedz. 1918.

16. Żabusia. Sztuka w 3 a. Wyst. Kr. 1897. Wyd.: oprac. i wstęp T. Weiss. Kr. 1974 *BN I*, 219 (wraz z poz. 39); Kr. 2003. Przedr. w poz. 55 [t. 5], 56 t. 2, 57 [t. 25], 58 t. 1, 59 t. 13, 61 t. 1, 63, 64.

Przekł.: czes. 1917, 1955, niem. 1918, 1955, ros. 1903, 1910, słowac. 1954. Ponadto w poz. 67.

TV 1963, 1972.

17. Antysemitnik. Powieść. Kr. 1899 [1898]. Wyd. nast. Lw. 1921. Przedr. w poz. 59 t. 10.

18. Jojne Firulkes. Sztuka w 5 a. ze śpiewami i tańcami osnuta na tle stosunków żydowskich. Wyst. Wwa 1898. Wyd. w poz. 55 [t. 4], 56 t. 3, 57 [t. 21], 59 t. 14, 61 t. 1.

19. Tamten. Dramat współczesny w 5 a. Wyst. Kr. 1898. Wyd. z ilustr. S. Janowskiego Kr. 1899. Wyd. nast. Kr. 1902. Przedr. w poz. 57 [t. 23], 59 t. 13, 61 t. 2.

Podp.: Józef Maskoff.

* Kilka dat przy tym samym języku oznacza przekłady różnych tłumaczy.

Przekł.: bułg. 1924, niem. 1916, ros. 1918, węgier. 1917.
Ekran.: niem. 1917, 1937; pol. 1921, 1925.

20. *Dziewiczy wieczór*. Akwarela sceniczna w 1 a. Wyst. Kr. 1899. Wyd. Lw. 1900. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 3.] Lw. 1927 *Bibl. Teatrów Amatorskich* nr 133. Przedr. w poz. 55 [t. 5], 56 t. 2, 57 [t. 25].

Przekł.: czes. 1918, lotew. 1927, ros. 1903, 1908.

21. *Sybir*. Dramat narodowy w 4 a. Wyst. Lw. 1899. Wyd. Lw. 1903 [1902]. Przedr. w poz. 57 [t. 23], 61 t. 2.

Podp.: Józef Maskoff.

Przekł. niem. 1917.

22. *W Dąbrowie Górniczej*. Obrazek sceniczny w 1 a. Wyd. i wyst. Lw. 1899. Wyd. nast. Lw. 1920 *Bibl. Teatrów Amatorskich* nr 136. Przedr. w poz. 59 t. 14, 61 t. 2.

Podp.: Józef Maskoff.

Przekł.: lotew. 1909, niem. 1912, ros. 1907, ukr. 1899.
Przeróbka dram. noweli „Dlaczego wiary nie mają” ogł. w poz. 62.

23. *Z pamiętników młodej mężatki*. [Powieść]. Wwa 1900 [1899]. Wyd. nast.: Lw. 1921; Wr. 1991; Kr. 2002. Przedr. w poz. 57 [t. 18], 59 t. 10.

24. *Zaszumi las*. Powieść współczesna. T. 1–2. Lw. [1899]. Wyd. nast.: Lw. 1905; Lw. 1922. Przedr. w poz. 59 t. 5–6.

Podp.: Józef Maskoff.

Przeróbka dram. pt. *Zaszumi las*. Sztuka współczesna w 5 a. Wyst. Lw. 1904. Wyd. w poz. 61 t. 2.

25. *Życie na żart*. Sztuka w 5 a. Wyst. Lw. 1901. Wyd. w poz. 55 [t. 6], 56 t. 4.

26. *Car jedzie*. Sztuka w 1 a. Wyst. Zakopane 1902. Wyd. Kr. 1902. Przedr. w poz. 61 t. 2.

Podp.: Józef Maskoff.

Wystawienia w Krakowie i we Lwowie zakazane przez cenzurę

27. *Mężczyzna*. Sztuka w 3 a. Wyst. i wyd. Kr. 1902. Przedr. w poz. 55 [t. 7], 56 t. 4, 59 t. 14.

Przekł.: lotew. 1924, ros. 1904.

28. *Tresowane dusze*. Sztuka w 3 a. Wyst. Kr. 1902. Wyd. w poz. 55 [t. 8], 56 t. 1, 57 [t. 19], 59 t. 14.

Przekł.: czes. 1903, ros. w poz. 67.

29. *Jak tęcza*. Powieść. Lw. 1903. Wyd. nast. Lw. 1921. Przedr. w poz. 57 [t. 5].

30. *Jesiennym wieczorem*. Obraz sceniczny w 1 a. Wyst. Kr. 1903. Wyd. Lw. 1905. Przedr. w poz. 59 t. 14, 61 t. 2.

Podp.: Józef Maskoff.

Przeróbka dram. noweli „Awanturka” ogł. w poz. 62.

31. *Nieporozumienie*. Sztuka w 4 a. Wyst. Wwa 1903. Wyd. w poz. 57 [t. 24].

Przekł. ros. 1909.

32. *A gdy w głąb duszy wnikiemy...* Powieść współczesna. Przedmowa W. Jabłonowski. T. 1–3. Wwa 1904 *Bibl. Dzieł Wyborowych* nr 354–356. Wyd. nast. z przedmową jw. Lubl. 1922.

33. *Modlitwa Pańska*. [Nowele]. Lw. 1905 [1904]. Wyd. nast.: Wwa 1913; Lw. 1922.

174 Przekł.: czes. 1909, franc. 1908, niem. 1904, ros. w poz.

65. Przekł. poszczególnych nowel: czes., lotew., ros., serb.-chorw., włos.

34. *Pan policmajster Tagiejew*. Powieść współczesna. Cz. 1–2. Lw. 1905. Wyd. nast. Wwa 1922. Podp.: Józef Maskoff.

Przekł.: czes. 1918, niem. 1914, węgier. 1916.

Ekran. 1929.

35. *Sezonowa miłość*. Powieść współczesna. Przedmowa Z. Dębicki. T. 1–3. Wwa 1905 *Bibl. Dzieł Wyborowych* nr 362–364. Wyd. nast. m.in.: przedmowa jw. Lw. 1921; posłowie T. Weiss. Kr. 1953; posłowie J. Pieszcachowicz. Kr. 1992; [wyd. 12] Pozn. 1995. Przedr. w poz. 58 t. 4, 59 t. 7.

Przekł.: czes. 1916, 1925, 1973, fiń. 1930, 1980, niem. 1915, szwedz. 1917. Ponadto w poz. 65, 66.

Ekran. 1916, 1938.

36. *Moralność pani Dulskiej*. Tragifarsa kultuńska w 3 a. Wyst. Kr. 1906. Wyd. Wwa 1907. Wyd. nast. m.in.: wstęp J.Z. Jakubowski. Kronikę życia i twórczości G.Z. oprac. J.J. Lipski. Wwa 1953; wstęp i Kronika jw., z posłowiem J. Czachowskiej. Wwa 1963; oprac. i wstęp T. Weiss. Wr. 1966 *BN* 1, 187, toż wyd. 2 zmien. Wr. 1972, toż wyd. 4 Wr. 1986; wstęp J.Z. Jakubowski. Kronikę życia i twórczości G.Z. oprac. J.J. Lipski. Z posłowiem J. Czachowskiej. Wyd. 13 Łódź 1973; posłowie J. Czachowska. Łódź 1977; toż wyd. 3 Łódź 1983; wstęp B. Bejnar-Bejnarowicz Wwa 1995; [wyd. 37] Kr. 2002. Przedr. w poz. 57 [t. 22], 58 t. 1, 59 t. 14, 63, 64.

Przekł.: ang. 1923, 1983, bułg. 1911, chiń. 1959, czes. 1910, 1971, duń. 1917, fiń. 1921, franc. 1933, hiszp. 1957, luz. 1954, niem. 1912, 1952, ros. 1907, 1911, 1922, 1945, 1955, 1956, rum. 1958, słowac. 1949, ukr. 1920, 1957, uzbecki 1956, węgier. 1909, 1954, 1955, włos. 1953. Ponadto w poz. 67, 68.

Ekran.: czes. 1958, pol. 1929, 1975, ukr. 1957.

TV: czes. 1955, pol. 1968.

Przeróbka na musical: 1972.

37. *Rajski ptak*. Powieść w trzech częściach. Wwa 1907 [1906]. Wyd. nast. m.in.: wyd. nowe, wstęp J. Rybarski. Lw. 1919; Gdynia 1993. Przedr. w poz. 57 [t. 15].

38. *Córka Tułki*. Powieść. Wwa 1907. Wyd. nast. m.in. [wyd. 7] Kr. 1980. Przedr. w poz. 59 t. 8.

Przekł.: czes. 1926, 1974, ros. 1908, węgier. 1909.

39. *Ich czworo*. Tragedia ludzi głupich w 3 a. Wyst. Lw. 1907. Wyd. Wwa 1912. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa 1939 *Bibl. Miłośników Sceny* nr 136/140; Kronika życia i twórczości G.Z. oraz oprac. J.J. Lipski. Wwa 1955; oprac. i wstęp T. Weiss. Kr. 1974 *BN* 1, 219 (wraz z poz. 16); Kr. 1997 (wraz z poz. 36). Przedr. w poz. 57 [t. 22], 58 t. 1, 59 t. 15, 63, 64.

Przekł.: bułg. 1920, czes. 1956, lotew. 1930, niem. 1956, ros. 1908, 1922, serb.-chorw. 1913, słowac. 1957, włos. 1958. Ponadto w poz. 67.

TV 1968, 1977.

40. *Pani Dulska przed sądem*. Wwa [1908]. Wyd. nast. Szkocja 1945–1948 *Wyd. Lit. Stowarzyszenia Pol. Kombatantów*. Przedr. w poz. 57 [t. 13], 59 t. 10. Przekł. ros. w poz. 68.

Przeróbka dram. S. Iłowskiego, wstęp S. Treugutt. Wwa 1960 (zob. też poz. 45).

41. Skiz. Komedia w 3 a. Wyst. Wwa 1908. Wyd. Lw. 1909. Wyd. nast. Wwa 1939 *Bibl. Miłośników Sceny* nr 141–145. Przedr. w poz. 59 t. 15, 63, 64. Przekł.: ang. 1961, czes. 1921, 1975, ros. 1908. TV 1964, 1977.

42. O czym się nie mówi. Powieść współczesna. Wwa 1909. Wyd. nast. m.in.: Wwa 1922; Kr. 2002. Przedr. w poz. 57 [t. 26].

Przekł.: czes. 1913, niem. 1910, ros. 1932, żyd. 1929. Ponadto w poz. 65, 66. Ekran. 1924, 1939.

43. Panna Maliczewska. Sztuka w 3a. Wyst. Lw. 1910. Wyd. Wwa 1912. Wyd. nast.: oprac. inscenizacyjno-reżyserskie J. Gruda. Wwa 1954; Kronikę i przypisy oprac. J.J. Lipski. Wwa 1955; Kr. 2003. Przedr. w poz. 57 [t. 24], 58 t. 1, 59 t. 15, 63.

Przekł.: czes. 1919, 1932, 1956, franc. 1971, niem. 1912, 1955, ros. 1911, 1941, 1956, serb.-chorw. 1921, słowac. 1957. Ponadto w poz. 67, 68. TV 1969.

44. Szaleństwo. Powieść. Wwa 1910. Wyd. nast. Lw. 1921. Przedr. w poz. 57 [t. 16].

Przekł.: czes. 1926, niem. 1913. Ponadto w poz. 65, 66.

45. Śmierć Felicjana Dulskiego. Opowiadanie. Wwa 1911 [1910]. Wyd. nast. Kr. 1922. Przedr. w poz. 59 t. 10.

Przekł.: czes. 1920, 1921, ukr. 1958. Ponadto w poz. 63 t. 1, 66.

Przeróbka dram. S. Iłowskiego pt. Pani Dulka przed sądem. Tragifarsa w 3 a. wg opowieści „Pani Dulka przed sądem” i „Śmierć Felicjana Dulskiego”. Wstęp S. Treugutt. Wwa 1960 (zob. też poz. 40).

46. Kobieta bez skazy. Komedia w 3 a. Wyst. Wwa 1912. Wyd. w poz. 57 [t. 25], 59 t. 15.

Wersja powieściowa zob. poz. 48.

Przekł.: ang. 1933, niem. 1912, ros. 1912, 1915.

Ekran. 1937.

47. Nerwowa awantura. Sztuka w 3 a. Ogl. fragm. *Gaz. Warsz.* 1911 nr 129. Całość wyst. Kr. 1912.

Przekł. ros. 1913.

47a. Niebezpieczny kochanek. Dramat w 2 a. [Scenariusz filmowy].

Ekran. 1912.

48. Kobieta bez skazy. Powieść. Wwa 1913. Wyd. nast. Wwa 1921. Przedr. w poz. 57 [t. 8].

Przekł.: niem. 1912, węgier. 1923. Ponadto w poz. 66.

Wersja dram. zob. poz. 46.

49. O czym się nawet myśleć nie chce. Powieść. Wwa 1914. Przedr. w poz. 57 [t. 11], 59 t. 9.

Przekł.: czes. 1921, niem. 1914, ros. 1928. Ponadto w poz. 66.

50. Pariasy. Szkice sceniczne. Wyst. Wwa 1914.

51. Frania Poranek. Jej dalsze losy. Powieść współczesna. Powst. 1914–1916. Wyd. Lw. 1922.

Utwór nieukończ. Wyd. pośmiertnie.

52. Carewicz. Sztuka w 3 a. Ogl. fragm. *Gaz. Warsz.* 1917 nr 351 (z podtytułem: Dworski dramat w 3 a.). Całość wyst. Lw. 1917.

Przekł.: ang. 1921, czes. 1925, szwedz. 1920, węgier. 1921. Ekran. 1918.

Przeróbka na libretto do operetki F. Lehara, pióra B. Jenbacha i H. Reicherta. Wyst. Berlin 1927.

53. Asystent. Sztuka w 3 a. Ogl. fragm. *Gaz. Warsz.* 1919 nr 4665–4676 z przerwami (z podtytułem: Drobiazg sceniczny w 3 a.). Całość wyst. Kr. 1919.

53a. Z pamiętnika siostry zakonnicy. [Opowiadanie]. Pozn. 1922 *Wyd. Bibliofilne*.

Wyd. pośmiertnie.

Ponadto dramaty wyst., lecz niedruk.: Konkurent kurierkowy. Komedia w 1 a. (1883); Pierwszy bal. Obrazek dramatyczny w 1 a. (1883); Chata za wsią. Dramat w 6 obrazach z powieści J.I. Kraszewskiego przerobiony (1884); Łysy kupidyń. Krotoczwila w 3 a. (1886); Pokój do wynajęcia. Humoreska (1886); Jan Kochanowski, obraz z XVI wieku według Tańskiej w 5. a. (1899); Tomasz Żak. Melodramat w 4 a. (1897); Sen. Fantazja sceniczna (1901).

Przekłady

54. S. Bernhardt: Wyznanie. Dramat w 1 a. Ogl. *Kur. Warsz.* 1888 nr 186–189. Wyst. Lubl. 1888.

Ponadto przekł. dramatów wyst., lecz niedruk.: J. Gautier, A. Silvestre: Handlarka uśmiechów (1890); M. Ballot, A. Janvier: Legalni kochankowie (1893); A. Belot: Safo (1893); F. de Curel: Zaproszona (1907); P. Wolff: Te, które się szanuje (1893); G. Courteline: Boubouroche (1895); J. Richepin: Lep (1895).

Wydania zbiorowe i wybory

55. Teatr G. Zapolskiej. [T. 1–8]. Wwa 1903.

56. Utwory dramatyczne. T. 1–4. Wwa 1910.

57. Wydanie zbiorowe dzieł. [T. 1–26]. Lw.–Wwa–Kr. 1922–1926.

T. 1, 7, 17 z przedmową J. Jedlicza, t. 14 z przedmową W. Witwickiego, t. 15 z przedmową J. Rybarskiego, t. 19–25 ze wstępem S. Krzyżoszewskiego.

Tu m.in.: [t. 1]: Przez moje okno (wybór felietonów ogł. w czasop. 1900–1903); [t. 2]: Staśka (nowele ogł. w czasop. w 1898–1910); [t. 3]: I Słunks przemówi... Wieczory teatralne (wybór rec. i szkiców teatr. ogł. w czasop. w 1900–1901); [t. 4]: I tacy bywają... (Z cyklu „Fantazje i drobnostki”); [t. 7]: Jeden dzień z życia róży. (Z cyklu „Akwarele”); Z autobiografią autorki; [t. 9]: Krzyż Pański (Z cyklu „Fantazje i drobnostki”); [t. 10]: Nieśmiertelniki (wybór art. i felietonów ogł. w czasop. w 1900–1901); [t. 17]: W zamyśleniu (wybór art. i felietonów ogł. w czasop. w 1910–1918).

58. Pisma wybrane. Pod red. i ze wstępem J.Z. Jakubowskiego. T. 1–4. Wwa 1950.

Każdy tom zawiera notę bibliogr.

59. Dzieła wybrane. Wybór i red. J. Skórnicki, T. Weiss. T. 1–16. Kr. 1957–1958.

Każdy tom zawiera notę wydawcy; w t. 16 ponadto: T. Weiss. O twórczości G.Z.

60. Dzieła wybrane: Publicystyka. Cz. 1–2. Pod red. E. Korzeniewskiej. Oprac. J. Czachowska i E. Korzeniewska. Przedmowa E. Korzeniewska. T. 1 Kr. 1958. T. 2 Kr. 1962.

61. Dramaty. Oprac. A. Raszewska. Wstęp Z. Raszewski. Wr. 1960–1961.

Tu: Z. Raszewski: Z. – pisarka teatralna.

62. Fioletowe pończochy i inne opowiadania niezbrane. Oprac. J. Czachowska. Kr. 1964.

63. Wybór dramatów. Posłowie R. Taborski. Kr. 1983.

64. Komedie. Pozn. 2000.

Ponadto inne drobniejsze wybory.

Wydania zbiorowe i wybory w przekładach

65. Sobranije soczinienij. T. 1–7. Moskwa 1910–1913 (ros.).

66. Ausgewählte Romane in neun Bänden. Tłum. S. Goldenring. [T. 1–9]. Berlin [1924] (niem.).

67. Pjesy. Oprac. i wstęp B. Rostocki. Moskwa 1958 (ros.).

68. Moral pani Dulskiej. Pjesy, rasskazy, powieści. Wstęp B. Rostocki. Moskwa 1965 (ros.).

Korespondencja

69. Listy. T. 1–2. Zebrała S. Linowska. Red.: M. Fik, E. Krasieński. Wwa 1970.

Koresp., mater., rkpsy utworów w Bibl. Jagieli., Bibl. Nar., Bibl. PAN w Kr., Bibl. Teatru im. J. Słowackiego w Kr., Bibl. Teatru im. S. Wyspiańskiego w Kat., Bibl. Śląskiej w Kat., Ossol. List do S. Krzywoszewskiego ogl. K. Bibliński: Z niepublikowanej korespondencji G.Z. *Przeł. Hum.* 1996 nr 2.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1983); LP.

[J.L. POPLAWSKI] WIAT: Sztandar ze spódnicy. *Prawda* 1885 nr 35. — A. KALLAS: Zapolska. Powieść biograficzna. Wwa [1931]. — I. KRZYWICKA: Sekret kobiety. Wwa 1933. — J. LORENTOWICZ: Sztandar ze spódnicy. W: *Spojrzenie wstecz*. Wwa 1935 i wyd. nast. — TENŻE: Dwadzieścia lat teatru. T. 4. Wwa 1935 (prwdr. rec. 1907–1916). — M. ROMANKÓWNA: Ze wstępnych badań nad psychologicznym podłożem twórczości G.Z. *Prace Polon.* S. 2 (1938). — TAŻ: Poglądy G.Z. na teatr (w świetle teorii E. Zoli). *Tamże* S. 3 (1939). — K. WYKA: Renesans Z., czyli omdlenie teatru. *Twórczość* 1946 z. 3. — Z. RASZEWSKI: Niedrukowana spuścizna dramatyczna G.Z.; Działalność teatralna G.Z.; Repertuar G.Z. Wr. 1951 odb.

Pam. Teatr. 1952 nr 2/3. — A. ALEKSANDROWICZ: Demaskatorska funkcja komizmu i satyry w dramatach G.Z. *Annales UMCS. F: Nauki Filoz. i Hum.* 12 (1953). — E. HAUGE: Die Frau in den Werken von G.Z. [B.m.] 1953. — E. KORZENIEWSKA: Z badań nad ideologią G.Z. W: O Marii Dąbrowskiej i inne szkice. Wr. 1956 (prwdr. 1955). — TAŻ: Twórczość dramatyczna Z. w latach 1895–1900. *Pam. Lit.* 1956 z. 3. — Z. RASZEWSKI: Paryskimi śladami Z. *Pam. Teatr.* 1956 z. 2/3 odb. — A. WAŚKOWSKI: Znajomi z tamtych czasów. Kr. 1956. — J. CZACHOWSKA: Współpraca Z. z czasopismami w latach 1881–1897. W: G.Z.: Publicystyka. Cz. 1. Wr. 1958. — J. BIENIASZ: G.Z. Opowieść biograficzna. Wr. 1960. — O. MISSUNA: Proces G.Z. W: *Warszawski piławał literacki*. Wwa 1960 (prwdr. 1958). — *Listy Teatru Pol.* 1961/62 z. 56 [nr poświęcony G.Z.]. — T. BOY-ŻELEŃSKI: Flirt z Melpomeną. *Wieczór* 1, 2, 3, 4, 8. W: *Pisma*. T. 19, 20, 22. Wwa 1963–1964 (prwdr. rec. 1919–1928). — J. CZACHOWSKA, *Pol. słownik biogr.* 10 (1964). — J.Z. JAKUBOWSKI: Teatr Z. Cz. 1–3. Wwa 1965. — J. CZACHOWSKA: G.Z. Monografia bibliograficzna. Kr. 1966. — J. MAYEN: O dialogu Z. *Dialog* 1966 nr 7. — W. NATANSON: Czy tylko krytyka obyczajów? *Impresje o Z.* *Życie Lit.* 1966 nr 37. — Z. GREŃ: Z. sprawa polska. W: *Rok 1900*. Kr. 1969 (prwdr. 1968). — T. WEISS: G.Z. Życie i twórczość. Kr. 1968. — W. NATANSON: Z. na drodze do sławy. W: *Z różą czerwoną przez Paryż*. Kr. 1970. — J. CZACHOWSKA: G.Z. *Obraz lit. pol.* S. 4 t. 4 (1971). — TAŻ: Recepta Z. w l. 1966–1971. Zestawienie bibliograficzne. *Pam. Teatr.* 1972 z. 1. — *Słownik biogr. teatru pol.* Wwa 1973. — K. BEN ARIE: The Universal value of the plays of G.Z. *Études Slaves et Est Européennes* (Kanada) 19 (1974). — A. SCHUBERT: Narrator w opowiadaniach G.Z. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1974 nr 240. — R. TABORSKI: „Moralność pani Dulskiej” G.Z. Wwa 1975 *Bibl. Analiz Lit.* 47. Wyd. 2 uzup. Wwa 1987. — M. KNOTHE: Dramaturgia w szkole. Wwa 1976. — T.V. ARREN: Pani Gabriela. Autoportret z listów. Sztuka w 2 a. Londyn 1977. — M. MACIEJEWSKA: Paryscy recenzenci teatralni o występach G.Z. *Studia Polon.* 6 (1978). — A. SCHUBERT: Kompozycja opowiadań G.Z. *Litteraria* 10 (1978). — TENŻE: O ideologii opowiadań G.Z. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1979 z. 457. — J. RURAWSKI: G. Zapolska. Wwa 1981. Wyd. 2. Wwa 1987. — I. EUSTACHIEWICZ: Dramaturgia Młodej Polski. Próba monografii dramatu z lat 1890–1918. Wwa 1982. — B. MIĄSEK: Uwagi wstępne o problemach polskiego naturalizmu. W: *Teksty i komentarze*. Londyn 1983. — W.I. OCCHI: G.Z. a M. Gorki. *Przeł. Hum.* 1983 nr 12. — A. SCHUBERT: O stylu opowiadań G.Z. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1983 nr 710. — E. WARZENICA-ZALESKA: Naturalizm francuski i polskie tradycje literackie w twórczości Z. z lat 1875–1886. *Problemy lit. okresu pozytywizmu*. S. 3. Wr. 1984. — Z. WYSZYŃSKI: Filmowe widzenie świata G.Z. Uwagi na marginesie scenariusza „Niebezpieczny kochanek”. *Rocz. Komisji Hist. Lit. PAN w Kr.* 22 (1985). — Z. CIESIELSKI: W stronę Z. W: *Od Fredy do Różewicza*. Gdańsk 1986. — T. WEISS: Mieszczanstwo przed sądem. *Arcydzieła lit. pol. Interpretacje*. T. 1. Rzeszów 1987. — TENŻE: Świadomość artystyczna G.Z. *Od Kochanowskiego do Różewicza*. Wwa 1988. — A. KRAJEWSKA: Komedia polska XX-lecia międzywojennego. Wr. 1989. — H. CUDNOWSKI: Dalszy ciąg „Niedyskrekcji teatralnych”. *Pam. Teatr.* 1991 nr 3/4 (odb. Objazdowego Teatru G.Z.). — D. KNYSZ-RUDZKA: Proza bun-

tu i prowokacji. (O spotkaniach G.Z. z naturalizmem). W: Europejskie powinowactwa naturalistów polskich. Wwa 1992 (prwdr. 1989). — TAŻ: G.Z. i jej trudna droga do stołecznej sławy. *Warszawa pozytywistów*. Wwa 1992. — W. OLKUSZ: Na drodze ku nowoczesności. *Z badań nad lit. i sztuką drugiego pokolenia pozytywistów*. Opole 1992 [dot. malarstwa w twórczości G.Z.] (prwdr. 1983). — K. BUDROWSKA: Język kobiet i mężczyzn w „Menażerii ludzkiej” G.Z. *Test* 1995 nr 1. — T. WALAS: Jak będąc kobietą być człowiekiem, czyli rozbieranie „Zabusi”. *Dekada Lit.* 1995 nr 7. — I. GUBERNAT: Przedśionek piekła. O powieściopisarstwie G.Z. Słupsk 1998. — *Dialog* 1998 nr 12 [tu dwa szkice dot. G.Z.]. — *Lit. Młodej Polski między XIX a XX w.* Białystok 1998 [tu dwa szkice dot. G.Z.]. — K. KŁOSIŃSKA: Ciało, pożądanie, ubranie. O wczesnych powieściach G.Z. Kr. 1999 [rec.: M. JANION. *Katedra* 2001 nr 1]. — TAŻ: Fortepian. Muzyka w „Przedpieklu” G.Z. *Pam. Lit.* 1999 z. 2. — G.P. BĄBIAK: Ikonofera mieszczańska G.Z. *Mieszczaństwo i mieszczańskość w lit. pol. drugiej poł. XIX w.* Wwa 2000. — A. JANICKA: Listy G.Z. – lektura w poszukiwaniu biografii niemożliwej. *Sztuka pisania*. Białystok 2000. — G. MATUSZEK: Naturalistyczne dramaty. Kr. 2001. — J. MICHALIK: O „Moralności pani Dulskiej” bez Dulskiej i dulszczyzny. *W kręgu Młodej Polski*. Kr. 2001.

W.A.-Sz.

ZATORSKI Aleksander Paweł 1722–1752

Inna pisownia nazwiska: Zathorski.

Urodzony 22 stycznia 1722 w mazowieckiej rodzinie drobnoszlacheckiej. 12 lipca 1737 wstąpił do pijarów, przyjmując imię Mariana od Najświętszego Imienia Marii. Po dwuletnim nowicjacie (1737/38–1738/39) i rocznym kursie retoryki (1739/40) uczył w syntaksie kolegium pijarskiego w Łowiczu (do 1742), po czym odbył dwuletnie studia filozoficzne w seminarium zakonnym w Rzeszowie (1743–44). Od 1745 uczył poetyki w kolegium łowickim. Na początku 1746, po wizytacji apostołskiej Cypriana Komorowskiego, wystąpił w Krakowie z zakonu, przebywał na różnych dworach magnackich. Przyjaźnił się z ks. kanonikiem kujawskim Bonifacym Szembekiem. W 1746 rozpoczął studia prawne w Akademii Krakowskiej (w matrikule uczelni nieodnotowany) i debiutował w druku jako autor romansu listownego. W grudniu tegoż roku wziął udział w konkursie literackim zorganizowanym w Bibliotece Żaluskich. Nadesłał nań mowę łacińską o pożytku wypływającym z korzystania z bibliotek publicznych, podpisaną anagramem LAUP TRAZKOSY, za którą uzyskał złoty medal i drugą nagrodę (28 lutego 1747). Odtąd utrzymywał kontakty literackie z Józefem Andrzejem Żaluskim i starał się o pracę w jego bibliotece. Wiosną praktykował w palestrze przy Trybunale Lubelskim, wkrótce potem został sekretarzem Stanisława Lubomirskiego, podstolego wielkiego koronnego, za-

trudnionym dla uporządkowania odziedziczonego przez Lubomirskiego archiwum Koniecpolskich w Równem. W grudniu 1748 zabrał bez pozwolenia o posadę sekretarza w Bibliotece Żaluskich. Zmarł w 1752 w Lublinie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Uwagi do zupełnego zabierających się w stan małżeński szczęścia służące, przez pewnego Podgórczanina. Cz. 1–2. Wr. 1746 [właśc. 1747]. Wyd. nast.: Wr. 1751; Wr. 1754; Wr. 1768.

2. Przydatek do Uwag zupełnemu stanowiących się szczęściu służących etc. osobliwy. Przez tegoż co i przed tym Podgórczanina... T. 1 Kr. 1746 [właśc. Wr. 1747], t. 2 Wr. 1746 [właśc. 1747]. Wyd. nast.: Wr. 1754; Wr. 1760.

Znany tylko z katalogów księgarskich druk: Listy Rozyna i Chlorydy w dożywotniej szukaniu przyjaźni wielorakie przypadki wyrażające (Pozn. 1777) – to zapewne dalsze wyd. Przydatku.

Kilka wierszy A.P.Z. w rękopisze Bibl. Jagiel. 201.

Listy

3. 11 listów A.P.Z. do J.A. Żaluskiego z 1, 1747–48 ogl. M. Klimowicz z rękopisów Bibl. Nar. 3236–3247 w *Arch. Lit.* t. 5 (1960).

OPRACOWANIA

NK 6/1 (1970).

M. KLIMOWICZ: Narodziny romansu listownego w literaturze polskiej XVIII w. *Pam. Lit.* 1958 z. 4. — TENŻE: Romans Gellerta w literaturze polskiej czasów saskich. *Pam. Lit.* 1959 z. 3/4. — TENŻE: A.P.Z. Materiały do biografii. *Miscellanea z doby Oświecenia*. Wr. 1960 *Arch. Lit.* 5. — A. MICHONSKA-STADNIK: The epistolary romance of A.P.Z. and S. Richardson „Pamela” – on attempt at comparison. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1984 nr 704. — J. KOZŁOWSKI: Szkice o dziejach Biblioteki Żaluskich. Wr. 1986. — P. MATUSZEWSKA: Gry z adresatem. Studia o poezji i epistolografii wieku Oświecenia. Wr. 1999.

E.A.

ZAWADZKI Bronisław 1849–1905

Urodzony w 1849 we wsi Iwanówka w Galicji wschodniej; syn Marcina i Janiny ze Zbrożków; młodszy brat Władysława Z., publicysty i historyka. Uczęszczał do gimnazjum we Lwowie, następnie studiował na tamtejszym uniwersytecie. Debiutował w 1871 cyklem felietonów „Listy Juniusa”, ogłoszonych w *Gazecie Narodowej*, z którą współpracował do 1874, będąc przez pewien czas człon-

kiem redakcji. W 1872 założył i wydawał we Lwowie tygodnik literacki *Świt*; zamieszczał tu wiersze oraz recenzje w działach: „Przegląd teatralny”, „Przegląd literatury dramatycznej”. W 1874 objął redakcję *Ruchu Literackiego*, gdzie do 1875 drukował artykuły i recenzje (m.in. w stałej rubryce „Przegląd dramatyczny”). W 1876 nawiązał ścisłą współpracę z *Wiekami*; pisywał tu do 1882, m.in. w działach: „Kronika literacka”, „Przegląd krytyczny”. W 1877 wszedł w skład redakcji *Dziennika Polskiego*. W tymże roku zaczął pisywać w *Tygodniku Ilustrowanym* (z przerwami do 1886). Około 1879 zamieszkał w Warszawie. Współpracował z *Bluszczem* (do 1883), *Kurierem Warszawskim* (1870–1904 z przerwami, m.in. w dziale „Przegląd polityczny”). W 1883–87 pełnił funkcję kierownika literackiego *Echa Muzycznego i Teatralnego*, w 1901–1903 współpracował z *Wędrowcem*. Był znakomitym publicystą politycznym i autorem licznych artykułów krytyczno-estetycznych, wywierał wpływ na kształtowanie opinii publicznej. Zmarł 27 września 1905 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. W krainie sztuki. Prolog alegoryczny. *Świt* 1872 nr 9–10.
2. Mikołaj Rej z Nagłowic. [Rozprawa]. Lw. 1975.

Przekłady

3. K. Lemcke: Estetyka. T. 1–2. Lw. 1874–1882. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Lw. 1901.
4. J. Scherr: Historia literatury powszechnej według 6. wydania oryginału niemieckiego przełożona, w osobnych przypiskach uzupełniona i w dziale literatur słowiańskich znacznie pomnożona. T. 1–2. Wwa 1881–1883.
5. H. Balzac: Szuanie, czyli Bretania w r. 1789. Komedia ludzka. T. 6. Wwa 1884. Współtłum.: J.W.
6. H. Meilhac: Księżna. Komedia w 1 a. *Echo Muzycz. i Teatr.* 1884 nr 42–48.
7. Ilustrowana historia najnowszych czasów. Według wydawnictwa Spamera. T. 1–2. Wiedeń [1897–1898] *Dzieje pousz. ilustr.* cz. 4.

Koresp. m.in. w Bibl. Jagiel., Ossol., Bibl. Nar.

O P R A C O W A N I A

NK 16 cz. 1 (1982).

Bibl. Warsz. 1905 t. 4 [nekrolog]. — C. WITKOWSKI *Zesz. Prasozn.* 1972 nr 1, — S. SZENIC. *Cmentarz Powązkowski*. [Cz. 3]. Wwa 1983.

ZAWADZKI Władysław 1824–1891

Urodzony w czerwcu 1824 we wsi Hajworonka (pow. Pohajce) na Podolu, w rodzinie ziemiańskiej; syn Marcina i Janiny ze Zbrożków; starszy brat Bronisława Zawadzkiego. Uczył się pod kierunkiem domowych nauczycieli. Studia filozoficzne odbył na uniwersytecie lwowskim, tu zaprzyjaźnił się z Karolem Szajnochą. Debiutował w 1841 w *Lwowie* wierszem „W imionniku” (z. 12, podp. W.A.Z.). Około 1842 studiował w akademii rolniczej w Altenburgu na Węgrzech, aby przygotować się do objęcia zarządu dziedzicznego majątku, później odbywał zagraniczne podróże. W 1843 wyjechał w Wiedniu pismo zbiorowe *Wdowi grosz*, gdzie zamieścił też kilka swoich utworów. W roku następnym powrócił do kraju i osiadł w majątku Jezierna w powiecie zborowskim, tu odwiedzał go Juliusz Kossak. W tym okresie wysyłał korespondencje do różnych pism o ciężkim położeniu chłopów we wschodniej Galicji, m.in. do *Orełdownika Naukowego* (tu: „Z Podola Galicyjskiego”. 1844 nr 18–21; niepodp.). Często odwiedzał Lwów, gdzie zaprzyjaźnił się z Kornelem Ujejskim. W 1848 uczestniczył jako delegat w Zjeździe Słowiańskim w Pradze. W tymże roku ożenił się z Anielą Zimmernann, późniejszą pisarką dla młodzieży. Gospodarując we wsi Nadycze koło Kulikowa pod Lwowem, kontynuował twórczość literacką. W 1853–60 był stałym współpracownikiem *Dziennika Literackiego*. Drukował tu opowiadania, szkice literackie i historyczne oraz był współredaktorem działu krytyki literackiej. W 1858 przeniósł się na stałe do Lwowa. W 1861–66 współpracował z *Przyjacielem Dzieci*, pismem wydawanym przez jego żonę. W 1864–82 przysyłał korespondencje do *Tygodnika Ilustrowanego*. Były one kronikami życia kulturalnego i literackiego Lwowa. Drukował ponadto szkice z zakresu etnografii oraz zarysy biograficzne ludzi zasłużonych na różnych polach życia publicznego. W 1865 przez niepełne dwa miesiące redagował i wydawał pismo *Hasło*, którego głównym współpracownikiem był Józef Ignacy Kraszewski. W 1867 przebywał w Paryżu i tu został członkiem korespondentem Towarzystwa Historyczno-Literackiego, w roku następnym członkiem Krakowskiego Towarzystwa Naukowego i sekretarzem Towarzystwa Naukowo-Literackiego we Lwowie. W 1869 brał udział w organizowaniu lwowskiej szkoły dramatycznej, działającej później jedynie dwa lata. Wykładał tu estetykę i psychologię. Drukował też artykuły o historii teatru lwowskiego. W 1870–75 był współpracownikiem działu krytyki literackiej w *Kłosach* (pod krypt.: W.I.Z.) oraz *Biblioteki Warszawskiej* (tu m.in. w 1876–80 „Kronika lwowska”). W 1876–77 prowadził we Lwowie wydawnictwo-

W.A.-Sz.

-księgarnię, połączone z czytelnią i wypożyczalnią książek. Z braku funduszy działalność ta dała nikłe rezultaty. Był też współpracownikiem *Biestady Literackiej* (1878–85), *Dziennika Polskiego* (1879–88) i *Bluszczu* (1881–87); artykuły i recenzje podpisywał najczęściej Wl.Z. lub (Wl.). Był korespondentem centralnej komisji konserwatorskiej w Wiedniu oraz członkiem honorowym rękodzielniczego stowarzyszenia „Gwiazda” we Lwowie. W ostatnim okresie życia był urzędnikiem Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego oraz członkiem Towarzystwa im. Kościuszki w Szwajcarii. Artykuły z zakresu gospodarki rolnej drukował w *Gazecie Lwowskiej*. Pod koniec życia stracił wzrok. Zmarł 10 stycznia 1891 we Lwowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Dwa światy. [Powieści]. Pozn. 1845. Niepodp.
2. Stanisław Staszic. Szkic biograficzny. Lw. 1860 odb. z *Dzien. Lit.*
3. Jakub i Konstanty Sobiescy. Wspomnienie historyczne z powodu odkrycia ich grobowca w kościele żółkiewskim. Lw. 1862.
4. Obrazy Rusi Czerwonej. (Z rysunkami J. Koszaka). *Tyg. Ilustr.* 1864 nr 223–232. Wyd. osob. Pozn. 1869.
5. Grody polskie. Opis historyczny dla dorastającej młodzieży. Lw. 1866. Wyd. 2 Lw. 1883.
6. Kościół farny w Żółkwi, jego dzieje i pomniki. Lw. 1869.
7. Z teki literackiej. Pozn. 1870. Przedr. w poz. 19. Tu: 1. Przeglądy i rozprawy [m.in.: O literaturze polskiej; Dziennikarstwo w roku 1863; O najdawniejszych drukach polskich; O wymowie w kółku staropolskim; Józef Korzeniowski; Pamiętniki; Lithuanica r. 1863 Artura Grotgera; O scenie polskiej we Lwowie. Rok 1863; Podróż cudzoziemców po Polsce w XVI i XVII wieku; Słowo o urządzeniu szkół ludowych]. II. Nekrologia [m.in.: Walery Eoziński; Mieczysław Romanowski; Stanisław Pilat; Artur Grotger; Karol Szajnocha]. III. Huculi. Szkic etnograficzny.
8. Żywot jenerała Dwernickiego. Pozn. 1870.
9. Literatura w Galicji (1772–1848). Ustęp z pamiętników. Lw. 1878. Przedr. w poz. 19.
10. Dziennikarstwo w Galicji w roku 1848. Dalszy ustęp z pamiętników. Lw. 1878. Przedr. w poz. 19.
11. Zamki i kościoły. Opowieści historyczne dla młodzieży. Z ilustr. J. Koszaka. Lw. 1884.
12. Ludwik Nabelak. Opowieść historyczna. Lw. 1886.

Przekłady

13. [A. Grün, właśc. A. Auersperg]: Strażnica nadbrzeżna, z Poezji Anastazego Grina. Kr. 1849.

14. [J. Sobieski]: Jakuba Sobieskiego, królewica polskiego, diariusz oblężenia Wiednia roku 1683. (Z niewydanego rękopisu w języku łacińskim). *Dzien. Lit.* 1858 nr 65–69. Podp. tłum.: Wl.Z.

15. H.T. Buckle: Historia cywilizacji Anglii według drugiego wydania oryginału angielskiego. T. 1–3. Lw. 1864–1868. Wyd. 2 t. 1–2. Wwa 1873.

16. G. Krafft: Wielki majątek ziemski naszych czasów. Opis ordynacji książąt Schwarzenbergów w Czechach. Lw. 1880.

Prace edytorskie

17. J. Kitowicz: Pamiętniki. Wyd. nowe przejrz. i uporządkowane. T. 1–3. Lw. 1882 *Bibl. Pol.* 29–31.

18. J. Kitowicz: Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III. Wyd. nowe przejrz. z przedmową. T. 1–2. Lw. 1883 *Bibl. Pol.* 32–33.

Wybory utworów

19. Pamiętniki życia literackiego w Galicji. Przygotował do druku, wstępem i przypisami opatrzył A. Knot. Kr. 1961.

Cz. 1: Literatura w Galicji.

Cz. 2: Dziennikarstwo w Galicji w roku 1848.

Cz. 3: Wspominki biograficzne.

Cz. 4: Rys dziejów teatru lwowskiego.

Wiele listów do różnych osób, m.in. do K. Szajnochy, K.W. Wójcickiego, J.I. Kraszewskiego, z 1850–1882 w *Bibl. Jagiel.*, *Bibl. Nar.* i *Ossol.*

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

W. STEBELSKI: Śp. W.Z. *Tyg. Ilustr.* 1891 nr 56. — B. CZARNIK: Wiersz Ujejskiego. *Pam. Lit.* 1918 [tu inf. dot. biogr. W.Z. i jego pierwszych utworów]. — Z. NIEDZIELA: Słowiańskie zainteresowania pisarzy lwowskich w latach 1830–1848. Kr. 1966. — [I WĘGRZYŃ] I.W. *Słownik pisarzy pol.* Kr. 2003.

H.G.

ZAWICKI Jan XVI w.

Żył w czasach Stefana Batorego i Zygmunta III. Łączyły go jakieś kontakty ze Stanisławem Mińskim (prawdopodobnie identycznym z późniejszym wojewodą łęczyckim i podkanclerzem koronnym, zmarłym w 1607). Zapewne należał do kręgu twórców objętych mecenatem Jana Zamoyskiego. Pisał wiersze i dokonał jednej z wcześniejszych, udanej przeróbki tragedii „Jephtes” — utworu głośnego humanisty szkockiego Georga Buchanana, zwolennika reformacji, a zarazem rzecznika tolerancji. Inne szczegóły biografii nieznanne.

TWÓRCZOŚĆ

1. Charites słowieńskie. B.m.r.
Poemat na cześć J. Zainoyskiego.

Przekłady

2. G. Buchanan: Jephthes tragoedia, Kr. 1587
Druk. Łazarzowa, Przedr.: K.W. Wójcicki: Biblioteka starożytna pisarzy polskich. T. 1. Wwa 1843; wyd. 2 Wwa 1854; K.J. Turowski. Sanok 1856 *Bibl. Pol. S. I z. 197*; *Dramaty staropol. Antologia*. Oprac. J. Lewański. T. 2. Wwa 1959; *Teatr pol. renesansu. Antologia*. Oprac. J. Lewański. Wwa 1988; wyd. kryt. K. Wilczewska. *Dramaty biblijne XVI w.* Lubl. 2000.
Unikat Ossol. XVI. 19350.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965).

Dramat staropol. T. 1. Wr. 1965. — J. NOWAK-DEU-
ŻEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce.
Zygmunt III. Wwa 1971. — J. ABRAMOWSKA: Ład i For-
tuna. Wr. 1974. — J. LIPIŃSKI: Sztuka aktorska w Polsce
1500–1633. Wwa 1974. — J. LEWAŃSKI: Dramat i teatr
średniowiecza i renesansu w Polsce. Wwa 1981. —
M. RUDZKA: Wartości humanistyczne i artystyczne dra-
maturgii zamojskiej XVI w. *Studia z Lit. Pol. i Obcej* 1988
s. 125–133.

ZAWILIŃSKI Roman
1855–1932

Urodzony 1 marca 1855 w Brzeziniach (pow. rop-
czycki). Ukończył gimnazjum w Tarnowie, nastę-
pnie studiował filologię słowiańską i polską na uni-
wersytetach w Wiedniu i w Krakowie. Był uczniem
m.in. Lucjana Malinowskiego, Franza Miklosicha,
Stanisława Tarnowskiego. Od 1878 pracował jako
nauczyciel gimnazjalny w Nowym Sączu, później
w Krakowie. Debiutował w 1880 recenzją dialogu
Cyceronu „Laelius sive de amicitia dialogus” (*Bi-
blioteka Warszawska* z. 1). Współpracował m.in.
z *Biblioteką Warszawską* (do 1902), *Nową Refor-
mą* (1883–1902 z przerwami), *Muzeum* (1885–
–1918), *Wistą* (1887–1901), *Przeglądem Literackim*
(1896–98), *Światem Słowiańskim* (1905–11), w któ-
rych ogłaszał recenzje, przeglądy piśmiennictwa,
artykuły i rozprawy. W 1883 został członkiem Aka-
demii Umiejętności. W 1901 założył *Poradnik Ję-
zykowy* i redagował go do 1931. W 1902–07 spra-
wował funkcję dyrektora gimnazjum w Tarnowie.
Ofiarował wówczas część swego księgozbioru miej-
scowej bibliotece. Od 1909 kierował gimnazjum re-
alnym w Krakowie. Był cenionym edytorem tek-
stów staropolskich. Obok prac językoznawczych
oraz historyczno- i krytycznoliterackich publikował

artykuły z zakresu sławistyki, pedagogiki i etnogra-
fii. Utrzymywał kontakty ze sławistami innych kra-
jów, korespondując m.in. z Ksawerem Šandorem
Djalskim, Vatroslavem Jagiciem, Františkiem Kva-
pilem, Stefanem Krcmerym, Ante Radiciem. Po 1919
sprzedał swój księgozbiór Bibliotece Uniwersytec-
kiej w Poznaniu. Zmarł 12 października 1932 w Kra-
kowie.

TWÓRCZOŚĆ

1. O nauce gramatyki polskiej w gimnazjum
wyższym. Lw. 1886 odb. z *Muzeum*.
2. O najnowszych polskich przekładach „Iliady”.
Wwa 1889 odb. z *Bibl. Warsz.* 1888 t. 4 – 1889
t. 1.
3. Przesady i zabobony z ust ludu w różnych
okolicach zebrane. Kr. 1892 odb. z: *Zbiór Wiad. do
Antropologii Krajowej*.
4. Słowacy, ich życie i literatura. Z przedmową
J.A. Świącickiego. Wwa 1899.
5. Gramatyka języka polskiego dla szkół po-
wszechnych i średnich. Kr. 1907. Wyd. nast. m.in.:
wyd. 5 Wwa 1926.
Współautor: I. Stein.
6. Z kresów polszczyzny. Wrażenia podróżnika,
Kr. 1912.
7. Nowe prądy w szkole średniej. Kr. 1913.
8. Życie a szkoła. Kr. 1917. Wyd. 2 powiękso-
zone. Kr. 1919.
9. Nasz język ojczysty w przeszłości i terażniej-
szości. Kr. 1919.
10. Nowa pieśń o ziemi naszej. [Poemat]. Wyd. 4
Kr. 1920.
11. Dykjonarz polski. Zbiór alfabetyczny zwrot-
ów i wyrażen niepewnych lub niejasnych. Kr. 1922.
12. Dobór wyrazów. Słownik wyrazów blisko-
znaczących i jednoznacznych do praktycznego użyt-
ku. Z. 1–4. Kr. 1926–1928.
13. Nowa szkoła w nowej Polsce. Kr. 1929 odb.
z *Przegl. Powsz.*

Przekłady

14. M. Kukuczyn [M. Bencúr]: Obrazki i nowe-
le. Z przedmową W. Szrobara. Wwa 1900.

Prace edytorskie

15. Z powieści i pieśni górali beskidowych,
Wista t. 2 (1888) z. 1. Wyd. osob. Wwa 1889.
16. Sz. Szymonowic: Castus Joseph. Przekł.
S. Gosławskiego. 1597. Kr. 1889 *BPP* 5.
17. M. Rej: Żywoć Józefa z pokolenia żydow-
skiego. 1545. Kr. 1889 *BPP* 7.
18. M. Rej: Krótka rozprawa między trzema oso-
bami, panem, wójtem a plebanem. 1543. Kr. 1892
BPP 23.

19. Wyjątki z pomników języka polskiego w XV–XVI do użytku w klasie 5 szkół średnich ułożył i objaśnił... Kr. 1892.

20. Wypisy polskie dla klasy III szkół gimnazjalnych i realnych. Z. 1–2. Lw. 1893. Współwyd.: J. Czubek.

21. Wypisy polskie dla klasy IV szkół gimnazjalnych i realnych. Z. 1–2. Lw. 1894. Współwyd. jw.

22. W. Pol: Pieśń o ziemi naszej oraz liryki wybrane. Kr. 1920 BN1, 21. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Kr. 1929, wyd. 4 Chicago 1945.

Koresp. m.in. w zbiorach Bibl. Jagiel., w archiwum w Brnie, w Zagrzebiu.

OPRACOWANIA

NK 16 (1982).

[J. KRZYŻANOWSKI] (jk). *Słownik folkloru pol.* Wwa 1965. — B. JAŚKIEWICZ. *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — D. BIENKOWSKA. *Słownik badaczy lit. pol. T. 4.* Łódź 2001.

A.P.

ZAWISTOWSKA Kazimiera 1870–1902

Urodzona 17 stycznia 1870 w Rasztowcach na Podolu; córka Henryka Jasińskiego, publicyisty, byłego uczestnika powstania styczniowego, i Albertyny z Torosiewiczów. Kształciła się w Szwajcarii, podróżowała także do Włoch. Około 1889 wyszła za mąż za Stanisława Zawistowskiego i zamieszkała w jego majątku Supranówka w powiecie skalackim. Utwory poetyckie, w których podkreślała odrębność psychiki kobiecej, analizowała przeżycia i doznania kobiet, ogłaszała m.in. w *Życiu* (1897–1900), *Krytyce* (1900–1902), *Chimerze* (1901–1902). Wyjeżdżała często do Krakowa, gdzie zetknęła się z młodopolskim środowiskiem literackim, które pochlebnie oceniało jej twórczość. Bliska znajomość łączyła ją ze Stanisławem Wyrzykowskim, tłumaczem i poetą. Interesowała się symbolizmem francuskim i belgijskim, co znalazło wyraz w jej twórczości przekładowej. Zmarła 28 lutego 1902 w Krakowie; pochowana w Supranówce.

TWÓRCZOŚĆ

Wydania zbiorowe i wybory

1. Poezje. Z przedmową Miriama [Z. Przesmyckiego]. Kr. [1903]. Wyd. nast. Lw. [1909]. Przekł. poszczególnych wierszy; czes. 1902, niem. 1907, 1909, 1923, włos. 1923, 1933.

2. Poezje. Z rękopisu wydał i wstępem poprzedził S. Wyrzykowski. Z przedmową Miriama [Z. Prze-

smyckiego]. Wwa 1923. Reprint Wwa 2003 *Biblioteczka Podolska* z. 63.

Tu m.in.: Tak być musiało (ogl. *Rok Pol.* 1916 nr 1) oraz przekł. autorów: Ch. Baudelaire, E.M. Doherr, E. Dujardin, T. Klingsor, A. Mockel, F. Pradel, A. Samain, H.O. Shea, P. Verlaine.

3. [Poezje]. Wwa 1969 *Poeci Pol.*

4. Wybór poezji. Oprac. i wstęp A. Baranowska. Wwa 1981.

5. Utwory zebrane. Oprac. i wstęp L. Kozikowska-Kowalik. Kr. 1982.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 4 (1965); *Poezja Młodej Polski*. Wr. 1967 BN1, 125.

Listy do Z. Przesmyckiego w Bibl. Nar.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

K. NIKLEWICZÓWNA: Z. a ówczesna moda literacka. *Pam. Lit.* 1947 z. 4 i odb. — A. REYKOWSKA. *Obraz lit. pol.* S. 5 t. 1 (1968). — A. POLIŃSKI: Poezja K.Z. *Wiadomości* (Londyn) 1977 nr 38/39. — A. BARANOWSKA: Kraj modernistycznego cierpienia. Wwa 1981. — L. KOZIKOWSKA-KOWALIK: S. Wyrzykowskiego wspomnienia z młodości. Jeszcze jedna młodopolska legenda. *Pam. Lit.* 1983 z. 1. — M. RUSZCZYŃSKA: Poezja kobieca. W kręgu młodopolskich uwikłań i obsesji. *Krajobrazy* 1983 nr 11. — E. KUCHARSKI: K.Z. W: Między teorią a historią literatury. Wwa 1986 (prwdr. 1913). — G. MISIOROWSKA: Tajemnica, „którą przejrzeć pożądam daremnie...”. *Poezja* 1986 nr 7/8. — Z. HAUSER: Polskie groby na Kresach. Między Pawłowem a Supranówką. *Rocz. Lu.* (Wwa) 1992. — A. LUBASZEWSKA: Życie – śmierć – doskonałość. Młodopolska antropologia śmierci i literacki świat wartości. Kr. 1995 s. 75–76. — J. BRZOSZOWSKI: Pierwsii tłumacze „Kwiatów zła”. *Lit. na Świecie* 1993 nr 1/2/3. — R. PIĘTKOWA: „Święte i kurtizany”. Ambiwalencje leksyki erotycznej w poezji K.Z. *Eros, psyché, seks*. Kat. 1993.

W.A.-Sz.

ZBYLITOWSKI Andrzej ok. 1565 – ok. 1608

Urodzony ok. 1565 prawdopodobnie w Zbylitowskiej Górze nad Dunajcem lub w Zagórzycach koło Wiślicy, w rodzinie szlacheckiej; syn Stanisława herbu Strzebię i Jadwigi z Rożnow; stryjeczny brat satyryka Piotra Z. Mimo kłopotów majątkowych rodziny kształcił się w kraju, a następnie studiował za granicą (prawdopodobnie we Włoszech). Po powrocie w 1585 został dworzaniem Stefana Batorego, a po jego śmierci Zygmunta III Wazy, 181

któremu towarzyszył w podróży do Szwecji (1593). Od młodości korzystał z opieki podskarbiego Jacka Młodziejowskiego. W latach służby dworskiej należał do zwolenników Jana Zamoyskiego. Około 1598 opuścił dwór, zawiedziony w swych staraniach o protekcję, i osiadł w Zbylitowskiej Górze. W twórczości literackiej dał się poznać głównie jako wierszopis panegirysta. W „Żywocie szlachcica na wsi” (1597) i w poemacie „Wieśniak” (1600) prezentował ideał bytowania ziemiańskiego. W poemacie „Droga do Szwecji” (1597) jako jeden z pierwszych poetów polskich sporządził opis podróży morskiej, łącząc troskę o zgodność rzeczywistego biegu wypadków z konwencjonalnymi schematami homerycko-wergilijskiego modelu epepej. Żonaty był dwukrotnie: najpierw z Anną Trzcieńską, a po jej śmierci w 1599 z Katarzyną Borzewicką. Zmarł prawdopodobnie ok. 1608.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Epithalamium na wesele J. Dulskiego i Anny Herburtowej. Kr. 1585 Druk. Łazarzowa. Egz. nieznan.

2. Witanie króla nowego Zygmunta III. Kr. 1587 Druk. Łazarzowa. Wyd. i oprac. H. Kasprzak-Obrębska. Łódź 2001.

3. De victoria reportata anno D. 1588... epinicion. De eadem victoria... ad Ioannem de Zamoscie etc. gratulatio. Kr. 1588 Druk. Łazarzowa.

4. In obitum Stephani Regis epigrammata. Kr. 1588.

5. Pisanie satyrów puszczy litewskich do Anny królowej szwedzkiej o łowach w Białobieżach. Kr. 1589 Druk. Łazarzowa. Egz. nieznan.

6. Epithalamium na wesele... Zygmuntovi III... i arcyksiężnie J.M. rakuskiej Annie. Kr. 1592 Druk. Łazarzowa. Wyd. kryt. J. Łoś. Kr. 1893 BPP nr 27. Fragm. przedr. J. Sokółowska; Poezi renesansu. Wwa 1959. Wyd. nast. na podstawie prwdr. H. Kasprzak-Obrębska pt. Dwa panegiryki ku czci Zygmunta III Wazy. Łódź 2000.

7. Lamenty na żalony pogrzeb Elżbiety Ligęzianki z Bobrku, wojewodziny krakowskiej. Kr. 1593 Druk. Łazarzowa. Wyd. kryt. K. Młynarz. *Pam. Bibl. Kórń.* t. 8 (1963). Unikat Bibl. Kórń.

8. Na krzciny najjaśniejszemu Władisławowi III [właśc. IV] królewicowi polskiemu i szwedkiemu. Kr. 1595 druk. J. Siebeneicher. Przedr. R. Pollak. *Szymon Szymonowicz i jego czasy*. Zamość 1929 i odb. Wyd. nast. H. Kasprzak-Obrębska, jw. poz. 6. Unikat w Bibl. Tow. Przyj. Nauk w Płocku sygn. XVI, 101.

9. Drogi do Szwecyj... Zygmunta III księgi I, II, III, IV. Kr. 1597 druk. J. Siebeneicher. Przedr. K.W. Wójcicki: Biblioteka starożytna pisarzy pol-

skich. T. 2. Wwa 1843; toż Wwa 1854. Wyd. K.J. Turowski w: *Niektóre poezje A. i P. Zbylitowskich*, zob. poz. 16. Wyd. na podstawie prwdr. ze wstępem i objaśnieniami E. Kotarski: *Trzy podróże*. Gdańsk 1973. Fragm. przedr. *Poetyckie relacje z podróży morskich XVI-XVII w.* Gdańsk 1987.

10. Żywot szlachcica we wsi. Kr. 1597. Przedr.: J.K. Żupański. Pozn. 1853; fragm. *Przeł. Pozn.* 1854 t. 18 s. 154-158; K.J. Turowski, zob. poz. 16. Fragm. przedr. S. Kot: *Urok wsi i życia ziemiańskiego w poezji staropolskiej*. Wwa 1937; *Staropol. poezja ziemiańska*. Wwa 1988; *Poezja i łowy*. Wr. 1994.

11. Historia św. Genowefy. Kr. 1599. Egz. nieznan.

12. Wieśniak... Kr. 1600. Fragm. przedr. K.J. Turowski, zob. poz. 16; całość przedr. T. Wierzbowski. Wwa 1893. Fragm. przedr. J. Sokółowska, jw. poz. 6; *Staropol. poezja...*, jw. poz. 10; *Poezja i łowy*, jw. poz. 10; *Lit. staropol.* T. 1: *Poezja*. Kr. 2002.

13. In natalem Illustrissimi D. Basillii Alberti, filii Janusii ducis Ostroegiae. Kr. 1600.

14. Laudes na pisma Joachima Bielskiego. Ogl. (z niedokładnego odpisu Bibl. Racz.) R. Abicht, zob. OPRACOWANIA.

Przekłady

15. Owidiusz: Actaeon. [Kr. 1588]. (Fragm. *Metamorfoz*). Wyd. kryt. K. Młynarz, jw. poz. 7. Unikat (defekt.) Bibl. Kórń. sygn. Cim. Qu 2719.

Wydania zbiorowe

16. *Niektóre poezje Andrzeja i Piotra Zbylitowskich*. Wyd. K.J. Turowski. Kr. 1860 *Bibl. Pol.* S. IV z. 14-15.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

R. ABICHT: *Życiorys A.Z. Arch. do Dziejów Lit. i Oświaty w Polsce* 10 (1904) i odb. — R. POLLAK: Dwa „zaginione” utwory A.Z. *Silva Rerum* 1927. — L. KUKULSKI: Zbylitoviana. *Pam. Lit.* 1959 z. 1-2. — M. PISZCZKOWSKI: Wiek w literaturze polskiego Renesansu. Kr. 1959. — A. KRZEWIŃSKA: Poetyka staropolskiej pieśni ziemiańskiej. *Zesz. Nauk. UMK. Nauki Hum.* 9: *Filol. Pol.* 1963 z. 4. — Janusz PELC: Jan Kochanowski w tradycjach literatury polskiej. Wwa 1965. — R. POLLAK: Morze w poezji staropolskiej. W: *Wśród literatów staropolskich*. Wwa 1966 (prwdr. 1923). — J. NOWAK-DŁUŻEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Zygmunta III. Wwa 1971. — W. WALECKI: Zur Aufnahme des Horaz in der altpolnischen Literatur. *Michkiewicz-Blätter* 1974 nr 55. — E. KOTARSKI: U progu marynistyki polskiej XVI-XVII w. Gdańsk 1978. — J. GLOMB, K. GLOMB: Pechowy koniunkturalista wśród poetów. *Tarnowski Magazyn Informacyjny* 1982 nr 12. — A. KARPINSKI: Staropolska poezja ideałów ziemiańskich. Wr. 1983. — K. MROCZEK: Epithalamium

staropolskie. Wr. 1989. *Studia Staropol* 51. — W. WALECKI: Z nieznaných niemieckých tlumačov staropolszczyny. *Rocz. Komisji Hist.-Lit. PAN* 22 (1985) s. 182 [dot. wiersza „Mądre życie”]. — J. STARNAWSKI, M. WICHOWA, A. OBREŃBSKI: Antyk w Polsce. Cz. 1. Łódź 1992 [tu: M. WICHOWA: Zarys dziejów „Metamorfoz” Owidiusza w literaturze staropolskiej (prwdr. 1986)]. — S. CZECHOWICZÓWNA: Sielanka i poezja ziemiańska XVI i XVII w. *Wokół Kochanowskiego i jego czasów*. Kielce 1994. — J. GACZYŃSKI: Sławni ludzie w kulturze Ziemi Ciecchanowskiej w dawnych wiekach. *Zapiski Ciecchanowskie* 10 (2000). — H. KASPRZAK-OBREŃBSKA: Tradycja czarnoleska twórczości A.Z. *Od średniowiecza ku współczesności*. Łódź 2000. — R. KRZYWY: Od hodoeporikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001.

I.T.

ZBYLITOWSKI Piotr 1569–1649

Urodzony w 1569; syn Jana herbu Strzemię, dworzana i rotmistrza husarskiego, i Barbary z Ujejskich; stryjeczny brat poety Andrzeja. Kształcił się w Krakowie; być może studiował w Akademii. W 1585 wstąpił na służbę u wojewody poznańskiego Stanisława Górki, następnie pełnił urząd marszałka na dworze kasztelana nakielskiego J. Czarnkowskiego. W 1593 towarzyszył posłom A. i J. Czarnkowskim w drodze do przebywającego w Szwecji Zygmunta III. Po powrocie ożenił się z Barbarą Słupską i osiadł na wsi — w Marcinkowicach pod Sączem. Aktywnie uczestniczył w życiu publicznym regionu: w 1627 sejmik w Proszowicach wybrał go na posła na sejm; dwa lata później marszałkował także obradom sejmiku. Od 1633 piastował urząd podsędka, a od 1645 sędziego ziemskiego krakowskiego. Podobnie jak w wystąpieniach publicznych, tak w swej twórczości satyrycznej piętnował niesprawiedliwość i nadużycia w stosunku do poddanych, brak gotowości obronnej, przesady stanowe, m.in. zakaz parania się handlem przez szlachtę. Zmarł 19 listopada 1649; pochowany został w kaplicy ufundowanej przez jego brata Mikołaja w kościele Mariackim w Krakowie, gdzie syn zmarłego Piotr, kanonik łańcucki i sekretarz królewski, wmurował (zachowaną do dziś) tablicę nagrobną.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Rozmowa szlachcica polskiego z cudzoziemcem. Kr. 1600. Przedr. w poz. 5. *Fragm. przedr. J. Sokołowska: Poezi renesansu*. Wwa 1959.

2. Przygana wymyślnym strojem białogłowskim. [Kr. 1600]. Wyd. nast.: z datą 1600 w pierwszej poł. XVII w. cztery poddruki, w tym: [Raków ok. 1616?]; [Raków ok. 1629?]. Wyd. kryt. K. Badecki. Lw. 1910 *Białe Kruki* nr 2. *Fragm. przedr. J. Sokołowska, jw. poz. 1.*

3. Patricius. Kr. 1601; przedr. anastatyczny 1882.
4. Schadzka ziemiańska. Kr. 1605. Przedr.: K.W. Wójcicki: Biblioteka starożytna pisarzy polskich. T. 3. Wwa 1843; toż wyd. 2 Wwa 1854; przedr. w poz. 5.

W y d a n i a z b i o r o w e

5. Niektóre poezje Andrzeja i Piotra Zbylitowskich. Wyd. K.J. Turowski. Kr. 1860 *Bibl. Pol.* S. IV z. 14–15.

Przedr. pojedynczych wierszy: *Wzięli diabla pana*. Wwa 1955; *I w odmianach czasu smak jest*. Wwa 1991.

O P R A C O W A N I A

NK 3 (1965); LP.

K. BADECKI: Literatura mieszczańska w Polsce XVII w. Lw. 1925. — Cz. LECHICKI: Z dziejów satyry polskiej XVI w. Lw. 1933. — L. KUKULSKI: Zbylitoviana. *Pam. Lit.* 1959 z. 1. — J. GACZYŃSKI: Sławni ludzie w kulturze Ziemi Ciecchanowskiej w dawnych wiekach. *Zapiski Ciecchanowskie* 10 (2000).

I.T.

ZDANOWICZ Aleksander 1805–1868

Urodzony 26 lutego 1805 w zaścianku Bielkowicze (pow. ihumeński); syn Antoniego. Uczył się w szkole parafialnej w Dudziczach, w 1819–25 w szkole powiatowej przy klasztorze bazylianów w Ładach. Ukończywszy naukę, pracował jako gubernier. W 1827–31 studiował na wydziale filozoficznym Uniwersytetu Wileńskiego. Od 1834 był przez trzydzieści lat nauczycielem języka francuskiego, łaciny i historii w Instytucie Szlacheckim w Wilnie, uczył także na pensjach prywatnych i w diecezjalnym seminarium duchownym. W 1838 ożenił się z Emilią Piasecką. Pisywał do *Kuriera Wileńskiego*, był redaktorem naczelnym i współautorem wydanego w Wilnie (w 1861) „Słownika języka polskiego”. 26 września 1863 został aresztowany wraz z synem Ignacym, naczelnikiem powstańczym Wilna, i do 10 listopada przebywał w więzieniu w klasztorze dominikanów (syna stracono na szubienicy 23 grudnia tego roku). Zmarł w Wilnie 29 maja 1868; pochowany na cmentarzu Bernardyńskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Dykjonarz francuski. Wil. 1829. Wyd. nowe poprawne. Wil. 1832.

2. Wypisy francuskie dla dzieci poczynających naukę francuskiego języka. Wil. 1830. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 15] Wil. 1880.

3. Rys chronologiczno-historyczny państw no-
wożytnych od V wieku do dziś dnia z kilku map-
kami tudzież zbiorem pytań dla poczynających. Wil.
1844. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 6] Wwa 1891.

4. Szkic historii polskiej dla dzieci. Powst. 1851.
Wyd. Wil. 1857. Wyd. nast. m.in.: pt. Zarys historii
polskiej dla dzieci w dwóch kursach. Wwa 1883;
[wyd. 6] Wil. 1902.

5. Sprawozdanie o dziele pod tytułem: Wykład
systematyczny filozofii obejmującej wszystkie jej
części w zarysie przez Józefa Kremera. Wil. 1854.

6. Historia powszechna dla szkolnej młodzieży.
T. 1–2. Wil. 1861. Wyd. 2 przejrz. i uzup. W. Gro-
chowski. Wwa 1871.

7. Szkic historii powszechnej dla dzieci. Wil.
1861.

8. Krótki zarys historii powszechnej tudzież dwie
tablice chronologiczne (według metody A. Jaźwiń-
skiego). Wil. 1872. Wyd. nowe Wwa 1888.

9. Rys dziejów literatury polskiej podług notat...
oraz innych źródeł oprac. i do ostatnich czasów
doprowadził L. Sowiński. T. 1–5. Wil. 1874–1878.

Ponadto podręczniki do nauki franc., łaciny,
hist., tablice chronologiczne i atlasy.

Koresp. i dziennik w Bibl. Litew. Akademii Nauk
w Wil.; list do J. Kremera ogl. B. Schnaydrowa.
Rocz. Bibl. PAN w Kr. 30 (1985); listy od B. Tren-
towskiego ogl. S. Pigoń: Listy B. Trentowskiego
(1836–1869). Kr. 1937.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972).

[F.M. SOBIESZCZAŃSKI] F.M.S. *Enc. pousz. Orgel* 28
(1868). — B. TRENTOWSKI: Panteon wiedzy ludzkiej.
T. 1–2. Pozn. 1873–1881. — J. BIELIŃSKI: Uniwersytet
Wileński. T. 2–3. Kr. 1899–1900. — S. KOŚCIAŁKOWSKI:
A.Z. Zarys biograficzny. *Rocz. Tow. Przyj. Nauk w Wil.* 6
(1915/18) i odb. [tu fragm. dziennika]. — Z. PONARSKI.
Słownik pracowników książki pol. Suplement Wwa 1986.

W.A.-Sz.

ZDZIARSKI Stanisław 1878–1928

Urodzony 17 listopada 1878 w Tarnopolu. Studio-
wał na Uniwersytecie Lwowskim i w Pradze, gdzie
uzyskał doktorat z filozofii; „veniam legendi” otrzy-
mał w Petersburgu. Zainteresowania historyczno-
literackie łączył z badaniami etnologicznymi. Od
pracy naukowej przeszedł wkrótce do działalności
dziennikarskiej. Pisywał recenzje, rozprawy publi-
cystyczne, a także poezje. Zamieszczał je w róż-
nych czasopismach krajowych, głównie w *Prze-
glądzie Literackim* (1898–99), *Wiśle* (1898–1901),

Kwartalniku Historycznym (1899–1901), a przede
wszystkim w *Ludzie* (organie Towarzystwa Ludo-
znawczego, 1898–1905), który przez pewien czas
redagował, i w *Prze-
glądzie Powszechnym*, gdzie od
1899 (do 1918 z przerwami) wypełniał stałe rubryki:
„Zapiski bibliograficzne”, „Z piśmiennictwa polskie-
go”, „Z piśmiennictw obcych”. Należał do Towar-
zystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich w War-
szawie. Był członkiem Komisji Literackiej, Antro-
pologicznej i Etnograficznej Akademii Umiejętności
w Krakowie. Pełnił funkcję sekretarza Towarzystwa
Ludoznawczego we Lwowie. Zmarł 2 grudnia 1928
w Warszawie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Maurycy Gosławski. Zarys biograficzno-lite-
racki. Petersburg. 1898. Przedr. w poz. 3, 5.

2. Pierwiastek ludowy w poezji Adama Mickie-
wicza. Wwa 1898 odb. z *Ludu* t. 4. Przedr. w poz. 3.

3. Pierwiastek ludowy w poezji polskiej XIX w.
Studia porównawczo-literackie. Wwa 1901.

4. Bohdan Zaleski. Studium biograficzno-literac-
kie. Lw. 1902. Wyd. nast.: Lw. 1903; Złoczów 1904
Bibl. Pousz. 485–486.

5. Szkice literackie. Lw. 1903 [1902].

6. Z menażerii ludzkiej. Przyczynki do filozofii
życia. Lw. 1903 [1902].

7. Ludowość w poezji polskiej XIX w. Okrusz-
ny badań. Wwa 1904 odb. z *Ludu* t. 10.

8. Małpi świat. Przyczynek do filozofii życia.
Wwa 1907 [1906].

9. Bez nadziei jutra... Dwa miesiące obrad Dumy
Państwowej. Kr. 1907.

10. Dżyngis-Chan zmartwychwstał. Studia z psy-
chopatologii rosyjskiej. T. 1–2. Pozn. 1919.

11. Wrażenia z Górnego Śląska. Spostrzeżenia
osobiste uczestnika akcji plebiscytowej na Górnym
Śląsku. Płock 1921.

12. W pożarach krwi. Garść utworów. [Poezje].
Wwa 1925. Wyd. 2 Wwa 1927.

Przekłady

13. E. Czirikow; Za poręką. Lw.–Złoczów 1911
Bibl. Pousz. 840.

14. E. Czirikow; Na progu życia. Lw.–Złoczów
1911 *Bibl. Pousz.* 861.

Koresp. w Bibl. Jagiel., Bibl. PAN w Kr., Bibl.
Publ. m.st. Wwy, Ossol., Bibl. Uniw. w Zagrzebiu.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

Słownik folkloru pol. Wwa 1965.

ZDZIECHOWSKI Marian 1861–1938

Urodzony 30 kwietnia 1861 w majątku rodzinnym Nowosiółki koło Rakowa na Mińszczyźnie, w zamożnej rodzinie ziemiańskiej; syn Edwarda i Heleny z Poljanowskich. Po ukończeniu gimnazjum w Mińsku Litewskim (1879) studiował w Petersburgu i w Dorpacie, gdzie w 1883 uzyskał stopień kandydata filologii słowiańskiej. W 1882 debiutował artykułem „H. Sienkiewicz w listach z podróży po Ameryce i obrazkach amerykańskich” (*Ateneum* 1882 t. 2). Studia kontynuował w Grazu, Zagrzebiu (filologia słowiańska) i Genewie (literatura powszechna). W 1882 powrócił do Petersburga i podjął współpracę z *Siewiernym Wiestnikiem i Krajem*. W 1887 poślubił Marię Kotwiczównę. W 1888 przeniósł się do Krakowa i tam doktoryzował się w 1889; w 1894 otrzymał docenturę. W 1899 został profesorem nadzwyczajnym, w 1908 zwyczajnym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Był aktywnym działaczem tzw. ruchu słowiańskiego, przewodniczył krakowskiemu Klubowi Słowiańskiemu, który powstał w 1901 z jego inicjatywy, oraz współdziałał przy powołaniu jego organu *Świat Słowiański* (1905). Należał do Towarzystwa Słowiańskiego, uczestniczył w licznych międzynarodowych zjazdach sławistycznych, współpracował ze *Slovanským Přebledem*. Od 1903 był członkiem korespondentem, od 1909 — członkiem zwyczajnym Akademii Umiejętności. Lata wojny światowej przeżył w majątku rodzinnym. W 1919 objął katedrę literatury porównawczej na Uniwersytecie im. Stefana Batorego. W 1925/26 i 1926/27 sprawował urząd rektora. Od 1928 był prezesem Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie oraz członkiem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Utwory swoje sygnował: pisane po rosyjsku M. Ursin, po polsku czasami Władysław Karowski, niekiedy kryptonimami Zdz. M., M. Zdz., (mz). Zainteresowania Z. były niezwykle szerokie. Był historykiem literatury, publicystą, uprawiał badania z zakresu historii kultury, filozofii, sławistyki i rusycystyki, był także politykiem i moralistą. Wpływ jego działalności na ówczesne życie umysłowe wykraczał daleko poza granice Wilna. Cieszył się również dużym autorytetem w sprawach państwa, lecz proponowaną mu przez Józefa Piłsudskiego po przewrocie majowym prezydenturę zdecydowanie odrzucił. W 1931 przeszedł na emeryturę. W 1936 otrzymał nagrodę im. Filomatów za całokształt pracy literackiej. Posiadał doktoraty honoris causa czterech uniwersytetów. Był komandorem Orderu Odrodzenia Polski, kawalerem Złotego Krzyża Zasługi, komandorem Węgierskiego Orderu św. Stefana. W 1938 podjął na nowo wykłady jako profesor honorowy. Zmarł 5 października tegoż roku w Wilnie; pochowany został na cmentarzu na Antokolu.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Mesjaniści i słowianofile. Szkice z psychologii narodów słowiańskich. Kr. 1888.
Rozpr. doktorska. Jest to poszerz. wersja polska ogl. uprzednio pracy w jęz. ros. pt. Oczerki iz psychologii sławiańskiego plemieni. Sławianofity. Petersb. 1887.
Podp.: M. Ursin.
2. Byron i jego wiek. Studia porównawczo-literackie. T. 1–2. Kr. 1894–1897.
3. Politiczeskije idealy polskiego obszczestwa. Z predisłowiem grafa L.N. Tolstogo. Lipsk 1896.
Podp.: M. Ursin.
4. Etyka polityczna w Rosji. Kr. 1899.
Podp.: W. Karowski.
5. Szkice literackie. [T.] 1. Wwa 1900.
Tu m.in.: Tetmajer i J.S. Wierzbicki. *Świat* 1895 nr 4–5 i odb.; Twórczość liryczna Asnyka i jej znaczenie w poezji polskiej, *Przeł. Pousz*. 1897 t. 53 i odb.
6. Religia i sztuka. W sprawie „Legend” Niemiejskiego. Kr. 1902 odb. z *Krytyki*.
7. O polsko ruskim odnośajima. Przemówienie. Zagrzeb 1905.
8. „Pestis perniciosissima”. Rzecz o współczesnych kierunkach myśli katolickiej. Wwa 1905.
Przekł.: niem. i serb.-chorw. 1905.
9. U opoki mesjanizmu. Nowe szkice z psychologii narodów słowiańskich. Lw. 1912.
Przekł. niem. 1907 (fragm. ogl. uprzednio w czasop. 1900–1907).
10. Wizja Krasiniego. Ze studiów nad literaturą i filozofią polską. Kr. 1912. Fragm. pt. „Ojciec nasz” przedr. [H. Woźniakowski] H.W. *Znak* 1981 nr 4/5.
11. Jarosław Vrchlický. Przemówienie. Kr. 1913.
12. Wpływy rosyjskie na duszę polską. [Cz. II] Kr. 1913 odb. z *Przeł. Pol.* t. 187 z. 259, [cz. II] Kr. 1920.
13. Le Messianisme de Mickiewicz et l'esprit religieux contemporain. *Coenobium* (Lugano) 1914 nr styczniowy i odb.
14. Pesymizm, romantyzm a podstawy chrześcijaństwa. T. 1–2. Kr. [1914]–1915. Wyd. nast.: przedr. fotoofs. z przedmową S. Borzyna. T. 1–2. Wwa 1993.
15. Zygmunt Miłkowski (T.T. Jeź) a idea słowiańska w Polsce. Petersb. 1915.
16. Gloryfikacja pracy. Myśli z pism i o pismach S. Brzozowskiego. Petersb. 1916. Wyd. 2 Kr. 1921 [1920].
17. Tragedia Węgier a polityka polska. Kr. 1920 odb. z *Czasu*. Toż wersja franc. Wiedeń 1921.
18. Europa, Rosja, Azja. Szkice polityczno-literackie. Wil. 1923.
19. Jerzy Moszyński. Z dziejów myśli politycznej w Polsce. Wil. 1924. Toż wersja franc. Grenoble 1925.
20. Władysław Syrokomla. Pierwiastek litewsko-białoruski w twórczości polskiej. Wil. 1924.

21. Renesans a rewolucja. Wykład. Wil. 1925.
22. Sprawa sumienia polskiego. Wil. 1927. Wyd. 2 Wil. 1928.
23. Walka o duszę młodzieży. Mowy rektorskie. Wil. 1927.
24. Sumienie a partyjniactwo. Wil. 1928.
25. Napoleon III. Szkice polityczno-literackie. Kr. 1930.
26. Chateaubriand i Napoleon. Wil. 1932.
27. Węgry i dookoła Węgier. Szkice polityczno-literackie. Wil. 1933.
28. Chateaubriand i Bourbonowie. Wil. 1934.
29. Od Petersburga do Leningradu. Wil. 1934.
30. Ze stosunków kulturalnych polsko-węgierskich. Wwa 1936.
31. Zygmunt Krasiński. Wil. 1936.
32. W obliczu końca. Studia i szkice. Wil. 1937. Wyd. 2 zmien. Wil. 1938. Wyd. nast.: Wstęp C. Michalski. Wwa 1999.

Tu m.in.: Pesymizm jako siła twórcza (ogl. *Przegl. Współcz.* 1926 nr 55); Czerwony terror (wyd. osob. Wwa 1989); „Tat Twam Asi” (wyd. osob. Kr. 1910 odb. z *Obrońcy Zwierząt*, pominięte w wyd. 2); O okrucieństwie. Kr. 1929 odb. z *Przegl. Współcz.* 1928 (dodane w wyd. 2; wyd. osob.: Wstęp S. Stomma, posłowie M. Zaczynski. Kr. 1993).

33. Węgry a Polska na przełomie historii. Wil. 1937.
 34. Widmo przyszłości. Szkice historyczno-publicystyczne. Wil. 1939. Wyd. nast.: Wstęp Z. Chocimski. Wwa 1999.
- Wyd. pośmiertne. Prawie cały nakład uległ zniszczeniu w czasie wojny. Z ocalałych egz. wyd. poz. 35.

Wydania zbiorowe

35. Dzieła wybrane. T. 1: Widmo przyszłości. Lozanna 1983.
36. Wybór pism. Wstęp i oprac. M. Zaczynski. Kr. 1993.

Bibliografię prac Z. podaje H. Obiezińska. *Z zagadnień kult.-lit. Wschodu i Zachodu*. Kr. 1933/1934; przedr. przy art. K. Górskiego. *Ateneum Wł.* 1938 z. 2 i odb.; B. Białokozowicz; M.Z. i L. Tolstoj. Białystok 1995.

Koresp. i mater. w: Bibl. Jagiel., Bibl. Nar., Bibl. PAN w Kr., Bibl. Publ. m.st. Wwy, Ossol., Bibl. Uniw. Wil., Bibl. IBL PAN (Arch. E. Orzeszkowej), Państw. Muzeum im. L. Tolstoj w Moskwie; inf. o koresp. z pisarzami chorwackimi: J. Hamm; Register der Korespondenz von V. Jagić im Besitz der Universitätsbibliothek in Zagreb. *Wiener Slavisches Jahrbuch* 1960 s. 75–111; J. Wierzbicki: Polonica z zagrzebskich archiwów. *Pam. Słowiański* 1961 s. 234–244. Część listów ogl. B. Białokozowicz; M.Z. i L. Tolstoj. Białystok 1995; K. Jaworska. *Przegl. Hum.* 1989 nr 10; M. Bernacka. *Znak* 1993 nr 1.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982).

W. PIOTROWICZ: Badacz podstaw duchowych kultury nowoczesnej. W: W nawiasie literackim. Wil. 1930. — *50-lecie pracy pisarskiej M.Z.* Wil. 1933. — W. BOBEK: Z. jako badacz literatury czeskiej i chorwackiej. *Z zagadnień kult.-lit. Wschodu i Zachodu*. Kr. 1933/34 i odb. — D. GABE: Ustrem. Na profesor M.Z. po słuchaj siedemdeset godzin ot rodenieto mu. *Tamże*. — R. DYBOSKI: M.Z. Kr. 1934. — W. PIOTROWICZ: M.Z. W pięćdziesięciolecie twórczości pisarskiej. Wil. 1934. — K. GÓRSKI: M.Z. Wil. 1938. — S. KOŚCIAŁKOWSKI: M.Z. — le savant, le penseur, l'homme. *Antemurale* 1956 t. 3; toż w wersji pol. w: Studia i szkice przygodne z historią i jej pogranicza z literaturą. Londyn 1956. — P. GRZEGORCZYK: Polacy w Jasnej Polanie. Rozmowy z L. Tolstojem. *Przegl. Hum.* 1960 nr 6. — TENŻE: L. Tolstoj w Polsce. Wwa 1964. — A. WALICKI: *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — Cz. MIŁOŻ: Religijność M.Z. W: Prywatne obowiązki. Paryż 1972, wyd. 2 Olsztyn 1990. — T. WEISS: Od pozytywizmu do mesjanizmu — ewolucja ideowa M.Z. *Z historii filoz. pozytywistycznej w Polsce*. Wr. 1972. — I. WIDACKA: Utopia słowiańska w badaniach M.Z. nad romantyzmem rosyjskim. *Studia z dziejów rusycystyki bist.-lit. w Polsce*. Wr. 1976. — T. WEISS. *Obraz lit. pol. XIX w. S. 5 t. 4* (1977). — M.M. CIECHANOWICZ: Pesymizm a podstawy chrześcijaństwa w twórczości M.Z. Wwa 1978. — P. CZARTOŁOMNY: Wielkość i tragizm M.Z. *W drodze* 1979 nr 7. — A. KOŁAKOWSKI: Filozofia kultury w Polsce lat międzywojennych. *Przegl. Hum.* 1979 nr 4. — S. STOMMA: M.Z. — zapomniany czy żywy? *W drodze* 1979 nr 7. — J.B.: Metafizyczne zło na scenie dziejów. *Res Publica* 1980 nr 5/6. — *Znak* 1981 nr 4/5 (nr spec.). — I. BURZACKA: Ideal a rzeczywistość. O krytyce moralistycznej M.Z. Wwa 1982. — W. KARPIŃSKI: Samotność Z. W: Cień Metternicha. Wwa 1982. — R. PAĐOE: Filozofia religii polskiego modernizmu. Kr. 1982. — J. SKOCZYŃSKI: Pesymizm filozoficzny M.Z. Wr. 1983. — Cz. ZGORZELESI: „W obliczu końca”. W: Mistrzowie i ich dzieła. Kr. 1983. — M. KRÓL: Z. dzisiaj. *Tyż Powsz.* 1984 nr 12. — J. TYNECKI: Ku „Wizji Krasińskiego”. M.Z. we wczesnych dyskusjach nad neoromantyzmem polskim. *Prace Polon.* 5. 41 (1985) s. 375–391. — *Biogramy uczonych pol.* Cz. 1 z. 3. Wr. 1985. — J. PROKOP: Z., rewolucja, Żydzi. W: Szczególna przyгода żyć nad Wisłą. Londyn 1985. — I. BURZACKA: Chrześcijański pesymizm M.Z. *Przemiany lit. pol. w l. 1907–1918*. Wwa 1986. — S. JĘDYNIAK: Etyka w Polsce. Słownik pisarzy. Wr. 1986. — J. KRASICKI: W cieniu Antychrysta. *Znak* 1986 nr 11/12. — M. ZACZYŃSKI: Obecność Z. *Znak* 1986 nr 9. — TENŻE: Kiedy urodził się M.Z. *Ruch Lit.* 1986 nr 2. — S. BARAŃCZAK. *Harvard Ukrainian Studies* (Cambridge, Massachusetts) 1987 nr 1–2. — S. GODLEWSKI: Polska myśl kulturalna na progu niepodległości: Żeromski, Z., Znaniecki. *Hist. i kultura. Studia*. Wwa 1987. — Z. SOLAK: M.Z. i Klub Słowiański. *Studia Hist.* 1987 nr 2. — I. BURZACKA: Czy katastrofizm można dzisiaj zrozumieć? *Od Kochanowskiego do Różewicza*. Wwa 1988. — J. SIERADZAN: Schopenhauer, Z., Indie. *Beznadziejność i nadzieja*. Kr. 1988. — J. ZYCHOWICZ: Trzy figury myśli z „głębokiej współczesności”: Brzozowski, Z., Witkacy. *Mies. Lit.* 1988 nr 8. — K. JAWORSKA: Korespondencja Z. i Fogazzara. *Przegl. Hum.* 1989 nr 10. — M. PĄKCIŃSKI: My-

ściel na pograniczu kultur. *Więź* 1989 nr 7-8. — E.N. WESOŁOWSKA: Myśl społeczna i polityczna M.Z. Lubl. 1989. — S. CHILMON-BRZOZOWSKA: Eklezjologia modernistyczna M.Z. *Zesz. Nauk. Uniw. Szczecińskiego. Filoz.* 1990 nr 1. — J. KRASICKI: Spór o piękno. M.Z. wobec modernistyczno-romantycznej utopii sztuki. *Zesz. Nauk. WSP Opolo. Nauki Społ.* 1990 z. 4. — M. WYKA: Z. i Brzozowski – czyli konserwatysta i radykał w paru punktach wspólnych. *Rocz. Komisji Hist.-Lit.* 27 (1990) s. 93-105. — S. CHILMON-BRZOZOWSKA: Z. jako współtwórca polskiej wersji modernizmu katolickiego. *Zesz. Nauk. Uniw. Szczecińskiego. Filoz.* 1991 nr 2. — Z. DARASZ: Literatura chorwackiego ilirizmu w kręgu naukowych zainteresowań M.Z. *Rocz. Komisji Hist.-Lit.* 28 (1991) s. 139-146. — M. PAKCIŃSKI: Przedmurze. Na marginesie pracy M.Z. „Europa, Rosja, Azja”. *Więź* 1991 nr 1. — Z. MIKOŁEJKO: Z.: chrześcijaństwo i widma. *Spoleczeństwo Otwarte* 1992 nr 9. — E.N. WESOŁOWSKA: Koniec świata według M.Z. *Kamena* 1992 nr 3-4. — E. BIENKOWSKA: Tydzień ze Z. *Znak* 1993 nr 12. — S. BORZYM: O historiozofii M.Z. W: Panorama polskiej myśli filozoficznej. Wwa 1993 (prwdr. 1990). — A. LORCZYK: M.Z. – egzystencjalne doświadczenia zła. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Filoz.* 1993 t. 16 s. 89-99. — M. PODRAZA-KWIATKOWSKA: Przeciw okrucieństwu. *Dekada Lit.* 1993 nr 16. — G. PRZEBINDA: Myśl W. Solowjowa w pesymistycznej koncepcji M.Z. *Zesz. Nauk. Uj. Prace Hist.-Lit.* 1993 z. 84 (1076) s. 69-76. — Z. SOLAK: Obchody grunwaldzkie w listach M.Z. *Studia Hist.* 1993 nr 3. — A. KASPERAVICIUS: Koncepcje i wizje polityczne M.Z. Na podstawie wileńskiego okresu jego publikacji. *Lithuania* 1994 nr 4. — A. KOŁAKOWSKI: Katastrofizm eschatologiczny. *Spoleczeństwo Otwarte* 1994 nr 1. — J. KRASICKI: Eschatologia i mesjanizm. Studium światopoglądu M.Z. Wr. 1994. — Z. NAGY: M.Z. i Węgry. *Lithuania* 1994 nr 4. — Z. NIEDZIELA: M.Z. jako badacz literatury czeskiej. W: Sławistyczne studia literackie od renesansu do współczesności. Kr. 1994. — M. PAKCIŃSKI: Mesjanizm i słowianofilstwo w myśli M.Z. W: Konserwatyzm na rozdrużu. Wwa 1994 (prwdr. 1989). — J. SKOCZYŃSKI: Wartość pesymizmu. *Studia i szkice o M.Z.* Kr. 1994. — E.N. WESOŁOWSKA: Działacze przed katastrofą. O poglądach społecznych i politycznych M.Z. Tor. 1994. — D. BARBASZYŃSKI: Chrześcijańskie wobec zła w ujęciu M.Z. *Zesz. Nauk. WSP Olsztyn. Prace Filoz.* z. 1 (1995) s. 85-90. — B. BIAŁOKOZOWICZ: M.Z. i Lew Tolstoj. Białystok 1995 [tu bibliogr.]. — Z. OPACKI: M.Z. w Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 1894-1914. *Studia Hist.* 1995 nr 3. — TENŻE: W kręgu Polski, Rosji i Słowiańszczyzny. Myśl i działalność społeczna M.Z. do 1914 r. Gdańsk 1996. — J. STARNAWSKI: Sylwetki wileńskich historyków literatury. Bydż. 1997. — P. BOREK: M.Z. a tradycja mesjanistyczna polskiego romantyzmu. *Z Bogiem przez wieki* Rzeszów 1998. — TENŻE: M.Z. i Orzeszkowa – wspólne drogi myślenia. *Rocz. Nauk.-Dydakt. Prace Hist.-Lit. WSP Kr.* 1998 z. 12. — L. GAWOR: Katastrofizm konsekwentny. O poglądach M.Z. i S.J. Witkiewicza. Lubl. 1998. — D. BARBASZYŃSKI: Między racjonalizmem a mistycyzmem. Problem przestrzeni etycznej w poglądach filozoficznych M.Z. Olsztyn 1999. — TENŻE: M.Z. (1861-1938) w poszukiwaniu źródeł i cech filozofii słowiańskiej. *Tradycje duchowe Europy Środkowej i Wschodniej*. Słupsk 1999. — TENŻE: M.Z. wobec idei religijnego modernizmu. *Humanistyka i Przyrodznictwo* 5 (1999) s. 205-214. —

J. SKOCZYŃSKI: Z. raz jeszcze. *Nowa Okolica Poetów* 4 (1999) s. 238-244. — A. RAŻNY: Rossija w glazach M.Z. *Slavia Orientalis* 2000 nr 3. — D. BARBASZYŃSKI: Metafizyczny wymiar człowieczeństwa w filozofii M.Z. *Ruch Filoz.* 2001 nr 2. — J. KRASICKI: O „sfalszowanym dobru”. Z., Tolstoj, Solowjow. *Przegl. Pousz.* 2001 nr 2. — Z. OPACKI: Z dziejów polskiej świadomości na Białorusi. Przypadek M.Z. *Acta Polono-Ruthenica* 6 (2001) s. 387-392. — V. RAGOJŠA: „Radovoe gnajzdo” Religijouskich *Tamže* s. 377-385. — J. SKOCZYŃSKI: Religijność i wiara w pismach M.Z. *Od Brzozowskiego do Kotakowskiego*. Lubl. 2001.

I.T.

ZGIERSKI Wincenty zm. ok. 1840

Urodzony w latach dziewięćdziesiątych XVIII w.; syn Andrzeja, sekretarza sądu ludyńskiego; podawał się za hrabię, potomka Kiszków z Ciechanowca, podpisywał Kiszka-Zgierski. Kształcił się w Wilnie, w gimnazjum i na uniwersytecie (studiował literaturę i chemię). Pierwsze jego znane utwory pochodzą z 1814 (bajki ofiarowane w rękopisie Janowi Śniadekiemu). Dzięki znajomości języka rosyjskiego uzyskał posadę sekretarza w konsystorzach duchownym rzymskokatolickim. Pisma swe ogłaszał drukiem „własnym nakładem i rozdawał gratis każdemu, kto zechciał”. Rozsyłał je również we wspaniałych oprawkach na dwory panujących, otrzymując w zamian podarki i dziękczynne listy. Szczylił się uzyskaniem tą drogą papieskim ordere Złotej Ostrogi oraz członkostwem Akademii Arkadyjskiej (pod imieniem Polidor). W wileńskim środowisku literackim uchodził za grafomana, wyszydzał go zwłaszcza Ignacy Szydłowski. W listopadzie 1819 usiłował wspólnie z Karolem Chrzczonowiczem, Andrzejem Towiańskim i Tadeuszem Żebrowskim założyć Towarzystwo Antyszubrawskie. W 1823 był przypadkowo uwięziony i badany przez Nowosilcowa. Po 1825 przeniósł się do Petersburga, gdzie uzyskał posadę urzędnika w ministerstwie finansów. W 1832 wydawał tam półtygodnik w języku rosyjskim (*Kommierceskiej ukazanie*), francuskim (*Le Marchand*) i niemieckim (*Der Kaufmann*), w 1833 — czasopismo literackie *Egida* w języku polskim, włoskim i francuskim, gdzie zamieszczał własne poematy („Nicolaida”, „Twórcze ideały pieśni Trembeckiego”), a w 1836 — *Targowej adries-kalendar*. Zmarł ok. 1840 w jednym z miasteczek rosyjskich.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Oda do J.O. Książęcia Nikodema z Kozielska Puzyry, biskupa Satalii... [Wil. 1817].
2. Złota wolność, czyli Aleksander I cesarz rosyjski, król polski. Opera w 3 a. Wil. 1818.

187

3. Którycheś, rozmaite ziewy, śpiewy. Wil. 1820. Parodia wiersza I. Szydłowskiego „Śpiew od ubogich”.

4. Chodkiewicz pod Chocimem. Tragedia liryczna w 5 a. wierszem napisana. Wil. 1821.

Podp.: H.W.C.K.Z.

5. Wyzwolenie Izraela. Melodrama tragiczne w 3 a. z francuskiego. Wil. 1821.

Podp.: Hr.W.C.K.Z.

Jest to zapewne wymieniana przez G. Korbuta i Estr. tragedia „Łaskawość Tytusa” (tekst nieznan).

Przekłady

6. A.V. Arnault: Germanik. Tragedia w 5 a. Wil. 1819.

7. A.P. Sumarokow: Dymitr Samozwaniec. Tragedia w 5 a. Wyst. i wyd. Wil. 1821.

8. Biblia dla dzieci, ozdobiona 48 rycinami. Przekład z francuskiego. Wil. 1822.

Podp.: Hr.W.C.K.

9. G.R. Dierżawin: Lira... Oda: Bóg. Wil. 1822.

Podp.: Hr.W.C.K.Z.

10. G.R. Dierżawin: Lira... Oda: Nieśmiertelność duszy. Wil. 1822.

Podp. jw.

11. G.R. Dierżawin: Lira... Oda: Obraz Felicji. Wil. 1823.

Podp. jw.

12. G.R. Dierżawin: Na zgon Wielkiej Księżny Olgi Pawłowny. Wil. 1823.

13. G.R. Dierżawin: Lira... Wil. 1825.

Podp. jw.

14. G.R. Dierżawin: Na narodziny Najjaśniejszego Cesarza Aleksandra I. Wil. b.r.

15. G.R. Dierżawin: Na narodzenie Wielkiego Książęcia Michała. Wil. b.r.

OPRACOWANIA

NK 6/1 (1970).

F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. pousz. Orgel*, 28 (1868).

— W. BÉLZA: Dziwadła literackie. *Sobótka. Księga zbior...* S. *Goszczyńskiego*. Lw. 1875; przedr. w: Szkice, wspomnienia, obrazki. Wwa 1901. — A.E. ODYNIC: Wspomnienia z przeszłości... Wwa 1884. — O. ŚLIŻEŃ: Z pamiętników. *Pam. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1888. — W. CIECHOWSKI: Czasopisma polskie w Petersburgu. *Kraj Coda*. 1908 nr 1. — P. BIENKOWSKI: Kartka z dziejów polskiego życia nad Newą. *Mysł Nar.* 1916 nr 5-6. — M. INGLOT: Czasopisma polskie literackie ziem litewsko-ruskich w l. 1832-1851. Wwa 1966. — Z. MAKOWIECKA. *Pol. słownik biogr.* 12 (1966-1967).

E.A.

ZGLIŃSKI Daniel

1847-1931

Właściwe nazwisko: Daniel Freudensohn.

Urodzony w 1847 (23 listopada lub 15 grudnia) w Warszawie, w rodzinie żydowskiej; syn stolarza.

Po ukończeniu szkoły średniej przeniósł się do Krakowa, gdzie wiosną 1868 pod pseudonimem Daniel Zgliński występował jako aktor. Próby te szybko zarzucił, gdyż tego roku zapisał się na uniwersytet w Lipsku. Studiów w Lipsku nie ukończył; kontynuował je prawdopodobnie w Rostocku, gdyż tam ukazała się jego praca dyplomowa (1873). Jako dramatopisarz debiutował anonimowo ogłoszonym przekładem sztuki Theodora Körnera „Przejednanie” (*Wędrowiec* 1867 nr 212-213). Jego własne sztuki dramatyczne cieszyły się znacznym powodzeniem szczególnie od chwili, gdy dramat „Jakub Warka” uzyskał pierwszą nagrodę na konkursie *Kuriera Warszawskiego* w 1892. Równocześnie na łamach czasopism warszawskich rozwijał działalność publicystyczną. Od 1869 do 1875 współpracował z *Przeglądem Tygodniowym*, gdzie m.in. prowadził stałą rubrykę „Z bliska i z daleka”, z *Bluszczem* (1871-80), *Nowinami* (1878-82) i in. Był także redaktorem *Biblioteki Romansów i Powieści*. Utwory podpisywał przybranym nazwiskiem, kryptonimami: D.Zg., Zg.X.X. lub pseudonimem Adam Sylf. Był członkiem Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich. Zmarł 19 maja 1931 w Warszawie; pochowany na cmentarzu żydowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Von dem Geiste der polnischen Dichtkunst in der ersten Hälfte des XIX. Jahrhunderts. Rostock 1873.

2. Ricardo. Tragedia w 5 a. Wwa 1876 odb. z *Niwy* 1875.

3. Z pamiętników aktora teatru w Gawronowie. Kr. 1875.

4. Tomasso Valle. Dramat w 3 a. Wwa 1876. Wyst. Wwa 1880.

5. Niezręczny. Fragment dramatyczny w 1 a. *Nowiny* 1879 nr 295, 297-298. Wyst. Wwa 1882.

6. Humor w „Panu Tadeuszu”. Szkic estetyczny. Wwa 1883. Wyd. 2 powiększone. Wwa 1898.

7. U wspólnego stołu. Komedja w 3 a. Wwa 1883 *Bibl. Romansów i Powieści*.

8. Jakub Warka. Dramat w 4 a. Wyst. Kr., Wwa i Lw. 1893, Pozn. 1894. Wyd. Wwa 1893 odb. z *Niwy*.

Przekł. niem. ok. 1895.

9. Mściciel. Sztuka w 4 a. Wyst. Łódź 1896. Niedruk.

10. Szantaż. Sztuka w 3 a. Wyst. Wwa 1896, Łódź 1897. Niedruk.

11. Felietony. — Humoreski. — Bajki. Wwa 1901.

12. Impertynencje i paradoksy. Studia. Wwa 1911.

13. Wszeczmoc wyobraźni twórczej. Idee odległej przyszłości. Studium. Kr. 1911.

14. Dekadencja nienawiści polskiej. Zarys psychologiczny. Wwa 1918.

15. Dusze zwierząt i ludzi w zarysach. Wwa 1919.

16. Materializm – szakalizm a przyszły człowiek. Odczyt. Wwa 1924.

17. W labiryntach mądrości ludzkiej. Impresje filozoficzne. Wwa 1929.

Ponadto szereg innych utworów dram., znanych tylko z tytułu lub ogł. w czasopiśmie.

Przekłady

18. J.W. Lubock: Początki cywilizacji, stan pierwotny człowieka i obyczaje dzikich współczesnych. T. 1–3. Wwa 1873.

19. P. Saint-Victor: Bogowie i ludzie. Wwa 1873.

20. A. Strodtmann: Ruch umysłowy w Danii. Wwa 1874.

21. E. Quinet: Nowy duch. Wwa 1881.
Współtłum.: A.G. Bem.

Przedr. wiersza „Carpe diem”: *Zbiór poetów pol.* 3 (1962). Listy w Bibl. Jagiel. i Ossol. (tu 2 listy do H. Sienkiewicza).

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

M. RULIKOWSKI: Freudensohn D. *Pol. słownik biograf.* 7 (1948). — *Słownik biograf. teatru pol.* Wwa 1973. — E. KULA. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 3. Łódź 2000.

ZIELIŃSKI Feliks Kazimierz 1817–1876

Urodzony w 1817 w Warszawie. Uczył się tamże w szkole pedagogicznej, następnie studiował na wydziale prawa i administracji uniwersytetu w Królewcu. Od 1837 pracował w Trybunale Cywilnym guberni mazowieckiej. Około 1840 podróżował do Niemiec. W 1841 należał do założycieli i członków komitetu redakcyjnego *Biblioteki Warszawskiej*, z którą współpracował przez wiele lat. Ogłaszał tu recenzje i studia krytyczne, m.in.: „Uwagi nad dziełem p. Augusta Cieszkowskiego »Du crédit et de la circulation«” (1841 t. 1), „Goetz i »Egmont« Goethego” (1841 t. 4), „Mieszaniny obyczajowe» przez Jarosza Bejle” (1842 t. 1, 1843 t. 3), „Liber beneficiorum» Długosza” (1871 t. 4, 1872 t. 4). W 1847 został adwokatem przy sądzie apelacyjnym, od 1854 był członkiem komitetu Komisji Skarbowej, przygotowującego nowe prawo handlowe w Królestwie. W tymże roku został mianowany urzędnikiem do szczególnych poruczeń w Komisji Przychodów i Skarbu, w 1860 — referentem Ogólnego Zebrania Sena-

tu. W 1862–67 pełnił funkcję sekretarza Rady Stanu. Pisał prace z zakresu prawa i ekonomii, był członkiem Towarzystwa Naukowego Krakowskiego, potem Akademii Umiejętności w Krakowie. W ostatnich latach życia wyjeżdżał często do Włoch dla poratowania zdrowia. Zmarł 23 stycznia 1876 w Rapallo pod Genuą.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972).

[F.M. SOBIESZCZAŃSKI] F.M.S. *Enc. powsz. Orgel* 28 (1868). — A. KŁOSKOWSKA: Socjologiczne i filozoficzne koncepcje „Biblioteki Warszawskiej” w pierwszym dziesięcioleciu pisania. (1841–1850). W: Z historii i socjologii kultury. Wwa 1969 (prwdr. 1956) — T. BURAKOWSKI. *Słownik adwokatów pol.* T. 1. Wwa 1983.

W.A.-Sz.

ZIELIŃSKI Gustaw 1809–1881

Urodzony 1 stycznia 1809 w Markowicach (pow. inowrocławski), w rodzinie szlacheckiej; syn Norberta, pułkownika w oddziałach Kościuszki, i Kazimierza z Zielińskich. Nauki pobierał najpierw w Toruniu, potem u pijarów w Warszawie, następnie w szkole wojewódzkiej w Płocku. W 1827–30 studiował na wydziale prawa i administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Walczył w powstaniu listopadowym, w bitwie pod Warszawą otrzymał stopień oficerski. Po klęsce wraz z korpusem generała Macieja Rybińskiego emigrował do Prus. Na początku 1832, korzystając z amnestii, wrócił do kraju i dzierżawił folwark Kierz w powiecie lipnowskim. Od stycznia do lipca 1833 pisał „Dziennik mojego życia”. Przeciwny kontynuowaniu walki zbrojnej, udzielił pomocy rannemu z oddziału Artura Zawiszy, za co pod koniec 1833 został uwięziony, a w lipcu 1834 zesłany na Syberię. Przebywał w Tobolsku, gdzie napisał poemat „Samobójca”. Pod koniec lipca 1835 przeniesiono go do Iszmy. Tam powstała powieść poetycka „Kirgiz”, która przyniosła autorowi duży rozgłos i doczekała się licznych przekładów. Z zesłania nadsyłał poezje do pism krajowych. Ogłoszony w 1839 w *Tygodniku Literackim* fragment „Samobójcy” był przypuszczalnie debiutem; pisywał także do *Pismienictwa Krajowego* (1840), *Przeglądu Warszawskiego* (1840), *Nadwiślanina* (1841). Utrzymywał kontakty z przebywającym w Tobolsku Onufrym Pietraszkiewiczem, w Iszynie przyjaźnił się z Adolffem Januskiewiczem. W 1842 wrócił do kraju i gospodarował w Skępem w powiecie lipnowskim. Kontynuował twórczość poetycką, drukując utwory w *Przeglądzie Naukowym* (1843), *Rozmaitościach warszawskich* (1843), *Snopku Nadwiślań-*

skim (1844). Od 1843 współpracował z *Biblioteką Warszawską* (w 1848–59 był członkiem redakcji). W 1844 ożenił się z Urszulą Romocką, po jej śmierci (w 1856) — z Anielą z Romockich Popławską. W 1847 wraz z Ludwikiem Norwidem podróżował do Paryża i Włoch, ponownie był we Włoszech w 1852. Pisał artykuły do *Encyklopedii Orgelbranda* (1859–69) oraz do *Encyklopedii rolniczej*. Zajmował się działalnością społeczną, był współzałożycielem Domu Zleceń Rolników, w 1856 został sędzią pokoju powiatu lipnowskiego, w 1858 członkiem Towarzystwa Rolniczego, w 1862 przewodniczącym Rady Powiatowej, uczestniczył w pracach Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego. Wobec powstania styczniowego zajął postawę nieprzychylną, wyjechał wówczas za granicę. Zgromadził w Skępem bogatą bibliotekę, zawierającą także zbiory numizmatyczne i archeologiczne, która stała się zalążkiem obecnej Biblioteki Towarzystwa Naukowego w Płocku im. Zielińskich. Ze zbiorów tych korzystał Karol Estreicher przy pracy nad „Bibliografią polską”. Z. wspierał finansowo różne instytucje, pisma i imprezy kulturalne, zapisem na rzecz Akademii Umiejętności w Krakowie umożliwił wydanie w 1887 „Laudów sejmików Ziemi Dobrzyńskiej”. W 1879 odwiedził we Florencji Teofila Lenartowicza. Zmarł 23 listopada 1881 w Skępem; pochowany tamże.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Samobójca. Poemat. Powst. 1835. Ogl. fragm. m.in. w poz. 4. Wyd. osob. całości Tor. 1878. Przedr. w poz. 8, 9 (fragm.). Niepodp.

2. Kirgiz. Powieść. Wil. 1842. Wyd. nast. m.in.: oprac. i wstęp. S. Zathay. Brody 1908; [wyd. 20] oprac. i przedmowa L. Galle. Wwa 1924. Przedr. w poz. 4, 8, 9. Przekł.: czes. 1863, franc. 1878, kazachski 1964, niem. 1851, 1855, 1858, 1888, ros. 1910.

3. Stepy. Cz. 1–4. Powst. 1842. Wyd. Pozn. 1856. Przedr. w poz. 4, 8, 9 (fragm.). Cz. 1: Step, cz. 2: Góry, cz. 3: Bajga, cz. 4: Śpiew [powst. po 1842].

Przekł. kazachski 1964, niem. 1858. Podp.: G.Z. (autor „Kirgiza”).

4. Poezje. Wwa 1846. Przedr. w poz. 8. Tu m.in.: Jan z Kępy. Urywek starej legendy; Gieniek. Epizod; Koń Beduina; Powieść wschodnia.

5. Czarnoksiężnik Twardowski. Dwa ustępy z dramatu osnutego na podaniach gminnych. Wwa 1856.

Podp.: G.Z. (autor „Kirgiza”).

6. Manuela. Opowiadanie starego weterana z kampanii napoleońskiej w Hiszpanii. Powst. 1878. Wyd. Wwa 1910 *Ciekawe Powieści* nr 8. Wyd. nast.: z przedmową J. Dąbrowy. Łódź [1947]; oprac.

i wstęp L. Sobierajski. Wwa 1960.

7. Wiadomość historyczna o rodzie Świnków oraz rodowód pochodzącej od nich rodziny Zielińskich herbu Świnka. T. 1–3. Tor. 1880–1881. Współautor: J. Zieliński.

Ponadto ogl. pośmiertnie: Kwiaty. Opowiadanie. *Biesiada Lit.* 1883 nr 411–414; W drodze i w głęboch Niemczech. [Art.]. *Wędrowiec* 1883 nr 46–52.

Wydania zbiorowe i wybory

8. Poezje. T. 1–2. Wyd. zupełne poprzedzone życiorysem na podstawie listów poety skreślonym i oceną jego działalności przez P. Chmielowskiego. Tor. 1901.

Tu m.in.: Powrót wiosny (*Bibl. Warsz.* 1854 t. 4, zyskał popularność z muzyką S. Moniuszki); Do lipy; Wisienki; Bitwa pod Grunwaldem Rapsod (*Biesiada Lit.* 1883 s. 373); Antar. Obrazek wschodni (*Tyg. Ilustr.* 1897 nr 46–47, przekł. ros. 1898); Pokusy. Fantazja (*Bibl. Warsz.* 1882 t. 1); przekł. z V. Hugo, F. Schillera, W. Shakespeare'a, Voltaire'a.

9. Kirgiz i inne poezje. Oprac. i wstęp J. Odrowąż-Pieniążek. Wwa 1956 [zawiera bibliogr.].

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 2 (1961); Z. Trojanowiczowa: Sybir romantyków. Kr. 1992, wyd. 2 Pozn. 1993.

Koresp., mater., rkpsy utworów (m.in. „Dziennik mego życia”) w Bibl. im. Zielińskich w Płocku oraz w Bibl. Jagiel., Bibl. PAN w Kr., Ossol. — Listy do A. Januszkiewicza i Z. Glogera. *Księga pamiątkowa dla uczczenia setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza*. Wwa 1898; do T. Lenartowicza ogl. I. Chrzanowski: Z albumu Lenartowicza. *Sfinks* 1912 nr 12; do E. Januszkiewicza ogl. J. Odrowąż-Pieniążek: Z paryskiego archiwum A. Januszkiewicza. *Twórczość* 1961 nr 9; listy do oraz od I. Orpiszewskiego ogl. J. Odrowąż-Pieniążek: „Zatrzymany do życia”. Listy literackie I. Orpiszewskiego do G.Z. *Blok-Notes Muzeum Mickiewicza* 1963 nr 2; do O. Pietraszkiewicza ogl. Z. Sudolski. *Arch. Filomatów. Listy z zesłania. Krag O. Pietraszkiewicza i C. Daszkiewicza*. Wwa 1997; listy od A. Januszkiewicza ogl. H. Geber w tegoż: Listy z Syberii. Wwa 2003; od T. Lenartowicza ogl. [J. Odrowąż-Pieniążek] O. Porycki. *Przegl. Powsz.* 1952 nr 12, 1953 nr 1.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972): LP.

F. WROTNOWSKI: Żywoć Adolfa Januszkiewicza i jego listy ze stepów kirgiskich. Berlin–Pozn. 1861; wyd. 2 Berlin 1875. — W. GOMULICKI: Autor „Kirgiza” w literaturze i w życiu. *Życie i Sztuka* dod. *Kraju* 1902 nr 47–48. — J. GOŁĄBEK: Uwagi nad poematem G.Z. „Kirgiz”

Przegl. Hum. 1922 z. 2. — H. GALLE. *Sto lat myśli pol.* 9 (1923). — M. JANIK: Dzieje Polaków na Syberii. Kr. 1928. — J. ODROWAŻ-PIENIAŻEK: Nieznane puszkiniatum polskie. *Pam. Teatr.* 1955 nr 2. — TENŻE: Rękopisy literackie w Bibliotece im. Zielińskich w Płocku. *Miscellanea z okresu romantyzmu.* Wr. 1956. *Arch. Lit.* T. 1 i odb. — E. WRÓBLEWSKA: Józef Feliks Zieliński (Ziet-Bey). Tor. 1963. — F.I. STIEKŁOWA: G.Z. ta joho romantyczna poema pro Kazachiw. *Słowjanskie literaturoznawstwo i folklorystyka.* Kyjiv 1967. — H. KOSTANECKA. *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — W.A. DIAKOW: G.Z. i ekspedycja Zaliwskiego. *Polskiej romantyzm i wostocznostawianskije literatury.* Moskwa 1973. — A. BARTOSZEWICZ. *Rocz. Kult. Kujaw i Pomorza* 8 (1973) s. 133–142. — T. POLANOWSKI: Sentymalizm uromantyczniony. O lirycy G.Z. *Rocz. Hum.* 23 (1975) z. 1. — R. GERBER: Studenci Uniwersytetu Warszawskiego 1808–1831. Wr. 1977. — J. ODROWAŻ-PIENIAŻEK: G.Z. Strzelno 1978 i wyd. nast. — *Notatki Płockie* 1981 nr 4 [tu mater. z sesji poświęconej setnej rocz. śmierci G.Z., m.in.: S.R. DOBROWOLSKI: Autor „Kirgiza” – poeta, żołnierz, zesłaniec]. — J.B. NYCEK: Ludzie i książki. Płock 1983. — *Spoleczeństwo pol. i próby wznowienia walki zbrojnej w 1833 r.* Wr. 1984 [tu: A. KOWALCZYKOWA: G.Z. [O udziale G.Z. w akcji J. Zaliwskiego]; F. STIEKŁOWA: W kręgu Z. i Januszkiewicza; Zeznania G.Z. w Warsz. Komisji Śledczej]. — E. STIEKŁOWA: Poematy romantyczne G.Z. o tematyce wschodniej. *Polon. radziecka literaturoznawstwo.* Wwa 1985 [wersja ros. 1973]. — T. POLANOWSKI. *Obraz lit. pol.* S. 3 t. 2 (1988). — G.Z. – życie i działalność. Pod red. M. Krajeńskiego. Rypin 1988 [tu m.in.: M. KRAJEWSKI: G.Z. – życie i dzieło; TENŻE: Bibliografia prac o G.Z.; J. ODROWAŻ-PIENIAŻEK: Literatura zesłańców syberyjskich po powstaniu listopadowym i G.Z.]. — *Uczestnicy ruchów wolnościowych w l. 1832–1855 (Królestwo Polskie).* Wr. 1990. — J. FIEĆKO: Rodzaje świadectw. O poezjach powstałych na Syberii (1835–1845). Szkic problemu. *Fakty i interpretacje.* Wwa 1991. — M. KRAJEWSKI. *Słownik biogr. Ziemi Dobrzyńskiej.* Lipno 1992. — J. ODROWAŻ-PIENIAŻEK: Sylwetka „poczciwego Kirgiza”. W: Polonija zbierane po świecie. Wwa 1992. — TENŻE: „Kirgiz” w Warszawie. *Romantycy i Warszawa.* Wwa 1996. — TENŻE: Kazachowie romantyczni. Pierwszy obraz społeczeństwa kazachskiego w twórczości G.Z. i A. Januszkiewicza. *Polacy w Kazachstanie.* Wr. 1996. — J. MICHALAK: Kazachstan jako część romantycznego Orientu w „Kirgizie” G.Z. *Tamże.* — M. STOGOWSKA: Wpisany w epokę. G.Z. (1809–1881). Płock 1996 [tu bibliogr.]. — W. ŚLIWOWSKA: Zesłańcy polscy w imperium rosyjskim w pierwszej połowie XIX w. Wwa 1998. — B. WIŚNIEWSKI: Gdzie była „Mała Ojczyzna” G.Z. *Notatki Płockie* 1999 nr 2. — H. BEM: „Ocalone śród rozbicia...” – życie G.Z. (1809–1881). *Kwart. Opol.* 2001 nr 4.

W.A.-Sz.

ZIELIŃSKI Jan Kazimierz 1862–1919

Urodzony w 1862 w Botoszanach w Rumunii. Gimnazjum ukończył we Lwowie, następnie w Krakowie kształcił się praktycznie w pracach bibliotecz-

nych pod kierunkiem Karola Estreichera. W styczniu 1879 debiutował w teatrze i pod pseudonimem Jan Kazimierz Arwin występował przez siedem lat w rolach amantów komicznych i charakterystycznych. W 1882 miał występy we Lwowie i w Pawłowsku pod Petersburgiem; latem tegoż roku był też w Paryżu. Od 1878 dokonał przekładu lub przeróbek ok. 40 komedii, głównie francuskich, wystawianych na wielu scenach polskich. Napisał również kilka oryginalnych utworów dramatycznych i powieściowych (jako autor i tłumacz używał m.in. pseudonimów: Arwin, J. Arwin, Niwra). Obok tego trudnił się publicystyką; w 1884 wydawał *Dziennik Powieści*, a w 1885–86 pismo satyryczne *Bicz*. W 1886 opuścił scenę, zerwał z działalnością teatralną i przeniósł się do Lwowa, gdzie wydawał *Kurier Świąteczny* i czasopismo ekonomiczne *Dobrobyt* oraz należał do zespołu redakcyjnego *Gazety Luowskiej*. Przez pewien czas zajmował stanowisko dyrektora banku, był też sekretarzem fundacji im. Fryderyka Skarbka. Zmarł 7 września 1919 we Lwowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Książę Józef Poniatowski. 9 obrazków... wg szkicu S. Koźmiana. Wyst. Kr. 1881.
2. Dobry numer. Komedie w 3 a. Wyst. Lw., Kr., Pozn. 1891. Wyd. Złoczów 1892. Współautor: A. Abrahamowicz.
3. Kruczek mecenasa. Krotchwila w 4 a. Wyst. Kr. 1892; Lw. 1894.
4. Mira. Sztuka w 3 a. Wyst. Lw. 1895. Wyd. Lw. 1896.
5. Ofiary. Powieść. Lw. 1895.
6. Szkice. Lw. 1895.
7. Wspomnienia starego kawalera. Lw. 1896. Przekł. niem. 1897.
8. Swantewid. Sztuka w 4 a. Ogl. fragm. *Rocz. Kola Lit.-Artyst. we Lw.* Lw. 1897 s. 263–270. Przekł. niem. (całości) Lw. 1903.
9. Kulig. [Opowiadanie]. *Słowo Pol.* 1901 nr 538–566.
10. Pieczeniarze. Szkic z czasów Stanisława Augusta. *Gaz. Nar.* 1906 nr 250–292, 1907 nr 1–14.

Przekłady i przeróbki

11. E. Legouvé: Rozłączenie (Separacja). Sztuka w 4 a. Wyst. Kr. 1878.
12. E. Verconsin: Kwesta. Komedie w 1 a. Wyst. Kr. 1878.
13. E. Najac, A. Hennequin: Miłosna korespondencja. Komedie w 3 a. Wyst. Kr. 1879.
14. J. Verne: Dwaj Frontignacy. Komedie w 3 a. Wyst. Kr. 1879.
15. R. Benedix: Upór. Komedie w 1 a. Wyst. Kr. 1880.

16. H. Meilhac, L. Halévy: *Wdówka*. Komedia w 1 a. Wyst. Kr. 1880.
17. J. Rosen: *O [również: Och, Ach] ci mężczyźni*. Komedia w 4 a. Wyst. Kr. 1880; Wwa 1886.
18. W. Shakespeare: *Jak wam się podoba*. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1880.
19. H. Meilhac, L. Halévy: *Mateczka*. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1881.
20. E. Najac, V. Sardou: *Rozwiedzmy się*. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1881.
21. E. Pailleron: *Świat nudów*. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1881, Wyd. Złoczów 1895.
22. T. Barrière, E. Gondinet: *Trzpiot*. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1882; Wwa 1883.
23. E. Erckman, A. Chatrian: *Bracia Rantzau*. Sztuka w 4 a. Wyst. Kr. 1882; Wwa 1883.
24. E. Grangé, V. Bernard: *Zbląkana owieczka*. Komedia w 4 a. Wyst. Kr. 1882; Wwa 1887.
25. E. Grangé, L. Thiboust: *Złodziejka*. Sztuka w 8 obrazach ze śpiewami, Wyst. Kr. 1882.
26. Molière: *Jerzy Dandin, czyli małżonek zastydzony*. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1882.
27. G. Ohnet: *Sergiusz Panin*. Dramat w 5 a. Wyst. Kr. 1882; Wwa 1883.
28. V. Sardou: *Odetta*. Sztuka w 4 a. Wyst. Kr., Wwa 1882.
29. H. Cremieux, M. Pernéty: *Monte Carlo*. Komedia w 2 a. Wyst. Kr. 1883.
30. O. Fabricius: *Telegrafem!* Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1883; Wwa 1885.
31. O. Feuillet: *Romans paryski*. Sztuka w 5 a. Wyst. Kr. 1883; Wwa 1886.
32. E. Labiche, E. Duru: *Soboty*. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1883.
33. F. Nissel: *Wróżka*. Dramat ludowy w 6 odsłonach, Wyst. Kr. 1883.
34. V. Sardou: *Fedora*. Dramat w 4 a. Wyst. Kr. 1883.
35. E. Gondinet, P. Véron: *Oszolomieni*. Komedia w 4 a. Wyst. Kr. 1884.
36. C. Mendès: *Dwie matki, czyli Polka i Rosjanka*. Obraz hist. w 9 odsłonach, Wyst. Kr. 1884.
37. G. Ohnet: *Właściciel kuźnic*. Sztuka w 5 odsłonach, Wyst. Kr., Wwa 1884.
38. E. Capendu: *Mściciel zbrodni*. Powieść z czasów Ludwika XV. T. 1–3. Kr. 1884–1885.
39. E. Blavet, F. Carré: *Podróż na Kaukaz*. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1885.
40. P. Burani, M. Ordonneau, H. Gerموise: *Budząca się Wenus*. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1885.
41. E. Cadol: *Babunia*. Komedia w 4 a. Wyst. Kr. 1885.
42. J. Claretie: *Księżę Zilah*. Sztuka w 4 a. Wyst. Kr. 1885.
43. A. Dumas: *Dioniza*. Sztuka w 4 a. Wyst. Kr., Wwa 1885.
44. A. Kotzebue: *Spadek matki*. Komedia w 4 a. Wyst. Kr. 1885.
45. H. Meilhac: *Księżna Martin*. Komedia w 1 a. Wyst. Kr. 1885.
46. P. Ferrieri, P. Bocage: *Pani doktor*. Komedia w 3 a. Wyst. Kr. 1886.
47. F. Schönthan, G. Kadelburg: *Złote rybki*. Komedia w 4 a. Wyst. 1889 [?].
48. A. Bisson, A. Mars: *Wdowa Durosel*. Komedia w 1 a. Wyst. 1891.
49. P. Parfait: *Buty pana kapitana*. *Krotochwila* w 1 a. Wyst. 1891.

Ponadto kilkanaście innych tłum. komedii znanych tylko z tytułu.

Koresp. w Bibl. Jagiel. (tu 15 listów do J.I. Kraszewskiego), Bibl. PAN w Kr., Ossol.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982).

Słownik biogr. teatru pol. Wwa 1973 (hasło: Arwin J.K.).

I.T.

ZIELIŃSKI Józef Feliks 1808–1878

Urodzony 18 maja 1808 w Lubradzu (pow. ciechanowski), w zamożnej rodzinie szlacheckiej; syn Bonawentury, kapitana w insurekcji kościuszkowskiej, i Eleonory z Dembowski. Od 1815 mieszkał z rodzicami w Warszawie. W 1821–25 uczęszczał do kolegium pijarów na Żoliborzu, w 1823 założył i redagował szkolne piśmiennik *Rozrywki Literackie*. Od 1825 przebywał często u krewnych Horainów w Wąsewie (pow. ostrołęcki). W 1829 objął posadę urzędnika w Banku Polskim w Warszawie. Wziął udział w powstaniu listopadowym; zorganizował oddział Kurpiów, otrzymał stopień porucznika, potem kapitana oraz krzyż *Virtuti Militari*. Po klęsce emigrował do Francji. Przebywał kolejno w Awinionie, Lunel, Le Puy, wszedł w szeregii węglarstwa. Posługiwał się dodanym do nazwiska przydomkiem Kurp. W 1833–37 mieszkał w Agen, od 1833 do 1835 był członkiem Towarzystwa Demokratycznego Polskiego. Pracował m.in. w drukarni Quillota, wydał wówczas własnym nakładem „Marię” Antoniego Malczewskiego (którego poznał osobiście w 1825). W 1837 przybył do Paryża, przez parę miesięcy studiował w Sorbonie. Należał do Zjednoczenia Emigracji Polskiej (1837–46). W 1838–39 pracował jako kasjer w banku „Omnium”. Współpracował z wydawanym w Poitiers *Demokratą Polskim* (ogłosił tu wiersze: „Chłopek”, 1839 t. 2 cz. 4; „Słowiański orzeł”. 1840 t. 3 nr 3), pisywał artykuły satyryczne do *Pszonki* (1840).

Dużo podróżował po Francji (1842–47). Zarabkował jako fotograf (w Nantes i przejściowo w Angers), prowadząc także badania z dziedziny techniki fotograficznej, które opisał w pracy „O dageryotypie”, ogłoszonej w paryskim *Pamiętniku Towarzystwa Przyjaciół Przemysłu* (1844). Pisał także utwory poetyckie, zgromadzone w przygotowanym do druku, lecz nieopublikowanym tomiku „Pamiętniki z czasów tułactwa” (obecnie w zbiorach Towarzystwa Naukowego Toruńskiego). W kwietniu 1848 przybył w Poznańskie celem wzięcia udziału w powstaniu, ale po kilku tygodniach został wydalony przez władze pruskie. Pewien czas przebywał we Wrocławiu, potem w Krakowie, gdzie zaprzyjaźnił się z Teofilem Lenartowiczem. W 1849 wrócił do Francji. W czerwcu 1850 wyjechał w celach zarobkowych do Madrytu, stamtąd w 1853 do Walencji. W 1855 przebywał w Stambule jako sekretarz poselstwa hiszpańskiego. Używał odtąd pseudonimu Izet-Bey. W 1856 wrócił do Francji. W 1862 przybył do Torunia w sprawach majątkowych. Przystępując nie brał udziału w powstaniu styczniowym. Po powrocie do Francji, pragnąc bronić sprawy polskiej na arenie międzynarodowej, wydał rozprawę publicystyczną „*Quelques erreurs de la politique russe*”. W 1873 wrócił na stałe do kraju. Osiadł w Skępem w powiecie lipnowskim, w majątku kuzyna Gustawa Ziełińskiego i porządkował jego obszerną bibliotekę. Współpracował także z Karolem Estreicherem w pracy nad „*Bibliografią polską*”. W 1877 ofiarował Towarzystwu Naukowemu w Toruniu swój przywieziony z Francji zbiór druków polskich i francuskich oraz kolekcję 80 szytów Francisca Goi „*Caprichos*”, znajdującą się obecnie w zbiorach Towarzystwa Naukowego w Płocku. Zmarł 22 lutego 1878 w Skępem.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wspomnienia z tułactwa. [Pamiętnik z l. 1831–1856]. Wyd., oprac. i wstęp E. Wróblewska. Wwa 1989.
2. La vérité sur les dépeches de Mr. de Circourt, chargé d'affaires de France a Berlin. Breslau 1848.
3. Italia. Rzecz na czasie. [Wiersz]. Paryż [1859]. Podp.: Izet-Bey.
4. Quelques erreurs de la politique russe sommairement indiquées à l'attention des hommes du jour. Paris 1863. Niepodp.

Rkpsy utworów (m.in. przekład franc. „Kirgiza” G. Ziełińskiego) i koresp. znajdują się m.in. w zbiorach Bibl. im. Ziełińskich w Płocku, w Książnicy Miejskiej Tow. Nauk. w Tor., w Bibl. Nar.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972).

E. WRÓBLEWSKA: J.F.Z. (Izet-Bey). 1808–1878. Tor. 1963 [zawiera bibliogr.]. — J. ODRWAŻ-PIENIAŻEK: Rękopisy literackie w Bibliotece im. Ziełińskich w Płocku. *Miscellanea z okresu romantyzmu*. Wr. 1956 *Arch. Lit.* t. 1 i odb. — M. TYROWICZ: Towarzystwo Demokratyczne Polskie 1832–1863. Wwa 1964. — E. WRÓBLEWSKA: *Słownik pracowników książki pol.* Wwa 1972. — TAŻ.: J.F.Z. w służbie książki polskiej. *Roczn. Bibl.* 20 (1976) nr 1–2. — TAŻ.: Pomysły wynalazcze kap. J.F.Z. *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 1977 nr 1. — J.B. NYCEK: Ludzie i książki. Płock 1983. — M. STOGOWSKA: Wpisany w epokę. *Gustaw Ziełiński (1809–1881)*. Płock 1996 s. 240–246 i passim.

W.A.-Sz.

ZIELIŃSKI Tadeusz 1859–1944

Urodzony 14 września 1859 w Skrzypczyńcach koło Humania; syn Franciszka, byłego ziemianina, urzędnika państwowego, i Ludwiki z Grudzińskich. Ukończył Gimnazjum św. Anny w Petersburgu (1876), następnie jako stypendysta studiował filologię klasyczną w Lipsku, gdzie w 1880 uzyskał doktorat na podstawie rozprawy „*Die letzten Jahre des zweiten punischen Krieges*”. W tymże roku w Monachium i Wiedniu odbył studia specjalne z archeologii klasycznej i epigrafiki, a pogłębił je cyklem podróży naukowych do Włoch i Grecji (1881–182). W 1885 zawarł związek małżeński z Ludwiką Elżbietą Giebel. Tegoż roku został docentem uniwersytetu w Petersburgu. Po uzyskaniu stopnia doktora w Dorpacie — na podstawie rozprawy „*Die Gliederung der altattischen Komödie*” (1885) — w 1887 otrzymał katedrę na Uniwersytecie Petersburskim, początkowo jako profesor nadzwyczajny, a od 1890 profesor zwyczajny filologii klasycznej. Równocześnie wykładał w Instytucie Filologiczno-Historycznym i na Wyższych Kursach Żeńskich oraz kierował pracami Studenckiego Towarzystwa Filologii Klasycznej. W 1909 obchodził w Petersburgu jubileusz 25-lecia działalności pedagogicznej. W 1914 przeszedł na emeryturę. W czasie wojny był prezesem Petersburskiego Towarzystwa Miłośników Historii i Literatury Polskiej. W 1920 przeniósł się na stałe do Polski i objął katedrę filologii klasycznej na Uniwersytecie Warszawskim. Podjął także na nowo podróże zagraniczne. W 1922–34 był współredaktorem czasopisma *Eos*. W 1930 zorganizowano uroczystości związane z 50. rocznicą jego pracy naukowej. W 1935 przeszedł na emeryturę. Był uczestnikiem wielu międzynarodowych kongresów, gorącym propagatorem i popularizatorem filologii klasycznej. Swoje studia badawcze ogłaszał przez wiele lat w licznych cza-

sopismach polskich i obcych, fachowych i popularnych. Był twórcą Towarzystwa Umiejędźniarstwa Łaciny. Przekładał na język rosyjski utwory Cycerona, Eurypidesa, Owidiusza i Sofoklesa, zajmował się również edycją tych dzieł, zaopatrując je w bogate wstępy i komentarze (które po powrocie do kraju wydawał, podobnie jak i inne swe wcześniejsze prace, w wersji polskiej). Posiadał tytuł doktora honoris causa pięciu uniwersytetów polskich i ośmiu zagranicznych. Był członkiem Polskiej Akademii Umiejętności, Rosyjskiej Akademii Nauk i kilku innych, członkiem Polskiej Akademii Literatury, Towarzystwa Naukowego Warszawskiego oraz wielu innych instytucji naukowych krajowych i obcych. W pierwszych dniach wojny 1939 roku, dotknięty częściowym paraliżem na skutek dramatycznych przeżyć, dzięki staraniom rodziny i znajomych wyjechał na leczenie do Schoendorf nad jeziorem Ammer w Górnej Bawarii. Pracował tam nad odtworzeniem prac, które uległy zniszczeniu podczas działań wojennych. Zmarł 8 maja 1944 w Schoendorf; pochowany został tamże przy kościele św. Anny.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Die Gliederung der altattischen Komödie. Lipsk 1885. Wyd. nast. pt. Studien zur Gliederung der altattischen Komödie. Petersb. 1886. Rozpr. doktorska.

2. Die Märchenkomödie in Athen. Petersb. 1885.

3. Quaestiones comicae. Petersb. 1886 odb. z *Żurnal Ministerstwa Narodowo Proswieszczenia*.

4. Cicero im Wandel der Jahrhunderte. Lipsk 1897. Wyd. nast. m.in.: wyd. poszerz. Lipsk 1908; Lipsk 1912; Lipsk 1929; wyd. 6 Darmstadt 1973. Przekł. pol.: M. Traczewska 1970 (przedr. w poz. 25).

5. Hermes Trismegistos. Zamość 1920. Wyd. 2 Zamość 1921.

6. Rzym i jego religia. Zamość 1920. Wyd. 2 Zamość 1922. Przedr. w poz. 26.

7. Religie świata antycznego. T. 1–4. Wwa 1921–1934.

T. 1: Religia starożytnej Grecji. Zarys ogólny. Z upoważnienia autora przeł. [z ros.] S. Srebrny. Wwa 1921; wyd. 2 popr. przez autora. Wwa 1937. Wyd. nast. Tor. 2001. Przekł.: ang. 1926, franc. 1926.

T. 2: Religia hellenizmu. Z upoważnienia autora przeł. [z ros.] G. Piankówna. Wwa 1925. Wyd. nast. Tor. 2001. T. 3: Hellenizm a judaizm. Cz. 1–2. Wwa 1927. Wyd. nast. Tor. 2000.

T. 4: Religia Rzeczypospolitej Rzymskiej. Cz. 1–2. Wwa 1933–1934. Wyd. nast. Tor. 2001.

T. 5: Religia Cesarstwa Rzymskiego. Tor. 1999.

T. 6: Chrześcijaństwo antyczne. Tor. 1999.

T. 5 i 6 zniszcz. w 1939 zostały zrekonstruowane przez autora w 1941 (tom 5), w 1943 (tom 6) – zachowane w rkpse Bibl. UW sygn. 179.

8. Irezjona. Klechdy attyckie. T. 1–2. Wwa 1922.

9. Świat antyczny a my. [Osiem wykładów]. Zamość 1922. Przedr. w poz. 25.

Przekł. m.in.: franc. 1909, niem. 1905, rum. 1923, serb.-chorw. 1929, włos. 1910.

10. Trzy studia. Zamość 1922. Przedr. w poz. 14, 27.

Tu: Filarecka poezja Mickiewicza; Uwagi nad „Grażyną”; Melos w poezji Mickiewicza.

11. Historia kultury antycznej w zwięzłym wykładzie. T. 1–2. Wwa 1922–1923. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa 1929; wyd. 2 [sic!] przejr. i popr. przez autora. Wwa 1937.

Przekł.: franc. 1931, hiszp. 1934.

12. Literatura starożytnej Grecji epoki niepodległości. Cz. 1. Zarys ogólny. Wwa 1923.

13. Reflets de l'histoire politique dans la tragedie greque. Bruxelles 1923.

14. Z ojczyznej niwy. Studia i szkice. Zamość 1923.

Tu przedr. poz. 10 oraz: Idea Polski w dziełach Sienkiewicza (wyd. osob. Zamość 1920); Starożytność klasyczna a wykształcenie klasyczne (wyd. osob. Wwa 1909).

15. Elementy dramatyczne w tragedii greckiej. Wwa 1925.

16. Tragodumenon libri tres. Kr. 1925.

17. Z życia idei. Studia i szkice. S. I. Zamość 1925; S. II. Wwa 1939. Przedr. w poz. 26.

18. Filhelleńskie poematy Byrona. Wwa 1928 odb. z *Wiedza i Życie* nr 8–9.

19. Sofokles i jego twórczość tragiczna. Kr. 1928. Przedr. w poz. 26.

Uprzednio wyd. jako wstępy do wydań poszczególnych dzieł Sofoklesa.

20. Świat antyczny. Cz. 1–4. Wwa 1930–1938.

Cz. 1: Starożytność bajeczna. Wwa 1930. Wyd. nast. ze wstępem J. Paradowskiego. Wwa 1957; wstęp i oprac. A. Krawczuk. Kat. 1995.

Cz. 2: Grecja niepodległa. Wwa 1933. Wyd. nast. Wwa 1937; Wwa 1958; wstęp i oprac. A. Krawczuk. Kat. 1995.

Cz. 3: Rzeczpospolita Rzymska. Wwa 1935 [1934]. Wyd. nast. Wwa 1958; wstęp i oprac. A. Krawczuk. Kat. 1989.

Cz. 4: Cesarstwo rzymskie. Wwa 1938. Wyd. nast. oprac. G. Żurek. Wwa 1995.

21. Literatura starożytnej Grecji epoki powszechnej. Cz. 1. Zarys ogólny. Wwa 1931.

22. Il genio latino e il suo contributo alla formazione intellettuale dell'Europa. Roma 1933 odb. z *Atti del II Convegno della „Fondazione A. Volta”*.

23. Wschód i Zachód a Polska. Wwa 1935.

24. Klechdy attyckie. S. III–IV. Wwa 1936.

Ponadto szereg innych prac z zakresu filologii klasycznej. Część prac, zwłaszcza wcześniejszych, powst. w języku ros., niektóre autor sam oprac. w wersji pol.

Bibliografię prac Z. podaje G. Pianko w: *Meander* 1959 nr 8/9.

Wydania zbiorowe

25. Po co Homer? Świat antyczny a my. Wybór i posłowie A. Biernacki. Kr. 1970.

26. Szkice antyczne. Wybór A. Biernacki, wstęp J. Parandowski. Kr. 1971.

27. Legenda o złotym runie. Wybór A. Biernacki, wstęp J. Krzyżanowski, posłowie L. Winniczuk. Kr. 1972.

28. Kultura i rewolucja. Publicystyka z l. 1917–1922. Tłum., wstęp i oprac. H. Geremek. Wwa 1999.

Listy

29. Do Stefana Srebrnego 75 listów z 1919–1944 ogł. G. Golik-Szarawarska, wstęp J. Axer. Wwa 1997.

Koresp. i mater. w Bibl. Jagiel., Bibl. Nar., Bibl. UW, Ossol.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

Pamięci zmarłych członków PAU. *Roczn. PAU* 1939/1945 s. 74–118. — K. ZIELIŃSKA-KANOKOGI: Mein Vater T.Z. Eine biographische Skizze. *Palaeologia* (Osaka, Japonia) t. 1 (1952) nr 3. — *Meander* 1959 nr 8/9 (nr spec.). — H. MORTKOWICZ-OLCZAKOWA: Wspomnienie o T.Z. W. Bunt wspomnień. Wwa 1959. — A. BIERNACKI: Mądry dąb naszych czasów. *Twórczość* 1970 nr 5. — I. WIENIEWSKI: Wspomnienie o T.Z. W: *Kalejdoskop wspomnień*. Londyn 1970. — W. KLINGER. *Portrety uczonych pol.* Kr. 1974 (prwdr. 1946). — K. STACHOWSKA: Projekt utworzenia Polskiego Instytutu Archeologicznego w Rzymie. *Meander* 1975 nr 11/12. — K. KOLIŃSKA: Zeus wśród kanarków. W: *Zamek na lewych papierach*. Kat. 1979. — H. MARKIEWICZ: Gdyby wojna nie wybuchła... *Życie Lit.* 1979 nr 35 [i uzup.] L. WINNICZUK: T.Z. napisał „Religię cesarstwa rzymskiego”. *Tamże* nr 43. — S. MEODECKI: *Polacy w hist. i kulturze krajów Europy Zach.* Pozn. 1981. — M. PLEZIA: Z młodzieńczych lat T.Z. *Meander* 1982 nr 4/5. — A. BIERNACKI: T.Z. — przypomnienie uczonego i pisarza. *Lit. na Świecie* 1983 nr 9. — S. SREBRNY: T.Z. a tragedia grecka. W: *Teatr grecki i polski*. Wwa 1984. — A. BIERNACKI: „Tragedia wiary”. *Twórczość* 1985 nr 2 [tu 2 listy do J. Iwaszkiewicza z 1943]. — *Biogramy uczonych pol.* Cz. 1 z. 3. Wr. 1985. — M. PLEZIA: T.S. Zieliński. W: W kręgu wielkich humanistów. Wwa 1991. — H. GEREMEK: Deux lettres adressées à M. Rostovizelf en 1933. *Dialogues d'Histoire Ancienne*. Paris 1992. — M. PLEZIA: Na grobie T.Z. *Meander* 1992 nr 3/4. — J. ŁANOWSKI: T.Z. o Horacym. W: *Horacy i polski horacjanizm*. Wwa 1993. — M. PLEZIA: „Dzieci niedoli”. Ostatnie dzieło T.Z. W: *Z dziejów filologii klasycznej w Polsce*. Wwa 1993 (prwdr. 1983). — H. GEREMEK: Nieznane materiały do biografii T.Z. (1859–1944) z archiwów petersburskich. *Spr. z Czynności i Posiedzeń PAU* 58 (1994) s. 37–41. — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* Łódź 1994. — H. GEREMEK: T.Z. a życie teatralne Rosji. Materiały do biografii. *Siew Dłotzosa*. Wwa 1997. — G. GOLIK-SZARAWARSKA: „Życie idei” w teatraliach T.Z. i S. Srebrnego. *Tamże*. — A. PISKOZUB: Dzieło życia

w maszynopisie. *Kult. i Edukacja* 1997 nr 3/4. — J. STARNAWSKI: T.Z. studia mickiewiczowskie. W: *W świecie olbrzymów*. Przemysł 1998 (prwdr. 1960). — G. GOLIK-SZARAWARSKA: „Wieczna chorea”. Poglądy T.Z. na dramaty i teatr. Kat. 1999. — M. PLEZIA: Okruchy ze stołu Arystotelesa i Cyncerona. *Studia i szkice*. Wwa 2000 [tu H. Geremek ogł. 9 listów z 1992–96 od M. Plezi dot. osoby T.Z.].

I.T.

ZIEMIĘCKA Eleonora
1815(?) – 1869

Urodzona w 1815 (1819?) we wsi Jasieńce pod Czerskiem na Mazowszu, w rodzinie ziemiańskiej; córka Michała Gagatkiewicza i Izabeli z Łuszczewskich. Wcześniej straciła rodziców, wychowywała się u babki Eleonory Łuszczewskiej. Debiutowała w 1830 powiastką dydaktyczną „Porównanie” opublikowaną w *Dzienniku dla dzieci* (t. 1 nr 57, podp. Eleonora G.....), wydawanym przez Stanisława Jachowicza. Artykuły i drobne przekłady zamieszczała następnie pod kryptonimem E.G. lub Eleonora G. w czasopiśmie, m.in. w *Sarmacie* („O miłości ojczyzny”, 1830 t. 1), *Tygodniku Polskim* („Myśli o wychowaniu kobiet (nadesłane przez młodą Polkę)”, 1833 t. 1–2) i w *Jutrzence* (1834). W 1834 wyszła za mąż za malarza Antoniego Ziemięckiego i czas jakiś przebywała z nim w Krakowie, gdzie studiowała filozofię uczęszczając na wykłady Józefa Kremera. Była wówczas zwolenniczką heglizmu, który później zdecydowanie zwalczała. Studia kontynuowała w Dreźnie. Po powrocie do kraju osiadła na kilka lat w majątku Trzyłatków pod Grójcem. W 1840 przenieśli się do Warszawy i rozwinęła ożywioną działalność literacką i publicystyczną. Artykuły z zakresu filozofii oraz o wychowaniu i kształceniu kobiet drukowała m.in. w *Bibliotece Warszawskiej* (tu programowy artykuł „Myśli o filozofii”, 1841 t. 2), *Piśmiennictwie Krajowym* (1841), *Pierwiosniku* (1841–43), *Magazynie Powszechnym* (1842) i *Athenaeum* (1842, 1844). W 1842 założyła i redagowała do 1846 pismo *Pielgrzym*, skupiające konserwatywnych pisarzy katolickich. Formułowała własny program filozofii chrześcijańskiej, nawiązujący do spirytualistycznej filozofii francuskiej. Po upadku *Pielgrzyma*, zniechęcona, powróciła na wieś i przez kilka lat nie uczestniczyła w życiu literackim. W 1850 powróciła do działalności publicystycznej, drukując rozprawy i artykuły z zakresu filozofii oraz drobne przekłady z literatury francuskiej, angielskiej i niemieckiej m.in. w *Tygodniku Petersburskim* (1850), *Dzienniku Warszawskim* (1851, 1855), *Gazecie Warszawskiej* (1854–55) i *Kronice Wiadomości Krajowych i Zagranicznych* (1856–60). Przyjaźniła się z filozofem Józefem Gołuchowskim. W 1860–61 wydała dwie serie dydak-

195

tyczno-moralizatorskich „Powiastek ludowych” oraz pisała artykuły do *Magazin für die Literatur des Auslandes* (Berlin). W 1861 redagowała *Kalendarz Ilustrowany dla Polek*, a w 1862–67 *Noworocznik Ilustrowany dla Polek*. Na użytek kursów przygotowawczych w warszawskiej Szkole Głównej wydała w 1862–63 dwutomowy „Przewodnik filozofii”, składający się z przekładów fragmentów dzieł autorów francuskich. Jednak podręcznik nie został zaaprobowany, bo nie odpowiadał już potrzebom nowej epoki. Od 1864 Z. ciężko chorowała. Zmarła 23 września 1869 w Warszawie; pochowana na cmentarzu Powązkowskim.

TWÓRCZOŚĆ

1. Myśli o wychowaniu kobiet. Wwa 1843.
2. Zarysy filozofii katolickiej w czterech poglądach zawarte. Wwa 1857.
3. Studia. Wil. 1860.
Tu m.in.: Rozbiór kursów Adama Mickiewicza; Rys piśmiennictwa naszego od 1830 r.; Dumania nad najważniejszymi zagadnieniami człowieka (dzieło Józefa Goluchońskiego); O naturze umysłu ludzkiego i o stosunku samodzielności do tradycji.
4. Powiastki ludowe. S. 1–2. Wwa 1860–1861. Wyd. nast. Wwa 1866.
5. Kurs nauk wyższych dla kobiet, obejmujący psychologię, estetykę, pedagogikę i moralność. Z. 1: Psychologia z A. Théry i Estetyka. Wwa 1863. „Estetyka” jest przeróbką pracy V. Cousina.
6. Rodzina. [Powieść w formie listów do siostry]. *Noworocznik Ilustr. dla Polek na r. 1866 i 1867*. Wwa 1867 s. 81–168.

Przekłady

7. J. Kavanagh: Magdalena, czyli poświęcenie młodej wieśniaczki. Powieść ludowa z prawdziwego zdarzenia. Przekład wolny. Wwa 1855.
8. J.J. Gaume: Zasady i całość wiary katolickiej... T. 1–8. Wwa 1852–1855.
Tłum. wspólnie z L. Rogalskim, A. Zyszkiewiczem i ks. J. Dziubackim.
9. [J.H. Newman] W.O. Newman: Kalista czyli obraz historyczny z III wieku. Kr. 1858. Wyd. nast.: Kr. 1871; Wwa 1928.
10. H. Maret: O godności rozumu ludzkiego i potrzebie objawienia Boskiego. Wwa 1859.
11. H. Lacordaire: Święta Maria Magdalena. Wil. 1861.
12. A. Jacques, J. Simon, É. Saisset: Przewodnik filozofii. Dzieło upoważnione przez Radę Wychowania Publicznego. T. 1–2. Wwa 1862–1863.

Koresp. w Bibl. Jagiel. (tu m.in. 38 listów do J.I. Kraszewskiego z 1841–59), Bibl. Nar., Bibl. PAN w Kr. i w Ossol.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

E. DEMBOWSKI: Filozoficzność i pani E.Z. *Czas* 1841 nr 18; przedr. w: *Pisma*. T. 1. Wwa 1955. — K.W. WÓJCICKI: E. z Gagatkiewiczów Z. *Kłosa* 1869 nr 223. — P. CHMIEŁOWSKI: Autorki polskie wieku XIX. Studium literacko-obyczajowe. S. 1. Wwa [1885]. — TENŻE: Żmichowska i Z. *Ateneum* 1893 t. 4. — M. CHELMONSKA: E.Z. *Album biogr. zasłużonych Polaków i Polek w XIX*. T. 2. Wwa 1905. — F. GABRYL: Polska filozofia religijna w wieku XIX. T. 2. Wwa 1914. — J. RZĘTKOWSKA: Poglądy pedagogiczne E.Z. *Bluszcz* 1922 nr 32–38. — C. WALEWSKA: Kobieta polska w nauce. Wwa 1922. — A. BAR: Zwolennicy i przeciwnicy Hegla w polskim czasopiśmiennictwie (1830–1850). Kr. 1933. — J. HULEWICZ: Sprawa wyższego wykształcenia kobiet w Polsce w wieku XIX. Kr. 1939. — M. STRASZEWSKA: Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832–1848. Cz. 2 (1840–1848). Wr. 1959. — T. KRONSKI: Filozofia mesjanistyczna i katolika w Polsce połowy XIX wieku. W: *Rozważania wokół Hegla*, Wwa 1960. — A. KADLER, I. RACZYŃSKA: *Bibliogr. filoz. pol. 1831–1864*. Wwa 1960. — M. INGLOT: Poglądy literackie koterii petersburskiej w latach 1841–1843. Wr. 1961. — H. HINZ, A. SIKORA: E.Z. Polska myśl filozoficzna. Oświecenie – Romantyzm. Wwa 1964. — A. ORŁOWSKI: Schelling i Hegel. Kontrowersje filozoficzne i oddźwięki na nie w polskim czasopiśmiennictwie lat czterdziestych XIX wieku. *Pol. spory o Hegla 1830–1860*. Wwa 1966. — J. STARNAWSKI: Nurt katolicki w literaturze polskiej. *Księga tysiąclecia katolicyzmu w Polsce*. Cz. 2. Lubl. 1969. — A. WALICKI: *Filoz. w Polsce*. *Słownik pisarzy*. Wr. 1971. — TENŻE: *700 lat myśli pol.* (1977). — S. JEDYNAK: *Etyka w Polsce*. *Słownik pisarzy*. Wr. 1986. — M. WOŹNIAKIEWICZ-DZIADOSZ: *Obraz lit. pol.* S. 3 t. 2 (1988). — Z. SZELAĞ: *Słownik wiedzy o Grójce*. Grójec 1993. — J.R. BLACHNIO: Idealizm niemiecki i filozofia narodoła w polskiej myśli chrześcijańskiej lat 1831–1863. Bydg. 1994. — TENŻE: *Poglądy filozoficzne E.Z. na tle sporów ideowych połowy XIX wieku*. Bydgoszcz 1997. — T. SAHAJ: *Słownik filoz. pol.* Pozn. 1999.

H.G.

ZIMOROWIC Józef Bartłomiej 1597–1677

Inna forma nazwiska: Zimorowicz.
Nazwisko pierwotne: Ozimek.

Urodzony 20 sierpnia 1597 we Lwowie; syn Stanisława, mieszczanina, majstra murarskiego (przedsiębiorcy budowlanego), i Katarzyny; starszy brat Szymona, poety. Przez trzy lata kształcił się w szkole katedralnej we Lwowie. Około dwudziestego roku życia zaczął pisać wiersze; większość juveniliów, przypuszczalnie o tematyce miłosnej i sowizdrzałskiej, nie zachowała się. Karierę miejską rozpoczął w 1620 jako podpisek (pomocnik pisarza) w radzie miasta. W 1624 uzyskał status obywatela miejskiego i nabył uprawnienia do piastowania urzędów; zmienił nazwisko Ozimek na Zimorowic, co ułatwilo mu dalsze awanse. W tymże roku został

obroncą sądowym, pisarzem miejskim (1640), ławnikiem (1646), w 1648 rajcą i następnie burmistrzem Lwowa, którą to godność sprawował kilkakrotnie. Jako rajca miejski pełnił funkcję delegata miasta na sejmy, a także na elekcję Jana Kazimierza. Dzięki korzystnym transakcjom handlowym doszedł do znacznego majątku. M.in. nabył w 1644 grunt pod miastem, gdzie założył winnicę. W 1672 przyczynił się skutecznie do obrony oblężonego przez Turków Lwowa. Rozmiałowany w grodzie rodzinnym, upamiętnił jego walory, dzieje i zasłużonych mężów w szeregu dzieł historycznych i literackich. Oprócz nich pozostawił kilka utworów satyrycznych i okolicznościowych, a przede wszystkim „Sielanki nowe ruskie” — zbiór siedemnastu wierszy odbiegających od tradycji gatunku: dominuje w nich obsesyjnie widmo śmierci (echa tragicznych przeżyć rodzinnych poety oraz losu zbiorowości w dobie chmielnickich), tłem zaś stały się obrzeża Lwowa i samo miasto. Wydał je pod imieniem zmarłego wiele lat wcześniej brata; opublikował również jego przekład z greckiego „Moschus polski”. Podpisywał się: B. Zmrcz; Barth. Zmrcz. Leop. Żonaty był kilkakrotnie: w 1629 poślubił Katarzynę Duchnicównę, w 1654 Zofię Zachariasiewicz, w 1656 Rozalię z Groszawierów Złotorowiczową, w 1661 Jadwigę Krallównę; piąte małżeństwo, zawarte jakoby pod koniec życia z Katarzyną Krzywińską, nie jest pewne. Zmarł 14 października 1677 we Lwowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Żywot Kozaków Lisowskich. Także i potyczki ich szczęśliwe. [Kr.] 1620; reprodukcję fot. ogł. K. Badecki. *Studia nad książką poświęconą pamięci K. Piekarskiego*. Wr. 1951. Wyd. nast.: wyd. K.J. Heck. Lw. 1886 odb. z *Spr. z Czynności Zakładu Nar. im. Ossol.*; K. Badecki: Polska satyra mieszczańska. Kr. 1950 *BPP* nr 91; K. Budzyk, H. Budzykowa: Dwa nurty literatury mieszczańskiej w XVII w. w Polsce. Wwa 1951; *Lit. mieszczańska w Polsce od końca XVI do końca XVII w.* Oprac. K. Budzyk, H. Budzykowa, J. Lewański. T. 1. Wwa 1954.

2. Pamiętka wojny tureckiej w roku MDCXXI od polskiego narodu podniesionej. Kr. 1623. Fragm. przedr. M. Wozniak: Kozactwo pod Chotynom 1621 r. w szerszym poezji. *Zapysky Nauk. Tow. im. Szewczenka* 1928 r. 149 s. 153 nn.

3. Testament Luterski żartownie napisany. Kr. 1623. Przedr. K.J. Heck. *Przew. Nauk. i Lit.* 1890 i odb.

Podp.: Barth. Zmrcz. Leop.

4. Ecce Deus, ecce homo... Lw. 1633. Dewocyjna mowa łac. o drodze krzyżowej.

5. Hymny na uroczyste święta... Bogarodzice Maryjej. Kr. 1640 druk. F. Cezary. Przedr. W. Wi-

słocki: Hymny na uroczyste święta Bogarodzicy. Kr. 1876. Fragm. przedr.: T. Jodelka: Polska poezja maryjna. Niepokalanów 1949; *Z głębokości... Antologia pol. modlitwy poetyckiej*. Wwa 1966; toż wyd. 2 zmien. Wwa 1974.

6. Jesu, Maria, Joseph... [Hymny łac.]. Zamość 1640.

7. *Advocatus mundi...* Kr. 1642 druk. F. Cezary. Dewocyjna mowa łac. o drodze krzyżowej.

8. *Sielanki nowe ruskie*. Powst. 1647–1656. Wyd. Kr. 1663. Wyd. nast.: w zbiorze: *Sielanki polskie z różnych autorów zebrane*. Wyd. A. Naruszewicz. Wwa 1770; toż wyd. 2 Wwa 1778; *Sielanki polskie z różnych pisarzy zebrane*. Wyd. T. Mostowski. Wwa 1805; wyd. J.N. Bobrowicz. Lipsk 1836; K.J. Turowski. Przemyśl 1857; pt. *Sielanki*. Lw. 1880; Lw. 1908. Wyd. kryt. J. Łoś. Kr. 1916 *BPP* nr 71; na podstawie prwdr. wyd. i oprac. L. Szczerbicka-Ślęk. Wr. 1999 *BNI*, 287. Fragm. przedr.: A. Brückner: *Sielanka polska XVII w.* Kr. [1922] *BNI*, 48; M. Hernasowa: *Polska literatura mieszczańska XVII w.* Wybór tekstów. Wr. 1956; *Poeci pol. baroku I* (1965); *Helikon sarmacki*. Wr. 1989 *BN I*, 259; *I w odmianach czasu smak jest*. Wwa 1991; *Sielanki nowe ruskie*. Wybór i oprac. K. Plachcińska. Łódź 1994; *Lit. staropol.* T. 1: *Poezja*. Kr. 2002.

Wyd. pod nazwiskiem Szymona Zimorowica i jako jego utwór przedr. w XVIII i XIX w. Autorstwo Józefa Bartolmiejaja udowodnił A. Bielowski w 1839. Przekł., ang. 1970 (fragm.), ukr. 1995.

Wydania zbiorowe

9. K.J. Heck: Trzy dziełka J.B. Zimorowica. *Spr. Gimn. w Stryju za r. 1891*. Stryj 1891 i odb. pt. Pomniejsze źródła do dziejów literatury i cywilizacji polskiej w XVI i XVII stuleciu. Z. 3.

10. Pisma do dziejów Lwowa odnoszące się. Wyd. K.J. Heck. Lw. 1899.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

A. BIEŁOWSKI: Dwaj Zimorowicze. *Tyg. Lit* (Pozn.) 1839 t. 2 s. 310–312, 318–320. — K.J. HECK: Życie i dzieła B. i Szymona Zimorowiców (Ozimek) na tle stosunków ówczesnego Lwowa. Kr. 1894 odb. z *Rozpr. AU Wyzd. Filol.* t. 23. — TENŻE: J.B.Z., burmistrz, poeta i kronikarz lwowski. Lw. 1897. — S. ADAMCZEWSKI: Oblicze poetyckie B.Z. Wwa 1928. — E. CHAREWICZOWA: Histroiografia i miłośnictwo Lwowa. Lw. 1938 s. 17–26. — K. BADECKI: B.Z. „Żywot Kozaków Lisowskich”. *Studia nad książką poświęconą pamięci K. Piekarskiego*. Wr. 1951. — J. NOWAK-DEUŻEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Zygmunt III. Wwa 1971 s. 276–279. — W. MAGNUSZEWSKI: Zagadka zaporosko-lisowskiego pseudoepigrafu. *Prace Lubus. Tow. Nauk.* t. 20 (1974) z. 2. — A. KRZEWIŃSKA: Sielanka staropolska. Wwa 1979. — K. PŁACHCIŃSKA: O autorstwie „Roksolanek” Z. w świetle analiz stylometrycznych. *Pam. Lit.* 1980 z. 2. — A. NO-

WICKA-JEŻOWA: Homo viator – mundus – mors. Cz. 1–2. Wwa 1988. — K. PŁACHCIŃSKA: B. i Szymon Zimorowiczowie na tle epoki. Wr. 1988. — U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989. — L. ŚLĘKOWA: Muza domowa. Okolicznościowa poezja rodzinna czasów renesansu i baroku. Wr. 1991. — T. ECKMAN: Inversion in Latin and Polish Poetry. *Necessitas et ars*. T. 1, Wwa 1993. — L. ŚLĘKOWA: Od historii do metafizyki. O religijności „Sielanek nowych ruskich” J.B.Z. *Wiary i słowa*. Wr. 1994. — H. WIŚNIEWSKA: Regionalizmy leksykalne „Sielanek” B.Z. *Studia nad polszczyzną kresową*. T. 8, Wwa 1995; też w: *Język polski na ziemiach ruskiej i lubelskiej w Rzeczypospolitej szlacheckiej XVI–XVIII w.* Lubl. 2001. — R. GRZEŚKOWIAK: Z tekstologicznej problematyki „Roksolanek”. *Przyczynek krytyczny*. *Pam. Lit.* 1998 z. 2. — L. ŚLĘK: „Sielanki nowe ruskie” J.B.Z. wobec dawniejszej i współczesnej poezji literatury. *Barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej*. Wwa 2000. — R. GRZEŚKOWIAK: Barokowy tekst i jego twórcy. Gdańsk 2003.

I.T.

ZIMOROWIC Szymon 1608 lub 1609 – 1629

Inne formy imienia i nazwiska: Symeon Zimorowicz; Zimorowicz.
Nazwisko pierwotne: Ozimek.

Urodzony w 1608 lub na początku 1609 we Lwowie; syn Stanisława, majstra murarskiego (przedsiębiorcy budowlanego), i Katarzyny; młodszy brat Józefa Bartłomieja, również poety. Kształcił się w szkołach lwowskich. Podobnie jak brat zmienił nazwisko na Zimorowic. Do 1627 pracował jako pomocnik pisarza w urzędzie ławniczym. 28 lutego 1629 na ślubie brata Józefa Bartłomieja z Katarzyną Duchnicówną wręczył nowożeńcom tom wierszy „Roksolanki”, które jego brat wydał drukiem ćwierć wieku później (1654). Trwający latami spór, który z braci jest autorem „Roksolanek”, spowodowany faktem, że Józef Bartłomiej wydał również pod imieniem Szymona wiersze („Sielanki nowe ruskie”), które powstały, gdy ten już dawno nie żył – ostatnio został rozstrzygnięty na korzyść Szymona. „Roksolanki”, w których widoczna jest inspirująca funkcja poezji greckiej, rzymskich elegików Owidiusza i Propertiusza oraz wczesnorenansowej poezji nowolacińskiej, wyróżniają się kunsztownością konstrukcji, inwencją strofiki i świeżością w barokowym posługiwaniu się konceptem. Z. zmarł 21 czerwca 1629 w Krakowie; pochowany został w krużganku kościoła oo. Dominikanów.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Roksolanki, to jest ruskie panny, na wesele
198 B.Z. z K.D. [...] R.P. 1629 dnia 28 lutego we Lwo-

wie wprowadzone, a teraz światu świeżo pokazane. Kr. 1654 [wyd. J.B. Zimorowic] druk. wdowa i dziedzice F. Cezarego. Liczne przedr. w XVIII i XIX w., m.in. w zbiorze Sielanki polskie z różnych autorów zebrane. Wwa 1770; pt. Sielanki Józefa Bartłomieja i Szymona Zimorowiców. Wyd. K.J. Turowski. Przemyśl 1857. Wyd. kryt. A. Brückner. Kr. [1924] BN1, 73; wyd. L. Kukulski. Wwa 1981; wyd. L. Ślękowa. Wr. 1983 BN1, 73 [wyd. zmien.]; z prwdr. wyd. R. Grześkowiak. Wwa 1999 *Bibl. Pisarzy Staropól.* 13.

Liczne przedr. w wyborach i antologiach, m.in. W. Borowy: *Od Kochanowskiego do Staffa*. Lw. 1930 i wyd. nast.; K. Badecki: *Polska liryka mieszczańska*. Kr. 1936; *Poeci pol. baroku I* (1965); *Poeci pol. od średniowiecza do baroku* (1977); *Helikon sarmacki*. Wr. 1989 BN1, 259; *Jest taki wiatr*. Wwa 1989; *I w odmianach czasu smak jest*. Wwa 1991; *Panorama de la littérature polonaise*. Wwa–Paris 1991; *Lit. staropól.* T. 1: *Poezja*. Kr. 2000. Prwdr. Ossol. XVII.7033/II; egz. kompletny *Bibl. w Oksfordzie* sygn. Bodl. Lib. Polon. B. 156. Przekł. fragm.: ang. 1989, franc. 1839, ros. 1977, szwedz. 1993, ukr. 1990. Autorstwo Szymona zdecydowanie akceptuje R. Grześkowiak, dopuszczając możliwość pewnych ingerencji brata-wydawcy.

Przekład

2. Moschus polski, z greckiego na wiersz polski przełożony. Powst. przed 1629. [Wyd. J.B. Zimorowic]. Kr. 1662 Druk. Łazarzowa. Egz. nieznan. Wg R. Grześkowiaka Józef Bartłomiej Z. mógł być nie tylko wydawcą, ale również autorem przekładu.

O P R A C O W A N I A

NK 3 (1965); LP.

K.J. HECK: Życie i dzieła Bartłomieja i S. Zimorowiców (Ozimek) na tle stosunków ówczesnego Lwowa. Kr. 1894 odb. z *Rozpr. AU* Wydz. Filol. t. 23. — TENŻE: Kto jest autorem „Roksolanek”, pod imieniem Szymona Zimorowicza wydanych? Kr. 1905 odb. z jw. t. 40. — M. REITER: Jeszcze w sprawie autorstwa „Roksolanek”. *Pam. Lit.* 1905 s. 223–233. — S. ADAMCZEWSKI: Oblicze poetyckie Bartłomieja Zimorowicza. Wwa 1928. — M. BRAHMER: O języku miłosnym „Roksolanek”. *Studia staropól.* Kr. 1928. — M. DEUSKA: Studia z historii i teorii wersyfikacji polskiej. T. 2. Kr. 1950; wyd. 2 poszerz. Wwa 1978. — J. KOTARSKA: Poetyka popularnej liryki miłosnej XVII w. w Polsce. Gdańsk 1970. — A. KRZEWIŃSKA: Sielanka staropolska. Wwa 1979. — J. KOTARSKA: Erotyk staropolski. Wr. 1980. — K. PŁACHCIŃSKA: O autorstwie „Roksolanek” Z. w świetle analiz stylometrycznych. *Pam. Lit.* 1980 z. 2. — TAŻ: Logika układu. Ze studiów nad „Roksolankami” S.Z. *Wśród zagadnień pol. lit. barokowej*. Cz. 1. Kat. 1980. — L. ŚLĘKOWA: „Roksolanki” S.Z. a renesansowy klasycyzm. *Jan Kochanowski i epoka renesansu*. Wwa 1984. — C. BACKVIS: *Slavica Gan-*

densta (Belgia) 13 (1986) s. 237–248. — F. SIELICKI: *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1986 nr 825: *Slavica Wratislaviensis* 63. — G. STONE: Oksfordzki egzemplarz pierwodruku „Roksolanek”. *Biul. Bibl. Jagiel.* 36 (1986) nr 1/2. — A. NIEWOLAK-KRZYWDA: Arcydzieło zapomniane – „Roksolanki” S.Z. *Arcydzieła lit. pol.* T. 1. Rzeszów 1987. — K. PŁACHCIŃSKA: Bartłomiej i S. Zimorowice na tle epoki. Wr. 1988. — U. AUGUSTYŃIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989. — K. MROCZEK: Epitulum staropolskie. Wr. 1989 *Studia Staropol.* 53. — L. MARINELLI: The Dream of Love. „Medieval elements in S.Z. „Roksolanki” I. Versification. *Ricerche Slavistiche* 37 (1990) s. 217–235. — K. PŁACHCIŃSKA: Trzy spojrzenia na „Roksolanki”. *Rocz. Przemyski* 27 (1990) s. 5–19. — E. KIRAGA: „Teraz wiem, co jest miłością” – pieśń Hipolita z „Roksolanek” S.Z. *Lekcja czytania. Eksplicacje lit. Cz.* 1. Wwa 1991. — I. ŚLĘKOWA: Muza domowa. Okolicznościowa poezja rodzinna czasów renesansu i baroku. Wr. 1991. — P. STĘPIEŃ: „Żyć wiecznie”, czyli dlaczego S.Z. napisał „Roksolanki”. *Prace z lit. pol. i czes.* Wwa 1992. — C. BACKVIS: O niektórych podstawowych cechach poezji barokowej w Polsce. W: *Renesans i barok w Polsce*. Wwa 1993. — T. ECKMAN: Inversion in Latin and Polish Poetry. *Necessitas et ars*. T. 1. Wwa 1993. — A. NIEWOLAK-KRZYWDA: S.Z. „Roksolanki”. *Lektury polon.* T. 2. Kr. 1993; toż wyd. 2. Kr. 1997. — P. STĘPIEŃ: Bóg i szatan w „Roksolankach” S.Z. *Polonistyka* 1995 nr 6. — TENŻE: „Amarant” znaczy „nie wędznący”. Tajemnice neoplatonickiej architektury „Roksolanek” S.Z. *Pam. Lit.* 1996 z. 1. — TENŻE: S.Z. (1608 lub 1609 – 1629): „żyć wiecznie”. W: *Poeta barokowy wobec przemijania i śmierci*. Wwa 1996 (prwdr. 1992) [Rec.: A. CZYŻ. *Pam. Lit.* 1999 z. 1]. — R. GRZEŚKOWIAK: „Halcydis”, ostatnia spośród „Roksolanek” S.Z. Szkic genealogiczny. *Rocz. Przemyski* 34 (1998) nr 1. — TENŻE: Z tekstologicznej problematyki „Roksolanek”. Przyczynek krytyczny. *Pam. Lit.* 1998 z. 2. — TENŻE: Barokowy tekst i jego twórcy. Gdańsk 2003.

I.T.

ZMORSKI Roman 1822–1867

Urodzony 9 sierpnia 1822 w Warszawie, w rodzinie pochodzenia szlacheckiego; syn Mikołaja, urzędnika, i Marianny z Wadeckich. Po 1830 mieszkał z rodzicami we wsi Cieleśnica w powiecie konstantynowskim. Uczęszczał do szkoły w Białej Podlaskiej, potem w Łomży, następnie uczył się w gimnazjum warszawskim na Lesznie, skąd został usunięty ok. 1839. W 1840 poznał Cypriana Norwida. W tymże roku debiutował, drukując wiersze w *Tygodniku Sztuk Pięknych* („Salon. Improwizacja”, nr 10) i w *Przeglądzie Warszawskim* („Fantazja”, t. 2; „Niewierna”, „Nad Bałtykiem”, t. 3) oraz pierwszą recenzję w *Piśmiennictwie Krajowym* (nr 45). W 1841, zamieszany w spisek Karola Levittoux, był przez pewien czas aresztowany, a następnie pozostawał pod nadzorem policji. Należał do grona literatów nazywanych później Cyganerią warszaw-

ską, wraz z Sewerynem Fillebornem organizował w 1841 pismo tej grupy *Nadwiślanin*, w 1843 wspólnie z Józefem Bohdanem Dziekońskim wydawał almanach *Jaskółka*. Współpracował też z poznańskim *Tygodnikiem Literackim* (1842–45) oraz z *Przeglądem Naukowym* (1843). Swoimi utworami, w których wyrażał treści wolnościowe i demokratyczne, oraz cygańskim trybem życia zdobył sobie dużą popularność. Odbywał wycieczki po Mazowszu, zbierając podania, klechdy i baśnie ludowe. Za pośrednictwem Edwarda Dembowskiego, który finansował wydanie pierwszego tomu jego „Poezji”, zbliżył się do Stowarzyszenia Ludu Polskiego. Dembowskiemu dedykował dramat fantastyczny „Lesław”, w którym na wzór „Manfreda” George’a Byrona próbował łączyć fantastykę ludową z problematyką filozoficzną. W 1843, unikając aresztowania, wyjechał wraz z Teofilem Lenartowiczem i Karolem Brzozowskim w Poznańskie. Organizował stąd wycieczki etnograficzne na Pomorze i Śląsk, bywał we Wrocławiu. W 1845 mieszkał u zamożnych ziemian Parczewskich w Osieku. W listopadzie tego roku ożenił się z Teklą Parczewską. W grudniu został aresztowany i przewieziony do Poznania; przebywał kilka tygodni w więzieniu. Po zwolnieniu mieszkał w Osieku pod nadzorem policji. W 1847–49 pisywał do *Przyjaciela Ludu*. W czerwcu 1847 wyjechał z żoną do Cieplic na Dolnym Śląsku, potem do Belgii. Utrzymywał kontakty z tamtejszą Polonią, przede wszystkim z Joachimem Lelewelem. Na przełomie 1847/48 napisał oparty na podaniach ludowych poemat historyczny „Wieża siedmiu wozdów”, podejmując próbę stworzenia epepej narodowej na wzór zabytków starosłowiańskich. Ze względu na wolnościowe przesłanie utworu zyskał popularność w czytelników i doczekał się przychylnych ocen współczesnej krytyki. W 1848 Z. znalazł się w Paryżu, gdzie poznał Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego. Przez kilka miesięcy tego roku przebywał w Dreźnie, potem w Osieku. W 1849 wydawał w Budziszynie wraz z Janem Smolerkiem tygodnik *Stadło*, w 1851–53 współpracował z *Biblioteką Warszawską*, w której ogłosił m.in. (pod pseudonimem Roman Zamarski) rozprawę „Krótki rys nowego piśmiennictwa serbskiego podług Jana Risticza” (1853 t. 2 s. 197–208). W 1852 wyjechał do Weimaru, tu zaprzyjaźnił się z poznanym jeszcze w 1843 Franciszkiem Lisztem. W 1852–58 pisywał do *Dziennika Literackiego*. Dla poratowania zdrowia wyjeżdżał do uzdrowisk niemieckich, przebywał także w Paryżu. Od 1854 był członkiem Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu. W 1855 jako agent dyplomatyczny Adama Czartoryskiego wyjechał do Konstantynopola, stamtąd do Serbii. Wrażenia z podróży ogłosił pt. „Notatki z podróży na Wschód” (*Gazeta Codzienna* 1858 nr 229–284).

Południowosłowiańskie zainteresowania Z. znalazły wyraz w jego licznych przekładach pieśni serbskich. W 1857–58 przebywał we Lwowie, następnie w Warszawie. Tu nawiązał współpracę z licznymi pismami, m.in. ponownie z *Biblioteką Warszawską* (1858–59, 1861–62), *Gazetą Codzienną* (1858–59), w maju 1859 uczestniczył w posiedzeniu komitetu założycielskiego *Tygodnika Ilustrowanego* (z którym aktywnie współpracował do 1867), w 1861 wszedł do komitetu redakcyjnego *Pszczoty*, w 1862–63 zamieszczał recenzje z dzieł naukowych w *Przeglądzie Europejskim*. W 1862 został aresztowany pod zarzutem redagowania tajnego pisma *Strażnica*. Po uwolnieniu wyjechał do Krakowa i w okresie powstania styczniowego współpracował z wydawanym tu tajnym tygodnikiem politycznym *Wolność*. Po ogłoszeniu w lutym 1864 stanu oblężenia w Galicji wyjechał do Drezn. Stąd wysyłał artykuły do wychodzącej w Lipsku *Ojczyzny* (1864–65). Zmarł 19 lutego 1867 w Dreźnie; pochowany na cmentarzu katolickim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Lesław. Szkic fantastyczny. [Dramat]. Powst. 1843. Wyd. Ostrów–Pleszew 1847. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 5] Lw. 1870. Przedr. w poz. 8, 13.

Podp.: Roman Z.

2. Poezje. Wwa 1843. Przedr. w poz. 8, 13.

Tu m.in.: Fantazja; Zachęcenie; Anioł-niszczyciel; Do młodego poety.

Podp.: Roman Z.

3. Wieża siedmiu wozów. Pieśń z podania. Powst. 1847–48. Wyd. Pozn. 1850. Wyd. nast.: Lw. 1857; z rysunkami W. Gersona. Wwa 1860; Wwa 1908. Przedr. w poz. 8, 14.

4. Podania i baśni ludu w Mazowszu (z dodatkiem kilku szląskich i wielkopolskich). Spisał... Wr. 1852. Wyd. 2 zmien. z przedmową J. Karłowicza. Wwa 1902 *Bibl. Dzieł Wyborowych* 260. Część przedr. w poz. 15.

Podp.: Roman Zamarski.

Tu m.in.: Sobotnia Góra (wyd. osob. pt. Baśń o Sobotniej Górze. Z podań szląskich. Wwa 1891. Wyd. nast. Wwa 1909 *Bibl. Młodzieży Szkolnej* 11).

5. Domowe wspomnienia i powiastki. Zbierania przez... (Jedno od Sasa, drugie od Lasa). Wwa 1854. Część przedr. w poz. 13, 15.

Podp.: Roman Zamarski.

6. Ludziom dobrej woli. (Listek na wiatr). [Wiersz]. Paryż 1855.

Podp.: Roman Mazur.

7. Święto majowe. Obraz liryczny. Ogl. fragm.: *Książka zbior. ofiarowana K.W. Wójcickiemu* Wwa 1862; *Tyg. Ilustr.* 1868 nr 6; *Świt* 1872 nr 12–13. Całość niedruk. Wyst. Lw. 1873.

8. Poezje. Lipsk 1866. *Bibl. Pisarzy Pol.* t. 36. Część przedr. w poz. 13.

Tu m.in.: Modlitwa zapisana dla Karola Levittoux; Mazur; Ognia!; Do Lisza. Improwizacja; Nad Wisłą. Improwizacja do Edwarda Dembowskiego; Wróżby Mazura; przekł. utworów J.W. Goethego, J. Kollara, E. Schillera, J. Tegnëra, poezji serb.

Przekł. niem. 1869.

P r z e k ł a d y

9. Narodowe pieśni serbskie. T. 1–2. Wwa 1853. Wyd. 2 Wwa 1855. Przedr. w poz. 13.

Tlum. podp.: Roman Zamarski.

10. Królewicz Marko. Narodowe pieśni serbskie. Wwa 1859. Przedr. w poz. 13.

11. Lazarica. Ustęp z narodowych pieśni serbskich. Wwa 1860. Wyd. nast. pt. Pieśni narodowe serbskie. Bój na Kosowym Polu. Lazarica. Wwa 1913. Przedr. w poz. 13.

12. M. Ban: Merima, czyli powstanie w Bośni. Tragedia w 5 a. Z serbskiego przerobił... *Przegl. Pousz.* (Drezno) 1866 z. 1–4, 1867 z. 1. Przedr. w poz. 13. Wyst. Wwa 1876.

W y d a n i a z b i o r o w e

13. Pisma oryginalne i tłumaczone. Wwa [1900] *Bibl. Najcelniejszych Utworów Lit. Europejskiej* t. 80.

14. Wybór poezji. Przedmowa W. Korotyński. Wwa [1919] *Biblioteczka Uniw. Lud. i Młodzieży Szkolnej* 209.

15. Podania i baśnie ludu. Wybór i wstęp H. Syska. Wwa 1955. Wyd. 2 Wwa 1956.

16. Nad Sawą i Drawą. Oprac. i przedmowa H. Syska. Wwa 1956.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 3 (1962); *Cyganeria Warsz.* Wr. 1967 BNI, 192.

Koresp. w Bibl. PAN w Kr., Bibl. Kórn., Bibl. Jagiel.

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

A. RZAŻEWSKI: R.Z. *Bibl. Warsz.* 1868 t. 1 s. 29–54 i odb. — K. LIBELT: R.Z. Stanowisko jego w literaturze polskiej. *Kraj* 1872 nr 1–3. — S. ZDZIARSKI: R.Z. W. Pierwiastek ludowy w poezji polskiej XIX w. Wwa 1901. — W. MARRENÉ-MORZKOWSKA: *Cyganeria warszawska*. Wwa 1905. — G. KORBUT: *Sto lat myśli pol.* 9 (1923). — S. PIGOŃ: „Święto majowe” R.Z., poemat obrzędowy o Łużycach. W: *Studia literackie*. Kr. 1951. — H. SYSKA: *Syn Mazowsza. Opowieść o R.Z.* Wwa 1953. — T. MIKULSKI: „Jak meteor”. W: *Spotkania wrocławskie*. Wyd. 2 poszerz. Kr. 1954 (prwdr. 1947). — E. DEMBOWSKI: *Pisma*. T. 3. Wwa 1955 (prwdr. art. dot. R.Z. 1843). — M. GRABOWSKA, M. JANION: R.Z. *Antologia romantycznej poezji kraj.* (1831–1861). Wwa 1958. — P. WILKONSKA: *Moje wspomnienia o życiu towarzyskim w Warszawie*. Wwa 1959 (prwdr. 1871). — E. PIEŚCOKOWSKI: *Poeta – tułacz*. Bio-

grafia literacka R.Z. Pozn. 1964 [tu bibliogr.]. — TENŻE: R.Z. „Wieża siedmiu wodzów”. *Slavia Occidentalis* 24 (1964). — W. SZYMANOWSKI, A. NIEWIAROWSKI: Wspomnienia o Cyganerii warszawskiej. Oprac. i wstęp J.W. Gomulicki. Wwa 1964 (prwdr. 1855). — E. PIEŚCIKOWSKI: „Święto majowe” R.Z. *Slavia Occidentalis* 25 (1965). — M. JAKÓBCÓWNA: R.Z. jako znawca i tłumacz ludowej poezji serbskiej. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1965 nr 40: *Prace Lit.* z. 7. — Z. TROJANOWICZ: Rzecz o młodości Norwida. Pozn. 1968. — *Dzieje folklorystyki pol. 1800–1863*. Wr. 1970. — J. KRZYŻANOWSKI: R.Z. „Sobotnia góra”. W: Paralele. Wyd. 2 rozszerz. Wwa 1977 (prwdr. 1947). — B. ZELER: Kręgi tematyczne w liryce R.Z. *Prace Nauk. UŚL* 1978 nr 264: *Prace Historycznol.* — E. PIEŚCIKOWSKI: *Wielkopól. słownik biograf.* Wwa 1981. — S. SZCZEPIŃSKI: Czarna romantyka „przerażenia istnieniem” „Lesława” R.Z. *Zesz. Nauk. Wydz. Hum. UG Prace Historycznol.* 1986 nr 10/11. — J. BRZEZIŃSKI: Ukształtowanie językowo-stylistyczne poematów pieśniowych R.Z. *Jęz. osobniczy jako przedmiot badań lingwistycznych*. Zielona Góra 1988. — M. DERNAŁOWICZ: *Obraz lit. pol.* 5. 3 t. 2 (1988). — J. KOLBUSZEWSKI: Cztery romantyczne wizje Sobotniej Góry. *Annales Silesiae* 23 (1993). — J. MAGNUSZEWSKI: R.Z. a Łużyce. W: *Literatura polska w kręgu literatur słowiańskich*. Wr. 1993 (prwdr. 1962). — M. ZIOŁKOWSKA-SOBECKA: R.Z. (1822–1867). *Zesz. Łużyckie* 12 (1995). — Z. STAJEWSKA: R.Z. – piewca młodej piśmienności warszawskiej. *Romantycy i Warszawa*. Wwa 1996. — E. PIEŚCIKOWSKI: Z. – po latach. *Nie tylko o Norwidzie*. Pozn. 1997.

W.A.-Sz.

ZUBOWSKI Ksawery (Ksawler) 1744 – po 1791

Urodzony 17 października 1744 w woj. wileńskim; pisał się w Werezub. Uczyl się w wileńskich szkołach jezuickich. 15 sierpnia 1760 wstąpił do jezuitów w Wilnie, gdzie odbył dwuletni nowicjat, studia z retoryki (rok) i filozofii (3 lata). Następnie uczył gramatyki i poetyki w kolegiach jezuickich w Żodziszkach (1766/67), Nowogrodku (1767/68) i Słonimiu (1768/69). W 1769–73 studiował teologię w Akademii Wileńskiej i przyjął święcenia kapłańskie. W czasie kasaty zakonu był zastępcą bibliotekarza w Akademii Wileńskiej. Po kasacie uzyskał z rąk królewskich, za protekcją Antoniego Kosakowskiego, „zagon i kąć domu” — zapewne probstwo berezynskie (w 1778 podpisywał się: „probszcz berezyn, administrator Krzycz.”). W 1777–88 był kanonikiem kurzelowskim, instalowany w 1778 na parafii Kluczewsko. W 1774–77 ogłaszał wiersze i przekłady (m.in. z Jana Kochanowskiego i Szymona Szymonowicza) w *Zabawach Przyjemnych i Pozytecznych* (podp. X.Z.Z.), w 1777–78 wiersze i artykuły w *Monitorze* (podp. Fr. Justus de Amicis po świecku Damobronski, X.Z.K.K., Z.K.K.). W 1786 ubiegał się o posadę w szkołach Komisji Edukacji Narodowej, w 1787 — w Szkole Głównej Wielkie-

go Księstwa Litewskiego. W tymże roku zamierzał wydawać pismo periodyczne *Kollekcja starożytnych i tegoczesnych osobliwości naród polski interesujących*. W 1788/89 był profesorem wymowy w szkołach wydziałowych lubelskich; w 1789 zwolnił się z pracy i wyjechał do Warszawy „nie oddawszy nawet raportu”. Był członkiem wolnomularskiej loży Świątynia Izis, w 1791 emerytem litewskim Komisji Edukacji Narodowej. Dalsze losy Z. nieznanne.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Pentezylea Sz. Szymonowicza z łacińskiego na polskie przełożona... Wwa 1778. Przedr. w poz. 7.
2. Węzeł w dzień rocznicy wielkich imienin JW. Jmci X. Stanisława Bohusza Siestrzeńcewicza... B.m. 1780.
3. Do W. Jmci Księdza Franciszka Narwoysza... B.m. 1785.
4. Zebrany wiersz. T. 1–2. Wwa 1786[–1787] (na końcu t. 2 druk projektu „Kollekcji starożytnych i tegoczesnych osobliwości...”). Wyd. nast. (tyt.): *Dzielka wierszem...* T. 1–2. Wil. 1808.
- Wiersz z t. 2: Uwaga nad przypadkiem pełnym użalenia zabijającej się w ratunku pożaru matki z niemowlętami, w Warszawie r. 1787, d. 7 stycznia, wyd. też osob. Wwa 1787.
5. Appendo iunctum carmine... Wwa 1786.
6. Mowa „Szczęśliwy dowcip gdzie myśl swobodna, prawdziwe ślacheństwo, gdzie rozum z nauką”. Miana przy zaccieciu szkół lubelskich od nauczyciela wymowy. B.m. 1788 (anonim.); toż pt. Mowa przy otwarciu rocznym szkół lubelskich miana od nauczyciela wymowy d. 12 października 1788. B.m. 1788 (anonim.).
7. Helikonki autora Zebranych wierszów X.Z. Lubl. 1789.

Był też autorem opery muzycznej „o nadgrodach”, która „przypadkowo czasu pewnego pożaru zgorzała”.

Kilka listów Z. do M. Poczobuta w rkpsach Bibli. Uniw. Wil.

O P R A C O W A N I A

NK 6/1–2 (1970–1972).

F.M. SOBIESZCZAŃSKI. *Enc. powsz. Orgel*. 28 (1868). — E. ALEKSANDROWSKA: „Zabawy Przyjemne i Pozyteczne” 1770–1777. Monografia bibliogr. Wr. 1959; [wyd. 2 zmien. i popr.] Wr. 1999 (właśc. 2000). — J.W. GOMULICKI: Podróż po Szpargali. Nieznany list do X.B.W. *Nowe Książki* 1959 nr 23. — A. JENDRYSIK: Trembeckiego „Nadgrobek hajduka”. *Pam. Lit.* 1959 z. 3/4. — E. RABOWICZ: Stanisław Trembecki w świetle nowych źródeł. Wr. 1965. — J. POPLATEK: Komisja Edukacji Narodowej. Udział byłych jezuitów w pracach Komisji Edukacji Narodowej. Uzup. L. Grzebień, przygotował do druku J. Paszenda. 201

Ż

Kr. 1973. — E. ALEKSANDROWSKA: Wstęp [do:] „Monitor” 1765–1785. Wybór. Wr. 1976 *BN* 1, 226 [sprost.: TĄŻ: Jeszcze „Wśród redaktorów i autorów „Monitora”]. Głossa do publikacji T. Frączyka. *Pam. Lit.* 1980 z. 2 s. 216–217. — L. HASS: Sekta farmazonii warszawskiej. Wwa 1980. — J.T. POKRZYWIŃSKI: Jan Górczyczewski. Tłumacz, satyryk i krytyk. Pozn. 1981. — *Enc. wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995*. Kr. 1995. —

E. ALEKSANDROWSKA: Czy Dmochowski był autorem bajki „Orzeł i Paw”? *Prace Polon.* S. 56 (2001).

E.A.

ZYNDRAM KOŚCIAŁKOWSKA Wilhelmina

zob. KOŚCIAŁKOWSKA Wilhelmina Zyndram

Ż

ŻABCZYC Jan zm. po 1629

Pochodził przypuszczalnie z rodziny mieszczańskiej lub chłopskiej. W 1610 immatrykulował się w Akademii Krakowskiej jako syn Jana z diecezji krakowskiej. W pierwszych latach XVII w. występował jako panegirysta – dworzanin Mniszchów samborsko-sanockich. Łączyły go bliższe kontakty z rodzinami Kotkowskich i Gołuchowskich z Małopolski. Jakiś czas przebywał prawdopodobnie w ziemi czerwieńskiej, następnie osiadł w Krakowie. Jest autorem, bądź też wydawcą, „Symfonii anielskich” — zbioru kołęd, z których kilka śpiewa się powszechnie do dziś („A wczora z wieczora”, „Przy onej górze”, „Przybieżeli do Betlejem pasterze”), przypisywanych dawniej Janowi Karolowi Dachnowskiemu. Oprócz paru wierszy okolicznościowych wydał kilka zbiorów aforyzmów, przysłów i maksym obyczajowych, z których „Etyka dworskie” zdobyły największą popularność i miały liczne wznowienia, w późniejszych latach bardzo często bez podawania autora. Zmarł po 1629. Inne szczegóły biografii nieznane.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Mars moskiewski krwawy. Kr. 1605 druk. M. Szarffenberger. Wyd. nast.: Kr. 1606; przedr. (ed. 1) T. Wierzbowski: Materiały k historii moskowskiego gosudarstwa. T. 3. Wwa 1900.

2. Posel moskiewski. Kr. 1605 druk. M. Szarffenberger. Wyd. nast.: Kr. 1606; przedr. ed. 1 – jw. poz. 1.

3. Żegnanie ojczyzny możnej cesarzowej moskiewskiej. Kr. 1606 druk. M. Szarffenberger. Przedr. jw. poz. 1.

4. Niemasz króla – jest. B.m. 1607. Fragm. przedr. M. Piszczkowski, zob. OPRACOWANIA. Wyd. anonim., dedykacja podp. krypt.: J.Z.

5. Na oplakany pożar dziedzicznego miasta Dubiecka. Kr. 1608.

6. Etyka dworskie. Kr. 1615 druk. dziedzice J. Siebeneichera. Wyd. nast.: b.m. 1616; b.m. 1645; b.m.r.; pt. Forma albo wizerunek postępów stanów wszelakich wieku terażniejszego. Kr. 1633 i liczne dalsze wyd. Fragm. przedr. M. Piszczkowski, zob. OPRACOWANIA.

7. Praktyka dworska. Kr. 1615 druk. M. Lob. Wyd. nast. pt. Praktyka dworskie. Kr. 1617; [Kr.] 1633; Kr. 1645; b.m. 1650. Fragm. przedr. M. Piszczkowski, zob. OPRACOWANIA.

8. Polityka dworskie. Kr. 1616 druk. dziedzice J. Siebeneichera. Wyd. nast.: B.m.r. (ed. przerobiona); inne wyd. – egz. z brakującą kartą tyt. (zapewne przedruk nieco przerobiony) zawiera także Obiecadło dworskie, zob. poz. 12; Kr. [1630]; b.m. 1631 (?); Lubl. 1637.

Unikat w Bibl. Czart. w Kr.

Przełł. ros. anonim. z XVII w. (wraz z tekstem pol.) ogł. P. Simonow pt. Wydanije o dobronrawiu. *Starinnyje sborniki russkich postowic, pogoworok, zagadok i procz XVII–XIX stoletij*. Wypusk 1. Petersb. 1899 *Sbornik Otdiela Russkogo Jazyka i Słowiesnosti* 66 (1898) nr 7.

9. Traktat nowy o Zwiastowaniu anielskim Najśw. Pannie... Przy tym jest i drugi traktat, jako Herod rozmawia ze Trzema Królami. Kr. 1617 druk. B. Skalski. Wyd. W. Rębowski: Wokół Bożego Narodzenia. Wwa 1983. Fragm. przedr. M. Piszczkowski, zob. OPRACOWANIA.

Dialog dram. w 3 a.

10. Symfonie anielskie albo kołęda. Kr. 1630 druk. M. Filipowski. (Wyd. anonim. Zbiór 36 kołęd z dołączoną instrukcją do śpiewania). Wyd. nast.: Kr. 1631; Kr. 1641 przypisany mylnie J.K. Dachnowskiemu; Kr. 1642 podp. właściwie; jako dziełko J.K. Dachnowskiego wyd. A. Brodnicki. Kr. 1913 *BPP* nr 65. Wyd. kryt. A. Karpiński. Wwa 1998 *Bibl. Pisarzy Staropol.* 12. Fragm. przedr. M. Piszczkowski, zob. OPRACOWANIA; *Poeci pol. baroku* 1 (1965); *Poeci pol. od średniowiecza do baroku*. Wwa 1977; *Helikon sarmacki*. Wr. 1989 *BN* 1, 259; *Lit. staropol.* T. 1: *Poezja*. Kr. 2002.

11. Kalendarz wieczny. B.m.r. (Wyd. anonim., być może Kr. 1614). Wyd. z unikatku bibl. w Strengnäs

(Szwecja) bez podania autora J. Łoś. Kr. 1911 *BPP* nr 62. Fragm. przedr. M. Piszczkowski, zob. OPRAWOWANIA; *Poeci pol. baroku*, jw. poz. 10. Wierszyki parodiujące przepowiednie krakowskich astrologów, w stylu tzw. lit. sowizdrzalskiej. Autor podp. akrostychem.

Utwór o autorstwie niepewnym

12. Obiecadło dworskie albo żywot służących. Wyd. bezimiennie przy: *Polityka dworskie*, zob. poz. 8; wyd. nast. pt. *Obiecadło dworskie albo żywot służących i Pieśni o wyjeździe warszawskim*. B.m.r. Wyd. kryt. K. Badecki: *Polska satyra mieszczańska*. Kr. 1950 *BPP* nr 91 (jako anonim. druk ulotny). Egz. Bibl. PAN w Kr. Autorstwo wg Estr.

OPRACOWANIA

NK 3 (1965); LP.

M. PISZCZKOWSKI: Pisma J.Ż. Lw. 1937 [tu fragm. utworów i bibliogr.]. — J. PROSNAK: Melodie „Symfonii anielskich”. *Muzyka* 1962 nr 4. — *Dramat staropol*. T. 1. Wr. 1965. — J. DÜRR-DÜRSKI: Ż., jakiego nie znamy. „Kolęda poborowa” z r. 1627. *Prace Polon.* S. 23 (1967). — H. RUTKOWSKI: Sandomierz w okresie Odrodzenia. *Studia Sandomierskie*. Wwa 1967. — M. BOKSZCZANIN: Kantyczka Chybińskiego. Z tradycji biblijnych i literackich kolędy barokowej. *Lit., komparatystyka, folklor*. Wwa 1968. — R. LUŻNY: „Wydanie o dobronrawii” – drienwieruskaja pierierabotka soczinienija J.Ż. „Polityka dworskie”. *Akad. Nauk SSSR. Trudy Otdiela Driewnierusskoj Literatury* 24 (1969). — J. NOWAK-DŁUŻEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Zygmunt III. Wwa 1971. — B. KRZYŻANIAK: Pogłosy „Symfonii anielskich” w repertuarze ludowym. *Z zagadnień twórczości lud. Studia folklorystyczne*. Wr. 1972. — J. KRZYŻANOWSKI: U kolebki pastorałek. W: *Paralele* Wwa 1977 (prwdr. 1935). — M. PISZCZKOWSKI: Wiesz polska w literaturze polskiego baroku. Wr. 1977. — TENŻE. J.Ż. i jego pisma w świetle nowych badań. *Ruch Lit.* 1979 nr 2. — J. LEWAŃSKI: *Dramat i teatr średniowiecza i renesansu w Polsce*, Wwa 1981. — S.I. NIKOŁAJEW: Proizwiedienija J.Ż. w russkich pieriewodach XVII w. *Akad. Nauk SSSR. Trudy Otdiela...* jw. 36 (1981). — U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989. — S. NIEZNAŃSKI: Barokowe kolędy polskie. *Necessitas et ars*. T. 1. Wwa 1993. — J. OKON: Nowe rosyjskie odkrycia ze staropolszczyzny. *Ruch Lit.* 1993 nr 3. — J. BIENIARZÓWNA: Schylek świętości. Pod Wawelem nie zamilkły jeszcze muzy. *Dzieje Krakowa*. T. 2. Kr. 1994. — B. CZERNEK: U źródeł rodzimej kolędy polskiej: J.Ż. i jego „Symfonie anielskie”. Cz. 1: Kontrowersje. *Kieleckie Studia Filol.* 8 (1994); cz. 2: Nowa religijność polskiego katolika. *Studia Kieleckie* 1994 nr 1. — M. CYBULSKI: Kilka szczegółów dotyczących J.Ż. *Ruch Lit.* 1995 nr 4. — *Z kolędą przez wieki. Kolędy w Polsce i w krajach słowiańskich*. Tarnów 1996. — T. BANASŁOWA: Staropolskie lamentacje na przewrotność fortuny. Literacka geneza i wstępne fazy rozwoju formy ga-

tunkowej. *Staropol. teksty i konteksty*. T. 3. Kat. 1997. — L. PSZCZOŁOWSKA: Wiersz polski. Zarys historyczny. Wr. 1997. — D. CHEMPEREK: „Umysł przecię z swojego toru nie wybiega”. O poezji medytacyjnej D. Naborowskiego. Lubl. 1998 [tu inf., że „Czwartak”, przypisywany dawniej J.Ż., jest utworem D. Naborowskiego]. — R. GRZEŚKO-WIAK: Barokowy tekst i jego twórcy. Gdańsk 2003. — C. GALILEJ: Bohaterowie sceny bożonarodzeniowej na przykładzie „Symfonii anielskich” J.Ż. *Język religijny dawniej i dziś*. Pozn. 2004.

I.T.

ŻALE MATKI BOSKIEJ POD KRZYŻEM

zob. POSŁUCHAJCIE, BRACIA MIŁA...

ŻALE SZLACHCICA NA CHŁOPA

zob. WIERSZ O KMIECIEJ CHYTROŚCI

ŻALE UMIERAJĄCEGO

zob. SKARGA UMIERAJĄCEGO

**ŻDŹARSKI Augustyn
1794–1846**

Inne formy nazwiska: Zdziarski, Żdziarski.

Urodzony w 1794 w Krakowie, tamże ukończył gimnazjum i uniwersytet (w 1814/15 jako student Oddziału Literatury Wydziału Filologicznego słuchał wykładów Pawła Czaykowskiego). W 1818 debiutował jako autor na scenie krakowskiej (tragedią „Stefan Batory, czyli spisek Zborowskich”) i w *Pamiętniku Warszawskim* (fragmentem przekładu tragedii Voltaire’a „Brutus”) oraz podjął pracę profesora języka i literatury polskiej, łacińskiej i greckiej w Wojewódzkiej Szkole w Płocku. Należał do wolnomularstwa (był zapewne członkiem loży Doskonałość na Wschodzie Płocka) i członków założycieli Płockiego Towarzystwa Naukowego. 18 sierpnia 1821 złożył na Uniwersytecie Warszawskim egzamin magisterski i przedłożył rozprawę poświęconą „Iliadzie”. Utwory oryginalne, przekłady i rozprawy historycznoliterackie ogłaszał w czasopiśmie: *Orzeł Biały* (1820), *Pszczółka Krakowska* (1820), *Mrówka Poznańska* (1821, podp.: A.Z., A.Z., A.Żdź.), *Sprawa przed publicznością na popisie rocznym Szkoły Wojewódzkiej Płockiej* (1821), *Astrea* (1822). W drugiej połowie 1824 wydawał *Dziedzicze czyli Pamiętnik Płocki Pięknej Literaturze Poświęcony*, w którym zamieścił wiele własnych utworów (podp. A...Ż...). W 1830–31 publikował w *Gońcu Płockim* i *Gazecie Polskiej*. W latach trzydziestych pracował w Sejnach na stanowisku starszego nauczyciela greki i ł-

ciny w tamtejszym gimnazjum. W 1841 wrócił do Plocka. W 1844 publikował w *Snopku Nadwiślańskim*. Zmarł w 1846 w Plocku.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Pisma rozmaite. T. 1. Plock 1825. T. 2. Wwa 1823.

Tu m.in.: Wanda. Scena liryczna; Bał maskowy. Komedio-opera w 1 a.; Szkoła mężów. Komedja we 3 a., z Moliera przetłumaczona i do polskich rzeczy zastosowana; Trzej bracia rywale, czyli kłótnia o zięcia. Komedja w 1 a. naśladowana z francuskiego; Golec dwumilionowy. Komedja wierszem we 3 a.; Małgorzata Zambocka. Powieść osnowy historycznej; Walgierz Wdaly, hrabia tyński. Powieść historyczna.

2. Wiersz z okoliczności wynalezienia zwłok Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego oraz uroczystego odsłonięcia w katedrze plockiej pomnika wzniesionego... przez ... Adama Prażmowskiego biskupa plockiego... 12 września 1825 czytany... [Plock 1825].

3. Książeczka dla moich dzieci... czyli zbiór powieści, anegdot prawdziwych, rozmów, bajeczek i różnych wierszyków, z przydatkiem jednej komedji dla dzieci. Plock 1829.

4. Akademiak krakowski, czyli ofiara dla ojczyzny. Komedio-opera w 1 części. Wyst. i wyd. Plock 1831. Wyd. nast.: Pozn. 1897 *Naród sobie*, Pozn. 1920 *Naród sobie*.

5. Nowy zbiór poezji z dodatkiem rozprawy o poezji niemieckiej. T. 1–2. Plock 1838.

Tu m.in.: Stróż nocny. Krotofila w 1 a. przerobiona z niemieckiego; Wnuczka, czyli pojednanie z rodziną. Komedja w 4 cz. oryginalnie napisana; A.G. Müllner: Męczarnie sumienia. Dramat w 4 cz. z niemieckiego na język polski w całości przetłóżony.

Wg informacji *Oređownik Nauk*. (1840 nr 7) był też Ż. autorem niezachowanych przekładów „Iliady” Homera i „Historii rzymskiej” Liwiusza.

Kilka wierszy Ż. przedr. *Zbiór poetów pol.* 1 (1959).

Prace edytorskie

6. Wypisy polskie, czyli książka do czytania dla dzieci ułożona z wyimków różnych autorów polskich tak prozą jak i wierszem, na klasę I. Plock 1829. Wyd. 2 Plock 1830.

OPRACOWANIA

NK 6/1–2 (1970–1972).

Enc. pouc. Orgel 28 (1868). — [A. BRYKCZYŃSKI]. Kilka słów o powieści historycznej „Walgierz Wdaly” A. Ż. *Korespondent Plocki* 1878 nr 23. — [A. BRYKCZYŃSKI]

Gwiaździc: Szkice z życia umysłowego w Plocku. 2. A. Ż. *Tamże* 1880 nr 85–91. — S. GÓRSKI: Dziennikarstwo plockie 1824–1904. *Echo Plockie i Komzynyńskie* 1904 nr 1. — A. LUTYŃSKA: A. Ż., redaktor najstarszego pisma plockiego. *Notatki Plockie* 1956 nr 1. — *Księga pam. zjazdu Malachowiaków*. Plock 1958. — S. KOSTANECKI: Nauczyciele i wychowankowie Szkoły (Plockiej). *Księga pam. zjazdu uychowanków*. Plock 1959. — TENŻE: Jeszcze jedna próba polskiego przekładu „Eneidy”. *Meander* 1968 nr 10. — J. ŁOJEK: „Raport dostrzeżeń cenzury” z r. 1823. *Rocz. Hist. Czasopiśmiennictwa Pol.* 8 (1969) z. 3. — W. ROLBIECKI: Towarzystwo Naukowe przy Wojewódzkiej Szkole Plockiej, 1820–1830. Wr. 1969.

E.A.

ŻELIGOWSKI Edward Witold 1816–1864

Urodzony 20 lipca 1816 w Mariampolu (pow. wilejski), w rodzinie szlacheckiej; syn Juliana i Marianny z Lubańskich. Do gimnazjum uczęszczał w Wilnie, w 1833–36 studiował na uniwersytecie w Dorpacie, gdzie był przez parę lat internowany za działalność w tajnym stowarzyszeniu patriotycznym, wykrytym w związku ze sprawą Szymona Konarskiego. W 1841 debiutował wierszem „Z melodii litewskich”, ogłoszonym w *Nadwiślaninie* (t. 2). Po uwolnieniu w 1842 zamieszkał w Wilnie. Pracował jako urzędnik w kancelarii gubernatora. Kontynuował twórczość poetycką, używając pseudonimu Antoni Sowa, przekładał także poezję Heinricha Heinego. Jego ulotne wiersze krążyły wśród młodzieży, niektóre z muzyką Stanisława Moniuszki. Największy rozgłos przyniósł Ż. utwór „Jordan. Fantazja dramatyczna” (1846), zdobywając mu popularność w kręgach radykalnie nastrojonej młodzieży patriotycznej. Wiersze i artykuły drukował także w *Gwieździe* (1849), *Pamiętniku Naukowo-Literackim* (1849–50), *Gazecie Codziennej* (1850, 1856), *Athenaeum* (1851). Rozpoczęty w Wilnie w 1851 druk dramatu „Zorski” został wstrzymany na polecenie generała-gubernatora. Działalność piarska spowodowała w styczniu 1851 zesłanie Ż. bez sądu do Petrozawodska nad Onegą (w guberni ołonieckiej). W 1853 przeniesiono go do Orenburga, gdzie zaprzyjaźnił się z Bronisławem Zaleskim i Tarasem Szewczenką, a w 1854 do Ufy. Od marca 1854 pracował tu jako urzędnik. Zwolniony z zesłania w 1857, przybył do Petersburga i wraz z Józefem Ohryzką założył w 1859 czasopismo *Słowo*. Po zawieszeniu pisma wyjechał wiosną 1860 za granicę. Przebywał w Paryżu i Montmorency, w 1862 zamieszkał w Genewie. We wrześniu 1864 założył dla emigrantów – uczestników powstania styczniowego Stowarzyszenie Bratniej Pomocy. Zmarł 28 grudnia 1864 w Genewie; pochowany na tamtejszym cmentarzu katolickim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Jordan. Fantazja dramatyczna. Wil. 1846. Wyd. nast.: wyd. 2 Wil. 1847; wyd. 3 Lw. 1870 *Bibl. Mrówki* t. 20.

Rkps drugiej części pt. Zorski. Dramat społeczno-obyczajowy. *Bibl. IBL PAN* Fundacja Michalskich sygn. 111, fragm. ogł. L. Sowiński: O niewydanym dramacie Antoniego Sowy. *Ateneum* 1884 t. 4.

2. Dziś i wczoraj. Rysy biograficzno-obyczajowe i bajki przez Onegdajskiego wydął... [Powieść]. T. 1–2. Petersburg. 1858.

3. Poezje. Petersburg. 1858.
Tu również przekł. z Heinego.

Kilka wierszy ogł. pośmiertnie: *Mrówka* 1869 (nr 20, 25), *Kur. Warsz.* 1883 (nr 219), 1906 (nr 211), *Świat* (Kr.) 1888 (nr 16), *Kur. Wil.* 1911 (nr 248), *Pobudka* 1946 (nr 36, tu: Do brata – Tarasa Szewczenki).

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 2 (1961); Z. Trojanowiczowa: Sybir romantyków. Kr. 1992, wyd. 2 Pozn. 1993.

Koresp. i rkpsy utworów w *Bibl. Czart.*, *Bibl. Jagiel.*

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

[A. WILKOŃSKI] Au Wi. *Dzwon Lit.* 1846 t. 2 s. 391–420. — [B. ZALESKI] B.Z. *Rocz. Tow. Hist.-Lit. w Paryżu* 1866. — M. ZDZIECHOWSKI: Zapomniany poeta E.Ż. *Przegl. Lit.* 1897 nr 2–3. — A. DROGOSZEWSKI. *Sto lat myśli pol.* 9 (1923). — G. KORBUT: Tragiczne losy nieprawomyślnego redaktora. W: *Szkice i drobne dzieła historycznoliterackie*. Wwa 1935. — P. WILKOŃSKA: Moje wspomnienia o życiu towarzyskim w Warszawie. Wwa 1959 (prwdr. 1871). — W.A. DIAKOW: Polscy przyjaciele Tarasa Szewczenki. Wwa 1964. — H. PISAREK: Ateizm rewolucyjnego demokraci E.Ż. *Eubemer* 1964 nr 5. — TENŻE: Rol ruskich i ukraińców w życiu i twórczym E.Ż. *Świata rewolucjonierów Rosji i Polacy XIX – naczała XX w.* Moskwa 1968. — L. BOLSZAKOW: Polski przyjaciel T. Szewczenki. *Lit. Radziecka* 1972 nr 4. — J. KULCZYCKA-SALONI: „Słowo”. W: W. Spasowicz. *Zarys monograficzny*. Wr. 1975. — M. KOSZYCKA: Kwestia kobieca w twórczości E.Ż. – zapomniane ognio w dziejach ideologii feministycznej. *Zesz. Nauk. UW Filia w Białymstoku. Filol. Pol.* 1984 z. 44 t. 8. — TAŻ: Pomiędzy Syberią moralną a patriotyzmem – E.Ż. doświadczenie Syberii. *Tamże* z. 56 t. 11. — M. STOLZMAN: „Zginięcie, me pieśni – wstańcie czyni moje”. W: *Nigdy od ciebie miasto... Dzieje kultury wileńskiej*. Olsztyn 1987. — M. KOSZYCKA: Reminiscencje z powstania styczniowego. E.Ż. niepowroty do Polski. *Zesz. Nauk. UW Filia w Białymstoku. Filol. Pol.* 1989 t. 13. — M. ZIELIŃSKA: *Obraz lit. pol.* 5 t. 3 (1992). — M. KOSZYCKA: Mickiewiczowskie wyznaczniki wiary E.Ż. *Mickiewicz. W 190-lecie urodzin*. Białystok 1993. — W. ŚLIWOWSKA: Zesłańcy polscy w Imperium Rosyjskim w pierwszej połowie XIX w. Wwa 1998.

W.A.-Sz.

z ŻARNOWCA GRZEGORZ

zob. GRZEGORZ Z ŻARNOWCA

ŻEROMSKI Stefan
1864–1925

Urodzony 14 października 1864 w Strawczynie koło Kielc, w zubożonej rodzinie szlacheckiej; syn Wincentego i Józefy z domu Katerla. Ojciec jego gospodarował w dzierżawionych folwarkach (m.in. dłużej w Ciekotach). Początkowych nauk udzielała Ż. matka; od 1873 uczęszczał do wiejskiej szkoły w Psarach, w 1874–86 — do gimnazjum w Kielcach. W 1879 stracił matkę, w 1883 ojca; pozbawiony środków do życia utrzymywał się z pomocy krewnych i z korepetycji. Z czasów gimnazjalnych pochodzą jego pierwsze próby literackie (wiersze, dramaty, przekłady z literatury rosyjskiej), którym patronował polonista Antoni Gustaw Bem. Ż. debiutował w 1882: w *Tygodniku Mąd i Powieści* (nr 27) opublikował przekład wiersza Michała Lermontowa „Pragnienie”, a w *Przyjacielu Dzieci* (nr 32) wiersz „Piosnka rolnika”. Trudności finansowe i kłopoty zdrowotne (gruźlica) sprawiły, iż nie uzyskał matury i jesienią 1886 wyjechał do Warszawy, gdzie wstąpił do Szkoły Weterynaryjnej. Działal w studenckim kółku Kielczan i w tajnej akcji oświatowej wśród rzemieślników i robotników. Zetknął się wówczas z ruchem socjalistycznym. W 1888 zarzucił studia i odtąd trudnił się pracą guwernera w dworach szlacheckich. W 1888–89 uczył w Oleśnicy koło Stopnicy. Nawiązał wówczas krótkotrwały kontakt z *Gazetą Kielecką*. W 1889–90 był korepetytorem syna Adama Rządewskiego w Łysowie na Podlasiu. Od 1889 jego utwory ukazywały się w *Tygodniku Powszechnym* i w *Głosie*. Współpracę z *Głosem* rozpoczął ogłoszoną tam korespondencją „Spod Stopnicy” (1889 nr 35), podpisaną anonimem Iksmorez. W latach następnych używał także pseudonimów i anagramów: Józef Katerla, Maurycy Zych, Stefan Omżerski. W 1890 objął posadę korepetytora w Nałęczowie, gdzie zbliżył się do Bolesława Prusa. W 1892 wyjechał za granicę. Był w Austrii, Szwajcarii, Niemczech i Czechach, zwiedził Wiedeń, Zurych, Raperswil, Monachium, Pragę. W drodze powrotnej zatrzymał się w Krakowie i we Lwowie. Dla poratowania zdrowia udał się do Zakopanego, gdzie poznał Stanisława Witkiewicza i jego syna Stanisława Ignacego. W połowie roku wrócił do Nałęczowa. We wrześniu 1892 ożenił się z Oktawią z Radziwiłłowiczów primo voto Rodkiewiczową i wyjechał do Szwajcarii, by objąć posadę bibliotekarza w Muzeum Narodowym Polskim w Raperswilu. Uporządkował i skatalogował zaniedbane zbiory, zwłaszcza kolekcji kościuszkowskiej i mickiewiczowskiej (której katalog, opraco-

wany przez Ż., ogłoszono drukiem w 1898). Zrażony brakiem zrozumienia dla swych działań ze strony części Rady Muzealnej, zrezygnował z pracy i latem 1896 wrócił do Nałęczowa. Losem muzeum nadal się interesował, m.in. współtworząc Towarzystwo Przyjaciół Raperswilu. Podczas pobytu w Szwajcarii zetknął się z pisarzami, działaczami społecznymi i politycznymi (Zygmuntem Miłkowskim, Gabrielem Narutowiczem, Julianem Marchlewskim, Edwardem Abramowskim), których poglądy znalazły odbicie w jego twórczości. W 1893 odbył podróż do Włoch, w 1896 był w Paryżu. Po powrocie do kraju zamieszkał w Warszawie i pracował w Bibliotece Ordynacji Zamoyskich (1897–1903). Udzielał się w życiu społecznym, a także w konspiracji politycznej wśród radykalnej inteligencji związanej z ruchem socjalistycznym i Polską Partią Socjalistyczną (E. Abramowski, Stanisław Wojciechowski, Józef Piłsudski). Działalność w akcji oświatowej Wydziału Czytelni Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności i odczytowej Towarzystwa Pomocy Więźniom Politycznym naraziła go na krótkotrwałe aresztowanie (grudzień 1899) i rewizję (listopad 1900). Ze względów zdrowotnych co rok wyjeżdżał do Zakopanego i do Włoch, od 1903 przez dwa lata mieszkał w Zakopanem, gdzie zorganizował bibliotekę publiczną, wraz z E. Abramowskim założył Towarzystwo Wyższych Kursów Wakacyjnych, urządzał wieczory poetyckie. W 1904 i 1905 odwiedził w Krakowie Stanisława Wyspiańskiego. Od wiosny 1905 mieszkał w Nałęczowie, nadal zajmując się, obok pracy literackiej, działalnością społeczną. Organizował wieczerze, niósł pomoc strajkującym i więźniom. Był inicjatorem założenia Uniwersytetu Ludowego, różnorodnych kursów dokształcających, tajnej szkoły i ochronki, a także teatru ludowego (który wystawił m.in. „Dziady”). W 1906 zorganizował Towarzystwo Szerzenia Oświaty „Światło” (w celu uniezależnienia się od kierowanej przez narodową demokrację Macierzy Szkolnej), w 1907 uczestniczył w założeniu Towarzystwa Biblioteki Publicznej w Warszawie. Od listopada 1906 do maja 1907 przebywał wraz z synem Adamem we Włoszech. Pod koniec 1909, pod naciskiem władz policyjnych, opuścił Królestwo, osiadł w Zakopanem, skąd wyjeżdżał do Krakowa i do Lovran nad Adriatykiem. Zajmował się wtedy organizowaniem Towarzystwa Pisarzy Polskich, uczestniczył w inicjatywie (wówczas niezrealizowanej) sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego do kraju, występował jako świadek obrony w procesie Stanisława Brzozowskiego. Od października 1909 do lipca 1912 mieszkał z żoną i synem w Paryżu. Tam związał się uczuciowo z Anną Zawadzką, malarką, i na przełomie 1912/13 założył nową rodzinę; w 1913 przysła na świat z tego związku córka Monika. Po pobycie z Anną we Florencji

wyjechał ponownie wraz z synem do Bretanii i Paryża. Powróciwszy do Zakopanego, w czerwcu 1914 udał się do Wyżnich Hagów w Tatrach słowackich, gdzie zastał go wybuch I wojny światowej. W sierpniu tego roku wrócił do Zakopanego (poznal tu Josepha Conrada). Wstąpił do Legionów, ale nie uczestniczył w walkach. Działal w Krakowie w randze oficera w departamencie wojskowym Naczelnego Komitetu Narodowego. W 1915 został zastępcą sekretarza w Nacelnym Komitecie Zakopiańskim, później przewodniczył sekcji gospodarczej. Wkrótce jednak wycofał się ze współpracy z NKN i wraz z Janem Kasproviczem nawiązał kontakty z miejscową tajną organizacją niepodległościową o orientacji ententofilskiej. W 1918 ogłosił projekt Akademii Literatury Polskiej. Latem udał się do Nałęczowa z Oktawią i chorym synem, który zmarł 31 lipca. W tym czasie nastąpiło ostateczne rozstanie z Oktawią. Po powrocie do Zakopanego został wybrany 30 października na przewodniczącego Rady Narodowej Rzeczypospolitej Zakopiańskiej, ale wkrótce zrezygnował z tego stanowiska. Zimą 1918/19 spędził z Anną w Krakowie. Jesienią 1919 wraz z nową rodziną zamieszkał w Warszawie. W 1920 został wybrany na pierwszego prezesa Związku Zawodowego Literatów Polskich (o którego powstanie zabiegał już w roku poprzednim). W tymże roku przebywał po raz pierwszy nad odzyskanym przez Polskę morzem, w Orłowie. W maju udał się na Powiśle i Warmię, by wraz z Janem Kasproviczem i Władysławem Kozickim wziąć udział w akcji przedplebiscytowej. Latem tegoż roku, w czasie wojny polsko-bolszewickiej, był jako korespondent wojenny na froncie, w Wyszakowie. Przewodniczył Towarzystwu Przyjaciół Pomorza. Wybrzeże stało się głównym przedmiotem jego zainteresowań społeczno-politycznych. Starania o przyznanie pisarzowi Nagrody Nobla zakończyły się niepowodzeniem w wyniku interwencji nieprzyjanych Ż. środowisk niemieckich (co było rezultatem ukazania się w 1922 „Wiatru od morza”). W 1922 zamieszkał w Warszawie, zmuszony w wyniku nasilającej się choroby do kuracji w warszawskiej klinice. W tymże roku został prezesem Towarzystwa Przyjaciół „Reduty” (z teatrem Juliusza Osterwy był związany od 1919). Uczestniczył w przygotowaniach inscenizacyjnych swych dramatów. Wakacje letnie 1922–1924 spędzał na Helu, a wiosną 1924 kurował się w Gardone we Włoszech. W plebiscycie na członków Akademii Literatury uzyskał największą liczbę głosów, a Związek Literatów Polskich we Lwowie powołał go na członka honorowego. W grudniu 1924 otrzymał mieszkanie w Zamku Królewskim. Organizował wówczas polski oddział Pen-Clubu. 3 maja 1925 został odznaczony Wielką Wstęgą Orderu Odrodzenia Polski. Zmarł 20 listopada 1925 w Warsza-

wie; pochowany na cmentarzu ewangelicko-reformowanym (kalwińskim). Pogrzeb stał się wielką manifestacją narodową. Wielu poetów poświęciło pamięci Ż. utwory poezjalne, m.in. Władysław Broniewski, Mieczysław Jastrun, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Antoni Słonimski, Leopold Staff, Julian Tuwim. W 1928 w „Chacie” w Nałęczowie otwarto Muzeum S.Ż. oraz wzniesiono pomnik według projektu Jana Koszczyca-Witkiewicza. Pomniki Ż. powstały także we Włocławku (1964), w Ilawie (1966), w Kielcach (1984). W 1985 otwarto Muzeum Ż. na Zamku Królewskim w Warszawie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Dzienniki. Tomiki 1–24. Powst. 1882–1891. Ogl. fragm. *Twórczość* 1951 nr 1. Wyd. osob. całości [bez zagubionych tomików: 4, 5, 7, 8, 10, 16, 21–24] oprac. W. Borowy, S. Adamczewski, J. Kądziała. T. 1–3. Wwa 1953–1956. Przedr. [z tomikami 5 i 23] w poz. 110 S. V t. 1–7 [26–32]. Tomik 21 wyd. J. Kądziała pt. Dzienników tom odnaleziony, Wwa 1973; Dzienniki. Wybór. Oprac. J. Kądziała. Wr. 1980 BNI, 238. Przedr. fragm. w poz. 112 t. 1. Por. poz. 4a.

Przekł. fragm.: albański 1972, ang. 1968, czes. 1975, franc. 1968, hiszp. 1968, niem. 1973, ros. 1965, szwedz. 1968, węgier. 1975.

Adaptacja TV: pt. Stefan i Helena, 1968.

2. Pocalunek. Powst. 1889. Wyd. i wstęp dr Franciszek Kawka [J.W. Gomulicki]. Lw. 1938 [Wwa 1944]. Przedr. *Twórczość* 1945 nr 5 oraz w poz. 95, 110 t. 1, 118.

Wyd. z 1944 konspiracyjne, nakł. zniszcz. w czasie powstania warszawskiego w 1944.

3. Z dziennika. I. Psie prawo. *Głos* 1889 nr 49. Przedr. w poz. 20 (pt. Z dziennika. Pod pierzyną), 95, 116.

Cz. 2 cyklu pt. List miłosny niewyd., cz. 3 zob. poz. 10. Przekł.: niem. 1904, ros. 1950.

4. Niedobitek. Wspomnienie. *Nowa Reforma* 1890 nr 160–162. Przedr. w poz. 21, 96.

Podp.: Stefan Omżerski.

Przekł. ros. 1957.

4a. Dziennik z wiosny 1891 roku. Ogl. fragm. Z. Goliński. *Potop* 1991 nr 2/3 (pt. Setna rocznica Konstytucji Majowej. Nieznane fragmenty „Dziennika”). Całość oprac. Z.J. Adamczyk, Z. Goliński. Kielce 2000 odb. z *Kieleckich Studiów Filol.* Por. poz. 1.

5. Po Sedanie. Z cyklu „Odruchów”. [1]. *Głos* 1891 nr 3. Przedr. w poz. 20.

Cz. 2–4 cyklu stanowią poz. 6, 7, 11.

Przekł.: białorus. 1908, bułg. 1911, czes. 1907, franc. 1902, niem. 1908, ros. 1897, włos. 1909.

6. Złe przeczucie. [Z cyklu „Odruchów” 2]. *Głos* 1891 nr 4. Przedr. w poz. 20.

Przekł.: ang. 1921, ros. 1897, serb.-chorw. 1954.

Adaptacja TV (niem.): 1972.

7. Pokusa. Z cyklu „Odruchów” [3]. *Głos* 1891 nr 5. Przedr. w poz. 20.

Przekł.: ang. 1915, niem. 1904, ros. 1901, serb.-chorw. 1902.

8. Ananke. Szkic. *Głos* 1891 nr 14; *Kur. Lw.* 1891 nr 15–16 (dod. lit.). Przedr. w poz. 20, 94, 116.

Przekł.: czes. 1907, ros. 1950, włos. 1928.

9. Siłaczka. *Głos* 1891 nr 24–26; *Kur. Lw.* 1891 nr 27–32 (dod. lit.). Wyd. osob. Wwa 1907 (z poz. 27). Liczne wyd. nast., m.in.: wstęp J.Z. Jakubowski. Rzeszów 1986 (z poz. 17); wstęp D. Knysz-Rudzka. Wyd. 3. Wwa 1986 (z poz. 41); oprac. D. Nikiel-Wroczyńska. Kr. [2000]. Od 1951 często wyd. w poz. 17. Przedr. w poz. 20, 94, 116.

Przekł.: ang. 1916, fiń. 1916, niem. 1904, ros. 1896, szwedz. 1901, węgier. 1953, włos. 1923.

Adaptacja TV: 1972.

10. Zapomnienie. *Głos* 1891 nr 32–33. Wyd. osob. Wwa 1950 (z poz. 15). Przedr. w poz. 20, 116.

Cz. 3 cyklu „Z dziennika” (zob. poz. 3).

Przekł.: bułg. 1910, czes. 1907, fiń. 1904, franc. 1910, niem. 1902, ros. 1896, serb.-chorw. 1909, szwedz. 1904, węgier. 1909, włos. 1923.

11. „Cokolwiek się zdarzy – niech uderza we mnie...”. Z cyklu „Odruchów” 4. *Głos* 1891 nr 40. Wyd. osob. Wwa 1907 (z poz. 15). Przedr. w poz. 20, 94, 116.

Przekł.: bułg. ok. 1912, fiń. 1909, franc. 1903, ros., serb.-chorw. 1923, szwedz. 1901, włos. 1923.

12. Niedziela. *Głos* 1892 nr 1; *Prawo Ludu* 1909 nr 50. Przedr. w poz. 20.

Przekł.: niem. 1904, ros. 1896, węgier. 1953, włos. 1923

13. Do swego Boga. Z cyklu: „Szkice etnograficzne” I. *Nowa Reforma* 1892 nr 66. Wyd. osob. Kr. 1894 (współwyd. z utworami: [I. Maciejowski] Gryf: Do swoich; A. Krasicki: Ojczyzna). Przedr. w zbiorze: *Za świętą wiarę i mowę. Obrazki spod Moskale*. Kr. 1904 i wyd. nast.; Wwa 1931 (z poz. 19). Przedr. w poz. 21, 116, 117.

Podp.: Maur. Eż.

Przekł.: bułg. 1911, fiń. 1937, franc. 1902, niem. 1904, ros. 1906, szwedz. 1901, włos. 1906.

14. Poganin. Z cyklu: „Szkice etnograficzne” II. *Nowa Reforma* 1892 nr 70. Przedr. w poz. 21.

Podp.: Maur. Eż.

Przekł.: bułg. 1912, ros. 1906, szwedz. 1901.

15. Zmierzc. *Głos* 1892 nr 44; *Naprzód* 1897 nr 12 i 14. Wyd. osob. Wwa 1907 (z poz. 11), wyd. nast. m.in.: Wwa 1916; Wwa 1950 (z poz. 10); Wwa 1957 (z poz. 23). Przedr. w poz. 20, 94, 116.

Przekł.: ang. 1915, białorus. 1970, bułg. 1940, czes. 1908, niem. 1903, ros. 1894, włos. 1926.

15a. Źródło. Ogl. pt. W dziesiątym pawilonie (Szkic). *Mysł* 1892 nr 10–11. Przedr. w poz. 21.

16. Oko za oko. *Głos* 1893 nr 1–12. Przedr. w poz. 20, 116.

Przekł. ros. 1897.

17. Doktor Piotr. *Głos* 1894 nr 9–13; *Przegl. Pozn.* 1894 nr 7–11; *Naprzód* 1896 nr 30–35. Wyd. osob. Wwa 1935. Liczne wyd. nast., m.in.: oprac. K. Wyka. Kr. 1945; wstęp J.Z. Jakubowski. Rzeszów 1986 (z poz. 9); Wwa 1996. Wyd. często z poz. 9. Przedr. w poz. 20, 94, 116.

Przekł.: czes. 1907, niem. 1952, ros. 1896, włos. 1928.

18. Mogiła. Listy i notatki Maurycego Zycha. *Przegl. Pozn.* 1894 nr 17–32; *Nowa Reforma* 1895 nr 4–35 (z przerwami). Wyd. osob. Wwa 1923; Wyd. nast. Wwa 1930. Przedr. w poz. 21, 96, 116.

Przekł.: ros. 1902, włos. 1904.

19. „Rozdziobią nas kruki, wrony...”. Bajka. *Słowo Pol.* 1894 nr 14/15; *Przegl. Pozn.* 1894 nr 33. Wyd. osob. m.in.: Wwa 1923; Wwa 1931 (z poz. 13); Wwa 1958 (z poz. 37); Bielsko-Biała [1996] (z poz. 9). Przedr. w poz. 21, 96, 103, 116.

Podp.: Maurycy Zych.

Przekł.: ang. 1906, bułg. 1919, fiń. 1936, franc. 1904, niem. 1903, ros. 1906, serb.-chorw. 1907, słowac. 1925, szwedz. 1901, włos. 1906.

20. Opowiadania. Wwa 1895. Wyd. nast. m.in.: Wwa 1899; Wwa 1903; Wwa 1910; Wwa 1917; Wwa 1923. Przedr. m.in. w poz. 96, 103 t. 2, 110 t. 2, 112 t. 1, 118 t. 1.

21. „Rozdziobią nas kruki, wrony...”. Obrazki z ziemi mogił i krzyżów. Kr 1896 [1895]. Wyd. nast. m.in.: Lw. 1901; Wwa 1923; Wwa 1946; oprac. S. Pigoń, wstęp H. Markiewicz. Wwa 1966; [wyd. 8] oprac. S. Pigoń. Wwa 1972. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 103 t. 1, 110 t. 1, 118 t. 2.

Podp.: Maurycy Zych.

Tu m.in. W sidłach niedoli.

22. Legenda o bracie leśnym. Ogl. pt. W puszczy. *Nowa Reforma* 1895 nr 289–299; przedr. *Głos* 1896 nr 49–50 oraz w poz. 30, 94.

Podp.: Maurycy Zych.

Przekł.: niem. 1903, ros. 1901, ukr. 1899.

23. O żołnierzu tułaczku. *Głos* 1896 nr 8–17. Wyd. osob. Wwa 1935. Wyd. nast. m.in.: z przedmową L. Kruczkowskiego. Wwa 1947; [wyd. 11] Wwa 1985. Wyd. często z poz. 15. Przedr. w poz. 30, 94, 116.

Przekł.: niem. 1903, ros. 1914, słowac. 1958, włos. 1928.

Adaptacja teatr.: W. Bruner-Niczowa, Wwa 1949.

Adaptacja TV: pt. Droga, 1965.

24. Tabu. *Prawda* 1896 nr 41–42; *Przegl. Pozn.* 1896 nr 43–44. Przedr. w poz. 30, 116.

Przekł.: ang. 1927, czes. 1907, fiń. 1937, niem. 1899, ros. 1896, serb.-chorw. 1906, ukr. 1912, włos. 1928.

25. Promień. Powieść. *Głos* 1897 nr 17–41; przedr. *Kur. Lw.* 1898 lipiec–wrzesień. Wyd. osob. Wwa 1904. Wyd. nast. m.in.: Wwa 1910; Wwa 1914; Wwa 1923; oprac. S. Pigoń. Wwa 1965; oprac. jw. Wwa 1971. Przedr. w poz. 30, 92, 112 t. 1.

Przekł.: czes. 1921, kirgiski 1960, niem. 1961, ros. 1922.

Adaptacja TV: 1982.

26. Grzech. Dramat w 5 a. Powst. 1897. Akt 1 ogl. *Prawda. Książka zbior.* Lw. 1899 s. 504–516;

całość [bez zaginionego aktu 5] ogl. S. Pigoń w poz.

103 t. 22. Wyd. osob. w adaptacji L. Kruczkowskiego Wwa 1951; oprac. S. Pigoń Wwa 1966 (z poz. 32 i 70). Przedr. m.in. w poz. 110 t. 22. Wyst. Wwa 1951.

Przekł. słowac. 1952.

Adaptacje TV: 1964; 1969 (ros.).

27. Na pokładzie. Powst. 1897. Ogl. w poz. 30. Wyd. osob. Wwa 1907 (z poz. 9). Wyd. nast. m.in.: wyd. 16 Wwa 1950 *Bibl. Uniw. Lud.* 5. Przedr. w poz. 94.

Przekł.: ros. 1910, ukr. 1899.

28. Syzyfowe prace. Powieść współczesna. *Nowa Reforma* 1897 nr 150–217. Wyd. osob. Lw. 1898 [1897]. Liczne wyd. nast., m.in.: Lw. 1901; Lw. 1905; pt. Andrzej Radek czyli Syzyfowe prace. Wwa 1910 [1909]; wyd. przejrz. i popr. Wwa 1919; Wwa 1922; oprac. A. Hutnikiewicz. Wr. 1973 *BN* I, 216; toż wyd. 2 Wr. 1984; toż wyd. 3 Wr. 1991; wyd. 28 posłowie J.Z. Jakubowski. Wwa 1993; posłowie I. Szypowska. Wwa 1993; posłowie M. Ziółkowska-Sobecka. Wwa 1994; wstęp A. Hutnikiewicz. Kr. 1996; wstęp T. Milkowski. Wwa 1996; wstęp i objaśnienia J. Paszek, oprac. dydakt. K. Heskakwaśniewicz, B. Zeler. Kat. 1997; posłowie T. Róże-wicz. Wr. 1997; Pozn. [2002]. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 103 t. 6, 110 t. 6, 112 t. 2, 118 t. 6.

Prwdr. i wyd. 1 podp.: Maurycy Zych.

Przekł.: bułg. 1939, ros. 1909, serb.-chorw. 1954, słowac. 1963.

Adaptacje TV: 1976, 1998.

29. Cienie. *Tyg. Ilustr.* 1898 nr 1–2. Przedr. w poz. 30, 116 (wyd. 2).

Przekł.: czes. 1911, niem. 1904, ros. 1909, słowac. 1903, ukr. 1899, włos. 1928.

30. Utwory powieściowe. Wwa 1898. Wyd. nast.: Wwa 1900; Wwa 1904; Wwa 1910; Wwa 1923. Przedr. m.in. w poz. 94, 96, 103 t. 2, 110 t. 2.

Tu m.in.: Kara.

31. Ludzie bezdomni. Powieść. T. 1–2. Wwa 1900 [1899]. Liczne wyd. nast., m.in.: Wwa 1900; oprac. K. Górski. Wwa 1930; posłowie Z. Stefanowska. Wwa 1952; toż Wwa 1953; oprac. S. Pigoń. Wwa 1971; posłowie D. Zawiślán. Wwa 1985; oprac. i wstęp I. Maciejewska. Wr. 1987 *BN* I, 254; posłowie A. Hutnikiewicz. Wr. 1996; posłowie T. Róże-wicz. Wr. 1996; oprac. S. Pigoń. Wwa 1997; oprac. W. Wasilewska. Wwa 1997; oprac. A. Mocyk. Kr. 2003. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 103 t. 8, 110 t. 8, 112 t. 2, 118 t. 8.

Przekł.: bułg. 1957, czes. 1910, estoń. 1960, hebr. 1947, litew. 1958, lotew. 1959, niem. 1954, ros. 1900, rum. 1958, serb.-chorw. 1944, słowac. 1950, słoweń. 1963, ukr. 1954, węgier. 1951.

Adaptacje teatr.: J. Turowiczowa, 1936; pt. Doktor Judym, 1971.

Adaptacja TV: pt. Doktor Judym, 1968.

32. [Dramatu akt pierwszy]. Fragm. dramatu. Powst. 1900. Wyst. Wwa 1958. Ogl. S. Pigoń. *Pam. Lit.* 1959 z. 2. Wyd. osob. Wwa 1960; wyd. nast.

Wwa 1966 (z poz. 26 i 70). Przedr. w poz. 110 t. 22. Utwór nieukończ., bez tyt. A d a p t a c j a TV: 1962.

33. Godzina. *Prawda* 1900 nr 45–46; *Krytyka* 1902 nr 4–5. Wyd. osob. Wwa 1904 (z poz. 34). Wyd. nast. m.in.: Wwa 1912 (jw.); Wwa 1923 (jw.); z posłowiem J.Z. Jakubowskiego. Wwa 1975 (jw.). Przedr. m.in. w poz. 96, 103, 110 t. 3. Przekł.: franc. 1904, ros. 1914, serb.-chorw. 1906.

34. Aryman mści się. *Ateneum* 1901 nr 2; *Krytyka* 1901 nr 5–6. Wyd. osob. Wwa 1904 (z poz. 33). Wyd. nast.: Wwa 1904; Wwa 1912; Wwa 1923; posłowie J.Z. Jakubowski. Wwa 1975 (z poz. 33). Przedr. m.in. w poz. 96, 103 t. 6, 110 t. 3. Przekł.: bułg. 1906, czes. 1907, franc. 1908, ros. 1914, serb.-chorw. 1906, węgier. 1915.

35. Dziennik podróży. Powst. 1902–1911. Wyd. [H. Mortkowicz] H.M. Wwa 1933 [1932]. Przedr. w poz. 103 t. 26, 110 [t. 24].

36. Popioły. Powieść z końca XVIII i początku XIX wieku. T. 1–3. *Tyj. Ilustr.* 1902 nr 23–1903 nr 52. Wyd. osob. t. 1. Wwa 1902. Wyd. całości Wwa 1904 [1903] (część nakł. jako wyd. okładkowe: Monachium 1904). Liczne wyd. nast., m.in.: Wwa 1906; Wwa 1928; z posłowiem K.Wyki. Wwa 1951; ze wstępem H. Markiewicza. Wwa 1960; objaśnienia hist. A. Achmatowicz. Wwa 1986; oprac. J. Paszek, wstęp I. Maciejewska, komentarz A. Achmatowicz. Wr. 1996 *BNI*, 289; oprac. J. Paszek. Wwa 1996; posłowie A. Hutnikiewicz. Wwa 2000; Pozn. 2002. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 103 t. 9–10, 110 t. 9–10, 112 t. 3.

II nagroda na konkursie dla literatów pol. w Kr. w 1904. Cd. zob. poz. 53.

Przekł.: ang. 1928, bułg. 1958, czes. 1909, estoń. 1911, fiń. 1914, franc. 1930, jap. 1931, niem. 1904, 1988, ros. 1903, rum. 1975, serb.-chorw. 1906, słowac. 1961, słoweń. 1965, szwedz. 1923 (z przedmową autora), ukr. 1982, włos. 1926.

A d a p t a c j a teatr.: J. Broszkiewicz, 1964.

A d a p t a c j a TV: pt. Rafał Olbromski, 1971.

Ekran.: 1965.

37. Echa leśne. *Kalendarz Rob. na r. 1905, Krytyka* 1905 nr 1. Wyd. osob. Kr. 1905. Wyd. nast. m.in.: Kr. 1908; Wwa 1920; oprac. i posłowie J.Z. Jakubowski. Wwa 1969; oprac. i wstęp Z.J. Adamczyk. Łódź 1985; toż Łódź 1988. Przedr. m.in. w poz. 96, 103 t. 4, 110 t. 4, 116, 117. Podp.: Maurycy Zych.

Przekł.: ang. 1959, franc. 1906, niem. 1917, ros. 1907, słoweń. 1955, włos. 1911.

A d a p t a c j a teatr.: A. Tatara-Skocka pt. Kapitan Rymwid, 1965.

38. Powieść o Udałym Walgierzu. *Chimera* 1905 t. 5. Wyd. osob. Wwa 1906. Wyd. nast.: Wwa 1911; Zakopane 1918; Wwa 1923. Przedr. m.in. w poz. 96, 103, 110 t. 3.

Pierwotnie ogl. pt. Powieść o Udałym Walgierzu.

Przekł.: franc. 1923, ros. 1907.

39. Zemsta jest moją... *Gaz. Wil.* 1906 nr 43; *Krytyka* 1906 t. 1. Przedr. *Na Nową Szkołę*, Kr. 1907 oraz m.in. w poz. 56.

Przekł. ros. 1914.

40. Dzieje grzechu. Powieść. T. 1–2. *Ludźność* 1906 nr 25 – 1907 nr 198, cd. *Nowa Gaz.* 1907 nr 1–400 (z przerwami), dokończenie w dodatkach dla prenumeratorów (do 22 II 1908); *Nowa Reforma* 1907 nr 54 – 1908 nr 4. Wyd. osob. Wwa 1908 (dwa wyd.). Liczne wyd. nast., m.in.: Wwa 1911; Wwa 1913; Wwa 1920; Wwa 1924; oprac. S. Pigoń. Wwa 1957; Wwa 1976; oprac. M. Mikołajewska. Bydg. 1990; posłowie A. Hutnikiewicz. Wr. 2000; Kr. 2003. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 103 t. 12–13, 110 t. 12–13, 115.

Fragm. zaniechane (tzw. Testament Jaśniacha) ogl. z brulionów: *Wiad. Lit.* 1933 nr 10, *Mysł Pol.* 1937 nr 6. Przedr. m.in. w poz. 110 t. 12–13.

Przekł.: bułg. 1972, czes. 1919, duń. 1917, estoń. 1993, hebr. 1947, litew. 1935, lotew. 1929, niem. 1910 (autoryzowany), ros. 1907, serb.-chorw. 1916, słowac. 1965, słoweń. 1969, ukr. 1970.

A d a p t a c j e teatr.: J. Mori [Rembowska], 1908; L. Schiller, 1926; Beer [B.Roslan], 1928; J. Adamski i I. Strzezińska, 1973; B. Lucienko i T. Abakomowska, 1973 (białorus.).

Ekran.: 1911 (jako pierwsza polska ekran. tekstu lit.); wznowienie uzup. 1914; prod. włos. 1919; 1933; 1975.

41. Nagi bruk. *Trybuna* (Kr.) 1906 nr 1 (pt. Wspomnienie). Wyd. m.in. Wwa 1986 (z poz. 9). Przedr. m.in. w poz. 56, 57, 110 t. 4.

Podp.: Maurycy Zych.

42. Sen o szpadzie. *Trybuna* 1906 nr 2. Przedr. m.in. w poz. 56.

Podp.: Maurycy Zych.

Przekł. ang. 1943.

43. Nokturn. *Krytyka* 1907 t. 1. Przedr. w poz. 56.

Podp.: Maurycy Zych.

Przekł. ang. 1944.

44. Z odczytem. [Opowiadanie]. *Kurier Lubel.* 1907 nr 228–232. Przedr. w poz. 57.

45. Duma o Hetmanie. Wwa 1908 (dwa wyd.). Wyd. nast. m.in.: Wwa 1909; Wwa 1920; Wwa 1923; oprac. S. Pigoń. Wwa 1966; Wwa 1972. Przedr. m.in. w poz. 96, 103, 110 t. 3, 118 t. 3.

Przekł.: franc. 1911, ros. 1914.

A d a p t a c j a teatr.: L. Raczej [T. Studencki], 1969.

46. Magdalena. *Sfinks* 1908 z. 1; *Kurier* (Lubl.) 1908 nr 91. Przedr. m.in. w poz. 95, 110 t. 25.

Podp.: Maurycy Zych.

47. Słowo o bandosie. Kr. 1908. Wyd. nast. m.in.: Kr. 1913; Wwa 1920; Wwa 1946; Wwa 1984. Przedr. m.in. w poz. 96, 110 t. 25.

Podp.: Maurycy Zych.

Przekł.: ang. 1944, ros. 1914.

48. Róża. Dramat niesceniczny w 7 sprawach z prologiem i epilogiem. Kr. [1909]. Wyd. nast. m.in.: Kr. 1910; Kr. 1913; oprac. S. Pigoń. Wwa 1966. Przedr. w poz. 92, 96, 103 t. 20, 110 t. 20, 118 t. 20.

Wyst. (adaptacja: W. Horzyca) Wwa 1926.

Wyd. z 1909 i 1910 podop.: Józef Katerla.

Przekł. fragm.: ang. 1944, franc. 1968, hiszp. 1968, ros. 1911, słowac. przed 1939, szwedz. 1968, włos. 1913 (nie-druk.).

Ekran. 1936.

49. Sulkowski. Tragedia w 5 a. Kr. 1910 (dwa wyd.). Wyd. nast. m.in.: Kr. 1914; Wwa 1923; wyd. skróc. oprac. T. Żeromski ze wstępem Z. Libery. Wwa 1948; oprac. S. Pigoń. Wwa 1966 (z poz. 75). Przedr. w poz. 92, 96, 103 t. 21, 110 t. 21. Wyst.: Kijów 1916 [1917?]; Wwa 1917.

Przekł. fragm.: ang. 1944, włos. 1927.

Adaptacja TV: 1968.

50. O przyszłość Raperswilu. Kr. 1911.

51. Uroda życia. Powieść. T. 1–2. Kr. 1912 (dwa wyd.). Wyd. nast. m.in.: Wwa 1920; Wwa 1925; oprac. S. Pigoń. Wwa 1956; Wwa 1963; Wwa 1971; wstęp K. Zapalowa. Kielce 1989; Wwa 2001. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 103 t. 14, 110 t. 14, 118 t. 14. Niepublikowany fragm. ogl. W. Kordaczuk: Nieznane zakończenie „Urody życia”. *Więź* 1987 nr 5. Przekł.: czes. 1912, fiń. 1924, franc. 1912, niem. 1915 (autoryzowany), ros. 1925, serb.-chorw. 1915, szwedz. 1922, węgier. 1915, włos. 1920.

Ekran.: 1921, 1930.

52. Wierna rzeka. Klechda (od 1925: Klechda domowa). *Gaz. Wiecz.* (Lw.) 1912 nr 941–1913 nr 1147; *Kur. Por.* (Wwa) 1912 nr 306–1913 nr 37 (ocenzurowane). Wyd. osob.: Kr. 1912. Liczne wyd. nast., m.in.: Wwa 1913 (ocenzurowane); Wwa 1921; z posłowiem J.Z. Jakubowskiego. Wwa 1954 (kilka wyd.); oprac. Z.J. Adamczyk. Wr. 1978 *BN* 1, 232; wstęp A. Gronczewski. Pozn. 1995; Pozn. 2000. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 103 t. 15, 110 t. 15, 112 t. 4, 115, 118 t. 15.

Przekł.: ang. 1943, 1999, bułg. 1931, czes. 1914, duń. 1939, estoń. 1982, litew. 1971, lotew. 1931, niem. 1915, portug. ros. (z przedmową autora) 1913, serb.-chorw. 1914, słowac. 1934, słowen. 1955, szwedz. 1921, węgier. 1955, włos. 1916.

Adaptacje teat.: Tel-Awiv 1941; W. Orlowski, 1963.

Ekran.: pt. Rok 1863, 1923; 1936, 1983.

Adaptacja TV: 1960.

53. Wszystko i nic. („Popiołów” sprawa druga). *Fragm. pt. Urywek ogl. Z bliska i z daleka* 1913 nr 4. Całość ogl. *Nowa Reforma* 1914 nr 469–508. Wyd. osob. Wwa 1919. Wyd. nast.: Wwa 1923; Wwa 1935; Jerozolima 1946; Wr. 1946. Przedr. w poz. 96, 103 t. 4, 110 t. 4.

Utwór nieukończ., stanowi dalszy ciąg poz. 36.

Przekł. włos. 1928.

Adaptacja teat.: O. Żeromska. Wyst. Londyn 1976.

54. Walka z szatanem. [Trylogia powieściowa]. Cz. 1: Nawracanie Judasza. *Naprzód* 1914 nr 90–192; *Sfinks* 1914, kwiecień–lipiec. Wyd. osob.: Wwa 1916; wyd. 2 Wwa 1921. – Cz. 2: Zamieć. *Nowa Reforma* 1914 nr 185–420; *Mysł Pol.* 1916 t. 3–4 (nieukończ.). Wyd. osob.: Wwa 1916. Wyd. nast.:

Wwa 1921; Wwa 1925. – Cz. 3: Charitas. Wwa 1919. Wyd. 2 Wwa 1920. Po 1945 wyd. kilkakrotnie w całości, m.in.: z posłowiem E. Korzeniewskiej. Wwa 1951; w oprac. S. Pigońa. Wwa 1966. Przedr. w poz. 92, 96, 103 t. 16–18, 110 t. 16–18, 115.

Przekł.: bułg. 1964, czes. 1927, ros. 1924–1926, ukr. 1930 (Charitas), włos. (Charitas, fragm.).

55. Literatura a życie polskie. Odczyt. Wygl. Zakopane 28 sierpnia 1915. Ogl. *Kur. Lw.* 1916 nr 99–138. Przedr. w poz. 57.

56. Sen o szpadzie. [Opowiadania i proza poetycka]. Kr. 1915. Przedr. w poz. 57.

Tu m.in.: Nullo (przekł. włos. 1913).

57. Sen o szpadzie i sen o chlebie. Zakopane 1916. Wyd. nast. m.in.: Zakopane 1917; Wwa 1923; oprac. S. Pigoń. Wwa 1966; Wwa 1972 (wraz z poz. 79). Przedr. w poz. 96, 103, 110 t. 4.

Tu m.in. Sen o chlebie.

58. Wisła. [Poemat prozą]. *Mysł Pol.* 1917 nr 6, 1918 nr 1–2. Wyd. osob. Wwa 1918. Wyd. nast. m.in.: Wwa 1920; Wwa 1926 [1925]; oprac. S. Pigoń. Wwa 1973 (wraz z poz. 72 i 80); Szczecin 1985 (z poz. 80). Przedr. w poz. 96, 103 t. 5, 110 t. 5.

Przekł. franc. 1924.

59. Początek świata pracy. Kr. 1918. Przedr. m.in.

w poz. 92, 96, 120.

60/61. Projekt Akademii Literatury Polskiej. Wwa 1918. Przedr. w poz. 92, 96, 110 t. 25, 120.

62. O Adamie Żeromskim wspomnienie. Wwa 1919. Wyd. nast.: wyd. 2 Wwa 1926; Lubl. 2001 (z podtytułem: Wspomnienia). Przedr. w poz. 103 t. 26, 110 t. 24.

Pierwsze wyd. w nakł. 55 egz. poza obiegiem księgarskim.

63. Na broń... [Wspomnienie]. *Placówka* (Lw.) 1919 nr 22–23. Przedr. w poz. 95, 103 t. 26, 110 t. 24.

64. Organizacja inteligencji zawodowej. Wwa 1919. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 110 t. 25, 120.

65. „Ponad śnieg bielszym się stanę”. *Dramat w 3 a.* Wwa 1921 [1920]. Wyd. nast. m.in.: w oprac. S. Pigońa. Wwa 1966 (wraz z poz. 81). Przedr. w poz. 92, 96, 110 t. 23. Wyst. Wwa 1919.

Przekł.: ang. 1944, fiń. 1935 (wyst. Helsinki 1936), franc. 1923.

Ekran. 1929.

66. Wybieg instynktu. [Opowiadanie]. *Światło* 1920 nr 12–13. Przedr. zmien. *Księga zbior. ku uczczeniu pierwszej rocznicy istnienia Uniw. Pozn.* Pozn. 1920; *Księga pam. Kielczan 1856–1904* Wwa 1925. Przedr. m.in. w poz. 95, 103 t. 4, 110 t. 4.

67. Złe spojrzenie. [Opowiadanie]. *Nowy Przegl. Lit. i Sztuki* 1920 z. 1; *Kur. Lw.* 1920 nr 162–182. Przedr. w poz. 79.

68. Na probostwie w Wyszkuwie. Powst. 1920. Ogl. w poz. 69; przedr.: *Wiad. Pol.* (Londyn) 1941 nr 14; *Zesz. Hist.* (Paryż) 1969 nr 15. Wyd. osob. Londyn 1979; Bydż. 1981. W 1978–1989 kilka wyd.

poza cenzurą, w „drugim obiegu”. Przedr. m.in. w poz. 120.

69. Inter arma. [Publicystyka]. Wwa 1920. Przedr. w poz. 92, 96, 110 t. 25 (bez poz. 68).

70. Biała rękawiczka. Sztuka w 3 a. z prologiem i epilogiem. Wyst. i wyd. Wwa 1921. Wyd. nast. m.in.: w oprac. S. Pigoń. Wwa 1966 (z poz. 26 i 32). Przedr. m.in. w poz. 96, 103 t. 22 (wyd. 2 z 1956), 110 t. 22.

71. Wieczna fala. Sztuka kinematograficzna. Powst. 1921. Ogl. Z. Goliński, J. Golińska. *Dialog* 1996 nr 5/6.

72. Wiatr od morza. Wwa 1922. Liczne wyd. nast., m.in.: Wwa 1946, reprint Wwa 1996; z posłowiem J. Wilhelmiego. Wwa 1955; oprac. S. Pigoń, przypisy J.J. Lipski. Wwa 1973 (z poz. 58 i 80); oprac. S. Pigoń, posłowie J. Michna. Wwa 1979; Szczecin 1985. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 103 t. 5, 110 t. 5, 112 t. 4.

W 1924 nagroda im. E. Orzeszkowej Tow. Literatów i Dziennikarzy Pol., w 1925 I Państwowa Nagroda Literacka.

Przekł. czes. 1974, hiszp. 1931, serb.-chorw. 1951, szwedz. 1924.

A d a p t a c j e teatr.: W. Banaszewska, *Teatr Lud.* 1936 nr 6-8; S. Sojecki, J. Rybkowski, *Świetlica* 1948 z. 3-4; A. Tataro-Skocka pt. Żarnowieckie jezioro, 1965. Ekran, 1931.

73. Joseph Conrad. [Przedmowa do:] J. Conrad: Pisma wybrane. T. 1. Wwa 1923 [1922]. Przedr. w poz. 95, 110 t. 25.

74. Snobizm i postępek. [Publicystyka]. Wwa 1923 [1922]. Wyd. nast.: Kr. 1981; Kielce 1996. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 120 (fragm.). Przekł. czes. 1925.

75. Turoń. Dramat w 3 a. Wyd. i wyst. Wwa 1923. Wyd. nast. m.in.: oprac. S. Pigoń. Wwa 1966 (z poz. 49). Przedr. w poz. 96, 103 t. 21, 110 t. 21. TV 1977.

76. Pavoncello. [Opowiadanie]. *Gaz. Administracji i Policji Państw.* 1923 nr 14-24. Przedr. w poz. 79, 116. Przekł. ros. 1926. Ekran, 1967.

77/78. Ku czci Franciszka Nullo. *Kur. Warsz.* 1923 nr 113. Przedr. w poz. 95, 110 t. 25. Przekł. włos. 1923.

79. Pomyłki. Wwa 1923. Wyd. 2 Wwa 1925. Wyd. nast. m.in.: oprac. S. Pigoń. Wwa 1972 (z poz. 57). Przedr. w poz. 96, 103 t. 4, 110 t. 4, 118 t. 4. Przekł. ros. 1926.

80. Międzymorze. Wwa 1924 [1923]. Wyd. nast. m.in.: oprac. S. Pigoń. Wwa 1973 (z poz. 58 i 72); Szczecin 1985 (z poz. 58). Przedr. w poz. 96, 103 t. 5, 110 t. 5.

81. Uciekła mi przepióreczka... Komedja w 3 a. Wwa 1924. Wyd. 2 Wwa 1925. Wyd. nast. m.in.: oprac. S. Pigoń. Wwa 1966 (z poz. 65). Przedr.

w poz. 92, 96, 103 t. 23, 110 t. 23. Wyst. Wwa 1925. Przekł.: ang. 1925, ros. 1925, słowac. 1924. TV 1975.

82. O potrzebie Akademii Literatury Polskiej. *Wiad. Lit.* 1924 nr 27. Przedr. w poz. 95, 110 t. 25.

83. Joseph Conrad. *Wiad. Lit.* 1924 nr 33. Przedr. w poz. 95, 110 t. 25.

84. Przedwiośnie. Wwa 1925 [1924]. Liczne wyd. nast., m.in.: wyd. 2 Wwa 1925; oprac. S. Pigoń. Wwa 1964; oprac. H. Markiewicz. Wwa 1966; oprac. S. Pigoń, posłowie H. Markiewicz. Wwa 1974; oprac. H. Markiewicz. Wwa 1978; oprac. Z.J. Adamczyk. Wr. 1982 *BNI*, 242; Londyn 1995; oprac. Z.J. Adamczyk. Kr. 1997; Wwa 2002. Przedr. m.in. w poz. 92, 96, 103 t. 19, 110 t. 19, 118 t. 19.

Przekł.: bułg. 1959, czes. 1926, fiń. 1951, jydysz (b.r.), litew. 1930, niem. 1975, ros. m.in. 1925, serb.-chorw. 1928, słowac. 1925, słoweń. 1955, ukr. 1965.

A d a p t a c j a teatr.: pt. Cezary Baryka, 1959. Ekran.: 1929, 2001.

85. Autor rodak. [J. Conrad]. *Naokoło świata* 1925 nr 10. Przedr. m.in. w poz. 95, 110 t. 25.

86. In memoriam Tadeusza Micińskiego. *Wiad. Lit.* 1925 nr 12. Przedr. m.in. w poz. 95, 110 t. 25.

87. Organizacja i program Teatru Narodowego w Warszawie. *Przegl. Warsz.* 1925 z. 42. Przedr. m.in. w poz. 95, 110 t. 25.

88. Wilga. Ze zbioru „Elegie”. *Echo Warsz.* 1925 nr 107; *W słońcu* 1925 nr 13-14. Wyd. osob. ze wstępem J.Z. Jakubowskiego. Wwa 1964. Przedr. m.in. w poz. 95, 103 t. 4, 110 t. 4.

Zbiór pt. Elegie nie został ukończony z powodu zgonu pisarza.

89. O pewnym wielkim panu i jego małym Murzynku. [Opowiadanie]. Powst. 1925 [?]. Ogl. J. Balicki, S. Maykowski: *Miej serce. Lw.* 1930 [wypisy szk.]. Przedr. m.in. w poz. 103 t. 4, 110 t. 4.

90. Puszcza jodłowa. *Almanach „Bibl. Pol.” na r. 1925*. [Wwa 1925]. Wyd. osob. Wwa 1926. Wyd. nast. m.in.: Wwa 1934; Jerozolima 1946; Wwa 1973; Kielce 1983. Przedr. m.in. w poz. 96, 103 t. 4, 110 t. 4.

Wydania zbiorowe i ważniejsze wybory

91. Dla młodzieży. Wybór pism. Książka 1-2. Wwa [1921-]1922. Wyd. nowe Londyn 1946. Wybór opowiadań i fragm. powieści.

92. Pisma. Pierwsze wydanie zbiorowe. T. 1-23. Wwa 1922-1930.

Wyd. podzielone na serie: Powieści historyczne; Powieści współczesne; Utwory dramatyczne; Utwory (Szkice) publicystyczne (m.in.: *Bicze z piasku*); Opowiadania i nowele.

Niektóre tomy wielokrotnie wznawiane.

93. Myśli serdeczne z jego pism wybrane i przedmową poprzedzone przez Józefa Wittlina. Wwa 1924.

94. Wczoraj i dziś. Seria 1-2. Wwa 1925.

95. Elegie i inne pisma literackie i społeczne. Oprac. W. Borowy. Wwa 1928 [1927].
Tu m.in.: Ach, gdybym kiedy dożył tej pociechy... (Tyg Pousz. 1889 nr 2, przedr. w poz. 110 t. 1, 118 t. 1); Elegia (Tyg Pousz. 1889 nr 5); Pragnienie (z Lermontowa); Piosnka rolnika; Artykuły literackie: Przemówienie o Sienkiewicz; W odpowiedzi Arcybaszewowi i innym; Jeszcze o swawolnych wierszach Puszkina; Odezwy w sprawach publicznych: Ku czci Franciszka Nullo; W sprawie sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego; Przedmowy do ksiązek: m.in.: K. Bielańska-Firlej; Nullo i jego towarzysze (Wwa 1923).
96. [Pisma]. Wydane w dziesiątą rocznicę odrodzenia Państwa Polskiego. T. 1–32. Wwa 1928–1929. Wyd. w seriach o odrębnej numeracji tomów na grzbieczech oprawy: Powieści, t. 1–15; Utwory dramatyczne, t. 1–6; Utwory epickie, t. 1–5; Utwory publicystyczne, t. 1–2; Opowiadania i nowele, t. 1–4.
97. Nowele. Budapeszt 1940.
98. Pisma wybrane. Moskwa 1944.
99. Nowele, opowiadania i fragmenty. (Wybór). Wstęp i objaśnienia K. Wyka, tekst przygotowali W. Doda i K. Wyka. Kr. 1946.
100. Pisma wybrane. Paryż 1946.
101. Wybór pism. Wwa 1946.
102. Zapomnienie. Wybór nowel. Lippstadt 1947.
103. Pisma. Red. S. Pigoń. T. 1–23, 26. Wwa 1947–1956.
Wyd. podzielone na serie: t. 1–5: Nowele i opowiadania, 6–19: Powieści, 20–23: Dramaty, 26: Wspomnienia. T. 24 i 25 nie ukazały się. Niektóre tomy wznawiane.
104. Opowiadania. Wwa 1951.
105. Opowiadania i szkice. Wybór i wstęp J. Wilhelmi. Kat. 1952.
106. Wybór opowiadań. Wwa 1952.
107. Wybór opowiadań. Wwa [1953] 1954. Wyd. 2 Wwa [1954] 1955.
108. Utwory wybrane. Wstęp W. Borisowa. Moskwa 1954.
109. Utwory wybrane. Wstęp M. Puchalska, przypisy T. Jodelka, J. Kądziela, J. Wilhelmi. Wwa 1955.
110. Dzieła. Red. S. Pigoń. Wstęp H. Markiewicz. T. 1–32. Wwa 1956–1970. Wyd. nast. t. 1–23: Wwa 1964–1966; wstęp W. Borowy. Wwa 1973–1975 (z podtytułem: Nowele, powieści, dramaty).
Wyd. podzielone na serie: I. Nowele i opowiadania. T. 1–5, II. Powieści. T. 1–14 [6–19], III. Dramaty. T. 1–4 [20–23], IV. Pisma różne. T. 1–2 [24–25] (Wspomnienia oraz Pisma literackie i krytyczne), V. Dzienniki. Oprac. J. Kądziela. T. 1–7 [26–32]. Pierwsze wyd. jest najpełniejsze, ma pięć serii, w wyd. późniejszych ukazały się tylko 23 tomy serii I–III.
111. Syzyfowe prace. Opowiadania. Szkice. Wstęp M. Puchalska, przypisy T. Jodelka, J. Kądziela, J. Wilhelmi. Wwa 1956.
112. Utwory wybrane. Wstęp H. Markiewicz. T. 1–5. Wwa 1958. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 5] Wwa 1973.
113. Opowiadania. Oprac. J.Z. Jakubowski. Wwa 1963. Wyd. nast. m.in.: Wwa 1985.
114. Doktor Piotr. Opowiadania. Wwa 1968.
115. Powieści. Oprac. S. Pigoń. T. 1–6. Wwa 1970.
116. Wybór opowiadań. Oprac. A. Hutnikiewicz. Wr. 1971 BN1, 203. Toż wyd. 2 zmien. Wr. 2003.
117. Echa leśne i inne opowiadania. Wwa 1972.
118. Pisma zebrane. Red. i wstęp Z. Goliński. T. 1–4, 6–11, 14–15, 19–20, 34–36. Wwa 1981–2003. Dalsze tomy w przygotowaniu. Poszczególne tomy oprac.: Z.J. Adamczyk, Z. Goliński, E. Jaworska, J. Paszek, W. Wasilewska, K. Zapałowa. Wyd. kryt. w tradycyjnym układzie wg serii: I. Nowele, opowiadania i inne utwory epickie; II. Powieści; III. Dramaty; IV. Pisma społeczne i wspomnienia; V. Dzienniki; VI. Listy.
119. Rozdziobią nas kruki, wrony i inne opowiadania. Wstęp D. Knysz-Rudzka. Wwa 1982. Wyd. 3 [2] Wwa 1986.
120. Pisma polityczne. Oprac. i wstęp A. Bojarska. Londyn 1988.
121. Doktor Piotr i inne opowiadania. Wybór B. Walczyna, posłowie A. Lubaszewska, ilustr. Sz. Kobyliński. Wwa 1989.
122. Opowiadania wybrane. Oprac. W. Wójtowicz. Rzeszów 1993.
123. Opowiadania i pisma publicystyczne. Wybór M. Bartnicka, posłowie J. Sztachelska. Białystok 1994.
124. Opowiadania i nowele. Oprac. W. Nawrocki. Wwa [1996].
125. Opowiadania. Wstęp T. Milkowski. Wwa 1998.
126. Wierna rzeka i inne utwory. Posłowie A. Hutnikiewicz. Wr. 1998.
127. Opowiadania. Kr. 2000.

Wydania zbiorowe i wybory w przekładach

128. Aus den Tiefen. Novellen. Tłum. L. Frey. Stuttgart 1904 (niem.).
129. Lesnyje otgołoski i drugije rasskazy. Tłum. E. i I. Leontiewowie. Moskwa 1907. Wyd. 2 Moskwa 1909 (ros.).
130. Povidky. Tłum. K. Rypáček. Praha 1907 (czes.).
131. Sobranije soczinienij. Tłum. E. i M. Tropowsky. T. 1–12. Petersb. 1908–1914 (ros.).
T. 10–11 nie ukazały się.
132. Sumierki i drugije rasskazy. Tłum. E. i M. Tropowsky. Petersburg 1909 (ros.).
133. Tabu i inszi opowiadannija. Tłum. I. Kalinowicz. Lw. 1912 (ukr.).
134. Zabwienije. Rasskazy. Tłum. W. Wysocki. Moskwa 1915 (ros.).
135. Gli echi del bosco. Tłum. L. Kociemski. Milano 1923 (włos.).
136. Pages choisies. Tłum. S. Hulanicka, C. Giustiniani-Kępińska. Paris 1926 (franc.).

137. Pripovetke. Tłum. M. Rajič. Beograd 1926 (serb.-chorw.).

138. Wczera i siegodnja. Rasskazy. Tłum. E. i M. Tropowsy. Leningrad 1926 (ros.).

139. Woprosy. Rasskazy iz epoki polskiego wosstanija. Tłum. E. i M. Tropowsy. Leningrad 1926 (ros.).

140. Tutto e nulla e altere novelle. Tłum. C. Agostini-Garosci i C. Garosci. Torino 1928 (włos.).

141. Vatan ugrundu. Tłum. T. Acaroğlu i Â. Sakar. Istanbul 1946 (tur.).

142. Pripovijesti. Tłum. J. Benešić. Zagreb 1947 (serb.-chorw.).

143. Rasskazy. Moskwa 1950 (ros.).

144. Was auch geschehen mag ... Novellen und Erzählungen. Tłum. H. Schwucht. Berlin 1953 (niem.).

145. Izbrannyje soczinienija. Oprac. W.W. Witt. T. 1-4. Moskwa 1957-1958 (ros.).

146. Spisy. T. 1. 4-5. Praha 1957-1970 (czes.).

147. Powestir'. Tłum. T. Moraru. Kiszyniew 1963 (moldawski).

148. Ecurile padurii. Nuvele. Tłum. E. Lintja. Bucuresti 1964 (rum.).

149. V primkite na nesretata. Raskazi i noveli. Tłum. S. Ilczew. Wstęp M. Iwanowa. Sofija 1977 (bułg.).

150. Sio szon xian. [Wybór opowiadań]. Tłum. [z ros.] Hua Lin. Pekin 1982 (chiński).

151. Wiernaja raka. Apowiesc, apawjadanni, abrazki. Wybór i tłum. M. Dubjanecki. Minsk 1985 (białorus.).

Listy

152. Listy do H. Bukowskiego. Wyd. W. Wasilewska. Wwa 1975.

153. Nieznane listy Ż. Ogl. P. Kądziela. *Przełg. Hum.* 1989 nr 6.

Tu m.in. listy do W. Gąsiorowskiego, T. Piniego.

154. Listy. T. 1-3. Oprac. Z.J. Adamczyk. Wwa 2001-2003.

T. 1: Listy 1884-1892, t. 2: Listy 1893-1896, t. 3: Listy 1897-1904.

Wyd. jako t. 34-36 „Pism zebranych”, zob. poz. 118. T. 4-5 w przygotowaniu.

155. Listy Oktawii Żeromskiej do S.Ż. Oprac. i wyd. Z.J. Adamczyk. Łódź 1972.

Bibliografię wyd. listów Ż. podają G. Korbut: *Literatura polska*. T. 4. Wwa 1931 oraz A. Hutnikiewicz: *Obraz lit. pol. S.* t. 3 (1973).

Większe zespoły mater. po S.Ż. znajdują się w Muzeach S.Ż. w Konstancinie pod Warszawą, w Kielcach i w Nałęczowie, w Bibl. Nar., Ossol., Muzeum Lit. w Wwie.

OPRACOWANIA

LP.

A. MAZANOWSKI: Młoda Polska w powieści i poezji. VI. S.Ż. (Maurycy Zych). *Przełg. Pousz.* 1899 t. 64 i odb. Kr. 1902. — [A. STRUGI T. Galecki: S. Żeromski. Lw. 1902; wyd. 2 Lw. 1902. — [L. BRUNER] J. Sten: Dusze współczesne. Lw. 1902; wyd. 2 pt. Pisarze polscy. Lw. 1903. — A. POTOCKI: Szkice i wrażenia literackie. Lw. 1903 (prwdr. szkiców dot. Ż. 1899, 1900). — W. FELDMAN: O twórczości S. Wyspiańskiego i S.Ż. Kr. 1905. — H. GALLE: Epoka napoleońska w powieści Ż. Wwa 1905 (prwdr. 1904). — A.I. JACIMIRSKI: S.Ż. Litieraturnaja charakteristika. W: *Nowiejszaja polskaja literatura*. T. 2. Petersb. 1908 (prwdr. 1906). — A. IWANSKI: Uwagi o powieści S.Ż. „Dzieje grzechu”. Kr. 1908. — [T. JAWORSKI] ACER: „Dzieje grzechu” S.Ż. Pozn. 1908. — M. SOBESKI: Ż. „Dzieje grzechu”. Wwa 1908. — F. KOTOWICZ: Myśli krytyczne o dwóch najnowszych dziełach S.Ż. „Duma o Hetmanie” i „Dzieje grzechu”. Kijów 1909. — T. RAKOWIECKI: „Duma o hetmanie” S.Ż. Wwa 1909. — TENŻE: Szkice krytyczne o twórczości Ż. „Walgiery Udaly” — „Dzieje grzechu”. Wwa 1910. — [A. CEHAK] A. Stodor: Rzecz o „Róży” J. Katerli. Tarnopol 1911. — J.A. HERBACZEWSKI: Patologia niewoli. (S.Ż.) W: *I nie wódz nas na pokuszenie...* Kr. 1911. — F. CICHOCKI: S. Żeromski. Suwalki 1913. — W. MAKOWSKI: Wrażenia i studia. Wil. 1913. — J.A. HERBACZEWSKI: Męczennik nowej Polski. (S.Ż. i jego wyznawcy). W: *Amen*. Kr. 1914. — S. PRZYBYSZEW-SKI: Szlakiem duszy polskiej. Pozn. 1917. — C. SOKOŁOWSKI: Problemat nawrócenia w najnowszej powieści Ż. Wwa 1917. — A. MAZANOWSKI: Pogłosy Młodej Polski w powieści. Kr. 1918 (prwdr. 1917).

I. MATUSZEWSKI: Studia o Ż. i Wyspiańskim. Wwa 1921 (prwdr. 1904-1916). — W. JAMPOLSKI: S.Ż. — duchowy wódz pokolenia. Lw. 1924; wyd. 2 uzup. Kr. 1930. — *Księga pam. Kielczan 1856-1904*. Wwa 1925. — [A. MERKEL] A. Sokolicz: O twórczości Ż. na tle rozwoju społecznego w Polsce. Moskwa 1925. — W. NAAKE-NAKĘSKI: Salto mortale wielkiego pisarza. List otwarty do S.Ż. z powodu „Przedwiośnia”. Pozn. 1925. — S. PIENKOWSKI: Maski życia. Wwa 1925 (prwdr. szkiców dot. Ż. 1910). — M. BIERNACKI: S.Ż. i jego ideologia. Lubl. 1926. — I. CHARSZEWSKI: Z bojów o Ż. Cz. 1-4. Włocławek 1926-1927. — B. CHRZANOWSKI: Szkoła w twórczości S.Ż. Pozn. 1926. — [J. BRUN] J. Bronowicz: S.Ż. tragedia pomylek. Wwa 1926; wyd. nast.: Wwa 1958; Wwa 1986 (prwdr. 1924). — E. DAMIANI: Due grande prosatori polacchi: Ż. e Reymont. *Critica* (Roma) 1926 i odb. — S. KASZTELOWICZ: Wallenrodym „Przedwiośnia” Ż. Wwa 1926. — E. LO GATTO: S.Ż. Studio critico. Roma 1926. — J.N. MILLER: Zaraza w Grenadzie. Wwa 1926 (prwdr. szkiców dot. Ż. 1924, 1925). — S. PAPÉE: Teatr S.Ż. Pozn. 1926. — J.E. PŁOMIENSKI: Problem pracy w „Przepióreczce” Ż. Wwa 1926, wyd. 2 Wr. 1949. — S. POSNER: S.Ż. Charakterystyka w świetle wspomnień. Wwa 1926. — H. ULASZYN: Ż. a język polski. Kr. 1926. — *Wilno Żeromskiemu*. Wil. 1926. — T. WOJENSKI: S.Ż. Rozbiór treści ideowej. Wwa 1926. — F. WOLLMAN: Ż. a Reymont. Bratysława 1926. — A. ZAHORSKA: Dzieło S.Ż. *Przełg. Pousz.* 1926 t. 170 nr 508-509. — S. BACZYŃSKI: Losy romansu. Wwa 1927. — A. LANGE: Pochodnie w mroku. Ż. — Reymont — Kasproicz. Wwa 1927. — I.E.

- MIGASIŃSKI: Wspomnienia o S.Ż. Wwa 1927. — S. PIOŁUN-NOYSZEWSKI: S.Ż. Dom, dzieciństwo i młodość. Wwa 1928 [1927]. — A. WARPECHOWSKI: „Ludzie bezdomni”. Łódź 1927. — Z. WASILEWSKI: Wspomnienia o J. Kasprowiczu i S.Ż. Wwa 1927. — S. BESSER: Poglądy na świat w „Przedwiośniu”. Ż. Wwa 1928. — M. GRZYWODĄBROWSKA: Psychologia prostytutki. Wwa 1928 [dot. „Dziejów grzechu”]. — M. HUBICKA, E. MASSALSKI: Kraina S.Ż. Opisy i obrazy. *Ziemia* 1928 i odb. — I. DROZDOWICZ-JURGIELEWICZOWA: Technika powieści Ż. Wwa 1929. — S. HIBL: W poszukiwaniu bohatera. Rozważania nad „Dumą o Hetmanie” i nad „Sulkowskim” S.Ż. Pozn. 1929. — S. PAPÉE: Kwiaty na łące. Pozn. 1929. — W. POBÓG-MALINOWSKI: S.Ż. Życie i twórczość. Złoczów 1929. — J.E. SKIWSKI: Poza wieszczbiarstwem i pedanterią. Pozn. 1929. — S. ADAMCZEWSKI: Serce niemasz. Książka o Ż. Pozn. 1930, wyd. 2 zmien. pt. Sztuka pisarska S.Ż. Kr. 1949. — J. HULEWICZ: Źródła ideologii społeczno-politycznej S.Ż. *Pam. Lit.* 1930 z. 3 i odb. — J. KADEN-BANDROWSKI: S.Ż. — prorok niepodległości. Lw. 1930. — J. TOPASS: S.Ż. W: *Visages d'écrivains*, Paris 1930 (prwdr. 1917). — N. NUCCI: Alcuni elementi sociali e nazionalisti dell' opera letteraria di S.Ż. Roma 1932. — Z.L. ZALESKI: Attitudes et destinées. Paris 1932. — W. DODA: Jakiego Ż. znamy? *Przegl. Współcz.* 1933 nr 139 i odb. — K. DZIEDUSZKO: Obraz walki o niepodległość w twórczości S.Ż. Włocławek 1933. — J. HULEWICZ: S.Ż. Stan i postulaty badań. *Przegl. Współcz.* 1933 nr 135/136, 139. — K. KREJCI: „Dziady” a Ż. „Ruż”. W: Polska literatura we wstępnym rozwoju. Praha 1934; wyd. 2 Praha 1949. — A. DŻOGA: Tragizm Ż. Wwa 1935. — A. GRODZICKI: Źródła historyczne „Popiołów” Ż. Kr. 1935. — C. BACKVIS: Myśli cudzoziemca o Ż. *Przegl. Współcz.* 1936 t. 58 nr 172. — S. BAŁEY: Osobowość twórcza Ż. Wwa 1936. — W. GACKI: Kobiety i miłość w twórczości S.Ż. Wwa 1936. — S. MEČIAR: Poezja a život. Tur. anysky Sv. Martin 1936. — S. ADAMCZEWSKI: S.Ż. Zarys biograficzny. Lw. 1937; wyd. 2 Łódź 1947. — S. PIOŁUN-NOYSZEWSKI: Zarys myśli polityczno-społecznej S.Ż. Wwa 1937. — K. GÓRSKI: Literatura a prądy umysłowe Wwa 1938 [tu: Idea Polski w twórczości Ż.; Ż. a katolicyzm]. — A. DERUGA: Aktualność Ż. Wwa 1946. — K. CZACHOWSKI: Ż. a Nagroda Nobla. W: Pod piórem. Kr. 1947. — G. TIMOFIEJEW: Ż. a literatura rosyjska. *Przegl. Socjalistyczny* 1947 nr 6–10, 1948 nr 1–2, 4. — W. KUBACKI: „Uciekla mi przepióreczka...” W: Krytyk i twórca. Łódź 1948 (prwdr. 1947). — J. BIELATOWICZ: Bibliografia dzieł S.Ż. i o S.Ż. wydanych na emigracji w l. 1939–1951. Londyn 1951. — M. PUCHAŁSKA: Ż. w świetle badań literackich 1945–1950. *Pam. Lit.* 1951 z. 1. — S. ŻEROMSKI: Wwa 1951 [tu m.in.: S. STEFANOWSKA: „Ludzie bezdomni” Ż.; K. WYKA: Ż. jako pisarz historyczny; E. KORZENIEWSKA: Od „Walki z szatanem” do „Przedwiośnia”; A. WASILEWSKI: „Dziennik” S.Ż.; M. KIERCZYŃSKA: „Rozdziobiana kruk”, wrony...” w świetle listów Ż. z 1892]; — H. MARKIEWICZ: „Przedwiośnie” S.Ż. Kr. 1953; wyd. 2 zmien. i rozszerz. przy współpracy S. Eilego. Wwa 1965. — A. NABOROWSKA: S. Żeromski. Wwa 1953. — L. KRUCZKOWSKI: S.Ż. W: Wśród swoich i obcych. Wwa 1954 (prwdr. 1950). — H. MARKIEWICZ: Prus i Ż. Wwa 1954; wyd. 2 popr. i rozszerz. Wwa 1964. — A. SOWIŃSKI: Lata szkolne. Opowieść o S.Ż. Wwa 1954; wyd. 2 Wwa 1956. — A. HUTNIKIEWICZ: Ż. i naturalizm. Tor 1956. — E. KORZENIEWSKA: O „Dziennikach” S.Ż. W: O Marii Dąbrowskiej i inne studia. Wr. 1956 (prwdr. 1954). — J. KOTT: „Przedwiośnie” W: Postęp i glupstwo. T. 2. Wwa 1956 (prwdr. 1945). — K. WYKA: Szkice literackie i artystyczne. T. 1. Kr. 1956 (prwdr. szkiców dot. Ż. 1950, 1951). — F. ARASZKIEWICZ: Dzieła i twórcy. Wwa 1957 [tu: „Dzienniki” S.Ż.; W kręgu „Światła” S.Ż.; Nałęczów Prusa i Ż.]. — S. EILE: „Wierna rzeka” jako powieść historyczna. Kr. 1957. — H. MARKIEWICZ: Spojrzenie na Ż. W: Tradycje i rewizje. Kr. 1957. — A. STAWAR: Szkice literackie. Wwa 1957 (prwdr. szkiców dot. Ż. 1927, 1948). — W. SŁODKOWSKI: Ż. a Tatrzy. *Wierchy* 27 (1958). — W.P. WIEDINA: Problematyka ranniej twórczości S.Ż. *Miżsloujanski literaturni wzajeminy*. Kyjiv 1958. — H. MORTKOWICZ-OLCZAKOWA: Bunt wspomnień. Wwa 1959; wyd. 2 Wwa 1961. — A. STERN: Nieznany scenariusz S.Ż. W: Wspomnienia z Atlantydy. Wwa 1959. — W. BOROWY: O Ż. Rozprawy i szkice. Wwa 1960; wyd. 2 Wwa 1964 (prwdr. 1922–1950). — A. HUTNIKIEWICZ: S. Żeromski. Wwa 1960; wyd. nast. m.in.: wyd. 8 popr. Wwa 1991. — H. NAGLEROWA: Cierpienia i zwycięstwa pisarza. W: Wspomnienia o pisarzach. Londyn 1960. — B. OSMÓLSKA-PISKORSKA: Powstanie styczniowe w powieści polskiej. Tor. 1960. — P. CHMIEŁOWSKI: Pisma krytycznoliterackie. T. 2. Wwa 1961 (prwdr. szkiców dot. Ż. 1900, 1904). — S. KASZTELOWICZ, S. EILE: S.Ż. Kalendarz życia i twórczości. Kr. 1961; wyd. 2 popr. i uzupełn. Kr. 1976. — S. PIGON: Rzeźba wyrazu u Ż. W: Ż. i literatura. Wr. 1961 (prwdr. 1960). — M. WARNEŃSKA: Wiatr za progiem. Opowieść o Ż. Lubl. 1961; wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Lubl. 1971. — W.W. WITT: Stefan Żeromskij. Moskwa 1961. — *Wspomnienia o S.Ż.* Oprac. S. Eile. Wwa 1961. — K. JABŁONSKA: Oktawia. Lubl. 1962; wyd. 2 Lubl. 1967. — J. KRZYŻANOWSKI: Po czterdziestu czterech latach. W: W kręgu wielkich realistów. Kr. 1962 (prwdr. 1946). — S. BACZYŃSKI: Uwodzicielstwo z musu i obłudy. W: Pisma krytyczne. Wwa 1963 (prwdr. 1914). — H. MARKIEWICZ: „Ludzie bezdomni” S.Ż. Wwa 1963; wyd. nast. m.in.: wyd. 3 rozszerz. Wwa 1975 (prwdr. 1951). — W. SŁODKOWSKI: „Szyfrowe prace” S.Ż. Wwa 1963 *Bibl. Analiz. Lit.* 8; wyd. nast. m.in.: wyd. 4 uzupełn. Wwa 1972. — J. UJEJSKI: Ostatni wajdelota. W: Romantycy. Wwa 1963 (prwdr. 1926). — S. BUTRYN: Nałęczów w życiu i twórczości Ż. Muzeum S.Ż. w Nałęczowie. Lubl. 1964; wyd. 2 Nałęczów 1970. — M. DĄBROWSKA: Pisma rozproszone. T. 1. Kr. 1964 (prwdr. szkiców dot. Ż. 1913, 1936, 1946). — J.Z. JAKUBOWSKI: S. Żeromski [Przedmowa i wybór mater.]. Wwa 1964 *Bibl. Polon.*, wyd. 2 Wwa 1975. — J. KADZIĘLA: S.Ż. 1864–1925. Poradnik bibliograficzny. Wwa 1964. — I. KWIATKOWSKA-SIEMIENSKA: S.Ż. La nature dans son expérience et sa pensée. Paris 1964 [z przedmową J. Fabrea]. — W. MACIĄG: Ż. Opowieść o wierności. Kat. 1964; wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Kat. 1972. — H. MORTKOWICZ-OLCZAKOWA: O S.Ż. Ze wspomnień i dokumentów. Wwa 1964; wyd. 2 Wwa 1965. — S. PIGON: Mile życia drobiazgi. Wwa 1964. — Z. ŚLIWKA: Postawa wolnościocielska S.Ż. Kielce 1964. — M. WARNEŃSKA: Ostatnia róża. Opowieść o Ż. na Wybrzeżu. Gdynia 1964; wyd. 2 Gdynia 1966. — TAZ: Ślady Ż. Wwa 1964. — *Ż. w szkole dzisiejszej* Wwa 1964. — *Pam. Lit.* 1965 z. 1 [poświęcony Ż.]. — S. EILE: Legenda Ż. Recepcja twórczości pisarza w latach 1892–1926. Kr. 1965. — I. MATUSZEWSKI: O twórczości i twórcach. Wwa 1965 (prwdr. szkiców dot. Ż. 1900–1916). — E. SIEMIŃSKA: Hipoteza inspiracji filmowej w „Róży” S.Ż. *Styl i kom-*

pozycja. Wr. 1965. — W. SŁODKOWSKI: Rozwój badań nad życiem i twórczością Ż. 1945–1964. *Pam. Lit.* 1965 z. 4. — S. ZABIEROWSKI: Ż. o początkach Państwa Polskiego w „Powieści o Udałym Walgierzu”. — O „Echach leśnych” na tle porównawczym. *Zesz. Nauk. WSP Kat. Prace Historycznolitt.* 1965 nr 3. — S. ZIMAND: „Róża” — próba lektury. W: *Szkice*. Wwa 1965. — S. PIGON: Drzewiej i wczoraj. Kr. 1966 [tu 6 szkiców dot. Ż.]. — W. SŁODKOWSKI: „Syzyfowe prace” S.Ż. Studium monograficzne. Wr. 1966. — *W stulecie urodzin S.Ż.* Częstochowa 1966. — M. WANCZOWSKI: S.Ż. i teatr amatorski. *Zesz. Nauk. WSP Opole* 1966 z. 4. — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI: Ludzie i dzieła. Wwa 1967 [tu szkice dot. „Urody życia”, „Charitas”, „Ludzi bezdomnych”]. — A. HUTNIKIEWICZ: „Przedwiośnie” S.Ż. Wwa 1967 *Bibl. Analiz Lit.*; wyd. nast. m.in.: wyd. 4 Wwa 1974. — J.Z. JAKUBOWSKI: Nowe spotkanie z Ż. Wwa 1967; wyd. 2 popr. i rozszerz. Wwa 1975; przedr. w: *Trwale przymierza*. Wwa 1988 (prwdr. szkiców od 1949). — *S.Ż. w setną rocznicę urodzin*. Red. S. Zabierowski. Kat. 1967. — M. GŁOWIŃSKI: Anachronizm i konstrukcja czasu. (Z problemów poetyki Ż.). W: *Porządek, chaos, znaczenie*. Wwa 1968. — J.Z. JAKUBOWSKI: Dwie wizje przeszłości narodowej: Sienkiewicz i Ż. *Sienkiewicz dzisiaj*. Wwa 1968. — S. KOŁACZKOWSKI: Pisma wybrane. T. 1. Wwa 1968 (prwdr. szkiców dot. Ż. 1925, 1926). — W.P. KUŁYK: S.Ż. w Ukrainy srr. Bibliograficzny pokazczyk. Lwów 1968. — IS. MACKIEWICZ] CAT: Ż. W: *Odeszli w zmiarach*. Wwa 1968 (prwdr. 1925). — Z. MITERA-DOBROWOLSKA: Poetyka pokolenia autora „Silaczki”. (Konopnica — młody Ż.). *Konopnica i współczesny jej świat lit.* Wwa 1969. — S. PIGON: Wiązanka historycznoliteracka. Wwa 1969 [tu 3 szkice dot. Ż.]. — F. ZIEJKA: Ż. i Gasztowt, czyli o genezie noweli „O żołnierzu tułaczku”. *Ruch Lit.* 1969 nr 3.

Z.J. ADAMCZYK: „Dzienniki” jako dokument formowania się programu literackiego i poglądów estetycznych S.Ż. *Przegl. Hum.* 1970 z. 3. — M. DELUSKA: Modernistyczny barok prozy Ż. W: *Studia i rozprawy*. T. 2. Kr. 1970 (prwdr. 1966). — J.Z. JAKUBOWSKI: S. Żeromski. Wwa 1970; wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Wwa 1985. — W. NANTANSON: S.Ż. droga do teatru. Wwa 1970; wyd. 2 uzup. Wwa 1976; wyd. 3 Wwa 1985. — O. ORTWIN: Maurycy Zych. W: *Pisma krytyczne*. T. 2. Wwa 1970 (prwdr. 1899). — S. PIOTROWSKI: Skalne Podhale w literaturze i kulturze polskiej. Wwa 1970. — I. TUŁODZIECKA: Działalność i poglądy społeczno-oświatowe S.Ż. oraz ich odbicie w twórczości pisarza. Wwa 1970. — A. WILKOŃ: Nazewnictwo w utworach S.Ż. Wr. 1970. — W. WNUK: Ku Tatrom. Wwa 1970 i wyd. nast. — Z.J. ADAMCZYK: Świadomość artystyczna i program pisarski S.Ż. w latach 1900–1918. *Przegl. Hum.* 1971 z. 1. — H. JANASZEK-IVANICKOVA: Świat jako zadanie inteligencji. Studium o S.Ż. Wwa 1971. — M. MITERA-DOBROWOLSKA: Echa legendy kościuszkowskiej w „Popiolkach” Ż. *Rocz. Komisyj Historycznolitt. PAN w Kr.* 9 (1971). — K. WYKA: Wędrując po tematach. T. 3. Kr. 1971. — D.I. BIENKOWSKA: An analytical study of the early literary work of S.Ż., its cultural background and its critical reception in Poland. *Antemurale (Romae)* 16 (1972) i odb. — H. JANASZEK-IVANICKOVA: Krystalizacja i rozpad mitów Ż. po roku 1918. *Problemy lit. pol. 1. 1890–1939*. S. 1. Wr. 1972. — A. MIANOWSKA: „Sulkowski” S.Ż. na scenach polskich. Kr. 1972. — M. WANCZOWSKI: Rola sztuki w twórczości S.Ż. *Zesz. Nauk. WSP Opole*. S. B: *Studia i monografie* 1972 nr 31. —

Słownik pracowników książki pol. Wwa 1972. — M. GŁOWIŃSKI: Konstrukcja i recepcja. (Wokół „Dziejów grzechu” Ż.). W: *Gry powieściowe*. Wwa 1973. — A. HUTNIKIEWICZ: *Obraz lit. pol. S. 5 t. 3* (1973). — W. MACIĄG: Rzykowna gra Cezarego Baryki. „Przedwiośnie”. W: *Lektury obowiązkowe*. Wr. 1973. — A. ZIELIŃSKI: Pod urokiem Italii. (O S.Ż.) Wwa 1973. — J. KUCHARSKI: Twórczość S.Ż. w latach 1882–1895. *Dzienniki, opowiadania, nowele*. Gdańsk 1974. — A. MIANOWSKA: „Róża” S.Ż. na scenach polskich. Kr. 1975. — M. STRZAŁKOWA: Au carrefour d’inspiration. *Études de littérature comparée*. Kr. 1975 [m.in. o Ż.]. — *Teatr* 1975 nr 20 [nr poświęcony Ż.]. — I. TUŁODZIECKA: „Opowiadania” S.Ż. Wwa 1975 *Bibl. Analiz Lit.* — *W krainie Ż.* Red. M. Sprusiński. Wwa 1975 [album]. — *Żeromski, Z. dziejów recepcji twórczości, 1895–1964*. Oprac. Z.J. Adamczyk. Wwa 1975 [antologia wypowiedzi krytyków pol. i obcych z bibliografią przekładów dzieł Ż.]. — A. HUTNIKIEWICZ: Portrety i szkice literackie. Wwa 1976. — S. KAWYŃ: Studia i szkice. Kr. 1976 [tu: Kult Mickiewicza w twórczości Ż.; Edward Abramowski i jego idee w twórczości Ż. (prwdr. 1959)]. — J. KADZIĘLA: Młodość S.Ż. Wwa 1976; wyd. 2 Wwa 1979. — *O S. Żeromskim*. Red. J. Paclawski. Kr. 1976. — D. ZAWISTOWSKA: „Ludzie bezdomni” S.Ż. Wwa 1976. — B. BILIŃSKI: Scrittore polacchi in Italia. *Polonia e Italia*. Roma 1977. — J. KULCZYCKA-SALONI: Pozytywizm i Ż. Wwa 1977. — H. MARKIEWICZ: W kręgu Ż. Rozprawy i szkice historycznoliterackie. Wwa 1977. — B. SZYNDLER: Bibliotekarska służba S.Ż. Wr. 1977. — K. ZAPALOWA: Nad kartami „Urody życia”. *Rocz. Muzeum Nar. w Kielcach* 10 (1977). — *S.Ż. W pięćdziesiątą rocznicę śmierci*. Red. Z. Goliński. Wwa 1977 [tu m.in.: Z. JAROSIŃSKI: Przekonania literackie Ż.; S. ZABIEROWSKI: Twórca „Popiolków” wobec Mickiewicza; D. BUTTLER: Porównania w twórczości Ż.; Z.J. ADAMCZYK: Z zagadnień europejskiej recepcji twórczości Ż.; K. GÓRSKI: Uwagi o noweli S.Ż. „Echa leśne” (prwdr. 1976)]. — *S.Ż. — Henryk Sienkiewicz. Mater. z sesji nauk*. Kielce 1978. — K. WYKA: Nowe i dawne wędruki po tematach. Wwa 1978 [tu: Złe spożycie Bonaparte’go [o „Sulkowskim”]; Ż. i Giermyński (prwdr. 1945)]; — Ż. i *Reymont*. Red. J. Detko. Wwa 1978 [tu m.in.: S. MAKOWSKI: Zygmunt Krasieński w świadomości pisarskiej S.Ż.; TENŻE: Ż. wobec dziedzictwa Słowackiego; R. TABORSKI: O dramaturgii S.Ż.; K. KREJČI: „Sjużet” i „szkic fizjologiczny” w twórczości Ż. i Reymonta; J. DETKO: Temat wielkiego miasta w twórczości Ż. i Reymonta; H. KURKOWSKA: Charakterystyka socjolingwistyczna polszczyzny Ż.; H. CYBIENKO: S.Ż. w Rosji]; — S. EILE: Powieść pokolenia. S.Ż. — „Ludzie bezdomni”. *Lit. pol. w szkole średniej*. Wwa 1979. — A. MASSALSKI: Historyczne realia „Ech leśnych” S.Ż. *Pam. Lit.* 1979 z. 4. — B. WACHOWICZ: Ciebie jedną kocham. Wwa 1979; wyd. 2 Wwa 1987.

L. JAZUKIEWICZ-OSEŁKOWSKA: Fiodor Dostojewski w twórczości Stanisława Brzozowskiego i S.Ż. Wwa 1980. — M. PIEKARA: Konstrukcja postaci autora-narratora w „Dziennikach” S.Ż. *Zesz. Nauk. WSP Szczecin* 1980 nr 10. — M. WARNEŃSKA: Warszawskim szlakiem Ż. Wwa 1980. — D. BUTTLER: Komizm słowny w twórczości S.Ż. *Prace Nauk. UŚI*. 1981 nr 397. — J. KADZIĘLA: Ż. w Warszawie niepodległej. *Kronika Warszawy* 1981 nr 1. — J. KLEINER: W kręgu historii i teorii literatury. Wwa 1981 (prwdr. szkiców dot. Ż. 1914, 1917). — D. KNYSZ-RUDZKA: Le roman naturaliste [...] S.Ż. *Le roman naturaliste* 215

- en France et en Pologne. Wwa 1981. — S. K. POTOCKI: Z bibliotekarskiej pracy S.Ż. *Rocz. Bibl.* 1981 z. 1/2. — W. SPASOWICZ: „Popioly”. W: Pisma krytycznoliterackie. Wwa 1981 (prwdr. 1904). — S. ZABIEROWSKI: Ze studiów nad Ż. — „Popioly”. Wr. 1981. — S. BACH: S.Ż. wobec twórczości Iwana Turgeniewa. *Lit i jez. ros.* Olsztyn 1982. — J. DYNAK: Mit i historia w „Dumie o hetmanie” S.Ż. *Prace Nauk. UŚI* 1982 nr 549. — H. JANASZEK-IVANIČKOVÁ: Les guerres napoléoniennes [...] dans [...] „Les cendres”. *L'Époque napoléonienne et les Slaves*. Wr. 1982. — B. PEKALA: Ż. Polska w dniach wolności (czyli o utworach z lat 1918–1925). Bydg. 1982. — J. TRZYNA-DŁOWSKI: Z warsztatu artystycznego S.Ż. W: *Sztuka słowa i obrazu*. Wr. 1982 (prwdr. 1965). — M. URBAŃSKA: Rzeczywistość i fikcja literacka w „Promieniu” S.Ż. *Rocz. Muzeum Nar. w Kielcach* 12 (1982). — J. AXER: Niecenzuralny okrzyk Rafała. (Głosa do „Popiołów”). *Przeegl. Hum.* 1983 z. 1/2. — N. MICHTA: Kontrowersje wobec syndykalizmu (Trusiewicz – Sorel, Marchlewski – Ż.). *Ideologia i Polityka* 1983 z. 2. — S. MIKOŁAJCZAK: Składnia wybranych utworów Bolesława Prusa i S.Ż. Pozn. 1983. — A. MOSDORF: Antyk *Z. Meander* 1983 z. 4–5. — J. OR-LOWSKI: S.Ż. w lubelskich dokumentach policji carskiej. *Pam. Lit.* 1983 z. 4. — S. ZABIEROWSKI: Ż. w latach 1904–1906 wobec Norwida. *Ruch Lit.* 1983 nr 6. — A. LUBA-SZEWSKA: Mit – ethos – konstrukcja. „Duma o hetmanie” S.Ż. Wr. 1984. — S. MARCZAK-OBORSKI: Teatr w Polsce 1918–1939. Wwa 1984. — J. PASZEK: Sztuka aluzji literackiej. Ż. – Berent – Joyce. Kat. 1984. — Z. PRZYBYŁA: Asnyk w „Dziennikach” *Z. Ruch Lit.* 1984 nr 3. — J. SAMP: Smętek. Studium kreacji literackiej. Gdańsk 1984. — T. SKUBALANKA: S.Ż. Artyzm i maniera. W: *Historyczna stylistyka języka polskiego*. Wr. 1984. — Z. J. ADAMCZYK: Edytorskie zagadki tomu „Sen o szpadzie i sen o chlebie”. *Studia Kieleckie* 1985 z. 4. — K. BARTOSZYŃSKI: „Popioly” i kryzys powieści historycznej. W: *Teoria i interpretacja*. Wwa 1985. — M. BIAŁOTA: „Snobizm i postęp” i „Przepióreczka” a międzywojenny regionalizm kulturalny. *Rocz. Komisji Historycznol. 22* (1985). — M. BO-REJSZO: O języku dialogów miłosnych w powieściach S.Ż. *Studia Polon.* 13 (1985). — I. CSAPLÁROS: A lengyel irodalom magyarországon. Budapeszt 1985. — A. CZERNI-KIEWICZ: Ideal człowieka niepokoju i poszukiwań na wybranych przykładach twórczości S.Ż. *Stupskie Prace Hum.* 1985 nr 6B s. 41–51. — A. KOWALCZYKOWA: S.Ż. w Zamku. Wwa 1985. — J. KULCZYCKA-SALONI: S.Ż. i jego znajomi. *Polon.* 1985 nr 9. — A. MADEJ: Ż. w kinematografii. *Iluzjon* 1985 nr 4. — S. PARULSKA: Schematy literatury popularnej w prozie narracyjnej S.Ż. Tor. 1985. — J. RURAWSKI: S.Ż. – jednak nowoczesny. *Człowiek i Światopogląd* 1985 nr 1. — L. SŁOWIŃSKI: Nauczyciel Ż. *Studia Polon.* 13 (1985). — M. ZAKRZEWSKA: „Ludzie bezdomni” S.Ż. Próba interpretacji wymowy ideowej utworu. *Polon.* 1985 nr 9. — *Rocz. Świętokrzyski* Kielce 13 (1985) [poświęcony Ż.].
- A. BOJARSKA: Ekstremista *Ż. Tyg. Powsz.* 1986 nr 2 [polem. *Tamże* nr 2, 6, 10, 12, 15; *Kierunki* 1986 nr 8]. — W. BRÜMER: Tradycja i styl w teatrze. Wwa 1986 [tu recz. „Dziejów grzechu” i „Róży” w insc. i reż. L. Schillera, prwdr. 1926]. — T. BUJNICKI: J. Bruna-Brunowicza krytyka podwołana. Wokół „Stefana Żeromskiego tragedii pomyłek”. *Problemy wiedzy o kulturze*. Wr. 1986. — N. DASKAŁOW: Temata za Napoleonem u Tolstoj i Ż. *Slawia* (Praha) 1986 nr 2. — A. DMOWSKI: *Tyg. Siedlecki* 1986 nr 1–
- 4. — L. EUSTACHIEWICZ: Dramaturgia Młodej Polski Wwa 1986. — Z. LISOWSKI: Podlasie w nowelistyce Ż. *Szkiełce Podlaskie* 1986 nr 2. — S. MARCZAK-OBORSKI: Sceniczne dzieje „Przepióreczki”. W: *Obszary teatru*. Wr. 1986. — K. POKLEWSKA: Dramaty narodowej świadomości. W: *Krew na śniegu. Rzecz o rabacji galicyjskiej w literaturze polskiej*. Wr. 1986. — M. ROWIŃSKI: Ż. W: *Między misterium a farsą*. Lubl. 1986. — J. TAZBIR: Samuel Zborowski w życiu i legendzie. W: *Świat panów Pasków*. Łódź 1986. — J. WALC: Quo vadis, Judime? *Krytyka* 1986 nr 21. — A. WERNER: Czy Ż. był reporterem? *Tamże*. — K. BARANOWSKI: Baku from S.Ż. novel „Przedwiośnie”. *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Caucasia* 1987 z. 2. — S. DĄBROWSKI: Funkcje „przedmiotu semiotycznego” w ujęciu S.Ż. *Przeegl. Hum.* 1987 nr 3. — G. GODLEWSKI: Polska myśl kulturalna na progu niepodległości. *Hist. i kultura*. Wwa 1987. — A. HUTNIKIEWICZ: Żeromski. Wwa 1987; wyd. 2 Wwa 2000. — H. JANASZEK-IVANIČKOVÁ: S.Ż. w kręgu czeskiej i słowackiej kultury. W: *Misjonarze i konsumenci*. Kat. 1987. — T. ŁEP-KOWSKI: Aktualność i nieaktualność. Wokół publicystyki Ż. W: *Rozważania o losach polskich*. Londyn 1987. — J. MAJDA: Zakopiańskie pierwowzory „Ludzi bezdomnych” Ż. W: *Tatrzańskim szlakiem literatury*. Wyd. 2. Kr. 1987. — Z. MATRACKI: „Mogila” Ż. *Zesz. Nauk. Wydz. Hum. UG. Prace Historycznol.* 1987 nr 12/13. — M. B. STYKOWA: „Róża” S.Ż. jako dramt ekspresjonistyczny. *Dramat pol. XIX i XX w.* Lubl. 1987. — A. WITKOWSKA: Spod ziemi. W: *Wielkie stulecie Polaków*. Wwa 1987. — Z. J. ADAMCZYK: „Przedwiośnie” S.Ż. w świetle dyskusji i polemiki z 1925 r. Kielce 1988; wyd. 2 poszerz. Wwa 1989. — P. DUTKA: Romantyzm jako poetyka. *Dziedzictwo romantyczne w lit. pozytywizmu i Młodej Polski*. Lubl. 1988. — J. KORCOZOWICZ: „Dzienniki” Ż. W: *Od Paska do Przybyszewskiej*. Olsztyn 1988. — E. KULA: Dzieje związków duchowych nauczyciela i ucznia. W: *A. G. Bem*. Wr. 1988. — J. LASKE: Legenda napoleońska w „Popiołach”. *Polon.* 1988 nr 10. — E. ŁOCH: Tendencje ekspresjonistyczne w krytyce twórczości literackiej S.Ż. na tle tradycji romantyczno-gotyckiej. *Ekspresjonizm w lit. Młodej Polski*. Lubl. 1988. — T. WEISS: „Popioly” S.Ż. *Arcydziela lit. pol.* T. 2. Rzeszów 1988. — S. ZABIEROWSKI: Autor – rodak. Pisarze polscy wobec Conrada. Kat. 1988. — Z. J. ADAMCZYK: Cenzura carska wobec twórczości S.Ż. *Rocz. Świętokrzyski* 16 (1989). — M. BIAŁOTA: Dramaty Ż. w Reducie. Z zagadnień inscenizacji i recepcji krytycznej. Wr. 1989. — C. KUBASZEWSKI: Jakże jest ideowe przesłanie „Przedwiośnia”? *Przeegl. Hum.* 1989 nr 6. — J. KUCHARSKI: „Wiatr od morza” S.Ż. Zarys monograficzny. Gdańsk 1989. — W. MACKIEWICZ: Sympatycy czynu rewolucyjnego. W: *Nietzscheanizm i marksizm w literaturze i filozofii okresu Młodej Polski*. Wwa 1989. — M. WAŃCZOWSKI: Podmiotowość zdegradowana. O „Silacze” S.Ż. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* 1989 z. 27.
- A. BARANOW: „Dzieje grzechu” S.Ż. a literatura rosyjska. *Przeegl. Hum.* 1990 nr 1. — M. BIAŁOTA: „Sulkowski” Ż. Wokół warszawskiej prapremiery i recepcji krytyki. *Rocz. Komisji Historycznol.* 27 (1990). — J. Z. BRUDNICKI: S.Ż. „Przedwiośnie”. Wwa 1990 *Przew. po Lekturach* 26. — S. BRZOZOWSKI: Eseje i studia o literaturze. T. 1–2. Wr. 1990 *BNI*, 258 [tu: O S.Ż. (prwdr. 1904), S.Ż. (prwdr. 1906), Sam na sam z kłeską (prwdr. 1909), Skarga to straszna. Rzecz o „Róży” Józefa Katerli (prwdr. 1910)]. — E. KALEMBA-KASPRZAK: Ż. gwałt na Soplicowie. *Dia-*

- log 1990 nr 10. — J. KIDA: Słownictwo obce w twórczości S.Ż. Rzeszów 1990. — W. KUCIŃSKI: Język „Dzienników” S.Ż. Wwa 1990. — J. MAJDA: „Ludzie bezdomni” S.Ż. *Arcydziela lit. pol.* T. 3. Rzeszów 1990. — J. MARX: Rewolucja i niepodległość. Kilka myśli o „Przedwośniu”, *Dziś* 1990 nr 2. — M. PIECZARA: S.Ż. „Ludzie bezdomni”. Wwa 1990 *Przew. po Lekturach* 21. — B. WACHOWICZ: Ogród młodości. Wwa 1990. — S. ZABIEROWSKI: S.Ż. „Na probostwie w Wyszkowie”. Próba lektury. *Przeł. Hum.* 1990 nr 12. — R. ZIMAND: Diarysta S.Ż. Wr. 1990. — D. ZYCH: „Wygnaniec na Sybir, więzień, bohater, założyciel sekty”. J.W. Machajski jako bohater utworów Z. *Przeł. Hum.* 1990 nr 2. — Z.J. ADAMCZYK: S.Ż. wobec H. Sienkiewicza. *H. Sienkiewicz. Twórczość i recepcja.* Lubl. 1991. — B. BARTNICKA: Stylizacja językowa w dramatach S.Ż. *Prace Filol.* 36 (1991). — J. JARRIGE: La Jeune Pologne et les lettres européennes (1890–1910). Wwa 1991. — G. LESZCZYŃSKI: S.Ż. Nowele i opowiadania. Wwa 1991. — T. LINKNER: S.Ż. reportaż z wojny. *Tytuł* 1991 [nr 1]. — Z. LISOWSKI: Arcydziela nowelistyczne S.Ż. Studium analityczno-interpretacyjne. Siedlce 1991. [Wyd. 2 poszerz. pt.] Nowelistyka S.Ż. Kielce [1998]. — S. LORENTZ: O Ż. i regionalizmie. *Studia Łomżyńskie* 1991 t. 3. — *Polon.* 1991 nr 9 [tu: S. FALKOWSKI: Golgota Józefa Odroważy; W. KUPISZEWSKI: Z zagadnień języka „Syzyfowych prac” S.Ż.; A. ROSA: „Zmierzać” S.Ż. na lekcjach języka polskiego]. — M. BIAŁOTA: O pierwszych inscenizacjach „Przepióreczki” Ż. w Reducie. *Rocz. Nauk.-Dydakt. WSP Kr. Prace HistorycznoLit.* 1992 z. 11. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA: „Ja, syn pięknego rodu, herbowy szlachcic”. W: Próby przywołań. Wwa 1992 (prwdr. 1956). — W. GUTOWSKI: Synteza mitów a świat historii. (S.Ż.). W: Nagie dusze i maski. Kr. 1992. — J. KIDA: Cytowane wyrazy obce w twórczości S.Ż. Rzeszów 1992. — J. KULCZYCKA-SALONI: Romantyk w kapeluszu pozytywisty — czyli o naturalizmie S.Ż. *Naturalizm i naturalność w Polsce.* Wwa 1992. — J. PASZEK: Tekst i styl „Popiołów”. Wr. 1992. — J. SZCZEŚNIAK: „Syzyfowe prace” S.Ż. *Powieść pol. XIX w.* Lubl. 1992. — Z.J. ADAMCZYK: S.Ż. wobec powstania styczniowego. *Rok 1863.* Kielce 1993. — I. GERMAN: Biblia w twórczości S.Ż. *Problematyka religijna w lit. pozytywizmu i Młodej Polsce.* Lubl. 1993. — TAŻ.: Zestawienie biblijnych odwołań w dziełach Ż. *Rocz. Hum.* 1993 z. 1. — L. HASS: Strug — Ż. — wolnomularstwo. *Ars Regia* 1993 nr 3/4. — G. HERLING-GRUDZIŃSKI: Ż. i Hitler. (Nieznany epizod z życia pisarza). W: Wyjścia z milczenia. Wwa 1993. — R. LUBAS-BARTOSZYŃSKA: Refleksja autotematyczna w „Dziennikach” S.Ż. W: Między autobiografią a literaturą. Wwa 1993. — I. SZYPOWSKA: „Przedwośnie” S.Ż. Wwa 1993. — F. ZIEJKA: Paryskie nadzieje i rozczarowania S.Ż. W: Paryż młodopolski. Wwa 1993 (prwdr. 1992). — *Pol. powieść XIX i XX w.* T. 2. Lubl. 1993 [tu 5 szkiców dot. Ż., m.in. M. ŁOJEK: Refleks myśli filozoficznej w „Dziennikach” i powieściach S.Ż.]. — M. ŻEROMSKA: Wspomnienia. [T. 1–4]. Wwa 1993–1996. — Z.J. ADAMCZYK: „Silaczka”, czyli opowieść o doktorze Pawle Obareckim. *Nowela — opowiadanie.* Kielce 1994. — I. JOKIEŁOWA: Jak jest zbudowany „Sno-bizm i postęp” S.Ż. *Prace Nauk. Filol. Pol. WSP Częstochowa* 1994 z. 4. — R. LÓW: Ż. w literaturze hebrajskiej. *Kontury* (Tel Awiw) 5 (1994). — H. MARKIEWICZ: Literatura i historia. Kr. 1994. — Z. ŚLIWKA: Nowatorstwo „Promienia” S.Ż. *Kieleckie Studia Filol.* 7 (1994). — TENŻE: Czy Jan Raduski jest romantykiem? *Tamże* 8 (1994). — TENŻE: Społecznikostwo i regionalizm w „Promieniu” S.Ż. *Studia Kieleckie* 1994 nr 1. — *S.Ż. O twórczości lit.* Pod red. E. Łoch. Lubl. 1994 [tu: E. ŁOCH: Niektóre problemy osobowości twórczej S.Ż.; H. WOLNY: Ż. i Dygasiński; I. SKWAREK: Metafory przestrzenne w „Syzyfowych pracach”; J. WALC: Quo vadis, Judime?; M. BIAŁOTA: Męczennik idei czy „renegat pracy”? Międzywojenne spory krytyki o Przełęckiego (prwdr. 1992); S. KRUK: Świadomość teatralna S.Ż.; J. SZCZEŚNIAK: Funkcja tytułów-cytatów w utworach S.Ż.; D. TRZEŚNIEWSKI: Ż. „Obrazki z ziemi mogił i krzyżów”; J. JAWORSKA: Bohaterowie opowiadań S.Ż. Próba uporządkowania; H. KOPUT: Niezłazkiego a Ż. koncepcja człowieka i rzeczywistości; E. POLANOWSKI: Maria Dąbrowska w kręgu wpływów S.Ż. (na przykładzie „Nocy i dni”); Z. ANDERS: „Ponad śnieg jesteś bielszy, ponad śmierć mocniejszy”. Poezja o Ż. z pierwszych lat po jego zgonie (prwdr. 1990)]. — Z.J. ADAMCZYK: O „Syzyfowych pracach” — trochę inaczej. *Przeł. Hum.* 1995 nr 6. — D. BEREZIŃSKA: Szlaki pięknie wpisane w strukturę dzieł literackich S.Ż. *Prace Nauk. Filol. Pol. WSP Częstochowa* 1995/96 z. 5. — A. DELORME: S.Ż. — obrońca przyrody i piewca jej piękna, a zarazem wizjoner wielkiej industrializacji. *Universitas* 1995 nr 2/3. — J. JAKÓBCZYK: Obcy i Ż. *Prace Polon.* 5. 50 (1995). — W. KUPISZEWSKI, P. KUPISZEWSKI: Zagadnienia stylu w „Wiernej rzecze” S.Ż. *Przeł. Hum.* 1995 nr 6. — H. MARKIEWICZ: O Prusie i Ż. W: *Prace wybrane.* T. 1. Kr. 1995.
- Z. GOLIŃSKI, J. GOLIŃSKA: Ż. raz jeszcze. *Dialog* 1996 nr 5/6. — E. ŁOCH: Wokół modernizmu. Lubl. 1996 [tu m.in.: W kręgu bohaterów żydowskich S.Ż. S.Ż. i W. Reymont; Kreacje postaci kobiet-matek w wybranych tekstach literackich okresu Młodej Polski]. — Z. PRZYBYŁA: S.Ż. wobec malarstwa polskiego (na podstawie „Dzienników”) *Przeł. Hum.* 1996 nr 4. — J. ZACHARSKA: S.Ż. Prometeusz polski. *Przeł. Hum.* 1996 nr 4. — *Polon.* 1996 nr 6 [tu 10 szkiców poświęconych Ż.]. — T. LINKNER: Literacki obraz misji św. Wojciecha z Gdańskiem w tle w powieściach L. Stasiaka i S.Ż. *Studia Europejskie* 2 (1997) s. 267–285. — T. NASIEROWSKI: Ż., Strug, Dąbrowska a psychiatrzy wolnomularze. Wwa 1997. — K. STĘPNIAK: Rekonesans. Studia z literatury i publicystyki okresu I wojny światowej. Lubl. 1997. — A. WRONSKA: Elementy parabol w „Dziejach grzechu” S.Ż. *Kieleckie Studia Filol.* 11 (1987). — Ż. *na ekranie.* Red. J. Paclawski. Kielce 1997. — Z.J. ADAMCZYK: Artykuł S.Ż. z 1905 r. *Przeł. Hum.* 1998 nr 5/6. — A. KOWALCZYKOWA: „Przedwośnie” S.Ż. Wwa 1998. — J. KULCZYCKA-SALONI: S.Ż. w Warszawie i o Warszawie. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa.* Wwa 1998. — *Prace Nauk. Filol. Pol. WSP Częstochowa* 1998 z. 7 [tu: D. BEREZIŃSKA: Rodzima sztuka i kultura źródłem inspiracji twórczych S.Ż.; R. WŁODARCZYK: Puszkina w „Dziennikach” Ż.]. — M. POPEL: Tragizm epicki „Ludzie bezdomni” W: Oblicza własności. Estetyka powieści młodopolskiej. Kr. 1999. — J. WAJER: Recepcja twórczości S.Ż. na prowincji, czyli wrocławskie boje o autora „Przedwośnia”. *Między polityką a lit.* Pozn. 1999. — W. WASZCZUK: Role czytelnicze S.Ż. w jego „Dziennikach”. *Ruch Lit.* 1999 nr 5. — M. WOJTATOWICZ: Stylizacja biblijna w powieściach S.Ż. *Inspiracje i motywy biblijne w lit. pozytywizmu i Młodej Polski.* Lubl. 1999. — M. CZUBAJ: A sprawy miejskie. *Twórczość* 2000 nr 4. — E. KALEMBA-KASPRZAK: Prometeusz z przepiórką. *Dramaty S.Ż. — od Czarowica do Przełęckiego.* Pozn. 2000. **217**

— T. LINKNER: W mitycznym nurcie „Wiernej rzeki”. *Ruch Lit.* 2000 nr 2. — F. NETZ: Cierpienia młodego Ż. *Kat.* 2000. — M. OŁĘDZKI: Narracja i narrator w „Popiołach” S.Ż. *Wr.* 2000. — A. ZDANOWICZ: „To uczucie godne jest opisu...” O listach S.Ż. do narzeczonej Oktawii Rodkiewiczowej (1892). *Sztuka pisanía*. Białystok 2000. — S.Ż. i jego współcześni. Pod red. E. Łoch. *Lubl.* 2000. — *Prace Filol.* 45 (2001) [tu 6 szkiców dot. S.Ż.]. — Z.J. ADAMCZYK: „Przedwiośnie”. *Prawda i legenda*. Poznań 2001. — J. PASZEK: Żeromski. *Wr.* 2001. — W. TRZECIAKOWSKI: Diabelski świat i mała kropla utopii. O manicheizmie w twórczości S.Ż. *PAL Przegl. Artyst.-Lit.* 2001 nr 5. — M. WOJTATOWICZ: Biblia i człowiek w twórczości S.Ż. *Wśród tułaczy i wędrowców*. *Lubl.* 2001. — „Przedwiośnie” dziś. [ankieta]. *Dekada Lit.* 2001 nr 5/6. — *Modernistyczny wizerunek człowieka*. *Lubl.* 2001 [tu 3 szkice dot. Ż.]. — Z.J. ADAMCZYK: Z. Wasilewski i S.Ż. Zygzaki znajomości. *Z. Wasilewski – polityk, krytyk, regionalista*. *Kielce* 2002. — W. RATAJCZAK: Powieści o Polaku w rosyjskim mundurze. *Na pozytywistycznej niwie*. *Poznań*. 2002. — *Stowicko pism S.Ż.* T. 1–7. Poszczególne tomy oprac. B. BARTNICKA-DĘBKOWSKA, R. HANDKE, H. SĘDZIAK, E. SĘKOWSKA, K. SOBOLEWSKA. *Kr.* 2002. — D. ZAMACIŃSKA: Ż. i świat poezji. *Prus i inni*. *Lubl.* 2003. — *Klucze do Ż.* Red. K. Stępnik. *Lubl.* 2003 [tu m.in.: A. KOCHANCZYK: S.Ż. droga do literatury (o „Dziennikach”); B. BURDZIEJ: „Więcej Żyda niż jakiegos tam Hamleta. Temat (...) ohydnie trudny” w opowiadaniu „Oko za oko” (1892) S.Ż.; E. ŁOCH: Ż. jako ekspresjonista. Problemy katastrofizmu wojennego; A. ZDANOWICZ: Nowe spojrzenie na kulturę w „Róży” S.Ż.; D. MAZUREK: „Wiatr od morza”, czyli Ż. wizja polityki; M.J. OLSZEWSKA: Bolesne obrachunki. Dwa obrazy rzezi galicyjskiej w dramatach „Ofiara” Władysława Orkana i „Turoń” S.Ż.; J. ZACHARSKA: Kobieta, wino i grzech w utworach Ż.; E. HNATOWICZ: Puszczą Ż. i Orzeszkowej; K. HANDKE: Barwa w pejzażach S.Ż.; R. HANDKE: Koń w prozie S.Ż.; M. GABRYŚ: Literackie obrazy fanatyków w prozie S.Ż.; E. SĘKOWSKA: Wizerunki i funkcje dworu w prozie S.Ż. (perspektywa lingwistyczna)].

Wiersze o S.Ż. Oprac. i wstęp T. Klak. *Należców* 2000.

M.W., W.A.-Sz.

ŻMICHOWSKA Narcyza 1819–1876

Urodzona 4 marca 1819 w Warszawie, w rodzinie drobnoszlacheckiej; córka Jana, byłego żołnierza w oddziałach Kościuszki, urzędnika w Nowym Mieście, i Wiktorii z Kiedrzyńskich. Utraciwszy wcześniej matkę, wychowywała się u krewnych na Podlasiu. W 1827–33 kształciła się w Warszawie na pensji Zuzanny Wilczyńskiej, w 1833–35 — w Instytucie Guwernantek. Po uzyskaniu dyplomu nauczycielki domowej zamieszkała u krewnych Kiedrzyńskich w Mężeninie (pow. łomżyński). Uzupełniała samodzielnie wykształcenie poprzez rozległą lekturę, w 1835–37 pisała dziennik. W 1837 podjęła pracę guwernantki w domu Konstantego Zamojskiego, w roku następnym wyjechała z rodziną

chlebodawców do Paryża. W styczniu 1839 zrezygnowała z posady i do lipca mieszkała w Reims u brata, pod którego wpływem jej poglądy uległy znacznej radykalizacji. We wrześniu wróciła do kraju zatrzymując się jakiś czas w Wielkopolsce (w Objezierzu u Turnów). W grudniu 1839 przybyła do Królestwa, mieszkała pewien czas u rodziny, m.in. w Dobrochach (pow. łomżyński). W tymże roku w noworoczniku *Pierwiosnek* ogłoszono (bez wiedzy autorki) jej wiersz inc.: Już ku zachodniej pochylony stronie... (s. 102–106, podp. Narcyza Ż.). W 1841 objęła posadę guwernantki w domu Kisielnickich i mieszkała u nich w Łomży, w pobliżskim Korzeniem, a także w Warszawie. Z wielu jej ówczesnych utworów największy rozgłos zdobył wiersz „Szczęście poety”, ogłoszony w *Pierwiosniku* 1841 pod pseudonimem Gabriella, którym odąd często podpisywała swoje prace. Ulażliwiło to autorce kontakty z warszawskim środowiskiem literackim. Bywała w salonie Pauliny i Augusta Wilkońskich, przyjaźniła się z Anną i Hipolitem Skimborowiczami, ogłaszała utwory w *Bibliotece Warszawskiej* (1841–42), *Pielgrzymie* (1842–45), ściśle współpracowała z *Przeglądem Naukowym* (1843–47), z którego redaktorem Edwardem Dembowskim łączyły ją bliskie więzy ideowe. Była jedną z inspiratorek i przywódczynią grupy entuzjastek i entuzjastów, skupiającej młodą inteligencję twórczą, głoszącą hasła demokratyczne. Część jej uczestników sportretowała w obrazku wstępnym do „Poganki”. W 1844 wyjechała do Wielkopolski i objęła posadę nauczycielki w domu Turnów w Objezierzu. Utrzymywała kontakty z tamtejszym środowiskiem demokratycznym (Aniela i Edward Dembowscy, Bibiana i Jędrzej Moraczewscy, Lucjan Siemieński, Roman Zmorski, Karol Libelt), miała też zamiar zorganizować zakład naukowy dla dziewcząt w Poznaniu, co jednak z powodów finansowych i politycznych nie zostało zrealizowane. W 1845 opuściła Poznańskie i po kilkunastu miesiącach, w czasie których odwiedzała rodzinę i przyjaciół, osiadła w czerwcu 1846 w Warszawie. W tymże roku ogłosiła „Pogankę”, która przyniosła jej duży rozgłos i zapewniła trwale miejsce w literaturze polskiej, dając początek nurtowi prozy psychologicznej. W 1847–49 obok pracy literackiej Ż. zajmowała się działalnością konspiracyjną (udział w tzw. spisku rzemieślników warszawskich), co w październiku 1849 spowodowało jej aresztowanie. Do 9 lutego 1852 przebywała w więzieniu w klasztorze karmelitanek w Lublinie, skąd zwolniono ją ze względu na zły stan zdrowia i skazano na pobyt w Lublinie pod dozorem policji. Zamieszkała wówczas u swej siostry, Heleny Duninowej. Dopiero w 1855 mogła powrócić do Warszawy. W 1856–58 związała się z towianizmem. Kontynuowała pracę literacką, współpracowała z *Gazetą*

Warszawską (1857–58). W 1858 podjęła pracę nauczycielki na pensji Julii Bąkowskiej. Pisywała do *Tygodnika Ilustrowanego* (1860–62), ogłosiła tu m.in. opowiadanie „Kwestia podrzędna przy kominkowym ogniu rozbierana” (1860 nr 16–19). W 1862 prowadziła w swoim mieszkaniu pogadanki pedagogiczne dla kobiet. Pod koniec tego roku rozpoczęła wykłady z geografii w Instytucie Aleksandryjsko-Maryjskim, przerwane po kilku miesiącach ze względu na różnice w poglądach politycznych między Ż. a lojalistycznym środowiskiem Instytutu. Wiosną 1863 wyjechała z Warszawy i przez parę lat mieszkała u rodziny na prowincji: w Dobrochach, Olszowej koło Skierniewic i w sąsiedniej Dębowej Górze. Po klęsce powstania styczniowego organizowała pomoc dla uwięzionych. Ze skazanymi, wśród nich z Romualdem Trauguttem, spędziła 5 sierpnia 1864 ostatnie chwile ich życia w celi X Pawilonu, towarzyszyła im też na miejsce stracenia. We wrześniu 1867 zwiedziła Wystawę Powszechną w Paryżu. W pisanej w 1869 powieści „Kasia i Marynka” wyraziła aprobatę dla programu pozytywistów. Zgodnie z jego założeniami rozwiązywała nurtujący ją już wcześniej problem społecznej sytuacji kobiet. Zainteresowania pisarskie Ż. były bardzo rozległe, uprawiała poezję i prozę, pisała powieści, pozostawiła obfitą korespondencję i wspomnienia, stanowiące cenne źródło do poznania epoki. Osobny dział twórczości Ż. stanowi pisarstwo pedagogiczne, związane z jej wieloletnią praktyką w tej dziedzinie. Od września 1874 zamieszkała w Warszawie. Zajmowała się tu przygotowaniem edycji pism Klementyny z Tańskich Hoffmanowej wraz z życiorysem autorki oraz antologii poezji polskiej, której już nie zdążyła wydać. Zmarła 24 grudnia 1876 w Warszawie; pochowana na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wolne chwile Gabrielli. [Poezje]. T. 1. Poznań 1845. Przedr. w poz. 9, 15.
Tu m.in.: *Maina i Kościec*; *Szczęście poety*; *Fantazja*; *Prządki*. Powieść ze wspomnień dziecinnego wieku ułożona (wyd. osob. Wwa 1907); *Capriccio*.
2. Dańko z Jawuru. Powieść na tle historycznym osnowana. *Pielgrzym* 1845 t. 4, 1846 t. 1. Wyd. osob. Wwa 1902. Wyd. nast.: Wwa 1927; Wwa 1947. Przedr. w poz. 9, 15.
3. Poganka. Jedna z powieści przy kominkowym ogniu opowiadanych. *Przeegl. Nauk* 1846 t. 2–4 (bez „Wstępnego obrazka”). Wyd. osob. całości. Kr. 1909. Wyd. nast.: oprac. T. Boy-Zeleński. Kr. 1930 *BN I*, 121; toż wyd. 2 przejrz. Wr. 1950; Wwa 1930; Łódź 1938; oprac. M. Olszaniecka. Wwa 1951 *Bibl. Pisarzy Pol. i Obcych* 58; Wwa 1976; Kr. 2002. Przedr. w poz. 9, 15, 17, 19,

4. Wykład nauk przeznaczony do pomocy w domowym wychowaniu panien. Część przedwstępna. Wwa 1847. Wyd. 2 zmien. i pomnożone pt. *Część elementarna wykładu nauk przeznaczona do pomocy w domowym wychowaniu*. Wwa 1873. Cz. 1–2 zob. poz. 7.

5. Książka pamiątek znaleziona przez Gabriellę i czytana przy kominkowym ogniu. *Przeegl. Nauk* 1847 t. 1–3, 1848 t. 2. Fragm. końcowy ogł. pośmiertnie z rkpsu. *Bluszcz* 1885 nr 27–30. Przedr. w poz. 9, 15, 19.

6. Dwoiste życie. [Skonfiskowane przez cenzurę w 1849]. Ogł. S. Szmydtowa pt. *Nieznanego autografa N.Ż.* pt. *Dwoiste życie*, *Bluszcz* 1925 nr 21–25; przedr. [wraz z odmianami tekstu] *Prace Komisji do Badań nad Hist. Lit. i Oświaty* 3 (1929) i nadb. Wersja ponowna zob. poz. 8.

7. Geografia. Cz. 1–2. Wwa 1857–1858. Jest to cz. 1 i 2 „Wykładu nauk przeznaczonych do pomocy w domowym wychowaniu panien”, którego część „przedwstępną” stanowi poz. 4.

8. Biała Róża. Powieść. Ogł. fragm. *Gaz. Warsz.* 1858 nr 126–147; wariant tekstu ogł. *Bluszcz* 1886 nr 1–7, 9 (pt. Biała Róża. Cz. 2). Wyd. osob. całości z przedmową T. Boya-Zeleńskiego. Wwa 1929. Przedr. w poz. 9, 15, 19.

Por. z poz. 6.

9. Pisma Gabrielli. T. 1–4. Wwa 1861. Przedr. w poz. 15.

Tu m.in.: *List nie wiem czy i nie wiem do kogo* (ogł. bez wiedzy autorki pt. *Ostatnie chwile życia*. Wyjątek z dziennika domowego. *Bibl. Warsz.* 1857 t. 2); *Adeodat* (*Wieniec. Pismo zbior.* T. 1. Wwa 1857, przedr. w poz. 17); w t. 4 m.in.: *Niektóre pisma bezimiennego autorki przez zupełnie nieznanego wydawcę ogłoszone*; *Stary dwór w Świerczkowej*. Zdarzenie prawdziwe przez pedagoga opowiadane (*Gaz. Warsz.* 1857 nr 30–33, 39–43).

10. Kasia i Marynka. [Powieść]. Ogł. fragm. *Kłosa i kwiaty*. Kr. 1869 s. 31–67 (pt. *Rozmowa wieczorna przy herbacie w domu państwa Marcinstwa*). Wyd. osob. całości Wwa 1879.

11. Czy to powieść? Wwa 1877 odb. z *Wieku*. Wyd. nast. z przedmową T. Boya-Zeleńskiego. Wwa 1929 [zawiera plan utworu pt. *Kontur ogólny*]. Przedr. w poz. 19.

Jest to – wydana pośmiertnie – pierwsza część zamierzonej czteroczęściowej całości.

Ponadto utwory ogł. pośmiertnie m.in. w następujących czasopismach: *Bluszcz* 1902 nr 10–40 z przerwami (tu: *Pogadanki pedagogiczne*. Oprac. W. Żeleńska), *Prace Polon.* S. 10 (1952) (tu: *Inedita N.Ż.* w *Bibl. Jagiel.* Ogł. M. Romankówna).

Przekłady

12. T. Macaulay: *Dzieje Anglii od wstąpienia na tron Jakuba II*. T. 6, 9. Wwa 1873–1874.

Prace edytorskie

13. K. z Tańskich Hoffmanowa; Dzieła. Wyd. nowe pod red... z dodaniem życiorysu i objaśnień. T. 1-12. Wwa 1875-1877.

W t. 6: Życiorys Klementyny z Tańskich Hoffmanowej z jej własnych notatek i wspomnień ułożony; w t. 8: Słowo przedwstępne do dzieł dydaktycznych pani Hoffmanowej.

14. Kwiaty rodzinne. Wybór poezji polskiej ułożony przez... Wwa 1882. Wyd. nast. m.in.: wyd. 4 przejrzone i dopełnione przez Or-Ota. Wwa 1912.

Wydania zbiorowe i wybory

15. Pisma. Z życiorysem autorki skreślonym przez P. Chmielowskiego. T. 1-5. Wwa 1885-1886.

16. Myśli. Zebrała Ella [I. Zbiegniewska]. Wwa 1901.

17. Wybór pism. Z przedmową I. Chrzanowskiego. Wwa 1901. Reprint Wwa 1991.

18. Wybór poezji. Wwa 1909 *Biblioteczka Uniu. Lud. i Młodzieży Szkolnej* 110.

19. Wybór powieści. Oprac. i wstęp M. Olszaniecka. T. 1-2. Wwa 1953.

20. Ścieżki przez życie. Wspomnienia. Oprac. M. Romankówna. Wstęp Z. Kossak. Wr. 1961.

Współautorka: J. Baranowska.
Tu: Wspomnienia: Świt. Kartka z pamiętnika (ogł. pt. List młodzieńczej Narcyzy w poz. 21 t. 3); Na pensji (ogł. fragm. P. Chmielowski; Ze spuścizny Gabrieli. *Ateneum* 1888 t. 3); Dziennik (ogł. Marrené-Morzowska pt. Pamiętnik... pisany w pierwszej młodości. *Świt* 1886 nr 131-144); Memoary; Zeznania [z r. 1849] (ogł. A. Minkowska. *Rozpr. Hist. Tow. Nauk. Warsz.* 1923 t. 3 z. 1) oraz; J. Baranowska: Notatki do życiorysu N.Ż.; Wspomnienia o N.Ż.; jej rodzinie i kręgu jej przyjaciół

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 2 (1961).

Listy i materiały

21. Listy do rodziny i przyjaciół. T. 1-2. Wstęp: Gabryella jako znakomita niewiasta polska XIX stulecia. Przypisy P. Chmielowski. Kr. 1885. Wyd. nast. m.in.: [poszerz.] t. 1-3, Kr. 1906. Przedr. w poz. 25.

22. Listy do Tekli Dębskiej i innych osób. Ogl. H. Kopia. Lw. 1890. Przedr. w poz. 25.

23. Narcyssa i Wanda. Listy do Wandy Grabowskiej (Żeleńskiej). Oprac. i wstęp T. Boy-Żeleński. Wwa 1930.

24. Listy N.Ż. i Z. Węgierskiej. Przygotował do druku i wstępem opatrzył J. Mikołajtis. Częstochowa 1934 *Bibl. Częstochowska* t. 1. Przedr. w poz. 25.

25. Listy. Do druku przygotowała i komentarzem opatrzyła M. Romankówna. Red. S. Pigoń. T. 1: W kręgu najbliższych. Wr. 1957; t. 2: Rozdroża. Wr. 1960; t. 3: Miodogórze. Wr. 1967.

Rkpsy utworów, notatki, koresp. znajdują się m.in. w Bibl. Jagiel. Bibl. Nar., Ossol. Własnoręczne zeznanie Ż. z 1851 r. ogł. A. Minkowska. *Przełg. Hist.* 22 (1919/1920).

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

F. BOBERSKA: N.Ż. Kr. 1883; wyd. nast. Lw. 1893. — P. CHMIEŁOWSKI: Autorki polskie wieku XIX. Wwa 1885 (prwdr. 1877). — M. BUYNO: N.Ż. (Gabriela) i jej dzieła. Wwa 1902. — I. CHRZANOWSKI: N.Ż. (Gabriela). *Album biogr. zasłużonych Polaków i Polek*. T. 2. Wwa 1903. — M. MANN: „Poganka” N.Ż. Geneza, źródło, artyzm i idea utworu. Wwa 1916. — I.W. KOSMOWSKA: N.Ż. i entuzjastki. Wwa [1917]. — C. WALEWSKA: N.Ż. — poetka uczuć rodzinnych, wychowawczyni narodu. Wwa 1919. — Z. REUTTÓWA: Śladem Ż. Wwa 1919. — W. WEYCHERT-SZYMANOWSKA: N.Ż., poetka i obywatelka, w stuletnią rocznicę. Wwa 1919. — A. DROGOSZEWSKI: *Sto lat myśli pol.* 9 (1923). — A. KRAUSHAR: Polki twórcze czasów nowszych. Seria I. Wwa 1929 (prwdr. 1909). — Z. SZMYDTÓWA: Najnowsze studia i wydania pism N.Ż. *Pam. Lit.* 1931 z. 4. — T. SINKO: Dookoła „Poganki” Ż. *Przełg. Współcz.* 1933 nr 132-133. — W. MORZKOWSKA-TYSZKOWA: Ż. wobec romantyzmu francuskiego. *Pam. Lit.* 1934 z. 3/4 i odb. — Z. WASILEWSKI: Aspazja i Alcybiades. Z dziejów powieści warszawskiej. Wwa 1935. — S. PIGON: Towianizm N.Ż. W: Na wyznacznym romantyzmu. Kr. 1936. — Cz. LATAWIEC: Biała tragedia Norwida. (Ż. i Norwid). W: C. Norwid i jego czasy. Pozn. 1938. — Z. SZMYDTÓWA: Ż. wobec realizmu i pozytywizmu. *Warszawa* 1947 nr 4. — T. ŻELEŃSKI (BOY): Ż. W: Ludzie żywi Wwa 1956. Pisma. T. 3 (prwdr. 1928-1935) — M. STRASZEWSKA: Czasopisma literackie w Królestwie Polskim w latach 1832-1848. Cz. 2 (1840-1848). Wr. 1959. — H. PAŃCZYKÓWA: Ważne chwile Gabrieli. *Lit. przystanki nad Wartą* Pozn. 1962. — TAŻ.: Twórczość literacka N.Ż. (1818-1876). Pozn. 1962. — M. ROMANKÓWA: Mickiewicz w życiu i twórczości N.Ż. Łódź 1962. — M. JAKÓBCÓWA, A. ZMORSKA: Próba nowego odczytania „Poganki” N.Ż. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 1963 nr 5. — K. CZACHOWSKI: Między romantyzmem a realizmem. Wwa 1967. — M. STEPIEŃ: N. Żmichowska. Wwa 1968. — M. ROMANKÓWA: N.Ż. (Gabriella). Kr. 1970. — P. HULTBERG: Myth and symbol: archetypal symbolism in N.Ż. novel „Poganka”. *Scandinavica* (Copenhagen) 19 (1973). — D. WELSH: Ajesza, Aspazja, Izabela. *Pam. Lit.* 1973 z. 2. — M. ROMANKÓWA: Szkolnictwo w świetle propozycji N.Ż. *Rocz. Komisji Nauk Pedag.* 20 (1975). — TAŻ.: Boy - edytor i interpretator twórczości Gabrielli. *Rocz. Nauk. Dydak.* WSP Kr. 1978 z. 68. — M. WOŹNIAKIEWICZ-DZIADOSZ: Między buntem a rezygnacją. O powieściach N.Ż. Wwa 1978. — A. KUBALÉ: Paraboliczna biografia „dziecięcia wieku”. *Zesz. Nauk. UG. Filol. Pol. Prace Językozn.* 1979 nr 6. — TAŻ.: Dziecko i demony podświadomości [dot. „Poganki”]. W: Dziecko romantyczne. Wr. 1984. — J. PIETRKIEWICZ: Horror, most horror „Poganka” a „Jądro ciemności” J. Conrada. W: Literatura polska w perspektywie europejskiej. Wwa 1986. — M. WOŹNIAKIEWICZ-DZIA-

DOSZ, *Obraz lit. pol. S. 3 t. 2* (1988). — TAŻ: Dziewiętnastowieczna powieść polityczna w poszukiwaniu formy (model dyskursywny). *Dziedzictwo romantyczne w lit. pozytywizmu i Młodej Polski*, Lubl. 1989. — E. OW CZARZ: „Niekłóre pisma bezimiennej autorki przez zupełnie nieznanego wydawcę ogłoszone” N.Ż. W: *Między retoryką a dowolnością*, Tor. 1993. — M. KURKOWSKA: N.Ż. w środowisku warszawskim lat czterdziestych XIX w. *Kobieta i świat polityki*, T. 3. Wwa 1994. — A. GOLLNIKOWA: Czy powinniśmy bać się „Poganki”? *Zesz. Nauk. WSP Bydg. Studia Filol.* 1995 z. 38. — G. BORKOWSKA: Cudzoziemki. Studia o polskiej prozie kobiecej, Wwa 1996. — M. WOŹNIAKIEWICZ-DZIADOSZ. *Romantycy i Warszawa*, Wwa 1996. — TAŻ: Spór o model patriotyzmu w twórczości N.Ż. *Studia tomżyńskie* 7 (1996). — TAŻ: „Pisma Gabrielli” – romantyczna formuła dyskursu powieściowego. *Pam. Lit.* 1997 z. 4. — *Studia tomżyńskie* 8 (1997) [tu dwa szkice dot. N.Ż.]. — M. WOŹNIAKIEWICZ-DZIADOSZ: List pisarza w przestrzeni autobiograficznej. Przypadek epistolografii N.Ż. *Sztuka pisania*, Białystok 2000. — K. GRZYWKA: „Im niepodobniej było na dworze [...]”. *Obraz salonu w wierszu „Der Teetisch” A. von Droste-Hülshoff i powieści „Poganka” N.Ż.* *Studia Niemcoznawcze* 21 (2001). — E. OW CZARZ, Ż. wóbec Mickiewicza. *Dopowiedzenia i kontynuacje. Acta UNC, Filol. Pol.* 2001 z. 56. — B. ZWALIŃSKA: Wampiryzm w literaturze romantycznej i postromantycznej na przykładzie „Opowieści niesamowitych” E.A. Poe’go, „Poganki” N.Ż. oraz opowiadań S. Grabińskiego. Gdańsk 2002. — B. WINKLOWA: N.Ż. i Wanda Żeleńska. Kr. 2003.

W.A.-Sz.

ŻMIJEWSKA Eugenia
ok. 1865 – 1923

Urodzona ok. 1865 we wsi Podwysokie koło Humania, w rodzinie ziemiańskiej. Otrzymała wykształcenie domowe; posiadała znajomość kilku języków. Zawód literacki rozpoczęła od pracy dziennikarskiej i przekładowej w *Słowie* (1886), z którym związała się na długie lata (w 1911 redakcja zgłosiła jej uroczysty jubileusz z okazji 25-lecia współpracy). Liczne artykuły krytycznoliterackie i pedagogiczne zamieszczała także w innych czasopiśmie warszawskich, m.in. w: *Miasteczniku Kuriera Polskiego* (1899–1902; tu równocześnie stała rubryka „Ze świata kobiecego”), *Kurierze Warszawskim* (1890–95, 1907–20; tu rubryki „Z literatury”, „Z teatru”, 1890–95), *Tygodniku Ilustrowanym* (1900–02, 1912–15, 1920), *Bluszczu* (1902–14; tu rubryka „Z literatury”), *Ognisku* (1902–06) i w *Tygodniku Mód i Powieści* (1909–14). Przekłady ogłaszała głównie w *Słowie*, w którym wypełniała także dział wiadomości zagranicznych i które w swych dodatkach wydawało w postaci książkowej większość jej tłumaczeń, w *Przeglądzie Politycznym, Społecznym i Literackim* (1887, 1896–98) i w *Głosie Narodu* (1901–03). W początkowym okresie utwory sygnowała zazwyczaj pseudonimami Gryf, Szenia-

wita (niekiedy Strzeniaiwita) lub kryptonimami. Przyjaźniła się z Elżą Orzeszkową, ulegając wyraźnie wpływowi jej pisarstwa. W czasie I wojny światowej przebywała w Kijowie, pisywała do tamtejszych czasopism, a w 1916 redagowała *Przedświt*. Po powrocie do Warszawy nadal trudniła się pracą literacką. Powieści i tzw. obrazki rodzajowe tworzyła w duchu pozytywistycznego pojmowania funkcji literatury, propagując w nich szlachetne idee społeczne, moralne i patriotyczne. Była członkiem Towarzystwa Literatów i Dziennikarzy Polskich. Zmarła 14 czerwca 1923 w przytulku dla ubogich im. Franciszka Salezego w Warszawie; pochowana na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Płomyk. Z pamiętnika instytucji. Powieść. Wwa 1907. Wyd. nast.: Wwa 1910; Wwa 1921; Wwa 1959; Łódź 1990.
2. Dola. Powieść. Z przedmową E. Orzeszkowej. Kr. 1909. Wyd. nast.: Wwa 1910; Wwa 1959; Łódź 1990.
3. Z pamiętnika niedoszej literatki. Nowele i obrazki. Wwa 1910.
4. Serduszko. Dzieje pożycia. Ze wstępem M. Gawalewicz. Wwa 1911. Wyd. nast.: Wwa 1912; Wwa 1921; Wwa 1959; Łódź 1990.
5. Jutro. Powieść współczesna. Wwa 1912.
6. Młodzi. Szkic powieściowy. Wwa 1912.
7. Z daleka i z bliska. Nowele, wspomnienia i wrażenia. Wwa 1912.
8. Skauci. Powieść dla młodzieży. Wwa 1913. Wyd. nast. Wwa 1921.
9. Dwa spotkania. – Skończone. – Dozwolili. Zbiór nowel. Pozn. 1914.
10. Moc truchleje. [Opowiadania]. Kijów 1916.
11. Wieczorek. Opowiadanie z życia młodych. Kijów 1916.
12. Książę pan. [Opowiadania]. Wwa [1917].
13. Car i unitka. Powieść nadesłana na konkurs jubileuszowy „Kuriera Warszawskiego”. Wwa 1921.
14. Żona. Powieść. Wwa 1921.

Przekłady i przeróbki

15. L. Tinseau: Na rozdrożu. Wwa 1890.
16. W. Collins: Kobieta w bielei. T. 1–2. Wwa 1891.
17. P. Caro: Gorzkie owoce. Wwa 1892. Wyd. nast. Wwa 1894.
18. R. Dombre: Doktorka. Wwa 1893 *Dod. do Słowa*, Wyd. nast. Wwa 1894 [?].
19. H. de Bisay i D. Laumonier: Tajemnica księżdzka Fauvel. Wwa 1894 *Dod. do Słowa*.
20. E.S. Ellis: Przez lasy i przez ogień. Wwa 1894 *Dod. do Wieczorów Rodz.* Wyd. nast.: pt. Przez

ogień i lasy. Powieść dla młodzieży. Wwa 1896; Wwa 1905.

21. R. Kipling: Zgaspie światło. Wwa 1894 *Dod. do Słowa*.

22. H. Ward: Marcela. Wwa 1894 *Dod. do Słowa*.

23. J. du Maurier: Trilby. Wwa 1895 *Dod. do Słowa*. Wyd. nast. Wwa 1897.

24. L. Tolstoj: Gospodarz i parobek. Wwa 1895 *Dod. do Słowa*.

25. A. Hope: Więzień w Zenda. Wwa 1896 *Dod. do Słowa*.

26. R. Ottolengui: Zbrodniarz – artysta. Wwa 1896 *Dod. do Słowa*.

27. G. Boothby: Wśród lotrów, czyli jak złodzieje byli okradani. Wwa 1897 *Dod. do Słowa*.

28. J. Lermina: Regina. Romans historyczny. Wwa 1897 *Dod. do Słowa*.

29. S. Weyman: Przygody francuskiego szlachcica. Wwa 1897 *Dod. do Słowa*.

30. A. Conan Doyle: Znamię czterech. Wwa 1898 *Dod. do Słowa*.

31. Goron: Z pamiętników prefekta policji paryskiej. Wwa 1898 *Dod. do Słowa*.

32. A.K. Green: Przy drzwiach zamkniętych. Wwa 1898. Wyd. nast. Wwa 1936.

33. F. du Boisgobey: Starość policjanta. Romans. Wwa 1899 *Dod. do Słowa*.

34. J. Ohnet: Król Paryża. Wwa 1899 *Dod. do Słowa*.

35. F. du Boisgobey: Dla syna. Romans. Lw. 1900 *Dod. do Kur, Lw.*

36. M. Corelli: Boy. Szkic powieściowy. Wwa 1900.

37. A. Hope: Rupert Hentzau. Wwa 1900.

38. H.J. Rosny: Złota igielka. Wwa 1900.

39. E. Gebhardt: Ostatnie przygody boskiego Odysusza. Wwa 1901 *Dod. do Słowa*.

40. H.G. Wells: Człowiek niewidzialny. Wwa 1901.

41. A. Conan Doyle: Tajemnica Baskervilleów. Wwa 1902.

42. A. Grant: Milioner w opałach. Wwa 1902.

43. A. Hope: Tristram z Bleutu. Wwa 1902.

44. D. Mereżkowski: Zmartwychwstanie bogów. Wwa 1902.

45. A.K. Green: Kto i jak? Wwa 1903.

46. L. de Tinseau: Sposobność. Wwa 1903.

47. A.C. Gunter: A wszystko z miłości ... Wwa 1904.

Nadto przekłady mniejszych utworów w czasopiśmie.

Koresp. w Bibl. Ossol. i Bibl. Nar. Fragm. listów do i od E. Orzeszkowej ogł. E. Jankowski w: E. Orzeszkowa: Listy zebrane. T. 4. Wwa 1958.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

S. DZIKI: E.Ż. *Zesz. Prasozn.* 1965 nr 3. — H. WOLFF-ZIELIŃSKA: Gdy myślę o matce... *Stolica* 1970 nr 49. — J.J. LIPSKI: Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalscy”. T. 2. Wwa 1973. — J. ZACHARSKA: Lekturey pensjonarek – bohaterki powieści przelomu wieków. *Książka pokoleń*. Białystok 1994. — G. BORKOWSKA, M. CZERMIŃSKA, U. PHILLIPS: Pisarki polskie od średniowiecza do współczesności. Gdańsk 2000.

I.T.

ŻMIJEWSKI Eugeniusz 1816–1885

Urodzony 17 listopada 1816 w Żmiejewie na Mazowszu, w rodzinie szlacheckiej; syn Feliksa i Karoliny z Broniewskich. Uczył się w gimnazjum w Łomży i w Sejnach, następnie przez rok studiował w Krakowie. Pracował jako urzędnik w kancelarii gubernialnej w Suwałkach. Latem 1836 przebywał w Galicji; wstąpił wówczas do Stowarzyszenia Ludu Polskiego. W grudniu 1836 w Warszawie zetknął się z Gustawem Ehrenbergiem. Wrócił do Suwałk, gdzie propagował idee stowarzyszenia, próbując pozyskać nowych członków. Gdy w 1838 władze wpadły na trop organizacji, został uwięziony i w 1839 wraz z towarzyszami skazany na katorgę do Nerczyńska. Po zamianie katongi na zesłanie przez pewien czas studiował matematykę, mechanikę i chemię. W 1844 został kierownikiem grupy poszukującej złota. Podróżował w związku z tym po Syberii, prowadząc jednocześnie badania geologiczne. Ulaskawiony, wrócił w 1856 do kraju. Debiutował w 1858 w *Gazecie Codziennej*, ogłaszając tu „Sceny z życia koczującego”, będące kroniką podróży syberyjskich autora. W 1859 ożenił się z córką profesora Kajetana Garbińskiego. Przez czternaście lat zarządzał majątkami Stanisława Potockiego na Podolu i Ukrainie, następnie przez siedem lat majątkami Romana Sanguszki na Wołyniu. W 1874 przesyłał do *Gazety Polskiej* szkice syberyjskie „Opowieści i zarysy Syberii. Znad granic Mongolii do Irkucka” (nr 224–233) oraz „Do Eldorado” (nr 262–283). W 1879 zamieszkał w Warszawie i pracował jako urzędnik w zarządzie dróg żelaznych nadwiślańskich. Zajmował się pracą literacką, powieści historyczne oraz opowiadania oparte na wspomnieniach syberyjskich ogłaszał m.in. w *Tygodniku Powszechnym* 1881, *Bibliotece Warszawskiej* 1883, *Wieku* 1883–85 (tu: „Z moich wspomnień”. 1883 nr 178–229; „Mołwo. Wyciąg z dziennika podróży”. 1884 nr 95–130), *Tygodniku Romansów i Powieści* 1884–85. Publikował je najczęściej anonimowo lub pod pseudonimem Feliks Szreniawita. Zmarł 26 stycznia 1885 w Warszawie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Sceny z życia koczującego. T. 1–3. Wwa 1859–1862.
2. Królewiec i Grunwald. Opowiadania historyczne. *Bluszcz* 1882 nr 35–43.
3. Janusz Zadora Russocki. Powieść historyczna. *Wiek* 1883 nr 164–211 (z przerwami).
4. Z czarnej godziny. Powieść z niedawnej przeszłości. Wwa 1884.
5. Ordegowie. Powieść historyczna. *Tyg. Romanów i Powieści* 1884 nr 784–802.
6. Buchowiecki. Powieść historyczna. *Tyg. Romanów i Powieści* 1885 nr 836–848.

Przedr. fragm. wspomnień: Z. Trojanowiczowa: Sybir romantyków. Kr. 1992; wyd. 2 Pozn. 1993.

OPRACOWANIA
NK 9 (1972).

M. JANIK: Dzieje Polaków na Syberii. Kr. 1928. — H.M. MAŁGOWSKA: *Przegl. Hum.* 1975 nr 9 [dot. Scen z życia koczującego]. — T. BUDREWICZ: Z Suwałk na Syberię. *O E.Ż. Krajobrazy* 1982 nr 24. — *Uczestnicy ruchów wolnościowych w l. 1832–1855 (Królestwo Polskie)*. Wr. 1990. — W. ŚLIWOWSKA: Zesłańcy polscy w Imperium Rosyjskim w pierwszej połowie XIX w. Wwa 1998.

W.A.-Sz.

ŻOCHOWSKI Feliks
1802–1868

Urodzony 15 sierpnia 1802 w Zielesznikach (pow. węgrowski) w Lubelskiem, w niezamożnej rodzinie szlacheckiej, spokrewnionej z Justyną Chopinową; syn Marcina i Elżbiety z Pogorzelskich. W 1817–25 kształcił się w gimnazjum w Lublinie, w 1825–28 studiował na wydziale nauk i sztuk pięknych Uniwersytetu Warszawskiego. Był wychowawcą i korepetytorem Fryderyka Chopina, mieszkał w pensjonacie jego rodziców. Po studiach objął posadę nauczyciela w szkole wydziałowej przy ul. Królewskiej, od 1829 uczył także w szkole rabinów. W 1830 współpracował z *Pamiętnikiem Umiejętności Moralnych i Literatury*. Uczestniczył w powstaniu listopadowym, brał udział w obronie Warszawy, w 1831 ogłaszał anonimowo artykuły w *Nowej Polsce*. Po upadku powstania kontynuował pracę pedagogiczną, zajmował się jednocześnie działalnością naukową z zakresu językoznawstwa. Pisywał do *Światowida* (1838), *Piśmiennictwa Krajoowego* (1840), *Przeglądu Naukowego* (1842, 1846). Od 1842 wykładał w gimnazjum gubernialnym w Warszawie, w 1848–62 w Instytucie Szlacheckim. Współpracował z *Biblioteką Warszawską* (1852, 1856, 1859, 1861), *Gazetą Warszawską* (1853–54). W 1862 został dyrektorem gimnazjum w Radomiu.

W 1865 przeszedł na emeryturę i zamieszkał w Warszawie. Żoną jego była siostra Andrzeja Bojanowskiego. Zmarł 20 stycznia 1868 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Części mowy odmieniające się przez przypadki. Wwa 1838.
2. Uwagi nad językiem XV wieku w porównaniu z dzisiejszym. Ogl. w: Statuta polskie króla Kazimierza w Wiślicy złożone. Wwa 1847.
3. Mownia języka polskiego. Wwa 1852.
4. Kolej trudów i rozmyślań, jakie człowiek pokonać musiał, nim z hieroglifów, to jest z pisma obrazowego, przeszedł do pisma głosów i brzmień, czyli dźwięków. Wywód początku znaków alfabetu. Wwa 1859 odb. z *Bibl. Warsz.*

OPRACOWANIA
NK 9 (1972).

L. JENIKE: F.Ż. *Tyg. Ilustr.* 1868 nr 7. — K.W. WÓJCICKI: F.Ż. *Kłosy* 1868 nr 158. — M. GINAŁSKA: Lublinianin F.Ż., uczonec, kuzyn i wychowawca Chopina. *Kultura i Życie* 1959 nr 26. — R. GERBER: Studenci Uniwersytetu Warszawskiego 1808–1831. Wr. 1977. — S. SZENIC: Cmentarz Powązkowski 1851–1890. Wwa 1982.

W.A.-Sz.

ŻÓŁKIEWSKI Stanisław
1547–1620

Urodzony 1547 we wsi Turynka pod Lwowem; syn Stanisława herbu Lubicz, późniejszego wojewody ruskiego, i Zofii z Lipskich. Otrzymał bardzo staranne wykształcenie; po ukończeniu szkół lwowskich studiował pewien czas za granicą. Poznał język włoski, francuski i po części niemiecki; interesował się głównie lekturą dzieł historycznych. Należał do grona najbardziej światłych ludzi swej epoki. Od młodości związał się z Janem Zamojskim i jego orientacją polityczną; w 1573 przy jego boku należał do poselstwa do Henryka Walezego. Po powrocie został sekretarzem królewskim. Czynnie popierał politykę Batorego, zwalczał ród Zborowskich. Uczestniczył w walkach pod Gdańskiem (1577), odznaczył się przy oblężeniu Pskowa (1582). W czasie bezkrólewia popierał kandydaturę Zygmunta III Wazy; za wybitny udział w zwycięstwie nad arcyksięciem Maksymilianem pod Byczyną otrzymał w 1588 starostwo hrubieszowskie i buławę polną koronną. W 1590 został kasztelanem lwowskim. Jako hetman uczestniczył w różnych wyprawach wojennych, m.in. w 1595 — na Wołoszczyznę, w 1596 zadał klęskę powstańcom ukraińskim Semena Nalewajki, w 1600 walczył prze-

ciw gospodarowi Michałowi, w 1602 pokonał Szwedów pod Rewlem. Zdecydowanie przeciwstawił się prohabsburskiej polityce dworu, jednakże podczas rokoszu Zebrzydowskiego stanął po stronie króla (dowodził częścią wojsk kwarcianych pod Guzowem 1607). W 1608 otrzymał województwo kijowskie. Mimo przekonania, iż należy unikać konfliktu z Moskwą, na rozkaz Zygmunta III przeprowadził kampanię zbrojną, uwieńczoną zwycięstwem pod Kłuszynem (1610), zajęciem stolicy i zabraniem carów Szujskich do niewoli oraz elekcją królewicza Władysława na tron moskiewski. Wyprawę tę opisał w pamiętniku z surową zwięzłością, bez barokowej ozdobności, wyraźnie dbając o prawdę historyczną. Wzorem Cezara i Ksenofonta pisał o swych działaniach w trzeciej osobie, co wywoływało wrażenie dystansu i obiektywizmu. W 1618 został hetmanem wielkim koronnym i tegoż roku kanclerzem wielkim koronnym. Żonaty był z Reginą z Herburtów, córką Jakuba herbu własnego. W swych dobrach Winniki wybudował (1594–98) zamek — rezydencję Żółkiew. Zginął w obronie południowych ziem Rzeczypospolitej, powstrzymując najazd turecki w bitwie pod Cecorą 6 października 1620. Postać hetmana stała się trwałym elementem tradycji i świadomości narodowej jako uosobienie zdyscyplinowania obywatelskiego oraz symbol bohaterstwa i wierności w służbie żołnierskiej dla ojczyzny. Opiewali ją m.in.: Szymon Szymonowicz, Samuel Twardowski, Wacław Rzewuski, Julian Ursyn Niemcewicz, Ignacy Humnicki, Józef Szujski, Kazimierz Gliński, Artur Gruszecki i Stefan Żeromski.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Z swaworyjczy Seneki filozofa i innych niektórych autorów zebrał żołnierz jeden w obozie pod Tatarzyszcami, z męźnych przykładów pobudkę do cnoty. Powst. 1602. Wyd. Kr. 1618 druk. F. Cezary. Przedr. pt. Pobudki do cnot rycerskich przez polskiego żołnierza z dzieł Seneki filozofa i innych pisarzy zebrane. Wwa 1792; toż Wwa 1794.

2. Początek i progres wojny moskiewskiej. Powst. 1612. Wyd. K. Słotwiński pt. Historia wojny moskiewskiej aż do opanowania Smoleńska. Lw. 1833. Wyd. nast.: wyd. P.A. Muchanow. Moskwa 1835 (wraz z przekł. ros.); Paryż 1868; Lw. 1882; wyd. W. Sobieski. Kr. 1920 *BNI*, 12; Wwa b.r.; wyd. J. Maciszewski. Wwa 1966; wstęp i oprac. A. Borowski. Kr. 1998.

Przekł. ang. 1959, ros. 1835.

Wydania zbiorowe

3. Pisma. Wyd. A. Bielowski. Lw. 1861.

Zawiera: poz. 1 i 2 oraz mowy, listy, testament, uniwersały itp.

4. Ojczyzna – honor – męstwo. Wspomnienia i dokumenty. Wwa 1921.

Zawiera poz. 2.

K o r e s p o n d e n c j a

5. Listy... 1584–1620. Wyd. T. X–ze L. [T. Lubomirski]. Kr. 1868.

Listy z 1609–1612 do kanclerza W. Gembickiego. Ogl. D. Bogdan, W. Polak. *Zapiski Hist.* 1996 z. 4; 4 listy jw. z 1619 ogl. W. Polak, *tamże* 1999 z. 1.

Listy, mowy, kopie utworów zachowane w Bibl. Czart. w Kr.

O P R A C O W A N I A

NK 3 (1965); LP.

M. BALIŃSKI: Zgon Ż. w cecorskiej wyprawie i pomnik jego w Besarabii. W: *Studia historyczne*, Wil. 1856. — W. HAHN: S.Ż. w poezji polskiej. Lw. 1908; toż Pozn. 1920. — W. SOBIESKI: Ż. na Kremlu. Kr. 1920. — A. ŚLIWIŃSKI: Hetman Ż. Wwa 1920. — A. PROCHASKA: Hetman S.Ż. Wwa 1927. — K. LEPSZY: Walka stronniczości w pierwszych latach panowania Zygmunta III. Kr. 1929. — F. SUWARA: Przyczyny i skutki klęski cecorskiej 1620 r. Kr. 1930. — K. LEPSZY: Hetman S.Ż. *Sól pol. ziemi*. Wwa 1937. — W. KULIKOWSKI: Śmierć Ż. Wwa 1938. — Ł. KURDYBACHA: Staropolski ideał wychowawczy. Lw. 1938. — K. TYSZKOWSKI: Hetman S.Ż. Lw. 1938. — M. DUBANOWICZOWA: Wielki hetman, S.Ż. Londyn 1950. — A. SAJKOWSKI: Nad staropolskimi pamiętnikami. Pozn. 1964. — Z. SZMYDTOWA: Ż. jako Lucjusz Emilisz we „Władysławie IV” Samuela ze Skrzypny Twardowskiego. W: *Poeci i poetyka*. Wwa 1964. — Z. SPIERAŁSKI: Awantury moldawskie. Wwa 1967. — J. MACISZEWSKI: Polska a Moskwa 1603–1618. Wwa 1968. — L. PODHORODECKI: Hetman Ż. Wwa 1968. — R. MAJEWSKI: Cecora. Wwa 1970. — J. NOWAK-DŁUŻEWSKI: Okolicznościowa poezja polityczna w Polsce. Zygmunta III. Wwa 1971. — W. CZAPLIŃSKI: S.Ż. *Zyciorysy hist., lit. i legendarne*. S. 1. Wwa 1980. — Z.M. NOWAK, J. WIMMER: Historia oręża polskiego, 963–1795. Wwa 1981. — J. KUCZYŃSKA: Pisarstwo S.Ż. *Biul. Polon.* 1982 nr 1/2. — Z. BORAS: Poczet hetmanów polskich. Cz. 3: S.Ż. — hetman bez skazy i zmayı. *Zycie i Myśl* 1986 nr 9/10. — J. KUCZYŃSKA: Dzieje poznawania S.Ż. — pisarza. *Rocz. Przemyski* 24/25 (1986) s. 17–27. — L. PODHORODECKI: Wielki hetman Rzeczypospolitej. *Opowieść o S.Ż.* Wwa 1987. — J. KUCZYŃSKA: „Początek i progres wojny moskiewskiej” S.Ż. — pamiętnik czy historia. *Prace Polon.* S. 43 (1987); cz. 2. S. 44 (1988). — J. BESALA: S.Ż. Wwa 1988. — J. KUCZYŃSKA: S.Ż. — hetman i pisarz. Wwa 1988. — L. PODHORODECKI: S.Ż. Wwa 1988. — A. BOROWSKI: S.Ż. — „Początek i progres wojny moskiewskiej”. *Lektury polon.* T. 2. Kr. 1993; toż Kr. 1997. — *Hetmani Rzeczypospolitej Obojga Narodów*. Wwa 1995. — S. GRZYBOWSKI: Leonidas w kontuzju — hetman S.Ż. *Pisarze staropol. Sylwetki*. T. 2. Wwa 1997. — B. KRÓLIKOWSKI: Wśród Sarmatów. Radziwiłłowie i pamiętnikarze. Lubl. 2000.

I.T.

ŻÓŁKOWSKI Alojzy Gonzaga

Fortunat

1777–1822

Inna forma nazwiska: Ziółkowski.

Urodzony 2 listopada 1777 w woj. nowogródzkim, w rodzinie drobnoszlacheckiej; syn dzierżawcy folwarku. Uczył się w szkole wydziałowej w Krzemieńcu; walczył w powstaniu kościuszkowskim. Wcześniej osierocony, od 1795 przebywał u stryja Floriana we Lwowie i praktykował w kancelarii adwokackiej Józefa Dzierżkowskiego. Pod wrażeniem przedstawień występującego we Lwowie teatru Wojciecha Bogusławskiego opuścił w 1797 potajemnie dom stryja i udał się do Warszawy, gdzie wstąpił do zespołu teatralnego Agnieszki Truskolaskiej (debiutował jako aktor w 1798 w sztuce „Wdzięczni poddani panu”); na jesieni 1799, wraz z zespołem, przeszedł pod kierownictwo Bogusławskiego. W maju i czerwcu 1801 występował z nim w Kaliszu i Poznaniu, grał tam także kilkakrotnie później, jak również w Łowiczu, Krakowie i Gdańsku. Po kilku latach zyskał popularność i sławę uzdolnionego komika. Od 1804 był także autorem dramatycznym, napisał lub przerobił 74 utwory sceniczne. W okresie Księstwa Warszawskiego należał do zespołu tłumaczy powołanych do przełożenia „Historii bezrządu Polski” Claude’a Carlomana Rulhière’a (przeł. wyd. w 1808). W 1810–11 był członkiem towarzystwa literackiego Sfinks. Od 1811 rozpowszechniał po Warszawie satyryczne gazetki pisane i należał do stałych bywalców kawiarni literackiej Pod Kopciuszkiem; opowiadane tam przez niego dowcipy krążyły po mieście. W 1812–16 fragmenty swych sztuk ogłaszał w *Rocznikach Teatru Narodowego*. W 1820–21 redagował i zapelniał czasopisma satyryczne *Momus* i *Potpourri* (wydawane jako dodatek do tygodnika *Wanda*). Należał do wolnomularstwa, w 1819 był członkiem czynnym loży Bouclier du Nord. Pod koniec życia ciężko chorował, w lecie 1822 — za pieniądze uzyskane z przedstawienia wystawionego na jego beneficjum — leczył się w Marienbadzie. Był dwukrotnie żonaty: pierwszy raz z panną Letwo (od 1 stycznia 1808), a po jej śmierci — z aktorką Marią Ludwiką z domu Ebel (od 9 lutego 1814). Dziećmi jego byli aktorzy: Nepomucena Kostecka, Alojzy Gonzaga Jazon i Lucjan. Zmarł 11 września 1822 w Warszawie; pochowany na cmentarzu Powązkowskim. Jego pogrzeb był pierwszym manifestacyjnym pogrzebem aktorskim z udziałem tłumów.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. List do J.Pana Dmuszewskiego, artysty dramatycznego polskiego, z d. 8 lutego 1804. Wwa 1804. Przedr. *Pisma zbior. wil. na r. 1862*.

2. Wiersz do Ludwika Dmuszewskiego, artysty dramatycznego polskiego, w dzień imienin pisar... Wwa lok. 1894).

3. Gawęł na księżycu. Komedja we 3 a. Wyst. i wyd. Wwa 1805 (dwa wyd.). Wg sztuki H. Becka.

4. Dykcjonarzyk teatralny z dodatkiem pieśni z najnowszych oper dawanych na Teatrze Narodowym warszawskim. Pozn. 1808.

Współautor: L.A. Dmuszewski.

5. Dziedzic tronu rzymskiego. Melodrama w 1 a. Wyst. („z muzyką z różnych autorów włoskich”) i wyd. Wwa 1811.

6. Wkroczenie do Litwy. Komedioopera w 1 a. Wyst. i wyd. Wwa 1812.

7. Szarlatan. Komedioopera w 2 a. Wyst. Wwa 1814. Wyd.: fragm.: Śpiewy z opery nowej pt. Szarlatan, czyli wskreszenie umarłych. Wwa 1814; całość: Wwa 1828 (muzyka: K. Kurpiński).

8. Bankructwo partacza. Komedja w 1 a. Wyst. Lw. 1814. Wyd. Pozn. 1899 *Naród sobie*.

Wg A.L.D. Martainville; La Banqueroute du savetier à propos de bottes.

9. Kasperek w szczęściu. Komedioopera w 1 a. Wyst. i wyd. Wwa 1814.

10. Asmodeuszek. Komedioopera w 1 a. Wyst. Wwa 1815. Wyd. Wwa br.

Wg G.D.T. Levrier de Champ-Rion.

11. Mali protektorowie, czyli boczne schody. Komedja w 1 a. Wyst. i wyd. Wwa 1817.

Wg J.M.Th. Baudouin d’Aubigny; Les Petits protecteurs ou l’escalier dérobé.

12. Los na Tyszwowce. Komedja w 1 a. Wyd. i wyst. Wwa 1817.

13. Nasze przebiegi. Krotochwila w 1 a. Wyst. i wyd. Wwa 1818.

Wg A.W. Iffland; Unser Verkehr.

Nadto wystawiane w teatrze liczne oryginalne i przerabiane ze źródeł obcych komedie, komediooper i melodramaty, które nie ukazały się drukiem; rkpsy paru z nich zachowane w zbiorach Bibl. Jagiel., Bibl. Nar., Arch. Hist. w Kijowie, Muzeum Nar. w Warsz.

Kilka listów Ż. ogł. *Biesiada Lit.* 1903 nr 53 i *Echo Ilustr. Kieleckie* 1937 styczeń.

O P R A C O W A N I A

NK 6/1–2 (1970–1972).

W. BOGUSŁAWSKI: Dzieje Teatru Narodowego. W: *Dziela*. T. 1, 4. Wwa 1821 i odb.; wyd. nast.: Przemysł 1884; Wwa 1965. — L.A. DMUSZEWSKI: Krótki rys życia A.Ż. *Pszczółka Kr.* 1822 t. 3. — K.W. WÓJCICKI: Cmentarz Powązkowski pod Warszawą. T. 1. Wwa 1855; wyd. 2 fotoofs. Wwa 1978. — TENŻE: Artysta – literat. *Pismo zbior. wil. na r. 1862* — F.M. SOBIESZCZAŃSKI: A.P.Ż. *Tyg. Ilustr.* 1866 t. 14. — *Enc. pousz. Orgel* 28 (1868). —

K.W. WÓJCICKI: Warszawa i jej społeczność w początkach naszego stulecia. Wwa 1875; wyd. nast. w: Pamiętnik dziecka Warszawy i inne wspomnienia warszawskie, T. 2. Wwa 1974. — TENŻE: Teatr warszawski za dyrekcji Ludwika Osińskiego (1814–1820). *Bibl. Warsz.* 1885 t. 2. — B. KORZENIEWSKI: Drama w warszawskim Teatrze Narodowym podczas dyrekcji Ludwika Osińskiego (1814–1831). Wwa 1934. — W. ZAWADZKI: Humor A.Ż. *Teatr* 1952 nr 20. — E. SZWANKOWSKI: Teatr Wojciecha Bogusławskiego w l. 1799–1814. Wwa 1954. — A. KOWALSKA: „Momus” A.Ż. 1820–1821. Kartka z dziejów prasy i sceny warszawskiej. Wwa 1956. — Recenzje teatralne Towarzystwa Iksów 1815–1819. Oprac. J. Lipiński. Wwa 1956. — E. SZWANKOWSKI: A.Ż. (ojciec). Wwa 1956. — J. SZCZUBLEWSKI, E. SZWANKOWSKI: A. Żółkowski – syn. Almanach. Wwa 1959. — A. KOWALSKA: Warszawa literacka w okresie przelomu kulturalnego 1815–1822. Wwa 1961. — I. SŁAWIŃSKA: Wśród dykcjonarzy teatralnych. *Księga pamiątkowa ku czci Konrada Górskiego*. Tor. 1967. — *Słownik biogr. teatru pol.* Wwa 1973. — S. DURSKI: Komedia okolicznościowo-polityczna i historyczna J. 1800–1830. Wr. 1974. — A. SŁOMKOWSKA: Dziennikarze warszawscy. Szkice z XIX w. Wwa 1974. — S. SZENIC: Cmentarz Powązkowski 1790–1850. Wwa 1979. — I. ŚMIAŁOWSKI: Igraszki z Melpomeną. Wwa 1984. — L. TERLECKI: Rzeczy teatralne. Wwa 1984. — D. RATAJCZAK: A.Ż. „możliwy nieporządek zakulisowy”. *Dramat i teatr postanowisk*. Wr. 1992.

E.A.

ŻUK SKARSZEWSKI Tadeusz

zob. SKARSZEWSKI Tadeusz Żuk

ŻUKOWSKI Jan Ludwik ok. 1803(?) – 1831

Urodzony przypuszczalnie ok. 1803 na Podlasiu. Należał do Związku Wolnych Polaków w Warszawie. Przez pewien czas pracował w kantorze wekslowym Kohna. Prawdopodobnie w latach dwudziestych wyjechał na parę lat w celach zarobkowych do Lubochni w powiecie rawskim. Zajmował się tam zbieraniem pieśni ludowych oraz twórczością literacką. Napisał m.in. nieopublikowany utwór „Bronisława. Powieść krakowska z 1794 r.”. Współpracował z *Gazetą Polską* 1827–28, ogłosił tu m.in. artykuły: „Synonimy – boleść – cierpienie” (1827 nr 194) oraz „O sztuce” (1828 nr 96–102). Pod koniec 1828 wrócił do Warszawy. Obracał się dalej w kręgu młodzieży zaangażowanej w działalność polityczną. Uczestniczył w życiu literackim stolicy, utrzymywał kontakty z Kazimierzem Brodzińskim, Sewerynem Goszczyńskim, Józefem Bohdanem Zaleskim, Joachimelem Lelewelem, był w kawiarni literackiej „Dziurka”. Bliskie więzy łączyły go z Maurycym Mochnackim, wraz z nim należał do redakcji *Kuriera Polskiego*. Był tu w 1829–30 redaktorem

odpowiedzialnym, ogłaszał artykuły, podpisywane najczęściej J.L.Ż., o sprawach teatru, literatury i sztuki (m.in. „Jeszcze słów kilka z powodu rozprawy Kazimierza Brodzińskiego”, 1830 nr 213). W celach zarobkowych podjął pracę w zespole tłumaczy niemieckiego „Konversations Lexikon” dla zakładu stereotypowego Waleriana Krasieńskiego. W 1830 pisywał do *Melitele* (ogłosił tu „Wyjętek z pisma o pieśniach ludu”), *Pamiętnika dla Plci Pięknej* oraz *Patrioty* (1830–31). 29 listopada 1830 znajdował się w grupie młodzieży, która uderzyła na Arsenal. Był współzałożycielem i aktywnym członkiem klubu rewolucyjnego Towarzystwo Patriotyczne. W styczniu 1831 został głównym redaktorem organu Towarzystwa *Nowa Polska*, ogłosił tu m.in. odezwę wzywającą do boju (nr 5). Zmarł nagle 13 sierpnia 1831 w Warszawie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. O pańszczyźnie z dołączeniem uwag nad moralnym i fizycznym stanem ludu naszego. Wwa 1830.

OPRACOWANIA

NK 9 (1972); LP.

M. MOCHNACKI: Pisma po raz pierwszy edycją książkową objęte. Lw. 1910 [dot. art. „O sztuce”] (prwdr. 1828) — A. ZIELIŃSKI: J.L.Ż. – zapomniany krytyk i publicysta *Prace Polon.* 5. 16 (1960) [tu bibliogr.]. — K. KRZEMIŃSKA: O nową cywilizację. *Problemy pol. romantyzmu*. S. 1. Wwa 1971.

W.A.-Sz.

ŻUŁAWSKI Jerzy 1874–1915

Urodzony 1 lipca 1874 w Lipowcu, majątku dzierżawionym przez rodziców w powiecie ropczyckim pod Dębicą, w środowisku zubożającego ziemiaństwa o żywych tradycjach patriotycznych; syn Kazimierza, uczestnika powstania styczniowego, i Józefy z Gosławskich. Dzieciństwo spędził w Słomianej w gminie Mlynne Niżne pod Limanową, majątku rodziców. Uczęszczał do gimnazjum w Bochni (1884–89) i do szkoły realnej w Krakowie (matura w 1881). W 1892/93 studiował na politechnice w Zurychu, jednak po roku zrezygnował z nauki i powrócił do kraju. W Młynem przygotowywał do druku swój pierwszy tomik poezji (wiersze tworzył od 1892). Jesienią 1894 podjął studia na wydziale filozofii ścisłej uniwersytetu w Bernie, słuchał m.in. wykładów Richarda Avenariususa i Rudolfa Willego. W 1895 ukazał się w Krakowie nakładem autora debiutancki tom wierszy „Na strunach du-

szy". W następnym roku Ż. zyskał wyróżnienie na nowelistycznym konkursie *Czasu* za utwór „Pax”. W 1895–98 utrzymywał żywe korespondencyjne kontakty z Wincentym Lutosławskim i Henrykiem Struve. W 1897 ukończył studia w Bernie otrzymując doktorat za rozprawę „Das Problem der Kausalität bei Spinoza” (wyd. Bern 1899). Powrócił do kraju i po bezskutecznych zabiegach o stypendium krakowskiej Akademii Umiejętności i docenturę w Bernie jesienią 1897 podjął pracę jako nauczyciel w gimnazjum w Jaśle. W następnym roku przeniósł się do Gimnazjum św. Anny w Krakowie; w tym też roku poślubił Helenę Sienkiewiczównę. Przez parę miesięcy 1900 roku wraz z Janem Stenem (Ludwikiem Brunerem) redagował wznowioną *Krytykę*, w której do 1904 ogłaszał wiersze, przekłady poezji, artykuły i recenzje teatralne. Współpracował również z *Życiem* (1899), *Młodością* (1899–1900) i wieloma innymi pismami. W 1902 zrezygnował z nauczania w szkole i zajął się wyłącznie twórczością literacką. Ceniony jako poeta (uprawiał lirykę refleksyjną), wkrótce zyskał uznanie jako krytyk, nowelista, powieściopisarz i esaista. Jego powieściowa trylogia księżycowa („Na srebrnym globie” 1903, „Zwycięzca” 1908, „Stara Ziemia” 1910), inicjująca współczesną literaturę science fiction, wznawiana, ekranizowana, tłumaczona na wiele języków, cieszyła się uznaniem krytyki i dużą poczytnością. W 1903 nawiązał ścisły kontakt z Tadeuszem Pawlikowskim i teatrem lwowskim. Dramaty Ż.: debiutancki „Dyktator” oraz „Wianek mirtowy” (1903), nie wzbudziły zainteresowania, głośne były natomiast wystawienia fantazji scenicznej „Eros i Psyche” (1904). Na jej sukces złożyły się także kreacje wybitnych aktorów (Irena Solska w roli tytułowej obok Władysława Romana i Józefa Węgrzyna; aktorka grała również w sztukach „Ijola” i „La Bestia”, 1906). Obok powieści i dramatów wydawał zbiory opowiadań i nowel, publikował eseje i szkice literackie, szkice filozoficzne, zajmował się krytyką literacką, tłumaczył, wygłaszał odczyty. W 1909 z serią odczytów wyjeżdżał do Kijowa. Wiele podróżywał po Europie, m.in. Francji, Szwajcarii, Anglii. Kilkakrotnie przez dłuższy okres przebywał we Włoszech. Rozstał się z żoną i po uzyskaniu separacji sądowej poślubił w 1907 Kazimierę Hanicką. W 1910 osiadł z rodziną w Zakopanem. Był znanym taternikiem i alpinistą, aktywnie działającym w Towarzystwie Tatrzańskim i w Tatrzańskim Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym. Dokonał kilku pierwszych wejść taternicznych. W 1911 założył i prowadził kabaret literacki „Wesoła Buda”, współredagował z Józefem Żychoniem lokalne pismo „Zakopane” (1911–1912), na którego łamach często zabierał głos na temat ratownictwa górskiego, taternictwa i miejscowych problemów. Brał udział w życiu kulturalnym Za-

kopanego, wygłaszał odczyty, a projektowana przez Stanisława Witkiewicza willa „Łada”, w której przy ulicy Chałubińskiego mieszkał z rodziną, była miejscem częstych spotkań pisarzy. W 1914 wstąpił do Legionów. Został zatrudniony w Departamencie Wojskowym, później w Polskiej Organizacji Narodowej. Okresowo przebywał w Wiedniu przy Naczelnym Komitecie Narodowym i w początkach 1915 roku wraz z Kazimierzem Tetmajerem organizował lokalny komitet w Zakopanem. Redagował wychodzące w Łodzi pismo *Do broni!*, pracował jako publicysta. W końcu kwietnia 1915 przeniesiony do sztabu przy Komendzie Legionów w Piotrkowie, założył archiwum, rozwijał działalność wydawniczą i pełnił funkcję łącznika między Komendą a sztabem I Brygady. Skierowany na front na terenie Lubelszczyzny, zachorował na dur brzuszny i zmarł w polowym szpitalu w Dębicy (nad Wisłoką) 9 sierpnia 1915; pochowany na miejscowym cmentarzu wojskowym. W 1974 w setną rocznicę urodzin Ż. zorganizowano w Dębicy sympozjum naukowe „Twórczość Ż. na tle epoki”. Marek Ż. — malarz, taternik, Juliusz — poeta, prozaik, tłumacz, taternik i alpinista, Wawrzyniec — kompozytor, muzykolog, znany taternik i alpinista — byli jego synami.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Na strunach duszy. Poezje. Garść pierwsza. Kr. 1895. Przedr. w poz. 7.
2. Pax. Dwie strofy prozą. Kr. 1896 odb. z *Czasu*. Przedr. *Nowele konkursowe „Czasu”*. Kr. 1897; w poz. 10, 24. Nagroda na konkursie *Czasu* w 1896.
3. Intermezzo. Poezje. Kr. 1897. Przedr. w poz. 7.
4. Stance o pieśni. Kr. 1897. Przedr. w poz. 12, 20. Niepodp.
5. Das Problem der Kausalität bei Spinoza. Bern 1899. Rozpr. doktorska.
6. Poezje. II. Wwa 1900. Przedr. części wierszy w poz. 20.
7. Poezje. I. Wyd. nowe, wybrane i popr. Kr. 1901. Z portretem autora rysowanym przez S. Wyspiańskiego.
8. Na srebrnym globie. Rękopis z Księżyca. Powst. 1901–1902. Ogl. *Głos Narodu* 1901 nr 292–299, 1902 nr 1–155; *Kur. Pozn.* 1902 nr 301–459. Wyd. osob. Lw. 1903 [druga red.] (ilustr. A. Procajłowicz). Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Lw. 1912 [trzecia red.]; [wyd. 9] Kr. 1956 (przedmowa S. Lem); wyd. 3 [właśc. 12] Kr. 1975; wyd. 6 [właśc. 16] Kr. 1979; Kr. 1987 (przedmowa S. Lem, posłowie K. Kordylewski). Część pierwsza księżycowej trylogii. Części następne zob. poz. 21, 25. Przekł.: czes. 1915, litew. 1972, niem. 1914, ros. 1911, ukr. 1928, węgier. 1922.

A d a p t a c j a filmowa: Scenariusz na motywach trylogii J.Ż. (Na srebrnym globie, Zwycięzca, Stara Ziemia) A. Żuławski. Reż. A. Żuławski. Ekran. 1976–77 Zespół „Przymat”, ciąg dalszy realizacji: 1986–87 Zespół „Kadr”.

9. Benedykt Spinoza. Człowiek i dzieło. Cz. 1–2. Wwa 1902. Przedr. w poz. 32.

10. Opowiadania prozą. Wwa 1902.

Przekł. ros. 1908.

11. Prolegomena. Uwagi i szkice. Lw. 1902. Przedr. części szkiców w poz. 33.

12. Z domu niewoli. Poezje. Kr. 1902.

Zawarty tu m.in. cykl dziewięciu sonetów został wyd. osobno pt. Warszawa. Kr. 1922. Przedr. w poz. 20, 37.

13. Dyktator. Prolog i cztery akty z krwawych dni 1863 r. Wyst. Lw. 1903. Wyd. Lw. 1903.

14. Wianek mirtowy. Dramat w 4 a. Wyst. Lw., Kr. 1903. Wyd. osob. Lw. 1905. Wyd. 2 Lw. 1912. Przekł. litew. 1914., ros. 1906.

15. Eros i Psyche. Fantazja sceniczna w 7 obrazach. Wyst. Lw. i Kr. 1904. Wyd. Lw. 1904. Wyd. nast. m.in.: wyd. 2 Lw. 1905 (okrojone przez cenzurę); wyd. 4 [zmien.] Lw. 1909; wyd. 5 Kr. 1921 (z przedmową T. Sinki).

Przekł. ros. 1906, ukr. 1976, włos. 1929.

Na podstawie sztuki autor oprac. libretto do opery L. Różyckiego. Wyst. w przekładzie niem. Eros und Psyche. Oper in 5 Bildern. Breslau 1917; polska premiera Wwa 1918. Wyd. partytury z fragm. libretta w przekł. na jęz. niem. Berlin 1917. Wyd. całości opery w jęz. niem. Wwa 1918 i wyd. nast.

Przekł. słowen. 1927.

16. Pokłosie. Poezje 1894 do 1904. Wwa 1904. Przedr. części wierszy w poz. 20.

17. Ijola. Dramat w 4 a. z czasów średniowiecza. Wyst. i wyd. Lw. 1905. Wyd. nast. m.in. wyd. 3 [przerobione] Lw. 1912.

Przekł. litew. 1931, ros. 1913.

Na podstawie sztuki powstała opera w 4 a. Libretto i muzyka: L. Ryfel. Wyst. Wwa 1929.

18. Gra. Tryptyk sceniczny. Wyst. Lw., Wwa 1906. Wyd. Lw. 1906. Wyd. 2 Lw. 1912.

Przekł. ros. 1906.

19. Donna Aluica. Dramat w 5 a. Wyst. i wyd. Lw. 1906 pt. „La Bestia” (Donna Aluica). Wyd. 2 zmien. Wwa 1909 (pt. Donna Aluica).

Przekł. niem. 1913.

20. Poezje. Wydania zbiorowego w nowym układzie tomów 4. Lw. 1908.

Zapowiedziany przez autora tom piąty nie ukazał się.

21. Zwycięzca. Powieść. *Kur. Warsz.* 1908 nr 325–360, 1909 nr 1–220. Wyd. osob. Kr. 1910. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 6] Wwa 1946; wyd. 4 [właśc. 9] Wwa 1979; wyd. 4 [właśc. 10] Kr. 1987.

Część druga trylogii książkowej. Część pierwsza zob. poz. 8, część trzecia zob. poz. 25.

Przekł.: czes. 1916, ros. 1911, ukr. 1927.

A d a p t a c j a filmowa zob. poz. 8.

22. Za cenę łez. Komedia omyłek w 3 a. Wyst. Lw. 1909. Wyd. Kr. 1909.

Przekł. ros. 1909.

23. Bajka o człowieku szczęśliwym. Nowe opowiadania. Lw. 1910. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 4] Wwa 1934. Przedr. części opowiadań w poz. 36.

24. Kuszenie szatana. Opowiadania. Wwa 1910. Wyd. nast. m.in.: wyd. 3 Wwa 1914.

Przekł. ros. 1916.

25. Stara Ziemia. Powieść. Kr. 1910. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 5] Wwa 1947; wyd. 4 [właśc. 8] Kr. 1979; wyd. 4 [właśc. 9] Kr. 1987.

Część trzecia trylogii książkowej. Poprzednie części: poz. 8, poz. 21.

Przekł.: czes. 1916, niem. 1984, ros. 1928, ukr. 1928.

A d a p t a c j a filmowa zob. poz. 8.

26. Koniec Mesjasza. Dramat w 4 a. Wyst. i wyd. Lw. 1911.

Przekł. hebr. 1923.

27. Gród słońca. Baśń dramatyczna w 3 a. Lw. 1911.

28. Laus feminae. Cz. 1. Powrót. Powieść współczesna. *Kur. Warsz.* 1913 nr 8–179 z przerwami, *Gaz. Lw.* 1913 nr 35–187. Wyd. osob. Wwa 1914. Wyd. nast. Wwa 1922.

Część druga w poz. 29.

29. Profesor Butrym. Powieści „Laus feminae” część druga. *Nowa Reforma* 1913 nr 544–582, 1914 nr 1–138. Wyd. osob. Wwa 1916. Wyd. nast. Wwa 1922.

30. Szkice literackie. Książki – myśli – ludzie. Wwa 1913.

31. Do moich synów. [Wiersz]. *Wiedeński Kur. Pol.* 1914 nr 11. Wyd. jako druk ulotny [Wil. 1915]. Wielokrotnie przedr. w almanachach i antologiach, m.in. *Zbiór poetów pol.* 4 (1965); w poz. 37.

Przedr. również pt. Do moich synków; Testament.

Przekł.: słowac. 1938, włos. 1933.

Oprac. muzycz.: J.T. Wydzga. Do moich synków. Wwa 1916.

32. Przed zwierciadłem prawdy. Szkice filozoficzne. Wwa 1914.

33. Miasta umarłe. Wwa 1918. Przedr. części szkiców w poz. 36.

Zbiór przygotowany do druku przez autora w 1914.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 4 (1965).

Przekłady

34. Księgi niektóre z żydowskich pism Starego Testamentu wybrane. Lw. 1903. Wyd. nast.: Wstęp K. Romaniuk, posłowie Juliusz Żuławski. Wwa 1993.

35. Takeda Izumo: Terakoja, czyli wiejska szkółka. Historyczny dramat japoński w 1 a. Wyst. Lw. 1904. Wyd. osob. Lw. 1907.

Ponadto przekłady: sztuk wyst. we Lw. (A. Janvier de la Motte: Mój dzieciak, H. Bahr: Majster, R. Bracco: Macierzyństwo); poezji starohinduskiej (Jadžur Wedy) i poezji hebrajskiej; wierszy F. Nietzschego i P. Verlaine'a.

Wydania zbiorowe i wybory

36. Eseje. Wyboru dokonał Juliusz Żuławski. Wstępem opatrzył J. Kreczmar. Wwa 1960 (nota biograf.: Juliusz Żuławski).

37. Wiersze wybrane. Wybrał i wstępem opatrzył M. Jastrun. Wwa 1965.

38. Wiersze. Wybór i wstęp A.Z. Makowiecki. Wwa 1982.

Listy do rodziny i innych adresatów z 1895–1915 ogl. z archiwum domowego syn, Juliusz Żuławski, w: Z domu. Wwa 1978. Listy do H. Struwego z 1896–98 (16) ogl. A. Żyga. *J. Żuławski. Życie i twórczość*. Rzeszów 1976. – 29 listów z 1904–06 od Ireny Solskiej ogl. w: Listy Ireny Solskiej. Wwa 1984. – Listy do M.J. Berdyszewskiego ogl. *Tygiel Kult.* 1998 nr 9/10.

OPRACOWANIA

NK 16 cz. 1 (1982); LP.

W. WOLSKI: Wzloty na Parnas. Wwa 1901. — P. CHMIEŁOWSKI: Najnowsze prądy w poezji naszej. Lw. 1901 i wyd. nast. — IL. BRUNER|J. STEN: Pisarze polscy. Lw. 1903. — H. KARWACKA: J.Ż. i S. Przybyszewski. *Zesz. Nauk UW* 1961 nr 20. — R. TABORSKI: O „Dyktatorze” J.Ż. *Dziędzictwo lit. powstania styczniowego*. Wwa 1964. — H. KARWACKA: *Obraz lit. pol. S. 5 t. 2*. Wwa 1967. — L. KOLAKOWSKI: *Filoz. w Polsce. Słownik pisarzy*. Wwa 1971. — Z. RADWAŃSKA-PARYSKA, W.H. PARYSKI: *Enc. tatrzańska*. Wwa 1973. — H. FLORYŃSKA: Słowacki w młodopolskiej filozofii sztuki. I. Matuszewski, J.Ż., S. Przybyszewski. *Arch. Hist. Filoz. i Myśl Społ.* t. 18 (1972). — *J. Żuławski. Życie i twórczość. Referaty i mater. Sesji Nauk*. Rzeszów 1976 [tu m.in.]: S. KRYŃSKI: Pojęcie sztuki i twórczości w esejstyce J.Ż.; R. LUBAS: Motywy poszukiwania w poezji J.Ż.; J. SZUREK: O novelistycę J.Ż.; A. STAFIEJ: Historia w dramatach J.Ż.; A. GORENIOWA: Utopia i historiozofia w poglądach J.Ż. na przykladzie „Starej Ziemi”; S. ROGALA: Spójeczne i filozoficzne poglądy J.Ż. w „Trylogii fantastycznej”; E. LOCH: Techniki narracyjne trylogii księżycowej J.Ż.; J. SZUREK: Kalendarium życia i twórczości J.Ż.]. — Juliusz ŻUŁAWSKI: Z domu. Wwa 1978. — A. NIEWIADOWSKI: Tradycje fantastyki naukowej w literaturze polskiej. *Pismo Lit.-Artyst.* 1984 nr 12. — F. ROTTENSTEINER: Polnische Phantastik von J.Ż. bis A. Wiśniewski-Snerg. *Science-Fiction in Osteuropa*. Berlin 1984. — S. LEM. *Science-Fiction Studies* (Montreal) 1985 nr 1. — A.Z. MAKOWIECKI: Wokół modernizmu. Wwa 1985 [tu: O poezji J.Ż.]. — A. NIEWIADOWSKI *Fantastyka* 1985 nr 1. — J. SZUREK: „My powstaniem i żyć będziemy”. Pierwiastki narodowe i patriotyczne w poezji J.Ż. *Między lit. a hist.* Lubl. 1986. — B. URBANKOWSKI: Ż. i poeci o rozdwojonych sercach. *Poezja* 1986 nr 7/8. — P. OBRAŃCZKA: „Diabolo suadente...” Wokół sporu Ż. z Feldmanem. *W kręgu hist. i teorii lit.* Wwa 1987. — M. ZIELIŃSKI: Kilka niewzruszonych przekonań. Wwa 1987 [tu rozdz.: Powrót na ziemię]. — L. DŁUGOŁĘCKA, M. PINKWART: Zakopane. Przewodnik historyczny. Wwa 1988. — J. MIKLAŚZEWSKA: Katastrofizm w twórczości J.Ż. *Rocz. Komisji Historycznolit.* 25

(1988). — TAŻ: Antyutopia w literaturze Młodej Polski. Wwa 1988 [tu rozdz.: J.Ż. – między utopią a katastrofizmem]. — A. NIEWIADOWSKI: Fantastyka: konsolacja czy katastrofizm? *Fantastyka* 1988 nr 12. — J. SZUREK: Tendencje ekspresjonistyczne w prozie J.Ż. *Ekspresjonizm w lit. Młodej Polski* Lubl. 1988. — R. KALETA: J.Ż. sonety o Warszawie (z rozpoznanego autografu). *Ze Skarbcza Kultury* 1989 z. 49. — J. MAJDA: Młodopolskie Tatry literackie. Kr. 1989. — W. GUTOWSKI: Mit w czasoprzestrzeni powieści młodopolskiej. *Czas i przestrzeń w prozie pol. XIX i XX w.* Tor. 1990. — A. NIEWIADOWSKI: Słownik polskich autorów fantastyki. *Nowa Fantastyka* 1991 nr 8. — J. SZUREK: Recepcja twórczości J.Ż. w l. 1915–1939. *Tradycje modernistyczne w lit. pol. okresu międzywojennego*. Lubl. 1991. — M. CHLASTA: Poetycka modlitwa J.Ż. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 32 (1992). — J. SZUREK: J.Ż. w Jaśle! *Od Koźmiana do Czernika*. Rzeszów 1992. — L. KUCHTÓWNA: Muzy i egerie. *Sztuka aktorska i dramat*. Wwa 1993. — J. WALIGÓRA: Dramat historyczny w epoce Młodej Polski. Kr. 1993. — D. WOJTCZAK: Buddyjski katastrofizm albo Ż. podróż donikąd. W: Siódmy krąg piekła. Pozn. 1994. — U. DZIÓBAŁTOWSKA: O języku poezji J.Ż. *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Linguistica* z. 33 (1995). — L. WIŚNIEWSKA: Filozofia twórczości J.Ż. *Kieleckie Studia Bibl.* t. 2 (1995). — E. GRYN-FRISTER: Koniec Mesjasza. *Tydzien Kult.* 1998 nr 9/10. — B. HIRSZ: Na rocznicę „Dyktator” J.Ż. *Pam Lit.* 1998 z. 2. — W. TRZEŚNIEWSKI: J.Ż.: Modernistyczna lektura „Biblii”. *Pam Lit.* 1998 z. 4. — E. LOCH: S. Żeromski, W. Reymont i J.Ż. wobec pierwszej wojny światowej. *Pierwsza wojna światowa w lit. pol. i obcej*. Lubl. 1999. — U. SCHMID: Nietzsche in Polen: Die Fälle Berent, Staff und Ż. *Recepcja lit. i proces lit.* Kr. 1999. — J. WŁODARCZYK: „Zdaje Ci się, że mnie chwyciłeś na sprzeczności”. O konstrukcji esejów J.Ż. *W kręgu Młodej Polski*. Kr. 2001. — *Modernistyczny uwiezienie człowieka*. Lubl. 2001 [tu: D. TRZEŚNIEWSKI: Śmierć w pięknych dekoracjach. O „Erosie i Psyche” J.Ż.; TENŻE: J.Ż. „światło ze Wschodu”].

A.P.

ŻYGLIŃSKI Franciszek Maksymilian 1815–1849

Urodzony 15 października 1815 w Krakowie, w rodzinie mieszczańskiej; syn Jana i Agnieszki. Uczęszczał do Liceum św. Barbary, w 1830–35 studiował prawo na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od 1836 kształcił się w Instytucie Technicznym w klasie malarstwa, później kontynuował studia pod kierunkiem Wojciecha Stattlera. Uprawiał malarstwo zwłaszcza o tematyce religijnej. Żył w trudnych warunkach materialnych, przez pewien czas był nauczycielem prywatnym w domu Jana Mieroszewskiego. Uczestniczył w życiu ówczesnej cyganerii artystycznej Krakowa, przyjaźnił się m.in. z Gustawem Ehrenbergiem i Edmundem Wasilewskim, w 1835 odbył wraz z nimi pieszą wędrowkę w Pieniny i Tatry. Bliskie kontakty utrzymywał z Julią

i Antonim Woykowskimi, w 1839–45 ogłaszał liczne utwory w redagowanym przez nich w Poznaniu *Tygodniku Literackim*. W 1844 pisywał także do *Dwutygodnika Literackiego*. Krytyka zarzucała Ż. epigonizm, brak zaangażowania w problemy współczesności, nadmierny pesymizm. W 1846 miał zamiar wyjechać na studia malarskie do Rzymu, jednak ze względu na zły stan zdrowia i brak pieniędzy zatrzymał się w Wiedniu, gdzie mieszkał dwa lata. Pomagał mu materialnie Stattler, który w 1848 sprowadził go do Krakowa. Ż. zmarł 31 stycznia 1849 w szpitalu-przytułku w Krakowie.

T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Dumki i fantazje. Pozn. 1844.

Wydania zbiorowe

2. Zbiór poezji. [Wyd. i przedmowa W. Wielogłowski]. Kr. 1852.

Tu m.in. przekł. utworów J.W. Goethego, F. Petrarkei.

Przedr. wierszy: *Zbiór poetów pol.* 2 (1961).

O P R A C O W A N I A

NK 9 (1972); LP.

F. ANIELEWSKI. *Tyg. Lit.* 1844 nr 32. — J. LEPKOWSKI. *F.Ż. Przegl. Pozn.* 1852 s. 189–191. — M. JANION. *W walce o ideowe nowatorstwo poezji krajowej. Pam. Lit.* 1953 z. 3/4. — Z. JĄGODA. *O literaturze i życiu literackim wolnego miasta Krakowa 1816–1846. Kr.* 1971. — S. BURKOT. *Obraz lit. pol.* S. 3 r. 1 (1975).

W.A.-Sz.

ŻYWOT NAJŚWIĘTSZEJ RODZINY

zob. ROZMYŚLANIE O ŻYWOCIE PANA JEZUSA

ŻYWOT ŚWIĘTEJ JADWIGI ŚLĄSKIEJ

koniec XIII w.

Tyt. łac.: *Vita sanctae Hedvigis*.

Łaciński opis życia i cudów Jadwigi księżny śląskiej, pochodzącej z bawarskiego rodu Diessen-Andechs, od ok. 1191 żony Henryka Brodatego, matki m.in. Henryka Pobożnego; żyjącej z językiem i obyczajem polskim; współorganizatorki rozwoju gospodarczego Śląska, wielkiej fundatorki instytucji kościelnych (zwłaszcza cysterskich) i dobroczynnych, zmarłej 14 października 1243 w Trzebnicy, kanonizowanej w 1267 przez papieża Klemensa IV. Stanowi obszerną, trzecią — po niezachowanej kanonizacyjnej oraz po zaginionej drugiej, pióra cy-

stersa Engelberta z Lubiąży, przypuszczalnie z 1262 — podwójną redakcją żywota Jadwigi: większą („*Vita maior sanctae Hedvigis*”, inc.: *Hedvigis iam in celis beata...*) — o 12 rozdziałach, które wchłonęły prace Engelberta obok akt kanonizacyjnych i tradycji lokalnej, oraz mniejszą („*Vita minor...*”, inc.: *Lux lucis et fons numinis...*), która liczy 7 rozdziałów i jest streszczeniem poprzedniej. Obie wzorowały się na analogicznych żywotach św. Franciszka z Asyżu. Są wiarygodnym źródłem wiedzy o ludziach i kulturze epoki. Powstały prawdopodobnie w ostatnich latach XIII w. Bezimiennym autorem obydwu redakcji był najpewniej franciszkanin, prawdopodobnie Polak; ostatnio wskazywano też na Niemca minority Henryka z Bercy (zm. 1302), zakonnika konwentu wrocławskiego przy kościele św. Jakuba. Poczytności dzieła dowodzi wpływ, jaki wywarło ono na późniejsze opracowania tematu, liczne kopie (nieznanego dziś) oryginału sporządzane w XIV–XV w., z których najstarsza pochodzi z 1310, wreszcie kilka przekładów niemieckich, jakie powstawały od 1380. Trzy rękopisy wzbogacono iluminacjami. Tekst łaciński w kopii z 1353 opatrzył 64 barwnymi ilustracjami Mikołaj Pruzia z Lubienia na zlecenie księcia brzeskiego Ludwika; mają one znaczną wartość poznawczą i artystyczną. Podobnymi wizerunkami ozdobiono przekład niemiecki z 1451, wykonany z polecenia księcia legnickiego Ruperta dla mieszczanina wrocławskiego Antoniego Horniga przez Anonima (być może przez kopistę, Piotra Freytaga). Niezależnie od tego wzoru 72 kolorowane rysunki wprowadzono do tekstu tłumaczenia w Szwabii przed 1447.

W Y D A N I A

Vita maior; facsimile: *Der Hedvigs-Codex von 1353*. B. 1. Herausgegeben von W. Braunsfels. Berlin 1972. Tekst wyd. kryt.: G.A. Stenzel. *Scriptores Rerum Silesiacarum* t. 2 (1839); A. Semkowicz. *Monumenta Poloniae Historica* t. 4 (1884) i odb.; *Der Hedvigs-Codex*, jw. T. 2: *Texte und Kommentare*. Mit Beiträgen von W. Braunsfels, J. Krása, K. Kratzsch und P. Moraw. Berlin 1972.

Fototypia rkpsu wr. IV F 192 z Bibl. UW. jako cz. pierwsza ed.: *Legenda o św. Jadwidze. Legende der hl. Hedwig*. Oprac. edytorskie i tłum. niem. [...] T. Ehlert. *Współpraca nauk. i postłowie* [...] W. Mrozowicz. Tłum. pol. [...] J. Łukosz. Wr. 2000. Tekst niem. z układem wersów wg źródła synoptycznie z przekł. na tekst nowowysokoniemiecki. Niektóre miejsca rekonstruowane wg: *Allhy hebēt sich...* (zob. niżej). Teksty wstępne T. Ehlert [...] Uwagi na temat transkrypcji i rękopisu.

Rkpsy podaje A. Semkowicz, jw. Rkps z 1353 (kodeks tzw. ostrowski, brzeski; ostatnio: lubiński) w zbiorach P. i I. Ludwigów w Aachen sprzedany do Getty-Museum w Malibu, USA.

Przekł. pol.: fragm. J. Sękowski. *Toć jest dziwne a nowe. Antologia literatury polskiego średniowiecza*. Oprac. A. Jelicz. Wwa 1987; *Legenda świętej Jadwigi*. Tłum. A. Jochelson przy współudziale M.W. Gogolewskiej. Wr. 1993; J. Łukosz, jw.

Przekł. niem.: Rudolfa Wintmaura z 1380, niewyd., autograf w Bibl. Królewskiej w Brukseli; – franciszkanina Kiliana z klasztoru w Meiningen z 1424; – Anonima, powst. w Szwabii przed 1447. – Anonima (Piotra Freytaga?) z 1451 wyd. pt. Allhy hebet sich an dy grosze legenda der hailigsten frawen sandt Hedwigis. Wr. 1504 druk. K. Baumgarten. Facsimile wyd. J. Gottschalk. T. 1–2. Wiesbaden 1963. – K. Metzger i F. Metzger pt. Das Leben der heiligen Hedwigen. [...] Wr. 1927; toż wyd. W. Nigg. Düsseldorf 1967; toż nowo oprac. w: Der Hedwigs-Codex, jw., t. 2; Chr. Reitz w: *Polnisches Mittelalter. Ein Literarisches Lesebuch* von A. Jelicz. [...] Frankfurt am Main 1987.

Ilustracje tekstu łac. z 1353 oraz tekstu przekł. niem. z 1451 oprac. T. Wąsowicz: *Legenda śląska*. Wr. 1967.

V i t a m i n o r: *Legenda beatae Hedwigis*. W: *Vita ... Stanislai Cracoviensis episcopi nec non legendae sanctorum Poloniae* [...]. Kr. 1511. Wyd. nast. zob. *Vita maior*, jw.

Przekł. pol.: K. Stronczyński pt. *Legenda mniejsza o życiu bł. Jadwigi*. Kr. 1884.

Przekł. niem.: K. i F. Metzger, jw.

OPRACOWANIA

NK 1 (1963).

J. GOTTSCHALK: Eine unbekannte „Historia sancte Hedwigis minor”. *Archiv f. Schlesische Kirchengeschichte* 18 (1960). — TENŻE: Der historische Wert der „Legenda maior de beata Hedwig”. *Tamze* 20 (1962). — TENŻE: Die Förderer der Heiligsprechung Hedwigs. *Tamze* 21 (1963). — B. SUCHONIOWNA: Jadwiga (ok. 1178/80 – zm. 1243), księżna śląska [...]. *Pol. słownik biograf.* 10 (1962/1964). — J. DĄBROWSKI: Dawne dziejopisarstwo polskie (do r. 1480). Wr. 1964. — J. GOTTSCHALK: Die Kanonisationsurkunde der hl. Hedwig. *Archiv f. Schlesische Kirchengeschichte*, jw. 22 (1964). — TENŻE: St. Hedwig, Herzogin von Schlesien. Köln-Gras 1964. — TENŻE: St. Hedwig in der neusten polnischen Geschichtsschreibung. *Archiv f. Schlesische Kirchengeschichte* 23 (1965). — T. WĄSOWICZ: Une Légende silésienne: sainte Hedwige dans la tradition littéraire et iconographique du XIIIe siècle. *Mélanges offert à René Crozet*. T. 2. Poitiers 1966. — J. GOTTSCHALK: Die älteste Bilderhandschrift mit den Quellen zum Leben der hl. Hedwig, im Auftrage des Herzogs Ludwig I. von Liegnitz und Brieg im Jahre 1353 vollendet. *Aachener Kunstblätter* 34 (1967). — T. WĄSOWICZ: *Legenda śląska*. Wr. 1967. — A. KARŁOWSKA-KAMZOWA: Uwagi o legendzie obrazowej św. Jadwigi. *Biul. Hist. Sztuki* 30 (1968). — E. WALTHER: Der historische Wert der ältesten nicht urkundlichen Quelle zum Leben der Hl. Hedwig und zur Gründung der Zisterziabtei Trebnitz aus der Feder des Caesarius von Keisterbach. *Beiträge zur Schlesischen Kirchengeschichte*. Köln-Wien 1969. — A. KARŁOWSKA-KAMZOWA: Fundacje artystyczne księcia Ludwika I Brzeskiego. Opole 1970. — B. SUCHONIOWNA, R. GUSTAW: *Jadwiga śląska. Hagiografia pol.* T. 1. Pozn. 1971. — A. KARŁOWSKA-KAMZOWA: Za-

gadnienie aktualizacji w śląskich wyobrażeniach bitwy legnickiej (1353–1504). *Studia Źródłoznawcze* 17 (1972). — E. WALTER: Studien zum Leben der hl. Hedwig Herzogin von Schlesien. Stuttgart-Aachen 1972. — A. KARŁOWSKA-KAMZOWA: Przewodnik po bazylice trzebnickiej i żywot świętej Jadwigi. Trzebnica 1973. — S. CLASEN: Bonaventura als Erneuerer der hagiographischen Tradition. Eine Anregung zur Erforschung hochmittelalterlicher Heiligenlegenden. *Wissenschaft und Weisheit. Zeitschrift f. Augustinisch-franziskanische Theologie und Philosophie in der Gegenwart* 37 (1974). — B. DERKSEN: Sie lebte die Liebe. Ein Lebensbild der heiligen Hedwig. Leipzig 1975. — B. ZIENTARA: Henryk Brodaty i jego czasy. Wwa 1975. — B. SUCHOŃ: Duchowość św. Jadwigi śląskiej na tle duchowości chrześcijańskiej średniowiecza. *Colloquium Salutis* 7 (1975) [wyd. 1976]. — E. WALTER: Professor Sophronius Clasen O.F.M. zur Autorschaft der Legenda maior und Legenda minor de beata Hedwig. *Archiv f. Schlesische Kirchengeschichte* 34 (1976). — H. MANIKOWSKA: *Legenda św. Jadwigi – obieg i transformacja. Kultura elitarna a kultura masowa w Polsce późnego średniowiecza*. Wr. 1978. — B. SUCHOŃ: *Święta Jadwiga księżna śląska. Nasza Przyszłość* 53 (1980). — W. WILLIAMS-KRAPP: Hedwig von Schlesien. *Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexicon*. T. 3. Berlin 1981. — H. FROS, F. SOWA: *Jadwiga śląska*. Kr. 1982. — J. GOTTSCHALK: Hedwig von Andechs – Herzogin von Schlesien. Eine Botin des Frieden. Freiburg 1982. — K. JASIŃSKI: Genealogia św. Jadwigi. *Studium Źródłoznawcze. Menta et litteris*. Pozn. 1984. — K.K. JAŹDZEWSKI: Engelberci czy Engelbert? W związku z autorem pierwszego żywota św. Jadwigi śląskiej (druga poł. XIII w.). *Tamze*. — A. KIELBASA: *Święta Jadwiga śląska. Pol. święci*. T. 9. Wwa 1986; wyd. osob. Wwa 1990. — W. NIGG: *Hedwig von Schlesien*. Würzburg 1991. — A. SCHÜTZ: J. z Andechs, polsko-niemiecka święta. München 1992. — Święta J. Śląska (ok. 1174–1243). Wr. 1993 *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1577. — J. GROMADZKI: Średniowieczne cykle obrazowe z legendą o św. Jadwidze. *Bitwa legnicka. Hist. i tradycja*. Wr.–Wwa 1994. — E. GRUNEWALD: Die Hedwig-Bilder-zyklen des Mittelalters und der frühen Neuzeit. *Berichte und Forschungen. Jahrbuch des Bundesinstituts f. Ostdeutsche Kultur und Geschichte* 3 (1995). — W. IRGANG: Die heilige Hedwig – ihre Rolle in der schlesischen Geschichte. Das Bild der heiligen Hedwig in Mittelalter und Neuzeit. München 1996. — A. KIELBASA: *Święta J. śląska jako wychowawczyni własnych dzieci i swoich wnuków*. Trzebnica 1996. — A. KARŁOWSKA-KAMZOWA, K. KUŹMAK, A. WITKOWSKA: *J. śląska. Enc. Katol. Kul.* 7 (1997). — D. GROSSMANN: Die Darstellung der heiligen Hedwig in der Bildenkunst bis zum Barock. *Jahrbuch der Schlesischen Friedrich-Wilhelm-Universität zu Breslau* 38/39 (1997/98). — *Księga Jadwizajska. Międzynarodowe sympozjum nauk „Święta J. w dziejach i kulturze śląska”*. Wr.–Trzebnica 21–23 września 1993 r. Wr. 1995 *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1720 [tu m in.]: T. EHLERT: Die heilige Hedwig in der deutschen Literatur des Spätmittelalters und der frühen Neuzeit; J. HARSIMOWICZ: Kult świętej J. śląskiej w okresie reformacji i odnowy trydenckiej Kościoła; K. JASIŃSKI: Franciszkanin Henryk z Breny propagatorem kultu św. J.; R. KACZMAREK, J. WITKOWSKI: Michał Łukasza Leopolda Willmanna cykl żywota i cudów św. J. Pochodzenie i ikonografia; J. PATER: Wartości historyczne. *Żywota większego*

świętej J.]. — W. IRGANG: Die politische Bedeutung der Heiligen im Mittelalter (Wenzel, Adalbert, Stanislaus, Hedwig). *Heilige und Heiligenverehrung in Schlesien*. Sigmaringen 1998. — K. WACHOWSKI: Kult św. J. trzebnickiej w średniowieczu w świetle nowszych źródeł. *Archaeologica Historica Polona* 7 (1998). — W. MROZOWICZ: Die politische Rolle des Kultes der heiligen Adalbert, Stanislaus und Hedwig in Polen in 13. Jahrhundert. *Fonctions sociales et politiques du culte des saints dans les sociétés de rite grec et latin au Moyen Age et à l'époque moderne*. Wr. 1999. — M. MICHALSKI: Kobiety i świętość w żywotach trzynastowiecznych księżnych polskich. Pozn. 2004.

T.W.

ŻYWOT ŚW. KINGI pierwsza poł. XIV w.

Tyt. lac.: Vita et miracula sanctae Kyngae.

Łacińskie dzieło hagiograficzne o Kindze vel Kunegundzie (1234–1292), królownie węgierskiej i księżnie krakowskiej, małżonce Bolesława Wstydliwego, pod koniec życia klarysce (1280/81) klasztoru własnej fundacji w Starym Sączu; beatyfikowanej w 1690. Składa się z dwóch części. Pierwsza — żywot (inc.: Legitur in cronicis Hungarorum...) — obejmuje prolog i 68 rozdziałów z epizodami życia heroiny, o charakterze exemplów dowodzących jej cnót, ascetyzmu, nadprzyrodzonych łask i chwalebnych czynów, w duchu idei franciszkańskiej; zamyka ją niespotykana w hagiografii tamtych stuleci mowa-testament księżny. Do istotnych szczegółów należy wiadomość o używaniu przez Kingę psalterza „in vulgari”, a zatem w języku polskim, dotychczas skądinąd nieznanego (trafności domysłu o jego wpływie na „Psalterz floriański” nie udowodniono). „Żywot” spisano w 1317–29 (lub: po 1320 do 1329) według relacji naocznych świadków, głównie elity feudalnej XIII/XIV w. Bezimiennym autorem, literacko sprawnym i sugestywnym, znaną ars dictandi, był najprawdopodobniej sądecki franciszkanin, który ułożył rzecz z intencją parenetyczną na zamówienie mniszek. Część druga, innego pióra (autor nieznan), stanowi naracyjny rejestr 21 cudów, które według świadków wydarzyły się przy grobie Kingi w 1307–1329. Całość jest cennym źródłem wiedzy zwłaszcza o umysłowości i obyczajach XIII w. Oryginał zabytku i wczesne kopie zaginęły; najstarszą zachowaną sporządzono w połowie XV w.

WYDANIA

Vita et miracula sanctae Kyngae ducissae Cracoviensis. Wyd. kryt. W. Kętrzyński. *Monumenta Poloniae Historica* 4 (1884) i odb. Wyd. nast.: Żywot świętej Kingi księżnej krakowskiej. Tekst lac.

wraz z tłum. pol. i objaśnieniami przygotował B. Przybyszewski. Tarnów 1997.

Przeł. pol.: Prolog tłum. K. Kantak; Franciszkanie polscy. T. 1. Kr. 1937, s. 106–107; fragm. J. Sękowski. *Toć jest dziwne a nowe. Antologia literatury polskiego średniowiecza*. Oprac. A. Jelicz. Wwa 1987; całość B. Przybyszewski, jw. (bez „Miracula”); J.A. Wojtczak: Średniowieczne życiorysy bł. Kingi i bł. Salomei. Wwa 1999.

OPRACOWANIA

NK 1 (1963)

J. PABIS: Zarys kultu błog. Kingi. *Currenda* 96 (1947). — W. BAZIELICH: Kto był autorem najstarszego życiorysu bł. Kunegundy? *Tamże* 100 (1950) nr 3/4/5. — M.H. WITKOWSKA: „Vita sanctae Kyngae ducissae Cracoviensis” jako źródło hagiograficzne. *Rocz. Hum.* 10 (1961) z. 2. — J. DĄBROWSKI: Dawne dziejopisarstwo polskie (do roku 1480). Wr. 1964. — M.H. WITKOWSKA: Zagadnienie mentalności religijnej w świetle „Miracula” z XIII/XIV w. *Kościół w Polsce*. T. 1. Średniowiecze. Kr. 1966. — Z. BUDKOWA: Kunegunda. *Pol. słownik biogr.* 16 (1971). — K. SZWARGA: Kult liturgiczny błogosławionej Kingi w Polsce. *Rocz. Teolog.-Kanoniczne* 18 (1971) z. 4. — M.H. WITKOWSKA: Kinga, Kunegunda. *Hagiografia pol.* T. 1. Pozn. 1971. — B. PRZYBYSZEWSKI: Błogosławiona Kunegunda a kanonizacja św. Stanisława. *Tarnowskie Studia Teolog.* 10 (1986). — A. WITKOWSKA: Bł. Kinga w średniowiecznych przekazach hagiograficznych. *Tamże*. — K. SZWARGA: Błogosławiona Kinga i jej klasztor Sącz Stary. Kr. 1988. — L. KOWALSKI, S. FISHER: Żywot błogosławionej K. i dzieje jej kultu. Tarnów 1992. — D.A. KULASÓWNA: Kult i legenda księżnej Kingi. *Z dziejów średniowiecznej Europy środkowo-wschodniej. Zbiór studiów*. Wwa 1998; por. *Fasciculi Novi Historici* 2 (1998). — R.L. WÓJTOWICZ: L'immagine spirituale della beata K. (c. 1234–1292). Elementi biografici, processuali, iconografici. Roma 1998. — M. CZEKAŁSKI: Święta Kinga (1234–1292). Cząsy, życie, kult. Kr. 1999. — C. NIEZGODA: Święta Kinga. Żywot hagiograficzny. Stary Sącz–Kr. 1999. — J.A. WOJTCZAK: Średniowieczne życiorysy bł. Kingi (1234–1292) i bł. Salomei (ok. 1210–1268). Wwa 1999. — S. FITA, J. MISIUREK: Kinga, Kunegunda. *Enc. Katol.* KUL8 (2000). — M. MICHALSKI: Kobiety i świętość w żywotach trzynastowiecznych księżnych polskich. Pozn. 2004.

T.W.

ŻYWOT ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY koniec X w.

Tyt. lac. (m.in.): Passio sancti Adalberti episcopi et martyris; Passio sancti Adalberti martiris Christi; Vita antiquior sancti Adalberti...; Vita et passio sancti Adalberti episcopi et martyris; Vita I (prima)...; Vita prior...

Najdawniejszy opis życia i męczeńskiej śmierci Wojciecha-Adalberta Sławnikowica, biskupa praskiego, zabitego 23 kwietnia 997 podczas misji

wśród Prusów i pochowanego w Gnieźnie, pierwszego patrona Polski. Powstał we Włoszech, otrzymując tam trzy redakcje (inc.: Est locus in partibus Germaniae...). Najwcześniejszą sporządzono w związku z kanonizacją męczennika, prawdopodobnie na polecenie cesarza Ottona III, w rzymskim klasztorze benedyktynów św. Bonifacego i Aleksego na Awentynie między wiosną 998 a końcem 999, bez wątplenia według ustnych relacji Rady-*ma-Gaudentego* (przyrodniego brata Wojciecha) oraz Benedykta-Boguszy — świadków zgonu biskupa. Autorstwa tej redakcji nie przesądono; najczęściej przyjmuje się, iż był nim ówczesny opat awentynski Jan Canaparius. Wersja pierwotna, później zaginiona, posłużyła za podstawę następnej, a najstarszej z zachowanych, uwydatniającej zwłaszcza udział cesarza w życiu i działalności Wojciecha; wykonano ją w ciągu 999 także na Awentynie, być może również ręką Kanaparza. W 1002–1003 w Rzymie powstawała zwięźlejsza redakcja w duchu eklezjastycznym, redukująca elementy „cesarskie”. Posłużyła ona wkrótce z kolei benedyktynom opactwa na Monte Cassino do ułożenia trzeciej, monastycznej wersji „Żywota...”, w której pomnożono składniki legendarne. Wśród wielu hagiograficznych opracowań tematu „Vita prima” stanowi ujęcie przewodnie i najszersze rozpowszechnione w Europie; kopiowano je do XVII w. Najwcześniejsze znane dziś przekazy tekstu pochodzą z przełomu XI/XII stulecia. Do naszego piśmiennictwa włącza się to dzieło prawem tradycji, za powodem ważkich epizodów polskich biografii świętego i jego kultu. Temat otwarty dziełem „Vita I” podjęły wkrótce kolejne opracowania: „Passio sancti Adalberti episcopi et martyris” (inc.: Nascitur purpureus flos...) z początku XI w. pióra Brunona z Kwerfurtu; przypuszczalnie tegoż autorstwa „Liber de passione sancti Adalberti”, z którego korzystał Gall Anonim; „Passio sancti Adalberti martyris” (inc.: Sanctus Adalpertus...) — po 1038; późniejsza od niej legenda „De sancto Adalberto episcopo” (inc.: Tempore illo...); „Miracula sancti Adalberti” (inc.: Post mortem vero ipsius...) z XIII w. oraz inne.

W Y D A N I A

Red. najstarsza z zachowanych wyd. m.in.: H. Canisius. *Antiquae lectiones* 5, 2. Ingolstadt 1604, s. 322–354; A. Batowski. *Monumenta Poloniae Historica* t. 1 (1864); wyd. kryt. J. Karwasińska. Wwa 1962 *Pomniki Dziejowe Polski* 5, II t. 4 cz. 1.

Rkpsy podaje J. Karwasińska, jw.

Przekł. pol.: K. Abgarowicz. *Piśmiennictwo czasów Bolesława Chrobrego*. Oprac. J. Karwasińska. Wwa 1966; B. Kürbis. *W kręgu żywołów świętego Wojciecha*. Kr. 1997; też ed. osobna Kr. 1997.

Wyczerpujące dane o wydaniach i przekładach „Vita I” oraz innych żywotach podają A. Witkowska, J. Nastalska: *Święty Wojciech. Życie i kult*. Bibliografia do roku 1999. Lubl. 2001.

O P R A C O W A N I A

NK 1 (1963), 3 (1965) Addenda; A. Witkowska, J. Nastalska, jw.

J. KARWASIŃSKA: Wybór pism. *Święty Wojciech*. Wwa 1996 [tu przedruki art. z lat 1956–1973]. — *Święty Wojciech w pol. tradycji historiograficznej*. Wyboru dokonał i oprac. G. Labuda. Wwa 1997 [tu art. z lat 1903–1992]. Autorzy: J. FIJAŁEK, A. GIEYSZTOR, J. KARWASIŃSKA, R. KIERSNOWSKI, L. KOCZY, G. LABUDA, H. LIKOWSKI, S. MIELCZARSKI, S. MOSSAKOWSKI, J. NOWACKI, K. POKAŃSKI, T. SILNICKI, S. TRAWKOWSKI, T. DUNIN-WĄSOWICZ, S. ZAKRZEWSKI]. — K. BRACHA: *Sztuka misyjnej perswazji. Przykład św. Wojciecha i Ottona z Bambergu*. *Almanach Hist.* 2 (2000). — B. HOJDIS: *O współistnieniu słów i obrazów w kulturze polskiego średniowiecza*. Gniezno–Pozn. 2000. — G. LABUDA: *Święty Wojciech, biskup-męczennik, patron Polski, Czech i Węgier*. Wr. 2000. — I. PIECZONKA: *Średniowieczny kult św. Wojciecha. Drogi rozprzestrzeniania i rozwoju*. *Święci i świętość u korzeni tworzenia się kultury narodów słowiańskich* T. 2. Kr. 2000. — J. POWIERSKI: *Jeszcze raz o świętym Wojciechu*. *Batyk w polityce pol. w tysiącleciu*. Gdańsk 2000. — S. SUCHODOLSKI: *Kult św. Wacława i św. Wojciecha przez pryzmat polskich monet z wczesnego średniowiecza*. *Kościół, kultura, społeczeństwo*. Wwa 2000. — D. WÓJCIK: *Wątki biblijne w legendzie „Tempore illo” świętego Wojciecha*. *Nasza Przeszłość* 94 (2000). — J. ZBUDNIEWEK: *Znaczenie misji i męczeństwa św. Wojciecha w Polsce*. *Notatki Płockie* 45 (2000) nr 3. — R. GRZESIK: *Skąd wielkopolski hagiograf św. Wojciecha wiedział o spaleniu przez świętego pogańskiego bałwana na Węgrzech?* *Scriptura custos memoriae*. Pozn. 2001. — *Ludzie, Kościół, wierzenia*. Wwa 2001 [tu: J. BANASZKIEWICZ: *Dwie sceny z żywotów i z życia św. Wojciecha: misjonarz i wiec Prusów, męczeństwo biskupa*; G. LABUDA: *Święty Wojciech chrzci na Drzwiach gnieźnieńskich poganina – Prusa czy Polanina?*; J. STRZELCZYK: *O polityczno-kościelnych związkach polsko-czesko-niemieckich około 1000 r.*; S. TRAWKOWSKI: *Wokół początków arcybiskupstwa gnieźnieńskiego*]. — P. STRÓŻYK: *Jeszcze o pobycie biskupa Wojciecha na ziemiach polskich*. *Scriptura custos memoriae*. Pozn. 2001.

T.W.

Faint, illegible text in the left column, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the right column, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text at the bottom of the left column.

Faint, illegible text at the bottom of the right column.

Uzupełnienia

W *Uzupełnieniach* podano materiały doprowadzające dane bibliografii podmiotowej i przedmiotowej tomów 1-4 do stanu możliwie bliskiego chwili wydania tomu 5. Opracowano systematycznie podstawowe źródła bibliograficzne (przede wszystkim „Przewodnik Bibliograficzny” i „Bibliografię Zawartości Czasopism” do roku 2001 włącznie, a także robocze materiały niewydanych jeszcze tomów „Polskiej Bibliografii Literackiej”). Wykorzystano też niektóre inne źródła, zwłaszcza z lat późniejszych, i wszelkie informacje, które zespołowi autorsko-redakcyjnemu udało się zgromadzić na podstawie kwerend własnych. Zgromadzony zespół danych może jednak zawierać pominięcia, urzędowa bowiem rejestracja bibliograficzna jest dalece niepełna.

Do *Uzupełnień* wprowadzono też nieco opisów z lat dawniejszych, a także nieliczne nowe dane biograficzne.

Uzupełnienia przygotowali autorzy haseł. Dla hasła Adam Mickiewicz opracował je Jerzy Fiećko. Hasła podpisane A.P., H.G. dopełniła Halina Gacowa.

Dział objęty jest indeksami tytułów i nazwisk.

ADAMOWICZ Bogusław

[I, 14] OPRACOWANIA

J. ZACHARSKA: Paradoxy modernistycznej baśni. B.A. „Baika o bajce”. *Sto lat baśni pol.* Wwa 1995. — A. AN-DRZEJEWSKA: Artysta młodopolski. Biały i czarny mag. *Ruch Lit.* 2001 nr 1.

ADON

[I, 15] OPRACOWANIA

A. WILKON: Dzieje języka artystycznego w Polsce. Kr. 2002.

ALBERTUS Z WOJNY

[I, 17] OPRACOWANIA

U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989.

ANCZYC Władysław Ludwik

[I, 19] T W Ó R C Z O Ś Ć

19. Książniczka Głogu. [Wyd. 3]. Wwa 1983.

[I, 19] Przekłady

22. D. Defoe: Przypadki Robinsona Crusoe. Oprac. D. Sadkowska. Wr. 2000.
25. R. Montgomery Bird: Duch puszczy. Kr. 1990.

[I, 20] OPRACOWANIA

J.J. LIPSKI: Warszawscy „Pustelnicy” i „Bywalscy”. Wwa 1973. — S. KOŻMIAN: Bezkarność. wybór pism. Kr. 2001. — M.J. OLSZEWSKA: „Malowany chłop”. Świat jednoaktówek W.L.A. *Pozytywizm – język epoki*. Wwa 2001. — TAŻ: „Tragedia chłopstwa” od W.L.A. do K.H. Rostworowskiego. Wwa 2001.

ARTOMIUSZ Piotr

[I, 21] OPRACOWANIA

T. FRIEDELÓWNA: Poezja J. Kochanowskiego w lutezańskim kancjonał toruńskim. *Rocz. Tor.* 22 (1994). — J. KAMPER-WAREJKO: Kilka uwag o pieśniach pasyjnych wielkanocnych w „Kancjonał” P.A. *Acta UNC. Filol. Pol.* z. 50 (1998). — A. NOWICKA-JEŻOWA: Pieśni czasu śmierci. Lubl. 1999. — P. FIJAŁKOWSKI: Kancjonał P.A. z 1620 r. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 44 (2000). — J. KAMPER-WAREJKO: Język Kancjonału Toruńskiego a XVII-wieczna norma na przykładzie pieśni pasyjnych i wielkanocnych. *Acta UNC. Filol. Pol.* z. 55 (2001).

ASNYK Adam

[I, 23] Wydania zbiorowe i wybory

33. Poezje zebrane... Wyd. 2 popr. i uzup. Tor. 2000.
38. Poezje tatrzańskie. Wybór i oprac. G. Niewiadomy. Gdańsk 1998 *Poeci Tatr* t. 1.
39. Liryki najpiękniejsze. Wybór A. Madyda. Tor. 1999.
40. Najpiękniejsze wiersze. Wybór D. Czupkiewicz. Wwa 1999.
41. Między nami nic nie było. Wybór i wstęp J.A. Grochowina. Wwa 2000.
42. Poezje. Wybór D. Niekieł-Wroczyńska. Kr. 2000.
43. Wierzę w miłości wieczny cud. Wybór A. Żmuda. Wwa 2000. Wyd. nast. m.in.: [wyd. 3] Wwa 2003.
44. Wybór poezji. Kr. 2002.

[I, 24] OPRACOWANIA

J. DURDEN: A.A. – poeta i człowiek gór. *Pam. Pol. Tow. Tatrzańskie* 6 (1997). — T.P. POLANOWSKI: Między romantyzmem i pozytywizmem – człowiek. *Ethos* 1999 nr 4. — B. BOBROWSKA: Ziarno i nic Ariadny – dwa symbole wyjścia z labiryntu historii w kryptopatriotycznych utworach A.A. i M. Konopnickiej. *Pam. Lit.* 2000 z. 2. — T. BUDREWICZ: A. między symbolizmem a socjalizmem. *Prace Polon.* S. 55 (2000). — W. JANOTA: Wystąpienie górników kopalni „Królowa Luiza” i utwór A.A. o Zabrze. *Orbis Interior* 2 (2000). — B. BURDZIEJ: „Galilaeae, vicisti!” Postać Juliana Apostaty w literackich sporach o chrześcijaństwo. *Ethos* 2001 nr 4. — A. KOLAN-CZYK: Dzieciństwo i młodość A.A. [Wwa 2001]. — H. PIĄTKOWSKA: Tatrzy w poezji A.A. i K. Przerwy Tetmajera. *Nowa Okolica Poetów* 2001 nr 1. — J. ZACHARSKA: Erotyzm. Przykład poezji A. *Pozytywizm – język epoki*. Wwa 2001. — R. DOKTÓR: Wiersze elegijne A.A. *Prus i tnni*. Lubl. 2003.

BAKA Józef

[I, 25] T W Ó R C Z O Ś Ć

4. Uwagi [...]. Oprac. A. Czyż, A. Nawarecki. Lubl. 2000.

[I, 25] Wydania zbiorowe

7. Poezje. Oprac. M. Hanczakowski. Kr. 2000.

[I, 26] OPRACOWANIA

K. KOEHLER: Od B. do Budzyńskiego. *Fronda* nr 15/16 (1999).

BALIŃSKI Michał

[I, 28] T W Ó R C Z O Ś Ć

4. Starożytna Polska pod względem historycznym, geograficznym i statystycznym [...]. Wyd. nast. fotoofs. Wwa 1990.

BAŁUCKI Michał

[I, 31] TWÓRCZOŚĆ

47. Pan burmistrz z Pipidówki. Kr. 2003.
70. Pamiętnik Munia. Kr. 2002.

[I, 32] Wydania zbiorowe i wybory

74. Pisma wybrane.

Każdy tom opatrzony posłowiem. T. 10–12: Komедie. Posłowie oprac. I. Sławińska.

[I, 32] OPRACOWANIA

K. SZYMANOWSKI: Nieznana jednoaktówka M.B. *O teatrze i dramacie*. Wr. 1989. — M. SOBIECKA: Poetyka jednoaktówek M.B. *Pozytywizm – język epoki*. Wwa 2001. — O. WASIAK: O wierszu biesiadnym „Dla chleba”. W setną rocznicę śmierci M.B. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 2001 nr 7/9. — *Świat M.B.* Pod red. T. Budrewicza. Kr. 2002 [tu 28 szkiców]. — M. ROŻEK: Zaszczuty przez współczesnych. W: *Sekrety* Krakowa. Kr. 2003.

BANDTKIE Jerzy Samuel

[I, 34] OPRACOWANIA

S. SOCHACKA: J.S.B. jako językoznawca i sławista. *W kręgu semazjologii, leksykologii i terminologii*. Opole 1988.

BARSS Franciszek

[I, 35] OPRACOWANIA

K. POL: F.B. (Leksykon prawników pol.). *Rzeczpospolita* 1998 nr 189.

BARTKIEWICZ Zygmunt

[I, 37] OPRACOWANIA

D. KNYSZ-TOMASZEWSKA: Warszawa w życiu i twórczości Z.B. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

BARTOSZEWICZ Julian

[I, 38] OPRACOWANIA

S. WRZOSEK: J.B. dzieło niemożliwe. *Podlaski Kwiat Kult.* 1998 nr 4.

BARTOSZEWICZ Kazimierz

[I, 39] TWÓRCZOŚĆ

14. Dzieje insurekcji kościuszkowskiej. Reprint. Pozn. 2002.

[I, 39] OPRACOWANIA

A. JANIĄK: K.B. w Krakowie. *Świat M. Bałuckiego*. 238 Kr. 2002.

BARYKA Piotr

[I, 40] OPRACOWANIA

U. AUGUSTYNIĄK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w Wwa 1989.

BAZYLIK Cyprian

[I, 43] OPRACOWANIA

A. NOWICKA-JEŻOWA: Pieśni czasu śmierci. Lubl. 1999.

BELMONT Leo

[I, 44] TWÓRCZOŚĆ

11. Diablica. Rzeszów 1992.
14. Markiza de Pompadour. Wwa 1991.
21. Przeznaczenie.
Ekran. 1927.
24. Messalina. Kat. 1991.

[I, 45] OPRACOWANIA

A.Z. MAKOWIECKI: L.B., warszawski człowiek instytucja. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — D. KISZCZAK: „Wolne słowo” L.B. wobec pierwszej wojny światowej. *Pierwsza wojna światowa w lit. pol. i obcej*. Lubl. 1999.

BEŁCIKOWSKI Adam

[I, 46] OPRACOWANIA

R. STACHURA: Lwowska działalność literacka A.B. Lata siedemdziesiąte XIX w. *Od strony Kresów*. Cz. 2. Kr. 2000. — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 4. Łódź 2001.

BEŁZA Władysław

[I, 47] TWÓRCZOŚĆ

14. Kronika potoczna [...]. Wyd. 2. Wwa 1998.
19. Katechizm polskiego dziecka. Pozn. 1996; posłowie N. Tomczyk. Wr. 2003.

[I, 47] Wybory utworów w przekładach

26. Vybrané básně. Přeložil J. Nečas. Praha 1883 (czes.).

[I, 47] OPRACOWANIA

E. SKOCZYLAŚ-KROTLA: Wybrane aspekty języko-wo-stylistyczne twórczości W.B. Częstochowa 2001. — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5. Łódź 2002.

BEM Antoni Gustaw

[I, 48] OPRACOWANIA

E. KULA. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 2. Łódź 1998. — P. Chmielowski i A.G.B. Red. Z. Przybyła, Częstochowa 1999.

BENEDYKT POLAK

[I, 49] TWÓRCZOŚĆ

1. Relacja z podróży.
Przekł. pol. pt. Trzynastowieczny opis podróży do Mongolii. Tłum. A. Jochelson. *Kalendarz św. Antoniego*. Wr. 1986.

[I, 50] OPRACOWANIA

G.L. *Studia Źródłoznawcze* 31 (1990). — I. ORŁOWSKA. Z.B.P. wyprawa do Mongolii. *Kwart. Geogr.* 1999 nr 1.

BENIOWSKI Maurycy

[I, 51] OPRACOWANIA

M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA: M.B. w portugalskim Macau. *Tygiel Kultury* 1996 nr 12. — S. SYRYCKI: Bohater bez sztandaru. *Dziś* 2001 nr 4. — A. ROČKO: Pamiętniki polskich zesłańców na Syberię w XVIII w. Olsztyn 2001.

BENISŁAWSKA Konstancja

[I, 51] TWÓRCZOŚĆ

1. Pieśni sobie śpiewane [...]. Wyd. 3. Wstęp i oprac. T. Chachulski. Wwa 2001 *Bibl. Pisarzy Pol. Oświeceni* t. 2; wyd. 4 Kr. 2003.

BENTKOWSKI Feliks

[I, 52] TWÓRCZOŚĆ

2. Historia literatury polskiej [...]. Przedr. fotoofs. Wwa 1982.

[I, 53] OPRACOWANIA

T. SZPERNA: Kształtowanie się bibliograficznych zainteresowań F.B. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Librorum* 1999 z. 9. — TENŻE: „Hist. liv. pol.” F.B. w oczach współczesnych i potomnych. Jej recepcja, wpływ i znaczenie. *Tamże* 2001 z. 10.

BERENT Wacław

[I, 53] TWÓRCZOŚĆ

2. Próchno. Oprac. J. Paszek. Wyd. 2 zmien. Wr. 1998 *BNI*, 234.

[I, 54] Wydania zbiorowe

24. Opowieści biograficzne. Nurt. Diogenes w kontuszu. Zmierzech wodzów. Oprac. W. Bolecki. Wyd. 2. Kr. 2000.

[I, 55] OPRACOWANIA

W. MACKIEWICZ: B. poetycka wykładnia socjalizmu. W: Nietzscheanizm i marksizm w literaturze i filozofii okresu Młodej Polski. Wwa 1989. — J. TAZBIR: Od Haura do Isaury. Szkice o literaturze. Wwa 1989. — W. GUTOWSKI: Nagie dusze i maski. Kr. 1992. — K. KWIECIEN: Nietzscheanizm W.B. *Edukacja Filoz.* 24 (1997). — O. LEWICKA: „Also sprach Zarathustra” übertragen von W.B. — eine jungpolnische Fassung der Nietzscheanischen Dichtung oder ein selbständiges literarisches Werk? Versuch einer Übersetzungsanalyse. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Germanica Wratislaviensis* 1997 nr 119. — R. NYCZ: Homo irrequietus. Nietzscheanizm w twórczości W.B. W: Język modernizmu. Prolegomena historyczno-literackie. Wr. 1997. — K. KOŚCIEWICZ: Struktury przestrzenne w „Żywych kamieniach” W.B. *W kręgu Młodej Polski*. Białystok 1998. — I. MACIEJEWSKA: W.B. — pisarz warszawski. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — U. SCHMID: Nietzsche in Polen. Die Fälle B., Staff und Żuławski. *Recepcja lit. i proces lit.* Kr. 1999. — I. SIKORA: Sztuka opowiadania w „Nurcie” W.B. *Almanach Historycznolitt.* T. 2. Zielona Góra 1999. — A. ZALEWSKA: Mity antyczne w powieściach W.B. *Lit. i czasopiśmiennictwo pol. 1864-1916 wobec tradycji antycznej*. Wwa 2000. — P. BUKOWSKI: Autentyczność i amoralizm. Problemy indywidualnej tożsamości w „Czerwonym pokoju” A. Strindberga i „Próchnie” W.B. *Teksty Drugie* 2001 nr 2. — M. OKULICZ-KOZARYN: Doświadczenie scjentyzmu w piśarstwie W.B. *Na pozytywistycznej niwie*. Pozn. 2002.

BERWIŃSKI Ryszard Wincenty

[I, 56] Wybory twórczości

6. Utwory wybrane. Kr. 2003.

[I, 57] OPRACOWANIA

J. STĘPNIEWSKI: R.W.B. uwagi o medycynie magicznej. *Filomata* 1990 nr 396.

BIBLIA BRZESKA

[I, 58] WYDANIA

Reprint prwdruku: Biblia Święta [...]. Teil 1: Stary Zakon; Teil 2: Księgi Nowego Testamentu. Kommentare. Herausgegeben von H. Rothe, F. Scholz. Paderborn 2001 *Biblia Slavica*. S. II: *Polnische Bibeln* Bd. 2. Teil 1-2.

[I, 58] OPRACOWANIA

D.A. FRICK: The Brest Bible of 1563. Translators, Sponsors, Readers. Przy: Księgi Nowego Testamentu, jw. WYDANIA. — I. KWILECKA: Die Brester Bibel. Kulturgeschichtliche und sprachliche Fragen der Übersetzung. Tamże. — R. LESZCZYŃSKI: Ewangelickie przekłady Nowego Testamentu w szesnastowiecznej Polsce. *Nouy*

B

Testament w dziejach i kulturze Europy. Zielona Góra 2001. — I. KWILECKA: Z badań nad tłumaczeniem B.b. *Scriptura Sacra Posnaniensis*. T. 3. Pozn. 2002. — TAŻ: Biblia Leopolda i B.b. Tradycja a nowoczesność przekładu. *Biblie staropolskie*. Pozn. 2003. — TAŻ: Nowe karty z dziejów B.b. *Jednota* 77 (2003) nr 10. — TAŻ: Studia nad staropolskimi przekładami Biblii. Pozn. 2003.

BIELIŃSKI Franciszek

[I, 62] OPRACOWANIA

M. KALINOWSKI: F.B. (1742–1809). *Rocz. Otwocki*. 6 (2001).

BIEŁOWSKI August

[I, 64] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

BIELSKI Joachim

[I, 66] TWÓRCZOŚĆ

2. *Istulae convivium* [...]. Przedr., tłum. i komentarz M. Brożek: Szesnastowieczne epitalamia łacińskie w Polsce. Kr. 1999 [tu także: Epithalamion Sigismundi III et Annae].

[I, 66] OPRACOWANIA

E. BUSZEWICZ: Cracovia in litteris. Kr. 1998.

BIELSKI Marcin

[I, 67] TWÓRCZOŚĆ

2. *Komedyja Justyna i Konstancyje; Sjem niewieści*. Wyd. i oprac. J. Starnawski, wstęp A. Gorzowski. Kr. 2001.

[I, 68] OPRACOWANIA

A. DANTI: „Utopijny” aspekt literatury antyturckiej we Włoszech i w Polsce w połowie XVI w. *Od „Lamentu świętokrzyskiego” do „Adona”*. Wwa 1995. — E. BUSZEWICZ: Cracovia in litteris. Kr. 1998. — J. STARNAWSKI: M.B., piewca Ziemi Przemyskiej. *Rocz. Przemyski* 1999 nr 3. — K. OLEJNIK: Problematyka historyczno-wojskowa w pismach M.B. *Studia z dziejów pol. historiografii wojskowej*. T. 4. Pozn. 2000. — J. ZAGOŹDŻON: Rola wpływów onirycznych w „Śnie majowym” M.B. *Pam. Lit.* 2002 z. 3. — P. BUCHWALD-PELCOWA: M.B. o odkrywaniu nowych światów. *Wyobrażenia epok dawnych*. Bydgoszcz 2001. — I. SARNOWSKA-GIEFING: Od onimu do gatunku tekstu. *Nazewnictwo w satyrze polskiej do 1820 r.* Pozn. 2003. — D. ŚNIEŻKO: „Kronika wszystkiego świata” M.B. Pogranicze dyskursów. Szczecin 2004.

BIERNACKI Mikołaj

240 [I, 69] Pochowany na cmentarzu Łyczakowskim.

BIERNAT Z LUBLINA

[I, 70] TWÓRCZOŚĆ

1. *Ezop* [...]. Wybór: Bajki. Wybór i oprac. K. Sokulska. Wr. 1998.

Przekłady na języki obce

niem.: *Die Dichter Polens*. Frankfurt am Main 1996.
ukr.: *Polski fraszki. Zbirtnik*. Kiw 1990.

[I, 71] OPRACOWANIA

A. GORZKOWSKI: [Rec.: *Ezop*. Oprac. S. Grzeszczuk. Kr. 1997]. *Ruch Lit.* 1997 nr 4. — R. REWERS: Osobliwości leksykalne w utworach wierszowanych B. z L., J.A. Kmity i J. Rybińskiego. *Slavia Occidentalis* 56 (1999).

BIRKOWSKI Fabian

[I, 73] OPRACOWANIA

J. KROCHMAL: Rola F.B. OP w kaznodziejstwie potrydenckim. *Summarius* 36/37 (1993). — B. JAHOLKOWSKA: Emocjonalność kazań F.B. *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Opol.* 1997 z. 38. — E. BUSZEWICZ: Cracovia in litteris. Kr. 1998. — B. JAHOLKOWSKA: Dyrektywność jako przejaw perswazyjności prozy retorycznej. Na przykładzie „Kazań” F.B. *Zesz. Nauk. Językoznawstwo. Univ. Opol.* 1998 z. 17. — J. KROCHMAL: Obraz heretyka, Żyda i muzułmanina w kazaniach F.B. *Rocz. Przemyski* 1999 nr 4. — S.M. KALDON: O. F.B. OP jako kaznodzieja. *Premisla Christiana* 9 (2001).

BLIZIŃSKI Józef Franciszek

[I, 75] OPRACOWANIA

E. UMIŃSKA-TYTOŃ: O „barbaryzmach i dziwotałach językowych” J.B. *Rozpr. Komisji Język. ETN* 44 (1999). — TAŻ: O stylu językowym listów J.B. *Rocz. Przemyski* 2001 nr 2.

BŁAŻEWSKI Marcin

[I, 75] Przekłady

3. G.M. Verdizotti: *Setnik przypowieści uciecznych*. Wyd. J. Ślaski. Wwa 2000.

[I, 75] OPRACOWANIA

J. ŚLASKI: M.B. i S. Lubomirski? Z dziejów przekładu staropolskiego. *Kultura staropol., kultura europejska*. Wwa 1997.

BOGUCKI Józef Symeon

[I, 77] OPRACOWANIA

S. TOMASZEWSKI: Postaci miejskich plebejuszy w szkicach fizjologicznych i obrazkach okresu międzypowstańowego. *Prace Polon.* S. 45 (1989).

BOGURODZICA

II, 80] OPRACOWANIA

M. MALISZEWSKI: Inne średniowiecze: klucz do epoki. Wwa 1990. — M. PRZEDPELSKI: „B.” i inne pieśni polskie do końca XVIII w. *Bieżwińskie Zesz. Hist.* 11 (1997). — S. BORAWSKI: Głosa do transkrypcji „B.” *Wprowadzenie do historii jęz. pol. Zagadnienia historiozoficzne*. Wwa 2000. — W. RĘBOWSKI, W.R. RZEPKA, W. WYDRA: Zespół pieśniowy ze schyłku XVI w. z rękopisu klasztoru klarysek krakowskich. *Prace Filol.* 45 (2000). — W. WYDRA: Dlaczego pod Grunwaldem śpiewano „B.”? Trzy rozdziały o najdawniejszych polskich pieśniach religijnych. Pozn. 2000. — R. MAZURKIEWICZ: Polskie średniowieczne pieśni maryjne. *Studia filologiczne*. Kr. 2002. — J. STARNAWSKI: Niemieckie XIX-wieczne tłumaczenie „B.” *Pam. Lit.* 2000 z. 3. — W. WYDRA: Polskie pieśni średniowieczne. Studia o tekstach. Wwa 2003.

BOGUSŁAWSKI Wojciech

II, 85] TWÓRCZOŚĆ

28. Cud mniemany [...]. Kr. 2002.

II, 87] OPRACOWANIA

J. CIECHOWICZ: B. w Gdańsku. *Tytuł* 1997 nr 3/4. — M. KLIMOWICZ, I.Z. SIEMION: Echa krakowskie w „Cudzie mniemany”. B. Bardos i machina elektryczna. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 32 (1997). — R. STRZELECKI: Uczucia i sposoby ich wyrażania w „Mimice” W.B. *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów. Hist. Lit.* 1998 z. 4. — M. INGLOT: S. Wasylewskiego lwowski scenariusz „Krakowiaków i górali” (1941). Struktura i geniza koniunkturalnej adaptacji. *Pam. Lit.* 2000 z. 2. — I. KIEC: Księga czyli o „Dziejach Teatru Narodowego” W.B. *Wiek Oświecenia* 16 (2000). — M. KLIMOWICZ: „Cud albo Krakowiaki i górale” – sztuka rewolucyjna czy tylko wzywająca do powstania? *Odra* 2000 nr 12. — TENZE: Podstawowe dylematy tekstologiczne „Cudu albo Krakowiaków i górali” B. *Wiek Oświecenia* 16 (2000). — K. KUREK: W.B. w Poznaniu. *Kron. m. Pozn.* 2000 nr 3. — W. BOLECKI: Co wiemy o W.B. i jego „Krakowiakach i góralach”? *Nauka i Przyszłość* 2001 nr 11. — M. KLIMOWICZ: Zrozumieć B. *Tamże* 2001 nr 12. — M. KLIMOWICZ: Wodewile finalne „Cudu albo Krakowiaków i górali” [...]. Próba odtworzenia tekstów śpiewanych w roku 1794. *Literatura – Historia – Natura. Annales UMCS. S. FF Philologiae* 20/21 (2002/2003).

BOHOMOLEC Franciszek

II, 89] TWÓRCZOŚĆ

13. Małżeństwo z kalendarza [...]. Kr. 2002.

II, 91] OPRACOWANIA

B. MAZURKOWA: Przedmowy F.B. do zbiorowych edycji dzieł staropolskich. *Prace Komisji Nauk* z. 25 (2001).

BONCZYK Norbert

II, 92] Wydania zbiorowe

7. W chłodniku tajnej świątyni. Wybór liryków. Kat. 1988.

II, 93] OPRACOWANIA

M. KOPROWSKI: „Padł jak rycerz w walce”. O życiu i twórczości N.B. *Zycie Katol.* 1989 nr 2.

BORKOWSKI Aleksander Dunin

II, 94] OPRACOWANIA

Z. SZELAĞ. *Słownik badaczy lit. pol. T. 4.* Łódź 2001.

BOROWSKI Leon

II, 96] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI: Sylwetki wileńskich historyków literatury. Bydg. 1997. — L. NORKOWICZ: On pierwszy wyczuł geniusz Mickiewicza. *Poezja* 1998 nr 1.

BORZYMOWSKI Marcin

II, 97] OPRACOWANIA

R. GAŁAJ: The sea as presented in the 17th century literary output of two noblemen: M.B. and J.Ch. Pasek. *Studia Maritima* 12 (1999). — R. KRZYWY: Od hodoepikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001. — W. LIPONSKI: Rochwist i palant. Pozn. 2004 s. 112–115, 212–213.

BOYM Michał Piotr

II, 98] OPRACOWANIA

E. KAJDAŃSKI: Perłowy Trójką. Wwa 1987. — TENZE: Pierwsze informacje o akupunkturze i przypalaniu w Europie. *Wiad. Lekarskie* 40 (1987) nr 7. — W. i T. ŚLABCZYŃSCY: Słownik podróżników polskich. Wwa 1992. — T. ŚLABCZYŃSKI: Wielcy odkrywcy i podróżnicy. Słownik. Wwa 1995. — E. KAJDAŃSKI: M.B., ambasador Państwa Środka. Wwa 1999. — M. PREJS: Egzotyzm w literaturze staropolskiej. Wwa 1999 [tu fragm. listu M.B. z 1658 w rozdz. Wyspy szczęśliwe misjonarza]. — DUC HA NGUYEN: Okoliczności pobytu M.B. w Tonkinie (północnym Wietnamie) w XVII w. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 44 (2000) [tu bibliogr. i uściślenia biogr.].

BRATKOWSKI Stanisław

II, 101] OPRACOWANIA

A. BORSUK: Tematyka warszawska w krajowej twórczości S.B. *Almanach Muzealny* t. 1 (1997).

BRODOWSKI Feliks

II, 102] OPRACOWANIA

D. KNYSZ-TOMASZEWSKA: F.B. – kronikarz wielkomińskiej nędzy. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

BRODZIŃSKI Kazimierz

[I, 104] T W Ó R C Z O Ś Ć

12. O klasycyzmie i romantyczności [...]. Kr. 2002.

[I, 107] O P R A C O W A N I A

K.B. i jego epoka. Materiały z sympozjum nauk Tarnów 1988 (rec. J. MAŚLANKA, *Ruch Lit.* 1990 nr 1/2). — J. LESZEK: Na drodze ku romantyzmowi. „Pieśni Osjana” w tłum. Karpińskiego, Krasickiego, Tyminickiego i B. PAŁ. *Przegl. Artyst.-Lit.* 2000 nr 3. — I. ŁOSSOWSKA: K.B. w Towarzystwie Przyjaciół Nauk. *Pogranicza literatury*. Wwa 2001.

BRONIKOWSKI Aleksander August Ferdynand

[I, 108] O P R A C O W A N I A

W. WIEWIÓROWA: A.B. – Polak piszący po niemiecku. *Przegl. Zach.* 1952 nr 11–12. — J. KALAŹNY: Fiktion und Geschichte A. v. B. und sein Geschichtserzählen. Pozn. 1996. — J. WEINBERG: A.B. a historia – na przykładzie jednej powieści. *Annales UMCS. S. FF Philologiae* 20/21 (2002/2003).

BRONIKOWSKI Antoni

[I, 109] O P R A C O W A N I A

L. SŁOWIŃSKI: Nie damy pogrześć mowy. Wizerunki pedagogów poznańskich XIX w. Pozn. 1982.

BROŹEK Jan

[I, 110] O P R A C O W A N I A

Zarys dziejów nauk przyrodniczych w Polsce. Wwa 1983. — P. BUCHWALD-PELCOWA: Cenzura w dawnej Polsce. Wwa 1997. — E. PYTLARZ: Jak czytał Witruwiusz polski matematyk J.B. *Biul. Bibl. Jagiel.* 1998 nr 1/2. — J.M. CYGAN: Spór J.B., profesora Akademii Krakowskiej i Waleriana Magniego, kapucyna na temat możliwości istnienia próżni w przyrodzie. *Studia Franciszkańskie* 10 (1999) [2000]. — R. SKOWRON: B., Jezulici i Chiny. Polski epizod do dziejów dialogu Zachodu ze Wschodem w XVII w. *Orient w kulturze pol.* Wwa 2000.

BRUCHNAŁSKI Wilhelm

[I, 112] O P R A C O W A N I A

S. ŁEMPICKI: Konterfekty uczonych. W: *Wiek złoty i czasy romantyzmu w Polsce*. Wwa 1992. — J. STARNAWSKI: Sylwetki lwowskich badaczy historii literatury. Łódź 1997.

BRÜCKNER Aleksander

[I, 113] T W Ó R C Z O Ś Ć

28. Słownik etymologiczny języka polskiego.

242 Wyd. 8. Wwa 1998; wyd. 9. Wwa 2000.

[I, 114] O P R A C O W A N I A

J. KULCZYCKA-SALONI: A.B. jako historyk kultury polskiej. *Przegl. Hum.* 1990 nr 5/6. — J. STARNAWSKI: Projektowana „pielgrzymka” A.B. do Częstochowy. *Prace Nauk. Filol. Pol. WSP Częstochowska* 1996 z. 3. — TENŻE: Sylwetki lwowskich badaczy historii literatury. Łódź 1997. — J. STARNAWSKI: A.B. jako badacz i wydawca Wacława Potockiego. *Potocki (1621–1696)*. Kr. 1998. — F. KRAUSE: Związki A.B. i W. Feldmana z Biblioteką Królewską w Berlinie. *Biul. Bibl. Jagiel.* 1999 nr 1/2. — F. SŁAWSKI: A.B. jako badacz słownictwa polskiego. *Jęz. Pol.* 1999 nr 4.

BRUNO Z KWERFURTU

[I, 116] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Vita quinque fratrum [...].

Przekł. pol. K. Abgarowicza przedr. w: *Pięciu braci męczenników*. Gorzów Wielkop. 1997.

[I, 117] O P R A C O W A N I A

Pięciu braci męczenników. Gorzów Wielkop. 1997 [tu m.in.: B. KÜRBIŚ: O życiu religijnym w Polsce X–XII w. (przedr. z: Na progach historii. Pozn. 1994), D. ZYDORREK: Dzieje życia i męczeństwa pięciu braci męczenników]. — P.M.A. CYWIŃSKI: Zanik pamięci o B. z K. w świadomości zbiorowej. *Przegl. Hist.* 1998 z. 4. — W. BREŃDA: „Wokół świętego Brunona” – sprawozdanie z sesji naukowej w Giżycku. *Mosovia* 2 (1999). — L. LBIK: Święty B. z K. a relikty wczesnośredniowiecznego kościoła grodowego w Kaldusie koło Chelmn. *Mater. do Dziejów Kultury Sztuki Bydg.* 4 (1999). — J. SOCHACKI: Wizja stosunków prawnych polsko-niemieckich B. z K. *Slupskie Studia Hist.* 7 (1999). — J. HOCHLEITNER: Święty B. z K. *Studia Angerburgica* 5 (2000). — T. MICHAŁOWSKA: Autobiografia średniowieczna – poszukiwania (B. z K.). *Od średniowiecza ku współczesności* Łódź 2000. — J. TYSZKIEWICZ: B. of Querfurt and the resolutions of the Gniezno convention of 1000: facts and problems. *Quaestiones Medii Aevi Novae* (Wwa) 5 (2000). — P.M.A. CYWIŃSKI: Druga metropolia Bolesława Chrobrego a B. z K. *Kwart. Hist.* 2001 z. 4.

BRZOSTOWSKI Paweł Ksawery

[I, 119] O P R A C O W A N I A

J. BARTYŚ: Rzeczpospolita Pawłowska na tle reform włościańskich w Polsce XVIII w. Wwa 1982. — T. MARCINKOWSKI: P.B. (1739–1827), założyciel Republiki Pawłowskiej. Goleniów 2000. — M. ŚLUSARSKA: P.K.B. Wwa 2000.

BRZOSOWSKI Stanisław

[I, 122] T W Ó R C Z O Ś Ć

22. Pamiętnik. Fragmentami listów autora i objaśnieniami uzupełnił O. Ortwin. Wstęp A. Mencwel. Wwa 2000.

23. Widma moich współczesnych. Kr. 2003.

[I, 122] Wydania zbiorowe i wybory
26. Dzieła. Pod red. M. Sroki.

[T. 4]: Legenda Młodej Polski. 1. Oprac. J. Bahr, S. Góra. Kr. 2001. Legenda Młodej Polski. 2: Wczesniejsze red. – red. pierwsza (fragm.), red. druga rękopiśmienna. Oprac. T. Podoska, S. Góra. Kr. 2001.

30a. Komentarze poetyckie. Wybór i wstęp M. Wyka. Oprac. tekstu M. Urbanowski. Kr. 2001.

[I, 124] OPRACOWANIA

S. DĘBICKA: W starym gnieździe. Z sagi rodu Kolbergów. Wwa 1989. — K. KRASUSKI: S.B. idea uspołecznienia literatury. W: Społeczne ramy lektury. Kat. 1989. — W. MACKIEWICZ: Nietzscheanizm i marksizm w literaturze i filozofii okresu Młodej Polski. Wwa 1989. — B. JASIAK: Socjologiczny punkt widzenia – estetyka S.B. *Nauka o pięknie*. Kr. 1990. — J. CZAPSKI: Swoboda tajemna. Wwa 1991 [tu: B.; O B. (prwdr. 1963)]. — W. GUTOWSKI: Ku autentycznej egzystencji. (S.B.). W: Nagie dusze i maski. Kr. 1992. — B. JĘDRZEJSKI: „Niedojrzałość naroduwa”. Próba porównania myśli S.B. i W. Gombrowicza. *Annales UMCS Sectio I: Philosophia – Sociologia* 21/22 (1996/1997). — A. JABŁŃSKI: Społeczeństwo wolnych jednostek według S.B. *Rocz. Nauk Spół.* 1998 z. 1. — E. KABATC: Polski Hiob we Włoszech, S.B. wobec kultury włoskiej. *Twórczość* 1998 nr 9. — A. KUŹ: Sprawa B. *Frona* 13/14 (1998). — A. Z. MAKOWIECKI: Warszawska gehenna S.B. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — E. PACZOŚKA: Eros i Polska. *Lit. Młodej Polski między XIX a XX w.* Białystok 1998. — A. KRÓLICA: Postawa wychowawcy a postawa klerka. S.B. i K. Irzykowskiego spór o światopoglądowe podstawy krytyki literackiej. Opole 2000. — B. LEWANDOWSKA: Idea uniwersalistyczna S.B. wobec świadomości życia w obcej rzeczywistości. *Studia Theologica Varsaviensia* 2000 nr 1. — A. ZAWADZKI: „Dusza eseistyczna”. Miejsce eseju w pisarstwie S.B. *Ruch Lit.* 2000 nr 1. — M.A. CICHOCKI: B. – suwerenność w kulturze. *Znak* 2001 nr 2. — A. MENCWEL: „No! non sono morto...”. Jak czytać „Legendę Młodej Polski”? Kr. 2001. — M. WYKA: Cel – arcydzieło. O „Samym wśród ludzi” S.B. *W kręgu Młodej Polski*. Kr. 2001. — P. KŁOCZOWSKI: Spotkanie S.B. z Newmanem. *Od B. do Kolakowskiego*. Lubl. 2001. — T. LEWANDOWSKI: A. Świętochowski i S.B. Kilka przybliżeń. *Prus i inni*. Lubl. 2003.

BRZozowski Stanisław Korab

[I, 124] OPRACOWANIA

A. PALUSZKIEWICZ: O wierszach S.K.B. *Warsztaty* 1981. — E. KACZYŃSKA: Powinowactwo i odmiennosc – dwa wiersze o śmierci: „O przyjdź!” S.K.B. i „Cóż z tego” R. Krynickiego. *Warsztaty Polon.* 2001 nr 3.

BRZozowski Wincenty Korab

[I, 125] OPRACOWANIA

E. TOMICKA: Les poèmes français de W.K.B. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 1981 nr 604: *Romanica Wratislaviensia*.

BUDNY Bieniasz

[I, 126] OPRACOWANIA

M. JARCZYKOWA: Książka i literatura w kręgu Radziwiłłów birzańskich w pierwszej połowie XVII w. Kat. 1995. — E. MALEK: O rosyjskich przekładach „Krótkich a wężłowatych powieści, które po grecku zowią apoftegmatą” B.B. raz jeszcze. *Przełg. Rusycystyczny* 1997 z. 3/4.

BUDNY Szymon

[I, 128] OPRACOWANIA

D. FRICK: Polish sacred philology in the Reformation and the Counter-Reformation. Berkeley 1989. — L. MOSZYŃSKI: Fleksja liczebnika w Biblii Sz.B. z 1572 r. *Studia hist.-język.* 2. Kr. 1996. — TENŻE: Sz.B. jako onomasta. *Onomastyka i dialektologia*. Wwa 1997. — J. KAMIENIECKI: Z dziejów szesnastowiecznej filologii biblijnej – przekłady biblijne Sz.B. *Prace Komisji Język. Wr. Tow. Nauk.* 25 (1999). — I. KLIMAU: Pradmowa Symona Budnaga 1574 g. jak krynica z westak pa teorii nowozapawietnych pieriekaładu polska-bielaruskich Riefarmaci. *Dzieidzictwo przeszłości związków język., lit. i kulturo- uych pol.-balto- uschodniosłowiańskich*. T. 4. Białystok 2000. — A. KOZINOWA: Pierieklady Symona Budnaga siarod inszych ewangeliskich tekstau. *Tamże*. — E. MIECZKOWSKA: Z dziejów protestantyzmu w Polsce. Działalność i poglądy religijne Sz.B. (ok. 1530–1593). *Przełg. Bydgoski* 11 (2000). — I. KWILECKA: Z dziejów przekładu pierwszej polskiej Biblii protestanckiej. *Nowy Testament w dziejach i kulturze Europy*. Zielona Góra 2001; przedr. w: *Studia nad staropolskimi przekładami Biblii*. Pozn. 2003. — L. MOSZYŃSKI: Z przeszłości „Siewni” albo czy „plachta” siewcy ułatwi lokalizację rodzinnego zaścianka Sz.B. *Studia z historii jęz. pol. i stylistyki hist.* Lubl. 2001.

BUDZYŃSKI Michał

[I, 129] Wybory utworów

9. Jazda morską. Oprac. i wstęp M. Śliwiński. Gdańsk 1980.

BUJNICKI Kazimierz

[I, 130] TWÓRCZOŚĆ

10a. Pamiętniki (1795–1875). Wstęp i oprac. P. Bukowiec. Kr. 2001 *Bibl. Tradycji Lit.* S. 2 nr 9.

BUKOWIECKA Zofia

[I, 131] Przeróbki i przekłady

19. Złota Elżunia. Gdańsk 1991; Wwa 1991.

BUKOWIŃSKI Władysław

[I, 132] OPRACOWANIA

M. GUMKOWSKA: Publicystyka i pedagogika. Warszawska biografia W.B. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

BULLA 1136

II, 132] OPRACOWANIA

J. DOBOSZ: Bulla z 1136 roku. *Gniezno, pierwsza stolica Polski, miasto świętego Wojciecha*. Gniezno 1995.

BURSKI Adam

II, 133] OPRACOWANIA

J. Z. LICHANSKI: Recepcja retorów greckich w Polsce w XVI i XVII w. w nauczaniu szkolnym. *Retoryka antyczna i jej dziedzictwo*. Wwa 1996. — K. MICHAŁSKI: Problematyka metafizyczna w „Elementa Philosophiae” A.B. *Zesz. Nauk. Politechniki Rzeszowskiej. Ekonomia i Nauki Hum.* z. 5 (1996). — D. FACCA: Szkolny arystotelizm A.B. w świetle komentarza do „Etyki Nikomachejskiej”. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 42 (1998). — TENŻE: Humanizm i filozofia w nauczaniu A.B. Wwa 2000. — TENŻE: Kultura późnego renesansu w nauczaniu filozofii w Akademii Zamojskiej. *Świt i zmierzch baroku*. Lubl. 2002.

BUSZCZYŃSKI Stefan

II, 134] OPRACOWANIA

K.K. DASZYK: Strażnik romantycznej tradycji. *Rzecz o S.B.* Kr. 2001.

BUTRYMOWICZ Bogusław

II, 135] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

BYKOWSKI Ignacy Jaxa

II, 137] Przekłady

17a. Katarzyna II, carowa ros.: Oszust czyli Oszukaniec. Komedja w 5 a. *Ars Regia* 1997 nr 1–2.

Przekł. z 1786 w rkpse Bibl. UW sygn. 1069. Przypisywany również A. Kossakowskiemu.

CARMEN MAURI

II, 139] OPRACOWANIA

J. WENTA: Tradycja o Piotrze. Na marginesie jednej wielkiej dyskusji. *Scriptura custos memoriae*. Pozn. 2001.

CEGIELSKI Hipolit

II, 140] OPRACOWANIA

M. REZLER: H. Cegielski. Pozn. 2000.

CELTES Konrad

II, 141] TWÓRCZOŚĆ

1. *Ars verificandi* [...]. *Fragm. tłum. pol. ogl.* C. Mielczarski. *Źródła wiedzy teoretycznoliterackiej w dawnej Polsce*. Wwa 1999.

3a. *Germania generalis*. Wyd. pt. *De situ et moribus Germaniae additiones*. [Poemat w heksametrach. Powst. 1498–1500]. Wyd. przy: Cornelius Tacitus: *De origine et situ Germanorum*. Wien 1498–1500 druk. J. Winterburger; pt. *Germania generalis* zob. poz. 7: *Quattour libri amorum*. Norymberga 1502; Lipsk 1934. Wyd. kryt. G.M. Müller: *Die „Germania generalis” des C.C. Studien mit Edition, Übersetzung und Kommentar*. Tübingen 2001.

II, 142] Wybrane utwory przedr. *Humanistische Lyrik des 16. Jahrhunderts*. Frankfurt am Main 1997 [tu bibliogr.; teksty lac. i tłum. niem.].

II, 142] OPRACOWANIA

J. MALICKI: Laury, togi, pastorały. Kat. 1983. — T. KLANICZNY: C. und die Sodalitas literaria per Germaniam. *Festschrift Paul Raabe*. Amsterdam 1987. — W. WENK: Flaccus crebrius nobis volendus. Horaz im Frühwerk des K.C. *Wiener Studien. Zeitschrift für Klassische Philologie und Patristik* 104 (1991). — D. WUTTKE: C.C. Protocius. *Deutsche Dichter der frühen Neuzeit (1450–1600), ihr Leben und Werk*. Berlin 1993. — E. BUSZEWICZ: Cracovia in litteris. Kr. 1998. — Horaz und Celtis. Tübingen 2000. — A. GORZKOWSKI: Paweł z Krosna. Humanistyczne peregrynacje krakowskiego profesora. Kr. 2000. — Inspiracje platońskie humanistycznej poezji łacińskiej. Dyskusja nad wierszem „Ad Sepulchrum dissidemonem”. *Inspiracje platońskie lit. starop.* Wwa 2000. — R. KRZYWY: Od hodoeporikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001.

CEYNOWA Florian Stanisław

II, 143] TWÓRCZOŚĆ

12a. *Słownik kaszubski*. Uwagi o kaszubszczyźnie. Oprac. J. Treder; Mały zbiór wyrazów kaszubskich. Oprac. H. Popowska-Taborska. Wejherowo 2001.

II, 144] OPRACOWANIA

A. DULICZENKO: Rękopis pierwszej gramatyki języka kaszubskiego F.C. *Pomerania* 32 (1996) nr 4. — J. NOWAK: F.C. i Biblioteka Sieniawska Czartoryskich w 1870 r. *Rocz. Gdański* 1998 nr 1. — J. TREDER: F.S.C. jako paromiograf. *Tamże* nr 2.

CHĘCIŃSKI Jan Konstanty

II, 146] OPRACOWANIA

Z. WOJTCZAK: Motywy narodowe w tkance literackiej i muzycznej „Straszego dworu” S. Moniuszki. *Zesz. Nauk. Państw. Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku. Neofitol.* T. 1 (2001).

CHŁĘDOWSKI Adam Tomasz

II, 148] TWÓRCZOŚĆ

1. *Spis dzieł polskich* [...]. Przedr. fotoofs. Wwa 1982.

CHŁĘDOWSKI Kazimierz

[I, 149] T W Ó R C Z O Ś Ć
17. Rokoko we Włoszech. Wr. 1997.

**CHMIEŁOWSKI Joachim
Benedykt**

[I, 151] O P R A C O W A N I A

P. BUCHWALD-PELCOWA: Emblematyka w późnobarokowych drukach polskich. *Biul. Hist. Sztuki* 42 (1980) nr 3/4. — M. WICHOWA: Książd B.Ch. jako uczony barokowy. *Napis* 5, 5 (1999). — R. GRZEŠKOWIAK: Firlejów jako Nowe Ateny. Nieznane emblematy B.Ch. *Świt i zmierzch baroku*. Lubl. 2002. — M. WICHOWA: Ks. B.Ch. — twórca „Nowych Aten” jako „scriptor rerum mirabilium”. *Tamże*.

CHMIEŁOWSKI Piotr

[I, 152] P r z e k ł a d y

36a. A. Mickiewicz: Odczyty w Lozannie. *Wędrowiec* 1884 i odb. Wwa 1885.

Prace edytorskie

46a. G.G. Byron: *Giaur*. Tłum. A. Mickiewicz. W: A. Mickiewicz: *Dzieła*. T. 3. Lw. 1893 i odb.

[I, 153] O P R A C O W A N I A

S. FITA: P.Ch. w Towarzystwie Literackim im. A. Mickiewicza. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 16 (1981). — B. MAZAN: Żart, ironia i głębsze znaczenie w „Listach z Warszawy” (1874) P.Ch. *Prace Polon.* 5, 54 (1999). — P. Chmielowski i A.G. Bem. Red. Z. Przybyła. Kr. 1999. — M. STRZYŻEWSKI: Krytyk pozytywista o krytykach romantyków. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 1999 nr 6. — R. LOTH: Krytyk i tłumacz. Na marginesie korespondencji P.Ch. z J. Kasprowiczem. *Pogranicza lit.* Wwa 2001. — J. ŁOPACZYK: Wokół trzech edycji monografii P.Ch. „Adam Mickiewicz”. *Biblioteka* 5 (2001). — A. MAKOWSKI: Metoda krytycznoliteracka P.Ch. Wwa 2001.

CHOCISZEWSKI Józef

[I, 155] Koresp. znajduje się m.in. w Bibl. Jagiel., Bibl. Kórń., Ossol. Listy do Władysława Łozińskiego ogl. E. Marczevska-Stańdowa. *Rocz. Bibl.* 3 (1959).

[I, 155] O P R A C O W A N I A

W. FRĄCKOWIAK: Pionierska działalność J.Ch. w dziedzinie czasopiśmiennictwa dla dzieci i młodzieży na Pomorzu nadwiślańskim. W: *Pedagogiczne aspekty polskiego czasopiśmiennictwa dla dzieci i młodzieży* [...]. Bydgoszcz 1979 [tu także listy J.Ch. do J.I. Kraszewskiego]. — G. GZELLA: J.Ch. przed sądem pruskim. *Acta UNC. Bibliologia* 2000 z. 4. — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

CHODANI Jan Kanty

[I, 157] P r z e k ł a d y

6. Voltaire: Wiersz o człowieku... z dodaniem Wiersza nad nieszczęściem Lizbony... Wyd. nast. oprac. J. Wójcicki w: *Poème sur le désastre de Lisbonne*. Pila 2003.

CHODŹKIEWICZ Władysław

[I, 159] L i s t y

J.I. Kraszewski: Listy do W.Ch. Oprac. S. Burkot. Kr. 1999.

[I, 159] O P R A C O W A N I A

S. BURKOT: Listy J.I. Kraszewskiego do W.Ch. *Sztuka pisanja. O liście pol. w w. XIX*. Białystok 2000.

CHODŹKO Aleksander Borejko

[I, 160] L i s t y

Do F. Malewskiego. *Arch. Filomatów. Listy z zesłania*. T. 3. Wwa 1999.

CHODŹKO Ignacy

[I, 162] O P R A C O W A N I A

V. GRZEGOCKA: Przysłowia w „Pamiętnikach kwatera” I.Ch. *Kwart. Opol.* 1999 nr 2/4. — TAŹ: *Zarys życia I.Ch.* (1794–1861). *Tamże* 2001 nr 2/3.

CHOJECKI Edmund

[I, 166] O P R A C O W A N I A

K. WESTFAL: O narracji w „Alkhadarze” E.Ch. (Wybrane aspekty). *Studia Bałtyckie. Polonistyka*. T. 1 (1998). — M. WOŹNIAKIEWICZ-DZIADOSZ: Nie-romantyczna biografia romantycznego bohatera. *Lustra historii*. Wwa 1998. — E. SKOWROŃSKI: „Alkhadar” E.Ch. w świetle socjalarizmu Proudhona. *Acta UNC. Filol. Pol.* 2001 z. 56.

CHOROMAŃSKI Leon

[I, 167] P r z e k ł a d y

9. O. Mirbeau: *Ogród udręceń*. Wwa 1992.

[I, 167] O P R A C O W A N I A

H. KARWACKA: Warszawski kabaret artystyczno-literacki Momus. Wwa 1982. — *Słownik biogr. teatru pol. 1900–1980*. T. 2. Wwa 1994.

**CHROŚCIŃSKI Wojciech
Stanisław**

[I, 171] O P R A C O W A N I A

M. KRZYSZTOFIK: Tradycja biblijna i czarnońska w „Jobie cierpiącym” W.S.Ch. Interpretacja pieśni XXV pa-

rafrazy. *Studia Kieleckie. Filol.* nr 1 (1997). — TENŻE: Moralny aspekt cierpienia w barokowym przewierszowaniu biblijnej Księgi Hioba — „Jobie cierpiącym” W.S.Ch. *Ruch Lit.* 1999 nr 4. — M. PREJS: Dawid w szlacheckich opłokach. *Dzielo lit. i książka w kulturze.* Kat. 2002.

CHRYSZTUS Z MARTWYCH WSTAŁ JE...

[I, 172] OPRACOWANIA

W. WYDRA: Polskie pieśni średniowieczne. Studia o tekstach. Wwa 2003.

CICHOCKI Kasper

[I, 174] OPRACOWANIA

P. BUCHWALD-PELCOWA: Cenzura w dawnej Polsce. Wwa 1997.

CIEKLIŃSKI Piotr

[I, 175] OPRACOWANIA

S. LEMPICKI: Wiek złoty i czasy romantyzmu w Polsce. Rozdz. IV: Poeeci kręgu Akademii Zamojskiej. Wwa 1992. — P. PIRECKI: Z zagadnień przestrzeni w „Potrójnym” z Plauta P.C. *Od średniowiecza ku współczesności.* Łódź 2000 — TENŻE: O sztuce słowa w „Potrójnym z Plauta” P.C. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria* 2001 z. 4.

CIESZKOWSKI August

[I, 176] T W Ó R C Z O Ś Ć

5. Ojciec nasz.

Przekł. niem. 1996.

[I, 176] OPRACOWANIA

B. SKARGA: Narodziny pozytywizmu polskiego (1831–1864). Wwa 1964. — Biali wobec wybuchu powstania styczniowego. List ziemianina z Wieluńskiego do hrabiego A.C. Oprac. W. Caban, R. Matura. *Kieleckie Studia Hist.* 14 (1996). — A.C. *W setną rocznicę śmierci.* Red. B. Markiewicz i S. Pierog. Wwa 1996 [tu 10 rozpraw]. — A.C. *Wielkopolanin i Europejczyk.* Red. B. Goryńska-Bitner i Z. Kaczmarek. Pozn. 1996. — S. DIETZSCH: Początki Niemieckiego Towarzystwa Filozoficznego w Berlinie. A.C. *Przeegl. Hum.* 1997 nr 4. — G. KUPSKI: Egzegetyczne procedury A.C. w „Ojciec nasz”. *Pozn. Studia Teolog.* 8 (1998). — A. KWILECKI: Ziemianstwo wielkopolskie. Wwa 1998. — L. STACHURSKI: Hegliizm polski. Wwa 1998. — J. GAREWICZ: C. „O drogach ducha” a powstanie styczniowe. *Arch. Hist. Filoz.* 44 (1999). — *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Philosophica* 1999 z. 13 [tu 11 rozpraw dot. C.]. — G. SPYCHALSKI: Myśl społeczno-gospodarcza A.C. Łódź 2001.

CIOŁEK Stanisław

[I, 179] OPRACOWANIA

B. ŚLIWIŃSKI: [Rec.: Z. Kowalska: S.C. Kr. 1993]. *Rocz. Pol. Tow. Heraldycznego* 2 (1995). — D. PIWOWARCZYK: Herkules z Ostrołki. *Mówią Wieki* 43 (2000) nr 4.

CYBULSKA-BAKOWSKA Józefa

[I, 180] T W Ó R C Z O Ś Ć

2a. Pamiętnik (z lat 1891–92). Rkps BN sygn. II 9873 (96).

[I, 180] Przedr. wierszy: *Poetki przełomu XIX i XX w.* Białystok 2000.

CYBULSKI Wojciech

[I, 181] OPRACOWANIA

B. ZAKRZEWSKI: Przechadzki po dziewiętnastowiecznym Wrocławiu. Wr. 1989. — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5. Łódź 2002.

CYGAŃSKI Mateusz

[I, 181] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Myślistwo ptasze. Przedr. fotoofs. ed. 1584. Wwa 1979.

CZACKI Tadeusz

[I, 182] T W Ó R C Z O Ś Ć

3a. O Cyganach (1792). Wyd. M. Wiszniewski w: *Pomniki historii i literatury pol.* T. 2. Kr. 1835. Wyd. nast. w Wyd. zbior., poz. 13 t. 3. Pozn. 1844; przedr. w: *Rozprawki T.Cz.*, ze wstępem A. Mirgi, Oświęcim 1992 *Biblioteczka Cyganologii Pol.* S. 1 t. 1.

4. O litewskich i polskich prawach [...]. W Wyd. zbior. poz. 13 dodany Zbiór ciekawy XIV tablic numizmatycznych rytych na miedzi. Wil. 1844; przedr. fotoofs. Gniezno 1994.

[I, 183] OPRACOWANIA

M. CZERNIAKOWSKA: T.Cz. w Gdańsku. Gdańsk 1999. — S. MILEWSKI: T.Cz. 1765–1813. (Słownik prawników pol.). *Prawo i Życie* 1999 nr 5. — T. POL: T.Cz. (Leksykon prawników pol.). *Rzeczpospolita* 1999 nr 268. — R. SKOWRON: „Zamach ten ... godzin jest, by baczność rządową zastanowić”. (Związki T.Cz. z Wawelem). *Studia Waweliana* 8 (1999). — A. LYSIAK: Reformacja i kontreformacja w ocenach i opiniach przedstawicieli pol. myśli nowożytnej. *Przeegl. Zach.-Pomorski* 2002 z. 1.

CZAHROWSKI Adam

[I, 184] OPRACOWANIA

A. MĘSTAN: B. Paprocki a A.C., dwa polityci emigrantów i bąsnici. *Slavia* (Praha) 1996 nr 3.

CZAJKOWSKI Michał

[I, 186] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Powieści kozackie. Kr. 2003

II, 187] O P R A C O W A N I A

W. WASYLENKO: Człowiek legendy – legenda człowieka. W: Ukraińskim tropem polskich pisarzy XIX i XX w. Pozń. 1996. — Z. WÓJCICKA: „Dziedzictwo ukraińskie” w twórczości M.Cz. *Lit. Kresy i bezkresy*. Szczecin 2000.

CZARTORYSKA Izabela

II, 193] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Myśli różne [...]. Wr. 1805, przedr. fotoofs. Wwa 1979.

II, 194] O P R A C O W A N I A

A. ALEKSANDROWICZ: Z problematyki nowego wieku. (Wokół świątyni Sybilli). *Wiek Oświecenia* 16 (2000). — J. MAJCHRZAK-MIKUŁA: Opieka I. i Adama Czartoryskich nad oświatą w Puławach w l. 1785–1831. *Piotrkowskie Studia Pedagog.* 5 (1998). — J. LENKIEWICZOWA: Dwie księżny Czartoryskie, Wwa 2000. — Z. ŻYGULSKI: Tarcza wróżebna Jana Sobieskiego. *Rzeczpospolita* 2000 nr 3. — J. BOGDANOWSKI: I.Cz. i fenomen jej ogrodów. *Aura* 2001 nr 10. — Ł. MARCINIAK: Kolekcjonerzy w sukienkach. *Akcent* 2001 nr 3. — Z. ŻYGULSKI: Osobowość księżnej Izabeli. *Spół. Opieką nad Zabytkami* 5 (2001). — A. ALEKSANDROWICZ: Wśród niezwykłych księzek I.Cz. *Dzieło lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002. — J. GALKOWSKI: Pielgrzymka wyobraźni. Puławska kolekcja rękopisów iluminowanych księżnej I.Cz. *Znak* 2002 nr 3. — J. RYBA: Incognito oświeconych (z ks. I.Cz. w tle). *Annales UMCS, FF Philologiae* 20/21 (2002/2003).

CZARTORYSKI Adam Jerzy

II, 195] T W Ó R C Z O Ś Ć

11a. Prozodia polska. Przekłady literackie. Wyd. (z autografów), oprac. i wstęp S. Kufel. Zielona Góra 2002.
Przekł. głównie z Pindara i lit. grec. Powst. przed 1790, prozodia ok. 1830.

II, 196] L i s t y

21. Letters to Wilna 1805. Oprac. R. Sokolski. Ottawa 1999 [rec.: *Zesz. Nauk. KUL* 2000 nr 3–4].
22. Unbekannte Briefe an Fürst A.J.Cz. Oprac. D. Robert. *Jahrbücher f. Geschichte Osteuropas* 43 (1995) z. 3.
23. Memorial dr. W. Szokalskiego do ks. A.Cz. Oprac. D. Rederowa. *Kr. Roczn. Arch.* T. 4 (1998).
24. Listy J.U. Niemcewicza z Ameryki 1798–1806. Oprac. M. Ptaszyk. Tor. 2003.

II, 197] O P R A C O W A N I A

A. BAGŁAJEWSKI: Śmierć Ojczyzny w poezji polskiej końca XVIII i początku XIX w. *Annales UMCS, FF* vol. 7 (1989). — H. ŻALIŃSKA: Poglądy Hotelu Lambert na kształt powstania zbrojnego (1832–1846). Kr. 1990. — A. ALEKSANDROWICZ: Nieznany traktat A.J.Cz. *Lustra historii*. Wwa 1998. — S. PIGON: Le souci de la langue et de la

littérature polonaise du prince curateur A.Cz. Przel. J. Lisowski. *Organon* nr 26/27 (1997/98). — M.K. DZIEWANOWSKI: Książę wielkich nadziei. Biografia ks. A.J.Cz. Wr. 1998. — J. MAJCHRZAK-MIKUŁA: Mecenat I. i A. Czartoryskich nad oświatą w Puławach w l. 1785–1831. *Piotrkowskie Studia Pedagog.* 5 (1998). — P. ŻBIKOWSKI: Rozpacz oświeconych. U źródeł przełomu w poezji polskiej w l. 1793–1805. Wr. 1998. — W. ŚLADKOWSKI: Ks. A.J.Cz. Wizja przyszłej Polski. *Annales UMCS, Sectio K Politologia* 6 (1999). — S. KUFEL: Uwagi do katalogu tekstów literackich A.J.Cz. *Almanach Hist. Lit.* T. 2. Zielona Góra 1999. — R.P. ŻURAWSKI vel GRAJEWSKI: Działalność ks. A.J.Cz. w Wielkiej Brytanii (1831–1832). Wwa 1999. — TENŻE: Sprawa belgijska w działalności politycznej ks. A.J.Cz. w Wielkiej Brytanii 1831–1833. *Acta Universitatis Lodzianst. Folia Historica* z. 65 (1999). — TENŻE: Wielka Brytania w dyplomacji ks. A.J.Cz. wobec kryzysu wschodniego (1832–1841). Wwa 1999. — M. GÓRSKA: Konieczność śmierci. Refleksja na temat upadku Polski w piśmiennictwie końca XVII w. *Pam. Lit.* 2000 z. 3. — A. NOWAK: Europa narodów – wizja ks. A.J.Cz. *Pol. Przegl. Dyplomatyczny* 2001 nr 3. — S. KUFEL: Relacyjność interprzezstrzenna w „Dzienniku” 1813–1818 A.J.Cz. *Literatura – Historia – Natura. Annales UMCS Sectio FF Philologiae* 20/21 (2001/2002). — TENŻE: O problemie metanarracji w „Dzienniku 1813–1817” A.J.Cz. *Annales UMCS Sectio FF Philologiae* vol. 21/22 (2002/2003). — P. ŻBIKOWSKI: A.J.Cz. jako krytyk literacki. *Tamże*. — J. PEZDA: Ludzie i pieniądze. Finanse w działalności ks. A.J.Cz., na emigracji w l. 1831–1848. Kr. 2003.

CZARTORYSKI Adam Kazimierz

II, 199] T W Ó R C Z O Ś Ć

19. Myśli o pismach polskich [...]. Wwa 1981 (przedr. fotoofs. z wyd. 1).

II, 200] O P R A C O W A N I A

O. RAMS: A.K.Cz. jako teoretyk dramatu klasycystycznego. *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów. Historia Lit.* 1998 z. 4. — J.J. DREŚCIK: Wiedeńska parada warszawskiego rzeźmiostła. *Almanach Muzealny* 3 (2003). — M. WOJTAK: „Gracj” A.K.Cz. w świetle analizy stylistycznej. *Annales UMCS, S. FF Philologiae* 20/21 (2002/2003).

CZECHOWIC Marcin

II, 202] O P R A C O W A N I A

W. STEC: Literacki kształt polskich polemik antyjezuickich z l. 1578–1625. Białystok 1988. — A. PIŻUN-MASZCZYKOWA: O staropolskich dedykacjach dla kobiet. *Dzieło lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002.

CZECZOT Jan

II, 203] Wybór utworów oraz korespondencji

8a. *Arch. filomatów. Listy z zesłania*. T. 2. *Krag T. Zana, J. Cz. i A. Suzina*. Oprac. i wstęp Z. Sudolski. Wwa 1999.

Tu: Wiadomość o Janie Mieczkowskim, konfederacie; Kołoda na Nowy Rok 1827 (z ksiąg Mądrości, Przypowieści i Eklesyasty); Listy do różnych adresatów (m.in. do T. Zana, A. Suzina, A.E. Odyńca, Aleksandra Mickiewicza, M. Putkammerowej) oraz listy od różnych adresatów.

[I, 203] OPRACOWANIA

L. CZERNIAWSKA-NARKOWICZ: J.Cz. – szkolny kolega Mickiewicza. *Medycyna. Dydaktyka. Wychowanie*. 1999 nr 1/2. — T. FRIEDŁÓWNA. *PAL. Przegl. Lit.-Artyst.* 2004 nr 4.

CZERWIENSKI Bolesław

[I, 204] OPRACOWANIA

J. KOZŁOWSKI: Dwa dramaty „z motywów dziejowych”. „Niewolnik” i „Larik”. W: *Życie teatralne proletariatu polskiego 1878–1914*. Kr. 1982. — D. i T. NAŁĘCZOWIE: *Pieśń*. W: *Zemsty grom, ludu gniew*. Wwa 1984.

DACHNOWSKI Jan Karol

[I, 208] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Dyalog o cudownym Narodzeniu Syna Bożego. [Pozn. 1621].
Egz. unikat. Bibl. UW sygn. 4.20.5.317.

[I, 208] OPRACOWANIA

Z. PENTEK: Polscy uczestnicy wyprawy warneńskiej. *Balkanica Posnaniensia. Acta et Studia* 8 (1997). — TENŻE: J.K.D. – pisarz miejski poznański, genealog i heraldyk szlachty pruskiej XVII w. *Pam. Bibl. Kórni* z. 25 (2001). — M. KAZANCIUK: Staropolskie herbarze. *Pam. Lit.* 2002 z. 3.

DAMBROWSKI Samuel

[I, 209] OPRACOWANIA

J.T. MACIUSZKO: Ewangelicka postylografia polska XVI–XVIII w. Wwa 1987. — Sakrament ołtarza w kazaniach ks. S.D. Oprac. B. Żyszkowska. Ustroń 2002. — L. PRZYMUŚZALE: Struktura i pragmatyka „Postylli” S.D. Opole 2003.

DAMROT Konstanty

[I, 210] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Szkice z ziemi i historii Prus Królewskich. Wstęp J. Malicki. Kat. 1999.

[I, 210] OPRACOWANIA

E. MALINOWSKA: K.D. relacje z podróży po Pomorzu. *Śląskie miscellanea lit.-folklor*. Wr. 1989. — *Słownik biograf. Śląskich księży katol. XIX i XX w.* Kat. 1996. — T. LINKNER: Ks. K.D. Gdańska i morza poznawanie. *Rocz. Gdański* 1997 nr 1. — TENŻE: XIX-wieczna podróż z Kaszub do Gdańska. *Studia Europejskie* 4 (1999).

DANIŁOWSKI Gustaw

[I, 213] OPRACOWANIA

A.Z. MAKOWIECKI: Warszawski konspirator – G.D. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — D. TRZEŚNIEWSKI: O „Marii Magdaleny” G.D. S. *Zeromski i jego współcześni*. Lubl. 2000.

DANTYSZEK Jan

[I, 214] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Epithalamium in nuptiis... Sigismundi ... ac Barbarae. Przedr. *Szesnastowieczne epitalamia lac. w Polsce*. Kr. 1999 (przeł. i komentarz M. Brożek, wstęp i oprac. J. Niedźwiedź).

[I, 216] OPRACOWANIA

K. STAWECKA: Poezja średniowieczna i nowolacińska w Polsce jako wyraz kultury chrześcijańskiej. *Chrześcijaństwo a kultura pol.* Lubl. 1988. — M. BORZYSZKOWSKI: 500-lecie odkrycia i ewangelizacji Ameryki w świetle pism biskupa J.D. i księgozbioru Seminarium Duchownego w Olsztynie. *Studia Warmińskie* 29 (1992). — J. MANKOWSKI: Korespondencja S. Maciejowskiego z J.D. jako źródło do dziejów kultury politycznej. *Listowne Polaków rozmowy*. Wwa 1992. — A. MOSS: Johannes Dantiscus, Hymn-Writer. *Munera philologica*. Łódź 1992. — J. ZIABICKA: Projekt komputerowej bazy danych dotyczących korespondencji J.D. *Listowne Polaków rozmowy*. Wwa 1992. — J. AXER, J. MAŃKOWSKI: Korespondenz von J.D. Baltische und skandinavische Problematik. *Mare Balticum – Mare Nostrum*. Iyvaskyla 1994. — H. DZIECHCIŃSKA: Kultura literacka w Polsce XVI i XVII w. Wwa 1994. — A. FONTAN, J. AXER, J. MAŃKOWSKI [i in.]: Polacos y Espanoles en la corte de Carlos V. *Cartas del embajador J.D. Madrid* 1994 [rec.: C. TARACHA. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Estudios Hispánicos* 8 (2000)]. — J. STARNAWSKI: O listach J.D. do królewskiej pary z l. 1526–1528 i 1538. *Libri Gedanenses* 11/12 (1995). — *Studia Europea*, T. 2: *J.D. (1485–1548), Polish Ambassador and Humanist*. Brussel 1996 [tu: A. FONTAN: J.D. et Hispaniae optimates; R. TOMICKI: J.D. and Herman Cortés]. — R. SKOWRON: Dyplomaci polscy w Hiszpanii w XVI i XVII w. Kr. 1997. — Trzy mało znane wypowiedzi dyplomatyczne z różnych wieków. Oprac. A. Obrębski, J. Starnawski. Łódź 1998 [dot. m.in.: J.D.: Relacja o zwycięstwie pod Obertynem]. — P. URBAŃSKI: Between Ignatianism and Stoicism. *Wątki neostoickie w lit. pol. renesansu*. Szczecin 1999. — Inspiracje platońskie humanistycznej poezji łacińskiej. (Dyskusja nad tekstem wiersza In Copernici libellum epigramma). *Inspiracje platońskie lit. staropol.* Wwa 2000. — J. STARNAWSKI: Les lettres de J.D. au Roi Sigismond I et la Bona Sforza. *Acta Conventus Neo-Latini Abulensis*. Arizona 2000. — R. KRZYWY: Od hodoeporikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001. — A. NOWICKA-JEŻOWA: Poeci złotego wieku „de se ipsi”. *Dzielo lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002. — E. UDALSKA: Siedemnastowieczne opisy przedstawień teatralnych w języku polskim. *Dzielo lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002. — M. WERESZCZYŃSKA-DUCH: „Cnota z fortuną rozno z sobą chodzą,

a nigdy w jednym gmachu się nie zgodzą". Walka fortuny z cnotą w wybranych utworach J.D., J. Kochanowskiego, St.H. Lubomirskiego. *Barok* 2002 nr 1-2.

DĄBROWSKI Ignacy

[I, 217] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Śmierć. Wstęp i oprac. T. Lewandowski. Kr. 2001.

[I, 218] O P R A C O W A N I A

E. STACHURSKI: Słownictwo w utworach polskich naturalistów. Badania statystyczne. Kr. 1989. — D. KNYSZ-TOMASZEWSKA: I.D. — dziecko Warszawy. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

DECJUSZ Jodok Ludwik

[I, 220] O P R A C O W A N I A

A. DZIUBA: Wczesnoreniesansowa historiografia polsko-lacińska. Lubl. 2000.

DEMBOŁĘCKI Wojciech

[I, 221] O P R A C O W A N I A

Z. OGONOWSKI: Z dziejów megalomanii narodowej. W: *Filozofia polityczna w Polsce XVII w. i tradycje demokracji europejskiej*. Wwa 1992. — R. SZTYBER: Zróżnicowanie gatunkowe „Przewag elearów polskich” W.D. *Pam. Lit.* 1997 z. 4. — TENŻE: „Banialuki” i „ambaje”, czyli o pseudoetymologicznej pochwalie elearów (lisowczyków). *Studia i Mater. Filol. Pol. WSP Zielona Góra* 10 (1999). — TENŻE: Przysłowia w „Przewagach elearów polskich” W.D. *Lit. Lud.* 1999 nr 2. — TENŻE: O niektórych uchybieniach i nieporozumieniach wokół „Przewag elearów polskich” W.D. *Almanach Historycznolitt.* T. 2. Zielona Góra 1999. — TENŻE: Misja kondotierów. O wybranych motywach w „Przewagach elearów polskich” W.D. *Wyobrażenia epok dawnych*. Bydg. 2001.

DEMBOWSKI Edward

[I, 222] Wydania zbiorowe i wybory

22a. Pisma społeczne i polityczne. Wybór i wstęp J. Ladyka. Wwa 1979.

[I, 223] O P R A C O W A N I A

Revolucyjna konspiracja w Królestwie Polskim w l. 1840-1845 E.D. Red.: A. Diakow, S. Kieniewicz, W. Śliwowska. Wr. 1981. — K. GRODZIŃSKA: E.D. w Ojcowie. *Prądnik* 10 (1995).

DERDOWSKI Hieronim

[I, 224] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. O panu Czōrlinścim, co do Pucka po sece jachol. Wyd. 6. Gdańsk 1990.

[I, 225] O P R A C O W A N I A

J. SAMP: Pierwszy poeta kaszubski. *Pomerania* 1990 nr 1-2. — S. JANKE: Derdowski. Gdańsk 2002. — Z. LIČA: Słownik wyrazów kaszubskich w utworach H.D. Gdańsk 2002.

DĘBICKI Ludwik

[I, 225] O P R A C O W A N I A

A. CETNAROWICZ: Metternich w oczach współczesnych Polaków i polskiej historiografii. *Austria – Polska*. Wwa 1989.

DĘBICKI Zdzisław

[I, 226] O P R A C O W A N I A

W. KLEMM: Młodopolski tradycjonalista Z.D. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

DIALOG MISTRZA POLIKARPA ZE ŚMIERCIĄ

[I, 227] O P R A C O W A N I A

J.S. NIKOŁAJEW: Nowy spisok piertewoda „Razgawora magistra Polikarpa so smiertju”. *Trudy Otdiela Driewnie-russkoj Litieratury AN SSSR* 39 (1985). — S. DUBISZ: Czy w „Rozmowie mistrza Polikarpa ze Śmiercią” występuje mazurzenie? *Prace Filol.* 44 (1999). — Ś. SZPAK: Obraz szkarady. Wizerunek Śmierci z „Rozmowy mistrza Polikarpa ze Śmiercią” na tle średniowiecznej ikonografii i tradycji literackiej. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 2339: *Prace Lit.* 38 (2000).

DŁUGOSZ Jan

[I, 229] T W Ó R C Z O Ś Ć

4. Vita beatae Kunegundis. Wybór: Święta Matka Kinga. Żywot świętej Kingi według J.D. Wybór i tłum. A. Żurek. Oprac. R. Banach. Tarnów 1999.

7. Tzw. Liber beneficiorum [...]. Fragm.: Parafia Brzostek i Przeczyca w „Liber beneficiorum” J.D. Tłum. K. Tyburowski. Oprac. M. Woynarowska. *Rocz. Brzosteki* 5 (1999/2001).

9. Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae. Liber 10-11: 1404-1412; Liber 11: 1413-1430; Liber 11-12: 1431-1444; Liber 12. (Oprac.: C. Baczkowski, L. Korczak, C. Pirożyńska, F. Sikora, S.A. Sroka, D. Turkowska). Wwa-Kr. 1997-2003.

Przekł. pol. fragm.: J.D. chorągwie grunwaldzkich zwycięzców. Wstęp i oprac. S.K. Kuczyński. Wwa 1989.

Przekł. ang. skrótu: The Annals of J.D. Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae. An English abridgement by M. Michael with a commentary by P. Smith. Chichester 1997.

II, 233] OPRAWOWANIA

J. DOBOSZ: Działalność fundacyjna Kazimierza Sprawiedliwego. Pozn. 1995. — J. SZYMCZAK: Świętosław Szczeniec z Zawady pod Nikopolem (M. Kromer kontra J.D.). *Rocz. Łódzki* 42 (1995). — J. NIKODEM: Z. Oleśnicki w dziełach J.D. *Nasza Przeszłość* 87 (1997). — F. SIELICKI: J.D. i latopisy ruskie. *Opuscula Polonica et Russica* 5 (1997). — T. ULEWICZ: Przed przyjściem Kallimacha. *Studia slavistica et humanistica in honorem N. Minissi*. Kat. 1997. — J. WRONISZEWSKI: List dobrego urodzenia Gawina ze Smogorzewa z 1445 r. a problem autorstwa tzw. „Klejnotów” Długoszy. *Venerabiles, nobiles et honesti*. Tor. 1997. — TENŻE: W sprawie pierwotnego kształtu tzw. Klejnotów Długoszy. *Tekst Kr.* 5 (1997). — [Rec.: The Annals of J.D. Chichester 1997.] M. ZBIERANOWSKI. *Rocz. Hist.* 63 (1997); TENŻE. *Acta Polonicae Historica* 77 (1998). — A. PASTUSZAK-KOWALSKA: Zagadnienia kostiumologiczne kroniki J.D. Sandomierz 1998. — F. ZIEJKA: Poezi, misjonarze, uczeni. Z dziejów kultury i literatury polskiej. Kr. 1998. — M. KOWALCZYK: Pisarze „Annales” J.D. *Biul. Bibl. Jagiel.* 1999 nr 1/2. — W. POLAK: Aprobata i spór. Zakon krzyżacki jako instytucja kościelna w dziełach J.D. Lubl. 1999. — T. ULEWICZ: Długosze „Dzieje Polski” w przeróbce angielskiej. *Ruch Lit.* 1999 z. 4. — TENŻE: Iter Romano-Italicum Polonorum. Kr. 1999. — S. ZONENBERG: Źródła do dziejów Pomorza Gdańskiego, Prus i zakonu krzyżackiego w „Rocznikach” J.D. (do 1299 roku). Tor. 1999 [rec.: S. BIAŁUŃSKI. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie* 2001 nr 4]. — [Rec. edycji ostatnich tomów „Annales” J.D.]: P. DYMMEŁ. *Studia Źródłoznawcze* 37 (2000); T. JUREK. *Tamże*, A. GAŚSIOROWSKI. *Rocz. Hist.* 67 (2001). — P. DYMMEŁ: Związki J.D. z Lublinem. *Rocz. Hum.* 2000 z. 2. — M. KOCZERSKA: „Familiares” J.D. *Aetas media, aetas moderna*. Wwa 2000. — C. SIKORSKI: Smola drzewna jako bojowy środek chemiczny w świetle „Roczników” J.D. i niektórych staropolskich traktatów wojskowych. *Rocz. Kasprowicowski* 9 (2000). — B. SNOCH: J.D. z Brzeżnicy – wielki syn ziemi częstochowskiej, najwybitniejszy historyk polskiego średniowiecza. *Prace Nauk WSP Częstochowa. Zesz. Hist.* 6 (2000). — W. WYDRA: „Historia Polonica” J.D. z roku 1614 odnaleziona. *Biblioteka* 2000 nr 4. — S. ZONENBERG: Źródła wykorzystane przez J.D. w Chorografii do opisu ziem państwa Zakonu niemieckiego. *Studia Źródłoznawcze* 38 (2000). — P. DYMMEŁ: Lwowski rękopis „Banderia Prutenorum” J.D. *Scriptura custos memoriae*. Pozn. 2001. — J. DOBOSZ: Monarchia i moi wobec Kościoła w Polsce do początków XIII w. Pozn. 2002.

DŁUGOSZ Stanisław

II, 233] T W Ó R C Z O Ś Ć

3. Trzeba pieczętować krwią. Wstęp J. Paschalska-Kulak, nota wydawcy J. Kowalczyk. Kielce 1989. Wiersze i fragm. pamiętnika z 1914-1915.

II, 233] OPRAWOWANIA

A. ROMANOWSKI: „Przed złotym czasem”. Szkice o poezji i pieśni patriotyczno-wojennej lat 1908-1918. Kr. 1990.

DMOCHOWSKA Emma z Jeleńskich

II, 234] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Panienska. Wwa 1991.
2. Dwór w Haliniszkach. Wwa 1991.

DMOCHOWSKI Franciszek Ksawery

II, 235] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. [Usunąć poz. „Bajka. Paw w dobrach Pana Podstolego”, której autorem był raczej Ksawery Zubowski].

5. Sztuka rymotwórcza. [...] Wyd. nast.: Kr. 2002. Przekł. niem.: K. Dedecius, Tor. 1990.

7. Zakus nad zaciekami [...]. Przedr. skróc. z wyd. 2 oprac. R. Dąbrowski w: *Bicz na akademików łrakovskich. Antologia*. Kr. 2003.

8. Urywek z bicia [...]. Przedr. skróc. oprac. R. Dąbrowski, jw.

II, 236] Przekłady

28. Homer: Iliada. Wyd. nast. Wr. 1996; Kr. 2000; Kr. 2002.

II, 237] OPRAWOWANIA

E. ALEKSANDROWSKA: Czy D. był autorem bajki „Orzeł i Paw”? *Prace Polon.* S. 56 (2001). — A. KWIATKOWSKA: „Piórowa wojna”. Polemiki literackie pol. oświecenia. Pozn. 2001. — A. GIRMAŃSKA-SZLAK: „Nowy Pamiętnik Warszawski” (1801-1805) F.K.D. *Rocz. Hist. Prasy Pol.* 2001 z. 2. — J. WÓJCICKI: Ks. Seweryn Weydykowski (1755-1839) i jego krytyka tłumaczenia „Eneidy” F.K.D. *Napis* 8 (2002). — R. DĄBROWSKI: O biczu kręconym w Krakowie – i w Warszawie, J.I. Przybylski kontra F.K.D. *Ruch Lit.* 2002 nr 6.

DMOCHOWSKI Franciszek Salezy

II, 240] Przekłady

78. F.R. Chateaubriand: Podróż z Paryża do Jerozolimy. Wyd. nast. pt. Opis podróży z Paryża do Jerozolimy. Na oświeceniu tłumaczenia ... przygotował, według oryg. uzupełnił i notami opatrzył P. Hertz. Wwa 1980.

DMUSZEWSKI Ludwik Adam

II, 243] T W Ó R C Z O Ś Ć

15a. Wyspa małżeństwa. Komiczne melodrama w 3 a. z francuskiego. Wyst. Wwa 1811. Z rkpstu wyd. i oprac. M. Garbaczowa. Kielce 1999. Wg Alboise de Pujol, muzyka J. Elsner.

II, 244] OPRAWOWANIA

J. CHALUPKA: Interesy L.D. *Pam. Teatr.* 1987 nr 4. — M. GARBACZOWA: Robinsonada i utopia w „Wyspie mał-

żeństwa" L.A.D. *Studia Kieleckie. S. Filol.* nr 1 (1997). — TAŻ: L.A.D. i jego „Wyspa małżeństwa”. *Szkiele o lit. XIX i XX w.* Kielce 2000.

DOBRACKI Maciej

II, 245] OPRACOWANIA

M. SIUCIAK: Język XVII-wiecznej konwersacji – na przykładzie „Wydornego polityka” M. Gutthätera-Dobrackiego. *Sarmackie theatrum.* Kat. 2001.

DOBRZAŃSKI Jan

II, 246] OPRACOWANIA

A. BAŃKOWSKA: Opowieść o Janie IV. *Rocz. Lit.* 1995/96.

DOBRZYCKI Stanisław

II, 247] OPRACOWANIA

A. DOBRZYCKA: Rodzina Dobrzyckich. *Kronika m. Pozn.* 1998 nr 2.

DOMEYKO Ignacy (Żegota)

II, 248] Listy

Kilka listów do różnych adresatów ogl. Z. Sudolski. *Arch. filomatów. Listy z zesłania.* T. 3. Wwa 1999, *Listy z więzienia.* Wwa 2000.

II, 249] OPRACOWANIA

W. i T. SŁABCZYŃSCY: Słownik podróżników polskich. Wwa 1992. — M. KOŚKA: I. Domeyko. Wwa 1998. — Jan Czeczot, I.D., siobry i popleczniki A. Mickiewicza. *Materjalny 3. i 4. karelickich czytanniaiu. Bielaruska Albaruthenica* (Minsk) 1998 nr 10. — K. WOJCIESZEK: Co może „świecki zmartwychwstaniec” – droga do wielkości I.D. *Zarządzanie i Edukacja* 2000 nr 1. — I.D. – obywatel świata. Red. J. Ryn. Kr. 2002. — *Przeł. Geolog.* 2002 nr 6 [tu art. dot. I.D.].

DROGOSZEWSKI Aureli

II, 251] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 4. Łódź 2001.

DRUŻBACKA Elżbieta

II, 253] OPRACOWANIA

T. RITTEL: Style funkcjonalne w języku E.D. *Studia z Filol. Pol. i Słowiańskiej* 34 (1998). — K. STASIEWICZ: Związki poetki czasów saskich E.D. z Ziemią Przemyską. *Rocz. Przemyski* 34 (1998) z. 1. — T. RITTEL: „Wierszowany dydaktyzm” E.D. Metafora aksjologiczna. *Studia z hist. jez. pol. i stylistyki bist.* Lubl. 2001. — TAŻ: „Dwa zwierciadła” E.D. jako metafora strukturalna „Arkadii szczęśliwej”. *Prace językozn.* nr 26 (2001). — TAŻ: Frazeologizmy z pola „miłości przykładowej” E.D. *Studia z Filol. Pol.*

i *Słowiańskiej* 37 (2001). — K. STASIEWICZ: Zmysłowa i elokwentna prowincjuszka na staropolskim Parnasie. Rzecz o E.D. i nie tylko. Olsztyn 2001. — TAŻ: Tropem lektur D. *Dzielo lit. i książka w kulturze.* Kat. 2002.

DUCHIŃSKA Seweryna

II, 257] OPRACOWANIA

T. BUJNICKI: „Wieszczka” S.D. *Zesz. Nauk. UJ. Prace Hist.-Lit.* 1998 z. 92/93.

DYGASIŃSKI Adolf

II, 260] TWÓRCZOŚĆ

44. *Zajęc.* Kr. 2002.

II, 261] Wydania zbiorowe i wybory
57a. *Opowiadania i nowele lowieckie.* Wr. 2003.

II, 262] OPRACOWANIA

S. STACHURSKI: O języku i stylu A.D. *Rocz. Nauk.-Dydakt. Prace Językozn. WSP Kr.* 1997 z. 9. — A.D. – człowiek z *Poniedział. Pińczów* 1999. — H. WOLNY: O A. Dygasińskim. Kielce 2000. — R. KUPIŚCZEWSKI: Pozytywistyczny obraz świata w „Godach życia” A.D. *Przeł. Hum.* 2001 nr 4. — A.M. LEWICKA: A.D. – pierwszy popularizator Williama Dwighta Whitneya w Polsce. *Studia z hist. jez. pol. i stylistyki bist.* Lubl. 2001. — H. WOLNY: Folklor w twórczości A.D. Kielce 2001. — TAŻ: Obraz świata w powieści A.D. „Zajęc”. Kielce 2001. — TAŻ: Oryginalność twórcza A.D. Kielce 2002.

DZIEDUSZYCKI Maurycy

II, 263] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5. Łódź 2002.

DZIEDUSZYCKI Wojciech

II, 264] OPRACOWANIA

J. MAŚLANKA: Literatura a dzieje bajeczne. Wyd. 2. Wwa 1990. — J.Z. LICHĄSKI: „Baśń nad baśniami” W.D. Epos bohaterski czy prekursorski utwór literatury „fantasy”? *Acta Universitatis Wratislaviensis. Lit. i Kultura Popularna* 2002 nr 10.

DZIEKOŃSKI Józef Bohdan

II, 264] TWÓRCZOŚĆ

1a. *Powieść zlepiana.* Wwa 1846.
Podp.: J.Z. Sójkowski.
Współautor [J.A. Miniszewski] Jack Mac Treful.

II, 265] OPRACOWANIA

Postacie i motywy faustyczne w lit. pol. T. 1. Białystok 1999 [tu m.in.]: K. KOROTKICH: Romantyczne schizofrenie bohaterów. (O „Sędziwoju” J.B.Dz. i „Fauście” J.W.

Goethego); R. MOCZKODAN: Czy „Sędziwój” jest polskim „Faustem”? O powieści J.B.Dz.]

EHRENBERG Kazimierz

[I, 270] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

EPIGRAM KONIŃSKI

[I, 270] OPRACOWANIA

L. ŠTIPÁN: *Polská epigramatika*. Brno 1998 [rec.]; V. ŽEMBEROVÁ: *Śląsk* 2000 nr 4].

EPITAFIUM BOLESŁAWA CHROBREGO

[I, 271] OPRACOWANIA

B. KÜRBIŚ: Epitafium Bolesława Chrobrego; przedr. w: *Na progach historii*. II. Pozn. 2001. — *Średniowieczna inskrypcja i tumba Bolesława Chrobrego w katedrze poznańskiej*. Pozn. 2002 [tu m.in.: I. BŁASZCZYK: Wyraz ideowy i artystyczny nagrobków Bolesława Chrobrego w katedrze poznańskiej; K. LUTYŃSKI: Historia średniowiecznego grobowca Bolesława Chrobrego].

EPITAFIUM GNIĘŹNIEŃSKIE

[I, 272] OPRACOWANIA

B. KÜRBIŚ: O życiu religijnym [...]; przedr. w: *Pięciu braci męczenników*. Gorzów Wielkop. 1997. — TAŻ.: *Inskrypcja nagrobna [...]*; przedr. w: *Na progach historii*. II. Pozn. 2001.

ESTKOWSKI Ewaryst

[I, 273] OPRACOWANIA

L. SŁOWIŃSKI: *Nie damy pogrześć mowy*. Pozn. 1982. — TENŻE: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 2. Łódź 1998. — A. SZEJEK: E.E. – prekursor pedagogiki pracy w Wielkopolsce. *Pedagogika Pracy* 34 (1999).

ESTREICHER Karol

[I, 274] T W Ó R C Z O Ś Ć

6a. O bibliografii. Trzy lekcje wygłoszone 6, 13 i 16 listopada 1866 roku w Szkole Głównej w Warszawie. Wyd. z rkpsu, oprac. i wstęp M.M. Biersacka. Wwa 1978 [druk bibliofilski].

[I, 275] OPRACOWANIA

L. ESTREICHER: *Bibliografia polska K.E. Walbrzych* 1989. — J. MICHALIK: *Wystawa Estreicherowska*. *Pam. Teatr*. 1990 z. 3/4. — J. DYBIEC: *Uj. Złota księga Wyd. Hist. Kr.* 2000. — U. KOWALCZUK: *Bibliografia i biblioteka. O ko-*

respondencji K.E. z M. i F. Faleńskimi. *Sztuka pisanía*. Białystok 2000. — A. NIEUWAŻNY: „Bonaparte” po „Buonapartem”, czyli o E., wileńskim proboszczu i pierwszej polskiej biografii Napoleona. *Acta UNC Bibliologia* 2000 z. 4. — B. SZYNDER: Pierwsze książki polskie o Napoleonie, czyli pomyłka K.E. *Zesz. Hist. WSP Częstochowa* 2000 z. 6. — A. BOBROWSKI: The Estreichers „Polish Bibliography” from the perspective of the century coming to close. *Polish Libraries Today* (Wwa) 5 (2001). — J. KRUKOWSKI: Korekty w „Bibliografii polskiej” E. *Annales Academiae Pedagogicae Cracoviensis. Studia ad Bibliothecarum Scientiam Pertinentia* 1 (2001). — J. STARNAWSKI: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

ESTREICHER Stanisław

[I, 276] OPRACOWANIA

S. WALTOŚ: *Uj. Złota księga Wyd. Prawa. Kr.* 2000. — J. STARNAWSKI: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

EYSYMONT Marcin

[I, 277] OPRACOWANIA

H. BOGDZIEWICZ: Dwie odmiany liryki osobistej w utworach pijarów doby Oświecenia: M.E. „Job z gruntu nieszczęśliwy” i P.C. Tyszyńskiego „Duma w starości”. *Pam. Lit.* 2000 z. 3.

FALEŃSKI Felicjan Medard

[I, 280] OPRACOWANIA

U. KOWALCZUK: *Biografia i biblioteka. O korespondencji K. Estreichera z Marią i F.F. (1867–1903)*. *Sztuka pisanía. O liście pol. w w. XIX*. Białystok 2000. — TAŻ.: *Rozmaitości antyczne F.F. Lit. i czasopiśmiennictwo pol. 1864–1918 wobec tradycji antycznej*. Wwa 2000. — TAŻ.: *F.F. – poszukiwanie języka. Pozytywizm – język epoki*. Wwa 2001. — B. KUCZERA-CHACHULSKA: *Przemiany form i postaw elegijnych w liryce polskiej XIX wieku*. Wwa 2002.

FALIMIRZ Stefan

[I, 281] OPRACOWANIA

L.A. JANKOWIAK: Terminologia medyczna w dziele S.F. na tle polszczyzny XVI w. *Slavia Occidentalis* 57 (2000). — B. WOJCIECHOWSKA: „O purgowaniu w ziołach, prochach i w korzeniach, czyli o lekach i ich dozowaniu w Polsce w XV i XVI w. *Człowiek i przyroda w średniowieczu i we wczesnym okresie nowożytnym*. Wwa 2000.

FELDMAN Wilhelm

[I, 282] T W Ó R C Z O Ś Ć

21. Stronictwa i programy polityczne w Galicji 1846–1906. T. 1. Rzeszów 1999.

II, 283] OPRACOWANIA

A. KITOWSKA-LYSIAK: Paralele i kontrasty. Myśl o sztuce na łamach „Krytyki” W.F. Lubl. 1990. — F. KRAUSE: Związki A. Brücknera i W.F. z biblioteką Królewską w Berlinie. *Biul. Bibl. Jagiel.* 1999 nr 1/2. — E. TYMOCZKO-TICHONIUK: Myśl literacka i społeczna W.F. *Almanach Historycznolit.* t. 2. Zielona Góra 1999. — TAŻ.: Opinia W.F. o literackiej twórczości S. Wyspiańskiego. *Studia i Mater. Filol. Pol. WSP Zielona Góra.* z. 10 (1999).

FELIŃSKA Ewa

II, 284] OPRACOWANIA

J. RUDNICKA: E.F. — pamiętnikarka. *Pisarzki pol. epok dawniejsz.* Olsztyn 1998.

FELIŃSKI Alojzy

II, 285] TWÓRCZOŚĆ

4. Barbara Radziwiłłówna [...]. Wyd. nast. Kr. 2000.

OPRACOWANIA

D. WAWRZYKOWSKA-WIERCIOCHOWA: „Boże, coś Polskę”. Monografia historycznoliteracka i muzyczna. Wwa 1999. — R. FIEGUTH: Patos klasycystycznie przygnębiający. O „Barbarze Radziwiłłównie” F. W.: Poezja w fazie krytycznej i inne studia z literatury pol. Izabelin 2000.

FELIŃSKI Zygmunt Szczesny

II, 286] Papież Jan Paweł II ogłosił go błogosławnym 17 sierpnia 2002 w Krakowie.

II, 286] OPRACOWANIA

G. EYSONIEWSKI: Idea niepodległości w pismach arcybiskupa Z.Sz.F. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Historica* 1998 z. 63. — J. FLIS: Fundamenty życia duchowego w pismach Sługi Bożego arcybiskupa Z.Sz.F. (1822–1895). *Sandomierz* 2001. — J. DOBRACZYŃSKI: A to jest zwycięzca. *Opowieść o Z.Sz.F., arcybiskupie warszawskim.* Wyd. 3. Wwa 2002. — M. DUMA: Kapłaństwo zawsze żywe. *Doskonałość życia kapłańskiego według Sługi Bożego arcybiskupa Z.Sz.F.* Lubl. 2002.

FIJAŁKOWSKI Marcin

II, 287] TWÓRCZOŚĆ

4. O geniuszu, guście, wymowie [...]. Wyd. 3 skróc. oprac. R. Dąbrowski w: *Bicz na akademików krakowskich. Antologia.* Kr. 2003.

FREDRO Aleksander

II, 292] TWÓRCZOŚĆ

16. Śluby panienske. Oprac. D. Ratajczakowa. Kr. 1998; oprac. M. Ursel. Wyd. 3 Wr. 1999 *Nasza Bibl.*; Wwa 2000; Kr. 2000.

24. Zemsta. Wwa 1999; Kr. 2000; Pozn. 2000; Wwa 2000; Kr. 2001; Wr. 2001; Wwa 2002. Ekran.; reż. A. Wajda 2002.

[I, 294] Wydania zbiorowe i wybory

63a. Komedie. — Trzy po trzy. — Zapiski starucha. Wybór i posłowie J.M. Rymkiewicz. [T. 1–2]. Wwa 2000.

II, 296] OPRACOWANIA

E. SKWARA: Zakochany starzec w komediach Plauta i F. *Filomata* 1990 nr 396. — *Z życia i twórczości A.F. Z. 2: Mater. z sesji nauk. Przemysł 9–10 VI 1996. Przemysł 1997*. — M. INGLOT: „Z Przemysła do Przeszowy”. A.F. na tle lwowskich inscenizacji komediowych o tematyce kolejowej. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1. — J. ZALESKI: Polszczyzna kresów południowo-wschodnich. Język A.F. i inne studia. Kr. 1998. — I. JOKIEL: „Ten mądry statysta i polityk...”, czyli o działalności obywatelskiej A.F. *Kwart. Opol.* 1999 nr 2/4. — T. PÓLCHŁOPEK: Pośmiertny debiut A.F. w świetle opinii krytyków i historyków literatury. *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów. Hist. Lit.* 1999 z. 5. — H. MARKIEWICZ: Lekcje „Pana Jowialskiego”. *Pam. Lit.* 1999 z. 3. — D. ZAWADZKA: Czy istniało pokolenie 1812 roku? *Na przełomie Oświecenia i Romantyzmu.* Rzeszów 1999. — M. URSEL: Własna biografia jako temat twórczości pozakomediowej A.F. *Acta Universitatis Wratislaviensis* nr 2200. *Prace Lit.* t. 37 (2000). — M. WÓJCİK: British elements in A.F. life and literary work. *Polish-Anglosaxon Studies.* (Pozn.) 8/9 (2000). — B. LASOCKA: A.F. Drogi życia. Wwa 2001. — E. SZYMAŃSKA: Komedie małych świnstw. „Zemsty” F. nie można już bezkarnie odczytywać jako landszaficku z życia szlachty. *Przegląd* 2001 nr 30. — L. TABORSKI: Magnetyzm F. Łomża 2001. — M. CIENSKI: *Fredro.* Wr. 2003.

FREDRO Andrzej Maksymilian

II, 298] TWÓRCZOŚĆ

3. Monita politico-moralia. Prestrogi polityczno-obyczajowe. Tłum. J.J. Jankowski oraz Icon inżynierum. Wizerunek umysłów i charakterów. Tłum. E.J. Głębička. Wyd. E.J. Głębička i E. Lasocińska. Wwa 1999 *Bibl. Pisarzy Staropol.* 14. Tekst pol. i łac. Przekł. pol. fragm.: *700 lat myśli pol.: XVIII w.* (1979).

II, 299] OPRACOWANIA

Z. OGONOWSKI: Nad pismami A.M.F. W: *Filozofia polityczna w Polsce XVII w. i tradycje demokracji europejskiej.* Wwa 1992 (prwdr. 1975). — R. GALAJ: Wojsko w siedemnastowiecznych przysłowich polskich zebranych przez S. Rysińskiego i A.M.F. *Zesz. Nauk. Szczecińskie Studia Hist.* 12 (1999). — Z. OGONOWSKI: *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 44 (2000) [rec. ed. *Monita...* 1999]. — H. WIŚNIEWSKA: Intelektualizacja językowa w „Przestrogach/Przysłowich” A.M.F. W: *Język polski na ziemiach* 253

ruskiej i lubelskiej w Rzeczypospolitej szlacheckiej XVI–XVIII w. Lubl. 2001. (prwrd. 1993/94). — E. GĘBICKA: Polskie realia w „Monita politico-moralia” A.F.M. *Świt i zmierzch baroku*. Lubl. 2002. — K. PRZYBOŚ: A.M.F. „Rachunek opieki” z lat 1659–1664. *Studia Hist.* 2002 z. 1.

FROWINUS

[I, 302] T W Ó R C Z O Ś Ć

Zob.: *Bube, Dame, König. Geschichten und Gedichte aus Polen*. Frankfurt am Main 1990.

[I, 320] O P R A C O W A N I A

H. HEGER: Antegameratus. Ein Beitrag zur didaktischen Literatur des Spätmittelalters. Wien 1958. — TAZ: Frowin von Krakau. *Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexicon*. T. 2. Berlin–New York 1980. — G. BURSILL-HALL: A Census of Medieval Latin grammatical Manuscripts. Stuttgart 1981. — N. HENKEL: Deutsche Übersetzungen lateinischer Schultexte. Ihre Verbreitung und Funktion im Mittelalter und in der frühen Neuzeit. München–Zürich 1988.

FRY CZ MODRZEWSKI Andrzej

[I, 303] T W Ó R C Z O Ś Ć

3. Oratio Philaletis Peripatetici. Przedr.: *Fontes Neolatini*. Kr. 1999.

8. Commentarium de Republica emendanda libri quinque. Fragm. przedr. z T. 1 rozdz. I–III: *Fontes Neolatini*. Kr. 1999.

Przekł. pol.: O poprawie Rzeczypospolitej. Wybór. Przeł. E. Jędrkiewicz. Wr. 1998.

Fragm. pt. Jak troszczyć się trzeba o dobre wychowanie dzieci i młodzieży przedr. D. Żołędź-Strzelczyk: Dziecko w dawnej Polsce. Pozn. 2002.

[I, 305–306] O P R A C O W A N I A

M. MARKOWSKI: Der polnische königliche Hof und der Absolutismus in „De Republica emendanda” von A.M. Daphnis 11 (1982) nr 1/2. — D. FRICK: The Hosius–Frycz polemic (1558–1559). W: Polish sacred philology in the Reformation and the Counter-Reformation. Berkeley 1989. — J. ROŚICKA: Odrodzenie Rzeczypospolitej według A.M.F. *Studia Hist.* 1990 nr 2. — E. KOTARSKI: F.M. koncepcja publicystyki. W: Dziedzictwo i tradycja. Gdańsk 1990. — W. URBAN: Trzej pisarze polityczni środkowo-wschodniej Europy XVI w. *Przeł. Hist.* 1990 nr 3/4. — Z. OGONOWSKI: Trzy postawy wobec tolerancji: Włodkowic – M. – socynianie. *Arch. Hist. Filoz. i Myśli Społ.* 42 (1997). — TENŻE: A.F.M. Pour une Republique de Droit. Histoire des idées politiques de l’Europe centrale. Paris 1998. — W. URBAN: F. i Łaski po przysiędze krakowskiej. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 42 (1998). — M. KOROLKO: A. Frycz Modrzewski. Wwa 2000. — A. SYLWESTRZAK: Państwo prawa w filozofii politycznej F. i Bodinusa. *Gdańskie Studia Prawnicze* 7 (2000).

GADOMSKI Jan

[I, 306] O P R A C O W A N I A

J. KOZŁOWSKI: Dwa dramaty „z motywów dziejowych”: „Niewolnik” i „Larik”. W: Życie teatralne proletariatu polskiego 1878–1914. Kr. 1982.

GALICA Andrzej

[I, 308] O P R A C O W A N I A

A. JAZOWSKI: A.G. – general i pisarz. *Podbalanka* 1989 nr 1. — TENŻE: W kręgu podhalańskiej szkoły literackiej. W: Złoty okres literatury podhalańskiej 1890–1918. Wwa 1989.

tzw. GALL ANONIM

[I, 308] T W Ó R C Z O Ś Ć

Przekł. pol.: Kronika. Wyd. M. Plezia. Edycje nast. Wr. 1998, 1999.

[I, 309] Przekł. jap. w: *Okayama Daigaku Hogaku-kai Zasshi* 42 (1993) nr 2 s. 178–212 – 44 (1994) nr 2 s. 287–334.

[I, 310] O P R A C O W A N I A

R. MICHAŁOWSKI: [Rec.: J. Banaszkiwicz: Podanie o Piaście i Popielu. Wwa 1986]. *Acta Poloniae Historica* 1990 nr 61. — M. MALISZEWSKI: Inne średniowiecze: klucz do epoki. Wwa 1990. — K. JASIŃSKI: Rodowód pierwszych Piastów. Wwa [1992]. — W. POLAK: Czas w najstarszej polskiej kronice. *Zesz. Nauk. KUL* 1996 nr 3/4. — J. BANASZKIEWICZ: „Podanie bohaterskie” o Mieszku I zanotowane w Kronice G.A. *Prace Komisji Hist. PTPN* 55 (1997). — R. BARNAT: Siły zbrojne Bolesława Chrobrego w świetle relacji G.A. *Przeł. Hist.* 1997 z. 2. — W. SWOBODA: Druga metropolia w Polsce czasów Chrobrego. Rzeczywistość czy wymysł G.A.? *Rocz. Hist.* 63 (1997). — S. BRATKOWSKI: Odnaleźć G.A. Cz. 1–3. *Rzeczpospolita* 1998 nr 86 dod., nr 97, 108. — K. ŻUKOWSKA: Chanson de gestes Bolesława Krzywoustego. *Literatura* 1998 nr 3. — M. PLEZIA: Dookoła sprawy św. Stanisława. Studium źródłoznawcze. Bydgoszcz 1999 (popr. red. prwdruku z 1979). — P. WRÓŃSKI: G.A. (Sylwetki Tysiąclecia). *Gaz. Wyborcza* 1999 nr 12. — Cz. DEPTUŁA: G.A. mit genezy Polski. Studium z historiozofii i hermeneutyki symboli dziejopisarstwa średniowiecznego. Wyd. 2. Lubl. 2000. — E. SKIBIŃSKI: Zjazd gnieźnieński w najstarszych polskich kronikach. Próba analizy opowiadań kronikarskich. *Historia bliższa i dalsza*. Pozn.–Kalisz 2001. — D. ZYDOREK: Obraz śmierci rycerskiej w kronikach Anonima Galła i mistrza Wincentego Kadłubka. *Tamże*. — J. DOBOSZ: Monarchia i moźni wobec Kościoła w Polsce do początków XIII w. Pozn. 2002. — G. LABUDA: Gallus Anonymus. *Lexicon. Literatur des Mittelalters*. T. 2. Stuttgart 2002. — J. STRZELCZYK: Zjazd gnieźnieński. Pozn. 2002.

GALLE Henryk

[I, 311] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 3. Łódź 2000.

GAŁKA Andrzej z Dobczyna

II, 312] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Pieśń (Wiersz) o Wiklefie [...].
Przekł. ang. 1992.

II, 312] O P R A C O W A N I A

K. BILIŃSKI: Biblijne konteksty „Pieśni o Wiklefie” J.G. z Dobczyna. *Pam. Lit.* 1997 z. 4. — P. KRAS: Kariera uniwersytecka A.G. z Dobczyna. *Rocz. Hum.* 2000 z. 2 spec.**GARCZYŃSKI Stefan**

II, 313] T W Ó R C Z O Ś Ć

5a. Sonety wojenne. Oprac. K. i J. Grabowsy. Lubostroń 1997.

II, 313] Przedr. wierszy: *Poezja powstania listopadowego* Wr. 1971 BN I, 205.

II, 314] O P R A C O W A N I A

M. STRZYŻEWSKI: O mickiewiczowskiej nobilitacji poematu S.G. „Wacława dzieje”. Zapomniany krytyczno-literacki aspekt wykładów paryskich A. Mickiewicza. *Pam. Lit.* 1998 z. 1. — J. LYSZCZYŃNA: Faust ocalony. „Wacława dzieje” S.G. *Postacie i motywy faustyczne w lit. pol.* Białystok 1999. — TENŻE: Dwa poematy, czyli kryzys romantycznej epoki. „Wacława dzieje” S.G., „Tęsknota” M. Goślawskiego. *Genologia i konteksty.* Zielona Góra 2000.**GASZYŃSKI Konstanty**

II, 316] O P R A C O W A N I A

A. WAŚKO: Romantyczny sarmatyzm. Tradycja szlachecka w literaturze polskiej lat 1831–1863. Kr. 1995. — J. LYSZCZYŃNA: K.G. listy z Prowansji. *Sztuka pisania. O liście pol. w w. XIX.* Białystok 2000. — TENŻE: Pielgrzym w kraju rozkoszy. O poezji K.G. Kat. 2000.**GAWALEWICZ Marian**

II, 318] O P R A C O W A N I A

T. SOBIERAJ: O prozie M.G. Pozn. 1999. — K. JANICKA: Łódzki okres działalności M.G. 1903–1906. Lubl. 2000. — E. KULA: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.**GAWARECKI Wincenty Hipolit**

II, 318] T W Ó R C Z O Ś Ć

3. Wiadomość o mieście Płocku [...]. Wyd. nast. Wwa 1985.

9. Pamiętnik historyczny płocki [...]. Wyd. nast. (przedr. fotoofs.) Wwa 1985.

10. Pamiętniki historyczne Łowicza. Wyd. nast. Wwa 1985.

II, 318] O P R A C O W A N I A

A. STOGOWSKA: H.G. (1788–1852), historyk regionalista. *Płocki Roczn. Hist.-Arch.* t. 2 (1996).**GAWIŃSKI Jan**

II, 321] T W Ó R C Z O Ś Ć

6a. Nagrobek albo Mowa ostatnia umierającej przez miecz Jadwigi z Kolbuszowa w Lublinie. [Powst. po 12 lipca 1681]. Red. druga, późniejsza, popr. przez autora pt. Mowa ostatniej umierającej przez miecz Jadwigi z Kolbuszowa w Lublinie dekretem trybunalskim anno 1681 pokonanej. Oprac. D. Chemperek. *Z chłopki księżna. Historia wielkiej mistyfikacji z XVII w.* Lubl. 2000.

Rkpysy obu red. Bibl. UW sygn. 190.

II, 321] O P R A C O W A N I A

J. GŁAŻEWSKI: Czy istniała „czwarta księga” „Dworzanek” J.G.? *Barok* 2002 nr 1–2. — M. WALIŃSKA: O J.G. jako autorze cyklu sielankowego. *Pam. Lit.* 2002 z. 1. — TAŻ: „Sielankowe” dedykacje J.G. *Dzieło lit. i książka w kulturze.* Kat. 2002. — D. CHEMPEREK: O „Pieśniach” J.G. Tematyka metapoetycka i filozoficzna. *Barok* 2003 nr 1.**GĄSIOROWSKI Wacław**

II, 324] T W Ó R C Z O Ś Ć

17. Królóbójcy. [Wyd. pełne]. Kr. [1991]; Kr. 1998; Wwa 2002.

II, 325] Rękopisy i materiały dot. W.G. znajdują się w Ossol.

II, 325] O P R A C O W A N I A

R. TABORSKI: Warszawski dekadent i konspirator, W.G. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa.* Wwa 1998. — A. DUDZINKIEWICZ: Do życia potrzebny jest śmiech, niestety! czyli Dudusia i Gąsiora satyra na satyrę polską A.D. 1892. *PAL. Przegl. Artyst. i Lit.* 2000 nr 4.**GDACIUS Adam**

II, 326] O P R A C O W A N I A

J.T. MACIUSZKO: Ewangelicka postylografia polska XVI–XVIII w. Wwa 1987.

GERMAN Juliusz

II, 327] O P R A C O W A N I A

J. ZIELIŃSKI: „Bajki dziurawy płaszcz”. *Twórczość* 1981 nr 3.**GERMAN Ludomił**

II, 327] Pochowany na cmentarzu Łyczakowskim.

II, 328] O P R A C O W A N I A

K. BILIŃSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003. 255

GERTRUDA MIESZKÓWNA

II, 329] OPRAWOWANIA

T. MICHAŁOWSKA: „Il libro di preghiere di Gertruda”. Intorno all'autobiografismo nella letteratura delle origini in Polonia. *Polonia, Italia e culture slave*. Wwa 1997; poszerzona wersja pol.: G. i jej modlitwy. W: *Medievalia* i inne. Wwa 1998. — G. BORKOWSKA, M. CZERMINSKA, U. PHILIPS: Pisarki polskie od średniowiecza do współczesności. Przewodnik. Gdańsk 2000. — E. SKIBIŃSKI: Modląca się G. – władczyni między światem i Bogiem. *Duchowość i religijność kobiet dawniej i dziś*. Pozn. 2000. — E. SMIRNOWA: Le miniature del Libro di preghiere della principessa G. *Psalterium Egberti. Facsimile del ms. CXXXVI del Museo Archeologico Nazionale di Cividale del Friuli*. Friuli–Venezia 2000. — B. KÜRBIS: G. – historia jej życia. W: *Modlitwy księżnej Gertrudy* [...]. Kr. 1998; przedr. w: *Na progach historii*. II. Pozn. 2001. — T. MICHAŁOWSKA: Ego Gertruda. Studium historyczno literackie. Wwa 2001. — A. POPPE: G. – Olisawa, regina Russorum. Materiały do życiorysu. *Scriptura custos memoriae*. Pozn. 2001. — P. STRÓŻYK: Wyobrażenia władców na ruskich miniaturach z kodeksu księżnej G. *Historia bliższa i dalsza*. Pozn.–Kalisz 2001.

GILLER Agaton

II, 329] Pochowany w Stanisławowie. Po likwidacji w 1981 cmentarza w Stanisławowie postawiono G. pomnik na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

II, 330] Listy

9. Nieznana korespondencja rodziny Gillerów. Oprac. i przedmowa J. Miluška. Kalisz 2001.

GILLER Stefan January

II, 330] Wydania zbiorowe i wybory

9. Dwie chwile. Wybrał, oprac. i wstępem poprzedził P. Łuszczkiewicz. Przypisy i not. biogr. oprac. J. Miluška. Opatówek 2002.

II, 330] Listy

10. Nieznana korespondencja rodziny Gillerów. Oprac. i przedmowa J. Miluška. Kalisz 2001.

GILOWSKI Paweł

II, 331] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wykład katechizmu [...] Kr. 1579. Egz. Bibl. Nar. sygn. XVI Qu. 1411.

II, 331] OPRAWOWANIA

J.T. MACIUSZKO: Ewangelicka postylografia polska XVI–XVIII w. Wwa 1987.

GLABER Andrzej

II, 332] OPRAWOWANIA

A. MARKOWSKI: Repertorium bio-bibliographicum [...] astronomorum Cracoviensium medii aevi. *Studia Mediewistyczne* 27 (1990) nr 1. — J. MIGDAŁ: O języku A.G. z Kobyłina. Pozn. 1999 [rec.: M. OSIEWICZ. *Slavia Occidentalis* 58 (2001); A. PIELA. *Jęz. Pol.* 2001 nr 4].

GLICZNER Erazm

II, 333] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Książki o wychowaniu dzieci [...] 1558. Fragment. O karmieniu niemowląt – matka i mamka; O karnianiu dzieci. Przedr. D. Żołądź-Strzelczyk: Dziecko w dawnej Polsce. Pozn. 2002.

GLIŃSKI Kazimierz

II, 335] OPRAWOWANIA

J. MAŚLANKA: Literatura a dzieje bajeczne. Wyd. 2. Wwa 1990.

GODEBSKI Cyprian

II, 337] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Grenadier-filozof [...]. Kr. 2002.

II, 338] OPRAWOWANIA

E.W. KARPOWA: C.G. w Petersburgu. *Biul. Historii Sztuki* 1998 nr 1/2. — R. RIPPEL: Między konwencją a odmiennością. O konstrukcji narratora w „Grenadierze filozofie” C.G. *Zesz. Nauk Filol. Pol. Uniw. Olsztyński* 1998 z. 38. — A. TIMOFIEJEW: Idea Boga a natura w pismach C.G. *Z Bogiem przez wieki. Inspiracje i motywy religijne w literaturze pol. i literaturach zachodnioeuropejskich XIX i XX w.* Rzeszów 1998. — A. TIMOFIEJEW: „Powieści” C.G. wobec konwencji powiastki oświeceniowej. *Pam. Lit.* 1999 z. 3. — TENŻE: Kategoria „przekonania wewnętrzne” i jej wpływ na oświeceniowe struktury wypowiedzi w twórczości C.G. *Na przelomie Oświecenia i Romantyzmu*. Rzeszów 1999. — TENŻE: Czyn wolnościowy Legionów i jego znaczenie historyczne w ujęciu C.G. *Z epoki Legionów i Mazurka Dąbrowskiego*. Lubl. 2000. — TENŻE: „Gdzie się dwóch światów spletały drogi...” Problem wojny i postępu dziejowego w poglądach C.G. *Napis* 7 (2001) [2002]. — TENŻE: Legiony i vitae lex. Problemy twórczości literackiej C.G. Lubl. 2002. — TENŻE: G. Goldsmith. O zapoznanym stylu lektury „Grenadiera-filozofa”. *Literatura – Historia – Natura. Annales UMCS S. FF Philologiae* 20/21 (2002/2003).

GODLEWSKA Ludwika

II, 340] OPRAWOWANIA

J. NYCEK: Emancypantka. *Tyg. Płocki* 1989 nr 11.

GOLAŃSKI Filip Neriusz

[I, 342] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: Sylwetki wileńskich historyków literatury. Bydż. 1997.

GOMULICKI Wiktor

[I, 345] T W Ó R C Z O Ś Ć

28. Wspomnienia niebieskiego mundurka. Wstęp A. Gronczewski. Wwa-Pułtusk 1998; Wr. 2000; Kr. 2001.

[I, 345] P r z e k ł a d

50. L. Gallet: Kapitan Czart. Wwa 1991.

[I, 345] W y b o r y t w ó r c z o ś c i

57. Myśli o książce i o czytaniu. Wybrali i oprac. A. Kempa, A. Zaleski. Szkic wstępny J.W. Gomulicki. Łódź 1998.

[I, 345] O P R A C O W A N I A

Cz. PARZYCH: Mówi do nas poprzez wieki ciszę. Szkic biograficzny W.G. Ostrołęka 1988. — J.W. GOMULICKI: Warszawa mojego ojca. 1859–1873. *Rocz. Warsz.* 27 (1997). — R. NOWOSZEWSKI: Varsaviana W.G. Materiały do bibliografii 1868–1997. *Tamże*. — B. BURDZIEJ: Refleksja poetycka W.G. o Żydach po pogromie warszawskim 1881 r. *Acta UNC. Filol. Pol.* z. 51 (1998). — E. JAKIEL: Gdańsk W.G. – przyczynki i notatki. *Tytuł* 1998 nr 4. — R. NOWOSZEWSKI: Poeta i jego świat. Bibliografia wszystkich osobno wydanych dzieł W.G. 1868–1998. Wwa 1998. — W.G. *Problemy twórczości i recepcji*. Red. J. Rohoziński. Pułtusk 1999. — A. KALINOWSKA: „Śmierć oswojona” i „śmierć dzika” w opowiadaniach W.G. *Modernistyczny wizerunek człowieka*. Lubl. 2001. — *Sesja poświęcona W.G. w 150 rocznicę urodzin pisarza*. Red. J. Jęsko. Wwa 2001.

GORCZYŃSKI Bolesław

[I, 349] O P R A C O W A N I A

M. GUMKOWSKA: B.G. i życie teatralne Warszawy. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — J. CYPERLING: W życiu jak w teatrze. *Kron. m. Łodzi* 1999 nr 1/2.

GOSŁAWSKI Maurycy

[I, 352] O P R A C O W A N I A

J. LYSZCZYNA: Dwa poematy, czyli kryzys romantycznej epiki. „Wacława dzieje” S. Garczyńskiego. „Tęsknota” M.G. *Genologia i konteksty*. Zielona Góra 2000.

GOSTOMSKI Anzelm

[I, 352] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Gospodarstwo. Fragm. pt. Nauka urzędnikowi, jako się ma przeciw kmiotkom sprawować. *Kultura Wsi* 1997 nr 1.

[I, 353] O P R A C O W A N I A

W. DYNAK: Sprawy łowieckie w staropolskich księgach gospodarskich. *W krainie pamiątek*. Wr. 1996.

GOSTOMSKI Walery

[I, 353] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 3. Łódź 2000.

GOSZCZYŃSKI Seweryn

[I, 354–355] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Zamek kaniowski. Kr. 2002.

7. Król zamczyska. Kr. 2002.

[I, 356] O P R A C O W A N I A

B. KASPEROWICZ: Drabina snu, czyli idee „sztuki życia” A. Towiańskiego. *Rocz. Hum.* 1995 z. 4. — D. SOSNOWSKA: Zimny i gorący. Modlitwa S.G. *Znak* 1997 nr 9. — A. KURSKA: Wokół wiersza „Zamczysko” S.G. *Szkiece o lit. XIX i XX w.* Kielce 2000. — D. SOSNOWSKA: S.G. Biografia duchowa. Wr. 2000. — M. STRZYŻEWSKI: Mickiewicz wśród krytyków. *Studia o przemianach i formach romantycznej krytyki w Polsce*. Tor. 2001. — Z. SZELĄG: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 4. Łódź 2001. — M. RUSZCZYŃSKA: Ziewonia. *Romantyczna grupa literacka*. Zielona Góra 2002.

GOŚCIECKI Franciszek

[I, 357] O P R A C O W A N I A

R. KRZYWY: Góry poruszane wyobraźnią. Obszar górnego przekazach staropolskich. *Barok* 1999 nr 2. — M. PREJS: Egzotyzm w literaturze staropolskiej. Wwa 1999. — R. KRZYWY: „Muzy – poetów boginie”. *Późnobarokowy suplement do staropolskiego mitoznawstwa*. O „Poselstwie wielkim” F.G. *Ruch Lit.* 2000 nr 1. — M. PREJS: F.G. i jego „Poselstwo wielkie”. *Barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej*. Wwa 2000. — R. KRZYWY: Od hodoeporikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001.

GOŚLICKI Wawrzyniec

[I, 357] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. De optimo senatore libri duo. Wyd. pt. O senatorze doskonałym księgi dwie. Tłum. z łac. T. Bienkowski, oprac. i wstęp M. Korolko. Kr. 2000.

[I, 358] O P R A C O W A N I A

A. STĘPKOWSKI: Polityczno-prawne treści w traktacie W. Grzymała G. „O doskonałym senatorze [...]”. *Studia Iuridica* 36 (1998). — M. KOROLKO: Prawdziwy Poloniusz. *Arcana* 1999 nr 3. — A. STĘPKOWSKI: Traktat W.G. „De optimo senatore” na tle prac Machiavellego, Bodina i Frycza Modrzewskiego. *Czasop. Prawniczo-Hist.* 51 (1999) nr 1/2. — TENŻE: W. Grzymała G. – życie i działalność. *Prawo Kanoniczne* 1999 nr 1/2. — T. BAŁUK-

-ULEWICZOWA. *Terminus* 2000 nr 1/2 [rec. ed. „De optimo senatore” 2000]. — K. STEPIEŃ: Zwierciadło polityka według W.G. *Cywilizacja* 2003 nr 4/5.

GÓRNICKI Łukasz

II, 358–359] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Dworzanin polski. (Wybór). Wr. 1998.

3. Droga do zupełnej wolności. [Faksymile ed. 1650]. Oprac. W. Stec. Białystok 1997.

II, 359] P r z e k ł a d y

10. Troas. Tragedya z Seneki. Kr. 2003.

II, 360] O P R A C O W A N I A

F. PEPEŁOWSKI: Dwa wydania „Dworzanina polskiego” Ł.G. przyczynek do kształtowania się normy językowej na przełomie XVI i XVII w. *Prace Filol.* 43 (1998). — J.Z. LICHANSKI: Neostoicyzm Ł.G. Wątki neostoickie w lit. pol. renesansu i baroku. Szczecin 1999. — H. DZIECHCIŃSKA: Kobieta w „Dworzaninie”: B. Castiglione, L. Milana, Ł.G. *Pam. Lit.* 2000 z. 3. — A. GALLEWICZ: Urbino i Prądnik. Dwa dwory, dwa światy. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 45 (2001). — M. KITA: „Maksymy konwersacyjne” w „Dworzaninie polskim” Ł.G. *Prace Językozn.* nr 26 (2001). — Z. SKOWRON: Muzyka w „Dworzaninie polskim” Ł.G. Porównanie z „Il libro del Cortegiano” B. Castiglione. *Przegl. Muzykologiczny* 2001 nr 1.

GÓRSKI Artur

II, 361] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Monsalwat. Z notą ed. T. Burka. Wyd. 5. Wwa 1998.

II, 362] O P R A C O W A N I A

A. KIEŻUŃ: Zagubiony romantyk. Późne pisma A.G. *Lit. Młodej Polski między XIX a XX w.* Białystok 1998. — K. RATAJSKA: „Monsalwat” A.G. W: Neomesjanistyczni spadkobiercy A. Mickiewicza. Łódź 1998. — M. JAZOWNIK: Działalność publicystyczna A.G. w l. 1890–1897. *Studia i Mater Filol. Pol. WSP Zielona Góra* 10 (1999). — TAŻ: Młodość spowiedź dziecięcego wieku. O „Błędnych duszach” A.G. *Almanach Historycznolit.* T. 2, Zielona Góra 1999. — A. KIEŻUŃ: Budowniczy Polski jutrzejszej. *Pierwsza wojna światowa w lit. pol. i obcej* Lubl. 1999.

GÓRSKI Jakub

II, 363] O P R A C O W A N I A

A. AXER: Z problematyki recepcji retoryki antycznej w renesansie. Modele nauczania. *Retoryka antyczna i jej dziedzictwo*. Wwa 1996. — J.Z. LICHANSKI: Recepcja retorów greckich w Polsce w XVI i XVII w. *Tamże*.

GÓRSKI Konstancy Maria

II, 364] O P R A C O W A N I A

Z. POZNAŃSKI: K.M.G. „Biblioman”. Z dziejów pewnego motywu. *Biblioteka* 3 (1999).

GÓRSKI Stanisław

II, 364] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Tzw. Acta Tomiciana. T. 18. Oprac. W. Urban, A. Wyczański, uzup. i red. R. Marciniak. Kórnik 1999.

II, 365] O P R A C O W A N I A

H. BARYCZ: Próby przełamania impasu historiograficznego. W: Szlakami dziejopisarstwa staropolskiego. Wr. 1981.

GRABOWIECKI Sebastian

II, 365] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Setnik rymów duchownych. Wyd. pt. Rymy duchowne. Wybór. Kr. 2002.

II, 366] O P R A C O W A N I A

J. SOKOŁOWSKA: Od renesansu do baroku. *Religijność lit. pol. baroku*. Lubl. 1995. — M. HANUSIEWICZ: Święte i zmysłowe w poezji religijnej polskiego baroku. Lubl. 1998. — G. GÖMÖRI: Wpisy S.G. i innych Polaków w albumie Hugona Bliotiusa. *Ruch. Lit.* 1999 nr 6. — M. HANUSIEWICZ: Parafrazy psalmiczne S.G. *Świt i zmierzch baroku*. Lubl. 2002. — D. KÜNSTLER-LANGNER: Człowiek i cierpienie w poezji polskiego baroku. Wyd. 2. Tor. 2002.

GRABOWSKI Ambroży

II, 367] O P R A C O W A N I A

J. KAPUŚCIK: Nieznane glosy A.G. do dzieła A. Joche ra „Obraz bibliograficzno-historyczny literatury...”. W: *Wśród uczonych*. Wwa 1999. — E. GRZESIAKOWNA, *Słownik badaczy lit. pol.* T. 3. Łódź 2000.

GRABOWSKI Bronisław Teodor

II, 367] T W Ó R C Z O Ś Ć

7a. Drugi raz. Obrazek dramatyczny w 1 a. Wyst. i wyd. Wwa 1883.

II nagroda na Konkursie Teatru Amatorskiego Warsz. Tow. Dobroczynności.

Przekł.: czes. 1897, serb.-chorw. 1884.

II, 368] O P R A C O W A N I A

D. WAŃKA. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5. Łódź 2002.

GRABOWSKI Michał

II, 370–371] O P R A C O W A N I A

D. MATLAK: M.G. jako krytyk literatury rosyjskiej. *Rocz. Komisji Historycznolit.* 7 (1969). — E. PRZECHODZKI. Pierwsze zarysy porównawczo-syntetyczne historii literatury rosyjskiej i polskiej. Lubl. 1990. — S. KOZAK: U źródeł romantycznego ukrainizmu. *Warsz. Zesz. Ukraino-*

znawcze 6/7 (1998). — Z. SZELAĞ. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5. Łódź 2002.

GROCHOWSKI Stanisław

[I, 373] T W Ó R C Z O Ś Ć

10. Babie koło. Wyd. i komentarz A. Oszczędą w: Poeta Wazów. *Studia o okolicznościowej poezji S.G.* (1542–1612). Wr. 1999 (wg rkpsu Bibl. Czart. sygn. 1455).

Tu także drobne wiersze dedykacyjne i inne pominięte w ed. K.J. Turowskiego (poz. 36) oraz Dodatek 2: Bibliografia druków S.G. i wykaz egzemplarzy.

[I, 374] P r z e k ł a d y

27. J. Pontanus: Wirydarz albo kwiatki rymów duchownych [...]. Wyd. J. Dąbkowska. Wwa 1997 *Bibl. Pisarzy Staropol.* 8.

[I, 375] O P R A C O W A N I A

J. DĄBKOWSKA: Palimpsest S.G. *Pułtuskie kolegium jezuitckie. Ludzie i idee.* Wwa–Pułtusk 1996. — E. BUSZEWICZ: Cracovia in litteris. Kr. 1998. — M. HANUSIEWICZ: Święte i zmysłowe w poezji religijnej polskiego baroku. Lubl. 1998. — J. DĄBKOWSKA: „Wirydarz” S.G. – księgi sakralnej tradycji. *Lit. a liturgia.* Łódź 1998. — M. WICHOWA: S.G. „Rytmy lacińskie, dziwne sztuczne i nabożeństwem swym a starodawnością dosyć wdzięczne...”. Kilka uwag historyka literatury. *Lit. a liturgia.* Łódź 1998. — J. DĄBKOWSKA: Tradycja czarnooleśka w „Wirydarzu” S.G. *Żesz. Nauk. KUL* 42 (1999) nr 3/4. — A. OSZCZĘDĄ: Poeta Wazów. Wr. 1999 [rec.: K. WASALA: Metafizyk, poeta dewocyjny, satyryk? *Napis* 6 (2000); A. LITWORNIA. *Pam. Lit.* 2002 z. 3; B. PFEIFFER. *Barok* 2002 nr 1–2]. — A. SITKOWA: Utwory wierszowane w katolickich zbiorach kazań z przełomu XVI i XVII w. *Dzieło lit. i książka w kulturze.* Kat. 2002.

GRODDECK Gotfryd Ernest

[I, 376] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: Sylwetki wileńskich historyków literatury. Bydg. 1997.

GROICKI Bartłomiej

[I, 377] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Artykuły prawa [...]. *Fragm. pt. Dziecko w świetle prawa przedr. D. Żołądź-Strzelczyk: Dziecko w dawnej Polsce.* Pozn. 2002.

GRUSZECKI Artur

[I, 382] T W Ó R C Z O Ś Ć

21. Tam, gdzie się Wisła kończy... *Oprac. i posłowie J. Kucharski.* T. 1–2. Gdańsk 1979.

GRZEGORZ Z SANOKA

[I, 385] O P R A C O W A N I A

F. KALLIMACH: Życie i obyczaje G. z S. Łódź 1994 (prwdr. tłum pol. 1963). — T. ULEWICZ: Przed przyjściem Kallimacha. *Studia slavica et humanistica in honorem N. Minissi.* Kat. 1997. — A. GORZKOWSKI: Urzeczony światłem nieodgadnionym. *Pogłosy neostoicyzmu w atypicznym portrecie G. z S. pióra F. Kallimacha. Wątki neostoickie w lit. pol. renesansu i baroku.* Szczecin 1999.

GRZEGORZ Z ŻARNOWCA

[I, 386] O P R A C O W A N I A

J.T. MACIUSZKO: Ewangelicka postylografia polska XVI–XVIII w. Wwa 1987. — W. STEC: Literacki kształt polskich polemik antyjezuickich z l. 1578–1625. Białystok 1988.

GRZEPSKI Stanisław

[I, 387] O P R A C O W A N I A

Zarys dziejów nauk przyrodniczych w Polsce. Wwa 1983. — J. GACZYŃSKI: Sławni ludzie w kulturze Ziemi Ciechanowskiej w dawnych wiekach. *Zapiski Ciechanowskie* 10 (2000).

GUBRYNOWICZ Bronisław

[I, 389] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: Sylwetki lwowskich badaczy literatury. Łódź 1997.

HAUR Jakub Kazimierz

[I, 393] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Skład albo skarbiec [...]. *Fragm. przedr. Staropol. poezja ziemiańska.* Wwa 1988.

[I, 393] O P R A C O W A N I A

Zarys dziejów nauk przyrodniczych w Polsce. Wwa 1983. — W. DYNAK: Sprawy łowieckie w staropolskich księgach gospodarskich. *W krainie pamiątek.* Wr. 1996. — P. KOWALSKI: Dwór i jego okolice według J.K.H. *Wszystek krąg ziemski.* Wr. 1998. — TENŻE: Theatrum świata wszystkiego i poćiwu gospodarz. Kr. 2000 [rec.: J. KIPER. *Studia Hist.* 2001 nr 3]. — J. PARTYKA: „Skład albo skarbiec” J.K.H.: sylwa czy encyklopedia? *Napis* 4 (1998). — K. ZUBA: Sprawy zdrowia i medycyny w „Merkuryszu polskim” J.K.H. *Barok* 1999 nr 2. — J. PARTYKA: Bestiariusz Haurowy. *Wyobrażenia epok dawnych.* Bydg. 2001; toż w wersji zmien. pt. „Rzeczka ozdobne, cudowne i do podziwienia światu”. *Świt i zmierzch baroku.* Lubl. 2002. — TAŻ: Humor w encyklopedii J.K.H. *Śmiech i tzy w kulturze staropol.* Wwa 2003.

HEGENDORFIN Krzysztof

[I, 394] TWÓRCZOŚĆ

5. De recta studendi et vivendi ratione. Pt. Racja studiowania. Tłum. i wstęp A. Pawlaczyk. *Kronika m. Poznania* 1999 nr 2.

HERBEST Benedykt

[I, 398] OPRACOWANIA

A. AXER: Z problematyki recepcji retoryki antycznej w renesansie. Modele nauczania. *Retoryka antyczna i jej dziedzictwo*, Wwa 1996. — J. Z. LICHANŃSKI: Recepcja rektorów greckich w Polsce w XVI i XVII w. *Tamże*.

HERBURT Jan Szczyński

[I, 399] OPRACOWANIA

J. SOKOLSKI: Hryc, Herkules czy Boecjusz? Menipejska satyra J.S.H. *Muzy i Hestia*. Wr. 1999.

HERTZ Benedykt

[I, 400] Pochowany na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.

[I, 401] OPRACOWANIA

W. HENDZEL: Rewolucja 1905 roku w twórczości dramatycznej B.H. *W kręgu bist. i teorii lit.* Wr. 1987. — E. DERESZ: Warszawski żywot B.H. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

HERTZ Jan Adolf

[I, 401] OPRACOWANIA

M. GUMKOWSKA: J.A.H. i teatry warszawskie. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

HEWELIUSZ Jan

[I, 403] OPRACOWANIA

Princeps astronomorum. Gdańsk 1986 [tu wiersze poświęcone J.H. autorów z epoki. Tłum. z łac. A. Siemiginowska, postłowie E. Kotarski]. — M. CZERNIAKOWSKA: W 350 rocznicę wydania „Selenografii” J.H. *Kwart. Hist. Nauki* 1998 nr 1. — A. JANUSZAJTIS: H. — the first female astronomer Poland. *Task Quarterly* (Gdańsk) 1998 nr 1. — A. MATUSZEWSKI: Mało znana korespondencja J.H. z Samuelem Hartlibem z l. 1647–1652. *Kwart. Hist. Nauki* 2001 nr 4.

HISTORIA O GRYZELLI

[I, 404] OPRACOWANIA

J. ŻURAWSKA: Średniowieczna konotacja pierwszej znanej „Gryzeldy” polskiej. *Między średniowieczem a renesansem*. Kat. 1994.

HISTORIE RZYMSKIE

[I, 404] WYDANIA

Gesta Romanorum. Historie rzymskie, Spolszczył P. Hertz. Wwa 2001.

HOESICK Ferdynand

[I, 408] OPRACOWANIA

W. KLEMM: F.H., warszawski księgarz i literat. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

HOŁOWIŃSKI Ignacy

[I, 411] OPRACOWANIA

J. KOMOROWSKI: Szekspir księdza Kefalińskiego. *Kalendarz Teatr. na r.* 1989. Wwa 1989.

HOZJUSZ Stanisław

[I, 413] OPRACOWANIA

D. FRICK: The Hosius–Frycz polemic (1558–1559). W: Polish sacred philology in the Reformation and the Counter-Reformation. Berkeley 1989. — J. STARNAWSKI: Z dziejów sławy S.H. — pisarza i jego biografa S. Reszki. W: Odrodzenie. Czasy — ludzie — książki. Łódź 1992. — L. PIECHNIK: Związki kulturalne dawnej Akademii Wileńskiej z Zachodem w l. 1570–1773. *Z dziejów szkolnictwa jezuickiego w Polsce*. Kr. 1994. — K. OBREMSKI: H. — Possevino — Sarbiewski. W: „Psalmodya polska”. Trzy studia nad poematem. Tor. 1995. — P. BUCHWALD-PELCOWA: Cenzura w dawnej Polsce. Wwa 1997. — R. SKOWRON: Dyplomaci polscy w Hiszpanii w XVI i XVII w. Kr. 1997. — A. J. KALINOWSKA: Kardynał S.H. w świetle spuścizny piśmienniczej księdza S. Reszki. *Studia Warmińskie* 35 (1998). — T. TRETER: Theatrum virtutum divi Stanislai Hosii. Teatr cnót świętobliwego S.H. (Facsimile ed. 1588). Postłowie T. Ulewicz. Kr. 1998 *Bibl. Tradycji Lit.* 20 [tom dedyk. Janowi Pawłowi II]; wyd. nast. Theatrum virtutum... [Oprac.] T. Batóg. Pozn. 2003; przekł. pol. Rewia cnót... Tłum. W. Steffen, oprac. i biografią uzup. T. Batóg. Pozn. 2004. — M. GARBACZOWA: Satyryczny portret biskupa Hozjusza w okolicznościowej poezji politycznej. *Studia Kieleckie S. Filol.* 2 (2000). — S. KOZAKIEWICZ: Wpływ S.H. na konwersję Fabiana Kwadrantyna. *Forum Teolog.* 1 (2000). — J.A. KALINOWSKA: S.H. (1504–1579), biskup i kardynał warmiński jako mecenas nauki i kultury. *Tamże* 2 (2001).

HUMNICKI Ignacy

[I, 415] OPRACOWANIA

M. KRZYSZTOFIK: Spór o „Edypa” I.H. na łamach prasy. *Studia Kieleckie S. Filol.* 1 (1997).

HUSSOWSKI Mikołaj

[I, 416] TWÓRCZOŚĆ

1. Carmen...de statura... bisontis. Fragm. przedr. (tekst. łac. i tłum. pol.). *Antologia poezji łac. w Polsce. Renesans*. Pozn. 1996.

[II, 416] OPRACOWANIA

E. CZAPLEJEWICZ: Współczesne przekłady poematu H. w świetle heterogeniczności. W: E. Czaplejewicz, E. Kasperski: *Literatura i różnorodność*. Wwa 1996.

ILNICKA Z MAJKOWSKICH Maria

[III, 6] OPRACOWANIA

I. FRANKE: Polska prasa kobieca w latach 1820–1918. Wwa 1999. — W. OLKUSZ: Między polityką a literaturą. O M.I. jako krytyku literatury dla dzieci i młodzieży. Opole 2000.

INES Albert

[III, 7] OPRACOWANIA

M. PISKALA: Epigramatyczna twórczość A.I. i jej klasyczne wzory. *Barok* 2003 nr 1.

JABŁONOWSKI Józef Aleksander

[III, 11] OPRACOWANIA

J. KURKOWSKI: Dyskusja J.A.J. z J.A. Załuskim o wartości i zadaniach polskiej historiografii. *Analecta* 1998 nr 1. — P. BUCHWALD-PELCOWA: Godzisław Baszko i „Anecdota” czyli edytorskie nieporozumienie dwóch Józefów, Jabłonowskiego i Załuskiego. *Annales UMCS S. Sectio FF Philologiae* 20/21 (2002–2003). — TAŻ: „Drukowi winniśmy oświecenie naszego wieku...”. Rola książki w drodze ku Oświeceniu. Wwa 2003.

JABŁONOWSKI Władysław

[III, 12] TWÓRCZOŚĆ

11a. Krótki życiorys. Z rkpsu wyd. J. Fijałek. *Rocz. Bibl. PAN w Kr.* 7/8 (1961/1962).

[III, 12] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6, Łódź 2003.

JABŁOŃSKI Henryk

[III, 13] OPRACOWANIA

A. KLIMINEK: Nad brzegiem Zanzibaru. *Przełęcz* 1989 nr 2304.

JACHOWICZ Stanisław

[II, 13] TWÓRCZOŚĆ

1. Bajki i powieści. [Fragm. wyd. osob.:] Chory kotek. Wwa 2000; Kurczątko. Wwa 2000; Wróblek i kurczątko. Kr. [2000]; Czysty kotek. Kr. [2001]; Karolek i słońce. Wwa 2001; Kukuryku. Kr. [2001]; Natalcia i lalka. Kr. [2001]; Tadeuszek. Wwa 2001; Zgoda. Kr. [2001].

[II, 14] Wybory utworów

22. Pan kotek był chory. Wr. 1997; Kr. [1999].
28. Wierszyki o zwierzętach. Wwa 2000.
29. Chory kotek i inne wiersze. Kr. 2001.

[II, 14] OPRACOWANIA

R. WAKSMUND: Od poezji dydaktycznej do liryki dziecięcej. *Polonistyka* 1984 nr 3. — J. STADNIK: Ojciec rodzimej poezji dla dzieci. *Zesz. Sandomierskie* 4 (1997) nr 7.

JAGODYŃSKI Stanisław Serafin

[II, 16] Przekłady

10a. J. Brandt: Jesu mi bone sentiam. *Liturgia Sacra* 1997 nr 3/4 (tekst w jęz. pol. i łac.).

[II, 16] OPRACOWANIA

E. UDALSKA: Siedemnastowieczne opisy przedstawień teatralnych w języku polskim. *Dzielo lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002.

JAN Z KOSZYCZEK

[III, 19] OPRACOWANIA

J. URBAN: Jan z Koszyczek redivivus. *Kr. Rocz. Archiwaby* 3 (1997).

JAN Z LUDZISKA

[II, 19] TWÓRCZOŚĆ

1. Mowa uniwersytecka [...]. Druk pt. Oratio de laudibus et dignitate eloquentiae et oratoriae scientiae w: *Fontes neolatini*. Kr. 1999.

[II, 20] OPRACOWANIA

T. ULEWICZ: Przed przyjściem Kallimacha. *Studia slavistica et humanistica in honorem N. Minissi*. Kat. 1997. — TENŻE: *Iter Romano-Italicum Polonorum*. Kr. 1999.

JAN Z WIŚLICY

[II, 21] TWÓRCZOŚĆ

1. Bellum Prutenum. Wyd. nast.: Bellum Prutenum. Prusu karas. Tłum. E. Ulcinaitė. Vilnius 1997 *Bibliotheca Baltica* (tekst paralelnie łac. i litew.).

Fragm. pt. O zaślubinach Jagielly z Zofią Holszańską. Tłum. M. Brożek, wstęp i oprac. J. Niedźwiedz. *Szesnastowieczne epitalamia łac. w Polsce*. Kr. 1999.

[III, 21] OPRACOWANIA

M. POLAŃSKA: J. z W. *Pisarze regionu świętokrzyskiego*. S. 2 t. 1. Kielce 1990. — J. NIEDŹWIEDŹ. *Terminus* 2001 nr 1/2 [rec. ed. Vilnius 1997].

J

JANICKI Klemens

[II, 22] T W Ó R C Z O Ś Ć

5. Epithalamion [...] Sigismundo Augusto. Pt. Z okazji zaślubin Zygmunta Augusta z Elżbietą Habsburżanką. Tłum. i komentarz M. Brożek, wstęp i oprac. J. Niedźwiedz. *Szesnastowieczne epitallamia lac. w Polsce*. Kr. 1999.

[III, 23] W y d a n i a z b i o r o w e

13. Poezje wybrane. Wybrał, przełożył i oprac. Z. Kubiak [Wyd. 2]. Wwa 1979.

[III, 23] O P R A C O W A N I A

A. BUDZISZ: Funkcje antytezy w epigramie religijnym I połowy XVI w. Na przykładzie utworów Krzyckiego i J. *Chrześcijaństwo a kultura pol.* Lubl. 1988. — TENŻE: „Ad posteritatem” – adresat w autobiograficznych elegiach K.J., Eobana Hessa i Owidiusza. *Rocz. Hum.* 1998 z. 3. — K. ZIEMBA: K.J. i J. Kochanowski. Dwie koncepcje elegii neolacińskiej. *Pam. Lit.* 1998 z. 4. — Temat zgody politycznej w poezji K.J. i J. Kochanowskiego. (Dyskusja nad wierszem „Ad Polonos proceres”, „Do polskich magnatów”). *Inspiracje platońskie lit. staropol.* Wwa 2000. — R. KRZYWY: Od hodoeporikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001. — A. NOWICKA-JEŻOWA: Poeci złotego wieku „de se ipsis”. *Dzieło lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002.

JANKO Z CZARNKOWA

[III, 25] O P R A C O W A N I A

J. WYROZUMSKI: Horyzont polityczny J. z Cz. *Studia Źródloznawcze* 32/33 (1990). — R. SZTYBER: O postępkach i postulatach badawczych dotyczących „Kroniki” J. z Cz. Głos do drugiej w XX w. edycji dzieła. *Studia i Mater. Filol. Pol. WSP Zielona Góra* 10 (1999). — P. BERLING: Struktury narracyjne w późnośredniowiecznych łacińskich kronikach regionalnych. Gniezno 2001. — A. CIENSKI: Z dziejów pamiętników w Polsce. Opole 2002.

JANKOWSKI Czesław

[III, 26] P r a c e e d y t o r s k i e

35. Lira polska. Ciechanów 1992.

[III, 26] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: Z korespondencji pisarzy i uczonych czeskich i polskich z przełomu wieków XIX i XX. *Prace Nauk. WSP Częstochowa. Filol. Pol., Lit.* 1990 z. 3. — I. FEDOROWICZ: Rola Cz.J. w życiu literackim Wilna. *Życie lit. i lit. w Wilnie XIX–XX w.* Kr. 2000. — TAŻ: Wokół losów „czeczotkowej szkatułki” Cz.J. *Sztuka pisania*. Białystok 2000. — TAŻ: Z Litwina – trubadur prowansalski. *pozytywizm – język epoki*. Wwa 2001.

JANKOWSKI Józef

[III, 27] O P R A C O W A N I A

J. SOSNOWSKI: Od humorysty do mistyka w biografii 262 J.J. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

JANUSZKIEWICZ Adolf

[III, 30] L i s t y

2. Listy z Syberii. Wybór i oprac. H. Geber. Przedmowa J. Odrowąż-Pieniążek. Wwa 2003.
Tu m.in. listy do G. Zielińskiego.

Listy Stefanii Ginowskiej do A.J. ogł. J. Trynkowski: „Ile ja wieków na ten list czekałem...”. *Blok-Notes* 12/13 (1999).

JANUSZKIEWICZ Eustachy

[III, 31] P r z e k ł a d y

7. J. Leleweł: O monecie polskiej. Reprint. Pozn. 1990.

JANUSZOWSKI Jan

[III, 34] O P R A C O W A N I A

Nobilitacja J.J. wystawiona w Krakowie 24 stycznia 1588 r. [Oprac. J. Michtal. Kielce 1991. — J. SOWIŃSKI Primus inter pares. Architypograf J.J. *Wydawca* 1999 nr 5/6.

JARACZEWSKA Elżbieta

[III, 34] O P R A C O W A N I A

A. ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA: Między rozsądkiem a uczuciem. „Romanse moralne” E.J. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 20/21 (2002–2003).

JARON Jan Nikodem

[III, 36] W y d a n i a z b i o r o w e i w y b o r y

7. Ballada jesienna. Wiersze wybrane. Oprac. i wstęp K. Biliński i J. Lyszczyna. Kat. 1998.

JARONSKI Feliks

[III, 37] O P R A C O W A N I A

W. JAWORSKI: F.J. program „Filozofii dla Polaków”. *Koniec Wieku* 1996 nr 9; toż *Radom i region radomski w dobie szlacheckiej Rzeczypospolitej*. T. 2. Radom 1996.

JAROSZYŃSKI Tadeusz

[III, 38] O P R A C O W A N I A

M. GUMKOWSKA: T.J. i Warszawa. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

JARZĘBSKI Adam

[III, 39] O P R A C O W A N I A

K. HANDKE: Słownictwo świadka epoki. Na przykładzie „Gościńca”. *Studia historycznojęzykowe*. Kat. 1998. — J.W. GOMULICKI: Przy lekturze „Gościńca” A.J. Za-

gadka jednego rymu. *Rocz. Hum.* 1999 nr 4 (nr spec.). — M. LEWICKA: Warszawa. Pierwszy przewodnik. *Spotkania z Zabytkami* 1999 nr 8. — M. SZELEST: „Io son ferito, ahi lasso” G. Pierluigiego da Palestrina i „Venite exultemus” A.J. – wokalny pierwowzór w instrumentalnym opracowaniu. *Muzyka* 2000 nr 3.

JASIŃSKI Jakub

[II, 40] Wydania zbiorowe

5. Wiersze i poematy. Wybór. Oprac. R. Dąbrowski. Kr. 2002.

JATOWT Maksymilian

[III, 44] OPRACOWANIA

W. ŚLIWOWSKA: Zesłańcy polscy w Imperium Rosyjskim w pierwszej połowie XIX w. Wwa 1998.

JEDLICZ Józef

[III, 46] OPRACOWANIA

A. JAZOWSKI: W kręgu podhalańskiej szkoły literackiej. W: Złoty okres literatury podhalańskiej. 1890–1918. Wwa 1989.

JELLENTA Cezary

[II, 46] Matką jego była Teofila ze Stokfiszów. Pochowany na Cmentarzu Ewangelicko-Reformowanym w Warszawie.

[III, 47] OPRACOWANIA

W. MACKIEWICZ: J. – „abstrakcyjny prometeizm”. W: Nietzscheizm i marksizm w literaturze i filozofii okresu Młodej Polski. Wwa 1989. — J. i E. SZULCOWIE: Cmentarz Ewangelicko-Reformowany w Warszawie. Wwa 1989. — E. KWIECIEŃ: C.J. koncepcja twórczości duchowej. *Edukacja Filoz.* 23 (1997). — R. TABORSKI: Warszawski adwokat i krytyk C.J. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — A. KULIGOWSKA-KORZENIEWSKA: Bezdnia możliwości. O transkrypcji scenicznej „Samuela Zborowskiego” C.J. *Dialog* 2000 nr 5.

JEŁOWICKI Aleksander

[III, 48] OPRACOWANIA

[S. GÓRZYŃSKI] S.G. *Polacy pochowani na Cmentarzu Montmartre*. Wwa 1999.

JESKE-CHOIŃSKI Teodor

[II, 50] TWÓRCZOŚĆ

29. Gasnące słońce. Przekł. litew. 1994.
32. Ostatni Rzymianie. Wwa 2002.
33. Tiara i korona. Przekł. litew. 1994.

[II, 51] OPRACOWANIA

A. ZIELIŃSKI: Śląski rekonesans T.J.-Ch. *Czasop. Zakładu Nar. im. Ossol.* 9 (1998).

JEZIERSKI Feliks

[III, 52] OPRACOWANIA

K. LIPIŃSKI: Goethes „Faust” als Übersetzungsvorlage. Kr. 1990. — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

JEZIERSKI Franciszek Salezy

[II, 53] TWÓRCZOŚĆ

1a. Mowa przy obchodzie pamiętki stu lat zwycięstwa pod Wiedniem Jana III miana w Lublinie. Wyd. i oprac. B. Treger. *Napis* 7 (2001).

Tyt. zapisany uprzednio w nieco innej wersji w grupie pism niewydanych.

12. Rzepicha [...]. *Fragm. wyd. i oprac. B. Treger. Napis* 8 (2002).

[III, 54] OPRACOWANIA

B. TREGER: Wojna w twórczości F.S.J. (zagadnienia wybrane). *Napis* 7 (2001). — TENŻE: Edukacja i satyra. Przyczynek do analizy koncepcji wychowawczych i działalności oświatowej F.S.J. *Napis* 8 (2002).

JEZIERSKI Jacek (Hiacynt)

[III, 56] OPRACOWANIA

J. KRACIK: Klerykałizm i antyklerykałizm doby Sejmu Czteroletniego. Spór kasztelana łukowskiego J.J. z kanonikiem W. Skarszewskim. *Biul. Bibl. Jagiel.* 1999 nr 1/2. — J.M. CYGAN: J.J., kasztelan łukowski, ekonomista i polityk XVIII w. *Podlaski Kwart. Kult.* 1999 nr 2.

JONSTON Jan

[III, 60] OPRACOWANIA

W.J. HITCHENS, A. MATUSZEWSKI, J. YOUNG: The letters of J.J. to Samuel Hartlib. *Rozpr. z Dziejów Nauki i Techniki* 11 (2000). — B. JANOWICZ: J.J., 1603–1675. His life, stay in Poland and contribution to the seventeenth century science. *Polish-Anglosaxon Studies* (Pozn.) 8/9 (2000). — W. KACZMAREK: J.J. u początków polskich zainteresowań starożytnym Egipcem. Pozn. 2000. — A. MATUSZEWSKI: Problematyka naukowa i pedagogiczna w korespondencji J.J. z S. Hartlibem. *Kwart. Hist. Nauki* 2000 nr 3/4.

JURKOWSKI Jan

[III, 62] OPRACOWANIA

J. LEWAŃSKI: Dramat i teatr średniowiecza i renesansu w Polsce. Wr. 1981. — U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989. — K. MROCZEK: 263

Epitalamium staropolskie. Wr. 1989 *Studia Staropol.* 55. — B. PFEIFFER: Personifikacja dobra i zła w „Chorągwi Wandalinowej” J.J. *Acta Universitatis Wratislaviensis* nr 1741: *Prace Lit.* 34 (1995). — M. WALIŃSKA: [Rec.]: B. Pfeiffer: Alegoria... Wr. 1995]. *Pam. Lit.* 1998 z. 3.

JUSZYŃSKI Michał Hieronim

[II, 63] T W Ó R C Z O Ś Ć

9. Dykcyonarz poetów [...] [Przedr. fotoofs. z wyd. 1]. Wwa 1980.

KADŁUBEK Wincenty

[II, 67] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Cronica Polonorum. Wyd. nast.: Mistrza Wincentego zwanego Kadlubkiem Kronika polska. Wyd., wstępem i przypisami opatrzył M. Plezia. Kr. 1994 *Pomniki Dziejowe Polski* S. II t. 11.

Ostatnie wyd. przekł. pol. całości: Kronika polska. Przel. i oprac. B. Kurbis. Wyd. drugie przejrzane. Wr. 1996; dodruk 1999.

[II, 68] O P R A C O W A N I A

E. SECKEL: V.K. *Zeitschrift f. Rechtsgeschichte. Romanische Abteilung* 76 (1959). — P. JASIENICA: Trzej kronikarze. Wwa 1964; wyd. 2 Wwa 1992; wyd. 3 Wwa 1993. — M. MARKOWSKI: Die Schilderung des Guten und Bösen in der „Chronica” des V.K. *Die Mächte des Guten und Bösen*. Berlin 1977 *Miscellanea Mediaevalia* 11. — J. PŁATEK: Bl. W.K. Kr. 1993. — B. KURBIS: [Rec. ed.: Kronika polska. Kr. 1994]. *Studia Źródłoznawcze* 36 (1997). — M. PLEZIA: Kodeks Mikołaja z Rogalina plebana z Sielec. *Tamże*. — [J. Banaszekiewicz: Polskie dzieje bajeczne mistrza W.K. Wr. 1998. Rec.:] J. KOLCZYŃSKI. *Sycyna* 1998 nr 24; S. MYŚLIŃSKI. *Przeegl. Hist.* 1999 z. 4; J. STRZELCZYK. *Nowe Książki* 1999 nr 1. — B. KURBIS: Maître Vincent dit Kadlubek, disciple des humanistes français du XIIe siècle. *Gli umanesimi medievali*. Firenze 1998. — I. LEWANDOWSKI: Maître Vincent, premier chroniqueur polonais, et Justin, épitomateur de Pompée Trogue. *Tamże*. — M. CFTWIŃSKI: K i Pitagoras. Recepcja filozofii Zachodu w polskich kronikach średniowiecznych. *Tradycje duchowe Europy Środkowej i Wschodniej*. Słupsk 1999. — J. MALINOWSKA: Wizerunek kobiety w kronice Mistrza W. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Historica* 64 (1999). — M. PLEZIA: Dookoła sprawy św. Stanisława. Studium źródłoznawcze. Bydgoszcz 1999 (popr. red. prwdruku z 1979). — K. ŚWIZEK: Błogosławiony W.K. Życie – kult – modlitwy. Wyd. 2 popr. i uzup. Jędrzejów 1999. — J. DOMAŃSKI: Kadlubkowy paradoks o sprawiedliwości i miłosierdziu. Kilka uwag wokół domniemanego źródła. *Studia Medievalistyczne* 34/35 (1999/2000). — K. CHMIEŁOWSKA: W.K. a dziedzictwo antycznej teorii literatury. *Zesz. Hist. WSP Częstochowska* 6 (2000). — Cz. DEPTUŁA: Galla Anonima mit genезy Polski. Studium z historiozoologii i hermeneutyki symboli dziejopisarstwa średniowiecznego. Lubl. 2000. — J. MAŃKOWSKI: Krak. uczeń Sokratesa (głosa do K. „Chronica Polonorum” I, 5,

3) *Inspiracje platońskie literatury staropolskiej*. Wwa 2000. — E. SKIBIŃSKI: Mieszko czy Kazimierz? W sprawie sporu o inspiratora mistrza W. *Nihil superfluum esse*. Pozn. 2000. — D. DĄBROWSKI: Malarskie wyobrażenie W.K. autorstwa Aleksandra Lessera (1814–1884). *Nasza Przyszłość* 96 (2001). — *Mistrz W.K. Człowiek i dzieło, poświęcony kult i legenda. Mater. sesji nauk Kr. 10 marca 2000*. Kr. 2001. — M. PLEZIA: Scripta minora. Łacina średniowieczna i W.K. Kr. 2001. — D. ZYDOREK: Obraz śmierci rycerskiej w kronikach Anonima Galla i mistrza W.K. *Historia bliższa i dalsza*. Pozn.–Kalisz 2001. — J. DOBOSZ: Monarcha i moiżni wobec Kościoła w Polsce do początków XIII w. Pozn. 2002.

KALINKA Walerian

[II, 71] W y d a n i a z b i o r o w e

21. Galicja i Kraków pod panowaniem austriackim. Wybór pism. Wyboru dokonał, wstępem i przypisami opatrzył W. Bernacki. Kr. 2001.

KALISZEWSKI Julian

[II, 72] O P R A C O W A N I A

H. MARKIEWICZ: Dopiski Klina do ocenzonego wydania „Szkiców”. *Ruch Lit.* 2000 nr 3.

KALLIMACH Filip

[II, 75] T W Ó R C Z O Ś Ć

7. De vita et moribus [...] Przedr. pt. Vita et mores Gregorii Sanocci. *Fontes Neolatini*. Kr. 1999 (wg ed. z 1963).

8. Rhetorica. *Fontes Neolatini*. Kr. 1999 (przedr. wg ed. z 1950).

[II, 76] U t w o r y o a u t o r s t w i e n i e p e w n y m

20. Joannis Długosch [...] vita. Przedr. pt. Vita Joannis Długosch senioris canonici Cracoviensis. *Fontes Neolatini*. Kr. 1999.

[II, 77] O P R A C O W A N I A

G. PAPARELLI: Callimaco Esperiente. Roma 1977. — G. BROGI-BERCOFF: Storia i retorica nella storiografia umanistica di F.C. *Italia, Venezia e Polonia tra Medioevo ed Età Moderna*. Firenze 1980. — U. MAZURCZAK: „Philippus Callimachus expertens – vir doctissimus”. W poszukiwaniu genезy portretu z epitafium F.B. w kościele oo. Dominikanów w Krakowie. *Ruch Hum.* 1994 nr 4. — TENZE: Zur Problematik des Motivs des „Gelehrten im Atelier” am Beispiel des Porträts von F. Buonaccorsi auf dem Epitaphium in der Krakauer Dominikanerkirche. *Ruch Hum.* 1997 nr 4. — A. GORZKOWSKI: Inexplicabili inflammatus ingenio. Model portretu atopicznego w „Żywocie Grzegorza z Sannoku” F.K. *Teksty Drugie* 1997 nr 2. — TENZE: Kalli-machus, czyli „dzielnie walczący”. O renesansowych pseudonimach raz jeszcze. *Ruch Lit.* 38 (1997) nr 4. — J. JARZEWICZ, A. KARŁOWSKA-KAMZOWA, B. TRELIŃSKA: Go-

tyckie spżżowe płyty nagrobne w Polsce. Pozn. 1997 [tu: Katalog (i opis) obiektów. S. 89-90: Płyta epitafijna F.K. (1492) wraz z fot. zabytku z kościoła Dominikanów w Kr.]. — K. BACZKOWSKI: Wartość źródłowa prac historyczno-literackich F.K. *Nihil superfluum esse*. Pozn. 2000. — A. GORZKOWSKI: Paweł z Krosna. Humanistyczne peregrynacje krakowskiego profesora. Kr. 2000. — S. CZEKALSKI: K. i ojcowie Kościoła. Przyczynek do badań nad genezą artystyczną epitafium F. Buonaccorsi. *Artium Quaestiones* 12 (2001). — R. KRZYWY: Od hodoeporikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001.

KAMIŃSKI Henryk Michał

III, 80] OPRACOWANIA

J. ŻURAW: „Tworzę, więc jestem”. Istota humanizmu H.K. Wwa 1998. — O.A. POLJAKOWA: H.K. z na zesłaniu w Wiatce. *Przegl. Hum.* 1999 nr 1. — Z. SUDOLSKI: Z. Krasiański — H.K. U źródeł antagonizmu i pojednania. *Ethos* 2001 nr 4. — B. CZAJCZYK: Problematyka agrarna w legalnej publicystyce H.K. w latach czterdziestych XIX w. *Zamojskie Studia i Mater.* 2002 z. 1.

KAMIŃSKI Jan Nepomucen

III, 82] TWÓRCZOŚĆ

24a. Myśli o umnictwie dramatycznym. Oprac. K. Kurek. *Pozn. Studia Polon.* 5 (1998).

III, 83] OPRACOWANIA

M. MACZEL: Cechy charakterystyczne leksyki i frazeologii w „Zabobonie czyli Krakowiakach i góralach” J.N.K. *Studia i Mater. WSP Zielona Góra* t. 31 (1990). — TAŻ: O języku i stylu komediooper J.N.K. Zielona Góra 1995. — K. KUREK: Polski Hamlet. Z historii idei i wyobraźni narodowej. Pozn. 1999.

KAMIŃSKI Ludwik

III, 84] Przekłady

7. A. Pope: Poematy. Wybór. Przełożył... Oprac. R. Dąbrowski. Kr. 2002.

KARCZEWSKI Wacław

III, 86] TWÓRCZOŚĆ

6. W Wielgiem. Powieść współczesna. Sycyna 2002 *Bibl. Sycyńska* t. 9.

KARMANOWSKI Olbrycht

III, 87] OPRACOWANIA

D. CEMPEREK: Inspiracje neostoickie w twórczości polskich arian. *Wątki neostoickie w lit. pol. renesansu i baroku*. Szczecin 1999. — TENŻE: Antyczna tradycja i barokowe sny. The Queen Mab speech z „Romea i Julii” W. Szekspira i „O śnie” O.K. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 17 (1999).

KARNKOWSKI Stanisław

III, 89] OPRACOWANIA

J. GRĘŻLIKOWSKI: Wkład biskupa S.K. w dzieło recepcji reformy trydenckiej w diecezji włocławskiej. *Prac. Wo Kanoniczne* 2001 nr 1/2.

KARNOWSKI Jan

III, 89] TWÓRCZOŚĆ

1. Nówotne spięwi. Chojnice [1999]. Podp.: Vós Budzysz.

III, 90] Wydania zbiorowe

8. Jõ bëm leno chcõl. Wstępi J. Borzyszkowski. Gdańsk 1986.

III, 90] OPRACOWANIA

Dr F. Ceynowa. Oprac. i posłowiem opatrzył J. Treder. Gdańsk 1997 (tekst częściowo w języku kaszubskim). — C. OBRACHT-PRONDZYŃSKI: J.K. (1886-1939). Pisarz, polityk i kaszubsko-pomorski działacz regionalny. Gdańsk 1999. — W. PELPLIŃSKI: Kaszubszczyzna i problemy pomorsko-kaszubskie na lamach „Mestwina”. *Rocz. Gdański* 2000 z. 2.

KARPIŃSKI Franciszek

III, 93] TWÓRCZOŚĆ

Wydania zbiorowe

43a. Pieśni nabożne. Wybór i oprac. R. Dąbrowski. Kr. 2002.

43b. Wybór wierszy. Oprac. R. Dąbrowski. Kr. 2003.

III, 94] OPRACOWANIA

A. BAGLAJEWSKI: Śmierć Ojczyzny w poezji polskiej końca XVIII i początku XIX w. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 7 (1989). — E. KADZIĘLA: F.K. „Historia mego wieku...”. *Acta Poloniae Historica* 61 (1990). — P. ŻBIKOWSKI: Rozpacz oświeconych. U źródeł przelomu w poezji polskiej w l. 1793-1805. Wr. 1998. — W. WOJECKI: F.K. uwagi „O wymowie w prozie albo wierszu”. *Warsz. Studia Teolog.* t. 12 cz. 1 (1999). — M. GÓRSKA: Konieczność śmierci. Refleksja na temat upadku Polski w piśmiennictwie końca XVIII w. *Pam. Lit.* 2000 z. 3. — J. LESZEK: Na drodze ku romantyzmowi. „Pieśni Osjana” w tłumaczeniu K. Krasickiego, Tymienieckiego i Brodzińskiego. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 2000 nr 3. — E. BRYLL: Wielki oksymoron. Najpiękniejsza polska koleśda. 2001 nr 299. — T. CHACHULSKI: Powrót nad Prut. (O elegii „Na odmiennione Nadprucie” F.K.). *Polonica Rossica. Cyclica*. Moskwa 2001. — TENŻE: Uwagi o elegii „Powrót z Warszawy na wieś”. *Czynić sprawiedliwość w miłości*. Wwa 2001. — O. CIWKASZ: Tajemnicza polska pieśń. Pierwszy przekład poezji F.K. na język ukraiński. („Do Justyny...”). *Wiek Oświecenia* 17 (2001). — L. DŁUGOSZ: Poeta udomowiony. *Arcana* 2001 nr 3. — J.T. POKRZYW-

NIAK: F.K. – pisarz konsekwentny. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* vol. 20/21 (2002–2003). — R. RIPPEL: Dramaty sentymentalisty. O twórczości dramatycznej F.K. *Strony* 2002 (wyd. 2003) nr 2. — Z. TUTA: „Jesień 1773”. Wiersz J. Koblańskiego jako źródło inspiracji dla F.K. i A. Naruszewicza. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica* 6 (2003).

KASPROWICZ Jan

[II, 98] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Poezje. [...] Lw. [1888]. Reprinty: Inowrocław 1985; Inowrocław 1989.

[II, 101] P r z e k ł a d y

78. Ajschylos: Prometeusz skowany. Kr. 2002.
93. Eurypides: Medea. Oprac. M. Stęplewska. Kr. 2003.
94. M. Hussowski: Pieśń o żubrze. Fragm.: *Poezja i łowy. Antologia*. Wybór i oprac. W. Dynak. Wr. 1994.
98. Eurypides: Tragedie. [...]. Wyd. osob. Elektry: oprac. M. Stęplewska. Kr. 2003.

[II, 102] Wydania zbiorowe i ważniejsze wybory

131. Pisma zebrane. [...] Oprac. R. Loth. T. 6. Kr. 2001. T. 7 cz. 1. Kr. 2002.

[II, 103] L i s t y

Do N.N., b.d. Ogl. K. Biliński. *Przeł. Hum.* 1999 nr 1. — Do A. Świętochowskiego 13 II 1892. Rkps w Muzeum Literatury w Warszawie.

[II, 105] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: J.K. W: Sylwetki lwowskich badaczy historii literatury. Łódź 1997. — H. WOLNY: Wpływ liturgii kościelnej na kształtowanie się wiary dziecięcej J.K. w świetle jego twórczości. *Literatura a liturgia* Łódź 1998. — H. ZMORZYŃSKA-WOLNY: Religijność K. Kielce 1998. — K. CŹWIKLIŃSKI: Jadwiga, Stanisław, Jan... albo sprawa Kasprowiczej. *PAL. Przeł. Artyst-Lit* 1999 nr 10. — G. IGLIŃSKI: Antyk w młodzieńczej twórczości J.K. *Lit i czasopiśmiennictwo pol. 1864–1918 wobec tradycji antycznej*. Wwa 2000. — J. ŻELAZNY: Na Harendzie i w Lipcach. Motywy biblijne w twórczości J.K. i W.S. Reymonta. Łomża 2000. — *Rocz. Kasprowicowski* 9 (2000) [tu: M. JANKOWIAK: Dramaty poetyckie J.K.; E. NOWOSIELSKA: Rzecz o K. [...]; I. PERESZCZAKO: W kręgu balladowej twórczości K.; M. WNUK: J.K. w oczach Marusi. Na podstawie jej niepublikowanych listów do D. Gabeł. — R. LOTH: Krytyk i tłumacz. Na marginesie korespondencji Piotra Chmielińskiego z J.K. *Pogranicza Lit*. 2001. — A. DĄBROWSKA: Symbolika barw i światła w „Hymnach” J.K. Bydż. 2002. — I. SADOWSKA: „Jak wygląda bogata dusza rasy polskiej...” — czyli Z. Wasilewski o J.K. *Zygmunt Wasilewski, polityk – krytyk – regionalista* Kielce 2002. — W. KACZMAREK: J.K. wieczna agonja duszy:

„Na Wzgórzach Śmierci”. *Prus i inni*. Lubl. 2003. — *Rocz. Kasprowicowski* 10 (2003) [tu: T. AGATOWSKI: Kanony europejskości w postawie i poetyce J.K.; A. DĄBROWSKA: Barwy a apokaliptyczna wizja świata w „Hymnach” J.K.; A. LAUBITZ: Ze wspomnień o J.K. (przedr. z *Tęczy* 1931 nr 5, z inf. M. ALEKSANDROWICZA o A. Laubitz); I. PERESZCZAKO: Twórczość J.K. a teoria poezji Wilhelma Diltheya; H. RATUSZNA: „Wokół ekspresjonizmu” — peregrynacje Pani Śmierci J.K.; W.M. WITEK: Idea ładu w wybranych utworach J.K.; M. WNUK: „Wielka jest śmierć”. Maria Kasprowicowa o śmierci J.K. w nieznanych listach do Dory Gabeł; V. WRÓBLEWSKA: Bajki J.K. w kontekście folklorystycznym].

KASZEWSKI Kazimierz

[II, 106] O P R A C O W A N I A

R. STRZELECKI: Poglądy estetyczne K.K. *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów. Hist. Lit.* 1999 z. 5.

KAWCZYŃSKI Maksymilian

[II, 107] Syn Antoniego i Magdaleny z Dobrzyczych.

[II, 108] O P R A C O W A N I A

A. ŚRÓDKA: Ucenia polscy XIX–XX stulecia. T. 2. Wwa 1995.

KAWECKI Zygmunt

[II, 109] O P R A C O W A N I A

M. GUMKOWSKA: Rozmaitości i Reduta – dwa bieguny warszawskiej kariery Z.K. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

KAZANIA GNIĘZŃIŃSKIE

[II, 110] O P R A C O W A N I A

R. SKRZYŃNARZ: Nauczanie średniowiecznego Kościoła polskiego w świetle „Kazań świętokrzyskich” i „K.g.” *Średniowieczny Kościół polski*. Lubl. 1999.

KAZANIA ŚWIĘTOKRZYSKIE

[II, 110] O P R A C O W A N I A

J. SOKOLSKI: Elegia „Vado mori” i jej polskie dzieje. *Pam. Lit.* 1993 z. 3/4. — M. HANCZKOWSKI: K. św. *Lektury Polon. T. 3: Średniowiecze – renesans – barok* Kr. 1999. — R. SKRZYŃNARZ: Nauczanie średniowiecznego Kościoła polskiego w świetle „K.św.” i „Kazań gnieźnieńskich”. *Średniowieczny Kościół polski*. Lubl. 1999. — B. TARAS: Tajnica moja mnie... Zagadka nazw własnych w „K.św.”. *Prace Filol.* 45 (2000). — R. SKRZYŃNARZ: Średniowieczne kaznodziejstwo bożogrobców. *Ecclēstia et civitas*. Wwa 2002. — P. STĘPIEŃ: Z literatury religijnej polskiego średniowiecza. Studia o czterech tekstach. Wwa 2003. — M. MEJOR: Łacińskie cytaty w „K.św.” *Pam. Lit.* 2004 z. 1.

KILIŃSKI Jan

[III, 115] OPRACOWANIA

D. SIDORSKI: Nie znam takiego monarchy. J.K. Kat. 1982.

KIRKOR Adam Honory

[III, 116] OPRACOWANIA

Z. MEDIŠAUSKIENĖ: A.H.K. — między Litwą, Polską a Białorusią. *Litvano-Slavica-Posnaniensia* 8 (2001).

KISIELEWSKI Jan August

[III, 116] TWÓRCZOŚĆ

1. W sieci. Kr. 2002.
2. Karykatury. Kr. 2002.

[III, 117] OPRACOWANIA

P. OBRĄCZKA: W kręgu Młodej Polski. Opole 1994. — TENŻE: J.A.K. w roli recenzenta teatralnego. *Zesz. Nauk. Univ. Opol. Filol. Pol.* 1997 z. 38. — R. TABORSKI: J.A.K., czyli od teatralnych triumfów do Jana Bożego. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — G. MATUSZEK: Naturalistyczne dramaty. Kr. 2001.

KITOWICZ Jędrzej

[III, 119] OPRACOWANIA

M. ŻYROMSKI: Krytyczna wizja osiemnastowiecznej rodziny polskiej J.K. *Rocz. Socjologii Rodziny* 9 (1997). — R. BIZIOR-OCIEPA: O zasobie i funkcjach leksyki wojskowej i religijnej w utworach J.K. *Prace Nauk.-Pedag. WSP Częstochowa* z. 8/10 (1999/2001).

KLONOWIC Sebastian Fabian

[III, 126] OPRACOWANIA

U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989. — E. KOLBUS: Uwagi o etnograficznych opisie w „Roxolanii” S.F.K. *Rocz. Przemyski* 33 (1997) z. 1. — TAŻ: Galateja i Polifem w „Roksolanii” S.F.K. *Rocz. Hum.* 1998 nr 3. — L. POMPEO: Wątki humanistyczne i etnograficzne w „Roxolanii” S.F.K. *Warsz. Zesz. Ukrainoznawcze* z. 6/7 (1998). — M. MEJOR: Wątki folklorystyczne w „Roxolanii” S.F.K. *Rocz. Przemyski* 34 (1998) z. 1. — M. BOGUĆKA: Obraz miasta we „Flisie” S.F.K. *Miscellanea Historica Archaistica* 11 (2000). — R. KRZYWY: Od hodoepikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001. — H. WIŚNIEWSKA: Język polski na ziemiach ruskiej i lubelskiej Rzeczypospolitej szlacheckiej XVI–XVIII w. Lubl. 2001 (przedr. prac ogł. uprzednio).

KMITA Jan Achacy

[III, 128] OPRACOWANIA

J. WÓJCICKI: „Początki królów rzymskich” J.A.K. przekładem? *Napis* 4 (1998) [wraz z tekstem utworu]. — R. RE-

WERS: Osobliwości leksykalne w utworach wierszowanych Biernata z Lublina, J.A.K. i J. Rybińskiego. *Slavia Occidentalis* 56 (1999).

KNAPIUSZ Grzegorz

[III, 129] OPRACOWANIA

O. GORBACZ: Wpływ Knapijusowego „Tezawrusa” na Maksymowycziw latino-„słowjanskij” Leksykon. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 14/15 (1996/97). — I. WI- NIARSKA: Protestantckie słownictwo religijne w „Thezaurusie” K. *Prace Filol.* 47 (2002).

KNIAŹNIN Franciszek Dionizy

[III, 132] OPRACOWANIA

Enc. wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995. Oprac. L. Grzebień. Kr. 1996. — R. FIEGUTH: Zur Komposition von [...] „Żale Orfeusza nad Eurydyką” (1997). Przekł. pol. w: Poezja w fazie krytycznej i inne studia z literatury polskiej. Izabelin 2000. — J. SZCZESIO: Żywe obrazy w odach F.D.K. *Polonistyka* 56 (2001).

KOBLAŃSKI Józef

[III, 134] OPRACOWANIA

Enc. wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995. Oprac. L. Grzebień. Kr. 1996. — Z. TUTA: „Jesień 1773”. Wiersz J.K. jako źródło inspiracji dla F. Karpińskiego i A. Naruszewicza. *Acta Universitatis Lodzian-sis. Folia Litteraria Polonica* 6 (2003).

KOCHANOWSKI Jan

[II, 137–139] TWÓRCZOŚĆ

20. Odprawa posłów greckich. Przekł. ang. 2001.
28. Treny. Oprac. Janusz Pelc. Wyd. 16 popr. Wr. 2001 *BN I*, 1. Przekł.: ang. 2001, niem. 2000, 2001.
33. Elegiarum libri IV. Przekł. pol. elegii IV 3 E. Buszewicz. *Terminus* 2 (2000) z. 1/2.
35. Fraszki. Oprac. J. Pelc. Wyd. 3 przejrzone. Wr. 1998 *BN I*, 163.
37. Pieśni. Wyd. 4 zmien. Oprac. L. Szczerbicka-Słęk. Wr. 1997 *BN I*, 100.
43. Wykład cnoty. Przekł. ang. 1993.

Przekłady

50. Psalterz Dawidów. Oprac. B. Stanaszek. Sandomierz 2000.

Wydania zbiorowe

58. Dzieła polskie. Oprac. J. Krzyżanowski. Wwa 2000.

67a. Fraszki. Dramaty. Pieśni. Oprac. J. Krzyżanowski. Wwa 2000.

67b. Wybór poezji. Oprac. H. Bednarczyk, M. Orlifrowicz. Sycyna-Radom 2000.

67c. Treny. Elegie. Pozn. 2002.

Pojedyncze utwory w: *Kiedy mię Venus pali*. Wybór i oprac. Józef Krzyżanowski. Szczecin 1989.

Przekłady na języki obce w antologiach i w wyborze: ang.: *Polish Renaissance Literature. An Anthology*. Ohio 1995; franc.: E. Marek; J.K., un emule de Ronsard. Choix de poésies lyriques avec traductions et notes. Lille 1990; – niem.: *Poesie der Welt Polen*. Berlin 1987; *Bube, Dame, König. Geschichten und Gedichte aus Polen*. Frankfurt am Main 1990; *Die Dichter Polens*. Frankfurt am Main 1996; – serb.-chorw.: *Pet vekovna poljske poezije*. Gornji Milanovac 1991; – szwedz.: *Polsk poesi. Från tre sekler*. Göteborg 1993; – ukr.: *Polski fraszki. Zbirnyk*. Kyjiw 1990.

III, 152] O P R A C O W A N I A

R. PLENKIEWICZ: J.K., jego ród, żywot i dzieła. Wwa (1897) (wyd. jako t. 4 wydania pomnikowego Dzieł wszystkich J.K.). — Janusz PELC: J.K. the founder of Polish national poetry. *Sprach- und Kulturkontakte im Polnischen* (München) 1987. — G. BROGI-BERCOFF: [Rec.: K. Mrowciewicz: Czemu wolność mamy? Wr. 1987]. *Ricerche Slautistiche* 32/35 (1985/1988; wyd. 1989). — S. GRZESZCZUK: Zapoznane arcydzieło liryki refleksyjnej – „Pieśń IV” z „Fragmentów” J.K. *Arcydziała lit. pol. Interpretacje* T. 3. Rzeszów 1990. — K. GUTAKER: Zagadkowy Karol. *Historia i Życie* (dod. do *Życia Warszawy*) 1990 nr 7. — K. KUPIŚ: Lidée de la Providence chez Marguerite de Navarre et J.K. *Il tema della fortuna nella letteratura francese e italiana del Rinascimento*. Firenze 1990. — K. STASIEWICZ: [Rec. A. Staniszewski: „Nasz kochany J.K.” Wwa 1988]. *Przegl. Hum.* 1990 nr 10. — J. STARNAWSKI: „Le Renvoi des Ambassadeurs Grecs” de J.K. et „L’Histoire de la destruction de Troye le Grand” de Jacques Millet. *Acta Universitatis Lodzianensis. Zesz. Nauk. Folia Litteraria* 26 (1990); toż w: *Acta Comenianus Neo-Latini Torontonensis* [...] 1988. Binhamton-New York 1991. — J. WEINBERG: Lat temu sześćdziesiąt. Retrospeksje wokół Zjazdu Nauk. im. J.K. (Profesorowi Claude’owi Backvisowi). *Miscellanea Łódzkie* 1990 nr 1 (9). — K. ZIEMBA: Solus Amor docuit blandos me fingere versus. Zur letzten Redaktion des elegischen Lydia-Zyklus von J.K. *Russian Literature* (Amsterdam) 27 (1990) nr 2. — W. WOŹNIAK: Sklep czy labirynt? *Pracownia* 1991 nr 2. — Sesja w Czarnolesie poświęcona J.K. *Biul. Kwartalny Radomskiego Tow. Nauk* 1992 z. 1/4. — M. JACKIEWICZ: Literatura polska na Litwie XVI–XX w. Olsztyn 1993. — U. TOMASZEWSKA: Repertuar staropolski w Teatrze im. A. Węgierki na te repertuaru innych ośrodków. *Lukasz Górnicki i jego czasy*. Białystok 1993. — M. CIEŚLA: J.K. in deutscher Uebersetzung von Spiritido Wukadinowicz. *Studia Niemcoznawcze* 13 (1997). — A. FULIŃSKA: Erotyk dla kobiety uczonnej. O „Pieśni II Książ wiotrych” J.K. *Ruch Lit.* 1997 z. 4. — J. KOTARSKA: „Co lipie do wirszów?” Drzewa Arkadii ziemiańskiej. *Lit. symbolika roślin*. Gdańsk 1997. — A. KRÓL: Elegia 1 9 J.K.

jako przykład sielanki miłosnej i jej wzorce antyczne. *Kieleckie Studia Filol.* 11 (1997). — A. CHROBOT: Pan Zamchana i Dryas Zamchana. Sielanka polityczna J.K. *Kieleckie Studia Filol.* 12 (1998). — Cz. HERNAS: Dylematy wartościowania w liryce J.K. i M. Sępa Sarzyńskiego. *Warsztaty Polon.* 1998 nr 2. — Słownik polszczyzny J.K. T. 2. Kr. 1998. — J. Sokolski: Lipa, Chiron i labirynt. *Wr.* 1998. Rec. J. A. CZECHOWICZ. *Barok* 1999 nr 2; A. SZTYŃSKA-SIEMION. *Pam. Lit.* 1999 z. 4; M. HANCZAKOWSKI. *Terminus* 2 (2000) z. 1/2. — T. ULEWICZ: Italskie związki umysłowe J.K. *Ruch Lit.* 1993 z. 3. — B. WYDERKA: O rodzajach przeczutni. *Stylistyka* 7 (1998). — K. ZIEMBA: K. Janicjusz – J.K. Dwie koncepcje elegii neolacińskiej. *Pam. Lit.* 1998 z. 4. — J. DĄBKOWSKA: Tradycja czarnoleska w „Wirydarzu” S. Grochowskiego. *Zesz. Nauk KUL* 1999 nr 3/4. — J. DOMAŃSKI: Cytata epigramatu Kw. Lutacjusza Katulusa w liście J.K. do Stanisława Fogelwedera. *Terminus* 1999 z. 1. — S. KAWALOW: Beraścejski pasjadownik J.K. *Acta Polono-Ruthenica* 4 (1999). — N. KORNIŁOWICZ: J.K. – kosmologia i poetyka. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 17 (1999). — M. KUCAŁA: Nazwy ludów słowiańskich w pismach J.K. *Prace Filol.* 44 (1999). — J. SALAMON: Lipa, Chiron i labirynt. *Gnostis* 11 (1999). — J. SENDERSKA: Inwersja czy elipsa? Analiza wybranej konstrukcji składniowej z „Psalterza Dawidowego” J.K. *Kieleckie Studia Filol.* 13 (1999). — TAŻ: Zależność między schematami zdań a strukturą wiersza J.K. Kielec 1999. — J. SOKOLSKI: „Sybilla prorokuje...”. O fraszce „Do Stanisława” (1 63) J.K. *Pam. Lit.* 1999 z. 3. — K. ZABIŁSKI: Odprawa posłów greckich. Kołobrzeg 1999. — B. BARANOWSKA: Przekład czy parafraza? „Dryas Zamchana” i „Driada Zamechska” J.K. *Meander* 2000 nr 4. — S. BRATKOWSKI: Podróż do nowej przeszłości. Wwa 2000. — A. CHROBOT: „Epitaphium Bionis” Pseudo-Moschosa a „Epitaphium Doralices” J.K. *Kieleckie Studia Filol.* 14 (2000). — *Inspiracje platońskie literatury staropolskiej*. Wwa 2000 [tu problemy dyskusji: Temat zgody politycznej w poezji Klemensa Janickiego i J.K.; Elementy platońskie w pieśniach J.K. („Pieśń VI” i „Pieśń IX”, „Fragmentów”)]. — J.M. KRZEMIŃSKI: Respons J.K. pięciemu Francuzowi w odpisie ze zbiorów Biblioteki Gdańskiej PAN. *Barok* 2000 nr 2. — Z. KUBIAK: Powrót do Czarnolasu. *Regiony* 2000 nr 1. — J.Z. LICHANŃSKI: Hipotetyczne źródło pewnych motywów w pieśni „Czego chcesz od nas Panie” J.K. *Terminus* 2 (2000) z. 1/2. — J. LUKASIEWICZ: O cudach. (Rubryka pod różą). *Znak* 2000 nr 4. — W. LYSIAK: „Treny” poetyckie i bibliofilskie. *Tyg. Solidarność* 2000 nr 51/52 dod. — B. POCIEJ: J.K. (O muzyczności poezji polskiej). *Wychowanie Muzyczne w Szkole* 2000 nr 1. — B. SANDERS: W stronę rewizji źródeł „Psalterza Dawidowego” J.K. Rola „In librum Psalmorum Commentarius” Jana Kalwina. *Terminus* 2 (2000) z. 1/2. — J. SOKOLSKI: Świat J.K. *Wr.* 2000 [rec.: A. MAĆKOWSKA. *Warsztaty Polon.* 2001 nr 1]. — M. WOLIŃSKA: „Lyricorum libellus” i „Pieśni ksiąg dwoje” – analizy i propozycje. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 2200; *Prace Lit.* 37 (2000). — K. ZIEMBA: Kosmos i czas w poezji J.K. *Topos* 2000 nr 3/4. — J. ŻELAZNY: Bóg tylko. Fascynacje religijne Jana z Czarnolasu. Łomża 2000. — M. BIAŁOSKÓRSKA: Pole łączliwości wyrazu „księżyc” w utworach J.K. i Adama Mickiewicza na te języka epoki. *Studia z hist. jęz. pol. i stylistyki hist.* Lubl. 2001. — Z. GŁOBIOWSKA: W poszukiwaniu znaczeń. O poezji J.K. Gdańsk 2001 [rec.: J. BUZYŃSKI. *Meander* 2003 nr 1]. — R. GRZEŚKOWIAK:

J.K. przed zamkniętymi drzwiami. „Paraklausithyron” w erotykach „Książ pierwszych” „Pieśni”. *Wyobrażenia epok dawnych: obrazy – tematy – idee*. Bydgoszcz 2001. — E. GRZEBA: Motyw czarnoleskiej lipy w twórczości J. Słowackiego. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 39 (2001). — S. JANUSZ: Boje o K. Zwolen 2001. — J. KRZYSZTOFORSKA-DOSZCHEK: Polskie korzenie twórczości J.K. *Wiener Slavistisches Jahrbuch* 47 (2001). — *Lektury polon.* J.K. Kr. 2001. — W. ŁYSIAK: Diabeł namieszal. *Tyg. Solidarność* 2001 nr 44. — Janusz PELC: Kochanowski. Szczyt renesansu w literaturze polskiej. Wyd. 3 uzup. i popr. Wwa 2001. — J. SOKOLSKI: „Milo szaleć, kiedy czas po temu...”. karnawałowa pieśń J.K. *Litteraria* 32 (2001). — P. WILCZEK: Od Bowringa do Barańczaka. Angielskie przekłady „Trenów” J.K. Dyskurs – przekład – interpretacja. *Lit. staropolska i jej trwanie we współczesnej kulturze*. Kat. 2001. — K. ZIEMBA: „Zuzanna” i gatunki. *Wyobrażenia epok dawnych: obrazy – tematy – idee*. Bydgoszcz 2001. — W. ŻYSZKIEWICZ: „Treny” z turbulencją. *Tyg. Solidarność* 2001 nr 44. — *Dzielo lit. i książki w kulturze*. Kat. 2002 [tu m.in.: D. CZUBALA: „Dziki mąż” w folklorze i literaturze staropolskiej; N. MINISSI: Przekład literacki a przekład artystyczny; D. MIODYŃSKA: Historia „Antologii greckiej” i jej wpływ na „Fraszki” J.K.; Janusz PELC: O dwu drogach wychodzenia z Labiryntu. — J. OKOŃ: O sztuce poetyckiej Samuela Twardowskiego. *Wielkopolski Maro*. Pozn. 2002. — *Sycyna Gniazdo oczyszczone J.K. Ochrona zabytków*. Sycyna 2002. — T. ULĘWICZ: Podobizna J.K. z jego lat włoskich. *Fascynacje folklorystyczne*. Wwa 2002. — *Jan Kochanowski w poezji pol. od XVI do XX w. Antologia*. Wybór, wstęp, oprac. R. Montusiewicz. Lubl. 2003. — Janusz PELC: „Sam ze wszystkiego stworzenia / Człowiek ma śmiech z przyrodzenia”. *Śmiech i łzy w kulturze staropol.* Wwa 2003. — I. SARNOWSKA-GIEFING: Od onimu do gatunku tekstu. Nazewnictwo w satyrze polskiej do 1820 roku. Pozn. 2003. — A. GORZKOWSKI: Bene atque ornate. Twórczość lacińska J.K. w świetle lektur retorycznych. Kr. 2004.

KOCHANOWSKI Piotr

[III, 154–155] OPRACOWANIA

J. PIĘTRKIEWICZ: Literatura polska w perspektywie europejskiej. Wwa 1986. — A. KOWALSKA: Funkcje wariantów językowych w XVII-wiecznym polskim przekładzie „Orlinda szalonego”. *Studia slavistica et humanistica in honorem N. Minissi*. Kat. 1997. — E. RANOCCHI: Kilka uwag o strategiach translatorskich P.K. *Ruch Lit.* 1998 z. 4. — A. TIMOFIJEJEW: P.K. jako „poeta wzorowy”. Miejsce staropolskiego poety w poglądach teoretyków późnego klasycyzmu. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 16 (1998). — E. RANOCCHI: Kryptocytaty z „Eneidy” Andrzeja Kochanowskiego w tłumaczeniu Piotra. *Świt i zmierzch baroku*. Lubl. 2002.

KOCHAŃSKI Adam Adamandy

[III, 155] OPRACOWANIA

Zarys dziejów nauk przyrodniczych w Polsce. Wwa 1983. — Z. PAWLIKOWSKA-BROZEK: A.A.K. (1631–1700). *Matematyka* 1997 nr 5.

KOCHOWSKI Wespazjan

[III, 156] TWÓRCZOŚĆ

4. Niepróżnujące próżnowanie [...]. *Fragm. przedr.: Oczywisty urok biesiadowania*. Wr. 1998; *Belgia w oczach Polaków*. Lubl. 1999.

5a. Epitaphium inscriptum M.D. Domaszewska. [Powst. po 12 lipca 1681]. Ogl. J. Czubek: Wespazjan z Kochowa Kochowski. *Rozpr. AU Wydz. Filol.* 32 (1901) i odb. Kr. 1900. *Przodr. D. Chempepek. Z chłopki księżna. Historia wielkiej mistyfikacji z XVII w.* Lubl. 2000.

[III, 157] WYDANIA ZBIOROWE

14. *Poezje wybrane*. Kr. 2003.

Pojedyncze wiersze tłum. na: ang., niem., szwedz., ukr. – ogł. w antologiach w językach obcych.

[III, 158] OPRACOWANIA

S.I. NIKOŁAJEW: Polska poezja w russkich pierwodach. Leningrad 1989 [dot. przekładów dla ros. cenzury]. — M. PREJS: Poezja późnego baroku. Wwa 1989. — H. KASPRZAK-OBREBSKA: Dwie późnobarokowe mesjady. *Lit. a liturgia*. Łódź 1998. — H. WIŚNIEWSKA: Leksyka i frazeologia biesiadowania w „Lirykach” W.K. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 16 (1998). — H. KOEHLER: W.K. – Wiersze maryjne w „Niepróżnującym próżnowaniu”. *Lektury polon.* T. 3: *Średniowiecze – renesans – barok*. Kr. 1999. — H. WIŚNIEWSKA: Poetycka kreacja myślistwa w „Lirykach” W.K. *Przeszłość w językowym obrazie świata*. Lubl. 1999. — I. SAWICKA-JUREK: O ziemiańskiej szczęśliwości w „Psalmidii polskiej” W.K. *Barok* 2000 nr 2. — G. TRÓSCIŃSKI: Pokutna muza w „Niepróżnującym próżnowaniu” W.K. *Kieleckie Studia Filol.* 14 (2000). — I. ŚLĘKOWA: Quadratum perfectum W.K. „Niepróżnujące próżnowanie” – Liryka polskie, „Psalmidia polska”. Uwagi o kompozycji. *Pam. Lit.* 2001 z. 2. — H. WIŚNIEWSKA: Leksyka wartościująca „pleć żeńską” w utworach W.K. *Prace językoz. 26* (2001). — S. NIEZNANOWSKI: W.K. pochwała Lipsiusa. *Dzielo lit. i książki w kulturze*. Kat. 2002. — L. TEUSZ: Bolesna Muza nie Parnasu góry, ale Golgoty... *Mesjady polskie XVII stulecia*. Wwa 2002. — M. WOJTAK: Dwie poetyckie wersje barokowej modlitwy różańcowej. *Dzielo lit. i książki w kulturze*. Kat. 2002. — *W Kochowski W kręgu kultury lit. Mater. z konferencji [...] 2000*. Lubl. 2003.

KOJAŁOWICZ Wojciech Wijuk

[III, 159] OPRACOWANIA

M. ANTONIEWICZ: Okolice „heraldyki tatarskiej” w opisach W.W.K. *Zesz. Hist. WSP Częstochowa* 1998 z. 5. — TENŻE: O recepcji twórczości heraldycznej W.W.K. w XVII–XIX w. *Tamże* 2000 z. 6.

KOLBERG Oskar

[II, 160] T W Ó R C Z O Ś Ć

3. Lud.

S. 16-17: Lubelskie, Suplement do t. 16-17. Z rękopisów i źródeł druk. zebrali i oprac. B. Linette i A. Skrukwa. Poznań 1998.

[III, 160] W y d a n i a z b i o r o w e

14. Baśnie, opowieści, gadki. Wybór i oprac. K. Leżeńska. Wwa 1998.

[III, 161] O P R A C O W A N I A

B. GOŁĘBIEWSKI: O kulturze ludowej. Dzieło O.K. *Kultura Wsi* 1997 nr 1. — O. Kolberg 1814-1890. Red. E. Fiałek. Kr. 1998. — D. PAWLAK: Z zagadnień warsztatu terenowego i edytorskiego O.K. *Muzyka* 1999 nr 2. — M. KOŚKA: O. Kolberg. Wwa 2000.

KOŁŁATAJ Hugo

[II, 165] O P R A C O W A N I A

A. BAGŁAJEWSKI: Śmierć Ojczyzny w poezji polskiej końca XVIII i początku XIX w. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 7 (1989). — J. MYJAK, M. ZARĘBSKI: Tam gdzie serce H.K. Staszów 1991. — M. PASZTOR: H.K. na Sejmie Wielkim w l. 1791-1792. Wwa 1991. — P. ŻBIKOWSKI: H.K. Więzień i poeta. Lubl. 1993. — TENŻE: Insurekcja i upadek Rzeczypospolitej w poezjach więziennych H.K. Rzeszów 1994. — R. PADOŁ: Plan reformy Akademii Krakowskiej a „filozofia moralna” H.K. *Kr. Studia Malopol.* 4 (2000). — L. PYRA: H.K. świat fizyczny i moralność. *Ruch Filoz.* 2001 nr 1. — T. KOSTKIEWICZOWA: Życie publiczne i życie prywatne w czasach saskich według H.K. „Stanu oświecenia w Polsce w ostatnich latach panowania Augusta III”. *Między barokiem a oświeceniem.* Olsztyn 2000. — M. SKRZYPEK: Kołłatajska reforma Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Krakowskiego. *Arch. Hist. Filoz.* 46 (2001). — A. ŁYSIAK: Reformacja i kontreformacja w ocenach i opiniach przedstawicieli pol. myśli nowożytnej. *Przeł. Zachodniopomorski* 2002 z. 1. — A. LITYŃSKI: Kodyfikatory i humanitaryści. H.K. wizja konstytucji moralnej a kodeks prawa sądowego. *Prawo a wartości.* Kr. 2003.

KOŁODZIEJ Piotr

[II, 166] O P R A C O W A N I A

A. HALOR: Piłnuj obowiązku swego. Rzecz o P.K. (1853-1938), hutniku i scenopisarzu, „człowieku wszechstronnie zacnym i niemало zasłużonym”. Siemianowice 1997.

KOMEDIA RYBAŁTOWSKA NOWA

[III, 167] O P R A C O W A N I A

U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989.

KOMORNICKA Maria

[II, 169] O P R A C O W A N I A

J. SOSNOWSKI: Piotr Odmieniec Włast czyli M.K. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa.* Wwa 1998. — E. PA-CZOSKA: K. — odmianny i właściwości. *Res Publica Nowa* 1999 nr 3. — S. CHODOROWICZ-GLEIZER: Epistolarny nieznan wizerunek M.K. *Litteraria* 32 (2001). — I. FILIPIAK: Malcontenta w Cambridge. O „Raju młodzieży” M.K. *Katedra* 2001 nr 3. — G. RITZ: M.K. Zagrożone autorstwo a kategoria „gender”. *Pam. Lit.* 2001 z. 1.

KONARSKI Stanisław Hieronim

[II, 173] O P R A C O W A N I A

M. MEDUCKA: Dziedzictwo S.K. w pracach Powszechnego Uniwersytetu Regionalnego im. S.K. w Sandomierzu. *Kieleckie Studia Bibliologiczne* 3 (1998). — H. BOGDZIEWICZ: O ks. S.K. i innych pijarach w poezji. Kr. 2000. — P. ŻBIKOWSKI: S.K. W trzecieściecie urodzin. *Ruch Lit.* 2000 nr 2. — L. GRZEBIEŃ: Czy S.K. SP był natchnieniem dla jezuitów w reformie szkolnictwa XVIII w. *Anallecta* 2001 nr 2. — S. ŻAK: Ks. S.K., pisarz — pedagog — polityk. Kielce 2001. — A. PONIATOWSKA: S.K. i J.K. Branicki. Związek uczonego klienta z podlaskim patronem w l. 1755-1771. *Rocz. Białkopodlaski* 8/9 (2000/2001). — B. JEDYNAK: „Aby potomkowie byli Polakami”. Z historii refleksji nad obyczajem w oświeceniu. Lubl. 2001. — B. KRYDA: S.K. — wychowawca i nauczyciel. *Forum Humanistów* 2001 nr 2. — R. WAWRZENIECKI: System wychowawczy S.K. — jutro. Jak wykorzystać system wychowawczy S.K. we współczesnej reformie szkolnej? *Katecheta* 2001 nr 2. — R. DĄBROWSKI: „Otto” S.K. a „Othon” P. Corneille’a. *Zesz. Nauk. UJ. Prace Hist.-Lit.* z. 97/98 (2003).

KONCZYŃSKI Tadeusz

[II, 174] T W Ó R C Z O Ś Ć

39. Kobieta z innej planety. Wwa 1986.

[III, 175] O P R A C O W A N I A

M. GUMKOWSKA: Ten, który wygrał z Boyem, czyli sukces i klęska T.K. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa.* Wwa 1998.

KONDRATOWICZ Ludwik

[II, 175] T W Ó R C Z O Ś Ć

4. Wędrowki po moich niegdyś okolicach. Przekł. białorus. 1992.

[II, 177] Wybory utworów w przekładach

66. Dobryja wiesci. Poezja, proza, krytyka. Minsk 1993 (białorus.).

KONOPNICKA Maria

[II, 181] T W Ó R C Z O Ś Ć

- 20. O krasnoludkach i o sierotce Marysi. W I. 1999–2002 kilka wyd., m.in. Kr. 2002.
- 35. Na jagody! Kr. 2000; Pozn. 2000; Wr. 2001.

[II, 182] Przekłady i przeróbki

- 50. E. Amicis: Serce. Kr. 2000.

[II, 182–183] Wydania zbiorowe i wybory

- 58. Co słonko widziało. Kr. 1999; Wr. 2001.
- 89a. M.K. dla najmłodszych. Wybór J. Jaskuła. Pozn. 2000.
- 89b. Nowele. Wr. 2000.
- 89c. Poezje. Wybór D. Nikiel-Wroczyńska. Kr. 2000.
- 89d. Wybór poezji. Red. M. Olifrowicz, K. Śmientanka. Sycyna 2001 *Bibl. Sycyńska* t. 3.
- 89e. Liryki i poematy. Wybór B. Kołęba. Kr. 2002.

[II, 183] Wybory utworów w przekładach

- 96a. Krista. [Wybór nowel]. Wybór i tłum. R. Cwietkowa, wstęp K. Bachniewa. Sofija 1988 (bułg.).

[II, 183] Listy

- Nieznane listy M.K. i Marii Dulębianki do Stefanii Wekslerowej 1908–1910. Oprac. S. Fita. *Pam. Lit.* 2000 z. 2.

[III, 184–185] O P R A C O W A N I A

T. BUDREWICZ: K. przed obrazem Brozika. *Rocz. Komisji Historycznolit.* 27 (1990). — A. MAZUR: „Obiectivité”, „impossibilité” w poezji parnasistów francuskich i późnej poezji M.K. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* 1990 z. 28. — M. GANCARCZYK: „O krasnoludkach i o sierotce Marysi” M.K. Próba interpretacji. Bielsko-Biała 1994. — S.J. RITTEL: Interpretacja wartości w tekście literackim. Aksjolingwistyczny punkt widzenia. *Rocz. Nauk. Dydak. WSP Kr. Prace Językoz. n.* 9 (1997). — W. ZELECH: Statystyczna struktura językowa poezji M.K. *Tamże.* — *Wokół M.K.* Pod red. Ł. Dawid. Cieszyn 1998. — I. BORECKA: Magiczna książka M.K. Wr. 1998 [dot. „O krasnoludkach i o sierotce Marysi”]. — Z. MOCARSKA-TYCOWA: Motywy biblijne w poezji M.K. *Inspiracje i motywy biblijne w lit. pozytywizmu i Młodej Polski.* Lubl. 1999. — J. SZOCKI: Dzieje wydawnicze twórczości M.K. w okresie zaborów (1875–1914). *Studia i Mater. Filol. Pol. WSP Zielona Góra* 9 (1999). — B. BOBROWSKA: Antyk w twórczości M.K. *Lit. i czasopiśmiennictwo pol. 1864–1918 wobec tradycji antycznej.* Wwa 2000. — TAŻ.: Ziarno i nie Ariadny – dwa symbole wyjścia z labiryntu historii w kryptopatriotycznych utworach A. Asnyka i M.K. *Pam. Lit.* 2000 z. 2. — A. BRZUSKA-KĘPA: Życie – śmierć – życie wieczne. Refleksja M.K. w poezji przelomu wieków. *Prace Polon. S.* 55 (2000). — T. BUDREWICZ: K. Szkiece historycz-

noliterackie. Kr. 2000. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA: Biurko K. Oprac. i wstęp W. Lewandowski. Wwa 2000. — D. KICIŃSKA: Baśń i baśniowość w twórczości M.K. Kr. 2000. — W. TRZECIAKOWSKI: M.K. prekursorką polskiego ekspresjonizmu? *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 2000 nr 1/2. — J. HARASIM: Z mojej Biblii. (Motywy biblijno-religijne w poezji M.K.). Łomża 2002. — S. WYSŁOUCH: Portrety samobójców w nowelistyce M.K. *Na pozytywistycznej niwie.* Pozn. 2002. — *Miejsce K. Przeżycia, pamięć, pamięć.* Pod red. T. Budrewicza i M. Zięby. Kr. 2002. — J. NOWAK: „Z oddalenia, niech Cię tam mój głos doleci...” O listach M.K. do Ignacego Wasilowskiego. *Prus i inni.* Lubl. 2003.

KOPCZYŃSKI Onufry Andrzej

[III, 187] O P R A C O W A N I A

- M. PTASZYK: K. a słownik Lindego. *Jęz. Pol.* 1998 z. 1/2.

KOPERNIK Mikołaj

[III, 190] M a t e r i a ł y

- 14. Documenta Copernicana. Band 6, Teil 2: Urkunden, Akten und Nachrichten. Berlin 1996.

[III, 191–192] O P R A C O W A N I A

G. HERMANOWSKI: Nicolaus Copernikus. Zwischen Mittelalter und Neuzeit. Graz–Wien 1985. — Z. MAMELA: Studia medyczne i praktyka lekarska M.K. *Arch. Hist. i Filoz. Medycyny* 58 (1995) z. 3. — M. MARKOWSKI: N.C. Krakauer Universitätsstudien. *Acta Mediaevalia* 8 (1995). — K. TARGOSZ: M.K. jednym z „trzech filozofów” Giorgiona? *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 40 (1995) nr 3. — M. BISKUP: [Rec.: Documenta Copernicana, 1994]. *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* (1996) nr 1. — M. KOKOWSKI: C. and the hypotheticoductive method of correspondence thinking. *Teoria et Historia Scientiarum* 5 (1996). — J. DOBRZYCKI: Wczesni czytelnicy K. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 41 (1997). — A. LENKIEWICZ: Śląskie, a osobliwie wrocławskie kopernikania. Wr. 1997. — K. VORBRICH: The Humanistic aspects of the Copernican controversy in England between 1543 and 1700. *Polish-Anglosaxon Studies* (Pozn.) 6/7 (1997). — A.L. SANGUIN: N.C. et la révolution de la Renaissance, une contribution à l'histoire des idées géographiques. *Acta UNC. Geografia* z. 29 (1999). — L. LAMENSKI: Polonika kopernikańska w Rzymie. *Ojczyzna i wolność.* Lubl. 2000. — M. MARKOWSKI: Die Bedeutung der mittelalterlichen Philosophie im kopernikanischen Umbruch. *Acta Mediaevalia* 13 (2000). — K. VORBRICH: The Humanistic aspects of the Copernican controversy in England between 1453 and 1700. [Cz. 2]. *Polish-Anglosaxon Studies* (Pozn.) 8/9 (2000). — M. BISKUP. *Acta Poloniae Historica* 84 (2001); TENŻE. *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 2001 nr 3 [rec. Documenta Copernicana 1996]. — T. SIEROTOWICZ: M. Kopernik. Kr. 2001. — Z.H. NOWAK: M.K. jako uczeń szkoły św. Jana w Toruniu i studium partykularnego w Chelmie. *Rocz. Muzeum w Tor.* 10 (2001). — G. ROŚIŃSKA: Kwestia „Krakowskich autografów” K. w kodeksie „Copernicana” 4 Biblioteki Uniwersyteckiej w Uppsali. *Kwart. Hist. Nauki* 2001 nr 3. — J. MALLEK: M.K. jako lekarz i prawnik. *Rocz.*

Muzeum w Tor, 10 (2001). — W. VOISE: K., czyli o sztuce myślenia. *Tamże*.

KORBUT Gabriel

[II, 193] O P R A C O W A N I A

M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA: Ludzie z kurzu. Wwa 1989 (prwdr. dot. G.K. 1953). — B. SORDYŁOWA. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 4. Łódź 2001.

KORCZAK Janusz

[II, 194–195] T W Ó R C Z O Ś Ć

12. Król Maciuś Pierwszy. Wwa 1998; Wwa 1998; Pozn. 1999; Wwa 2001; Kr. 2002.

13. Król Maciuś na bezludnej wyspie. Kr. 2001. Przekł. ang. 1990.

14. Bankructwo małego Dżeka. Przekł.: litew. 1936, niem. 1935.

21. Kajtuś Czarodziej. Kr. [2001].

[II, 196] Wydania zbiorowe i wybory w językach obcych

44a. Das Kind neben dir. Gedanken eines polnischen Pädagogen. [Wybór art.]. Wstęp i oprac. B. Engemann-Reinhardt. Berlin 1990 (niem.).

[II, 196] Materiały i korespondencja

49. Zło jeszcze nie dotarło do nas. Nieznane listy J.K. do Józefa Arnona. Oprac. B. Wojnowska. *Więź* 2000 nr 2.

[II, 197] O P R A C O W A N I A

W. PELZER: J.K. Mit Selbstzeugnissen und Bilddokumenten dargestellt. Reinbek bei Hamburg 1987 — CH. LAIRD: Shadow of the wall. New York 1990 (przekł. niem. 1990). — J.K. w getcie. *Nowe źródła*. Wstęp i red. A. Lewin, oprac. M. Ziółek. Wwa 1992. — *Aktualność idei J.K. Piotrków Trybunalski* 1993. — *Dialog and Universalism* (Wwa) 1997 nr 9/10 (nr spec.). — *Dom na Krochmalnej na lamach „Małego Przeglądu”*. [Wybór i oprac. M. Ciesielska]. Wwa 1997. — K. GAŚIOREK: Z badań nad strukturą składniową powieści J.K. *Rocz. Nauk.-Dydakt. WSP Kr. Prace Językozn.* 9 (1997). — TENŻE: Od słowa do tekstu. O języku i stylach J.K. Kr. 1997. — H. KIRCHNER: Warszawa – ojczyzna J.K. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — M. LOBOCKI: K. wzorcem osobowym altruisty. *Annales UMCS. Sectio J: Pedagogia – Psychologia* 11 (1998). — *Ruch Pedagog.* 1998 nr 3/4 (nr spec.). — K. GAŚIOREK: K. w badaniach językoznawcy. „Od słowa do tekstu”. O języku i stylach J.K. *Z doświadczeń pedagogów* 1999. — *Korczakowski dialogi*. Red. J. Bińczyska. Wwa 1999. — B. WOJNOWSKA: K. – postacią dialogową. *Res Publica Nowa* 1999 nr 7/8. — R. WASITA: Od Japonii po Brazylię. J.K. – człowiek i dzieło. Próba opisu recepcji światowej. *Więź* 2000 nr 4. — *Dialog and Universalism* (Wwa) 2001 nr 9/10 (nr spec.). — H. KIRCHNER: Chcę nauczyć rozumieć i kochać, czyli o potrzebie Korczaka. *Gaz. Wyborcza* 2001 nr 75 dod. s. 24–27. —

M. MŁODKOWSKA: Gettowe trajektorie. O zapisie osobistego doświadczenia w dziennikach z getta warszawskiego. *Teksty Drugie* 2001 nr 1. — B. WOJNOWSKA: K. a wychowanie dla pokoju. *Ruch Pedag.* 2001 nr 1/2. — K. KUCZYŃSKA-KOSCHANY: Korczak baśniowy. *Bajki dla Janki*. Pozn. 2003.

KORCZYŃSKI Adam

[II, 197] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Wizerunek złocistej przyjaźnią zdrady. Wyd. kryt. R. Grześkowiak. Wwa 2000 *Bibl. Pisarzy Starop.* 19.

[II, 198] O P R A C O W A N I A

M. PREJS: Poezja późnego baroku. Wwa 1989.

KORDECKI Augustyn

[II, 199] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: Kraszewskiego „Kordecki” po stu czterdziestu latach. *Studia Claromontana* 10 (1989). — A.J. ZAKRZEWSKI: W kręgu kultu maryjnego. Jasna Góra w kulturze staropolskiej. Częstochowa 1995. — R. OCIECZEK: „Nowa Gigantomachia” – książka początków legendy literackiej potopu. *Czasy potopu szwedzkiego w lit. pol.* Kat. 2000.

KORWIN Wawrzyniec

[II, 202–203] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Cosmographia [...] b) Ode sapphica [...] Przedr. pt. Oda safficka o Polsce i jej stolicy Krakowie. Komentarz i przypisy B. Deresiewicz, tłum. pol. E. Jędrkiewicz, ang. K. Mackenzie. *Sarmacja*. Tor. 1992 (tekst równoległy: lac., pol., ang.).

9. Dialogus carmine [...] Przedr. pt. Dialogus de saluberrima mentis persuasione. *Fontes Neolatini*. Kr. 1999.

15. Podróż sławy Zygmunta Starego do Nowego Świata W.K. „Ad Famam”. Oprac. J. Niedźwiedz. *Terminus* 2001 nr 1/2.

[II, 203] O P R A C O W A N I A

H. SADOWSKA: W.K. (ca 1465–1527), humanista ze Środy Śląskiej. *Acta Universitatis Wratislaviensis* nr 980 (1990) — R. KRZYWY: Od hodoeporikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001.

KORZENIOWSKI Józef

[II, 211] O P R A C O W A N I A

Cz. MYKITA-GLENSK: Śląskie epizody teatralne J.K. *Kwart. Opol.* 1998 nr 3/4. — B. MUCHA: Gogolowskie inspiracje w komedii J.K. „Reputacja w miasteczku”. *Acta Polono-Ruthenica* 6 (2001). — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 4. Łódź 2001.

KOSSAKOWSKI Antoni

[II, 215] T W Ó R C Z O Ś Ć

Przekłady

12. Katarzyna II, carowa rosyjska: Komedia Oszukaniec [...].

Przekł. przypisywany też I. Jaksie Bykowskiemu.

KOSTECKI Platon

[II, 219] O P R A C O W A N I A

J. KOMOROWSKI: P.K. hold Calderonowi. *Pam. Teatr.* 1999 z. 3/4.

KOSZUTSKI Stanisław

[II, 220] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Epithalamion in nuptiis [...]. Pt. Epithalamion in nuptiis Sigismundi Augusti Regis Poloniae et Barbarae [...]. Wyd. E. Sarnowska. *Eos* 1965 z. 1. Przedr. *Szesnastowieczne epitalamia lac. w Polsce*. Tłum. i komentarz M. Brożek, wstęp i oprac. J. Niedźwiedz. Kr. 1999 [tekst równoległy lac. i pol.].

KOTARBIŃSKI Józef

[II, 224] O P R A C O W A N I A

Świętochowski i jego rówieśnicy – K., Urbanowska, Zaleski. Częstochowa 2001 [tu: Opinie o aktorze i krytyku J.K.; Z. PRZYBYŁA: J.K. o pisarzach epoki pozytywizmu; A. MAZAN: J.K. jako krytyk dramatów A. Świętochowskiego; M. PIEKUT: Tematy teatralne w felietonach J.K.; Bibliografia prac J.K.].

KOŹMIAN Kajetan

[II, 232] T W Ó R C Z O Ś Ć

11. Ziemiaństwo polskie [...]. Wyd. odnalezionej rękopiśmiennej wersji w 5 pieśniach. Oprac. i wstęp P. Żbikowski, komentarz M. Nalepa. Kr. 2000.

Upřednio niewyd. nieznane warianty ogl. S. Kupfel: *Gospodarstwo doskonałe w „Ziemiaństwie polskim”* K.K. *Studia i Mater. Filol. Pol. WSP Zielona Góra z. 10* (1999).

14. Stefan Czarniecki [...]. Wyd. nast. ze skrótami w: *Polska epopeja klasycystyczna. Antologia* Oprac. R. Dąbrowski. Kr. 2001.

Wydania zbiorowe

20a. Wybór poezji. Kr. 2002.

Listy

22. Korespondencja Z. Krasieńskiego. Listy do Koźmianów. Oprac. i wstęp Z. Sudolski. Wwa 1977.

[II, 233] O P R A C O W A N I A

S. KUPFEL: Dydaktyka i parenetyka. Uwagi o elementach świata przedstawionego w „Ziemiaństwie polskim” K.K. *Pam. Lit.* 1998 z. 3. — B. OLEKOWICZ: Abaddon. J. Lelewel w opinii K.K. *Ruch Lit.* 1999 nr 1. — M. JANION: Romanticism and beginning of the modern world. *Dialogue and Universalism* (Wwa) 2000 nr 9/10. — W. PUSZ: „Zimny rzeźniczek” czy „przestrzegacz sztuki”. Starcie F. Morawskiego z K.K. w 1826 r. *Prace Polon.* S. 56 (2001).

KOŹMIAN Stanisław

[II, 234] W y b o r y t w ó r c z o ś c i

18a. Bezkarność. Wybór pism. Oprac. i wstęp B. Szlachta. Kr. 2001 *Bibl. Klasyki Pol. Myśli Polit.* t. 4.

KOŹMIAN Stanisław Egbert

[II, 236] O P R A C O W A N I A

H.F. NOWACZYK: Echo londyńskich rozmów z K. w nekrologu Chopina. Cz. 1–2. *Ruch Muzyczny* 2001 nr 20–21.

KRAJEWSKI Michał Dymitr

[II, 238] T W Ó R C Z O Ś Ć

4. Podolanka [...]. Kr. 2002.

6. Wojciech Zdarzyński [...]. Kr. 2002.

[II, 239] O P R A C O W A N I A

I. ŁOSSOWSKA: M.D.K. Zarys monograficzny. Wwa 1980 *Rozpr. UW.* — M. KLIMOWICZ: Inspiracje myśli J.J. Rousseau w obrazie utopijnej wyspy Nipu Krasickiego i w krainie Sielan K. *Le Siècle de Rousseau et sa postérité*. Wwa 1998. — J.T. POKRZYWNIAK: M.D.K. czytelnik oświecony. *Na pozytywistycznej niwie*. Pozn. 2002. — I. ŁOSSOWSKA: Natura i wizja księżycy. Z problemów literackiej utopii oświeceniowej w Polsce. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 20/21 (2002–2003).

KRAKOWOWA Paulina

[II, 240] O P R A C O W A N I A

A. WOŹNIAK: Gruzińska wyprawa damy z Kresów. *Pro Georgia* 6 (1997).

KRASICKI Ignacy

[II, 242–245] T W Ó R C Z O Ś Ć

3. Mikołaja Doświadczynskiego przypadki. Kr. 2002.

5. Bajki [...]. Kr. 2003.

8. Historia. Kr. 2002.

15. Satyry. Kr. 2002.

18. Wojna Chocińska. *Polska epopeja klasycystyczna. Antologia*. Oprac. i wstęp R. Dąbrowski. Kr. 2001.

30. Kalendarz obywatelski [...]. Przedr. fotoofs. z notą Z. Golińskiego. Kr. 2001.

33. Rozmowy zmarłych. Kr. 2003.

[II, 246] Wydania zbiorowe

66a. Komedie wybrane. Kr. 2003.

[II, 246] Listy i materiały

69. Korespondencja [...].

Listy z archiwum Sanguszków. Z materiałów Ł. Kądzieli oprac. Z. Goliński. *Wiek Oświecenia* 18 (2002).

[II, 248] OPRACOWANIA

Oświecenie. Kultura i myśl. Gdańsk 1995 [1996] [tu: J.T. POKRZYWNIAK: „Maksymy święte” czy „zdania przedśwzięte”? I.K. o filozofach wieku Oświecenia; J. RUDNICKA: Krasicki o edukacji na łamach Monitora”; J. STARNAWSKI: Osiągnięcia środowiska lwowskiego w zakresie badań nad I.K.J. — J.I. MEER: Die Theatertheorien I.K. im Kontext der europäischen Aufklärungsaesthetik. *Slawistik* 41 (1996) z. 1. — J. NOSKO: Styl życia a zdrowie i zachowanie zdrowotne I.K. *Arch. Hist. i Filoz. Medycyny* 59 (1996) z. 2. — J. MAŚLANKA: I.K. Wwa 1997. — *Rocz. Tow. im. A. Mickiewicza* 32 (1997) [tu: Z. GOLINŃSKI: I.K. jako adresat literacki; Z. LIBERA: „O edukacji do X. Sapieżyny J.A.W.X.L.”. Kilka uwag o poglądach K. na znaczenie edukacji młodzieży] — R. DĄBROWSKI: Narracja i dialog w polskiej epopei Oświeceniowej („Wojna Chocińska”, „Pultawa”, „Jagiellonida”). *Ruch Lit.* 1998 z. 6. — Z. LESZCZYŃSKI: Imię Boga u I.K. *Rocz. Hum.* 1998 z. 1. — M. PARKITNY: O genezie „Myszeidy” I.K. *Pam. Lit.* 1998 z. 1. — R. DĄBROWSKI: Cudowność w polskiej epopei narodowej. *Zesz. Nauk. UJ Prace Hist.-Lit.* 1999 z. 94. — TENŻE: Relacje komunikacyjne w „Antymonachomachii” I.K. *Ruch Lit.* 1999 nr 2. — K. STASIEWICZ: I.K. przywiązany do stron rodzinnych. *Rocz. Przemyski* 1999 z. 3. — J. LESZEK: Na drodze ku romantyzmowi. „Pieśni Osjana” w tłumaczeniu Karpińskiego, K., Tymienieckiego i Brodzińskiego. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 2000 nr 3. — S. ACHREMCZYK: I.K. — nie tylko poeta. Olsztyn 2001. — *Czynić sprawiedliwość w miłości*. Wwa 2001 [tu: T. KOSTKIEWICZOWA: Człowiek i ład moralny w poezji I.K.]. — *I.K. Nowe spojrzenia*. Wwa 2001 [tu m.in.: J. DYGDAŁA: Szersze tło zabiegów Stanisława Augusta o biskupstwo warmińskie dla I.K.; W. NOWAK: Czynności pontyfikalne bpa warmińskiego I.K.; A. ORNATEK: Kontakty bpa I.K. ze Stolicą Apostolską; J. SIKORSKI: Warmińskie rezydencje K.; M. GÓRSKA: K. kolekcje sztuki; A. ŻÓRAWSKA-WITKOWSKA: K. a muzyka; S. GRACIOTTI: Lidzbark K. od miejsca fizycznego do przestrzeni poetyckiej; K. STASIEWICZ: Proza K.; K. DMITRUK: O sztuce pisarskiej K.; M. SZYMAŃSKI: Krasicki a Plutarch; A. ALEKSANDROWICZ: I.K. na dworach i o dworach magnackich; M. KLIMOWICZ: K. wobec innych kultur; M. PARKITNY: I.K. świadomości historyczności; T. KOSTKIEWICZOWA: K. — perspektywy badań twórczości; J. SNOPEK: Recepcja twórczości K. w XVIII w.; Z. GOLINŃSKI: K. w kulturze polskiej XIX w.; J.T. POKRZYWNIAK: I.K. w monograficznych ujęciach historyków literatury]. — J. KOWAL-

KOWSKI: Zainteresowania genealogiczne I.K. *Genealogia. Studia i Materiały Hist.* 13 (2001). — A. KWIATKOWSKA: „Piórowa wojna” o pewien poemat. *Polonistyka* 2001 nr 4; przedr. w: „Piórowa wojna”. Polemiki literackie polskiego Oświecenia. Pozn. 2001. — R. MAGRYŚ: O artyzmie „Podróży z Warszawy do Bilgoraja” I.K. *Zesz. Nauk WSP Rzeszów Hist. Lit.* 7 (2001). — M. PARKITNY: Oświeceniowe typologie, czyli kłopoty z paraleksą. *Wiek Oświecenia* 17 (2001). — K. STASIEWICZ: Czy K. da się jeszcze czytać. *Warmia i Mazury* 2001 nr 1. — TAŻ: Między długami a dwoma królami. *Tamże* 2001 nr 4. — TAŻ: Obchody Roku I.K. *Komunikaty Mazur.-Warm.* 2001 nr 4. — TAŻ: Nauki i przestrogi I.K. *Nazaret* 2001 nr 7–8. — TAŻ: I.K., ostatni z wielkich mieszkańców zamku lidzbarskiego. Pamiątka z wystawy [...]. Olsztyn 2001. — *Studia Gnesnensia* 15 (2001) [tu: J.T. POKRZYWNIAK: I.K. — książę poetów; L. TRZECIAKOWSKI: I.K., pierwszy prymas Polski zniewolonej, czyli co czynić należało. — J. TAZBIR: I.K. czytany dzisiaj. *Tyg. Pousz.* 2001 nr 15. — R. DOKTÓR: Komizm w „Panu Podstolim”. *Rocz. Hum.* 2002 t. 1 z. 1. — Z. GOLINŃSKI: K. Wwa 2002. — TENŻE: O „Zbiorze potrzebniejszych wiadomości” — od początku. *Wiek Oświecenia* 18 (2002). — M. GÓRSKA: Konferencja naukowa „I.K. Pisarz i środowisko [...] Olsztyn-Lidzbark Warmiński 16–19 V 2001”. *Kwart. Hist.* 2002 nr 1. — *W 200 rocznicę śmierci I.K.* [materiały z sesji]. Red. S. Frycie. Piotrków Tryb. 2002. — R. DĄBROWSKI: O koźmizmie „Monachomachii” I.K. *Kresy Południowo-Wschodnie* 2003 z. 1. — TENŻE: Uwagi o retoryczności w „Monachomachii” I.K. *Retoryka a tekst lit.* T. 1. Kr. 2003. — P. KAKOL: Myśli różne o Żydach i kwestii żydowskiej w twórczości I.K. *Jeus and Slavs* (Jerusalem-Gdańsk) 11 (2003). — J.T. POKRZYWNIAK: Zlekceważone świadectwo, czyli kilka uwag o genezie i znaczeniu „Monachomachii” I.K. *Zbirowe wartości i trwanie*. Pozn. 2003. — A. RUCIŃSKA: S. ze Skrzypny Twardowski i I.K. — nowatorzy swoich czasów. *Wielkop. Maro, S. ze Skrzypny Twardowski*. Pozn. 2002 [2003]. — H. WIŚNIEWSKA: Począcie humoru I.K. w listach do rodziny. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 20/21 (2002–2003). — A. PETLAK: Wpływ bajek I.K. na wybranych twórców ukraińskich XIX w. (rekonensans). *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica* 6 (2003).

KRASIŃSKI Józef Wawrzyniec

[II, 249] T W Ó R C Z O Ś Ć

3. Guide du voyageur [...]. Wersja pol.: Przewodnik dla podróżujących [...]. Przedr. fotoofs. Wwa 1980.

KRASIŃSKI Zygmunt

[II, 251–253] T W Ó R C Z O Ś Ć

13. Agaj-Han. Kr. 2002.

14. Nie-Boska komedia. Oprac. M. Inglot. Wr. 1999; Wwa 2001; Oprac. K. Macios. Kr. 2003. Wyd. wspólnie z Irydionem: Wwa 2001; Pozn. 2002.

15. Irydion. Kr. 2002. Zob. też poz. 14.

21. Trzy myśli [..].

Przekł. franc. Legendy: 1997.

25. Psalm przyszłości. Kr. 2002.

Tu dołączono: J. Słowacki: Odpowiedź na „Psalm przyszłości”.

[III, 254] Wydania zbiorowe i wybory

67a. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor. 1999.

III, 258–259] O P R A C O W A N I A

W. RZONÇA: Sesja naukowa: J. Słowacki – Z.K. 1809–1849–1859”. *Przegl. Hum.* 1990 nr 4 [dot. sesji zorganizowanej przez Instytut Lit. Pol. UW w dniach 12–14 X 1989 w Wwie i Opinogórze]. — Z. MIEDZIŃSKI: Z.K. Naród i historia. Kr. 1992. — A. WAŚKO: Romantyczny sarmatyzm. Tradycja szlachecka w literaturze polskiej lat 1831–1863. Kr. 1995. — Z. SUDOLSKI: Myśl historiozoficzna A. Cieszkowskiego w refleksji Z.K. A. *Cieszkowski w setną rocznicę śmierci*. Wwa 1996. — TENŻE: Z.K. nadal pisze listy. *Pam. Lit.* 1997 z. 4. — H. CHOJNACKI: Polska „poezja Północy”. „Maria”, „Irydion”, „Lilla Weneda”. Gdańsk 1998. — B. KALEBA: K. wobec idei rewolucji („Nie-Boska komedia” – „Niedokończony poemat”). *Ruch Lit.* 1998 nr 1. — M. KUZIAK: Prelekcje paryskie A. Mickiewicza o „Nie-Boskiej komedii” Z.K. *Pozn. Studia Polon.* T. 5 (1998). — T. ŁUCZKOWSKI: Melancholijny obraz średniowiecza w genewskiej korespondencji Z.K. *Prace Polon.* S. 53 (1998). — M. MASŁOWSKI: Gest, symbol i rytuały polskiego teatru romantycznego. Wwa 1998. — J. TOPOLEWSKI: Kobiety (u) K. Tobie i niewieście jeden jest początek – próba mizoginiczno-feministycznej lektury „Listów do Delfiny Potockiej” Z.K. *Res Publica Nova* 1998 nr 6. — *Postacie i motywy faustyczne w lit. pol.* T. 1. Białystok 1999 [tu m.in.: G. HALKIEWICZ-SOJAK: Faustyczne pokusy hrabiego Henryka; A. WAŚKO: „Faust” w korespondencji i dramatach Z.K.]. — T. MAJAK: Dwa dramatyczne epizody w życiu Z.K. *W kręgu wielkich romantyków pol.* Częstochowa 2000. — Z.K. PIECHOCKI: Wątki gnostyczne w „Listach do Delfiny Potockiej” Z.K. *Przegl. Hum.* 2000 nr 1/2. — *Piekiło miłości. W 140 rocznicę śmierci Z.K.* Red. J. Rohoziński. Pułtusk 2000 [tu m.in.: Z. SUDOLSKI: Z.K. w świetle listów żony; J. KAMIONKA-STRASZAKOWA: Wizjonerstwo K. – utopia i dystopia; E. KASPERSKI: Jednostka, historia i etyka. Paralela K. – Kierkegaard; A. FABIANOWSKI: Pieniądz i giełda w twórczości Z.K.]. — *Sztuka pisania. O liście pol. w w. XIX.* Białystok 2000 [tu m.in.: K. CYSEWSKI: Problem autokreacji w listach Z.K.; A. KUBALE: Egzystencja i komunikacja. O listach Z.K.; Z. SUSZYŃSKI: Listy K. jako egzystencjalny eksperyment]. — G. TOMASZEWSKA: Mickiewicz – K. O wyobraźni utopijnej i katastroficznej. Gdańsk 2000. — R. WYCLIŃSKI: „Bo ja bez pieniędzy nie potrafię żyć”. O sylwestrze finansowej Z.K. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 38 (2000). — I. BARTCZAK: „Nie-Boska komedia” – romantyczny moralitet. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica* 2001 z. 4. — M. BIENIŃCZYK: Czarny człowiek K. wobec śmierci. Gdańsk 2001. — G. HALKIEWICZ-SOJAK: Pejzaż w historiozoficznej wizji K. *Ethos* 2001 nr 4. — A. KRZYSZTOPIAK: Konwencje wyobraźni. O szeregach motywów w twórczości Słowackiego i K. Kat. 2001. — *Mickiewicz – Słowacki – K. Romantyczne uwarunkowania i współ-*

czesne konteksty. Red. E. Owczarz i J. Smulski. Łowicz 2001 [tu m.in.: M. BOJKO: A. Mickiewicz, J. Słowacki, Z.K. w listach T. Lenartowicza; A. KRZYSZTOPIAK: Zwierciadła wód, przestworza niebios, podziemne otchłanie – wśród poetyckich przestrzeni Z.K.; W. GUTOWSKI: Rewolucja i eschatologia (Z.K. – T. Miciński)]. — J. SIENNICKI: Z.K. chrześcijańska wizja historii. *Ethos* 2001 nr 4. — M. STRZYŻEWSKI: Mickiewicz wśród krytyków. Studia o przemianach i formach romantycznej krytyki w Polsce. Tor. 2001. — Z. SUDOLSKI: K. – Henryk Kamieński. U źródeł antagonizmu i pojednania. *Ethos* 2001 nr 4. — A. WAŚKO: Z.K. Oblicza poety. Kr. 2001. — J. ZIELIŃSKI: Chrześniak Napoleona. *Dialog* 2001 nr 5/6. — *Z.K. – nowe spojrzenia.* Red. G. Halkiewicz-Sojak i B. Burdziej. Tor. 2001. — J. BITTNER: Romantyczna idea „odnajdywania siebie” i jej wyraz w korespondencji Z.K. Łódź 2002. — Z. MIEDZIŃSKI: Duchowość i czyn. Studium o antyracjonalistycznym światopoglądzie historiozoficznym Z.K. Jarosław 2002. — J. SIENNICKI: Chrześcijańska wizja dziejów w pismach Z.K. Lubl. 2002. — E. SZCZĘGLACKA: Romantyczny homo legens Z.K. jako czytelnik polskich poetów. Wwa 2003. — *Wydalony z Parnasu. Księga poświęcona pamięci Z.K.* Red. J. Świdziński. Pozn. 2003 [tu m.in.: J. PIETROWICZ: K. w zbiorach Bibl. Pozn. Tow. Przyj. Nauk.; J. SMULSKI: Miejsce K. w marksistowskiej refleksji historycznoliterackiej i dydaktyce szkolnej doby stalinizmu; M. ZAWODNIAK: Wydalony z Parnasu. Kartka z dziejów recepcji Z.K.; D.T. LEBIODA: „Aurum” poezji Z.K.; M. INGLOT: „Wanda” Z.K. na tle dramatów o legendarnej królowej w pierwszej połowie XIX wieku; M. SZARGOT: Pankracy – „szatan widomy”; M. WALCZAK: Rozważania o literaturze, sztuce i filozofii w epistolografii Z.K.; M. RUSZCZYŃSKA: Romantyczne rozważania o śmierci w poezji Z.K.; J. ŚWIDZIŃSKI: Z dziejów recepcji twórczości Z.K. w Rosji; L. KONOPIŃSKI: Z.K. a Wielkopolska].

KRASZEWSKI Józef Ignacy

[II, 261–267] T W Ó R C Z O Ś Ć

9. Poeta i świat. Kr. 2002.

62. Czarna perełka. 2002.

Przekł. litew. 1996.

71. Hrabina Cosel. Pozn. 2001.

84. Stara baśń. Pozn. 2000; Wwa 2000; Wwa [2001].

Przekł. gruziński 1990.

Ekran. 2003.

119. Za Sasów.

Przekł. niem. 1995 (pt. König August der Starke).

[II, 268] Wybory utworów w przekładach

148a. Sobranije soczinienij w 10 tomach. Moskwa 1996 (ros.).

[II, 268] Listy

166. Drezdeńskie listy J.I.K. do K. Forstera z lat 1864–1879. Oprac. R. Jaskuła. *Czasop. Zakładu Nar. im. Ossol.* 9 (1998).

167. O program dla Polski. Korespondencja W. Pola i J.I.K. Oprac. E. Czapiewski. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Hist.* 2002 nr 154.

[II, 269–270] O P R A C O W A N I A

M. SUCHODOLSKA, J. JAWORSKA, I. JAKIMOWICZ: Rysunki z kolekcji J.I.K. w Muzeum Narodowym w Warszawie. Wwa 1961. — K. KUCZYŃSKI: J.I.K. w przekładach niemieckich do roku 1939. *Studia Historica Slavico-Germanica* 15 (1989). — J. POLANOWSKA: Historiografia sztuki polskiej w latach 1832–1863 na ziemiach centralnych i wschodnich dawnej Rzeczypospolitej. Wwa 1995. — M. CIĘŚLA: Rzecz o pierwszych austriackich przekładach J.I.K. na język niemiecki. *Studia Niemcoznawcze* 13 (1997). — M. KASPEROWICZ: Z problemów poetyki powieści historycznej – Sienkiewicz i K. *Morze Zjawisk* 1 (1998). — M. CHROSTEK: K. w adaptacjach filmowych. *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów. Hist. Lit.* 1999 z. 5. — W. WITCZAK: Przeoczona relacja o stanie zdrowia J.I.K. w 1885 roku. *Pozn. Studia Polon. S. Lit.* 6 (1999). — E. CZAPIEWSKI: Między buntem a ugodą. Kształtowanie się poglądów politycznych J.I.K. Wr. 2000. — E. QWCZARZ: Motyw „powrotu do gniazda” w powieściach K. i Sienkiewicza. *Mieszczanństwo i mieszczaństwo w lit. pol. drugiej poł. XIX w.* Wwa 2000. — *Sztuka pisania*. Białystok 2000 [tu: T. BUDREWICZ: Intytulacje i submisje w listach pisanych do J.I.K.; S. BURKOT: Listy J.I.K. do W. Choźkiewicza; E. MALINOWSKA: J.I.K. – korespondent *Kłosów*]. — *Życie lit i literatura w Wil. XIX–XX w.* Kr. 2000 [tu: S. BURKOT: K. w Wilnie; M. NIEDŹWIECKA: Litwa w życiu i twórczości J.I.K.]. — M. RUDKOWSKA: Formy nieobecności. Kwestia rosyjska w literaturze postyczińskiej. *Idiolekty K. Pozytywizm – język epoki*. Wwa 2001. — TAŻ.: Stanisław August Poniatowski – dekadencja władzy? Obraz ostatniego króla Polski w twórczości J.I.K. *Ruch Lit.* 2001 nr 4. — *Pogranicza literatury*. Wwa 2001 [tu: T. BUDREWICZ: „Przed burzą” i „Po burzy” (K. – Bałucki); M. RUDKOWSKA: K. i Turgieniew]. — J. DATA: J.I.K. przygoda z poznańskimi pismami dla kobiet. *Na pozytywistycznej niwie*. Pozn. 2002.

KRASZEWSKI Kajetan

[II, 271] O P R A C O W A N I A

H. DUDA: Zapomniany przyczynek K.K. o języku. *Prus i inni*. Lubl. 2003.

KRËEK Franciszek

[III, 274] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

KRECHOWIECKI Adam

[III, 275] O P R A C O W A N I A

E. KULA. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5. Łódź 2002.

KREMER Józef

[III, 276] O P R A C O W A N I A

L. STACHURSKI: Heglizm polski. Wwa 1998. — L. WIŚNIEWSKA-RUTKOWSKA: Główne tezy estetyki J.K. *Prace Nauk. WSP Częstochowa. Filoz.* 2000 z. 2.

KROFEY Szymon

[II, 277] O P R A C O W A N I A

B. KONARSKI: Sz. K. i jego słowiański kancjonal z 1586 r. *Bibliotekarz Zachodniopomorski* 1990 nr 3/4. — H. POPOWSKA-TABORSKA: Sz.K. i Michał Pontanus – niełatwa kwestia autorstwa kaszubskich zabytków. *Studia z Filol. Pol. i Słowiańskiej* 37 (2001).

KROMER Marcin

[III, 279] W y d a n i a z b i o r o w e

16a. Carmina latina. Wyd., wstępem i przypisami opatrzyli J. Starnawski, R. Turasiewicz. Kr. 2003 *Corpus Antiquissimorum Poetarum Poloniae Latinarum* 9.

[III, 279] K o r e s p o n d e n c j a

25. List M.K. i J.D. Solikowskiego do króla Zygmunta Augusta. Oprac. W. Polak. *Almanach Hist.* 1 (1999).

26. List do Zygmunta Augusta z 1555. *Fontes Neolatini*. Kr. 1999.

[III, 280] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: M.K. w poselstwie morskim lat 1569–1571. Garść uwag historyka literatury. *Studia Warmińskie* t. 25 (1989); też *Acta Conventus Neo-Latin Studies*. Bringhamton–New York 1994. — J. SZYM CZAK: Świętosław Szczeniec z Zawady pod Nikopolem. M.K. kontra J. Długosz. *Roczn. Łódzki* 42 (1995). — S. GRZYBOWSKI: M.K., czyli kariera snoba. *Pisarze staropol. Sylwetki*. T. 2 Wwa 1997. — A. SZORC: Andrzej Batory jako koadiutor M.K. (1584–1589). *Forum Teolog.* 1 (2000).

KRONIKA KSIĄŻĄT POLSKICH

[II, 280] O P R A C O W A N I A

W. DRELICHAZ: Annalistyka małopolska XIII–XV wieku. Kierunki rozwoju wielkich roczników kompilowanych. Kr. 2003.

KRONIKA WIELKOPOLSKA

[III, 281] O P R A C O W A N I A

A. BAŃKOWSKI: O wariantowości zapisów nazw własnych w „K.w.”. *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Linguistica* 23 (1990). — M. CETWIŃSKI: Samobójstwo Teodoryka Prusa (z K.w.). *Nibil superfluum esse*. Pozn. 2000. — E. SKIBIŃSKI: Dzierzwa i kronikarz wielkopolski. Powrót problemu. *Scriptura custos memoriae*. Pozn. 2001. — W. DRELICHAZ: Annalistyka małopolska XIII–XV wie-

ku. Kierunki rozwoju wielkich roczników kompilowanych. Kr. 2003.

KROPIŃSKI Ludwik

[II, 283] OPRACOWANIA

M. WOŹNIAKIEWICZ-DZIADOSZ: Forma listowa jako założenie narracji powieściowej. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 19 (2001).

KRÓLIKOWSKI Ludwik

[III, 287] OPRACOWANIA

W. JAWORSKI: Metareligijne podstawy anarchokomunizmu L.K. *Forum Myśli Wolnej* 2002/2003 nr 14/15.

KRUMŁOWSKI Konstanty

[III, 287] OPRACOWANIA

M. KOZIOŁ: K.K. 1872–1938 i jego „Królowa Przedmieścia”. Kr. 1999.

KRUPIŃSKI Franciszek

[II, 288] OPRACOWANIA

H. PILUŚ: Księża S. [F.] K. poszukiwania filozoficzne. *Rocz. Bielskopodlaski* 4 (1996). — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 4. Łódź 2001.

KRZYCKI Andrzej

[III, 292] Korespondencja

18. Do P. Tomickiego 2 listy, do Erazma z Rotterdamu 1 list. *Fontes Neolatini*. Kr. 1999.

[III, 293] OPRACOWANIA

K. STAWECKA: Poezja średniowieczna i nowołacińska w Polsce jako wyraz kultury chrześcijańskiej. *Chrześcijaństwo a kultura pol.* Lubl. 1988. — W. URBAN, E. WIERZBA: Jeszcze o A.K. *Rocz. Świątokrzeski* S. A: *Nauki Hum.* 25 (1998). — J. WÓJCICKI: „Głosa Criciana”. Sarmackie echo renesansowej epigramatyki. *Ruch Lit.* 1999 nr 2. — A. GORZKOWSKI: Paweł z Krosna. Humanistyczne peregrynacje krakowskiego profesora. Kr. 2000. — W. WOJTOWICZ: Korybut Kaszyski i historia literatury nieschludnej. Przyczynek do recepcji obscenów A.K. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 38 (2000). — Inspiracje platońskie humanistycznej poezji łacińskiej. [Dyskusja nad tekstami wierszy]. *Inspiracje platońskie lit. staropol.* Wwa 2000. — T. WILKON: Ciągłość i odmienność utworów staropolskich. *Dzielo lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002.

KRZYWOSZEWSKI Stefan

[II, 295] OPRACOWANIA

M. GUMKOWSKA: Długie warszawskie życie S.K. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — E. KOREPTA: S.K. — szkic biograficzny. *Zesz. Nauk. Umw. Opol. Filol. Pol.* 1999 z. 39.

KSIĘGA HENRYKOWSKA

[II, 298] OPRACOWANIA

M. PERZYŃSKI: K.h. w zbiorach Muzeum Archidiecezjalnego we Wrocławiu. *Kultura Dolnośląska* 1990 nr 1.

KUBISZ Jan

[II, 298] OPRACOWANIA

W. SIKORA: Romans starego nauczyciela. *Zwrot* 1990 nr 3, 4. — E. BUŁAWA: Etos nauczycielski J.K. a system wartości prezentowany przez „Miesięcznik Pedagogiczny”. *Pam. Cieszyński* 14 (1999).

KULIGOWSKI Mateusz Ignacy

[II, 302] OPRACOWANIA

N. KORNIŁOWICZ: Natura w poezji XVII w. *Barok* 1996 nr 1.

KULIKOWSKA Marcelina

[III, 303] Wybory twórczości

11. Poezje. Wstęp, wybór i oprac. A. Wydrycka. Białystok 2001.

KURAŚ Ferdynand

[III, 305] Wybory twórczości

9. Przez ciernie żywota. Wspomnienia i wiersze. Oprac. i wybór poezji A. Janas i A. Wójcik. Tarnobrzeg 1998.

[III, 306] OPRACOWANIA

A. STACHOŃ: Dzwon chłopska pieśni... *Rocz. Bocheński* 5 (2001).

LACH SZYRMA Krystyn

[II, 309] OPRACOWANIA

S. JEDYNAK: Etyka w Polsce. Słownik pisarzy. Wr. 1986.

LACK Stanisław

[III, 310] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI, Z. ŻMIGRODZKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

LAM Jan

[II, 310] TWÓRCZOŚĆ

4. Koroniarz w Galicji. Kr. 2003.
5. Wielki świat Capowic. Kr. 2002.

[II, 311] OPRACOWANIA

G. FILIP: Gry językowe J.L. Rzeszów 2003

LAMENT CHŁOPIŃSKI NA PANY

[II, 312] OPRACOWANIA

U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989.

LANGE Antoni

[II, 312] TWÓRCZOŚĆ

25. Miranda. Kr. 2002.

[II, 313] Przekłady i przeróbki

65. Rama-Czaraka Joga: Nauka jogów o zdro-
wiu [...]. Wwa 1989; Wwa 1993.

[II, 314] OPRACOWANIA

Z. RYKO: L'idée du symbolisme chez A.L. *La Symbolisme en France et en Pologne*. Wwa 1985. — Z. LIBERA: A.L. et Ch. Baudelaire. *Tradition et modernité*. Wwa 1989. — W. HENDZEL: A.L. jako współpracownik „Głosu” (1886–1894). *Zesz. Nauk. Filol. Pol. Univ. Olsztyński* 1997 z. 38. — J. SOSNOWSKI: Warszawski esteta A.L. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — A. WYDRYCKA: Między tekstami – dramaty A.L. *Lit. Młodej Polski między XIX a XX w.* Białystok 1998. — M. MIKOŁAJCZAK: O miejscu „Rozmyślań” A.L. w liryce Młodej Polski. *Ruch Lit.* 1999 nr 4. — J. WŁODARCZYK: „Z tej otchłani mi płyną niewiadome głosy”. O „obcych” słowach w poezji A.L. *Tamże*. — J. SZCZEŚNIAK: Z problematyki „science fiction” w prozie A.L. *Modernistyczny wizerunek człowieka*. Lubl. 2001.

LASKOWSKI Kazimierz

[II, 316] OPRACOWANIA

J. SOSNOWSKI: K.L. (EL) – warszawski Béranger. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

LASOCKI Mikołaj

[II, 317] OPRACOWANIA

T. ULEWICZ: Przed przyjściem Kallimacha. *Studia slavistica et humanistica in honorem N. Minissi*. Kat. 1997. — TENŻE: Iter Romano-Italicum Polonorum. Kr. 1999.

LATERNA Marcin

[II, 318] OPRACOWANIA

S. CIEŚLAK: „Harfa duchowna” – modlitewnikowy bestseller jezuita M.L. *Nasza Przyszłość* 93 (2000).

LEGENDA O ŚW. ALEKSYM

[II, 320] OPRACOWANIA

M. MALISZEWSKI: Inne średniowiecze: klucz do epoki. Wwa 1990. — T. MICHAŁOWSKA: Topika pielgrzymia w literaturze polskiego średniowiecza. „*Peregrinationes*”. *Pielgrzymki w kulturze dawnej Europy* Wwa 1995; przedr. w: *Mediaevalia i inne*. Wwa 1998. — P. STĘPIEN: Z litera-

tury religijnej polskiego średniowiecza. *Studia o czterech tekstach*. Wwa 2003. — Z. WANICOWA: Gdzie zamierzał dopłynąć św. Aleksy i jakie są tego skutki? Próba nowego rozumienia i odczytania 153. i 154. wersu „L. o św. A.”. *Jęz. Pol.* 2003 z. 1 [dopiski: K. SZEREJ-SZYMAŃSKA, A. KAŁKOWSKA, M. KUĆAŁA].

LELEWEL Joachim

[II, 325] OPRACOWANIA

Folia Bibliologica 40/41 (1992/93) [tu m.in.: M. ADRIANEK: Listy Jana Zakrzewskiego do J.L.; TAZ: Związki przyjaźni Stanisława Kiewlicza z J.L. w świetle zachowanej korespondencji]. — J.L. – *ksiegoznawca, bibliotekarz, bibliograf*. Red. M.M. Biernacka. Wwa 1993. — W. KAUTE: Synteza dziejów Polski M. Bobrzyńskiego a synteza dziejów Polski J.L. *Człowiek w Kulturze* 67 (1995). — J. KOLENDO: Les recherches sur l'antiquité menées par des Polonais en France au XIXe siècle. Wwa 1997. — G. SZELWACH: Korespondencja A. Mickiewicza z J.L. *Napis* 3 (1997). — A.A. KAMIŃSKI: Uczeń i mistrz. Brukselskie spotkania Michaila Bakunina z J.L. *Nauki Hum.* 4 (1998). — V. JULKOWSKA: Retoryka w narracji historycznej J.L. Pozn. 1998. — B. OLEKSOWICZ: Abaddon. J.L. w opinii K. Koźmiana. *Ruch Lit.* 1999 nr 1. — M. PTASZYŃSKI: Polityka i historia. „Historyczna paralela Hiszpanii z Polską w XVI, XVII, XVIII wieku” J.L. *Przegl. Hum.* 2002 nr 1.

LEMAŃSKI Jan

[II, 326] OPRACOWANIA

G. LESZCZYŃSKI: Młodopolska lekcja fantazji. Wwa 1990. — J. SOSNOWSKI: Smutna bajka J.L. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

LENARTOWICZ Teofil

[II, 329] Wydania zbiorowe i wybory

47a. Poezje wybrane. Wybrała O. Plaszczyńska. Kr. 2002.

[II, 329] Listy

54. Do Angelo de Gubernatis. W: G. del Bono: *Prezenze polacche nel carteggio di Angelo de Gubernatis*. Firenze 1989.

55. Do S. Duchńskiej. *Oprac. J. Fert. Zesz. Nauk. KUL* 1998 nr 1/2.

56. Korespondencja z T. Kwiatkowskim. *Oprac. N. Bojko. Przegl. Hum.* 2000 nr 1/2.

[II, 330] OPRACOWANIA

A. KRÓL: T.L. i rzeźbiarz florenccy drugiej połowy wieku XIX. *Ikonotheka* 11 (1996). — B. BOBROWSKA: Dwaj lirycy. Konopnicka o Zaleskim i L. W: Konopnicka na szlakach romantyków. Wwa 1997. — M. LASKOWSKA: Lirnik mazowiecki jako poeta kultury. O „Album włoskim” T.L. *Prace Polon.* 5, 53 (1998). — M. INGLÓT: „Tyrteusz” T.L. i „Tyrtej” C. Norwida na tle powstańczych motywów pieśni patriotycznej okresu zaborów. *Studia Norwidiana* 17/18 (1999/2000). — M. BADASZCZUK:

Problem niewinności i oczyszczenia w poemacie T.L. „Zachwycenie”. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 17 (1999). — M. BOJKO: Korespondencje T.L. o malarstwie włoskim. *Sztuka pisania*. Białystok 2000. — D. DĄBROWSKA: Wykłady bolońskie T.L. *Ruch Lit.* 2000 nr 3.

LENGNICH Godfryd

III, 331] OPRACOWANIA

W. ZIENTARA: G.L., ein Danziger Historiker [...], Wyd. osob. Tor. 1995.

LEOPOLITA Jan

III, 332] OPRACOWANIA

E. BELCARZOWA: Niektóre osobliwości leksykalne Biblii tzw. Leopolicy. Wr. 1989. — L. MOSZYŃSKI: Sposoby tłumaczenia hebrajskich miar w renesansowych przekładach Biblii. Od Leopolicy do Biblii Gdańskiej. *Jęz. Pol. – Hist. i Współczesność*. Pozn. 1995. — M. WRONKOWSKA-DIMITROWA: Z rozważań nad osobliwościami leksykalnymi „Biblii Leopolicy”. *Polszczyzna stara i nowa*. Bydg. 2000. — J. CHMIEL: Semiotyka przekładu Nowego Testamentu w „Biblii Leopolicy”. *Nowy Testament w dziejach i kulturze Europy*. Zielona Góra 2001.

LESZCZYŃSKI Edward

III, 333] OPRACOWANIA

W. GUTOWSKI: Mit, eros i sacrum. Bydg. 1999.

LESZCZYŃSKI Samuel

III, 334] OPRACOWANIA

R. RYBA: Trzy obrazy niewoli tureckiej w literaturze XVII w. *Barok* 2001 nr 1.

LESZCZYŃSKI Stanisław

III, 337] OPRACOWANIA

J. KOWALIK: S.L. – uciążliwe dziedzictwo po Karolu XII. *Rocz. Gdański* 53 (1993) z. 1. — Rozmowy na Polach Elizejskich królów pol. Oprac. J. Wójcicki. *Napis* 2 (1995). — H. WIDACKA: Koronacja S.L. i jego małżonki w grafice europejskiej XVIII w. *Kronika Zamkowa* 1996 nr 2. — J.A. GIEROWSKI: Nieznany list miłosny S.L. do Marianny Denhoffowej. *Ludzie, kontakty, kultura XVI–XVIII w.* Wwa 1997. — J. KOPIEC: Między Altranszatem a Poltawą. Stolica Apostoła wobec obsady tronu polskiego w l. 1706–1709. Opole 1997. — K. GOMBIN: Pośmiertne peregrynacje S.L. Z dziejów poglądów na szczątki królewskie jako pamiątkę narodową i obiekt muzealny. *Rocz. Hum.* 2000/2001 z. 4. — M. GARBACZOWA: XVIII-wieczna trawestacja Ewangelii przeciwko królowi L. *Studia Kieleckie. S. Filol.* 3 (2001). — S.L. – król, polityk, pisarz, mecenas. *Materiały z europejskiej konferencji nauk*. Red. A. Koniór. Leszno 2001. — A. NIEUWAŻNY: S.L. i Europa. *Pol. Przegl. Dyplomatyczny* 2001 nr 2. — A.J. ZAKRZEWSKI, M. SKWARCZYŃSKA: S.L. w świetle niedowiarków. *Prace Nauk. Pedagogika WSP Częstochowska* z. 8/10 (1999–2001).

— K. OSSOLIŃSKA: Śladami spełnionych marzeń. *Spożankania z Zabytkami* 2001 nr 11. — *Stanislas et son Académie. Colloque du 250 anniversaire [...]*. Nancy 2003 [tu: A.J. ZAKRZEWSKI: Prophète en son pays? S.L. et son Académie aux jeux des voyageurs polonais; La personne de S.L. et ses oeuvres dans l'historiographie polonaise des XIX et XX siècles]. — A.J. ZAKRZEWSKI: S.L. idea wieczystego pokoju. Kr. 2003.

LEŚMIAN Bolesław

III, 338] T W Ó R C Z O Ś Ć

4. Klechdy sezamowe. Przekł. niem. 1990.

5. Przygody Sindbada Żeglarza. Kr. 1999.

8. Łąka. [Z tego tomu wyd. osob. cykl:] W malinowym chruśniaku. Wwa 1999. Przekł. słowac. 2000.

9. Ballady. Lubl. 1987.

III, 339] Listy i materiały

Znajdują się głównie w Bibl. Nar., Ossol. Część ogł. J. Trznadel, zob. poz. 21, poz. 23 oraz *Poezja* 1967 nr 12, *Arcana* 1998 nr 2.

III, 341] OPRACOWANIA

K. WALC: „Przemiany” i „Strój” B.L. Propozycje interpretacyjne. *Filol. Pol. Dydaktyka, Lit. i Jęz. Pol. WSP Rzeszów* 1989 nr 18. — G. LESZCZYŃSKI: Młodopolska lekcja fantazji. Wwa 1990. — *Niebo* (Mediolan) 1990 nr 11 (nr spec.). — T. CIEŚLAK: Bóg i świat w poezji B.L. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica* 1998 z. 1. — P. DĄBROWSKI: Głos zza muru. O formie bez substancji w balladzie „Dziewczyna” B.L. *Orbis Linguarum* 9 (1998). — P. DYBEL: Laca i L. – dwa zwierciadła. *Teksty Drugie* 1998 nr 1/2. — M. FOSTOWICZ: Ukrzyżowany strumień. Metafizyka B.L. *Fraza* 1998 nr 3/4. — M. GŁOWIŃSKI: Cieśla-Demiurg. O „Chalupie” B.L. *Rocz. Hum.* 1998 nr 1. — D. KOWALCZYK: Buty na miarę Boga, czyli niemożliwe transcendencje L. *Przegl. Pousz.* 1998 nr 10. — R. KOZIOLEK: Wuj Tarabuk i nędza pisania. *Fa-Art* 1998 nr 3. — A. MATCZAK: Obraz topielca w baśni magicznej „Dary krasnoludków” i w podaniu „Topielec”. *Acta UNC Filol. Pol.* 51 (1998). — E. SZARKOWSKA: Od syntezy do syntezy. O baśniach B.L. *W kręgu Młodej Polski*. Białystok 1998. — J. TRZNADEL: Związki B.L. z Warszawą. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — M. WOŹNIAK-ŁABIENIEC: Leśmianowska ontologia nicotności. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica* 1998 z. 1. — H. ZAWORSKA: Demoniczny L. *Literatura* 1998 nr 1. — W. GUTOWSKI: Mit, eros i sacrum. Bydg. 1999. — R. PARYS: Miłość i śmierć: Leśmian i Dora Leenthal. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 1999 nr 5. — B. PAWŁOWSKA-JĘDRYK: Makabreska wobec ciężaru i lekkości istnienia. *Sztuka i Filozofia* 17 (1999). — J. SIENKIEWICZ: Ludowość i literackość w „Klechdach sezamowych” B.L. *Lit. Lud.* 1999 nr 3. — J. TRZNADEL: Nad L. Wiersze i analizy. Kr. 1999. — M. WALCZAK: Leśmianowski Kopciuszek. *Guliver* 1999 nr 1. — A. WĘGRZYŃKOWA: Egzystencjalne i metafizyczne. Od L. do Maja. Kat. 1999. — V. WRÓBLEWSKA: „Klechdy sezamowe” B.L. jako cykl ba-

śniowy. *Acta UNC. Filol. Pol.* 52 (1999). — E. ZARYCKI: Postacie kalek w utworach B.L. — zwycięstwo ciała czy ducha? *Teksty Drugie* 1999 nr 6. — S. BOJNICKI: Pierwsze krople burzy. *Kresy* 2000 nr 1 [zestawienie z twórczością J. Czechowicza]. — U. KĘSIKOWA: Słońce w poezji B.L. *Gdańskie Studia Język.* 7 (2000). — J. KOLBUSZEWSKI: Znaczenie i wartości przyrody polskiej. *Wr.* 2000. — P. ŁOPUSZAŃSKI: Leśmian (1877–1937). *Wr.* 2000. — *Poezje B.L. Interpretacje.* Red. B. Stelmaszczyk, T. Cieślak. Kr. 2000. — J.M. RYMKIEWICZ: Leśmian — dzieje geniusza. *Twórczość* 2000 nr 5–6. — A. SOBIESKA: Pisma W. Solowjowa wśród inspiracji filozoficznych w poezji L. *Pam. Lit.* 2000 z. 1. — M. SZCZOT: Jeszcze raz o motywie Don Juana. *Topos* 2000 nr 1. — J. ŚWIDZIŃSKI, W. WASYLENKO: Problematyka i poetyka ruskogo lirycznego cyklu B.L. „Pieśni Wasilissy Premudroj”. *Scripta Neophilologica Posnaniensia* 2 (2000). — *Twórczość B.L. Studia i szkice.* Red. B. Stelmaszczyk, T. Cieślak. Kr. 2000. — A. WĘGRZYŃIAKOWA: „Znikomek”. O Leśmianowskiej redukcji metafizyki. *Miniatura i mikrologia*. T. 1, Kat. 2000. — A. WIATR: Trochę inna dziewczyna. *Twórczość* 2000 nr 3. — J. ZIĘBA: B.L. światopogląd nowoczesny. O esecystyce poety. Kr. 2000. — M. KLIMCZAK: Funkcja neologizmów w kreowaniu poetyckiego obrazu świata B.L. *Poradnik Język.* 2001 nr 4. — P. PIETRZYCH: „Strój” — ballada (o) niejasności. *Pam. Lit.* 2001 z. 1. — J.M. RYMKIEWICZ: Leśmian. Encyklopedia. Wwa 2001 [rec.: J. DRZEWUCKI]. *Twórczość* 2002 nr 4; W. KALISZEWSKI. *Więź* 2002 nr 2; E. TKACZYŃSKA-DYCKI. *Res Publica Nowa* 2002 nr 5]. — M. STALA: Trzy nieskończoności. O poezji A. Mickiewicza, B.L. i Cz. Miłosza. Kr. 2001. — J. TRZNADEL: B.L. Poezja i rzeczy ostateczne. *Arcana* 2001 nr 3. — *W kręgu Młodej Polski.* Kr. 2001 [tu m.in.: A. CZABANOWSKA-WRÓBEL: Niepojętość zielona i możliwość szkarlatu. Uwagi o kolorystyce B.L.; M. GŁOWIŃSKI: Oswajanie Akteona; M. STALA: Jam jest miejsce spotkania, Duch, dusza i ciało w poetyckiej antropologii L.]. — M. BARTNIKOWSKI: Trzy postaci sceniczne i możliwości upojenia. „Zdziczenie obyczajów pośmiertnych” B.L. wobec modernistycznego teatru śmierci. *Przegl. Hum.* 2002 nr 1. — *Pam. Lit.* 2003 z. 3 [tu: M. KOWALEWSKA: Od kontynuacji do stylizacji. Wiersze balladowe B.L. wobec tradycji gatunku; T. BRZOSTOWSKA-TERESZKIEWICZ: Sofia zakłeta w baśniową cęrawnę. „Pieśni Wasilissy Priemudroj” B.L. wobec rosyjskiej poezji symbolistycznej; A. SOBIESKA: Apologia epifanii, czyli motyw kontemplacyjnego zapatrzania w twórczości B.L.; A. CZABANOWSKA-WRÓBEL: „Kto cię odmłodzi, żywocie wieczny?” Mistyka żydowska w poezji B.L.; P. ŁOPUSZAŃSKI: Z rodu księgarzy — warszawskie korzenie B.L.].

LEWESTAM Fryderyk Henryk

[III, 344] OP R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5. Łódź 2002.

LIBANUS Jerzy

[II, 346] OP R A C O W A N I A

B. SUDAŁ: Tradycja boejańska w poglądach akustyczno-harmonicznych J.L. z Legnicy. *Muzyka* 1995 nr 4.

LIBELT Karol

[II, 348] OP R A C O W A N I A

L. STACHURSKI: Heglizm polski. Wwa 1998.

LICIŃSKI Ludwik Stanisław

[III, 350] OP R A C O W A N I A

H. KIRCHNER: Warszawskie halucynacje L.S.L. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa.* Wwa 1998. — J. RAŻNY: Bohater opowiadań L.S.L. „Z pamiętnika włóczęgi”. *Prace Polon.* 5, 53 (1998). — B. PRUSIK: „Chciałbym was uczyć Boga...” — stylizacje biblijne a kreacja narratora w prozie L.S.L. *Inspiracje i motywy biblijne w lit. pozytywizmu i Młodej Polski.* Lubl. 1999. — P. PRÓCHNIAK: Sen nożownika. O twórczości L.S.L. Lubl. 2001.

LIEDER Waław Rolicz

[II, 351] W y b o r y t w ó r c z o ś c i

15a. Poezje wybrane. Wyboru dokonał i wstępem opatrzył M. Piechal. Nota biogr. J. Bandrowska-Wróblewska. Wwa 1982.

[II, 352] OP R A C O W A N I A

J. ZACHARSKA: Warszawski symbolista W. R.-L. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa.* Wwa 1998. — M. JANUSZEWICZ: Poemat W.R.-L. „Gdy dzwonki szwajcarskie...” przykładem „poetyckiej symfonii”. *Genologia i konteksty.* Zielona Góra 2000. — B. KOWALISZYN: W.R.-L. — poeta samotności. Wśród tułaczy i wędrowców. Lubl. 2001.

LINDE Samuel Bogumił

[II, 354] T W Ó R C Z O Ś Ć

4a. Relacja S.B.L. z „podróży książkowej” po ziemie sieradzkiej. Oprac. J. Andrzejewski. Sieradz 1993.

[II, 355–356] OP R A C O W A N I A

J. ZIELIŃSKI: Żywot L. *Res Publica* 1990 nr 7/8. — M. PTASZYK: Kopczyński a słownik *L. Jęz. Pol.* 1998 z. 1/2. — A. NOWAKOWSKA: Nazwy drzew w „Słowniku języka polskiego” S.B.L. *Poradnik Język.* 1998 z. 6. — B. MATUSZCZYK: Informacja gramatyczna w słowniku S.B.L. *Rocz. Hum.* 2000 z. 6. — TAZ: *Polszczyzna S.B.L. jęz. pol. Współczesność, historia.* Lubl. 2000. — A. NOWAKOWSKA: *Francuszczyzna, Francja, Francuzi w słowniku L. Poradnik Język.* 2001.

LIPIŃSKI Józef

[III, 358] OP R A C O W A N I A

I. BARICZEROWSKA: J.L. — poeta i nauczyciel. *Annales LIMCS. Sectio FF Philologiae* 16 (1996).

LOMPA Józef

[II, 361] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Krótkie wyobrażenie historii Śląska dla szkół elementarnych zebrane. Zabrze [1997].

[II, 362] Wybory twórczości

28a. Do polskiej muzy. Wybór wierszy. Oprac. J. Lyszczyzna. Kat. 1997.

[II, 363] OPRACOWANIA

„Ojczyźnie jest niczem nie dłużny...” J.L. w *dwusetną rocznicę urodzin*. Red. J. Pośpiech. Opole 1997. — J. POŚPIECH: J.L. z perspektywy końca XX w. *Kwart. Opol.* 1997 nr 2. — B. SNOCH: J.P.L. 1797–1863. *Ziemia Śląska* 4 (1997). — S. WILCZEK: J.L. prekursor pracy kulturalno-oświatowej na Górnym Śląsku. Kat. 1997. — M. PILOT: L. i Reymonta peregrynacje do Częstochowy. *Regiony* 2001 nr 2.

LONDZIN Józef

[II, 363] OPRACOWANIA

K. NOWAK: Ks. J.L. (1863–1929). Cieszyn 1998. — J. SPYRA: Ks. J.L. (1863–1929) a cieszyńskie tradycje muzealne. *Ziemia Śląska* 5 (2001). — Ks. J.L. (1862–1929). *Kapłani, działacz patriotyczny i społeczny*. Red. J. Nowak. Bielsko Biala 2002.

LORENTOWICZ Jan

[II, 365] OPRACOWANIA

R. TABORSKI: Warszawski Jowisz – J.L. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

LUBELCZYK Jakub

[II, 366] OPRACOWANIA

M. CYTOWSKA: Sources érasmiennes des digressions „zoologiques” dans „Histoire à Londres”. *Eos* 78 (1990). — K. MELLER: Psalmi „nad miód słodsze” i tłumacz pszczola. *Texty Drugie* 1990 nr 3. — M. CYBULSKI: O dwóch XVI-wiecznych polskich przekładach „Psalterza”. „Psalterz Dawidów” M. Reja i „Psalterz Dawida” J.L. *Rozpr. Komisji Język. Łódzkiego Tow. Nauk* 44 (1999). — J.T. MACIUSZKO: Mikolaj Rej. Zapomniany teolog ewangelicki z XVI w. Wwa 2002.

LUBIENIECKI Stanisław (młodszy)

[II, 368] TWÓRCZOŚĆ

4. Historia Reformationis Polonicae. Przekł. ang. pt. History of the Polish Reformation and nine related documents. [Tłum.] G.H. Williams. Minneapolis 1995.

[II, 368] OPRACOWANIA

[Rec. History of the Polish Reformation, 1995.] J. PIROŻYŃSKI. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 41 (1997); L. SZCZUCKI. *Kultura i Społeczeństwo* 1997 nr 2. — J. TAZBIR: Nowe Lubienieciana. *Arch. Hist. Filozofii i Myśli Społ.* 47 (2002). — TENŻE: Stando lubentius moriar. Biografia S.L. Wwa 2003.

LUBOMIRSKI Stanisław Herakliusz

[II, 369–370] TWÓRCZOŚĆ

6. Rozmowy Artaksesa i Ewandra. Rozmowa trzecia o stylu albo sposobie mówienia i pisania. Wstęp i oprac. M. Wichowa. Łódź 1998.

10. Tobiasz wyzwolony. Kr. 2003.

Pojedyncze wiersze przedr.: *Antologia pol. poezji metafizycznej epoki baroku*. Wwa 1993.

[II, 371] Utwory o autorstwie niepewnym

24. Trafunek nieszczęśliwy. [Facsimile ed. z 1935]. Zielona Góra 1987.

[II, 372] OPRACOWANIA

B. OTWINOWSKA: Metafizyka pana na Ujazdowie. *Religijność lit. pol. baroku*. Lubl. 1995. — B. CHODŹKO: Rozum – i co dalej? Myśl filozoficzno-społeczna w pismach politycznych S.H.L. *Idea* 9 (1997). — E. LASOCIŃSKA [Rec.: G. Raubo: Barokowy świat... 1997]. *Barok* 1997 nr 2. — K. STASIEWICZ: Wokół komedii S.H.L. – reprezentanta oświeconego sarmatyzmu. *Między barokiem a oświeceniem*. Olsztyn 1997. — B. CHODŹKO: Pisma polityczne marszałka Lubomirskiego w perspektywie uniwersalistycznej refleksji etycznej i prakseologicznej. Białystok 1998. — G. RAUBO: O postawie filozoficznej S.H.L. *Barok* 1998 nr 2. — A. GORZKOWSKI: S.H.L. – „Rozmowy Artaksesa i Ewandra”. *Lektury polon.* T. 3: *Sredniowiecze – renesans – barok*. Kr. 1999. — E. LASOCIŃSKA: Myśl filozoficzna w „Adverbia moralia” S.H.L. *Wątki neostoickie w lit. pol. renesansu i baroku*. Szczecin 1999. — TAŻ.: O „Eklezjastesie” S.H.L. – słowo i Slovo. *Pam. Lit.* 1999 z. 2. — A. KARPŃSKI: S.H.L. i neostoicyzm. *Wątki neostoickie...* jw. — TENŻE: [Rec.: G. Raubo: Barokowy świat... 1997]. *Pam. Lit.* 1999 z. 2. — G. TROŚCIŃSKI: „Zmienności portret i śmierci obrazy”. Nad „Myślami o wieczności” S.H.L. *Studia Filol.* 1 (1999). — J. DĄBKOWSKA: Problem erudycji w „Rozmowach Artaksesa i Ewandra” S.H.L. *Pam. Lit.* 2000 z. 3. — M. KRZYSZTOFIK: Czy Eklezjastes przeczy sobie? Via negationis et via affirmationis. Droga afirmacji świata wartości w „Eklezjastesie” S.H.L. *Studia Kieleckie. Filol.* 2 (2000). — M. WICHOWA: Pierwszy polski traktat o imitacji – dyskurs o stylu z „Rozmów Artaksesa i Ewandra” S.H.L. *Od średniowiecza ku współczesności*. Łódź 2000. — M. KRZYSZTOFIK: „Tobiasz wyzwolony” S.H.L. wobec biblijnej „Księgi Tobiasza”. *Zesz. Nauk. UJ. Prace Hist.-Lit.* 2000/01 z. 95/96. — M. BARŁOWSKA: „Drogi klejnot i piastującemu ozdobny”. *Sarmackie theatrum*. Kat. 2001. — G. TROŚCIŃSKI: Rękopiśmienne litteraria S.H.L. w zbiorach Biblioteki Seminarium Duchownego w Sandomierzu. *Ruch Lit.* 2001 nr 3. — K. WIŚNIEWSKI: Działalność marszałka wielkiego koronnego S.H.L. w bezkrólewiu po śmierci Jana III. *Rocz. Warsz.* 30 (2001). — J. DĄBKOWSKA: Rozmowy „Artaksesa i Ewandra” S.H.L. Dialog, esej, traktat. *Świt i zmierzch baroku*. Lubl. 2002. — A. KARPŃSKI: S.H.L. – moralista i polityk końca XVII w. *Tamże*. — E. LASOCIŃSKA: O pojęciu wielkiego umysłu i cnotcie wielkomyślności. 281

ści. Stoicyzm i jego związki z etyką Arystotelesa w literaturze polskiej. *Barok* 2002 nr 1-2. — M. WERESZCZYŃSKA-DUCH: „Cnota z fortuny rozno z sobą chodzą, a nigdy w jednym gmachu się nie zgodzą”. Walka fortuny z cnotą w wybranych utworach J. Danyszka, J. Kochanowskiego, S.H.L. *Barok* 2002 nr 1-2. — J. DĄBKOWSKA: Etyka i estetyka tworzenia w „Rozmowach Artakseasa i Ewandra” S.H.L. *Barok* 2003 nr 1. — TAŻ: Powaga, śmiech oraz śmieszność powagi w „Rozmowie VI” z „Rozmów Artakseasa i Ewandra” S.H.L. *Śmiech i łzy w kulturze staropól*. Wwa 2003. — B. CHODŹKO: O przyjaźni albo miłowaniu bliźniego. Doświadczenie a wyobraźnia etyczna w scenotechnice dell'arte S.H.L. *Przegl. Hum.* 2003 nr 6. — R. GRZEŚKOWIAK: Barokowy tekst i jego twórcy. Gdańsk 2003. — M. KRZYSZTOFIK: Od Biblii do literatury. Kr. 2003. — G. TROŚCIŃSKI: Łzy filozofa w „Adverbia moralia” S.H.L. *Śmiech i łzy w kulturze staropól*. Wwa 2003.

LUBOWSKI Edward

[II, 373] OPRACOWANIA

Janusz MACIEJEWSKI. *Pol słownik biogr.* 18 (1973).

LUTOSŁAWSKI Wincenty

[II, 375-376] T W Ó R C Z O Ś Ć

24. Rozwój potęgi woli. Koszalin [1991]; toż Wr. 1992.

41. Praca narodowa. Wwa 1998.

46. Jeden łatwy żywot. Reprint [b.m.] 1994.

48a. Dziennik w listach. Ogl. J. Dużyk. *Mtes. Lit.* 1988 nr 11.

[II, 376] Listy

50. Z listów W.L. do rodziców z l. 1884-1886. Oprac. J. Dużyk. *Rocz. Bibl. Nauk. w Kr.* 45 (2000).

[II, 376] OPRACOWANIA

J. DUŻYK: W.L. podróże włoskie. Z nieznanych listów filozofa. *Życie i Myśl* 1988 nr 1/2. — R. JADCZAK: Przyczynek do biografii W.L. *Kultura, Oświata, Nauka* 1988 nr 5/6. — Z. MIEDZIŃSKI: W.L. jako krzewiciel świadomości polskiej na Śląsku. *Zaranie Śląskie* 1989 nr 2. — J. KACZYŃSKI: W.L. jako interpretator i edytor J. Slowackiego. *Twórczość Slowackiego*. Olsztyn 1992. — J. WIT: Eleuteryzm i mesjanizm. U źródeł filozofii społecznej W.L. Kr. 1994. — J. SOSNOWSKI: Playa de Mera. Jeszcze o „niesamowitym spotkaniu literackim”. *Kresy* 1998 nr 1. — J. KOJKOŁ: L. jako prekursor nowej duchowości. *Przegl. Religioznawczy* 2001 nr 2. — K. RATAJSKA: „Towiańszczyzna czysta” w działaniu i pismach W.L. *Prace Polon.* S. 56 (2001).

ŁASKI Jan

[II, 380] OPRACOWANIA

W. WYDRA: Erasmo-Lascianum w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu. *Biblioteka* 1 (1997). — O. BARTEL: J.Ł. Cz. 1: 1499-1556. Oprac. i przypisami opatrzył J. Maciuszko. Wwa 1999 (prwdr. 1955). —

A. BRÜCKNER: J.Ł. Oprac. i przypisami i notą wydawn. opatrzył L. Szczucki. Wwa 1999 (prwdr. 1898). — *Jednota* 1999 nr 8/9, 11/12 (nr spec.) [wraz z Kalendarium]. — H.P. JÜRGENS: Johannes a Lasco 1499-1560. Ein Europäer des Reformationsalters. Wuppertal 1999. — TENŹE: Johannes a Lasco. Ein Leben in Büchern und Briefen. Wuppertal 1999. — J. PIROŻYŃSKI: Nowe „lasciana” wydane w pięćsetlecie urodzin J.Ł. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 44 (2000). — W. URBAN: Związki J.Ł. młodszego z Małopolską. *Studia Hist.* 2000 nr 2. — *J.Ł. 1499-1560. W pięćsetlecie urodzin*. Wwa 2001 [rec.: J. PIROŻYŃSKI. *Acta Poloniae Historica* 84 (2001)]; TENŹE. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 45 (2001)]. — K. KARSKI: Johannes a Lasco - Reformator zwischen Polen und Deutschland. *Rocz. Teolog.* 43 (2001) nr 1.

ŁODZIA Z KĘPY Jan

[II, 383] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Sekwencja: Salve salutis janua... przeł. E. Głębicka. *Toż jest dziwne a nowe*. Oprac. A. Jelicz. Wwa 1987.

ŁOŚ Jan

[II, 387] OPRACOWANIA

E. UMIŃSKA-TYTONIOWA. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 4. Łódź 2001.

ŁOZIŃSKI Władysław

[II, 390] T W Ó R C Z O Ś Ć

18. Oko proroka. Wwa 1993.

[II, 391] OPRACOWANIA

K. KOSEK: Walory literacko-naukowe prac historycznych W.Ł. Cz. 1-2. *Rocz. Przemyski* 33 (1997) z. 1, 34 (1998) z. 1. — TENŹE: „Opowiadania Narwojowe” W.Ł. o przeszłości Polski w XVIII w. *Tamże* 35 (1999) z. 3. — TENŹE: Ostatnie powieści historyczne W.Ł.: „Skarb watażki” i „Oko proroka”. *Tamże* 36 (2000). — TENŹE: Twórczość literacka i działalność naukowo-patriotyczna W.Ł. (Szkic syntetyczny). *Tamże* 37 (2001) z. 2. — M. RUDKOWSKA: Wyszedł z dworu. Przeżycie i doświadczenie historyczne w twórczości W.Ł. Wwa 2002.

ŁUKASZEWICZ Józef

[II, 395] T W Ó R C Z O Ś Ć

3. Obraz historyczno-statystyczny miasta Poznania w dawniejszych czasach. T. 1-2. Wyd. i oprac. J. Wiesiołowski. Pozn. 1998.

[II, 395] OPRACOWANIA

Z. WÓJCIK: Profesora J.Ł. „Curriculum vitae”. *Niepodległość i Pamięć* 1998 nr 2.

ŁUSKINA Ewa

[II, 397] OPRACOWANIA

M. PODRAZA-KWIATKOWSKA: Młodopolska femina. *Teksty Drugie* 1993 nr 4/5/6.

ŁUSZCZEWSKA Jadwiga

[II, 400] TWÓRCZOŚĆ

17. Panienska z okienka. Wwa 1998.

[II, 400] OPRACOWANIA

J. MAŚLANKA: Literatura a dzieje bajeczne. Wyd. 2. Wwa 1990. — K. GRZYWKA: O utopii w dziewiętnastowiecznym salonie Warszawy i Berlina. *Życie i działalność J.L. i Rahel Levin Varnhagen von Ense. Studia Niemcoznawcze* 16 (1998). — M. ADAMCZYK: „Branki w jasyrze” i „Historia Tartarorum” z XII wieku. Głosa do historycznej powieści Deotymy. *Na pozytywistycznej niwie*. Pozn. 2002.

MACIEJ Z MIECHOWA

[III, 402] OPRACOWANIA

E. KĘDELSKA: Początki sławistyki XV w. — „Mithridates” Gesnera i jego polskie źródło. *Slavia Occidentalis* 55 (1998). — A. DZIUBA: Wczesnoreniesansowa historiografia polsko-łacińska. Lubl. 2000.

MACIEJOWSKI Ignacy

[II, 404] TWÓRCZOŚĆ

36. Matka. Kr. 2003.

**MACIEJOWSKI Wacław
Aleksander**

[II, 406] OPRACOWANIA

A. KULECKA: Między słowianofilstwem a słowianoznawstwem. Idee słowiańskie w życiu intelektualnym Warszawy lat 1832–1856. Wwa 1997. — S. MILEWSKI: Szlachecki polihistor, W.A.M. *Prawo i Życie* 2000 nr 9.

MAGNUSZEWSKI Dominik

[II, 409] OPRACOWANIA

M. RUSZCZYŃSKA: Ziewonia. Romantyczna grupa literacka. Zielona Góra 2002.

MAJERANOWSKI Konstanty

[II, 411] OPRACOWANIA

P. MITZNER: Epoka M. *Pam. Teatr*. 1990 nr 3–4.

MAJKOWSKI Aleksander

[II, 413] TWÓRCZOŚĆ

4. Żęcé i przigodě Rémusa. zwierciadło kaszëbszczé. Gdańsk 1997.

5. Historia Kaszubów. Powst. 1922. Wyd. Gdynia 1938. Wyd. nast. Gdańsk 1991.

5a. Pamiętnik z wojny europejskiej roku 1914. Z rkpsu wyd. i oprac. T. Linkner. Pelplin 2000.

[II, 413] OPRACOWANIA

T. LINKNER: Heroiczna biografia Remusa. W zwierciadle mitu i kaszubskich wierzeń. Gdańsk 1996. — E. SZCZESIAK: Mała Odyseja. Śladami Remusa. Gdańsk 1996. — *Życie i twórczość A.M.* Red. J. Borzyszkowski. Wejherowo–Gdańsk 1997. — *Życie i przygody Remusa” A.M. – powieść regionalna czy arcydzieło europejskie*. Red. T. Linkner. Słupsk 1999.

MAJORKIEWICZ Jan

[III, 414] OPRACOWANIA

L. SŁOWIŃSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 1. Łódź 1994.

MAŁCZEWSKI Antoni

[II, 416] TWÓRCZOŚĆ

8. Maria. Kr. 2002.

[III, 418] OPRACOWANIA

S. PODOBIŃSKI: Wyznaczniki językowoartystyczne pisarstwa A.M. postrzegane współcześnie. *Prace Nauk Filol. Pol. WSP Częstochowa* 1996 z. 6. — H. CHOJNACKI: Polska „poezja Północy”. „Maria”, „Irydion”, „Lilla Weneda”. Gdańsk 1998. — D. SIWICKA: Ciche, puste pola. *Dialog* 1998 nr 9. — Z. WÓJCICKA: Sataniczny impuls egzystencji w „Marii” A.M. *Postacie i motywy faustyczne w lit. pol.* T. 1. Białystok 1999. — L. LIBERA: Kiedy Słowacki napisał „Wacława”? Symboliczność „Wacława”, czyli pośmiertny żywot Stanisława Szczęsnego Potockiego. W: Mickiewicz, Słowacki. Szkice i rozprawy. Zielona Góra 2000. — D. ZAWADZKA: Pokolenie kłęski 1812 roku. O A.M. i odludkach. Wwa 2000. — J. ŁAWSKI: Metamorfozy świata poetyckiego „Marii” M. w „Janie Bieleckim” Słowackiego. *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — M. STRZYŻEWSKI: Mickiewicz wśród krytyków. Studia o przemianach i formach romantycznej krytyki w Polsce. Tor. 2001. — J. BRZOZOWSKI: Odczytywanie romantyków. Szkice o Mickiewiczu, M. i Słowackim. Kr. 2002.

MALECKI Hieronim

[II, 419] OPRACOWANIA

J. MAKARCZYK: Pastor elcki H.M. — drukarz i tłumacz pism ewangelickich w Księstwie Pruskim i jego dorobek translatorski. *Elckie Studia Teolog.* 2 (2001).

M

MAŁECKI Antoni

[II, 422] OPRACOWANIA

B. KOSMANOWA: Wkład A.M. do rozwoju humanistyki polskiej. *Z przeszłości Bibli. Publ. w Obornikach 1945–1995*. Oborniki 1995. — J. STARNAWSKI: A.M. W: Sylwetki lwowskich historyków literatury. Łódź 1997 (prwdr. *Przegl. Wschodni* 1991).

MANN Maurycy

[II, 423] OPRACOWANIA

L. ZINKOW: M.M. (1814–1876) – krakowski dziennikarz na starożytnej ziemi: Egipt. *Meander* 1999 nr 1.

MAŃKOWSKA Bogusława

[II, 424] OPRACOWANIA

A. KWILECKI: B. z Dąbrowskich M. (1814–1901). W: Ziemiaństwo wielkopolskie. Wwa 1998. — J. MODRZEJEWSKI: Koncert Chopina w Poznaniu w relacji pamiętnikarskiej B.D.-M. *Kronika m. Pozn.* 1999 nr 4.

MARRENÉ MORZKOWSKA Waleria

[II, 430] Prace edytorskie

45. *Lira polska*. Reprint. Ciechanów 1992.

MARYCJUSZ Szymon

[II, 431] TWÓRCZOŚĆ

1. De scholis seu academiis. Fragm. przedr. *Fontes Neolatini*. Kr. 1999.

MASKIEWICZ Samuel

[III, 432] OPRACOWANIA

U. SOKÓLSKA: Siedemnastowieczna polszczyzna kresów północno-wschodnich: słowotwórstwo, słownictwo, frazeologia. Na materiale „Diariusza” J.A. Chrapowickiego oraz „Pamiętników” S. i Bogusława Maskiewiczów. Białystok 1999. — TAŻ: Makaronizmy w „Pamiętnikach” S. i Bogusława Maskiewiczów. *Białostockie Arch. język* 1 (2001).

MATEUSZ Z KRAKOWA

[II, 434] Wybory twórczości

6. O godności osoby publicznej. Wybór i oprac. T. Daszkiewicz. Wwa 1998.

MATKOWSKI Zygmunt

[II, 435] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 3. Łódź

284 2000.

MATLAKOWSKI Władysław

[II, 436] OPRACOWANIA

A. ROMANIEC: W.M. i początki polskiej hamletologii. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 37 (2000).

MATUSZEWSKI Ignacy

[II, 438] OPRACOWANIA

A.Z. MAKOWIECKI: I.M. i niewdzięczna Warszawa. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

MĄCZYŃSKI Jan

[II, 440] OPRACOWANIA

L. MOSZYŃSKI: Wybrane zagadnienia staropolskiej i starosłoweńskiej leksykografii. J.M. 1564 – Matija Kastelec 1680. *Studia z Filol. Pol. i Słowiańskiej* 35 (1999).

MERZBACH Henryk

[II, 444] OPRACOWANIA

M. ŁOBOZ: O matko Polko! O Izraelitko! – romantyczny rodowód H.M. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 38 (2000).

MÉYET Leopold

[II, 445] Korespondencja

10. Listy do W. Belzy. Oprac. S. Pita. Wwa 1983.

[II, 445] OPRACOWANIA

I. WIŚNIEWSKA: Formuła przyjaźni. Korespondencja między E. Orzeszkową a L.M. *Sztuka pisania*. Białystok 2000.

MIARKA Karol

[III, 9] TWÓRCZOŚĆ

1. Górka Klemensowa. Kat. 1997 (przedr. fotoofs. z wyd. Mikołów 1910).

5. Szwedzi w Łędzinach. Oprac. R. Kaleta. Kat. [1992].

MIASKOWSKI Kasper

[III, 11] TWÓRCZOŚĆ

4. Zbiór rytmów. Fragm. przedr. D. Żołądź-Strzelczyk: Dziecko w dawnej Polsce. Pozn. 2002; *Lit. staropol.* T. 1: *Poezja*. Kr. 2002.

[III, 11] OPRACOWANIA

L. ŚLĘKOWA: Muza domowa, Okolicznościowa poezja rodzinna czasów renesansu i baroku. Wr. 1991. — I. TEUSZ: Bolesna Muza nie Parnasu Góry ale Golgoty... Mesjady polskie XVII stulecia. Wwa 2002.

MICHAUX Aleksander

[III, 12] O P R A C O W A N I A

J. TOMKOWSKI: Pożegnanie romantycznego karnawału. *Kresy* 2002 nr 1.

MICIŃSKI Tadeusz

[III, 14] T W Ó R C Z O Ś Ć

11. Nietota. Kr. 2002.

[III, 14] Wydania zbiorowe i wybory

27. Wybór poezji. Oprac. W. Gutowski. Kr. 1999.

[III, 15–16] O P R A C O W A N I A

O. MIEDWIEDIEWA: Prawda fakta i prawda historii. *Sraunitielnoje literaturowiedienie i russko-polskije literaturnyje swjazi w XX w.* Moskwa 1989. — J. SOSNOWSKI: „Prawda jest tylko milczeniem”. O kilku wersjach zakończenia poematu T.M. „Niedokonany”. *Écriture. Pisanie*. Wwa 1992. — A. CZYZ: Barokowy rodowód poezji M. W: Władza marzeń. Bydż. 1997. — P. PRÓCHNIAK: „Kniaź Patiomkin” T.M. Notatki na marginesie. *Kresy* 1998 nr 3. — E. FLIS: Polskość jest wyznaniem M. w przededniu i w dobie wielkiej wojny. *Pierusza wojna światowa w lit. pol. i obcej*. Lubl. 1999. — W. GUTOWSKI: Mit, eros i sacrum. Bydż. 1999. — M. POPIEL: Obliza wzniósłoci. Estetyka powieści młodopolskiej. Kr. 1999. — P. PRÓCHNIAK: Idea i metafora. Chrystus w tekstach T.M. *Zesz. Nauk. KUL* 1999 nr 3/4. — E. BONIECKI: „Duch się w mnie wicherz”. T.M. wobec zagadki człowieka. Wwa 2000. — G. KRAJEWSKI: Poetyka poematu prozą na przykładzie twórczości T.M. *Genologia i konteksty*. Zielona Góra 2000. — J. ILLG: Przestrzeń inicjacji w powieściach T.M. *W kręgu Młodej Polski*. Kr. 2001. — G. KRAJEWSKI: Figura „hypotyposis” w prozie T.M. *Zagadnienia Rodzajów Lit.* 2001 nr 1/2. — M. KURKIEWICZ: „Dęby Czarnobylskie” T.M. Oryginalność cyklu. *Ruch Lit.* 2001 nr 4. — P. PRÓCHNIAK: „Nietota” T.M. Notatki na marginesie. *Wśród tułaczy i wędrowców*. Lubl. 2001. — C. SUSZKA: W poszukiwaniu utraconej jedni. O synkretyzmie kulturowo-religijnym w twórczości T.M. *Ruch Lit.* 2001 nr 2. — J. ILLG: Rozprawa z Polską inteligencją mieszczańską. *Znak* 2002 nr 3. — P. PRÓCHNIAK: „Sprawa czysta jak iza”. O „Nauczycielce” T.M. *Prus i inni*. Lubl. 2003.

MICKIEWICZ Adam

[III, 22–30] T W Ó R C Z O Ś Ć

10. Ballady i romanse.

Ważniejsze wyd. osob.: Wstęp Cz. Miłosz. Kr. 2004 (z dod. dysku optycznego CD-ROM, czyta Cz. Miłosz).

19. Sonety krymskie. Przekł. kaszubski 1998.

28. Do matki Polki.

Ważniejsze wyd. osob.: Oprac. M. Orzel. Wr. 1989.

33. Dziady. Część III.

Ważniejsze wyd. osob.: Wstęp i objaśnienia M. Piechota. Oprac. dydak. K. Heska-Kwaśniewicz, B. Zeler. Kat. 1996 [przeznaczone dla lektur szkolnych].

40. Pan Tadeusz, czyli ostatni zajazd na Litwie.

Ważniejsze wyd. osob.: Pan Tadeusz. Polish and English text. English verse translated by K. MacKenzie. London 2002. Wyd. 5 (1 wyd. dwujęzyczne: London 1986).

Przekł. nowe: estoń. 2000, jap. 1999, ros. 1998 (przedm.: Cz. Miłosz).

61a. Odezwa A. Mickiewicza w sprawie grabieży polskich bibliotek. *Depouillement des bibliothèques et des musées de Pologne*. Przel. A. Górski. Komentarz: Z. Stefanowska. Wwa 1998. Prwdr. pt. „Appel aux peuples civilisés pour la formation d’une bibliothèque à offrir à la Pologne” w czasop. „Société de Civilisation” nr 22 z 8 XII 1833. Prwdr. w jęz. pol.: *Dziela wszystkie*, t. 7 (1936) (zob. poz. 94).

[III, 32] Ważniejsze wydania zbiorowe

101. *Dziela*. Wydanie rocznicowe 1798–1998. Wwa 1993–

T. 15 (2003): Listy. Część druga 1830–1841.

[III, 33] Ważniejsze wybory

119a. Wybór wierszy. Ballady i romanse, sonety, liryki lozańskie. Wstęp P. Bejnar-Bejnarowicz. Wwa 1996.

119b. Nad wodą wielką i czystą. W 200. rocznicę urodzin poety. Esej wstępny J. Przyboś. Wybór A. Waśkiewicz. Wwa 1998.

119c. Wiersze i powieści poetyckie. Wybór i posł. J.M. Rymkiewicz. Wwa 1998. Wyd. 2. Wwa 2001.

119d. Mickiewicza słowa sekretne. Analizy edyt. B. Dopart. Oprac. filolog. W. Walecki. Kr. 1999.

119e. Liryki najpiękniejsze. Wybór A. Madyda. Tor. 1999.

119f. Rozum i wiara. Wybór i posł. W. Smaszcz. Wwa 1999.

119g. Wiersze i fragmenty. Wybór i oprac. A. Żmuda. Wwa 1999.

119h. Złote myśli. Wybór i oprac. A. Żmuda. Wwa 1999.

119i. Ballady i romanse oraz inne wiersze. Kr. 2000.

119j. Myśli, zdania i uwagi. Oprac. K. Leżeńska. Wwa 2000.

119k. Najpiękniejsze wiersze. Wybór: D. Czupkiewicz. Wwa 2000. Seria: Najpiękniejsze wiersze.

119l. Pani Twardowska i inne bajki. Wr. 2001.

119m. Najpiękniejsze bajki i ballady. Kr. 2002. 285

[III, 33–34] Ważniejsze wydania zbiorowe i wybory twórczości w przekładach

Białoruskie

125a. Stichtoworenja, paemy. Minsk 1998.

125b. Wierszy i paemy. Przedm. A.A. Łojka. Minsk 2000.

Rosyjskie

167a. Izbrannaja poezja. Koment. W. Choriew. Moskwa 2000.

167b. Wiенок iz wasil'kow i ruty. Przel. F.M. Wierniel. Moskwa 2003.

[III, 35] Listy

194a. List do córki Marii z dnia 19 grudnia 1851 r. Oprac. A. Paluchowski. Lubl. 1998.

[III, 35] MATERIAŁY BIOGRAFICZNE I FILOLOGICZNE

219. Wiersze A. Mickiewicza w podobiznach autografów. Cz. 2: 1830–1855. Oprac. Cz. Zgorzel-ski. Wr. 1998.

[III, 44–46] OPRACOWANIA

T. MARCINKOWSKI: Z rozważań nad przyczyną zgonu A.M. Goleniów 1998. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA: O M. i Słowackim. Kr. 1999. — D. KACNELSON: Poezja M. wśród powstańców – wiek XIX. Z archiwów Wilna, Lwowa i Czyty. Przel. L. Puszak. Kr. 1999. — P. KAMZA, J. RUSZKOWSKI: Wiara i propaganda. Legion M. 1848–1998. Pozn. 1999. — L. KOLANKIEWICZ: Dziady. Teatr Święta Zmarłych. Gdańsk 1999. — K. LEŻENSKA: Kto jest kim w „Panu Tadeuszu”. Wwa 1999. — C. LEŻENSKA: Miłość i zbrodnia w Soplicowie. Wwa 1999. — J. MARX: Wielcy romantycy. A.M., J. Słowacki, Z. Krasiński, C. Norwid. T. 1–2. Wwa 1999. — M. *Interdyscyplinary*. Słupsk 1999 [tu m.in.]: K. CYSEWSKI: Dźwięk i semantyka. Na przykładzie „Świtezianki”; Z. CHROMIK: Koncerty muzyczne w „Panu Tadeuszu” A.M.; B. KREJA: Formy zdrobniale i spieszzone imion osobowych w języku A.M.; U. KĘSIKOWA: Słońce i księżyc w porównaniach M.; D. GIERCZYŃSKA: M. w przekładach ukraińskich; K. CHRUSCIŃSKI: P. Cazin jako mickiewiczolog; J. CZYŻYK: M. a język łaciński; S. RZEPZYŃSKI: Realia obyczajowe w sonetach odeskich M.; Z. ZIELONKA: „Litwo, Ojczyzno moja!” Wielka czy mała ojczyzna?; S. CHAZBIJEWICZ: Historiozoficzna wizja Azji w twórczości A.M.; M. SIWIEC, A.M. i księża zmarłychwstańcy. Dramat rozstania; M. ŻEJMO: *Philosophia ancilla poetarum est*. O filozoficznych koneksjach A.M. i romantyków polskich; M. KUZIAK: Mickiewiczowski projekt sławistyczny w prelekcjach paryskich; T. LINKNER: M. o pierwotnej religii Słowian w wykładach paryskich; W. SZTURC: A.M. i koncepcja dramatu słowiańskiego w Lekcji XVI; M. TURCZYN: M. jako interpretator średniowiecza (wykłady paryskie). — M. MILLER: Zagrajcie mi to pięknie. „Pan Tadeusz” według A. Wajdy. Wwa 1999. — H. MOŚCICKI: Wilno i Warszawa w „Dziadach” M. Tło historyczne trzeciej części „Dziadów”. Postowie J. Borowczyk. Wyd. 2 Wwa 1999.

— L. PODHORSKI-OKOŁÓW: Realia Mickiewiczowskie. Wyd. 2 powiększone. Wwa 1999. — *Postacie i motywy faustyczne w lit. pol.* Białystok 1999 [tu m.in.]: D. ZAWADZKA: Faust Filomatów (Zana i M.); J. BROZOWSKI: Notatki do historii Mickiewiczowskich diabłów i Szatana; M. TRAMER: Jeszcze jeden uśmiech „Pani Twardowskiej”, czyli o diable nie z tej bajki; M. WIATER: Metamorfozy diabła w I cz. „Dziadów” A.M.; L. LIBERA: „Dziady”, „Faust” i Ropelowski; M. ŚLIWIŃSKI: Kilka wcieleń Boga i Szatana w twórczości M.; E. DĄBROWICZ: „Faust” – rozmowy polskie; H. KRUKOWSKA: Noc Fausta, noc Konrada. — E. SKIBIŃSKA: Przekład a kultura. Elementy kulturowe we francuskich tłumaczeniach „Pana Tadeusza”. Wr. 1999. — A. WITKOWSKA: „Pan Tadeusz” A.M. Wwa 1999. — *Z problematyki współczesnych przekładów twórczości M. na języki obce*. Red. J. Świdziński. Pozn. 1999 [tu m.in.]: J. ŚWIDZIŃSKI: Z dzieł tłumacza M. na języki obce; R. BOURGEOIS: Auto-commentaire à la traduction de „Pan Tadeusz” de M.; N. CLARK: Translating Polish Poetry; S. SWIACKI: Pierwody „Pana Tadeusza” M. na ruski jazyk w srawnieniu s francuskimi i niemieckimi pierwodami sootwietstwujuščego pierioda].

A.M. i kultura światowa. Mater. międzyn. konferencji... Grodno–Nowogródek. Ks. 3. Siedlce 2000 [tu m.in.]: A. MARTUSZEWSKA: M. sto lat temu; W. RZOŃCA: Norwid wobec M.; E. SZCZĘGLACKA: Krasińskiego lektura „Pana Tadeusza”; L. BIAREJSZYK, S. MAROZAWA: A.M. wa upaminach sjabrou-filamatau; Ż. SILWON: „Piosnki wieśniacze znad Niemna i Dźwiny” J. Czeczota jako materiał do badań nad językiem A.M.; M. RUSZCZYŃSKA: M. z Galicji. Próba rekonstrukcji wizerunku i twórczości poety w środowisku Ziewonii; J. BACHÓRZ: Młodsza siostra M.; J. DATA: M. w oczach Prusa; Z. PRZYBYŁA: Twórczość M. w publicystyce i korespondencji Orzeszkowej i Sienkiewicza; D. WIERZCHOŁOWSKA: „Teraz już wiem, przez kogo jestem tak zaczarowany...”. Mickiewiczowskie „księgi zbójce” w biografii bohatera pozytywistycznego; M. ZIĘBA: Romantyzm w pozytywizmie, czyli o krakowskich wydaniach utworów A.M. w drugiej poł. XIX w.; A. ŁOJKA: Bielaruskasc' paemy A.M. „Pan Tadeusz”; E. SŁOKA: Romantyczne podróże szlakami A.M.; W. CHORIEW: Wnow' o balladach M. w pierwodach Puszki; K. RATAJSKA: Duch Święty M. O interpretacji mesjanizmu Mickiewiczowskiego w kręgu lwowskiego „Odrodzenia” i warszawskiego „Legionu”. — *Adamowe Konfrontacje Mickiewiczowskie*. Białystok 2000 [tu m.in.]: E. NOFIKOW: Adam z „Adamow”; J. ŻUKOWSKI: Szkoła gestu – o religijnych postawach młodego M.; U. KLIMCZUK: M. nieupozwany? O „Rozmowach z A.M.”; K. SAWICKA: Ziemiaki przestwór M. Symbolika lotu w „Odzie do młodości”, „Farysie”, „Dziadach” cz. III; P. DYMIEL: A.M. rzecz o „czynie”; E. POPLAWSKI: „Do mojej przyląciółki”. Interpretacja ineditum; M. KOSIŃSKA: „Rozmowa wieczorna”. Próba interpretacji; A. DZIERMA: Mickiewiczowskie przewycięzanie samotności; M.L.U. „A serce? – nigdy z sercem nie gadało!” Samotność M.; A. PRUSZYŃSKI: Słuch wieszca. O dźwięku w poezji M.; D. PNIEWSKI: „Pan Tadeusz” A.M. wobec tzw. nurtu biedermeierowskiego w malarstwie polskim I poł. XIX w.; A. ŚNIECHOWSKA: Romantyczna starość? Trzeci wiek w twórczości A.M. (rekonosans); M. ROGOWSKI: „Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego” czyli ciemna strona wieszca; M. HELLER: Śród przyjaćiół Moskali. Historia przekładu i recepcji M. w Rosji (1826–1835);

A. NOSEK: Konrad według Wyspiańskiego. „Ożywianie” i „uśmiercanie” M. w Młodej Polsce; K. BAUMANN: Sen, obrzęd, metafizyka nocy. „Dziady” i „Wesele”; M. KUZIĄK: Pomiędzy Gombrowiczem a M. „Pan Tadeusz” – „Porno-grafia”. — I. CHYŁA-SZYPUŁOWA: Muzyka w poezji wieszczów. Kielce 2000. — P. DZIANISZ: Gdańsk trzech wieszczów. Gdańsk 2000. — S. FALKOWSKI: 23 tajemnice „Pana Tadeusza” czyli centrum polszczyzny. Wr. 2000. — I. GRUDZIŃSKA-GROSS: Piętno rewolucji. Custine, Tocqueville, M. i wyobraźnia romantyczna. Wyd. 2 popr. Wwa 2000. — J. KNAPLEWSKA: A.M. Pozn. 2000. — T. KOWZAN: M., Pologne, Lituanie. Caen 2000. — L. LIBERA: M., Słowacki. Szkice i rozprawy. Zielona Góra 2000. — J. LUKASIEWICZ: M. Wr. 2000. — M. i muzyka. Słowa – dźwięki – konteksty. Pozn. 2000. — M. jako bajkopisarz. Mater. Konferencji [...] Słupsk 2000 [tu m.in.: M. KUZIĄK: M. o bajce; D. KALINOWSKI: Bajkopisarstwo M. Kierunki recepcji i postulaty; J. CZYŻYK: Żywiol antyczny w bajkach M.; M. TURCZYN: Żywiol staropolski w bajkach M.; K. WYBRANIEC: Bajkopisarstwo A.M. Kilka słów o oryginalności wyobraźni twórczej; E. URBAŃSKA-MAZURUK: Kilka uwag o języku bajek A.M.; K. CYSEWSKI: Ludzki świat zwierząt („Lis i kozioł”). — M. Sen i widzenie. Gdańsk 2000 [tu m.in.: Z. MAJCHROWSKI: „Miałem sen w Dreźnie”; W. OWCZARSKI: Pisać snem. O wyobraźni A.M.; L. ZWIERYŃSKI: Fenomenologia snu: wyobraźnia oniryczna w poezji M.; A. BAGLAJEWSKI: Odeskie sny-marzenia; M. BUKOWSKA-SCHIELMANN: „Widzenie” – alchemia człowieka; D. DĄBROWSKA: Sny słowiańskie w „Prelekcjach paryskich”; J. PAWLIK-ŚWIETLIKOWSKA: Sen i widzenie w korespondencji A.M.; A. NAWARECKI: „Jutro wyciągniesz kopyta” O Mickiewiczowskim przeczuciu śmiertci; S. ROSIEK: Komu (i jak) śnił się A.M. po swej śmierci; J. CIECHOWICZ: „Senator wypadł z łaski...”. Jak teatr polski śnił Sen Senatora; E. GRACZYK: „Przeżyć dzień, napisać księgę”. A noc? A sen? — M. PIECHOTA: Od tytułu do Epilogu. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”. Kat. 2000. — J. SKUCZYŃSKI: Misterium teatralne – M. i inni. Studia i szkice z dziejów dramatu i teatru XIX i XX w. Tor. 2000. — E. SŁAWKOWA, J. WARCHOŁ: Współczesne przekłady urworo M. Studia kulturowo-literackie. Kat. 2000. — „Pieśni ogromnych dwanaście...”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”. Kat. 2000 [tu m.in.: Z. J. NOWAK: Kilka uwag o Wojskim w świetle autografów „Pana Tadeusza”; A. KRYSZTOPIAK: Zosia – Pani czy Panna ogrodu rozkoszy?; M. PIECHOTA: Saplicowie–Soplicowie. (Na marginesie pewnej odręcznej notki w osiemnastowiecznej „Btyce chrześcijańskiej” W. Houdryego); J. PA-SZEK: Ciało i słowo w pierwszej księdze „Pana Tadeusza”; A. OPACKA: Agon czy sielanka; D. NORAS: Metaforyka ruchu w „Panu Tadeuszu”; A. PAWLUSIEWICZ: Pierwiastki balladowe w „Panu Tadeuszu”; B. DOPART: „Pan Tadeusz” jako poemat liryczny i historia szlachecka; J. IYSZ-CZYNA: Trzy liryczne komentarze (Gosławski – Garczyński – M.); R. OCIECZEK: „Zabytek drogi prawych zwycięz-” — o księżce kucharskiej, którą czytywał M.; K. KŁO-SIŃSKI: Bigos; L. ZWIERYŃSKI: Przechrzenie teodicy: symboliczny model kosmosu w „Panu Tadeuszu”; W. DUDZIŃ-SKA: „Pan Tadeusz” a ilustracje. — G. TOMASZEWSKA: M. – Krasieński. O wyobraźni utopijnej i katastroficznej. Gdańsk 2000. — W 200. rocznicę urodzin A.M. Mater. sesji Nauk Piotrków Trybunalski 2000. — W kręgu wielkich romantyków polskich. Częstochowa 2000 [tu m.in.: B. CZEKAJ: M. w gronie rodzinnym; M. WYPORSKA:

Muzyka w twórczości M.; E. ŁĄGIEWKA: Literatura staropolska w paryskich wykładach M.I. — H. WOLNY: „Pan Tadeusz” – polska epopeja o moralnym zjednoczeniu narodu. Kielce 2000.

K. BILIŃSKI: „To jest chwila Samsona”. O szacie biblijnej III części „Dziadów”. Wr. 2001. — H. GRADKOWSKI: M. w polskiej szkole XIX i pierwszej poł. XX w. Jelenia Góra 2001. — M. JANION; Purpurowy płaszcz M. Studium z historii poezji i mentalności. Gdańsk 2001. — D. KACNELSON: Skazani za lekturę M. Z archiwów Lwowa i Wilna. Lubl. 2001. — S. KAWYN: M. w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice. Wyd. 2. Wwa 2001. — M. – Słowacki – Krasieński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty. Red. E. Owczarz i J. Smulski. Łowicz 2001 [tu m.in.: M. BOJKO: A.M., J. Słowacki, Z. Krasieński w listach T. Lenartowicza; B. SZARGOT: A.M., J. Słowacki, Z. Krasieński w oczach T. Różewicza; A.A. KAMIŃSKI: Trójca wieszczów a M. Bakunin; K. KURACKA: Grażyna „sercem też całym wydawała męża”; J. JAGODZIŃSKA: Rytualne aspekty „Wielkiej Improwizacji” Konrada w III cz. „Dziadów” – zarys ujęcia problematyki; L. KACZYŃSKA: O najnowszych inscenizacjach „Dziadów” A.M.; K. CYSEWSKI: Anioł Stróż w III cz. „Dziadów”. Szkic interpretacyjny; M. SZARGOT: Poeta i sobowtór. O „ja” mówiącym w lirykach lozańskich; M. KUZIĄK: Proces literacki w świetle prelekcji paryskich A.M.; G. SZELWACH: Korespondencja z M. Szymanowską i obraz dzwiczny z fortepianem w wyobraźni A.M.; D. ŚWIERCZYŃSKA: Dary A.M. Przyczynki biograficzne; A. GOMÓŁKA: Ślady intertekstualne. A.M. – K.I. Gałczyński; J. SKUCZYŃSKI: „Róża” S. Żeromskiego – „Dziady” roku 1905; M. CIUPEK: Pomiędzy tekstami – A.M. i F. Schillera kłopoty z nazwą; R. ZAJĄCZKOWSKI: Na drogach świętej rewolucji. F. Bader i A.M.; M. BRZOSTOWICZ: „Wbraw trzeźwości”. O „Mickiewiczu żywym” dla polskich emigrantów w r. 1955. — S. PIGON: „Pan Tadeusz”. Wzrost, wielkość, sława. Wyd. 2. Wwa 2001. — W dwusetną rocznicę urodzin A.M. Mater. Międzynar. Konferencji Nauk. Pozn. 2001 [tu m.in.: A. BEZWINSKI: A.M. wśród idealistów moskiewskich; E. KUCHARSKA: M. i cenzura Mikołaja I; S. JAKÓBCZYK: Paryż M.; J.A. JUCEWICZ: M. misja na Wschodzie; E. BUGAJ: Działalność M. w świetle „Legionu żydowskiego” R. Brandstaetera; T. MARCINKOWSKI: Problemy zdrowotne A.M. i przypuszczalna przyczyna jego zgonu; W. WITCZAK: Ostatnia choroba i śmierć A.M.). — M. STALA: Trzy nieskończoności. O poezji A.M., B. Leśmiana i Cz. Miłosza. Kr. 2001. — Z. STEFANOWSKA: Próba zdrowego rozumy. Studia o M. Wyd. 2 zmien. Wwa 2001. — M. STRZYŻEWSKI: M. wśród krytyków. Studia o przemianach i formach romantycznej krytyki w Polsce. Tor. 2001. — M. SZPICZAKOWSKA: Fonetyczne i fleksyjne cechy języka „Pana Tadeusza” A.M. na tle normy językowej XIX w. Kr. 2001. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN: „Pan Tadeusz” w szwedzkich przekładach. Izabelin 2001. — B. ZAKRZEWSKI: „Natus est” Pan Tadeusz. Wr. 2001. — Cz. ZGORZELSKI: O sztuce poetyckiej M. Wyd. 2. Wwa 2001.

J. BRZOZOWSKI: Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o M., Malczewskim i Słowackim. Kr. 2002. — M. BIAŁOSKÓRSKA: Mickiewiczowskie peryfrazje. Szczecin 2002. — B. DOPART: Poemat profetyczny. O „Dziadach” dreźnieńskich A.M. Kr. 2002. — R. FIEGLUTH: Rozpierzchłe gałązki. Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości A.M. Przel. M. Zieliński. Wwa

2002. — J. JUCEWICZ: W krainie rzek, pól i lasów. (A.M. w Wielkopolsce). Bydgoszcz 2002. — B. KUCZERA-CHACHULSKA: Przemiany form i postaw elegijnych w liryce polskiej XIX w. (M., Słowacki, Norwid, Faleński, Asnyk, Kopnińska). Wwa 2002. — W. OW CZARSKI: Mickiewiczowskie figury wyobraźni. Gdańsk 2002. — A. ZIOŁOWICZ: Dramat i romantyczne „Ja”. Studium podmiotowości w dramaturgii polskiej doby romantyzmu. Kr. 2002. — M. ŻMI-GRODZKA: Przez wieki idąca powieść. Wybór pism o literaturze XIX i XX w. Pod red. M. Kalinowskiej i E. Kisłak. Wwa 2002.

J. BACHÓRZ: Jak pachnie na Litwie Mickiewicza i inne studia o romantyzmie. Gdańsk 2003. — B. BIOCZEW: Po drugiej stronie mitu — A.M. Pomiedzy aureolą wieszczka i homo ludens. Przel. C. Juda. Kr. 2003. — J. BOROWCZYK: Rekonstrukcja procesu Filomatów i Filaretów 1823–1824. Historia śledztwa przeciw uczestnikom konspiracji studenckich i młodzieżowych w Wilnie oraz w Wileńskim Okręgu Naukowym. Poznań 2003. — A. KUCIAK: Dante romantyków. Recepcja „Boskiej Komedii” u M., Słowackiego, Krasińskiego i Norwida. Poznań 2003. — J. ŁAWSKI: Marie romantyków. Metafizyczne wizje kobiecości. M. — Malczewski — Krasiński. Białystok 2003. — J. ŁUKASIEWICZ: Wiersze A.M. Wr. 2003. — M. PIWIŃSKA: Wolny myśliciel. Osiem prób czytania M. Gdańsk 2003. — M. RUDAŚ-GRODZKA: „Sprawić, aby idee śpiewały”. Motywy platońskie w życiu i twórczości A.M. w okresie wileńsko-kowieńskim. Wwa 2003. — M. a literatury słowiańskiej. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności. Lubl. 2004 [tu m.in.: A. KIEŻUŃ: A. Górski jako interpretator M.; B. OLECH: Młodopolskich poetek czytanie M.; E. ŁOCH: Motywy niemieckie w wykładach paryskich A.M.; W. WASZCZUK: M. „do codziennego użytku”; E. FLIS: A.M. a działalność publicystyczna T. Micińskiego; D. KISZCZAK: „Pan Tadeusz” L. Belmonta; M. STĘPIEŃ: „Zdaje się M. mnie powali”. (O J. Lechoń); M. BIAŁOTA: M. „Reduty” Limanowskiego i Osterwy; A. FABIANOWSKI: M. — Konwicki. Przygoda intertekstualna; B. NOWICKI: Eschatologia czy eskapizm? Formacja „Zdroju” wobec twórczości A.M.; D. UTRACKA: Emigracyjna wspólnota tęsknot, trosk i nadziei, czyli nad „koncertami polskości”; M. — Lechoń; B. BIAŁOKOZOWICZ: A.M. w recepcji kaukaskiej (gruzińskiej i ormiańskiej); L. SIRYK: „Pan Tadeusz” w tłumaczeniu M. Rylskiego; J. ORŁOWSKI: Spuścizna M. w kręgu symbolistów rosyjskich; O. CYBIENKO: M. w Rosji w czasach modernizmu; J. ŚWIDZIŃSKI: M. w publicystyce rosyjskiej okresu wojennego; R. LÓW: M. w kręgu hebrajskim].

MICKIEWICZ Władysław

[III, 48] OPRACOWANIA

T. ZIENKIEWICZ: Śladami ojca. W.M. na Białorusi w roku 1861. *Acta Polono-Ruthemica* 2 (1997).

MIKOŁAJ Z WILKOWIECKA

[III, 53] OPRACOWANIA

R. CIEŚLAK: Uwagi reżysersko-inscenizacyjne w „Historii o chwalebny Zmartwychwstaniu Pańskim”. *Między średniowieczem a renesansem*. Kat. 1994. — J. KOŁACZ: Klimat celebracji liturgiczno-folklorystycznych czyli

jak rozumieć „Misterium częstochowskie” M. z W. *Rocz. Sekcji Pedagog. Religijnej ... Ignatianum w Kr.* 2001.

MIKOŁAJEWSKI Daniel

[III, 54] OPRACOWANIA

I. KWILECKA: Z dziejów przekładu pierwszej polskiej Biblii protestanckiej. *Nowy Testament w dziejach i kulturze Europy*. Zielona Góra 2001; przedr. w: Studia nad staropolskimi przekładami Biblii. Poznań 2003.

MIŁKOWSKI Zygmunt

[III, 57] | Listy

77. Listy do Henryka Bukowskiego z lat 1889–1900. Wstęp i oprac. D. Ossowska. Olsztyn 2001.

[III, 58] OPRACOWANIA

Z. KOZARYNOWA: Jeź. *Dzien Pol i Dzien Żołnierza* (Londyn) 1989 nr 103–125 [z przerwami]; sprost. *tamże* nr 143, 147. — F. FLORKOWSKA-FRANĖIC: Kontakty Z.M. z Polonią amerykańską. *Studia Śląskie* 57 (1998). — W. RA-TAJCZAK: Historia polsko-ruska według T.T. Jeża. *Pozn. Studia Polon. S. Lit.* 7 (2000). — S. STACHOWSKI: Słowniczek bałkańskich turezczyzn T.T.J. *Zesz. Nauk UJ. Prace Językozn.* 2000 z. 120. — K. KAŁĘTA: Poglądy T.T. Jeża na przykładzie powieści „Zarnica”. Kielce 2001. — W. RA-TAJCZAK: Powieści o Polaku w rosyjskim mundurze. *Na pozytywistycznej nliwie*. Poznań 2002.

MINASOWICZ Józef Epifani

[III, 62] Prace edytorskie

71. J.A. Załuski: Polska w obszernych wiadomościach [...]. Przedr. fotoofs. części 2 (z wyd. J. Muczkowskiego, Kr. 1832) Wwa 1979.

[III, 63] OPRACOWANIA

P. BUCHWALD-PELCOWA: „Drukowi winniśmy oświecenie naszego wieku...”. Rola książki w drodze ku Oświeceniu. Wwa 2003.

MITZLER de KOŁOF Wawrzyniec

[III, 67] OPRACOWANIA

M. CIEŚLA: Drei ausländische Warschauer Buchdrucker und Verleger des 18. Jahrhunderts als Mittler aufklärerischen Ideegutes in Polen. *Studia Niemcoznawcze* 13 (1997). — P. BUCHWALD-PELCOWA: „Drukowi winniśmy oświecenie naszego wieku...”. Rola książki w drodze ku Oświeceniu. Wwa 2003.

MNISZEK Helena

[III, 68] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Trędowata. Gdańsk 2000; Poznań 2001. Przekł.: czes. 1991, ros. 1992, wietnamski 1990.
2. Ordynat Michorowski. Przekł.: litew. 1993, ros. 1993.

6. Gehenna.
Przeł. litew. 1994.
10. Verte,
Przeł. litew. 1994.

[III, 68] O P R A C O W A N I A

J. RATAJCZAK: Czytanie M. *Nowe Książki* 1989 nr 10.

MOCHNACKI Maurycy

[III, 71] O P R A C O W A N I A

R. LOTH: Lechoń, M., historia. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 23 (1988). — M. STRZYŻEWSKI: Nieznany artykuł muzyczny M.M. *Przeł. Hum.* 1997 nr 3.

MOLSKI Marcin

[III, 72] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Stanisłaida [...]. Wyd. nast. (skrót.) oprac. R. Dąbrowski w: *Polska epopeja klasycystyczna. Antologia*. Kr. 2002.

[III, 73] O P R A C O W A N I A

A. JAZDON: Nieznane wiersze M.M. *Biblioteka* nr 5 (2001).

MORACZEWSKI Jędrzej

[III, 75] O P R A C O W A N I A

Z.J. SPRYS: *Wybitni historycy wielkop.* Pozn. 1989.

MORAWSKI Franciszek Dzierżykraj

[III, 77] O P R A C O W A N I A

Z. GROT: Dionizy Chłapowski i F.M. Kościan 1980. — A. TIMOFIEJEW: F.M. jako mediator w sporze klasyków z romantykami. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 31 (1996). — W. PUSZ: „Zimny rzeźnic” czy „przestrzegacz sztuki”. Starcie F.M. z K. Koźmianem w 1826 r. *Prace Polon.* S. 56 (2001).

MORAWSKI Kazimierz Dzierżykraj

[III, 78] Pochowany został na cmentarzu Rakowickim.

[III, 78] O P R A C O W A N I A

S. LEMPICKI: K.M. et ses études sur la renaissance en Pologne. *Organon* 28/30 (1999/2001) [przemówienie z 1926].

MORAWSKI Stanisław

[III, 79] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Kilka lat młodości mojej w Wilnie.
Przeł. litew. ok. 1998.

MORELowski Józef

[III, 81] O P R A C O W A N I A

A. BAGAJEWSKI: Śmierć Ojczyzny w poezji polskiej końca XVIII i początku XIX w. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 7 (1989). — *Enc. wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995*. Oprac. L. Grzebień. Kr. 1996. — M. GÓRSKA: Koniecność śmierci, Refleksja na temat upadku Polski w piśmiennictwie końca XVIII w. *Pam. Lit.* 2000 z. 3.

MORSKI Tadeusz

[III, 83] O P R A C O W A N I A

A. GRZEŚKOWIAK-KRWAWICZ: O formę rządu czy o rząd dusz? Wwa 2000. — K. BARTKIEWICZ: T.M. uwagi o historii w projektowanym przez niego kształceniu polskich dyplomatów (1792). *Dyplomacja – polityka – prawo*. Kat. 2001.

MORSZTYN Hieronim (Jarosz)

[III, 84] T W Ó R C Z O Ś Ć

5. Philomachia [...]. Pt. Filomachija. Wyd. R. Grześkowiak. Wwa 2000 *Bibl. Pisarzy Staropol.* 20.

Pojedyncze wiersze przedr.: *Lit. staropol.* T. 1: *Poezja*. Kr. 2002.

[III, 84] P r z e k ł a d y

8a. Ovidianum libro I „Amorum” elegia V. Poadał do druku R. Grześkowiak. *Ogród* 1991 nr 4 [tu inf. o rkpsach].

[III, 84–85] O P R A C O W A N I A

M. ROWIŃSKA-SZCZEPANIAK: Z innej perspektywy. H.M. i W. Potockiego udział w sporze o wartości. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* z. 29 (1990). — D. KÜNSTLER-LANGNER: Idea „vanitas”, jej tradycje i toposy w poezji staropolskiego baroku. Tor. 1996. — R. GRZEŚKOWIAK: Ze studiów nad spuścizną H.M. *Barok* 1997 nr 1. — TEN-ŻE: Siedem wierszy okolicznościowych. Ze studiów nad spuścizną H.M. Cz. 2. *Barok* 1998 nr 2. — A. KOCHAN: Niektóre problemy stylu „Światowej rozkoszy” H.M. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 1998 nr 36. — K. SZEWCZYK: Świat wartości H.M. *Polonistyka* 1998 nr 8. — K. OBREMSKI: „Tyrsis – jakby stoik nowy” i „pospolity pożytek”. *Wątki neostoticke w lit. pol. renesansu i baroku*. Szczecin 1999. — A. CZYŻ. *Pam. Lit.* 1999 z. 1 [rec.]. P. Stępień: Poeta barokowy... 1996]. — R. GRZEŚKOWIAK: Barokowy tekst i jego twórca. Gdańsk 2003.

MORSZTYN Jan Andrzej

[III, 85–86] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Lutnia. Oprac. M. Hanczakowski. Kr. 2002.
5. Pokuta w kwartanie. Wyd. kryt. A. Karpński, 289

J. Głazewski: Edycja krytyczna „Pokuty w kwartanie” J.A.M. *Śmiech i tzy w kulturze staropol.* Wwa 2003.

[III, 86] Przekłady

11. P. Corneille: Cyd albo Roderyk. Wyd. A. Karpiński, A. Stepnowski. Wwa 1999.

[III, 87] Poszczególne wiersze przedr. *Lit. staropol.* T. 1: *Poezja.* Kr. 2002.

Poszczególne wiersze tłum. na języki obce: ang., chorw., niem., ros., szwedz., ukr.

[III, 88] O P R A C O W A N I A

W. WALECKI: J.A.M. – „O sobie” i „O swej pannie”. *Tamże*. — D. KÜNSTLER-LANGNER: Idea „vanitas”, jej tradycje i toposy w poezji polskiego baroku. Tor. 1996. — A. ROWIŃSKA-SZCZEPANIAK: Metaliterackość listu dedykacyjnego oraz wypowiedzi do czytelnika H.M. a problem staropolskiej krytyki literackiej. *Duktem czasów.* Opole 1996. — J.S. GRUCHAŁA: J.A.M. – „O sobie” i „Niestatek”. *Lektury polon.* T. 3: *Średniowiecze – renesans – barok.* Kr. 1999. — *Czytanie J.A.M.* Red. D. Gostyńska i A. Karpiński. Wr. 2000. — A. KARPIŃSKI: J.A.M. – tłumacz „Cyda”. *Barok 2000* nr 2. — A. NOWICKA-JEŻOWA: J.A.M. i G. Marino. Wwa 2000; tłum. włos. Roma 2001 [rec.: M. PREJS. *Barok 2001* nr 1; P. STĘPIEŃ. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 45 (2001); M. WŁODARSKI. *Ruch Lit.* 2001 nr 2; P. SAWA. *Pam. Lit.* 2002 z. 1]. — A. NOWICKA-JEŻOWA: Lot Ikara – „Nad siły”. Reinterpretacja mitu w erotyku z „Lutni” J.A.M. *Inspiracje platońskie lit. staropol.* Wwa 2000. — D. KÜNSTLER-LANGNER: Człowiek i cierpienie w poezji polskiego baroku. Wyd. 2 uzup. Tor. 2002. — E. KAUER: Kilka refleksji nad „Pokutą w kwartanie” J.A.M. *Barok 2003* nr 1. — R. GRZEŚKOWIAK: Barokowy tekst i jego twórcy. Gdańsk 2003. — A. KARPIŃSKI, J. GŁAŻEWSKI: Edycja krytyczna „Pokuty w kwartanie” J.A.M. *Śmiech i tzy w kulturze staropol.* Wwa 2003.

MORSZTYN Stanisław

[III, 89] O P R A C O W A N I A

J. CHOŁUJ: „Andromacha” S.M. i „Andromaque” J. Racine’a. *Barok 1999* nr 2.

MORSZTYN Zbigniew

[III, 89–90] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Emblemata. Oprac. J. i P. Pelcowie. Wwa 2001.

Wybrane wiersze przedr.: *Antologia pol. poezji metafizycznej.* Wwa 1993; *Lit. staropol.* T. 1: *Poezja.* Kr. 2002.

Pojedyncze wiersze tłum. na: ang., czes., czu-waski, niem., ukr.

[III, 90] O P R A C O W A N I A

H. VOISINE-JECHOWA: La visualisation ambiguë. Les emblèmes polonais de M. et leurs modèles. *Revue de Littérature Comparée* (Paris) 1990 nr 4. — K. MROWCIEWICZ: „Miłości Bożej rozmyślanie”. O „Emblematach” Z.M. *Lit. i kultura pol. po „potopie”.* Kr. 1992. — M. JARCZYKOWA: Książka i literatura w kręgu Radziwiłłów Birzańskich w pierwszej połowie XVII w. *Kat.* 1995. — D. KÜNSTLER-LANGNER: Idea „vanitas”, jej tradycje i toposy w poezji polskiego baroku. Tor. 1996. — J. KOTARSKA: Motywy akwatywne w polskich emblematach XVII w. *Theatrum mundi.* Gdańsk 1998. — J. SOKOLSKI: „Jabłko sodomskiej krainy”. Głosa do „Votum” Z.M. *Pam. Lit.* 2000 z. 3. — D. KÜNSTLER-LANGNER: Człowiek i cierpienie w poezji polskiego baroku. Wyd. 2 uzup. Tor. 2002. — A. KARPIŃSKI: *Barok 2002* nr 1–2 [rec. edycji „Emblemata”, 2001].

MOSTNIK Michał

[III, 92] O P R A C O W A N I A

H.J. KAMIŃSKA: Język M. Pontanusa. *Studia Językozn.* 5 (1980). — TAŻ: Język i sprawa autorstwa przekładu „Pasji” z 1643 roku. *Rocz. WSP Rzeszów* 72 (1990). — H. POPOWSKA-TABORSKA: Szymon Krofey i M. Pontanus – nietatwa kwestia autorstwa kaszubskich zabytków. *Studia z Filol. Pol. i Słowiańskiej* 37 (2001).

MOSTOWSKA Anna

[III, 93] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Moje rozrywki [...].
Wyd. osob.: Strach w zameczku, Posąg i salamandra
Oprac. M. Siwiec. Kr. 2002.

[III, 93] O P R A C O W A N I A

K. PUZIO: „Niegotyckie” zamki gotyckich powieści? (Z twórczości A.M.). *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 20/21 (2002–2003).

MOTTY Marceli

[III, 94] O P R A C O W A N I A

L. SŁOWIŃSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 2. Łódź 1998.

**MRONGOWIUSZ (MRONGOVIUS)
Krzysztof Celestyn**

[III, 97] O P R A C O W A N I A

P. FIJAŁKOWSKI: Między tradycją a nowoczesnością. Nowy pieśnioksiąż K.C.M. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie* 1998 nr 3. — TENŻE: Z wizytą u M. *Sycyna* 1998 nr 6 [o ekspozycji w Olsztynku]. — J. GOLIĆ-FRĄCZEK: Diastematische Markierungen in dem deutsch-polnischen (1823) und polnisch-deutschen (1835) Wörterbuch von Ch.C.M. *Prace Germanistyczne* 1 (1999). — J. TREDDER: M jako kaszubolog. *Gdańskie Studia Językozn.* 7 (2000). — Z. RONDONAŃSKA: Kancjonały i śpiewniki

w katalogu biblioteki K.C.M. *Komunikaty Mazursko-Warmińskie* 2000 nr 4. — TAŻ: Starania K.C.M. i G. Gizewiusza o upowszechnienie pieśni polskiej. *Tamże* 2001 nr 3.

MROZIŃSKI Józef

[III, 98] OPRACOWANIA

Cz. KOSYL: J.M. — pionier polskiej onomastyki. *Zesz. Nauk. WSP Olsztyn. Prace Językozn.* 1997 z. 1.

MURZYNOWSKI Stanisław

[III, 100] OPRACOWANIA

D. FRICK: The New Testament of S.M. (1551–1553). W: Polish sacred philology in the Reformation and the Counter-Reformation. Berkeley 1989. — K. KISIELEW: Funkcje przedrostka „do-” w derywatywach czasownikowych. Na podstawie „Historji żalostnej a straszliwej o Franciszku Spierze” S.M. *Prace Językozn.* 2 (2000). — R. LESZCZYŃSKI: Ewangelickie przekłady Nowego Testamentu w szesnastowiecznej Polsce. *Nouy Testament w dziejach i kulturze Europy*. Zielona Góra 2001. — A. ŁUCZAK: Najstarszy polski drukowany przekład „Nowego Testamentu” pióra S.M. *Tamże*. — J. MAŁEK: S.M., tłumacz Nowego Testamentu, pisarz religijny, osjandrysta, „servulus et clientulus” Księcia Albrechta pruskiego. *Tamże*.

MUŚNICKI Nikodem

[III, 100] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Pułtawa. Wyd. nast. skróc. Oprac. R. Dąbrowski. W: *Polska epopeja klasycystyczna. Antologia*. Kr. 2001.

[III, 101] OPRACOWANIA

R. DĄBROWSKI: Narracja i dialog w polskiej epopei Oświeceniowej. *Ruch Lit.* 1998 z. 6. — TENŻE: Cudowność w polskiej epopei oświeceniowej. *Zesz. Nauk. UJ Prace Hist.-Lit.* 1999 z. 94.

MYMER Franciszek

[III, 101] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Dictionarium trium linguarum [...]. Reprint (z egz. Bibl. Uniw. w Uppsali) Kr. 1997 *Bibl. Tradycji Lit.* 13.

[III, 102] OPRACOWANIA

[Rec. reprints Dictionarium trium linguarum, 1997:] E. KĘDELSKA: *Slavia Occidentalis* 55 (1998); B. WALCZAK: *Pozn. Studia Polon. S. Językozn.* 5 (1998); A. ZAJDA: *Jęz. Pol.* 1998 z. 3/4. — E. KĘDELSKA: Nieznane edycje słowników: M. z 1530 r. i Murrmeliusza z 1526 r. *Studia z Filol. Pol. i Słowiańskiej* 37 (2001).

NABIELAK Ludwik

[III, 104] OPRACOWANIA

Z. SZELAĞ. *Słownik badaczy lit. pol. T. 6*. Łódź 2003.

NABOROWSKI Daniel

[III, 105] T W Ó R C Z O Ś Ć

7. Czwartak. Wyd. kryt. R. Grzeškowiak: Barokowy tekst i jego twórcy. Studia o edycji i atrybucji poezji „wieku rękopisów”. Gdańsk 2003. Tu także przedr. Quaternio oraz podane inf. o rkpsach.

[III, 105] Wydania zbiorowe

16a. Poezje. Oprac. J. Niedźwiedz. Kr. 2003.

[III, 106] OPRACOWANIA

R. LACHMANN: Zur Poetik des Oxymorons am Beispiel von D.N.'s „Krótkość żywota”. *Slavistische Forschungen* (Köln) 60 (1990). — J. SOKOLSKI: Poezja liczb i figur. O „Czwartaku” D.N. *Orbis Linguarum* 8 (1998). — M. WŁODARSKI: O niesolidnych dłużnikach, czyli przyczynek do korespondencji D.N. *Od średniowiecza ku współczesności*. Łódź 2000. — D. CHEMPEREK: Repetycje, zapożyczenia, zawłaszczenia poezji D.N. w XVII w. *Wyobrażenia epok dawnych*. Bydż. 2001.

NARBUTT Teodor

[III, 112] Listy

9. Laiškai T.N. Epistolinis dialogas [Korespondencja T.N. Dialog listowy]. Wstęp i oprac. R. Griškaite. Vilnius 1996. Listy do i od Sz. Dowkonta wraz z przekł. litew.

[III, 113] OPRACOWANIA

Z. WÓJCIK. *Wr. Studia Wschodnie* 1998 nr 2 [dot. koresp. N. z Sz. Dowkontem].

NARUSZEWICZ Adam Stanisław

[III, 117] T W Ó R C Z O Ś Ć

Wydania zbiorowe

59a. Satyry. Wstęp i oprac. B. Wolska. Kr. 2002.

[III, 118] OPRACOWANIA

P. SUDER: Językowo-stylistyczne wyznaczniki moralizmu sielanek A.N. *Język osobniczy jako przedmiot badań lingwistycznych*. Zielona Góra 1988. — M. NALEPA: A.N. „prawdziwy koniec Królestwa Polskiego”. *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów. Hist. Lit. z.* 5 (1999). — J. STARNAWSKI: Z badań nad komentarzem A.N. do Tacyta „Dzieł wszystkich” (1772–1783). Przypisy o rozmiarach wykładu. *Biul. Bibl. Jagiel.* 1999 nr 1/2. — R. BEDNARZ: Warsztat historyczny A.N. *Lubel. Roczn. Pedagog.* 20 (2000). — W.J. BURZYŃSKI: Twórczość poetycka ks. bpa A.N. *Podlaski Kwart. Hum.* 2000 nr 3/4. — M. DMOWSKI: Ks. bp. A.N. jako historyk. *Tamże*. — H. MIERZWIŃSKI: Ks. bp. N. i jego działalność w okresie Sejmu Czteroletniego i Konstytucji 3 Maja. *Tamże*. — B. TRĘGER: [Rec.: W. Zarzycki: Biskup A.N. Lubl. 1999]. *Wiek Oświeceniowy* 16 (2000). — A.N. *Materiały z sesji popularnonaukowej / ...*. Red. G. Michałowski i K. Kostrzewa. Janów Podlaski 2001. — R. DMOWSKI: Bp. 291

Łucki A.N. – prekursor historiografii polskiej. Życie i twórczość historyczna. *Rocz. Bielsko Podlaski* t. 8/9 (2000/2001). — 1. JOKIEL: Niedokończona historia czyli A.N. i A. Mickiewicz w roli dziejopisów. *Kwart. Opol.* 2001 nr 1. — J. STARNAWSKI: Z badań nad Naruszewiczowym komentarzem do Tacyty „Dzieł wszystkich”: odwołania historyków rzymskich. *Terminus* 2001 z. 1/2. — A. PETLAK: Bajki A.N. wobec innych realizacji gatunku w Oświeceniu. *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Litteraria Polonica* 5 (2002). — A. PRZEKORA: „Trzej mocarze swobodą spokojnego kraju zawisli...”. Obrazy konfederacji barskiej i pierwszego rozbioru w poezji A.N. *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Litteraria Polonica* 6 (2003). — Z. TUTA: „Jesień 1773”. Wiersz J. Koblańskiego jako źródło inspiracji dla F. Karpińskiego i A.N. *Tamże*.

NEHRING Władysław

[III, 121] T W Ó R C Z O Ś Ć

7a. Komunikat o zbiorze bajek i wierzeń ze zbiorów J. Lompy; Drugi komunikat o „Śląskiej tece” O. Kolberga. Tłum i ogł. J. Pośpiech. *Kwart. Opol.* 1997 nr 1, 2002 nr 1.
Prwdr. niem. ogł. *Mitteilungen der Schlesischen Gesellschaft f. Volkskunde* (Wr.) 1896, 1897, 1898.

[III, 121] Koresp.: Listy do i od L. Mańkowskiego. Oprac. i wstęp S. Sochacka. *Studia Śląskie* 47 (1989).

NĘDZA Z BIEDĄ Z POLSKI IDĄ

[III, 122] O P R A C O W A N I A

U. AUGUSTYNAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989.

NIDECKI Andrzej Patrycy

[III, 123] O P R A C O W A N I A

J. ŚLASKI: Padewsko-wenecka promocja polskiej filologii. *Dzieło lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002.

NIEMCEWICZ Julian Ursyn

[III, 127–129] T W Ó R C Z O Ś Ć

7. Powrót posła. Komedia w 3 a. oraz Wybór bajek politycznych. Oprac. Z. Skwarczyński. Wyd. 7. Wr. 1970 *BN* I, 4; toż wyd. 10. Wr. 1983.

33. Dwaj panowie Sieciechowie. [...] Kr. 2003.
46. Śpiewy historyczne. Oprac. M. Hanczakowski. Kr. 2002.

58. Jan z Tęczyna. [...] Kr. 2003.

[III, 131] Listy

95. Listy z Ameryki do A.K. Czartoryskiego (1798–1806). Oprac. M. Ptaszyk. Tor. 2003.

[III, 131–133] O P R A C O W A N I A

K. ZBYSZEWSKI: N. od przodu i tyłu... Wyd. nast.: Londyn 1986, wyd. fotoofs. Wwa 1991, toż Wwa 1999. — A. BAGŁAJEWSKI: Śmierć Ojczyzny w poezji polskiej końca XVIII w. i początku XIX w. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 7 (1989). — J. GRABOWIECKI: Trawestacje biblijne J.U.N. jako pamflety. *Prace Nauk. WSP Częstochowa. Filol. Pol.* z. 6 (1996). — P. ŻBIKOWSKI: Rozpacz oświeconych. U źródeł przełomu w poezji polskiej w l. 1793–1805. Wr. 1998. — M. CHACHAJ: Postać Kobiety Polki w dramatach J.U.N. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 17 (1999). — I. RUSINOWA: J.U.N. biography of George Washington. *American Studies* 17 (1999). — L. PAWLUCZUK: N. i Kościuszko. Wspólne losy. *Podlaski Kwart. Kult.* 1999 nr 2. — M. GÓRSKA: Konieczność śmierci. Refleksja na temat upadku Polski w piśmiennictwie końca XVIII w. *Pam. Lit.* 2000 z. 3. — M. JANION: Starozakonni Polacy. *Res Publica Nowa* 2000 nr 12. — M. RUDKOWSKA: J.U.N. i Rosja. *Przeł. Wschodni* t. 6 (2000) z. 4. — M. CHACHAJ: J.U.N. o A. Mickiewiczu. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 19 (2001). — W. KALISZEWSKI: Orzech w Ursynowie. *Pogranicza Lit.* Wwa 2001. — J.U.N. – pisarz, historyk, świadek epoki. Red. J. Wójcicki. Wwa 2002. — M. CHACHAJ: „Jadwiga królowa polska” J.U.N. w ocenie warszawskiej publiczności teatralnej. *Annales UMCS. Sectio FF Philologiae* 20/21 (2002–2003).

NIEMIRYCZ Krzysztof

[III, 134] O P R A C O W A N I A

K. MROWCEWICZ: Klasycyzm w literaturze polskiej pod koniec XVII stulecia. „Bajki” K.N. *Barok* 2000 nr 2.

NIEMOJEWSKI Andrzej

[III, 136] O P R A C O W A N I A

M. JASIŃSKA-WOJTKOWSKA: Wokół „Legend” A.N. *Rocz. Hum.* 1998 nr 1. — A.N. – pisarz warszawskiej irredenty. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

NIEMOJEWSKI Jan

[III, 138] O P R A C O W A N I A

J.N. – polska reformacja – przełom stuleci. *Mater. konferencji nauk*. Lubl. 2000 *Res Historica* 10.

NORWID Cyprian

[III, 147–150] T W Ó R C Z O Ś Ć

55 i 59. Czarne kwiaty. Białe kwiaty. (Wyd. krytyczne). Oprac. A. Kulik-Kalinowska. Słupsk 2002.
100. Ostatnia z bajek.

Przekł. litew. 1927.

101. Tajemnica Lorda Singelworth.

Przekł. niem. 1989.

[III, 152] Wydania zbiorowe i ważniejsze wybory twórczości

144a. Wiersze i proza. [Wybór i oprac. B. Koc]. Wwa 2001.

144b. Pisma wybrane w układzie chronologicznym. Wybór, układ i posłowie J. Zieliński. Wwa 2002.

[III, 152] *Ważniejsze wybory twórczości w przekładach*

155a. Piligrim, ili posledniaja skazka. Stichotworienija, poemy, proza. [Wybór, oprac., przedmowa] A. Bazilewski. [Posłowie] S. Grochowiak. Moskwa 2002.

[III, 153] *Korespondencja*

170a. Trzy niezbrane listy C.N. do Seweryna Gałęzowskiego. Oprac. J. Rudnicka. *Studia Norwidiana* 12–13 (1994–1995).

[III, 153–157] *OPRACOWANIA*

[III, 153] Zestawienia bibliograficzne: A. ŻURAWSKA-WOŁOSZCZYŃSKA: Bibliografia C. Norwida za lata 1990–1994 [szczegółowa bibliografia podmiotowa i przedmiotowa]. *Studia Norwidiana* 20–21 (2002–2003). — W. KUDYBA: Bibliografia przekładów utworów N. na język niemiecki. *Studia Norwidiana* 19 (2002). — T. KORPYSZ: Bibliografia prac zespołu Pracowni Słownika Języka C. Norwida (w 20-lecie Pracowni). *Studia Norwidiana* 20–21 (2002–2003).

[III, 153–157] A. OKOPIEŃ-SŁAWIŃSKA: Wiersz nieregularny i wolny Mickiewicza, Słowackiego i Norwida. Wr. 1964. — J.W. GOMULICKI. *Pol. słownik biograf.* 23 (1978). — R. TABORSKI: „Biała tragedia” vel „wysoka komedia”, czyli nowy gatunek dramatyczny N. W: W kręgu młodopolskiego dramatu i teatru. Dwa szkice. Kielce 1991. — B. KUCZERA-CHACHULSKA: „Czas siły – zupełnej”. O kategorii wysiłku w poezji N. Lubl. 1998. — J. LUCZAK-WILDT: Z-wolenie czyli zjednanie się z wola Bożą w ujęciu św. Alfonsa Le Liguori i C.N. *Polonia Sacra* 1998 nr 2. — I. WASIAK: Szkolna recepcja twórczości N. (W latach 1945–1972). *Dydaktyka Literatury* 18 (1998). — B. BURDZIEJ: Super flumina Babylonis. Psalm 136 (137) w literaturze polskiej XIX–XX w. Toruń 1999. — Inedita [C. Norwida]: trzy teksty filozoficzne i przekład z Platona. Wyd. z autogr. J.W. GOMULICKI. Wwa 1999. — G. HALKIEWICZ-SOJAK: „Chrześcijańska drama” na styku kultur. O dyptyku N. „Tyrtęj”, „Za kulisami”. W *Przeźrzeni komunikacyjnej. Szkice z historii i teorii dramatu, teatru i komunikacji społecznej*. Toruń 1999. — M. INGLOT: Krajowe konteksty Norwidowego „Kółka”. *Muzy i Hestia. Studia [...]* Wr. 1999. — M. INGLOT: Postać Żyda w literaturze polskiej lat 1822–1864. Wrocław 1999. — S. RZEPZYŃSKI: Norwid wobec „Fausta”. *Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej*. T. 1. Białystok 1999. — D. GRZEŚIAK: Struktura listu romantycznego (na przykładzie epistolografii F. Chopina, A. Mickiewicza, J. Słowackiego i C.K.N.). *Sztuka pisanja. O liście polskim w wieku XIX*. Białystok 2000. — *Biuletyn Informacyjny Bibl. Nar.* 2001 nr 3 [tu m.in.: wywiad z J.W. Gomułkicim pt. Norwidiana Bibl. Nar.; H. FEDYNA: Pierwodruki pism N. w zbiorach Bibl. Nar.]; — J. CHOJAK: Uwagi o Norwidowskim słownictwie teatralnym. *Prace Filol.* 46 (2001). — T. KORPYSZ: Uwagi o Norwidowskich użyciach rzeczownika „katolik”. *Tamże*. — E. FELIKSIĄK: Poezja i myśl. *Studia o N.* Lublin 2001 [tu m.in.: Ukryta struktura „Vade-mecum”; Norwi-

dowski świat myśli; „A Dorio ad Phrygium”]. — D. KLIMANOWSKA: Misterium człowieka w misterium Boga – o antropologicznej myśli C.N. *Sztuka i Filoz.* 19 (2001). — TAŻ: Na drodze poszukiwania prawdy o człowieku – „Nieskończony” C.N. *Przegl. Hum.* 2001 nr 4. — K. KWAŚNIEWSKA: Czapski czyta N. *Ruch Lit.* 2001 z. 4. — A. MELBECHOWSKA-LUTY: Sztukmistrz. Twórczość artystyczna i myśl o sztuce C.N. Wwa 2001 [zawiera ok. 360 reprodukcji prac plastycznych C.N.]. — B. MUCHA: „Obywatel rzymski” C.N. i „polski” papież Pius IX. *Przegl. Hum.* 2001 nr 4. — J. MUELLER: Znaczenie przeżyczenia. (Dramaty niekomunikacji C.N.). *Twórczość* 2001 nr 9. — D. PLUCIŃSKA: Dwa bieguny dialogu: mowa i milczenie: o sentencjach w „Vade-mecum” C.N. *Sztuka i Filoz.* 19 (2001). — S. RZEPZYŃSKI: C.N. „Aktor”. *Dramat polski. Interpretacje*. Cz. 1. Gdańsk 2001. — W. SIEMION: N. – lekcja czytania. Wwa 2001. — T. STEFAŃCZYK: N. a „sprawa polska” – z dziejów pewnej recepcji (uwagi „późnego wnuka”). *Twórczość* 2001 nr 9. — M. WIATER: Obrazy „ja” na przykładzie korespondencji N. *Ruch Lit.* 2001 z. 4. — A. WIATR: Dwaj sztukmistrze: Chopin i Norwid (z dziejów pewnego zbliżenia). *Twórczość* 2001 nr 9.

Studia Norwidiana t. 19 (2001) [m.in.: S. SAWICKI: „Kształtem jest miłość” – N. o kulturze; J. SALIJ: Problem męczeństwa u N.; E. WOLICKA: „Przymierza luk” – o sztuce w pismach C.N.; W. KUDYBA: N. wobec romantycznych prób odnowy religijnej języka epoki; B. BUŚ: Uwagi o „Próbach” N.; B. BIELA, E. LIJEWSKA: Korespondencja N. z hrabią Hyacinthe de Charencey, prezesem paryskiego Société Philologique; B. BIELA: Association des artistes peintres, sculpteurs, architectes, graveurs, dessinateurs barona Taylora]. — *Studia Norwidiana* t. 20/21 (2002–2003) [m.in.: S. RZEPZYŃSKI: Melancholijny liryzm N. Między „czarną suitą” a litografią „Solo”; D. PNIEWSKI: Czy N. był „kolorystą naszej związanej mowy”? Uwagi o barwie i świetle w „Quidamie” C.N.; D. PLUCIŃSKA: Poetycka sentencja w „Vade-mecum” C.N.; E. DĄBROWICZ: Wiersze z datą. Do „Tytusa M.” C.N.; E. LIJEWSKA: Liryka w dramacie N. O muzyczności „Tyrtęj” i „Za kulisami”].

A. DUNAJSKI: Naród – ojczyzna – społeczeństwo w myśli C.N. Lubl. 2002. — M. INGLOT: N. wobec powieści jako literatury popularnej swoich czasów. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Lit. i Kultura Popularna* 10 (2002). — M. KRUPSKA: N. świat wartości. Kr. 2002. — A. KULIK-KALINOWSKA: C.N. „Czarne kwiaty” i „Białe kwiaty”. Konteksty, poetyka, idee. Słupsk 2002. — N. a chrześcijaństwo. Pod. red. J. Ferta, P. Chlebowskiego. Lubl. 2002 [tu m.in. przedr. art. S. Sawickiego, J. Salija, E. Wolickiej, W. Kudyby z rocznika *Studia Norwidiana* t. 19 oraz: W. STRÓŻEWSKI: Filozofia człowieka w „Vade-mecum” C.N.; A. DUNAJSKI: Teologiczny wymiar twórczości N. [...]; R. ZAJĄCZKOWSKI: Kościół – naród – ludzkość. Społeczno-religijne wątki myśli C.N.; J. FERT: N. wobec tawianizmu; M. INGLOT: N. chrześcijańska reinterpretacja legendy o Wandzie [...]; G. HALKIEWICZ-SOJAK: Norwidowskie motywy „Piasta-Kołodzieja” i „Rzymu” jako argument w sporze o uniwersalizm pisarza; T. SKUBALANKA: Z problematyki stylizacyjnej wierszy N.]. — N. bezdomny. W 180 rocznicę urodzin poety. Pod red. J. Kocpińskiego. Wwa 2002 [tu m.in.: JAN PAWEŁ II o C.N.; R. LEGUTKO: Referat inauguracyjny konferencji „Cypriana N. – projekt cywilizacyjny”; S. SAWICKI: N. – od strony prawników; T. KARPOWICZ: Pielgrzym i jego ventas; A. MERDAS: Rzym, miasto, kościół w przemysłeniach N.];

K. BRAUN: Narodowy testament N.; Z. TROJANOWICZOWA: Obywatel C.N.; M. MASŁOWSKI: Norwidowy „trudów trud” w dzisiejszej perspektywie; J. PUZYŃNINA: Człowiek N. w epoce „śmierci człowieka”; T. ŁUBIŃSKI: N. jako bohater literacki. — *N – nasz współczesny. Prognoza i recepcja. Materiały z sesji naukowej*. Zielona Góra 2002. — *Rozjaśnianie ciemności. Studia i szkice o N.* Red. J. Brzozowski, B. Stelmąszczyk. Kr. 2002. — *W 180 rocznicę urodzin C.K.N. Materiały z sesji naukowej* pod red. S. Fryciego. Piotrków Trybunalski 2002. — K. TRYBUŚ: O starości świata według N. *Na początku wieków. Rozważania o tradycji*. Red. Z. Trojanowiczowa, K. Trybuś. Pozn. 2002. — *Antyk romantyków. Model europejski i wariant polski*. Pod red. M. Kalinowskiej i B. Paprockiej-Podlasiak. Toruń 2003. — E. KASPERSKI: Dyskursy romantyków. Norwid i inni. Wwa 2003. — A. KUCIAK: Dante romantyczny. Recepcja „Boskiej Komedii” u Mickiewicza, Słowackiego i N. Pozn. 2003. — E. SZCZĘGLACKA: Romantyczny homo legens. Zygmunt Krasieński jako czytelnik polskich poetów. Wwa 2003.

NOWACZYŃSKI Adolf

[III, 160] T W Ó R C Z O Ś Ć

22. Było to nad Bałtykiem. *Rocz. Sopocki* 13/14 (1998/99).

[III, 161] O P R A C O W A N I A

J. WALIGÓRA: Dramat historyczny w epoce Młodej Polski. Kr. 1993. — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI: Ostatnie lata N. *Ruch Lit.* 1998 nr 6. — *Rocz. Sopocki* 13/14 (1998/99) [tu: S. KAŚZYŃSKI: Było to w Copotach, było to nad Bałtykiem; H. DYKTYŃSKA: Zapomniana sztuka A.N., kawiarniana kronika epoki (dot.: Było to nad Bałtykiem)]. — M. DOMAGALSKA: Gdy antysemita wraca z Palestyny... *Prace Polon.* S. 56 (2001). — G. MATUSZEK: Naturalistyczne dramaty. Kr. 2001. — J.A. MALIK: A.N. Między modernizmem a pozytywizmem. Lubl. 2002.

NOWICKI Franciszek Henryk

[III, 162] O P R A C O W A N I A

M. OLSZOWSKA: Babia Góra w literaturze polskiej. F.N. (1864–1935). *Orawa* 39 (2001).

OBLEŻENIE JASNEJ GÓRY CZĘSTOCHOWSKIEJ

[III, 165] O P R A C O W A N I A

R. OCIECZEK: „Laty obciążeni”. O ks. A. Kordeckim i kilku innych postaciach „O.J.G.Cz.”. *Starość*. Kat. 1995. — J. GODYŃ: Czy znamy już autora „O.J.G.Cz.”? *Dzielo literackie i książka w kulturze*. Kat. 2002.

OCHOROWICZ Julian

[III, 167] P r z e k ł a d y

27. G. le Bon: Psychologia rozwoju narodów. 294 Nowy Sącz 1999.

[III, 167] O P R A C O W A N I A

E. KOSNAREWICZ: Ideoplastia J.O. Historia niespełnionej teorii. *Przełł. Filoz.* 1997 nr 1. — P. ZIEMSKI: O przekraczaniu granic nauki. Szkic z historii polskiego pozytywizmu. *Zesz. Nauk. Filozofia. Umw. Szczeciński* 1997 nr 7. — TENŻE: Filozofia psychologii w projekcie klasyfikacji nauk J.O. *Tamże* 1999 nr 8. — TENŻE: Nauka w poszukiwaniu metafizyki bytu duchowego. Próba rekonstrukcji podstaw filozofii teoretycznej J.O. *Tamże* 2000 nr 9.

OLIZAROWSKI Tomasz August

[III, 176] O P R A C O W A N I A

A. WITKOWSKA: Cześć i skandale. O emigracyjnym doświadczeniu Polaków. Gdańsk 1997.

OPALIŃSKI Krzysztof

[III, 178] O P R A C O W A N I A

W.M. MALINOWSKI: Wojewoda poznański na kartach literatury francuskiej. Trzy portrety K.O. *Kron. m. Pozn.* 1997 nr 3; toż wersja franc. *Studia Romanica Posnaniensia* 24 (1998). — I. SARNOWSKA-GIEFING: Od onimu do gatunku tekstu. Nazewnictwo w satyrze polskiej do 1820 r. Pozn. 2003.

OPALIŃSKI Łukasz

[III, 178] T W Ó R C Z O Ś Ć

3 i 5. Wyd. łączne pt. Poeta nowy. Coś nowego. Oprac. S. Grzeszczuk. Kr. 2003.

OPPMAN Artur

[III, 181] T W Ó R C Z O Ś Ć

20a. Baśń o szopce. Wwa 1921. Wyd. nast. Wwa 2000.

24. Legendy warszawskie. Kr. 2001; Wr. 2001.

[III, 182] O P R A C O W A N I A

R. TABORSKI: Bard starej Warszawy. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

ORKAN Władysław

[III, 186] L i s t y

Listy do T. Piniego. Oprac. G. Brodacki, A. Rogalińska. *Czasop. Zakładu Nar. im. Ossol.* 12 (2001).

[III, 186] O P R A C O W A N I A

A. JAZOWSKI: Złoty okres literatury podhalańskiej 1890–1918. Wwa 1989. — B. FURON: Pisarz chłopski wobec wielkiej wojny. *Przełł. Hum.* 1998 nr 5/6. — M.J. OLSZEWSKA: Bolesne obrachunki. Dwa obrazy rzeź galityjskiej w dramatach „Ofiara” W.O. i „Turoń” S. Żeromskiego. *Klucze do Żeromskiego*. Lubl. 2003.

ORZECZOWSKI Stanisław

[III, 191] O P R A C O W A N I A

A. KAIM: „Baptismus Ruthenorum” S.O. z Rusi (1544). *Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne* 73 (2000). — Z. PIECH: Obraz Królestwa Polskiego w drzeworytach „Quincunxa” S.O. *Sztuka i dialog wyznań w XVI i XVII w. Wwa* 2000. — J. STARNAWSKI: Zapomniany biogram S.O. *Rocz. Przemyski* 37 (2001) nr 2. — A. KAIM: Ekumenia w dobie renesansu. Jedność Kościoła w ujęciu S.O. Lubl. 2002. — K. OBREMSKI: Retoryka i panegiryczna przesada. *Dzielo lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002.

ORZESZKOWA Eliza

[III, 194–196] T W Ó R C Z O Ś Ć

23. Dobra pani. Kr. [2000].
 26. A...B...C... Kr. [2000].
 30. Tadeusz. Obrazek wiejski. Kr. [2000].
 32. Nad Niemnem. T. 1–2. Kr. 2000; Pozn. 2000; Posłowie J. Tomkowski. Wwa 2000; Wwa 2001.
 48. Ad astra. Dwugłos przez E.O. i J. Romskiego [T. Garbowskiego]. Kr. 2003.
 50. Gloria victis. Kr. [2000].

[III 196–197] W y d a n i a z b i o r o w e i w y b o r y

61. Chwile. [Nowele].
 Przekł. niem. noweli „Wesele Wiesiołka” 2000.
 84a. A...B...C... i inne opowiadania. Kr. 2000.

[III, 197] K o r e s p o n d e n c j a

Listy E.O. Oprac. M. Urbanowski. *Arcana* 2000 nr 36 [tu listy do W. Maleszewskiego i J. Skiwskiego z 1888 i 1895]. — Listy E.O. do Ignacego i Julii Baranowskich (1897–1899). Oprac. I. Wiśniewska. *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — Listy E.O. do Ignacego Baranowskiego (1900–1903). Oprac. I. Wiśniewska. *Pam. Lit.* 2001 z. 4.

[III, 198] O P R A C O W A N I A

5. JEDYNAK: Etyka w Polsce. Słownik pisarzy. Wr. 1986. — G. BORKOWSKA: Dialog powieściowy i jego konteksty. (Na podstawie twórczości E.O.). Wr. 1988. — K. KŁOSIŃSKI: „Mimesis” w chłopskich powieściach O. Kat. 1990. — B. WACHOWICZ: „Ty jesteś jak zdrowie”. Z Mickiewiczem nad Wilią i Świtezia. Ze Słowackim w Krzemieńcu. Z E.O. nad Niemnem. Wwa 1993 i wyd. nast. — G. BORKOWSKA: Cudzoziemki. Studia o polskiej prozie kobiecej. Wwa 1996. — M. LESZCZYŃSKA: Poglądy E.O. na wychowanie. *Test* 1997 nr 4. — E. OSTROMĘCKA: Autografy E.O. w zbiorach Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. *Czasop. Zakładu Nar. im. Ossol.* 1999 z. 10. — *Lit i czasopiśmiennictwo pol. 1864–1918 wobec tradycji antycznej*. Wwa 2000 [tu m.in.: E. IHNATOWICZ; O. wśród Greków i Rzymian; K. KUŚMIERCZYK; Homer, O., Joyce... i trzy „Odyseje”]. — *Od strony Kresów*. Cz. 2. Red. H. Bursztyńska. Kr. 2000 [tu m.in.: I. ZELLER: O „programie pozytywnym” E.O. w powieściach z lat 1893–1905; J. KOBYLINSKA: „Chata” w chłopskich powieściach E.O.]

— L. PUŁKA: Ponad sto lat samotności. O magicznym świecie E.O. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 38 (2000). — *Sztuka pisania. O liście pol. w. XIX*. Białystok 2000 [tu m.in.: B.K. OBSULEWICZ: Antyczny dopływ. Wątki antyczne w korespondencji E.O.; I. WIŚNIEWSKA: Formuła przyjaźni. Korespondencja między E.O. a Leopoldem Méyetem]. — A. BEDNAREK: Poezja miłosierdzia. Refleksy franciszkańskie w twórczości E.O. *Niepokalanów* 2001. — *Pozytywizm – język epoki*. Red. G. Borkowska i J. Maciejewski. Wwa 2001 [tu m.in.: M. GLOGER: E.O. i Ernest Renan – zapomniany język; B.K. OBSULEWICZ: Przejście przez Portyk; I. WIŚNIEWSKA: Biografia jako język. E.O.]. — *Twórczość E.O.* Red. K. Stępnik. Lubl. 2001 [tu m.in.: T. BUJNICKI: Pogranicze etniczne i kulturowe w „powieściach chłopskich” E.O. (Niziny – Dziurdziowie – Cham); M. OSTRÓWKA: Wizerunek zaścianka szlacheckiego u E.O. a jego kulturowy i językowy obraz współczesny; A. ROMANOWSKI: Miejsce i rola księgarni O. w kulturze polskiej Ziemi Zabranich; K. HANDKE: Regionalność językowa E.O.; S. FITA: E.O. myśli o patriotyzmie i kosmopolityzmie; K. STĘPNIAK: Rosja O.; M. SZABŁOWSKA: Kreacja bohatera żydowskiego w powieściach E.O.]. — I. WIŚNIEWSKA: E.O., czyli projekt biografii idealnej. *Pogranicza lit.* Wwa 2001. — *Wokół „Nad Niemnem”*. Red. J. Sztachelska. Białystok 2001 [tu m.in.: H. BURSZTYŃSKA: Z zagadnień etyki indywidualnej w „późnej” prozie E.O.; K. JAKOWSKA: Od Ongrodu do Imago Mundi. Przestrzeń w opowiadaniach E.O.; B.K. OBSULEWICZ: „Nad Niemnem” w perspektywie „świata antycznego” E.O.]. — *Prus i inni*. Lubl. 2003 [tu m.in.: G. BORKOWSKA: O. – szkic do biografii duchowej; M. KREFT: „Złote runo”. Temat pieniądza i bogactwa w twórczości E.O.]

OSIŃSKI Alojzy

[III, 199] T W Ó R C Z O Ś Ć

4. Słownik mitologiczny [...]. Przedr. fotoofs. Wwa 1983.

[III, 200] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: Sylwetki wileńskich historyków literatury. Bydg. 1997.

OSSOLIŃSKI Jerzy

[III, 203] Wybrane mowy przedr.: M. BARŁOWSKA: J.O. – orator polskiego baroku. Kat. 2000 (tu w Aneksie przedr. 40 oracji, w tym 21 nieodnotowanych przez Estr.).

[III, 203] O P R A C O W A N I A

H. POPEŁAWSKA: Życie jako służba. *Wyobrażenia epok dawnych*. Bydg. 2001.

OSSOLIŃSKI Józef Maksymilian

[III, 206] O P R A C O W A N I A

M. CZERNIAKOWSKA: Związki J.M.O. z Pomorzem (1794–1803). *Rocz. Bibl.* 1997 z. 1/2. — I. LIPIŃSKI: Data 295

urodzenia J.M.O. *Czasop. Zakładu Nar. im. Ossol.* 29 (1998). — E. BRODACKA-ADAMOWICZ: Działalność bibliofilska, literacka i dyplomatyczna J.M.O. *Podlaskie Zesz. Pedag.* nr 4 (2001). — A. PRZYBYSZEWSKI: J.M.O. *Kwart. Edukacyjny* 2001 nr 4.

OSTRORÓG Jan [II]

[III, 208] O P R A C O W A N I A

M. WICHOWA: Zaginione pisma J.O. *Rocz. Przemyski* 36 (2000) nr 2.

OSTROWSKA Bronisława

[III, 209] O P R A C O W A N I A

K. WIELECHOWSKA-KĘDZIAK, K. KSIT: Europejskie rozumienie teorii a teoria dhvani. *Zesz. Nauk. UJ* 1989 nr 70. — G. LESZCZYŃSKI: Młodopolska lekcja fantazji. *Wwa* 1990. — B. KULKA: Twórczość B.O. dla dzieci. *Guliwer* 1992 nr 3. — M. PODRAZA-KWIATKOWSKA: Młodopolska femina. *Teksty Drugie* 1993 nr 4/5/6. — W. GUTOWSKI: Mit, eros i sacrum. *Bydgoszcz* 1999. — G. LESZCZYŃSKI: Dziecięce odkrywanie świata wojny. *Pierwsza wojna światowa w lit. pol. i obcej*. Lubl. 1999.

OTWINOWSKI Erazm

[III, 214] O P R A C O W A N I A

M. PREJS: Egzotyzm w literaturze staropolskiej. *Wwa* 1999.

PAPROCKI Bartłomiej

[III, 223] O P R A C O W A N I A

M. KAZAŃCZUK: Staropolskie herbarze. *Pam. Lit.* 2002 z. 3. — TENŻE: Średniowieczni Sarmaci. *Fascynacje folklorystyczne*. *Wwa* 2002.

PASEK Jan Chryzostom

[III, 225] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Pamiętniki. Wyd. 13. Oprac. R. Pollak. *Wwa* 1989.

[III, 225–226] O P R A C O W A N I A

B.S. KUPŚĆ, K. MUSZYŃSKA: Biblioteka Narodowa. Katalog rękopisów. S. II t. 2. *Wwa* 1980. — J. WOJTAK: Grzeczność po polsku w świetle „Pamiętników” J.Ch.P. *Poradnik Język* 1989 z. 8. — W. KURASZKIEWICZ: Osobliwości słownikowe w „Pamiętnikach” J.Ch.P. *Slawistische Forschungen* (Köln–Wien) 60 (1990). — R. GAŁAJ: The Sea as presented in the 17th century literary output of two noblemen, Marcin Borzymowski and J.Ch.P. *Studia Maritima* 12 (1999). — J. JASTRZĘBOWSKI: Pepys czy P? *Rzeczpospolita* 2000 nr 299 dod. — R. KOŚCIELNY: Opinie szlachcica poczciwego. *Arcana* 2001 nr 5. — J. RYTEL: J.Ch.P. o wojnie. *Barok* 2001 z. 1 (15). — A. CIENSKI: Z dziejów pamiętników w Polsce. *Opole* 2002. — *Dzielo lit. i książka w kulturze*. Kat. 2002 [tu: E. MALI-

NOWSKA: Intertekstualne związki komedii „Towarzysz pancerny...” Michała Wołowskiego z „Pamiętnikami” J.Ch.P.; J. PASZEK: Poetyckość „Pamiętników” P.; E. UDALSKA: Siedemnastowieczne opisy przedstawień teatralnych w języku polskim]. — J. WŁODARSKI: Dania w „Pamiętnikach” J.Ch.P. (próba nowego spojrzenia). *Polska – Dania w ciągu wieków*. Gdańsk 2004.

PASZKOWSKI Józef Edmund

[III, 227–228] P r z e k ł a d y

5. J.W. Goethe: Faust. Kr. 2001.

16. W. Szekspir: Hamlet. *Wwa* 2001.

PAULI Żegota

[III, 229] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5. Łódź 2001.

PAWLIKOWSKI Jan Gwalbert

[III, 233] O P R A C O W A N I A

Z. MIREK: Aktualność myśli J.G.P. na tle współczesnych przemian cywilizacyjnych i tendencji w ochronie przyrody. *Kwart. Hist. Nauki* 2001 nr 1. — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5. Łódź 2002.

PEREGRYNACJA DZIADOWSKA

[III, 236] O P R A C O W A N I A

U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. *Wwa* 1989.

PEREGRYNACJA MAĆKOWA

[III, 236] O P R A C O W A N I A

J. ABRAMOWSKA: Peregrynacja. Przestrzeń i literatura. Wr. 1978; przedr. w: Powtórzenia i wybory. Pozn. 1995. — U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. *Wwa* 1989.

PERZYŃSKI Włodzimierz

[III, 237–238] T W Ó R C Z O Ś Ć

4. Aszantka. Kr. 2002.

Przekł. serb.-chorw., włos.

10. Szczęście Frania. Kr. 2003.

[III, 239] O P R A C O W A N I A

A. KRAJEWSKA: Komedja polska XX-lecia międzywojennego. Wr. 1989. — K.W. ZAWODZIŃSKI: P. – powieściopisarz na tle swojej epoki. W: Pegaz to nie samochód bezkolowy (prwdr. 1931). *Wwa* 1989. — M. GUMKOWSKA: Warszawa w obiektywie W.P. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. *Wwa* 1998. — M.J. OLSZEWSKA: Przedmiot

transakcji: córka. Od Fredry do W.P. *Mieszczanństwo i mieszczaństwo w lit. pol. drugiej poł. XIX w.* Wwa 2000. — Z. MISZCZAK: Los człowieka – los poety. W.P. *Prace Nauk. WSP Częstochowa, Filol. Pol.* 2001 nr 8.

PETRYCY Sebastian

[III, 240] Przekłady

5. *Ekonomika Arystotelesowa* [...]. *Fragm. przedr. D. Żołądz-Strzelczyk. Dziecko w dawnej Polsce.* Pozn. 2002.

[III, 241] OPRACOWANIA

U. AUGUSTYNIAK: *Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w.* Wwa 1989. — J. WÓJCIK: *Horacjańskie parafrazy S.P. wobec rodzimego wzorca. Barok* 2000 nr 2. — D.C. MALESZYŃSKI: *Człowiek w tekście.* Pozn. 2002.

PIEKARSKI Krzysztof

[III, 243] OPRACOWANIA

J. MISZAŁSKA: *Wenecki libertynizm w siedemnastowiecznej Polsce. Odrodzenie i Ref. w Polsce* 43 (1999).

PIEŚNI I TAŃCE

[III, 245] OPRACOWANIA

U. AUGUSTYNIAK: *Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w.* Wwa 1989.

PIETKIEWICZ Antoni

[III, 247] OPRACOWANIA

P. CHMIELNICKI: *A.P. i Białorus. Acta Polono-Ruthenica* 6 (2001).

PILAT Roman

[III, 251] Pochowany na cmentarzu Łyczakowskim.

[III, 252] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI: *Sylwetki lwowskich badaczy historii literatury.* Łódź 1997 (prwdr. 1992/93).

PILCHOWSKI Dawid

[III, 253] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI: *Sylwetki wileńskich historyków literatury.* Bydg. 1997.

PILSZTYNOWA Regina Salomea

[III, 254] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. *Echo na świat podane* [...]. *Przekł. białorus.* 1993.

[III, 254] OPRACOWANIA

A. CIEŃSKI: *Z dziejów pamiętników w Polsce.* Opole 2002.

PINI Tadeusz

[III, 254] Pochowany na cmentarzu Łyczakowskim.

[III, 255] OPRACOWANIA

G. BRODAKCI: *Listy W. Orkana do T.P. w zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Lwowskiego. Czasop. Zakładu Nar. im. Ossol.* 12 (2001).

PIRAMOWICZ Grzegorz

[III, 261] OPRACOWANIA

M. CZARDYBON: *G.P. – nauczyciel nauczycieli. Życie Szkoły* 1997 nr 8. — TENŻE: *Pierwszy podręcznik pedagogiki „Powinności nauczyciela”. Tamże* 1999 nr 2. — TENŻE: *Prawda i jej antonimy w „Powinnościach nauczyciela” G.P. Prace Filol.* t. 45 (2000). — TENŻE: *Nauka w „Powinnościach nauczyciela” G.P. Tamże* t. 46 (2001). — *G.P. i jego epoka.* Red. K.A. Boreczko i A.A. Witusik, Kurów 2001. — S. GAWLIK: *Oświeceniowa myśl pedagogiczna w wybranych utworach G.P. Przegl. Hist.-Oświat.* 2002 nr 1/2.

PLENKIEWICZ Roman

[III, 262] T W Ó R C Z O Ś Ć

2a. *Jan Kochanowski, jego ród, żywot i dzieła.* Wwa 1897.

Wyd. jako t. 4 wydania pomnikowego *Dzieł wszystkich J. Kochanowskiego.*

[III, 263] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6, Łódź 2003.

PODBERESKI Romuald

[III, 264] OPRACOWANIA

I. RUDZIEWICZ: *Tematyka białoruska na łamach pism R.P. w latach 1843–1850. Przegl. Wsch.* 1999 z. 4.

PODCZASZYŃSKI Michał

[III, 265] OPRACOWANIA

A. WITKOWSKA: *Cześć i skandale. O emigracyjnym doświadczeniu Polaków. Gdańsk* 1997. — M. STRZYŻEWSKI: *Archiwalna głosa do książki A. Witkowskiej. (Szkic o M.P.). Przegl. Artyst.-Lit.* 1997 nr 10. — TENŻE: *Alpejskie peregrynacje romantyka. Przegl. Artyst.-Lit.* 1998 nr 7/8.

POL Wincenty

[III, 267] T W Ó R C Z O Ś Ć

4 i 6. *Pieśń o ziemi naszej.* – Mohort. *Rapsod rycerski z podania.* Kr. 2002.

[III, 269] Listy

Korespondencja W.P. i J.I. Kraszewskiego. Oprac. E. Czapiewski. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Hist.* 2002 nr 154.

[III, 269–270] O P R A C O W A N I A

S. CZARNIECKI: W.P. i Ludwik Zejszner – pierwsi profesorowie nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego. Lubl. 1990. — M. ŁOBOZ: P. i świętych obcowanie. *Litteraria* 29 (1998). — TENŻE: Ukraińskie pejzaże W.P. *Litteraria* 32 (2001). — Z. SZELAĞ: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 4. Łódź 2001.

POPLIŃSKI Jan

[III, 272] O P R A C O W A N I A

L. SŁOWIŃSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 1. Łódź 1994.

POPŁAWSKI Jan Ludwik

[III, 274] Wybory artykułów

3a. Wybór pism. Wstęp i oprac. T. Kulak. Wr. 1998.

[III, 274] Przekłady

10. O. Hey: Podania o półbogach i bohaterach Greków i Rzymian. Wwa 2000.

[III, 275] O P R A C O W A N I A

T. KULAK: J.L.P. – biografia polityczna. Wr. 1994.

PORĘBOWICZ Edward

[III, 276] Przekłady

22a. Dante Alighieri: Liryki najpiękniejsze. Tor. 2000.

[III, 276] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: Sylwetki lwowskich badaczy historii literatury. Łódź 1997. — TENŻE: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 2. Łódź 1998.

POŚLUCHAJCIE, BRACIA MIŁA...

[III, 277] O P R A C O W A N I A

R. MAZURKIEWICZ: Polskie średniowieczne pieśni maryjne. *Studia filologiczne.* Kr. 2002. — P. STĘPIEN: Z literatury religijnej polskiego średniowiecza. *Studia o czterech tekstach.* Wwa 2003.

POTOCKI Antoni

[III, 278] O P R A C O W A N I A

W. HENDZEL: A.P. jako krytyk literacki. („Głos” 1886–1894). *Kwart. Opol.* 1999 nr 2/4. — M. BIAŁOTA: Między impresją a ideologią. A.P. o twórczości Żeromskiego.

298 *Klucze do Żeromskiego.* Lubl. 2003.

POTOCKI Ignacy

[III, 281] O P R A C O W A N I A

Z. JANECZEK: Zainteresowania naukowe marszałka litewskiego I.P. *Prace Nauk. UŚL.* 1990 nr 1075.

POTOCKI Jan

[III, 283] T W Ó R C Z O Ś Ć

15. *Manuscrit trouvé à Saragosse.* Wyd. nast. całości: wyd. R. Radrizzani, Paris 1990. Przekł. pol. oprac. E. Zarych. Kr. 2003; Wwa 1990. Przekł.: ang. 1990, hiszp. 1990, włos. 1990.

19. *Mémoires sur l'expédition en Chine.*

Przekł ang. 1990.

[III, 285] O P R A C O W A N I A

J.P. et „*Le Manuscrit trouvé à Saragosse*”. *Actes du colloque.* Wwa 1981 *Le Cabiers de Varsovie* 3. — W. PIOTROWSKI: Motyw Żyda wiecznego tułacza w literaturze polskiego oświecenia. *Słupskie Prace Hum.* nr 10a (1989). — E. KAJDAŃSKI: Secret of the Chinese map. *The Warsaw Voice* 1990 nr 9. — J. ADAMSKI: Prostopadły J.P. *Teatr* 1998 nr 5. — J. WOJCIECHOWSKI: Szkicownik J.P. z jego podróży do Cesarstwa Marokańskiego. *Konteksty* 1998 nr 3/4. — M. OTOROWSKI: „Rękopis znaleziony w Saragossie” jako Księga i gra inicjacyjna. *Ars Regia* 7–8 (1998/99, właśc. 2000). — TENŻE: Rebeka i Velasquez. Koncepcja równowagi w „Rękopisie znalezionym w Saragossie” J.P. *Gnosis* 12 (2000). — K. PACHNIAK: Wątki muzulmańskie w „Rękopisie znalezionym w Saragossie”. *Przeł. Orientalist.* 48 (2000) nr 1/2. — F. ROSSET: J.P. écrire d'ailleurs. *Europe* 2001, marzec. — TENŻE: Introduction au „Manuscrit trouvé à Saragosse”. *Tamże.* — TENŻE: „Manuscrit trouvé à Saragosse” et protocole intertextuel. *Le „Manuscrit trouvé à Saragosse” et ses intertextes.* *Actes du colloque international de Louvain/Anvers.* Paris 2001. — M. SKRZYPEK: La présence des philosophes français du XVIIIe siècle dans le roman de P. Tamże. — M. ŻÓŁTOWSKA-WEINTRAUB: P., lecteur des romans de Diderot. *Europe* 2001, marzec. — TAŻ: Le Dernier Décameron du „Manuscrit trouvé à Saragosse” et ses intertextes. *Le „Manuscrit trouvé à Saragosse” et ses intertextes.* *Actes du colloque international de Louvain/Anvers.* Paris 2001. — F. ROSSET: Quotation and intertextuality: the books in „The Manuscript found in Saragossa”. *Fantastic currencies in comparative literature: gothic to post-modern.* *Comparative Criticism.* Cambridge 2002. — TENŻE: Bibliography of J.P. *Tamże.* — M. SKRZYPEK: Metafora trzech pierścieni. Od Boccaccia do Lessinga i J.P. *Arch. Filoz. i Myśli Społ.* 2002 [2004] nr 47.

POTOCKI Józef Karol

[III, 286] O P R A C O W A N I A

M. KOSZYCKA: Marian Bohusz. (Między naturalizmem a strukturalizmem). *Hist. i kultura.* T. 2. Wwa 1991. — W. HENDZEL: J.K.P. jako krytyk literacki. („Głos” 1886–1894). *Litteraria* 29 (1998).

POTOCKI Stanisław Kostka

[III, 288] T W Ó R C Z O Ś Ć

6. Lettre d'un étranger [...].

Przekł. pol.: J. Polanowska: List cudzoziemca o Salonie. *Ikonotheka* 14 (2000).

Przekł. odpowiedzi D.V. Denona (Paryż 1787): J. Polanowska. *Tamże* 15 (2002).

[III, 291] O P R A C O W A N I A

E. ROSTWOROWSKI: Rysunki Smuglewicza i masonickie mowy S.K.P. ku czci Szczęsnego Potockiego. *Curia Maior. Studia z dziejów kultury*. Wwa 1990. — A. WIŃNARZ: S.K.P., komendant generalny korpusów kadeckich w Księstwie Warszawskim (1807–1815). *Lubel. Roczn. Pedagog.* 19 (1999). — T.S. JAROSZEWSKI: Czy historyk sztuki powinien być generałem? *Roczn. Warsz.* 29 (2000). — N. ZASŁAWSKA: Chinoiserie w katalogu S.K.P. w Wilanowie. *Roczn. Hist. Sztuki* 25 (2000). — A. ŁYSIAK: Reformacja i kontroreforma w ocenach i opiniach przedstawicieli polskiej myśli nowożytnej. *Przeegl. Zachodniopomorski* 2002 z. 1. — I. POLANOWSKA: S.K.P. „Itinéraire de la Suisse en 1774”. *Ikonotheka* 16 (2003). — TAZ: The neo-classical dilemmas of „the enlightened piety” in the writings and patronage of S.K.P. and his circle. *Art – Ritual – Religion. The Proceedings of the Fifth Conference of Polish and English Art Historians*. Warsaw 2003. — J. WÓJCICKI: S.K.P. i mowa ku czci poległych w r. 1809. *Napis* S. 9 (2003).

POTOCKI Wacław

[III, 294] T W Ó R C Z O Ś Ć

Wydania zbiorowe

47. Wojna chocimska. Ogród fraszek. Oprac. J. Rodziewicz. Wr. 1998.

Wybrane utwory w antologiach: *Kiedy mię Wenus pali*. Szczecin 1989.

Wybrane wiersze w tłum.: ang. w: *Polish Baroque and Enlightenment literature*. Columbus 1996; — niem.: *Bube, Dame, König. Geschichten und Gedichte aus Polen*. Frankfurt am Main 1990; *Die Dichter Polens*. Frankfurt am Main 1995, 1996; — ros.: *Izbrannaja jевропейskaja lirika XVII wieka. Chriestomatija*. Sankt-Pietierburg 1996; — szwedz.: *Polsk poesi. Från tre sekler*. Göteborg 1993; — ukr.: *Polski fraszki. Zbirnik*. Kijów 1990.

[III, 295–296] O P R A C O W A N I A

L. ŚLĘKOWA: Muza domowa. Okolicznościowa poezja rodzinna czasów renesansu i baroku. Wr. 1991. — H. WIŚNIEWSKA: Wartościowanie Turków w „Wojnie chocimskiej” W.P. *Przeegl. Hum.* 1997 nr 1; toż w: *Język polski na ziemiach ruskiej i lubelskiej w Rzeczypospolitej szlacheckiej XVI–XVIII w.* Lubl. 2001. — J.R. BOBROWSKA: Obraz kultury muzycznej siedemnastowiecznej Polski w świetle twórczości W.P. *Muzyka* 1999 nr 2. — R. GAŁAJ: Udział szlachty w życiu siedemnastowiecznego społeczeństwa

polskiego w świetle twórczości W.P. *Przeegl. Zachodniopomorski* 1999 z. 1. — D. DYBEK: Między mitem a historią. Legendy herbowe w „Poczzie herbów” W.P. *Acta Universitatis Wratislaviensis* 38 (2000). — D. KÜNSTLER-LANGNER: Człowiek i cierpienie w poezji polskiego baroku. Tor, 2000; wyd. 2 Tor. 2002. — A. PIWNICKA: Z problemów opisu fleksji rzeczownika w „Wojnie chocimskiej” W.P. *Jęz. pol. Współczesność, historia*. Lubl. 2000. — K. ZŁOTKOWSKA: Motywy orientalne w „Transakcji wojny chocimskiej” W.P. *Droga na Wschód – polskie inspiracje orientalne*. Słupsk 2000. — M. BARŁOWSKA: Ekscytarz Chodkiewicza w „Wojnie chocimskiej” W.P. *Powinowactwo literackie i rzeczywiste. Barok* 2001 nr 1. — D. DYBEK: [Rec.: W. Potocki: Odjemek od herbów szlacheckich. Pozn. 1997]. *Pam. Lit.* 2001 z. 4. — TENŻE: What was ridiculos for a Sarmatian, and what made him smile. *Stylistyka* 10 (2001). — M. HANUSIEWICZ: Bóg w świecie z ciała i krwi: słowo biblijne w „Pieśniach nabożnych” W.P. *Roczn. Hum.* 2001 z. 1. — M. KRZYSZTOFIK: „Judyta” W.P. wobec biblijnej Księgi Judyty. *Studia Kieleckie S. Filol.* 3 (2001). — R. OCIECZEK: W.P. poetyckie przywołania synowej i wnuków. *Wyobrażenia epok dawnych: obrazy – tematy – idee* Bydgoszcz 2001. — *Roczn. Hum.* 2001 z. 1 [tu: T. CHACHULSKI: W.P. „Człowiek igrysko Boże”; D. GOSTYŃSKA: O pozytykach liczenia jaj; interpretacja epigramatu W.P. „Sofista”; J.S. GRUCHAŁA: Uwagi o lekturze „Moraliiów”; R. GRZEŚKOWIAK: Śmierć i narodziny – paradoksy spotkania. Trzy epitafia W.P.; A. KARPINSKI: Epicko-panegiryczne poematy W.P. Problem gatunku na przykładzie „Muzy polskiej”; R. KRZYWY: „Sposób zawołanych hetmanów...”. Mowa Chodkiewicza z IV księgi „Wojny chocimskiej” W.P. Konstrukcja, zaplecze inwencyjne, wymowa ideowa; E. LASOĆSKA: „Period XV” – stoicyzm luźnińskiego poety; A. NOWICKA-JEŻOWA: „Inwentarz podgórskich majątności”, czyli wiersze W.P. o kondycji ziemiankiej; M. PREJS: Interpretacja cyklu „Pieśni albo Treny od wiosny, lata, jesieni, zimy” wobec tradycji czarnoleskiej]. — M. BARŁOWSKA: W.P. refleksja nad krasomowstwem. *Dzieło literackie i książka w kulturze*. Kat. 2002. — J.R. BOBROWSKA: „Byłe w karczmie dudy albo grały serby”. Ludowe instrumentarium muzyczne XVII-wiecznej Polski w świetle twórczości W.P. *Lit. Ludowa* 2001 nr 3. — D. DYBEK: Uwagi o kompozycji „Poczzu herbów” W.P. *Pam. Lit.* 2002 z. 1. — N. KORNIŁOWICZ: Zoologia fantastyczna w „Tygodniu stworzenia świata” W.P. *Pam. Lit.* 2002 z. 3. — W. KSIĄŻEK-BRYŁOWA: Językowy obraz osób płci żeńskiej w fraszkach W.P. *Świt i zmierzch baroku*. Lubl. 2002. — L. TEUSZ: Bolesna Muza nie Parnasu góry, ale Golgoty... Mesjady polskie XVII stulecia. Wwa 2002. — E. TORÓJ: „Sekret” „Wojny chocimskiej” W.P. *Świt i zmierzch baroku*. Lubl. 2002. — R. GAŁAJ: Problematyka wojkowska w twórczości W.P. *Studia i Mater. do Hist. Wojskowości* 40 (2003). — M. KRZYSZTOFIK: Od Biblii do literatury. Siedemnastowieczne dzieła literackie z ksiąg Starego Testamentu. Krz. 2003. — E. LASOĆSKA: Drwina ze stoicyzmu i stoicyzm drwiący. *Śmiech i łzy w kulturze staropolskiej*. Wwa 2003.

PRUS Bolesław

[III, 304] O P R A C O W A N I A

B. BOBROWSKA: B.P. – mistrz pozytywistycznej kroniki. Białystok 1999. — A. KLUBA: Teoria P. *Ruch Lit.* 1999 nr 5. — *Mieszczanstwo i mieszczańskość w lit. pol.* 299

drugiej poł. XIX w. Wwa 2000 [tu m.in.: S. FITA: Plotka w twórczości B.P.; A. MARTUSZEWSKA: B.P. w obronie „filistra”. O Prusowskiej koncepcji sztuki na przełomie wieku XIX i XX; Z. MOCARSKA-TYCOWA: Tematyka mieszczańska we wczesnych utworach P. i w rysunku Kostrzewskiego]. — W. SANCZYK: „Obserwatorium faktów społecznych” czy „przedsiębiorstwo do wywożenia społecznych brudów”. Wolność i odpowiedzialność w prusowskiej koncepcji dziennikarstwa. *Studia Medioznawcze* 2000 nr 1. — *pozytywizm – język epoki*. Wwa 2001 [tu m.in.: B. BOBROWSKA: Kod tradycji – język miejsc. (O „Pleśni świata” B.P.; A. MARTUSZEWSKA: Prusa „estetyka zdrowego rozsądku”). — W. SANCZYK: „Jaka będzie przyszłość?” Przełom wieków w opinii B.P. *Roczn. Historii Prasy Pol.* 2001 z. 2. — O. TOKARCZUK: Lalka i perła. Kr. 2001. — D. WIERZCHOŁOWSKA: Świat kobiecy w „Emancypantkach” B.P. Ziel. Góra 2001. — S. FITA: Oblicza Boga w twórczości B.P. *Zeszyt Karmelitański* 2002 nr 1. — M. MICIŃSKA: Powściągliwość, praca i małeńka szczypta obłąkania. *Znak* 2002 nr 3. — *Na pozytywistycznej nitwie*. Red. T. Lewandowski, T. Sobiera. Pozn. 2002 [tu m.in.: J. BACHÓRZ: Kogo i jak nazywa się w „Lalce” Prusa?; S. FITA: B.P. wśród ludzi i tajemnic Kazimierza; M. GŁOGER: Schopenhauerizm w „Lalce” B.P.; M. GŁOWIŃSKI: Prus – paradygma: „Ze wspomnień cyklisty”; A. MARTUSZEWSKA: Dlaczego Robinson, a nie Don Kichot? O niektórych (nie tylko estetycznych) wyborach B.P.; R. OKULICZ-KOZARYN: Zawieszenie broni między postępowem a tradycją. Wstęp do opowiadań świątecznych B.P.; A. SMUSZKIEWICZ: Fantastycznonaukowy fragment „Lalki” B.P.]. — *B. Prus. Pisarz, publicysta, myśliciel*. Red. M. Woźniakiewicz-Dziadosz, S. Fita. Lubl. 2003 [mater. z sesji nauk. Lubl. 11–13 X 2001; tu: J. BACHÓRZ: O doktorze Szumanie w „Lalce” B.P.; B. BOBROWSKA: Flaubert i P. jako żywotopisarze; T. BUDREWICZ: W sprawie „Najogólniejszych ideałów życiowych” Prusa-Głowackiego; S. BURKOT: Utwórki literackie B.P.; S. FITA: Polityka i etyka. Uwagi o „myśli politycznej” B.P.; E. FLIS: „Kosmalny duch wielowymiarowości”. B.P. i „czwarty wymiar”; A. FRIEDRYCH: B.P. wobec kwestii żydowskiej; M. GŁOGER: Książka dla wszystkich i dla nikogo. „Najogólniejsze ideały życiowe” B.P. wobec „filozofii życia”; K. HANDKE: Warszawa B.P. i Stefana Żeromskiego; E. HINATOWICZ: Wyobraźnia B.P.; K. JANUS: Łódź w „Kronikach” B.P.; A. KALINOWSKA: Między stereotypem a lirycznym opisem – w poszukiwaniu modelu Prusowskiej noweli; D. KIELAK: Człowiek wśród posągów – „Faraon” B.P.; K. KOŚCIEWICZ: Doświadczenie nowoczesności w „Lalce” i „Emancypantkach” B.P.; U. KOWALCZUK: Egipt B.P. „Faraon”; M. KREFT: Okna B.P.; V. MACHNICKA: Wybrane elementy XIX-wiecznego języka potocznego Warszawy w „Kronikach” B.P.; J. MALIK: Cuda epoki B.P. o wynalazkach, technice i nowoczesności. Przegląd; T. MALOWANIEC: Stanisław Wokulski – zesłaniec syberyjski wśród Czeskich, Czekańskich i Dybowski; B. MATUSZCZYK: Frazeologia i metaforyka pozytywistyczna w „Lalce” B.P.; A. MARTUSZEWSKA: O „zbiorowym człowieku” i utylitaryzmie B.P.; A. MAZUR: Obraz kosmosu w utworach B.P.; M. OBRUSZNIK-PARTYKA: Problem starości w utworach literackich i „Kronikach” B.P.; B.K. OBSULEWICZ-NIWIŃSKA: Widok z Tamki. Prus i Szarytki; A. OCHWAT: B.P. i Klemens Junosza-Szaniawski; M.J. OLSZEWSKA: B.P. – o dramacie „Ludowym” (głos w dyskusji na temat „Familii” Andrzeja Niemojewskiego); E. PACZO-

SKA: Niemłodzi i starzy u P.; M. RUDKOWSKA: B. Prusa „Dusze w niewoli”. Powieść nie do napisania; T. SOBIE-RAJ: Twórczość B.P. a konwencje powieści rozwojowej; J. SZCZEŚNIAK: Metafizyczne eksploracje w „Powiastkach cmentarnych” B.P.; A. TYSZKA: Ludzie lewicy o B.P. Przyczynek do dziejów pozytywistycznej świadomości; J. ZAJKOWSKA: „Emancypantki” P. i „Wyzwolona” Gomulickiego – dwie powieści o obcości i wypełnieniu na drodze do kobiecości]. — *Prus i tni. Prace ofiarowane S. Ficie*. Red. J.A. Malik, E. Paczoska. Lubl. 2003 [tu: Z.J. ADAMCZYK: „Cherchez la femme”. B.P. w listach (czyli w życiu) Stefana Żeromskiego; J. BACHÓRZ: Nieco o tytułowaniu i o zwrotach adresatycznych w „Lalce” B.P. (Z cyklu: Kolejne zabawy „Lalką”); B. BOBROWSKA: Latarnicy Wóycickiego i P., czyli o „fizjologii parabolicznej”; T. BUDREWICZ: Filozofia profesora Dębickiego sposobem analitycznym wyłożona; W. GUTOWSKI: Tadeusza Micińskiego słowo o B.P.; J.A. MALIK: Maleski, Parkiewicz i ten trzeci. Warszawscy studenci II połowy XIX w. Notatki na marginesach „Lalki”; A. MARTUSZEWSKA: Stracone złudzenia młodego faraona; B. MATUSZCZYK: Uczony przyrodnik czy galanterijny kupiec? Antynomie osobowości Wokulskiego w świetle frazeologii i metaforyki „Lalki” B.P.; Z. MOCARSKA-TYCOWA: Drzewa i ludzie u P.; B.K. OBSULEWICZ: Inspiracje i motywy biblijne w „Emancypantkach” B.P.; M.J. OLSZEWSKA: B. Prusa lektura dramatu ludowego; E. PACZOSKA: Czekając na perłę. (Na marginesach książki Olgi Tokarczuk o „Lalce”); E. PIEŚCİKOWSKI: „Powracająca fala” na scenie; J. ZACHARSKA: Pożary u P.).

PRZESMYCKI Zenon

[III, 307] Przekłady

9. M. Maeterlinck: Wybór dramatów. Wr. 1994. 19a. J.F. von Eichendorff: Wiersze. Wybór i oprac. R. Kincel. Racibórz 1990.

[III, 307] Listy i materiały

Obok materiałów norwidowskich i korespondencji z pracowni edytorskiej Z.P. obfite zbiory korespondencji znajdują się w: Bibl. PAN w Kr., Bibl. Jagiel., Ossol., Bibl. PTPN, Bibl. Kór., Arch. Lit. Muzeum Nar. w Pradze, Zbiorach Tow. im. J. Vrchlickiego w Pradze, Czeskiej Akad. Nauk w Pradze.

[III, 308] O P R A C O W A N I A

J.T. BAER: Z. Miriam-P. and Valerij Briusov. Two theoreticians of modernism-symbolism in Poland and Russia. *Polish Review* 35 (1990) nr 3/4. — G. LEGUTKO: Modernistyczny charakter „Życia” za czasów redakcji Miriamy. *Kieleskie Studia Filol.* 11 (1997). — B. KOC: Miriam-P. „dziś, jutro i dalekie pojutrze Warszawy”. *Pisarze Młodej Polski i Warszawy*. Wwa 1998. — G. LEGUTKO: Funkcje krytyki literackiej i zadania krytyka w świetle poglądów metakrytycznych Z.P. *Kieleskie Studia Filol.* 12 (1998). — TAŻ: Z.P. (Miriam) – propagator literatury europejskiej. Kielce 2000. — TAŻ: Korespondencyjny dialog Z.P. (Miriamy) z Z. Lubicz-Zaleskim z l. 1907–1937. *Kieleskie Studia Filol.* 14 (2000). — B. OLECH: Nieznane

listy Zofii Trzeszczkowskiej do Miriama. *Sztuka pisania*. Białystok 2000. — Nieznany list Miriama do A. Sternschussa w sprawie edycji dzieł C. Norwida. *Biul. Inf. Bibl. Nar.* 2001 nr 3. — G.P. BĄBLAK: Metropolia i zaścianek. Wwa 2002. — J.W. GOMULICKI: Sędzia S.A. Rybiński – nieznany bohater norwidowskiego procesu Z.P. z T. Pinim 1934–1938. *Palestra* 2002 nr 3/4.

PRZETOCKI Hiacynt

[III, 309] OPRACOWANIA

U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989.

PRZEŹDZIECKI Aleksander

[III, 310] OPRACOWANIA

M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA: Król portugalski Sebastian w romantycznym dramacie A.P. (1835). *Tygiel Kultury* 1998 nr 11/12.

PRZYBYLSKI Jacek (Hiacynt) Idzi

[III, 314] T W Ó R C Z O Ś Ć

8. Heautomastix [...]. Wyd. 2 oprac. R. Dąbrowski w: *Bicz na akademików krakowskich. Antologia*. Kr. 2003.

Nadto w antologii *Od średniowiecza do współczesności* (Łódź 2000): Łacińska oda J.I.P. ku czci Hugona Kollątaja.

[III, 314–315] Przekłady

22a. Voltaire: Rypismo Woltera nad losem zawistnym Lizbony. W Basle [Bazyli], właśc. Warszawa] 1780 (anonim). Wyd. nast. oprac., wskazał tłumacza i miejsce druku J. Wójcicki w: Voltaire: Poème sur le désastre de Lisbonne. Piła 2003.

39 i 43. Wypisy fotoofs. pt. Homer i Kwint w Polszcze. Oprac. W. Walecki. Kr. 2001.

[III, 316] OPRACOWANIA

A. KWIATKOWSKA: „Piórowa wojna”. Polemiki literackie pol. Oświecenia. Pozn. 2001. — R. DĄBROWSKI: O biczu kręconym w Krakowie – i Warszawie. J.I.P. kontra F.K. Dmochowski. *Ruch Lit.* 2002 nr 6.

PRZYBYSZEWSKI Stanisław

[III, 318–320] T W Ó R C Z O Ś Ć

3. Requiem aeternam. Inowrocław 1990; Kr. 2002.

Przeł. franc. 1995.

7. De profundis.

Przeł. serb.-chorw. 1990.

13. Satans Kinder.

Przeł. jidysz 1920.

24a. O dramacie i scenie. *Kur. Teatr.* 1902 nr 1–2, 24–27, 29–30. Wyd. osob. Wwa 1905 (wersja zmien.). Fragm. przedr. *Mysł teatr. Młodej Polski*. Wwa 1966.

27. Śnieg. Kr. 2002.

[III, 321] Wydania zbiorowe i wybory

62a. Poematy prozą. Oprac. G. Matuszek. Kr. 2003.

[III, 321] Listy

70. List do Marii Szafrankówny. [Wyd. i oprac.] Z. Jędrzyński. Tor. 1991.

[III, 323] OPRACOWANIA

G. MATUSZEK: „Wzorzec modnego pisarza”. S.P. w utworach pisarzy niemieckich. *Pam. Lit.* 1989 z. 3. — TAŻ: S.P. we wspomnieniach pisarzy niemieckich. *Ruch Lit.* 1989 nr 4/5. — W. MACKIEWICZ: P. poszukiwanie twórczej tożsamości. W: Nietzscheizm i marksizm w literaturze i filozofii okresu Młodej Polski. Wwa 1989. — A. MOSKWIN: Twórczość S.P. i rosyjska powieść popularna początku XX w. *Acta Polono-Ruthenica* 2 (1997). — TENŻE: S.P. w kinematografii rosyjskiej. *Kwart. Filmowy* 17 (1997). — J. BIELSKA-KRAWCZYK: W kręgu satyzmu – ideologii dekadentyzmu. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 1998 nr 10. — H. BRZESKA-RATUSZNA: P. i śmierć. *Kresy* 1998 nr 1. — H. BRZESKA: Satanizacja człowieka. Obraz szatana w „Dzieciach nędzy” S.P. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 1998 nr 4. — N. GIERGAŁO: Andriej Bielyj i S.P. *Przeł. Rusycystyczny* 1998 nr 1/2. — TENŻE: Iz historii rusko-ukraińskich swiaziej S.P. *Slavia Orientalis* 1998 nr 2. — A. MOSKWIN: Dzieje sceniczne dramatu „Śnieg” S.P. w Rosji początku XX w. *Przeł. Hum.* 1998 nr 3. — TENŻE: Recepta twórczości S.P. przez rosyjską prasę modernistyczną: „Wiesy” i „Złote Runo”. *Białostocki Przegl. Kresowy* 6 (1998). — TENŻE: Recepta dramatów S.P. w teatrze rosyjskim początków XX w. *Pam. Teatr.* 1998 nr 3/4. — J. PAPIÓR: S.P. vermittelt von und zu „guten Europäern”. *Studia Niemcoznawcze* 16 (1998). — R. TABORSKI: Warszawskie dole i niedole S.P. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — E. BONIECKI: Berlińskie eseje S.P. o twórcach i sztuce. *Dysonanse* 5/6 (1999). — J. PAPIÓR: S.P. als Vermittler europäischen Kulturgutes. *Studia Germanica Posnaniensis* 24 (1999). — B. SPANNHAKE: „Nietzsche war wie ein Ross edelster Rasse, das aber schlecht eingeritten”. *Orbis Linguarum* (Legnica) 13 (1999). — P. DYBEL: Literatura jako historia. O „Requiem aeternam” S.P. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 2000 nr 5. — TENŻE: Urwane ścieżki. Kr. 2000. — N. GIERGAŁO: Niczscheanskie motywy w romanie „Sanin” M. Artybaszewa i trilogii „Homo sapiens” S.P. *Slavia Orientalis* 2000 nr 1. — J.A. MALIK: Sowizdrzał i Mag. Obrazek z życia cyganerii. *Kresy* 2000 nr 2/3. — M. NOWAK: S.P. opis „nagich psychicznych procesów” *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* nr 37 (2000). — H. RATUSZNA: „Człowiek wewnętrzny” S.P. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 2000 nr 1/2. — TAŻ: Człowiek wobec żywiołów. „Nad morzem” S.P. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 2000 nr 12. — *Rocz. Kasprowiczowski* 9 (2000) [tu: H. BRZESKA-RATUSZNA: Metafizyczna pokusa śmierci w „Krzyku” S.P.; A. MOSKWIN: Kontakty S.P. z Rosją; J. SIKORSKA: Przybyszewsciana w zbiorach Muzeum im. J. Ka-

sprawicza w Inowrocławiu; W.M. WITEK: S.P. i świat jego uczuć. Niektóre aspekty psychologii pisarza. — T. SOBIERAJ: S.P. jako epistolograf. *Sztuka pisanja. O liście pol. w XIX w.* Białystok 2000. — K. BILIŃSKI: Słowacki widziany przez P. *Litteraria* 32 (2001). — N. TKACZIK: S.P. i Aleksiej Remizow o problemach „nowej dramy”. *Przeegl. Rusycystyczny* 2001 nr 2. — F. ZIEJKA: P. i Francuzi. *W kręgu Młodej Polski*. Kr. 2001.

PSALTERZ FLORIAŃSKI

[III, 327] O P R A C O W A N I A

E. ŚNIEŻYŃSKA-STOLOT: Głos historyka sztuki w sprawie powstania „P.F.” *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Linguistica* 23 (1990). — M. KAMIŃSKA, M. CYBULSKI: Indeks łacińsko-polski do P.F. Wwa 1995. — D. RYMSZA-ZALEWSKA: Wokół „P.F.”. *Biul. Informacyjny Bibl. Nar.* 1998 nr 3. — M. WOŹNIAK, D. JARMIŃSKA: „P.F.” w pracowni konserwatorów. *Tamże*. — M. KAMIŃSKA, M. CYBULSKI, D. KOWALSKA: Słownik polsko-łaciński do średniowiecznych psalterzy polskich. Wyrazy autosemantyczne. Łódź 2000. — H. TIEFENBACH: Lateinisch-deutscher Index zum Florianer Psalter. Mit einem deutsch-lateinischen Register. Łódź 2000.

PSALTERZ PUŁAWSKI

[III, 328] O P R A C O W A N I A

M. KAMIŃSKA, M. CYBULSKI, D. KOWALSKA: Słownik polsko-łaciński do średniowiecznych psalterzy polskich. Wyrazy autosemantyczne. Łódź 2000.

PUDŁOWSKI Malcher

[III, 328] Początek biogramu winien brzmieć: Urodzony około 1540 w Sieradzkim w rodzinie mieszczkańskiej (inne relacje mówią o rodowodzie szlacheckim herbu Kościeszka);

[III, 329] O P R A C O W A N I A

M. URSEL, P.M. BORONOWSKI: M.P. und seine Fraszki. *Russian Literature* (Amsterdam) 27 (1990) nr 2.

RABSKI Władysław

[III, 331] O P R A C O W A N I A

R. TABORSKI: W.R., filar „Kurierza Warszawskiego” i warszawskiej eńdecji. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — J. DATA: Poznański epizod W.R. *Pogranicza Lit.* Wwa 2001.

RACZYŃSKI Edward

[III, 333] O P R A C O W A N I A

J. REYCHMAN: Podróżnicy polscy na Bliskim Wschodzie w XIX w. Wwa 1972. — T. WUJEWSKI: „Dziennik podróży do Turcji” E.R. *Kronika m. Pozn.* 2000 nr 3.

RADZIWIŁŁ Albrycht Stanisław

[III, 333] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Memoriale rerum gestarum [...]. *Fragm. pr. Diaryjusz podróży z królewiczem Władysławem. Belgia w oczach Polaków*. Lubl. 1999.

[III, 334] O P R A C O W A N I A

R. LOLO; A.S.R. wobec wojny trzydziestoletniej w świetle swoich pamiętników i korespondencji. *Przeegl. Hum.* 1999 nr 2/3.

RADZIWIŁŁ Mikołaj Krzysztof

[III, 335] L i s t y

Do króla i innych osób 14 listów ogł. T. Kempa: Nieznane listy dotyczące genezy unii brzeskiej. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 44 (2000).

[III, 336] O P R A C O W A N I A

T. KEMPA: Popręcie magnaterii litewskiej i ruskiej dla unii brzeskiej w pierwszych latach po jej wprowadzeniu. *Rocz. Bielskopodlaski* 5 (1997). — Mikołaj Krzysztof Radziwiłł Sirotko. *Materialy... Bielarusika-Albaruthentica* 15 (2000). — U. AUGUSTYŃIAK: O R. „Sierotkę” spór mniemany. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 45 (2001). — J. NIEDŹWIEDŹ, *Barok* 2001 nr 1.

RAUTENSTRAUCHOWA Łucja Barbara

[III, 344] T W Ó R C Z O Ś Ć

W y b o r y

10. Romantyczka w podróży. *Górskie peregrynacje Ł.R.* Wyd. E. Hadrian. Lubl. 1998.

REJ Mikołaj

[III, 351] T W Ó R C Z O Ś Ć

Pojedyncze utwory pomniejszych – przedr. w: *Kiedy mię Wenus pali*. Wybór i oprac. Józef Krzyżanowski. Szczecin 1989.

Przekł. pojedynczych utworów i fragm.: niem.: *Bube, Dame, König. Geschichten und Gedichte aus Polen*. Frankfurt am Main 1990; *Die Dichter Polens*. Frankfurt am Main 1996; – serb.-chorw.: *Pet vekova poljske poezije. Antologija*. Gornij Milanovac 1991; – ukr.: *Polski fraszki. Zbirknik*. Kiiv 1990.

[III, 355–356] O P R A C O W A N I A

M. CYBULSKI: O dwóch XVI-wiecznych polskich przekładach „Psalterza”: „Psalterz Dawidów” M.R. i „Psalterz Dawida” Jakuba Lubelczyka. *Rozpr. Komisyj Język Łódzkiego Tow. Nauk.* 44 (1999). — A. KOCHAN: Pojęcie poczciwości w „Zwierciadle” M.R. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 38 (2000). — D. ŻOŁĄDŹ-STRZELCZYK: „Żonka poczciwa”. Poglądy M.R. na rolę kobiety.

Partnerka, matka, opiekunka. Bydgoszcz 2000. — J.K. GOLINSKI: „Sidła rozkoszy” i „gniazdo złości”. O rejomym wizerunku siedmiu grzechów głównych. *Dzieło literackie i książka w kulturze*. Kat. 2000. — A. KOCHAN: „Żwierciadło” M.R. Wokół problematyki tytułu dzieła. *Pam. Lit.* 2002 z. 3. — J.T. MACIUSZKO: M.R. Zapomniany teolog ewangelicki z XVI w. *Wwa* 2002. — M.M. KACPRZAK: Myśl o Bogu i człowieku w „Żywocie Józefa” M.R. *Wwa* 2003. — TAŻ: Śmiech i śmieszność w „Żywocie Józefa...” M.R. *Śmiech i lzy w kulturze staropolskiej*. *Wwa* 2003. — A. KOCHAN: „Żwierciadło” M.R. Studium o utworze. *Wr.* 2003.

RESZKA Stanisław

[III, 358] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: Z dziejów sławy S. Hozjusza i jego biografii S.R. *Studia Warmińskie* 20 (1983) [druk. 1991]. — A.J. KALINOWSKA: Kardynał S. Hozjusz w świetle spuścizny piśmiennej księdza S.R. *Studia Warmińskie* 35 (1998).

REYMONT Władysław Stanisław

[III, 361–362] T W Ó R C Z O Ś Ć

5. Ziemia obiecana. Pozn. 2000; T. 1–2. *Wwa* 2000; *Wwa* 2000.
10. Chłopi. T. 1–2. Pozn. 2000; T. 1–4. *Wwa* 2000; T. 1–4. *Wwa* 2000; T. 1–2. *Wwa* 2000; T. 1–2. Pozn. [2002]; T. 1 *Wwa* [2002].
13. Wampir. Kr. 2003.

[III, 362] Wydania zbiorowe i wybory twórczości

33a. Dzieła wybrane.
T. 5. Ziemia obiecana. *Wwa* 2000.
T. 6. Marzyciel. Franek. Lil. Z posłowiem B. Koc. *Wwa* 2000.

[III, 363] Wydania zbiorowe i wybory w językach obcych

53a. In der Opiumhöhle. Tłum. O. Kühl, R. Schmidgall. Oprac. i posłowie J. Zieliński. Frankfurt am Main 1989 (niem.).

[III, 363] K o r e s p o n d e n c j a

66. Listy do M. Maciejowskiej z 1910–1914. Ogl. B. Utkowska. *Kieleckie Studia Filol.* 14 (2000).
67. Do F. Czapskiego z 1923. Ogl. P. Obrączka. *Spr. Opol. Tow. Przyj. Nauk.* S. B. *Wydz. II Języka i Lit.* nr 20 (1982).
68. Nie notowany list W.R. Oprac. K. Biliński. *Ruch Lit.* 1994 z. 5/6.
69. Listy W.R. do W. Feldmana. Wyd. K. Biliński. *Acta Universitatis Wratislaviensis* nr 1741: *Prace Lit.* 34 (1995).
70. List do brata, Franciszka Rejmenta. Oprac. Olga Kulczycka. *Wiad. Kult.* 1995 nr 31.

71. Listy do S. Żeromskiego. Oprac. Z.J. Adamczyk. *Wiad. Kult.* 1996 nr 4.

72. Listy do M. Siedleckiego. Oprac. B. Fert. *Przeł. Hum.* 1997 nr 2.

73. Listy do K. Woźnickiego. Ogl. B. Utkowska. *Acta Tow. Hist.-Lit. w Paryżu* 5 (2000).

74. Listy pisarzy, uczonych i aktorów do W.S.R. Ogl. J. Starnawski. *Rocz. Przemyski* 26 (1989).

[III, 363–365] O P R A C O W A N I A

S. TREUGUTT: *Sienkiewicz and R. Swedish-Polish Literary Contacts over the Centuries* (Stockholm) 1979. — F. ZIEJKA: „Chłopi” na drodze do sławy. *Więści* 1989 nr 43–44. — B. KOC: Historia i dzień powszedni Warszawy w dziełach S.R. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. *Wwa* 1998. — B. BŁASIAK: Lycurgus i Łódź. *Tygiel Kultury* 2000 nr 4/6. — R. DUROŃ: Fantastyka grozy w twórczości W.S.R. *Litteraria* 31 (2000). — H. KARWACKA: Wokół „Ziemi obiecanej”. *Przeł. Hum.* 2000 nr 4. — B. KOC: Naturalizm i symbolizm w dziełach S.R. *Forum Humanistów* 2000 nr 4. — R. LÖW: Z dziejów R. w literaturze hebrajskiej „Chłopi”. *Teksty Drugie* 2000 nr 1/2. — VERA I. OCCHELLI: „Marzyciel” R. — z problematyki genezy. *Przeł. Hum.* 2000 nr 4. — B. UTKOWSKA: Reymontowski świat baśni i legend. *Kieleckie Studia Filol.* 14 (2000). — *W.S.R. Bibliografia podmiotowo-przedmiotowa*. Wybór. Oprac. J. Filipińska, P. Boczkowska. Łódź 2000. — J. ZACHARSKA: Kobiety w prozie R. *Przeł. Hum.* 2000 nr 4. — J. ŻELAZNY: Na Harendzie i w Lipcach. Motywy biblijne w twórczości J. Kasprzaka i W.S.R. Łomża 2000. — K. GÓRKIEWICZ: Nowy bohater w nowej rzeczywistości — Łódzki świat w „Ziemi obiecanej”. *Wśród tułaczy i wędrowców*. Lubl. 2001. — *Reymont. Dwa końce wieku*. Red. M. Swat-Pawlicka. Kr. 2001. — *Reymont — radość i smutek czytania*. Red. J. Roboziński. Pultusk 2001. — I. TATAROWSKI: Refleksje po lekturze „Chłopów” w roku R. *Litteraria* 32 (2001). — *W siedemdziesiątą piątą rocznicę śmierci W.S.R.* Red. S. Frycie. Piotrków Trybunalski 2001. — W. WIELGOSZ: R. i Francja. *Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis. Studia Romanica* 1 (2001). — S. ŻAK: Polscy nobliści. Kielce 2001. — B. MAZAN; Sienkiewicz, R. i (nie)ostatnie tango w Pekinie. *Ruch Lit.* 2002 nr 2. — J. STARNAWSKI: R. i inni. *Wwa* 2002.

RITTNER Tadeusz

[III, 365–366] T W Ó R C Z O Ś Ć

6. W małym domku. Kr. 2003.
12. Głupi Jakub. Kr. 2002.
26. Wrogowie bogaczy. Sztuka w 8 obrazach. *Dialog* 1990 nr 10.

[III, 367] O P R A C O W A N I A

G. WYTRZENS: Die oesterreichische Kultur und Literatur der Jahrhundertwende in den polnischen Feuilletons von T.R. *Slavica-Helvetica* 33 (1989). — J. GODLEWSKA: R., binokle i rewolucja. *Dialog* 1990 nr 10. — R. TABORSKI: Warszawskie epizody w życiu wiedeńcyka T.R. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. *Wwa* 1998. — M. JANUSZEWICZ: Most — niemość — antymost i jego konstruktor w dramacie T.R. „W małym domku”. *Almanach* 303

Historycznol. T. 2, Zielona Góra 1999. — TAŻ: Dom: pułapka czy azyl? O przestrzennych uwikłaniach bohaterów dramatu T.R. „W małym domku”. *Studia i Mater Filol. Pol. WSP Zielona Góra* 10 (1999). — TAŻ: W matni czasu czy iluzji bezczasu? O relacjach temporalnych w dramacie T.R. „W małym domku”. *Tamże*. — A. PALEJ: T.R. — die Zerrissenheit eines Bikulturellen. *Studia Niemcoznawcze* 20 (2000). — S. SIMONEK: T.R.-s Feuilleton „Ogrody” und die Gartenwelten der Wiener Moderne, *Zesz. Nauk. Uj. Prace Hist.-Lit.* 95/96 (2000/2001).

ROCZNIKI

[III, 367] OPRACOWANIA

T. JASIŃSKI: Początki polskiej annalistyki. *Nilis superfluum esse*. Pozn. 2000. — TENŻE: „Rocznik obcy” w „Roczniku kapituły krakowskiej”. *Scripta custos memoriae*. Pozn. 2001. — W. DRELICHARZ: Annalistyka małopolska XIII–XV w. Kierunki rozwoju wielkich roczników kompilowanych. Kr. 2003.

RODZIEWICZÓWNA Maria

[III, 370] OPRACOWANIA

W. GRĘBECKA: Obraz przyrody Polesia w powieściach M.R. *Analecta* 1999 nr 2. — J. SZCZEŚNIAK: Miłość na Kresach – funkcja romansu w powieściach M.R. *Annales UMCS, S. FF Philologiae* 17 (1999). — TAŻ: Miasto a Kresy w powieściach M.R. jako pareneza. *Modernistyczny wizerunek człowieka*. Lubl. 2001. — B. SZARGOT: Jak „śpie-wa kosiarz na polu”? *Kresy* 2002 nr 1.

ROGOSZ Józef

[III, 373] OPRACOWANIA

T. SOBIERAJ: Pozytywizm w „piekle galicyjskim”. Na przykładzie twórczości J.R. *Pozn. Studia Polon. S. Lit. T. 7* (2000).

ROGOSZÓWNA Zofia

[III, 373] TWÓRCZOŚĆ

7. Dzieci pana majstra. Wwa 1990.

[III, 374] PRZEKŁADY

21. J.M. Barrie: Przygody Piotrusia Pana. Wwa 1999; Wwa 2000.

ROLLE Antoni Józef

[III, 376] OPRACOWANIA

T. BUDREWICZ: Dr Antoni J. (Rolle) i Kraszewski. *Od strony Kresów*. Cz. 2. Kr. 2000.

ROMANOWSKI Mieczysław

[III, 378] Wybory twórczości

23a. Wiersze wybrane oraz Dziewczę z Sącza.

304 Wyboru utworów dokonał P. Bukowiec. Kr. 2002.

[III, 379] OPRACOWANIA

H. WOLNY: Poezja Powstania Styczniowego M.R. Kielce 2000. — TAŻ: Motywy cyrylometodiańskie w dramacie M.R. Kielce 2001.

ROPELEWSKI Stanisław

[III, 382] OPRACOWANIA

L. LIBERA: Dziady, Faust i R. W: Mickiewicz, Słowacki. Szkice i rozprawy. Zielona Góra 2000. — M. STRZYŻEWSKI: Mickiewicz wśród krytyków. *Studia o przemianach i formach romantycznej krytyki w Polsce*. Tor. 2001.

ROTY PRZYSIĄG SĄDOWYCH

[III, 386] OPRACOWANIA

M. CZACHOWSKA: System antroponimiczny w wielkopolskich rotach sądowych. Bydgoszcz 1998.

ROZMYŚLANIA DOMINIKAŃSKIE

[III, 388] OPRACOWANIA

D. KOZARYN: Kształt stylistyczny „R.d.” na tle innych pasji staropolskich. Szczecin 2001. — TENŻE: Styl „R.d.”. *Slavia Occidentalis* 58 (2001).

ROZMYŚLANIE O ŻYWCIE PANA JEZUSA

[III, 389] OPRACOWANIA

W. TWARDZIK: O niektórych osobliwych sposobach zapisywania pierwszej i drugiej osoby czasu teraźniejszego w rękopisie średniowiecznym (na materiale „Rozmyślenia przemyskiego”). *Synchronia – diachronia*. Kielce 1999. — A. PRZYBORSKA: Archaizmy w tekście „Rozmyślenia przemyskiego”. *Poradnik Język* 2000 z. 9. — K. PI-SARKOWA: Tekst „Rozmyślenia przemyskiego” jako tkani-na semantyczna i składniowa. *Prace Językozn.* 26 (2001). — TAŻ: Wyobrażenia Chrystusa w „Rozmyśleniu przemyskim”. *Znak* 2002 nr 4. — A. KĘPIŃSKA: Kształtowanie się kategorii męsko- i niemęskoosobowości w „Rozmyśleniu przemyskim”. *Prace Filol.* 48 (2003).

ROŹDZIENSKI Walenty

[III, 390] OPRACOWANIA

A. JAROSZ: W.R. Poeta i hutnik ze Śląska. Kielce 2000.

RUDNICKI Dominik

[III, 393] TWÓRCZOŚĆ

9. Głos wolny [...]. *Przedr. Lit. staropol.* T. 1; *Poezja*. Kr. 2002.

Egz. prwdr. Bibl. UW sygn. 142158.

[III, 393] OPRACOWANIA

M. PREJS: Poezja późnego baroku. Wwa 1989.

RUFFER Józef

[III, 394] OPRACOWANIA

B.K. OBSULEWICZ: Ultrafiolet i podcierwień. O liryce miłosnej J.R. *Wśród tulaczy i wędrouców*. Lubl. 2001.**RYBIŃSKI Jan**

[III, 395–396] T W Ó R C Z O Ś Ć

10. Gęśli różnorodnych księga I. Tor. [1996?].

[III, 396] OPRACOWANIA

Z. NOWAK: Zapomniany poeta pomorski J.R. *Pisarze pol. Sylwetki*. T. 2. Wwa 1997. — R. REWERS: Osobliwości leksykalne w utworach wierszowanych Biernata z Lublina, J.A. Kmity i J.R. *Slavia Occidentalis* 56 (1999). — R. KRZYWY: Od hodoeporikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001.**RYDEŁ Lucjan**

[III, 398] T W Ó R C Z O Ś Ć

17. Dzieje Polski dla wszystkich. Wstęp H. Mościcki. Wwa 2001.

[III, 399] OPRACOWANIA

J. DUŻYK. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 3. Łódź 2000. — S. WALTOŚ: Krajobraz „Wesela”. Wyd. 3 zmien. i uzup. Kr. 2000. — A. WYDRYCKA: Podróż i wyobraźnia. O listach S. Wyspiańskiego do L.R. *Sztuka pisania*. Białystok 2000. — L. TATAROWSKI: Kilka uwag o „Dies irae” L.R. *W kregu Młodej Polski*. Kr. 2001.**RYMARKIEWICZ Jan**

[III, 399] OPRACOWANIA

E. KOWALOWA: J.R. — nauczyciel i miłośnik książek. *Kronika m. Pozn.* 2001 nr 4.**RYPIŃSKI Aleksander Radwan**

[III, 400] OPRACOWANIA

J. JANUSZKIEWIĆ: Dynaburg — Paryż — London — Kawkawjaczyn, „abo Jaszczce adzin Życjanis zmagarnaga XIX stazoddzja”. *Acta Polono-Ruthenica* 6 (2001).**RYSIŃSKI Salomon**

[III, 402] OPRACOWANIA

R. GAŁAJ: Wojsko w siedemnastowiecznych przyślowiach polskich zebranych przez S.R. i A.M. Fredrę. *Zesz. Nauk. Szczecińskie Studia Hist* nr 12 (1999).**RZEWUSKI Henryk**

[III, 405] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Pamiętki J.Pana Seweryna Soplicy, cześnika parnawskiego. Przekł. niem. 1986.

3. Listopad. Wstęp i oprac. J. Tazbir. Kr. 2000.

[III, 406] Listy

Do F. Malewskiego 3 listy z 1842–1850. *Archiwum Filomatów. Listy z zesłania. Krąg F. Malewskiego i J. Jezowski*. T. 3. Wyd. Z. Sudolski. Wwa 1999.

[III, 406] OPRACOWANIA

K. BARTOSZYŃSKI: O amorfizmie gawędy. Uwagi na marginesie „Pamiętek Soplicy”. W: Teoria i interpretacja. Wwa 1985. — S. JEDYNAK: Etyka w Polsce. Słownik pisarzy. Wr. 1986. — J. TAZBIR: Imię pan Soplicza. W: Świat panów Pasków. Łódź 1986. — M. STOLZMAN: Apostaci. W: Nigdy od ciebie miasto... Dzieje kultury wileńskiej lat międzypowstańskich (1832–1863). Olsztyn 1987. — W. CZERMIŃSKI: H.Rz. Wolność a ustrój polityczny i władza. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Filoz.* 1988 t. 46. — M. STOLZMAN: Dawnych Polaków portret własny — czyli „Pamiętki Soplicy” H.Rz. *Arcydziela Lit. Pol.* T. 2. Rzeszów 1988. — A. WAŚKO: „Pamiętki Soplicy” na tle programowych wypowiedzi H.Rz. *Pam. Lit.* 1991 z. 1. — J.R. BŁACHNIO: Idealizm niemiecki i filozofia narodu w polskiej myśli chrześcijańskiej lat 1831–1863. Bydż. 1994. — W. KARPIŃSKI: Polska a Rosja. Z dziejów słowiańskiego sporu. Wwa 1994. — A. NOWAK: Między carem a rewolucją. Studium politycznej wyobraźni i postaw Wielkiej Emigracji wobec Rosji 1831–1849. Wwa 1994. — W.J. PODGÓRSKI: Z sarmackiej przeszłości rodu Sopliców. W: Litwa — Polska XIX i XX w. Inspiracje literackie, kulturalne, oświatowe. Wwa 1994. — A. WAŚKO: Romanizacyjny sarmatyzm. Tradycja szlachecka w literaturze polskiej lat 1831–1863. Kr. 1995.**RZEWUSKI Wacław**

[III, 412] OPRACOWANIA

M. PREJS: Poezja późnego baroku. Wwa 1989. — A. PIETRUSIEWICZ: Elementy klasycyzmu a tradycja barokowa w komediach W.Rz. *Barok* 2000 z. 2.**SADOWSKI Jan Nepomucen**

[IV, 12] OPRACOWANIA

Z. JEDNOROWSKA: Mapa archeologiczna Wielkopolski ze zbiorów Biblioteki PAN w Krakowie. *Rocz. Bibl. PAN w Kr.* 44 (1999). — J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 4. Łódź 2001.**SARBIEWSKI Maciej Kazimierz**

[IV, 15] Wydania zbiorowe

30a. Nad skarby wielkie. Wybór i posłowie W. Smaszcz. Wwa 2002.

Pomniejsze wybory i pojedyncze tłum.: *Belgia w oczach Polaków*. Lubl. 1999. — Przekł.: ang.: *Polish Baroque and Enlightenment literature*. Columbus 1996; — niem.: *Bube, Dame, König. Geschichten und Gedichte aus Polen*. Frankfurt am Main 1990; *Die Dichter Polens*. Frankfurt am Main 1996; — szwedzki: *Polsk poesi. Från tre sekler*. Göteborg 1993.

[III, 17–18] O P R A C O W A N I A

J. KUCZYŃSKA: Quelques remarques sur „L'Appel à la penitence” de P. Skarga et „Le baton de marechal” de M.K.S. *Russian Literature* (Amsterdam) 27 (1990) nr 2. — R. LACHMANN: „Problematic similarity”, (S. treatise „De acuto et arguto” in the context of concettistic theories of the 17th century). *Tamże*. — E. ULČINAITE: Motiejus Kazimieras Šarbievijus Lietuvos kulturoje. *Laiškai Lietuvians* 42 (1991) nr 8. — I. LEWANDOWSKI: Historiografia antyczna w twórczości M.K.S. (1595–1640). *Symbolae Philologorum Posnaniensium* 12 (1998). — M. ŁUKASZEWICZ-CHANTRY: Trois ciels l'espace sacré dans la poésie lyrique de M.K.S. *Eos* 1999 fasc. 2. — P. URBANSKI: S. – Mickiewicz i problemy lektry allegorycznej. *Przegl. Powsz.* 1999 nr 9. — J. GACZYŃSKI: Sławni ludzie w kulturze Ziemi Ciechanowskiej w dawnych wiekach. *Zapiski Ciechanowskie* 10 (2000). — K. KACZOR: M.K.S. a św. Jan od Krzyża. *Przegl. Powsz.* 2000 nr 7/8. — M. ŁUKASZEWICZ-CHANTRY: Kilka uwag o epigramatach M.K.S. przy okazji przekładu Jerzego Łanowskiego. *Meander* 2000 nr 5. — A.W. MIKOŁAJCZAK: Sprawa wolności narodów bałkańskich w turcykach M.K.S. *Symbolae Philologorum Posnaniensium* 13 (2000). — P. URBANSKI: Theologia fabulosa. Commentationes Sarbievianae. Szczecin 2000 [rec. E. BUSZEWICZ. *Ruch Lit.* 2001 z. 4]. — J. ZABOROWSKA-MUSIAŁ: Wolność w pieśniach i epigramatach M.K.S. *Symbolae Philologorum Posnaniensium* 13 (2000). — S. ŻAGIEL: Pierwszy poeta Mazowsza. Fenomen S. *Poezja Dzisiaj* 2000 nr 11/12. — T. BANASIOWA: Jezuitcy teoretycy siedemnastowieczni – M.K.S. oraz anonimowy autor „Poetyki praktycznej” (1648) o tragedii i istocie tragiczności. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 45 (2001). — E. BUSZEWICZOWA: Poeta cykada. *Terminus* 2001 z. 1/2. — R. KRZYWY: Od hodoeporikonu do eposu peregrynackiego. *Wwa* 2001. — J.Z. LICHANŃSKI: M.K.S. SJ i problemy kultury polskiej w wieku XVII. *Barok* 2001 nr 1. — P. URBANSKI: „E rebus humanis excessus”. S., Anglcy i tradycja hermetyczna. *Wyobrażenia epok dawnych: obrazy – tematy – idee*. Bydgoszcz 2001. — N. TAYLOR-TERLECKA: Poetyka i przestrzeń. Genius loci i kłopoty z krajobrazem. *Fascynacje folklorystyczne*. *Wwa* 2002. — K. JANUS: Probabilitas addenda est. O prawdopodobieństwie w „De perfecta poesi” M.K.S. *Meander* 2003 nr 1.

SARNICKI Stanisław

[IV, 22] O P R A C O W A N I A

B. ZALEWSKI: Artykuły morskie Komisji Morskiej Zygmunta Augusta oraz poglądy S.S. i J.G. Blocha na rozwój i wykorzystanie floty w wojnie morskiej. *Baltyk w polityce polskiej w tysiącleciu*. Gdańsk 2000.

SAYN-WITTGENSTEINOWA Karolina

[IV, 24] Pochowana na cmentarzu Campo Teutonico w Rzymie. Zob. *Groby pol. na cmentarzach Rzymu*. *Wwa* 1999.

SCHNÜR-PEPŁOWSKI Stanisław

[IV, 27] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI. *Stownik badaczy lit.* pol. T. 6. Łódź 2003.

SCHONEUS Andrzej

[IV, 28] O P R A C O W A N I A

Belgia w relacjach Polaków. Lubl. 1999 [tu wiersz: Wychowankowi wyjeżdżającemu do Lowanium w tłum. A. Budziszal].

SEKLUCJAN Jan

[IV, 30] O P R A C O W A N I A

D. NARBUTIENĖ: „Katechizm” J.S. na Litwie. *Rocz. Bibl. Nar.* 33/34 (2001).

SEMENENKO Piotr

[IV, 32] O P R A C O W A N I A

A. WITKOWSKA: Cześć i skandale. O emigracyjnym doświadczeniu Polaków. Gdańsk 1997.

SĘDZICKI Franciszek

[IV, 33] O P R A C O W A N I A

J. SCHODZIŃSKA: F.S. jako działacz Gminy Polskiej w Wolnym Mieście Gdańsku. *Acta Cassubiana* 1 (1999).

SĘKOWSKI Józef

[IV, 36] O P R A C O W A N I A

J. REYCHMAN: Podróżnicy polscy na Bliskim Wschodzie w XIX w. *Wwa* 1972. — J. CIECHANOWICZ: Polscy twórcy nauki rosyjskiej. *Rocz. Wschodni* 2 (1995).

SĘP SZARZYŃSKI Mikołaj

[IV, 36] T W Ó R C Z O Ś Ć

Przedr. wyborów i pojedynczych wierszy: *Antologia pol. poezji metafizycznej epoki baroku*. *Wwa* 1993.

Przekł., niem.: *Poesie der Welt. Polen*. Berlin 1987; *Bube, Dame, König. Geschichten und Gedichte aus Polen*. Frankfurt am Main 1990; *Die Dichter Polens*. Frankfurt am Main 1996; – serb.-chorw.: *Per vekova poljske poezije. Antologija*. Gornji Milanovac 1991; – szwedz.: *Polsk poesi. Från tre sekler*. Göteborg 1993.

[IV, 38] O P R A C O W A N I A

G. BROGI-BERKOFF: [Rec.: K. Mrowcewicz: Czemu wolność mamy? *Wr.* 1987]. *Ricerche Slavistiche* 32/35 (1985/1988; wyd. 1989). — B. WYDERKA: O rodzajach przetrzumi. *Stylistyka* 7 (1998). — D. KÜNSTLER-LANGNER: Człowiek i cierpienie w poezji polskiego baroku. *Tor.* 2000; wyd. 2 uzup. *Tor.* 2002. — A. LITWORNIA: Jezuitckie epitaflia Rzymowi. *Barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej*. *Wwa* 2000. — *Pro Arte* 2000 nr 13 [tu m.in.: A. GRABOWSKI: Piszę, więc wierzę (fragmenty poetyki duchownej M.S.-S.); J. GUTOROW: Moje trzy grosze; T. HRYNACZ: Mistrz Mikołaj; poeta godziny ostatniej; czyli głos w sprawie nietrwałej miłości rzeczy świata tego; R. KOBIERSKI: O jeden most za daleko czyli echa misty-

ki żydowskiej w „Rytmach” S.-S.; K.KOEHLER: Współczesny artysta i wczesnobarokowy poeta (kilka nieścisłych uwag przy próbie interpretacji I Sonetu M.S.S.); A. RAUBO: M.S.S. utarczki ze światem i samym sobą; A. TURCZYNOWICZ: Tęsknota za Fridruszem. Kilka prawie biograficznych rozważań o M.S.S.). — *Wieniec dla Sępa. M.S.S. i problemy kultury renesansu, manieryzmu, baroku. Konferencja nauk. Wwa 29–30 listopada 2001.* [Omówienie:] M. PISKALA, W. SZTARK. *Barok* 2001 nr 2. — *Świt i zmierzch baroku.* Lubl. 2002 [tu: R. GRZEŚKOWIAK: Poeta przelomu. O sporze atrybucyjnym na przykładzie erotyków z Kodeksu Zamoyskich; R. SOKOLSKI: Wiersz nie napisany. „Sonet VI” M.S.S.; M. STRYKOWSKA-BEM: „Cóżkolwiek mówię, to źle wykładają...” – lektura „Sonetu I” M.S.S.). — R. GRZEŚKOWIAK: Barokowy tekst i jego twórcy. *Studia o edycji i atrybucji poezji „wieku rękopisów”.* Gdańsk 2003. — R. MROWCEWICZ: Sęp palimpsestowy. Kilka uwag o stylu M.S.S. *Teksty Drugie* 2004 nr 3.

SIARCZYŃSKI Franciszek

[IV, 39] T W Ó R C Z O Ś Ć

5. Zakus nad zaciekami [...]. Przedr. skróc. z wyd. 2, oprac. R. Dąbrowski w antologii *Bicz na akademików krakowskich.* Kr. 2003.

[IV, 41] OPRACOWANIA

J. RZOŃCA: Materiały historyczno-krajoznawcze dotyczące Sądeckizny w opisach F.S. Cz. 2: N-Z. *Rocz. Sądecki* 29 (2001).

SIEMIENSKI Lucjan

[IV, 43] T W Ó R C Z O Ś Ć

31. (1831–1863) Dwaj Juliusze. Kartki z ostatnich dni ich żywota zebrał... Wyd. fotoofs. Tarnobrzeg [1999].

[IV, 43] Przekłady

41. Homer. Odyseja. Wwa 2000; wstęp i oprac. A. Badowska i D. Żytkiewicz. Wr. 2001; oprac. M. Stępniewska. Kr. 2002.

[IV, 44] OPRACOWANIA

M. RUSZCZYŃSKA: Ziewonia. Romantyczna grupa literacka. Zielona Góra 2002. — Z. SZELAĞ: *Słownik badaczy lit. pol.* T. 5. Łódź 2002.

SIENKIEWICZ Henryk

[IV, 47–51] T W Ó R C Z O Ś Ć

10. Janko Muzykant. Oprac. D. Nikiel-Wroczyńska. Kr. 2000.

14. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. Oprac. D. Nikiel-Wroczyńska. Kr. 2000.

19. Latarnik. Oprac. D. Nikiel-Wroczyńska. Kr. 2000.

22. Ogniem i mieczem. T. 1–2. Wybór i komentarze J. Pulner, Z. Żygułski. Pozn. 2001.

23. Sachem. Oprac. D. Nikiel-Wroczyńska. Kr. 2000.

25. Potop. T. 1–3. Wwa 2000; T. 1–2. Wwa 2000.

26. Pan Wołodyjowski. Wwa 2000; Oprac. A. Popławska. Kr. 2002.

37. Rodzina Polanieckich. Wwa 2000.

47. Wiry. T. 1–2. Wwa 2001.

48. W pustyni i w puszczy. Wwa 2001; oprac. J. Roliński. Kr. 2002.

[IV, 52] Wydania zbiorowe i wybory

77a. Nowele wybrane. Wwa [1999].

79a. Nowele i opowiadania. Kr. 2000.

79b. Nowele wybrane. Wwa 2000.

79c. Listy z pustyni i z puszczy. Wybrała A. Śnieżewska. Pozn. 2001.

79d. Nowele i opowiadania. Kr. 2000.

[IV, 53] Korespondencja

102. Nieznane listy do Adama S. Sapiehy. Oprac. A. Tyszkiewicz. *Zesz. Hist.* 131 (2000).

[IV, 57–61] OPRACOWANIA

K. WINDLE: Some slavonic translation of S. Janko Muzykant”. *Modern Language Teaching* (London) 1990 nr 2. — B. KUBICKA-CZEKAJ: Tropem źródła „Potopu”: *Lettres de Pierre Desnoyers.* Częstochowa 1993. — E. PAWLICKA, A. KEMPA: Sienkiewicziana w Książnicy Miejskiej. *Roczn. Książnicy Miejskiej Łodzi* 1998. — P. DEMARTIN: Wpływy obce w języku Trylogii H.S. *Studia i Mater. Filol. Pol. WSP Zielona Góra* 10 (1999). — T. BUJNICKI: Sienkiewiczowski obraz konfliktu polsko-ukraińskiego w „Ogniem i mieczem”. *Lit. Kresy i bezkresy.* Szczecin 2000. — D. KUROPKA: Dwa pogrzeby H.S. *Litteraria* 31 (2000). — „Ogniem i mieczem”. Fenomen z pogranicza. *Mater. seminarium popularnonauk. (...) Filmowe adaptacje prozy H.S.* Łódź 2000. — On the Film „Ogniem i mieczem”. *Polish Review* 45 (2000) nr 3 (kilka art. obcych autorów). — E. OWCZARZ: Motyw „powrotu do gniazda” w powieściach Kraszewskiego i S. *Mieszczanństwo i mieszczańskość w lit. pol. drugiej poł. XIX w.* Wwa 2000. — E. SIEMIENIEC-GOŁAS: Słownictwo pochodzenia orientального w Trylogii H.S. *Zesz. Nauk. UJ. Prace Językozn.* 120 (2000). — *Sztuka pisania.* Białystok 2000 [tu: J. SZTACHELSKA: Nagie twarze i maski. (Listy H.S. do Jadwigi Janczewskiej); T. BUJNICKI: List w kontekście fikcyjnego dziennika. (O „Bez dogmatu” H.S.). — A. ZYGA: Trylogia wśród chłopów. Dzieje recepcji. Cz. 2. *Rocz. Lit. Lud. Tow. Nauk.-Kult.* 4 (2000). — T. BUJNICKI: Sienkiewiczowska gra stylizacji. *Pozytywizm – język epoki.* Wwa 2001. — D. GOWIN: S. nowoczesny. *Znak* 2001 nr 2. — T. BUJNICKI: Konwencje gatunkowe „Bez dogmatu” S. *Pogranicza lit.* Wwa 2001. — *Dekada lit.* 2001 nr 11/12 (nr spec.). — W. FILLER: Quo vadis? Od Nobla do Kawalerowicza. Wwa 2001. — D. KUROPKA: Echa zgonu H.S. w Galicji. *Litteraria* 32 (2001). — B. MAZAN: Z kontrowersji moralno-psychologicznych wokół Sienkiewiczowskiej Trylogii. *Pogranicza lit.* Wwa 2001. — S. MIKOŁAJCZAK: Porównania w powieściach historycznych H.S. *Pozn. Studia* 307

Polon. S. Językozn. 8 (2001). — H. WIŚNIEWSKA: Zapozyczenia kresowe w „Ogniem i mieczem” na tle ich występowania w utworach epoki. W: Język polski na ziemiach ruskiej i lubelskiej w Rzeczypospolitej szlacheckiej XVI–XVIII w. Lubl. 2001. — T. BUJNICKI: Sienkiewiczowski Zbaraż. Konwencje i źródła. *Dialog, komparatystyka, lit.* Wwa 2002. — T. CHYNCZEWSKA-HENNEL: „Ogniem i mieczem” a prawda historyczna. *Wiad. Hist.* 2002 nr 1. — J. PŁONKA: Nieznany poemat H.S. o powstaniu styczniowym? *Arcana* 2003 nr 6. — J. SZTACHELSKA: Czar i zaklęcie S. Studia i szkice. Białystok 2003.

SIEROSZEWSKI Wacław

[IV, 67–68] T W Ó R C Z O Ś Ć

9. Zamorski diabeł.

Przekł. niem. 1996.

15. Ol-Soni Kisań.

Przekł. koreański 1994.

[IV, 69] Koresp.: Listy do G.N. i A.W. Potaninów. Ogl. B. Koc. *Blok-Notes* 12/13 (1999); listy do W. Wieriesajewa. Ogl. T. Agapkina. *Acta Polono-Ruthenica* 6 (2001); listy do W. Briusowa. Ogl. J. Orłowski. *Slavia Orientalis* 2001 nr 2.

[IV, 69] O P R A C O W A N I A

W. KLEMM: Warszawskie dni niepokornego Sybiraka W.S. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998. — A. KUCZYŃSKI: Czy W.S. żyje jeszcze? Rozmowa o la-grach Kołomy. *Zesłaniec* 4 (1999). — I. EMELIANOW: Folklor ludów Jakucji w utworach beletrystycznych W.S. *Lit. Lud.* 2000 nr 6. — A. GIZA: Jakuci w opinii polskiego pisarza i polityka – zesłańca W.S. *Zesz. Nauk. Slavica Stettinensia* 2000 nr 10. — A. KALINOWSKA: Egzotyczne i swojskie klimaty przygodowych powieści W.S. *Modernistyczny użerunek człowieka*. Lubl. 2001. — I. SADOWSKA: Pejzaże amerykańskie Sienkiewicza i S. *Arcana* 2001 nr 4.

SKARBEK Fryderyk

[IV, 73] O P R A C O W A N I A

A. LITYŃSKA: P.S. – twórca polskiej szkoły narodowej w ekonomii. *Zesz. Nauk. Akademit Ekonom. Kr.* nr 555 (2000).

SKARGA Piotr

[IV, 76] O P R A C O W A N I A

J. KUCZYŃSKA: Quelques remarques sur „L'Appel à la penitence” de P.S. et „Le baton de marechal” de M.K. Sarbiewski. *Russian Literature* (Amsterdam) 27 (1990) nr 2. — S. OBIREK: Książd P.S. w Warszawie 1598–1612. *Bobolanum* 9 (1998) nr 2. — A. PALUSZAK-BRONKA: Wybrane zagadnienia z fleksji zaimka w kazaniach „O siedmiu sakramentach” księdza P.S. *Polszczyzna stara i nowa*. Bydg. 2000. — A. KUPIŃSKI: Kazania S., czyli państwo – klasztor. *Arcana* 2000 nr 2. — A. KAPUŚCIŃSKA: Tradycje fabularne „Żywotów świętych” P.S. *Praktyki opowiadania*. Kr. 2001. — M. OGONOWSKA: Stereotyp herety-

ka w pismach polemicznych P.S. *Almanach Hist.* 3 (2001) — A. CECCHERELLI: Od Surliusza do S. Izabelin 2003.

SKARGA UMIERAJĄCEGO

[IV, 77] O P R A C O W A N I A

W. WYDRA: Polskie pieśni średniowieczne. Studia o tekstach. Wwa 2003.

SKRZETUSKI Kajetan Józef

[IV, 81] O P R A C O W A N I A

Z. KUDEROWICZ: Forerunners of the idea of a peaceful European community. (The peace philosophy of Polish physiocratism). *Dialectics and Humanism* (Wwa) 1990 nr 3.

SŁOŃSKI Edward

[IV, 84] O P R A C O W A N I A

G. LESZCZYŃSKI: Młodopolska lekcja fantazji. Wwa 1990. — J.Z. SŁOJEWSKI: Listy E.S. z płonących Kresów Wschodnich. *Kultura* 1990 nr 1. — I. MACIEJEWSKA: E.S., pisarz niepokornej Warszawy. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

SŁOTA

[IV, 85] W Y D A N I A

Przekł. ang.: *Medieval literature of Poland. An anthology*. New York–London 1992.

SŁOWACKI Euzebiusz

[IV, 86] O P R A C O W A N I A

J. STARNAWSKI: Sylwetki wileńskich historyków literatury. Bydg. 1997. — I. CZERNIAWSKA-NARKOWICZ: Niepospolity ojciec niepospolitego syna; Najślawniejsza matka w dziejach literatury polskiej; Jaszuny – „Twój czar nade mną trwa”. *Korespondencja z Wilna. Medycyna, Dydaktyka, Wychowanie* 1999 nr 3/4.

SŁOWACKI Juliusz

[IV, 90–98] T W Ó R C Z O Ś Ć

33. Kordian.

Przekł. franc. 1996.

34. Balladyna. Posłowie M. Piwińska. Wr. 2003.

Przekł. litew. 1992.

45. Anelli. Kr. 2002.

47. Ojciec zadżumionych w El-Arish.

Przekł. franc. 1990.

92. Samuel Zborowski. Kr. 2002.

97. Odpowiedź na Psalm Przyszłości [...] Kr. 2002.

98. Król-Duch. Rapsod I. Kr. 2002.

100. Genesiz z Ducha.

Przekł. słow. 2002.

[IV, 102] Wydania zbiorowe i ważniejsze wybory

176a. Balladyna. – Wiersze różne. Wybór: D. Nikiel-Wroczyńska. Kr. 1999.

176b. Kordian. – Wybór wierszy. Wybór: D. Nikiel-Wroczyńska. Kr. 1999.

176c. Liryki najpiękniejsze. Wybór: A. Madyda. Tor. 1999.

176d. Poezje. Oprac. S. Makowski. Wwa 1999.

176e. Poezje. Wybór i red.: M. Falk, K. Leżeńska. Wr. 1999.

176f. Poezje wybrane. Red. M. Marchlewska. Gdynia 1999.

176g. Ta siła fatalna. – This Fateful Power. W sto pięćdziesiątą rocznicę śmierci J.S. 1809–1849. Antologia polsko-angielska. Oprac. i przekł. M.J. Mikoś. Wstęp A. Kowalczykova. Lubl. 1999.

176h. Najpiękniejsze wiersze. Wybór: D. Czupkiewicz. Wwa 2000.

176i. Poematy. Wwa 2000.

176j. Przed Pańską błyskawicą. Wybór i posłowie W. Smaszcz. Wwa 2000.

176k. Utwory wybrane. Wwa 2000.

176l. Beniowski. – Kordian. – Anelli. Pozn. 2002.

[IV, 103] Ważniejsze wybory utworów w przekładach

Angielskie zob. poz. 176g.

Niemieckie

189a. Ausgewählte Lyrik. Mainz 1997.

Ukraińskie

198a. De po dolinach moja lkwia plyne. [Wybór tekstów i wstęp] M. Maciejewski. Lubl. 1999.

Edycja dwujęzyczna (oryginały pol. i przekłady ukr.).

198b. Poeziji. [Wstęp] R. Radziszewski. Kyiv 1999.

[IV, 106, 109–110] O P R A C O W A N I A

Monografia: J. Kleiner: J.S. Dzieje twórczości. T. 1–4. Wstęp i oprac. J. Starnawski. Kr. 2003.

S. JEDYNAK: Etyka w Polsce. Słownik pisarzy. Wr. 1986. — J. TAZBIR: Samuel Zborowski w życiu i legendzie. W: Świat panów Pasków, Łódź 1986. — *Arcydzieła lit. pol. Interpretacje*. T. 3. Rzeszów 1990 [tu m.in.: M. INGLOT: O „Kordianie” J.S.; H. KRUPIŃSKA-ŁYP: Wędrowki po ziemi wygnania – J.S. „Podróż do Ziemi Świętej z Neapolu”; J. MAŚLANKA: Dramat o pradziejach i współczesności – „Lilla Weneda” J.S.]. — E. KASPERSKI: Dialog romantyczny (Kraśiński – S.). *Przegl. Hum.* 1990 nr 11. — M. NESTERUK: Nowy program poezji romantycznej. (O przedmowie do III tomu „Poezji” J.S.). *Przegl. Hum.* 1990 nr 3. — W. RZONCA: Sesja naukowa: J.S. – Z. Kraśiński 1809 – 1849 – 1859”. *Przegl. Hum.* 1990 nr 4 [dot. sesji w dniach 12–14 X 1989 w Wwie i Opinogórze zorganizowanej przez Instytut Lit. Pol. UW]. — M. TROSYŃSKI: „Kordian” – dzieje bohatera. *Przegl. Hum.* 1990 nr 3. — M. PIWIŃSKA: J.S. od duchów. Wwa 1992. — A. WAŚ-

KO: Romantyczny sarmatyzm. Tradycja szlachecka w literaturze polskiej lat 1831–1863. Kr. 1995. — A. CZYŻ: Dobra przemoc marzeń. S. – barok – egzystencja. W: Władza marzeń. Studia o wyobraźni i tekstach. Bydg. 1997. — A. KOTLIŃSKI: Idea i wyobrażenia walki i przemocy w antropologii S. doby mistycznej. Wwa 1997. — A. WITKOWSKA: Cześć i skandale. O emigracyjnym doświadczeniu Polaków, Gdańsk 1997. — H. CHOJNACKI: Polska „poezja Północy”. „Maria”, „Irydion”, „Lilla Weneda”. Gdańsk 1998. — M. JONCA: „Poszedłem sobie na górę Syjonu...” (J.S. w Ziemi Świętej). *Litteraria* 29 (1998). — M. MASŁOWSKI: Gest Kordiana. W. Gest, symbol i rytuał polskiego teatru romantycznego. Wwa 1998. — K. WROCŁAWSKI: Okoliczność obciążająca w zbrodni Balladyny. *Wszystek krąg ziemski*. Wr. 1998.

Almanach Historycznolit. T. 2. Zielona Góra 1999 [tu m.in.: D. KULCZYCKA: Ewolucja motywu słowika w twórczości J.S.; J. LAŃSKI: S. i libertyński rys kultury francuskiej; L. LIBERA: Alpejska wyprawa J.S.]. — M. KAMELA: *Pol. słownik biogr.* 39 (1999). — M. MASŁOWSKI: Kordian et Lorenzaccio. Héros modernes? Montpellier 1999. — *O.J.S. w Supraślu*. W sto pięćdziesiątą rocznicę śmierci Poety. Supraśl 1999 [tu: S. SZEWECZKO: Realia ukraińskie w twórczości J.S.; W. PIOTROWICZ: S. a Wilno; W. SMASZCZ: „Szlą krzyczące: Polska! Polska!” (J.S. pytania o Polskę)]. — M. PODRAZA-KWIATKOWSKA: Wzniosłość, S. i młodopolski ekspresjonizm. *Teksty Drugie* 1999 nr 3. — *Postacie i motywy faustyczne w lit. pol. T. 1*. Białystok 1999 [tu m.in.: M. KUZIĄK: Teoria możliwych „Faustów” w polskim dramacie romantycznym. „Kordian” – „Samuel Zborowski” J.S.; D.T. LEBIODA: Szaman-Diabeł J.S. (Głosa do romantycznych praktyk szamanistycznych); W. WĄDŁOWSKI: Drogi wiedzy (Marlowe – S. – Goethe)].

M. CHACKO: O związkach twórczości J.S. z teatrem operowym i baletem romantycznym. *Litteraria* 31 (2000) nr 5. — I. CHYŁA-SZYPULOWA: Muzyka w poezji wieszczów. Kielce 2000. — E. GRZEŃDA: Funkcja i estetyka motywów drzewa i lasu w twórczości J.S. Wr. 2000. — M. INGLOT: Poetyckie testamenty liryczne. Uwagi wokół wiersza „Testament mój” J.S. *Genologia i konteksty*. Zielona Góra 2000. — L. LIBERA: Mickiewicz, S. Szkice i rozprawy. Zielona Góra 2000. — *Sztuka pisania. O liście pol. w w. XIX*. Białystok 2000 [tu m.in.: D. GRZEŚIAK: Struktura listu romantycznego (na przykładzie epistolografii F. Chopina, A. Mickiewicza, J.S. i C.K. Norwida); M. KUZIĄK: Kreacje epistolograficzne J.S. (Zarys problematyki); E. NAWROCKA: „(...) list to nie słowo”. O listach S. do matki; E. DĄBROWICZ: Listy – lustra. (Pomiędzy J.S. a Salomeą Bécu); K. WYBRANIEC: Kobieta jako adresat listów J.S.]. — *W kręgu wielkich romantyków pol.* Częstochowa 2000 [tu: B. CZEKAJ: Katalog prac o J.S. w zbiorach Biblioteki Polskiej w Paryżu; TENŻE: Udział J. Mikolajfisa w sprowadzeniu na Wawel prochów J.S.]. — *W 190 rocznicę urodzin i 150 rocznicę śmierci J.S.* Red. S. Frycie. Piotrków Trybunalski 2000 [tu m.in.: W. NAWROCKI: S. wśród Czechów; W. PIOTROWSKI: Sarmatyzm w twórczości J.S.; M. JURKOWSKI: Rutenizmy i orientalizmy pejzażowe w języku J.S.].

Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit. 39 (2001) [tu m.in.: M. INGLOT: Wanda z gór. Postać Wandy w dramacie polskim I połowy XIX w. ze szczególnym uwzględnieniem dramatu J.S. „Beniowski”; K. BILIŃSKI: Trzy impresje o recepcji „Kordiana” S. w teatrze końca XX w.];

M. CHACKO: S. na widowni. Rozważania o doświadczeniach teatralnych poety w latach 1814–1842; D. MICHUŁKO: S. jako „prekursor” antypedagogiki. Bajko-powiadka o karierze „Janka, co psom szył buty”; E. GRZEBA: Motyw czarnońskiej lipy w twórczości J.S.; R. WYCZLIŃSKI: J.S. „hossy” i „bessy” nie tylko gieldowe; J. MICHALAK: Strategia i przypadek. Dzieje edycji „Trzech poematów” J.S.I. — K. BILIŃSKI: S. widziany przez Przybyszewskiego. *Litteraria* 32 (2001). — J. KOLBUSZEWSKI: Książki J.S. Cz. 1. *Litteraria* 32 (2001). — D. KOSIŃSKI: Róża i dziecię. O „Kordianie” J.S. *Twórczość* 2001 nr 6. — A. KRZYSZTOFIAK: Konwencje wyobraźni. O szeregach motywów w twórczości S. i Krasieńskiego. *Kat.* 2001. — M. KUZIĄK: Fragmenty o S. Słupsk 2001. — TENŻE: J.S. w kręgu wczesnoromantycznej filozofii egzystencji. O antropologii muzycznej w twórczości poety. *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — J. ŁAWSKI: Metamorfozy świata poetyckiego „Marii” Malczewskiego w „Janie Bieleckim” S. *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — M. MASŁOWSKI: Koncept roli w dramatach S. *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — *Mickiewicz – S. – Krasieński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty*. Red. E. Owczarz i J. Smulski. Łowicz 2001 [tu m.in.: M. BOJKO: A. Mickiewicz, J.S., Z. Krasieński w listach T. Lenartowicza; D.T. LEBIODA: „Błady pierścionek Dyjanny”. Motywy lunarne w poezji J.S.; A. PAWLUSIEWICZ: Gotycyzm w powieściach poetyckich J.S.; E. NAWROCKA: J.S. od Aniołów; E. KUCHARSKA: Twórczość J.S. w Rosji w pierwszej połowie XIX w.; — M. STRZYŻEWSKI: Mickiewicz wśród krytyków. Studia o przemianach i formach romantycznej krytyki w Polsce. Tor. 2001. — J. ZIELIŃSKI: Prolegomena do wirtualnego muzeum romantycznego poety. *Pam. Lit.* 2001 z. 2.

B. BACZYŃSKA: Książę Niezłomny. Hiszpański pierwowzór i polski przekład. Wr. 2002. — J. BRZOZOWSKI: Odczytywanie romantyków. Szkice o Mickiewiczu, Malczewskim i S. Kr. 2002. — M. CHACKO: Inscenizacje dramatów S.: „Kordiana”, „Książę Niezłomny” w Teatrze Laboratorium Jerzego Grotowskiego. *Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace Lit.* 40 (2002). — P. CHMIELEWSKI: S. w supermarkecie. Szkice o polskim dramacie. Gdańsk 2002. — M. JEŻOWSKI: Słownik rymów J.S. Lubl. 2002. — O. KRYSOWSKI: Słońce ogromnych kręgi... Malarskie inspiracje S. Wwa 2002. — B. KUCZERA-CHACHULSKA: Przemiany form i postaw elegijnych w liryce polskiej XIX w. Wwa 2002. — *J.S. Wyobraźnia i egzystencja*. Red. M. Kuziak. Słupsk 2002 [tu m.in.: K. ZIEMIŃSKA, M. KUZIĄK: „Maria Stuart” J.S. Pomiędzy kobiecością, władzą a dzieciństwem; A. KRZYSZTOFIAK: Między życiem a śmiercią – motywy „przejęcia” w twórczości J.S.; O. PŁASZCZEWSKA: Kreaacje błaznów w twórczości J.S.; M. SIWIEC: Mit Orfeusza i Eurydyki w ironicznym zwierciadle J.S.; D. KULCZYCKA: Animalistyczne obrazy zniewolenia i wolności ducha u S. – mistyka; K. BILIŃSKI: „Biblia” S. Mistyczne prolegomena; D. KALINOWSKI: „Przypowieści i epigramaty” J.S. Oblicza sztuki i mistyki; T. LINKNER: Mitologia słowiańska w „Królu-Duchu” J.S.; M. ŚLIWIŃSKI: S. kategoria narodu; A.A. KAMIŃSKI: Mistyczny anarchizm J.S.I.

B. CZYŻ-RKEIN, T. RĘBELSKA-ATALLAH: J.S. w Libanie. Historia i współczesność. Wwa 2003. — A. KOWALCZYKOWA: J.S. Wr. 2003. — L. LIBERA: Maria Stuart. Dramat J.S. Zielona Góra 2003. — *S. i Ukraina*. Red. M. Woźniakiewicz-Dziadosz. Lubl. 2003 [tu m.in.: S. MAKOWSKI: Ukrainizm młodego S.; M. MACIEJEWSKI: Pejzaż ukraiń-

ski w liryce S.; M. KWAPISZEWSKI: „Stepowy ty król!” Kozak w twórczości J.S.; T. BUJNICKI: Wpływ S. na Sienkiewiczowski obraz Ukrainy w „Trylogii”; O. WERETIUK: Ukraina J.S. i współczesna proza polska].

SMOLEŃSKI Władysław

[IV, 113] OPRACOWANIA

L. MICHALSKI. *Pol. słownik biogr.* 39 (1999–2000).

SMOLIK Jan

[IV, 114] OPRACOWANIA

B. WYDERKA: O rodzajach przerzutni. *Stylistyka* 7 (1998). — R. GRZEŚKOWIAK: Barokowy tekst i jego twórca. Gdańsk 2003.

SOBIESZCZAŃSKI Franciszek Maksymilian

[IV, 115] OPRACOWANIA

M.K. CIEŚLAK. *Słownik badaczy lit. pol. T. 3*. Łódź 2000.

SOCYN Faust

[IV, 117] OPRACOWANIA

V. MARCHETTI: I simulacri delle parole e il lavoro dell'eresia. Bologna 1999 [rec.: C. MADONIA. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 45 (2001)].

SOLIKOWSKI Jan Dymitr

[IV, 121] OPRACOWANIA

W. POLAK: List M. Kromera i J.D.S. do króla Zygmunta Augusta. *Almanach Hst.* 1 (1999).

SOLSKI Stanisław

[IV, 121] Pochowany w podziemiach kościoła św. Piotra i Pawła w Krakowie.

[IV, 121] OPRACOWANIA

L. GRZEBIEŃ. *Pol. słownik biogr.* 40 (2000–2001).

SOŁTYKOWICZ Józef

[IV, 123] OPRACOWANIA

S. SALMONOWICZ: J.S. (1762–1831) mowa przeciw karze śmierci. Przyczynek do dziejów polskiego abolicjonizmu. *Profesorowi J. Krasnodębskiemu in memoriam*. Tor. 2001.

SOWIŃSKI Leonard

[IV, 124] OPRACOWANIA

R. TABORSKI. *Pol. słownik biogr.* 41 (2002).

SPICZYŃSKI Hieronim

[IV, 128] [Inf. o ślubie winna brzmieć:] W 1528 ożenił się z Elżbietą z bliżej nieznannej rodziny, wdową po Macieju Mathlu (zm. 1539); ok. 1542 zawarł związek małżeński z Anną Łowiczówną.

[IV, 129] OPRACOWANIA

B. WOJCIECHOWSKA: „O purgowaniu w ziołach, prochach, i w korzeniu”, czyli o lekach i ich dozowaniu w Polsce w XV i XVI w. *Człowiek i przyroda w średniowieczu i we wczesnym okresie nowożytnym*. Wwa 2000. — H. KOWALSKA, T. ULEWICZ. *Pol. słownik biogr.* 41 (2002).

SPITZNAGEL Ludwik

[IV, 130] OPRACOWANIA

M. KAMELA. *Pol. słownik biogr.* 41 (2002).

STAFF Ludwik Maria

[IV, 131] Pochowany na cmentarzu Łyczakowskim.

[IV, 131] OPRACOWANIA

A. SZALAGAN. *Pol. słownik biogr.* 41 (2002).

STALMACH Paweł

[IV, 132] OPRACOWANIA

I. HOMOLA-SKAPSKA. *Pol. słownik biogr.* 41 (2002).

STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA

[IV, 133] T W Ó R C Z O Ś Ć

1c. Mowy wybrane o mądrości. Oprac. M. Korolko. Wyd. 2 Kr. 2000 [2001].

[IV, 134] OPRACOWANIA

R.M. ZAWADZKI: S. ze S. *Pol. słownik biogr.* 42 (2003).

STANISŁAWSKA Anna

[IV, 135] OPRACOWANIA

J. PIELAS: Zabezpieczenie praw majątkowych A.S. w intercyzie przedślubnej z 1669 r. *Almanach Hist.* 2 (2000).

STANISŁAWSKA Wanda

[IV, 135] [Sprostowania i uzupełnienia do biogramu:] Urodzona 21 września 1875 w Łodzi. Córka Jana Kamockiego i Eugenii z Korwin Maternickich. Debiutowała prawdopodobnie w *Wędrowcu* 1892. Wyszła za mąż 29 stycznia 1896 za Adama Ignacego Stanisławskiego, siostrzeńca Marii Konopnickiej. W 1945 opuściła Wilno. W 1949 zamieszkała w Gdańsku, gdzie zmarła 29 czerwca 1966; pochowana tamże na cmentarzu Srebrzysko.

[IV, 135] Pojedyncze wiersze przedr. *Tobie Wilno*. Białystok 1992.

[IV, 135] OPRACOWANIA

Wilno Teatralne. Wwa 1998. — A. ROMANOWSKI: *Młoda Polska wileńska*. Kr. 1999. — TENŻE. *Pol. słownik biogr.* 42 (2003).

STANISŁAWSKI Antoni

[IV, 136] OPRACOWANIA

A.A. ZIĘBA. *Pol. słownik biogr.* 42 (2003).

STANKO Jan

[IV, 136] OPRACOWANIA

D. OSTASZEWSKA, E. SŁAWKOWA: Procesy nazwo-twórcze a językowy obraz świata. *Przeszłość w językowym obrazie świata*. Lubl. 1999.

STAROWOLSKI Szymon

[IV, 141] OPRACOWANIA

M. NOWIKOW: „Trenos” M. Smotrickiego i „Lament” Sz.S. *Warsz. Zesz. Ukraińskie* 8/9 (1999). — M. PREJS: Egzotyzm w literaturze staropolskiej. Wwa 1999.

STARZEŃSKI Melchior

[IV, 142] [W biogramie jest:] Urodzony 24 grudnia 1720 prawdopodobnie w Iłowcu Wielkim lub Iłowcu Małym koło Poznania; [winno być:] Urodzony 3 stycznia 1722, chrzczony 12 tegoż miesiąca w Sęszewie; [Dodać przypis do biogramu:] Rok ur. wg Tek Dworzaczka (CD-ROM, wyd. Kórnik 1997 Bibl. Kórnicka). Uprzednio był podawany wg metrykul jezuickich.

[IV, 143] T W Ó R C Z O Ś Ć

Wydania zbiorowe

6. Poezje zebrane. Oprac. i wstęp E. Aleksandrowska. Kr. 2004.

Trzy listy w rkpsie w Woj. Arch. Państw. na Wawelu, Teki Schneidera 703–705.

[IV, 143] OPRACOWANIA

E. ALEKSANDROWSKA. *Pol. słownik biogr.* (w druku).

STARZEWSKI Rudolf

[IV, 144] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. „Wesele”. Kr. 2001.

STARZYŃSKI Stanisław

[IV, 145] OPRACOWANIA

A. SÓJKA: Listy poetyckie S. Doliwy S. do A. Mickiewicza i K. Ujejskiego. *Studia Filol.* 1 (1999). — TAŻ: Recepta wczesnych utworów A. Mickiewicza w twórczości S. Doliwy S. *Kieckie Stud. Filol.* 14 (2000). — D. KOWA-

LEWSKA: Poetyckie spotkania z historią. Legenda Naczelnika w „Dumie historycznej o Tadeuszu Kościuszcze przed jego śmiercią napisanej” S. Doliwy S. *Opis wiersza. Analiza i interpretacje liryki polskiej*. Tor. 2002. — TAŻ: Listy S. Doliwy S. Epistolarny autoportret polskiego Bérangera? *W kręgu folkloru, literatury i języka*. Tor. 2003. — TAŻ: Nawiedzony zamek. Motywy gotyckie w „Matce rodu Dobratyńskich” S. Doliwy S. *Gotycyzm i groza w kulturze*. Łódź 2003.

STASIAK Ludwik

[IV, 146] O P R A C O W A N I A

T. LINKNER: Literacki obraz misji św. Wojciecha z Gdańskiem w de w powieściach L.S. i S. Żeromskiego. *Studia Europejskie* 2 (1997).

STASZIC Stanisław

[IV, 149] P r z e k ł a d y

20. L. Racine: *Religia* [...].

Poema Voltaira O zapadnięciu Lizbony. Wyd. nast.: oprac. nauk. Wwa 1997; trzy wersje tekstu, pierwszą wyd. w 1779 (proza), drugą tegoż przekładu poprawioną przez S.S. na egzemplarzu Bibl. UW sygn. 29.7.7.23 Cim., trzecią (wierszem miarowym) z wydania t. 5 *Dziel* (poz. 17) oprac. J. Wójcicki w druku: *Voltaire: Poème sur le désastre de Lisbonne*. Piła 2003.

[IV, 151–152] O P R A C O W A N I A

J. OLEJNICZAK: S.S. w sztuce medalierskiej. Piła 1990. — TENŻE: Wokół staszycowskiej tradycji. *Roczn. Nadnoteczki* 27 (1996). — J. POPIOLEK: S.S. o najnowszych utworach geologicznych Polski. *Prace Muzeum Ziemi* 45 (1998). — M. SZULCZEWSKI: Przyroda w światopoglądzie S.S. *Tamże*. — J. DUDA: Staszycowska koncepcja organizacji wiejskiej na ziemi zamojskiej. *Zamojskie Studia i Mater.* 1999 z. 1. — T. MAŁYSZEK: Od odczucia bólu do bólu odczuwania. Symbolika gór u Christiana Garvego i S.S. *Zbliżenia Polska – Niemcy* 2000 nr 1. — J. OLEJNICZAK: II Spotkanie Staszycowskie w Pile (24 IX 1999). *Kwart. Hist. Nauki* 2000 nr 1. — K. ROTTERMUND: Elsner i Chopin na pogrzebie S. *Ruch Muzyczny* 2000 nr 1. — B. JEDYNAK: „Aby potomkowie byli Polakami!” Z historii refleksji nad obyczajem w Oświeceniu (S. Konarski – J.J. Rousseau – S.S.). Lubl. 2001. — Z. WÓJCICKI: S.S. związki z medycyną. *Analecta* 2001 nr 2. — D. GŁÓWKA: Warunki podróży po Europie Zachodniej w 2 połowie XVIII w. w relacjach trzech polskich duchownych. *Kwart. Hist. Kultury Materialnej* 2001 nr 1. — M. SKRZYPEK: „Zeszyty Staszycowskie” Muzeum S.S. w Pile. *Wiek Oświecenia* 19 (2003).

STATORIUS Piotr

[IV, 153] T W Ó R C Z O Ś Ć

Listy

List do A. Dudycza z 1567. Druk A. Gorzkowski. *Fontes Neolatini*. Kr. 1999.

STAWSKI Stanisław

[IV, 154] [Początek biogramu, do słowa „Friedrichsschule”, winien brzmieć:] Urodzony w 1732. Pochodził z wrocławskiej rodziny polskiej wyznania ewangelickiego. Od początku lat siedemdziesiątych współpracował z firmą wydawniczą Kornów, a w latach dziewięćdziesiątych także z Drukarnią Graszowską jako tłumacz na język polski wydawanych przez nie tekstów z literatury niemieckiej. Uczył języka polskiego w „trzech najznacześniejszych ewangelickich szkołach miejskich” we Wrocławiu: w 1787–96 w klasycznym Gimnazjum św. Elżbiety, po 1789 w realnym Gimnazjum św. Marii Magdaleny, zwanym też Friedrichsschule, w założonej w 1791 Nowej Wilhelmschule dla młodzieży żydowskiej. Był też przysięgłym tłumaczem języka polskiego we wrocławskim magistracie. W tym czasie opracowywał [...]

[Ostatnie zdanie biogramu winno brzmieć:] Zmarł 24 lipca 1796 we Wrocławiu.

[IV, 154] O P R A C O W A N I A

E. ALEKSANDROWSKA. *Pol. słownik biogr.* (w druku).

STEN Jan

[IV, 156] O P R A C O W A N I A

R. TABORSKI: L. Bruner (J.S.), współautor „książki plugawej” o Warszawie. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

STĘCZYŃSKI Bogusz Zygmunt

[IV, 157] T W Ó R C Z O Ś Ć

5. Zbójcy w Galicji. Z podań gminnych opowiadania... Wyd. fotoofs. Kielce 2001.

[IV, 158] O P R A C O W A N I A

K.R. MAZURSKI: B.Z.S. i jego niespełnione zamierzenia. *Szkiełce Legnickie* 19 (1997). — W.W. WIŚNIEWSKI: B.Z.S. opis penetracji jaskini w Hranicach, 1870. *Góry i Alpinizm* 1998. — TENŻE: B.Z.S. opis eksploracji jaskini Wertebry A.D. 1822. *Jaskinie* 1998 nr 2. — TENŻE: Jaskinie beskidzkie w dziełach B.Z.S. (1847, 1860 oraz 1868, 1870). *Tamże* 1998 nr 4. — TENŻE: Jaskinie tatrzańskie w dziełach B.Z.S. (1847, 1860): Cz. 1–3. *Tamże* 1998 nr 5–6, 1999 nr 1. — A. WYRĘBKIEWICZ: „Polska Najada” B.Z.S. Słowianofilstwo i patriotyzm. *Annales Silesiae* 30 (2000). — W.W. WIŚNIEWSKI: O „Polskiej Najadzie” B.Z.S. z nieznannej kolekcji jego rękopisów. *Wierchy* 68 (2002, wyd. 2003).

STRUG Andrzej

[IV, 162] O P R A C O W A N I A

Cz. DUTKA: Romantyzm jako poetyka. *Dziedzictwo romantyczne w lit. pozytywizmu i Młodej Polski*. Lubl. 1988. — A.Z. MAKOWIECKI: A.S. w Warszawie „podziemnej” i niepodległej. *Pisarze Młodej Polski i Warszawa*. Wwa 1998.

STRUVE Henryk

[IV, 165] OPRACOWANIA

R. JADCZAK: Spór między S. a Twardowskim o przedmiot, zakres i metodę filozofii. *Tor. Przegl. Filoz.* 2 (1999).

STRYJKOWSKI Maciej

[IV, 168] OPRACOWANIA

R. KRZYWY: Góry poruszone wyobraźnią. *Barok* 1999 nr 2. — M. PREJS: Egzotyzm w literaturze staropolskiej. *Wwa* 1999. — S. KAWAŁOW: Litwa u poetycznej spadczynie M.S. *Dziedzictwo przeszłości związków język., lit. i kulturowych pol.-balto-uschodniosłowiańskich*. T. 4. Białystok 2000. — D.C. MALESZYŃSKI: Człowiek w tekście. Pozn. 2002. — W. LIPONSKI: Rochwist i palant. Pozn. 2004 s. 148 i nast.

SUPIŃSKI Józef

[IV, 171] OPRACOWANIA

H. HOLDA-RÓZIEWICZ: J.S. (1804–1893) – pierwsza pooświeceniowa koncepcja uprawiania socjologii w Polsce. *Kwart. Hist. Nauki i Techniki* 2000 nr 1. — Z. SZYMAŃSKI: Zagadnienie oświaty ludowej w koncepcjach społeczno-ekonomicznych J.S. *Przegl. Hist.-Oświatowy* 2000 nr 3/4.

SYGIETYŃSKI Antoni

[IV, 175] T W Ó R C Z O Ś Ć

2. Na skałach Calvados. Kr. 2003.

SYNORADZKI Michał

[IV, 177] OPRACOWANIA

S. ILSKI: Bieżeń końca XIX w. piórem M.S. *Bieżuńskie Zesz. Hist.* 8 (1996). — B. KONARSKA-PABINIĄK: M.S. do J.J. Kraszewskiego. *Tamże*. — W. MIĘSZKOWSKI: Na peryferiach pozytywizmu. *Tamże* 10 (1996).

SYREŃSKI Szymon

[IV, 178] OPRACOWANIA

M. OLSZOWSKA: Rośliny Tatr i Babiej Góry w starych zielnikach. *Wierchy* 64 (1998).

SZANCER Władysław

[IV, 181] OPRACOWANIA

J. TOMKOWSKI: Orfeusz z Kulparkowa. *Kresy* 2002 nr 1.

SZANDLEROWSKI Antoni

[IV, 182] OPRACOWANIA

W. GUTOWSKI: Mit, eros i sacrum. Bydg. 1999.

SZCZEPAŃSKI Ludwik

[IV, 187] Koresp.: Listy do S. Żeromskiego, Ogl. Z.J. Adamczyk. *Przegl. Hum.* 2001 nr 3.

SZCZĘSNY Aleksander Jerzy

[IV, 188] W 1910 ożenił się z Anną Stokowską.

SZEMIOT Stanisław Samuel

[IV, 191] OPRACOWANIA

K. KUPISZEWSKA-GRZYBOWSKA: Kartka z historii języka polskiego. *Prace Filol.* 45 (2000).

SZOSTOWICZ Urban

[IV, 193] OPRACOWANIA

J. NAPIÓRKOWSKA: „Popielec” U.Sz. – nieznanego utworu nieznanego autora. *Napis* 9 (2003) (z tekstem wiersza).

SZTYRMER Ludwik

[IV, 194] Wybory utworów

9. Powieści nieboszczyka Pantofla. Kr. 2002.

[IV, 195] OPRACOWANIA

M. STOLZMAN: Nigdy od ciebie miasto... Dzieje kultury wileńskiej lat międzypowstańowych (1832–1863). Olsztyn 1987.

SZUJSKI Józef

[IV, 198] OPRACOWANIA

H.M. SŁOCZYŃSKI: Młodość historyka. Wizja przeszłości Polski i przekonania polityczne we wczesnym piarstwie J.Sz. *Zesz. Nauk. UJ. Prace Hist.* 2000 z. 127. — TENŻE: J.Sz., czyli o politycznej rozwadze, wyborze tradycji i „duchu niwelacji”. *Znak* 2001 nr 2. — J. GRALAK: „Olbrzymie myśli odgrzać karła słowy” – przyczynek do portretu J.Sz. – poety. *Studia Kieleckie S. Filol.* nr 3 (2001).

SZUKIEWICZ Maciej

[IV, 200] OPRACOWANIA

L. POŚPIECHOWA: Osiągnięcia i niepowodzenia translatorskie M.S. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* 1985 z. 24. — TAŻ: M.S. o S. Wyspiańskim. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Filol. Pol.* 1986 z. 23.

SZWEYKOWSKI Wojciech

[IV, 202] OPRACOWANIA

M. CHUDZYŃSKI: Związki ks. A.W.Sz. z Płockiem w l. 1804–1838. *Notatki Płockie* 2000 nr 4.

SZYMAŃSKI Adam

[IV, 207] OPRACOWANIA

M. KITOWSKA-ŁYSIAK: Antoni Kamiński – ilustrator „ukołchanej książki pokolenia” [„Szkiców” A.Sz.]. *Rocz. Hum.* 1999 z. 4.

SZYMONOWIC Szymon

[IV, 211] Przekłady pojedynczych utworów

niem.: *Die Dichters Polens*. Frankfurt am Main 1996; – szwedz.: *Polsk poesi. Från tre sekler*. Göteborg 1993; – ukr.: *Polski fraszki. Zbirknik* Kiiw 1990; *Ukrainski gumanisti epochi Widroždennja*. Kiiw 1995.

[IV, 212–213] OPRACOWANIA

U. AUGUSTYNIAK: Koncepcje narodu i społeczeństwa w literaturze plebejskiej od końca XVI do końca XVII w. Wwa 1989. — P. BUCHWALD-PELCOWA: Mecenat nad piśmiennictwem i książką w dawnej Polsce. *Z dziejów mecenatu kult. w Polsce*. Wwa 1999. — E.J. GŁĘBICKA: „Cassus Ioseph” S.S. *Odrodzenie i Ref. w Polsce* 45 (2001). — TAŻ: „Penthesilea” – nieudany dramat S.S. *Barok* 2001 nr 2.

SZYRWID Konstanty

[IV, 214] OPRACOWANIA

L. ILNICKI: Bąble się czynią na wodzie. *Kresy* 1999 nr 4. — TENŻE: Kupa kamieni w polu *Tamże* 2000 nr 1.

ŚMIGLECKI Marcin

[IV, 215] OPRACOWANIA

L. PIECHNIK: Związki kulturalne dawnej Akademii Wileńskiej z Zachodem w l. 1570–1773. *Z dziejów szkolnictwa jezuickiego w Polsce*. Kr. 1994. — K. KOEHLER: Kościół, reformacja, dialog. *Frona* 13/14 (1998).

ŚNIADECKI Jan

[IV, 219] OPRACOWANIA

J. ŻURAW: Rola J.Ś. we wzbogaceniu kultury uniwersalnej. *Zesz. Nauk. Wyższa Szkoła Rolniczo-Pedag. w Siedlcach, Nauki Hum.* nr 50 (1997). — A. ŁYSIAK-ŁĄTKOWSKA: Postawa religijna J.Ś. w świetle epoki oświecenia. *Przegl. Filoz. Nowa Seria* R, 12 (2003) nr 2.

ŚNIADECKI Jędrzej

[IV, 220] T W Ó R C Z O Ś Ć

4. Uwagi o fizycznym wychowaniu dzieci. Wyd. nast. pt. O fizycznym wychowaniu dzieci. Oprac. i wstępem opatrzył W. Okoń. Wwa 2002.

[IV, 221] OPRACOWANIA

B. HUTNIK: Idee, słowa i czyny. O J.Ś. poglądach na temat kształtowania ludzkiego fizys. *Prace Nauk. Pedagogika. WSP Częstochowa* z. 8/10 (1999/2001). — J. MARKOWSKI: Działalność naukowo-dydaktyczna J.Ś. (1768–1838) w dziedzinie chemii. *Prace Nauk. Chemia. WSP Częstochowa* z. 5 (2000).

ŚWIDER Augustyn

[IV, 222] T W Ó R C Z O Ś Ć

3a. Nad grobem powstańca. Dramat z ostatnich dziejów Górnego Śląska. Oprac. B. Szczech. Zabrze 1990.

[IV, 223] OPRACOWANIA

M. KISIEL: Piewca niepodległości. *Śląsk* 2001 nr 5.

ŚWIDERSKA Alina

[IV, 223] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

ŚWIDERSKI Faustyn

[IV, 224] OPRACOWANIA

Z. MISZCZAK: F.S. i jego krąg rodzinny. Zarys biograficzny. *Ziemia Częstochowska* 28 (2001).

ŚWIDERSKI Jędrzej

[IV, 225] T W Ó R C Z O Ś Ć

6. Józefiada. [...] Wyd. nast. (skróc.) oprac. R. Dąbrowski w: *Polska epopeja klasycystyczna. Antologia*. Kr. 2001.

ŚWIDERSKI Tytus

[IV, 225] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 6. Łódź 2003.

ŚWIĘCICKI Julian Adolf

[IV, 227] OPRACOWANIA

Z. SZELAĞ: Słownik pisarzy radomskich. *Tyg. Radomski* 1984 nr 48. — *Biogramy uczonych pol.* Cz. 1 z. 3. Wr. 1985.

ŚWIĘTOCHOWSKI Aleksander

[IV, 228] Po śmierci żony (z którą pozostawał 35 lat w separacji) ożenił się w 1932 z Marią Żydowo, legalizując dziesięcioletni z nią związek.

[IV, 230] OPRACOWANIA

R. OKULICZ-KOZARYN: „Doktor filozofii na prowincji” – A.Ś. jako figura w grze literackiej B. Prusa? *Pozn. Studia Polon. S. Lit.* T. 7 (2000). — B. MAZAN: Adresat jako ptaszek na uwiesi. Nad listami A. Wiślickiego do A.Ś. z lat 1874–1878. *Sztuka pisanja*. Białystok 2000. — E. PACZOSKA: Primum vivere. A.Ś. w antycznym kręgu. *Lit. i czasopiśmiennictwo pol. 1864–1918 wobec tradycji antycznej*. Wwa 2000. — K. STĘPNIK: Ś. Jego mieszczą-

nie. *Mieszczarństwo i mieszczaństwo w lit. pol. drugiej poł. XIX w.* Wwa 2000. — *Pogranicza lit.* Wwa 2001 [tu: S. FITA: A.Ś. w kraju dzieciństwa i młodości; A. PACZOSKA: Ś., Świntuchowski i rynek, czyli prawdziwy koniec „młodej prasy”]. — *Pozytywizm – język epoki.* Wwa 2001 [tu: G. BORKOWSKA: Arystokratyczny liberalizm A.Ś.; A. ZALEWSKA: Kostium antyczny we wczesnych dramatach A.Ś.; B. HIRSZ: Antyutopia rewolucji w „Duchach” Ś.]. — *Ś. i rówieśnicy.* Częstochowa 2001 [tu 15 art. dot. A.Ś., m.in.: Antologia wypowiedzi o Ś. i jego twórczości]. — T. LEWANDOWSKI: A.Ś. i S. Brzozowski. Kilka przybliżeń. *Prus i inni.* Lubl. 2003.

ŚWINKA Adam

[IV, 232] O P R A C O W A N I A

W. DANIELSKI: Kult św. Wojciecha na ziemiach polskich w świetle przedtrydenckich ksiąg liturgicznych. Lubl. 1997.

ŚWITKOWSKI Piotr

[IV, 233] O P R A C O W A N I A

D. SIDOROWICZ: Artykuły z niemieckiego miesięcznika „Historisches Portefeuille” (1782–1788) w przekładach polskich na łamach czasopism P.Ś. *Czasop. Zakładu Nar. im. Ossol.* z. 12 (2001).

TAŃSKA (HOFFMANOWA) Klementyna

[IV, 235] T W Ó R C Z O Ś Ć

8. Dziennik Franciszki Krasińskiej. [...] Wyd. nast. Kr. 2002.

[IV, 236–237] O P R A C O W A N I A

S. GAWLIK: Problemy wychowania rodzinnego w twórczości K. z T.H. *Zesz. Nauk. WSP Opole. Pedagogika* z. 29 (1993). — TENŻE: Dziedzictwo pedagogiczne K. z T.H. Opole 1995.

TARNOWSKI Jan

[IV, 239] O P R A C O W A N I A

S. LEŚNIEWSKI: Wielcy hetmani Rzeczypospolitej. Wwa 2003. — F. ZIEJKA: Portugalski humanista w Krakowie. *Ruch. Lit.* 44 (2003) nr 3.

TARNOWSKI Stanisław

[IV, 240] T W Ó R C Z O Ś Ć

11. Z doświadczeń i rozmyślań. Wstęp i przypisy: A. Rzegocki. Kr. 2002.

[IV, 241] O P R A C O W A N I A

M. JASKÓLSKI: Kaduceus polski. Myśl polityczna konserwatystów krakowskich 1866–1934. Wwa 1990.

TEMBERSKI Stanisław

[IV, 243] O P R A C O W A N I A

M. MORAWSKA-HORAWSKA, P. LEWIK: Rozprawa meteorologiczna o naturze, przyczynach, liczbie i ruchu wiatrów. *Przełg. Geogr.* 2000 nr 3/4.

TETMAJER Kazimierz Przerwa

[IV, 249] O P R A C O W A N I A

A. GARSTKA: Młodopolski poemat prozą – K.T. „Melancholia”. *Almanach historycznolit.* T. 2. Zielona Góra 1999. — W. GUTOWSKI: Mit, eros i sacrum. Bydg. 1999. — J. ZACHARSKA: Antyk K.P.-T. *Lit. i czasopiśmiennictwo pol. 1864–1918 wobec tradycji antycznej.* Wwa 2000. — H. PIĄTKOWSKA: Taty w poezji A. Asnyka i K.P.-T. *Nowa Okolica Poetów* 2001 nr 1. — A. CZABANOWSKA-WRÓBEL, P. PRÓCHNIAN, M. STALA: Poezja K.T. Interpretacje. Kr. 2003.

TOMASZEWSKI Dyzma Bończa

[IV, 252] T W Ó R C Z O Ś Ć

5. Jagiellonida [...]. Wyd. nast.: wyd. skróc. oprac. R. Dąbrowski w: *Polska epopeja klasycystyczna.* Antologia. Kr. 2001.

TOWIAŃSKI Andrzej

[IV, 254] T W Ó R C Z O Ś Ć

1 i 3. Biesiada. – Wielki Period. Kr. 2002.
Tu: Biesiada (z Janem Skrzyneckim) 17 stycznia 1841 roku; Wielki Period. 27 marca 1844 roku.

[IV, 255] O P R A C O W A N I A

S. JEDYNAK: Etyka w Polsce. Słownik pisarzy. Wr. 1986. — T. GRZYBKOWSKA: Statler i T. – hermetyzm zobrazowany. *Rocz. Hum.* 1994 z. 4. — B. KASPEROWICZ: Drabina snu, czyli idee „sztuki życia” w Kole Bożym A.T. *Rocz. Hum.* 1995 z. 4. — A. WITKOWSKA: Cześć i skandale. O emigracyjnym doświadczeniu Polaków. Gdańsk 1997. — K. RUTKOWSKI: O poprawianiu objawień. *Kresy* 1999 nr 1. — E. HOFFMAN-PIOTROWSKA: Czy Mickiewicz „dał wiarę” T.? *Rocz. Tow. im. A. Mickiewicza* 35 (2000). — K. RATAJSKA: „Towiańszczyzna czytana” w działaniu i pismach W. Lutosławskiego. *Prace Polon.* S. 56 (2001).

TREMBECKI Stanisław

[IV, 257] T W Ó R C Z O Ś Ć

1. Syn marnotrawny [...]. Wyd. nast. Kr. 2002.

[IV, 259] W y d a n i a z b i o r o w e

27a. Wybór poezji i Sofijówka. Oprac. P. Bukowiec. Kr. 2002.

[IV, 260] OPRACOWANIA

R. MAGRYŚ: T. i chwyt poetycki. *Zesz. Nauk. WSP Rzeszów. Hist. Lit. z.* 6 (2000). — K. SMULSKA: S.T. — obraz człowieka na podstawie zachowanej korespondencji. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica* 6 (2003).

TRENTOWSKI Bronisław

[IV, 262] OPRACOWANIA

S. JEDYNAK: Etyka w Polsce. Słownik pisarzy. Wr. 1986. — J.R. BŁACHNIO: Idealizm niemiecki i filozofia narodowa w polskiej myśli chrześcijańskiej lat 1831–1863. Bydż. 1994. — K.M. WOLIŃSKI: Koncepcje polityczne i wizja Rzeszy Wszechrzeczy w filozofii narodowej B.F.T. *Aibeneum* T. 7 (2001).

TRZCIŃSKI Andrzej

[IV, 269] T W Ó R C Z O Ś Ć

6. Rozbiór „Zakusu [...]” [...] Przedr. skróc. oprac. R. Dąbrowski w: *Bicz na akademików krak. Antologia*. Kr. 2003.

7. Rozbiór „Uwag Szkoły Matematycznej” [...] Przedr. skróc. jw.

TRZECIESKI Andrzej

[IV, 273] OPRACOWANIA

J. REINKE-BONECZKO: Carmina minora A.T. — próba charakterystyki. *Godzina śródziemnomorska*. Gdańsk 1995.

TRZESZCZKOWSKA Zofia z Mańkowskich

[IV, 274] Przedruk wierszy: *Poetki przelomu XIX i XX w.* Białystok 2000.

[IV, 274] OPRACOWANIA

B. OLECH: Nieznane listy Z.T. do Miriama. *Sztuka pisanja*. Białystok 2000.

TWARDOWSKI Kasper

[IV, 283] OPRACOWANIA

D. KÜNSTLER-LANGNER: Człowiek i cierpienie w poezji polskiego baroku. Tor. 2002.

TWARDOWSKI Samuel

[IV, 285] T W Ó R C Z O Ś Ć

11. Nadobna Paskwalina. Oprac. P. Borek. Kr. 2003.

[IV, 287] OPRACOWANIA

R. KRZYWY: Góry poruszone wyobraźnią. *Barok* 1994 nr 2. — M. PREJŚ: Egzotyzm w literaturze staropolskiej. Wwa 1999. — W. SOBAL: „Wijna domowa” S.T. i ukraińska barokowa istoriografia w kontekście historycznej psychologii. *Warsz. Zesz. Ukr. z.* 8/9 (1999). — J. KROCZAK: O literackich snach mitologicznych z wieku XVII. *Meander* 2000 nr 5. — L. POMPEO: Letopis Samijla Velijęka. *Barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej*. Wwa 2000 („Wojna domowa” jako źródło letopisu). — R. KRZYWY: Od hodoeporikonu do eposu peregrynackiego. Wwa 2001. — M. KURAN: Od „Carmina” III 16 Horacego do „Przeważnej legacji” S.T. *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica* 4 (2001). — *Wielkopolski Maro. S. ze Skrzypny T. i jego dzieło w wielkiej i malej ojczyźnie*. Pozn. 2002 [tu w działach: I. Ród, dom, ziemia; II. Sztuka pisarska polskiego Marona; III. Romans: antropologia i poetyka; IV. Ojczyzna „heroicum”; V. W kręgu „Societatis Jesu”; VI. Rymy i obrazy; VII. „Moritur ut vivat”; VIII. „Post scriptum” [...] art. m.in. nast. autorów: P. BOREK, E. BUSZEWICZ, D. CHEMPEREK, J.A. CHROŚCICKI, A. CZECHOWICZ, J.K. GOLIŃSKI, R. GRYGIEL, T. JAKIMOWICZOWA, D. KOWALEWSKA, J. KOWALSKI, A. PIHNNAN-KJASOWA, R. KRZYWY, M. KURAN, D. KÜNSTLER-LANGNER, J. NIEDŹWIEDŹ, R. OCIECZEK, J. OKOŃ, B. PFEIFFER, M. PLISZKA, K. PUCHOWSKI, G. RAUBO, A. RUCIŃSKA, R. RYBA, J. SKURATOWICZ, M. SZCZOT, L. SZCZEBICKA-SŁĘK, J. WEINBERG, T. ŻUCHOWSKI]. — J. OKOŃ: Sultan Osman II a król wicz Władysław Waza w literaturach słowiańskich. *Z pol. studiów slawistycznych*. S. 10. Wwa 2003.

TYC Teodor

[IV, 287] OPRACOWANIA

J. STARNAWSKI. *Słownik badaczy lit. pol.* T. 3. Łódź 2000.

TYMINIECKI Konstanty

[IV, 288] OPRACOWANIA

J. LESZEK: Na drodze ku romantyzmowi. „Pieśni Osjana” w tłumaczeniu Karpińskiego, Krasińskiego, T. i Brodzińskiego. *PAL. Przegl. Artyst.-Lit.* 2000 nr 30.

TYMOWSKI Tomasz Kantorbery

[IV, 290] OPRACOWANIA

E. WICHROWSKA: Jest Hiszpania za górami. Falszywy trop elegii K.T. *Prace Polon.* S. 56 (2001).

TYSZYŃSKI Aleksander

[IV, 292] OPRACOWANIA

S. JEDYNAK: Etyka w Polsce. Słownik pisarzy. Wr. 1986. — M. STRZYŻEWSKI: Mickiewicz wśród krytyków. Studia o przemianach i formach romantycznej krytyki w Polsce. Tor. 2001.

Indeksy

WYKAZ PRACOWNIKÓW

WYKAZ PRACOWNIKÓW...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

WYKAZ PRACOWNIKÓW

WYKAZ PRACOWNIKÓW...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

PRACOWNICY

PRACOWNICY...
...
...

Indeks

INDEKS TYTUŁÓW WYMNIENIANYCH W TOMACH 1-5

Opracowała Mariola Małecka

Indeks rejestruje tytuły wymienione w biogramach oraz w części TWÓRCZOŚĆ. Obejmuje również dział *Uzupełnienia* w tomie 5. Pomija:

- konwencjonalne tytuły ograniczone do określenia charakteru wydania (*Dziela, Dziela uszyskie, Pisma zebrane, Utwory wybrane*), gatunku (*Poezje, Opowiadania*) lub tłumaczące się wyłącznie w kontekście (*Na tegoż, Ad eundem*),
- w pewnym zakresie tytuły nieautorskich przekładów na języki obce (głównie z działu „Wydania zbiorowe w przekładach na języki obce”),
- tytuły występujące w opisie bibliograficznym jako miejsce druku,
- tytuły czasopism, wydawnictw seryjnych, działów i rubryk w czasopismach,
- tytuły mów i kazań o charakterze wyłącznie okolicznościowym, zbiorów korespondencji i materiałów.

Podtytuły wymieniono wyjątkowo, głównie jako element różnicujący pozycje o identycznym brzmieniu.

W nawiasach okrągłych podano tytuły oboczne, incipity i tytuły autorskich wersji obcojęzycznych. Od właściwych im miejsc w szeregu alfabetycznym do tytułów głównych kierują odsyłacze. Tytuły nadmiernie rozbudowane skrócono. Kursywą oznaczono incipity.

Po tytule (tytułach) następują: nazwisko autora (autorów) utworu, tom, strona i – po ukośniku – numer pozycji. Jeśli tytuł wymieniony jest w haśle autorskim, nazwisko autora wyróżniono wersalikami, a jako pierwszy podano zapis główny; dopiero po nim (po średniku) pojawiają się zapisy pozostałe.

Brak numeru pozycji kieruje do biogramu lub nienumerowanych sformułowań w dziale TWÓRCZOŚĆ.

- A** będziecie czynicielami słowa mego GILLER A. I 329
A Dorio ad Phrygium NORWID C. III 149/86; III 143
„A gdy odejdzie w przepaść wieczną...” KRZEMIENIECKA H. II 289/3
A gdy w głąb duszy wnikiemy... ZAPOLSKA G. V 174/32
A jacy to złi ludzie mieszczanie krakowianie... zob. WIERSZ O ZABIGIU ANDRZEJA TĘCZYŃSKIEGO
A jednak pokochał... WIERZBIŃSKI M. V 50
„A kiedy ono nie takie!” GŁADKOWSKA C. I 335/3
A kto chce rozkoszy użyć... zob. Pieśń żołnierza
A to się pali tylko serce moje DANIŁOWSKI G. I 213/15
A tu jest Warszawa T. Sygietyński [kompozytor] I 36/5
À une Mère polonaise Mickiewicz A. III 211/1
A wczora z wieczora ZABCZYC J. V 202
A wszystko z miłości... Gunter A.C. V 222/47
A. i B. Oryginalna komedio-farsa w 3 a. HERTZ B. I 400/6
A. Persius, dowcipny wierszopis rzymski Persius Aulus IV 82/2
A...B...C... ORZESZKOWA E. III 194/23, 194/26, V 295/26
A...B...C... i inne opowiadania ORZESZKOWA E. V 295/84a
A.B.C. Pierwsza nauka dla dzieci Anczyc W.L. I 19/14
Ab urbe condita Livius T. II 134
Abarbanel NOSSIG A. III 158/15
Abbadonah STERLING K. IV 156/1
ABC Polaka pielgrzyma OSTROWSKA B. III 209/9
Abdykacja ASNYK A. I 22/5
Abecadlnik LIEDER W. Rolicz II 351/3
Abecadlnik w wierszykach dla starszej dziatwy polskiej BELZA W. I 46/3
Abel, tragedia wydana na sali szkół Societatis Iesu w Lublinie roku 1754 STARZEŃSKI M. IV 142/1; IV 142
Abrégé raisonné de l'histoire universelle WYRWICZ K. V 129/3
Abraham Kitaj KACZKOWSKI Z. II 65/25
Abraham Pinkt i Mateusz Sikora, dwaj filozofowie współczesni SZANIAWSKI K.J. IV 185/27
Abrogatio et moderatio abusuum GROICKI B. I 377/1
Abrys ostatniego żalu [...] utrapionego ojca po Jerzym, kochanym synu POTOCKI W. III 293/32
Abszytowani oficerowie WIELADKO W.W. V 42
Abu Sajid Fadlullah ben Abulchajr i tegoż czterowiersze LIEDER W. Rolicz [tłum.] II 351/11
Abufar Ducis J.F. I 105/33
Abukir BYKOWSKI I. Jaxa I 136/4
Aby handel szedł GALASIEWICZ J.K. I 307/3
Accedunt carmina aliorum ad libros amorum pertinentia zob. Quatuor libri amorum secundum quatuor latera Germania
Accessus ad iuris utriusque cognitionem divisus in IV brevisimos tractatus STAROWOLSKI S. IV 139/15
„Accessus” pt. Distributio synopsis RUDNICKI D. III 393/3,6
An Account of the Translation of the Bible into the Lithuanian Tongue CHYLIŃSKI B.S. I 173/1
Accusationis in Christophorum Sborovium actiones tres ZAMOYSKI J. V 169/4
Acernus (Fabian Klonowic) RAPACKI W. (ojciec) III 341/5
Ach ci mężczyźni zob. O ci mężczyźni
Ach! Jakim Kubuś był artystą! LUBOWSKI E. II 373/12
Ach, gdybym kiedy dożył tej pociechy... ŻEROMSKI S. V 212/95
Ach, krolu uteliki nasz... zob. LEGENDA O ŚW. ALEKSYM
Ach któryż jestem żywy zob. *Wesoły jestem, wesoły...*
Ach, mój niebieski Panie... zob. Powszednia spowiedź...
Ach, mój smętku, ma żalości...zob. SKARGA UMIERAJĄCEGO
Ach, panno Marianno! Bartels A. I 36
Ach, te „chamy” w Ameryce! GAŚSIOROWSKI W. I 325/35
Ach, te dzieciaki, czyli dzienniczek guwernantki zob. Dzienniczek panny Pompery
Ach wszechmogący Panie, czemuż takie srogości... zob. Przyczyna gniewu Pańskiego
Acharny Arystofanes I 135/4
Achilleis WYSPIAŃSKI S. V 135/14

- Achilles i Ulisses POTOCKI W. III 292/12
 Acroamata epigrammatica latino-polonica centuriae sex zob.
 Acroamatium epigrammaticorum centuriae septem
 Acroamatium epigrammaticorum centuriae septem (Acroamata epigrammatica latino-polonica centuriae sex) INES A. II 7/1
 Acta conventus posnaniensis Anno Domini 1570 die 18 Maii TURNOWSKI S.T. IV 278/1
 Acta et conclusiones synodi generalis Torunensis. Sprawy I uchwały synodu generalnego toruńskiego I 333/13
 Acta Prussica KROMER M. II 278/5
 Acta publica... Widawski Weżyk P. (senior) V 41/3
 Acta Tomiciana GÓRSKI S. I 364/1; I 364, V 258/1
 Actaeon Ovidius N.P. V 182/15
 Actiones et monumenta martyrum Crespin J. I 43/7
 Ad aequinoctium autumnale PRZYPKOWSKI S. III 325/1
 Ad aequites Polonos pro sacerdotibus Turcicum bellum una cum illis suscipientibus et pro Petro Gamrato... elegia PRZYLUCKI J. III 324/2
 Ad Alexandrum Rossiarum Imperatorem KOPCZYŃSKI O.A. II 186/22
 Ad Ascanium Cardinalem Corneto A. da II 128/7
 Ad astra ORZESZKOWA E. III 196/48, V 295/48
 Ad ... Bernardum Maciejovium episcopum cracoviensem [...] DEMBOLĘCKI W. I 220/1
 Ad Bibliothecam Varsaviensem reduce suo conditore MINASOWICZ J.E. III 60/9
 Ad bonae mentis adolescentem elegiacum carmen paraeneticum i.e. exhortativum ad studium eloquentiae STRUŚ J. IV 162/4
 Ad Cantica canticorum verto me... WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 80/5
 Ad ... Carolum Regium Poloniarum Principem, Curlandiae Ducem, cum hospes Vilnam ingrederetur Mignioni U. III 161/3
 Ad celebrandam Caes. Universitatis Charcoviensis solemniam anniversaria orationem de cyclo epice conscripsit... WALICKI A. V 19/1
 Ad Christum Dominum PRZYPKOWSKI S. III 325/1
 Ad comitem Aranda principem virum optimatensemque Hispaniae ... ode KONARSKI S.H. II 171/25
 Ad divinum Joannem Cantium carmen WILCZEK I. V 53/3
 Ad Divum Sigismundum Poloniae regem ... post partam de Moskis victoriam carmen KRZYCKI A. II 291/3
 Ad divum Stanislaum PAWEŁ Z KROSNA (PROCELER) III 230/1
 Ad epistolas L. Aennaei Senecae ... notarum sive coniecturarum liber RYSIŃSKI S. III 401/6
 Ad ... Ferdinandum ... Comitem de Harrach carmen elegiacum in gratiarum actionem [...] CHRÓŚCIKOWSKI S. I 171/8
 Ad filios admonitoria epistola contra fraudulentiam scripti editi sub titulo Monita privata Societatis Jesu OSTRORÓG J. III 207/4
 Ad Franciscum Guicerdinum urbis Bononiensis praefectum HOZJUSZ S. I 411/5
 Ad Grinaeam zob. Elegia amatoriae
 Ad Henricum Valesium ... panegyricus KARNKOWSKI S. II 88/4
 Ad Iac. Paleologi librum... pro Racoviensibus responsio SO-CYN F. IV 116/4; IV 116
 Ad Illustrissimum Principem Joannem Albertum... carmen TRZECIESKI A. IV 271/12
 Ad inclitum atque potentissimum Sigismundum Augustum Sarmatiae regem carmen consolatorium ROIZJUSZ P. III 375/6
 Ad Innocentium Octavum... de bello inferendo Turcis oratio KALLIMACH F. II 75/16; II 75/11
 Ad Ioannem Picum Mirandulae ... quaestio de peccato KALLIMACH F. II 75/13
 Ad Jacobum Uchanicum ... Fricius sive de majestate Sedis Apostolicae ORZECZOWSKI S. III 189/12
 Ad Joannem Antonium Pulleoneum ... nuntium apostolicum in Ungaria, de negotio prutenico epistola KRZYCKI A. II 292/9
 Ad Joannem Iatalscium ... elegia STRUŚ J. IV 162/3
 Ad Joannem Longinum seniore KALLIMACH F. II 75/6
 Ad Josephum Jablonowium... LEŚNIEWSKI F. II 342/8
 Ad Julium Antonium Horatius Q.E. I 414/2
 Ad Julium III ... supplicatio de approbando matrimonio a se inito ORZECZOWSKI S. III 189/6
 Ad lectorem PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 231/15
 Ad leones! NORWID C. III 150/99; III 144, 151/112
 Ad libellum PAWEŁ Z KROSNA (PROCELER) III 230/1
 Ad Livones...paterna et amica paraenesis (Do obywatelów Inflanckich... ojcowskie i zycziwe napomnienie) SOLIKOWSKI J.D. IV 120/20
 Ad ... Lucae de Gorka... ode asclepiadica STRUŚ J. IV 162/5
 Ad Magnificum Dominum Sigismundum de Erberstain ... soteria DANTYSZEK J. I 214/7
 Ad maiorem N.D. gloriam. Wycieczki satyryczne HERTZ B., Ligocki E., Słoński E. I 400/16
 Ad Marcum Brutum ... ad exemplar Bipontinum, in usum scholarum Cicero M.T.
 Ad Marsilium Ficinum ... quaestio KALLIMACH F. II 75/12
 Ad medicum... D. Cyprianum de Łowicz, de medicae artis excellentia, carmen elegiacum STRUŚ J. IV 162/1
 Ad moestam Poloniam de pactis Prutenicis PRZYPKOWSKI S. III 325/5
 Ad Napolionem III Caesarem Augustum MICKIEWICZ A. III 30/61
 Ad nobilitatem R.P. et M.D. Lithuani de eligendo novo rege Wereszczyński J. II 125/14
 Ad Petrum Garasdam Hungarum KALLIMACH F. II 75/9
 Ad populum plebemque Poloniam ... Querela de contemptione legis divinae in homicidas FRYCZ MODRZEWSKI A. I 303/5
 Ad posteritatem KOSSAKOWSKI A. II 215/8
 Ad principes Christianos de pace ... duae orationes STAROWOLSKI S. IV 139/25
 Ad proceres Polonos. de matrimonio regio carmen ROIZJUSZ P. III 375/7
 Ad pubem Cracoviensem ... carmen phalegium endecasyllabum PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/12
 Ad quosdam Polonos diffidentes ad huc rebus patriis KOPCZYŃSKI O.A. II 186/11
 Ad Regem, pontifices, praesbyteros et populos Poloniae ac reliquae Sarmatiae Oratio [...] FRYCZ MODRZEWSKI A. I 303/6
 Ad Regem, proceres equitesque Polonos in comitiis Varsaviensibus congregatos epistola KROMER M. II 278/8
 Ad rever. Latałski Joannem episcop. trac. epistola HEGENDORFIN K. I 394/13
 Ad scurrilem et famosum libellum jesuiticae scholae vilnensis et potissimum maledicti conviciatoris Andreae Jurgevitii ... responsio WOLAN A. V 92/11
 Ad Senaturn, equites populumque Poloniam Oratio secunda de poena homicidii FRYCZ MODRZEWSKI A. I 303/2; III 374/2
 Ad Serenissimum Stanislaum Augustum ... cum annis in Collegio Nobilium Scholarum Piarum examinibus auspiciato adesset carmen EYSYMONT M. I 276/7

- Ad ... Sigismundum Augustum carmen paraeneticum TRZECIESKI A. IV 272/17
- Ad ... Sigismundum Augustum, Lascius sive de poena homicidi FRYCZ MODRZEWSKI A. I 303/1
- Ad Sigismundum Poloniae regem Turcica secunda ORZECHOWSKI S. III 189/1
- Ad Sodales musicos TRZECIESKI A. IV 271/16
- Ad Somnium Scipionis monita GRODDECK G.E. I 375/9
- Ad ... Stanislaum Lubomirium magnum Regni Poloniae [...] Albertrandii J.Ch.I 16/3
- Ad ... Stanislaum Miskovski ... Mercurius sive de Trinitate contra Gregorium Bresinensem GÓRSKI J. I 363/5
- Ad Stephanum Bathorem, Regem Poloniae inclutum Moscho debellato et Livonia recuperata, epinicion KOCHANOWSKI J. II 138/30
- Ad Ursum medicum et astronomum de situ Cracoviae CELTES K. I 141/8
- Ad ... Venceslaum Rzewuski... LEŚNIEWSKI F. II 342/8
- Ad videndum clare de non jure fratrum Cruciferorum...* zob. Scriptum... ad impugnandum privilegia Cruciferorum
- Ad Wirtembergensium theologorum investivam ... brevis responsio SOKOŁOWSKI S. IV 118/10
- Ada KRASZEWSKI J.I. II 266/91
- Adagiorum selectorum centuriae V HEGENDORFIN K. I 394/12
- Adam ŚWIDERSKA A. IV 223/8
- Adam Asnyk STEN J. IV 156/4
- Adam Asnyk. Szkic literacki GALLE H. I 311/5
- Adam Asnyk. Wspomnienie pośmiertne PINI T. III 255/1
- Adam Asnyk jako wyraz swojej epoki TRETIAK J. IV 264/21
- Adam Bede Elliot G. II 430/42
- Adam Burski ŚWIDERSKI T. IV 225/2
- Adam Drzazga PRZYBYCZEWSKI S. III 320/39
- Adam i Ewa ASPIS B. I 24/7
- Adam i Maryla (W Tuchanowiczach) SARNECKI Z. IV 20/22
- Adam Mickiewicz KALLENBACH J. II 73/3
- Adam Mickiewicz PRZEĆLAWSKI J.E. III 306/3
- Adam Mickiewicz. Psychologiczny wizerunek poety BÉLCIKOWSKI A. I 46/18
- Adam Mickiewicz. Rys biograficzny ESTREICHER K. I 274/4
- Adam Mickiewicz. Rys biograficzny, złożony ze wspomnień i wrażeń Mainard E. IV 43/48
- Adam Mickiewicz. [Tysiąc siedemset dziewięćdziesiąt osiem] 1798-1855 SCHNÜR-PEPEŁOWSKI S. IV 27/22
- Adam Mickiewicz. Wspomnienie pozgonne SIEMIENSKI L. IV 43/20
- Adam Mickiewicz. Zarys biograficzno-literacki CHMIEŁOWSKI P. I 152/12; III 359/2
- Adam Mickiewicz. Życie i dzieła WINDAKIEWICZ S. V 61/25
- Adam Mickiewicz. Życie i dzieła. Zarys biograficzny TARNOWSKI S. IV 240/19
- Adam Mickiewicz i legion polski we Włoszech CHODŹKO M. Borejko I 164/9
- Adam Mickiewicz, jego życie i dzieła, w setną rocznicę urodzin poety zob. O życiu i pismach Adama Mickiewicza
- Adam Mickiewicz na Wschodzie RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/22
- Adam Mickiewicz od r. 1829-1832 MAZANOWSKI A. II 438/1
- Adam Mickiewicz podczas pisania i drukowania Pana Tadeusza ZALESKI J.B. V 159/12
- Adam Mickiewicz, sa vie et son oeuvre MICKIEWICZ W. III 47/11
- Adam Mickiewicz w felietonach literackich HOESICK F. I 408/25
- Adam Mickiewicz w świetle nowych źródeł TRETIAK J. IV 264/18
- Adam Naruszewicz PODWYSOCKI K. III 265
- Adam Szaleniec KRASIŃSKI Z. II 250
- Adam Śmigiełski SZUJSKI J. IV 196/23
- Adam Śmigiełski, starosta gnieźnieński RZEWUSKI H. III 406/8
- Adam... z włoskiego na polski język ... wytłumaczony Loredano F. III 242/1
- Adama Mickiewicza „Dziadów” część trzecia w stosunku do romantyzmu francuskiego KAWCZYŃSKI M. II 108/6
- Adama Mickiewicza „Dziady” WYSPIAŃSKI S. V 135/12
- Adama Polanowskiego, dworzaniina króla Iłmci Jana III, notatki KRASZEWSKI J.I. II 267/117
- Adam-George prince Czartoryski OSTROWSKI J.B. III 210/5
- Adamowi Mickiewiczowi dn. 24 grudnia 1818 r. JEŻOWSKI J. II 58
- Adaś JANKOWSKI P. II 28/19
- Adelphi, czyli bracia Terentius A.P. I 96/7
- Adeodar ŻMICHOWSKA N. V 219/9
- Adeptka REYMONT W.S. III 360, 361/2
- Adhortatio KROWICKI M. II 284/6
- Adhortatio ... ad Regni Poloniae proceres et ordines omnes WERESZCZYŃSKI J. V 28/3; II 125/13
- Adieu à la Pologne Desportes F. II 137/18
- Adieu à Michel Berend! MERZBACH H. II 443/7
- Adiunctum Testamenti ... cum paraphrasi Mathiae Sisinii SOLIKOWSKI J.D. IV 120/22
- Adiutant pana Macieja SZANIAWSKI K.J. IV 185/27
- Adiuvia Deus...* zob. Vita quinque fratrum
- Adolf Nowaczyński na tle „Meandrow” BELMONT L. I 44/12
- ADON (L'Adon) Marino G. I 14-15; II 370/10, III 86/10, V 237
- Adonis... ad G. Radivillium ecloga gratulatoria SCHONEUS A. IV 27/1
- Adorea Divino Casimiro ... in Mariano Academiae Posnaniensis... BOELCKE J.I. I 77
- Adres mieszkańców Galicji przeciw podziałowi Galicji na dwie prowincje MECISZEWSKI H. II 442/5
- Adresse aux nations civilisées sur leur sinistre désordre révolutionnaire [...] HOENE-WROŃSKI J.M. I 406/8
- Adresse d'Albert le Sarmate ci-devant Turski à la Convention Nationale [...] TURSKI W. IV 282/6
- Adrian [...] PIOTROWSKI G. III 258/1
- Adrienne Lecouvreur Legouvé E., Scribe E. II 65/35
- Adverbia moralia LUBOMIRSKI S.H. II 370/19
- Adverbiorum moralium sive de virtute et fortuna libellus LUBOMIRSKI S.H. II 369/3
- Adversus Jacobi Palaeologi de bello sentimentiam responsio GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/13
- Advocatus mundi... ZIMOROWICZ J.B. V 197/7
- Adverbia moralne albo o cności i fortunie ksiądzeczka LUBOMIRSKI S.H. II 369/3
- Adwokat BOGUSŁAWSKI S. I 81/2
- Aegis Palladia... PASTORIUS J. III 227/9
- Aelinopean SZYMONOWICZ Sz. IV 210/6
- Aemilius Macer de herbarum virtutibus SZYMON Z ŁOWICZA IV 208/3
- Aeneida (Publiusza Virgiliusza Marona Księgi wszystkie, to jest: Księga dwadzieścia o Eneaszu Trojańskim) Vergilius P.Mar. II 134/1, V 12
- Aequus index HERBEST B. I 397/8
- Aesculapius or the Hospital of fools Walsh W. II 238/3
- Aethiopiae historiae libri X Heliodor V 25/5
- Afekty duszy pokutującej nad 50 Dawidowym psalmem pokutnym Miserere mei Deus, napisana przez ... Le Blanc de la Valliere L.F. V 166/32
- Affenspiegel Nowaczyński A. IV 244/5

- Affinité d'Ombres et de Fleurs en le soir BRZOZOWSKI W. Korab I 125
- Aforizmy i myśli ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/33
- Aforizmy i refleksje SIENKIEWICZ H. IV 52/76
- Aforizmy o miłości SIENKIEWICZ H. IV 52/66
- L'African CHOJECKI E. I 165/9
- Agaj-Han KRASIŃSKI Z. V 274/13
- Agamemnon Ajschylos II 101/75, 106/24, IV 197/45, V 32/12
- Agamemnon Seneca L.A. I 34/7
- Agaj-Han KRASIŃSKI Z. II 251/13; II 254/56
- Agenda secundum cursum et rubricam Ecclesiae Cathedralis Posnaniensis V 17/5
- Agenda szafunku Wiczerzy Pańskiej GLICZNER E. I 333/10
- Agent policyjny LASKOWSKI K. II 316/33
- Agrylausz (Król Agis) SŁOWACKI J. IV 97/85
- L'agitation unitaire en Allemagne et le régime constitutionnel en Prusse KLACZKO J. II 121/16
- Agnieszka Jordan Hirschfeld G. II 100/53
- Agrypina (Neron) LABUŃSKI J. II 376/1
- Ahaswerus w Rzymie Hamerling R. IV 181/8
- Ahnfrau Grillparzer F. IV 144/2
- Aieule CHOJECKI E., D'Ennery A. I 165/12
- Les aieux Mickiewicz A. III 212/31
- Aj, gdyby to żony wiedziały! GODEBSKI K. I 339/7
- Ajas Sofokles II 106/22, V 32/12
- Ajent ubezpieczeń DYGASIŃSKI A. I 260/15
- Ajudah MICKIEWICZ A. III 24/19 (XVIII); III 172
- Akademia Wileńska DEBICKI L. I 225/8
- Akademia Zamojska SIERPIŃSKI S.Z. IV 69
- Akademik krakowski, czyli ofiara dla ojczyzny ŻDŻARSKI A. V 204/4
- Akademik warszawski (Przeciw wiatru) BRATKOWSKI S. I 100/11
- Akropolis. Dramat w 4 a. WYSPIAŃSKI S. V 135/19; V 134
- Akropolis. Projekt zabudowania Wawelu obmyślony przez S. Wyspiańskiego i W. Ekielskiego WYSPIAŃSKI S. V 137/47
- Aksinia SZYMAŃSKI A. IV 207/5
- Akt piąty zob. Piąty akt. Dramat w 1 a.
- Akt pierwszy KORZENIOWSKI A. Nałęcz II 206/5
- Akt Powstania [Kościuszkowskiego] II 356
- Akta Rzeczypospolitej Babińskiej WINDAKIEWICZ S. [ed.] V 61/36; II 128/4, IV 21/7
- Aktor NORWID C. III 148/74; III 143
- Aktorka DYGASIŃSKI A. I 260/23
- Aktorka. Dramat w 5 a. oryginalnie napisany URBAŃSKI A. V 15/2
- Aktorka. Powieść LUBOWSKI E. II 372/9
- Aktorka. Powieść współczesna ŁOŚ W. II 387/17
- Aktorki KRZYWOSZEWSKI S. II 295/9
- Aktorowie na Elizejskich Polach (Nowi aktorowie na Elizejskich Polach; Żółkiewski na Elizejskich Polach) DMUSZEWSKI L.A. I 242/1
- Aktorzy i aktorki KOTARBIŃSKI J. II 223/4
- Akwarele ZAPOLSKA G. V 173/2; III 274, V 172
- Akwarele angielskie WIERZBIŃSKI M. V 50/2
- Albert, wójt krakowski KOZŁOWSKI S.G. II 227/1; I 82/4, 86/47
- Alberti Magni... Summa philosophiae naturalis SCHONEUS A. [tłum.] IV 28/9
- Albertus powracający z wojny zob. ALBERTUS Z WOJNY
- ALBERTUS Z WOJNY (Albertus powracający z wojny) I 17; V 127, 237
- Albina ZACHARIASIEWICZ J. V 151/25
- [Album] WYSPIAŃSKI S. V 137/50
- Album Amicorum Cramer D. III 104
- Album fotograficzne CHŁĘDOWSKI K. I 148/1; I 148
- Album Jana Matejki z tekstem objaśniającym... WÓJCICKI K.W. [ed.] V 115/56
- Album kandydatek do stanu małżeńskiego BALUCKI M. I 30/25
- Album literackie WÓJCICKI K.W. [ed.] V 115/50
- Album Maksy i Aleksandra Gierymskich SYGIETYŃSKI A. IV 175/3
- Album na korzyść pogorzalców BORKOWSKI J. Dunin I 93, 94
- Album Pienin i Tatrów zob. Pieniny i Tatry
- Album Piotra Moszyńskiego GUBRYNOWICZ B. [ed.] I 389/11
- Album pisarzy śląskich Moskal J., Wilczek S. III 227/9
- Album Promienistych TOKARZEWICZ J. IV 251/5
- Album rysunkowe z podróży na Wschód SŁOWACKI J. IV 101/124
- Album warszawskie WÓJCICKI K.W. [ed.] V 114/48
- Album wileńskie II 115, 119, III 169, IV 251, V 9
- Album włoskie LENARTOWICZ T. II 328/21
- Album współczesnych poetów polskich KASPROWICZ J. [ed.] II 102/118
- El Alcade de Zalamea Calderon P. I 41/14
- Alcesta, królowa Tessalii KARPIŃSKI F. II 93/19
- Alcestis (Alcestis męża od śmierci zastąpiła) Euripides II 139/48
- Alcestis męża od śmierci zastąpiła zob. Alcestis
- Alcestys Euripides V 32/12
- Alchemik ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5
- Alcybiades WOŁOWSKI M. V 102/16
- Alcyd młody MORELowski J. III 81/3
- Alegant DYGASIŃSKI A. I 260/38
- Alegorie starożytne w stosunku do I wieku „Sławnych ludzi” Plutarcha i czasów bohatyrsko mitologicznych GOLAŃSKI F. N. I 341/13
- Aleksander Fredro Biegeleisen H. I 294/55
- Aleksander Fredro KOZMIAN S. II 234/14
- Aleksander Fredro. Studium biograficzno-literackie LEWESTAM F.H. II 343/10
- Aleksander Gierymski WITKIEWICZ S. V 74/5
- Aleksander hr. Fredro CHŁĘDOWSKI K. I 149/20
- Aleksander i Apelles DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
- Aleksander Lesser, jego rozwój artystyczny i stanowisko w historii malarstwa polskiego STRUVE H. IV 165/16
- Aleksander Świętochowski GALLE H. I 311/1
- Aleksander Świętochowski jako beletrysta GALLE H. I 311/3
- Aleksy, cesarz wschodni BIELSKI J. I 65/13
- Alexander von Macedonien und der Seher Tiresias in der Unterwelt GRODDECK G.E. I 375/8
- Alfonsa księżniczka, więźnia aragońskiego, i Orystelle królowej kreteńskiej miłość śmiercią okrutną zapieczętowana MORSZTYN H. III 84/5
- Alfrédine RZEWUSKI Sr. III 409/13
- Alfred de Musset LUBOWSKI E. II 373/10
- Alfred Tennyson ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/6
- Algorytm, to jest nauka liczby po polsku WOJEWÓDKA B. V 91/1
- Ali Basza Janiny MAJERANOWSKI K. II 410/13
- Alia [cantio] coram Veronice effigie (Jasne Krystowe oblicze...) WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 80/6
- Aline, Königin von Golkonda Treischke F. II 82/14
- Aliquid CZERWIENSKI B. I 204/2
- Alkhadar CHOJECKI E. I 165/5
- Allegationes ... in facto terrarum Pomeraniae, Culmensis et Michaloviensis zob. Allegationes pro parte Regis Poloniae

- Allegaciones breves pro serenissimo domino Rege Poloniae contra Pruthenos (*Premittendum est pro veritate...*) WŁODKOWIC P. V 85/8
- Allegaciones pro parte Regis Poloniae (*Oculi tui videant equitatem etc. Que quidem equitas...*; Allegaciones... in factu terrarum Pomeraniae, Culmensis et Michaloviensis; *Venio nunc ad secundum principale...*) WŁODKOWIC P. V 85/7
- Allegoria TETMAJER K. Przerwa IV 246/2
- Alloquiorum Osiecensium sive variorum familiarum sermonum libri V (Alloquia Osiecensia) CICHOCKI K. I 174/2; I 174
- Alma-Mater. 1400-1900 STASZCZYK A. IV 147/11
- Alma Mater, powieść na tle Słowiańszczyzny na rubieży XIII i XIV stulecia ROKIEMER B. Jaxa III 380
- Alma per eius merita... ŚWINKA A. (?) IV 232/6
- Almanzor GLIŃSKI K. I 334/5
- Almotenabby MICKIEWICZ A. [tłum.] III 28/47, 31/72
- Alpejski kwiatek WOŁOWSKI M. V 102/13
- Alpuhara MICKIEWICZ A. III 24/21
- Alpy CHŁĘDOWSKI K. I 148/7
- Alraune Ewers H.H. III 320/45
- Alt und Neues Preussen HARTKNOCH K. I 392/4
- Der alte Feldherr Holtei K. II 410/11
- Der alte König zob. Ogród młodości
- Der Alte Gott (Stary Bóg żyje) Bolanden K. de I 92
- Eines alten Studenten Ferien-Geklimper, seiner utraquistischen Tafelrunde gewidmet BONCZYK N. I 92/2
- Altera excursio ejusdem confederationis pro instructione ... Poloniae regis Henrici HOZJUSZ S. I 412/6
- Die älteren Ortsnamen Schlesiens, ihre Entstehung und Bedeutung DAMROT K. I 210/3
- Althea FALEŃSKI F.M. I 279/10
- Altpolnische Sprachdenkmäler NEHRING W. [ed.] III 121/5; IV 77
- Alzira Voltaire II 172, III 161
- Alzira, czyli Amerykanie Voltaire III 201/7
- Alusztu w dzień MICKIEWICZ A. III 24/19 (XI)
- Alusztu w nocy MICKIEWICZ A. III 24/19 (XII)
- Aman od Assewerusa ... nad wszystkie księżęta wywyższony i poniżony CHROŚCIŃSKI W.S. I 170/10
- Amant komiczny ŁĘTOWSKI J. II 382/9
- Amant, autor i sługa BOGUSŁAWSKI W. I 84/1; I 83
- L'Amant loup-garou Collot d'Herbois J. V 145/17
- L'Amant, auteur et valet. Cérrou I 84/1
- Les Amants magnifiques Molière III 337/3
- Amaranty GERMAN J. I 327/20
- Amazonka TRIPPLIN T. IV 266/11
- Amelia matka TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 234/4
- Améliorations sociales BRATKOWSKI S. I 101/24
- Amen. (Legenda) NORWID C. III 144/11
- Amen. Powieść współczesna KRECHOWIECKI A. II 275/22
- Amerykanin WÓJCICKI K.W. V 114/25
- Amerykanka w Polsce TYSZYŃSKI A. IV 291/1; IV 291
- Ametysty zob. In hac lacrymarum valle
- Amfitrio ZABŁOCKI F. V 144/15
- Amica Italia JABLONOWSKI W. II 12/10
- Amici fures RUDNICKI D. III 393/3.1
- Amintas Tasso T. III 86/8; III 85
- L'Amitié à l'épreuve Marмонтel J.F. I 137/24
- L'amitié des anges SAYN-WITTGENSTEINOWA K. IV 24/2
- Amor i Psyche Apuleius z Madaury III 398/21
- Amor i Psyche w baśniach KAWCZYŃSKI M. II 108/13
- Amor i Psyche w poezji starofrancuskiej KAWCZYŃSKI M. II 108/14
- Amorki CZARTORYSKA I. I 193
- L'Amour et la mystère, ou lequel est mon cousin Pain M.J. I 86/55
- L'Amour filial Demoustier Ch.A. I 85/ 42
- Les Amours CZARTORYSKA I. I 193
- Les Amours de Bona Sforza III 63/72
- Les Amours de Pierrrot CZYŃSKI J. I 206/19
- Les Amours des anges Moore T. III 211/1
- Amyntas, komedia pasterska, przełożona na język ojczysty przez nieznanego autora Tasso T. III 86/8
- Anachroniści SROKOWSKI M. IV 130/7
- Anafielas KRASZEWSKI J.J. II 261/10
- Anakreon KNIAŻNIN F.D. II 131/13
- Anakreon poeta grecki NARUSZEWSKI A.S. [tłum.] III 116/42
- Anakreontyk KORSAK J. II 200
- Anakreontyk zob. Pieśń Filaretów
- Anakreontyk przy odebraniu czaszy wina z pięknych rąk od J.W.H. P.W. przez Józefa Bielawskiego Bielawski J. IV 257/7; IV 259/24
- Analecta carminum DANTYSZEK J. I 215/19
- Analecta historica de sacrā... ZAŁUSKI J.A. V 164/1
- Analecta mathematica KOCHAŃSKI A.A. II 155/1
- Analfabetyzm i walka z ciemnotą w Królestwie Polskim LANGE A. II 312/12
- Analyse d'une brochure qui porte le titre D'observations sur les déclarations des Cours de Vienne, de Pétersbourg et de Berlin concernant le démembrement de la Pologne II 385
- Analyse d'une brochure qui porte le titre D'observations sur les déclarations membrement de la Pologne II 385
- Ananke. Kartki chorej miłości FELDMAN W. I 282/8
- Ananke. Szkic ŻEROMSKI S. V 207/8
- Anarchiści GAŚTOROWSKI W. I 324/19
- Anarchizm ducha u obcych i u nas STRUVE H. IV 165/22
- Anastazja ORZESZKOWA E. III 196/47
- Anatomia consilii editi de stabilienda pace Regni Poloniae lezuitis pulsus (Rozbiór rady danej do ustalenia pokoju Polski wypędziszwy jezuitów) CICHOCKI K. I 174/1
- Anatomia Rzeczypospolitej Polskiej synom ojczyzny ku przestrodze i poprawie tego, co z kluby wypadło [...] GARCZYŃSKI S. I 312/1, I 312, V 166/44
- Die andere Welt zob. Między nocą a brzaskiem
- Andreae Cricii Carmina Morawski K. [ed.] II 381/1
- Andreae Patricio, Epitaphium Doralices KOCHANOWSKI J. II 140/54
- Androgyne (W godzinie cudu) PRZYBYŚZEWski S. III 319/16
- Andromacha Racine J. I 300, III 49, 49/1, 76/12, 89/5, IV 85, 258, V 36 zob. też Andromaka
- Andromache Eurypides V 32/12
- Andromaka Racine J. I 239/39, II 392 zob. też Andromachia
- Andromeda OSIŃSKI L. III 201/2
- Andrzej Batory KORZENIOWSKI J. II 209/20
- Andrzej Batory, książę siedmiogrodzki, Dramat w 3 a. i 4 obrazach z prologiem Anzyc W.L. II 209/20
- Andrzej Maksymilian Fredro TARNOWSKI S. IV 240/3
- Andrzej Morsztyn, przedstawiciel baroku w poezji polskiej PORĘBOWICZ E. III 275/2
- Andrzej Patrycy Nidecki, jego życie i dzieła MORAWSKI K.D. III 78/2
- Andrzej Radek czyli Syzyfowe prace zob. Syzyfowe prace
- Andrzeja Głabera z Kobylina Gadki o składności czlowiecznych członków Rostafiński J. I 331/3
- Andrzeja Zbylitowskiego „Epithalamium na weselu Zygmunta III” EOŚ J. [ed.] II 386/12
- Andzia (*Nie rusz Andzihu tego kwiatka...*) JACHOWICZ S. II 14

- Anecdota Jablonoviana seu singularia quaedam de celsissima Jablonovianorum domo collecta... ZAUŁSKI J.A. V 164/10
- Anecdota palaeopolonica III Kalina A. led. | III 385
- Anecdota quaedam singularia celsissimae de Prussis Ducum ac ... Principium Jablonoviorum domus ex archivo ... collecta ... ZAUŁSKI J.A. V 165/15
- Anegdutki ROZBICKI S.R. III 387/8
- Anegdoty i fraszkę doznanej usypiającej własności, przez Komitet Medyczny sprawdzone i aprobowane JANKOWSKI P. II 28/13
- Anegdoty o Franciszku Bielińskim MAGIER A. II 407
- Anegdoty teatralne RAPACKI W. (syn) III 342/18
- Aneksja w dawnej Polsce. Unia Polski z Litwą zob. Une annexion d'autrefois. L'union de la Pologne et de la Lithuanie
- Anfangsgründe des Generalbasses... MITZLER de KOŁOF W. III 65
- L'Angleterre, La France, la Russie et la Turquie Urquhart D. IV 63/12
- Anglia i Polska KOŻMIAN S.E. II 236/6
- Anglia i Szkocja LACH SZYRMA K. II 308/3
- Angélique ou l'anneau nuptial zob. Aniela, czyli ślubna obrączka
- Anielli SŁOWACKI J. IV 92/45; I 315/17, IV 87, V 308/45, 309/176 I
- Anielli ou les Exilés polonais en Sibérie SŁOWACKI J. I 315/17
- „Anielli” i „Trzy poematy”. Przyczynki do dziejów twórczości Juliusza Słowackiego HOESICK F. I 407/1
- Aniela. Tragedia w 5 a. KORZENIOWSKI J. II 208/4
- Aniela. Ustęp z poematu rycerskiego [...] ZABOROWSKI T. V 149/2
- Aniela, czyli ślubna obrączka (Angélique ou l'anneau nuptial) NAKWASKA A. III 109/5
- Anieli z hr. Wodzickich Zygmontowej Działyńskiej ślubny przypominek d. 19 czerwca 1821 r. WORONICZ J.P. V 106/31
- Anielka (Chybiona powieść) PRUS B. III 300/7
- Anielskie serca STARKEL J. IV 137/12
- Anilka KORZENIOWSKI J. II 209/28
- Anima lachrymans i inne nowe poezje KASPROWICZ J. II 99/10
- Anima vilis RODZIEWICZÓWNA M. III 369/14
- Animadversio sive Crusius GÓRSKI J. I 363/12
- Anioł DZIEDUSZYCKI W. I 263/14
- Anioł i czart CHEJCIŃSKI J.K. I 145/2
- Anioł Pański TETMAJER K. Przerwa IV 246/10
- Anioł Stróż STRZELNICKI W. IV 168
- Anioł śmierci TETMAJER K. Przerwa IV 246/9
- Anioł ziemi LENARTOWICZ T. II 328/20
- Anioł-niszczyciel ZMORSKI R. V 200/2
- Aniołom dźwięku OSTROWSKA B. III 209/7
- Aniołowie z gliny WYSOCKI A.G. V 132/4
- Die Ankunft des Herrn zob. L'Arrivé du seigneur
- Anleitung zum Übersetzen aus dem Polnischen ins Deutsche und aus dem Deutschen ins Polnische MRONGOWIUSZ (MRONGOVIVS) K.C. III 95/4
- Anna WILKOŃSKA P. V 55/3
- Anna. Powieść CZAJKOWSKI M. I 186/4
- Anna Firlejówna GLIŃSKI K. I 334/5
- Anna Jagiellonka BARTOSZEWICZ J. I 38/8
- Anna niewiasta nieplodna... zob. De nativitate Marie... cancelo
- Anna z Nabrzeża GOSZCZYŃSKI S. I 355/8
- Annales TEMBERSKI S. IV 243/2
- Annales zob. [ROCZNIKI]
- Annales ... Adiunximus vitam Petri Kmitae Orzechowski S. I 399/13
- Annales Patavini HEIDENSTEIN R. I 395/1
- Annales Polonici ab excessu Divi Sigismundi primi ORZECZOWSKI S. III 189/8; IV 238/4
- Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae (Historia Polonica Jana Długosza; Historiae Polonicae libri XII [...] Roczniki, czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego) DLUGOSZ J. I 229/9; I 218/1, 230/11, 385/1, 385/5, 399/16, II 440, III 189/8, 310/21, IV 21/5, 21/6, 232/1, V 250/9
- Annales sive de origine et rebus gestis Polonorum et Litanorum libri octo SARNICKI S. IV 21/6
- Annalia vetustae gentis Polonorum vel Slavonicae zob. KRONIKA WIELKOPOLSKA
- Annalia Almae Academiae Cracoviensis centuria secunda Radymiński M. I 385/5
- Annalium Poloniae ab obitu Vladislai IV Climacter primus (Historia panowania Jana Kazimierza; Roczników Polski Klimakter IV; Lata Potopa 1655-1657) KOCHOWSKI W. II 156/7; II 156, III 334/5
- Anno 1778 mense Januario cum redderentur Sacrae Reginae Majestati ... zob. Roku 1778 miesiąca stycznia, przy oddaniu [...] Aktów Ruskich Obojga Narodów w Metryce W.X. Litewskiego założonych [...]
- Anno Christi milleno quadrin sexin secundo... WŁADYSŁAW Z GIELNIOWA V 80/7
- Annotationes in universum Novum Testamentum WISZOWATY A. V 66/1
- Annuncjata KACZKOWSKI Z. II 65/15
- Annus retributionis Domini hoc est annuale praedicationum pro omnibus totius anni dominicio et festis tam ordinariis quam extraordinariis, triario labore comparatum NARGIELEWICZ T. III 113/1
- Anonim tzw. Gall, Kronika polska zob. Cronice et gesta ducum sive principum Polonorum
- Anonima z XV wieku list do panny Jedlicz J. I 271
- Antar ZIELIŃSKI G. V 190/8
- Antea ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/1a
- Antek PRUS B. III 300/8
- Antek Granaciarz BRANDOWSKI S. I 99/13
- Anthigamaterus liber morum apellatus zob. Antigamaterus
- Antibolomenum (Antidotarium, Antibolarium) Benedicti Parthi STANKO J. IV 136/1
- Antidot ascetyczny czyli niezawodne lekarstwo religijne na umysłową truciznę [...] SUROWIECKI K. IV 172/16
- Antidotarius Galenus C. IV 163/12
- Antidotarius animae Salicetus M. I 70/2
- Antidotum albo lekarstwo na odtręd od ewangelików pana Kaspra Wilkowskiego, medyka lubelskiego GRZEGORZ Z ŻARNOWCA I 386/2
- Antidotum contra articulos fidei novae a Sarnicio Varsaviae exhibitos [...] GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/3
- Antidotum przeciw zbyt rozmnożonym w Warszawie paskwiłom BIELAWSKI J. I 61/7
- Anthigamaterus (Anthigamaterus liber morum apellatus) FROWINUS I 302
- Der Anthigamaterus des Frowinus von Krakau zob. Antigamaterus
- Antiquarische Versuche GRODDECK G.E. I 375/4
- Antiquissimus de orthographia polonica libellus Parkosowic J. III 224/1; I 33/16
- Antiquitates Iudicae Flavius J. III 388
- Antiquitatum Romanorum doctrina in usum lectionum academicarum adumbrata GRODDECK G.E. I 375/6
- Antitemiusz BEMBUS M. I 48/12; II 311
- Antithemius seu mors peccatoris BEMBUS M. I 48/12; II 311

- Antkowe wesele PRZYBYLSKI Z. III 317/32
- Antologia bajki polskiej Ejsmond J. III 133/2
- Antologia bajki polskiej HERTZ B. I 401/28
- Antologia poezji francuskiej XIX wieku w układzie i tłumaczeniu... DUCHIŃSKA S. I 257/34
- Antologia prowansalska PORĘBOWICZ E. [ed.] III 275/14
- Antologia współczesnej poezji polskiej SŁOŃSKI E. [ed.] IV 84/38
- Antoni Bukaty NIEDŹWIECKI L. III 124/7
- Antoni i Antosia SŁOWACZYŃSKI A. IV 111/2
- Antoni Malczewski. Obraz liryczny w pięciu ustępach, oryginalnie napisany MERZBACH H. II 443/2
- Antoni Malczewski. Wspominek (ze znalezionej rękopisu) KOŚIŃSKI A. A. II 213
- Antoni Malczewski, jego żywot i pisma ozdobione papierem zob. Maria. Powieść ukraińska tudzież drobne pisma
- Antoni Malecki (1821-1913) GUBRYNOWICZ B. I 389/6
- Antoni Strzelbicki, kat krakowski, w roku 1782 święty w Krakowie JEZERSKI F. S. (?) II 53/4
- Antoni Zygmunt Helcel jako prawnik-historyk, przedstawiony w sprawozdaniu z czytania jego „Starodawnych praw polskiego pomników” MACIEJOWSKI W. A. II 406/14
- Antoniusz i Kleopatra Shakespeare W. II 102/112, 236/16, III 212/37, V 13/6
- Antychryst GNATOWSKI J. I 336/15
- Antygona Sofokles I 204/7, II 105, 106/12, 289, III 78/14, 357, V 32/12
- Antychymn wzgardzonych sług Chrystusa ukrzyżowanego ... Roku ... 1568 GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/9
- Antykwarisz MICHAUX A. III 11
- Antymonachomachia w 6 pieśniach KRASICKI I. II 243/16; II 398
- Antypasty małżeńskie (Historie ucieszne o zacnej królowie... Baniałuce) MORSZTYN H. III 83/4; IV 190, 191/20
- Antypodolanka, czyli list Sandomierzanki do Podolanki zob. List Sandomierzanki do Podolanki
- Antysemitizm ZAPOLSKA G. V 173/17
- Antysemityzm w literaturze polskiej XV-XVIII w. Bartoszewicz K. I 214/13, 397/12
- Apel do polskiej szlachty protestanckiej STATORIUS P. IV 152/1
- Apocalipsis Solikowski J. D. I 175/5, 399/21, IV 222/2
- Apocalypsis to jest dziwna sprawa skrytych tajemnic Pańskich REJ M. III 350/18; II 366/13, III 347
- Apoftegmaty krotsze, z przypadłości czasow i rzeczy zebrane REJ M. III 350/19
- Apoftegmaty to jest krotkie a roztopne powieści [...] REJ M. III 350/19; I 367/6
- Apoftegmaty, to jest prawdy, prawidła życia, maksymy, zdania, przestrogi, upomnienia, przysłowia i myśli rozmaite w dwuwierszach zamknięte zob. Prawdy, prawidła życia, maksymy, zdania, przysłowia i myśli rozmaite, w dwuwierszach zamknięte [...]
- Apokatastasis, to jest naprawa artykułu najgruntowniejszego o dosyć uczynieniu sprawiedliwości Bożej GRZEGORZ Z ŻARNOWCA I 386/4
- Apokryfy średniowieczne BRÜCKNER A. I 112/3
- Apologeticon adversus satyram ... Heinsii cui titulus: Cras credo, hodie nihil PRZYPKOWSKI S. III 325/10
- Apologia ... pro Academia Cracoviensi GÓRSKI J. I 363/9
- Apologia ... ad calumnias et convitia pestiferæ hominum sectæ, qui se falso jesuitas vocant WOLAN A. V 92/10
- Apologia chrześcijaństwa Schanz P. I 353/8
- Apologia pro Aristotele et Euclide zob. Aristoteles et Euclides defensus contra Petrum Ramum et alios
- Apologia przeciwko Luteranom, Zwinglianom, Kalwinistom, Nowokrzeczencom WARGOCKI A. V 22/1
- Apologia wietsza, to jest obrona nauki zob. Obrona nauki prawdziwej i wiary starodawnej krześcijańskiej
- Apologia, to jest dowody i obrona Confesyej kościolów polskich w wierze prawdziwej powszechnej, od ludzi krześcijańskich w Polsce wydana NIEMOJEWSKI J. III 137/3
- Apologia, to jest Obrona postylle katolycznej przeciw sprawnym wykrętom i potwarzam postylle heretyckiej [...] WUJEK J. V 119/3
- Apologija do Ostafieja Wołłowicza CZECHOWIC M. I 201/5
- Apoloniusz, Chrystusów rycerz BIELSKI J. I 65/7
- Apomaxis albo zniesienie niesłusznej skazy Jana Licinius ministra nowokrzesczkiego Catalisim nazwanej [...] GRZEGORZ Z ŻARNOWCA I 386/7
- Apoptegmata KOCHANOWSKI J. II 138/38
- Apostata KOZŁOWSKI S. G. II 228
- Apostata. Poemat w VII pieśniach LIBERA A. II 348/13
- Apostol tanga NOWACZYŃSKI A. III 160/20
- Apostrophe do Polski na pakta z Szwedami pruskie Przyppkowski S. V 66/10
- Apoteoza GROSSEK-KORYECKA M. I 378
- Les Apparences trompees ou les maris infideles Haute-roche N. V 145/22
- Appel aux Peuples civilisés pour la formation d'un Bibliothèque à offrir à la Pologne zob.: Odezwa A. Mickiewicza w sprawie grabieży polskich bibliotek; Dépouillement des bibliothèques
- Appellatia, którą się popiera i znowu wywodzi GLICZNER E. I 333/15
- Appendix librorum De Republica emendanda FRYCZ MO-DRZEWSKI A. I 304/9
- Appendix, tj. Przydatek do dyskursu o pańskim i szlacheckim albo rycerskim stanie GDACIUS A. I 326/5
- Appendo iunctum carmine... ZUBOWSKI K. V 201/5
- Apteka dla tych, co jej ani lekarza nie mają, albo sposób konserwowania zdrowia [...] ZAŁUSKI J. A. [tłum.] V 166/29
- Apulejusza „Metamorfozy, czyli powieść o złotym osle” KAWCZYŃSKI M. II 108/11
- Aquila aquilonis WIDAWSKI WĘŻYK P. V 41/2
- Arab SŁOWACKI J. IV 89/21; 90/32
- Arabski Poe E. A. V 130/11
- Arabski. Szkice prozą JANKOWSKI Cz. II 25/4
- Araucania y sus habitantes DOMEYKO I. I 248/2
- Araucania i jej mieszkańcy DOMEYKO I. I 248/2, 248/5, III 359/7
- L'Arbre enchanté Moline P. L. V 145/31
- Arcana WOLSKI Wacław V 97/7
- Arcez SUPIŃSKI J. IV 170/1
- Archimenter ou le vieux fou doupé Destouches Ph. N. V 145/27
- Architekt polski SOLSKI S. IV 121/2
- Archiwum domowe do dziejów i literatury [...] WÓJCICKI K. W. [ed.] V 115/52; I 67/4, 67/6, II 164, IV 80
- Archiwum filomatów CZUBEK J. [ed.] I 205/22, 205/27; I 203, II 58, III 248, V 171/5, 171/8
- Archiwum książąt Sanoyców STRUG A. IV 161/22
- Archiwum spraw zagranicznych francuskich do dziejów Jana III WALISZEWSKI K. [ed.] V 20/15
- Arcydzieła europejskiej poezji dramatycznej w przekładzie... KASPROWICZ J. [tłum.] II 101/87
- Arcydzieło nieznanne, czyli wawrzyny i ciernie Lafont Ch. II 66/36
- Arcydzieło organisty DZIERZKOWSKI J. I 266/33

- Arcydzieło poezji polskiej. A. Mickiewicza „Pan Tadeusz” GOSTOMSKI W. I 353/1
- Arcymistrz MICKIEWICZ A. III 27/37 (1); 28/47
- Arcytwór dramatyczny Wyspiańskiego „Wesele” GOSTOMSKI W. I 353/4
- Ardens irae Divinae ignis, to jest kilka kazań pokutnych GDACIUS A. I 325/1
- Areopagiticus et Clarissimi et eloquentissimi Oratoris Isocratis HEGENDORFIN K. [tłum.] I 394/15
- Areszt ślubu GURSKI W. I 389/3
- Arf SZUKIEWICZ M. IV 199/6
- Arfa LIPIŃSKI J. II 357/2
- Arfa kościelna rozlicznymi strunami przystojnie wystrojona [...] NARGIELEWICZ T. [tłum.] III 113/3
- Argenida zob. Historia o Argenidzie królownie sycylijskiej Argenis Barclay J. III 292/11
- Argonauci ORZESZKOWA E. III 196/46; III 192
- Argumenti pro trino et uno Deo ... examinatio (Tractatus de Deo, Christo et Spiritu Sancto) SOCYN F. IV 116/6
- Ariana i Sinobrody Maeterlinck M. II 101/92
- Ariane abandonnée Brandes J.Ch. I 255
- Arianie PRZYBOROWSKI W. III 312/5
- Aristoteles et Euclides defensus contra Petrum Ramum et alios (Apologia pro Aristotele et Euclide) BROŻEK J. I 110/6
- Aristotelis insignis Philosophi, libelli duo, unus de longitudine et brevitate vitae, alter de divinatione per somnum ... in latinum versi HEGENDORFIN K. [tłum.] I 394/16
- Arithmetica integrorum BROŻEK J. I 109/1
- Arithmetica linearis HERBEST B. I 397/3
- Arka Testamentu zamykająca w sobie kazania niedzielne całego roku STAROWOLSKI S. IV 139/30
- Arkadia NARUSZEWICZ A.S. III 115/23; IV 259/24
- Arlekin URBAŃSKI A. V 15/8
- Arlekin Mahomet albo taradajka latająca ZABŁOCKI F. V 145/21
- Arlekin na świat urażony BOHOMOLEC F. I 88/6
- Arlequin Mahomet ou le cabriolet volant Cailhava J.F. V 145/21
- Arma tua fulgent, sed non hic ossa quiescunt... zob. Epigramma in Zavissium Niger
- Armamentarium Regni Poloniae seu Gentilitia nobilitatis Lechicae, Magnique Ducatus Lituaniae arma zob. Gemmae antiquiorum quinquaginta et trium poetarum, stemmatibus Polonorum omnibus
- Armia polska (Wojsko polskie) LUTOSŁAWSKI W. II 375/31
- Arria KOŚCIELSKI J. II 222/3
- Arria i Messalina Wilbrandt A. II 106/19
- L'Arabiata Heyse P. III 250/28
- L'Arrivé du seigneur (Die Ankunft des Herrn, Przyjazd pana) BRÜHL A.F. I 115/2
- Ars sphygmica seu pulsus doctrina zob. Sphygmicae artis... libri V
- Ars versificandi et carminum CELTES K. I 141/1; V 244/1
- Ars versificandi et carminum condendorum Bebel H. II 202/2
- L'art et les artistes en Pologne au moyen âge TOPASS J. IV 253/3
- L'art et les artistes en Pologne de la prime renaissance au pré-romantisme TOPASS J. IV 253/4
- L'art et les artistes en Pologne du romantisme à nos jours TOPASS J. IV 253/5
- L'Art poétique Boileau N. I 235/5
- Artes Dobromilenses. Nauka dobromilska HERBERT J.S. (?) I 399/22
- Arthur i Minwana POTOCKI L. III 286
- Articuli de incorporatione Mazoviae DEUGOSZ J. I 229/6
- Articuli politici KARNKOWSKI S. II 88
- Artis sphygmicae... libri quinque zob. Sphygmicae artis... libri V
- Artur Grottiger TARNOWSKI S. IV 240/2
- Artur Grottiger ZAWADZKI W. V 179/7
- Artur Grottiger - Jan Matejko ROGOSZ J. III 372/7
- Artur Grottiger i jego cykl „Warszawa II” PINIŃSKI L. III 256/11
- Artur i Sofronia, czyli miłość i tajemnica Genlis S. de II 358/12
- Artur i Wanda. Dzieje miłości Arthura Grottigera i Wandy Monné WOLSKA M. [ed.] V 94/9
- Artur Zawisza i Michał Wollowicz CHODŹKO M. Borejko I 164/7
- Artykuł (wiedzieć sześćdziesiąt cztery) 264 ZALEWSKI K. V 162/7
- Artykuł nadesłany Choloniewski S. V 78/19
- Artykuł, do którego był powodem „Zamek kaniowski” Goszczyńskiego MOCHNACKI M. III 70/5
- Artykuły dziennikarskie UJEJSKI K. V 10/12
- Artykuły literackie, krytyczne, artystyczne M.....Gr.....go GRABOWSKI M. I 370/7
- [Artykuły polityczne z *Pielgrzymy Pol.*] MICKIEWICZ A. III 27/39
- Artykuły prawa majdeburskiego, które zowią Speculum Saxonomum GROICKI B. I 377/2, 378/10, V 259/2
- Artysta i książę GORCZYŃSKI A. I 348/11
- Artyści III 145/25
- Artyści i artyzm CHMIEŁOWSKI P. I 151/3
- Artyzm w powieści „Wysadzony z siódła” A. Sygietyńskiego GRUSZECKI A. I 381/1
- Artykuły rotmistrzom opowiadane TARNOWSKI J. IV 238/6
- Aryman i Oromaz MICKIEWICZ A. III 27/37 (2), 28/47
- Aryman mści się ŻEROMSKI S. V 209/34
- Aryst, albo powaby poćwioci Saint-Brisson S. de II 91/5
- Arystobuł UNICKI L. V 13/5
- Arystoteles sędzia romantyczności CHŁĘDOWSKI W. I 149/7
- Arytmetyka praktyczna krótkim i łatwym sposobem [...] zebrał BIELSKI S. I 68/1
- As DYGAŚIŃSKI A. I 260/32; I 260/44, 260/48
- Asan (Piotr i Asan) MIKOWSKI Z. III 55/3
- Asceta RABSKI W. III 330/2
- Ascetka ORZESZKOWA E. III 195/37
- Asekuracja [projektu „Ustawy Rządowej”] II 299
- Asketonomia w 6 pieśniach (Zgromadzenie fartuszkowe, czyli sejm mniszek) JUSZYŃSKI M.H. II 63/3
- Asmodeusz KRASZEWSKI J.I. II 259
- Asmodeusz w Paryżu TRIPPLIN T. IV 266/3
- Asmodeuszek ŻÓŁKOWSKI A.G.F. V 225/10
- Asnyk i jego liryka TRETIAK J. IV 264/9
- Aspazja ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/12
- Aspazja i Alcybiades WASILEWSKI Z. V 27/22
- Assarmot TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/10
- Assarmot, syn Jektana [...] (Wyjatek z „Pamiętnika Warszawskiego” drukowanego w r. 1805 pt. *Poezja Assarmot*) WORONICZ J.P. V 106/19
- Assavoir s'il est licite à l'homme chrétien LASKI J. II 379/4
- Assertiones aliquot breves ac dilucidae pro baptismo infantium GLICZNER E. I 333/9
- Assertiones ex iurisprudencia OLIZAROWSKI A.A. III 174/3
- Assertiones theologicae de trino et uno Deo... ex praelectionibus Collegii Posnaniensis excerptae SOCYN F. IV 116/6
- Association scientifique universelle HELTMAN W. I 396/2
- Assunta (czyli spojrzenie) NORWID C. III 149/84; III 143, V 33
- Astera placata Metastasio P. IV 143/1

- Astolda, księżniczka ze krwi Palemona, pierwszego księcia litewskiego, czyli nieszczęśliwe skutki namiętności MOSTOWSKA A. III 93/2
- Astrologia ad Aphrodisium Galenus C. IV 163/10
- Astronomia instaurata libris sex comprehensa, qui de revolutionibus orbium coelestium inscribuntur zob. De revolutionibus orbium coelestium libri VI
- Asymilatorzy, syjoniści i Polacy FELDMAN W. I 282/6
- Asystent ZAPOLSKA G. V 175/53
- Aszantka PERZYŃSKI W. III 237/4; III 237, 238/46, V 296/4
- Azsur i Mucur NIEMOJEWSKI A. III 135/26
- Atak sępów WIERZBIŃSKI M. V 51/40
- Atala Chateaubriand F.R. IV 79/12
- Atalanta w Kalydonie Swinburne A.Ch. II 101/74
- Atalia Racine J.B. II 172, 289, III 131/85
- Ateny DZIEDUSZYCKI W. I 263/7; I 263
- Ateny wolińskie (Tadeusz Czacki i Krzemieniec) ROLLE M. III 377/2
- Athalie Racine J.B. I 320, zob. też Atalia
- Atlanta, czyli przygody młodego chłopca na wyspie tajemniczej [...] URBANOWSKA Z. V 14/4
- Atlantida WIERZBIŃSKI J.S. V 50/10
- Atlantida. Dramat LESZCZYŃSKI E. II 332/6
- Atlantida. Historia zaginionej Oceanii zob. Oceania
- Atlas archéologique de la Russie Européenne POTOCKI J. III 283/17
- Atlas de l'ancienne Pologne Dufour A., WROTNOWSKI F. V 115
- Atlas ptaków polskich CHOTOMSKI F.D. I 168
- Atlas ziem polskich SŁOWACZYŃSKI A. IV 111
- Atma RODZIEWICZÓWNA M. III 369/35
- Atta Troll Heine H. V 15/17
- Atti della nazione Germanica dei legisti nello studio di Padova Brugi B. I 395/1
- Attila seu de gestis Attilae KALLIMACH F. II 75/15
- Atyla, czyli miłość dwojga dzikich na pustyni Chateaubriand F.R. I 188/9
- Arylla LANGE A. II 312/5
- Au corset de Zéline Blot S. II 425
- L'Aube. Le Dernier Krasziński Z. I 315/16
- Auctarium historiae naturalis Regni Poloniae Magnique Ducatus Lithuaniae annexarumque provinciarum in puncta XII RZĄCZYŃSKI G. III 402/3
- Auf den Wegen der Seele (Na drogach duszy: Gustaw Vigeland) PRZYBYŚCZEWSKI S. III 319/11
- August Jagiello wzbudzony, przeciwko parallelom łacińskim, osoby tego śp. Pana dotkliwym zob. August wzbudzony
- August wzbudzony (August Jagiello wzbudzony, przeciwko parallelom łacińskim, osoby tego śp. Pana dotkliwym) GROCHOWSKI S. I 373/11
- August z Kości KOMIEROWSKI J. II 167/1
- Augusta. Powieść MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/4
- Augustae et inlytae heroidi Annae, Joannis III Svecorum ... regis ... filiae [...] (Powitanie Anny królowej, siostry Zygmunta III, przybywającej ze Szwecji) RYBIŃSKI J. III 395/8
- Augustissimae Catharinae II totius Rossiae imperatrici [...] carmen oblatum KORYCKI M. II 204/8
- Augustus III, Polonium rex. Caletano, Cracoviensium episcopo, ex Campis Elysis KORYCKI M. II 204/2
- Augustus kiedyś królował... zob. De nativitate Domini
- Aulus Persius Flaccus, dowcipny wierszopis rzymski MINA-SOWICZ J.E. [ed.] III 62/65
- Aureli Wyszar ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/3; IV 229/12
- Aurelia i inne opowiadania Nerval G. de I 167/14
- Aurelian DZIEDUSZYCKI W. I 263/9
- Aurelius Oratio de Brandolinus Lippus: passione Domini I 416/4
- Aureum speculum de titulis beneficiorum (Speculum aureum...) WŁODKOWICZ P. (?) V 86/11
- Ausführliche Grammatik der polnischen Sprache nebst einem besonderen Anhang mit Übungsstücken zum Übersetzen MRONGOWIUSZ (MRONGOVIVS) K.C. III 95/14
- Auspicato insignium et heroicorum Gedanensis Reip. Praesidium [...] RYBIŃSKI J. III 395/5
- Auspicia Supremi et Generalis Tribunalis Regni... Kalcieński S.W. III 71
- Australczyk ORZESZKOWA E. III 195/41
- Auswahl von Mustern deutscher Prosaiker und Dichter POPLIŃSKI J. III 272/2
- Autobiografia ośla DYGAŚIŃSKI A. I 260/24
- Autobiografia poety LENARTOWICZ T. II 328/36
- Autobiografia z 1823 r. LINDE S.B. II 354/12
- Auto-da-fé NORWID C. III 146/52; III 146/49
- Autograf „Majtki” i poezje filaretów Chrzanowski I. II 58
- Autografy pierwszych trzech ksiąg „Pana Tadeusza” PILAT R. III 251/5
- Autoportret NORWID C. III 151/114
- Autor WALEWSKA C. V 18/6
- Autor - nieznanym NORWID C. III 146/53
- Autor „Podstolego” do JMé Pana Łucińskiego... KRASICKI I. II 244/22, 244/23
- Autor „Podstolego” do JMé Pana Rotkiewicza KRASICKI I. II 244/22, II 244/23
- Autor komedii BOHOMOLEC E. I 89/28
- Autor rodak ŻEROMSKI S. V 211/85
- Autor w kłopotcie DZIKOWSKI M. I 267/2
- Autorka KORZENIOWSKI J. II 210/30
- Autorki SIENKIEWICZ H. IV 52/54
- Autorki polskie wieku XIX CHMIEŁOWSKI P. I 152/11
- Autour d'un trôn, Catherine II de Russie, ses collaborateurs, ses amis, ses favoris WALISZEWSKI K. V 20/7
- Avadoro, histoire espagnole par M.L.C.J.P. POTOCKI J. III 283/15
- L'Avare Molière J.B. I 41/5, III 212/35
- Ave Maria KORZENIOWSKI A. Nałęcz II 206
- Ave Maria PAWEŁ z KRASNA (PROCELER) III 230/4
- Ave Patria PAWLIKOWSKI M. III 234/13
- Ave patria zob. Burza
- Ave patria! NALEPIŃSKI T. III 111/6
- Ave patria, morituri te salutant... REYMONT W.S. III 362/15
- Ave virgo, fons virtutum... ŚWINKA A. IV 232/3
- Ave! Obrazek współczesny GLIŃSKI K. I 334/7
- Ave, virgo, regia Que mater et filia... ŚWINKA A. (?) IV 232/7
- Avenir des femmes CZYŃSKI J. I 206/12
- Avenir des ouvriers CZYŃSKI J. I 206/9
- Les Aventures du chevalier de Faublas Louvet de Couvray J.B. I 85/40
- L'Aveugle POTOCKI J. III 283/18
- L'Aveugle clairvoyant Le Grand M.A. I 115/4
- Avium comitia (Sejm ptasi) KORYCKI M. II 204
- Awantura Flers R. de, Caillavet A. V 112
- Awantura panny Zoni WIERZBIŃSKI M. V 51/42
- Awanturnica ZAPOLSKA G. V 174/30
- Awanturnik XVIII w., książę Denassów RYDEL L. III 397/5
- Awizy domowe łażosne o tym, co się stało die 7 Julii 1607 przez jednego wysoce zacnego rokoszantina pisane NABOROWSKI D. (?) III 105/17
- Awuls Humania DAROWSKI A.W. I 217/5
- Axel Villiers de l'Isle-Adam A. III 307/15
- Azur Salieri A. I 83
- Azur, król Ormus BOGUSŁAWSKI W. I 85/24

- Azaël ou le fils de la mort (Azael, czyli syn śmierci) OSTROWSKI K. III 211/15; III 211/19
- Azael, czyli syn śmierci zob. Azaël ou le fils de la mort
- Azael, Wiesław, Święty Wojciech, Święta Elżbieta, Złote годы OSTROWSKI K. III 212/30
- Azja Tułaj-Bejowicz Popławski J.N. IV 49/26
- Aż trzy wesela DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
- B**abie koło (O nominacie krakowskim po śmierci ks. Radziwiłła kardynała na sejmie warszawskim w r. 1600) GROCHOWSKI S. I 373/1; V 259/10
- Babie lato zob. Czarnymi czcionkami
- Babilon GAŚTOROWSKI W. I 324/27
- Babula PRZYBYLSKI Z. III 317/36
- Babunia Cadol E. V 192/41
- Babunia ORZESZKOVA E. III 195/42
- Babunia. Komedia w 2 a. GAWALEWICZ M. I 317/30
- Babusia GRABOWSKI B.T. I 368/9
- Baby. Komedia w 4 a. SZANIAWSKI K.J. IV 185/31
- Bachantki Eurypides I 270/3, II 102/98, V 32/12
- Bachus Miraculosus Ich Mciom Panom mięsopustnikom, tancerzom, maskarnikom, pijanicom autor dobrego zdrowia życzy LIBICKI J. II 349/2
- Bacona metoda tłumaczenia natury i inne pisma filozoficzne WISZNIEWSKI M. V 65/11
- Baczmaha PAWLIKOWSKI M. III 234/16
- Badania archeologiczne nad zabytkami przedmiotów sztuki i rzemiosł i t.d. w dawnej Litwie i Rusi Litewskiej TYSZKIEWICZ E. IV 290/4
- Badania krytyczno-historyczne i literackie OSTROWSKI J.B. III 210/10
- Badania nad językiem zapisków niemieckich z czternastego wieku ogłoszonych w najstarszych księgach i rachunkach miasta Krakowa KAWCZYŃSKI M. II 108/3
- Badania słowiańskie zob. O Słowianach i ich pobratymcach
- Badania źródłowe nad twórczością Słowackiego WINDAKIEWICZ S. V 60/15
- Badęgiada czyli Napoleon XIII zob. Napoleon (trzynasty) XIII
- Badmajeffowie BRODOWSKI F. I 102
- Baglenko GORCZYŃSKI B. I 348/1
- Bagno WITKIEWICZ S. V 74/6; V 74
- Bajarz, czyli zbiór rozmaitych powiastek TUCZYŃSKI F.K. IV 274/8
- Bajazet Racine J. II 288
- Bajbuza KRASZEWSKI J.I. II 267/125
- Bajdary MICKIEWICZ A. III 24/19 (X)
- Bajeczka o chorym kotku JACHOWICZ S. II 13/1
- Bajeczki KRASZEWSKI J.I. II 266/104
- Bajeczki dla starszych dzieci Twain M. IV 223/10, 223/18
- Bajeczki i zabawki prozą i wierszem KUBLICKI S. II 299/4
- Bajeczki prawdziwe ZALESKA M.J. [tłum.] V 156/22
- Bajecznie kolorowa MACIĘJOWSKI I. II 404/35
- Bajeczny świat Tatr TETMAJER K. Przerwa IV 247/19
- Bajek Ezopowych ksiąg 5 zob. Phaedrus, Augusta cesarza wyzwolieniec, w polski strój przybrany
- Bajga ZIELIŃSKI G. V 190/3
- Bajka. Obrazek sceniczny NIEMOJEWSKI A. III 135/8
- Bajka. Paw w dobrach Pana Podstołego Zubowski K. V 250/2
- Bajka i nie bajka, czyli szczęśliwość ojczyzny przywiedziona wierszem i prozą (Bajka nie bajka) MAKULSKI F. Jaxa II 414/2
- Bajka nie bajka zob. Bajka i nie bajka, czyli szczęśliwość ojczyzny przywiedziona wierszem i prozą
- Bajka o Amorze i Psyche Apulejusz II 27/29
- Bajka o człowieku szczęśliwym ŻULAWSKI J. V 228/25
- Bajka o głupim Marcinie RODZIEWICZÓWNA M. III 369/33
- Bajka o jubilerach GORECKI A. I 350/13
- Bajka o Kasi i królewicu RYDEL L. III 397/6
- Bajka o złotym grzybku LEŚMIAN B. II 338
- Bajka o Żelaznym Wilku (Wilk Żelazny, opowieść z końca brązowego wieku) SIEROSZEWSKI W. IV 68/20
- Bajki. Komedia w 4 aktach BALUCKI M. I 31/59
- Bajki. Powiastki. Pieśni JACHOWICZ S. II 14/17
- Bajki Aezopowe wierszem wolnym... NIEMIRYCZ K. (tłum.) III 133/2; III 133
- Bajki archaiczne i nowe KOŚCIAŁKOWSKA W.Z. II 221/4
- Bajki dla dzieci LUBIENSKA K. II 392/1
- Bajki Ezopa wybrane [...] La Fontaine J. de II 17/4
- Bajki fantastyczne ADAMOWICZ B. I 14
- Bajki i bajeczki KRASZEWSKI J.I. II 267/134
- Bajki i listy TREMBECKI S. IV 259/22
- Bajki i nie bajki przez Obywatela Słonimskiego napisane OGIŃSKI M.K. III 171/9
- Bajki i opowiadania Andersen H.Ch. III 163/7
- Bajki i podania LOMPA J. II 362/27
- Bajki i podania KRASZEWSKI J.I. II 268/141
- Bajki i poezje nowe GORECKI A. I 350/6
- Bajki i powiastki JACHOWICZ S. II 14/12, 14/13, 14/26
- Bajki i powiastki oryginalne i naśladowane NOWOSIELSKI T. III 163/4
- Bajki i powieści (Bajki, przypowiadki i powieści; Powiastki i bajki) JACHOWICZ S. II 13/1; V 261/1
- Bajki i powieści MIER W. III 49/2
- Bajki i powieści NIEMCEWICZ J.U. III 129/47
- Bajki i przypowiadki Krasicki I. II 8/13
- Bajki i przypowiadki na 4 części podzielone (Bajki i przypowiadki, tudzież Bajki nowe dla użytku dzieci) KRASICKI I. II 242/5
- Bajki i przypowiadki, tudzież Bajki nowe dla użytku dzieci zob. Bajki i przypowiadki na 4 części podzielone
- Bajki japońskie ŚWIDERSKA A. [tłum.] IV 223/15
- Bajki Krasickiego DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
- Bajki Marcinowej CZYŃSKI J. I 206/15
- Bajki minionych dni (1914-1918) HERTZ B. I 400/10
- Bajki na scenie HERTZ B. I 401/24
- Bajki nowe KRASICKI I. II 242/5, 244/27, 245/37
- Bajki o księżniczce i karłach NOWACZYŃSKI A. III 160/28
- Bajki o zwierzętach LEMAŃSKI J. II 325/15
- Bajki oryginalne NIEMCEWICZ J.U. III 131/93
- Bajki oryginalne i tłumaczone NOWOSIELSKI T. III 164/16
- Bajki pana Jowialskiego FREDRO A. I 292/23
- Bajki ulubione humorystyczne wydane dosłownie przez ... pacjenta filozofa ROZBICKI S.R. III 387/4
- Bajki, klechdy i baśnie KASPROWICZ J. II 99/21, 100/38
- Bajki, powiastki i pieśni JACHOWICZ S. II 14/16
- Bajki, powiastki i rozmaite wierszyki NOWOSIELSKI T. III 163/10
- Bajki, przypowiadki i powieści zob. Bajki i powieści
- Bajki, satyry aktualne i piosenki HERTZ B. I 400/12
- Bajraktar Ali i jego powiastka BRZOZOWSKI K. I 120/10
- Bajronista KACZKOWSKI Z. II 65/13
- Bakalarz WOLSKI W. V 98/6
- Bakalarze PIETKIEWICZ A. III 246/10
- Bakczysaraj MICKIEWICZ A. III 24/19 (VI)
- Bakczysaraj w nocy MICKIEWICZ A. III 24/19 (VII)
- Bakona metoda tłumaczenia natury [...] WISZNIEWSKI M. V 64/2
- Le Bal bourgeois Favart Ch.S. V 144/5
- Bal maskowy ŻDŹARSKI A. V 204/1
- Bal w resursie i dworek na Topielu LEWOCKA K. II 344/3

- Bale na wsi DZIERZKOWSKI J. I 265/3
 Balet królewski MORSZTYN J.A. III 86/6
 Baletnik JELLENTA C. II 47/15
 Balik gospodarski ZABŁOCKI F. V 144/5
 Balik Marwaniego roku 1791 MAKULSKI F. Jaxa II 415/16
 Ballada GLIŃSKI K. I 334/20
 Ballada jakich wiele JAŚKOWSKI J.N. II 42
 Ballada jesienna JARONŃ J.N. V 262/7
 Ballada o Julisju na pewne zdarzenie r. 1826 FREDRO A. I 294/67.5
 Ballada o słoneczniku i inne nowe poezje KASPROWICZ J. II 99/27
 Ballada o więzieniu w Reading Wilde O. II 102/108
 Ballada z ostatnich czasów ORPISZEWSKI L. III 187
 Balladina Słowacki J. I 328/10
 Balladomania po pierwszym wystąpieniu Mickiewicza MAZANOWSKI A. II 438
 Ballady LEŚMIAN B. II 338/9, 339/26, V 279/9
 Ballady Schiller F. I 348/7
 Ballady ZAN T. V 171/3
 Ballady i pieśni LESZCZYŃSKI E. II 333/10
 Ballady i pieśni Schiller F. II 82/27
 Ballady i powieści GLIŃSKI K. I 334/20
 Ballady i romanse MICKIEWICZ A. III 22/10; III 16, 23/13, 25/26, 33/102, 33/105, V 285/10
 Ballady i romanse WITWICKI S. V 77/1
 Ballady i romanse oraz inne wiersze MICKIEWICZ A. V 285/1191
 Ballady ratrizańskie WOLSKI Wacław V 97/6
 Ballady, bajędy i poezje wierszem nierymowym FREDRO A. I 294/54
 Balladyna SŁOWACKI J. IV 90/34; I 328, II 321, IV 87, 102/161, V 308/34, 309/176a
 „Balladyna” Słowackiego. Dwa odczyty na dochód Osad Rolnych ... BĘŁCIKOWSKI A. I 46/12
 Balon NARUSZEWICZ A.S. III 116/36; IV 259/24
 Balon czyli wieczory puławskie KNIAŻNIN F.D. II 130/10
 Balowe rękawiczki KOZIEBRODZKI W.B. II 227/7
 Baltazara Opecia „Żywot Pana Jezusa” w pięciu wydaniach wieku XVI bibliograficznie opisał... PRZYBOROWSKI J. III 311/4
 Bałwierz zakochany KAWECKI Z. II 109/3
 Bałagulstwo literackie ZAGÓRSKI W. V 153
 Bałaguly DZIERZKOWSKI J. I 266/41
 Bałwochwalstwo słowiańskie (Cześć bałwochwalca Słowian i Polski) LELEWEL J. II 323/32
 Banasiowa KONOPNICKA M. II 180/10
 Banderia Prutenorum (Banderia Prutenorum tudzież Insignia seu clenodia Regni Poloniae) DŁUGOSZ J. I 228/1; I 230/11, III 99/14
 Bandyci z Polskiej Partii Socjalistycznej DANIŁOWSKI G. I 213/17
 Bandyta KOŚIŃSKI A.A. II 214/1
 Banita Conrad J. II 221/20
 Banita KRASZEWSKI J.I. II 266/108
 Banita, Dramat w 5 a. STARZENSKI L. IV 141/4
 Bankierzy warszawscy SIEMIENSKI L. IV 43/38
 Banko GOŚLAWSKI M. I 352/4
 Bankructwo Bjornson Bjornstjerne M. II 373/41
 Bankructwo małego Dżeka KORCZAK J. II 194/14, 195/35
 Bankructwo pana Filipa RUSZKOWSKI R. III 394
 Bankructwo partacza ŻÓŁKOWSKI A.G.F. V 225/8
 La Banqueroute du savetier a propos de bottes Martainville A.L.D. V 225/8
 Bańki mydlane. Pogląd krytyczny na tak zwany satanizm nagich a pijanych dusz LUTOSŁAWSKI W. II 375/9
 Bańki mydlane. Wiersze i śpiewki LASKOWSKI K. II 315/22
 Baptismus Ruthenorum ORZECHOWSKI S. III 189/3
 Baranek Schmid Ch. I 240/76
 Barbara zob. Barbara Radziwiłłówna, Tragedia w 5 a.
 Barbara, jeszcze Gasztołdowa żona MAGNUSZEWSKI D. II 408/11
 Barbara Radziwiłłówna SZAJNOCHA K. IV 179/6
 Barbara Radziwiłłówna TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 234/1
 Barbara Radziwiłłówna. Tragedia w 5 a. (Barbara) FELIŃSKI A. I 284/4; I 117/3, 284, 284/4, V 253/4
 Barbara Radziwiłłówna. Tragedia w 5 a. oryginalnie wierszem napisana WĘŻYK F. V 38/6
 Barbara Radziwiłłówna czyli Początek panowania Zygmunta Augusta ODYŃCIEC A.E. III 169/6
 Barbara Tryznianka RODZIEWICZÓWNA M. III 369/36
 Barbara Zapołska, czyli odwet (Odwet, czyli Barbara Zapołska) DMUSZEWSKI L.A. I 243/24
 Barbaryzmy i dziwolągi językowe BLIŻIŃSKI J. F. I 74/17
 Barbarzyńiec LUKASZEWICZ J. II 394
 Barcikowscy RODZIEWICZÓWNA M. III 369/22
 Bard polski CZARTORYSKI A.J. I 195/1; III 131/90, IV 63/16
 Barkarola KORSAK J. II 200
 Barkarola. Obrazek dramatyczny w jednej odsłonie GAWALEWICZ M. I 317/10
 Barnaba Fafula i Józio Grojseszyk na wystawie paryskiej SZOBER F. IV 192/6; IV 192
 La Baronne CHOJECKI E., Foussier E. I 165/16
 Barrabasz SZUKIEWICZ M. IV 199/22; IV 199
 Bartek Zwycięzca SIENKIEWICZ H. IV 48/20; IV 45
 Bartłomiej Głowacki EHRENBERG G. I 268/1
 Bartłomiej Osnowa, czyli jak radzili sobie tkacze w Komarowie (Pan Bartłomiej, czyli tkacze w Komarowie) STARKEL J. IV 137/11
 Bartłomieja Zimorowicza „Sielanki” EŁS J. (ed.) II 387/20
 Bartłomiejka ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/12
 Bartochowscy KRASZEWSKI K. II 270/12
 Bartos Głowacki STASZCZYK A. IV 147/14
 Bartosz Głowacki. Ostatnia nobilitacja zob. Ostatnia nobilitacja
 Bartosza Paprockiego Dziesięcioro przykazanیه mężowo BARTOSZEWICZ K. I 39/15
 Barwy duszy KULIKOWSKA M. II 302/6
 Baryleczka Maupassant de G. I 53/17
 Basza MICKIEWICZ A. III 25/24, 25/25
 Basza i ulany Fredro J.A. I 293/41
 Baśka GLIŃSKI K. I 334/21
 Baśnie Andersen H.Ch. III 250/64, IV 188/9
 Baśnie i legendy SIENKIEWICZ H. IV 52/61
 Baśnie kaszubskie SĘDZICKI F. IV 32/14
 Baśnie polskie OPPMAN A. III 181/8
 Baśnie polskie OSTROWSKA B. III 209/16
 Baśnie wiosenne SZCZĘSNY A.J. IV 188/4
 Baśnie, opowiesci, gadki KOLBERG O. V 270/3
 Baśnie. Psalmodie KOMORNICKA M. II 168/4
 Baśń nad baśniami DZIEDUSZYCKI W. I 263/12
 Baśń nocy świętojańskiej KASPROWICZ J. II 99/17
 Baśń o dobrym synu zob. Dobry syn
 Baśń o prawdziwie LEMAŃSKI J. II 325/8
 Baśń o Sobotniej Górze zob. Sobotnia Góra
 Baśń o szopce OPPMAN A. V 294/20a
 Baśń o walecznym księciu LENARTOWICZ T. II 328/16
 Baśń o żelaznym wilku i pięknym krolewiczu CZAJKOWSKI A. I 185/2
 Baśń ostatnia Keller R. III 250/13
 Baśń zimowa Heine H. II 27/30
 Batchmendy Florian J.P.C. de I 137/27

- Batory pod Pskowem WYSPIAŃSKI S. V 136/30
 Batożek, komedia w 2 a., ułożona na tle życia Kościuszki KORZENIOWSKI A. Nałęcz II 206/3
 Batrachomyomachia [...] Homer II 113/12; PRZYBYLSKI J. I. [tłum.] III 315/28
 Bawelna KOSIAKIEWICZ W. II 212/12
 Bawidelko LUBOWSKI E. II 373/32
 Bazię ORKAN W. III 185/5
 Bazyliszek OPPMAN A. III 181/24
 Bażant złocisty HERTZ B. I 400/14
 Bądź błogosławiona! SIENKIEWICZ H. IV 50/34
 Bądźmy ludźmi LUTOSŁAWSKI W. II 376/38
 Beata CHĘCIŃSKI J.K. I 145/14
 Beata. Fantazja dramatyczna w 5 a. wierszem KORZENIOWSKI J. II 210/53
 Beata. Powieść ORZESZKOWA E. III 193/1
 Beate BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
Beatissima Birgitta... zob. Oratio de beata Birgitta
 Beatryks Cenci (Beatrix Cenci; Béatrix Cenci; Beatryx Cenci) SŁOWACKI J. IV 94/61; I 205/28
 Beatus igitur Stanislaus... zob. Vita minor
 Bedingungen des Bewusstwerdens OCHOROWICZ J. III 166/5
 Bednarz BAUDOUIN J. I 40, 41/8
 Beethoven Rolland R. I 314/11
 Die Beiden Klingsberg Kotzebue A.F. I 85/37
 Beiträge zum Studium altpolnischer Sprachdenkmäler Nehring W. [ed.] IV 77
 Beiträge zur Geschichte der polnischen Revolution im Jahre 1794 III 332/6
 Bej-Bulat. Poemat (Ułomki z poematu: Bej-Bulat) STRZELNICKI W. IV 169/1
 Bejram. Powieść turecka KORSAK J. II 200/1
 Bekwarek DYGASIŃSKI A. I 261/49
 Beldonek DYGASIŃSKI A. I 259/12
 Belgia i Polska DĘBICKI Z. I 226/26
 Bélisaire Marmontel J.F. I 136/5
 Belizar BYKOWSKI I. Jaxa I 136/5
 Bellator christianus BEMBUS M. I 48/3
 La Belle Arsène Favart Ch.S. V 145/28
 Bellum Prutenum (Wojna pruska) JAN z WIŚLICZY II 21/1; II 21, III 230/7, V 261/1
 Bellum Scythico Cosacium, seu de coniuratione Tartarorum, Cosacorum et plebis Russiae contra Regnum Poloniae (Historia Polonae pars prior; Historia Polonae plenioris partes duae) PASTORIUS J. III 227/4
 Bem. Powieść historyczna z XIX w. GĄSIOROWSKI W. I 324/28
 Bem's Feldzug in Siebenbürger in den Jahren 1848 und 1849 Czetz J. IV 43/43
 Bema pamięci żalobny rapsod NORWID C. III 146/40
 Bembo KOSIAKIEWICZ W. II 212/3
 Bemerkungen über kulinische Gutergemeinschaft zwischen Eheleuten STEINER K.B. IV 155/3
 Bene nati ORZESZKOWA E. III 195/39
 Benedictio mensae cum gratiarum actione DEMBOŁĘCKI W. I 220
 Benedykt Spinoza. Człowiek i dzieło ŻULAWSKI J. V 228/9
 Beneficia optime collocata sive de maxima erga Leopolienses beneficentia divi Stanisłai Kostcae e Societate Jesu nec non de eximia erga eundem divum pietate Leopoliensium oratio... LEŚNIEWSKI F. II 342/1
 Beniowski. [Dramat nieukończony] SŁOWACKI J. IV 93/55
 Beniowski. Poema SŁOWACKI J. IV 94/63, 95/72; I 369, II 229, III 123, 358, 381, IV 87, 96/76, 179
 Beniowski. Powieść historyczna SIEROSZEWSKI W. IV 68/24
 Beppo Byron G.G. I 185/2
 Le Berger extravagant Corneille T. V 145/33
 La Bergère des Alpes Marmontel J.F. I 137/30
 Bernardii Vapovii fragmentum... Cromeri descriptione posterioriore, continuans WAPOWSKI B. V 21/7
 Berszada PAJGERT A. III 218/1
 Berta z Dużymi Stopami i Rycerz z Łabędziem POREBOWICZ E. III 275/8
 Beschreibung der Stadt Rosenberg (Krótki rys miasta Olesna; Geschichtliche Darstellung der merkwürdigsten Ereignisse in der königlichen Kreisstadt Rosenberg) LOMPA J. II 361/3
 La Bestia zob. Donna Aluica. Dramat w 5 a.
 Besuch in der Dämmerung zob. Odwiedziny o zmroku
 Betlejem na Kresach STANISŁAWSKA W. IV 135/6
 Betlejem polskie RYDEL L. III 398/8; III 397
 Betejka wileńska, w 4 odsłonach zob. Nasza szopka
 Betty Scribe E., Méleesville IV 192/17
 Beverlei ou joueur anglais Saurin J.B. I 35/7
 Bewerlei, czyli gracj angielski Moore E. I 35/7
 Bez Boga MICHAUX A. III 11/2
 Bez celu GAWALEWICZ M. I 317/36
 Bez chaty BAŁUCKI M. I 30/18
 Bez dogmatu SIENKIEWICZ H. IV 49/28; IV 45
 Bez duszy WALEWSKA C. V 18/4
 Bez nadziei jutra... ZDZIARSKI S. V 184/9
 Bez obłudy POTOCKI J.K. III 286
 Bez odpowiedzi ASNYK A. I 22/17
 Bez opieki SZELIGA M. IV 189/5
 Bez pieniędzy RZEWUSKI St. III 409/8
 Bez posagu ZALEWSKI K. V 161/1; V 161
 Bez przewrotu Verne J. V 156/29
 Bez ratunku MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/29
 Bez serca KRASZEWSKI J.I. II 266/109
 Bez siły WOŁOWSKI M. V 102/20
 Bez stanu Legouvė E. V 162/31
 Bez szczęścia DZIKOWSKI M. I 267/10
 Bez tytułu DRZEWIECKI K. I 255/4
 Bez tytułu. Poezje RAPACKI W. (syn) III 342/5
 Bez wyboru JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/27
 Bezdomni ORKAN W. III 184/2
 Bezimienna trucizna SZULSKI J. IV 196/24
 Bezimienni NORWID C. III 148/76
 Bezimienny poeta z czasów Zygmunta Augusta Brückner A. III 214/7
 Bezimiennie SŁOŃSKI E. IV 83/12
 Bezinteresowni SARNECKI Z. IV 19/4
 Bezkarstwo. Wybór pism KOŹMIAN S. V 273/18a
 Bezkrońlewia ksiąg ośmioro, czyli Dzieje polskie od zgonu Zygmunta Augusta r. 1572 aż do 1576 Orzelski Ś. IV 127/14; SPASOWICZ W. [tłum.] III 191/1
 Bezkrońlewie zob. Interregnum
 Bezkrońlewie zob. Myszy bez kota
 Bezkrońlewie I, czyli Jadwiga WĘŻYK F. V 38/23
 Bezkrońlewie II. Anna Jagiellonka (Bezkrońlewie. Dramat wierszem) WĘŻYK F. V 38/24
 Bezkrońlewie. Dramat wierszem zob. Bezkrońlewie II. Anna Jagiellonka
 Bezrobotni RONIQUIER B. JAXA III 381/16
 Bezstronne uwagi nad mową... Jacka Jezierskiego [...] BAUDOUIN J. I 41/19
 Bezstronne uwagi ogólne nad stanem rolniczym i miejskim BAUDOUIN J. I 42
 Bezstronne zastanowienie się nad projektowaną ustawą następstwa tronu w Polsce SZANIAWSKI J.K. IV 183/1
 Bezwiałek w nieszczęściu MUŚNICKI N. III 101/5
 Bezwiedne tradycje ludzkości OCHOROWICZ J. III 167/12
 Bezwstydnie krótkie KORCZAK J. II 194/16
 Biada klamcy Grillparzer F. II 100/58

- Biada nam wielka na te nasze pany...* zob. LAMENT CHŁOP-SKI NA PANY
- Biada zwyciężonym Voss R. V 102/34
- Biata GOMULICKI W. I 344/23
- Biata godzina OSTROWSKA B. III 209/29
- Biata gołąbka NOWIŃSKI J. III 163/2
- Biata Góra JEZIEŃSKI F. II 51/4; II 51
- Biata kniehinia BUDZYŃSKI W. I 130/3
- Biata pani WALEWSKA C. V 18/11
- Biata rękawiczka ŻEROMSKI S. V 211/70
- Biata Róża ŻMICHOWSKA N. V 219/8
- Biata siostra z Afryki WALEWSKA C. V 19/20
- Biata szata SABOWSKI W. IV 9
- Białe fartuszki KRUMLOWSKI K. II 287/10
- Białe i czarne duchy GNATOWSKI J. I 336/16
- Białe kwiaty NORWID C. III 147/59; III 143, 150/98, 151/112
- Białe labędzie BUTRYMOWICZ B. I 134
- Białe orły (*Mnóstwo ludzi przed gospodą...*) POL W. III 267/1
- Białe pawie KONCZYŃSKI T. II 174/9
- Białe róże i inne nowele KAMIENSKI G. II 78/10
- Białonóżka pana majora KRASZEWSKI K. II 270/8
- Białoruś i Jan Barszczewski PODBERESKI R. III 264/1
- Białoruś RYPIŃSKI A. Radwan III 400/1
- Biały i czarny Voltaire II 415/28
- Biały kaptur KOZŁOWSKI S.G. II 228
- Biały królik KRZYWOSZEWSKI S. II 295/6
- Biały książę KRASZEWSKI J.I. II 267/125
- Biały murzyn BAŁUCKI M. I 30/22
- Biały smutek NARZYMSKI J. III 119
- Biały sztandar GOMULICKI W. I 345/30
- Biały wroblek DYGASIŃSKI A. I 259/13
- Bibejda KORSAK R. II 201
- Bibejda czyli garniec KORSAK R. II 201
- Bibiński GAWALEWICZ M. I 317/1
- Biblia [litewska] I 173/2; I 173
- Biblia a gwiazdy NIEMOJEWSKI A. III 136/51
- BIBLIA BRZESKA (Biblia radziwiłłowska; Biblia święta to jest Księgi Starego i Nowego Zakonu...) I 57-58; I 384/14, II 379, 379/7, III 53, IV 153/11, V 239
- Biblia dla dzieci, ozdobiona 48 rycinami ZGIERSKI W. [tłum.] V 188/8
- Biblia gdańska zob. Biblia święta, to jest Księgi Starego i Nowego Przymierza
- BIBLIA KRÓLOWEJ ZOFII (Biblia szarospatacka) I 58-59; II 421/17
- Biblia Leopoldy zob. Biblia, to jest Księgi Starego i Nowego Zakonu
- Biblia nieświeska zob. Biblia to jest Księgi starego i nowego przymierza
- Biblia radziwiłłowska zob. BIBLIA BRZESKA
- Biblia sacra... zob. Biblia święta, to jest Księgi Starego i Nowego Przymierza
- Biblia Szarffenbergera zob. Biblia, to jest Księgi Starego i Nowego Zakonu
- Biblia Szarffenbergerowska zob. Biblia, to jest Księgi Starego i Nowego Zakonu
- Biblia szarospatacka zob. BIBLIA KRÓLOWEJ ZOFII
- Biblia święta TURNOWSKI J. [tłum.] IV 278/12
- Biblia święta, to jest Księgi Starego i Nowego Przymierza (Biblia gdańska; Biblia sacra...) MIKOŁAJEWSKI D. [tłum.] III 54/5; III 53
- Biblia święta, to jest Księgi Starego i Nowego Zakonu zob. BIBLIA BRZESKA
- Biblia święta, to jest Księgi Starego i Nowego Zakonu zob. BIBLIA BRZESKA
- Biblia taborska (tzw. młynarka) I 59
- Biblia to jest Księgi starego i nowego przymierza, znowu z języka ebrejskiego, greckiego i łacińskiego na polski przełożone (Biblia nieświeska) I 127/9; I 127
- Biblia, to jest Księgi Starego i Nowego Testamentu (Pismo św. Starego i Nowego Testamentu) WUJEK J. [tłum.] V 120/20; V 119
- Biblia, to jest Księgi Starego i Nowego Zakonu (Biblia Leopoldy; Biblia Szarffenbergera; Biblia Szarffenbergerowska) LEOPOLITA J. [tłum.] II 332/1
- Bibliografia [„Kwartalnika Kłosów”] WISŁOCKI W. V 63/4
- Bibliografia „Dodatku Miesięcznego do Gazety Lwowskiej” 1872-1873 i „Przewodnika Naukowego i Literackiego” 1873-1910 KRČEK F. II 274/10
- Bibliografia druków polskich w Księstwie Cieszyńskim od r. 1716 do r. 1904 LONDZIN J. II 363/3
- Bibliografia dzieł J. Kochanowskiego Piekarski K. II 33/21
- Bibliografia historii, geografii historycznej i historii prawa polskiego z lat 1877-1880 WISŁOCKI W. V 63/8
- Bibliografia literatury polskiej Nowy Korbut II 192
- Bibliografia pamiętników polskich i Polski dotyczących MALISZEWSKI E. II 420/4
- Bibliografia polska ESTREICHER K. I 274/8; I 273, 275; 229, II 381/2, V 190, 193, 252/8
- Bibliografia polska Karola Estreichera ESTREICHER S. I 275/4
- Bibliografia polska od 1800 do 1862 roku ... Wstęp o bibliografiach w XIX stuleciu i o układzie bibliografii polskiej za lat 63 ESTREICHER K. I 274/5
- Bibliografia polska XIX stulecia. Lata 1881-1900 ESTREICHER K. I 274/8
- Bibliografia polska XIX stulecia. Spis chronologiczny ESTREICHER K. I 274/8
- Bibliografia polska XIX stulecia. Zeszyt dodatkowy ESTREICHER K. I 274/8 [I]
- Bibliografia polska XV-XVI stulecia ESTREICHER K. I 274/8
- Bibliografia z zakresu historii literatury i oświaty w Polsce z lat 1877-1881 WISŁOCKI W. V 63/9
- Bibliograficznych ksiąg dwoje [...] LELEWEL J. II 322/14; II 320
- Bibliographia polonica XV ac XVI ss. WIERZBOWSKI T. V 52/2
- Bibliographia Załuszciana, exhibens ... tam edita quam edenda scripta, inspersis plurimis notis atque observationibus literatis eius eisdem illustrissimis praesulis scrinio decuratis JANOCKI J.D.A. [ed.] II 29/15
- Biblioman GÓRSKI K.M. I 364/3
- Biblioteka Polona LINDE S.B. II 353
- Biblioteczka dziadunia WÓJCICKI K.W. V 114/37
- Biblioteka historyków, prawników, polityków i innych autorów polskich lub o Polsce piszących ZAŁUSKI J.A. V 165 22; III 62/71, 99/13
- Biblioteka króla indyjskiego LIPIŃSKI J. II 358/7
- Biblioteka Ordynacji Myszkowskiej WIEŁOPOLSKI A. [ed.] V 46/6
- Biblioteka Pisarzy Polskich 2 poł. XVIII i 1 ćwierci XIX w. KORBUT G. [ed.] II 193/12
- Biblioteka starożytna pisarzy polskich WÓJCICKI K.W. [ed.] V 114/47
- Bibliotheca Antitrinitarianum Sandius C.C. II 368/8
- Bibliotheca Chemica curiosa IV 34/7
- Bibliotheca Fratrum Polonorum qui unitarii appellantur... WISZOWATY A. [ed.] V 66/11; V 66, 66/1
- Bibliotheca poetarum Polonorum qui patrio sermone scripserunt, to jest katalog trojaki polskich wierszopisów ojczystym językiem piszących... (Zbiór poetów polskich przez J.Z.R.K.) ZAŁUSKI J.A. V 164/12; III 108/1
- Bibliotheca Polono-poetica [...] TROTZ M.A. [ed.] IV 267/4
- Biboszewski KOSIAKIEWICZ W. II 212

- Bicz Boży albo Krwawe Izy utraconej matki Ojczyzny Polskiej zob. Bicz Boży albo Krwawe Izy utraconej Ojczyzny po zmarłych synich swoich
- Bicz Boży albo Krwawe Izy utraconej Ojczyzny po zmarłych synich swoich (Bicz Boży albo Krwawe Izy utraconej matki Ojczyzny Polskiej) TWARDOWSKI K. IV 283 5
- Bicze z piasku ŻEROMSKI S. V 211/92
- Bieda nam wielka na te nasze pany...* zob. Chorus rusticorum
- Biedne dzieci MROZOWICKA Z. III 98/2
- Biedni ludzie GAWALEWICZ M. I 317/8
- Biedny Henryk Hauptmann G. II 100/62
- Biedny student BOGUSŁAWSKI W. I 85/28
- Biedny Tadzio MANKOWSKI A. II 424
- Biedronie MACIEJOWSKI I. II 404/30; II 404/31
- Bieg roku całego na chwałę i cześć Boga w Trójcy jedynego i Matki Najświętszej CHMIEŁOWSKI J. B. I 150/1
- Bieg życia mego ŁĘTOWSKI L. II 383/7
- Biegłyje oczerki, Iosif Oleszkiewicz zob. Józef Oleszkiewicz
- Bielany ANCLUTA J. I 18
- Bielany. Wiersz pisany w pierwszych dniach wiosny BRATKOWSKI S. I 100/1
- Bielawski do Anonima BIELAWSKI J. I 61/10; IV 259/24
- Bielawski do nieboszczyków Bielawski J. IV 259/24
- Bielawski do płci ślicznej BIELAWSKI J. I 61/11
- Biernata z Lublina Ezop II 8/13
- Bies i skarbonka WIERZBIŃSKI M. V 51/5
- Biesiada SIENKIEWICZ H. IV 51/46
- Biesiada u Ziemonysła ŁUSZCZEWSKA J. II 400/23
- Biesiada z bratem Karolem TOWIAŃSKI A. IV 254/4
- Biesiada z Janem Skrzyneckim dnia 17 stycznia 1841 roku w Brukseli TOWIAŃSKI A. IV 254/1; II 123; IV 31/2; 253
- Biesiady filozoficzne SEMENENKO P. IV 31/5
- Biesy. [Poemat prozą] KOMORNICKA M. II 168/7
- Biegnieca PERGES J. III 237/8
- Bigos hultajski. Bzdurstwa obyczajowe SZCZENIOWSKI T. IV 186/2
- Bigos hultajski czyli wiersz prawdy ANCLUTA J. I 18
- Bigos hultajski, czyli szkoła trzpiotów DROZDOWSKI J. I 251/6
- Bigos z wierszów ANCLUTA J. I 18
- Bij Gustawa, kto dobry TWARDOWSKI K. IV 283/7
- Bilecik miłosny BAŁUCKI M. I 31/39
- Bilet do pana Trembeckiego Mier W. IV 288/3
- Biografia sokalskiego organisty KRASZEWSKI J. I. II 267/128; II 259
- Biografie uczonych i działaczy oświatowych ŚNIADECKI J. IV 218/26
- Biographie du prince Adam Georges Czartoryski, exprésident du gouvernement national de Pologne NIEMCEWICZ J. U. III 130/73
- Birze TYSZKIEWICZ E. IV 290/6
- Biskup chiński i jego uczeń SYNORADZKI M. IV 177/19
- Biskup Naruszewicz BARTOSZEWICZ J. I 37/4
- Bismarck Ludwig E. I 45/35
- Bismarck po zgonie KOZMIAN S. II 234/12
- Biszen i Menisze Firdozi A.K.M. IV 43/44
- Bitwa grochowska MIEROSŁAWSKI L. III 51/2
- Bitwa grunwaldzka DEUGOSZ J. I 229/9
- Bitwa nad Mozgawą, czyli Mieczysław Stary KORZENIOWSKI J. II 208/5
- Bitwa o chorążankę KACZKOWSKI Z. II 65/3
- Bitwa pod Grunwaldem ZIELIŃSKI G. V 190/8
- Bitwa pod Kostangalią BRZOSOWSKI K. I 120
- Bitwa pod Raszynem PRZYBOROWSKI W. III 312/7
- Bitwa pod Stubnem JASZOWSKI S. II 41/3
- Bitwa pod Wagram KOSIŃSKI A.A. II 214/2
- Bitwa raclawicka LENARTOWICZ T. II 328/14
- Bitwa raclawicka oraz wybór poezji LENARTOWICZ T. II 329/41
- Bitwa warszawska w dniu 6 i 7 września 1831 r. MIEROSŁAWSKI L. III 51/16
- Biuraliści. Komedioopera w 1 a. SKARBEK F. IV 71/15
- Biurko BUJNICKI K. I 130/10
- Biurokracja, czyli młockarnia wiedeńska ANCZYC W. L. I 18
- Bląga WIENIAWSKI J. V 48
- Blagierzy. Komedia w 4 a. BAŁUCKI M. I 31/69
- Blagierzy. Powieść współczesna ROGOSZ J. III 373/31
- Blanka i Izabella LIPIŃSKI J. II 358/11
- Blanka Orsino KORZENIOWSKI J. II 208/8
- Blaski miłości KONCZYŃSKI T. II 174/33
- Bliznięta CZARTORYSKI A.K. I 199/7
- Bliznięta, czyli szkoła życia zob. Dwaj bliznięta
- Bluszcze GAWALEWICZ M. I 317/20
- Bluszcze WOJNAROWSKA K. V 91/5
- Blagalnice Ajschylos II 101/86; 101/89
- Blązen ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/6
- Blązen i artysta WOŁOWSKI M. V 102/24
- Blązek opętany ANCZYC W. L. I 18; 19/6
- Blązkowa Eysina ORKAN W. III 185/5
- Błąd WALEWSKA C. V 18/14
- Błąd Abbé Moureta Zola E. I 382/55
- Błądna gwiazda KOMOROWSKI B. II 169/6
- Błądna ścieżka WOŁOWSKI M. V 102/17
- Błądne koła MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/17
- Błądne koło PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H. J. III 219/9
- Błądne ognie KONCZYŃSKI T. II 174/5
- Błądne ogniki (Cmy noce) RAWITA-GAWRONSKI F. III 345/3
- Błędy talmudowe od samychże Żydów uznane i przez nową sekte siapwściuchów czyli kontrtalmudystów wyjawione I 214/13; II 215
- Błękitna książeczka MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/13
- Błękitne soboty CZARTORYSKA I. I 193
- Błękitne zadumanie TETMAJER K. Przerwa IV 247/50
- Błękitni RODZIEWICZOWNA M. III 369/8
- Błękitny ptak Maeterlinck M. II 101/95
- Błogosław nam, Panie...* zob. Psalm 67
- Błogosławieństwo Petrarca F. III 24/18 (X)
- Błogosławieństwo matki SZTYRMER L. IV 194/3
- Błogosławieństwo matki. Dramat z życia współczesnego w 3 a. MIARKA K. III 10/12
- Błogosławieństwo polom JAŚKOWSKI J.N. II 42
- Błogosławiona LENARTOWICZ T. II 327/8
- Błogosławiona Kunegunda panna, królowa węgierska, monarchini polska MISKORSKI S. J. III 262/2
- Błogosławiony człowiek, co się tak sprauuje...* zob. Psalm pierwszy
- Błogosławiony, kto w chwili zwątpienia...* zob. Zakończenie [do „Maratonu”]
- Błyskawice JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/39
- Błyszczące nędze BAŁUCKI M. I 30/7
- Bo to jest wieszca najjaśniejsza chwala...* (W albumie) SŁOWACKI J. IV 98/101
- Bobo KORCZAK J. II 194/7
- Bocian DYGAŚIŃSKI A. I 261/49
- Bocian. Dwie legendy WYSOCKI W. V 132/6
- Bociany DMOCHOWSKA E. I 234/5
- Bociany. Obrazek ludowy w 1 a. na tle noweli M. Konopnickiej MAREK A. II 426/3
- Bodenhain RYDEL L. III 398/9
- Bodulówny i Królowa Jadwiga OLIZAROWSKI T.A. III 176/22
- Bodźce cnot, wędzidla grzechów WISZOWATY A. V 66/6
- Bogaci wujostwo KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
- Bogactwa mowy polskiej OSIŃSKI A. III 199/8

- „Boga-Rodzica”. Pieśń ze stanowiska historycznoliterackiego odczytana NORWID C. III 149/92
 Bogarodzica GOSZCZYŃSKI S. I 354
Bogarodzica! Dziewico! zob. Hymn
 Bogata wdowa KOŁODZIEJ P. II 166/1; II 165
 Bogaty Diogenes MUŚNICKI N. III 101/5
 Bogaty spadek CHODŹKO J. BOREJKO I 163/12
 Boginki WOŁOWSKI M. V 102
 Bogowie fałszywi CZECHOWIC M. (?), OTWINOWSKI E. (?) I 202/17, III 214/11
 Bogowie Germanii STRUG A. IV 161/19
 Bogowie Grecji Schiller F. I 95/3
 Bogowie i człowiek NORWID C. III 149/81 (LXI)
 Bogowie i ludzie Saint-Victor P. V 189/19
 Bogowie łakną krwi France A. IV 156/6
 Bogunka na Gople BERWIŃSKI R.W. I 56/1
 Boguphali II de armis et domo Rosarum... Chronicon Poloniae cum continuatione ZAŁUSKI J.A. [ed.] V 166/45
 BOGURODZICA I 77-78; V 241
 Bogurodzica. Pierwszy polski hymn narodowy ŁOŚ J. [ed.] II 387/23
 „Bogurodzica”. Wykład wstępny... WIERZBOWSKI T. V 52/5
 Bogusławski i jego scena RAPACKI W. (ojciec) III 341/11; III 340
 Bogusławski we Lwowie SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/9
 Bohater NORWID C. III 149/81 (LXXIV)
 Bohater Cis ROSINKIEWICZ K. III 382/16
 Bohater tebański BUKOWIECKA Z. I 131/17
 Bohater Wilna HERTZ B. I 400/15
 Bohaterowie chrześcijańscy OTWINOWSKI E. III 214/6
 Bohaterowie życia RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/14
 Bohaterska rodzina CZAPLICKI P.W. I 190/10
 Bohaterski Miś, czyli przygody fluffywego niedźwiądka na wojnie OSTROWSKA B. III 209/12; III 208
 Bohatyr straszny z włoskiego na polski język wytlumaczony Andreini P.F. III 242/2
 Bohdan PASZKOWSKI J.E. III 227/3
 Bohdan Chmielnicki RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/30
 Bohdan Chmielnicki. Dramat w 5 a. DZIEDUSZYCKI W. I 263/5
 Bohdan Chmielnicki. Tragedia oryginalna w 5 a. ZABOROWSKI T. V 150/4
 Bohdan Zaleski GAWALEWICZ M. I 317/9
 Bohdan Zaleski do wypadku powstania listopadowego 1802-1831 TRETIK J. IV 264/15
 Bohdan Zaleski na tularctwie TRETIK J. IV 264/17
 Bohdan Zaleski o sobie i współczesnych KRECHOWIECKI A. II 275/14
 Bohdan Zaleski. Studium biograficzno-literackie ZDZIARSKI S. V 184/4
 Les Bohémiens d'Andalousie POTOCKI J. III 282/7
 Boje polskie i przygody żołnierza SUFFCZYŃSKI K. IV 170/3
 Bojomir BRZOZOWSKI K. I 120/3
 Bojomir, czyli zaprowadzenie chrześcijaństwa w Łużycach CHOCISZEWSKI J. I 154/1
 Bojownicy GRUSZECKI A. I 382/28
 Bojownik. Fantazja NAŁKOWSKI W. III 111/2
 Bokser. Nowela zob. Uang-Ming-Tse
 Bolesłaidą zob. Zdobycie Kijowa
 Boleslas zob. La tache de Caine
 Bolesław Chrobry ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/3
 Bolesław Chrobry. Opowiadanie historyczne według źródeł współczesnych SZAJNOCHA K. IV 179/4
 Bolesław Chrobry. Powieść historyczna (Rycerze śpiący w Tatrach) STASIAK L. IV 146/3
 Bolesław Chrobry i Odrodzenie się Polski za Władysława Łokietka zob. Pierwsze odrodzenie się Polski 1279-1333
 Bolesław Krzywousty CHODŹKO J. Borejko I 162
 Bolesław Prus WOJCIECHOWSKI K. V 90/11
 Bolesław Prus (A. Głowacki) i jego utwory DYGAŚNICKI A. I 259
 Bolesław Prus: Lalka. [Artykuł] EHRENBERG K. I 270
 Bolesław Szczodry BOŚNIACKA E. I 97/5
 Bolesław Śmiały. Część pierwsza. [Rapsod] WYSPIAŃSKI S. V 135/9
 Bolesław Śmiały. Dramat w 3 a. WYSPIAŃSKI S. V 135/15; V 134
 Bolesław Śmiały. Tragedia w 5 a. HOFFMANN A. I 410/3
 Bolesław Śmiały. Tragedia w 5 a. WĘŻYK F. V 38/15
 Bolesław Śmiały, mieszkaniec przepaści, czyli dziewczina w górach Karynckich KAMIŃSKI J.N. II 82/6
 Bolesław III. Tragedia (Judyta, Królowa Polski) KARPINŃSKI F. II 92/10
 Bolesta, kasztelan wizki SYNORADZKI M. IV 177/29
 Boleszcyce KRASZEWSKI J.I. II 265/87
 Bolko Szczodry ŁABUŃSKI J. II 376/4
 Bolszewicy. Dramat w 3 a. SIEROSZEWSKI W. IV 68/29
 Bolszewizm i Polska LUTOSŁAWSKI W. II 375/36
 Bomba PERZYŃSKI W. III 238/28
 Le bombardier polonais HOENE-WROŃSKI J.M. I 405
 Bonawentura Dzierdziewiejski GLIŃSKI K. I 334/36
 The Books and the Pilgrimage of the Polish Nation Mickiewicz A. II 308/7
 Boruch NIEMOJEWSKI A. III 135/27
 Boruny CHODŹKO I. I 161
 Boruta WÓJCICKI K.W. V 114/7
 Boruta. Balet-opera w 4 a. OPPMAN A. III 181/28
 Boruta. Dramat z podań ludowych w 5 a. GRABOWSKI B.T. I 368/11
 Boruta. Powieść z lat dawnych GLIŃSKI K. I 334/28
 Borys Godunow Puszkina A. I 38
 Bosa królowna. (Dziewczyna w perkaliku) KRUMŁOWSKI K. II 287/13
 Boska Komedia Dante Alighieri I 269, II 200, 200/6, 267/122, III 150/103, 275, 276/18, IV 34, 136, 136/4, 223, 223/16
 Boskiej komedii Danta pierwsza i druga pieśń o piekle Dante A. III 150/103
 Boskiej Opatrzności dowód oczywisty, uwaga historyczna nad strasznym niebezpieczeństwem życia Najjaśniejszego Pana roku 1771, dnia 3 listopada (Providentiae Divinae evidens argumentum, consideratio historica de summo Regis periculo 1771, 3 Novembris) KONARSKI S.H. II 171/34
 Bosy LICIŃSKI L.S. II 349
 Boubouroche Courteline G. V 175
 Le Boucheron, ou les trois souhaits Castet N., Guichard J.F. III 244/3
 Les Bourgeois à la mode Dancourt C. I 84/5
 Le Bourgeois gentilhomme Molière III 52
 Boy. Szkic powieściowy Corelli M. V 222/36
 Boża czeladka KRASZEWSKI J.I. II 267/124
 Boża Krynica POL W. III 269/38
 Boża opieka KRASZEWSKI J.I. II 267/127
Boże, coś Polskę zob. Hymn na rocznicę ogłoszenia Królestwa Polskiego, z woli Naczelnego Wodza Wojska Polskiego do śpiewu podany
 Boże dziecię ZACHARIASIEWICZ J. V 151/6
 Boże Narodzenie EHRENBERG G. I 268/1
Boże Ojczy, prosim Ciebie... zob. O ukorzeniu krześcijańskim
 Boże słowa do ludu polskiego HELTMAN W. I 396/1
 Boże, zbaw Polskę KAJSIIEWICZ J.H. II 68/2
 Bożek milion MARENÉ MORZKOWSKA W. II 429/8
 Boży gniew RUFFER J. III 394/5
 Boży gniew KRASZEWSKI J.I. II 267/125
 Bóg Dierżawin G.R. IV 202/4, V 188/9

- Bóg był i jest! zob. Chorał
- Bóg czy człowiek? NIEMOJEWSKI A. III 136/57
- Bóg i palingenesis zob. Gott und Palingenesie
- Bóg Jezus w świetle badań cudzych i własnych NIEMOJEWSKI A. III 136/36
- Bóg mi powierzył honor Polaków PRZYBOROWSKI W. III 313/35
- Bóg oczłowieczony CHEŁCHOWSKI H. I 145/11
- Bóg się rodzi KARPINSKI F. II 92/15
- Bóg wojny [ekran.] I 324/13
- Bóg wojny. Epizod napoleoński z zimy roku 1812 NOWACZYŃSKI A. III 159/13
- Bóg z wami SABOWSKI W. IV 9
- Bój na Dobropolu STALMACH P. IV 132/1
- Bój olbrzymów GOMULICKI W. I 345/41
- Bracia Karamazow Dostojewski F. IV 126
- Bracia Lerche ASNYK A. I 22/15
- Bracia niezgodni, czyli kompromis HYŹDEU T. I 417/3
- Bracia Randzan Erckman E., Chatrian A. V 192/23
- Bracia Rodacy! RÓŻYCKI K. III 390
- Bracia rywale KRASZEWSKI J.I. II 267/127
- Bracia szlachta BRANDOWSKI S. I 99/1
- Bracia ślubni KACZKOWSKI Z. II 65/9
- Bracia Tatarsi DYGAŚIŃSKI A. I 260/26
- Bracia z wyboru KOWERSKA Z. II 226/16
- Bracia zmartwychwstańcy KRASZEWSKI J.I. II 265/80
- Bracia! Polacy! JAROŃSKI F. II 37/5
- Bractwo Miłostierdźia SKARGA P. IV 75/15
- Brahma Waiwarta-Puranam MAJEWSKI W.S. II 412/6
- Brama na świat. (Gdynia) SIEROSZEWSKI W. IV 68/41
- Brand Ibsen H. II 101/91
- Brandenburg, kraina słowiańskich mogił (Brandenburg, powieść wygrzebana z mogił i popiołów zaozarych plugiem niemieckim) STASIAK L. IV 146/2
- Brandenburg, powieść wygrzebana z mogił i popiołów zaozarych plugiem niemieckim zob. Brandenburg, kraina słowiańskich mogił
- Brandmistrz Moryc BRANDOWSKI S. I 99/4
- Brandschatzung zob. Die Contribution oder die Brandschatzung
- Branka LENARTOWICZ T. II 328/27
- Branka tatarska KRAKOWOWA P. II 240/4
- Branki w jasyrze ŁUSZCZEWSKA J. II 400/14
- Bransoletka, legenda dziewiętnastego wieku NORWID C. III 147/63; III 151/112
- Brat i siostra. Powieść GREGOROWICZ J.K. I 372/12
- Brat i siostra NIEMCEWICZ J.U. III 127/5
- Brat i siostra. Obrazek dramatyczny Goethe J.W. II 28/25
- Brat Jakub Kock Ch.P. de I 240/51
- Brat marnotrawny Wilde O. I 349/11
- Braterska deklaracja na niebraterskie „Napomnienie ... ad dissidentes in religione” uczynione PRZYPKOWSKI S. III 325/11
- Braterskie napomnienie ad dissidentes in religione STAROWOLSKI S. IV 139/23
- Bratnie dusze (Wielka księga) MACIEJOWSKI I. II 403/7
- Brauning LAŚKOWSKI K. II 316/34
- Le bravure del Capitano Spavento Andreini P.F. III 242/2
- Breve colloquium GLICZNER E. I 333/6
- Breve compendium Summae Anglicae BARDZIŃSKI J.A. I 34/2
- Breve memoriale Ordinis Fratrum Minorum Jan z Komorowa V 80/7
- Breve relazione della China BOYM M.P. I 98/1
- Breviarum iuris pontificii in usum simplicium parochorum libris septem simpliciter collectum STAROWOLSKI S. IV 140/37
- Breviarum Wratislaviense V 17, 17/2
- Brevis admonitio... ad Fratres Polonos Kalwin J. IV 21/10
- Brevis apologia ... ad dilendas Stancari cuiusdam calumnias.... In qua continetur orthodoxae fidei de Dei incarnatione assertio vera de Mediatore sententia.... STATORIUS P. IV 152/2; IV 153/8, 153/12
- Brevis augustissimi ac summe venerandi sacrosanctae missae sacrificii ... contra impium Francisci Stancari Mantuani scriptum, assertio WUJEK J. V 119/2
- Brevis narratio professionis in Sueciam Sigismundi III ... 1593 ŁUBIŃSKI S. II 393/1
- Brevis Sinarum imperii descriptio BOYM M.P. I 98/1
- Brewiarz święcki Schefer L. II 113/21
- Briefe (1879-1927) PRZYBYSZEWSKI S. III 321/61
- Briefe eines Gelehrten aus Wilna an einen bekannten Schriftsteller in Warschau die polnischen Schaubühnen betreffend MITZLER de KOŁOF W. III 66/3
- Briefve relation de la notable conversion BOYM M.P. I 98/1
- Die Briten in der deutschen Hauptstadt BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
- Broda KOCHANOWSKI J. II 139/39
- Bronisław Trentowski WRÓBLEWSKI K. V 118/3
- Bronisława ŻUKOWSKI J.L. V 226
- Broń polska OLIZAROWSKI T.A. III 175/8
- La Brouette du vinaigrier Mercier L.S. I 84/19
- Bruchstück der targowischer Bibel oder Historia von der Schöpfung durch Felix Potocki Niemcewicz J.U. II 354/8
- Die Brücke RITTNER T. III 366/23
- Brühl KRASZEWSKI J.I. II 264/75
- Bruno OLIZAROWSKI T.A. III 175/1
- Brutus Voltaire II 411/31, IV 80/12, V 203
- Brutus i Kasjusz KORSAK R. II 201/1
- Brylantowa strzała i inne nowele GOMULICKI W. I 345/27
- Brytan - Bryś. Dramatyczna bajęda w 4 oddziałach FREDRO A. I 293/40
- Brytanik Racine J. I 300, II 288
- Brzask (Dno nędzy) SIEROSZEWSKI W. IV 67/6
- Brzytwa. Komedja w 3 a. WOŁOWSKI M. V 102/29
- La Bôcheronne (Drwałówna; Drwalka) CHOJECKI E. I 165/19
- Buchowiecki ŻMIJEWSKI E. V 223/6
- Bucik SABOWSKI W. IV 10/21
- Bucolica albo pasterki ... Eklog albo wyborów 10 [...] Vergilius P.M. III 108/1
- Buda na karczunku SZANIAWSKI K.J. IV 185/38
- Budnik KRASZEWSKI J.I. II 262/27
- Budowanie wiejskie dziedzicom dóbr i posesorom [...] do uwagi i praktyki podane (Budownictwo wiejskie pożytkowi i wygodzie dziedziców [...] poświęcone) ŚWITKOWSKI P. IV 233/1, IV 233
- Budownictwo ludowe na Podhalu MATLAKOWSKI W. II 435/2
- Budownictwo wiejskie pożytkowi i wygodzie dziedziców [...] poświęcone zob. Budowanie wiejskie dziedzicom dóbr i posesorom [...] do uwagi i praktyki podane
- Budząca się Wenus Burani P., Ordonneau M., Ceremoise H. V 192/40
- Budzisz zob. Dni polityczne. Seria I i II
- Bug Jargal albo powstanie w San Domingo Hugo V. II 344, 344/6
- Bujne chwasty GRUSZECKI A. I 382/51
- Bukiećcik. Podarek dla dobrych dzieci SZANIAWSKI K.J. IV 184/3
- Bukiet dla JO: Księżniczki Jemci Marianny Czartoryskiej, generalówny podolskiej KOBLAŃSKI J. II 133/4
- Bukiet do JW. Zofii z Księżąt Czartoryskich Hr. Ordynatowej Zamojskiej, w okwawie imienin, d. 22 maja 1814 MOLSKI M. III 72/13
- Bukiet na dzień imienin Teodora Piaskowskiego, podkomorzycza krzemienieckiego SZOSTOWICZ U. IV 192/1

- Bukiet na imieniny JW Grabowskiej, generalowej inspektora [...] BIELAWSKI J. I 61/32
- Bukiet na szczęśliwy powrót z zagranicy ... Adama Czartoryskiego, generała ziem podolskich ... dnia 21 marca 1769 KORYTYŃSKI O.T. II 205/5
- Bukiet najcięższych powiastek dla śmiechu i zabawy TUCZYŃSKI F.K. IV 275/15
- Bukolika albo Sielanki nowe polskie zob. Sielanki ... nowo napisane
- Bukoliki Vergilius P. Maro I 384, II 202, 358/15, III 94/4
- BULLA 1136 I 132; V 244
- Bułgaria CZAJKOWSKI M. I 187/13
- Bułgaria i Bułgarowie GRABOWSKI B.T. I 367/1
- Bunt Villiers de l'Isle-Adam A. III 307/15
- Bunt kobiet CZYŃSKI J. I 206/14
- Bunt krwi i żelaza I 213
- Bunt Napierskiego KASPROWICZ J. II 99/15
- Bunt w Antiochii, z francuskiego Jan Złotousty II 63/11
- Bunt. Baśń REYMONT W.S. III 362/23
- Bunt. Powieść współczesna KONCZYŃSKI T. II 174/22
- Bunty ukraińskie, czyli Ukraińca nad Ukrainą uwagi MAKULSKI F. Jaxa II 414/3
- La Buona figliuola puta Goldoni C. I 84/7
- Burgrafowie Hugo V. II 106/14
- Burmistrz oberżysta MAJERANOWSKI K. II 410/10
- Burmistrz poznański BAUDOUIN J. I 41/14
- Burmistrz Stylmondu Maeterlinck M. I 349/12
- Burmistrzówna zob. Miecz i lokiec
- Bursztyny Kasi SYNORADZKI M. IV 176/8
- Burza MICKIEWICZ A. III 24/19 (IV)
- Burza NORWID C. III 144/13
- Burza (Ave patria) REYMONT W.S. III 362/15
- Burza Shakespeare W. I 264/30, II 236/16, III 227/15, 247/15, V 13/6
- Burza. Poemat WOLSKI Wacław V 97/1
- Burza. Sztuka w 4 a. Jacobsen F. II 100/54
- Burza. Śpiewy 2 i 3 WOLSKI Wacław V 97/2
- Buty dziadunia ZACHARIASIEWICZ J. V 151/32
- Buty pana kapitana Parfait P. V 192/49
- Der Bürgermeister (Prezydent miasta) BRÜHL A.F. I 115/8
- Być albo nie być KOZIEBRODZKI W.B. II 226/2
- Być albo nie być MOCHNACKI M. III 69
- Być albo nie być SIEROSZEWSKI W. IV 68/16
- Być narodowi użytecznym STASZIC S.W. IV 149/31
- Byle wyżej BALUCKI M. I 30/20
- Byli i będą RODZIEWICZÓWNA M. III 369/32
- Bylica Jana świętego zob. Bylica świętojańska
- Bylica świętojańska (Bylica Jana świętego) TWARDOWSKI K. IV 283/8
- Był czas, żeśmy się rozumieli TETMAJER K. Przerwa IV 247/29
- Był Zydym WOŁOWSKI M. V 102/9
- Było to nad Bałtykiem NOWACZYŃSKI A. III 160/22; V 294/22
- Było to pod Samosierrą GĄSIOROWSKI W. I 324/16
- Byron i jego wiek ZDZIECHOWSKI M. V 185/2
- Byron i niektórzy jego poprzednicy SPASOWICZ W. IV 127/6
- Bytność w Kaniowie NARUSZEWICZ A.S. III 115/33
- Bzik mojej żony MAREK A. II 426/4
- Bzy kwitną PRZYBYLSKI Z. III 317/15
- C**A. Sainte-Beuve. Człowiek i dzieło JABLONOWSKI W. II 12/6
- Le Cabriolet jaune Ségur J. I 199/18
- Cacka NORWID C. III 149/81 (XCII)
- Caesarum, regum et principum... vitarum parallelarum libri duo WARSZEWICKI K. V 24/13
- Le Café Rousseau J.B. I 41/10
- Le Calendrier des vieillards, parodie de la Cloison, comédie du Théâtre de Mme de Genlis POTOCKI J. III 282/5
- Calendrier historique, géographique, civil et militaire du Royaume de Pologne et du G. Duché de Lithuanie DUBOIS DE JANCIGNY J.B. I 256/6
- Cała Polska za złoty, to jest opisanie Polski trojakie... ZAŁUSKI J.A. V 165/22
- Cale życie biedna KRASZEWSKI J.I. II 261/11
- Cale życie głupi BALUCKI M. I 31/53
- Calopalenia LASOCKI F. II 316/3
- Calus-piosenka GLIŃSKI K. I 334
- Caméralistique Hoene-Wroński J.M. III 124/6
- Camille ou le Souterrain Marsollier des Vivetières B.J. I 86/45
- Les campagnes de feldmaréchal Suworow Rymnisky Anthing F. III 233/7
- Cancellarius sive de dignitate et officio cancellarii Regni Poloniae HEIDENSTEIN R. I 395/6
- Cancio de observacione debita X praeceptorum Dei (*Sluchaj tego uszetlika głowo...*) WŁADYSŁAW z GIELNIOWA (?) V 81/15
- Cantica sacra KRZYCKI A. II 292/10
- Cantilena a beato patre Ladisalo Gielniowio composita WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 80/2
- Cantilena vulgaris zob. Pieśń o Wiklefie
- Cantio de Hungaria occupata (Pieśń o posiedzeniu i zniewoleniu żalosnem ziemie węgierskiej) GĄSIÓREK S. (?) I 322/5
- Cantional albo Pieśni duchowne zob. Cantional, to jest pieśni chrześcijańskie
- Cantional pieśni duchownych, hymnów i psalmów świętych TURNOWSKI J. (ed.) IV 278/13
- Cantional, to jest księgi psalmów, hymnów i pieśni duchownych BAZYLIK C. I 43/14
- Cantional, to jest pieśni chrześcijańskie (Cantional albo Pieśni duchowne) ARTOMIUSZ P. I 21/1; IV 272, V 80/2
- Cantiones aliquot sacrae MOSTNIK M. III 92/2; II 277/1
- Cantiones duo de electione incliti Regis Poloniae Sigismundi secundi Augusti primi Polonicum. Pienie o electii kroka polskiego Sigmunda wtorego Augusta pirwego GĄSIÓREK S. (?) I 322/4
- [Cantiones variae sacrae et prophanae] RUDNICKI D. III 393/1
- Capitolo fatto in prigione e lode di detta prigione Cellini B. III 150/104
- Caprea i Roma KRASZEWSKI J.I. II 267/124
- Capriccio ŻMICHOWSKA N. V 219/1
- Capriccio. Cykl arabskie JANKOWSKI Cz. II 25/6
- Car Aleksander I KONCZYŃSKI T. II 174/23
- Car Dymitr ŁABUŃSKI J. II 377/6
- Car i unitka ŻMIJEWSKA E. V 221/13
- Car jedzie ZAPOLSKA G. V 174/26
- Car Samozwaniec, czyli polskie na Moskwie gody NOWACZYŃSKI A. III 159/14
- Carewicz ZAPOLSKA G. V 175/52
- Carmen ... ad Vistulam fluvium CELTES K. I 141/7
- Carmen celebrans nomen Sophieae, Poloniae senioris reginae, Wladislaw Lithuani, Poloniae regis derelictae GRZEGORZ Z SANOKA (?) I 385/5
- Carmen de Judeis DANTYSZEK J. I 214/13
- Carmen ... de novem Musis elegantissime congestum zob. Carmen elegiacum... de Apolline et novem Musis
- Carmen ... de Nympharum conquestione (Carmen de Nympharum conquestione super hiemis redigatam) KORWIN W. II 202/4
- Carmen de Nympharum conquestione super hiemis redigatam zob. Carmen... de Nympharum conquestione
- Carmen de sancto pontifice caeso sive Stanislaus ROIZJUSZ P. III 374/3

- Carmen ... de statura, feritate ac venatione bisontis
HUSSOWSKI M. I 416/1; I 415, V 260/1
- Carmen elegiacum ad Joannem Vislicensem PAWEŁ z
KROSNA (PROCELER) III 230/7
- Carmen elegiacum... de Apolline et novem Musis (Carmen
... de novem Musis elegantissime congestum) KORWIN
W. II 202/6
- Carmen extemporarium de victoria insigni ex Moschis
DANTYSZEK J. I 214/4
- Carmen funebre in obitu illustrissimi Joannis comitis Tarno-
wii ROIZJUSZ P. III 375/10
- Carmen gratulatorium in ingressum Plocensem ... Petro
Dunino Volscio BIELSKI J. I 66/6
- Carmen in adventu ... Stanislai I Regis Poloniae ... ad regiam
Ludovici XV anno 1747 KONARSKI S.H. II 171/17
- Carmen macaronicum de eligendo vitae genere KOCHANOW-
SKI J. II 138/36
- CARMEN MAURI I 139; II 280, V 244
- Carmen nuptiale (Epithalamium) Catullus C.V. II 139/49
- Carmen nuptiale ... Joanni Chodkiewicz ... et Ludovicae
Rzewuska... LEŚNIEWSKI E. II 342/8; III 260
- Carmen ojczyzste LESZCZYŃSKI S. II 334/3
- Carmen paraeneticum ... ad ingenuum adolescentem Con-
stantem Altopagum DANTYSZEK J. I 214/15
- Carmen ... quo valedicit Prutenos... KORWIN W. II 202/8
- Carmen sapphicum in vitam gloriosissimi martyris sancti
Stanislai, episcopi Cracoviensis, Polonorum gentis patroni
KALLIMACH F. II 75/5; II 345/6
- Carmina ... de clade Moscorum II 291/3
- Carmina ... de felicissimo reditu ex Vienna Austriaca ...
Sigismundi regis Poloniae PAWEŁ z KROSNA (PROCELER)
III 230/5
- Carmina de Joannis Alberti, regis Poloniae, electione et co-
ronatione KORWIN W. II 203/13
- Carmina juvenilla zob. Latina carmina
- Carmina latina KROMER M. V 276/16a
- Carmina latina nunc primum in unum volumen collecta
BIELSKI J. I 66/12
- Carmina posthuma ex codice auctoris manu scripto...
SARBIEWSKI M.K. IV 15/26
- Carmina posthuma KONARSKI S.H. II 171/35
- Carmina quaedam gratulatoria de foelici in Polonia adventu
Henrici Valesii... TRZECIESKI A. IV 272/20
- Carmina selecta ... Durini A.M. III 62/50
- Carmina Sybillae Erythraeae LIBANUS J. [ed.] II 345/8
- Carminum liber I BIELSKI J. I 66/7
- Carminum structura (Compendiosa et facilis diversorum
carminum structura) KORWIN W. II 202/2
- Carminum variorum manipulus MINASOWICZ J.E. III 60/7
- Carpe diem ZGLIŃSKI D. V 189
- Carpophorus Philaetes ad auctorem „Apologiae pro arte
disputandi peripateticorum” (Karpoforus Filaletes do
autora apologii sztuki dowodzenia sposobem peripate-
tycznym) WIŚNIEWSKI A.J. V 69/10
- Carta geologica totius Poloniae, Moldaviae, Transilvaniae et
partis Hungariae et Valachiae STASZIC S.W. IV 149/6
- Carte de Pologne divisée par provinces et palatinats ... Csaki
de Kerestszegh F.F., Hillaire S., JABLONOWSKI J.A., Rizzi
Zannoni J.A. II 10/14
- Car-Widmo GOMULICKI W. I 345/34
- The Case of the Poles Now at Portsmouth WIELOPOLSKI A.
V 46/3
- Casimir le Grand DUBOIS de JANCIGNY J.B. I 256/1
- Cassandre démocrate, parade POTOCKI J. III 282/5
- Cassandre homme de lettres, parade en 1 a. et en prose
POTOCKI J. III 282/5
- Castus Joseph SZYMONOWIC Sz. IV 210/4; V 180/16
- Catalogus alphabeticus Bibliothecae Publicae Raczyncianae
POPLIŃSKI A., Krakowski J. III 271/4
- Catalogus librorum Bibliothecae Collegii Regii Varsaviensis
Clericorum Regularium Scholarum Piarum BIELSKI S.
I 68/2
- Catecheses sive Institutiones duodecim de septem Sacramentis
et sacrificio Missae et de funebris exequiis (Catecheses,
to jest napominania i nauki ... barzo potrzebne) KROMER
M. II 278/10
- Catecheses, to jest napominania i nauki ... barzo potrzebne
zob. Catecheses sive Institutiones duodecim de septem
Sacramentis et sacrificio Missae et de funebris exequiis
- Catechesis ecclesiae Emdanae zob. Catechismus minor
- Catechesis ecclesiarum Polonicarum unum Deum Patrem
confitentium WISZOWATY A. [ed.] V 66/12
- Catechism Kościoła powszechnego (Skarbnica Biblii Świą-
tej) POWODOWSKI H. III 296/1
- Catechismus albo dziecinne kazania o nauce krześcijańskiej,
z niemieckiego języka na polski pilnie przełożone
MALECKI H. [tłum.] II 418/3
- Catechismus maior ŁASKI J. II 379/1
- Catechismus minor (Catechesis ecclesiae Emdanae) ŁASKI J.
II 379/2
- Catechismus to jest nauka barzo pożyteczna każdemu wier-
nemu krześcijańcowi [...] REJ M. III 348/4; III 347
- Catechismus, to jest dziecinna a prosta nauka chrześcijań-
skiej wiary... zob. Catechismus, to jest nauka naprzęd-
niejsza i potrzebniejsza ku zbawieniu, o wierze krześ-
cijańskiej
- Catechismus, to jest krótka a prosta (starej wiary chrześcijań-
skiej) nauka... zob. Catechismus, to jest nauka naprzęd-
niejsza i potrzebniejsza ku zbawieniu, o wierze krześ-
cijańskiej
- Catechismus, to jest nauka naprzędniejsza i potrzebniejsza
ku zbawieniu, o wierze krześcijańskiej (Catechismus, to
jest krótka a prosta (starej wiary chrześcijańskiej) nauka...
Catechismus, to jest dziecinna a prosta nauka chrześcijań-
skiej wiary... [Katechizm większy] SEKLUCJAN J. IV 29/3;
IV 29/14, 30/17
- Cathalogus, to jest porządne opisanie arcybiskupów gnieź-
nieńskich (Cathalogus, to jest porządne opisanie spraw
i żywota arcybiskupów gnieźnieńskich) PAPROCKI B.
III 223/22
- Cathalogus, to jest porządne opisanie spraw i żywota arcybi-
skupów gnieźnieńskich zob. Cathalogus, to jest porząd-
ne opisanie arcybiskupów gnieźnieńskich
- Catharinae Potociae, Castellanae Caminensi... Durini A.M.
III 116/39
- Cathonis Disticha moralia... Cathonowe wiersze obyczajne
... nowo polską i niemiecką mową okraszone (Katon-
owe wiersze) MYMER F. III 101/2
- Cato Addison J. I 158/3
- Cato Trilinguis TURNOWSKI J. [tłum.] IV 277/8
- Cato Utrycenski Metastasio P.A. V 165/14
- Catologus stellarum fixarum... HEWELIUSZ J. I 402/5
- Catonis disticha moralia castigatissima Polonicis versibus elu-
cidata. Katonowe wiersze podwójne... (Katonowe wiersze)
KŁONOWIC S.F. [tłum.] II 125/12
- Gausa inter regem Poloniae et Cruciferos WŁODKOWIC P.
V 85/4
- Causeries florentines KLACZKO J. II 121/25; II 120
- Les Causes célèbres et intéressantes Pitaval F.G. de I 90/38
- The Causes of the Emigration of the Poles JAKUBOWSKI
A.A. II 16/1
- Ce que femme préfère MICKIEWICZ A. III 30/63

- Cecora GLIŃSKI K. I 334/23
 Cecylia Piaseczyńska DMUSZEWSKI L.A. I 243/33
 Cecylia z Platerów Ożarów NAKWASKA K. III 110/1
 Cefal i Prokris DRUŻBACKA E. I 252/3
 Cejlon SIEROSZEWSKI W. IV 68/38
 Cele absolutne ludzkości HOENE-WRONSKI J.M. I 406/1
 Celina WILKOŃSKA P. V 55/2
 Celina. Ballada Schiller F. I 352/3
 Celina, czyli mile złego początki zob. Mile złego początki.
 Komedia w 1 a.
 Cellini Dumas A. (ojciec) I 74/22
 Centiloquium de medicis et infirmis SZYMON Z ŁOWICZA
 IV 209/4
 Centuriae carminum primae TURNOWSKI J. IV 277/1
 Cenzor - krytyk NORWID C. III 149/81 (XL)
 Cenzor obyczajów niekórych potocznych (Poprawa niekórych
 obyczajów polskich potocznych) JANUSZOWSKI J.
 II 33/10
 Cenzura Orientalis Ecclesiae SOKOŁOWSKI S. IV 118/4; IV 118
 Ceremoniant BOHOMOLEC F. I 89/12
 Cervantes w Polsce MATKOWSKI Z. II 435/2
 Cesarstwo rzymskie ZIELIŃSKI T. V 194/20
 Cesarz. LENARTOWICZ T. II 328/27
 Cesarz mi się do domu wrócić rozkazuje CHROŚCIŃSKI W.S.
 (?) I 171/19
 Cesarzewicz Konstanty i Joanna Grudzińska, czyli jakubini
 polscy CZYŃSKI J. I 206/3
 Cesarzowa nierządnicza BELMONT L. I 44/24
 Cet czy licho? KRASZEWSKI J.I. II 266/110
 Cezar i człowiek NOWACZYŃSKI A. III 160/45
 Cezar w Egipcie BOHOMOLEC F. I 88/5
 Cezary Baryka V 211/84
 Chadży-Abrek Lermontow M. I 381/17
 Chajlach SIEROSZEWSKI W. IV 67/1; IV 66
 Chalut GOMULICKI W. I 344/20
 Cham ORZESZKOWA E. III 195/34; III 192
 Chamska dusza WOŁOWSKI M. V 102/20
 Chanson envoyée par le Patriote à ses frères d'armes res-
 semblés en Italie TURSKI W. IV 281
 Chantecler Rostand E. II 101/85
 Chants exécutés le 29 novembre 1839 au 9-e anniversaire de
 la révolution polonaise OSTROWSKI K. III 211/4
 Les Chants historiques de l'Ukraine et les chansons des Laty-
 ches des bords de la Dvina occidentale CHODŹKO A.
 Borejko I 160/10
 Chants populaires de l'Ukraine, traduits de l'original russe...
 ZABŁOCKI T. Łada [tłum.] V 147/2
 Chaos JANKOWSKI P. II 28/1; II 27
 Caracteres lyrici seu Horatius et Pindarus SARBIEWSKI M.K.
 IV 13/8
 Charaktery, czyli obyczaje tego wieku La Bruyère J. de III 278/18,
 IV 207
 Charaktery filozofa STARZEŃSKI M. IV 143
 Charaktery rozumów ludzkich WISZNIEWSKI M. V 64/3
 Charakterystyka ubiegłego pół wieku WIŚLICKI J.M. V 68
 Charakterystyka współczesnych PRZECLAWSKI J.E. III 305
 Charakterystyki literackie STRUG A. IV 159
 Charczy RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/12
 Charisteria Casimiro de Morawski ... obłata... III 77
 Charitas ŻEROMSKI S. V 210/54
 Charites słowiańskie ZAWICKI J. V 180/1
 Charlota Loewenskoeld Lagerlöf S. III 250/52
 Chart watażki ROMANOWSKI M. III 378/1
 Chasydzi MAREK A. II 426
 Le Chat perdu Carmontelle N. I 84/12
 Chata Nikodema GLIŃSKI K. I 334/10
 Chata za wsią KRASZEWSKI J.I. II 262/35; III 158/11
 Chata za wsią. Dramat ludowy w 5 a, ze śpiewami i tańcami
 GALASIEWICZ J.K., MELLEROWA Z. I 307/4, II 442/9
 Chata za wsią. Dramat w 6 obrazach z powieści J.I. Krasze-
 wskiego przerobiony ZAPOLSKA G. V 175
 Chateaubriand i Bourbonowie ZDZIECHOWSKI M. V 186/28
 Chateaubriand i Napoleon ZDZIECHOWSKI M. V 186/26
 Chatka w lesie KONDRATOWICZ L. II 176/11
 Des causes intérieures de la faiblesse extérieure de l'Église
 SAYN-WITTGENSTEINOWA K. IV 24
 Chawa Rubin ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/7
 Chcecie wiedzieć, co cierpię... zob. Z Petrarka
 Chciałbym, ażeby tu upisane słowo... zob. [W albumie Elizy
 Branickiej, późniejszej Krasińskiej]
 Chefs-d'oeuvre de Jacob Ruysdael ZALESKI B. V 157/6
 Chefs-d'oeuvre poétiques d'Adam Mickiewicz traduits par lui
 même et par ses fils MICKIEWICZ W. [ed.] III 48/40
 Chelmieńskie KRASZEWSKI K. II 270/5
 Chelmskie KOLBERG O. II 160/8
 Chemia CHODKIEWICZ A. I 158
 Cherubin z piekła GERMAN J. I 327/11
 Chilliastichon ROIZZUS P. III 375/9
 Chimaera sive de Stancari funesta regio Poloniae secta ORZE-
 CHOWSKI S. III 189/9; I 363/14, III 329/4
 Chimera (Szczyt) STRUG A. IV 160/11; IV 160
 Chimera. Powieść z życia artystów JAROSZYŃSKI T. II 38/3
 Chimera, czyli o Stankara okropnym królestwie polskiemu
 kacerstwie ORZECHOWSKI S. III 189/9
 China Ferdinando III, imperatori BOYM M.P. I 98/2
 Chińskim tuszem ŁUSKINA E. II 397/1
 Chio RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/39
 Chłaścienica WOLSKI Wacław V 97
 Chleb ZACHARIASIEWICZ J. V 152/56
 Chleb bez soli ZACHARIASIEWICZ J. V 151/26
 Chleb ludzi bodzie BLIŻIŃSKI J. F. I 74/6
 Chloe i Motyl ŁUKASZEWSKI J. II 394
 Chloroform, czyli przespane zaślubiny ULRICH L. V 12/3
 Chłuba jezuitka OTWINOWSKI E. (?) III 214/10
 Chłop (O zmartwychstanie) GÓRSKI A. I 361/3
 Chłop. [Opowiadania] ŁOŚ W. II 388/28
 Chłop i żmija Lafontaine J. III 30/60 (8)
 Chłop o letnikach DYGASIŃSKI A. I 260/38
 Chłopcy pana cześnika RAPACKI W. (ojciec) III 341/7
 Chłop panem PERGES J. III 236/1
 Chłopczyk z rączką... zob. Kupido
 Chłopek ZIELIŃSKI J.F. V 192
 Chłopi REYMONT W.S. III 361/10; III 360, V 303/10
 Chłopi arystokracji ANCYC W.L. I 18, 19/2
 „Chłopi” Reymonta i krytyka niemiecka JANKOWSKI Cz.
 II 26/21
 Chłopiec niewidomy Nieritz G. II 362/21
 Chłopiec studukatowy czyli zakłeta w kaczkę księżniczka na
 Ordynackiem SŁOWACZYŃSKI A. IV 111/3
 Chłopka swatką hrabianki WILKOŃSKA P. V 55/3
 Chłopska dola, Z notatek hreczkosieja ŁASKOWSKI K. II 315/10
 Chłopska polityka, czyli nowe prądy FRIEDBERG S. I 301/5
 Chłopski adwokat ORZESZKOWA E. III 194/28
 Chłopski mecenas SZANIAWSKI K.J. IV 184/1
 Chmielnicki NIEMCEWICZ J.U. III 129/48
 Chmury Arystofanes I 135/4, III 94/6
 Chmury przeszłości STRUTYŃSKI J. IV 163/2
 Chociaż zmuszona bądźziesz mnie porzucić... zob. Sen
 Choć jeno Polską chodzę... ŁASKOWSKI K. II 316/42
 Choć pół i łak... ASNYK A. I 22/17
 Cboć Radziwiłł, alem człowiek... zob. Preliminaria peregryna-
 cji do Ziemi Świętej J.O. Księcia Radziwiłła Sierotki

- Chodkiewicz pod Chocimem ZGIERSKI W. V 188/4
 Chodowie Jirásek A. V 131/11
 Chodziły tu Niemce... KONOPNICKA M. II 180/3
 Choefony zob. Ofiary
 Choefony czyli Ofiara grobowa Ajschylos V 32/12
 Le Choix d'une czarine CZYŃSKI J. I 206/13
 [Les Confédérés de Bar] (La Siège de Cracovie; Obłężenie Krakowa) MICKIEWICZ A. III 28/48; I 361/25, II 101/80, 233, III 19, 176/27
 Chopin. Życie i twórczość HOESICK F. I 407/8
 Chopin i George Sand zob. On i ona. Obraz sceniczny w I a.
 Chopin i Grottger TARNOWSKI S. IV 240/12
 Chopin und Nietzsche PRZYBYSZEWSKI S. III 318/1
 Chopiniana HOESICK F. I 408/29
 Chorał (*Z dymem pożarów...*; Chorał z roku 1846; Bóg był i jest!) UJEJSKI K. V 10/2; I 285/5, V 9, 10/4
 Chorał, muzyka J. Nikorowicza na 4 głosy [...] UJEJSKI K. V 10/2
 Chorał w obrazach J. Styki UJEJSKI K. V 10/2
 Chorągiew słowiańska do grobu świętego Cyryla w Rzymie LENARTOWICZ T. II 328/28
 Chorągiew Wandalinowa JURKOWSKI J. II 61/9
 Chorągiew Kmitów BYKOWSKI P. Jaks a I 138/11
 Chorąży ROMANOWSKI M. III 377, 377/1
 Chore dziecko JANKOWSKI J. II 27/4
 Chore sny SROKOWSKI M. IV 130/1
 Choroby Galicji w latach od 1866-1876 podpatrzone i opowiedziane przez Dukata ROGOSZ J. III 372/8; III 372
 Choroby moralne XIX w. KRASZEWSKI J. I. II 259
 Choroby wieku KRASZEWSKI J. I. II 267/124
 Chorographia ... DELUGOSZ J. I 229/9
 Chorus rusticorum (*Bieda nam wielka na te nasze pany...*) BEMBUS M. I 48/12; II 311
 Chory kotek (*Pan kotek był chory i leżał w łóżeczku...*) JACHOWICZ S. II 13/1; V 261/1
 Chory kotek i inne wiersze JACHOWICZ S. V 261/29
 Chory z urojenia BAUDOUIN J. (?) I 42
 Chowanie żrębców OSTROBÓG J. III III 208/10
 Chowania czyli całokształt pedagogiki narodowej zob. Chowania, czyli system pedagogiki narodowej
 Chowania, czyli system pedagogiki narodowej (Chowania czyli całokształt pedagogiki narodowej) TRENTOWSKI B. IV 261/4; IV 260
 Chór strzelców (Pieśń strzelca, Pieśń myśliwska) Kind F. III 23/15, 25/24, 25/25, 25/26
 Christe qui lux es et dies (*Kryste, dniu naszej światłości...*) REJ M. [Ithum.] III 351/26
 Christianae religionis brevissima Institutio... opus imperfectum SOCYN F. IV 117/17
 Christianorum fastorum disticha SOLIKOWSKI J. D. IV 120/21
 Christine Braun zob. Szpieg, czyli tajemnica fortu Pelagia
 Christologiae seu sermonum de Christo pars prior POWODOWSKI H. III 296/13
 Christophi Warszawicki mówiąca wvodzi Wenecją (Wenecja. Poemat historyczno-polityczny z końca XVI w.) WARSZEWICKI K. V 23/1
 Christophori Varsevicii opuscula inedita zob. Niewydane pisma, listy do znakomitych ludzi tudzież inne dokumenty
 Chrobry PRZYBOROWSKI W. III 312/14
 Chronica abo opisanie czasów, początków, wywodów panowania książąt... zacnego narodu litewskiego... STRYJKOWSKI M. IV 167/20; IV 167/17
 Chronica gestorum in Europa singularium PIASECKI P. III 242/3
 Chronica Polonorum II 280
 Chronica Polonorum MACIEJ z MIECHOWA II 401/3; I 219/2, 385/2
 Chronica principum Poloniae zob. KRONIKA KSIĄŻĄT POLSKICH
 Chronica Prussiae Duisburg P. I 392/6
 Chronica Regni Poloniae zob. KRONIKA WIELKOPOLSKA
 Chronicon episcoporum Vratislaviensium continuatione variorum auctum zob. Vitae episcoporum ecclesiae... Vratislaviensis
 Chronicon Poloniae cum continuatione Baczkonis custodis Posnaniensis zob. KRONIKA WIELKOPOLSKA
 Chronicon regum Poloniae GLICZNER E. I 333/14
 Chroniconum B. Vapovij pars posterior... zob. Kronika dziejów Polski od czasów przedchrześcijańskich do 1535
 Chronika KOSTYN M. II 220/10
 Chronika Ziem Mołdawskich i Mutańskich (Cronicile inedite antingatoare la istoria romanilor) KOSTYN M. II 220/3
 Chronika Ziem Mołdawskich KOSTYN M. II 220/7
 Chroniques, mémoires et recherches pour servir à l'histoire de tous les peuples slaves... POTOCKI J. III 282/6
 Chronologia dziejów Królestwa Polskiego dla młodego pokolenia KONOPACKI S. II 179/4
 Chronologia książąt i królów polskich, w r. 1818 wierszem napisana (Latopismo, czyli chronologia...; Książęta i królowie polscy) MORELWOSKI J. III 80/2
 Chronologiczne zestawienie 73 000 druków polskich lub Polski dotyczących od r. 1455 do 1799 ESTREICHER K. I 274/8
 Chronologie des deux premiers livres de Manethon POTOCKI J. III 283/14
 Chrystus KASPROWICZ J. II 98/3
 Chrystus cierpiący, według tekstu Ewangelii Świętej wierszem polskim wystawiony KOCHOWSKI W. II 156/5
 Chrystus jedyny Syn Boży... zob. Pieśń nabożna z Pisma Świętego Starożytnego i Nowego Zakonu wspolek z prośbą do Syna Bożego
 Chrystus na wojnie JANKOWSKI J. II 27/15
 CHRYSZTUS z MARTWYCH WSTAŁ JE... I 172; V 246
 Chrystus zmartwychwstał STASIAK L. IV 146/28
 Chrzęszczyk złoty Poe E. A. V 15/14
 Chrzest. Fantazja polska NALEPIŃSKI T. III 111/3
 Chrzest polski Powieść ze zdarzeń ostatnich w 3 cz. (Krwawy chrzest) DZIERZKOWSKI J., SABOWSKI W. I 266/34, IV 10/37
 Chrzęścjanin i żydówka, czyli serce i złoto Mewes A. IV 10/49
 Chrzęścjanina porządna odpowiedź HERBEST B. I 397/12
 Chrzęścjaniska a żalobliwe napominanie do Najjaśniejszego Jego Królewskiej Miłości Majestatu i do wszystkich panów wielkich, małych, bogatych i ubogich KROWICKI M. II 284/1; II 284/6
 Chrzęścjanstwo antyczne ZIELIŃSKI T. V 194/7
 Chrzęścjanstwo i katechizm WITKIEWICZ S. V 74/10
 Chusty ofiarne OSTROWSKA B. III 208/6
 Chwał duszo ma Pana mego... zob. Psalm Dawidów CII
 Chwałmy Pana Jezusa Krysta jako syna Bożego KRAIŃSKI K. II 237/1
 Chwała Bogu ZALESKI J. B. V 159/11
 Chwał BŁIŻIŃSKI J. F. I 74/20
 Chwila JANKOWSKI P. II 28/4
 Chwila była przedwieczorna DĄBROWSKI I. I 217/5
 Chwila obecna JABLONOWSKI W. II 11/3
 Chwila wesolości SKARBEK F. IV 71/5
 Chwila zachwytu ŁASKARYS J. II 315/7
 Chwila zapomnienia SUFFCZYŃSKI K. IV 170/2
 Chwile ORZESZKOWA E. III 196/61; V 295/61
 Chwile. Fantazje, nowele, obrazy z natury BRODOWSKI F. I 102/1
 Chwile. Poezje KASPROWICZ J. II 99/28

- Chwile, Wybór poezji ROSSOWSKI S. III 383/18
 Chwile rozrywki PAPI J. III 221/1
 Chybiona powieść zob. Anielka
 Chymische Schriften SĘDZIWIŃ M. IV 34/8
Chytrze bydłą z pany kmiecie... zob. WIERSZ O KMIECIEJ
 CHYTROŚCI
 Ci i tamci MILKOWSKI Z. III 57/52
 Ciało bez duszy ULRICH L. V 12/2
 Ciaćcia, poema żartobliwa JASIŃSKI J. II 40
 Ciarachy GALASIEWICZ J.K. I 307/7
 Ciarlatan mędrzec LIPIŃSKI J. II 358/14
 Ciasna brama Gide A. I 327/24
 Ciąg dalszy „Uwag ogólnych nad stanem rolniczym i miej-
 skim” BAUDOUIN J. I 42
 Cicero im Wandel der Jahrhunderte ZIELIŃSKI T. V 194/4
 Cicha miłość. Obrazek znad Wisły BAŁUCKI M. I 30/18
 Cicha woda brzegi rwie CHEŃCIŃSKI J.K. I 145/12
 Ciche niewiasty PAPI J. III 221/13
 Ciche tragedie (Karierowicz) ROGOSZ J. III 372/19
 Cichy Anioł SIEMIENSKI L. IV 42/6
 Cichy Janek i głośny Franek LUBOWSKI E. II 373/21
 Cichy wiecór w swoim kółku ROMER-OCHENKOWSKA H.
 III 380/15
 Cichy wspólnik zob. Wesoly wspólnik
 Cid albo Roderik, comedia hiszpańska z francuskiego języka
 przetłumaczona [...] Corneille P. III 86/11
 Ciekawa historia o Cornusie, który sprzedał diabłu duszę
 dlatego tylko, aby osiągnąć piękną burmistrzankę KOSIA-
 KIEWICZ W. II 213/26
 Ciekawe oczy ORKAN W. III 186/34
 Ciekawość anni 1771 i 1772 LIPSKI T.S. II 359
 Ciemnosmreczyński las TETMAJER K. Przerwa IV 247/21
 Ciemnosmreczyński staw TETMAJER K. Przerwa IV 246/10
 Ciemności SIEROSŁAWSKI S. IV 65
 Ciemność Byron G.G. III 25/26
 Ciemność NORWID C. III 149/81 (IX); IV 19
 Cienia walecznych rycerzy polskich poległych pod Smoleń-
 skiem dnia 17 sierpnia 1812 roku [...] GORECKI A. I 350/3
 Cienie PRUS B. III 300/21
 Cienie ŻEROMSKI S. V 208/29
 Cienie syberyjskie LENARTOWICZ T. II 328/31
 Cieniom ... X. Benedykt Trzebińskiego, kustosa katedral-
 nego krakowskiego... CHODANI J. Kanty I 157/2
 Cieniom Urszuli z Święcickich Szuskiej... ŁAŃCUCKI J.W. II
 377/6
 Cięż FELDMAN W. I 282/13
 Cięż albo dusza Molenza, króla baktryjańskiego Grotto L.
 IV 113/5
 Cięż matki SĘDZIWIŃ F. IV 32/3
 Cięż przypisany ks. X.J.M. Januszowi Radziwiłłowi, podcza-
 szemu naonczas W.Ks.L. A. 1607 NABOROWSKI D.
 III 104/1
 Ciężarnia bezducha JELLENTA C. II 46/4
 Ciężlice OCZKO W. III 168/1
 Ciężła wdówka BAŁUCKI M. I 31/61
 Ciernie (Z pola i z obozu) ROGOSZ J. III 372/2
 Ciernie kwitające MINISZEWSKI J.A. III 65/14
 Cierniowe drogi SIEROSŁAWSKI S. IV 65/5
 Cierń ŁĘTOWSKI J. II 382/11
 Cierpienia młodego Wertera Goethe J.W. I 105/34, III 250/16
 Ciesielstwo WITKIEWICZ S. V 74/9
 Cieszyński STALMACH P. IV 132/2
 Cieśla. Gawęda ludowa KONDRATOWICZ L. II 176/12
 Ciężkie czasy. Powieść Dickens Ch. II 221/11
 Ciężkie czasy BAŁUCKI M. I 31/49
 Ciężkie czasy na te czasy Dickens Ch. II 207/12
 Cinq statistiques générales de la Pologne SŁOWACZYŃSKI
 A. IV 111
 Ciocia Teosia SYGIETYŃSKI A. IV 175/5
 Cioplek, optyk z XIII w. (Vitello) KOROTYŃSKI W. II 199/7
 Ciotka RODZIEWICZÓWNA M. III 369/34
 Ciotka na wydaniu BLIŻIŃSKI J. F. I 74/12
 Ciotunia. Komedia w 3 a., wierszem FREDRO A. I 292/25
 Circe ROSSOWSKI S. III 383/11; III 383
 Cisza morska na wysokości Tarkankut MICKIEWICZ A. III
 24/19 (II)
 Cisza wieczorna HERTZ J.A. I 401/6
 Ciupasem na Syberię (W Sibir po etapu) SIEROSZEWSKI W.
 IV 68/32
 Ciurkiewicz czy Dziurkiewicz ABRAHAMOWICZ A. I 13/5
 Ciury GOMULICKI W. I 344/26
 Civilité puérile et honnête POTOCKI J. III 283
 Clades Dantiscanorum Łasicki J. I 66/5, 214/12
 Clarissimi baronis ... Monumentum pro comitis generalibus
 Regni sub rege Casimiro pro Reipublicae ordinatione con-
 gestum OSTORÓG J. III 206/2
 Classicum nieśmiertelnej sławy po szczęśliwej i niesłychanej
 victoriej pod Chocimiem dnia XI Novembra R.P. 1673
 otrzymanej LESZCZYŃSKI S. II 334/2
 Clavis linguae Lithuanicae SZYRWID K. IV 213/3
 Clavis medica ad Chinaram doctrinam de pulsibus zob. Spe-
 cimen medicinae sinicae, sive opuscula medica ad men-
 tem Sinensium
 Clenodia DEUGOSZ J. I 230/11
 Climacter quartus KOCHOWSKI W. II 156/7
 Climacter secundus KOCHOWSKI W. II 156/7
 Climacter tertius KOCHOWSKI W. II 156/7
 Clypeus albo tarcz duchowna GRZEGORZ Z ŻARNOWCA I
 386/5
 Clypeus serenissimi Joannis III regis Polonorum CHROŚCIŃ-
 SKI W.S. I 170/8
 Clypeus spiritualis zob. Tarcza duchowna
 Cmentarna noc ORKAN W. III 184
 Cmentarz Powązkowski pod Warszawą WÓJCICKI K.W. V
 114/20; I 90, II 416/1
 Cmentarz wiejski DZIERŻKOWSKI J. I 266/38
 Cnota w drodze do szczęścia, czyli Aspazja KAMIENSKI W.D.
 [I tum.] II 81/4
 Cnotliwi ORZESZKOWA E. III 193/6
 Cnoty cel nie ów, do którego zmierza Machiawelli i inni w
 akademiej onegoż promowani politycy, odkryty piórem
 polskim PIEKARSKI K. [I tum.] III 242/4
 Co bardziej zachęca młódź do nauk: czy nagrody i pochwały
 w szkołach jej dawane, czy też urzędy krajowe ludzimi
 przez edukację i ćwiczenie się w naukach do usług pu-
 blicznych uformowanym i zdolnym otwarte? DUDZIŃ-
 SKI M. I 257
 Co będzie? ASPIS B. I 24/5
 Co chcesz minąć, postój mało... zob. [Epitafium Barbary
 Radziwiłłówny]
 Co czasy niosą NOWACZYŃSKI A. III 159/15
 Co demokracja dała Polsce KOSIAKIEWICZ W. II 212
 Co kobieta woli łłowski S. IV 52/54
 Co kto lubi DYGAŚIŃSKI A. I 259/11
 Co lepsi marniej DYGAŚIŃSKI A. I 259/8
 Co mi Taty dały zob. Preludia zakopiańskie
 Co mówi serce RAPACKI W. (syn) III 341/3
 Co nam potrzeba LENARTOWICZ T. II 327/2
 Co nowego BRÜCKNER A. I 113/37
 Co rozumieć przez rewolucję w Polsce? MOCHNACKI M.
 III 70/6; III 69
 Co się dzieje w gniazdach DYGAŚIŃSKI A. I 259/2

- Co się komu należy. Słowo o p. Kornelu Ujejskim i o p. Wincentym Połu DZIEDUSZYCKI M. I 262/4
- Co się raz stało w Sydonie SIENKIEWICZ H. IV 52/54
- Co się stało dziś z figurami z „Pana Tadeusza” BELMONT L. I 44/12
- Co się stało w małym miasteczku LUBOWSKI E. II 372/3
- Co się stało w Polsce od jej pierwszego rozbioru aż do końca wojen za cesarza Napoleona MORACZEWSKA B. III 73/3, 74/5
- Co się też dzieje z nieszczęśliwą ojczyzną naszą? KOLLATAJ H. II 163/8
- Co słonko widziało KONOPNICKA M. II 182/58; V V 271/58
- Co słycać? NORWID C. III 149/94
- Co słycać i co począć? NORWID C. III 149/94
- Co śpiewa Warszawa RAPACKI W. (syn) III 342/11
- Co tam marzyć ROMANOWSKI M. III 378/12
- Co to jest blaga? PRUS B. III 301/29
- Co to jest być prawdziwym patriotą? Hoszkiewicz K. II 164
- Co to jest filozofia? SZANIAWSKI J.K. IV 183/3
- Co to jest wielkość, czyli wiersz z powodu nominacji na biskupstwo lwowskie i z powodu oktawy imienin ... Mikołaja Skorodyńskiego... MAREWICZ W.I. II 428/37
- Co tu kłopotu? (Żenić się - nie żenić? Trudny wybór) FREDRO A. I 293/37
- Co was dziś do pisania złych wierszy zniewała ... zob. Satyra przeciw paskwilom
- Co zwyciężał PAJZDESKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/6
- Co życie dało PAJZDESKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/7
- Codex Gertrudianus GERTRUDA MIESZKOWNA I 328
- Codziennie ćwiczenia chrześcijańskiej dusze Pontanus J. I 374/29
- Coena Domini V 17
- Cogitationes sacrae ad initium Evangelii Mathei et omnes Epistolae Apostolicas [...] PRZYPKOWSKI S. III 325/13
- „Cokolwiek się zdarzy - niech uderza we mnie...” ŻEROMSKI S. V 207/11
- Cola Rienzi ASNYK A. I 22/6; I 22
- Colas Breugnon Rolland R. III 250/20
- Collatio in qua aperta demonstratur, blasphemias Gregorii Bresinensis... ut ovum ovo non sit similis SARNICKI S. IV 21/2
- Collationes quas dicuntur habuisse inter se mutuo rex Salomon sapientissimus et Marcolphus facie deformis et turpissimus [...] zob. Rozmowy, które miał król Salomon mądry z Marcholtem grubym a sprośnym
- Collectanea BIERNAT Z LUBLINA I 70/1
- Collectanea vitam resque gestas J. Zamojscii ... illustrantia Działyński A.T. I 135/2, 395/2, 395/5, IV 238/11
- Collectanea z dziejopisów tureckich rzeczy do historii polskiej służących, z dodatkiem objaśnień potrzebnych i krytycznych uwag SĘKOWSKI J. IV 35/1
- Colloquia Erasmus z Rotterdamu V 41/4
- Colloquia albo Rozmowy LEMAŃSKI J. II 325/4
- Colloquia theologi cum dissidente de religione ac de sincero et non adulterato usu S. Scripturae ad probandos fidei articulos (O szczerym a niewykrętym w dowodzeniu artykułów wiary Pisma świętego używaniu) KOJAŁOWICZ W. Wijuk II 159/14
- Colloquia theologi cum politico de electione prudenti unius verae christianae religionis (O uważnym a rozsądnym obraniu jednej prawdziwej chrześcijańskiej wiary teologa z politykiem rozmowy) KOJAŁOWICZ W. Wijuk II 158/2
- Colloquiorum de religione liber quartus qui est de doctrina Ecclesiae KROMER M. II 278/6
- Colloquia charitativum de religione cum romano-catholicis habitum in arce Rożnow WISZOWATY A. V 66/5; V 34/5
- Colloquium cum Crowicki 1569 SOLIKOWSKI J.D. IV 120/7
- Colloquium inter Mortem et magistrum Polycarpum I 227
- Colloquium pitkowskie, to jest rozmowa w sejm 1565 SARNICKI S. [ed.] IV 21/11
- Combar de la volonté et de la raison LESZCZYŃSKI Sr. II 335/7
- Le Comédien bourgeois, scene italienne POTOCKI J. III 282/5
- Cometographia HEWELIUSZ J. I 402/3
- Comitia honorum et aviti splendoris Joannis Ludovici Plater... BAKA J. I 25/1
- Comitia Sapientium PETRYCY J.I. III 239/3
- Commentaria in Organum Aristotelis ŚMIGLECKI M. IV 214/1
- Commentaria posthuma in plerosque Novi Testamenti libros Szlichtyng J. II 368/5
- Commentarii bellici zob. Księgi hetmańskie
- Commentarii de rebus bellicis zob. Księgi hetmańskie
- Commentarii de tumultu Gedanensi NIDECKI A.P. III 122/2
- Commentariorum artis dialecticae libri decem GÓRSKI J. I 363/6; III 329/5
- Commentariorum de Republica emendanda libri quinque ... (De Republica emendanda libri quinque, recogniti et aucti...) FRYCZ MODRZEWSKI A. I 303/8; I 43/10, 127/4, 303/8, 304/15; V 254/8
- Commentarius belli adversus Turcas ad Viennam et in Hungaria KOCHOWSKI W. II 156/8
- Commentarius brevis rerum Polonicarum a morte Sigismundi Augusti... SOLIKOWSKI J.D. IV 120/23; IV 120/22
- Commentarius in Epistolam Ioannis Apostoli primam SOCYN F. IV 117/12
- Commentarius in IV libros Institutionum iuris civilis STAROWOLSKI S. IV 139/18
- Commentatio in primum idyllium Theocriti GRODDECK G.E. I 375/1
- Commoda Henrici ... BAZYLIK C. I 43/13
- Compendiaria conscribendarum epistolarum ratio HEGENDORFIN K. I 394/8
- Compendiosa et facillis diversorum carminum structura zob. Carminum structura
- Compendiosa totius logicae ... enciclopedia GLABER A. I 332/5
- Compendium albo zbiór sentencyj polskich na siedmiu części rozdzielonych ... wierszem polskim składanych anno 1674 SZEMIOT S.S. IV 190/6
- Compendium veritatis primaevae LUBIENIECKI S. (młodszy) II 368/2
- Compiductoria zob. Księgi hetmańskie
- Completorium Romanum DEMBOLECKI W. I 220
- Compositio sive pro dote Ecclesiastica et haereditate Christi ad Ordines Poloniae Regni ... concio (Oratio Ecclesiastica pro dote Ecclesiae Dei et haereditate Christi) SOKOŁOWSKI S. IV 118/5
- Compte rendu du 17 anniversaire de la révolution polonaise du 29 novembre 1830, célébré à Paris dans la réunion générale du 29 novembre 1847 (Zdanie sprawy z 17 obchodu rocznicy rewolucji polskiej roku 1830, odbytego na ogólnym zgromadzeniu w Paryżu 29 listopada 1847) V 101/2
- Computus HERBEST B. I 397/4
- Le comte Witold RZEWUSKI S. III 409
- Concept o sprawie JMP. Jakuba Siemińskiego ... która toczyła się na sejmie warszawskim Anno Dom. 1638 PRZYPKOWSKI S. III 325/9
- Le Concert interrompu Marsollier des Vivetières B.J. I 86/52
- Concilium tridentinum sub Pio papa quarto, anno 1562 celebratum KUCZBORSKI W. II 301/1
- Concio de vestitu et fructu haereson SOKOŁOWSKI S. IV 118/1

- Concjo ... sub initium Dioecesanæ Synodi Leopollensis post-
ritæ dominicæ Septuagesimæ habita A.D. 1593 LA-
TERNA M. II 318/4
- Conciones duae SOKOŁOWSKI S. IV 118/2
- Conciones quattuor SOKOŁOWSKI S. IV 118/7
- Concionis Christi explicatio Socyn F. III 91/10
- Conclusiones (*Sæventibus olim Pruthenſis...; Opinio Hostien-
sis (Ostienſis)...*) WŁODKOWICZ P. V 85/3
- [Les Confédérés de Bar] (La Siège de Cracovie) Mickiewicz
A. III 28/48
- Confessia wiary, którą augustańską albo auspurską zową
GLICZNER E. [I tum.] I 333/18
- Confessio Augustana to jest Wyznanie wiary niektórych ksią-
żąt i miast niemieckich [...] MAŁECKI H. [ed.] II 419/7
- Confessio de Mediatore Helt G. IV 152/2, 153/12
- Confessio fidei catholice christiana HOZJUSZ S. I 411/2; I 411
- Confiance en soi Emerson R. W. III 31/75
- Confiteor SZANDLEROWSKI A. IV 181/7; IV 181
- Confiteor PRZYBYSZEWski S. III 319/14; III 318
- Congaudent angelorum chori WŁADYSŁAW Z GIELNIOWA V
79/1
- Le Congé des ambassadeurs grecs Kochanowski J. I 118/4
- Congrès de Genève, Protestation polonais contre la paix
MICKIEWICZ W. III 47/5
- Congrès de Moscou MICKIEWICZ W. III 47/6
- Le congrès de Moscou et la propagande panslawiste (Kon-
grès moskiewski i panslawistyczna propaganda) KLACZ-
KO J. II 121/18
- La Conscience nationale et la Ligue de Nations LUTOSŁAW-
SKI W. II 375/33
- Consens abo Discurs III ziemianina z plebanem BROŻEK J. I
109/2
- Consensus GLICZNER E. I 333/13
- Consensus in fide et religione Christiana inter Ecclesias Evan-
gelicas Maioris et Minoris Poloniae TURNOWSKI S.T. IV
278/5
- Le Consentement forcé Guyot de Merville M. I 86/64
- Conservatio sanitatis (Editio ... pro conservanda hominum
sanitate familiarissimo collecta stillo) MACIEJ Z MIECHO-
WA II 402/4
- Considérations générales sur le meilleur régime des prisons
suivies d'un plan de maison pénitentiaire de Mr. Henri
Marconi SKARBK F. IV 72/24
- Consideratio speciminis libri de momentis gravium auctore
J.F.V. Lucensi KOCHAŃSKI A.A. II 155/3
- Considerationes et observationes physico-mathematicae circa
diurnam Telluris vertiginem KOCHAŃSKI A.A. II 155/3
- Considerationes quaedam circa quadrata et cubos magicos
KOCHAŃSKI A.A. II 155/3
- Considérations sur l'état politique de l'ancienne Pologne et
sur l'histoire de son peuple LELEWEL J. II 322/27
- Considérations sur les causes de la grandeur des Romains
Montesquieu Ch. de I 192/2
- Consilia [przeciw astrologowi Henrykowi Czechowi] STANI-
SŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 134/7
- Consilia Callimachi (Rady Kallimachowej) KALLIMACH F. (?)
II 76/21
- Consilium de recuperanda pace et in posterum stabilienda
pace Regni Poloniae HERBURT J.S. (?) I 399/19; I 174/1
- Consilium facultatis FREDRO J.A. I 300/2
- Consilium rationis bellicae (Zasady sztuki wojskowej) TAR-
NOWSKI J. IV 238/7; IV 238/11
- Consona et consentiosa circa imminetentem, utinam concor-
dem neo-eligendi unius probi, prudentis et probati Polo-
narium Regis inaugurationem animadversio KONARSKI
S.H. II 170/4
- Conspectus novae, collectionis legum ecclesiasticarum Polo-
niae [...] ZAŁUSKI J.A. V 164/8
- Constitutiones et decreta condita in provinciali synodo Gne-
snensi quam... Petricoviae habuita KARNKOWSKI S. [ed.]
II 88/15
- Constitutiones synodorum metropolitanae ecclesiae Gnesnen-
sis KARNKOWSKI S. [ed.] II 88/14
- Consulite vobis, prospicite patriae NARUSZEWICZ A.S. III
116/35
- Consultatio de necessitate collegii medici auctoritate regia
Varsaviae erigendi MITZLER de KOŁOF W. III 66/1
- La Contadina in corte I 84/15
- Contenta in hoc libello Melancthon F. I 394/11
- Contes des paysans et des pâtres slaves CHODŹKO A. Borej-
ko I 160/8
- Contes Kozaks Czaykowski M. III 47/17
- Contiones aliquot piae et eruditae de puro Dei verbo zob.
Kazania niektóre o szczyrim Slowie Bożym
- Contra malos divites et usurarios tractatus ZABOROWSKI S.
V 148/2
- Contra participantes cum Bruchrink processus (*Respublica
que malicia temporis exigente...*) CIOLEK S. (?) I 178/4
- Contra saevam pestem regimen accuratissimum MACIEJ Z
MIECHOWA II 401/1
- Contra spiritus Germanici scripta anonyma Polonus sub tem-
pus interregni KONARSKI S.H. II 170/5
- Die Contribution oder die Brandschatzung (Brandschatzung)
BRÜHL A.F. I 115/7
- Controversia evangelicorum cum catholicis romanis de Chri-
stiana religione TURNOWSKI S.T. IV 278/6
- Conversation des malades MICKIEWICZ A. III 31/65
- Copernicus and his Native Land: An address delivered at the
annual meeting of the Polish Association, on the occa-
sion of the Three Hundredth Anniversary of the Coperni-
can System LACH SZYRMA K. II 308/4
- Il Cortegiano Castiglione B. I 358
- Cosmographia dans manducationem in tabulas Ptholomei
KORWIN W. II 202/1; V 272/1
- Coś nowego, pisanego roku 1652; drukowano w Koziej Gło-
wie, kiedy miesiąc był na nowie OPALIŃSKI Ł. III 178/3
- Coup d'oeil sur la conduite et les desseins des Coalisés, sur
leurs vrais intérêts et sur les moyens d'avoir une paix
durable NIEMCEWICZ J.U. III 128/37
- Coup d'oeil sur la Pologne, géographique, historique et littéraire
MORAWSKI T. III 80/5
- Coup d'oeil sur la question polonaise KOŹMIAN A.E. II 229/2
- Coup d'oeil sur le "Dziady" MICKIEWICZ A. III 30/63
- Coup d'oeil sur les oeuvres les plus remarquables des poètes
polonais ORPISZEWSKI L. III 187/
- La couronne de Pologne et sa royauté (Korona Polski i jej
królewskość) LELEWEL J. II 322/24
- [Cours de la littérature latine] (Fragments du Cours de litté-
rature latine, Odczyty w Lozannie) MICKIEWICZ A. III 29/
51; 32/101
- Cours de la littérature slave MICKIEWICZ A. III 29/53
- Coż chcesz czynić, mily bracie... zob. Przestrach na złe spra-
wy ludzkiego żywota
- Coż chcesz czynić, moj mily czlowieczce... zob. Podobień-
stwo żywota czlowieka krześcianskiego
- Córa Piastów KONDRATOWICZ L. II 176/9
- Córka elegantki SZELIGA M. IV 189/9
- Córka fabrykanta IZDEBSKA W. II 7/2
- Córka filozofa XVIII wieku PUZYŃINA G. III 329/7
- Córka gajowego SABOWSKI W. IV 10/32
- Córka Indii, Amarkalli BELMONT L. I 44/23
- Córka Joria d'Annunzio G. II 182/51

- Córka króla egipskiego Ebers G. V 56/40
 Córka miecznika, czyli dwory polskie z XVII w. (Córka Miecznika, czyli domy polskie XVII w.; Domy polskie w wieku XVII, czyli córka Miecznika) MAJERANOWSKI K. II 410/30; II 417/8
 Córka morza JEZERSKI M. II 56/8
 Córka pani Angot Clairville L., Siraudin P., Koning W. IV 192/13
 Córka Rolanda Bornier H. IV 43/50
 Córka rzemieślnika WIŚLICKI A. V 67/5
 Córka, siostra i matka, czyli trzy obrazy uczuć kobiety Voiart E. I 240/54
 Córka Tuški ZAPOLSKA G. V 174/38
 Córka wdowy DUCHIŃSKA S. I 256/6
 Córka Wodnicy OSTROWSKA B. III 209/8
 Córy skonflikowane HERTZ B. I 400/2
 Cóżem ja winien? NARZYMSKI J. III 119
Cracovia civitas... zob. Laus Cracoviae
 Cracoviensis scholae apud S. Mariae templum institutio HERBEST B. I 397/1
 Création absolue de l'humanité HOENE-WROŃSKI J.M. I 406/2
 Credo: Chrześcijańskie prawdy wiary [...] SEMENENKO P. IV 31/9
 Crispin médecin Hauteroche N. V 144/10
 Cronica longa (magna) Lechitarum et Polonorum (Kronika wielka) JANKO z CZARŃSKA (?) II 24/2; II 24/1, 281 zob. też KRONIKA WIELKOPOLSKA
 Cronica magna Lechitarum et Polonorum zob. Cronica longa (magna) Lechitarum et Polonorum
 Cronica Petri comitis Poloniae I 139
 Cronica Polonorum (Historia Polonica...; Kronika dziejów Polski; Kronika polska) KADŁUBEK W. II 67/1; I 218/1, 399/14, II 66, V 264/1
 Cronica sive historia Lithuaniae ROTUNDUS A. III 384/2
 Cronice et gesta ducum sive principum Polonorum (Galli Anonymi Chronicon; Galli Anonymi Cronica et Gesta ducum sive principum Polonorum) GALL ANONIM I 308; V 254
 Cronicele Românei seu Ietopisetele Moldaviei și Valachiei KOSTYN M. II 220/6
 Cronicile inedite antifatoare la istoria romanilor zob. Chronika Ziem Mołdawskich i Mułtarńskich
 Cud bajeczki CHRZĄSZCZEWSKA J. I 173/21
 Cud dziewica SARNECKI Z. IV 20/20
 Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale (Cud, czyli Krakowiacy i Górale) BOGUSŁAWSKI W. I 85/28, V 241/28
 Cud na Kirkucie SZANIAWSKI K.J. IV 184/13
 Cud na roli DYGAŚIŃSKI A. I 260/24
 Cud św. Antoniego Maeterlinck M. V 112/23
 Cuda i osobliwości natury i sztuki w różnych znajdujące się krajach GRABOWSKI A. I 366/1
 Cuda miłości MORSZTYN J.A. III 86/22
 Cudak GAWALEWICZ M. I 317/21
 Cudna mieszczka (O mieszczce jednej cudnej i dwóch zalotnikach gorących) GOMULICKI W. I 344/10
 Cudno i ziemia cudna WYSSENHOFF J. V 30/17
 Cudotwórca FELDMAN W. I 282/10
 Cudowna Maria Panna Studzienniecka LENARTOWICZ T. II 328/27
 Cudowne bajki DYGAŚIŃSKI A. I 260/33
 Cudowne dziecko PERZYŃSKI W. III 238/32
 Cudowne leki KRASZEWSKI K. II 270/4
 Cudowne więszce z indyjskiego języka na łacińskie przez Franciszka Benjuszę, a teraz z łacińskiego na polski przełożone GROCHOWSKI S. [Ithum.] I 374/31
 Cudowny schylek osiemnastego wieku, czyli niesłychane widoki [...] Marchetti G. IV 172/20
 Cudze dzieci RZEWUSKI St. III 409/9
 Cudzoziemcy w Galicji SCHNÜR-PEPEŁOWSKI S. IV 27/23
 Cudzoziemczyna FREDRO A. I 291/6; V 61/37
 Cudzoziemiec (Wojna w czasie pokoju) URBANOWSKA Z. V 14/1; V 13
 Les Cuisinières Brazier N., Dumersan T.M. IV 111/1
 Cum ... imperatrix totius Rossiae Catharina II aegra uteretur valetudine, dicitum honoribus ... Gregorii Potemkin ... a Collegio Polocensi S.J. infinitis ipsi nominibus obstricto KORYCKI M. II 204/7
 Cum patriam amisit, tum me perisse putato (Elegia; Wiosna. Elegia 1793) NIEMCEWICZ J.U. III 128/12
 Cupio dissolvi LESZCZYŃSKI E. II 332/2
 Cur lingua Graeca juventuti Polonicae inprimis addiscenda sit? (Dlaczego młodzież polska języka greckiego szczególnie uczyć się powinna?) KAULFUSS J.S. II 107/7
 Cursus mathematicus Schott K. II 155/1
 Cursus sancti Bonaventurae de passione Domini invitatorio himnis et canticis KORWIN W. II 203/12
 Cyd (Cid) Cornelle P. I 257/28, II 63, III 85, 105/13, 201/8, V 136/31
 Cyd albo Roderyk Cornelle P. V 290/11
 Cygan cnotliwy gandzará prawdy nieład chłosczący Taszycki G. IV 171/1
 Cygan i baba FREDRO A. I 292/23
 Cyganeria Murger H., Barrière T. V 162/35
 Cyganeria. [Libretto] GERMAN L. I 328
 Cyganeria warszawska MARENÉ MORZKOWSKA W. II 430/39; II 429
 Cyganeria warszawska NIEWIAROWSKI A. III 140/14
 Cyganeria warszawska. Sztuka w 4 a. NOWACZYŃSKI A. III 160/18
 Cyganiątko WOŁOWSKI M. V 102/10
 Cyganie Puszkin A. I 246/4, II 24
 Cyganie. Dramat w 5 a. wierszem (Cyganie, czyli Miłość za obojętność; Cyganie na Litwie) KORZENIOWSKI J. II 210/45
 Cyganie. Opera w 3 a. KNAZININ F.D. II 130/9
 Cyganie, czyli Miłość za obojętność zob. Cyganie
 Cyganie na Litwie zob. Cyganie
 Cyganie z Andaluzji POTOCKI J. III 282/7
 Cyganka BALUCKI M. I 29
 Cyganka KUPIEC J. II 304/3
 Cyganka ZAN T. V 170
 Cyganki WILKOWSKA P. V 56/36
 Cygańskie dziecko R.M. II 262/35
 Cygarniczka GRUSZECKI A. I 382/27
 Cykl powieści historycznych obejmujących dzieje Polski KRASZEWSKI J.I. II 267/136
 Cyklop Eurypides II 100/61, V 32/12
 Cykuta STARZYŃSKI S. IV 145/7
 Cymbalada BORKOWSKI A. Dunin I 94/5; I 93
 Cymbelin Shakespeare W. II 236/16, III 383/23, V 13/6
 Cynna Cornelle P. I 167
 Cynna, czyli laskawość Augusta Cornelle P. III 201/12
 Cyprian Kamil Norwid NORWID C. III 149/89
 Cyprian Norwid SARNECKI Z. IV 19
 Cyprian Norwid, Szkic syntezy JELLENTA C. II 46/13
 Cypriana Norwida antologia artystyczna PRZESMYCKI Z. III [ed.] 307/24
 Cypriana Norwida Inedita PRZESMYCKI Z. III [ed.] 307/25
 Cyrano de Bergerac Rostand E. II 100/55, V 153/20
 Cyrce Mańkowska NOWACZYŃSKI A. III 159/5
 Cyrk Chaplin Ch. [reż.] I 44/17
 Cyrograf PIENKOWSKI K. III 243/8

- Cyropedia Ksenofont V 19/5
 Cyrylik paryski Kock Ch.P. de I 240/58
 Cyrylik sewilewski Rossini G.A. I 83
 Cyryl i Metody. Streszczenie najnowszych poszukiwań RETTEL L. III 359/5
 Cywilizacja i język BRÜCKNER A. I 112/4
 Cywilizacja (Legends) NORWID C. III 148/72; III 151/112
 Czacki albo Gimnazjum Wolyńskie w pieśniach BOGUSŁAWSKI J.K. I 81
 Czahary RODZIEWICZÓWNA M. III 369/28
 Czajki ZALESKI J.B. V 159/5
 Czamarka i sarafan w czasie sejmów patriotycznych w Polsce wprowadzone MAKULSKI F. Jaxa II 415/17
 Czantoria ORKAN W. III 185/22
 Czapka znak i puklerz wolności... KOPCZYŃSKI O.A. II 186/10; V 143/2
 Czapka znamię wolności i paladium ... KOPCZYŃSKI O.A. II 186/10
 Czapka, cecha i załoga wolności KOPCZYŃSKI O.A. II 186/10
 Czaple pióra STARZEŃSKI L. IV 141/11
 Czara zob. Pieśń Filaretów
 Czara życia Bunin I. 264/21
 Czarna, czerwona BYKOWSKI P. Jaksza I 138/6
 Czarna czy biała? WIŚNIEWSKI S. V 72/4
 Czarna dama GRABOWSKI I. Oksza I 369/4
 Czarna dola zob. Todos Romanyszyn
 Czarna krówka POL W. III 268/15
 Czarna księga 1863-1868 CZAPLICKI F.W. I 189/3; I 190/5, 190/8
 Czarna mara NAKWAŚKA A. III 109/8
 Czarna pantera NIEDŹWIECKI Z. III 125/16
 Czarna perleń KRASZEWSKI J.I. II 264/62; V 275/62
 Czarna skała STARKEL J. IV 137/4
 Czarna sukienka GĄSZYŃSKI K. I 315
 Czarna topiel LEMAŃSKI J. II 325
 Czarna wstążka WOLSKI W. V 98/3
 Czarna zagadka KAMIENSKI G. II 78/12
 Czarne godziny ŁOZIŃSKI Wł. II 390/5
 Czarne i Białe kwiaty NORWID C. III 151/112
 Czarne kwiaty NORWID C. III 147/55; III 143, 151/112, V 77
 Czarne kwiaty, Białe kwiaty NORWID C. V 292/55, 292/59
 Czarne oczy SZTYRMER L. IV 194/3
 Czarne płomienie KOMORNICKA M. II 168/5
 Czarnebloto SZANIAWSKI K.J. IV 185/25
 Czarno i biało KOSIŃSKI A.A. II 214/10
 Czarnogóra pod względem geograficznym, statystycznym i historycznym PIENKOWSKI K. III 243/9
 Czarnoksiężstwo i mediumizm MATUSZEWSKI I. II 437/2
 Czarnoksiężnik Twardowski ZIELIŃSKI G. V 190/5
 Czarnokwit LUBOWSKI E. II 373/20
 Czarny chleb RODZIEWICZÓWNA M. III 369/37
 Czarny dwór RAPACKI W. (ojciec) III 341/22
 Czarny general GAŚSIOROWSKI W. I 324/29
 Czarny krzyż i czarny orzeł ROSINKIEWICZ K. III 382/22
 Czarny Matwij ŁOZIŃSKI W. II 389/7
 Czarny okręt NOWICKI F.H. III 162
 Czarny orzeł Puszkina A. II 313/71
 Czarny Prokop ROGOSZ J. III 373/30
 Czarny rok SYNORADZKI M. IV 176/5
 Czarnymi czcionkami (Babie lato) NIEDŹWIEDZKA Z. III 125/5, III 125
 Czardziejka GLIŃSKI K. I 334/2
 Czardziejka. Komedio-dramat w 3 a. STARZEŃSKI L. IV 141/9
 Czardziejstwo teatru KOMARNICKI L. II 167/6
 Czarnowica KOSSAKOWSKI J.K. II 218/10
 Czarnowica [adapt.] ORZESZKOWA E. III 195/31
 Czarnownik ZAHAJKIEWICZ S. V 154/6
 Czartoryski, Wielopolski i Mierosławski MICKIEWICZ W. III 47/2
 Czartowska ława GALASIEWICZ J.K. I 307/1
 Czary ASNYK A. I 22/5
 Czary. Komedja w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 317/37
 Czary. Komedja w 3 a. BOHOMOLEC F. I 89/25
 Czary bez czarów BOGUSŁAWSKI W. I 86/57
 Czary i nie czary CHRZĄSZCZEWSKA J. I 172/5
 Czary w lesie ROMER-OCHENKOWSKA H. III 379/3
 Czas płynie... TETMAJER K. Przerwa IV 247/49
 Czas ubiegający JENIKE L. II 48
 Czasopiśmiennictwo galicyjskie 1773-1811 BRUCHNAŁSKI W. I 111/4
 Czasów popisanie o tureckich sprawach zob. PAMIĘTNIKI JANCZARA
 Czasy zob. Socjalizm
 Czasy humanizmu i reformacji PORĘBOWICZ E. III 275/1
 Czasy i ludzie KALLENBACH J. II 73/5
 Czasy szkolne w Kijowie 1854/55 - 1862/63 RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/25
 Czasy teraźniejsze. Podręcznik dla czytelników gazet EHRENBURG K. I 270/4
 Czasy Zygimuntowskie na tle prądów Odrodzenia MORAWSKI K.D. III 78/9
 Czatterton, dramat Vigny A. de II 206/8, III 212/32
 Czaty MICKIEWICZ A. III 23/10, 25/26, 27/41
 Czatyrdah MICKIEWICZ A. III 24/19 (XIII)
 Czciiciel potęgi ORZESZKOWA E. III 195/35
 Czciściele ognia Moore T. III 170/13
 Czciściele szatana MNISZEK H. III 68/7
 Czciogodni Polacy ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/16
 Czechia i Czechowice przy końcu pierwszej połowy XIX stulecia CHOJECKI E. I 165/3
 Czeczotka BYKOWSKI P. Jaksza I 138/21
Czego chceś od nas, Panie... zob. Pieśń
 Czego nas uczy dzieje sztuki? Woermann K. II 100/63
 Czegóż chcą? SIEROSZEWSKI W. IV 66
 Czekina albo cnotliwa panienska BOGUSŁAWSKI W. I 84/7
 Czekino, czyli łapka na grosze UNICKI L. V 13/2
 Czemu NORWID C. III 149/81 (LXXXIV)
 Czemu ORKAN W. III 184
 Czemu masy nie powstają MOCHNACKI M. III 69
 Czemu nie w chórze? NORWID C. III 149/81 (XXXV)
 Czemuż nie była sierotą? SKARBK F. IV 71/20
 Czercza mogła KRASZEWSKI J.I. II 267/124
 Czerniawa SIEMIENSKI L. IV 42/1
 Czerwona czapka (Nemezys) ZACHARIASIEWICZ J. V 151/18
 Czerwona skrzynia PRZYBOROWSKI W. III 312
 Czerwone gwoźdźdźki CZAJEWSKI W. I 184/8
 Czerwone i czarne Stendhal IV 22/9
 Czerwony bukiet RITTNER T. III 365/7
 Czerwony krąg Wallace E. III 250/61
 Czerwony pas zob. Czerwony płaszcz
 Czerwony płaszcz (Czerwony pas) KORZENIOWSKI J. II 209/11; II 208
 Czerwony Sztandar CZERWIEŃSKI B. I 204/4; I 203
 Czerwony terror ZDZIECHOWSKI M. V 186/32
 Czerwony złoty KRASICKI I. II 244/23
 Czesław Lubiński. Ks. Konstanty Damrot DAMROT K. I 210/4
 Cześć autorowi Marii JAŚKOWSKI J.N. II 42
 Cześć bałwochwalca Słowian i Polski zob. Bałwochwalstwo słowiańskie
 Cześć ci, Wieszczał WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/3
 Cześć młodzieży polskiej DMOCHOWSKI F.S. I 238/5

- Cześnikówny KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Czwartyński RZEWSKI S. III 406
 Częstochowa WÓJCICKI K.W. V 114/40
 Częstochowskie wiersze, w Paryżu, mieście francuskim, pisane, a Czytelnikom „Wiarusa” przypisane, na Nowy Rok 1851 NORWID C. III 145/29
 Części mowy odmieniające się przez przypadki ŻOCHOWSKI F. V 223/1
 Część elementarna wykładu nauk przeznaczona do pomocy w domowym wychowaniu zob. Wykład nauk przeznaczony do pomocy w domowym wychowaniu panien
 Człowiek NIEWIAROWSKI A. III 140
 Człowiek NORWID C. III 148/76
 Człowiek bez jutra ZACHARIASIEWICZ J. V 151/24
 Człowiek i zwierzę KRASICKI I. II 243/15 zob. też Satyra
 Człowiek niewidzialny Wells H.G. V 222/40
 Człowiek niewidzialny czyli Cudowny kapelusznik Klimaska Z. III 264/5
 Człowiek religijny - reformator Emerson R. W. III 31/75
 Człowiek śmiechu Hugo V. I 279/15, III 340
 Człowiek uniwersalny Gracjan B. I 119/10
 Człowiek w przebiegu wieków DĘBICKI L. I 225/1
 Człowiek wiejski albo Georgiki francuskie Delille J. I 167/6
 Człowiek z budki suflera (Der Mann im Souffleurkasten) RITNER T. III 366/13, III 365
 Człowiek z głową (Polski Cagliostro Adam Ronikier „Philalēta” 1812-1873) RONIKIER B. Jaxa III 381/15
 Człowiek złudzeń Wasserman J. III 250/62
 Człowiek, jakich mało na świecie BOGUSŁAWSKI W. I 84/16
 Człowiek, który nie pije RAPACKI W. (syn) III 342/20
 Człowiek, z którego świat się śmieje zob. Droga człowieka
 Człowiek-zbrodniarz w stosunku do antropologii, jurysprudencji i dyscypliny więziennej... Lombroso C. III 274/5
 Człobitność MICKIEWICZ A. III 24/18
 Czerdzieści lat teatru polskiego WIŚNIEWSKI J.J. V 71/16
 Czterech części świata natury białogłowskiej hieroglifycon [...] (Cztery części świata natury białogłowskiej we czterech elementach zamknięte) BOCZYŃSKI J. I 76/3
 Czterech wielbicieli Lucyny MAŃKOWSKA B. II 423/5
 Cztery gwardziści (Młodzi gwardziści) PRZYBOROWSKI W. III 312/24
 Czteromiesięczna podróż z Paryża do Chili w roku 1838 DOMEYKO I. I 248/4
 Cztery części świata natury białogłowskiej we czterech elementach zamknięte zob. Czterech części świata natury białogłowskiej hieroglifycon [...]
 Cztery dni w Baden-Baden MACIEJOWSKI I. II 403/9
 Cztery dramaciki na tle dziełow czesko-morawskich CHOCHŁEWSKI J. I 154/22
 Cztery dramaty WYSPIAŃSKI S. V 137/44
 Cztery dramaty. Prometheus. Persowie. Siedmiu przeciw Tebom. Błagalnice Ajschylos II 101/86
 Cztery fantazje JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/1
 Cztery glosy: R.W. Emersona, K. Spitteler, H. v. Hoffmannsthal i R. Dehmla o poecie KASPROWICZ J. [tłum.] II 101/83
 Cztery ideały SADOWSKA M. z BRZEZINÓW IV 11/7
 Cztery inskrypcje na pamiątkę wyczyszczonej rzeki w Litwie NARUSZEWICZ A.S. III 114/3
 Cztery komedie dla amatorów CHOCISZEWSKI J. I 155/28
 Cztery komedjki OPPMAN A. III 181/22
 Cztery lata 1833-1836 w Galicji austriackiej przez jednego z więźniów BUDZYŃSKI M. I 129/1
 Cztery listy poetyckie WĘGIERSKI T.K. V 35/2
 Cztery motety kopernikowskie Kassern T.Z. II 102/111
 Cztery nowele KONOPNICKA M. II 180/6, 183/72
 Cztery obrazy LENARTOWICZ T. II 327/3
 Cztery opowieści KRASZEWSKI J.I. II 268/139
 Cztery pieśni OSTROWSKI K. III 212/27
 Cztery pory roku zob. Śpiewnik dla dzieci
 Cztery pory życia człowieka NIEMCEWICZ J.U. III 128/23
 Cztery powiastki zob. Druga księżeczka Helenki
 Cztery powstania, czyli krótki wykład sposobów, jakimi dobijały się o niepodległość Grecja, Holandia, Portugalia i Polska HOFFMAN K.B. I 409/3
 Cztery Rozprawy i jedną Szętopórkę wydał Kaszuba-gburzczań CEYNOWA F.S. I 143/8
 Cztery toasty MICKIEWICZ A. III 30/64
 Cztery wesela KRASZEWSKI J.I. II 261/4
 Cztery wiwaty MICKIEWICZ A. III 25/24
 Cztery żywioły ZABŁOCKI F. V 144/3
 Czubate życie DZIKOWSKI M. I 267/17
 Czuczki SIEROSZEWSKI W. IV 67/7
 Czupurek, czyli Renesans podwórka (Czupurek. Bajka uscenizowana w 3 a.) HERTZ B. I 400/14
 Czupurek. Bajka uscenizowana w 3 a. zob. Czupurek, czyli Renesans podwórka
 Czwanie tajemne czyli miłość i przyjaźń DROZDOWSKI J. I 251/8
 Czwarła część „Dziadów” Adama Mickiewicza KALLENBACH J. II 73/2
 Czwarła dusza SARNECKI Z. IV 20/28
 Czwartak NABOROWSKI D. V 291/7
 Czwartak nowy, w którym się wyrażają obyczaje ludziom rozmaitego stanu NABOROWSKI D. III 105/7
 Czy ładna, czy bogata? PUZYŃNINA G. III 329/10
 Czy można osiągnąć w tym życiu doskonałą wiedzę w jakimkolwiek zakresie ŚMIGLECKI M. IV 215/10
 Czy nas znacie? OSTROWSKA B. III 209/14
 Czy nie za późno? Braddon M.E. I 278/4
 Czy Polacy wybić się mogą na niepodległość? PAWLKOWSKI J. III 233/6; III 233
 Czy prawo rzymskie było zasadą praw polskich i litewskich [...] CZACKI T. I 183/11
 Czy to powieść? ŻMICHOWSKA N. V 219/11
 Czy w oparciu o zmysły można osiągnąć wiedzę ŚMIGLECKI M. IV 215/10
 Czy w radzie, czy w zwadzie... zob. Pieśń wojenna
 Czy warto? RONIKIER B. Jaxa III 380/2
 Czy wiesz kim jesteś? JANKOWSKI Cz. II 26/25
 Czy z powolania? KOZIEBRODZKI W.B. II 227/14
 Czy znacie LICIŃSKI L.S. II 349
 Czyja wina? SIENKIEWICZ H. IV 47/15
 Czyjaż ona była? BRODOWSKI F. I 102/3
 Czyliż kto duszy mojej urucił szczęście zdola... zob. Sonet IV
 Czym chata bogata CHAMIEC J.S. I 144/4
 Czym chata bogata, tym rada KOROTYŃSKI W. II 199/1
 Czyn MICKIEWICZ A. III 30/55
 Czyn. Poezje, satyry, piosenki LEMAŃSKI J. II 325/10
 Czyniący sto, czyniący sześćdziesiąt i czyniący trzydzieści NIEMOJEWSKI A. III 136/44
 Czynniki NORWID C. III 149/81 (X)
 Czysz KARPIŃSKI F. II 92/9
 Czyń co chcesz, końca patrz LIBERA A. II 348
 Czyszciec. To jest zdrowa a gruntowna nauka o modlitwach, o mszach i jałmużnach za umarłe wierne i o mękach czyszcących po śmierci WUJEK J. V 119/4
 Czyste dusze i mętne dusze SZUJSKI J. IV 196/14
 Czyste ręce FELDMAN W. I 282/12
 Czysty kotek JACHOWICZ S. V 261/1
 Czysta Słowackiego TARNOWSKI S. IV 240/23
 Czystaćcowe pieśni KORZENIOWSKI A. Nałęcz II 206, II 206/7

- Czytałem JEZIEŃSKI J. (H.) II 55
 Czytania dla Tadzia i Zosi (Książka dla Tadzia i Zosi) KONOPNICKA M. II 181/15
 Czytanie postępowe SIEMIENSKI L. IV 42/10
- Ćma GAWALEWICZ M. I 317/13
 Ćmy nocne zob. Błędne ogniki
 Ćwiczenia duchowne Pinamonti J.P. II 342
 Ćwiczenia krasnomówsko-prawnego przez prześwietną młodzież krasnomowską Collegium Poznańskiego [...] BIELSKI J. I 65/19
 Ćwiczenie katechizmowe przez pytania i odpowiedzi KROFFEY S. I tlm. II 277/2
 Ćwiczenie się w nabożeństwie do Najświętszego Jezusowego Serca BUCZYŃSKI W. I 125/2
 Ćwieki w głowie DYGAŚIŃSKI A. I 260/38
- D.** Hiacinthus, Cracoviensis primus canonicus, ordinis deini Praedicatorum confessor, Regni Poloniae ... patronus... MINASOWICZ J.E. III 60/16
 D. Sebastianus Petricus medicus doctori Gregorio Scrobkowitz jure consulto, consuli Crac. [...] PETRYCY S. III 240/4
 Da pacem Domine in diebus nostris TRZECIESKI A. IV 271/10
 Dachijszczyzna MIŁKOWSKI Z. III 56/24
 Dafnis drzewem bobkowym (Daphnis w drzewo bobkowe przemieniła się) TWARDOWSKI S. IV 284/4; IV 284
 Dajmon KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Dalaj Lama SIEROSZEWSKI W. IV 68/30
 Dalej w świat! PUZYNNINA G. III 329/2, 329/6
 Dalej, bracia, do bułata! SUCHODOLSKI R. IV 169
 La Dalida Grotto L. IV 113/3
 Dalszy ciąg Kroniki polskiej ... zawierającej dzieje 1586 do 1598 BIELSKI J. I 66/13
 Dama Pikowa Puszkina A. II 313/71, III 306/7
 Dama treńlowa ZALEWSKI K. V 162/9
 Damian Capenka ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/7
 Damian książę Włódniewicki ZALESKI J.B. V 159/13
 Damian Ruzszyc SKARBEK F. IV 71/11
 Daminville d'Arnaud Baculard F.T. IV 40/23
 Damnata KONOPNICKA M. II 181/28
 Damy i huzary FREDRO A. I 291/9
 Danaidy MICKIEWICZ A. III 24/18 (XXI)
 Daniel Wyspiański S. V 134/1; I 283/30, V 136/30
 Daniel. Tragedia w 5 a. z prologiem BOŚNIACKA E. I 97/5
 Daniel Kalwiński na zniesienie zakonu jezuitów NARUSZEWICZ A.S. III 117/56; IV 259/24
 Dante PORĘBOWICZ E. III 275/7
 Dante Alighieri KLACZKO J. II 120/4
 Dante Alighieri. Życiorys JELLENTA C. II 46/8
 Dante i inne szkice literackie zob. Szkice i rozprawy literackie
 Dańko z Jawuru ŻMICHOWSKA N. V 219/2
 Daphnis seu de funere Magni Stephani I, regis Polonorum elegia SCHONEUS A. IV 27/2
 Daphnis w drzewo bobkowe przemieniła się zob. Dafnis drzewem bobkowym
 Dar CHRZĄSZCZEWSKA J. I 173/10
 Dar Heliogabala PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/17
 Darczanka zob. Dziewica z Orleanu
 Daremne projekta KOŁŁĄTA H. II 163/16
 Daremne żale ASNYK A. I 22/12
 Daremny trud miłości Shakespeare W. II 236/16
 Darstellungen aus vergangener Zeit BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
 Darwin i Słowacki LUTOSŁAWSKI W. II 375/21
 Dary Czarnej Wróżki ROGOSZÓWNA Z. III 374/18
 Dary wiatru północnego SIEROSZEWSKI W. IV 68/18
 Dawid Copperfield (Dzieje, przygody, doświadczenia i zapiski Dawida Copperfielda) Dickens Ch. I 240/79, II 221/8, 221
 Dawid jezuicki z Belzebuba harfą KRAIŃSKI K. II 237/5
 Dawida Księga psalmów zob. Psalterz Dawidów teraz znowu z łacińskiego, z greckiego i z żydowskiego na polski język z pilnością przełożony i argumentami i adnotacjami objaśniony
 Dawna Akademia Wileńska BALIŃSKI M. I 28/7
 Dawna pieśń żołnierska TRETIAK J. IV 264/11
 Dawna Polska ze stanowiska jej udziału w dziejach postępującej ludzkości [...] KRZYŻANOWSKI A. II 297/6; IV 79/17
 Dawna przodków naszych obyczajność, to jest: Ustawy obyczajności, przyzwoitości i grzeczności LEGATOWICZ I.P. II 319/8
 Dawne obyczaje i zwyczaje szlachty i ludu wiejskiego w Polsce i ościennych prowincjach DMOCHOWSKI F.S. I 239/18
 Dawne powieści ludowe Brückner A. II 18/4
 Dawni królowie tej ziemi BELZA W. I 47/15
 Dawność a Mickiewicz NIEMOJEWSKI A. III 136/50
 [Dąbrówka] zob. Postilla chrześcijańska
 Dąsy starego patrioty CHAMIEC J.S. I 144/3
 Dążności moralne teatru DZIEDUSZYCKI M. I 262/3
 De Academia veteri MAŁECKI A. II 421/1
 De accentu ecclesiasticorum exquisita ratione LIBANUS J. II 345/3
 De administranda Republica ... commentarius II 33/13
 De aeterna Dei praedestinatione assertio et confessio TURNOWSKI J. IV 277/6
 De afflictione ecclesiae, commentarius in psalmum XXI KRZYCKI A. II 292/11
 De antidotis libri duo Galenus C. IV 163/13
 De antiqua Polonorum poesi CZAJKOWSKI P. I 188
 De apparatu nuptiarum ... Sigismundi Augusti et Catherinae ROIZJUSZ P. III 375/8
 De apparatu nuptiarum ... Sigismundi Secundi Augusti Poloniae regis ... atque reginae Elisabethae ROIZJUSZ P. III 374/1
 De arte bene cogitandi ad artem dicendi bene necessaria KONARSKI S.H. II 171/31
 De arte moriendi, opusculo manuscripto, inedito, altero xylographico et saepe evulgato JARONSKI F. II 37
 De arte poetica liber ab Pisones, tj. Q. Horacjusza Flakka O sztuce rymotwórskiej księga do Pizonów ... Horatius Q. Flaccus II 205/8, III 62/63
 De articulo confederationis haereticorum RESZKA S. III 357/8
 De astronomiae ortu atque progressu et de coelesti systemate opus astronomico-historicum JABLONOWSKI J.A. II 10/12
 De atheismis et phalarismis Evangelicorum RESZKA S. III 357/7
 De aucto arguto liber unicus, sive Seneca et Martialis SARBIEWSKI M.K. IV 13/2
 De baptismo aquae disputatio SOCYN F. IV 117/16
 De Beata Maria Virgine (*Salve, sancta parens...*) CIOLER S. (?) I 179/9
 De bellis iustis STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 135
 De bello a Sigismundo I, rege Poloniae, Contra Moscos gesto a 1508 WAPOWSKI B. V 21/1
 De bello adversus Turcas suscipiendo ... ad equites Polonos oratio (Książki o ruszeniu ziemie polskiej przeciw Turkowi) ORZECHOWSKI S. III 188/1
 De bello civili Sullano CYBULSKI W. I 180
 De bello cum iuratisissimis Christianae fidei hostibus Turcis gerendo disputatio sapientissima TARNOWSKI J. (?) IV 238/13

- De bello Moscovitico commentariorum libri sex HEIDENSTEIN R. I 395/3
- De bello ... Turcis ... zob. Ad Innocentium Octavum ... de bello inferendo Turcis oratio
- De bellis iustis STANISLAW ZE SKARBIMIERZA IV 133/1c
- De caecitate et poena ecclesiae WOLAN A. V 92/16
- De *Calis hic medium* ... zob. EPIGRAM KONIŃSKI
- De causa primaria paenitentiae in hominibus et de natura daemonum WITELO V 73/2
- De celibatu christianorum et praesertim sacerdotum ac virginum ZABOROWSKI S. V 149/6
- De Christi ab inferis reditu MUŚNICKI N. III 101/7
- De Christianorum summo bono zob. Dissertatio quam Fausti Socini operibus praemitti voluit Eques Polonus
- De claris oratoribus liber qui docitur Brutus Cicero M.T. I 376/19
- De claris oratoribus Sarmatiae STAROWOLSKI S. IV 138/9; III 66/5
- De cognitione ... libri tres (Omnia quotquot extant et quae non extant opera) WARSZEWICKI K. V 23/10
- De coloribus et sono carmen WILCZEK I. V 53/1
- De communicatione, nec dialectica, nec physica ideoque prorsus nulla PIOTR z GONIĄDZA III 257/1
- De conciliatione MURZYŃNOWSKI S. III 100/3
- De contigendis cum nobilitate litteris dissertatio ... BOGUSLAWSKI J.K. I 80/11
- De consecratione episcopi zob. Epithalamion episcopi cum sua sponsa Ecclesia, sive de consecratione episcopi
- De conservanda litterarum gloria PASTORIUS J. III 227/6
- De consilio et consillaribus principis liber Furius Ceriola F. V 24/16
- De construendis cameris ellipsoidicis ope projectionis graphicae KRZYŻANOWSKI A. II 296
- De Cornelio Nepote dissertatio inauguralis WALICKI A. V 19
- De Deo et Filio eius Christo Jesu ... III 257/8
- De Deo uno carmen WILCZEK I. V 53/2
- De differentiis morborum liber Galenus C. IV 163/17
- De dignitate historiae oratio PASTORIUS J. III 227/3
- De dignitate ordinis ecclesiastici Regni Poloniae ROTUNDUS A. III 384/4
- De Divina Providentia et virtute carmen WILCZEK I. V 53/5
- De divinatione per somnium Arystoteles IV 163/16
- De Ecclesia vera et falsa libri V NIDECKI A.P. III 122/4
- De educandis erudiendisque pueris nobilibus libellus HEGENDORFIN K. I 394/10
- De elementis conclusionibus WITELO V 73
- De elocutione liber Demetrius Phalereus II 6/1, 6/4
- De emendandis eloquentiae vitiis liber I KONARSKI S.H. II 171/12; III 411/9
- De Epaminonda Gráff D. II 171/20
- De estimatione monetae KOPERNIK M. II 189/4
- De evocatione Vladislai regis ad regem Hungariae ac eius expeditionibus contra Turcos GRZEGORZ Z SANOKA I 385/4
- De expresso Dei verbo ... libellus HOZJUSZ S. I 411/4
- De expugnatione Polottei ode KOCHANOWSKI J. II 137/25
- De falsa Lutheranorum sive Evangelicorum ... et vera Christi religione libri duo KROMER M. II 278/6
- De falsa nostri temporis et vera Christi religione KROMER M. II 278/6; IV 153/9
- De feudo Prussiae ... explicatio KROMER M. II 278/5
- De figuris sententiarum SARBIEWSKI M.K. IV 14/10
- De figuris tum grammaticis, tum rhetoricis libri V GÓRSKI J. I 363/3
- De filio Dei homine Christo Jesu PIOTR z GONIĄDZA III 257/2; III 256
- De Friderico Wilhelmo III, rege Borussiae, Thermanum Carolinarum aquas bibente, Cracoviam reversus Polonus ... JARONSKI F. II 37/8
- De generibus dicendi liber GÓRSKI J. I 363/2; V 25/2
- De gestis regnante Sigismondo III, Vladislao IV et Joanne Casimiro RADZIWIŁŁ A.S. III 334/2
- De grammaticis C. Svetonius Tranquillus II 23
- De historica facultate libellus IŁOWSKI S. II 6/1
- De Homousio FRYCZ MODRZEWSKI A. I 304/14
- De Hungariae regno STRYJKOWSKI M. IV 166/9
- De hymnorum Homerorum reliquiis commentatio GRODDECK G.E. I 375/2
- De hypothesibus motuum coelestium a se constitutis commentariolus KOPERNIK M. II 188/1
- De idea aeternitatis WIEŁOPOLSKI A. V 45
- De inscriptione regii numismatis suscepto sacro diademate sparsi ... Oratio KONARSKI S.H. II 171/28
- De insignibus eiusdem carmen Andreae Tricesii Equitis Poloni TRZECIESKI A. IV 271/16
- De instituenda vita et moribus corrigendis iuventutis HEGENDORFIN K. I 394/4
- De itinere Fratrum Minorum ad Tartaros zob. Relacja z podróży
- De iure magistratus et privatorum in belli pacisque negotiis PRZYPKOWSKI S. III 325/13
- De iure naturali et politico, philosophia moralis sive ethica [...] CHRÓŚCICKOWSKI S. I 171/4
- De iuventutis instituendae ratione diatriba PASTORIUS J. III 227/5
- De Jagellonum familia liber II DEJUSZ J.L. I 219/2
- De Jesu Christi divinitate ... disputationis inter Joannem Stolienski ... et Joannem Mariam Italum Carmelitam ... relatio MOSKORZEWSKI H. [ed.] III 91/13
- De Jesu Christi Filii Dei natura sive essentia SOCYN F. IV 116/5
- De Jesu Christo FRYCZ MODRZEWSKI A. I 304/14
- De Jesu Christo Dei Patris hominumque Mediatore ode dicolos tetrastraphos STATORIUS P. IV 152/3; IV 153/12
- De Jesu Christo Servatore SOCYN F. IV 116/1
- De iure naturae et gentium in genere et de iure belli et pacis in specie ŚWIŹCICKI K. IV 227/1; IV 227
- De justificatione et iustitia fidei MURZYŃNOWSKI S. III 102/2
- De la littérature sacrée chez les Slaves CHODŹKO A. Borejko I 160/3
- De la matière dans la dogmatique SAYN-WITTGENSTEINOWA K. IV 24/5
- De la nationalité polonaise dans l'équilibre européen MIEROSLAWSKI L. III 51/14
- De la philosophie de M. de Voltaire et ses ouvrages sur la religion Linguet S.N.H. IV 143/5
- De la prière SAYN-WITTGENSTEINOWA K. IV 24/3
- De la suggestion mentale OCHOROWICZ J. III 167/13
- De lapide philosophorum tractatus duodecim (Novum lumen chymicum) SĘDZIWIŃ M. IV 34/3; IV 33, 34/4
- De lateribus et angulis triangulorum ... libellus KOPERNIK M. II 189/2
- De laude Beatae Mariae Virginis Albert Wielki II 20/1
- De laudibus iurisprudentiae oratio IŁOWSKI S. II 6/2
- De legato legationeque liber WARSZEWICKI K. V 23/8
- De lege coelibatus contra Syricium ... oratio ORZECZOWSKI S. III 189/4
- De liberis educandis Plutarch II 345/5
- De libertate politica sive civili WOLAN A. V 92/1
- De lingua Polonica colloquium (Rozmowa o języku polskim najprzód po łacinie napisana ...) BOHOMOLEC F. I 88/2
- De linguarum in genere, tum Polonicae seorsim praestantia et utilitate oratio RYBIŃSKI J. III 395/3

- De Lipomani ingressu et progressu in Polonia TRZECIESKI A. IV 271/8
- De literarum potestate et genuina earum pronuntiatione STATORIUS P. IV 153/7
- De luxu Romanorum commentarius KOBIERZYCKI S. II 132/1
- De Mayo CIOŁEK S. (?) I 178/5
- De mediatore libri tres FRYCZ MODRZEWSKI A. I 304/13
- De Michaële Vratislaviensi diatribē JARONSKI F. II 37/7
- De modo et ordine electionis novi Regis zob. Modus et ordo electionis novi regis
- De monete cussione ratio DEJUSZ J.L. I 219/3
- De moribus orationes XXIV (Ethica sive sermones XXIV de civili sapientia) Basilius Magnus [Bazyli Wielki] II 6/6
- De moribus puerorum carmen iuvenile Sulpitius Verulanus J. III 102/5
- De morte prologus zob. DIALOG MISTRZA POLIKARPA ZE ŚMIERCIA
- De motu civili LUBIENSKI S. II 393/2; II 393
- De motu telluris variorum propriumque systema JABLONOWSKI J.A. II 10/9
- De multiplici siclo et talento hebraico GRZEPSKI S. I 387/1
- De musicae laudibus oratio LIBANUS J. II 345/2
- De nativitate Domini (*Augustus kiedy krolowal...*) WŁADYSŁAW z GIELNIOWA (?) V 81/16
- De nativitate Marie... cancio (*Anna niewiasta nieplodna...*) WŁADYSŁAW z GIELNIOWA (?) V 81/17
- De natura syllogismi MITZLER z KOŁOF W. III 65
- De natura, causis, symptomatis morbi gallici eiusque curatione quaestio PETRYCY S. III 240/1
- De neamul moldovenilor, din ce țara au ieșit Stramo șii lor KOSTYN M. II 220/5
- De necessitate conventus habendi ad sedandas religionis controversias FRYCZ MODRZEWSKI A. I 304/14
- De neutralibus REJ M. III 349/9; III 347
- De nonnullis discriminibus in fide, quae catholicos inter et evangelicos intercedunt (O niektórych różnicach wiary, które między katolikami i ewangelikami zachodzą) KOJAŁOWICZ W. Wjuk II 159/10
- De nostrorum temporum calamitatibus silva DANTYSZEK J. I 214/9
- De omnibus perfectis disceptatio BROŻEK J. I 110/5
- De nuptiis illustrium Joannis de Zamoscio... ac Griseldis Bathoreae... epistola HEIDENSTEIN R. I 395/2
- De nuptiis Sigismundi regis Poloniae et Bonae ducis Mediolani filliae carmen PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/8
- De obitu... Janussi Radivili BUDNY B. I 126/2
- De obitu magni Stanislai Hosii cardinalis ode lugubris RESZKA S. III 357/1
- De octava sphaera, contra Vernerum KOPERNIK M. II 189/5
- De officiis libri tres OPALIŃSKI Ł. III 178/4
- De officio hominis Christiani in hodiernis istis de religione controversiis (Quod Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae homines, vulgo Evangelici dicti) SOCYN F. IV 116/9
- De omnibus rebus et quibusdam aliis SARNECKI Z. IV 19; III 94
- De optimo Reipublicae statu (Monarchia sive de optimo Reipublicae statu oratio) OSSOLIŃSKI J. III 202/1
- De optimo senatore libri duo (O senatorze doskonalym, Ksiegi dwie) GOŚLICKI W. I 357/2; V 257/2
- De optimo statu libertatis WARSZEWICKI K. V 23/9
- De ordine entium WITTELO V 73
- De origine du monde et de la terre en particulier... Wallerius J.G. I 256/5
- De origine et rebus gestis Polonorum libri XXX KROMER M. II 278/7; II 277
- De origine et situ Germanorum Cornelius Tacitus V 244/3a
- De origine gentis Henetae Polonicae... Melanchton F. II 439/1
- De origine, situ, moribus et institutis Norimbergae libellus CELTES K. I 141/6
- De pace Sarmatica odae II SCHONEUS A. IV 28/4
- De paedobaptistarum errorum origine et de ea opinione [...] (O dzieciokrzęństwie krótkie wypisanie) CZECHOWIC M. I 201/2; I 127/5; 201/3
- De pantheismo in Philosophia LIBELT K. II 346
- De partibus universi WITTELO V 73
- De passione Domini zob. LEGENDA ZŁOTA
- De perfecta poesi, sive Vergilius et Homerus SARBIEWSKI M.K. IV 14/11; IV 13/8, 13/9, 14/10
- De periodis atque numeris oratoris libri duo GÓRSKI J. I 363/1; V 25/2
- De philosophiae in poesi primordiis MECHERZYŃSKI K. II 440
- De philosophiae laudibus oratio LIBANUS J. II 345/4
- De Physiocratum systemate LEWESTAM F.H. II 342
- De Platonis Euthyphrone WĘCŁEWSKI S. V 31/1
- De politica hominum societate libri tres OLIZAROWSKI A.A. III 174/4; III 174
- De polonicarum rerum saeculi XVI scriptoribus (O historykach polskich XVI w.) NEHRING W. III 121/1
- De Polonorum confederationibus praeside Gortfredo Lengnich... disputabit Carol Ernestus Kettner Gedarenensis LENGNICH G. II 331/4
- De Polonorum Maioribus LENGNICH G. II 331/3
- De potestate papae et imperatoris respectu infidelium WŁODKOWIC P. V 85
- De praeceptis Decalogi MIKOŁAJ z WILKOWIECKA III 52
- De praecipuis linguae Graecae auctoribus elogia Dionisius Halicarnasseus II 6/3
- De praeservatione a pestilentia et ipsius cura SZYMON Z ŁOWICZA IV 209/5
- De praxi Romanae Curiae (De simonia praelatorum; De squaloribus Curiae Romanae; Moyses sanctus) MATEUSZ z KRAKOWA II 434/3; V 86/11
- De primatu Ecclesiae Christianae PIOTR z GONIAĐZA III 257/5
- De primatu papae FRYCZ MODRZEWSKI A. (?) I 304/22
- De primis Cracoviae in arte typographica incunabulis BANDTKIE J.S. I 33/5
- De principe et propriis eius virtutibus WOLAN A. V 92/17; III 396/17
- De principe in Regno Poloniae pontificatu in... Caietanum Solyk... Gratulatio facta nomine Provinciae Minoris Poloniae S.J. LEŚNIEWSKI F. II 342/5
- De processione Spiritus Sancti libellus [...] BUDNY S. I 128/11
- De profecione Sigismundi I in Hungariam (Odeporicon id est itinerarium) DANTYSZEK J. I 214/5
- De profundis PRZYBYSZEWski S. III 319/7; III 319/6, V 301/7
- De profundis und andere Erzählungen PRZYBYSZEWski S. III 321/61
- De prudentia politica LESZCZYŃSKI R. II 333/3
- De quodam advocato Cracoviensi Alberto zob. PIEŚŃ O WÓJCIE KRAKOWSKIM ALBERCIE
- De ratione communi omnium linguarum et literarum commentarius Buchmann T. II 439/2
- De ratione eligendorum regum Poloniae zob. Modus et ordo electionis novi regis
- De re militari Wegecjusz II 381/2
- De rebus anno 1648 et 1649 Contra Zaporovios cosacos gestis KOJAŁOWICZ W. Wjuk II 159/8

- De rebus gestis a Vladislao Polonorum atque Hungarorum regis libri tres zob. Historia de rege Vladislao, seu clade Varnensi
- De rebus gestis ac dictis memorabilibus Casimiri secundi, Poloniae regis inclitissimi ŚWINKA A. IV 232/5
- De rebus gestis Stephani I regis Poloniae ... contra magnum Moschorum ducem narratio RESZKA S. III 357/2
- De rebus in electione ... Henrici Regis Poloniae ... gestis Reszka S. II 88/3, V 169/2
- De rebus Sigismundi Primi... gestis libri quattuor STARO-WOLSKI S. IV 138/1; II 23
- De rebus Silesiacis discursus LUBIENSKI S. II 393/5
- De recta studendi et vivendi ratione (Racja studiowania) HEGENDORFIN K. I 394/5; V 260/5
- De regno bene administrando Synerius Cyrenaeus II 6/5
- De Reinholdi Heidensteini scriptis historicis (O życiu i piśmach Reinholda Heidensteina) NEHRING W. III 121/1
- De religione honestorum hominum zob. O religii poczciwych ludzi
- De remediis animi humani (Momenta ostatnie życia) LUBOMIRSKI S.H. II 370/15
- De Republica emendanda libri quinque, recogniti et aucti... zob. Commentarium de Republica emendanda libri quinque ...
- De Republica Polonica libri duo zob. Respublica Polonica duobus libris illustrata
- De revolutionibus orbium coelestium libri VI (Astronomia instaurata libris sex comprehensa, qui de revolutionibus orbium coelestium inscribuntur; Über die Kreisbewegungen der Weltkörper) KOPERNIK M. II 189/6; II 188, 188/1, 189/2, 189/5, 189/7, 189/8, 189/12, 189/13, 202/8
- De Rosa CIOLEK S. (?) I 178/5
- De S. Trinitate objectiones quaedam WISZOWATY A. V 66/2
- De Sacrae Scripturae auctoritate (De Sacrae Scripturae auctoritate libellus... Cui addita est Summa religionis christianae eiusdem Socini) SOCYN F. IV 116/3
- De Sacrae Scripturae auctoritate libellus... Cui addita est Summa religionis christianae eiusdem Socini zob. De Sacrae Scripturae auctoritate
- De Sacrosancti Evangelii in ditione Regis Poloniae, post revelationem Antichristum, origine, progressu et incremento elegia TRZECIESKI A. IV 271/7; IV 271
- De Sacrosanctissima Trinitate ... observationes GLICZNER E. I 333/7
- De sancto Adalberto episcopo (*Tempore illo...*) V 233
- De sancto Paulo (*Paule, doctor egregie...*) LODZIA Z KĘPY J. II 383/3
- De scena in theatro Graecorum imprimis de tertiarum partium actore sive tritagonista praeunte Julio Polluce GRODDECK G.E. I 375/5
- De scholis seu academiis MARYCJUSZ S. II 431/1; V 284/1
- De se ipso JANICKI K. II 22, 22/4
- De senatu romano libri II ZAMOYSKI J. V 169/1; V 168
- De serpentibus et draconis libri II JONSTON J. II 59/5
- De Sigismundi regis temporibus liber III DECJUSZ J.L. I 219/2
- De Sigismundo Primo Rege Poloniae ... duo panegyrici funebres II 278/4
- De simonia praelatorum zob. De praxi Romanae Curiae
- De situ et moribus Germaniae additiones zob. Germania generalis
- De solatis adversus mortis horrores in Platone et Novo Testamento obvis commentatio LINDE S.B. II 353
- De Sophoclis Oedipo Rege commentatio. Dissertatio inauguralis... WĘCLEWSKI Z. V
- De squaloribus Curiae Romanae zob. De praxi Romanae Curiae
- De statu mortuorum usque ad diem ultimum SOCYN F. IV 116/10
- De statu primi hominis ante lapsum disputatio SOCYN F. IV 116/2; III 91/9
- De studio theologiae sacrae atque laicis ac ecclesiasticis viris necesserio, dissertatio... BOGUSŁAWSKI J.K. I 80/12
- De theatri Graeci partibus, imprimis de parasenitis praeunte Polluce GRODDECK G.E. I 375/11
- De themarum Sclanarum usu recto maloque Sixtus E. III 62/57
- De transubstantiatione disputatio theologica... O transsubstantiaciej, to jest o przemienieniu istności w Najświętszym Sakramencie Eucharystijnym theologickie rozbiernie WUJEK J. V 119/9; III 54/1
- De tribus personis et una essentia Dei FRYCZ MODRZEWSKI A. I 304/14
- De tyranidae, czyli o tyraństwie wielkiego księcia moskiewskiego STRYJKOWSKI M. IV 166/10
- De unigeniti Filii Dei existentia SOCYN E. IV 116/8
- De unitate Ecclesiae Dei sub uno pastore zob. O jedności Kościoła Bożego pod jednym Pasterzem i o greckim od tej jedności odstąpieniu
- De unius liber Galenus C. IV 163/11
- De usu et praesentia philosophiae in theologia, iurisprudentia, medicina MITZLER de KOŁOŁ W. III 66/2
- De vanitate consiliorum LUBOMIRSKI S.H. II 370/14
- De Varsaviensi Convictu, Martem inter atque Minervam certamen, a Galliarum legato Varsaviae residente J. Serra armis et scriptis inclyto diremptum MDCCCVIII KOPCZYNSKI O.A. II 186/18
- De vera felicitate cum privata hominum tum publica regnorum WIŚNIEWSKI A.J. V 70/19
- De verae et falsae Ecclesiae discrimine ... libri tres SOKOŁOWSKI S. IV 118/8; IV 118
- De vetustatibus Polonorum liber I DECJUSZ J.L. I 219/2
- De victoria reportata anno D. 1588... epinicion ZBYLITOWSKI A. V 182/3
- De victoria Sigismundi Augusti GOŚLICKI W. I 357/1
- De viris aetatis suae et gentis illustribus liber PADNIEWSKI F. III 216/3
- De viris illustribus urbis Romae nec non de caesaribus Aurelius V.S. III 99/10
- De virtutibus et vitis carminis elegiaci, seu Ovidius SARBIEWSKI M.K. IV 13/9
- De Virtutis et Fortunae differentia somnium DANTYSZEK J. I 214/1
- De vita et constitutionibus C.Q. Messii Traiani Decii MACIEJOWSKI W.A. II 405
- De vita et gestis divi Hiacynthi opusculum HUSSOWSKI M. I 416/3
- De vita et moribus Gregorii Sanocensis, archiepiscopi leopoliensis (Vita et mores Gregorii Sanocei; Życie i obyczaje Grzegorza z Sanoka, arcybiskupa lwowskiego) KALLIMACH F. II 75/7; V 264/7
- De vita excellentium imperatorum Nepos C. III 161/5
- De vita hominis aeterna TRENTOWSKI B. IV 261/2
- De vita Joannis Zamoscii HEIDENSTEIN R. I 395/5; I 89/26
- De vita, moribus scriptisque latinis S.F. Acerni Mierzyński A. II 124/3
- Débat entre la révolution et la contre-révolution en Pologne, par quelqu'un, qui ne dit que ce qu'il pense, mais qui ne peut pas dire tout ce qu'il pense MIEROSŁAWSKI L. III 51/11
- Déborah RZEWUSKI St. III 410/16
- Debiutanka PRZYBYLSKI Z. III 317/23
- La Décadence de l'Europe (Upadek Europy) BUSZCZYŃSKI S. I 134/6

- Decades GÓRECKI L. I 351/5
 Decem modi colendi Beatissimam Virginem in eius imagine
 Lauretana KOJAŁOWICZ W. Wjtek II 158/4
 Decisiones ... de rebus in sacro auditorio Lithuanico
 ROIZJUSZ P. III 375/11
 Declamatio contra obtractatores Poloniae STAROWOLSKI S.
 IV 138/11
 Declamatio gratulatoria in coronationem Serenissimi Junioris
 Poloniae Regis in Gymnasio Posnaniensi habita HEGEN-
 DORFIN K. I 394/6; IV 162/3
 Declamatio quaedam lepidissima Lucjan z Samosaty IV
 163/9
 Declaratia abo objaśnienie Kart Kozackich DEMBOŁECKI W.
 (?) I 221/8
 Decyma pieśni pokutnych i Insze pieśni różnym czasem słu-
 żące zob. Pieśni pokutne
 Decymka myśli świętych albo Dziesięć elegii polskich (Myśli
 o wieczności) LUBOMIRSKI S.H. II 370/13
 Dedykacja (III) Norwid C. IV 19
 Défense de l'Esprit des lois Montesquieu Ch. de I 192/2
 Defensio animadversionum Socyn F. III 91/11
 Defensio catholicae doctrinae de S. Trinitate [...] Junius F.
 IV 153/10
 Defensio verae et orthodoxae veterisque in ecclesia senten-
 tiae de Sacramento Corporis et Sanguinis Domini... WO-
 LAN A. V 92/4
 La Deffaicte de Tartares et de la Turcs ... Zamoyski J. IV
 63/18
 Défiance et malice Dieulafoy J.M. II 410/2
 Definicje różne dla kadetów i edukującej się młodzieży kraj-
 owej zob. Katechizm kadecki
 Definicje różne przez pytania i odpowiedzi dla Korpusu Ka-
 detów zob. Katechizm kadecki
 Dekabryści i ich stosunek do Polski JABŁONOWSKI W. II 12/8
 Dekadencja DZIEDUSZYCKI W. I 263/25
 Dekadencja nienawiści polskiej ZGLIŃSKI D. V 189/14
 Dekadentyzm zob. Na schyłku wieku
 Dekadentyzm zob. Rozkład w życiu i literaturze
 Dekadentyzm i symbolizm w poezji ZAGÓRSKI W. V 153
 Dekameron Boccaccio G. I 335, 404, II 369/7, 370/8, III
 83/4, 84/5, IV 181/6, 191/20
 Deklamacje na czas plebiscytowy ŚWIDER A. IV 222/1
 Délassements d'un homme sensible Arnaud M. I 115/9
 Delegowani w Wierzbnie dnia 2 grudnia 1830 roku LELE-
 WEL J. II 323/33; I 101/31
 Deli Petko BRZOZOWSKI K. I 120/4
 Deliberatio episcopo Cracoviensi anno 1571 exhibita KUCZ-
 BORSKI W. II 301/3
 La Demande imprévue Mercier L.S. V 145/18
 Démocrît amoureux Regnard J.F. I 41/1, 137/6
 Demokraci i arystokraci (Mitra i krzyż; Posłannicy) BUSZ-
 CZYŃSKI S. I 134/4
 Demokracja polska na emigracji HELTMAN W. I 396/4
 Demokracja w Polsce KAMIENSKI H.M. II 80/9; II 79
 Demokryt BAUDOUIN J. I 41/1
 Demokryt śmieszny albo śmiech Demokryta chrześcijańskie-
 go z tego świata KULIGOWSKI M.I. II 302/2
 Demokryt, filozof grecki (Demokryt, filozof grecki, mniema-
 ny wariat) BYKOWSKI J. Jaxa I 136/6
 Demokryt, filozof grecki, mniemany wariat zob. Demokryt,
 filozof grecki
 Demon DYGASIŃSKI A. I 259/11
 Demon. Poemat Lermontow M. IV 10/43
 Demon Odrodzenia JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/49
 Demon Socratis albo rozmowa złodzieja z czarzem GÓRNIC-
 KI Ł. I 359/5
 Demonomania, czyli nauka nadziemskiej mądrości w naj-
 nowszej postaci TRENTOWSKI B. IV 261/6
 Demostenes KONCZYŃSKI T. II 174/13
 [Demostenes] MICKIEWICZ A. III 22/5
 Den ganzen Kram und das Mädchen darzu BRÜHL A.F. I
 115/6
 Dendrographias sive historiae naturalis de arboribus et fruc-
 tibus tam nostri quam peregrini orbis libri decem figuris
 aeneis adornati JONSTON J. II 60/9
 Dentysta RZEWUSKI H. III 406/9
 Deotyma w Krakowie KACZKOWSKI Z. II 64
 Le Dépit amoureux Molière I 84/4
 Deploratio immaturae mortis Barbarae, uxoris Sigismundi
 primi, regis Poloniae KRZYCKI A. II 292/4
 Depositio Crucis V 17
 Dépouillement des Bibliothèques MICKIEWICZ A. III 30/63
 Depozycja z rytuiaru Chrystusa Pana Zbawiciela Pasquini
 G.C. V 164/14
 Depozyt ZALEWSKI K. V 162/29
 Deputacja sandomierska BARTOSZEWICZ J. I 37/7
 Deputowani polscy w niemieckich parlamentach CYBULSKI
 W. I 181/3
 Derar, powieść wschodnia w dwóch kasydach CHODŹKO
 A. Borejko I 160/1
 Deresz ZACHARIASIEWICZ J. V 152/53
 Derslaw z Rytuiaru MIŁKOWSKI Z. III 56/22
 Descriptio belli Ivoniae Voivodae Valachiae GORECKI L. I
 351/5
 Descriptio gentium zob. Icon sive descriptio animorum Bardai
 quinque praecipiarum nationum in Europa
 Descriptio Reipublicae Babinensis exhilarandi lectoris gratia
 SARNICKI S. IV 21/7
 Descriptio Sarmatarum Asianae et Europianae zob. Tracta-
 tus de duabus Sarmatiis, Asiana et Europiana, et de con-
 tentis in eis
 Descriptio veteris et novae Poloniae SARNICKI S. IV 21/5
 Le destin de la France, de l'Allemagne et de la Russie comme
 Prolegomenes du messianisme HOENE-WRONSKI J.M. I
 406/6
 Determinatio de contractu reemptionis STANISŁAW ZE SKAR-
 BIMIERZA IV 133/1g
 [Determinations contra sectatores Wyklef et Joannis Hus]
 STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 133/1f
 Determinizm a literatura KAWCZYŃSKI M. II 107
 Deus omnipotens... I 172
 Die deutschen Hegemonen KLACZKO J. II 120/3
 Die deutschen Predigten und Katechesen der ermländischen
 Bischöfe Hosius und Kromer KROMER M. II 279/15
 Les Deux avares Fenouillot de Falbaire CH.G. I 41/12
 Deux chanceliers. Le prince Gortchakoff et le prince de Bi-
 smarck par ... ancien député au parlement de Vienne
 KLACZKO J. II 121/23
 Les Deux chasseurs et la laitière Anseume L. I 41/9
 Les Deux gendres Étienne Ch.G. V 76/3
 Les Deux journées Bouilly J.N. I 85/39
 Deux reines de France PRZEŹDZIECKI A. III 310/10
 Deux soeurs MERZBACH H. II 443/10
 Développement de la philosophie absolue HOENE-WRON-
 SKI J.M. I 406/5
 Développement progressif et but final de l'humanité
 HOENE-WRONSKI J.M. I 406/1
 Dévouement des femmes polonaises à la cause nationale dans
 la révolution du 29 XI 1830 BRATKOWSKI S. I 100/13
 Dewajtis RODZIEWICZÓWNA M. III 368/2; III 368
 Dębina BRZOZOWSKI S. I 122/19
 Dęby DYGASIŃSKI A. I 261/49

- Dęby Czarnobyłskie (Nauczycielka) MICIŃSKI T. III 14/14
 Diabeł KRASZEWSKI J.I. II 267/124
 Diabeł domowego ogniska Pontoppidan H. III 250/33
 Diabeł i karczmarka KRZYWOSZEWSKI S. II 295/11
 Diabeł i zboże GORECKI A. I 350/25
 Diabeł kulawy Lesage A.R. IV 267/23
 Diabeł łańcucki zob. Smocze gniazdo albo wybawienie diabła z szlacheckiej opresji
 Diabeł polski DEMBOWSKI E. I 222/12
 Diabeł przeciwko diabłu I 92/4
 Diabeł w domu WIENIARSKI A. V 47/5
 Diabeł w poezji MATUSZEWSKI I. II 437/1
 Diabeł w swojej postaci albo o upiorach, gusłach, wróżkach, losach, czarach BOHOMOLEC J.Ch. I 92/5
 Diabeł w swojej postaci z okazji pytania „Jeśli są upiory” BOHOMOLEC J.Ch. I 92/3
 Diabeł wenecki WOŁOWSKI M. V 102/1; V 101
 Diabły eliksiry Hoffmann E.T.A. I 270/4
 Diablica BELMONT L. I 44/11; V 238/11
 Diadochos id est successio ginak postupnost knižar a králův českých, biskupův i arcybiskupův pražských PAPROCKI B. III 223/19
 Dialectica Ciceronis BURSKEI A. I 133/1
 Dialecticae et rhetoricae praecepta Mican S. II 332/2
 Dialog. [Pamflet polityczny wierszem z 1592] (Dyalog i Taniec barzo piękny) CIEKLIŃSKI P. (?) I 175/4
 Dialog albo Rozmowa okolo egzekucyjnej Polskiej Korony zob. Rozmowa albo dyalog okolo egzekucyjnej Polskiej Korony
 Dialog czyli rozmowa Podolanki z jej mężem KRAJEWSKI M.D. (?) II 238/5
 Dialog jednolity z Helionem i Helois SŁOWACKI J. IV 99/112
 DIALOG MISTRZA POLIKARPA ZE ŚMIERCIA (De morte prologus; Dialogus inter mortem et magistrum Polycarpum; Rozmowa Mistrza ze Śmiercią; Rozmowa Śmierci z Magistrem) I 226-227; V 249
 Dialog o zmartwychwstaniu Pańskim POTOCKI W. III 292/21 [Dialog Palinura z Karonem] BIERNAT Z LUBLINA (?) I 70/5
 Dialog referowany SŁOWACKI J. IV 99/112
 Dialog troisty z Helionem, Helois i przeciwnikami SŁOWACKI J. IV 99/112
 Dialog w obronie Ukrainy Kicki W. I 399/15
 Dialogi. Italiana GROSSEK-KORYCKA M. I 378/5
 Dialogi de utraque specie Coenae Domini FRYCZ MO-DRZEWSKI A. I 303/7
 Dialogi pueriles HEGENDORFIN K. I 394/1
 Dialogi, czyli rodzaj rozmów FELIŃSKI A. I 285/8
 Dialogus carmine et soluta oratione conflatus: de mentis saluberrima persuasione (Dialogus de saluberrima mentis persuasione) KORWIN W. II 203/9; V 272/9
 Dialogus creaturarum Pergamenus M. III 222/4
 Dialogus de Asiana daeta vel potius de Piotrcoviensibus comitis 1535 in mense decembris habitis ŁASKI S., Odro-
 wąż S. II 381/1
 Dialogus de eo, num calicem laicis, et uxores sacerdotibus permitti, ac divina officia vulgari lingua peragi fas sit (Rozmowa o tym, godzi li się laikom kielicha, księży żon dopuścić i służbę bożą językiem przyrodzonym odprawować) HOZJUSZ S. I 411/3; III 357/11
 Dialogus de saluberrima mentis persuasione zob. Dialogus carmine [...]
 Dialogus de turbulenta haereticorum pace in Polonia, quam confederationem vocant RESZKA S. III 357/8
 Dialogus inter mortem et magistrum Polycarpum zob. DIALOG MISTRZA POLIKARPA ZE ŚMIERCIA
 Dialogus Mercurii, alchymistae et Naturae SĘDZIWIÓJ M. IV 34/5
 Dialysis, to jest rozwiązanie albo rozebranie Assercji Pana Jakuba Niemojewskiego, z dowodami jego naprzeciw je-
 zuitom poznańskim wydanych WUJEK J. V 119/6
 Diana JEZIERSKI M. II 56
 Diana. Komedja obyczajowa w 4 a. KOZŁOWSKI S.G. II 227/7
 Diarii et eorum quae memorata digna in splendidissimis ...
 Sigismundi ... et ... Bonae ... nuptiis gesta (Nuptiarum Sigismundi regis et Bonae reginae Poloniae descriptio) DEJUSZ J.L. I 219/1
 Diariolum meum (Mój dzienniczek) ZAŁUSKI J.A. V 167/53
 Diarium A.D. 1583-1589 RESZKA S. III 357/3
 Diarium cuiusdam domesticci Petri Tomicki episcopi craco-
 viensis PADNIEWSKI F. III 216/2
 Diarius expeditionis Tunetanae TRZEGIESKI A. IV 271/14
 Diariusz (Dyariusz 1643-1651) OŚWIĘCIM S. III 213/1
 Diariusz do panowania Sasów WIELADKO W.W. V 42/14
 Diariusz drogi krakowskiej i legacji krystiańskiej do króla J.M. Karola Gustawa Anno Domini 1655 Octobris LUBIE-
 NIECKI S. (młodszy) II 368/3
 Diariusz drogi z Lublina do Drezna RZEWUSKI W. III 411
 Diariusz ekspedycyjnej spod Isachcy nad Dunajem ... do obo-
 zu tureckiego pod Czehryn przy boku wezira Jmości Kara
 Mustafy Paszy ... 1678 PROSKI S. III 298/1
 Diariusz legacji ... na sejm Rzeszy Niemieckiej w Ratysbonie
 w r. 1636 OSSOLIŃSKI J. III 203/9
 Diariusz legacji tureckiej ... do Mechmet sultana cesarza
 constantino-polskiego w roku pańskim 1677 (Relacja le-
 gacji tureckiej) PROSKI S. III 298/2
 [Diariusz oraz relacje z 1691-1696] (Pamiętniki z czasów Jana
 Sobieskiego) SARNECKI K. IV 18/1
 Diariusz peregrynacyjnej na różne miejsca święte szczęśliwie
 odprawionej SZEMIOT S.S. IV 190/8
 Diariusz podjazdu mego na hajdamaków z Berdyczowa eks-
 pediowanego roku 1749 RADZIWIŁŁ U. K. III 336/2
 Diariusz podróży ... Stanisława Augusta ... na Ukrainę i by-
 nosć w Krakowie, aż do powrotu do Warszawy dnia 22
 lipca r. 1787 (Dziennik podróży Króla Jegomości Stani-
 sława Augusta na Ukrainę i do innych ziem koronnych
 [...]) NARUSZEWSKI A.S. III 115/33
 Diariusz podróży do Warszawy DAROWSKI A.W. I 217/10
 Diariusz podróży Najjaśniejszego Stanisława Augusta ... na
 Sejm Grodzieński [...] NARUSZEWSKI A.S. III 115/24
 Diariusz podróży poselstwa Jerzego Krasieńskiego do Turcji
 1637 OŚWIĘCIM S. (?) III 213/2
 Diariusz prawdziwy... JABLONOWSKI J.S. II 8/8
 Diariusz przjazdu Stanisława Augusta ... do miasta stołecz-
 nego Krakowa PRZYBYLSKI J.(H.) I. III 314
 Diariusz Sejmu Coronationis KRASICKI I. II 240
 Diariusz Senatu Sejmu Królestwa Polskiego 1825 NIEMCE-
 WICZ J.U. III 131/89
 Diariusz z lat 1594-1621 MASKIEWICZ S. II 432/1
 Diariusz życia mego, ile pamiętać mogę [...] (Pamiętniki ...
 1714-1765) MATUSZEWSKI M. II 436/2
 Diariusze sejmowe r. 1597 Barwiński E. [ed.] V 169/3
 Diaryusz podróży z królewiczem Władysławem RADZIWIŁŁ
 A.S. V 302/1
 Diatriba albo Kollacja przyjacielska z ks. jezuitami poznań-
 skimi o przedniejsze różnice wiary krześciańskiej czasu
 tego NIEMOJEWSKI J. III 137/5
 Dictionarium Polono-Latinum in usum studiosae iuventutis
 Poloniae SZYRWD K. IV 213/4
 Dictionarium trium linguarum in usum studiosae iuventutis
 SZYRWD K. IV 213/1
 Dictionarium trium linguarum, latinae, teutonicae et poloni-
 cae potiora vocabula continens MYMER F. III 101/1; V
 291/1

- Dictionarius variarum rerum Murelium J. IV 128/5
 Dictionnaire complet français-polonais et polonais-français d'après les meilleurs auteurs (Dokładny słownik francusko-polski i polsko-francuski podług najlepszych źródeł) ROPELEWSKI S. III 381/2
 Diduś Iwaś ZAHAJKIEWICZ S. V 154/2
 Die 24/12 Decembris 1819, quae est quadragesima tertia natalis ... Alexandri I [...] JARONSKI F. II 37/9
 Dies adest celebris... zob. Oficjum brewiarzowe o św. Stanisławie
 Dies irae KASPROWICZ J. II 99/18
 Dies irae. Misterium fantastyczne RYDEL L. III 397/4
 Dii gentium seu theologia, philosophia tam naturalis quam ethica, politica, oeconomica, astronomia caeteraque artes et scientiae [...] (Dii gentium. Bogowie pogan) SARBIEWSKI M.K. IV 14/12; IV 13, 14/13
 Dii gentium. Bogowie pogan zob. Dii gentium seu theologia, philosophia tam naturalis quam ethica, politica, oeconomica, astronomia caeteraque artes et scientiae [...]
 Diogenes in kontuszu BERENT W. I 53/9, 54/24
 Diokles SIENKIEWICZ H. IV 51/46
 Dioniza Dumas A. V 192/43
 Un diplomate polonais au congrès d'Arras en 1435 Lasocki Z. II 317/3
 Dirae in Vulcanum qui in bonis ... Joachimi ... Littawor Chreptowicz ... officinam ad conficiendum ferrum magnis impensis magnisque utilitatibus constructam in cineres redegit KORYCKI M. II 204/4
 Discurs marnotracstwa i zbytku Korony polskiej FALIBOGOWSKI K.F. I 280/1
 Discurs na Confoederacyją SKARGA P. IV 75/15
 Discurs nabożny z kilku słów wzięty o wystawieniu Najświętszej Panny ... świeckim, zakonnym kaznodziejom potrzebny RADZIWIŁŁ A.S. III 334/4
 Disputacia ... z ministrem zboru nowoariańskiego śmigiełskiego Janem Krotowiciuszem ... jawnie odprowadzona dnia 27 grudnia w roku 1581 POWODOWSKI H. III 296/5
 Disputacia wtora ... z śmigiełskimi różnobożany POWODOWSKI H. III 296/10
 Disputacia wileńska, którą miał ks. Marcin Śmigiełcki Soc. Jesu z ks. Danielem Mikołajewskim sługą słowa Bożego [...] MIKOŁAJEWSKI D. III 54/3
 Disputatio de Clementis Ianicli scriptis et editionibus nonnullisque locis emendatis Carmen peregrini cuiusdam advenae in laudem Ianicli compositum (Wiadomość o życiu, pismach, wydaniach i przekładach poezji Klemensa Janickiego) WĘCLEWSKI Z. V 32/3
 Disputatio ethica de beatudine LESZCZYŃSKI R. II 333/1
 Disputatio theologica de conciliis ecclesiasticis WĘGIERSKI A. V 34/2
 Disputationis de periodis contra se a Benedicto Herbesto si Diis placet Neapolitano editae refutatio GÓRSKI J. I 363/4; I 397/7, 397/8
 Dissertatio .. theologico-dogmatica de miraculis DOWGIRD A. I 249
 Dissertatio de forma Imperii Polonici HARTKNOCH K. I 392/1
 Dissertatio de gestis Polonorum cum Bohemis et de vero corpore S. Adalberti archiepiscopi Gnesnensi et martyris, Gnesnae quiescentia JABLONOWSKI J.A. II 10/15
 Dissertatio de harmonia appetitus sensitivi et rationalis NIKUTA M. III 141
 Dissertatio de Lecho Schloezer A.L. II 10/13
 Dissertatio de pace et concordia Ecclesiae PRZYPKOWSKI S. III 325/4
 Dissertatio de principatu Curoniae et Smigalae KONARSKI S.H. II 171/22
 Dissertatio de studiis Graecarum et Romanarum litterarum in scholis acris et rectius exercendis KAULFUSS J.S. II 107/6
 Dissertatio de unionis qua Poloniae jungitur Prussia indole LENGNICH G. II 330/2
 Dissertatio ex jure gentium Świącicki A. IV 227/1
 Dissertatio quam Fausti Socini operibus praemitti voluit Eques Polonus (De Christianorum summo bono) PRZYPKOWSKI S. III 325/8
 Dissertatio quod musica ars sit et pars eruditionis philosophicae MITZLER de KOŁOF W. III 65
 Le Dissipateur ou l'honnête friponne Destouches Ph. I 89/14
 Le Distrain Regnard J.F. I 41/4
 Distributio synopsis RUDNICKI D. III 393/3.6
 Ditta, stworzenie ludzkie Andersen-Nexo M. I 314/13
 Divus Stanislaus SZYMONOWICZ Sz. IV 210/2; III 375/3
 Divus Stanislaus Kostka, parvus juvenis, magnus sanctus... BIELSKI J. I 65/8
 Dix journées de la vie d'Alphonse van Worden POTOCKI J. III 283/15
 Dla autora „Raczej piórem niż orężem” bajka wschodnia „Wiatry” II 85/2
 Dla chleba (Góralu, czy ci nie żal ...) BAŁUCKI M. I 30/18
 Dla ciebie CHRZAŚCZEWSKA J. I 173/16
 Dla dobra dzieci WILCZYŃSKI A. V 54/15
 Dla dobra ogółu WIENIAWSKI J. V 48
 Dla drogich dzieci BELZA W. I 47/22
 Dla dzieci OSTROWSKA B. III 209/10
 Dla dzieci, Wybór pism BELZA W. I 47/18
 Dla grzecznych dzieci ZAGÓRSKI W. V 153/8
 Dla honoru BELMONT L. I 44/7
 Dla ideału SZELIGA M. IV 189/2
 Dla idei ROGOSZ J. III 372/20
 Dla iskry bożej ROSINKIEWICZ K. III 382/3
 Dla króla i ojczyzny wszyscy w mundurach MAJERANOWSKI K. II 409
 Dla małych przyjaciół zwierząt CHRZAŚCZEWSKA J. I 172/1
 Dla miliona GRUSZECKI A. I 381/9
 Dla milego grosza KORZENIOWSKI A. Nałęcz II 206/2
 Dla miłości szruki RZEWUSKI St. III 409/2
 Dla miłości zmyślone szaleństwo BOGUSŁAWSKI W. I 84/3
 Dla młodzieży ŻEROMSKI S. V 211/91
 Dla mojej pani SŁOŃSKI E. IV 83/1
 Dla Moskali UJEJSKI K. V 11/15; V 10
 Dla nich JAROSZYŃSKI T. II 38/4
 Dla niej GRUSZECKI A. I 382/48
 Dla polskich dzieci BELZA W. I 47/25
 Dla polskiego ludu: Wiązanka opowiadań historycznych, powiastek, dykteryjek... CHOCISZEWSKI J. I 154/20
 Dla posagu DZIERZKOWSKI J. I 265/5
 Dla powodźian. Książka zbior.... SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. led. I 27/27
 Dla rubla ZALEWSKI K. V 162/30
 Dla sławy PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/2
 Dla syna Boisgobey F. de V 222/35
 Dla szczęścia zob. Das grosse Glück
 Dla świętej ziemi - ścieżka przed chatą (Dla świętej ziemi. Powieść) MACIEJOWSKI I. II 403/18
 Dla świętej ziemi. Powieść zob. Dla świętej ziemi - ścieżka przed chatą
 Dla świętej ziemi. Sztuka w 4 a. według powieści autora (Hanusia. Sztuka ludowa w 3 a.) MACIEJOWSKI I. II 403/20
 Dla zabicia czasu LASKOWSKI K. II 315/16
 Dla ziemi GAWALEWICZ M. I 317/32
 Dlaczego KOMORNICKA M. II 168/2
 Dlaczego? Dramat w 2 a. GLIŃSKI K. I 334/17

- Dlaczego język i literatura niemiecka zdolniejszymi są do ukształcenia rozumu i serca niż język i literatura francuska zob. Warum ist die deutsche Sprache und Literatur als Hilfsmittel zur Fortbildung der französischen Sprache vorzuziehen
- Dlaczego młodzież polska języka greckiego szczególnie uczyć się powinna? zob. Cur lingua Graeca juventuti Polonicae inprimis addiscenda sit?
- Dlaczego wiary nie mają ZAPOLSKA G. V 174/22
- Dług honorowy BĘŁKOWSKI A. I 46/6
- Dług wdzięczności PERZYŃSKI W. III 238/8
- Długie życie KRZYWOSZEWSKI S. II 295/22
- Długosz i Kallimach SZUJSKI J. IV 196/38
- Dni doroczne na Litwie KONDRATOWICZ L. II 176/21
- Dni i nocy w kantorze DYGAŚIŃSKI A. I 259/5
- Dni pokuty i Zmartwychwstania KONDRATOWICZ L. II 176/22
- Dni polityczne WEYSENHOFF J. V 29
- Dni polityczne. Seria I i II (Budzisz) WEYSENHOFF J. V 30/8
- Dni, noce, godziny DZIEDUSZYCKI M. I 262/12
- Dnia (czwartego) 4 listopada 1777 KOSSAKOWSKI A. II 215/7
- Dnia piętnastego sierpnia r. 1810 w Krakowie TURSKI Wincenty IV 280/3
- Dnie głodu MILKOWSKI Z. III 57/53
- Dno nędzy zob. Brzask
- Do... LASKARYS J. II 314
- Do... PIETRASZKIEWICZ O. III 248
- Do... .. ROGALSKI L. III 370
- Do*** (O jakże ten szczęśliwy...) KOSIŃSKI A.A. II 213
- Do*** (Patrzysz mi w oczy...) MICKIEWICZ A. III 24/18 (XII)
- Do***, Na Alpach w Splügen 1829 MICKIEWICZ A. III 27/41
- Do A.M. [A. Mickiewicza] NORWID C. III 146/45
- Do A.T. [A. Towiańskiego] NORWID C. III 146/45
- Do Adama Mickiewicza KAJSIIEWICZ J.H. II 68
- Do Aleksandra Chodźki MICKIEWICZ A. III 25/25
- Do Aleksandra Potockiego, Paryż 29 listopada 1843 GORECKI A. I 350/7
- Do algebry ZAN T. V 170
- Do ... Antoniego Czapskiego, podkomorzego chełmińskiego, generała majora i komisarza Wojsk Koronnych BOHOMOLEC F. I 89/33
- Do ... Antoniego Górskiego, stolnika ziemie ciechanowskiej, przy powrocie z zagranicy od wód Trenczyńskich ZABLOCKI F. V 144/1
- Do Autora Lenartowicz T. III 187/4
- Do autora „Słownika” II 215
- Do autora Irydiona list II SŁOWACKI J. IV 93/58
- Do Autora Kordiana UJEJSKI K. V 9
- Do Autora Skarg Jeremiego Słowacki J. V 9
- Do autora trzech psalmów zob. Odpowiedź na Psalmy Przyszłości Spirydionowi Prawdzickiemu
- Do B... Z... (Słowiczku mój... Wiersz A.M. do B.Z., Pieśń przy pożegnaniu piewicy. Do...; Wiersz Adama Mickiewicza do Bohdana Zaleskiego) MICKIEWICZ A. III 29/54; V 158
- Do bizuna NARUSZEWICZ A.S. III 115/12; III 73/23
- Do Boga BRATKOWSKI S. I 101/27
- Do Boga JASIŃSKI J. II 40
- Do Boga KRASICKI I. II 244/27
- Do Boga. [Wiersz] SZABRAŃSKI A.J. IV 178/2
- Do Boga. Modlitwa o zwycięstwo WITWICKI S. V 78/8
- Do Boga. Po ogłoszeniu całej Polski w stanie obłężenia w miesiącu października 1861 BRATKOWSKI S. I 101/26
- Do Boga. Poemat SŁOŃSKI E. IV 83/5
- Do braci CZERWIŃSKI B. I 204/8
- Do braci naszych w służbie moskiewskiej TYMOWSKI T.K. IV 289/3
- Do braci posieleńców EHRENBURG G. I 268
- Do braci udających się do Polski w czasie powstania 1863 r. (Odezwa A.T. do rodaków) TOWIAŃSKI A. IV 254/5
- Do Branickiego ostatnia przestroga CZYŻ J. I 207
- Do Brata-Tarasa Szewczenki ZELIGOWSKI E.W. V 205
- Do Bronisława Z. Norwid C. V 156
- Do Ciebie Boże wznosim nasze modły... MORSKI T. III 83
- Do cieniów Tadeusza Kościuszki w czasie uroczystych obchodów sypania mogiły [...] ŁANCUCKI J.W. II 378/13
- Do cudzej żony Junosza-Szaniawski K. III 167/8
- Do Czeczota MICKIEWICZ A. III 30/64
- Do Czytelnika STARZEŃSKI M. IV 143/4
- Do czytelnika upomnienie SEKLUCJAN J. IV 29/3
- Do D.D. Elegia MICKIEWICZ A. III 25/26
- Do D.D. Wizyta MICKIEWICZ A. III 24/18 (XVIII)
- Do Doktora S. MICKIEWICZ A. III 25/26
- Do dyktatora Chłopskiego KICIŃSKI B. II 113/8
- Do Dyzmy T... GAWDZICKI F. I 320/3
- Do dziejów Ukrainy DAROWSKI A.W. I 217/7
- Do egzulantów polskich o stałości JASIŃSKI J. (?), NIEMCEWICZ J.U. (?) II 39/1, III 130
- Do Eldorado ŻMIJEWSKI E. V 222
- Do ... Elżbiety z Chodkiewiczów Radziwiłłowej... MAREWICZ W.I. II 428/32
- Do Emigracji o potrzebie idei (O potrzebie idei) SŁOWACKI J. IV 99/103
- Do Emira Abd el Kadera w Damaszku NORWID C. III 147/69
- Do egzulantów polskich o stałości zob. Do egzulantów polskich o stałości
- Do ... Feliksa Pomiana hr. Łubieńskiego, ministra sprawiedliwości Księstwa Warszawskiego TURSKI Wincenty IV 280/4
- Do Franciszka Grzymały MICKIEWICZ A. III 31/65
- Do Fryderyka Hechell, med. dra i profesora w Uniwersytecie Jagiellońskim, z powodu pisma jego o pijactwie WĘŻYK F. V 38/22
- Do generała Dywizji Jana Henryka Dąbrowskiego na powrót jego z Paryża w dzień imienin 24 czerwca 1814 MOŁSKI M. III 72/14
- Do gitary ZALESKI J.B. V 159/6
- Do głowy rzymskiego kościoła BREDKRAJECZ N. I 101/1
- Do głupstwa ŁUKASZEWICZ J. II 394
- Do góry nogami PERZYŃSKI W. III 238/17
- Do H***. Wezwanie do Neapolu (*Znaszli ten kraj...*) Goethe J. W. III 28/41, 31/73
- Do historii stosunków literackich w piątym lat dziesiątku naszego wieku STANISŁAWSKI A. IV 136/2
- Do hr. Gustawa Ol. podziękowanie za wystrzyżynkę z gwiazdeczką i Krzemieńcem Słowacki J. III 172
- Do hr. Władysława Zamoyskiego NORWID C. III 146/45
- Do Hryniewicza buńczuczego Krasicki I. IV 259/24
- Do Hugona Kollataja ... O sprawiedliwości DMOCHOWSKI F.K. I 235/10
- Do izby poselskiej MIER W. III 49/1
- Do J. Cesarzewiczowej Mości Konstantego Pawłowicza ... Najwyższego Dowódcy Wojsk Polskich na przyjazd do Warszawy d. 14/26 września 1814 MOŁSKI M. III 72/15
- Do J.O. Księżcia Jegomości Ludwika Wirtemberskiego gen. lejtn. dyw. małopol. Na obóz pod Gołębim zob. Do Jasnio Oświeconego Księcia Hmci Wirtemberskiego
- Do J.O. Księżcia Adama Czartoryskiego NORWID C. III 146/45
- Do J.O. Księżcia Dobrodziści KORYTYŃSKI O.T. II 205/3
- Do J.W. Stanisława Szczęsnego Potockiego ... w anniwersarz ofiarowanego przezeń Rzeczypospolitej regimentu i 24 harmat NIEMCEWICZ J.U. III 127/1

- Do ... Jana Chrzyciela ze Strynej Stryjeńskiego, generała byłej Gwardii Konnej Litewskiej [...] CHROMIŃSKI K. I 169/7
- Do ... Jana Dulfusa, kawalera Złotej Ostrogi [...] BOHOMOLEC F. I 89/17
- Do Jasia o fryzowaniu Kochański J. IV 259/24
- Do Jaśnie Oświeconego ... Aleksandra Sapiehy ... po złożeniu łaski Trybunału W.X.L. w dzień imienin WOLSKI M. V 96/5
- Do Jaśnie Oświeconego Książęcia Jego Mości Ignacego Massalskiego, biskupa wileńskiego ... w dzień imienin WOLSKI M. V 96/9
- Do Jaśnie Oświeconego Książęcia Jegomości Krasickiego, biskupa warmińskiego ZABŁOCKI F. (?) V 144/6
- Do Jaśnie Oświeconego Książęcia Jmci Aleksandra Sapiehy, kanclerza wielkiego, marszałka Trybunału Głównego Wielkiego X.Lit. ... w dzień imienin WOLSKI M. V 96/4
- Do Jaśnie Oświeconego Książęcia Józefa Poniatowskiego ... z holdem uszanowania i wdzięczności, przy ofiarowaniu starodawnej chorągwi miejskiej w doroczną oktavę koronacji Cesarza Napoleona Wielkiego - miasto Kraków PRZYBYLSKI J.L. III 314/14
- Do Jaśnie Oświeconego Księcia Jmci Wirtemberskiego (Do J.O. Książęcia Jegomości Ludwika Wirtemberskiego gen. lejć. dyw. małopol. Na obóz pod Gołębem; Do Xa Ada Jerzego Czartoryskiego) KNIĄŻNIN F.D. II 130/11
- Do Jaśnie Oświeconego Xcia Mikołaja Radziwiłła, starosty radzkońskiego ... dnia 7 miesiąca grudnia 1788 GAWDZICKI F. I 320/2
- Do Jaśnie Oświeconej Księżnej ... z ... Czartoryskich Lubomirskiej w dzień jej urodzenia, dnia 15 października 1823 SIARCZYŃSKI F. IV 39/8
- Do Jaśnie Wielmożnego ... Andrzeja Młodziejowskiego ... w dzień ś. Andrzeja KOSSAKOWSKI A. II 215/1
- Do Jaśnie Wielmożnego Generała Dywizji Krasieńskiego Wincentego MORAWSKI F.D. III 76/3
- Do Jaśnie Wielmożnego hrabiego Aleksandra Potockiego, pułkownika wojsk rosyjskich UNICKI L. V 13/6
- Do Jaśnie Wielmożnego Jmci Księdza Tomasza Halyburtona ... dnia 21 grudnia 1797 w dzień imienin jego, wiersz z przekonanym napisany TURKOWSKI F.T. IV 276/4
- Do Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Michała Wandalina Mniszcha ... w dzień imienin WIELĄDKO W.W. V 42/2
- Do Jego Mości Księdza Grzegorza Piramowicza ... wiersz przyjącielski dnia 14 marca 1775 EYSYMONT M. I 276/5
- Do generała Rybińskiego na zgromadzeniu wojskowych w rocznicę rewolucji [...] CHOTOMSKI F.D. I 168/7
- Do generała Rybińskiego w gronie oficerów polskich, 1844 lutego 25, Paryż GORECKI A. I 350/9
- Do generała Rybińskiego w imieniu obecnych oficerów polskich na obchodzie rocznicy bitwy pod Grochowem, dnia 25 lutego 1844 CHOTOMSKI F.D. I 168/6; I 350/9
- Do Jerzego z Książąt Litewskich na Eubnie Połubińskiego, archidiakona wileńskiego, na ofiarowany order od Stanisława Augusta KARPOWICZ M.F. II 95/4
- Do Jmci Grzegorza Łyszkiewicza, prezydenta warszawskiego, na jego przysłówie „kurdesz nad kurdeszami” (Kurdesz nad kurdeszami; Pieśń kurdeszowa) BOHOMOLEC F. I 89/29; I 167, 189
- Do Jmci Księdza Michała Karpowicza z okazji kazania jego o miłości ojczyzny WOLSKI M. V 96/1
- Do Jmci Pana Ignacego Potockiego ze Spa roku 1773 PIRAMOWICZ G. III 259/4
- Do JO. Książęcia Jmci Krasickiego, biskupa warmińskiego zob. Odpis Łuskińny dany Krasickiemu w Warszawie 1780 r. na „Monachomachię”
- Do JO. Książęcia Stanisława Poniatowskiego objeżdżającego Polskę KRASICKI I. II 244/23
- Do Joachima Lelewela MICKIEWICZ A. III /12, 25/26
- Do Joanny Bobrowej zob. (Do pani Joanny Bobrowej]
- Do Justyny tęskność na wiosnę Karpiński F. IV 142
- Do JWJPana Podkomorzego Województwa Wileńskiego (Giedroycia) po odebranych orderze Ś. Stanisława WYKOWSKI F. V 127/4
- Do JWW. X. Karpowicza z okazji kazania jego o miłości ojczyzny Wolski M. II 96/11
- Do Kajetana Koźmiana ... goszczącego w dzień imienin u Piotra Okrzyca Orzechowskiego ... d. 7 sierpnia 1812 WĘŻYK F. V 38/10
- Do Kajetana Węgierskiego (*Lubom nie jest wierszops...*) Wybicki J. IV 259/24
- Do Karola Lipińskiego (Wiersz poświęcony Karolowi Lipińskiemu) KOWALSKI F. II 224/1
- Do ... Karola Kurpińskiego DMUSZEWSKI L.A. I 244/38
- Do ... Karola Wodzińskiego... w dzień przybycia z Warszawy... BAUDOUIN J. I 41/20
- Do Katarzyny II CZARTORYSKI A.J. I 196
- Do ... Kazimierza Poniatowskiego ... w dzień imienin 4 marca roku 1776 KARPOWICZ M.F. II 95/1
- Do kobiety Hugo W. I 26
- Do kominka KOBLAŃSKI J. II 133; III 117/56
- Do konfederatów Topińska Z. II 263/57
- Do Kongresu Wiedeńskiego Kopczyński O. III 59/7
- Do kongresu wiedeńskiego ... zob. Kalendae Octobris a. 1814 ad congressum Vindobonensem
- Do koni, bracia, do koni...* zob. Pieśń wojenna
- Do ... Konstancji z Książąt Czartoryskich Poniatowskiej, wojewodziny mazowieckiej, elegia Mignoni U. III 161/2
- Do Konstantego Rultowskiego, zamierzając z nim podróż na Wschód SPITZNAGEL L. IV 129/2
- Do Kossowskiej w tańcu Szymanowski J. IV 204, 259/24
- Do Kościuszki zob. Pochwała Kościuszki
- Do kraju tego, co kruszynę chleba...* zob. Moja piosnka
- Do ... Krasickiego ... w dzień pożądanego przybycia Jego do Warszawy Zacharkiewicz W. V 125/38
- Do króla KRASICKI I. II 244/22
- Do Krzysztofa Szembeka KRASICKI I. II 244/22
- Do ks. Naruszewicza KRASICKI I. II 244/22
- Do Książąt Ich Miłości LUBELCZYK J. II 366/8
- Do Księcia A.C. (List pierwszy do Księcia Adama Czartoryskiego) SŁOWACKI J. IV 99/104
- [Do księcia Adama Czartoryskiego list drugi] SŁOWACKI J. IV 99/105
- Do ... księcia Józefa Poniatowskiego, naczelnego dowódcy wojsk polskich ... dn. 19 marca r. 1813 w Krakowie WĘŻYK F. V 38/13
- Do księdza Albertrandiego DROZDOWSKI J. I 251
- Do ... księdza Antoniego Okęckiego, biskupa poznańskiego i warszawskiego ... w dzień imienin dnia 13 czerwca roku 1782 WORONICZ J.P. V 105/3
- Do ... księdza Antoniego Okęckiego, biskupa poznańskiego i warszawskiego ... dnia 13 czerwca 1783 WORONICZ J.P. V 105/7
- Do ... Księdza Hrabiego Nałęcz z Gorzenia Górzeńskiego... GORCZYCZEWSKI J. I 346/7
- Do ... Księdza Hugona Sztumberg Kollątaja, podkanclerzego koronnego ... dnia 1 kwietnia 1792 roku GAWDZICKI F. I 320/4
- Do ... księdza Jędrzeja Reptowskiego ... w dzień imienin 1781 r. WORONICZ J.P. V 105/1
- Do księgarza Słowacki J. II 31

- Do L. Śniadeckiej zob. Sonet
- Do Laury MICKIEWICZ A. III 24/18 (1)
- Do lipy ZIELŃSKI G. V 190/8
- Do Liszta ZMORSKI R. V 201/8
- Do ludów i rządów Europy KRZEMIŃSKI S. II 290
- Do ludu polskiego SUPIŃSKI J. IV 171/2
- Do Ludwika Nabelaka w braterstwie idei świętej SŁOWACKI J. IV 100/119
- Do Ludwika Norwida w braterstwie idei świętej list (Do Ludwika Norwida; Urywek filozoficzny. O świecie - formie ludzkiej - Hosanna) SŁOWACKI J. IV 100/119
- Do Ludwika Spitznagla zob. Wiersz w sztambuchu Ludwika Spitznagla [...]
- Do Ludwika Spitznagla zob. Wiersz w sztambuchu Ludwika Spitznagla [...]
- Do Ludwika Spitznagla zob. Wiersz w sztambuchu Ludwika Spitznagla [...]
- [Do Ludwiki Bobrowni] (*Gdy na ojczyznę spojrzą oczy Lolki...*) SŁOWACKI J. IV 96/83
- Do Izy NOWOSIELSKI T. III 163
- Do M*** (Precz z moich oczu!... posłucham od razu...) MICKIEWICZ A. III 24/17, 25/24
- Do M.E. w dzień przyjęcia Komunii Świętej ... MICKIEWICZ A. III 27/37, 29/50
- Do M.S. MICKIEWICZ A. III 27/41
- Do matek polskich słów kilka o przyszłości wzrastających pokoleń WOJNAROWSKA K. V 91/3
- [Do matki] (*Zadrzy ci nieraz serce, miła matko moja...*) SŁOWACKI J. IV 100/115
- Do matki Polki MICKIEWICZ A. III 25/28, 26/33, V 285/28
- Do Maurycego Mochackiego z powodu pism auxerskich NABIELAK L. III 103/2
- Do Mecenasa CZYŻ J. I 207/1
- Do mego brata Ludwika NORWID C. III 144/6; III 157
- Do mego czczonego MICKIEWICZ A. III 30/62
- Do mego przyjaciela Leona St. zob. *Gdy przyjdzie mi ten świat porzucić...*
- Do mędrka KROPIŃSKI L. II 283/10
- Do Michała Butlera, starosty preńskiego, kawalera Orderu Św. Stanisława [...] KARPOWICZ M.F. II 95/8
- Do Michała Rola Skibickiego [...] SŁOWACKI J. IV 90/32
- Do mistrzów słowa KOZMIAN S.E. II 236/4; II 235, 253/28, 253/29
- Do młodego poety ZMORSKI R. V 200/2
- Do młodości zob. Oda do młodości
- Do młodych ASNYK A. I 22/12
- Do mnie! ŚWIĘCICKI J.A. IV 226
- Do moich synków zob. Do moich synów
- Do moich synów (Do moich synków; Testament) ŻULAWSKI J. V 228/31
- Do moich współziomków i przychylnych i nieżyczliwych konstrukcji 3 maja zob. Odpowiedź autorowi prawdziwemu Uwag Dyzyj Bończy Tomaszewskiego nad konstytucją i rewolucją dnia 3 maja
- Do moich współziomków TREMBECKI S. IV 257/6
- Do mojego worka KRASICKI I. II 244/23
- Do mojej żony RZEWUSKI S. III 407/8
- Do nadziei SUPIŃSKI J. IV 171/2
- Do Najjaśniejszego Pana Stanisława Augusta ... przy rocznicy imienin dnia 8 maja roku 1791 DROZDOWSKI J. I 251/3
- Do Najjaśniejszego Pana TREMBECKI S. IV 257/2
- Do Najjaśniejszego Pana w czasie jego przejazdu przez Końskie, kuźniczymi fabrykami sławne, domu Malachowskich dziedziczne (Pod bytność Stanisława Augusta ... w Końskich) NARUSZEWICZ A.S. III 115/30
- Do Najjaśniejszego Stanisława Augusta, króla polskiego, w dzień szczęśliwego powrotu do Warszawy ŚWIĘTORZEC-KI J.K. IV 231/2
- Do Najjaśniejszego Trybunatu Koronnego przez ... rektora wydziału lubelskiego imieniem szkół na miejscu nauk o naukach, przy powitaniu, dnia 13 kwietnia 1782 roku powiedziana mowa JEZERSKI F.S. II 52/1
- Do Najświętszej Panny Maryi litania NORWID C. III 146/44
- Do Napoleona III Cezara Augusta oda na wzięcie Bomarsundu MICKIEWICZ A. II 101/88
- Do Napoleona jedna z Messenien Delavigne J.F.C. III 139/3
- Do narodu i potomności o okropnym przypadku przez J.K. Mł. P.N.M. w roku 1771 dnia 3 listopada doświadczonym KOSSAKOWSKI A. II 215/6
- Do narodu JASIŃSKI J. II 40
- Do niej KASPROWICZ J. II 98/1.V
- Do Niemna MICKIEWICZ A. III 24/18 (VIII)
- Do nieznamym MËYET L. II 445/1
- Do Norwida CZAJKOWSKI A. I 185
- Do obywatela Johna Brown NORWID C. III 147/66
- Do obywateli sejmujących w Warszawie 1811 r. MOLSKI M. III 72/9
- Do obywateli Inflanckich... ojcowskie i życziwe napomnienie zob. Ad Livones...paterna et amica paraenesis
- Do obywateli po odbytych sejmikach na dzień 14 lutego r. 1792 zwolanych POTOCKI I. III 280/10
- Do Olesia MICKIEWICZ A. III 25/24
- Do Olzy! KUBISZ J. II 298/1
- Do ... Onufrego Kickiego [...] BIELAWSKI J. I 61/5
- Do ostatniej kropli GILLER S.J. I 330/7
- Do pana Antoniego KRASICKI I. II 244/23
- Do pana Ferdynanda Kojśiewicza ... słów kilkanaście od ... redaktora dziennika „Polska” MECISZEWSKI H. II 442/6
- Do pana Jędrzeja KRASICKI I. II 244/23
- Do pana Wojciecha KRASICKI I. II 244/23
- [Do pani Joanny Bobrowej] (Do Joanny Bobrowej; *O! gdybym ja widzi! Paną do kaskady...*) SŁOWACKI J. IV 95/74
- Do Pani na Korczie NORWID C. III 148/76
- Do ... Pani z Hrabioń Ossolińskich Hrabiny Jabłonowski ... z okoliczności śmierci jej męża wiersz cieszący OSSOLIŃSKI J.M. III 204/1
- Do panny Józefy z Korcza NORWID C. III 148/76
- Do ... Panny Marianny Stryeńskiej [...] CHROMIŃSKI K. J. 169/3
- Do panslawistów KRÓLIKOWSKI L. II 286/6
- Do ... Państwa Jana i Prowidencji Czempieńskich BOHOMOLEC F. I 90
- Do pastereczki zob. Do pastereczki siedzącej na Druidów kamieniach w Pornic nad Oceanem
- Do pastereczki siedzącej na Druidów kamieniach w Pornic nad Oceanem (Do pastereczki) SŁOWACKI J. IV 97/86
- Do Pawła I NAGŁOWSKI A.F. (?) III 107
- Do Pawła KRASICKI I. II 244/22
- Do pączka KONOPACKI S. II 179
- Do Pegaza PRUS B. III 299
- Do piszących NORWID C. III 144/2; III 142
- Do Pizonów o sztuce rymotwórczej Horatius Q. Flaccus III 108/6
- Do poety CZAJKOWSKI A. I 185
- Do Polaków OSTROWSKI K. III 210
- Do polskiej muzy LOMPA J. V 280/28a
- Do posłów grodzieńskich KORSAK R. II 201
- Do ... Protą Potockiego, wojewody kijowskiego... MORSKI T. III 83/4
- Do Prześwietnej Deputacji dla ułożenia projektu konstytucji rządu polskiego od Sejmu wyznaczonej KOLLATAJ H. II 163/5

- Do przyjaciela TYMINIECKI K. IV 288/3
 Do przyjaciela na wsi ANCUTA J. I 18
 Do przyjaciela poety DROZDOWSKI J. I 251/1
 Do przyjaciela znajdującego się w Helzbergu 20 sierpnia 1787 KRASICKI I. II 244/27
 Do przyjaciół GOSZCZYŃSKI S. I 353
 Do przyjaciół Moskali MICKIEWICZ A. III 26/33, 26/35, 27/38
 Do Przyjaciół posyłając im balladę „To lubię” MICKIEWICZ A. III 22/10
 Do publiczności TRĘBICKI A. IV 265/2
 Do publiczności WIELHORSKI M. V 43/4
 Do Puszkina OLIZAR G. III 172
 Do rodaków bawiących w Paryżu MOCHNACKI M. III 70/8
 Do rodaków tulacz kończący tulactwo (Odezwa do rodaków) RÓŻYCKI K. III 391/4; IV 254/5
 Do rodaków w ojczyźnie będących WITWICKI S. V 78/9
 Do Rogalińskiego, prosząc o pożyczanie kolaski WĘGIERSKI T.K. V 36/14
 Do romantyka (Edmunda Wasilewskiego) Improwizacja Ehrenberg E. V 25
 Do Rybińskiego, biskupa kujawskiego TREMBECKI S. IV 258/11
 Do Rysińskiego NABOROWSKI D. III 104/4
 Do S. Trembeckiego naśladowanie drugiej satyry Boalego FELIŃSKI A. I 285/8
 Do S.B. w imionniku MICKIEWICZ A. III 25/27
 Do Sały PRZYBYLSKI J. I. III 314/12
 Do samotności LIBERA A. II 348
 Do Samotności MICKIEWICZ A. III 30/62
 Do Sejmu STASZIC S.W. IV 149/8
 Do skonaney śmierci WYRZYKOWSKI S. V 130/3
 Do słońca GODLEWSKA L. I 340/3
 Do Sofos SŁOWACKI J. IV 100/113
 Do sosny polskiej WITWICKI S. V 78/10
 Do Stanisława Augusta od ziemian sandomierskich w Radomiu Gawdzicki F. IV 259/24
 Do Stanisława Małachowskiego ... z okoliczności danej przez niego wolności poddanym swoim KARPINSKI F. II 92/11
 Do Stanisława Małachowskiego, referendarza koronnego, o przyszłym sejmie Anonima listów kilka KOLŁATAJ H. II 162/4
 Do ... Stanisława Poniatowskiego objeżdżającego Polskę (Podróż pańska) KRASICKI I. II 244/22
 Do Stanisława Trembeckiego. Z Woltera zob. List o równości losu ludzkiego
 Do stanów sejmujących ... w czasie ordynaryjnego sejm w Warszawie MAREWICZ W.I. II 428/6
 Do Stanów z okoliczności uchwały sto tysięcy wojska DMOCHOWSKI F.K. I 235/11
 Do Stefana Batorego (Poema o Zamoyskim) JASIŃSKI J. II 40
 Do ... Stefana Króla Polskiego, ... Oratio o zgodzie WARSZEWICKI K. V /3
 Do swego Boga ŻEROMSKI S. V 207/13; II 404/26
 Do swoich MACIEJOWSKI I. II 404/26; V 207/13
 Do szacownego poety Bielawskiego HULEWICZ B. I 414/2; I 61/10, IV 259/24
 Do szacownego poety Bielawskiego. Zgoda HULEWICZ B. I 414/2
 Do śpiewaka „Lilly Wenedy” NARZYMSKI J. III 119
 Do światła RAPACKI W. (ojciec) III 341/12
 Do T. Czackiego FELIŃSKI A. I 285/8
 Do T.C. JAŚKOWSKI J.N. II 42
 Do ... Tadeusza Czackiego, starosty Nowogródzkiego, i Mikołaja Wolskiego, szambelana JKmci [...] DMOCHOWSKI F.K. I 235/12
 Do Tadeusza Kościuszki KRUSZYŃSKI J. II 289/1
 Do tańczącego Krakowa KOŹMIAN K. II 232/19
 Do tego, co czytać będzie GROCHOWSKI S. I 373/1
 Do tegoż J.O. Książęcia [J.J. Załuskiego] Imci na Bibliotekę publiczną warszawską DRUŻBACKA E. I 252/1
 Do Teodora Soltyka, kanonika katedralnego krakowskiego... ŁAŃCUCKI J.W. II 377/3
 Do Teofila Januszewskiego SŁOWACKI J. IV 93/53.1
 Do „Tęsknoty” dłuta S. Lipińskiego LENARTOWICZ T. II 328
 Do uciśnionej ojczyzny apostrophe zob. Job cierpiący, z dobrą fortuną wyzuty
 Do uciświgo a bacznego Polaka ... krotkie a przyjacielskie napomnienie REJ M. III 350/19
 Do uzbrojonego ludu pod Naczelnictwem Kościuszki BIELAWSKI J. I 61/27
 Do W. Imci Książęcia Franciszka Narwojsza... ZUBOWSKI K. V 201/3
 Do W.D. o przyjaźni KOLŁATAJ H. II 163/16
 Do Wacława Zamoyskiego SZYMONOWICZ Sz. IV 210/17
 Do wásów KNIAZININ F.D. II 130/5
 Do Wenery CZARTORYSKI A.J. I 196
 Do Węgierskiego CZARNEK M. I 191
 Do Węgierskiego adieu TREMBECKI S. IV 258/21
 Do wiernego czytelnika WOJCIECH z NOWEGO MIASTA V 88/2
 Do wieszczki psalmów KAPLIŃSKI L. II 85/2; II 253/25
 Do wieśniaczki Norwid C. V 40
 Do wina zob. Pieśń druga jedneje ręki co „Kurdesz nad kurdeszami”
 Do wizytujących MICKIEWICZ A. III 24/18 (XIX)
 Do WJ. Książęcia Franciszka Ksawerego Dmochowskiego S.P. z okoliczności wydanego pisma pt. Do JWw. Imc Panów Tadeusza Czackiego ... i Mikołaja Wolskiego ... WOLSKI M. V 96/6
 Do władcy Rzymu NORWID C. III 148/76
 Do ... Władysława Zygmunta ... królewica NABOROWSKI D. III 105/19
 Do Wojciecha Miera bawiącego na wsi TREMBECKI S. IV 258/12
 Do wojewody zob. Krasicki, Biskup Warmiński Potockiemu, Wojewodzie Ruskiemu
 Do wojska narodowego powracającego do Warszawy po wojnie austriackiej 18 grudnia 1809 MOLSKI M. III 72/6
 Do ... X. Benedykta Trzebińskiego, kustosa katedralnego krakowskiego... CHODANI J. KANTY I 157/1
 Do ... X. Jana Nepomucena Korwina Kossakowskiego, biskupa wileńskiego [...] BOGUSŁAWSKI J.K. I 80/4
 Do ... X. Słepowron Kossakowskiego, biskupa wileńskiego [...] CHROMIŃSKI K. I 169/5
 Do Xa Adą Jerzego Czartoryskiego zob. Do Jaśnie Oświeconego Księcia Imci Wirtemberskiego
 Do ... Xcia Adama Czartoryskiego ... od Muz Słowiańskich [...] BOGUSŁAWSKI J.K. I 80/8
 Do zazdrości KARMANOWSKI O. II 87/4
 Do ziemi ojczystej KOLŁATAJ H. II 163/16
 Do złączonych przyjaciół śp. Alojzego Felińskiego ... Przemówienie OLIZAR G. III 172/1
 Do Zofii Bobrówny zob. [W pamiętniku Zofii Bobrówny]
 Do źródeł duszy polskiej MICIŃSKI T. III 13/8
 Do żalostnej Korony Polskiej po traktatach tureckich POTOCKI W. III 292/14; III 325/5
 Do życia Vrchlick J. III 307/7
 Doba obecna w Królestwie Polskim NIEMOJEWSKI A. III 135/22
 Doborowe otoczenie ROSINKIEWICZ K. III 382/5
 Dobosz WÓJCICKI K.W. V 114/8
 Dobosz spod Eylau GOMULICKI W. I 344/25
 Dobosz woltyżerów GAŚSIOROWSKI W. I 324/30

- Dobór wyrazów ZAWILIŃSKI R. V 180/12
 Dobra dońka ZAHAJKIEWICZ S. V 154/7
 Dobra krew JAROSZYŃSKI T. II 38/11
 Dobra nauuczka ABGAROWICZ K. I 13/7
 Dobra pani ORZESZKOWA E. III 194/23; III 194/26, V 295/23
 Dobrana para LĘTOWSKI J. II 382/13
 Dobrane pary GODLEWSKA L. I 340/7
 Dobranoc MICKIEWICZ A. III 24/18 (XVI)
 Dobranoc Koronie Polskiej SZEMIOT S.S. IV 190/10
 Dobre dziewczynki PAPI J. III 221/14
 Dobrego zdrowia rządzenie Mymer F. IV 209/7
 Dobro publiczne NIEDŹWIECKI Z. III 124/8
 Dobroczynność SZYDŁOWSKI I. IV 202/5
 Dobroczyńca MARRÉNÉ MORZKOWSKA W. II 429/11
 Dobroć i dowcip kobiet w miłości Lafontaine A.H. I 136/11
 Dobrodziejstwa wiary chrześcijańskiej, czyli wpływ religii chrześcijańskiej na społeczeństwo Pinard C. I 241/82
 Dobrogost, czyli człowiek rad wszystkiemu TAŃSKI I. IV 237
 Dobrotliwość Pańska LUBELCZYK J. II 365/1
 Dobry bramin, czyli niechęcający być uszczęśliwionym fanatykiem PRZYBYLSKI J.(H.) I. (tłum) III 314/23
 Dobry ekonom GREGOROWICZ J.K. I 372/8
 Dobry numer ADAMOWICZ B. I 14/11
 Dobry numer. Komedja w 3 a. Abrahamowicz A., ZIELIŃSKI J.K. V 191/2
 Dobry syn (Baśń o dobrym synu) BIELZA W. I 47/12
 Dobry syn. Komedjka w 4 a. ze śpiewami LIGOŃ J. II 352/5
 Dobry wieczór MICKIEWICZ A. III 24/18 (XVII)
 Dobrym towarzyszom gwoli KOCHANOWSKI J. II 138/35
 Dobrze i to wiedzieć na te ciężkie czasy KORZENIOWSKI J. II 209/28
 Dobrzy ludzie NORWID C. III 144/3
 Doctrina pura et clara de praecipuis Christianae religionis articulis ... ex puro et expresso Dei verbo collecta... PIOTR z GONIADZA III 257/6; III 257
 Doctrinale Villa Dei A. de II 427/1
 Documenta Copernicana KOPERNIK M. V 271/14
 Doczekał! GNATOWSKI J. I 336/5
 Doczekałem się DYGASIŃSKI A. I 261/49
 Dodatek do „Cwibaka” MICKIEWICZ A. III 30/64
 Dodatek do biografii Adama Mickiewicza KOROTYŃSKI W. II 199/8
 Dodatek do Horacjusza ód celniejszych objaśnionych JEŻOWSKI J. II 57/1
 Dodatek do Pamiętników odnoszący się do życia Andrzeja Zamoyskiego V 124/31
 Dodatek do zbiorów pieśni ludu polskiego i ruskiego TUROWSKI K.J. (ed.) IV 280/8
 Dodatek odmian, które od r. 1806 do 1811 zaszyły, tudzież obszerniejszy opis Księstwa Warszawskiego WYBICKI J. V 124/26
 Dodecus ducum Martis Poloniae Magnique Ducatus Lithuaniae ... JABŁONOWSKI J.A. II 10/8
 Dojrzał do życia Gjellerup K. III 250/25
 Dokąd nam iść wypada? DZIEDUSZYCKI W. I 263/28
 Dokładny niemiecko-polski słownik, Ausführliches deutsch-polnisches Wörterbuch... zob. Słownik niemiecko-polski, Deutsch-polnisches Handwörterbuch nach Adelung und Linde bearbeitet
 Dokładny słownik francusko-polski i polsko-francuski według najlepszych źródeł zob. Dictionnaire complet français-polonais et polonais-français d'après les meilleurs auteurs
 Dokładny słownik polsko-angielski, czerpany z najlepszych źródeł krajowych i obcych ... CHODŹKO A. Borejko I 160/12
 Dokładny słownik polsko-niemiecki krytycznie wypracowany. Ausführliches polnisch-deutsches Wörterbuch... MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUSZ) K.C. III 95/13
 Doktor Faustyna RZEWUSKI St. III 409/5
 Doktor Judym Turowiczowa J. V 208/31
 Doktor lubelski ZABŁOCKI F. V 144/10
 Doktor medycyny (Przesąd; Przesady) KORZENIOWSKI J. II 209/21
 Doktor Panteusz w przemianach i inne urwory JANKOWSKI P. II 28/28
 Doktor Panteusz w przemianach JANKOWSKI P. II 28/10
 Doktor Piotr ŻEROMSKI S. V 208/17
 Doktor Piotr. Opowiadania ŻEROMSKI S. V 212/114
 Doktor Piotr i inne opowiadania ŻEROMSKI S. V 212/121
 Doktor spowiednikiem, czyli młoda emigrantka Ducange V.H. I 240/46
 Doktor Tomasz. Powieść JAROSZYŃSKI T. II 38/7
 Doktor z musu Molière II 224/11, III 63
 Doktor z musu ZABŁOCKI F. V 144/16
 Doktorka Dombre R. V 221/18
 Doktor filozofii na prowincji PRUS B. III 301/29
 Dokumenty historyczne z wojny europejskiej NOWACZYŃSKI A. III 160/56
 Doła. Nowela (Jaga; Sieroca doła) MACIEJOWSKI I. II 403/15
 Doła. Powieść ŻMIJEWSKA E. V 221/2
 Doła i niedoła KRASZEWSKI J.I. II 263/48
 Dołar i Spółka WIERZBIŃSKI M. V 51/14
 Dole i niedole miłosne (Miłość i życie) HOESICK F. I 408/17
 Dolina bez wyjścia Mayne-Reid T. V 156/18
 Dolina lez WIŚNIEWSKI J.J. V 71/4
 Dolores GĄSIOROWSKI W. I 323/3
 Dom cedrowy BRODOWSKI F. I 102/6
 Dom do przedania DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
 Dom kalek NOWACZYŃSKI A. III 159/5
 Dom Magdaleny. Powieść KONCZYŃSKI T. II 174/35
 Dom Magdaleny. Sztuka w 4 a. KONCZYŃSKI T. II 174/36
 Dom mojej babki WIELOGŁOWSKI W. V 44/6
 Dom nadwyróżony Rzeczypospolitej CZAPSKI F.S. I 191/2
 Dom otwarty BALUCKI M. I 31/37
 Dom pod cmentarzem GRABOWSKI B.T. I 367/7
 Dom rodzicielski (Powieść mojego życia. Dom rodzicielski) HOESICK F. I 408/16
 Dom starego wieszca wielkopolskiego KOŹMIAN A.E. II 229/4
 Dom zajezdny w górach Pirenejskich CHODŹKO J. Borejko I 163/9
 Dom zdrowia WYSOCKI A.G. V 132/1
 Dombey i syn Dickens Ch. I 278/3
 Domek lalki Ibsen H. I 211
 Domek mojego dziadka CHODŹKO I. I 161
 Domek przy ulicy Głębokiej WOLSKI W. V 98/7
 Domini nasum rhinocerotis habent RUDNICKI D. III 393/3,4
 Domna Rozanda GRABOWSKI B.T. I 368/10
 Domowa powieść WÓJCICKI K.W. V 114/17
 Domowa zagroda MINISZEWSKI J.A. III 65/4
 Domowe powiatki i wizerunki WÓJCICKI K.W. V 114/14
 Domowe wspomnienia i powiatki ŻMORSKI R. V 201/5
 Le Dompneur CHOJECKI E., D'Ennery A. I 165/14
 Domus Brzostowski zob. Wiadomość genealogiczna o domie Brzostowskich od wejścia z Polski do Litwy
 Domy i dwory, przy tym opisanie [...] różnych obyczajowych szczegółów GOŁĘBIEWSKI E. I 343/5

- Domy polskie w wieku XVII, czyli córka Miecznika zob. Córka miecznika [...]
- Don Alvarez albo niesforna w miłości kompanija LUBOMIRSKI S.H. II 369/7
- Don Carlos zob. Don Karlos
- Don Giovanni zob. Don Juan albo ukarany liberyn
- Don Juan Byron G.G. I 185/6, III 275, 275/13
- Don Juan Mozart W. A. I 103
- Don Juan (Unterwegs. Ein Don Juan) RITTNER T. III 365/10
- Don Juan. Zdarzenie zapaleńca w podróży WOLSKI W. V 98/3
- Don Juan Molière IV 20/34
- Don Juan albo ukarany liberyn (Don Giovanni) BOGUSŁAWSKI W. I 84/11
- Don Juan poznański BERWIŃSKI R.W. I 56/2
- Don Karlos (Don Carlos) Schiller F. II 100/47, III 31/67, 227/6, IV 251/4
- Don Kichot Cervantes M. I 96
- „Don Kichot” a „Dziady” wileńsko-kowieńskie MATKOWSKI Z. II 435/2
- Don Kiszot żydowski Abramowicz S. IV 185/50
- Don Quisnot mniemany albo czekulada kichająca zob. Don Quisnot, czyli kichająca czekolada
- Don Quisnot, czyli kichająca czekolada (Don Quisnot mniemany albo czekulada kichająca) HOFFMANN A. I 409/1
- Don Sebastian de Portugal PRZEŹDZIECKI A. III 309/1; III 309
- Doniesienie pilne współobywatelom z Warszawy LINOWSKI A. II 356/1
- Doniesienie przyjacielowi CZYŻ J. I 207
- Donna Aluica (La Bestia) ZULAWSKI J. V 228/19; V 227
- Le donne polacche TRIPPLIN T. IV 266/21
- Dookoła Sfinksu JABŁONOWSKI W. II 12/7
- Dopełnienia Historii prawodawstw słowiańskich MACIEJOWSKI W.A. II 405/12
- Dopełnienie Dykcyjonarza historycznego... BOELCKE J. I. I 77/1
- Dopełnienie Iliady Kwintowskie ku czci bohaterów rozburzycielów Ilionu w śpiewach 14 Quintus Smyrnaeus III 315/43
- Dora RITTNER T. III 365/2
- Dorobek O.Kolberga w dziedzinie literatury ludowej Krzyżanowski J. II 160/13
- Dorywcze ramoty moje przed i po tłumaczeniu Satyr Boala GORCZYCZEWSKI J. I 346
- Dorywcze zabawki wierszem i prozą MAREWICZ W.I. II 428/5
- Doskonałego sceptyka romans z Europą GORCZYŃSKI B. I 349/8
- Doskonały pomysł do dramatu albo powieści KOSIAKIEWICZ W. II 213/26
- Doświadczenie WOLNIEWICZ W.A. V 93
- Doświadczenie, czyli myśl w chorobie MAREWICZ W.I. II 428/7
- Dotychczasowy stan stylistyki polskiej i najważniejsze postulaty jej na przyszłość KOMARNICKI L. II 166/1
- La Double extravagance Bret A. V 144/4
- Le doute (Mściel) RZEWUSKI S. III 409/14
- Dowody jawne o jętności Boga ... z francuskiego na polskie przełożone z innymi współt przydatkami Fénelon F. III 62/44
- Dowody zbliżonej starości KARP M.F. II 90
- Dowód wdzięczności narodu BOGUSŁAWSKI W. I 84/20
- Dozwolili ŻMIJEWSKA E. V 221/9
- Dożynki SYNORADZKI M. IV 177/13
- Dożywocie FREDRO A. I 292/27; I 290, V 61/38
- Dr Henryk Struve KASZEWSKI K. II 106/10
- Dr Lepke BRANDOWSKI S. I 99/2
- Dr Zygmunt Łomski HERTZ B. I 400/4
- Dragmata in Dialecticam Petri Hispani HEGENDORFIN K. I 394/2
- Drahomira Vrchlický J. III 307/4
- Drahomira Weilen J. I 19/23
- Dramat bezprawia TURCZYŃSKI J. IV 276/17
- Dramat jednej nocy URBAŃSKI A. V 15/8; V 15/7
- Dramat Kaliny (Pan Kalina pisze sztukę; Teatr Kaliny) KAWECKI Z. II 109/1; II 108
- Dramat królowej SIEROSŁAWSKI S. IV 65/3
- Dramat liturgiczny w Polsce Średniowiecznej WINDAKIEWICZ S. V 60/14; V 17/1
- Dramat niemiecki XIX w. JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/8
- Dramat polski doby najnowszej CHMIEŁOWSKI P. I 152/30
- Dramat spraw społecznych w kilku odsłonach WIELOGŁOWSKI W. V 45/15
- Dramat w naturze we 3 obrazach MAGNUSZEWSKI D. II 408/13
- Dramat ze sztyletem Schnitzler A. V 112
- Dramat. Akt wierszowany GERMAN J. I 326/1; I 326
- Dramata i komedie mniejsze KORZENIOWSKI J. II 210/30
- Dramata i poezje SZYMANOWSKI W. IV 205/18
- Dramata opowiadane KORZENIOWSKI J. II 210/54
- Dramaturgia, czyli nauka sztuki scenicznej dla Szkoły Teatralnej [...] BOGUSŁAWSKI W. I 86/47
- [Dramaty francuskie] MICKIEWICZ A. III 30/63
- Dramaty lubądzkie DYGAŚIŃSKI A. I 260/34
- Drames polonais Mickiewicz A. III 47/29
- Dramma tragiczne Łaskawość Tytusa, z włoskiego języka... Metastasio P.A. IV 80/11
- Drang nach Osten SZYMAŃSKI A. IV 206
- Le Drapeau rouge I 203
- Drei Frühlingstage und andere Novellen RITTNER T. III 365/3
- Drezno i jego okolice zob. Wspomnienia z podróży w obce kraje w listach do Helenki T****
- Driewniepolskaja sielskaja obszczina w jeja principie i razwittii po pismiennym dokumentam i starinnym knigam MACIEJOWSKI W.A. II 406/15
- Drobiazgi PRUS B. III 301/29
- Drobiazgi SYGIETYŃSKI A. IV 175/5
- Drobiazgi. Kartki ulotne zebrane z pism humorystycznych SZANIAWSKI K.J. IV 185/42
- Drobiazgi bibliograficzne Piekarski K. IV 124
- Drobiazgi historyczne KRAUSHAR A. II 272/8
- Drobiazgi powieściowe WILCZYŃSKI A. V 54/4
- Drobiazgi z podróży teki KONOPNICKA M. II 181/34
- Drobiazgów garść KARCZEWSKI W. II 86/4
- Drobną szlachtą w Królestwie Polskim SMOLEŃSKI W. IV 112/9
- Drobne pisma SABOWSKI W. IV 9/1
- Drobne poemata i urywki (Poemata i urywki) UJEJSKI K. V 11/16
- Drobne zabytki języka polskiego Brückner A. II 57
- Drobniejsze poetyckie zabawki MUŚNICKI N. III 101/6
- Droga V 208/23
- Droga człowieka (Człowiek, z którego świat się śmieje) BELMONT L. I 44/17
- Droga do doskonałości WYSPIAŃSKI S. V 136/30a
- Droga do piekła KAWECKI Z. II 109
- Droga do piekła. Komedja ŁĘTOWSKI J. II 381/2
- Droga do Rosji MICKIEWICZ A. III 26/34
- Droga do Szwecji LUBIŃSKI S. II 393/1
- Droga do Szwecji ZBYLITOWSKI A. V 182

- Droga do wolności SIEROSZEWSKI W. IV 69/43
 Droga do zupełnej wolności... GÓRNICKI L. I 359/3; V 258/3
 Droga doskonałości chrześcijańskiej DRUZBICKI K. I 254/3
 Droga na Sybir Gustawa Ehrenberga ESTREICHER S. I 276/10
 Droga nad przepaścią w Czufut-Kale MICKIEWICZ A. III 24/19 (XV)
 Droga pewna do przedszego i snadniejszego osadzenia w ruskich krajach pustych rycerstwem Królestwa Polskiego WERESZCZYŃSKI J. V 28/7
 Droga powrotna Remarque E.M. IV 187/12
 Droga Czwartaków ORKAN W. III 185/17; III 184
 Drogi do kultury GÓRSKI A. I 361/12
 Drogi do Szwecyj... Zygmunta III księgi I, II, III, IV ZBYLITOWSKI A. V 182/9
 Drogi dojścia jogów indyjskich Rama Czarka Joga II 313/68
 Drogi handlowe greckie i rzymskie przez porzeczka Odry, Wisły, Dniepru i Niemna do wybrzeży Morza Bałtyckiego SADOWSKI J.N. IV 12/5
 Drogi nieznanne SŁOŃSKI E. IV 84/32
 Droit public de l'Europe Mably G.B. I 89/23
 Druga księżeczka Helenki (Cztery powiastki) TAŃSKA (HOFMANOWA) K. IV 235/7
 Druga księga dżungli Kipling R. III 250/30
 Druga miłość PAWLIKOWSKI M. III 234/9
 Druga podróż poślubna SZCZEPAŃSKI L. IV 187/10
 Druga przedmowa [do Nowego Testamentu znowu przetłózonego...] BUDNY S. I 128/10
 Druga żona TYSZKIEWICZ E. IV 290/5
 Druga żona. Komedia opowiedziana KORZENIOWSKI J. II 210/34
 Drugi list Imé Pana Doświadczynskiego do przyjaciela swego względem edukacji córek CZARTORYSKI A.K. I 199/13
 Drugi pamiętnik zob. Drugi pamiętnik, nieznan, o czasach Stanisława Augusta
 Drugi pamiętnik, nieznan, o czasach Stanisława Augusta (Drugi pamiętnik) KILIŃSKI J. II 115/2
 Drugi pustelnik w Proninach, czyli vorum chybione zob. Podania litewskie. Seria czwarta
 Drugi raz GRABOWSKI B.T. V 258/7a
 Drugi tom PAWLIKOWSKI M. III 234/11
 Drugi zbiór piosnek z towarzyszeniem fortepianu BARTELS A. I 36/10
 Drugie Boże przykazanie MIŁKOWSKI Z. III 56/12
 Drugie pokolenie GAWALEWICZ M. I 317/12
 Drugie wiersze pod herb Jego Królewskiej Miłości LUBELCZYK J. II 365/3
 Drugie życie pani Appelstein ŁOŚ W. II 388/29
 Druhá DZIERZKOWSKI J. I 266/29
 Druid Juliusz Słowacki zob. Juliusz Słowacki dzisiaj
 Druzy telegraficzne KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
 Drużba BALUCKI M. I 31/67
 Drwarka zob. La Bûcheronne
 Drwałówna zob. La Bûcheronne
 Dryas Zamchana Polonice et Latine KOCHANOWSKI J. II 137/22
 Drygałowice ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/15
 Drzemka pana Prospera FREDRO J.A. I 300/1, 300/2
 Drzewa BRODOWSKI F. I 102/3
 Drzewiej ORKAN W. III 185/14; III 184
 Drzewo MICKIEWICZ A. III 31/65
 Drzewo przekłete PIETKIEWICZ A. III 246/6
 Drzewo zaczarowane ZABŁOCKI F.V 145/31
 Drzwi zamknięte (Das Zimmer des Wartens; Das verschlossene Tor) RITTNER T. III 366/21
 Duae epistolae Vergerius P. III 352/33, IV 271/7
 Duch i dążności wieku GODEBSKI K. I 339/11
 Duch i krew PIETKIEWICZ A. III 246/5
 Duch i mózg OCHOROWICZ J. III 166/2
 Duch i świat Vrchlický J. III 307/5
 Duch księgi natury przez Przyjaciela nauk odcieniony... TRZCINSKI A. IV 269/18
 Duch nieboszczki Bastylli czyniący uwagi nad karą więzienia, niewoli i nad stanem pospółstwa francuskiego w dzisiejszej odmianie rządu JEZIEŃSKI F.S. [tłum.] II 53/16
 Duch od stepu ZALESKI J.B. V 158/3
 Duch puszczy Montgomery Bird R. I 19/25, V 237/25
 Duch ruin BARTUSÓWNA M. I 39/3
 Duch sieroty LENARTOWICZ T. II 327/4
 Duch sprzeciwienia BOGUSŁAWSKI W. I 86/63
 Duch światła BUSZCZYŃSKI S. I 134/12
 Duch wiary chrześcijańskiej, czyli wpływ religii chrześcijańskiej na oświatę i sztuki Pinard C. I 241/83
 Duch wojewody ANCYZ W.L. I 19/11
 Duch, czyli treść praw, albo o stosowności [...] Montequieu Ch. de I 191/1
 La Duchesse d'Avila zob. Manuscrit trouvé à Saragosse
 Duchowidz, czyli w czepku się rodził BOGUSŁAWSKI W. I 85/36
 Duchowna poczeka pannom GROCHOWSKI S. I 373/20
 Duchowne pieśnie D. Martina Luthera i inszych nabożnych mężów KROFEY S. [tłum.] II 277/1
 Duchownicy i tajemnice ich nauki wyczerpnięte z procesu dra Horsta KOROTYŃSKI W. II 199/6
 Duchy ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/12
 Duchy w mieście (Geister in der Stadt) RITTNER T. III 366/24
 Dudaim. Viola. Sylloge hebraicorum carminum atque narrationum KLACZKO J. II 120/2
 Dudarz MICKIEWICZ A. III 22/10; V 170
 Duma I. W dzień koronacji Najjaśniejszego Wszzech Rosji Imperatora Pawła I 417/1
 Duma o generale Grabowskim poległym pod Smoleńskiem dnia 17 sierpnia 1812 roku GORECKI A. I 349/1
 Duma o Hetmanie ŻEROMSKI S. V 209/45
 Duma o hetmanie Kosińskim zob. Dumka hetmana Kosińskiego
 Duma o Hiawacie Longfellow H. II 52/9
 Duma o kniaziu Michale Głińskim NIEMCEWICZ J.U. III 128/21
 Duma o Stefanie Potockim NIEMCEWICZ J.U. III 127/4
 Duma o Waławie ZALESKI J.B. V 158
 Duma o Waławie Rzewuskim SŁOWACKI J. IV 90/30; IV 90/32
 Duma o Żółkiewskim NIEMCEWICZ J.U. III 127/2
 Duma ukraińska (Pieśń człowieka rycerskiego) CZAHROWSKI A. I 184
 Duma ukraińska zob. Dumka ukraińska
 Duma z okoliczności wojny 1812 r. do moich współbraci (Uwagi nad wypadkami kampanii 1812 do Antoniego Bieńkowskiego) MOŁSKI M. III 72/10
 Dumania nad najważniejszymi zagadnieniami człowieka „dzieła Józefa Gołuchowskiego” ZIEMIĘCKA E. V 196/3
 Dumania nocne Ateńczyka w czasie, gdy Filip zagarnął Ateny SPITZNAGEL L. IV 129
 Dumania pesymisty ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/4
 Dumania poety Lamartine A. II 360/4
 Dumania w Ursynowie NIEMCEWICZ J.U. III 129/60
 Dumania żołnierza polskiego na walach Saragossy zob. Dumanie żołnierza polskiego na walach starożytnego zamku Maurów nad Tagiem
 Dumanie II NORWID C. III 142
 Dumanie przy fajce KRZYWICKI T. II 294

- Dumanie o rozwalin zamku Gedymina PIETRASZKIEWICZ O. III 248/1
- Dumanie wieśniaka WOYKOWSKA J. V 109
- Dumanie żołnierza polskiego na wałach starożytnego zamku Maurów nad Tagiem (Dumanie żołnierza polskiego na wałach Saragossy; Dumanie żołnierza polskiego w starożytnym zamku Maurów nad Tagiem) TYMOWSKI T.K. IV 289/1
- Dumanie żołnierza polskiego w starożytnym zamku Maurów nad Tagiem zob. Dumanie żołnierza polskiego na wałach starożytnego zamku Maurów nad Tagiem
- Dumka hetmana Kosińskich (Duma o hetmanie Kosińskim) ZALESKI J.B. V 158/1
- Dumka Mazepy ZALESKI J.B. V 159/5
- Dumka ukraińska (Duma ukraińska) SŁOWACKI J. IV 88/5
- Dumka włościan Jabłonny MINASOWICZ J.D. III 58
- Dumki BIEŁOWSKI A., SIEMIENSKI L. I 63/1, IV 42/1
- Dumki i fantazje ŻYGLIŃSKI F.M. V 230/1
- Dumki i pieśni PRUSINOWSKI J. III 305/3
- Dumki z kaszubskich pól SĘDZICKI F. IV 32/1
- Dumki ze śpiewów ludu wiejskiego Czerwonej Rusi. Jaś i Zosia. Zdanek i Halina LACH SZYRMA K. II 307
- Dumki i arie CEYNOWA F.S. I 143/11
- Der Dumme Jakob zob. Głupi Jakob
- Dumna Polka GAŚSIOROWSKI W. I 325/31
- Dumny (Hrabia Odętowski) CZARTORYSKI A.K. I 199/5
- Dumy czeskie SIEMIENSKI L. IV 41
- Dumy historyczne MORGENBESSER A. III 81/2
- Dumy podolskie za czasów panowania tureckiego w tej ziemi ZABOROWSKI T. V 149/3; IV 63/14
- Dumy polskie III 127/2, 127/4
- Dunski prêtre zélé et zélé serviteur de l'Oeuvre de Dieu RÓŻYCKI K. III 391/3
- Duo poemata ... alterum de virtute hominis, alterum de vitae itinerebus ... scholiis explicata Grzegorz z Nazjanzu I 387/4
- Duplika na Replikę Nowin prawdziwych z Poznania pokazująca Bellarminowe miejsce i słowa Constanskiego Consilii i insze zadane falsi crimina znosząca TURNOWSKI J. IV 277/5
- Dusza GARFEINOWA-GARSKA M. I 314/1
- Dusza Dalekiego Wschodu Lowell P. III 232/7
- Dusza mówiąca BRZOZOWSKI W. Korab I 125/1
- Dusza po wielu grzechach biorąc się do poprawy życia szuka po pustyniach S. Marii Egipcjanki DRUŻBACKA E. I 252/1
- Dusza poety JABLONOWSKI W. II 11/2
- Dusza uważana jako myśl, słowo i znak KAMIŃSKI J.N. II 82/22
- Dusza w kajdanach WYSOCKI A.G. V 132/6
- Dusza w suchotach SZTYRMER L. IV 194/3
- Dusza zaczarowana Rolland R. III 250/42
- Dusza żydowska w świetle Talmudu NIEMCJEWSKI A. III 136/42
- Dusze artystyczne ROSINKIEWICZ K. III 382/11
- Dusze kobiece ... Serca kobiece ... KULIKOWSKA M. II 302/4
- Dusze w niewoli PRUS B. III 300/5
- Dusze w odlocie GAWAŁEWICZ M. I 317/22
- Dusze współczesne (Pisarze polscy. Wrażenia literackie) STEN J. IV 156/3; IV 155
- Dusze współczesne. Powieść WALEWSKA C. V 18/7
- Dusze zwierząt i ludzi w zarysach ZGLIŃSKI D. V 189/15
- Duszę mają blask nadziei i szczęścia oświeca... zob. Melodia I
- Duszo! śpij duszo moja, coś cierpiąca tyle!... zob. Sonet III
- Dużo osób, a jeden tylko człowiek, czyli polowanie na czas NORWID L. III 157/1
- Dwa akty CHODŹKO M. Borejko I 164/3
- Dwa bałwochwalstwa w Polsce niebezpieczne tudzież dwa ideały KOŹMIAN J. II 230/3
- Dwa bieguny ORZESZKOVA E. III 195/40
- Dwa charaktery WIERZBIŃSKI M. V 51/27
- Dwa diabły DYGAŚIŃSKI A. I 260/15
- Dwa dni JANISZEWSKI L. II 24
- Dwa dni trwogi, czyli wozitwoda paryski BOGUSŁAWSKI W. I 85/39
- Dwa dni w Szwajcarii Saskiej w roku 1825 KOŹMIAN A.E. II 229/1; II 228
- Dwa dni zwycięstw odniesionych pod naczelnym dowództwem Jana Skrzyneckiego KICIŃSKI B. II 113/8
- Dwa drzewa biblijne NIEMCJEWSKI A. III 135/34
- Dwa duchy TRIPPLIN T. IV 266/20
- Dwa dwory DUCHIŃSKA S. I 256/3
- Dwa fragmenta poetyczne KORZENIOWSKI J. II 209/28
- Dwa fragmenty z dramatu Beniowski SŁOWACKI J. IV 93/55
- Dwa glosy DANIŁOWSKI G. I 212/5
- Dwa guziki (z tyłu) NORWID C. III 149/81 (XC)
- Dwa hymny delfickie na cześć Apollina KAWCZYŃSKI M. II 108/7
- Dwa kazania domowe dla zakonników miane PIRAMOWICZ G. III 259/1
- Dwa kłosa i Kaczka Wyleżyński J.N. II 40/3
- Dwa lata dziejów naszych 1646, 1648 zob. Polska w roku 1646 a Polska w roku 1648
- Dwa listy na polski język własnie wyłożone Vergerio P.P. III 352/33
- Dwa losy w życiu cesarzowej Józefiny WROTNOWSKI F. V 116/6
- Dwa męczeństwa NORWID C. III 148/76
- Dwa miecze katolickiej w królestwie ortodoksejskim odciecz przeciwko natarczywym pp. dysydentów polskich zamachom [...] ZALUSKI J.A. V 164/3
- Dwa obrazy z przeszłości KOSIŃSKI A.A. II 214/9
- Dwa obrazy KRZYWICKI T. II 294/3
- Dwa opowiadania dla młodzieży KOWERSKA Z. II 226/27
- Dwa pamiętniki z 1848 r. RAKOWSKI K. III 340/8
- Dwa poemata BELCIKOWSKI A. I 45/1
- Dwa poemata dramatyczne: Na poddaszu; Dramat jednej nocy URBANŃSKI A. V 15/7
- Dwa pogrzeby MORACZEWSKA B. III 73
- Dwa pokolenia KACZKOWSKI Z. II 64
- Dwa prądy KRZYŻANOWSKA N. II 296/1
- Dwa romanse GOMULICKI W. I 345/35
- Dwa sekreta doświadczone i dziwnie skuteczne [...] Berkeley G. V 165/28
- Dwa słowa GORCZYŃSKI B. I 348
- Dwa słowa ŚWIDERSKI L. IV 225
- Dwa spotkania. - Skończone. - Dozwolili, Zbiór nowel ŻMIJEWSKA E. V 221/9
- Dwa stolki NIEMCJEWICZ J.U. III 130/66
- Dwa szkice historyczne z czasów Stanisława Augusta KRAUŠHAR A. II 272/17
- Dwa śluby. Powieść WILKOŃSKA P. V 56/32
- Dwa śluby. Powieść fantastyczna KORZENIOWSKI J. II 210/43
- Dwa światy ZAWADZKI W. V 179/1
- Dwa światy. Powieść KRASZEWSKI J.I. II 262/37
- Dwa tuziny bajek HYŹDEU T. I 417
- Dwa widzenia CZERWIENSKI B. I 204/10
- Dwa wiersze czytane na Zgromadzeniach Polaków w Paryżu z powodu obchodu rocznicy rewolucji listopadowej 1838 i 1839 roku [...] SUPIŃSKI J. IV 170/2

- Dwa wyjątki, Łza i nadzieja, z „Bogactw mowy polskiej zebranych” OSIŃSKI A. III 199/8
- Dwa wyroki WIERZBIŃSKI M. V 51/9
- Dwa zakłady... sztuka w 2 a. POTOCKI L. III 287/2
- [Dwadzieścia cztery] 24 widoków miasta Krakowa i jego okolic zdjętych podług natury przez Jana Nepomucena Głowackiego wraz z opisami historycznymi MAJERANOWSKI K. II 410/18; V 283/18
- Dwadzieścia lat teatru LORENTOWICZ J. II 364/8; II 364
- Dwadzieścia pięć lat Rosji w Polsce KRZEMIŃSKI S. II 290/3
- Dwadzieścia pięć lat walki w Poznańskim POTOCKI A. III 277
- [Dwadzieścia siedem] XXVII sonetów LANGE A. II 312/23
- Dwadzieścia sześć lat panowania Władysława Jagielli ALBERTRANDI J.CH. I 16/11; III 333/30
- Dwaj bliźnięta (Bliźnięta, czyli szkoła życia) DZIERŻKOWSKI J. I 266/9
- Dwaj bracia JAŚKOWSKI J.N. II 42
- Dwaj bracia artyści POTOCKI L. III 287/6
- Dwaj bracia rodzeni KASPROWICZ J. II 98/6
- Dwaj bracia Śniadeccy LIBELT K. II 346/9
- Dwaj cesarze rzymscy, Tyberiusz i Hadrian MORAWSKI K.D. III 78/4
- Dwaj Poskarowicze Byron G.G. II 52/13
- Dwaj Frontignacy Verne J. V 191/14
- Dwaj kanclerze. Książę Gorczakow. Książę Bismarck KLACZKO J. II 121/23
- Dwaj Klingsbergowie, czyli jaki ojciec taki syn BOGUSŁAWSKI W. I 85/37
- Dwaj lutniści ZACHARIASIEWICZ J. V 151/4
- Dwaj mężowie KORZENIOWSKI J. II 210/30
- Dwaj młodzieńcy z Werony Shakespeare W. II 236/16
- Dwaj ostatni krytycy w Polsce TYSZYŃSKI A. IV 291
- Dwaj panowie Sieciechowicze (Dwaj Sieciechowicze) NIEMCEWICZ J.U. III 128/33; V 292/33
- Dwaj panowie z Werony Shakespeare W. V 13/6
- Dwaj Pikkolominiowie Schiller F. II 83/31
- Dwaj poeci filozofowie PINI T. III 255/7
- Dwaj przyjaciele. Obraz sceniczny w 1 a. STASZCZYK A. IV 147/13
- Dwaj przyjaciele. Szkic obyczajów Paryża WĘŻYK W. V 40
- Dwaj Radziwiłłowicze BELCİKOWSKI A. I 45/3
- Dwaj rzeźbkarze czyli Bartolomej i Lasota, rzecz z czasów panowania Zygmunta I EHRENBURG G. I 268
- Dwaj Sieciechowicze zob. Dwaj panowie Sieciechowicze
- Dwaj skąpcy BAUDOUIN J. I 41/12
- Dwaj Śreniawicze GASZYŃSKI K. I 315/3
- Dwaj uźdzeni STRZELNICKI W. IV 169/2; IV 169
- Dwaj zięciowie WITOWSKI G.M. V 76/3
- Dwukroć pięćdziesiąt i dwie wyborne Pisma Świętego historie... Hübner J. III 96/22
- Dwukroć sto tysięcy posagu ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/4
- Dwanaście lat w kraju Jakutów (Jakuty. Opyt etnograficzno-skiego issledowania) SIEROSZEWSKI W. IV 67/3
- Dwanaścioro cudownych dzieci TRIPPLIN T. IV 266/19
- Dwie SABOWSKI W. IV 10/27
- Dwie aureole Norwid C. IV 11
- Dwie babki STRUTYŃSKI J. IV 164/6
- Dwie bajki LANGE A. II 312/17
- Dwie bliźny FREDRO A. I 293/36
- Dwie boleści Coppée F. IV 192/15
- Dwie broszury polityczne z l. 1587 i 1588 Paprocki B. I 205/17
- Dwie chwile GILLER S.J. V 256/9
- Dwie cywilizacje POPLAWSKI J.L. III 274
- Dwie drobne dlonie KONCZYŃSKI T. II 174/40
- Dwie drogi SIENKIEWICZ H. IV 46/3
- Dwie drogi. Opowiadanie na tle pamiętnika osnuite RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/1
- Dwie gawędy KONDRATOWICZ L. II 176/6
- Dwie kartki z życia nauczyciela ORKAN W. III 184/2
- Dwie kobiety WIERZBIŃSKI M. V 51/19
- Dwie komedie Shakespeare'a KOZMIAN S. II 234/14
- Dwie komedie wierszem JEZIEŃSKI M. II 56/6
- Dwie konwersacje z przeszłości CHODŹKO L. I 162/9
- Dwie koronacje Sasów, Augusta II i Augusta III, królów polskich KONDRATOWICZ L. II 176/7
- Dwie królowe (Bona i Elżbieta) KRASZEWSKI J.I. II 266/111
- Dwie książki, które stary Wojciech kupił na jarmarku w miasteczku do czytania w niedzielne popołudnia WOYKOWSKA J. V 110/5
- Dwie księgi komentarzy do „Astrologii” Lukiana STRUŚ J. IV 162/6
- Dwie kultury. Studia historyczne i literackie JABLONOWSKI W. II 12/8
- Dwie łąki SIENKIEWICZ H. IV 51/46
- Dwie lzy DZIERŻKOWSKI J. I 266/17
- Dwie Marie (W niewoli tatarskiej. Powieść z XVI w. osnuta na tle historycznym) TUCZYŃSKI F.K. IV 275/9
- Dwie matki, czyli Polka i Rosjanka Mendes C. V 192/36
- Dwie miary MELLEROWA Z. II 442/5
- Dwie miłości KOŚCIELSKI J. II 222/6
- Dwie moce zob. Król Bolesław Śmiały. Tragedia
- Dwie modlitwy SZYMAŃSKI A. IV 206/2, 207/10
- Dwie mogiły WILKOŃSKA P. V 55/2
- Dwie mogiły. Poemat na tle podań ludu ukraińskiego osnuty GRUDZIŃSKI S. I 380/6
- Dwie mowy pogrzebowe Turowski K.J. V 23/4
- Dwie mowy sejmowe z 1587 (Propozycje) KARNKOWSKI S. II 88/6
- Dwie nieznanne powieści J.U.Niemcewicza Kurpiel A.M. III 130
- Dwie noce zob. Dwie noce
- Dwie noce (Dwie noce) ŁOZIŃSKI W. II 389/8; II 388
- Dwie ody chińsko-lacińskie BOYM M.P. I 98/2
- Dwie pieśni i inne nowele STAFF L.M. IV 131/2; IV 131
- Dwie pieśni KOŚCIELSKI J. II 222/9
- Dwie pieśni na chwałę Bożą BRATKOWSKI S. I 101/26
- Dwie podróże... ojca króla Jana III, odbyte po krajach europejskich w latach 1607-13 i 1638 Sobieski J. III 332/12
- Dwie powiastki JEZIEŃSKI M. II 56/15
- Dwie powieści JEZIEŃSKI M. II 56/14
- Dwie powieści POTOCKI L. III 287/7
- Dwie powieści, dzień 25 lutego 1846 r. w Poznaniu i powiastki... WILKOŃSKA P. V 56/34
- Dwie prelekcje wstępne odbyte w Szkole Głównej Warszawskiej do wykładów historii literatury powszechnej [...] i estetyki [...] LEWESTAM F.H. II 343/5
- Dwie rady RODZIEWICZÓWNA M. III 370/43
- Dwie rozprawy o poddanych Królestwa Polskiego CEYNOWA P.S. I 143/9
- Dwie sceny z tragedii Juliusz Cezar Shakespeare W. III 150/105
- Dwie siostry ZALESKA M.J. V 155/7
- Dwie siostry. Obrazek z powszechnego życia MARCINKOWSKI A. Jaxa II 425/4
- Dwie sułtanki Contant d'Orville A.G. I 137/22
- Dwie szkatułki NIEWIAROWSKI A., Morzkowski M. III 140/1
- Dwie Świtezianki, czyli rzut oka na ostatni okres poezji polskiej TYSZYŃSKI A. IV 291/6
- Dwie teściowe ABRAHAMOWICZ A. I 131/1

- Dwie tragedie SUPIŃSKI J. IV 171/6
- Dwie tragedie historyczne Byron G.G. II 52/13
- Dwie upadłości DYGAŚIŃSKI A. I 260/15
- Dwie wizyty Jego Ekscelencji BALUCKI M. I 31/47
- Dwie wizyty w Anglii CHŁĘDOWSKI K. I 148/11
- Dwie wojny, 1399-1410 SZAJNOCHA K. IV 179/7
- Dwie wycieczki do stepów kirgiskich ZALESKI B. V 156
- Dwie Zosie Mickiewicza TRETIAK J. IV 264/9
- [Dwieście pięćdziesiąt tysięcy] 250000 BALUCKI M. I 31/38
- Dwoista MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/28
- Dwoiste życie ŻMICHOWSKA N. V 219/6
- Dwojaki głupstwo ZABŁOCKI E. V 144/4
- Dwoje ludzi PERZYŃSKI W. III 238/41
- Dwoje objawień RYPIŃSKI A. Radwan III 400/4
- Dworacy niedoli SARNECKI Z. IV 19/6
- Dworek i pałac WÓJCICKI K.W. V 114/21
- Dworek na gościńcu DMUSZEWSKI L.A. I 243/11
- Dworek przy cmentarzu SZANIAWSKI K.J. IV 185/19
- Dwórki na Antokolu zob. Obrazy litewskie. Seria piąta i ostatnia
- Dworstwo obyczajów dziecińskich, działkom na polskie przełożone Erazm z Rotterdamu II 125/17
- Dworzanin polski GÓRNICKI Ł. I 358/1; I 359/12, V 258/1
- Dworzanki JAGODYŃSKI S.S. II 15/5
- Dworzanki albo epigramata polskie GAWIŃSKI J. I 321/4
- Dworzanki, czyli Książeczka epigramatów KOCHANOWSKI J. II 138/34
- Dworzec mego dziadka MORAWSKI F.D. III 76/8
- Dwóch marszałków zyciorysy: Jan hrabia Tarnowski z Dzikowa, Ludwik hrabia Wodzicki z Tyczyna KOŻMIAN S. II 234/13
- Dwóch rodzonych braci MORACZEWSKA B. III 74/6
- Dwóch strzelców i mleczarka BAUDOUIN J. I 41/9
- Dwóch w jednym DMUSZEWSKI L.A. I 242
- Dwór cesarza tureckiego i rezydencja jego w Konstantynopolu STAROWOLSKI S. IV 139/28
- Dwór i dworek SZEŁIGA M. IV 189/10
- Dwór i dworek. Szkic do powieści KUNICKI Ł. II 304/1
- Dwór królewicza Władysława SZUJSKI J. IV 196/22
- Dwór królewski w Grodnie BYKOWSKI P. Jaksa I 138/13
- Dwór tulczyński ROLLE A.J. III 376/2
- Dwór w Chrustowie MIŁKOWSKI Z. III 56/33
- Dwór w Ferrarze CHŁĘDOWSKI K. I 149/14
- Dwór w Haliniszkach DMOCHOWSKA E. I 234/2; V 250/2
- Dwór w Lipinach BRODZIŃSKI K. I 105/21
- Dwór we Włokowicach PRZYBYLSKI Z. III 317/24
- Dwór wiejski, dzieło poświęcone gospodarstwu polskim, przydatne i osobom w mieście mieszkającym Audot L.E. III 110/4
- [Dwudziestopięćciolecie] XXV-lecie wskrzeszonego Teatru Polskiego w Wilnie ROMER-OCHENKOWSKA H. III 380/12
- Dwunastu wojewodów ŁUSZCZEWSKA J. II 399/5
- Dwunasty gość ŁOZIŃSKI Wł. II 390/12
- Dwunasty gość. Opowiadania... zob. Opowiadania imię pana Włta Narwoja, rotmistrza konnej gwardii koronnej
- Dwuwersze JANKOWSKI J. II 27/24
- Dwuwersze. Pięć setek JANKOWSKI J. II 27/24
- Dwużeniec ? BELMONT L. I 44/27
- Dwużeniec. Komedja w 4 a. MAŃKOWSKI A. II 424/10
- Dyalog i Taniec barzo piękny zob. Dialog. [Pamflet polityczny wierszem z 1592]
- Dydo PUDŁOWSKI M. (tłum.) III 329/7
- Dydona FREDRO J.M. I 301/2
- Dygnitarze wioskowi LASKOWSKI K. II 315/7
- Dydialog o cudownym Narodzeniu Syna Bożego DACHNOWSKI J.K. I 208/2; V 248/2
- Dydialog to jest rozmowa dwu mężatek WIDAWSKI WĘŻYK P. V 41/4
- Dyjariusz 1643-1651 zob. Diariusz
- Dykcjonarz Murmeliusz S. I 21/3
- Dykcjonarz antyfilozoficznego na zbicie systemów wolterowych ŚWIĘTORZECKI J.K. [tłum.] IV 231
- Dykcjonarz ascetów polskich JUSZYŃSKI M.H. II 63
- Dykcjonarz biograficzno-historyczny [...] ROGALSKI L. III 371/2
- Dykcjonarz ekonomii politycznej własnymi uwagami znacznie pomnożony Ganilh Ch. IV 71/12
- Dykcjonarz francuski ZDANOWICZ A. V 183/1
- Dykcjonarz poetów polskich JUSZYŃSKI M.H. II 62; V 264/9
- Dykcjonarz polski KOPCZYŃSKI O.A. II 186/23
- Dykcjonarz polski. Zbiór alfabetyczny zwrotów i wyrażań niepewnych lub niejasnych ZAWILIŃSKI R. V 180/11
- Dykcjonarz powszechny... ROGALSKI L. III 371/2
- Dykcjonarz sławnych Polaków I 77
- Dykcjonarz starożytności dla szkół narodowych Furgault N. III 260/19
- Dykcjonarzyk geograficzny, czyli opisanie królestw, prowincji, miast, biskupstw, księstw ... w czterech częściach świata... Ehard L. IV 40/21
- Dykcjonarzyk teatralny, z dodatkiem pieśni z najnowszych oper dawanych w Teatrze Narodowym Warszawskim DMUSZEWSKI L.A., ŻÓŁKOWSKI A.G.F. I 243/10, V 225/4
- Dykcjonarzyk geograficzny czyli Wyszczególnienie miast, wsi i mniejszych osad jako też rzek i gór Śląska Pruskiego z dodatkami historycznymi LOMPA J. V 280/15a
- Dykcjonarz poetów polskich JUSZYŃSKI M.H. II 63/9
- Dyktator ŻUŁAWSKI J. V 228/13; V 227
- Dykteryjki ROZBICKI S.R. III 387/3
- Dyl Eulenspiegel IV 124
- Dyletanci (Orły bez skrzydeł) WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/2; V 111
- Dyletanci grzechu WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/5
- Dylizans FREDRO A. I 292/17; I 294/54
- Dylizans. Krotoczwila w 1 a. NIEMCEWICZ J.U. III 130/65
- Dylizanssem przez Śląsk zob. Juillet 1816
- Dym KONOPNICKA M. II 181/18
- Dymisja ROSSOWSKI S. III 383/17
- Dymitr i Maria (Wroźba i zemsta) KORZENIOWSKI J. II 208/6
- Dymitr Samozwaniec Sumarokow A.P. V 188/7
- Dymitr Samozwaniec czyli krwawe wesele w Moskwie Schiller F. II 101/96
- Dynastie du second livre de Manethon POTOCKI J. III 283/14
- Dyplomacja europejska w sprawie polskiej podczas wypadków od r. 1861-1864 SAWICKI J. IV 23/4
- Dyplomacja szlachecka (W obronie gniazda) MIŁKOWSKI Z. III 56/49
- Dyplomata polski w XIX wieku. (Książę Adam Czartoryski) Viel-Castel L. de IV 43/47
- Dyplomata tyniecki przez króla Bolesława Chrobrego i jego następców r. 992-1275 wydane i rzut oka na akta urzędowe polskie najdawniejsze MACIEJOWSKI W.A. II 405/7
- Dyscypliny duszne DRUŻBICKI K. I 254/7
- Dysertacja na to pytanie: jakie są przedniejsze przyczyny śmierci tak wielkiej liczby dzieci i jakie są najskuteczniejsze sposoby do ocalenia ich życia Ballexserd J. IV 207/5
- Dysertacja o kunszcie pisania u starożytnych, na posiedzeniu Szkoły Głównej Koronnej ... dnia 6 października r. 1788 w Sali Jagiellońskiej ... czytana PRZYBYLSKI J. I. III 314/6
- Dysertacja o publicznej edukacji porównanej z prywatną, na posiedzeniu publicznym Szkoły Głównej Koronnej ... czytana FIJAŁKOWSKI M. I 287/3

- Dysertacja o trzęsieniu ziemi na rocznicę założenia Akademii Krakowskiej od Kazimierza Wielkiego w roku 1786... TRZCIŃSKI A. IV 269/2
- Dysertacja o śmiechu DUDZIŃSKI M. I 257
- Dysertacja o używaniu leków elektryczności ... dnia 14 maja R.P. 1787 czytana TRZCIŃSKI A. IV 269/4
- Dysertacja o wzroście nauk wyzwolonych i mechanicznych przez ducha obserwacji w Europie [...] TRZCIŃSKI A. IV 269/5; III 314
- Dysertacja o wzroście światła przez ducha obserwacji i doświadczenia na rocznicę otwarcia Akademii Krakowskiej przez Kazimierza Wielkiego... TRZCIŃSKI A. IV 269/9
- Dysertacje albo mowa o pismach żydowskich i Talmudzie podczas walnej dysputy contra talmudystów z talmudystami ... publico ore miana KLECZEWSKI S. II 122/1
- Dyskurs nad konfederacją Skarga P. V 164/3
- Dyskurs o monecie STAROWOLSKI S. IV 139/26
- Dyskurs o szczęśliwości życia wiejskiego RADZIWIŁŁ U.K. III 336/4
- Dyskurs o wojnie tureckiej STAROWOLSKI S. IV 139/16
- Dyskusje. [Szkiecy publicystyczne] WASILEWSKI Z. V 27/16
- Dysputa między katolikami a arianami w R. 1660 w Rożnowie WISZOWATY A. V 66/5
- Dysputacja wileńska ŚMIGLECKI M. IV 214/5
- Dyskurs o grzechach szóstego przykazania Bożego GDACIUS A. I 326/7
- Dyskurs o pijaństwie GDACIUS A. I 326/6
- Dyskursu o pijaństwie kontynuacja GDACIUS A. I 326/6
- Dytyramb KONCZYŃSKI T. II 173
- Dytyramb na koronację króla polskiego Mikołaja I MINIEWSKI W. III 64/5
- Dytyramby dionizyjskie Nietzsche F. V 130/7
- Dywan wschodni LANGE A. [ed.] II 314/80
- Dzbanek malin WOLSKA M. V 94/7; V 94
- Dziad i baba KRASZEWSKI J.J. II 261/6
- Dziadowski wychowanek SZANIAWSKI K.J. IV 185/26
- Dziadów części III Ustęp MICKIEWICZ A. III 26/33; III 26/34, 26/35, 27/38
- Dziadów część II w podobiznie autografu Mickiewicz A. II 73 zob. też Dziady. Część III
- Dziadów część trzecia zob. Dziady, Część III
- Dziady zob. Widma. Sceny liryczne
- Dziady. Część IV MICKIEWICZ A. III 23/11; II 72, III 16, 22/9, 24/16, 26/33 zob. też Dziady wileńskie
- Dziady. Część II MICKIEWICZ A. III 22/9; III 16, 23/11, 24/16, 26/33
- Dziady. Część III MICKIEWICZ A. III 26/33; I 248; II 27, 30, 73, 223, 303, 321, 342, III 18, 22/9, 25/28, 26/34, 26/35, 27/38, IV 86, 174, V 171, 285/33
- [Dziady]. [Fragment dramatu] (Fragment z Dziadów; Fragmenty Dziadów) SŁOWACKI J. IV 99/110
- Dziady. Poema. (Ułamki z poematu „Dziady”) MICKIEWICZ A. III 22/9, 23/11, 24/16, 26/34, 27/38
- Dziady. Sceny dramatyczne [in:] III 26/33
- Dziady. Widowisko. Część I MICKIEWICZ A. III 23/15; 26/33 „Dziady” a Maryla PINI T. III 255/16
- „Dziady” Mickiewicza. Krytyczny rozbiór zasadniczej idei poematu CYBULSKI W. I 181/6
- Dziady wileńskie Mickiewicz A. II 73 zob. też Dziady. Część IV
- Dziadzio-Piernik i Babcia-Bakalia TATARKIEWICZ M. IV 242/7
- Dział antykwarski Gieysztor J.K. III 83/2
- Dział Harfa, czyli liryczna i okolicznościowa część poezji NORWID C. III 148/76
- Dziatwa Syreny SZANIAWSKI K.J. IV 184/2
- Dzidzia KOWERSKA Z. II 226/5
- Dzidzia. [Opowiadania] KOWERSKA Z. II 226/8
- Dzieci (Świt) PRUS B. III 301/35
- Dzieci Biblii KORCZAK J. II 195/22
- Dzieci i ptaszki BELZA W. I 47/10
- Dzieci i wychowanie KORCZAK J. II 193
- Dzieci Izraela ZAHAJKIEWICZ S. V 154/14
- Dzieci kapitana Granta KONCZYŃSKI T. II 174/25
- Dzieci litewskie, ich słówka, odpowiedzi, postrzeżenia PUZYŃNINA G. III 329/3
- Dzieci nędzy PRZYBYŚZEWSKI S. III 320/30
- Dzieci pana majstra ROGOSZÓWNA Z. III 373/7; V 304/7
- Dzieci pana radcy SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
- Dzieci puszczy TURCZYŃSKI J. IV 276/15
- Dzieci szatana zob. Satans Kinder
- Dzieci szczęścia MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/31
- Dzieci ulicy KORCZAK J. II 194/1; II 195/35
- Dzieci Warszawy BUKOWIECKA Z. I 131/4
- Dzieci wieku KRASZEWSKI J.J. II 267/127
- Dzieciątka Jezus HOŁOWIŃSKI I. I 410/4
- Dzieci królewskie KOSIŃSKI A.A. II 214/5
- Dzieci niedoli i dziecię próżności WILCZYŃSKI A. V 54/1
- Dziecię Starego Miasta KRASZEWSKI J.J. II 263/45
- Dziecię Szymchy BRODOWSKI F. I 102/2
- Dziecię Żmudzi MAŁEWSKI W. II 419/1
- Dziecinny dwór ROGOSZÓWNA Z. III 373/2
- Dzieciobójca PIETKIEWICZ A. III 246/2
- Dzieciom dla ich rozrywki i nauki niektóre zabawniejsze historie z różnych dzieł święta dawniejszych zebrane KARPISKI F. II 93/20
- Dziecko salonu KORCZAK J. II 194/3; II 195/35
- Dziecko szalu WASILEWSKI E. V 26/1
- Dziecko w świetle prawa GROICKI B. V 259/2
- Dziedzic BAUDOIN J. I 41/2
- Dziedzic i kłusownik DYGAŃSKI A. I 260/38
- Dziedzic Orłowa WILKOŃSKA P. V 55/19
- Dziedzic Strwiążka KACZKOWSKI Z. II 64
- Dziedzic tronu rzymskiego ŻÓŁKOWSKI A.G.F. V 225/5
- Dziedzictwo MNISZEK H. III 68/14
- Dziedzictwo orłów STASZCZYK A. IV 147/3
- Dziedzicze imienia wielkiego pobożnością ku Bogu, miłością i wiernością ku swej ojczyźnie sławnego ... Karoliny z Książki Radziwiłłów Jabłonowskiej, wojewodziny nowogrodzkiej [...] NARUSZEWSKI A.S. III 114/2
- Dziedziczka Czarnolic WILKOŃSKA P. V 55/17
- Dziedziczka Jodłowa WILKOŃSKA P. V 55/18
- Dzieńba leśna LEŚMIAN B. II 338/12
- Dzieje Anglii od wstąpienia na tron Jakuba II Macaulay T. V 219/12
- Dzieje bibliotek LELEWEL J. II 322/16
- Dzieje Cesarstwa Rzymskiego E. Gibbon I 343
- Dzieje cywilizacji europejskiej od upadku Cesarstwa Rzymskiego Zachodniego do Rewolucji Francuskiej Guizot F.P. I 52/8
- Dzieje domowe szkoły kaliskiej GORCZYCZEWSKI J., Przyłuski J. I 346
- Dzieje dwóch bezkrólów po Zygmuncie Augustie 1572-1576 zob. Interregni Poloniae libri VIII
- Dzieje dwunastu cesarzów Svetonius C.T. II 306/5
- Dzieje grzechu ŻEROMSKI S. V 209/40
- Dzieje ideału ZACHARIASIEWICZ J. V 151/20
- Dzieje insurekcji kościuszkowskiej BARTOSZEWSKI K. I 39/14; V 238/14
- Dzieje Jana III Sobieskiego, króla polskiego, wielkiego księcia litewskiego ROGALSKI L. III 371/5; II 8/8
- Dzieje jednego pocisku STRUG A. IV 160/5
- Dzieje języka polskiego Brückner A. IV 128/6

- Dzieje Józefa PERZYŃSKI W. III 238/15
- Dzieje Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego WAPOWSKI B. V 21/7
- Dzieje Kościoła katolickiego w krótkości zebrane do użytku młodzieży KRUPIŃSKI F. II 288/8
- Dzieje kościołów wyznania helweckiego w dawnej Małej Polsce ŁUKASZEWICZ J. II 395/7; IV 279/14
- Dzieje kościołów wyznania helweckiego w Litwie ŁUKASZEWICZ J. II 395/4
- Dzieje Królestwa Polskiego... na język polski przetłóżone Schmidt F.A. I 16/13
- Dzieje królestwa szwedzkiego od panowania Waldemara, to jest od r. 1250, aż do niniejszego roku według lat porządku opisane SKRZETUSKI W.B. IV 81/1
- Dzieje krytyki literackiej w Polsce Chmielowski P. III 384/4
- Dzieje Krzysztofa z Arciszewa Arciszewskiego, admirała i wodza Holendrów w Brazylii [...] KRAUSHAR A. II 272/9
- Dzieje krzyża NIEMOJEWSKI A. III 135/35
- Dzieje Krzyżaków oraz ich stosunki z Polską, Litwą i Prusami, poprzedzone rysem dziejów wojen krzyżowych, czerpane z najlepszych źródeł ROGALSKI L. III 371/4
- Dzieje księstw naddunajskich Rogalski L. II 220/1
- Dzieje Księstwa Warszawskiego SKARBEK F. IV 72/31; I 152/49, IV 72/36
- Dzieje literatury nowogreckiej Jakovanis Rizos Nenulos I 94
- Dzieje literatury polskiej SPASOWICZ W. IV 126/1
- Dzieje literatury polskiej WOJCIECHOWSKI K. V 89/8
- Dzieje literatury polskiej w zarysie Brückner A. I 112/9; II 333/4, III 214/5
- Dzieje literatury powszechnej ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/5
- Dzieje literatury w Polsce od pierwiastkowych czasów do XVII wieku zob. Dzieje literatury w Polsce od pierwiastkowych do naszych czasów pokrótce opowiedział...
- Dzieje literatury w Polsce od pierwiastkowych do naszych czasów pokrótce opowiedział... (Dzieje literatury w Polsce od pierwiastkowych czasów do XVII wieku) KONDRATOWICZ L. II 175/3; III 324/1, IV 210/13, 232/2
- Dzieje literatury włoskiej wieku XVII PORĘBOWICZ E. III 275/1
- Dzieje Litwy i Rusi aż do unii z Polską w Lublinie 1569 zawartej opowiada... LELEWEL J. II 322/25, 323/41
- Dzieje małżeństwa PILECKI A. III 253/7
- Dzieje mężatek NIEDŹWIEDZKA Z. III 125/8
- Dzieje moje własne i osób postronnych FISZEROWA W. I 289/2
- Dzieje narodowej literatury polskiej BRÜCKNER A. I 113/26
- Dzieje narodu litewskiego w krótkości zebrane z dołączeniem potoku pochodzeń ludów narodu litewskiego i czterech tablic rodowych książąt litewskich NARBUTT T. III 112/5
- Dzieje narodu polskiego SMOLEŃSKI W. IV 112/8
- Dzieje narodu polskiego zob. Krótkie wyobrażenie dziejów Królestwa Polskiego
- Dzieje narodu polskiego zob. Wieczory pod lipą czyli historia narodu polskiego opowiadana przez Grzegorza spod Raclawic
- Dzieje narodu polskiego. Rys dziejów porozbiorowych 1796-1834 MORAWSKI Teodor III 80/6; III 80
- Dzieje narodu polskiego dla ludu polskiego i młodzieży CHOCISZEWSKI J. I 154/4
- Dzieje narodu polskiego dla użytku młodzieży szkolnej zob. Wieczory pod lipą czyli historia narodu polskiego opowiadana przez Grzegorza spod Raclawic
- Dzieje narodu polskiego od najdawniejszych do najnowszych czasów potocznie opowiedziane SCHMITT H. IV 25/7; IV 25/9
- Dzieje narodu polskiego pod Henrykiem Walezjuszem zob. Gestorum populi Poloni sub Henrico Valesio, Polonorum postea vero Galliae Rege
- Dzieje narodu polskiego w krótkości zebrane zob. Dzieje narodu polskiego w krótkości zebrane dla matek i niższych nauczycieli
- Dzieje narodu polskiego w krótkości zebrane dla matek i niższych nauczycieli (Dzieje narodu polskiego w krótkości zebrane) MORAWSKI T. III 80/7
- Dzieje narodu polskiego za panowania Władysława IV, króla polskiego i szwedzkiego KWIATKOWSKI K. II 306/2
- Dzieje naszej świętej Ojczyzny, Polski ukochanej WOYKOWSKA J. V 110/9
- Dzieje Orestesa (Orestesja) Ajschylos II 101/75, 101/89
- Dzieje panowania Augusta II JAROCHOWSKI K. II 35/1
- Dzieje panowania Jana Kazimierza od r. 1656 do jego abdykacji w r. 1668 KRAJEWSKI M.D. II 238/12
- Dzieje panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego (Stanisław August Poniatowski) SCHMITT H. IV 25/10
- Dzieje panowania Zygmunta III NIEMCEWICZ J.U. III 129/44
- Dzieje Polski SKARBEK F. IV 72/36
- Dzieje Polski dla wszystkich RYDEL L. III 398/17; V 305/17
- Dzieje Polski, które stryj synowcom swoim opowiedział zob. Dzieje Polski ... potoczny sposóbem opowiedział, do nich dwanaście krajobrazów skreślił
- Dzieje Polski od jej początków aż do dni naszych zob. Zdarzenie najważniejsze z przeszłości narodu polskiego [...] Dzieje Polski od śmierci Zygmunta Augusta do 1594 HEIDENSTEIN R. I 395/7
- Dzieje Polski opowiedziane w krótkości podług dzieł najnowszych ROGALSKI L. III 371/7
- Dzieje Polski XVII i XIX wieku osnowane przeważnie na niewydanych dotąd źródłach SCHMITT H. IV 25/9
- Dzieje Polski podług ostatnich badań spisane SZUJSKI J. IV 196/17
- Dzieje Polski ... potoczny sposóbem opowiedział, do nich dwanaście krajobrazów skreślił (Dzieje Polski, które stryj synowcom swoim opowiedział) LELEWEL J. II 322/18, II 323/41; II 396/1, III 371/6
- Dzieje Polski w 24 obrazach ANCYC W.L. I 19/10
- Dzieje Polski w obrazkach, wierszem i prozą dla dzieci napisane, z dodaniem historii i geografii dawnej Polski treściwie zebranej [...] NOWOSIELSKI T. III 164/14
- Dzieje Polski za Władystawą Jagiellą i Władystawą III GOŁĘBIEWSKI E. I 343/1
- Dzieje polskie od Lecha aż do śmierci królowej Jadwigi opisane podług opowiadania Bartłomieja WOYKOWSKA J. V 110/4
- Dzieje polskiej myśli politycznej 1864-1914 zob. Dzieje polskiej myśli politycznej w okresie porozbiorowym
- Dzieje polskiej myśli politycznej w okresie porozbiorowym (Dzieje polskiej myśli politycznej 1864-1914) FELDMAN W. I 282/26
- Dzieje porozbiorowe Polski (1795-1832) SCHMITT H. IV 25/9
- Dzieje powszechne Schlosser F. II 169/8
- Dzieje rodziny Żywotowskich z tradycji i wspomnień opowiedziane RAWITA-GAWROŃSKI F. III 346/43
- Dzieje rozwoju ekonomicznego dawnego Państwa Polskiego RAKOWSKI K. III 340/10
- Dzieje Rzeczypospolitej Polskiej MORACZEWSKI J. III 74/2; III 74
- Dzieje Rzeczypospolitej Rzymskiej Macquer Ph. I 16/14
- Dzieje rzymskie Livius T. III 205/11
- Dzieje Safos i Heliona Węgierski F. V 33
- Dzieje schyłku i upadku Rzeczypospolitej Rzymskiej Ferguson A. I 343

- Dzieje serca SZYMANOWSKI W. IV 205/10
 Dzieje Sofos i Heliona SŁOWACKI J. IV 100/113
 Dzieje Starożytności Nowego Testamentu Dérome T. I 105/37
 Dzieje starożytne Indii ze szczególnym zastanowieniem się nad wpływem, jaki mieć mogła na strony zachodnie LELEWEL J. II 322/12
 Dzieje starożytne LELEWEL J. II 322/9; II 323/41
 Dzieje starożytne narodu litewskiego NARBUTT T. III 112/3; III 112
 Dzieje Teatru Narodowego BOGUSŁAWSKI W. I 86/62
 Dzieje trzech rozbiorów Polski oraz ruchu narodowego w XIX w. PRAŻMOWSKA T. III 297/8
 Dzieje [tysiąc osiemset sześćdziesiątego trzeciego] 1863 roku PRZYBOROWSKI W. III 312/17
 Dzieje w Koronie Polskiej ... od roku 1538 aż do roku 1572 GÓRNICKI L. I 359/8; I 359/12, 359/15, V 166/43
 Dzieje W. Księstwa Poznańskiego w zarysie (1815-1900) RAKOWSKI K. III 340/4
 Dzieje Wawelu WINDAKIEWICZ S. V 60/22
 Dzieje wojen kozackich z Polską napisane 1656 r. Chevalier P. I 169
 Dzieje wojny żydowskiej przeciwko Rzymianom Flavius J. III 136/54
 Dzieje żywota i utworów Goethego oraz zarysy wieku jego i współczesnych mu mężów znakomych, podług ogłoszonych i nie ogłoszonych drukiem źródeł... Lewes H.G. II 425/9
 Dzieje, przygody, doświadczenia i zapiski Dawida Copperfielda zob. Dawid Copperfield
 Dzieje, rozwój i przyszłość Muzeum Narodowego w Krakowie SZUKIEWICZ M. IV 199/10
 Dziejopis starożytny Rollin Ch. II 10/17
 Dziejów polskich ksiąg dwanaście Długosz J. II 441/16
 Dzielnia kobieta MACIEJOWSKI I. II 403/23
 Dzielnica Staromiejska w Warszawie SOBIESZCZANSKI F.M. IV 115/5
 Dzielnicy chłopiec KOWERSKA Z. II 226/14
 Dzielnicy obrońca ojczyzny Staszek Miazga (Staszek Miazga, dzielnicy obrońca ojczyzny) LASKOWSKI K. II 316/44
 Dzielnicy żołnierz H.Sc. IV 49/26
 Dzielnicy Bohowityna NIEDZWIEDZKA Z. III 125/9
 Dzieła dochowane wszystkie Hejzod III 315/30
 Dzieła dramatyczne w skróceniu opowiedziane z przytoczeniem cenniejszych ustępów Shakespeare W. II 236/16
 [Dzieła filozoficznego ciąg dalszy] SŁOWACKI J. IV 99/112
 Dzieła malarskie WYSPIAŃSKI S. V 137/48
 Dzieła polskie Kochanowski J. II 364/26
 Dzieła polskie OSTROWSKI K. III 212/29
 Dzieła polskie SKARGA P. IV 75/21
 Dzieła w niektórych przedmiotach pisane Orzechowski S. II 278/8
 „Dzieła wszystkie” O.Kolberga Gajek J. II 160/13
 Dzieła wszystkie Tacyta Tacitus P.C. III 116/40
 Dziełka dramatyczne OSTROWSKI K. III 211/17
 Dziełka wierszem... zob. Zebrany wiersz
 Dziełko o Litwie i jej powstaniu Pierkiewicz M. II 31/6
 Dziełko Boskie albo Pieśń Wiednia wybawionego i innej transakcji wojny tureckiej w r. 1683 szczęśliwie rozpoczętej KOCHOWSKI W. II 156/9
 Dzieło miłości czyli muz i pęzła żarty KROPIŃSKI L. II 283/9
 Dzieło o literaturze narodowej GODEBSKI C. I 337
 Dzieło o rolnictwie Duhamel du Monceau H.L. I 119/11
 Dzieło zbawienie za przyjściem na świat Pana naszego Jezusa Chrystusa zob. Ecclesiastes po hebrajsku zwany Coheleth, z Pisma Świętego na wiersz polski przetłumaczony
 Dzienniczek Justysi KOŚCIELSKI J. II 222/8
 Dzienniczek panny Pompery (Ach, te dzieciaki, czyli dzienniczek gubernantki) DANIELEWSKI C. I 211/1
 Dzienniczek podróży (Notatki z podróży do Paryża i Londynu Antoniego Edwarda Odyńca) ODYŃCIEC A.E. III 169; III 247/20
 Dziennik czynności urzędowych Księgozbiornicy Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie ... pisany od dnia 1 stycznia roku 1828 SIARCZYŃSKI F. IV 40/19
 Dziennik Franciszki Krasieńskiej w ostatnich latach Augusta III pisany TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/8; V 315/8
 Dziennik i epos NORWID C. III 149/81 (LXXXVIII)
 Dziennik kieszonkowy NIEMCEWICZ J.U. III 128/25
 Dziennik mego życia od r. 1781 KOSSAKOWSKI J.N. II 216/1
 Dziennik mojego życia ZIELIŃSKI G. V 190
 Dziennik nauczycielki wiejskiej BARTUSOŃNA M. I 39/5
 Dziennik od 12 lipca 1831 do 31 grudnia 1840 (Dziennik pobytu za granicą od dnia 21 lipca 1831 r. do maja 1841 r.) NIEMCEWICZ J.U. III 130/69
 Dziennik oficera francuskiego w służbie konfederacji barskiej, pojmanego przez Moskali, zesłanego na Sybir Belcour F.A.T. de I 339/18
 Dziennik pobytu za granicą od dnia 21 lipca 1831 r. do maja 1841 r. zob. Dziennik od 12 lipca 1831 do 31 grudnia 1840
 Dziennik podróży KIRKOR A.H. II 115
 Dziennik podróży WEYSSENHOFF J. V 30/3
 Dziennik podróży ŻEROMSKI S. V 209/35
 Dziennik podróży ... przez całą wzdłuż Azją, lotem od portu Ochotska, oceanem przez Wyspy Kuryleńskie do Niższej Kamczatki, i stamtąd na powrót do tegoż portu na psach i jeleniach Kopeć J. III 332/14
 Dziennik podróży do Anglii 1820-1821 SIENKIEWICZ K. IV 62/1
 Dziennik podróży do krajów dzikich Indian Araukanów DOMEYKO I. I 248/5
 Dziennik podróży do Tatrów (Dziennik podróży do Tatrów przez autora Sobótki) GOSZCZYŃSKI S. I 354/3; I 354
 Dziennik podróży do Tatrów przez autora Sobótki zob. Dziennik podróży do Tatrów
 Dziennik podróży do Turcji odbytej w roku 1814 RACZYŃSKI E. III 332/1; III 331
 Dziennik podróży i zdarzeń BENIOWSKI M. I 50-51/1
 Dziennik podróży Króla Jegomości Stanisława Augusta na Ukrainę i do innych ziem koronnych [...] zob. Dziennik podróży ... Stanisława Augusta ... na Ukrainę i bytność w Krakowie, aż do powrotu do Warszawy dnia 22 lipca r. 1787
 Dziennik podróży ks. S.Staszica (1777-1791) Kraushar A. [ed.] IV 148/5
 Dziennik podróży po Litwie i Żmudzi odbytej w 1856 r. TRIPPLIN T. IV 266/16
 Dziennik podróży po Polsce RZEWUSKI W. III 411
 Dziennik podróży po Syberii JANUSZKIEWICZ A. II 30/1; II 30, 31/12
 Dziennik podróży Stanisława Staszica KRAUSHAR A. [ed.] II 272/32
 Dziennik podróży [tysiąc siedemset osiemdziesiąt dziewięć] 1789-1805 STASZIC S.W. IV 148/5
 Dziennik podróży ze Lwowa do Krakowa 19 VII - 2 VIII 1840 PAULI Ż. III 229/7
 Dziennik Serafyny KRASZEWSKI J.I. II 265/81
 Dziennik Sprawy Bożej GOSZCZYŃSKI S. I 355/18; I 354
 Dziennik sycylijski zob. Dziennik z podróży po Sycylii
 Dziennik uwodźciciela Kirkegaard S. II 309/7
 Dziennik w listach LUTOSŁAWSKI W. V 282/48a

- Dziennik wojskowy z 1813 BRODZIŃSKI K. I 104/3
 Dziennik wygnańca FREDRO A. I 292/22; I 294/54
 [Dziennik z lat 1847-1849] SŁOWACKI J. IV 101/124
 Dziennik z lat 1824-1832 ZAN T. V 171
 Dziennik z podróży po Sycylii (Journal de Sicile; Dziennik sycylijski) KRASIŃSKI Z. II 252/20
 Dziennik z tysiąc osiemset drugiego 1802-1803 KOŁŁĄTAJ H. II 164
 Dziennik z wiosny 1891 roku ŻEROMSKI S. V 207/4a
 Dziennik, to jest modlitwy o krześcijańskie potrzeby... KRAIŃSKI K. II 237/3
 Dziennikarstwo w Galicji w roku 1848 ZAWADZKI W. V 179/10; V 179/19
 Dziennikarstwo w roku 1863 ZAWADZKI W. V 179/7
 Dzienniki i relacje z podróży ZAN T. V 171/7
 Dzienników tom odnaleziony ŻEROMSKI S. V 207/1
 Dzień dobry JACHOWICZ S. II 14/20
 Dzień dobry MICKIEWICZ A. III 24/18 (XV)
 Dzień [dzwudziesty dziewiąty] 29 listopada. Wiersz wygłoszony MAGNUSZEWSKI D. II 408/4; II 407
 Dzień dzisiejszy Koźmian S.E. II 253/28
 Dzień dzisiejszy. Przez autora wiersza „Do mistrzów słowa” KRASIŃSKI Z. II 253/28; II 236/4, 251, 254/56
 Dzień feralny WIENIAWSKI J. V 48
 Dzień królowej Oceanii WIŚNIEWSKI S. V 72/2
 Dzień kłamstwa ZABŁOCKI F. V 145/27
 Dzień letnika DYGAŚIŃSKI A. I 260/38
 Dzień Mickiewiczowski (Słowo do ludu o Adamie Mickiewiczu) KONOPNICKA M. II 182/39
 Dzień on - dzień gniewu Pańskiego NIEMOJEWSKI A. III 135/16
 Dzień piętnasty sierpnia i sąd na członków Towarzystwa Patriotycznego CZYŃSKI J. I 206/1
 Dzień powszedni zob. Martosia i my
 Dzień pusty, albo Wesele Figara Beaumarchais P.A.C. de V 96/12
 Dzień sądny a skończenie tego świata, kiedy ma być Flinsbach Conmannus IV 30/23, V 88/5
 Dzień sądu (Das Gericht) PRZYBYSZEWSKI S. III 320/31; III 320/32, 321/61
 Dzień [siedemnasty] 17 i 18 kwietnia 1794 w Warszawie przez naczelnego świadka ... Kiliński J. II 324/46
 Dzień [siedemnasty] 17 stycznia 1792 roku BIELAWSKI J. I 61/21
 Dzień [trzeci] 3 maja 1792 roku BIELAWSKI J. I 61/22
 Dzień w redakcji PRZYBYLSKI Z. III 316/11
 Dzień wczorajszy ASNYK A. I 22/17
 Dzień wigilii LUBOWSKI E. II 373/36
 Dzierżanowski SZUJSKI J. IV 195/5
 Dzierżyński „Czerwony kat, złote serce” zob. Dzierżyński „Czerwony kat”
 Dzierżyński „Czerwony kat” (Dzierżyński „Czerwony kat, złote serce”) RONIŃKIER B. JAXA III 381/14
 Dziesiąty pawilon STASZCZYK A. IV 147/8
 Dziesięciolecie cenzury rosyjskiej w Królestwie Polskim RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/11
 Dziesięcioro WIŚNIEWSKI J.J. V 71/15
 Dziesięcioro przykazania ojczyzny KICIŃSKI B. II 113/7
 Dziesięcioro przykazanie mężowo PAPROCKI B. III 222/3
 Dziesięć dni cesarza Seged Blanchet F. II 358/6
 Dziesięć lat w Australii WIŚNIEWSKI S. V 72/1
 Dziesięć obrazów z wyprawy do Polski 1833 r. CHODŹKO M. Borejko I 164/2; II 286/2
 Dziesięć tysięcy marek KOŁODZIEJ P. II 166/5
 Dziesięć upłynionych wieków dawnej Polski, czyli chronologia do Obrazu dziejów polskich LELEWEL J. II 322/17
 Dziewczę z chaty z wsią GALASIEWICZ J.K., MELLEROWA Z. I 307/5; II 442/10
 Dziewczę z kabaretu i inne arcydzieła nowelistyczne wielkich pisarzy PIK-MIRANDOLA F. litum. I III 250/63
 Dziewczę z Sącza (Dziewczę z Sącza, powieść poetycka) ROMANOWSKI M. III 378/4; III 378
 Dziewczę z Sącza oraz wybór liryków (Wybór liryków oraz Dziewczę z Sącza) ROMANOWSKI M. III 378/21
 Dziewczę z Sącza, powieść poetycka zob. Dziewczę z Sącza
 Dziewczę ze Słonecznego Wzgórza Björnson Björnsterne M. III 250/24
 Dziewczęca logika JELLENTA C. II 46
 Dziewczęta WOLSKA M. V 94/6
 Dziewczyna DZIKOWSKI M. I 267/8
 Dziewczyna i dama, czyli dwa oświadczenia (Pani Adamowa, czyli Płochosć ukarana) KORZENIOWSKI J. II 208/7
 Dziewczyna sędzią ZABŁOCKI F. V 144/11
 Dziewica i starzec CZYŃSKI J. I 206/5
 Dziewica na rozdrożu JEŹOWSKI J. II 58
 Dziewica Orleańska Schiller F. I 102/2, 106/38, III 170/12, 170/13, 250/60
 Dziewica Orleańska. Ustęp z dziejów Francji LIBELT K. II 346/5
 Dziewica z jeziora Scott W. III 170/13
 Dziewica z Orleanu (Darczanka) Voltaire III 31/66
 Dziewice Erinu OLIZAROWSKI T.A. III 175/16
 Dziewice Trachińskie Sofokles V 32/12
 Dziewiczy wieczór KONDRATOWICZ L. II 177/41
 Dziewiczy wieczór ZAPOLSKA G. V 174/20
 [Dziewiętnastemu] XIX wiekowi ASNYK A. I 22/5
 [Dziewiętnastemu] XIX wiekowi TETMAJER K. Przerwa IV 246/10
 Dżiwosłab KOCHANOWSKI J. II 139/40
 Dziękowanie kościelne za zwycięstwo multańskie SKARGA P. IV 75/15
 Dziękując za służbę PERZYŃSKI W. III 238/42
 Dziękując na wysokości I 244/7
 Dzika kaczka Ibsen H. I 361/16
 Dzika różyczka BLIZIŃSKI J. F. I 74/18
 Dzisiaj, czyli wieniec konwali MANN M. II 423/5
 Dzisiejsi zob. Hrabia Marián, Komedja w 4 a.
 Dzisiejsi. Komedja w 1 a. GAWALEWICZ M. I 317/10
 Dzisiejsi. Wrażenia ze współczesnej liryki polskiej WIŚNIEWSKI J.J. V 71/1
 Dzisiejsi bohaterowie ROGOSZ J. III 372/16
 Dzisiejsze małżeństwa ŁOŚ W. II 387/2
 Dzisiejszym dniom KULIKOWSKA M. II 302/2
 Dzisiejszym idealistom ASNYK A. I 22/12
 Dziś a wtedy ORKAN W. III 184
 Dziś i jutro zob. Pogrzeb. Obraz fantastyczny w 2 odsłonach
 Dziś i lat temu trzysta KRASZEWSKI J.I. II 263/46
 Dziś i wczoraj ŻELIGOWSKI E.W. V 205/2
 Dziurdziowie ORZESZKOWA E. III 194/31
 Dziwadła KRASZEWSKI J.I. II 262/31
 Dziwak BIELAWSKI J. I 61/3; 60
 Dziwak RZEWSKI W. III 411/5
 Dziwak. Komedja MUŚNICKI N. III 100/3
 Dziwak. Komedja w 5 a. MAŃKOWSKI A. II 424/4
 Dziwak z uprzedzenia, czyli staroświeczyna i postępek czasu KAMIŃSKI J.N. II 82/20
 Dziwna historia PRUS B. III 300/15; III 301/29
 Dziwne kariery LAM J. II 310/9
 Dziwne przygody chłopca Urbana Długonosa, opowiedziane dla zabawy (Dziwne przygody chłopca polskiego Urbana Długonosa, czyli kłamstwo nad kłamstwami; Urban Długonos chłop polski) CHOCISZEWSKI J. I 154/17

- Dziwne te dzieciaki JACHOWICZ S. II 14/25
 Dziwne zaręczyny DZIERZKOWSKI J. I 266/41
 Dziwne życie Polaków i Polek CZAJKOWSKI M. I 187/13
 Dziwni ludzie. Powieść z miejskiego i wiejskiego życia SĄBOWSKI W. IV 9/2
 Dziwni ludzie. Szkic powieściowy WOŁOWSKI M. V 102/2
 Dziwny człowiek WITKIEWICZ S. V 74/7
 Dziwolaży BLIZIŃSKI J. F. I 74/7
 Dziwolaży i humoreski BLIZIŃSKI J. F. I 74/25
 Dziwożona. Powieść o Zygmuncie Auguście i Barbarze Radziwiłłównie GERMAN J. I 327/21
 Dziwożona. Powieść współczesna KACZKOWSKI Z. II 65/10
 Dzwon i dzwonki MICKIEWICZ A. III 30/60 (2)
 Dzwon Literacki. Pismo zbiorowe WILKONSKI A. [ed.] V 57/7
 Dzwon zatopiony Hauptmann G. II 100/49
 Dzwonek, czyli diabełek pazikiem DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
 Dzwonek św. Jadwigi MIARKA K. III 10/9
 Dzwonnik SIENKIEWICZ H. IV 51/46
 Dzwonnik. Tragedia w 5 a. KOSIAKIEWICZ W. II 213/27
 Dzwon, chłopska pieśń! KURAŚ F. II 305/4
 Dźwięk Marsa walecznego w walnej ekspedycji chocimskiej i otrzymanego w r. 1673 nad Turkami zwycięstwa KULIGOWSKI M.I. II 302/1
 Dźwięki minionych lat (1835 i 1836) EHRENBERG G. I 268/1; I 268
 Dźwięki poetów LANGE A. [ed.] II 314/77
 Dżanada LEŚMIAN B. II 338/11
 Dżyngis-Chan zmarłychwstał ZDZIARSKI S. V 184/10
- E**arly Lessons Edgeworth M. IV 235/20
 Ecce Deus, ecce homo... ZIMOROWIC J.B. V 197/4
 Ecclesiastes, czyli Księgi Salomonowe, które polskim przekładem kaznodziejskie mianujemy SPICZYŃSKI H. [tłum.] IV 128/6
 Ecclesiastes po hebrajsku zwany Coheleth, z Pisma Świętego na wiersz polski przetłumaczony (Dzieło zbawienne za przyświeceniem na świat Pana naszego Jezusa Chrystusa) LUBOMIRSKI S.H. [tłum.] II 370/11
 Echa, Fantazja NORWID C. III 147/56
 Echa. Poemat BUKOWIŃSKI W. I 132/5
 Echa czasu Norwid C. IV 19
 Echa florenckie KONOPNICKA M. II 181/31; II 180
 Echa leśne ŻEROMSKI S. V 209/37
 Echa leśne i inne opowiadania ŻEROMSKI S. V 212/117
 Echa muzyczne PRUS B. III 301/23
 Echa nadwiślańskie LENARTOWICZ T. II 328/23
 Echa przeszłości KRAUSHAR A. II 272/24
 Echa warszawskie DYGAŚIŃSKI A. I 259
 Echo na świat podane procederu podróży i życia mego awantur... PILSZTYNOWA R.S. III 254/1; V 297/1
 Echo niebios Lesquillon P.J. I 339/14
 Echo po koronowaniu GROCHOWSKI S. I 373/2
 Echo Rozyny Trefeu de Tréval S. IV 192/11
 Ecloga ad Magnificum dominum Nicolaum Razivilum scripta cuius nomen Morpheus KOSZUTSKI S. II 221/2
 L'École des femmes Molière I 84/6, V 76/1
 L'École des pères Pley P.A. V 145/29
 Écrits et discours politiques (1841-1848) OSTROWSKI K. III 211/8
 Écrits politiques POTOCKI J. III 283/23
 Encyclopédie des gens du monde III 343
 Edda, czyli księga religii dawnych Skandynawii mieszkańców LELEWEL J. II 321/1; II 320
 Edelmuth stärker als Liebe (Wspaniałomyślność większa niż miłość) BRÜHL A.F. I 115/13
- Editio ... pro conservanda hominum sanitate familiarissimo collecta stillo zob. Conservatio sanitatis
 Edmund WITWICKI S. V 78/5; V 78/21
 Edukacja Bronki KRZYWOSZEWSKI S. II 295/7
 Edukacja obywatelska KAMIENSKI A. II 77/1
 Edvige ou la Pologne au moyen âge (Edvige ou les Jaghellons) OSTROWSKI K. III 211/5
 Edvige ou les Jaghellons zob. Edvige ou la Pologne au moyen âge
 Edward. Sześć pieśni SABOWSKI W. IV 9/8
 Edward Jelinek. Wspomnienie KRČEK F. II 273/4
 Edward Jelinek. Zestawienie prac Edwarda Jelinka dotyczących rzeczy polskich i czeskich KRČEK F. II 273/5
 Edward Kloc (Koleje życia. Powieść) MILKOWSKI Z. III 56/13
 Edward Munch zob. Das Werk des Eduard Munch
 Edward III ZAŁUSKI J.A. [tłum.] V 164/14
 Edayp Voltaire II 288
 Edayp. Tragedia w 5 a. HUMNICKI I. I 415/3
 Edayp król Sofokles I 264/29, II 106/21, III 78/14, V 19/4
 Edayp w Kolonie Sofokles I 204, 204/6
 Edayp w Kolonos Sofokles V 32/12
 Effigies virorum celebrium DEMBOŁECKI W. I 220
 Egipt. Dzieje WĘŻYK W. V 40/1
 Egipt. Obrazy WĘŻYK W. V 40/1
 L'Église et le Messie MICKIEWICZ A. III 30/57; III 29/53
 L'Église officielle et le Messianisme MICKIEWICZ A. III 30/56; III 29/53
 Egmont Grillparzer F. V 15/13
 L'Égypte à l'exposition universelle de 1867 CHOJECKI E. I 165/13
 Egzekwie KORZENIOWSKI J. II 209/28
 Egzercycje poetyckie OLIZAROWSKI T.A. III 175/4
 Einige philologische Bemerkungen über die als neu entdeckte angepriesenen grammatischen Leistungen im Polnischen [...] MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. III 95/11
 Eirene tj. Pokój Arystofanes V 32/11
 Ekerowa KOŹMIAN S. II 234/5
 Eklektyk zinnokrwisty filozof stawiający w charakterze pośrednika ku ukończeniu morderczej walki między dwiema zapalonymi logikami [...] SUROWIECKI K. IV 172/9
 Eklogi Vergilius P. Maro IV 27/3
 Ekonom tragik LAŠKOWSKI K. II 316/41
 Ekonomia polityczna WITOWSKI G.M. V 76/4
 Ekonomia Arystotelesa [...] PETRYCY S. V 297/5
 Ekonomia Arystotelesowa albo raczej nauka domowego gospodarstwa Arystoteles III 240/5
 Ekonomowa JEZIERSKI M. II 56/7
 Eks aktor KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
 Eksycytarz... do podniesienia wojny świętej przeciwko Turkom i Tatarom WERESZCZYŃSKI J. V 28/8
 Ekskuzja MICKIEWICZ A. III 24/18 (XXII)
 Ekspresjonizm, Słowacki i „Genesis z Ducha” PRZYBYSZEW-SKI S. III 320/49; III 318
 Ekstaza DĘBICKI Z. I 226/1
 Elegia SZYMONOWIC Sz. IV 210/19
 Elegia ŻEROMSKI S. V 212/95
 Elegia. Tłumaczenie z Lamartina SŁOWACKI J. IV 88/1
 Elegia zob. Cum patriam amisi, tum me perisise putato
 Elegia amatoria (Ad Grinaeam) DANTYSZEK J. I 214/6
 Elegia decem illustrium virorum Polonorum PADNIEWSKI P. III 216/1
 Elegia in mortem Josephi Załuski ... ad Andream Wąsowicz et Joannem Janocki... KORYCKI M. II 204/3
 Elegia in obitum Juliannae comitis de Stackelberg, coniugis legati ad Rempubicam Polonam Serenissimae Imperatricis Russiae KOPCZYŃSKI O.A. II 186/5

- Elegia in stemma Stanislai Augusti Poniatowski Regis Poloniae KOPCZYŃSKI O.A. II 186/6
- Elegia itineraria ex manuscripto edita zob. Iter Romanum
- Elegia na pogrzeb... Zofiję Sieniawskiej, podczaszanki koronnej SZYMONOWIC Sz. IV 211/22
- Elegia na śmierć Kazimierza Brodzińskiego JAŚKOWSKI J.N. II 42
- Elegia na śmierć X. Mikołaja Dembowskiego [...] DEMBOWSKI I. I 223/3
- Elegia na śmierć żalostną ... Joachima Lubomirskiego DANIECKI J. I 211/7
- Elegia na zgon prymasa Woronicza ŁAPSIŃSKI J. II 378/2
- Elegia ob mortem ... Joannis Comititis de Tarnow PUDEŁOWSKI M. III 328/1
- Elegia qua Martinum Lutherum ad sarcidam concordiam ecclesiae Christi hortatur PRZYLUŚKI J. III 324/4
- Elegiacum ... ad Divam Virginem Mariam pro peste abigenda PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/6
- Elegiae PRZYPKOWSKI S. III 325/1
- Elegiarum libri IV (Elegie ... z łacińskiego przełożone; Elegii ksiąg czworo) KOCHANOWSKI J. II 138/33; I 211/10, II 135/1, 138/34, V 267/33
- Elegie Aureliusz Propercjusz S. III 332/19
- Elegie ŻEROMSKI S. V 211/88
- Elegie ... z łacińskiego przełożone zob. Elegiarum libri IV
- Elegie daurskie EHRENBURG G. I 268
- Elegie i inne pisma literackie i społeczne ŻEROMSKI S. V 212/95
- Elegie i sonety GILLER S.J. I 330/8
- Elegie i wiersze jako też inne przypisywane Sulpicji i innym Tibullus A. III 75/8
- Elegie i wiersze, jako też niektóre przypisywane Sulpicji i innym z łacińskiego Tibullus A. III 332/19
- Elegie moralne RADZIWIŁŁ U.U.) K. III 336/3
- Elegii ksiąg czworo zob. Elegiarum libri IV
- Elekcja BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
- Elekcja króla Michała KOMOROWSKI B. II 169/3
- Elekcja w Babinie KRAUSHAR A. II 271/4
- Elekcyjka króla krześcijańska BUDNY S. (?) I 128/13
- Elektra Eurypides V 32/12, 266/98
- Elektra Sofokles II 106/22, 421, III 78/14, V 32/12
- Elementa philosophiae methodo critica adornata Wentzel G. E. II 37/6
- Elementa philosophiae Varsaviae in Collegio Nobilium Scholarum Piarum ... tradita A.D. 1757-1759, audita a Josapho ... Mniszech... WIŚNIEWSKI A.J. V 69/13
- Elementale introductorium in nomenclaturam et verborum declinationes Graecae LIBANUS J. [ed.] II 345/9
- Elementarbuch der polnischen Sprache zum Gebrauch der Schulen und zum Selbstunterricht POPLIŃSKI A. III 271/1
- Elementarna logika (Logika elementarna) STRUVE H. IV 165/10
- Elementarz dla dzieci polskich WROTNOWSKI F. V 115
- Elementarz dla szkół parafialnych II 185
- Elementarz dla szkół parafialnych narodowych III 260/11
- Elementarz języka arabskiego LJEDER W. Rolicz II 351/3
- Elementarzyk ułożony wedle metody pisania i czytania ESTKOWSKI E. I 272/4
- Elementy dramatyczne w tragedii greckiej ZIELIŃSKI T. V 194/15
- Elementy zasady gospodarstwa narodowego SKARBEK P. IV 71/4
- Elenchus cleri alias choleri, pro A.D. 1906, gdzie najdzie sprone żywoty bractwy konsystorskiej SZANDLEROWSKI A. IV 181/2
- Eleonora, czyli skutki przebaczenia niewiary małżeńskie Bogusławski W. I 84/22
- Eleonora. Trójhymn duchów smętnych przez Fosforycznego Skalderona Bouffal B. (?), Krasziński A. (?), Skrzyński W. (?), TETMAJER K. Przerwa IV 246/6
- Eleuzis JARON J.N. II 35
- Elevatio Crucis V 17
- Elfyda Bertuch F.J. II 392
- Elfyda. Nowele i fantazje LANGE A. II 312/20
- Elii Elii ROGOSZ J. III 371
- Eli Makower ORZESZKOWA E. III 193/11
- Eliasz JANKOWSKI J. II 27/20
- Eliza Orzeszkowa DROGOSZEWSKI A. I 250/2
- Ella CHŁĘDOWSKI K. I 148/2
- Elogia Imperatorum ex Aestriaca familia KOJAŁOWICZ W. Wjtek II 158/1
- Elogium ... in laudem Oedipi BOYM M.P. I 98/2
- Elogium albo sławienie cnot bez zmycy poczętej Bogarodzicy... zob. Elogium duodecim virtutum ... Virginis Mariae
- Elogium duodecim virtutum ... Virginis Mariae (Elogium albo sławienie cnot bez zmycy poczętej Bogarodzicy...) RADZIWIŁŁ A.S. III 334/7
- Elogium Samogitiae RUDNICKI D. III 393/1
- Elżbiecie z Branickich Hrabinie na Kodniu Sapieżynie, Wojewodzicowej Mściławskiej, szczęśliwego do zdrowia przywrócenia uprzejme życzenie (Wiersz z okazji ocalonego zdrowia pewnej damy) NARUSZEWICZ A.S. III 114/9
- Elżbiecie, córce Jakuba króla angielskiego, na oczy jej zob. Na oczy królowny angielskiej
- Elżbieta Drużbacka DUCHIŃSKA S. I 256/7
- Elżbieta, królowa luzytańska Bianchi J.A. I 171
- Elżbieta księżniczka Ostrogska JASZOWSKI S. II 41/2
- Elżbieta węgierska, czyli cud różany (Legenda o św. Elżbiecie) OSTROWSKI K. III 212/25
- Ema i Lemozow Contant d'Orville A.G. I 137/19
- Emancypacja kobiet NORWID C. III 150/97
- Emancypacja Sabinie ze stanowiska absolutnego WILKOŃSKI A. V 57/4
- Emancypantka BELZA W. I 46/5
- Emancypantka zob. Emancypantki
- Emancypantki (Emancypantka) PRUS B. III 301/27; III 299
- Emancypowana MIŁKOWSKI Z. III 56/25
- Emancypowane BALUCKI M. I 30/16
- Emanuel seu Deaeterno Verbo, Dei Filio, homine facto, Dei Patris hominumque conciliatore STATORIUS P. IV 153/5
- Emblemata MORSZTYN Z. III 89/2; III 90/5, V 290/2
- Les Emblèmes d'Amour Divin ... Père Capucin III 90/2
- Emeryt KORZENIOWSKI J. II 210/31; II 208
- Emigracja chłopska ANCZYK W.L. I 19/18
- Emigracja polska (1860-1890). MICKIEWICZ W. III 47/13
- Emigracja polska od 1831 do 1863. Krótki rys historyczny zob. Organizacja emigracji
- Emigracja polska w l. 1795-1797 Smoleński W. IV 282
- Emigracja polska wobec Boga i narodu WIELOGŁOWSKI W. V 44/2
- Emigracja w roku 1856 SIENKIEWICZ K. IV 62/7
- Emigrant w Galicji NARZYMSKI J., SABOWSKI W. III 119/3, IV 9/9
- Emil na Gozdawiu NORWID C. III 149/87
- Emil Zola. Charakterystyka twórczości JABŁONOWSKI W. II 11/4
- Emil Zola jako polemista i krytyk JESKE-CHOIŃSKI T. II 50
- Emilia Galotti Lessing G.E. I 84/17, IV 10/51
- Emilia Galotti. Tragedia w 5 a. BOGUSŁAWSKI W. I 84/17
- Emilia Plater. Dramat historyczny w 3 a. z prologiem KONCZYŃSKI T. II 174/37
- Emilia Plater. Powieść historyczna z XIX w. GĄSIOROWSKI W. I 324/25

- Emina CHODŹKO A. Borejko I 159
- Eminencja minimi et pusilli syna prawicy i syna wywyższenia w konsystorzu Trójcy Przenajświętszej od wieków in petto destynowana [...] ZABUSKI J.A. V 164/2
- Emir Rzewuski KAPLIŃSKI L. II 85/5
- Emisariusz ANCZYC W.L. I 18/1
- Emisariusz. Wspomnienie z roku 1838 KRASZEWSKI J.I. II 264/58
- Emmelina i Arnolf RAUTENSTRAUCHOWA Ł.B. III 343/1
- L'empereur Nicolas et la constitution polonoise de 1815 WOŁOWSKI L. V 100/1
- L'Empire des Sarmates, aujourd'hui Royaume de Pologne... JABEONOWSKI J.A. II 9/1
- Emrod KROPIŃSKI L. II 282/5
- Enarratio in metaphysica Simone Simonida interprete Pseudo-Herennius IV 211/27
- Enchiridion, Catechismus mały dla pospolitych plebanów i kaznodziejów zob. [Mały katechizm]
- Enchiridion chirophantiae compendiosum SZYMON Z ŁOWICZA IV 208/1
- Enchiridion historiae naturalis (Thaumatographia naturalis, in decem classes distincta) JONSTON J. II 59/1
- Enchiridion medicinae SZYMON Z ŁOWICZA IV 209/6; IV 209/3, 209/7
- Enchiridion militis Christiani V 88/1
- Enchiridion physiognomiae compendiosum SZYMON Z ŁOWICZA IV 208/2
- Enchiridion plarum precationum 1529 Luter M. IV 29/2
- Encyklopedia filozofskich nauk i naprawleń w swiazi s wwidieniem w filozofji, ili filozofija filozofii (Wstęp krytyczny do filozofii, czyli rozbiór zasadniczych pojęć filozofii) STRUVE H. IV 165/18
- Encomia divi Stanislai a duobus doctissimis viris conscripta Grochowski S. III 375/3, IV 210/2
- Encomia Luteri KRZYCKI A. II 292/8
- Encomiasticon id est laudes Illustrissimi Principis ... Georgii Pii BIELSKI J., Kasper Ludwik z Hajnowa I 66/1
- Encomium Divi Sigismundi, regis Poloniae, post victoriam de Tartaris partam KRZYCKI A. II 291/2
- Encomium Philosophiae ex erotico Demosthenis latinum factum HEGENDORFIN K. I 394/11
- Encomium terrae Poloniae HEGENDORFIN K. I 394/7; IV 162/5
- Encyklika-Oblężonego NORWID C. III 149/82
- Encyklopedia dla dzieci Bogacki F., KRZEMIŃSKI S. II 290/2
- Encyklopedia doręczna, czyli zbiór ciekawszych wiadomości dla panien TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/27
- Encyklopedia humoru WOŁOWSKI M. [ed.] V 102/32
- Encyklopedia komiczna, czyli zbiór rozmaitych przypadków, powieści, anegdotów [...] GRABOWSKI A. I 367/5; I 366
- Encyklopedia philologica Fülleborn J.G. II 107/9
- Encyklopedia staropolska BRÜCKNER A. I 113/35
- Endymion ULRICH L. V 12
- Eneida Vergilius P. Maro I 75/2, 236/30, 241/88, 390/4, II 134, 225/20, III 71, 72/3, 231, 315/27, 329/7, 397, IV 13 zob. też Aeneida
- L'Enfant prodigue Voltaire IV 257/1
- Enoch Arden Tennyson A. II 236/8
- Entretien d'un Européen avec un insulaire du royaume de Dumocala LESZCZYŃSKI St. II 335/11
- Entstehung des Grossgrundbesitzes im XV. und XVI. Jahrhundert in Polen RAKOWSKI K. III 339
- Epicedia DANIECKI J. I 211/9
- Epicedion śp. ... Maciejowi Sobolewskiemu ... dnia 2 miesiąca lipca 1804 r. zmarłemu WIELADKO W.W. V 42/11
- Epicedion śp. Jej. Pani Ludwice Ryxowej ... zmarłej dnia 14 marca 1794 r. WIELADKO W.W. V 42/4
- Epicedion, czyli wiersz żałobny na śmierć Jaśnie Oświeconej Marty z Trembickich Radziwiłłowej ... dnia 13 września 1812 r. zmarłej WIELADKO W.W. V 42/15
- Epicedion, czyli wiersz żałobny śp. Jaśnie W. Magdalenie z Soltyków Straszowej ... zmarłej dnia 25 maja 1808 r. WIELADKO W.W. V 42/13
- Epicedium Joachima Bielskiego na śmierć Jana Balassiego BIELSKI J. I 66/3
- Epicedium... in principem Alexandrum ... demortuum... elegiaco carmine KORWIN W. II 202/7
- Epidemia NARZYMSKI J. III 119/5; III 119
- Epidemia rozpaczy JELENTA C. II 46/1
- Epidromus abo Pogonia za Gońcem księdza Herbestowym NIEMOJEWSKI J. III 137/4
- Epigoni SROKOWSKI M. IV 130/2
- Epigram de feste urbis Vratislaviensis insignibus KORWIN W. II 203/10
- Epigram grecki BURSKI A. I 133/3
- EPIGRAM KONIŃSKI (*De Calis bic medium...*) I 270; V 252
- Epigramata FREDRO A. I 290
- Epigramata LEGATOWICZ I.P. II 318/2
- Epigramata rzymskie KALLIMACH F. II 74/1
- Epigramata, nagrobki, fraszki, ućinki, żarty, grzeczności oraz myśli związane i dowcipne bezimiennych pisarzy naszych [...] LEGATOWICZ I.P. [ed.] II 319/11
- Epigramaty HERBERT J.S. I 398/3
- Epigramaty PRZYLUCKI J. III 324/8
- Epigramaty do Fanni Świętochny GRZEGORZ Z SANOKA I 385/4
- Epigramma in insignia Schitlowicza PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/5
- Epigramma in Zavisium Niger (*Arma tua fulgent, sed non bic ossa quiescunt...*) ŚWINKA A. IV 231/1
- Epigramma z greckiego na śmierć pasterza Kochanowski J. III 81/4
- Epigrammata, nagrobki i edylia wybrane Ausonius D.M. III 61/27
- Epigrammatum liber TRZECIESKI A. IV 271/15; IV 271/14
- Epigrammatum liber I JANICKI K. II 22/4
- Epigrammatum libri duo KALLIMACH P. II 74/1
- Epigrammów ksiąg XII Martialis M. V. I 205/10
- Epigramy swawolne MORSZTYN J.A. III 86/25
- Epika polska WINDAKIEWICZ S. V 61/28
- Epikureizm i altruizm STRUVE H. IV 165/31
- Epilog Rydel L. V 133
- Epilog (Waterloo) TETMAJER K. Przerwa IV 247/33
- Epilog. Do Walentego Pomiana Z. NORWID C. III 149/81 (C)
- Epilog. [Opowiadania] DANIEŁOWSKI G. I 212/10
- Epilog do ballad zob. Nie wiadomo co czyli Romantyczność
- Epilog historii mowy pierwotnej oraz wstęp do jej odnowienia w mowie słowiano-polskiej i do „Harmonii mów” JOCHER A.B. II 58/3
- [Epilog „Pana Tadeusza”] (*O tym-że думаć na paryskim bruku...*) MICKIEWICZ A. III 27/40, 28/42
- Epilog uroczystego przedstawienia w teatrze krakowskim w dniu 2-go czerwca 1898 na cześć Adama Mickiewicza przez Lucjana Rydla i Stanisława Wyspiańskiego WYSPIAŃSKI S. V 134/2
- Epilog w dzień rocznego obchodu ... na tron wyniesienia Najjaśniejszego Pana powiedziany [...] BOGUSŁAWSKI W. I 84/18
- Epimendes NORWID C. III 146/47
- Epipsychidion Shelley P.B. II 100/41, IV 223
- Epipsychidion zob. Nad morzem

- Epistola ... et edictum regis Poloniae in Martinum Luterum KRZYCKI A. II 292/8
- Epistola ad [...] Sbigneum episcopum Cracoviensem WŁODKOWIC P. V 85/10
- Epistola ... ad Henricum Regem (*Viro aeclesie, pio Henrico regi*) BRUNO Z KWERFURTU I 116/3
- EPISTOLA AD DOMINICELLAM (*Saluto te, spectosa...*) I 271
- Epistola paraenetica ... ad clarissimum virum dom. Hedericum S. Theologiae doctorem de innocentia fratrum bohemicae confessionis TURNOWSKI S.T. IV 279/11
- Epistola quam praeceptor orthodoxy scripsit discipulus Arianus STATORIUS P. (?) IV 153/10
- Epistola Theosebis respondens ad scriptum Augusti Titel [...] BOHOMOLEC F. I 88/8
- Epistolae DEUGOSZ J. I 230/11
- Epistolae aliquot ad repellendum doctrinae Samosatenianae errorem WOLAN A. V 92/12
- Epistolae aliquot adversus Samosatenianos, de divina Trinitate WOLAN A. V 92/13
- Epistolae familiares sub tempus interregni KONARSKI S.H. II 170/6
- Epistolae historicae de rebus gestis Sigismundi III, Vladislai IV et Joannis Casimiri ... Conscriptae annorum 1588-1652 zob. Epitome rerum gestarum in Regno Poloniae regnantibus Sigismundo III et Vladislao
- Epistolae illustrium virorum in tres libros digestae KARNKOWSKI S. [ed.] II 88/13
- Epistolae morales, rurales et amatoriae Simocatta Theophylactus Scholasticus II 189/7, 202/8
- Epistolae tres lectu dignissimae de recta et legitima ecclesiarum bene instituendarum ratione ac modo, ad ... regem Poloniae, senatum reliquosque ordines ŁASKI J. II 379/5
- Epistolae amantis Petroniusz IV 283/1
- Epistolae Św. Ignacy Loyola I 72/20
- Epistolarum Salomonis Pantheri libri duo RYSIŃSKI S. III 401/5
- Epistomium na Wędzidło ... Ks. Hieronima Powodowskiego CZECHOWIC M. I 201/12
- Epistula ad fratrum suum Stanislaum Brzostowski zob. List pisany do ... Stanisława Brzostowskiego [...]
- Epistulae selectae KALLIMACH F. II 76/18
- Epistulografia BRUCHNALSKI W. I 111/5
- Epitafia dla dziada i stryja młodych Tarnowskich GRZEGORZ Z SANOKA I 385/4
- Epitafia na cześć prałatów waradyńskich GRZEGORZ Z SANOKA I 385/4
- [Epitafium Barbary Radziwiłłówny] (*Co chcesz munać, postoj malo...*) Sacrae Reginalis Maiestatis Barbarae olim Reginae Poloniae Epitaphium Anno 1551; Napis nad grobem zacnej Krolewej Barbary Radziwiłłówny niegdy będącej Krolowy Polskiej) REJ M. (?) III 351/30
- EPITAFIUM BOLESŁAWA CHROBREGO (*Hic iacet in tumba...*) I 271; II 383/3, V 252
- EPITAFIUM GNIEŹNIENSKIE (*Ossa trium tumulo fratrum...*) I 271; V 252
- Epitaphium ... Panu Janowi z Mierzenia Mierzeńskiemu ... raczej epitafium... zob. Treńy żalose Apollina z Muzami przy oddaniu ostatniej usługi zacnemu ciału ... Jana Hoverborcka
- Epitaphium Zygmunta Augusta JANICKI K. II 22/9
- Epitaphia ... Petro Tomicio, episcopo Cracoviensi DANTYSZEK J. I 214/14
- Epitaphia Divo Sigismundo Regni Polon. elegis scripta PRZYŁUSKI J. III 324/5
- Epitaphia domus Żółtowskianae STAROWOLSKI S. IV 140/39
- Epitaphium Cretcovii KOCHANOWSKI J. II 135/1
- Epitaphium Hedvigis virginis, filiae Wladislai (*Virginum o jubar, o inclty gloria Regni...*) ŚWINKA A. IV 232/2
- Epitaphium Ignacego Maciejowskiego-Sewera WYSPIAŃSKI S. [ed.] V 136/32
- Epitaphium inscriptum M.D. Domaszewska KOCHOWSKI W. V 269/5a
- Epitaphium Króla J.M. Stefana JANUSZOWSKI J. II 32/3
- Epitaphium regis Wladislai GRZEGORZ Z SANOKA I 385/1
- Epithalamii Serenissimo Regi Poloniae Domino Sigismundo Augusto ... editio posthuma JANICKI K. II 22/5, 128/9
- Epithalamion JANICKI K. II 22/8
- Epithalamion cum aliis lectu non iniocundis zob. Epithalamium Divi Sigismundi primi regis et incltyae Bonae, reginae Poloniae
- Epithalamion episcopi cum sua sponsa Ecclesia, sive de consecratione episcopi (De consecratione episcopi) SOKOŁOWSKI S. IV 118/3
- Epithalamion in nuptiis Sacrae ac Serenissimae Maiestatis Regiae Domini Sigismundi Augusti (Epithalamion in nuptiis Sigismundi Augusti Regis Poloniae et Barbarae [...]) KOSZUTSKI S. II 220/1; V 273/1
- Epithalamion ... Sigismundi regis Poloniae nobilissimaeque ... Barbarae filiae ... Stephani palatini Pannoniae PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/2; I 214/3
- Epithalamion Sigismundi III et Annae BIELSKI J. V 240/2
- Epithalamion [...] Sigismundo Augusto (Z okazji zaślubiny Zygmunta Augusta z Elżbietą Habsburżanką) JANICKI K. V 262/5
- Epithalamion sive benedictiones nuptiales ad serenissimum Sigismundum III Poloniae regem et Annam Austriacam coniugem eius SOKOŁOWSKI S. IV 118/17; IV 211/24
- Epithalamion z okoliczności zaślubienia się JW. Piotra Biszpinka z JW. Józefą Kicką WIELADKO W.W. V 42/10
- Epithalamium zob. Carmen nuptiale
- Epithalamium Divi Sigismundi primi regis et incltyae Bonae, reginae Poloniae (Epithalamion cum aliis lectu non iniocundis) KRZYCKI A. II 292/5
- Epithalamium in nuptiis ... Sigismundi ... ac Barbarae DANTYSZEK J. I 214/2; V 2
- Epithalamium na weselu [...] Krzysztofa Radziwiłła [...] hetmana polnego i podczaszego Księstwa Wielkiego Litewskiego [...] i [...] Katarzyny Ostrogskiej wojewodzianki kijowskiej 27 lulii Anno 1578 KOCHANOWSKI J. II 137/24
- Epithalamium na weselu J. Dulskiego i Anny Herburtowej ZBYLITOWSKI A. V 182/1
- Epithalamium na weselu ... Zygmontowi III i arcyksiężnie J.M. rakuskiej Annie ZBYLITOWSKI A. V 182/6
- Epithalamium reginae Bonae DANTYSZEK J. I 214/8
- Epithalamium Serenissimo Sigismundi III, Poloniarum regis, et Annae... SZYMONOWIC Sz. IV 210/7
- Epithalamium... in nuptiis sacrae Regiae Maiestatis Poloniae KORWIN W. II 205/11
- Epithalamium... Petri Buzenii... et... Constantiae, Sigismundi Miscovii ... filiae TRZECIESKI A. IV 272/21
- Epitaphium Zavissi Nigri et Hedvigis, Wladislai Jagiellonis filiae ŚWINKA A. IV 232/10
- Epitimia J.W. Pana Jarosza Wołowicza... od najunięzszego sługi a blahego poety ... za szczodry wieczór ofiarowana JAGODYŃSKI S.S. II 15/1
- Epitoma de Tito Livio Florus L.A. V 22
- Epitoma in utramque Ciceronis rhetoricam cum arte memorativa nova [...] CELTES K. I 141/3
- Epitome colloqui Racoviae habiti anno 1601 SOCYN F. IV 116/11
- Epitome conciliorum tam generalium, quam provincialium in Graeca et Latina Ecclesia celebratorum STAROWOLSKI S. IV 139/36

- Epitome praecipuarum rerum ab infelici clade Mohácsiana seu ab anno 1526-1663 circa Hungariam et Transylvaniam gestarum GRĄDZKI S. I 371/2
- Epitome principum Lithuaniae ROTUNDUS A. [tłum.] III 384/5
- Epitome rerum gestarum in Regno Poloniae regnantibus Sigismundo III et Vladislao (Epistolae historicae de rebus gestis Sigismundi III, Vladislai IV et Joannis Casimiri ... Conscriptae annorum 1588-1652; Manuskrypt alias historia ... panowania trzech królów polskich, Zygmunta III, Władysława IV i Jana Kazimierza) RADZIWIŁŁ A.S. III 334/2; III 333
- Épître sur les eaux minérales de Spa et le genre de vie de cet endroit célèbre [...] PIRAMOWICZ G. III 259/4
- Epizod z roku 1831 DZIERŻKOWSKI J. I 266/41
- Epoka Dantego KLACZKO J. II 120/4
- Epoka eunuchów nad wodami rzeki Idiglar NIEMOJEWSKI A. III 135/23
- Epoka napoleońska w „Popiołach” Stefana Żeromskiego GALLE H. I 311/11
- Epoki natury ... wytłumaczone na język polski z dodaniem myśli i niektórych uwag Buffon G.L. IV 159/21
- Epopeja napoleońska OPPMAN A. III 181/17
- Epopeja rycerska Niemców JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/10
- Epos. Arcydzieła poezji epickiej wszystkich czasów i narodów Chassang A., Marcou F.L. II 313/42
- Epos. Zbiór arcydzieł poezji epickiej wszystkich czasów i narodów w streszczeniach i wyciągach LANGE A. [ed.] II 314/78
- Epos – nasza NORWID C. III 144/14
- Epos szlachecki Kazimierza Brodzińskiego ŁUCKI A. II 394/2
- Eques Polonus STAROWOLSKI S. IV 138/10
- Equitis Poloni in Jesuitas actio prima MOŚKORZEWSKI H. (?), NIEMOJEWSKI J. (?) III 92/18, III 138/3; II 124
- Er und Sie BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/3
- Erast Gessner S. IV 267/3
- Die Erbschaft oder das wunderliche Testament BRÜHL A.F. I 115/12
- Erdensöhne PRZYBYŚZEWSKI S. III 321/61; zob. też Synowie ziemi
- Der Eremit auf Formentera Kotzebue A.F. I 85/26
- Erhaltung und Untergang der Staatsverfassungen nach Plato. Aristoteles und Machiavelli LUTOSŁAWSKI W. II 375/2
- Ermida albo Królewna pasterska, to jest ten szczęśliwy, który się swym stanem kontentuje LUBOMIRSKI S.H. II 369/2
- L'Ermite de Chaussée d'Antin Jouy V.E. V 76/2
- Des Erimländischen Bischofs J. Dantiscus [...] DANTYSZEK J. I 215/20
- Ernestyna KORZENIOWSKI J. II 211/64
- Die Erneuerung des Dramas NOSSIG A. III 158/14
- Eros i Leander Florian J.P.C. IV 144/1
- Eros i Psyche ŻUŁAWSKI J. V 228/15; V 227
- Erotyk KOMARNICKI L. II 166
- Eryk XIV BRZOZOWSKI K. I 120/7
- Erynie Leconte de Lisle Ch. III 307/8
- Esej o historii powszechnej i badania nad historią Sarmacji POTOCKI J. III 282/2
- Eseje ŻUŁAWSKI J. V 229/36
- L'Esprit de contradiction Dufresny Ch.R. I 86/63
- Esquisse sur la religion payenne, sur les traditions populaires et sur les anciens usages des Lithuaniens WROTNOWSKI F. V 116/7
- Essai comparatif sur l'origine et l'histoire des rythmes KAWCZYŃSKI M. II 108
- 370 Essai d'aphorismes sur la liberté POTOCKI J. III 282/3
- Essai de grammaire polonaise pratique et raisonnée pour les François KOPCZYŃSKI O.A. II 186/16
- Essai de morale civile SKARBEK F. IV 72/30
- Essai historique sur la législation polonaise civile et criminelle, jusqu'au temps de Jagellons, depuis l'année 930 jusqu'en 1430 Lelewel J. II 253/37
- Essai sur l'esprit et influence de la reformation de Luther Villiers Ch. de III 280/15
- Essai sur l'histoire littéraire de Pologne DUBOIS DE JANCIGNY J.B. I 256/2
- Essai sur l'histoire universelle et recherches sur celle de la Sarmatie (Recherches sur la Sarmatie) POTOCKI J. III 282/2
- Essais poétiques STRUTYŃSKI J. IV 163
- Essais sur la diplomatie CZARTORYSKI A.J. I 195/4
- Essay on Polish Poetry JAKUBOWSKI A.A. II 16/1
- Est locus in partibus Germaniae... zob. ZYWOT ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY
- Esterka. Dramat w 4 a. LIBERA A. II 348
- Esterka. Dramat w 6 obrazach na tle historycznym KOZŁOWSKI S.G. II 227/2
- Estetyczno-krytyczne poglądy Adama Mickiewicza (Estetyka Mickiewicza) CHMIEŁOWSKI P. I 152/15
- Estetyk Veron E. II 313/40
- Estetyka Cousin V. V 196/5
- Estetyka Hegel G.W.F. II 343/15
- Estetyka Lemcke K. V 178/3
- Estetyka barw STRUVE H. IV 165/17
- Estetyka, czyli umiornot piękne (Filozofia smuk pięknych) LIBELT K. II 346/1
- Estetyka miasta stołecznego Warszawy MAGIER A. II 407/1
- Estetyka Mickiewicza zob. Estetyczno-krytyczne poglądy Adama Mickiewicza
- Estetyka poglądowa BRZOZOWSKI S. I 122/29
- Estetyka sceniczna BOGUSŁAWSKI Władysław I 82/3
- Estetyka żywego słowa TENNER J. IV 244/1; IV 243
- Esther Racine J. II 172
- Esthetischer Abend III 366/22
- Estreicheriana ESTREICHER K. I 274/16
- Et haec olim DYGASIŃSKI A. I 260/24
- État de la question POTOCKI J. III 282/3
- Ethica sive sermones XXIV de civili sapientia zob. De moribus orationes XXIV
- Ethymologia auctoris WIDAWSKI WĘŻYK P. V 41/2
- Etiopiki Heliodor V 24, 152
- Les Étrennes de Mercure ou le bonnet magique Pils P.A.A., Barré P.Y. V 145/19
- Étude historique sur l'ancienne législation polonaise [...] BRATKOWSKI S. I 101/28
- Étude sur Adam Mickiewicz. La Crimée poétique KLACZKO J. II 120/6
- Études bulgares CHODŹKO A. Borejko I 160/4
- Études de diplomatie contemporaine (Studia dyplomatyczne. Sprawa polska - sprawa duńska (1863-1865); Studia współczesnej dyplomacji) KLACZKO J. II 121/17; II 120
- Études littéraires zob. Młoda Francja. Studia literackie
- Erwas über polnische Volkslieder POL W. III 269/41
- Etyka Justus Lipsius IV 138
- Etyka chrześcijańska, czyli teologia moralna Reyberger A.K. I 157/10
- Etyka Dantego w „Boskiej Komedii” PINIŃSKI L. III 256/9
- Etyka dworskie (Forma albo wizerunek postępków stanów wszelakich wieku terażniejszego) ŻABCZYC J. V 202/6; V 202
- Etyka Mikołaja Reja z Nagłowic PLENKIEWICZ R. III 262/2
- Etyka polityczna w Rosji ZDZIECHOWSKI M. V 185/4
- Etyka Talmudu NIEMOJEWSKI A. III 136/45

- Etyki Arystotelesowej, to jest jako się ma każdy na świecie rządzić, z dokładem ksiąg dziesięciorga Arystoteles III 240/7
- Eucharistia ... Kazań czterdzieści (Kazania o chwalebnej Eucharystii) KARNKOWSKI S. II 88/12
- Eufemia, czyli tak na świecie WIŚLIŃSKI J.M. V 68/1
- Eufonia jako zasada języka polskiego TRENTOWSKI B. IV 260
- Eugenia BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/2
- Eugenia, czyli mąż i żona Kock Ch.P. de I 240/49
- Eugenia Grandet, czyli córka lakomcy Balzac H. de I 240/61
- Eugeniusz Aram Bulwer Lytton E.G. I 240/72
- Eugeniusz Faber, czyli stracone lata Wassermann J. III 251/72
- Eugeniusz Oniegin Puszkina A. I 44/29
- Eugeniusz Oniegin. (Libretto) GERMAN L. I 328
- Eulalia Meinau, oder die Folgen der Wiedervereinigung Ziegler F.J. I 84/22
- Eumenidy (Święto pojednania) Ajschylos II 101/75, 106/24, V 32/12
- Eunice Szczerbatow A.W. [reż.] IV 50/39
- Europa, Rosja, Azja. Szkice polityczno-literackie ZDZIECHOWSKI M. V 185/18
- Europa w chwili pogromu DĘBICKI L. I 225/3
- Eustachy Januskiewicz KLACZKO J. II 121/22
- Euthanasia Byron G.G. III 25/24, 25/25
- Euthanasia MACIEJOWSKI I. II 404/39
- Eutropius. Tragedia de immunitate Ecclesiarum KNAPIUSZ G. II 129/3
- Eviva l'arte! Komedja w 3 a. SARNECKI Z. IV 20/24
- Evviva l'arte! TETMAJER K. Przerwa IV 246/5
- Ewa WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/6
- Ewander i Alcymena Gessner S. IV 267/3
- Ewangelia św. Marka WUJEK J. [tłum.] V 120/17
- Ewangelia święta ... wedle Mateusza z greckiego języka na polski przełożona MURZYNOWSKI S. [tłum.] III 100/5
- Ewangelia Święta Pana Jezusa Chrystusa wedle Mateusza Świętego... Przemysł jest przydana nauka czytania i pisanja języka polskiego SEKLUCJAN J. [ed.] IV 29/13
- Ewangelia według Łukasza WUJEK J. [tłum.] V 120/16
- Ewangelie i epistoły tak niedzielne jako i świat wszystkich... WUJEK J. V 120/16
- Ewangelija niedziele osmej, która przypada na dni mięsopustne, którą napisał Lucas święty w osmanasie położeniu REJ M. (?) III 352/31
- Ewangelije polskie Jej Miłości Krolewnie Zofiji REJ M. III 349/13
- Ewangelik albo rozmowy ewangelika z ministrem GRODZICKI S. I 377/3
- Ewangelina Longfellow H. II 52/7
- Ewolucja i moda w pojmowaniu piękna PINIŃSKI L. III 256/4
- Ewolucja pojęcia literatury narodowej u Mochnackiego LUCIKI A. II 394/5
- Ewunia DUCHIŃSKA S. I 257/24
- Ex exhortationibus... rectoris Vilnensis... quas habuit 1572-1574 WARSZEWICKI S. V 25/4
- Examen critique du fragment égyptien connu sous le nom d'Antienne chronique POTOCKI J. III 283/20
- Examen des ouvrages de M. de Voltaire Linguet S.N.H. IV 143/5
- Examen du systeme des Cours de Vienne, de Pétersbourg et de Berlin concernant le démembrement de la Pologne II 385
- Excerptum Polonicae litteraturae huius atque superioris aetatis JANOCKI J.D.A. II 29/10, II 204/10, III 116, 258/2
- Excidium Hierosolymitanum, sive de causis ultimi excidii urbis illius...concio SOKOLOWSKI S. IV 118/2
- Exegi munimentum... Horatius Q.F. III 30/62
- Exemplum epistolae, qua viro cuidam magno historiolum commentarium et vitae ac mortis Jonae Slichtingii p.m. pertexit LUBIENIECKI S. (młodszy) II 368/5
- Exemplum literarum LEŚNIEWSKI F. II 341
- Exemplum litterarum Georgii Veridicini ad clarissimum virum Georgium Veramantium... Koźmiński J. I 256/2
- Exemplum R.P. Francisci a S. Sylvestro Scholarum Piarum ad R.P. Joannem a S. Facundo [...] LEŚNIEWSKI F. II 342/4
- Exercitationes ad ius Polonicum tam publicum quam privatum STEINER K.B. IV 155/1
- Exhortatio ad laetitiam et plausum PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/5
- Exhortatio ad virtutem amplectendam PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/12
- Exorbitancje i naprawa koła poselskiego KARNKOWSKI S. II 88/8
- Exorbitancje ruskie ... Przy tym Kwiat opadający albo nagrobek Gustawa Adolfa BIRKOWSKI F. I 72/17
- Expédition d'Alexandre le Grand contre les Russes: extrait de l'Alexandride ou Iskender-Namé... Nizami G. IV 130/4
- Explication HAGEN-SCHWERIN M. I 392/1
- Explicatio eclogae cum allegoria et poetica observatione HERBEST B. I 397/5
- Explicatio primae partis primi capituli Evangelistae Ioannis SOCYN F. IV 115; III 91/12
- Explicationes variorum Sacrae Scripturae locorum... Socyn F. III 91/12
- Expositio orationes Dominicae MIKOŁAJ z WILKOWIECKA III 52
- Ezop nowy polski ... sto i oko bajek JABLONOWSKI J.S. II 8/13; IV 267, 267/4
- Ezop, to jest opisanie żywota tego to mędrca obyczajnego [...] (Żywot Ezopa Fryga mędrca obyczajnego i z przypowieściami jego) BIERNAT Z LUBLINA I 70/1; III 133/2, V 240/1
- Ezopowe bajki Babrios (Babrius) V 32/10
- Ezopy polskie BRÜCKNER A. I 112/6
- Die Fabel vom Löwenanteil in ihrer geschichtlichen Entwicklung GÓRSKI K.M. I 364/1
- Le Fabricant de Londres Fenouillot de Falbaire Ch.G. I 41/16
- Fabrykant londyński, czyli rozpacz szczęśliwa BAUDOUIN J. I 41/16
- Fabrykant. Komedja w 2 a. KORZENIOWSKI J. II 209/21
- Fabula o księżycu Adolfie, dziedzicu Roksolanii DRUŻBACKA E. I 252/1
- Facecje dawnej Polski TYC T. IV [ed.] 287/6
- Facecje polskie albo żartowne a trefne powieści biesiadne PAPROCKI B. III 223/31
- Facecje polskie z r. 1624 BRÜCKNER A. I 113/38
- Facecje sowizdrzalskie o ludziach pióra, pedzła, nożyc dla ludzi pióra, pedzła, nożyc NOWACZYŃSKI A. III 159/4
- Facecje z Lodomerii NOWACZYŃSKI A. III 160/29
- Les Fâcheux Molière I 61/2
- Fachowiec BERENT W. I 53/1
- Facies perturbatae et afflictatae Reipublicae Polonae (Idea apocaliptyca seu Apocalipsis) SOLIKOWSKI J.D. IV 120/17
- Facjendar WYBIŃCKI J. V 125
- Faeton Zachariae J.F.G. V 143/3
- Fajerka pełna ognia miłości ku ojczyźnie na osuszenie zbyt mokrego kropidla K.J.F.W.R.P.L. IV 171/1

- Fajka Batorego GAŚIOROWSKI W. I 325/34
 Faktor hetmański BYKOWSKI P. Jakska I 138/12
 Der Fall der Bourbons älterer Linie, dessen Ursachen und Folgen BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/8
 Falujące kłosa WOŁOWSKI M. V 102
 Falsz, co Gazeta Narodowa głosi... KRAJEWSKI M.D. II 238
 Falszywa kuropatwa SZANIAWSKI K.J. IV 185/24
 Falszywe blaski MELLEROWA Z. II 442/6
 Falszywi poczciwcy Barrière T. I 266/40
 Falszywi król ZACHARIASIEWICZ J. V 151/10
 Familia NIEMCJEWESKI A. III 135/7
 Familia podźwigniona Beuvius A. V 96/11
 Familia szwajcarska BOGUSŁAWSKI W. I 86/51
 Familiarum colloquiorum ... opus Erazm z Rotterdamu III 348
 La Famille BRATKOWSKI S. I 100/23
 Fanaberie pana starosty Kaniowskiego JANKOWSKI P. II 28/21
 Fanchon la vielleuse Bouilly J.N., Pain M.J. I 86/60
 [Fannietum] KALLIMACH F. II 75/3
 Fanszетка, czyli sabaudzka dziewczyna z szalamajką BOGUSŁAWSKI W. I 86/60
 Fantastyczne putieszestwija barona Brombieusa SĘKOWSKI J. IV 35/5
 Fantastyczne podróże Barona Brombeusa SĘKOWSKI J. IV 35/5
 Fantazja ZMORSKI R. V 200/2; V 199
 Fantazja ZMICHOWSKA N. V 219/1
 Fantazja życia KRASIŃSKI Z. II 252/23; II 254/56
 Fantazje DZIEDUSZYCKI W. I 263/1
 Fantazje MICHAUX A. III 11/2
 Fantazje STRASZEWICZ L. IV 158/2
 Fantazje erotyczne A. Fredry I 294/67.6
 Fantazje i drobnotki ZAPOLSKA G. V 173/7
 Fantazje nocnego Kacpra zob. „Nocnych przechadzek Boruty”
 Fantazje słowiańskie DZIEDUSZYCKI W. I 263/2
 Fantazy czyli Nowa Dejanira zob. [Fantazy]
 [Fantazy] (Fantazy czyli Nowa Dejanira; Niepoprawni; Nowa Dejanira) SŁOWACKI J. IV 95/71; I 205/28, IV 102/161
 Faraon PRUS B. III 301/31; III 299
 Farbowane lisy JEZIEŃSKI M. II 56
 Farinelli Cassman Ch. I 212/21
 Farmazon GORCZYŃSKI A. I 348/4
 Farmazon. Powieść z dawnych lat SYNORADZKI M. IV 177/20
 Farsa panny Heni RODZIEWICZÓWNA M. III 369/9
 Farsalia Lucan M.A. I 34/5, 236/31
 Farsalia Petroniusz I 34/5
 Farsalia albo wiersz o wojnie domowej... Petronius T.A. III 61/26
 Farys MICKIEWICZ A. III 25/22; I 111/11, II 120/2, III 17, 24/19, 25/26, 103/9
 Farys-wieszcz BALIŃSKI K. I 27/1
 Fasti Chodkiewicziani KOJAŁOWICZ W. Wjuk II 159/12
 Fasti Radwiliński KOJAŁOWICZ W. Wjuk II 159/11
 Fata morgana KAMIENSKI G. II 78/1; II 78
 Fata morgana państwa żydowskiego BELMONT L. I 44/25
 Fatalista ŁOZIŃSKI W. II 388/1
 Fatalna trzynastka ROSINKIEWICZ K. III 382/25
 Fatamorgana WILKONSKA P. V 55/13
 Fatum NORWID C. III 149/81 (XXX)
 Fatum. Studium psychologiczne KRZEMIENIECKA H. II 289/2
 Les Fausses apparences, ou l'amant jaloux d'Hele Th. III 244/4
 Faust Goethe J.W. I 274, II 49/14, 52/10, III 227/5, IV 24, 178, V 19/3, 99/16, 296/5
 Faust, Abu-Zajd i książęta śląscy LOMPA J. II 362
 Fausti Socini Senensis descripta vita ab Equite Polono PRZYPKOWSKI S. III 325/7
 Faworyt carowej BOŚNIACKA E. I 97/5
 Febris aurea SARNECKI Z. IV 19/2
 Fedon Platon III 96
 Fedora Kotzebue A.F. I 243/20
 Fedora. Dramat w 4 a. Sardou V. V 192/34
 Fedra Racine J. I 167/5, 300, IV 281/1
 Fedra. Tragedia w 5 a. wierszem Conrad G. I 19/24
 Fedra Augustowego Wyzwoleńca bajki wybrane, po łacinie, po polsku i po francusku, przełożenie nowe z przypisami PIRAMOWICZ G. [itum.] III 260/18
 La Fée Urgele Favart Ch.S. I 41/15
 Die Feinde der Reichen (Wrogowie bogaczy) RITTNER T. III 366/26; V 303/26
 Felicitas KNAPIUSZ G. II 129/2
 Felicitas Poloniae rex incolumnis RZEWSKI S. III 407/4
 Felicyta, czyli Męczennicy kartagińscy ODYŃCIEC A.E. III 169/3
 Felieton fantazyjny SZELIGA M. IV 188
 Felieton polityczno-literacki LIBELT K. II 346/4
 Felietoniki BARTOSZEWICZ K. I 38/5
 Felietony. - Humoreski. - Bajki ZGLIŃSKI D. V 188/11
 Feliks Benda, artysta dramatyczny i reżyser sceny krakowskiej (Z dziejów teatru krakowskiego) KOZMIAN S. II 234/7
 Felix, faustus, fortunatusque ut dies hic eveniat natalis ... ALBERTRANDI J.C.H. I 16/1
 Felka DĄBROWSKI I. I 217/2
 Les Femmes Demoustier Ch.A. I 86/50
 Les Femmes savantes Molière I 95/
 Fenicjanki Eurypides V 32/12
 Fenix rzadki na świecie, to jest przyjaciel w różnych intrygach i awanturach stateczny, JMPan Walewski [...] (Historia o polskim kawalerze Walewskim ... z Beraldą w intrygach statecznej miłości zostający ...) Prêchac J. de III 134/3
 Fenomena zob. M.T. Ciceronis Aratus ad Graecum exemplar expensus et locis mancis restitutus
 Fenomena somnambulizmu w Wilnie TOMASZEWICZ W. IV 251/1
 Fenomenologia. Logika KREMER J. II 276/3
 Feralny tydzień KORCZAK J. II 194/7
 Feralny tydzień. Opowiadania KORCZAK J. II 194/17
 Ferenike i Pejsidoros RYDEL L. III 398/12
 Fermenty (W jarzmie) REYMONT W.S. III 361/3; III 360, 361/2
 Ferne komm ich her [...]: Erinnerungen an Berlin und Krakau PRZYBYSZEWSKI S. III 321/61
 Festivitati nuptiali zob. Pień szczerzo-uprzejmy na godach weselnych ... księdza Gottfrida Hallera [...]
 Fiat lux! GRUZIŃSKI S. I 380/4; I 380
 Fiat lux! Obraz historyczny z czasów Jadwigi i Jagiełły KRZEMIECKI A. II 275/15
 Fidei catholicae confessio ORZECZOWSKI S. III 189/7
 Fidelis relatio transactionum Thorunii... LUBIENIECKI S. (młodszy) II 367
 Fidelis subditus albo o stanie królewskim ORZECZOWSKI S. III 189/2
 Fidelis subditus sive de institutione regia ad Sigismundum Augustum libri duo ORZECZOWSKI S. III 189/2; I 363/16, II 33/19
 Fidus comes... ad Joannem comitem in Tenczyn SCHONEUS A. IV 28/7
 Fiesco Schiller F. IV 251/5

- Figiel Benwenuta GAWALEWICZ M. I 317/10
 Figiel miłości WOŁOWSKI M. V 102
 Figiel za figiel BRÜHL A.F. I 115/4; I 85/25
 Figielki WOLSKI Waclaw V 97
 Figlacki, polityk teraźniejszej mody BOHOMOLEC F. I 88/6
 Figlacki, udany ojciec DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
 Figlarna dziewczyna, czyli dowcip w kochaniu WIELĄDKO W.W. V 42/9
 Figle kobiet Shakespeare W. III 227/19, V 13/6
 Figle młodego satyra RÓŻYCKI Z. Rola III 391/6
 Figlik Stańczyka RAPACKI W. (ojciec) III 341/2
 Figliki zob. Przypowieści przypade, z których się może wiele rzeczy przestrzec
 Figliki albo rozlicznych ludzi przypadki dworskie [...] zob. Przypowieści przypade, z których się może wiele rzeczy przestrzec
 Figliki sowizdrzalskie NOWACZYŃSKI A. III 159/16
 Filareci STASZCZYK A. IV 147/7
 Filareci i Filomaci. List (do Bronisława Zaleskiego) DOMEY-KO I. I 248/3
 Filarecka poezja Mickiewicza ZIELIŃSKI T. V 194/10
 Filhelleńskie poematy Byrona ZIELIŃSKI T. V 194/18
 Filiberta Augier E. II 106/15, IV 10/44
 Filip Alfieri V. II 84
 Filipiki Demostenesa z przyłączeniem uwag historycznych i politycznych NAGURCZEWSKI I. (tłum.) III 108/4; III 280
 Filistrzy GAWALEWICZ M. I 317/4
 La Fille arbitre Romagnesi A.J. V 144/11
 Les filles du Rhin RZEWUSKI St. III 410/18
 Filoktet Sofokles II 106/22, V 32/12
 Filologia klasyczna ROWIŃSKI M. III 386/2
 Filologia słowiańska NEHRING W. III 121/7
 Filomachia zob. Philomachia [...]
 Filomaci pomorscy KARNOWSKI J. II 89/2
 Filozof KRASZEWSKI J.I. II 266/113
 Filozof chrześcijański LESZCZYŃSKI S. II 335/6
 Filozof i antyfilozof GOLAŃSKI F. N. I 341/23
 Filozof i pracza DYGAŚIŃSKI A. I 259/7
 Filozof indyjski, abo sposób uszczęśliwienia życia ludzkiego w społeczności [...] Stanhope Chesterfield Ph. D. III 61/39
 Filozof mniemany OGIŃSKI M.K. III 171/1
 Filozof żonaty ZABŁOCKI F. V 144/12
 Filozofia Huxley A.L. II 86
 Filozofia chrześcijańska o początkach praw naturalnych przeciwko deistom [...] CHRÓŚCIKOWSKI S. I 171/3
 Filozofia ekonomii materialnej ludzkiego społeczeństwa KAMIENSKI H.M. II 79/1; II 79, 80/15
 Filozofia ezoteryczna Indii wedle Wedanty Chatteria J.O. II 289/7
 Filozofia i krytyka LIBELT K. II 346/3
 Filozofia i życie Gołuchowski J. I 152/39
 Filozofia jogi i okultyzm wschodni Rama Czaraka Joga II 313/64
 Filozofia Kanta, czyli badania bezstronne nad jego układem DOWGIRD A. I 249
 Filozofia moralna Cathrein V. I 353/7
 Filozofia nie filozofia w bajkach MINIEWSKI W. III 64/3
 Filozofia pedagogiki HOENE-WRONSKI J.M. I 406/7
 Filozofia romantyzmu polskiego BRZOZOWSKI S. I 122/5
 Filozofia Schopenhauera Ribot T.A. III 286/5
 Filozofia sztuk pięknych zob. Estetyka, czyli umnictwo piękne
 Filozofia sztuki Taine H. IV 175/11
 Filozofia umysłu ludzkiego, czyli rozważny wywód sił i działań umysłowych ŚNIADECKI J. IV 217/22
 Filozofia w Polsce KRUPIŃSKI F. II 288/1
 Filozoficzne poglądy Mickiewicza CHMIELOWSKI P. I 152/20
 Filozoficzność i pani E. Ziemięcka DEMBOWSKI E. I 221
 Filozofomania MORAWSKI F.D. III 76
 Filozofowie. Komedia w 3 aktach z francuskiego przełożona STARZEŃSKI M. IV 143/5
 Le fils de l'esclave RZEWUSKI St. III 410/20
 Filtron zob. Philtron
 Fin-de-siecle istka ZAPOLSKA G. V 173/13
 Finanse wielkiego księcia Heller F. III 383/27
 Das Findelkind BRÜHL A.F. I 115/5
 „Finis Poloniae!” Historia legendy maciejowickiej i jej rozwiązanie TRETIAK J. IV 264/19
 Finis Poloniae. [Publicystyka] GAŚSIOROWSKI W. I 324/20
 Il Finto pazzo per amore Mariani T. I 84/3
 Fioletowe pończochy i inne opowiadania nieznanne ZAPOLSKA G. V 176/62
 Fiołek BIEŁOWSKI A. I 63
 Fiołek JENIKE L. II 48
 Fiolki SZANCER W. IV 180/3
 Fiore di loto Pasquetti G. IV 50/34
 Fircyk w zalotach ZABŁOCKI F. V 144/9
 Firduzi LĘTOWSKI J. II 382/4; II 381
 Firleje Momusowe CHOROMANŃSKI L. I 167/3
 Firmamentum Sobiescianum... HEWELIUSZ J. I 402/5
 Fizyka dla dzieci MAGIER A. II 406
 Fizyka doświadczeniami potwierdzona [...] CHRÓŚCIKOWSKI S. I 171/2
 Fizyka..., przez G. Lichtenberga ... nowymi wynalazkami i najwieszszymi odkryciami pomnożona, dla pożytku powszechnego wydana Erleben J.Ch.P. IV 270/25
 Flagellum livioris SZYMONOWICZ Sz. IV 210/5
 Flawiusz Klemens, męczennik MUŚNICKI N. III 101/5
 Flecista Augier E. IV 206/22
 Flirt BAŁUCKI M. I 31/56
 Flirt - Malżeństwo - Opinia WALEWSKA C. V 18/12
 Flis Moniuszko S. IV 19
 Flis. Obrazek ludowy w 1 a. BOGUSŁAWSKI S. I 81/12
 Flis albo spuszczenie statków do Gdańska i nauka żeglarska zob. Flis, to jest spuszczenie statków Wisłą i innymi rzekami do niej przypadającymi
 Flis, to jest spuszczenie statków Wisłą i innymi rzekami do niej przypadającymi (Flis albo spuszczenie statków do Gdańska i nauka żeglarska) KLONOWICZ S.F. II 124/7; II 124, III 96/26, V 31/4
 Flis, Worek Judaszów i inne polskie pisma w wyborze KLONOWICZ S.F. II 125/20
 Flisacy ANCZYC W.L. I 18, 19/5
 Flora Sinensis, fructus floresque humillime porrigens BOYM M.P. I 98/3
 Florek ABRAHAMOWICZ A., RUSZKOWSKI R. I 13/8, III 394/3
 La Florentine CHOJECKI E. I 165/6
 Flores sermonum in Evangelia Dominicalia post festum Sanctissimae Trinitatis, Ecclesiae Catholicae usurpata MIKOLAJ Z WILKOWIECKA III 52/2
 Flores vitae B. Salomeae virginis, principis Poloniae, reginae Haliciae, ordinis S. Clarae primae in Polonia fundatrix PISKORSKI S.J. III 262/3
 Florian z Wielkiej Hłuszy RODZIEWICZÓWNA M. III 370/40
 Florianus a Sancto Hieronymo: Laur poetyczny, czyli pieśni na pochwałę N.M. Panny Kreyda F. I 170/14
 Florio i Flavio Schönthan F. V 112/22
 Florus Polonicus seu Polonicae historiae epitome nova PASTORIUS J. III 226/1
 Florynda FALEŃSKI F.M. I 279/10

- Flosculi Sacrae Eremi III 262/3
 Fénelon, czyli zakonnice w Kambrê Chénier M.J. III 201/11
 Folbluty DZIERZKOWSKI J. I 266/41
 Folklor a historia literatury Kawczyński M. III 275/5
 Folwark do sprzedania SZANIAWSKI K.J. IV 185/18
 Fonroz i Adelajda Marmontel J.F. I 137/30
 Foricoenia, czyli fraszki łacińskie KOCHANOWSKI J. II 138/34
 Foricoenia sive epigrammatum libellus KOCHANOWSKI J. II 138/34; II 138/33
 Forma ac ratio tota ecclesiastici ministerii in peregrinorum, potissimum vero Germanorum ecclesia [...] ŁASKI J. II 379/3; II 379
 Forma albo wizerunek postępów stanów wszelakich wieku teraźniejszego zob. Etyka dworskie
 Forma prawdziwego wolnego rządu przez konfederacją targowicką ułożona. NIEMCEWICZ J.U. III 127/9
 Forminga WEYSSENHOFF J. V 30/7
 Formula honestae vitae de quatuor virtutibus cardinalibus Seneca L.A. III 102/4
 Forpoczty NAŁKOWSKI W., KOMORNICKA M., JELLENTA C. II 46/3, 168, 168/2, III 111/1
 Forpoczty ewolucji psychicznej i troglodyci NAŁKOWSKI W. III 111/1
 Le fort d'Ordon Mickiewicz A. III 211/1
 Fortecca od Boga wystawiona, pięć bram zamknięta DRUŻBACKA E. I 252/1
 Fortepian Szopena NORWID C. III 148/78; I 185, III 149/81 (XCIX), IV 19
 Fortuna GAŚIOREK S. I 322/2; I 321/7
 Fortuna LUBOMIRSKI S.H. (?) II 370/23
 Fortuna albo szczęście ... wierszem polewniejszym z staro-go udarowana GAWIŃSKI J. I 321/7
 Fortuna campi-domina in gentilito campo virtutibus, meritibus, fama, gloria fertili RZĄCZYŃSKI G. III 402/2
 Fortuna kasjera Śpiewankiewicza STRUG A. IV 161/17
 Fortuny i cnoty różność w historii o niektórych młodzieńcu ukazana [...] zob. Historia barzo miła i wesola ku czczeniu, która jest rzeczona i wypisana o Szczęściu a o Swej woli [...]]
 Fotografia Jędrusia PRZYBYLSKI Z. III 317/18
 Fotografie bez retuszu KAMIENSKI G. II 78/4
 Fotografie społeczne WILCZYŃSKI A. V 54/9
 Fotografie wioskowe SZANIAWSKI K.J. IV 185/27
 Fotografie z życia PUZYŃNINA G. III 330/11
 Fragment MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/3
 Fragment TRZESZCZKOWSKA Z. z Mańkowskich IV 274/2
 Fragment Biblii targowickiej NIEMCEWICZ J.U. III 127/10
 Fragment bitwy z Amuratem u Warny KOCHANOWSKI J. II 137/16
 Fragment literacki I zob. [Fragment o Helijaszu]
 Fragment literacki II zob. [Fragment o Helijaszu]
 Fragment nieznanego poematu zob. [Konrad Wallenrod]
 [Fragment o Helijaszu] (Fragment literacki I; Fragment literacki II; Fragmenty; Fragment z opowieści; *Zbliża się straszliwa chwila...*) SŁOWACKI J. IV 97/88
 Fragment pamiętnika DANIŁOWSKI G. I 212/6
 Fragment powieści LACK S. II 309/3
 Fragment powieści o panu Alfonsie zob. [Pan Alfons]
 Fragment powieści. [Poemat dygresyjny] SOWIŃSKI L. IV 123/5
 Fragment z Dziadów zob. [Dziady]. [Fragment dramatu]
 Fragment z opowieści zob. [Fragment o Helijaszu]
 Fragment z powieści zob. [Pan Alfons]
 Fragment z rękopisma arabskiego KOSSAKOWSKI J.K. II 218/11
 Fragmenta. Poezje wybrane LANGE A. II 312/9
 Fragmenta albo pozostałe pisma KOCHANOWSKI J. II 140/53; II 33/24
 Fragmenta o Filipie z Konopi KONDRATOWICZ L. II 176/5
 Fragmenta o przyszłości Polski BRATKOWSKI S. I 100/16
 Fragmentorum M.T. Ciceronis tomus IV cum ... adnotationibus zob. M.T. Ciceronis Fragmentorum libri cum commento...
 Fragments des mémoires de Mathias Rogowski, capitaine de la cavalerie dans l'armée des confédérés de Bar zob. Reszty pamiętników Macieja Rogowskiego, rotmistrza konfederacji barskiej [...]]
 Fragments du Cours de littérature latine zob. [Cours de la littérature latine]
 Fragments historiques et géographiques sur la Scythie, la Sarmatie et les Slaves, recueillis et commentés ... POTOCKI J. III 282/9
 Fragments sur la littérature ancienne de la Pologne PODCZASZYŃSKI M. III 264/1
 Fragmenty KONOPNICKA M. II 181/32
 Fragmenty zob. [Fragment o Helijaszu]
 Fragmenty. [Artykuły publicystyczne] DANIŁOWSKI G. I 212/11
 Fragmenty. [Poezje] SŁOŃSKI E. IV 83/11
 Fragmenty Dziadów zob. [Dziady]. [Fragment dramatu]
 Fragmenty filozoficzne SŁOWACKI J. IV 99/112
 Fragmenty pedagogiczne w pismach filozoficznych ŚNIADECKI J. IV 218/26
 Française de Rimini. Tragédie en 3 a. et en vers (imitée de l'italien) OSTROWSKI K. III 211/3
 Franc SĘDZICKI F. IV 32
 Le Franc - Tireur Polonais Jeske-Choiński T. III 47/26
 Une Française reine de Pologne, Marie d'Arquien Sobieska, d'après les documents inédits des archives étrangères zob. Marysieńka. Marie de la Grange d'Arquien, reine de Pologne, femme de Sobieski
 La France, la Pologne et le prince Napoléon Bonaparte OSTROWSKI J.B. III 210/9
 Francesca da Rimini Pellico S. I 38
 Francillon Dumas (syn) A. IV 20/33
 Franciszek Karpiński GÓRSKI K.M. I 364/6
 Franciszek Karpiński i jego poezja TRETAK J. IV 263
 Franciszek Krzek. Wspomnienie pośmiertne PINI T. III 255/12
 Franciszek z Assisu KONDRATOWICZ L. II 176/30
 Francja przed rewolucją Taine H. I 152/36
 Franczeska z Rimini d'Annunzio G. II 101/69
 Franek REYMONT W.S. III 360; V 303/33 a
 Franek Cygan GRABOWSKI I. Oksza I 369/2
 Franek Rakoczy ORKAN W. III 185/11
 Frania. Dziełko śmierci. Nowele KULIKOWSKA M. II 302/7
 Frania. Wesoly epizod z życia artystycznego w I odsłonie GORCZYŃSKI B. I 349/3
 Frania Poranek ZAPOLSKA G. V 175/51
 Frank i frankiści polscy KRAUSHAR A. II 272/13
 Frant. Komedia w 3 a. KRASICKI I. II 243/11
 Frantóvkj, Szetopórkj, Prosjbi na vesele CEYNOWA F.S. I 143/11
 La Frascata F. Livigni I 84/8
 Fraskatanka, czyli dziewczyna zalotna BOGUSEWICKI W. I 84/8; I 83
 Fraszek księga pierwsza. Przy tym Sen i Elegia polska PUDŁOWSKI M. III 329/6
 Fraszki dotąd niewydane KORCZYŃSKI A. II 198/2
 Fraszki na chór mieszany a cappella do tekstów J.Kochanowskiego Fotek J. II 138/35
 Fraszki nowe Sowizrzalowe zob. Fraszki Sowizrzala nowego

- Fraszki Sowiżrzala nowego, młodzieńca wesolego zob. Fraszk
ki Sowiżrzala nowego
- Fraszki Sowiżrzala nowego (Fraszki nowe Sowiżrzalowe;
Fraszki Sowiżrzala nowego, młodzieńca wesolego) Jan
z Kijan IV 125/2; IV 125
- Fraszki staropolskie zob. Zabawy
- Die Frauen von Koniecpolskie BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/2
- Die Frauen von Neidschütz BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
- Fräulein KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
- Fredro dla dorosłych FREDRO A. I 294/67.3.
- Fredzio GRAYBNER S. I 371/4
- Der Freischütz Kind J.F. I 86/65
- Frenofagusz i Frenolesty SZTYRMER L. IV 194/2; IV 194/8
- Fricius sive de maiestate sedis Apostolicae Orzechowski S.
I 304/11, 363/17
- Friebe ZALEWSKI K. V 162/14
- Froim. Szkic z natury SZANIAWSKI K.J. IV 184/12
- Fructuosa doctrina de sanguinis missione MACIEJ z MIECHO-
WA (?) II 402/5
- Frustra WORONIECKI E. V 109/2
- Frycz Modrzewski. O poprawie Rzeczypospolitej TARNOW-
SKI S. IV 239
- Fryderyk Bachström TYSZKIEWICZ E. IV 290/5
- Fryderyk Chopin HOESICK F. I 407/5
- Fryderyk i Adolf Rossi C. IV 289
- Fryderyk Nietzsche BRZozowski S. I 122/11
- Fryderyk Nietzsche. Artysta i myśliciel Riehl A. I 283/27
- Fryderyk Skarbek WÓJCICKI K.W. V 114/30
- Fryderyk Szopen Liszt F. I 279/16
- Fryderyk Szopen. Fantazja WOLSKI W. V 98/8
- Fuga Bacha KISIELNICKA J. II 117/2
- Fulminant NORWID C. III 148/77; III 143
- Fundacja Zemlosławska w województwie wileńskim
JANKOWSKI Cz. II 26/30
- Funebre carmen ... Principi Elisabeth ... Sigismundi Augusti
... Regis Poloniae ... conjugii (In funere ... Principis ...
Elisabethae ... Sigismundi II Augusti ... conjugis ... carmen
lugubre) PRZYLUCKI J. III 324/1
- Funebris oratio habita ... ad equites Polonos in funere Sigi-
smundi Jagellonis ORZECZOWSKI S. III 189/5; III 324/5
- G**abinet GOŁĘBIOWSKI Ł. I 343/10
- Gabinet medalów polskich oraz tych, które się dziejów Pol-
ski tyczą, z czasów panowania Stanisława Augusta,
przez... GOŁĘBIOWSKI Ł. I 343/10
- Gabinet medalów polskich oraz tych, które się dziejów Pol-
ski tyczą, począwszy od najdawniejszych aż do końca
panowania Jana III (1513-1696) RACZYŃSKI E. III 332/2
- Gabriel d'Annunzio KONCZYŃSKI T. II 173
- Gabriel Holubek WÓJCICKI K.W. V 114/40
- Gabriela i Entuzjastki SKIMBOROWICZ H. IV 79/10
- Gabryella de Vergy Belloy P.L. III 201/9
- Gad i inne wiersze LEŚMIAN B. II 339/33
- Gadaninki radiowe Starożytności Doktora KORCZAK J. II 193
- Gadka Hrycia z Fortuną zob. Herkules
- Gadki MORSZTYN J.A. III 85/4
- Gadu-gadu WITWICKI S. V 78/16
- Gadula nad gadulami DMUSZEWSKI L.A. I 242/7
- Gady (Święcowie; Z czego wyrosli) GLIŃSKI K. I 334/30
- Gadzina STASIAK Ł. IV 146/8
- Gaj KAMIENSKI W.D. II 81/1
- Galatea KRZYŻANOWSKA N. II 296/14
- Galeria dyktantów WILCZYŃSKI A. V 54/19
- Galeria kawalerów do wzięcia NIEWIAROWSKI A. III 140/5
- Galeria konkurentów i konkurentek NIEWIAROWSKI A. III
140/9
- Galeria obrazów szlacheckich MINISZEWSKI J.A. III 65/10
- Galeria obrazów życia ludzkiego, czyli charaktery Irwing
W. I 136/13
- Galeria ostatnich dni JELLENTA C. II 46/6
- Galeria panien na wydaniu NIEWIAROWSKI A. III 140/5
- Galicjana. 1778-1812 SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/12
- Galicja, czyli słownik historyczno-statystyczno-geograficzny
Królestwa Galicji SIARCZYŃSKI F. IV 40/16
- Galicja i Austria KOZIEBRODZKI W.B. II 226/3
- Galicja i jej ludzie KOZMIAN S. II 234/13
- Galicja i Kraków pod panowaniem austriackim KALJŃKA W.
II 70/5; V 264/21
- Galicja, jej ziemie, płody i ludy SIARCZYŃSKI F. IV 40/16
- Galicja oswobodzona ŚWIDERSKI J. IV 224/4
- Galicja w powstaniu styczniowym ŚAWICKI J. IV 23/8
- Galicjana. Kilka obrazków z pierwszych lat historii galicyj-
skiej ŁOZIŃSKI Wł. II 390/9
- Galli Anonymi Chronicon zob. Cronice et gesta ducum sive
principum Polonorum
- Galli Anonymi Cronica et Gesta ducum sive principum Polo-
norum zob. Cronice et gesta ducum sive principum Polo-
norum
- Der gallische Kerker (Jana Kazimierza Wazy więzienie we
Francji) BRONIKOWSKI A.A.F. I 107/2
- Gallo crociantii 'AMOIBH KOCHANOWSKI J. II 137/18
- Galązka cierniowa WILKOŃSKA P. V 55/16
- Galązka heliotropu ASNYK A. I 22/2
- Galązka jaśminu PRZYBYLSKI Z. III 316/3
- Galązka kwiatu chmielowego, czyli cudowne i niepojęte są
rządy Opatrzności Boskiej LOMPA J. [tłum.] II 362/26
- Galganiarze PERGES J. III 237/6
- Gama uczuć RODZIEWICZÓWNA M. III 368
- Gamella pio coniugio... Johannis Wegierski... et Susannae
Petriciae WĘGIERSKI A. V 34/1
- Gamrat albo ukaranie mężów (Mężowie poprawieni przez
swoje żony) ZABŁOCKI F. V 145/22
- Garbaty KORZENIOWSKI J. II 210/38; II 208
- Garbus z Bononii SZANCER W. IV 180
- Garbusek PIENKOWSKI K. III 243/11
- Garbuska BAŁUCKI M. I 31/57
- Gargantua i Pantagruel Rabelais F. III 104/3
- Garstka DYGAŚIŃSKI A. I 260/23
- Garstka piasku NORWID C. III 147/67; III 151/112
- Garść monologów WOŁOWSKI M. V 102/25
- Garść pszenka KONDRATOWICZ L. II 176/12
- Garść snowskiej ziemi SPITZNAGEL L. IV 129/2
- Garten der Jugend zob. Ogród młodości
- Gasnąca dusza GAWALEWICZ M. I 317/2
- Gasnące słońce JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/29; V 263/29
- Die Gäste zob. Goście
- Gastold KRASIŃSKI Z. II 251/12
- Gaśnienie NALEPIŃSKI T. III 111/1; III 110
- Gaude, Mater Polonia... (Hymn ku czci św. Stanisława) WIN-
CENTY DOMINIKANIN (?) V 59/3; V 58
- Gaudium et luctus Polociae in adventu scilicet et abitu ...
Catharinae II imperatricis totius Rossiae, dominae clemen-
tissimae KORYCKI M. II 204/5
- Gawel na księżycu ŻÓŁKOWSKI A.G.F. V 225/3
- Gawęda Dorosza Wachmistrza szwadronowego Legii Nadwi-
ślańskiej zob. Wachmistrz Dorosza na Litwie
- Gawęda o duchach oraz Historia moralna Goethe J.W. I
53/13
- Gawędka o swojaku przez Białoruską Dudę DAROWSKI A.W.
I 216/2
- Gawędki Pana Jacka OLIZAR G. III 172
- Gawędy CZAJKOWSKI M. I 186/5

- Gawędy STRUTYŃSKI J. IV 164/8
 Gawędy i powieści DUCHIŃSKA S. I 256/5
 Gawędy i powieści ŁOZIŃSKI W. II 389/13
 Gawędy i rymy ulotne KONDRATOWICZ L. II 175/5; II 175
 Gawędy i satyry SZYMANOWSKI W. IV 205/14
 Gawędy księdza proboszcza pod lipami GREGOROWICZ J.K. I 372/7
 Gawędy o literaturze i sztuce KRASZEWSKI J.I. II 263/39
 Gawędy o sąsiedztwie OLIZAR N. III 173/1
 Gawędy o tym i owym FISZ Z. I 288
 Gawędy starego leśniczego CHOCISZEWSKI J. I 154/12
 Gawędy uchodźców niemieckich 1794-1795 Goethe J.W. I 53/13
 Gawędy w listach Jordana do pana Jana WIENIAWSKI J. V 48/5, 48/8
 Gawędy warsztatowe dla rzemieślników i robotników polskich WIŚLICKI A. V 67/4; V 67
 Gawędy z przeszłości ROLLE A.J. III 376/4
 Gawędziałz CHOCISZEWSKI J. I 154/11
 Gawórek herbu Rawicz, wojewoda sandomierski JEZERSKI F.S. II 53/5
 Gazeta Księdza Łuskiny BARTOSZEWICZ J. I 37/4
 Gąbka GAWALEWICZ M. I 317/39
 Gąsiorkowski KOSIAKIEWICZ W. II 212/8
 Gąska z św. Bartłojem SOLIKOWSKI J.D. IV 120/13
 „Gdy konwalie zakwitną” SZANIAWSKI K.J. IV 184/12
Gdy na ofczyznę spojrzą oczy Lolki... zob. [Do Ludwika Bo-brówny]
Gdy naród na pole wystąpił z orężem zob. Szlachta w roku 1831
Gdy przyjdzie mi ten świat porzucić... (Do mego przyjaciela Leona St.) WYSPIAŃSKI S. V 136/30
 Gdy się było młodym JATOWT M. II 43/9
Gdy szli przodkowie nasi z Egiptu... zob. Psalm Dawidow CXIII
 Gdyby nie prezest URBAŃSKI A. V 15
 Gdyby ty moja była, aniele! UJEJSKI K. V 9
 Gdybym był młodszy ASNYK A. I 22/3, 23/29
Gdybym ja była słońcem na niebie... zob. Życzenie
Gdybym znalazł dar... zob. Melodia 2
 Gdydrac ZABŁOCKI F. V 144/13
 Gdzie przyszłość Polski? KOŹMIAN S. II 234/4
 Gdzie szczęście? GERMAN L. I 327/4
 Gdzie szczęście? WYSOCKI A.G. V 132
 Gdzieżeś ty bywał czarny baranie! ROGOSZÓWNA Z. III 373
 Der gebesserte Ehemann zob. Le Mari corrigé
 Gedali (Obrazek wiejski; Kramarz) ORZESZKOWA E. III 194/27
 Gedichte und Übertragungen. Polnisch-deutsch, deutsch-polnisch S. George, LIEDER W. Rolicz II 351/12
 Gehenna (Gehenna, czyli Dzieje nieszczęśliwej miłości) MNISZEK H. III 68/6; V 288/6
 Gehenna, czyli Dzieje nieszczęśliwej miłości zob. Gehenna
 Geister in der Stadt zob. Duchy w mieście
 Gelübde zob. Śluby
 Gemitus libelli recens editi mendosam editionem deplorantis WILCZEK I. V 53/6
 Gemma SYGIETYŃSKI A. IV 175/5
 Gemmae antiquiorum quinquaginta et trium poetarum, stemmatibus Polonorum omnibus (Gemmae antiquiorum sexaginta poetarum, stemmatibus Polonorum omnibus; Ar-mamentarium Regni Poloniae seu Gentilitia nobilitatis Lechicae, Magnique Ducatus Lituaniae arma) RZĄCZYŃ-SKI G. III 402/1
 Gemmae antiquiorum sexaginta poetarum, stemmatibus Polonorum omnibus zob. Gemmae antiquiorum quinquaginta et trium poetarum, stemmatibus Polonorum omnibus
- Genealogia albo krótkie opisanie Wielkich Książąt Litewskich Dowgird S. IV 167/21
 Genealogia deorum gentilium Boccaccio G. I 384
 Genealogia familii Gawareckich w Ziemi Wyszogrodzkiej, dawniej w Księstwie Mazowieckim [...] GAWARECKI W.H. I 318/5
 Genealogia terażniejszości ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/21
 Généalogie de la maison Brzostowski zob. Wiadomość genealogiczna o domu Brzostowskich od wejścia z Polski do Litwy
 Generalis confessio doctrinae ecclesiarum reformatarum WĘGIERSKI A. V 34/3
 General Filip Haumann i rodzina Antoniego Malczewskiego KRASZEWSKI K. II 270/13
 General Jasiński i powstanie kościuszkowskie Mościcki H. II 40
 Generalowa Sowińska i Klementyna Hoffmanowa w czasach powstania listopadowego i po kapitulacji Warszawy KRAUSHAR A. II 272
 Die genethliaco benedicti herois Alexandri I ... 10-mo ca-lend. Januar PRZYBYLSKI J.I. III 314/18
 Geneza fantazji CHMIEŁOWSKI P. I 151/1
 Geneza filozofii absolutnej HOENE-WRONSKI J.M. I 406/3, 406/9
 Geneza i rozwój kozactwa i kozaczyzny w XVI w. RAWITA-GAWRONSKI F. III 346/47
 Genesis. Pierwsza z ksiąg Mojżesza LAM J. II 311/11
 Genesis z Ducha SŁOWACKI J. IV 98/100; II 376/49, IV 87, 99/112, 101/132, V 308/100
 Genialni ludzie WOŁOWSKI M. V 102/6
 Genii veridici LUBOMIRSKI S.H. II 369/5
 Il genio latino e il suo contributo alla formazione intellettuale dell'Europa ZIELIŃSKI T. V 194/22
 Geniusz, czyli cudowny żywot Balzaka BELMONT L. I 44/22
 Geniusz i obłąkanie w związku z medycyną sądową, krytyką i historią Lombroso C. III 274/4
 Geniusz wieków czyli postęp oświaty - zwalone i do zwal-czenia przesydy TRYNKOWSKI L. IV 268/2
 Geniusz wieku TRYNKOWSKI L. IV 268
 Gennaro Millöcker K. III 341
 Genowefa, królewna szkocka BOGUSŁAWSKI W. I 85/ 43
 Gentile Bellini KORZENIOWSKI J. II 210/46
 Geografia Ptolomeusz V 21
 Geografia ŻMICHOWSKA N. V 219/7
 Geografia. Opisanie krajów polskich LELEWEL J. II 323/33
 Geografia czasów terażniejszych WYRWICZ K. V 129/4; I 89/23
 Geografia powszechna... WYRWICZ K. V 129/5
 Geografia Ziemi Świętej w dwóch księgach POL W. III 268/22
 Geografia, czyli opisanie naturalne, historyczne i polityczne krajów i narodów w czterech częściach świata zawierają-cych się, z dołączeniem geografii astronomicznej SIAR-CZYŃSKI F. IV 39/7
 Geometra polski SOLSKI S. IV 121/1
 Geometria peregrinans GŁOSKOWSKI M. I 335/4
 Geometria, to jest miernicza nauka ... napisana z greckich i łacińskich ksiąg GRZEPSKI S. I 387/2
 Geometry polskiego zabawa o arytymetyce albo rachowa-niu... SOLSKI S. IV 121/1
 George Dandin Molière I 41/13
 Georgiki (Georgicorum abo ziemiaństwa... ksiąg czworo) Vergilius P.M. I 364/5, III 215/2, V 96
 Das Gericht PRZYBYSZEWski S. III 321/61 zob. też Dzień sądu
 Germania generalis (De situ et moribus Germaniae additio-nes) CELTES K. V 244/3a

- Germanik Arnault A.V. V 188/6
 Die Germanisierung der Kaschuben (Germanizacja Kaszubów Nadodrzańskich) CEYNOWA P.S. I 142/1
 Germanizacja Kaszubów Nadodrzańskich zob. Die Germanisierung der Kaschuben
 Germinal Zola E. III 249/9
 Gero margraf WOJCIECHOWSKI J. V 89/3
 Gerusalemme conquistata Tasso T. III 357
 La Gerusalemme liberata Tasso T. II 153
 Geschichte der polnischen Dichtkunst in der ersten Hälfte des laufenden Jahrhunderts zob. Odczyty o poezji polskiej w pierwszej połowie XIX wieku
 Geschichte der polnischen Literatur BRÜCKNER A. I 112/5
 Geschichte der preussischen Lande Königlich-Polnischen Antheils seit dem Jahre 1526 LENGNICH G. II 330/1
 Geschichte des Breslauer Schulwesens vor der Reformation Bauch G. II 203/14
 Die Geschichte Polens von den ältesten Zeiten bis auf unsere Tage BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/4
 Geschichtliche Darstellung der merkwürdigsten Ereignisse in der königlichen Kreisstadt Rosenberg zob. Beschreibung der Stadt Rosenberg
 Geschichtliche Nachrichten über das Alterthümliche Marien-Bild der heiligsten Jungfrau Maria, welches Wladislaus Herzog von Oppeln auf dem Klarenberge bei Czenstochau im Jahre 1382 aufgestellt hat LOMPA J. II 361/15
 Das Gesetz der Beschleunigung der Esterbildung LUTOSŁAWSKI W. II 375/1
 Gesta Piotrconis II 281
 Gesta populi Poloni ab excessu Augusti Tertii RZEWUSKI S. III 407/5
 Gesta praecipua tyranniae ingens Monarchae Moscoviae Joannis Basilidis nuper perpetrata GWAGNIN A. I 391
 Gesta Romanorum zob. HISTORIE RZYMSKIE
 Gesta Romanorum linguae Polonicae (1543) cum fontibus latinis et bohemicis I 404
 Gestorum populi Poloni sub Henrico Valesio, Polonorum postea vero Galliae Rege (Liber unus ab ipsomet auctore recognitus et correctus; Dzieje narodu polskiego pod Henrykiem Walezjuszem) FREDRO A.M. I 298/1
 Gęsi i gąski BAŁUCKI M. I 31/36
 Gęś i orzeł HERTZ B. I 400
 Gęś świętego Marcina albo pierwsza kolęda TWARDOWSKI K. IV 283/9
 Gęś z Kurem REJ M. III 350/20
 Gęśla CHOJECKI E. I 165/2
 Gęśli różnorodnych księga I. RYBIŃSKI J. III 395/10; I 333/3, V 305/10
 Giaur Byron G.G. III 31/74, 32/83, 170/11
 Giermek ZIELIŃSKI G. V 190/4
 Giermkowie króla Jana NIEMCEWICZ J.U. III 128/28
 Giesmelés apie senovės Lietuvių zob. Piosnki litewskie
 Gile amoureux, parade en 2 scenes et en prose POTOCKI J. III 282/5
 Ginęca Jerozolima KONCZYŃSKI T. II 174/16
 Ginęcemu światu [...] KASPROWICZ J. II 99/18
 Ginevra di Scozia Rossi C. I 85/43
 Ginewra Tennyson A. III 218/10
 Gioconda d'Annunzio G. V 112
 Giordano Bruno NIEMOJEWSKI A. III 135/31
 Gitanjali Tagore R. II 102/99
 Giulistan (Perska księga ... nazwana Gullistan, to jest Ogród różany) Saadi z Sirazu III 215/1, III 215
 Gladiatorowie LENARTOWICZ T. II 327/11; II 119, 327
 „Gladiatorowie” przez T. Lenartowicza KŁACZKO J. II 120/9
 Głejt (Podrzutek. Tragedia w 4 a. osnuta na tle „Pamiętek p. Seweryna Soplicy”); List żelazny. Dramat w 4 a. z „Pamiętek p. Seweryna Soplicy”) SZUKIEWICZ M. IV 199/8; IV 199
 Die Gliederung der altattischen Komödie (Studien zur Gliederung der altattischen Komödie) ZIELIŃSKI T. V 194/1, V 193
 Glinkowie BYKOWSKI P. Jaks I 138/24
 Gliński WĘŻYK F. V 38/4; I 118/5
 Gliński i Stańczyk ROMANOWSKI M. III 378/10
 Gloria victis ORZESZKOWA E. III 196/50; III 192, 196/63, V 295/50
 Le Glorieux Destouches Ph.N. I 199/5
 Gloriosi martiris sancti Stanisłai episcopi Cracoviensis... zob. Vita maior
 Gloryfikacja pracy ZDZIECHOWSKI M. V 185/16
 Głosa MICIŃSKI T. [tłum.] III 14/24
 Głosy do „Niebiografii” KOMORNICKA M. II 168/8
 Głosy o ludziach i ideach GÓRSKI A. I 361/11
 Głosy polskie zawarte w rękopisie z kazaniami łacińskimi z połowy w. XV. Łopaciński H. III 101/1
 Głębsze uważanie mesmeryzmu BAUDOUIN J. I 42/23
 Głodne kamienie i inne opowiadania Tagore R. III 250/35
 Głodowa pożyczka MACIEJOWSKI I. II 403/10
 Głos krwi MROZOWICKA Z. III 98/5
 Głos ludu izraelskiego do prawdziwych chrześcijan polskich przeciw fałszywym ich politykom SUROWIECKI K. IV 172/10
 Głos ludu polskiego w tysiącletnią rocznicę zgonu Piasta BALIŃSKI K. I 27/7
 Głos na przedce do stanu miejskiego JEZERSKI F.S. (?) II 53/7
 Głos na puszczy RZEWUSKI H. III 406/4
 Głos niedawno do wychodźstwa polskiego przybyłego artysty NORWID C. III 144/9; NORWID C. III 142
 Głos o karze śmierci SOLTYKOWICZ J. IV 122
 Głos obywatela z zabranego kraju z okazji sądu sejmowego MOCHNACKI M. III 70/11; III 69
 Głos patriotyczny polskiego do powstania KOZMIAN J. II 230
 Głos przestrogi SEDZICKI F. IV 32/10
 Głos tułacza MERZBACH H. II 443/4
 Głos ubogiej matki do córki na służbę idącej LEWOCKA K. II 344/5
 Głos umarłych NARUSZEWICZ A.S. III 115/11
 Głos w sprawie raperswilejskiej SZYMAŃSKI A. IV 207/6
 Głos wolnego Polaka do reprezentantów narodu (9 VI 1831) GRZYMAŁA F. I 388/2
 Głos wolny w więzanej mowie trójką różnych kantów sonatą wdzięczny RUDNICKI D. III 393/9; III 392, V 304/9
 Głos wolny wolność ubezpieczający (Observations sur le gouvernement de Pologne; La Voix libre du citoyen ou observations sur le gouvernement de Pologne) LESZCZYŃSKI S. II 335/4; IV 239
 Głos wołającego na puszczy górnośląskiej, czyli o stosunkach ludu polskiego na pruskim Szląsku MIARKA K. III 9/2
 Głos wołającego nie na puszczy SUPIŃSKI J. IV 171/3
 Głos z kraju do wychodźstwa polskiego KAJSIWICZ J.H. II 68/6
 Głos z Litwy zob. Pamiętki domowe
 Głos z wygnania zob. Głos z wygnania do braci w kraju
 Głos z wygnania do braci w kraju (Głos z wygnania) SŁOWACKI J. IV 99/106
 Głos za włościanami PAWLIKOWSKI J. III 233/4
 Głosownia historyczna ŁOŚ J. II 386/8
 Głosy ciszy KONOPNICKA M. II 181/32; II 182/41
 Głosy czasu Geibel E. III 59/11

- Głosy pośta kaliskiego na Sejmie Królestwa Polskiego 1818 r. NIEMOJOWSKI W. III 138/1
- Głosy wśród nocy BRZOZOWSKI S. I 122/20
- Głowa na kamieniu CHOROMAŃSKI L. I 167/5
- Głowa swoje, a serce swoje BAŁUCKI M. I 31/43
- Głowy do pozłoty LAM J. II 310/6
- Głowy i monarchowie kościoła rzymskiego OTWINOWSKI E. (?) III 214/12
- Głód Hamsun K. I 314/6, III 250/27
- Głód i miłość DYGAŚIŃSKI A. I 259/1, 259/5
- Głód i sumienie DYGAŚIŃSKI A. I 260/43
- Głód szczęścia KONCZYŃSKI T. II 174/10
- Główni dziecięce KASPROWICZ J. II 99/25
- Główne postacie powieści H. Sienkiewicza pt. Potop DZIEDUSZYCKI W. I 263/10
- Główne prądy literatury XIX stulecia Brandes J. II 52/11
- Główne zarysy teozofii Pascal T. II 289/8
- Głupi Jakub (Der Dumme Jakob) RITTNER T. III 366/12; III 365, V 303/12
- Głupiada NIEMCEWICZ J.U. III 128/13
- Głupie gusta młodości FREDRO A. I 294/67.5.
- Głuszczyk KRZYWOSZEWSKI S. II 295/15
- Gmach podupadły NIEMCEWICZ J.U. III 127/5
- Gmina i szkoła wiejska w Polsce po zniesieniu pańszczyzny BRATKOWSKI S. I 101/25
- Gnesnium archipraesul divinissimus Regnique Poloniae princeps patronus MINASOWICZ J.E. III 60/15
- Gniazda szlacheckie SYNORADZKI M. IV 177/28
- Gniazdo Białozora RODZIEWICZÓWNA M. III 369/38
- Gniazdo cnoty PAPROCKI B. III 222/5; IV 209/1
- Gniazdo Nieczujów KACZKOWSKI Z. II 65/8
- Die Gnosis des Bösen PRZYBYSZEWski S. III 319/10
- Gobseck Balzac H. II 430/40
- Godka o Januszu Skwierku najsławniejszym grajku kaszubskim SĘDZICKI F. IV 32/13
- Godła rewolucyjne wobec prawdy WIELOGŁOWSKI W. V 44/3
- Godło. Książka zbiorowa GÓRSKI A. [ed.] I 362/33
- Gody życia (Mysikrólik, czyli Gody życia) DYGAŚIŃSKI A. I 260/48; I 260/32, 260/44
- Gody życia. Dramat współczesny w 4 a. PRZYBYSZEWski S. III 320/32
- Godzien łości FREDRO A. I 293/44
- Godzina (Elegia) MICKIEWICZ A. III 25/26
- Godzina ŻEROMSKI S. V 209/33
- Godzina ciszy MROZOWICKA Z. III 98/7
- Godzina czytania SIEMIŃSKI L. IV 43/25
- Godzina myśli SŁOWACKI J. IV 90/31; IV 90/32, 129
- Godzina rozrywki WILKONSKA P. V 55/7
- Godzina u dziennikarza KUCZ K. II 301/9
- Godzinki o ś. Klemencie... ZAŁUSKI J.A. V 164/14
- [Godzinki staropolskie] zob. Modlitwy o świętej Annie i o wszystkim jej plemieniu...
- Goethe et Byron MICKIEWICZ A. III 30/63
- Goethe i „najpiękniejsze dni” w jego życiu. 1814-1832 HOESICK F. I 408/23
- Goethe w rozmowach z Eckermannem PINIŃSKI L. III 256/12
- Goethego nieprzełożone dotąd poezje ulotne JENIKE L. II 49/4
- „Goetz” i „Egmont” Goethego ZIELIŃSKI F.K. V 189
- Goffred albo Jeruzolima wyzwolona (Goffred albo Jeruzalem wyzwolona; Goffred albo Jeruzalem wyzwolona) Tasso T. I 188/12, II 154/1, III 398/24
- Das goldene Vlies zob. Złote runo
- Golec dwumilionowy ŻDŹARSKI A. V 204/1
- Golem Meyrink G. II 313/63
- Golem MAREK A. II 426
- Golgota życia Wassermann J. III 251/73
- Golono, strzyżono... MICKIEWICZ A. III 30/60 (15)
- Goląbek Korzebue A.F. II 299/9
- Goląbek MAREWICZ W.I. II 428/8
- Goląbek. Powieść naśladowana z niemieckiego i ofiarowana dzieciom polskim na kolebę Schmidt Ch. IV 236/31
- Goląbka BRZOZOWSKI K. I 119
- Gole panny zob. Karnawał w Warszawie
- Goly do gołego DROZDOWSKI J. I 251
- Goniec cnoty do prawych ślachciców STRYJKOWSKI M. IV 167/14
- Goniec do Polski od utraconej podolskiej ziemi OTWINOWSKI W. (?) III 215/4
- Goniec gramatyki polskiej DOBRACKI M. I 244/3; 244/4
- Gonitwy LUBOWSKI E. II 373/16
- Gonitwy w dolinie Prądnika ŁUSZCZEWSKA J. II 399/6
- Goplana Żeleński W. IV 91/34
- Goplana. Opera w 3 a. [Libretto] GERMAN L. I 328
- Goraidos liber unicus (Gorais, poemat...) KLONOWIC S.F. II 124/5
- Gorais, poemat... zob. Goraidos liber unicus
- Gorączka [adapt.] IV 160/5
- Gorkij, Czechow, Wieresajew, Andrejew MAZANOWSKI A. II 438/9
- Gorszet MARCINKOWSKI K. Jaxa II 425, 426/2
- Gorzalka ANCZYC W.L. I 19/7
- Gorzalka. Powieść DYGAŚIŃSKI A. I 260/27
- Gorzki Krasicki Kot J. II 245/57
- „Gorzki to chleb jest polskość” NORWID C. III 152/141
- Gorzkie lzy i serdeczne żale na żalony pogrzeb ... ks. M. Dobrocieskiego GROCHOWSKI S. I 373/18
- Gorzkie lzy w niebie... zob. Oda o upadku zakonu Soc. Jesu
- Gorzkie owoce Caro P. V 221/17
- Gorzkie wspomnienia słodkiej nadziei WILKONSKI A. V 57/2
- Gorzkie żale zob. Mowa polska
- Gospoda pod Królową Gęsią Nóżką France A. IV 156/5
- Gospodarstwo (Oekonomija albo gospodarstwo ziemiańskie; Notaty gospodarskie) GOSTOMSKI A. I 352/1; III 270/1, V 257/1
- Gospodarstwo jezddeckie, strzelcze i myśliwce GOSTOMSKI A. I 352/2
- Gospodarstwo narodowe SKARBK F. IV 71/4
- Gospodarstwo narodowe stosowane SKARBK F. IV 72/32
- Gospodarstwo narodowe zastosowane, czyli nauka administracji SKARBK F. IV 71/4
- Gospodarz i parobek Tolstoj L. V 222/24
- Gospodarza Jędrzeja opowiadanie podług starych ksiąg polskich, jaka to dawniej była Polska i jacy byli starzy Polacy MORACZEWSKI J. III 74/7
- Gośta Berling Lagerlöf S. III 250/31
- Goście BARTELS A. I 36/7
- Goście (Die Gäste) PRZYBYSZEWski S. III 319/20; III 319/22
- Gościniec albo Krótkie opisanie Warszawy z okolicznościami jej, dla kompanij dworskiej ... wydany JARZĘBSKI A. II 38/1
- Gościniec dla dzieci, to jest prawdy i zdania moralne dla pożytku uczących się obojczy plci wydane LEGATOWICZ I.P. II 318/4
- Gościniec pewny niepomiernym moczygębom a obmierzłym wydmukufiom świata tego WERESZCZYŃSKI J. V 28/1
- Gościnność JAŚKOWSKI J.N. II 42
- Gościom Wilna ku pamięci JANKOWSKI Cz. II 26/32
- Gość pożądany KRASZEWSKI K. II 270/6

- Gość w Ciążeńiu MOLSKI M. III 72/20
 Gość w Heilsbergu (Gość w Heilsbergu do J.O.X.B.W.) TREMBECKI S. IV 257/3
 Gość w Heilsbergu do J.O.X.B.W. zob. Gość w Heilsbergu
 Gość z dachu STANISŁAWSKA W. IV 135/16
 Gość z grobu PIETKIEWICZ A. III 246/2
 Gotowalnia sentymentalna GORCZYCZEWSKI J. I 346/2
 Gott und Palingenesie (Bóg i palingeneza) CIESZKOWSKI A. I 176/2; I 176/6
 Göttliche Liebe NOSSIG A. III 158/8
 Gotują się na powstanie... zob. [Vivat Poznańczanie!]
 Götz von Berlichingen Żelaznoręki Goethe J.W. II 343/20
 Goworek, wojewoda sandomierski, czyli tryumf cnoty obywatelskiej HUMNICKI I. I 415/1
 Góra Biruty WIENIARSKI A. V 47/11
 Góra Chelmska, czyli Święta Anna z klasztorem O.O. Franciszkanów BONCZYK N. I 92/3
 Góra Kikineis MICKIEWICZ A. III 24/19 (XVI)
 Góra rodząca SUROWIECKI K. IV 171/3; II 85
 Górą na dolinach BAŁUCKI M. I 30/28
 Górą, czy ci nie żal... zob. Dla chleba
 Górą nasi ZALEWSKI K. V 162/13
 Górą Radziwiłł... Walewski A. II 265/77
 Górka Klemensowa zob. Klemensowa Górka
 Górnicy KOŁODZIEJ P. II 166/8
 Górnio uczone kobiety CHOTOMSKI F.D. I 168/3
 Góry ZIELIŃSKI G. V 190/3
 Góry z piasku NOWACZYŃSKI A. III 160/26
 Gra ŻULAWSKI J. V 228/18
 Gra fal (Płynące fale) TETMAJER K. Przerwa IV 247/28; IV 247/24
 Gra i karciarze GASZYŃSKI K. I 315/12
 Gra w szachy LIBELT K. II 346/7
 Gra wyobraźni ADAMOWICZ B. I 14/1
 Grabarz książek SZANIAWSKI K.J. IV 184/12
 Grabarze ROGOSZ J. III 373/26
 Gracje et joie BRATKOWSKI S. I 101/24
 Gracz Dostojewski F. I 167/13
 Gracz. Komedja w 5 a. [...] CZARTORYSKI A.K. I 199/6
 Graf Rak KACZKOWSKI Z. II 65/23
 Grafu O.... Puszkina A. III 172
 Grający szczyt JELLENTA C. II 46/14
 Grajek Joteyko T. IV 50/35
 Grajek. Obrazek sceniczny w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 316/8
 Grajnia Mickiewicz A. III 211/1, 212/31
 Gramaticae methodicae libri quattuor Ursinus J. I 133/3
 Gramatyka, czyli Kandydat do Rady Powiatowej KOŹMIAN S. II 234/19
 Gramatyka dla szkół narodowych na klasę I KOPCZYŃSKI O.A. II 186/2
 Gramatyka dla szkół narodowych na klasę II KOPCZYŃSKI O.A. II 186/3
 Gramatyka dla szkół narodowych na klasę III KOPCZYŃSKI O.A. II 186/4
 Gramatyka języka polskiego dla szkół powszechnych i średnich Stein I., ZAWILIŃSKI R. V 180/5
 Gramatyka grecka skrócona przez G.E. Grodka [...] Buttman F.K. I 376/20
 Gramatyka historyczno-porównawcza języka polskiego MAŁECKI A. II 421/9
 Gramatyka języka polskiego KOPCZYŃSKI O.A. II 186/23
 Gramatyka języka polskiego [...] MUCZKOWSKI J. III 99/2
 Gramatyka języka polskiego. Wykłady uniwersyteckie PILAT R. III 251/7; II 274/16
 Gramatyka języka polskiego do wymagań i natury brzmień jego zastosowana MASSALSKI E.T. II 432/7; II 432/6
 Gramatyka języka polskiego mniejsza dla użytku gimnazjów i szkół realnych ułożona MAŁECKI A. II 421/6
 Gramatyka języka polskiego większa MAŁECKI A. II 421/7
 Gramatyka języka tureckiego MAJEWSKI W.S. II 412/8
 Gramatyka łacińska... zob. Grammatica ad usum iuuentutis Scholarum Piarum
 Gramatyka mowy starożytnych Skuthów, czyli skalnych górali Indoskythów, Indyków, Budhynów Herodota, samskrytem, czyli dokładną mową zwanej MAJEWSKI W.S. II 412/5
 Gramatyka pierwiastkowa języka łacińskiego Broeder C. IV 200/8
 Gramatyka polska ŁOŚ J. II 386/8
 Gramatyka polska SIEROCIŃSKI T. IV 64/4; IV 64/8
 Gramatyka polska dla Niemców chcących się nauczyć języka polskiego [...] BANDTKIE J.S. I 33/3
 Gramatyka polska, wydana w skróceniu [...] SIEROCIŃSKI T. IV 64/4
 Gramatyka powszechna wszystkim językom i własne polskiemu prawidła w sobie zamykająca SZYLARSKI W. IV 203/2
 Gramatyka praktyczna języka polskiego MUCZKOWSKI J. III 99/4
 Gramatyka starosłowiańska. Glosownia - morfologia - składnia ŁOŚ J. II 386/9
 Grammatica ad usum iuuentutis Scholarum Piarum (Gramatyka łacińska...) KONARSKI S.H. II 171/13
 Grammatica Gallica brevis et faciliis WIŚNIEWSKI A.J. V 69/1
 Grammatica Graeca Buttmaniana contractor, in usum titonium edidit... Buttman F.K. I 376/20
 Grammatices rudimenta seu octo partium orationis examen ZABOROWSKI S. V 148/5; 148/4
 Grammatik der polnischen Sprache nach Kopczyński, Casius, Bandtkie und Mroziński POPLIŃSKI J. III 272/1; III 121/9
 Un grand initiateur. Adam Mickiewicz LUTOSŁAWSKI W. II 375/17
 La grande marnière Ohnet J. II 213/34
 La grande nouvelle de la conversion de jeune roy de la Chine BOYM M.P. I 98/1
 Grandmuszkieter GOMULICKI W. I 345/36
 Granum salis GRABOWSKI I. Oksza I 369/9
 Gratiae saeculares summis pontificibus, regibus, praesulibus et protectoribus S.J. in hoc Magno Ducatu Lithuaniae... KOJAŁOWICZ W. Wjulk led. II 159/15
 Gratiarum actio pro victu zob. Pieśń
 Gratis BROŻEK J. I 109/2; I 109
 Gratis abo Discurs I ziemianina z plebanem BROŻEK J. I 109/2
 Gratulatio DEMBOŁECKI W. I 220/1
 Gratulatio ... Andreae Stanislao Kostka Młodziejowski [...] BIELSKI J. I 65/16
 Gratulatio królowi ... Władysławowi IV po zawarciu umowy ... pod Smoleńskiem ... 1634 r. RADZIWIŁŁ A.S. III 334/3
 Gratulatio na szczęśliwy przyjazd J.M. Pana Wojewody Krakowskiego na konwokację krakowską WEADYŚŁAWIUSZ A. V 83/4
 Gratulatio restituae post attentatum parricidium incolunitatis Ludovici XV [...] BOHOMOLEC F. I 88/9
 Gratulationum triumphalium ex Moscovitis orationes tres NIDECKI A.P. III 122/3
 Gratulatorium carmen Samueli Maciejovio PRZYŁUSKI J. III 324/3
 Grazalema Eguilas L. I 257/31
 Grażyna (Korybut książę Nowogrodka) MICKIEWICZ A. III 23/14; I 111/11, 111/18, III 24/16, 24/21, 25/22, 32/83, 33/105, 103/9, 309, IV 264/33

- Grażyna. [Wstęp] BRUCHNAŁSKI W. I 111/18
 Grecja niepodległa ZIELIŃSKI T. V 194/20
 Grecja starożytna i jej sztuka, zwłaszcza rzeźba KREMER J. II 276/7
 Gregorii Nazjanzeni carmen... latinis versibus paraphrasticè redditum TRZECIEŃSKI A. [tłum.] IV 273/33
 Gregorius Sanoceus ad Callimachum GRZEGORZ Z SANOKA I 385/3
 Grenadier filozof GODEBSKI C. I 337/2; V 256/2
 Der Grimmstein BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/6
 Griselda ou la fille du peuple OSTROWSKI K. III 211/10
 Griselda GŁOSKOWSKI M. I 335/2
 Les Grisettes Scribè E., Dupin J.H. IV 111/7
 Grizella I 404
 Groby Foscolo U. III 131/87
 Groby. Poema oryginalne JUSZYŃSKI M.H. II 63/2
 Groby królów polskich w Płocku GAWARECKI W.H. I 318/8
 Groby polskie w Irkucku WIELOGŁOWSKI W. V 45/14
 Groch o ścianę. Komedycja w 2 odłonach GRUDZIŃSKI S. I 380/1
 Groch na ścianę WIŚLICKI A. V 67
 Grochowe wianki MELLEROWA Z. II 442/4
 Grochowy wieniec, czyli Mazury w Krakowskiem (Intryga przed ślubem) MAŁECKI A. II 421/4
 Grody polskie ZAWADZKI W. V 179/5
 Gromada WEYSSENHOFF J. V 30/14
 Gromnice GARFEINOWA-GARSKA M. I 314/2
 Gromy i pyłki NORWID C. III 148/80; III 151/121
 Le Groudeur Brueys D., Palaprat J. V 144/13
 Das grosse Glück (Totentanz der Liebe; Dla szczęścia) PRZYBYSZEWSKI S. III 319/12; III 318, 320/25, IV 198
 Grosz JAGODYŃSKI S.S. II 15/4
 Grosz wdowy GORECKI A. I 350/11
 Grosz wdowy JAŚKOWSKI J.N. II 42
 Groteski Poe E.A. V 130/12
 Grotger POTOCKI A. III 277/9
 Grób Agamemnona (Ułamek z greckiej podróży. Grób Agamemnona) SŁOWACKI J. IV 93/54; IV 92/46, 94/58
 Grób Chrystusa Pana ZAŁUSKI J.A. [tłum.] V 164/14
 Grób Nieczui KACZKOWSKI Z. II 65/16
 Grób Potockiej MICKIEWICZ A. III 24/19 (VIII)
 Grób rodu Reichstałow KRASIŃSKI Z. II 251/4; II 250
 Gród słońca ŻULAWSKI J. V 228/27
 Gruba partia FRIEDBERG S. I 301/2
 Grundlage der universellen Philosophie TRENTOWSKI B. IV 261/1
 Grundriss der polnischen Kulturgeschichte BRÜCKNER A. I 112
 Grunwald GRABOWSKI I. Oksza I 369/8
 Grunwald. Powieść historyczna dla młodzieży PRZYBOROWSKI W. III 312/31
 Grupy dźwiękowe polskie tart i cirz)ć jako odpowiedniki starobułgarskiej „trstr” oraz ich doniosłość dla odbudowy wokalizmu prasłowiańskiego i praindoeuropejskiego KRČEK F. II 273
 Grusza na pustkowiu WIERZBIŃSKI M. V 50
 Gruski na wierzbie DZIEDUSZYCKI W. I 263/27
 Gry i zabawy różnych stanów w kraju całym lub niektórych jego prowincjach GOŁĘBIOWSKI E. I 343/8
 Gry nauk dla dzieci służące do ułatwienia ich edukacji, przez które łatwo nauczyć się mogą [...] KRAJEWSKI M.D. II 238/1
 Gry w karty, dawniejsze i nowe, dokładne sposoby ich prowadzenia, poprzedzone krótką historią kart BYKOWSKI P. Jaksza I 138/25
 Gryczane pierożki ZAN T. V 171/2
 Grzech NIEDŹWIECKI Z. III 124/4
 Grzech. Dramat w 5 a. ŻEROMSKI S. V 208/26
 Grzechy dzieciństwa PRUS B. III 300/16
 Grzechy hetmańskie KRASZEWSKI J.I. II 266/97
 Grzechy królewskie (Kostka Napierski. Opowiadanie Imci pana Krzysztofa Scipiona, dworzanina Jego Królewskiej Mości) RAPACKI W. (ojciec) III 341/10
 Grzechy Krystyny, królowej hiszpańskiej JATOWT M. II 43/7
 Grzechy młodości DĘBICKI Z. I 226/27; I 226/29
 Grzechy powszednie MINISZEWSKI J.A. III 65/6
 Grzegorz Fafula Molière II 225/15
 Grzegorz z Sanoka MATLAKOWSKI W. II 435/6
 Grzegorz z Sanoka WISZNIEWSKI M. V 64/4
 Grzeszki pamasowe NOWOSIELSKI T. III 164/13
 Grzeszna miłość (lekan.) IV 161/15
 Grzeszne gołębie STAFF L.M. IV 131/1
 Grzeź SABOWSKI W. IV 10/41
 Grzeź niepiśmienny BAŁUCKI M. I 31/50
 Grzęzawisko Sinclair U. III 136/55
 Grzmia pod stoczkiem armaty... zob. Krakusy
 Grzybek na głowę satyrycznego „Satyr” cenzora ZAŁUSKI J.A. [tłum.] V 164/14
 Grzymaliada zob. Partyzant
 Guccio zaczarowany URBANOWSKA Z. V 14/2; V 14
 Guide du voyageur en Pologne et dans la République de Cracovie (Przewodnik dla podróżujących po Polsce i Rzeczypospolitej Krakowskiej) KRASIŃSKI J.W. II 249/3; V 274/3
 Günter Zainer i Świętopelk Fiol ESTREICHER K. I 273
 Guslar Gwardii Honorowej WÓJCICKI K.W. [ed.] V 114/42
 Gustaw. [Monodram] MICKIEWICZ A. III 23/11
 Gustaw Waza Caumont de La Force Ch.R. I 137/28
 Gustaw Waza PAPI J. [tłum.] III 221
 Gustaw Waza. Drama WYBICKI J. V 125
 Gustaw Waza. Tragedia w 5 a. wierszem w r. 1797 napisana KROPIŃSKI L. II 282/2
 Guwerner PRZYBYLSKI Z. III 317/26
 Guy du Faut, czyli Pacta conventa MAGNUSZEWSKI D. II 408/5
 Guy Mannering, czyli astrolog Scott W. I 239/40
 Guzik GAWALEWICZ M. I 317/10
 Guzik z kamei Otolengui R. III 250/68
 Gwalter Burley i Marcin Bielski WISŁOCKI W. V 63/7
 Gwałt na poganą PAPROCKI B. III 223/17
 Gwałt na Turka w Kielcach uczyniony i Bóg wie co za przygody poczytych ryckich ludzi DYGAŃSKI A. I 260/29
 Gwałtem medyk RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/4
 Gwałtu, co się dzieje! FREDRO A. I 291/15
 Gwałtu - on ma bzik! ABRAHAMOWICZ A. I 13/1
 Gwar leśny CHEŁCHOWSKI H. I 144/2
 Gwarkowie Körner T. IV 192/16
 Gwiazda. Epizod z życia wygnańca ZACHARIASIEWICZ J. V 151/1
 Gwiazda przewodnia WOŁODŹKO W.W. V 100/7
 Gwiazda spadająca CHRZĄSZCZEWSKA J. I 173/8
 Gwiazda Sudanu Prévost-Duclos E. V 156/27
 Gwiazda Syberii STARZEŃSKI L. IV 141/6; IV 141
 Gwiazdeczka TERLECKA A. IV 244
 Gwiazdka błyszcząca GORCZYŃSKI B. I 348
 Gwiazdka dla dobrych dzieci NOWOSIELSKI T. III 163/1
 Gwiazdka dla grzesznej dziatwy ZALESKA M.J. V 155/5
 Gwiazdka polskiego dziecka OSTROWSKA B. III 209/18
 Gwiazdka w Baedekerze GNATOWSKI J. I 356/10
 Gwiazdzista noc GERMAN J. I 327/7
 Gwido, hrabia Blezu NARUSZEWICZ A.S. III 114/4
 Gwido i dumki JABŁOŃSKI H. II 12/1
 Gymnasil Pinczoviensis institutio STATORIUS P. IV 152/1

- H.** Balzac w świetle ostatnich badań JABŁONOWSKI W. II 12/6
- H. K. T. GERMAN L. I 327/5
- H.K. do A.M. (*Słowiczku mój! ach gdzież głos twój...*) KLI-MASZEWSKI H. II 123
- H. Sienkiewicz w listach z podróży po Ameryce i obrazkach amerykańskich ZDZIECHOWSKI M. V 185
- Hafciarka GROSSEK-KORYCKA M. I 378
- Hagbart i Sygna Oehlschlager A.G. I 38
- Hajdamacy Szewczenko T. IV 124/15
- Halcynia Poloniae Sacrae Regiae Majestatis amplissimis Regni Poloniae Magnique Ducatus Lithuaniae ordinibus Franciscus Hilchen inscriptis et publice recitavit SZYMONOWICZ Sz. IV 210/16
- Haliczanka, czyli zbiór nowszy wierszy KAMIŃSKI J.N. II 82/17
- Halina i Firlej, czyli niebezpieczne zapaly LIPIŃSKI J. II 357/1
- Halka, Opera w 2 a. Moniuszko S. [muz.]; WOLSKI W. V 98/2, V 98/8; IV 19, V 98
- Halka. Opera w 4 a. Moniuszko S. WOLSKI W. V 98/2
- Halka. Poemat WOLSKI W. V 98/1
- Halka i Jadwisia, czyli testament Mikołaja Ducange V.H. I 240/65
- Hallali! KOSIAKIEWICZ W. II 212/15
- Halszka. Drama historyczne z roku 1554 we 3 a. KRASZEWSKI J.I. II 261/6
- Halszka. Powieść współczesna KOMORNICKA M. II 168/6
- Halszka z Ostroga. Drama historyczne w 5 a. PRZEŹDZIECKI A. III 310/4
- Halszka z Ostroga. Dramat historyczny SZUJSKI J. IV 195/6
- Halszka z Ostroga. Dramat historyczny z XVI w. w. 5 a. z prologiem BOŚNIACKA E. I 97/5
- Halucynacje. Nowele LICIŃSKI L.S. II 350/3
- Halucynacje. Z pamiętnika włóczęgi LICIŃSKI L.S. II 350/4
- Haly-beg Fénelon F. III 61/28
- Haman CHODŹKIEWICZ W.K. I 159/1
- Haman i Estera HUMNICKI I. I 415/4
- Hamaxa sive religionis et reipublicae currus SOLIKOWSKI J.D. IV 119/2
- Hamlet Shakespeare W. II 81, 168/8, 236/16, 254/40, III 150/106, V 13/6, 134, 296/16
- Hamlet. Eine Charakterstudie STRUVE H. IV 165/11
- Hamlet i Don Juan NOWACZYŃSKI A. III 159/5
- Hamlet, królewic duński Shakespeare W. II 435/8, III 212/36
- Hamlet, królewic duński Shakespeare W. I 85/29, II 82/25, 100/44, III 228/16
- Hamlet polski TRETTAK J. IV 264/9
- Handbuechlein... Melancthon F. IV 29/2
- Handel na żony, czyli lepsze cudze DMUSZEWSKI L.A. I 243/27
- Handlarka uśmiechów Gautier J., Silvestre A. V 175
- Handlarz dusz zob. Skarb watażki. Powieść z końca XVIII w.
- Handzia Zahornicka MIŁKOWSKI Z. III 55/4
- Hania SIENKIEWICZ H. IV 46/5; IV 45, 46/4
- Hanka KOSIAKIEWICZ W. II 212/16
- Hanka. Powieść podolska WIERZBICKI J.S. V 50/2
- Hanka - czarownica SYNORADZKI M. IV 176/1
- Hanna z Grzymałowa WILKOŃSKA P. V 55/3
- Hanna z Ciechanowa, powieść z dziejów XI wieku zob. Władysław Herman i dwór jego
- Hannibal ante portas! czyli Świdrzykowska jedzie!... GAWALEWICZ M. I 317/1
- Hanrahan Rudy Yeats W.B. III 307/18
- Hans Alienus Heidenstam V. III 250/39
- Hanusia Hauptmann G. II 182/47
- Hanusia SZYMAŃSKI A. IV 206/2
- Hanusia. Sztuka ludowa w 3 a. zob. Dla świętej ziemi. Sztuka w 4 a. według powieści autora
- Hanza RAPACKI W. (ojciec) III 341/13
- Harald CHOJECKI E. I 165/18
- Härde dusze SARNECKI Z. IV 20/16; III 195/39
- Harfa duchowna LATERNA M. II 318/1; I 78, II 237/5
- Harmonia mów albo zlanie ich w jedną, to jest polską, za pośrednictwem fenickiej, powróczonej do familii mów słowiańskich JOCHER A.B. II 58/4
- Harmonia słowa LESZCZYŃSKI E. II 332/9
- Harmonie jesieni FALEŃSKI F.M. I 279/22
- Hasła TETMAJER K. Przerwa IV 246/14
- Hasła. Powieść współczesna GRUSZECKI A. I 382/53
- Hasło Nowowiejski F. II 182/42
- Hasło polskie BALIŃSKI K. I 27/8
- Hatha-Joga Rama Czaraka Joga II 313/65
- Das Haus an der Heer Strasse Kotzebue A.F. I 243/11
- Hazardy ŁOZIŃSKI W.I. II 390/6
- Heautoumastix, czyli bicz na siebie samego PRZYBYLSKI J. I. III 314/8; V 301/8
- Heco abo zajęczek dla uciechy J.M.P. Mikołaja z Przytyka Podlódowskiego... pod Borem Zatrząskim upatrzony PRZETOCKI H. III 308/3; III 308
- Hedone SROKOWSKI M. IV 130/8
- Hedwig Koerner T. II 82/2
- Hedvigis tam in celis beata... zob. Vita maior sanctae Hedvigis
- Hedvigis una dies WYSPIAŃSKI S. V 136/30
- Der Hedvigs-Codex V 231
- Heidi Spyri J. III 250/55
- Heine o Żydach GARFEINOWA-GARSKA M. I 314
- Hej, bracia, wraz, nad nami Orzeł Biały... zob. Pieśń strzelców
- Hej! do tańca, dziewuchy... zob. Mazur
- Hej! las... zob. Marsz zbójceki ze „Skalnego Podhala”
- Hej, mruga na mnie... KONOPNICKA M. II 180/3
- Hej użyjmy żywo!... zob. Pieśń Filaretów
- Hejnał na dzień Trzeci Maja 1792 KNIAŻNIN F.D. II 130/12
- Hejnał narodzonemu Jezusowi CHEŁCHOWSKI H. I 145/12
- Hejnał świta na rane powstanie (*Hejnał świta, już dzień biały...*) REJ M. III 349/10
- Hejnał świta, już dzień biały... zob. Hejnał świta na rane powstanie
- Hekabe Eurypides I 135/9, V 32/12
- Hekatonas STAROWOLSKI S. IV 138
- Hektor KNIAŻNIN F.D. II 131/13
- Hela BUKOWIECKA Z. I 131/11
- Helena Eurypides V 32/12
- Helena MIŁKOWSKI Z. III 56/14
- Helena. Powieść z lat 1826 i 1827 WILKOŃSKA P. V 55/1
- Helena, czyli hajdamacy na Ukrainie KAMIŃSKI J.N. II 82/2
- Helena i Kazimierz BRATKOWSKI S. I 100/6
- Helena Middleton Fullerton G. V 56/37
- Heli MUŚNICKI N. III 101/5
- Heligunda HOFFMANN A. I 409/2
- Helikon (Niektóre pieśni z Helikonu...) GAWIŃSKI J. I 321/9
- Helikonki autora Zebranych wierszów X.Z. ZUBOWSKI K. V 201/7
- Hellenika KONOPNICKA M. II 181/21; II 181/32
- Hellenizm a judaizm ZIELIŃSKI T. V 194/7
- Helwia ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/6
- Helwienki czyli listy prowincjonalno-filozoficzne... Barrelet A. IV 172/23
- Henri IV ou la prise de Paris Boirie J. de I 242/2, 243/21
- Henriada Voltaire I 157/8, 166/3, 223, 223/5
- Henriada w 10 pieśniach [...] Voltaire IV 85/1

- Henryk [czwarty] IV Shakespeare W. II 28/27, III 227/17
 Henryk Heine JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/11
 Henryk hr. Rzewuski KRASZEWSKI J.I. II 263/56
 Henryk Ibsen Garde A. II 313/51
 Henryk Ibsen GERMAN L. I 327/3
 Henryk Ibsen KONCZYŃSKI T. II 173
 Henryk Ibsen. Wykłady wygłoszone na kursach wakacyjnych w Zakopanem w lecie 1905 r. FELDMAN W. I 282/18
 Henryk Offerdingen Novalis III 250/12
 Henryk Pobożny pod Lignicą WYSPIAŃSKI S. V 135/16
 Henryk Rzewuski TARNOWSKI S. IV 240/7
 Henryk Sienkiewicz CHMIEŁOWSKI P. I 152/26
 Henryk Sienkiewicz WOJCIECHOWSKI K. V 90/13
 Henryk Sienkiewicz jako pisarz narodowy i artysta PINI T. III 255/8
 Henryk Sienkiewicz jako powieściopisarz historyczny (Trylogia historyczna „Ogniem i mieczem”, „Potop”, „Pan Wołodyjowski”, Szkic historyczny w rok jubileuszu Henryka Sienkiewicza) KOZŁOWSKI S.G. II 227/3
 Henryk Sienkiewicz w oświeceniu krytycznym CHMIEŁOWSKI P. I 152/28
 Henryk (szósty) VI na łowach BOGUSŁAWSKI W. I 84/23; I 83
 Henryś HERTZ B. I 400/9
 Henryś Skowronek BUKOWIECKA Z. I 131/9
 Heraklides Eurypides V 32/12
 Heraklit chrześcijański... to jest Lament grzesznika pokutującego zob. Heraklita chrześcijańskiego albo grzesznika pokutującego lamenta
 Heraklita chrześcijańskiego albo grzesznika pokutującego lamenta (Heraklit chrześcijański... to jest Lament grzesznika pokutującego) Besseus (Besse) P. II 302/4
 Heraldyka, czyli opisanie herbów, w jakim który jest kształcie, oraz familie rodowej szlachty polskiej i W.X. Litewskiego z ich herbami WIELADKO W.W. V 42/7
 Heraldyka, to jest osada klejnotów rycerskich i wiadomość znaków herbownych, dotąd w Polsce nie objaśniona... JABLONOWSKI J.A. II 9/2
 Herb na gieldzie ZACHARJASIEWICZ J. V 152/51
 Herbarz Siennik M. I 331/1
 Herbarz polski Czarniecki K. III 139/1
 Herbarz polski Stupnicki H. III 139/1
 Herbarz polski ... powiększony dodatkami z późniejszych autorów, rękopismów, dowodów urzędowych zob. Korona polska przy złotej wolności starożytnymi wszystkich katedr, prowincji i rycerstwa klejnotami ... ozdobiona [...] Herbarz polski Kaspra Niesieckiego II 245/36
 Herbarz rycerstwa W.Ks. Litewskiego, tzw. Compendium zob. Herbarz szlachty litewskiej
 Herbarz szlachty litewskiej (Herbarz rycerstwa W.Ks. Litewskiego, tzw. Compendium; Nomenclator familiarum et stemmatum Magni Ducatus Lithuaniae et provinciarum ad eum pertinentium; Herbarz szlachty W. Księstwa Litewskiego zwany Nomenclator) KOJAŁOWICZ W. Wjulk II 159/13
 Herbarz szlachty Prus Królewskich a XVII w. zob. Herby szlacheckie w ziemiach pruskich
 Herbarz szlachty W. Księstwa Litewskiego zwany Nomenclator zob. Herbarz szlachty litewskiej
 Herbatka gadająca u pani Nudalskiej OLIZAR G. III 173/5
 Herbatka z winem LINOWSKI A. II 357
 Herbert Spencer i jego systemat filozofii syntetycznej STRUVE H. IV 165/28
 Herbut KRASINSKI Z. II 254/56
 Herby Królestwa Polskiego GORCZYN J.A. I 347/5
 Herby rycerstwa polskiego PAPROCKI B. III 222/10; III 222, 229/5
 Herby szlacheckie w ziemiach pruskich (Herbarz szlachty Prus Królewskich a XVII w.) DACHNOWSKI J.K. I 208/1
 Hercules prodeicus SZYMONOWICZ Sz. IV 210/13
 L'heritage de Pierre le Grand, regne des femmes, gouvernement des favoris 1725-1741 WALISZEWSKI K. V 20/9
 Herkules (Gadka Hrycia z Fortuna) HERBURT J.S. I 399/7
 Herkules Aethejski Seneca L.A. I 37/7
 Herkules niecierpliwý zob. Herkules słowieński
 Herkules nowożytny ORKAN W. III 185/9
 Herkules nowożytny i inne wesole rzeczy ORKAN W. III 185/9
 Herkules słowieński (Herkules niecierpliwý) MIASKOWSKI K. III 10/1; I 175/5, 399/7
 Herkules szalony Seneca L.A. I 37/7
 Herman i Dorota Goethe J.W. I 185/4, II 49/12, III 162, 162/3
 Hermes Trismegistos ZIELIŃSKI T. V 194/5
 Herminia, czyli amazonki BOGUSŁAWSKI W. I 85/30
 Hermani Hugo V. I 76/3, II 206/10, 407, III 227, 227/4, IV 63/10
 Herod-Baba KRASZEWSKI J.I. II 264/65
 Herod-Baba. Komedja w 4 a. SZELIGA M. IV 189/15
 Heroes Christiani OTWINOWSKI E. III 214/6
 Heroes Sacri, Musa Peregrinans, Plos Poloniae PASTORIUS J. III 226/2
 Heroicum ... de triumpho Christi Muñus Macarius III 230/6
 Heroïdes zob. Rozmowy listowne
 Heroïdy Ovidius P.N. III 329/7
 Heroïna polska MAREWICZ W.I. II 427
 Heroizm tkliwości, do zabawy pożytecznej służące dzieło... Beauharnais E. de IV 80/15
 Heroje, czyli klechdy greckie o bohaterach Kingsley Ch. I 54/21
 Herold FREDRO J.M. I 301/2
 Herostrat NIEMCEWICZ J.U. III 130/82
 Herr Christ du einig Gottes Sohn Cruciger (Creutziger) E. III 351/25
 Hersyllia FELIŃSKA E. I 283/3
 Hetman albo własny konterfekt hetmański Furius Ceriola F. III 223/26
 Hetman od syna wyzwany I 65/19
 Hetman Ukrainy CZAJKOWSKI M. I 187/7
 Hetman z Chester Scott W. I 239/45
 Hetmani SYNORADZKI M. IV 177/21
 Hetmani. Powieść współczesną WEYSSENHOFF J. V 30/9
 Hidalgo WIŚNIEWSKI S. V 72/4
 Une Heure de mariage Étienne Ch.G. I 86/49
 Hic tacet in tumba... zob. EPITAFIUM BOLESŁAWA CHROBREGO
 Hieroglifiki albo wizerunki amoris LUBOMIRSKI S.H. (?) II 370/20
 Hieronim Derdowski MAJKOWSKI A. II 413/8
 Hieronim Rudder BRODOWSKI F. I 102/3
 Hieronim Wespazjan Nieczuja z Kochowa Kochowski RZAŻEWSKI A. III 403/4
 Hierosolymitana peregrinatio Treter T. III 335/1, V 22/5
 Hierozolimka procesja ... z ksiąg ... peregrynacyjnej ... Mikolaja Chryzostofa Radziwiłła GROCHOWSKI S. [tłum.] I 374/28
 High Life Below Stairs Garrick D. III 129/49
 High-life doktor ŁOŚ W. II 387/19
 Higiena polska, czyli sztuka zachowania zdrowia, przeduzenia życia i uchronienia się od chorób, zastosowana do użytku popularnego TRIPPLIN T. IV 266/12
 Hiketydy czyli Błagające opieki Ajschylos V 32/12
 Hilary Boileau-Despreaux N. III 116
 Hilary Bączalski: List do redakcji „Przeglądu Polskiego” SZUJSKI J. IV 196/33

- Hinda PRZYBOROWSKI W. III 311
 Hipolit Eurypides V 32/12
 Hipolit Seneca L.A. III 89/6; I 34/7
 Hipolit Czernyszew TURCZYŃSKI J. IV 276/19
 Hipoteka szczęścia małżeńskiego MINISZEWSKI J.A. III 65/9
 Hipoteza Newtona o światle i ciężkości SUZIN A. IV 174
 Hippolyt Boratynski (Hippolit Boratyński) BRONIKOWSKI A.A.F. I 107/2
 Hippolytos-Pedra Eurypides I 135/5
 Hirlanda, czyli niewinność uciśniona LOMPA J. [tłum.] II 362/18
 Histeria w naszej literaturze ZAGÓRSKI W. V 153
 [L'Histoire] Emerson R. W. III 31/75
 Histoire ancienne des provinces de l'empire de Russie POTOCKI J. III 283/16
 Histoire ancienne du gouvernement de Cherson POTOCKI J. III 283/16
 Histoire ancienne du gouvernement de Podolie POTOCKI J. III 283/16
 Histoire ancienne du gouvernement de Wolhynie POTOCKI J. III 283/16
 Histoire d'un Juif Orzeszkowa E. III 47/25
 Histoire de l'anarchie de Pologne et du démembrement de cette république Rulhière C. III 212/38
 [Histoire de l'avenir] (Premier chapitre des guerres futures) MICKIEWICZ A. III 28/43
 L'Histoire de la prétendue révolution de Pologne Méhée de La Touche J. C. I 255, V 124/18
 Histoire de la révolution de Pologne précédée d'un aperçu rapide sur l'histoire universelle [...] MIEROSŁAWSKI L. III 51/3
 Histoire de Pologne LELEWEL J. II 322/27
 Histoire de Pologne depuis les temps les plus reculés jusqu'à nos jours CZYŃSKI J. I 206/10
 Histoire des langues romaines Wight H. II 343/16
 Histoire du Royaume Constitutionnel de Pologne IV 72/36
 Histoire populaire de Pologne publiée avec notes et chapitres complémentaires par... Mickiewicz A. III 47/30; III 359/8
 Histoire primitive des peuples de la Russie [...] POTOCKI J. III 283/13; III 282
 Histoires tragiques Belleforeste III 179/13
 Historia Emerson R. W. III 31/75
 Historia (Historia na 2 księgi podzielona) KRASICKI I. II 243/8; V 273/8
 Historia. Obraz dziejów polskich LELEWEL J. II 323/33
 Historia abo opisane wielu poważniejszych rzeczy, które się działy podczas wojny szwedzkiej w Królestwie Polskim od roku Pańskiego 1655... aż do 1660 OPALIŃSKI E. III 179/6
 Historia Alexandri Magni, regis Macedoniae, de proeliis I 403
 Historia Antitrinitarium Bock F.S. II 368/9
 Historia Attyli i jego następców aż do usadowienia się Węgrów w Europie [...] Thierry A. I 82/6
 Historia Austrii Poelitz K.H.L. IV 264/23
 Historia baranów KUPIEC J. II 304/3
 Historia bardzo piękna i żalonna o Equanusie, królu skockim ... teraz nowo z włoskiego języka na polski przelożona (Historia o Equanusie, królu szkockim) Flores J. de III 223/25
 Historia bardzo piękna o Talezie królewiczu lidyjskim a o Pe-repodzie królownie aragońskiej MORSZTYN H. III 84/5
 Historia barzo miła i wesola ku czcieniu, która jest rzeczona i wypisana o Szczęściu a o Swej woli [...] (Fortuny i cnoty różność w historii o niektórym młodzieńcu ukazana [...]) BIERNAT Z. LUBLINA (?) I 70/6
 Historia bardzo ucieczna o Charykliej Królownie i Teagene-sie zob. Historia murzyńska o nadobnym Teagenie i o pięknej Charykliej
 Historia barzo ucieczna z francuskiego języka przelożona młodzieńcom i pannom przystojnej miłości holdującym gwoli OPALIŃSKI E. (?) III 179/13
 Historia belli cosacco-polonici GRĄDZKI S. I 371/1; I 371
 Historia bezrządu Polski Rulhière C.C. I 236/31, IV 149, V 225
 Historia Biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie BANDTKIE J.S. I 33/9
 Historia bogów, półbogów i bohaterów czczonych od Rzymian i Greków Le-Pitre J.C. III 265/3
 Historia chłopów polskich w zarysie ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/18
 Historia chrześcijańska księżny Elefantyny Eufraty [...] DRUŻ-BACKA E. I 252/2
 Historia Consensus Sandomiriensis Jabłoński D.E. I 333/13
 Historia cudownego obrazu Najświętszej Marii Panny Częstochowskiej i opisanie jasnogórskiego klasztoru, ku chwale Bogarodzicy STARKEL J. IV 137/5
 Historia cywilizacji Anglii podług drugiego wydania orygina-lu angielskiego Buckle H.T. V 179/15
 Historia cywilizacji i literatury słowiańskich ludów ZABŁOC-KI T. Łada V 147
 Historia, czyli dziwna awantura Olinda z Amaryllą CZAPLIC C. I 189
 Historia de his, quae a Venetis tentata sunt, Persis ac Tartaris contra Turcos movendis KALLIMACH F. II 75/11
 Historia de ingressu Polonorum in Valachiam Łasicki J. I 351/5
 Historia de Isabella et Aurelio Flores J. de III 223/25
 Historia de rege Vladislao, seu clade Varnensi (De rebus ges-tis a Vladislao Polonorum atque Hungarorum rege libri tres; Historia rerum gestarum in Hungaria et contra Tur-cos per Vladislaum ... regem; Kallimacha Geminianczy-ka O królu Władysławie, czyli o klęsce warneńskiej) KALLIMACH F. II 75/14
 Historia drukarni krakowskich od zaprowadzenia druków do tego miasta a do czasów naszych BANDTKIE J.S. I 33/7
 Historia drukarni w Królestwie Polskim i Wielkim Księstwie Litewskim BANDTKIE J.S. I 33/11
 Historia duchowieństwa w czasie rewolucji francuskiej... Barruel A. IV 172/21
 Historia dwóch lat PRZYBOROWSKI W. III 312/15
 Historia dzieci WALEWSKA C. V 18/2
 Historia [dziewiętnastego] XIX wieku na podstawie źródeł i najnowszych opracowań JEZIERSKI F. II 51/5
 Historia ecclesiastica Comestor P. III 388
 Historia Europae recentior ad finem anni 1748 in usum Athe-nael Gedanensis brevier descripta LENGNIUS G. II 331/8
 Historia filozoficzna Adyla MOSTOWSKA A. III 93/3
 Historia filozofii materialistycznej i jej znaczenie w terażniejszości Lange F.A. IV 229/24
 Historia filozofii w Polsce na tle ogólnego rozwoju życia umysłowego STRUVE H. IV 165/23
 Historia filozofii w zarysie Schwegler Z. II 288/1
 Historia Flordyana z Lidia zob. [Lidia]
 Historia funebris in obitu divi Sigismundi Sarmatiarum regis et ad Sigismundum Augustum filium admonitio ROIZJUSZ P. III 375/4; III 374
 Historia „Gazety Lwowskiej” ROLLE M. III 377
 Historia „Gazety Lwowskiej” 1811-1848 BRUCHNAŁSKI W. I 111/4
 Historia gejszy oraz Mniszka i Żona Hearn L. I 53/15
 Historia Generalnego Wikariatu w Cieszynie LONDZIN J. II 363/6

- Historia i polityka OSTROWSKI J.B. III 210/8
 Historia jakobinizmu... Barruel A. IV 172/19
 Historia Jana Karola Chodkiewicza, wojewody wileńskiego, hetmana W.X.L. (Żywot Jana Karola Chodkiewicza) NARUSZEWICZ A.S. III 115/13
 Historia Jana Sobieskiego Coyer G.F. de III 272
 Historia jednego podwórze BARTKIEWICZ Z. I 37/8
 Historia języka łacińskiego w Polsce MECHERZYŃSKI K. II 440/1
 Historia języka niemieckiego w Polsce MECHERZYŃSKI K. II 440/4
 Historia kamienia przy drodze opowiadana „Kolkowi w płocie” SADOWSKA M. z Brzezinów IV 11/7
 Historia Kaszubów MAJKOWSKI A. II 413/5; V 283/5
 Historia kolka w płocie według wiarygodnych źródeł zebrana i spisana KRASZEWSKI J.I. II 263/43
 Historia kościoła i cudownego obrazu N.P. w Tuchowie Szołdrski W. II 349/3
 Historia królów elekcyjnych od Zygmunta III do Stanisława Augusta POTOCKI I. III 280/16
 Historia książąt i królów polskich zob. Królów i książąt polskich ... zawarcie i opis
 Historia książąt i królów polskich krótko zebrana, teraz dla lepszego użytku przejrzana i poprawiona Waga T. II 323/43
 Historia kultury antycznej w zwięzłym wykładzie ZIELIŃSKI T. V 194/11
 Historia, literatura i krytyka MAJORKIEWICZ J. II 414/3
 Historia literatury angielskiej Taine H. III 196/52
 Historia literatury francuskiej ułożona podług najświeższych opracowań obcych SARNECKI Z. IV 20/21
 Historia literatury francuskiej wieku XVIII PORĘBOWICZ E. III 275/1
 Historia literatury greckiej WALICKI A. V 19/2
 Historia literatury greckiej WĘCLEWSKI Z. V 32/4
 Historia literatury polskiej. (Od roku 1863) LORENTOWICZ J. II 364/9
 Historia literatury polskiej dla młodzieży opowiedziana w krótkości MECHERZYŃSKI K. II 441/11
 Historia literatury polskiej od czasów najdawniejszych do roku 1815 PILAT R. III 251/6; III 255/21
 Historia literatury polskiej XVIII-XIX w. Pilat R. V 90/21
 Historia literatury polskiej potoczny sposób opowiedziana BARTOSZEWICZ J. I 37/6
 Historia literatury polskiej w zarysach WÓJCICKI K.W. V 114/12; V 114/38
 Historia literatury polskiej w. XIX do 1830 KOMARNICKI L. II 166/3
 Historia literatury polskiej wystawiona w spisie dzieł drukiem ogłoszonych BENTKOWSKI F. I 52/2
 Historia literatury powszechnej LEWESTAM F.H. II 343/4
 Historia literatury powszechnej w monografiach ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/7
 Historia literatury powszechnej w zarysie GOSTOMSKI W. I 353/2
 Historia literatury powszechnej w zarysie PLENKIEWICZ R. III 262/5
 Historia literatury powszechnej według 6 wydania oryginału niemieckiego przełożona [...] Scherr J. V 178/4
 Historia literatury rzymskiej MORAWSKI K.D. III 78/7
 Historia litewska dla dzieci JUCEWICZ I.A. II 61/2
 Historia logiki jako teorii poznania w Polsce zob. Wykład systematyczny logiki, czyli nauka dochodzenia i poznania prawdy
 Historia malarstwa Macfall H. II 101/97; III 255
 Historia malarstwa Muther R. V 130/6
 Historia malarstwa we Włoszech DZIEDUSZYCKI W. I 263/15
 Historia Małgorzaty z Walezji, królowej Nawarry Caumont de La Force Ch.R. de III 130/81
 Historia mego wieku i ludzi, z którymi żyłem KARPINŃSKI F. II 93/21
 Historia mego zawodu literackiego LIBERA A. II 349
 Historia mego życia Keller H. IV 223/12
 Historia mężów Kock Ch.P. II 411/35
 Historia miast i mieszczan w krajach dawnego państwa polskiego od czasów najdawniejszych aż do połowy XIX w. MACIEJOWSKI W.A. II 406/17
 Historia miasta Warszawy SOBIESZCZAŃSKI F.M. IV 115/5
 Historia miasta Wilna BALIŃSKI M. I 28/2
 Historia mojej dubeltówki WILCZYŃSKI A. V 54/5
 Historia Mongalorum BENEDYKT POLAK I 49/1
 Historia Moschovitica PETRYCY J.I. (?), PETRYCY S. (?) III 239/7, 240/9
 Historia murzyńska o nadobnym Teagenie i o pięknej Charykliej (Historia bardzo uczesna o Charykliej Królowie i Teagenesie) Heliodor V 152/1
 Historia na 2 księgi podzielona zob. Historia
 Historia narodu polskiego od początku chrześcijaństwa NARUSZEWICZ A.S. III 115/18
 Historia naturalis curiosa Regni Poloniae, Magni Ducatus Lituaniae annexarumque provinciarum in tractatus XX diuisa RZĄCZYŃSKI G. III 402/3; III 402
 Historia naturalis de herbis et plantis JONSTON J. II 60/11
 Historia naturalna ekonomiczna rolnicza ... Sander H., Fabricio J.Ch. III 315/26
 Historia nauk wyzwolonych Juvenel Carlanca F. de I 198/1; I 197
 Historia nowożytna Rotteck K. II 49/6
 Historia numizmatyki polskiej MITZLER de KOŁOF W. III 66
 HISTORIA O ALEKSANDRZE WIELKIM (Historia o żywocie i znamienitych sprawach Aleksandra Wielkiego, króla Macedońskiego) I 403
 Historia o Antku rolniku BUKOWIECKA Z. I 131/3
 Historia o Apollonie, królu tyrskim (Historija o Apolonijuszu królu tyrskim) I 404
 Historia o Argendzie królowie sycylijskiej (Argenida) POTOCKI W. III 292/11; IV 267/4
 Historia o Barnabaszu Boccaccio G. I 126/1
 Historia o bladej dziewczynie spod Ostrej Bramy KRASZEWSKI J.I. II 261/14
 HISTORIA O CESARZU OTTONIE (Historia piękna i krotochwilna o Othonie, cesarzu rzymskim, i o małżonce jego) I 403
 Historia o dwóch parach zakochanych i o połowie trzeciej NARZYMSKI J., SABOWSKI W. III 119/6; IV 10/22
 Historia o Equanusie, królu szkockim zob. Historia bardzo piękna i żalosa o Equanusie, królu szkockim ... teraz nowo z włoskiego języka na polski przełożona
 Historia o Galezjusie, synu Demokryta, i Filidzie, córce Aristidesa, szlachty cypryjskiego królestwa MORSZTYN H. III 83/4
 Historia o Gryzeldzie i margrabi Walterze LOMPA J. (tłum.) II 362/19
 HISTORIA O GRYZELLI (Historia znamienita ... o Gryzelli, Salurskiej księżnie w ziemi włoskiej) I 404; V 260
 Historia o Janaszu Korczaku i pięknej miecznikównie KRASZEWSKI J.I. II 264/76
 Historia o Janku Górniku BUKOWIECKA Z. I 131/1
 Historia o kłótniach Szeligów i Berdyszów, dwóch kmięcych rodzin w Gajowie i jak się pogodzili ze sobą SZUJSKI J. IV 195/8
 Historia o krasnoludkach i o sierotce Marysi zob. O krasnoludkach i o sierotce Marysi

- Historia o królu greckim I 404
- Historia o pobożnej i błogosławionej Petroneli, polskiej pu-
stelnicy na Górze Chelm u Ś. Anny w Górnym Śląsku
LOMPA J. II 361/11
- Historia o podróżach ... skrócona, zawierająca odkrycia kra-
jów dawniej nieznanomych oraz obyczaje, religie, rząd i
handel obywateli La Harpe J.F. I 90/35
- Historia o polskim kawalerze Walewskim ... z Beraldą w
intrygach statecznej miłości zostający ... zob. Fenix rzadki
na świecie, to jest przyjaciel w różnych intrygach i awan-
turach stateczny, JMPan Walewski [...]
- Historia o pra-pra-pra... wnuku i o pra-pra-pra... dziadku
MILKOWSKI Z. III 55/9
- Historia o próżniaku Semeniu KUNICKI L. II 304/7
- Historia o srogim prześladowaniu Kościoła Bożego [...]
BAZYLIK C. I 43/7
- Historia o szlachetnej i pięknej Meluzynie, która była dziwo-
rodem morskim i córką króla Helmona [...] LOMPA J.
[tłum.] II 362/20
- Historia o św. Stanisławie, biskupie krakowskim, patronie
polskim DŁUGOSZ J. I 228/3; zob. też: Historyja o św.
Stanisławie [...]; Vita Sanctissimi Stanislaw
- Historia o Walterze hrabi z Tyńca i Alegundzie żonie jego,
wybrana z kroniki starej łacińskiej Boguchwała II Róży-
ca... (Walgierz hrabia z Tyńca) MINASOWICZ J.E. III 60/2
- Historia o wojnie z Katyliną zob. O wojnach z Katyliną i
Jugurthą
- Historia o wyroczniach pogańskich, z francuskiego na polski
język przełożona... Fontenelle B. IV 270/22
- Historia o znacznej płodności I 404
- Historia o żywocie i zacnych sprawach Jerzego Kastrjota
Barletius M. I 43/8, III 324/8, V 92/18
- Historia o żywocie i znamienitych sprawach Aleksandra Wiel-
kiego, króla Macedońskiego zob. HISTORIA O ALEK-
SANDRZE WIELKIM
- Historia obrazu N.P. Marii w kościele W.W. O.O. bernardy-
nów w Sokalu JABLONOWSKI J.S. II 8/6
- Historia odkrycia Ameryki przez Kolombę, wynalezienia i
podbicia Meksyku przez Korteza, podbicia Peru przez
Pizarra [...] Robertson W. II 55/11
- Historia odmiann zaszytych w państwie rosyjskim Lacombe
J. V 129/2
- Historia Orfeusza i Eurydyce zob. Orfeusz
- Historia Orzobana DRUŻBACKA E. I 252/6
- Historia [osiemnastego] XVIII i XIX w. do upadku cesarstwa
francuskiego [...] Schlosser F.K. I 82/9
- Historia panowania Jana Kazimierza zob. Annalium Poloni-
ae ab obitu Vladislaw IV Climacter primus
- Historia Passionis Christi ... per tres libros... RADZIWIŁŁ A.S.
III 334/5
- Historia patriarchy Noego (*Nasz przaszczur Noe świętym był...
a wino pijał dzbanem*) ZAGÓRSKI W. V 153/3, V 153
- Historia pierwotna Polski BARTOSIEWICZ J. I 38/8
- Historia piękna i krotkochwilna o Othonie, cesarzu rzymskim,
i o małżonce jego zob. HISTORIA O CESARZU OTTO-
NIE
- Historia podbicia Anglii przez Normanów Thierry A. II 30
- Historia podróży i osobliwszych zdarzeń ... BENIOWSKI M.
I 50-51/1
- Historia polityczna dla szlachetnej młodzieży... SKRZETUSKI K.J.
IV 80/2
- Historia polityczna królestwa francuskiego ... dla pożytku
szlachetnej młodzieży zebrała SKRZETUSKI K.J. IV 80/1
- Historia polityczna państwa starożytnych III 114
- Historia polityczna rewolucji amerykańskiej terazniejszej
Raynal G.T.R. IV 40/22
- Historia Polona a Lecho ad Augusti II mortem LENGNICH G.
II 331/6
- Historia Polonica Jana Długosza zob. Annales seu Cronicae
inclitri Regni Polontiae
- Historia Polonica... zob. Cronica Polonorum
- Historia polska BALIŃSKI M. I 28/5
- Historia polska Duchiański F. IV 261/13
- [Historia polska] (Pierwsze wieki historii polskiej) MICKIE-
WICZ A. III 28/45; III 48/39, 359/11
- Historia polska dla dzieci treściwie napisana, ozdobiona w
tekście dwunastoma portretami znakomitszych królów
polskich NOWOSIELSKI T. III 164/15
- Historia polska do końca panowania Stefana Batorego LELE-
WEL J. II 321/5, 323/41
- Historia polska duchowna ZAŁUSKI J.A. V 165/22
- Historia polska literacka ZAŁUSKI J.A. V 165/22
- Historia polska od śmierci Władysława IV aż do pokoju oliw-
skiego zob. Historiarum Polontiae ab excessu Vladislaw
IV ad pacem Olivensem usque libri IX
- Historia polska w głównych jej zarysach Mickiewicz A.
III 48/34
- Historia polska w pięknych przykładach przedstawiona
CHOCISZEWSKI J. I 154/18
- Historia Polski zob. Historia Polski w głównych jej zarysach
- Historia Polski nowożytniej LELEWEL J. II 323/41
- Historia Polski porozbiorowej na tle ruchu światowego
KOSIAKIEWICZ W. II 213/30
- Historia Polski w głównych jej zarysach (Historia Polski)
Mickiewicz A. III 359/8
- Historia Polski, w krótkości opracowana [...] CHOCISZEWSKI
J. I 154/21
- Historia powieści w Polsce WOJCIECHOWSKI K. V 90/19
- Historia powrotu do pierwotnej prawdy Bożej LUBIENIECKI
S. (młodszy) II 368/4
- Historia powstania listopadowego Barzykowski S. III 403/13
- Historia powstania narodu polskiego w 1861-1864 r. GILLER
A. I 330/3
- Historia powstania w 1831 roku na Wołyniu, Podolu, Ukra-
inie, Żmudzi i Litwie zob. Powstanie na Wołyniu, Podolu
i Ukrainie w roku 1831 opisane [...]
- Historia powstania w 1831 roku na Wołyniu, Podolu, Ukra-
inie, Żmudzi i Litwie zob. Zbiór pamiętników o powsta-
niu Litwy w r. 1831
- Historia powszechna Becker K.H. V 102/31
- Historia powszechna Müller J. IV 265
- Historia powszechna zob. Historia uniwersalna zawierająca
w sobie historię świętą, świecką i kościelną, począwszy
od stworzenia świata po nasze czasy...
- Historia powszechna dla klas niższych szkół realnych i gim-
nazjalnych na wzór Weltera ułożona POPLIŃSKI A. III
271/3
- Historia powszechna dla płci żeńskiej TAŃSKA (HOFFMA-
NOWA) K. IV 236/29
- Historia powszechna dla szkolnej młodzieży ZDANOWICZ
A. 184/6
- Historia powszechna dla szkół narodowych na klasę III, pierw-
szy raz wydana SKRZETUSKI K.J. IV 80/4
- Historia powszechna dla szkół narodowych na klasę IV, dzieje
rzymskie zawierająca SKRZETUSKI W.B. IV 81/6
- Historia powszechna krótko zebrała podług drugiego wyd.
rosyjskiego Kajdanow I. III 371/10
- Historia powszechna opowiedziana w skróceniu, z poglą-
dem na religię, przemysł, handel i literaturę narodów
Cantu C. I 241/81
- Historia powszechna skrócona WYRWICZ K. V 129/3, IV 208/10
- Historia pożaru miasta Krakowa KALINKA W. II 70/3

- Historia prawdziwa o grabinie Altdorfskiej, która jednym porodem 12 synów porodziła 1 404
- Historia prawdziwa o Petru Właście palatynie, którego zwano Duninem KRASZEWSKI J.I. II 266/92
- Historia prawdziwa o przygodzie żalostnej księżniczki fińskiej Jana i królowej Katarzyny zob. *Historia prawdziwa o przygodzie żalostnej* [...]
- Historia prawodawstw słowiańskich MACIEJOWSKI W.A. II 405/1
- Historia przyszłości MICKIEWICZ A. III 28/43
- Historia reform politycznych w dawnej Polsce HOFFMAN K.B. I 409/6
- Historia Reformationis Polonicae LUBIENIECKI S. (młodszy) II 368/4; III 214/8, 214/9, V 281/4
- Historia religii Chantepie de la Saussaye P.D. II 313/62
- Historia rerum gestarum in Hungaria et contra Turcos per Vladislaum ... regem zob. *Historia de rege Vladislao, seu clade Varnensi*
- Historia rerum in Polonia gestarum anno 1620 (Rerum in Polonia ac praecipue belli cum Osmano Turcarum imperatore gesti finitiquae historia anno 1620 et 1621) PETRYCY J.I. III 239/1
- Historia rewolucji polskiej od r. 1794 BRZOSTOWSKI P.K. I 119
- Historia „Rozmaitości” 1817-1859 BRUCHNAŁSKI W. I 111/4
- Historia równej odwagi ale różnej fortuny dwu pięknych Tressy i Gazele w Holandii panien POTOCKI W. III 292/19
- Historia ruchów hajdamackich w XVIII w. RAWITA-GAWRONSKI F. III 345/23
- Historia rzymska Livius T. V 204
- Historia Sawki KRASZEWSKI J.I. II 262/20
- Historia sceny warszawskiej od roku 1850 ESTREICHER K. I 274/14
- Historia sekretna Jana de Bourbon, księżniczki z Karans Baudot de Juilly N. III 130/80
- Historia serca i rozumu. (Uczucia i wiedzy) MAJORKIEWICZ J. II 414/4
- Historia siedmimiesięcznego teatru w Poznaniu WĘŻYK W. V 40/2
- Historia swiego włosa ŁOZIŃSKI W.I. II 390/8
- Historia Societatis Iesu Rossiacae, conservatae in Alba Russia et propagatae MUŚNICKI N. III 101/8
- Historia spraw Atyle, króla węgierskiego Olahus M. 43/9, II 75/15
- Historia Stankariane tragoediae STATORIUS P. (?) IV 153/8
- Historia Stanów Zjednoczonych Laboulaye E. II 291/7
- Historia Starego i Nowego Testamentu ... Royaumeont [Fontaine N.] II 336/18
- Historia Stefana na Czarny Czarnieckiego, wojewody kijowskiego, hetmana polnego koronnego KRAJEWSKI M.D. II 238/8
- Historia sześciu miesięcy PRZYBOROWSKI W. III 312/15
- Historia szewca Jana Kilińskiego, radcy miasta Warszawy, pułkownika Najjaśniejszej Rzplitej Polskiej [...] POL W. III 267/2; III 267
- Historia szkół w Koronie i w Wielkim Księstwie Litewskim od najdawniejszych czasów aż do roku 1794 (Zakłady naukowe w Koronie i Wielkim Księstwie Litewskim od najdawniejszych czasów aż do r. 1794) ŁUKASZEWICZ J. II 395/6
- Historia szuki MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/33
- Historia św. Genowefy ZBYLITOWSKI A. V 182/11
- Historia Święta Starego i Nowego Testamentu opowiedziana w skróceniu DMOCHOWSKI F.S. I 239/21
- Historia Tartarorum zob. też *Relacja z podróży* BENEDYKT POLAK I 49/1
- Historia Telemaka JABLONOWSKI J.S. II 8/12
- [Historia turecka] OTWINOWSKI S. III 215/2; III 215
- Historia ucieczka o zacnej królownie Banialuce MORSZTYN H. III 83/4
- Historia uniwersalna zawierająca w sobie historię świętą, świecką i kościelną, począwszy od stworzenia świata po nasze czasy... (Historia powszechna) RADZIWIŁŁ U. K. III 336/6
- Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego MORAWSKI K.D. III 78/5
- Historia Vladislai, Poloniae et Sueciae principis ... usque ad excessum Sigismundi III KOBIERZYCKI S. II 132/2
- Historia wielkich odkryć geograficznych w XV i XVI w. Peschel O. IV 264/22
- Historia wielu małżeństw SKARBK F. IV 71/23
- Historia włościan i stosunków ich politycznych, społecznych i ekonomicznych, które istniały w Polsce od czasów najdawniejszych aż do drugiej połowy XIX w. MACIEJOWSKI W.A. II 405/13
- Historia wojny chocimskiej (1621 r.) TRETIK J. IV 263/6
- Historia wojny moskiewskiej aż do opanowania Smoleńska zob. *Początek i progres wojny moskiewskiej*
- Historia wojny peloponeskiej Tucidydes I 38
- Historia wschodnia o Zadigu zob. *Zadig*
- Historia współczesna France A. IV 156/8
- Historia wymowy kaznodziejskiej w Polsce zob. *Historia wymowy w Polsce*
- Historia wymowy kaznodziejskiej w Polsce, obejmująca wiadomość o najcenniejszych mówcach Kościoła polskiego w czasach Zygmuntońskich zob. *Historia wymowy w Polsce*
- Historia wymowy w Polsce (Historia wymowy kaznodziejskiej w Polsce, obejmująca wiadomość o najcenniejszych mówcach Kościoła polskiego w czasach Zygmuntońskich) MECHERZYŃSKI K. II 440/6; I 358/4, 399/10, II 440, III 203, 357/12
- Historia znamenita ... o Gryzelli, Salurskiej księżnie w ziemi włoskiej zob. *HISTORIA O GRYZELLI*
- Historia zwyciężonego człowieka MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/32
- Historia żalostna a starszliwa o Franciszku Spierze... Murzynowski S. IV 29/12
- Historia żalostna o prędkości i okrutności tatarskiej PAPROCKI B. III 222/1
- Historia żon MAJERANOWSKI K. II 410/20
- Historia życia i panowania Zygmunta I OSSOLIŃSKI J.M. III 205/7
- Historia Żydów w Polsce KRAUSHAR A. II 271/2
- Historiae Graecorum litterariae elementa in usum lectionum GRODDECK G.E. I 375/7
- Historiae Lithuanicae pars prior ... libri novem KOJAŁOWICZ W. Wjtek II 158/6; IV 167/22
- Historiae naturalis de avibus libri VI JONSTON J. II 59/5
- Historiae naturalis de insectis libri III JONSTON J. II 59/5
- Historiae naturalis de piscibus et cetis libri V JONSTON J. II 59/5
- Historiae naturalis de serpentibus libri II JONSTON J. II 59/5
- Historiae naturalis exangulibus aquaticis libri IV JONSTON J. II 59/5
- Historiae Polonae pars prior zob. *Bellum Scythico Cosacium, seu de conjuratione Tartarorum, Cosacorum et plebis Russiae contra Regnum Poloniae*
- Historiae Polonae plenioris partes duae zob. *Bellum Scythico Cosacium, seu de conjuratione Tartarorum, Cosacorum et plebis Russiae contra Regnum Poloniae*
- Historiae Polonicae libri XII zob. *Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae*

- Historiae Polonicae... liber XI Długosz J. IV 231/1
- Historiarum Poloniae ab excessu Vladislai IV ad pacem Olivensem usque libri IX (Historia polska od śmierci Władysława IV aż do pokoju oliwskiego) RUDAWSKI W.J. III 392/1; III 66/4, IV 127/13
- Historiarum Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae scriptorum quotquot ab initio Reipublicae Poloniae ad nostra usque tempora extant omnium, collectio magna ... MITZLER de KOLOF W. III 66/7; II 401/3, III 178/2, IV 21/5
- Historical Sketch of Education in Poland JAKUBOWSKI A.A. II 16/1
- Historie albo przekłady szczerzej i statecznej miłości sprzyżonego towarzystwa Lucjan z Samosaty I 211/12
- Historie b. piękne, wyrażające w sobie afekty szczerzej i serdecznej miłości zob. Philomachia albo afektów gorącej miłości wyrażenie
- Historie kościelne albo ewangelie FALIBOGOWSKI K.F. I 280/4
- Historie neapolitańskie CHEŁDOWSKI K. I 149/18
- Historie niezwykle JANKOWSKI J. II 27/21
- Historie o pajacach GERMAN J. I 327/4
- Historie rozmaite z rzymskich i z innych dziejów wybrane, z wykłady ich obyczajnymi, ludzi ku rozmiłowaniu mądrości i też innych cnót przywodzące zob. HISTORIE RZYMSKIE I HISTORIE RZYMSKIE (Gesta Romanorum; Historie rozmaite z rzymskich i z innych dziejów wybrane, z wykłady ich obyczajnymi, ludzi ku rozmiłowaniu mądrości i też innych cnót przywodzące) I 404; V 260
- Historie uczesne o znacznej królownie... Banialuce zob. Antypasty małżeńskie
- Historii naturalnej ksiąg XXXVII Pliniusz Starszy II 395/10
- Historii polskiej treściwie opowiedzianej ksiąg dwanaście SZUJSKI J. IV 196/39
- Historja żalosa a straszliwa o Franciszku Spierze, który się dla bojaźni ludzkiej prawdy pańskiej zaprzął i dla tegoż jest na strach świata niesłychanym obyczajem skaran MURZYNOWSKI S. [tłum.] III 100/4; III 100/1
- History of our Time Gołch G.P. I 270/4
- The History of Poland OSTROWSKI J.B. III 210/3
- Historyczna nowa szkoła ASNYK A. I 22/7
- Historyczna paralela Hiszpanii z Polską w wieku XVI, XVII, XVIII LELEWEL J. II 322/13
- Historyczna powieść polska JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/18
- Historyczna wędrowka po Krakowie SZUJSKI J. IV 196/32
- Historyczna wiadomość o jezuitach w Polsce (Jezuici w Polsce. Rys historyczny) MORACZEWSKI J. III 74/1
- Historyczna wiadomość o ziemi pomorskiej, mieście Gdańsku oraz żegludzie i panowaniu Polaków na Morzu Bałtyckim ŚWIĘCKI T. IV 227/1
- Historyczne opisanie Świątyni Sybilli w Puławach GOŁĘBOWSKI E. I 343
- Historyczne pamiętki znamienitych rodzin i osób dawnej Polski przez... ŚWIĘCKI T. IV 227/3
- Historyczne pomniki języka i uchwał polskich i mazowieckich z wieku XV-go LELEWEL J. [ed.] II 323/44
- Historyczne to i owo ŁOŚ W. II 388/20
- Historyczno-krytyczne wiadomości o życiu i pismach pana Woltera i innych nowych filozofów Tschabuschnigg A. v. III 314/24
- Historyczno-krytyczne wiadomości o życiu i pismach trzydziestu i trzech filozofów naszego wieku, opisane i tłumaczone z niemieckiego Tschabuschnigg A. v. III 315/24
- Historyczny obraz miasta Lublina zob. Obraz miasta Lublina
- Historyczny obszar Polski POL W. III 269/34
- Historyczny opis miasta Krakowa i jego okolic (Kraków i jego okolice) GRABOWSKI A. I 367/2
- Historja krotofilna o kupcu, który się z drugim o cnotę swej żony założył BUDNY B. I 126/1
- Historja o Apolonijuszu królu tyryjskim zob. Historię o Apolonie, królu tyryjskim
- Historja o chwalebny Zmartwychwstaniu Pańskim MIKOŁAJ z WILKOWIECKA III 52/3; I 208/3, III 52
- Historja o obrazie w Częstochowie Panny Maryjej Rydyziński P. III 52/5
- Historja o Przemysławie księżęciu oświęcimskim i o Cecylijej małżonki jego dziwnej stateczności ... wierszem polskim przełożona 1674 SZEMIOT S.S. IV 191/20; IV 190
- Historja o rzymskim cesarzu Otonie i żenie jego z dziećmi I 404
- Historja o św. Stanisławie, biskupie krakowskim ... krótko zebrana i opisana Długosz J. III 53/6
- Historja o świętej Annie ... według historii łacińskich napisana MIKOŁAJ z WILKOWIECKA III 52/1
- Historja piękna z przykłady nadobnemi o Poncyjanie, cesarzu rzymskim zob. Poncyjan, który ma w sobie rozmaite powieści mile barzo ku czcieniu, wzięte z rzymskich dziejów
- Historja polskimi rytmami o Włoskiej Ziemi i Multańskiej (Historie in versu polone despre Moldava și Tara Românească) KOSTYN M. II 220/4; II 220/10
- Historja prawdziwa o przygodzie żalosań księcia finlandzkiego Jana i królowny Katarzyny KROMER M. II 278/11; II 272/29
- Historja prawdziwa, która się stała w Landzie mieście niemieckim LUBELCZYK J. (?) II 366/14
- Historja uczesna o Galezyjusie, synu Demokryta, i Filidzie, córce Arystydesa ... wierszem polskim przewrócona 1674 SZEMIOT S.S. IV 191/21; IV 190
- Historjki, powiastki i komedyjki moralne zob. Powiastki, powieści i komedyjki moralne
- Historyk NORWID C. III 149/81 (CXIV)
- Historyka [...] Justynus V 22/6
- Historyka LELEWEL J. II 323/37
- Historyka tudzież o łatwym i pożytecznym nauczaniu historii LELEWEL J. II 322/7
- Histrioni. Powieść z czasów Dioklecjana RAPACKI W. (ojciec) III 341/14
- Histrioni. Tragedia w 5 a. RAPACKI W. (ojciec) III 341/15
- Hiszpani w Peru albo śmierć Rolii Kotzebue A.F. I 159/9
- Die Hochstapler NOSSIG A. III 158/12
- Hodoeporicorum liber unus RYBIŃSKI J. III 395/9
- Hoene-Wroński i jego udział w rozwinięciu ostatecznym wiedzy ludzkiej Bukaty A. III 124/2
- Hołd królowej Jadwidze (Przed pochodem na Wawel) KONOPNICKA M. II 182/39
- Hołd obywatelski w dzień Nowego Roku 1792 BIELAWSKI J. I 61/20
- Hołdy Janowi Kochanowskiemu „poetycznie składane” zob. Zale nagrobne na ślachetnie urodzonego i znacznie uczonego męża, nieboszczyka pana Jana Kochanowskiego Hołota KRASZEWSKI J.I. II 267/127
- Holubek albo dzieła rycerskie zob. Holubek do żołnierzy
- Holubek do żołnierzy (Holubek albo dzieła rycerskie) GROCHOWSKI S. I 373/3
- Homagii ratio KROMER M. II 278/5
- Homeri Kwint w Polsce PRZYBYLSKI J. I. V 301/39, 301/43
- Homeri Odysseae Rhapsodiae sex, quibus Ulyssis errorum narratio absolvitur JEŻOWSKI J. [ed.] II 58/4
- [Homeru] OMHOY IAIAE AOIMOE MHNIE – Homera Illada. Pomor – gniew WYSPIAŃSKI S. [ed.] V 136/33
- Homilie biskupie WORONICZ J.P. V 107
- Homille rymowane, wyjaśniające mistyczne sensa 2go psalmu Dawida [...] SUROWIECKI K. IV 172/14

- Homilie, nauki i przemowy dotąd drukiem nie ogłoszone, z własnoręcznych pierwowzórów autora zebrane WORONICZ J.P. V 107/43
- L'Homme religieux réformateur Emerson R. W. III 31/75
- Homo sapiens PRZYBYSZEWski S. III 318/5; III 321/61
- L'Honnete criminel Fenouillot de Fablaire Ch.G. I 84/14
- Honor Sudermann H. I 317/43
- Honor, Powieść WIERZBIŃSKI M. V 51/15
- Honor i pieniądze Ponsard F. I 339/16, IV 205/19
- Honoration de la mémoire d'Adam Mickiewicz en Italie MICKIEWICZ W. III 47/10
- Honos paternus Illustrissimo Principi ... Domino D. Joanni Demetrio Solikowski KŁONOWICZ S.F. II 125/11
- Horacjusza Flakka Listów księgi dwie przekładania ... Horatius Q.F. I 236/31
- Horacjusza Listów Księgi dwie przekładania F.K. Dmochowski Horatius Q.F. II 205/8
- Horacjusza Ody celniejsze [...] Horatius Q.F. II 58/3; II 57
- Horacjusza życie, z pism jego po części zebrane NARUSZEWICZ A.S. III 114/5
- Horacjusze Corneille P. III 201/10
- Horae canonicae Salvatoris (*Patris sapientia, veritas divina...*) II 56
- Horatius Flaccus LIBICKI J. [Ihm.] II 349/4
- Horatius Flaccus w trudach więzienia moskiewskiego na utulenie żalów... w lyrycznych pieśniach zawarty PETRYCY S. III 240/2
- Horodnica SZYDŁOWSKI I. IV 202/3
- Horodyszcze TYSZKIEWICZ E. IV 290/5
- Horoskopy, święte przypowieści ewangeliczne, czyli obrazy nieba globusowego ilustrujące te przypowieści NIEMOJEWSKI A. III 136/46
- [Horsztyński] (Konfederat barski; Kossakowscy; Szczęsny Kossakowski) SŁOWACKI J. IV 91/36; IV 102/161
- Hortulus animae I 70/2
- Hortulus elegantiarum KORWIN W. II 202/5; II 202/1
- Hozeasz prorok zob. Komentarz albo wykład na prorocstwo Hozeasza proroka
- Hrabia DYGASIŃSKI A. I 260/24
- Hrabia August MAŃKOWSKI A. II 424/6
- Hrabia i niedźwiedziarz Hoffmann E. V 56/39
- Hrabia Jerzy GRAYBNER S. I 371/5
- Hrabia Marian (Dzisiejsi) KOZIEBRODZKI W.B. II 227/9
- Hrabia na Rostocku (1350-1439. Hrabia na Rostocku, błędny rycerz Słowiańszczyzny, na rubieży 14 i 15 stuleci) RONIKIER B. Jaxa III 380/7
- Hrabia na Wątorach KONDRATOWICZ L. II 176/13
- Hrabia Odętowski zob. Dumny
- Hrabia - starosta ŁOŚ W. II 387/4
- Hrabia Ścibor na Ostrowcu GROZA S. I 380/4
- Hrabia Tyniecki DEMBOWSKI I. I 223/2
- Hrabia Witold RZEWUSKI St. III 409/10; III 409
- Hrabiątko KONOPNICKA M. II 182/57
- Hrabina ŁOŚ W. II 387/16
- Hrabina. Opera w 3 a. WOLSKI W. V 98/9
- Hrabina Cosel DANIELEWSKI C. I 211/4
- Hrabina Cosel KRASZEWSKI J.I. II 264/71; V 275/71
- Hrabina Elodia SZELIGA M. IV 189/1
- Hrabina Olesia WIERZBIŃSKI M. V 51/33; V 51/15
- [Hrabina Palmyra] NORWID C. III 148/75
- Hrabina się nudzi PUZYNNINA G. III 330/12
- Hryć GROZA A. I 379/7
- Hryhor Serdeczny MŁKOWSKI Z. III 56/27
- Hrywda RODZIEWICZÓWNA M. III 369/12
- Huculi ZAWADZKI W. V 179/7
- Hugo SŁOWACKI J. IV 88/15; IV 87, 90/32
- Hulaj dusza! Walewski A. II 261/12
- Hulanka (*Szynkareczko, szafareczko, bój się Boga, stoj!*...) WITWICKI S. V 78/6
- Hultaj. Komedia w 4 a. ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/17
- Hultaj. Powieść dla mniejszych i większych czytelników ROSINKIEWICZ K. III 382/18
- Humor i prawda w kilku obrazkach LIBELT K. II 346/7
- Humor i prawo BRZOZOWSKI S. I 122/29
- Humor w „Panu Tadeuszu”. Szkic estetyczny ZGLIŃSKI D. V 188/6
- Humor, żart i satyra w poezji polskiej NAWROCKI W. III 120/5
- Humoreska przez Izy DYGASIŃSKI A. I 260/15
- Humoreski ZAGÓRSKI W. V 153/22
- Humoreski i obrazki z życia WILCZYŃSKI A. V 54/24
- Humoreski sceniczne. Tłumaczone dla dwu osób grających NIEDŹWIECKI Z. [Ihm.] III 125/27
- Humoreski sceniczne dla jednej i dwu osób grających NIEDŹWIECKI Z. III 124/13
- Humoreski z teki Woroszyły SIENKIEWICZ H. IV 45, 46/2, 46/3
- Humorysta polski CHOCISZEWSKI J. I 154/19
- Hunyadi BÉLCIKOWSKI A. I 45
- Huon z Bordeaux KAWCZYŃSKI M. II 108/15
- Huragan GAŚSIOROWSKI W. I 324/10
- Huragan URBAŃSKI A. V 15
- Husyci w Górnym Śląsku, czyli powieść o zamordowaniu kapłana Waleńtego, założeniu kościoła jankowskiego i obłężeniu Żorów w r. 1433 MIARKA K. III 9/4
- Hutnik GRUSZECKI A. I 381/4
- Hutorka staraho dziecka KOROTYŃSKI W. II 199
- Hygiena i życie PIETKIEWICZ Z. III 247/1
- Hymeneusz Jego Mci Pana Jana Baptisty Cekięgo JURKOWSKI J. II 61/1
- Hymeneusz Najjaśniejszego Monarchy Dymitra Iwanowicza JURKOWSKI J. II 61/5
- Hymenodora ... Academiae Vlnensis nomine ... sponsis Joanni Stanislaw Sapieha ... et Annae Chodkiewicziae ... oblatą SARBIEWSKI M.K. IV 13/3
- Hymn (*Bogarodzica! Dziewico!*; Hymn do Boga Rodzicy) SŁOWACKI J. IV 89/22; IV 87, 90/32
- Hymn (Hymn. O zachodzie słońca na morzu; Hymn pisany o zachodzie słońca na morzu przed Aleksandrią; *Smutno mi Boże!*...) SŁOWACKI J. IV 91/43; V 111
- Hymn. O zachodzie słońca na morzu zob. Hymn
- Hymn. Święta miłość kochanej ojczyzny zob. Hymn do miłości ojczyzny
- Hymn błagalny o długie panowanie Najjaśniejszego Cesarza i Króla Franciszka I... KAMIŃSKI J.N. II 82/15
- Hymn do Apollina Bielawski J. IV 259/24
- Hymn do Boga FARNOWSKI S. I 281
- [Hymn do Boga] zob. Pieśń
- Hymn do Boga. O dobrodziejstwach dla naszego narodu dziejami wyświadczonych (O dobrodziejstwach Opatrzności narodowi polskiemu wyświadczonych, po upadku Polski, przez jednego z synów ojczyzny napisany) WORONICZ J.P. V 105/18
- Hymn do Boga na dziesięć głosów we dwóch chórach ułożony na użytek Szkoły Rządowej Muzyki BRODZIŃSKI K. I 104/14
- Hymn do Boga Rodzicy zob. Hymn
- Hymn do Bogarodzicy (*Stupet averni feritas...*) CIOLEK S. I 178/3
- Hymn do Księżnej Barbary z Duninów Sanguszkowej ... świeżo zmarłej, przez... BIELAWSKI J. I 61/12
- Hymn do miłości ojczyzny (Hymn. Święta miłość kochanej ojczyzny) KRASICKI I. II 241/1

- Hymn do Miłości TETMAJER K. Przerwa IV 246/5
 Hymn do młodości zob. Oda do młodości
 Hymn do Nirwany TETMAJER K. Przerwa IV 246/5
 Hymn konstytucyjny [...] TURSKI Wincenty IV 280/1
 Hymn ku czci św. Stanisława zob. Gaude, Mater Polonia...
 Hymn ludu KAMIŃSKI J.N. [tłum.] II 83/34
 Hymn na Boże Narodzenie LESZCZYŃSKI R. II 333/4
 Hymn na dzień Zwiastowania N.P. Marii MICKIEWICZ A. III 23/13, 25/26
 Hymn na obchód jubileuszowy uroczystości upłynionego pół wieku wolnomularskiego życia N. B., Piotra Reycha [...] DMUSZEWSKI L.A. I 243/18
 Hymn na rocznicę 3 maja zob. Pieśń na dzień 3 maja roku 1792
 Hymn na rocznicę ogłoszenia Królestwa Polskiego, z woli Naczelnego Wodza Wojska Polskiego do śpiewu podany (Boże, coś Polskę; Pieśń narodowa za pomyślność króla; Modlitwa. Boże coś Polskę; Pieśń. Boże coś Polskę; Pieśń narodowa śpiewana podczas nabożeństwa po śp. Ks. Adamie Czartoryskim [...] FELIŃSKI A. I 285/5; I 101/30, II 105
 Hymn niemych ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/12
 Hymn orłów WASLEWSKI E. V 26/1; V 25
 Hymn patriotyczny generała Dwernickiego zob. Krakusy
 Hymn pisany o zachodzie słońca na morzu przed Aleksandrią zob. Hymn
 Hymn polski ROMANOWSKI M. III 378/12
 Hymn polski na wiadomość o nawróceniu się Bułgarów ZALESKI J.B. V 159/11
 Hymn przy pierwszym otwarciu □ Świątynia Mądrości śpiewany zob. Hymn w doskonałej łoży st. Jana Złotego Lichtarza...
 Hymn śpiewany na biśiadzie członków L. „Ś. „J. „ pod nazwiskiem B. „B. „ Zjednoczonych Polaków [...] DMUSZEWSKI L.A. I 243/12
 Hymn śpiewany przez aktorów sceny polskiej w wigilię urodzin Najjaśniejszego Cesarza i Króla Galicji i Lodomerii KAMIŃSKI J.N. II 82/9
 Hymn św. Franciszka z Asyżu KASPROWICZ J. II 99/19
 Hymn Veni Creator WYSPIAŃSKI S. V 136/30
 Hymn w doskonałej łoży st. Jana Złotego Lichtarza na pierwszym zgromadzeniu w języku polskim śpiewany dn. 21 stycznia 1805 (Hymn przy pierwszym otwarciu □ Świątynia Mądrości śpiewany) DMUSZEWSKI L.A. I 242/4
 Hymn wojenny marsylczyków Rouget de Lisle C.J. II 115/19
 Hymn wolności OPPMAN A. III 181/23
 Hymn z okazji koronacji Najjaśniejszego Napoleona Wielkiego KOŹMIAN K. II 231/4
 Hymni aliquot ecclesiastici DANTYSZEK J. I 214/16
 Hymnów 30 z niemieckiego na polski język przetłumaczone TURNOWSKI J. [tłum.] IV 277/7
 Hymnus Apollinis et Musarum RYBIŃSKI J. III 395/2
 Hymnus in diem Paschalem PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/4
 Hymny KASPROWICZ J. II 99/35
 Hymny SZCZEPAŃSKI L. IV 187/1
 Hymny albo Pieśni duchowne z Kancjonału wietszego przebrane TURNOWSKI J. [tłum.] IV 277/11
 Hymny boleści KRASZEWSKI J.J. II 263/40
 Hymny do Boga OLIZAROWSKI T.A. III 175
 Hymny do Słońca OLIZAROWSKI T.A. III 175
 Hymny kościelne (Hymny, prozy i cantica kościelne) I 373/8, 374/23
 Hymny na uroczyste święta Bogarodzicy Wislocki W. V 197/5
 Hymny na uroczyste święta... Bogarodzice Maryjej ZIMOROWICZ J.B. V 197/5; V 63/15
 Hymny o męce Pańskiej do obrzędów Kalwariej Zebrzydowskiej ... należące I 374/32
 Hymny, prozy i cantica kościelne zob. Hymny kościelne
 Hyná svitá III 349/10
 Hypochondrycy i pseudoliteraci NORWID L. III 157/2
 Hypomema Reginarum Poloniae KOCHOWSKI W. II 156/3: I 385/5
 Historia Tartarorum zob. Relacja z podróży
 Hystorigraphi aciem... [Hymn panegiryczny na narodzenie królewicza Kazimierza] CIOŁEK S. (?) I 179/8
- I** Due gemelli veneziane Goldoni C. I 84/13
 I ja też, czyli Rzeczpospolita Babińska WĘZYK F. V 39/27
 I któż będzie przemieszkiwał... zob. Psalm XIII
 ... I pieśń niech zapłacze! ORZESZKOWA E. III 196/49
 I plotka się czasem przyda TAŃSKI I. IV 237
 I Sflinks przemówi... ZAPOLSKA G. V 175/57
 I tacy bywają... ZAPOLSKA G. V 175/57
 I z bliska, i z daleka KOŹMIAN S.E., Morawska K. II 236/12
 Ianua linguarum reserata Komenski J.A. V 34/6
 Icek i Jacek i inne nowele Maciejowski S., RABSKI W. III 331/5
 Ich czworo ZAPOLSKA G. V 174/39; V 173
 Ich kenne Sie RITTNER T. III 366/14
 Ich rewizjonizm BRZOZOWSKI S. I 122/12
 Ich syn PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/11
 Ich tajemnica SROKOWSKI M. IV 130/4
 Icon animum albo Zwierciadło, w którym każdy przejrzeć się i płamę obaczyć może zob. Satyra albo przestrogi do naprawy rządu i obyczajów w Polsce należące na pięć ksiąg rozdzielone...
 Icon ingeorum. Wizerunek umysłów i charakterów FREDRO A.M. V /3
 Icon sive descriptio animum Barclai quinque praecipiarum nationum in Europa (Descriptio gentium) SARBIEWSKI M.K. (?) IV 14/20
 Ida płacze DANIEŁOWSKI G. I 213/18
 Ida z Tokenburgu A.W. II 357/3
 Idea apocaliptyca seu Apocalipsis zob. Facies perturbatae et afflictae Reipublicae Poloniae
 Idea hygienes recensita JONSTON J. II 60/7
 Idea konserwatywna KOŚCIAKIEWICZ W. II 212
 Idea Polski w dziełach Sienkiewicza ZIELIŃSKI T. V 194/14
 Idea principis christiano-politici symbolis expressa Saavedra Fajardo D. II 42/1
 Idea universae medicinae practicae (Syntagma universae medicinae practicae libri XIV) JONSTON J. II 59/4
 Idea w ruchu rewolucyjnym BERENT W. I 53/3
 Die Ideale Schiller F. I 351
 Idealista. Poemat fantastyczny GRUDZIŃSKI S. I 380/2
 Idealista. Szkic sceniczny w 1 a. GORCZYŃSKI B. I 349/3
 Idealści PERZYŃSKI W. III 238/8
 Idealści. Powieść LAM J. II 310/7
 Idealni PIENKOWSKI K. III 243/3; II 262/36
 Ideal DOBRZAŃSKI M. I 246
 Ideal NARZYMSKI J. III 119
 Ideal i reformy NORWID C. III 149/81 (LXXV)
 Ideal kobiety SZELIGA M. IV 189/3
 Ideal wszechludzki w poezji współczesnej JELLENTA C. II 46/2
 Idealy BARTELS A. I 36/6
 Idealy filareckie w „Odzie do młodości” GOSTOMSKI W. I 353/3
 Idealy i karykatury, zarysy fantazji i rzeczywistego świata MARCINKOWSKI A. Jaxa II 425/1
 Idee BRZOZOWSKI S. I 122/17

- Idee i prawda NORWID C. III 149/81 (XLII)
 Idee pana adiunkta KOSIAKIEWICZ W. II 213/26
 Idee zu einer allgemeinen Geschichte in weltbürgerlicher Absicht Kant I. I 136/9
 Ideen zu einer Mimik Engel J. I 86/47
 Idées générales sur la législation pénale dans ses rapports avec le système pénitentiaire SKARBK F. IV 72/28
 Idées sur la Pologne et sur les suites que doit avoir le partage de ce pays DMOCHOWSKI F.K. I 236/17
 Idilli favolosi Marini G.B. II 369/1
 Idiotismi polonici... zob. Thesauri ... tomus tertius, continens Adagia polonica selecta et sententias morales ac dicitaria faceta honesta...
 Idololatriae Loiolitarum Vilnensium oppugnatio WOLAN A. V 92/6
 Idylla ŁĘTOWSKI J. II 382/9
 Idylle wojenne i pokojowe troski PERZYŃSKI W. III 238/20
 Idzie żołnierz borem, lasem... 1914-1915 SŁOŃSKI E. IV 83/23
 Idźcie waleczni... zob. Wiersz do wojska polskiego z okoliczności rozpoczętej wojny z Moskwą
 Iezusa Judasz przedał za pieniądze nędzne... zob. Żołtaz Jezusow czyli piętnaście rozmyślań o Bożym umęczeniu
 Ifigenia Racine J.B. IV 85
 Ifigenia w Aulidzie Eurypides II 46, 102/98, V 32/12
 Ifigenia w Aulidzie Racine J.B. V 95
 Ifigenia w Taurii Eurypides V 32/12
 Ifigenia w Taurydzie Goethe J.W. II 49/9, 100/42
 Iglą i pióro SABOWSKI W. IV 9/3
 Ignacy J. Paderewski NOSSIG A. III 158/10
 Ignacy Krasicki BARTOSZEWICZ J. I 37/4
 Ignacy Krasicki. Życie i dzieła WOJCIECHOWSKI K. V 90/12
 Ignacy Krasicki jako prezydent trybunału TRETIAK J. IV 264/11
 Ignes artificiosi in triumphali ... Catharinae II, imperatricis totius Rossiae Szklowiam adventu ab ... Simone Zoricz [...] KORYECKI M. II 204/9
 Igraszki traju i miłości Marivaux P. IV 20/35
 Igrzysko fortuny RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/4
 Ihak, mądry osioł ROSINKIEWICZ K. III 382/28
 Iłka ŻULAWSKI J. V 228/17, V 227
 Ikones książąt i królów polskich ... Gluchowski J. II 33/26
 Iliada Murontiec LANGE A. II 312/24
 Iliada Homer I 205/12, 236/28, II 51, 313/52, III 67, 67/3, 108/5, 315/32, 324, 397, IV 101/126, 149/24, 178, V 133, 136/33, 203, 204, 250/28
 Iliada (Monomachia Menelaosowa z Parysem) Homer II 139/47
 Iliada Homerowska ku czci Achila Polejowicza z Ftyi, w śpiewach 24 Homer III 315/32
 Illiady ks. I. Mór i Gniew Homer III 315/32
 Ilko Szwabiułk ABGAROWICZ K. I 13/7
 Ilika TETMAJER K. Przerwa IV 246/1; IV 245
 Illustria quaedam ex vita Stanisłai Kostka WARSZEWICKI S. V 25/3
 Illustrissimo ... Angelo Mariae Durini ... Hancce epigrammatum trigam... MINASOWICZ J.E. III 60/8
 Illustrissimo... Andreae Stanisłao Kostka Młodziejowski... BIELSKI J. I 65/15
 Illustrissimo ... Andreae Młodziejowski ... 1768 PIOTROWSKI G. III 258/4
 Ilustrowana historia najnowszych czasów ZAWADZKI B. [tłum.] V 178/7
 Ilustrowane dzieje literatury polskiej BIEGELEISEN H. I 60/4
 Ilustrowany abecadnik historyczny dla dzieci polskich NOWOSIELSKI T. III 163/9
 Ilustrowany przewodnik po Krakowie, po jego kościołach, pałacach, muzeach, bibliotekach, murach miejskich i starożytnych domach STASIAK L. IV 146/25
 Ilustrowany skarbiczek polski ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/1; II 5
 Iluzja KOWERSKA Z. II 226/11
 Im Malstrom (W malstromie) PRZYBYSZEWSKI S. III 318/5; III 321/61
 Imagina KONOPNICKA M. II 180/4
 Imagines diaetae Zamoscianae SZYMONOWICZ Sz. IV 210/9
 Imago Spitteler K. III 250/21
 Imago salutis humanae Miułski F. II 111
 Imicre ou la fille de la nature Dulaurens H.J. II 238/4
 Imieniny (Konkurenci) BLIŻYŃSKI J. F. I 74/1
 Imieniny dobrej mamy ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/6
 Imieniny księdza proboszcza KUŁAKOWSKI F. II 303
 Imieniny Marcinka ŁĘTOWSKI J. II 382/5
 Immanuel Kant oraz dziejowa doniosłość jego krytycyzmu STRUVE H. IV 165/29
 L'impératrice Faustine RZEWUSKI S. III 410/15
 Imperatrix angelorum... WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 79/1
 Impertynencje i paradoksy ZGLIŃSKI D. V 188/12
 Improwizacja Mickiewicz A. II 343/12
 Improwizacja TERLECKA A. IV 244
 Improwizacja. Do polskich artystów LENARTOWICZ T. II 328/19
 Improwizacja na pochwałę Czech GORCZYŃSKI A. I 347
 Improwizacja polska ku panslawistom powracającym z Moskwy na ręce panów F. Pałckiego i Rygiera ZALESKI J.B. V 159/13
 Improwizacja w Castel-Fermo pod Weroną zob. W Weronie Improwizacje dla moich przyjaciół. Książeczka do zapalania fajek KRASZEWSKI J.I. II 261/5
 Improwizacje i poezje ŁUSZCZEWSKA J. II 399/1, 399/3
 Improwizatorowie JANUSZKIEWICZ E. II 31, 229
 In aedes augustas ... Antoni Ostrowski ... Varsaviae ... erectas anno 1779 (Na pałac wspaniały ... Książęcia Prymasa w Warszawie ... wiersz ojczysty) MINASOWICZ J.E. III 60/13
 In Apokalipsim ... contiones centum Bullinger H. III 350/18
 In Augustissimum Sigismundi regis Poloniae et reginae Barbarae connubium ... carmen KRZYCKI A. II 291/1
 In clarissimis viri D. Ioannis a Lasko Poloniae baronis obitum funebris oratio STATORIUS P. IV 152/4
 In diem natalem Christi Liberatoris nostrae elegia TRZECIESKI A. IV 271/1
 In diesem Erdenthal der Thränen PRZYBYSZEWSKI S. III 319/17
 In duos Martini Cromeri dialogos, qui de vera et falsa nostri temporis religione inscribuntur animadversiones brevisimae STATORIUS P. (?) IV 153/9
 In eandem paraphrasim epigramma DANTYSZEK J. I 214/11
 In eum modum salutati sunt magnifici Kostini Illustrissimum Principem Moldaviae, eidemque obtulerunt labyrinthum in laudem nominis eius adscriptum KOSTYN M. II 220/2
 In funere Sigismundi Augusti... oratio SOLIKOWSKI J.D. IV 120/11
 In gratiam ... D. Nicolai Gliczeri, Brodnicensis ecclesiae praepositi ... D. Nicolao Kulemanno medico [...] RYBIŃSKI J. III 395/6
 In hac lacrymarum valle (Ametysty; Na tym padole placzu) PRZYBYSZEWSKI S. III 319/9
 In honorem ... Andreae Wolani epigramma, ubi vocat indyto heroi Petro Goraiskio a libellis RYBIŃSKI J. III 396/17
 In illo tempore ROLLE M. III 377/5

- In laudem divi Stanislai Casimiritani primo in regia scientiarum Universitate Cracoviensi Sacrae Theologiae professoris... oratio ŚNIADECKI J. IV 216/2
- In laudem Pauli Crosnensis Rutheni DANTYSZEK J. I 214/3
- In librum Hippocratis de Articulis commentariorum libri quattuor Galenus C. IV 163/15
- In librum Joannis Stobnicensis PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/3
- In Lithuanicam peregrinationem ROIZJUSZ P. III 375/12; III 374
- In Luciani astrologiam commentariorum libri duo STRUŚ J. IV 162/6
- In memoriam KRZYMUSKA-IWANOWSKA M. II 294/3
- In memoriam Tadeusza Micifńskiego ŻEROMSKI S. V 211/86
- In natalem Illustrissimi D. Basilii Alberti, filii Janusli ducis Ostrogiae ZBYLITOWSKI A. V 182/13
- In obitum Stephani Regis epigrammata ZBYLITOWSKI A. V 182/4
- In nomine Jesu MOSTNIK M. III 92/2
- In numerum Divinae Matris B.V. Mariae Elegiarum libri III KONARSKI S.H. II 170/1
- In nuptias illustrium Joan. de Zamoscio, R.P. cancellarii et exercitum praefecti, ac Griseldis Bathorheae [...] epithalamium KOCHANOWSKI J. II 138/31
- In nuptiis Comitissae Joannis Nicolai Chodkiewicz cum Ludovica Rzewuska epithalamium oblatum ab A.S.N.E.S.I.S. NARUSZEWICZ A.S. III 114/1
- In obitum ... D.J. Balassi, liberi baroni de Giamrat BIELSKI J. I 66/3
- In obitum Illustrissimae Comitissae Brühliae RZEWUSKI S. III 407/3
- In Polonici vestitus varietatem et inconstantiam dialogus JANICKI K. II 22/3
- In praesentatione Beatae Mariae Virginis (*Stella sole clarior...*) CIOŁEK S. (?) I 179/10
- In primam partem Summae theologiae divi Thomae Aquinatis SARBIEWSKI M.K. IV 14/15
- In primum lapidem templi aeterni servatrici Regnorum Providentiae a Rege Regnique Ordinibus [...] MINASOWICZ J.E. III 60/18
- In reditum PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/5
- In Samuelis Macleiovil ... obitum ... epigrammata graece et latine Langei J. III 375/5
- In Satyras Juvenalis STRUŚ J. IV 162/2
- In solenni die inaugurationis ... Stanislai Augusti regis Poloniae KONARSKI S.H. II 171/29
- In synodo episcoporum de contributione cleri oratio Kallimach F. I 363/15
- In te Domine speravi...zob. Psalm Dawidów LXX
- In verba Salomonis ... ad Durandum ministrum Galliae ... Ode KONARSKI S.H. II 171/23
- In vulgatum nuper quandam Asianam dietam Diogenis Dalmatae dialogus KRZYCKI A. II 292/13; II 381/1
- Inauguration Reverendissimi in Christo Patris et Domini ... Samuelis Macziejowski ROTUNDUS A. III 384/1
- Inauguration du monument d'Adam Mickiewicz à Montmorency MICKIEWICZ W. III 47/7
- Inauguration du monument d'Adam Mickiewicz à Montmorency (21 mai 1867) WOŁOWSKI L. V 101/4
- Incognito Waldman L. I 212/23
- L'Incrédulité combattue par le simple bon sens LESZCZYŃSKI S. II 355/13
- Incurabula typographica Bibliothecae Universitatis Jagiellonicae Cracoviensis inde ab inventa arte imprimendi usque ad a. 1500 WISŁOCKI W. V 63/12
- Index errorum aliquot ... Thalmudici operis GÓRSKI J. I 363/7
- Indie w płomieniach BELMONT L. I 44/23
- Indyk nadziary dukatami DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
- Inedita carmina Ph. Callimachi Miodoński A. II 75/3
- Inedita Copernicana Curtze M. II 188/1
- Inédits. Introduction, notices et notes par R. Taveneaux LESZCZYŃSKI St. II 336/24
- Infantka KRASZEWSKI J.I. II 266/112; II 267/125
- Infernali WILKOŃSKA P. V 55/2
- Inflanty polskie WEYSSENHOFF J. V 30/27
- Informacja o aktach Uniwersytetu Bolońskiego WINDAKIEWICZ S. [ed.] V 61/33
- Informacja o fundacji Biblioteki ... Józefa Jędrzeja Żalskiego... ZAŁUSKI J.A. V 165/16
- Informacja ... o prawie własnym i dziedzicznym, które ma Rzeczypospolita do Spisza i części ziemi węgierskiej LUBOMIRSKI S.H. II 369/4
- Informacje: 1-11 SZEMIOT S.S. IV 190/13
- Inkasy, czyli zniszczenie państwa Peru Marmontel J.F. II 127/1
- Inkwizycja święta MAGNUSZEWSKI D. II 408/3
- Inne czasy KROPiŃSKI L. II 283
- Inne życie BUSZCZYŃSKI S. I 134/2
- Inserat ABRAHAMOWICZ A. I 13/1
- Insignia seu clenodia Regni Poloniae DŁUGOSZ J. I 229/8
- Inspektor Mruczek ROSINKIEWICZ K. III 382/20
- Instituto rei militaris libri VIII STAROWOLSKI S. IV 139/19
- Institutiones doctrinae religionis, in quibus principia philosophica ad veritates religionis applicantur conscriptae BUCZYŃSKI W. I 125/3
- Institutiones philosophicae conscriptae BUCZYŃSKI W. I 126/4
- Institutiones rhetoricae OLIZAROWSKI A.A. III 174/1
- Instructia abo nauka, jak się sprawować czasu moru PETRYCY S. III 240/3
- Instructio brevis circa casus reservatos ad usum Cleri Dioecesis Vilnensis iussu III KOJAŁOWICZ W. Wijuk II 159/9
- Instrukcja dla bibliografii druków odrębnych i pism DROGOSZEWSKI A. I 250/3
- Instrukcja dla nauczycieli szkół początkowych Piramowicz G. II 358/24
- Instrukcja hetmańska TARNOWSKI J. IV 238/3
- Instrukcja powstańcza MIEROSŁAWSKI L. III 51/15; III 50
- Instrukcja synom moim do cudzych krajów ode mnie wyprawionym, Teodorowi i Franciszkowi 1699 LUBOMIRSKI S.H. II 370/18
- Instyntyk KORZENIOWSKI J. II 211/64
- Insurrekcja (Wymarsz kosynierów) REYMONT W.S. III 362/20
- L'Insurrection est un art KAMIENSKI H.M. II 80/11
- Inteligencja kwiatów Maeterlinck M. III 250/18
- Inter arma ŻEROMSKI S. V 211/69
- Interes interesem Mirbeau O. III 209/22
- Interesa, interesa... Mirbeau O. V 112
- Interesa familijne KRASZEWSKI J.I. II 262/32
- Interesa rewolucji powszechnej i narodowości MINISZEWSKI J.A. III 64
- Interesowanie się W.I.M.R.W.T. do szlachetnego Magistratu Krakowskiego za biedną Imć Panią Salomeą z Banasiewiczów Nowicką MAREWICZ W.I. II 428/16
- Interesowany sędzia miłość RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/3
- Intermedia ludicra RUDNICKI D. III 393/3
- Intermedia rybaltowskie LEŚMIAN B. II 338/15
- Intermezzo Heine H. II 272/28
- Intermezzo. Poezje ŻULAWSKI J. V 227/3
- Internat riski xx. zmartwychwstańców we Lwowie KALINKA W. II 70/14

- Interregni Poloniae libri VIII (Dzieje dwóch bezkrólewki po Zygmuncie Augustcie 1572-1576) ORZELSKI Ś. III 191/1
 Interregnum GAŚIÓROWSKI W. I 325/32
 Interregnum, to jest królestwo bez króla, jako teraz w Polsce lata Bożego 1572 PONEŹTOWSKI Jakub (?), PONEŹTOWSKI Jan (?) III 270/2, 271/2
 Introductio in Ptolomaei Cosmographiam Jan ze Stobnicy III 230/3
 Intryga i miłość Schiller F. II 211/59
 Intryga naprędce, czyli nie ma złego bez dobrego (Nieznana komedia A. Fredry „Intryga naprędce”) FREDRO A. I 291/1; I 290, 294/58
 Intryga przed ślubem zob. Grochowy wieniec, czyli Mazury w Krakowskim
 Intryga przed ślubem DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
 Intryga w straganie, czyli mniemane terna SKARBK F. IV 71/16
 Intryga włóczgów JEZERSKI M. II 56/4
 Intrygant zob. Pan Walery. Powieść
 Intrygantka ŁOŚ W. II 388/35
 Invidia LUBOMIRSKI S.H. (?) II 370/23
 Inwalidzi SIEROSZEWSKI W. IV 68/18
 Irwentarz konstytucji koronnych i Wielkiego Księstwa litewskiego przez ... krótko zebrany, a przez ... w różnych miejscach i cytatach skorygowany Ładowski M.M. V 166/39
 Iocoseria Nowakowski F. IV 113/1
 Iohannis Ursini epistulas sex Jezienicki M. V 16/2
 Ion Eurypides V 32/12
 Iovialitates albo żarty i fraszki rozmaite POTOCKI W. III 292/23
 Irena KOWERSKA Z. II 226/9
 Irena. Powieść WILKOŃSKA P. V 55/10
 Irena, czyli potęga niemocy GRAYBNER S. I 371/6
 Irezjona ZIELIŃSKI T. V 194/8
 Ironia NORWID C. III 149/81 (XXXV)
 Ironia życia KISIELNICKA J. II 117/11
 Irydion (Irydion Amphilochides) KRASIŃSKI Z. II 252/15; I 226/30, II 250, 254/56, III 255/17, 255/28, V 274/14, 274/15
 Irydion Amphilochides zob. Irydion
 Irydion w krainie mogił i krzyżów BIEDER E. I 59/4
 Iskahar, król Guaxary BOGUSŁAWSKI W. I 85/31
 Iskierki ZALESKA M.J. V 155/9
 Iskierki warszawskie LUTOSŁAWSKI W. II 375/26
 Iskra NIEMCEWICZ J.U. III 128/26
 Iskra miłości z Górnego Śląska, czyli odlamek śpiewu historyczno-narodowego LIGON J. II 352/1
 Iskra poezji DZIERZKOWSKI J. I 266/26
 Iskry ORZESZKOWA E. III 196/58
 Iskry w popiołach. Wspomnienia lwowskie DĘBICKI Z. I 226/29
 Iskry z popiołów Gomulicki J.W. IV 205, V 57/1, 78
 Islam w XIX stuleciu Vambéry H. I 82/8
 Ismenida i Hylas LIPIŃSKI J. II 358/8
 Ist Apuleius im Mittelalter bekannt gewesen? KAWCZYŃSKI M. II 108/16
Iste tractatus... zob. *Scriptum denunciatorium errorum satyrae* [vel: in duobus tractatibus] Joannis Falkenberg
 Istorycznej oczerk drienwie-skandinawskoj poezji Skaldow LEWESTAM F.H. II 343/11
 Istoryczno-statystyczeskija oczerki wilenskoj gubernii KIRKOR A.H. II 116/1
 Istorie in versuri polone despre Moldova Ți Tara Românească zob. *Historija polskimi rytmiami o Włoskiej Ziemi i Młodańskiej*
- Istulae convivium in nuptiis Stephani I regis BIELSKI J. I 66/2; V 240/2
 Italia KONOPNICKA M. II 181/31
 Italia. Rzecz na czasie ZIELIŃSKI J.F. V 193/3
 Italam! Italam! NORWID C. III 144/10
 L'italiana in Londra I 84/10
 Item o tychże górach i kamieniach HAUR J.K. I 393/3
 Iter Florianense NEHRING W. III 121/3
 Iter Romanum (Elegia itineraria ex manuscripto edita) SARBIEWSKI M.K. IV 13/5
 Iter Sandomiriense Simeonis T. Teophili Turnovii, cuius symbolum sperabo tamen... TURNOWSKI S.T. IV 279/13
 Itinerarium J. Tarnowskiego z pobytu w Ziemi Św. z r. 1518 TARNOWSKI J. IV 238/1
 Itinerarium Romanum tempore Jubilaei Magni ... de domo Lambertini KLECZEWSKI S. II 122
 Iudicium albo rozsądek niektórych katolików o Confessiae Sędomierskiej roku 1570 wydanej WUJEK J. V 119/1
 Iudicium Paridis de pomo aureo Locher J. IV 24
 Ius publicum Civitatis Gedanensis oder der Stadt Danzig Verfassung und Rechte LENGNICH G. II 331/10
 Ius publicum Prussiae Polonae LENGNICH G. II 331/9
 Ius publicum Regni Poloni LENGNICH G. II 331/7
 Ius terrestre nobilitatis Prussiae correctum... (Korrektura prawa pruskiego) HEIDENSTEIN R. I 395/4
 Iwan i Mychajło, dwa susidy ZAHAJKIEWICZ S. V 154/3
 Iwan Podkowa SZELIGA M. IV 189/8
 Iwanko KUNICKI L. II 304/6
 Iwonka GERMAN J. I 327/12
 Iwonka i gwiazdy GERMAN J. I 327/13
 Iz Poliakow MIŁKOWSKI Z. III 57/65
 Izaak TARNOWSKI W. IV 242/5
 Izaak Pana Zbawiciela naszego w Starym Testamencie figurujący [...] Metastasio P.A. V 166/33
 Izabela d'Ayamonte KORZENIOWSKI J. II 209/22
 Izabella Zapolska (Starsza siostra Zygmunta Augusta) LOZIN-SKI W. II 388/2
 Izora ODYŃNIEC A.E. III 169/2
 Izrael na puszczy ŁĘTOWSKI J. II 381/3
 Iz pijaństwo jest rzecz sprosna a nieprzystojna człowiekowi KOCHANOWSKI J. II 139/41
- J**K. Śleprown Dachnowskiego Sumarium herbarza szlachty prusko-polskiej Piekosiński F. I 208/1
 J.O. Księciu Jmci Augustowi Longinowi Lobkowiczowi ... kantata tłumaczona z niemieckiego... Tatzauer II 83/30
 J.O.X. Jmci Józefowi Aleksandrowi Jabłonowskiemu Bel K.A. II 17/3
 Ja i on BRATKOWSKI S. I 100/8
 Ja lepiej trzymam o królu SŁYTKOWICZ J. (?) IV 122/3
 Ja tu rządzą RAPACKI W. (SOŃ) III 342/14
 Ja, on i ona ŁĘTOWSKI J. II 382/9, 382/12
 Ja, Orfeusz SŁOWACKI J. IV 102/170
 Jacek GERMAN J. I 327/15
 Jacek Malczewski ŁOŚ W. II 388/34
 Jackowa doła GERMAN J. I 327/16
 Jacques Jasinski, ou les deux Polognes MICKIEWICZ A. III 29/49; III 19, 47/29
 Jacuś LUBOWSKI E. II 373/23; II 372
 Jad GAWALEWICZ M. I 317/34
 Jadis et aujourd'hui Sewrin Ch.A. I 243/22
 Jadwiga SZUKIEWICZ A. IV 198
 Jadwiga. Dramat historyczny w 5 a. PRZEŹDZIECKI A. III 310/5
 Jadwiga. Dramat historyczny z XIV w. w 5 a. i 6 odsłonach PUZYŃNINA G. III 330/13

- Jadwiga. Dramat w 5 a. MALECKI A. II 421/5
- Jadwiga. Utwór sceniczny w 1 a. STANISŁAWSKA W. IV 135/8
- Jadwiga i Jagiello SZAJNOCHA K. IV 179/7
- Jadwiga królowa zob. Jadwiga, królowa Lechitów
- Jadwiga, królowa Lechitów (Jadwiga królowa) ZAHAJKIEWICZ S. V 154/15
- Jadwiga, królowa polska. Drama muzyczne w 3 a. wierszem NIEMCEWICZ J.U. III 129/40
- Jadwiga, królowa polska. Dramat w 3 a. LIBERA A. II 348/2
- Jadwiga, królowa polska. Tragedia w 5 a. CHODKIEWICZ A. I 158/4
- Jadwiga, królowa Polski ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/3
- Jadwiga Tarłówna GRABOWSKI B.T. I 368/18
- Jadwiga, żona Jagielly ŁĘTOWSKI L. II 383/5
- Jadzia MANKOWSKI A. II 424/8
- Jadzia wdowa Tuwim J. III 394/7
- Jadzia wdową RUSZKOWSKI R. III 394/7
- Jadźwingowie MINISZEWSKI J.A. III 64/2
- Jaga zob. Dola
- Jagiellonida WORONICZ J.P. V 106/24
- Jagiellonida, czyli zjednoczenie Litwy z Polską TOMASZEWSKI D. Bończa IV 252/5; IV 252, V 315/5
- Jagiellonki polskie w XVI wieku PRZEŹDZIECKI A. III 310/12; I 373/2, II 278/11
- Jagoda mazowieckich lasów LENARTOWICZ T. II 328/24
- Jagódka TYSZKIEWICZ E. IV 290/5
- Jak Austria ocalić się może NARZYMSKI J. III 119/2
- Jak było KAMIENSKI G. II 78/11
- Jak było, a jak być mogło zob. Jak mogło być i jak było
- Jak cień PAJZDERSKA-ROGOZINSKA H.J. III 219/12
- Jak dotąd pisano dzieje PRZYBOROWSKI W. III 311
- Jak giną instytucje narodowe LORENTOWICZ J. II 364/1
- Jak Grzela Werock został cesarzem SĘDZICKI F. IV 32/4
- Jak Jędrzek Skłarż po Włochach jeździł. Leopoldowi Staffowi na przypomnienie Cerwary ORKAN W. III 185/9; III 184
- Jak Józus chciał, a jak mu wyszło ORKAN W. III 185/12
- Jak kochać dzieci. Dom sierot KORCZAK J. II 194/9
- Jak kochać dzieci. Internat. Kolonie letnie KORCZAK J. II 194/9
- Jak kochać dziecko KORCZAK J. II 194/9; II 195/35
- Jak kochają artyści SZELIGA M. IV 189/18
- Jak Kuba Sośniak wyszedł na szlachcica i co się potem stało BALUCKI M. I 31/45
- Jak liście z drzew strącone ... GNATOWSKI J. I 336/7; I 336/10
- Jak liść jesienny... SIEROSZEWSKI W. IV 68/19
- Jak liść oderwany od drzewa WALEWSKA C. V 18/5
- Jak ludzie umierają Zola E. III 125/20
- Jak ła... SROKOWSKI M. IV 130/5
- Jak Maciek zdobył karabin zob. Maciek w powstaniu
- Jak mogło być i jak było (Jak było, a jak być mogło) KAMIENSKI G. II 78/5
- Jak mój ojciec pracował nad „Bibliografią” ESTREICHER S. I 275/6
- Jak myślicie ZALEWSKI K. V 162/23
- Jak należy pisać historię Lukian II 6/1
- Jak należy wydawać dzieła pisarzy polskich XVI i XVII w. PILAT R. III 251/4
- Jak odłamana gałąź DMOCHOWSKA E. I 234/11
- Jak Prusacy uciekali z Warszawy PRZYBOROWSKI W. III 313/32
- Jak przyszło tak poszło PRUSINOWSKI J. III 305
- Jak rośnie dobrobyt zob. Tajemnica powszechnego dobrobytu
- Jak się dawniej listy pisały KRASZEWSKI J.I. II 266/113
- Jak się dusza budziła w Józju BUKOWIECKA Z. I 131/6
- Jak się pan Paweł żenił i jak się ożenił KRASZEWSKI J.I. II 266/93
- Jak się śmieją i płaczą w Warszawie zob. Kraków jak płacze i śmieje się
- Jak Suzin zginął KONOPNICKA M. II 182/57
- Jak tęcza ZAPOLSKA G. V 174/29
- Jak to było w Krakowie ROGOSZOWNA Z. III 373/6
- Jak to było zimą w lesie CHRZĄSZCZEWSKA J. I 173/18
- Jak to na Mazowszu LENARTOWICZ T. II 327/4
- Jak to na wojence ładnie... zob. Pieśń żołnierza
- Jak to Prusacy nagrodzili za służbę Ślązaka WIERZBIŃSKI M. V 51/20
- Jak to ze Inem było KONOPNICKA M. II 181/15
- Jak troszczyć się trzeba o dobre wychowanie dzieci i młodzieży FRYCZ DOBRZEWSKI A. V 254/8
- Jak tu straszno! Tu nas dręczą... zob. Marsz w przyszłość
- Jak u nas być powinno TUCZYŃSKI F.K. IV 274
- Jak w Koscerznie koscielny obrele albo pięć kawalerów a jedna jedynie brutka MAJKOWSKI A. II 413/1
- Jak w Koscerznie koscielny obrele albo pięć kawalerów do jednej brutki Wojciechowski W. II 413/1
- Jak w życiu FELDMAN W. I 282/5
- Jak wam się podoba Shakespeare W. II 236/16, 313/46, V 13/6, 192/18
- Jak wspaniała nasza postać... zob. Pieśń wojskowa
- Jak za dawnych czasów KOŚCIĄKIEWICZ W. II 213/26
- Jak życzy, tak pisze JEZERSKI J. II 55/7
- Jaka siła moralna zrządziła i prowadzi rewolucję Polski? DMOCHOWSKI F.S. I 238/7
- Jaką była dawniej Polska KALINKA W. II 70/1
- Jaki był wpływ reformacji (to jest zmiany nauki i karności kościelnej) przez Marcina Lutra wprowadzonej do stanu politycznego w Polsce i do postępu w niej Oświecenia narodowego POTOCKI I. III 280/15
- Jaki pan, taki sługa DYGASIŃSKI A. I 260/23
- Jakie nauki należałoby dawać kmiotkom POPEŁAWSKI A. III 273/1; III 273
- Jakiej filozofii Polacy potrzebują? JAROŃSKI F. II 37/3
- Jakiej przemiany doznał deresz pana Piotra z Osmolina (Jako deresz pana Piotra z Kordaszyc przemienił się z brata Jakuba i co się potem wydarzyło) SZYMANOWSKI W. IV 205/1
- Jakim powinien być grób i pogrzeb Słowackiego SZUKIEWICZ M. IV 199/11
- Jako deresz pana Piotra z Kordaszyc przemienił się z brata Jakuba i co się potem wydarzyło zob. Jakiej przemiany doznał deresz pana Piotra z Osmolina
- Jako się pan Lubomirski nawrócił i kościół w Tarnowie zbudował SIENKIEWICZ H. IV 52/54
- Jakobici Coppée F. I 257/32
- Jakobini JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/41
- Jaksa z Miechowa SYNORADZKI M. IV 177/25
- Jaksjada GASZYŃSKI K. I 315/1
- Jaksowie Leliwa W. II 265/80
- Jaksowie M.B. II 265/80
- Jakub Boehme MICKIEWICZ A. I 362/27
- Jakub i Konstanty Sobiescy ZAWADZKI W. V 179/3
- Jakub Jasiński. (Szkic biograficzny) ROMANOWSKI M. III 378/11
- Jakub Jasiński albo dwie Polski MICKIEWICZ A. III 29/49; III 176/28
- Jakub Jasiński czyli Dwie Polski MICKIEWICZ A. III 29/49; I 362/26, II 101/79
- Jakub Uchański, arcybiskup gnieźnieński WIERZBOWSKI T. V 52/3
- Jakub Warka ZGLIŃSKI D. V 188/8; V 188
- Jakuba Górskiego życie i pisma MORAWSKI K.D. III 78/3
- Jakuba Sobieskiego, królewicza polskiego, diariusz obłączenia Wiednia roku 1683 Sobieski J. V 179/14

- Jakuba, syna Parkoszowego, „Traktat o ortografii polskiej” ŁOŚ J. [ed.] II 386/13
- Jakuty. Opyt etnograficznego issledowanija zob. Dwanaście lat w kraju Jakutów
- Jalmużna CHEŃCINSKI J.K. I 145/3
- Jalmużna sieroty DUCHIŃSKA S. I 257/14
- Jan bogaty MALESZEWSKI W. II 419/2
- Jamby ZALESKI J.B. V 159/14
- Jamby polskie (1830-1862) OSTROWSKI K. III 212/20
- Jamby powszechnie MICKIEWICZ A. III 30/64
- Jamiol SIENKIEWICZ H. IV 47/16; IV 45
- Jan bez ziemi WEYSSENHOFF J. V 30/21
- Jan Bielecki SŁOWACKI J. IV 89/19; IV 90/32, 92/47
- Jan Bielecki. Opera narodowa w 3 a. Włodarski T. IV 89/19
- Jan Borucki (Za wiarę i ojczyznę) RODZIEWICZÓWNA M. III 369/33
- Jan Chryzostom z Gosławic Pasek w oświeceniu archiwalnym CZUBEK J. I 104/2
- Jan Chrzyciel (Johannes) Sudermann H. II 100/56
- Jan Dhasp zob. Jean Dhasp
- Jan Grudczyński, starosta rawski DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
- Jan Gundulicz i poemat jego „Osman” RZAŻEWSKI A. III 403/1
- Jan hr. z Ostroroga ... sławnej Koronie Polskiej ... stare swe służby i miłość braterską... OSTORÓRÓG J. [II] III 208/7
- Jan Jakub Rousseau STRUVE H. IV 165/13
- Jan Karol Chodkiewicz i Jan Weyher, wojewodowie BIRKOWSKI F. I 72/12
- Jan Kasprowicz. Próba charakterystyki CHMIEŁOWSKI P. I 152/33
- Jan Kasprowicz. Szkic literacki WRÓBLEWSKI K. V 117/1
- Jan Kasprowicz. Zarys wizerunku WASILEWSKI Z. V 27/13
- Jan Kasprowicz o Adamie Mickiewiczu KASPROWICZ J. II 103/138
- [Jan Kazimierz] (Jan Kaźmierz) SŁOWACKI J. IV 95/69
- Jan Kazimierz na łowach (Pan Czerwonak, czyli król Jan Kazimierz na łowach) MAJERANOWSKI K. II 410/23
- Jan Kaźmierz zob. [Jan Kaźmierz]
- Jan Klemens Branicki, Ustęp z dziejów Polski XVIII wieku NABIELAK L. III 103/5
- Jan Kochanowski KOCHANOWSKI J. II 139/51; II 153/1
- Jan Kochanowski KRASZEWSKI J.I. II 261/17
- Jan Kochanowski WINDAKIEWICZ S. V 61/24
- Jan Kochanowski. Krótka wiadomość o pisarzu i dziele. Wyjątki TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 236/33
- Jan Kochanowski. Odczyt wygłoszony w Paryżu 1 maja 1884 DUCHIŃSKA S. I 257/15
- Jan Kochanowski. Życie i dzieła NEHRING W. III 121/6
- Jan Kochanowski. Życie i dzieła zob. Jan Kochanowski w świetle dotychczasowych wyników krytyki historycznoliterackiej
- Jan Kochanowski, jego ród, żywot i dzieła PLENKIEWICZ R. III 263/6, V 297/1a
- Jan Kochanowski, obraz z XVI wieku według Tańskiej w 5. a. ZAPOLSKA G. V 175
- Jan Kochanowski w Czarnolesie. Obraz z końca XVI wieku TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/23
- Jan Kochanowski w Czarnym Lesie NIEMCEWICZ J.U. III 129/42; I 96
- Jan Kochanowski w świetle dotychczasowych wyników krytyki historycznoliterackiej (Jan Kochanowski. Życie i dzieła) HOESICK F. I 408/12
- Jan Kochanowski w świetle własnych utworów CHLEBOWSKI B. I 146/1
- Jan Kochanowski z Czarnolasu WOJCIECHOWSKI K. V 89/5
- Jan Kochanowski z Czarnolesia GILLER S.J. I 330/4
- Jan Koźmian SIEMIENSKI L. IV 43/37
- Jan Krzysztof Rolland R. III 250/34
- Jan Lam TRETIAK J. IV 264/9
- Jan Maria Plojhar Zeyer J. IV 199/26
- Jan Matejko STASIAK L. IV 146/27
- Jan Matejko SZUKIEWICZ M. IV 199/14
- Jan Matejko WITKIEWICZ S. V 74/8
- Jan Matejko i muzeum jego imienia w Krakowie SZUKIEWICZ M. IV 199/23
- Jan Mazepa PADURRA T. III 217/3
- Jan Ostroróg OSTORÓRÓG J. [II] III 206/2
- Jan Ostroróg doktor obojga praw, wojewoda poznański i jego pamiętnik OSTORÓRÓG J. [II] III 206/2
- Jan Paweł Woronicz, poeta i mówca kościelny SIEMIENSKI L. IV 43/28
- Jan Pieniążek MINISZEWSKI J.A. III 64/1
- Jan Potocki, wędrownik, literat i dziejopis BALIŃSKI M. I 28/3
- Jan Prorok NOSSIG A. III 158/4
- Jan Smolik... Jaworski T. 113/1
- Jan Sobieski banita i pielgrzymem SZAJNOCHA K. IV 179/6
- Jan Śniadecki i Tadeusz Czacki BALIŃSKI M. I 28/6
- Jan [trzeci] III pod Wiedniem ANCZYC W.L. I 19/21
- Jan [trzeci] III pod Żorawinem, czyli swaty królewskie (Swaty królewskie) ANCZYC W.L. I 19/3
- Jan [trzeci] III Sobieski ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/3
- Jan [trzeci] III w tunie św. Szczepana SZAJNOCHA K. IV 179/3
- Jan z Kępy. Urywek starej legendy ZIELIŃSKI G. V 190/4
- Jan z Tęczynia NIEMCEWICZ J.U. III 129/58; V 292/58
- Jan Zachariasiewicz KASZEWSKI K. II 106/9
- Jan Zahorowski CHOTOMSKI F.D. I 168/9
- Jan Zamoyski na mszy zadusznej [...] BIRKOWSKI F. I 72/3
- Jana Długosza chorągwie grunwaldzkich zwycięzców DŁUGOSZ J. V 250/9
- Jana Grotkowskiego przekłady obcych poetów III 105/19
- Jana Kazimierza Wazy więzienie we Francji zob. Der gallische Kerker
- Jana Kazimierza więzienie we Francji Bronikowski A. II 297/9
- Jana Kilińskiego, szewca warszawskiego, pułkownika XX regimentu piechoty, „Drugi pamiętnik nieznany o czasach Stanisława Augusta” [...] KRAUSHAR A. [ed.] II 272/30
- Jana Kochanowskiego „Pieśń świętojańska o Sobótce” [...] zob. Pieśń świętojańska o Sobótce oceniona... wedle wydania Jana Kochanowskiego R.P. 1617
- Jana Kochanowskiego młodość MAŁECKI A. II 421
- Jana Kochanowskiego Pieśń świętojańska o Sobótce Rymarkiewicz J. IV 283/8
- Jana Ostroroga żywot i pismo „O naprawie Rzeczypospolitej” Pawiński A. III 206/1
- Jana Owena Anglika Epigrammata zabawne, panegiryczne i moralne [...] TURKOWSKI F.T. IV 276/1
- Jana z Wiślicy Wojna pruska MECHERZYŃSKI K. II 441/15
- Janek (*Stach mi pierścioneł przywiózł z jarmarku*) CHODZKO A. Borejko I 160/1
- Janek. Opera w 2 a. [Libretto] GERMAN L. I 327/6
- Janek. Powieść KOSIAKIEWICZ W. II 212/1
- Janek doktorem KOŁODZIEJ P. II 166/12
- Janek spod Ojcowca GREGOROWICZ J.K. I 372/3; I 372, II 160
- Jang-Hun-Tsy zob. Zamorski diabeł
- Janka ZAPOLSKA G. V 173/11
- Janko Cmentarnik KONDRATOWICZ L. II 176/14
- Janko Muzykant SIENKIEWICZ H. IV 47/10; IV 45, V 307/10
- Janoelana, sive clarorum atque Illustrum Polontiae auctorum maecenatumque memoriae miscellae JANOCKI J.D.A. II 29/14; I 385/4, II 354/11, IV 271/1

- Janosik GALICA A. I 307/3
 Janosik Nędza Litmanowski TETMAJER K. Przerwa IV 247/26
 Janosik witeź Petőfi S. I 257/29
 January MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/18
 Janusz Bieniawski (Wyjatek z rycerskiego rapsodu) ZALESKI J.B. V 159/5
 Janusz Zadora Russocki ŻMIJEWSKI E. V 223/3
 Jarema ZACHARIASIEWICZ J. V 151/12
 Jarmark (Szlachcic mieszczanin. Komedia we 3 a.; Jarmark, albo szlachcic mieszczaninem) WYBICKI J. V 123/17
 Jarmark, albo szlachcic mieszczaninem zob. Jarmark
 Jarmark na św. Onufry DYGAŚIŃSKI A. I 259/3, 260/26
 Jaromar SĘDZICKI F. IV 32/9
 Jarosław Vrchlický. Przemówienie [...] ZDZIECHOWSKI M. V 185/11
 Jarosław Vrchlický i jego dramaty „Bar-Kochba” GRABOWSKI B.T. I 368/19
 Jarosza Kutasińskiego herbu Dębórog, szlachcica łukowskiego, uwagi nad stanem nieszlacheckim w Polsce JEZIERSKI F.S. II 53/8
 Jaryna KRASZEWSKI J.I. II 262/25
 Jaselka KONOPNICKA M. II 181/13
 Jaselka KRASZEWSKI J.I. II 267/126
 Jaselka. [Wiersze] LEMANSKI J. II 325/11
 Jaselka galicyjskie SZUJSKI J. IV 196/33
 Jaselka historyczne ŁASKOWSKI K. II 316/35
 Jaselka krośnieńskie z r. 1661 KRČEK F. [ed.] II 274/13
 Jasiek z Knieji (Jasiek z kniei) DERDOWSKI H. I 224/6, II 413/6
 Jasiek z kniei zob. Jasiek z Knieji
 Jasiński MICKIEWICZ A. III 29/49
 Jaskinia potępieńca TUCZYŃSKI F.K. IV 274/2
 Jaskółczym szlakiem (Lew w sieci) RODZIEWICZÓWNA M. III 369/15
 Jaskółka DANIEŁOWSKI G. I 212/7
 Jaskółka z wieży Mariackiej KRUMŁOWSKI K. II 287/14
 Jaskółki MIŁKOWSKI Z. III 57/60
 Jasna Góra częstochowska KUCZ K. II 301/8
 Jasna polana ORKAN W. III 185/5
 Jasne godziny Verhaeren E. I 379/9
 Jasne i ciemne obrazy WOŁOWSKI M. V 102/13
 Jasne i dowodne pokazanie... ze papież... nie jest głową powszechnego kościoła chrześcijańskiego Mornay de Plessis V 92/19
Jasne Krystowo oblicze... zob. Alia [cantic] coram Veronice effigie
 Jasne oko prawdy ... z obroną, a z odpowiedzią na okulary ciemne a omylne X. Marcina Tworzyla w Wilnie wydane TURNOWSKI S.T. IV 279/12
 Jasność i ciemność NORWID C. III 145/30
 Jasnowidze i wróżbici Hansson O. II 309/4
 Jasnowidztwo mędrców Indii KRZEMIENIECKA H. [tłum.] II 289/6
 Jasny Hubert JELLENTA G. II 47/16
 Jasny i Czarny (Korale. Nowele) JEDLICZ J. II 45/2
 Jastrząb MICKIEWICZ A. III 24/19
 Jaszczur Balzac H. IV 175/8
 Jaszka Orfanem zwanego żywota i spraw pamiętnik KRASZEWSKI J.I. II 267/125
 Jaś i Małgosia (W szponach czarownicy) STANISŁAWSKA W. IV 135/7
 Jaś nie doczekał KONOPNICKA M. II 180/3
 Jaś znał brzegu ORKAN W. III 185/18
 Jaśnie Oświeconej Księżnie Izabeli z hrabiów Flemingów Czartoryskiej ... w Warszawie dnia 30 marca R.P. 1769 KORYTYŃSKI O.T. II 205/6
 Jaśnie Oświeconemu Książęciu Jmci Aleksandrowi Augustowi Czartoryskiemu, wojewodzie i generałowi ziem ruskich ... na nowy rok 1769 d. I stycznia w Warszawie KORYTYŃSKI O.T. II 205/3
 Jaśnie Wielmożnego Pana Andrzeja Rafała z Leszna pamiątka RYBIŃSKI J. III 396/15
 Jaśnie Wielmożnej ... Urszuli ... Zamoyskiej ... wianek ten z wierszów uwity... Durini A.M. III 62/43
 Jaśnie Wielmożnemu ... Hiacyntowi Ogrodzkiemu, pisarzowi wielkiemu koronnemu ... wiersz pasterski ... dnia 16 Augusta r. 1767 ofiarowany KOSSAKOWSKI A. II 215/4
 Jaśnie Wielmożnemu Jmci Panu Andrzejowi Zamoyskiemu ... na rok Pański 1769 ... kołęda KORYTYŃSKI O.T. II 205/4
 Jawne wyznanie Kossakowskiego, sekretarza Jego Królewskiej Mości NARUSZEWICZ A.S. III 115/22; II 215
 Jawy KOMIEROWSKI J. II 167/2
 Jazda morską BUDZYŃSKI M. V 243/9
 Jazda ze Ziurdanką DYGAŚIŃSKI A. I 259/11
 Jazon Bobrowski RODZIEWICZÓWNA M. III 369/10
 Jean Dhasp (Jan Dhasp) CHOJECKI E. I 165/24, 278/9
 Jean Sobieski ou le siège de Vienne OSTROWSKI K. III 211/9
 Jeden dzień KRECHOWIECKI A. II 275/18
 Jeden dzień z życia róży ZAPOLSKA G. V 176/57; V 172
 Jeden łatwy żywot LUTOSŁAWSKI W. II 376/46; V 282/46
 Jeden miesiąc życia STEN J. IV 156/2
 Jeden rozdział do przyszłej księgi przysłów polskich obejmujący nazwiska rodzin szlacheckich [...] DAROWSKI A.W. I 217/9
 Jeden z nowych GOMULICKI W. I 344/11
 Jeden z szarego tłumy zob. Żydziaś
 Jeden z wielu SZUTKIEWICZ J. IV 201/2
 Jeden z wielu. Poemat TRZESZCZKOWSKA Z. z Mańkowskich IV 274/1
 Jedna dziewczyna GERMAN J. I 327/18
 Jedna godzina małżeństwa BOGUSŁAWSKI W. I 86/49
 Jedna struna lutni GOSZCZYŃSKI S. I 355/6
 Jednak krew ZACHARIASIEWICZ J. V 152/43
Jednego serca! Tak mało, tak mało... (Sonet) ASNYK A. I 22/3, 23/34
 Jednodniówki ZACHARIASIEWICZ J. V 151/1
 Jednostka i ogół NAŁKOWSKI W. III 111/3
 Jedynaczka KORZENIOWSKI J. II 210/43
 Jedynaczka, czyli walka uczucia z rachubą WIELOGŁOWSKI W. V 44/10
 Jedynak, czyli uczeń miłości Kock Ch.p. de I 240/66
 Jedynie dzieło NIEDŹWIECKI Z. III 124/2
 Jego dwie żony WIERZBIŃSKI M. V 51/29
 [Jego] Królewską Mość Boa Dusiciel NIEDŹWIECKI Z. III 125/17
 Jego Mości Księdzu Adamowi Naruszewiczowi, wysokich w Rzeczypospolitej literackiej talentów i zasług mężowi [...] EYSYMONT M. I 276/1
 Jego Mości Panu Jakubowi z Rozdrażewa Razdrażewskiemu i Jej Mości Paniej Annie ze Brnina Przyjemskiej... epithalamium [...] TWARDOWSKI S. IV 284/8
 Jego zasady ABRAHAMOWICZ A. I 13/4
 Jegomość pan Rej w Babinie NOWACZYŃSKI A. III 159/8
 Jej chłopcy KOSIAKIEWICZ W. II 212/18
 Jej romans KONCZYŃSKI T. II 174/29
 Jelita KRASZEWSKI J.I. II 266/102
 Jelowiczowie Bukojemscy BYKOWSKI P. Jaks a I 138/9
 Generał Bem w Siedmiogrodzie i Węgrzech r. 1848 i 1849 Czetz J. IV 43/43
 Generał Dezzydery Chłapowski KALINKA W. II 70/16
 Generał Iwanow GRAYBNER S. I 371/20

- Jeneral Piotr Szembek SZEMBEKOWA M. IV 190/2
 Jeneralowa RZEWSKI St. III 409/6
 Jeniec kaukaski Puszkin A. II 24, V 147/3
 Jeniec Napoleona KOZŁOWSKI S.G. II 228/9
 Jeńcy RYDEL L. III 397/4
 Jeografia, czyli opisanie matematyczne i fizyczne ziemi ...
 dzieło Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk od-
 dane... ŚNIADECKI J. IV 217/8
 Jeorgiki Wirgilowskie do Mecenasas Vergilius F.M. III 315/42
 Jep Bernardach Pouvillon E. III 249/6
 Jephthes tragoedia Buchanan G. V 180/2; V 179
 Jeremi Wiśniowiecki DRZEWIECKI K. I 255/3
 Jeremiasz Sęp FREDRO A. I 293/43; I 294/54
 Jermoła KRASZEWSKI J.I. II 263/41
 Jerozolima wywołana Tasso T. II 84/5, 154/1, III 49
 Jerychonka RODZIEWICZÓWNA M. III 369/17
 Jerzy MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/2
 Jerzy Czarny (Kara Georgi), życie i czyny jego MILKOWSKI
 Z. III 57/68
 Jerzy Dandin, czyli małżonek zawstydzony Molière V 192/26
 Jerzy Dandin czyli mąż upokorzony Molière IV 20/31,
 Jerzy Lubomirski SZAJNOCHA K. IV 179/2
 Jerzy Lubomirski SZUJSKI J. IV 196/18
 Jerzy Lubomirski czyli Wojna domowa w Polsce ODYNEC
 A.E. III 169/7
 Jerzy Moszyński ZIDZIECHOWSKI M. V 185/19
 Jerzy Ossoliński SZUJSKI J. IV 196/36
 Jesienią KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Jesienią. Komedia w 1 a. ŚWIDERSKI L. IV 225/1, IV 224,
 225
 Jesienne liście OSTROWSKA B. III 208/2
 Jesiennym wieczorem ZAPOLSKA G. V 174/30
 Jesień NORWID C. III 145/18
 Jesień REYMONT W.S. III 361/10
 Jesień w stepach DAROWSKI A.W. I 216
 Jesień zwycięska GERMAN J. I 327/17
 Jest to cnota nad cnotami trzymać język za zębami IZDEB-
 SKA W. II 7/8
 Jest Zhawlenia Rodaków Kochający R.P. 1752 Metastasio
 P.A. V /33
 Jestem KRECHOWIECKI A. II 274/9
 Jestem Kaszubą SĘDZICKI F. IV 32/13
 Jestem zabójcą FREDRO A. I 293/45
 Jesu Christe, rex superne... WINCENY DOMINIKANIN (?)
 V 59/4
 Jesu, Maria, Joseph... ZIMOROWIC J.B. V 197/6
 Jesu mi bone sentiam Brandt J. V 261/10a
 Les Jésuites criminales de Leze majesté dans la théorie et
 dans la pratique IV 265
 Jesus! Biga questionum GDACIUS A. I 326/2
 Jesus! Trias questionum GDACIUS A. I 326/2
 Jesus Nasarenus, Rex Judaeorum... zob. O Jezu Nazareńskim,
 o królu żydowski...
 Jeszcze jeden niezłada DYGAŚSKI A. I 259/13
 Jeszcze małżeństwa ŁOŚ W. II 387/3
 Jeszcze o folklorze i historii literatury [...] Kawczyński M.
 III 275/5
 Jeszcze o swawolnych wierszach Puszkina ŻEROMSKI S. V
 212/95
 Jeszcze Pieśń Januszowa zob. Ostatnia pieśń Januszowa
 „Jeszcze Polska nie zginęła!” Dzieje Legionów polskich
 SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/17
 Jeszcze słowo NORWID C. III 144/15
 Jeszcze słów kilka z powodu rozprawy Kazimierza Brodziń-
 skiego ZUKOWSKI J.L. V 226
 Jeszcze tomik pism... GORECKI A. I 350/17
 Jeszczem wciąż pełen wiosny... SŁOŃSKI E. IV 83/14
 Jeszcze wczoraj... WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/14
 La Jeune Indienne Chamfort N.S.R. III 244/1
 Jewka Orliczka KASPROWICZ J. II 98/6
 Jezabel KOSIAKIEWICZ W. II 213/20
 Jezda do Moskwy i posługi z młodych lat aż i przez wszystkich
 czas przeszłej wojny z Moskiewskim, ojczyźnie swej i
 panom swym czynione [...] Krzysztofa Radziwiłła [...] praw-
 dziwie opisane (Wtargnienie do Moskwy Krzysztofa Ra-
 dziwiłła, polnego hetmana W.X. Litewskiego, roku 1581)
 KOCHANOWSKI J. II 138/32
 Jezioro cudów CHODŹKO M. Borejko I 164/6
 Jezioro Dusza BRZOZOWSKI K. I 120/11
 Jezu, zbawicielu łucski... WŁADYSŁAW z GIELNIOWA (?) V
 81/18
 Jezuiści i stosunki ich do Rosji Samarín J. I 140/15
 Jezuiści w Polsce zob. Historyczna wiadomość o jezuitach w
 Polsce
 Jezuita HERBERT J.S. I 398/4
 JEZUS CHRYSYDUS BÓG-CZŁOWIEK... II 56
 Jezusa Judasz sprzedał... zob. Żołtaz Jezusów czyli piętna-
 ścię rozmyślań o Bożym umęczeniu
 Jeżeli gryzę... STERLING K. IV 156/4
 Jędrzej Bajaj i powieściopisarz ORKAN W. III 185/9
 Jędrzek ŁOŚ W. II 387/7
 Jędza ORZESZKOWA E. III 195/36
 Jęk Ziemi Krasiński A., TETMAJER K. Przerwa IV 246/7
 Język - ojczysty NORWID C. III 149/81 (LX)
 Język polski Nawroczyński B., Szober S., WOJCIECHOW-
 SKI K. V 90/18
 Język Wacława Potockiego Brückner A. II 198/2
 Język złoczyńców (Szwargot więzienny) ESTREICHER K. I 274/2
 J.J. WW. Jmć PP. Kazimierzowi Karasiowi, kasztelanowi wi-
 skiemu ... Jackowi Ogrodzkiemu [...] prośba pasterska
 oddana KOSSAKOWSKI A. II 215/5
 Jõ bëm leno chcõł KARNOWSKI J. V 265/8
 Joachima Bielskiego dalszy ciąg Kroniki polskiej zawierają-
 cej dzieje od 1587 do 1598 roku SOBIESZCZANSKI F.M.
 [ed.] IV 115/6
 Joël prorok starozakonny ... Szymonowic S. III 62/45
 Joachim Lelewel w Brukseli MERZBACH H. II 444/14
 Joan. VIII, 1-12 RODZIEWICZÓWNA M. III 369/30
 Joanna BUDZYŃSKI W. I 130/5
 Joanna d'Arc KRASIŃSKI Z. II 251/2
 Joanna Grey TARNOWSKI W. IV 242/8
 Joanna i Giovanna WALISZEWSKI K. V 20/1
 Joanna Neapolitańska zob. Zbrodnia w Awersie
 Joannes Sarcasmus Zabłocki F. IV 282/3
 Joannis a Lasso, viri clarissimi, epicedion TRZECIESKI A.
 IV 271/11
 Joannis Cervi Tucholiensis: Epitome pontifici ac caesarei iuris
 I 331/2
 Joannis Długosch canonici Cracoviensis et rerum Poloniae
 historiographi vita (Vita Joannis Długosch senioris cano-
 nici Cracoviensis) KALLIMACH E. (?) II 76/20, V 264/20
 Job cierpiący, z dobr i fortun wyzuty (Joba cierpiącego histo-
 ria; Do uciśnionej ojczyzny apostrophe) CHROŚCIŃSKI
 W.S. I 170/5, 170/13
 Job z gruntu nieszczęśliwy, czyli rytmy żalonne z prozy w
 modlach zaduszkowych umieszczonej EYSYMONT M. I
 277/14
 Joba cierpiącego historia zob. Job cierpiący, z dobr i fortun
 wyzuty
 Joba onego męża sprawiedliwego cierpliwosć i wiara, nowo
 po polsku przełożona, z ksiąg Pisma Bożego wyjęta
 LUBELCZYK J (tłum.) II 366/11

- Jobiada, czyli poema o cierpliwości KOLLATAJ H. II 163/16
 Jobsjada Kortum K.A. II 182/52
 Jocoseria Nowakowski F. II 87/5
 Joel Propheta (Joel prorok starozakorny) SZYMONOWICZ Sz. IV 210/10; IV 209
 Joel prorok starozakorny zob. Joel Propheta
 Johannes zob. Jan Chrzciel
 Johannes presul Pos[naniensis] ŁODZIA Z KĘPY J. II 383/1
 John Brown NORWID C. III 148/76
 Jojne Firulkes ZAPOLSKA G. V 173/18
 Jolanta LESZCZYŃSKI E. II 332/3
 Jonas propheta de interitu civitatis Gedanensis (Praedictio ruinae Gedani) DANTYSZEK J. I 214/12
 Jonasz Szlichtyng CZAJEWSKI W. I 184/5
 Jonatan i jego lądy O'Rell M. I 278/7
 Jonatas, tragedia święta [...] JAWORSKI S. II 44
 Jordan ŻELIGOWSKI E.W. V 205/1; V 204
 Josek Gesundheit i S-ka LĘTOWSKI J. II 382/5
 Joseph Pineux-Duval A.V. I 86/48
 Joseph Conrad ŻEROMSKI S. V 211/83
 Joseph Conrad. [Przedmowa] ŻEROMSKI S. V 211/73
 Le Joueur Régnaud J.F. I 199/6
 Un jour de massacre, par un témoin oculaire (Praga, 4 novembre 1794; Le massacre de Praga 4 novembre 1794) OSTROWSKI K. III 211/2
 Journal de Sicile zob. Dziennik z podróży po Sycylii
 Journal de Voyage en Italie (1787-1792) BIELIŃSKI F. I 62/2
 Les journées de délivrance MIEROSŁAWSKI L. III 51/17
 Jours d'exil RZEWUSKI St. III 410/19
 Jozue za kołędę dany roku 1613 BIRKOWSKI F. I 72/3
 Józef Libenus J. III 60/1
 Józef MOREŁOWSKI J. III 81
 Józef Bogu wielce ulubiony [...] CHROŚCIŃSKI W.S. (?) I 170/17
 Józef do Egiptu od braci przedany CHROŚCIŃSKI W.S. I 170/9
 Józef Ignacy Kraszewski. Szkic biograficzny DEBICKI L. I 225/7
 Józef Ignacy Kraszewski. Zarys historycznoliteracki CHMIEŁOWSKI P. I 152/16
 Józef Ignacy Kraszewski. Życiorys PIETKIEWICZ A. III 247/13
 Józef Ignacy Kraszewski a Niemcy KRASZEWSKI J.I. II 268/142
 Józef Ignacy Kraszewski i redakcja czasopisma „Ojczyzna” w Lipsku KRAUSHAR A. II 272
 Józef Ignacy Kraszewski w Warszawie WILKOŃSKI A. V 57/6
 Józef Korzeniowski ZAWADZKI W. V 179/7
 Józef Korzeniowski. Charakterystyka pisarza i dzieł jego CHMIEŁOWSKI P. I 152/17
 Józef Korzeniowski. Studium literackie RZAŻEWSKI A. III 403/5
 Józef Korzeniowski, jego życie i pisma GALLE H. I 311/6
 Józef Maksymilian Ossoliński GUBRYNOWICZ B. I 389/8
 Józef, młody jeńiec tatarski CHOJCISZEWSKI J. I 154/16
 Józef Oleszkiewicz (Biegłyje oczerki. Iosif Oleszkiewicz) PRZECLAWSKI J.E. III 306/5
 Józef Piłsudski (Józef Piłsudski, pierwszy Marszałek Polski) SIEROSZEWSKI W. IV 68/23
 Józef Piłsudski jako pisarz i mówca JELLENTA C. II 47/20
 Józef Piłsudski, pierwszy Marszałek Polski zob. Józef Piłsudski
 Józef przez swych braci zaprzędany Le Jay G.F. V 164/14
 Józef Starozakorny Schonaeus C. III 61/41
 Józef Szujski jako poeta TARNOWSKI S. IV 240/22
 Józef Szujski jako teoretyk i jako twórca dramatyczny KONCZYŃSKI T. II 173
 Józef Śliwicki LORENTOWICZ J. II 364/14
 Józef uznany Genest Ch.C. V 164/14
 Józef w Egipcie BOGUSŁAWSKI W. I 86/48
 Józefiada, w 5 pieśniach, nad zgonem śp. Książęcia Józefa Poniatowskiego, N.W.W.P., roku 1813 przypadłym ŚWIDERSKI J.(A.) IV 225/6; V 314/6
 Józefowi Ignacemu Kraszewskiemu ASNYK A. I 22/5
 Józia POTOCKI L. III 287/7
 Józia i Zosia SABOWSKI W. IV 9/1
 Józki, Jaśki i Franki KORCZAK J. II 194/5; II 195/35
 Józwa Szymczak MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/22
 Jubileomania MORGENBESSER A. III 82/9
 Jubileusz i inne nowele DMOCHOWSKA E. I 234/8
 Jubileusz pokolenia POTOCKI A. III 277
 Judasz KASPROWICZ J. II 99/19
 Judasz. Tragedia w 4 a. TETMAJER K. Przerwa IV 247/34
 Judasz i Magdalena, czyli rozpacz i nadzieja zob. Marie Magdeleine ou remords et repentir
 Judasz Iskariota i inni Andriejew L. I 44/30
 Judaszek Saltykow-Szczedrin I 45/33
 Judaszowe srebrniki SYNORADZKI M. IV 177/26
 Judicium criticum de H.E.G. Paulo, professore Jenensi, commentatio philologica in Novum Testamentum KAULFUSS J.S. II 106
 Judicium et censura ecclesiarum piarum de dogmate in quibusdam provinciis septentrionalibus contra adorandum Trinitatem per quosdam turbulentos noviter sparsos SARNICKI S. [ed.] IV 21/9
 Judith du Bartas G.S. II 333/5
 Judyta POTOCKI W. III 291/4
 Judyta. Poemat biblijny WOJCIECHOWSKI J. V 89/1
 Judyta, królowa Polski zob. Bolesław III. Tragedia
 Le Jugement de Momus en belle humeur sur une réplique à l'examen d'un mémoire POTOCKI J. (?) III 283
 Les Juifs de la Russie et de la Pologne WORONICZ J. V 108/2
 Le justicier RZEWUSKI St. III 409/14
 Julia i Adolf, czyli nadzwyczajna miłość dwojga kochanków nad brzegami Dniestru KROPŃSKI L. II 282/4
 Julia i Maria JEZERSKI M. II 56/3
 Julian Bartoszewicz WÓJCICKI K.W. V 114/28
 Julian Klaczko TARNOWSKI S. IV 240/25
 Julian Klaczko. Rys życia i prac HOESICK F. I 408/9
 Julian Klaczko. Życie i prace HOESICK F. I 408/25
 Juliana, czyli uwolniony więzień z galer Ricard A. I 240/53
 Juliana Klaczki zapomniane pisma polskie HOESICK F. I 408/30
 Julianka ORZESZKOWA E. III 193/16
 Juliusz Cezar Shakespeare W. II 102/100, 236/16, III 218/6, 227/7, V 13/6
 Juliusz II WYSPIAŃSKI S. V 136/25
 „Juliusz II” Juliana Klaczki KONOPNICKA M. II 181/33
 Juliusz Kossak ŁOŚ W. II 388/34
 Juliusz Kossak WITKIEWICZ S. V 74/4
 Juliusz Małachowski SIEMIENSKI L. IV 43/31
 Juliusz Słowacki BIEGELEISEN H. I 60/2
 Juliusz Słowacki NIEMOJEWSKI A. III 135/17
 Juliusz Słowacki TRETIAK J. IV 264/12; IV 263, 264/9
 Juliusz Słowacki. Jego życie i dzieła w stosunku do współczesnej epoki MAŁECKI A. II 421/8; I 389/14
 Juliusz Słowacki. [Tysiąc osiemset dziewięć] 1809-1849. Biografia psychologiczna zob. Życie Juliusza Słowackiego na tle współczesnej epoki. 1809-1849. Biografia psychologiczna
 Juliusz Słowacki. W święto złożenia zwłok poety na Wawelu ROSSOWSKI S. III 383/20
 Juliusz Słowacki dzisiaj (Druid Juliusz Słowacki) JELLENTA C. II 46/7

- Juliusz Słowacki wśród Francuzów LORENTOWICZ J. II 364/7
 Juliusz Tarnowski SIEMIENSKI L. IV 43/31
 Juliusza Słowackiego myśli o literaturze i sztuce SŁOWACKI J. IV 102/162a
 Juliuszowi Mien AŚNYK A. I 22/17
 Juliet 1816 (Dylizansem przez Śląsk) CZARTORYSKA I. I 193/3
 Junakowie KACZKOWSKI Z. II 65/8
 Junge polnische Lyrik SZCZEPANSKI L. IV 186
 Junius Boutet de Monvel J.M. I 86/54
 Junius. Tragedia w 5 a. [...] BOGUSŁAWSKI W. I 86/54
 Jurand Banow A. IV 51/40
 Juris provincialis quod Speculum Saxonom vulgo nuncupatur libri tres Jaskier M. I 133/4
 Justii Lipsii ... epistulae duae IV 28/7
 Justka BYKOWSKI P. Jaksia I 138/22
 Justus Joseph, sive in Jesu Christi Domini nostri mortem et passionem ... meditationes SOKOŁOWSKI S. IV 118/11
 Jutro SIEMIENSKI L. IV 42/5
 Jutro. Powieść DZIERZKOWSKI J. I 265/4
 Jutro. Powieść współczesna ŻMIJEWSKA E. V 221/5
 Jutro... [Powieść] STRUG A. IV 160/1
 Jutrzenka. Myśli o przesądach moralnych Nietzsche F. V 130/10
 Jutrzenka. Powieść ROSINKIEWICZ K. III 382/13
 Juvenalis redivivus, to jest satyry albo przestrogi... zob. Satyry albo przestrogi do naprawy rządu i obyczajów w Polsce należące na pięć ksiąg rozdzielone...
 Juwenilia ZAŁUSKI J.A. [tłum.] V 165/14
 Juzyna ORKAN W. III 185/5
 Już ją widzieli idącą... STOŃSKI E. IV 83/24
Już północ. Cień ponury niebios odkrywa... zob. Sonet
Już się anieli wiesiela... WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 80/8
Już się z pogodnych niebios ośma zdarła smutna... (Wiersz Adama Mickiewicza 14 września 1818) MICKIEWICZ A. III 22/3
Już też zuchwałość ludzka nie ma żadnych granic... zob. Wiersz pisany z Wołynia do Chodkiewicza przez A. Malczewskiego
- K** Lipiński w Moskwie PODBERESKI R. III 263
 Kabalista WĘŻYK F. V 38/12
 Kabala panny chorzątki JEZIERSKI M. II 56/6
 Kabala z odpowiedzi wirujących stołów i tabliczek [...] JAN-KOWSKI P. II 28/18
 Kabaret szalony LESZCZYŃSKI E. II 332/5
 Kacper Owczarek LEWOCKA K. II 344/1; II 344
 La kacuzca WOLSKI W. V 98/3
 Kadet okrętowy Zelle W.C. I 204
 Kadmea PAJGERT A. III 218/3
 Kaffa (Kawa) BAUDOUIN J. I 41/10
 Kain Byron G.G. III 218/9, 227/1
 Kajcio DOBRZAŃSKI S. I 247/3
 Kajetan Koźmian WOJCIECHOWSKI K. V 89/3
 Kajetan Koźmian i Franciszek Paszkowski WĘŻYK F. V 39/26
 Kajetan Orug KONCZYŃSKI T. II 174/3
 Kajetan Stuart GAŚTOROWSKI W. I 324/14
 Kajtus Czarodziej KORCZAK J. II 195/21; II 195/35, V 272/21
 Kajzer WIERZBIŃSKI M. V 51/38
 Kalectwo i miłość NIEMCEWICZ J.U. III 130
 Kalecy SARNECKI Z. IV 19/5
 Kalejdoskop ROGOSZ J. III 372/14
 Kalejdoskop STRUTYŃSKI J. IV 163
 Kalejdoskop wspomniany PRZECŁAWSKI J.E. III 306/3
 Kalendae Octobris a. 1814 ad congressum Vindobonensem (Do kongresu wiedeńskiego ...) KOPCZYŃSKI O.A. II 186/21
 Kalendarz gospodarski, na horyzont komarżeński OSTRO-ROG J. III III 208/9
 Kalendarz obywatelski przez X.B.W. KRASICKI I. II 244/30; V 274/30
 Kalendarz seraficzny zamykający w sobie żywoty wielebnych sług boskich zakonu Ś. O. Franciszka [...] KLECZEWSKI S. II 122/2
 Kalendarz starych mężów Boccacio G. II 370/8
 Kalendarz teatrowy dla powszechnej narodu polskiego przysługi CZARTORYSKI A.K. (?) I 199/12
 Kalendarz wieczny ŻABCZYC J. V 202/11
 Kalendarz władysławowski II 383/2
 Kalendarz życia, działalności i twórczości J.Korczaka KORCZAK J. II 195/35
 Kalendarze w Polsce w w. XVIII SMOLEŃSKI W. IV 112/4
 Kalendarzyk nowy damski na rok 1807, zawierający rozmaite poezje, powieści, anegdota (Powieści moralne i anegdota) KUBLIŃSKI S. II 299/6
 Kalendarzyk wspomnień narodowych na rok 1862 ułożony i wydany przez Paulinę Mikułowską III 344/9
 Kalewala, epopeja fińska TRETIAK J. IV 264/11
 Kalewala. Epos narodowe Finów JEZIERSKI F. [tłum.] II 51
 Kalina (*Rosła kalina z liściem szerokim...*) LENARTOWICZ T. II 327/10; II 326
 Kalinowy most ZALESKI J.B. V 159/9
 Kalligraphia ab cancellaria... JAGODYŃSKI S.S. II 15/8
 Kallimacha Geminiańczyka O królu Władysławie, czyli o kładzie warneńskiej zob. Historia de rege Vladislao, seu clade Varnensi
 Kallimacha i nieznanego poety wiersze na cześć Jana Długosza Wierzbowski T. II 75/6
 Kalliopea słowieńska Zyguntowi III, na stolicę polską wstępującemu GROCHOWSKI S. I 373/4
 Kalista czyli obraz historyczny z III wieku Newman W.O. V 196/9
 Kalmora, czyli prawo ojcowskie Amerykanów BRODZIŃSKI K. I 104/15
 Kalmora, czyli tajemnicze zaślubiny BRODZIŃSKI K. I 104/15
 Kalosze FREDRO J.A. I 300/5
 Kameliowa dama Dumas A. (syn) III 313/36
 Kamienie RODZIEWICZÓWNA M. III 369/29; III 369/34
 Kamieniec Podolski ROLLE M. III 377/9
 Kamienne serce JANKOWSKI J. II 27/4
 Kamień filozoficzny LEMAŃSKI J. II 325/12
 Kamień nad Liskiem FREDRO A. I 292/18
 Kamień świadectwa wielkiego w Koronie Polskiej senatora niewianności KOCHOWSKI W. II 156/1
 Kamil MAGNUSZEWSKI D. II 408/8
 Kamilla BOGUSŁAWSKI W. I 86/45
 Kamizelka PRUS B. III 300/14
 Kamma MINIEWSKI W. III 64/2
 Kamoens w szpitalu KORSAK J. II 200/3
 Kampanela Mercier J. II 240/12
 Kanarki SABOWSKI W. IV 9/10
 Kancelaria otwarta PRZYBYLSKI Z. III 317/12
 Kancelaria polityczna DOBRACKI M. I 244/2; 244/1
 Kancjonal Artomiusz IV 278/13
 [Kancjonal nieświeskiej] 136/3, 366, III 349/11
 Kancjonal pieśni kościelnych z melodiami LOMPA J. II 361/2
 Kanclerza Jana Zamoyskiego triumfy RYBIŃSKI J. III 396/14
 Kancjonal albo pieśni duchowne z naukami i z modlitwami KRAIŃSKI K. II 237/1
 Kandyd Wszędobylski, czyli najlepszość Voltaire III 314/21

- Kandydat GRUSZECKI A. I 382/38
 Kandydat na radcę BARTOSZEWICZ K. I 38/3
 Kanikuła albo psia gwiazda MORSZTYN J.A. III 85/2
 Kant CZARTORYSKI A.J. I 196
 Kantata na jubileusz J.I. Kraszewskiego ASNYK A. I 22/12
 Kantata na obchód uroczystości przez Wielki Wschód Polski pod sterem ... Wielkiego Mistrza Wielkiego Wschodu Polskiego [...] BRYKCYŃSKI J. I 117/1
 Kantata śpiewana na teatrze lwowskim [...] BOGUSŁAWSKI W. I 85/33
 Kantata w dniu obchodu imienin ... L. Osńskiego [...] (Radość. Kantata) BRODZIŃSKI K. I 104/8
 Kantata w dzień inauguracji statui Jana III ... r. 1788 NARUSZEWICZ A.S. III 115/34
 Kantata w dzień uroczystości instalacji W.:W.: Urzędników W.: W.: Królestwa Polskiego [...] BRODZIŃSKI K. I 104/9
 Kantymir Basza porażony BIRKOWSKI F. I 72/10
 Kapelusz zegarmistrza Girardin E. de II 442
 Kapitałik PRZEŹDZIECKI A. III 310/4
 Kapitałisci BOGUCKI J. S. I 77/6
 Kapitał Marks K. II 97
 Kapitan Czart Gallet L. I 345/50, V 257/50
 Kapitan Fracasse Gautier T. I 82/10
 Kapitan profesor WILCZYŃSKI A. V 54/27
 Kapitan Rymwid Tatara-Skocka A. V 209/37
 Kapłanka idei KRASZEWSKI K. II 270/2
 Kapłanka miłości, Ninon de Lancos BELMONT L. I 44/18
 Kapral Terefera i kapitan Szpercentyna KONDRATOWICZ L. II 175/5
 Kaprys hrabianki ŁOŚ W. II 388/30
 Kaprys i głupota JEZIEŃSKI M. II 56/6
 Kara CHOROMAŃSKI L. I 167
 Kara ŻEROMSKI S. V 208/30
 Kara boża GRUDZIŃSKI S. I 380/10
 Karczma GREGOROWICZ J.K. I 372
 Kariera (Gjciec i syn) RONIKIER B. Jaxa III 380/6
 Kariera Mazurka Swat T. V 125/40
 Karijerowicz zob. Ciche tragedie
 Karijerowicz zob. Szach i mat
 Kariery LUBOWSKI E. II 372
 Karita i Polidor Barthélemy J.J. I 343/14
 Karl Krug ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/7
 Karlińscy TARNOWSKI W. IV 242/8
 Karnanna książka dla ruskich winow w turkieckich pochodach SĘKOWSKI J. IV 35/3
 Karmazyn JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/3
 Karmelkowy wiersz ASNYK A. I 22/3
 Karnawał MASSALSKI J. II 433/1
 Karnawał w Rzymie Strauss J. I 204
 Karnawał w Warszawie (Gole panny; Panny bez posagu) DANIELEWSKI C. I 211/7
 Karnawałowy lament poety ASNYK A. I 22/5
 Karol Darwin i jego poprzednicy Quatrefages A. III 167/25
 Karol i Marla, czyli moje sąsiedztwo z pierwszego piętra WIŚLIŃSKI J.M. V 68/1
 Karol Libelt KOZMIAN S.E. II 236/10
 Karol Matyás ROLLE M. III 377/7
 Karol Różycki (Wspomnienie o Karolu Różyckim) RETTEL L. III 359/4
 Karol Szajnocha ZAWADZKI W. V 179/7
 Karol Wielki i Witykind ŁUBIEŃSKA T. II 392/2
 Karolek i słońce JACHOWICZ S. V 261/1
 Karolina TANŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/18
 Karolina Jaensch TRETIAK J. IV 264/9
 Karpaccy górale (Nad Czeremoszem) KORZENIOWSKI J. II 208/11; II 208
- Karpathen Märchen BONCZYK N. I 92/4
 Karpaty JASZOWSKI S. II 41
 Karpoforus Filaletes do autora apologii sztuki dowodzenia sposobem perypatetycznym zob. Carpophorus Philaletes ad auctorem „Apologiae pro arte disputandi peripateticorum”
 Kartago (Wzięcie Kartago; Zburzenie Kartago) CHODKIEWICZ A. I 158/1
 Kartka wycięta DZIKOWSKI M. I 267/3
 Kartka z 1835 roku zob. Z tysiąc osiemset trzydziestego piątego 1835 roku
 Kartka z dziejów sztuki i poezji SIEMIENSKI L. IV 43/26
 Kartka z pamiętnika Kraushar A. II 120
 Kartka z życia Narcyzy Żmichowskiej KRAUSHAR A. II 272
 Kartki historyczne i literackie KRAUSHAR A. II 272/12
 Kartki z historii szkolnictwa pod zaborem Rosji RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/18
 Kartki z mego pamiętnika WIENIAWSKI J. V 48/12
 Kartki z pamiętnika Alkara KRAUSHAR A. II 272/20
 Kartki z podróży PRUS B. III 302/42; III 299
 Kartki z podróży 1858-1864 KRASZEWSKI J.I. II 263/51
 Kartki z życia LASKARYS J. II 314/1
 Kartki z życia kobiety KISIELNICKA J. II 117/1
 Kartofla MICKIEWICZ A. III 22/6
 Karty meteorologiczne stolicy Królestwa Polskiego MAGIER A. II 406
 Karykatury KISIELEWSKI J.A. II 116/2; II 116, V 267/2
 Karykatury WYSPIAŃSKI S. V 137/49
 Karykatury. Wyjątek z teki podróźnej BAŁUCKI M. I 31/40
 Karylla, czyli miłość patriotyczna ROMER-OCHENKOWSKA H. III 379/1
 Karzeł dyplomata MIŁKOWSKI Z. III 56/46
 Kasia i Marynka (Rozmowa wieczorna przy herbacie w domu państwa Marcinstwa) ŻMICHOWSKA N. V 219/10; V 219
 Kasper Karliński (Obrona Olmyczna) KONDRATOWICZ L. II 176/24
 Kasper Karliński BEŁZA W. I 46/7
 Kasper Miaskowski SIENKIEWICZ H. IV 45
 Kasper Pokraka, Sowizdrzał polski TUCZYŃSKI F.K. IV 274/6
 Kasperek i Balcerek STANISŁAWSKA W. IV 135/15
 Kasperek w szczęściu ŻÓŁKOWSKI A.G.F. V 225/9
 Kasprowi Miaskowskiemu, szlachcicowi nauką i cnotą sławnemu Herbut J.S. III 10/1
 Kasprowiec DĘBICKI Z. I 226/22
 Kasyda zawiślńska KOSIŃSKI A.A. II 213
 Kasztelanice Lubaczewscy KACZKOWSKI Z. II 65/4
 Kaszube pod Widnem DERDOWSKI H. I 224/2; II 413/7
 Kaszube pod Widnem KARNOWSKI J. II 89/3
 Kaśka Kariatyda ZAPOLSKA G. V 173/4; V 173/12
 Katafalk Aleksandrowi ... Zaslawskiemu wojewodzie kijowskiemu TWARDOWSKI K. IV 283/11
 Kataleptyk SZTYRMER L. IV 194/4
 Katalog biskupów, prałatów i kanoników krakowskich ŁĘTOWSKI L. II 383/4
 Katalog duplikatów Biblioteki Puławskiej, których licytacja ma się odbyć dnia 29 września i następnych 1829 r. SIENKIEWICZ K. IV 62/2
 Katalog monarchów i królów polskich POTOCKI W. III 292/6
 Katalog rękopisów Biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego WIŚLOCKI W. V 63/6
 Katalog świetlicy „Sztuki” WYSPIAŃSKI S. V 136/34
 [Katalogi biskupów polskich] (Vitae episcoporum Poloniae) DŁUGOSZ J. I 229/5
 Katarynka PRUS B. III 300/9
 Katechismus mniejszy... Katechismus większy... WOJEWÓDKA B. (?) V 91/7

- Katechizm Luter M. I 209/4
 Katechizm albo krótkie w jedno miejsce zebranie wiary i powinności krześcijańskiej I 201/1; I 201/16, IV 272/29
 Katechizm albo nauka wiary i pobożności krześcijańskiej KUCZBORSKI W. [tłum.] II 301/5
 Katechizm albo wizerunek prawej wiary chrześcijańskiej BIAŁOBRZESKI M. I 57/1
 Katechizm demokratyczny, czyli opowiadanie słowa ludowego KAMIENSKI H.M. II 79/3; II 79
 Katechizm ekonomiczny dla włościan... GUTKOWSKI W. I 390/1
 Katechizm i dedykacja królowi ang., Jakubowi I MOSKORZEWSKI H. III 91/15
 Katechizm kadecki (Definicje różne dla kadetów i edukującej się młodzi krajowej; Definicje różne przez pytania i odpowiedzi dla Korpusu Kadetów; Katechizm moralny dla uczniów Korpusu Kadetów; Katechizm rycerski; Prawidła moralne dla Szkoły Rycerskiej) CZARTORYSKI A.K. I 198/2
 Katechizm kawalera doskonałego... Fénelon F. V 165/14 [Katechizm mniejszy] zob. Katechizmu tekst prosty dla prostego ludu
 Katechizm mniejszy i większy ALBERTRANDI J.CH. I 16/8
 Katechizm moralny dla uczniów Korpusu Kadetów zob. Katechizm kadecki
 Katechizm nierycerski KLACZKO J. II 120/10; II 119 [Katechizm nieświeski] IV 273/32
 Katechizm o tajemnicach rządu polskiego [...] JEZIERSKI F.S. II 53/9
 Katechizm o Żydach i neofitach MAKULSKI F. Jaxa II 415/20
 Katechizm pielgrzymstwa polskiego MICKIEWICZ A. III 26/36
 Katechizm polskiego dziecka (*Kto ty jeste? Polak mały*; Wyznanie wiary dziecięcia polskiego) BELZA W. I 47/19; V 238/19
 Katechizm polskiego dziecka. [Wiersze] BELZA W. I 47/19
 Katechizm rakowski zob. Katechizm zboru tych ludzi, którzy...
 Katechizm rycerski zob. Katechizm kadecki
 Katechizm to jest Summa wiary krześcijańskiej krótko zebrana, dla ćwiczeń młodych dzieciak III 351, IV 272 [Katechizm większy] zob. Katechismus, to jest nauka naprzędniejsza i potrzebniejsza ku zbawieniu, o wierze krześcijańskiej
 Katechizm wolnego myśliciela NIEMOJEWSKI A. III 136/37
 Katechizm z pieśniami i z modłtami Kościoła powszechnego apostołskiego... zob. Katechizm z pieśniami Kościoła powszechnego apostołskiego...
 Katechizm z pieśniami Kościoła powszechnego apostołskiego... (Katechizm z pieśniami i z modłtami Kościoła powszechnego apostołskiego...) KRAIŃSKI K. II 237/1; IV 272
 Katechizm zboru tych ludzi, którzy... (Katechizm rakowski) MOSKORZEWSKI H. (?) III 91/15
 Katechizm, czyli krótszy wykład pacierza, w początkach i zasadach wiary i moralności krześcijańskiej... GOLAN-SKI F. N. I 341/20
 Katechizmu tekst prosty dla prostego ludu (Katechizm mniejszy) SEKLUCJAN J. IV 29/2; IV 30/17
 Katedra krakowska na Wawelu ŁĘTOWSKI L. II 383/6
 Katedra na Wawelu WASILEWSKI E. V 26/2
 Katedra Najświętszej Panny Paryskiej Hugo V. IV 251/6
 Katichis, to jest nauka starodawna chrześcijańska od świętoho Pisma dla prostych ludziej jazyka ruskocho w pytanjach i otkazach sobrana Luter M. I 127/7
 Kato GODLEWSKA L. I 340/4
 Kato, Dramat STANISLAWSKA W. IV 135/2
 Kato. Powieść z niedawnych czasów KACZKOWSKI Z. II 65/2
 Kato, czyli rozmowa o wolności i cnotach politycznych Saige II 77/4
 Katolicyzm a konserwatyzm KOSIAKIEWICZ W. II 212
 Katon CHODKIEWICZ A. I 158/3; I 158, 158/6
 Katon i Wirginia CHODKIEWICZ A. I 158/7
 Katonowe wiersze zob. Cathonis disticha moralia...
 Katonowe wiersze parzyste nowo z łaciny na polskie wiersze przełożone WŁADYSŁAWIUSZ A. [tłum.] V 83/19
 Katorżnicy TURCZYŃSKI J. IV 276/19
 Kaukaz, czyli ostatnie dni Szamyla JATOWT M. II 43/3
 Kawa zob. Kaffa
 Kawa, Komedia w I a. CZARTORYSKI A.K. I 199/11; III 259, IV 204/5
 Kawa literacka w Warszawie (1829-1830) WÓJCICKI K.W. V 114/31
 Kawaler des Touches Barbey d'Aureville J. III 398/19
 Kawaler do wzięcia Kock Ch.P. de I 240/73
 Kawaler maltański na pogrzebie ... Zygmunta Szredzińskiego BIRKOWSKI F. I 72/8
 Kawaler polski w przyjaźni stateczny Préchac J. de III 60/1
 Kawalerowie modni BOHOMOLEC F. I 88/6
 Kawal literata KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Kawalek cukru (Kostka cukru) Jilemnick P. IV 223/19
 Kawiarnia GORCZYŃSKI B. I 349/5
 Kazania albo ćwiczenia chrześcijańskie (Kazania) WERESZCZYŃSKI J. V 28/5
 Kazania bądź nauki krześcijańskie o Personie Syna Bożego ARTOMIUSZ P. I 21/2
 KAZANIA GNIEŹNIENSKIE II 109; III 120, 121/13, IV 133, V 266
 Kazania niektóre o szczyrym Słowie Bożym (Contiones aliquot piee et eruditee de puro Dei verbo) POWODOWSKI H. III 296/3
 Kazania o chwalebnej Eucharystii zob. Eucharistia ... Kazañ czterdzieści
 Kazania o niedowiarstwie i zachowaniu się w obcowaniu [...] DOWGIRD A. I 249/2
 Kazania o próżności szlachectwa bez cnoty i jak się młodzież szlachetna do przyszłych obowiązków sposobieć powinna WOLSKI K. V 95/1
 Kazania o siedmiu sakramentach SKARGA P. IV 74/9; IV 74/7
 Kazania o świętych polskich i o Królowej Korony Polskiej tudzież nauki przedślubne, mowy pogrzebowe i kazania przygodne JEŁOWICKI A. II 48/6
 Kazania przeciwko zdaniom i zgorzseniom wieku naszego na święta całego roku, jako też i inne moralne... PIOTROWSKI G. III 258/6
 Kazania religii i społeczności KARPOWICZ M.F. II 95/3
 Kazania sejmowe (Kazania sejmowe... w obecności Zygmunta III mlane; Kazania sejmowe i Wzywianie do pokuty obywatelów Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego) SKARGA P. IV 74/7; IV 73
 Kazania sejmowe i Wzywianie do pokuty obywatelów Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego zob. Kazania sejmowe
 Kazania synodowe GRZEGORZ Z ŻARNOWCA I 386/6
 Kazania średniowieczne BRÜCKNER A. I 112/2
 KAZANIA ŚWIĘTOKRZYSKIE II 110; I 112, 113/36, II 387/24, V 266
 Kazania tudzież nauki parafialne WORONICZ J.P. V 107/41, 107/42
 Kazanie ... o dwojakim Kościele chrześcijańskim KARNKOWSKI S. II 88/9
 Kazanie o jedności, zgodzie i pokoju [...] KOSSAKOWSKI J.N. II 216/6

- Kazanie o korzyściach na całe życie i na zbawienie wieczne mających spływać z edukacji... WOLSKI K. V 95/3
- Kazanie o miłości ojczyzny [...] KOSSAKOWSKI J.N. II 216/2
- Kazanie o miłości ojczyzny na reasumpcji Trybunału Głównego W.X. Litewskiego dnia 1 maja w Grodnie... KARPOWICZ M.F. II 96/11
- Kazanie o miłości ojczyzny na rozpoczęcie Trybunału Głównego W.X. Litewskiego dnia 1 maja w Grodnie... KARPOWICZ M.F. II 96/10
- Kazanie ... o obrazkach i bałwanach GRZEGORZ Z ŻARNOWCA I 386/1
- Kazanie o posłuszeństwie ku wszelkiej władzy DOWGIRD A. I 249/3
- Kazanie o potrzebie poczciwości i religii w obywatelach i urzędach [...] KARPOWICZ M.F. II 96/22
- Kazanie o powinnościach poddanych ku królowi BRZOSTOWSKI P.K. I 118/2
- Kazanie o prawdziwej wielkości i chwale człowieka [...] KOSSAKOWSKI J.N. II 216/7
- Kazanie o próżności świata i unikaniu jej DOWGIRD A. I 250/4
- Kazanie o spełnieniu powinności stanu, powołania i urzędu [...] KOSSAKOWSKI J.N. II 216/4
- Kazanie o św. Monice DEMBOŁECKI W. I 220/2
- Kazanie o trojkiej jedności, do publicznych obrad potrzebnej i pobudzającej BALSAM K. I 29/2
- Kazanie o uszanowaniu zwierzchności [...] KOSSAKOWSKI J.N. II 216/8
- Kazanie o władzy Kościoła jak jest narodom zbawienna i o majątkach kościelnych jak narodom są użyteczne [...] KARPOWICZ M.F. II 96/21
- Kazanie o zachowaniu praw narodowych [...] KOSSAKOWSKI J.N. II 216/3
- Kazanie o zasadach szczególnej każdego człowieka i powszechnej narodów szczęśliwości, w cnocie mogących tylko się znajdować [...] J.N. II 216/9
- Kazanie ... o zepsuciu krajowych obyczajów [...] KALIŃSKI W.(G.) II 71/3
- Kazanie o zgodzie i jedności obywateli [...] KARPOWICZ M.F. II 96/19
- Kazanie przeciwko czytaniu ksiąg bezbożnych i uwłoczących religii... Marolles C. IV 208/9
- Kazanowska zob. Polka. Opera w 3 a.
- Kazia NALEPIŃSKI T. III 111/5
- Kazimierz DZIEDUSZYCKI W. I 263/26
- Kazimierz Brodziński CHMIEŁOWSKI P. I 152/27
- Kazimierz Brodziński. Odczyt publiczny w Paryżu dnia 16 maja 1885 roku DUCHIŃSKA S. I 257/16
- Kazimierz Brodziński. Studium MARRENE MORZKOWSKA W. II 430/19
- Kazimierz Brodziński. Studium literackie BELCIKOWSKI A. I 46/9
- Kazimierz Brodziński. Życie i dzieła GUBRYNOWICZ B. I 389/4
- Kazimierz der Grosse Piast (Kazimierz Wielki i Esterka) BRONIKOWSKI A.A.F. I 107/1, II 297/8
- Kazimierz Wielki I.F. II 266/103
- Kazimierz Wielki ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/3
- Kazimierz Wielki. Drama w 3 a. NIEMCEWICZ J.U. III 127/8
- Kazimierz Wielki. [Rapsod] WYSPIAŃSKI S. V 135/10
- Kazimierz Wielki i Esterka zob. Kazimierz der Grosse Piast
- Kazimierz Wielki. król chłopków i Bródza, wójt łobzowski MAJERANOWSKI K. II 410/3
- Kazimierz z Truskowa, czyli pierwszy i ostatni litewski powstaniec POTOCKI L. III 287/14
- Kazimierza Brodzińskiego nieznanne pisma prozą Lucki A. I 104/3
- Kazimira WILKOŃSKA P. V 55/13
- Kazio zob. Zbiór powieści dla dzieci i młodzieży. I. Kazio
- Kaznodzieja domowy... WĘGIERSKI A. V 34/4
- Kaznodzieja osobny... WĘGIERSKI A. V 34/4
- Kaznodzieja zborowy WĘGIERSKI A. V 34/4
- Każmirz dzisiejszy ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228
- Kądział RODZIEWICZÓWNA M. III 369/21
- Kesa JANKOWSKI J. II 27/9
- Keś chleba KONDRATOWICZ L. II 175/5
- Kiedy prawdziwie Polacy powstają... i inne utwory wybrane SEOWACKI J. IV 102/156
- Kiedy ranne wstają zorze DĘBICKI Z. I 226/4
- Kiedy się urodził Juliusz Słowacki? MÉYET L. II 445/4
- Kiedy słońce zachodzi... Przybyszewska D. III 321/54
- Kiedy znów będę mały KORCZAK J. II 194/15; II 195/35
- Kiedyż? ROMANOWSKI M. III 378/12
- Kiedyż obiad? LUBOWSKI E. II 373/15
- Kiejstut ASNYK A. I 22/9
- Kiejstut TURCZYŃSKI J. IV 275/1
- Kiejstut. Tragedia w 5 a. NIEMCEWICZ J.U. III 129/56
- Kielich goryczy WASILEWSKI E. V 26/1; V 25
- KIERMASZ WIEŚNIACKI [...] II 113-114
- Kifor PIETKIEWICZ A. III 246/8
- Kijomori MICIŃSKI T. III 14/23
- Kijów RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/38
- Kile słow wó Kaszebach e jich zemji CEYNOWA F.S. I 143/2
- Kiliński BAEUCKI M. I 31/58
- Kilka badań geologicznych i dziejowych Kaukazu STRUTYŃSKI J. IV 163/4
- Kilka charakterystycznych rysów z życia Marii Stuart LUBOWSKI E. II 372/4
- Kilka kart z krwawego rocznika POL W. III 268/24
- Kilka kart ze stosunków Krasiańskiego z Mickiewiczem GUBRYNOWICZ B. I 389/3
- Kilka lat młodości mojej w Wilnie MORAWSKI S. III 79/1; V 289/1
- Kilka myśli dla Polski przez Wydawcę Dziennika Aweniońskiego BRATKOWSKI S. I 100/17
- Kilka myśli na czasie w sprawach publicznych SCHMITT H. IV 26/15
- Kilka myśli o eklektyzmie DEMBOWSKI E. I 222/15; I 222/22
- Kilka myśli o powieści i jej formie MARCINKOWSKI A. Jaxa II 425/6
- Kilka nieznanych listów Szymona Szymonowica PRZYBOROWSKI J. III 311/7
- Kilka pereł WILKOŃSKA P. V 55/23
- Kilka pieśni dla kraju GASZYŃSKI K. I 315/14
- Kilka pieśni okolicznościowych RYPIŃSKI A. Radwan III 400/5
- Kilka pieśni strojem Dawida TUROWSKI K.J. IV 280/2
- Kilka powiastek i szkiców GOMULICKI W. I 34/3
- Kilka powieści i opowiadań, poświęconych młodszemu szczególnie pokoleniu CHOCISZEWSKI J. I 154/2
- Kilka prac literackich BALIŃSKI K. I 27/2
- Kilka prac literackich Teodozjusza Leliwy KRZYWICKI T. II 294/1
- Kilka prawd z dziejów naszych SZUJSKI J. IV 196/26; IV 195
- Kilka rad dla piszących poezję do śpiewania, a w szczególności dla tłumaczy tekstów operowych MINASOWICZ J.D. III 59/6
- Kilka rad ku oswobodzeniu Polski GOSZCZYŃSKI S. I 355/12
- Kilka rysów z literatury i społeczeństwa od roku 1848-1858 SIEMIENSKI L. IV 43/23
- Kilka scen z Burgrawów Hugo V. II 206
- Kilka słów do pisarzy polskich i do ludu LIGON J. II 352

- Kilka słów do redaktora „Gazety Poznańskiej” MECISZEWSKI H. II 442/3
- Kilka słów o „stańczykach” PAWLIKOWSKI J.G. III 232/1
- Kilka słów o Anhellim Słowackiego SADOWSKI J.N. IV 12/1; IV 12
- Kilka słów o Drukarni Polskiej JANUSZKIEWICZ E. II 31/2
- Kilka słów o J. Słowackim PRUSINOWSKI J. III 305
- Kilka słów o jednym tylko kryterium poezji DEMBOWSKI E. I 222/20
- Kilka słów o Joachimie Lelewelu i o rewolucji 1830 r. KOZMIAN K. II 232/20
- Kilka słów o Juliuszu Słowackim KRASIŃSKI Z. II 252/22
- Kilka słów o kobietach ORZESZKOWA E. III 196/64; III 192
- Kilka słów o naszych stosunkach KOZMIAN S. II 234/1
- Kilka słów o obecnym położeniu kobiet... MORACZEWSKA B. III 73
- Kilka słów o poemacie dramatycznym samorodnym DEMBOWSKI E. I 222/14
- Kilka słów o pojęciu poezji DEMBOWSKI E. I 222/13
- Kilka słów o prawie do tak nazwanego usamowolnienia włościan naszych ŁĘTOWSKI L. II 382
- Kilka słów o szkołach elementarnych w Wielkim Księstwie Poznańskim ESTKOWSKI E. I 272
- Kilka słów o Szyllerze, Dziewicy Orleańskiej i wystawieniu jej w teatrze krakowskim KREMER J. II 275
- Kilka słów o teatrze DOBRZAŃSKI S. I 247/1
- Kilka słów o Ukrainie i rzezi humanicznej GOSZCZYŃSKI S. I 354/1
- Kilka słów odpowiedzi na artykuł pana Z.K. o poezjach Juliusza Słowackiego SŁOWACKI J. IV 93/52
- Kilka słów z powodu listu z kraju pod tytułem: Sprawa polska w 1861 r. ZALESKI B. V 157/2
- Kilka szczegółów o rodzinie, miejscu urodzenia i młodości Adama Mickiewicza KOROTYŃSKI W. II 199/4
- Kilka ustępów z gawędy historycznej pod tytułem „Kantonik przemyski” KONDRATOWICZ L. II 175/5
- Kilka uwag nad „Oda do młodości” CZERWIŃSKI B. I 203
- Kilka uwag nad powieścią ORZESZKOWA E. III 192
- Kilka uwag o poezji narodowej z powodu nowo wydanych „Woskresenek” Tomasza Augusta Olizarowskiego BUDZYŃSKI W. I 130/6
- Kilka uwag o przyczynie upadku Polski MORGENBESSER A. III 82/11
- Kilka wspomnień uniwersyteckich JANKOWSKI P. II 28/15
- Kilka wspomnień z lat 1829-1844 ORPISZEWSKI L. III 187
- Kilka wspomnień z młodości A. Mickiewicza PRUSINOWSKI J. III 305
- Kilka wyjątków z niedrukowanych poezji SŁOWACKI J. IV 95/72
- Kilku statutów polskich warianty lub tekst LELEWEL J. II 322/14
- Kim był ten człowiek? Karren T. II 195/27
- Kinder der Erde RITTNER T. III 366/17
- Die kindliche Liebe BRÜHL A.F. I 115/9
- The King and the Miller of Mansfield Dodsley R. I 85/23
- Kirdżali CZAJKOWSKI M. I 186/3
- Kirdżali. [Recenzja powieści] SADOWSKI J.N. IV 12/3
- Kirgiz ZIELIŃSKI G. V 190/2; V 190, 193
- Kirgiz i inne poezje ZIELIŃSKI G. V 190/9
- Kłapsy ku pożytkowi ludzi tak wielkich, jak małych SZEMBOKOWA M. IV 190/11
- Klara KORZENIOWSKI J. II 208/4
- Klasa średnia i powstanie zob. Stan średni i powstanie
- Klasycy i romantycy polscy (Listy poetyckie) MORAWSKI F.D. III 76/4
- Klasztor Scott W. I 355/19
- Klasztor Kartuzów w Parmie Stendhal IV 22/9
- Klaudia KOZIEBRODZKI W.B. II 227/11
- Klaudyna BYKOWSKI I. Jaxa I 137/7
- Klawiszynski i Różia DYGASIŃSKI A. I 260/23
- Kłarwa WYSPIAŃSKI S. V 135/5
- Kławy NORWID C. III 145/31
- Klechdy GÓRSKI A. I 361/9
- Klechdy attyckie ZIELIŃSKI T. V 194/24
- Klechdy ludu polskiego w Szląsku (Klechdy, czyli baśnie ludu polskiego na Śląsku) LOMPA J. II 361/8
- Klechdy polskie LEŚMIAN B. II 338/7
- Klechdy szaromowe LEŚMIAN B. II 338/4; V 279/3
- Klechdy, starożytne podania i powieści ludu polskiego i Rusi WÓJCICKI K.W. V 114/7
- Klechdy, czyli baśnie ludu polskiego na Śląsku zob. Klechdy ludu polskiego w Szląsku
- Das kleine Heim zob. W małym domku
- Klejnot RODZIEWICZÓWNA M. III 369/20
- Klejnoty PERZYŃSKI W. III 238/43
- Klejnoty poezji polskiej wybrane z dawnych i nowoczesnych dzieł z dodaniem krótkiego życiorysu i poglądu na utwory najznakomitszych poetów WIŚLIŃSKI A. [ed.] V 67/8
- Klejnoty poezji polskiej wybrane z dzieł najznakomitszych dawnych i nowoczesnych poetów WIŚLIŃSKI A. [ed.] V 67/7, 67/9
- Klemens Boruta ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/8
- Klemens Janicki JEZIEŃSKI M. II 56/14
- Klemens Janicki. Obrazek historyczny ZACHARIASIEWICZ J. V 151/4
- Klemensowa Górka MIARKA K. III 9/1; V 284/1; zob. też Górka Klemensowa
- Klementyna z Tańskich Hoffmanowa PINI T. III 255/3
- Klementyna z Tańskich Hoffmanowa. Zarys biograficzno-pedagogiczny CHMIEŁOWSKI P. I 152/21
- Klementyna, czyli życie sieroty BOGUCKI J. S. I 77/3
- Kleopatra BOŚNIACKA E. I 97/4, 97/5
- Kleopatra La Chapelle J. de III 60/1
- Kleopatra (Kleopatra i Cezar) NORWID C. III 149/85; III 143, 150/110
- Kleopatra i Cezar zob. Kleopatra
- Kleopatra i inne nowele Heyse P. III 250/58
- Kłęska GŁIŃSKI K. I 334/12
- Klimaktery KOCHOWSKI W. II 156
- Klin klinem KRASZEWSKI J.I. II 267/127
- Klin klinem. (El desden con el desden) Moreto A. III 243/12
- Klitus-bajduś ROGOSZÓWNA Z. III 373/11
- Klonowicz KRASZEWSKI J.I. II 261/17
- Klub kawalerów BAŁUCKI M. I 31/54
- Klub nietoperzy ABGAROWICZ K. I 13/1
- Klub piśmienniczy ZABOROWSKI T. V 150/4
- Klub szachistów ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/12
- Klucz do symboliki „Anhellego” MAZANOWSKI A. II 438/10
- Klucz otchłani STRUG A. IV 161/18
- Klucz staroświatniczy do sześciudziesiąt dwu śpiewów Homera i Kwinta w rubrykach całego abecadła PRZYBYLSKI J. I. III 314/19
- Klamca prawdomówny CHODŹKO J. Borejko I 163/8
- Klamstwo Duprat L. II 364/20
- Klamstwo, czyli wiersz do Jaśnie Oświeconej Księżny Jmocy Elżbiety z hrabiów Chodkiewiczów Radziwiłłowej... MAREWICZ W.I. II 428/23
- Kłopoty babuni PRUS B. III 299/1
- Kłopoty ministrów PERZYŃSKI W. III 238/33
- Kłopoty redaktora PRUS B. III 301/29
- Kłopoty starego komendanta WILCZYŃSKI A. V 54/2

- Kłosek polski, czyli nowy tomik poezji ... z dodaniem uwag ... nad doktryną papieża względem Polski GORECKI A. I 350/8
- Kłosa z polskiej niwy GOMULICKI W. I 345/40; II 370/12, III 134/2
- Kłosa z rodzinnej niwy PIETKIEWICZ A. III 246/3
- Kłusownik SZANIAWSKI K. J. IV 185/43
- Kmiołek WYBICKI J. V 123/12
- Kneź Popiel TATARKIEWICZ M. IV 242/4
- Kneźna Milica SYNORADZKI M. IV 176/4
- Kniażni Anna GLIŃSKI K. I 334/33
- Kniaziowie Rożyńscy KOMOROWSKI B. II 169/7
- Książ i księżna WIERZBIŃSKI M. V 51/6
- Książ Patiomkin MICIŃSKI T. III 13/9; III 13, 14/23
- Knock, czyli triumf medycyny Romaines J. V 109/5
- Knowledge of Reality LUTOSLAWSKI W. II 376/45
- Koalicja kapitału i pracy LIBELT K. II 346/10
- Kobieta PIETKIEWICZ Z. III 247/1
- Kobieta bez skazy. Komedja w 3 a. ZAPOLSKA G. V 175/46
- Kobieta bez skazy. Powieść ZAPOLSKA G. V 175/48
- Kobieta czasów obecnych MARRENE MORZKOWSKA W. II 430/36
- Kobieta dotrzymująca sekretu BOGUSLAWSKI W. I 86/56
- Kobieta trzydziestoletnia Balzac H. II 430/40
- Kobieta w bieli Collins W. V 221/16
- Kobieta w Polsce KACZKOWSKI Z. II 65/20
- Kobieta z głową TRIPPLIN T. IV 266/5
- Kobieta z innej planety KONCZYŃSKI T. II 174/39; V 270/39
- Kobieta z przeszłością NIEDZIEWICZKA Z. III 125/7
- Kobietu, puchu marny... DMOCHOWSKA E. I 234/7
- Kobiety BOGUSLAWSKI W. I 86/50
- Kobiety Demoustier K. IV 198/4
- Kobiety. Poema w 2 pieśniach KICIŃSKI B. II 113/1
- Kobiety dramatów Słowackiego BAŁUCKI M. I 30/3
- Kobiety filozofki BOROWSKI L. I 95/3
- Kobiety, gra i wino RZEWUSKI St. III 410/25
- Kobiety i mężczyźni WOJCIECHOWSKI J. V 89/4
- Kobiety Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego CHMIELOWSKI P. I 151/4
- Kobiety - poetki PILECKI A. III 253/6
- Kobzarz Szewczenko T. II 177/47
- Kocha - nie kocha?... PRUS B. III 301/23
- Kochać i kochać DZIKOWSKI M. I 267/12
- Kochajcie przyrodę WODZICKI K. V 88/7
- Kochajmy nasze wschodnie kresy! ROLLE M. III 377/8
- Kochajmy się KRASZEWSKI J. I. II 264/59
- Kochajmy się, Gawęda dramatyczna w 1 a. WÓJCICKI K. W. V 114/16
- Kochanek Małgosi LUBOWSKI E. II 373/29
- Kochanek zazdrosny, czyli fałszywe pozory PIEROZYŃSKI L. III 244/4
- Kochankowie nieba Calderon de la Barca P. I 27/10
- Kochankowie Ojczyzny TARNOWSKI W. IV 242/6
- Kochanowski w Paryżu RZAŹEWSKI A. III 403/9
- Kochanowskiego dawne opera HAUR J. K. I 393/3
- Kochany dziadunio KRASIŃSKI J. W. II 249/9
- Kocierz WASILEWSKI E. V 25
- Koczyk pomarańczowy CZARTORYSKI A. K. I 199/18
- Kodeks dyplomatyczny Wielkiej Polski, zawierający bulle papieżów, nadania książąt, przywileje miast, klasztorów i wsi [...] Raczyński K. III 333/23
- Kodeks prawodawstwa społecznego absolutnego HOENEL-WROŃSKI J. M. I 406/2
- Kodeks Stanisława Augusta Borowski S. IV 204/6
- Kogo tu teraz prezydentem obracć MAKULSKI F. Jaxa II 415/21
- Kokietka, czyli przypadki Irysy Poisson I 137/20
- Kokoro Hearn L. I 53/15
- Kolebka Jezusowa, Pasterze, Trzej królowie TWARDOWSKI K. IV 283/10
- Kolebka pieśni NORWID C. III 149/81 (LXXXI)
- Kolebka, dom i grób Jana Kochanowskiego, czyli Sycyna, Czarnylas i Zwoleń, jaki dziś przedstawiają widok? RYMARKIEWICZ J. III 399/8
- Kolega Crampton Hauptmann G. I 328/11
- Kolega Julka GRABOWSKI B. T. I 368/16
- Kolej trudów i rozmysłań, jakie człowiek pokonać musiał, nim z hieroglifów, to jest z pisma obrazowego, przeszedł do pisma głosów i brzmień, czyli dźwięków ZOCHOWSKI F. V 223/4
- Kolejarze GRUSZECKI A. I 382/30
- Koleje życia zob. Edward Kłoc
- Koleżanka Stefa WALEWSKA C. V 18/10
- Kolęda WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 111
- Kolęda. Komedja w 1 a. BAUDOUIN J. I 41/7
- Kolęda dla narodu na rok 1785 DMOCHOWSKI P. K. I 235/1; I 234
- Kolęda Młodej Polki równiennicom swoim na rok 1819 TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 234/1
- Kolęda na nowy rok dla JW. Pana Roberta Brzostowskiego, kasztelana połockiego ... 1792 stycznia dnia 1. MAREWICZ W. I. II 428/26
- Kolęda na nowy rok dla Króla i nieszczęśliwego narodu, dnia 5 stycznia 1794 MAREWICZ W. I. II 428/31
- Kolęda na Nowy Rok 1827 CZECZOT J. V 247/8a
- Kolęda na rok 1783 KNIAŻNIN F. D. II 130/4
- Kolęda, Nowe lato i szczodry dzień ... na rok Pański 1623 TWARDOWSKI K. IV 283/4
- Kolęda, Nowe lato, Szczodry dzień abo Piosneczki Emmanu-elowie TWARDOWSKI K. IV 283/3
- Kolęda Nowe Lato Szczodry Dzień WIDAWSKI WĘZYK P. V 41/4
- Kolęda obywatelska na rok 1814 do JW. Antontego Korwina Bienkowskiego ... MOLSKI M. III 72/12
- Kolęda ... podczas morowego powietrza... roku 1653 PRZETOCKI H. III 309/5
- Kolęda poetyczna, to jest lament Orfeusza Mignonitidis T. V 164/14
- Kolędy polskie i czeskie, ich wzajemny stosunek DOBRZYCKI S. I 247/8
- Koliszczyzna i stepy (Opowiadania kurennego) GRABOWSKI M. I 370/2
- Kollekcja starożytnych i tegoczesnych osobliwości... ZUBOWSKI K. V 201/4
- Kolloander wierny Leonidzie przyjaźni dotrzymujący przy różnych nienawiści wojennych awanturach i przypadkach... Marini C. A. III 61/20
- Kollokacja KORZENIOWSKI J. II 209/23; II 208, V 90/25
- Kolombina KRZYWOSZEWSKI S. II 295/16
- Kolorowe bajeczki ROGOSZÓWNA Z. III 373/8
- Kolorowe obrazki GOMULICKI W. I 344/1
- Kolorowe okienko SZCZĘSNY A. J. IV 188/2
- Kolorowe szkielek Vrchlický J. IV 199/27
- Kollątaj w rewolucji kościuszkowskiej zob. List do przyja-cieli, odkrywający wszystkie czynności Kollątaja w cią-gu insurekcji, pisany roku 1795
- Koło rycerskie PAPROCKI B. III 222/4
- Koło święconej kredy OSTROWSKA B. III 209/19
- Kołysanka LEŚMIAN B. II 338/14
- Komar niewielkie licho... MICKIEWICZ A. III 31/65
- Komedja KORZENIOWSKI A. Nałęcz II 206/1; II 206
- Komedja. Szmat z życia literackiego WIERZBIŃSKI M. V 50/4

- Komedia amerykańska NOWACZYŃSKI A. III 160/40
 Komedia do spółki KARCZEWSKI W., KOSIAKIEWICZ W. II 86/5, 212/5
 Komedia Ezopowa Boursault E. III 337
 Komedia Justyna i Konstancji BIELSKI M. I 67/2
 Komedia konkursowa ASNYK A. I 22/16
 Komedia ludzka Balzac H. II 430/40, III 297/10, IV 175/8, 175/9
 Komedia na wzór Plauta GRZEGORZ Z. SANOKA I 385/4
 Komedia o dewotce [...] Gellert Ch.F. IV 154/3
 Komedia o Lizydzie w stan małżeński wstępującej PAXILLUS A. III 235/1
 Komedia o losie szczęścia w loterii [...] Gellert Ch.F. IV 154/4
 Komedia obłądów, w 5 a. Shakespeare W. II 207/13
 Komedia omyłek Shakespeare W. II 100/46, V 13/6
 Komedia Oszukaniec Katarzyna II, carowa rosyjska II 215/12
 Komedia pozorów SABOWSKI W. IV 9/11
 KOMEDIA RYBAŁTOWSKA NOWA II 167
 Komedia wytwornych i śmiesznych wynalazek RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/4
 Komedia z pomyłek SIENKIEWICZ H. IV 47/9
 Komedianci KRASZEWSKI J.I. II 267/124
 Komediantka REYMONT W.S. III 361/2; III 360
 Komedianty Ścibor-Rylski A. [rez.] II 404/33
 Komedie albo tragedie Hippolita i Roderyka z Andromachą wielce ciekawie opisane zob. Psyche ... Cid albo Roderik ... Hippolit ... Andromacha
 Komedie Aleksandra hr. Fredry TARNOWSKI S. IV 240/4
 Komedie i dialogi MELLEROWA Z. II 443/14
 Komedie i tragedie RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/3
 Komedie i tragedie przednio-dowcipnym wynalazkiem, wybornym wiersza kształtem, bujnością rzeczy i poważnymi przykładami znamienite... RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/4
 Komedie jednoaktowe ABRAHAMOWICZ A., PRZYBYLSKI Z. I 14/10
 Komedie jednoaktowe KOZIEBRODZKI W.B. II 227/16
 Komedie jednoaktowe dla teatrów amatorskich PRZYBYLSKI Z. III 317/14, 317/20
 Komedie jednoaktowe i monologu GAWALEWICZ M. I 317/1, 317/10
 Komedie z oświatą BALUCKI M. I 30/26
 Komedij pięciu parafrazy Plautus T.M. II 267/123
 Komedya Justyna i Konstancji BIELSKI M. V 240/2, 240/4
 Komedya Lopeza starego ze Spiryonem LUBOMIRSKI S.H. II 370/8
 Komedyjki dla dzieci i młodzieży CHOCISZEWSKI J. I 154/24
 Komendant Paryża NOWACZYŃSKI A. III 160/31
 Komendant Thurm Hulewicz K., TATARKIEWICZ M. IV 242/8
 Komentarz czyli wykład nowej książki objawień SUROWIECKI K. IV 172/11
 Komentarz do kroniki Mistrza Wincentego zwanego Kadłubkiem DĄBRÓWKA J. I 218/1
 Komentarze do czterech ksiąg „Sentencji” Piotra Lombarda DĄBRÓWKA J. I 218/2
 Komentarze poetyckie BRZOZOWSKI S. V 243/30a
 Komentarze scholastyczne do różnych autorów DĄBRÓWKA J. I 218/4
 Komentarzyk Kopernik M. II 401
 Kometa, to jest pogórka z nieba BEMBUS M. I 48/5
 Kominek (Po równinie zawierucha...) TETMAJER J. Przerwa IV 244/1
 Kominiarczyk JACHOWICZ S. II 13/1
 Kominiarczyk. Scena SABOWSKI W. IV 9/12
 Kominiarz i młynarz, czyli zawalenie się wieży KAMIŃSKI J.N. II 82/10
 Komisja boni ordinis warszawska SMOLEŃSKI W. IV 112/12
 Komisja Edukacji Narodowej WIERZBOWSKI T. [ed.] V 52/17
 Komisja Edukacji Narodowej i jej szkoły w Koronie WIERZBOWSKI T. [ed.] V 52/16
 Komentarz albo wykład na prococtwo Hozeasza proroka (Hozeasz prorok. Z wykładem [...] zebrany przez Wita Teodora Norberczyka) Luter M. II 366/16
 Komoens Münch Bellinghausen E. III 164/18
 Komornica, czyli tajemnica życia wiejskiego WIELOGŁOWSKI W. V 44/12
 Komornicy ORKAN W. III 185/4; III 184
 Komornicy i opowiadania wybrane ORKAN W. III 186/31
 Komornik a Burmistrz SOLIKOWSKI J.D. IV 120/12
 Compendium książąt i królów polskich począwszy od roku 660 SZEMIOT S.S. IV 190/14
 Komunały. Pismo zbiorowe, poświęcone tak rozweseleniu, jako i zaspokajaniu umysłów [...] MINISZEWSKI J.A. III 65/13
 Komurasaki REYMONT W.S. III 361/9
 Komyszynik MIŁKOWSKI Z. III 56/28
 Kónaszewicz w Białogrodzie FISZ Z. I 288/2
 Koncert. Intermezzo w 1 scenie FREDRO A. I 293/47
 Koncert przerywany BOGUSŁAWSKI W. I 86/52
 Koncyljacja Autora „Podstolego” z Lucjińskim przebrany EYSYMONT M. I 277/11
 Kondycja szlachetka MORSZTYN H. (?) III 84/9
 Kondycje prenumeracji na przedrukowanie wszystkich synodów prowincjonalnych i diecezjalnych polskich od roku 1181 do 1743 etc. ŻALUSKI J.A. V 164/8
 Kondycje stanów OGIŃSKI M.K. III 171/4
 Kondyllak o nauce historii [...] Mably G.B. de IV 281/11
 Koneserowie WIEMIAWSKI J. V 48
 Konfederaci barscy MICKIEWICZ A. I 361/25, II 101/80, 233, III 19, 176/27
 Konfederaci barscy OLIZAROWSKI T.A. III 176/20
 Konfederacja barska NABIELAK L. III 103/3
 Konfederacja gołąbska WYRWICZ K. V 129/10
 Konfederacja ludu polskiego i jego przyjaciół w Chrystusie Jezusie, Zbawicielu świata [...] KRÓLIKOWSKI L. II 286/3
 Konfederacja narodu polskiego w 1876 RAWITA-GAWRONSKI F. III 345/32
 Konfederacja targowicka SMOLEŃSKI W. IV 112/10; IV 282
 Konfederacyjej w Warszawie r. 1573 ... rozbieranie HOZJUSZ S. I 412/6; III 357/13
 Konfederat POL W. III 267/1
 Konfederat. Z kroniki małego miasteczka ZACHARIASIEWICZ J. V 151/10
 Konfederat barski zob. [Horszyński]
 Konferencje duchowne DOWGIRD A. I 250/7
 Konfitury panny Michaliny ROGOSZÓWNA Z. III 373/13
 Kongres moskiewski i panslawistyczna propaganda zob. Le congrès de Moscou et la propagande panslaviste
 Kongres ptaków ZALEWSKI K. V 161
 Koniec dzieła chwali JEZERSKI M. II 56/15
 Koniec epopei TETMAJER K. Przerwa IV 247/31; IV 247/33
 Koniec Mesjasza ŻULAWSKI J. V 228/26
 Koniec ostatniej wyprawy NIEMCEWICZ J.U. III 128/38
 Koniec panowania Stanisława Augusta MAJERANOWSKI K. II 410/27
 Koniec średniowiecznej dążeńności w historii polskiej RYMAR-KIEWICZ J. III 399

- Koniec świata zob. Ostatnia godzina
 Koniec wieku WOŁOWSKI M. V 102/28
 Konieczność, przypadek czy wolna wola? BELMONT L. I 44/13
 Das Königreich Polen und die Freistadt Krakau ŁUKASZE-WICZ J., Mulkowski A., Posart P. II 395/5
 Des Königs Heimkehr zob. Ogród młodości
 Konik i mrówka La Fontaine J. de II 318
 Konik zwierzyniecki LESZCZYŃSKI E. II 332/7
 Koniuszyc brzeski KRASZEWSKI K. II 270/3
 Konkurenci zob. Imieniny
 Konkurenci i Letarg JEZIEŃSKI M. II 56/5
 Konkurenci kasztelancki BYKOWSKI P. Jaksa I 138/23
 Konkurencja ŁĘTOWSKI J. II 382/7
 Konkurent i mąż KORZENIOWSKI J. II 210/49
 Konkurent kurierkowy ZAPOLSKA G. V 175
 Konkurent zza Wisły zob. Panna z posagiem
 Konkurs PERZYŃSKI W. III 238/12
 Konkurs do Katedry Wymowy i Poezji ŚNIADECKI J. IV 217/15
 Konkurs dramatyczny WOŁOWSKI M. V 102
 Konkurs żniwiarek PRUS B. III 301/29
 Konkury kozackie RAWITA-GAWROŃSKI F. III 346/51
 Konkury pana podkomorzycy SYNORADZKI M. IV 176/2
 Konkury z nudów, szkic z życia LUBOWSKI E. II 372
 Konrad Celtes KOŹMIAN S.E. II 236/8
 Konrad Kędzierzawy JARON J.N. II 36/1
 Konrad Wallenrod MICKIEWICZ A. III 24/21; I 111/11, 111/19, II 235, 253/38, III 32/83, 69, 103/9, 120, 121/12, 212/31
 [Konrad Wallenrod] (Fragment nieznanego poematu) SŁOWACKI J. IV 98/99; IV 97/87
 Konrad Wallenrod. [Wstęp] BRUCHNAŁSKI W. I 111/19
 Konrad Wallenrod. Dramat liryczny według poematu A. Mickiewicza KASZEWSKI K., Królikowski J. II 105/1
 „Konrad Wallenrod”. Odczyt SPASOWICZ W. IV 127/8
 Konrad Wallenrod. Opera w 4 a. podług poematu Adama Mickiewicza Noskowski W., SARNECKI Z. IV 20/10
 Konrad Wallenrod. Prelekcja habilitacyjna miłośnika dn. 24 maja 1870 w Uniwersytecie Jagiellońskim BELCİKOWSKI A. I 45/5
 Konrad z „Dziadów” w poezji francuskiej KAWCZYŃSKI M. II 108/8
 Konsolacja po kłopotach RADZIWIŁŁOWA E.U. III 337/4
 Konspiratorka JAROSZYŃSKI T. II 38/17
 Konstanty, książę Ostrogi NIEMCEWICZ J.U. III 128/19
 Konstantyn Wielki, pierwszy chrześcijański cesarz BIELSKI J. I 64/5
 Konstytucja. Komedia w 4 a. GORCZYŃSKI B. I 349/9
 Konstytucja trzeciego maja KALINKA W. II 70/13
 Konstytucja Trzeciego Maja MICKIEWICZ A. III 27/39
 Kontrabandzista BOGUSŁAWSKI S. I 81/5
 Kontrakty DRZEWIĘCKI K. I 255/1; I 255
 Kontur ogólny ŻMICHOWSKA N. V 219/11
 Kontuszowe pogadanki i obrazki z szlacheckiego życia GASZYŃSKI K. I 315/9, I 315
 Kontynuacja albo kończenie dyskursu o grzechach szostego przykazania Bożego GDACIUS A. I 326/7
 Kontynuacja Fragmentu Biblii targowickiej, Książ Szczęsnego KOSSAKOWSKI J.K. II 218/15
 Koń PRZECLAWSKI J.E. III 305
 Koń Beduina ZIELŃSKI G. V 190/4
 Koń dzielny i piękny KARMANOWSKI O. II 87/4
 Końska kuracja DANIELEWSKI C. I 211/12
 Kopa wesolych i ciekawych opowiadań CHOCISZEWSKI J. I 154/13
 Kopa z nadlatkiem bajek naszych pisarzy dla młodzieży płci obojej LEGATOWICZ I.P. [ed.] II 319/12
 Kopalnie faluńskie Hoffmann E.T.A. IV 65/7
 Kopciuszek zob. Trzy baśnie
 Kopciuszek. Powieść dla dorastających panienek PAPI J. III 221/7
 Kopernik. Poemat dramatyczny osnuty na tle historycznym SZUJSKI J. IV 196/34
 Kopernik dzielny matematyk HAUR J.K. I 393/3
 Kopernik er ses travaux CZYŃSKI J. I 206/16
 Kopernik w Walhalli KRZYŻANOWSKI A. II 297/4
 Kopernikijana, czyli materiały do pism i życia M.Kopernika KOPERNIK M. II 189/9
 Kopia autentyczna pewnej konferencji pomiędzy dwoma pierwszymi z porządku w rzeczypospolitej literalnej kolegami [...] GOLANŃSKI F. N. I 341/21
 Kopia drugiego listu Jmci Pana A... X... pisanego z Warszawy do Jmci Pana Obserwatora Zamajskiego dnia 22 października r. 1761 ŁUSKINA S. II 398/3
 Kopia dwu listów posłanych od cesarza tureckiego i króla perskiego do hiszpańskiego Filipa JANUSZOWSKI J. [titum.] II 33/12
 Kopia listu do Angielczyka pisanego w Warszawie 1791 JEZIEŃSKI J. II 55/8
 Kopia listu do przyjaciela prawdy i ludzkości TRZCIŃSKI A. IV 270/20
 Kopia listu Imię Pana Doświadczynskiego do przyjaciela radzącego się względem wyprawienia dzieci do cudzych krajów CZARTORYSKI A.K. I 199/10
 Kopia listu Jmci Pana A... X... pisanego z Warszawy do Jmci Pana Obserwatora Zamajskiego dnia 15 października r. 1761 ŁUSKINA S. II 398/2
 Kopia listu Książęcia Jmci B.W. do przyjaciela swego w Grodnie mieszkającego KRASICKI I. II 244/26
 Kopia listu senatora litewskiego do przyjaciela w Warszawie mieszkającego RZEWUSKI A.W. III 404
 Kopia listu utrapionej ojczyzny do rycerstwa litowskiego DEMBOŁECKI W. (?) I 221/9
 Kopia przywileju Jana Kazimierza ... Szczepanowi Czarnieckiemu na starostwo tykocińskie danego KARPIŃSKI F. [titum.] II 93/22
 Kopiec graniczny WIENIARSKI A. V 47/4
 Korab zewnętrzny potopu, czyli sposób zbawienia przeciw zbytym w jedzeniu i picu (Korab zewnętrznego potopu, którym przez obżarstwo a opilstwo ... wielka część krześcijaństwa duchownie zatoneła) POWODOWSKI H. III 296/4
 Korale zob. Jasny i Czarny
 Kordecki SIENKIEWICZ H. IV 51/46
 Kordecki. Powieść historyczna KRASZEWSKI J.I. II 262/29; I 205/16
 Kordecki, obrońca Częstochowy Oppman A. II 262/29
 Kordian SŁOWACKI J. IV 90/33; II 223, 321, IV 102/161, V 308/33, 309/176 b, 309/176 I
 Korea SIEROSZEWSKI W. IV 67/14
 Korepetytor WOLSKI W. V 98/3
 Korespondencja. Powieść KORZENIOWSKI J. II 209/28
 Korespondencja ... i Uwagi nad nią z odpowiedzią jednego nieparcjalnego arbitra zob. Korespondencja jednego obywatela z podkomorzym pewnego województwa z okoliczności przyszłego rządu
 Korespondencja dotycząca rozbiorów Polski Poniatowski S., Glayre M. II 291/10
 Korespondencja jednego obywatela z podkomorzym pewnego województwa z okoliczności przyszłego rządu (Korespondencja ... i Uwagi nad nią z odpowiedzią jednego nieparcjalnego arbitra) KOLLATAJ H. II 163/7
 Korespondencja krajowa Stanisława Augusta z lat 1784-1792 ZALESKI B. V 157/9

- Korespondencja ks. Karola Stanisława Radziwiłła wojewody wileńskiego, Panie Kochanku, 1762-1790 WALISZEWSKI K. V 20/17
- Korespondencja literacka (Michała Grabowskiego Listy literackie) GRABOWSKI M. I 370/5; I 370
- Korespondencja Mickiewicza. Studium KLACZKO J. II 120/14
- Korespondencja wileńska 1807-1824 ŚNIADECKI J. IV 218/26
- Korespondencja z Krakowa JEZERSKI P.S. II 55
- Korespondencja z Krakowa KALINKA W. II 70/2
- Korespondencja z lat 1546-1553, z przydaniem synodów r. 1547 i 1551 jako też innych dokumentów współczesnych Zebrydowski A. V 63/16
- Korespondencja z M. Wyszowskim FELIŃSKI A. I 285/8
- Korespondencja z Sandomierskiego SZELIGA M. IV 188
- Korespondencje z Kijowa WALISZEWSKI K. V 19
- Korespondencje z Konstantynopola MILKOWSKI Z. III 54
- Korespondencje z Krakowa BAŁUCKI M. I 29
- Korespondencje z Paryża WĘGIERSKA Z. V 33
- Korespondencje z Rzymu SEMENENKO P. IV 31
- Korespondencje z Żytomierza PRUSINOWSKI J. III 305
- Korespondencje z Warty URBANOWSKA Z. V 13
- Kortolan Shakespeare W. II 236/16, III 227/9, V 13/6
- Kornel Ujejski. Wspomnienie pośmiertne PINI T. III 255/2
- Kornel Ujejski i jego poezja TRETIAK J. IV 263/8
- Kornel Ujejski, jego życie i pisma WYSŁOUCHOWA M. V 131/7
- Kornel Ujejski (1823-1893). Zarys biograficzno-literacki WRÓBLEWSKI K. V 118/5
- Korona polska przy złotej wolności starożytnymi wszystkich katedr, prowincji i rycerstwa klejnotami ... ozdobiona [...] (Herbarz polski ... powiększony dodatkami z późniejszych autorów, rękopismów, dowodów urzędowych) NIESIECKI K. III 139/1
- Korona Polski i jej królewskość zob. La couronne de Pologne et sa royauté
- Koroniarz i Litwin, komedia w 1 a. zob. „Pokocilo się” i „Dam nogę”
- Koroniarz w Galicji, czyli powagi powiatowe LAM J. II 310/4; V 277/4
- Korektura prawa pruskiego zob. lus terrestre nobilitatis Prussiae correctum...
- Korsarz Byron G.G. II 113/14, III 170/11, 170/13
- Korsykanie HYŻDEU T. I 417/3
- Korybut książe Nowogródka zob. Grażyna
- Korynek SIENKIEWICZ H. IV 51/46
- Korynna, czyli Włochy Staël-Holstein A.L. III 343/8
- Le Kosak CZYŃSKI J. I 206/4
- Kosmopolis Bourget P. III 313/37
- Kossak i Kuczma, dwaj konfratrowie JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/2
- Kossakowscy zob. [Horszyński]
- Kostka cukru zob. Kawalek cukru
- Kostka Napierski ORKAN W. III 185/19; III 184
- Kostka Napierski. Opowiadanie Imci pana Krzysztofa Scipiona, dworzaniina Jego Królewskiej Mości zob. Grzechy królewskie
- Kostyra z Pijanicy REJ M. III 348/1
- Kosyner, czyli Antek spod Raclawic KAMIŃSKI J.N. II 82/13
- Koszalki - kobiałki MORAWSKI S. III 79/1
- Koszalki opalki KORCZAK J. II 194/2; II 195/35
- Koszalki-opalki ROGOSZÓWNA Z. III 373/12
- Koszowata CZAJKOWSKI M. I 187/8
- Kosztowni dobrodziejcie ŁASKOWSKI K. II 315/8
- Koszula damska KUBLICKI S. [tłum.] II 299/8
- Koszyczek Maryni MAŃKOWSKI A. II 424/1
- Koszyk wiśni BOGUSŁAWSKI W. I 84
- Kościelisko zob. Sobótka
- Kościelny ORKAN W. III 185/18
- Kościoly drewniane na Śląsku Cieszyńskim LONDZIN J. II 363/7
- Kościoly ze „Wspomnień wielkopolskich” RACZYŃSKI E. III 332/4
- Kościoly, malowania znaczniejsze w Rzymie, w niektórych miastach włoskich, niemieckich, francuskich i polskich BRZOSTOWSKI P.K. I 119/6
- Kościół farny w Żółkwi, jego dzieje i pomniki ZAWADZKI W. V 179/6
- Kościół i cywilizacja Papież Leon XIII II 70/18
- Kościół śmierci Feutry A.A. I 191
- Kościół Święto-Michalski w Wilnie KRASZEWSKI J.I. II 261/2
- Kościuszkowo zob. Tadeusz Kościuszkowo, czyli cztery chwile z życia tego bohatera
- Kościuszkowo. Fragmenty poematu LUSZCZEWSKA J. II 400/22
- Kościuszkowo. Legenda demokratyczna Michelet J. I 339/15
- Kościuszkowo. Śpiew historyczny CELIŃSKI A. I 140
- Kościuszkowo au peuple français DMOCHOWSKI F.K. I 236/18
- Kościuszkowo au peuple français (Kościuszkowo do ludu francuskiego) WYBICKI J. V 124/20
- Kościuszkowo do ludu francuskiego zob. Kościuszkowo au peuple français
- Kościuszkowo jako obrońca ludu CZAJEWSKI W. I 184/11
- Kościuszkowo nad Sekwaną MAJERANOWSKI K. II 410/11
- Kościuszkowo pod Raclawicami ANCYZ W.L. I 19/20; I 18, 20/32
- Kościuszkowo w Petersburgu STASZCZYK A. IV 147/6
- Kościuszkowo! Twoja skromność nie dba o pochwały... zob. Pochwała Kościuszki
- Kościuszkowskie czasy SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/10
- Kot i kundel Łańcucki J.W. III 73/24
- Kot ze Lwem (Kot ze Lwem rozprawia o swobodzie a o niewoli) REJ M. III 348/8
- Kot ze Lwem rozprawia o swobodzie a o niewoli zob. Kot ze Lwem
- Kotek zgubiony BOGUSŁAWSKI W. I 84/12
- Kotwica w ostatniej toni alias nowe skuteczne nabożeństwo dla człeka grzesznego CHMIEŁOWSKI J.B. I 150/5
- Kotylion KAWECKI Z. II 108
- Kowal BAUDOUIN J. I 42
- Kowalczanka RZĘTKOWSKI S.M. III 412/4
- Koza, kózka i wilk MICKIEWICZ A. III 30/60 (13)
- Kozaczyna ukraińska w Rzeczypospolitej Polskiej do końca XVIII w. RAWITA-GAWRONSKI F. III 546/45
- Kozaczyna w Turcji CZAJKOWSKI M. I 187/12
- Kozak BORKOWSKI A. Dunin I 93/1
- Kozienice SIARCZYŃSKI F. IV 40/18
- Kraina wesołości, obejmująca poezję, powieść charakterystyczną z dziejów miasta Warszawy pt. Starysięczna panina na wydaniu, i anegdotki na rok 1847 ROZBICKI S.R. III 387/2
- Kraj ZALEWSKI K. V 162/21
- Kraj a ojczyzna NORWID C. III 142
- Kraj lat dziecinnych DEBICKI Z. I 226/11
- Krajobrazy STEN J. IV 156/1
- Krajowe obrazy i zarysy KUNICKI L. II 304/2
- [Krak] (Krakus) SŁOWACKI J. IV 94/59
- Krakof i Olof dwaj bajeczni władcy Wawelu LIEDER W. Roliz II 351/10
- Krakowjak, sjelank i marsze CEYNOWA P.S. I 143/11
- Krakowiaczy i Górale BOGUSŁAWSKI W. I 83, 242, 242/8, II 82; zob. też Cud mniemany...

- Krakowiak LICIŃSKI L.S. II 350
 Krakowiak. [Wiersz satyryczny] LIBERA A. II 348/7
 Krakowiak napisany dla Gwardii Narodowej Lwowskiej [...] STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/2
 Krakowiaki LIBERA A. II 348/8
 Krakowiaki (*Wesoły, szczęśliwy Krakowiaczek ci ja!*) WASILEWSKI E. V 26/3; V 26
 Krakowiaki. Poemat WASILEWSKI E. V 26/1
 Krakowiaki ofiarowane Polkom GORECKI A. I 350/2
 Krakowska Polaków z Moskwa biesiada GROCHOWSKI S. I 373/16
 Krakowskie wesele na Pocięzce zob. Wesele na Pocięzce Kraków NOWACZYŃSKI A. III 160/50; III 159
 Kraków. Poezje, nowele, fragmenta dramatów STEN J. [ed.] IV 155
 Kraków i jego okolice zob. Historyczny opis miasta Krakowa i jego okolic
 Kraków i jego pamiątki SZUKIEWICZ M. IV 199/9
 Kraków jak płacze i śmieje się (Jak się śmieją i płaczą w Warszawie) DANIELEWSKI C. I 211/2
 Kraków - miastem snów i widziadeł WYSPIAŃSKI S. V 136/41
 Kraków przed czterdziestą laty WIELOGŁOWSKI W. V 45/17; IV 44/56
 Kraków wobec Polski i Sukienice jego oraz słowo o Bramie Floriańskiej KREMER J. II 276/8
 Kraków za Łoktka KRASZEWSKI J.I. II 266/101
 Krakus [Krak]
 Krakus NORWID C. III 146/43; III 142
 Krakus, czyli wyścigi zob. Krakus, książę nieznan
 Krakus, książę nieznan (Krakus, czyli wyścigi) NORWID C. III 146/41
 Krakus, książę polski CHODŹKO J. Borejko I 162/1
 Les Krakuses, cavalerie polonaise BRATKOWSKI S. I 100/12
 Krakusy (*Grzmia pod stoczkiem armaty...*; Hymn patriotyczny generała Dwerneckiego) POL W. III 267/1
 Kramarz zob. Gedali
 Książki DYGAŚIŃSKI A. I 260/24
 Książki KRASZEWSKI J.I. II 266/98
 Książki, Biskup Warmiński Potockiemu, Wojewodzie Ruskiemu (Do wojewody) KRASIŃSKI I. II 244/24
 Książki jako poeta ASNYK A. I 221/14
 Książki. Życie i twórczość PINI T. III 255/14
 Książki i Dante WINDAKIEWICZ S. V 60/18
 Książki Zygmunt. [Artykuł] CHLEBOWSKI B. I 146
 Kraswa JELLENTA C. II 46/9
 Kraszewski i Wielopolski. Kartka z lat 1861-1863 KRAUSHAR A. II 272
 Kraszewski jako zbieracz zabytków ŁOŚ W. II 388/34
 Kraszewski Józef Ignacy CHLEBOWSKI B. I 146
 „Kraszewski na nowo odczytany” KRASZEWSKI J.I. II 267/132
 Kraszewski o powieściopisarzach i powieści KRASZEWSKI J.I. II 267/137
 Kraszewski w Warszawie WILKOŃSKI A. V 57/3, 57/6
 Kraszewski w Warszawie: Ramotka sceniczna — w I a. GAWALEWICZ M. I 317/1; V 57/6
 Krąg pism mistycznych SŁOWACKI J. IV 102/171
 Kredycja nabożna Maryi Magdaleny FALIBOGOWSKI K.F. I 280/5
 Kredowe koło Klabund II 46
 Kres. Powieść współczesna KRECHOWIECKI A. II 274/10
 Kreta NIEMCEWICZ J.U. III 127/5
 Kreta. Powieść współczesna GRUSZECKI A. I 381/2
 Krew SROKOWSKI M. IV 130/3
 Krew królewska KRECHOWIECKI A. II 275/16
 Krew nie woda DZIKOWSKI M. I 267/16
 Krew nie woda. Krotoczwila w I a. PRZYBYLSKI Z. III 317/27
 Krewni. Komedia w 2 a.[...] BOGUSŁAWSKI S. I 81/4
 Krewni. Powieść KORZENIOWSKI J. II 210/47; II 119, 208
 „Krewni”. Powieść pana Józefa Korzeniowskiego KLACZKO J. II 120/7
 Krewniaki BAŁUCKI M. I 30/30
 Kręte drogi SABOWSKI W. IV 10/23
 Die Kriege Kaiser Heinrichs II mit Herzog Boleslaw von Polen zob. Epistola... ad Henricum Regem
 Kriegsordnung neu gemacht Aechterdingen M. O. von, Preuss J. II 381/2
 Kritische Briefe [...] JANOCKI J.D.A. II 29/1; II 28
 Kritische und essayistische Schriften PRZYBYCZEWSKI S. III 321/61
 Krok dalej LUBOWSKI E. II 373/26
 Krok, ostatni Arkony książę KOMOROWSKI B. II 169/4
 Kronika (Kronika Janka z Czarnkowa) JANKO z CZARNKOWA II 24/1
 Kronika abo krótkie zebranie z rozmaitych kronik spraw ... ziemie pruskiej (O dawności ziemie a księstwa pruskiego) PAPROCKI B. III 222/11
 Kronika [czterdziestu] 40 dni Krakowa 1848, poprzedzona prolegim dziejów Polski i Krakowa MAJERANOWSKI K. II 410/28
 Kronika domowa Dzieduszyckich DZIEDUSZYCKI M. I 262/5
 Kronika dziejów Polski zob. Cronica Polonorum
 Kronika dziejów Polski od czasów przedchrześcijańskich do 1535 (Chroniconum B. Vapovii pars posterior...) WAPOWSKI B. V 21/7; V 21
 [Kronika Dzierzwy] II 281
 Kronika Eutropiusza ... z łacińskiego na polski przełożona Euthriopius Flavius I 333/17
 Kronika Janka z Czarnkowa zob. Kronika
 Kronika Janka z Czarnkowa, archidiakona gnieźnieńskiego, podkanclerzego Królestwa Polskiego ŁABUŃSKI J. [titum.] II 377/8
 Kronika Kagnimira [...] DYAMENTOWSKI P. I 258/2
 [Kronika krakowska] II 24
 KRONIKA KSIĄŻĄT POLSKICH (Chronica principum Poloniae) WĘCLEWSKI Z. [ed.] II 280; V 32/15, 276
 Kronika Macieja Strykowskiego ... BOHOMOLEC F. [ed.] I 90/39
 Kronika Marcina Kromera przez Marcina Błażewskiego na polski język przełożona BOHOMOLEC F. [ed.] I 90/39
 Kronika mieszczańska PRUS B. III 299
 Kronika mieszczańska OPPMAN A. III 181/21
 Kronika mieszczańska o Malchrze Gąsce OPPMAN A. III 181/11
 Kronika od zejścia Cesarza Augusta Tacyt P.C. V 22/7
 Kronika P. Piaseckiego PIASECKI P. III 242/3
 Kronika paryska Węgierska Z. III 145/27
 Kronika paryska CHAMIEC J.S. I 144
 Kronika podhorecka, 1706-1779 Rzewuski L. III 407/5, 411/18
 Kronika polska zob. Cronica Polonorum
 Kronika polska zob. Kronika wszystkiego świata
 Kronika polska Marcina Bielskiego nowo przez Joachima Bielskiego, syna jego, wydana BIELSKI J. I 66/11; I 66, 90/39; V 21/7
 Kronika polska pierwszych dziesięciu po Chrystusie wieków MACIEJOWSKI W.A. II 405/8
 Kronika polska przez Prokosza w wieku X napisana [...] DYAMENTOWSKI P. I 258/1
 Kronika polsko-śląska I 139
 Kronika potoczna i anegdotyczna z życia Adama Mickiewicza na podstawie opisu wiarygodnych świadków BĘŁZA W. I 47/14; V 238/14

- Kronika rodzinna WĘŻYK W. V 41/4
 Kronika rodziny Wyessów-Weyssenhoffów zestawiona podług dokumentów... WEYSSENHOFF J. V 30/23
 Kronika Sarmacji europejskiej Gwagnin A. I 391; I 90/39, II 22/6
 Kronika Stanisława Chwalczewskiego Gołębiowski Ł. [ed.] II 402/3
 Kronika świeciechowska STRUG A. IV 160/10
 Kronika turecka zob. PAMIĘTNIKI JANCZARA
 Kronika wielka zob. Cronica longa (magna) Lechitarum et Polonorum
 KRONIKA WIELKOPOLSKA (Annalia vetustae gentis Polonorum vel Slavonicae; Chronica Poloniae; Chronica Regni Poloniae) II 281; II 24, V 276
 Kronika Wiganda [...] zob. Puścizna po Janie Długoszu, dziejopis polskim [...]
 Kronika wszytkiego świata (Kronika, to jest historia świata; Kronika polska) BIELSKI M. I 67/1
 Kronika z czasów króla Stefana Batorego 1575-1582 GORECKI L. I 351/6
 Kronika zagraniczna literacka, naukowa i artystyczna DUCHIŃSKA S. I 256
 Kronika zboru ewangelickiego krakowskiego... Węgierski W. I 33/15
 Kronika Zboru Ewangelicko-Augsburskiego w Warszawie od 1782 do 1890 JENIKE L. II 48/3
 Kronika żywota, nauki i spraw Jezusa Chrystusa GLICZNER E. I 333/12
 Kronika, to jest historia świata zob. Kronika wszytkiego świata
 Kroniki PRUS B. III 302/43, 302/48, 302/49
 Kroniki „Przeglądu Literacko-Artystycznego” BARTOSZEWICZ K. I 38/2
 Kroniki lwowskie LAM J. II 310/3; II 310
 Kroniki miasta Olesna LOMPA J. II 362
 Kroniki tygodniowe PRUS B. III 299
 Kroniki [tysiąc osiemset siedemdziesiąt pięć] 1875-1878 PRUS B. III 301/32
 Kropla wody letejskiej Roy T. I 278/10
 Kropla z kroplą będzie morze! DUCHIŃSKA S. I 257/19
 Krople czary TARNOWSKI W. IV 242/2
 Kropla nad „i” WOŁOWSKI M. V 102/23
 Krosienka (Po modnemu) KRASICKI L. II 243/12
 Krosno STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/6
 Krosnowa i świat REYMONT W.S. III 362/27
 Krotka przemowa o porządnej niedbałości naszej zob. Przemowa krotka ...; do krześcijańskiego człowieka każdego o przypadkach rozlicznych czasów dzisiejszych
 Krotka rozprawa między trzema osobami Panem, Wojtem a Plebanem, którzy i swe i innych ludzi przygody wyczytają REJ M. III 348/5
 Krotoczwila z pomyłek Shakespeare W. II 168/8, 236/16
 Krotofle uciészne i żarty rozmaite (Sekreta uciészne) WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/1; V 83/13, 83/14, 83/15
 Króciuchna pamiętka postradzanych jednego roku dzieciak Anny, Emanuela, Zuzanny SZEMIOT S.S. IV 190/9
 Król Furius Ceriola F. III 223/27
 Król Agis zob. Agezylausz
 Król Andrzej (Księżniczka Metella) TETMAJER K. Przerwa IV 247/24
 Król bez ziemi ŚWIDERSKA A. IV 223/6
 Król Bolesław Chrobry KULIKOWSKA M. II 302/5
 Król Bolesław II DZIEDUSZYCKI W. I 263/18
 Król Bolesław Śmiały BIELIKOWSKI A. I 46/13
 Król Bolesław Śmiały. Tragedia (Dwie moce) GLIŃSKI K. I 334/13
 Król chłopów KRASZEWSKI J.I. II 266/103
 Król chory i lisy MICKIEWICZ A. III 30/60 (10)
 Król Don-Zuan BIELIKOWSKI A. I 45/4
 Król-Duch Słowacki J. III 232/8; III 378, V 9, 308/98
 Król-Duch. Rapsod I SŁOWACKI J. IV 98/98, 100/114; IV 87, 100/113, 102/158
 „Król Duch” czy „Królowie Duchy” MATUSZEWSKI I. II 437/6
 Król Duch powraca na ojczyzny łono SZUKIEWICZ M. IV 199/19
 Król-Duch Słowackiego. [Odczyt] ASNYK A. I 22/10
 Król dziadów DZIERZKOWSKI J. I 266/13
 Król Henryk VIII Shakespeare W. V 13/6
 Król Edyp Sofokles I 204/9, V 32/12
 Król Henryk IV Shakespeare W. II 236/15, V 13/6
 Król Henryk V Shakespeare W. II 100/46, V 13/6
 Król Henryk VI Shakespeare W. II 100/46, 236/16, V 13/6
 Król Henryk VIII Shakespeare W. II 236/16, V 13/6
 Król husytów RAPACKI W. (ojciec) III 341/20
 Król i bondarywna KRASZEWSKI J.I. II 267/126
 Król i Bondarywna. Obraz sceniczny w 5 a. według powieści J.I. Kraszewskiego DANIELEWSKI F. I 211/5
 Król i carowa RAWITA-GAWROŃSKI F. III 346/42
 [Król i wódz] SŁOWACKI J. IV 100/116
 Król Jan Shakespeare W. II 211/60, 236/15, V 13/6
 Król Jan Sobieski, obrońca chrześcijaństwa Gębarski S. II 263/53
 Król Jan III w poezji polskiej XVII w. GÓRSKI K.M. I 364/6, I 363
 Król Kandaules Gide A. III 160/54
 Król Kazimierz Jagiellończyk WYSPIAŃSKI S. V 136/30
 Król Krak i Królowna Wanda PRZYBOROWSKI W. III 312/10
 Król Ladawy SŁOWACKI J. IV 90/28
 Król Lear (Król Lir) Shakespeare W. I 264/30, II 102/106, 168/8, 236/16, III 228/14, 247/16, IV 197, V 13/6
 Król Łokietek, czyli Wiśliczanki DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
 Król Maciuś na wyspie bezładnej KORCZAK J. II 194/13; II 195/35, V 272/13
 Król Maciuś Pierwszy KORCZAK J. II 194/12; II 195/35, V 272/12
 Król Mieczysław II BIELIKOWSKI A. I 46/10
 Król Paryża Ohnet J. V 222/34
 Król pasterzy KOLBERG O. II 160
 Król pasterzy. Obrazek z życia ludu wiejskiego LENARTOWICZ T. II 328/15
 Król Piast KRASZEWSKI J.I. II 267/118; II 267/125
 Król powietrza SZCZEPAŃSKI L. IV 187/6
 Król Ryszard II Shakespeare W. II 211/63, 236/15, V 13/6
 Król Ryszard II W. Szekspira MINIEWSKI W. III 64
 Król Ryszard III Shakespeare W. II 168/8, IV 291/8, V 13/6
 Król Salomon ZAGÓRSKI W. V 153/6; V 153
 Król się bawi Hugo V. IV 10/45
 Król Stanisław August GRABOWSKI I. Oksza I 369/3
 Król Syjonu NOSSIG A. III 158/2
 Król w kraju rozkoszy ZABŁOCKI F. V 145/24
 Król w Nieświeżu KRASZEWSKI J.I. II 267/115
 Król wężów MICIŃSKI T. III 14/23
 Król wygnaniec HOFFMAN K.B. I 409/5
 Król z bajki ŚWIDERSKA A. IV 223/6
 Król zamczyńska GOSZCZYŃSKI S. I 355/7; I 354, IV 264/32, V 257/7
 Król, sędzia i rycerz Moreto A. III 243/13
 Króla Stanisława Augusta ostatni pobyt w Grodnie TYSZKIEWICZ E. IV 290/11
 Króla Zygmunta porządek praw rycerskich wojennych TARNOWSKI J. (?) IV 238/12
 Królestwo NORWID C. III 149/81 (XLI)

- Królestwo ideału LUSZCZEWSKA J. II 399/9
 Królestwo Polskie od epoki początku swego do rewolucji listopadowej SKARBK F. IV 72/36
 Królestwo Polskie po rewolucji listopadowej SKARBK F. IV 72/36
 Królewicy GRUSZECKI A. I 382/36
 Królewic indyjski w polski strój przybrany albo Historia o św. Jozafacie królewicu indyjskim i o świętym Barlaamie pustelniku pustyni Sennaar nazwanej Jan (mnich klasztoru św. Sabby) II 302/3
 Królewicz LUBOWSKI E. II 373/37
 Królewicz Bolko II 265/88
 Królewicz Kędziorek i królowa Perelka KISIELNICKA J. II 117/8
 Królewicz Marko GRABOWSKI B.T. I 367/5
 Królewicz Marko ZMORSKI R. [tłum.] V 201/10
 Królewicz Rak STANISŁAWSKA W. IV 135/10
 Królewicz i Grunwald ŻMIJEWSKI E. V 223/2
 Królowa SAWICKA J. IV 22/4
 Królowa i jej panny GERMAN J. I 327/22
 Królowa Lala i król Bobo MICKIEWICZ A. III 30/60 (16)
 Królowa Lilijka (Złote widma; Panieńskie Skaly) KONCZYŃSKI T. II 174/18
 Królowa Orlica MICIŃSKI T. III 14/23
 Królewscy lutniści KONDRATOWICZ L. II 176/17
 Królewscy synowie KRASZEWSKI J.I. II 265/88
 Królewska miłośnica BELMONT L. I 44/16
 Królewska para TRETIAK J. IV 263/2
 Królewska pieśń GLIŃSKI K. I 334/3
 Królewski jedynak RYDEL L. III 398/16
 Królewskie krzesło ZACHARIASIEWICZ J. V 152/44
 Królewskie sonety NAWROCKI W. III 120
 Królóbójcy GAŚSIOROWSKI W. I 324/17; V 255/17
 Królodworski rękopis Hanka V. IV 43/39
 Królowa Bajka TATARKIEWICZ M. IV 242/1; IV 242
 Królowa Bona CHŁĘDOWSKI K. I 148/8
 Królowa Fryderyka Daudet A. I 204/11
 Królowa Gizella MNISZEK H. III 68/13
 Królowa Golkondy Boufflers S.J. de III 130/82
 Królowa Gorry LIPIŃSKI J. II 358/9
 Królowa Jadwiga CZARTORYSKI A.J. I 196
 Królowa Jadwiga RYDEL L. III 398/14
 Królowa Jadwiga. Dramat historyczny SZUJSKI J. IV 196/9
 Królowa Jadwiga, czyli Księga miłości LUSZCZEWSKA J. II 400/23
 Królowa Maria Tennyson A. V 89/5
 Królowa morza BUKOWIECKA Z. I 131/13
 Królowa niebios GAWALEWICZ M. I 317/19
 Królowa Polskiej Korony WYSPIAŃSKI S. V 136/30
 Królowa przedmieścia KRUMŁOWSKI K. II 287/1; II 287
 Królowie ŚWIDERSKA A. IV 223/6
 Królowie polscy BARTOSZEWICZ J. I 37/5
 Królowie polscy w obrazach i pieśniach DUCHIŃSKA S. I 257/20
 Królów i książąt polskich ... zawarcie i opis (Historia książąt i królów polskich; Pamiętnik książąt i królów polskich) KLONOWIC S.F. II 124/1; II 22/6
 Krótka fizyczna i historyczna wiadomość o soli SIARCZYŃSKI F. IV 39/3
 Krótka gramatyka historyczna języka polskiego ŁOŚ J. II 386/11
 Krótka historia miasta Głiwic LOMPA J. II 362
 Krótka historia Polski w opowiadaniach starego powstańca BUKOWIECKA Z. I 131/15
 Krótka kronika teatru polskiego 1765 - 1814 DMUSZEWSKI L.A. I 243/19
 Krótka nauka budownictwa dworów, pałaców, zamków podług nieba i zwyczajów polskiego OPALIŃSKI Ł. III 179/14
 Krótka odpowiedź NIDECKI A.P. (?) III 123/7
 Krótka rada względem napisania dobrej konstytucji rządu KOLŁATAJ H. II 163/9; II 306/1
 Krótka relacja historyczna o męczeństwie św. obywatelów rzymskich Prymusa i Felicjana [...] ZAŁUSKI J.A. [tłum.] V 166/29
 Krótka rozprawa między trzema osobami, panem, wójtem a plebanem REJ M. III 347; V 180/18
 Krótka sprawa o nowym collegium ojców Societatis Jesu BEMBUS M. I 48/7
 Krótka stylistyka wraz z teorią wierszowania GALLE H. I 311/8
 Krótka wiadomość o życiu i pismach K. Tymienieckiego WYSZKOWSKI M. VI 43/5; IV 288/3
 Krótka wiadomość o życiu T.K. Węgierskiego Odyniec A.E. V 36/11
 Krótki a prawdziwy opis wjechania do Wołoch Iwana Wojewody, którego Podkową zowią PAPROCKI B. III 222/6
 Krótki historyczno-statystyczny opis miast i wsi w dzisiejszym powiecie krotoszyńskim od najdawniejszych czasów aż po r. 1794 LUKASZEWICZ J. II 395/9
 Krótki opis historyczny kościołów parochialnych, kościołków, kaplic [...] w dawnej diecezji poznańskiej LUKASZEWICZ J. II 395/8
 Krótki pamiętnik rzeczy polskich od zgonu Zygmunta Augusta... do roku 1590 SOLIKOWSKI J.D. IV 120/23
 Krótki rozbiór praw poezji gminnej w sztuce FISZ Z. I 288
 Krótki rys biograficzny. [Autobiografia] METELICKI M. Kowroway II 444/1
 Krótki rys chemii dla użytku szkół narodowych Księstwa Warszawskiego ŚNIADECKI J. (A.) IV 220/5
 Krótki rys dziejów i spraw lisowczyków DZIEDUSZYCKI M. I 262; I 220/3, II 87/2
 Krótki rys historii literatury polskiej LEWESTAM F.H. II 343/7
 Krótki rys geografii Szląska dla nauki początkowej LOMPA J. II 361/7
 Krótki rys literatury polskiej BANDTKIE J.S. I 33
 Krótki rys miasta Olesna zob. Beschreibung der Stadt Rosenberg
 Krótki rys nowego piśmiennictwa serbskiego podług Jana Risticza ZMORSKI R. V 199
 Krótki rys pierwiastków narodu litewskiego z różnych dawnych autorów zebrany NARBUTT T. III 112/1
 Krótki rzeczy polskich sejmowych, pamięci godnych commentarz ... roku 1569 uczyniony PONĘTOWSKI Jan III 271/1
 Krótki rzut wiadomości w roku 1807 zob. O statystyce Polski. Krótki rzut wiadomości potrzebnych tym, którzy ten kraj chcą oswobodzić, i tym, którzy nim chcą rządzić
 Krótki sen ORKAN W. III 184/2
 Krótki wykład historii i geografii polskiej JANUSZKIEWICZ E., WROTNOWSKI F. II 31/4, V 116/10
 Krótki zarys historii powszechnej tudzież dwie tablice chronologiczne (według metody A. Jazwińskiego) ZDANOWICZ A. 184/8
 Krótki zarys literatury powszechnej LANGE A. II 312/16
 Krótki zbiór duchownych zabaw CHROŚCIŃSKI W.S. I 170/7
 Krótki zbiór historii polskiej opowiedziany podług najnowszych źródeł historycznych DMOCHOWSKI F.S. I 239/23
 Krótki zbiór historii Starego i Nowego Testamentu DMOCHOWSKI F.S. I 239/28
 Krótki zbiór sporów o wierze dla nauki rozmowy z nowowiernikami albo z nowymi luterskiej i kalwińskiej szkoły sektarzami Henryk Maksymilian abp III 61/35

- Krótki życiorys JABLONOWSKI W. II 12; V 261/11a
- Krótkich a węzłowatych powieści, które po grecku zowią apophtegmat, księgi III (czworeł) zob. Krótkich powieści, które zowią apophtegmat, księgi IV
- Krótkich powieści, które zowią apophtegmat, księgi IV (Krótkich a węzłowatych powieści, które po grecku zowią apophtegmat, księgi III (czworeł) Plutarch I 126/4
- Krótkie curriculum vitae Matyjasza, co zwan był kobeźnikiem na Wilczej Ustroni GILLER S.J. I 330/1
- Krótkie dowody, które dziecinny krzest od ludzi przeciwnych Bogu wymyślony zbijają Blandrata J. I 384/15
- Krótkie objaśnienie odezwy w Grodzie Warszawskim Jaśnie Wielmożnego Krasieńskiego, biskupa kamienieckiego, oblatowanej RZEWUSKI S. III 407/13
- Krótkie opisanie miasta Petersburga i dziejów w nim anno 1720 GOŚCIECKI F. (?) I 357/2
- Krótkie prawidła robienia kazań MORELowski J. III 81
- Krótkie przypowieści dawnych Polaków, czyli apophtegmat, anegdoty, odpowiedzi dowcipne i ucinki satyryczne, zdania moralne, opisy i porównania piękne itp. [...] JUSZYŃSKI M.H. [ed.] II 63/12
- Krótkie rozstrząśnienie prawa trzech dworów do Korony Polskiej II 385
- Krótkie wiadomości z historii polskiej, wyjątki z historii świętej, początki geografii NOWOSIELSKI T. III 163/9
- Krótkie wyobrażenie dziejów Królestwa Polskiego... (Dzieje Królestwa Polskiego; Dzieje narodu polskiego...) BANDT-KIE J.S. I 33/4
- Krótkie wyobrażenie historii Szląska dla szkół elementarnych zebrane LOMPA J. II 361/1; V 280/1
- Krótkie wypisanie sprawy przy śmierci i pogrzebie [...] Halzbiety z Szydłowca Radziwiłłowej... BAZYLIK C. I 42/1
- Krótkie wypisanie sprawy, która była o prawdziwym wyznaniu i wierze ... w Krakowie i Pińczowie roku 1563 GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/4
- Krótkie ze świata zebranie różnych koniektur, odmienne alternatywy przez pieśni świeckie wyrażające [...] NIEMIRY-CZOWA A. III 134/1
- Krótkie zebranie lekarstw domowych SYREŃSKI S. (?) IV 178/2
- Krótko zebrane życie Stefana Czarneckiego KARPŃSKI P. II 93/22
- Krucjata JACKOWSKI I. II 15/1
- Krucjata dziecięca Schwob M. III 307/12
- Krucjata dziecięca z r. 1905 SYGIETYSKI A. IV 175/6
- Krucjaty ŁUSZCZEWSKA J. II 399
- Krucy w Rzymie witali cesarza RUDNICKI D. III 393/1
- Kruczek KARCZEWSKI W. II 86
- Kruczek mecenasa ZIELIŃSKI J.K. V 191/3
- Kruk w złotej klatce albo Żydy w swobodnej wolności Korony Polskiej KMITA J.A. II 128/6
- Krwawa dola Bohdziewicz A. [red.] IV 46/7
- Krwawa karta SCHNÜR-PEPEŁOWSKI S. IV 27/13
- Krwawa msza TURCZYŃSKI J. IV 276/23
- Krwawa płama RAPACKI W. (ojciec) III 341/21
- Krwawe apostołstwo SYNORADZKI M. IV 177/22
- Krwawe dzieje MIŁKOWSKI Z. III 55/8
- Krwawe piętno (Krwawe znamie) STARZEŃSKI L. IV 141/13
- Krwawe ręce (Z dymem pożarów) STASIAK L. IV 146/11
- Krwawe słowa HELTMAN W. I 396
- Krwawe znamie zob. Krwawe piętno
- Krwawy chrzest zob. Chrzest polski. Powieść ze zdarzeń ostatnich w 3 cz.
- Krwawy dorobek WOŁODŹKO W.W. V 100/8
- Krwawy mirt PIETKIEWICZ A. III 246/8
- Krwawy odwet Ajschylos II 106/24
- Krwia i atramentem BARTKIEWICZ Z. I 37/7
- Krynice JANKOWSKI P. II 28/16
- Krysta KONOPNICKA M. II 181/26
- Krysta OSTROWSKA B. III 208, 208/3
- Kryste, dnu naszej światłości... zob. Christe qui lux es et dies
- Krystum Pan zmartwychwstał, zwycięstwo otrzymał LUBEL-CZYK J. II 365/2
- Krystyna TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/22
- Krystyna Molnow zob. Szpieg, czyli tajemnica fortu Pelagia
- Krytycy CHECIŃSKI J.K. I 145/15
- Krytycy i artyści NORWID C. III 145/25
- Krytyczne rozbiory celniejszych pisarzy BOROWSKI L. I 96
- Krytyczno-porównawczy przegląd dziejów piśmiennictwa polskiego CHMIEŁOWSKI P. I 152/34
- Krytyczny pogląd na sprawę teatru polskiego we Lwowie URBANSKI A. V 15/3
- Krytyka NORWID C. III 147/57
- Krytyka czystego rozumu Kant I. I 152/40
- Krytyka krytyki i literatury SŁOWACKI J. IV 95/67
- Krytyka listów estetycznych Kremiera CHŁĘDOWSKI W. I 149
- Krytyka literacko-artystyczna i jej trudności KASZEWSKI K. II 106/4
- Krytyki światowe albo satyry do różnych stanów i kondycji ludzi ściągające się [...] RADZIWIŁŁ U.(U.) K. III 336/4
- Kryzys inteligencji polskiej DEBICKI Z. I 226/12
- Krzak dzikiej róży KASPROWICZ J. II 99/13
- Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach KASPROWICZ J. II 99/13
- Krzak gorejący WIŚNIEWSKI J.J. V 71/4
- Krzyk JEDLICZ J. II 45
- Krzyk. Powieść (Spotkanie: Der Schrei) PRZYBYSZEWski S. III 320/40; III 321/61
- Krzyk jarzębiny Kubacki L.S.W. IV 129
- Krzysztof Kolumb Cooper J.F. II 49/7
- Krzysztof Kolumb. Opowieść sprzed lat czterystu zob. Żeglarz nad żeglarze
- Krzysztof Warszawicki 1543-1603 i jego dzieła WIERZBOWSKI T. V 52/1
- Krzysztof Zborowski. Dramat we trzech obrazkach z dziejów narodowych Polski XVII w. GROZA A. I 379/9
- Krzysztofa Warszawickiego nie wydane pisma [...] WIERZBOWSKI T. [ed.] V 52/9
- Krzysztofor GRABOWSKI B.T. I 368/20
- Krzywda. Powieść GLIŃSKI K. I 334/18
- Krzywda. Sztuka w 3 a. DMOCHOWSKA E. I 234/9
- Krzywda i odwet DZIERŻKOWSKI J. I 266/35
- Krzyż GOMULICKI W. I 345/47
- Krzyż a miecz UJEJSKI K. V 10/4
- Krzyż i dziecko NORWID C. III 149/94
- Krzyż i ogień DYGAŚIŃSKI A. I 259/13
- Krzyż kawalerski albo pamięć... Bartłomieja Nowodworskiego BIRKOWSKI F. I 72/11
- Krzyż na rozstajnych drogach KRASZEWSKI J.I. II 267/124
- Krzyż na stepie KORZENIOWSKI J. II 209/28
- Krzyż nad otchłanią ŁUSZCZEWSKA J. II 400/12
- Krzyż Pański ZAPOLSKA G. V 175/57
- Krzyż w lesie GRUDZIŃSKI S. I 380/10
- Krzyż w oazie GRABOWSKI B.T. I 368/17
- Krzyż wojskowy (Rekruci, czyli Krzyż wojskowy) NIEWIAROWSKI A. III 140/11
- Krzyż wojskowy PUZYŃNINA G. III 329/9
- Krzyżacy SIENKIEWICZ H. IV 50/40; IV 45
- „Krzyżacy” Henryka Sienkiewicza KONOPNICKA M. II 181/33
- Krzyżacy [tysiąc czterysta dziesięć] 1410 KRASZEWSKI J.I. II 264/72

- Krzyżyk dla dobrych dzieci NOWOSIELSKI T. III 163/3
 Ks. Franciszek Krupiński jako filozof STRUVE H. IV 165/21
 Ks. Hieronim Kajsiwicz ZALESKI B. V 157/12
 Ks. Roch Osypka GODLEWSKA L. I 340/5
 Ks. Stanisław Grochowski WINDAKIEWICZ S. V 60/6
 Książd ZALESKI J.B. V 159/4
 Książd Faust zob. Xiądz Faust
 Książd gwardian KORZENIOWSKI J. II 209/28
 Książd Hugo Kollątaj i jego prześladowcy SCHMITT H. IV 26/14
 Książd Jan Jaskólski LICIŃSKI L.S. II 350/1
 Książd Juliusz Mirbeau O. III 249/8
 Książd kapelan HYŻDEU T. I 417
 Książd Mackiewicz FRIEDBERG S. I 302/9
 Książd małżonek DMOCHOWSKI F.K. I 236/21; I 236/22
 Książd małżonek WOLSKI K. V 95/4
 [Książd Marek]. [Fragment poematu] SŁOWACKI J. IV 96/76
 Książd Marek. Poema dramatyczne w 3 a. SŁOWACKI J. IV 96/78
 Książd Piotr TETMAJER K. Przerwa IV 246/8; IV 245
 Książd Piotr Skarga MACIEJOWSKI W.A. II 405/6
 Książd pleban KOSSAKOWSKI J.K. II 218/4
 Książd pleban diecezji X.B.W. zob. Organy. Poema heroikomiczne w 6 pieśniach
 Książd Pranajtis i jego przeciwnicy NIEMOJEWski A. III 136/43
 Książd Prot AUGUSTYNOWICZ J. I 24, 24/1
 Książd Walerjan Kalinka TARNOWSKI S. IV 240/8
 Książd z kropidłem na cygana z gandzarą SUROWIECKI K. IV 171/1
 Książ pięcioro. O krótkości życia, o życiu szczęśliwym, o opatrności, o pokoju duszy, o stałości mądrego Seneca L.A. III 252/4
 Książeczka dla moich dzieci ... czyli zbiór powieści, anegdot prawdziwych, rozmów, bajeczek i różnych wierszyków [...] ZDŻARSKI A. V 204/3
 Książeczka do modlitwy dla dzieci (Książeczka do modlitwy dla małych dzieciw; Książeczka do nabożeństwa dla dzieci) TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/9
 Książeczka do modlitwy dla małych dzieciw zob. Książeczka do modlitwy dla dzieci
 Książeczka do nabożeństwa dla dzieci zob. Książeczka do modlitwy dla dzieci
 Książeczka do sylabizowania i czytania dla polskiej klasy Gimnazjum Ś. Elżbiety we Wrocławiu – Buchstabier- und Lesenbüchlein für die polnische Klasse des Elisabeth Gymnasii in Breslau STAWSKI S. IV 154/1
 Książeczka Halusi OSTROWSKA B. III 208/4
 Książeczka in 16-mo bez tytułu i nazwiska autora JANKOWSKI P. II 28/17
 Książeczka Jadwigi albo Nawójki z XV wieku RYMARKIEWICZ J. III 399/5
 Książeczka moralna dla dzieci od ... po niemiecku napisana teraz zaś na ojczysty język przełożona Campe J.H. IV 154/7
 Książeczka rymowana dla dzieci i piosennik dla młodocianego wieku PRUSINOWSKI J. III 305/5
 Książeczka żołnierza polskiego DĘBICKI Z. I 226/13
 Książę Bismarck jako mówca KRUPIŃSKI F. II 288/7
 Książę Henryk DZIEDUSZYCKI W. I 263/22
 Książę Jan Tadeusz Lubomirski KASZEWSKI K. II 106/11
 Książę Józef zob. Wita
 Książę Józef Poniatowski HERTZ J.A. I 401/5; I 401
 Książę Józef Poniatowski. Tragedia w 5 a. zob. Termopile polskie, Misterium na tle życia i śmierci ks. Józefa Poniatowskiego
 Książę Józef Poniatowski. 9 obrazków... wg szkicu S. Kozmiana ZIELIŃSKI J.K. V 191/1
 Książę kozacki zob. Ostatni Chmielnicznko
 Książę Krzysztof Zbaraski, koniuszy koronny, na pogrzebie wspomniany BIRKOWSKI F. I 72/13
 Książę Matuzalem Wilder W., Delacour A. I 203
 [Książę Michał Twerski] (Z dziejów Wielkiego Nowogrodu) SŁOWACKI J. IV 98/93
 Książę niewolny NALEPIŃSKI T. III 110
 Książę Niezłomny. (Z Calderona de la Barca) SŁOWACKI J. IV 96/81
 Książę o turkusowych oczach JELLENTA C. II 47/21
 Książę pan ZMIJEWSKA E. V 221/12
 Książę pieśni Bartsch R.H. III 250/56
 Książę poetów, Jan Kochanowski, jego życie i pisma FELDMAN W. I 281
 Książę Replin i Polska w pierwszym czteroleciu panowania Stanisława Augusta KRAUSHAR A. II 272/14
 Książę Wiśniowiecki Janusz TWARDOWSKI S. IV 284/5
 Książę Żilah Claretie J. V 192/42
 Książęta boru MNISZEK H. III 68/4
 Książęta i królowie polscy zob. Chronologia książąt i królów polskich, w r. 1818 wierszem napisana
 Książka dla gospodarzy z rozkazu jednego polskiego patrioty przez J.X.P.S. napisana ŚWITKOWSKI P. IV 233/2
 Książka dla ludu polskiego, w której są zawarte opowiadania, powieści i wiersze CHOCISZEWSKI J. I 154/3
 Książka dla Tadzia i Zosi zob. Czytania dla Tadzia i Zosi
 Książka do czytania dla klasy średniej szkół katolickich miejskich i wiejskich Rendschmidt F. II 361/16
 Książka do czytania dla szkół publicznych i prywatnych zob. Książka do pierwszego czytania dla szkół prywatnych i publicznych
 Książka do czytania na klasę drugą c.k. szkół ludowych KAMIŃSKI J.N. II 82/23
 Książka do czytania na klasę trzecią szkół głównych KAMIŃSKI J.N. II 82/24
 Książka do nabożeństwa dla Polek TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/15
 Książka do paclerzy dla dzieci wiejskich podczas mszy świętej [...] CZARTORYSKA I. I 193/2
 Książka do pierwszego czytania dla szkół prywatnych i publicznych (Książka do czytania dla szkół publicznych i prywatnych) ESTKOWSKI E. I 272/1
 Książka i człowiek DĘBICKI Z. I 226/9
 Książka in octavo maiori OGIŃSKI M.K. III 171/5
 Książka jubileuszowa na diecezję wileńską... Hussarzewski T. II 71
 Książka jutra, czyli tajemnica geniusza drukarni OSTROWSKA B. III 209/15
 Książka młodej chrześcijanki Letissier M.B.E. IV 64/14
 Książka o małym bracišku Geijerstam G. I 314/10
 Książka o nich ROMER-OCHENKOWSKA H. III 379/4
 Książka o starej kobiecie BRZOZOWSKI S. I 122/23
 Książka pamiętek znaleziona przez Gabryellę i czytana przy kominkowym ogniu ŻMICHOWSKA N. V 219/5
 Książka pożyteczna dla ludu PIRAMOWICZ G. III 260/17
 Książka sonetów CHAMIEC J.S. I 144/2
 Książka wypisów angielskich ze słownikiem ... dla użytku młodzieży Instytutu Politechnicznego LACH SZYRMA K. II 308/2
 Książka Zosi BUKOWIECKA Z. I 131/14
 Książki i ludzie HOESICK F. I 408/25
 Książki o ruszeniu ziemie polskiej przeciw Turkowi zob. De bello adversus Turcas suscipiendo ... ad equites Polonos oratio

- Książki o wychowaniu dzieci, barzo dobre, pożyteczne i potrzebne, z których rodzicy ku wychowaniu dzieci swych naukę dolożną wyczerpnąć mogą GLICZNER E. I 333/1; V 256/1
- Księdza Stanisława Grochowskiego żywot i pisma BELCİKOWSKI A. I 46/15
- Księdza Z.S. Ortografia polska... z przydaniem uwag tłumacza zob. *Orthographia seu modus recte scribendi et legendi Polonicum idioma quam utilissimus*
- Księdza Chamów zob. *Liber generationis albo Catalogus o tych, którzy de gente et progenie sławnego rodzaju Plebeanorum początek swój i originem ducunt*
- Księga ciszy WIERZBICKI J.S. V 50/11
- Księga dżungli Kipling R. III 250/29
- KSIĘGA HENRYKOWSKA (*Liber fundationis claustris Sanctae Mariae Virginis in Heinrichow*) II 297; V 277
- Księga Mądrości Starego Testamentu IV 133/1c
- Księga miłości KASPROWICZ J. II 100/36
- Księga Monelli Schwob M. III 209/23
- Księga najpamiętniejszych odkryć geograficznych, przeznaczona dla dorastającej młodzieży ANCZYC W.L. I 19/12
- Księga pamiątkowa setnej rocznicy ustanowienia Konstytucji 3 Maja Bartoszewicz K. II 53/9
- Księga pamiątkowa jubileuszu J.I. Kraszewskiego 1879 II 115
- Księga pamiątkowa ku uczczeniu trzydziestolecia pracy naukowej i nauczycielskiej Stanisława Dobrzyckiego I 247
- Księga pamiątkowa obchodu pięcioletniej rocznicy zwycięstwa pod Grunwaldem [...] I 39/27
- Księga pamiątkowa setnej rocznicy ustanowienia Konstytucji 3 Maja I 39/24
- Księga pieśni (*Poezje Deotymy*) ŁUSZCZEWSKA J. II 399/8
- Księga pieśni MICHAUX A. III 11
- Księga poezji idyllicznej KOMORNICKA M. II 168/9
- Księga prac dla S. Tarnowskiego III 28/42
- Księga Psalmów albo pieśni Dawidowych, które pospolicie zowią Psalterz IV 153/11
- Księga rodzaju LEMANŃSKI J. II 325/13
- Księga sonetów NAWROCKI W. III 120
- Księga sonetów WIERZBICKI J.S. V 50/12
- Księga sonetów poetów polskich LANGE A. [ed.] II 314/76; V 50
- Księga światła i złudzeń BERWIŃSKI R.W. I 56/2
- Księga ubogich KASPROWICZ J. II 99/31
- Księga widoków rzymskich Domicjana cesarza tudzież epigrammata z ksiąg ... 12 Martialis M.V. III 61/30
- Księga wspomnień Malinowski M. IV 264/28
- Księga Zgodności MICKIEWICZ A. I 362/27
- Księga ziemi czerskiej 1404 do 1425 III 385
- Księga życia i śmierci BERWIŃSKI R.W. I 56/2, 56/5
- Księgarni ulicznej KONDRATOWICZ L. II 177/41
- Księgi hetmańskie (*Commentarii bellicii; Commentarii de rebus bellicis; Compudictoria*) SARNICKI S. IV 21/3
- Księgi humoru polskiego Bartoszewicz K. I 39/26
- Księgi metamorphoseon, to jest przemian Ovidius P.N. III 215/3
- Księgi moralne, polityczne i pobożne z łacińskiego na polski język przełożone LUBOMIRSKI S.H. II 370/16; I 90/44
- Księgi Nacji Polskiej w Padwie WINDAKIEWICZ S. [ed.] V 61/29
- Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego MICKIEWICZ A. III 26/36; I 205, II 73, III 18, 32/98, IV 235/13
- Księgi niektóre z żydowskich pism Starego Testamentu wybrane ŻULAWSKI J. [tłum.] V 228/34
- Księgi o gotowości wojennej zob. *Spraw i postępów rycerskich i przewagi opisanie krótkie*
- Księgi o jasnym a szczyrym Słowie Bożym HOZJUSZ S. I 411/4; III 357/12
- Księgi o przyjaźni Cicero M.T. I 126/5
- Księgi o starości Cicero M.T. I 126/3, II 221/4
- Księgi o wychowaniu i czwicieniu każdego przełożonego Lorchius (Lorchiusz) R. I 333/3, II 221/3
- Księgi peregrynackie (1584-1587) RYWOCKI M. III 402/1
- Księgi psalmów zob. *Psalterz Dawidowy teraz znowu z łacińskiego, z greckiego i z żydowskiego na polski język z pilnością przełożony i argumentami i adnotacjami objaśniony*
- Księgi psalmów albo pieśni Dawidowych... I 58
- Księgi rodu słowiańskiego STALMACH P. IV 132/5
- Księgi sądowe brzesko-kujawskie 1418-1424 Kochanowski J.K. [ed.] III 385
- Księgi św. Augustyna o żywocie chrześcijańskim SPICZYŃSKI H. [tłum.] (?) IV 128/8
- Księgi św. Augustyna, biskupa hipońskiego, o żywocie krześcijańskim BIERNAT Z LUBLINA (?), OPEC B. (?) I 70/7, III 180/2
- Księgi trzecie pobożne Lubomirski S.H. I 90/44
- Księgi wszystkie P. Wirgiliusza Marona, to jest ksiąg 12 III 61/23, 62/59
- Księgi wszystkie Wirgiliusza, to jest ksiąg 12 MINASOWICZ J.E., Żaluski J.A. [ed.] III 108/1
- Księgi wszystkie, to jest dwanaście... Razem do druku podane staraniem I.Z.R.K.O.W. ... Virgilius P. Maro V 166/47
- Księgi zasadnicze rodu ludzkiego TRENTOWSKI B. IV 261/14
- Księgi, które po greku zowią Apokryfa I 127/8
- Księżna Meilhac H. V 178/6
- Księżna Ostrogska WOJCIECHOWSKI J. V 89/2
- Księżna Gorysława (Rogneda) BOŚNIACKA E. I 97/4, I 97/5
- Księżna Hanka ZALESKI J.B. V 159/4
- Księżna Łowicka GĄSIOROWSKI W. I 324/23
- Księżna Martin Meilhac H. V 192/45
- Księżna Tarakanowa Łuniński E. III 172
- Księżniczka REYMONT W.S. III 362/24
- Księżniczka URBANOWSKA Z. V 14/3, V 14
- Księżniczka Beata ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/8
- Księżniczka Głogu ANCZYC W.L. V 237/19
- Księżniczka Głogu zob. *Trzy baśnie*
- Księżniczka Kasia. (*The countess Cathleen*) Butler Years W. II 100/66, 101/72
- Księżniczka Katarzyna ZALESKA M.J. [tłum.] V 156/28
- Księżniczka Małena Maeterlinck M. IV 156/5
- Księżniczka Metella zob. *Król Andrzeja*
- Księżniczka Tarakanówna Danilewski G.P. III 248/3
- Księżniczka Teresa (Czartoryska) BARTOSZEWICZ J. I 37/2
- Księżniczka z głogu zob. *Trzy baśnie*
- Księżyc SŁOWACKI J. IV 88/2
- Księżyc i słońce PRZYBYLSKI Z. III 317/33
- Księżyc przybierający Tagore R. II 102/99
- Księżyna WIERZBIŃSKI M. V 51/21
- Kształcenie młodzieży, nauczanie początkowe i średnie PLENKIEWICZ R. III 262/3
- Kto by się spodziwał! SZANCER W. IV 180/2
- Kto chce Pannie Maryjej służyć...* zob. *Pieśń o koronce Panny Maryjej*
- Kto i jak? Green A.K. V 222/45
- Kto jest Mickiewicz? TRETIAK J. IV 264/20
- Kto on? GNATOWSKI J. I 336/10
- Kto ona? MACIEJOWSKI I. II 404/39
- Kto pod kim dolki kopie, sam w nie wpada GODEBSKI K. I 339/13
- Kto się kocha, ten się kłóci Molière I 239/34, II 360/2
- Kto to? LUBOWSKI E. II 373/34

- Kto ty jesteś? Polak mały* zob. Katechizm polskiego dziecka
- Kto winien? ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/1
- Kto winien? URBAŃSKI A. V 15
- Kto zwycięzca? KISIELNICKA J. II 117/7
- Ktoś piszący z Warszawy (dnia 11 lutego 1790 roku) JEZIERSKI F.S. II 53/10
- Która? CHAMIEC J.S. I 144/5
- Która przedtem nigdy światła nie widziała, Kronika polska, litewska, zmodzka i wszystkiej Rusi STRYJKOWSKI M. IV 167/22; IV 166/1, 166/3, 166/8, 167/17, 167/20
- Którędy KORCZAK J. II 193
- Którędy do szczęścia MIŁKOWSKI Z. III 57/69
- Którycheś, rozmaite ziewy, śpiewy ZGIERSKI W. V 188/3
- Któryz kochają TETMAJER K. Przerwa IV 247/44
- Któryz kochają zob. Qui amant...
- Króz ten mąż? NIEMOJEWSKI A. III 135/20
- Ku bytowi NOWIŃSKI J. III 163/6
- Ku czci ... Panu Lwowi Sapieżu, kanclerzowi wielkiemu W.Ks. Litewskiego RYBIŃSKI J. III 396/16
- Ku czci festowi małżeńskiemu ... Abrahama Sieniuty z Sopnią Zbaraską Radziwiłłową RYBIŃSKI J. III 396/18
- Ku czci Franciszka Nullo ZEROMSKI S. V 211/77/78, 212/95
- Ku czci Najjaśniejszego Fryderyka Augusta, z Bożej łaski Króla Saskiego, Książęcia Warszawskiego ... w miesiącu maju r. 1810 w Krakowie po ojcowisku obecnego pieśń Muz Jagiellońskich [...] PRZYBYLSKI J.I. III 314/15
- Ku czci pracy i w obronie nauki MORAWSKI K.D. III 78/10
- Ku czci sławnej a szlachetnej osobie Wielmożnemu Panu Jeronimowi z Łaska, wojewodzie sieradzkiemu niegdy będącemu zob. [Wiersz (Pieśń) na śmierć Jarosza (Hieronima) Łaskiego]
- Ku czemu Polska szła GÓRSKI A. I 361/4; I 361
- Ku czytelnikowi SPICZYŃSKI H. (?) IV 128/4
- Ku czytelnikowi chrześcijańskiemu SEKLUCJAN J. IV 29/14
- Ku Lipomanowi posłowi z otchłań rzymskich przemowa od Księżdz Jana kaznodzieje z Waśniowa REJ M. (?) III 352/33
- Ku rozweseleniu ducha SZEMBEKOWA M. IV 190/6
- Ku słońcu WIERZBICKI J.S. V 50/9
- Ku temu co czedł REJ M. (?) III 352/33
- Ku temuż to krześciańskiemu rycerzowi napomnienie zob. Podobieństwo żywota człowieka krześciańskiego
- Ku wolności SIEROSZEWSKI W. IV 68/26, 68/27, 68/28
- Kuba Gąsior DYGAŚIŃSKI A. I 260/14
- Kucharki SŁOWACZYŃSKI A. IV 111/1
- Kucharz doskonały, pożyteczny dla zatrudniających się gospodarstwem [...] WIELADKO W.W. [tłum.] V 42/17
- Kuglarze DZIERZKOWSKI J. I 265/2
- Kujawiak Nowowiejski F. II 182/40
- Kukulczę DYGAŚIŃSKI A. I 260/42
- Kukuryku JACHOWICZ S. V 261/1
- Kula u nogi SZUTKIEWICZ J. IV 201
- Kulig STANISŁAWSKA W. IV 135/4
- Kulig. Komedia w 5 a. WYBICKI J. V 123/8
- Kulig. [Opowiadanie] ZIELIŃSKI J.K. V 191/9
- Kulik (Kulik Polaków) SŁOWACKI J. IV 89/24; IV 87, 90/32
- Kulik Polaków zob. Kulik
- Kulisi SIEROSZEWSKI W. IV 67/10
- Kult ciała SROKOWSKI M. IV 130/6; IV 130
- Kult światła DYGAŚIŃSKI A. I 259/7
- Kultura (Kulturnik) MIARKA K. III 9/3
- Kultura i natura PAWLIKOWSKI J.G. III 232/6
- Kultura i rewolucja. Publicystyka z l. 1917-1922 ZIELIŃSKI T. V 195/28
- Kultura i życie BRZOZOWSKI S. I 122/13, 122/26
- Kultura Waregów i Sławian LELEWEL J. II 323/38
- Kultura, piśmiennictwo, folklor BRÜCKNER A. I 113/55
- Kulturnik zob. Kultura
- Kulturtraeger (w cukrowni) LASKOWSKI K. II 315/11
- Kunigas KRASZEWSKI J.I. II 266/105
- Die Kunst Österreich-Ungarns im XIX Jahrhundert NOSSIG A. III 158/5
- Kupala PIETRASZKIEWICZ O. III 248/1
- Kupido GAWDZICKI F. I 320
- Kupido (*Chłopczyk z rączką...*) Gawdzicki F. IV 259/24
- Kupido (*Ocząt jasnych...*) Gawdzicki F. IV 259/24
- Kupido anakreontyk GAWDZICKI F. I 320
- Kupido bankierem FREDRO A. I 290
- Kupido pokorny GAWDZICKI F. I 320; IV 259/24
- Kupiec to jest Kształt a podobieństwo Sądu Bożego Ostatecznego REJ M. III 348/7; I 113/51, III 347, IV 29/10
- Kupiec wenecki Shakespeare W. II 168/8, 236/16, III 212/34, 227/11, V 13/6
- Kupno i sprzedaż ZACHARIASIEWICZ J. V 151/33
- Kurczątko JACHOWICZ S. V 261/1
- Kurdesz nad kurdeszami zob. Do Jmci Grzegorza Łyszkiewicza, prezydenta warszawskiego, na jego przysłowie „kurdesz nad kurdeszami”
- Kurhanek Maryli MICKIEWICZ A. III 22/10
- Kurlandia bez pana, miasta bez prawa JEZIERSKI J. II 55/9
- Kuropatwy DYGAŚIŃSKI A. I 261/49
- Kurpie WÓJCICKI K.W. V 113/3
- Kurrita Coloma L. III 276/17
- Kurs czwartoletni (1843-1844) literatury słowiańskiej wykładanej w Kolegium Francuskim Mickiewicz A. II 31/10
- Kurs literatury polskiej dla użytku szkół NEHRING W. III 121/2
- Kurs literatury słowiańskiej wykładanej w Kolegium Francuskim (Literatura słowiańska; Rzecz o literaturze słowiańskiej; Wykłady o literaturze słowiańskiej) Mickiewicz A. V 116/13
- Kurs nauk wyższych dla kobiet, obejmujący psychologię, estetykę, pedagogikę i moralność ZIEMIĘCKA E. V 196/5
- Kurs poezji KORZENIOWSKI J. II 208/1
- Kurs publiczny literatury polskiej w XIX w. LEWESTAM F.H. II 343/8
- Kurs trzecieletni (1842-1843) literatury słowiańskiej wykładanej w Kolegium Francuskim Mickiewicz A. II 31/9
- Kuszenie szatana ŻULAWSKI J. V 228/24
- Kuszenie św. Antoniego Flaubert G. II 313/57
- Kuzynek BAŁUCKI M. I 31/51
- Kuzynek catego świata Picard L.B. I 388
- Kuzynka bez posagu KOZMIAN S. II 234/2
- Kuzynka Bietka Balzac H. III 297/10
- Kuźma Jeź MIŁKOWSKI Z. III 55/9
- Kuźnica Kollątajowska SMOLEŃSKI W. IV 112/1
- Kwaidan Hearn L. I 53/16
- Kwsta Verconsin E. V 191/12
- Kwestarz JASIŃSKI J. II 40
- Kwestia podana do rozwiązania, czyli dusza bardziej bywa wzruszona przez rozkosz, czyli też przez smutek? BYKOWSKI I. Jaxa I 136/2
- Kwestia podrzędna przy kominkowym ogniu rozbierana ZMICHOWSKA N. V 219
- Kwestia żydowska SARNECKI Z. IV 19
- Kwestia żywotna filozofii (Samowładztwo rozumu i objawy filozofii słowiańskiej) LIBELT K. II 346/3; II 346, 346/14
- Kwestionariusz małżeński BARTOSZEWICZ K. I 38/10
- Kwestionariusz w sprawie czytelnictwa ludowego POTOCKI A., Wasilewski Z. III 277/1
- Kwestya o pojedynkach GDACIUS A. I 326/4
- Kwestyjej o pojedynkach ... kontynuacja GDACIUS A. I 326/4

- Kwiat aloesu GODLEWSKA L. I 340/6
 Kwiat lotosu RODZIEWICZÓWNA M. III 368/5
 Kwiat magnolii MNISZEK H. III 68/15
 Kwiat paproci KRASZEWSKI J.I. II 266/104
 Kwiat paproci WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/10
 Kwiat paproci. Legenda o szczęściu RAKOWSKI K. III 340/5
 Kwiat paproci albo noc czarodziejska ZAHAJKIEWICZ S. V 154/16
 Kwiat pleśni SZUKIEWICZ M. IV 199/3
 Kwiat rajski albo rożanka JANUSZOWSKI J. II 32/2
 Kwiat z Sumatry SABOWSKI W. IV 10/17
 Kwiat z Tlemcenu Legouvé E., Merimee P. II 397/3
 Kwiatek DYGASIŃSKI A. I 260/31
 Kwiatek wielkopolski BRONIKOWSKI A. I 109/1
 Kwiatki lilijowe albo modlitwy nabożne GORCZYN J.A. I 347/1
 Kwiaty LENARTOWICZ T. II 328
 Kwiaty. Opowiadanie ZIELIŃSKI G. V 190
 Kwiaty. Poezje fantastyczne ROZBICKI S.R. III 387/1
 Kwiaty bez woni GLIŃSKI K. I 334/9
 Kwiaty bez woni UJEJSKI K. V 10/5
 Kwiaty grzechu Baudelaire Ch. II 313/41, IV 273, 274/6
 Kwiaty i kolce FALEŃSKI F.M. I 279/1
 Kwiaty koron królewskich nieśmiertelne albo pamięć ... Zygmunta III ... BIRKOWSKI F. I 72/18
 Kwiaty moralne zbierane na Górze świętej Anny w Górnym Szląsku [...] LOMPA J. II 361/10
 Kwiaty na stepie WYSOCKI A.G. V 132/8
 Kwiaty rodzinne ŻMICHOWSKA N. led. I V 220/14
 Kwiaty uszczknione z ogrodu Vincentiusa Bruna S.J. DANIEC-KI J. I 211/8
 Kwiaty zła Baudelaire Ch. I 124
- L**acrimae in funere Annae Jagellonicae BIRKOWSKI F. I 72/1
 Lacrumae ... in obitum ... Amandii Polani a Polansdorf NABOROWSKI D. III 104/2
 Lacrymae exequiales in obitum praeproperum Georgii Radivilli infantis a studiosis Gymnasi Birzensis fusae III 401/3
 Ladislas Reymont LORENTOWICZ J. II 364/6
 Lady Frederick Maugham Sommerset W. IV 65/8
 Lady Hamilton BELMONT L. I 44/19
 Laelius sive de amicitia, dialogus ad T. Pomponium Atticum, in usum scholarum Cicero M.T. I 376/17, V 180
 Laeta mundus... WINCENCY DOMINIKANIN (?) V 59/5
 Laik klasztorny Lermontow M. II 176/5
 Lalka PRUS B. III 301/25; III 55, 299
 Lalka. Gawęda dziecinna KONDRATOWICZ L. II 175/5
 Lalka. Żart satyryczny JANKOWSKI J. II 27/6
 Lambro SŁOWACKI J. IV 90/29; II 321, IV 90/32
 LAMENT CHŁOPI SK NA PANY (*Biada nam wielka na te nasze pany...*; Chorus rusticorum) II 311; V 278
 Lament i napominanie Rzeczypospolitej Polskiej PUDEŁOWSKI M. III 328/2
 Lament prowincji polskich nad umarłą matką ojczyzną Polską RUDNICKI D. III 393/9
 Lament serdeczny jednej szlachetnej paniej, której mąż w Moskwie zginął przy carowej WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/12
 Lament skwirski DAROWSKI A.W. I 217/4; I 216
 Lament straconej ojczyzny CHROŚCIŃSKI W.S. I 170/3
 Lament świętokrzyski zob. POŚLUCHAJCIE, BRACIA MIŁA...
 Lament utrapionej Matki Korony Polskiej STAROWOLSKI S. IV 140/38
 Lament Zygismundy po śmierci Gwizdardowej MORSZTYN H. III 84/6
 Lamentacje, to jest narzekania Szczęsnowe zob. Treny, to jest narzekania Szczęsnowe
 Lamentu noc ostatnia KULIGOWSKI M.I. II 302/4
 Lamenty albo żale serdeczne ... nad niewinną śmiercią Jezusa Ukrzyżowanego PRZETOCKI H. III 308/2
 Lamenty na żalony pogrzeb Elżbiety Ligęzianki z Bobrku, wojewodziny krakowskiej ZBYLITOWSKI A. V 182/7
 Lamparcie życie KAMIENSKI G. II 78/3
 La lampe de Davy ou l'amour et le travail OSTROWSKI K. III 211/6
 Lanassa Plümicke K.M. I 84/18
 Lanassa, czyli wdowa Malabaru BOGUSŁAWSKI W. I 84/18
 Lancelot i Ginewra PORĘBOWICZ E. III 276
 La Langue polonaise dans les pays ruthènes, Ukraine et Russie Blanche 1567-1667 Martel A. III 394/5
 Laokoon NIEWIAROWSKI A. III 140/3
 Lara Byron G.G. II 200/4
 Larik GADOMSKI J. I 306
 Larmes d'exil OSTROWSKI K. III 212/23
 Larwa NORWID C. III 149/81 (XIII)
 Las. [Poemat] WYSOCKI W. V 132/4
 Las. Poemat dramatyczny WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/12
 Lasciana, nebst den ältesten evangelischen Synodalprotokollen Polens, 1555-1561 ŁASKI J. II 380/9
 Lasek olszowy GARCZYŃSKI S. I 313/3
 Laska marszałkowska na pogrzebie ... Jana Stanisława Sapiehi, marszałka W.Ks.L. ... w Wilnie wystawiona SARBIEWSKI M.K. IV 14/16
 „Laska marszałkowska” Sarbiewskiego Piątkiewicz W. IV 14/16
 Laszka WYSOCKI W. V 132/2
 Lat temu czterdzieści i cztery PAWLIKOWSKI M. III 234/14
 Lat temu dwieście MIŁKOWSKI Z. III 57/54
 Lata nauki Wilhelma Meistra Goethe J.W. III 31/73
 Lata Potopu 1655-1657 zob. Annalium Poloniae ab obitu Vladislai IV Climacter primus
 Lata szkolne Stanisława Wyspiańskiego ESTREICHER S. I 276/9
 Lata szkolne Z. Krasieńskiego Kallenbach J. II 253/35
 Latarnia czarnoksięska KRASZEWSKI J.I. II 261/20
 Latarnik SIENKIEWICZ H. IV 48/19; IV 45, V 307/19
 Latarnik z Bostonu Cumming R. I 257/27
 Latawica BAŁUCKI M. I 31/40
 Latina carmina (Carmina iuvenilia) HOZJUSZ S. I 411/1
 Latinum idioma KORWIN W. II 202/3
 Lato REYMONT W.S. III 361/10
 Lato (Sommer) RITTNER T. III 366/15
 Lato leśnych ludzi RODZIEWICZÓWNA M. III 369/39
 Latopis Ziemi Mołdawskiej i inne utwory historyczne KOSTYŃ M. II 220/10
 Latopismo, czyli chronologia... zob. Chronologia książek i królów polskich, w r. 1818 wierszem napisana
 Latorośle SIEROSZEWSKI W. IV 67/7
 Laudatio Almae Academiae Cracoviensis STAROWOLSKI S. IV 139/20
 Laudatissimum opus ab ... Josepho II, imperatore [...] CHRÓŚCIKOWSKI S. I 171/7
 Laudes na pisma Joachima Bielskiego ZBYLITOWSKI A. V 182/4
 Laudy sejmików Ziemi Dobrzyńskiej V 190
 Laur KRASICKI I. II 244/23
 Laur dojrzały NORWID C. III 149/81 (LXX), 151/122
 Laura. Dramat w 5 a. KOŚCIELSKI J. II 222/7
 Laura. Obrazek dramatyczny w 3 a. z epilogiem MAŃKOWSKA B. II 423/2
 Laura i Filon KARPŃSKI F. II 92/1
 Laureat TETMAJER K. Przerwa IV 246/11
 Laus Cracoviae (*Cracovia civitas...*) CIOŁEK S. I 178/2
 Laus feminae ŻUŁAWSKI J. V 228/28

- Lazarica (Pieśni narodowe serbskie. Bój na Kosowym Polu. Lazarica) ZMORSKI R. [tłum.] V 201/11
 Lazurowe zaślubiny KAMIENSKI G. II 78/15
 Lecą wichry! KRZEMIENIECKA H. II 289/4
 Lech ŁUSZCZEWSKA J. II 399/4
 Lech (Lechiada) WORONICZ J.P. V 106/21
 Lech. zob. Polska w pieśni. Z księgi pierwszej; Lech
 Lech - Czech - Rus MIŁKOWSKI Z. III 56/40
 Lech wzbudzony i lament jego żalony JURKOWSKI J. II 61/7
 Lechi et Czechii adversus scriptorem recentissimum Vindiciae JABLONOWSKI J.A. II 10/13
 Lechia w IX wieku BUDZYŃSKI W. I 129/2
 Lechiada. zob. Lech
 Lechias ducum, principum ac regum Poloniae INES A. II 7/2
 Lechias SARBIEWSKI M.K. IV 14/19; IV 13
 Lechici w świetle historycznej krytyki MAŁECKI A. II 421/12
 Lechicki początek Polski SZAJNOCHA K. IV 180/8
 Lechus historiae Poloniae restitutus KLECZEWSKI S. II 122/7
Leci liście z drzewa... zob. Śpiew z mogiły
 „Leci liście z drzewa...” Pięć strof krwawej pieśni WIŚNIOWSKI J.J. V 71/7
 Lectiones sacrae SOCYN F. IV 117/18
 Lectiones variantes primae editionis ... Chronicae Polonorum Szujski J. II 401/3
 Lectori studioso PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 231/14
 Lectura super „Beati immaculati” MATEUSZ z KRAKOWA II 434/5
 Lećcie pieśni OPPMAN A. III 181/7
Lećtwo stolice na wschodzie odstni swe lica... zob. Sonet I
 Legalni kochankowie Ballot M., Janvier A. V 175
 Le Légataire universel Regnard J.F. I 41/2
 Legat hetmana STARZEŃSKI L. IV 141/3
 Legenda HOESICK F. I 407/3
 Legenda KRASIŃSKI Z. II 252/21; V 275/21
 Legenda MACIEJOWSKI I. II 404/39
 Legenda REYMONT W.S. III 362/25
 Legenda [II] WYSPIAŃSKI S. V 134/3; V 133
 Legenda [III] WYSPIAŃSKI S. V 135/20; V 133
 Legenda aurea Voragine J. de II 320
 Legenda beatae Hedwigis. zob. Vita minor sanctae Hedvigis
 Legenda Młodej Polski BRZOZOWSKI S. I 122/16; I 121, V 243/26
 Legenda mniejsza o życiu bł. Jadwigi. zob. Vita minor sanctae Hedvigis
 Legenda o Bohatyrowiczach... Kowalski A. III 195/32
 Legenda o bracie leśnym (W puszczy) ŻEROMSKI S. V 208/22
 Legenda o drzewie Krzyża Ś. KOZMIAN S.E. II 236/7
 Legenda o Kościuszcze Michelet J. II 121/31
 Legenda o królu Lechu MINISZEWSKI J.A. III 65/5
 LEGENDA O ŚW. ALEKSYM (*Ach, królu wielki nasz...*) II 319
 Legenda o św. Elżbiecie. zob. Elżbieta węgierska, czyli cud różany
 Legenda o św. Jadwidze. zob. Vita maior sanctae Hedvigis
 Legenda o św. Prokopie Vrchlický J. II 274/12
 Legenda o świętym Julianie szpitalniku Flaubert G. II 313/66
 Legenda o złotym runie ZIELIŃSKI T. V 195/27
 Legenda pierwszej miłości ASNYK A. I 22/3
 Legenda św. Franciszka z Asyżu Lafenestre G. III 250/46
 Legenda Tatr TETMAJER K. Przerwa IV 246/18; IV 247/26
 Legenda wieków Hugo V. II 206/9
 LEGENDA ZŁOTA (De passione Domini) Voragine J. de II 320; II 109, V 58
 Legenda żeglarska SIENKIEWICZ H. IV 48/24
 Les légendes du Sud OSTROWSKI K. III 212/28
 Légendes et contes populaires du Sud par un homme du Nord OSTROWSKI K. III 212/21
 Légendes slaves du moyen âge 1169-1237 CHODŹKO A. Borejko I 160/6
 Legendowe postacie zakopiańskie. zob. Tatrzy i Zakopane
 Legendy. zob. Cywilizacja. Legenda
 Legendy, czyli cudowne powieści z dawnych czasów CHRZAŚCZEWSKA J. I 173/12
 Legendy herbowne KOWALSKI F. II 224/8
 Legendy historyczne WĘGIERSKA Z. V 33/2
 Legendy i fakty BRÜCKNER A. I 113/30
 Legendy i opowieści. zob. Opowieści i legendy Jadama z Ziemi Zatorskiej
 Legendy i pieśni ludu polskiego nowo odkryte MACIEJOWSKI W.A. [ed.] II 406/20
 Legendy o Curylu i Metodym wobec prawdy dziejowej BRÜCKNER A. I 112/11
 Legendy o świętym Janie Kantym [...] POL W. III 269/32
 Legendy warszawskie OPPMAN A. III 181/24; V 294/24
 Legendy wieków Hugo V. IV 197
 Legendy, obrazy i powiastki wschodnie BRZOZOWSKI K. I 120/10
 Leges et instituta novae Academiae Posnaniensis HEGENDORFIN K. I 394/9
 Leges scholis ecclesiarum, jurisdictioni rectorali, Almae Universitatis Studii Generalis Cracov. subiectis PISKORSKI S.J. III 262/4
 Leges seu statuta ac privilegia Regni Poloniae PRZYŁUSKI J. III 324/7; III 324
 Leges, statuta, constitutiones, privilegia Regni Poloniae [...] KONARSKI S.H. [ed.] II 172/41
 Legion WYSPIAŃSKI S. V 135/11; II 47
 Legion Mickiewicza. Rok 1848 Mickiewicz W. III 48/44; III 394/9
 Legionista. Powieść z przeszłości ŁOZIŃSKI Wł. II 390/7
 Legionista znad Niemna Januszówna J. III 195/32
 Legionistka HERTZ B. I 400/5
 Legioniści SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/18
 Legiony SIENKIEWICZ H. IV 51/49; IV 45
 Legitur in cronicis Hungarorum... zob. ŻYWOT ŚW. KINGI
 Das Lehrgebäude der Wiedertäufer nach den Grundsätzen des Martin Czechowitz Kiessling J.R. I 201/2
 Leibkuczer Piotra III HYZDEU T. I 417/2
 Lejbe i Sióra, czyli listy dwóch kochanków. zob. Lejbuś i Sióra
 Lejbuś i Sióra (Lejbe i Sióra, czyli listy dwóch kochanków) NIEMCEWICZ J.U. III 129/57
 Lekarstwa na biedę STARKEL J. IV 137/10
 Lekarstwa w osobliwych niemocach SZYMON Z ŁOWICZA (?) IV 209/7; III 102/3
 Lekarstwo duszne człowieka chrześcijańskiego w chorobie DAMBROWSKI S. I 209/1
 Lekarstwo niebieskie przeciwko nagłej i niespodziewanej śmierci... Kubani A. III 62/56
 Lekarz domowy WÓJCICKI K.W. V 114/23
 Lekarz miłości PERZYŃSKI W. III 238/38
 Lekarz swojego honoru Calderón de la Barca P. II 83/29
 Lekarz w Szwajcarii TRIPPLIN T. IV 266/8
 Lekcja deklamacji. Fraszka sceniczna w I odsłonięciu GAWALEWICZ M. I 317/10
 Lekcja [druga] II, 11 marca 1833. Słowiańszczyzna GODEBSKI K. I 339/4
 Lekcja śpiewu SZOBER F. IV 192/1
 Lekcja tańca SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
 Lekcja [trzecia] III, 14 marca 1833. Dzieje bajeczne GODEBSKI K. I 339/4
 Lekcja życia NIEDŹWIECKI Z. III 124/12
 Lekcje łacińskie literatury i moralności [...] Noël F.J., Laplace F. IV 202/9

- Lekcje Kupidynowe TWARDOWSKI K. IV 282/1; IV 282
 Lekko duch BLIZIŃSKI J. F. I 74/15
 Lekko duch, Komedja w 4 a. SARNECKI Z. IV 20/12
 Lekko myślą siostra PERZYŃSKI W. III 237/2; III 237, 238/46
 Leksykon łacińsko-polski II 439/1
 Lelwiel WYSPIAŃSKI S. V 135/6; II 321
 Leliwa BUSZCZYŃSKI S. I 134/3
 Lelum-Polelum PRZYBOROWSKI W. III 312/12
 Lemiesz i szpada przed sądem publicznym Irzykowski K.,
 Orwin O. I 121
 Lena KARCZEWSKI W. II 86/2
 Lenartowicz Pawlikowska-Jasnorzewska M. II 327
 Lenartowicz - dzieciom LENARTOWICZ T. II 329/46
 Lenartowicz Teofil. [Artykuł] CHLEBOWSKI B. I 146
 Lenartowicziana BARTOSZEWICZ K. [ed.] I 39/25
 Lenora Bürger G.A. III 25/29
 Lenora i Ucieczka KLACZKO J. II 121/27
 Leo Sapieha olim palatinus ... Alexandro principi Sapieha
 supremo M. D. L. cancellario, pronepotes suo [...]
 GOLAŃSKI F. N. I 341/11
 Leonarda Björnson Björnstjerne M. I 314/5
 Leonida, czyli stara z Sureny Ducange V.H. I 240/47
 Leosia zob. Panie Kochanku. Anegdota dramatyczna w 3 a.
 Lep Richepin J. V 175
 Lepsze czasy ROSINKIEWICZ K. III 382/8
 Lepsze dobre imię niżli maść drogie BYKOWSKI P. Jaksza
 I 138/17
 Lepszy wróbel w rękę niż ciętrzew na sęku ROMER-OCHEN-
 KOWSKA H. III 380/17
 Lesław Dembowski E. V 199
 Lesław. Szkic fantastyczny ZMORSKI R. V 200/1
 Leszek GOSŁAWSKI M. I 351
 Leszek Biały książę Polski, syn Kazimierza Sprawiedliwego
 KRAJEWSKI M.D. II 238/9
 Leśniczy w kozienickiej puszczy KRASIŃSKI J.W. II 249/7
 Leśnicy PRZYBYLSKI Z. III 317/16
 Letters Literary and Political on Poland [...] LACH SZYRMA
 K. II 308/1; II 308
 Lettre ... à M. l'Abbé de Pradt, exarchevêque de Malines ci-
 devant chevalier de l'ordre de la Réunion de Hollande et
 ambassadeur de France à la cour de Varsovie MORSKI T.
 III 83/7
 Lettre à M. Léon KAMIENSKI H.M. II 79/7
 Lettre au comte de Montalembert sur l'insurrection polonaise
 MICKIEWICZ W. III 47/4
 Lettre au Prof. Pictet sur une ascension à l'Aiguille du Midi
 de Chammouni et au Mont Blanc par un gentilhomme
 polonais, dans les premiers jours d'août de cette année
 MALCZEWSKI A. II 416/5
 Lettre ... au Roi, de Jassy le 1 janvier 1792 RZEWSKI S. III
 408/35
 Lettre d'un étranger [...] (List cudzoziemca o Salonie)
 POTOCKI S. Kostka V 299/6
 Lettre d'un gentilhomme polonais sur les massacres de Gallie
 adressée au prince Metternich à l'occasion de la dépe-
 che circulaire du 7 mars 1846 (List szlachcica polskiego o
 rzezi galicyjskiej do księcia Metternicha) WIELOPOLSKI
 A. V 46/5
 Lettre d'un habitant de Danzig [...] zob. Respons od prywat-
 nie rezydującego w Gdańsku na list korespondenta swego
 z Warszawy
 Lettre d'un Polonais à la grandeur Mr. de Pradt sur la politi-
 que désastreuse pour l'Europe en général et en particu-
 liers très funeste pour la Pologne MORSKI T. III 83/8
 Lettre d'un Polonois, représentant des villes en 1791 et mem-
 bre du gouvernement provisoire de la dernière révolu-
 tion de Pologne, au citoyen NN., membre du corps légis-
 latif de la République Cisalpine WYBICKI J. V 124/23
 Lettre d'un étranger sur le salon de 1787 POTOCKI S.K. III
 288/6
 Lettre de Jean Woytyński Polonais au général Dombrowski
 Maleszewski P. I 236
 Lettre du Roi de Pologne Stanislas I, où il raconte la manière
 dont il est sorti de Dantzig durant le siège de cette ville
 (Lettre du Roi Stanislas à un de ses amis, contenant les
 véritables circonstances de sa retraite de Dantzig) LESZ-
 CZYŃSKI St. II 335/2
 Lettre du Roi Stanislas à un de ses amis, contenant les vérita-
 bles circonstances de sa retraite de Dantzig zob. Lettre
 du Roi de Pologne Stanislas I, où il raconte la manière
 dont il est sorti de Dantzig durant le siège de cette ville
 Lettre sur Danzig III 282/4
 Lettre sur l'état actuel de la littérature polonaise, adressée à
 M. de Bonstetten (List młodego Polaka o stanie literatu-
 ry) KRASIŃSKI Z. II 251/6
 Lettre sur la révolution faite à Varsovie le 3 mai 1791 RZE-
 WUSKI S. III 408/34
 Lettres 1-4, 7-9, 10, 12 POTOCKI J. III 282/4
 Lettres à M. le comte de Montalembert et à M. de Lamartine
 par un gentilhomme Polonais KRASIŃSKI Z. II 253/30
 Lettres d'un étudiant lithuanien ZALESKI B. V 157/1
 Lettres de différentes souverains etc. adressées à Stanislas
 LESZCZYŃSKI St. II 336/19
 Lettres écrites en forme de journal à une amie à Paris pen-
 dant le voyage à la Martinique en 1783 WĘGIERSKI T.K.
 V 36/7
 Lettres slaves (1839-1853) OSTROWSKI K. III 211/12; III 212/28
 Die Letzte Revolution Polens und die ihr vorangehende po-
 litisch-literarische Bewegung CYBULSKI W. I 181/2
 Die letzten Jahre des zweiten punischen Krieges ZIELIŃSKI
 T. V 193
 Lew Tolstoj SZYMAŃSKI A. IV 207/7
 Lew Tolstoj. Życie i dzieła BELMONT L. I 44/4
 Lew w sieci zob. Jaskółczym szlakiem
 Lewita z Efraim MOSTOWSKA A. III 93/3
 Lexicon derer itzlebenden Gelehrten in Polen JANOŃKI J.D.A.
 II 29/7
 Lexicon Latino-Polonicum ex optimis latinae linguae scripto-
 ribus coccinnatum MAĆZYŃSKI J. II 439/1; II 365, 366/8,
 418
 Libelli Żydowski M. III 54/2
 Libelli praesentis encomium GLABER A. I 331/2
 Libellum contra paedobaptismum PIOTR z GONIAŁDZA III
 257/3
 Libellus brevis ac dilucidus contra novos circumcisores Ecc-
 lesiae coenarias GLICZNER E. I 333/5
 Liber de passione sancti Adalberti V 233
 Libellus de religione et sacrificiis idolatricis veterum Borus-
 sorum [...] Sandecki (Malecki) J. II 419/8
 Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis (Regestrum eccle-
 siae Cracoviensis) DŁUGOSZ J. I 229/7; I 230/11, III 310/
 21, V 250/7
 „Liber beneficiorum” Długosza ZIELIŃSKI F.K. V 189
 Liber Chamorum zob. Liber generationis albo Catalogus o-
 rtych, którzy de gente et progenie sławnego rodzaju Ple-
 beanorum początek swój i originem ducunt
 Liber conclusionum Evangelicae veritatis (Liber documento-
 rum theologiae veritatis) STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA
 IV 133/1b
 Liber de passione sancti Adalberti BRUNO Z KWERFURTU
 (?) I 116/4
 Liber de Urbe et Romanis SARBIEWSKI M.K. IV 14/13

- Liber documentorum theologiae veritatis zob. Liber conclusionum Evangelicae veritatis
- Liber et regestrum Regni et Regis Poloniae DŁUGOSZ J. I 229/10
- Liber fundationis claustrum Sanctae Mariae Virginis in Heinrichow zob. KSIĘGA HENRYKOWSKA
- Liber generationis albo Catalogus o tych, którzy de gente et progenie sławnego rodzaju Plebeanorum początek swój i originem ducunt (Księga Chamów; Liber Chamorum; Liber generationis plebeanorum) TREPKA W. IV 262/1; II 87/9, IV 262
- Liber generationis plebeanorum zob. Liber generationis albo Catalogus o tych, którzy de gente et progenie sławnego rodzaju Plebeanorum początek swój i originem ducunt
- Liber precum Gertrudae (Modlitwy księżnej Gertrudy z Psalterza Egberta w Cividale) GERTRUDA MIESZKÓWNA (?) I 328
- Liber Sbignei DŁUGOSZ J. I 230/10
- Liber sententiarum ex SS.LL. et antiquis Ecclesiae Doctoribus collectarum [...] OTWINOWSKI E. (?) III 214/9
- Liber tristium PIK-MIRANDOLA F. III 249/1
- Liber unus ab ipsomet auctore recognitus et correctus zob. Gestorum populi Poloni sub Henrico Valesio, Polonorum postea vero Galliae Rege
- Liberalizm i obskurantyzm na Litwie i Rusi (1815-1825) CHMIEŁOWSKI P. I 151/8
- Liberum veto ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/30; IV 228
- Libri odarum quattuor CELTES K. I 141/8
- Libri quattuor Slavoniae reformatae zob. Systema historico-chronologicum ecclesiarum Slavonicarum per provincias varias
- Libri quinque contra Scargae jesuitae viltensis, septem missae sacrificique eius calumnias WOLAN A. V 92/7
- Libri tres, quorum primus de peccato originis, secundus de libero hominis arbitrio, tertius de providentia et praedestinatione Dei aeterna FRYCZ MODRZEWSKI A. I 304/12; I 304/10, 304/13
- Librum Hippocratis de fracturis commentationum libri tres Galenus C. IV 163/14
- Libusza POTOCKI W. III 292/20
- Lichwiarskie swaty ZALEWSKI K. V 162/27
- Licytanci LASKOWSKI K. II 315/17
- Liczne przygody krótkiej podróży DYGASIŃSKI A. I 260/15 [Lidia] (Historia Florydana z Lidją) POTOCKI W. III 292/10
- Līga Kambryjska WYRWICZ K. V 129
- Ligia Laskowski K. IV 50/39
- Lili REYMONT W.S. III 361/6; V 303/35 a
- Lili. Powieść DANIŁOWSKI G. I 213/12
- Lilia Wawelu BOŚNIACKA E. I 97/5
- Lilie NORWID C. III 144/13
- Lilije MICKIEWICZ A. III 22/10
- Lilowe śnienia RÓŻYCKI Z. Rola III 391/2
- Lilith GERMAN J. I 326/2
- Lilla Weneda SŁOWACKI J. IV 93/58; II 343, III 64, IV 87, 93/53, 93/54, 102/161
- Lilla Weneda, poemat symfoniczny Opieński H. IV 94/58
- Liman TREMBECKI S. IV 258/12
- Limba TETMAJER K. Przerwa IV 246/3
- Linie Hofera JELLENTA C. II 46/11
- Linie i dźwięki KONOPNICKA M. II 181/24; II 183/75
- Linoscokcza ŁOŚ W. II 387/8
- Linska hrabina KOSSAKOWSKI J.K. (?) II 218/7
- Liole BRODOWSKI F. I 102/2; I 102
- Lira... Dierżawin G.R. V 188/9, 188/10, 188/11, 188/13
- Lira polska JANKOWSKI Cz. [ed.] II 26/35; V 262/35
- Lira polska LANGE A. [ed.] II 313/75
- Lira polska MARRENÉ MORZKOWSKA W. [ed.] II 430/45; V 284/45
- Lirika LENARTOWICZ T. II 327/10; II 327
- Liriche e sonetti amorosi zob. [Sonety „erotyczne”]
- Lirnik. Intermedia w 2 odsłonach OLIZAROWSKI T.A. III 176/24
- Lirnik mazowiecki. Jego życie i dzieła w świetle nieznannej korespondencji poety BIEGELEISEN H. I 60/5
- Lirnik mazowiecki. Szkic literacki KASPROWICZ J. II 98/9
- Lirnik wioskowy KONDRATOWICZ L. II 175/5
- Liryca grecka doby klasycznej CZUBEK J. I 104/8
- Lirycazna twórczość poetów. Szkic psychologiczny zob. O twórczości poetyckiej za stanowiska psychologii
- Liryka SZCZĘŚNY A.J. IV 188
- Liryka francuska OSTROWSKA B. III 209/24
- Liryka i druk NORWID C. III 149/81 (VIII)
- Liryka polska i Fraszki, Pieśni Wiednia wybawionego, Psalmodya polska, w wyborze KOCHOWSKI W. II 157/12
- Liryka prozą i wierszem KOMORNICKA M. II 168/2
- Liryka Sarbiewskiego WINDAKIEWICZ S. V 60/5
- Liryka Teofila Lenartowicza KASPROWICZ J. II 99/23; II 98
- Liryki i poematy KONOPNICKA M. V 271/89e
- [Liryki lozańskie] MICKIEWICZ A. III 29/52; 30/62
- [Liryki religijne] (Liryki rzymskie) MICKIEWICZ A. III 27/37
- Liryki rzymskie zob. [Liryki religijne]
- Lis DYGASIŃSKI A. I 260/26
- Lis ORKAN W. III 185/9
- Lis i kozioł MICKIEWICZ A. III 30/60 (11)
- Lis na łowach. - Lisy na dworze królewskim. Dwie bajki dla dzieci LEMAŃSKI J. II 325/16
- Lis w kurniku ZALEWSKI K. V 162/15
- Lis w obrotach KRASIŃSKI J.W. II 249/8
- Lisowczyki Wójcicki K.W. I 220/10
- List KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
- List. Komedja w 1 a. FREDRO A. I 291/10
- List apostołski SŁOWACKI J. IV 99/112
- List apostołski z Warszawy KRÓLIKOWSKI L. II 286
- List Barnaweta do Trumana swego przyjaciela, pisany z więzienia (Pokuta dwóch zabójców, to jest list Zbójnickiego [...]) JASIŃSKI J. [ed.] II 40/2
- List Bernaweta do Trumana... Jabłoński S. II 201/3
- List cudzoziemca o Salonie zob. Lettre d'un étranger [...]
- List [czwarty] IV. O dramatyce CZARTORYSKI A.K. I 199/11
- List czwarty Doświadczynskiego do syna przyjaciela swego [...] CZARTORYSKI A.K. I 199/15
- List diabła do jmci pana Woltera MINASOWICZ J.E. [tłum.] III 61/31
- List do Adama, ojca całego świata MAKULSKI F. Jaxa II 414/4
- List do Adama, ojca całego świata, w materii obierania przyjaciół, w materii miłości niewolnej i miłości wolnej MAKULSKI F. Jaxa II 414/5
- List do Aleksandra H. (pisany na łódce Nilowej) SŁOWACKI J. IV 93/53.4; IV 94/58
- List ... do autora pisma pt. Czamarka i sarafan POTOCKI S.K. III 289/9
- List do baronowej Suttner SIENKIEWICZ H. IV 51/46; IV 45, 52/71
- List do braci księży KAJSIIEWICZ J.H. II 68
- List do cesarza Wilhelma SIENKIEWICZ H. IV 51/46
- List do czelaka łączącego smak z umiejętnością WĘGIERSKI T.K. V 35/2
- List do Franciszka Morawskiego KOZMIAN K. II 232/19
- List do generała Dwernickiego od oficerów, podoficerów i żołnierzy z Zakładu Auxerre MOCHNACKI M. III 70/12
- List do Frydy TREMBECKI S. IV 258/11
- List do J.N. Rembowski SŁOWACKI J. IV 99/112

- List do J.W. Naruszewicza P.W.W.X.L.B.K.S. TREMBECKI S. IV 257/4
- List do Jaśnie Wielmożnego Pradta, byłego arcybiskupa maciechlińskiego, z okoliczności Rękopisu ze św. Heleny BYCHOWIEC J.W. I 135/3
- List ... do Jaśnie Wielmożnego Rzewuskiego, posła nowogródzkiego RZEWUSKI S. III 407/7
- List do Jmci Pana Dłuskiego ... na wyznaczenie JP. Węgierskiego, że jest epikurejczyk PIOTROWSKI G. III 257
- List do Jmci Starosty Garwolińskiego (*Zacny Bieliński, niechaj się nikt u mnie...*) CHOMENTOWSKI S. I 166/2
- List do J.Pana Dmuszewskiego, artysty dramatycznego polskiego, z d. 8 lutego 1804 ŻÓŁKOWSKI A.G.F. V 225/1
- List do JW. Suchorzewskiego, kaliskiego, i Suchodolskiego, chełmskiego, posłów TURSKI W. IV 281/2
- List do Kniaziewicza, generała wojsk polskich, napisany we Francji roku 1834 w czasie pobytu obydwóch w Montmorency NIEMCEWICZ J.U. III 130/72
- List do Lisowczyka zob. List do Lisowczyków
- List do Lisowczyków (List do Lisowczyka) KARMANOWSKI O. II 87/2
- List do Matki OLIZAROWSKI T.A. III 176/21
- List do matki troskliwej o dobre wychowanie syna swego, czyli uwagi jakiej edukacji, nauki i wiadomości w pozycji i obywatelstwie nieodzowna jest potrzeba RAKOWIECKI I.B. III 339/1
- List do nauczyciela w sprawie szkoły antyreligijnej GÓRSKI A. I 361/10
- List do P.K.R. LENARTOWICZ T. II 328
- List ... do Prześwietnych województw, ziem i powiatów na sejmiki przedsejmowe poselskie pisany RZEWUSKI S. III 407/6
- List ... do prześwietnych województw, ziem i powiatów na sejmiki przedsejmowe poselskie pisany R.P. 1776 (*Utterae ... ad palatinatum, terrarum et districtuum conventus...*) RZEWUSKI W. III 411/17
- List do papieża o naglącej potrzebie obecnej spełnienia religii HOENE-WRONSKI J.M. I 406/7
- List do Pizonów o kunszcie poetycznym Horatius Q.F. III 315/41
- List do posłów powracających z Grodna, napisany przez G.J.P.Z.L. TREMBECKI S. IV 257/8
- List do potomności KOBLAŃSKI J. II 133/1
- [List do protektora, ks. Janusza Radziwiłła] NABOROWSKI D. III 104/3
- List do przyjaciela mieszkającego nad rzeką Wartą o wadach edukacji młodzieży polskiej SUROWIECKI W. IV 173/1
- List do przyjaciela o Komisji Rzeczypospolitej nad edukacją narodową, z Warszawy dnia 6 listopada 1773 PIRAMOWICZ G. III 260/6
- List do przyjaciela w okolicznościach miast tyczących się z Warszawy JEZERSKI J. II 55/4
- List do przyjaciela z refleksjami na pretensje imć. pp. dysydentów, roku 1766 przez Senatora Zelanta... ZAŁUSKI J.A. V 165/19
- List do przyjaciela z Warszawy ORACZEWSKI F. III 183/8
- List do przyjaciela, odkrywający wszystkie czynności Kollataja w ciągu insurekcji, pisany roku 1795 (Kollataj w rewolucji kościuszkowskiej) LINOWSKI A. II 357/5
- List do publiczności ... posła lubelskiego o rozrzuconych przeciw niemu paszkwilach POTOCKI S.K. III 289/8
- List do Redaktora LACH SZYRMA K. II 307
- List do Redaktora WITKIEWICZ S. V 74
- List do redaktora „Pamiętnika Warszawskiego” o nowym przełożeniu na polskie poetyki Horacego przez samego onejże tłumacza przesłany POTOCKI I. III 280/13
- List ... do ... senatorów, urzędników i obywatelów ... województwa wołyńskiego na sejmiki powiatu luckiego zgrupowanych pisany KOLLATAJ H. II 163/14
- List do wierszopisów WĘGIERSKI T.K. V 35/2
- List Hanusi TETMAJER K. Przerwa IV 246/5
- List Heloizy do Abelarda Pope A. I 137/23
- List Kazimierza Wielkiego do Stanisława Augusta, króla polskiego ŚWIĘTORZECKI J.K. IV 231/1
- List królowej Zofii do Władysława Jagielly CIOŁEK S. (?) I 179/14
- List lae. do księgarza krakowskiego Szymona BIERNAT Z LUBLINA I 70/3
- List mieszkańca lasów do pana J.I. Kraszewskiego TYSZKIEWICZ E. IV 290/10
- List Mikołaja Doświadczynskiego pisany do Teodora Weicharda do Tulczyna [...] CZARTORYSKI A.K. I 199/17
- List młodego Polaka o stanie literatury zob. Lettre sur l'état actuel de la littérature polonaise, adressée à M. de Bonstetten
- List młodzieńczej Narcyzy zob. Świt. Kartka z pamiętnika
- List nie wiem czyj i nie wiem do kogo (Ostatnie chwile życia. Wyjętek z dziennika domowego) ŻMICHOWSKA N. V 219/9
- List o Koperniku CZACKI T. I 182/6
- List o księżce dr P. Chmielowskiego i jej krytykach MIŁKOWSKI Z. III 56/44
- List o ogrodach Chmińskich Chambers W. II 93/23
- List o ogrodach dawnych Rzymian Secundus C.P.C. II 93/23
- List o porwarzy. Do™ (Z Woltera) WĘGIERSKI T.K. V 35/2
- List o równości losu ludzkiego (Do Stanisława Trembeckiego. Z Woltera) WĘGIERSKI T.K. V 35/2
- List o pracach literackich i naukowych na Kaukazie JANI-SZEWSKI L. II 23
- List o wojnie i przeznaczeniu żołnierza [...] BYCHOWIEC J.W. I 135/1
- List od przyjaciela do przyjaciela MATUSZEWIC M. II 436
- List odpowiedni pisany do przyjaciela względem Ustawy Rządowej na dniu 3 maja roku 1792 uchwalonej SZANIAWSKI J.K. IV 183/2
- List ojca do córki HULEWICZ B. I 414
- List ojca do syna względem odjęcia wolności Księciu Pomorskiemu WOLSKI M. V 96/7
- List otwarty do braci księży grzesznie spisujących i do braci szlachty niemądrze umiarkowanej KAJSIEWICZ J.H. II 69/9
- List otwarty do J.C. Mości Wilhelma II, Króla Pruskiego SIENKIEWICZ H. IV 52/71; IV 45
- List otwarty do polskiego ludu robotniczego napisany przez ks. Piotra Ściegiennego PRZYBYSZEWski S. III 318/2
- List otwarty do wydawcy „Przeglądu Poznańskiego” o stanowisku kapłana względem sprawy narodowej a polityki KAJSIEWICZ J.H. II 68/7
- List otwarty Polaka do ministra rosyjskiego SIENKIEWICZ H. IV 51/46; IV 45
- List p. K. Ehrenberga, redaktora, jako odpowiedź dla radycy m. Lwowa w sprawie teatralnej EHRENBERG K. I 270/3
- List Paryżanki do Podolanki, czyli oryginał do kopii SIARCZYŃSKI E. IV 39/2; II 238/4
- List pasterski NIDECKI A.P. (?) III 123/8
- List pewnego nauką znakomitego męża do tłumaczyów księgi doktorskiej pana Tissot pod tytułem: Rada dla pospółstwa względem zdrowia jego, po wydanym dziele pisany... PIRAMOWICZ G. III 260/7
- List pewnego Polaka do JW. Duranta, ministra francuskiego, posłanego do dworu wiedeńskiego r. 1770 KONARSKI S.H. II 172/37

- [List pierwszy do Księcia Adama Czartoryskiego] zob. Do Księcia A.C.
- List pisany do ... Stanisława Brzostowskiego [...] (Epistula ad fratrum suum Stanislaum Brzostowski) BRZOSTOWSKI P.K. I 118/1
- List plebana do korespondenta warszawskiego Skarszewski W. II 55/3
- List Podolanki wychowanej w stanie natury do swojej przyjaciółki KRAJEWSKI M.D. II 238/5
- List pożegnalny SPITZNAGEL L. IV 129/2
- List prowincjonalnego do warszawskiego filozofa SUROWIEC-KI K. IV 172/8
- List Sandomierzanki do Podolanki (Antypodolanka, czyli list Sandomierzanki do Podolanki) GOLĄŃSKI F. N. I 118/4; I 236, 341/3, II 238/4
- List senatora do przyjaciela NARUSZEWICZ A.S. III 116/37
- List Stanisława Okczy Orzechowskiego do Juliusza III papieża z prośbą o uchwalenie małżeństwa swego ORZECZOWSKI S. III 189/6
- List szlachcica polskiego o rzezi galicyjskiej do księcia Metternicha zob. Lettre d'un gentilhomme polonais sur les massacres de Gallicie adressée au prince Metternich a l'occasion de la dépeche circulaire du 7 mars 1846
- List trzeci Doświadczyńskiego, zawierający w sobie myśli względem sposobów prowadzenia młodzieży aplikującej się do palestry [...] CZARTORYSKI A.K. I 199/14
- List uwiadamiącej KOLŁAJA H. II 161
- List w materii obierania stanu duchownego i w materii sądów, jakie są i jakie być powinny MAKULSKI F. Jaxa II 414/6
- List w materii religii niedgdyś od jednego pana dysydenta pisany [...] (Uwagi nad religią panów dysydentów...) LEŚNIEWSKI F. II 342/6
- List wieśniaka do dworaka MAKULSKI F. Jaxa II 414/7
- List z pożegnaniem do ... hrabi de Stakelberg ambasadora MAKULSKI F. Jaxa II 415/8
- List z Warszawy do przyjaciela siedzącego na wsi ANCUTA J. I 18
- List z wygnania do przyjaciela 1 grudnia 1783 WORONICZ J.P. V 105/8
- List ziemianina polskiego do Emigracji CHOTOMSKI F.D. I 168/5
- List żaka do panny JEDLICZ J. [tłum.] II 46
- List żelazny. Dramat w 4 a. z „Pamiętek p. Seweryna Soplicy” zob. Glejt. Dramat w 4 a.
- List żelazny. Tragedia na podaniu historycznym osnuta w 5 a. MAŁECKI A. II 421/3
- Listki. Zbiorek poezji KRAUSHAR A. II 271/1
- Listopad NIEMOJEWSKI A. III 135/6
- Listopad. Romans historyczny z drugiej połowy XVIII wieku RZEWUSKI H. III 405/3; V 90/28, 305/3
- Listów księgi dwie Horatius Q.F. III 280/13
- Listu tureckiego Achmana baszy Oglu Kitahika do Polaków POTOCKI J. (?) III 283
- Listy. Do cudzej żony SZANIAWSKI K.J. IV 185/44
- Listy. Poezje. Albumik ozdobiony 12 chromolitografiami KONOPNICKA M. II 181/17
- Listy (gazetki pisane) do Antoniego Sulkowskiego z Warszawy 1777-1786 NAGŁOWSKI A.F. III 107/1
- Listy Adama Burskiego, profesora Akademii Zamojskiej, ogłosz. ... PRZYBOROWSKI J. III 311/5
- Listy Alberta Gryfa do Benedykta Dołęgi w przedmiotach krytyki, filozofii i historii MARCINKOWSKI A. Jaxa II 424
- Listy anonimowa opisujące Komisję wolnych włościan pawłowskiich z dziedzicem swoim ... księdzem Brzostowskim [...] BRZOSTOWSKI P.K. I 119/5
- Listy apolityczne z Warszawy JELLENTA C. II 46
- Listy ... do braci i przyjaciół KAJSIIEWICZ J.H. II 68
- Listy do Ciebie WOJCIĆKA-CHYLEWSKA Z. V 112/13
- Listy do Pana Boga WOJCIĆKA-CHYLEWSKA Z. V 112/9
- Listy dziennikarza w sprawach kultury narodowej WASILEWSKI Z. V 27/5
- Listy Cześnikiewicza do Marszałka MINISZEWSKI J.A. III 65/8; III 64
- Listy człowieka szalonego NIEMOJEWSKI A. III 135/9
- Listy czytelnika DZIEDUSZYCKI W. I 263/19
- Listy do Heliona SŁOWACKI J. IV 99/112
- Listy do generała Mokronowskiego i innych osób pisane Koćciuszko T. IV 44/60
- Listy do kumy CHŁĘDOWSKI W. I 149
- Listy do Luciliusza Seneca L.A. III 253/7
- Listy do Pizonów Horacjusz Q. F. I 236/31
- Listy do przyszłej narzeczonej OCHOROWICZ J. III 167/8
- Listy Elżbiety Rzczyckiej do przyjaciółki swojej Urszuli*** za panowania Augusta II pisane TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/6
- Listy Erasta do Lucyndy z francuskiego Lambert A.T. de (?) III 62/46
- Listy Ernesta Godfryda Grodka do Joachima Lelewela WĘCLEWSKI Z. [ed.] V 32/17
- Listy galicyjskie Maciszewski H. II 395
- Listy Hanusi TETMAJER K. Przerwa IV 247/27
- Listy Heloizy i Abeilarda Pope A. I 166/4
- Listy Heloizy i Abelarda Rousseau J.J. V 36
- Listy i pisma różne X.B.W. KRASICKI I. II 244/27
- Listy i pogadanki BIERNACKI M. I 69/8; I 69
- Listy i rozprawy w naukach ŚNIADECKI J. IV 217/18
- Listy i urządzenia pasterskie WORONICZ J.P. V 107
- Listy imię Pana Doświadczyńskiego CZARTORYSKI A.K. I 199/16
- Listy jadłowite do wytwornej pani BIEDER E. I 59/7
- Listy Jana Sobieskiego i jego rodziny od 1664 do 1719 [...] I 33/17
- Listy Jana [trzeciego] III, króla polskiego, pisane do królowej Marii Kazimiry w ciągu wyprawy pod Wiedeń w roku 1683 III 332/9
- Listy Joachima Lelewela do Grodka G. Ernesta, profesora klasycznej literatury w Wilnie WĘCLEWSKI Z. [ed.] V 32/13
- Listy Juniusa ZAWADZKI B. V 177
- Listy Katarzyny Kossakowskiej, kasztelanowej kamienieckiej od r. 1754 po r. 1800, z oryginałów przechowywanych w archiwach rodzinnych WALISZEWSKI K. V 20/16
- Listy Kazimierza Brodzińskiego do stryjczej siostry Szczepnej ŁUCKI A. [ed.] II 394
- Listy krytyczne CZARTORYSKI A.K. I 199/11; IV 204/5
- Listy krytyczne PIRAMOWICZ G. III 259
- Listy literacko-artystyczne z Warszawy JESKE-CHOIŃSKI T. II 49
- Listy litewskie NIEMCEWICZ J.U. III 128/36
- Listy Litwosa z podróży zob. Listy z podróży do Ameryki
- Listy M. Boalo, J. Delille'a i inne przekładane i własne GORCZYCEWSKI J. I 346/3
- Listy Maurycego i brata jego Kamila pisane do rodziców MOCHNACKI M. III 70/15
- Listy, memoriały i supliki z uwagami stosownymi przez Autora „O wymowie i poezji” GOLĄŃSKI F. N. I 341/9
- Listy miłosne d'Alcoforado M. III 321/57
- Listy moralne i zabawne Rowe E. II 216
- Listy o Adamie Mickiewiczu LENARTOWICZ T. II 328/25
- Listy o emigracji. I-IV NORWID C. III 145/26; III 142
- Listy o estetycznym wychowaniu człowieka [...] Schiller F. II 343/17

- Listy o Galicji KOŹMIAN S. II 234
 Listy o guście, czyli o smaku SZYMANOWSKI J. IV 204/5; IV 205
 Listy o Krakowie przez... KALINKA W. II 70/4
 Listy o literaturze i literatach warszawskich PRZYBOROWSKI W. III 312
 Listy o naszym wychowaniu DYGASIŃSKI A. I 258
 Listy o ogrodach KRASICKI I. II 245/35
 Listy o sztuce i literaturze włoskiej LENARTOWICZ T. II 327
 Listy o Szwecji TYSZKIEWICZ E. IV 290/2
 Listy o warszawskim teatrze MITZLER de KOŁOF W. III 66/3
 Listy o Węgrach WÓJCICKI K.W. V 113
 Listy o wychowaniu DZIEDUSZYCKI W. I 263/16
 Listy obywatelskie do Jana Węgleńskiego, ministra stanu Królestwa Polskiego WYBICKI J. V 124/32
 Listy otwarte do Jana Dobrzańskiego, właściciela, wydawcy i naczelnego redaktora „Gazety Narodowej” ROGOSZ J. III 372/6
 Listy paryskie SARNECKI Z. IV 19
 Listy patriotyczne do Jaśnie Wielmożnego Eks-Kancelerza Andrzeja Zamoyskiego, prawa układającego, pisane WYBICKI J. V 123/2
 Listy pedagogiczne z okazji wystawy wiedeńskiej KAWCZYŃSKI M. II 108/2
 Listy perskie (Lettres persanes) Montesquieu Ch. de I 192/2
 Listy perskie p. de Montesquieuu przetłumaczone z francuskiego WĘGIERSKI T.K. V 36/5
 Listy Peruwianki Graffigny F. III 315/25
 Listy pisane w imieniu biskupa A. Zebrydowskiego od końca grudnia 1550 do 1553 NIDECKI A.P. (?) III 122/5
 Listy pisane z emigracji w r. 1792, 1793 i 1794 Kollątaj H. IV 44/57
 Listy poetyckie zob. Klasyki i romantycy polscy
 [Listy poetyckie z Egiptu] (Listy z Egiptu; Listy ze Wschodu) SŁOWACKI J. IV 93/53
 Listy polityczne z Warszawy do Ignacego Potockiego (28 VII 1792 - 15 III 1794) ŚWIĘTOCHOWSKI J.K. IV 231/3
 Listy polskie pisane w roku 1785 POTOCKI S.K. III 288/2
 Listy poufne podczas bezkrólewia r. 1733 KONARSKI S.H. II 170/6
 Listy rosyjskie BARTOSZEWICZ K. I 39/12
 Listy Rozyna i Chlorydy w dożywotniej szukanii przyjaźni wielorakie przypadki wyrażające ZATORSKI A.P. V 177/2
 Listy różne ku chwalebnej ciekawości i chrześcijańskiemu zbudowaniu służące BOHOMOLEC F. I 90/34
 Listy spod Lwowa UJEJSKI K. V 10/14; V 9
 Listy Stanisława Augusta do pani Geoffrin od roku 1764 do roku 1777 SIEMIENSKI L. [ed.] IV 44/59
 Listy Tadeusza Czackiego do Godfrieda Ernsta Grodka WĘGLEWSKI Z. [ed.] V 32/14
 Listy tułacza GILLER A. I 330/5
 Listy wielkiego przedsiębiorcy do syna Lorimer G.H. II 309/6
 Listy włoskie (1860) KLACZKO J. II 120/12; I 408/28
 Listy Wojtusia z Zawad zob. Listy Wojtusia z Zawad do Pafnusia
 Listy Wojtusia z Zawad do Pafnusia (Listy Wojtusia z Zawad) MOTTY M. III 94/1
 Listy z Afryki (Listy z podróży; Pieszo przez Czarny Ląd; Listy z pustyni i z puszczy) SIENKIEWICZ H. IV 49/30; IV 45, V 307/79 d
 Listy z Anglii WIERZBIŃSKI M. V 50
 Listy z Belgii Agrykoli i Paterkula MERZBACH H., WOLSKI W. II 443/11, V 99/14; II 443, V 98
 Listy z Brazylii przez wychodźców do rodzin pisane POTOCKI A. [ed.] III 278/19
 Listy z Brazylii specjalnego delegata „Kuriera Warszawskiego” DYGASIŃSKI A. I 260/18
 Listy z domu ku miastem PRUSINOWSKI J. III 305/2
 Listy z Egiptu zob. [Listy poetyckie z Egiptu]
 Listy z Francji GÓRSKI K.M. I 364
 Listy z Hiszpanii Borkin W.P. IV 23/6
 Listy z Krakowa KREMER J. II 276/2
 Listy z miasta BARTELS A. I 35
 Listy z Niemiec RABSKI W. III 330
 Listy z Paragwaju ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228
 Listy z podróży FISZ Z. I 288/5; I 288
 Listy z podróży JABŁONSKI H. II 12/2
 Listy z podróży KAJSIEWICZ J.H. II 69/10
 Listy z podróży ODYŃCIEC A.E. III 169/9; I 161, II 200, III 169
 Listy z podróży ROMER-OCHENKOWSKA H. III 379
 Listy z podróży SIENKIEWICZ H. IV 45
 Listy z podróży zob. Listy z Afryki
 Listy z podróży do Ameryki (Listy Litwosa z podróży; Szkice amerykańskie; Z puszczy amerykańskiej; Na Oceanie Atlantyckim) SIENKIEWICZ H. IV 46/6
 Listy z podróży na Wschód DRZEWIECKI K. I 255/2; I 255
 Listy z podróży po Włoszech GASZYŃSKI K. I 315/10
 Listy z Polesia SZTYRMER L. IV 194
 Listy z pustyni i z puszczy zob. Listy z Afryki
 Listy z tych czasów AUGUSTYNOWICZ J. I 24/5
 Listy z ulicy X MICHAUX A. III 11
 Listy z Warszawy HERTZ B. I 400
 Listy z Wiednia RITTNER T. III 365
 Listy z wycieczki POL W. III 268/10
 Listy z zaboru rosyjskiego KRZEMIŃSKI S. II 290/4
 Listy z zagranicy WITWICKI S. V 78/14; V 78/21
 Listy ze Starego Miasta KRUPIŃSKI F. II 288
 Listy ze Starego Miasta RZĘTKOWSKI S.M. III 412
 Listy ze starego obozu PRUS B. III 299
 Listy ze stępów JANUSZKIEWICZ A. II 30/1; II 31/12
 Listy ze Szwajcarii TRETIAK J. IV 263
 Listy ze Wschodu zob. [Listy poetyckie z Egiptu]
 Listy ze wsi DZIEDUSZYCKI W. I 263/13
 Listy ze wsi ORKAN W. III 185/5; III 184, 185/20
 Listy znad brzegów Krozęnty BALIŃSKI M. I 28
 Listy znad Newy BELMONT L. I 43
 Listy znad Orli KOŹMIAN S.E. II 235
 Listy znad Sekwany WALISZEWSKI K. V 19
 Liszt WOLSKI W. V 98
 Liszt jako symfonik Brendel F. IV 242/10
 Liście MÉYET L. II 445/3
 Liść figowy NIEDŹWIECKI Z. III 124/10
 Lita & Compagnie FREDRO A. I 293/41
 Litania o świętych kapłanach świeckich... ZAŁUSKI J.A. V 164/14
 Litania pielgrzymiska (Litania polska) MICKIEWICZ A. III 26/36
 Litania polska zob. Litania pielgrzymiska
 Litania za Najjaśniejszego Króla ułożona z samych słów Piśm Ś. i na polski przetłumaczona język ZAŁUSKI J.A. V 165/18
 Literaci minores i amatorowie literatury SZYMANOWSKI W. IV 205/5
 Literaci warszawscy SZYMANOWSKI W. IV 205/2
 Literacki i polityczny spadek po A. Wielopolskim (Żyźń i polityka markiza Wielopolskiego) SPASOWICZ W. IV 127/4
 Literae ... ad palatinatum, terrarum et districtuum conventus ... zob. List ... do prześwietnych wojewódzów, ziem i powiatów na sejmiki przedsejmowe poselskie pisany R.P. 1776
 Literat z biedy DROZDOWSKI J. I 251/1

- Literatka chińska dla literatek i literatów w Europie GOLAN-SKI F. N. I 341/22
- Literatura Schnitzler A. V 112
- Literatura a życie polskie ŻEROMSKI S. V 210/55
- Literatura angielska wieku XVI, XVII i XVIII JEZIEFSKI F. II 51/6
- Literatura arabska ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/5
- Literatura chińska ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/5
- Literatura dla młodzieży płci obojej, ze wzorowych pisarzy polskich zebrana zob. Wybór rozrywek dla różnego wieku płci obojej, ze wzorowych pisarzy polskich dawnych i teraźniejszych zebrany
- Literatura dramatyczna hiszpańska RETTEL L. III 359/1
- Literatura francuska do r. 1914 PORĘBOWICZ E. III 275/11
- Literatura francuska XVI w. ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/5
- Literatura francuska w. XVII ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/5
- Literatura grecka KASZEWSKI K. II 106/5
- Literatura hiszpańska XVIII w. PORĘBOWICZ E. III 275/1
- Literatura hiszpańska wieku złotego ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/5
- Literatura i krytyka GRABOWSKI M. I 370/1, 370/3; I 369
- Literatura japońska ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/5
- Literatura jezuicka w Krakowie PAWLIKOWSKI M. III 234/5
- Literatura łacińska wieków średnich PORĘBOWICZ E. III 275/11
- Literatura mojej żony KOSIAKIEWICZ W. II 212/3; II 213/24
- Literatura perska ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/5
- Literatura polska KORBUĆ G. II 192
- Literatura polska. Początki - rozwój - czasy ostatnie RŪCKNER A. I 113/31
- Literatura polska 1795-1905 jako główny wyraz życia narodu po utracie niepodległości CHLEBOWSKI B. I 146/5
- Literatura polska od początków do powstania styczniowego (literatura polska od początków do wojny światowej) KORBUĆ G. II 192/4
- Literatura polska od początków do wojny światowej zob. Literatura polska od początków do powstania styczniowego
- Literatura polska w okresie 1796-1863 PINI T. III 255/15
- Literatura portugalska ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/5
- Literatura portugalska XVIII w. PORĘBOWICZ E. III 275/1
- Literatura poznańska w pierwszej połowie bieżącego stulecia JAROCHOWSKI K. II 35/4
- Literatura religijna w Polsce średniowiecznej BRŪCKNER A. I 112/7; V 49
- Literatura romansu w Polsce GRABOWSKI M. I 370/3
- [Literatura słowiańska] MICKIEWICZ A. III 29/53; III 32/94, 32/97, 32/98, 32/101
- Literatura staroprowska PORĘBOWICZ E. III 275/11
- Literatura starożytnej Grecji epoki niepodległości ZIELIŃSKI T. V 194/12
- Literatura starożytnej Grecji epoki powszechnej ZIELIŃSKI T. V 194/21
- Literatura w Galicji ZAWADZKI W. V 179/19
- Literatura w Galicji (1772-1848) ZAWADZKI W. V 179/9
- Literatura warszawska (Zza kulis Warszawy) STEN J. IV 155
- Literatura włoska XV i XVI w. PORĘBOWICZ E. III 275/1
- Literatura włoska XVIII w. PORĘBOWICZ E. III 275/1
- Literatury słowiańskie GRABOWSKI B.T. I 367/8
- Lites ac res gestae inter Polonos Ordinemque Cruciferorum DŁUGOSZ J. I 229/10; V 85/4
- Litewska droga B. Simeona Th. Turnowskiego A.D. 1599 TURNOWSKI S.T. IV 279/16
- Lithuania and White Ruthenia LUTOSŁAWSKI W. II 375/34
- Lithuanica r. 1863 A.a Grotgera ZAWADZKI W. V 179/7
- Litość NORWID C. III 149/81 (XIV)
- Litterae illiteratur furem proclamat RUDNICKI D. III 393/35
- Litteraria CZARNEK M. I 191
- Litterarum in Polonia instauratores JANOCKI J.D.A. II 29/2
- Litterarum in Polonia propagatores JANOCKI J.D.A. II 29/3
- Littérature épistolaire des femmes en Pologne au XIXe siècle [...] BRATKOWSKI S. I 101/29
- Littérature russe. Histoires des littératures WALISZEWSKI K. V 20/10
- Litwania KONOPNICKA M. II 183/84
- Liturgia albo opisanie Mszei świętej i obrzędów jej POWODOWSKI H. III 296/13
- Litwa i Ruś pod względem historycznym, geograficznym, statystycznym i archeologicznym KIRKOR A.H. II 116/7
- Litwa oswobodzona, czyli przejście Niemna CHODŹKO J. Borejko I 162/2
- Litwa pod względem starożytnych zabytków, obyczajów i zwyczajów JUCEWICZ L.A. II 61/5
- Litwackie mrowie GRUSZECKI A. I 382/34
- Litwaki LASKOWSKI K. II 316/43
- Livia GERMAN L. I 328
- Livia Quintilla RZĘTKOWSKI S.M. III 412/1; I 328
- Le Livre de la Nation polonaise et des Pèlerins polonais Mickiewicz A. III 47/27
- Les livres d'exil OSTROWSKI K. III 212/28
- Lizetka Musset A. de IV 205/21
- Liznora, czyli wioska opuszczona DROZDOWSKI J., Goldsmith O. I 251/9, II 358/11
- Lizymach BOHOMOLEC F. I 88/7
- Locationes desertorum mansorum KOPERNIK M. II 189/3
- Lodoiska BOGUSŁAWSKI W. I 85/40
- Logica ... Selectis disputationibus et quaestionibus illustrata ŚMIGLECKI M. IV 215/10; IV 214
- Logica incipientium regulas defianendi... V 69/10
- Logika Narbut K. I 118
- Logika elementarna. Podręcznik dla szkół i samouków zob. Elementarna logika. Rukowództwo dla nauczycieli i dla samoucznia w średnich uczebnych zawodzieniach i dla samoobuczenia
- Logika ogólna, czyli teoria poznania i logika formalna LUTOSŁAWSKI W. II 375/20
- Logika, podług ..., ułożona przez... Kiesewetter J.G.H. IV 64/12
- Lohengrin Wagner R. V 15, 15/16
- Lokacje łanów opuszczone KOPERNIK M. II 189/3
- Lokatorowie p. Blondeau Chivot H.Ch. I 212/17
- Lokaut LASKOWSKI K. II 316/36
- Lord Byron LANGE A. II 312/11
- Lord Kain Byron G.G. IV 223/13
- Lorenzo zob. Stella
- Los jeńca polskiego PERGES J. III 237/11
- Los Marii JUCEWICZ L.A. (rtum.) II 60/1
- Los na Tyszwce ŻÓŁKOWSKI A.G.F. V 225/12
- Los - opiekun NIEWIAROWSKI A. III 140/4
- Los sieroty, czyli niewinność zwycięża LIGON J. II 352/7
- Los toros REYMONT W.S. III 362/15
- Das Lösegeld zob. Tragedia Eumenesa
- Losy GLIŃSKI K. I 334/15
- Losy Adasia KOWERSKA Z. II 226/15
- Losy jaźni u Słowackiego LUTOSŁAWSKI W. II 375/22
- Losy pięknej kobiety ROLLE A.J. III 376/2
- Losy pocztowej rodziny POL W. III 269/35
- Loteria SZANCER W. IV 181/4
- Lotniki piśmiennictwa tulaczki polskiej LELEWEL J. II 323/35
- Lubelskie KOLBERG O. V 270/3
- Lubię, kiedy kobieta... TETMAJER K. Przerwa IV 246/5
- Lubom nie jest wierszopis... zob. Do Kajetana Węgierskiego

- Lubonie KRASZEWSKI J.I. II 265/82
 Lubor ZALESKI J.B. V 159/6
 Lucerna perfectionis christianae sive Vita beati Ladislai Giel-novii Morawski W. V 80/4
 Luciani Samosatensis Astrologia Erasmo Rotterdamo interprete Lukian z Samosaty IV 162/6, 163/9
 Lucifer GNATOWSKI J. I 336/10
 Lucille Marmontelle J.F. V 145/25
 Lucjański, podczaszy JKM do autora „Podstolego” NARUSZE-WICZ A.S. III 115/15
 Lucjan KRASICKI L. II 245/38
 Lucjan Siemiński BELCİKOWSKI A. I 46/11
 Luctus multiplex ex unica factura viri, toga, sago, religione maximi ... Josephi in Zbaraż et Niemirow Potocki castel-lani Cracoviensis... (Żal bez miary, niezmiernej utracie równy, śmiercią ... Józefa na Złotym Potoku Potockiego kasztelana krakowskiego...) LEŚNIEWSKI F. II 342/2
 Lucyfer MICIŃSKI T. III 14/18; I 362/34
 Lucylla ZABŁOCKI F. 145/25
 Lud KOLBERG O. II 160/3; V 270/3
 Lud i czas Filipowicz J. I 393/2
 Lud polski, jego zwyczaje i zabobony GOŁĘBIOWSKI L. I 343/6
 Lud ukraiński MARCINKOWSKI A. Jaxa II 425/5; II 424
 Ludgarda BRODZIŃSKI A. I 102
 Ludgarda LASOCKI F. II 316/1
 Ludgarda. Dramat w 5 a. GORCZYŃSKI A. I 348/11
 Ludgarda. Tragedia w 5 a. KROPIŃSKI L. II 282/3; III 333/27
 Lud... De duobus adolescentibus et De sene amatore HEGENDORFIN K. I 394/3
 Ludmiła. Duma z pieśni ukraińskiej ZALESKI J.B. V 159/6
 Ludmiła. Powieść ULRICH L. V 12/2
 Ludovico Jordan, ad regendam Polonam Scholarum Piarum Provinciam divinitas assumpto... PIOTROWSKI G. III 258/8
 Ludovicus Bettini M. SJ IV 15/32
 Ludowość w poezji polskiej XIX w. ZIDZIARSKI S. V 184/7
 Ludus Dianae in modum comoediae coram Maximiliano CELTES K. I 141/5
 Ludus trium personarum zob. VISITATIO SEPULCHRI
 Ludwik Kicki, generał wojsk polskich (1791-1831) NABIELAK L. III 103/6
 Ludwik Mierostawski oszkicowany MILKOWSKI Z. III 56/16
 Ludwik Nabelak ZAWADZKI W. V 179/12
 Ludwik Narbutt TRETIAK J. IV 263
 Ludwik Orpiszewski 1810-1875 ZALESKI B. V 157/10
 Ludwika, albo miłość stateczna MICHNIEWSKI A.T. III 12/4
 LUDYCYJE WJESNE (Rurale iudicium, to jest Ludyje wiosne na ten Nowy Rok) II 373-374
 Ludzie bezdomni ZEROMSKI S. V 208/31; III 286
 Ludzie dobrzy na jednym wózku do sądu jeżdżą DZIERZ-KOWSKI J. I 266/14
 Ludzie i domy WEYSSENHOFF J. V 30/27
 Ludzie i kwiaty nad Niemnem ORZESZKOWA E. ; III 192
 Ludzie i rzeczy KONOPNICKA M. II 181/25; II 183/72
 Ludzie i wypadki 1861-1865 SAWICKI J. IV 23/5
 Ludzie na czystym polu... MICKIEWICZ A. III 31/65
 Ludzie podziemni STRUG A. IV 160/2
 Ludzie pracy NOSSIG A. III 158/13
 Ludzie prości LASKARYS J. II 314/3
 Ludzie Renesansu JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/48
 Ludzie rewolucji i inne opowiadania NIEMOJEWSKI A. III 136/58
 Ludzie rewolucji. [Opowiadania] NIEMOJEWSKI A. III 135/24; III 135
 Ludzie są dobrzy KORCZAK J. II 195/24
 Ludzie spod bieguna Welle-Strand E. I 361/21
 Ludzie spod słomianej strzechy ŁOZIŃSKI W. II 389/9
 Ludzie tymczasowi KAWECKI Z. II 109
 Ludzie z zawiązanymi oczyma NIEMOJEWSKI A. III 135/11
 Ludzie za mgłą Gollomb J. IV 65/16
 Ludziom dobrej woli ZMORSKI R. V 201/6
 Ludziom i chwilom KONOPNICKA M. II 182/39
 Ludzkie karykatury BRANDOWSKI S. I 99/12
 Ludzkość litująca się, czyli obraz nędzy ludzkiej zob. Obraz nędzy ludzkiej
 Ludzkość odrodzona LUTOSŁAWSKI W. II 375/25
 Ludzkość - Ojczyzna - Sztuka NORWID C. III 151/123
 Lukrecja Shakespeare W. II 102/107
 Lukrecja Borgia, według dokumentów i korespondencji współczesnych Gregorovius F. II 343/21
 Lukrecja rzymska i Lukrecja chrześcijańska SOLIKOWSKI J.D. IV 120/8
 Lukrecjon BARTOSZEWICZ K. I 38/9
 Lulu RITTNER T. III 365/1; III 365
 Luminaż KOZŁOWSKI S.G. II 228
 Lunatycy, czyli przepowiedziane nieszczęście TRIPPLIN T. IV 266/13
 Lunatyk KUBLICKI S. II 299/1
 Lutek ma dzień szczęśliwy KOSIAKIEWICZ W. II 213/26
 Lutnia MERZBACH H. II 443/3
 Lutnia MORSZTYN J.A. III 85/1; V 289/1
 Lutnia dziecięca CHRZAŚCZEWKA J. I 172/2
 Lutnia Jana Kochanowskiego po zgonie swego mistrza... zob. Lutnia Jana Kochanowskiego po zgonie tego wieszca
 Lutnia Jana Kochanowskiego po zgonie tego wieszca (Lutnia Jana Kochanowskiego po zgonie swego mistrza...) RYMARKIEWICZ J. III 399/4
 Lutnia na weselu Najjaśniejszego ... Zygmunta III JURKOW-SKI J. II 61/6
 Lutnia rokokowa (Rytm po pogromieniu na teraźniejsze rozruchy; Rytm polski) SZYMONOWICZ Sz. IV 210/15
 Lwitka GORCZYŃSKI A. I 348/11
 Lux in tenebris lucet SIENKIEWICZ H. IV 49/31
 Lux lucis et fons numinis... zob. Vita minor sanctae Hedvigis
 Lutzada ..., czyli odkrycie Indii Wschodnich Camões L.V. de III 315/31
 Lutzady Camões L.V. de IV 274/4; IV 273
 Luźne dokumenty do życiorysu Adama Mickiewicza WIERZ-BOWSKI T. [ed.] V 52/14
 Luźne kartki DANIŁOWSKI G. I 213/19
 Lwia miłość i inne opowiadania KAMIENSKI G. II 78/8
 Lwia uczta de Curel F. III 278/14
 Lwówianka, królowa Golkondy, czyli Finta w obrotach KAMIŃSKI J.N. II 82/14
 Lwów KROPINSKI L. II 282/1
 Lwów a Święto Miast Polskich ROLLE M. III 377/10
 Lwów starożytny ŁOZIŃSKI Wl. II 390/16
 Lwy LEMAŃSKI J. II 325/3
 Lwy i Iwice BOGUSŁAWSKI S. I 81/6
 Lydia - Rosjanka. Opowiadanie powstańca ŁOŚ W. II 387/5
 Lygia Barret Wilson IV 50/39
 Lygia Pohl E. IV 50/39
 Lygia Righetti G. IV 50/39
 Lyrica WEYSSENHOFF J. V 30/2
 Lyrica zob. Lyricorum libellus
 Lyrica quibus accesserunt Iter Romanum et Lechiados frag-mentum SARBIEWSKI M.K. IV 15/28
 Lyrica, elegiae et epigramata selectiora LEŚNIEWSKI F. II 342/8
 Lyricorum centuria prima INES A. II 7/3
 Lyricorum libellus (Lyrica) KOCHANOWSKI J. II 137/27; II 137/25, 140/54

- Lycorum libri IV SARBIEWSKI M.K. IV 14/14
 Lycorum libri tres SARBIEWSKI M.K. IV 13/7
 Lysimachus La Rue Ch. I 88/7
 Lysis: Hipparcho salutem KOPERNIK M. II 189/8
 Lysistrata, czyli Wojna i pokój Arystofanes II 234/23
- L**abędź żałośnie śpiewający nad grobem W.P. Mikołaja Durina Modliszewskiego ... roku 1642 dnia 3 kwietnia PRZETOCKI H. III 308/1
 Labędzia Woda DYGASIŃSKI A. I 260/45
 Labędzie DYGASIŃSKI A. I 260/15
 Labędź konający u orla CELIŃSKI A. I 140
 Łaciarz SZANIAWSKI K.J. IV 184/4
 Łacińska i polska poezja w Polsce średniowiecznej zob. Poezja polska średniowieczna
 Łacińsko-romański wokalizm KAWCZYŃSKI M. II 108/5
 Ład boży WOŁODŹKO W.W. V 100/5
 Ładowa pieczara KRASZEWSKI J.J. II 262/30
 Łakomstwo KOŁODZIEJ P. II 166/14
 Łańcuchy SIEROSZEWSKI W. IV 68/27
 Łapigrosz BARTELS A. I 36/1
 Łaska i przeznaczenie RZEWSKI H. III 406/9
 Łaska imperatora DMUSZEWSKI L.A. I 243/20
 Łaskawość Tytusa Metastasio P.A. V 165/14
 Łaskawość Tytusa ZGIERSKI W. V 188/5
 Łaskawy opiekun, czyli Bartłomiej Alfonsem NORWID G. III 144/1; III 142
 Łatwy sposób nauczania się po rosyjsku i po polsku czytać i pisać w różnych odmianach liter. MAKULSKI F. Jaxa II 415/25
 Łazarze MICIŃSKI T. III 13
 Łąka CHRZĄSZCZEWSKA J., Haberkantówna W. I 173/15
 Łąka LEŚMIAN B. II 338/8; II 338/13, V 279/8
 Łgarz KRASICKI I. II 243/13
 Łobzowaniec ANCYC L. I 18, 19/4
 Łokciem i miarką GRUDZIŃSKI S. I 380/7
 Łotrzyca ZALEWSKI K. V 162/24
 Łowy Apollina i dziewięć dam Parnaskich, to jest Muz BOCYŻYŁOWICZ J. I 76/4
 Łowy królewskie Féval P. I 74/23
 Łódź młodzi z nawalności do brzegu płynąca TWARDOWSKI K. IV 283/2
 Łódź Opalińska albo na szczęśliwy wjazd na swe biskupstwo... Jędrzeja Opalińskiego... biskupa poznańskiego... oda MIASKOWSKI K. III 10/2
 Łódź Opalińska CHEŁCHOŃSKI H. I 144/5
 Łów Dyjanny KMITA J.A. II 128/7
 Łucja Musset A. V 171
 Łuckie kadzidło PERGES J. III 237/9
 Łukasz Opaliński marszałek nadworny do króla Jana Kazimierza OPALIŃSKI L. III 179/10
 Łunnoje podchmieje LEŚMIAN B. II 338/1
 Łuny NIEMOJEWSKI A. III 135/5
 Łupina orzechowa CHOCISZEWSKI J. I 155/29
 Łusia Burlak MACIEJOWSKI I. II 403/8
 Łut szczęścia PERZYŃSKI W. III 238/16
 Łuzecy ROMANOWSKI M. III 378/3
 Łysy kupidyń ZAPOLSKA G. V 175
 Łza w niebie KRASZEWSKI J.J. II 267/126
 Łzy SZYMAŃSKI A. IV 207/9
 Łzy i pieśni KONOPNICKA M. II 180/3
 Łzy smutne ... po ześciu ... Jana Zamoyskiego GROCHOWSKI S. I 373/14
- M** Hussowskiego „Pieśń o zubrzu” i „Pan Tadeusz” Kasprowicz J. I 416/1
 M.Costin, przyczynek do historii literatury polskiej XVII w. Wiecki W. II 220/1
 M.S. Ustęp z życia mało znanych ludzi ZACHARIASIEWICZ J. V 151/1; V 150
 M.T. Ciceronis Aratus ad Graecum exemplar expensus et locis mancis restitutus (Fenomena) KOCHANOWSKI J. II 136/5
 M.T. Ciceronis Fragmentorum libri cum commento... (Fragmentorum M.T. Ciceronis tomii IV cum ... adnotationibus) NIDECKI A.P. [ed.] III 123/10
 M.T. Ciceronis vita e scriptis et verbis etudsem descripta HERBEST B. I 397/6
 Macaronica (carmina) Marfordii Mądzikowii poetae approbati ORZELECKI S. III 191/1
 Machabeusze Ludwig O. I 19/28
 Machabeusze ZACHARIASIEWICZ J. V 150
 Machiavelli i jego System polityczny SIEMIENSKI L. IV 42/13
 Machinae coelestis pars posterior HEWELIUSZ J. I 402/4
 Maciej Mazur SZYMAŃSKI A. IV 206/1; IV 207/10
 Maciej Strykowski Osostevicius sam o sobie i przygodach swoich w zwiedzeniu rozmaitych stron świata STRYKOWSKI M. IV 167/22
 Maciek Fuła DYGASIŃSKI A. I 260/43
 Maciek Samson GALASIEWICZ J.K. I 307/8
 Maciek w powstaniu (Jak Maciek zdobył karabin) MACIEJOWSKI I. II 404/27
 Macierz RODZIEWICZÓWNA M. III 369/25
 Macierzyństwo Bracco R. V 228
 Macocha Balzac H. III 212/33
 Macocha. Obrazek dramatyczny ze śpiewami w 4 a. KOŁODZIEJ P. II 166/10
 Macocha. Powieść WILKOŃSKA P. V 55/20
 Macocha. Powieść z podań XVIII wieku KRASZEWSKI J.J. II 264/68
 Maćko Borkowicz RAPACKI W. (ojciec) III 341/4
 Madame Kino DANIELEWSKI C. I 211/13
 Madaj CZAJKOWSKI A. I 185/2
 Madaj OSTROWSKA B. III 209/16
 Madaj WÓJCICKI K.W. V 114/7
 Madejowe łoże. Opowiadanie historyczne z XI w. PRZYBOROWSKI W. III 312/18
 Madejowe łoże. Stara klechda dla młodych czytelników w XVIII pieśniach z epilogiem RYDEL L. III 398/13
 Madonna Busowiska ŁOZIŃSKI W. II 390/15
 Madziar WOLSKI W. V 97
 Mag GNATOWSKI J. I 336/12
 Magazyn anektodów [...] SZYMAŃSKI S. [tłum.] IV 208/8
 Magdalena ZEROMSKI S. V 209/46
 Magdalena. Poemat Machar J. IV 274/9
 Magdalena, czyli poświęcenie młodej wieśniaczki Kavanagh J. V 196/7
 Magdalena (Nina) z Żółtowskich Łuszczewska i jej salon SKIMBOROWICZ H. IV 79/8
 Magdusia MACIEJOWSKI I. II 404/34
 Le Magicien sans magie Creuzé de Lesser A., Roger J.F. I 86/57
 Magistra Jana z Szamotuł, dekretów doktora, Paterkiem zwanego, kazania o Marii Pannie Czystej zob. Trzy kazania o Najśw. Pannie Maryi
 Magnaci i szlachta KOSIŃSKI A.A. II 214/6
 Magnat RODZIEWICZÓWNA M. III 369/23
 Magnesy serc MNISZEK H. III 68/17
 Magni antistitis Jacobi Zadicii elogium et vita STAROWOLSKI S. IV 139/24
 Magnifico et insigni Domino Derslao de Ritwani palatino sandomiriensi KALLIMACH F. II 75/4

- Die Magyaren BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
 Mahmudek STRZELNICKI W. IV 169/3; IV 169
 Mahomet Voltaire IV 289
 Maina i Kościej ZMICHOWSKA N. V 219/1
 La Maison de J.-R. Cossemant CHOJECKI E. I 165/25
 Maj NAWROCKI W. III 120/1; III 120
 Maj ostatni SEŃSKI E. IV 84/30
 Maja. Misterium dramatyczne, z szeregu dramatów indyjskich wyjęte Gubernatis A. IV 242/11
 Maja. Sztuka w 4 a. SZUKIEWICZ M. IV 199/24
 Maja Liza Lagerlöf S. III 250/47
 Majaki ROMER-OCHENKOWSKA H. III 379/2
 Majaki. Niedokończona kartka z chwili bieżącej JESKE-CHOŃSKI T. II 50/30
 Majątek albo imię (Przyjaciele) KORZENIOWSKI J. II 210/50
 Major Pisanoga ZAHAJKIEWICZ S. V 154/20
 Majowe nabożeństwa KOSIAKIEWICZ W. II 212/4; II 213/24
 Majowe słońce PERZYŃSKI W. III 237/3
 Majówka NIEMOJEWSKI A. III 135/4
 Majster Bahr H. V 228
 Majster do wszystkiego GAWALEWICZ M. I 317/11
 Majster i czeladnik KORZENIOWSKI J. II 210/30
 Majstrówna SZOBER F. IV 192/9
 Majtek MICKIEWICZ A. III 25/24
 Makbet Shakespeare W. II 102/113, 168/8, 229/7, 236/16, III 227/10, 247/17, IV 101/125, V 13/6
 Makryna Mieczysławska zob. Rozmowa z Matką Makryną
 Maksym Gorki JABŁONOWSKI W. II 12/7
 Maksymilian Gierymski SYGIETYŃSKI A. IV 175/3
 Mala verba provocant DAROWSKI A.W. I 216/3
 Malaria zob. Synowie ziemi
 Malarstwo [dziewiętnastego] XIX w. Macfall H. II 101/97
 Malarstwo francuskie Macfall H. II 101/97
 Malarstwo hiszpańskie Macfall H. II 101/97
 Malarstwo holenderskie Macfall H. II 101/97
 Malarstwo i krytyka u nas WITKIEWICZ S. V 74
 Malarstwo i poezja Ruskin J. II 313/50
 Malarz z konieczności NORWID C. III 148/76
 Malarze (Orle skrzydła; Orle pióra) STASIAK L. IV 146/9
 Malczewski i kilka erotyków LANGE A. II 313/32
 Malczewski, poemat dramat. w 3 obrazach LANGE A. II 313/32
 Malek BRZOZOWSKI K. I 120/5
 Maleparta. Powieść BYKOWSKI P. Jaks a I 138/26
 Maleparta. Powieść historyczna z XVIII wieku KRASZEWSKI J. I. II 262/21
 Mali ludzie i ich świat NOWOSIELSKI T. III 164/11
 Mali protektorowie, czyli boczne schody ŻÓLKOWSKI A.G.F. V 225/11
 Maliny CHODŹKO A. Borejko I 160/1
 Malngrena miłość i koniec WIERZBIŃSKI M. V 51/39
 Malowanie JW. Tyszkiewiczowy, pisarzowej WXL WYKOWSKI F. V 127/7
 Maluczki Katechizm Kościoła Powszechnego albo nauka krześcijańskiej pobożności... Kanizjusz P. V 119/11
 Malwina, czyli domyślność serca WIRTEMBERSKA M.A. V 62/1; I 357; V 90/24
 Malwina, ou l'instinct du coeur (La Polonoise ou l'instinct du coeur...) Wirtemberska M. I 300, III 109, 109/1
 Mala gramatyka języka polskiego MUCZKOWSKI J. III 99/7
 Mala historia polska dla dzieci i młodzieży CHOCISZEWSKI J. I 154/6
 Mala Marynia WOYKOWSKA J. V 110/2
 Mala omyłka WOŁODŹKO W.W. V 100/3
 Mala Partii SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
 Malaszka ZAPOLSKA G. V 173/3; V 173/2
 Male a prawdziwe opowiadania PUZYŃNINA G. III 329/5
 Male powieści i rozmowy dla dzieci zaczynających czytać po polsku (Pamiętka dla moich dzieci) TANSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/17
 Male powieści z Pisma Świętego TANSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/12
 Male przyjemności pożycia SKARBK F. IV 71/22
 Małgorzata z Zębocina MAGNUSZEWSKI D. II 408/10
 Małgorzata Zambocka ŻDŹARSKI A. V 204/1
 Małgorzata Zęboczyńska LIBERA A. II 348/6
 Małgorzatka, pieszczoszka matusina DYGAŚIŃSKI A. I 260/16
 Małka Szwarcenkopf. Powieść Kallas A. V 173/14
 Małka Szwarcenkopf. Sztuka w 5 a. ZAPOLSKA G. V 173/14
 Mało znany poeta [A. Nałęcz Korzeniowski], stanowisko jego przed ostatnim powstaniem, wygnanie i śmierć BUSZCZYŃSKI S. I 134/7
 Małomieszczanie STASIAK L. IV 146/14
 Małpa (Małpa w kąpiel) LIBERO A. I 292/23
 Małpa człowiek BARTOSZEWSKI K. I 39/15
 Małpa w kąpiel zob. Małpa
 MAŁPA-CZŁOWIEK [...] (Małpa-człowiek w cnotach; Słodkie przypomnienie złotej wolności) II 422
 Małpa-człowiek w cnotach zob. MAŁPA-CZŁOWIEK [...]
 Małpi świat ZDZIARSKI S. V 184/8
 Małpie zwierciadło NOWACZYŃSKI A. III 159/3, 160/50
 Małpy HYŹDEU T. I 417
 Mały gazeciarz STANISŁAWSKA W. IV 135/13
 Mały górnik, czyli poczciwość trwa najdłużej Nieritz G. II 362/17
 Mały katechizm d. Marcina Lutra, z niemieckiego języka w słowiański wystawiony przez Michała Pontana ... (Wörtlicher Abdruck des durch Michael Pontanus ins Kaschubische, oder ... Slovenische übersetzten kleinen Katechismus Lutheri...) MRONGOWIUSZ (MRONGOVIVS) K.C. [ed.] III 96/25
 [Mały katechizm] (Enchiridion. Catechismus mały dla pospolitych plebanów i kaznodziejów) Luter M. II 419/5
 Mały książę Mrozowicka Z. II 262/24
 Mały lord Burnett F.E. V 156/25
 Mały obrazek mojego życia LIBERA A. II 349
 Mały Robinson paryski Foa E. III 164/22
 Mały rycerz i panny Maciejewska W. IV 49/26
 Mały światek LENARTOWICZ T. II 327/13
 Mały Tadzio WOYKOWSKA J. V 110/3
 Mały zbiór wyrazów kaszubskich CEYNOWA F.S. V 244/12a
 Mały żebrak, czyli: Mól się i pracuj! Gumpert T. III 164/21
 Małżeństwo KRASICKI I. II 243/15
 Małżeństwo SIEROSZEWSKI W. IV 68/16
 Małżeństwo Apfel ZALEWSKI K. V 162/17
 Małżeństwo dni piętnastu SKIMBOROWICZ H. IV 79/3
 Małżeństwo, jakich wiele JESKE-CHOŃSKI T. II 50/38
 Małżeństwo mieszane DZIEDUSZYCKI W. I 263/17
 Małżeństwo na próbę WIERZBIŃSKI M. V 51/10
 Małżeństwo podejrzliwe LIPSKI T.S. II 359/4
 Małżeństwo przymuszone Molière II 224/9; II 224
 Małżeństwo w rozwodzie TOMASZEWSKI D. Bończa IV 252/1
 Małżeństwo z kalendarza BOHOMOLEC F. I 89/13; V 241/13
 Małżonka poczciwa zob. Żona poczciwa
 Małżonkowie pojednani, czyli przesąd modny ZABŁOCKI F. V 145/23
 Mam dwa domy WOLSKI W. V 99/13
 Mam go! Żart sceniczny w 4 a. WOŁOWSKI M. V 102/7
 Mama Crétien KOSIAKIEWICZ W. II 212/3
 Mama sobie życzy MACIEJOWSKI I. II 403/2
 Mamaloi Ewers H.H. III 321/58

- Mamin synek GRAYBNER S. I 371/1
Mandat poselski zob. Wybór posła
Mandatam V 17
Manekin trzcinowy France A. IV 156/5
Manes Barbara de Tarnów at Thomae de Zamoscio filium unicum SZYMONOWICZ Sz. IV 210/18
Manfred Byron G.G. I 164/14, III 76/14, 227/1, 412/12, V 199
Manfred. Tragedia w 5 a. GODEBSKI K. I 339/9
Mania. Powiastka mieszczańska w 5 księgach wierszem KRUMŁOWSKI K. II 287/2
Mania do wierszów STARZYŃSKI S. IV 145/6
Manifest de la République confédérée de Pologne de quinze novembre mille sept cents soixante-neuf WIELHORSKI M. [ed.] V 43/5
Manifest komunistyczny Marx K., Engels F. I 406/8, II 321
Manifest przeciwko twierdzeniom ubliżającym przywilejom i godności Akademii ... I 64
Manifest zboru słowiańskiego do Ludów Europy LJBELT K. [współaut.] II 346
Manifest Zjednoczonej Emigracji na Wychodźstwie TOKARZEWICZ J. IV 250
Manipulus orationum... Trzebicki Zawisza A. III 203/5
Mankiet LUBOWSKI E. II 373/38
Der Mann im Souffleerkasten. Zob. Człowiek z budki suflera
Manru. Oper in 3 Aufzügen. [Libretto] NOSSIG A. III 158/11; III 158, 383/25
Mantissa brevis carminum miscellaneorum MINASOWICZ J.E. III 60/3
Manualae iuris publici Poloniae in statu Reipublicae acephalo nempe de iudicis capturalibus [...] ZALUSKI J.A. V 164/6
Manualik do nauczania się polskiego języka... – Handbuch zur Erlernung der polnischen Sprache... STAWSKI S. IV 154/2
Manualik poczciwego człowieka, czyli maksymy potrzebne we wszystkich krajach i czasach (Wierszyki moralne o poczciwości, czyli manualik poczciwego człowieka) EYSYMONT M. [tłum.] I 277/16
Manuela ZIELIŃSKI G. V 190/6
Manuscrit trouvé à Saragosse (La Duchesse d'Avila) POTOCKI J. III 283/15; I 165/27, V 298/15
Manuskrypt alias historia ... panowania trzech królów polskich, Zygmunta III, Władysława IV i Jana Kazimierza zob. Epitome rerum gestarum in Regno Poloniae regnantibus Sigismundo III et Vladislao
Mapa chorographia WAPOWSKI B. V 21
Mapografia dawnej Polski RASTAWIECKI E. III 342/1
Mappa in qua illustratur ditiones Regni Poloniae ac Magni Ducatus Lithuaniae WAPOWSKI B. V 21/6
Mara ROSINKIEWICZ K. III 382/12
Mara, albo dziewczęto dziwaka i mądrość mądrego święta MARCINKOWSKI A. Jaxa II 424
Mara, dziewczęto węgierska DZIERŻKOWSKI J. I 266/41
Marany Balzac H. IV 175/9
Maraton UJEJSKI K. V 10/1; V 9
Maraton i Skargi Jeremiego UJEJSKI K. V 10/1; V 10/4
Maraton oraz wybór poezji UJEJSKI K. V 11/27
Marcela Ward H. V 222/22
Marcella Sardou V. IV 20/29
Die Märchenkomödie in Athen ZIELIŃSKI T. V 194/2
Marcholt Celichowski Z. II 18/2
Marcholt gruby a sprośny, jego narodzin, życia i śmierci misterium tragicomiczne w obrazach czterech zamknięte KASPROWICZ J. II 99/34
Marcin Borelowski-Lelewel LENARTOWICZ T. II 328/23; II 327
Marcin Kromer o lennie i holdach pruskich Bodniak S. II 278/5
Marcin Łuba MACIEJOWSKI I., MICIŃSKI T. II 404/31, III 13/2
Marcin Studzieński KONDRATOWICZ L. II 176/31
Marcina Kromera ... do króla, panów i rycerstwa polskiego na sejmie warszawskim zgromadzonych list KROMER M. II 278/8
Marcina Kromera „Rozmowy dworzanina z mnichem” ŁOŚ J. [ed.] II 387/18
Marcina Kromera relacja o kongresie szczecińskim zob. Suma relatyw ... M.Kromera ... i J.D. Solikowskiego ... na jednanie króla duńskiego i szwedzkiego [...]
Marcjan Kordysz ZACHARIASIEWICZ J. V 151/14
Marco Foscarini ZALEWSKI K. V 162/6
Marcowy kawaler BLIZIŃSKI J. F. I 74/4; I 73
Mare tenebrarum WOLSKI Wacław V 97/8
Marek Jakimowski GROZA A. I 379/8
Marek Poraj ZACHARIASIEWICZ J. V 151/16
Margiela i Margielka DYGAŚIŃSKI A. I 260/46
Margier KONDRATOWICZ L. II 176/10
Le Mari corrigé (Der gebesserte Ehemann, Mąż poprawiony) BRÜHL A.F. I 115/1
Maria MALCZEWSKI A. II 416/8; I 63/7, 113/53, II 84, 192/9, 208/6, 410/30, 416, III 69, V 158, 192, 283/8
Maria ORZESZKOVA E. III 193/14; III 196/64
Maria. Powieść ukraińska tudzież drobne pisma (Antoni Malczewski, jego żywot i pisma ozdobione popiersiem) BIEŁOWSKI A. [ed.] I 63/8; II 417/9
Maria Delorme Hugo V. II 207/11
Maria Egipcjanka KASPROWICZ J. II 99/19
Maria Jacobine Hoffmann, das unglückliche Mädchen von Polnisch-Wartenberg, deren trauriges Ende in Rosenberg (Ofiara miłości niewczesnej) LOMPA J. [tłum.] II 362/23
Maria Konopnicka SIENKIEWICZ H. IV 51/46
Maria Konopnicka. Szkic krytyczny KOZŁOWSKI S.G. II 227/4
Maria Konopnicka. Szkic literacki POTOCKI A. III 277/6
Maria, królowa szwedzka i Katarzyna, królowa polska DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
Maria Leszczyńska, królowa Francji, księżniczka polska Proyart B.L. II 225/17
Maria Leszczyńska. Dramat historyczny w 5 a. KONCZYŃSKI T. II 174/30
Maria Magdalena. Powieść DANIEŁOWSKI G. I 212/9
Maria-Magdalena, czyli rozpacz i nadzieja zob. Marie Magdeleine ou remords et repentir
Maria Posadnica ROMANOWSKI M. III 378/10
Maria Rodziewiczówna. Twórczość, życie, czyn WALEWSKA C. V 18/17
Maria Stuart Schiller F. II 113/18, 211/61
Maria Stuart SŁOWACKI J. IV 89/20; I 328/8
Maria Stuart w więzieniu ZALESKI J.B. V 158
Maria Tudor Hugo V. I 279/14
Maria z Magdali. [Poemat] JANKOWSKI J. II 27/22
Maria z Magdali. Poemat dramatyczny w 4 a. SZANDLEROWSKI A. IV 181/3
Les Mariages Samnites Marmontel J.F., Grétry A.E. V 123/13
Marian Bukat, czyli piewca ukraiński ZALESKI J.B. V 159/4
Marian Muzowicz OLIZAROWSKI T.A. III 175/15
Marianella Galdos G.P. II 7/13
Marianna w Brazylii KONOPNICKA M. II 181/26
Mariannie Twardowskiej TWARDOWSKI S. IV 285/15
Mariawita GRUSZECKI A. I 382/37
Marie Magdeleine ou remords et repentir (Judasz i Magdalena, czyli rozpacz i nadzieja; Maria-Magdalena, czyli rozpacz i nadzieja) OSTROWSKI K. III 211/18

- Mariem BRODOWSKI F. I 102
 Marino Faliero Byron G.G. II 52/13
 Mariola Malifova H. IV 223/17
 Marion Delorme Hugo V. IV 206/23
 Mariusz w Minturnie Arnault A.V. I 239/32
 Markiza SROKOWSKI M. IV 130/9
 Markiza Pompadour, miłośnica królewska BELMONT L. I 44/14; V 238/14
 Marmur – biały NORWID C. III 144/16
 Marnotrawca BOHOMOLEC F. I 89/14
 Marnotrawstwo MUŚNICKI N. III 101/5
 Mars Austriacus ad serenissimos Poloniae principes Xaverium et Carolum, reditum e castris parentes Katenbring J. II 204/10
 Mars moskiewski krwawy ŻABCZYC J. V 202/1
 Mars czwartego pietra WOLSKI W. V 99/11; V 99
 Marsz Hallera OPPMAN A. III 181/23
 Marsz i pobúdka Polaków w kilkunastu piosenkach wierszem MAKULSKI F. Jaka II 415/9
 Marsz Mierosławskiego MIEROSŁAWSKI L. III 50
 Marsz obozowy ułożony na fortepian przez K. Kurpińskiego SŁOWACZYŃSKI A. IV 111/6
 Marsz powstańców WOLSKI W. V 99/11
 Marsz Skrzynckiego TETMAJER W. Przerwa IV 249/4
 Marsz w przyszłość (*Jak tu straszno! Tu nas dręczą ...*) BERWIŃSKI R. W. I 56/2
 Marsz za Bug GOSZCZYŃSKI S. I 354/2
 Marsz zbójceki ze „Skalnego Podhala” (*Hej! Idem w las...*) TETMAJER K. Przerwa IV 247/21
 Marsz Zuawów WOLSKI W. V 99/11; V 99
 Marszałek KOCHANOWSKI J. II 137/17
 Marszałek. Powieść GRAYBNER S. I 371/15
 Marta ORZESZKOVA E. III 193/10; III 192
 Martinus Lauter eiusque levitas GRABOWIECKI S. I 365/1
 Martosia i my (Dzień powszedni) POTOCKI A. III 277/4
 Martwa natura KONOPNICKA M. II 180/10
 Maruda WITWICKI S. V 78/4
 Maruder GRAYBNER S. I 371/7
 Mary SŁOŃSKI E. IV 83/6
 Mary Vetsera BELMONT L. I 44/15
 Maryna zob. Na wymowie
 Maryna Mniszchówna DAHLMAN P. I 209/1
 Maryna Mniszchówna. Tragedia historyczna w 2 częściach SZUJSKI J. IV 196/35
 Maryna z Hrubego TETMAJER K. Przerwa IV 247/26
 Marynarz Thenriet A. I 257/33
 Marynarz. Dramat w 1 a. KUCZ K. II 301/1
 Marynia, czyli rozmowy o pierwszych zasadach świętej religii WOYKOWSKA J. V 110/6
 Marynka czarownica WĘGIERSKA Z. V 33/3
 Marynki KNIAŻNIN F.D. II 131/13
 Marysia WIENIAWSKI J. V 48/7
 Marysiénka (Une française reine de Pologne, Marie d'Arquien Sobieska, d'après les documents inédits des archives étrangères) WALISZEWSKI K. V 20/3
 Marzanna WOLNIEWICZ W.A. V 93
 Matrzyna. Powieść współczesna RAWITA-GAWRONSKI F. III 345/19
 Marzenia i piosnki GRUDZIŃSKI S. I 380/3
 Marzenia w Tatrach WASILEWSKI E. V 25
 Marzenie DZIEDUSZYCKI W. I 263/26
 Marzyciel REYMONT W.S. III 362/18; V 303/33 a
 Marzycciele ROGOSZ J. III 372/11
 Maska ROSINKIEWICZ K. III 382/2
 Maskarada w obłokach, czyli podróż nadpowietrzna nad Morze Północne TRIPPLIN T. IV 266/9
 Maski Bracco R. II 100/60, V 112
 Masław. Powieść z XI wieku KRASZEWSKI J.I. II 265/89
 Masław SZUKIEWICZ A. IV 198
 Le massacre de Praga 4 novembre 1794 zob. Un jour de massacre, par un témoin oculaire
 Maszaryki mięsopustne i powszechnie [...] JAGODYŃSKI S.S. II 15/6
 Maszyna RITTNER T. III 365/5
 Mat. Casim. Sarbievium lyricorum saeculi superioris poetarum facile principem, magnum gloriae poeticae partem Lubiensis debere ... ode LEŚNIEWSKI F. II 342/8
 Mateczka Meilach H., Halévy L. V 192/19
 Matejko TARNOWSKI S. IV 240/17
 Matejko WITKIEWICZ S. V 75/12
 Materia, duch i energia jako czynniki bytu przedmiotowego STRUVE H. IV 165/24
 Materializm – szakalizm a przyszły człowiek ZGLIŃSKI D. V 189/16
 Material kaznodziejski dla pomocy zbawienego opowiadania słowa boskiego... GOLANSKI F.N. I 341/26
 Materiały do dziejów piśmiennictwa polskiego i biografii pisarzy polskich WIERZBOWSKI T. I, ed. V 52/15
 Materiały śledztwa żandarmskiego z roku 1898 w sprawie Towarzystwa Oświaty Ludowej BRZOZOWSKI S. I 121
 Mateusz Trębacz i Czarna Jagna GILLER S.J. I 330/3
 Matka (Pani Kozłowska) SZYMAŃSKI A. IV 206/4
 Matka. [Nowela] NIEDŹWIECKI Z. III 124
 Matka. Dramat w 4 a. (Die Mutter) PRZYBYSZEWski S. III 319/23
 Matka. Dwanaście obrazków z małego świata BELZA W. I 47/11
 Matka. Obrazek dramatyczny w 1 a. SZYMANOWSKI W. IV 205/7
 Matka. Powieść DMOCHOWSKA E. I 234/12
 Matka. Powieść z życia ludu MACIEJOWSKI L. II 404/36; III 184, V 283/36
 Matka. Scena dramatyczna RYDEL L. III 397/4
 Matka. Szuka w 4 a. wg noweli E. Orzeszkowej „Hekuba” STANISŁAWSKA W. IV 135/14
 Matka zob. Z ziemi lez i krwi ...
 Matka bohaterka BREDKRAJECZ N. I 101/1
 Matka i dziecko NIEMOJEWSKI A. III 135/11
 Matka Jagiellonów SZAJNOCCHA K. IV 179/6
 Matka królów KRASZEWSKI J.I. II 267/125
 Matka rodu Dobratyńskich STARZYŃSKI S. IV 144/2
 Matka Spartanka KNIAŻNIN F.D. II 130/8
 Matka występna, czyli inny Tartuffe Beaumarchais P.A. 119/15
 Matki DĄBOROWSKI I. I 217/8
 Matrosy s korabla „Nadieżda” zob. Wśród Iodów
 Matylda Bianchi J.A. I 171/10
 Matylda i Danillo MOSTOWSKA A. III 93/1
 Maurycy Gosławski ZDZIARSKI S. V 184/1
 Maurycy Maeterlinck PRZESMYCKI Z. III 307/9
 Maurycy Mann DĘBICKI L. I 225/4
 Der Mäuserthum am Goplo BRONIKOWSKI A.A.F. I 107/2
 Mazepa SŁOWACKI J. IV 93/57; I 389/17, IV 102/161
 Mazepa. Hetman Ukrainy. Powieść TUCZYŃSKI F.K. IV 275/19
 Mazepa. Poemat Byron G.G. I 164/12, III 170/13
 Mazowiecka szlachta w poddaństwie proboszczów płockich SMOLEŃSKI W. IV 112/9
 Mazowieckie powiatki WÓJCICKI K.W. V 114/22
 Mazowsze KOLBERG O. II 160/7
 Mazur ZMORSKI R. V 201/8
 Mazur (*Hej! do tańca, dziewczyno...*) LENARTOWICZ T. II 327/4

- Mazur (*Piękna nasza Polska cala...*) POL. W. III 267/1
 Mazur Chłopickiego (*Nasz Chłopicki wojak dzielny, śmiały...*) SŁOWACZYŃSKI A. IV 111
 Mazur – czart SYNORADZKI M. IV 177/30
 Mazur przedrewolucyjny zwany Trzeci Maj, z towarzyszeniem fortepianu STARZYŃSKI S. IV 144/4
 Mazur wojenny na cześć Chłopickiego SŁOWACZYŃSKI A. IV 111/4
 Mazur za wolami LENARTOWICZ T. II 327/10
 Mazurek Dąbrowskiego zob. Pieśń legionów polskich we Włoszech
 Mazurek Szopena TRETIAK J. IV 263/4
 Mądrość i przeznaczenie Maeterlinck M. III 250/48
 Mądry kot zob. Trzy baśnie
 Mądry Polak po szkodzie zob. Przestrogi dla Polski z terazniejszych politycznych Europy związków i z praw natury wypadające
 Mądry Polak po szkodzie, czyli kontynuacja Panicza gospodarza i Warszawianina w domu KOSSAKOWSKI J.K. II 218/3
 Mąż i artysta KORZENIOWSKI J. II 209/19
 Mąż i żona FREDRO A. I 291/3; I 290
 Mąż Leonory MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/6
 Mąż od biedy BLIZIŃSKI J. F. I 74/9
 Mąż oszukany BAUDOUIN J. I 41/ 13
 Mąż poczciwy LIPSKI T.S. II 359/2
 Mąż – Poeta TETMAJER K. Przerwa IV 246/4
 Mąż poprawiony zob. Le Mari corrigé
 Mąż pustelnik BOGUSŁAWSKI W. I 85/ 41
 Mąż szalony KACZKOWSKI Z. II 65/6
 Mąż w drodze BLIZIŃSKI J. F. I 74/16
 Mąż z grzeszności ABRAHAMOWICZ A., RUSZKOWSKI R. I 13/6, III 394/1
 Mąż z krukiem DYGASIŃSKI A. I 260/15
 Mąż z rezerwy MIĘKOWSKI Z. III 56/15
 Mąż zawojowany WÓJCICKI K.W. V 113/2
 Mea KISIELNICKA J. II 117/3
 Meandry FALEŃSKI F.M. I 279/8
 Meandry (Nowy Momus) NOWACZYŃSKI A. III 160/19
 Mechesy GAWALEWICZ M. I 317/18
 Medal 3 Maja KOZŁOWSKI S.G. II 228
 Medea Corneille P. III 337
 Medea Eurypides I 135/8, II 101/93, 377/7, V 32/12, 266/93
 Medea Gottar F.W. V 145/32
 Medea Seneca L.A. I 34/ 7
 Medea i Jazon ZABŁOCKI F. V 145/32
 Le Médicin malgré lui Molière III 337/4, V 144/16
 Meditatio in epistolam divi Pauli apostoli ad Ephesios WOLAN A. V 92/14
 Meditationes vitae Christi III 180/1
 Medulla historiae ecclesiasticae seu Problema sive tractatus de origine progressu verae et falsae... doctrinae WISZOWATY A. V 66/9
 Meduza JELLENTA C. II 46/12
 Medytacje (O supremacji zła) GROSSEK-KORYCKA M. I 378/3
 Medytacje Janicjusza JANICKI K. II 23/14
 Medytacje kawalerskie WILCZYŃSKI A. V 54/20
 The Meeting of the Waters Moore T. III 30/62
 Mein Abendlied Kasprowicz J. III 321/55
 Meir Ezofowicz ORZESZKOWA E. III 193/15
 Meksyk opisany pod względem geograficznym, statystycznym i historycznym [...] DMOCHOWSKI F.S. I 239/14
 Melancholia TETMAJER K. Przerwa IV 246/11
 Melancholij ORZESZKOWA E. III 196/57
 Mélanges posthumes MICKIEWICZ A. III 30/63; III 28/43, 48/35
 Meleager WYSPIAŃSKI S. V 135/7
 Meleszkowie SADOWSKA M. z BRZEZINÓW IV 11/9
 Melitele POTOCKI A. [ed.] III 278/20
 Meliton i Ewelina JANUSZKIEWICZ A. II 30
 Melodia 1 (*Duszę mą blask nadziei i szczęścia osunęca...*) SŁOWACKI J. IV 88/3
 Melodia 2 (*Gdybym znalazł dar...*) SŁOWACKI J. IV 88/4
 Melodia mgieł nocnych TETMAJER K. Przerwa IV 246/5
 Melodiae na Psalterz polski przez Mikołaja Gomółkę uczone KOCHANOWSKI J. [tłum.] II 139/50, 140/63
 Melodie ADAMOWICZ B. I 14/ 2
 Melodie LASKOWSKI K. II 316/26, 316/31
 Melodie LESZCZYŃSKI E. II 332
 Melodie biblijne UJEJSKI K. V 10/8; V 10/7
 Melodie hebrajskie Byron G.G. III 218/4, IV 274/7
 Melodie jesienne KASPROWICZ J. II 98/1,II
 Melodie wiosenne KASPROWICZ J. II 98/1,II
 Melodie z domu niewoli FALEŃSKI F.M. I 279/22
 Melodie z domu obłąkanych KONDRATOWICZ L. II 177/41
 Mélodies polonaises MICKIEWICZ A. III 25/30
 Melos w poezji Mickiewicza ZIELIŃSKI T. V 194/10
 Memento Norwid C. IV 19
 Memento mori ODYŃCIEK A.E. III 169/1
 Memnon, czyli mądrość ludzka Voltaire III 314/22
 Memoary ŻMICHOWSKA N. V 220/20
 Mémoires TURSKI W. IV 282/7
 Mémoire à l'Empereur Napoléon III KRASINSKI Z. II 253/33
 Mémoire historique et politique sur l'état actuel de la ville libre de Cracovie [...] KRÓLIKOWSKI L. II 286
 Mémoire présenté à lord Palmerston, secrétaire d'État de S.M.B. par... envoyé de Pologne (Nota podana lordowi Palmerston S.S.J.K.M. Króla angielskiego przez... posłannika Polski w marcu 1831) WIELOPOLSKI A. V 46/1
 Mémoires d'un prisonnier d'état KAMIENSKI H.M. II 80/12
 Mémoires du comte N. Olizar sénateur polonais zob. Pamiętniki kasztelana
 Mémoires des Chinois Amyot J. I 341/22
 Mémoires et aventures BENIOWSKI M. I 50-51/1
 Mémoires pour servir à l'histoire des révolutions de Pologne, particulièrement à celle de 1794 DMOCHOWSKI F.K., WYBICKI J. I 235/16, V 124/18
 Mémoires sur l'expédition en Chine POTOCKI J. V 298/19
 Memorabilia SARBIEWSKI M.K. IV 14/18
 Memorabilia de gente regno regibusque Armeniae... MINASOWICZ J.E. III 60/19
 Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie par A. Mickiewicz Mickiewicz W. [ed.] III 48/36
 Mémorial de l'affermissement de la paix générale LESZCZYŃSKI St. II 336/16
 Memoriale rerum gestarum in Polonia a morte Sigismundi III inchoatum et continuatum levi calamo et rapim descriptionum 1632-1655 (Pamiętniki Albrechta Stanisława X. Radziwiłła) RADZIWIŁŁ A.S. III 333/1; III 333, V 302/1
 Memorialik palestranta trybunalskiego BYKOWSKI P. Jaksa I 138/14
 Memorial dla Napoleona III z października 1854 r. KRASINSKI Z. II 253/33
 Memorial historyczny i polityczny o stanie obecnym W[olnego] M[ia]sta Krakowa i jego okręgu [...] MECISZEWSKI H. II 442/1; II 441
 Memorial miast KOLŁATAJ H. II 161
 Memorial o młodej emigracji NORWID C. III 146/39
 Memorial o nowym systemie więzień ustanowionym w Stanach Zjednoczonych Ameryki NIEMCEWICZ J.U. III 128/27

- Memorial przez Cypriana Norwida na wezwanie pełnomocnika Rządu Narodowego Wiel[możnego] Karola Rulprehta (O zadaniach prasy polskiej w r. 1863; Memorial o prasie) NORWID C. III 148/79
- Memorial rzeczy znaczniejszych, które się w Polsce działy od śmierci Zygmunta III ... RADZIWIŁŁ A.S. III 333/1
- Memorial więzienny Maurycego Mochnackiego KRAUSHAR A. II 272
- Memorial względem pisania historii z 1775 NARUSZEWICZ A.S. III 115/18
- Memoriały polityczne KRASIŃSKI Z. II 254/65
- Memu synkowi TETMAJER K. Przerwa IV 247/27
- Menē – Menē – Thekel – Upharisim!... MICIŃSKI T. III 14/18
- Le Ménage Hubert CHOJECKI E., Clarétie J. I 165/20
- Menalka i Eschyn Gessner S. IV 267/3
- Menażeria. Komedia w 4 a. WIERZBIŃSKI M. V 51/13
- Menażeria. Powieść WIERZBIŃSKI M. V 51/24
- Menażeria ludzka ZAPOLSKA G. V 173/8
- Mendel Gdański KONOPNICKA M. II 181/18
- Mendog, król litewski SŁOWACKI E. IV 85/7
- Les Ménechmes ou les jumeaux Régnaud J.F. I 199/7
- Menego NORWID C. III 145/32
- Mens humana immortalis RZEWUSKI S. III 407/1
- Mensa in laqueum posita RUDNICKI D. (?) III 393/11
- Mensurae universales magnitudinum ac temporum KOCHAŃSKI A.A. II 155/3
- Mentor FREDRO J.A. I 300/2
- Mentor polski, czyli nowy sposób ułatwiający naukę o formach mowy polskiej... zob. Polnischer Wegweiser, enthaltend eine neu versuchte Aufklärung der polnischen Sprachformen nebst Materialien zum Übersetzen ...
- Mercurii in Sole anno 1690 d. 31 Oct. visi observationes KOCHAŃSKI A.A. II 155/3
- Mercurius in Sole visus Gedani, anno christiano 1661 HEWELIUSZ J. I 402/2
- Mercurius polski z dobrami nowinami, wesolemi awizami wierszem opisany HAUR J.K. I 393/3
- Mercurius Sarmatiae ... sive orationes OSSOLIŃSKI J. III 203/13
- Merima, czyli powstanie w Bośni Ban M. V 201/12
- Merkuriusz Polski dzieje wszystkie świata w sobie zamykający dla informacyjnej popołitej... GORCZYŃ J.A. I 347/6
- Meropa DROZDOWSKI J. I 251/7
- Meropa Voltaire I 83
- Mérope Voltaire I 251/7
- Merry Wives of Windsor Shakespeare W. V 145/17
- Les Mers polaires CHOJECKI E. I 165/8
- Mes souvenirs de 1831 zob. Pamiętniki kasztelana
- Mesjanisci i słowianofile ZDZIECHOWSKI M. V 185/1
- Mesjanizm polski a prawda dziejów DZIEDUSZYCKI W. I 263/24
- Message polonais aux parlements d'Europe MICKIEWICZ W. III 47/8
- Messalina BELMONT L. I 44/24; V 238/24
- Messalina FREDRO A. I 294/67.6
- Messianisme HOENE-WRONSKI J.M. I 406/4, I 406/5
- Le Messianisme de Mickiewicz et l'esprit religieux contemporain ZDZIECHOWSKI M. V 185/13
- Messyjasz albo kazania o upadku i naprawie rodzaju ludzkiego KARNKOWSKI S. II 88/10
- Meta cordium Cor Jesu et S. S. Trinitas (Serce Jezusa meta serc stworzonych) DRUŻBICKI K. I 254/6
- Metafizyka Arystoteles IV 211/27
- Metamorfozy KRASZEWSKI J.I. II 267/124
- Metamorfozy Ovidius P.N. IV 284, V 41, 182/15
- Metamorfozy albo Złoty Osioł Apuleusz II 27/29
- Metamorphoseon, tj. Przeobrażenia ksiąg 15 Ovidius P.N. I 96/8
- Metamorphosis Apista ... z prozy łacińskiej na wiersz polski przeistoczona Barclay J. III 61/24
- Métapolitique messianique HOENE-WRONSKI J.M. I 406/5
- Meteory GRUDZIŃSKI S. I 380/11
- Methodicae grammaticae libri quatuor Ursinus J. II 136/13
- Metoda pisania i czytania ESTKOWSKI E. I 272/5
- Metoda Taine'a KAWCZYŃSKI M. II 107
- Metoda w etyce OCHOROWICZ J. III 167/17
- Metodyka historii literatury polskiej CHMIEŁOWSKI P. I 152/24
- Metrificalé MAREK z OPATOWCA II 427/1
- Metryka polska ROWIŃSKI M. III 386/4
- Męczarnie sumienia Müllner A.G. V 204/5
- Męczennicy KRASZEWSKI J.I. II 267/127
- Męczeństwo świętego Stanisława i jego znaczenie w dziejach narodu KALINKA W. II 70/11
- Męczeństwo Zbawiciela BALIŃSKI K. I 27/9
- Mędrała GAŚIOROWSKI W. I 323/4
- Mędrcy MICKIEWICZ A. III 27/37 (4), 28/41
- Mędzecz KRASIŃSKI I. II 242/4
- Męka Chrystusa Pana Metastasio P.A. V 164/14
- Męka Chrystusowa ze wszystkimi jej okolicznościami... Bobykiewicz M. III 62/55
- Mężczyzna ZAPOLSKA G. V 174/27
- Mężobójczyni LENARTOWICZ T. II 328
- Mężowie i żony MARRÉNÉ MORZKOWSKA W. II 429/10
- Mężowie poprawieni przez swoje żony zob. Gamrat albo ukaranie mężów
- Mgła. Komedia w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 317/34
- Mgła. Powieść GAWALEWICZ M. I 317/16
- Mgławica KISIELNICKA J. II 117/9
- Miarka za miarkę Shakespeare W. II 100/46, 100/51, 236/16, V 13/6
- Miasta, góry i doliny RAUTENSTRAUCHOWA Ł.B. III 343/6
- Miasta umarłe ŻULAWSKI J. V 228/33
- Miasta, wsie i zamki polskie KOSIŃSKI A.A. II 214/7
- Miasteczko DEBICKI Z. I 226/10
- Miasto. Legenda w 4 a. PRZYBYŚZEWSKI S. III 320/41
- Miasto. Powieść JAROSZYŃSKI T. II 38/6
- Miasto zadumionych RONIKIER B. Jaxa III 381/17
- Miatież URBANSKI A. V 15/11
- Michalik z PPS PERZYŃSKI W. III 238/11
- Michał Bakunin i odezwa jego do przyjaciół rosyjskich i polskich przez... ZALESKI B. V 157/3
- Michał Bałucki BARTOSZEWICZ K. I 38/11
- Michał Brémont Viennet J.P. I 246/5
- Michał Czajkowski (Sadyk Pasza) RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/26
- Michał Duniak KONOPNICKA M. II 180/6
- Michał Kopeć MACIEJOWSKI I. II 404/41
- Michał Sędziwoj SZYMANOWSKI W. IV 205/9
- Michał Waleczny BOŚNIACKA E. I 97/5
- Michał Wiszniewski i puścizna po nim KORBUĆ G. II 192/2
- Michał Zarucha, szkic z natury LORENTOWICZ J. II 363
- Michała Grabowskiego Listy literackie zob. Korespondencja literacka
- Michalek BUKOWIECKA Z. I 131/10
- Michałko PRUS B. III 300/10
- Michałowa KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
- Michneńko CZAJKOWSKI M. I 185
- Mickiewicz. L'homme et sa légende POTOCKI A. III 278/13
- Mickiewicz Adam. [Artykuł] CHLEBOWSKI B. I 146
- Mickiewicz Adam. „Pan Tadeusz” (O „Panu Tadeuszu”) TARNOWSKI S. IV 240/24
- Mickiewicz i Puszkini. Studia i szkice TRETIAK J. IV 264/14

- Mickiewicz i Puszkina przed pomnikiem Piotra Wielkiego SPASOWICZ W. IV 127/7
- Mickiewicz i Słowacki WASILEWSKI Z. V 27/11
- Mickiewicz i Trembecki TRETIAK J. IV 264/9; IV 263
- Mickiewicz jako kolorysta WITKIEWICZ S. V 74/1; V 74
- Mickiewicz jako wydawca poezji Garczyńskiego PINI T. III 255/4
- Mickiewicz — Niemcewicz BRUCHNAŁSKI W. I 111/2
- Mickiewicz w Odessie. Stosunki i pieśni miłosne TRETIAK J. IV 264/9
- Mickiewicz w Odessie i twórczość jego z tego czasu RZA-
ŻEWSKI A. III 403/9
- Mickiewicz w podróży po Europie MAZANOWSKI A. II 438/2
- Mickiewicz w Wilnie i Kownie (Młodość Mickiewicza. 1798–
–1824. Życie i poezja) TRETIAK J. IV 263/5; IV 263
- Mickiewicz, jego życie i duch (O Adamie Mickiewiczu)
KONOPNICKA M. II 181/27; II 180
- Mickiewicza moralne i poetyckie stanowisko CYBULSKI W. I
180/1
- Mickiewicza słowa sekretne MICKIEWICZ A. V 285/119d
- Mickiewicziana KRAUSHAR A. II 272
- Mickiewicziana z pierwszej połowy roku jubileuszowego w
zestawieniu bibliograficznym WISŁOCKI W. V 63/11
- Miecz i lutnia czyli śpiewy wolności wolnego Polaka
KOWALSKI F. II 224/2
- Miecz i łokieć (Burnistrzówna) GOMULICKI W. I 344/17
- Miecz koronacyjny polski „Szczercem” zwany SADOWSKI
J.N. IV 12/7
- Mieczek Wielki KARCZEWSKI W. II 86/7; II 86
- Mieczysław Pierwszy BREDKRAJECZ N. I 101/3
- Mieczysław Romanowski ZAWADZKI W. V 179/7
- Mieczysław Romanowski, w czterdziestą rocznicę zgonu po-
ety WRÓBLEWSKI K. V 118/6
- Mieczysława Cwiklińska LORENTOWICZ J. II 364/13
- Miedziany jeździec Puszkina TRETIAK J. IV 264/10
- Miedź brzęcząca Runa III 250/43
- Miesiąc maj 1848 BRZOZOWSKI K. I 120/9; I 119
- Miesiąc Maj poświęcony ku czci N. P. Marii Beckx P.J. I
126/5
- Mieszanie FREDRO A. I 294/54
- Mieszanie obyczajowe RZEWSKI H. III 405/2; I 369, III
172/3, 405, IV 186/2
- MIESZCZANIN NAD SWOJĘ SIĘ KONDYCYJĄ WYNOŚĄCY
(Synopsis komedyj na ostatnie trzy dni w pałacu Lesz-
czyńskim odprawionej roku Pańskiego 1687) III 52
- Mieszczanin szlachcic BAUDOUIN J. I 42
- Mieszczanin szlachcic Molière II 225/14
- Mieszczki modne BOGUSŁAWSKI W. I 84/5; I 83
- Mieszkaniec Krakowa do mieszańca Warszawy WĘŻYK F. V
38/17
- Mieszkańiec puszczy Cooper J.F. V 156/17
- Mieszko CZAJEWSKI W. I 184/9
- Między Dyzną T... a Anonimem do niego Komar E. I 320/3
- Między ładem a morzem Conrad J. II 326/23
- Między nami nie było ASNYK A. I 22/5, 23/36, V 237/41
- Między nocą a brząskiem (Die andere Welt) RITTNER T. III
366/25; III 366/26
- Między średniowieczem a romantyzmem BRUCHNAŁSKI W.
I 111/22
- Między świtem a dniem zob. Więzy ducha. Powieść
- Między ustami a brzegiem pucharu RODZIEWICZÓWNA M.
III 368/3
- Międzymorze ŻEROMSKI S. V 211/80
- Mięsopust KONDRATOWICZ L. II 176/21
- „Mieszanie obyczajowe” przez Jarosza Bejłę ZIELIŃSKI F.K.
V 189
- Mięśnie i nerwy MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/27
- Mignon Barbier J., Carré M. IV 192/12
- Miguel Mañara Miłosz O.W. III 209/25
- Mikierija, milskaja lilija SEJKOWSKI J. [tłum.] IV 35/8
- Mikołaj Kopernik BROZEK J. I 109/3
- Mikołaj Kopernik. Dramat w 5 a. na tle dziejów osnuty
RAPACKI W. (ojciec) III 341/3
- Mikołaj Rej. Człowiek i dzieło BRÜCKNER A. I 113/24
- Mikołaj Rej. Krótka wiadomość o pisarzu i dziele TAŃSKA
(HOFFMANOWA) K. IV 236/33
- Mikołaj Rej. Studium krytyczne BRÜCKNER A. I 112/14; III
348/3
- Mikołaj Rej jako pisarz CHLEBOWSKI B. I 146/2
- Mikołaj Rej na sejmach CZAJEWSKI W. I 184/1
- Mikołaj Rej z Nagłowic WINDAKIEWICZ S. V 60/11
- Mikołaj Rej z Nagłowic ZAWADZKI B. V 178/2
- Mikołaj Sep-Szarzyński KRASZEWSKI J.I. II 261/17
- Mikołaj Sep Szarzyński SIENKIEWICZ H. IV 45
- Mikołaj Zebrzydowski ORPISZEWSKI L. III 187/4
- Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki KRASICKI I. II 241/
3; I 389/16, V 273/3
- Mikołaja Kopernika rozprawa o monecie KOPERNIK M. II
189/4
- Mikołaja Kopernika, założyciela dzisiejszej astronomii, w 300
lat od jego skonu i objawienia jego układu spomnienie
jubileuszowe KRZYŻANOWSKI A. II 297/5
- Mikołaja [Reja] z Nagłowic Pisma wierszem GRABOWSKI A.
I 367/6
- Mikołaja z Wilkowiecka Historia o chwalebny Zmartwych-
wstaniu Pańskim WINDAKIEWICZ S. [red.] V 61/35
- Milczący SZAJNOCHA K. IV 179
- Milczenie BRZOZOWSKI S. I 121/1
- Milczenie. [Rozprawa] NORWID C. III 150/98; III 143, 151/
112, 151/119
- Miliarderzy STASIAK L. IV 146/20
- Miliardy STRUG A. IV 161/20
- Milion na poddaszu ZACHARIASIEWICZ J. V 151/21
- Milion posagu KRASZEWSKI J.I. II 267/124
- Milioner Harte-Bret F. II 221/10
- Milioner w opalachu Grant A. V 222/42
- Militarium, seu axiomatum belli ad harmoniam togae acco-
modatorum libri duo FREDRO A.M. I 298/6
- Milknące glosy PRUS B. III 301/23
- Milutka żona WILCZYŃSKI A. V 54/29
- Mile złego początku (Celina, czyli mile złego początku) KO-
ZIEBRODZKI W.B. II 227/13
- Miłosierdzie gminy KONOPNICKA M. II 181/25
- Miłosierdzie ludzkie NOWACZYŃSKI A. III 159/5; II 181/25
- Miłosna korespondencja Najac E., Hennequin A. V 191/13
- Miłosne pieśni Horatius Q.F. II 72/6
- Miłoski ulańskie GODEBSKI K. I 339/1
- Miłoski Zygmunta Jagiellończyka DMUSZEWSKI L.A. I 243/
24
- Miłość KASPROWICZ J. II 99/11
- Miłość. Komedia w 4 a. POTOCKI A. III 277/8
- Miłość. Nowele Maupassant G., de III 125/21
- Miłość. Nowele SEŃSKI E. IV 83/21
- Miłość. Obraz dramatyczny w 1 a. RŃKIER B. Jaxa III 380/
4
- Miłość artysty JANKOWSKI J. II 27/19
- Miłość bez gniazda DYGAŃSKI A. I 260/24
- Miłość-czysta u kąpiel morskich NORWID C. III 149/95; III
307/26
- Miłość dla cnoty MAREWICZ W.I. II 428/4
- Miłość doktorem Molière II 224/10
- Miłość dowcipna RADZIWIŁOWA F.U. III 337/3

- Miłość dziecienna, czyli noga drewniana BOGUSŁAWSKI W. I 85/42
- Miłość i miłostki w życiu sławnych ludzi HOESICK F. I 408/15
- Miłość i miłość DZIKOWSKI M. I 267/7
- Miłość i próżność GODEBSKI K. I 339/2
- Miłość i Psyche MOSTOWSKA A. III 93/3
- Miłość i sztuka RAPACKI W. (syn) III 342/4
- Miłość i tajemnica BOGUSŁAWSKI W. I 86/55
- Miłość i zemsta GODEBSKI K. I 339/6
- Miłość i życie HOESICK F. I 408/25
- Miłość i życie zob. Dole i niedole miłosne
- Miłość i życie kobiety Chamisso A. III 120/2
- Miłość królewicza GAŚIOROWSKI W. I 325/32
- Miłość królewska BOŚNIACKA E. I 97/5
- Miłość lekarstwem SABOWSKI W. IV 10/36
- Miłość ochmistrzyni doskonała RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/4
- Miłość ojczyzny w poezji polskiej XIX w. TARNOWSKI S. IV 240/26
- Miłość pasterska ORKAN W. III 185/12
- Miłość samuraja SIEROSZEWSKI W. IV 68/33
- Miłość, sztuka i pieniądze PERZYŃSKI W. III 238/12
- Miłość w opałach MILKOWSKI Z. III 56/50
- Miłość w poezji romantycznej PILECKI A. III 253/5
- Miłość w życiu Zygmunta Krasieńskiego HOESICK F. I 407/6
- Miłość Wilhelma I. (Eliza Radziwiłłówna) SIEROSŁAWSKI S. IV 65/4
- Miłość wszystko porównywa MAREWICZ W.J. II 428/9
- Mily gość Courteline G. V 112/19
- Mimika BOGUSŁAWSKI W. I 86/47
- Mimozza KRZYŻANOWSKA N. II 296/2
- Mimozza. Powieść sentymentalna SIEMIENSKI L. IV 43/21
- Mimy Schwob M. I 125/3
- Mina albo rozmowa o życiu JANKOWSKI J. II 27/14
- Mindowe król litewski, obraz historyczny w 5 a. SŁOWACKI J. IV 88/16
- Mindowe, król litewski. Opera w 4 a. Jarecki H. IV 89/16
- Mindows KRASZEWSKI J.J. II 261/10
- Miniatura (Analyse „De l'esprit des lois”) D'Alembert J. I 192/2
- Ministromachia RESZKA S. III 357/6; III 54/2
- Minowski MAŃKOWSKI A. II 424/3
- Miód ZAN T. V 170
- Miód kasztelański KRASZEWSKI J.J. II 263/44
- Miód kasztelański zob. Miód niekastelański. Obrazek
- Miód niekastelański. Obrazek (Miód kasztelański) SZANIAWSKI K.J. IV 184/12
- Mira ZIELIŃSKI J.K. V 191/4
- Mirabilia chronometrica KOCHAŃSKI A.A. II 155/2
- Miracula sancti Adalberti (*Post mortem vero ipsius...*) V 233
- Miranda LANGE A. II 312/25; II 278/10
- Miranda i inne opowiadania LANGE A. II 313/35
- Mireio Mistral F. IV 274/8
- Mirtala ORZESZKOWA E. III 194/24
- Miryl i Chloe Gessner S. IV 267/3
- Mirza Hadzi-Baba Isfagani zob. Pochoźdzenia mirzy Hadzi-Baby Isfagani w Pierści i Turcji, ili piersidskij Żilblaz
- Mirza Hadzi-Baba Isfagani w Londonie Morier J. IV 35/7
- Miscellanea STRUTYŃSKI J. IV 163/3
- Miscellanea. Szkice, typy i obrazki BELZA W. I 47/17
- Miscellanea archiwalne KRAUSHAR A. II 271
- Miscellanea historyczne KRAUSHAR A. II 271, 272, IV 183
- Miscellanea prozą i wierszem LĘTOWSKI L. II 383/8
- Miscellanea rerum ad statum ecclesiasticum in Magno Lithuaniae Ducatu pertinentia KOJAŁOWICZ W. Wjtek II 159/7
- Miscellanea selecta... (Zbiór różnych rytmów) TWARDOWSKI S. IV 285/15
- Miscellaneae Curiosa Academiae Naturae Curiosarum BOYM M.P. I 98/4
- Misja familijna WILCZYŃSKI A. V 54/13
- Misja Kościuszki w Paryżu w r. 1795 Kozłowski W.M. IV 282/6
- Misja lożowego apostoła odprawiona przez W. B... N.O... N... N.R... Praw. Św... 5814 SUROWIECKI K. IV 172/5
- Misjonarz KOZŁOWSKI S.G. II 228
- Misjonarze PERGES J. III 237/4
- Miss in her Teens or the Medley of Lovers Garrick D. I 198/3
- Miss Zuzanna Legouvė E. III 196/51
- Mistakes about Poland OSTROWSKI J.B. III 210/2
- Misteria Hamsun K. III 250/57
- Misteria Miłosz O.W. III 209/25
- Misterium wielkopodne do słów Wacława Potockiego na chórze mieszany Poradowski S.B. [kompozytor] III 292/21
- Mistrz DĄBROWSKI L. I 217
- Mistrz (*Zasiadł mistrz wielki...*) MAGNUSZEWSKI D. II 407
- Mistrz Adam Dumas A. (ojciec) I 74/21
- Mistrz Jakub z Paradyża Fijałek J. II 19/2
- Mistrz Twardowski Oppman A. II 261/12
- Mistrz Twardowski. Powieść z podań gminnych KRASZEWSKI J.J. II 261/12
- Mistrz Zenon KULIKOWSKA M. II 302/1
- Mistrza Wincentego zwanego Kadłubkiem, biskupa krakowskiego, Kronika polska z rękopisu eugeniuszowskiego PRZEŹDZIĘCKI A. [ed.] III 310/19
- Mistycyzm NORWID C. III 149/81 (XXVII)
- Mistyka ułożona podług nauk konferencyjnych (Życie wewnętrzne podług nauk konferencyjnych) SEMENENKO P. IV 31/11
- Miś ZALEWSKI K. V 162/20
- Mit poetycki M. Szukiewiczza Konfiński K.I. IV 199/25
- Mitologia polska BRÜCKNER A. I 113/27
- Mitologia słowiańska BRÜCKNER A. I 112/18
- Mitologia słowiańska i polska BRÜCKNER A. I 113/57
- Mitra i krzyż zob. Demokraci i arystokraci
- Mitrydat Racine J. V 77
- Mitrydat RZEWUSKI S. III 406
- Mizantrop Molière IV 206/24
- Mleczarka, czyli pustota, dobroć i niewinność Kock Ch. P. de I 240/69
- Mleczko, Raczko, Sączko, Łyczko MLECZKO S. III 67/2
- Mleczne siostry LIBERA A. II 348/12
- Młoda dziewczyna z Malines Bulwer Lytton E.G. I 240/63
- Młoda Francja (Études littéraires) RZEWUSKI St. III 409/11; III 409
- Młoda Indianka PIEROZYŃSKI L. III 244/1
- Młoda piśmiennosc warszawska DEMBOWSKI E. I 222/11; I 221
- Młoda Polska LORENTOWICZ J. II 364/2
- Młoda Polska. Felieton nie posłany na konkurs „Słowa Polskiego” GÓRSKI A. I 361/1; I 360
- Młoda Polska w pieśni JANKOWSKI Cz. [ed.] II 26/36
- Młoda Polska w powieści, lirycie i dramacie MAZANOWSKI A. II 438/6
- Młoda Rosja NALEPIŃSKI T. III 110
- Młoda Ukraina ORKAN W. [tłum.] III 185/25
- Młoda wdowa KORZENIOWSKI J. II 209/14
- Młode lata STEN J. IV 156/1
- Młodość Chopina NOWACZYŃSKI A. III 160/48
- Młodość Goethego i nieprzełożone dotąd poezje jego ulotne JENIKE L. II 48/4

- Młodość Goethego na tle własnych jego wspomnień JENIKE L. II 49/4
- Młodość Kazimierza Brodzińskiego ŁUCKI A. II 394/1; I 104/2
- Młodość Mickiewicza (1798–1824). Życie i poezja zob. Mickiewicz w Wilnie i Kownie
- Młodość Stanisława Konarskiego WOJCIECHOWSKI K. V 89/2
- Młodość Zygmunta Augusta MAJERANOWSKI K. II 410/4
- Młody gniewny polskiego Oświecenia Gomulicki J.W. V 36/14
- Młody Lachu ZABŁOCKI T. Łada V 147
- Młody las HERTZ J.A. I 401/4; I 401
- Młody lutnista ROMANOWSKI M. III 378/2
- Młody mąż KORZENIOWSKI J. II 210/46
- Młody wygnaniec Roth R. V 156/26
- Młodzi ŻMIJEWSKA E. V 221/6
- Młodzi gwardziści zob. Cztery gwardziści
- Młodzi i starzy BAŁUCKI M. I 30/2
- Młodzi święci współcześni LUTOŚLAWSKI W. II 376/48
- Młodzi żeglarze, czyli przygody myśliwskie w Ameryce Północnej Mayne-Reid T. V 156/15
- Młodzieniec TETMAJER J. Przerwa IV 244
- Młodzieniec o krótkim nazwisku PERZYŃSKI W. III 238/18
- Młodzieniec z Sais WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/7
- Młodzieniec zaklęty MICKIEWICZ A. III 23/15
- Młotem i kielnią BUKOWIECKA Z. I 131/5
- Młyn na wzgórzu Gjellerup K. IV 65/14
- Młynarz z Zarudzia SZANIAWSKI K.J. IV 184/17
- Mémoires sur l'expédition en Chine POTOCKI J. III 283/19
- Mémoires sur un nouveau périple du Pont Euxin [...] POTOCKI J. III 282/10
- Mnemonion BRONIKOWSKI A. I 109/3
- Mnich SŁOWACKI J. IV 89/18; IV 90/32
- Mnich. Tragedia w 3 a. KORZENIOWSKI J. II 208/2; II 119, 121/29; III 110
- Mnicha Cyryla Starowieckiego kazania Starowiecki C. II 215/11
- Mniejszy koncept jak przysługa CZARTORYSKI A.K. I 199/9
- Mniemana sierota, czyli obraz czasów NIEMCEWICZ J.U. III 129/63
- Mniszka zob. Historia gejszy oraz Mniszka i Żona
- Mnośćwo ludzi przed gospodą... zob. Białe orle
- Mobilizacja w Bronowicach, czyli zwierciadło, w którym Kraków z r. 1912 snadnie przejrzeć się może BIEDER E. I 59/5
- Moc i ręka Boska w odwadze polskiej i litewskiej okazana ... anno 1673 pod Chocimem SZEMIOT S.S. IV 190/2
- Moc truchleje ŻMIJEWSKA E. V 221/10
- Mocarstwo anonimowe NOWACZYŃSKI A. III 160/55
- Mocarze BRZOZOWSKI S. I 121/2
- Mocarze ŚWIDERSKA A. IV 223/9
- Mocny człowiek PRZYBYSZEWski S. III 320/35
- Moderacja w honorze Pasquini G.C. V 165/14
- Die moderne Agrarfrage NOSSIG A. III 158/9
- Der moderne polnische Roman SZCZEPAŃSKI L. IV 186
- Modlitewnik zob. Myśli pobożne
- Modlitewnik Nawojki. Studium językowe KRČEK F. II 273
- Modlitwa MOREŁOWSKI J. III 81
- Modlitwa UJEJSKI K. V 10/4
- Modlitwa. Boże coś Polskę zob. Polskiego do śpiewu podany
- Modlitwa, gdy dziatki spać idą TRZECIESKI A. IV 271/5
- Modlitwa krociuchna ku Panu Bogu, byśmy w powinności krześcijańskiej żyli TRZECIESKI A. (?) IV 272/28
- Modlitwa ku piętnaście świętym pomocnikom (*Świata naszego Stworzyciela*...) WŁADYSŁAW z GIELNIOWA (?) V 81/19
- Modlitwa ludu pospolitego za pany krześcijańskimi GAŚIOREK S. I 323
- Modlitwa Mojżesza NORWID C. [tłum.] III 150/107
- Modlitwa o pokój KOŹMIAN K. II 232/19
- Modlitwa obozowa napisana w obozie pod Rudzianką dn. 7 maja 1831 GARCZYŃSKI S. I 313/2
- Modlitwa ojca przy chrzcie syna UJEJSKI K. V 10/4
- Modlitwa Pańska, [Nowe] ZAPOLSKA G. V 174/33
- Modlitwa Pańska albo pacierz TRZECIESKI A. (?) IV 272/29
- Modlitwa Pańska rozdzielona na siedm części Erazm z Rotterdamu IV 128/7
- Modlitwa pielgrzyma (Modły prawego Polaka za swą Ojczyznę) MICKIEWICZ A. III 26/36
- Modlitwa powszednia do Trójce Świętej przeciwko nieprzyjacielowi Kościoła Świętego TRZECIESKI A. (?) IV 272/24
- Modlitwa przed bitwą Körner T. II 225/21
- Modlitwa ubogich w dzień śmierci ... Pani z Hr. Wielopolskich Morsztynowy... ŁAŃCUCKI J.W. II 377/5
- Modlitwa więźnia UJEJSKI K. V 10/4
- Modlitwa wolnego GOSZCZYŃSKI S. I 354
- Modlitwa za Kraj OLIZAROWSKI T.A. III 175/5
- Modlitwa za Polskę ZALESKI J.B. V 159/8
- Modlitwa za Rzecz Pospolitą napis. i za króla zob. Oratio pro Re publica et Rege
- Modlitwa zapisana dla Karola Levitoux ZMORSKI R. V 201/8
- Modlitwa zborowa za ojczyznę FARNOWSKI S. I 281
- Modlitwy KRASIŃSKI Z. II 254/56
- Modlitwy zob. Myśli pobożne
- Modlitwy chrześcijańskie TURNOWSKI J. [ed.] IV 278/15
- Modlitwy i hymny ZALESKI J.B. V 159/9
- Modlitwy Jeremiego UJEJSKI K. V 10/4
- Modlitwy krześcijańskie Chocimowski J. II 237/3
- Modlitwy księżnej Gertrudy z Psalterza Egberta w Cividale zob. Liber precum Gertrudae
- Modlitwy nabożne, których chrześcijańscy ludzie i dziatki ich używać mają SEKLUCJAN J. [ed.] IV 30/20, V 88/4
- Modlitwy o świętej Annie i o wszystkim jej plemieniu... ((Goddzinki staropolskie)) WŁADYSŁAW z GIELNIOWA (?) V 81/13
- Modlitwy sierot CHODŹKO J. Borejko I 163/15
- Modlitwy Waclawa. Zabytek języka polskiego z w. XV Malinowski L. V 81/13
- Modły prawego Polaka za swą Ojczyznę zob. Modlitwa pielgrzyma
- Modna choroba KONCZYŃSKI T. II 174/17
- Modne życie pod schodami (Ton modny pod schodami) NIEMCEWICZ J.U. III 129/49
- Modniarka warszawska SZOBER F. IV 192/7
- Modniarki SŁOWACZYŃSKI A. IV 111/7
- Modus epistolandi ... cum epistolis exemplaribus orationibus annexis URSINUS J. V 161/1; I 141/8
- Modus et ordo electionis novi regis (De ratione eligendorum regum Poloniae; De modo et ordine electionis novi Regis) KARNKOWSKI S. II 88/3
- Modus in rebus DYGAŚIŃSKI A. I 260/23
- Moeris EYSYMONT M. I 276/8
- Mogilna KRASZEWSKI J.I. II 267/127
- Mogila ZEROMSKI S. V 208/18
- Mogila nieznanego żołnierza STRUG A. IV 161/14; IV 160
- Mogily Haremu MICKIEWICZ A. III 24/19 (IX)
- La Moglie saggia Goldoni C. II 359/1
- Mohort POL W. III 267/6; II 394/12, III 267, V 297/4, 297/6
- Moi kochani rodacy! KALISZEWSKI J. II 72/4; II 72
- Moi współcześni PRZYBYSZEWski S. III 318
- Moi współcześni. Wśród obcych PRZYBYSZEWski S. III 320/51

- Moi współcześni. Wśród swoich PRZYBYSZEWSKI S. III 321/53
- Moi znajomi KONOPNICKA M. II 180/10
- Moi znajomi i inne opowiadania KONOPNICKA M. II 183/72
- Moina BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/2
- Moja Beatrice zob. Moja Beatrycze
- Moja Beatrycze (Moja Beatrice) KRASIŃSKI Z. II 254/44; IV 44/61
- Moja córka ROSSOWSKI S. III 383/9
- Moja druga młodość KONOPACKI S. II 179/6
- Moja ekskuza Węgierski T.K. III 257
- Moja Helenka MAŃKOWSKI A. II 424/7
- Moja Helunia CZAPLICKI F.W. I 190/9
- Moja matka MICKIEWICZ W. III 47/15
- Moja modlitwa w Tatrach STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/12
- Moja mówka pogrzebowa WILKONSKI A. V 57/5
- Moja Muza LIEDER W. Rolicz II 351/5
- Moja oficjalna żona Savage R.H. III 250/70
- Moja ojczyzna NORWID C. III 147/70
- Moja pierwsza bitwa MICKIEWICZ A. III 28/44
- Moja pierwsza ofiara KLACZKO J. II 120/1; II 119
- Moja pierwsza w świat wycieczka Heun K.G.S. II 225/18
- Moja pieśń wieczorna KASPROWICZ J. II 99/20; II 99/12, 99/18
- Moja piosnka (*Do kraju tego, co kruszynę chleba...*) NORWID C. III 146/48
- Moja piosnka (*Żle, źle zausze i uszczędzie...*) NORWID C. III 144/7
- Moja przejażdżka po Palestynie NOWACZYŃSKI A. III 160/44
- Moja satyra POTOCKI S.K. III 289
- Moja Warszawa OPPMAN A. III 181/27
- Moje godziny szczęśliwe WYBICKI J. V 124/24; V 125
- Moje marzenia BRONIKOWSKI A. I 109/2
- Moje marzenia NIEMCEWICZ J.U. III 130/74
- Moje menażerie BRANDOWSKI S. I 99/10
- Moje pamiętniki literackie KONDRATOWICZ L. II 177/42
- Moje pierwsze w życiu wiersze POTOCKI S.K. III 289/31
- Moje podróże. Pamiętniki wygnawca DOMEYKO I. I 248/4
- Moje przemiany NIEMCEWICZ J.U. III 129/64
- Moje przeprawy KRALUSHAR A. [ed.] II 272/31
- Moje przygody BUJNICKI K. I 130/1
- Moje przygody MORAWSKI Teodor III 80/8
- Moje przygody w r. 1863–1864 w Kijowie RAWITA-GAWROŃSKI F. III 346/44
- Moje rozrywki MOSTOWSKA A. III 93/1; V 290/1
- Moje służby WALEWSKA C. V 18/8
- Moje sny SUFFCZYŃSKI K. IV 170
- Moje stosunki z Towiańskim i towiańczykami KOMIEROWSKI J. II 168/7
- Moje szczęście ZACHARIASIEWICZ J. V 152/54
- Moje wspomnienia JELOWICKI A. II 47/4
- Moje wspomnienia MORAWSKI F.D. III 76/16
- Moje wspomnienia, 1831–1910. Rosja – Francja – Polska SAWICKI J. IV 23/9
- Moje wspomnienia o Mickiewiczu BRZOZOWSKI K. I 120
- Moje wspomnienia o wojnie 1792 r. przeciwko Rosjanom Pontatowski J. I 359/17
- Moje wspomnienia o wojnie 1854 CZAJKOWSKI M. I 187/14
- Moje wspomnienia o życiu towarzyskim na prowincji w Kongresówce WILKONSKA P. V 56/29
- Moje wspomnienia o życiu towarzyskim w Warszawie WILKONSKA P. V 55/24; II 425; V 115
- Moje życie w stu wierszach SIEROSZEWSKI W. IV 69/47
- Moje życzenia (żądania) do przyjaciela KOBLAŃSKI J. II 133
- Mojej żonie RYDEL L. III 397/2
- Mojmir TURCZYŃSKI J. IV 275/5
- Mojżesz współczesny BELMONT L. I 44/ 25
- Mokotów, ofiarowany JO. Księżnie Lubomirskiej, marszałkowej w.k. w dzień imienin jej SKRZETUSKI K.J. IV 80/3
- Mołowo ŻMIJEWSKI E. V 222
- Momenta ostatnie życia zob. De remediis animi humani
- Momenty wychowawcze KORCZAK J. II 194/8; II 195/35
- Monachomachia czyli wojna mnichów KRASIŃSKI I. II 242/6; II 245/64, 398
- Monachus sive colloquiorum de religione libri quatuor zob. O wierze i nauce luterskiej
- Monachus sive colloquiorum de religione libri tres zob. O wierze i nauce luterskiej
- Monarchia papae Goldast M. V 86/11
- Monarchia sive de optimo Reipublicae statu oratio zob. De optimo Reipublicae statu
- Monetae cudendae ratio KOPERNIK M. II 189/4
- Monety dawnej Polski [...] Zagórski I. III 342/6
- Monita legalia methodum in utroque iure studendi praescribentia STAROWOLSKI S. IV 139/35
- Monita politico – moralia et Icon ingeniorum FREDRO A.M. I 298/3; III 66/9, V 253/3
- Monitor BOHOMOLEC F. I 89/18
- Monitor somnians seu somnium praesentem Reipublicae Poloniae statum referens simulque eiusdem melioris reddendi consilium exhibens ŚWIĄTKOWSKI M. IV 222/2
- Monitum super suffragio Nicolai Wendrogovii [...] CZECHOWIC M. I 201/3
- Monna Vanna Maeterlinck M. IV 20/37
- La monnaie WOŁOWSKI L. V 101/3
- Monodia na pogrzeb św. pamięci Stefana I. BIELSKI J. I 66/8
- Monogamia Jego Mci Pana Mikołaja Stradomskiego i Jej M. Panny Katarzyny Pszonkówny, Jego Mości Pana Jakuba Pszonki z Babina córki KMITA J.A. II 128/4
- Monografia dekanatu koneckiego Wiśniewski J. III 309/5
- Monografia domu Kraszewskich vel Kraszowskich Jastrzębczyków KRASZEWSKI K. II 270/1
- Monografia J. Kleinera o Słowackim GUBRYNOWICZ B. I 389/7
- Monografia rzeki Niemna od jego źródeł do Kowna KONDRATOWICZ L. II 177/39
- Monografia Szkoły Handlowej imienia Leopolda Kronenberga PLENKIEWICZ R. III 262/4
- Monografia trubadurów prowansalskich PORĘBOWICZ E. III 275
- Monografie z powstania styczniowego RAWITA-GAWROŃSKI F. III 346/49
- Monolog starego stangreta DYGAŚIŃSKI A. I 260/31
- Monolog zakochanej RAPACKI W. (syn) III 341/1; III 341
- Monologi RAPACKI W. (syn) III 342/6
- Monologi SZANIAWSKI K.J. IV 185/20; IV 185/45
- Monologi. I. Deklamacje i satyry RAPACKI W. (syn) III 342/7
- Monologi. I–III OPPMAN A. III 181/10
- Monologi, dialogi i łatwe utwory sceniczne dla domowych i amatorskich teatrów CHOCISZEWSKI J. I 155/26
- Monomachia Menelausowa z Parysem zob. Iliada
- Monomachia pro defensione fidei ss. Trinitatis PAXILLUS A. III 235/3
- Monsalwat GÓRSKI A. I 361/2; I 361, V 258/2
- Monsieur de St. Charles, ou l'homme comme il y en a peu Gernevalde I 84/16
- Monte Carlo Gremieux H., Pernéry M. V 192/29
- Monteskiusz w Polsce w. XVIII SMOLEŃSKI W. IV 112/13
- Mont-Orlial Maupassant G. de III 346/52
- Monument wszeteczeństwa gazeciarskiego pod pion sumienia i obowiązku wzniesiony... LIEDER W. Rolicz II 350
- Monumenta ... diversis personis ... posita RYSIŃSKI S. III 401/1

- Monumenta Cromeriana KROMER M. II 279/16
 Monumenta Sarmatarum STAROWOLSKI S. IV 140/39; IV 138
 Monumenta virtutis Venesclai Rzewuski, palatini Cracoviensis [...] CHRÓŚCIKOWSKI S. I 171/6
 Monumentum Catharinae Secundae ... KOPCZYŃSKI O.A. II 186/1
 Monumentum doloris divae memoriae ... Mariae Josephae Poloniarum Reginae cum lacrymis dedicatum plangente Stanislao Rzewuski (Wiersz żaloszny sławnej pamięci ... Marii Józefie ... ze łzami przypisany [...]) RZEWSKI W. III 410/3
 Monumentum pro comitiis generalibus Regni sub rege Casimiro pro Republicae ordinatione congestum OSTRORÓG J. III II 206/2; III 207
 Morale, to jest z ksiąg rozmaitych autorów wykład obyczajny WIDAWSKI P. Weżyk V 41/1
 Moralia Plutarch II 139/44, 153
 Moralia albo rzeczy do obyczajów, nauk i przestroż [...] POTOCKI W. III 293/36
 Moralna nauka dla szkół narodowych na I i II klasę POPLAWSKI A. III 273/3
 Moralna nauka dla szkół narodowych na III klasę POPLAWSKI A. III 273/6
 Moralne pisma od ... po niemiecku wydane teraz zaś na polski język przełożone Gellert Ch.F. IV 154/6
 Moralności NORWID C. III 149/81 (LI)
 Moralność pani Dulskiej ZAPOLSKA G. V 174/36; V 173
 Moralność pannie wychodzącej na świat, z francuskiego OSIŃSKI A. III 199/1
 Moralność w wykładzie prawa przyrodzonego [...] Markiewicz A. IV 122
 Morena albo powieści blade TYSZYŃSKI A. IV 291/3
 Morituri KRASZEWSKI J.J. II 264/73
 Morlach w Wenecji MICKIEWICZ A. [tłum.] III 25/26
 Morocosmea babińskie KMITA J.A. II 128/4
 Morska nawigacja do Lubeka ... BORZYMOWSKI M. I 96/1
 Morsztyn Jedrzej ŚWIDERSKI T. IV 225/1
 La Mort d'Abel Metastasio P. IV 142, 142/1, 143/4
 Moschus polski, z greckiego na wiersz polski przełożony ZIMOROWICZ Sz. [tłum.] V 197/2; V 197, 198/2
 Mosiek spekulant MIARKA K. III 9/7
 Moskale w Polsce albo treść dziennika pisanego w Warszawie przez ciąg dziesięciu miesięcy: od 8 września 1831 do 8 lipca 1832 r. WITWICKI S. V 78/9; V 78/21
 Moskiewskie gody WYRZYKOWSKI S. V 130/1
 Moskiewskie na Litwie rządy CZAPLIŃSKI F.W. I 190/5
 Moskwa. (Dalszy ciąg „Gawęd”) STRUTYŃSKI J. IV 164/9
 Moskwa. Pamiętniki J.G. Polaka z Korony [...] (Obrazki caryzmu. Pamiętniki) JATOWT M. II 43/1; II 43
 Moskwa wobec Unii i Polski KASPROWICZ J. II 98/2
 The Moslem and the Christian, or Adventures in the East by Sadyk H.G. Czajkowski M. II 308/9
 Moszkopolis NIEMCEWICZ J.U. III 129/50
 Moški, Joski i Srule KORCZAK J. II 194/4; II 195/35
 Mośkowe swaty BLIŻYŃSKI J. F. I 74/6
 Motory życia ROGOSZ J. III 372/17
 Motywa kodeksu francuskiego kryminalnego sądowego postępowania ... PEKAŁSKI W. [tłum.] III 241/4
 Motywy Kodeksu Napoleona BYCHOWIEC J.W. [tłum.] I 135
 Mowa polska SIENKIEWICZ H. IV 51/46
 Mowa polska (Gorzkie żale) KOŹMIAN S.E. II 236/5
 Mowca polski Pisarski J.S. III 179/7
 Mownia języka polskiego ŻOCHOWSKI F. V 223/3
 Mowy i wiersze moralne autorów klasycznych [...] BOGUŚLAWSKI J.K. I 81/15; IV 193
 Mowy Mussoliniego JABŁONOWSKI W. [ed.] II 12/13
 Mowy o główniejszych materiach politycznych SKRZETUSKI W.B. IV 81/2; IV 81
 Mowy wybrane o mądrości STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA V 311/1 c
 Moyses sanctus zob. De praxi Romanae Curiae
 Mozaika SIEMIENSKI L. IV 44/62
 Mozaika, Gawędy szlacheckie z lat ubiegłych STRUTYŃSKI J. IV 164/10
 Mozaika, Nowele i opowiadania KRASZEWSKI J.J. II 266/113
 Mozaika. Powiastki i obrazki SIEMIENSKI L. IV 42/15
 Mozaika dziejowa z pamiętników i opracowań SYNORADZKI M. IV 177/23
 Mozaika kontraktowa GROZA A. I 379/6
 Możni panowie, Szlachta magnaci. Giełdowi kupcy WIELOGEOWSKI W. V 44/11
 Możnowładcy i sierota KONDRATOWICZ L. II 176/32
 Mój dzieciak Janvier de la Motte A. V 228
 Mój dzienniczek zob. Diariolum meum
 Mój ostatni sonet NORWID C. III 142
 Mój pamiętnik literacki WEYSSENHOFF J. V 30/19
 Mój pamiętnik literacki WÓJCICKI K.W. V 114/18
 Mój pamiętnik z lat 1833-1843 KACZKOWSKI Z. II 65/28
 Mój pierwszy dzik i inne nowele ZAGÓRSKI W. V 153/18
 Mój pierwszy występ literacki BAŁUCKI M. I 31/ 52
 Mój sąsiad KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
 Mój skarb CHRZAŚCZEWSKA J. I 173/19
 Mój świat KASPROWICZ J. II 100/37
 Mój testament KISIELNICKA J. II 117/3
 Mój wuj się żeni KOSIAKIEWICZ W. II 213/22
 Mów do mnie jeszcze TETMAJER K. Przerwa IV 246/5
 Mówca polski Pisarski J.S. II 393/3, III 203
 Mówcie, jeśli uola czyja... zob. Pieśń Jankowskiego
 Mrok KRECHOWIECKI A. II 274/13
 Mrok. Sztuka współczesna w 3 a. GAŚSIOROWSKI W. I 324/21
 Mrowin i Trock WILKOŃSKA P. V 55/15
 Mrówki, czyli spotkanie się Pana Tadeusza z Telimeną w Świątyni Dumania [...] Orłowski A. I 295
 Msza majowa TATARKIEWICZ M. IV 242/2
 Msza na cztery głosy z towarzyszeniem organu... zob. Pieśń do Mszy świętej
 Msza polska Elsner J. I 104/16
 Msza święta za dusze zmarłych na cztery głosy... zob. Pieśń do Mszy świętej
 Mściciel (Opowiadania o królu Janie III. Opowiadanie I. Mściciel; Mściciel. Z opowiadań o królu Janie III) SZAJNOCHA K. IV 180/9
 Mściciel. Dramat w 3 a. GERMAN J. I 327/5
 Mściciel. Dramat w 3 a. PRZYBYSZEWski S. III 321/52
 Mściciel. Sztuka w 4 a. ZGLIŃSKI D. V 188/9
 Mściciel. Z opowiadań o królu Janie III zob. Mściciel
 Mściciel zob. Le doute
 Mściciel Wenety MICIŃSKI T. III 14/23
 Mściciel zbrodni Capendu E. V 192/38
 Mściśław Sumorokow A. I 137/18
 Mściwój RYDEL L. III 397
 Mściwój i Swanhilda GRABOWSKI B.T. I 367/2
 Mściwy karzeł i Masław, książę mazowiecki KRASIŃSKI Z. II 251/7
 Mucha JAŚKOWSKI J.N. II 42
 Mucha i pszczoła NIEMCEWICZ J.U. III 127/5
 Muchy DYGAŃSKI A. I 260/39
 Mulatka JASZOWSKI S. II 41/4
 Mulier fortis SZYMONOWICZ Sz. [tłum.] IV 211/24
 Mulik, niehistoryczny hetman Ukrainy BYKOWSKI P. Jaksa I 138/15

- Multorum tam clericorum quam laicorum quærela est...* zob. Tractatus rationis et conscientie
- Muras, król lasów ZAHAJKIEWICZ S. V 154/19
- Murdelio KACZKOWSKI Z. II 65/7
- Murlaj GLIŃSKI K. I 334/7
- Murzyn Piotra Wielkiego Puszkin A. II 313/71
- Murzyn z żalugi Narcyza Conrad J. II 326/22
- Musæi nummorum ex remotiore antiquitate superstium quod venale prostat Varsaviae [...] ALBERTRANDI J.CH. I 16/6
- Musarum Sarmaticarum specimina nova JANOCKI J.D.A. II 29/11; II 204/10, III 258/4
- Museum Polonum seu collectionem in Regno Poloniae et Magno Ducatu Lithuaniae scriptorum, editorum et edendorum opus bipartitum [...] JABLONOWSKI J.A. II 10/7
- Musicae elementa KROMER M. II 278/2
- Musices practicae eroteniata in usum studiosae iuventutis brevier et accurate collecta STAROWOLSKI S. IV 139/33
- Muszka ROSINKIEWICZ K. III 382/9
- Muszkietierowie króla jegomości SYNORADZKI M. IV 177/15
- Die Mutter zob. Matka. Dramat w 4 a.
- Muza KOCHANOWSKI J. II 136/11, II 130/3
- Muza domowa MORSZTYN Z. III 90/5, 90/7; III 325/12
- Muza domowa, czyli nieznanne dotąd poezje Zbigniewa Morsztyna Rzepecki J. III 90/5
- Muza polska na tryumfalny wjazd Najjaśniejszego Jana III po dwuletniej elekcyjnej na szczęśliwą koronacją z marsowego pola do stołecznego miasta Krakowa POTOCKI W. III 292/22
- Muza polska pod tytułem: Pieśni osiemdziesięcioletniego starca ŚWIDERSKI J. IV 224/3
- Muzamerit czyli powieści przy świetle księżycy SIEMIŃSKI L. IV 42/4; IV 44/62
- Muzarion Wieland C.M. I 157
- Muzeum fizyczne MUŚNICKI N. III 101/5
- Muzeum Narodowe Polskie w Raperswilu KARCZEWSKI W. II 86/7
- Muzeum sztuki europejskiej KRZEMIŃSKI S. II 290/1
- Muzeum teatralne im. Stanisława Wyspiańskiego SZUKIEWICZ M. IV 199/15
- Muzulmanin na Litwie PUZYŃNINA G. III 329/8
- Muzy na weselu Imci Pana Aleksandra Morskiego z Morska JURKOWSKI J. II 61/2
- Muzy polskie do Najjaśniejszych Królewiców Ksawerego i Karola, powracających z wojny na zimę do Warszawy roku 1757 KĘMPSKI A. II 111/2
- Muzy polskie do Najjaśniejszych Królewiców Ksawerego i Karola, śpieszących na wojnę po przezimowaniu w Warszawie KĘMPSKI A. II 111/3
- Muzyka jako czynnik kultury PINIŃSKI L. III 256/7
- Muzyka wojskowa GOSZCZYŃSKI S. I 355/6
- Muzykanci SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
- My. Dramat współczesny w 3 a. KRECHOWIECKI A. II 275/19
- My artyści ... FELDMAN W. I 282/23
- My i nasze sztandary DYGASIŃSKI A. I 259
- My i wy ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228
- My młodzi BRZOZOWSKI S. I 121
- My się Kochamy LUBOWSKI E. II 373/27
- Mychajło z Korostowa ZAHAJKIEWICZ S. V 154/4
- La Myseide Krasicki I 256/4
- Mysikrólik, czyli Gody życia zob. Gody życia
- Les mystères de Saint-Petersbourg Decourcelle P., RZEWUSKI St. III 410/22
- Mysza wieża na jeziorze Gople BRONIKOWSKI A.A.F. I 107/2; II 285/11
- Mysza wieża wśród jeziora Gopla BRONIKOWSKI A.A.F. I 107/2
- Myszeida zob. Myszeis
- Myszeidos pieśni 10 zob. Myszeis
- Myszeidos pieśni X. [Wstęp] BRUCHNAŁSKI W. I 111/17
- Myszeis (Myszeida; Myszeidos pieśni 10) KRASICKI I. II 241/2; II 241, I 111/17
- Myszures BYKOWSKI P. Jaksa I 138/18
- Myszys bez kota (Bezkrólewie) WIENIAWSKI J. V 48/10
- Myszys króla Popieła PRZYBOROWSKI W. III 312/13
- Myśl druga WYBICKI J. V 123/1
- Myśl o mądrych uwagach naganiających niezawodny sposób utrzymania sejmów i liberi veto R.P. 1764 RZEWUSKI W. III 411/12
- Myśl o poezji POTOCKI S.K. III 289
- Myśl o równowadze politycznej w Europie STASZIC S.W. IV 149/14
- Myśl o szczęściu POTOCKI S.K. III 289
- Myśl o wiosnie MASSALSKI E.T. II 432
- Myśl ogólna fizjologii powszechnej (Myśl ogólna fizjologii wszechświata) SUPIŃSKI J. IV 171/5
- Myśl ogólna fizjologii wszechświata zob. Myśl ogólna fizjologii powszechnej
- Myśl przebudowy WASILEWSKI Z. V 27/8
- Myśl szczerą, jak być dobrym mężem i ojcem każdemu z powołania swego przystoi CZAPSKI F.S. I 191/4
- Myśl trzecia WYBICKI J. V 123/1
- Myślałem, że to sen ASNYK A. I 23/31
- Myślący burmistrz MORGENBESSER A. III 81/5
- Myśli i uwagi (Uwagi i myśli Margrabi A. Wielopolskiego) WIELOPOLSKI A. V 46/4
- Myśli dążące do zamiaru polepszenia bytu włościan polskich i podania im środków dojścia stopniami do niepodległości bez szkody właścicieli CZARTORYSKI A.J. I 195/2
- Myśli do projektu formy rządu, co do szlachty mniej mającej FELIŃSKI A. I 284/1
- Myśli dorywcze o romantyczności i romantykach NIEMOJOWSKI W. III 139/4
- Myśli ekonomiczne TRZCIŃSKI A. IV 269/16
- Myśli i refleksje pewnego penitenta JABLONOWSKI J.S. II 8/5
- Myśli i wskazania BRZOZOWSKI S. I 122/24
- Myśli i zdania JUCEWICZ L.A. II 60/1
- Myśli i zdania moralne TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 236/35
- Myśli i zdania z pism Justa Lipsiusza wyjęte JUSZYŃSKI M.H. [tłum.] II 63/10
- Myśli luźne o konserwatyzmie i postępie DYGASIŃSKI A. I 259
- Myśli moralne o przymiotach niewiasty zamężnej MINASOWICZ J.E. III 60/12
- Myśli na myśli, albo uwagi nad projektem pod tytułem: Myśli o niezawodnym utrzymaniu sejmów i liberi veto, z projektami na konwokację roku 1764 KONARSKI S.F. II 171/27; III 411/11
- Myśli nad różnymi pismy popierającymi sukcesją tronu RZEWUSKI S. III 407/14
- Myśli niektóre nad zdrożnościami ludzkimi GROZA S. I 380/1
- Myśli o Bogu i człowieku w mowie człowieka i ducha wyrażone KĘMPSKI A. II 111/1
- Myśli o edukacji i instrukcji w Polsce ustanowić się mającej POTOCKI I. III 279/2
- Myśli o filozofii ZIEMIĘCKA E. V 195
- Myśli o krółach, o sukcesji, o przeszłym i przyszłym rządzie TURSKI W. IV 281/3
- Myśli o książce i o czytaniu GOMULICKI W. V 257/57
- Myśli o literaturze polskiej GRABOWSKI M. I 369
- Myśli o literaturze polskiej MOCHNAKI M. III 70/4

- Myśli o niezawodnym utrzymaniu sejmów i liberi veto, z projektem na konwokację Roku Pańskiego 1764 RZEWUSKI W. III 411/11
- Myśli ... o ogólnej poprawie rządu krajowego POTOCKI S.K. III 289/7
- Myśli o pismach polskich, z uwagami nad sposobem pisania w rozmaitych materiałach CZARTORYSKI A.K. I 199/19; V 247/19
- Myśli o Polsce i Polakach NORWID C. III 152/140
- Myśli o postępie ludzkości FELIŃSKA E. I 283
- Myśli o potrzebie i sposobach przysposobienia młodzieży do służby dyplomatycznej w Polsce MORSKI T. III 83/6
- Myśli o przyszłości filozofii DEMBOWSKI E. I 222/19
- Myśli o rozwijaniu się piśmienności naszej w XIX stuleciu DEMBOWSKI E. I 222/8
- Myśli o rządzie polskim GUTKOWSKI W. I 390
- Myśli o rzeczy wojennej OGIŃSKI M.K. III 171/10
- Myśli o sztuce WITKIEWICZ S. V 74
- Myśli o sztuce i literaturze NORWID C. III 151/131
- Myśli o ukształceniu siebie samego WISZNIEWSKI M. V 65/9
- Myśli o teraźniejszych okolicznościach Rzeczypospolitej, przez S.R.S.C.R.P.W.K.J.KMcI RZEWUSKI W. III 410/2
- Myśli o umiłowaniu dramatycznym KAMIŃSKI J.N. V 265/24a
- Myśli o wieczności zob. Decymka myśli świętych albo Dzieśnięć elegii polskich
- Myśli o wychowaniu kobiet ZIEMIĘCKA E. V 196/1; V 195
- Myśli obywatela polskiego względem monety papierowej WYBICKI J. V 123/6
- Myśli pobożne (Modlitwy; Modlitewnik) KRASIŃSKI Z. II 252/16
- Myśli polityczne dla Polski (Przydatek do „Uwag nad życiem Jana Zamoyskiego” pod myśl nad stanem Polski do druku podany) PAWLIKOWSKI J. III 233/2
- Myśli polityczne o wolności cywilnej WYBICKI J. V 123/1
- Myśli różne o sposobie zakładania ogrodów CZARTORYSKA I. I 193/1; V 247/1
- Myśli serdeczne BALIŃSKI K. I 27/5
- Myśli serdeczne z jego pism wybrane i przedmową poprzedzone przez Józefa Witlina ZEROMSKI S. V 211/93
- Myśli, zdania i uwagi MICKIEWICZ A. V 285/119j
- Myśli, czyli całokształt loiki narodowej TRENTOWSKI B. IV 261/7; IV 260
- Myślistwo ptasze, w którym się opisuje sposób dostawiania wszelkiego Ptaka CYGAŃSKI M. I 181/1; V 246/1
- Myślistwo z ogary OSTRORÓG J. III III 208/6; III 207/2
- Myśliwy, czyli dwoje oczu za jedno KICIŃSKI B. II 113/9
- Mythen und Märchen bei den Nordslaven DZIEDUSZYCKI W. I 263/11
- Mythologiae sive explicationum fabularum I. X Natalis Comitibus IV 14/12
- N.** N. Nowosilcow PRZECLAWSKI J.E. III 306/3
- Na akt weselny Józefa Niesiołowskiego... Korytyński O. III 115/10
- Na akt weselny J.W. Kurdwanowskiego z Panną Granowską EYSYMONT M. I 277/9
- Na aplauz ... Antoniny z Zahorowskich Zamoyskiej Ordynatorowej przy założeniu pierwszego kamienia nowej fundacji w Marywilu ... ŻALUSKI J.A. V 164/7
- Na artykuł o jezuitach Zjazdu siedmiorskiego... odpowiedź SKARGA P. IV 74/12
- Na bal księcia Marcina Lubomirskiego ANCUTA J. I 18
- Na balkonie Browning R. II 101/70, 101/72
- Na bezdrożach zob. Przez ciernie i głogi
- Na bezdrożu Wieriesajew W. III 238/45
- Na Bożym świecie ŁĘTOWSKI J. II 382/7
- Na broń ... ŻEROMSKI S. V 210/63
- Na bruku zob. Na warszawskim bruku. Obrazek miejski
- Na cecorskim polu RAWITA-GAWROŃSKI F. III 346/50
- Na cenzurę ... GROCHOWSKI S. I 373/22
- Na chlebnie dzieci SZANIAWSKI K.J. IV 185/21
- Na chlebnie u dzieci SZANIAWSKI K.J. IV 185/21
- Na chlebnie żony ZACHARIASIEWICZ J. V 152/38
- Na cichej wsi KOWERSKA Z. II 226/25
- Na cmentarzu ASPIS B. I 24/4
- Na cmentarzu – na wulkanie KRASZEWSKI J.J. II 267/127
- Na czerwonym zaścianku RZĘTKOWSKI S.M. III 412/3
- Na Daleki Wschód SIEROSZEWSKI W. IV 67/12
- Na dnie sumienia ORZESZKOWA E. III 193/9
- Na dnie życia zob. Nowele i obrazki
- Na dochód towarzyszy broni przybyłych z tułactwa do kraju POL W. III 268/11
- Na drabinie FALEŃSKI F.M. I 279/11
- Na drodze KONOPNICKA M. II 181/18
- Na drodze ku wielkiej przemianie LUTOSŁAWSKI W. II 375/27
- Na drogach duszy PRZYBYSZEWSKI S. III 319/18
- Na drogach duszy: Gustaw Vigeland zob. Auf den Wegen der Seele
- Na drugą półkulę. Opisy i przygody dla młodzieży GRUSZECKI A. I 381/18
- Na drugą półkulę. Sprawozdania specjalne delegata „Tygodnika Ilustrowanego” (W kraju palm i słońca) GRUSZECKI A. I 381/10
- Na dworze Zygmunta Starego CHŁĘDOWSKI K. I 148/8
- Na dwóch krańcach WILKOŃSKA P. V 56/27
- Na dziejowym przelomie ROGOSZ J. III 372/21
- Na dzień doroczny urodzin Napoleona Wielkiego d. 15 sierpnia 1812 r. WĘŻYK F. V 38/11
- Na dzień [szósty] 6 grudnia BIELAWSKI J. I 61/13
- Na dzień imienin ... Andrzeja Młodziejowskiego, biskupa poznańskiego i warszawskiego, kanclerza wielkiego koronnego ... oda ... ZABŁOCKI F. V 144/2
- Na dzień imienin do JCM. Konstantego Pawłowicza... MOLSKI M. III 72/22
- Na dzień imienin J.W. hrabi Józefa herbu Junosza Żaluskiego... ŁAPSKIŃSKI J. II 378
- Na dzień [dziewiętnasty] 19 marca do ... Józefa Poniatowskiego... MOLSKI M. III 72/5
- Na dzień imienin ... Stanisława Książęcia Poniatowskiego, marszałka Rady Nieustającej NARUSZEWSKI A.S. III 115/19
- Na dzień otwarcia nowego teatru w Krakowie dnia 21 października 1893 r. GÓRSKI K.M. I 364/5
- Na dzień [ósmym] 8 maja roku 1774 z okazji imienin J.O. Książęcia JMcI Stanisława Lubomirskiego [...] EYSYMONT M. I 276/2
- Na dzień siódmy września TREMBECKI S. IV 258/11
- Na dzień Trzeci Maja roku 1792 DROZDOWSKI J. I 251/5
- Na dzień zaślubienia Wincentego Potockiego ... z Ursułą Zamoyską... NARUSZEWSKI A.S. III 114/8
- Na Elżbietę TREMBECKI S. (?) IV 259/24
- Na falach losu ROGOSZ J. III 372/23
- Na fali RODZIEWICZOWNA M. III 369/16
- Na fujarce KONOPNICKA M. II 180/3
- Na giełdzie cnoty ŁASKOWSKI K. II 315/12
- Na głębiach SZUKIEWICZ M. IV 199/12
- Na Godnie Święta ORKAN W. III 185/5
- Na Gople ... w nocy BERWIŃSKI R.W. I 56/2
- Na greckiej fali BUKOWIŃSKI W. I 132/3
- Na grobie złudzeń POTOCKI J.K. III 286

- Na grób Julietty zob. W Weronie
- Na gruzach Turcji JANKOWSKI Cz. II 26/24
- Na gwieźdny szlaku SŁOŃSKI E. IV 84/34
- Na harde a wszeteczne śpiewanie Joachima Bielskiego o byczyńskiej przygodzie odpowiedź PAPROCKI B. III 222/14
- Na Helikonie zob. Piękny sen
- Na herb... ksiąząt Słuckich STRYJKOWSKI M. IV 167/13
- Na hersztów targowickich NIEMCEWICZ J.U. III 127/11
- Na imieniny Jaśnie Wielmożnego Imci Pana Józefa Krasieńskiego, obłożnika wielkiego koronnego... MAREWICZ W.I. II 428/21
- Na imieniny Jaśnie Wielmożnego Imci Księdza Pawła Ksawerego Brzostowskiego, referendarza WXLit. WYKOWSKI F. V 127/2
- Na imieniny Jaśnie Wielmożnej Imci Pani Józefy z ksiąząt Radziwiłłów Grabowskiej... MAREWICZ W.I. II 428/28
- Na Irtyszu CZAPLIICKI F.W. I 190/4
- Na jagody! KONOPNICKA M. II 181/35; V 271/35
- Na Jasnej Górze ŁUSZCZEWSKA J. II 400/16
- Na jasnym brzegu SIENKIEWICZ H. IV 51/41
- Na jawie WIENIARSKI A. V 47/4
- Na jawie i we śnie SZEMBEKOWA M. IV 190/3
- Na jedną kartę SIENKIEWICZ H. IV 47/11
- Na jeziorze KONOPNICKA M. II 181/21
- Na jubileusz Asnyka TRETIAK J. IV 264/11
- Na jubileusz księstwa pięćdziesięcioletniego GORCZYCZEWSKI J. I 346/5
- Na kolonach letnich KORCZAK J. II 194/4, 194/5
- Na Kosowym Polu JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/51
- Na Kościół Opatrzności HULEWICZ B. I 414
- Na kraj świata, po złoto i przygody WIŚNIEWSKI S. V 72/1
- Na krakowskim bruku DANIELEWSKI C. I 211/16
- Na krasnym dworze RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/6
- Na krawędzi REYMONT W.S. III 362/16
- Na kresach (Na stepach) RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/4
- Na kresach ZACHARIASIEWICZ J. V 151/9
- Na kresach lasów SIEROSZEWSKI W. IV 67/2
- Na królewskim dworze KRASZEWSKI J.I. II 267/125
- Na krzyciny najjaśniejszemu Władysławowi IV królewicowi polskiemu i szweckiemu ZBYLITOWSKI A. V 182/8
- Na Krzyżówce TUCZYŃSKI F.K. IV 275/16
- Na Kujawach KONOPNICKA M. II 182/40
- Na kurpiowskim szlaku CZAJEWSKI W. I 184/7
- Na lament Jeremiasza proroka wykład bardzo osobliwy z naukami zbawienymi (Wykład na lament Jeremiasza proroka) KUCZBORSKI W. II 301/4
- Na lodach. Na wyspie. Na grobach. Try obrazki POL W. III 269/43
- Na laskawym chlebie RZEWUSKI S. III 409/1; III 409
- Na łonie natury BAŁUCKI M. I 30/11
- Na majówce JANKOWSKI J. II 27/3
- Na manowcach WILCZYŃSKI A. V 54/17
- Na marginesie „Monitora” GUBRYNOWICZ B. I 389/9
- Na marginesie literatury JANKOWSKI Cz. II 26/18
- Na marginesie tworu Ewersa PRZYBYSZEWSKI S. III 320/45
- Na marne. Jednoaktówka wierszem RYDEL L. III 397/4
- Na marne. Szkic powieściowy SIENKIEWICZ H. IV 46/1; IV 45
- Na mogile PRZYBOROWSKI W. III 312/2
- Na monumencie druidycznym w Bretonii SŁOWACKI J. IV 97/86; V 33
- Na morzu TATARKIEWICZ M. IV 242
- Na mównicy BELMONT L. I 43, 400
- Na mównicy. Publicystyka społeczna (1898–1913) KORCZAK J. II 195/35
- Na narodzenie Wielkiego Książęcia Dierzawin G.R. V 188/15
- Na narodziny Najjaśniejszego Cesarza Aleksandra I Dierzawin G.R. V 188/14
- Na nartach i sankach przez Kamczatkę Bergman S. III 250/65
- Na niebie i na ziemi DYGASIŃSKI A. I 259/11
- Na normandzkim brzegu KONOPNICKA M. II 181/36
- Na normandzkim brzegu i inne opowiadania KONOPNICKA M. II 183/72
- Na nowe tory KURAŚ F. II 305/6
- Na Nowy Rok 1763 do Jaśnie Wielmożnej Pani Bielińskiej, wojewodziny chełmińskiej KĘMPSKI A. II 111/4
- Na nowych falach... KONCZYŃSKI T. II 173
- Na nowym progu GÓRSKI A. I 361/6
- Na obcej ziemi OPPMAN A. III 181/2
- Na obraz Klopka, pieska króla Stan. Augusta WOLSKI M. V 96/10
- Na obronę Pana Jana Niemojewskiego księdzu Powodowskiemu OTWINOWSKI E. III 213/4
- Na Oceanie Atlantyckim zob. Listy z podróży do Ameryki
- Na oczy królowny angielskiej (Elżbiecie, córce Jakuba króla angielskiego, na oczu jej) NABOROWSKI D. III 104/5
- Na odejście do Saksonii zob. Wiersz dnia 8 marca napisany
- Na odjazd do Spa J.W. z Ossolińskich Potocki krajczyny koronnej CHOMENTOWSKI S. I 166/1
- Na odlocie DYGASIŃSKI A. I 260/49
- Na „Ogród fraszek” Paraenesis MORSZTYN S. III 89/4
- Na Olimpię SIENKIEWICZ H. IV 51/42
- Na opłakany pożar dziedzicznego miasta Dubiecka ŻABCZYC J. V 202/5
- Na Orle polskiego POTOCKI W. III 293/34
- Na ostatniej placówce ROLLE M. III 377/11
- Na ostrzu sprawiedliwości JANKOWSKI Cz. II 26/28
- Na palecie KONOPNICKA M. II 180/8
- Na pałac wspaniały ... Książęca Prymasa w Warszawie ... wiersz ojczysty zob. In aedes augustas ... Antoni Ostrowski ... Varsaviae ... erectas anno 1779
- Na pamiętkę pobytu ... Aleksandra II w Wilnie (Album wileńskie) II 115
- Na pańskim dworze (Pański dwór) DYGASIŃSKI A. I 259/1
- Na partykularzu PRZYBOROWSKI W. III 312/3
- Na paryskim bruku zob. Niepodobni
- Na pensji ŻMICHOWSKA N. V 220/20
- Na pismo, któremu napis „O Konstytucji 3 Maja” do JWW. Zaleskiego trochę i Maruszwica brzeskiego litewskich posłów odpowiedź POTOCKI I. III 280/9
- Na piszących komedie HULEWICZ B. I 414
- Na pobojoju Asnyka A. I 22/5
- Na pobojoju (Na polu bitwy; Ostatnia potyczka; Odciecz) MACIEJOWSKI I. II 403/4; II 404/40
- Na pobratycznej ziemi PAPI J. III 221/10
- Na pochyłości LUBOWSKI E. II 373/11
- Na poddaszu URBĄŃSKI A. V 15/8; V 15/7
- Na Podolu GRUSZECKI A. I 382/49
- Na Podolu. Powieść obyczajowa DZIEDUSZYCKI W. I 263/23
- Na podziękowanie Bogu BRATKOWSKI S. I 101/26
- Na pograniczu PRUS B. III 301/23
- Na pograniczu. Zarys piórem nakerślony WILKONSKA P. V 55/13
- Na pograniczu obcych światów Zeyer J. III 307/10
- Na pogrzebie Jacka Ogrodzkiego, sekretarza w. koronnego NARUSZEWICZ A.S. III 115/14
- Na pogrzebie Jej M.P. Marszałkowej Koronnej OPALIŃSKI Ł. III 179/9
- Na pokładzie ŻEROMSKI S. V 208/27

- Na pokoje nowe w Zamku Królewskim obrazami sławniejszych czynów polskich, portretami i bustami znakomitszych Polaków ozdobione WORONICZ J.P. V 105/10
- Na pokój grecki w domu ziemnej Zeneidy Wołkońskiej w Moskwie MICKIEWICZ A. III 25/26; II 253/39
- Na polu bitwy zob. Na pobojowisku
- Na polu chwały SIENKIEWICZ H. IV 51/44; IV 45
- Na portret księżny Adamowej Czartoryskiej IV 259/24
- Na posterunku. Powieść współczesna GRUSZECKI A. I 382/45
- Na posterunku. Szkice publicystyczne FELDMAN W. I 282/14
- Na postrachu wszystko się zakończy KUBICKI S. II 299/2
- Na powrót ... Księżny JMci Czartoryski Generałowy Ziemi Podolskich [...] BIELAWSKI J. I 61/14
- Na powrót ... Księżny JMci z ... Czartoryskich Lubomirski [...] BIELAWSKI J. I 61/16
- Na powszechną radość z okazji oddanej buławy polnej koronniej Sewerynowi Rzewuskiemu NARUSZEWICZ A.S. III 114/7
- Na pożądane przybycie N. Aleksandra I ... do Warszawy ... 1815, 12 listopada MOŁSKI M. III 72/18
- Na probstwie w Wyszkowie ŻEROMSKI S. V 210/68
- Na progu Polski SŁOŃSKI E. IV 84/29
- Na progu życia Czirnikow E. V 184/14
- Na prowincji ORZESZKOWA E. III 193/5
- Na próżno RZĘTKOWSKI S.M. III 412/7
- Na przebój BAŁUCKI M. I 30/27
- Na przebój Powieść współczesna SZELIGA M. IV 189/16
- Na przedpieklu ASNYK A. I 22/3
- Na przekór PRZYBYLSKI Z. III 317/13
- Na przełęczu WITKIEWICZ S. V 74/2
- Na przełomie BUKOWIŃSKI W. I 132/6
- Na przełomie. Powieść z dziejów polskiego mieszczaństwa RONIKIER B. Jaxa III 380/13
- Na przełomie. Szuka w 4 a. SZUKIEWICZ M. IV 199/21; IV 199
- Na przepadłe imię LENARTOWICZ T. II 328/30
- Na przypadek Najjaśniejszego Pana do Warszawy ... d. 17 maja 1810 r. MOŁSKI M. III 72/7
- Na przypadek Stokowskiego BAUDOUIN J. I 40
- Na przyjazd LASKOWSKI K. II 316/39
- Na regiment J.W. Potockiego wwdy ruskiego i 24 szruk armat Rzplitej na Sejmie Grodzieńskim 1784 roku dany KNIAŻNIN F.D. II 130/7
- Na rocznicę imienin Xcia Ignacego Massalskiego, biskupa wileńskiego oda KARPOWICZ M.F. II 96/15
- Na Rok Nowy TYMOWSKI T.K. IV 289/8
- Na rozdrożu Tinseau L. V 221/15
- Na rozdrożu. Powieść w 2 tomach osnuta na tle prawdziwych wydarzeń ŁUSZCZEWSKA J. II 400/11
- Na rozdrożu. Powieść z niedalekiej przeszłości STARKEL J. IV 137/1
- Na rozlogach białoruskich GOMULICKI W. I 345/37
- Na rozstajnych drogach SOWIŃSKI L. IV 124/13
- Na rozstaju zob. Über Bord
- Na ruinach GRUDZIŃSKI S. I 380/5
- Na ruinach. Powieść SARNECKI Z. IV 20/14
- Na ruinę jezuitów Sowiński W. III 62/51
- Na San Domingo PRZYBOROWSKI W. III 312/26
- Na Saskiej Kępie PRUS B. III 301/29
- Na scenie i za kulisami GLĄDKOWSKA C. I 335/2
- Na schyłku wieku (Dekadentyzm) JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/28
- Na sejm rozערwany... 1639 TWARDOWSKI S. IV 285/15
- Na Skalnym Podhalu TETMAJER K. Przerwa IV 246/18; IV 246
- Na skalach Calvados SYGIETYŃSKI A. IV 175/2; IV 175/5, V 313/2
- Na skrypt wydany pt. Academia Vilnensis etc; respons... KONARSKI S.H. II 170/9
- Na służbę Bożą GRABOWSKI B.T. I 368/12
- Na służbie KASPROWICZ J. II 98/6
- Na służbie. Powieść KOWERSKA Z. II 226/12
- Na Solec CZAPLIC C. I 189
- Na sprowadzenie popiołów Henryka Sienkiewicza z ziemi szwajcarskiej do polskiej ROSSOWSKI S. III 383/19
- Na sprowadzenie prochów Napoleona (Na sprowadzenie zwłok Napoleona) SŁOWACKI J. IV 94/62
- Na sprowadzenie zwłok Napoleona zob. Na sprowadzenie prochów Napoleona
- Na sprzedaż HERTZ B. I 400/11
- Na srebrnym globie ŻUŁAWSKI J. V 227/8; V 227
- Na stacji SEŃSKI E. IV 83/17
- Na stacji w Grodzisku KORZENIOWSKI J. II 209/24
- Na stanowisku PERZYŃSKI W. III 238/22
- Na stanowisku. Obrazek sceniczny w 1 a. KOZIEBRODZKI W.B. II 227/17
- Na starym cmentarzu KONOPNICKA M. II 181/21
- Na stepach zob. Na kresach
- Na straconym posterunku JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/21
- Na strażnicy KRZYŻANOWSKA N. II 296/7
- Na strażnicy, scena dramatyczna SZANCER W. IV 181/4
- Na strunach duszy ŻUŁAWSKI J. V 227/1, V 226
- Na stypie zob. Szach i mat
- Na swobodzie GRUSZECKI A. I 382/19
- Na swojej drodze MIŁKOWSKI Z. III 57/57
- Na szczęśliwy do stęsknionej stolicy powrót Pana Naszego Miłościwego Stanisława Augusta Galatea ekloga ... dnia 9 grudnia 1781 EYSYMONT M. I 277/12
- Na szczęśliwy do Warszawy powrót Jego Królewskiej Mości Pana Miłościwego z prowincji litewskiej po Sejmie Grodzieńskim roku 1784, dnia 2 grudnia GOŁAŃSKI F.N. I 341/5
- Na szczęśliwy ze Śląska powrót ... Jerzego ... Lubomirskiego POTOCKI W. III 292/9
- Na szczycie piramid SŁOWACKI J. IV 93/53,3
- Na szerokim świecie MACIEJOWSKI I. II 403/17
- Na szerokim świecie SABOWSKI W. IV 10/18
- Na szlakach świata SIEROSZEWSKI W. IV 68/32, 68/34
- Na ślub Janusza księcia Sapiiehy z Honoratą Młodecką wiersz, w Wernie 12 lutego 1803 PIEROŻYŃSKI L. III 244/5
- Na śmierć DZIERŻKOWSKI J. I 266/41
- Na śmierć. [Opowiadanie] GNATOWSKI J. I 336/14
- Na śmierć Józefa Książęcia Poniatowskiego ... poległego w bitwie pod Lipskiem w d. 19 października 1813 r. MOŁSKI M. III 72/11
- Na śmierć JP. Kurowskiego zabitego w pojedynku ... 1783 r. KORSAK R. II 201/3
- Na śmierć Tadeusza Kościuszki HUMNICKI I. I 415
- Na targu ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/6
- Na taśmie 70-lecia HERTZ B. I 401/27
- Na teraz WILKOŃSKA P. V 56/31
- Na trakcie WIENIAWSKI J. V 48
- Na tropie trucizny GORCZYŃSKI B. I 349/6
- Na trzecim piętrze DYGAŚIŃSKI A. I 259/13
- Na tym padole placu zob. In hac lacrymarum valle
- Na tym padole placu zob. Vigilien
- Na Ukrainie SOWIŃSKI L. IV 123/7
- Na ulicy SZYMANOWSKI W. IV 205/13
- Na usprawiedliwienie się Jaśnie Wielmożnego Imci Pana Duskiego ... z manifestu przeciwko Ustawie 3 Maja r. 1791 opowiedź POTOCKI I. III 279/8

- Na ust koralu RÓŻYCKI Z. Rola III 391
 Na ustach grzechu Samozwaniec M. III 67
 Na voli i njevoli MAJKOWSKI A. II 413/4
 Na wakacjach PRUS B. III 300/18
 Na wakacjach. Sielanka humorystyczna w 3 a. FRIEDBERG S. I 301/7
 Na warszawskim bruku DYGASIŃSKI A. I 259/6; I 259/1
 Na warszawskim bruku. Obrazek miejski (Na bruku. Powieść z życia miejskiego) SZANIAWSKI K.J. IV 184/15
 Na warszawskim bruku. Szkic powieściowy i drobiazgi GRAYBNER S. I 371/8
 Na werandzie GLIŃSKI K. I 334
 Na weselu królowej Izabelle GĄSIÓREK S. I 322/3
 Na weselu Książęcia de Nasau z Księżną z Gozdskich Sanguszkową NARUSZEWICZ A.S. III 115/16; I 89/31
 Na wędkę SABOWSKI W. IV 9/13
 Na widnokręgach KORCZAK J. II 193
 Na widnokręgu PIETKIEWICZ Z. III 247
 Na widowni POTOCKI J.K. III 286
 Na Wielki Piątek MORSZTYN J.A. III 86/9
 Na wjazd ... Książęcia Imci Michała Jerzego Ciołka Poniatowskiego ... 1786 dnia 11 października WORONICZ J.P. V 105/11
 Na wjazd senatora do Warszawy TURSKI W. IV 282
 Na wjazd senatora do Warszawy WĘGIERSKI T.K. (?) V 36/10
 Na wodach GRABOWSKI B.T. I 367/3
 Na wschodnim posterunku WASILEWSKI Z. V 27/10
 Na wulkanach Japonii SIEROSZEWSKI W. IV 68/31
 Na wulkanie GRUSZECKI A. I 382/29
 Na wulkanie zob. Pozłaczana głowa
 Na wycugu zob. Na wymowie
 Na wydaniu ORKAN W. III 184/2
 Na wylomie RABSKI W. III 330
 Na wymiarze zob. Wyczuźnik
 Na wymowie (Maryna, Na wycugu) SZUKIEWICZ M. IV 199/7
 Na wyraz PRAZMOWSKA T. III 297/7
 Na wyspie DANIEŁOWSKI G. I 212/2
 Na wyspie. Tragedia krotochwilna w I a. SIEMIENSKI L. IV 43/33
 Na wyścigach GRUSZECKI A. I 381/13
 Na wyżynach. RODZIEWICZÓWNA M. III 369/19
 Na wzgórzu śmierci KASPROWICZ J. II 99/20
 Na zasnę osobę szlachetnie urodzonego Pana Mikołaja Reja LUBELCZYK J. (?) II 366/13
 Na znacność Oxej herbu LUBELCZYK J. (?) II 366/13
 Na zakończenie poranków muzycznych w Pałacu Paca na rzecz ubogich SKARBK F. IV 72/25
 Na zapytanie: Czemu w konfederacie? odpowiedź NORWID C. III 148/76
 Na zarobek ORKAN W. III 184/2
 Na zawsze RYDEL L. III 397/7
 Na zgłiszczach SZANIAWSKI K.J. IV 184/4
 Na zgon poezji ASNYK A. I 22/12
 Na zgon poezji Norwid C. V 33
 Na zgon ś.p. Jana Gajewskiego, polityczno-polskiego emigranta, inżyniera francuskiego, zabitego eksplozją maszyny parowej w Manchester 1858 lipca NORWID C. III 147/64
 Na zgon ś.p. Józefa Z., oficera Wielkiej Armii... NORWID C. III 149/81 (C)
 Na zgon T. Lenartowicza BRZOZOWSKI S. Korab I 124
 Na zgon Teofila Lenartowicza KURAŚ F. II 305
 Na zgon wiekopomnej pamięci Aleksandra I-ego... BRATKOWSKI S. I 100/2
 Na zgon Wielkiej Księżny Olii Pawłowny Dierzawin G.R. V 188/12
 Na zjeździe GERMAN L. I 327/1
 Na złamanie karku DYGASIŃSKI A. I 260/25
 Na zwłokach zwierzęcia DYGASIŃSKI A. I 259/11
 Nabożeństwo codzienne chrześcijańskie BAKA J. I 25/5; IV 193/2
 Nabożeństwo dla ludzi zabawnych WARSZEWICKI S. (?) V 25/9
 Nabożeństwo do Św. Apostołów Piotra i Pawła ... z włoskiego przetłumaczone NARUSZEWICZ A.S. (tłum.) III 116/43
 Nabożeństwo do św. Franciszka Jana Regisa [...] BAKA J. I 25/2
 Nabożeństwo do świętego Jana Bożego JAŚKIEWICZ M. II 42/8
 Nabożeństwo na przedniejsze czasy i święta całego roku DRUŻBICKI K. I 254/8
 Nabożna piosnka a obiecna modlitwa człowieka krześcijańskiego do Syna Bożego TRZECIESKI A. IV 271/9
 Nabożna rozmowa świętego Bernata III 180/1
 Nabożne i rozkoszne tolenie OPEC B. (tłum.) III 180/1
 Nachricht von denen in der Hochgräflich Zaluskischnen Bibliothek sich befindenden raren polnischen Büchern JANOCKI J.D.A. II 29/4
 Nad Bałtykiem MICIŃSKI T. III 14/14
 Nad Bałtykiem ZMORSKI R. V 199
 Nad Czeremoszem zob. Karpaccy górale
 Nad Czeremoszem. Nowele z życia ludu huculskiego TURCZYŃSKI J. IV 275/10
 Nad Dniestrom ZAHAJKIEWICZ S. V 154/8
 Nad głębiami ASNYK A. I 22/17
 Nad głębiami. Powieść KONCZYŃSKI T. II 174/7
 Nad grobem Julii Capuleti w Weronie zob. W Weronie
 Nad grobem Matki ORKAN W. III 184/1
 Nad grobem powstańca ŚWIDER A. V 314/3a
 Nad jeziora włoskim brzegiem HOESICK F. I 408/20
 Nad jeziorem ROGOSZ J. III 373/28
 Nad klawiaturą „Organów” Kajetana Węgierskiego Gomulicki J.W. V 36/4
 Nad kolebką KOROTYŃSKI W. II 199
 Nad kołyską STASIAK L. IV 146/21
 Nad konstytucją i rewolucją dnia 3 maja roku 1791 uwagi TOMASZEWSKI D. Bończa IV 252/2; I 320/3
 Nad modrym Dunajem KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Nad mogiłą KONOPNICKA M. II 180/7
 Nad morzem AUGUSTYNOWICZ J. 24/8
 Nad morzem (Epipsychidion) PRZYBYSZEWSKI S. III 319/15
 Nad morzem. Z notatek turysty SAWICKA J. IV 22/8
 Nad Niemnem ORZESZKOWA E. III 195/32; III 192, V 295/32
 Nad nową konstytucją KORSAK R. II 201/2
 Nad pismem pod tytułem: Mowa Waleriana Stroynowskiego ... dnia 18 lutego 1792 roku w Lucku na sejmikach trzech powiatów miana ... uwagi HULEWICZ B. I 414/3
 Nad poziomą SABOWSKI W. IV 10/42
 Nad prawem, które by szlachcie bez posesji activitatem na sejmikach odbierało uwagi RZEWUSKI S. III 407/15
 Nad ranem SARNECKI Z. IV 19/3
 Nad rzekami Babilonu MIŁKOWSKI Z. III 57/51
 Nad Sawą i Drawą ZMORSKI R. V 201/16
 Nad skarby wielkie SARBIEWSKI M.K. V 305/30a
 Nad Styrem MALISZEWSKI E. II 420/2
 Nad urwiskiem ORKAN W. III 185/5; III 184
 Nad urwiskiem. Wybór nowel DANIEŁOWSKI G. I 213/16
 Nad Wartą. Powieść JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/19
 Nad Wartą. Powieść współczesna GRUSZECKI A. I 382/24
 Nad Wisłą. Improwizacja do Edwarda Dembowskiego ZMORSKI R. V 201/8

- Nad Wisłą. Krotochwila w 1 a. ze śpiewami... WIENIARSKI A. V 47/6
- Nad Wisłą. Powieść KAPLIŃSKI L. II 84/1
- Nad wodą wielką i czystą HOESICK F. I 408/20
- Nad wodą wielką i czystą. [Wybór] MICKIEWICZ A. V 285/119 b
- Nad-Bużne obrazy i powiastki KUNICKI L. II 304/5
- Nadeszły inne czasy GÓRSKI A. [ed.] I 362/30
- Nadgrobek Orwinowskiego MORSZTYN J.A. III 85/3
- Nadgrobek Szczęsnemu Potockiemu TOMASZEWSKI D. Bończa IV 252
- Nadobna Pasqualina [...] TWARDOWSKI S. IV 285/11; IV 284, V 3168/11
- Nadyr, czyli Thamas Kouli-Kan BOGUSŁAWSKI W. I 86/53
- Nadzieja GHOCISZEWSKI J. I 155/30
- Nadzieja. (Op hope van zegen) Heijermans H. II 100/59
- Nadzieja. Powieść (wierszem) NIEMCEWICZ J.U. III 130/67
- Nadzieja pokoju pruskiego CHEŁCHOWSKI H. I 145/8
- Nadzwyczajne przygody Józefa Rouletabilla'a, reportera. Tajemnica złotego pokoju Leroux G. II 316/45
- Nadzwyczajne przygody pana Chorążycza SOWIŃSKI L. IV 124/14
- Naenia funebris ad Stanislaum Socolovium... de morte Jacobii Gorscii SZYMONOWIC Sz. IV 210/3
- Naeniae in funere divi Stephani I. BIELSKI J. I 66/9
- Nafta MACIEJOWSKI I. II 403/25
- Nagi bruk (Wspomnienie) ŻEROMSKI S. V 209/41
- Nagody Pańskie, powab i pokarm chrześcijańskiego człowieka, do zbioru obfitych task boskich ... odrobiny zba-wienne przymietane [...] JABLONOWSKI J.A. [tłum.] II 10/18
- Nagrobek Garsonkowi TWARDOWSKI S. IV 285/15
- Nagrobek Jakuba Jasińskiego generała (Nagrobek Jakubowi Jasińskiemu; Nagrobek generała Jasińskiego na Pradze poległego 1794 r.) KORSAK R. II 201/3
- Nagrobek Jakubowi Jasińskiemu zob. Nagrobek Jakuba Jasińskiego generała
- Nagrobek generała Jasińskiego na Pradze poległego 1794 r. zob. Nagrobek Jakuba Jasińskiego generała
- Nagrobek Kassyldzie z Załęskich Sapieżynie, wojewodzinie smoleńskiej PIEROŻYŃSKI L. III 244/7
- Nagrobek P. Samuela Twardowskiego TWARDOWSKI S. IV 285/15
- Nagrobek P. Samuela Twardowskiego, poety polskiego TWARDOWSKI S. IV 285/14
- Nagrobek panu Janowi Strzechowskiemu SEP SZARZYŃSKI M. IV 36
- Nagrobek Stanisławowi Grzępskiemu PUDŁOWSKI M. III 329/6
- Nagrobki różnych stanów i kondycyji ludziom POTOCKI W. III 293/37
- Nagrobki zbieranej drużyny SZYMONOWIC Sz. IV 211/21
- Nagrobki zielone innego autora SZYMONOWIC Sz. IV 211/21
- Nagroda dla pilnych i grzecznych dzieci DMOCHOWSKI F.S. I 238/9
- Nagroda, czyli wskrzeszenie narodu DMUSZEWSKI L.A. I 243/23
- Najadszy się, to spać abo w pole na upatrzonego PRZETOCKI H. III 309/4
- Najcelniejsze filozoficzne nauki o duszy przed sądem krytycznym obecnej nam filozofii KREMER J. II 276/5
- Najczystsza miłości ofiara CHEŁDOWSKI W. I 149/3
- Najdawniejsze pomniki prawodawstwa słowiańskiego KUCHARSKI A.F. [ed.], MACIEJOWSKI W.A. [ed.] II 300/2, 406/18
- Najemnica Szewczenko T. IV 124/16
- Najjaśniejsza Bogurodzica Maria ... w obrazie jarosławskim kościoła polnego Soc. Jesu ... w r. 1755 uroczyście ukoronowana LEŚNIEWSKI F. II 342/3
- Najjaśniejszej Konstancji królowej polskiej... obchód nieodżałowanej śmierci TWARDOWSKI K. IV 283/12
- Najjaśniejszemu Królowi Panu swemu miłościwemu życzliwy i wierny poddany [...] tę lichą prezentuje Poczte POTOCKI W. III 292/17
- Najjaśniejszemu Panu Swemu Miłościwemu udarowany medalem złotym tłumacz książki o „Rzeczywistości religii chrześcijańskiej” dzięki czyni WYKOWSKI F. V 127/6
- Najjaśniejszemu Stanisławowi Augustowi ... Panu Swojemu Miłościwemu od obywatelstwa powiatu radomskiego wierz ofiarowany w Radomiu roku 1787 GAWDZICKI F. I 320/1
- Najjaśniejszemu Stanisławowi Augustowi... w czasie pożądanej koronacji, łącząc swą radość z powszechną Kawalerowie Collegii Nobilium Warszawskiego Soc. Jesu r. 1764 NAGURCZEWSKI I. III 108/3
- Najmłodszy KRECHOWIECKI A. II 274/8
- Najmłodsza Polska w pieśni RÓŻYCKI Z. Rola [ed.] III 391
- Najmłodszy KOWERSKA Z. II 226/24
- Najnowsza podróż po Danii, Norwegii i Szwecji odbyta w roku 1855 przez skrzypka polskiego TRIPPLIN T. IV 266/14
- Najnowsze prądy w poezji naszej CHMIEŁOWSKI P. I 152/29
- Najnowsze swaty WILCZYŃSKI A. V 54/27
- Najnowszy deklamator polski KRUMŁOWSKI K. II 287/4
- Najogólniejsze ideały życiowe PRUS B. III 301/33
- Najpiękniejsze bajki i ballady MICKIEWICZ A. V /119m
- Najpiękniejsze oczy Londynu BELMONT L. I 44/ 19
- Najpiękniejsze piosnki ASNYK A. I 22/ 12
- Najpiękniejszy człowiek mego pokolenia, Brat Albert NOWACZYŃSKI A. III 160/43
- Najświętsza Panna w poezji polskiej TRETIAK J. IV 264/13
- Najwcześniejsze sądy współczesne o Panu Tadeuszu KRČEK F. II 273
- Najznakomitsi komediopisarze hiszpańscy ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/4
- Nakład żydowski prawny WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/5
- Nakłoń Panie ku mnie ucho twoje... zob. Psalm Dawidow LXXXV
- Nal i Damayanti LANGE A. [tłum.] II 313/56
- Nala OPPMAN A. III 181/3
- Nalęcz BERNATOWICZ F. I 55/ 3
- Nalęcze ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/19
- Namienienia rodzicom, żeby odwracali od złego swoich sukcesorów i zabraniali im czytać zaraźliwych autorów zob. Różne namienienia ćwiczenia się w cnotliwych i pożytecznych dla kraju obyczajach
- Namiętności WYSOCKI A.G. V 132/3
- Namioty wezrya PRZYBOROWSKI W. III 312/21
- Nanina, czyli uprzedzenie zwyciężone BYKOWSKI I. Jaxa I 137/8
- Nanine ou le préjugé vaincu Voltaire I 137/8, III 12/2
- Naokoło świata, czyli pogoń za szczęściem Storch A. IV 10/52
- Napierski SIEMIENSKI L. IV 42/1
- Napis na grobie JWP Gregora Chodkiewicza... hetmana W.Ks. Litewskiego STRYJKOWSKI M. IV 166/3
- Napis na grobie zacnego szlachcica Pawła Secygniowskiego BAZYLIK C. I 42/ 5
- Napis nad grobem zacnej Królowej Barbary Radziwiłłówny niegdą będącej Królowy Polskiej zob. [Epitafium Barbary Radziwiłłówny]

- Napoleon ORKAN W. III 185/18
 Napoleon OSTROWSKI K. III 210
 Napoleon i Jan Śniadecki BALIŃSKI M. I 28/ 6
 Napoleon na Wyspie św. Heleny Balmain A. V 51/43
 Napoleon przez siebie odmalowany BRODZIŃSKI K. I 105/28
 Napoleon [trzeci] III ZDZIECHOWSKI M. V 186/25
 Napoleon [trzynasty] XIII (Badęgiada czyli Napoleon XIII) OSTROWSKI K. III 212/26
 Napominania potrzebne i zbawienne, których wszyscy plebani ... używać mają KARNKOWSKI S. II 88/1
 Napominanie SEKLUCJAN J. IV 29/12
 Napominanie do człowieka chrześcijańskiego WOJCIECH z NOWEGO MIASTA V 88/2
 Napominanie ks. biskupa krakowskiego KROWICKI M. II 284/2; II 283
 Napominanie Najświętszej Maryjej SPICZYŃSKI H. IV 128/1
 Napomnienia względem dobra publicznego NIEMCEWICZ J.U. III 129/41
 Napomnienia chrześcijańskie każdemu stanowi ludzi użyteczne CHRÓŚCIKOWSKI S. I 171/5
 Napomnienie Bielawskiemu od zmarłego Węgierskiego KOPCZYŃSKI O.A. II 185
 Napomnienie polskie ku zgodzie do wszech krześcianów wobec, a mianowicie ku Polakom uczynione ŁASKI S. II 381/3
 Napój cienisty LEŚMIAN B. II 338/11; II 338/9
 Naprzeciwno ABRAHAMOWICZ A. I 13/3
 Naprzód pracuj! ŚWIDZIŃSKI K. IV 226
 Narcyz NORWID C. III 149/81 (XVI)
 Narcyza Żmichowska (Gabriela), poetka uczuć rodzinnych, wychowawczyni narodu WALEWSKA C. V 18/16
 Narcyza Żmichowska IŁNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/9
 Narcyzy Ewuni PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/1; III 218
 Narodowe pieśni serbskie ZMORSKI R. [tłum.] V 201/9
 Narodowość polska, jej podstawy, rozwój dziejowy, przeobrażenia i zbrocenia oraz stosunek do chwili obecnej SCHMITT H. IV 25/6
 Narody na ziemiach słowiańskich przed powstaniem Polski LELEWEL J. II 323/32; II 323/41
 Narody zamieszkujące ziemię: braciom włościanom i mieszczanom wszelkich zajęć opowiedział... WIŚLICKI A. V 67/1
 Narodziny „Wesela”. W dwudziestą piątą rocznicę pierwszego przedstawienia dramatu ESTREICHER S. I 275/5
 Narodziny bajki OSTROWSKA B. III 209/17
 Narodziny działacza WEYSSENHOFF J. V 30/8
 Narodziny dziedzica JAROSZYŃSKI T. II 38/12
 Narodziny ideału DĘBICKI Z. I 226/19
 Narodziny pieśni WIERZBIŃSKI M. V 51/16
 Narodziny upióra WYSOCKI A.G. V 132/6
 Narożna kamienica KORZENIOWSKI J. II 211/64
 Naród polski w walce o byt SMOLEŃSKI W. IV 112
 Narracje SŁOWACKI W. IV 110
 Narratio ... redeuntis a Serenissimo Throno Galliae, in Bibliotheca Arcis Lachovencensis reposita JABLONOWSKI J.A. II 10/10
 Narratio compendiosa, quomodo in Polonia a Trinitariis reformatis separati sint Christiani Unitarii WISZOWATY A. V 66/7
 Narratio historica eorum, quae per Stancarum iam denuo in Pinczovia sunt acta Łaski J. (?) IV 153/8
 Narratio legationis Zbaravianae et rerum apud Ottomanos Anno 1622 gestarum zob. Przeważna legacja... Krzysztofa Zbaraskiego... od... Zygmunta III ... do... cesarza tureckiego Mustafy w roku 1621
 Narratio simplex rei novae et eiusdem pessimi exempli... FRYCZ MODRZEWSKI A. I 304/10
 Naruszewicz jako poeta KRASZEWSKI J.I. II 261/17
 Narwańcy JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/15
 Narzeczni Manzoni A. II 28/26
 Narzeczni, małżonkowie, rodzice i dzieci DYGASIŃSKI A. I 260/23
 Narzeczona Harambaszy MIŁKOWSKI Z. III 56/21
 Narzeczona z Abydos Byron G.G. III 170/13
 Narzeczona z Lammemoortu Scott W. I 239/41
 Narzeczona z Ogrodzieńca ŁUSZCZEWSKA J. II 399/10
 Narzeczona z Ojcową DYGASIŃSKI A. I 260/19
 Narzeczone KORZENIOWSKI J. II 210/30
 Narzeczony SIEMIŃSKI L. IV 42/1
 Narzekanie królowej na nieszczyćcie po śmierci GAŚSIÓREK S. (?), KOSZUTSKI S. (?) I 322/7, II 221/5
 Narzekanie smutnej Matki Korony Polskiej SEKLUCJAN J. [ed.] IV 29/11
Nascitur purperus flos... zob. Passio sancti Adalberti episcopi et martyris
 Nasi artyści TETMAJER W. Przerwa IV 249
 Nasi dekadeni NIEDZWIEDZKA Z. III 125/1
 Nasi na Riwierze RZEWUSKI St. III 410/24
 Nasi najserdeczniejsi Sardou V. IV 45
 Nasi pod Kraśnikiem BIEDER E. I 59/ 6
 Nasi powieściopisarze CHMIEŁOWSKI P. I 152/14, 152/18
 Nasi zięciowie ZALEWSKI K. V 162/16
 Nasi Żydzi w miasteczkach i na wsiach SZANIAWSKI K.J. IV 184/11
 Następstwa PIENKOWSKI K. III 243/11
 Nastroje STERLING K. IV 156/3
 Nasz Chłopicki wojak dzielny, śmiały... zob. Mazur Chłopiński
 Nasz demokratyzm POPLAWSKI J.L. III 274
 Nasz doktorze DANIELEWSKI C. [tłum.] I 212/24
 Nasz język ojczysty w przeszłości i terażniejszości ZAWILIŃSKI R. V 180/9
 Nasz Józio DMUSZEWSKI L.A. I 243/13
 Nasz mały KOSIAKIEWICZ W. II 212/2
 Nasz patriotyzm i nasza taktyka POPLAWSKI J.L. III 274/3; III 274
 Nasz praszczur Noe świętym był... a wino pijał dzbanem zob. Historia patriarchy Noego
 Nasza autonomia SZUJSKI J. IV 196/33
 Nasza Gogolka TURCZYŃSKI J. IV 276/16
 Nasza Judea TURCZYŃSKI J. IV 276/22
 „Nasza kochana pani” SYGIETŃSKI A. IV 175/5
 Nasza literatura dramatyczna CHMIEŁOWSKI P. I 152/22
 Nasza molyrtwa KOSTECKI P. II 219
 Nasza odyseja TURCZYŃSKI J. IV 275/12
 Nasza pieśń BALIŃSKI K. I 27/ 3
 Nasza prawda KORZENIOWSKI J. II 210/58
 Nasza szkapa KONOPNICKA M. II 181/18
 Nasza szopka (Betlejka wileńska, w 4 odślonach) ROMER-OCHENKOWSKA H. III 380/7
 Nasza współczesna poezja PINI T. III 255/10
 Nasza ziemia CHODŹKIEWICZ W.K. I 159/4
 Nasze anioly WOŁOWSKI M. V 102/19
 Nasze czasy STRASZEWICZ L. IV 158/1
 Nasze dzieci WILCZYŃSKI A. V 54/3
 Nasze dzieje w ostatnich stu latach TARNOWSKI S. IV 240/14
 Nasze hasło POTOCKI J.K. III 286
 Nasze paryżanki DANIELEWSKI C. I 211/3
 Nasze prawa pod zaborem pruskim TUCZYŃSKI F.K. IV 275/14
 Nasze przebiegi ŻÓŁKOWSKI A.G.F. V 225/13

- Nasze przebiegi zob. Nasze Verkehry
 Nasze strony TYSZKIEWICZ E. IV 290/8
 Nasze strony i nasi ludzie WIENIARSKI A. V 47/4
 Nasze typy KUNICKI L. II 304
 Nasze Verkehry (Nasze przebiegi) NIEMCEWICZ J.U. III 129/51
 Nasze więc górą! RYPIŃSKI A. Radwan III 400/6
 Nasze życie DZIKOWSKI M. I 267/11
 Naszyjnik babuni IZDEBSKA W. II 7/5
 Naszyjnik brylantowy RZĘTKOWSKI S.M. III 412/2
 Naszyjnik królowej SIEROSŁAWSKI S. IV 65/6
 Naśladowania z Katulla GÓRSKI K.M. I 364/5
 Naśladowaniem z Drydena KORSAK R. II 201
 Il natal di Giove Metastasio P. IV 143/1
 Natalia i lalka JACHOWICZ S. V 261/1
 Natalia WILKONSKA P. V 55/3
 Natan Lessing G.E. III 227/20
 Natan mądry Lessing G.E. I 157
 Nataniela SZELIGA M. IV 189/11
 Natreci BIELAWSKI J. I 61/ 2
 Natręt RZEWUSKI W. III 411/6
 Natręt. Fragment w 1 a. WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/4a
 Natręty Molière I 239/35
 Natura i siła NAŁKOWSKI W. III 111/1
 Natura i sztuka dążące wspólnie do uszczęśliwienia człowieka i ozdobienia świata CHODANI J. Kanty I 157/3
 Natura wilka wyciąga z lasu KONDRATOWICZ L. II 177/36
 Naturae constantia (O stałości natury) JONSTON J. II 59/2
 Naturales animae passiones WITTELO V 73
 Naturalia NORWID C. III 149/81 (XVIII)
 Nauczyciel BERENT W. I 53
 Nauczyciel ze stanowiska moralnego i naukowego JEZIERSKI F. II 51/3
 Nauczycielka. Komedia w 4 a. KOZIEBRODZKI W.B. II 227/20
 Nauczycielka. Nowela MICIŃSKI T. III 13/1; III 13 zob. też Dęby Czarnobyłskie
 Nauczycielka. Powieść z tegoczesnych obrazów społecznych DMOCHOWSKI F.S. I 238/10
 Nauczycielka na wsi (Stracona) MACIEJOWSKI I. II 403/12
 Nauka chrześcijańska albo katechizma dla dzieci Ledesma J. V 119/13
 Nauka chrześcijańska obejmująca wykład prawd religijnych w dokładnym katechizmie [...] Drentell J.G.F. III 96/20
 Nauka chrześcijańskiej katolickiej religii we 3 częściach ułożona CHODANI J. Kanty I 157/4
 Nauka dla mężów, czyli żona zazdrosna KRASIŃSKI J.W. II 249/5
 Nauka dla włościan... Wolicki T. IV 89/22
 Nauka doroczna o rolnictwie w związku wszystkich jego części [...] Reuter E. II 127/5
 Nauka i praktyka GLICZNER E. I 333/2
 Nauka i przestrogi na różne przypadki ludzkie PAPROCKI B. III 223/24
 Nauka języka polskiego KRUPIŃSKI F. II 288/6
 Nauka języka polskiego w szkołach polskich przed Kopczyńskim WISŁOCKI W. V 63/1; II 136/13
 Nauka koto pasiek z informacji pana Walentego Kęckiego anno 1612 w Komarnie ... spisana OSTRORÓG J. [III] III 207/3
 Nauka męża LIPIŃSKI J. II 358/14
 Nauka o dobrym piśmnie przez ... z przyszłej jego gramatyki polskiej wyjęta KOPCZYŃSKI O.A. II 186/17
 Nauka o napszczeniu wody powietrzem kwaskowym... Priestley J. IV 270/24
 Nauka o narodowości, czyli etnologia RYMARKIEWICZ J. III 399/1
 Nauka o postaciach retorycznych i stylu SIEROCIŃSKI T. IV 64/8
 Nauka o postaciach retorycznych, o wierszowaniu i o stylu SIEROCIŃSKI T. IV 64/8
 Nauka o przygotowaniu się do świątobliwej śmierci DRUŻBICKI K. I 254/4
 Nauka o stylu przez T.Sierocińskiego SIEROCIŃSKI T. IV 64/5
 Nauka obyczajowa dla ludu PIRAMOWICZ G. III 260/11
 Nauka ojca dana synowi jadącemu do akademii OSIŃSKI A. III 199/2
 Nauka pisania i czytania KOPCZYŃSKI O.A. II 185
 Nauka początkowego czytania, pisania i rachunków ... przez Towarzystwo Elementarne potwierdzona WOLSKI K. V 95/8
 Nauka poezji [...] CEGIELSKI H. I 140/1; I 139, III 121/8, IV 89/19
 Nauka poznawania ludzi z uwagi na dobro towarzystwa, poprzedzona odpowiedzią na „Charaktery rozumów ludzkich” Michała Wiszniewskiego ŁĘTOWSKI L. II 383/3
 Nauka prawa przyrodzonego, politycznego, ekonomii politycznej i prawa narodów... STROYNOWSKI H. IV 158/1
 Nauka prawego chrześcijanina HERBEST B. I 397/10
 Nauka prozy (Nauka prozy, czyli stylistyka; Prozaika czyli stylistyka prozy) RYMARKIEWICZ J. III 399/3
 Nauka prozy, czyli stylistyka zob. Nauka prozy
 Nauka rozmaitych filozofów obierania żony PAPROCKI B. III 223/15
 Nauka umierania chrześcijańskiego JANUSZOWSKI J. II 33/9
 Nauka urzędników, jako się ma przeciw kmiotkom sprawować V 257/1
 Nauka w zabawce, dziełko dla dzieci JACHOWICZ S. II 13/2
 Nauka wychowania Bain A. II 288/6
 Nauka wyrazów botanicznych dla łatwości determinowania roślin [...] ANDRZEJOWSKI A. I 20/ 2
 Nauka zbawienna na misji Societatis Jesu zwyczajna, krótko objaśniająca co każdy powienien wiedzieć, czynić i czego się wystrzegać MAJCHROWICZ S. II 409/2
 Nauka zdrowia ... Traktatów dwa... Cornaro L., Lessius L. II 342/10
 Nauki dające poznawać źródła historyczne LELEWEL J. II 323/33
 Nauki o tętnie ksiąg pięcioro zob. Sphymicae artis... libri V
 Nauki rekolekcyjne DOWGIRD A. I 250/8
 Nauki religijno-moralne na zasadach Ewangelii oparte, dla szkółek elementarnych zastosowane WOYKOWSKA J. V 110/8
 Nauki rządzą światem Kapostas A. IV 171/3
 Nauki dotyczące się prawd wiary i powinności chrześcijańskich Toul K. I 126/6
 Nauki wiejskie dotyczące się gminy, życia i stosunków wieśniaka ESTKOWSKI E. I 272/3
 Nauki zdrowia Kornarego i Lessjusza Leśniewski F. II 205/1
 Navis munifica SCHONEUS A. IV 28/6
 Nawiedzenie GADOMSKI J. I 306
 Nawojka ROSSOWSKI S. III 383/13
 Nawracanie Judasza ŻEROMSKI S. V 210/54
 Nawróceni zbójcy CHOCISZEWSKI J. I 155/29
 Nawrócenie się polityczne Wojciecha Turskiego TURSKI W. IV 282/5
 Nawrócenie świętego Augustyna Walpurgis M.A. V 166/31
 Nawrócony PRUS B. III 300/11
 Nawrócony. Powieść współczesna GRUSZECKI A. I 381/14

- Nawrócony, czyli rozmowa dwóch młodych Górnoślązaków, to jest Johana Zniemczalkowskiego i Wojciecha Bogoboj-skiego LIGOŃ J. II 352/3
- Nazajutrz po balu PRZEŹDZIECKI A. III 310/11
- Ne quid detrimenti Res Publica capiat POTOCKI J. III 285
- Nea ABGAROWICZ K. I 13/ 10
- Nebulae ariannae Wigand I 127/2
- Nefelonikones, urywki z ociemiecienia MAREWICZ W. I. II 428/38; II 427
- Nego DANIŁOWSKI G. I 212/1
- Nehemi KRASZEWSKI K. II 270/19
- Nekrolog STRUG A. IV 159
- Nekrologia ZAWADZKI W. V 179/7
- Nelson i P. Blanford Marmontel J.F. I 137/24
- Nemesis. Dramat w 4 a. LASOCKI F. II 316/2
- Nemezis. Powieść współczesna HOESICK F. I 408/14
- Nemezis. Romans HOESICK F. I 408/25
- Nemezis. Powieść MARENÉ MORZKOWSKA W. II 429/7
- Nemezys. Z notatek biurokraty zob. Czerwona czapka. Z notatek cesarsko-królewskiego radcy
- Nemolaka CZAJKOWSKI M. I 187/13
- Nena Sahib BELMONT L. I 44/ 23
- Nenia ... in funere viri illustris Samuelis Macevili ROIZJUSZ P. III 375/5
- Neocyganeria warszawska zob. Pamiętnik literacki z bruku warszawskiego
- Nera Polacca ŁOŚ W. II 387/14
- Nerwowa awantura ZAPOLSKA G. V 175/47
- Nerwowi Sardou V., Barrière T. IV 181/7
- Nerwy NORWID C. III 149/81 (XCV)
- Nestor Pisanka FISZ Z. I 288/4
- Neue Quellen zur Geschichte der polnischen Sprache und Literatur Brückner A. IV 84
- Das Neusonntagskind Perinet J. I 85/36
- Le Neveu du comte Sérédine CHOJECKI E. I 165/26
- Nędza i miłosierdzie PIETKIEWICZ Z. III 247/1
- Nędza uszczęśliwiona. Kantata BOHOMOLEC F. I 89/22; I 84/2
- Nędza uszczęśliwiona. Opera w 2 a. BOGUSŁAWSKI W. I 84/2; I 89/22
- Nędza z biedą WÓJCICKI K.W. V 114/7
- NĘDZA Z BIEDĄ Z POLSKI IDĄ (Nędza z Biedą z Polski precz idą) I 121-122; V 292
- Nędza z Biedą z Polski precz idą zob. NĘDZA Z BIEDĄ Z POLSKI IDĄ
- Nędzarze życia zob. W niewoli u człowieka
- Nędznicy Hugo V. I 279/13, III 340, V 102/33
- Niby żarty, niby prawdy ROGOSZ J. III 372/3
- Nic francuskie na nic polskie przenicowane, albo pochwała niczego przypisana nikomu MINASOWICZ J.E. [tłum.] III 61/32
- Nic nadto, czyli dwa parawany BOGUSŁAWSKI W. I 86/58
- Nic nowego pod słońcem SZELIGA M. IV 189/7
- Niccolo da Lapi d'Azeglio M. II 211/62, III 173/8
- Nicolaiada ZGIERSKI W. V 187
- Nicolao Trzebieckio S. J. ... „Noctium sarmaticarum” amicus auctor Mignoni U. I 88/4
- Nicolaus CIOLEK S. (?) I 178/6
- Niczycja GAWALEWICZ M. I 317/25
- „Nie było nas, był las” PERZYŃSKI W. III 238/36
- Nie dbam, jaka spadnie kara... zob. Pieśń Feliksa
- Nie dojechali GRAYBNER S. I 371/3
- Nie irytyj się LUBOWSKI E. II 373/24
- Nie każdy śpi, co chrapi PIEROŻYŃSKI L. III 244/2
- Nie kocham CHOJECKI E. I 164
- Nie ma Cię, mistrzu! ROSSOWSKI S. III 383/1
- Nie ma metryki! ABGAROWICZ K. I 13/ 4
- Nie ma Żyda w karczmie ZACHARIASIEWICZ J. V 151/5
- Nie masz to jak zgoda IZDEBSKA W. II 7/12
- Nie można przewidzieć wszystkiego Musset A. de II 443/12
- Nie pierwszy i nie ostatni HOESICK F. I 407
- Nie rusz Andziu tego kwiatka... zob. Andzia
- Nie rzucim ziemi! Nastroje muzyczne w I odsłonie DANIELEWSKI C. I 211/14
- Nie twoja! SARNECKI Z. IV 20/26
- Nie w porę PRAŻMOWSKA T. III 297/2
- Nie wiadomo co czyli Romantyczność (Epilog do ballad) ODYNYEC A.E., SŁOWACKI J. III 169/1, IV 90/26
- Nie wszyscy błędzą MAKULSKI F. Jaxa II 415/10
- Nie wszystko złoto, co świeci DZIERZKOWSKI J. I 266/23
- Niewydane pisma. Listy do znakomitych ludzi tudzież inne dokumenty (C. Varsevici opuscula inedita) WARSZEWICKI K. V 24/14
- Nie wypadaj! KOTARBIŃSKI J., WOŁOWSKI M. II 223, V 102/5
- Nie zagroda, a nagroda LENARTOWICZ T. II 328
- Nie zarzekaj się Musset A. de IV 10
- Nie zasłużony ale szczęśliwy DZIERZKOWSKI J. I 266/30
- Nie zawadzi historii nieco MIŁKOWSKI Z. III 57/74; III 55
- Nie zawsze tak się czyni, jak się mówi MOSTOWSKA A. III 93/1
- Nie-bajki RZEWUSKI H. III 406/7
- Niebezpieczne ambicje Niemiec WIERZBIŃSKI M. V 50
- Niebezpieczny człowiek ŁOZIŃSKI W. II 389/10
- Niebezpieczny człowiek. Powieść KOSIAKIEWICZ W. II 212/17
- Niebezpieczny kochanek ZAPOLSKA G. V 175/47a
- Niebieska sukmana KOSIAKIEWICZ W. II 212/3
- Niebieskie migdały KRASZEWSKI J. I. II 267/127
- Niebieskie na ziemi zabawy albo bogomyślne rymy Tomasz a Kempis I 374/33
- Niebiografia KOMORNICKA M. II 168/8
- Nieboska komedia DOBRZYCKI S. I 247/3
- Nie-Boska komedia KRASIŃSKI Z. II 251/14; I 226/31; II 223, 250, 254/56, 343, III 255/29, V 274/14
- Nie-Boskiej komedii część pierwsza KRASIŃSKI Z. II 253/32; II 254/56
- Nieboszczyk CZERWIŃSKI B., URBAŃSKI A. I 204/7, V 15
- Nieboszczyk w kłopotach ZACHARIASIEWICZ J. V 152/52
- Niech będzie burza MALESZEWSKI W. II 419/3
- Niech będzie pochwalony CELIŃSKI A. I 140
- Niech żyje zausze ten luby kątek... zob. Pieśń
- Niech żyje życie! Sudermann H. V 112/24
- Niechaj mnie Zośka o wiersze nie prost... zob. [W pamiętniku Zofii Bobrowskiej]
- Niecnota SADOWSKA M. z BRZEZINÓW IV 11/4
- Niecnota w siódlach RADZIWIŁŁOWA F.U. III 357/4
- Nieco o bardach i Osjanie JASZOWSKI S. II 41
- Nieco o dumkach ukraińskich i o hetmanie Sycy Kosińskim KOSIŃSKI A.A. II 213
- Nieczystość. Obrazek ludowy ze śpiewami w 1 a. KOŁO-DZIEJ P. II 166/15
- Niedobitek JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/12
- Niedobitek. Wspomnienie ŻEROMSKI S. V 207/4
- Niedobitowski z granicznego bastionu RODZIEWICZÓWNA M. III 370/41
- Niedobrana para MAŃKOWSKI A. II 424/2
- Niedokonyany MICIŃSKI T. III 14/18
- Niedokończony poemat KRASIŃSKI Z. II 253/32
- Niedola. – Burze Negri A. II 182/49
- Niedola Nibelungów GERMAN L. [tłum.] I 328/9
- Niedorośla córka DZIKOWSKI M. I 267/4
- Niedouczonek NIEWIAROWSKI A. III 140/12

- Niedowiarek ORKAN W. III 185/5
 Niedowiarek. Powieść moralna EUBIENSKA K. II 392/2; II 391
 Niedowiarstwo zdrowym rozumem pokonane LESZCZYŃSKI S. II 335/13
 Niedowierzanie i przekora, czyli wet za wet MAJERANOWSKI K. II 410/2
 Niedyskrecja ŁOŚ W. II 388/21
 Niedziela ŻEROMSKI S. V 207/12
 Niedziela palem GROSSEK-KORYECKA M. I 378/7
 Niedzielnie i świętne ewangelie i lekcje, gdzieniegdzie przypiskami objaśnione MRONGOWIUSZ (Mrongovius) K.C. [tłum.] III 95/17
 Niedzielne wieczory starego stolarza NAKWASKA A. III 109/10
 Niegdyś... Wspomnienia moje o Aleksandrze Fredrze SZEMBEKOWA M. IV 190/9
Niejałki Rusak, wulgo Bohomolec... zob. Odpis do Xięcia Biskupa Warmińskiego
 Niekomiczna komedia NARZYMSKI J. III 119/1; III 118
 Niedosztowna kuracja SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
 Niektóre pieśni z Helikonu... zob. Helikon
 Niektóre pisma bezimiennej autorki przez zupełnie nieznanego wydawcę ogłoszone ŻMICHOWSKA N. V 219/9
 Niektóre poemata Byron G.G. IV 79/15
 Niektóre poezje CZAJKOWSKI A. I 185/1; I 185
 Niektóre poezje Andrzeja i Piotra Zhyllitowskich ZBYLITOWSKI A. V 182/16
 Niektóre Psalmi Dawidowe RYSIŃSKI S. [tłum.] III 401/7
 Niektóre urywki z rewolucji 1830 MROZIŃSKI J. III 97/4
 Niektóre uwagi nad poezją romantyczną z powodu rozprawy Jana Śniadeckiego: O pismach klasycznych i romantycznych MOCHNACKI M. III 69/2
 Niektóre wyrazy porządkiem alfabedka zebrane i stosownymi do rzeczy uwagami objaśnione ... JEZERSKI F.S. II 53/15
 Niektóre zdarzenia, myśli i uczucia doznane za granicą WIRTEMBERSKA M.A. V 62/2
 Niema z Portici Delavigne G., Scribe E.A. III 59/10
 Niemasz króla – jest ZABCZYC J. V 202/4
 Niemcy Heine H. II 27/30; III 159
- Niemczaki KONOPNICKA M. II 181/26
 Niemczyzna w języku polskim zob. Wyrazy niemieckie w języku polskim pod względem językowym i cywilizacyjnym
 Niemen od źródeł do ujścia KONDRATOWICZ L. II 177/39
 Niemojewski a religioznawstwo Poniatowski L. III 136/51
 Nienawiść ku kobietom TOMASZEWSKI D. Bończa IV 252/6
 Nienawiść mężczyzn FREDRO A. I 292/16
 Nieobiecany kasek MORSZTYN J.A. III 86/20
 Nieoswojone ptaki RODZIEWICZÓWNA M. III 369/24
 Niepewność MICKIEWICZ A. III 25/27
 Niepodobni (Na paryskim bruku) SABOWSKI W. IV 10/30
 Niepogoda ZACHARIASIEWICZ J. V 150
 Niepokalana BIEDER E. I 59/3
 Niepokój naszego czasu GÓRSKI A. I 361/13
 Niepoprawni zob. [Fantazy]
 Niepoprawni. Powieść społeczna TURCZYŃSKI J. IV 275/7
 Nieporozumienie ZAPOLSKA G. V 174/31
 Niepotrzebny człowiek BELMONT L. I 44/20
 Niepowieści i nierozprawy BORKOWSKI A. Dunin I 94/6
 Nieproszeni goście SKARBEK F. IV 71/18
 Niepróżnujące próżnowanie Muratowicz F.A. II 42/10
 Niepróżnujące próżnowanie ojczystym rymem na liryka i epigramata polskie rozdzielone i wydane KOCHOWSKI W. II 156/4; II 156, V 269/4
 Nieprzeliczeni DZIEDUSZYCKI M. I 262/13
- Nieprzyjacieli kobiet i mężczyzn (Przyjacieli i nieprzyjacieli kobiet i mężczyzn) MAKULSKI F. Jaxa II 415/11
 Nieprzyjacieli ludzi GRABOWSKI B.T. I 368/13
 Nierozsądne śluby BERNATOWICZ F. I 55/1
 Nierówna miara FRIEDBERG S. I 302/8
 Nieruchomość nr 000 SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
 Nieskończona pieśń MAREK A. II 426/1
 Nieskończoność SZOBER F. IV 191
 Niestusznna skarga PIETRASZKIEWICZ O. III 248
 Niespodzianka KRAKOWOWA P. II 240/5
 Niestalość w miłości, czyli Awantury markiza de Vaudreville Boyer d'Argens J.B. de II 415/28
 Niestaly Collin d'Harleville J.F. II 360/3
 Nieszwiński Katichis 1562 goda Gildebrandt P. I 127/7
 Nieszczęsny narzeczony Aurelii Twain M. IV 223/20
 Nieszczęścia najszcześliwszego męża FREDRO A. I 292/19
 Nieszczęścia występnej zalotności NIEMCEWICZ J.U. III 129/39
 Nieszczęście pana Karola GAŚSOWSKI J. I 325
 Nieszczęśliwa SABOWSKI W. IV 10/33
 Nieszczęśliwi RONIĘKIER B. Jaxa III 380/1; III 380
 Nieszczęśliwi. Komedia w 1 a. HYZDEU T. I 417/3
 Nieszczęśliwy i smutny dla mnie przypadek dostania się w niewolę pruską roku 1794 (Pierwszy pamiętnik) KILIŃSKI J. II 114/1
 Nieszpory sycylijskie Delavigne C.J. II 360/1, 411/32
 Nieśmiertelna pamięć... zob. Sacra Lithotesis [...]]
 Nieśmiertelne dusze ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/3
 Nieśmiertelne głupstwo ADAMOWICZ B. I 14/9
 Nieśmiertelnej pamięci wieszca Adama STASZCZYK A. IV 147/4
 Nieśmiertelniki ZAPOLSKA G. V 175/57
 Nieśmiertelność duszy Dierzawin G.R. V 188/10
 Nieśmiertelność duszy zob. Nieśmiertelność duszy i wolność woli
 Nieśmiertelność duszy i wolność woli (Nieśmiertelność duszy) LUTOSŁAWSKI W. II 375/13
 Nietoperze LUBOWSKI E. II 373/14; II 372
 Nietota MICIŃSKI T. III 14/11; V 285/11
 Nietykalność osobista NIEDŹWIEDZKA Z. III 125
 Nieuczciwi Rovetta G. II 100/50
 Nieudana próba PRZYBYLSKI Z. III 317/28
 Niewiara MALESZEWSKI W. II 419/4
 Niewiasta WIELOGŁOWSKI W. V 44/5
 Niewiasta panem domu CHODŹKO J. Borejko I 163/10
 Niewiasta polska w początkach naszego stulecia WÓJCICKI K.W. V 114/32
 Niewiasta polska w trzech wiekach MAGNUSZEWSKI D. II 408/12
 Niewiasty kresowe ROLLE A.J. III 376/8
 Niewiasty polskie WÓJCICKI K.W. V 114/13
 Niewierni Bracco R. II 100/48
 Niewierni ZMORSKI R. V 199
 Niewierny Tomek GRABOWSKI I. Oksza I 369/5
 Niewieście ideały poetów polskich PRZYBOROWSKI W. III 312/8
 Niewiniątka BARTELS A. I 36/4
 Niewiniątka Colette G. III 251/75
 Niewinni ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/1
 Niewinność zwyciężająca zdrady, albo Leo BIELSKI J. I 65/11
 Niewola NORWID C. III 145/17; III 142, 143
 Niewola Babilońska URBAŃSKI A. V 15/8
 Niewola i Fulminant NORWID C. III 145/17, 148/77, 150/107
 Niewola tatarska SIENKIEWICZ H. IV 47/17
 Niewolnica SZYMANOWSKI W. IV 205
 Niewolnica. Powieść GRABOWSKI B.T. I 368/14

- Niewolnice z Pipidówki BAŁUCKI M. I 31/64
 Niewolnicy Europy GRABOWSKI I. Oksza I 369/11
 Niewolnicy miłości Hamsun K. III 125/23
 Niewolnik CZERWIENSKI B. I 204/1
 Niewolnik i sułtanka NOWIŃSKI J. III 162
 Niewydane dzieło S. Grądzkiego Prochaska A. I 371/2
 Niezapominajka KUBISZ J. II 298/1
 Niezaradni MIŁKOWSKI Z. III 56/48
 Niezdara DYGAŚIŃSKI A. I 259/3
 Niezdrowa miłość KOTARBIŃSKI J. II 223/1
 Niezgodni bracia SCHMITT H. IV 25
 Niezgodni królewicze i królowa perłowego pałacu ZALESKA M.J. V 155/8
 Niezgody emigracji naszej MICKIEWICZ A. III 27/39
 Nieznana autobiografia C. Norwida Kopera F. III 149/89
 Nieznana komedia A. Fredry „Intryga naprędce” zob. Intryga naprędce, czyli nie ma złego bez dobrego
 Nieznana powieść Elżbiety Drużbackiej Biegeleisen H. I 252/4
 Nieznana praca Jana z Koszyczek Bernacki L. II 18/3
 Nieznane czternastowieczne rotty polskie z ksiąg sądowych ziemskich krakowskich Karaś M., Perzanowski Z. [ed.] III 385
 Nieznane listy Adama Mickiewicza ŁUCKI A. [ed.] II 394/8
 Nieznane pisma prozą Brodziński K. II 394/6
 Nieznane poezje Brodziński K. II 394/7
 Nieznane polskie i łacińskie wiersze politycznej treści 1548–1551 Korzeniowski J. III 348/8
 Nieznane szczegóły o rodzinie Kochanowskich, zebrane z akt ziemskich radomskich i konsystorskich krakowskich WINDAKIEWICZ S. V 60/1
 Nieznane średniowieczne rotty przysięg wareckich z lat 1419–1480 Piekosiński F. [ed.] III 385
 Nieznane utwory J.U. Niemcewicza Kurpiel A.M. III 130
 Nieznanemu Bogu JEDLICZ J. II 45/3
 Nieznany fragment „Biblii królowej Zofii” WIERZBOWSKI T. [ed.] V 52/12
 Nieznany list Adama Mickiewicza do George Sand ŁUCKI A. [ed.] II 394/9
 Nieznany manuskrypt trzeciej części „Dziadów” ESTREICHER S. I 275/3
 Nieznany pamiętnik... zob. Pamiętnik o czasach Księstwa Warszawskiego (1807–1809)
 Nieznany poemat o roku 1831 ULRICH L. V 12/2
 Nieznany śpiewnik historyczny polski z końca XVI w. JANICKI K. II 22/6
 Nieznany utwór S. Wyspiańskiego Opięński H. V 134/1
 Nieznanym WOLSKI Wacław V 97/4
 Niezręczny ZGLIŃSKI D. V 188/5
 Niezwykła kara WOLNIEWICZ W.A. V 93
 Niezwykła opowieść o siedmiu mędrach zob. Poncyjan, który ma w sobie rozmaite powieści miłe barzo ku czcieniu, wzięte z rzymskich dziejów
 Niezżęty kłos SŁOŃSKI E. IV 83/19
 Nigdy i zawsze, czyli dwie siostry MANN M. II 423/4
Nigdy z królami nie będziemy w aliansach... zob. Pieśń konfederatów
 Nihilści GAŚIOROWSKI W. I 324/24
 Nihilizm rosyjski przedstawiony w historycznym rozwoju RZAŻEWSKI A. III 403/6
 Nikt mnie nie zna FREDRO A. I 291/11
 Nikt nie jest prorokiem między swymi SIENKIEWICZ H. IV 46/2
 Nil desperandum (W Warszawie) REYMONT W.S. III 362/20
 Nim serce ucichło BRZOZOWSKI S. Korab I 124/1
 Nina. Dramat w 3 a. Kampf L. IV 65/10
 Nina. Powieść współczesna KISIELNICKA J. II 117/10
 Niniwe miasto wykonterfetowane Krysztoporski M. IV 272/19
 Nitor inclite claredinis... [Hymn panegiryczny na narodzenie królewicza Władysława] CIOŁEK S. (?) I 178/7
 Nitor inclite claredinis... [Motet na Boże Narodzenie] CIOŁEK S. (?) I 178/6
 Niu BRODOWSKI F. I 101
 Niziny ORZESZKOWA E. III 194/28
 Les Nobles de province Hauteroche N. V 145/20
 Noblesse oblige GŁADKOWSKA C. I 335
 Noc MICIŃSKI T. III 14/23
 Noc NORWID C. III 142
 Noc SŁOŃSKI E. IV 83/7
 Noc Young E. I 136/1, III 171/9, V 97
 Noc. Obraz w 1 a. ORKAN W. III 185/5
 Noc balowa na dworze Ludwika XIV, czyli margrabina de Vilette Birch-Pfeiffer K. II 442
 Noc belwederska GOSZCZYŃSKI S. I 355/16
 Noc bezsenna SZTYRMER L. IV 194/6
 Noc burzliwa METELICKI M. Koroway II 444
 Noc dwóch wieków GRABOWSKI B.T. I 368/21
 Noc [czwartego] 4 listopada MAJERANOWSKI K. II 410/27
 Noc i dzień LEMAŃSKI J. II 325/9
 Noc i Świt WEYSSENHOFF J. V 30/18
 Noc karnawałowa FRIEDBERG S. I 302/10
 Noc królewska ZACHARIASIEWICZ J. V 151/27
 Noc letnia (Wzmianka o Z. Krasieńskiego Nocy letniej) SŁOWACKI J. IV 95/66
 Noc letnia KRASIŃSKI Z. II 252/17; II 254/56, III 255/20
 Noc listopadowa WYSPIAŃSKI S. V 135/21; II 321
 „Noc listopadowa” Stanisława Wyspiańskiego EMINOWICZ L. I 270/2
 Noc pielgrzyma CHODŹKO M. Borejko I 164/8
 Noc [piętnastego] 15 sierpnia 1831. Wyjątek z mojego pamiętnika DZIERZKOWSKI J. I 266/31
 Noc rabinowa MICIŃSKI T. III 13/6; III 14/23
 Noc strzelców w Anatolii BRZOZOWSKI K. I 120/1
 Noc sylwestrowa KRZYWOSZEWSKI S. II 295/21
 Noc ślubna SIEROSEAWSKI S. IV 65/2
 Noc św. Mikołaja SZUKIEWICZ M. IV 199/18
 Noc świętojańska ROMER-OCHEŃKOWSKA H. III 379/3
 Noc świętojańska. Obraz ludowy w 4 a. ze śpiewami i tańcami STASZCZYK A. IV 147/1; IV 146
 Noc Tarasowa FISZ Z. I 288/1
 Noc trzech królów Shakespeare W. II 313/46
 Noc tysięczna druga NORWID C. III 145/33; III 145/27
 Noc w Belwedrze STASZCZYK A. IV 147/9
 Noc wigilijna Dickens Ch. IV 78/4
 Noc ziszczenia Tagore R. III 250/22
 Noce bezsenne DEBICKI Z. I 226/2
 Noce bezsenne. Fantazje na tle czarnym KRASZEWSKI J.I. II 267/116; II 260
 Noce letnie KONOPNICKA M. II 180/3
 Noce letnie TETMAJER W. Przerwa IV 249/1
 Noce ukraińskie zob. W czadach miłości
 Les Noces du bouffon CZYŃSKI J. I 206/18
 Nocleg MICKIEWICZ A. III 26/30, 26/31, 30/62
 Nocleg hetmański KONDRATOWICZ L. II 176/18
 Nocleg w Apeninach FREDRO A. I 291/12
 Nocleg w austerii DMOCHOWSKI F.S. I 238/3
 Nocna zabawa PERZYŃSKI W. III 238/19
 Noctium sarmatarum vigillae Mignoni U. I 88/3
 Nocy Junga Young E. I 236/29
 Nocy wiejskie Delaveaux J.Ch. I 137/23
 Nocy wiejskie pana ... Delaveaux J.Ch. IV 208/6

- Noemi MAREK A. II 427/6
 Nokturn ŻEROMSKI S. V 209/43
 Nokturn Szopena ŁOŚ W. II 387/9
 Nomenclator ARTOMIUSZ P. I 21/ 3
 Nomenclator familiarum et stemmatum Magni Ducatus Lithuaniae et provinciarum ad eum pertinentium zob. Herbarz szlachty litewskiej
 Nomina doctorum virorum quos novi, vidit, locutus sum RESZKA S. (?) III 357/10
 Nomina sunt odiosa BYKOWSKI P. Jaksa I 138/3
 Nonnulla opuscula Dionisius Halicarnasense II 6/3
 Nora Ibsen H. I 211, 212/18
 Nord et Midi GASZYŃSKI K. I 315/5
 Nordlichter, Eine Sammlung polnischer Dichtungen III 103/9
 Norwid WASILEWSKI Z. V 27/21
 Nostromo Conrad J. V 130/14
 Nota o kúratorii Nowosilcowa podana na ręce generała Rosen przez Ignacego Onacewicza LELEWEL J. II 322/21
 Nota podana lordowi Palmerston S.S.J.K.M. Króla angielskiego przez... posłannika Polski w marcu 1831 zob. Mémoire présenté a lord Palmerston, secrétaire d'État de S.M.B. par... envoyé de Pologne
 Notacje moje i dyaryusz mojej służby wojennej ... POCZOBUT-ODLANICKI J.W. III 263/1
 Notae in duas M.T. Ciceronis orationes (Pro C. Rabirio Postumo; Pro M. Marcello) NIDECKI A.P. [ed.] III 123/11
 Notae in duas M.T. Ciceronis orationes (Pro Q. Ligario; Pro Rege Deiotaro) NIDECKI A.P. [ed.] III 123/12
 Notariusz Eötvös J. I 245/4
 Notatka o powstaniu 1863 roku ZALESKI B. V 157/5
 Notatki TANŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/28
 Notatki i uwagi pisane w l. 1900-1906 LACK S. II 309/1
 Notatki literackie TETMAJER K. Przerwa IV 247/32
 Notatki mojego męża KORZENIOWSKI J. II 209/12
 Notatki na marginesie utworów A.Korczyńskiego Brückner A. II 198/2
 Notatki Podolanina WITWICKI S. V 78/3
 Notatki śląskie SKARBEK F. IV 72/37
 Notatki z mojego życia CIESZKOWSKI H. I 177/3
 Notatki z podróży KLACZKO J. II 121/21
 Notatki z podróży do Paryża i Londynu Antoniego Edwarda Odyńca zob. Dzienniczek podróży
 Notatki z podróży na Wschód ZMORSKI R. V 199
 Notaty do zbioru kazań DĄBRÓWKA J. I 218/3
 Notaty gospodarskie zob. Gospodarstwo
 Note sur l'état des choses en Pologne MICKIEWICZ W. III 47/1
 Notes justificatives pour Précis des Recherches sur la Poméranie LOJKO F. II 384/1
 Notes sur ma captivité à Saint-Petersbourg en 1794, 1795 et 1796 (Notes sur ma captivité en Russie) NIEMCEWICZ J.U. III 128/18; IV 63/15
 Notice biographique sur Charles Fourier CZYŃSKI J. I 206/11
 Notitia brevis de vita et scriptis S. Konarski DMOCHOWSKI F.K. I 236/24
 Notitia regni mineralis JONSTON J. II 60/8
 Nouveau dictionnaire français, allemand et polonais [...] TROTZ M.A. IV 267/1
 Nouveaux principes de la langue polonaise WIELHORSKI M. V 43/3
 Nouvelles méditations poétiques Lamartine A. IV 88/1
 Nova et miranda de Turcis victoria HUSSOWSKI M. I 416/2
 Nova Gigantomachia contra Sacram Imaginem Deiparatae Virginis KORDECKI A. II 198/1; II 132/3, III 164
 Nova monstra novi arianismi seu absurdae haereses a novis arianis in Polonia importatae ŚMIGLECKI M. IV 214/8
 Novum genus perpendiculi pro horologiis rotatis, portatilibus KOCHAŃSKI A.A. II 155/3
 Novum lumen chymicum zob. De lapide philosophorum tractatus duodecim
 Nowa Dejanira zob. [Fantazy]
 Nowa epoka poezji polskiej GOSZCZYŃSKI S. I 290, 354
 Nowa era w Królestwie Polskim BARTOSZEWICZ K. I 38/7
 Nowa Francillon ABRAHAMOWICZ A., RUSZKOWSKI R. I 13/9, III 394/4
 Nowa Francja literacka LORENTOWICZ J. II 364/3
 Nowa Heloiza Rousseau J.J. I 137
 Nowa kobieta KOMORNICKA M. II 168/3
 Nowa Kolchida GAŚIOROWSKI W. I 325/33
 Nowa Irenka LENARTOWICZ T. II 328/16
 Nowa metoda uczenia się geografii MAJORKIEWICZ J. II 414/1
 Nowa miłość KUCZ K. II 301/2
 Nowa nauka Vico G.B. II 313/61
 Nowa pieśń o ziemi naszej ZAWILŃSKI R. V 180/10
 Nowa podróż malownicza, czyli obrazy z Ameryki, Afryki i Australii podług znakomitych podróżnych i badaczy natury WĘGIERSKA Z. V 33/7
 Nowa podróż naokoło ziemi odbyta na fregacie Ermancia przez dra Antoniego Zanowicza TRIPPLIN T. IV 266/6
 Nowa Reforma Adamowi Belcikowskiemu PAWLIKOWSKI M. III 234/12
 Nowa szkoła w nowej Polsce ZAWILŃSKI R. V 180/13
 Nowa wędrowka po małych drogach BUJNICKI K. I 130/7
 Nowa wiara KICIŃSKI B. II 113/8
 Nowa wojna olbrzymów KORDECKI A. II 198/1
 Nowe Ateny NOWACZYŃSKI A. III 160/21
 Nowe Ateny albo Akademia wszelkiej ścency pólna CHMIELOWSKI J.B. I 150/4; I 150, 252
 Nowe bajki i powieści GURSKI W. I 390/5
 Nowe bożyszczce Curel F. V 112
 Nowe drogi. Komedja w 3 a. GILLER S.J. I 330/2
 Nowe drogi. Opowiadania i marzenia ziemianina DMOCHOWSKI F.S. I 239/15
 Nowe Dziady WYSOCKI W. V 132/3
 Nowe epizody z ostatnich lat życia imci pana Jana Chryzostoma z Gosławic Paska KRAUSHAR A. II 272/11
 Nowe erotyki NIEDŹWIECKI Z. III 125/18
 Nowe fotografie społeczne WILCZYŃSKI A. V 54/25
 Nowe humoreski BLIZIŃSKI J. F. I 74/13
 Nowe humoreski STASIAK L. IV 146/10
 Nowe jamby OSTROWSKI K. III 211/19
 Nowe latko KONOPNICKA M. II 181/23
 Nowe Lato RYBIŃSKI J. III 396/11
 Nowe monstra nowego arianizmu ŚMIGLECKI M. IV 214/8
 Nowe oczy OPPMAN A. III 182/33
 Nowe opowiadania JANKOWSKI P. II 28/14
 Nowe opowiadania dziaunia IZDEBSKA W. II 7/14
 Nowe opowiadania historyczne ROLLE A.J. III 376/3
 Nowe opowiadania i studia historyczne JAROCHOWSKI K. II 35/5
 Nowe opowiadania imię pana Wita Narwoja, rotmistrza konnej gwardii koronnej ŁOZIŃSKI W. II 390/14
 Nowe pamiętniki Lamartine A. II 267/121
 Nowe pamiętniki kwestarza przez brata Rafała Karęgę zob. Obrazy litewskie. Seria szósta
 Nowe pieśni GOMULICKI W. I 344/12
 Nowe pieśni KONOPNICKA M. II 181/32, 182/40
 Nowe piękno wieków średnich POREBOWICZ E. III 275/9
 Nowe pismo... GORECKI A. I 350/18
 Nowe poezje LIBERA A. II 348/6
 Nowe powieści dla dojrzałszej młodzieży DUCHIŃSKA S. I 257/12

- Nowe prądy w szkole średniej ZAWILŃSKI R. V 180/7
- Nowe przyczynki do drugiego wydania „Księgi przysłów” S. Adalberga KRČEK F. II 273/8
- Nowe przyczynki do dzieł Jana Kochanowskiego Brückner A. III 292/8
- Nowe przygody Tomcia Palucha SYNORADZKI M. IV 177/16
- Nowe studia literackie KRASZEWSKI J.I. II 261/17
- Nowe szkice historyczne SZAJNOCHA K. IV 179/6
- Nowe szkice literackie KRZEMIŃSKI S. II 290/6
- Nowe śpiewy dla dzieci [...] JACHOWICZ S. II 14/9
- Nowe światło chemiczne SEDZIWIÓJ M. IV 34/3
- Nowe tajemnice Warszawy DYGAŚIŃSKI A. I 259/8
- Nowe wędrowki oryginała KORZENIOWSKI J. II 210/32
- Nowe wiązanie Helenki WĘGIERSKA Z. V 33/4
- Nowe wiersze LIEDER W. Rolicz II 351/8
- Nowe wypisy polskie czyli wybór różnych wyimków prozę i poezję zawierający zob. Nowe wypisy polskie, czyli wybór różnych wyimków prozą i poezją dla użytku młodzieży szkolnej
- Nowe wypisy polskie, czyli wybór różnych wyimków prozą i poezją dla użytku młodzieży szkolnej (Nowe wypisy polskie czyli wybór różnych wyimków prozę i poezję zawierający) POPLIŃSKI J. III 272/4; I 209/2, 391, III 272/4
- Nowe wypisy rosyjskie, czyli stopniowane ćwiczenia dla począynających się uczyć języka rosyjskiego [...] ROGALSKI L. III 371/1
- Nowe życie (Vita nuova) Dante Alighieri I 268/4
- Nowe życie, poemat polityczny wierszem zob. Życie nowe
- Nowełe historyczne JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/36
- Nowełe huculskie (Powieści huculskie) TURCZYŃSKI J. IV 275/9; IV 276/18
- Nowełe i obrazki (Na dnie życia. Zbiór nowel i obrazków) MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/27
- Nowełe z czasów obłężenia Paryża Dauder A. III 278/15
- Nowełe, obrazki i fantazje KRASZEWSKI J.I. II 267/128
- Nowenna, czyli dziewięćdziesiąt dziewięć dytyrambów o szczęściu LEMANSKI J. II 325/5
- Nowi aktorowie na Elizejskich Polach zob. Aktorowie na Elizejskich Polach
- Nowi ludzie FELDMAN W. I 282/7
- Nowina Iwowska [...] o obwieszczeniu błogosławieństwa B. Marii Magdaleny de Pacis PALIBOGÓWSKI K.F. I 280/3
- Nowiny z Poznania o gwałtownym zburzeniu zborów ewangelickich, przy tym i zniesieniu porwarzy o Toruniu (Zweyerley Neue Zeitung, die eine Falschlich erlichtet von Thorn, die ander warhaftig beschreiben von Posen) TURNOWSKI J. IV 277/3
- Nowiny z Wilna KIRKOR A.H. II 115
- Nowocześni bohaterowie LĘTOWSKI J. II 382/5
- Nowosilcow w Wilnie w roku szkolnym 1825/4 LELEWEL J. II 322/21
- Nówtne śpiewe KARNOWSKI J. II 89/1, V 265/1
- Nowotne śpiewe i wiersze KARNOWSKI J. II 90/4
- Nowożeńcy Björnson Björnstjerne M. II 373/42
- Nowy Don Kiszot, czyli sto szaleństw FREDRO A. I 291/4; 294/60
- Nowy duch Quintet E. V 189/21
- Nowy dykjonarz historyczny [...] BOELCKE J. I. I 77/1
- Nowy dykjonarz, to jest mownik polsko-francusko-niemiecki [...] TROTZ M.A. IV 267/1
- Nowy dziedzic, opera komiczna CHŁĘDOWSKI W. I 149
- Nowy dziennik BAŁUCKI M. I 31/46
- Nowy elementarz dla dobrych dzieci SIEROCIŃSKI T. IV 64/2
- Nowy elementarz polski z obrazkami [...] BANDTKIE J.S. I 33/1
- Nowy fenomen literacki Maurycy Maeterlinck i dekadentyzm symboliczny WEYSSENHOFF J. V 30/1
- Nowy gabinet powieści SIERPIŃSKI S.Z. IV 70/2; IV 69
- Nowy gladiator MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/1, II 429
- Nowy Job TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/13; III 26/36
- Nowy kalendarz, czyli świętnik Iwowski na rok 1829 SIARCZYŃSKI F. IV 40/12
- Nowy charakter polski [...] JANUSZOWSKI J. II 32/6; I 359/6, II 32, 136/13
- Nowy Kolumb zob. Paryż, Aleksandria
- Nowy Konrad WASILEWSKI Z. V 27/3
- Nowy lirnik mazowiecki Hertz P. II 327
- Nowy Momus zob. Meandry
- Nowy obywatel GRUSZECKI A. I 381/11
- Nowy Parnas MORAWSKI E.D. III 76/3
- Nowy pieśnioksiąg, czyli kancjał prusko-polski... zob. Pieśnioksiąg, czyli kancjał gdański, zamykający w sobie treść i wybór pieśni nabożnych [...]
- Nowy pokój w Polsce WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/6
- Nowy Rok KONDRATOWICZ L. II 176/21
- Nowy Rok MICKIEWICZ A. III 25/24, 25/25, 25/26
- Nowy Rok PAWLIKOWSKI M. III 234/14
- Nowy Rok PRUS B. III 301/23
- Nowy Rok SŁOWACKI J. IV 88/6
- Nowy romantyzm w poezji polskiej czasu wielkiej wojny SZCZEPAŃSKI L. IV 187/9
- Nowy słownik kieszonkowy niemiecko-polsko-francuski BANDTKIE J.S. I 33/6
- Nowy słownik podręczny języka polskiego i francuskiego DAHLMAN P. I 209/2
- Nowy słownik polsko-niemiecki, w którym osobliwie na dobrą niemczyznę względ miano (Słownik polsko-niemiecki...) MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. III 95/2
- Nowy Sowiżrzał zob. SOWIŻRZAŁ NOWY ABO RACZEJ NOWYŻRZAŁ
- Nowy sposób arytmetyki, jako się każdy prędko i łatwie może nauczyć rachować GORCZYN J.A. I 347/2
- Nowy sposób uczenia czytać w krótkim czasie, z dołączeniem... zob. Zasady poprawnego czytania i pisania po polsku, z załączeniem wypisów dla wprawy w czytaniu
- Nowy Tarzan LANGE A. II 312/26
- Nowy Testament CZECHOWIC M. [tłum.] I 201/15
- Nowy Testament TURNOWSKI J. [tłum.] IV 277/9
- Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa [...] WUJEK J. [tłum.] V 120/17
- Nowy Testament polskim językiem wyłożony BIELSKI M. [tłum.] I 67/8
- [Nowy Testament Sekulczana] zob. Testament Nowy zupełny
- Nowy Testament znowu przełożony a na wielu miejscach [...] od przysąd [...] oczyszczony i krótkimi przypiskami po krajach objaśniony BUDNY S. [tłum.] I 127/10
- Nowy Testament, Ewangelia, Dzieje i Pisma Apostolskie, w swoich wyjątkach, treści i wykładzie... GOŁAŃSKI F.N. [tłum.] I 341/17
- Nowy wykład logiki KREMER J. II 276/11
- Nowy zaciąg pod chorągiew starą triumfującego Jezusa... Krzyż albo historia krwawej męki [...] Chrystusa Pana [...] ojczystym [...] wyrażona rymem POTOCKI W. III 293/30
- Nowy zbiorek wierszy... GORECKI A. I 350/16
- Nowy zbiór poezji z dodatkiem rozprawy o poezji niemieckiej ZIDŻARSKI A. V 204/5
- Nowy zeszyt BUKOWIŃSKI W. I 132/2
- Nożownik GAŚIOROWSKI W. I 323/5

- Nórzyk kaszubski albo Koruszk i jedna maca jędrnyj prowde
DERDOWSKI H. I 224/7
- Nudziarze DRZEWIECKI K. I 255/4
- La nuit du 29 novembre à Varsovie, dédie aux élèves de
l'École Polytechnique Straszewicz J. III 265/6
- Nuits d'exil (Semaine d'exil) OSTROWSKI K. III 211/1
- Nullo ZEROMSKI S. V 210/56
- Nullo i jego towarzysze Bielańska-Firlej K. V 212/95
- Numa Pompilius, drugi król Rzymu... Claris de Florian
J.P. IV 149/22
- Nunc dimittis, Domine KAJSIIEWICZ J.H. II 68/5
- Nuntius salutis, sive de Incarnatione ... sermones quinque
SOKOŁOWSKI S. IV 118/14
- Nuptiarum Sigismundi regis et Bonae reginae Poloniae de-
scriptio zob. Diarii et earum quae memoratu digna in splen-
didissimis ... Sigismundi ... et ... Bonae ... nuptis gesta
- Nürnberg Kinderpredigten II 419/3
- Nurt, Opowieści biograficzne BERENT W. I 53/8; I 54/24 II
Nurdy JELENTA C. II 46/5
- Nymfice (na weselu) Aleksandra Chaleckiego z Anną Mag-
daleną Woyntianką JAGODYNSKI S.S. II 15/3
- O** Adamie Asnyku słów kilka KONOPNICKA M. II 182/37
- O Adamie Mickiewiczu zob. Mickiewicz, jego życie i duch
- O Adamie Żeromskim wspomnienie ZEROMSKI S. V 210/62
- O Aeneaszu trojańskim księgu XIII (O Aeneaszu trojańskim
księgu trzynaste) Vegio M. (Vegius M.) I 75/2, II 128/10
- O Agnieszce Krawcównie Svetla K. I 368/27
- O albumie wileńskim UJEJSKI K. V 10/14
- O Babriosie i bajce greckiej WĘCLEWSKI Z. V 32/10
- O „Beniowskim” KONOPNICKA M. II 182/44
- O bezkrólewicach w Polsce i o wybieraniu królów, począt-
szy od śmierci Zygmunta Augusta Jagielly aż do naszych
czasów JEZIEŃSKI F.S. II 53/11
- O bezskuteczności rad LUBOMIRSKI S.H. II 370/14
- O bibliografii. Przemówienie w Szkole Głównej w Warsza-
wie [...] ESTREICHER K. I 274/6
- O bibliografii. Trzy lekcje wygłoszone 6, 13 i 16 listopada
1866 roku w Szkole Głównej w Warszawie ESTREICHER
K. V 252/6a
- O Bismarcku SIENKIEWICZ H. IV 51/46; IV 45, 52/71
- O bohaterskim koniu i walącym się domu KASPROWICZ J. II
99/25, II 101/90
- O boskich przymiotach przeciwko deistom zob. Rozmowa
filozoficzna o boskich prócz jestności przymiotach prze-
ciw niegodziwie sobie przywłaszczających nazwisko de-
istów [...]
- O bóstwie przedwiecznym Syna Bożego ŚMIGLECKI M. IV
214/3
- O bóstwie Syna Bożego i Ducha Świętego... przeciwko star-
ym i nowym Żydom i machometanom, arianom, samo-
satanom, serwetanom, gentylistom, nowokrześcianom...
Bellarmin R. V 120/15
- O brząsku WIERZBICKI J.S. V 50/7
- O budowie wiersza u Słowackiego ROWIŃSKI M. III 386/3
- O budowie zwrotek w poezji polskiej do Jana Kochanow-
skiego BRUCHNAŁSKI W. I 111/1
- O budownictwie Vitruvius Pollio M. III 332/7
- O bycie myślnym ŚMIGLECKI M. IV 215/10
- O byt zob. Rycerz chrześcijański
- O ceramice krajowej GOŁĘBIEWSKI E. I 343/13
- O charakterze pisma runicznego u dawnych barbarzyńców
europejskich z domniemaniem o stanie ich oświecenia
SUROWIECKI W. IV 175/7
- O charakterze poezji polsko-słowiańskiej LENARTOWICZ T.
II 328/34
- O chemicznej polskiej terminologii Filipowicz J., TOMA-
SZEWICZ W. IV 251/2
- O chłopiętach dworskich WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/13
- O ci mężczyźni (Och ci mężczyźni: Ach ci mężczyźni) Rosen
J. V 192/17
- O ciepłach w Skle Sykst III 66
- O ciocie Franje DYGASINSKI A. I 259/13
- O cnotach towarzyskich i występach im przeciwnych
DMOCHOWSKI F.K. I 235/3
- O co się wojna toczy i kiedy będzie pokój SZCZEPAŃSKI L.
IV 187/8
- O cudownej ziemi i ludzkim ukochaniu SZCZĘSNY A.J. IV
188/6
- O Cyganach CZACKI T. V 246/3a
- O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki KRECHOWIEC-
KI A. II 275/21; III 144/11
- O „Czasie” i jego redaktorach TARNOWSKI S. IV 240/20
- O czi i chwale Pana Christusa w Najświętszym Sakramen-
cie... pocieszne kazanie SOKOŁOWSKI S. IV 118/6
- O Czechu i Lechu historia naganiona KOCHANOWSKI J. II
138/29; II 33/23, 140/52, IV 21
- O czym dziś mówią JANKOWSKI Cz. II 26/15
- O czym ptaszek śpiewa KONOPNICKA M. II 183/82
- O czym się nawet myśleć nie chce ZAPOLSKA G. V 175/49
- O czym się nie mówi ZAPOLSKA G. V 175/42
- O czyścicu kazanie wtóre GRODZICKI S. I 377/6
- O czyścicu pierwsze kazanie GRODZICKI S. I 377/5
- O dagerotypie ZIELIŃSKI J.P. V 193
- O dandyzmie w Warszawie KENIG J. II 111
- O dawnej poezji polskiej TYSZYŃSKI A. IV 291/1
- O dawności ziemie a księstwa pruskiego zob. Kronika albo
krótkie zbranie z rozmaitych kronik spraw ... ziemie
pruskiej
- O dawnych czasach Górnego Śląska, czyli pogadanki wie-
czorne pomiędzy nauczycielem, obywatelem i górnikiem
(Pogadanki wieczorne o dawnych czasach Górnego Ślą-
ska pomiędzy nauczycielem, młynarzem a kowalem) LI-
GON J. II 352/6
- O dawnych pieśniach i o św. Wojciechu, pierwszym pieśniar-
zu LANGE A. [ed.] II 313/74
- O dawnym Lwowie WOLSKA M. V 94/12
- O dożeniu ludów Europy MICKIEWICZ A. III 27/39
- O dobroci Boga BORKOWSKI J. Dunin I 94
- O dobrodziejstwach ksiąg siedmiorto [...] Seneca L.A. III
253/8
- O dobrodziejstwach Opatrzności narodowi polskiemu wy-
świadczonych, po upadku Polski, przez jednego z synów
ojczyzny napisany zob. Hymn do Boga O dobrodziej-
stwach dla naszego narodu dziejami wyświadczonych
- O dobrowolnych podatkach MAREWICZ W.J. II 428/1
- O dochodzie publicznym ludów starożytnych, średniego wie-
ku i nowoczesnych, a w szczególności o Francji i Anglii
od środka 15-go do 19-go wieku Ganilh Ch. IV 71/3
- O doktorze Hiszpanie Kochanowski J. III 374
- O doskonałości chrześcijańskiej Rodriguez A. IV 64/15
- O doskonałym prawodawctwie BOGUSŁAWSKI J.K. I 80/1
- O dramacie i dramatach WORONIECKI E. V 109
- O dramacie i scenie PRZYBYSZEWSKI S. V 301/24a
- O dramacie Józefa Szupskiego GERMAN L. I 327/2
- O dramacie staroindyjskim TRETIAK J. IV 264/11
- O dramacie w dzisiejszym piśmiennictwie polskim DEMBOW-
SKI E. I 222/17
- O dramatach Schillera TARNOWSKI S. IV 240/5
- O duchu i źródłach poezji w Polsce, z krótką wzmianką o
mytologii północnych Skaldów MOCHNAKI M. III 69/
I; II 322/15

- O duchu języka polskiego ... KOPCZYŃSKI O.A. II 186/12
 O duszę GNATOWSKI J. I 336/1
 O duszę Polski BRODOWSKI F. I 102/5
 O dwunastu rozbójnikach BERWIŃSKI R.W. I 56/1
 O dwunastu synach jednym pocięciem od jednej matki zrodzonych I 404
 O działaniach i dziełach Bismarcka KOŹMIAN S. II 234/12
 O dzieciokrzęźństwie krótkie wypisanie zob. De paedobaptistarum errorum origine et de ea opinione [...]
- O dziełach Aleksandra Wielkiego ... ksiąg dwanaście (O życiu i dziełach Aleksandra Wielkiego) Curtius Q. Rufus V 22/10
 O dziełach i powieściach pamięci godnych ksiąg dziewięć Valerius Maximus V 22/8
 O dziejopisach polskich, ich duchu, zaletach i wadach GOŁĘBIEWSKI Ł. I 343/2
 O dziełach Eugeniusza Sue MARCINKOWSKI A. Jaxa II 424
 O dziełach i stanowisku J. Słowackiego w sprawie narodowej NORWID C. III 148/71
 O dziesięcinach w powszechności, a w szczególności w Polsce i Litwie CZACKI T. I 182/5
 O dziesięcinach z Pisma Świętego zebranie krótkie ŚMIGLECKI M. IV 214/7
 O „Edmundzie” S. Witwickiego OSTROWSKI J.B. III 209
 O edukacji publicznej i jej udoskonaleniu w kraju naszym LIPIŃSKI J. II 358/18
 O elekcji Henryka Waleczjusza na króla polskiego Choisin J. IV 281/12
 O emancypacji kobiet STRUVE H. IV 164/6
 O energii społecznej POTOCKI J.K. III 286/2
 O estetycznym wychowaniu kobiety STRUVE H. IV 165/19
 O exorbitancjach kazania dwoje przeciwko niewiernym, heretykom, odszczepieńcom i nowym politykom BIRKOWSKI F. I 72/15
 O fałszywej historii jako mistrzyni fałszywej polityki SZUJSKI J. IV 196/37a; IV 197/52
 O Filipie Kallimachu Buonacorsim BOROWSKI L. I 95/1
 O filologii, czyli nauce starożytności klasycznej, o jej wpływie do kształcenia rozumu i serca, do przysposobienia na dobrego obywatela i urzędnika [...] KAULFUSS J.S. II 107/3
 O filozofii JAROŃSKI F. II 37/6; I 249
 O filozofii SZCZENIEWSKI T. IV 186
 O filozofii, Rzecz czytana na sesji literackiej Uniwersytetu Wileńskiego dnia 15/27 kwietnia roku 1819 ŚNIADECKI J. IV 217/19
 O filozofii sztuki Taine H. III 306/8
 O filozofii życia MAJORKIEWICZ J. II 413
 O filozofii, jej potrzebach i korzyści CHŁĘDOWSKI W. I 149/5
 O fizycznym wychowaniu dzieci zob. Uwagi o fizycznym wychowaniu dzieci
 O formie rządu republikańskiego myśli RZEWUSKI A.W. III 404/1
 O Franciszku Karpińskim z powodu jego pośmiertnego dzieła pt. Historia mojego wieku i ludzi, z którymi żyłem PODWYSOCKI K. III 265
 O Franusiu i jego matuli, opowieść z czasów przygotowań do powstania 1861 r. Jadwiga S. II 263/45
 O furiach albo szaleństwach francuskich, to jest o strasznym a niesłusznym Amirala Kasztyliińskiego i wielu innych meźów zamordowaniu Friz (Frisius) E.W. I 128/12
 O gazetce szkolnej KORCZAK J. II 194/10
 O! gdybym ja widł Panią do kaskady... zob. [Do pani Joanny Bobrowej]
 O geniuszu, guście, wymowie i tłumaczeniu FIJAŁKOWSKI M. I 287/4; V 253/4
 O gimnazjum w wołyńskiej gubernii i innych dla obojej płci ustanowionych uczynione przedstawienie... CZACKI T. I 182/7
 O gładkiej białej głowie (*Trzydzieści sztuk mieć winna kaziada białogłowa...*) Melander O. II 87/5
 O głównych kierunkach poezji polskiej XIX w. TRETIAK J. IV 264/9
 O gminnej poezji ruskiej LACH SZYRMA K. II 308
 O godności osoby publicznej MATEUSZ Z KRAKOWA V 284/6
 O godności rozumu ludzkiego i potrzebie objawienia Boskiego Maret H. V 196/10
 O górach wielkich wyniosłych HAUR J.K. I 393/3
 O grobach Sienlaskich w Brzeżanach UJEJSKI K. V 10/14
 O groch przy drodze DYGAŃSKI A. I 259/7
 O herbie rzymskim LESZCZYŃSKI R. II 333/4
 O historii cywilizacji angielskiej przez Henryka Tomazza Buckle'a ORZESZKOWA E. III 192
 O historii wieków Piastowych i kronikarstwie polskim przed Długoszem WISZNIEWSKI M. V 65/10
 O historykach polskich XVI w. zob. De poloniarum rerum saeculi XVI scriptoribus
 O Homerze i Odyssei SIEMIŃSKI L. IV 44/62
 O instytucie berlińskim dla poprawy moralnie zepsutych dzieci SKARBK F. IV 71/13
 O istnieniu duszy i jej udziale w chorobach umysłowych STRUVE H. IV 164/4
 O istotnych i naturalnych człowieka potrzebach RAKOWIECKI I.B. III 339/6
 O jakże ten szczęśliwy... zob. Do***
 O Janach Leopolditach w szesnastym wieku żyjących i Bibliach Szarfenbergerowskich MUCZKOWSKI J. III 99/5
 O Janie Gutenbergu i o tym, jak ludzie nauczyli się pisać i drukować POTOCKI A. III 277/3
 O Janie Karolu Chodkiewiczu ZAHAJKIEWICZ S. V 154/11
 O Janie Kochanowskim jako poecie lirycznym i jego stosunku do wieku szesnastego GEGIELSKI H. I 139
 O Janku, co psom szyl buty SŁOWACKI J. IV 90/33
 O Janku Planetniku OSTROWSKA B. III 208/5
 O Janku Szewczyku SŁOWACKI J. IV 90/33
 O Janku Wędrowniczku KONOPNICKA M. II 181/19
 O Januszu i o panu Wincentym Polu UJEJSKI K. V 11/14
 O jasne, słodkie, o przeczyste wody zob. Z Petrarki
 O jednej osobie w używaniu Sakramentu Ciała Pańskiego w Kościele Bożym zwyczajnej GRODZICKI S. I 377/2
 O jednej widomej głowie Kościoła Bożego ŚMIGLECKI M. IV 214/6
 O jedno słowo JANKOWSKI J. II 27/13
 O jedności boskiej nierozdzielnej przeciwko wieku dzisiejszego błędem i bluźnierstwom ariańskim nowo wskrzeszonym NIEMOJEWSKI J. III 137/1
 O jedności Kościoła Bożego pod jednym Pasterzem i o greckim od tej jedności odstąpieniu (O rządzie i jedności Kościoła Bożego... De unitate Ecclesiae Dei sub uno pastore) SKARGA P. IV 74/1
 O Jezu Nazareńskim, o królu żydowski... (Jesus Nasarenus, Rex Judaeorum...) WŁADYSŁAW Z GIELNIOWA V 80/4
 O jezuitach TRĘBICKI A. [tłum.] IV 265
 O jezuitach w Polsce w w. XVI we względzie nauk OSIŃSKI A. III 199/14
 O języku i piśmie [...] Bandtkie J.S. IV 153/7
 O języku narodowym w matematyce ŚNIADECKI J. IV 217/15
 O języku polskim ŚNIADECKI J. IV 217/18
 O języku polskim TYSZYŃSKI A. IV 291/1
 O Józje BAŁUCKI M. I 31/48

- O Juliuszu Słowackim NIEWIAROWSKI A. III 140
 O Juliuszu Słowackim w sześciu publicznych posiedzeniach (z dodatkiem rozbioru Balladyny) NORWID C. III 147/71; III 143, 151/112
 O karaniu dzieci GLICZNER E. V 256/1
 O karmieniu niemowląt – matka i mamka GLICZNER E. V 256/1
 O kawał ziemi BAŁUCKI M. I 30/14
 O klasycyzmu i romantyzmu tudzież o duchu poezji polskiej BRODZIŃSKI K. I 104/12; II 394/10, V 242/12
 O kmiotku polskim KOŹMIAN A.E. II 228
 O kobietach LIBERA A. II 348
 O koledżach DOBRZYCKI S. I 247/5
 O kolorycie historycznym ŁOZIŃSKI WŁ. II 389
 O „Komedii bohaterkiej” Edmunda Rostanda KONOPNICKA M. II 181/33
 O konieczności najrychlejszego zbadania języka i wystąpienia Mickiewicza KORBUT G. II 192/7
 O Konstytucji 3 Maja i przyczynach, które ją wywołały WYSŁOUCHOWA M. V 131/2
 O Konstytucji Trzeciego Maja 1791 do JWW. Zalewskiego, Trockiego i Matuszewicza CZACKI T. I 182/3
 O Koperniku (Rozprawa o Koperniku) ŚNIADECKI J. IV 216/7
 O kościele FRYCZ MODRZEWSKI A. I 303/8
 O Kościele Pana Chrystusowym prawdziwym rozprawa statyczna a dowodna WUJEK J. V 119/7
 O kościołach braci czeskich w dawnej Wielkiej Polsce TURNOWSKI S.T. IV 279/13; IV 279/16
 O kościołach braci czeskich w dawnej Wielkiej Polsce ŁUKASZEWICZ J. II 395/2
 O kościuszkowskim powstaniu z r. 1794 (O naczelniku Kościuszcze) WYSŁOUCHOWA M. V 131/5
 O Krasickim i oryginalności w literaturze WRÓBLEWSKI W. V 118
 O krasnoludkach i o sierotce Marysi (Historia o krasnoludkach i o sierotce Marysi) KONOPNICKA M. II 181/20; V 271/20
 O królach i bohaterach polskich SZAJNOCHA K. IV 179/6
 O królestwie węgierskim STRYKOWSKI M. IV 166/9
 O królu Popielu i o myszach LENARTOWICZ T. II 328/35
 O krytyce... Pope A. III 315/29
 O krytykach i recenzentach warszawskich MICKIEWICZ A. I 387, III 17, 25/26, 30/55
 O krzycie świętym i odrodzeniu naszym przez Ducha Świętego piosnki CZECHOWICZ M. (?) I 201/16
 O Krzysztofie Kolumbie, czyli o tym, kto pierwszy był w Ameryce? POTOCKI A. III 277/2
 O Krzyżu i Ukrzyżowanym WARGOCKI A. V 22/4
 O księżce do nabożeństwa „Króla Zygmunta I” Hanusz J. V 81/19
 O księżce prof. M. Bobrzyńskiego „Dzieje Polski w zarysie” napisał słów kilka... KALINKA W. II 70/12
 O księżkach ORZESZKOWA E. III 192
 O księdzu KOCHANOWSKI J. II 138/35
 O Księżstwach Oświęcimskim i Zatorskim (Sur les Duchés d’Oswiezim et de Zator pour servir de suite aux Recherches pour Hallez) ŁOJKO F. II 385/7
 O kształceniu duszy Aimé-Martin L. IV 11/12
 O kształceniu własnego charakteru OCHOROWICZ J. III 166/4
 O laurach Wypiańskiego WEYSSENHOFF J. V 29
 O Legii Nadwiślańskiej w Hiszpanii MAŃKOWSKA B. II 423/8
 O legionach polskich ROMANOWSKI M. III 378/6
 O lice ziemi PAWLIKOWSKI J.G. III 232/6
 O lichwie i o wyderkach, czynszach... nauka krótka zob. O lichwie i trzech przedniejszych kontraktach: wyderkowym, czynszowym i towarzystwa kupieckiego
 O lichwie i trzech przedniejszych kontraktach: wyderkowym, czynszowym i towarzystwa kupieckiego (O lichwie i o wyderkach, czynszach... nauka krótka) ŚMIGLECKI M. IV 214/4
 O lidze oracja Malaspina G. II 33/17, IV 214
 O lirycie religijnej Mickiewicza GOSTOMSKI W. I 353/3
 O lisie, kozłach, niedźwiedziu i pomniku BARTOSZEWICZ K. I 30/14
 O Lisowskich i konfederackich żołnierzach KARMANOWSKI O. II 87/9
 O listach FELIŃSKI A. I 285/8
 O literaturze BRODZIŃSKI K. I 106/40
 O literaturze ŚNIADECKI J. IV 217/18
 O literaturze dramatycznej polskiej OLIZAROWSKI T.A. III 175
 O literaturze emigracyjnej RETTEL L. III 358
 O literaturze pobrańskich narodów słowiańskich KIRKOR A.H. II 116/5
 O literaturze politycznej Sejmu Czteroletniego (1788–1792) PILAT R. III 251/1
 O literaturze polskiej NAGURCZEWSKI I. III 108/7
 O literaturze polskiej ZAWADZKI W. V 179/7
 O literaturze polskiej (dziewiętnastego) XIX w. TARNOWSKI S. IV 241/35
 O literaturze polskiej w wieku dziewiętnastym MOCHNACKI M. III 70/7; III 69
 O literaturze polskiej, mianowicie czasów zygmunto-wskich, to jest złotego wieku pisarzy CHROMIŃSKI K. I 169/4
 O litewskich i polskich prawach, o ich duchu, źródłach, związku i rzeczach zawartych w pierwszym statucie dla Litwy 1529 r. CZACKI T. I 182/4; I 220/2, V 246/4
 O logice i retoryce ŚNIADECKI J. IV 217/18
 O logice Platona LUTOSŁAWSKI W. II 375/3
 O logice, metafizyce i filozofii moralnej DOWGIRD A. I 249/1
 O ludziach rozsądnych i ludziach szalonych MICKIEWICZ A. III 27/39
 O łaskawości i gniewie Seneca L.A. III 253/5
 O „łaźni” Bolesława Chrobrego SZAJNOCHA K. IV 179/6
 O magii, a w szczególności o stolikach nauk dwie SEMENENKO P. IV 31/4
 O magistratach miast polskich, a w szczególności miasta Krakowa MECHERZYŃSKI K. II 440/3
 O magnetyzmie zwierzęcym SZTYRMER L. IV 194
 O małych, lecz niebezpiecznych nieprzyjaciółach naszych KULIKOWSKA M. II 302
 O małżeństwach źle dobranych Trembecki S. IV 193
 O marynarce polskiej GOŁĘBIEWSKI Ł. I 343/11
 O masonerii i masonach NIEMOJEWSKI A. III 135/25
 O metafizyce ŚNIADECKI J. IV 217/15
 O Mickiewiczowskiej „Odzie do młodości” KONOPNICKA M. II 182/44
 O mieszczce jednej cudnej i dwóch zalotnikach gorących zob. Cudna mieszczka
 O Mikołaju Koperniku SKIMBOROWICZ H. IV 79/9
 O miłości Stendhal II 309/5
 O miłości do ksiąg to jest Philobiblon Bury R. de II 102/101
 O miłości ksiąg dwie NORWID C. III 147/60
 O miłości ojczyzny LIBELT K. II 346/6; II 346
 O miłości ojczyzny ZIEMIĘCKA E. V 195
 O miłości Ojczyzny Kazanie... SEMENENKO P. IV 31/7
 O mitrę gospodarską JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/35
 O monarchii SKARGA P. IV 74/7
 O monarchii konstytucyjnej i rękojmiami władz publicznych NIEMOJOWSKI W. III 139/2

- O monarchii i królestwie albo o czwartej chorobie Rzeczypospolitej SKARGA P. IV 74/7
- O monocy polskiej Leleweł J. II 31/7, V 262/7
- O moralności kobiet (O powinności kobiet) TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/21
- O morze *zjawisk* ... zob. Żeglarz
- O Mszej Świętej opisanie MIKOŁAJ z WILKOWIECKA III 52/4
- O myślistwie, koniach i psach łowczych Rostański J. I 352/2
- O naczelniku Kościuszcze zob. O kościuszkowskim powstaniu z r. 1794
- O naczelniku Kościuszcze i o polskim chłopie TETMAJER W. Przerwa IV 249/6
- O najdawniejszych drukach polskich ZAWADZKI W. V 179/7
- O najdawniejszych książkach drukowanych w Polsce [...] BENTKOWSKI F. I 52/1
- O najdawniejszych zabytkach pisemnych BORKOWSKI A. Dunin I 94/9
- O najnowszych polskich przekładach „Iliady” ZAWILŃSKI R. V 180/2
- O najważniejszym zadaniu filozofii w obecnym czasie KREMER J. II 276/11
- O najwyższej zasadzie postępowania etycznego STRUVE H. IV 165/26
- O narodowości SEMENENKO P. IV 31
- O narodowości Polaków BRODZIŃSKI K. I 105/25
- O narodzie Moldawian, z jakiego kraju wyszli ich przodkowie KOSTYN M. II 220/5
- O narodzie Moldawskim KOSTYN M. II 220/10
- O naśladowaniu Chrystusa (O naśladowaniu Jezusa Chrystusa; O naśladowaniu Pana Chrysta i o wzgardzie wszelkiej próżności świata tego) Tomasz a Kempis I 102, II 48/9, 383/10, V 119/12
- O naturze i przeznaczeniu urzędowań w społeczności, rzecz w krótkich napomknięciach z daleka wskazujących drogę do głębszego wywodu SZANIAWSKI J.K. IV 183/7
- O naturze opozycji i rządu OSTROWSKI J.B. III 210/1
- O naturze umysłu ludzkiego i o stosunku samodzielności do tradycji ZIEMIĘCKA E. V 196/3
- O nauce gramatyki polskiej w gimnazjum wyższym ZAWILŃSKI R. V 180/1
- O nauce języka polskiego w szkołach średnich w Galicji WRÓBLEWSKI K. V 118/7
- O nauce wierszopiskiej RZEWUSKI W. III 411/8
- O nauce, jej znaczeniu i organizacji STASZIC S.W. IV 149/27
- O naukach wywołanych w powszechności i szczególności księgi dwie... (O naukach wywołanych z książki napisanej przez ... wyjątki) WŁODEK I. V 84
- O naukach wywołanych z książki napisanej przez ... wyjątki zob. O naukach wywołanych w powszechności i szczególności księgi dwie...
- O nic nie proszę JARON J.N. II 36/6
- O nie GÓRSKI A. I 360
- O niektórych różnicach wiary, które między katolikami i ewangelikami zachodzą zob. De nonnullis discriminibus in fide, quae catholicos inter et evangelicos intercedunt
- O nieśmiertelności duszy STRUVE H. IV 165/15
- O nieśmiertelności duszy ludzkiej WIŚNIEWSKI A.J. V 69/15
- O niewiastach w starożytnej Grecji WĘCLEWSKI Z. V 32/2
- O niewydanym dramacie Antoniego Sowy Sowiński L. V 205/1
- O nieznanym dotąd poezjach Z.Morsztyna Rzepecki J. III 90/5
- O nominacie krakowskim po śmierci ks. Radziwiłła kardynała na sejmie warszawskim w r. 1600 zob. Babie kolo
- O nova lux Poloniae WŁADYSŁAW z GIELNIOWA (?) V 81/14
- O „nową” sztukę Przybyszewski S. I 125
- O nowej literaturze francuskiej nazwanej literaturą szaloną GRABOWSKI M. I 370/1
- O objawach życia umysłowego i duchowego Polaków na Syberii NABIELAK L. III 103
- O obowiązkach ludzi Pellico S. II 28/22
- O obowiązkach obywatela. Do mego brata KRASICKI I. II 244/22, 244/23
- O obrótach KOPERNIK M. II 189/11
- O odwadze cywilnej LIBELT K. II 346/6; II 346
- O odwiecznym istnieniu materii pierwszej – przeciw Śmiglewskiemu MOSKORZEWSKI H. III 91/7
- O ojcowiznę, czyli jak sobie jeden chłop z Niemcami poradził Morzycka F. III 301/22
- O ojczyźnie prelekcja pierwsza UJEJSKI K. V 9
- O okrucieństwie ZDZIECHOWSKI M. V 186/32
- O operze nowoczesnej i znaczeniu Kysarda Wagnera oraz o „Parsifalu” Wagnera PINIŃSKI L. III 256/1
- O оправдании hriesznaho czelowieka pered Bohom BUDNY S. I 127/1
- O ortografii STASZIC S.W. IV 149/11
- O panslawizmie zachodnim HOFFMAN K.B. I 409/7
- O Panu Człotńskim, co do Pucka po sece jachol DERDOWSKI H. I 224/1; II 413/8, IV 33/15, V 249/1
- O „Panu Tadeuszu” zob. Mickiewicz Adam. „Pan Tadeusz”
- O pańskim i szlacheckim albo rycerskim stanie dyskurs GDACIUS A. I 326/5
- O państwowości polskiej NIEMOJEWSKI A. III 136/49
- O pańszczyźnie CZARTORYSKI A.J. I 195/7
- O pańszczyźnie z dołączeniem uwag nad moralnym i fizycznym stanem ludu naszego ŻUKOWSKI J.L. V 226
- O partii polskiej MICKIEWICZ A. III 27/39
- O pewnym wielkim panu i jego małym Murzynku ŻEROMSKI S. V 211/89
- O pierwiastkach muzycznych w twórczości Słowackiego TENNER J. IV 243
- O pierwszych trzech tetralogiach dzieł Platona LUTOŚLAWSKI W. II 375/6
- O pieśniach ukraińskich GRABOWSKI M. I 370/1
- O pięknie i jego objawach STRUVE H. IV 165/19
- O pięknościach języka polskiego pod względem dramatycznym i o potrzebie jego doskonalenia KRÓLIKOWSKI J.F. II 285/4; II 107
- O pismach czasowych W. Ks. Poznańskiego BORKOWSKI A. Dunin I 94/10
- O pismach Henryka Sienkiewicza KACZKOWSKI Z. II 64
- O pismach klasycznych i romantycznych ŚNIADECKI J. IV 217/18
- O pismach oratorskich i filozoficznych Apulejusza z Madury KAWCZYŃSKI M. II 108/12
- O pisowni pana Ludwika Rzepeckiego i towarzyszków CEGIELSKI H. I 140/4
- O pleszce SMOLIK J. IV 113/1
- O pobudkach i środkach do połączenia się arianów z menonitami MOSKORZEWSKI H., Smalcus W. III 91/8
- O pobycie w Polsce Konrada Celtusa i jego wpływie na rozbudzenie humanizmu MECHERZYŃSKI K. II 441/13
- O pochodzeniu naszego Boga NIEMOJEWSKI A. III 135/28
- O pochwałach wymowy URSINUS J. V 16
- O pocieszeniu CZARTORYSKI A.J. I 196
- O pocieszeniu ksiąg troje Seneca L.A. III 205/9
- O początkach pism periodycznych w języku polskim CHEŁDOWSKI A.T. I 147
- O początkach poezji dramatycznej w Polsce NEHRING W. III 121

- początkach, wywodach, dzielnościach, sprawach rycerskich i domowych sławnego narodu litewskiego STRYJKOWSKI M. IV 167/17; IV 167/18, 167/19, 167/20
- początku i postępie sztuki teatralnej, w szczególności zaś komedii u Rzymian TYMINIECKI K. IV 288/3
- początku, dawności, odmianach i wydoskonaleniu języka polskiego zadanie... KLECZEWSKI S. II 122/3
- pocziwym Janku i dobrej Marysi. Książka, którą Kuba kupił Jankowi i Marysi WOYKOWSKA J. V 110/7
- poddanych polskich PAWLIKOWSKI J. III 233/1; I 119/5, II 91
- podźwignieniu sił krajowych KOŁŁAJA H. II 163/4
- poemacie filozoficznym Lukrecjusza De natura rerum, uważanym ze strony estetycznej MECHERZYŃSKI K. II 441/14
- poemacie sielskim LIPIŃSKI J. II 358/20
- poematach Marii Konopnickiej „Prometeusz i Syzyf” i „Pan Balcer w Brazylii” GALLE H. I 311/9
- poetach czasów Stanisława Augusta MECHERZYŃSKI K. II 441/8
- poematach Andrzeja Krzyckiego WĘCLEWSKI Z. V 32/6
- poematach Bohdana Zaleskiego Słowacki J. V 158
- poematach H. Morsztyna Mecherzyński K. III 84/6
- poematach polskich i łacińskich A. Trzecieskiego Mecherzyński K. IV 272
- poezji doskonałej czyli Wergiliusz i Homer SARBIEWSKI M.K. IV 14/11
- poezji dramatycznej WĘŻYK F. V 38/7
- poezji dramatycznej, Trzy prelekcje publiczne LEWESTAM F.H. II 343/9
- poezji i poetach CHŁĘDOWSKI W. I 149/8
- poezji komicznej TYSZYŃSKI A. IV 291/1
- poezji narodowej GRABOWSKI M. I 370/1
- poezji romantycznej zob. Przedmowa
- poezji włoskiej w średnich wiekach jako źródło do Boskiej Komedii Danta Ozanam A.F. I 257/26
- poezji. Podróż do Rzeczypospolitej uczonych ŁĘTOWSKI L. II 383/1
- poezji [dziewiętnastego] XIX wieku GRABOWSKI M. I 370/1
- Polakach w Bolonii i Padwie PRZEŹDZIECKI A. III 310/7
- polepszeniu sposobu elekcji królów polskich RZEWUSKI S. III 407/9
- polsko ruskim odno. Tajima ZDZIECHOWSKI M. V 185/7
- Polsce Heine H. III 383/26
- polskich romansopisarzach KRASZEWSKI J.I. II 267/128; II 259
- polskim charakterze narodowym OCHOROWICZ J. III 167/23
- polskim języku łowieckim i o świecie łowieckim BORKOWSKI J. Dunin I 94/1
- polskim naczelniku Kościuszcze i o raclawickiej bitwie dnia 4 kwietnia 1794 r. LENARTOWICZ T. II 328/17
- polskim Orła Białego Orderze rzecz historyczna MINASOWICZ J.D. III 59/4
- Pomorza zaodrzańskim SZULC D. IV 200/2
- pomysłach historycznych Augusta Bielowskiego BARTOSZEWICZ J. I 37/3
- ponuraniu chrześcijańskim przeciwko chryzmu nowochrześcijańców niedawnym PIOTR z GONIĄDZA III 257/9
- poprawie kalendarza GRODZICKI S. I 377/1
- poprawie Rzeczypospolitej KOŁŁAJA H. II 163/4
- poprawie Rzeczypospolitej księgi czwore FRYCZ MODRZEWSKI A. I 303/8; I 43/10, 127/4, V 92/3
- poranku KASPROWICZ J. II 99/11
- porwaniu Prozerpiny l...] Claudianus C. II 129, III 62/67
- porządku wojennym i o pospolitem ruszeniu małym FREDRO A.M. I 298/8
- poselstwie hardym cara zawolskiego i zapasach szlachlica żmudzkiego STRYJKOWSKI M. IV 167/17
- postępie badań filologicznych we względzie pism Platona JEŻOWSKI J. II 57/2
- pośle i poselstwach WARSZEWICKI K. V 23/8
- potrzebach naszego czasu WOJNAROWSKA K. V 91/6
- potrzebie Akademii Literatury Polskiej ŻEROMSKI S. V 211/82
- potrzebie doskonalenia języków narodowych i używania mowy ojczystej w wykładzie nauk SŁOWACKI E. IV 85/3
- potrzebie idei zob. Do Emigracji o potrzebie idei
- potrzebie nauki prawa w naszym kraju (Uwagi o potrzebie nauki prawa w naszym kraju) Bandtkie J.W. III 205
- potrzebie pod Guzowem WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/7
- potrzebie zachowania pomników z przeszłości i znaczenie ich w czasie dzisiejszym POL W. III 269/33
- powinności kobiet zob. O moralności kobiet
- powinności poszanowania wspólnego dobra STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 133/1c
- powinnościach obywatela (Wiersz ... o powinnościach obywatela) KARPINŃSKI F. II 92/4
- powinnościach wszech stanów ludzi księgi troje Cłercio M.T. I 126/3, 126/5, II 221/4
- powołaniu i obowiązkach młodzieży akademickiej... BRODZIŃSKI K. I 105/22
- powołaniu nauczyciela ludowego DAHLMAN P. I 209/3
- powstaniu JEŁOWICKI A. II 47/3
- powstaniu mowy i szczególnych języków CEGIELSKI H. I 139
- powstawaniu praw moralnych zob. Ein Versuch die Entstehung der Moralgesetze zu erklären
- powiększeniu tegoż Zygmunta Augusta królewicza na Królestwo Polskie GAŚIOREK S. I 322/1
- powiększeniu Zygmunta Augusta królewicza na Księstwo Wielkie Litewskie GAŚIOREK S. I 322/1
- poznaniu siebie Masson J. V 171
- poznawaniu zdolności umysłowych u młodzieży (O wpływie obcych wzorów) BOROŃSKI L. I 95/4
- praktykach kurii rzymskiej oraz dwa kazania synodalne o naprawie obyczajów kleru MATEUSZ z KRAKOWA II 434/3
- prawach kryminalnych PAWLIKOWSKI J. III 233/8
- prawach mazowieckich CZACKI T. I 183/12
- prawdach żywotnych narodu polskiego KAMIENSKI H.M. II 79/2; II 79
- prawdzie wiary chrześcijańskiej Grotius H. II 111/6
- prawdziwej śmierci, zmartwychwstaniu i żywocie wczynnym Jezusa Krystusa Pana naszego... GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/10
- prawdziwym bohaterstwem KUBLICKI S. II 299/5
- prawdziwym punkcie honoru Boileau N. II 436
- prawie chrześcijańskiego urzędu PRZYPKOWSKI S. III 325/13
- prawie natury Chreptowicz J. II 127/8
- prawie przyrodzonym (De la loi naturelle) Voltaire I 166/5
- prawodawstwie, czyli o pierwszych zasadach praw z francuskiego języka wykład Mably G.B. de IV 82/8
- projekcie wyrzucenia emigrantów wojskowych z Francji PODCZASZYŃSKI M. III 265/2
- proponowanej przez Dwór Londyński cesji miasta Gdańska cum territorio dla Dworu Berlińskiego uwagi RZEWUSKI A.W. III 404/2
- prozodii i harmonii języka polskiego NOWACZYŃSKI T. III 161/1

- O przedmiotach ujemnych w sztuce PAJGERT A. III 218
- O przedniejszej wiary chrześcijańskiej artykułach, to jest o Bogu jednym, o Synu jego i o Duchu św. BUDNY S. I 127/3
- O przekładaniu z obcych języków na ojczysty SŁOWACKI E. IV 85/8
- O Przemysławie, księżęciu Oświęcimskim, i o Cecylijej, małżonki jego dziwniej stateczności MORSZTYN H. III 83/4
- O przyczynach szkodliwości Żydów i środkach usposobienia ich, aby się społeczeństwu użytecznymi stali STASZIC S.W. IV 149/16
- O przyczynach wewnętrznych i najbliższych, tudzież zewnętrznych i dalszych nędzy naszych włościan, z wyłożeniem sposobów zniszczenia tychże przyczyn i ich skutków SOŁTYKOWICZ J. IV 122/5
- O przyjaźni i przyjaźniolach I 399/12
- O przyjźdź BRZOSOWSKI S. Korab I 124/1
- O przyjeździe królowej Bony do Polski III 63/72
- O przyjmowaniu posłów chrześcijańskich, o ceremoniach koła tego i o porządku dywanu OTWINOWSKI S. III 215/2
- O przyszłe drogi literatury polskiej PINI T. III 255/13
- O przyszłość Raperswilu ŻEROMSKI S. V 210/50
- O przywrócenie dawnego rządu według pierwotnych Rzeczypospolitej ustaw WIELHORSKI M. V 43/1
- O psiech gończych i myśliwstwie z nimi OSTRORÓG J. III 207/2
- O rachunku losów ŚNIADECKI J. IV 217/16
- O reformie Akademii Krakowskiej zaprowadzonej w r. 1780 przez Kollataja MECHERZYŃSKI K. II 441/7
- O religii poczciwych ludzi (De religione honestorum hominum) KONARSKI S.H. II 171/33; II 170
- O religii uważanej jako jedynej szczęśliwości i prawdziwej filozofii zasadzie Genlis S.F. de I 236/27
- O religii zgodnej z rozumem, czyli traktat o posługiwaniu się sądem rozumu także w sprawach teologicznych i religijnych WISZOWATY A. V 66/4
- O rewolucji roku 1794 TRĘBICKI A. IV 265/3
- O rewolucji w Niemczech MOCHNACKI M. III 70/10
- O rękopisach poezji Kallimacha WINDAKIEWICZ S. V 60/7
- O rękopisie Biblioteki Królewskiej i Uniwersyteckiej we Wrocławiu z r. 1515 Jenienicki M. III 230/4, 230/9
- O rokoczu pod Targowicą rzecz krótka DMOCHOWSKI F.K., POTOCKI I. I 235/13, III 280/11
- O romansach SIENKIEWICZ K. (?) IV 62/7
- O romansie nowoczesnym CIESZKOWSKI A. I 176/3
- O romantyczności LELEWEL J. II 322/15
- O romantyzmie polskim KRASZEWSKI J.I. II 267/128
- O rozdileni duše z tłem IV 77
- O rozmaitym następstwie na tron za dynastii Piastów OSSOLIŃSKI J.M. III 205/8
- O różnicach terażniejszych, to jest, co o jednym Bogu Ojcu i Synu jednorodnym i o Duchu świętym prawdziwie [...] GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/5
- O rozporządzeniu i wydoskonaleniu edukacji obywatelskiej POPŁAWSKI A. III 273/2
- O rozumie ludzkim, jego siłach, przymiotach i sposobach kształcenia WISZNIEWSKI M. V 64/6
- O różnych dziwach świata i wynalazkach rozmowy Walentego zob. Opowiadania pana Walentego, rymarza z Podgórze, o różnych dziwach świata przez Grzesia z Mogiły
- O ruchu narodowym w Księstwie Cieszyńskim WRÓBLEWSKI K. V 118/8
- O runach słowiańskich zob. Obecny stan nauki o runach słowiańskich
- O rymotwórstwie i rymotwórcach KRASICKI I. II 245/38; I 207/1
- O rządzie i jedności Kościoła Bożego... zob. O jedności Kościoła Bożego pod jednym Pasterzem i o greckim od tej jedności odstąpieniu
- O rzeczach do wiary należących rozmowy teologa z różnymi wiary prawdziwej przeciwnikami KOJAŁOWICZ W. W. W. II 159/16
- O rzeczy menniszej w Polsce i Litwie CZACKI T. I 183/13
- O rzekach splawnych krajów Księstwa Warszawskiego... SUROWIECKI W. IV 173/4
- O rzeźbiarzach florenckich dziś żyjących NORWID C. III 144/8
- O Rzymie pogańskim i chrześcijańskim ksiąg dwoje WARGOCKI A. V 22/3
- O sakramencie Ciała i Krwie Pańskiej naprzeciwko disputacji teologicznej węgrowskiej [...] MIKOŁAJEWSKI D. III 53/1
- O samotności i jej wpływie na rozum i serce CHŁĘDOWSKI W. I 149/6
- O satyrach Krasickiego TRETIAK J. IV 264/9
- O scenie polskiej we Lwowie UJEJSKI K. V 10/12
- O scenie polskiej we Lwowie. Rok 1863 ZAWADZKI W. V 179/7
- O senatorze doskonałym, Księgi dwie zob. De optimo senatore libri duo
- O sesji sejmowej w roku 1865–1866 TARNOWSKI S. IV 239
- O sierotce Dorocie STANISŁAWSKA W. IV 135/12
- O skarbach słowiańskich, a szczególnie o gramatyce języka polskiego uwagi MASSALSKI E.T. II 432/4
- O składaniu się i podzieleniu majątków w społeczności, z francuskiego Turgot A.R. II 127/2
- O skutecznym rad sposobie albo o utrzymaniu ordynaryjnych sejmów KONARSKI S.H. II 171/24; III 411/11
- O Sławiańszczyźnie przed chrześcijaństwem (O Sławiańszczyźnie...) CHODAKOWSKI Z. Dołęga I 156/1; I 155, 156/2, 343
- O Słowackim JANKOWSKI Cz. II 26/33
- O Słowackim, Krasieńskim i Mickiewiczem HOESICK F. I 407/2
- O Słowianach i ich pobratymcach (Badania słowiańskie) MAJEWSKI W.S. II 412/2
- O słowie polskim CEGIELSKI H. I 139
- O sokolnictwie i ptakach myśliwskich WODZICKI K. V 87/3
- O sonecie TETMAJER K. Przerwa IV 246/10
- O sonetach Adama Mickiewicza MOCHNACKI M. III 69/3
- O Spisz, Orawę i Podhale TETMAJER K. Przerwa IV 247/35
- O sposobach moralnego ukształcenia ludu polskiego RAKOWIECKI I.B. III 339/5
- O sposobach upowszechniania nauki gospodarstwa ziemiańskiego RAKOWIECKI I.B. III 339/4
- O sprawach, dziejach i wszystkich innych potocznościach koronnych polskich ksiąg XXX (Kronika M. Kromera ... na język polski przełożona) KROMER M. II 278/7; I 75/4
- O sprawie narodu polskiego ŁĘTOWSKI L. II 383/2
- O sprzecznościach sprawy żydowskiej LANGE A. II 312/19
- O stacyjce żołnierza z teologiem i Prymat... (Rozmowa żołnierza z plebanem o stacyjce) STAROWOJSKI S. IV 138/4
- O stałości natury zob. Naturae constantia
- O stanie Akademii Krakowskiej i o publicznych [...] SOŁTYKOWICZ J. IV 122/4
- O stanie cywilnym dawnych Słowian RAKOWIECKI I.B. III 339/2
- O stanie nauki prawa w naszym kraju HOFFMAN K.B. I 408
- O stanie obecnym literatury czeskiej Vinarick K. III 99/9
- O stanie umarłych aż do dnia ostatecznego SOCYN F. IV 116/10
- O starożytnościach słowiańskich CHOTOMSKI F.D. I 169/10
- O statecznym słudze R.P. KOCHANOWSKI J. II 137/26

- O Statucie Litewskim ruskim językiem i drukiem wiadomość LINDE S.B. II 354/3
 O statystyce Polski (Krótki rzut wiadomości w roku 1807) STASZIC S.W. IV 149/7
 O Stefanie Żeromskim BRZOZOWSKI S. I 122/6
 O stosowaniu i owocnym sposobie czytania dzieł historycznych zob. *Peniu historicum seu de dextra et fructuosa ratione historiarum legendi commentarius*
 O stosunkach polsko-węgierskich zob. Polska i Węgry
 O sukcesji tronu w Polsce rzecz krótka RZEWUSKI S. III 407/12
 O supremacji zła zob. Medytacje
 O Synu Bożym, iż był przed stworzeniem świata, a iż jest przezeń wszystko uczyniono przeciw falesznym wykretom ebijoniskim PIOTR z GONIĄDZA III 257/7
 O szczerzym a niewykretnym w dowodzeniu artykułów wiary Pisma świętego używaniu zob. *Colloquia theologi cum dissidente de religione ac de sincero et non adulterato usu S. Scripturae ad probandos fidei articulos*
 O szkole narodowej polskiej na Battignoles pod Paryżem KLACZKO J. II 120/5
 O szkole realnej LIBELT K. II 346/6
 O szkole ukraińskiej poezji GRABOWSKI M. I 370/3
 O szkołach poezji polskiej TYSZYŃSKI A. IV 291/1
 O szkołach, czyli akademiach, ksiąg dwoje MARYCJUSZ S. II 431/1
 O sztuce NORWID C. III 151/112
 O sztuce ŻUKOWSKI J.L. V 226
 O sztuce (dla Polaków) NORWID C. III 147/65; III 143
 O sztuce dobrego myślenia koniecznej do sztuki dobrej wymowy KONARSKI S.H. II 171/31
 O sztuce i człowieku wiecznym WASILEWSKI Z. V 27/6
 O sztuce i literaturze NORWID C. III 151/113
 O sztuce pisarskiej Pawła Cazin WEYSSENHOFF J. V 30/20
 O sztuce rymotwórczej do Pizonów Horatius Q.F. III 280/13
 O sztuce u dawnych czyli Winkelman polski POTOCKI S.K. III 289/22
 O sztuce, krytyce artystycznej, stylu zakopiańskim, wybitnych twórcach, sprawach narodowych i społecznych WITKIEWICZ S. V 75/17
 O sztukach wyzwolonych i naukach u dawnych Etrusków KOSSAKOWSKI J.N. II 216
 O śmierci Jana Tarnowskiego, kasztelana krakowskiego, do syna jego, Jana Krzysztofa KOCHANOWSKI J. II 136/6
 O śnie Klaudian II 87/7
 O świętych obrazach, jako mają być szanowane BIRKOWSKI F. I 72/14
 O świętym Martynianie ORKAN W. III 185/18
 O teatrze i dramacie SYGIETYŃSKI A. IV 175/15
 O teatrze i jego znaczeniu dla życia społecznego STRUVE H. IV 165/19; IV 164
 O teatrze polskim CHŁĘDOWSKI A.T. I 148/2
 O temperamentach STRUVE H. IV 164/3
 O terroryzmie nierozumu i obskurantyzmu politycznego MOCHNACKI M. III 69
 O Towarzystwie Biblijnym dla obywateli guberni grodzieńskiej LACHNICKI I.E. II 307/1
 O towarzystwie lwowskim przy schyłku XVIII stulecia (Salon i kobieta) ŁOZIŃSKI W.I. II 390/10
 O towarzystwie wzajemnej pomocy JEŁOWICKI A. II 47/1
 O tron KRECHOWIECKI A. II 274/13
 O tronie polskim zawsze obietalnym z dziejów i prawa do wody RZEWUSKI S. III 407/16
 O Trzech, to jest o Bogu, o Synu jego i o Duchu Ś. przeciwko Trójcy sabelijańskiej PIOTR z GONIĄDZA III 257/8
 O twórczości aktorskiej TENNER J. IV 244/3
 O twórczości krytyce katolickiej Calvet J. I 361/22
 O twórczości poetyckiej za stanowiska psychologii (Liryczna twórczość poetów) OCHOROWICZ J. III 167/9
 O twórczości Stanisława Wyspiańskiego i Stefana Żeromskiego FELDMAN W. I 282/17
 O tym i o owym NARZYMSKI J. III 119
 O tym, co się niegdyś działo CHRZĄSZCZEWSKA J. I 173/14
 O tym-że *dumać na paryskim bruku* ... zob. (Epilog „Pana Tadeusza”)
 O tym, że należy wyżej ocenić mądrość niż oręż wojenny STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 133/1c
 O ubóstwie i ubogich SKARBEK E. IV 71/9
 O uczciwej małżonce KOCHANOWSKI J. II 137/26
 O ukorzeniu krześcijańskim (*Boże Ojczy, prosim Ciebie*, ...) GAŚSIÓREK S. I 323
 O umiejętności dziejopisarskiej JEŁOWSKI S. II 6/1
 O umowie towarzyskiej, czyli zasady prawa politycznego Rousseau J.J. IV 288/2
 O upadku przemysłu i miast w Polsce SUROWIECKI W. IV 173/3
 O urzędzie miecza używającym BUDNY S. I 127/6
 O ustanowieniu i upadku Konstytucji 3 Maja 1791 Dmochowski F.K., KOLŁAJĄT H., POTOCKI I., Potocki S.K. I 235/14, II 163/15, III 280/12, 289/11; I 238;
 O uszczęśliwieniu człowieka w życiu zob. Rozmowa filozoficzna z etyki o uszczęśliwieniu człowieka w życiu [...]
 O uwadze OSTROWSKI J.B. III 209
 O uważnym a rozsądnym obraniu jednej prawdziwej chrześcijańskiej wiary teologa z politykiem rozmowy zob. *Colloquia theologi cum politico de electione prudenti unius verae christianae religionis*
 O uznaniu Pana Boga wszechmogącego troje kazanie SARNICKI S. IV 21/1
 O wadach szkolnictwa pruskiego KAWCZYŃSKI M. II 108/1
 O wartości źródeł rękopiśmiennych i ustnych tradycji do historii drugiej połowy XVIII wieku KACZKOWSKI Z. II 65/22
 O Wernyhorze pogadanka ze starym kozakiem LENARTOWICZ T. II 327/4
 O wielkim a łatwym oszczędzaniu drzewa w piecach, kuchniach, gorzelniach, browarach ŚWITKOWSKI P. IV 233/4
 O wielkości Boga KARPIŃSKI F. II 92/2
 O wierszowaniu FELIŃSKI A. I 285/8
 O wierze i nauce luterskiej (Monachus sive colloquiorum de religione libri tres; Monachus sive Colloquiorum de religione libri quatuor; Rozmowy dworzanna z mnichem) KROMER M. II 278/6
 O wieszczeniu w sztuce GÓRSKI A. I 361/8
 O własnej sile ŚWIECICKI J.A. IV 226/1
 O własności WORCELL S. V 103/1; V 103
 O własnych skrzydłach ZAGÓRSKI W. V 153/12
 O włościanach PAWLIKOWSKI J. III 233/3
 O wodach w Družbaku i Łęckowej PETRYCY J.I. III 239/5
 O wojnach z Katiłną i Jurgurthą (Historia o wojnie z Katiłną) Sallustius Crispus C. III 252/3
 O wojnie francuskiej ksiąg siedmioro Cezar G.J. V 22/7
 O wojnie partyzanckiej Chrzanowski W. II 47/3
 O Wojtku, którego na Szczepana przekreśli ORKAN W. III 185/9
 O wolności Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego, a o srogim zniewoleniu inszych królestw pod tyrańskim jarzmem tureckim STRYJKOWSKI M. IV 167/16
 O wolności sarmackiej STRYJKOWSKI M. IV 166/11
 O wolności słowa Norwid C. V 35

- O wolności szlachty polskiej jakiej nie masz pod słońcem świata STRYKOWSKI M. IV 166/4
 O wolność i godność GRUSZECKI A. I 382/46
 O wolnym malarstwie w Polsce NIEMCEWICZ J. U. III 130/78
 O wpływie obcych wzorów zob. O poznawaniu zdolności umysłowych u młodzieży
 O Wrześni KONOPNICKA M. II 182/39
 O wychodźstwie polskim w Rosji DĘBICKI Z. I 226
 O wychowaniu dzieci wychodźców w Szkole Narodowej Polskiej w Battignoles pod Paryżem Jedliński J. II 120/5
 O wychowaniu macierzyńskim KOWERSKA Z. II 225/2
 O wychowaniu narodowym LUTOSŁAWSKI W. II 375/14
 O wydawnictwie warszawskim od początku bieżącego stulecia do roku 1840 DMOCHOWSKI F. S. I 239/13
 O wymowie i poezji GOŁAŃSKI F. N. I 341/8
 O wymowie i stylu POTOCKI S. K. III 289/23
 O wymowie w kółku staropolskim ZAWADZKI W. V 179/7
 O wymowie w prozie albo wierszu KARPINŃSKI F. II 92/3
 O wyobraźni Michaux N. II 313/45
 O Wypiańskim i inne szkice krytyczne zob. Szkice krytyczne
 O wyznaniu wiary księdza Sarnickiego i jego oderwaniu GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/6
 O wzajemnej potrzebie łączenia nauk teologicznych z innymi SZUTKIEWICZ J. IV 202/4
 O wzięciu Carogrodu STRYKOWSKI M. IV 167/18
 O wzięciu Konstantynopola albo Carogrodu Radziszewska J. IV 167/18
 O wzięciu Połocka KOCHANOWSKI J. II 137/26
 O Zablockim i mydle KONDRATOWICZ L. II 175/5
 O zabytkach mowy słowiańskiej pozostałych w nazwiskach rodzin i miejsc krajów tych, które kiedyś były ojczyzną Słowian KRZYŻANOWSKI A. II 297/3
 O zacności herbu Warmia, a o wielkiej dzielności ludzi rycerskich w domu panów Gnoińskich [...] BAZYLIK C. I 42/6
 O zadaniach prasy polskiej w r. 1863 NORWID C. III 148/79
 O zadaniu młodzieży polskiej kształcącej się na Uniwersytecie Jagiellońskim KREMER J. II 276/9
 O zapadnięciu Lizbony Voltaire V 312
 O zasadniczych sprzecznościach, na których się wspiera cała nasza wiedza o wszechświecie OCHOROWICZ J. III 167/6
 O zaślubinach Jagielly z Zofią Holszańską JAN Z WIŚLICY V 261/1
 O zdrowej poradzcie STRYKOWSKI M. IV 166/5
 O ziemię KOWERSKA Z. II 226/26
 O ziemiorodztwie Karpatów i innych gór i równin Polski STASZIC S. IV 149/6
 O ziołach i mocy ich FALIMIRZ S. I 280/1; I 331/1, IV 128/4
 O ziołach tutejszych i zamorskich i mocy ich, a k temu księgi lekarskie SPICZYŃSKI H. IV 128/3; I 331/1, IV 128
 O zjawiskach zdwojenia w życiu duchowym człowieka OCHOROWICZ J. III 167/10
 O zmartwychwstanie zob. Chłop
 O zmierzchu REYMONT W. S. III 362/19
 O zmroku BELZA W. I 47/13
 O zmroku PIENKOWSKI K. III 243/4
 O zmroku. [Poezję] SOWIŃSKI L. IV 124/12
 O znaczeniu Prus dawnych SZULC D. IV 200/1
 O znaczeniu rytmu w poezji, a mianowicie o rytmiczności języka polskiego JENIKE L. II 48/2
 O znajomości i wyznaniu Boga zawsze jednego FARNOWSKI S. I 281
 O znamienitszych systemach moralnych starożytności rzecz krótka... SZANIAWSKI J. K. IV 183/4
 O znamionach pisarskich nad samogłoskami SZUTKIEWICZ J. IV 202/3
 O znikomości rad LUBOMIRSKI S. H. II 370/14
 O związkach przyrodzonych i społecznych, stąd o rodach i narodach, o ojczyźnie i ludzkości, o kosmopolityzmie, solidarności i federacji ludów WORCELL S. V 104/4
 O zwierzchności krajowej w Atenach SZYMANOWSKI J. IV 204/1
 O Zwyrtale muzykancie Wilkowski J. IV 247/18
 O Zygmuncie Krasińskim WOJCIECHOWSKI K. V 89/9
 O źródle wiedzy tegoczesnej SZULC D. IV 200/3
 O źródłach narodowej poezji polskiej POL W. III 266
 O źródłach niektórych utworów poetyckich polskich XV i XVI w. BRUCHNAŁSKI W. I 111
 O żołnierzu tularcu ŻEROMSKI S. V 208/23
 O żonach złych i dobrych NOWACZYŃSKI A. III 160/39
 O życie ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/7
 O „Życie” SZCZEPAŃSKI L. IV 187/3
 O życiu i dziejach Aleksandra Wielkiego zob. O dziejach Aleksandra Wielkiego ... ksiąg dwanaście
 O życiu i katastrofach cywilizacji narodowej WASILEWSKI Z. V 27/12
 O życiu i pismach Adama Mickiewicza (Adam Mickiewicz, jego życie i dzieła, w setną rocznicę urodzin poety) WYSŁOUCHOWA M. V 131/1
 O życiu i pismach Adama Mickiewicza Krakowie MAŁECKI A. II 420
 O życiu i pismach Euzebiusza Słowackiego BOROWSKI L. I 95/1
 O życiu i pismach F.K. Dmochowskiego Osiński L. I 236/30
 O życiu i pismach Jana Dymitra Solikowskiego NEHRING W. III 121/1
 O życiu i pismach Joachima Bielskiego NEHRING W. III 121/1; I 66/7
 O życiu i pismach Kazimierza Brodzińskiego DMOCHOWSKI F. S. I 239/31
 O życiu i pismach ks. Piotra Skargi OSIŃSKI A. III 199/5
 O życiu i pismach Reinholda Heidensteina zob. De Reinhold Heidensteinii scriptis historicis
 O życiu i pismach Tadeusza Czackiego OSIŃSKI A. III 199/6
 O życiu i pismach Tymka Padury WOJCICKI K. W. V 115/57
 O życiu i pracach F.H. Duchńskiego, kijowianina GILLER A. I 330/6
 O życiu i pracach Józefa Czecha... SŁOWACKI E. IV 85/5
 O życiu i sprawach Krzysztofa z Arciszewa Arciszewskiego [...] SOBIESZCZAŃSKI F. M. IV 115/3
 O życiu i zgonie Tekli z Wodzickich Małachowskiej, wojewodziny krakowskiej WĘZYK F. V 38/18
 O życiu Tadeusza Kościuszki KOZMIAN K. II 232/20
 O życiu Teofila Lenartowicza i jego piosenkach WYSŁOUCHOWA M. V 131/4
 O życiu uczonym Stanisława Solskiego KRZYŻANOWSKI A. II 297/2
 O życiu wiecznym człowieka TRENTOWSKI B. IV 261/2
 O Żydach (O Żydach i Karaitach) CZACKI T. I 182/30
 O Żydach i Karaitach zob. O Żydach
 O Żydach i kwestii żydowskiej ORZESZKOWA E. ; III 192
 Oaza miłości WIERZBIŃSKI M. V 51/11
 Obca krew RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/8
 Obce żywioły FREDRO J. A. I 300/3; I 300/5
 Obecny sposób zapatrywania się na zabytki z epoki spiszowej SADOWSKI J. N. IV 12/4
 Obecny stan nauki o runach słowiańskich (O runach słowiańskich) CYBULSKI W. I 181/5
 Oberon Wieland C. M. I 157
 Obiadek z Magdusią DMUSZEWSKI L. A. I 243/30
 Obiecadio dworskie albo żywot służących ŻABCZYC J. (?) V 203/12; V 202/8

- Obiecadio dworskie albo żywot służących i Pieśni o wyjeździe warszawskim ZABCZYC J. (?) V 203/12
- Obiecadio polskie dla mądrych Polaków DEMBOLECKI W. I 221/6
- Obieżyński KOŁODZIEJ P. II 166/9
- Objaśnienia do „Zofijówki” Mickiewicza IV 259/24
- Objaśnienie „Widoku historycznego” Lipiewicz A. I 64
- Objaśnienie błędami zabobonów zarazonych oraz opisanie niegodziwości, która pochodzi z sądenia przez próbę pławienia w wodzie mniemanych czarownic [...] ZAŁUSKI J.A. V 165/20
- Objaśnienie katechizmu NIEMOJEWSKI A. III 135/29; III 135
- Objaśnienie kwestii, czyli JW. Zughoeer użyć może praw w Polsce ministrom dworów cudzoziemskich służących NARUSZEWICZ A.S. III 115/25
- Objaśnienie nieszczęśliwych skutków z tyłu zerwanych sejmów wynikających RZEWUSKI W. III 411/10
- Objaśnienie projektu do banku JEZERSKI J. (H.) II 55
- Objazd rzek z relacji W. Komora, starosty szołomeckiego [...] JEZERSKI J. (H.) II 55/10
- Objectiones contra opinionem de Filio Dei ante mundum creato, post incarnato WISZOWATY A. V 66/3
- OBŁĘŻENIE JASNEJ GÓRY CZĘSTOCHOWSKIEJ III 164; V 294
- Obłężenie. Ustęp z wojny 1814 r. Erckmann E., Chatrian Ch.A. II 199/11
- Obłężenie Gdańska DMUSZEWSKI L.A. I 243/14
- Obłężenie i obrona Saragossy w latach 1808 i 1809, ze względem szczególniejszym na czynności Korpusu Polskiego MROZIŃSKI J. III 97/1; III 97
- Obłężenie Jasnej Góry Częstochowskiej pieśni dwanaście Odymski W. I 205/29
- Obłężenie Koryntu Byron G.G. II 113/14, 200/7
- Obłężenie Krakowa MICKIEWICZ A. III 29/48
- Obłężenie Lwowa w r. 1648 BRZOZOWSKI K. I 120/6
- Obłężenie miasta Kale Guérin de Tencin C.A., Pont de Veyle A. de III 130/83
- Obłężenie Odensy DMUSZEWSKI L.A. I 242/2
- Obłężenie Płocka GAWARECKI W.H. I 318/1
- Obłężenie Warszawy PRZYBOROWSKI W. III 312/6
- Obłężenie Warszawy. Historyczne drama w 4 a. DMUSZEWSKI L.A. I 243/21
- Obłężenie Warszawy w roku 1792 NIEMCEWICZ J.U. III 130/79
- Obłężenie Warszawy zob. Przekupka warszawska
- Obłubienica messenńska Schiller F. IV 261/15
- Obłubienica morza Ibsen H. III 383/21
- Obłąkana WIŚLICKI J.M. V 68/2
- Obłąkana. Kilka zarysów z życia potoczego SZUKIEWICZ A. IV 198/1
- Obłąkani GLIŃSKI K. I 334/1
- Obłąkany poeta GROZA A. I 379
- Obłomow Gonczarow I.N. III 346/53
- Obniżanie ideałów POPLAWSKI J.L. III 274
- Oboje ZACHARIASIEWICZ J. V 152/41
- Obok szczęścia ŚWIDERSKA A. IV 223/2
- Obok zaulka BRÓDOWSKI F. I 102/3
- Obowiązek Simon J. II 106/18
- Obowiązki studenckie przez pytania i odpowiedzi w Departamencie Województw Ruskich CZARTORYSKI A.K. I 199/8
- Obóz klasyków SIEMIŃSKI L. IV 43/29
- Obrachowanie korzyści wynikających z zaprowadzenia rolnictwa przemiennego [...] GUTKOWSKI W. I 390/3
- Obrachunki polityczne STRASZEWICZ L. IV 158/3
- Obrady sejmikowe na Litwie MORAWSKI S. III 79/3
- Obraz a Konferkt własny Antykrystow KROWICKI M. II 284/4; II 284/6
- Obraz bibliograficzno-historyczny literatury i nauk w Polsce [...] JOCHER A.B. II 58/1; I 141/8, II 63/9, IV 79/2, 272
- Obraz Bogarodzicy, czyli dziećmi zgubione Schmid Ch. I 240/70
- Obraz Bogarodzicy w mogile pogańskiej na Śląsku w 1817 znaleziony MACIEJOWSKI W.A. II 405/2
- Obraz Felicji Dierzawin G.R. V 188/11
- Obraz Finlandii JUCEWICZ L.A. II 60/1
- Obraz historyczno-statystyczny miasta Poznania w dawniejszych czasach LUKASZEWICZ J. II 395/2; V 282/3
- Obraz Jana Matejki SZUJSKI J. IV 196/19
- Obraz literatury polskiej zob. Podręcznik do historii literatury polskiej
- Obraz literatury średniowiecznych ludów, a mianowicie Słowian i Niemców Eichhoff F.G. I 257/25, II 406/19
- Obraz miasta Lublina (Historyczny obraz miasta Lublina) SIERPIŃSKI S.Z. IV 69/1; IV 69
- Obraz najnowszego ruchu literackiego w Polsce LEWESTAM F.H. II 343/2
- Obraz nędzy ludzkiej (Ludzkość litująca się, czyli obraz nędzy ludzkiej) ZAŁUSKI J.A. [tłum.] V 166/35; III 62/61
- Obraz niniejszego społecznego Europy stanu w całej jego obszerności oraz myśli do wewnętrznego poprawy [...] Brose K. I 136/10
- Obraz panowania Zygmunta Augusta CZACKI T. I 183/13
- Obraz poezji angielskiej KASPROWICZ J. [tłum.] II 102/116
- Obraz Polaków i Polski Kitowicz J. V 115/51
- Obraz rządu i prawodawstwa dawnej Polski HOFFMAN K.B. I 409
- Obraz sejmików [...] KARP M.F. II 90/3
- Obraz słowa polskiego i jego odmian SEMENENKO P. IV 31/3
- Obraz Syberii CZAPLICKI F.W. I 190/7
- Obraz św. Barbary (Piotr Konoszewicz Sahajdaczny) WIENIARSKI A. V 47/11
- Obraz układu wiedzy DEMBOWSKI E. I 222/3
- Obraz utrapionej Rzeczypospolitej zob. Wizerunek utrapionej Rzeczypospolitej [...]
- Obraz W. O. F. Birkowskiego ... wystawiony na kazaniu pogrzebowym w Krakowie Makowski A. I 73/24
- Obraz warszawskiego społeczeństwa w dwóch powieściach NAKWASKA A. III 109/4
- Obraz wieku panowania Zygmunta III ... czyli obraz stanu, narodu i kraju wystawiający [...] zgola wszystko co do dokładnego obrazu wieku tego należy SIARCZYŃSKI F. IV 40/15
- Obraz wieku panowania Zygmunta III ... zawierający opis osób żyjących pod jego panowaniem, znamienitych przez swe czyny [...] porządkiem abecadła ułożony ... SIARCZYŃSKI F. IV 40/13
- Obraz życia i pism ks. Jakuba Wujka z Wągrowca ... z przyłączeniem wiadomości o bibliach, psalterzach, kancjonach różnych wyznań OSIŃSKI A. III 199/13
- Obraz życia Józefa Bielawskiego, niegdyś generała adiutanta Buławy Wielkiego Księstwa Litewskiego BIELAWSKI J. I 61/36
- Obraz życia śp. Teofila Wolickiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego i poznańskiego KRZYŻANOWSKI A. II 297/7
- Obrazy Kaszëbskiego narieczają CEYNOWA E.S. I 143/6
- Obrazy poznański piórem naszkicowała ... WILKOŃSKA P. V 55/11
- Obrazek święty WILKOŃSKA P. V 55/21
- Obrazek wiejski zob. Gedali
- Obrazek wiejskich rozkoszy WIELOGŁOWSKI W. V 44/8
- Obrazek wstępny [w „Pogance”] WĘGIERSKA Z. V 33
- Obrazek z lat głodowych ORZESZKOWA E. III 193/2; III 192, 195/33

- Obrazki BLIZIŃSKI J. F. I 74/24
 Obrazki caryzmu zob. Moskwa. Pamiętniki J.G. Polaka z Korony [...]]
 Obrazki czasu i ludzi zob. Ukraina, Obrazki czasu i ludzi
 Obrazki dawne i tegoczesne KOSIŃSKI A.A. II 214/12
 Obrazki dramatyczne DUCHIŃSKA S. I 256/9
 Obrazki dramatyczne ludowe ANCYC W.L. I 19/17
 Obrazki dramatyczne. Smok siarczysty, w dwóch częściach:
 I. Precz! II. Smok swatem UJEJSKI K. V 11/20
 Obrazki dziejowe PAPI J. III 221/2
 Obrazki familijne ROSSOWSKI S. III 383/15
 Obrazki galicyjskie (Obrazki galicyjskie z r. 1863) JATOWT M. II 43/6
 Obrazki galicyjskie z r. 1863 zob. Obrazki galicyjskie
 Obrazki i nowele Bencúr M. V 180/14
 Obrazki i wiersze różne PRUSINOWSKI J. III 305/3
 Obrazki litewskie. (Wyjątek z pamiętników W. Pola) POL W. III 269/40; III 266
 Obrazki litewskie. Ze wspomnień tułacza Sobarrí KIRKOR A.H. II 116/6
 Obrazki lubelskie WIENIARSKI A. V 47/2
 Obrazki powieściowe ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/12
 Obrazki prawdziwe GOMULICKI W. I 344/5
 Obrazki szare SZANIAWSKI K.J. IV 184/13
 Obrazki ukraińskie (Trzy powieści) GROZA A. I 379/4
 Obrazki warszawskie RAPACKI W. (syn) III 342/8
 Obrazki weneckie GOMULICKI W. I 344/13
 Obrazki wiejskie GREGOROWICZ J.K. I 372/1; I 372
 Obrazki więzienne KONOPNICKA M. II 181/26
 Obrazki z gór Svitlá K. V 131/10
 Obrazki z Japonii STARKEL J. IV 137/18
 Obrazki z mojego sąsiedztwa KUNICKI L. II 304/13
 Obrazki z obyczajów domownictwa wiejskiego WIELOGŁOWSKI W. V 44/9
 Obrazki z obyczajów ludu wiejskiego WIELOGŁOWSKI W. V 44/7
 Obrazki z przeszłości GLIŃSKI K. I 334/29
 Obrazki z przeszłości RAPACKI W. (ojciec) III 341/19
 Obrazki z życia kobiecego PILECKI A. III 253/2
 Obrazki z życia wiejskiego WALISZEWSKI K. V 20/2
 Obrazki z życia znakomych ludzi SZYMANOWSKI W. IV 205/12
 Obrazki z życia znakomych Polaków i Polek PAPI J. III 221/19
 Obrazy POL W. III 268/8
 Obrazy Anglii WISZNIEWSKI M. V 64
 Obrazy domowego pożytku na Litwie TYSZKIEWICZ E. IV 290/5
 Obrazy historyczne polskie z XVI i XVII w. CHODŹKIEWICZ W.K. I 159/3
 Obrazy i myśli z podróży do Tyflisu w 1841 r. odbytej JANI-SZEWSKI L. II 24
 Obrazy i obrazki Warszawy KRAKOWOWA P. II 240/7
 Obrazy i wizerunki historyczne KRAUSHAR A. II 272/18
 Obrazy Kalifornii Vret-Harte F. V 56/38
 Obrazy litewskie CHODŹKO I. I 161/2, 161/3, 161/5; I 161
 Obrazy litewskie. Seria piąta i ostatnia. Dworki na Antokolu CHODŹKO I. I 161/6
 Obrazy litewskie. Seria szósta. Nowe pamiętniki kwestarza przez brata Rafała Karęę CHODŹKO I. I 162/12
 Obrazy litewskie. Seria trzecia. Pamiętniki kwestarza (Pamiętniki kwestarza) CHODŹKO I. I 161/4
 Obrazy miasta chińskiego Yvan M. I 278
 Obrazy na sali w Zamościu IV 210/9
 Obrazy nieba i ziemi w „Panu Tadeuszu” TREŃIAK J. IV 264/11; IV 263
 Obrazy obyczajów i wspomnienia podrózne zebrane z najnowszych autorów i podróżników DMOCHOWSKI F.S. I 241/91
 Obrazy Rusi Czerwonej ZAWADZKI W. V 179/4
 Obrazy starodawne WÓJCICKI K.W. V 114/11; I 220/10
 Obrazy towarzysztwa warszawskiego w r. 1808, w dwóch wówczas pisanych listach przechowane Rastawiecki E. III 109
 Obrazy wieku dziecinnego WĘGIERSKA Z. V 33/1
 Obrazy z domowego życia WILKOŃSKA P. V 55/2
 Obrazy z natury STRUTYŃSKI J. IV 164/11
 Obrazy z natury. Giul-Szada STRUTYŃSKI J. IV 164/7
 Obrazy z pobrzeży Niemna KOROTYŃSKI W. II 199
 Obrazy z przeszłości Galicji i Krakowa SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/14
 Obrazy z życia i natury POL W. III 269/36
 Obrazy z życia i podróży DZIERŻKOWSKI J. I 265/3
 Obrazy z życia i podróży KRASZEWSKI J.I. II 261/15; II 259
 Obrazy z życia i z podróży POL W. III 267/3; III 266
 Obrazy z życia kilku ostatnich pokoleń w Polsce Falkowski J. III 109
 Obrazy ziem, ludów i okolic TUCZYŃSKI F.K. IV 274/7
 Obrazy życia i powieści filozoficzne z Balzaka wydane DMOCHOWSKI F.S. I 241/90
 Obrączka DMOCHOWSKA E. I 234/6
 Obrączki zaręczynowe PUZYŃNINA G. III 330/14
 Obrona „Księdza małżonka”, czyli list odpowiedni na krytykę wysłaną przeciw niemu DMOCHOWSKI F.K. (?), WOLSKI K. (?) I 236/22, V 95/5
 Obrona A. Trębickiego i Druga obrona A. Trębickiego TREBICKI A. IV 265/2
 Obrona autorstwa OSSOLIŃSKI J.M. III 204/3
 Obrona chrześcijaństwa Frayssinous D. de II 358
 Obrona collegium krakowskiego patrum Societatis Jesu BEMBUS M. I 48/8
 Obrona consensu Sandomierskiego TURNOWSKI S.T. IV 279/15
 Obrona Częstochowy Szetkiewiczówna J. IV 49/25
 Obrona hrabiego Edwarda Raczyńskiego Raczyńska K. III 332/3
 Obrona kraju generalna JEZERSKI J. II 55
 Obrona księgi Ducha praw Montesquieu Ch. de I 192/2
 Obrona mitologii, albo odpis na Monitora Warszawskiego na Rok p. 1771 d. 19 sierpnia wydanego KARP M.F. II 90/1
 Obrona nauki prawdziwej i wiary starodawnej krześcijańskiej (Apologia większa, to jest obrona nauki) KROWICKI M. II 284/3
 Obrona Olsztyna zob. Kasper Karliński
 Obrona Olsztyna. Obraz dramatyczny w 1 a. FREDRO A. I 292/20; I 294/54
 Obrona plebana, czyli roztrząsanie i zabicie zarzutu mu uczynionego z okazji pisma odeń wydanego o rolnictwie, przelożona z włoskiego BRZOSTOWSKI P.K. I 119/12
 Obrona Postylle ewangelickiej GRZEGORZ z ŻARNOWCA (?) I 386/9
 Obrona prawdy listów z miasta Torunia na sejmiki szeredzki i proszewskie [...] (Patrocinium veritatis litterarum Toruniensium) TURNOWSKI J. IV 277/4
 Obrona przeciw niesprawiedliwemu obwinieniu i rozlicznym porzawom [...] NIEMOJEWSKI Jan III 138/1; III 214/4
 Obrona pułkownika Siemianowskiego OSIŃSKI L. III 201/5
 Obrona Rybińskiego CHOTOMSKI F.D. I 168/8
 Obrona sierot i wdów GROICKI B. I 378/9
 Obrona Sokolowa MORGENBESSER A. III 81/1; III 81
 Obrona spotwarzonego narodu BUSZCZYŃSKI S. I 134/14
 Obrona Stanisława Augusta WOLSKI M. V 96/10

- Obrona sztandaru STASIAK L. IV 146/5
 Obrona świętej Czeszochowy zob. Pan Jacek Brzuchański
 Obrona Trembowli zob. Polka. Opera w 3 a.
 Obrona Trembowli, czyli męstwo Chrzanowskiej KUBLICKI S. II 299/5
 Obrona Wiednia, czyli niemieckiego państwa i chrześcijaństwa, przez Jana Sobieskiego, króla polskiego, 12 września 1683 r. LIGON J. II 352/8
 Obrona wojska moskiewskiego w Polsce NIEMCEWICZ J.U. III 128/14
 Obrzęd pogrzebowy Stanisława Staszica SUPIŃSKI J. IV 170
 Obscoena TREMBECKI S. IV 259/24
 Obsequium gratitudinis ... D. Joanni Carolo Chodkiewicz, palotino vilnensi ... ab Apolline Krozensi persolutum atque a Gymnasio Krosensi ... oblatum SARBIEWSKI M.K. IV 13/1
 Observationes cyclometricae ad facilitandam praxin accommodatae KOCHAŃSKI A.A. II 155/3
 Observations sur le gouvernement de Pologne zob. Głos wolny wolność ubezpieczający
 Observations sur ouvrage intitulé „Essai sur l'histoire littéraire de Pologne” POTOCKI I. III 279/3; I 256/2
 Observations sur une Dissertation présentée au concours pour la Chaire d'Éloquence de L'Université Impériale de Vilna... GRODDECK G.E. I 375/10
 Obsidio Clari Montis Czeszochoviensis ... ab exercitu Suecorum duce Burchardo Mellero KOBIERZYCKI S. II 132/3; III 164
 Obywatel KOSSAKOWSKI J.K. II 218/5
 Obywatel Gustaw Courbet NORWID C. III 149/90
 Obywatel prawy WĘGIERSKI T.K. V 35
 Obywatel z Tamki SZANIAWSKI K.J. IV 185/32
 Obywatel z Tamki i inne opowiadania SZANIAWSKI K.J. IV 185/54
 Obzor istorii polskoj literatury zob. Polska literatura
 Ocalenie Polski za króla Łokietka LELEWEL J. II 323/30
 Oculus ratione correctus KOJAŁOWICZ W. Wjuiok II 158/5
 Ocean SIEROSZEWSKI W. IV 68/25
 Oceania (Atlantya. Historia zaginionej Oceanii) Jókai M. II 313/36
 Och ci mężczyźni zob. O ci mężczyźni
 Ochrona ubogich dziełek DMUSZEWSKI L.A. I 244/36
 Ociec dobry ZABŁOCKI F. V 144/7
 Ocknienie RAKOWSKI K. III 340/1
Oculi tui videant equitem etc. Quae quidem equitas zob. Allegationes pro parte Regis Poloniae
Ocząt jasnych... zob. Kupido
 Oczekiwania i obawy BRODOWSKI F. I 101
 Oczerki iz psychologii sławianskiego plemienia ZDZIECHOWSKI M. V 185/1
 Oczy NIEDŹWIECKI Z. III 124/14
 Od antyku do romantyzmu MAŁECKI A. II 421/19
 Od autora KACZKOWSKI Z. II 65/22
 Od elekcji Stanisława Leszczyńskiego aż do bitwy pułtawskiej (1704–1709) JAROCHOWSKI K. II 35/1
 Od jutra GAWALEWICZ M. I 317/25
 Od Kochanowskiego do Brzozowskiego CHLEBOWSKI B. I 146/8
 Od kolebki do gilotyny BELMONT L. I 44/16
 Od kolebki do mogiły KRASZEWSKI J.I. II 260
 Od kolebki przez życie MIŁKOWSKI Z. III 57/72
 Od mraka k switu Dombrowskiej F.W. IV 50/39
 Od Norwida do czasów ostatnich ŁOŚ J. II 386/5
 Od Petersburga do Leningradu ZDZIECHOWSKI M. V 186/29
 Od Polek do Marszałka Sejmowego ... przy publicznym obchodzie święta jego NIEMCEWICZ J.U. III 127/6
 Od Poznania do Kijowa wszędzie Polska jednakowa RAWI-TA-GAWRONSKI F. III 346/46
 Od romaników do Kasprowicza WASILEWSKI Z. V 27/4
 Od Sobieskiego do Kościuszki Konopczyński W. III 337/8
 Od szkolnej ławy KRASZEWSKI K. II 270/9
 Od świtu do świtu DYGASIŃSKI A. I 259/11
 Od upadku do odrodzenia PRUS B. III 302/38
 Od wiosny do wiosny OPPMAN A. III 182/35
 Od wstąpienia Karola XII na ziemię polską aż do elekcji Stanisława Leszczyńskiego (1702–1704) JAROCHOWSKI K. II 35/1
 Od Zapolskiej do Solskiego GERMAN J. I 327/23
 Oda. Powieść tatrzańska z czasów Bolesława Wielkiego zob. Oda. Powieść z czasów Bolesława Chrobrego
 Oda. Powieść z czasów Bolesława Chrobrego (Oda. Powieść tatrzańska z czasów Bolesława Wielkiego) GOSZCZYŃSKI S. I 355/11
 Oda animująca monarchów wojujących do pokoju ... R.P. 1763 d. 14 stycznia immediate przed zawarciem pokoju Hübnersburgskiego napisana RADZIWIŁŁ U.(U.) K. III 336/6
 Oda Czas ... dnia 1 września roku 1790 r. napisana przez J.P. Manugiewicz ... prozą, [...] wierszem przełożona Skerlet E. II 415/26
 Oda, czyli marsz wdzięczności BOGUSŁAWSKI J.K. I 81/
 Oda czytana na posiedzeniu u ... Kajetana Hebdowskiego [...] (Oda na zawieszenie orłów napoleońskich w Lublinie; Oda w dzień uroczystości zawieszenia orłów francuskich w Lublinie) KOŹMIAN K. II 231/1; II 231
 Oda do Adama Naruszewicza TREMBECKI S. IV 258/11
 Oda do człowieka Pope A. II 41
 Oda do J.O. Książęcia Nikodema z Koziełska Puzyny, biskupa Satalii... ZGIERSKI W. V 187/1
 Oda do Jaśnie Oświeconego Książęcia Jmci Konstantego Czartoryskiego [...] WIELĄDKO W.W. V 42/12
 Oda do JOX. Antoniego Radziwiłła, namiestnika W.X. Poznańskiego TURSKI Wincenty IV 280/7
 Oda do JW. Seweryna Rzewuskiego, starosty dolińskiego, z okoliczności oddanej mu buławy polnej koronnej KOBLAŃSKI J. II 133/3
 Oda do Karola Lipińskiego Gosławski M. II 224/1
 Oda do młodości (Do młodości, Hymn do młodości) MICKIEWICZ A. III 22/7; III 16, 33/104
 Oda do Najjaśniejszego Stanisława Augusta ... na przejazd Jego Królewskiej Mości przez Radom EYSYMONT M. I 277/13
 Oda do obywatela BOGUSŁAWSKI J.K. I 81
 Oda do ojczyzny w dzień imienin królewskich PRZYBYLSKI J. I. III 314/3
 Oda do pióra KORZENIOWSKI J. II 211/64
 Oda do Polaków pisana w miesiącu lutym 1792 LINOWSKI A. II 356/2
 Oda do Priapa Piron A. IV 259/24
 Oda do sławnych polskich poetów DROZDOWSKI J. I 251/4
 Oda do wojny MAŁCZEWSKI A. II 416/2
 Oda do wolności SŁOWACKI J. IV 89/23; IV 87, 89/22
 Oda do ziomków KICIŃSKI B. II 113/3
 Oda moralna Korytyński O. III 115/10
 Oda na cześć Kopernika (Wiersz na pochwałę Kopernika; Oda o Koperniku; Wiersz na cześć M. Kopernika) OSIŃSKI L. III 201/3
 Oda na imieniny ... Józefa Andrzeja ... Żałostki ... wierszem ojczystym ... wyuczona MINASOWICZ J.E. III 60/6
 Oda na obchód uroczysty dnia 15 sierpnia 1812 roku w Wilnie SŁOWACKI E. IV 85/6
 Oda na pamiętkę urodzin doktora Jennera, wynalazcy waccyny, obchodzona przez Cesarskie Towarzystwo Medyczne Wileńskie dnia 6 maja 1820 SZYDŁOWSKI I. IV 202/2

- Oda na podniesienie obelisku w Paryżu dnia 26 października 1836 NIEMCEWICZ J.U. III 130/75
- Oda na powrót wojska MORAWSKI F.D. III 76/1
- Oda na powrót wojska polskiego do stolicy d. 18 grudnia 1809 WĘŻYK F. V 38/2
- Oda na pożar Moskwy KOŹMIAN K. II 232/19
- Oda na rok 1815 KORZENIOWSKI J. II 207
- Oda na ruinę zakonu jezuitów TREMBECKI S. IV 258/12
- Oda na szczęśliwą koronację Najjaśniejszego Pana Stanisława Augusta ... Clapiński J. I 119/9
- Oda na śmierć ... Stanisława Konarskiego S.P. przez... KOBLAŃSKI J. II 133/2
- Oda na upadek dumnego KOŹMIAN K. II 232/19
- Oda na wojnę roku 1800 KOŹMIAN K. II 232/19
- Oda na wzięcie Bomersundu MICKIEWICZ A. III 30/61
- Oda na zawarcie pokoju w dzień publikacji onego w Lublinie 25 października 1809 (Oda na zawarty pokój 1809) KOŹMIAN K. II 231/2
- Oda na zawarty pokój 1809 zob. Oda na zawarcie pokoju w dzień publikacji onego w Lublinie 25 października 1809
- Oda na zawieszenie orłów napoleońskich w Lublinie zob. Oda czytana na posiedzeniu u ... Kajetana Hebdowskiego [...]
- Oda nie do druku TREMBECKI S. IV 257
- Oda o Koperniku zob. Oda na cześć Kopernika
- Oda o mądrym królu KONARSKI S.H. II 171/30; I 277/15, II 205/7
- Oda o upadku zakonu Soc. Jesu (*Gorzkie tzy w niebie...*) RZEWUSKI W. III 411/16
- Oda saficka o Polsce i jej stolicy Krakowie zob. Ode sapphica [...]
- Oda szczęśliwość narodu pod rządem rozumnym, na rocznicę koronacji JKMcI ... z rosyjskiego języka na polski ... wierszem przełożona dnia 24 listopada 1790 roku Skerlet E. II 415/27
- Oda w dzień imienin JW. Jmci Pana Michała Ogińskiego, hetmana wielkiego W.X.Lit. ... WIELĄDKO W.W. V 42/3
- Oda w dzień limity Trybunału Koronnego Lubelskiego roku 1779 HULEWICZ B. I 414/1
- Oda w dzień uroczystości zawieszenia orłów francuskich w Lublinie zob. Oda czytana na posiedzeniu u ... Kajetana Hebdowskiego [...]
- Oda w dzień urodzin Napoleona Wielkiego... BRODZIŃSKI K. I 104/1
- Oda z okoliczności ogłoszenia Polski d. 28 czerwca 1812 WĘŻYK F. V 38/9
- Oda z okoliczności ogłoszenia Polski dnia 28 czerwca 1812 w Warszawie NIEMCEWICZ J.U. III 128/35
- Oda z powodu ogłoszenia aktu Konfederacji Jeneralnej, w Krakowie napisana TYMOWSKI T.K. IV 289/2
- Odae tres funebres de laudibus Stanislai Socolovii SCHOENEUS A. IV 28/5
- Odbijanego RAPACKI W. (ojciec) III 341/9
- Odbudowa starego krakowskiego ratusza Termajer W. IV 146/12
- Odcięci zob. Na pobojuwisku
- Odczyty Mickiewicza w Lozannie CHMIEŁOWSKI P. I 152/9
- Odczyty o magnetyzmie i hipnotyzmie OCHOROWICZ J. III 167/14
- Odczyty o poezji polskiej w pierwszej połowie XIX wieku (Geschichte der polnischen Dichtkunst in der ersten Hälfte des laufenden Jahrhunderts) CYBULSKI W. I 181/7
- Odczyty w Lozannie zob. Cours de la littérature latine
- Oddajcie mi żonę! ABRAHAMOWICZ A., RUSZKOWSKI R. I 13/7, III 394/2
- Ode ... do matki MIER W. III 49
- Ode Benedici Hulewicz ad Julum Niemcewicz de meritis Bielavi, incorrecta per authorem, correctata et variantibus notis illustrata per Bielavum HULEWICZ B. I 414/2; II 185
- Ode iambica ŚNIADECKI J. IV 216/2
- Ode in iacturam Societatis Jesu RZEWUSKI W. III 411/16
- Ode sapphica endecasyllaba dicolas tetrastraphos peonice de Polonia et Cracovia (Oda saficka o Polsce i jej stolicy Krakowie) KORWIN W. II 202/1; V 272/1
- Odeporicon id est Itinerarium zob. De protectione Sigismundi I in Hungariam
- Odetta WIŚNIEWSKI S. V 72/4
- Odette Sardou V. V 192/28
- Odezwa Adama Mickiewicza w sprawie grabieży polskich bibliotek (Appel aux Peuples civilisés pour la formation d'un Bibliotheque à offrir à la Pologne) MICKIEWICZ A. V 285/61a
- Odezwa Andrzeja Towiańskiego do rodaków zob. Do braci udających się do Polski w czasie powstania 1863 r.
- Odezwa do czytelnika GORCZYN J.A. I 347/5
- Odezwa do ludu polskiego z powodu imienin Tadeusza Kościuszki PAWLIKOWSKI J. III 233/5
- Odezwa do miłośników języka i starożytności słowiańskich RAKOWIECKI I.B. III 339/7
- Odezwa do narodów cywilizowanych o zgubnym ich nieladzie rewolucyjnym, jako ciąg dalszy Reformy wiedzy ludzkiej HOENE-WROŃSKI J.M. I 406/8
- Odezwa do narodów słowiańskich względem przeznaczeń świata HOENE-WROŃSKI J.M. I 406/7
- Odezwa do narodu SZYMAŃSKI A. IV 206
- Odezwa do polskiej publiczności LIEDER W. Rolicz II 350
- Odezwa do rodaków zob. Do rodaków tulacz kończący tułactwo
- Odezwa do Rosjan JASIŃSKI J. II 39
- Odezwa do wychodźstwa z dnia 28 V 1858 KAMIENSKI H.M. II 80/10
- Odezwa w odpowiedzi na zaczepkę Łuskinie SZYMAŃSKI S. IV 207/4
- Odezwa w sprawie ofiar wrzesińskich SIENKIEWICZ H. IV 45
- Odezwa w sprawie reformy wychowania i nauczania SZYMAŃSKI A. IV 206
- Odezwa wariata Macieja do innych wariatów CIOŁEK S. (?) I 179/13
- Odezwy przygodne w przedmiotach moralnych, naukowych i obywatelskich ŁAŃCUCIK J.W. II 378/15
- Odgłos pieśni czeskich Čelakovský F.L. IV 198/6
- Odgłosy gór i dolin ZALESKA M.J. V 155/10
- Odgłosy powstania listopadowego w dziennikarstwie europejskim z roku 1830 KRAUSHAR A. II 272
- Odgłosy z gór FALEŃSKI F.M. I 279/5
- Odrzewaną miłość DZIKOWSKI M. I 267/15
- Odjazd pasterki Sakowicz F. III 115/10
- Odjemek od herbów szlacheckich POTOCKI W. III 293/35
- Odkrycie zrad, złośliwych ceremonii ... żydowskich Sleszkowski S. I 214/13
- Odkryta szczerść kawalerska MORSZTYN S. III 89/3
- Odkupienie zob. Uluda. Fragment dramatyczny w 3 a.
- Odludki i poeta FREDRO A. I 291/8
- Odmiennia (fleksja) historyczna ŁOŚ J. II 386/8
- Odmieńczyk Dehmel R. II 326/25
- Odnalezione serce WIŚNIEWSKI J.J. V 71/14
- Odnowienie wieczystego holdu dla Polskiej Królowej Marii Panny Bogarodzicy na Jasnej Górze w stoletnią Koronacji cudownego obrazu rocznicę d. 8 września 1817 wykonanej Dubiecki W.W. III 315/44
- Odpis do Xięcia Biskupa Warmińskiego (*Niejakis Rusak, vulgo Bobomolec...*) BOHOMOLEC F. I 89/31

- Odpis Franciszkowi Morawskiemu ... na list jego o klasykach i romantykach KOZMIAN K. II 232/19
- Odpis Jakuba Żyda z Bełżyc na Dialogi Marcina Czechowica CZECHOWIC M. I 201/10
- Odpis Łuskiny [...] na „Monachomachie” (Reskrypt na uszczypliwe satyry wydane od ... Krasickiego, biskupa warmińskiego; Do JO. Książęcia Jmci Krasickiego, biskupa warmińskiego) ŁUSKINA S. (?) II 398
- Odpis męża Podolanki na List Sandomierzanki Krajewski M.D. II 238/4
- Odpis na list biskupa kamienieckiego RZEWUSKI S. III 408/18
- Odpis na list przyjaciela względem listu JMX. Krasickiego, biskupa kamienieckiego RZEWUSKI S. III 408/17
- Odpis na odpowiedź anonimna na odezwę Potockiego, generała artylerii koronnej, do narodu RZEWUSKI S. III 408/19
- Odpis przez Białawskiego HULEWICZ B. I 414
- Odpowiedź ... Norwid C. II 327
- Odpowiedź autorowi prawdziwemu Uwag Dyzmy Bończy Tomaszewskiego nad konstytucją i rewolucją dnia 3 maja (Do moich współziomków i przychylnych i niezłych konstytucji 3 maja) TREBICKI A. IV 265/1
- Odpowiedź do ... Stanisława Szczęsnego Potockiego ... na odezwę jego do narodu przed sejmikami z determinacji Stanów 16 Novembris 1790 nastąpić mającymi [...] POTOCKI I. III 279/7
- Odpowiedź kaznodzieja ewangelickiego na kazanie... księdza Stanisława Sokolowskiego... 1582 TURNOWSKI S.T. IV 278/3
- Odpowiedź króla polskiego LESZCZYŃSKI S. II 335/10
- Odpowiedź krześcijańska na list, który tytułem Matki Bożej do mnichów częstochowskich napisał Behemot kanclerz Lucypera POWODOWSKI H. III 296/2
- Odpowiedź na artykuł Björnsona SIENKIEWICZ H. IV 51/46
- Odpowiedź na dzieło X. Hugona Kollątaja referendarza W.X. Lit.: Uwagi nad pismem „Myśli o królach” TURSKI W. IV 282/4
- Odpowiedź na krytykę „Parafiańszczyzny” w „Przeglądzie Poznańskim” BORKOWSKI A. Dunin I 94/11
- Odpowiedź na krytykę na „Głębsze uważanie mesmeryzmu” w „Gazecie Literackiej” nr 12 BAUDOUIN J. I 42/23
- Odpowiedź na książkę X. Gurskiego [M. Łaszcza?], którą Wyjawnieniem niewstydu arińskiego nazwał MOSKORZEWSKI H. III 91/5
- Odpowiedź na książki ... które pisał przeciwko Confessyjej braciej naszej krześcijańskiej ... NIEMOJEWSKI J. III 137/2
- Odpowiedź na list [Fleliksa] Bloznańskiego] z B. Wiśni d. 8 kwietnia 1823 r. FREDRO A. I 294/67.5.
- Odpowiedź na list Imci Pana Bartłomieja Werpechowskiego na Starych Werpechach przez Imci Pana Szymona po Kazimierzu na Nowych Werpechach Werpechowskiego RZEWUSKI S. III 408/20
- Odpowiedź na list szlachcica polskiego do Metternicha, z daty 15 kwietnia 1846... MORAWSKI F.D. III 76/7
- Odpowiedź na odezwę do wojska. Żołnierz do JW Szczęsnego Potockiego d. 15 stycznia pod Zieleńcami LINOWSKI A. (?) II 357/4
- Odpowiedź na odpowiedź daną JW. Potockiemu, generałowi artylerii koronnej na odezwę uczynioną do narodu przed sejmikami RZEWUSKI S. III 408/21
- Odpowiedź na pismo Imci Pana Gramerta [...] CZACKI T. I 182/1
- Odpowiedź na pismo p. Mickiewicza „O krytykach i recenzentach warszawskich”, obejmująca tekst p. Mickiewicza z uwagami krytycznymi i „Obraz dążności literatów polskich od panowania Stanisława Augusta aż do naszych czasów” DMOCHOWSKI F.S. I 238/1
- Odpowiedź na pismo pod tytułem Uwagi K.R. nad wyprawą generała Dwernickiego na Ruś Dwernicki J. III 391/2
- Odpowiedź na pismo w języku francuskim przez JP. d'Heykinga, delegata pilatyńskiego, podane do Stanów, usprawiedliwiająca projekt podany pod tytułem: Pozwolenie uczynienia... KOSSAKOWSKI J.K. II 218/8
- Odpowiedź na Psalmy Przyszłości Spirydionowi Prawdziwskiemu (Do autora trzech psalmów) SŁOWACKI J. IV 98/97; V 275/25, 308/97
- Odpowiedź na pytania dotyczące dziejów dawnej Polski zob. Réponse à des questions faites sur l'histoire de la Pologne
- Odpowiedź na pytanie: izali nieczulość w wyższych wiekach ku poddanym tak była opanowała serca Polaków, iż uczeni nawet nią zarażeni zostali? PILCHOWSKI D. III 252/2
- Odpowiedź na recenzję „Rzut oka na mesmeryzm” umieszczoną w numerze „Gazety Literackiej” BAUDOUIN J. I 42/22
- Odpowiedź na script Prestroga nazwany, który X. Jan Pełtrycy, minister zboru w Jodłowie, wydał w roku 1600 MOSKORZEWSKI H. III 91/2
- Odpowiedź na skrypt pt. Wykład postępków Dworu Imperatorskiego Rosyjskiego względem Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej [...] (Réponse à l'Écrit intitulé Exposé de la Conduite de la Cour Impériale de Russie vis-à-vis la Sérénissime République de Pologne [...]) ŁOJKO F. II 385/9
- Odpowiedź na umieszczoną w „Gazecie Literackiej” recenzję dzieła pod tytułem: Pierwsze zasady gramatyki języka polskiego MROZIŃSKI J. III 97/3
- Odpowiedź na zagęszczone między ludźmi pytanie: Co się dziś dzieje? i na co się zbiera pod słońcem? SUROWIEC-KI K. IV 172/4
- Odpowiedź na zarzuty uczynione Stanisławowi, królowi polskiemu, w piśmie 1793 roku wydanym „O ustanowieniu i upadku konstytucji polskiej 3 Maja” WOLSKI M. V 96/10
- Odpowiedź na zarzuty względem przeznaczenia boskiego BOHOMOLEC J.Ch. I 91/1
- Odpowiedź ... na zdanie odprzeczne WJX. Andrzeja Trzcickiego ... znajdujące się na karcie 65 w dziełku pt. „Duch księgi natury odcieniony” wysłany Słowicki E. IV 269/18
- Odpowiedź na Żydo-Swaros CHOMIŃSKI F.K. I 167/3
- Odpowiedź od Tronu ... delegowanym od Komisji Cywilno-Wojskowej ziemi dobrzyńskiej na audiencji d. 13 września 1791 r. KOLLĄTAJ H. II 163/13
- Odpowiedź 82-letniego starca do Zygmunta Kaczkowskiego KOZMIAN K. II 232/17
- Odpowiedź panom Chelmieckiemu i Zwierkowskiemu na broszurę ogłoszoną przez nich w Paryżu [...] CHOTOMSKI F.D. I 168/4
- Odpowiedź pierwsza na zarzuty i pisma ze strony autora i edytora „Kalendaryka Narodowego i Obcej” przeciwko „Gazecie Narodowej i Obcej” oraz jej redaktorowi SZYMAŃSKI S. IV 207/3
- Odpowiedź plebana na nowe zarzuty przeciwko duchowieństwu polskiemu Skarszewski W. II 55/3
- Odpowiedź tegoż druga plenipotentem miast d. 15 września KOLLĄTAJ H. II 163/13
- Odpowiedź tegoż sądom asesorskim d. 11 października KOLLĄTAJ H. II 163/13
- Odpowiedź trzecia delegowanym z Komisji d. 26 września... KOLLĄTAJ H. II 163/13
- Odpór na odpowiedź kwestii niektórych podanych o kościele powszechnym GLICZNER E. I 333/11

- Odprawa posłów greckich KOCHANOWSKI J. II 137/20; II 135, 137/21, III 120, 168, V 168, 267/20
 „Odprawa posłów greckich” Jana Kochanowskiego, jej wzory i geneza KALLENBACH J. II 73/1
 Odprawa prof. Kawczyńskiego POREBOWICZ E. III 275/5
 Odprawa przeciwko jadownym potwarzom Marcina Czechowica, które wypuścił na wykład katechizmu K. Pawła Gilowskiego GIŁOWSKI P. I 331/2
 Odsuść nam MIARKA K. III 10/11
 Odsuść nam, jako i my odpuszczamy BAŁUCKI M. I 30/6
 Odrębna istota ŁOŚ W. II 388/22
 Odrodzenie. Komedia w 3 a. Schönthan F., Koppel-Ellfeld F. V 112/30
 Odrodzenie. Powieść współczesna KRZYŻANOWSKA N. II 296/9
 Odrodzenie i reformacja w Polsce SZUJSKI J. IV 196/40
 Odrodzenie we Włoszech środkowych Macfall H. II 101/97
 Odrodzona w ojczystym języku Farsalia [...] Lukan M.A. I 34/5
 Odrodzony PIENKOWSKI K. III 243/2
 Odrodzony. Komedia w 3 a. Pięnkowski K. II 262/31
 Odsiecz Wiednia BOŚNIACKA E. I 97/5
 Odsiecz Wiednia. Obraz dramatyczny w 5 a. z prologiem i epilogiem RAPACKI W. (ojciec) III 341/8
 Odstępca zob. Zdrajca
 Odstępca. Komedia w 3 a. GRAYBNER S. I 371/10
 Odstępca albo renegat GOŚLAWSKI M. I 352/4
 Odstępcy KLACZKO J. II 120/13; II 119
 Odwet. Komedia w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 317/29
 Odwet Niemiec, czyli wojna roku 1934 Solf F.E. V 51/44
 Odwet, czyli Barbara Zapolska zob. Barbara Zapolska, czyli odwet
 Odwieczna baśń PRZYBYSZEWSKI S. III 320/28
 Odwiedziny WYSOCKI A.G. V 132/7
 Odwiedziny babuni, czyli powieści dla zabawy grzecznych dzieci NAKWASKA A. III 109/7
 Odwiedziny o zmroku (Besuch in der Dämmerung) RITTNER T. III 365/11
 Odwrotna strona medalu SADOWSKI W. IV 10/31
 Ody Anakreont III 102
 Ody Horatius Q. F. I 167/4, IV 43/49, 113/2
 Ody Horacjusza wybrane z ksiąg różnych, rymowym i nierymowym wierszem przetłumaczone TYMOWSKI T.K. IV 289/5
 Ody wszystkie wierszem polskim przełożone Horatius Q.F. III 112/8
 Ody z pośmiertnych rękopisów wyjęte KNIAŻNIN E.D. II 131/13
 Ody, epody, satyry i listy Horatius Q. F. III 94/7
 Ody, satyry i listy Horatius Q. F. III 131/86
 Ody w gościnie SZUKIEWICZ M. IV 199/17
 Odyseja Homer I 109, 236/31, III 67/4, 150/108, IV 42, 43/41, 44/62, V 307/41
 Odyseja (Odyseja Homerycka ku czci Ulisa Laertowicza z Itaki w śpiewach 24) Homer II 313/53, III 315/39
 Odyseja Homerycka ku czci Ulisa Laertowicza z Itaki w śpiewach 24 zob. Odyseja
 Odznaka za wierną służbę STRUG A. IV 160/12; IV 160
 Odzyskana PAWLIKOWSKI M., Sewer [I. Maciejowski] III 234/15
 Oeconomia CELTES K. I 141/4
 Oeconomia albo gospodarstwo SEKLUCJAN J. [ed.] IV 29/7
 Oeconomicorum libri Graecis et Latinis annotationibus suis locis illustrati Aristoteles II 345/4, 345/10
 Oedipe Voltaire I 415/3
 Oedipus Seneca L.A. I 34/7
 Oedipus Aegyptiacus Kirchner A. I 98/2
 Oedipus tyrannus czyli Opuchłolydziec król Shelley P.B. II 101/73
 Oekonomija albo gospodarstwo ziemiańskie zob. Gospodarstwo
 Oekonomika ziemiańska generalna (Ziemiańska oekonomika) HAUR J.K. I 393/1
 Oekonomika... zob. Skład albo skarbiec znakomitych sekretów oekonomiej ziemiańskiej
 L'oeuvre philosophique HOENE-WRONSKI J.M. I 406/11
 Oeuvres choisies de Stanislas, roi de Pologne ... précédées d'une notice historique par Mme de Saint-Oüen LESZCZYŃSKI St. II 336/19
 Oeuvres choisies OSTROWSKI K. III 212/28
 Oeuvres complètes d'un poète anonyme de la Pologne Krasinski Z. III 47/22
 Oeuvres du Philosophe Bienfaisant LESZCZYŃSKI St. II 336/14
 Oeuvres du Roi Stanislas LESZCZYŃSKI St. II 336/23
 Ofensywa NOWACZYŃSKI A. III 159
 Offenes Sendschreiben an den Fürsten von Bismarck von einem Polen KACZKOWSKI Z. II 65/31
 Die öffentliche Meinung im XI Jahrhundert über Deutschlands Politik gegen Polen BRUNO Z KWERFURTU I 116/3
 Officia propria patronorum Provinciae Poloniae... conscripta SOKOŁOWSKI S. IV 118/18
 Officina ferraria abo huta i warstar z kuźniami szlachetnego dzieła żelaznego ROŻDZIENSKI W. III 389/1
 Officium abo godziny Błogosławionej Panny Marije WUJEK J. [tłum.] V 120/19
 Officium sepulchri zob. VISITATIO SEPULCHRI
 Ofiara. Fragment w 3 a. ORKAN W. III 184/3
 Ofiara eks-jezuitów z własnych swych osób dla Rzeczypospolitej uczyniona roku 1790 ŁUSKINA S. II 398/4
 Ofiara i sumienie KORZENIOWSKI J. II 210/54
 Ofiara królowy LEMAŃSKI J. II 325/6
 Ofiara miłości niewczesnej zob. Maria Jacobine Hoffmann, das unglückliche Mädchen von Polnisch-Wartenberg, deren trauriges Ende in Rosenberg
 Ofiara pozytywizmu JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/24
 Ofiarowanie (U nóg twych kładę: O żałośna wdowo...) SŁOWACKI J. IV 92/49
 Ofiarowanie się na śmierć HYŻDEU T. I 417/3
 Ofiary Taylor T. III 310/14
 Ofiary (Choefory) Ajschylos II 101/75
 Ofiary. Powieść MILKOWSKI Z. III 56/29
 Ofiary. Powieść ZIELIŃSKI J.K. V 191/5
 Ofiary fanatyzmu HERTZ J.A. I 401
 Ofiary zasad JEZIEŃSKI M. II 56/9
 Oficjalista PIETKIEWICZ A. III 246/9
 Oficjum brewiarzowe o św. Stanisławie (*Dies adest celebris...*) WINCENTY DOMINIKANIN V 58/2
 Oficjum, psalmy, hymny i responsoria o Męce Pańskiej w tłum. J.Kochanowskiego KOCHANOWSKI J. II 139/46
 Ogar JAŚKOWSKI J.N. II 42
 Ogień d'Annunzio G. II 221/12
 Oglądam się za siebie DĘBICKI Z. I 226/6
 Ogniem i mieczem SIENKIEWICZ H. IV 48/22; I 263, V 307/22
 „Ogniem i mieczem”, powieść z dawnych lat Henryka Sienkiewicza PRUS B. III 300/19
 „Ogniem i mieczem” – powieść z lat dawnych przez H. Sienkiewicza MILKOWSKI Z. III 55
 Ognisty lew BRZOZOWSKI K. I 120/2
 Ognia ORZESZKOWA E. III 196/43

- Ogniwa. Myśli o naszej terażniejszości PIETKIEWICZ Z. III 247/2
- Ogniwa. Powieść współczesna KRZYŻANOWSKA N. II 296/8
- Ogniwa. Sztuka w 4 a. ZALEWSKI K. V 162/28
- Ogon królewskiego konia KAMIENSKI G. II 78/14
- Ogólna charakterystyka powstania w 1863 r. GILLER A. I 330/7
- Ogólne zasady nauki gospodarstwa narodowego, czyli czy- sta teoria ekonomii politycznej SKARBK F. IV 72/29
- Ogólniki zob. Za wstęp
- Ogólny pogląd na rozwój literatury pięknej w Polsce TARNOWSKI S. IV 240/27
- Ogólny rys powstania na Litwie 1831 r. WROTNOWSKI F. V 116/3
- Ogrodnik Tagore R. II 102/99
- Ogrody Delille J. II 93/23
- Ogrody i poeci SIEMIENSKI L. IV 42/4; IV 41, 44/62
- Ogrody liryki KASPROWICZ J. II 103/139
- Ogród, ale nie plewiony; bróg, ale co snop, to inszego zboża; kram rozlicznego gatunku (Ogród fraszek; Wety parna- skie) POTOCKI W. III 293/33; I 113/40, III 89/4, 293/23
- Ogród fraszek zob. Ogród, ale nie plewiony; bróg, ale co snop, to inszego zboża; kram rozlicznego gatunku
- Ogród królewski PAPROCKI B. III 223/18; III 222/11
- Ogród młodości (Garten der Jugend; Des Königs Heimkehr; Der alte König) RITTNER T. III 366/20
- Ogród panieński pod sznur Pisma Świętego, doktorów ko- ścielnych, kaznodziejów prawowiernych wymierzony, a kwiatami tytułów Matki Boskiej wysadzony [...] KO- CHOWSKI W. II 156/6
- Ogród rozkoszny Miłości Bożej WIESZCZYCKI J.A. V 53/2
- Ogród Saski PRUS B. III 301/29
- Ogród udręczeń Mirbeau O. I 167/9, V 245/9
- Oj mężczyźni, mężczyźni ZALEWSKI K. V 162/19
- Oj, młody, młody! FREDRO J.A. I 300/6
- Oj, ten maruz BARTELS A. I 36/6
- Ojciec chrestny GORCZYŃSKI A. I 348/11
- Ojciec Cyryl profesem MORACZEWSKA B. III 73/2
- „Ojciec dobry”, komedia w 1 a. Florian J.P. V 62
- Ojciec rodziny BOGUSŁAWSKI W. I 86/59
- Ojciec Hilary WOLSKI W. V 98/8; V 98
- Ojciec i syn zob. Kariera. Sztuka w 5 a.
- Ojciec Makary ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/3
- Ojciec Nikon MIĘKOWSKI Z. III 56/17
- Ojciec Prokop SZANIAWSKI K.J. IV 185/28
- Ojciec Salezy DUCHIŃSKA S. I 256
- „Ojciec zadźmwnionych” Słowackiego i „Treny” Kochanow- skiego MAZANOWSKI A. II 438/4
- Ojciec zadźmwnionych w El-Arish SŁOWACKI J. IV 92/47; IV 93/51, V 308/47
- Ojcom i matkom młodego pokolenia KLACZKO J. II 120/11
- Ojcom na chwałę KASPROWICZ J. II 99/30
- Ojcowie nasi STRUG A. IV 160/6
- Ojcowizna Świdzki L. IV 224
- Ojcowiska rada dla mojej córki, dzieło młodzieży żeńskiej poświęcone Campe J.H. IV 64/13
- Ojcowiska woła BAŁUCKI M. I 31/40
- Ojcie nasz CIESZKOWSKI A. I 176/5; I 175, V 246/5
- „Ojcie nasz” ZDZIECHOWSKI M. V 185/10
- Ojcie nasz. Ciąg nauk SEMENENKO P. IV 31/6
- Ojcie nasz. Modlitwa Pańska z rozmaitych rękopisów i dru- ków starożytnych [...] BANDTKIE J.S. I 33/10
- Ojcie nasz. Modlitwy wieczorne DĘBICKI Z. I 226/5
- Ojcie nasz w więzieniu UJEJSKI K. V 10/4
- Ojczulek zob. Opiekun w zalotach
- Ojczym NARZYMSKI J. III 119/8; III 119
- Ojczyste spominki Grabowski A. III 293/24
- Ojczyzna DZIEDUSZYCKI M. I 262/7
- Ojczyzna Krasicki A. II 404/26, V 207/13
- Ojczyzna – honor – męstwo ŻÓŁKIEWSKI S. V 224/4
- Ojczyzna z jednym synem WYBICKI J. V 125
- Ojczyzny niefortuna sub alegoryja SZEMIOT S.S. IV 190/3
- Okazanie Antychrysta i jego królestwa ze znaków jego wła- snych w słowie Bożem opisanych, których tu sześćdziesiąt Servet M. I 384/17
- Okazanie i zborzenie wszystkich wier od ludzi rozmaitych o Bogu i o Synu jego nawymyślanych przez prawdziwe, proste i ja- sne wyznanie z Pisma Świętego prorockiego i apostołskiego zebrane GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/11
- Okazanie tego, iż ci ludzie, którzy w Królestwie Polskim i w Wielkim Księstwie Litewskim pospolicie ewangelikami nazwani są, którzy by skutecznej pobożności naśladowa- ni być chcieli, powinni by się do zboru tych ludzi przylą- czyć, którzy w tychże narodziech fałszywie i niesłusznie ariani i ebonitami nazywani bywają SOCYN F. IV 116/9
- Okno na pierwszym piętrze KORZENIOWSKI J. II 209/17
- Okno naprzeciw SIEROSŁAWSKI S. IV 65/1
- Okno proroka czyli Hanusz Bystry i jego przygody ŁOZIŃSKI Wl. II 390/18; V 282/18
- Oko za oko ŻEROMSKI S. V 207/16
- Oko za oko. [Opowiadania] JAROSZYŃSKI T. II 38/13
- Okolice Galicji STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/1; IV 157
- Okolice Krakowa WĘŻYK F. V 38/5
- Okolo teatru RAPACKI W. (ojciec) III 341/18
- Okopy na Pradze (Pożegnanie, czyli marsz wojowników; Przygotowanie na przyjęcie wojska polskiego w Krako- wie) DMUSZEWSKI J.A. I 242/8
- Okręt NIEMCEWICZ J.U. III 127/5
- Okrężne KORZENIOWSKI J. II 210/30
- Okruchy SIEMIENSKI L. IV 44/62
- Okruchy SŁOŃSKI E. IV 83/9
- Okruchy przeszłości KRAUSHAR A. II 272/22
- Okruchy wierszowane ESTREICHER K. I 274/15
- Okrucieństwo paryskie BIELAWSKI J. I 61/26
- Okruszyny SIEMIENSKI L. IV 43/27
- Okruszyny. Zbiór powiastek, rozpraw i obrazków KRASZEW- SKI J.I. II 263/38
- Okruszyny z teki CIESZKOWSKI H. I 177/1
- Oksana SADOWSKA M. z BRZEZINÓW IV 11/3; IV 11
- Oksana WYSOCKI W. V 132/5
- Oksza Stanisława Orzechowskiego na Turka ORZECHOW- SKI S. III 189/1; II 33/16 zob. też [Turcyk]
- Oktawia Seneca L.A. I 34/7
- Ola Hansson PRZYBYSZEWSKI S. III 318/1
- Olbracht Łaski, wojewoda sieradzki KRAUSHAR A. II 272/5
- Olbrachtowi rycerze KACZKOWSKI Z. II 65/26; II 64
- Olek le refugele BRATKOWSKI S. I 100/18
- Olesia i Adaś TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/20
- Oleszkiewicz MICKIEWICZ A. III 26/34
- Olga ROGOSZ J. III 372/2
- Olga Kalyros POTOCKI L. III 287/7
- Olgiert i Olga, czyli Polska w XI wieku zob. Olgiert und Olga oder die Polen im XI. Jh.
- Olgiert und Olga oder die Polen im XI. Jh. (Olgiert i Olga, czyli Polska w XI wieku) BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/2
- Olim SKARBK F. IV 72/35
- Olimpia GORCZYŃSKI A. I 348/11
- Olimpijczyk Hoecker O. II 182/48
- Olind i Sofroni Mercier L.S. IV 224/2
- Olind i Sofronia. Poezja z „Jerzolim wyzwołanej” LIPIŃSKI J. II 358/8
- Oliwa zawsze na wierzch wychodzi, czyli kara Boża FRIED- BERG S. I 301/1

- Olkinicka poręczka KORYTYŃSKI O.T. II 205/1
 Ol-Soni Kisań SIEROSZEWSKI W. IV 68/15; V 308/15
 Olszyna Grochowska PRZYBOROWSKI W. III 312/28
 Ołtarzyk polski, to jest zbiór nabożeństwa katolickiego, mieszczący w sobie nabożeństwo zupełne i na wszelki czas... WITWICKI S. V 78/11
 Ołtarzyk polski mniejszy WITWICKI S. V 78/11
 Omal nie dramat BYKOWSKI P. Jaks 1 138/4
 Oman GNATOWSKI J. I 336/11
 Oman stepowy RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/35
 Omanka ZACHARIASIEWICZ J. V 152/39
 Omanki OLIZAROWSKI T.A. III 176/26
 Omen KOCHANOWSKI J. II 139/42
 Omnia quotquot et quae nondum in lucem prodierunt opera... zob. Turciae quattuordecim
 Omnia quotquot extant et quae non extant opera zob. De cognitione... libri tres
 Omyłka PRUS B. III 300/20
 On. Szkic PRUS B. III 300/15
 On. Ułomek z pamiętników życia młodzieńca KRASIŃSKI Z. II 251/9
 On będzie moim KASZEWSKI K. II 106/3
 On czy nie on? BELMONT L. I 44/27
 On i my PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/13
 On i ona GOMULICKI W. I 345/31
 On i ona. Obraz sceniczny w 1 a. (Chopin i George Sand) SARNECKI Z. IV 20/23
 On i Psyche DYGAŃSKI A. I 260/31
 On idzie! Rzecz o Królu-Duchu Rosji NALEPIŃSKI T. III 111/2; III 110
 On ne badine pas avec l'amour Musset A. de II 234/6
 Ona LICIŃSKI L.S. II 349
 Ona. Powieść RODZIEWICZÓWNA M. III 369/11
 L'Oncle d'Amérique Scribe E.A., Mazères E.J.E. I 238/4
 Ondyna La Motte-Fouqué F. I 361/18
 „One”. Akwarele, szkice, obrazy ZAPOLSKA G. V 173/5
 Ongi KRASZEWSKI J.I. II 267/126
 Ongi i dziś SIENKIEWICZ H. IV 52/54
 Ongi i w ćwierć wieku potem MORAWSKI S. III 79/3
 Oni KOŚCIKIEWICZ W. II 213/26
 Onufry DOBRZAŃSKI S. I 247/3
 Opatry grodzieckie WILKOŃSKA P. V 56/26
 Opale OSTROWSKA B. III 208/1; III 208
 Opat Scott W. I 240/48
 Opatrzności boskiej dzieło RADZIWIŁŁOWA E.U. III 337/3
 Opera lyrica KONARSKI S.H. II 171/32
 Opera Mocy światła, grana na teatrum słonimskim OGIŃSKI M.K. III 171/8
 Opera omnia ascetica aucta duobus opusculis De effectibus, fructu et applicatione Sanctissimi Missae Sacrifici et De sublimitate perfectionis religiose DRUŻBICKI K. I 254/11
 Opera omnia in usum iuventutis scholasticae Sallustius C.C. II 172/42
 Opera poetica, quae innoverunt, omnia SARBIEWSKI M.K. IV 15/21
 Opera posthuma LUBIENSKI S. II 393/7; I 229/5
 Opera posthuma quibus accesserunt multa poemata vermaculo carmine reddita SARBIEWSKI M.K. IV 15/24; I 90/43, III 114, IV 285/15, V
 Opera tam edita, quam [...] LASKI J. II 380/8
 Opera Telemaka, grana roku 1780 w Słonimiu OGIŃSKI M.K. III 171/3
 Opera włoska w podróży Picardo L.B. II 289
 Operatie elixiris philosphici SĘDZIWIŃ M. IV 33/1
 Opere KOSTYN M. II 220/8
 Opere alese KOSTYN M. II 220/9
 Opere complete după manuscripte, en variante și note cu recenziune a tuturor codicelor cunoscute până astăzi KOSTYN M. II 220/7
 Operum asceticorum... DRUŻBICKI K. I 254/10
 Opętane zegary BRZOZOŃSKI S. I 122/28
 Opętanie MICIŃSKI T. III 14/25
 Opieka i opiekunowie WILKOŃSKA P. V 56/35
 Opieka wojskowa BOGUSŁAWSKI S. I 81/8
 Opiekun ubogich... Gérando I.M. de II 358/22
 Opiekun w zalotach (Ojczulek; Uczuciowi) BLIŻIŃSKI J. F. I 74/5
 Opiekunowie ASNYK A. I 22/13
 Opiekunowie SABOWSKI W. IV 10/34
 Opiekunowie wdowca WILCZYŃSKI A. V 54/6/7
 Opinia parafialna ZACHARIASIEWICZ J. V 151/28
 Opinio Hostiensis (Ostiensis)... zob. Conclusions
 Opis aktów przechowywanych w warszawskim Archiwum Głównym WIERZBOWSKI T. V 52/7
 Opis bibliograficzny wydań dzieł Adama Mickiewicza MICKIEWICZ W. III 47/9
 Opis biskupów wileńskich od wprowadzenia religii katolickiej do Litwy aż do ostatniego biskupa (Żywoty biskupów wileńskich) OSIŃSKI A. III 199/12
 Opis iluminacji danej w dniu 3 maja r. 1792 na przedmieściu wileńskim [...] MAREWICZ W.I. II 428/30
 Opis Królestwa Polskiego pod względem historycznym, statystycznym, rolniczym, fabrycznym, handlowym, zwyczajowym i obyczajowym WIŚLIŃSKI J.M. V 68/5
 Opis krótki rzezi w mieście Humaniu, od Czerni ukraińskiej dnia 20 miesiąca czerwca 1768 roku udziałanej WOYKOWSKI A. led.] V 111/4
 Opis miasta Łęczycy i jego historii ŚWIĘTORZECKI J.K. IV 230
 Opis miasta Warki nad Pilicą położonego GAWARECKI W.H. I 318/11
 Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III KITOWICZ J. II 118/3; III 332/21, V 179/18
 Opis pierwszego zjazdu słowiańskiego MORACZEWSKI J. III 74/5
 Opis podróży do Włoch w r. 1844 TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 236/35
 Opis podróży z Paryża do Jerozolimy zob. Podróż z Paryża do Jerozolimy
 Opis powiatu radomskiego... SIARCZYŃSKI F. IV 40/17
 Opis przejazdu przez Niemcy w listach Wacława do siostry swojej Jadwigi TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/25
 Opis Sarmacji Azjatyckiej i Europejskiej MACIEJ z MIECHOŃWA II 401/2
 Opis starożytnej Polski ŚWIĘCKI T. IV 227/2
 Opis święta narodowego założenia mogiły Tadeuszowi Kościuszce w d. 16 października 1820 na Górze Bronisławy pod Krakowem MAJERANOWSKI K. II 410/5; II 378/13
 Opis topograficzno-historyczny Ziemi Dobrzyńskiej GAWARECKI W.H. I 318/7
 Opis topograficzno-historyczny Ziemi Wyszogrodzkiej GAWARECKI W.H. I 318/4
 Opis Torunia z r. 1648 zawarty w dziele „Dawne i nowe Prusy” HARTKNOCH K. I 392/4
 Opis wyprawy Tęczyńskiego OTWINOWSKI E. III 214/6
 Opisanie czterech części roku DRUŻBACKA E. I 252/1
 Opisanie dysputacyj nowogrodzkiej ŚMIGLECKI M. IV 214/2
 Opisanie doświadczenia czynionego z banią powietrzną, w Krakowie dnia 1 kwietnia 1784 puszczoną z Ogrodu Botanicznego na Wesołej... ŚNIADECKI J. IV 216/6
 Opisanie festynu danego w Łazienkach z okoliczności inauguracyj statui króla Jana III... NARUSZEWCZ A.S. III 116/34

- Opisanie fundacji zamku i kaplicy w Lachowcach JABŁONOWSKI J.A. II 10/5
- Opisanie grobów dawnych królów polskich CZACKI T. I 182
- Opisanie historyczno-statystyczne miasta Warszawy GOŁĘBOWSKI L. I 343/3
- Opisanie iluminacji w d. 8 maja 1791 roku na anniwersarz imienin Najjaśniejszego Pana ... z okoliczności ... zba-
wiennej dla narodu Konstytucji w d. 3 Maja t.r. MAKULSKI F. Jaxa II 415/19
- Opisanie Królestwa Polskiego za czasów Zygmunta III STAROWOLSKI S. IV 139/13
- Opisanie krótkie państwa tureckiego BOHOMOLEC F. I 89/23
- Opisanie krótkie żywota Ezopowego BIERNAT Z LUBLINA I 70/4
- Opisanie krwawej przygody... Poniński A. III 61/29
- Opisanie mężnej natury białogłowskiej historico modo SZEMIOT S.S. IV 191/22; IV 190
- Opisanie nędzy ludzkiego żywota we wszystkich stanach RADZIWIŁŁ U.(U.) K. III 336/1
- Opisanie obchodu żałobnego po wiekopomnej pamięci najjaśniejszym Aleksandrze I WITOWSKI G.M. V 77/6
- Opisanie obrazów w kościele farnym żółkiewskim ZALESKI W.M. V 161
- Opisanie odmiany czasu DRUŻBACKA E. I 252/1
- Opisanie podróży z Warszawy do Bilgoraja w liście do Jaśnie Oświeconego Książęcia JMci Stanisława Poniatowskiego (Podróż z Warszawy; Wyjazd z Warszawy) KRASICKI I. II 244/21
- Opisanie Polski topograficzne i cywilne ZAŁUSKI J.A. V 165/22
- Opisanie powiatu borysowskiego pod względem statystycznym, geognostycznym, historycznym, gospodarczym, przemysłowo-handlowym i lekarskim TYSZKIEWICZ E. IV 290/3
- Opisanie prawa i wolności Greków starodawnych STRYKOWSKI M. IV 166/12
- Opisanie przyczyn fizycznych trzęsienia ziemi... TRZCIŃSKI A. IV 269/3
- Opisanie Rossyi, jej mieszkańców, stolicy Petersburga i Moskwy w r. 1824–1830 PIETRASZKIEWICZ O. III 248/2
- Opisanie sejmku ekstrordinaryjnego podziałowego roku 1793 w Grodnie TRĘBICKI A. IV 265/3
- Opisanie Turcji Europejskiej STRYKOWSKI M. IV 167/19
- Opisanie wojny Iwana hospodara wołowskiego z Selimem II GORECKI L. I 351/5
- Opisanie Zabajkalskiej Krainy w Syberii GILLER A. I 330/2
- Opisanie ziemie moldawskiej i mullańskiej KOSTYŃ M. II 219/1
- Opisanie życia św. Dawida, króla izraelskiego DRUŻBACKA E. I 252/1
- Opisy i przygody z podróży po różnych częściach świata ANCZYC W.L. I 19/13
- Opisy Turków i Tatrów ... Tott F. IV 208/11
- Oporni GRUSZECKI A. I 382/25
- Opowiadania clotuni CHRZAŚCZEWSKA J. I 172/3
- Opowiadania historyczne JAROCHOWSKI K. II 35/2
- Opowiadania historyczne ROLLE A.J. III 376/2, 376/7, 376/11, 376/12
- Opowiadania historyczne i pisma pomniejsze (Pisma pomniejsze) SUFFCZYŃSKI K. IV 170/4
- Opowiadania historyczne: Egipt i Asyria Maspero G. III 274/7
- Opowiadania historyczne: Grecja Giraud P. III 274/8
- Opowiadania historyczne: Rzym Giraud P. III 274/9
- Opowiadania humorystyczne zob. Pisma humorystyczne
- Opowiadania i krajobrazy FISZ Z. I 288/4
- Opowiadania i nowele łowieckie DYGAŚIŃSKI A. V 251/57a
- Opowiadania i pisma publicystyczne ŻEROMSKI S. V 212/123
- Opowiadania i powieści WOLSKI W. V 98/3
- Opowiadania i rozstrząsania historyczne pisane w latach 1875–1880 SZUJSKI J. IV 196/37
- Opowiadania i studia RZAŻEWSKI A. III 403/9
- Opowiadania i studia historyczne JAROCHOWSKI K. II 35/2, 35/3, 35/6
- Opowiadania i szkice ŻEROMSKI S. V 212/105
- Opowiadania imć pana Wita Narwoja, rotmistrza konnej gwardii koronnej (Dwunasty gość) LOZIŃSKI Wl. II 390/12; II 390
- Opowiadania kurennego zob. Kolszczyzna i stępy
- Opowiadania mniejsze KRASZEWSKI K. II 270/8
- Opowiadania Nieczui KACZKOWSKI Z. II 65/34
- Opowiadania o królu Janie III (Mściel, Z opowiadań o królu Janie III) SZAJNOCZA K. IV 180/9
- Opowiadania o królu Janie III. Opowiadanie I. Mściel zob. Mściel
- Opowiadania o starej Warszawie GOMULICKI W. I 344/21
- Opowiadania pana Walentego, rymarza z Podgórzca, o różnych dziwach świata przez Grzesia z Mogiły (O różnych dziwach świata i wynalazkach rozmowy Walentego) STAR-KEL J. IV 137/8
- Opowiadania prozą ŻULAWSKI J. V 228/10
- Opowiadania przyrodnicze CHRZAŚCZEWSKA J., Haberkantówna W. I 173/15
- Opowiadania starego nauczyciela przydatne dla czytelników wiejskich oraz dla dzieci wszelkiego stanu DMOCHOWSKI F.S. I 239/27
- Opowiadania wieczorne PRUS B. III 301/30
- Opowiadania wierszem JANKOWSKI P. II 28/12
- Opowiadania żołnierskie z wojen od r. 1799 do 1812 zob. Powiastki i opowiadania żołnierskie z wojen od 1799 do 1812 r.
- Opowiadanie Bartosza o Polsce WYSŁOUCHOWA M. V 131/8
- Opowiadanie ciotki Ludmily o dawnych czasach i ludziach PAPI J. III 221/11
- Opowiadanie Farysa KRZYWICKI T. II 294/2
- Opowiadanie Kuby Cieluchowskiego o emigracji do Brazylii DYGAŚIŃSKI A. I 260/22
- Opowiadanie Makryny Mieczysławskiej, ksieni bazylianki mińskich, o ich siedmioletnim prześladowaniu za wiarę JEŁOWICKI A. II 47/5
- Opowiadanie mazowieckiego lirnika LENARTOWICZ T. II 328/23
- Opowiadanie o wojnie chocimskiej LASKARYS J. II 315/10
- Opowiadanie ojca obejmujące historią naturalną, geografiją, historią polską i starożytną, powieści i poezje zob. Podarunek dla dobrych dzieci
- Opowiadanie pana Erazma RZAŻEWSKI A. III 403/3
- Opowiadanie starca przez Autora Listopada zob. Pamiętki J.Pana Seweryna Soplicy, cześnika parnawskiego
- Opowiadanie starego żołnierza LENARTOWICZ T. II 327/2
- Opowiadanie Stasia MIŁKOWSKI Z. III 56/18
- Opowiadanie upadku przyszęłego polskiego z r. 1560 Orzechowski S. II 284/5
- Opowiadanie wygnańca GRUDZIŃSKI S. I 380/5
- Opowiadanie z wędrówki po koloniach polskich w Ameryce Północnej MIŁKOWSKI Z. III 57/70
- Opowieści biograficzne BERENT W. I 54/24 [1]; V 239/24
- Opowieści Hoffmana URBAŃSKI A. V 15
- Opowieści i legendy Jadama z Ziemi Zatorskiej (Legendy i opowieści) GORCZYŃSKI A. I 348/2
- Opowieści i zarysy Syberii, Znad granic Mongolii do Irkucka ŻMIJEWSKI E. V 222
- Opowieści nadzwyczajne (Opowieści niesamowite; Opowieści niezwykłe) Poe E.A. II 338/16

- Opowieści niesamowite zob. Opowieści nadzwyczajne
 Opowieści niesamowite i upiorne Hearn L. I 53/16
 Opowieści niezwykłe zob. Opowieści nadzwyczajne
 Opowieści niezwykłe PERZYŃSKI W. III 238/25
 Opowieści tajemne Poe E.A. V 130/13
 Opowieść Artura Gordona Pyma Poe E.A. IV 65/15
 Opowieść o Gdakaczu, Gdakuli i Gdakuleńce (Pierścień Salomona) Brentano K. III 374/17
 Opowieść o królownie Lali i królewiczu Bobie (nie według Mickiewicza) AUGUSTYNOWICZ J. I 24/7
 Opowieść o planetniku ORKAN W. III 185/9
 Opowieść rybaltu zob. Żywe kamienie
 Opowieść z dawnych lat TETMAJER W. Przerwa IV 249/2
 Opowieść zimowa Shakespeare W. III 383/22
 Opposita penes se posita magis elucescunt KONARSKI S.H. II 170/8
 Oprawianie zamków albo miast TARNOWSKI J. IV 238/8
 L'optimisme de Schopenhauer RZEWUSKI St. III 410/23
 Optymiści RZEWUSKI St. III 409/4
 Opuchły TREMBECKI S. IV 256
 Opuscula tam ecclesiastici quam equestris ordinis virorum compositionis inter status negotio servientia Stephani-des M. I 358/3, IV 118/5
 Opusculorum quae ad historiam ac philologiam sacram spectant Cruse T. (Crenius) I 387/1
 Opusculum Quadragesimale WRÓBEL W. V 117/2
 Opuszczone dzieci OGIŃSKI M.K. III 171/2
 Oracia Isokratesa o sprawowaniu państwa Lorichius R. II 221/3
 Oracia o sprawowaniu państwa na polskie przełożona Isocrates I 333/16
 Oratio de beata Birgitta (*Beatissima Birgitta...*) WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 81/9
 Orationis Ciceronianae ... explicatio HERBEST B. I 397/2
 Oratiunculae variae... Namowy rozliczne dla użytku nauki dziarek wyłożone Murelius J. IV 128/2
 Orator politicus albo wymowny polityk zob. Wymowny polityk ... w listach różnych z responsami, w dyskursach politycznych, w weselnych i pogrzebowych mowach
 Oratorium siedmiu słów ostatnich Chrystusa na krzyżu [...] GRZYMAŁA F. I 388/1
 Orbeka KRASZEWSKI J.J. II 267/127
 Orbis sensualium pictus Komensky J.A. I 244/6
 Orcio SADOWSKI J.N. IV 12/2
 Ordęgowie ZMIJEWSKI E. V 223/5
 Ordinationes visitationis apostolicae ... pro Provincia Polona ... Scholarum Piarum (Ustawy szkolne; Ordynacje wizytacji apostolskiej...) KONARSKI S.H. II 171/18; II 170, V 70/20
 Ordo ac series Summorum Pontificum Romanorum BARDZIŃSKI J.A. I 34/3
 Ordo missae secundario ... correctus cum notabilibus et glossis... (Ordo missae secundum institutionem...) ZABOROWSKI S. V 148/3
 Ordo missae secundum institutionem... zob. Ordo missae secundario ... correctus cum notabilibus et glossis...
 Ordo servandus ... in celebratione missae Burchard J. V 148/3
 Ordo visitandi sepulchri zob. VISITATIO SEPULCHRI
 Ordynacja sędów rektorskich KOLLĄTA H. II 161
 Ordynacje wizytacji apostolskiej... zob. Ordinationes visitationis apostolicae ... pro Provincia Polona ... Scholarum Piarum
 Ordynat Michorowski MNISZEK H. III 68/2; V 288/2
 Orchevius sive de conjugio et coelibatu sacerdotum commentario KROMER M. II 278/9
 Orestea zob. Dzieje Orestesa
 Orestes Eurypides V 32/12
 Orestes i Pylades PRUS B. III 301/23
 Orfan JELLENTA C. II 46/10
 Orfan, części drugiej „Nurtów” fragmenty JELLENTA C. II 46/10
 Orfeusz (Historia Orfeusza i Euredyce) LUBOMIRSKI S.H. II 369/1
 Orfeusz w piekle Offenbach J. V 15
 Organista z Ponikły SIENKIEWICZ H. IV 50/35
 Organizacja emigracji (Emigracja polska od 1831 do 1863. Krótki rys historyczny) HELTMAN W. I 396/3
 Organizacja i program Teatru Narodowego w Warszawie ZEROMSKI S. V 211/87
 Organizacja inteligencji zawodowej ŻEROMSKI S. V 210/64
 Organizacja sił narodowych POPLAWSKI J.L. III 274
 Organizacja teatrów m.st. Warszawy Gintowt A., KRZYWOSZEWSKI S., Lorentowicz J. II 295/14, 364/5
 Organy (Ksiądz pleban diecezji X.B.W.) WĘGIERSKI T.K. V 36/4; II 245/48, 245/49
 Orichoviana ORZECHOWSKI S. III 189/19
 Orichovius, sive depulso calumniarum Stanislaui Orichovii Roxolani FRYCZ MODRZEWSKI A. I 304/11; III 189/12
 Orientacja dzisiejsza literatury polskiej JABLONOWSKI W. II 11
 Orientacja wewnętrzna WASILEWSKI Z. V 27/10
 The Origin and Growth of Plato's Logic, with an Account of Plato's Style and of the Chronology of his Writings LUTOSŁAWSKI W. II 375/5
 Les origines de la Russie moderne WALISZEWSKI K. V 20/11
 Origines des états modernes et des nations WYRWICZ K. V 129/3
 Orion i Chryzantema, czyli romans XX wieku ZACHARIASIEWICZ J. V 152/57
 Orland oszalony zob. Orlando furioso
 Orland szalony zob. Orlando furioso
 Orland furioso (Orland oszalony; Orland szalony; Orland szalony) Ariosto L. I 205/18, 279/19, II 153, 154/2, III 315/46
 Orlando szalony zob. Orlando furioso
 Orle pióra zob. Malarze. Powieść współczesna
 Orle skrzydła zob. Malarze. Powieść współczesna
 Orle Rostand E. IV 243/11
 Orlecia GAŚSIOROWSKI W. I 324/18
 Orły bez skrzydeł zob. Dyletanci
 Orły z Herburtów BORKOWSKI A. Dunin I 93/2
 Ormiańskie nabożeństwo i wzywianie ludzi narodu tego zagnanego do jedności w wierze [...] BEMBUS M. I 48/11
 L'Ornière SZELIGA M. IV 189/17
 Orpheus Sarmaticus KOCHANOWSKI J. II 137/21
 Orso SIENKIEWICZ H. IV 47/12; IV 45
 Orthodoxa confessio de uno Deo BIAŁOBRZESKI M. I 57/3
 Ortografia języka greckiego PRZYBYLSKI J.(H.) I. III 314/10
 Ortografia polska, z łacińskiego na polski język przełożona Zaborowski S. II 300/1
 Ortografia Seklucjana III 100/1
 Ortografia polska, to jest nauka czytania i pisania MURZYNOWSKI S. III 99/1; III 100/6
 Orthographia polska KOCHANOWSKI J. II 136/13
 Orthographia seu modus recte scribendi et legendi Polonicum idioma quam utilissimus ZABOROWSKI S. V 148/4
 Oryginal z Piskorzewa SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
 Oryginaly ROLLE M. III 377/4
 Orzeł LENARTOWICZ T. II 328/23
 Orzeł i paw zob. Bajka Paw w dobrach Pana Podstołego
 Orzeł odmłodziały CHEŁCZOWSKI H. I 144/4
 Orzeł osęptły GROSSEK-KORYCKA M. I 378/4
 Osaczony Carco F. II 313/67

- Osaczony. Komedja w 5 a. LUBOWSKI E. II 373/28
 Osadnicy kanadyjscy Marryat F. I 131/18
 Osądzona REYMONT W.S. III 362/24
 Osculum mortis..., D. Christophori de Bogoria Podłęski
 KMITA J.A. II 128/5
 Osiaczyna SIENKIEWICZ H. IV 51/43
 Osiel i pies MICKIEWICZ A. III 30/60 (12)
 Osiem opowiadań o różnych zuchach, którzy serca mając
 dzielnie, wspomogli ojczyznę w potrzebie BUKOWIEC-
 KA Z. I 131/16
 [Osiemnasty] 18 kwietnia (*Rozjechał się, rozkołysał na Wa-
 welu spiż...*) KONOPNICKA M. II 180/7
 Osiol FREDRO A. I 292/23
 Osiol i cielę MASSALSKI J. II 433
 Osjana Kaledończyka trzy poemata [...] Macpherson J. IV
 288/1
 Oskar i Wanda FELIŃSKI Z.S. I 286/4
 Oskar Kolberg jako kompozytor i folklorysta muzyczny
 Sobieski M. II 160/13
 Oskar Wilde. Studium. Aforyzmy. Nowele NOWACZYŃSKI
 A. III 159/11
 Oskarżyciel KOMIEROWSKI J. II 168/6
 Osmanida Gundulic I. I 119, I 120/13
 Osnowa „Eneidy” Vergilius P. M. III 199/11
 Osnowa polska myśli francuskich, częścią moralnych, czę-
 ścią politycznych MINASOWICZ J.E. [tłum.] III 62/53
 Osobliwy konkurent DYGAŚIŃSKI A. I 260/26
Ossa tritum tumulo fratrum... zob. EPITAFIUM GNIEŹNIEN-
 SKIE
 Ostań po polsku, Eustachius po łacinie, Placyd po świecku,
 życie królego świętego z poważnych autorów zebrane
 [...] JABŁONOWSKI J.A. II 10/6; V 164/12
 Ostap Bondarczuk KRASZEWSKI J.I. II 262/25
 Ostap z Perehińska, hucul z okolic nad górną Łomnicą
 TURCZYŃSKI J. IV 275/10
 Ostap z Perehińska, osnuty na tle życia ludu górskiego w
 dolinie karpackiej Łomnicy TURCZYŃSKI J. IV 276/13
 Ostapiek MILKOWSKI Z. III 56/31
 Ostatki MAŁECKI A. II 420
 Ostatki z chatki CHAMIEC J.S. I 144/7
 Ostatni KRASIŃSKI Z. I 315/16; I 315, II 236/4, 253/28, 253/
 29, 254/56
 Ostatni RYDÉL L. III 398/16
 Ostatni. [Opowiadania] ŁOŚ W. II 388/23
 Ostatni. Obrazek sceniczny w 1 a. STASIAK L. IV 146/22
 Ostatni akt JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/25
 Ostatni Batory Jósika M. II 313/38
 Ostatni Chmielnicznko (Książę kozacki) RAWITA-GAWRON-
 SKI F. III 345/41
 Ostatni człowiek Niemcewicz J.U. III 201/13
 Ostatni despotyzm NORWID C. III 149/81 (XCVI)
 Ostatni dynasta KRECHOWIECKI A. II 274/13
 Ostatni dzień Don Juana RZEWSKI St. III 409/12
 Ostatni fant STASZCZYK A. IV 147/5
 Ostatni film Ewy Eward STRUG A. IV 161/19
 Ostatni grosz WOŁOWSKI M. V 102/21; V 102/25
 Ostatni karmazyn (Pan na Granowie) ROGOSZ J. III 372/15
 Ostatni klasyk WÓJCICKI K.W. V 114/29
 Ostatni krzyżowcy RZAŻEWSKI A. III 403/8
 Ostatni mazowiec książęta KOSIŃSKI A.A. II 214/11
 Ostatni Mohikanin Cooper J.F. V 116/12
 Ostatni Mortega PERGES J. III 237/7
 Ostatni piorun WOŁOWSKI M. V 102/15
 Ostatni poseł polski do Porty Otomańskiej WALISZEWSKI
 K. V 20/19
 Ostatni potomek na Gniewkowie PERGES J. III 237/3
 Ostatni rok Sejmu Wielkiego SMOLEŃSKI W. IV 112/7; I 414
 Ostatni rok życia króla Stanisława Augusta, czyli dziennik
 prywatny opisujący jego pobyt w Rosji SIEMIENSKI L.
 [ed.] IV 44/55
 Ostatni Rzymianie JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/32; V 263/32
 Ostatni sejm grodzieński ŁABUŃSKI J. II 377/5
 Ostatni Sejm Rzeczypospolitej REYMONT W.S. III 362/20
 Ostatni sejmik województwa braclawskiego zob. Sejmik wo-
 jewództwa braclawskiego
 Ostatni sejmikowicze BYKOWSKI P. Jaksza I 138/8
 Ostatni sen GLIŃSKI K. I 334/19
 Ostatni szaraczek ROGOSZ J. III 372/18
 Ostatni upiór w Bielehradzie JANKOWSKI P. II 28/5
 Ostatni Waleczusze CHŁĘDOWSKI K. I 149/19
 Ostatni wykład Leonarda da Vinci Péladan J. III 307/14
 Ostatni z Nieczujów KACZKOWSKI Z. II 65/8
 Ostatni z Siekierzyńskich KRASZEWSKI J.I. II 262/28
 Ostatni zbiór poezji LANGE A. II 312/31
 Ostatnia butelka PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/14
 Ostatnia caryca WIERZBIŃSKI M. V 51/25
 Ostatnia do Laury odezwa wierszem i prozą MAREWICZ W.I.
 II 428/10
 Ostatnia godzina (Koniec świata) KONCZYŃSKI T. II 174/19
 Ostatnia lekcja języka francuskiego in Alzacji Daudet A. V
 162/36
 Ostatnia miłość ORZESZKOWA E. III 193/3
 Ostatnia miłość lorda Nelsona BELMONT L. I 44/19
 Ostatnia miłość ostatniego króla JEZIERSKI M. II 56/12
 Ostatnia msza GNATOWSKI J. I 336/2
 Ostatnia nobilitacja (Bartosz Głowacki. Ostatnia nobilitacja)
 SZUJSKI J. IV 196/10
 Ostatnia pieśń Januszowa (Jeszcze Pieśń Januszowa) POL W.
 III 269/43
 Ostatnia pieśń pielgrzymki Childe-Harolda Lamartine A.
 de IV 274/3
 Ostatnia podróż do Francji, ostatnie jej wrażenia RAUTEN-
 STRAUCHOWA Ł.B. III 343/5
 Ostatnia potyczka zob. Na pobojowisku
 Ostatnia próba SZYMANOWSKI W. IV 205/15
 Ostatnia przestroga dla Polski KOLEŁAJA H. II 163/10
 Ostatnia Rzymianka JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/40
 Ostatnia spowiedź w starym kościele BERWIŃSKI R.W. I 56/
 2
 Ostatnia stawka BAŁUCKI M. I 31/40
 Ostatnia sukienka SZUTKIEWICZ J. IV 200, 201
 Ostatnia wola (Wola pana generała) FREDRO A. I 293/49
 Ostatnia z Aldinich George Sand II 106/27
 Ostatnia z bajek NORWID C. III 150/100; III 151/112, V 292/
 100
 Ostatnich dziesięciu z czwartego pułku Mosen J. II 83/33
 Ostatnie akordy TRZESZCZKOWSKA Z. z Mańkowskich IV
 273
 Ostatnie bożyszcze L'Epine E., Daudet A. III 12/4
 Ostatnie chwile Joachima Lelewela Gałęzowski S., JA-
 NUSZKIEWICZ E. II 31/3
 Ostatnie chwile Kopernika SZYMANOWSKI W. IV 205/3
 Ostatnie chwile księcia wojewody (Panie Kochanku) KRA-
 SZEWSKI J.I. II 265/77
 Ostatnie chwile powstania styczniowego PRZYBOROWSKI
 W. III 312/11
 Ostatnie chwile życia zob. List nie wiem czy i nie wiem do
 kogo
 Ostatnie dni Pompei (Ostatnie dni Pompejów) Bulwer-
 -Lytton G.E. I 317/41, V 238/36
 Ostatnie dzieło DANIŁOWSKI G. I 213
 Ostatnie iskiery ZALESKA M.J. V 155/13

- Ostatnie lata panowania Stanisława Augusta KALINKA W. II 70/8
- Ostatnie lata panowania Zygmunta Starego i początek panowania Zygmunta Augusta LELEWEL J. II 321/5
- Ostatnie listy STRUG A. IV 161/23
- Ostatnie moje do spółrodaków słowo STASZIC S. IV 149/12
- Ostatnie nowele Harte-Bret F. II 221/14
- Ostatnie pożegnanie powstańca ROMANOWSKI M. III 378/13
- Ostatnie przygody boskiego Odyseusza Gebhardt E. V 222/39
- Ostatnie rady ojca dla syna WOJNAROWSKA K. V 91/1
- Ostatnie słowo do ziomków moich NIEMCEWICZ J.U. III 130/71
- Ostatnie spotkanie KISIELEWSKI J.A. II 117/4
- Ostatnie święto Światowida JABŁONSKI H. II 12/3
- Ostatnie trzy miesiące życia zob. Trzy miesiące
- Ostatnie Vale synom koronnym BOCZYŁOWICZ J. I 76/6
- Ostatnie wspomnienie SŁOWACKI J. IV 91/40
- Ostrożnie z ogniem Musset A. de II 234/6, IV 10
- Ostrożnie z ogniem KRASZEWSKI J.I. II 267/124
- Ostrzeżenica 1358 GLIŃSKI K. I 334/29
- Oswobodzenie Wiednia SPITZNAGEL L. IV 129/1
- Oswobodzenie więźniów moabickich Freilich J. III 51/17
- Oszłomieni Gondinet E., Vernon P. V 192/35
- Oszust czyli Oszukaniec Katarzyna II (carowa ros.) V 244/17a
- Ośła góra PIENKOWSKI K. III 243/7
- Ośm kartek z nieznannej starej ksiąteczki do nabożeństwa Nehring W. I 70/2
- Oświadczenie prawdziwej przyjaźni WJP, Józefowi Wińczy, skarbnikowi orszańskiemu, w dzień imienin WYKOWSKI F. V 127/3
- Oświadczenie się względem pisma, któremu napis: Do J.J. WW. Ichmość Panów Tadeusza Czackiego ... i Michała Wolskiego ... z okoliczności wydanego pisma „O konstytucji Trzeciego Maja. J.J. WW. Zaleskiemu, posłowi trockiego, i Matuszewicowi, posłowi brzeskolitewskiemu” poświęconego WOLSKI M. V 96/8
- Oświadczenie uprzejmej wdzięczności Najmilszemu w Chrystusie Bratu Piotrowi Netzlowi, uczynione przez obowiązanego sługę X.A.N.S.J. NARUSZEWICZ A.S. III 114/6
- Oświadczenie życzliwej chęci ... Katarzynie z Bobrowskich Łętowskiej ... w dzień jejże uroczystych imienin złożone... LEŚNIEWSKI P. II 342/9
- Oświeconemu ksiądzeciu ... Januszowi Radziwiłłowi ... uśpió-nemu Pamiętka NABOROWSKI D. III 104/6
- Otchłań KONCZYŃSKI T. II 174/2; II 173
- Otchłań. Fantazja psychologiczna TETMAJER K. Przerwa IV 246/12
- Otello Shakespeare W. II 102/110, 236/16, III 227/12, V 13/6
- Othello, czyli murzyn z Wenecji MINASOWICZ J.E. [tłum.] III 59/9
- Otia publica... Niesiołowski K. IV 139/31
- Odciznielnia cztery filozofii i ich znaczenie w srawnieniu z drugimi naukami STRUVE H. IV 165/9
- Otóż tobie rokosz SKARGA P. IV 74/14; I 399/18
- Otto Corneille P. II 171/15
- Otto. Tragedia w Warszawie in Collegio Privato Nobilium ... roku 1744 we dni zapusne reprezentowana KONARSKI S.H. II 171/15
- Otto do spektatorów śmierci swojej BOGUSŁAWSKI W. I 85/34; I 83
- Oton lucznik CHECIŃSKI J.K. I 145/10
- Orwarcie kursu historii i statystyki Polski w szkole artylerii zakładu Polaków w Bourges w dniu 7 marca 1833 GODEBSKI K. I 339/4
- Oulana Kraszewski J.I. III 47/23
- Ovidianum libro I „Amorum” elegia V MORSZTYN H. [tłum.] V 289/8a
- Owale i profile SARNECKI Z. IV 20/9
- Owidiusza Nazona Elegii miłosnych tłumaczenia ... ksiąg trzy HULEWICZ B. I 414/4
- Owrucczanin CZAJKOWSKI M. I 187/9
- Ozdoba i obrona ukraińskich krajów... KRASICKI I. II 245/32
- Ozimina BERENT W. I 53/5; III 219
- Oznajmienie i objawienie prawdziwego biegu a skłonności niebieskiej, zwłaszcza zaćmienia, które się w tych przyszłych dwuleciach staną, jako roku MDLXII i MDLXIII ... Caesareus Leukopatrus N. II 419/4
- Ożeńić się nie mogą FREDRO A. I 293/38
- P**[ana] [Naszego] [Jezusa] [Chrystusa] Nowego Testamentu części dwoje zob. BIBLIA BRZESKA
- Pacatus impacatus ad examen vocatus BEMBUS M. I 48/2
- Pachole hetmańskie POL W. III 268/21
- Pachole hetmańskie. Wedle W. Pola [...] Zubrzycka J. III 268/21
- Pacierz wedle swego porządku w objęciu wielkiej treści nauki chrześcijańskiej ... GOLĄŃSKI P. I 341/18
- Pacierz ODYŃCIE A.E. III 169/1
- Pacta conventa Augusti III regis Poloniarum ... commentario perpetuo illustrata LENGNICH G. II 331/5
- Padwa WINDAKIEWICZ S. V 60/8
- Padyszach i czterech derwiszów CHODŹKO A. Borejko I 160/7
- Paedologia ... in puerorum usum conscripta Mosellanus P. I 394/1
- Les Pages du duc de Vendôme Dieulafoy M., Dupaty L.E. III 128/28
- Paidonomia albo sposób życia w towarzystwie KARMANOWSKI O. (G) II 87/8
- Paidotribia heroicis metris comprehensa RYBIŃSKI J. III 395/7
- Pajac i jego żona d'Ennery A., Fourier M. II 85/8
- Pajak CZAJKOWSKI A. I 185
- Pajak Zaleszczyński A. III 73/23
- Pajaki. Obrazek z życia warszawskiego SZANIAWSKI K.J. IV 185/22
- Pajęczyna KONDRATOWICZ L. II 177/36
- Paladyn Czorc OLIZAROWSKI T.A. III 175/10
- Palaemon seu Promnium Crasinianum, in tumultu bellico conservatum carmina SCHONEUS A. IV 27/3
- Palec Boży zob. Palec Opatrzności
- Palec Opatrzności (Palec Boży) DZIERŻKOWSKI J. I 266/24
- Palemon EYSYMONT M. I 276/3
- Palestra, czyli wojna prawników w siedmiu pieśniach MORGENBESSER A. III 81/4
- Palestra nobilium seu consilium generosorum adolescentium educatione ... conscriptum PASTORIUS J. III 227/7
- Palestra oratoria sive imitatio Ciceronis PETRYCY J.I. III 239/2
- Palm miłości KRASIŃSKI Z. II 253/25
- Paluchowie BRODOWSKI F. I 102/3
- Pałac i folwark KRASZEWSKI J.I. II 264/63
- Pałac i rudera PRUS B. III 300/3
- Pałac Leszczyński od sławy nieśmiertelnej pod wjazd... Bogusława... Leszczyńskiego na wielkopolską generalią... wystawiony w Poznaniu roku 1643 TWARDOWSKI S. IV 284/7

- Pałac milczenia A.W. II 358/6
 Pałac w Siemkowie ... Adama Chmury, kasztelana mińskiego, nakładem zbudowany, a od jednego z najżyczliwszych sług wierszem opisany DUDZIŃSKI M. I 258/2
 Palka Madeja CHOCISZEWSKI J. I 154/25
 Pamflety NOWACZYŃSKI A. III 160/38
 Pamiątka DANIEŁOWSKI G. I 213/21
 Pamiątka dla dobrych dzieci JACHOWICZ S. [tłum.] II 14/11, 14/15
 Pamiątka dla Eryczka JACHOWICZ S. II 14/5
 Pamiątka dla moich dzieci zob. Małe powieści i rozmowy dla dzieci zaczynających czytać po polsku
 Pamiątka Jana Zamoyskiego WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/7
 Pamiątka jubileuszu Deotymy (1852–1897) ŁUSZCZEWSKA J. II 400/20
 Pamiątka mostu wileńskiego anno 1673 od Wilii zburzonego SZEMIOT S.S. IV 190/1; IV 190
 Pamiątka nagrobna Samuela Głowy GROCHOWSKI S. I 373/15
 Pamiątka pięćdziesiątej rocznicy powstania listopadowego MERZBACH H. II 444/13
 Pamiątka po dobrej matce, czyli ostatnie jej rady dla córki TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 234/2
 Pamiątka po dobrym ojcu, z rękopisu bezimiennego przerebiona, pomnożona i wydana przez Teodzego Sierocińskiego WISZNIEWSKI M. V 64/1, IV 64/1
 Pamiątka Tomasza Hussarzewskiego, profesora historii powszechnej i krytyki, i Franciszka Smuglewicza [...] GOŁAŃSKI F. N. I 341/19
 Pamiątka wojny tureckiej w roku MDCXXI od polskiego narodu podniesionej ZIMOROWIC J.B. V 197/2
 Pamiątka wszystkim cnotami hojnie obdarzonemu Janowi Baptyście hrabi na Tęczynie [...] KOCHANOWSKI J. II 136/10
 Pamiątka z Krakowa Mączyński J. II 69
 Pamiątka z Krzeszowic [...] MAJERANOWSKI K. II 410/24
 Pamiątki dla młodych dziewcząt (Délassements de la fille) CZECZOT J. [tłum.] I 203/10
 Pamiątki domowe (Głos z Litwy) PIETKIEWICZ A. III 246/4
 Pamiątki historyczne Łowicza GAWARECKI W.H. I 318/10
 Pamiątki i wspomnienia rozmaite GROZA S. I 380/5
 Pamiątki JPana Seweryna Soplicy, cześnika parnawskiego (Pamiątki starego szlachcica litewskiego; Opowiadanie starca przez Autora Listopada; Pan Soplica. Opowiadania starego szlachcica; Pamiątki Soplicy) RZEWUSKI H. III 405/1; III 405, V 78/18, 305/1
 Pamiątki Soplicy zob. Pamiątki JPana Seweryna Soplicy, cześnika parnawskiego
 Pamiątki starego szlachcica litewskiego zob. Pamiątki JPana Seweryna Soplicy, cześnika parnawskiego
 Pamiątki starego szlachcica, według pierwotnego ułożone dla młodzieży ŁASKARYS J. II 315/8; III 405/1
 Pamiątkowa księga ku uczczeniu czterdziestopięcioletniej pracy literackiej prof. J. Tretiaka IV 263
 Pamiątki Cypriana Norwida PRZESMYCKI Z. [ed.] III 307/20; III 150/110
 Pamiątki Ignacego Komorowskiego LENARTOWICZ T. II 328/19
 Pamięć jednego z dawnych wychowawców Szkoły Rycerskiej na zgon Ks. Adama Czartoryskiego DEMBOWSKI I. I 223/4
 Pamięć nieregadu w Polsce przez dwie fakcje uczynione w roku 1587 PAPROCKI B. III 222/13
 Pamięć o cnotach, szczęściu, dzielności ... Władysława IV GORCZYŃ J.A. I 347/4
 Pamięć śmierci Najjaśniejszego Alexandra Karola królowicza polskiego i szwedzkiego roku Pańskiego 1634 TWARDOWSKI S. IV 284/2; IV 285/15
 Pamiętają o mnie! KRUMŁOWSKI K. II 287/5
 Pamiętnik albo historia rewolucji, czyli powstanie roku 1792 przekładu Hugona Kołłątaja Zajączek J. II 324/47
 Pamiętnik, albo zbiór krótki obchodzących szczególniejaród polski wiadomości dla oświecenia i przekazania prawdy stanu rządy polskich KOSSAKOWSKI J.K. II 218/13
 Pamiętnik anegdotalny z czasów Stanisława Augusta Cieszkowski L. (?) II 268/151
 Pamiętnik artysty NORWID C. III 151/130
 Pamiętnik autora „Czarnej księgi” CZAPLICKI F.W. I 190/8
 Pamiętnik babuni IZDEBSKA W. II 7/6
 Pamiętnik damy polskiej z XVIII w. Tarnowska z Ustrzyckich U. IV 242/12
 Pamiętnik do literatury polskiej XIX w. w dwudziestu prelekcjach mianych w Radnej Sali miasta Lwowa... POL W. III 268/29
 Pamiętnik drugi POTOCKI I. III 279/1
 Pamiętnik Elfa JANKOWSKI P. II 28/8
 Pamiętnik ex-dzieńca z dopiskami ex-pachciarza LASKOWSKI K. II 316/29
 Pamiętnik historyczny o zgrozmadzeniu zmartwychwstańców KAJSIEWICZ J.H. II 69/10
 Pamiętnik historyczny płocki GAWARECKI W.H. I 318/9; V 255/9
 Pamiętnik J. Słowackiego zob. Raptularz
 Pamiętnik Jędrzeja Moraczewskiego zob. Wypadki poznańskie z roku 1848
 Pamiętnik książąt i królów polskich zob. Królów i książąt polskich ... zawarcie i opis
 Pamiętnik ku pożytkowi Rzeczypospolitej zebrany Ostro-róg J. V 52/11
 Pamiętnik Legii Naddunajskiej GODEBSKI C. I 337
 Pamiętnik liryczny GROSSEK-KORYCKA M. I 379/10
 Pamiętnik literacki z bruku warszawskiego (Sylwetki literackie z niedawnej przeszłości; Neocycaneria warszawska) KRAUSHAR A. II 272/10
 Pamiętnik mego życia LACH SZYRMA K. II 308/5
 Pamiętnik młodej dziewczyny ZALESKA M.J. [tłum.] V 156/28
 Pamiętnik mojej myśli zob. Z pamiętnika
 Pamiętnik Mrocza KRAŚZEWSKI J.I. II 263/53
 Pamiętnik Munia BAŁUCKI M. I 31/70, V 238/70
 Pamiętnik nie bardzo stary zob. Władysław
 Pamiętnik o Adamie hr. Potockim, pułkowniku 11 pułku jazdy Księstwa Warszawskiego, skreślony przez jego córkę NAKWASKA K. III 110/3
 Pamiętnik o czasach Księstwa Warszawskiego (1807–1809) (Nieznany pamiętnik...) NIEMCEWICZ J.U. III 128/30
 Pamiętnik o dziejach, piśmiennictwie i prawodawstwie Słowian, jako dodatek do Historii prawodawstw Słowiańskich MACIEJOWSKI W.A. II 405/3
 Pamiętnik o Kościuszcze FISZEROWA W. I 289/1
 Pamiętnik o przygotowaniach do insurekcji kościuszkowskiej PAWLIKOWSKI J. III 233/9
 Pamiętnik o stanie duchowieństwa katolickiego polskiego i innych wyznań w połowie XVIII wieku KOŁŁATAJ H. II 164/21
 Pamiętnik o ustanowieniu porządku w nauce prawa cywilnego i założeniu zgromadzenia prawnych ludzi POTOCKI I. III 279/1
 Pamiętnik o życiu Łukasza Gołębińskiego, wydany przez jego syna GOŁĘBIŃSKI E. I 343/12
 Pamiętnik obłężenia Częstochowy KORDECKI A. II 198/1
 Pamiętnik obłężenia Mantui GODEBSKI C. I 337/1; I 339/20
 Pamiętnik obywatela powiatu upitskiego WROTNOWSKI F. V 116/4

- Pamiętnik opisujący wewnętrzne dzieje Uniwersytetu Jagiellońskiego 1890–1914 ESTREICHER S. I 276/11
- Pamiętnik oryginał OLIZAR N. III 174/5
- Pamiętnik panicza KRASZEWSKI J.I. II 265/78
- Pamiętnik pierwszy POTOCKI L. III 279/1
- Pamiętnik pieśniarza PAWLIKOWSKI M. III 234/1
- Pamiętnik ... pisany w pierwszej młodości zob. Dziennik
- Pamiętnik podróży żeglarza litewską winicą z Kowna do Królewca [...] KONDRATOWICZ L. II 177/39
- [Pamiętnik przyjaciół Andrzeja Lubienieckiego] LUBIENIECKI A. (starszy) II 367/2
- Pamiętnik pułku jazdy wołyńskiej 1831 r. zob. Powstanie na Wołyniu, czyli pamiętnik pułku jazdy wołyńskiej [...]
- Pamiętnik starego nauczyciela KUBISZ J. II 298/4
- Pamiętnik W.K. Startera SZUKIEWICZ M. [ed.] IV 199/30
- Pamiętnik Wacławy ORZESZKOWA E. III 193/8
- Pamiętnik więźnia stanu na Szpilbergu CZAPLICKI F.W. I 189/2
- Pamiętnik wiesiela PERZYŃSKI W. III 238/6
- Pamiętnik własny prowadzony fragmentarycznie do 1939 ESTREICHER S. I 276/12
- Pamiętnik z emigracji HOFFMAN K.B. I 409/8
- Pamiętnik z pielgrzymki do Ziemi Świętej (Peregrynacja do Ziemi Świętej (1582–1584); Podróż do Ziemi Świętej, Syrii i Egiptu 1582–1584) RADZIWIŁŁE M.K. III 335/1
- Pamiętnik z wojny europejskiej roku 1914 MAJKOWSKI A. V 283/5b
- Pamiętnik życia mojego zaczęty w Rzymie r. 1782 KOSSAKOWSKI J.N. II 216/1
- Pamiętniki [Beniowskiego M.] zob. Memoires et aventures
- Pamiętniki Albrychta Stanisława X. Radziwiłła zob. Memoriale rerum gestarum in Polonia a morte Sigismundi III inchoatum et continuatum levi calamo et raptim descriptum 1632–1655
- Pamiętniki Bartłomieja Michałowskiego RZEWUSKI H. III 406/13, 406/14
- Pamiętniki Beniowskiego. Syberia. Daleki Wschód, Madagaskar BUKOWIECKA Z. I 131/22
- Pamiętniki czasów moich NIEMCEWICZ J.U. III 129/59
- Pamiętniki, czyli historia polska KITOWICZ J. II 118/2
- Pamiętniki, czyli wspomnienia i znaczniejsze wypadki życia mojego, zaczynające się od urodzenia mego w 1783 r. KRASIŃSKI J.W. II 249/12
- Pamiętniki Daniela TRETIAK J. IV 263/3
- Pamiętniki do historii Rosji i Polski wieku XVI i XVII Zakrzewski J. [ed.] II 432/1
- Pamiętniki do historii Stefana króla polskiego [...] RACZYŃSKI E. III 332/11
- Pamiętniki do panowania Augusta II Orłowski E. III 332/15
- Pamiętniki do panowania Augusta III i pierwszych lat Stanisława Augusta przez nieznanego autora KITOWICZ J. II 118/2; III 332/20, V 111/3
- Pamiętniki ... do panowania Stanisława Poniatowskiego KITOWICZ J. II 118/2
- Pamiętniki do panowania Zygmunta III PIASECKI P. III 242/3
- Pamiętniki do panowania Zygmunta III, Władysława IV i Jana Kazimierza WÓJCICKI K.W. [ed.] V 114/49
- Pamiętniki domowe zebrane i wydane GRABOWSKI M. I 570/12
- Pamiętniki dziecka Warszawy WÓJCICKI K.W. V 114/27; I 276/15
- Pamiętniki dziecka Warszawy i inne wspomnienia warszawskie WÓJCICKI K.W. V 115/59
- Pamiętniki Hansa Szlązaka GODEBSKI K. I 339/5
- Pamiętniki historyczne Łowicza GAWARECKI W.H. V 255/10
- Pamiętniki J.M. Pana Benedykta Winnickiego zob. Przygody JP. Benedykta Winnickiego w podróży jego z Krakowa do Nieświeża [...]
- Pamiętniki J.P. Benedykta Winnickiego zob. Przygody JP. Benedykta Winnickiego
- Pamiętniki Jana Chryzostoma z Gosławic Paska z czasów panowania Jana Kazimierza, Michała Korybuta i Jana III (1656–1688) [...] WĘCLEWSKI Z. [ed.] V 32/16
- Pamiętniki Jana Dukłana Ochockiego, z pozostałych po nim rękopismów przepisane i wydane KRASZEWSKI J.I. [ed.] II 268/150
- Pamiętniki Jana Władysława Poczebota Odlańskiego (1640–1684) KRASZEWSKI J.I. [ed.] II 268/155
- PAMIĘTNIKI JANCZARA (Czasów popisane o tureckich sprawach; Kronika turecka) III 220; II 387/14, III 215/2
- Pamiętniki Jenerala... z rosyjskiego oryginału i notami i dokumentami [...] Engelhardt L.N. III 265/2
- Pamiętniki ... Kancelerza W. Litewskiego Radziwiłł A.S. III 332/18
- Pamiętniki kasztelana (Mémoires du comte N. Olizar sénateur polonais; Mes souvenirs de 1831) OLIZAR N. III 173/2
- Pamiętniki księdza Jordana BUJNICKI K. I 130/4
- Pamiętniki kuratora magazynów MARCINKOWSKI A. Jaxa II 425/2
- Pamiętniki kwestarza zob. Obrazy litewskie. Seria trzecia
- Pamiętniki lekarza Dumas A. (ojciec) III 371/12, 371/13
- Pamiętniki lekarza Polaka z wypadków za granicą doznanych (Pamiętniki lekarza polskiego) TRIPPLIN T. IV 266/7
- Pamiętniki lekarza polskiego zob. Pamiętniki lekarza Polaka z wypadków za granicą doznanych
- Pamiętniki mądrej muchy ZAHAJKIEWICZ S. V 154/5
- Pamiętniki miasta Warszawy z roku 1853 KUCZ K. II 301/7; II 300
- Pamiętniki młodej sieroty KRAKOWOWA P. II 239/1
- Pamiętniki muchy SADOWSKA M. z BRZEZINÓW IV 11/2; IV 11, 11/7
- Pamiętniki nieznanego (Złote sny młodości) KRASZEWSKI J.I. II 262/23
- Pamiętniki Nieznajomej WOYKOWSKA J. V 110
- Pamiętniki nowo narodzonego GĄSIOROWSKI W. I 323/2
- Pamiętniki o dawnej Polsce z czasów Zygmunta Augusta I 16/16
- Pamiętniki o dawnym rycerstwie zwanym jako ustanowienie polityczne i żołnierskie (Wiadomości historyczne o dawnym rycerstwie...) de La Curne (de Sainte Palaye) J.B. IV 204/2
- Pamiętniki o dziejach w Polsce RADZIWIŁŁE A.S. III 333/1
- Pamiętniki o Janie Śniadeckim, jego życiu prywatnym i publicznym i dziełach jego BALIŃSKI M. I 28/8; IV 202/6, 217/9
- Pamiętniki o królowej Barbarze, żonie Zygmunta Augusta BALIŃSKI M. I 28/3
- Pamiętniki o powstaniu Litwy i Ziem Ruskich w roku 1831 WROTNOWSKI F. [ed.] V 116/14
- Pamiętniki o rewolucji polskiej z roku 1794 Pistor J.J. II 324/45
- Pamiętniki o Samuelu Zborowskim SIEMIENSKI L. [ed.] IV 44/52
- Pamiętniki o wojnie moskiewskiej w 6 księgach HEIDENSTEIN R. I 395/3
- Pamiętniki o wyprawie chocimskiej r 1621 Pauli Ž. III 208/8
- Pamiętniki o wyprawie chocimskiej r. 1621 Jana hrabi z Ostroga, Prokopa Zbigniewskiego, Stanisława Lubomirskiego i Jakuba Sobieskiego III 229/11
- Pamiętniki pana Kamertonu POTOCKI L. III 287/10

- Pamiętniki pogrobowe Chateaubriand R. III 371/15
 Pamiętniki rozumowane PRZECLAWSKI J.E. III 306/1
 Pamiętniki Rupiecia GRABOWSKI I. Oksza I 369/6
 Pamiętniki Samuela i Bogusława Kazimierza Maskiewiczów Sajkowski A. [ed.] II 432/1
 Pamiętniki sceptyka KALISZEWSKI J. II 72/2
 Pamiętniki Segłasa SKARBK F. IV 72/26
 Pamiętniki sierzanta o wyprawie do Rosji w r. 1812 Bour-gogne A.J.F. III 313/38
 Pamiętniki Stanisława Augusta Poniatowskiego KRASZEWSKI J.I. [ed.] II 268/152
 Pamiętniki Stanisława Augusta Poniatowskiego ZALESKI B. V 157/14
 Pamiętniki Stanisława hr. Nalecz Małachowskiego, posła do Stambułu w czasie sejmu czteroletniego [...] ŁOŚ W. [tłum.] II 388/38
 Pamiętniki starającego się MIĘKOWSKI Z. III 55/11
 Pamiętniki starego parasola ZAGÓRSKI W. V 153/4
 Pamiętniki ... szewca, a zarazem pułkownika 20 regimentu Kiliński J. V 114/43
 Pamiętniki umysłowe KIRKOR A.H. II 115
 Pamiętniki wódczgi MIĘKOWSKI Z. III 54
 Pamiętniki wódczgi. (Z czasów przejścia XVIII do XIX w.) BYKOWSKI P. Jaksza I 138/2, 138/18
 Pamiętniki wódczgi. Powieść (Pani Piotrowa) CHODŹKIEWICZ W.K. I 159/5
 Pamiętniki z czasów Jana Sobieskiego zob. [Diariusz oraz relacje z 1691–1696]
 Pamiętniki ... z czasów panowania Jana Kazimierza, Michała Korybuta i Jana III Pasek J.Ch. III 532/12
 Pamiętniki z czasów tułaczwa ZIELIŃSKI J.F. V 193
 Pamiętniki z końca XVIII wieku Kosmowski S. IV 44/54
 Pamiętniki z lat 1790–1816 KONOPACKI S. II 179/5
 Pamiętniki z lat 1799–1853 (Z pamiętników (1799–1824)) MASSALSKI E.T. II 432/8
 Pamiętniki ... z pozostałych po nim rękopisów przepisane i wydane przez J.I. Kraszewskiego OCHOCKI J.D. III 166/1
 Pamiętniki ... z wędrowek po Galicji PAULI Ź. III 229/7
 Pamiętniki z życia FELIŃSKA E. I 283/5, 283/6
 Pamiętniki życia literackiego w Galicji ZAWADZKI W. V 179/19
 „Pamiętnikowi Historycznemu i Politycznemu Warszawskiemu” pro memoria SZYMAŃSKI S., Wyrwicz K. IV 207/2; V 129/8
 Pan Hamsun K. IV 199/29
 „Pan” TETMAJER K. Przerwa IV 246/11
 Pan Adam KAWECKI Z. II 109
 [Pan Alfons] (Fragment z powieści; Ulamek z powieści; Fragment powieści o panu Alfonsie) SŁOWACKI J. IV 95/73
 Pan Antoni SKARBK F. IV 71/6
 Pan Antoni SZYMAŃSKI A. IV 207/9
 Pan Apolinary Prądaszyński GODLEWSKA L. I 340
 Pan Atanazy Skorupa, człowiek postępowy BARTELS A. I 36/3
 Pan Bał KACZKOWSKI Z. II 65/5
 Pan Balcer w Brazylii KONOPNICKA M. II 182/43
 Pan Baron MICKIEWICZ A. III 27/40
 Pan Bartłomiej, czyli tkacze w Komarowie zob. Bartłomiej Osnowa, czyli jak radzili sobie tkacze w Komarowie
 Pan Benet FREDRO A. I 293/39
 Pan bez lokaja, lokaj bez pana CHODŹKO J. Borejko I 163/11
 Pan Bonifacy RAPACKI W. (syn) III 341/2
 Pan Bóg dobry, człowiek zły we wszystkich drogach swoich POTOCKI W. III 291/2
 Pan Burmistrz z Pipedówki BALUCKI M. I 31/47; V 238/47
 Pan Choroszca TYSZKIEWICZ E. IV 290/5; IV 290
 Pan Czerwonak, czyli król Jan Kazimierz na łowach Jan Kazimierz na łowach
 Pan Damazy BLIŹIŃSKI J. F. I 74/8; I 73
 Pan Damazy u ministra BRANDOWSKI S. I 99/5
 Pan deputat FELIŃSKA E. I 283/1
 Pan Dezydery PODWYSOCKI K. III 265/1
 Pan Dezydery Boczek i sługa jego Pafnucy GASZYŃSKI K. I 315/7
 Pan dobry BOHOMOLEC F. I 89/19
 Pan Dutkowski i jego folwark PRUS B. III 301/23
 Pan dwóchset wysp Scott W. II 5, 5/12
 Pan Eugeniusz BARTELS A. I 36/2
 Pan fabrykant mioteł KOŁODZIEJ P. II 166/3
 Pan Filip – człowiek robiący wszystko bez zastanowienia PODCZASZYŃSKI M. III 264
 Pan Filip z Konopi GLIŃSKI K. I 334/24
 Pan Franciszek Puławski KACZKOWSKI Z. II 65/8
 Pan Gamajda, czyli wybory na wójta SZANIAWSKI K.J. IV 185/46
 Pan Gapiello Molière II 225/16
 Pan Geldhab FREDRO A. I 291/2; I 290, 294/60
 Pan Głuchy Gaweł TOKARZEWICZ J. IV 251/2
 Pan Graba ORZESZKOWA E. III 193/7
 Pan hetman Mazepa RAWITA-GAWRONSKI F. III 345/5
 Pan i szewc KRASZEWSKI J.I. II 267/124
 Pan idzie! JANKOWSKI J. II 27/18
 Pan Ignacy z Dorsuniszek MORAWSKI S. III 79/3
 Pan Jacek Brzuchoński (Obrona świętej Częstochowy) SZUJSKI J. IV 195/3
 Pan Jan ze Świsłoczcy, kramarz wędrujący CHODŹKO J. Borejko I 162/3; I 162
 Pan Jeremiasz STRUTYŃSKI J. IV 164/12
 Pan Jędrzej Krawczykowski SZYMAŃSKI A. IV 206/1
 Pan Jędrzej Piszczalski DYGAŃSKI A. I 260/17
 Pan Jowialski FREDRO A. I 292/23; I 290, 294/60
 Pan Józef Bojalski, dziedzic dóbr Osin z przyległościami KAMIENSKI H.M. II 79/6
 Pan Justynian żeniący się GROZA S. I 380/3
 Pan Kalina pisze sztukę zob. Dramat Kaliny
 Pan kapitan DZIERŻKOWSKI J. I 266/41
 Pan Kaprowski ORZESZKOWA E. III 194/28
 Pan kasztelan JEZIEŃSKI M. II 56/2
 Pan komisarz wojenny LAM J. II 310/2
 Pan komornik WILCZYŃSKI A. V 54/9
 Pan kotek był chory i leżał w łóżeczku... zob. Chory kotek
 Pan kotek był chory JACHOWICZ S. II 14/22, 14/27, V 261/22
 Pan major KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Pan Marek w piekle KONDRATOWICZ L. II 176/6
 Pan marszałek MACIEJOWSKI I. II 403/21
 Pan metr SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
 Pan Michał WODZICKI K. V 88/8
 Pan na czterech chłopach KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Pan na Granowie zob. Ostatni karmazyn
 Pan Nowina, czyli dom pocztowy NIEMCEWICZ J.U. III 128/31
 Pan Pasek BELCIKOWSKI A. I 46/20
 Pan Piotr z Podlasia KAMIŃSKI J.N. II 82/18
 Pan Podstoli KRASICKI I. II 243/7; II 432
 Pan Podstoli na 3 księgi podzielony KRASICKI I. II 243/7
 Pan Podstolic albo czym jesteśmy, czym być możemy MASSALSKI E.T. II 432/1; II 432
 Pan policmajster Tagiejew ZAPOLSKA G. V 174/34
 Pan prezydent miasta Krakowa w kłopotach NARZYMSKI J. III 119/7

- Pan profesor ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/7
 Pan radca ZAGÓRSKI W., Zaleski A. V 153/11
 Pan referent DYGAŚNICKI A. I 260/43
 Pan Rewera zob. Próba cnoty
 Pan Rożnowa SZUJSKI J. IV 195/4
 Pan sekretarz Bahr H. V 112
 Pan sekretarz. Kartka z kroniki współczesnej SABOWSKI W. IV 10/19
 Pan sędzia SZANIAWSKI K.J. IV 184/5
 Pan sędzia poluje KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
 Pan Soplica zob. Pamiętki JPana Seweryna Soplipy, cześnika parnawskiego
 Pan starosta kaniowski GRABOWSKI M. I 370/8
 Pan starosta kaniowski GROZA A. I 379/1, 379/2
 Pan starosta Kiślacki POL W. III 269/39
 Pan starosta Zakrzewski GRABOWSKI M. I 370/9
 Pan Starosta, przez autora „Podróży bez celu” SKARBEK F. IV 71/8
 Pan stolnikiewicz woliński KORZENIOWSKI J. II 210/41
 Pan Ślepy Paweł TOKARZEWICZ J. IV 251/1
 Pan Tadeusz STRUG A. [scenariusz] IV 161
 [Pan Tadeusz]. [Fragmenty poematu] (Trzy fragmenta z poematu Pan Tadeusz) SŁOWACKI J. IV 99/111
 „Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza BIEGELEISEN H. I 60/1
 Pan Tadeusz czyli Ostatni zajazd na Litwie (Pan Tadeusz) MICKIEWICZ A. III 27/40; I 111/10, II 73/18, 84, 235, 387/22, III 19, 32/83, 32/94, 32/97, 32/98, 32/100, 32/101, 251/8, 255/33, 335, IV 99/111, V 77, 285/40
 „Pan Tadeusz” Mickiewicza a romans Waltera Scotta WOJCIECHOWSKI K. V 90/16
 Pan Tadeusz – XIII Księga. Nowoczesna sztuka chędożenia FREDRO A. (?) I 295; V 253/67
 Pan Trzech Pagórków KRASIŃSKI Z. II 251/3
 Pan Twardość Twardowski, czarnoksiężnik polski SIEROSZEWSKI W. IV 68/39
 Pan Twardowski OPPMAN A. III 181/24
 Pan Twardowski. Komediodramat SZUJSKI J. IV 196/16
 Pan Twardowski. Poemat w XVIII pieśniach RYDEL L. III 398/10
 Pan Walery. Powieść (Intrygant) SABOWSKI W. IV 9/5
 Pan Walery. Powieść z XIX wieku KRASZEWSKI J.I. II 261/1
 Pan Wesolowski i jego kij PRUS B. III 301/29
 Pan Władysław BRATKOWSKI S. I 100/3
 Pan Wojciech MAŃKOWSKI A. II 424/5
 Pan Wojski CHODŹKO J. BOREJKO I 163/4
 Pan Wojski. (Bratni obrazek z Pani podkomorzyną) WILKONSKA P. V 55/13
 Pan Wokulski Hanuszkiewicz A. [reż.] III 301/25
 Pan Wołodyjowski SIENKIEWICZ H. IV 49/26, V 307/26
 Pan Wyręba GRAYBNER S. I 371/9
 Pan z panów KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Pan Zagłoba Maciejewska W. IV 48/22
 Pan Zolchianus KOCHANOWSKI J. II 137/23
 Pan Zolzikiewicz GALASIEWICZ J.K., MELLEROWA Z. I 307/6, II 442/11; IV 46/7
 Pan Zygmunt w Hiszpanii TRIPPLIN T. IV 266/2
 Pandora Goethe J.W. II 49/18
 Panegyricus ... Joanni Zario Zamoisio HERBERT J.S. I 398/1
 Panegyryk BRUCHNAŁSKI W. I 111/6
 Panegyryci ad divum Ladislaum Pannoniae regem ... et sanctum Stanislaum ... et pleraque alia connexa carmina (Panegyricus ad divum Stanislaum) PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/1
 Panegyricus ad divum Stanislaum zob. Panegyryci ad divum Ladislaum Pannoniae regem ... et sanctum Stanislaum ... et pleraque alia connexa carmina
- Panegyricus honoris ... Vladislai Sigismundi regis PRZYPKOWSKI S. III 325/6
 Panegyricus in laudem Baptistae Guarini Veronensis praeceptoris sui conditus Pannonius J. III 231/13
 Panegyris, seu carmen elegiacum in victoriam Sigismundi I regis de Moschis WAPOWSKI B. V 21/2
 „Pani” ŁUSKINA E. II 397/2
 Pani Adamowa, czyli Plochość ukarana zob. Dziewczynna i dama, czyli dwa oświadczenia
 Pani Aniela Voltaire III 30/64
 Pani Anielska KOWERSKA Z. II 226/20
 Pani Bella KONCZYŃSKI T. II 174/20
 Pani Borejszyna SADOWSKA M. z BRZEZINÓW IV 11/10
 Pani Choryńska HAGEN-SCHWERIN M. I 392/4
 Pani Czajkowska PERZYŃSKI W. III 238/14
 Pani doktor Ferreri P., Bocage P. V 192/46
 Pani Dubarry BELMONT L. I 44/16
 Pani Dulka przed sądem ZAPOLSKA G. V 174/40
 Pani Dulka przed sądem. Tragifarsa w 3 a. wg opowieści „Pani Dulka przed sądem” i „Śmierć Felicjana Dulskiego” Ilowski S. V 175/45
 Pani Fönss Jacobsen J.P. I 167/7
 Pani jeziora Scott W. IV 62/8
 Pani Julia KRZYWOSZEWSKI S. II 295/3
 Pani kasztelanowa KORZENIOWSKI J. II 209/21
 Pani kasztelanowa i jej sąsiedztwo CHODŹKO J. Borejko I 163/13
 Pani kasztelanowa trocka STRUTYŃSKI J. IV 164/6
 Pani Kazanowska (Wysokie w XVII wieku, czyli arianie w Polsce) WIENIARSKI A. V 47/11
 Pani koniuszyna WÓJCICKI K.W. V 113/4
 Pani Kozłowska zob. Matka
 Pani L’Ane WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/8
 Pani Latter Hanuszkiewicz A. [reż.] III 301/27
 Pani Orzełska WIŚLICKI J.M. V 68/4
 Pani Piotrowa zob. Pamiętniki włóczęgi
 Pani Podczaszyna KRAJEWSKI M.D. II 238/7
 Pani podkanclerzyna JEZIERSKI M. II 56/10
 Pani podkomorzyna WILKONSKA P. V 55/12
 Pani podkomorzyna. Komedya w 4 a. ZALEWSKI K. V 162/10
 Pani starościna horodeńska STRUTYŃSKI J. IV 164/6
 Pani Teodora WEYSENHOFF J. V 30/26
 Pani Twardowska MICKIEWICZ A. III 22/10
 Pani Twardowska i inne bajki MICKIEWICZ A. V 285/119
 Pani Walewska GAŚSIOROWSKI W. I 324/13; I 324/10
 Pani Wołodyjowska Popławski J.N. IV 49/26
 Panicz MNISZEK H. III 68/5
 Panicz gospodarz, czyli kontynuacja Warszawianina w domu KOSSAKOWSKI J.K. II 218/2
 Panicz i dziewczyna MICKIEWICZ A. III 25/24, 25/25
 Panicz i dziewczyna SZAJNOCHA K. IV 179
 Panie Kochanku zob. Ostatnie chwile księcia wojewody
 Panie Kochanku. Anegdota dramatyczna w 3 a. (Leosia; Raddziwiłł Panie Kochanku) KRASZEWSKI J.I. II 263/55
 Panienczka ASNYK A. I 22/12
 Panienska DMOCHOWSKA E. I 234/1; V 250/1
 Panienska zob. Panienska z okienka
 Panienska z dancingu KRZYWOSZEWSKI S. II 295/20
 Panienska z okienka (Panienska) ŁUSZCZEWSKA J. II 400/17; V 283/17
 Panienskie Skaly zob. Królowna Lilijka
 Panmusaion KISIELEWSKI J.A. II 117/5
 Panna Antonina ORZESZKOWA E. III 194/20; III 196/56
 Panna Antonina i inne nowele ORZESZKOWA E. III 197/82
 Panna Antonina i inne opowiadania ORZESZKOWA E. III 196/74

- Panna de Scudéry Hoffmann E.T.A. IV 65/7
 Panna Emilia zob. Wielki świat Capowic
 Panna Felicja MARRENE MORZKOWSKA W. II 430/26
 Panna Florentyna KONOPNICKA M. II 181/26
 Panna Katarzyna w długach KORZENIOWSKI J. II 209/21
 Panna Leokadia ASNYK A. I 22/1
 Panna Maliczewska ZAPOLSKA G. V 175/43; V 173
 Panna Melania RZĘTKOWSKI S.M. III 412/6
 Panna Mery TETMAJER K. Przerwa IV 246/15
 Panna mążatka KORZENIOWSKI J. II 209/18
 Panna młoda SKARBEK F. IV 70
 Panna na wydaniu. Komedia we 2 a. CZARTORYSKI A.K. I 198/3
 Panna na wydaniu. Komedia we 3 a. [...] CHODŹKO J. Borejko I 163/7
 Panna na wylocie MORAWSKI F.D. III 76
 Panna postępową KORZENIOWSKI J. II 209/28
 Panna rozumna LIPSKI T.S. (?) II 359/5
 Panna Róża ORZESZKOWA E. III 196/45
 Panna Siewierczanka ABGAROWICZ K. I 13/9
 Panna Staryńska ŁOŚ W. II 388/31
 Panna swojej się nienawiści pomszcząca STAWSKI S. [tłum.] IV 154/8
 Panna Waleria BAŁUCKI M. I 31/43
 Panna z posagiem (Konkurent z za Wisły) BLIŹIŃSKI J. F. I 74/2
 Panna ze snu PERZYŃSKI W. III 238/39
 Panny bez posagu zob. Karnawał w Warszawie
 Panny Konopianki IILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5
 Panny z Helikonu na wesele ... Zygmuntovi III ... i arcyksiężnie rakuskiej DANIECKI J. I 210/1
 Panosza, to jest wystawianie panów i panią ziem ruskich i podolskich z męstwa, z obyczajów i z innych spraw poczytywych PAPROCKI B. III 222/2
 Panowanie Henryka Wależjusza i Stefana Batorego, królów polskich ALBERTRANDI J. CH. I 16/9; III 332/11
 Panowanie Kazimierza, Jana Alberta i Aleksandra Jagiellończyka ALBERTRANDI J. CH. I 16/10
 Panowanie króla polskiego Stanisława Augusta Poniatowskiego [...] zob. Panowanie Stanisława Augusta
 Panowanie Piastów NARUSZEWICZ A.S. III 115/18
 Panowanie Stanisława Augusta (Panowanie króla polskiego Stanisława Augusta Poniatowskiego [...]) LELEWEL J. II 322/10; II 323/43
 Panowanie Węgrów NARUSZEWICZ A.S. III 115/18
 Panowie bracia SZANIAWSKI K.J. IV 184/8
 Panslawiści DUCHIŃSKA S. I 257/13
 Panteon literatury wszechświatowej [...] LANGE A., Tom A. [ed.] II 314/79; III 105/19
 Panteon wiedzy ludzkiej lub pantologia, encyklopedia wszech nauk i umiejętności, propedeutyka powszechna i wielki system filozofii TRENTOWSKI B. IV 261/11
 Pantheum mithicum, albo bajeczna bogów historia Pomey F.A. III 66/10
 Pantofel DRZEWIECKI K. I 255/4
 Pantofel. Historia mojego kuzyna SZTYRMER L. IV 194/1; IV 194, 194/8
 Pantofel. Krotochwila w 1 a. LUNIEWSKI K. II 397/2
 Panu Bogu ... podziękowanie za uspokojenie Korony i W. Ks. Litewskiego] z cesarzem tureckim BIRKOWSKI F. I 72/6
 Pański dwór zob. Na pańskim dworze
 Pańskie dziady BAŁUCKI M. I 30/34
 Państwo Bondarscy KUNICKI L. II 304/11
 Państwo narodowe LUTOSŁAWSKI W. II 376/40
 Państwo Wackowie PRZYBYLSKI Z. III 316/7
 Paolo KRASZEWSKI J.I. II 261/6
 Papa papy TATARKIEWICZ M. IV 242/9
 Papa się żeni, czyli kaprys Paganiniego RAPACKI W. (syn) III 342/16
 Papierz słowiański zob. Pośród niesnasków – Pan Bóg uderza...
 Paproć STARKEL J. IV 137/7
 Papuga i wróbel GASZYŃSKI K. I 315/12
 Papyri aegyptiacae exemplum, quam in peregrinatione sua repertum Universitati Cracoviensi dono dedit socius eius... SĘKOWSKI J. [ed.] IV 35/10
 Para czerwona KRASZEWSKI J.I. II 263/50
 Para nie para KAWECKI Z. II 109
 Parabaza do Don Juana poznańskiego BERWIŃSKI R.W. I 56/2
 Parabola albo zagadka filozoficzna SĘDZIWIÓJ M. IV 34/4
 Parabola seu aenigma philosophicum SĘDZIWIÓJ M. IV 34/4
 Parabolka o osle na naszych osłach ZAŁUSKI J.A. [tłum.] V 164/14
 Paracelsus id est adhortatio ad Graecarum litterarum studiosos LIBANUS J. II 345/1
 Parades (Recueil des Parades représentés sur le théâtre de Łańcut dans l'année 1792; Parady) POTOCKI J. III 282/5
 Paradoxa koronne S. Starowolski I 64/10
 Paradoxa ad Stephanum I, Regem Polonice WARSZEWICKI K. V 23/2
 Paradoxa Koronne publice i privatum potrzebne szlachcicowi polskiemu JANUSZOWSKI J. II 33/10
 Parady zob. Parades
 Paraenesis WOLAN A. V 92/5
 Parafia Brzostek i Przeczycza w „Liber beneficiorum” J.D. DŁUGOSZ J. V 250/7
 Parafianie MAJERANOWSKI K. II 410/12
 Parafianka ŁOŚ W. II 388/24
 Parafianka w Lwowie Töpfer K. II 389/11
 Parafiańszczyzna KAMIENSKI H.M. II 79
 Parafiańszczyzna (Wizyta pierwsza) BORKOWSKI A. Dunin I 94/4; I 93
 [Parafrazy z R.W. Emersona] Emerson R. W. III 31/75
 Parafrazy Hegla, z jego wstępu do „Historii Filozofii” SZCZEPANOWSKI T. [tłum.] IV 186/4
 Paraklet SZANDLEROWSKI A. IV 181/4
 Paralityk – hymn polski ZALESKI J.B. V 159/11
 Parallela Ecclesiae Catholicae cum haereticorum synagogis NIDECKI A.P. III 122/1
 Parawanik WOŁOWSKI M. V 102/18
 Parchatka MORAWSKI F.D. III 76/16
 Parens filio Georgio Boguslao Fredro Cracovianae Academiae in scholam ituro biennalis studii methodum ac normam praescribit FREDRO A.M. I 298/5
 Parens patriae Stanislaus Augustus, Poloniae regum maximus atque invicissimus, civibus fidelissimis a parricida ereptus redditusque JANOCKI J.D.A. II 29/12
 Parentem patriae Stanislaum Augustum Poloniae utriusque regem: ductore Caietano Soltico pontifice Cracoviensi Severiaeque duce, Kijovienis episc. Musageta redux venerabundus accidit ZAŁUSKI J.A. V 165/25
 Parę uwag o szkolnictwie na wystawie przemysłowej berlińskiej 1896 r. KRČEK F. II 273/2
 Parę wyjątków z muzykalnej kantaty pod tytułem „Rok w pieśni” KONDRATOWICZ L. II 175/5
 Paria CHECIŃSKI J.K. I 145/4
 Paria Delavigne C. IV 205/20
 Pariasy ZAPOLSKA G. V 175/50
 Le Parleur éternel Maurice-Descombes J.Ch.F. I 242/7
 Parnas nowy do autora wiersza o nim KOZMIAN K. II 231/8
 Parnas we śnie ZABOROWSKI T. V 150/4
 Parodia Ody Horacjuszowej CHROŚCIŃSKI W.S. (?) I 171/18

- Parodie miłości. Szkic sceniczny w 1 a. GORCZYŃSKI B. I 349/3
- Parodie miłości. Trzy jednoaktowe lekkie komedie GORCZYŃSKI B. I 349/3
- „Parsifal” Wagnera po latach trzydziestu PINIŃSKI L. III 256/8
- „Partenopeus de Blois” KAWCZYŃSKI M. II 108/14
- La Partenza Metastasio IV 143
- Parthenomelica... Bartoszewski W. I 78
- Partia SŁOŃSKI E. IV 83/16
- Partia szachów SABOWSKI W. IV 10/24
- Partia winta WIENIAWSKI J. V 48
- Partie BUDZYŃSKI W. I 129/1
- Partitiones Ecclesiasticae SOKOŁOWSKI S. IV 118/15; IV 118
- Partyzant (Grzymaliada) KOZMIAN K. II 232/12; I 388
- Parvus Catechismus... Mostnik M. II 277/1
- Paryskie nowiny WĘGIERSKA Z. V 33
- Parysyna Byron G.G. II 253/36
- Paryzyna, Kalmar i Orla Byron G.G. IV 202/6
- Paryż HOESICK F. I 408/15
- Paryż SŁOWACKI J. IV 90/32
- Paryż, Aleksandria (Nowy Kolumb) DMOCHOWSKI F.S. I 240/75
- Paryżanin SABOWSKI W. IV 10/40
- Paryżanin polski BOHOMOLEC F. I 88/6, 89/24
- Paryżanin się nie śmieje NORWID L. III 157/3
- Pas czarnoksięski Rousseau J.B. V 166/36
- Pasierby KRZYŻANOWSKA N. II 296/4
- Paskarze JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/52
- Passia, to jest historia męki Pana naszego Jezusa Chrystusa WUJEK J. V 119/8
- Passio sancti Adalberti episcopi et martyris (*Nascitur purpureus flos...*; Vita altera, Vita Posterior) BRUNO Z KWERFURT I 116/1; V 233
- Passio sancti Adalberti episcopi et martyris zob. ŻYWOT ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY
- Passio sancti Adalberti martiris Christi zob. ŻYWOT ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY
- Passio sancti Adalberti martyris (*Sanctus Adalpertus...*) V 233
- Passja, to jest historia męki i śmierci Pana naszego Jezusa Chrystusa WUJEK J. V 119/3; V 119/8
- Passja... MOSTNIK M. III 92/2
- Pastele GNATOWSKI J. I 336/3
- Pastele, – Witraże WYSPIAŃSKI S. V 137/51
- Pasterka sabaudzka PIEROZYŃSKI L. III 244
- Pasterka zablakana, czyli obraz wojny holenderskiej WYBICKI J. V 123/14
- Pasterskie Publiusza Vergiliusza Marona rozmowy Vergilius P.M. II 128/8
- Pasterz do króla KEMPSKI A. II 111/5
- Pasterz dobry wedle Ducha Boskiego, Ś. Stanisław męczennik, biskup niegdyś krakowski, na uroczysty obchód w Kościele Katedralnym Krakowskim [...] TRZCIŃSKI A. IV 269/13
- Pasterz i wilk Lessing II 13
- Pasterz szalony ZABŁOCKI F. V 145/33
- Pastor fido Guarino J. IV 113/5
- Pastor gregis egregius... CIOLEK S. (?) I 179/11
- Pastor vigilans BEMBUS M. I 48/4
- Pastorele SMOLIK J. [tłum.] IV 113/4
- Patelin patron Ogińska E. [tłum.] V 43
- Patkul NORWID C. III 142
- Patriarcha BELCIKOWSKI A. I 46/7
- Patricius ZBYLITOWSKI P. V 183/3
- Patriotyzm i kosmopolityzm ORZEŚKOWA E. ; III 192
- Patriotyzm i objawy jego u niektórych narodów CHOJECKI E. I 165/15
- Patris sapientia, veritas divina...* zob. Horae canonicae Salvatoris
- Patrocinium veritatis litterarum Toruniensium zob. Obrona prawdy listów z miasta Torunia na sejmiki szerszedzki i proszewski [...]
- Patrycjat i mieszczaństwo łwowskie w XVI i XVII w. LOZIŃSKI Wl. II 390/16
- Patrzysz mi w oczy...* zob. Do ***
- Paul Rochebert CHOJECKI E. I 165/23
- Paule, doctor egregie...* zob. De sancto Paulo
- Pauli Crosnensis Rutheni atque Joannis Vislicensis Carmina JAN z WIŚLICZY, PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) II 21/2, III 230/10
- Pauli Paulirini olim Paulus de Praga vocitati viginti artium manuscriptum librum... MUCZKOWSKI J. III 98
- Paulina CHODKIEWICZ A. I 158
- Paulina, córka Ewy Felińskiej FELIŃSKI Z.S. I 286/2
- Pavoncello ŻEROMSKI S. V 211/76
- Paw w dobrach Pana Podstolego (Orzeł i paw) DMOCHOWSKI F.K. I 235/2; I 234
- Paweł Mendelssohn F. V 99/17
- Paweł i Gawel FREDRO A. I 292/23
- Pawłów od r. 1767–1795 od jednego przyjaciela domowego opisany BRZOSTOWSKI P.K. I 119/7
- Les pays slaves et la Pologne MICKIEWICZ A. III 29/53
- Le Paysan magistrat Collot d'Herbois J.M. I 41/14
- Pax ŻULAWSKI J. V 227/2; V 227
- Pax non pax seu rationes aliquot BEMBUS M. I 48/1
- Paź Engel J. IV 154/2
- Paź złotowłosy czyli wieczory sultana RZEWUSKI H. III 406/5
- Pątnik anielski Anioł Słzak [J. Scheffler] II 27/32
- Pchła i rabin MICKIEWICZ A. III 30/60 (3)
- Pech dyrektora Pecha NOWACZYŃSKI A. III 160/32
- Pedagogika czyli nauka wychowania, ułożona przez... SIĘROCIŃSKI T. IV 64/7
- Pedagogika żartobliwa. Moje wakacje. Gadaninki radiowe Starego Doktora KORCZAK J. II 195/26
- Peer Gynt Ibsen H. II 101/84
- Pejaże ZALESKA K. Saryusz V 155/1
- Pelagias, seu de sermone quondam communi, eoque principe in Slavum, imprimis in Polonorum, illo facile statuendo, ad viros eruditos praeleudebat JOCHER A.B. II 58/2
- Les Pelerins MICKIEWICZ A. III 212/31
- Peleryna SROKOWSKI M. IV 130
- Pelopidowie KORZENIOWSKI J. II 208/3
- Pełna Najjaśniejszemu Janowi III i Najjaśniejszej Marii królestwu polskiemu na dzień obchodu patronów ich [...] R.P. 1678 [...] od najniższego poddanego i służi zyczliwą prezentowaną ręką POTOCKI W. III 293/24
- Pełnoletnie panny zob. Teraz, Obrazek w I a.
- Penelopa albo niewinność dziwnie cudownej niewiasty KMITA J.A. II 128/11
- Penitencja zob. Wiersz do pokuty się mającego
- Pensées d'un catholique sur les affaires de Rome en vue du Congrès de Paris de 1860 OLIZAR G. III 173/7
- Pensées sur les dangers de l'esprit LESZCZYŃSKI St. II 335/8
- Pensja pani Latter Iwaszkiewicz J., Rytard J.M. [reż.] III 301/27
- Pensja pani Latter Rózewicz S. [reż.] III 301/27
- Pensjonarki MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/34
- Pentateuch PRZYBYŚZEWSKI S. III 318/3, 319/7, 319/8, 319/15, 319/16
- Pentesilea SZYMONOWICZ Sz. IV 211/23
- Pentazykla Sz. Szymonowicz z łacińskiego na polskie przełożona... ZUBOWSKI K. V 201/1

- Penu historicum seu de dextra et fructuosa ratione historiarum legendi commentarius (O stosownym i owocnym sposobie czytania dzieł historycznych; Strawa historyczna...) STAROWOLSKI S. IV 138/3
- Penu historicum STAROWOLSKI S. IV 138
- Le Père de famille Diderot D. I 86/59, V 144/7
- Peregrinus, sive laesae virtutis quaerela, nunc primum ex manuscripto publicae luci exposita, adiecta auctoris vita SOKOŁOWSKI S. IV 118/13
- Peregrynacja albo pielgrzymowanie do Ziemi Świętej M.K. Radziwiłła Treter T. III 335/1
- Peregrynacja arabska albo do grobu ś. Katarzyny ... pielgrzymowanie Breidenbach B. V 22/9
- Peregrynacja do Ziemi Świętej (1582–1584) zob. Pamiętnik z pielgrzymki do Ziemi Świętej
- Peregrynacja dwuletnia każdemu Polakowi potrzebna FREDRO A.M. I 298/10
- PEREGRYNACJA DZIADOWSKA [...] III 235; III 236, IV 255, V 296
- Peregrynacja Maćkował... III 236; III 235, V 296
- Peregrynacja albo pielgrzymowanie do Ziemi Świętej Radziwiłł M.K. V 22/5
- Peregrynanci u grobu Chrystusa Pana ZAŁUSKI J.A. [tłum.] V 164/14
- Peri i raj Moore T. III 170/13
- Periodica disputatio HERBEST B. I 397/7; I 363/4
- Periodiceae responsionis libri V HERBEST B. I 397/11
- Periody POTOCKI W. III 292/15
- Periody życia CHODŹKO I. I 161
- Perła GAWALEWICZ M. I 317/14
- Perły humoru polskiego BARTOSZEWICZ K. I 39/22
- Peroratio domini Ostrorog coram domino Apostolico OSTRO-ROG J. III 206/1
- Perska księga ... nazwana Gulistan, to jest Ogród różany zob. Gulistan
- Persowie Ajschylos II 101/86, 101/89, 106/23, IV 197/48, V 32/12
- Perspectiva (Vitellonis Thuringopoloni Opticae libri decem) WITELVO V 72/1
- Perykles Shakespeare W. V 13/6
- Perykles, książę Tyru Shakespeare W. II 236/16
- Perykles, tragedia polska WIŚNIEWSKI A.J. V 69/4
- Pestilenz Berent W. IV 244/6
- „Pestis perniciosissima” ZDZIECHOWSKI M. V 185/8
- Pesymizm jako siła twórcza ZDZIECHOWSKI M. V 186/32
- Pesymizm, romantyzm a podstawy chrześcijaństwa ZDZIECHOWSKI M. V 185/14
- Peter Schlemihls wundersame Geschichte (1814) Chamisso A. von III 264/2
- Peter Schroeder Harte-Bret F. II 221/10
- Petersburg MICKIEWICZ A. III 26/34
- Le Petit-maitre amoureux Romagnesi J.A. V 144/9
- La petite Fadette Sand G. V 33/3
- La Petite guerre Voirin Ch. II 249/2
- Petits entretiens pratiques à l'usage des femmes du grand monde, pendant des retraites spiriuelles SAYN-WITTINGENSTEINOWA K. IV 24/1
- Les Petits protecteurs ou l'escalier dérobé Baudouin d'Aubigny J.M.Th. V 225/11
- Petri de Aliaco cardinalis „De emendatione Ecclesiae” II 434/3
- Petri Gamrati archiepiscopi Gnesnensis et episcopi Cracoviensis vita PADNIEWSKI F. (?) III 216/4
- Petro (Prażnik) SOWIŃSKI L. IV 124/10
- Petronela, pustelnica na Górze Św. Anny MIARKA K. III 10/14
- Petronio Custeria de Nobili G. IV 50/39
- Petrus Royzlius Maureus Hispanus ex tempore ad Fricium suum ROIZJUSZ P. III 374/2
- Pewnego dnia REYMONT W.S. III 361/11
- Pewnego dnia i inne nowele REYMONT W.S. III 362
- Pewnego kompajanta: Wrysowanie żalów wiecznej pamięci ... Marii Józefy RZEWUSKI W. III 411/3
- Pewniki polityki polskiej LUTOSŁAWSKI W. II 376/42
- Pewność siebie LUBOWSKI E. II 372
- La Peyrouse Kotzebue A.F. I 318/12
- Pękły okowy WIERZBIŃSKI M. V 51/34
- Pęknięty dzwon zob. Za frontem
- Ph. Callimachi ... de bello ... oratio KRZYCKI A. [ed.] II 292/16; II 291/3
- Ph. Callimachi carminum ineditorum particula Piotrowicz L. II 75/3
- Phaedrus, Augusta cesarza wyzwoleniec, w polski strój przybrany (Bajek Ezopowych ksiąg 5) MINASOWICZ J.E. [tłum.] III 61/21
- Phaenomena Aratos II 139/45
- Pharsalia ... Lucanus M.A. I 170/2, 170/12
- Pharsalicy ... kontynuacja CHROŚCIŃSKI W.S. I 170/2
- Philaenon arae... zob. Philanearae... ad Adamum Hieronymum Sleniavium
- Philanearae... ad Adamum Hieronymum Sleniavium (Philaenon arae...) SZYMONOWICZ Sz. II 210/12
- Philippi Callimachi et Gregorii Sanocci carminum corollarium Miodyński A. I 385/3
- Philoctetes Graece Sofokles I 375/13
- Philomachia [...] (Filomachija) MORSZTYN H. V 289/5
- Philomachia albo afektów gorącej miłości wyrażenie (Historie b. piękne, wyrażające w sobie afekty szczerzej i serdecznej miłości) MORSZTYN H. III 84/5
- Philomela WIDAWSKI WĘŻYK P. V 41/1
- Philopater seu Pietas KNAPIUSZ G. II 129/1
- Philopolites, to jest Miłośnik Ojczyzny, albo o powinności dobrego obywatela, ojczyźnie dobrze chcącego i onę miłującego, krótki traktat MOSKORZEWSKI H. (?) III 91/14
- Le Philosophe chrétien LESZCZYŃSKI S. II 335/6
- Le Philosophe marié Destouches Ph.N. V 144/12
- Les Philosophes Palissot de Montenois Ch. IV 143/5
- Philosophia naturalis WITELVO V 73
- Philosophie absolue de l'histoire ou Genese de l'humanité HOENE-WROŃSKI J.M. I 406/9
- Philosophie critique découverte par Kant HOENE-WROŃSKI J.M. I 405
- Philtron (Filtron) KLONOWICZ S.F. II 124/2
- Phoenix KMITA J.A. II 128/3
- Pia desideria Hugon H. III 90/2
- Piał kogucik kukuryku! JACHOWICZ S. II 14/24
- Piał ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/3
- Piał KRĘCHOWIECKI A. II 274/13
- Piał. [Rapsod] WYSPIAŃSKI S. V 135/17
- Piał. Tragedioopera w 3 a. NIEMCEWICZ J.U. III 129/52
- Piał. Widowisko dramatyczne w 5 a. Szczepański A. II 265/84
- Piastun Chrystusa ZAHAJKIEWICZ S. V 154/12
- [Piątno Synów Bożych, to jest o znakach ich i pociechach w krzyżu i utrapieniach] Taffin J. IV 277/10
- Piąty akt. Dramat w 1 a. (Akt piąty) KORZENIOWSKI J. II 209/21
- Piąty akt „Sceny za sceną” PIENKOWSKI K. III 243/6
- Piąty mają Manzoni A. II 84/4
- Piczomira królowa Branłomanii FREDRO A. I 294/67.3, 294/67.6

- Piechotne ćwiczenia albo wojenność pieszka [...] FREDRO A.M. (?) I 299/13
- Pieczenniarze ZIELIŃSKI J.K. V 191/10
- Pieczęć na lekkowiernych duchów wygotowana, a przezaczej archikonfraterni krak. na wskrzeszenie pierwiastkowego jej ducha [...] z wylewem serca ofiarowana TRZCIŃSKI A. IV 270/19
- Piekielni LENARTOWICZ T. II 328/26
- Piekielko. Obrazek z życia rodzinnego na wsi ORKAN W. III 185/5
- Piekielko. Powieść na tle stosunków współczesnych WOŁOWSKI M. V 102/14
- Piekklo. Operetka komiczno-fantastyczna w 5 a. oryginalnie napisana SZOBER F. IV 192/8
- Piekklo. Pieśń życia i śmierci AUGUSTYNOWICZ J. I 24/9
- Piekklo „Boskiej komedii” Dante Alighieri II 84/6
- Piekklo i Ludzkość KOMIEROWSKI J. II 167/5; II 167, IV 100/122
- Pielgrzym KORSAK J. II 200
- Pielgrzym MICKIEWICZ A. III 24/19 (XIV)
- Pielgrzym NORWID C. III 149/81 (XI)
- Pielgrzym duchowy JANKOWSKI J. II 27/16
- Pielgrzym Kamanita Gjellerup K. III 250/26
- [Pielgrzym Polski] MICKIEWICZ A. III 27/39
- Pielgrzym w Dobromilu, czyli nauki wiejskie [...] CZARTORYSKA I. I 193/4; V 62/3
- Pielgrzym w Lubopolu, czyli nauki wiejskie szczególnie dla ludu szląskiego zastosowane LOMPA J. II 361/9
- Pielgrzym w obcej stronie LENARTOWICZ T. II 327/2
- Pielgrzym w obcym kraju ZALESKI J.B. V 159/5
- Pielgrzym wielkanocny Woźnicki J.D. III 111/3
- Pielgrzym wielkanocny albo rozmowa podróżnych z Jeruzalem do Emaus MIASKOWSKI K. III 12/3
- Pielgrzym z Tęczyna, czyli obraz dobroczyńcy MAJERANOWSKI K. II 410/15
- Pielgrzym w Dobromilu, czyli nauk wiejskich rozbiór [...] LELEWEL J. II 322/11
- Pielgrzymi KONCZYŃSKI T. II 174/8
- Pielgrzymie piosenki BRZOZOWSKI K. I 120/10
- Pielgrzymka do Jasnej Góry: Wrażenia i obrazy REYMONT W.S. III 361/1; III 360
- Pielgrzymka do Ziemi Świętej HOŁOWIŃSKI I. I 410/1; I 410
- Pielgrzymka wejherowska MAJKOWSKI A. II 412; V 283/5a
- Pienia do Mszy świętej (Msza na cztery głosy z towarzyszeniem organu...; Msza święta za dusze zmarłych na cztery głosy...; Pieśni do Mszy świętej) FELIŃSKI A. I 285/7
- Pienia liryczne SARBIEWSKI M.K. IV 15
- Pienia liryczne Schiller F. I 64/9
- Pienia liryczne i opisowe SARBIEWSKI M.K. IV 15
- Pienia nabożne na coroczne tajemnic świętych obchody i Modlitwa Pańska w hymnie [...] MINASOWICZ J.D. III 59/5; I 285/7
- Pienia wiejskie REKLEWSKI W. III 356
- Pieniacz ORACZEWSKI F. III 183/1
- Pieniacz. Komedja w 5 a. KRASICKI I. II 243/17
- Pieniacze Racine J. I 117/2
- Pieniądz. Powieść STASIAK L. IV 146/1
- Pieniądz. Powieść z obcego życia STRUG A. IV 160/9
- Pieniądze bez pracy KORZENIOWSKI J. II 210/32
- Pienie radości na ocalenie zdrowia... Ludwiki z Rzewuskich hr. Chodkiewiczowej [...] BIELAWSKI J. I 61/33
- Pienie weselne na zaślubiny... Tadeusza Czackiego BIELAWSKI J. I 61/23
- Pieniny i Tatry (Album Pienin i Tatrów) STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/3; IV 157
- Pień szczerzo-uprzejmy na godach weselnych... księdza Gotfrida Hallera [...] (Festivitatii nuptiali) DOBRACKI M. I 244/5
- Pieried razwiewom Jurowskiej W.M. IV 47/10
- Pierre le Grand WALISZEWSKI K. V 20/8
- Pierrot i kolombina LESMIAN B. II 338/2
- Pierścień (*Smutno nianki ci śpięwały...*) WITWICKI S. V 78/6
- Pierścień i róża Thackeray W.M. III 374/18
- Pierścień Salomona zob. Opowieść o Gdakaczu, Gdakuli i Gdakuleńce
- Pierścień wielkiej damy, czyli ex-machina-Durejko NORWID C. III 149/91; III 143, 151/117
- Pierścień z ametystem France A. IV 156/5
- Pierścień życia OSTROWSKA B. III 209/13
- Pierścionek DUCHIŃSKA S. I 257/14
- Pierścionek Maryli KAMIENSKI G. II 78/9
- Pierścionki Babuni, czyli bieg życia kobiety w pięciu oddziałach przez autorkę „Słów kilku do matek polskich” WOJNAROWSKA K. V 91/4; V 91/7
- Pierwej Mama KORZENIOWSKI J. II 210/30
- Pierwiastek ludowy w poezji Adama Mickiewicza ZDZIARSKI S. V 184/2
- Pierwiastek ludowy w poezji polskiej XIX w. ZDZIARSKI S. V 184/3
- Pierwiastki charakteru narodowego OCHOROWICZ J. III 167/18
- Pierwiastki mej muzy UNICKI L. V 13/1
- Pierwiastki wieku dziecięcego, dziełko początkowej nauki po polsku i po francusku (Les Prémices de la jeunesse) WYBICKI J. V 124/27
- Pierwiastkowe plody... ucznia humanistów drugiego roku w c.k. Gimnazjum Przemyskim TUROWSKI K.J. IV 280/1; IV 279
- Pierwiosnek MICKIEWICZ A. III 22/10
- Pierwiosnek polski na rok 1851 GRZYMAŁA F. I 388/3
- Pierwiosnki BUDZYŃSKI M. I 129/2
- Pierwotne dzieje Polski i Litwy zewnętrznie i wewnętrznie, z uwagą na ościennie kraje, a mianowicie na Ruś, Węgry, Czechy i Niemcy MACIEJOWSKI W.A. II 405/5
- Pierwotne dzieje Polski LEWESTAM F.H. II 343/1
- Pierwotni ORZESZKOWA E. III 194/21
- Pierwotny erotyk polski Brückner A. IV 85
- Pierwsi Galicjanie LOZIŃSKI Wl. II 390/3
- Pierwsza bezkrwawa ofiara w Jonacie [...] JAWORSKI S. II 44/5
- Pierwsza bitwa MICKIEWICZ A. III 28/44
- Pierwsza i ostatnia miłość CHLEDOWSKI W. I 149/2
- Pierwsza kula RODZIEWICZÓWNA M. III 369/10
- Pierwsza lepsza, czyli nauka zbawienna FREDRO A. I 291/7
- Pierwsza miłość TOMASZEWSKI D. Bończa IV 252/4
- Pierwsza miłość WEYSSENHOFF J. V 30/27
- Pierwsza miłość. Powieść z XVIII w. JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/4
- Pierwsza miłość, czyli pamiętka dziecięcości CHODŹKO J. Borejko I 163/5
- Pierwsza miłość Kościuszki MAJERANOWSKI K. II 410/6
- Pierwsza młodość, pierwsze uczucia JARACZEWSKA E. II 34/4
- Pierwsze (trzysta pięćdziesiąt cztery) 354 lata historii kościoła... SKARGA P. IV 74/10
- Pierwsza wyprawa pana Marcina KACZKOWSKI Z. II 65/8
- Pierwsze Boże przykazanie: „Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną” MIŁKOWSKI Z. III 55/5
- Pierwsze dni kwietnia 1831 na Lirwie DOMEYKO I. I 248/1
- Pierwsze dni wojny. Wspomnienie z 1914 r. JANKOWSKI J. II 27

- Pierwsze kompanie aktorów w Polsce WINDAKIEWICZ S. V 60/9
- Pierwsze odrodzenie się Polski 1279–1333 (Bolesław Chrobry i Odrodzenie się Polski za Władysława Łokietka) SZAJNOCHA K. IV 179/5
- Pierwsze opowiadania PRUS B. III 300/13
- Pierwsze przedstawienie Hamleta LENARTOWICZ T. II 327/1
- Pierwsze wieki historii polskiej zob. [Historia polska]
- Pierwsze wojny krzyżowe DMOCHOWSKI F.S. I 239/24
- Pierwsze wrażenia podróznego WĘŻYK W. V 40
- Pierwsze występy Sienkiewicza TRETIAK J. IV 264/9
- Pierwsze zasady całej filozofii Gottsched J.Ch. III 66/6
- Pierwsze zasady gramatyki języka polskiego MROZIŃSKI J. III 97/2
- Pierwsze zasady gramatyki polskiej SIEROCIŃSKI T. IV 64/3
- Pierwsze zasady języka łacińskiego Schultz O. III 99/8
- Pierwsze zasady krytyki powszechnej TYŚYŃSKI A. IV 291/5
- Pierwsze zasady psychologii OCHOROWICZ J. III 167/20
- Pierwszy bał. Komedia w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 316/9
- Pierwszy bał. Obrazek dramatyczny w 1 a. ZAPOLSKA G. V 175
- Pierwszy dzień stworzenia LANGE A. II 312/13
- Pierwszy grunt łacińskiego języka do ugruntowania pamięci młodych na rozumne pojęcie początków tego powszechnego języka założony... JAWORSKI S. II 44/7
- Pierwszy grzech BARTKIEWICZ Z. I 37/5
- Pierwszy pacjent WIENIAWSKI J. V 48
- Pierwszy pamiętnik zob. Nieszczęśliwy i smutny dla mnie przypadek dostania się w niewolę pruska roku 1794
- Pierwszy romantyk RZĄŻEWSKI A. III 403/7
- Pierwszy utwór MACIEJOWSKI I. II 404/32
- Pierwszy wiersz polski Brückner A. IV 84
- Pierwszy zawód SMOLEŃSKI W. IV 112
- Pierwszy żeglarz, Noc i Wizerunek potopu Gessner S. II 306/3
- Pies i wilk MICKIEWICZ A. III 30/60 (1)
- Pieśni Wasylisz Priemudroj LEŚMIAN B. II 338/1
- Pieszczocha MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/34
- Pieszko przez Czarny Łąd zob. Listy z Afryki
- Pieśni [...] Księgi dwoje (Pieśni i wybór innych wierszy) KOCHANOWSKI J. II 138/37
- Pieśni Anakreonta SKARBEK F. IV 71/2
- Pieśni bretońskie SIEMIENSKI L. [dum.] IV 43/40
- Pieśni chrześcijańskie dawniejsze i nowe, których chrześcijani (tak w kościele jak i doma) używać mają SEKLUCJAN J. [ed.] IV 30/21; II 366/12, III 351, IV 272, V 80/2
- Pieśni chwał boskich Zaremba J. IV 272
- Pieśni co przedniejsze z Kancyonala wielkiego toruńskiego [...] wydane II 139/50
- Pieśni czasu NOWICKI F.H. III 162/1
- Pieśni czasu ORKAN W. III 185/16
- Pieśni dla braci KOMIEROWSKI J. II 167/3
- Pieśni do Mszy świętej zob. Pieśnia do Mszy świętej
- Pieśni do Mszy Świętej ... księdzu Szczepanowi Gołowczy-cowi ... ofiarowane BRODZIŃSKI K. I 104/16
- Pieśni duchowne a nabożne (Pieśni duchowne a nabożne nowo zebrane i wydane) SEKLUCJAN J. [ed.] IV 29/9; III 351, V 91/2
- Pieśni duchowne a nabożne nowo zebrane i wydane zob. Pieśni duchowne a nabożne
- Pieśni duchowne człowieka k temu wiodące, aby w troskach swoich samemu Panu Bogu zawsze mocnie ufał GROICKI B. I 377/4; I 377, IV 272
- Pieśni dwie OTWINOWSKI E. III 213/2
- Pieśni i ballady Goethe J.W. I 348/9
- Pieśni i gawędy KONDRATOWICZ L. II 177/56
- Pieśni i hymny SZCZEPAŃSKI L. IV 187/4
- Pieśni i piosenki KONOPNICKA M. II 181/32
- Pieśni i piosenki SZELIGA M. IV 189/3
- PIEŚNI I TANCE zabawom uczciwym gwoli III 244; V 297
- Pieśni i wybór innych wierszy zob. Pieśni [...] Księgi dwoje
- Pieśni Janusza POL W. III 267/1, 268/23; II 73/19, III 266
- Pieśni Janusza i poezje wybrane POL W. III 269/50
- Pieśni Kalliopy słowieńskiej na terazniejsze pod Byczyną zwycięstwo GROCHOWSKI S. I 373/5
- Pieśni katolickie JAGODYŃSKI S.S. II 15/7
- Pieśni Kochanowskiego DOBRZYCKI S. I 247/1
- Pieśni liryczne BEEZA W. I 46/1; II 72
- Pieśni litewskie JUCEWICZ L.A. [tłum.] II 61/7
- Pieśni ludowe celtyckie, germańskie, romańskie PORĘBOWICZ E. [ed.] III 276/21
- Pieśni ludu Białochrobatów, Mazurów i Rusi znad Bugu, z dołączeniem odpowiednich pieśni ruskich, serbskich, czeskich i słowiańskich WÓJCICKI K.W. V 113/5
- Pieśni ludu litewskiego KOLBERG O. II 160/4
- Pieśni ludu nadniemeńskiego z okolic Aleksoty BRZOZOWSKI K. I 120/12
- Pieśni ludu polskiego KOLBERG O. II 160/3
- Pieśni ludu polskiego w Galicji PAULI Z. III 229/2
- Pieśni ludu polskiego z melodiami i rycinami zebrana... KOLBERG O. II 160/2
- Pieśni ludu polskiego zebrana i rozwinąta... KOLBERG O. II 160/1; II 160
- Pieśni ludu ruskiego w Galicji PAULI Z. III 229/3
- Pieśni ludu śląskiego ze zbiorów rękopiśmiennych... LOMPA J. II 362/28
- Pieśni ludu wiejskiego w Galicji, w obwodzie jasielskim i sanockim STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157
- Pieśni ludu: serbskie, słowackie, czeskie, morawskie, ruskie, małopolskie, morlackie, litewskie, estońskie, norweskie, greckie, nowogreckie, sycylijskie I 105/35
- Pieśni Madagaskaru Parny E.D. I 105/31
- Pieśni muz sarmackich przy szczęśliwym objęciu kardynał-stwa ... Bernata Maciejowskiego JURKOWSKI J. II 61/3
- Pieśni na fest ucieszny ... przemożnego monarchy Dymitra Iwanowica cara ... i ... Mniszkówny wojewodzianki sędomirskiej GROCHOWSKI S. I 373/17
- Pieśni na Kreda albo wyznanie wiary Apostolskiej III 325/2
- Pieśni nabożne KARPINSKI F. II 92/15; V 265/44
- Pieśni nabożne POTOCKI W. III 293/25
- Pieśni nabożne i inne wiersze KARPINSKI F. II 93/42
- Pieśni nabożne i patriotyczne KARPINSKI F. II 93/43
- Pieśni nabożne z różnych miejsc Ewangeliej świętych [...] złożone i [...] ojczystym napisane wierszem R.P. 1678 POTOCKI W. III 293/27
- Pieśni narodowe i sielanki BRATKOWSKI S. I 100/5
- Pieśni narodowe serbskie. Bój na Kosowym Polu. Lazarica zob. Lazarica. Ustęp z narodowych pieśni serbskich
- Pieśni narodowe z różnych autorów polskich zebrane BIELSKI S. I 68/6
- Pieśni niepodległe LIEDER W. Rolicz II 351/9
- Pieśni niewolnika Čech S. IV 199/28
- Pieśni nowe pamięci godne o przypadkach Koronnych WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/7
- Pieśni nowo wybrane z poważnych i dawnych pisarzy Oliwiński I. IV 272
- Pieśni o Bolesławie Chrobrym zdobywającym Kijów zob. Zdobyć Kijowa. Poemat rycerski w 26 pieśniach, parokrotnie przerabiany, nie zachowany w całości
- Pieśni o bożym umęczeniu GAŚSIÓREK S. I 323
- Pieśni o cnych łsowskich kozakach albo pogrom Czechów i kalwinistów przez lisowczyki (Pogrom albo porażka Czechów i kalwinistów) DEMBOŁECKI W. I 221/10

- Pieśni o gorzalm winie II 374
 Pieśni o stawie OPPMAN A. III 181/19
 Pieśni ofiarne Tagore R. II 27/32
 Pieśni ojczyste WÓJCICKI K.W. [ed.] V 114/44; V 124/22
 Pieśni Osjana (Poezje Osjana) Macpherson J. I 117, 355/20, II 84, V 28/25, 78/21
 Pieśni Osjana i Pienia selmskie (z Mackphersona) KNIAŻNIN F.D. II 131/13
 Pieśni Osjana syna Fingala [...] KRASICKI I. [tłum.] II 244/29
 Pieśni Ossyana Macpherson J. II 5/13
 Pieśni pielgrzyma polskiego GASZYŃSKI K. I 315/4; I 315
 Pieśni pokutne (Decyma pieśni pokutnych i Insze pieśni różnym czasem służące) POTOCKI W. III 292/8
 Pieśni pokutne KARMANOWSKI O. II 87/3
 Pieśni polskie BARTOSZEWICZ K. I 39/20
 Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego ZALESKI W.M. V 161/1
 Pieśni polskie, śpiewnik domowy Moniuszko S. V 78/6
 Pieśni postne starożytnie człowiekowi krześcijańskiemu należące V 80/2
 Pieśni proroków PAJGERT A. [tłum.] III 218/8
 Pieśni religijne XV w. Pułski F. V 80/6
 Pieśni Salomona UJEJSKI K. V 10/3
 [PIEŚNI SANDOMIERZANINA] III 245
 Pieśni serbskie spolszczone ZALESKI J.B. V 159/10
 Pieśni skandynawskie SIEMIENSKI L. [tłum.] IV 43/40
 Pieśni sobie śpiewane BENISLAWSKA K. I 51/1; V 239/1
 Pieśni społecznej cztery stron NORWID C. III 145/19; III 142, 145/17
 Pieśni spóźnione FALEŃSKI F.M. I 279/9
 Pieśni trzy. O wzięciu Polocka. – O statecznym słudze R.P. – O uczciwej małżonce KOCHANOWSKI J. II 137/26
 Pieśni w dzień nabożeństwa rolniczego BOGUSŁAWSKI J.K. I 80/5
 Pieśni Wacława Potockiego Plebański J.K. III 292/8
 Pieśni weselne KOLBERG O. II 160
 Pieśni wiejskie dla ... księdza Gaspra Cieciszowskiego [...] WORONICZ J.P. V 105/2
 Pieśni wiejskie KEMPSKI A. II 111, 112
 Pieśni wolnomularskie GAWDZICKI F. I 320/7
 Pieśni wszystkie Horacjusza przekładania różnych NARUSZEWICZ A.S. [ed.] III 116/47; II 17, 129, 133, III 62/69, 116/41, V 143
 Pieśni z otchłani KACZKOWSKI Z. II 65/1; II 64
 Pieśni z ziem niewoli ofiarowane cierpiącym niewolę LE-NARTOWICZ T. II 327/2
 Pieśni, elegie, sonety SIEMIENSKI L. IV 43/27
 Pieśniarze MAREK A. II 426/5
 Pieśnie mazowieckie KEMPSKI A. II 111, 112
 Pieśnioksiąż polski WORONICZ J.P. V 106/18
 Pieśnioksiąż, czyli kancjonał gdański, zamykający w sobie treść i wybór pieśni nabożnych [...] (Nowy pieśnioksiąż, czyli kancjonał prusko-polski...) MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. [ed.] III 96/24
 Pieśń Lobwasser A. III 105/18
 Pieśń Skalkowski M. I 285/5
 Pieśń SEŃSKI E. IV 83/6
 Pieśń (Hymn do Bogal; Gratiarum actio pro victu, *Czego chciesz od nas, Panie...*) KOCHANOWSKI J. II 136/3
 Pieśń (*Niech żyje zawsze ten luby kątek...*) Woyna F.K. I 189
 Pieśń. Boże coś Polskę zob. Hymn na rocznicę ogłoszenia Królestwa Polskiego, z woli Naczelnego Wodza Wojska Polskiego do śpiewu podany
 Pieśń „Bogurodzica” RYMARKIEWICZ J. III 399/7
 Pieśń „Bogurodzica”. I. Restytucja tekstu PILAT R. III 251/2
 Pieśń albo upomnienie ku wszelkiemu krześcijańskiemu rycerzowi zob. Podobieństwo żywota człowieka krześcijańskiego
 Pieśń Augustyna i Ambrożego, biskupów świętych LUBEL-CZYK J [tłum.], TRZECIESKI A. (?) II 366/9, IV 272/25
 Pieśń bernardyńska o należytem przestrzeganiu dziesięciorga przykazań bożych [...] Wislocki W. V 81/15
 Pieśń białego domu SZCZĘSNY A.J. IV 188/5
 Pieśń Bogarodzica wraz z notą z rękopismu częstochowskiego z końca wieku XV w podobieństwie wydana i porównana z dwoma dawniejszymi odpisami i z drukowanymi tekstami PRZEŹDZIECKI A. [ed.] III 310/20
 Pieśń Bukata ZALESKI J.B. V 159/4
 Pieśń chudopacholska (Pieśń na drożynę) KARPŃSKI F. II 92/17
 Pieśń czerniakowska zob. Pieśń Królowi Jegomości śpiewana w Czerniakowie
 Pieśń człowieka rycerskiego zob. Duma ukraińska
 Pieśń ćwiczenia i doświadczenia Pańskiego CZECHOWIC M. I 201/1
 Pieśń do cnoty MORELOWSKI J. III 80
 Pieśń do Jana Sobieskiego, króla polskiego, napisana po włosku w owym czasie, kiedy Jan III otrzymał zupełne i chwalebne zwycięstwo nad Turkami pod Wiedniem [...] UNICKI L. V 13/4
 Pieśń do kobiet na przedce IV 259/24
 Pieśń do miodu POL W. III 268/23
 Pieśń druga jedneje ręki co „Kurdesz nad kurdeszami” (*Ten mym zdaniem dobrze żyje...*; Do wina) BOHOMOLEC F. I 89/31
 Pieśń dzieci polskich cierpiących za sprawę religii w szkołach pruskich SĘDZICKI F. IV 32
 Pieśń dzieciątek ... rozdana dzieciom polskim podczas ich zabawy w Paryżu 7 lutego 1857... GORECKI A. I 350/14
 Pieśń Feliksa (*Nie dbam, jaka spadnie kara...*) MICKIEWICZ A. III 26/33
 Pieśń Filaretów (*Hej użyjmy żywota!*...; Anakreontyk; Piosnka w czasie toastu na imieninach improwizowana; Czara) MICKIEWICZ A. III 22/8
 Pieśń Filaretów (*Prezcz, prezcz od nas smutek uszelki*) ODY-NIEC A.E. III 168
 Pieśń góralska „Czerwony płaszcz” KORZENIOWSKI J. II 208/11
 Pieśń Jankowskiego (*Mówcie, jeśli wola czyja...*) MICKIEWICZ A. III 26/33
 Pieśń Januszowa o Krakusowym grodzie zob. Pieśń o Krakusowym grodzie
 Pieśń konfederatów (*Nigdy z królami nie będziem w aliansach...*) Pieśń konfederatów barskich) SEOWACKI J. IV 96/78
 Pieśń konfederatów barskich zob. Pieśń konfederatów
 Pieśń Konrada (*Pieśń ma była już w grobie...*) MICKIEWICZ A. III 26/33
 Pieśń kościelna dla uczniów szkółki w Bychawce ułożona KOŹMIAN K. II 232/16
 Pieśń królewska WIŚNIEWSKI J.J. V 71/8
 Pieśń Królowi Jegomości śpiewana w Czerniakowie (Pieśń czerniakowska) CZAPLIC C. I 189
 Pieśń kurdeszowa zob. Do Jmci Grzegorza Łyszkiewicza, prezydenta warszawskiego, na jego przysłówie „kurdesz nad kurdeszami”
 Pieśń legionów polskich we Włoszech (Mazurek Dąbrowskiego; Piosnka patriotyczna) WYBICKI J. V 124/22
 Pieśń legionu litewskiego SEOWACKI J. IV 89/25; IV 90/32
 Pieśń ma była już w grobie... zob. Pieśń Konrada
 Pieśń młodej wiary ROMANOWSKI M. III 378/12
 Pieśń na drożynę zob. Pieśń chudopacholska

- Pieśń na dzień 3 maja roku 1792 (Hymn na rocznicę 3 maja) KRASICKI I. II 244/28
- Pieśń na dzień Trzeci Maja, szczęśliwie doszłej konstytucji kraju KARPINSKI F. II 92/13
- Pieśń na pochwałę Jana Sobieskiego... BAUDOUIN J. I 41/17
- Pieśń na taniec polski ułożona ... do muzyki K. Kurpińskiego OSIŃSKI L. III 201/6
- Pieśń nabożna z Pisma Świętego Starego i Nowego Zakonu wspolek z prośbą do Syna Bożego (*Chrystus jedyny Syn Boży...*) REJ M. [tłum.] III 351/25
- Pieśń nad pieśniami. (Jeszcze Polska...) WIŚNIEWSKI J.J. V 71/9
- Pieśń nad pieśniami. [Poezje] SŁOŃSKI E. IV 83/10
- Pieśń narodowa JACHOWICZ S. II 13/3; II 13
- Pieśń narodowa śpiewana podczas nabożeństwa po śp. Ks. Adamie Czartoryskim [...] zob. Hymn na rocznicę ogłoszenia Królestwa Polskiego [...]
- Pieśń narodowa za pomyślność króla zob. Hymn na rocznicę ogłoszenia Królestwa Polskiego [...]
- Pieśń nowa, aby Pan Bóg raczył ten rokosz uspokoić... WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/2
- Pieśń nowa krześcijańska LUBELCZYK J II 365/6
- Pieśń nowa o krewkości wielkiej każdego człowieka TRZECIESKI A. IV 271/6
- Pieśń nowa o szczęśliwej potrzebie pod Bieczyną BIELSKI J. I 66/10; I 205/20, III 222/14
- Pieśń nowa o szczęśliwym wyprawowaniu z Wilna do Moskwy króla J.M. Polskiego Zygmunta III WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/14
- Pieśń nowa, w której jest dziękowanie Panu Bogu (*Z ochotnym sercem...*) BAZYLIK C. I 43/14
- Pieśń o Bożem umęczeniu nabożna i barzo piękna, wszelkiemu krześcijałnowi potrzebna WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 80/2; V 80/4
- Pieśń o burmistrzance KASPROWICZ J. II 99/27
- Pieśń o Chmieleckim BIRKOWSKI F. I 72/16
- Pieśń o domu naszym POL W. III 268/30
- Pieśń o drodze SZCZĘSNY A.J. IV 188/8
- Pieśń o Dymitrze caru moskiewskim WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/8
- Pieśń o dziejach polskich DZIEDUSZYCKI M. I 262/11
- Pieśń o dzwonie Schiller F. II 82/26
- Pieśń o dzwonie i inne wybrane utwory Schiller F. I 135/6
- Pieśń o Gdańsku GOMULICKI W. I 344/14
- Pieśń o Henryku Pobożnym BIEŁOWSKI A. I 63/2
- Pieśń o koronce Panny Maryje (*Kto chce Pannie Maryje słuzyc...*) WŁADYSŁAW z GIELNIOWA (?) V 81/20
- Pieśń o Krakusowym grodzie (Pieśń Januszowa o Krakusowym grodzie) POL W. III 268/23
- Pieśń ... o Męce Pańskiej WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 80/2
- Pieśń o Narodzeniu Pańskim KARPINSKI F. II 92/15
- Pieśń o Nibelungach SZABRAŃSKI A.J. [tłum.] IV 178/4
- Pieśń o niebezpieczeństwie żywota czlowieczego LUBELCZYK J. II 365/5
- Pieśń o posiadzeniu i zniewoleniu żalosnem ziemie węgierskiej zob. Cantio de Hungaria occupata
- Pieśń o potopie (Piosnka o potopie) KOCHANOWSKI J. II 135/2
- Pieśń o pruskiej porażce (*We utorków dzień apostołski...*) GAŚIOREK S. (?), GÓRNICKI Ł. (?) I 322/9, 359/17
- Pieśń o Rolandzie I 256
- Pieśń o Rycerzu z Łabędziem w połączeniu z cyklem poematów odnoszących się do pierwszej krucjaty KAWCZYŃSKI M. II 108/14
- Pieśń o rynku i zaułkach OPPMAN A. III 181/31
- Pieśń o śmierci króla jego miłości Starego Zygmunta Pierwszego GAŚIOREK S. (?) I 322/6
- Pieśń o tym ślachtetnym trunku II 374
- Pieśń o Waligórze KASPROWICZ J. II 99/27
- Pieśń o weselu najjaśniejszego krola Sigmunta wtorego Augusta pierwszego GAŚIOREK (?) S. I 322/8
- Pieśń o Wiklefie (Cantilena vulgaris; Wiersz o Wiklefie) GAŁKA A. z Dobczyña I 311/2; V 255/2
- PIEŚŃ O WÓJCIE KRAKOWSKIM ALBERCIE (De quodam advocato Cracoviensi Alberto) III 245-246
- Pieśń o wyprawie Igora III 339/3
- Pieśń o zabiciu Andrzeja (Jędrzeja) Tęczyńskiego zob. WIERSZ O ZABICIU ANDRZEJA TĘCZYŃSKIEGO
- Pieśń o ziemi zob. Pieśń o ziemi naszej
- Pieśń o ziemi naszej (Pieśń o ziemi) POL W. III 267/4; III 266, 267, V 181/22, 297/4, 297/6
- Pieśń o ziemi naszej oraz liryki wybrane POL W. III 269/48
- Pieśń o Zmartwychwstaniu Pańskim ... LUBELCZYK J II 365/2
- Pieśń o żubrze HUSSOWSKI M. I 416/1; II 101/94, V 266
- Pieśń ochotników (Pieśń ochotników krakowskich) FELIŃSKI A. I 284/3
- Pieśń ochotników krakowskich zob. Pieśń ochotników
- Pieśń o ziemi naszej NORWID C. III 145/34
- Pieśń Polaków FREDRO A. I 293/30; I 290
- Pieśń polska zob. [Tysiąc osiemset trzydziesty ósmy] 1838. Ósmy rok od wznowienia wojny narodowej
- Pieśń polska w latach wielkiej wojny SZCZEPAŃSKI L. [ed.] IV 187/13
- Pieśń poranna PERGES J. III 237/10
- Pieśń przerwana Orzeszkowa E., PRZYBYLSKI Z. III 317/25, 196/44
- Pieśń przy pogrzebie czlowieka krześcijańskiego TRZECIESKI A. (?) IV 272/27
- Pieśń przy pożegnaniu plewcy. Do ... zob. Do B... Z...
- Pieśń rolników polskich BRODZIŃSKI K. I 104/13
- Pieśń rycerska zob. Pieśń wojenna
- Pieśń Selmy KRASICKI I. [tłum.] II 244/29
- Pieśń społeczna NORWID C. III 145/17
- Pieśń statecznej krześcijańskiej paniej TRZECIESKI A. IV 272/19
- Pieśń strzelców (*Hej, bracia, wraz, nad nami Orzeł Biały...*) ANCYC W.L. I 20/30
- Pieśń śpiewana na obiedzie w Sielcach pod Łazienkami dnia 7 września 1788 r. TREMBECKI S. IV 257/5
- Pieśń świętojańska o sobótce (Sobótka) KOCHANOWSKI J. II 136/15
- Pieśń świętojańska o Sobótce oceniona... wedle wydania Jana Kochanowskiego R.P. 1617 (Jana Kochanowskiego „Pieśń świętojańska o Sobótce“ [...]) RYMARKIEWICZ J. III 399/6
- Pieśń Ullina ODYŃNIEC A.E. III 168
- Pieśń w górach WASILEWSKI Z. V 27/18
- Pieśń w ucisku MORSZTYN Z. III 89/1
- Pieśń wieśniaków polskich KICIŃSKI B. II 113/4
- Pieśń wojenna (*Czy w radzie, czy w zwadzie...*) Pieśń rycerska) KOŚCIELSKI J. II 222/2
- Pieśń wojenna (*Do koni, bracia, do koni...*) NIEMCEWICZ J.U. III 128/34
- Pieśń wojskowa (*Jak uspaniała nasza postać...*) TETMAJER J. Przerwa IV 244/1
- Pieśń z ewangelii wyjęta u Łukasza świętego ... o nawiedzeniu Panny Maryje LUBELCZYK J II 365/4
- Pieśń z obozu Jeziorańskiego zob. Sygnał
- Pieśń z otchłani Z. Kaczkowski I 111/16
- Pieśń z powodu uroczystości założenia kamienia węgielnego na Dom Radny ... miasta Lwowa ... KAMIŃSKI J.N. II 82/7
- Pieśń z [trzydziestego pierwszego] 31 rozdziału przypowieści Salomonowych CZECHOWICZ M. I 201/1
- Pieśń z wieży MICKIEWICZ A. III 24/21

- Pieśń z włoskiego na polski język przetłumaczona STARZENSKI M. IV 143
- Pieśń ze 31 kap. Przypowieści Salomonowych o pobożnej i cnotliwej niewieście BAZYLIK C. I 43/12
- Pieśń ziemianina, przez tłumacza Piosnek wieśniaczych znad Niemna i Dźwiny CZECZOT J. I 203/6
- Pieśń żeglarzów WASILEWSKI E. V 26/1; V 25
- Pieśń żołnierska z roku 1794 zastosowana do teraźniejszych okoliczności KICIŃSKI B. II 113/5
- Pieśń żołnierza (*A kto chce rozkoszy użyć...*; Jak to na wojence ładnie...) TARNOWSKI W. IV 241
- Pieśń żołnierza LUBIENSKA T. II 392
- Pieśń żołnierza MICKIEWICZ A. III 26/30, 26/31, 30/62
- Pieśń Żyda rolnika KRAUSHAR A. II 271
- Pieter Maritz BUKOWIECKA Z. I 131/20
- Pietro Caruso Bracco R. II 100/52, V 112
- Piewca ZALESKI J.B. V 159/4
- Pięciolistny bez PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/3
- Pięć hymnów LASKARYS J. II 314/4
- Pięć poematów Byron G.G. III 76/15
- Pięć powieści oryginalnych SIERPIŃSKI S.Z. IV 70/3
- Pięć siostr a jedna DMUSZEWSKI L.A. I 243/28
- Pięć zarysów NORWID C. III 144/13
- Pięćdziesiąt lat pracy J.I. Kraszewskiego (1830–1879) ESTREICHER K. I 274/12
- [Pięćdziesiąt pięć] 55 listów filozoficznych SĘDZIWIŃ J. M. IV 34/7
- Pięćdziesiąt punktów rozmyślaniu męki P. Jezusowej służących Jan Dawid I 374/30
- Piękna ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/5
- Piękna Arsena ZABŁOCKI F. V 145/28
- Piękna Eryfila Rapacki W. IV 49/32
- Piękna Galatea Kohl von Kohlenegg L. IV 192/10
- Piękna Helena Meilhac H. Halévy E. I 146/21
- Piękna kobieta (Piękność zgrabą) KORZENIOWSKI J. II 208/9
- Piękna Mirandolina Goldoni C. IV 20/38
- Piękna nasza Polska cala...* zob. Mazur
- Piękna ogrodniczka KRZYWOSZEWSKI S. II 295/4; II 294
- Piękna pani KRASZEWSKI J.I. II 267/127
- Piękna perfumiarka Blum E., Crémieux H. IV 192/14
- Piękna Podolanka DZIKOWSKI M. I 267/13
- Piękna żonka BALUCKI M. I 31/44
- Piękna Żydówka FELDMAN W. I 282/1
- Piękne gałganki BYKOWSKI P. Jakska I 138/18
- Piękne za nadobne. Humoreska SABOWSKI W. IV 10/28
- Piękne za nadobne. Przysłowia dramatyczne w I a. DZIKOWSKI M. I 267/6
- Piękno miast i zabytki przeszłości PINIŃSKI L. III 256/6
- Piękno Warszawy GOMULICKI W. I 345/43
- Piękność zgrabą zob. Piękna kobieta
- Piękny Cygan (Szalona księżna) KRUMŁOWSKI K. II 287/3
- Piękny Leoś ROSINKIEWICZ K. III 382/10
- Piękny sen (Na Helikonie) ZALEWSKI K. V 162/25
- Pięść Marcina Wilczka WIERZBIŃSKI M. M. V 51/7
- Piętnastodniowe pielgrzymstwo Ukraińców BYKOWSKI P. Jakska I 138
- Pigmalion WĘGIERSKI T.K. V 36/3
- Pigmalion w posągu Galatei zakochany BAUDOUIN J. I 41/3
- Pigularz GAŚIOROWSKI W. I 324/8; I 323
- Pijacy BOHOMOLEC F. I 89/20
- Pijak, czyli dwaj osadnicy DMOCHOWSKI F.S. I 239/16
- Pijak falerno ASNYK A. I 22/3
- Pije Kuba do Jakuba MORGENBESSER A. III 81
- Pikanterie KRUMŁOWSKI K. II 287/6
- Pileus libertatis symbolon et palladium quo usus est Stanislaus Augustus Poloniarum Rex [...] aeviternae memoriae ac cultui in Zalusciana Reipublicae Bibliotheca dicatus KOPCZYŃSKI O.A. II 186/10; V /2
- Pilny swego obowiązku KOŁODZIEJ P. II 166/4
- Piołuny TARNOWSKI W. IV 242/4
- Piosenka moja KONOPNICKA M. II 183/76
- Piosenka waszaska FREDRO J.A. I 300/2
- Piosenki Béranger J.P. II 177/44, 199/10, III 120/6
- Piosenki dziecięce ROGOSZÓWNA Z. III 373/10
- Piosenki i arie z różnych operów i komedii zebrane I 85/28
- Piosenki i pieśni KONOPNICKA M. II 180/8
- Piosenki narodowe BRATKOWSKI S. I 100/10
- Piosenki, kuplety, dialogi, monologi, fraszki RAPACKI W. (syn) III 342/10
- Piosennik ludów SIEMIENSKI L. [tłum.] IV 43/40
- Pioski nie pioski NOWOSIELSKI T. III 163/6
- Piosneczki z Starego i Nowego Zakonu LUBELCZYK J [tłum.] II 366/10
- Piosnka KOSIŃSKI A.A. II 213
- Piosnka dziewczyny kozackiej SŁOWACKI J. IV 89/17
- Piosnka o macierzyńskiej mowie LIGOŃ J. II 352
- Piosnka o potopie zob. Pieśń o potopie
- Piosnka patriotyczna zob. Pieśń legionów polskich we Włoszech
- Piosnka rolnika ŻEROMSKI S. V 212/95; V 205
- Piosnka w czasie toastu na imieninach improwizowana zob. Pieśń Filaretów
- Piosnka wygnańca BERWIŃSKI R.W. I 56/2
- Piosnki dla ludu wiejskiego z muzyką do jednej pieśni A. Woykowskiego WOYKOWSKA J. V 110/1
- Piosnki i gawędy humorystyczne BIERNACKI M. I 69/1; I 69
- Piosnki i satyry BIERNACKI M. I 69/2
- Piosnki jesienne CHAMIEC J.S. I 144/6
- Piosnki litewskie (Giesmelės apie senovės Lietuvius; Śpiewki o dawnych Litwinach do roku 1434) CZECZOT J. I 203/3; IV 167/17
- Piosnki polskie z towarzyszeniem fortepianu, ułożone i ofiarowane pannie Julii Molińskiej WOYKOWSKI A. V 111/1; V 111/2
- Piosnki sielskie WITWICKI S. V 78/6; V 78/20, 78/21, 78/22
- Piosnki sielskie, poezje biblijne i inne wiersze WITWICKI S. V 78/22
- Piosnki ulana polskiego zob. Poezja ulana polskiego poświęcona Polkom
- Piosnki wieśniacze znad Dźwiny CZECZOT J. I 202/2
- Piosnki wieśniacze znad Niemna CZECZOT J. I 202/1
- Piosnki wieśniacze znad Niemna i Dźwiny CZECZOT J. I 203/4
- Piosnki wieśniacze znad Niemna i Dźwiny, niektóre przysłowia i idyotyzmy w mowie sławiano-krewickiej z postrzeżeniami nad nią ucyzionymi CZECZOT J. I 203/7
- Piosnki wieśniacze znad Niemna, Dniepra i Dniestra CZECZOT J. I 203/5
- Piosnki zabawne, po części górnośląskie LIGOŃ J. II 352/4
- Piotr Chmielowski PINI T. III 255/11
- Piotr Czarniecki KOSIŃSKI A.A. II 214/2
- Piotr i Aleksy Mereżkowski D. I 353/9
- Piotr i Asan zob. Asan. Ustęp z dziejów „Słowian bałkańskich”
- Piotr i Eucja Rolland R. I 314/12
- Piotr Konoszewicz Sahajdadzyny zob. Obraz św. Barbary
- Piotr nad Prutem MUŚNICKI N. III 101/5
- Piotr Skarga WINDAKIEWICZ S. V 61/23
- Piotr Skarga WOJCIECHOWSKI K. V 89/10
- Piotr Skarga i jego wiek DZIEDUSZYCKI M. I 262/1
- Piotr Skarga w dziejach i literaturze Unii Brzeskiej TRETIAK J. IV 264/16; I 397/12

- Piotr Stojenski F. do Odmieńca STATORIUS P. IV 153/6; III 298
- Piotr Wielki i wiek jego ROGALSKI L. III 371/3
- Piotr Włast Dunin TYC T. IV 287/1
- Piotrowi Kochanowskiemu, autorowi przełożenia Gofreda KARMANOWSKI O. II 87/1
- Piotruszek KOSSAKOWSKI J.K. II 217
- Piotruś KOŚCIĄKIEWICZ W. II 213/29
- Pióro. Powieść DYGAŚIŃSKI A. I 260/35
- Pióro. [Wiersz] NORWID C. III 144/4; I 185, III 147/68
- Pippa przechodzi Browning R. II 101/82
- Piramidy SŁOWACKI J. IV 93/53,2
- Piramidy, czy wy macie...* zob. [Rozmowa z piramidami]
- Pisanie satyrów puszcz litewskich do Anny królowej szwedzkiej o łowach w Białobieżach ZBYLIŃTOWSKI A. V 182/5
- Pisarstwo NORWID C. III 144/13
- Pisarz prowentowy BARTELS A. I 36/8
- Pisarze polityczni XVI w. TARNOWSKI S. IV 240/6
- Pisarze polscy zob. Dusze współczesne
- Pisarze w narodowym języku litewskim JUCEWICZ L.A. II 60
- Pisemka TUROWSKI K.J. IV 280/3
- Piskłeta ROGOSZÓWNA Z. III 373/1; III 373
- Pism wszystkich dramatycznych A. Kotzebue przekładanie HYŻDEU T. I 417/3
- Pisma ... o filozofii Kanta, za staraniem T.E. Szopowicza, a nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego wydane ŚNIADECKI J. IV 217/21
- Pisma celniejsze uczniów i uczennic, poprawione i wydane przez... SIEROCIŃSKI T. [ed.] IV 65/16
- Pisma chronologicznym porządkiem do druku ułożone Słowacki J. II 421/18
- Pisma dla dzieci i młodzieży ESTKOWSKI E. I 272/7
- Pisma do dzieł Lwowa odnoszące się ZIMOROWICZ J.B. V 197/10
- Pisma do żony, wierszem i prozą MINIEWSKI W. III 64/6
- Pisma estetyczno-krytyczne Brodziński K. II 193/12, 394/15
- [Pisma francuskie prozą] MICKIEWICZ A. I 361/24
- Pisma Gabrielli ZMICHOWSKA N. V 219/9
- Pisma historyczne ... chronologicznym porządkiem ułożone zob. Pisma rozmaite ... biegiem lat ułożone
- Pisma historyczne SMOLEŃSKI W. IV 112/9
- Pisma historyczne i polityczne SIENKIEWICZ K. IV 63/19
- Pisma humanistyczne ŚNIADECKI J. IV 217/24
- Pisma humorystyczne (Opowiadania humorystyczne) ŁOZIŃSKI W. II 389/14
- Pisma humorystyczne ŚWIDERSKI F. IV 224/3
- Pisma i wypowiedzi pedagogiczne STASZIC S.W. IV 149/29
- Pisma mistyczne SŁOWACKI J. IV 101/144; V 130/18
- Pisma o filozofii religii TRENTOWSKI B. IV 261/16
- Pisma o języku ŚNIADECKI J. IV 218/26
- Pisma o muzyce LIBANUS J. [ed.] II 345/11
- Pisma o oświeceniu i wychowaniu LIBELT K. II 346/15
- Pisma oryginalne i tłumaczone ZMORSKI R. V 201/13
- Pisma pedagogiczne z okresu pracy w Szkołach Nowodworskich ŚNIADECKI J. IV 218/26
- Pisma periodyczne wychodzące w Wielkiej Polsce WOYKOWSKA J. V 109
- Pisma poetyczne polskie KLONOWICZ S.F. II 125/19
- Pisma polityczne wyjęte z dziennika „Trzeci Maj” zob. Pismo polityczne
- Pisma polityczne z czasów pierwszego bezkrólewia CZUBEK J. I 205/19; I 128/13, 304/24, 373/2, 412/6, V 92/2
- Pisma polityczne z czasów rokoka Zebrzydowskiego 1606–1608 CZUBEK J. I 205/25; I 75/1, 210/4, 398/6, III 111/5, 105/17, V 83/2, 169/3
- Pisma polskie OPALIŃSKI L. III 179/11
- Pisma polskie w układzie i z objaśnieniami F. Hoesicka KLACZKO J. II 121/27
- Pisma pomniejsze zob. Opowiadania historyczne i pisma pomniejsze
- Pisma pomniejsze (Rozprawy o odwadze cywilnej, miłości ojczyzny, wychowaniu ludów) LIBELT K. II 346/6
- Pisma pomniejsze geograficzno-historyczne LELEWEL J. II 321/6
- Pisma przed-słubne i przed-splinowe JANKOWSKI P. II 28/2
- Pisma rozmaite ... biegiem lat ułożone (Pisma historyczne ... chronologicznym porządkiem ułożone) WORONICZ J.P. V 107/41
- Pisma statystyczno-polityczne i tyjące się stanu duchowieństwa w Polsce WORONICZ J.P. V 107
- Pisma tatrzańskie WITKIEWICZ S. V 75/15
- Pisma treści moralnej WERESZCZYŃSKI J. V 29/14
- Pisma wierszem Karola z Kalinówki pierwszy raz zebrane i osobno wydane SIENKIEWICZ K. IV 63/20
- Pisma zapomniane i nie wydane SIENKIEWICZ H. IV 52/54
- Pisma Zbigniewa SADOWSKA M. z BRZEZIŃÓW IV 11/7
- Pisma Żegoty Kostrowca HOŁOWIŃSKI I. I 410/6
- Pismo ... do Jakuba Uchańskiego ... Frycy ... czyli o głównowładztwie ... Stolicy Apostolskiej ORZECHOWSKI S. III 189/12
- Pismo do Towarzystwa Demokratycznego Polskiego ROPELEWSKI S. III 381
- Pismo na obronę nowo założonego kolegium pijarskiego KONARSKI S.H. II 170/10
- Pismo okólne oficerów, podoficerów i żołnierzy z Zakładu Auxerre do rodaków w Emigracji MOCHNACKI M. III 70/13
- Pismo polityczne (Pisma polityczne wyjęte z dziennika „Trzeci Maj”) JACKOWSKI I. II 15/2
- Pismo sługi Bożego Towiański A. III 391/4
- Pismo Święte w ogarnieniu, a psalmy w zupełności, polskim językiem podane... JABŁONOWSKI J.A., Ostroróg A. [tłum.] II 10/19
- Pismo Święte wybrane z ksiąg Starego i Nowego Zakonu, objaśnione uwagami pobożnych uczonych i ofiarowane matkom i dzieciom polskim TANŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/26
- Pismo ... za którym chciał być w więzieniu wolny HERBERT J.S. I 399/9
- Pisownia polska ustalona ŁOŚ J. II 386/4
- Pisownia polska w przeszłości i obecnie ŁOŚ J. II 386/3
- Piśmiennictwo polskie od czasów najdawniejszych aż do roku 1830 [...] MACIEJOWSKI W.A. II 405/10; V 82/22
- Piśmiennictwo polskie ostatnich lat dwudziestu FELDMAN W. I 282/15
- Piśmiennictwo polskie [tysiąc osiemset osiemdziesiąt] 1880–1904 FELDMAN W. I 282/15
- Piśmiennictwo polskie w zarysie DEMBOWSKI E. I 222/18; I 221
- Piśmiennictwo polskie w życiorysach naszych znakomitszych pisarzy i w wyjątkach z ich pism w krótkości przedstawione CHOCISZEWSKI J. I 154/7
- Piśmiennictwo śląskie przed założeniem Akademii Krakowskiej Łakomy L. I 49/1
- Piśmiennictwo w Galicji ESTREICHER K. I 274/3
- Piśmiennosc powszechna DEMBOWSKI E. I 222/5
- Pjnc głowneh wóddziałov Evangelickjeho Katechizmu CEYNOWA F.S. I 143/13
- Placówka PRUS B. III 301/22
- Plama. Ramota KRASZEWSKI K. II 270/19
- Plama. Z pamiętników wynalazcy KOŚCIĄKIEWICZ W. II 212/13

- Plan de paix, reformes politiques, économie et société, reforme de l'église, affaires de Lorraine, oeuvres morales LESZCZYŃSKI S. II 336/24
- Planctus GAWIŃSKI J. I 321/1
- Planctus zob. POSŁUCHAJCIE, BRACIA MIŁA...
- Plastr na wydanie N. Testamentu przez ks. Jakuba Wujka CZECHOWIC M. I 201/14
- Plato i Archita NORWID C. III 145/17
- Platon jako twórca idealizmu i socjalizmu LUTOSEŃSKI W. II 375/10
- Plein-air PERZYŃSKI W. III 237
- Pleśń świata PRUS B. III 301/23
- Plew i perły NOWACZYŃSKI A. III 160/41
- Pliszka RONIĘKIER B. Jaxa III 380/9
- Plon CHRZAŚCZEWKA J. I 173/11
- Plon życia WYRZYKOWSKI S. V 130/2
- Plotka GAWALEWICZ M. I 317/31
- Plotkarz KORZENIOWSKI J. II 210/55
- Plotki MORAWSKI S. III 79/1
- Plotki NIEMCEWICZ J.U. III 127/5
- Plotki. Komedia w 1 a. WISZNIEWSKI M. V 64/5
- Plutarchus, autor grecki, przełożony na język polski... KOCHANOWSKI M. [tłum.] II 153/2
- Pluton i Persefona MNISZEK H. III 68/8
- Placz i śmiech DZIERZKOWSKI J. I 265/4; I 265
- Plaksa i Wesolowski DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
- Planetnik NIEMOJEWSKI A. III 136/40
- Planety ORKAN W. III 185/5
- Płock i płoczenie WIENIARSKI A. V 47/4
- Płomienie. Powieść KONCZYŃSKI T. II 174/31
- Płomienie. Z papierów po Michale Kaniowskim [...] BRZOWSKI S. I 122/15
- Płomienne kwiaty RÓŻYCKI Z. Rola III 391/5
- Płomień ofiarny LESZCZYŃSKI E. II 332/4
- Płomyk SIENKIEWICZ H. IV 51/46
- Płomyk. Z pamiętnika instytutki ŻMIJEWSKA E. V 221/1
- Płowce PRZYBOROWSKI W. III 312/9
- Płynące fale zob. Gra fal
- Pneumatyk nr 301 NIEDŹWIECKI Z. III 124/6
- Po burzy ABRAHAMOWICZ A. I 13/2
- Po ciemku MILKOWSKI Z. III 56/26
- Po ciernistej drodze PAPI J. III 221/15
- Po co dzień ich budzi... BROWDOWSKI F. I 102/2, 102/7
- Po co Homer? ZIELIŃSKI T. V 195/25
- Po co przyjechali PRUS B. III 301/29
- Po co taka rodzina DYGASIŃSKI A. I 259/7
- Po czerwonym zwycięstwie JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/42
- Po czterdziestu pięciu latach KRAUSHAR A. II 272/19
- Po drodze zob. Unterwegs
- Po drodze KONOPNICKA M. II 181/21
- Po drodze. Humoreska sceniczna w 1 a. GAWALEWICZ M. I 317/1
- Po dziewiętej godzinie Monlaur M.R. II 221/18
- Po Europie JANKOWSKI Cz. II 26/10
- Po insurekcji kozackiej ROLLE A.J. III 376/13
- Po kolei KRASZEWSKI K. II 270/19
- Po latach WITKIEWICZ S. V 74/2
- Po latach dwudziestu pięciu JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/22
- Po latach trzydziestu KORZENIOWSKI J. II 209/28
- Po modnemu zob. Krosienka, Komedia w 3 a.
- Po nitce do kłębka CHŁĘDOWSKI K. I 148/4
- Po omacku ORKAN W. III 185/5
- Po pogromie LASOCKI F. II 316/6
- Po rosie KONOPNICKA M. II 180/8
- Po rozwodzie Deledda G. II 221/15
- Po Sedanie ŻEROMSKI S. V 207/5
- Po szarym dniu... słońce (Przedwiośnie) SZUKIEWICZ M. IV 199/13
- Po śliskiej drodze KOZIEBRODZKI W.B. II 226/4
- Po ślubie GRUSZECKI A. I 382/47
- Po ślubie. Komedia w 1 a. KOZIEBRODZKI W.B. II 227/10
- Po ślubie. Z zapisków kobiety ZACHARIASIEWICZ J. V 151/15
- Po śmierci KOMOROWSKI B. II 169/1
- Po śmierci ciotki BAŁUCKI M. I 30/29
- Po teatrze BAŁUCKI M. I 31/65
- Po Termopilach WOŁOWSKI M. V 102
- Po wodę ZACHARIASIEWICZ J. V 150
- Po wystawie paryskiej URBANSKI A. V 15/4
- Po zamknięciu kościołów w Polsce BRATKOWSKI S. I 101/27
- Po zdobyciu Krakowa przez wojska polskie w r. 1809 STASZIC S. IV 149/9
- Po zdrowie GODLEWSKA L. I 340/1
- Po ziarnie PRUSINOWSKI J. [ed.] III 305/6; IV 251
- Po złote runo. Farsa w 4 a. KAMIENSKI G. II 78/6
- Po złote runo. Powieść współczesna JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/23
- Pobożna do Pana Boga aspiracja S.L.M.K. zob. Pokuta w kwartanie
- Pobożne ćwiczenie, czyli nabożeństwo na wszystkie dni Wielkiego Postu LOMPA J. [tłum.] II 362/22
- Pobór na dziewczynki ROZBICKI S.R. III 386
- Pobudka ASNYK A. I 22/17
- Pobudka GOSZCZYŃSKI S. I 354/2; I 354
- Pobudka albo rada na zniesienie Tatarów perekopskich STAROWOLSKI S. IV 138/2
- Pobudka do dobrej myśli DEMBOŁECKI W. (?) I 221/7
- Pobudka do Polaków (*Tam, gdzie się wznoszą wieże niebo-tyczne...*) GURSKI W. I 389/1
- Pobudka do radzenia publicznego o już nie mogących dać sobie rady subalternach Rady Nieustającej, w 12 artykułach NAGŁOWSKI A.F. III 107
- Pobudka na Jego Cesarską Miłość... do podniesienia wojny świętej wspólną ręką przeciw Turkom i Tatarom WERESZCZYŃSKI J. V 29/9
- Pobudka na Tatarsy WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/7
- Pobudka wychodzącemu wojsku pod Olykę pro 1 Maii anno 1649 TWARDOWSKI S. IV 285/9
- Pobudka... z strony podniesienia wojny... WERESZCZYŃSKI J. V 28/12
- Pobudki do cnót rycerskich [...] zob. Z swazoryjej Seneki filozofa i innych niektórych autorów [...]
- Pobyt Kochanowskiego za granicą WINDAKIEWICZ S. V 60/3
- Pobyt na Litwie i ostatnie chwile Szymona Konarskiego SIEMIENSKI L. IV 41
- Pobyt u przyjaciela w Lublinie MARCINKOWSKI K. Jaxa II 426/7
- Pobyt w pustyni Mayne-Reid T. III 412/9
- Pocałunek Banville T. de II 313/39
- Pocałunek ŻEROMSKI S. V 207/2
- Pocałunki RÓŻYCKI Z. Rola III 391/3
- Pocałunki. [Pozej] LANGE A. II 312/27
- Pochmiel księżycowy zob. Wiersze rosyjskie
- Pochodnia KOZŁOWSKI S.G. II 228/8
- Pochodnia Kościół Boży prawdziwy od ciemnych jaskiń kacyrskich nieomylnymi znakami rozeznawająca POWODOWSKI H. III 296/7
- Pochodnia miłości Bożej z pięćdziesiątą strzał ognistych TWARDOWSKI K. IV 283/6; IV 282
- Pochodnie w mroku, Żeromski – Reymont – Kasprzowicz LANGE A. II 312/30

- Pochowany na Cmentarzu Lyczakowskim BIERNACKI M. V 240
- Pochodźdzenia mirzy Hadżi-Baby Iсфагани w Piersii i Turcii, ili piersidskiej Żilblaz (Mirza Hadżi-Baba Iсфагани) Morier J. IV 35/8
- Pochód z pochodniami URBAŃSKI A. V 15/5
- Pochwała Andrzeja Zamoyskiego STASZIC S. IV 149/15
- Pochwała Cypriana Godebskiego ... w bitwie pod Raszynem poległego SZANIAWSKI J.K. IV 183/8
- Pochwała czegoś przypisana komuś, z przedmową śpiewaną Coquelet L. III 61/33
- Pochwała dobroczynności Jego Mości Pana Karpią, chorążego upitskiego DMOCHOWSKI F.K. I 235/4
- Pochwała Grzegorza Piramowicza, miana w zgromadzeniu Przyjaciół Nauk ... dnia 15 maja 1802 POTOCKI S.K. III 289/13
- Pochwała Jacka Idziego Przybylskiego CZAJKOWSKI P. I 188/2
- Pochwała Jana Henryka Dąbrowskiego, z polecenia Towarzystwa Przyjaciół Nauk Warszawskiego napisana KOZMIAN K. II 231/7
- Pochwała Jana Pawła Woronicza CZARTORYSKI A.J. I 195/5; V 105/15, 107/41
- Pochwała Jana Zamoyskiego STASZIC S. IV 148/1
- Pochwała Józefa Szymanowskiego, miana w zgromadzeniu Przyjaciół Nauk ... dnia 9 maja 1801 POTOCKI S.K. III 289/12
- Pochwała Kościuszki (Do Kościuszki; *Kościuszko! Twoja skromność nie dba o pochwałę...*) FELIŃSKI A. I 284/2
- Pochwała ks. Onufrego Kopczyńskiego OSIŃSKI A. III 199/7
- Pochwała lasów DRUŻBACKA E. I 252/1
- Pochwała Ludwika Gutakowskiego miana w Tow. Król. Rolniczym d. 7 stycznia 1812 r. STASZIC S. IV 149/10
- Pochwała Marka Aureliusza... Thomas A.L. IV 149/23
- Pochwała Mikołaja Kopernika ŚNIADECKI J. IV 217/7
- Pochwała piersi KORCZYŃSKI A. (?) II 198/3
- Pochwała pogrzebna... Jakuba z Kościelca na Działyniu Działyńskiego... BIELSKI J. I 65/10
- Pochwała prawoznawstwa IŁOWSKI S. II 6/2
- Pochwała roku giesiego [...] KRÓLIKOWSKI L. II 286/4
- Pochwała sejmików UNICKI L. V 13/3
- Pochwała Stanisława Hieronima Konarskiego KRAJEWSKI M.D. II 238/2
- Pochwała Stanisława Potockiego, czytana na publicznym posiedzeniu Towarzystwa Królewskiego Przyjaciół Nauk dnia 7 maja 1824 roku (Żywot uczony ś.p. Stanisława Potockiego) STASZIC S. IV 149/19
- Pochwała Stanisława Szczęsnego Potockiego, generała artylerii koronnej ŚLARCZYŃSKI F. IV 39/6
- Pochwała tabaki BŁOTNICKI H. I 76/1
- Pochwała Tadeusza Czackiego ... czytana na publicznym posiedzeniu Towarzystwa Przyjaciół Nauk dnia 15 stycznia 1817 POTOCKI S.K. III 289/29
- Pochwała Tadeusza Matuszewicza ... czytana na posiedzeniu publicznym Towarzystwa Królewskiego Przyjaciół Nauk ... dnia 3 maja 1820 r. POTOCKI S.K. III 289/32
- Pochwała walecznych Polaków w ostatniej wojnie poległych ... czytana na publicznym posiedzeniu Towarzystwa Przyjaciół Nauk dnia 22 grudnia 1809 POTOCKI S.K. III 289/16
- Pochwała życia i talentów Michała Stachowicza CZAJKOWSKI P. I 188/5
- Pochwała życia i zasług obywatelskich śp. Stanisława Mieroszewskiego CZAJKOWSKI P. I 188/4
- Pochwały, mowy i rozprawy POTOCKI S.K. III 289/28
- Pociąg DANIEŁOWSKI G. I 213/20, I 213
- Pociągnięcia pędzlem AUGUSTYNOWICZ J. I 24/2
- Pociecha KRASICKI L. II 244/27
- Pocieszenie przeciw rozpacz dla grzechów człowiekowi grzesznemu pozytywne Regius Urbanus IV 29/8
- Pocóż chciał wiedzieć? Balzac H. de I 240/62
- Początek broszury politycznej... NORWID C. III 149/81 (LXIX)
- Początek i progres wojny moskiewskiej (Historia wojny moskiewskiej aż do opanowania Smoleńska) ŻÓŁKIEWSKI S. V 224/2
- Początek mitologii Vadelaincourt A.H. V 125/37
- Początek publicystyki literackiej w Polsce PILAT R. III 251/3
- Początek Samsona UJEJSKI K. V 10/7
- Początek świata pracy ŻEROMSKI S. V 210/59
- Początek z niedokończonego dramatu: Samson UJEJSKI K. V 10/7
- Początek zimy JAŚKOWSKI J.N. II 42
- Początki chemii stosownie do teraźniejszego tej umiejętności stanu [...] ŚNIADECKI J. (A.) IV 220/2
- Początki cywilizacji, stan pierwotny człowieka i obyczaj dzikich współczesnych Lubock J.W. V 189/18
- Początki filozofii greckiej od Thalesa do Demokryta i Sokratesa zob. Wykłady jagiellońskie
- Początki geografii politycznej WYBICKI J. V 124/26
- Początki historii naturalnej dla dzieci KALIŃSKI W. II 71/11
- Początki i rozwój języka polskiego BRÜCKNER A. I 113/56
- Początki języka greckiego dla użytku Polaków pierwszy raz wydane PRZYBYLSKI J.I. III 314/11
- Początki kolonizacji wiejskiej na prawie niemieckim w Wielkopolsce TYC T. IV 287/2
- Początki logiki dla szkół średnich KREMER J. II 276/10
- Początki nauki dla narodowej młodzieży [...] SZYLARSKI W. IV 203/2
- Początki piśmiennictwa polskiego [...] zob. Przegląd językowych zabytków staropolskich do r. 1543
- Początki Słowian OSSOLIŃSKI J.M. III 205/6
- Początki wpływu Boileau'a w Polsce KORBUT G. II 192/3
- Początkowe prawodawstwo polskie cywilne i kryminalne do czasów jagiellońskich objaśnił ... we dwu pismach... LELEWEL J. II 323/30
- Początkowy abrys do planty edukacji publicznej CZARTORYSKI A.K. I 199
- Pocziwa szlachta KUNICKI L. II 304/3
- Pocziwi sąsiedzi Lemonnier C. IV 22/10
- Pocziwiec ROSINKIEWICZ K. III 382/6
- Pocziwość bez religii WOLSKI M. V 96/3
- Pocziwość i praca, czyli historia biednej sieroty DMOCHOWSKI F.S. I 239/30
- Pocziwy młynarz, czyli kto pod kim dolki kopie, sam w nie wpada KOŁODZIEJ P. II 166/6
- Poczekalnia i klasy KAWECKI Z. II 109
- Poczet chronologiczny prac drukowanych i rękopiśmiennych Grzegorza Piramowicza WISŁOCKI U. V 63/5
- Poczet herbów szlachty Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego POTOCKI W. III 293/34
- Poczet książąt i królów polskich TUROWSKI K.J. IV 280/4
- Poczet możnego rycerstwa polskiego DACHNOWSKI J.K. I 208/4
- Poczet pamiątek zachowanych w Domu Gotyckim w Puławach CZARTORYSKA I. I 193/5
- Poczet rzeczy zawanych SZOSTOWICZ U. IV 193
- Pocztillion KONDRATOWICZ L. II 175/5; II 175
- Poczwarka Birch-Pfeiffer K. I 266/39
- Pod biczem zgrozy Wallace E. III 251/71
- Pod blask słoneczny WIŚNIEWSKI J.J. V 71/10
- Pod bytność Jego Królewskiej Mości w Jabłonie dnia 8 maja NARUSZEWICZ A.S. III 115/20
- Pod bytność Stanisława Augusta ... w Końskich zob. Do Najjaśniejszego Pana w czasie jego przejazdu przez Koń-

- skie, kuźniczymi fabrykami sławne, domu Małachowskich dziedziczne
- Pod cichą falą KRZEMIENIECKA H. II 289/1
- Pod Czerwonym Wirchem GRUSZECKI A. I 382/39
- Pod elekcją szczęśliwą... Władysława IV TWARDOWSKI S. IV 285/15
- Pod godłem krzyża zob. Rok [dziewięćset dziewięćdziesiąty siódmy] 997
- Pod Grunwaldem Papi T.J. II 264/72
- Pod gwieździstą banderą DANIELEWSKI C. I 211/8
- Pod jednym dachem SABOWSKI W. IV 10/25
- Pod katowskim toporem II 266/108
- Pod kolumną Zygmunta URBAŃSKI A. V 15/8
- Pod Mysią Wieżą WIERZBIŃSKI M. V 51/8
- Pod obce niebo MROZOWICKA Z. III 98/3
- Pod obraz boginiej Wenerzy WIDAWSKI WĘŻYK P. V 41/1
- Pod obrazy KOCHANOWSKI J. II 140/51
- Pod ... obrazy konterfektu żywota ludzkiego KOCHANOWSKI M. II 153/1
- Pod obuchem MIĘKOWSKI Z. III 56/41
- Pod pantoflem BARTELS A. I 36/6
- Pod parasolem GOMULICKI W. I 345/52
- Pod piornami WEYSSENHOFF J. V 30/13
- Pod prawem KONOPNICKA M. II 180/6
- Pod Stoczkiem MICKIEWICZ A. III 28/44
- Pod szczęśliwą gwiazdą GRUDZIŃSKI S. I 380/8
- Pod szychtami PRUS B. III 301/29
- Pod Troją bez zmian Requark E.M. [pseud.] III 251/77
- Pod włoskim niebem KRASZEWSKI J.I. II 267/124
- Pod wodę SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
- Pod wrażeniem „Rozmyślań” Marka Aurelega PINIŃSKI L. III 256/5
- Pod wyrokiem KRASZEWSKI K. II 270/11
- Pod znakiem Syreny GOMULICKI W. I 345/49, 345/56
- Podania i baśnie ludu w Mazowszu (z dodatkami kilku szląskich i wielkopolskich) ZMORSKI R. V 200/4; V 201/15
- Podania i legendy zob. Podania i legendy polskie, ruskie i litewskie
- Podania i legendy polskie, ruskie i litewskie (Podania i legendy) SIEMIENSKI L. IV 42/7
- Podania litewskie CHODŹKO I. I 161/7; I 161, IV 9
- Podania litewskie. Seria czwarta. Drugi pustelnik w Proniunach, czyli votum chybione CHODŹKO I. I 162/11
- Podania litewskie. Seria druga. Żegota z Milanowa Milanowski CHODŹKO I. I 162/8
- Podania litewskie. Seria trzecia. Pustelnik w Proniunach CHODŹKO I. I 162/10
- Podania o półbogach i bohaterach Greków i Rzymian Hey O. V 298/10
- Podania o starożytnych półbogach i bohaterach Greków i Rzymian Hey O. III 274/10
- Podarek dla dobrych dzieci zawierający czterdzieści sześć moralnych powiastek PAPI J. III 221/4
- Podarek dla grzecznych i pilnych dzieci NOWOSIELSKI T. III 164/12
- Podarek dla młodzieży, t.j. prawdy i zdania moralne dla użytku uczących się obojej płci LEGATOWICZ I.P. II 319/5
- Podarek dobrej matki, czyli powieści moralne TAŃSKA (HOFEMANOWA) K. IV 236/36
- Podarek ślubny WITWICKI S. V 78/13
- Podarunek dla dobrych dzieci (Opowiadanie ojca obejmujące historią naturalną, geografią, historią polską i starożytną, powieści i poezje) DMOCHOWSKI F.S. I 238/2; I 238
- Podarunek wujaszka PAPI J. III 221/12
- Podczas wojny 1914 r. KOŹMIAN S. II 234/16
- Poddany CHODŹKO I. I 161
- Podjeżdżana osoba DOBRZAŃSKI S. I 247/3
- Podjeżdżliwi BOHOMOLEC F. I 89/32
- Podjeżdżliwość MUŚNICI N. III 100/4
- Podjeżdżliwy NIEMCEWICZ J.U. III 129/53
- Podjadki szczęścia rodzinnego Beecher Stowe E.H. II 117/12
- Podlotek URBAŃSKI A. V 15/1
- Podlotek i inne nowele KOWERSKA Z. II 226/18
- Podobieństwa czyli bajki mędrca Lokmana Lokman El-Hakim A. IV 35/6
- Podobieństwo żywota człowieka krześcijańskiego (*Coż chcesz czynić, mój miły człowiecze...*; Ku temuż to krześcijańskiemu rycerzowi napominanie; Pieśń albo upominanie ku wszelkiemu krześcijańskiemu rycerzowi; Podobieństwo żywota krześcijańskiego) REJ M. III 349/11
- Podobieństwo żywota krześcijańskiego zob. Podobieństwo żywota człowieka krześcijańskiego
- Podolanka ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/6
- Podolanka. (Myśl z pieśni gminnej) FILLEBORN S. I 287
- Podolanka wychowana w stanie natury życie i przypadki swoje opisująca KRAJEWSKI M.D. II 238/4; I 118/4, 341/3, II 237, IV 39, V 273/4
- Podole. Poema opisowe we czterech częściach GOŚLAWSKI M. I 352/1
- Podole, Wołyń i Ukraina. Prawa Korony Polskiej do tych krajów BUSZCZYŃSKI S. I 134/5
- Podole, Wołyń, Ukraina. Obrazy miejsc i czasów PRZEŹDZIECKI A. III 310/3; III 309
- Podpalaczka DYGASIŃSKI A. I 259/7
- Podpory społeczeństwa Ibsen H. I 212/19
- Podręcznik do historii literatury polskiej (Obraz literatury polskiej. Okresem lat 1918–1947 uzup. S. Papée) MAZANOWSKI A. II 438/7
- Podręcznik do nauki literatury powszechnej PRAŹMOWSKA T. III 297/3
- Podręcznik prawa karnego (Uczebni ugotowanego prawa) SPASOWICZ W. IV 126
- Podręcznik sztuki czytania TENNER J. IV 244/4
- Podróż KRASICI I. II 243/15
- Podróż Aurelii Merici do Ziemi Świętej KOŹMIAN S.E. II 236/13
- Podróż bez celu, przez autora „Pana Antoniego” SKARBEK P. IV 71/7
- Podróż do Ciemnogrodu, przez Autora „Świstka krytycznego” POTOCKI S.K. III 289/31
- Podróż do Dolnej Saksonii POTOCKI J. III 282/8
- Podróż do Harzu Heine H. I 317/42
- Podróż do Kalopei, do kraju najszcześniejszego w świecie [...] GUTKOWSKI W. I 390/2
- Podróż do Krakowa i jego okolic KARPIŃSKI F. II 92/8
- Podróż do Krakowa w marcu r. 1831 NIEMCEWICZ J.U. III 130/68
- Podróż do miasteczka KRASZEWSKI J.I. II 267/124, 267/126
- Podróż do Mongolii. I: Memorial o wyprawie do Chin POTOCKI J. III 283/19
- Podróż do Nowego Orleanu JATOWT M. II 43/5
- Podróż do Rzymu i Paryża odbyta w r. 1861 przez Feliksa Borunia [...] WIELOGŁOWSKI W. V 45/13
- Podróż do Turcji i Egiptu zob. Podróż do Turcji i Egiptu, z przydanym dziennikiem podróży do Holandii podczas rewolucji 1787
- Podróż do Turcji i Egiptu, z przydanym dziennikiem podróży do Holandii podczas rewolucji 1787 (Podróż do Turcji i Egiptu) POTOCKI J. III 282/1; III 130/84, 229/9
- Podróż do Wielkopolski i Szląska w roku 1821 NIEMCEWICZ J.U. III 129/62
- Podróż do Włoch KREMER J. II 276/4; II 275

- Podróż do Włoch, Sycylii i Malty WISZNIEWSKI M. V 64/7; V 64
- Podróż do wyspy Nipu przez Pana Jacka Sobiesława BALIŃSKI M. I 28/1
- Podróż do Ziemi Świętej z Neopolu (Podróż na Wschód) SŁOWACKI J. IV 92/46; IV 87, 93/54, 102/161, 179
- Podróż do Ziemi Świętej, Syrii i Egiptu 1582-1584 zob. Pamiętnik z pielgrzymki do Ziemi Świętej
- Podróż królewicza Władysława Wazy do krajów Europy Zachodniej w latach 1624-1625 RADZIWIŁŁ A.S. III 334/2
- Podróż królewska d. 9 października zaczęta d. 8 grudnia zakończona NARUSZEWICZ A.S. III 115/21
- Podróż lunatyka po miesiącu zob. Wojciech Zdarzyński życie i przypadki swoje opisujący
- Podróż malownicza około świata Dumont d'Urville J.S.C. I 240/57
- Podróż malownicza po najciekawszych okolicach ziemi naszej [...] WĘGIERSKA Z. V 33/5
- Podróż malownicza pod redakcją... DMOCHOWSKI F.S. I 240/75
- Podróż międzyplanetarna Twain M. IV 223/18
- Podróż mimowolna Biart L. III 412/11
- Podróż mojego życia GOSZCZYŃSKI S. I 355/15
- Podróż na Kaukaz Blavet E., Carré F. V 192/39
- Podróż na Syberię EHRENBERG G. I 268/1
- Podróż na Wschód MANN M. II 423/3
- Podróż na Wschód zob. Podróż do Ziemi Świętej z Neopolu
- Podróż nad Renem i w Szwajcarii w 1846 roku odbyta KOŹMIAN S.E. II 236/11
- Podróż naokoło świata odbyta w trzech godzinach SADOWSKA M. z BRZEZIŃCÓW IV 11/1, IV 11, 11/7
- Podróż pana de Perrichona Labiche E., Martin E. II 106/30
- Podróż pańska zob. Do ... Stanisława Poniatowskiego objeżdżającego Polskę
- Podróż po Adriatyku III 157
- Podróż po Hiszpanii SAWICKI J. IV 23/6
- Podróż po księżycu odbyta przez Serafina Bolińskiego TRIPPLIN T. IV 266/17
- Podróż po Polsce JEZIEŃSKI F.S. II 53
- Podróż po rzece Orinoko Humboldt A. III 250/45
- Podróż po Warszawie SZOBER F. IV 192/5; IV 192
- Podróż po Włoszech Taine H. IV 175/10
- Podróż pod przymusem KAMIENSKI H.M. II 80/12
- Podróż poślubna Coster Ch. de II 102/109
- Podróż przez Saharę, ułożona z opowiadań Jakuba Arago i objaśniona przypisami i uwagami TRIPPLIN T. IV 266/4
- Podróż przez stepy Astrachania i na Kaukaz POTOCKI J. III 283/11
- Podróż sentymentalna ... Sterne L. II 127/6
- Podróż sławy Zygmunta Starożytnego do Nowego Świata W.K. „Ad Famam” KORWIN W. V 272/15
- Podróż swojaka po swojszczyźnie KONDRATOWICZ L. II 176/25; II 175
- Podróż w kraju zaczarowanym KARPINSKI F. II 93/20
- Podróż w zaświaty zob. Powieści i bajki śląskie
- Podróż więźnia etapami do Syberii w roku 1854 GILLER A. I 330/1
- Podróż z Paryża do Jerozolimy (Opis podróży z Paryża do Jerozolimy) Chateaubriand F.R. I 240/78, V 250/78
- Podróż z Warszawy zob. Opisanie podróży z Warszawy do Biłgoraja w liście do Jaśnie Oświeconego Książęcia JMci Stanisława Poniatowskiego
- Podróż za granicę MAŃKOWSKI A. II 424/9
- Podróż zob. Voyages. Introduction et notes de D. Beauvois
- Podróż cudzoziemców po Polsce w XVI i XVII wieku ZAWADZKI W. V 179/7
- Podróż Cyrusa, historia obyczajna z rozmową o bajkach pogańskich i o ich teologii [...] Ramsay A.M. IV 81/7
- Podróż historyczne po ziemiach polskich między rokiem 1811 a 1828 odbyte NIEMCEWICZ J.U. III 129/62
- Podróż i polityka KOŹMIAN S. II 234/15
- Podróż i poselstwa polskie do Turcji Kraszewski J.I. III 213/1
- Podróż młodego Anacharsysa do Grecji około połowy IV w. przed erą chrześcijańską Barthélemy J.J. I 343/15
- Podróż po Ameryce, 1797-1807 NIEMCEWICZ J.U. III 128/24
- Podróż po starożytnym świecie WĘŻYK W. V 40/1; V 40
- Podróż po starożytnym świecie w dwóch częściach WĘŻYK W. V 40/1
- Podróż po szerokim świecie, czyli jak jest gdzie indziej, a jak u nas? WIELOGŁOWSKI W. V 45/16
- Podróźni ASNYK A. I 22/3; I 22
- Podróźni SIEMIENSKI L. IV 41
- Podróźni (Wanderer) Goethe J. W. III 30/64
- Podróźni. Moment dramatyczny w I a. KOSIAKIEWICZ W. II 213/13
- Podróźni w Pawlowie w dobrach JW. JX. Brzostowskiego... WYBICKI J. V 123/4
- Podróżomania KORZENIOWSKI J. II 210/51
- Podrzutek zob. Glejt. Dramat w 4 a.
- Podrzutek, czyli dziecinie znalezione BRÜHL A.F. I 115/5
- Podrzutek, czyli historia Tom Dżona Fielding H. V 146/36
- Podskarbi, czyli o oszczędności i mierności SOKOŁOWSKI S. IV 118/16
- Podsluchane WALEWSKA C. V 18/3
- Podstawy filozofii uniwersalnej TRENTOWSKI B. IV 261/1
- Podstawy kultury narodowej DĘBICKI Z. I 226/18
- Podwójny człowiek PRUS B. III 301/23
- Podwórzowe dramata DYGAŚIŃSKI A. I 259/11
- Podział historii literatury polskiej na okresy TRETIAK J. IV 264/11
- Podział nauk matematycznych ŚNIADECKI J. IV 217/15
- Podziemia NIEMOJEWSKI A. III 135/5
- Podziemna Rosja KONCZYŃSKI T. II 174/26
- Podziękowanie KORZENIOWSKI J. II 209/28
- Podziękowanie majestatowi Pańskiemu za szczęśliwe odprawienie wizyty miejsc świętych... SZEMIOT S.S. IV 190/8
- Podziękowanie Najjaśniejszemu Panu za dany medal portretem JKMcI ozdoblony SKRZETUSKI W.B. IV 81/3
- Podziękowanie ... Szulcowi krejsfizykowi ... za utrzymanie przy życiu ... arcybiskupa hrabi Raczyńskiego... MOLSKI M. III 72/21
- Poeci ADAMOWICZ B. I 14
- Poeci angielscy. (Wybór poezji) KASPROWICZ J. [tłum.] II 101/71
- Poeci angielscy, węgierscy i różni LANGE A. [tłum.] II 313/49
- Poeci francuscy LANGE A. [tłum.] II 313/49
- Poeci hiszpańscy LANGE A. [tłum.] II 313/60
- Poeci i teatr WASILEWSKI Z. V 27/19
- Poeci nowojapońscy Sintaisi-Sho II 313/58
- Poeci polscy XVII wieku NABIELAK L. III 103
- Poeci się żenią GORCZYŃSKI B. I 349/7
- Poema do płci pięknej z powodu jej passu pod hasłem patriotycznym: „Król z narodem i naród z królem” TRZCIŃSKI A. IV 269/11
- Poema o Zamojskim zob. Do Stefana Batorego
- Poema Piasta Dantyszka herbu Leliwa o piekle SŁOWACKI J. IV 92/49; IV 93/51
- Poema w 22 pieśniach pod tytułem: Syn marnotrawny ŚWIDERSKI J. IV 225/7
- Poemat EMINOWICZ L. I 270/1

- Poemat o Sofos i Szczęsnym czyli tzw. Teogonia SŁOWACKI J. IV 100/113
- Poemat o stanie Galię zob. Zajazd
- [Poemat o tajemnicach genezyjskich] zob. [Próby poematu filozoficznego]
- Poemat polemiczny przeciw paszkwiłowi Gabriela biskupa Erlau GRZEGORZ Z SANOKA I 385/2
- Poemata et hymni e Bibliotheca Zalusciana DANTYSZEK J. I 215/18
- Poemata ex vetustis manuscriptis et variis codicillis ... in unum collecta SARBIEWSKI M.K. IV 15/22; III 116/45, IV 14/17
- Poemata i urywki zob. Drobne poemata i urywki
- Poemata in unum libellum collecta JANICKI K. II 22/8
- Poemata mniejsze i strofy ulotne CHĘCIŃSKI J.K. I 145/6
- Poemata aurea SZYMONOWICZ S. IV 211/28; I 133/2
- Poematy SŁOWACKI J. V 309/176i
- Poematy prozą PRZYBYSZEWSKI S. V 301/62a
- La poésie polonaise au dix-neuvième siècle et le Poète Anonyme KLACZKO J. II 120/15; II 119
- Poeta CHĘCIŃSKI J.K. I 145
- [Poeta i natchnienie] SŁOWACKI J. IV 96/79
- Poeta i świat, Odczyty PILECKI A. III 253/9
- Poeta i świat, Powieść KRASZEWSKI J.I. II 261/9; V 275/9
- Poeta jako człowiek pierwotny ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/11
- Poeta melodii i głębin i poetka idei BUKOWIŃSKI W. I 132/4
- Poeta nowy OPALIŃSKI L. III 178/5; III 315/45, V 294/3, 294/5
- Poetarum elegiographorum... nobili iuventuti Polonae propositi in exemplum SZYMONOWICZ S. IV 211/29
- Poetarum polonorum carmina pastoralia Boehme J.G. IV 27/1
- Le poète et le monde Kraszewski J.I. III 310/13
- Poets and Poetry of Poland Sobolewski P. I 252
- Poetyczność epoki Jagiellońskiej WRÓBLEWSKI W. V 118
- Poetyczność epoki Piastów WRÓBLEWSKI W. V 118
- Poezja Zabłocki T. Łada III 264/4
- Poezja. Scen kilka z dramatu pod napisem Bezkrólewie I WĘZYK F. V 38/23
- Poezja a krytyka ZAGÓRSKI W. V 153
- Poezja a społeczeństwo GRUZIŃSKI S. I 380
- Poezja dramatyczna XIX w. TARNOWSKI S. IV 240/28
- Poezja i czyn MOCHNACKI M. III 70/19
- Poezja i dobroć NORWID C. III 152/138
- Poezja nowa 1864–1935 BRÜCKNER A. I 113/34
- Poezja polska średniowieczna (łacińska i polska poezja w Polsce średniowiecznej) BRUCHNAŁSKI W. I 111/7
- Poezja polska w (dziewiętnastym) XIX w. i poeta bezimienny KLACZKO J. II 120/15
- Poezja polska w l. 1800–1863 KALLENBACH J. II 73/6
- Poezja, religia i filozofia STRUVE H. IV 165/12
- Poezja romantyczna WINDAKIEWICZ S. V 60/16
- Poezja T. Lenartowicza PAWLIKOWSKI M. III 234/4
- Poezja ulana polskiego poświęcona Polkom (Piosnki ulana polskiego) GOSŁAWSKI M. I 352/2
- Poezja współczesna włoska JABLONOWSKI W. II 12/5
- Poezja ziemiańska WINDAKIEWICZ S. V 61/27
- Poezja życia RETTEL L. III 358
- Poezje. Z teki Chochlika ZAGÓRSKI W. V 153/15
- Poezje Andrzeja Morsztyna Chmielowski P. III 89/3
- Poezje Berlicza Sasa (Juliusza hr. Strużyńskiego) i wspomnienia jego wierszem STRUTYŃSKI J. IV 164/11
- Poezje biblijne WITWICKI S. V 78/7; V 78/20, 78/21
- Poezje biblijne, piosnki sielskie i wiersze różne WITWICKI S. V 78/12
- Poezje Deotymy zob. Księga pieśni
- Poezje dla dzieci KONOPNICKA M. II 182/45; II 182/54
- Poezje dla dzieci i młodzieży KONOPNICKA M. II 182/54
- Poezje dla młodszego wieku z rozmaiłymi pisarzami zebrane RYMARKIEWICZ J. [ed.] III 399/10
- Poezje dramatyczne PIENKOWSKI K. III 243/4
- Poezje Horacjusza przełożone prozą na język polski i przypisy pisami objaśnione FIJALKOWSKI M. [tłum.] I 287/5
- Poezje Konstantego Gaszyńskiego, Cyprjana Norwida i Antoniego Czajkowskiego NORWID C. III 147/68
- Poezje księdza M.K. Sarbielewskiego KONDRATOWICZ L. [tłum.] II 177/43
- Poezje Litwina GORECKI A. J 350/4
- Poezje Lorda Byrona tłumaczone Byron G.G. III 170/11
- Poezje mniejsze KORZENIOWSKI J. II 209/28
- Poezje narodowe LIBERA A. II 348/8
- Poezje nieznanne UJEJSKI K. V 11/32
- Poezje Osjana zob. Pieśni Osjana
- Poezje ostatniej godziny KONDRATOWICZ L. II 177/41
- Poezje patetyczne SŁOWACKI J. IV 90/32
- Poezje patriotyczne WORONICZ J.P. V 107/39; III 128/14
- Poezje pisane na pielgrzymstwie RYPIŃSKI A. Radwan III 400/3
- Poezje postu świętego CHROŚCIŃSKI W.S. (?), LUBOMIRSKI S.H. I 170/16, II 370/12
- Poezje: Powrót gołębia. – Królestwo ideału ŁUSZCZEWSKA J. II 399/9
- Poezje prozą PRZYBYSZEWSKI S. III 320/24
- Poezje prozą, Obrazy NIEMOJEWSKI A. III 135/2
- Poezje Stacha Doliwy z... STARZYŃSKI S. IV 145/8
- Poezje Stanisława Trembeckiego KICIŃSKI B. II 112
- Poezje studenta TARNOWSKI W. IV 242/1; IV 241
- Poezje tatrańskie ASNYK A. V 237/38
- Poezje ulotne MERZBACH H. II 443/1
- Poezje ulotne w czasie rewolucji polskiej i po jej upadku pisane SŁOWACKI J. IV 90/32
- Poezje własną ręką pisane KNIĄŻNIN F.D. II 130
- Poezje Włodzimierza Wysockiego RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/2
- Poezje wybrane z całej odszukanej po dziś puścizny poety [C. Norwida] PRZESMYCKI Z. III [ed.] 307/23
- Poezje z 1832–1844 ofiarowane Marii Wirtemberskiej KROPIŃSKI L. II 283/10
- Poezje z rękopismu dawnego Gawiński J. III 229/8
- Poezyi KOSTECKI P. II 219/1
- Pogadanka o Elizie Orzeszkowej w 25 rocznicę jej śmierci DROGOSZEWSKI A. I 250/5
- Pogadanki WIENIARSKI A. V 47/3
- Pogadanki i spostrzeżenia z dziedziny fizjologii, psychologii, pedagogiki i nauk przyrodniczych OCHOROWICZ J. III 167/11
- Pogadanki literackie SIEMIENSKI L. IV 43/18
- Pogadanki Iwowski roku pańskiego wystawy krajowej pisane BIERNACKI M. I 69/9
- Pogadanki o gwiazdach TUCZYŃSKI F.K. IV 274/3
- Pogadanki pedagogiczne ŻMICHOWSKA N. V 219
- Pogadanki teatralne ŁOZIŃSKI W.I. II 390/2
- Pogadanki wieczorne o dawnych czasach Górnego Śląska pomiędzy nauczycielem, młynarzem a kowalem zob. O dawnych czasach Górnego Śląska, czyli pogadanki wieczorne pomiędzy nauczycielem, obywatelom i górnikiem
- Pogadanki z dziećmi CHRZĄSZCZEWSKA J. I 173/9
- Poganiń ZEROMSKI S. V 207/14
- Poganka ŻMICHOWSKA N. V 219/3; I 221, II 414, III 73, IV 78, V 218
- Pogarda nauk MUŚNICKI N. III 100/2; III 101/5
- Pogląd historyczny i krytyczny na piśmiownię polską od roku 1808 aż do naszych czasów SIEROCIŃSKI T. IV 64/9

- Pogląd na rozwój ducha i kierunków dziejopisarstwa polskiego w w. XIX SCHMITT H. IV 25/4
- Pogląd na sprawę włościarską ze stanowiska przymusu w wieczystym czynszowaniu WIŚLIŃSKI A. V 67/2
- Pogląd na żywot i pisma księdza Hugona Kollfajta, podkanclerzego koronnego SCHMITT H. IV 25/5
- Poglądy ks. Hieronima Coignarda France A. III 250/15
- Pogłosy Młodej Polski w dramacie, powieści i krytyce literackiej MAZANOWSKI A. II 438/11
- Pogoda, zabytek prawdy z greckiego wyjęty KAPOSTAS A. II 85/2
- Pogodzeni z losem LUBOWSKI E. II 373/19
- Pogranicze naddnieprzańskie MARCINKOWSKI A. Jaxa II 425/8
- Pogrobek KRASZEWSKI J. I. II 267/125
- Pogrobowcom LANGE A. II 312/2
- Pogrobowiec romantyzmu KOTARBIŃSKI J. II 223/2
- Pogrom NOWACZYŃSKI A. III 160/27
- Pogrom albo porażka Czechów i kalwinistów zob. Pieśni o cnych lisowskich kozakach albo pogrom Czechów i kalwinistów przez lisowczyki
- Pogrom Krzyżaków Papi T.J. II 264/72
- Pogrom Rosenberga JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/36
- Pogrom turecki z Hussein paszą pod Chocimem A.D. 1673 d. 11 novembris POTOCKI W. III 292/16
- Pogrom Turków pod Chocimem 1673 r. zob. Sławna victoria nad Turkami ... pod Chocimem otrzymana ... roku 1673
- Pogrzeb ORKAN W. III 184/2
- Pogrzeb. Obraz fantastyczny w 2 odsłonach (Dziś i jutro) SZEMBEKOWA M. IV 190/5
- Pogrzeb. Tryptyk sceniczny wierszem LASKOWSKI K. II 315/23
- Pogrzeb kapitana M. zob. Pogrzeb kapitana Meyznera
- Pogrzeb kapitana Meyznera (Pogrzeb kapitana M.; Śmierć żołnierza w szpitalu) SŁOWACKI J. IV 95/68
- Pogrzeb lirnika SŁOWACKI J. IV 95/72
- Pogrzeb muzyki ORKAN W. III 185/12
- Pogrzeb przyjaciela zob. Wiersz na obchód żalobny po ... Józefie Orsettini ...
- Pogrzeb Shelleya LANGE A. II 312/1
- Pogrzebowe plankty ... na żalobną pamięć skwapliwego zęścia ... Anny arcyksiężnej z Austrii (Trenopis na żalobny pogrzeb ...) Żal pogrzebowy) GROCHOWSKI S. I 375/7
- Le Point d'honneur Lesage A.R. V 144/14
- Le Poirier Vadé J.J. V 145/31
- Pojata, córka Lidzkiej. albo Litwini w XVI wieku BERNATOWICZ E. I 55/2
- Pojednani PRUS B. III 301/30
- Pojednanie ROGOSZ J. III 372/1
- Pojedynek KORZENIOWSKI J. II 210/42
- Pojedynek. Poema komiczne CHOTOMSKI F.D. I 168
- Pojedynek amerykański SABOWSKI W. IV 10/35
- Pojedynek rycerza chrześcijańskiego wierszem opisany POTOCKI W. III 291/1
- Pojedynek szlachetnych MACIĘJOWSKI I. II 403/3
- Pojedynek u Ninon ZALEWSKI K. [tłum.] V 162/34
- Pokłon Panu Bogu... za zwycięstwo SKARGA P. IV 75/15
- Pokłosie. Poezje 1894 do 1904 ŻULAWSKI J. V 228/16
- Pokłosie. Wybór nowel, opowiadań i szkiców GOMULICKI W. I 345/42
- Pokłosie z rękopisów petersburskich Croisette van der Kop III 393/1
- Pokłócił się hrabia z popem... MICKIEWICZ A. III 31/65
- „Pokocioło się” i „Dam nogę” (Pokocioło się i Dam nogę, obrazek sceniczny w 1 a.; Koroniarz i Litwin, komedia w 1 a.) ORZESZKOWA E. III 193/18
- Pokocioło się i Dam nogę, obrazek sceniczny w 1 a. zob. „Pokocioło się” i „Dam nogę”
- Pokojówka FISZ Z. I 288/3
- Pokolenia w służbie narodu WASILEWSKI Z. V 27/23
- Pokolenie Marka Świdry STRUG A. IV 161/15; IV 160
- Pokorna prośba od ludzi do monarchów wojujących RZEWSKI S. III 407/2
- Pokorne wspomnienie żywota Pana Jezusowego i przemowa do Pana Jezusa od Jana, bakalarza z Koszyczek JAN z KOSZYCZEK II 18/1
- Pokój do wynajęcia ZAPOLSKA G. V 175
- Pokój dziadunia WÓJCICKI K.W. V 114/36
- Pokój jadalny WITKIEWICZ S. V 74/9
- Pokój przy rodzinie SZANIAWSKI K.J. IV 184/13
- Pokrewieństwa, czyli bracia tegocześni HYŻDEU T. I 417/3
- Pokrzywy NIEMOJEWSKI A. III 135/30
- Pokucie. Obraz etnograficzny KOLBERG O. II 160/6
- Pokucie. Uzupelnienie dawniej ogłoszonego dzieła KOLBERG O. II 160/6
- Pokusa CZYŻ J. I 207/1
- Pokusa Feuillel O. I 138/27
- Pokusa KRASIŃSKI Z. II 252/18; II 254/56, III 255/20
- Pokusa. Komedia w 1 a. KOZIEBRODZKI W.B. II 227/8
- Pokusa. Z cyklu „Odruchów” ŻEROMSKI S. V 207/7
- Pokusy ZIELIŃSKI G. V 190/8
- [Pokusy szatańskie albo Rozmowa szatana z grzesznikiem] SEKLUCJAN J. IV 29/6
- Pokuta. Powieść ROGOSZ J. III 372/12
- Pokuta. Powieść polska MOSTOWSKA A. III 93/3
- Pokuta dwóch zabójców, to jest list Zbojnickiego [...] zob. List Bamaweta do Trumana swego przyjaciela, pisany z więzienia
- Pokuta w kwartanie (Pobożna do Pana Boga aspiracja S.L.M.K.) MORSZTYN J.A. III 86/5; V 289/5
- Pokutnicy GILLER S.J. I 330/5
- Pokutnik PAJGERT A. III 218/2
- Pokutnik zob. Trynitarz
- Pol i jego pisma BUSZCZYŃSKI S. I 134/8
- Polia Elizejskie OGIŃSKI M.K. III 171/6
- Polacy i Niemcy LUTOSLAWSKI W. II 375/30
- Polacy i Węgrzy SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/15
- Polacy w Ameryce DANIELEWSKI C. I 211/9
- Polacy w Oporto JANUSZKIEWICZ E. [ed.] II 31/8
- Polak cudzoziemiec w Warszawie ORACZEWSKI F. III 183/2
- Polak Konstytucyjny Grzymala W. II 112
- Polak odrodzony na nowo MAKULSKI E. Jaxa II 415/12
- Polak z dolarami DANIELEWSKI C. I 211/11
- Polanka TREMBECKI S. IV 258/11; IV 257
- Polanka, czyli poema wiejskie TREMBECKI S. IV 257/10
- Poleganie na sobie Emerson R. W. III 31/75
- Polen im XVII Jh. oder Johannes der Dritte Sobieski und sein Hof (Polska w XVII wieku, czyli Jan III Sobieski i jego dwór) BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
- Polen und der heilige Krieg (Polska i święta wojna) PRZYBYSZEWSKI S. III 320/42
- Die Polen und Ruthenen in Galizien SZUJSKI J. IV 197/41
- Polens literarische Staatspreisträger LORENTOWICZ J. II 364/15
- Polens Untergang KAULFUSS J.S. II 107/2
- Poliarch EYSYMONT M. I 276/4
- Policyja Królestwa Polskiego na kształt Arystotelesowych polityk wypisana dla dobra pospolitego r. 1566 ORZESZKOWSKI S. III 190/15; III 229/12
- Policzek JAŚKOWSKI J.N. II 42
- Polieukt Cornelle P. III 337
- Política Peplowski K. V 92/1
- Polityczeskije idee polity polskiego obsczesstwa ZDZIECHOWSKI M. V 185/3
- Politique du Cabinet Russe, son action, nécessité de l'arrêter OLIZAR N. III 174/4

- La Politique du dix-neuvième siècle MICKIEWICZ A. III 47/32; III 30/59
- Politische Lage in Galizien KACZKOWSKI Z. II 64
- Polityka litewscy MORAWSKI S. III 79/3
- Polityk chrześcijański, albo przestrogi i uwagi chrześcijańsko-polityczne wszelkiemu stanowi służące JAŚKIEWICZ M. II 42/1; II 41
- Polityka Arystoteles III 239
- Polityka PERZYŃSKI W. III 238/29
- Polityka dworskie ŻABCZYC J. V 202/8; V 203/12
- Polityka dworu austriackiego w sprawie Konstytucji 3 maja KALINKA W. II 70/10
- Polityka panny Florci PRZYBYLSKI Z. III 317/38
- Polityka polska w conversacyej i correspondencyej z ludźmi I 244/1, 244/2
- Polityka samobójstwa SPASOWICZ W. IV 127/2
- Polityka w lesie BARTKIEWICZ Z. I 37/9
- Polityka włoska i polska albo przystawia włoskie [...] JABŁONOWSKI J.S. [tłum.] II 8/10
- „Polityką kieruje nie tylko interes, ale i moralność” CZARTORYSKI A.J. I 195/11
- Polityki Arystotelesowej, to jest rządu Rzeczypospolitej, z dokładem ksiąg ośmioro Arystoteles III 240/6
- The Polish Cause WIEŁOPOLSKI A. V 46/2
- The Polish Lovers JAKUBOWSKI A.A. II 16/1
- The Polish Nation LUTOSLAWSKI W. II 375/32
- Polka NORWID C. III 148/76
- Polka, Opera w 3 a. (Obrona Trembowli; Kazanowska; Polka, czyli obrona Trembowli) WYBICKI J. V 123/15
- Polka, czyli obrona Trembowli zob. Polka, Opera w 3 a.
- Polka i Amerykanka MACIEJOWSKI I. II 403/14
- Polka w Ameryce KOZŁOWSKI S.G. II 228
- Polki literatki ESTREICHER K. I 273
- Polki twórcze czasów nowszych KRAUSHAR A. II 272/27
- Pollens doxis promicuit... ŚWINKA A. (?) IV 232/8
- Polnisch-deutsches Stammwörterbuch und Nomenclator enthaltend die zur gegenseitigen Mittheilung im Verkehr notwendigsten Ausdrücke... MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. III 95/16
- Polnische Formenlehre nebst Anleitung zum Übersetzen aus dem Deutschen ins Polnische... MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. III 95/5
- Die polnische Frage mit Bezug auf die letzten Ereignisse WOLNIEWICZ W.A. V 93/1
- Polnische Lesebuch, Lexikon und Sprachlehre für ersten Anfänger mit grammatisch erläuternden Anmerkungen ... Zabawki pożyteczne, czyli książka elementarna dla uczących się polskiego lub niemieckiego języka, z słownikiem i krótką gramatyką podług ustaw sławnego Adełunga (Polnisches Handbuch...; Polnische Sprachlehre) MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. III 95/1
- Die polnische Literatur zur Geschichte der Philosophie STRUVE H. IV 165/20
- Polnische Literaturgeschichte BRÜCKNER A. I 113/23
- Die polnische Philosophie der letzten zehn Jahre (1894–1904) STRUVE H. IV 165/30
- Polnische Sprachlehre zob. Polnische Lesebuch, Lexikon und Sprachlehre für ersten Anfänger mit grammatisch erläuternden Anmerkungen ...
- Polnische deutsch erklärte Sprachkunst DOBRACKI M. I 244/4
- Die polnische Verschwörung KLACZKO J. II 119
- Polnische Volkssagen und Märchen Wójcicki K.W. II 343/13
- Der polnische Wortbestand in J. Mączyński's Lexicon Latino-Polonicum 1564 II 439/1
- Polnischer Büchersaal [...] JANOCKI J.D.A. II 29/8
- Polnischer Wegweiser oder versuchte Analyse des Verbi, nebst Materialien zum Übersetzen MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. III 95/7
- Polnischer Wegweiser, enthaltend eine neu versuchte Aufklärung der polnischen Sprachformen nebst Materialien zum Übersetzen ... Mentor polski, czyli nowy sposób ułatwiający naukę o formach mowy polskiej... MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. III 95/8
- Polnischer Wegweiser, oder neu versuchte Darstellung der polnischen Zeitwörter in ausführlichen Paradigmen ... Przewodnik polski, czyli nowy sposób ułatwiający naukę o czasosłowiu polskim MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. III 95/10
- Polnisches Handbuch... zob. Polnische Lesebuch, Lexikon und Sprachlehre für ersten Anfänger mit grammatisch erläuternden Anmerkungen ...
- La Pologne captive et ses trois poètes: Mickiewicz – Krasinśki – Slowacki CHOJECKI E. I 165/10
- La Pologne contemporaine BRATKOWSKI S. I 101/30
- La Pologne contemporaine. La pays, la nation, la situation économique POTOCKI A. [ed.] III 278/21
- La Pologne en 1830, esquisse des moeurs BRATKOWSKI S. I 100/22
- La Pologne en France LORENTOWICZ J. II 364/12
- La Pologne et les Polonais TOPASS J. IV 253/2
- La Pologne indépendante comme seule solution possible de la question d'Orient (La Pologne rétablie dans son intégrité comme solution positive de la question d'Orient; Rétablissement de la Pologne comme seule solution positive de la guerre d'Orient) OSTROWSKI K. III 211/14
- La Pologne inconnue WALISZEWSKI K. V 20/12
- La Pologne rétablie dans son intégrité comme solution positive de la question d'Orient zob. La Pologne indépendante comme seule solution possible de la question d'Orient
- La Pologne, la Russie et l'Europe TYMOWSKI T.K. IV 289/9
- La Pologne, le germanisme et le tsarat de la Moscou depuis l'an 1000 jusqu'à 1860 ORPISZEWSKI L. III 187/3
- La Polonaise ou l'instinct du coeur... zob. Malwina, ou l'instinct du coeur
- Polonaises et Russes WALISZEWSKI K. V 20/13
- Polonez Ogińskiego WYSOCKI A.G. V 132/9
- Polonia Kromer M. V 21/7
- Polonia WYSPIAŃSKI S. V 133
- Polonia defensa contra Joannem Barclaium OPALIŃSKI Ł. III 178/2
- Polonia irredenta NIEMOJEWski A. III 135/5; III 134
- Polonia litterata nostri temporis JANOCKI J.D.A. II 29/5
- Polonia moriens suos et exteris alloquitur LUBIENIECKI S. (młodszy) II 368/6
- Polonia nunc denuo recognita zob. Polonia sive status Regni Poloniae descriptio
- Polonia sive de origine et rebus gestis Polonorum libri XXX KROMER M. II 279/14; I 395/3, II 88/3, IV 120/11
- Polonia sive de situ, populis, moribus, magistratibus et republica regni Polonici libri duo KROMER M. II 278/13
- Polonia sive status Regni Poloniae descriptio (Polonia nunc denuo recognita) STAROWOLSKI S. IV 139/13; IV 138
- Poloniam et patronum eius tutelarem ac apostolum patriae suae divum Adalbertum vindicari et defendit contra Bohemos, Boleslaum, Balbinum aliosque autores JABŁONOWSKI J.A. II 10/11
- Polonica. Materiały do dziejów Polski w pismach rosyjskich 1700–1862 [...] ROLLE A.J. III 376/5
- Polonicae grammaticae institutio STATORIUS P. IV 153/7

- Polonoeutychia albo Polskiego Królestwa szczęście a przy tym i W. Księstwa Litewskiego LUBIENIECKI A. (starszy) II 367/1
- Polowanie SARNECKI Z. IV 19
- Polowanie na męża BAŁUĆKI M. I 30/4
- Polowanie na wieloryby Mayne Reid T. I 19/29
- Polowanko WIENIAWSKI J. V 48/9
- Polska. [Rozprawa] Lord R.H. II 102/102
- Polska albo opisanie położenia Królestwa Polskiego STAROWOLSKI S. IV 139/13
- Polska aż do pierwszej połowy XVII w. pod względem obyczajów i zwyczajów MACIEJOWSKI W.A. II 405/4
- Polska i Rosja SIENKIEWICZ H. IV 45
- Polska, dzieje i rzeczy jej rozpatrywane przez... LELEWEL J. II 323/33; II 31/13, 323/38
- Polska etnograficzna JANKOWSKI Cz. II 26/22
- Polska i Europa w drugiej połowie XVIII w. (Z dziejów XVIII w.) WALISZEWSKI K. V 20/5
- Polska i Litwa DĘBICKI Z. I 226/14
- Polska i Moskwa KORZENIOWSKI A. Nałęcz II 206/4
- Polska i Rosja SIENKIEWICZ H. IV 45
- Polska i święta wojna zob. Polen und der heilige Krieg
- Polska i Węgry (O stosunkach polsko-węgierskich) WORCELL S. V 103/2
- Polska Korona jest martwe ciało... SZEMIOT S.S. IV 191/16
- Polska literatura współczesna POTOCKI A. III 278/12
- Polska na drodze pokoju i miłości WIELOGŁOWSKI W. V 44/4
- Polska Najada, czyli głos wodospadu Łaby na Śląsku STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/11
- Polska odradzająca się, czyli dzieje polskie od roku 1795 potocznie opowiedziane LELEWEL J. II 322/23
- Polska pani z ostatniego okresu KOŹMIAN S. II 234/17
- Polska pieśń miłosna LORENTOWICZ J. [ed.] II 364/22
- Polska pieśń niepodległa LORENTOWICZ J. II 364/4
- Polska plastyka średniowieczna STASIAK L. IV 146/18
- Polska „Podróż sentymentalna” Aleksandrowicz A. V 62/2
- Polska, poemat Ferguson J.C. III 400/7
- Polska proza średniowieczna BRÜCKNER A. [ed.] I 113/46; III 385, 388
- Polska szopka HERTZ B., Sierosławski S., Szczepkowski I 400/13
- Polska sztuka współczesna 1887–1894 na Wystawie Krajowej we Lwowie 1894 r. GÓRSKI K.M. I 364/2
- Polska w 1811 i 1813 roku Bignon L. IV 43/46
- Polska w apoteozji [...] apoteozie [...] Bukaty A. III 124/1
- Polska w chwili pogromu DĘBICKI L. I 225/2
- Polska w czasie trzech rozbiorów 1772 – 1799 KRASZEWSKI J.I. II 264/70
- Polska w kształcie dykcjonarza historyczno-statystyczno-geograficznego opisana SŁOWACZYŃSKI A. IV 111
- Polska w obszernych wiadomościach swoich skrócona, z podziałem na 3 części [...] ZALUSKI J.A. V 165/22; III 62/71, V 288/71
- Polska w pieśni ŁUSZCZEWSKA J. II 399/4-7
- Polska w pieśniach cudzoziemskich KOCHANOWSKI J. II 137/18
- Polska w roku 1646 a Polska w roku 1648 (Dwa lata dziejów naszych 1646, 1648) SZAJNOCHA K. IV 180/10
- Polska w walce GILLER A. I 330/8
- Polska w XVII wieku, czyli Jan III Sobieski i jego dwór zob. Polen im XVII. Jh. oder Johannes der Dritte Sobieski und sein Hof
- Polska wieków średnich, czyli ... w dziejach narodowych polskich postrzeżenia LELEWEL J. II 323/30
- Polska wobec Boga WIELOGŁOWSKI W. V 44/1
- Polska wobec Rosji STRASZEWCZ L. IV 158/3
- Polska za granicą i w Królestwie Kongresowym, tak zwanym Królestwie Polskim KOMIEROWSKI J. II 167/4; IV 100/119
- Polska ziemia (w obrazkach) LENARTOWICZ T. II 327/4
- Polskaja literatura (Obzor istorii polskoj literatury) SPASOWICZ W. IV 126/1
- Polski Cagliostro Adam Ronikier „Philaleta” 1812–1873 zob. Człowiek z głową
- Polski herold naukowy zob. Prodrumus Polonus eruditae veritatis seu tractatus de dignitate et utilitate [...]
- Polski sowizdrzał, czyli zbiór uczciwych i dowcipnych powiastek, historii, anegdot... CHOCISZEWSKI J. I 154/8
- Polski zaklęty świat OPPMAN A. III 181/25
- Polskie bohaterki w dniu 5 m. czerwca 1794 MAKULSKI F. Jaxa II 415/23
- Polskie czasy, błogie czasy TUCZYŃSKI F.K. IV 274/5
- Polskie listy miłosne dawnych czasów Ganszyniec R. I 271
- Polskie niebo NIEMOJEWSKI A. III 136/52
- Polskie wypisanie dwojg krajiny świata MACIEJ z MIECHOWA II 401/2; I 331/6
- Polskiej działwie LASKOWSKI K. II 316/46
- Polsko-francuskie stosunki w XVII w. 1644–1667 WALISZEWSKI K. V 20/18
- Polskość Mikołaja Kopernika ŁOŚ J. II 386/10
- Polskość Śląska Cieszyńskiego LONDZIN J. II 363/5
- Polubowna ugoda ABGAROWICZ K. I 13/5
- Polusia, córka kołodzieja, czyli wolność oswobodzona MAREWICZ W.I. II 428/17
- Polyhistor continuatus, seu rerum toto orbe a Carolo M. ad Albertum II Austriacum ... gestarum ... series JONSTON J. II 60/12
- Polyhistor, seu rerum ab exortu universi ad nostra usque tempora ... series JONSTON J. II 60/6
- Polymathiae philologicae, seu totius rerum universitatis ad suos ordines revocatae adumbratio horis subsecivis... concinnata JONSTON J. II 60/10
- Połośka WOLSKI W. V 98/8
- Polów potworów morskich Mayne-Reid T. V 156/19
- Południe ORKAN W. III 185/12
- Pomieszanie Jarosza Bejły objawione OLIZAR G. III 172/3
- Pomiędzy sądem a sumieniem BELMONT L. I 44/10
- Pomnięty PRUS B. III 301/23
- Pomniejsze pisma historyczne, szczególnie do historii Litwy odnoszące się NARBUTT T. III 112/6
- Pomniejsze źródła do dziejów literatury i cywilizacji polskiej w XVI i XVII stuleciu zob. Trzy dziełka J.B. Zimorowica
- Pomniejszyciele olbrzymów FELDMAN W. I 282/19
- Pomnik Adama Mickiewicza w Montmorency [...] z tłum. na jęz. franc. i akwafortą B.Z. ZALESKI B. V 157/13
- Pomnik Kościuszki na Rynku Krakowskim STASIAK L. IV 146/12
- Pomnik Mickiewicza WYSPIAŃSKI S. V 133
- Pomnik Mickiewicza w Warszawie 1897–1898 WASILEWSKI Z. V 27/1
- Pomnik pierwszych monarchów polskich w Poznaniu zob. Verhandlungen betreffend das den ersten beiden christlichen Regenten Polens in Posen errichtete Denkmal
- Pomnik Piotra Wielkiego MICKIEWICZ A. III 26/34
- Pomniki Aleksandra MAJERANOWSKI K. II 410/1
- Pomniki do dziejów litewskich NARBUTT T. III 112/4
- Pomniki do historii obyczajów w Polsce XVI i XVII wieku KRASZEWSKI J.I. [ed.] II 268/149; I 17, III 83/3, 207/2, 235
- Pomniki dziejów Polski w. XVII Podgórski A. [Mosbach] III 203

- Pomniki historii i literatury polskiej WISZNIEWSKI M. [ed.] V 65/10; I 182/10, 183/12, II 75/7, V 246/3a
- Pomniki prawa litewskiego z XVI w. Piekosiński F. III 384/5
- Pomorzanie MAJKOWSKI A. II 413/11
- Pomorzanie w Gąsawie TUCZYŃSKI F.K. IV 275/17
- Pomór ORKAN W. III 185/13; III 184
- Pompalińscy ORZESZKOWA E. III 193/12
- Pompeja NORWID C. III 145/23; III 150/110
- Pomsta zob. W zapadłym szybie
- Pomyłka KORZENIOWSKI J. II 211/64
- Pomyłka jastrzębia ROGOSZÓWNA Z. III 373/15
- Pomyłka serca ZACHARIASIEWICZ J. V 151/34
- Pomyłki ŻEROMSKI S. V 211/79
- Pomyłki. Ułamek ze starej gawędy WILKOŃSKI A. V 57/1, 57/5
- Pomysł do powieści KOSIAKIEWICZ W. II 213/26
- Pomyśły do filozofii dziejów rodzaju ludzkiego Herder G. I 136/14
- Pomyśły do poznania zasad języka polskiego JACHOWICZ S. II 14/10
- Pomyśły o harmonii społecznej SIEMIENSKI L. IV 42/8
- Pomyśły o wychowaniu ludów LIBELT K. II 346/6
- Pomywaczka KRASZEWSKI J.I. II 267/126
- Ponad siły MACIEJOWSKI I. II 404/38
- Ponad siły. Sztuka w 2 cz. a 6 odsłona Björnson Björnsterjerne M. II 100/57
- „Ponad śnieg bielśmy się stanę” ŻEROMSKI S. V 210/65
- Ponad wodami Engel G. V 112/21
- Poncjyan zob. Poncjyan, który ma w sobie rozmaite powieści mile barzo ku czczeniu, wzięte z rzymskich dziejów
- Poncjyan, który ma w sobie rozmaite powieści mile barzo ku czczeniu, wzięte z rzymskich dziejów (Historja piękna z przykłady nadobnemi o Poncjyanie, cesarzu rzymskim; Poncjyan.Historia o siedmiu mędrcach; Niezwykła opowieść o siedmiu mędrcach) JAN z KOSZYCZEK [tlum.] II 18/4
- Poniewczasie SABOWSKI W. IV 9/14
- Pontianus aut facta septem sapientum II 19/4
- Poparcie „Uwag nad życiem Jana Zamoyskiego”... BAUDOUIN J. I 41/18
- Popas SKARBK F. IV 71/14
- Popas w Miłosnej, czyli Zemsta cioci Salusi BARTELS A. I 36/9
- Popas w Upięciu MICKIEWICZ A. III 25/26, 30/60
- Popiel i Piast, tragedia w 5 a., z podań i legend historycznych, wierszem ROMANOWSKI M. III 378/8; III 378
- Popielec (Rozmyślenia o śmierci czyli Popielec) SZOSTOWICZ U. IV 192/2
- Popieliny Kondracki M. II 99/34
- Popielnica Feuillet O. II 442
- Popieluch SZUKIEWICZ M. IV 199/20
- Popioły ŻEROMSKI S. V 209/36
- Popiół Deledda G. II 221/17
- Poprawa błędów w ustnej i pisanej mowie polskiej KOPCZYŃSKI O.A. II 186/19
- Poprawa niektórych obyczajów polskich potocznych zob. Cenzor obyczajów niektórych potocznych
- Poprawa niektórych obyczajów polskich potocznych STAROWOLSKI S. IV 138/6
- Poprawiny zamojskie SZYMONOWICZ Sz. IV 210/8
- Poprawy i przydatki do ksiązki „Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego” STASZIC S. IV 148/2
- Poprzysiężony pokój w Moskwie z Polakami od ... Władysława IV CHEŁCHOWSKI H. I 144/7; I 144/10
- Popychadło SZUTKIEWICZ J. IV 201/1
- Porachunki i projekty NOWACZYŃSKI A. III 160/51
- Poranek KASPROWICZ J. II 97
- Poranek SZUKIEWICZ A. IV 198
- Poranki i wieczory WILKOŃSKA P. V 55/5
- Poręczenie religijne mesjanizmu HOENE-WROŃSKI J.M. I 406/6
- Porównanie ZIEMIĘCKA E. V 195
- Porównanie dwu powstań narodu polskiego 1794 i 1830–1831 LELEWEL J. II 322/26
- Porównanie Karamzina z Naruszewiczem LELEWEL J. II 323/38
- Porównawcze badania nad rytmem i rytмами KAWCZYŃSKI M. II 108/4
- Portée et validité des traités entre Russie et la Pologne SIENKIEWICZ K. IV 62/6
- Le Portfolio ou collection de documents politiques relatifs à l'histoire contemporaine Urquhart D. IV 63/13
- Portrait de la petite Ida MALCZEWSKI A. II 416/4
- Portret STRUG A. IV 160/7
- Portret Doriany Graya Wilde O. II 38/21
- Portret i krajobraz angielski POTOCKI A. III 278/10
- Portret J.O.Xciu J.M. A.Czartoryskiemu BIELAWSKI J. I 60
- Portret króla Jana SIEMIENSKI L. IV 42/4
- Portret Moskwy, czyli odpowiedź na pytania: Co jest Moskwa i w jakim dziś znajduje się stanie? Jakie krzywdy Moskwa przyczyniła Polakom? I dlaczego Polska z Moskwą poszła do rozvodu? MAKULSKI F. Jaxa II 415/13
- Portret pięknej pani ŁOŚ W. II 388/32
- Portrety SZUJSKI J. IV 196/15, 196/30
- Portrety i sylwetki z 19 stulecia DĘBICKI L. I 225/13
- Portrety literackie SIEMIENSKI L. IV 43/28; I 294/52, IV 42, 44/62
- Portrety pięciu Elżbiet WĘGIERSKI T.K. V 35
- Portrety wsławionych Polaków rysowane na kamieniu orzeź Walentego Śliwickiego... CHODKIEWICZ A. I 158/8
- Porwanie króla ROLLE A.J. III 376/3
- Porwanie Prozerpiny Claudian C. I 390/4
- Porwanie Sabina ZACHARIASIEWICZ J. V 151/22
- Pory roku zob. Zielnik, herbarmez z języka łacińskiego zowią
- Porządek fizyczno-moralny, czyli nauka o należyściach i powinnościach człowieka [...] KOLLATAJ H. II 163/18
- Porządek nabożeństwa Kościoła powszechnego apostołskiegó słowem Bożym zbudowanego na Jezusie Chrystusie... KRAIŃSKI K. II 237/2
- Porządek sądów i spraw miejskich prawa majdeburckiego GROICKI B. I 378/5; I 377, 378/10
- Porządni ludzie CHECIŃSKI J.K. I 145/8
- Porzeczka Warty i Baryczy SADOWSKI J.N. IV 12/6
- Posąg ZACHARIASIEWICZ J. V 151/29
- Posażna jedynaczka FREDRO J.A. I 300/2
- Posąg SZYMANOWSKI W. IV 205/16
- Posąg i salamandra MOSTOWSKA A. III 93/1, V 290/1
- Poselstwo LASKARYS J. II 315/7
- Poselstwo do was mam SKARGA P. IV 75/23
- Poselstwo Mojżesza FREDRO A. I 294/67.2.
- Poselstwo wielkiej J.W. Stefana Chomentowskiego, wojewody mazowieckiego, od Najjaśniejszego Augusta II [...] GOŚCIECKI F. I 357/1
- Poselstwo z Dzikich Pól JURKOWSKI J. II 61/8
- Poselstwo z ziemi ucisku zob. Posłanie do braci wygnaneów
- Posel boskiej łaskawości Św. Gertruda I 319/6
- Posel męczennik ZACHARIASIEWICZ J. V 151/30
- Posel moskiewski ŻABCZYC J. V 202/2
- Posel wielki o Wcieleniu Syna Bożego... SOKOŁOWSKI S. IV 118/14; II 33/15
- Posiadłości kmiecie dwójakiej natury, dziedzictwo i wola LELEWEL J. II 322/27
- Posiedzenie STANISŁAWSKA W. IV 135/9

- Posiedzenie Bacciarellego malarza MAGNUSZEWSKI D. II 408/7; II 408/19
- Posiedzenie wiejskie we IV-ch niedzielach JANKOWSKI P. II 28/20
- Poskromienie złośnicy Shakespeare W. IV 10
- Posłanie do braci wygnańców (Poselstwo z ziemi ucisku...) BRODZIŃSKI K. I 105/27; V 78/17
- Posłanie do dusz RUFFER J. III 394/1
- Posłanie do Polski GOSZCZYŃSKI S. I 355/14; I 354
- Posłannictwo katolickiej niewiasty od początku chrześcijaństwa po nasze czasy Ventura de Raulica G. II 234/24
- Posłannictwo polskiego narodu LUTOSŁAWSKI W. II 376/47
- Posłannicy zob. Demokraci i arystokraci
- POSŁUCHAJCIE, BRACJA MIAŁA... (Lament świętokrzyski; Planctus; Żale Matki Boskiej pod krzyżem) III 276; V 298
- Postągacz PRZYBYLSKI Z. III 316/1
- Posłuszeństwo KORZENIOWSKI J. II 211/64
- Pospolite ruszenie wszelkiego rodzaju stworzeń i elementów przyrodniczo szlacheckiego wiejskiemu ŚWIDERSKI F. IV 224/1
- Pospolite ruszenie, czyli bitwa z Kozakami DMUSZEWSKI L.A. I 243/9
- Post festum Wichert E. II 443/13
- Post mortem vero ipsius... zob. Miracula sancti Adalberti
- Postacie Świętych ZALESKA K. Saryusz V
- Postanowienia MELLEROWA Z. II 442/2
- Postęp do życia KAMIENSKI H.M. II 80/16
- Postępek prawa czartowskiego przeciw rodzajowi ludzkiemu BAZYLIK C. I 43/11
- Postępek ... w ... sądzonych a sprawach około karania na gardle GROICKI B. I 378/6; I 378/10
- Postępowi CIESZKOWSKI H. I 177/2
- Postilla catholica, to jest kazania na każdą niedzielę i na każde święto przez cały rok (Postilla catholica) WUJEK J. V 119/3; I 373/1, V 119/8
- Postilla chrześcijańska (Dąbrówka) DAMBROWSKI S. I 209/2; I 209
- Postilla domowa to jest Kazania na ewangelie niedzielne i przedniejsze święta ... Luter M. II 419/6
- Postilla orthodoxa, to jest wykład Świętych Ewangelii niedzielnych i świąt uroczystych BIAŁOBRZESKI M. I 57/5
- Postilla popularis, to jest Kazania na Ewangelije święte GDACIUS A. I 326/3
- Postille catholicnej część trzecia... WUJEK J. V 119/3
- Postille mniejszej część pierwsza ozimia, to jest krótkie kazania albo wykłady Ewangeliej na każdą niedzielę i na każde święto... WUJEK J. V 119/5
- Postny obiad albo zabaweczka PRZETOCKI H. III 308/4
- Postrożni ORKAN W. III 186/31; III 184
- Postrzeżenia i uwagi nad sztuką tłumaczeń Le Rond d'Alembert J. II 127/7
- Postrzeżenia i wnioski pisownicze SIEROCIŃSKI T. IV 64/10
- Postrzeżenia w dziele Tadeusza Czackiego „O litewskich i polskich prawach” POTOCKI I. III 280/14
- Postulat moralny Hartleben O.E. IV 187/11
- Postulata ordinis ecclesiastici universi in Regno Poloniae I 358/3
- Postylla kościelna i domowa... zob. Zbiór kazań podwójnych na niedziele i święta uroczyste całego roku
- Postylla albo wykłady ewangelij niedzielnych i na święta GRZEGORZ Z ŻARNOWCA I 386/1; I 331/4, 386/9
- Postylla Kościoła powszechnego apostołskiego... KRAIŃSKI K. II 237/4
- Postylla mniejsza WUJEK J. V 119/8
- Postylla polska domowa, to jest kazania na każdą niedzielę ORSZAŁ G. III 188/1; IV 30/17
- Postylla większa WUJEK J. V 119/8
- Postylla część wtóra... GRZEGORZ Z ŻARNOWCA I 386/1
- Postylla krześcijańskiej część czwarta GIŁOWSKI P. I 331/4; I 386/1
- Postylla krześcijańskiej część trzecia... GRZEGORZ Z ŻARNOWCA I 386/1
- Poszedł Marek ROGOSZÓWNA Z. III 373
- Poszłabym ja na kraj świata... KONOPNICKA M. II 180/8
- Poszukiwacze szczęścia RAWITA-GAWRONSKI F. III 345/7
- Poszukiwanie bezwzględności Balzac H. IV 175/9
- Poszukiwanie prawdy KASPROWICZ J. II 102/133
- Pościg za słońcem CHOROMANSKI L. I 167/4
- Poślubięcy buntu GARFEINOWA-GARSKA M. I 314/3
- Pośredniczka KORZENIOWSKI J. II 209/21
- Pośród niesnasek Pan Bóg uderza... zob. Pośród niesnasek – Pan Bóg uderza...
- Pośród niesnasek – Pan Bóg uderza... (Papież słowiański; Pośród niesnasek Pan Bóg uderza...) SŁOWACKI J. IV 100/121
- Poświęcenia NARZYMSKI J., Sahowski W. III 119/4, IV 10/15
- Poświęcenie CHEŃCINSKI J.K. I 145/11
- Poświęcenie. Dramat w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 316/2
- Potęga białychgłów Anakreon II 87/6
- Potępieńcy SYNORADZKI M. IV 177/27
- Potoccy i Czartoryscy WALISZEWSKI K. V 20/4
- Potomek Dybidzbanów BRANDOWSKI S. I 99/9
- Potomność KOSSAKOWSKI A. II 215/8
- Potop SIENKIEWICZ H. IV 48/25; III 177, V 307/25
- „Potop”. Epos uscenizowany IV 49/25
- Potrójny o sobie HERBURT J.S. I 398/3
- Potrójny z Plauta CIEKLIŃSKI P. I 174/2; I 174, 205/15, 398/3
- Potrzeba warneńska SIEMIENSKI L. IV 42/5
- Potrzeba z Szeremetem, hetmanem moskiewskim, i z Kozakami w roku Pańskim 1660 od Polaków wygrana LESZCZYŃSKI S. II 334/1
- Potrzeba zbaraska ZALESKI J.B. V 159/14
- Potrzebne consideratie około porządku wojennego i pospolitego ruszenia FREDRO A.M. I 298/8
- Potrzebne grzeszki RZEWUSKI St. III 409/7
- Potrzeby nauki polskiej w zakresie literatury powszechnej MATUSZEWSKI I. II 437/7
- Poturczyńcy (1863–1864) KRASZEWSKI K. II 270/17
- Potwarce KROPIŃSKI L. II 283
- Potwory GRAYBNER S. I 371/17
- Pouczenie hetmana podskarbiemu koronnemu dane TARNOWSKI J. IV 238/2
- Pour la fête de Sa Majesté l'Imperatrice et la Reine Louise-Marie le 25 Août l'an 1812 au public de Vilna BOGUSŁAWSKI J.K. I 80/10
- Pour passer le temps oktawą TETMAJER K. Przerwa IV 246/10
- Le pouvoir temporel du Pape Boncompagni C. III 47/18
- Powaby zimy zob. Zima miejska
- Poważne chwile SZUJSKI J. IV 196/11
- Powiązki CZARTORYSKI A.J. I 196
- Powiązki TREMBECKI S. IV 257, 257/10, 258/11
- Powiaśki dla dzieci z prawdziwych wydarzeń LEWOCKA K. II 344/2
- Powiaśki dla najmłodszych MROZOWICKA Z. III 98/4
- Powiaśki i bajki zob. Bajki i powieści
- Powiaśki i bajki JACHOWICZ S. II 14/19
- Powiaśki i bajki (Bajki) MICKIEWICZ A. III 30/60, 30/62
- Powiaśki i obrazki historyczne KRASZEWSKI J.I. II 261/18
- Powiaśki i opowiadania żołnierskie z wojen od 1799 do 1812 r. (Opowiadania żołnierskie z wojen od r. 1799 do 1812; Z wojen napoleońskich) KOSIŃSKI A.A. II 213/1

- Powiastrki ludowe ZIEMIĘCKA E. V 196/4; V 196
- Powiastrki polskie SKARBK F. IV 72/34
- Powiastrki prawdziwe dla dzieci KRAKOWOWA P. II 240/10
- Powiastrki, opowiadania i dwa fragmenta poetyczne z przydataniem kilku poezji mniejszych KORZENIOWSKI J. II 209/28
- Powiastrki, powieści i komedyjki moralne (Historijki, powiastrki i komedyjki moralne) TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/16
- Powiat oszmiański JANKOWSKI Cz. II 26/11; III 330/17
- Powiest' o Skanderbegie, kniaziati albanskom BIELSKI M. I 67/1
- Powiesti i rasskazy SIEROSZEWSKI W. IV 67/8
- Powieści belgijskie z życia rodzinnego (Wieczory zimowe) Conscience H. I 241/80
- Powieści chińskie SIEROSZEWSKI W. IV 67/10
- Powieści dla dzieci Marcet J. III 110/5
- Powieści dla młodzieży naśladowane z angielskiego DUCHIŃSKA S. I 257/11
- Powieści domowe SZCZENIOWSKI T. IV 186/3
- Powieści historyczne i moralne napisane wierszem przez Obywatela Slonimskiego OGIŃSKI M.K. III 171/7
- Powieści huculskie zob. Nowele huculskie
- Powieści i bajki śląskie (Podróż w zaświaty) KUPIEC J. II 304/1
- Powieści i legendy KOSIŃSKI A.A. II 214/8
- Powieści i pisma humorystyczne SKARBK F. IV 71/23
- Powieści i podania ludowe, z ust ludu i książek CHOCL-SZEWSKI J. I 154/5
- Powieści i romanse zebrane z najnowszych i najcenniejszych autorów DMOCHOWSKI F.S. I 241/92
- Powieści Jadama GORCZYŃSKI A. I 348/1
- Powieści kozackie CZAJKOWSKI M. I 186/1; V 246/1
- Powieści krótkie moralne dla dzieci zob. Upominek dla dzieci [...]
- Powieści ludowe KRASZEWSKI J.I. II 267/135
- Powieści ludu spisane z podań [...] Baliński K. V 114/46
- Powieści moralne Zschokke J.H. I 240/60
- Powieści moralne dla dzieci TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 234/3
- Powieści moralne i anegdota zob. Kalendarzyk nowy damski na rok 1807, zawierający rozmaite poezje, powieści, anegdoty
- Powieści moralne p. Marmontela I 137/24, 137/30
- Powieści moralne p. Marmontela z francuskiego na język polski wyłożone... WĘGIERSKI T.K. V 35/1
- Powieści moralne [...] R. 1810 TURSKI Wincenty Ithum. I IV 280/9
- Powieści narodowe JARACZEWSKA E. II 34/5
- Powieści naszych czasów DUCHIŃSKA S. I 256/1
- Powieści nieboszczyka Pantofla [...] SZTYRMER L. IV 194/3; IV 194/9; V 313/9
- Powieści niemoralne LUBOWSKI E. II 373/25
- Powieści o dawnym obyczaju KRASZEWSKI J.I. II 267/131
- Powieści o zbójcach, opryszkach i hajdamakach CHOCISZEWSKI J. I 155/29
- Powieści podolsko-ukraińskie, wzięte z rzeczywistych obrazów GROZA S. I 380/2
- Powieści poetyczne DUCHIŃSKA S. I 256/8
- Powieści prawdziwe SAWICKA J. IV 22/5
- Powieści Sawy KONOPNICKA M. II 182/57
- Powieści Sawy i inne opowiadania KONOPNICKA M. II 183/72
- Powieści słowiańskie MIŁKOWSKI Z. III 56/47
- Powieści społeczne KONDRATOWICZ L. II 175/1
- Powieści starego sługi dla swoich kolegów LEWOCKA K. II 344/4
- Powieści starego wędrowca KRAKOWOWA P. II 239/2
- Powieści starszozłacheckie KOSIŃSKI A.A. II 214/3
- Powieści Szekspira osnute na tle jego dramatów i tragedii Lamb Ch. II 313/43
- Powieści ukraińskie FISZ Z. I 288/4
- Powieści ukraińskie GRUDZIŃSKI S. I 380/10
- Powieści wiejskie WIRTEMBERSKA M. V 62/3; I 193/4
- Powieści wielkopolskie BERWIŃSKI R.W. I 56/1
- Powieści wierszowane Stok J., PUDEŁOWSKI M., KMITA J.A. II 128/12, III 329/7
- Powieści wschodnie Saadi II 127
- Powieści wschodnie KRASICKI I. II 245/38; II 244/27
- Powieści Wschodu i Zachodu DZIEDUSZYCKI W. I 263/6
- Powieści z dziejów naszych KRAKOWOWA P. II 240/11
- Powieści z dziejów ojczyznnych PRZYBOROWSKI W. III 313/41
- Powieści z dziejów polskich KOSIŃSKI A.A. II 214/2
- Powieści z Pisma Świętego wybrane z ksiąg historycznych Starożytności [...] TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/11
- Powieści z podań i dziejów polskich WIENIARSKI A. V 47/11
- Powieści z podań ludu i obyczajów krajowych [...] BERNATOWICZ F. I 55/6
- Powieści z Starego i Nowego Testamentu według Wulgaty tłumaczenia Wujka, z pytaniami, [...] naukami i zdaniami biblijnymi [...] MUCZKOWSKI J. III 99/1
- Powieści z życia towarzyskiego DZIERŻKOWSKI J. I 265/4
- Powieściopisarstwo polskie BORKOWSKI A. Dunin I 94/7
- Powieść NORWID C. III 149/81 (XXXVI)
- Powieść bez tytułu KRASZEWSKI J.I. II 262/36; III 243/3
- Powieść dobra pani i dobra służąca LIBERA A. II 348/4
- Powieść Henryka Sienkiewicza „Ogniem i mieczem” CHMIELOWSKI P. I 152/10
- Powieść historyczna TRETIAK J. IV 264/11
- Powieść krakowska SZUKIEWICZ A. IV 198/2
- Powieść mego życia. Dom rodzicielski zob. Dom rodzicielski
- Powieść mego życia. Opowiadania FALEŃSKA M. I 278/2
- Powieść o Czarnobrewcu TURCZYŃSKI J. IV 275/2
- Powieść o duszy polskiej GARFEINOWA-GARSKA M. I 314/4
- Powieść o Horożanie (Rzeź w Horożanie) CZAPLIICKI F.W. I 189/1
- Powieść o Udałym Walgierzu (Powieść o Wdałym Walgierzu) ŻEROMSKI S. V 209/38
- Powieść o Wdałym Walgierzu zob. Powieść o Udałym Walgierzu
- Powieść ostatniego minstrela Scott W. III 170/13
- Powieść prawdziwa o naróżnej kamienicy w Kukorowcach (Prawdziwa powieść o kamienicy naróżnej w Kukorowcach, przez Mistra Błażeja Bakalarza tamże) KRASICKI I. II 245/31
- Powieść przeszłości KRZYWICKI T. II 294/5
- Powieść składana JANKOWSKI P., Kraszewski J.I. II 28/9
- Powieść tajemna WOLSKI Wacław V 97/5
- Powieść z czasu mego, czyli przygody litewskie JACKOWSKI I. II 15/3
- Powieść z dawnych czasów DZIEDUSZYCKI M. I 262/8
- Powieść zimowa Shakespeare W. II 236/16
- Powieść zlepana DZIEKONSKI J.B., Miniszewski J.A. III 64/3; V 251/1a
- Powietrze w Barcelonie, czyli ostatnie listy dwojga kochanków Henares P. I 239/37
- Powinności każdego człowieka w rozmowie mianej od kawalerów uczących się in Collegio Nobilium S.P. CHRÓŚCIKOWSKI S. I 171/1
- Powinności nauczyciela mianowicie zaś w szkołach parafialnych i sposoby ich dopełnienia PIRAMOWICZ G. III 260/12

- Powinowactwa z wyboru Goethe J.W. II 5/14
- Powinowactwo cieni i kwiatów o zmierzchu Brzozowski W. Korab I 124/1
- Powinszowanie imienin KOWALSKI F. II 224
- Powinszowanie imienin panu Kazimierzowi ANCUTAŃ J. I 18
- Powinszowanie ... Książęciu Jmci Prymasowi, złożone z delegacji Biskupa Smoleńskiego przez Jego koadiutora NARUSZEWICZ A.S. III 115/26
- Powinszowanie nowonarodzonego syna ... Michałowi hrabi z Wielkich Koncyc Wandalinowi i Urszuli z Zamojskich Mniszchom [...] LEŚNIEWICZ F. II 342/7
- Powinszowanie w dniu imienin Wielmożnej Jmci Pani Ludwiki Rykowej, starościny piaseczyńskiej... WIELĄDKO W.W. V 42/1
- Powinszowanie w dzień imienin J.W. Aleksandrowi Węzykowi, senatorowi... LIBERA A. II 348/3
- Powisłe DUCHIŃSKA S. I 256/4
- Powitanie Anny królowej, siostry Zygmunta III, przybywającej ze Szwecji zob. Augustae et Inlytae heroidi Annae, Joannis III Svecorum ... regis ... filiae [...]
- Powitanie... Franciszka Lanckorońskiego na starostwo rawskie wjeżdżającego BIELSKI J. I 65/17
- Powitanie morza DĘBICKI Z. I 226/16
- Powitanie ... Ogińskiego, miecznika WXLit. w dobrach dziedzicznych Dryswiatkach WYRWICZ K. V 129/9
- Powitanie ... Stanisława Augusta ... imieniem Akademii Krakowskiej ... 1787 dnia 17 czerwca ORACZEWSKI F. III 183/6
- Powody do projektu organizacji wychowania publicznego w Królestwie KORZENIOWSKI J. II 208
- Powody, dla których amnestia przyjęta być nie może... RÓŻYCKI K. III 390
- Powojenni MNISZEK H. III 68/16
- Powołanie KOSIAKIEWICZ W. II 212/3
- Powołanie. Obrazek z życia jednodniowego artysty PODWYSOCKI K. III 265
- Powolanie. Powieść WILKOŃSKA P. V 56/28
- Powódź BERNATOWICZ F. I 55/4
- Powódź POL W. III 268/25
- Powóz złamany NIEMCEWICZ J.U. III 129/45
- Powracająca fala PRUS B. III 300/12
- Powrotnym szlakiem STANISŁAWSKA W. IV 135/5
- Powrócili PAPI J. III 221/20
- Powrót PRZYBYSZEWSKI S. III 320/44
- Powrót SŁOŃSKI E. IV 83/20
- Powrót. Nowele RITTNER T. III 366/19
- Powrót. Powieść (Powrót. Powieść z życia wschodniej Syberii) SIEROSZEWSKI W. IV 67/11
- Powrót do gniazda KRASZEWSKI J.I. II 264/74
- Powrót do moich lat dziecięcych WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/17
- Powrót do Puław CZARTORYSKI A.J. I 196
- Powrót Don Kiszota Chesterton G.K. III 250/50
- Powrót gołębia ŁUSZCZEWSKA J. II 399/9
- Powrót ideałów KOMORNICKA M. II 168/2
- Powrót generała Dembińskiego DMOCHOWSKI F.S. I 238/8
- Powrót konfederata STARZEŃSKI L. IV 141/1
- Powrót na wieś zob. Powrót z Warszawy na wieś Autora „Zabawek wierszem i prozą”
- Powrót niespodziewany BAUDOUIN J. I 41/11
- Powrót Odysa WYSPIAŃSKI S. V 136/26
- Powrót Polaków z niewoli w roku 1787 HYŻDEU T. I 417/3
- Powrót posła NIEMCEWICZ J.U. III 127/7; I 84/20, 414, V 292/7
- Powrót spod Berezyny TRIPPLIN T. IV 266/15
- Powrót taty MICKIEWICZ A. III 22/10; II 121/30
- Powrót umarłych BELMONT L. I 44/27
- Powrót wiosny KONCZYŃSKI T. II 174/27
- Powrót wiosny ZIELIŃSKI G. V 190/8
- Powrót wojowników zob. Rzym oswojony
- Powrót z Warszawy na wieś Autora „Zabawek wierszem i prozą” (Powrót na wieś) KARPINŃSKI F. II 92/6
- Powrót zza świateł KOSIAKIEWICZ W. II 213/28
- Powstanie Aretinów SZANIAWSKI J.K. IV 182
- Powstanie Kościuszki MORAWSKI Teodor III 80/3
- Powstanie kościuszkowskie SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 26/6
- Powstanie Królestwa Polskiego w roku 1830 i 1831 WĘŻYK F. V 38/21
- Powstanie na Wołyniu, czyli pamiętnik pułku jazdy wołyńskiej [...] (Pamiętnik pułku jazdy wołyńskiej 1831 r.) RÓŻYCKI K. III 391/1; III 390
- Powstanie na Wołyniu, Podolu i Ukrainie w roku 1831 [...] (Historia powstania w 1831 roku na Wołyniu, Podolu, Ukrainie, Żmudzi i Litwie) WROTNOWSKI F. V 116/5
- Powstanie narodu DMUSZEWSKI L.A. I 244/34; I 239
- Powstanie narodu polskiego w 1830 i 1831 MOCHNAK M. III 70/11; II 323/33, III 51, 69
- Powstanie narodu polskiego w roku 1830 i 1831. Od epoki, na której opowiadanie swoje zakończył Maurycy Mochnański MIEROSŁAWSKI L. III 51/8
- Powstanie polskie i dyplomacja KRAUSHAR A. II 271
- Powstanie poznańskie w roku 1848 MIEROSŁAWSKI L. III 51/12
- Powstanie poznańskie w 1848 r. RAKOWSKI K. III 340/2
- Powstanie węgierskie MIŁKOWSKI Z. III 57/72
- Powstaniec litewski NAKWAŚKA A. III 109/6
- Powstańcy polscy w 1833 roku ULRICH L. V 12/1
- Powszechny przegląd arcy-tworów poezji świata WĘŻYK W. V 40/3
- Powszednia spowiedź... (Acb, mój niebieski Panie...) TRZECIESKI A. IV 271/3
- Powtórne ściegi Samuela Zborowskiego i innych JELLENTA C. II 47/19
- Powtórne śluby DRZEWIECKI K. I 255/4
- Powtórne życie SZANIAWSKI K.J. IV 185/39
- Powtórzone wesele BOGUSŁAWSKI W. I 85/35
- Poza dobrem i złem Nietzsche F. V 130/8
- Pozdrowienie TETMAJER K. Przerwa IV 246/3
- Pozłacana głowa (Na wulkanie) KONCZYŃSKI T. II 174/6
- Pozłacana młodzież BALUCKI M. I 30/23
- Poznaczenie krótkie niektórych kwestyj o Kościele Bożym, z kazania ewangelicznego w Warszawie na sejmie... 1585 TURNOWSKI S.T. IV 278/4
- Poznaj, nim pokochasz FREDRO J.A. I 300/2
- Poznaj Poznań NOWACZYŃSKI A. III 160/49
- Poznań ostoją myśli polskiej PRZYBYSZEWSKI S. III 320/47
- Poznańczenie zob. [Vivat Poznańczenie!]
- Pozory SABOWSKI W. IV 10/39
- Pozory mylą NARZYMSKI J. III 119/9
- Pozwól mi mówić ŁASKOWSKI K. II 316/32
- Pozwólcie nam marzyć Morawska J. II 194/12
- Pozytywizm i zadania krytyczne filozofii STRUVE H. IV 164
- Pozytywizm polski DROGOSZEWSKI A. I 250/4
- Pozytywizm w nauce i literaturze JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/37
- Pozytywizm warszawski i jego główni przedstawiciele JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/13
- Pozytywni NARZYMSKI J. III 119/10; III 119
- Pożar KLONOWIC S.F. II 125/9

- Pożar miasta Krakowa, czyli przeszłość i przyszłość BO-GUCKI J. S. I 77/5
- Pożary i zgłiszczą RODZIEWICZÓWNA M. III 368/4
- Pożegnanie BALIŃSKI K. I 27
- Pożegnanie NORWID C. III 147/68
- Pożegnanie. Do D.D. MICKIEWICZ A. III 24/18 (XX)
- Pożegnanie. Komedia w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 317/30
- Pożegnanie córki Teresy Kunegundy, elektorowi bawarskiemu poślubionej CHROŚCIŃSKI W.S. (?) I 170/15
- Pożegnanie Czajld-Harolda Byron III G.G. 25/23, 25/24, 25/26
- Pożegnanie, czyli marsz wojowników zob. Okopy na Pradze
- Pożegnanie Francuzów Mieroszewski J. III 73/24
- Pożegnanie odjeżdżającego Chopina KOŹMIAN S.E. II 236/1
- Pożegnanie wojskowych 1807 DROZDOWSKI J. I 251
- Pożeracz opium i inne szkice ze zbioru „Les Paradis artificiels” Baudelaire Ch. I 167/12
- Pożytki z uchwalonego prawa zasad o sprzedaży starostw... POTOCKI S.K. III 289/10
- Pójdźmy za Nim! SIENKIEWICZ H. IV 50/36
- Póki my żyjemy Prutkowski J. IV 49/25
- Pół fantazji na tle wspomnień DYGAŃSKI A. I 259/11
- Pół kopy jajek dla poczciwych chłopków ŚWIDERSKI F. IV 224/2
- Pół kopy wesolych opowiadań CHOCISZEWSKI J. I 154/14
- Pół miliona SABOWSKI W. IV 10/26
- Pół tuzina wesolych dialogów i komedylek [...] CHOCISZEWSKI J. I 155/27
- Pół wieku ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/11
- Pół wieku pracy Nowolecki A., SABOWSKI W. IV 10/38
- Półdiabły weneckie KRASZEWSKI J.I. II 267/126
- Półdiabły weneckie albo czarownica poleska BOHOMOLEC J.Ch. I 92/5
- Półdiabły SARNECKI Z. IV 20/19
- Półdziewięć Prévost M. V 112
- Północna godzina Shakespeare W. II 28/24
- Północny wschód Europy i Hydrografia Polski zob. Północny wschód Europy pod względem natury
- Północny wschód Europy pod względem natury (Północny wschód Europy i Hydrografia Polski) POL W. III 268/12
- Półpanek GRUDZIŃSKI S. I 380/10
- Półpanek. Powieść GRAYBNER S. I 371/18
- Półświątek Dumas A. (syn) III 310/15
- Półwysep krymski w poezji KLACZKO J. II 120/6
- Praca DĘBICKI Z. I 226/18
- Praca zob. Prac-czoło
- Praca bogactwem IZDEBSKA W. II 7/9
- Praca dzieci po rękodzielniach WOŁOWSKI L. V 101/5
- Praca narodowa LUTOSŁAWSKI W. II 376/41; V 282/41
- Praca Syzyla WOŁODZKO W.W. V 100/2
- Praca u podstaw ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228
- Praca u podstaw w powieściach Orzeszkowej GOSTOMSKI W. I 353/5
- Prac-czoło (Praca) NORWID C. III 149/81 (LXIII)
- Prace dramatyczne SARNECKI Z. IV 20/39
- Prace i dnie SŁOWACKI J. IV 100/113
- Prace i idee polityczne pułkownika Zygmunta Miłkowskiego na tle jego wspomnień Lewak A. III 57/72
- Prace literackie SIENKIEWICZ K. IV 63/19
- Prace numizmatyczne Joachima Lelewela w Belgii MERZBACH H. II 444/15
- Prace poetyczne ... wybrane przez niego samego z rękopism, którymi się bawił podczas swej niewoli w Josefstadzie i później KOŁŁATAJ H. II 163/16
- Prace rymotwórcze GRZYMAŁA F. I 388/4
- Pracowici próżniacy BAŁUCKI M. I 30/12
- Pracownicy morza Hugo V. II 373/40
- Pradziad i prawnik Svitlá K. V 131/9
- Pracepta poetica zob. Wykłady poetyki
- Praedictio ruinae Gedani zob. Jonas propheta de interitu civitatis Gedanensis
- Praefatio DŁUGOSZ J. I 230/11
- Praefatio in Friction WOLAN A. V 92/3
- Praefatio in Sommiarium Leonis Tusci philosophi KALLIMACH F. II 75/17
- Praelectiones theologicae SOCYN F. IV 117/13
- Praelectionum Plocensium liber primus GÓRSKI J. I 363/8
- Praemissum speculi historici rerum statum gestorum in urbe demonstraturi [...] zob. Wywód jedynowłasnego państwa świata
- Praemunitio adversus insanum dogma Christiani Francken GÓRSKI J. I 363/11
- Praescriptiones contra sic dictos heterodoxos OPALIŃSKI E. III 178/4
- Praga, 4 novembre 1794 zob. Un jour de massacre, par un témoin oculaire
- Pragmatographia de legitimo usu ambrozji tureckiej, to jest opisanie sposobu należytego zażywania kawy tureckiej... Krusiński T. III 62/62
- Pragnienie Lermontow M. V 205, 212/95
- Prakseda zob. Souvenirs d'un dépaysé
- Prakseda. Legenda z tek Anhellego FELIŃSKI Z.S. I 286/3
- Praktyczna nauka czterech języków: francuskiego, angielskiego, niemieckiego i włoskiego [...] DMOCHOWSKI F.S. I 241/95
- Praktyka dworska (Praktyka dworskie) ŻABCZYC J. V 202/7
- Praktyka dworskie zob. Praktyka dworska
- Praktyka o morowym powietrzu i o innych plagach Bożych CZECHOWIC M. I 201/7
- Praktyka o mszej... co o niej, a jako rozumieć mamy Wannius W. IV 30/22, V 88/3
- Praktyka rakuska HERBERT J.S. I 398/5
- Pralnia sumienia PERZYŃSKI W. III 238/44
- Praszczur Czernego TURCZYŃSKI J. IV 275/8
- Prawa kobiety ZALESKA M.J. V 155/2; V 155
- Prawa ludzi MNISZEK H. III 68/11
- Prawa serca ZALEWSKI K. V 162/22
- Prawa studentów pijarskich KOPCZYŃSKI O.A. II 186/13
- Prawa, przywileje, konstytucje Królestwa Polskiego i W.X. Litewskiego i wszystkich prowincji należących KONARSKI S.H. led.] II 172/41
- Prawda DZIEDUSZYCKI W. I 263/26
- Prawda Zola E. III 313/40
- Prawda i fantazja zob. Z mojego życia
- Prawda i marzenie LIBERA A. II 348/11
- Prawda o Piotrze Vischerze STASIAK L. IV 146/15
- Prawda ruska, czyli prawda wielkiego księcia Jarosława Władymirowicza [...] RAKOWIECKI I.B. III 339/3; III 338
- Prawdomówność BUJNICKI K. I 130/9
- Prawdy i bajki KRECHOWIECKI A. II 275/23
- Prawdy, prawda życia, maksymy, zdania, przysłowia i myśli rozmaite, w dwuwierszach zamknięte, do moralnej nauki zastosowane, dla pożytku uczących się obojgi płci (Apoftegmata, to jest prawdy, prawda życia, maksymy, zdania, przestrogi, upomnienia, przysłowia i myśli rozmaite w dwuwierszach zamknięte) LEGATOWICZ I.P. II 318/3
- Prawdy, to jest nauka moralna dla dzieci LEGATOWICZ I.P. II 319/6
- Prawdy wiary, wspomnienia modlitewne SKARGA P. IV 75/22
- Prawdziwa historia lat młodych Antoniego Kostura z papierów pozostałych po nim przez Grzesia z Mogily opisana STARKEL J. IV 137/6

- Prawdziwa powieść o kamienicy narożnej w Kukurowcach, przez Mistra Błażeja Bakalarza tamże zob. Powieść prawdziwa o narożnej kamienicy w Kukurowcach
- Prawdziwa sprawa o rozmowie albo disputacyjnej, którą miał Pan Jakub Niemojewski w Warszawie... z Franciszkiem Toletem... r. 1572 Gratiani A.M. V 120/14
- Prawdziwa wesołość zob. Wiersz ofiarowany N... N... B... Wilczewskiemu Jerzemu w dzień imienin ...
- Prawdziwe bogactwo KOWERSKA Z. II 226/22
- Prawdziwe objaśnienie Braterskiego napomnienia ad dissidentes in religione przed dwiema laty wydanego STAROWOLSKI S. IV 139/29
- Prawdziwe racje cudzoziemców oponujących się Stanisławowi i nad nimi krótkie refleksje KONARSKI S.H. II 170/7
- Prawdziwej nauki krześcijańskiej i jej przeciwnej, fałszywej, antykrystusowej, krótkie opisanie GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/2
- Prawem i lewem ŁOZIŃSKI Wł. II 390/19
- Prawica i lewica FRIEDBERG S. I 301/3
- Prawidła etymologii przystosowane do języka polskiego LINDE S.B. II 354/1
- Prawidła moralne dla Szkoły Rycerskiej zob. Katechizm kadecki
- Prawidła pisania MECHERZYŃSKI K. II 440/2
- Prawidła początkowe nauki obyczajów do pojęcia uczącej się młodzi przystosowane... SKRZETUSKI K.J. IV 80/9
- Prawidła poczciwego życia, czyli zdania rozmaite z różnych autorów [...] LEGATOWICZ I.P. [ed.] II 319/10
- Prawidła poezji MORELOWSKI J. III 81
- Prawidła przystojności i obyczajności dla studentów pijarskich KOPCZYŃSKI O.A. II 186/14
- Prawidła wymowy i poezji [...] SŁOWACKI E. IV 85/9; IV 202/7
- Prawidła życia KORCZAK J. II 195/19; II 195/35
- Prawidło wiary haereetyckiej ... GRODZICKI S. I 377/4
- Prawność i Korona oraz Przypiski do Dzieł polskich potocznie opowiadanych LELEWEL J. II 322/26
- Prawo bezprawia ZACHARIASIEWICZ J. V 152/42
- Prawo dziecka do szacunku KORCZAK J. II 195/18; II 195/35
- Prawo mężczyzny LEMAŃSKI J. II 325/19
- Prawo mimicy NOWACZYŃSKI A. III 159/5
- Prawo polityczne i cywilne Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego [...] TRĘBICKI A. [ed.] IV 265/4
- Prawo polityczne narodu polskiego SKRZETUSKI W.B. IV 81/5
- Prawo polityczne narodu polskiego, czyli układ rządu Rzeczypospolitej KOLŁATAJ H. II 163/6
- Prawo polskie w praktyce sądowej XIV i XV w. Helcel A.Z. [ed.] III 385
- Prawo, porządek publiczny BRATKOWSKI S. I 100/15
- Prawo pospolite Królestwa Polskiego LENGNICH G. II 331/7
- Prawo własności LEMAŃSKI J. II 325/7
- Prawy rycerz STAROWOLSKI S. IV 139/31
- Praxis episcopalis PIASECKI P. III 242/1
- Prażnik zob. Petro
- Les Précieuses ridicules Molière III 337/4
- Précis de Recherches sur la Pomeranie zob. Wywód praw polskich do Pomeranii
- Précis des causes de la destruction de la Pologne et des motifs qui nécessitent sa restauration DMOCHOWSKI F.K. I 236/19
- Precjoza Wolff P.A. III 59/8
- Precz, precz od nas smutek uszelki zob. Pieśń Filaretów
- Precz z moich oczu! .. posłucham od razu... zob. Do M***
- Preexistence and Reincarnation LUTOSŁAWSKI W. II 376/44
- Le Préjugé à la mode La Chaussée P.C. de V 145/23
- Prelekcja ... z historii polskiej, miana w pałacu hr. Działyńskich KOŹMIAN J. II 230/4
- Prelekcja wstępna o muzyce religijnej POL W. III 268/26
- Prelekcje akademickie teologii moralnej i historii kościelnej KALIŃSKI W. II 71
- Prelekcje o filologii klasycznej i jej encyklopedii miane w półroczu letnim r. 1850. MAŁECKI A. II 421/2
- Prelekcje o Mickiewiczu LIBELT K. II 346/6
- Prelekcje paryskie MICKIEWICZ A. III 29/53
- Les préliminaires de Sadova KLACZKO J. II 121/19
- Preliminaria peregrynacji do Ziemi Świętej J.O. Księcia Radziwiłła Sierotki (*Choć Radziwiłł, alem człowiek...*) SŁOWACKI J. IV 93/56; III 335
- Preludia HOESICK F. I 408/10
- Preludia TETMAJER K. Brzowa IV 246/5
- Preludia zakopiańskie (Go mi Tatry dały) KOŚCIELSKI J. II 222/10
- Preludium Szopena GAWALEWICZ M. I 317/1
- Les Prémices de la jeunesse zob. Pierwiastki wieku dziecięcego, dziełko początkowej nauki po polsku i po francusku
- Le Premier retour BRATKOWSKI S. I 100/19
- La première bataille zob. La Semaine de miel d'un conscrit
- Premier chapitre des guerres futures zob. Histoire de l'avenir
- Les premiers siècles de l'histoire de Pologne Mickiewicz A. III 47/21
- Premittendum est pro veritate...* zob. Allegationes breves pro serenissimo domino Rege Poloniae contra Pruthenos
- The Present state of the Ottoman Empire Ricaut P. I 89/23
- Preussische Kirchen Historie HARTKNOCH K. I 392/5
- Prezydent miasta zob. Der Bürgermeister
- Prima Aprilis WILKONSKA P. V 56/33
- Prima aprilis ZAGÓRSKI W. V 153/1
- Prima elementa philosophiae rationalis et experimentalis syntheticae disposita, pro usu Scholasticorum Regularium succincte collecta KLECKZEWSKI S. II 122/6
- Primawera SROKOWSKI M. IV 130/10
- Primus Societatis Jesu saecularis annus solennibus festis Vilnae celebratus KOJAŁOWICZ W. Wjūk II 158/3
- Princeps Polonus PETRYCY J.I. III 239/4
- Principes de chronologie pour les temps antérieurs aux Olympiades POTOCKI J. III 283/21
- Principes de la Pologne renaissante zob. [Skład zasad]
- Principes de stylometrie zob. Stylometriciches
- Principium super secundum librum sententiarum Petri Lombardi DĄBRÓWKA J. I 218/2
- Pro arte PRZESMYCKI Z. III 307/3
- Pro C. Rabirio Postumo zob. Notae in duas M.T. Ciceronis orationes
- Pro cultu et adoratione Jesu Christi in Eucharistiae sacramento ... concio SOKOŁOWSKI S. IV 118/6
- Pro dignitate sacerdotali oratio ORZECZOWSKI S. III 189/10
- Pro domo et pro arte FELDMAN W. I 282/22
- Pro domo mea PRZYBYSZEWski S. III 319/6
- Pro ecclesia Christi ad Samuelem Maciejovium Orzechowski S. III 324/4
- Pro honore domus RAPACKI W. (ojciec) III 341/6
- Pro ingenii Polonorum oratio habita Varsaviae in Gymnasio Societatis Jesu BOHOMOLEC F. I 88/3
- Pro institutione grammaticae Emmanuelis Alvari oratio... BIELSKI J. I 64/1
- Pro M. Marcello zob. Notae in duas M.T. Ciceronis orationes
- Pro M. Tullio Cicerone atque styli oratorii adiumento oratio in studiorum innovatione habita Petricoviae JAWORSKI S. II 44/2
- Pro memoria FREDRO A. I 293/30

- Pro memoria MITZLER de KOŁOF W. III 66
 Pro publico bono GASZYŃSKI K. I 315/12
 Pro Q. Ligario zob. Notae in duas M.T. Ciceronis orationes
 Pro Rege Deiotaro zob. Notae in duas M.T. Ciceronis orationes
 Pro Sacratissima Eucharistia contra Haeresim Zwinglianum,
 ad Andream Wolanum SKARGA P. IV 75/15
 Pro scholis publicis studiorumque in illis ratione oratio BIEL-
 SKI J. I 64/2
 Pro tremenda et veneranda Trinitate GÓRSKI J. I 363/11
 Pro vera eloquentia oratio in solenni studiorum innovatone
 Lublini habita... 1751 JAWORSKI S. II 44/3
 Pro wpływ Mickiewicza na poezję Szewczenka TRETIAK J.
 IV 263/7
 Proba Zakonu Societatis Jesu SKARGA P. IV 75/15
 Probi et Galliae ac Poloniae amantis viri ad Gallos et Sarmatae
 oratio... SOLIKOWSKI J.D. IV 120/16
 Das Problem der Kausalität bei Spinoza ŻULAWSKI J. V 227/
 5; V 227
 Problema ascetyczne SUROWIECKI K. IV 172/6
 Problemata Aristotelis GLABER A. I 331/3
 Proboszcz z Prieslau GNATOWSKI J. I 336/9
 Procedura cywilna BYCHOWIEC J.W. [tłum.] I 135
 Proces konfederacyjnej (Proces na konfederacyjną z poprawą i
 odprawą przeciwnika) SKARGA P. IV 74/6
 Proces na konfederacyjną z poprawą i odprawą przeciwnika
 zob. Proces konfederacyjnej
 Processio Palmarum, ... in Ramis Palmarum V 17
 Processus super centrum universi seu Sal centrale SĘDZI-
 WÓJ M. IV 33/2
 Prodrome du messianisme HOENE-WROŃSKI J.M. I 406/4
 Prodrum astronomiae exhibens fundamenta ... ad ... stel-
 larum fixarum catalogum construendum... HEWELIUSZ
 J. I 402/5
 Prodrum Polonus erudite veritatis seu tractatus de digni-
 tate et utilitate [...] (Polski herold naukowy) ŚWIĄTKOW-
 SKI M. IV 222/1
 Profesor Butrym ŻULAWSKI J. V 228/29
 Profesor Milczek KRASZEWSKI J.I. II 267/128
 Profesora Maleckiego "Juliusz Słowacki" TARNOWSKI S. IV
 239
 Profesorka BAŁUCKI M. I 31/55
 Profunda... circa electos et reprobos decretorum arcana
 BARDZIŃSKI J.A. I 34/1
 Prognosticon GRZEPSKI S. I 387/3
 Prognostyk zły czy dobry komety roku 1769 i 1770 albo na-
 tura i koniec komety BOHOMOLEC J.Ch. I 91/2
 Program „Czasu” KOZMIAN S. II 234/8
 Program do pozyskania godnej nas i czasu naszego historii
 polskiej TRENTOWSKI B. IV 261/13
 Program ugodowy POTOCKI J.K. III 286/1
 Programma litterarium ad bibliophilos, typothetas et
 bibliopagos, tum et quosvis liberalium artium amatores...
 ZAŁUSKI J.A. V 164/4
 Projekt. Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla stanu aka-
 demickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej
 przepisane (Ustawy Komisji Edukacji Narodowej) PIRA-
 MOWICZ G. [ed.] III 261/21; II 185
 Projekt ... Dodatek o prawach o sejmikach KARP M.F. II 90
 Projekt Akademii Literatury Polskiej ŻEROMSKI S. V 210/60/
 61
 Projekt asocjacji kilkunastu lub kilkudziesięciu uczonych lub
 w czytaniu nowo wychodzących w cudzych krajach ...
 lukubracji kochających się osób... (Projet d'Association
 de plusieurs personnes amateurs de belles lettres...) ZA-
 ŁUSKI J.A. V 164/9
 Projekt banku narodowego JEZERSKI J. II 55
 Projekt, czyli uwagi, co lepsze jest dla Polski: sukcesja tronu,
 czyli elekcja królów KARPINSKI F. II 92/12
 Projekt do formy rządu POTOCKI I. III 279/6
 Projekt do skutecznego utrzymania sejmów [...] KONARSKI
 S.H. II 171/26
 Projekt do urzędzenia hierarchii akademickiej w krajach
 Księstwa Warszawskiego Potocki S.K., SUROWIECKI
 W. III 289/24, IV 173/5
 Projekt na mody francuskie CHROŚCIŃSKI W.S. I 170/4
 Projekt nieprzerwanego w Europie pokoju Rousseau J.J.
 IV 80/2
 Projekt nieuskrętniony prozą i wierszem MAREWICZ W.I.
 II 428/11
 Projekt organizacji wychowania publicznego [...] KORZE-
 NIOWSKI J. II 208
 Projekt sejmowy z autora „Zgoda i niezgoda” wynikający JE-
 ZIERSKI J. II 55/2
 Projekt ustawy związkowej Łóż Św. Jana OSIŃSKI L. [red.] III
 201
 Projekt utrzymania i urzędzenia bibliotek LELEWEL J. II 323/36
 Projekt uzupelnienia „Złotej Czaszki” German J. IV 96/77
 Projekt wiecznego pokoju Kant I. 68/4, 135/7
 Projekt Związku Filantropów, uwieliczający w krakowskim
 województwie pamięć bytności Stanisława Augusta ORA-
 CZEWSKI F. III 183/7
 Projekta ROMANOWSKI M. III 378/5
 Projet d'Association de plusieurs personnes amateurs de bel-
 les lettres... zob. Projekt asocjacji kilkunastu lub kilku-
 dziesięciu uczonych lub w czytaniu nowo wychodzących
 w cudzych krajach ... lukubracji kochających się osób...
 Prokurator Goethe J.W. V 161/2
 Prolegomena. Uwagi i szkice ŻULAWSKI J. V 60/11
 Prolegomena do historiozofii CIESZKOWSKI A. I 176/1; I 176/6
 Prolegomena do mesjanizmu HOENE-WROŃSKI J.M. I 406/6
 Prolegomena do „Pana Tadeusza” WINDAKIEWICZ S. V 60/19
 Prolegomena zur Historiosophie CIESZKOWSKI A. I 176/1; I
 175
 Prolusio in locum Jul. Pollucis de scena in theatro Graeco-
 rum GRODDECK G.E. I 375/13
 Prolusio secunda in Jul. Pollucis locum de thymele in theatro
 Graecorum GRODDECK G.E. I 375/14
 Prometeizm w poezji KASPROWICZ J. II 98
 Prometeusz NIEMCEJEWSKI A. III 135/11
 Prometeusz. Mit grecki DYGAŚIŃSKI A. I 259/7
 Prometeusz. Poema NIEMCEWICZ J.U. III 129/61
 Prometeusz i perliczka ŚWIDERSKA A. IV 223/5
 Prometeusz i Syzyf KONOPNICKA M. II 181/16
 Prometeusz rozpętany Shelley P.B. II 52/12, 102/105
 Prometeusz skowany (Prometeusz) Ajschylos II 101/78,
 101/86, 101/89, V 266/78
 Prometeusz w okowach Ajschylos II 106/24, IV 197/46, V
 32/12
 Prometeusz źle spętany Gide A. III 307/15
 Promethidion NORWID C. III 146/35; III 142, 150/110, 151/
 111, 151/119, V 158
 Promieniści, filareci i zorzanie WASILEWSKI Z. [ed.] V 27/24
 Promieniści, Filomaci, Filareci Mościcki H. II 322/21
 Promienna toń RONIQUIER B. Jaxa III 380/10
 Promień ŻEROMSKI S. V 208/25
 Promień Boży KRZYŻANOWSKA N. II 296/16
 Promyki WOLSKI W. V 99/12
 Propêdeutique messianique HOENE-WROŃSKI J.M. I 406/10
 Propedeutyka mesjanistyczna HOENE-WROŃSKI J.M. I 406/10
 Propinacja ABRAHAMOWICZ A. I 14/10
 Propinacja. Komedia w I a. PRZYBYLSKI Z. III 317/14
 Proporzec albo hold pruski KOCHANOWSKI J. II 136/12

- Propositiones controversae ex philosophia defenduntur in Collegio Maiori Universitatis Cracoviensis Anno Domini 1775 die 31 mensis Martii... ŚNIADECKI J. IV 216/1
- Propositiones ex geometriæ elementis selectas, quas ... evolendas demonstrandasque suscipiunt ... convictores Collegii Nobilium Varsaviensis [...] WIŚNIEWSKI A.J. V 69/8
- Propositiones mathematico-physicæ publicæ disquisitioni expositæ pro solitis alumnorum philosophiæ naturalis exercitationibus TRZCIŃSKI A. IV 269/12
- Propositiones philosophicæ ex illustrioribus veterum recentiorumque philosophorum placitis depromptæ, quas in Collegio Varsaviensi Scholarum Piarum ... propugnandas susceperunt ... Josephus Dąbkowski ... Adamus Worowski ... Ludovicus Ekielski ... WIŚNIEWSKI A.J. V 69/5
- Propositiones philosophicæ ex illustrioribus veterum recentiorumque philosophorum placitis depromptæ, quas ... propugnandas susceperunt ... 1753 ... Varsaviae, Coll. Sch. Piarum WIŚNIEWSKI A.J. V 69/6
- Propositiones philosophicæ ex illustrioribus veterum recentiorumque philosophorum placitis depromptæ, quas ... nuncupatas publice propugnandas exponunt ... Petrus Potocki ... Joannes Szymanowski ... in Collegio Nobilium Vars. Schol. Piar. ... mense Junio 1761 WIŚNIEWSKI A.J. V 69/16
- Propositiones philosophicæ ex physica recentiorum in aedibus Zaluscianis ... propugnatae WIŚNIEWSKI A.J. V 69/2
- Propositiones philosophicæ ex physica recentiorum, quas ... publice propugnandas suscepit in Collegio Nobilium ... Ignatius Pac ... assistente P. Antonio Wiśniewski WIŚNIEWSKI A.J. V 69/3
- Propositiones philosophicæ ex veterum ac recentiorum philosophorum placitis, quas defendentes studiosi philosophiæ in Collegio Regio Scholarum Piarum suscipiunt WIŚNIEWSKI A.J. V 70/18
- Propositiones philosophicæ, quas ... nuncupatas publice propugnandas exponunt Joannes Poniński... Casimirus Tarło ... Thadaeus Tarło... Collegii Nobilium Varsaviensis Schol. Piarum convictores mense Septembri 1754 WIŚNIEWSKI A.J. V 69/9
- Propozycja z wyroków Pisma św. zebrana na sejm walny koronny krakowski w roku 1595 POWODOWSKI H. III 296/12
- [Propozycje] zob. Dwie mowy sejmowe z 1587
- Propugnaculum Ecclesiae catholicae adversus varias sectas WRÓBEL W. V 117/1
- Proroctwa ks. Marka IV 41
- Proroctwo Dantego Byron G. G. I 129
- Proroctwo rzezi galicyjskiej wobec historii NIEMOJEWSKI A. III 135/19
- Prorok Scribe E. I 146/19
- Prorokini GRABOWSKI B.T. I 368/22
- Proseuticum ad Fridericum III pro laurea Apollinari CELTES K. I 141/2
- Prospectus dzieła pod tytułem: Prawo Obojga Narodów... TRĘBICKI A. IV 265/4
- Prospekt do dzieła pod napisem: Nauka o człowieku uważnym co do sprawności jego w życiu ze społecznymi ludźmi, czyli antropologia pod względem pragmatycznym BYCHOWIEC J.W. I 135/5
- Prospekt filozofii absolutnej albo mesjanizm HOENE-WRONSKI J.M. I 406/3
- Prospekt i prenumerata na dzieło pt. Pamiętka dziejów bohatyryckich z wieku Grajskotroskiego, w śpiewach Homera i Kwinta Kalabra, słowiańskim narodom dochowana PRZYBYLSKI J.J. III 314/16
- Proste zasady stylu polskiego [...] KRÓLIKOWSKI J.F. II 285/8
- Prosto z pensji BAŁUCKI M. I 31/40
- Prostota cnotliwa BOHOMOLEC P. I 89/30
- Proszaki GREGOROWICZ J.K. I 372/4
- Proszę o głos! NIEDŹWIECKI Z. III 125/28
- Prośba do Boga chrześcijan i izraelitów Polaków BRATKOWSKI S. I 101/27
- Protegowany LUBOWSKI E. II 372/2
- Protegujący i protegowani BEŁCIKOWSKI A. I 46/8
- Protesilas i Laodamia WYSPIAŃSKI S. V 135/8; V 134
- Protest strukczaszego Orłowski A. II 264/60
- Protestacja ... z okoliczności podziału krajów polskich ... na sesji Konfederacji Generalnej Koronnej dnia 17 kwietnia 1793 (Wypis Protestacji...) RZEWUSKI S. III 408/36; III 407
- Protestacja przeciwko sukcesji tronu w Polsce... (Wypis z ksiąg ziemskich województwa braclawskiego, 25 września 1790) Potocki S.S., RZEWUSKI S. III 408/22
- Protestation contre la politique polonaise des Czartoryski MIEROSŁAWSKI L. III 51/13
- PROTEUS ABO ODMIENIEC III 298; IV 153/6, V 63/19
- Proteus de clade Gedanensium insigni in Prussia circa pagum Rokitki BIELSKI J. I 66/4
- Protiw wolny SIEROSZEWSKI W. IV 67/13; IV 68/32
- Protokoly z posiedzeń Towarzystwa Iksów od 14 IV do 4 VI 1815 pisane przez F. I.J. Lipińskiego FREDRO J.M. I 301/3
- Protokoly zgromadzeń Nacji Polskiej w Padwie WINDAKIEWICZ S. [ed.] V 61/30
- Proverbiorum polonicorum ... centuriae decem et octo (Przypowieści polskie; Z przypowieści polskich Salomona Rysyńskiego) RYSYŃSKI S. III 401/4; III 104/4
- Providentiæ Divinae evidens argumentum, consideratio historica de summo Regis periculo 1771, 3 Novembris zob. Boskiej Opatrzności dowód oczywisty, uwaga historyczna nad strasznym niebezpieczeństwem życia Najjaśniejszego Pana roku 1771, dnia 3 listopada
- Proza i poezja polska wybrana i zastosowana do użytku młodzieży żeńskiej KRAKOWOWA P. II 240/9
- Proza ironiczna LEMAŃSKI J. II 325/2
- Proza poetycka KORCZAK J. II 195/35
- Prozaika czyli stylistyka prozy zob. Nauka prozy
- Prozaj i wierszem PUZYŃNINA G. III 329/4
- Prozodia CZARTORYSKI A.J. I 196
- Prozodia polska CZARTORYSKI A.J. V 247/11a
- Prozodia polska, czyli o śpiewności i miarach języka polskiego, z przykładami w nutach muzycznych KRÓLIKOWSKI J.F. II 285/5, II 284
- Próba TYSZYŃSKI A. IV 291
- Próba aforyzmów o wolności POTOCKI J. III 282/3
- Próba cnoty (Pan Rewera) FREDRO A. I 294/67.5
- Próba cnot dobrych PAPROCKI B. III 223/20
- Próba grobu zob. Śluby
- Próba kanonu wydawniczego w zastosowaniu do zbiorowej edycji „Dzieł wszystkich” Mickiewicza BRUCHNAŁSKI W. I 111/9
- Próba miłości RAPACKI W. (syn) III 342/12
- Próba ognia KOMOROWSKI B. II 169/5
- Próba pióra kaznodziejkiego we dwóch kazaniach w Seminarium Warszawskim Ś. Krzyża ... mianych MINASOWICZ J.E. III 60/5
- Próba pióra nowego poety w trzech starych satyrach ZAŁUSKI J.A. V 164/11
- Próba przedstawienia amatorskiego FREDRO J.A. I 300/5
- Próba rozwijania kwestii żydowskiej NOSSIG A. III 158
- Próba strzału IZDEBSKA W. II 7/1
- Próbka pióra bezstronnego obywatela nad stanem teraźniejszym i przyszłym Rzeczypospolitej Polskiej [...] KWIATKOWSKI K. II 306/1

- Próbki dobrej literatury wieku XVI TANSKA (HOFFMANOWA) K. [ed.] IV 236/33
- Próby NORWID C. III 144/13
- Próby angielskiej poezji dramatycznej [...] KASPROWICZ J. [tłum.] II 101/72
- Próby dramatyczne KORZENIOWSKI J. II 200/4
- Próby dramatyczne polskie PRZEŹDZIECKI A. III 310/4
- Próby nowego dykjonarza CHODŹKO I. I 161/1; I 161
- [Próby poematu filozoficznego] (Poemat o tajemnicach genezyjskich); *Wiesz Panie, iżem zbiegał świat szeroki...* SŁOWACKI J. IV 99/113, 100/113; IV 87
- Próby poetyczne KUCZ K. II 301/3
- Próby rymowórcze CHAMIEC J.S. I 144/1
- Próby wierszów miarowych ŁĘTOWSKI L. II 383/9
- Próby wojny Katylinowskiej Sallustius C.C. IV 64/11
- Próchno BERENT W. I 53/2; V 239/2
- Próżniacko-filozoficzna podróż po bruku ŚNIADECKI J. (A.) IV 220/5
- Próżniak DZIERZKOWSKI J. I 266/18
- Próżność i prawda rady LUBOMIRSKI S.H. II 370/14
- Próżność świata Węgierski T.K. IV 204
- Próżność ukarana WILKOŃSKA P. V 56/32
- Próżnowanie niepróżnujące... Muratowicz F.A. III 62/60
- Próżny NIEMCEWICZ J.U. III 129/54
- Pruski huzar GRUSZECKI A. I 382/23
- Prusse et Pologne SIENKIEWICZ H. IV 45
- Prussia Regi optimo maximo, patri Patriae, foelicitatem SOLIKOWSKI J.D. IV 119/5
- Prymicia MNISZEK H. III 68/15
- Prymijant JEDLICZ J. II 45
- Prywat (Prywat Polską kieruje, po nim stateczny sługa Rzeczypospolitej następuje) STAROWOLSKI S. IV 138/5
- Prządki ŻMICHOWSKA N. V 219/1
- Prząśniczka CZECZOT J. I 202
- Przebiegły kuzynek KUCZ K. II 301/4
- Przebrzmiałe dźwięki zob. Sponad mogił
- Przebudzeni BAŁUCKI M. I 30/1
- Przebudzenie GRUSZECKI A. I 382/42
- Przebudzenie SŁOŃSKI E. IV 83/13; IV 83
- Przebudzenie. [Nowele] RITTNER T. III 365/8
- Przebudzenie. Kartka z bruku warszawskiego GAŚLIOROWSKI W. I 324/6
- Przebudzenie się wiosny Wedekind F. V 112/31
- Przechadzka po muzeach madryckich PINIŃSKI L. III 256/3
- Przechadzka poza Rzymem ZALESKI J.B. V 159/8
- Przechadzki po Ameryce JATOWT M. II 43/4
- Przechadzki po mieście Poznaniu MOTTY M. III 94/ 2; III 94
- Przechadzki po Wilnie i jego okolicach KIRKOR A.H. II 116/2
- Przechodzień Coppe F. II 106/16
- Przeciw błędom Andrzeja Towiańskiego SEMENENKO P. IV 31/2
- Przeciw nowochrześcijaństwu STRYJKOWSKI M. IV 166/6
- Przeciw prądowi zob. Świat rzeźbiarz
- Przeciw samobójstwu KARPINSKI F. II 92/16
- Przeciw wiatru zob. Akademik warszawski
- Przeciw wodzie MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/14
- Przeciwno „Zdaniu o wojnie” Jakuba Paleologa GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/13
- Przeciwno cerkwi rosyjskiej, prawda o Kościele Bożym i o Kościele rosyjskim SEMENENKO P. IV 31/1
- Przeciwno tym, którzy myślą o sukcesji tronu polskiego RZEWUSKI S. III 408/23
- Przeczcucie ROMANOWSKI M. III 378/14
- Przeczcucie. Komedycja we 3 a. JANKOWSKI P. II 28/6
- Przed burzą GRUSZECKI A. I 382/40
- Przed laty trzydziestu DZIERZKOWSKI J. I 266/19
- Przed Pańską błyskawicą SŁOWACKI J. V 309/176 j
- Przed plebiscytem zob. W państwie bojaźni Bożej albo przed Plebiscytem
- Przed półwiekiem STANISŁAWSKI A. IV 136/3
- Przed raulem DYGAŚIŃSKI A. I 260/26
- Przed sądem KONOPNICKA M. II 180/2
- Przed ślubem ZALEWSKI K. V 161/4
- Przed ślubem i po ślubie, czyli dwa prądy elektryczne naszego społeczeństwa MANKOWSKA B. II 423/6
- Przed śniadaniem FREDRO J.A. I 300/2; I 299
- Przed świtem REYMONT W.S. III 361/11
- Przed wybuchem LASOCKI F. II 316/5
- Przed wyrokiem KRZEMIEŃCZAKA H. II 289
- Przed złotym czasem DELUGOSZ S. I 233/2
- Przed zwierciadłem Prądy ŻULAWSKI J. V 228/32
- Przedburza polityczna TRENTOWSKI B. IV 261/9; IV 260
- Przedem dniem GÓRSKI A. I 361/7
- Przedmieścia stolicy MICKIEWICZ A. III 26/34
- Przedmiot do powieści KORZENIOWSKI J. II 211/64
- Przedmowa KORSAK R. II 201
- Przedmowa (O poezji romantycznej) MICKIEWICZ A. III 23/13, 30/55
- Przedmowa do drugiej części „Gramatyki samskryckiego języka” oraz do zarysu dzieła dotąd ogłoszonych i do ogłoszenia przygotowanych autora tejże „Gramatyki” MAJEW-SKI W.S. II 412/7
- Przedmowa do „Sumy filozofii naturalnej” SCHONEUS A. [tłum.] IV 28/9
- Przednia straż JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/9
- Przedpiekle ZAPOLSKA G. V 173/6
- Przedświt KRASIŃSKI Z. II 252/24; I 315, 315/16, II 84, 250, 254/56, III 255/30, IV 170
- Przedświty zob. Włosna narodów
- Przedwiośnie [scenariusz] STRUG A. IV 161
- Przedwiośnie ŻEROMSKI S. V 211/84; II 290, III 286
- Przedwiośnie zob. Po szarym dniu... słońce
- Przegląd brukowy NIEWIAROWSKI A. III 140
- Przegląd dzieł literatury powszechnej GERMAN L. I 328/7
- Przegląd dzieł literatury powszechnej SIEMIENSKI L. IV 43/19
- Przegląd historycznokrytyczny prawa cywilnego rosyjskiego dziś obowiązującego, z uwzględnieniem tak zwanych Dygestów rosyjskich MACIEJOWSKI W.A. II 405/12
- Przegląd językowych zabytków staropolskich do r. 1543 (Początki piśmiennictwa polskiego). Przegląd zabytków językowych ŁOŚ J. [ed.] II 386/1; II 57, III 385
- Przegląd literacki GADOMSKI J. I 306
- Przegląd literatury ludów wschodnich, poezji greckiej, średnio-wiecznej, polskiej XVI i XIX w. MECHERZYŃSKI K. II 440/5
- Przegląd najnowszych badań z historii literatury polskiej 1893–1896 MAZANOWSKI A. II 438/5
- Przegląd najnowszych prawodawstw Słowian w kilku odrębnych artykułach przedstawiony MACIEJOWSKI W.A. II 405/11
- Przegląd pism Mikołaja Reja, jako też jego stanowisko autor-skie w literaturze i społeczeństwie BELCIKOWSKI A. I 45
- Przegląd teatralny GADOMSKI J. I 306
- Przegląd treści 25 tomów „Dodatku Miesięcznego do Gazety Lwowskiej” i „Przewodnika Naukowego i Literackiego”, 1872–1892 KRČEK F. II 273/1
- Przegląd wojska MICKIEWICZ A. III 26/34
- Przegląd wystawy starożytności i zabytków sztuki urzędowej w Krakowie SIEMIENSKI L. IV 43/22
- Przeglądy i rozprawy ZAWADZKI W. V 179/7

- Przegrana Francji i przyszłość Europy KALINKA W. II 70/9
 Przegryny zakład PRZYBYLSKI Z. III 316/5
 Przegrody i więzania BRODOWSKI F. I 102/6
 Przejazdka po Wiśle od Sandomierza do Puław BUKOWIEC-KA Z. I 130
 Przejazdki po kraju KOŚCIŃSKI A.A. II 214/4
 Przejednanie Körner T. V 188
 Przejedzny WITWICKI S. V 78
 Przejściowi KOMORNICKA M. II 168/2
 Przejrzane nie mija RADZIWIŁOWA F.U. III 337/3
 Przekleństwo ORKAN W. III 185/5
 Przekleństwo matki DMOCHOWSKI F.S. I 238/12
 Przekleństwo. Do *** SŁOWACKI J. IV 91/37; IV 87
 Przeklęte pieniądze BAŁUCKI M. I 31/68
 Przeklęte szczęście PRUS B. III 301/23
 Przeklęty dorobek KOSIAKIEWICZ W. II 212/6
 Przeklęty ród GLIŃSKI K. I 334/7
 Przekład komedii Arystofanesa BUTRYMOWICZ B. I 135/4
 Przekład łacińskich utworów Jana Kochanowskiego z Czarnolasu Ejsmond J. II 139
 Przekłady i ulotne wiersze KAMIŃSKI J.N. II 82/11
 Przekłady poetów polsko-łacińskich epoki Zygmuntońskiej KONDRATOWICZ L. (tłum.) II 177/43; II 22/9, 124/3, 139, 175
 Przekory miłosne zob. Ślub modny
 Przekupka warszawska (Obłężenie Warszawy) BELCİKOWSKI A. I 46/17
 Przekupnie JAROSZYŃSKI T. II 38/18
 Przelot husarzy ŁUSZCZEWSKA J. II 400/18
 Przelotne chmury CYBULSKA-BĄKOWSKA J. I 180/1
 Przelotne wrażenia z podróży do Rzymu OCHOROWICZ J. III 167/16
 Przelom i inne nowele KRZYŻANOWSKA N. II 296/6
 Przemiana klasycznej rytmiczności na średniowieczną KAWCZYŃSKI M. II 108/4
 Przemiany LEŚMIAN B. II 338/8
 Przemiany Ovidius P.N. II 112, 113/16
 Przemiany PRUS B. III 302/36
 Przemiany Wenery Parny E.D. de I 188/11
 Przeminał czas ASNYK A. I 22/12
 Przemowa do wojska w obozie pod Gołębim przy poświęceniu sztandarów PIRAMOWICZ G. III 260/14
 Przemowa Imci P. J. Szczęsnego Herburta ... na sejmiku wyszyńskim na ten czas, gdy się wrócił z poselstwa tureckiego 1589 a. HERBURT J.S. I 398/2
 Przemowa krótka ... do krześcijańskiego człowieka każdego o przypadkach rozlicznych czasów dzisiejszych (Krotka przemowa o porządnej niedbałości naszej. Spólne narzekanie wszej Korony na porządną niedbałość naszą) REJ M. III 350/19
 Przemowa krótka do pościwego Polaka stanu rycerskiego REJ M. III 350/19; I 367/6
 Przemowa na pogrzebowym obrzędzie Henr. Kamińskiego, generała WĘZYK P. V 38/20
 Przemowa ... nauczyciela prawa w Szkołach Przygłównych Koronnych do dyrektorów przy tychże Szkołach domowy dozor nad młodzieżą sprawujących [...] SOŁTYKOWICZ J. IV 122/1
 Przemowa przy spuszczeniu do grobu śmiertelnych zwłoków ... Józefa księcia Poniatowskiego w Kościele Katedralnym Krakowskim miana ... dnia 23 lipca 1817 WORONICZ J.P. V 106/29
 Przemowa przy złożeniu do grobu śmiertelnych zwłoków ... Tadeusza Kościuszki ... w Kościele Katedralnym Krakowskim miana ... dnia 23 czerwca 1818 WORONICZ J.P. V 106/30
 Przemowy do uczniów ... w Szkole Departamentowej Warszawskiej XX. Piłarów ... 1814 STASZIC S. IV 149/13
 Przemówienia 1863–1891 zob. Żywe słowa Jeremiego 1863–1877
 Przemówienie na obiedzie danym d. 26 czerwca 1870 roku Janowi Matejce przez Polaków mieszkających w Paryżu KAPLIŃSKI L. II 85/4
 Przemówienie o Sienkiewiczzu ŻEROMSKI S. V 212/95
 Przemyskie KOLBERG O. II 160/9
 Przemysły zysku duchownego DRUŻBICKI K. I 254/5
 Przenajświętsza Rodzina ZALESKI J.B. V 159/7
 Przeobrażenie Abu-Zajida z Seraju czyli zabawy Harira LOMPA J. (tłum.) II 362/24
 Przeor paulinów (Przeor paulinów, czyli obrona Częstochowy) BOŚNIACKA E. I 97/2, I 97/5; I 97, II 262/29
 Przepisy dietetyczne, czyli reguły zachowania się w czestwym zdrowiu i przedłużenia życia Curtis F. IV 208/7
 Przepisy dla nauczycieli dających naukę początkowego czytania WOLSKI K. V 95/9
 Przepisy moralne dla moich dzieci BYKOWSKI I. Jaxa I 137/9
 Przepowiednie Wernyhory IV 41
 Przepraszanie po rokosz JKMci uczynione od Pana Szczesnego Herburta z Dobromila 1613 na konfederackim sejmie, co go ino 3 niedziele były HERBURT J.S. I 399/10
 Przeprawa przez Dniestr Aleksandra I 8 maja 1818 HYZDEU T. I 417
 Przerwana chwila DANIŁOWSKI G. I 213/22
 Przerwana ofiara BOGUSŁAWSKI W. I 85/38
 Przesąd zob. Doktor medycyny. Komedijka w 1 a.
 Przesady, Komedja w 5 a. LUBOWSKI E. II 373/17
 Przesady zob. Doktor medycyny. Komedijka w 1 a.
 Przesady i zabobony z ust ludu w różnych okolicach zebrał ZAWILIŃSKI R. V 180/3
 Przesady w wychowaniu MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/20
 Przesłanie ptci ślicznej BIELAWSKI J. I 61/35
 Prześlawnego wjazdu do Krakowa... i koronacji Henryka Wależjusza... opisanie STRYJKOWSKI M. IV 167/15
 Przestrach na złe sprawy ludzkiego żywota (*Coż chceś czynić, mity bracie...*) REJ M. III 349/12
 Przestroga ASNYK A. I 22/5
 Przestroga braterska w terażniejszym podczas interregnum ojczyzny naszej zamieszania, Stanom Rzeczypospolitej od Szlachcica i Ziemianina Polskiego podana LESZCZYŃSKI S. II 335/1, II 334
 Przestroga ciotci Zosi SABOWSKI W. IV 9/6
 Przestroga dla czytelnika NIEMIRYCZ K. III 133/1
 Przestroga dla współziomków na rok 1809 NIEMCEWICZ J.U. III 128/29
 Przestroga matki KONOPACKI S. II 179
 Przestroga na chytrłość ministrów ewangelickich w rozmowach o wierze WARGOCKI A. V 22/2
 Przestroga ojca dla dzieci swoich CZAPSKI F.S. I 190/1
 Przestroga pani dla swej wychowanki OSIŃSKI A. III 199/3
 Przestroga przeciw konfederacji, którą pisał ksiądz W. Kuczborski, kanonik krakowski, do króla Augusta 1569 KUCZBORSKI W. II 301/2
 Przestrogi dla czytających pisma historyczno-polityczne, jako to pamiętniki, dzienniki, wojaże, geografie i tym podobne PIRAMOWICZ G. III 260/13
 Przestrogi dla mówiących i piszących po polsku MASSALSKI E.T. II 432/5
 Przestrogi dla Polski w r. 1789 pisane, a 1790 drukiem wydane zob. Przestrogi dla Polski z terażniejszych politycznych Europy związków i z praw natury wypadające

- Przestrogi dla Polski z teraźniejszych politycznych Europy związków i z praw natury wypadające (Mądry Polak po szkodzi; Przestrogi dla Polski w r. 1789 pisane, a 1790 drukiem wydane) STASZIC S. IV 148/3
- Przestrogi do sumienia należące ŚMIGLECKI M. (?) IV 215/11
- Przestrogi polityczno-obyczajowe FREDRO A.M. I 298/3
- Przestrogi zbawienne, alias informacja życia ... córce swojej Annie Marii dane roku 1732... RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/1
- Przeszkoda SZANIAWSKI K.J. IV 185/40
- Przeszłość NORWID C. III 148/81 (ID)
- Przeszłość i przyszłość romansu KRASZEWSKI J.J. II 261/16
- Przeszłość i teraźniejszość MAJERANOWSKI K. II 410/21
- Przeszłość, przyszłość i teraźniejszość STRUVE H. IV 165/12
- Prześladowanie unitów w Królestwie Polskim SMOLEŃSKI W. IV 112/12
- Prześladowca BOGUSŁAWSKI S. I 81/7
- Prześwietnej Komisji nad Edukacją Narodową za wprowadzoną do Szkół Władysławowskich publiczną naukę reformę młódz Akademii Krakowskiej w tychże Szkołach ucząca się uroczyste podziękowanie ... przez ... klasy VI profesora składa ŚNIADECKI J. IV 216/3
- Przewagi elearów polskich, co ich niegdy lisowczykami zwano DEMBOŁĘCKI W. I 220/3
- Przeważa legacja... Krzysztofa Zbaraskiego... od... Zygmunta III ... do... cesarza tureckiego Mustafy w roku 1621 (Narratio legationis Zbaravianae et rerum apud Ottomanos Anno 1622 gestarum) TWARDOWSKI S. IV 284/1; IV 284
- Przewodnik dla podróżujących po Polsce i Rzeczypospolitej Krakowskiej zob. Guide du voyageur en Pologne et dans la République de Cracovie
- Przewodnik dla teatrów amatorskich do użytku osób takowe urządzających i w nich udział biorących RAPACKI W. (ojciec) III 341/16
- Przewodnik dla grobów królów polskich w katedrze krakowskiej GRABOWSKI A. I 367/3
- Przewodnik dokładny dla odwiedzających święte, od wieków cudami słynące miejsce w obrazie Najświętszej Panny Marii na Jasnej Górze w Częstochowie LOMPA J. II 361/14
- Przewodnik filozofii ZIEMIĘCKA E. V 196
- Przewodnik filozofii. Dzieło upoważnione przez Radę Wychowania Publicznego Jacques A., Simon J., Saisset É. V 196/12
- Przewodnik grzesznych ludzi Ludwik z Granady V 25/6
- Przewodnik heraldyczny KOSIŃSKI A.A. II 213
- Przewodnik historyczny po Wilnie i jego okolicach z wykazaniem historycznym najbliższych stacji kolei żelaznych zob. Wilno i koleje żelazne z Wilna do Peterburga i Rygi oraz do granic na Kowno i Warszawę
- Przewodnik krakowski na rok 1835... MAJERANOWSKI K. II 410/19
- Przewodnik myślicwa SIEMIENSKI L. IV 42/11
- Przewodnik po Ojcowskiej dolinie PRZEZDZIECKI A. III 310/9
- Przewodnik po Warszawie z planem miasta ozdobionym 10-cią rycinami na stał SOBIESZCZAŃSKI F.M. IV 115/4
- Przewodnik tatrzański (Wesoły skandal) KRUMŁOWSKI K. II 287/7
- Przewodnik warszawski NAGŁOWSKI A.F. III 107/2; I 207
- Przewoźnik SZYMAŃSKI A. IV 206/1
- Przewrotna kobieta ŁOŚ W. II 388/36
- Przewrót SZCZEPAŃSKI L. IV 187/7
- Przewrót umysłowy w Polsce w. XVIII SMOLEŃSKI W. IV 112/6
- Przewrót w umysłowości i literaturze polskiej po r. 1863 WOJCIECHOWSKI K. V 90/20
- Przez boleść i miłość ROGOSZ J. III 373/27
- Przez ciernie i głogi (Na bezdrożach) RAKOWSKI K. III 340/3
- Przez ciernie żywota KURASZ F. II 305/7; V 277/9
- Przez głębinę KONOPNICKA M. II 181/29
- Przez kłamstwo do szczęścia WYSOCKI A.G. V 132/2
- Przez kobietę WOŁOWSKI M. V 102/11
- Przez kolorowe okienko zob. W słoneczku. Poezje dla dzieci i młodzieży
- Przez lasy i przez ogień (Przez ogień i lasy) Ellis E.S. V 221/20
- Przez moje okno ZAPOLSKA G. V 176/57; V 172
- Przez ogień i lasy zob. Przez lasy i przez ogień
- Przez różowe szkiełka SZANIAWSKI K.J. IV 184/6
- Przez stępy SIENKIEWICZ H. IV 47/13
- Przez wdzięczność LUBOWSKI E. II 373/30
- Przeznaczenie ORKAN W. III 184/2
- Przeznaczenie. Powieść filmowa BELMONT L. I 44/21; V 238/21
- Przeznaczenie. Syna megoj pamięci TETMAJER W. Przerwa IV 249/7
- Przeznaczenie, czyli badacz nauk przyrodzonych POTOCKI L. III 287/13
- Przeznaczenie, przez autorkę „Emmeliny” i „Ragany” RAUTENSTRAUCHOWA L.B. III 343/3
- Przezorna córka PRZYBYLSKI Z. III 317/39
- Przezorna mama (Starsza czy młodsza) BLIZIŃSKI J. F. I 74/3
- Przeżył WIŚLICKI A. V 67/6
- Przeżyty TETMAJER K. Przerwa IV 246/3
- Przędze ORZESZKOWA E. III 196/62
- Przędło ze Zwierzynca Celchowski Z. III 350/16
- Przy budowie kolei KOŚCIKIEWICZ W. II 212/7; II 212
- Przy dochodzeniu śledczym ORZESZKOWA E. III 196/60
- Przy drzwiach zamkniętych Green A.K. V 222/32
- Przy Imperatorskiej Akademii Nauk w roku 1757 „Opisanie Moskiewskiego Imperium” wydrukowane [...] KOSSAKOWSKI A. [tłum.] II 215/10
- Przy kolei WIENIAWSKI J. V 48/3
- Przy kominku GLIŃSKI K. I 334
- Przy kominku. Obrazki i opowiadania SZANIAWSKI K.J. IV 185/32
- Przy kościele DYGAŚIŃSKI A. I 260/15
- Przy księżycu PRUS B. III 301/23
- Przy naszych dworach ŁOŚ W. II 387/18
- Przy onej górze ŻABCZYC J. V 202
- Przy orwarcu Sali Narodowej w Zamku JKMcI NARUSZEWICZ A.S. III 115/28
- Przy pogrzebie rzecz KOCHANOWSKI J. II 137/19
- Przy robocie REYMONT W.S. III 361/8
- Przy rozstaniu się ze społecznością zakonną wiersz PIRAMOWICZ G. III 260/5
- Przy słońcu i gazie GOMULICKI W. I 344/4
- Przy studni KOZMIAN S. II 234/6
- Przybieżeli do Betlejem pasterze ŻABCZYC J. V 202
- Przybłęda ŁOZIŃSKI W. II 390/1
- Przybłędy MACIEJOWSKI L. II 403/11
- Przyczyna gniewu Pańskiego (*Ach uszechmogący Panie, czemuż takie srogości...*) REJ M. III 349/14
- Przyczynę do dziejów Moldawii od założenia państwa aż do wygaśnięcia dynastii Dragosza MORGENBESSER A. III 81/7
- Przyczynę do historii początków romantyzmu w Polsce Tomkowicz S. V 38/7
- Przyczynki do drugiego wydania „Księgi przysłów” S. Adalberga KRČEK F. II 273/7

- Przyczynki do historii domowej w Polsce KONDRATOWICZ L. II 176/26
- Przyczynki do oceny krytycznej „Monitora” Bohomolcowego KRČEK F. II 273/9
- Przyczyny używanej przeze mnie pisowni FELIŃSKI A. I 285/6
- Przyczyny wypowiedzenia posłuszeństwa Zygmuntovi, królewicowi szwedzkiemu HERBERT J.S. I 398/6
- Przydane Życie Jana Złotoustego przez Erazma Rotterdamczyka napisane JUSZYŃSKI M.H. [ed.] II 63/11
- Przydatek do „Uwag nad życiem Jana Zamoyskiego” pod myśl nad stanem Polski do druku podany zob. Myśli polityczne dla Polski
- Przydatek do książki „Diabeł w swojej postaci” o ukazywaniu się duchów BOHOMOLEC J.Ch. I 92/5
- Przydatek do opisanja podróży do Bilgoraja [...] KRASICKI I. II 244/23
- Przydatek do pisma „O filozofii” ŚNIADECKI J. IV 217/20
- Przydatek do pisma Nauki dające poznać źródła... LELEWEL J. II 323/33
- Przydatek do Uwag zupełnemu stanowiących się szczęściu służących etc. osobliwy ZATORSKI A.P. V 177/2
- Przydatek do Wód PETRYCY J.I. III 239/6
- Przydatek pierwszy do geometrii polskiej Stanisława Grzeskiego BROŻEK J. I 110/4
- Przydatek wymiary duchownych ZAŁUSKI J.A. [tłum.] V 164/14
- Przygana wyższym strojem biąlogłowskim ZBYLITOWSKI P. V 183/2
- Przygoda Arystoklesa SIENKIEWICZ H. IV 51/46
- Przygoda Jasia ORZESZKOWA E. III 194/29
- Przygoda marynarza ROMER-OCHENKOWSKA H. III 380/8
- Przygoda pana Edwarda PRZYBYLSKI Z. III 317/40
- Przygoda Stasia PRUS B. III 300/6
- Przygoda tygrysa SIEROSZEWSKI W. IV 68/18
- Przygoda z czarzem Janka Magary – pijaka, po której poprawił się i został trzeźwym człowiekiem LIBERA A. II 348/5
- Przygody Albertusa I 17
- Przygody chłopczyka przedhistorycznego Hervilly E. II 313/44
- Przygody człowieka, co sprzedał swój cień PODBERESKI R. III 264/2
- Przygody Filipa Collin Heller F. III 383/28
- Przygody francuskiego szlachcica Weyman S. V 222/29
- Przygody Hucka Twain M. III 297/12
- Przygody i sprawy trefne ludzi stanu wszelakiego WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/18
- Przygody Jana Chryzostoma Paska, według jego „Pamiętników” dla młodzieży opowiedziane ŁASKARYS J. II 315/9
- Przygody JP. Benedykta Winnickiego w podróży jego z Krakowa do Nieświeża [...] (Przygody młodości Imci Pana Benedykta Winnickiego; Pamiętniki J.M. Pana Benedykta Winnickiego; Pamiętniki J.P. Benedykta Winnickiego) POL W. III 267/5; III 268/13, 268/14; zob też Senatorska zgoda
- Przygody lotnika ROSINKIEWICZ K. III 382/23
- Przygody Magdusi HERTZ B. I 400/7
- Przygody małego Murzynka i czterech łakomych tygrysów (Sambo) Bannerman H. III 374/20
- Przygody młodego podróżnika w Tatrach ZALESKA M.J. V 155/4
- Przygody młodości Imci Pana Benedykta Winnickiego zob. Przygody JP. Benedykta Winnickiego w podróży jego z Krakowa do Nieświeża [...]
- Przygody młodych podróżników ZALESKA M.J. V 155/12
- Przygody młodzieńca, czyli Robinson polski DYGAŚIŃSKI A. I 260/20
- Przygody myśliwskie młodych osadników w Afryce Południowej Mayne-Reid T. V 156/20
- Przygody pana Michała Komorowski P. [reż.] IV 49/26
- Przygody panów Marka i Agapita podczas wystawy rolniczej w Warszawie WIENIAWSKI J. V 48/2
- Przygody Piotrusia Pana Barrie J.M. III 374/21, V 304/21
- Przygody prawdziwe żeglarzy i podróżników wśród dzikich ludów kuli ziemskiej ANCYC W.L. I 19/15
- Przygody Robinsona Kruzoe zob. Przypadki Robinsona Kruzoe
- Przygody Sindbada Żeglarza LEŚMIAN B. II 338/5; V 279/5
- Przygody Tartarina w Alpach Daudet A. III 250/44
- Przygody towarzysza pancernego SYNORADZKI M. IV 177/18
- Przygody trzech Rosjan i trzech Anglików w południowej Afryce J. Verne I 19/27
- Przygody w poszukiwaniach i badaniu rzeczy narodowych polskich LELEWEL J. II 323/33
- Przygody z życia gen. Madalińskiego MORACZEWSKA B. III 74/4
- Przygody żaka Oppman A. II 262/24
- Przygotowania do nauki dziejów powszechnych i historii, rozwinięcia się umysłu i ducha ludzkiego SZCZENIOWSKI T. IV 186/1
- Przygotowania do Sadowy KLACZKO J. II 121/19
- Przygotowania do wiedzy mowy polskiej JEZIEŃSKI F. II 51/1
- Przygotowanie chrześcijańskie do Śmierci a wyprawa do wiecznego żywota WOJCIECH z NOWEGO MIASTA [tłum.] V 88/2
- Przygotowanie chrześcijańskie ku śmierci a wyprawa do wiecznego żywota! SEKLUCJAN J. [ed.] IV 30/19
- Przygotowanie na przyjęcie monarchy, czyli Krakowiaki BOGUSŁAWSKI W. I 85/28
- Przygotowanie na przyjęcie wojska polskiego w Krakowie zob. Okopy na Pradze
- Przygrywka KONOPNICKA M. II 179
- Przyjaciel białych głów Boudier de Villermet J.P. II 17/2, III 61/37
- Przyjaciel górników i robotników, czyli wskazówki, jakim sposobem się z niedoli ratować i przed groźącym niebezpieczeństwem ocalić mogą MIARKA K. III 10/10
- Przyjaciel i nieprzyjaciel kobiet i mężczyzn zob. Nieprzyjaciel kobiet i mężczyzn
- Przyjaciel koni DYGAŚIŃSKI A. I 260/30
- Przyjaciel lekarz LIPIŃSKI J. II 358/14
- Przyjaciel męża PRZYBYLSKI Z. III 317/17
- Przyjaciel młodych Berquin A. II 217/13
- Przyjaciel szczery DANIECKI J. I 210/2
- Przyjaciel wszystkich i niczyj MUŚNICKI N. III 101/5
- Przyjaciel wszystkich ludzi, czyli kalendarz stoletni zastosowany do potrzeb teraźniejszych czasów, wymagań postępu ducha i wygody... STĘCZYŃSKI B.Z. [ed.] IV 157/12
- Przyjaciele MICKIEWICZ A. III 30/60 (5)
- Przyjaciele zob. Majątek albo imię
- Przyjaciele. Bajka Krasickiego dialogowana PIETKIEWICZ A. III 247/12
- Przyjaciele. Komedja w 4 a., wierszem FREDRO A. I 291/14
- Przyjaciele Hioba ASNYK A. I 22/11
- Przyjaciele Seweryna Rzewuskiego do Adama Krasieńskiego na list roku 1790... RZEWSKI S. III 408/24
- Przyjaciółka Brioux E. II 38/19
- Przyjaciółka żon LUBOWSKI E. II 373/31
- Przyjaciółki KORZENIOWSKI J. II 210/30
- Przyjaciółki, przyjaciele, żony i różnego rodzaju typy niewieście JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/50

- Przyjazd pana zob. L'Arrivé du seigneur
- Przyjaźń patriotyczna, w której się podają sposoby niezawodne do uczyńnięcia ludzi cnotliwymi i lepszymi obywatelami ... KAMIENSKI A. [tłum.] II 77/3
- Przyjdź Królestwo Boże! ODYNEC A.E. III 169
- Przyjemność wiejskie SZOBER F. IV 192/3
- Przyjemność z pożytkiem, czyli osiem powieści TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/19
- Przykładne z wiernej i statecznej miłości małżeństwo DRUŻBACKA E. I 252/4
- Przykłady i wzory z najcenniejszych poetów i prozaików polskich zebrane i zastosowane do Historii literatury polskiej opowiedzianej w krótkości dla młodzieży MECHEZYŃSKI K. II 441/12
- Przykłady stylu polskiego w rozmaitych rodzajach wymowy i poezji zebrane i ułożone SZYDŁOWSKI I. [ed.] IV 202/8
- Przykry moment ORKAN W. III 185/9
- Przymiot OCZKO W. III 168/2
- Przymówienie się w sprawie Instygorów Obojga Narodów i ich donoszącego... Wojciecha Turskiego... BARSS F. I 35/1
- Przypadki lubelskie KAMIENSKI W.D. II 81/2
- Przypadki niektóre ... Józefa Żaluskiego ... które mu się w niewoli moskiewskiej półzostadniej trafiły r. 1767-1773, wierszem od niego podróżnym w Regnowie opisane ŻAŁUSKI J.A. V 165/24; III 62/70
- Przypadki pana Stanisława Czerwonki przez niego opowiedziane MAJERANOWSKI K. II 410/16
- Przypadki Pirrusa, syna Achillesowego Chanserges II 91/6
- Przypadki Robinsona Campe (Kampe) J.H. II 308/6
- Przypadki Robinsona Cruzoe (Przygody Robinsona Cruzoe) Defoe D. I 16/15, 19/22, II 308/6, IV 275/21, V 237/22; zob. też Przypadki Robinsona, Robinson [...]
- Przypadki siostry starszej TREMBECKI S. (?) IV 259/24
- Przypadki Telemaka syna Uliksesa ... na polski język przetłumaczone i kopersztychami przyozdobione Fénelon de Salignac F. IV 267/2
- Przypadki znakomite, częścią z historii Pisma Ś., częścią z dziejów starożytnych greckich i rzymskich wzięte [...] Le Jay G.F. III 61/25
- Przypisek do książki pod tytułem: Cudowny schylek osiemnastego wieku ... ofiarowany przyjaciółom prawdy przez X.R.W. SUROWIECKI K. IV 172/7
- Przypisek o S.Sarnickim Ossoliński J.M. IV 21/3
- Przypisy do Historii powszechnej dla szkół narodowych na klasę III, pierwszy raz wydane SKRZETUSKI K.J. IV 80/5
- Przypominek podręczny alfabetyczny dla wygody i użytku mieszkańców wiejskich chcących urządzić gospodarstwo rolnicze i domowe... KRASINSKI J.W. II 249/11
- Przypomnienie Puszkina A. III 25/26
- Przypomnienie TYSZKIEWICZ E. IV 290/5
- Przypomnienie. Sonet MICKIEWICZ A. III 23/13, 24/18
- Przypowieści i epigramata MOREŁOWSKI J. III 81/4
- [Przypowieści i epigramaty] SŁOWACKI J. IV 100/118
- Przypowieści Pańa naszego Jezusa Chrystusa OTWINOWSKI E. III 214/5
- Przypowieści polskie zob. Proverbiorum polonicorum ... centuriae decem et octo
- Przypowieści przypadłe, z których się może wiele rzeczy przestrzec (Figliki; Figliki albo rozlicznych ludzi przypadki dworskie [...]) REJ M. III 350/17; III 347
- Przypowieści Salomonowe IV 211/24
- Przypowieści wschodnie LIPINSKI J. II 358/13
- Przyroda w jesieni JARON J.N. II 35
- Przyroda w poezji PILECKI A. III 253/8
- Przysięga GALICA A. I 307/1
- Przysięga REYMONT W.S. III 362/18
- Przysięga. Nowele REYMONT W.S. III 362/21
- Przysięga na kosę STASZCZYK A. IV 147/14
- Przysięga obrzezanego zob. Tak mi Boże dopomóż
- Przysięga trzech GRABOWSKI I. Oksza I 369/10
- Przysięga w Działdowie PERZYŃSKI W. III 238/33
- Przysłowia i maksymy MAREWICZ W.I. II 428/12
- Przysłowia i mowy potoczne ludu polskiego w Szląsku LOMPA J. II 361/13
- Przysłowia ludu litewskiego JUCEWICZ L.A. II 61/3
- Przysłowia mów potocznych, obyczajowe, radne, wojenne FREDRO A.M. I 298/2; I 33/13, 90/41
- Przysłowia narodowe z wyjaśnieniem źródła początku oraz sposobu ich użycia WÓJCICKI K.W. V 113/1; II 8/10
- Przysłowia polskie odnoszące się do nazwisk szlacheckich i miejscowości DAROWSKI A.W. I 217/12
- Przysłowia polskie TETMAJER Karol Przerwa IV 245
- Przysłowia polskie, czyli nauka starych a rozumnych naszych ludzi WÓJCICKI K.W. V 114/24
- Przysławie zadania Towarzystwa Tatrzańkiego PAWLIKOWSKI J.G. III 232
- Przyszlność. Do ziomków pospółstwo miłujących TYMOWSKI T.K. IV 289/10
- Przyszlność filozofii KRUPIŃSKI F. II 288/2
- Przytrafienia Seladyna z Torellem Boccaccio G. II 369/7
- Przytulisko i Zabramka GILLER S.J. I 330/6
- Przywidenie punktu honoru ZABŁOCKI F. V 144/14
- Przywilej albo Discurs II ziemianina z plebanem BROŻEK J. I 109/2
- Przywileje, nadania i swobody przez królów polskich, książąt mazowieckich i biskupów płockich udzielone miastom województwa płockiego GAWARECKI W.H. [ed.] I 318/14
- Przywódcę KRZYWOSZEWSKI S. II 295/8
- Przywyczki, komedia w czterech aktach LUBOWSKI E. II 372
- Przywoity i stosowny do szczęśliwego życia myślenia sposób, w gruntownej nauce krótko zebrany NIKUTA M. III 141/1
- Psallat poli hierarchia... ŚWINKA A. (?) IV 232/9
- Psalm 144 MAŁECKI H. [tłum.] II 418/2
- Psalm 67 (Błogosław nam, Panie, ...) TRZECIESKI A. [tłum.] IV 273/32
- Psalm XIII (J któż będzie przemieszkiwał...) TRZECIESKI A. [tłum.] IV 272/31
- Psalm XXXVI ... LUBELCZYK J. [tłum.] II 366/10
- Psalm CXXIX (CXXX) De profundis clamavi WUJEK J. [tłum.] V 120/18
- Psalm Dawidów LXXXV (Nakłoń Panie ku mnie ucho twoje...) REJ M. [tłum.] III 351/27
- Psalm Dawidów CXIII (Gdy szł przodkowie nasi z Egiptu...) REJ M. [tłum.] III 351/28
- Psalm Dawidów L (Zmilił się nade mną Boże...) WOJEWÓDKA B. [tłum.] V 91/6
- Psalm Dawidów LXX (In te Domine speravi... W Tobie, Panie, nadzieję mam...) GAŚSIŃSKI S. [tłum.] I 322/10
- Psalm Dawidów CII (Chwał duszo ma Pana mego...) WOJEWÓDKA B. [tłum.] V 91/2
- Psalm Dawidów CXXVII (Wszycy są błogosławieni...) WOJEWÓDKA B. [tłum.] V 91/3
- Psalm dobrej woli KRASINSKI Z. II 253/25
- Psalm nadziei KRASINSKI Z. II 253/25
- Psalm opamiętania ZAGÓRSKI W. V 153/2
- Psalm pierwszy (Błogosławiony człowiek, co się tak sprawuje...) TRZECIESKI A. [tłum.] IV 272/30

- Psalm w Hebronie przez Matkę Zbawiciela Świętą ułożony III 150/109
- Psalm wiary KRASIŃSKI Z. II 253/25
- Psalm wigilii NORWID C. III 145/20
- Psalm żalu KRASIŃSKI Z. II 253/25; IV 98/97
- Psalm przyjazdu szczęśliwego... Zygmunta III KMITA J.A. II 128/1
- Psalmodia polska oraz wybór liryków i fraszek KOCHOWSKI W. II 157/13; II 156
- Psalmorum omnium interpretatio Campensis J. III 351/23
- Psalmów – psalm NORWID C. III 146/36; III 142, 145/17
- Psalmus „In Te Domine speravi” paraphrasticie oraz trzy epigramaty JANICKI K. II 22/7
- Psalmi Dawidowe, które najprzedniejsze, na nowo przetłózone JANKOWSKI J. [tłum.] II 27/31
- Psalmi Dawidowe ... na melodie psalmów francuskich urobione RYBIŃSKI M. [tłum.] III 396/1; III 54/5
- Psalmi Dawidowe Rybiński M. [tłum.] III 54/5
- Psalmi monarchy i proroka o Dawida przekładania X. Macieja Rybińskiego (Psalterz Dawidów [...] na melodie psalmów francuskich [...]) TURNOWSKI J. [ed.] IV 278/14
- Psalmi pokutne przekładania Wacława Rzewuskiego i życiorys tegoż... Rzewuski W. [tłum.] III 229/13; III 404, 411/15
- Psalmi przyszłości (Psalmi przyszłości przez Spirydiona Prawdzickiego) KRASIŃSKI Z. II 253/25; II 79, 250, 254/56, IV 98/97, V 275/25
- Psalmi przyszłości przez Spirydiona Prawdzickiego zob. Psalmi przyszłości
- „Psalmi Statoriuszowe” STATORIUS P. [tłum.] IV 153/11
- Psalterz Augustyn Aureli z Tagasty V 53/3
- Psalterz czyli księga psalmów zob. Psalterz Dawidów teraz znowu z łacińskiego, z greckiego i z żydowskiego na polski język z pilnością przetłózony i argumentami i adnotacjami objaśniony
- Psalterz Dawida nowo przetłumaczony KARPŃSKI F. [tłum.] II 93/24
- Psalterz Dawida ... teraz nowo na piosneczki po polsku przetłózony ... LUBELCZYK J. [tłum.] II 366/10; II 365, 366/9, IV 273/32
- Psalterz Dawidowy. Przekład wierszem BUJNICKI K. [tłum.] I 130/11
- Psalterz Dawidów KOCHANOWSKI J. [tłum.] II 139/50; II 140/65, V 267/50
- Psalterz Dawidów, który snadź jest prawy fundament wszystkiego pisma krześcijańskiego [...] REJ M. [tłum.] III 350/23; I 214/11, III 347
- Psalterz Dawidów [...] na melodie psalmów francuskich [...] zob. Psalmi monarchy i proroka o Dawida przekładania X. Macieja Rybińskiego
- Psalterz Dawidów teraz znowu z łacińskiego, z greckiego i z żydowskiego na polski język z pilnością przetłózony i argumentami i adnotacjami objaśniony (Dawida Księga psalmów; Księgi psalmów; Psalterz czyli księga psalmów; Wykład Psalterza Dawidowego) WUJEK J. [tłum.] V 120/18
- Psalterz dziecka KONOPNICKA M. II 182/46
- PSALTERZ FLORIAŃSKI (Psalterz floriański łacińsko-polsko-niemiecki; Psalterz królowej Małgorzaty, pierwszej małżonki Ludwika [...]); Psalterz królowej Jadwigi; Zaltarz Dawida) III 326; III 120, 121/10, 327, V 232, 302
- Psalterz floriański i Biblia królowej Zofii. Dwa najdawniejsze pomniki piśmienne starożytnej polszczyzny LIBELT K. II 346/11
- Psalterz floriański łacińsko-polsko-niemiecki zob. PSALTERZ FLORIAŃSKI
- Psalterz Kingi III 326
- Psalterz Kochanowskiego, jego powstanie, źródła, wzory DOBRZYCKI S. I 247/4; I 214/11
- Psalterz królowej Jadwigi zob. PSALTERZ FLORIAŃSKI
- Psalterz królowej Małgorzaty, pierwszej małżonki Ludwika [...] zob. PSALTERZ FLORIAŃSKI
- PSALTERZ PUŁAWSKI III 327; V 302
- Psalterze polskie do polowy XVI w. BRÜCKNER A. I 112/8
- Pseudo-Pawlikowski M. III 234/2
- Pseudo-Orzechowskiego „Ziemianin” zob. Ziemianin albo rozmowa ojca z synem o sprawie Polski
- Psia dola DYGASIŃSKI A. I 259/13
- Psiarek KRASZEWSKI J.I. II 267/128
- Psiawiara KRASZEWSKI J.I. II 260
- Psie dusze BARTKIEWICZ Z. I 37/4
- Psie figle WIŚNIEWSKI J.J. V 71/17
- Pstinka PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/15
- Pst! Krotchwiła w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 317/14
- Psyche. Poezje ROSSOWSKI S. III 383/10
- Psyche. Powieść współczesna KRZYŻANOWSKA N. II 296/15
- Psyche. Tragedia dziecięca dla dorosłych ludzi w 3 a. WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/4
- Psyche z Lucjana, Apulejusza, Marina MORSZTYN J.A. [tłum.] III 86/10
- Psychologia Théry A. V 196/5
- Psychologia i medycyna OCHOROWICZ J. III 167/21
- Psychologia, pedagogika, etyka OCHOROWICZ J. III 167/22
- Psychologia rozwoju narodów Le Bon G. III 167/27, V 294/27
- Psychologiczne pytania XIX w. OCHOROWICZ J. III 166/1; III 166
- Psychologie de la volonte LUTOSŁAWSKI W. II 375/28
- Pszczółka Sakowicz F. III 115/10
- Pszonka MARCINKOWSKI K. Jaxa II 425
- Ptaki Arystofanes I 135/10, II 45/5, IV 197/49
- Ptaki DYGASIŃSKI A. I 260/23
- Ptaki burzy NIEMOJEWSKI A. III 135/5
- Ptaki przelotne SIEROSZEWSKI W. IV 68/37
- Ptaki wędrowne, czyli Polacy we Francji Boe J. V 12
- Publiczność i poeci ASNYK A. I 22/5
- Publii Vergili Maronis Bucolicon liber KOŹMIAN K. [tłum.] II 231/6
- Publika ... tak z strony fundowania szkoły rycerskiej synom koronnym na Ukrainie, jako też Krzyżakom według reguły maltańskiej WERESZCZYŃSKI J. V 29/10
- Publiusza Wirgiliusza Maro „Eneidy” [...] ksiąg 12 CHOTOMSKI F.D. I 168/2
- Publiusza Wirgiliusza Marona Księgi wszystkie, to jest: Ksiąg dwanaście o Eneaszu Trojańskim zob. Aeneida
- Pugaczew MIEROŚLAWSKI L. III 51/5
- Pukiel Belindzie ustrzyżony i porwany Pope A. I 137/25
- Puławy. Historische Erzählung aus dem letzten polnischen Freiheitskampfe SZOTARSKI J. IV 193/2
- Pulpit żyjący MORSKI T. III 83/2
- Pulpit żywy CHOTOMSKI F.D. I 168/1
- Pułaski GAŚTOROWSKI W. I 325/32
- Pułaski w Ameryce NOWACZYŃSKI A. III 160/24
- Puławy Jankowski W. V 62
- Puławy. Poema w 4 pieśniach NIEMCEWICZ J.U. III 128/20
- Puławy 1762-1830 DĘBICKI L. I 225/8; I 193, V 62
- Pułkownik Dionizy Czachowski DEUGOSZ S. I 233/1
- Pułkownik Wielogórski ULRICH L. V 12/4
- Pułkownik, czyli różny los dwóch kolegów szkolnych ORPISZEWSKI L. III 187/2
- Pułkownikówna KRASZEWSKI J.I. II 266/106
- Pułku pieszego albo regimentu zatrzymanie i porządek FREDDO A.M. I 298/7

- Pułtawa Puszkina A. II 60/1
 Pułtawa MUŚNICKI N. III 100/1; I 125, III 100, V 291/1
 Puncta accusationis ex parte Polonorum contra Cruciferos (*Quoniam praesens generale Constantiense Concilium...*) WŁODKOWIC P. (?) V 86/12
 Punkta dla poprawienia zepsutych obyczajów polskich DRUŻ-BACKA E. I 252/1
 Punkta do formy rządu w Polsce RZEWUSKI S. III 407/10
 Punkta podane od jegomości pana Szczęsnego Herburta HERBURT J.S. I 399/9
 Punkty kazań na Post Wielki językiem litewskim napisane, a teraz na polski język przetłumaczone i obojem do druku podane SZYRWID K. IV 213/5
 Punkty kazań od adwentu aż do postu, litewskim językiem z wylumaczeniem na polskie SZYRWID K. IV 213/2
 Pupil pupila ABRAHAMOWICZ A. I 14/12
 Purytanie szkoccy Scott W. I 239/42
 Purytanie (z listu do M.S.) NORWID C. III 149/81 (XLIII)
 Pusta noc DOBRZAŃSKI M. I 246/3
 Puste kobiety z Windsoru Shakespeare W. II 28/23
 Pustelnia w górach SIEROSZEWSKI W. IV 67/7
 Pustelnik PASZKOWSKI J.E. III 227/2
 Pustelnik. Powieść MNISZEK H. III 68/9
 Pustelnik na wyspie Formentera, czyli wspaniały rozbójnik BOGUSŁAWSKI W. I 85/26
 Pustelnik narodowy wierszem ŚWIDERSKI J.(A.) IV 224/5
 Pustelnik w Proniunach zob. Podania litewskie, Seria trzecia
 Pustelnik z Krakowskiego Przedmieścia, czyli charakterzy ludzi i obyczajów WITOWSKI G.M. V 76/2
 Pustka SKARŚZEWSKI T. Żuk IV 78/1
 Pustynia SIENKIEWICZ H. IV 51/46
 Pustynia. Komedja w 1 a. wierszem KORZENIOWSKI J. II 210/55
 Puszcza WEYSSENHOFF J. V 30/15; V 29
 Puszcza jodłowa ŻEROMSKI S. V 211/90
 Puszcza wodna w lesie Mayne-Reid T. V 156/14
 Puszczyk JASZOWSKI S. II 41
 Puścizna Brzeszcza MARRÉNÉ MORZKOWSKA W. II 430/37
 Puścizna po Janie Długoszu, dziejopisę polskim, to jest: Kronika Wiganda z Marburga, rycerza i kapłana Zakonu Krzyżackiego, na wezwanie Długosza z rymowanej kroniki niemieckiej na język łaciński przetłumaczona Wigand z Marburga III 332/8
 Putes Eventyr Beskow E. II 181/35
 Pycha KOŁODZIEJ P. II 166/16
 Pygmalion OSTROWSKI K. III 211/13
 Pygmalion Rousseau J.J. I 41/3
 Pyłki ZALESKI J.B. V 159/13
 Pyram i Tysbe S.H. (?) II 370/22
 Pytanie albo ratiocinatio ze strony tureckiej wojny i nowych z Portą Otomańską traktatów FREDRO A.M. I 298/7
 Pytanie, czy do doskonałości konstytucji politycznej państwa naszego koniecznie potrzeba, aby gmin miał udział w prawodawstwie? [...] KARP M.F. II 90/4
 Python lipsko-warszawski diabeł SUROWIECKI K. IV 171/2
- Q**u'est ce que le tiers état? Sieyès E.J. II 16
 Quadrupartite conciones GRODZICKI S. I 377/7
 Quaerela pacis undique gentium eiclate profligataeque Erazm z Rotterdamu II 381/3
 Quaestio de angelis SCHONEUS A. IV 28/8
 Quaestio juridica de foro et poenis saecularium in criminibus mixti fori PISKORSKI S.J. III 262/1
 Quaestio meteorologica de natura, causis, numero atque motu ventorum TEMBERSKI S. IV 243/1
 Quaestio quis inter scortatorem, aleatorem et ebriosum sit pessimus Beroald F. st. III 222/7
- Quaestiones comicae ZIELIŃSKI T. V 194/3
 Quaestiones ethicae (Quaestiones morales) OSSOLIŃSKI J. III 202/2
 Quaestiones ex iure communi et historiae desumptae LESZCZYŃSKI R. II 333/2
 Quaestiones morales zob. Quaestiones ethicae
 Quaestiones politicae in utraque partem disputatae OLIZAROWSKI A.A. III 174/2
 Quaestiones Quintilianae MORAWSKI K.D. III 78/1
 Quasi una fantasia JANKOWSKI Cz. II 26/26
 Quaternio, w którym się wyrażają ... Boskie sprawy niepojęte NABOROWSKI D. III 105/7; V 291/7
 Quaterno à la loterie Seville A. I 242/5
 Quattuor libri amorum secundum quatuor latera Germaniae (Accedunt carmina aliorum ad libros amorum pertinentia) CELTES K. I 141/7; V 244/3a
 Quatuor leucae Virginis Matris, seu publica ... processio odis expressae SARBIEWSKI M.K. IV 13/6
 Quelques erreurs de la politique russe sommairement indiquées à l'attention des hommes du jour ZIELIŃSKI J.F. V 193/4; V 193
 Quelques mots sur l'état des paysans en Pologne, par un Polonais MORAWSKI Teodor III 80/2
 Quelques mots sur les derniers événements de Pologne OLIZAR N. III 174/3
 Quelques observations sur les écrits de Mr. le Comte Jean Potocki datés du Caucase TREMBECKI S. IV 257/9
 Querela Reipublicae Regni Poloniae anno 1538 conscripta JANICKI K. II 22/2
 Querimonia calamitosa Ducatus Lituaniae ad serenissimum regem Poloniae SOLKOWSKI J.D. IV 119/4
 Question des Juifs polonais CZYŃSKI J. I 206/2
 La question juive MIŁKOWSKI Z. III 57/61
 La question polonaise MICKIEWICZ W. III 47/3
 Questor, sive de parsimonia atque frugalitate SOKOŁOWSKI S. IV 118/16
 Qui amant... (Którzy Kochają) TETMAJER K. Przerwa IV 246/13
 Qui pro quo JASIŃSKI J. II 40
 Qui pro quo. Komedja w 1 a. KORZENIOWSKI J. II 210/30
 Quidam NORWID C. III 146/51; III 143
 Quincunx, to jest wzór Korony Polskiej na cynku wystawiony ORZECHOWSKI S. III 189/14; III 384/3
 Quo vadis SIENKIEWICZ H. IV 50/39; IV 45, 46
 Quod Regni Poloniae et Magni Ducatus Lituaniae homines, vulgo Evangelicis dieti zob. De officio hominis Christiani in hodiernis istis de religione controversiis
 Quodlibet TREMBECKI J.T. IV 256
 Quodlibet WOLSKA M. V 94/8
Quoniam praesens generale Constantiense Concilium... zob. Puncta accusationis ex parte Polonorum contra Cruciferos
- R**abusi JAROSZYŃSKI T. II 38/2
 Rachel HOŁOWIŃSKI I. I 410/5
 Rachunek sumienia BRATKOWSKI S. I 101/27
 Rachunek sumienia. Szkic literacko-artystyczny KRECHOWIECKI A. II 275/17
 Rachunki KRASZEWSKI J.I. II 263/56; II 260
 Rachunku algebraicznego teoria przystosowana do linii krzywych ŚNIADECKI J. IV 216/5
 Raciczki TUCZYŃSKI F.K. IV 274/1
 Racja studiowania zob. De recta studentis et vivendi ratione Raclawice PRZYBOROWSKI W. III 312/29
 Raclawice. Powieść chłopska TETMAJER W. Przerwa IV 249/5
 Raclawice. Rok 1794 RAWITA-GAWRONSKI F. III 345/16
 Raczej piórem niż orężem, czyli droga do traktowania z Imperatorową Imcią Rosyjską KAPOSTAS A. II 85/1

- Raczył GÓRNICKI Ł. I 359/7
 Rada dla współstwa względem zdrowia jego Tissot S.A. III 260/7
 Rada koronna RODZIEWICZÓWNA M. III 370/42
 Rada koronna 1925 RODZIEWICZÓWNA M. III 370/43
 Rada pańska Furius Ceriola F. I 363/13
 Rada państwa Górski J. II 33/25
 Rada prawdziwie przyjacielska o skutecznym człowieku uszczęśliwieniu [...] SKRZETUSKI K.J. [tłum.] IV 80/10
 Rada sprawy wojennej TARNOWSKI J. (?) IV 238/11
 Rada w Chęcinach OLIZAROWSKI T.A. III 176/18
 Rada żydowska albo okazanie praw i przywilejów WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/9
 Radamist i Zenobia Crébillon P.J. III 60/1
 Radcy pana radcy BAŁUCKI M. I 30/5; 92, I 29
 Radivillas sive de vita et rebus Radwan J. V /8
 Radom i Bar 1767-1768 Kreczetnikow P. III 265/3
 Radomist i Zenobia FELIŃSKI A. I 285/6
 Radosna korona DANIECKI J. I 210/5
 Radosny odgłos sławy w dzień urodzenia ... Monarchini Wielkiej Katarzyny WIELĄDKO W.W. V 42/8
 Radość zob. Kantata w dniu obchodu imienia ... L. Osieńskiego
 Radość Polski po smutku, czyli po Wielkim Poście Wielkanoc MAKULSKI F. Jaxa II 415/14
 Radość samotna LESZCZYŃSKI E. II 333/12
 Radość życia Chesterton G.K. III 251/74
 Raduz i Mahulena Zeyer J. III 120/3
 Rady dane przyjaciółce przez P.P.*** [...] NIEMIRYCZOWA A. [tłum.] III 134/4
 Rady dla dzieci w ciekawych i moralnych powieściach wystawione Delafaye-Brière J. I 240/56
 Rady dla młodych Polek z okoliczności pisania listów zob. Teoria pisania listów dla młodych Polek
 Rady dobrej matce, która pragnie usposobić swych synów do wychowania dobrego i wyższego oświecenia BYCHOWIEC J.W. I 135/6
 [Rady Kallimachowe] zob. Consilia Callimachi
 Rady Machiavella GRABOWSKI I. Oksza I 369/12
 Rady Patroniuszowe czyli historie i przykłady opowiadane hrabi Lukanorowi Manuel J. IV 43/42
 Rady przyjacielskie młodemu ucznielowi nauk i filozofii [...] SZANIAWSKI J.K. IV 183/6
 Radziejowscy MAGNUSZEWSKI D. II 408/14
 Radziwiłł Panie Kochanku zob. Panie Kochanku. Anegdota dramatyczna w 3 a.
 Rafał Olbromski V 209/36
 Ragana, czyli płochosć RAUTENSTRAUCHOWA Ł.B. III 343/2
 Ragnarök RODZIEWICZÓWNA M. III 369/31
 Raj białostocki DRUŻBACKA E. I 252/5
 Raj duszny BIERNAT Z LUBLINA I 70/2
 Raj duszny męski i białogłowski z psalmów i modlitew z pieśniami DAMBROWSKI S. I 209/3
 Raj i Peri (Raj i Pery) Moore T. III 218/7, 400/8
 Raj młodzieży KOMORNICKA M. II 168
 Raj odzyskany Milton J. III 315/34
 Raj odzyskany KONCZYŃSKI T. II 174/32; II 174/34
 Raj świata Jirāsek A. II 274/11
 Raj utracony Milton J. III 315/33
 Raj utracony, w 4 pieśniach Parny E.D. de I 188/6
 Raj za morzem TUCZYŃSKI F.K. IV 275/18
 Raj ziemski WOŁOWSKI M. V 102/27
 Rajgrodzki WIERZBICKI J.S. V 50/4
 Rajski ptak ZAPOLSKA G. V 174/37
 Rak u myszy w gościnie KULIKOWSKA M. II 302
 Rāmāyana, życie Ramy. Starożytna powieść indyjska [...] Valmiki II 313/47
 Ramotki i anegdoki ROZBICKI S.R. III 387/7
 Ramoty i ramotki WILKOŃSKI A. [ed.] V 57/10; V 57/11, 57/12, 57/14, 57/17
 Ramoty i ramotki literackie WILKOŃSKI A. V 57/5; V 115/55
 Ramoty Starego Detiuka (Ramoty starego Detiuka o Wolyniu) ANDRZEJOWSKI A. I 20/3; III 346/54
 Ramułtowie KRASZEWSKI J.I. II 264/67
 Ranek i wieczór MICKIEWICZ A. III 24/18 (VI)
 Ranne odwiedziny WOLSKI W. V 98/3
 Rano i wieczór Théaulon de Lambert M.E.V., d'Artois A., Chazet R.A. de I 388
 Raport wizyty generalnej szkół ... dany Szkole Głównej roku 1785 JEZIEŃSKI F.S. II 53
 Raporty generalnych wizytatorów z r. 1785 Wierzbowski T. II 53
 Rapsod ludzkości ADAMOWICZ B. I 14/5
 Rapsody WIERZBICKI J.S. V 50/8
 Rapsody historyczne i liryki SIEMIENSKI L. IV 42/16
 Rapsody i powieści SIEMIENSKI L. IV 43/27
 Rapsody napoleońskie GAŚIOROWSKI W. I 324/11
 Rapsody o Chrobrym królu ŁUSZCZEWSKA J. II 400/15
 Raptularz (Pamiętnik J. Słowackiego) SŁOWACKI J. IV 100/123
 Rarogi obywatelskie LASKARYS J. II 315/6
 Rarogi salonowe LASKARYS J. II 314/5
 Rasa, naród, ludzkość - i życie NORWID C. III 145/26
 Ratio institutae translationis Bibliorum in linguam lithuanicam CHYLIŃSKI B.S. I 173/1
 Ratio quaedam compendiaría recte instituendi studia HEGENDORFIN K. I 394/11
 Ratio studiorum pro Facultate philosophica KOŁŁĄTA H. II 161
 Rationale operum divinarum MATEUSZ Z KRAKOWA II 434/2
 Rationalis cultus seu de usu rationis in sacris zob. Religio rationalis seu de rationis iudicio [...] tractatus
 Raz Grzymała na Taranie... MICKIEWICZ A. III 31/65
 Raz swawolny Tadeuszek... zob. Tadeuszek
 Raz w życiu PERZYŃSKI W. III 238/35
 Rdza KRECHOWIECKI A. II 274/12
 Reb Icek KRASZEWSKI K. II 270/19
 Recenzja „Podróży do Giełnogradu przez autora Świstka Krytycznego” WITOWSKI G.M. V 76/5
 Recenzjka PERZYŃSKI W. III 238/8
 La recherche de l'Absolu Balzac H. I 406
 Recherches sur Halicz et sur Włodzimierz zob. Szczegółne wiadomości o Haliczu i Włodzimierzu
 Recherches sur la Nouvelle Marche pour servir de suite de Recherches sur la Pomeranie zob. Wiadomości szczególne o Nowej Marchii
 Recherches sur la Sarmatie zob. Essai sur l'histoire universelle et recherches sur celle de la Sarmatie
 Les Récits d'un vieux gentilhomme polonais Rzewuski H. III 47/20; V 157
 Recueil de diverses matières LESZCZYŃSKI St. II 336/15
 Recueil de documents relatifs à la Russie pour la plupart secrets et inédits, utiles à consulter dans la crise actuelle SIENKIEWICZ K. [ed.] IV 63/17
 Recueil des antiquités Kunaszewski P. I 169/10
 Recueil des idées élémentaires, pour servir des principes aux sciences morales NIKUTA M. III 141/4
 Recueil des Parades représentés sur le théâtre de Łańcut dans l'année 1792 zob. Parades
 Reduta Ordona MICKIEWICZ A. III 26/31; I 313, III 18, 25/30, 33/104

- Reduta Woli PRZYBOROWSKI W. III 312/30
 Refertissimam beatitatis diem... ALBERTRANDI J.CH. I 16/2
 Refertur iter R.P.M. Boym ex Sinis in Europam BOYM M.P. I 98/1
 Réflexions d'un Gentil-Homme de la Grande-Pologne sur Lettres Patentes du Roi de Prusse en date 13 Septembre 1772 [...] II 385
 Reflets de l'histoire politique dans la tragedie greque ZIELIŃSKI T. V 194/13
 Réflexions sur les passages relatifs à histoire et aux affaires de Pologne insérés dans l'ouvrage dr M. Villers [...] ŚNIADECKI J. IV 217/9
 Les Réflexions sur le traité de paix entre la France et la Prusse BARSS F. I 35/3
 Refleksja nad śmiercią DRUŻBACKA E. I 252/5
 Refleksje. [Publicystyka] KORCZAK J. II 195/25
 Refleksje nad uszkodzeniem dla krajów polskich wynikającym z zaniedbywania handlu [...] CZACKI T. I 182/2
 Réflexions politiques et économiques sur les richesses territoriales de la Pologne et son commerce au-dehors WYBICKI J. V 124/21
 Réflexions sur divers sujets de morale LESZCZYŃSKI St. II 335/9
 Réflexions sur les causes naturelles de l'union entre la Porte Ottomane, la France, la Pologne, la Suede et la Danemarck WYBICKI J. V 124/19
 Réflexions sur une brochure intitulée „Koścłuszko au peuple français” DMOCHOWSKI P.K. I 236/18
 Reforma absolutna, przeto ostateczna widzy ludzkiej HOENEWROŃSKI J.M. I 406/7; III 124/8
 Reforma konstytucji II 356
 Reformacja obyczajów polskich STAROWOLSKI S. IV 139/34
 Réforme absolue et par conséquent finale du savoir humain, Messianisme ou réforme absolue du savoir humain [...] HOENEWROŃSKI J.M. I 406/7
 Reformy społeczne w Polsce pod koniec XVIII w. GODEBSKI K. I 339/12
 Refutacja ksiązek... SOCYN F. IV 116/7
 Refutatio Appendix quam Martinus Smiglecius jesuita ... oppusuit MOSKORZEWSKI H. III 91/6; III 92/16
 Refutatio libelli quem Iac. Vuciekus Jesuita anno 1590 polonice edidit [...] (Responso ad libellum Iacobi Wucieki Jesuitae) SOCYN F. IV 116/7
 Refutatio libri de baptismo Martini Smigleci jesuitae MOSKORZEWSKI H. III 91/7
 Refutatio Praelectionum theologiarum [...] Joannes Junius IV 117/13
 Reges, sancti, bellatores, scriptores Poloni WARSZEWICKI K. V 23/11; V 23
 Regestrum ecclesiae Cracoviensis zob. [Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis]
 Regimen sanitatis zob. Szuka zachowania zdrowia ułożona przez szkołę salernitańską
 Regimen sanitatis medicorum Parisiensium pro tuenda sanitate regis Angliae. Dobrego zdrowia rządzenie MYMER F. III 102/3
 Regina ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/3; IV 229/12
 Regina, Obrazek dramatyczny SZELIGA M. IV 189/3
 Regina, Romans historyczny Lermina J. V 222/28
 Regina z Sieciechowa, powieść Autora „Pojaty” BERNATOWICZ F. I 55/6
 Reglament dla aktorów i aktorów polskich z 1 VIII 1766 LIPSKI T.S. II 359/3
 Il regno doloroso PRZYBYSZEWSKI S. III 320/50
 Regula id est institutio seu cursus vitae eiusque regis Christiani Wereszczyński J. V 28/6; II 125/15
 Le regne d'Alexandre 1-er WALISZEWSKI K. V 20/14
 Regula błogosławionego i Bogu upodobanego ojca Benedykta S. KLONOWICZ S.F. [tłum.] II 125/16
 Regula, to jest nauka albo postępki dobrego życia króla chrześcijańskiego WERESZCZYŃSKI J. V 28/6
 Reiczka DYGASIŃSKI A. I 261/49
 Reineke-lis Goethe J.W. II 49/13
 Reinie Bużeńskiej podskarbinie ziemskiej TRZECIESKI A. IV 272/19
 Reise eines Polen durch die Moldau nach der Türkei... Mikosza J. II 354/7
 Rej z Nagłowic MAJERANOWSKI K. II 410/22
 Rejestr do Porządku i do Artykułów prawa majdeburbskiego i cesarskiego GROICKI B. I 378/7
 Rejtan KOMOROWSKI B. II 169/2
 Rekolacje sandomierskie (Rozmyślenia sandomierskie) DRUŻBICKI K. I 254/1
 Rekruci, czyli Krzyż wojskowy zob. Krzyż wojskowy
 Rekrut TETMAJER K. Przerwa IV 245
 Relacja J.M.P. Siemaszki, obrazek z 1794 r. KRASZEWSKI K. II 270
 Relacja ... legata cum publice oboedientia do Rzymu wyslanego OSSOLIŃSKI J. III 203/6
 Relacja legacji tureckiej zob. Diariusz legacji tureckiej ... do Mehmet sultana cesarza constantino-polskiego w roku pańskim 1677
 Relacja o cudownym Ukrzyżowanego Chrystusa obrazie [...] RUDNICKI D. III 393/7
 Relacja o Polsce 1687 r. drukowana Chevalier I 169
 Relacja o starej chińskiej kronice Czin-Czi-Na DAROWSKI A.W. I 217/13
 Relacja o śmierci Aniana przesłana Janowi Łaskiemu FRYCZ MODRZEWSKI A. (?) I 304/23
 Relacja ... obywatela warszawskiego od Zygmunta III [...] Muratowicz S. III 63/73
 Relacja wojny szwedzkiej napisana 1656 Curtin A. I 169
 Relacja z czynności sejmowych... RZEWUSKI A.W. III 404
 Relacja z podróży (De itinere Fratrum Minorum ad Tartaros; Historia Mongalorum; Historia Tartarorum; Hystoria Tartarorum) BENEDYKT POLAK I 49/1; V 239/1
 Relacje nuncjusów apostołskich i innych osób o Polsce od r. 1548 do 1690 ALBERTRANDI J.CH. [ed.] I 16/17
 Relation des Mongols ou Tartares Jean de Pian del Carpine I 49/1
 Relations des divers voyages Thévenot M. I 98/1
 Religia Racine L. IV 147, 149/20, V 312/20
 Religia Cesarstwa Rzymskiego ZIELIŃSKI T. V 194/7
 Religia hellenizmu ZIELIŃSKI T. V 194/7
 Religia i sztuka ZDZIECHOWSKI M. V 185/6
 Religia Rzeczypospolitej Rzymskiej ZIELIŃSKI T. V 194/7
 Religia starożytnej Grecji ZIELIŃSKI T. V 194/7
 Religia w życiu narodowym LUTOSŁAWSKI W. II 375/23
 Religie świata antycznego ZIELIŃSKI T. V 194/7
 Religijność i mistyka w życiu i poezjach Adama Mickiewicza SIEMIENSKI L. IV 43/34
 Religijny moment w naszej beletrystyce ZALESKA K. Saryusz V 155/6
 Religio rationalis seu de rationis iudicio, In controversiis ethiam theologicis ac religiosis adhibendo, tractatus (Rationalis cultus seu de usu rationis in sacris) WISZOWATY A. V 66/4; V 66
 Religion et monde SAYN-WITTGENSTEINOWA K. IV 24/6
 Religiosis et Reipublicae quaerimonia KRZYCKI A. II 292/7
 Religiosus et sapiens princeps Fredericus Augustus rex Saxoniae et dux Varsaviae religionis et literarum in Scholis Piiis stator KOPCZYŃSKI O.A. II 186/20

- Reliquiarum centuriae secundae priores quinque decades
TURNOWSKI J. IV 277/2
- Remanifest BIELSKI J. I 64
- The Remembrances of a Polish Exile JAKUBOWSKI A.A. II 16/1; II 16
- Une Renaissance littéraire en Bohême CHODZKO A. Borej-
ko I 160/2
- Renata ZACHARIASIEWICZ J. V 151/7
- Renegar MICKIEWICZ A. III 22/10, 25/26, 27/41, 30/62
- Resnans a rewolucja ZDZIECHOWSKI M. V 186/21
- Repertorium czynności sejmiku krajowego KOZIEBRODZKI
W.B. II 226
- Repertorium opuscula latina sacra et moralia Schreiber K.F.
II 369/3
- Repetitio corporis doctrinae ecclesiasticae albo powtorzenie
summy [...] chrześcijańskiej kościelnej nauki MALECKI
H. I ed. II 419/9
- Repetitio de indulgentis STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV
133/2
- Replika ASNYK A. I 22/5
- Replika na książki księży jezuitów poznańskich de ecclesia
catholica Christi NIEMOJEWSKI J. III 137/7
- Réponse à des questions faites sur l'histoire de la Pologne
(Odpowiedz na pytania dotyczące dziejów dawnej Pol-
ski) LELEWEL J. II 322/19
- Réponse à l'Écrit intitulé Exposé de la Conduite de la Cour
Impériale de Russie vis-à-vis la Sérénissime République
de Pologne [...] zob. Odpowiedz na skrypt pt. Wykład
postępków Dworu Imperatorskiego Rosyjskiego [...]
- Réponse au discours de Mr. Rousseau, qui a remporté le prix
de L'Académie de Dijon [...] LESZCZYŃSKI S. II 335/10
- Réponse d'Ariste aux conseils de l'amitié LESZCZYŃSKI S. II
335/5
- Réponse à la lettre d'un ami LESZCZYŃSKI S. II 335/12
- Réponse aux assertions de l'auteur des Campagnes de Suwo-
row au sujet de celle que ce général fit en Pologne dans
l'année 1794 PAWLIKOWSKI J. III 233/7
- Repotia Zamosciana SZYMONOWICZ Sz. IV 210/8
- Reprezentant domu Müller i Spółka KOZIEBRODZKI W.B. II
227/18
- Reputacja w miasteczku KORZENIOWSKI J. II 210/39
- Requiem aeternam ... zob. Totenmesse
- Rerum ab Christophoro Radivilio ... gestarum ... Epitome
RYSIŃSKI S. III 401/2
- Rerum gestarum ... Sigismundi I ... compendium KARNKOW-
SKI S. II 88
- Rerum Hungaricarum scriptores varii Bongarsius J. II 75/14
- Rerum in Polonia ac praecipue belli cum Osmano Turcarum
imperatore gesti finitiquae historia anno 1620 et 1621 zob.
Historia rerum in Polonia gestarum anno 1620
- Rerum moscovitarum commentarii Herberstein Z. I 391
- Rerum Polonicarum ab excessu Sigismundi Augusti libri XII
HEIDENSTEIN R. I 395/7
- Rerum Polonicarum ab excessu Stephani Regis ad Maximiliani
Austriaci captivitate[m] zob. Rerum Polonicarum liber
XIII
- Rerum Polonicarum liber XIII (Rerum Polonicarum ab exces-
su Stephani Regis ad Maximiliani Austriaci captivitate[m])
WARSEWICKI K. V 23/5
- Rerum polonicarum libri tres WARSEWICKI K. V 24/14
- Rerum Polonicarum libri tres... LUBIENSKI S. II 393/4
- Rerum Prussicarum historia ex codice manu auctoris scripto
edita Schütz K. II 331/12; II 330
- Reskrypt na uszczypliwę satyrę wydane od ... Krasickiego,
biskupa warmińskiego zob. Odpis Łuskiński [...] na „Mo-
nachomachie”
- Reskrypt ślacheica jednego na ów skrypt, który przeciwko
Zebrzydowskiemu ... jakiś gregoryanek wydał: „Otóż to-
bie rokosz” HERBERT J.S. (?) I 399/18
- Résolution générale des équations Bukaty A. III 124/4
- Respha BRODOWSKI F. I 102/4
- Respons OTWINOWSKI W. III 215/1
- Respons na list plebana pod płaszczykiem kanonika JEZIER-
SKI J. (H.) II 55/3
- Respons na skrypt Stanisława Tarnowskiego ... GZECHO-
WIC M. I 201/8
- Respons od prywatnie rezydującego w Gdańsku na list
korespondenta swego z Warszawy (Lettre d'un habitant
de Danzig [...]) LESZCZYŃSKI S. II 335/3
- Réponse aux „Observations sur l'ouvrage intitulé Essai sur
l'histoire de Pologne” DUBOIS DE JANCIGNY J.B. I 256/3
- Responsio ad censuram libri de natura et potestate demonis
[...] BOHOMOLEC J.Ch. I 92/4
- Responsio ad Gn. Pompei epistolam Dionisius Halicarnas-
seus II 6/3
- Responsio ad libellum Jacobi Wuieki Jesuitae zob. Refutatio
libelli quem Jac. Wuiekus Jesuita anno 1590 polonice
edidit [...]
- Responsum ad propositionem nomine Regis Galliarum a R.
Maiestate ... Poloniam et Sveciam ... factum OSSOLIŃ-
SKI J. III 203/10
- Responsum de absoluto dominio PIASECKI P. III 242/2
- Republica Polonica duobus libris illustrata (De Republica
Polonica libri duo) HARTKNOCH K. I 392/2; I 392
- Republica que malicia temporis exigente... zob. Contra par-
ticipantes cum Bruchrink processus
- Restauracja DRZEWIECKI K. I 255/4
- Restauracja. Obrazy z niedawnych czasów Kalinciak J. I
368/25
- Restauracja i Rewolucja MOCHNACKI M. III 69
- Restauracja Polski MOCHNACKI M. III 69
- Resurrecturi STANISŁAWSKA W. IV 135/3
- Resurrecturi. Powieść w 2 tomach KRASZEWSKI J.I. II 265/
83
- Resurrecturi. Wiersz poświęcony Słowackiemu MICIŃSKI T.
III 13/4
- Resurrecturis KRASIŃSKI Z. II 253/27; II 251
- Resurrecturis Laprade R. de II 229/8
- Resztki życia KRASZEWSKI J.I. II 267/124
- Reszty pamiętników Macieja Rogowskiego, rotmistrza konfe-
deracji barskiej [...] (Fragments des mémoires de Mathias
Rogowski, capitaine de la cavalerie dans l'armée des
confédérés de Bar) GASZYŃSKI K. I 315/8
- Rétablissement de la Pologne comme seule solution positive
de la guerre d'Orient zob. La Pologne indépendante comme
seule solution possible de la question d'Orient
- Retman NIEMOJEWSKI A. III 134
- Retoryka dla szkół powiatowych przez pytania i odpowiedzi
BOROWSKI L. I 95/2
- Le Retour des Polonais à Varsovie Besson J. I 188
- Le Retour imprévu Regnard J.F. I 41/11
- La Revanche Creuzé de Lesser A., Roger J.F. I 243/24
- Revelations of Siberia Felińska E. II 308/8
- Revocatur in dubium a plerisque... WŁODKOWICZ P. (?) V
86/13
- Révolutions de Pologne Rulhière C. III 212/39
- La Révolution polonaise depuis 29 novembre 1830 POD-
CZASZYŃSKI M. III 264
- Rewindykacje własności naszej STASIAK L. IV 146/17
- Rewizor Gogol M. IV 243/12
- Rewolucja TETMAJER K. Przerwa IV 247/23
- Rewolucja 1830 i jej kierownicy OSTROWSKI J.B. III 210/4

- Rewolucjoniści i stronnictwa wsteczne CHOJECKI E. I 165/4
 Rewolucyjne sądy i wyroki KACZKOWSKI Z. II 65/21
 Rewolwer FREDRO A. I 293/42
 Rezos (Rhezos) Euryptides (?) II 102/98, V 32/12
 Rezurekcja wileńska w 1919 r. ROMER-OCHEŃKOWSKA H. III 380/9
 Rezydenci ŁÓŚ W. II 388/25
 Rezygnacja MICKIEWICZ A. III 22/9, 24/18 (XI)
 Ręce białej Iseult LEŚMIAN B. II 338
 Ręczna mapa Chin wraz z atlasem BOYM M.P. I 98/5
 Rękawiczka Schiller F. III 22/10
 Rękopis królowowski (Rękopism królowowski) III 339/3, V 159
 Rękopis z przyszłego wieku zob. Rękopis z XX wieku po Chr.
 Rękopis z XX wieku po Chr. (Rękopis z przyszłego wieku) BUSZCZYŃSKI S. I 134/10
 Rękopis zielonogórski Hanka V. III 339/3
 Rękopis znaleziony w Saragossie POTOCKI J. III 283/15; I 165/27, II 364/24
 Rękopism Dominikanina Prowincji Litewskiej (1747-1784 r.) Bagiński W. IV 290/12
 Rękopism królowowski zob. Rękopis królowowski
 Rękopism mego kuzyna wariata NIEWIAROWSKI A. III 140/2
 Rękopism nadesłany z Wyspy Św. Heleny niewiadomym sposobem Lullin de Chateauvieux J.F. I 52/7
 Rękopisma Marcina Radymińskiego [...] MUCZKOWSKI J. III 99/3
 Rękopisy i ciekawsze druki biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, nabyte w r. 1870 i 1871 WISŁOCKI W. V 63/3
 Rękopiśmienny zbiór różnych wierszy z XVII w. [...] BOCZYŁOWICZ J. I 76/7
 Rhetorica KALLIMACH F. II 75/8; V 264/8
 Rhetorica ecclesiastica antiquo-nova theoretica et practica ... SZYLARSKI W. IV 203/1
 Rhezos zob. Rezos
 Ricardo ZGLIŃSKI D. V 188/2
 Rick i Rock KOSIAKIEWICZ W. II 212/19
 Rien de trop ou deux paravents Pain M.J. I 86/58
 Rigoletto Piave F.M. I 146/16
 Rime Marino G.B. III 86/9
 Rinaldo Rinaldini Eichhorn J.G. III 79
 Rinaldo Rinaldini, herszt zbójców Vulpius Ch.A. II 113/11
 Risztau SIEROSZEWSKI W. IV 67/5
 Robak sumienia złego człowieka niebogobojnego i o zbawienie swoje niedbałego (Wady staropolskie) STAROWOLSKI S. IV 139/32
 Robakiewicz LĘTOWSKI J. II 382/9
 Robert diabeł DMUSZEWSKI L.A., Jasiński J.T.S. I 244/35
 Robert Diabeł. Dramat Rapauch E. I 355/21
 Robert-Diabeł. Powieść historyczna krajowa SIERPIŃSKI S.Z. IV 70/2
 Robert i Bertrand, czyli dwaj złodzieje ANCZYC W.L. I 19/16
 Robert Szporn GALICA A. I 307/2
 Robinson dla dzieci albo najciekawsze wypadki Robinsona Kruzoe [...] Defoe D. II 225/22
 Robinson Kruzoe, jego życie, doświadczenia i przypadki Defoe D. III 250/37; zob. też Przypadki Robinsona Kruzoe
 Roboty i dni Hezjod II 82/20, 106/26, 245/38, III 315/30
 Roczne dzieje kościelne... wybrane z rocznych dziejów Cesarsa Baroniusza [...] SKARGA P. IV 74/10
 Rocznicza. Powieść SADOWSKA M. z BRZEZINÓW IV 11/5
 Rocznicza 29 listopada, pisano w Paryżu 25 listop. 1831 MOCHNACKI M. III 70/9
 Rocznicza sejm polskiego warszawskiego [...] MAKULSKI F. Jaxa II 414/1
 [Rocznik Gaudentego] III 367
 [Rocznik gnieźnieński] II 24
 [Rocznik kapitulny krakowski dawny] III 367
 [Rocznik kapitulny poznański] II 24
 Rocznik kazań chrześcijańskich, to jest zbiór mów duchownych na niedziele i uroczyste święta całego roku, według ewangelii MRONGOWIUSZ (MRONGOVIVS) K.C. III 95/3
 [Rocznik krótki] II 24
 [Rocznik Ryksy] III 367
 [Rocznik świętokrzyski dawny] III 367
 [Rocznik wielkopolski] II 24
 [ROCZNIKI] (Annales) III 367; V 304
 Roczniki i kroniki Lechów i Lechii MACIEJOWSKI W.A. II 405/9
 Roczniki i kroniki Polski przedlechickiej [...] MACIEJOWSKI W.A. II 405/9
 Roczniki, czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego zob. Annales seu Cronicae incliti Regni Poloniae
 Roczniki i kroniki polskie i litewskie najdawniejsze MACIEJOWSKI W.A. II 405/9
 Roczniki polskie z lat 1857-1861 WROTNOWSKI F. led. I V 116/16
 Roczników Polski Klimakter IV zob. Annalium Poloniae ab obitu Vladislai IV Climacter primus
 Rodin, czyli duch na drodze pokuty BOGUCKI J. S. I 77/4
 Rodzeństwo GRABOWSKI I. Oksza I 369/1
 Rodzimość i wpływ obcy w literaturze TRETIAK J. IV 264/11
 Rodzina ZIEMIĘCKA E. V 196/6
 Rodzina. Dramat w 5 a. Kraszewski J.L., ZALEWSKI K. V162/11
 Rodzina Borgiów LUBOWSKI E. II 373/18
 Rodzina Brochwiczów ORZESZKOWA E. III 193/13; III 196/64
 Rodzina Cencich Shelley P.B. II 100/40
 Rodzina Dylskich BALUCKI M. I 30/20
 Rodzina Furiosów Röss F. I 212/20
 Rodzina Harambaszy Chochołoušek P. I 368/24
 Rodzina, herbarz szlachty polskiej KOSIŃSKI A.A. II 213
 Rodzina konfederatów. I. Pan starosta warecki SUFFCZYŃSKI K. IV 170/1
 Rodzina konfederatów. Pan marszałek łomżyński SUFFCZYŃSKI K. IV 170/1
 Rodzina Kraka BOŚNIACKA E. I 97/5
 Rodzina Krakowiaków zob. Rodzina Mazurów
 Rodzina Łatkowskich KOSIAKIEWICZ W. II 212/9
 Rodzina Mazurów (Rodzina Krakowiaków) KUCZ K. II 301/6
 Rodzina na bezludnej wyspie, czyli Robinson szwajcarski Vyss J.D. I 240/55
 Rodzina Orskich SABOWSKI W. IV 10/16
 Rodzina poczciewego Petro [...] Winter A. III 164/19
 Rodzina Połanieckich SIENKIEWICZ H. IV 50/37; IV 45, V 307/37
 Rodzina Rougon-Macquart [...] Zola E. I 382/55
 Rodzina w salonie DZIERŻKOWSKI J. I 266/8
 Rodzinnemu miastu ASNYK A. I 22/5
 Rogata dusza LĘTOWSKI J. II 382/10
 Rogata dusza. Powieść z podań szlacheckich SYNORADZKI M. IV 176/7
 Rogaty diabełek i jego bajki ROSINKIEWICZ K. III 382/26
 Rogieluk DYGASINŃSKI A. I 260/31
 Rognieda OLIZAROWSKI T.A. III 176/23
 Le Roi de Cognac Legrand M.A. V 145/24
 Le roi de Ladawa SŁOWACKI J. IV 90/28
 Le Roi des îles CZYŃSKI J., Voestyn E. I 206/20

- Le Roi des paysants CZYŃSKI J., Gatti de Gammond Z. I 206/8
- Rojenia wiońniane ZALESKI J.B. V 158
- Rok dziecięcy POTOCKI A. III 278/11
- Rok dziewięćdziesiąty trzeci Hugo V. I 82/7
- Rok [dziewięćset dziewięćdziesiąty siódmy] 997 (Pod godłem krzyża: Z gniazda orłów białych, czyli rok 997) DANIELEWSKI C. I 211/6
- Rok krwi i niedoli (1812) PRZYBOROWSKI W. III 313/35
- Rok myśliwka POL W. III 268/31
- Rok ostatni panowania Zygmunta III KRASZEWSKI J.I. II 261/3
- Rok polski SZUJSKI J. IV 196/20
- Rok [sześćdziesiąty trzeci] 63 na Litwie ROMER OCHENKOWSKA H. III 390/13
- Rok śmierci Fab. Seb. Klonowicza PRZYBOROWSKI J. III 311/2
- Rok [trzy tysiące...] 3333... zob. Moszkopolis. Rok 3333, czyli sen niesłychany
- Rok [tysiąc osiemset czterdziesty ósmy] 1848 STARKEL J. IV 137/17
- Rok [tysiąc osiemset czterdziesty szósty] 1846 KRASIŃSKI Z. II 253/26; II 254/56
- Rok [tysiąc osiemset czterdziesty szósty] 1846. Dramat w 5 a. KOŹMIAN A.E. II 229/6
- Rok [tysiąc osiemset dwunasty] 1812 GOMULICKI W. I 345/38
- Rok [tysiąc osiemset dziewięćdziesiąty] 1809 GAŚIOROWSKI W. I 324/15; I 324/10
- Rok [tysiąc osiemset sześćdziesiąty trzeci] 1863 SAWICKI J. IV 23/6
- Rok [tysiąc osiemset sześćdziesiąty trzeci] 1863. Historia na usługach ludzi i stronnictw BARTOSZEWICZ K. I 38/6
- Rok [tysiąc osiemset sześćdziesiąty trzeci] 1863 na Rusi RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/28
- Rok [tysiąc siedemset dziewięćdziesiąty czwarty] 1794 REYMONT W.S. III 362/20; III 360
- Rok [tysiąc siedemset dziewięćdziesiąty szósty] 1796. Improvizacja LENARTOWICZ T. II 327/2
- Rok życia BUKOWIECKA Z. I 131/2
- Rokiczana KORZENIOWSKI J. II 210/52
- Rokita NIEMOJEWSKI A. III 135/13
- Rokoko we Włoszech CHŁĘDOWSKI K. I 149/17; V 245/17
- Rokosz gliniański POTOCKI W. III 292/7
- Rokosz Zebrzydowskiego SCHMITT H. IV 25/3; I 398/6
- Roksolania, czyli Zemle Czerwoniej Rusi zob. Roxolania
- Roksolanki zob. Roxolanki [...]
- Roku 1778 miesiąca stycznia, przy oddaniu [...] Aktów Ruskich Obojga Narodów w Metryce W.X. Litewskiego założonych [...] (Anno 1778 mense Januario cum reddentur Sacrae Reginae Majestati ...) KOSSAKOWSKI A. II 215/8; II 130
- Rola teatru Moliera w cywilizacji francuskiej PORĘBOWICZ E. III 275/10
- Rolnictwo TOMASZEWSKI D. Bończa IV 252/3
- Le roman d'une impératrice, Catherine II de Russie [...] WALISZEWSKI K. V 20/6
- Roman i Karolina LIPIŃSKI J. II 358/7
- Roman Pilat, profesor języka i literatury polskiej w Uniwersytecie Lwowskim [...] WRÓBLEWSKI K. V 117/2
- Roman Zmorski RZAŻEWSKI A. III 403/2
- Roman Żuliński SAWICKI J. IV 23/2
- Romanowa ORZESZKOWA E. III 194/25
- Romans Sheldon E. IV 65/11
- Romans amerykański Cooper J.F. V 116/11
- Romans Antara Rouger G. III 250/54
- Romans bez miłości BAŁUCKI M. I 30/13
- Romans eksperymentalny TRETIAK J. IV 264/9
- Romans gąski PRAŻMOWSKA T. III 297/6
- Romans pana Michała ZACHARIASIEWICZ J. V 152/46
- Romans pani majstrowej RAPACKI W. (syn) III 342/17
- Romans panny Opolskiej z panem Główniakiem TETMAJER K. Przerwa IV 247/30
- Romans paryski Feuillet O. V 192/31
- Romans praktycznego człowieka ŁĘTOWSKI J. II 382/6
- Romans Siedmiu Braci Śpiących w Chinach MICIŃSKI T. III 14/23
- Romans tenora Crawford M. I 278/6
- Romans trubadura JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/34
- Romans w Polsce za czasów Stanisława Augusta GUBRYNOWICZ B. I 389/2
- Romantyczka w podróży RAUTENSTRAUCHOWA Ł.B. V 302/10
- Romantyczni Rostand E. I 44/28
- Romantyczność MICKIEWICZ A. III 22/10
- Romantyzm (Słowo o romantyzmie) KACZKOWSKI Z. II 65/27
- Romantyzm i jego skutki KRUPIŃSKI F. II 288/5
- Romantyzm w Polsce WINDAKIEWICZ S. V 61/26
- Romanzero Heine H. V 15/18
- Rome et la Renaissance KLACZKO J. II 121/26; II 120
- Romeo i Julia Shakespeare W. I 264/30, 348/6, II 100/46, 102/114, 168/8, 200/3, 236/16, III 28/47, 31/68, 228/8, V 13/6
- Ronda NAWROCKI W. III 120
- Rosa mistica SZCZEPAŃSKI L. IV 186
- Rosa Nieves PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/19
- Rosalines Vermächtnis an ihre Tochter Amanda Glatz J. IV 234/2
- Rose Fleury CHOJECKI E. I 165/22
- Les roses de Bellagio RZEWUSKI St. III 410/21
- Rosja i Europa KAMIENSKI H.M. II 80/8
- Rosta kalina z liściem szerokim... zob. Kalina
- Rosocoronetum Marianum (Usługa codzienna większa Najświętszej Bogurodzice Panny) GAWATH J. I 319/4
- Rosprawa czudna a tych czasów bardzo potrzebna o usługowaniu słowem Bożym w kościele jego GIŁOWSKI P. (?), GRZEGORZ Z ŻARNOWCA (?) I 331/5, 386/8
- Rota KONOPNICKA M. II 182/42; II 180
- Rothornówna GRAYBNER S. I 371/12
- Rotmistrz bez roty NIEWIAROWSKI A. III 140/6
- Rotmistrz Gorecki. Opera narodowa w 3 a. PEKALSKI W. III 241/1
- Rotmistrz Gorecki. Powieść LIPIŃSKI J. II 357/3
- Rotmistrz von Waldek, czyli okupanci KOZŁOWSKI S.G. II 228
- Rotuł KOCHANOWSKI M. II 140/51
- Rotułowice MIŁKOWSKI Z. III 56/37
- Rotuly ... do synów, które małżonka ... Katarzyna z Jasieńca Kochanowska, po śmierci wydała, roku Pańskiego 1584 KOCHANOWSKI M. II 153/1; II 153
- Roty gnieźnieńskie III 385
- Roty kaliszkie III 385
- Roty konińskie III 385
- Roty kościańskie III 385
- Roty polskie z ksiąg sądowych ziemskich krakowskich z początku XV w. Karaś M., Perzanowski Z. [ed.] III 385
- Roty polskie z ksiąg sądowych ziemskich piżnerskich z XV w. Karaś M., Perzanowski Z. [ed.] III 385
- Roty poznańskie III 385
- Roty przysięg krakowskich z końca wieku XIV Hube R. [ed.] III 385
- Roty przysięg krakowskich z lat 1399-1418 Ulanowski B. [ed.] III 385

- ROTY PRZYSIĄG SĄDOWYCH III 384-385; V 304
 Roty przysięg z archiwum radomskiego Baudouin de Courtenay J. led.] III 385
 Roty pyzdryckie III 385
 Rousseau CHMIEŁOWSKI P. I 151/6
 Rousseu - Mickiewicz MATKOWSKI Z. II 434/1
 Roxolania (Roksolania, czyli Ziemie Czerwonej Rusi; Ziemie Czerwonej Rusi) KLONOWIC S.F. II 124/3; II 124, 177/43
 Roxolanki, to jest ruskie panny [...] ZIMOROWIC Sz. V 198/1; I 113/52, V 198
 Rozamunda Weilen J. I 257/30
 Rozbiory dzieł obejmujących albo dzieje, albo rzeczy polskie [...] (Materiały do dziejów polskich) LELEWEL J. II 323/28; II 31/13
 Rozbiory i krytyki TYSZYŃSKI A. IV 291/4
 Rozbiory pisarzy SŁOWACKI E. IV 85/8
 Rozbiór dziejów narodu polskiego pierwszych dwóch pisarzy, Marcina Galla i Wincentego Kadłubka CZACKI T. I 183/13
 Rozbiór dzieł Adama Mickiewicza TURCZYŃSKI J. IV 275/4
 Rozbiór krytyczny kampanii 1831 roku i wynioskowane z niej prawidła do wojny narodowej MIEROSŁAWSKI L. III 51/9
 Rozbiór krytyczny zasad historii o początku rodu ludzkiego KOLŁATAJ H. II 164/19
 Rozbiór krytyczny zasad historii początkowej wszystkich ludów Hinz H. II 164/19
 Rozbiór kursów Adama Mickiewicza ZIEMIEŃKA E. V 196/3
 Rozbiór „Monumentum” Ostrogora CHLEBOWSKI B. I 146
 Rozbiór „Poezji” El...y (Asnyka), tomu 4 ESTREICHER S. I 275/2
 Rozbiór poezji Stanisława Trembeckiego KLIMASZEWSKI H. II 123/1; IV 258/16
 Rozbiór prac historycznych Naruszewicza i Czackiego LELEWEL J. II 323/28
 Rozbiór rady danej do ustalenia pokoju Polski wypędziwszy jezuitów zob. Anatomia consilii editi de stabilienda pace Regni Poloniae Iezuitis pulsiss
 Rozbiór „Uwag Kollegium Fizycznego Szkoły Głównej Koronnej nad patologią i terapią” TRZCIŃSKI A. IV 269/10
 Rozbiór „Uwag Szkoły Matematycznej” nad propozycjami fizycznymi [...] TRZCIŃSKI A. IV 269/7; V 316/7
 Rozbiór uwag Filipolskiego nad „Janem z Tęczyna” [...] CHŁĘDOWSKI W. I 149/1
 Rozbiór wiadomości pomieszczonych w recenzji poematu „Pultawa” BUCZYŃSKI W. I 125/1
 Rozbiór „Zakusa nad zaciekami Wszechnicy Krakowskiej” przez Przyjaciela prawdy TRZCIŃSKI A. IV 269/6; V 316/6
 Rozbitek KACZKOWSKI Z. II 65/19
 Rozbitki BLIŹIŃSKI J. F. I 74/10; I 73
 Rozbitki. Prolog napisany dla sceny polskiej we Lwowie przy jej nowym otwarciu UJEJSKI K. V 10/11
 Rozbity krużyk Gessner S. IV 267/3
 Rozbój duchowny na drodze zbawiennej POTOCKI W. III 293/29
 Rozbójnik morski Scott W. II 225/19
 Rozbójnik salonowy MAGNUSZEWSKI D. II 408/9; V 102
 Rozbrat z Warszawą MAREWICZ W.I. II 427
 Rozdroże Teodora Herzla BELMONT L. I 44/25
 Rozdział Starego Testamentu od Nowego, żydostwa od krześcijaństwa [...] GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/12
 „Rozdziobią nas kruki, wrony...”. Bajka ŻEROMSKI S. V 208/19
 „Rozdziobią nas kruki, wrony...”. Obrazki z ziemi mogił i krzyżów ŻEROMSKI S. V 208/21
 Rozdziobią nas kruki, wrony i inne opowiadania ŻEROMSKI S. V 212/119
 Rozebrana NORWID C. III 150/96
 Rozjącał się, rozkołysał na Wawelu spiz... zob. [Osiemnasty] 18 kwietnia
 Rozkład i treść dzieła o początku licznych słowiańskich narodów tudzież każdego w szczególności, we 4 tomach MAJEWSKI W.S. II 412/3
 Rozkład w życiu i literaturze (Dekadentyzm) JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/31
 Rozkołysany dzwon SZEMBEKOWA M. IV 190/7
 Rozkosz d'Annunzio G. III 394/7
 Rozkosz duchowna POTOCKI W. III 291/3
 Rozkosz przemijająca RETTEL L. III 358
 Rozkosz światowa POTOCKI W. III 291/3
 Rozkosz uczciwości Pirandello L. I 349/13
 Rozkwit piśmiennictwa polskiego SZULC D. IV 200/6
 Rozkwit średniowiecznego romantyzmu na południu Europy (Trubadurowie) ASNYK A. I 22
 Rozlazłość BERNATOWICZ F. I 55
 Rozłączeni zob. Rozłączenie
 Rozłączenie (Rozłączeni) SŁOWACKI J. IV 91/38; IV 87
 Rozłączenie (Separacja) Legouvé E. V 191/11
 Rozmaite pisma KROPIŃSKI L. II 282/9
 Rozmaite wiersze, Bajki, Pieśni, Modlitwy KROPIŃSKI L. II 283/9
 Rozmaitości GORECKI A. I 350/20
 Rozmaitości historyczne i bibliograficzne MUCZKOWSKI J. III 99/6; II 301/2
 Rozmaitości i powiastki LAM J. II 310/8; II 311/16
 Rozmaitości literackie CHŁĘDOWSKI A.T. I 148/3
 Rozmaitości szlacheckie (Z raptularza J.Lompy) LOMPA J. II 362
 Rozmarny KNIAŹNIN F.D. II 130/10
 Rozmłouani kollatora s faranom III 223/21
 Rozmowa MICKIEWICZ A. III 25/26
 Rozmowa albo dyalog około egzekucyjnej Polskiej Korony (Dialog albo Rozmowa...) ORZECHOWSKI S. III 189/13
 Rozmowa cara z Górczakowem SABOWSKI W. IV 9
 Rozmowa dwóch kawalerów katolika z dysydem o piśmie, które wyszło z napisem Wykład praw dysydenczkich wiernie spisany r. 1767 ZAŁUSKI J.A. V 165/21
 Rozmowa filozoficzna CHRÓŚCIKOWSKI S. I 171
 Rozmowa filozoficzna o boskich prócz jestności przymiotach przeciw niegodziwie sobie przywłaszczających nazwisko deistów [...] (O boskich przymiotach przeciwko deistom) WIŚNIEWSKI A.J. V 69/14
 Rozmowa filozoficzna z etyki o uszczęśliwieniu człowieka w życiu, przez filozofii uczących się konwiktorów Collegii Nobilium Schol. Piar. miana R.P. 1757 (O uszczęśliwieniu człowieka w życiu) WIŚNIEWSKI A.J. V 69/11
 Rozmowa Focjona o związku obyczajności z polityką Bonnot de Mably G. I 171/9
 Rozmowa kruszwicka de nobilissimo septentrionis regno tempore interregni [...] SOLIKOWSKI J.D. IV 120/10
 Rozmowa Merkurego, alchemika i Natury SĘDZIWIÓJ M. IV 34/5
 Rozmowa Mistrza ze Śmiercią zob. DIALOG MISTRZA POLI-KARPA ZE ŚMIERCIA
 Rozmowa między szlachcicem polskim, Szwajcarem i Żydem z Gdańska WYBICKI J. V 123/7
 Rozmowa, na czym dobro i szczęście Rzeczypospolitej zalegało? ... KONARSKI S.H. II 171/21
 Rozmowa nowych proroków, dwu baranów o jednej głowie BIELSKI M. I 67/3
 Rozmowa o celach finalnych SŁOWACKI J. IV 99/112
 Rozmowa o elekcji GÓRNICKI Ł. I 359/12, 359/15

- Rozmowa o języku polskim najprzód po łacinie napisana ... Teraz z przydatkiem i odmianą na polski język przełożona przez Ksawerego Leskiego... zob. De lingua Polonica colloquium
- Rozmowa o pogrzebie krześcijańskim i papieskim SEKULCJAN J. IV 29/4
- Rozmowa o pracy globowej SŁOWACKI J. IV 99/112
- Rozmowa o terażniejszości SŁOWACKI J. IV 99/112
- Rozmowa o tym, godzi li się laikom kielicha, księżyż żon dopuścić i służbę bożą językiem przyrodzonym odprawować zob. Dialogus de eo, num calicem laicis, et uxores sacerdotibus permitti, ac divina officia vulgari lingua peragi fas sit
- Rozmowa pewnego ziemianina ze swoim sąsiadem o terażniejszych okolicznościach KONARSKI S.H. II 170/3
- Rozmowa piekarza z malarzem o swoich bogach OTWINOWSKI E. (?) III 214/8
- Rozmowa pielgrzyma z więźniem WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/10
- Rozmowa plebana z ziemianinem albo dyskurs o postanowieniu terażniejszym Rzeczypospolitej i o sposobie zawierania sejmów OPALIŃSKI E. III 178/1
- Rozmowa podawce z plebanem o trzech skutkach zbawienych PAPROCKI B. III 223/21
- Rozmowa Polaka z Litwinem ROTUNDUS A. III 384/3
- Rozmowa Polaka z Włochem o wolnościach i prawach polskich (Rozmowy o elekcyjey, o wolności, o prawie i obyczajach polskich) GÓRNICKI Ł. I 359/4
- Rozmowa pomiędzy przedstawicielami różnych Kościołów LUBIENIECKI S. (młodszy) II 368/2
- Rozmowa Pólocha s Kaszabą CEYNOWA F.S. I 143/3; I 143/12
- Rozmowa Solona z Kadyim KOSSAKOWSKI J.K. II 218/9
- Rozmowa szlachcica polskiego z cudzoziemcem ZBYLITOWSKI P. V 183/1
- Rozmowa szwaczki z gwiazdą PIENKOWSKI K. III 243/10
- Rozmowa Śmierci z Magistrem zob. DIALOG MISTRZA POLIKARPA ZE ŚMIERCIA
- Rozmowa umarłych NORWID C. III 148/76
- Rozmowa w piekle KOSIŃSKI A.A. II 213
- Rozmowa wieczorna MICKIEWICZ A. III 26/37 (5), 27/41
- Rozmowa wieczorna przy herbacie w domu państwa Marcynostwa zob. Kasia i Marynka
- Rozmowa z Helionem i Helois SŁOWACKI J. IV 99/112
- Rozmowa z Matką Makryną (Makryna Mieczysławska; Rozmowa z Matką Makryną Mieczysławską; Rozmowa z Matką Mokryną; Rozmowa z Matką Makryną Mieczysławską, bazylianką w Paryżu, w roku 184...) SŁOWACKI J. IV 99/102
- Rozmowa z Matką Makryną Mieczysławską zob. Rozmowa z Matką Makryną
- Rozmowa z Matką Makryną Mieczysławską, bazylianką w Paryżu, w roku 184... zob. Rozmowa z Matką Makryną
- Rozmowa z Matką Mokryną zob. Rozmowa z Matką Makryną
- [Rozmowa z piramidami] (*Piramidy, czy uy macie...*) SŁOWACKI J. IV 92/44
- Rozmowa żołnierza z plebanem o stacyją zob. O stacyjej żołnierz z theologiem i Prymat...
- Rozmowy Artaksesa i Ewandra [...] LUBOMIRSKI S.H. II 369/6; V 281/6
- Rozmowy chrystiańskie CZECHOWIC M. I 201/6
- Rozmowy duszy z Panem Bogiem wybrane z słów ś. Augustyna w medytacjach i innych księgach jego Clément D.X. II 336/17
- Rozmowy dworzanina z mnichem zob. O wierze i nauce luterskiej
- Rozmowy i podróże ojca z dwoma synami WYBICKI J. V 124/25
- Rozmowy listowne (Heroides) Ovidius N.P. I 170/11, 170/15
- Rozmowy Lucjana Lukian z Samosaty IV 200
- Rozmowy mamy z Józją, służące za wstęp do wszelkich nauk, a mianowicie do gramatyki, ułożone dla pożytku młodzieży JACHOWICZ S. II 13/4
- Rozmowy matki z dziećmi KRAKOWOWA P. II 239/3
- Rozmowy młodzieńca z panną WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/3
- Rozmowy o ciekawych i potrzebnych... materiach Wiśniewski A. IV 139/34
- Rozmowy o elekcyjey, o wolności, o prawie i obyczajach polskich zob. Rozmowa Polaka z Włochem o wolnościach i prawach polskich
- Rozmowy o literaturze DĘBICKI Z. I 226/24
- Rozmowy o Najświętszym Sakramencie Grascet J. II 342
- Rozmowy o odjeździe regis christianissimi Galliarum et Poloniae... SOLIKOWSKI J.D. IV 120/13
- Rozmowy o poprawie obyczajów polskich [...] zob. Rozmowy w ciekawych i potrzebnych w filozoficznych i politycznych materiach [...]
- Rozmowy o wiedzy ostatecznej SŁOWACKI J. IV 99/112
- Rozmowy polskie i rosyjskie podług celniejszych dzieł rosyjskich ułożone i na 100 lekcji podzielone WROTNOWSKI F. V 116/1
- Rozmowy polskie, łacińskim językiem przeplatane, rytmy ośmiorzeczniemi słozone KORCZEWSKI W. II 197/1; II 197
- Rozmowy sokratyczne w różnych materiach politycznych i moralnych z francuskiego przetłumaczone... Vernet J. V 146/34
- Rozmowy tułackie MORAWSKI Teodor III 80/4
- Rozmowy w ciekawych i potrzebnych w filozoficznych i politycznych materiach [...] (Rozmowy o poprawie obyczajów polskich [...]) WIŚNIEWSKI A.J. [ed.] V 70/20; I 171/1, II 171/21
- Rozmowy z Sofos i Szczęsnym SŁOWACKI J. IV 100/113
- Rozmowy zmarłych Fontenelle B. I 327/25
- Rozmowy zmarłych KRASICKI I. II 245/33; II 245/38, V 274/33
- Rozmowy, które miał król Salomon mądry z Marcholem grubym a sprosny (Collationes quas dicuntur habuisse inter se mutuo rex Salomon sapientissimus et Marcolphus facie deformis et turpissimus [...]) JAN z KOSZYCZEK [tłum.] II 18/2
- Rozmyślenia LANGE A. II 312/13
- Rozmyślenia OSTROWSKA B. III 209/20
- Rozmyślenia codzienne św. Piotra z Alkantary KLECZEWSKI S. [tłum.] II 122
- ROZMYŚLANIA DOMINIKAŃSKIE III 387; V 304
- Rozmyślenia i inne wiersze LANGE A. II 313/34
- Rozmyślenia na wsi w Turgielach BRZOSTOWSKI P.K. I 119/8
- Rozmyślenia o śmierci czyli Popielec zob. Popielec
- Rozmyślenia religijne dla dzieci [...] Barbault A.L. IV 236/30
- Rozmyślenia sandomierskie zob. Rekolekcje sandomierskie
- Rozmyślenia wieśniacze BYKOWSKI I. Jaxa I 137/10
- ROZMYŚLANIE O ŻYWCIE PANA JEZUSA (Rozmyślenie przemyskie; Żywot Najświętszej Rodziny) III 388; I 113/41, V 304
- Rozmyślenie przemyskie zob. ROZMYŚLANIE O ŻYWCIE PANA JEZUSA
- Rozmyślenie wielkopostne w Polsce RUDNICKI D. III 393/1
- Rozpamiętywanie chrześcijanina na zakończenie jubileuszu BRATKOWSKI S. I 100/4
- Rozpieszczona dziewczyna KOSIĄKIEWICZ W. II 212/14
- Rozprawa cudna ... o usługowaniu słowem Bożym w Kościele ... LUBELCZYK J. (?) II 366/15

- Rozprawa [czwarta] IV czytana na posiedzeniu publ. d. 15 maja 1807 (Głos poprzedzający odczytanie drugiej części poematu „Lechiada” na publ. Tow. Przyj. Nauk dnia...) WORONICZ J.P. V 105/17
- Rozprawa [druga] II czytana na posiedzeniu publ. dnia 15 maja 1805 WORONICZ J.P. V 105/17
- Rozprawa filozoficzna o religii i moralności Kant I III 96/21
- Rozprawa historyczna o prawach kobiet CZAJKOWSKI A. I 185
- Rozprawa nad przyczynami uwłaczających naukom mniemań, odradzających się w różnych wiekach świata SOŁTYKOWICZ J. IV 122/6
- Rozprawa nad zadaniem: z czyjej bardziej winy, czy królów, czy narodu, Polska upadła? KRZYŻANOWSKI A. II 297/1
- Rozprawa o bajce NIEMCEWICZ J.U. III 129/47
- Rozprawa o elegii BRODZIŃSKI K. I 105/19
- Rozprawa o handlu zbożowym i o ustawach dotyczących się handlu tego Smith A. II 127/4
- Rozprawa o Jakubie Boehmem Mickiewicz A. I 152/38
- Rozprawa o języku polskim [...] POTOCKI S.K. III 289/19
- Rozprawa o języku ruskim Mohylnicki i. III 103/7
- Rozprawa o Koperniku zob. O Koperniku
- Rozprawa o krytyce [...] POTOCKI S.K. III 289/17
- Rozprawa o latopisach ruskich Danilowicz IV 167/22
- Rozprawa o listach LEGATOWICZ LP. II 318/1
- Rozprawa o monecie KOPERNIK M. II 189/4
- Rozprawa ... o początku, postępach, przedmiotach i ważności ekonomii politycznej, przetłumaczona przez... MacCulloch J.R. IV 62/9
- Rozprawa o potrzebie ćwiczenia się w ojczyściej mowie, służyć mająca za wstęp do pisma: O polskim języku... POTOCKI S.K. III 289/18
- Rozprawa o prawie, które mają obywatele prowincji [...] CZACKI T. I 182/9
- Rozprawa o prawie własnej, czyli koniecznej obrony GAWARZECKI W.H. I 318
- Rozprawa o przyczynach ciemnoty niektórych osób duchownego stanu niższego i o ciemnocie ludu wiejskiego KRAJEWSKI M.D. II 238/11
- Rozprawa o satyrze BRODZIŃSKI K. I 105/20
- Rozprawa o sztuce pisania czyli o stylu [...] POTOCKI S.K. III 289/20
- Rozprawa o śpiewach polskich z muzyką, do rozszerzenia tej nauki w kraju naszym bardzo użytecznych, i o zastosowaniu poezji do muzyki KRÓLIKOWSKI J.F. II 285/2
- Rozprawa [pierwsza] I czytana na posiedzeniu publ. dnia 5 maja 1803 r. WORONICZ J.P. V 105/17
- Rozprawa [trzecia] III [...] WORONICZ J.P. V 105/17
- Rozprawa, w której się okazuje, że nie każda romantyczność przeciwna jest klasyczności... KRÓLIKOWSKI J.F. II 285
- Rozprawa z chemii o rozpuszczeniu LACHNICKI L.E. II 307
- Rozprawa z księdzem Alexandrem d. 11 Aprilis TURNOWSKI S.T. IV 279/14
- Rozprawki epistolarne NORWID C. III 151/117
- Rozprawki i refleksje ZAN T. V 171/7
- Rozprawy filozoficzne ŚNIADECKI J. IV 217/18
- Rozprawy historyczno-krytyczne JAROCHOWSKI K. II 35/7
- Rozprawy i wrażenia literackie JABŁONOWSKI W. II 12/6
- Rozprawy literackie MOCHNACKI M. III 70/21
- Rozprawy o hojności królów i względach panów polskich dla rzeczy lekarskiej i lekarzów... Arnold J.Ch. I 188/7
- Rozprawy o odwadze cywilnej, miłości ojczyzny, wychowaniu ludów zob. Pisma pomniejszych
- Rozprawy o pieśniach narodowych WORONICZ J.P. V 105/17
- Rozprawy o roli poznawczej i wychowawczej poszczególnych dyscyplin naukowych ŚNIADECKI J. IV 218/26
- Rozruchy domowe w Polsce ŁUBIENSKI S. II 393/2; II 393
- Rozrywka na długie wieczory, czyli zbiór rozmaitych kabałek, zwykłe pasjans zwanych KRASIŃSKI J.W. II 249/10
- Rozrywka po pracy w dni świąteczne CHOCISZEWSKI J. I 154/23
- Rozrywka w samotności MARCINKOWSKI K. Jaxa II 426/5
- Rozrywki literackie prozą i wierszem KRÓLIKOWSKI J.F. II 285/78
- Rozrywki młodości wierszem i prozą WYSZKOWSKI M. V 142/1
- Rozrywki uciесzne i dowcipne z przydatkiem wielu nowych i zabawnych historyjek BOHOMOLEC F. I 90/38; I 99
- Rozsądek na wykład katechizmu ks. Pawła Gilowskiego CZECHOWIC M. I 201/9; 331/1
- Rozsądek o warszawskich sprawach na elekcji przeszedłej do koronacji należącej SOLIKOWSKI J.D. IV 120/14
- Rozsądek tego, co o zwierchności trzymamy i uczymy CZECHOWIC M. I 201/3
- Rozsądna panna PRAŻMOWSKA T. III 297/1
- Rozstaje KRZYWOSZEWSKI S. II 295/12
- Rozstrząsania i poglądy literackie SIEMIENSKI L. IV 43/32, 44/62
- Rozstrząsanie przywilejów Sieyès E.J. II 53/17
- Rozstrągniony BAUDOUIN J. I 41/4
- Rozstrząsania i opowiadania historyczne, pisane w latach 1866–1870 SZUJSKI J. IV 196/31
- Rozstrząśnienie niesłusznych zarzutów przeciwko nauce języków starożytnych GRODDECK G.E. I 375/12
- Rozum i wiara MICKIEWICZ A. III 27/37 (3), 28/41, V 285/119f
- Rozwagi o królach, bezkrólewicach, elekcjach i sukcesji tronu RZEWUSKI S. III 408/25
- Rozważania o Bogu i człowieku FRYCZ MODRZEWSKI A. I 304/20
- Rozwida JASZOWSKI S. II 41
- Rozwiódźmy się Najac E., Sardou V. V 192/20
- Rozwinięcie pisowni, słowosłędni i słowozgodni języka polskiego TRZCINSKI A. IV 270/21
- Rozwód, czyli dwie mężatki CHECIŃSKI J.K. I 145/1
- Rozwód w masce GURSKI W. I 390/4
- Rozwój poezji dramatycznej w Polsce TARNOWSKI S. IV 240/28
- Rozwój potęgi woli przez psychofizyczne ćwiczenia LUTO-SŁAWSKI W. II 375/24; V 282/24
- Rozwój powieści w Polsce GUBRYNOWICZ B. I 389/5
- Rozwój powieści w Polsce WOJCIECHOWSKI K. V 90/14
- Rozwój teorii romantyzmu we Francji ŁUCKI A. II 394/4
- Rozwój twórczości pisarskiej Mikołaja Reja BRUCHNAJSKI W. I 111/3
- Rozwój ustroju i stosunków politycznych Anglii Boutmy E. III 274/6
- Rozwój wymowy w Polsce BRUCHNAJSKI W. I 111/8
- Rozwój zasad umysłu polskiego w piśmiennictwie SZULC D. IV 200
- Rozyna WILKOŃSKA P. V 55/2
- Ród ludzki STASZC S. IV 148/4
- Ród Midasów GRABOWSKI B.T. I 368/15
- Ród Stwosów od [...] Ottona Stwosza, aż do ostatniego z rodu Bogusława Stwosza STASIAK L. IV 146/16
- Różia KOWERSKA S. II 226/6
- Róża. Dramat niesceniczny w 7 sprawach z prologiem i epilogiem ŻEROMSKI S. V 209/48
- Róża. Studium małżeńskie MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/9
- Róża albańska PERGES J. III 237/5
- Róża Bernd Hauptmann G. II 100/64

- Róża polna LANGE A. II 312/29
 Róża bez kolców URBANOWSKA Z. V 14/6
 Różaniec Najświętszej Panny Maryjej KOCHOWSKI W. II 156/2
 Róże i osty GOMULICKI W. I 344/8
 Róże panny Róży RODZIEWICZÓWNA M. III 370/46
 Różne historie z różnych wiarygodnych autorów wybrane NARGIELEWICZ T. (?) III 113/4
 Różne namienienia ćwiczenia się w cnotliwych i pożytecznych dla kraju obyczajach (Namienienia rodzicom, żeby odwracali od złego swoich sukcesorów i zabraniali im czytać zaraźliwych autorów) CZAPSKI F.S. I 191/3
 Różne przypadki świata tego REJ M. (?) III 352/37
 Różne różności, czyli prawdziwe historie przez ... GREGOROWICZ J.K. I 372/6
 Różni ludzie JAROSZYŃSKI T. II 38/5
 Różni ludzie. Nowele i obrazy! SARNECKI Z. IV 20/8
 Różni ludzie. Powieść WILKOŃSKA P. V 55/9
 Różnica sekty luterowej przeciwnej jednoci świętej wiary krześcijańskiej spokojnej GĄSIÓREK S. I 323
 Różność wiary uczniów Stankarowych [...] GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/7
 Różnowiercy polscy BRÜCKNER A. I 112/15
 Różycy JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/19
 Rubricella quotidiana pro dioecesi Cracoviensi ad a. 1543 HUSSOWSKI M. I 416/4
 Ruch etyczny nowszych czasów STRUVE H. IV 165/25
 Ruch kobiecy w Polsce WALEWSKA C. V 18/9
 Ruch literacki w Kijowie od 1840 do 1852 JEZIEŃSKI M. II 56
 Ruch narodowy w r. 1877 WOŁODŹKO W.W. V 100/15
 Ruch naukowoliteracki JESKE-CHOIŃSKI T. II 49
 Ruch polski z 1861 roku MINISZEWSKI J.A. III 65/12
 Ruch umysłowy w Danii Strodmann A. V 189/20
 Ruchawka kozacka 1579 hoda PADURRA T. III 217/2; III 217
 Ruchla Tiulik LASKOWSKI K. II 315/1
 Rudera Blasco Ibañez V. IV 223/11
 Rudimenta pietatis christianae HEGENDORFIN K. [tłum.] I 394/14
 Rugiwojcy GRUSZECKI A. I 381/3
 Ruiny NORWID C. III 144/13
 Ruiny zamku w Balakławie MICKIEWICZ A. III 24/19 OXVID
 Rumak Światowida SKARŚZEWSKI T. Żuk IV 78/2
 Rupert Hentzau Hope A. V 222/37
 Rupiecie RODZIEWICZÓWNA M. III 369/33
 Rurale iudicium, to jest Ludycje wiesne na ten Nowy Rok zob. LUDYCYJE WIESNE
 Rusalka. Komedja w 4 a. KRZYWOSZEWSKI S. II 295/10
 Rusalka. Zbiór nowel KRZYWOSZEWSKI S. II 295/5
 Rusalki ZALESKI J.B. V 158/2
 Rusini ABGAROWICZ K. I 13/3
 Ruskin i kult piękna La Sizeranne R. de III 278/16
 La Russe considerée au point de vue européen OSTROWSKI J.B. III 210/6
 La Russie officieuse BARSS F. I 35/4
 Russie pittoresque CZYŃSKI J. I 206/7
 Russische Literaturgeschichte BRÜCKNER A. I 113/22
 The Ruthenian question in Galicia LUTOŚLAWSKI W., Romer E. II 375/35
 Rutkę, rutkę będzie panna siła WILKOŃSKA P. V 55/3
 Ruy Blas Hugo V. I 19/26
 Die Rückkehr des Landboten vom letzten Warschauer Reichstage Niemcewicz J.U. II 354/5
 Rybak Goethe J.W. III 102
 Rybak islandzki Loti P. II 221/7
 Rybak z Palermo CHĘCIŃSKI J.K. I 145/13
 Rybalt stary wędrowny IV 191
 Rybka MICKIEWICZ A. III 22/10
 Rycerskość chłopska DYGAŚIŃSKI A. I 260/23
 Rycerstwo chrześcijańskie a żywot duchowny Erazm z Rotterdamu IV 30/18, V 88/1
 Rycerz - bandyta JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/53
 Rycerz bez skazy i trwogi Książę Józef PRZYBOROWSKI W. III 313/35
 Rycerz chrześcijański (O byt. Powieść historyczna na tle dziejów Albanii w XV w.) MILKOWSKI Z. III 57/58
 Rycerz Lizdejko RZEWUSKI H. III 406/11
 Rycerz Maryi GRUSZECKI A. I 382/32
 Rycerz Mora PRZYBOROWSKI W. III 312/19
 Rycerz Sierzpa Blumenhagen W. III 371/11
 Rycerz zakochany GURSKI W. I 390/4
 Rycerze Arystofanes I 135/7, IV 197/47
 Rycerze barscy PRZYBOROWSKI W. III 313/34
 Rycerze lilii JELLENTA C. II 47/18
 Rycerze śpiący w Tatrach zob. Bolesław Chrobry. Powieść historyczna
 Ryciny Jeremiasza Falcka, gdańszczanina, Polaka RASTAWIECKI E. III 342/3
 Rym liryczny do Ludwika Osińskiego TYMOWSKI T.K. IV 289/6
 Rym o grabi z Tęczyna NAWROCKI W. III 120
 Rym weselny Kasprowi Jagnięskiemu i Zofii Janowskiej WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/16
 Rymond FREDRO A. I 293/28; I 294/54
 Rymów nieco JANKOWSKI Cz. II 26/9
 Rympismo Woltera nad losem zawistnym Lizbony Voltaire V 301/22a
 Rymy CZUBEK J. I 104/5
 Rymy ZAHAJKIEWICZ S. V 154/9
 Rymy dorywcze Norwid C. IV 19
 Rymy duchowne zob. Setnik rymów duchownych
 Rymy i proza JUSZYŃSKI M.H. II 63/1
 Rymy i rytmy BELMONT L. I 44/3
 Rymy i rytmy SZUKIEWICZ M. IV 199/25
 Rymy łacińskie J.Kochanowskiego Kondratowicz L. II 139, II 177/43
 Rymy ucieszne PORĘBOWICZ E. III 275/12
 Rymy wszystkie w jedno zebrane [...] KOCHANOWSKI J. II 140/55; I 90/40
 Ryngraf RODZIEWICZÓWNA M. III 368/6
 Rys botaniczny krain zwiedzonych w podróżach między Bohem i Dniestrem... ANDRZEJOWSKI A. I 20/1
 Rys botaniczny krain zwiedzonych w podróżach w latach 1823 i 1824 ANDRZEJOWSKI A. I 20/1
 Rys chronologiczno-historyczny państw nowożytnych [...] ZDANOWICZ A. 184/3
 Rys dziejów Akademii Zamoiskiej SIERPIŃSKI S.Z. IV 69
 Rys dziejów literatury polskiej ROGALSKI L. III 371/6
 Rys dziejów literatury polskiej podług notat Aleksandra Zdanowicza oraz innych źródeł [...] SOWIŃSKI L. IV 124/8, ZDANOWICZ A. 184/9
 Rys dziejów literatury polskiej skreślony wedle L. Kondratowicza i L. Łukaszewicza Rogulski L. II 396/1
 Rys dziejów narodu polskiego od najdawniejszych czasów znanych do roku 1763 SCHMITT H. IV 25/2
 Rys dziejów naszych CZAJEWSKI W. I 184/3
 Rys dziejów piśmiennictwa polskiego ŁUKASZEWICZ L. II 396/1; II 71/19
 Rys dziejów piśmiennictwa świata niechrześcijańskiego SZUJSKI J. IV 196/27
 Rys dziejów teatru lwowskiego ZAWADZKI W. V 179/19
 Rys fenomenologii ducha, czyli nauki o duchowych zjawiskach podług zasad filozofii Hegla KREMER J. II 276/1

- Rys filozoficzny umiejętności KREMER J. I 1 276/1; II 275
- Rys historii i geografii MAJORKIEWICZ J. II 414/2
- Rys historii literatury niemieckiej do połowy osmnastego wieku SZABRAŃSKI A.J. IV 178/3
- Rys historyczno-statystyczny wzrostu i stanu miasta Warszawy [...] SOBIESZCZAŃSKI F.M. IV 115/2
- Rys historyczny literatury rosyjskiej Grecz M. II 354/10
- Rys historyczny ludu cygańskiego NARBUTT T. III 112/2
- Rys historyczny oświecenia Słowian TYSZYŃSKI A. IV 291/2
- Rys historyczny zwyczajów, obyczajów, religii, praw i języka dawnych słowiańskich i słowiańsko-ruskich narodów RAKOWIECKI L.B. III 339/3
- Rys jeografii powszechnej ŁUKASZEWICZ L. II 396/2
- Rys ogólny jednorocznych dziejów tułactwa polskiego w Zakładzie Aweniońskim od lutego 1832 do lutego 1833... I 101/32
- Rys ogólny piśmiennictwa dramatycznego polskiego od roku 1750-1800 ESTREICHER K. I 273
- Rys panowania Zygmunta III RADZIWIŁŁ A.S. III 334/2
- Rys piśmiennictwa naszego od 1850 r. ZIEMIĘCKA E. V 196/3
- Rys poetyki wedle przepisów teorii [...] KRÓLIKOWSKI J.F. II 285/10
- Rys polskiego słownika JP. Linde [...] GOŁAŃSKI F.N. I 341/28
- Rys rozwinięcia się pojęć filozoficznych w Niemczech DEMBOWSKI E. I 222/4
- Rys życia i wybór pism Stanisława Leszczyńskiego [...] LESZCZYŃSKI St. II 336/20
- Rys życia Jana Feliksa hr. Tarnowskiego KOŹMIAN K. II 232/13
- Rysy charakteru Franciszka II stylem lapidarnym PRZYBYLSKI J.I. [tłum] III 315/38
- Rysy moralności i literatury Anglików i Amerykanów Irving W. I 203/9
- Rysy z życia ś.p. księdza Karola Antoniewicza, ojca z Towarzystwa Jezuitów WĘZYK F. V 38/25
- Rysy Zmudzi (Wspomnienia Zmudzi) JUCEWICZ L.A. II 61/4
- Ryszard Gozdawa zob. Zdrąca
- Ryszard Lwie Serce Scott W. II 313/72
- Ryszard Lwie Serce w Palestynie Scott W. I 239/38
- Ryszard III Shakespeare W. III 227/13
- Ryszard Wagner i jego dramaty muzyczne Mendés C. II 313/48
- Ryszard z Krzyżanowic, chorąży krakowski STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/8
- Rythmi de sanctis per totum annum WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 81/11
- Rytm po pogromieniu na terazniejsza rozruchy zob. Lutnia rokokowa
- Rytm polski zob. Lutnia rokokowa
- Rytmika romańska KAWCZYŃSKI M. II 108/4
- Rytmy albo wiersze polskie (Rytmy oraz anonimowe pieśni i listy miłosne z wieku XVI; Rytmy albo wiersze polskie oraz cykl erotyków; Sonety i inne wiersze) SĘP SZARZYŃSKI M. IV 36/1; III 99/11, 214/7
- Rytmy albo wiersze polskie oraz cykl erotyków zob. Rytmy albo wiersze polskie
- Rytmy i rymy JANKOWSKI J. II 27/6
- Rytmy łacińskie dziwnie sztuczne i nabożeństwem swym a starodawnością dosyć wdzięczne GROCHOWSKI S. [tłum] I 374/25
- Rytmy narodowe LENARTOWICZ T. II 328/29
- Rytmy oraz anonimowe pieśni i listy miłosne z wieku XVI zob. Rytmy albo wiersze polskie
- Rywale KONDRATOWICZ L. II 175/1
- Rywale. [Opowiadanie] ŁĘTOWSKI J. II 382/8
- Rywale. Powieść ABGAROWICZ K. I 13/11
- Rząd domów albo krótkie zebranie gospodarstwa i zabaw ludzkich CHELCHOWSKI H. I 144/3
- Rząd rosyjski i jego terazniejsza polityka KALINKA W. II 70/7
- Rządy ks. Paskiewicza w Królestwie Polskim 1832-1847 Szczerbatow M.M. III 313/39
- Rządy pruskie na ziemiach polskich SMOLEŃSKI W. IV 112/9
- Rzecz do braci na wygnaniu zablakanej, z powodu piątej rocznicy listopadowej KAJSIIEWICZ J.H. II 68/4
- Rzecz krótka o życiu i dziełach Szyllera [...] SKIMBOROWICZ H. IV 79/5
- Rzecz niedowiedziona, czy ogon należy do psa, czy pies do ogona? CZAJEWSKI W. I 184/4
- Rzecz o archiwach MAJEWSKI W.S. II 412/1
- Rzecz o dobrodziejstwach Seneka I 359/11
- Rzecz o literaturze słowiańskiej wykładana w Kollegium Francuskim MICKIEWICZ A. III 29/53
- Rzecz o malarstwie z roku 1549 d'Ollando F. IV 43/26
- Rzecz o monarchii i dynastii w Polsce WORONICZ J. V 108/1; V 108
- Rzecz o nadziei GÓRSKI A. I 361/14
- Rzecz o naturze i o duchu ludzkim KREMER J. II 276/3
- Rzecz o obronie czynnej i o skarbie narodowym MIŁKOWSKI Z. III 57/55
- Rzecz o piosniewi GÓRNICKI Ł. I 359/6
- Rzecz o pochodzeniu Ducha św. Bessarion J. II 33/18
- Rzecz o pojęciach ludzkich, ich pochodzeniu i rozwijaniu się JEZIERSKI F. II 51/2
- Rzecz o roku 1863 KOŹMIAN S. II 234/9
- Rzecz o skeptykach moralnych i o szkodliwym dążeniu filozofii wieku XVIII SZANIAWSKI J.K. IV 183/5
- Rzecz o wolności słowa [...] NORWID C. III 149/83; III 143
- Rzeczpospolita Anczyc W.L. II 209/23
- Rzeczpospolita Babińska BARTOSZEWICZ K. I 39/15
- Rzeczpospolita Rzymka ZIELIŃSKI T. V 194/20
- Rzeczy obce HOESICK F. I 408/25
- Rzeczy polskie HOESICK F. I 408/25
- Rzeczy rozmaite... zob. Trens i rzeczy rozmaite
- Rzeczy społeczne MINISZEWSKI J.A. III 64
- Rzeczy teatralne KOŹMIAN S. II 234/14
- Rzeczy wesole KRUMŁOWSKI K. II 287/9
- Rzeczy widziane 1848-1849 Hugo V. III 167/28
- Rzeczywistość NORWID C. III 144/13
- Rzeczywistość. Komedja w 3 a. GORCZYŃSKI B. I 349/10
- Rzeczywistość i marzenie Norwid C. II 399
- Rzeczywistość poznań ludzkich DOWGIRD A. I 249, 250
- Rzecz polskie MARCINKOWSKI K. Jaxa II 426/6
- RzemieŃnym dysłem ROLLE M. III 377/6
- Rzepicha, matka królów, żona Piasta [...] JEZIERSKI F.S. II 53/12; V 263/12
- Rzeź w Horożanie zob. Powieść o Horożanie
- Rzeźbiarz Lychares GRABOWSKI B.T. I 368/17
- Rzut Mieroszewski J. IV 122/7
- Rzut oka na 50-letnie działanie Towarzystwa Pomocy Naukowej im. K. Marcinkowskiego MOTTY M. III 94/3
- Rzut oka na Anglię TRZCIŃSKI A. IV 269/17
- Rzut oka na dawności litewskich narodów i związki ich z Herulami LELEWEL J. II 321/2
- Rzut oka na dzieje filozofii [...] SZANIAWSKI J.K. IV 183/5
- Rzut oka na historię malarstwa w Polsce SOBIESZCZAŃSKI F.M. IV 114
- Rzut oka na literaturę czeską i związek języków słowiańskich KOSSAKOWSKI J.N. II 216

- Rzut oka na mesmeryzm BAUDOUIN J. I 42/22
 Rzut oka na niedawną przeszłość GRZYMAŁA F. I 388/3
 Rzut oka na poemat „Dziady” Mickiewicz A. III 359/10
 Rzut oka na północne stoki Karpat i przyległe im krajiny zob.
 Rzut oka na północne stoki Karpat względem przyrodzenia
 Rzut oka na północne stoki Karpat względem przyrodzenia
 (Rzut oka na północne stoki Karpat i przyległe im kra-
 jiny) POL W. III 268/7
 Rzut oka na Rosję pod względami historycznym, statystycz-
 nym, politycznym, moralnym, naukowym i gustu BYCHO-
 WIEC J.W. I 135/4
 Rzut oka na stan polityczny Królestwa Polskiego pod pano-
 waniem rosyjskim [...] HOFFMAN K.B. I 409/2
 Rzut oka na stan tegoczesny oświecenia i sposoby dalszego
 rozwinęcia instrukcji krajowej w Polsce MARCINKOW-
 SKI K. Jaxa II 426/8
 Rzut oka na terażniejsze wychowanie młodzieży FREDRO A.
 I 290
 Rzut oka na wychowanie i oświecenie w Polsce w dawniej-
 szych czasach, osobliwie w XVI w. KAULFUSS J.S. II 107/
 8
 Rzut oka na źródła archeologii krajowej [...] TYSZKIEWICZ
 E. IV 290/1
 Rzym Lenartowicz T. V 156
 Rzym SŁOWACKI J. IV 91/41
 Rzym. Ludzie Baroku CHŁĘDOWSKI K. I 149/16
 Rzym. Ludzie Odrodzenia CHŁĘDOWSKI K. I 149/15
 Rzym. Portrety i szkice MORAWSKI K.D. III 78/8
 Rzym i jego religia ZIELIŃSKI T. V 194/6
 Rzym jako stolica państwa włoskiego ZALESKI B. V 157/8
 Rzym i Konstantynopol BERWIŃSKI R.W. I 56
 Rzym i narody MORAWSKI K.D. III 78/13
 Rzym i Odrodzenie KLACZKO J. II 121/26; II 120
 Rzym nowy szczęśliwszy nad stary... GROCHOWSKI S. I 373/
 21
 Rzym oswobodzony, czyli Katylna (Rzym wybawiony albo
 Katylna) Voltaire I 188/8, V 165/14
 Rzym oswobodzony (Powrót wojowników) WĘŻYK F. V 38/
 3
 Rzym wybawiony albo Katylna zob. Rzym oswobodzony,
 czyli Katylna
 Rzym za Nerona KRASZEWSKI J.I. II 263/52
Rzy mój gniady, ziemię grzebie... zob. Wojak
- S**. „M.”, „S.”, do N.”, „B.”. Ludwika Osnińskiego M.”. □ Świętyńi
 Izis w dzień jego imienin... DMUSZEWSKI L.A. I 243/16
 S. Bruno di Querfurt Vita de cinque fratelli zob. Vita quinque
 fratrum
 S. Epiphani episcopi Cypri Oratio in sepulchrum Corporis
 Christi [...] SZYMONOWICZ Sz. [ed.] IV 211/26
 S. Trembeckiego poezje dotąd nie drukowane Bielawski A.
 V 145/30
 Sabalowa bajka SIENKIEWICZ H. IV 49/29
 Sabaudczyk, czyli miłość i wdzięczność Kock Ch.P. de
 I 240/67
 Sabina BAŁUCKI M. I 30/17
 Sabina Marcja Grochowska W. II 263/52
 Sabinki Heyse P. II 106/20
 Sachalin Doroszewicz W. III 248/4
 Sachem SIENKIEWICZ H. IV 48/23; V 307/23
 śakra Lithotesis [...] (Nieśmiertelna pamięć...) SARBIEWSKI
 M.K. IV 13/4
 śacrae purpurae gratulatio ... Joanni ... Cardinali Lipski KO-
 NARSKI S.H. II 170/11
 Sacrae Reginalis Maiestatis Barbarae olim Reginae Poloniae
- Epitaphium Anno 1551 zob. [Epitafium Barbary Radzi-
 willówny]
 Sad rozstajny LEŚMIAN B. II 338/3
 Sadzawka owcza dla wszelkiego stanu ludzi potrzebna...
 III 252
Saeuientibus olim Pruthenis... zob. Conclusiones; Tractatus
 de potestate papae et imperatoris respectu infidelium
 Safo Belt A. V 175
 Safo Grillparzer F. I 105/29
 Safona CYBULSKA-BAKOWSKA J. I 180/2
 Saga o Gislim wyjętym spod prawa i inne sagi islandzkie
 (Sagi islandzkie) GÓRSKI A. [tłum.] I 361/23
 Sagi islandzkie zob. Saga o Gislim wyjętym spod prawa i
 inne sagi islandzkie
 Saint Adalbert, martyr (Święty Wojciech męczennik) OSTROW-
 SKI K. III 211/7; III 211/19
 Saint Pierre Damien et saint Bruno de Querfurt zob. Vita
 quinque fratrum
 Salamandra GRAYBNER S. I 371/13
 Salem NORWID C. III 146/45
 Salinaria ... ad Janum Terinum CELTES K. I 141/7
 Salome KASPROWICZ J. II 99/18
 Salome Wilde O. I 167/11
 Salomon SZYMANOWSKI W. IV 205/6
 Salomon Rysiński KOROTYŃSKI W. II 199/5
 Salom ZMORSKI R. V 199
 Salon i kobieta zob. O towarzystwie łwoskim przy schył-
 ku XVIII stulecia
 Salon i ulica DZIERŻKOWSKI J. I 265/6
 Salon literacki WILKOŃSKI A. V 57/3
 Salony i zebrania literackie warszawskie na schyłku w. XVIII
 i w ubiegłym stuleciu KRAUSHAR A. II 272/23
 Salusia Orczykówna KASPROWICZ J. II 98/6
 Saluatorium ad eundem regem PAWEŁ z KROSNA
 (PROCELER) III 230/5
Saluto te, spectosa... zob. EPISTOLA AD DOMINICELLAM
 Salve Regina KASPROWICZ J. II 99/19
 Salve Regina PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/4; V 82/
 22
 Salve Regina. Poezje KASPROWICZ J. II 99/19
 Salve sidus Polonorum... ŚWINKA A. IV 232/4
Salve, sancta parens... zob. De Beata Maria Virgine
 Salwa WALEWSKA C. V 18/15
 Salwater ASPIS B. I 24/1
 Sam ROSINKIEWICZ K. III 382/14
 Sam na sam. Nowele i szkice NIEDŹWIECKI Z. III 124/5
 Sam na sam. Złudy i prawdy DĘBICKI Z. I 226/28
 Sam na sam z Bogiem KORCZAK J. II 194/11
 Sam o sobie i swoich utworach HERTZ B. I 401/23
 Sam sobie ŚWIĘTOCHOŃSKI A. IV 229/12
 Sam wśród ludzi BRZOZOWSKI S. I 122/19
 Sama MIŁKOWSKI Z. III 57/66
 Samarytanka, która rozmawia ze Zbawicielem Panem u
 studnie miasta Sychar FALIBOGOWSKI K.F. I 280/2
 Sambo zob. Przygody małego Murzynka i czterech łako-
 mych tygrysów
 Same tajemnice SZEMBEKOWA M. IV 190/10
 Sammlung neuer Schriften BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
 Samnitka WYBICKI J. V 123/13
 Samobójca ZIELIŃSKI G. V 190/1; V 189
 Samobójca. Dramat ludowy w 5 a., 8 obrazach SABOWSKI
 W. IV 9/4
 Samobójca. Powieść karpacka SABOWSKI W. IV 9/4
 Samobójstwo PIETKIEWICZ Z. III 247/1
 Samochwał albo amant wilkołak ZABŁOCKI F. V 145/17
 Samochwał włoski w kontuszu Andreini P.F. III 242/2

- Samolub NIEMCEWICZ J.U. III 128/32
 Samostojitelnoje naczało duszewnych jawlientij STRUVE H. IV 164/7
 Samotna KONOPNICKA M. II 183/80
 Samotna. Nowele DĄBROWSKI I. I 217/6
 Samotne zabawki wierszem MAREWICZ W.I. II 428/2
 Samotnik d'Alincourt Ch.V. I 238, 239/36
 Samotność NORWID C. III 142
 Samotność. Krajobrazy i opowiadania HOESICK F. I 407/3
 Samowar CHODŹKO I. I 161
 Samowładztwo rozumu i objawy filozofii słowiańskiej zob. Kwestia żywotna filozofii
 Samson Voltaire V 125/36
 Samson. Dramat UJEJSKI K. V 10/7
 Samson. Dramat w 3 a. SZANDLEROWSKI A. IV 181/1
 Samson. Poemat hebrajski OLIZAROWSKI T.A. III 175/11
 Samson i Dalila LANGE A. II 312/21
 Samuel Łaszcz, strażnik koronny DAROWSKI A.W. I 217/8
 Samuel na Grądach Gładzi Świeżawski E. I 371/1
 Samuel Zborowski MICKIEWICZ A. III 17
 Samuel Zborowski SŁOWACKI J. IV 97/92; I 362/28, V 308/92
 Samuel Zborowski WYSPIAŃSKI S. V 136/30
 Samuel Zborowski. Dramat fantastyczny Jellenta C. IV 98/92
 Samuel Zborowski. Studium dramatyczne SZUJSKI J. IV 195/2
 Samuel Zborowski. Szkic historyczny DZIERZKOWSKI J. I 265/1
 Samuel Zborowski. Tragedia w 3 a. LĘTOWSKI L. II 383/5
 Samuel Zborowski i Jadwiga, żona Jagielly LĘTOWSKI L. II 383/5
 „Samuel Zborowski” Juliusza Słowackiego JANKOWSKI J. II 27/7
 Sancti Adalberti Pragensis, episcopi et martyris vita altera zob. Passio sancti Adalberti episcopi et martyris
 Sanctissimi Patris... Joannis a Lasco... epicedion elegiacis versibus confectum STRUŚ J. IV 162/7
 Sanctus Adalbertus... zob. Passio sancti Adalberti martyris
 Sand Parysa, królowica trojańskiego zob. SĄD PARYSA
 Sanojca i Szanojca STRUG A. IV 161/22
 Sans coeur Kraszewski J.I. III 47/24
 Sanszopansiana SKARBEK F. IV 71/23
 Sant Ilario Crawford M. I 278/8
 Sant Elena al Calvario Metastasio P. IV 143/1
 Sapphicon de inferorum vastatione et triumpho Christi (Oratio dominica) PAWEŁ z KROSNA (PROCELER) III 230/4
 Sara Wejsblut JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/21
 Sarajewo 1914 zob. Szpieg, czyli tajemnica fortu Pelagia
 Sardou czy Ibsen? BAŁUCKI M. I 31/72
 Sardzino, czyli uczeń miłości BOGUSŁAWSKI W. I 86/46
 Sariusze ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/10
 Sarmata ... de sacramento coenae Dominis... scriptus A.D. 1593 [...] TURNOWSKI S.T. IV 279/7
 Sarmata de persona Christi TURNOWSKI S.T. IV 279/8
 Sarmatia Europea mox post diluuium universale inhabitata [...] KLECZEWSKI S. II 122/4
 Sarmatia laureata BOCZYŁOWICZ J. I 76/2
 Sarmatiae bellatores (Wojownicy sarmaccy) STAROWOLSKI S. IV 139/12
 Sarmatiae Europaeae descriptio (Kronika Sarmaccyjej europejskiej) GWAGNIN A. I 391
 Sarmatiae Europaeae descriptio STRYJKOWSKI M. IV 166/8; I 391, IV 166, 166/9, 167/19, 167/21
 Sarmatiae litteraturae nostris temporis fragmenta JANOCKI J.D.A. II 29/13
 Sarmatyzm ZABŁOCKI F. V 145/20
 Sarna KOSIAKIEWICZ W. II 212/4; II 213/24
 Sartor resartus Carlyle T. V 72/5
 Saskie ostatki KRASZEWSKI J.I. II 267/114
 Sassacus, wódz Pequodsów ZAHAJKIEWICZ S. V 154/13
 Satans Kinder (Dzieci szatana) PRZYBYSZEWski S. III 319/13; III 321/61, V 301/13
 Satirae decem et sex, ad imitationem Aldini exemplaris emendate Iuvenalis Junius IV 162/2
 Satyr albo dziki mąż KOCHANOWSKI J. II 136/9; II 135, III 77, 298, IV 139/31
 Satyr i nimfa LEŚMIAN B. II 338
 Satyr na twarz Rzeczypospolitej w roku 1640 TWARDOWSKI S. IV 284/6; III 400/1
 Satyr polski na twarz dworską RYSIŃSKI A. III 400/1; IV 284/6
 Satyr prosty ... ad instar „Satyra” Kochanowskiego SZEMIOT S.S. IV 190/4; IV 190
 Satyr przeciwko zdaniom i zgorzeniu wieku naszego [...] PIOTROWSKI G. III 258/7
 Satyra Falkenberg V 85
 Satyra SOWIŃSKI L. IV 123/1; I 406, IV 123
 Satyra (Człowiek i zwierz) KRASICKI I. II 244/23
 Satyra in exercitum auxiliarem a principibus Germaniae missum Alberto marchioni [...] contra Sigismundum regem Poloniae KRZYCKI A. II 292/6
 Satyra in quendam Dantiscanum BIELSKI J. I 66/5
 Satyra na Jaśnie Oświeconego Księcia Imci Aleksandra Sapiehy [...] MAREWICZ W.I. II 428/22
 Satyra na leniwych chłopów zob. WIERSZ O KMIECIEJ CHYTROŚCI
 Satyra o mowie obojętnej dworskiej alis ekwiwokacji ZAŁUSKI J.A. V 164/13
 Satyra polska LEMAŃSKI J. [ed.] II 326/26; I 373/13, III 11/4
 Satyra przeciw bożnikom, czyli bezbożnym deistom MINASOWICZ J.E. [tlum.] III 61/38
 Satyra przeciw paskwilom (*Co was dziś do pisania złych wierszy zniewała* ...) BIELAWSKI J. I 61/8
 Satyra zamiast wdzięczności na JO. Księcia Imci Macieja Radziwiłła ... mca września 1791 MAREWICZ W.I. II 428/25
 Satyrici opusculum Persius A.F. III 230/12
 Satyry albo przestrogi do naprawy rządu i obyczajów w Polsce należące na pięć ksiąg rozdzielone ... (Juvenalis redivivus, to jest satyry albo przestrogi...; Icon animorum albo Zwierciadło, w którym każdy przejrzeć się i plamę obaczyć może) OPALIŃSKI K. III 177/1; III 177
 Satyry Boala Despro GORCZYCZEWSKI J. I 346/2
 Satyry Boala Despro... w powtórny wydaniu poprawione, tudzież dwanaście listów tegoż autora i kilka innych innej ręki GORCZYCZEWSKI J. I 346/3
 Satyry i bajki NARUSZEWSKI A.S. III 116/48
 Satyry i bajki WYSOCKI W. V 132/7
 Satyry i epigramata FREDRO A. I 294/54
 Satyry i listy poetyckie MIER W. III 49/2
 Satyry polityczne LASKOWSKI K. II 316/37
 Satyry wszystkie Horacjusza [...] MATUSZEWICZ M. II 436/1
 Satyryk KRASICKI I. II 243/9
 Satysfakcja honorowa KRZYŻANOWSKA N. II 296/17
 Saul Alfieri V. I 85/44
 Saul. Tragedia w 5 a. [...] BOGUSŁAWSKI W. I 85/44
 Saul. Tragedia wyjęta z Pisma Świętego Huet P.D. I 137/26
 Savitri, czyli powieść o wiernej żonie LANGE A. [tlum.] II 313/59
 La Savoie est à nous DMOCHOWSKI F.K. I 236/20
 Savonarola BOŚNIACKA E. I 97/5
 Sawantki Molière 398/20

- Są jeszcze w Polsce sędziowie STASIAK L. IV 146/19
 Sąd bezstronny jednej damy filozofki SUROWIECKI K. [tłum.] IV 172/17
 Sąd Boży [ekran.] V 136/27
 Sąd Boży. Obrazek z XII stulecia JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/43
 Sąd czterech ministrów WĘGIERSKI T.K. V 35
 Sąd doraźny TURCZYŃSKI J. IV 276/14
 Sąd honorowy LUBOWSKI E. II 373/22; II 372
 Sąd Kupidyna MASSALSKI J. II 433
 Sąd Leszka zob. Wypis z kroniki Witykinda tłumaczony przez Grzegorza a Słupia [...]
 Sąd na Olimpie Ejsmond F. IV 51/42
 Sąd nad latarnikiem Hlawski S. IV 48/19
 Sąd ostateczny Young E. I 236/25
 Sąd Ozyrysa SIENKIEWICZ H. IV 51/46
 SĄD PARYSA (Sand Parysa, Krolowica trojańskiego) IV 24
 Sąd przysięgłych albo Pozory KORZENIOWSKI J. II 210/37
 Sąd Rosjanina o Polsce i Rosji Bakunin M. II 70/17
 Sąd wam noszę SZANDLEROWSKI A. IV 181/5
 Sądy boże FELDMAN W. I 282/9
 Sądy Boże MIARKA K. III 9/8
 Sądy, ich praktyki i stosunki prawne społeczeństwa w Polsce ku schyłkowi XIV w. Hube R. [ed.] III 385
 Sądy pačanowskie MORGENBESSER A. III 81/3
 Sądy podkomorskie BYKOWSKI P. Jaks a I 138/16
 Sądziad z Ruszczyce SYNORADZKI M. IV 176/3
 Sądziadka (Die von Nebenan) RITTNER T. III 365/4; III 365
 Sądziadka. Komedia w 3 a. JAROSZYŃSKI T. II 38/9
 Sądziadzi BALUCKI M. I 30/32
 Sądziadzi. Obrazek z życia ludu górnośląskiego ze śpiewami w 3 a. KOŁODZIEJ P. II 166/7
 Sądziadzi. Powieść SADOWSKA M. z BRZEZINÓW IV 11/6
 Sądziadzi. Powieść współczesna ZACHARIASIEWICZ J. V 151/8
 Sądziadzi. Powieść z podań szlacheckich z końca XVIII wieku KRASZEWSKI J.I. II 266/94
 Sbjór pjesnj s'vjatych CEYNOWA F.S. I 143/11
 Sceleton historiae universalis civilis et ecclesiasticae JONSTON J. II 59/3
 Scena i dramatycy w Polsce ESTREICHER K. I 274/1
 Scena na balu KORZENIOWSKI J. II 210/42
 Scena na murowanym mosiku BIELAWSKI A. I 63/3
 Scena ostatnia Pythona, czyli odpowiednie pismo na dzieło pod tytułem: Python lipsko-warszawski diabeł [...] KAPOSTAS A. II 85/3; IV 171/2
 Scena polska i prasa SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 26/1
 Scena w Malborgu SŁOWACKI J. IV 97/87
 Scena z „Hamleta” MICIŃSKI T. III 14/23
 Scena za scenę PIENKOWSKI K. III 243/1
 Sceny sejmowe KRASZEWSKI J.I. II 265/79
 Sceny z życia koczującego ZMIJEWSKI E. V 223/1; V 222
 Schadzka. Krotoczwila w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 316/10
 Schadzka. Poemat starowarszawski GOMULICKI W. I 345/32
 Schadzka ziemiańska ZBYLITOWSKI P. V 183/4
 Schilderung der jüngsten Ereignisse in Krakau 1848 TRENTOWSKI B. IV 261/10
 Schiller i Goethe w pamiętnym dziesięcioleciu ich przyjaźni od połowy 1794 do początku 1805 r. SPASOWICZ W. IV 127/11
 Das Schloß am Eberfluss BRONIKOWSKI A.A.F. I 107/2
 Schnee zob. Śnieg
 Schnee und andere Dramen PRZYBYSZEWski S. III 321/61
 The School for Scandal Sheridan R. I 85/27
 Schopenhauer. Hamlet. Mefistofeles. Trzy rozprawy z historii naturalnej pesymizmu Paulsen F. II 101/68
 Schriften BRONIKOWSKI A.A.F. I 107/2
 Der Schrei zob. Krzyk. Powieść
 Schronisko ORKAN W. III 185/12
 Die Schweizerfamilie Castelli I.F. I 86/51
 La Science du gouvernement Réal de Curban G. I 89/23
 Scientia motuum caelestium WITELLO V 73
 Sciographie de l'art de penser NIKUTA M. III 141/5
 Scipio marschalcalis... SARBIEWSKI M.K. IV 14/16
 Sclavus saltans KONOPNICKA M. II 180/3
 Scriptorum Polonici RESZKA S. (?) III 357/9
 Scriptorum rerum Polonicarum Sorniz C.T.L. IV 120/23
 Scriptorum Polonicorum Hekatomtas [...] STAROWOLSKI S. IV 138/7; I 109/3, 214/14
 Scriptorum seu togae et belli notationum fragmenta FREDRO A.M. I 298/4
 Scriptum ad Laurentium Criscovium contra paedobaptismum PIOTR z GONIAŁDZA III 257/4
 Scriptum ... ad impugnandum privilegia Cruciferorum (*Ad videndum clare de non jure fratrum Cruciferorum...*) WŁODKOWICZ P. V 85/9
 Scriptum denunciatorium errorum satyrae Joannis Falkenberg (*Iste tractatus...*) WŁODKOWICZ P. V 85/6
 La Scuola degli gelosi C. Mazzola I 84/9
 Scytowie Voltaire I 251
 Sebastian Fabian Klonowicz. Jego stanowisko w literaturze polskiej XVI w. EHRENBERG K. I 270/1
 Sebastian Klonowicz. Obrazek historyczny (Sebastian Klonowicz. Obraz z ciernistego żywota wieszczca) ZACHARIASIEWICZ J. V 151/4
 Sebastiana Petrycego „Horatius Flaccus w trudach więzienia moskiewskiego” ŁOŚ J. [ed.] II 387/16
 La seconda parte delle bravuro del Capitano Spavento Andreini P.F. III 242/5
 Le secret du chancelier, Orient et Occident KLACZKO J. II 121/24
 Seelenmacht (The World of Souls) LUTOSŁAWSKI W. II 375/11
 Sehr wehrte und angenehme neue Zeitung von der Bekehrung [...] BOYM M.P. I 98/1
 Sejm Czteroletni KALINKA W. II 70/13
 Sejm Grodzieński ostatni RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/15
 Sejm niewieści BIELSKI M. V 240/4
 Sejm piekielny BRÜCKNER A. I 113/39
 Sejm ptasi zob. Avium comitia
 Sejm walny koronny lubelski PONĘTOWSKI Jan III 271/1
 Sejm wiślicki WORONICZ J.P. V 105/15
 Sejmik generał województwa ruskiego odprawiony 1766 r. w Sądowej Wiszni POL W. III 268/14
 Sejmik w Jassach KUPIEC J. II 304/2
 Sejmik województwa braclawskiego (Ostatni sejmik województwa braclawskiego) BYKOWSKI P. Jaks a I 138/20
 Sekret wielu eksperyencjami doświadczonych, służący do uleczenia zupełnego ludzi chorujących na kamień [...] Hartley D. V 166/40
 Sekreta ucieszne zob. Krotofilie ucieszne i żarty rozmaite
 Sekretarz i kucharz DMUSZEWski L.A. I 243/30
 Sekstyny LEŚMIAN B. II 337
 Seksualizm w powieści polskiej JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/46
 Sekta estetyczna JELLENTA C. II 46/1
 Sekundant bezbronny między „Cyganem a gandzarą” a „Księdzem z krópidłem” na placu z perswazją przyjacielską IV 171/1
 Selectae dissertationes historicae de variis rebus Prussicis HARTKNOCH K. I 392/3
 Selectae ex philosophia propositiones publice defensae praeside Ant. Wisniewski WIŚNIEWSKI A.J. V 69/12
 Selenographia sive lunae descriptio HEWELIUSZ J. I 402/1

- Selim Mirza SIENKIEWICZ H. IV 46/8
 Selmours LIPINSKI J. II 357/4
 Der seltsame Spiegel BRÜHL A.F. I 115/3
 Semaine d'exil zob. Nuits d'exil
 La Semaine de miel d'un conscrit (La première bataille) MICKIEWICZ A. III 28/44; I 344, III 30/63, 33/104
 Semko KRASZEWSKI J.J. II 267/125
 Sen Byron G.G. III 25/25, 25/26
 Sen (*Chociaz zmuszona będziesz mnie porzucić...*) MICKIEWICZ A. III 25/26
 Sen OLIZAR G. III 172
 Sen PRUS B. III 301/28
 Sen. Fantazja DYGASIŃSKI A. I 260/39
 Sen. Fantazja sceniczna ZAPOLSKA G. V 175
 Sen. Pieśń z „Niedokończonego poematu” KRASIŃSKI Z. II 253/32
 Sen. Z opowiadania SIENKIEWICZ H. IV 50/38
 Sen Cezary KRASIŃSKI Z. II 252/21; I 315, 315/15
 Sen czyli sąd Potocki S.K. IV 259/24
 Sen dnia letniego WIŚNIEWSKI J.J. V 71/6
 Sen dziecka LASKARYS J. II 315/7
 Sen dziwny zob. Somnium prodigiosum de vino et aqua ...
 Sen dziwny, w którym wino i woda o godnościach swych rozprawiają
 Sen faraona a obie konstelacje siedmiu wołów NIEMOJEWSKI A. III 136/47
 Sen grobów ASNYK A. I 22/3
 Sen i przeczcucia Kościuski w latach 1790, 1814 i 1815 MAJERANOWSKI K. II 410/29
 Sen Jakuba PRUS B. III 301/30
 Sen króla Jana LENARTOWICZ T. II 327/2
 Sen majowy pod gajem jednego pustelnika BIELSKI M. I 67/5
 Sen na jawie albo widowisko SOLIKOWSKI J.D. IV 120/17
 Sen nocy letniej Shakespeare W. II 236/15, III 227/21, V 13/6
 Sen o chlebie ŻEROMSKI S. V 210/57
 Sen o szczęściu RÓŻYCKI Z. Rola III 391/9
 Sen o szpadzie ŻEROMSKI S. V 209/42
 Sen o szpadzie. [Opowiadania i proza poetycka] ŻEROMSKI S. V 210/56
 Sen o szpadzie i sen o chlebie ŻEROMSKI S. V 210/57
 Sen odrodzenia ASPIS B. I 24/3
 Sen pana Hufiakiewicza KOSIAKIEWICZ W. II 213/26
 Sen panny Joanny PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/15
 Sen powstańca BARTUSÓWNA M. I 39/1
 Sen srebrny Salomei SŁOWACKI J. IV 96/80
 Sen srebrny Salomei. Powieść ukraińska H.K. IV 96/80
 Sen srebrny Salomei Kohn NOWACZYŃSKI A. III 160/30
 Sen trefnia STARZEŃSKI L. IV 141/5
 „Sen w Dreźnie” Adama Mickiewicza z 1831 r. wytlumaczoney przenosinami zwłok jego na Wawel WOŁODŹKO W.W. V 100/11
 Sen w życiu DZIERŻKOWSKI J. I 266/25
 Sen wieszczą KONDRATOWICZ L. II 176/8
 Sen wiosennego poranku d'Annunzio G. V 112
 Sen wróżbity MOSTOWSKA A. III 93/3
 Sen żywota ludzkiego Balde J. II 349/5
 Sen, czyli sąd Bielawskiego POTOCKI S.K. III 289
 Senat szaleńców KORCZAK J. II 195/20; II 195/35
 Senator Furius Ceriola F III 223/28
 Senator Nowosilców [linsc.] III 26/33
 Senator Nowosilców i cenzura za Królestwa Kongresowego KRAUSHAR A. II 272
 Senator polski współobywatelom dobrze radzący CZAPSKI F.S. I 191/4
 Senatorska zgoda (Przygody Jmci P. Benedykta Winnickiego) POL W. III 268/13
 Senatulus, to jest sjem niewieści [...] GLABER A. I 331/8
 Sendbrief von der grossen Schlacht DECIJUSZ J.L. I 219/4
 Sendschreiben an Herrn Heinrich Wuttke die polnische Frage betreffend MORACZEWSKI J. III 74/4
 Senne dzieje REYMONT W.S. III 362/18
 Sens – świata NORWID C. III 149/81
 Sentencie wyborne MORSZTYN H. III 84/8
 Sententia albo zdanie ... o odjeździe Króla J.M. do Szwecjej ... na Sejmie Warszawskim ... 1593 KARNKOWSKI S. II 88/7
 Sententiae selectae rhythmicae, sive carmine Leonino contentae... MINASOWICZ J.E. III 62/66
 Separacja zob. Rozłączenie
 Septem gaudia et septem dolores s. Josephi, hymnus prima vice impressus ex authentico manuscripto DRUŻBICKI K. I 254/9
 Septem psalmi zob. [Siedem psalmów pokutnych]
 Septem sidera KOPERNIK M. (?) II 189/13
 Serce ADAMOWICZ B. I 14
 Serce Amicis E. II 182/50, V 271/50
 Serce GROSSEK-KORYCKA M. I 378/1
 Serce. Powieść dla dorastającej młodzieży PRAZMOWSKA T. III 297/5
 Serce a heksametr, czyli geneza metryki poetyckiej [...] MLECZKO S. III 67/1; III 67
 Serce brata BARTELS A. I 36/4
 Serce i дума URBAŃSKI A. V 14
 Serce Jezusa meta serc stworzonych zob. Meta cordium Cor Jesu et S. S. Trinitas
 Serce kobiece DZIERŻKOWSKI J. I 266/20
 Serce poety SŁOŃSKI E. IV 84/35
 Serdeczna przyjaźniółka BOGUSŁAWSKI S. I 81/10
 Serdeczna skarga RÓŻYCKI Z. Rola III 391/4
 Serduszko ŻMIJEWSKA E. V 221/4
 Serenissimi et potentissimi principis Stanislaui Augusti regis Poloniarum imago JANOCKI J.D.A. II 29/9
 Serenissimo Stanislaui Augusto, Poloniarum regi ... litterarum fautori, munificentissimo litterarum promotori maximo ... pro aureo numismate Eucharisticon KORYCKI M. II 204/6
 Sergiusz Panin Ohnet G. V 192/27
 Sergiusz Wasiliewicz Gardow GRUSZECKI A. I 382/20
 Series, vitae, res gestae episcoporum Plocensium LUBIENSKI S. II 393/6
 Sermo ad clerum STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 134/5
 Sermo ad regem et proceres eius de obitu Hedvigis reginae et vita eius STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 133/3
 Sermo de tuenda dignitate sacerdotii KROMER M. II 278/3
 Sermo Latinus in exequiis Dominae Hedvigis Reginae Poloniae STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 134/6
 Sermones de sanctis „Ambulans Iesus – humanus defectus” MATEUSZ z KRAKOWA II 434/4
 Sermones de tempore et de sanctis STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 133/1d
 Sermones festivos dominicales et de tempore WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 81/12
 Sermones sapientiales STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 133/1c
 Sermones super Symbolum Nicenum STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 133/1e
 La Serva fatta padrona Mililoti P. I 84/21
 Serve Dei Simon... WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 80/3
 Serwis galowy KOZŁOWSKI S.G. II 228
 Setka Bhartriharis BORKOWSKI A. Dunin I 94/12

- Setna rocznica Konstytucji Majowej ŻEROMSKI S. V 207/4a
 Setnik pisarzy polskich STAROWOLSKI S. IV 138/7
 Setnik przywiozłych uciésznych Verdizotti M. I 75/3, 111/15, V 240/3
 Setnik rymów duchownych (Rymy duchowne) GRABOWIEC-KI S. I 365/2; I 365, V 258/2
 Setnik rymów duchownych wtóry GRABOWIECKI S. I 365/2
 Sewerka MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/38
 Seweryn Goszczyński WYSŁOUCHOWA M. V 131/6
 Seweryn Goszczyński. Szkice literackie WASILEWSKI Z. V 27/14
 Seweryn Goszczyński w Galicji WASILEWSKI Z. [ed.] V 28/26
 Seweryn Malinowski ROLLE M. III 377/3
 Sezon PERZYŃSKI W. III 238/8
 Sezonowa miłość ZAPOLSKA G. V 174/35
 Sędzia kryminalny ŁUNIEWSKI K. II 397/1
 Sędzia od rozumu odsądzony RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/4
 Sędzia Pieniżek JANKOWSKI P. II 28/11
 Sędziowie WYSPIAŃSKI S. V 136/27
 Sędziowie ateńscy LENARTOWICZ T. II 328/32
 Sędziów DZIEKOŃSKI J.B. I 264/1; I 264
 Sfinks NORWID C. III 147/70; III 149/81 (XV)
 Sfinks SIENKIEWICZ H. IV 51/46
 Sfinks. Fantazja dramatyczna TETMAJER K. Przerwa IV 246/5
 Sfinks. Powieść KRASZEWSKI J.I. II 262/26
 Sfinks. Powieść MNISZEK H. III 68/12
 Shakespeare. Wrażenia i szkice z twórczości poety PINIŃSKI L. III 256/10
 Sidła zbawienne na szczęśliwy dusz polów do prawowiernej religii katolickiej [...] Archdekin R. V 166/48
 Siedem dramatów jednoaktowych NOWACZYŃSKI A. III 159/5
 Siedem grzechów głównych ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/9
 Siedem gwiazd KOPERNIK M. (?) II 189/13; II 102/111
 Siedem lat szczęśliwych Strindberg A. I 167/8
 [Siedem psalmów pokutnych] (Septem psalmi) REJ M. [tłum.] III 351/24
 Siedem psalmów pokutnych w duchu Dawidowym, ułożonych do śpiewu (Siedem psalmów pokutnych z Psalterza Dawidowego ułożonych do śpiewu) POL W. III 268/9
 Siedem psalmów pokutnych według tekstu LXX tłumaczów... PRZYBYLSKI J.I. [tłum.] III 315/35
 Siedem psalmów pokutnych z Psalterza Dawidowego ułożonych do śpiewu zob. Siedem psalmów pokutnych w duchu Dawidowym, ułożonych do śpiewu
 Siedem wieczorów SUPIŃSKI J. IV 171/8
 Siedm WIENIARSKI A. V 47/4
 Siedm dokumentów z 1540–1543 dotyczących spraw majarkowych i spuścizny po K. Janickim WINDAKIEWICZ S. [ed.] V 61/32
 Siedm dziewcząt pod bronią Angely II 82/28
 Siedm filarów, na których stoi katolicka nauka o Przenajświętszym Sakramencie Ołtarza SKARGA P. IV 74/3
 Siedm listów o legionie polskim we Włoszech [...] CHODŹKO M. Borejko I 164/5
 Siedm pieśni na siedm artykułów Modlitwy Pańskiej do Chrystusa Pana POTOCKI W. III 293/26
 Siedm psalmów patriotycznych i hymn patriotyczny MAKULSKI F. Jaxa II 415/24
 Siedm razy jeden DMUSZEWski L.A. I 242/3
 Siedmiomilowe życie Steciecha MINIEWSKI W. III 64/1
 Siedmiu przeciw Tebom (Siedmiu przed Tebami) Ajschylos II 101/86, 101/89, 106/24, V 32/12
 Siedmiu Szwabów Bauer J., Whitman H. I 212/22
 Siedziba wodza legionów 1812 MAŃKOWSKA B. II 423/1
 La Siège de Cracovie zob. [Les Confédérés de Bar]
 Sielanka Aleksys... Roku 1782 w listopadzie WORONICZ J.P. V 105/4
 Sielanka Bolechowice... WORONICZ J.P. V 105/9
 Sielanka jesienna DYGASIŃSKI A. I 261/49
 Sielanka młodości GASZYŃSKI K. I 315/11
 Sielanka młodości SIENKIEWICZ H. IV 44
 Sielanka młodości oraz kilkadziesiąt drobnych utworów i przekładów GASZYŃSKI K. I 315/13
 Sielanka polska XVII w. BRÜCKNER A. I 113/45; I 321, IV 211/20, V 197/8
 Sielanka Wyrzynek na Piaskach przy Krakowie PRZYBYLSKI J.I. III 314/13
 Sielanki zob. Sielanki nowe ruskie
 Sielanki albo Pieśni ... pisane w Niepolomicach roku 1634 WIESZCZYCKI J.A. V 53/1
 Sielanki i dумы czytane na posiedzeniach filomatów w latach 1817–1820 PIETRASZKIEWICZ O. III 248/1
 Sielanki i kilka innych pism polskich SZYMONOWICZ Sz. IV 211/31; V 31/5
 Sielanki i pozostałe wiersze polskie SZYMONOWICZ Sz. IV 211/33
 Sielanki i różne nagrobki z przydatkiem innych autorów GAWIŃSKI J. I 321/2
 Sielanki Józefa Bartłomieja i Szymona Zimorowiców Turrowski J. [ed.] V 198/1
 Sielanki krakowskie Reklewski W. III 229/10; III 356
 Sielanki nowe ruskie (Sielanki) ZIMOROWICZ J.B. V 197/8; V 197, 198
 Sielanki ... nowo napisane (Bukolika albo Sielanki nowe polskie) GAWIŃSKI J. I 321/5
 Sielanki polskie z różnych autorów zebrane MINASOWICZ J.E. [ed.], NARUSZEWICZ A. [ed.] III 62/64, 116/46; V 197/8, 198/1
 Sielanki, satyry, bajki i epigramata NARUSZEWICZ A.S. III 115/10
 Sielanki szlacheckie WILCZYŃSKI A. V 54/16
 Sielanki (1614) i inne wiersze polskie SZYMONOWICZ Sz. IV 211/32
 Sielanki z okazji aktu ślubnego ... Ignacego Działyńskiego ... z Felicjaną Woroniczówną [...] WORONICZ J.P. V 105/5
 Siena CHŁĘDOWSKI K. I 149/13
 Sienkiewicz. [Szkic krytyczny] NOWIŃSKI J. III 163/3
 Sienkiewicz i Wyspiański HOESICK F. I 408/15
 Sienkiewicz jako felietonista zob. Życie i obyczaje Warszawy w felietonach literackich Sienkiewicza
 Sienkiewicziana. Szkice do obrazu NAŁKOWSKI W. III 111/4
 Sieroca dola PRUS B. III 300/4
 Sieroca dola zob. Dola. Nowela
 Sierocze dole KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Sieroctwo NORWID C. III 149/81 (XXIV)
 Sierota książęcy Brzozowski S. II 262/24
 Sierota na „dochówku” ORKAN W. III 184/2
 Sierota, powieść gminna MINISZEWSKI J.A. III 64
 Sierota wielkiego świata ZACHARIASIEWICZ J. V 151/3
 Sieroty NORWID C. III 142
 Siestrzenica i ciotka FELIŃSKA E. I 283/2
 Siewba, czyli nowy tomik pism... GORECKI A. I 350/15
 Die silberne Hochzeit Kotzebue A.F. I 85/35
 Silesiae descriptio compendiosa KORWIN W. II 202/1
 Silesiana JARON J.N. II 36/1
 Silni i słabi zob. Wierzące dusze
 Silva rerum TETMAJER W. Przerwa IV 249/3
 Silvae quatuor FRYCZ MODRZEWSKI A. I 304/14
 Silva-rerum WÓJCICKI K.W. V 114/19

- Silviludia (Sylviludia dithyrambica) SARBIEWSKI M.K. IV 15/32
- Sila złego na jednego SZYMANOWSKI W. IV 205/11
- Silaczka ŻEROMSKI S. V 207/9
- Sily czynne polityki polskiej przed wielką wojną WASILEWSKI Z. V 27/9
- Sily i środki naszej sceny BOGUSŁAWSKI Władysław I 82/1
- Sily sceny lwowskiej SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 26/2
- Simbolo politico polacco! zob. [Skład zasad]
- Simon de Nantua ou le marchand forain Jussieu L.P. de I 163/3
- Simonis Starovolscii, cantoris Tarnoviensis et canonici Cracoviensis [...] WIERZBOWSKI T. V 52/13; IV 140
- Simplex et fidelis narratio ŁASKI J. II 379/6
- Sion pochylony JANUSZOWSKI J. II 32/4
- Siostra Beatryks Maeterlinck M. II 100/65
- Siostra Felicja WIERZBIŃSKI M. V 50/4; V 51/23
- Siostra Gertruda BUJNICKI K. I 130/3
- Siostra Lucja JANKOWSKI J. II 27/4
- Siostra mojej żony WILCZYŃSKI A. V 54/10
- Siostra, nie siostra MAŃKOWSKA B. II 423/7
- Siostry ROMER-OCHENKOWSKA H. III 379/3
- Siostry. Powieść KOWERSKA Z. II 226/10
- Siostry przyrodnie GRUDZIŃSKI S. I 380/10
- Siostrzane dusze MILKOWSKI Z. III 56/23
- Siostrzenica księdza proboszcza BALUCKI M. I 30/15
- Siodme amen Imci Pana Mokrzejckiego GOMULICKI W. I 345/33
- Siroe Metastasio P. II 392
- Sita KASPROWICZ J. II 99/26
- Siwy orle z gór... zob. Śpiew Anny
- Siwy włos Feuillet O. II 442
- Le [sizième] 16me Anniversaire de la révolution polonaise [...] BRATKOWSKI S. I 100/21
- Sjem niewieści BIELSKI M. I 67/4
- Skalińce WILKOŃSKA P. V 55/13
- Skalmierzanki, czyli koniki zwierzyńce KAMIŃSKI J.N. II 82/12
- Skalka WYSPIAŃSKI S. V 136/28
- Skatolecz-palczak SYGIETYŃSKI A. IV 175/2, 175/5
- Skapany świat ORKAN W. III 185/6; III 184
- Skarb KRASZEWSKI J.I. II 267/128
- Skarb. Wybór opowiadań KRASZEWSKI J.I. II 267/133
- Skarb Narodowy Polski MILKOWSKI Z. III 57/72
- Skarb ubogich Maeterlinck M. III 250/49
- Skarb w ziemi ukryty, nieśmiertelna w śmiertelnym ciele dusza, albo szacunek duszy ludzkiej [...] JAŚKIEWICZ M. II 42/5; III 63/74
- Skarb watażki (Handlarz dusz) ŁOZIŃSKI W.I. II 390/13
- Skarbczyk poezji chińskiej JANKOWSKI J. [I tum.] II 27/27
- Skarbiec DZIERŻKOWSKI J. I 266/15
- Skarbiec historii polskiej SIENKIEWICZ K. [ed.] IV 62/4; IV 63/16, V 145/30
- Skarbiec króla Kazimierza w przepaściach bocheńskiej żupy STASIAK L. IV 146/6
- Skarbiec oratorski TREMBECKI J.T. IV 256
- Skarbiec poezji polskiej OPPMAN A. III 181
- Skarbnica Biblii Świętej zob. Catechism Kościoła powszechnego
- Skarby prababki BYKOWSKI P. Jaks 1 138/5
- Skarga i Reytan LIBERA A. II 348/14
- Skarga Kupidyna ANCUTA J. I 18
- Skarga lirnika konfederackiego SŁOWACKI J. IV 95/72
- Skarga snu nocnego przed J.K. Mością GROCHOWSKI S. I 373/6
- Skarga to straszna BRZOZOWSKI S. I 122/18
- SKARGA UMIERAJĄCEGO (*Ach, mój smętku, ma żalosci...*; *Zale umierającego; Zale konającego*) IV 77; I 227, V 308
- Skarga wzbudzony, wzywający do pokuty zob. Wzywanie do pokuty obywateli Korony Polskiej i W.Księstwa Litewskiego
- Skargi Jeremiego UJEJSKI K. V 10/4
- Skargi Jeremiego. Część druga UJEJSKI K. V 11/21
- Skargi Jeremiego. Szkic literacki WRÓBLEWSKI K. V 118/4
- Skargi kilku dam w spółnej kompanii będących DRUŻBAC. KA E. I 252/1
- Skauci ŻMIJEWSKA E. V 221/8
- Skazaniec GRAYBNER S. I 371/19
- Skąpiec Molière I 41/5, II 225/12, III 119/13
- Skąpiec DRZEWIECKI K. I 255/4
- Skąpiec skazany KORZENIOWSKI J. II 209/25
- Skąpski BOROWSKI L. I 96
- Sketches and Characters or the Natural History of the Human Intellects WISZNIEWSKI M. V 64/3
- Skiz ZAPOLSKA G. V 175/41; V 173
- Skizzen aus Polen SZOTARSKI J. IV 193/1; IV 193
- Skład albo skarbiec znakomych sekretów oekonomij ziemiańskiej (Wybór oekonomij...; Oekonomika...) HAUR J.K. I 393/2; V 259/2
- Skład i rozkład mowy, czyli gramatyka obrazowa języka polskiego dla użytku szkoły polskiej w Paryżu ułożona KLIMASZEWSKI H. II 123/2
- [Skład zasad] (Simbolo politico polacco); Principes de la Pologne renaisante) MICKIEWICZ A. III 30/58; III 20, 187
- Składnia o despotycznych czynnościach Igiaelströma w Polsce z pobudką do wojny [...] GAWDZICKI F. I 320/5
- Skozeczek JANKOWSKI J. II 27/8
- Skon Jana Hłaski, zdarzenie prawdziwe CZERWIŃSKI B. I 204/6
- Skon Stefana Czarnieckiego ODYNEC A.E. III 169/8
- Skon wodza Klefów SUCHODOLSKI R. IV 169
- Skończone ŻMIJEWSKA E. V 221/9
- Skórb Kaszebskosłojńskie mōve CEYNOWA F.S. I 143/10
- Skotopaski Pope A. V 107
- Skotopaski Publiusz Wergiliusza Marona [...] GORCZYCZEWSKI J. [I tum.] I 346/6
- Skotopaski sowizdrzalskie NOWACZYŃSKI A. III 159/7
- Skowronek DYGAŃSKI A. I 261/49
- Skowronek NORWID C. III 147/68
- Skradzona książka PRZYBYLSKI Z. III 316/4
- Skradziony chłopak SIEROSZEWSKI W. IV 67/1
- Skromne nadzieje ZACHARIASIEWICZ J. V 151/1
- Skrupul bez skrupulu w Polsce albo oświecenie grzechów narodowi naszemu polskiemu zwyczajniejszych, a za grzechy nie mianych [...] JABLONOWSKI J.S. II 8/7
- Skrupuly CHŁĘDOWSKI K. I 148/3
- Skrzy JANKOWSKI J. II 27/17
- Skrzydła GERMAN J. I 327/9
- Skrzypek opętany LEŚMIAN B. II 338/6
- Skrzyplki grają – bieda gra... ORKAN W. III 184/2
- Skrzydzeni KOMORNICKA M. II 168/3
- Skuteczne wody KRASZEWSKI K. II 270/19
- Skuteczny na wszelkie przygody nieszczęśliwe sposób... Boecjusz A.M. I 34/6
- Les Slaves MICKIEWICZ A. III 29/53; III 47/28, 48/43
- Slavische Ortsnamen der Insel Potsdam und der allernächsten Umgegend CYBULSKI W. I 181/4
- Slavische Philologie NEHRING W. III 121/7
- Slovansky narodopis Šafařík P. I 209/4
- Stabe serca BARTKIEWICZ Z. I 36/2; I 36
- Stawa KRECHOWIECKI A. II 274/13

- Sława. Opowiadania KORCZAK J. II 195/35
 Sława. Opowieść KORCZAK J. II 194/6
 Sława. Szkic PRUS B. III 301/24
 Sława potomna ... Rafała hrabie z Leszna, wojewody bełskiego, starosty hrubieszowskiego GŁOSKOWSKI M. I 335/1
 Sławna victoria nad Turkami ... pod Chocimiem otrzymana ... roku 1673 (Pogrom Turków pod Chocimem 1673 r.) MORSZTYN Z. III 90/3
 Sławni ludzie i onych porównania, dzieło historyczne, moralne i filozoficzne Plutarch I 342/30
 Sławny człowiek PERZYŃSKI W. III 238/7
 Słoboda BYKOWSKI P. Jaksa I 138/19
 Słodka trucizna GRAYBNER S. I 371/2
 Słodkie przypomnienie złotej wolności zob. MAŁPA-CZŁOWIEK I...
 Słodycz NORWID G. III 147/61
 Słomiany człowiek DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
 Słomiany człowiek. Komedia w 3 a. WIENIAWSKI J. V 48/6
 Słomiany ogień GRUSZECKI A. I 382/26
 Słomiany wdowiec WILCZYŃSKI A. V 54/11
 Słoneczko CHRZĄSZCZEWSKA J. I 173/6
 Słoneczna kantata ŁUSZCZEWSKA J. II 400/19
 Słoneczna pieśń JEDLICZ J. II 45/1
 Słoneczna rzeczywistość JANKOWSKI J. II 27/11
 Słonecznik SARNECKI Z. IV 20/7
 Słoneczniki NIEDŹWIEDZKA Z. III 125/2
 Słońce MNISZEK H. III 68/18
 Słońce. Dramat (W słońcu. Dramat w 1 a.) WYSOCKI A.G. V 132/6
 Słońce. Nowele i szkice NIEDŹWIECKI Z. III 124/1
 Słowa a czyny MACIEJOWSKI I. II 403/21
 Słowa prawdy dla użytku wszystkich stanów [...] WOJNAROWSKA K. V 91/2
 Słowa, słowa, słowa... NOWACZYŃSKI A. III 160/47
 Słowa wieszczę Lamennais H.F. II 48/8, III 26/36
 Słowa z krzyża (Słowa z krzyża matce ojczyźnie) KORZENIOWSKI A. Należć II 206/6
 Słowa z krzyża matce ojczyźnie zob. Słowa z krzyża
 Słowacki i Chopin HOESICK F. I 408/25
 Słowacki i Komierowski MÉYET L. II 445/5
 Słowacki i nowa sztuka (modernizm) MATUSZEWSKI I. II 437/4; II 437
 Słowacki i poezja najnowsza KASPROWICZ J. II 99/16
 Słowacki i Wiszniewski MÉYET L. II 445/6
 Słowacki Juliusz CHLEBOWSKI B. I 146
 Słowacy, ich życie i literatura ZAWILIŃSKI R. V 180/4
 Słowianie i wojna BRÜCKNER A. I 113/21
 Słowianie w Andaluzji SZAJNOCHA K. IV 179/6
 Słowiańska sprawa BUSZCZYŃSKI S. I 134/11
 Słowiański Hecrog MIĘKOWSKI Z. III 56/34
 Słowiański orzeł ZIELIŃSKI J.F. V 192
Słowiczku mój! ach gdzieś głos twój... zob. H.K. do A.M.
Słowiczku mój, a leć, a piej... zob. Do B... Z...
 Słowik La Fontaine J. de III 116/44
 Słowniczek polsko-niemiecki zawierający w sobie treść wyrazów najpotrzebniejszych w rozmowie potocznej MRONGOWIUSZ (MRONGOVIUS) K.C. III 95/15
 Słowniczek wyrazów polskich znaczących narzędzia muzyczne... CZARTORYSKI A.K. I 199
 Słownik celniejszych wyrazów słowiańskich [...] RAKOWIECKI I.B. III 339/3
 Słownik dokładny języka polskiego i niemieckiego... BANDTKIE J.S. I 33/2
 Słownik encyklopedyczny francusko-polski i polsko-francuski MATKOWSKI Z. II 435/3
 Słownik etymologiczny języka polskiego BRÜCKNER A. V 242/28
 Słownik geograficzny miast i wiosek należących niegdyś do Słowian KUCHARSKI A.F. II 300
 Słownik grecko-polski WĘCLEWSKI Z. V 32/5
 Słownik języka polskiego LINDE S.B. II 354/2; IV 251, 260, V 95
 Słownik języka polskiego ZDANOWICZ A. V 183
 Słownik kaszubski CEYNOWA F.S. V 244/12a
 Słownik kieszonkowy francusko-polski [...] LEWESTAM F.H. II 343/6
 Słownik łacińsko-polski do autorów klasycznych, zwykle po gimnazjach czytanych WĘCLEWSKI Z. V 32/1; V 32
 Słownik malarzów polskich tudzież obcych w Polsce osiadłych lub czasowo w niej przebywających RASTAWIECKI E. III 342/2; III 115/17, 342
 Słownik mitologiczny z przyłączeniem obrazopisma OSIŃSKI A. III 199/4; V 295/4
 Słownik niemiecko-polski, Deutsch-polnisches Handwörterbuch nach Adelung und Linde bearbeitet (Dokładny niemiecko-polski słownik, Ausführliches deutsch-polnisches Wörterbuch...) MRONGOWIUSZ (MRONGOVIUS) K.C. III 95/9
 Słownik polski dawny, czyli zebranie słów dawnych zaniebanych polskich z ich tłumaczeniem WŁODEK I. V 84
 Słownik polsko-łaciński ze skarbu ks. Knapusza wybrany... KNAPIUSZ G. II 129/4
 Słownik polsko-niemiecki... zob. Nowy słownik polsko-niemiecki, w którym osobiście na dobrą niemiecką wgląd miano
 Słownik porównawczy języków słowiańskich LINDE S.B. II 354/4
 Słownik prawdy i zdrowego rozsądku BARTOSZEWICZ K. I 39/13
 Słownik rytoników polskich tudzież obcych w Polsce osiadłych lub czasowo w niej pracujących RASTAWIECKI E. III 342/5
 Słownik wyrazów ludowych zebranych w Czerskiem i na Kujawach MATLAKOWSKI W. II 435/3
 Słowo bytu SOWIŃSKI L. IV 123/6
 Słowo do ludu o Adamie Mickiewiczu zob. Dzień Mickiewiczowski
 Słowo dziejów polskich WRÓBLEWSKI W. V 118
 [Słowo i literal (Słowo i litera w rozwoju dziejowym uważane) NORWID G. III 146/42
 Słowo nic w swojej przyzwoitości opisane RADZIWIŁŁ U.K. III 337/7
 Słowo o bandosie ŻEROMSKI S. V 209/47
 Słowo o Bohdanie Zaleskim LENARTOWICZ T. II 328/33
 Słowo o dramacie PAJGERT A. III 218
 Słowo o pułku Igora (Słowo o wyprawie Igora; Słowo o wyprawie pułku Igora; Wyprawa Igora na Połowców; Wyprawa Igora przeciw Połowcom) I 63/6, 113/54, 338/7, IV 41
 Słowo o romantyzmie zob. Romantyzm. Gawęda literacka
 Słowo o urzędzeniu szkół ludowych ZAWADZKI W. V 179/7
 Słowo o wyprawie Igora zob. Słowo o pułku Igora
 Słowo o wyprawie pułku Igora zob. Słowo o pułku Igora
 Słowo ... o wyprawie wojennej Cyrusa, po grecku Anabasis Ksenofont III 95/18
 Słowo pociechy KUNICKI L. II 304/8
 Słowo pociechy. Rozmyślenia religijno-polityczne nad męczeństwem i przyszłym zmartwychwstaniem Polski Jourdain E. III 381/4
 Słowo przedwstępne do dzieł dydaktycznych pani Hoffmannowej ŻMICHOWSKA N. V 220/13

- Słowo wieszczę Polaka, wyrzeczone roku 1846 CIESZKOWSKI A. I 176/4
- Słowotwórstwo ŁOŚ J. II 386/8
- Słów kilka o historii powszechnej i jej wykładzie po gimnazjach MOTTY M. III 93
- Słówko o filozofii z powodu mającej się zaprowadzić Szkoły Głównej w Warszawie BYCHOWIEC J.W. I 135/2
- Słówko o Kazimierzu Brodzińskim KRASZEWSKI J.I. II 267/128
- Słówko o prawdzie w romansie historycznym KRASZEWSKI J.I. II 261/17
- Sluchaj tego uszelika glowo...* zob. Cancio de observacione debita X praeceptorum Dei
- Słudzy wierni Pana Jezusa Chrysta ukrzyżowanego Stanisława Orzechowskiemu [...] KROWICKI M. II 284/5
- Sluga grobów SZUJSKI J. IV 195/7
- Sluga panią BOGUSŁAWSKI W. I 84/21
- Slup SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
- Slup nowożeńców TYSZKIEWICZ E. IV 290/9
- Slupy Herkulesa na Dnieprze odkryte w r. 1857 PODBERESKI R. III 264/3
- Sluzba poety OPPMAN A. III 181/32
- Smaczny kasek NABOROWSKI D. III 105/16
- Smętarz PIETKIEWICZ A. III 246/7
- Smocza Jama BUSZCZYŃSKI S. I 134/9
- Smocze gniazdo albo wybawienie diabła z szlacheckiej opresji (Diabeł łańcucki) NOWACZYŃSKI A. III 159/6
- Smutek i narzekania nad grobem Elwiry OLIZAR N. III 173
- Smutek III KOŁŁATAJ H. II 163/16
- Smutki KOŁŁATAJ H. II 163/16
- Smutki ... w więzieniu moskiewskim pisane do przyjaciela NIEMCEWICZ J.U. III 128/16
- Smutna przygoda i śmierć żałośliwa nadobnej Wirginii, dziewicy rzymskiej zob. [Wirginia]
- Smutna swadźba MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/15
- Smutną zaśpiewam pieśń Norwid C. I 277
- Smutne dzieje KULIKOWSKA M. II 303/10
- Smutne dzieje serca na pokucie FALEŃSKI F.M. I 279/22
- Smutne rozstanie z kochaną małżonką moją POTOCKI W. III 293/31
- Smutne starożytności teatru Seneca L.A. I 34/7
- Smutne zabawy żalosego po utraconych dzieciach rodzica POTOCKI W. III 293/28
- Smutne żale po utraconych dzieciach r. 1698 napisane MORSZTYN S. III 89/2
- Smutno mi Boże!*... zob. Hymn
- Smutno niaruki ci śpiewały...* zob. Pierścień
- Smutnoje wremia w sowriemiennoj jemu polskoj literaturie Wierzbowski T. V 83/12
- Smutny rycerz JANKOWSKI J. II 27/4
- Smotizm i postępek ŻERONSKI S. V 211/74
- Snoby Thackeray W.M. IV 11/11
- Snopek ZALESKA M.J. V 155/6
- Snopek literacki WILKOŃSKA P. [ed.] V 56/41
- Snopek na polu życia ludzkiego związany DRUŻBACKA E. I 252/1
- Sny i marzenia KASPROWICZ J. II 98/1.IV
- Sny i wrażenia SARNECKI Z. IV 20/27
- Snycerz Krasicki I. IV 258/12
- So ziehr man dem Betrüger die Larve ab BRÜHL A.F. I 115/11
- Sobesciana WISŁOCKI W. V 63/10
- Sobie śpiewam a Muzom KOCHANOWSKI J. II 140/61
- Sobieski pod Wiedniem ŁUSZCZEWSKA J. II 400/18
- Sobieski pod Wiedniem dnia 12 września r.p. 1683 CHOCHŁOWSKI J. I 154/9
- Sobotni wieczór KONOPNICKA M. II 180/2
- Sobotnia Góra (Baśń o Sobotniej Górze) ZMORSKI R. V 201/4
- Soboty Labiche E., Duru E. V 192/32
- Sobowótór NOWACZYŃSKI A. III 159/5
- Sobowótór. Komedia w 3 a. Hennequin M., Duval G. V 112
- Soból i panna WEYSSENHOFF J. V 30/12; V 29
- Sobótka zob. Pieśń świętojańska o sobótce
- Sobótka (Kościelisko) GOSZCZYŃSKI S. I 354/4; I 329, 354
- Sobótka w Galicji KRČEK F. II 273/6
- Sobótki Sudermann H. V 112/18
- Sobranije soczinienij (Barona Brambeusa) SĘKOWSKI J. IV 35/11
- Societas et symbola doctrinae et morum GLICZNER E. I 333/8
- Socinianismus confutatus Hoornbeck J. IV 116/10
- Socjalizm (Czasy) NORWID C. III 148/81 (III)
- Socjalizm i jego błędy ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228
- Socjalizm i sprawiedliwość BELMONT L. I 44/8
- Socynianizm polski SOCYN F. IV 116/3
- Sodalis Marianus KACZKOWSKI Z. II 65/17
- Sodalis Reipublicae GAŚSIOROWSKI W. I 325/32
- Sofijówka i wybór poezji TREMBECKI S. IV 259/23
- Sofijówka w sposobie topograficznym opisana TREMBECKI S. IV 257/10; IV 259/24
- Sofokles i jego twórczość tragiczna ZIELIŃSKI T. V 194/19
- Sofonisbe FALEŃSKI F.M. I 279/10
- Softy OLIZAROWSKI T.A. III 175/11
- Il sogno di Scipione Metastasio P. IV 143/4
- Sokół GRABOWSKI I. Oksza I 369/7
- Sokół królewski PRZYBOROWSKI W. III 312/20
- Sokół w więzieniu ŚWIDER A. IV 222/2
- Sokrates NIEMOJEWSKI A. III 135/26
- Sokrates. Odczyt NIEMOJEWSKI A. III 135/32
- Sokrates. Wieśniak albo opisanie życia gospodarskiego i cnotliwego filozofa rolą bawiącego się Hirzel H.K. III 108/7
- Il Soldato Christiano Possewin A. IV 74/13
- Solenizant KRASICKI I. II 243/10
- Soliloquium octiduanum tempore annui recessus pia consuetudine practicandum usui fratrum religiosorum accommodatum praedicatoribus... KLECZEWSKI S. II 122/5
- Le Solitaire d'Arincour Ch.V. II 82/6
- Solutio theorematum... KOCHAŃSKI A.A. II 155/3
- Soldat (Soldat, czyli sześć lat w Orenburgu i Uralsku) JAKOWT M. II 43/2
- Sommer zob. Lato
- Le Somnambule Pont de Vesle A. II 299/1
- Somnium prodigiosum de vino et aqua ... Sen dziwny, w którym wino i woda o godnościach swych rozprawiają (Sen dziwny) LIBICKI J. II 349/1
- Somnolantia vigilantissima RUDNICKI D. III 393/3.3
- Somnus LUBOMIRSKI S.H. (?) II 370/23
- Sonata KISIELEWSKI J.A. II 117/3
- Sonata cierpienia (Sonata) DĄBROWSKI I. I 217/3
- Sonet zob. *Jednego serca! Tak mało, tak mało...*
- Sonet (Do L. Śniadeckiej; *Już północ. Cień ponury niebios obrywa...*; Sonet do Ludwika Śniadeckiej) SŁOWACKI J. IV 88/7
- Sonet I (*Ledwo słońce na wschodzie odsłoni swe lica...*) SŁOWACKI J. IV 88/9
- Sonet II (*Zwarzyła festiń kwiaty nad brzegiem strumyka...*) SŁOWACKI J. IV 88/10
- Sonet III (*Duszo! śpij duszo moja, coś cierpiała tyje!*) SŁOWACKI J. IV 88/11
- Sonet IV (*Czyliż kto duszy mojej wrócić szczęście zdola...*) SŁOWACKI J. IV 88/12
- Sonet do Ludwika Śniadeckiej zob. Sonet
- Sonet do M. ZACHARIASIEWICZ J. V 150

- Sonet na całą Mękę Pańską CHROŚCIŃSKI W.S. (?) I 170/16
 Sonet na całą Mękę Pańską LUBOMIRSKI S.H. II 370/12
 Sonet na chwałę Tacyta LUBOMIRSKI S.H. II 369/6
 Sonety i gbażele ŁĘTOWSKI J. II 382/14; II 381
 Sonety i inne wiersze zob. Rytmy albo wiersze polskie
 Sonety i różne wiersze w upominku dla Polek na rok 1829
 BRATKOWSKI S. I 100/7
 [Sonety „erotyczne”] (Lirické e sonetti amorsí, [Sonety „odeskie”]) MICKIEWICZ A. III 24/18; III 24/19, 20/24
 Sonety krymskie MICKIEWICZ A. III 24/19; I 111/11, III 17, 24/20, 25/22, 162, V 285/19
 Sonety krymskie. Studium WINDAKIEWICZ S. V 60/12
 Sonety nadgoplańskie KOŚCIELSKI J. II 222/1; II 222
 Sonety o Warszawie DANIEŁOWSKI G. I 213/23
 [Sonety „odeskie”] zob. [Sonety „erotyczne”]
 Sonety pętelwne BORKOWSKI J. Dunin I 94/2
 Sonety patrzyńskie TARNOWSKI W. IV 242/1
 Sonety wojenne GARCZYŃSKI S. I 313/5; V 255/6
 Sonety wstępujące JANKOWSKI J. II 27/26
 Sonia OLIZAROWSKI T.A. III 175/12
 Sonoj esperantaj BELMONT L. I 44/31
 Sophiopolis, sur le côté méridional de Grimée entre Simos et Alupka POTOCKI J. III 283/12
 Sophiowka Trembecki S. III 283
 Sosna i male drzewka LIBELT K. II 346
 Les Souliers morderés ou la cordonière allemande Ferrières A. III 12/5
 Le Souponneux BRÜHL A.E. I 115/4
 Souvenirs d'un dépaysé (Praxseda) CHOJECKI E. I 165/11
 Souvenirs d'un Sibérien Piotrowski R. II 121/32
 Souvenirs de la marquise de Créquy de 1710 à 1803 POTOCKI J. III 283/15
 Sowa, zięba i krogulec NIEMCEWICZ J.U. III 127/5
 Sowiński LENARTOWICZ T. II 328/19
 Sowiński na Woli zob. [Sowiński w okopach Woli]
 [Sowiński w okopach Woli] (Sowiński na Woli) SŁOWACKI J. IV 97/90
 Sowizdrzał zob. SOWIŹRZAŁ
 Sowizdrzał zob. SOWIŹRZAŁ
 Sowizdrzał krotochwilny i śmieszny zob. SOWIŹRZAŁ
 SOWIŹRZAŁ (Sowizdrzał; Sowizrzal; Sowizrzal krotochwilny i śmieszny; Sownocyradłko) IV 124
 SOWIŹRZAŁ NOWY ABO RACZEJ NOWYŹRZAŁ (Nowy Sowizrzal) Jan z Kijan IV 125/1; IV 125
 Sownocyradłko zob. SOWIŹRZAŁ
 Spacer nocny po Warszawie ANCLITA J. I 18; V 146/37
 Spadek matki Kotzebue A. V 192/44
 Spadkobierca skarbów ojcowskich SZCZĘSNY A.J. IV 188/1
 Spartakus NOWICKI F.H. III 162
 Spartakus. [Wiersz] NORWID C. III 147/62
 Szpazny modne, czyli tegowieczne małżeństwo BOGUSŁAWSKI W. I 85/32
 Specimen bibliosphistarum Gedanensium sive erudita colloquia Schelguig S. IV 21/7
 Specimen catalogi codicum manuscriptorum Bibliothecae Zaluscianae JANOCKI J.D.A. II 29/6
 Specimen historiae Poloniae criticae... ZAŁUSKI J.A. V 164/5
 Specimen medicinae sinicae [...] (Clavis medica ad Chinanum doctrinam de pulsibus) BOYM M.P. I 98/4
 Specimen Musae Latinae Vatis Poloni MINASOWICZ J.E. III 60/17; II 186/10
 Specimens of the Popular Poetry of Persia CHODŹKO A. Borejko I 160/5
 Specimina litteraria laborum in Reipublicae Orthodoxae atque Ecclesiae obsequia susceptorum JAWORSKI S. II 44/6
 Spectrum albo nowy czyszciec REJ M. III 348/2; III 347
 Speculum aureum... zob. Aureum speculum de titulis beneficiorum
 Speculum universalis historiae DEMBOŁĘCKI W. I 221/5
 Spekulancki i oszuści, czyli walka o byt Graefe M. IV 10/50
 Spekulant KORZENIOWSKI J. II 209/15, II 208, V 90/26
 Spełnione marzenie SZANIAWSKI K.J. IV 184/4
 Spędzenie czasu ANCUTA J. I 18
 Sphymicae artis... libri V (Artis sphymicae... libri quinque; Ars sphymica seu pulsus doctrina; Nauki o tętnie ksiąg pięcioro) STRUŚ J. IV 162/8; IV 162
 Spiewe a frantówci MAJKOWSKI A. II 413/2
 Spirytyści Moser G. I 211
 Spis akt dawnych w Głównym Archiwum Królestwa Polskiego w Warszawie... BENTKOWSKI F. I 52/6
 Spis chronologiczny najdawniejszych druków polskich in-kunabułów JUSZYŃSKI M.H. II 63
 Spis dzieł polskich opuszczonych lub źle oznaczonych w Bentkowskiego „Historii literatury polskiej” [...] CHŁĘDOWSKI A.T. I 147/1; V 244/1
 Spis dzieł różnymi czasami drukiem ogłoszonych LELEWEL J. II 323/33
 Spis ksiąg obejmujących czynnici i pisma dawnej Metryki Koronnej... BENTKOWSKI F. I 52/5
 Spis medalów polskich lub z dziejami krainy polskiej stycznych... BENTKOWSKI F. I 52/4
 Spis pism pijarów Prowincji Polskiej do r. 1794 Pomorzank A. I 68/3
 Spis rzeczy zawartych w 4 tomach opisujących zwyczaj i obyczaj Polaków GOŁĘBIEWSKI E. I 343/9
 Spitamegeranomachia albo bitwa Pigmejów z żurawiami KMITA J.A. II 128/2
 Spiwanki Ukraina PADURRA T. III 217/5
 Spizowe dźwięki GLIŃSKI K. I 334/26
 Splątane nici GLIŃSKI K. I 334/7
 Spłynęła na nich zemsty noc... PIK-MIRANDOLA F. III 249
 Spod chłopskiej strzechy KURAŚ F. II 305/1
 Spod ciemnej gwiazdy DYGAŚIŃSKI A. I 259/8
 Spod pyłu wieków NIEMOJEWSKI A. III 135/26
 Spod serca LASKOWSKI K. II 315/13
 Spod Stopnicy ŻEROMSKI S. V 205
 Spod szronu SŁOŃSKI E. IV 83/15
 Spod trzech zaborów ZACHARIASIEWICZ J. V 152/55
 Spod zaboru rosyjskiego BEM A.G. I 47
 Spod zaboru rosyjskiego KRZEMIŃSKI S. II 290/4
 Spojrzenie wstecz LORENTOWICZ J. II 364/11
 Spolne narzekanie wszej Korony na porządną niedbałość naszą zob. Przemowa krótka... do krześcijańskiego człowieka każdego [...]
 Społeczeństwo dzisiejsze w obrazach WIELOGŁOWSKI W. V 44/11
 Społeczne znaczenie poezji i społeczne jej stanowisko w krótkim zarysie PILECKI A. III 253/1
 Społeczno-polityczne idee Słowackiego w dobie mistycyzmu PAWLIKOWSKI J.G. III 232/4
 Społeczność Warszawy w początkach naszego stulecia WÓJCICKI K.W. V 114/34
 Spomiędzy ludzi RZĘTKOWSKI S.M. III 412/7
 Spominki o Ciolkach CIOLEK S. (?) I 179/12
 Spomnienia OLIZAR G. III 172/2; III 172
 Spomnienia i marzenia Bogdańskiego DZIEKOŃSKI J.B. I 264/2; V 57/8
 Spomnienia życia śp. Jędrzeja Śniadeckiego Skimborowicz H. IV 268/3s
 Spomad mogił (Przebrzmiałe dźwięki) FALEŃSKI F.M. I 279/4
 Spongia naprzeciwko pisaniu nowotnemu i kazaniu... Hieronyma Powodowskiego NIEMOJEWSKI J. III 137/6

- Spongia, qua absterguntur convitia et maledicta Equitis Poloni contra Iesuitas RESZKA S. III 357/5
- Sporty... Sporty ROMER-OCHEŃKOWSKA H. III 380/16
- Sposobność Tinsseau L. de V 222/46
- Sposoby a obyczaje niektóre... mówienia o przedniejszych krześcijańskiej nauki miejscach Rhegius M. V 91/5
- Sposoby poznawania materiałów Thénard L. III 305
- Sposób edukacji w XV listach opisany... BIELIŃSKI F. I 62/1
- Sposób krótki rozmyślenia przenajdroższej męki i śmierci Zhawiciela I 374/26
- Sposób na diabła NIEDŹWIECKI Z. III 124/9
- Sposób osady nowego Kijowa WERESZCZYŃSKI J. V 29/11
- Sposób pewny sądzenia o guście BYKOWSKI I. Jaxa I 137/11
- Sposób przywrócenia dobrej monety FREDRO A.M. I 298/11
- Sposób uczenia i uczenia się nauk wyzwolonych... Rollin Ch. IV 203/3
- Sposób wskrzeszania umarłych LIPIŃSKI J. II 358/7
- Spotkania nad Arnem. Konopnicka o Lenartowiczu KONOPNICKA M. II 183/70
- Spotkanie zob. Krzyk
- Spotkanie. Szkice i obrazy REYMONT W.S. III 361/4
- Spotkanie w Salzbrun KORZENIOWSKI J. II 211/64
- Spotkanym w drodze wrażeń i ludziom ZALESKA K. Saryusz V 155/2
- Spowiedź LENARTOWICZ T. II 327/2
- Spowiedź NORWID C. III 149/81 (XCD)
- Spowiedź. Ustęp z życia mego przyjaciela PIETKIEWICZ A. III 246/2
- Spowiedź, czyli jawne wyznanie pana de Voltaire [...] TRZCIŃSKI A. [thum] IV 270/23
- Spowiedź pana Korsaka, chorążego polockiego KONDRA-TOWICZ L. II 176/6
- Spowiedź polityczna, albo wyznanie polityczne przekonania KOSSAKOWSKI J.K. II 218/12
- Spowiedź zbira JELLENTA C. II 46/4
- Spódniczka czy toga Veber M., Madias A. V 109/6
- Spór filozofii z teologią, prawoznawstwem i medycyną Kant L. I 135/8
- Spór o Morskie Oko PAULI Ź. III 229/6
- Spór o pomnik LACK S. II 309/2
- Spór o Słowackiego jako zagadnienie nauki i kultury WASI-LEWSKI Z. V 27/4
- Spór o terminy polityczne KOSIAKIEWICZ W. II 212
- Spór rymotwórci między chwałcami miodu i wina, concylyacją pośredniczą zagodzony KRASICKI I. II 244/22; III 115/15
- Spraw i postępów rycerskich i przewagi opisanie krótkie (Księgi o gotowości wojennej) ŁASKI S. II 381/2
- Sprawa „Legend”, „Objaśnienia katechizmu” NIEMOJEWSKI A. III 136/38
- Sprawa a lekarstwa końskie przez Conrada, królewskiego kowala, doświadczone BIERNAT Z. LUBLINA (?) I 71/8
- Sprawa chińsko-japońska KENIG J. II 111
- Sprawa Dolegi WEYSSENHOFF J. V 30/5
- Sprawa graniczna DMOCHOWSKI F.S. I 239/19
- Sprawa honorowa GAWALEWICZ M. I 317/26
- Sprawa kobiet BAŁUCKI M. J 31/62
- Sprawa kryminalna KRASZEWSKI J.L. II 267/127
- Sprawa Mathieu Bernard T. V 112/26
- Sprawa między Księciem Adamem Czartoryskim ... oskarżającym, a Janem Komarzewskim ... i Franciszkiem Ryxem ... [...] NARUSZEWICZ A.S. III 115/27
- Sprawa polska i jej związek z kwestiami chwili obecnej SCHMITT H. IV 25/8
- Sprawa polska przed trybunałem Kongresu Europejskiego CEGIELSKI H. I 140/2
- Sprawa pomiędzy dwoma trupami BELMONT L. I 44/12
- Sprawa przy drzwiach zamkniętych BELMONT L. I 44/9
- Sprawa ruska na Sejmie Czteroletnim KALINKA W. II 70/15
- Sprawa ruska w Galicji MIŁKOWSKI Z. III 55/6
- Sprawa rycka BIELSKI M. I 67/6
- Sprawa sumienia polskiego ZDZIECHOWSKI M. V 186/22
- Sprawa z pięcioletniego urzędowania Izby Edukacyjnej... LIPIŃSKI J. II 358/16
- Sprawa Zygmunta Unruğa KRAUSHAR A. II 272/7
- Sprawa żydowska w r. 1859, w liście do Ludwika Merzbacha [...] rozważana LELEWEL J. II 323/34
- Sprawiedliwość REYMONT W.S. III 361/7; III 362/17
- Sprawiedliwość Ernst O. I 317/44
- Sprawiedliwość Galsworthy J. IV 65/9
- Sprawiedliwy Jozeph albo o męce i śmierci Pana naszego Jezusa Krystusa rozmyślania SOKOŁOWSKI S. IV 118/11
- Sprawozdanie i odczyt Towarzystwa Historycznego Polskiego i Biblioteki Narodowej w Paryżu SIENKIEWICZ K. IV 62/5
- Sprawozdanie o dziele pod tytułem: Wykład systematyczny filozofii obejmującej wszystkie jej części w zarysie przez Józefa Kremera ZDANOWICZ A. 184/5
- Sprawozdanie z fabryki kaplicy grobowej Mieczysława I i Bolesława Chrobrego w Poznaniu RACZYŃSKI E. III 332/3
- Sprawozdanie z podróży do Chin BOYM M.P. I 98/1
- Sprawozdanie z poszukiwań w Szwecji dokonanych z ramienia Akademii Umiejętności Barwiński E., Birkenmajer L., Łoś J. I 322/1
- Sprawozdanie z widowisk publicznych w Krakowie w ciągu 1852 ESTREICHER K. I 273
- Sprawy albo Historie znacznych niewiast OTWINOWSKI E. III 213/3
- Sprawy bieżące PRUS B. III 299
- Sprawy i rzeczy ukraińskie RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/36
- Sprawy i słowa Jezusa Krystusa I 42/4; zob. też Biblia brzeska I 58;
- Sprawy o stanie Królewsko-Warszawskiego Uniwersytetu (z 1819-1829) SZUTKIEWICZ J. IV 202/5
- Sprawy włoskie w związku z teraźniejszością KOŹMIAN J. II 230/1
- Sprawy wojenne króla Stefana Batorego Polkowski I II 32/1, IV 238/8
- Sprzeczki, poema żartobliwe w 6 pieśniach JASIŃSKI J. II 40
- Sprzed lat czterdziestu HERTZ B. I 400/21
- Sprzymierzeńcy, czyli inteligencja w miasteczku GRABOWSKI B.T. I 367/4
- Spudlowali ZALEWSKI K. V 162/8
- Spustoszenie Polski od Moskali BIELAWSKI J. I 61/17
- Spuścizna ROSSOWSKI S. III 383/2
- Spuścizna ojowska ŚWIDERSKA A. IV 223/4
- Spuścizna rękopiśmienna po W. Potockim Brückner A. III 292/8
- Spytek z Melsztyna BOŚNIACKA E. I 97/5
- Spytko z Melsztyna i ród jego BALIŃSKI M. I 28/6
- Srebrne noce SZCZEPAŃSKI L. IV 187/2
- Srebrne szczyty KONCZYŃSKI T. II 174/11
- Srebrny dzwon STASIAK L. IV 146/23
- Srocza PIETKIEWICZ A. III 247/11
- Srocza kaszka warzyła ROGOSZÓWNA Z. III 373/9
- Srul z Lubartowa SZYMAŃSKI A. IV 206/1, IV 207/10
- St. Wyspiańskiego „Bolesław Śmiały” SPASOWICZ W. IV 127/10

- St. Wyspiańskiego „Kazimierz Wielki” i „Wesele” SPASOWICZ W. IV 127/10
- St. Wyspiańskiego „Wyzwolenie” SPASOWICZ W. IV 127/10
- Die staatsrechtlichen Verhältnisse der Herzogthümer Oświęcim (Auschwitz) und Zator DZIEDUSZYCKI M. I 262
- Staccato JANKOWSKI J. II 26/1
- Stach *mi pierścionełk przyniółż z jarmarku* zob. Janek
- Stach Wichura zob. Wiosna Ludów. Powieść historyczna
- Stach z Kępy KACZKOWSKI Z. II 65/12
- Stach z Konar KRASZEWSKI J.I. II 266/95
- Stacho Szafarczyk KONOPNICKA M. II 181/26
- Stacja kataryniarzy ŁĘTOWSKI J. II 382/12
- Stacja pocztowa w Hulczy KORZENIOWSKI J. II 209/21
- Stacje żołnierskie abo o wyciąganiu ich z dóbr kościelnych potrzebnne przestrogi STAROWOLSKI S. IV 139/17
- Stan ekonomiczny Galicji FELDMAN W. I 282/11
- Stan i sprawa Żydów polskich w XVIII w. SMOLEŃSKI W. IV 112/9
- Stan nauk i literatury we Francji za panowania Ludwika XIV-go JANUSZKIEWICZ E. II 31/1; II 31
- Stan obecny literatury w Polsce JABLONOWSKI W. II 11
- Stan oświecenia w Polsce w ostatnich latach panowania Augusta III KOLLĄTAJ H. II 164/20; III 333/26
- Stan rzeczy w W.X. Poznańskim KOZMIAN J. II 230/2
- Stan szkół ludowych w Księstwie Cieszyńskim na początku XIX stulecia LONDZIN J. II 363/2
- Stan średni i powstanie (Klasa średnia i powstanie) KAMIEŃSKI H.M. II 79/4
- Stance o pieśni ŻULAWSKI J. V 227/4
- Stances BRZOZOWSKI W. Korab I 125/2
- Stanisław Hosii ... vita (Vita D. Stanisłai Hosii) RESZKA S. III 357/4
- Stanisław I, Poloniae Regnis... BIELSKI J. I 65/14
- Stanisłaida, albo uwagi nad panowaniem Stanisława Augusta [...] MOLSKI M. III 72/2; III 71, V 289/2
- Stanislaio Augusto ... De sapiente rege ode KONARSKI S.H. II 171/30
- Stanislaio Orzechowio PUDEŁOWSKI M. III 329/4
- Stanislas Leszczyński ou le siège de Dantzik Boirie J. de, Cuveller de Trye J.G.A. I 243/14
- Stanislaus CIOLEK S. I 178/3, 179/9, 179/10
- Stanisław August Poniatowski zob. Dzieje panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego
- Stanisław Ciołek a zabytki literackie w formularzach polskich TYC T. IV 287/3
- Stanisław Kunasiewicz DAROWSKI A.W. I 217/11
- Stanisław Łaski, wojewody sieradzkiego, prace naukowe i dyplomatyczne EASKI S. II 381/5
- Stanisław Pilat ZAWADZKI W. V 179/7
- Stanisław Przybyszewski NOWIŃSKI J. III 163/4
- Stanisław Rewera Potocki ROMANOWSKI M. III 378/9
- Stanisław Staszic ZAWADZKI W. V 179/2
- Stanisław Tarnowski HOESICK F. I 408/11
- Stanisław Trembecki KRASZEWSKI J.I. II 267/128
- Stanisław Wyspiański BRZOZOWSKI S. I 122/21
- Stanisław Wyspiański. Studium literackie NIEMOJEWSKI A. III 135/21
- Stanisław Wyspiański. Studium literackie POTOCKI A. III 277/5
- Stanisław Wyspiański. [Tysiąc osiemset sześćdziesiąty siódmy] 1867-1907 Przybyszewski S., SKARSZEWSKI T. Żuk IV 78/3
- Stanisław Wyspiański jako aktor ESTREICHER S. I 275/8
- Stanisław Wyspiański jako poeta BRZOZOWSKI S. I 122/3
- Stanisław Żółkiewski MINISZEWSKI J.A. III 65/7
- Stanisława Łaskiego, wojewody sieradzkiego, prace naukowe i dyplomatyczne Malinowski M. IV 238/7
- Stanisława Orzechowskiego polskie dialogi polityczne. „Rozmowa około egzekucyj” i „Quincunx” ŁOŚ J. [ed.] II 387/21
- Stanisława św. krakowskiego biskupa i męczennika żywot GROCHOWSKI S. I 373/12
- Stanisławowi Małachowskiemu, Marszałkowi Konfederacji i Sejmu, uwielbienie Lucchesini L. I 192, III 280
- Stannica Hulajpolska GRABOWSKI M. I 370/4
- Stanowisko historii polskiej SZULC D. IV 200/7
- Stanowisko Kazimierza Jarochońskiego w historiografii polskiej SMOLEŃSKI W. IV 112/9
- Stanowisko Mikołaja Reja w literaturze polskiej i jego stosunek do reformacji BELCIKOWSKI A. I 45
- Stanowisko poety BUJNICKI K. I 130/5
- Stanowisko Waleriana Kalinki w historiografii polskiej SMOLEŃSKI W. IV 112/9
- Stanowisko wiedzowe terażniejszości DEMBOWSKI E. I 222/1
- Stanu wdowiego, teskliwego pobożne zabawy i pociechy RYSIŃSKI S. (?) III 401/8
- Stańczykowa kronika KRASZEWSKI J.I. II 267/124
- Stara bajka PRUS B. III 301/23
- Stara baśń KRASZEWSKI J.I. II 265/84; II 260, V 90/27, 275/84
- Stara baśń, czyli baśń o królownie i trzech braciach [...] FREDRO A. (?) I 295
- Stara dewotka SZUJSKI J. IV 196/12
- Stara elegantka KORZENIOWSKI J. II 210/30
- Stara i młoda prasa. Przyczynek do historii literatury ojczyznej 1866-1872 KALISZEWSKI J. (?), PRZYBOROWSKI W. (?) II 72/5, III 312/16
- Stara Kasia BAŁUCKI M. I 31/43
- Stara miłość nie rdzewieje SYNORADZKI M. IV 176/6
- Stara osa NIEWIAROWSKI A. III 140/10
- Stara panna BUJNICKI K. I 130/8
- Stara panna. (Kartka z życia imię pana Fulgentego) SADOWSKA M. z BRZEZINÓW IV 11/7
- Stara panna. Komedia w 1 a. oryginalnie wierszem napisana SZOBER F. IV 192/2
- Stara przędza BRZOZOWSKI K. I 120/10
- Stara romantyczka BOGUSŁAWSKI S. I 81/3
- Stara Warszawa OPPMAN A. III 182/40
- Stara Ziemia ŻULAWSKI J. V 228/8; V 227, 228/25
- Stare długie GAWALEWICZ M. I 317/17
- Stare gawędy i obrazy WÓJCIK K.W. V 114/8
- Stare gniazda – nowe ptaki BARTKIEWICZ Z. I 36/1
- Stare lwy GLIŃSKI K. I 334/35
- Stare wrota KONDRATOWICZ L. II 176/19
- Staro dawna sława Prześwietnej Akademii Zamojskiej obroniona EUSKINA S. II 398/1
- Starodubowska sprawa MIŁKOWSKI Z. III 56/32
- Staropolska miłość KRASZEWSKI J.I. II 263/42
- Staropolskie rotaty i dwie pomniejsze poezje KONDRATOWICZ L. II 176/27
- Starosta hołobucki KACZKOWSKI Z. II 65/14
- Starosta kopanicki – więzień w Sonnenburgu KONDRATOWICZ L. II 176/33
- Starosta rabsztyński WIŚLICKI J.M. V 68/2
- Starosta warszawski KRASZEWSKI J.I. II 265/90
- Starosta wieluński, czyli ziarno obce STARZENSKI L. IV 141/2
- Starosta zygwulski KRECHOWIECKI A. II 274/2
- Starość ukarany czyli Niedole Zoila NOWACZYŃSKI A. III 159/12
- Starościna belska KRASZEWSKI J.I. II 267/124
- Starość policjanta Boisgobey F. de V 222/33

- Suffragium ... ad nobilitatem Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae ... de eligendo novo rege WERESZCZYŃSKI J. V 28/4
- Suffrance et prudence SAYN-WITTGENSTEINOWA K. IV 24/4
- Suflerois czyli wojna piór uczonych KRÓLIKOWSKI J.F. II 285/1
- Suite des recherches sur la Sarmatie POTOCKI J. III 282/2
- Suite des Trois nouvelles publiées par une Polonoise NAKWASKA A. III 109/3
- Suka REYMONT W.S. III 361/4
- Sul carattere della poesia polonoslava LENARTOWICZ T. II 328/34
- Sulamit ZAGÓRSKI W. V 153/6
- Sulamita ASPIS B. I 24/2
- Sulkowski ZEROMSKI S. V 210/49
- Suma na Kocimbrodzie SZANIAWSKI K.J. IV 185/47
- Suma relatyw ... M.Kromera ... i J.D. Solikowskiego ... na jednanie króla duńskiego i szwedzkiego [...] (Marcina Kromera relacja o kongresie szczecińskim) KROMER M. II 278/12
- Suma teologiczna Tomasz z Akwinu I 34/2
- Sumarium Herbarza szlachty prusko-polskiej w rękopisie toruńskim Chwalińska J. I 208/1
- Sumariusz wiary i nauki powszechnej katolickiej [...] MINASOWICZ J.E. [tłum.] III 61/36
- Sumariusz wierszów SZEMIOT S.S. IV 191/25
- Sumienie a partyjniactwo ZDZIECHOWSKI M. V 186/24
- Sumienny konkurent ZACHARIASIEWICZ J. V 152/37
- Sumienny zakład KORZENIOWSKI J. II 209/26
- Summa philosophiae naturalis Albert Wielki IV 27
- Summa Theologica Tomasz z Akwinu IV 14/15
- Summa wszystkich zamków inflanckich, które były pod czynn panowaniem STRYJKOWSKI M. IV 167/23
- Summarium privilegiorum, decretorum, testimoniorum etc. concenentium fundationem Vilnensium Scholarum Piarum KONARSKI S.H. [ed.] II 172/40
- Summarius wierszów Morsztyna, niegdy poety polskiego, przepisany MORSZTYN H. III 84/6
- Summariusz dziesięciorga przykazania Bożego Imler Hadamarius K. V 91/4
- Summariusz wszystkiego Nowego Testamentu CZECHOWIC M. I 201/4; I 201/5
- Summula statutorum communionis ... pro redemptione captivorum DEMBOŁĘCKI W. I 220/4
- Sumnienie SŁOWACKI J. IV 91/42
- Supellex latinatis ex Phraeologia P. Francisci Wagner [...] BOHOMOLEC F. I 88/1
- Super „Gloria in excelsis [sermones]” STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA IV 133/1a
- Le Superstitieux Romagnes A.J. V 144/8
- Suplement Bohatryra straszego, w r. 1665 napisany Andreini P.F. III 242/5
- Suplement „Przewodnikowi warszawskiemu” przez innego autora wydany KOSSAKOWSKI A. II 215/9; I/18
- Suplement wyvodu praw Korony Polskiej do Pomeranii (Supplément au Précis des Recherches sur la Pomeranie) ŁOJKO F. II 385/4
- Supplément à l'histoire générale des Huns, des Turcs et des Mongols [...] SĘKOWSKI J. IV 35/2
- Supplément au Précis des Recherches sur la Pomeranie zob. Suplement wyvodu praw Korony Polskiej do Pomeranii
- Supplex libellus populorum ad reges RZEWUSKI S. III 407/2
- Supplik zbawlenych piętnaście na piętnaście Psalmów Dawidowych Gradualnych PIEKARSKI K. [tłum.] III 242/3
- Sur les Duchés d'Oswietzim et de Zator pour servir de suite aux Recherches pour Halicz zob. O Księstwach Oświęcimskim i Zatorskim
- Sur les intentions de la dernière révolution polonois à l'égard des paysans MORAWSKI Teodor III 80/1
- Sur les yeux la duchesse de Beaufort Laugier H. III 104/5
- Suum cuique NARUSZEWICZ A.S., Czartoryski A.K. I 199/4, III 114
- Swanta, baśń o prawdziwie WOLSKA M. V 94/5
- Swantewid ZIELIŃSKI J.K. V 191/8
- Swat HOESICK F. I 408/24
- Swat. Powieść współczesna ŁOŚ W. II 387/15
- Swaty. Komedycja w 1 a. KUNICKI L. II 304/9
- Swaty królewskie zob. Jan III pod Żorawinim, czyli swaty królewskie
- Swaty na Zusi KACZKOWSKI Z. II 65/8
- Sweet boy GNATOWSKI J. I 336/8
- Swoi i obcy MATUSZEWSKI I. II 437/3
- Swoi ludzie ROMER-OCHENKOWSKA H. III 380/5
- Syberia i ciężkie roboty Maksimow S. III 248/6
- Sybilla Woronicz J.P. I 52/10
- Sybilla. Poema we 4 pieśniach zob. Świętynia Sybilli
- Sybilla puławska CZARTORYSKI A.J. I 196
- Sybir ZAPOLSKA G. V 174/21
- Sydney i Wolson Arnaud F.T. I 137/21
- Sygnal (W krwawym polu srebrne płaszcze...; Pieśń z obozu Jeziorańskiego) POL W. III 268/24
- Sygnet czarnoksięski w Wilanowie DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
- Sygyryda Suhm P.F. II 358/11
- Sylana dydaska o przywarach rządu krajowego i poprawie [...] TRZCIŃSKI A. IV 269/8
- Syloret albo prawdziwy abrys po ciężkim straconych synów żalu [...] (Syloret albo prawdziwy obraz nieosłabionego [...] męstwa) POTOCKI W. III 292/18
- Syloret albo prawdziwy obraz nieosłabionego [...] męstwa zob. Syloret albo prawdziwy abrys po ciężkim straconych synów żalu [...]
- Sylva rerum Jadama GORCZYŃSKI A. I 348/3
- Sylvarum liber primus-secundus TRZECIESKI A. IV 272/18
- Sylvarum liber tertius TRZECIESKI A. IV 272/18, 272/20
- Sylvarum pars prima et secunda PASTORIUS J. III 227/8
- Sylwuludia dithyrambica zob. Sylwuludia
- Sylwek Cmentarnik ORZESZKOWA E. III 193/17
- Sylwetki CHLEJDOWSKI K. I 148/9
- Sylwetki historyczne ROLLE A.J. III 376/13
- Sylwetki i szkice historyczne i literackie ROLLE A.J. III 376/14
- Sylwetki irlandzkie O'Brien W. III 249/10
- Sylwetki literackie z niedawnej przeszłości zob. Pamiętnik literacki z bruku warszawskiego
- Sylwetki poetów: I. Rudolf Baumbach; II. Józef Wiktor Scheffer JANKOWSKI Cz. II 26/7
- Sylwety emigracyjne z doby minionej MIŁKOWSKI Z. III 57/71
- Sylwety i miniatury literackie GOMULICKI W. I 345/45
- Sylwia, to jest komedia o Sylwii pasterce z włoskiego na polski rytm przetłumaczona Mairé J. de II 370/21
- Symbol wiary św. Atanazego III 326
- Symbola ad historiam naturalem medii aevi Rostafirski J. [ed.] IV 136/1, 209/3
- Symbolum Korony Polskiej... SZEMIOT S.S. IV 191/17
- Symfonia jesienna WOLSKA M. V 94/1
- Symfonia życia ŁUSZCZEWSKA J. II 400/19
- Symfonie anielskie albo koleđa ZABCZYC J. V 202/10; V 202 Syn. Dramat w 3 a. DMOCHOWSKA E. I 234/4
- Syn. Komedja w 4 a. ZALEWSKI K. V 162/26
- Syn. Powieść SŁOŃSKI E. IV 84/31

- Syn Bohdana STARZEŃSKI L. IV 141/7
 Syn burmistrza JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/5
 Syn cieniów KRASIŃSKI Z. II 252/21
 Syn Giboyera Augier E. II 234/21
 Syn Gwiazdy FALEŃSKI F.M. I 279/10
 Syn Jazdona KRASZEWSKI J.I. II 266/100
 Syn Korony albo na pogrzebie ... Joachima Ocieskiego ... kazanie BIRKOWSKI F. I 72/4
 Syn kresów WIERZBIŃSKI M. V 51/35
 Syn królewski KRECHOWIECKI A. II 275/20
 Syn Margrafa (W dziesiątym wieku) GRABOWSKI B.T. I 367/6
 Syn marnotrawny KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Syn marnotrawny WEYSSENHOFF J. V 30/6
 Syn marnotrawny. Komedia w 5 a. wierszem [...] TREMBECKI S. IV 257/1; V 315/1
 Syn mój Farina S. II 221/19
 Syn poety MORAWSKI F.D. III 76
 Syn przemytnika ZALEWSKI K. V 162/12
 Syn Słońca RUFFER J. III 393
 Syn zemsty BUSZCZYŃSKI S. I 134/13
 [Syn Ziemi] SŁOWACKI J. IV 100/122
 Syn znajdy BYKOWSKI P. Jaksza I 138/7
 Synagoga szatana zob. Die Synagoge des Satan
 Synagoga szatana i inne eseje PRZYBYSZEWSKI S. III 321/62
 Die Synagoge des Satan (Synagoga szatana) PRZYBYSZEWSKI S. III 319/10
 Synchrisis albo Zniesienie nauki Kościoła rzymskiego z ewangelicką w przedniejszych artykułach wiary powszechnej krześcijańskiej MIKOŁAJEWSKI D. III 54/4
 Synnøwe Solbakken Björnson Björnsterne M. III 250/14
 Synod brzeski i jego obrona SKARGA P. IV 74/8
 Synodalia Dioecesis Orthodoxae Kijoviensis publicata ab ... ZALUSKI J.A. [ed.] V 166/50
 Synodica ... oratio HERBEST B. I 397/9
 Synogarlice Poniński J.N. (?) IV 193
 Synonima polskie FREDRO J.M. I 301/1
 Synonimy WITWICKI S. V 77
 Synonimy – boleść – cierpienie ŻUKOWSKI J.L. V 226
 Synonyma seu Dictionarium polono-latino, ex Thesaurorum collectum zob. Thesaurus polono-latino-graecus
 Synopsis grammaticae Hebraicae STONKOWICZ M. IV 82/1
 Synopsis komedyj na ostatnie trzy dni w pałacu Leszczyńskim odprawionej roku Pańskiego 1687 zob. MIESZCZANIN NAD SWOJĘ SIĘ KONDYCYJĄ WYNOŚĄCY
 Synowie pana Marcina SZANIAWSKI K.J. IV 185/33
 Synowie ziemi (Malaria; Erdensöhne) PRZYBYSZEWSKI S. III 319/21
 Syntagma universae medicinae practicae libri XIV zob. Idea universae medicinae practicae
 Synteza dwóch światów STRUVE H. IV 165/12
 Synu Boży, Pamię wieczny KRAIŃSKI K. II 237/1
 Syrena OPPMAN A. III 181/24
 System doktora Caro NOWACZYŃSKI A. III 160/33
 System umiactwa, czyli filozofii umysłowej LIBELT K. II 346/3; II 346
 Systema historico-chronologicum ecclesiarum Slavonicarum per provincias varias (Libri quatuor Slavoniae reformatae) WĘGIERSKI A. V 34/5; III 214/6, V 34, 66/5
 Systemat filozofii syntetycznej Spencer H. III 286/4
 Systematyczny spis ptaków uważanych w dawnej ziemi krakowskiej WODZICKI K. V 87
 Systême de fraternité CZYŃSKI J. I 206/17
 Syzylf NOWICKI F.H. III 162
 Syzylf. Obrazy z życia wiejskiego SZANIAWSKI K.J. IV 184/16
 Syzylfowe prace (Andrzej Radek czyli Syzylfowe prace) ŻEROMSKI S. V 208/28; I 47, V 212/111
 Syzygia praenobilium ... coniugium ... Christophori Chalecki et Mariae ... Stueobichin ... decantata JAGODYŃSKI S.S. II 15/2
 Szach i mat (Karierowicz; Na stypie) BLIŻYŃSKI J. F. I 74/14
 Szachownica dla łatwiejszego pojęcia nauki heraldycznej w grę zabawną obrócona JABLONOWSKI J.A. II 10/4
 Szachrajce GRUSZECKI A. I 381/6
 Szachy KOCHANOWSKI J. II 136/4
 Szafarz albo o pohamowaniu utrat niepotrzebnych dialog SOKOŁOWSKI S. IV 118/16; II 33/14
 Szafir, czyli talizman MOSTOWSKA A. III 93/1
 Szakale BRANDOWSKI S. I 99/11
 Szaleństwa panny Magdaleny Hanuszkiewicz A. [reż.] III 301/27
 Szaleństwo ZAPOLSKA G. V 175/44
 Szalona KRASZEWSKI J.I. II 266/107
 Szalona księżna zob. Piękny Cygan
 Szalone głowy ZAGÓRSKI W. V 153/13
 Szalone serca HAGEN-SCHWERIN M. I 392/5
 Szalony bieg NIEMOJEWSKI A. III 135/11
 Szalony rok WIERZBIŃSKI M. V 51/22
 Szał KRZYWOSZEWSKI S. II 295/17
 Szaławiła GLIŃSKI K. I 334/14
 Szaławiła. Powieść staroszlachecka KRASZEWSKI J.I. II 264/60
 Szandor Kowacz MIŁKOWSKI Z. III 55/7
 Szanfary SPITZNAGEL L. IV 129/2
 Szanfary. Kasyda z arabskiego MICKIEWICZ A. [tłum.] III 31/71; III 25/26
 Szanfary. Tłumaczenie z arabskiego SPITZNAGEL L. [tłum.] IV 130/3
 Szanfary. Ulomki poematu arabskiego SŁOWACKI J. IV 88/13, 88/14; IV 89/21
 Szantaż ZGLIŃSKI D. V 188/10
 Szara brać ROSINKIEWICZ K. III 382/21
 Szara godzina MANN M. II 423/2
 Szaraczek i karmazyn LOZIŃSKI W. II 389/4
 Szaraczki SYNORADZKI M. IV 176/10
 Szarada GRABOWSKI I. Oksza I 368
 Szarańcza GRUSZECKI A. I 381/7
 Szare kartki STANISŁAWSKA W. IV 135/1
 Szare ptaszę URBAŃSKI A. V 15/6
 Szare życie GĄSIOROWSKI W. I 323/1; I 323
 Szarlatan ŻÓŁKOWSKI A.G.F. V 225/7
 Szary proch RODZIEWICZÓWNA M. III 368/7
 Szary Wilk KRECHOWIECKI A. II 274/7
 Szatan Lermontow M. II 444/2
 Szczebiotliwy Voltaire II 392
 Szczególne wiadomości o Haliczu i Włodzimierzu (Recherches sur Halicz et sur Włodzimierz) ŁOJKO F. II 385/6
 Szczerze interesowanie się Marewicza za Marewiczem do Jasnienia Oświeconego Księcia Macieja Radziwiłła... MAREWICZ W.I. II 428/24
 Szczęsna NORWID C. III 146/49
 Szczęsny Kossakowski zob. [Horsztyński]
 Szczęście LEŚMIAN B. II 339/29
 Szczęście SĘDZICKI P. IV 32/5
 Szczęście. Obrazek z życia nauczycielki WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 111
 Szczęście. Powieść ROSINKIEWICZ K. III 382/7
 Szczęście Frania PERZYŃSKI W. III 238/10; III 237, 238/18, 238/46, V 296/10
 Szczęście kobiece ZACHARIASIEWICZ J. V 152/35
 Szczęście poety ŻMICHOWSKA N. V 219/1; V 218
 Szczęście w Ameryce TUCZYŃSKI F.K. IV 275/10
 Szczęście w nieszczęściu, czyli wzór stałości, ludzkości i cierpliwości MAREWICZ W.I. II 428/35

- Szczęście Walusia SZELIGA M. IV 189/12
 Szczęście za górami KORZENIOWSKI J. II 210/48
 Szczęśliwa moskiewska ekspedycja Najjaśniejszego Władysława IV króla TWARDOWSKI S. IV 284/3
 Szczęśliwa plantacja PODCZASZYŃSKI M. [tłum.] III 264
 Szczęśliwe nieszczęście RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/4
 Szczęśliwi, żeśmy tych czasów dożyli BIELAWSKI J. I 61/6
 Szczęśliwość życia wiejskiego wierszem ojczystym opisana JAŚKIEWICZ M. II 42/3
 Szczęśliwy światek KONOPNICKA M. II 181/22
 Szczyry niegrzecznie ZABŁOCKI F. V 144/8
 Szczyt zob. Chimera
 Szekspir w Polsce TARNOWSKI S. IV 240/16
 Szekspir w Polsce XVIII w. ESTREICHER S. I 275/1
 Szekspirowska historia tragiczna o królewiczu duńskim Hamlecie SPASOWICZ W. IV 127/5
 Szelągi kieleckie DYGAŚIŃSKI A. I 260/38
 Szeregowca na urlopie RAPACKI W. (syn) III 342/21
 Siermierz przeznaczania WOŁODŹKO W.W. V 100/6
 Siermierz z Rawenny Münch-Bellinghausen E. III 173/9
 Szerzenie się Rosji w Azji Środkowej ZALESKI B. V 156
 Szesnastoletnia uczennica Legouvé E. III 297/11
 Szczęść kobiet RONIĘCIEK B. Jaxa III 380/11
 Szczęść komedijk dla dzieci i młodzieży PRZYBYLSKI Z. III 317/42
 Szczęść lat bytu politycznego Rzeczypospolitej Krakowskiej MECISZEWSKI H. II 442/4
 Szczęść pieśni Moniuszko S. V 159/8
 Szczęść prelekcji o muzyce kościelnej [...] POL W. III 268/26
 Szczęść śpiewów z towarzyszeniem fortepianu S. Montuszki ILNICKA z MAJKOWSKICH M. II 5/3
 Szczęść wierszy NORWID C. III 152/139
 Szczęśćdziesiąt lat pracy J.I. Kraszewskiego ESTREICHER K. I 274/12
 Szczęśćset lat stosunków polsko-pruskich JANKOWSKI Cz. II 26/13
 Szewc i diabeł FREDRO A. I 293/33
 Szewc w piekle PERGES J. III 237/6
 Szkapla Abramowicz S. IV 185/51
 Szkarłatna róża Boskiego Raju [...] zob. Vita et mors gloriose suscepta ... Alberti Męciński
 Szkarłatna wizja RÓŻYCKI Z. Rola III 391/7
 Szkic autobiograficzny BELMONT L. I 44/12
 Szkic historii polskiej dla dzieci (Zarys historii polskiej dla dzieci w dwóch kursach) ZDANOWICZ A. 184/4
 Szkic historii powszechnej dla dzieci ZDANOWICZ A. 184/7
 Szkic Nie-Boskiej komedii KRASIŃSKI Z. II 254/56
 Szkic programu (Szkic programu w warunkach obecnego rozwoju społeczeństwa) PRUS B. III 300/17
 Szkic programu w warunkach obecnego rozwoju społeczeństwa zob. Szkic programu
 Szkic towarzyskiego życia miasta Warszawy z drugiej połowy XIX stulecia (Szkice obyczajowe) POTOCKI L. III 287/5
 Szkice amerykańskie zob. Listy z podróży do Ameryki
 Szkice antyczne ZIELIŃSKI T. V 195/26
 Szkice artystyczne z Wiednia NOSSIG A. III 158/6
 Szkice dorywcze PRUSINOWSKI J. III 305/1
 Szkice fantastyczne BAŁUCKI M. I 31/71
 Szkice helweckie i Talia TARNOWSKI W. IV 242/3
 Szkice historyczne i z domowego życia niedawno ubiegłej przeszłości (Z dawnych dziejów i wspomnień naszego stulecia) WÓJCICKI K.W. V 114/26
 Szkice humorystyczne rysunkowe i literackie KUNICKI L. II 304/10
 Szkice i drobiazgi historycznoliterackie KORBUT G. II 192/8
 Szkice i opowiadania historycznoliterackie HOESICK F. I 407/7
 Szkice i portrety literackie BARTOSZEWICZ K. I 39/15
 Szkice i ramotki JATOWT M. II 43/8
 Szkice i rozprawy Macaulay T.B. IV 241/29
 Szkice i rozprawy literackie (Dante i inne szkice literackie) KLACZKO J. II 121/28; III 278/17; IV 241/31
 Szkice i typy ŁASKOWSKI K. II 315/2
 Szkice i wrażenia literackie POTOCKI A. III 277/7
 Szkice Kaukazu STRZELNICKI W. IV 169/4
 Szkice krytyczne (O Wypiańskim i inne szkice krytyczne) STEN J. IV 156/3
 Szkice literackie i naukowe POPLAWSKI J.L. III 274/1
 Szkice obyczajowe zob. Szkic towarzyskiego życia miasta Warszawy z drugiej połowy XIX stulecia
 Szkice psychologiczne NIEWIAROWSKI A. III 140/13
 Szkice społeczne PIETKIEWICZ Z. III 247/1
 Szkice warszawskie SZYMANOWSKI W. IV 205/4
 Szkice węglem z niedawnej przeszłości SIENKIEWICZ H. IV 46/7; I 307/6; IV 45
 Szkice włoskie ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228
 Szkice z Anglii MACIEJOWSKI I. II 403/1
 Szkice z czasów saskich BARTOSZEWICZ J. I 38/8
 Szkice z nieodległej przeszłości (reminiscencje) KOZIEBRODZKI W.B. II 226/1; II 227/5
 Szkice z podróży w 1890 WYPIAŃSKI S. V 137/49
 Szkice z powstania 1863 r. SAWICKI J. IV 23/1
 Szkice z Włoch CHŁĘDOWSKI K. I 148/5; I 148
 Szkice z ziemi i historii Prus Królewskich DAMROT K. I 210/2; V 248/2
 Szkice z życia artystów POL W. III 269/37
 Szkielet z 1883-1884 WYPIAŃSKI S. V 137/49
 Szkielet na Lesznie PRZYBOROWSKI W. III 312
 Szklana Góra OSTROWSKA B. III 209/16
 Szklana góra SARNECKI Z. IV 20/17
 Szklana Góra WÓJCICKI K.W. V 114/7
 Szklany człowiek i inne opowiadania LAM J. II 311/15
 Szkoda ASNYK A. I 22/3
 Szkoda węgów DMUSZEWSKI L.A. I 243/22
 SZKOLNA MIZERYJA IV 191
 Szkolne czasy KONDRATOWICZ L. II 177/35
 Szkolnictwo francuskie od 1870-1895 POTOCKI A. III 278/11
 Szkolnictwo na czeskiej wystawie ludoznawczej w Pradze 1895 r. KRČEK F. II 273/3
 Szkoła KAWECKI Z. II 109/2; II 108
 Szkoła Batignolska w Paryżu LORENTOWICZ J. II 364/1
 Szkoła cierpliwości GAWATH J. I 319/3
 Szkoła dziennikarska KOSIAKIEWICZ W. II 213/31
 Szkoła kobiet BOGUSŁAWSKI W. I 84/6
 Szkoła kobiet Molière V 162/32
 Szkoła kobiet. Komedja w 5 a. WITOWSKI G.M. V 76/1
 Szkoła mężów ŻDŹARSKI A. V 204/1
 Szkoła obmowy BOGUSŁAWSKI W. I 85/ 27
 Szkoła ojców ZABŁOCKI F. V 145/29
 Szkoła polska gospodarstwa społecznego SUPIŃSKI J. IV 171/7
 Szkoła Polska Narodowa Batignolles OSTROWSKI J.B. III 210/7
 Szkoła pozytywna KRUPIŃSKI F. II 288/3
 Szkoła szczęśliwości, czyli obraz cnót towarzyskich... Sigaud de La Fond J.R. II 306/4
 Szkoła święta DZIERŻKOWSKI J. I 266/27
 Szkoła zazdrosnych BOGUSŁAWSKI W. I 84/9
 Szkoła życia KORCZAK J. II 195/35
 Szkoły historyczne w Polsce SMOLEŃSKI W. IV 112/2
 Szkoły parafialne KOPCZYŃSKI O.A. II 185
 Szkoły parafialne w Polsce i na Litwie za czasów Komisji Edukacji Narodowej WIERZBOWSKI T. V 52/8

- Szkółka dla dzieci ESTKOWSKI E. I 272/7
 Szlachcic chodczakowy ŁOZIŃSKI W. II 389/3
 Szlachcic mieszczański zob. Jarmark. Komedia w 3 a.
 Szlachcic na zagrodzie GLIŃSKI K. I 334/31
 Szlachcic Zawalnia, czyli Białoruś w fantastycznych opowiadaniach. Poprzedzony krytycznym rzutem oka na literaturę białoruską Barszczewski J. III 264/1
 Szlachetka szlachetność DZIERZKOWSKI J. I 266/16
 Szlachectwo duszy CHEĆIŃSKI J.K. I 145/5
 Szlachetna zabawa IZDEBSKA W. II 7
 Szlachetne marzenia PAPI J. III 221/6
 Szlachetne serca PAPI J. III 221/16
 Szlachetne zdrowie Kochanowski J. III 244
 Szlachta – bracia MORAWSKI S. III 79/3
 Szlachta czynszowa, czyli kłótnia o wiatr KAMIŃSKI J.N. II 82/5
 Szlachta w roku 1831 (*Gdy naród na pole wystąpił z orężem*) EHRENBURG G. I 268/1; I 268
 Szlachta w świetle opinii w. XVIII SMOLEŃSKI W. IV 112/9
 Szlachta w świetle własnych opinii SMOLEŃSKI W. IV 112/9
 Szlakami dusz twórczych TOPASS J. IV 253/1
 Szlakiem duszy polskiej (Von Polens Seele) PRZYBYSZEWSKI S. III 320/48
 Szlapy doloł! MERZBACH H. II 443/5; II 443
 Szlązacy w Polsce WĘCLEWSKI Z. V 32/8; IV 28
 Szmat życia ZAPOLSKA G. V 173/9
 Szopen EUSKINA E., Stępowski L. II 397/3
 Szopen a naród (Über Chopin) PRZYBYSZEWSKI S. III 320/33
 Szopka LENARTOWICZ T. II 327/6
 Szopka NIEMOJEWSKI A. III 135/14
 Szopka OPPMAN A. III 181/13
 Szopka krakowska ESTREICHER S., Estreicher T. I 276/13
 Szopka krakowska. Nowe jasełka, czyli Betlejem Polskie dla scen amatorskich oraz teatrzyków marionetek [...] SZCZEPAŃSKI L. led.] IV 187/14
 Szopka polityczna TETMAJER W. Przerwa IV 249/8
 Szopka polska OPPMAN A. III 181/14
 Szopka warszawska HERTZ B., Tatarkiewiczówna W. I 400/17
 Szopka warszawska NOWACZYŃSKI A. III 160/23
 Szopka warszawska OPPMAN A. III 181/18
 Szpicrut honorowy DZIERZKOWSKI J. I 266/7
 Szpieg. Dramat (Tajny szpieg) KOZMIAN S.E. II 236/3; II 235
 Szpieg. Obrazek współczesny narysowany z natury KRASZEWSKI J.I. II 263/49
 Szpieg pruski WIERZBIŃSKI M. V 51/12
 Szpieg, czyli tajemnica fortu Pelagia (Sarajewo 1914. Christine Braun; Krystyna Molnow) BRANDOWSKI S. I 99/14
 Szpital głupich [...] KRAJEWSKI M.D. II 238/3
 Szpital wariatów BAŁUCKI M. I 31/43
 Sztandar ze spódnicy Popławski J.L. V 172
 Sztandary polskie w Kremlu ROMANOWSKI M. III 378/12
 Sztuka dobrego pisania w języku polskim SŁOWACKI E. IV 85/8
 Sztuka i artyści KENIG J. II 111
 Sztuka i handel KASZEWSKI K. II 106/2
 Sztuka i krytyka u nas (Sztuka i krytyka u nas 1884–1898) WITKIEWICZ S. V 74/3; V 74
 Sztuka i krytyka u nas 1884–1898 zob. Sztuka i krytyka u nas
 Sztuka i literatura w 18 i 19 w. Carrière M. II 291/8
 Sztuka i miłość MANN M. II 423/1; II 422
 Sztuka i piękno STRUVE H. IV 165/19
 Sztuka i społeczeństwo STRUVE H. IV 165/27
 Sztuka i życie Wilde O. V 51/45
 Sztuka lwowska w XVI i XVII wieku ŁOZIŃSKI W.I. II 390/17
 Sztuka narodowa SZCZEPAŃSKI L. IV 187
 Sztuka, nauka i literatura we Francji SARNECKI Z. IV 19
 Sztuka oblatpiania FREDRO A. I 294/67.4
 Sztuka ogrodnicza na przelomie w. XVIII i XIX KOMARNICKI L. II 167/4
 Sztuka ogrodnicza, czyli o ogrodnictwie [...] SIARCZYŃSKI F. IV 39/1
 Sztuka polska KLACZKO J. II 120/8; II 119, III 147/65
 Sztuka prowadzenia sporów Schopenhauer A. II 364/17
 Sztuka rymotwórcza DMOCHOWSKI F.K. I 235/5; I 166/3, 241/85, V 250/5
 Sztuka rymotwórcza, pieśni 1–4 KROPIŃSKI L. II 283/9
 Sztuka w obliczu dziejów jako Syntetyki księga pierwsza NORWID C. III 146/37
 Sztuka w służbie BRODOWSKI F. I 101
 Sztuka współczesna i jej kierunki CHŁĘDOWSKI K. I 148/6
 Sztuka zachowania zdrowia ułożona przez szkołę salernitańską (Regimen sanitatis) CHOTOMSKI F.D. I 169/11
 Sztuka zapobiegania chorobom [...] BYCHOWIEC J.W. (tłum.) I 136/15
 Sztuka życia Chesterfield F. V 51/46
 Szuanie, czyli Bretania w r. 1789 Balzac H. V 178/5
 Szuba NIEMCEWICZ J.U. III 128/17
 Szubienica Zawiszy EHRENBURG G. I 268/1
 Szubrawcy GAWALEWICZ M. I 317/24
 Szuja MIEROSŁAWSKI L. III 51/4
 Szukajmy Murzyna Hulewicz K., TATARKIEWICZ M. IV 243/10
 Szumi Marica zob. Xenia
 Szumiało nom polsci morze SĘDZICKI F. IV 32/11
 Szurum – Burum ŁOZIŃSKI W.I. II 389
 Szwaczka warszawska WIENIARSKI A. V 47/8
 Szwaczki BAŁUCKI M. I 31/43
 Szwagrowie DYGASIŃSKI A. I 260/21
 Szwajcaria i Szwajcarowie Dixon H. II 223/7
 Szwargot więzienny zob. Język złoczyńców
 Szwecja PRZEŹDZIECKI A. III 309/2
 Szwedzi w Łędzinach MIARKA K. III 9/5; V 284/5
 Szwedzi w Polsce zob. Stefan Czarniecki. Powieść historyczna
 Szwedzi w Warszawie PRZYBOROWSKI W. III 312/25
 Szwoleżer Stach PRZYBOROWSKI W. III 312/23
 Szwoleżerowie gwardii GAŚIOROWSKI W. I 324/26; I 324/10
 Szyld, czyli sierota z placu Châtelet Masson M. I 240/68
 Szymek i Handzia TUCZYŃSKI F.K. IV 274/4
 Szymek Ziarno DYGASIŃSKI A. I 260/38
 Szymon Konarski CHODŹKO M. Borejko I 164/4; IV 268
 Szymon Konarski. Poeta dramatyczny DZIKOWSKI M. I 267/1
 Szymon Szymonowicz Bielowski A. IV 210/8
 Szymona Szymonowicza „Sielanki” i inne wiersze polskie ŁOŚ J. led.] II 387/17
Szynkareczko, szafareczko, bój się Boga, stój!... zob. Hulańka
 Śtambuch śleszk PAPROCKI B. III 223/23
Ś. Helena na Górze Kalwarii Metastasio P.A. V 166/34
 Ś. Wojciecha, apostoła i arcybiskupa polskiego, Bogarodzica i hymn na święta Panny Najświętszej CIEKLIŃSKI P. I 175/3
 Ścieżka do szczęścia mało komu znana BYKOWSKI I. Jaxa I 137/15
 Ścieżka pobożnego chrześcijanina Androcy F. I 374/24
 Ścieżkami wzywaj Maeterlinck M. III 251/76
 Ścieżki przez życie ŻMICHOWSKA N. V 220/20
 Ścigana JAROSZYŃSKI T. II 38/1

- Śladami Mickiewicza WASILEWSKI Z. V 27/3
 Śladem tęsknoty KONCZYŃSKI T. II 174/4
 Ślady Bolesławów polskich po obcych krajach PRZEŹDZIECKI A. III 310/8
 Ślady historycznych wypadków polskich w „Zimowej powieści” i „Burzy” Szekspira KOZMIAN S.E. II 236/14
 Śląsk STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/9
 Śląsk Górny KOLBERG O. II 160/10
 Śląskie dziecko LIGON J. II 352
 Śleboła Mierzejewska J. III 185/7
 Śledzenie początków narodów słowiańskich SUROWIECKI W. IV 173/6
 Ślepa dziewczyna z Castel-Cuillé Boë J. III 218/7
 Ślepa miłość nie patrzy na koniec RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/4
 Ślepiec POTOCKI J. III 283/18
 Ślepy margrabia JANKOWSKI J. II 27/23
 Śliska do przepaści droga (Śliska do przepaści droga, opowiadanie z powieści) DZIERŻKOWSKI J. I 266/21
 Śliska do przepaści droga, opowiadanie z powieści zob. Śliska do przepaści droga
 Ślub krwi GLIŃSKI K. I 334/34
 Ślub modny (Przekory miłosne) BOGUSŁAWSKI W. I 84/4; I 83
 Ślub... na feście Adama Hieronima Sieniańskiego SZYMONOWICZ S. IV 210/11
 Ślubna obrączka PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/8
 Śluby (Gelübde) PRZYBYSZEWski S. III 320/29
 Śluby (Próba grobu) GÓRSKI A. I 361/5
 Śluby dębnickie, czyli Hanka z Dębnik (Śluby rybackie) KRUMŁOWSKI K. II 287/8
 Śluby Jana Kazimierza WYSPIAŃSKI S. V 133
 Śluby panieńskie, czyli magnetyzm serca FREDRO A. I 292/16; I 290, 294/60, V 253/16
 Śluby rybackie zob. Śluby dębnickie, czyli Hanka z Dębnik
 Śmieciński GROZA A. I 379/10
 Śmierć Maeterlinck M. III 250/59
 Śmierć. Studium (z dziennika suchotnika) DĄBROWSKI I. I 217/1; I 217, V 249/1
 Śmierć Agi Izmaela Czengisa Mazuranić J. II 177/46
 Śmierć Cezara RYDEL L. III 397
 Śmierć Cezara Voltaire II 359
 Śmierć Cyncerona MUŚNICKI N. III 101/5
 Śmierć Felicjana Dułskiego ZAPOLSKA G. V 175/45
 Śmierć i odrodzenie PRZECLAŃSKI J.E. III 306/2
 Śmierć Iwana Groźnego Tolstoj A.K. III 119/14
 Śmierć Jonathana syna Saulowego Lamartine A.M. I 164/13
 Śmierć księcia Zajączka Niemcewicz J.U. III 73
 Śmierć Levitoux ROMANOWSKI M. III 378/12
 Śmierć Ludwika XVI Cléry J.B. II 164
 Śmierć Messaliny BELMONT L. I 44/24
 Śmierć Ofelii WYSPIAŃSKI S. V 136/24
 Śmierć Ossolińskiego SZUJSKI J. IV 197/42
 Śmierć pułkownika MICKIEWICZ A. III 25/30; III 26/31
 Śmierć słowika KONDRATOWICZ L. II 177/36
 Śmierć Tintagilesa Maeterlinck M. I 122/31
 Śmierć urzędnika Czechow A. II 313/70
 Śmierć Wallensteina zob. Wallenstein
 Śmierć we mnie roślinie... SŁOŃSKI E. IV 84/28
 Śmierć Władysława IV SZUJSKI J. IV 196/36
 Śmierć Zygmunta III, czyli panna Urszula zob. Urszula Meierin
 Śmierć żołnierza w szpitalu zob. Pogrzeb kapitana Meyznera
 Śmiertelne koszule DYGASIŃSKI A. I 259/13
 Śmiertelne wiązki ASPIS B. I 24/6
 Śmiertelny bieg KONCZYŃSKI T. II 174/28
 Śmiertelny wróg zob. Wróg
- Śni mi się... PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/15
 Śniadecki jako chemik i biolog Skarzyński B. IV 220/8
 Śniadecki jako lekarz higienista Skarzyński B. IV 220/8
 Śniadecki jako publicysta Skarzyński B. IV 220/8
 Śnieg (Schnee) PRZYBYSZEWski S. III 320/27; III 318, V 301/27
 Śnieg, Baśń ludowa w 1 a. SZUKIEWICZ M. IV 199/1; IV 199
 Śniełki OLIZAROWSKI T.A. III 176/29
 Śp. Józefa Prawdomira przestrogi OSTROWSKI K. III 212/22
 Śpiąca królowa JANKOWSKI J. II 27/4
 Śpiąca królowa WIŚNIEWSKI J.J. V 71/4
 Śpiący Kupidyn KORZENIOWSKI J. II 211/64
 Śpiący rycerze FRIEDBERG S. I 301/4
 Śpiew ZIELIŃSKI G. V 190/3
 Śpiew Anny (*Stuy orle z gór...*) KOŚCIELSKI J. II 222/2
 Śpiew braterski na dzień imienin ... B.: Jana Nepomucena Potockiego [...] DMUSZEWSKI L.A. I 243/25
 Śpiew drugi SUROWIECKI K. IV 172/12
 Śpiew historyczny na obchód Sz.: Sz.: Ś.: J.: □ pod nazwiskiem BB.: Polaków Zjednoczonych [...] MOLSKI M. III 72/8
 Śpiew matki nad kołyską dziecięcia KRZYWICKI T. II 294/4
 Śpiew na cześć 25 lutego 1861 LENARTOWICZ T. II 327
 Śpiew na dzień imienin Br.: Antoniego Nofoka [...] DMUSZEWSKI L.A. I 243/26
 Śpiew na obchód uroczystości imienia ... Karola Woydy BRODZIŃSKI K. I 104/10
 Śpiew ochotników wileńskich KLIMASZEWSKI H. II 123
 Śpiew od ubogich Szydłowski I. V 188/3
 Śpiew pierwszy SUROWIECKI K. IV 172/12
 Śpiew pod tytułem Warszawianka (Warszawianka) Delavigne J.F.C. IV 63/11
 Śpiew poety ZALESKI J.B. V 159/5
 Śpiew towarzyszy (Śpiew towarzyszy polskich) WOLSKI W. V 99/11
 Śpiew towarzyszy polskich zob. Śpiew towarzyszy
 Śpiew w czasie obchodu uroczystości Ś.: Jana przez W.: Wschód Narodowy pod Wschodem Warszawy ... BRODZIŃSKI K. I 104/5
 Śpiew wojenny KOZMIAN S.E. II 235
 Śpiew wojenny ofiarowany naczelnemu wodzowi SUCHODOLSKI R. IV 169/1
 Śpiew z mogiły (*Leci liście z drzewa* ...) POL W. III 267/1
 Śpiew Żydka warszawskiego o Roźnieckim KICIŃSKI B. II 113/6
 Śpiewające jezioro ZALESKI J.B. V 159/5
 Śpiewak z oazy ROMANOWSKI M. III 378/2
 Śpiewakowi Mohorta bratnie słowo BALIŃSKI K. I 27/6
 Śpiewałem wielkość ojczystego kraju... WYSPIAŃSKI S. V 136/35
 Śpiewka bankietowa DMUSZEWSKI L.A. I 243/31
 Śpiewka przyjacielska w dniu imienin ... Kazimierza Miecznikowskiego DMUSZEWSKI L.A. I 243/32
 Śpiewki i wiersze Podolana z lat 1828, 1829 i 1830 STARZYŃSKI S. IV 144/3
 Śpiewki o dawnych Litwinach do roku 1434 zob. Piosnki litewskie
 Śpiewnik dla dzieci (Cztery pory roku) KONOPNICKA M. II 181/14
 Śpiewnik dla użytku ewangelików MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. [ed.] III 96/28
 Śpiewnik historyczny 1767–1863 KONOPNICKA M. II 182/38
 Śpiewnik polski. Zbiór pieśni narodowych (z metodami i akompaniamentem) LORENTOWICZ J. [ed.] II 364/25
 Śpiewnik rozdarty NALEPIŃSKI T. III 111/4
 Śpiewnik Wiktora Każyńskiego KIRKOR A.H. II 115

- Śpiewy dla dzieci JACHOWICZ S. II 14/9
 Śpiewy historyczne NIEMCEWICZ J.U. III 129/46; I 153, II 322/8, V 292/46
 Śpiewy historyczne OPPMAN A. III 181/29
 Śpiewy historyczne jako dalszy ciąg Juliana Ursyna Niemcewicza MORGENBESSER A. III 82/10
 Śpiewy historyczne Juliana Ursyna Niemcewicza pod względem historii uważane LELEWEL J. II 322/8
 Śpiewy masońskie SUROWIECKI K. IV 172/12
 Śpiewy powstańcze WOLSKI W. V 99/11
 Śpiewy słowiańskie pod strzechą wiejską zebrane CHODAKOWSKI A. Dołęga I 156/3
 Śpiewy starego Jakuba KUBISZ J. II 298/2
 Śpiewy ulubione humorystyczne [...] ROZBICKI S.R. III 387/5
 Śpiewy z opery nowej pt. Szarlatan, czyli wskrzeszenie umarłych ZÓLKOWSKI A.G.F. V 225/7
 Śpiewy z rozmaitych oper i innych dzieł dramatycznych DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
 Średniowieczna literatura łacińska w krajach romańskich PORĘBOWICZ E. III 275
 Średniowieczna pieśń religijna polska BRÜCKNER A. I 113/47; II 57, III 180/1, V 80/2
 Średniowieczna poezja łacińska w Polsce BRÜCKNER A. I 112/1; I 385/1, II 427/1
 Środa KOSIAKIEWICZ W. II 212/3
 Św. Stanisław Kostka, niedojrzały w lata, dojrzały w świętobliwość młodości... BIELSKI J. I 65/8
 Św. Wojciech w katedrze gnieźnieńskiej Lisiecki S. I 116/1
 Świadomość polska w XIX wieku BRZOZOWSKI S. I 121
 Świat antyczny a my ZIELIŃSKI T. V 194/9; V 194/20
 Świat, co bajką jest, snem i marzeniem... OPPMAN A. III 181
 Świat duchów zob. Świat duchów czyli sny, przeczucia i widzenia zebrał...
 Świat duchów czyli sny, przeczucia i widzenia zebrał... (Świat duchów) ROGALSKI L. III led.] 371/16
 Świat dziecięcy, czyli zbiór naucek, powiastek i wierszyków NOWOSIELSKI T. III 163/5
 Świat felietonowy EHRENBERG K. I 270/2
 Świat i dusza CIESZKOWSKI H. I 177/1
 Świat i miłość czyli życie i zdania pana Tomasza ZAN T. V 171; III 248
 Świat i pustynia GRUDZIŃSKI S. I 380/14
 Świat i ślepa dziewczyna DYGAŚIŃSKI A. I 259/7
 Świat i ziemia Kraszewski J.L., KRASZEWSKI K. II 270
 Świat kobiecy GROSSEK-KORYCKA M. I 379/8
 Świat kobiety Hardy E.J. II 430/41
 Świat ludowy MACIEJOWSKI I. II 403/19
 Świat małowany rzeczy widocznych pod zmysły podpadających... Comenius J.A. I 33/14
 Świat nadprzyrodzony w „Boskiej komedii” GOSTOMSKI W. I 353/3
 Świat nudów Pailleron E. V 192/21
 Świat po części przejrany BRATKOWSKI D. I 99
 Świat po wojnie PERZYŃSKI W. III 238/26
 Świat rzeźbiarz (Przeciw prądowi) MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/23
 Świat się kończy! KASPROWICZ J. II 98/5
 Świat się ogniami zapala... ASNYK A. I 22/17
 Świat Wypiańskiego. [Album] WYPIAŃSKI S. V 137/52
 Świat wywrócony IV 191
 Świat zabawy Pailleron E. II 373/43
 Świata uszego Stworzycielu... zob. Modlitwa ku piętnaście świętym pomocnikom
 Świątek dziecięcy w trzydziestu dwu obrazach BĘŁZA W. I 47/9
 Świątek filozoficzny MAJERANOWSKI K. II 410/7
 Świątek Zosi ZALESKA M.J. V 155/3
 Świątelka w ciemnym kraju WIŚNIOWSKI S. V 72/3
 Światła GOMULICKI W. I 345/48
 Światła. Nowele RODZIEWICZÓWNA M. III 369/27
 Światła i kwiaty Sienkiewicz H. III 331/10
 Światła z daleka GERMAN J. I 327/8
 Światło i cienie SZTYRMER L. IV 194/5
 Światło prawdy w narodowych stosunkach Szląska, czyli odpowiedź na broszurę: „Ewangelicy i sprawa narodowa na Szląsku” STALMACH P. IV 132/3
 Światło w ruinach ORZESZKOWA E. III 195/38
 Światłodawcy GRUSZECKI A. I 382/31
 Światopogląd pracy i swobody BRZOZOWSKI S. I 121
 Światowa rozkosz MORSZTYN H. III 83/3
 Światowe rozrywki LUBOWSKI E. II 373/39; II 372
 Świątnica Pańska zamykająca w sobie kazania na uroczystości świąt całego roku STAROWOLSKI S. IV 139/27
 Świątobliwy sługa Boży Stanisław Hozjusz RESZKA S. III 357/4
 Świątynia Wener w Knidos Montesquieu Ch. IV 204/4
 Świątynia Bolesci OLIZAR G. III 172
 Świątynia nadziei w początku r. 1814 MINASOWICZ J.D. III 59/1
 Świątynia Polaków czyli Katedra na Wawelu w Krakowie STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/7
 Świątynia Sybilli (Sybilla) WORONICZ J.P. V 105/16
 Świebodość Boga żywego... WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 82/21
 Świeczka zgasta FREDRO A. I 293/48
 Świekra i inne nowele NOWIŃSKI J. III 163/1
 Światne partie SZELIGA M. IV 189/14
 Świetny pomysł FRIEDBERG S. I 302/11
 Świeże powietrze ROSSOWSKI S. III 383/7
 Święci poeci SIEMIENSKI L. [tłum.] IV 43/51
 Święcone u J.O. Księcia Radziwiłła Sierotki SŁOWACKI J. IV 93/56; III 335
 Święcone, czyli pałac Potockich w Warszawie POTOCKI L. III 287/4
 Święcowie zob. Gady
 Święta Cecilija, Rzymianka, panna i męczenniczka GROCHOWSKI S. I 373/8
 Święta Klara KACZKOWSKI Z. II 65/32
 Święta Maria Magdalena Lacordaire H. V 196/11
 Święta Maria Magdalena jak wielką stała się ohydą płci biąlogłowskiej w grzechach swoich, tak wielką ozdobą w pokucie, stateczną w miłości Jezusa aż do śmierci krzyżowej DRUŻBACKA E. I 252/1
 Święta praca LENARTOWICZ T. II 328/16
 Święta Zofia LENARTOWICZ T. II 328/27
 Święte niewiasty TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/24
 Święte tajemnice masonerii sprofanowane Barruel A. IV 172/18
 Święto kwiatów DĘBICKI Z. I 226/3
 Święto majowe ZMORSKI R. V 201/7
 Święto narodowe z powodu przywrócenia Królestwa Polskiego i ogłoszenia zasad konstytucyjnych d. 20/8 czerwca 1815 r. MOLSKI M. III 72/17
 Święto poety WIŚNIOWSKI J.J. V 71/5
 Święto pojednania zob. Eumenidy
 Święto słońca WOLSKA M. V 94/3
 Świętopelk, książę pomorski STRUTYŃSKI J. IV 163/1
 Świętoszek Molière V 162/33
 Świętoszek czyli szalierz Molière V 15/15
 Świętoszek zmyślony BAUDOUIN J. I 41/6; I 40
 Święty Boże, Święty Mocny KASPROWICZ J. II 99/18

- Święty Franciszek z Asyżu PORĘBOWICZ E. III 275/3
 Święty Franciszek z Asyżu i gotycyzm włoski KLACZKO J. II 121/28
 Święty gaj PRZYBYSZEWSKI S. III 320/38
 Święty Jur ZACHARIASIEWICZ J. V 151/11
 Święty Kazimierz ROMER-OCHENKOWSKA H. III 380/14
 Święty ogień SYGIETYSKI A. IV 175/7
 Święty ptak DZIEDUSZYCKI W. I 263/21
 Święty Stanisław. Powieść poetyczna KONOPACKI S. II 179/3
 Święty Stanisław, biskup krakowski, wobec dzisiejszej dziejowej krytyki DZIEDUSZYCKI M. I 262/6
 Święty Wojciech męczennik zob. Saint Adalbert, martyr
 Świętych słów ... Krojnika albo Postylla, polskim językiem a prostym wykładem, też dla prostaków, krotce uczyniona REJ M. III 349/13; I 331/5, 386/8, II 365/3, 366/13, 366/15, III 349/11
 Świstak warszawski wyświstany [...] SUROWIECKI K. IV 172/13; IV 171
 Świstek krytyczny POTOCKI S.K. III 289/25
 Świstki Sylena FALEŃSKI F.M. I 279/6
 Świt zob. Dzieci
 Świt ORKAN W. III 185/18
 Świt. Kartka z pamiętnika (List młodzieńczej Narcyzy) ZMICHOWSKA N. V 220/20
 Świtezianka MICKIEWICZ A. III 22/10
 Świtezianka. Fantazja dramatyczna SIEMIENSKI L. IV 42/3
 Świtezianka. Nympha Svitesii Mickiewicz A. II 253/35
 Świtez. MICKIEWICZ A. III 22/10; III 33/104
- T**a, co nie zginęła DĘBICKI Z., Słoński E. I 226/8, IV 83/22; IV 83, 83/25
 Ta Iza... ASNYK A. I 22/17
 Ta siła fatalna. – This Fateful Power SŁOWACKI J. V 309/176 g
 Ta trzecia SIENKIEWICZ H. IV 49/27
 Tabaka EYSYMONT M. I 277/10
 Tabasz, albo Tobiasz Stary Schonaeus C. III 62/48
 Tabela porównanych monet zagranicznych w kraju do czasu idących WYRWICZ K. V 128
 Tableau de la Pologne ancienne et moderne Malte-Brun C. II 253/37, III 264/1
 Tableau de la première époque de la révolution de Pologne MIEROSŁAWSKI L. III 51/1
 Tablice porównawcze wszystkich wiadomości monet, wag i miar [...] MASSALSKI E.T. II 432/2
 Tablice psychologii poprzedzone rozprawą wstępną z Apodyktyki pt. Prawo stworzenia albo autogenia rzeczywistości HOENE-WRONSKI J.M. I 406/6
 Taboryci KOZŁOWSKI S.G. II 227/6
 Tabu ŻEROMSKI S. V 208/24
 Tabula Cebes Tebańczyk II 345/1, 345/7
 Tabula de Trinitate GRZEGÓRZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/1
 Tabula Ducatus Prussiae, Pomeraniae... WAPOWSKI B. V 21/6
 Tabula Sarmatiae Regna Poloniae et Hungariae WAPOWSKI B. V 21/6
 Tabulae Jablonovianae ... Opus novissimum... JABLONOWSKI J.A. II 10/3
 Tabulae Jablonovianae ex arboribus genealogicis familiarum Slavicarum Regni Poloniae... JABLONOWSKI J.A. II 9/3; II 17
 Tabulatura muzyki albo zaprawa muzyczna [...] GORCZYŃ J.A. I 347/3
 La tache de Caine (Boleslas) MIEROSŁAWSKI L. III 51/7
 Tacyt Boissier G. III 249/7
 Tacyt polski albo raczej Moralia Tacyta nad pochlebstwem Amelot A.M. II 9/14
 Taczka occiarza (Taczka przedającego ocet) BOGUSŁAWSKI W. I 84/19
 Taczka przedającego ocet zob. Taczka occiarza
 Tadeusz ORZESZKOWA E. III 194/30; V 295/30
 Tadeusz Bezimienny KORZENIOWSKI J. II 210/35; II 208, V 90/29
 Tadeusz Chwalibóg DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
 Tadeusz Czacki i Krzemieniec zob. Ateny wołyńskie
 Tadeusz Czacki, jego życie i działalność wychowawcza CHMIEŁOWSKI P. I 152/23
 Tadeusz Kościuszko Dzwonkowski W. II 40
 Tadeusz Kościuszko, czyli cztery chwile z życia tego bohatera (Kościuszko) MAŃKOWSKA B. II 423/3
 Tadeusz Kościuszko, jego odezwy i raporta NABIELAK L. III 103/10
 Tadeusz Leszczy Grabianka i Teresa ze Stadnickich jego małżonka ROLLE A.J. III 376/11
 Tadeusz Rutowski, pomnożyciel kultury lwowskiej ROLLE M. III 377/12
 Tadeuszek (*Raz swawolny Tadeuszek...*) JACHOWICZ S. II 14; V 261/1
 Tajemnica DOBRZAŃSKI S. I 247/3; I 246
 Tajemnica Baskervilleów Doyle A. Conan V. 222/41
 Tajemnica bryły lodu Hughes R. IV 78/5
 Tajemnica, czyli Borys i Milwina ZABOROWSKI T. V 150/4
 Tajemnica długiego i krótkiego życia ADAMOWICZ B. I 14/8
 Tajemnica grobu Braddon M.E. I 278/5
 Tajemnica księdza Fauvel Bisay H. de, Laumonier D. V 221/19
 Tajemnica lorda Singelworth NORWID C. III 150/101; III 143, 151/112, V 292/101
 Tajemnica Ondyny PUZYNYNA G. III 330/15
 Tajemnica pani Krzkućkiej PAWLIKOWSKI M. III 234/6
 Tajemnica piętego pułku węgierskich huzarów ŁOŚ W. II 387/10
 Tajemnica powszechnego dobrobytu (Jak rośnie dobrobyt) LUTOŚLAWSKI W. II 376/43
 Tajemnica psychiki narodu polskiego KONCZYŃSKI T. II 174/41
 Tajemnica publiczna Wolff P. V 112/25
 Tajemnica Renu STRUG A. IV 161/19
 Tajemnica starego dworu CHRZAŚCZEWSKA J. I 173/20
 Tajemnica Stefani ZACHARIASIEWICZ J. V 152/45
 Tajemnica śmierci hetmańskiej SZUJSKI J. IV 195/1
 Tajemnice astrologii chrześcijańskiej NIEMOJEWSKI A. III 136/41
 Tajemnice Krakowa BAŁUCKI M. I 30/8
 Tajemnice małżeńskie DANIELEWSKI C. I 211/10
 Tajemnice na dworze królewskim II 265/80
 Tajemnice Starego Miasta KUCZ K. II 301/10
 Tajemnice życia PRAZMOWSKA T. III 297
 Tajemniczy rycerz RZEWSKI H. III 406/11
 Tajkury GRABOWSKI M. I 370/6
 Tajny fundusz ZACHARIASIEWICZ J. V 151/19
 Tajny szpieg zob. Szpieg. Dramat
 Tak być musiało ZAWISTOWSKA K. V 181/2
 Tak być musiało. Powieść ROGOSZ J. III 372/9
 Tak mi Boże dopomóż. Przysięga obrzezanego. [Parodia] IV 96/75
 Tak mi Boże dopomóż. [Wiersz] SŁOWACKI J. IV 96/75
 Tak się dzieje WILKONSKA P. V 55/6
 Tak się dzieje, czyli życie nad stan BOGUSŁAWSKI S. I 81/11
 Tak się nie godziło! URBAŃSKI A. V 15
 Taka była wola Boża MORACZEWSKA B. III 73
 Taka doła KRZYWICKI T. II 294/4
 Taki to egoista... Taka egoistka MORAWSKI S. III 79/3

- Takie sobie bajeczki Kipling R. V 130/5
 Tako rzecze Zaratustra Nietzsche F. I 53/12
 Talia i Melpomena w Nieświeżu RADZIWIĘŁOWA F.U. III 338/5
 Tam – co bądź, stąd – nic powiedzieć nie godziłoby się? BRONIKOWSKI A. I 109/4
 Tam, „gdzie brzegi bursztynem świecą” KOCHANOWSKI J. II 140/64
 Tam, gdzie się Wisła kończy... GRUSZECKI A. I 382/21; V 259/21
 Tam, gdzie się wznoszą wieże niebotyczne... zob. Pobudka do Polaków
 Tam na bloniu błyszczą kutecie... zob. Ulan na wędzicie
 Tam od Odry... WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/15
 Tamten ZAPOLSKA G. V 173/19
 Tamten człowiek BELMONT L. I 44/2
 Tancerka KASZEWSKI K. II 106/7
 Tanie wydawnictwo dzieł SZANIAWSKI K.J. IV 185/53
 Taniec i rozmowa o nim, w której się to zamyka, skąd powstał taniec, co są za owoce jego GLICZNER E. I 333/4
 Taniec kwiatków OSTROWSKA B. III 209/17
 Taniec miłości i śmierci zob. Złote runo
 Taniec przed zwierciadłem Curel F. V 112
 Taniec zbrońnicy KASPROWICZ J. II 99/13
 Tankred Voltaire III 117/56
 Tankred, Trajedia Woltera w 5 a. wierszem ZABOROWSKI T. V 149/1
 Tańce śmierci FALEŃSKI F.M. I 279/2
 Tańczenie Polki ORPISZEWSKI L. III 187
 Tao Lao-Tse II 326/21
 Tarantula GLIŃSKI K. I 334/11
 Tarare Beaumarchais P.A. I 85/24
 Taras Szewczenko SOWIŃSKI L. IV 124/15
 Tarcza duchowna (Clypeus spiritualis) WARSZEWICKI K. V 24/15
 Tarcza Heraklesa Hezjod I 361/20, III 315/30
 Targaj DYGASIŃSKI A. I 259/7
 Tarlo SKARBEK F. IV 71/10
 Targłówna KRECHOWIECKI A. II 274/11
 Tarnina SZCZĘSNY A.J. IV 188/7
 Tarnów – Rzeszów KOLBERG O. II 160/12
 Tartak słoneczny OSTROWSKA B. III 209/19
 Le Tartuffe ou l'imposteur Molière I 41/6
 Taryfa domów miasta Warszawy i przedmieścia Pragi, z wielu użytecznymi informacjami SKIMBOROWICZ H. IV 79/4
 Taśtaś HERTZ B. I 400/8
 „Tat Twam Asi” ZDZIECHOWSKI M. V 186/32
 Tatarzy WÓJCICKI K.W. V 114/11
 Tatarzy. Tragedia w 5 a. SUPIŃSKI J. IV 171/4
 Tatarzy w Sandomierzu KURAŚ F. II 305/3
 Tatrzy NOWICKI F.H. III 162/1; III 162
 Tątry i Zakopane (Legendowe postacie zakopiańskie) HOESICK F. I 408/19
 Tątry w dwudziestu czterech obrazach skreślone piórem i rylcem STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/4; IV 157
 Tauryka, czyli wiadomości starożytne i późniejsze o stanie i mieszkańców Krymu do naszych czasów NARUSZEWICZ A.S. III 115/31
 Taxatae penitentiae metricae... WŁADYSEAW z GIELNIOWA V 81/10
 Tchorz na wyborach MICKIEWICZ A. III 30/60 (7)
 Te Deum PRZYPKOWSKI S. III 325/1
 Te Deum laudamus LUBELCZYK J. [tłum.] II 366/10
 Te, które się szanuje Wilff P. V 175
 Teatr KRZYWOSZEWSKI S. II 295/23
 Teatr. Wybór pism KOZMIAN S. II 234/18
 Teatr a kino JEDLICZ J. II 45/4
 Teatr amatorski BAŁUCKI M. I 30/24
 Teatr amatorski PUZYŃNINA G. III 329/10
 Teatr amatorski dla dzieci i młodzieży, 12 jednoaktowych komedii PRZYBYLSKI Z. III 317/41
 Teatr Bogusławskiego SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/16
 Teatr Cudowności Cervantes Saavedra M. de II 332
 Teatr, dramaty i muzyka za Stanisława Augusta Bernacki L. I 243/19; V 69/4
 Teatr Kaliny zob. Dramat Kaliny
 Teatr kolegów jezuickich w dawnej Polsce WINDAKIEWICZ S. V 60/21
 Teatr krakowski FELDMAN W. I 282
 Teatr ludowy w dawnej Polsce WINDAKIEWICZ S. V 60/13
 Teatr meiningeński i reforma sceny BOGUSŁAWSKI W. I 82/2
 Teatr nieduży Przybora J. IV 91/34
 Teatr po wojnie RABSKI W. III 331/7; III 330
 Teatr polski przed powstaniem sceny narodowej WINDAKIEWICZ S. V 60/20
 Teatr polski w Galicji wschodniej (1894) SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/7
 Teatr Polski w Warszawie LORENTOWICZ J. II 364/16
 Teatr polski we Lwowie (1780–1881) SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 26/3
 Teatr polski we Lwowie (1881–1890) SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 26/5
 Teatr ruski w Galicji SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 26/3
 Teatr starożytny w Polsce WÓJCICKI K.W. V 114/9
 Teatr szkolny KOMARNICKI L. II 167/5
 Teatr Władysława IV WINDAKIEWICZ S. V 60/10
 Teatra w Polsce ESTREICHER K. I 274/9
 Teatry w stolicy i inne artykuły LORENTOWICZ J. II 365/30
 Teatrzyk amatorski IZDEBSKA W. II 7
 Teatrzyk dla młodego wieku IZDEBSKA W. II 7/10
 Technica curiosa sive Mirabilia artis Schott K. II 155/2
 Technika żywego słowa TENNER J. IV 244/2
 Teinture de la morale NIKUTA M. III 141/2
 Teka Nieczui KACZKOWSKI Z. II 65/24
 Teka różnaitości HOŁOWIŃSKI I. I 410/3
 Teka Stańczyka KOZMIAN S., SZUJSKI J., TARNOWSKI S., Wodzicki L. II 234/3, IV 196/28, 240/1; II 233, IV 195, 239
 Teki Albertrandiego ALBERTRANDI J.C.H. I 16
 Teki Górskiego GÓRSKI S. I 365/2
 Tekst pełny pieśni „Maryja, panno szlachetna” KRČEK F. [ed.] II 274/15
 Teksty polskie z XIV-wiecznych ksiąg sądowych ziemskich krakowskich Karaś M., Perzanowski Z. [ed.] III 385
 Telegrafem! Fabricius O. V 192/30
 Téliémaque Fénelon F. II 8/12
 Temida nad Dniestrem KARCZEWSKI W. II 86/1
 Temistokles (Temistokles) Metastasio P. IV 143/2, 143/4, V 164/14
 Temistokles. Tragedia (z Metastasia) w 5 a. KNIAŻNIN F.D. II 131/13
 Tempi passati ROSSOWSKI S. III 383/6
 Templariusze F. Raynouard I 105/32
 Templum Salomonicum sive Encoenia sacra Smolsiniana MOSTNIK M. III 92/1
 Tempore belli PIK-MIRANDOLA F. III 249/3
 Tempore illo... zob. De sancto Adalberto episcopo
 Temu tylko plug a socha... KONOPNICKA M. II 180/3
 Ten, który jest NIEMOJEWSKI A. III 135/18
 Ten mym zdaniem dobrze żyje... zob. Pieśń druga jedneje ręki co „Kurdesz nad kurdeszami”
 Tendence sociale de l'idée démocratique polonaise Darasz W., Podolecki J.K., WORCELL S. V 104/3

- Tenże to z światem ... żegnając się, rozmawia krótkimi słowami (Żegnanie z światem) REJ M. III 350/19
- Teodor Dostojewski BRZOZOWSKI S. I 122/8
- Teodora Sardou V. IV 20/32
- Teodoro, król borów KRASIŃSKI Z. II 251/8
- Teofil Lenartowicz KONOPNICKA M. II 181/25
- Teofilowi Norwid C. II 327
- Teofrast polski przez Autora Zamku krakowskiego RZEWUSKI H. III 406/10
- Teofrasta Charaktery obyczajowe, Epikteta Rękopis i Cebesza Obraz życia ludzkiego MRONGOWIUSZ (MRONGOWIUS) K.C. [tłum.] III 95/19
- Teogonia Hezjod II 106/28, III 315/30
- Teogonia. Poemat SŁOWACKI J. IV 100/113
- Teologia pasterska Giftschütz F. I 157/11
- Teona CHODKIEWICZ A. I 158/6
- Teoria a praktyka KORCZAK J. II 195/35
- Teoria dell stillometria zob. Stylometrisches
- Teoria jestestw organicznych ŚNIADECKI J. (A.) IV 220/3
- Teoria literatury (stylu, prozy i poezji) do użytku szkolnego i nauki domowej GRABOWSKI B.T. I 368/23
- Teoria o pochodzeniu i rozwoju rytmiczności KAWCZYŃSKI M. II 108/4
- Teoria pana Filipa ZACHARIASIEWICZ J. V 152/47
- Teoria pisania listów dla młodych Polek (Rady dla młodych Polek z okoliczności pisania listów) BRATKOWSKI S. I 100/9
- Teoria poezji SŁOWACKI E. IV 85/8
- Teoria poezji pana Antoniego Bądkiewicza [...] STRUVE H. IV 164/5
- Teoria poezji polskiej z przykładami w zarysie popularnym analityczno-dziejowym BEM A.G. I 47/1
- Teoria prozy i poezji w zarysie GALLE H. I 311/10
- Teoria smaku w dziełach sztuk pięknych SŁOWACKI E. IV 85/8
- Teoria mowy SŁOWACKI E. IV 85/8
- Terakoya, czyli wiejska szkoła Takeda Izumo V 228/35
- Teraz (Pełnoletnie panny) FREDRO A. I 294/53
- Terenia w kłopotcie STARKEL J. IV 137/7
- Teresa. Opowiadanie autora Wędrówek KORZENIOWSKI J. II 210/32
- Teresa. Wieś tegoczesna WODZICKI K. V 87/5
- Teresa, albo tryumf cnoty MICHNIEWSKI A.T. III 12/2
- Teressa A. Dumas (ojciec) I 95/4
- Terminatio ex itineraio TARNOWSKI J. IV 238/1; IV 238
- Termopile polskie (Książę Józef Poniatowski. Tragedia w 5 a.) MICIŃSKI T. III 14/13; III 13, 14/23
- Terno DMUSZEWski L.A. I 242/5
- Terror JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/44
- Le Testament Caignez L.Ch. I 41/21
- Testament NAKWASKA A. III 109
- Testament zob. Do moich synów
- Testament, czyli stłuczone okulary GODEBSKI K. I 339/3
- Testament, czyli tajemnice w zamku Udolfa BAUDOUIN J. I 41/21
- Testament Luterski żartownie napisany ZIMOROWIC J.B. V 197/3
- Testament mój SŁOWACKI J. IV 94/60
- [Testament Jaśniacha] ŻEROMSKI S. V 209/40
- Testament Napoleona PAWLIKOWSKI M. III 234/7
- Testament Nowy zupełny (Nowy Testament Seklucjana) SEKLUCJAN J. [ed.] IV 30/16; III 100/6
- Testament polityczny pisany w Montfermeil CZARTORYSKI A.J. I 195/9; I 195
- Testament starca jednego PAPROCKI B. III 222/7
- Testamentu Nowego część pierwsza MURZYNOWSKI S. [tłum.], SEKLUCJAN J. [ed.] III 100/6, IV 29/14
- Testamentu Nowego część wtóra a ostateczna MURZYNOWSKI S. [tłum.], SEKLUCJAN J. [ed.] III 100/6, IV 30/15
- Teść ABRAHAMOWICZ A., RUSZKOWSKI R. I 14/13, III 394/5
- Tetmajer i J.S. Wierzbicki ZDZIECHOWSKI M. V 185/5
- Tetrasticha vitas singulorum archiepiscoporum Leopoliensium inlytae nationis Armenae in Polonia brevi carmine destignantia... MINASOWICZ J.E. III 60/4
- Tędy, tędy leciał ptaszek ZALESKI J.B. V 158
- Teśkne chłopi FALEŃSKI F.M. I 278
- Teśkność do Justyny na wiosnę KARPÍŃSKI F. II 91
- Teśknota SŁOŃSKI E. IV 83/7
- Teśknota ZAN T. V 170
- Teśknota. Fantazja w trzech działaniach GOŚLAWSKI M. I 352/4
- Teśknota. [Poezje] RÓŻYCKI Z. Rola III 391/1
- Teśknota do ojczyzny błękitnej Ejsmond J. IV 15
- Teśtent DANIŁOWSKI G. I 213/13
- Tętniące serce Lagerlöf S. III 250/17
- Thadée Soplica, ou Le dernier proces en Lithuanie Mickiewicz A. III 212/31
- Thais France A. IV 156/5
- Thalassio ... Mikołajowi Korcyńskiemu ... i Barbarze Pukarzewskiej DANIECKI J. I 210/6
- Thalitha kumi GAŚSIOROWSKI W. I 324/22
- Thanatomachia, to jest bój ze śmiercią ARTOMIUSZ P. I 21/4
- Thaumatographia naturalis, in decem classes distincta zob. Enchiridion historiae naturalis
- Theatralische Belustigungen BRÜHL A.F. I 115/10
- Le théâtre OSTROWSKI K. III 212/28
- Théâtre complet OSTROWSKI K. III 211/11
- Le Théâtre en Pologne BOGUSŁAWSKI Władysław I 82/5
- Théâtre persan CHODŹKO A. Borejko I 160/9
- Theatrum cometicum LUBIENIECKI S. (młodszy) II 368/7
- Theatrum universale historiae naturalis JONSTON J. II 59/5
- Theatrum universale omnium animalium quadrupedum libri IV JONSTON J. II 59/5
- Thebaida Racine J.B. III 337
- Thebais Seneca L.A. I 34/7
- Thème varié WOLSKA M. V 94/2
- Theomusia sive doctrina fidei Christianae, primum polono ac dein latino carmine descripta LUBOMIRSKI S.H. II 370/9
- Théorie des richesses sociales suivie d'une bibliographie de l'économie politique SKARBK F. IV 71/17
- Thesauri ... tomus secundus latino-polonicus KNAPIUSZ G. II 129/4
- Thesauri ... tomus tertius, continens Adagia polonica selecta et sententias morales ac dicitaria faceta honesta... (Idiotismi polonici...) KNAPIUSZ G. II 129/4
- Thesaurus polono-latino-graecus (Synonyma seu Dictionarium polono-latinum, ex Thesaurio ... collectum) KNAPIUSZ G. II 129/4
- Theses chemico-physicae... TRZCIŃSKI A. IV 269
- Theses filosofskie MORSZTYN H. III 83/1
- Theses philosophicae Aristotelico-Thomisticae... TRZCIŃSKI A. IV 268
- Theseus athenieński i Numa rzymski, dwaj królowie wielcy Plutarch II 33/20
- Thren super transmigracionem Babylonicam WIDAWSKI WĘZYK P. V 41/3
- Threnodia in funere... Joannis Cochanovii... TRZECIESKI A. IV 272/23
- Threnodia Valachiae KRZYCKI A. II 292/12
- Thyestes Seneca L.A. I 34/7
- Tiara i korona JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/33; V 263/33
- Tibère à Caprée RZEWUSKI St. III 410/17
- Tigranes MINASOWICZ J.E. [tłum.] III 61/40

- Tissot w Warszawie SIENKIEWICZ H. IV 52/54
 Tłumacz piosenki [...] CEYNOWA E.S. I 143/12
 Tłumacz rokokowy powiatu ruskiego BŁAŻEWSKI M. I 75/1
 Tłumaczenia Szopena (Tłumaczenia Szopena i Beethovena)
 UJEJSKI K. V 10/13; V 9
 Tłumaczenia Szopena i Beethovena zob. Tłumaczenia Szopena
 Tłumaczenie listu dziwiącego do Autora Dziennika Francuskiego POTOCKI J. III 282/4
 Tłumaczenie tajemnic nowej wiary objawionej Polakom przez J. Baudouina Francuza [...] SUROWIECKI K. IV 172/15
 Tłumaczenie z francuskiego „Historii bezrządu Polski” Rulhière C.C. IV 183
 To, co nie przemija PERZYŃSKI W. III 238/5
 To, co się stało SZCZĘSNY A.J. IV 188/3
 To i owo, właściwie zaś: ani to ani owo, czyli 48 powiastek dla pełnoletnich dzieci PRUS B. III 300/2
 To lubię MICKIEWICZ A. III 22/10
 To polityka ZAHAJKIEWICZ S. V 154/18
 Toast SIENKIEWICZ H. IV 52/54
 Toast. Bajki powojenne LEMAŃSKI J. II 325/20
 Toast wygnania w rocznicę powstania styczniowego MERZBACH H. II 443/8
 Toasty MICKIEWICZ A. III 25/25
 Tobiasz wywołony LUBOMIRSKI S.H. II 370/10; V 281/10
 Todos Romanyszyn (Czarna dola) TURCZYŃSKI J. IV 275/11
 Tola URBANŃSKI A. V 15
 Tomasso Valle ZGLIŃSKI D. V 188/4
 Tomasz Kajetan Węgierski (1755–1787) ESTREICHER K. I 274/7
 Tomasz Rendalen Björnson Björnsterne M. III 250/36
 Tomasz Sitok BRODOWSKI F. I 102/2
 Tomasz Żak ZAPOLSKA G. V 175
 Tomaszka Zana „Gryczane pierożki” Gawalewicz M. V 171/2
 Tomek Baran REYMONT W.S. III 361/4
 Tomek Beznogi GREGOROWICZ J.K. I 372/5
 Tomek Sandomierzak GREGOROWICZ J.K. I 372/9
 Tomik wierszy z 1793–1795, ofiarowany w grudniu 1795 Marii Wirtemberskiej KROPIŃSKI L. II 282/1
 Tomiło KOROTYŃSKI W. II 199/2
 Tomira ŁUSZCZEWSKA J. II 399/2
 Tomko Prawdzic KRASZEWSKI J.I. II 267/124
 Ton modny pod schodami zob. Modne życie pod schodami
 Tonio Kröger Mann T. I 45/32
 Le Tonnelier Audinot N.M. I 41/8
 Topiel (Untiefen) PRZYBYŚZEWSKI S. III 320/36
 Topiel. Powieść SIEROSZEWSKI W. IV 68/28
 Topielec NIEDŹWIECKI Z. III 124/7
 Topir – Góra OLIZAROWSKI T.A. III 175/13
 Tora Geijerstam G. I 314/14
 Torkwato Tasso Goethe J.W. II 100/43
 Torquato Tasso Goethe J.W. II 49/8
 Tortura nadziei, opowieści okrutne zob. Vox populi i inne wybrane „opowieści okrutne”
 Toruńskie nocy GROCHOWSKI S. I 373/22
 Tosca [Libretto] GERMAN L. I 328
 Totalizator GRAYBNER S. I 371/14
 Totenmesse (Requiem aeternam ...) PRZYBYŚZEWSKI S. III 318/3; V 301/3
 Totentanz der Liebe zob. Das grosse Glück
 Towarzystwa naukowe i literackie w Polsce w. XVIII SMOLEŃSKI W. IV 112/3
 Towarzystwo Filomatów ŁUCKI A. [ed.] II 394/13
 Towarzystwo Królewskie Przyjaciół Nauk KRAUSHAR A. II 272/15
 Towarzystwo warszawskie 1813–1815 wg listów współczesnych pani Nakwasce Falkowski J. III 109
 Towarzystwo Warszawskie Przyjaciół Nauk KRAUSHAR A. II 272/15; I 158/2
 Towarzysz domowy dla pilnych dzieci [...] NOWOSIELSKI T. III 163/8
 Towarzysz pancerny WOŁOWSKI M. V 102/26; V 101
 Towarzysz pilnych dzieci IZDEBSKA W. II 7
 Towański et sa doctrine jugée par l'enseignement de l'Église SEMENENKO P. IV 31/2; IV 254/1
 Towańszczyzna wystawiona i aneksami objaśniona WITWICKI S. V 78/15; IV 254/1, V 77, 78/21
 Trachiniai Graece Sofokles I 375/14
 Trachinki Sofokles I 108, II 106/22
 Tractado ... de los amores de Grisel y Mirabella Flores J. de III 223/25
 Tractatus ... de dotatione Constantini GAŁKA A. z DOBCZYŃNA I 311/1
 Tractatus de annatis camerae apostolicae solvendis WŁODKOWICZ P. V 85/1
 Tractatus de Deo, Christo et Spiritu Sancto zob. Argumenti pro trino et uno Deo ... examinatio
 Tractatus de duabus Sarmatiis, Asiana et Europiana, et de contentis in eis (Descriptio Sarmatarum Asiana et Europiana) MACIEJ z MIECHOWA II 401/2; II 401
 Tractatus de Ecclesia SOCYN F. IV 117/14
 Tractatus de instificatione SOCYN F. IV 117/15
 Tractatus de natura iurium et bonorum regis et de reformatione regni ac iuris reipublicae regimine ZABOROWSKI S. V 148/1; V 148
 Tractatus de ordine Cruciferorum et de bello Polonorum contra dictos fratres WŁODKOWICZ P. V 85/5
 Tractatus de potestate papae et imperatoris respectu infidelium (*Saevientibus olim Pruthenis...*) WŁODKOWICZ P. V 85/2; V 85/3
 Tractatus de sulphure SĘDZIWIÓJ M. IV 34/6
 Tractatus rationis et conscientiae (*Multorum tam clericorum quam laicorum quaerela est...*) MATEUSZ z KRAKOWA II 433/1
 Tractatus tres: I. Polonia. II. Sarmatae bellatores. III. Scriptorum polonicorum Hekatomas STAROWOLSKI S. IV 140/42
 Tradycje kadeńskie lity. błędny zob. Tradycje kadeńskie
 Tradycje kadeńskie KRASZEWSKI K. II 270/10
 Tradycje sanockie KACZKOWSKI Z. II 65/22
 Trafil swój na swego MINIEWSKI W. III 64
 Trafila kosa na kamień PUZYŃNA G. III 330/16
 Trafunek nieszczęśliwy LUBOMIRSKI S.H. (?) II 371/24; V 281/24
 Tragedia człowieka Mádach I. III 297/13
 Tragedia Epaminondy KONARSKI S.H. II 171/20
 Tragedia Eumenesa (Die Tragedie des Eumenes; Das Lösegeld) RITTNER T. III 366/22
 Tragedia Habsburgów BELMONT L. I 44/15
 Tragedia i komedia DZIERŻKOWSKI J. I 266/28
 Tragedia krwi ADAMOWICZ B. I 14/3
 Tragedia myśli NOSSIG A. III 158/1
 Tragedia o podagrze Lucjan z Samosaty I 34/4
 Tragedia o polskim Scyluracie JURKOWSKI J. II 62/10
 Tragedia ... o sędzie ostatecznym... Tucci S. V 164/14
 Tragedia o świętym Kazimierzu Królewiczu Polskim... ZAŁUSKI J.A. V 164/14
 Tragedia o Ulissiesie [...] PAXILLUS A. III 235/2
 Tragedia Petri comitis I 139
 Tragedia polska WIŚNIOWSKI J.J. V 71/12
 Tragedia Szekspira „Koriolan” SPASOWICZ W. IV 127/10
 Tragedia trzech siostr RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/3
 Tragedia Węgier a polityka polska ZDZIECHOWSKI M. V 185/17

- Trzech dni rozmowa o dzieciokrzęństwie CZECHOWIC M. I 201/3
- Trzech dni rozmowa o niektórych artykułach tych czasów wzruszonych Czechowic M. I 127/5
- Trzeci dzień LANGE A. II 312/28
- Trzeci Maj na znaną nutę KICIŃSKI B. II 113/8
- Trzeci Maj RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/9
- Trzeci maja. Obraz dramatyczny LABUŃSKI J. II 376/3
- Trzeci szturm do Stawiszcz! ZALESKI J.B. V 159/5
- Trzeci klasą KOŚCIKIEWICZ W. II 212/4
- Trzeci humoreski STASIAK L. IV 146/13
- Trzej bracia bliźnięta zob. Troje bliźnięt, czyli podobieństwo nadzwyczajne
- Trzej bracia rywale, czyli kłótnia o zięcia ŻDŻARSKI A. V 204/1
- Trzej królowie DAROWSKI A.W. I 216/1
- Trzej muszkietierowie Dumas A. IV 65/13
- Trzej wieszczowie nasi wobec Kościoła FELIŃSKI Z.S. I 286/5
- Trzewiczek KRASZEWSKI K. II 270/8
- Trzewiki morderowe, albo szewcowa niemiecka MICHNIEWSKI A.T. III 12/5
- Trzewiki szczęścia HERTZ B. I 400
- Trzeźwi JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/9
- Trzpiot HYZDEU T. I 417/3
- Trzpiot. Komedia w 3 a. Barrière T., Gondinet E. V 192/22
- Trzy baśnie: Mądry kot. Księżniczka z głogu. Kopciuszek ANCZYC W.L. I 19/19
- Trzy córki wdowy Ducange V.H. I 240/50
- Trzy dni w Zakopanem BARTOSZEWICZ K. I 38/4
- Trzy dni z życia mojego CHŁĘDOWSKI W. I 149/4
- Trzy doby TURCZYŃSKI J. IV 276/21
- Trzy domina FREDRO J.A. I 300/5
- Trzy dusze STEN J. IV 156/2
- Trzy dziełka J.B. Zimorowica (Pomniejsze źródła do dziejów literatury i cywilizacji polskiej w XVI i XVII stuleciu) Heck K.J. [ed.] V 197/9
- Trzy epizody z dawnego życia szlacheckiego BYKOWSKI P. Jaks a I 138/10
- Trzy fragmenta z poematu Pan Tadeusz zob. [Pan Tadeusz]. [Fragmenty poematu]
- Trzy fragmenty epickie [...] z odnalezionych rękopisów poety w r. 1915 do druku podane NORWID C. III 146/50, 149/86, 149/87, 307/22
- Trzy gody KNIAŻNIN E.D. II 131/13
- Trzy godziny małżeństwa Bettauer H. III 250/66
- Trzy grzechy śmiertelne Polski Bukaty A. III 124/7
- Trzy kazania o Najśw. Pannie Maryi (Magistra Jana z Szamotuł, dekretów doktora, Paterkiem zwanego, kazania o Marii Pannie Czystej) JAN z SZAMOTUŁ II 20/1
- Trzy konstytucje polskie 1791, 1807, 1815 [...] LELEWEL J. II 322/22
- Trzy królowe GOMULICKI W. I 344/18
- Trzy kryże pod Brykowem KONOPACKI S. II 179/1
- Trzy lata w więzieniu pruskim RAKOWSKI K. III 340/6
- Trzy legendy o krucyfiksie Zeyer J. III 307/19
- Trzy legendy z dawnych lat PIETKIEWICZ A. III 247/14
- Trzy lilie, spisane opowiadania śp. Józefa Szczygielskiego CHODŹKIEWICZ W.K. I 159/2
- Trzy listy prababki BARTKIEWICZ Z. I 37/12
- [Trzy listy wierszem do księcia Bogusława Radziwiłła] NABOROWSKI D. III 105/8
- Trzy lzy anioła TERLECKA A. IV 244/1
- Trzy miesiące (Ostatnie trzy miesiące życia) NARZYMSKI J. III 119/11
- Trzy miłości NORWID C. III 151/125
- Trzy monarchinie DRUŻBACKA E. I 252/1
- Trzy myśli pozostałe po śp. Henryku Ligenzie zmarłym w Morrealle 12 kwietnia 1840 roku KRASIŃSKI Z. II 252/21; II 254/56
- Trzy niezane dialogi z wieku XVI Celichowski Z. IV 29/5
- Trzy obrazy Sybry BARTUSOŃNA M. I 39
- Trzy opowiadania historyczne ROLLE A.J. III 376/6
- Trzy opowieści BARTKIEWICZ Z. I 37/11
- Trzy opowieści Ryl H. IV 49/32
- Trzy pieśni polskie z wieku XVI Wierzbowski T. IV 273/32
- Trzy piosnki LASKARYS J. II 315/7
- Trzy piosnki pięknościom ofiarowane BIELAWSKI J. I 61/9
- Trzy po trzy FREDRO A. I 293/30; I 294/54
- Trzy poemata SŁOWACKI J. IV 93/51; IV 92/47, 92/48, 93/50, 93/52
- Trzy poemata J. Słowackiego... ROPELEWSKI S. III 381
- Trzy pokolenia DMOCHOWSKA E. I 234/10
- Trzy pokolenia w Krakowie DĘBICKI L. I 225/10
- Trzy pomniki w Zboiskach NABIELAK L. III 102
- Trzy powieści zob. Obrazki ukraińskie
- Trzy psalmy i Hejnał RUFFER J. III 394/2
- Trzy rozprawy z filozofii społecznej Rousseau J.J. II 335/10
- Trzy siostry LENARTOWICZ T. II 327/4
- Trzy skazówki dążeń i usiłowań moich w Paryżu TRENTOWSKI B. IV 261/12
- Trzy skecze: W gabinecie lekarza. – Druga podróż posłubna. – Wynalazca SZCZEPAŃSKI L. IV 187/10
- Trzy sonety Petrarca F. III 105/19
- Trzy spotkania SCHMITT H. IV 25/1
- Trzy struny GOSZCZYŃSKI S. I 355/6; I 354
- Trzy struny. Wybór poezji UJEJSKI K. V 11/24
- Trzy studia ZIELIŃSKI T. V 194/10
- Trzy studia. O „Komedi bohaterkiej” Edmunda Rostanda. – „Juliusz II” Juliana Klaczki. – „Krzyżacy” Henryka Sienkiewicza KONOPNICKA M. II 181/33
- Trzy szkice powieściowe z roku 1865 BAŁUCKI M. I 30/6
- Trzy wieszchy SIEMIENSKI L. IV 42/2; IV 41
- Trzy wiśnie ODYNEC A.E. III 169/1
- Trzy zabytki języka polskiego XIV i XV w. Szujski J. V 48
- Trzy życzenia PIEROŻYŃSKI L. III 244/3
- [Trzydziesty] 30 września PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/15
- Trzydzieści lat wśród dzikich Grin H.L. II 430/44
- Trzydzieści lat życia szulera Beudin J.F., Goubaux P. III 64/4
- Trzydzieści morgów KOŚCIKIEWICZ W. II 212/6
- Trzydzieści sztuk mieć wanna każda biatogłowa... zob. O gładkiej białej głowie
- Trzynastowieczny opis podróży do Mongolii BENEDYKT POLAK V 239/1
- [Trzysta sześćdziesiąt pięć] 365 obiadów LASKOWSKI K. II 315/5
- Tuba vocalis famae ac aeviternae memoriae ... Joannis III zob. Trąba wiekopomnej sławy i pamięci ... Jana III
- Tuberoza ROSINKIEWICZ K. III 382/15
- Tukaj albo Próby przyjaźni MICKIEWICZ A. III 22/10
- Tułacz SIEROSZEWSKI W. IV 68/16
- Tułacz. Opowiadania historyczne KRASZEWSKI J.I. II 263/57
- Turcicae quattuordecim (Omnia quotquot et quae nondum in lucem prodierunt opera...) WARSZEWICKI K. V 23/7
- Turcicae tres WARSZEWICKI K. V 23/6
- Turcja europejska Mac-Farlane K. I 239/44
- [Turcyki] ORZECZOWSKI S. III 188/1
- Turniej KOZŁOWSKI S.G. II 227/5
- Turnieje LENARTOWICZ T. II 328
- Turoń ŻEROMSKI S. V 211/75
- Turris Babel Grzegorz Paweł IV 21/2

- Turysta z musu JATOWT M. II 43/11
 Tutejsi ROMER-OCHENKOWSKA H. III 380/11
 Tuzin komedyjek i obrazków scenicznych dla dzieci i młodzieży ŚWIDERSKI L. IV 225/2
 Tuzy GRUSZECKI A. I 381/1
 Twardojada BARTELS A. I 36/12
 Twardowski WÓJCICKI K.W. V 114/7
 Twardowski ZAN T. V 170
 Twardowski. Misterium z podań narodowych we dwóch częściach GROZA A. I 379/11
 Twardowski czarnoksiężnik KORSAK J. II 200/3
 Twardowski na Krzemionkach KAMIŃSKI J.N. II 82/4
 Twarz zza kurtyny GERMAN J. I 327/10
 Twierdzą nam będzie każdy próg GALICA A. I 308/4
 Twinko ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/22
 Twory MINASOWICZ J.D. III 59/6
 Twory Dydyma Olifira OLIZAROWSKI T.A. III 176/19
 Twórcze ideały pieśni Trembeckiego ZGIERSKI W. V 187
 Twórczość dramatyczna autora [J. Turczyńskiego] i pojedyncze jego tragedie i dramaty TURCZYŃSKI J. IV 276/24
 Twórczość i twórcy MATUSZEWSKI I. II 437/5
 Twórczość jako żywioł samorodnej, naszej polskiej filozofii DEMBOWSKI E. I 222/9
 Twórczość liryczna Asnyka i jej znaczenie w poezji polskiej ZDZIECHOWSKI M. V 185/5
 Twórczość plastyczna WYSPIAŃSKI S. V 137/49
 Twórczość poetyczna Marii Konopnickiej w ciągu 25 lat GALLE H. I 311/4
 Twórczość w życiu społeczności DEMBOWSKI E. I 222/10
 Ty nie jesteś moją panią ULRICH L. V 12
 Ty się boisz, nie wiem kogo ... GÓRNICKI Ł. I 359/9
 Tydzień miódowy rekruta MICKIEWICZ A. III 28/44
 Tydzień poleski BARTELS A. I 36/11
 Tydzień stworzenia świata POTOCKI W. III 291/2
 Tygodnik krakowski BAŁUCKI M. I 29
 Tygodnik lwowski ŁOZIŃSKI Wł. II 389
 Tygodnik paryski WĘGIERSKA Z. V 33
 Tygrys bengalski RAPACKI W. (syn) III 342/15
 Tylko dla kobiet NOWACZYŃSKI A. III 160/42
 Tylko grajek Andersen H.Ch. II 343/18
 Tymko Medler ROSINKIEWICZ K. III 382/1
 Tymon KOWALSKI F. II 224/5
 Tymon Lucjan z Samosaty I 211/11
 Tymon Ateńczyk Shakespeare W. II 236/16, V 13/6
 Typograf do Autora STARZEŃSKI M. IV 143/4
 Typy gatunkowe LUBOWSKI E. II 373/33
 Typy i charaktery KRASZEWSKI J.J. II 262/34
 Typy i ideały pozytywnej beletrystyki polskiej JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/17
 Typy i obrazy krakowskie BAŁUCKI M. I 30/35
 Tyrteje NORWID C. III 148/73; III 143
 Tyrtejka OLIZAROWSKI T.A. III 175/6
 Tyrteusz ANCZYC Wł. I 19/8
 Tyrteusz. (Z cyklu „Wojna”) PRZYBYSZEWSKI S. III 320/43
 Tyrteusz. Monolog LENARTOWICZ T. II 327/4
 Tyrteusz. Pieśń piątą z księgi Cherubim PRZYBYSZEWSKI S. III 320/30
 [Tysiąc osiemset czternaście] 1814–1830. Mozaika dziejowa SYNORADZKI M. IV 177/23
 [Tysiąc osiemset dwunasty] 1812. Tragedia w 5 a. FELDMAN W. I 282/25
 [Tysiąc osiemset sześćdziesiąty pierwszy] „1861–1863”. Trylogia URBAŃSKI A. V 15/8
 [Tysiąc osiemset sześćdziesiąty siódmy] 1867–1892. W dwudziestą piątą rocznicę założenia Czytelni Akademickiej we Lwowie WÓJCIECHOWSKI K. V 89/1
 [Tysiąc osiemset trzydziesty ósmy] 1838. Ósmy rok od wznowienia wojny narodowej (Pieśń polska. Rok 1838my od wznowienia wojny narodowej) GORECKI A. I 350/5
 [Tysiąc osiemset trzydziesty pierwszy] (1831–1863) Dwaj Juliusze SIEMIŃSKI L. IV 43/31; V 307/31
 [Tysiąc siedemset osiemdziesiąty] 1780 ŁOŚ W. II 387/1
 [Tysiąc trzysta pięćdziesiąt] 1350–1439. Hrabia na Rostocku, błędny rycerz Słowiańszczyzny, na rubieży 14 i 15 stuleci zob. Hrabia na Rostocku
 [Tysiącza wosiemset odinnadcaty] 1811 i 1812 годы PRZECIAWSKI J.E. III 306/3
 Tytan. – Arion z Koryntu KRAUSHAR A. II 271/3
 Tytuły prawa majdeberskiego GROICKI B. I 378/8
 Tytus Andronikus Shakespeare W. II 236/16, V 13/6
 Tytus Japończyk BIELSKI J. I 64/4
 Le Tzar et ses réformes en Pologne BRATKOWSKI S. I 100/20
U Babuni KRASZEWSKI J.I. II 266/96
 U bramy rajy SIENKIEWICZ H. IV 51/45
 U doktora KOZIEBRODZKI W.B. II 227/19
 U kolebki narodu BELCİKOWSKI A. I 46/16
 U kolebki teatru SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/11
 U królewskich wrót Hamsun K. V 112/28
 U krawaję strugi BARTKIEWICZ Z. I 37/6
 U nas inaczej ZALESKI J.B. V 158
U nóg twych kładę: O żałobna wdowo... zob. Ofiarowanie
 U ogniska NIEDŹWIECKI Z. III 124/3
 U opoki mesjanizmu ZDZIECHOWSKI M. V 185/9
 U poetów PRZESMYCKI Z. III 307/16
 U progu nowego życia KRZYŻANOWSKA N. II 296/10
 U progu sztuki MACIEJOWSKI I. II 404/33
 U stóp Wawelu miał ojciec pracownię WYSPIAŃSKI S. V 136/30
 U swoich na obczyźnie WOŁOWSKI M. V 102/4
 U trumny wieszczą KASPROWICZ J. II 98/4
 U wrót Hadesu MICIŃSKI T. III 14/23
 U wrót szczęścia ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/2
 U wspólnego stołu ZGLIŃSKI D. V 188/7
 U wylotom STARZEŃSKI L. IV 141/8
 U źródeł KRZYMUSKA-IWANOWSKA M. II 294/2; II 293
 U źródła SIENKIEWICZ H. IV 49/33
 U źródła cnót HERTZ J.A. I 401/3
 U źródła i inne nowele KONOPNICKA M. II 183/77
 U źródła wiedzy GRUSZECKI A. I 382/43
 Uang-Ming-Tse (Bokser) SIEROSZEWSKI W. IV 67/10
 Ubaldo Mignonio Schol. Pjar. „Noctium sarmaticarum” auctori (...) BOHOMOLEC F. I 88/4
 Über annos maiorenntatis, discretionis et competentiae nach polnischen Rechten STEINER K.B. IV 155/5
 Über Bord (Na rozstaju) PRZYBYSZEWSKI S. III 318/5; III 321/61
 Über Chopin zob. Szopen a naród
 Über das Polnische Reichsgrundgesetz, Neminem captivabimus nisi iure victum, aut in maleficio deprehensum etc. STEINER K.B. IV 155/2
 Über das Verhältniss des Lustspiels „Les Contents” von Odet de Turnèbe zu „Les Ebañis” von Jacques Grévin und belder zu den Italiern KAWCZYŃSKI M. II 108/9
 Über die bestimmende Ursache des Philosophierens NOS-SIG A. III 158/7
 Über die bis jetzt unbekannt gebliebenen Gedichte von Zbi-gniew Morszyn Rzepecki J. III 90/5
 Über die Echtheit, Reihenfolge und logische Theorien von Platos drei ersten Tetralogien LUTOSŁAWSKI W. II 375/4
 Über die Grundvoraussetzungen und Consequenzen der individualistischen Weltanschauung LUTOSŁAWSKI W. II 375/8

- Über die Konjugation im Polnischen RYMARKIEWICZ J. III 399/2
- Über die Kreisbewegungen der Weltkörper zob. De revolutionibus orbium coelestium libri VI
- Über die Satiren des Christoph Opaliński RABSKI W. III 331/3
- Über die Vergleichung der alten besonders griechischen mit der deutschen und neueren schönen Literatur GRODDECK G.E. I 375/3
- Über Pfandesverschreibungen auf adliche Güter nach polnischen Rechten STEINER K.B. IV 155/4
- Ubiórę ciebie w błękit kwiatów... TETMAJER K. Przerwa IV 247/47
- Ubiory w Polsce od najdawniejszych czasów aż do chwili obecnych, sposobem dykcyjnarza ułożone i opisane GOŁĘBIEWSKI E. I 343/7
- Ubodyz krewni Balzac H. III 297/10
- Ubodyz w salonie LUBOWSKI E. II 372/7
- Ubogi czy bogaty? FREDRO J.A. I 300/5
- Ubył bankrut KUBLICKI S. II 299/3
- Uchańściana, czyli zbiór dokumentów wyjaśniających życie i działalność Jakuba Uchańskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego... WIERZBOWSKI T. [ed.] V 52/10
- Uciecha bogiń parnaskich CHEŁCHOWSKI H. I 144/1
- Uciechy lepsze i pożyteczniejsze aniżeli z Bachusem i Wenerą PRZETOCKI H. III 309/6
- Ucieczka Ajschylos II 106/24
- Ucieczka Bürger G.A. III 25/29, 23/10, 26/32
- Ucieczka WOŁODŹKO W.W. V 100
- Ucieczka. [Powieść] SIEROSZEWSKI W. IV 67/13
- Ucieczka. Nowela huculska TURCZYŃSKI J. IV 275/6
- Ucieczka przez świętych do Boga CHMIEŁOWSKI J.B. I 150/2
- Uciekła mi przepióreczka... ŻEROMSKI S. V 211/81
- Ucieszne przygody dziada Florka i chłopca Beldonka w drodze do Częstochowy DYGAŚIŃSKI A. I 259/12
- Uczciwemu Bóg pomaga RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/13
- Uczciwość nagrodzona MIARKA K. III 10/13
- Uczciwy winowajca BOGUSŁAWSKI W. I 84/14
- Uczebni uogólnowego prawa zob. Podręcznika prawa karnego
- Uczennica poety LIBERA A. II 348
- Uczniaki PERZYŃSKI W. III 238/31
- Uczniowie dawnej Szkoły Kadetów do X. Adama Czartoryskiego KOŹMIAN K. II 231/3
- Uczone fantazje DZIEDUSZYCKI W. I 263/3
- Uczone zabawy wierszem i prozą RADZIWIŁŁ U.K. III 337/8
- Uczony. Obrazek fantastyczny ZACHARIASIEWICZ J. V 151/2
- Uczony. Poemat CZERWIŃSKI B. I 204/3
- Uczta Herodiady KASPROWICZ J. II 99/24
- Uczta szycerców Benelli S. III 250/23
- Uczta wywoleńca ANCYC W.L. I 19/9
- Uczta zemsty GOSZCZYŃSKI S. I 354
- Uczta zwierząt ROGOSZÓWNA Z. III 373/16
- Uczenie narodowe Brandes J. III 331/9
- Uczuciowi zob. Opiekun w zalotach
- Udział Galicji w powstaniu 1863–1864 SAWICKI J. IV 23/3
- Udział Polaków w wojnie wschodniej (1853–1856) MIŁKOWSKI Z. III 55/1
- Ueber den Geist der polnischen Sprache KAULFUSS J.S. II 107/1; II 106
- Ueber die älteren Texte des Polnischen Brückner A. II 57
- Uforny bez granic KAPLIŃSKI L. II 85/6
- Ugłaskanie sekutnicy Shakespeare W. III 227/18
- Ugodowcy GAŚIOROWSKI W. I 324/9; I 323
- Ugolino (Wyjatek z „Boskiej Komedii”) Dante III 31/69, 25/26
- Ukaranie KUCZ K. II 301/5
- Ukazanie, iż Kościół Rzymski Papieski nie jest apostołski ani święty, ani jeden, ani powszechny NIEMOJEWSKI Jan III 138/2
- Układ gramatyki dla szkół narodowych z dzieła już skończonego wyciągnięty KOPCZYŃSKI O.A. II 186/8
- Ukochana i nieśmiertelna SIEROSZEWSKI W. IV 68/42
- Ukochana żona maharadzy BELMONT L. I 44/23
- Ukraina ZALESKI J.B. V 159/4
- Ukraina. Obrazki czasu i ludzi (Obrazki czasu i ludzi) STRUTYŃSKI J. IV 163/5
- Ukraiński CZAJKOWSKI M. I 187/10
- Ukraińcy z nutoju PADURRA T. III 217/1
- Ukrócenie spornej Shakespeare W. II 168/8
- Ułana KRASZEWSKI J.I. II 261/19
- Ułana WEYSSENHOFF J. V 30/22
- Ułana nad Wisłą KUCZ K. II 301/11
- Ułana Piwna MAGIER A. II 407
- Ułanicznik SAWICKA J. IV 22
- Ułanicznik paryski Barrière T. II 411/34
- Ułanicznik warszawski WIENIARSKI A. V 47/7
- Ułotne FREDRO A. I 294/54
- Ultima responsio protestantium ad censuram et iudicium patriarchae Constantinopolitani, de articulis Confessionis Augustanae SOKOŁOWSKI S. IV 118/9
- Ultimus KONOPNICKA M. II 180/6
- Ultramontanie i moderaci PAWLIKOWSKI M. III 234/3
- Ulubieniec kobiet Hennequin M., Mitchel J. V 112
- Ulubione baśnie OPPMAN A. III 181/30
- Ulubione pieśni Chodźko L. [ed.] V 124/22
- Ulubione pieśni SUCHODOLSKI R. IV 169/2
- Ułamek dramatu z dziejów wielkiego Nowogrodu zob. Urywek dramatu z dziejów Wielkiego Nowogrodu
- Ułamek naśladowany z Glossy św. Teresy KRASIŃSKI Z. II 253/31; I 315, 315/16
- Ułamek z greckiej podróży zob. Grób Agamemnona
- Ułamek z poematu KRASIŃSKI Z. II 254/56
- Ułamek z powieści zob. [Pan Alfons]
- Ułamki dziennika zob. Dziennik
- Ułamki z badań o umnictwie DEMBOWSKI E. I 222/6
- Ułamki z pamiętników KONDRATOWICZ L. II 177/42
- Ułamki z poematu „Dziady” zob. Dziady. Poema
- Ułan DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
- Ułan i dziewczyna zob. Ułan na wedecie
- Ułan na wedecie (Ułan i dziewczyna; *Tam na błoniu błyszczą kwiaty...*) KOWALSKI F. II 224
- Ułan KONDRATOWICZ L. II 176/28
- Ułaskawienie sekutnicy Shakespeare W. V 13/6
- Ułomek o życiu ludzkim CZARTORYSKI A.J. I 196
- Ułomek z dawnego rękopisu słowiańskiego [...] KRASIŃSKI Z. II 251/11
- Ułomek z listu do Juliana F. opisującego pewną awanturę r. 1825 FREDRO A. I 294/67,5
- Ułomek z rozpoczętych szkiców Kaukazu STRZELNICKI W. IV 169/4
- Ułomki dziennika z 1785–1787 WĘGIERSKI T.K. V 36/9
- Ułomki literatury TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 236/35
- Ułomki z „Raju utraconego” Milton J. I 236/26
- Ułomki z poematu: Bej-Bulat zob. Bej-Bulat. Poemat
- Ułuda (Odkupienie) SZUKIEWICZ M. IV 199/2; IV 199
- Umarli i żywi albo wszystkiego po trosze KORZENIOWSKI J. II 208/10
- Umarły żyjący czyli diabeł włoski POTOCKI S.K. III 289/14
- Umiem być ptakiem KONOPNICKA M. II 183/83
- Umizgi dla przysługi DROZDOWSKI J. I 251/2
- Umwit ZABOROWSKI T. V 150/4
- Umysły współczesne Brandes G.M. I 314/7
- Unbekannte Jugendgedichte KROMER M. II 278/1

- Die ungöttliche Komödie Krasiński Z. II 343/14
 Unia WEYSENHOFF J. V 29
 Unia. Powieść litewska WEYSENHOFF J. V 30/10
 Unia Litwy z Koroną LEWESTAM F.H. II 343/3
 Unia Polski z Litwą KLACZKO J. II 121/20
 Uniwersalne myśli i przestrogi FRYZ MODRZEWSKI A. I 304/21
 Uniwersał hetmański DZIERZKOWSKI J. I 266/22
 Uniwersał połaniecki KOLLATAJ H. II 162
 Uniwersał zachęcający młodzież edukującą się w szkołach do błagania Boga o odwrócenie nieszczęść i klęsk od ojczyzny PIRAMOWICZ G. III 260/15
 Uniwersytet Jagielloński i jego dzieje WOJCIECHOWSKI K. V 89/6
 Unser Fritz Kotzebue A.F. I 243/13
 Unser Verkehr Iffland A.W. V 225/13
 Unterwegs (Po drodze) PRZYBYSZEWSKI S. III 318/5; III 321/61
 Unterwegs. Ein Don Juan zob. Don Juan
 Untiefen zob. Topiel
 Upadek Europy zob. La décadence de l'Europe
 Upadek lwa Voss R. V 102/34
 Uparty chłopiec. Opowiadania (1918-1939) KORCZAK J. II 195/35
 Uparty chłopiec. Życie Ludwika Pasteura KORCZAK J. II 195/23
 Upiory PRZYBOROWSKI W. III 312/27
 Upiór LIPIŃSKI J. II 358/5
 Upiór MICKIEWICZ A. III 22/9, 24/16
 Upiór ukraiński BOHOMOLEC J.Ch. I 92/5
 Upominanie do ewangelików SKARGA P. IV 74/4
 Upominek albo przestroga znacnemu narodowi polskiemu PAPROCKI B. III 222/12
 Upominek dla dzieci [...] (Powieści krótkie moralne dla dzieci) JARACZEWSKA E. II 34/3
 Upominek dla dzieci litewskich WROTNOWSKI F. V 116/2
 Upominek dla dziewcząt wiejskich DUCHIŃSKA S. I 256/10
 Upominek dla młodzieży polskiej płci obojga MARCINKOWSKI K. Jaxa II 426/3
 Upominek III 192
 Upominek moim współziomkom na zbliżający się rok 1854 LUBIENSKA K. II 392/3
 Upominek z prac ... Bajki, nauzki, opisy, powiastki i różne wierszyki JACHOWICZ S. II 14/14
 Upośledzeni i wybrani DYGAŚIŃSKI A. I 259/8
 Upór Benedix R. V 191/15
 Uproszczone załoty KRASZEWSKI K. II 270/7
 Urania sive coelestis electio SOLIKOWSKI J.D. IV 120/15
 Urażający się niesłusznie o przymówki BOHOMOLEC F. I 88/6
 Urban Długonos chłop polski zob. Dziwne przygody chłopca Urbana Długonosa, opowiadanie dla zabawy
 Urbanowa KONOPNICKA M. II 180/10
 Urbi et orbi BUDZYŃSKI M. I 129/5
 Urna CHOROMAŃSKI L. I 167/6
 Uroczą MIŁKOWSKI Z. III 56/19
 Uroczę oczy SARNECKI Z. IV 20/15
 Uroczysta wigilia SZYMAŃSKI A. IV 207/9
 Uroczystość Wielkiego Napoleona, czyli powrót z niewoli GODEBSKI C. I 337
 Uroda życia ŻEROMSKI S. V 210/51
 Urodzenie BYKOWSKI P. Jaks a I 138/1
 Urodzony Jan Dębóróg, dzieje jego rodu, głowy i serca, przez niego samego opowiadane, a rytmem spisane przez... KONDRATOWICZ L. II 175/2; II 175
 Urodzony Jan Dębóróg i inne gawędy szlacheckie KONDRATOWICZ L. II 175/2
 Urojenia GOSŁAWSKI M. I 351
 Urojenie BOGUSŁAWSKI S. I 81/1
 Urojona niewierność Molière I 239/33
 Urok zob. Uroki
 Urok wsi i życia ziemiańskiego w poezji staropolskiej Kot S. I 321
 Uroki (Urok) ŁĘTOWSKI J. II 381/1; II 381
 Urszula Meierin (Śmierć Zygmunta III, czyli panna Urszula) MAJERANOWSKI K. II 410/25
 Urwane akordy GRUDZIŃSKI S. I 380/5
 Urwls ROMER-OCHENKOWSKA H. III 380/6
 Urywane strofy CZERWIENSKI B. I 204/9
 Urywek ŻEROMSKI S. V 210/53
 Urywek dramatu z dziejów Wielkiego Nowogrodu (Ułamek dramatu z dziejów wielkiego Nowogrodu) SŁOWACKI J. IV 98/93
 Urywek filozoficzny zob. Do Ludwika Norwida w braterstwie idei świętej list
 Urywek pamiętnika Polki MICKIEWICZ A. III 31/65
 Urywek rozmowy oryginalnie wierszem spisany... ŁASKARYS J. II 314/2
 Urywek z bicia kręconego w Krakowie z okazji „Zakusu nad zaciekami Wszechnicy Krakowskiej” DMOCHOWSKI F.K. I 235/8; IV 269/7, V 250/8
 Urywek z „Gaura” SPITZNAGEL L. IV 129/2
 Urywek ze wspomnień pierwszej mojej młodości POTOCKI L. III 287/8
 Urywki z nauk przyrodniczych ŁOZIŃSKI Wl. II 389
 Urywki z pamiętnika oryginalnie wychowanej kobiety SZTYRMER L. IV 194/3
 Urywki ze wspomnień nowogrodzkiego szlachcica KRASZEWSKI K. II 270/15
 Urzędniczkę FRIEDBERG S. I 302/12
 Uskoki MIŁKOWSKI Z. III 56/20; III 55
 Usługa codzienna większa Najświętszej Bogurodzice Panny zob. Rosocoronetum Marianum
 Uspokojenie SŁOWACKI J. IV 97/91
 Usta o zmroku GERMAN J. I 327/14
 Ustał wietrzyk KONOPACKI S. II 179
 Ustawa albo porządek kościelny MALECKI H. [itum.] II 418/1
 Ustawa płacej u sądów w prawie majdeburskim GROICKI B. I 377/3; I 378/10
 Ustawa Rządowa II 299
 Ustawa Wielkiego Wschodu TAŃSKI I. [współautor] IV 237
 Ustawy dla stanu akademickiego III 252
 Ustawy i zdania przeciwko wynikającym w sercu ludzkim zarazom JABLONOWSKI J.A. [itum.] II 10/16
 Ustawy Komisji Edukacji Narodowej zob. Projekt. Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla stanu akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane
 Ustawy natury Voltaire III 315/37
 Ustawy szkolne zob. Ordinationes visitationis apostolicæ ... pro Provincia Polona ... Scholarum Plarum
 Ustęp zob. Dziadów części III Ustęp
 Ustęp z poematu pod tytułem: Bokiej TOMASZEWICZ W. IV 251
 Ustępy z dramy przeszłości i przyszłości TURCZYŃSKI J. IV 276/23
 Ustępy z przekładów SABOWSKI W. IV 9/1
 Ustronie MORAWSKI S. III 79/3
 Ustronne zabawki wierszem i prozą MAREWICZ Wl. II 428/18
 Uśmiech losu PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/15
 Uśmiech losu PERZYŃSKI W. III 238/37
 Uśmiech losu. Powieść WOLSKI W. V 98/5
 Uśmiech szczęścia Conrad J. II 326/24

- Uśmiechy WIERZBIŃSKI M. V 51/26
 Uśmierzenie przekornej Shakespeare W. II 236/16
 Uśpiona WOŁOWSKI M. V 102
 Utopie w rozwoju historycznym ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/13
 Utrąpionej Rzeczypospolitej wizerunek zob. Wizerunek utra-
 pionej Rzeczypospolitej [...]
 Utrum praeter scientias philosophicas, sapientiae divinae
 amuniculativas DĄBROWKA J. I 218/2
 Utwory francuskie (1830–1832) KRASIŃSKI Z. II 254/56
 Utwory łacińskie JANICKI K. II 22/11
 Utwory panegiryczne i satyryczne JURKOWSKI J. II 62/10
 Utwory radiowe KORCZAK J. II 195/35
 Utylitaryzm w literaturze CHMIEŁOWSKI P. I 151/2
 Uwaga na kosztą pogrzebowe w Wiedniu SIARCZYŃSKI F.
 [tłum.] IV 40/20; V 125/38
 Uwaga nad losiem biednej Tekluni, z prośbą do Króla MARE-
 WICZ W.I. II 428/19
 Uwaga nad miejscem szczególnym na cmentarz powszechny
 TRZCIŃSKI A. IV 269/14
 Uwaga nad przypadkiem pełnym użalenia zabijającej się w
 ratunku pożaru matki z niemowlętami ZUBOWSKI K. V
 201/4
 Uwagi KRASICKI I. II 245/34; II 245/38
 Uwagi dla utrzymania wolnej elekcji króla polskiego do Po-
 laków RZEWUSKI S. III 407/11; III 408/26
 Uwagi do Rodu ludzkiego STASZIC S. IV 148/4
 Uwagi do zupełnego zabierających się w stan małżeński szcze-
 ścia służące, przez pewnego Podgórzanina ZATORSKI A.P.
 V 177/1
 Uwagi ... dotyczące dziejów Polski [...] ŚNIADECKI J. IV 217/9
 Uwagi filozoficzne p. Lengeta z francuskiego przełożone, na
 pisma p. Woltera o religii i duchowieństwie STARZEŃSKI
 M. IV 143/5
 Uwagi i maksymy moralne ... Oxenstierna J.T. III 61/42
 Uwagi i myśli Clapiers de Vauvenargues L. de II 101/81
 Uwagi i myśli Margrabi A. Wielopolskiego zob. Myśli i uwagi
 Uwagi i niektóre maksymy moralne Oxenstierna J.T. III
 61/42
 Uwagi krytyczne nad utworami łacińskimi P. z Krosna i Jana
 z Wiślicy Jezienicki M. III 230/4
 Uwagi na temat ustępów wątpliwych dotyczących historii
 Polski i jej spraw ŚNIADECKI J. IV 217/9
 Uwagi nad balladami Stefana Witwickiego [...] GRABOWSKI
 M. I 369
 Uwagi nad dramatem polskim MAGNUSZEWSKI D. II 407
 Uwagi nad dziełem p. Augusta Cieszkowskiego „Du crédit et
 de la circulation” ZIELIŃSKI F.K. V 189
 Uwagi ... nad dziełem P. Villers... ŚNIADECKI J. IV 217/9
 Uwagi nad dziełem „Rozprawa o metryczności i rytmiczności
 języka polskiego, szczególnie o wierszach polskich we
 wzglądzie muzycznym”, przez Józefa Elsnera ... KRÓLI-
 KOWSKI J.F. II 285/3
 Uwagi nad edukacją publiczną przez Dawnego ucznia Szkół
 Wojewódzkich i Uniwersytetu Warszawskiego DMO-
 CHOWSKI F.S. I 239/22
 Uwagi nad Gallem Anonimem TYC T. IV 287/3
 Uwagi nad „Grażyną” ZIELIŃSKI T. V 194/10
 Uwagi nad historią grecką, czyli o przyczynach pomyślności
 i nieszczęścia Greków [...] Mably G.B. de II 77/2
 Uwagi nad „Historią odmiann w państwie rosyjskim” [...] WYR-
 WICZ K. V 129/2
 Uwagi nad „Jagiellonidą” MICKIEWICZ A. III 21/2
 Uwagi nad językiem XV wieku w porównaniu z dzisiejszym
 ŻOCHOWSKI E. V 223/2
 Uwagi nad książką pod tytułem „O ustanowieniu i upadku
 Konstytucji 3 Maja” WOLSKI M. V 96/10
 Uwagi nad Mateuszem herbu Cholewa [...] LELEWEL J. II
 321/4
 Uwagi nad „Monachomachią” Krasickiego BOROWSKI L. I
 96/6
 Uwagi nad moralnymi chorobami KACZKOWSKI Z. II 64
 Uwagi nad niektórymi pieśniami poetów ludu TUROWSKI
 K.J. IV 280/5
 Uwagi nad pierwszym zeszytem Bibliografii pana K.E. [Karo-
 la Estreichera] WISŁOCKI W. V 63/2
 Uwagi nad pismem konkursowym i jego krytyką ŚNIADECKI
 J. IV 217/15
 Uwagi nad pismem pod tytułem: Rzut oka polityczny na obec-
 ny stan Wolnego Miasta Krakowa i jego okręgu, czyli
 rzut oka prosty na rzut oka krzywy SOLTYKOWICZ J. IV
 122/7
 Uwagi nad pismem pt. Uniwersał do narodu polskiego pod
 dniem 29 maja 1792 KOSSAKOWSKI J.K. II 218/14
 Uwagi nad pismem Seweryna Rzewuskiego, hetmana polne-
 go kor. „O sukcesji tronu w Polsce” MORSKI T. III 83/
 5; IV 281/3
 Uwagi nad pismem, które wyszło w Warszawie z Drukarni
 Dufourowskiej pod tytułem: Seweryna Rzewuskiego ...
 O sukcesji tronu w Polsce rzecz krótka KOLLĄTAJ H. II
 163/11
 Uwagi nad pochwałą wieku ośmnastego, ekscerpt z
 „Pamiętnika” r. 1784 miesiąca grudnia pod liczbą VI
 Malachowski A. III 273
 Uwagi nad poezją i wymową pod względem ich podobień-
 stwa i różnicy BOROWSKI L. I 95/1; I 95
 Uwagi nad poezją polską, zyciopismo Torquata Tassa, roz-
 biór i przekład „Jerozolimy wyzwolonej” CZAJKOWSKI
 P. I 188/12
 Uwagi nad powiększeniem zapłat robotnikom i rzemieślni-
 kom, którego będzie przyczyną w Europie rewolucja
 amerykańska Franklin B. II 127/3
 Uwagi nad prawem polskim TRĘBICKI A. IV 265/4
 Uwagi nad projektem JP. Fiałkowskiego, profesora literatury
 w Akademii Krakowskiej KOPCZYŃSKI O.A. II 186/9
 Uwagi nad przekładem pieśni gminnych nowogreckich Alek-
 sandra Chodźki BORKOWSKI J. Dunin I 94
 Uwagi nad przyczynami upadku Rzymu Montesquieu Ch.
 de I 192/2
 Uwagi nad przyczynami wielkości i upadku Rzeczypospoli-
 tej Rzymskiej Montesquieu Ch. de V 69/17
 Uwagi ... nad recenzją „Historii Biblioteki Uniwersytetu Ja-
 giellońskiego w Krakowie” [...] OSSOLIŃSKI J.M. III 205/
 5
 Uwagi nad religią panów dysydentów... zob. List w materii
 religii niegdyś od jednego pana dysydenta pisany [...]
 Uwagi nad rękopisem „Observations de mr. l'abbé de Mably
 sur la réforme des loix de la Pologne” WIELHORSKI M. V
 43/2
 Uwagi nad rozprawą JW. JX. Bohusza: O początkach narodu
 i języka litewskiego LELEWEL J. II 321/3
 Uwagi nad „Rozprawą o krytyce” TRZCIŃSKI A. IV 269/15
 Uwagi nad rządem polskim oraz nad odmianą czyli reformą
 onego projektowana Rousseau J.J. II 91/7, IV 282/8
 Uwagi nad „Sonetami” pana Mickiewicza DMOCHOWSKI F.S.
 I 238/1
 Uwagi nad stanem socjalnym w Galicji FREDRO A. I 290
 Uwagi nad stanem włościan i produkcji krajowej KAMIEN-
 SKI H.M. II 79
 Uwagi nad Statutem Litewskim RZEWUSKI A.W. III 404
 Uwagi nad teraźniejszym położeniem tej części ziemi pol-
 skiej, którą od pokoju tylżyckiego zaczęto zwać Księ-
 stwem Warszawskim KOLLĄTAJ H. II 163/17

- Uwagi nad teraźniejszym stanem, duchem i dążnością poezji polskiej DMOCHOWSKI F.S. I 238/1; I 239
- Uwagi nad ustępami odnoszącymi się do historii i spraw Polski... ŚNIADECKI J. IV 217/9
- Uwagi nad uwagami o dziesięćcinach CZACKI T. I 182/8
- Uwagi nad wolnością drukowania i sprzedaży ksiąg publicznej ALBERTRANDI J.CH. I 16/4
- Uwagi nad wyborem między elekcją i sukcesją tronu w Polsce RZEWUSKI S. III 408/27
- Uwagi nad wychowaniem teraźniejszym KAULFUSS J.S. II 107/8
- Uwagi nad wypadkami kampanii 1812 do Antoniego Bieńkowskiego zob. Duma z okoliczności wojny 1812 r. do moich współbraci
- Uwagi nad wyprawą generała Dwernickiego na Ruś RÓZYCKI K. III 391/2
- Uwagi nad wyższymi szkołami polskimi w porównaniu do niemieckich SZUTKIEWICZ J. IV 202/2
- Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego, kanclerza i hetmana w.k. do dzisiejszego stanu Rzeczypospolitej Polskiej przystosowane STASZIC S. IV 148/1; IV 147
- Uwagi nade mną KOŁŁATAJ H. II 163/16
- Uwagi o „Lelewelu” Wypiańskiego oraz o „Samuelu Zborowskim” Słowackiego LACK S. II 309/1
- Uwagi o chłopach MORSKI T. III 83/3
- Uwagi o dziełach pomocniczych do wykładu nauk w zakładach średnich PLENKIEWICZ R. III 262/1
- Uwagi o fizycznym wychowaniu dzieci (O fizycznym wychowaniu dzieci) ŚNIADECKI J. IV 220/4; V 314/4
- Uwagi o literaturze w Galicji (Uwagi ogólne nad literaturą w Galicji) BORKOWSKI A. Dunin I 93/3
- Uwagi o nauce literatury polskiej w szkole średniej MAZANOWSKI A. II 438/8
- Uwagi o nowym instruktacji publicznej układzie przez Komisję Edukacji Narodowej uczynionym PIRAMOWICZ G. III 260/9
- Uwagi o potrzebie nauki prawa w naszym kraju zob. O potrzebie nauki prawa w naszym kraju
- Uwagi o śmierci niechybnej wszystkim polskiej wierszem wyrażone BAKA J. I 25/4; I 96, II 201
- Uwagi o teatrze krakowskim MECISZEWSKI H. II 442/2; II 441
- Uwagi o teatrze polskim w Poznaniu i o innych potrzebach naszych WOLNIEWICZ W.A. V 93/2
- Uwagi o użyciu najkorzystniejszym czasu w emigracji wraz z projektem ogólnego stowarzyszenia się wychodźców polskich JELOWICKI A. II 47/2
- Uwagi o wersyfikacji polskiej jako przyczynek do metryki porównawczej ROWIŃSKI M. III 386/1
- Uwagi ogólne nad literaturą w Galicji zob. Uwagi o literaturze w Galicji
- Uwagi polityczne nad niniejszymi okolicznościami... Rabaut J.P. IV 171/3
- Uwagi powszechne nad językami, sztuką pisania i postaciami mowy SŁOWACKI E. IV 85/8
- Uwagi przeciw elekcji i sukcesji tronu w Polsce r. 1791 RZEWUSKI S. III 408/33
- Uwagi rzeczy ostatecznych i złości grzechowej przy nabożnych aktach, modlitwach i tekstach różnych BAKA J. I 25/4
- Uwagi Szkoły Matematycznej Radwański F., Śniadecki J. IV 269/7
- Uwagi treść samą w sobie zawierające w sposobie, przez co nachylamy się do upadku CZAPSKI F.S. I 191/4
- Uwagi wstępne do badań nad nowszą literaturą polską WOJCIECHOWSKI K. V 90/15
- Uwagi względem poddanych w Polsce i projekt do ich uwolnienia SUROWIECKI W. IV 173/2
- Uwagi z okoliczności rysu rządu polskiego RZEWUSKI S. III 408/28
- Uważanie mizernego żywota ludzkiego z Joba św. wyjęte i z łacińskiego na polski język wierszem polskim przetworzone SZEMIOT S.S. IV 191/23
- Uwiedziona małżonka KAJSIEWICZ J.H. II 68/1
- Uwzięta MELLEROWA Z. II 442/8
- Uzupełnienie do „Bibliografii druków polskich w Księstwie Cieszyńskim od r. 1716 do r. 1904”, jako też bibliografia nowszych druków aż do r. 1922 LONDZIN J. II 363/4
- V**ade-mecum NORWID C. III 148/81; III 143, 145/27, 148/78, 149/94, 150/110
- Vademecum. Podręcznik do studiów archiwalnych dla historyków i prawników polskich WIERZBOWSKI T. V 52/4
- Vademecum polskie HOFFMAN K.B. I 409/4
- Vae soli ZAGÓRSKI W. V 153/6
- Vale Morsztynowi SZEMIOT S.S. IV 190/11
- Vanda KOCHANOWSKI J. I 211/10
- Vanitas vanitatum ZAGÓRSKI W. V 153/6
- Varia z literatury, historii, archeologii i przyrody SIEMIENSKI L. IV 44/62
- Variarum elegiarum liber I JANICKI K. II 22/4
- Varnia, carmen gratulatorium BAZYLIK C. I 42/6
- Varsavia cum circumiacentibus regionibus in clientelam... Regis Frederici Wilhelmi... ALBERTRANDI J.CH. I 16/5
- Varsavia physice illustrata Erndtelius H.Ch. V 165/27
- La vedova scaltra Goldoni C. II 359/5
- Veit, ein Beitrag zu den Denkwürdigkeiten peinlicher Gerichtspflege BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
- Venacio mendacium RUDNICKI D. III 393/3,2
- Veni Creator MICIŃSKI T. III 14/23
- Venio nunc ad secundum principale... zob. Allegationes pro parte Regis Poloniae
- Venus i Adonis Shakespeare W. II 102/103
- Venus i Amor w felietonach literackich HOESICK F. I 408/21
- Venus polska albo na akt weselny ... epitalamium GAWIŃSKI J. I 321/6
- Ver sacrum WYRZYKOWSKI S. V 130/4
- Verbum Caro factum seu de Divina Verbi Incarnati natura ŚMIGLECKI M. IV 215/9
- Verbum nobile CHEĆIŃSKI J.K. I 145/7
- Verbum nobile ŁOZIŃSKI W. II 389/10
- Vere nobilis et heroiçi praesidius, Domini Joannis a Linde, consulis Gedanensium magnifici Stemma RYBIŃSKI J. III 395/4
- Verhandlungen betreffend das den ersten beiden christlichen Regenten Polens in Posen errichtete Denkmal (Pomnik pierwszych monarchów polskich w Poznaniu) RACZYŃSKI E. III 332/5
- La Vérité et Religion en visite chez les théologiens en y cherchant leurs filles la charté et la tolérance NIEMIRYCZ K. III 133/1
- La Vérité sur la Russie Gurowski A. II 300
- La vérité sur les dépeches de Mr. de Ciracourt, chargé d'affaires de France a Berlin ZIELIŃSKI J.P. V 193/2
- Das verschlossene Tor zob. Drzwi zamknięte
- Ein Versuch die Entstehung der Moralgesetze zu erklären (O powstawaniu praw moralnych) ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/2
- Versuch einer Anleitung zum Übersetzen aus dem Deutschen ins Polnische nebst Phraseologie als Erleichterungsmittel zur Erlehrung der polnischen Sprache MRONGOWIUSZ (MRONGOVIVS) K.C. III 95/6
- Verte MNISZEK H. III 68/10; V 288/10

- Verteidigungs-Rede vor dem K. Kammergerichte zu Berlin...
LIBELT K. II 346
- Vert-Vert Desforges P., Leuven A.R. IV 198/5
- Vert-vert, czyli szpak klasztornego chowania MORSKI T. III 82/1
- Verus Martini Lutheri triumphus SOLIKOWSKI J.D. IV 120/6
- Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae gentiumque finitimarum historiam illustrantia PRZEŹDZIECKI A. Ied. I III 310/18
- Veto! KRECHOWIECKI A. II 274/5
- La Veuve du Malabar Lemièrre A.M. I 84/18
- Vicarius Christi, semet ipsum pro nobis tradentis RUDNICKI D. (?) III 393/10
- Victoria deorum KLONOWIC S.F. II 124/6; II 124, 125/9
- Victoria Deorum sive veri Herois educatio KLONOWIC S.F. II 124/6
- Victoria Sereniss DANTYSZEK J. I 214/10
- La vie des steppes kirghises ZALESKI B. V 157/4
- Vie et aventures... zob. Mémoires et aventures
- La vie littéraire à l'étranger RZEWUSKI St. III 409
- Vier Einakter RITTNER T. III 366/27
- Vigilien (Z cyklu Wigilii; Na tym padole płaczu) PRZYBYSZEWSKI S. III 319/8
- Vincentius Kadlubko et Martinus Gallus, scriptores historiae Poloniae vetustissimi [...] LENGNICH G. [ed.] II 331/11
- Vindicatae pro unitariorum in Polonia religionis libertate LUBIENIECKI S. (młodszy) II 368/8
- Vindicatae quibus Guilhelmi Phalaeae ad Ministromachiam Stanislae Rescii responsio contra refutationem Posnaniensem a criminatione et sophismatis vindicatur MIKOŁAJEWSKI D. III 54/2
- The Viniland Map and the Tartar Relation I 49/1
- Vinzent Kadlubek, ein historisch-kritischer Beitrag zur slavischen Literatur... Ossoliński J.M. II 354/9
- Violetta (La Traviata) Piave F.M. I 146/20
- Vir consilii monitis ethicorum nec non prudentiae civilis FREDRO A.M. I 298/9
- Viraginitas, Romans stylizowany ŁUSKINA E. II 397/4
- Virago FELDMAN W. I 282/24
- Virginia Rzymianka Le Clerc M. III 60/1
- Virginum o jubar, o tichlyi gloria Regni... zob. Epitaphium Hedvigis virginis, filiae Wladislae
- Viro aecclēste, pio Henrico regi zob. Epistola... ad Henricum Regem
- Virtus amore et timore sive Titus ŁUSKINA S. (?) II 398
- Virtuti Militari i inne nowe WIERZBIŃSKI M. V 51/28
- Vis-à-vis ABRAHAMOWICZ A. I 13/3
- Visages d'écrivains TOPASS J. IV 253/6
- Une Vision Krasiński Z. I 315/15
- La vision de Grünwald Kozakiewicz B. IV 51/40
- VISITATIO SEPULCHRI (Ludus trium personarum; Officium sepulchri; Ordo visitandi sepulchri) V 16
- Visum et repertum zmarłej Rzeczypospolitej Krakowskiej WASILEWSKI E. V 26/7; V 26
- Vita altera zob. Passio sancti Adalberti episcopi et martyris
- Vita antiquior sancti Adalberti... zob. ŻYWOT ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY
- Vita Beatae (Gloriosae) Virginis Mariae (Vita metrica...) III 388
- Vita beate Kunegundis (Vita beate Kyngae seu Cunegundis virginis) DLUGOSZ J. I 229/4; V 249/4
- Vita beate Kyngae seu Cunegundis virginis zob. Vita beate Kunegundis
- Vita beatissimi Stanislae Cracoviensis episcopi zob. Vita Sanctissimi Stanislae
- Vita Cunegundis DLUGOSZ J. I 230/11
- Vita D. Stanislae Hosii zob. Stanislae Hosii... vita
- Vita episcoporum Poloniae zob. [Katalogi biskupów polskich]
- Vita et miracula sanctae Kyngae zob. ŻYWOT ŚW. KINGI
- Vita et miracula sanctae Kyngae ducissae Cracoviensis zob. ŻYWOT ŚW. KINGI
- Vita et miracula Servi Vincentii Kadlubkonis STAROWOLSKI S. IV 139/21
- Vita et mores Gregorii Sanocei zob. De vita et moribus Gregorii Sanoceus, archiepiscopi leopolensis
- Vita et mores Sbignei cardinalis KALLIMACH F. II 75/10
- Vita et mors gloriose suscepta... Alberti Męciński (Szkarlata na róża Boskiego Raju, to jest żywot i śmierć... X. Wojciecha Męcińskiego) DRUŻBICKI K. I 254/2
- Vita et obitus... J. Zamoscii zob. Oratio funebris in anniversario depositionis Illustrissimi Joannis Zamoscii
- Vita et passio sancti Adalberti episcopi et martyris zob. ŻYWOT ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY
- Vita et passio sancti Adalberti martyris zob. ŻYWOT ŚW. WOJCIECHA
- Vita et scripta quorundam e Congregatione Clericorum Regularium Scholarum Piarum... BIELSKI S. I 68/3
- Vita Joannis de Curis Dantisci DANTYSZEK J. I 214/17
- Vita Joannis Długosch senioris canonici Cracoviensis zob. Joannis Długosch [...] vita
- Vita Joannis Długosch DLUGOSZ J. I 230/11
- Vita maior zob. Vita sancti Stanislae episcopi Cracoviensis
- Vita maior (Gloriosi martiris sancti Stanislae episcopi Cracoviensis...) WINCENTY DOMINIKANIN V 58/1
- Vita maior sanctae Hedvigis (Hedvigis iam in celis beata... Legenda o św. Jadwidze) V 230
- Vita metrica... zob. Vita Beatae (Gloriosae) Virginis Mariae
- Vita minor zob. Vita sancti Stanislae episcopi Cracoviensis
- Vita minor sanctae Hedvigis (Legenda beatae Hedvigis; Legenda mniejsza o życiu bl. Jadwigi; Lux lucis et fons numinis...) V 231
- Vita nuova zob. Nowe życie
- Vita nuova. Życie nowe Dante Alighieri I 361/19
- Vita Petri Kmitae PADNIEWSKI F. (?) III 217/6
- Vita Petri Tomici PADNIEWSKI F. (?) III 217/5
- Vita Posterior zob. Passio sancti Adalberti episcopi et martyris
- Vita I [prima]... zob. ŻYWOT ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY
- Vita prior... zob. ŻYWOT ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY
- Vita quinque fratrum (Adiuta Deus...; S. Bruno di Querfurt
- Vita de cinque fratelli; Vita quinque fratrum eremitarum [seu] Vita vel passio Benedicti et Johannis sociorumque suorum, Saint Pierre Damien et saint Bruno de Querfurt) BRUNO Z KWERFURT I 116/2; V 242/2
- Vita quinque fratrum eremitarum [seu] Vita vel passio Benedicti et Johannis sociorumque suorum zob. Vita quinque fratrum
- Vita sanctae Hedvigis zob. ŻYWOT ŚWIĘTEJ JADWIGI ŚLĄSKIEJ
- Vita sancti Alexy Rikmice II 319
- Vita sancti Stanislae episcopi Cracoviensis (Legenda...; Vita maior; Vita minor; Żywot św. Stanisława) WINCENTY DOMINIKANIN V 58/1; V 58
- Vita sanctissimae matronae Annae zob. Żywot świętej Anny, naczystszej panny Maryjej Matki Bożej i Pana Jezu Krysta, starej matki Jęgo
- Vita Sanctissimi Stanislae (Historia o św. Stanisławie, biskupie krakowskim, patronie polskim; Vita beatissimi Stanislae Cracoviensis episcopi; Żywot świętego Stanisława, biskupa krakowskiego) DLUGOSZ J. I 228/3
- Vita Sbignei de Olesnica cardinalis DLUGOSZ J. (?) I 230/12; I 230/11

- Vita Stanislai DEUGOSZ J. I 230/11
 Vita ... Stanislai Cracoviensis episcopi nec non legendae sanctorum Poloniae [...] V 231
 Vita Stanislai Kostka WARSZEWICKI S. V 25/3
 Die Vita II S. Adalberti vom hl. Bruno nach der Prager Handschrift XIII zob. Passio sancti Adalberti episcopi et martyris
 Vitae Antistitium Cracoviensium STAROWOLSKI S. IV 140/40
 Vitae archiepiscoporum gnesnensium JANICKI K. II 22/1; II 22/8
 Vitae archiepiscoporum Gnesnensium DEUGOSZ J. I 229/5d
 Vitae episcoporum Cracoviensium DEUGOSZ J. I 229/5e
 Vitae episcoporum ecclesiae... Vratislaviensis (Chronicon episcoporum Vratislaviensium continuatione variorum auctum) DEUGOSZ J. I 229/5a
 Vitae episcoporum Ploccensium DEUGOSZ J. I 229/5f
 Vitae episcoporum Poloniae zob. [Katalogi biskupów polskich]
 Vitae episcoporum Posnaniensium DEUGOSZ J. I 229/5c
 Vitae episcoporum Vladislaviensium DEUGOSZ J. I 229/5b
 Vitae et miracula sanctorum Poloniae patronorum Adalberti et Stanislai WINCENTY DOMINIKANIN V 58/1, 59/2
 Vitae patrum św. Hieronim III 262/6
 Vitae philosophorum et poetarum Burley G. I 67/7
 Vitae Polonorum principum JANICKI K. II 22/8
 Vitae Regum Polonorum elegiaco carmino descriptae JANICKI K. II 22/6; II 22/3, 124/1
 Vitellonis Thuringopoloni Opticae libri decem zob. Perspectiva
 Vittoria Colonna Vrehlick J. III 307/6
 [Vivat Poznańczenie!] (*Gotują się na poustanie...*; Poznańczenie) SŁOWACKI J. IV 98/95
 Vive la paix SZELIGA M. IV 189/19
 La Voix libre du citoyen ou observations sur le gouvernement de Pologne zob. Głos wolny wolność ubezpieczający
 Volkslied der Polen POL W. [tłum.] III 269/41
 Vollständiges deutsches und polnisches Wörter-Buch TROTZ M.A. IV 267/1
 Volonté et liberté LUTOSŁAWSKI W. II 375/29
 Voltaire: Poème sur le désastre de Lisbonne Wójcicki J. V 301/22a
 Volumina legum KONARSKI S.H. [ed.] II 172/41
 Vom Entstehen und Untergange der polnischen Konstitution vom 3-ten Mai Dmochowski F.K., Kollątaj H., Potoccy I. i S.K. II 354/6
 Von dem Geiste der polnischen Dichtkunst in der ersten Hälfte des XIX Jahrhunderts ZGLIŃSKI D. V 188/1
 Von einem nützlichen Mittel zum Bestande der ordentlichen Reichstage in Pohlen Konarski S. III 66/8
 Von Molken DYGAŚIŃSKI A. I 259/4; I 259/1
 Die von Neben an zob. Sąsiadka
 Von Polens Seele zob. Szlakiem duszy polskiej
 Vorstudien zur Wissenschaft der Natur oder Übergang von Gott zur Schöpfung nach den Grundsätzen der universellen Philosophie TRENTOWSKI B. IV 261/3
 Vota onomastica Regi Poloniarum Stanislao Augusto nuncupata 8 maii 1766 ... ZAŁUSKI J.A. [ed.] V 166/51
 Votum NABOROWSKI D. III 105/10
 Vonum do Najświętszej Panny Tuchowskiej, prosząc o pokój Ojczyźnie utrapionej LIBICKI J. II 349/3
 Votum katolika jednego o jezuitach HERBERT J.S. (?) I 399/17; 399/19
 Vonum ... na sejmie anni 1628 ŁUBIENSKI S. II 393/3
 Votum o naprawie Rzeczypospolitej STAROWOLSKI S. IV 138/8
 Votum szlachcica polskiego...o założeniu skarbu Rzeczypospolitej i o obronie krajów ruskich...napisane...roku 1589 SOLIKOWSKI J.D. IV 120/19
 Votum ... z strony podniesienia wojny potężnej przeciwko cesarzowi tureckiemu WERESZCZYŃSKI J. V 29/12
 Vox populi i inne wybrane „opowieści okrutne” (Tortura nadziei, opowieści okrutne) Villiers de l’Isle-Adam A. III 307/17
 Voyage dans l’Amérique Septentrionale (en 1783) WĘGIERSKI T.K. V 36/8
 Voyage dans les mers du Nord à bord de la corvette „La Reine Hortense” CHOJECKI E. I 165/7
 Voyage dans les steps d’Astrakhan et du Caucase POTOCKI J. III 283/11
 Voyage dans quelques parties de la Basse-Saxe pour la recherche des antiquités slaves ou vendes, fait en 1794... POTOCKI J. III 282/8
 Voyage de Cassandre aux Indes, parade POTOCKI J. III 282/5
 Voyage en Hollande fait pendant la révolution en 1787 POTOCKI J. III 282/1
 Voyage en Italie (en 1779 et 1780) WĘGIERSKI T.K. V 36/6
 Voyage en Russe Mickiewicz A. III 212/31
 Voyage en Turquie et en Egypte fait en 1784 POTOCKI J. III 282/1
 Voyage forcé KAMIENSKI H.M. II 80/12
 Voyages (Podróże) POTOCKI J. III 283/22
W. Kuczborski Muczkowski J. II 301/2
 W albumie LENARTOWICZ T. II 328
 W albumie zob. *Bo to jest wieśszcza najjaśniejsza chwala...*
 W albumie E. hr. K. zob. [W albumie Elizy Branickiej, późniejszej Krasińskiej]
 [W albumie E. hr. Krasińskiej] zob. [W albumie Elizy Branickiej, późniejszej Krasińskiej]
 [W albumie Elizy Branickiej, późniejszej Krasińskiej] (*Chciałbym, ażeby tu upisane słowo...*; [W albumie E. hr. Krasińskiej]; W albumie E. hr. K.) SŁOWACKI J. IV 95/65
 W albumie Marii Wodzińskiej zob. [W sztambuchu Marii Wodzińskiej]
 W Alpach i za Alpami RAUTENSTRAUCHOWA Ł.B. III 343/7
 W Babinie GLIŃSKI K. I 334/27
 W błędnym kole SZEMBEKOWA M. IV 190/4
 W bursztynowym domu Dzierżkówna N. II 400/17
 W c.k. urzędzie GRUSZECKI A. I 382/50
 W celi więziennej MASSALSKI E.T. II 432/8
 W chacie i we dworze PIENKOWSKI K., Zaleska M.J. III 243/5, V 155/1
 W chłodniku tajnej świątyni BONCZYK N. V 241/7
 W chwilę po śmierci, wędrowka w kraje nieznanne Buchanan R. II 296/18
 W ciągu dwóch lat ... Przyczynek do dziejów prasy polskiej na Litwie JANKOWSKI Cz. II 26/19
 W cieniu i w słońcu MACIEJOWSKI I. II 403/24
 W cieniu więzów France A. IV 156/5
 W ciszy wiejskiej NIEMOJEWSKI A. III 135/5
 W cudowną noc gwiazdkową SĘDZICKI F. IV 32/7
 W cudzej skórze GRAYBNER S. I 371/16
 W cukrowni zob. Kulturtraeger
 W czadach miłości (Noce ukraińskie) WORONIECKI E. V 109/4
 W czepcu się urodził SYNORADZKI M. IV 177/17
 W czepku urodzony Pontoppidan H. III 250/69
 W czwartym wymiarze LANGE A. II 312/22
 W Dąbrowie Górniczej ZAPOLSKA G. V 174/22
 W dniach wojny i głodu TOKARZEWICZ J. IV 251/4

- W dole i na wyżynach ZACHARIASIEWICZ J. V 152/49
 W domu hrabiów JARON J.N. II 36/4
 W drodze i w głębokich Niemczech ZIELIŃSKI G. V 190
 W drodze za chlebem WOŁOWSKI M. V 102/12
 W drugim pokoleniu TURCZYŃSKI J. IV 275/5a
 W [dwudziestą] 20 rocznicę powstania styczniowego BARTUSOŃNA M. I 39/1
 W [dwudziestym] XX wieku ZAGÓRSKI W. V 153/19
 W dzień imienin Jaśnie Oświeconego Książęcia ... Czartoryskiego, generała ziem podolskich ... Oda JAKUBOWSKI W. II 17/1
 W dzień imienin JWgo Stan. Wodzickiego, prefekta departamentu krakowskiego, r. 1811 TURSKI Wincenty IV 280/5
 W dzień imienin Najjaśniejszej Najpotężniejszej Monarchini Katarzyny II [...] WIELĄDKO W.W. V 42/5
 W dzień koronacji Najjaśniejszego Wszech Rosji Imperatora Pawła I HYŻDEU T. I 417/1
 W dzień ślubu ... Generała Dywizji Dąbrowskiego ... z ... Barbarą Chłapowską ... MOŁSKI M. III 72/4
 W dzień św. Franciszka IV 259/24
 W dziesiątym pawilonie zob. Źródło
 W dziesiątym wieku zob. Syn Margrafa
 W dziewiczych lasach Ameryki PRAŻMOWSKA T. III 297/4
 W Dzikich Polach RAWITA-GAWROŃSKI E. III 345/40
 W epoce przedrozbiorowej Hahn W. IV 240/28
 W gabinecie lekarza SZCZEPAŃSKI L. IV 187/10
 W Galicji i na Wschodzie MIŁKOWSKI Z. III 56/42
 W gasnącej zorzy SŁOŃSKI E. IV 83/7
 W Gdańsku KONOPNICKA M. II 182/59
 W Giulistanie SIEMIENSKI L. IV 43/35
 W głuszy SAWICKA J. IV 22
 W godzinie cudu zob. Androgyne
 W godzinie próby KRZYŻANOWSKA N. II 296/12
 W gospodzie pod trzema zbójami GERMAN J. I 327/6
 W górach KONOPNICKA M. II 180/2
 W górach PRUS B. III 301/23
 W górze i u dołu DYGAŚIŃSKI A. I 260/15
 W گردنيowe dni PAWLIKOWSKI M. III 254/8
 W imię Boże! PUZYŃINA G. III 329/1, 329/6
 W imię krzyża KOŚCIELSKI J. II 222/4
 W imionniku ZAWADZKI W. V 178
 W imionniku Celiny S. MICKIEWICZ A. III 30/55
 W imionniku Ludwika M. MICKIEWICZ A. III 25/24
 W jarzmie zob. Fermenty
 W jesieni KOZIEBRODZKI W.B. II 227/12
 W jesienną noc REYMONT W.S. III 361/8
 W jubileuszową rocznicę powstania styczniowego BARTUSOŃNA M. I 39/1
 W kaplicy Sykstyńskiej GOSTOMSKI W. I 353/6
 W Kielcach DYGAŚIŃSKI A. I 260/40
 W klatce ORZESZKOWA E. III 193/4
 W kleszczach MACIEJOWSKI I. II 404/34
 W kniei i wśród ludzi STARKEL J. IV 137/16
 W Kościeliskach w nocy TETMAJER K. Przerwa IV 246/10
 W krainie grozy, strachu i cudów przyrody WALEWSKA C. V 18/18
 W krainie sznuki ZAWADZKI B. V 178/1
 W krainie złota SIENKIEWICZ H. IV 47/13, 52/54
 W kraju i za morzem DOBRZAŃSKI J. I 245/1
 W kraju palm i słońca zob. Na drugą półkulę
 W kraju słońca LEMAŃSKI J. II 325/17
 W kregu trylogii – Niewola tatarska, Na polu chwały, Zagłoba swatem SIENKIEWICZ H. IV 52/78
 W *krwawym polu srebrne ptaszę...* zob. Sygnał
 W Krynicy WILCZYŃSKI A. V 54/8
 W kwestii polsko-ukraińskiej WITKIEWICZ S. V 75/12
 W labiryntach mądrości ludzkiej ZGLIŃSKI D. V 189/17
 W lat półtysiąca GÓRSKI K.M. I 364/4
 W latarni WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/11
 W lesie MACIEJOWSKI I. II 404/41
 W malinowym chruśniaku LEŚMIAN B. V 279/8
 W malstronie zob. Im Malstrom
 W małym domku (Das kleine Heim) RITTNER T. III 365/6; III 365, V 303/6
 W marmurowej górze URBANOWSKA Z. V 14/4
 W matni SIEROSZEWSKI W. IV 67/1
 W mętnej wodzie KRASZEWSKI J.J. II 264/61
 W miasteczku KOŚCIAKIEWICZ W. II 212/10
 W miłości i boju DANIŁOWSKI G. I 212/8
 W mrokach starego pałacu czyli Bazyliissa Teofanu zob. W mrokach złotego pałacu, czyli Bazylissa Teofanu
 W mrokach złotego pałacu, czyli Bazylissa Teofanu (W mrokach starego pałacu czyli Bazyliissa Teofanu) MICIŃSKI T. III 13/7; III 13, 14/23, 110
 W mroku SŁOŃSKI E. IV 83/7
 W mroku gwiazd MICIŃSKI T. III 13/5
 W mroku gwiazd i inne poezje MICIŃSKI T. III 14/20
 W naszej letniej stolicy, czyli przgody rejenta Nowakowskiego w Zakopanem SZCZEPAŃSKI L. IV 187/5
 W nawiasach życia JAROSZYŃSKI T. II 38/8
 „W Nienadybach byczo jest...” STRUG A. IV 161/22
 „W Nienadybach byczo jest...” i inne utwory STRUG A. IV 161/22
 W niepodległej Mongolii SIEROSZEWSKI W. IV 68/30
 W niewoli tatarskiej zob. Dwie Marie
 W niewoli u człowieka (Nędzarze życia) DYGAŚIŃSKI A. I 259/9
 W niewoli u dzikich DYGAŚIŃSKI A. I 260/23
 W noc Bożego Narodzenia OPPMAN A. III 181/20
 W noc lipcową GORCZYŃSKI B. I 349/2
 W noc wigilijną TETMAJER W. Przerwa IV 250/10
 W nocy BRODOWSKI F. I 102/1
 W nowej ojczyźnie KOWERSKA Z. II 226/21
 W obcym mieście RITTNER T. III 366/16
 W obliczu końca ZDZIECHOWSKI M. V 186/32
 W Oborach KONOPNICKA M. II 183/72
 W obronie dzieci DYGAŚIŃSKI A. I 260/15
 W obronie gniazda zob. Dyplomacja szlachecka
 W obronie koronnej i o sprawie i powinności urzędników wojennych TARNOWSKI J. IV 238/9
 W obronie piękności kraju ŁUSKINA E. II 397/6
 W obronie polskiej stacji zagranicznej WASILEWSKI Z. V 27/7
 W obronie własnej. Odpowiedź p. Szymonowi Askenazemu SPASOWICZ W. IV 127/12
 W obronie własnej. Odpowiedź Wydziałowi Czytelni Ludowej w Cieszyńcu od Redakcji „Gwiazdki Cieszyńskiej” STALMACH P. IV 132/4
 W oczach męża SABOWSKI W. IV 10/29
 W odpowiedzi Mackay J.H. I 361/15
 W odpowiedzi Arcybaszewowi i innym ŻEROMSKI S. V 212/95
 W ogniu WEYSSENHOFF J. V 30/8
 W ogniu wolności WOŁODZKO W.W. V 100
 W ojców ślady zob. Wiesz. W ojców ślady
 W okowach FELDMAN W. I 282/4
 W osmnastą rocznicę skonu Adama Mickiewicza CZERWIENSKI B. I 203
 W otchłań GNATOWSKI J. I 336/10
 W pamiętniku Marii Wodzińskiej zob. [W sztambuchu Marii Wodzińskiej]
 W pamiętniku Zofii zob. [W pamiętniku Zofii Bobrowskiej]

- W pamiętniku Zofii*** zob. [W pamiętniku Zofii Bobrowsny] [W pamiętniku Zofii Bobrowsny] (Do Zofii Bobrowsny; *Niechaj mnie Zośka o wiersze nie prosi...*; W pamiętniku Zofii; W pamiętniku Zofii***) SŁOWACKI J. IV 96/82
- W państwie bojaźni Bożej albo przed Plebiscytem (Przed plebiscytem) DANIELEWSKI C. I 211/15
- W parafii św. Huberta DYGAŚIŃSKI A. I 260/43
- W Paryżu DZIEDUSZYCKI W. I 263/20
- W Peterburku 1827–1838 MORAWSKI S. III 79/2
- W pętań Jeske-CHOIŃSKI T. II 50/26
- W pętań wolnej miłości JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/45
- W piekle galicyjskim ROGOSZ J. III 373/25
- W Pieninach PRZESMYCKI Z. III 306
- W piwnicznej izbie KONOPNICKA M. II 181/21
- W pogoni PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/16
- W pogoni za niewinną WIERZBIŃSKI M. V 51/37
- W pogoni za nową przygodą WIŚNIEWSKI S. V 72/1
- W poniedziałek Zielonych Świąt ANCUTA J. I 18
- W porębie REYMONT W.S. III 361/8
- W powoń kwiatów SZANIAWSKI K.J. IV 184/12
- W pożarach krwi ZDZIARSKI S. V 184/12
- W pół drogi ŚWIDERSKA A. IV 223/1
- W półcieniu ROSSOWSKI S. III 383/12
- W półcieniu. Opowiadania i obrazy KOŚCIAŁKOWSKA W.Z. II 221/3
- W promieniach KLULIKOWSKA M. II 302/3
- W pruskiej służbie GRUSZECKI A. I 382/41
- W pruskiej szkole REYMONT W.S. III 362/18
- W pryzmacie AUGUSTYNOWICZ J. I 24/3
- W przeddzień SZEŁIGA M. IV 189/4
- W przededniu Wiosny Ludów Guttry A. V 51/47
- W przeklętym domu WIERZBIŃSKI M. V 50/3
- W przesileniu JELENTA C. II 46/3
- W przystani Engel G. V 112/27
- W pustyni i w puszczy SIENKIEWICZ H. IV 51/48; IV 45, V 307/48
- W puszczy BERENT W. I 53/1
- W puszczy zob. Legenda o bracie leśnym
- W puszczy. Pół fantazji na tle wspomnień DYGAŚIŃSKI A. I 259/11
- W rocznicę powstania styczniowego NORWID C. III 149/93
- W rozłokach ORKAN W. III 185/7; III 184
- W ruinach SIEROSZEWSKI W. IV 68/18
- W sercu garbuska KISIELNICKA J. II 117/3
- W setną rocznicę skonu Kościuszki KASPROWICZ J. II 99/33
- W setną rocznicę urodzin. Juliusz Słowacki WOJCIECHOWSKI K. [ed.] V 90/22
- W Sibir po etapu zob. Ciupasem na Syberię
- W siłach niedoli ŻEROMSKI S. V 208/21
- W sieci KISIELEWSKI J.A. II 116/1; II 116, V 267/1
- W sieci pajęczej KISIELNICKA J. II 117/5
- W sieci pajęczej. Powieść SZANIAWSKI K.J. IV 185/34
- W sieciach satyra TATARKIEWICZ M. IV 242/3
- W słoneczku (Przez kolorowe okienko) ROGOSZÓWNA Z., Pienkowska-Walewska J. III 373/5
- W słońcu zob. Słońce
- W słońcu i mrokach Indii WALEWSKA C. V 19/19
- W służbie sztuki i poezji KOTARBINSKI J. II 223/6
- W sobotę MALISZEWSKI E. II 420
- W sprawie powieści MIŁKOWSKI Z. III 55
- W sprawie rocznicy grunwaldzkiej SIENKIEWICZ H. IV 52/71
- W sprawie sprowadzenia zwłok Juliusza Słowackiego ŻEROMSKI S. V 212/95
- W sprawie teatralnej FELDMAN W. I 282/20
- W starym dworze. Powieść GRUSZECKI A. I 381/8
- W starym dworze. Powieść fantastyczna ADAMOWICZ B. I 14/7
- W starym lustrze OSTROWSKA B. III 209/20
- W starym piecu KRASZEWSKI J.I. II 267/127
- W starym piecu diabeł pali Wołodyjowski Z. III 341/1
- W sto dwudziestą szóstą 126 rocznicę Konstytucji 3 maja KASPROWICZ J. II 99/32
- W stuletnią rocznicę pierwszego podziału Polski SCHMITT H. IV 26/13
- W suchowskim dworze KOWERSKA Z. II 226/19
- W Swojczy, czyli żywot pocziwego włościanina DYGAŚIŃSKI A. I 260/41
- W sybirskich tajgach CZAPLICKI F.W. I 190/6
- W Szczawnicy RUSZKOWSKI R. III 394/6
- W szponach SIEROSZEWSKI W. IV 68/26
- W szponach czarownicy zob. Jaś i Małgosia
- [W sztambuchu Marii Wodziańskiej] (W albumie Marii Wodziańskiej) W pamiętniku Marii Wodziańskiej) SŁOWACKI J. IV 91/35; IV 87
- W szumiącym lesie SŁOŃSKI E. IV 83/7
- W Szwajcarii. [Poemat] SŁOWACKI J. IV 92/48; IV 93/51
- W Szwajcarii. Trzy lata z życia Juliusza Słowackiego HOESICK F. I 407
- W szwajcarskich górach. Alpejskie krajobrazy Słowackiego Makowski S. IV 92/48
- W szynelu WŁODŹKO W.W. V 100/13
- W szynkowni JAROSZYŃSKI T. II 37
- W ślady ojców zob. Wieś, W ojców ślady
- W świat ROSINKIEWICZ K. III 382/4
- W Tatrach ASNYK A. I 22/12
- W Tatrach TETMAJER K. Przerwa IV 247/21
- W Tatrach. Obraz sceniczny w 4 a. SZANIAWSKI K.J. IV 184/9
- W tej dzikiej życia bajce... AUGUSTYNOWICZ J. I 24/6
- W Tobie, Panie, nadzieję mam... zob. Psalm Dawidów LXX
- W Tuchanowiczach zob. Adam i Maryla
- W twardej służbie STRUG A. IV 160/4
- W tym roku 1812–1813 LASKOWSKI K. II 315/14
- W tysiąc lat GRUSZECKI A. I 381/16
- W upojeniu JELENTA C. II 46/4
- W urobizności imienin Najjaśniejszego Pana od Collegium Nobilium Scholarum Piarum 8 maja 1775 oda EYSYMONT M. I 276/6
- W walce o równe prawa WALEWSKA C. V 19/21
- W walce o światopogląd BRZOWOWSKI S. I 122/13, 122/26
- W walce o wolność Pomorza SEDZICKI F. IV 32/6
- W walce z Josem ZALEWSKI K. V 162/18
- W walce życiowej KRZYWOSZEWSKI S. II 295/1
- W Warszawie zob. Nil desperandum
- W Weronie (Improwizacja w Castel-Fermo pod Weroną; Nad grobem Julii Capuleti w Weronie; Na grób Julietty) NORWID C. III 145/27; III 148/81 (VI)
- W wieczór zimowy MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/27
- W wieku nerwowym BELMONT L. I 44/1
- W Wielgim KARCZEWSKI W. II 86/6, II 86, V 265/6
- W wielkiej własności DYGAŚIŃSKI A. I 259/13
- W więzach KRZYŻANOWSKA N. II 296/5
- W więzieniu Gorki M. III 249/5
- W więzieniu SŁOŃSKI E. IV 83/17
- W Wilnie i w dworach litewskich PUZYŃNINA G. III 330/17
- W winiarskim forcie KONOPNICKA M. II 180/10
- W zaklętym zamczysku GNATOWSKI J. I 336/13
- W zamyszeniu ZAPOLSKA G. V 175/57
- W zapadłym kątce GODLEWSKA L. I 340/2
- W zapadłym szybie (Pomsta) STASIAK L. IV 146/7
- W zaranu MIŁKOWSKI Z. III 57/59

- W zatoce Baja ASNYK A. I 22/3; I 22
 W zatoce śmierci JABLONOWSKI W. II 11/1
 W zimową noc SZUKIEWICZ M. IV 198
 W zimowy poranek KONOPNICKA M. II 179
 W zimowy wieczór ORZESZKOWA E. III 193/2; III 195/33, 196/56
 W żydowskich rękach BAŁUCKI M. I 31/41
 Wachmistrz Dorosz na Litwie (Gawęda Dorosza Wachmistrza szwadronowego Legii Nadwiślańskiej) POL W. III 268/23
 Wachmistrz Jaszczołd SIEMIENSKI L. IV 42/12
 Waclaw SŁOWACKI J. IV 93/50; IV 93/51
 Waclaw Berent NOWACZYŃSKI A. III 159/1
 Waclaw Potocki i jego „Argenida” NABIELAK L. III 103/4
 Waclaw Rzewuski. Fantazja z czasów powstania podolsko-ukraińskiego w 1831 r. BUDZYŃSKI M. I 129/4
 Waclaw Rzewuski i przygody jego w Arabii opowiedziane z pism pozostałych po nim SIEMIENSKI L. IV 43/28
 Waclaw z Potoka Potocki. Nowe szczegóły do żywota poety CZUBEK J. I 104/1
 Waclaw z Potoka Potocki. Studium literackie BELCIKOWSKI A. I 45/2
 Waclawa dzieje GARCZYŃSKI S. I 313/4
 Waclawa Potockiego „Moralia” ŁOŚ J. led.] II 387/19
 Waclawa Szymanowskiego listy o wypadkach w Polsce 1861–1862 I 314/15
 Wadim Żukowski W. II 60/1
 Wady staropolskie zob. Robak sumienia złego człowieka niebogobojnego i o zbawieniu swoje niedbałego
 Der Wahltag BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
 Wakacje dziatwy tulaczki DUCHIŃSKA S. I 257/18
 Wakacje w Warszawie MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/35
 Walc barona Molskiego NOWACZYŃSKI A. III 159/5
 Walek CHRZĄSZCZEWSKA J. I 1173/7
 Walek na jarmarku DERDOWSKI H. I 224/3
 Walek z lasu DZIERZKOWSKI J. I 266/32
 Walentyna, czyli romans protestancki Ducange V. II 113/15
 Waleria BYKOWSKI I. Jaxa I 137/12
 Walery Łoziński ZAWADZKI W. V 179/7
 Walgierz hrabia z Tyńca zob. Boguchwała II Różyca...
 Walgierz Wdąły, hrabia tyński ŻDŹARSKI A. V 204/1
 Waligóra KRASZEWSKI J.I. II 267/125
 Walka. Dramat w 7 odsłonach KRZYWOSZEWSKI S. II 295/19
 Walka. Powieść MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/25
 Walka klas LUTOSEŃSKI W. II 376/39
 Walka międzynarodówki bolszewickiej z religią KRZEMIE-NIECKA H. (litum.) II 290/9
 Walka o byt (Starzy i młodzi) MACIEJOWSKI I. II 403/13
 Walka o byt. Krotoczwila w 1 a. ze śpiewami KOŁODZIEJ P. II 166/13
 Walka o Chrystusa MICIŃSKI T. III 14/15
 Walka o cnotę WIERZBIŃSKI M. V 51/36
 Walka o duszę młodzieży ZDZIECHOWSKI M. V 186/23
 Walka o Górną Śląsk RAKOWSKI K. III 340/11
 Walka o język polski w czasach Odrodzenia MORAWSKI K.D. III 78/12
 Walka o kresy zachodnie w epoce Piastów TYC T. IV 287/7
 Walka o wolność w r. 1863 RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/34
 Walka Rozumu z Wolą przed sądem Zdrowego i Dojrzałego Rozsądku BYCHOWIEC J.W. I 135/6
 Walka smutku z pociechą w sercu katolika [...] LIGOŃ J. II 352/2
 Walka stronnictw ASNYK A. I 22/4
 Walka w obronie narodowości polskiej pod berłem pruskim RAKOWSKI K. III 340/7
 Walka z Bogiem Jókay M. IV 10/47
 Walka z dziurami DYGASIŃSKI A. I 259/7
 Walka z polipem RABSKI W. III 331/8
 Walka z szatanem ŻEROMSKI S. V 210/54
 Walkowe zaloty DYGASIŃSKI A. I 260/15
 Wallas SZUJSKI J. IV 196/13
 [Wallenrod] SŁOWACKI J. IV 95/70, I 205/28, IV 97/87, 98/99
 [Walter Stadlon] SŁOWACKI J. IV 97/87; IV 95/70, 98/99
 Wallenstein (Śmierć Wallensteina; Wallensztain) Schiller F. II 83/32, IV 10/48
 Wallenstein. Studium literacko-historyczne LUBOWSKI E. II 373/13
 Wallensztain zob. Wallenstein
 Walter Scott i Lord Byron w odniesieniu do polskiej poezji romantycznej WINDAKIEWICZ S. V 60/17
 Wały graniczne WORONIECKI E. V 109/3
 Wampir (We mgłach; We mgle) REYMONT W.S. III 362/13; V 303/13
 Wanda KRASIŃSKI Z. II 252/19; II 254/56
 Wanda LENARTOWICZ T. II 328/27
 Wanda ROMANOWSKI M. III 378/15
 Wanda. Dramat w 5 a. z prologiem GORCZYŃSKI A. I 348/11
 Wanda. Opera poważno-tragiczna w 4 a. z fantastycznym baletem i chórami ukrytymi OLIZAR G. III 173/6; III 172
 Wanda. Poemat dramatyczny w 5 a. z epilogiem (Wanda i Rytgier) ŁUSZCZEWSKA J. II 399/7
 Wanda. Rzecz w obrazach sześciu NORWID C. III 146/43; III 142, 146/41, V 158
 Wanda. Scena liryczna ŻDŹARSKI A. V 204/1
 Wanda. Tragedia w 5 a. DEMBOWSKI I. I 223/1; I 223
 Wanda. Tragedia w 5 a. LUBIŃSKA T. II 392; II 392/1
 Wanda. Tragedia w 5 a. SŁOWACKI E. IV 85/8
 Wanda. Tragedia w 5 a. WĘZYK F. V 38/14
 Wanda. Tragedia w 5 a. wierszem FREDRO J.M. I 301/2
 Wanda i Rytgier zob. Wanda. Poemat dramatyczny w 5 a. z epilogiem
 Wanderer zob. Podróżny
 Wańko Srogi SYNORADZKI M. IV 176/9
 Warcaby MICKIEWICZ A. III 23/13, 25/26
 Wariacja MAREWICZ W.I. II 428/15
 Wariat (dalszy ciąg Freonfajusza i Prenolestów) SZTYRMER L. IV 194/6
 Wariat z potrzeby GASZYŃSKI K. I 315/2
 Wariat z potrzeby SŁOWACZYŃSKI A. IV 111/5
 Warszawa STEN J. IV 156/1
 Warszawa ŻULAWSKI J. V 228/12
 Warszawa. Luźne kartki z przeszłości syreniego grodu HO-ESICK F. I 408/18
 Warszawa. Opowiadanie na tle dziejowym z r. 1794 RAWI-TA-GAWROŃSKI F. III 345/17
 Warszawa. Powieść społeczno-obyczajowa GAWALEWICZ M. I 317/29
 Warszawa. Prolog dramatyczny BRZOZOWSKI S. I 122/7
 Warszawa. [Wiersz] BARTELS A. I 36/5
 Warszawa. Wybór publikacji SOBIESZCZAŃSKI F.M. IV 115/7
 Warszawa dawna i jej pamiętki GOMULICKI W. I 345/46
 Warszawa historyczna i dzisiejsza KRAUSHAR A. II 272/26
 Warszawa i jej społeczność w początkach naszego stulecia WÓJCICKI K.W. V 114/33
 Warszawa i Kraków LENARTOWICZ T. II 328/19
 Warszawa i warszawianie WIENIARSKI A. V 47/9
 Warszawa ilustrowana CZAJEWSKI W. I 184/6

- Warszawa, jej życie umysłowe i ruch literacki w ciągu lat trzydziestu (od 1800-1830 r.) WÓJCICKI K.W. V 114/39
 Warszawa w 1794 roku KRASZEWSKI J.I. II 264/69
 Warszawa w twórczości Sienkiewicza SIENKIEWICZ H. IV 52/79
 Warszawa wczoraj – dziś – jutro JANKOWSKI Cz. II 26/27
 Warszawa wczorajsza GOMULICKI W. I 345/53
 Warszawa współczesna w 12 obrazkach WASILEWSKI Z. V 27/2
 Warszawa za książąt mazowieckich CHLEBOWSKI B. I 146/3
 Warszawiacy i hreczkosieje WIENIARSKI A. V 47/10
 Warszawianin w domu KOSSAKOWSKI J.K. II 218/1
 Warszawianka WYSPIAŃSKI S. V 134/4; V 134
 Warszawianka zob. Śpiew pod tytułem Warszawianka
 Warszawianka. Pieśń z roku 1914. Tragedia AUGUSTYNO-
 WICZ J. I 24/4
 Warszawianka. Studium nie-filozoficzne GOMULICKI W. I 344/
 15
 Warszawianka 1905 r. PIK-MIRANDOLA F. III 249
 Warsztat bibliograficzny historyka literatury polskiej
 Starnawski J. V 23/11
 Warta ORKAN W. III 185/21
 Warta nad Wartą NOWACZYŃSKI A. III 160/46
 Warum ist die deutsche Sprache und Literatur als Hilfsmittel
 zur Fortbildung der französischen Sprache vorzuziehen
 (Dlaczego język i literatura niemiecka zdolniejszymi są
 do ukształcenia rozumu i serca niż język i literatura francu-
 ska) KAULFUSS J.S. II 107/5
 [Warwas z Lupusem oraz Dykaszem i Paszczką] REJ M. III 348/3
 Wasi ojcowie KACZKOWSKI Z. II 65/29
 Wąsł Holub MIĘKOWSKI Z. III 55/2
 Watażka URBAŃSKI A. V 15/10
 Waterloo zob. Epilog
 Wawrzyna WILKOŃSKA P. V 55/8
 Wawrzyńcowie LĘTOWSKI J. II 382/5
 Waza etruska Mériemé P. III 306/6
 Ważne przedstawienie KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
 Ważność bibliografii we względzie historii literatury i o jej
 wpływie na historię powszechną CHODZKIEWICZ W.K.
 I 159
 Wąsy i peruka KORZENIOWSKI J. II 210/36
 Wątpliwości względem zasad języka i pisowni polskiej KRÓ-
 LIKOWSKI J.F. II 285/6
 Wbrew opinii GRUDZIŃSKI S. I 380/12
 Wbrew zamiarom (Zdemaskowani) LASOCKI F. II 316/4
 Wcielenie Afry Hulewicz K., TATARKIEWICZ M. IV 242/5
 Wczasy literackie NOWACZYŃSKI A. III 159/9
 Wczasy warszawskie KRUPIŃSKI F. II 288/4
 Wczesne prace krytyczne BRZOZOŃSKI S. I 122/26
 Wczora – I – ja Norwid C. II 399
 Wczoraj ROMANOWSKI M. III 378/7
 Wczoraj – dziś – jutro PRUS B. III 302/46
 Wczoraj i dziś ZEROMSKI S. V 211/94
 Wczorajsi ŁOŚ W. II 387/11; II 388/27
 Wdowa BOHOMOLEC F. I 89/21
 Wdowa Agisa Jordan W. II 106/17
 Wdowa Durosel Bisson A., Mars A. V 192/48
 Wdowa z musu PRZYBYLSKI Z. III 317/31
 Wdowa z placem SZANIAWSKI K.J. IV 185/48
 Wdowiec KORZENIOWSKI J. II 210/44; II 208
 Wdówka Meilhac H., Halévy L. V 192/16
 Wdzięczność WILKOŃSKA P. V 55/2
 Wdzięczność dla pana, czyli wesele wiejskie DROZDOWSKI
 J. I 251
 Wdzięczność dla Wojciecha Bogusławskiego DMUSZEWSKI
 L.A. I 242/6
 Wdzięczność obowiązanego serca przy imieninach dorocz-
 nych ... Teresy z Stadnickich ... Ossolińskiej [...] JAŚKIE-
 WICZ M. II 42/2
 We czworo Dunin-Karwicka J., KISIELNICKA J. II 117/6
 We dworku WOLSKI W. V 98/10
 We krwi ZAPOLSKA G. V 173/10
 We mgle SIENKIEWICZ H. IV 52/54
 We mgle zob. Wampir
 We mgłach zob. Wampir
We wtorków dzień apostołski ... zob. Pieśń o pruskiej porażce
 The Wealth of Nations Smith A. V 76/4
 Weihgeschenke von Freunden an Freunde Cramer F.M. I 107
 Weimar 1829 WYSPIAŃSKI S. V 135/22
 Wejście w świat PRZYBYLSKI Z. III 317/24
 Wenecja WARSZEWICKI K. V 23/1
 Wenecja. Poemat historyczno-polityczny z końca XVI w. zob.
 K. Warszewicki mówiącą w wodzi Wenecją
 Weneda, miasto na dnie polskiego morza STASIAK L. IV 146/
 26
 Wenedzi LANGE A. II 312/10
 Wenera z piany morskiej rodząca się BYKOWSKI I. Jaxa I
 137/17
 Wenige Worte eines Polen an seine Mitbrüder gerichtet BRO-
 NIKOWSKI A.A.F. I 108/9
 Wenus i Adonis Shakespeare W. I 264/30
 Werbel domowy GREGOROWICZ J.K. I 372/10
 Das Werk des Eduard Munch (Edward Munch) PRZYBYSZE-
 WSKI S. III 318/4
 Werke, Aufzeichnungen und ausgewählte Briefe PRZYBY-
 SZEWSKI S. III 321/61
 Werki WOLSKI M. V 96/10
 Wernyhora, wieszcz ukraiński TUCZYŃSKI F.K. IV 275/22
 Wernyhora, wieszcz ukraiński. Powieść historyczna z roku
 1768 CZAJKOWSKI M. I 186/2
 Werter w Polsce WOJCIECHOWSKI K. V 89/7
 Weryfikacja disputacyjnej wtorej śmigielskiej POWODOWSKI
 H. III 296/11
 Wesele SIENKIEWICZ H. IV 52/54
 Wesele WYSPIAŃSKI S. V 135/13; I 348, IV 143, 245, 249, V
 29, 134
 „Wesele”. Dramat w 3 a. Wypiańskiego STARZEWSKI R.
 Ostoja IV 144/1; V 311/1
 Wesele. Powieść NORWID C. III 144/12
 Wesele bogiń [...] PAPROCKI B. III 222/8
 Wesele Figara (Wesele Figara, czyli Szalony dzień) Beau-
 marchais P. I 114, II 234/20
 Wesele Figara Mozart W.A. III 26/30
 „Wesele Figara” na przedstawieniu „Lysistraty” w Krakowie
 [...] KOŹMIAN S. II 234/10
 Wesele Fonsia RUSZKOWSKI R. III 394/8
 Wesele i inne utwory WYSPIAŃSKI S. V 137/43
 Wesele kapitana z chorążanką GASZYŃSKI K. I 316
 Wesele Kubry ROGOSZÓWNA Z. III 373/14
 Wesele na Pocięzce (Krakowskie wesele na Pocięzce)
 MAJERANOWSKI K. II 410/14
 Wesele Prometeusza ORKAN W. III 185/18
 Wesele ptaszki RUDNICKI D. III 393/1
 Wesele satyra ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/12
 Wesele towarzyskie KARMANOWSKI O. II 87/4
 Wesele Wiesiołka ORZESZKOWA E. V 295/61
 Wesele zdobywcy, czyli Attyła wódz Hunów BOŚNIACKA E.
 I 97/3
 Wesoła banda Winkler L., WOŁOWSKI M. V 102/30
 Wesoła drużyna CHRZĄSZCZEWSKA J. I 172/4
 Wesołe kumoszki windsorskie (Wesołe żony windsorskie)
 Shakespeare W. II 236/16, IV 10

- Wesołe, lubo raptowne echo [...] wiktoryi nad Turkami pod Wiedniem... anno 1683 SZEMIOT S.S. IV 190/12
- Wesołego! SZANIAWSKI K.J. IV 184/12
- Wesoły bajorz, czyli zbiór najcięższych powiastek dla śmiechu i zabawy TUCZYŃSKI F.K. IV 275/20
- Wesoły dzień ORKAN W. III 185/5
- Wesoły jestem, uesoły... (Ach któryż jestem żywy) WYSPIAŃSKI S. V 136/30
- Wesoły ludek ROGOSZÓWNA Z. III 373/3
- Wesoły marszałek ADAMOWICZ B. I 14/10
- Wesoły skandal zob. Przewodnik tatrzański
- Wesoły turniej ROSINKIEWICZ K. III 382/27
- Wesoły współnik (Cichy współnik) RAPACKI W. (syn) III 342/19
- Wesoły, szczęśliwy krakowiaczek ci ja WASILEWSKI E. V 26
- Wesoły, szczęśliwy Krakowiaczek ci ja! zob. Krakowiaki
- Wespazjan z Kochowa Kochowski CZUBEK J. I 104/3; V 269/5a
- Westalka DMUSZEWSKI L.A. I 243/29
- Westchnienie pobożne za dynastią Czartoryskich w Polsce [...] KRÓLIKOWSKI L. II 286/1
- Wety parnaskie zob. Ogród, ale nie plewiony
- Wewnętrzne dzieje Polski RAKOWSKI K. III 340/9
- Wezbranie Wisły DMUSZEWSKI L.A. I 243/17
- Wezwanie do emigracji polskiej z powodu zawieszenia kopii obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej Wileńskiej [...] TOWIAŃSKI A. IV 254/2
- Wędrowcy świata Gjellerup K. III 250/38
- Wędrowiec HOESICK F. I 408/20
- Wędrowną muza BAŁUCKI M. I 31/66
- Wędrowny ptaszek DYGAŃSKI A. I 260/24
- [Wędrowny Sztukmistrz] NORWID C. III 146/50
- Wędrowka po małych drogach BUJNICKI K. I 130/2
- Wędrowka po Wielko-Polsce i Mazowszu (Zawisza i Zawila, czyli wędrowki po Wielkopolsce i Mazowszu) ORPISZEWSKI L. III 187/1
- Wędrowki Childe Harolda (Wędrowki Czajld Harolda; Wędrowki Rycerza Harolda) Byron G.G. I 129/8, II 100/45
- Wędrowki delegata WIENIAWSKI J. V 48/1; V 48
- Wędrowki literackie, fantastyczne i historyczne KRASZEWSKI J.I. II 261/8
- Wędrowki oryginała KORZENIOWSKI J. II 209/27; II 208
- Wędrowki po Ameryce Północnej TUCZYŃSKI F.K. IV 275/11
- Wędrowki po moich niegdyś okolicach KONDRATOWICZ L. II 175/4; V 270/4
- Wędrowki po Słowiańszczyźnie MIŁKOWSKI Z. III 55
- Wędrowki Rycerza Harolda zob. Wędrowki Childe Harolda
- Wędrowki stryjaska KUNICKI L. II 304/4
- Wędrowki umysłowe przez Autora Zamku krakowskiego RZEWUSKI H. III 406/10
- Wędzidła na błędy i bluźnierstwa nowoariańskie POWODOWSKI H. III 296/9
- Wędzidło na sprośne błędy a bluźnierstwa nowych arianów POWODOWSKI H. III 296/6; III 296
- Węgry a Polska na przełomie historii ZDZIECHOWSKI M. V 186/33
- Węgry i dookoła Węgier ZDZIECHOWSKI M. V 186/27
- Węzeł gordyjski KORCZAK J. II 193
- Węzeł gordyjski teatrów warszawskich BALIŃSKI I. I 26/1
- Węzeł przyjacielski na oktafę imienin WJO. Marcina Pawłowskiego [...] MAREWICZ W.I. II 428/27
- Węzeł w dzień rocznicy wielkich imienin JW. Jmci X. Stanisława Bohusza Sęstrzeńcewicza... ZUBOWSKI K. V 201/2
- Węzyki Stanielewicz M. III 247/18
- Wiadomości brukowe, czyli przechadzka na Zamkowej Górze LACHNICKI I.E. II 307/3
- Wiadomości brukowe, czyli rozmowa na placu pod ratuszem wielkiego X z małym x LACHNICKI I.E. II 307/2
- Wiadomości historyczne o dawnym rycerstwie... zob. Pamiętniki o dawnym rycerstwie zważanym jako ustanowienie polityczne i żołnierskie
- Wiadomości historyczne o sztukach pięknych w dawnej Polsce [...] SOBIESZCZAŃSKI F.M. IV 115/1
- Wiadomości historyczno-krytyczne do dziejów literatury polskiej o pisarzach polskich [...] OSSOLIŃSKI J.M. III 204/4; III 190/16
- Wiadomości historyczno-krytyczne o pismach periodycznych w Polsce MAJERANOWSKI K. II 410/17
- Wiadomości i prawda dla młodzieży bez doświadczenia wychodzącej na świat i sposobiącej się do różnych powołań w społeczności Campe J.H. I 136/12
- Wiadomości o języku polskim w Śląsku i o polskich Ślązakach BANDTKIE J.S. I 33/8
- Wiadomości o sposobie leczenia wścieklizny powzięta z jasnowidzenia magnetycznego LACHNICKI I.E. II 307/5
- Wiadomości o życiu i pismach Bartomeja Paprockiego PAULI Ż. III 229/5
- Wiadomości o życiu i pismach Karola Sienkiewicza BUDZYŃSKI W. I 130/7
- Wiadomości o życiu i pismach pisarzy polskich z rozbiorem ich dzieł OSIŃSKI A. III 199
- Wiadomości o życiu i pismach S. Konarskiego DMOCHOWSKI P.K. I 236/24
- Wiadomości o życiu sławnych artystów BOGUSŁAWSKI W. I 86/62
- Wiadomości szczególne o Nowej Marchii (Wywód pretensji do Nowej Marchii służący za kontynuację „Zbioru pretensji do Pomeranii”; Recherches sur la Nouvelle Marche pour servir de suite de Recherches sur la Pomeranie) ŁOJKO F. II 385/3
- Wiadomości z historii polskiej dla pensji i szkół pfcj żeńskiej zastosowane GOŁĘBIEWSKI L. I 343/4
- Wiadomości z W. X. Poznańskiego BRONIKOWSKI A. I 109
- Wiadomość bibliograficzna o rękopismach zawierających w sobie rzeczy polskie, przejranych po niektórych bibliotekach i archiwach zagranicznych w latach 1846-1849 PRZEŹDZIĘCKI A. III 310/6; III 309
- Wiadomość chronologiczna, w którym czasie które państwo wolność utraciło pod rządem monarchów sukcesyjnych RZEWUSKI S. III 408/29
- Wiadomość genealogiczna o domie Brzostowskich od wejścia z Polski do Litwy (Domus Brzostowski; Généalogie de la maison Brzostowski) BRZOSTOWSKI P.K. I 118/3
- Wiadomość historyczna i statystyczna o mieście Jarosławiu... SIARCZYŃSKI F. IV 40/11
- Wiadomość historyczna miasta Pultuska Szczepanowski M. I 318/13
- Wiadomość historyczna o dysydenctach w mieście Poznaniu w XVI i XVII w. ŁUKASIEWICZ J. II 395/1; IV 279/15
- Wiadomość historyczna o rodzie Świnków oraz rodów pochodzącej od nich rodziny Zielińskich herbu Świnka ZIELIŃSKI G. V 190/7
- Wiadomość o Bibliotece Polskiej w Wersalu KLIMASZEWSKI H. II 123/3
- Wiadomość o dziełach Łukasza Gołębiowskiego ZALESKI W.M. V 161
- Wiadomość o dzisiejszej Grecji SIENKIEWICZ K. IV 62/3
- Wiadomość o Ecclesiastes Bartynowski W. IV 128/6
- Wiadomość o Janie Mieczkowskim CZECZOT J. V 247/8a

- Wiadomość o księgach hetmańskich S.Sarnickiego Osso-
liński J.M. IV 21/3
- Wiadomość o mieście Plocku, znaczniejsze historyczne zda-
rzenia tegoż miasta obejmująca ... GAWARECKI W.H. I
318/3; V 255/3
- Wiadomość o Rudawskim Spasowicz W. III 392/1
- Wiadomość o Siewierzu i dowody tak na stronę tego Księ-
stwa, jako też udzielnych jego książąt biskupów krakow-
skich NARUSZEWICZ A.S. III 115/29
- Wiadomość o Szkole Panieńskiej założonej w Poznaniu KAUL-
FUSS J.S. II 107/4
- Wiadomość o życiu i czynach ks. Piotra Gabriela Boduina
[...]. GAWARECKI W.H. I 318/2
- Wiadomość o życiu i dziełach Homera DMOCHOWSKI F.K. I
236/28
- Wiadomość o życiu i pismach Gotfryda Ernesta Grodka WĘC-
LEWSKI Z. V 32/7
- Wiadomość o życiu i pismach Jana Kochanowskiego
PRZYBOROWSKI J. III 311/1; II 33/23
- Wiadomość o życiu i pismach Jana z Wielomowic
Gawińskiego I 321/8
- Wiadomość o życiu i pismach Józefa Mrozińskiego Wójcicki
K.W. III 97/1
- Wiadomość o życiu i pismach Sebastiana Fabiana Klonowi-
cza WĘCLEWSKI S. V 31/4
- Wiadomość o życiu i pismach Strykowskiego Malinowski
M. IV 167/22
- Wiadomość o życiu i pismach Szymona Szymonowica po-
rządkiem lat spisana WĘCLEWSKI S. V 31/5
- Wiadomość o życiu i pismach T.T. Jeża Chmielowski P. III
56/20
- Wiadomość o życiu J.Szymanowskiego Tańska-Hoffmano-
wa K. IV 204/9
- Wiadomość o życiu księcia Józefa Poniatowskiego, naczelnego
wodza wojsk polskich... LIPiński J. II 358/19
- Wiadomość o życiu, pismach, wydaniach i przekładach poe-
zyj Klemensa Janickiego zob. Disputatio de Clementis
lanicii scriptis et editionibus nonnullis locis emenda-
tis Carmen peregrini cuiusdam advenae in laudem Ianicii
compositum
- Wiadomość o życiu S. Grzepskiego z dawnego polskiego
rękopisu wyjęta L.E. Janiszowski I 110/7
- Wiadomość z Olszewnicy, wsi J.O.X. Jmci Stanisława Ponia-
towskiego WYBICKI J. V 123/5
- Właneczek z wonnych kwiateczków dla dzieci LIBERA A. II
348/10
- Włanek IZDEBSKA W. II 7/4
- Włanek cierniowy CIESZKOWSKI H. I 177/1
- Włanek mirowy ŻUŁAWSKI J. V 228/14; V 227
- Włanek z Górnego Śląska (Z niwy śląskiej) DAMROT K. I
210/1, 210/5, 210/7
- Włano macierzyńskie IZDEBSKA W. II 7/7
- Wiara, miłość i nadzieja STASZCZYK A. IV 147/2
- Wiara, Nadzieja i Miłość RONIKIER B. Jaxa III 380/4
- Wiara, nadzieja, miłość. Nowele KAMIENSKI G. II 78/7
- Wiara, prawa i obyczaje Indianów Michaud J.F. II 93/25
- Wiara prawdziwa CHEŁCHOWSKI H. I 145/9
- Wiara w życiu społeczeństwa polskiego w epoce jezuickiej
SMOLEŃSKI W. IV 112/9
- Wiarusy polski SŁOWACZYŃSKI A. IV 111/8
- Wiarusy BELZA W. I 47/23
- Wiary kościoła rzymskiego wywod i greckiego niewolstwa
historia (Za wiarę Kościoła rzymskiego dowody przeciw
Grekom i Ormianom) HERBEST B. I 397/13
- Wiary Kościoła Rzymskiego wywoły i greckiego niewolnic-
twa historia... Herbest B. V 166/49
- Wiatr od morza ŻEROMSKI S. V 211/72; V 206
- Wiatr od pół WIŚNIOWSKI J.J. V 71/13
- Wiatr zawiął od pomorskich stron... SĘDZICKI F. IV 32/2
- Wiatraki Don Chichota JELLENTA C. II 47/23
- Wiązanie Bronia KOWALSKI F. II 224/6
- Wiązanie Helenki TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 234/5
- Wiązanka konwali BARTUSÓWNA M. I 39/4
- Wiązanka układu ś.p. chirurga filozofii WILKONSKI A. [ed.] V 57/9
- Wiązanka z chłopskiej niwy KURAŚ F. II 305/2
- Wiązka bławatków IZDEBSKA W. II 7/11
- Wicek i Wacek PRZYBYLSKI Z. III 316/6; III 316
- Wicek przyaresztowany ŚWIDERSKI F. IV 224/4
- Wicher LĘTOWSKI J. II 382/11
- Wicherek GAWALEWICZ M. I 317/37
- Wici wyroczne WOŁODŹKO W.W. V 100/14; V 100
- Widma ORZESZKOWA E. III 194/19
- Widma. Dramat ORKAN W. III 186/31
- Widma. Sceny liryczne (Dziady) Moniuszko S. III 22/9
- Widma moich współczesnych BRZOZOWSKI S. I 122/23; V
242/23
- Widmo KOSIAKIEWICZ W. II 212/3
- Widmo. Szkic dramatyczno-powieściowy, osnuty na ste-
sunków pomorskich w czasie przedwojennym SĘDZICKI
F. IV 32/8
- Widmo i inne opowiadania KOSIAKIEWICZ W. II 213/33
- Widmo na Kanonii PRZYBOROWSKI W. III 312
- Widmo przyszłości ZDZIECHOWSKI M. V 186/34; V 186/35
- Widmo sakurskie SIEROSZEWSKI W. IV 68/19
- Widmo Wallenroda MICIŃSKI T. III 14/12
- Widok Babiej Góry WASILEWSKI E. V 25
- Widok gór ze stepów Koźłowa MICKIEWICZ A. III 24/19 (V)
- Widok Królestwa Polskiego... w krótkim zgoła a rzeczywi-
stym duchownego i świeckiego rządu opisie... BIELSKI
J. I 65/12; II 22/6
- Widok polityczny w teraźniejszych okolicznościach Polski
SKRZETUSKI K.J. IV 80/8
- Widok praw CHROMIŃSKI K. I 169/2
- Widok rzeczywistości religii chrześcijańskiej wziętej w sobie
samej WYKOWSKI F. V 127/5
- Widok Tatr NOWICKI F.H. III 162
- Widoki familijne ZACHARIASIEWICZ J. V 151/31
- Widowiska w ogóle uważane NORWID C. III 146/46
- Widzenie MICKIEWICZ A. III 29/52, 30/62
- Widzenie SŁOWACKI J. IV 97/89
- Widzenie Janusza POL W. III 268/11
- Widzenie się w gaju MICKIEWICZ A. III 24/18 (IV)
- Widziadła SOWIŃSKI L. IV 123/2
- Widziadło GLIŃSKI K. I 334/20
- Widziane i odczute ABGAROWICZ K. I 13/12
- Widzi-mi-się SKARZYSZEWSKI T. Żuk IV 78
- Wiec kobiecy, czyli babski comber w zapusty KOŁODZIEJ P.
II 166/11
- Wieczna bajka MAREK A. II 426/2
- Wieczna fala ŻEROMSKI S. V 211/71
- Wieczny płomień JAROSZYŃSKI T. II 38/15
- Wieczorek ŻMIJEWSKA E. V 221/11
- Wieczorek tańczący WIENIARSKI A. V 47/9
- Wieczorek u kasjerowej SABOWSKI W. IV 9
- Wieczorne pieśni KONOPNICKA M. II 180/3
- Wieczornice SIEMIENIŃSKI L. IV 42/17, 44/62
- Wieczorny dzwon KONOPNICKA M. II 180/3
- Wieczory bażeńskie, czyli powieści o strachach i upiorach
[...] OSSOLIŃSKI J.M. III 204/2
- Wieczory domowe KRAKOWOWA P. II 240/8
- Wieczory dziecinne zob. Zapusty dziecinne, czyli małe to-
warzystwo

- Wieczory florenckie KLACZKO J. II 121/25; IV 241/30
 Wieczory pielgrzyma WITWICKI S. V 78/10
 Wieczory po polowaniu w Zarnowcu POTOCKI L. III 287/15
 Wieczory pod lipą czyli historia narodu polskiego opowiadana przez Grzegorza spod Raclawic (Dzieje narodu polskiego; Dzieje narodu polskiego dla użytku młodzieży szkolnej; Wieczory w Ojcowie czyli opowiadania Grzegorza o dawnych czasach Rzeczypospolitej Polskiej spisane przez...) SIEMIŃSKI L. IV 42/9
 Wieczory pod lipą, czyli historia narodu polskiego... SIEMIŃSKI L. IV 42
 Wieczory sejmowe POTOCKI S.K. III 289
 Wieczory teatralne zob. Z Warszawy
 Wieczory w Ojcowie czyli opowiadania Grzegorza o dawnych czasach Rzeczypospolitej Polskiej spisane przez... zob. Wieczory pod lipą czyli historia narodu polskiego opowiadana przez Grzegorza spod Raclawic
 Wieczory wiejskie BYKOWSKI I. Jaxa I 136/1
 Wieczory wołyńskie KRASZEWSKI J.I. II 259
 Wieczory z babunią IZDEBSKA W. II 7/3
 Wieczory zamkowe, albo ciąg nauki obyczajów do pojęcia młodzi przystosowany Genlis S.F. de IV 80/14
 Wieczory zimowe zob. Powieści belgijskie z życia rodzinnego
 Wieczór SZUKIEWICZ A. IV 198
 Wieczór adwentowy JARACZEWSKA E. II 34/2
 Wieczór przy Morskim Oku ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229
 Wieczór Trzech Króli (Wieczór Trzech Króli albo co chcecie) Shakespeare W. II 168/8, 236/16, V 13/6
 Wieczór u generała Kopcia SIEMIŃSKI L. IV 42/4
 Wieczór w pustkach NORWID C. III 147/68
 Wieczysty wróg nasz Niemięc WIERZBIŃSKI M. V 51/17
 Wiedni Bahr H. V 112
 Wiedni wybawiony SPITZNAGEL L. IV 129/1
 Wiedza i świat DEMBOWSKI E. I 222/2
 Wiedza tajemna w Egipcie OCHOROWICZ J. III 167/15
 Wiejski politycy KONDRATOWICZ L. II 176/29
 Wiejska rodzina LIBERA A. II 348/9
 Wiejska szczęśliwość NABOROWSKI D. [tłum.] III 105/22
 Wiejski romans Svetlá K. I 368/26
 Wiejskie kasy oszczędności i pożyczek dla włościan i wyrobników WIŚLICKI A. V 67/3
 Wiejskie ogrody CZARTORYSKI A.J. I 196
 Wiejskie pogadanki niedzielne DMOCHOWSKI F.S. I 239/25; I 238
 Wiejskie zarysy (Wieś Świątniki) GREGOROWICZ J.K. I 372/2
 Wiek [dziewiętnasty] XIX. Henryk Sienkiewicz TARNOWSKI S. IV 240/18
 Wiek [dziewiętnasty] XIX. Historia polityczna GALLE H. I 311/2
 Wiek [dziewiętnasty] XIX. Rozprawy i sprawozdania TARNOWSKI S. IV 240/16
 Wiek [dziewiętnasty] XIX. Sto lat myśli polskiej KORBUT G. [ed.] II 193/11
 Wiek [dziewiętnasty] XIX. Zygmunt Krasiński TARNOWSKI S. IV 240/13
 Wiek Oświecenia WOJCIECHOWSKI K. V 90/17
 Wiek [szesnasty] XVI. Jan Kochanowski TARNOWSKI S. IV 240/9
 Wiek uczone starożytnych Greków i Rzymian w celniejszych zabytkach ich pism [...] PRZYBYLSKI J.I. III 314/9
 Wiele halasu o nic Shakespeare W. II 100/46, 168/8, 234/22, 236/16, V 13/6
 Wieliczka 1912 TETMAJER W. Przerwa IV 249/2
 Wielka apoteoza DYGAŚIŃSKI A. I 260/26
 Wielka gra WIERZBIŃSKI M. V 51/30
 Wielka Improwizacja MICKIEWICZ A. III 26/33
 Wielka księga zob. Bratnie dusze
 Wielka marglownia KOSIAKIEWICZ W. II 213/34
 Wielka miłość RAPACKI W. (syn) III 342/22
 Wielka partia ŁOŚ W. II 388/33
 Wielka tajemnica Maeterlinck M. III 250/32
 Wielka Warszawa PERZYŃSKI W. III 238/27
 Wielka wojna przyszłości MICKIEWICZ A. III 28/43
 Wielka wojna z Zakonem 1409–1411 SZAJNOCHA K. IV 180/7
 Wielka wojna, jej przyczyny, skutki, cele SZCZEPAŃSKI L. IV 187/8
 Wielkanoc na wygnaniu GRZYMAŁA F. I 388/3
 Wielki człowiek do małych interesów FREDRO A. I 293/34
 Wielki człowiek powiatowy NARZYMSKI J. III 118
 Wielki Czwartek KONDRATOWICZ L. II 176/15
 Wielki dzień STRUG A. IV 161/16; IV 160
 Wielki Fryderyk NOWACZYŃSKI A. III 159/17
 Wielki majątek ziemski naszych czasów Krafft G. V 179/16
 Wielki malarz przeszłości narodu TARNOWSKI S. IV 240/17
 Wielki mały król Kulmowa J. II 194/12
 Wielki nieznajomy KRASZEWSKI J.I. II 264/64
 Wielki obrońca upadłej przeszłości przed Bogiem sprawy... misjonarz św. Jan Franciszek Regis... BAKA J. I 25/3
 Wielki pan WOLSKI W. V 98/4; II 105, V 98/8
 Wielki Peridot TOWIAŃSKI A. IV 254/3; V 315/1, 315/3
 Wielki Rok ŁUSKINA E. II 397/5
 Wielki świat Kapina (Panna Emilia. Powieść współczesna) LAM J. II 310/5; V 277/5
 Wielki Tydzień Polaków [...] HOFFMAN K.B. I 409/1
 Wielki zmierzch JELENTA C. II 47/17
 Wielkie bractwo FREDRO J.A. I 300/4; 300/5
 Wielkie i małe idee POPLAWSKI J.L. III 274
 Wielkie legendy ludzkości Michaud d'Humiac L. V 19/22
 Wielkie łowy DYGAŚIŃSKI A. I 260/47
 Wielkie posłuchanie u Lucypera SĘKOWSKI J. IV 35/4
 Wielkie rzeczy i cóż mi to wadzi ZABŁOCKI F. V 145/26
 Wielkiego Korabiu Wielki Sternik przewielebny ... Jakub Zadzik [...] STAROWOLSKI S. IV 139/22
 Wielkiego Turka listy STAROWOLSKI S. [tłum.] IV 140/41
 Wielkopolska a wojna RABSKI W. III 331/6
 Wielkopolskie rotty sądowe XIV–XV w. III 385
 Wielkość NORWID C. III 148/76
 Wielmożny pan lokaj WIERZBIŃSKI M. V 51/31
 Wielmożnym... Piotrowi ze Bnina Opałińskiemu... i Annie z Lachowic Sieniułancie, oblubieńcom nowym epitalamium TWARDOWSKI S. IV 285/13
 Wieniec cierniowy DZIERZKOWSKI J. I 266/12
 Wieniec helikoiński ... Aleksandrowi Wasiliewiczowi ... Suworowowi [...] WIELADKO W.W. V 42/6
 Wieniec powieści i opowiadań ludowych CHOCISZEWSKI J. I 154/10
 Wierna rzeka ŻEROMSKI S. V 210/52
 Wierna rzeka i inne utwory ŻEROMSKI S. V 212/126
 Wiersz (polityczny) ŁAŃCUCKI J.W. II 377/7
 Wiersz A.M. do B.Z. zob. Do B... Z...
 Wiersz Adama Mickiewicza [czternastego] 14 września 1818 zob. *Już się z pogodnych niebios ośma zdarta smutna...*
 Wiersz Adama Mickiewicza do Bohdana Zaleskiego zob. Do B... Z...
 Wiersz ... alludujący do herbu Junoszków Baranka ZAŁUSKI J.A. V 165/27
 Wiersz dnia 8 marca napisany (Na odejście do Saksonii) BRODZIŃSKI K. I 104/2
 Wiersz do Henrietty Sontag Gaszyński K. V 100

- Wiersz do Henrietty Sontagowej KOŹMIAN S.E. II 236/2
 Wiersz do imionika Ludwika Mackiewiczówny MICKIEWICZ A. III 25/25
 Wiersz do J.M. Fredry CZARTORYSKI A.J. I 196
 Wiersz do Jaśnie Wielmożnego Dąbrowskiego ... dowódcy Legionu 3-go Wojsk Polskich ... z powodu Jego małżeństwa [...] GODEBSKI C. I 337/4
 Wiersz do ... Józefa Nikorowicza, prezesa Sądu Apelacyjnego CZAJKOWSKI P. I 188/3
 Wiersz do Karola Lipińskiego STARZYŃSKI S. IV 145/5
 Wiersz do księcia M. Radziwiłła BAZYLIK C. I 42/3
 Wiersz do ... Księdzka Poczobuta ... i ... Księdzka KUNDZICZA ... z przypadku mostu spalonego w Wilnie KARPŃSKI F. II 92/14
 Wiersz do legiów polskich ... GODEBSKI C. I 337/3
 Wiersz do Litwinów TYMOWSKI T.K. IV 289/4
 Wiersz do ludu Thomas A.L. III 171/9
 Wiersz do Ludwika Dmuszewskiego, artysty dramatycznego polskiego, w dzień imienin pisany... ŻÓŁKOWSKI A.G.F. V 225/2
 Wiersz do ... Marianny z Gozdzkich hrabiny Werbno Pawłowskiej KONARSKI S.H. II 171/16
 Wiersz do Najjaśniejszego Imperatora Pawła Piotrowicza BYKOWSKI I. Jaxa I 137/13
 Wiersz do Najjaśniejszej Katarzyny II ... przy oddaniu dzieła pod tytułem: Tauryka, czyli wiadomości starożytne NARUSZEWICZ A.S. III 115/32
 Wiersz do pokuty się mającego (Penitencja) MORSZTYN H. III 84/6
 Wiersz do posłów z sejmu 1788 do cudzoziemskich dworów wysłanych JUSZYŃSKI M.H. II 62
 Wiersz do ptaszka TERLECKA A. IV 244
 Wiersz do Urszuli z Trzebińskich Darowskiej, pisarzowej ziemskiej krakowskiej... ŁAŃCUCKI J.W. II 377/2
 Wiersz do wojsk polskich KIGIŃSKI B. II 113/2
 Wiersz do wojska polskiego z okoliczności rozpoczętej wojny z Moskwą WĘZYK F. V 38/8
 Wiersz do wojska polskiego z okoliczności rozpoczętej wojny z Moskwą (*Idźcie waleczni...*) SKARBEK E. IV 71/1
 Wiersz do X.Michała Radziwiłła, Nacz. Wojsk. KOSIŃSKI A.A. II 213
 Wiersz improwizowany do generała Dembińskiego RYPŃSKI A. Radwan III 400/2
 Wiersz J. Słowackiego do Adama Mickiewicza SŁOWACKI J. IV 94/63
 Wiersz ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza TETMAJER K. Przerwa IV 246/3; IV 245
 Wiersz ku uczczeniu pamięci J.I. Kraszewskiego TETMAJER K. Przerwa IV 246/3; IV 245
 Wiersz łaciński z polskim wkladem na suppresję jezuitów zob. Wizerunek symboliczny
 Wiersz Muzofila Wierszopolskiego o poetach żyjących MINASOWICZ J.E. III 60/11
 Wiersz na cześć 25 lutego 1861 LENARTOWICZ T. II 328/19
 Wiersz na cześć M. Kopernika zob. Oda na cześć Kopernika
 Wiersz na cześć Radziwiłłów BAZYLIK C. I 42/4
 Wiersz na dzień dorocznej pamiętki koronacji Najjaśniejszego króla Jmci [...] PIRAMOWICZ G. III 259/3
 Wiersz na dzień dożywotnego złączenia się ... Michała Kąszyca, starosty zarzyckiego z ... Marianną Piotrowiczówną, ciwunówną pojurską Księstwa Żmudzkiego [...] KOS-SAKOWSKI A. II 215/3
 Wiersz na dzień imienin Przewiełbnego M.; K.; i Dosk.: Ś.; Jana pod nazwą Astrea Najd.; Br.; Karola Woydy [...] MINASOWICZ J.D. III 59/3
 Wiersz na dzień wielkich imienin... Elżbiety Izabelli Czarnoryskiej... BIELAWSKI J. I 61/1
 Wiersz na obchód żałobny po ... Józefie Orsettim ... (Wiersz żałobny; Pogrzeb przyjaciela) BRODZIŃSKI K. I 104/6
 Wiersz na obiedzie instalacyjnym danym na cześć nowego burmistrza Józefa Dietla [...] SZUKIEWICZ A. IV 198/3
 Wiersz na odjazd Najjaśniejszego Imperatora Wszech Rosji Aleksandra I z miasta gubernińskiego Wilna BOGUSŁAWSKI J.K. I 80/6
 Wiersz ... na pochwałę Elżbiety Drużbackiej ... w Rzemieniu nad Wisłoką rezydującej RADZIWIŁŁ U.K. III 336/3
 Wiersz na pochwałę Kopernika zob. Oda na cześć Kopernika
 Wiersz na pochwałę króla Władysława CHEŁCHOWSKI H. I 145/10
 Wiersz na pogrzebie i wyprowadzeniu zwłoków księcia Józefa Poniatowskiego... WORONICZ J.P. V 106/26
 Wiersz na portret Aleksandra I w sali ratusza miasta gubernińskiego Wilna BOGUSŁAWSKI J.K. I 80/7
 Wiersz na powrót z funkcji marszałkowskiej Trybunału Koronnego ... Ksawiera Nalecz Kęszyckiego, kasztelana kaliskiego... GORCZYCZEWSKI J. I 346/1
 Wiersz na powrót zwycięskiego wojska do stolicy OSIŃSKI L. III 201/4
 Wiersz na przyjęcie Stanisława Augusta ... w domu ... Pawła Popiela IV 259/24
 Wiersz na siedm psalmów pokutnych, przez ... w Kaludze pisany RZEWUSKI W. III 411/15; III 260
 Wiersz na sprawiedliwą pochwałę heroiny ... Anny z Pocięłów Tyszkiewiczowej, mściławskiej kasztelanowej KOS-SAKOWSKI A. II 215/2
 Wiersz na stuletnią rocznicę otwarcia sceny polskiej przez króla Stanisława Augusta dnia 19 lutego 1765 w Warszawie POL W. III 268/27
 Wiersz na ślubny związek dobrej, bo dobranej pary ... Salomei Rostworowskiej kasztelaneki zakroczymskiej z ... Józefem Solytykiem kasztelanem sendomirskim ... zawarty 8 września 1773 ZAŁUSKI J.A. V 165/26
 Wiersz na śmierć ... Magdaleny z Brzechfów Eubiny, starościny stawiszyskiej... MOLSKI M. III 72/1
 Wiersz na śmierć Gustawa III, króla szwedzkiego BIELAWSKI J. I 61/24
 [Wiersz (Pieśń) na śmierć Jarosza (Hieronima) Łaskiego] (Ku czci sławnej a szlachetnej osobie Wielmożnemu Panu Jeronimowi z Łaska [...]) REJ M. (?) III 351/29
 Wiersz na śmierć Tadeusza Dembowskiego, ministra skarbu, zmarłego d. 12 kwietnia 1809 r. WĘZYK F. V 38/1
 Wiersz na śmierć Zygmunta III LESZCZYŃSKI R. II 333/4
 Wiersz na uczczenie pamięci Adama Mickiewicza RYDEL L. III 397/1
 Wiersz na ukończenie więzy ratuszowej miasta Lwowa... KAMIŃSKI J.N. II 82/16
 Wiersz na wjazd Jaśnie Wielmożnego Pana Franciszka Kęszyckiego [...] WYBICKI J. V 123/11
 Wiersz na wprowadzenie zwłok księcia Józefa Poniatowskiego [...] BRODZIŃSKI K. I 104/4
 Wiersz na zaślubiny Izabelli Grabowskiej... z... Walentym Sobolewskim BIELAWSKI J. I 61/30
 Wiersz na zgon Stanisława Staszica GASZYŃSKI K. I 314
 Wiersz nad nieszczęciem Voltaire I 157/6
 Wiersz nowo uczyniony do Rzeczypospolitej Polskiej na szczęśliwy przyjazd J.K. Mości GROCHOWSKI S. I 373/2
 Wiersz o chlebowym stole (Wiersz o zachowaniu się przy stole) SŁOTA IV 84
 Wiersz o cnotcie KOBLANSKI J. II 133
 Wiersz o człowieku Pope A. II 84/2
 Wiersz o człowieku Voltaire I 157, 157/6, 157/7

- Die Windsbraut BRONIKOWSKI A.A.F. I 108/7
 Winiety WYSPIAŃSKI S. V 137/49
 Wint DYGAŃSKI A. I 260/28
 Winter s Tale zob. Zimowa powieść
 Wiosenne kwiecie OPPMAN A. III 181/6
 Wiosenne niebo LESZCZYŃSKI E. II 332/8
 Wiosna KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Wiosna PIETRASZKIEWICZ O. III 248
 Wiosna AUGUSTYNOWICZ J. I 24
 Wiosna PERZYŃSKI W. III 238/13
 Wiosna REYMONT W.S. III 361/10
 Wiosna RYBIŃSKI J. III 396/12
 Wiosna Schlaf J. III 321/56
 Wiosna TETMAJER J. Przerwa IV 244
 Wiosna. Elegia 1793 zob. Cum patriam amisi, tum me perisse putato
 Wiosna. Komedia w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 317/35
 Wiosna. Obrazki malowane w słońcu MACIEJOWSKI L. II 403/22
 Wiosna Ludów (Stach Wichura) WIERZBIŃSKI M. V 51/18
 Wiosna Ludów w Krakowie [...] WĘŻYK P. V 39/28
 Wiosna miłostek BELMONT L. I 44/16
 Wiosna narodów (Przedświty) NOWACZYŃSKI A. III 160/37
 Wiosna śmierci GAŚSOWSKI J. I 325/2
 Włr GAWAŁEWICZ M. I 317/38
 Wirginia CHODKIEWICZ A. I 158/5
 [Wirginia] (Smutna przygoda i śmierć żałośliwa nadobnej Wirginie), dziewice rzymskiej; Wirginia, rzymska panna) POTOCKI W. III 291/5
 Wirginia. Tragedia w 5 a. z Alfieriego FELIŃSKI A. I 285/6
 Wirginia, rzymska panna zob. [Wirginia]
 Wirtschaft und Recht nach der materialistischen Geschichtsauffassung Stammler R. I 121
 Wiry BRZOZOWSKI S. I 122/4
 Wiry. Powieść SIENKIEWICZ H. IV 51/47; V 307/47
 Wirydarz abo Kwiatki rymów duchownych o dziecięciu P Jezusie Pontanus J. I 374/27; V 259/27
 Wirydarz krześcijański ... z Pisma Świętego ... zasadzony [...] LUBELCZYK J. II 365/7
 Wirydarz poetycki TREMBECKI J.T. IV 256/2; IV 256, 256/1
 Wisienki ZIELIŃSKI G. V 190/8
 Wisk MAJERANOWSKI K. II 410/8
 Wisła. Pieśń dramatyczna STASZCZYK A. IV 147/10
 Wisła. [Poemat prozą] ŻEROMSKI S. V 210/58
 Wiś i Dziunia BAŁUČKI M. I 31/63
 Wiśniowy sad SŁOŃSKI E. IV 84/26
 Wit Stwosz RAPACKI W. (ojciec) III 340/1; III 340
 Wit Stwosz. Poemat z pomników historycznych XV w. POL W. III 268/16
 Wit Stwosz. Jego pobyt w Norymberdze i przygody tamże doznane RASTAWIECKI E. III 342/4
 Wit Stwosz źródłem natchnień Albrechta Dürera STASIAK L. IV 146/24
 Wita – Stosa pamięci esterycznych zarysów siedem NORWID C. III 147/58; III 151/111
 Wita (Książę Józef. Powieść historyczna) MICIŃSKI T. III 14/17
 Witanie J.M. Pana Andrzeja Krotoskiego RYBIŃSKI J. III 396/13
 Witanie króla nowego Zygmunta III ZBYLITOWSKI A. V 182/2
 Witanie króla Stefana z wojny Połockiej JANUSZOWSKI J. II 32/1
 Witanie na konwokatce krakowskiej J.W.P. Mikotaja Zebrzydowskiego wojewody... odprawowane WŁADYSŁAWIUSZ A. V 83/11
 Witanie na sejmie króla Władysława IV... OPALIŃSKI Ł. III 179/8
 Witanie Rad i Stanów Koronnych polskich do króla JMści Zygmunta III ... uczynione GOŚLICKI W. I 358/4
 Witenes albo tragedia o pomście Boskiej ... wierszem rytmowym ojczytym wyrażona ZAŁUSKI J.A. V 164/14
 Witoldowe boje KRASZEWSKI J.I. II 261/10
 Witolaura KRASZEWSKI J.I. II 261/10
 Wizerunek duchownego żołnierstwa ... naprzód z łacińskich, a potem na polski język przetłumaczonych rymach ... wystawiony PAXILLUS A. III 235/4
 Wizerunek Mikołaja Reja z Nagłowicz NOWACZYŃSKI A. III 159/10
 Wizerunek symboliczny (Wiersz łaciński z polskim wykładem na suppressję jezuitów) MINASOWICZ J.E. (tłum.) III 62/51
 Wizerunek utrapionej Rzeczypospolitej ... przy tym Herkules słowierści Kaspra Miaskowskiego (Obraz utrapionej Rzeczypospolitej; Utrąpionej Rzeczypospolitej wizerunek) CIEKLIŃSKI P. (?) I 175/5; HERBERT J.S. (?), Solikowski J. (?) I 399/21, 399/7, III 10/1
 Wizerunek wiary, posłuszeństwa i miłości małżeńskiej w osobie Bryzeldy, Waltera ... małżonki... Petrarca F. III 61/22
 Wizerunek żywota chrześcijańskiego pobożnego WARSZEWICKI S. (?) V 25/8
 Wizerunek albo opisanie animuszów pięci co najprzedniejszych narodów w Europie SARBIEWSKI M.K. (?) IV 15/20
 Wizerunek na kształt kazania uczyniony; o wzgardzie śmierci i świata tego nędznego WERESZCZYŃSKI J. V 28/2
 Wizerunek szlachcica prawdziwego w kazaniu na pogrzebie... BEMBUS M. I 48/9
 Wizerunek własny żywota człowieka poczciwego [...] REJ M. III 349/15; III 347, IV 152
 Wizerunek złocestej przyjaźni zdrady [...] (Złocista przyjaźnia zdrada) KORCZYŃSKI A. II 197/1; II 198/2, V 272/1, 272/2
 Wizerunki A. Mickiewicza zestawione i poprzedzone wstępem MÉYET L. II 445/2
 Wizerunki duszy narodowej z końca ostatniego szesnastolecia TRENTOWSKI B. IV 261/8; IV 260
 Wizerunki króla Stanisława Augusta ŁOŚ W. II 388/20
 Wizerunki polityczne dziejów powstania polskiego Ziarkowicz L. III 74/6
 Wizerunki polskie TYSZYŃSKI A. IV 291/7
 Wizerunki społeczeństwa warszawskiego BOGUČKI J. S. I 77/2; III 140/5
 Wizja Krasieńskiego ZDZIECHOWSKI M. V 185/10
 Wizja Madonny JELLENTA C. II 47/22
 Wizje społeczne świata KRÓLIKOWSKI L. II 286/8
 Wyzymir żeglarz SYNORADZKI M. IV 177/31
 Wizyta WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/1
 Wizyta braci Mallinowskich z Warszawy odbyta w Krakowie d. 17 grudnia 1830 r. MECISZEWSKI H. II 442/8
 Wizyta pierwsza zob. Parafianiszczyna
 Wizyta Polaka u Goethego w roku 1830 KOZMIAN A.E. II 229/3
 Wizyta w sąsiedztwo MORAWSKI F.D. III 76/5
 Wkroczenie do Litwy ŻÓLKOWSKI A.G.F. V 225/6
 Władek KOSIAKIEWICZ W. II 212/11
 Władysław DZIEDUSZYCKI W. I 263/4
 Władysław. Obraz tragiczny TUROWSKI K.J. IV 280/6
 Władysław (Pamiętnik nie bardzo stary) GROZA A. I 379/3
 Władysław Belza KOSTECKI P. II 219/2
 Władysław Belza. Sylwetka literacka SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/19
 Władysław Biały, książę gniewkowski KOŚCIELSKI J. II 222/2

- Władysław IV, król polski i szwedzki TWARDOWSKI S. IV 285/20; IV 284
- Władysław Herman i dwór jego (Władysław Herman i jego dwór; Zbigniew; Hanna z Ciechanowa, powieść z dziejów XI wieku) KRASIŃSKI Z. II 251/5; II 250, 254/56
- Władysław Herman i jego dwór zob. Władysław Herman i dwór jego
- Władysław i jego kuzynka Kock Ch.P. de I 240/74
- Władysław Łokietek Radlińska H. IV 179/5
- Władysław Łokietek, czyli Polska w XIII wieku WĘŻYK F. V 38/16
- Władysław pod Warną RZEWSKI W. III 411/7
- Władysław pod Warną. Tragedia w 5 a. NIEMCEWICZ J.U. III 127/3
- Władysław St. Reymont. Laureat Nobla DĘBICKI Z. I 226/21
- Władysław Syrokomla DROGOSZEWSKI A. I 250/1
- Władysław Syrokomla KOŚCIAŁKOWSKA W.Z. II 221/2
- Władysław Syrokomla KRASZEWSKI J.I. II 263/47
- Władysław Syrokomla SPASOWICZ W. IV 127/5
- Władysław Syrokomla. Pierwiastek litewsko-białoruski w twórczości polskiej ZDZIECHOWSKI M. V 185/20
- Władysław Syrokomla i jego utwory PINI T. III 255/9
- Władza poezji FREDRO J.M. I 300
- Własną pracą KOSIAKIEWICZ W. II 212/3
- Własne przygody Władysława WĘŻYK W. V 41/4
- Własność i służebnictwa w Galicji zob. Własność w Galicji
- Własność w Galicji (Własność i służebnictwa w Galicji) WODZICKI K. V 87/4
- Włast, czyli pierwsi chrześcijanie w Polsce Leliwa W. II 265/82
- Właściciel domu w Warszawie uciążony kwaterunkiem od 1806 do 1815 r. MOLSKI M. III 72/19
- Właściciel kuźnic Ohnet G. V 192/37
- Właściciele DYGASIŃSKI A. I 259/10
- Właściciele, pieśni i tańce ludu Ziemi Dobrzyńskiej KOLBERG O. II 160/5
- Włochy DMOCHOWSKI F.K. [tłum.] I 240/75
- Włodzimierz Tetmajer ŁOŚ W. II 388/34
- Włoskie miasta co przedniejsze GROCHOWSKI S. I 373/9
- Włoszka w Algierze Rossini G.A. I 103
- Włoszka w Londynie BOGUSŁAWSKI W. I 84/10
- Włoszczanin polski ze względu historycznego, statystycznego i politycznego MORACZEWSKI J. III 74/3
- Włóczęga Hamsun K. I 53/14
- Wnętrze Maeterlinck M. IV 20/36
- Wniebogłosy ZALESKI J.B. V 159/11
- Wnuczek i inne nowele i obrazki SZANIAWSKI K.J. IV 185/35
- Wnuczka KACZKOWSKI Z. II 65/11
- Wnuczka, czyli pojednanie z rodziną ŻDŻARSKI A. V 204/5
- Wnuk, czyli precz z przesądem WILKOŃSKA P. V 55/22
- Wnuk chorążego MIŁKOWSKI Z. III 56/45
- Wnuk króla Jana III SZAJNOCHA K. IV 179/6
- Wnukom o prapradziadku WASILEWSKI Z. V 27/20
- Wobec sumienia KRZYŻANOWSKA N. II 296/11
- Wody karlsbadzkie 1834 NAKWASKA A. III 109
- Wodzirej ZAPOLSKA G. V 173/15
- Wojak (*Rzy mój gniazdy, ziemię grzebie...*) WITWICKI S. V 78/6
- Wojak Janosz Petöfi S.A. IV 10/46
- Wojciech Bogusławski BOGUSŁAWSKI Władysław I 82/4
- Wojciech Zapala KONOPNICKA M. II 180/6
- Wojciech Zdzaryński życie i przypadki swoje opisujący (Podróż Lunatyka po miesiącu) KRAJEWSKI M.D. II 238/6; V 273/6
- Wojewodzianka sędomska SZAJNOCHA K. IV 179
- Wojewodziec ROGOSZ J. III 372/5
- Wojna KONOPNICKA M. II 180/9; II 183/84
- Wojna chocimska KRASICKI I. II 243/18; V 274/18
- Wojna chocimska zob. Transakcja wojny chocimskiej [...] z różnych [...] relacji [...] z łacińskiego na polskie [...] wierszem przetłumaczona
- Wojna chocimska i wybór poezji POTOCKI W. III 294/42
- Wojna chocimska 1621 roku DAROWSKI A.W. I 217/6
- Wojna domowa TWARDOWSKI S. IV 285/12; IV 284
- Wojna domowa z Kozaki i Tatarsi, Moskwa... przez lat dwa-nastęcie tocząca się dotąd TWARDOWSKI S. IV 285/12
- Wojna kozacka późniejsza... TWARDOWSKI S. IV 285/12
- Wojna ludowa KAMIENSKI H.M. II 80/11
- Wojna o cześć kobiety SZAJNOCHA K. IV 179/6
- Wojna o Węgierskiego Gomulicki J.W. V 36/14
- Wojna olbrzymów ŁUSZCZEWSKA J. II 399/5
- Wojna owadów ŚWIDERSKI F. IV 224
- Wojna polska 1831 r. Vaudoncourt F. III 210/11
- Wojna polsko-rosyjska 1831 roku Puzyrewski A. I 138/28
- Wojna pruska zob. Bellum Prutenum
- Wojna w czasie pokoju zob. Cudzoziemiec
- Wojna wojnie. Warchol i Miroluba NOWACZYŃSKI A. III 160/36
- Wojna wołoska od cesarza tureckiego Osmana przeciwko Koronie Polskiej podniesiona OSTORÓG J. (III) III 208/8
- Wojna wszechświatowa, jej odległe przyczyny i skutki LUTOSŁAWSKI W. II 376/37
- Wojna z duchami zob. W starym dworze
- Wojna z kobietą KORZENIOWSKI J. II 210/33
- Wojna z kuzynkiem URBANSKI A. V 15
- Wojna żydowska Feuchtwanger L. I 45/34
- Wojnarowski Ryleyev K. II 177/45
- Wojownicy sarmacy zob. Sarmatae bellatores
- Wojsko polskie zob. Armia polska
- Wojsko św. Jadwigi JARON J.N. II 36/3
- Wojsku Rzeczypospolitej, czyli po powiatach, czyli z pospolitego skarbu pożyteczniejsza jest placą FREDRO A.M. I 298/7
- Wojtek Skiba KASPROWICZ J. II 98/8
- Wojtek Węciór SZANIAWSKI K.J. IV 184/18
- Wojtusie PRUS B. III 302/38
- Wojtusiowe lato ORKAN W. III 185/12
- Wojtusiowe nieszczęścia DYGASIŃSKI A. I 259/7
- Wola pana jenerala zob. Ostatnia wola
- Wolna gromada MAJERANOWSKI K. II 410/9
- Wolne chwile Gabryeli ŻMICHOWSKA N. V 219/1
- Wolne miasto KRUMŁOWSKI K. II 287/11
- Wolne naśladowanie ksiąg Horacjuszowych MOREŁOWSKI J. III 81/4
- Wolne serce ZACHARIASIEWICZ J. V 152/58
- Wolni strzelcy w Wogezach SABOWSKI W. IV 10/32
- Wolność WIERZBIŃSKI M. V 51/32
- Wolny głos, czyli nowy tomik pism... GORECKI A. I 350/10
- Wolny mularz Kotzebue A.F. I 105/30
- Wolny najmita KONOPNICKA M. II 180/2
- Wolny strzelec Weber K.M. III 23/15
- Wolny strzelec, czyli kule zaczarowane BOGUSŁAWSKI W. I 86/65
- Wolter między prorokami [...] Laharpe J.F. IV 172/22
- Woltyżer DMUSZEWSKI L.A. I 243/30
- Wolodyjowski i białogłowy Garczyński K. IV 49/26
- Wolny KORYTYŃSKI O.T. (?) II 205; IV 193
- Wolny robocze WILCZYŃSKI A. V 54/18
- Wolny Kolberg O. II 160/11; IV 264/27
- The Wonder, a Woman Keeps a Secret Centlivre S. I 86/56
- Wonnaść wdzięczna Róży Niebieskiej Melanizus M. II 349/3

- Worek Judaszów, to jest złe nabycie majątności KLONOWIC S.F. II 125/10; II 124
- The World of Souls zob. Seelenmacht
- Wörtlicher Abdruck des durch Michael Pontanus ins Kaschubische [...] zob. Mały katechizm d. Marcina Lutra [...]
- Worumb das Geld im Lande teuer wurde DEJUSZ J.L. I 219/5
- Woskresenki OLIZAROWSKI T.A. III 175/7; I 130/6
- Wspominanija PRZECLAŃSKI J.E. III 306/4
- Wódka nie jest trucizną, jest napojem dobroczynnym i ochronnym przeciw cholercze Pauli A. II 411/36
- Wódz Legionów SCHNÜR-PEPEŁOWSKI S. IV 27/20
- Wór pieniędzy CHOCISZEWSKI J. I 155/29
- Wpisany do heroldii RODZIEWICZÓWNA M. III 369/34
- Wpływy rosyjskie na duszę polską ZDZIECHOWSKI M. V 185/12
- Wracanie Żydów do Palestyny i wejście do obiecanej ziemi DERDOWSKI H. I 224/5
- Wrażenia TETMAJER K. Przerwa IV 246/17
- Wrażenia balowe KRZEMIENIECKA H. II 289/5
- Wrażenia pielgrzyma po swojej ziemi KONDRATOWICZ L. II 177/37; II 175
- Wrażenia z Ameryki SIEROSZEWSKI W. IV 68/40
- Wrażenia z Anglii SIEROSZEWSKI W. IV 68/36
- Wrażenia z dalekiego Wschodu Loti P. II 221/16
- Wrażenia z Górnego Śląska ZDZIARSKI S. V 184/11
- Wrażenia z podróży BEŁZA W. I 47/21
- Wrażenia z podróży KONOPNICKA M. II 183/72; II 179
- Wrażenia z Wenecji BEŁZA W. I 47/20
- Wrogowie bogaczy zob. Die Feinde der Reichen
- Wrogowie duchów MICIŃSKI T. III 14/23
- Wroński i świat obecny NIEDZIEWIECKI L. III 124/5
- Wróblek i kurczątka JACHOWICZ S. V 261/1
- Wróble DYGAŚNICKI A. I 260/43
- Wróci GLIŃSKI K. I 334/16
- Wróg (Śmiertelny wróg) SAWICKA J. IV 22
- Wróg i lud TRYNKOWSKI L. IV 268
- Wróg królów GĄSIOROWSKI W. I 325/32
- Wróg ludu Ibsen H. I 54/20
- Wróg wojny PERZYŃSKI W. III 238/24
- Wróżba i zemsta zob. Dymitr i Maria
- Wróżby Mazura ZMORSKI R. V 201/8
- Wróżby wojenne pana radcy GRUSZECKI A. I 382/44
- Wróżka. Dramat ludowy w 6 odsłonach Nissel F. V 192/33
- Wróżka. Powieść z ubiegłego wieku WILKOŃSKA P. V 55/1
- Wróżki JANUSZOWSKI J. II 32/5
- Wróżki KOCHANOWSKI J. II 136/14; II 33/22
- Wrzeczono MIŁKOWSKI Z. III 55/10
- Wrzos RODZIEWICZÓWNA M. III 369/26
- Wschód WOŁODŹKO W.W. V 100/1
- Wschód i Zachód a Polska ZIELIŃSKI T. V 194/23
- Wsiadanie na rokosz P. Uporskiego, któremu odradza P. Rozumowski... SKARGA P. IV 74/14
- Wsiadanie na wojnę SKARGA P. IV 75/15
- Wsiadłam ci ja w czarną rolę... KONOPNICKA M. II 180/3
- Wskazania ORKAN W. III 185/23
- Wskazania dla synów Podhala ORKAN W. III 186/35
- Wskazania polityczne ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/10
- Wskreszenie LENARTOWICZ T. II 327/5
- Wstuchać się w szum wód... MICKIEWICZ A. III 30/65
- Wspaniałomyślność większa niż miłość zob. Edelmutth stärker als Liebe
- Wspominki biograficzne ZAWADZKI W. V 179/19
- Wspominki pamiętnikarskie ŁĘTOWSKI L. II 383/7
- Wspomnienia emigracji OLIZAR N. III 174/6
- Wspomnienia i plotki literackie SZCZEPANSKI L. IV 187
- Wspomnienia literackie z dawnych czasów DMOCHOWSKI F.S. I 239/13
- Wspomnienia malowniczo-historycznych przechadzek [...] STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157
- Wspomnienia marynonckie zob. Ze wspomnień marynonckich
- Wspomnienia młodej dziewczyny zob. Wspomnienia podlotka
- Wspomnienia mojej młodości BRODZIŃSKI K. I 105/26
- Wspomnienia mojej młodości i inne pisma autobiograficzne („Wspomnienia mojej młodości” i inne urywki autobiograficzne) Brodziński K. II 394/14, IV 264/26
- Wspomnienia mojej młodości. Świsłoc, Różana, Dereczyn (Wspomnienia o Świsłocy Tyszkiewiczowskiej, Dereczynie i Różanie) POTOCKI L. III 287/12
- Wspomnienia niebieskiego mundurka GOMULICKI W. I 345/28; V 257/28
- Wspomnienia o Cyganerii warszawskiej NIEWIAROWSKI A., Szymanowski W. III 140/16
- Wspomnienia o J.I. Kraszewskim MIŁKOWSKI Z. III 57/56
- Wspomnienia o Janie Kasprowiczu i Stefanie Żeromskim WASILEWSKI Z. V 27/17
- Wspomnienia o Jóźefie Szajskim DEBICKI L. I 225/5
- Wspomnienia o kampanii węgierskiej z roku 1848-1849 [...] FREDRO J.A. I 300/7
- Wspomnienia o Świsłocy Tyszkiewiczowskiej, Dereczynie i Różanie zob. Wspomnienia mojej młodości. Świsłoc, Różana, Dereczyn
- Wspomnienia o Warszawie BALIŃSKI I. I 26/4
- Wspomnienia o Zygmuncie Węclewskim, jego pochodzeniu, rodzinie i zawodzie naukowym WĘCLEWSKI S. V 31/2
- Wspomnienia obywatelskie WILCZYŃSKI A. V 54/14
- Wspomnienia od 1806 do 1830 roku DMOCHOWSKI F.S. I 238/13
- Wspomnienia Odessy, Jedyssanu i Budżaku KRASZEWSKI J.I. II 262/22; II 259
- Wspomnienia pamiętnikarskie ŁĘTOWSKI L. II 383/7
- Wspomnienia podlotka (Wspomnienia młodej dziewczyny) BUKOWIECKA Z. I 131/21
- Wspomnienia Polesia, Wołynia i Litwy (Wspomnienia Wołynia, Polesia i Litwy) KRASZEWSKI J.I. II 261/13; II 259
- Wspomnienia pruskiego oficera z roku 1870 (Wspomnienia z roku 1870) ROGOSZ J. III 372/22
- Wspomnienia sieroty, czyli pierwsze lata powieściopisarza Dickens Ch. I 240/79
- Wspomnienia starego kawalera ZIELIŃSKI J.K. V 191/7
- Wspomnienia szkolne SOWIŃSKI L. IV 124/11
- Wspomnienia szkolne i uniwersyteckie SOWIŃSKI L. IV 124/18
- Wspomnienia Wielkopolski to jest województw poznańskiego, kaliskiego i gnieźnieńskiego RACZYŃSKI E. III 332/4
- Wspomnienia więźnia KAMIENSKI H.M. II 80/12
- Wspomnienia Wołynia, Polesia i Litwy zob. Wspomnienia Polesia, Wołynia i Litwy
- Wspomnienia wygnanki KRAKOWOWA P. II 240/6
- Wspomnienia z Albanii BRZOZOWSKI K. I 120
- Wspomnienia z czasów pruskich i Księstwa Warszawskiego (1792-1830) NAKWASKA A. III 109/9
- Wspomnienia z czasu oblężenia Paryża JANUSZKIEWICZ E. II 31/5
- Wspomnienia z Dorpatu (1879-1844) WEYSSENHOFF J. V 30/27
- Wspomnienia z [dwudziestodzieciolatniego] 29-letniego pożycia z mężem moim 1864-1893 DUCHIŃSKA S. I 257/23
- Wspomnienia z lat 1815-1844 WORONICZ J. V 108

- Wspomnienia z lwowskiego więzienia MORGENBESSER A. III 82/8
- Wspomnienia z martwego domu (w katordze) Dostojewski F. IV 264/24
- Wspomnienia z Marymontu zob. Ze wspomnień marymonckich
- Wspomnienia z mojego życia BUDZYŃSKI M. I 129/6
- Wspomnienia z mojego życia FALEŃSKI F.M. I 279/12
- Wspomnienia z ostatnich podróży TRIPPLIN T. IV 267/22
- Wspomnienia z pobytu w Ameryce Południowej TUCZYŃSKI F.K. IV 275/12
- Wspomnienia z podróży do Syberii, pobytu w Berezowie i w Saratowie FELIŃSKA E. I 283/4
- Wspomnienia z podróży po Danii, Norwegii, Anglii, Portugalii, Hiszpanii i Państwie Marokańskim TRIPPLIN T. IV 266/1
- Wspomnienia z podróży po Krymie CHOJECKI E. I 165/1
- Wspomnienia z podróży w obce kraje w listach do Helenki T***** (Drezno i jego okolice) TAŃSKA (HOFFMANOWA) K. IV 235/14
- Wspomnienia z przeszłości (Wspomnienia z przeszłości opowiedziane Deotymie) ODYŃCIEG A.E. III 169/10; II 303
- Wspomnienia z przeszłości opowiedziane Deotymie zob. Wspomnienia z przeszłości
- Wspomnienia z roku 1870 zob. Wspomnienia pruskiego oficera z roku 1870
- Wspomnienia z Szwajcarii i Włoch JATOWT M. II 43/10
- Wspomnienia z tulactwa ZIELIŃSKI J.F. V 193/1
- Wspomnienia z Turcji BRZOZOWSKI K. I 120
- Wspomnienia z wędrowki po kraju DZIEKONSKI J.B. I 264
- Wspomnienia z Włoch od r. 1864 do 1867 ROGOSZ J. III 372/10
- Wspomnienia z wyprawy myśliwskiej do Syrii r. 1881 STARZEŃSKI L. IV 141/14
- Wspomnienia z Zakopanego MATLAKOWSKI W. II 435/4
- Wspomnienia z życia akademickiego TOMASZEWICZ W. IV 251
- Wspomnienia z życia i zgonu Ignacego Hołowińskiego FELIŃSKI Z.S. I 286/1
- Wspomnienia z życia łowieckiego WODZICKI K. V 87/6
- Wspomnienia z życia Marii z ks. Gzartoryskich ks. Wirtemberskiej DUCHIŃSKA S. I 257/17
- Wspomnienia z życia przeszłego i teraźniejszego (1850–1895) MATLAKOWSKI W. II 435/7
- Wspomnienia Żmudzi zob. Rysy Żmudzi
- Wspomnienie JANKOWSKI Cz. II 26/14
- Wspomnienie LENARTOWICZ T. II 328
- Wspomnienie SIENKIEWICZ H. IV 52/54
- Wspomnienie. Epizod dramatyczny RONIQUIER B. Jaxa III 380/3
- Wspomnienie zob. Nagi bruk
- Wspomnienie jednego dnia wędrowki po kraju BALIŃSKI M. I 28/3
- Wspomnienie moje o Francji RAUTENSTRAUCHOWA Ł.B. III 343/4
- Wspomnienie o A.E. Koźmianie SIEMIŃSKI L. IV 43/28
- Wspomnienie o Edmundzie Wasilewskim SZUKIEWICZ A. IV 198/6
- Wspomnienie o Karolu Różyckim zob. Karol Różycki. Nekrolog
- Wspomnienie o Kownie POTOCKI L. III 287/3
- Wspomnienie o Mickiewiczu RETTEL L. III 359/2
- Wspomnienie o piśmiennictwie polskim w Emigracji ROPELEWSKI S. III 381/3
- Wspomnienie o pobycie Adama Mickiewicza w Petersburgu PRZECLAŃSKI J.E. III 306/3
- Wspomnienie o profesorach Polakach w uniwersytecie charkowskim STANISLAWSKI A. IV 136/1
- Wspomnienie o Warszawskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk SKARBEEK F. IV 72/33
- Wspomnienie o Władysławie Mickiewiczu Koczorowski S.P. III 47/16
- Wspomnienie o Zygmuncie Krasieńskim SIEMIŃSKI L. IV 43/24
- Wspomnienie o życiu Adama Mickiewicza WÓJCICKI K.W. V 115/54
- Wspomnienie o życiu Feliksa Potockiego, pułkownika w wojsku polskim LIPIŃSKI J. II 358/17
- Wspomnienie o życiu i pismach F. Wężyka SIEMIŃSKI L. IV 43/28
- Wspomnienie szkolne WILKOŃSKI A. V 57/1; V 56
- Wspomnienie Tatrów GLIŃSKI K. I 334/4
- Wspomnienie ułana z 1863 r. PRZYBOROWSKI W. III 312/4
- Wspomnienie wioski NORWID C. III 147/68; III 142
- Wspomnienie z czasów wojny narodowej polskiej 1831 GARCZYŃSKI S. I 313/5
- Wspomnienie z Maripozy SIENKIEWICZ H. IV 48/21; IV 45
- Wspomnienie z życia i zgonu Ignacego Hołowińskiego FELIŃSKI Z.S. I 286
- Wspomnienie zasług i dzieł ... Józefa Maksymiliana Ossolińskiego Siarczyński F. III 204/4
- Wspomnienie życia śp. Jędrzeja Śniadeckiego SKIMBOROWICZ H. IV 79/1
- Wspomnień krótkiej podróży 1844 r. do Śląska NAKWASKA A. III 109
- Wspólne winy GALASIEWICZ J.K. I 307/2
- Współczesna Japonia Weulersse G. II 364/16
- Współczesna krytyka literacka w Polsce BRZOZOWSKI S. I 122/14
- Współczesna krytyka literacka w Polsce FELDMAN W. I 282/15
- Współczesna literatura polska [...] FELDMAN W. I 282/15
- Współczesna literatura polska. Okresem 1919–1930 uzup. S. Kolańczkowski FELDMAN W. I 282/15
- Współczesna młodzież polska MICIŃSKI T. III 13/3
- Współczesna powieść i krytyka BRZOZOWSKI S. I 122/26
- Współczesna powieść polska BRZOZOWSKI S. I 122/9
- Współczesna powieść we Francji SYGIETŃSKI A. IV 175/1; IV 175
- Współczesna psychologia pozytywna w Anglii Ribot T. III 167/26
- Współczesny teatr polski LORENTOWICZ J. II 364/8
- Współcześni WASILEWSKI Z. V 27/15
- Współcześni poeci polscy CHMIEŁOWSKI P. I 152/19
- Współdział Adama Mickiewicza w sprawach Andrzeja Towiańskiego MICKIEWICZ W. (ed.) III 48/37
- Współzawodnicwo i współdziałanie POTOCKI J.K. III 286/3
- Współzawodnicy RONIQUIER B. Jaxa III 380/8
- Wstęp do „Historii jezuitów” WISZNIEWSKI M. V 64/8
- Wstęp do dzieła o obojętności w przedmiocie religii Lamennais F.R. I 380
- Wstęp do filozofii zob. Z dziedziny myśli. Studia filozoficzne 1888–1889
- Wstęp do historii powszechnej BENTKOWSKI F. I 52/3
- Wstęp do literatury polskiej KORBUT G. II 192/6
- Wstęp do Maratonu (*Wy chcecie pieśni!*...) UJEJSKI K. V 10/1
- Wstęp do nauki o naturze TRENTOWSKI B. IV 261/3
- Wstęp do wykładu matematyki Hoene-Wroński J.M. III 124/5
- Wstęp i ogólny pogląd na filozofię pozytywną OCHOROWICZ J. III 166/3

- Wstęp krytyczny do dziejów Polski BIEŁOWSKI A. I 63/4
- Wstęp krytyczny do filozofii, czyli rozbiór zasadniczych pojęć filozofii zob. Encyklopedia filozofskich nauk i na-prowadzeń w swiazi z wwieidleniem w filozofiju, ili filozofia filozofii
- Wstępne akordy DOBRZAŃSKI M. I 246/1
- Wstępny obrazek Żmichowska N. II 414
- Wstyd fałszywy HYŻDEU T. I 417/3
- Wszehmoc wyobraźni twórczej ZGLIŃSKI D. V 188/13
- Wszehmocni URBANOWSKA Z. V 14/5
- Wszehnica Mickiewicza w Szwajcarii LUTOSŁAWSKI W. II 375/18
- Wszehpoemat i najnowsze jego dzieje JELLENTA C. II 46/2
- Wszyscy błądzą JEZERSKI J. II 55/5
- Wszystko do jednego WYSOCKI W. V 132/1; V 132
- Wszystko dobre, co kończy się dobrze (Wszystko dobre, co się dobrze kończy; Wszystko dobre, co się kończy do-brze) Shakespeare W. II 236/16, III 276/20, V 13/6
- Wszystko i nic ŻEROMSKI S. V 210/53
- Wszystko się skończyło na projekcie MAREWICZ W.I. II 428/33
- Wszystko za darmo PERGES J. III 237/5
- Wszystcy są błogostawieni... zob. Psalm Dawidów CXXVII
- Wśród Indian ZAHAJKIEWICZ S. V 154/10
- Wśród kąkolu MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/30
- Wśród kosmatych ludzi SIEROSZEWSKI W. IV 68/35
- Wśród lasu ASNYK A. I 22/8
- Wśród lasu WIENIAWSKI J. V 47, 48
- Wśród lodów (Matrosy s korabla „Nadieżda”) SIEROSZEWSKI W. IV 67/4
- Wśród łap polipa ŁOŚ W. II 388/37
- Wśród lotrów, czyli jak złodzieje byli okradani Boothby G. V 222/27
- Wśród obcych JABLONOWSKI W. II 12/5
- Wśród pokus MACIEJOWSKI I. II 404/37
- Wśród przelomu ASNYK A. I 22/17
- Wśród Tatarów GRUSZECKI A. I 381/5
- Wśród wody DYGASIŃSKI A. I 259/7
- Wtargnienie do Moskwy Krzysztofa Radziwiłła, polnego hetmana W.X. Litewskiego, roku 1581 zob. Jezda do Moskwy i posługi z młodych lat aż i przez wszytek czas przeszłej wojny z Moskiewskim, odcyżnienie swej i panom swym czynione [...] Krzysztofa Radziwiłła [...] prawdziwie opisane
- Wtenczas w Poznaniu... SŁOWACKI J. IV 95/72
- Wtórą rozprawę o prawdziwym pożywaniu ciała Pana Kry-stusowego... REJ M. III 349/13
- Wtorek i piątek KORZENIOWSKI J. II 209/28
- Wtóra litania pielgrzymów RUFFER J. III 394/4
- Wtore księgi Eukasa świętego, których napis jest Dzieje abo Sprawy apostołskie zob. Biblia brzeska
- Wtore napominanie Pana Jezusowe SPICZYŃSKI H. IV 128/1
- Wtore zawstyżenie księdza Skargi abo odpis na potworną książkę jego [...] MOSKORZEWSKI H. (?) II 92/17
- Wuj Damazy SZELIGA M. IV 189/6
- Wujaszek Alfonsa DOBRZAŃSKI S. I 247/3
- „Wujaszek Smok” KOŚCIKIEWICZ W. II 212/4
- Wujaszek z Ukrainy DMOCHOWSKI F.S. I 238/4
- Wujek, to jest krótki odpis na pisanie ks. Jakuba Wujka z Wągrowca CZECHOWICZ M. I 201/13
- Wulgata I 57, III 326, 388, V 120/17
- Wulpolup OLIZAROWSKI T.A. III 176/17
- Wy *chcecie pisać!*... zob. Wstęp do Maratonu
- Wy, którzy Pospolită Rzeczą wladacie! ESTREICHER S. I 275/7
- Wybawienie Ruggiera z wyspy Alcyny Saracinielli F. II 16/10, II 15
- Wybieg instynktu ŻEROMSKI S. V 210/66
- Wyborowe ody i kantaty... wierszem przetłumaczone Rousseau J.B. III 112/7
- Wybór bajek i przypowieści oryginalnych i tłumaczonych [...] NOWOSIELSKI T. III 164/23
- Wybór bajek polskich z rozprawą o apologu [...] POPLIŃSKI J. III 272/3
- Wybór króla w Polsce Leibniz G.W. I 206/21
- Wybór liryki romańskiej w przekładach KRČEK F. [led.] II 274/14
- Wybór liryków oraz Dziewczę z Sącza zob. Dziewczę z Są-cza oraz wybór liryków
- Wybór najnowszych utworów literatury zagranicznej DMO-CHOWSKI F.S. I 241/96
- Wybór niektórych piosenek nabożnych ... MRONGOWIUSZ (MRONGOVIVS) K.C. [led.] III 96/23
- Wybór nowel francuskich LORENTOWICZ J. [tłum.] II 364/18
- Wybór oekonomij... zob. Skład abo skarbiec znakomych sekretów oekonomiej ziemiańskiej
- Wybór poematów łacińskich Hahn W. IV 210/9
- Wybór poezji Młodej Polski FELDMAN W. I 283/28
- Wybór posła (Mandat posełski) DZIEDUSZYCKI M. I 262/9
- Wybór powieści nieboszczyka Pantofla SZTYRMER L. IV 194/7
- Wybór prozy i poezji polskiej dla klas niższych gimnazjal-nych i wyższych szkół miejskich POPLIŃSKI A. III 271/2
- Wybór ramot i ramotek WILKOŃSKI A. V 57/15; V 57/16
- Wybór rozrywek dla różnego wieku płci obojej, ze wzorowych pisarzy polskich dawnych i teraźniejszych zebrany (Lite-ratura dla młodzieży płci obojej, ze wzorowych pisarzy polskich zebrana) SKIMBOROWICZ H. IV 79/16
- Wybór różnych gatunków poezji z rymotwórców polskich do użytku młodzieży BIELSKI S. I 68/5
- Wybór z „Wyboru Wiad. Gospodarskich” ŚWITKOWSKI P. IV 233/3
- Wybranka PIEŃKOWSKI K. III 243/4
- Wybrańcy losu WOŁODŹKO W.W. V 100/4; V 100
- Wychowaniec natury Ossuchowski M. II 238/5
- Wychowanka FREDRO A. I 293/35
- Wychowanka PERGES J. III 237/2
- Wychowanka SAWICKA J. IV 22/7
- Wychowanka żebraków WILKOŃSKA P. V 55/2
- Wychowawcze zadania ogółu POTOCKI A. III 278/11
- Wychrztą SYNORADZKI M. IV 177/14
- Wyciąg z gramatyki polskiej MASSALSKI E.T. II 432/3
- Wyciągi Piotrowickie KOŹMIAN A.E. II 228; I 170/3, 170/4, III 116
- Wycieczka na Krzyżne WILCZYŃSKI A. V 54/30
- Wycieczka ornitologiczna w Tatry i Karpaty galicyjskie na początku czerwca 1850 roku WODZICKI K. V 87/1
- Wycieczka w krainę muzyki przeszłości Rolland R. III 250/41
- Wycieczka w stępy kirgiskie odbyta w 1834 roku SUZIN A. IV 174/1
- Wycieczka w Świętokrzyskie Góry MALESZEWSKI W. II 419
- Wycieczka z przeskodami LUBOWSKI E. II 373/35
- Wycieczka za granicę ZALEWSKI K. V 161/2
- Wycieczki lekarza po własnym kraju TRIPPLIN T. IV 266/18
- Wycieczki na Wschód ŚWIĘCICKI J.A. IV 226/3
- Wycieczki na współczesny Parnas francuski CHAMIEC J.S. I 144
- Wycieczki po Australii TUCZYŃSKI F.K. IV 275/13
- Wycieczki po Litwie w promieniach od Wilna KONDRATO-WICZ L. II 176/20
- Wycieczki po stokach galicyjskich i węgierskich Tatrów TRIP-PLIN T. IV 266/10

- Wycużnik (Na wymiarze) KOŁODZIEJ P. II 166/2
- Wydalona KOWERSKA Z. II 225/3
- Wydanie krakowskie dzieła Jana z Turrecrematy „Explanatio in psalterium” opisał... PRZYBOROWSKI J. III 311/3
- Wydawnictwa z lat ostatnich o powstaniu styczniowym MALISZEWSKI E. II 420/3
- Wydworny polityk DOBRACKI M. I 244/1
- Wydzieńczone MACIEJOWSKI I. II 403/5
- Wygnańcy Eros KONCZYŃSKI T. II 174/34
- Wygnańcy do narodu LENARTOWICZ T. II 328/19; II 327
- Wygnańcy RODZIEWICZÓWNA M. III 370/46
- Wygnańcy TURCZYŃSKI J. IV 275/13
- Wygnańcy polscy w Orenburgu ZALESKI B. V 156
- Wyimek z tragedii Woltera: Tryumwirat FELIŃSKI A. I 285/8
- Wyimki z pamiętników młodego pustelnika WOLNIEWICZ W. A. V 93
- Wyimki z podróży po Galicji w r. 1831 PAULI Ż. III 229/1
- Wyjazd do Kaniowa NARUSZEWICZ A.S. III 115/33
- Wyjazd z Warszawy zob. Opisanie podróży z Warszawy do Biłgoraja w liście do Jaśnie Oświeconego Książęcia JMci Stanisława Poniatowskiego
- Wyjątek z „Pamiętnika Warszawskiego” drukowanego w r. 1805 pt. Poezja Assarmot zob. Assarmot, syn Jektana [...]
- Wyjątek z dziennika Archi Noego RZEWUSKI H. III 406/9
- Wyjątek z Kodeksu administracyjnego... Fleurigeon IV 281/10
- Wyjątek z kroniczki mojej okolicy KUNICKI L. II 304/12
- Wyjątek z listu do jednego z redaktorów MICKIEWICZ A. III 27/39
- Wyjątek z listu JP. P.O. Do przyjaciela mieszkającego na wsi BALIŃSKI M. I 28
- Wyjątek z listu z Krakowa w czerwcu 1842 pisanego NORWID C. III 144/5
- Wyjątek z pisma o pieśniach ludu ŻUKOWSKI J.L. V 226
- Wyjątek z rycerskiego rapsodu zob. Janusz Bieniawski
- Wyjątek z tragedii pt. Wróżba i zemsta KORZENIOWSKI J. II 208/6
- Wyjątek z tragedii Szyllera Don Carlos Schiller F. III 31/67
- Wyjątki co do sztuk z trzech rozdziałów „Historii naturalnej” Pliniusza, ściągające się do malarstwa i snycerstwa u dawnych POTOCKI S.K. III 289/22
- Wyjątki z „Estetyki” Hegel G.W.F. II 343/15
- Wyjątki z dziennika podróży po zachodniej części Galicji GOSZCZYŃSKI S. I 354/3
- Wyjątki z dziennika z czasów kampanii niemiecko-francuskiej r. 1792 Goethe J.W. II 343/19
- Wyjątki z nowoczesnych poetów polskich, tłumaczone na język litewski, z przydaniem kilku słów o języku i literaturze litewskiej JUCEWICZ L.A. [litum.] II 61/6
- Wyjątki z obrazów i myśli z podróży do Tyflisu w 1841 r. odbytej JANISZEWSKI L. II 23
- Wyjątki z podróży po Egipcie odbytej w roku 1839 WĘŻYK W. V 40
- Wyjątki z pomników języka polskiego w XV–XVI do użytku w klasie 5 szkół średnich ułożył i objaśnił... ZAWILIŃSKI R. [ed.] V 181/19
- Wyjątki z Ziemiaństwa czyli georgik polskich, poematu niedrukowanego dotychczas RZEWUSKI A.W. III 404
- Wyjątki ze wspomnień o Maurycym Mochackim, zebrane z rozmaitych pism publicznych, tudzież wiadomości o jego wychowaniu i młodocianym wieku Podczaszyński M. III 70/15
- Wyjeżdżający do Legionów ZALESKI J.B. V 159
- Wykaz zabytków przedhistorycznych na ziemiach polskich SADOWSKI J.N. IV 12/6
- Wykłełe dusze SZELIGA M. IV 189/13
- Wykład bajek Krasickiego wraz z tekstem tychże... EHRENBURG G. I 268/2
- Wykład chemii, czyli pierwsze zasady tej nauki, wsparte najprostszymi doświadczeniami Stöckhardt A. IV 251/6
- Wykład cnoty KOCHANOWSKI J. II 139/43; V 267/43
- Wykład dziejów polskich dla dzieci... ZACHARIASIEWICZ J. V 150
- Wykład dziejów powszechnych (Wykład historii powszechnej) LELEWEL J. II 323/31
- Wykład Ewangielii i Listów apostołskich przypadających w dni nabożne i uroczyste całego roku DOWGIRD A. I 250/6
- Wykład historii powszechnej zob. Wykład dziejów powszechnych
- Wykład katechizmu kościoła krześcijańskiego GIŁOWSKI P. I 331/1; V 256/1
- Wykład na lament Jeremiasza proroka zob. Na lament Jeremiasza proroka wykład bardzo osobliwy z naukami zbawienymi
- Wykład na pierwszą kapitułę Jana świętego Ewangieliej wedle Pisma świętego Nowego Testamentu Socyn F. I 384/18
- Wykład nauk podług przepisów publicznej instrukcji ... dla szkół większych wydziału lubelskiego stosowanego na rok 1781 JEZIERSKI F.S. II 52
- Wykład nauk przeznaczony do pomocy w domowym wychowaniu panien (Część elementarna wykładu nauk przeznaczona do pomocy w domowym wychowaniu) ZMI-CHOWSKA N. V 219/4; V 219/7
- Wykład nauki SŁOWACKI J. IV 99/112
- Wykład nauki czytania, pisania i rachunków dla użytku nauczających w ochronkach i szkołkach wiejskich [...] DMOCHOWSKI F.S. I 239/26
- Wykład nauki katolickiej o tych dowodach, o których jest sprzeczka Kościoła Świętego z dysydentami [...] Bossuet J.B. II 42/9
- Wykład praktyczny prowadzenia dzieci małych w ochronie Swoboda J. III 164/17
- Wykład przyrodzonych myślenia prawideł [...] DOWGIRD A. I 250/5
- Wykład Psalterza Dawidowego zob. Psalterz Dawidów teraz znowu z łacińskiego, z greckiego i z żydowskiego na polski język z pilnością przełożony i argumentami i adnotacjami objaśniony
- Wykład słów Pawła świętego GRZEGORZ PAWEŁ Z BRZEZIN I 383/8
- Wykład sposobu, jakim dawane być mają lekcje literatury polskiej w Krzemieńcu FELIŃSKI A. I 285/8
- Wykład systematyczny filozofii obejmujący wszystkie jej części w zarysie KREMER J. II 276/3
- Wykład systematyczny logiki, czyli nauka dochodzenia i poznania prawdy (Historia logiki jako teorii poznania w Polsce) STRUVE H. IV 165/8
- Wykład wzajemnego uczenia Lankaster J. II 358/25
- Wykład z matematyki dla szkół gimnazjalnych LIBELT K. II 346/2
- Wykłady jagiellońskie (Początki filozofii greckiej od Thalesa do Demokryta i Sokratesa) LUTOSŁAWSKI W. II 375/16
- Wykłady kursowe z historii powszechnej w Uniwersytecie Wileńskim 1822–1824 LELEWEL J. II 323/41
- Wykłady lozańskie MICKIEWICZ A. III 32/101
- Wykłady o literaturze słowiańskiej zob. Kurs literatury słowiańskiej wykładanej w Kolegium Francuskim
- Wykolejony GRUSZECKI A. I 381/12; I 381, 382/56
- Wykradzenie panicza, zdarzenie prawdziwe DZIERŻKOWSKI J. I 266/37

- Wykwintne panienki (Wykwintnisie) Molière II 225/13
 Wykwintnisie zob. Wykwintne panienki
- Wyłożenie nauk dla Szkół Nowodworskich KOŁŁATAJ H. II 161
- Wyłuszczenie praw, wolnego mieszkania i handlu Żydom pozwalających CHROMINSKI K. I 169/1
- Wymarsz kosynierów zob. Insurekcja
- Wymarzony kochanek BUSZCZYŃSKI S. I 134/1; I 133
- Wymowa i poezja dla szkół narodowych PIRAMOWICZ G. III 260/16
- Wymowny polityk ... w listach różnych z responsami, w dyskursach politycznych, w weselnych i pogrzebowych mowach (Orator politicus albo wymowny polityk) BO-CZYŁOWICZ J. I 76/5
- Wymowny polityk, czyli weselne i pogrzebowe mowy BO-CZYŁOWICZ J. I 76/1
- Wymuszone zezwolenie BOGUSŁAWSKI W. I 86/64
- Wynalazca SZCZEPAŃSKI L. IV 187/10
- Wyobrażenia poczciwego człowieka... Goussault Ks. III 61/34
- Wyobrażenie do historii powszechnej we względnie kosmo-politycznym Kant I. I 136/9
- Wypadki poznańskie z roku 1848 (Pamiętnik Jędrzeja Mora-czewskiego) MORACZEWSKI J. III 74/6
- Wypil Kuba do Jakuba KOROTYŃSKI W. II 199/3
- Wypis Protestacji... zob. Protestacja ... z okoliczności podziału krajów polskich ... na sesji Konfederacji Generalnej Koronnej dnia 17 kwietnia 1793
- Wypis z kroniki Witykinda tłumaczony przez Grzegorza a Słupia [...] (Sąd Leszka) JEZIEŃSKI F.S. II 53/14
- Wypis z ksiąg moralnych Wielkiego Good, filozofa indyjskiego, wiernym swoim za regule życia podany JASIŃ-SKI J. II 40
- Wypis z ksiąg ziemskich województwa braclawskiego, 25 września 1790 zob. Protestacja przeciwko sukcesji tronu w Polsce...
- Wypisanie drogi, czyli opis podróży w 1566 z Poznania na Ruś HERBEST B. I 397/12
- Wypisanie drogi tureckiej OTWINOWSKI E. III 213/1; III 213
- Wypisy dla poczynających uczyć się języka łacińskiego do użycia Polaków... Gedike F. I 52/9
- Wypisy francuskie dla dzieci poczynających naukę francuskiego języka ZDANOWICZ A. 183/2
- Wypisy łacińskie do moralnej nauki na klasę III POPLAW-SKI A. [ed.] III 273/8
- Wypisy polskie, czyli ksiązka do czytania dla dzieci ułożona z wyimków różnych autorów polskich tak prozą jak i wierszem, na klasę I ŻDŹARSKI A. [ed.] V 204/6
- Wypisy polskie dla klas wyższych szkół gimnazjalnych i realnych TARNOWSKI S. [ed.] IV 241/33
- Wypisy polskie dla klasy III [...] ZAWILŃSKI R. [ed.] V 181/20
- Wypisy polskie dla klasy IV [...] ZAWILŃSKI R. [ed.] V 181/21
- Wypisy polskie dla szkół żeńskich z najcenniejszych pisarzy krajowych zebrane i ułożone (Wypisy polskie dla szkół męskich i żeńskich) MECHERZYŃSKI K. II 441/10
- Wypisy z autorów klasycznych do nauk w szkołach narodowych stosowane PIRAMOWICZ G. [ed.] III 261/20
- Wypisy z autorów starożytnych dla użytku młodzieży ułożyl... KASZEWSKI K. II 106/6
- Wypisy z literatury polskiej czasów najnowszych FELDMAN W. I 283/29
- Wypracowanie MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/34
- Wyprawa armaty tureckiej, która widział gotową na morze w Konstantynopolu... 1564 TRZECIESKI A. IV 271/13
- Wyprawa do Polski w r. 1833 CHODŹKO M. Borejko I 163/1
- Wyprawa duszy na drogę wieczności, albo afekta do Boga strzeliste... JAŚKIEWICZ M. II 42/7
- Wyprawa generała ... do Wielkiej Polski w roku 1794 [...] Dąbrowski J.H. III 332/6
- Wyprawa Igora na Polowców zob. Słowo o pulku Igora
- Wyprawa Igora przeciw Polowcom zob. Słowo o pulku Igora
- Wyprawa na tamten świat duszy to jest Akty do dyspozycji chorych służące CHMIEŁOWSKI J.B. I 150/3
- Wyprawa na wojaż SZYMANOWSKI J. IV 204/6
- Wyprawa na zubry KRASZEWSKI K. II 270/19
- Wyprawa naukowa do Archiwum Watykańskiego w roku 1886 WINDAKIEWICZ S. V 60/4
- WYPRAWA PLEBAŃSKA (Wyprawa plebańska Albertusa na wojnę) V 127; I 17
- Wyprawa po skarby ukryte wśród puszczy ZALESKA M.J. litum.I V 156/24
- Wyprawa po żonę KORZENIOWSKI J. II 210/40
- Wyprawa pruska i Półtora krzyża BUDZYŃSKI W. I 130/4
- Wyprawa satyryczna Friedrich T.H. II 113/17
- Wyprawa wołyńska RAWITA-GAWRONSKI F. III 345/37
- Wyprawy do raję GERMAN J. I 327/19
- Wyrazy niemieckie w języku polskim pod względem językowym i cywilizacyjnym (Niemczyzna w języku polskim) KORBUT G. II 192/1
- Wyrazy polskie w słowniku łacińsko-polskim Jana Mączyń-skiego II 439/1
- Wyrobienie i ustalenie urzędowego polskiego stylu DZIE-DUSZYCKI M. I 262/10
- Wyrok na Jana Kazimierza KONDRATOWICZ L. II 177/38
- Wyrok śmierci KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
- Wyrok Zewsa SIENKIEWICZ H. IV 49/32
- Wyrozumiały komisarz Curteline G. V 112
- Wysadzony z siodła SYGIETYŃSKI A. IV 175/4
- Wysokie w XVII wieku, czyli arianie w Polsce zob. Pani Kazanowska
- Wyspa Alcyny PIEROŻYŃSKI L. III 244
- Wyspa, czyli Christian i jego towarzysze Byron G.G. III 218/5
- Wyspa małżeństwa DMUSZEWSKI L.A. V 250/15a
- Wyspa miłości Neihardt A. V 112/29
- Wyspa obiecana Bruun L. IV 65/12
- Wyspa pingwinów France A. IV 156/5
- Wyspa smutku KONCZYŃSKI T. II 174/12
- Wyspa zapomnienia STRUG A. IV 161/13
- Wystawa PRUS B. III 301/29
- Występek panny Józji ZAGÓRSKI W. V 153/9
- Wyszczymir ŁUSZCZEWSKA J. II 399/5
- Wyścig dystansowy ŁASKOWSKI K., SZANIAWSKI K.J. II 315/3, IV 185/23
- Wyścigi konne w Warszawie GASZYŃSKI K. I 315/12
- Wyśniona MIŁKOWSKI Z. III 56/38
- Wytlumaczę Wam, skąd się wzięła Ameryka JATOWT M. II 43/12
- Wywczasły młynowskie DYGAŚIŃSKI A. I 260/31
- Wywiad Mirbeau O. II 38/20
- Wywłaszczenie JARON J.N. II 36/2
- Wywody i obrona prawdziwej religii Pabie F. V 166/52
- Wywód ... i obmowa z strony statutów koronnych JANU-SZOWSKI J. II 32/8
- Wywód historyczny prawa Najjaśniejszego Króla Jmci Pru-skiego do Pomerelli [...] II 385
- Wywód jedynowłasnego państwa świata (Praemissum speculi historici rerum status gestorum in urbe demonstra-turi [...]) DEMBOŁĘCKI W. I 220/5; I 220, 221/6
- Wywód o skutecznym sposobie zaprowadzenia i ugruntowa-nia dobrych obyczajów [...] SOŁTYKOWICZ J. IV 122/2

- Wywód pojęcia filozofii STRUVE H. IV 164/2
 Wywód praw polskich do Pomeranii (Précis de Recherches sur la Pomeranie) ŁOJKO F. II 384/2
 Wywód prawdy chrześcijańskiej ze stanowiska filozofii, dogmatu i historii Nicolas A. II 432/9
 Wywód pretensji do Nowej Marchii służący za kontynuację „Zbioru pretensji do Pomeranii” zob. Wiadomości szczególne o Nowej Marchii
 Wyznanie Bernhardt S. V 175/54
 Wyznanie wiary ORZECHOWSKI S. III 189/7
 Wyznanie wiary chrześcijańskiej SEKLUCJAN J. IV 29/1
 Wyznanie wiary dziecięcia polskiego zob. Katechizm polskiego dziecka
 Wyznanie wiary krześcijańskiej TRZECIESKI A. (?) IV 272/26
 Wyznanie GORCZYŃSKI B. I 349/4
 Wyzwolenie BARTKIEWICZ Z. I 37/10
 Wyzwolenie WYSPIAŃSKI S. V 135/18; V 134
 Wyzwolenie „Mocnego człowieka” część druga PRZYBY-SZEWSKI S. III 320/37
 Wyzwolenie Izraela ZGIERSKI W. V 188/5
 Wyzwolona GOMULICKI W. I 344/16
 Wyzyskiwani NIEDŹWIEDZKA Z. III 125/3
 Wyżebrana godzina PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/18
 Wyższa Szkoła Polska w Paryżu LORENTOWICZ J. II 364/1
 Wyższy pogląd na historię Polski SEMENENKO P. IV 31/10
 Wzdłuż Eufratu BRZOZOWSKI K. I 120
 Wzgarda próżności świata albo księga, w której zamykają się traktaty rozmyślania nabożnego o miłości Boskiej [...] Stella D.J. V 166/38
 Wzięcie Kartago zob. Kartago
 Wzloty na Parnas WOLSKI Wacław V 97/3; V 97
 Wzmianka krótka o zjednoczeniu Księstwa Litewskiego z Królestwem Polskim w duchu wolności i równości JEZERSKI F.S. II 53/13
 Wzmianka o najdawniejszych dziejopisach polskich, a szczególnie Kadłubku, przeciwko Szlecerowi LELEWEL J. II 321/3
 Wzmianka o Z. Krasieńskiego Nocy letniej zob. Noc letnia
 Wzorowy sekretarz obejmujący przeszło 300 sposobów pisania listów SABOWSKI W. IV 9
 Wzory biletów, listów i memoriałów z przydatkiem Uwag w powszechności o stylu listowym ... i drobnych przestroż względem formalności w pisaniu SZYMAŃSKI S. I. IV 208/13
 Wzory estetyczne pisowni polskiej w pięknościach pierwszych mistrzów naszych, z przytoczeniem teorii wystawione KRÓLIKOWSKI J.F. II 285/9
 Wzory pism rozmaitych składających Drukarnię przy „Gazecie Narodowej i Obcej” SZYMAŃSKI S. (ed.) IV 208/14
 Wzory prozy na wszystkie jej rodzaje, stopnie i kształty RYMARKIEWICZ J. (ed.) III 399/11
 Wzory sztuki średniowiecznej i z epoki Odrodzenia pod koniec wieku XVII w dawnej Polsce PRZEŹDZIECKI A. III 310/17; III 309, 343/7
 Wzór pań mężnych KOCHANOWSKI J. II 139/44
 Wzór Rzeczypospolitej rządanej do ciała ludzkiego przystosowany JANUSZOWSKI J. II 33/11
 Wzywanie do jednej zbawiennej wiary SKARGA P. IV 75/17
 Wzywanie do jedności katolickiej narodu ruskiego religijnej greckiej z Kościołem rzymskim BEMBUS M. I 48/10
 Wzywanie do pokuty obywatelów Korony Polskiej i W. Księstwa Litewskiego (Skarga wzburzony, wzywający do pokuty; Kazania sejmowe i Wzywanie do pokuty...) SKARGA P. IV 75/16
 Xenia (Szumi Marica) URBAŃSKI A. V 15/9
 Xiądz Faust MICIŃSKI T. III 14/16
Yozella Maeterlinck M. II 313/54
ZAnakreona Książnin F.D. III 116/49
 Z antropologii wiejskiej SZANIAWSKI K.J. IV 184/10; IV 184/14
 Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego WIERZBOWSKI T. V 52/6
 Z Bedomina przez Polskę na ustach wszystkich Rabowicz E. V 125/40
 Z biegiem lat JABŁONOWSKI W. II 12/11
 Z biegiem Wisły CHRZĄSZCZEWSKA J., Warnkówna J. I 173/13
 Z boru i dworu WIENIAWSKI J. V 48/9
 Z Bożego Narodzenia III 180/1
 Z burz życia KONCZYŃSKI T. II 174/1; II 173
 Z burzliwej chwili MILKOWSKI Z. III 56/43
 Z carskiej imperii ABGAROWICZ K. I 13/2
 „Z chałupy”... Wiersze i śpiewki LASKOWSKI K. II 316/47
 Z chaty KONOPNICKA M. II 180/8
 Z chłopca król KRASZEWSKI J. I. II 266/104
 Z chłopca król. Komedia dworska BARYKA P. I 40/1
 Z chłopskiego zagonu KASPROWICZ J. II 98/6
 Z chłopskiej doli ORZESZKOWA E. III 194/28
 Z chłopskiej piersi LASKOWSKI K. II 315/21; II 316/24, 316/25, 316/27, 316/30
 Z chwil wolnych Chomiński A., Lech R., PRZESMYCKI Z., Sękowski K. III 307/1
 Z chwili WOŁOWSKI M. V 101
 Z chwili szalu RZĘTKOWSKI S.M. III 412/5
 Z chwili upadku WYSOCKI W. V 132
 Z ciężkich dni MILKOWSKI Z. III 56/39
 Z cyklu Wigilii zob. Vigilien
 Z czarnej godziny ZMIJEWSKI E. V 223/4
 Z czary młodości PRZESMYCKI Z. III 307/2
 Z czasów fadwy i Jagielly PAPI J. III 221/21
 Z czeczotkowej szkatułki JANKOWSKI Cz. II 26/31
 Z czego wyrosli zob. Gady
 Z daleka KONOPNICKA M. II 180/3
 Z daleka i z bliska FALEŃSKI F.M. I 279/7
 Z daleka i z bliska. Nowele, wspomnienia i wrażenia ZMIJEWSKA E. V 221/7
 Z dalekich łądów PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/10; III 219
 Z dawnych dziejów i wspomnień naszego stulecia zob. Szkice historyczne i z domowego życia niedawno ubiegłej przeszłości
 Z dnia na dzień JANKOWSKI Cz. II 26/29
 Z dnia na dzień KOSIAKIEWICZ W. II 212
 Z dobrego serca RYDEL L. III 397/4
 Z dogmatem WOŁOWSKI M. V 102/22
 Z doli – niedoli BĘŁZA W. I 46/4
 Z doliny łez GNATOWSKI J. I 336/6
 Z domów niewoli PRAŻMOWSKA T. III 297/9
 Z domu niewoli. Poezje ŻUŁAWSKI J. V 228/12
 Z domu niewoli. Powieść współczesna w 2 tomach RAWITTA-GAWROŃSKI F. III 345/20
 Z doświadczeń i rozmyślań TARNOWSKI S. IV 240/11; V 315/11
 Z dymem pożarów... zob. Chorał z roku 1846
 Z dymem pożarów zob. Krwawe ręce
 Z dziedziń myśli (Wstęp do filozofii) LUTOSŁAWSKI W. II 375/15
 Z dziejów boleści ZAPOLSKA G. V 173/1

Xączeczka dla Kaszebov CEYNOWA F.S. I 143/5

- Z dziejów dawnej Polski JEZIEŃSKI M. II 56/11
 Z dziejów dramatu i komedii w teatrach warszawskich KOTARBIŃSKI J. II 223/3
 Z dziejów duszy KULIKOWSKA M. II 302/8
 Z dziejów i literatury MAŁECKI A. II 421/11
 Z dziejów języka polskiego BRÜCKNER A. I 112/10
 Z dziejów kultury w Polsce średniowiecznej TYC T. IV 287/3
 Z dziejów miłości DYGAŚIŃSKI A. I 260/26
 Z dziejów moźnej rodziny KRASZEWSKI K. II 270/16
 Z dziejów XVIII w. zob. Polska i Europa w drugiej połowie XVIII w. Wstęp do historii ruchu politycznego w tej epoce
 Z dziejów poezji tatrzańskiej PAWLIKOWSKI J.G. III 232/5
 Z dziejów satyry polskiej XVIII w. Chrzanowski I. III 128/13
 Z dziejów teatru krakowskiego KOZMIAN S. II 234/14
 Z dziejów terminatora HERTZ B. I 401/25
 Z dziejów Wielkiego Nowogrodu zob. [Książę Michał Twerski]
 Z dziejów wstrzemięźliwości LUTOSŁAWSKI W. II 375/19
 Z dzienniczka kobiety KOSIAKIEWICZ W. II 212
 Z dziennika ŻEROMSKI S. V 207/10
 Z dziennika. I. Psie prawo (Z dziennika. Pod pierzyną) ŻEROMSKI S. V 207/3
 Z dziennika psychologa OCHOROWICZ J. III 167/7
 Z dziennika starego dziada KRASZEWSKI J.I. II 266/99
 Z dziennika suchotnika zob. Śmierć
 Z epoki Mickiewicza BEŁZA W. I 47/24
 Z eschatologii braci polskich Szczucki L. IV 116/10
 Z estetyki i z życia ŁOZIŃSKI W.I. II 390/11
 Z fali na fale SIEROSZEWSKI W. IV 68/19
 Z filareckiego świata Mościcki H. I 248/3
 Z galerii oryginałów ŁUNIEWSKI K. II 397
 Z gawęd starego myśliwca STARZEŃSKI L. IV 141/17
 Z „Georgików” Wergiliusza GÓRSKI K.M. I 364/5
 Z gleby kujawskiej PRZYBYSZEWSKI S. III 320/26
 Z głębi miasta Dickens Ch. II 311/12
 Z głębin duszy polskiej syna ziemi górnośląskiej ŚWIDER A. IV 222/3
 Z głuszy RODZIEWICZÓWNA M. III 369/18
 Z gniazda orłów białych, czyli rok 997 zob. Rok 997
 Z górskich wsi Rosegger P. II 101/77
 Z Grecji WEYSENHOFF J. V 30/3
 Z greckiego świata RYDEŁ L. III 398/15
 Z gruzów NIEDŹWIEDZKA Z. III 125/4
 Z historii XIX w. DĘBICKI L. I 225/11
 Z Horacjusza NORWID C. III 148/76
 Z jakim się wdajesz, takim się stajesz FREDRO A. I 293/46
 Z jakuckiego Olimpu SZYMAŃSKI A. IV 206/3
 Z jednego drzewa krzyż i motyka JEZIEŃSKI M. II 56/15
 Z jednego strumienia ORZESZKOWA E. [ed.] III 196/53; III 192
 Z jednego źródła DANIŁOWSKI G. I 213/14
 Z jesieni (Z wiosny i z jesieni) MERZBACH H. II 444/12
 Z kaszebskiej niwy SĘDZICKI F. IV 32/12
 Z każdej chatki po chłopku MORAWSKI S. III 79/1
 Z krainy czarów ZALESKA M.J. V 155/11
 Z krainy Gorców ORKAN W. III 185/24; III 185/5, 186/32
 Z krainy piękna GROSSEK-KORYECKA M. I 379/11
 Z Krakowa do Mediolanu MACIEJOWSKI I. II 404/41
 Z kresów polszczyzny ZAWILINSKI R. V 180/6
 Z kronik włoskich: Vittoria Accoramboni oraz Księżna de Palliano Stendhal I 53/19
 Z Królestwa Polskiego SYGIETŃSKI A. IV 175
 Z „Księgi gołych” BALIŃSKI I. I 26/2
 Z księgi lirycznej LIEDER W. Rolicz II 350, 351/2
 Z Kudowy WOYKOWSKA J. V 110/10
 Z kulą u nogi JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/20
 Z lat minionych PAPI J. III 221/8
 Z legend dawnego Egiptu PRUS B. III 301/26
 Z legend współczesnej Polski PERZYŃSKI W. III 238/34
 Z listu (do Włodzimierza Łubińskiego) NORWID C. III 145/22
 Z literackiej działalności Piotra Cieklińskiego Heck K. I 174/1
 Z Litwy do Wielkopolski KONDRATOWICZ L. II 177/37
 Z łąk i pól KONOPNICKA M. II 180/3
 Z majowych dni LASKOWSKI K. II 316/28
 Z martwej rozutki ORKAN W. III 185/15
 Z marzeń i życia BUKOWIŃSKI W. I 132/1
 Z mazurskiej ziemi SZANIAWSKI K.J. IV 184/4
 Z mego albumu GAWALEWICZ M. I 317/15
 Z melodii litewskich ŻELIGOWSKI E.W. V 204
 Z menażerii ludzkiej ZDZIARSKI S. V 184/6
 Z „Metamorfoz albo Złotego Osla” Apulejusz II 27/29
 Z mętów społecznych BAŁUCKI M. I 31/55
 Z miasta i ze wsi WILCZYŃSKI A. V 54/28
 Z miłości JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/27
 Z miłości. Powieść DMOCHOWSKA E. I 234/3
 Z minionych dni DANIŁOWSKI G. I 212/4
 Z minionych stuleci ROLLE M. III 377/3
 Z młodych lat WEYSENHOFF J. V 30/27
 Z moich szpargałów KAMIENSKI G. II 78/13
 Z moich wspomnień ŻMIJEWSKI E. V 222
 Z mojego życia Goethe J.W. II 49/17
 Z mojej księgi KONOPNICKA M. II 181/32
 Z motywów biblijnych KASPROWICZ J. II 98/1.VII
 Z motywów ludowych ASNYK A. I 22/5
 Z motywów sielskich LICIŃSKI L.S. II 350
 Z Multańskich Kresów ABGAROWICZ K. I 13
 Z myśli wieczornych ORZESZKOWA E. III 192
 Z naszego życia WILCZYŃSKI A. V 54/26
 Z naszej niwy DYGAŚIŃSKI A. I 260/43
 Z natury i z życia SIENKIEWICZ H. IV 46/4, 46/5
 Z nie wydanych wierszy i satyr SZEMBEKOWA M. IV 190/8
 Z niedalekiej przeszłości DZIKOWSKI M. I 267/9
 Z niedalekiej przeszłości. Obrazy i powieści osnute na tle życia ludu w dorzeczu górnego Bugu i Dniestru TURCZYŃSKI J. IV 276/21
 Z niedoli kobiety DYGAŚIŃSKI A. I 259/13
 Z nie tłumaczonych poezji Heine H. III 120/4
 Z niewydaných pism S. Goszczyńskiego Woźnicki K. III 146/39
 Z nieznaných utworów Wacława Potockiego Pułaski E. III 293/32
 Z Nilu – do *** SŁOWACKI J. IV 93/53,5
 Z niwy śląskiej Wiersze KUBISZ J. II 298/3
 Z niwy śląskiej zob. Wianek z Górnego Śląska
 Z „Nocnych przechadzek Boruty” (Fantazje nocnego Kacpra) Bertrand A. II 101/90
 Z nocy bezsennych GLIŃSKI K. I 334/8
 Z notat emeryta BARTOSZEWICZ K. I 38/4
 Z notatek turysty JANKOWSKI Cz. II 26/8
 Z obłąkań EUSKINA E. II 397
 Z obozu do obozu BAŁUCKI M. I 30/19
 Z obozu ruskiego KRECHOWIECKI A. II 274/6
 Z *ochotnym sercem* . zob. Pleśń nowa, w której jest dziękowanie Panu Bogu
 Z oczu się miłość rodzi RADZIWIŁOWA F.U. III 337/3
 Z odczytem ŻEROMSKI S. V 209/44
 Z ognia kupałnych WOLSKA M. V 94/4
 Z ogniw życia DYGAŚIŃSKI A. I 259/7
 Z Ogrójca róż i miłości RUFFER J. III 393
 Z ojczystej niwy ZIELIŃSKI T. V 194/14

- Z ojczytych Ianów KURAŚ F. II 305/5
 Z ojczyzny Danta JABŁONOWSKI W. II 12/9
 Z okazji zaślubin Zygmunta Augusta z Elżbietą Habsburżanką zob. Epithalamion [...] Sigismundo Augusto
 Z okoliczności czasów Czarnieckiego KARPIŃSKI F. II 93/22
 Z okoliczności oddanej buławy polnej koronnej ... Sewerynowi Rzewuskiemu PIRAMOWICZ G. III 260/8
 Z ostatnich dni GAWALEWICZ M. I 317/35
 Z padolu walki KASPROWICZ J. II 98/1.III
 Z pałaców i chat ZALESKA M.J. [tłum.] V 156/21
 Z pałacu do cyrku STANISŁAWSKA W. IV 135/11
 Z pamiętnika REYMONT W.S. III 362/12
 Z pamiętnika (Pamiętnik mojej myśli) ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/20
 Z pamiętnika Górnolązaka JARON J.N. II 36/4
 Z pamiętnika Górnolązaka oraz inne wiersze liryczne JARON J.N. II 36/4
 Z pamiętnika korepetytora zob. Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela
 Z pamiętnika niedosłej literatki ŻMIJEWSKA E. V 221/3
 Z pamiętnika ornitologa KOWERSKA Z. II 226/7
 Z pamiętnika plotkarza WILCZYŃSKI A. V 45/12
 Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela (Z pamiętnika korepetytora) SIENKIEWICZ H. IV 47/14; V 307/14
 Z pamiętnika przyjaciela DOBRZAŃSKI J. I 245/3
 Z pamiętnika siostry zakonnicy ZAPOLSKA G. V 175/53a
 Z pamiętnika włóczęgi LICIŃSKI L.S. II 350/2
 Z pamiętników... KRASIŃSKI J.W. II 249/12
 Z pamiętników. Powrót z Bagdadu Eufratem BRZOZOWSKI K. I 120
 Z pamiętników (1799–1824) zob. Pamiętniki z lat 1799–1853
 Z pamiętników aktora teatru w Gawronowie ZGLIŃSKI D. V 188/3
 Z pamiętników młodej mężatki ZAPOLSKA G. V 174/23
 Z pamiętników pająka GLIŃSKI K. I 334/7
 Z pamiętników pensjonarki MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/34
 Z pamiętników prefekta policji paryskiej Goron V 222/31
 Z pamiętników roznosiela SZANIAWSKI K.J. IV 184/17
 Z pamiętników sceptyka GÓRSKI A. I 360
 Z „Pamiętników” SIEROSZEWSKI W. IV 69/47
 Z papierów i pamiętek po Elsnerze HOESICK F. I 408/18
 Z papierów po A. Pawińskim Kryński M.Z. [ed.] III 385
 Z papierów po Ankwiczach ESTREICHER S. I 276/16
 Z papierów po Fredrze SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/24
 Z papierów po nieboszczyku czwartym SZANIAWSKI K.J. IV 185/36
 Z paradoksu życia WALEWSKA C. V 18/1
 Z Petrarca (*O jasne, słodkie, o przeczyste wody...*) Petrarca F. III 25/26
 Z Petrarca (*Chcecie wiedzieć, co cierpie...*) Petrarca F. III 24/18 (VII)
 Z piastowego pnia MROZOWICKA Z. III 98/6
 Z pierwszego dywanu Dżalaluddin Rumi M. III 14/24
 Z pieśni Lirwina JANKOWSKI Cz. II 25/3
 Z „Pism” Marii Rodziewiczówny III 370/45
 Z podań i szpargałów KRASZEWSKI K. II 270/14
 Z podań ludu i z obcej mowy PRUSINOWSKI J. III 305/4
 Z Podola Galicyjskiego ZAWADZKI W. V 178
 Z podróży KRAUSHAR A. II 272/25
 Z podróży Dunajcem ASNYK A. I 22/3
 Z podróży Oświęcimą OŚWIĘCIM S. III 213/1
 Z podróży po burzy POL W. III 268/19
 Z podróży po Wschodzie BRZOZOWSKI K. I 120
 Z poezji biblijnych WITWICKI S. V 78/22
 Z poezji rzymskich KALLENBACH J. II 72
 Z pogańskich świątów TRETIAK J. IV 263/1
 Z pokładu „Marguerity”... Norwid C. II 230
 Z pola i z bruku SZANIAWSKI K.J. IV 185/41
 Z pola i z obozu zob. Ciernie. Zbiór poezji
 Z pomocą twojej miłości ASNYK A. I 23/32
 Z ponurych dni BRANDOWSKI S. I 99/8
 Z popiołów JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/16
 Z postępem ZALEWSKI K. V 161/3
 Z powieści i pieśni górali beskidowych ZAWILIŃSKI R. [ed.] V 180/15
 Z powinszowaniem imienin ... Ksaweremu Kosseckiemu generałowi ... dnia 4 grudnia 1814 MOLSKI M. III 72/16
 Z powodu politycznych wystąpień pana Sienkiewicza NAŁKOWSKI W. III 111/5
 Z powodu uroczystości wileńskiego JANKOWSKI Cz. II 26/16
 Z powrotem STRUG A. IV 160/3
 Z powrotem. Pamiętnik współczesnego człowieka KOSIAKIEWICZ W. II 213/25
 Z pożogi ORZESZKOWA E. III 192
 Z północy i południa DĘBICKI Z. I 226/23
 Z pracowni naszych mistrzów ŁOŚ W. II 388/34
 Z prawdziwego zdarzenia KOWERSKA Z. II 225/4
 Z pruskiego Śląska MIARKA K. III 9
 Z przeciwnych obozów RZEWUSKI St. III 409/3
 Z Przemysła do Przeszowy (Z Przemysła do Przeszowa) FREDRO A. I 293/50
 Z przeszłości. Fragmenty dramatyczne KONOPNICKA M. II 180/1; II 179
 Z przeszłości. Okręg rowski – starostwo „barskie” do r. 1774 ROLLE M. III 377/1
 Z przeszłości. Powieści historyczne skreślone dla młodzieży PAPI J. III 221/5
 Z przeszłości dziejowej MAŁECKI A. II 421/13
 Z przeszłości Galicji (1772–1862) SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/8
 Z przeszłości i teraźniejszości GOSTOMSKI W. I 353/3
 Z przeszłości naszej i obcej CHŁĘDOWSKI K. I 149/20
 Z przeszłości Podhala CZUBEK J. I 104/4
 Z przeszłości Polesia kijowskiego ROLLE A.J. III 376/9
 Z przeszłości Warszawy PRZYBOROWSKI W. III 312/22
 Z przeżyć i wrażeń myślowych KRZYWOSZEWSKI S. II 295/18
 Z przyjaźni DYGASIŃSKI A. I 261/49
 Z przypowieści polskich Salomona Ryskińskiego zob. Proverbiorum polonicorum ... centuriae decem et octo
 Z psalmu psalmy OLIZAR G. III 173/4
 Z psiarni, pola i kniei DYGASIŃSKI A. I 260/15
 Z puszczy amerykańskiej zob. Listy z podróży do Ameryki
 Z rapsodów wolności LASKOWSKI K. II 316/38
 Z raptularza 1910–1917 OSTROWSKA B. III 209/11
 Z raptularza J.Lompy zob. Rozmaitości szląskie
 Z rodzinnej kroniki Svetlá K. I 368/29
 Z rodzinnej zagrody WÓJCICKI K.W. V 114/35; V 114/56, 114/37
 Z Roku Mickiewiczowskiego KONOPNICKA M. II 181/30
 Z rozmyślań o poezji zob. Traktat o poezji
 Z rozpaczy GAWALEWICZ M. I 317/1
 Z rozwoju polskiego teatru – Antonina Hoffmann KOZMIAN S., PRZYBYLSKI Z. II 234/11, III 317/22
 Z różnych pułków ŁOŚ W. II 387/12
 Z różnych sfer ORZESZKOWA E. III 196/54
 Z różnych sfer. Cztery powieści dla dorastającej młodzieży PAPI J. III 221/9
 Z różnych sfer. Historia RAWITA-GAWRONSKI F. III 345/33
 Z Rykijewa na Zmudzi d. 29 listopada 1789 KARP M.F. II 90/2

- Z siedmioletniej wojny KRASZEWSKI J.I. II 265/85
 Z siól, pól i lasów DYGAŚIŃSKI A. I 259/11
 Z swawzoryjej Seneki filozofa i innych niektórych autorów zebrał żołnierz jeden w obozie pod Tatarzyszciami, z męźnych przykładów pobudkę do cnoty (Pobudki do cnot rycerskich przez polskiego żołnierza z dzieł Seneki filozofa i inszych pisarzy zebrane) ŻÓŁKIEWSKI S. V 224/1
 Z scylyjskiej podróży kart kilka KRASIŃSKI Z. II 254/56
 Z szopką KONOPNICKA M. II 180/3
 Z średniowiecznych dzieł Wielkopolski i Pomorza TYC T. IV 287/8
 Z tajemnic Wschodu WOŁÓDŻKO W.W. V 100/9
 Z Tatr KASPROWICZ J. II 99/14
 Z Tatr SZUKIEWICZ M. IV 199/5
 Z Tatr TETMAJER K. Przerwa IV 246/5
 Z Tatr WITKIEWICZ S. V 75/11
 Z tej smutnej ziemi ORKAN W. III 185/8
 Z teki Chochlika ZAGÓRSKI W. V 154/23
 Z teki Chochlika: O zmierzchu i świcie (Z teki Chochlika. Piosnki i żarty) ZAGÓRSKI W. V 153/3
 Z teki dziennikarskiej. Pogadanki literackie DĘBICKI L. I 225/6
 Z teki dziennikarskiej. 1893-1894 DĘBICKI L. I 225/9
 Z teki dziwaka FALEŃSKA M. I 278/1
 Z teki Grotgiera (Poezje konkursowe) KONOPNICKA M. II 182/55; II 183/84
 Z teki impresjonisty ROSSOWSKI S. III 383/8
 Z teki literackiej ZAWADZKI W. V 179/7
 Z teki Marymontczyka WIENIAWSKI J. V 48/13
 Z teki wrażeń HERTZ J.A. I 401/1
 Z trylogii dramatycznej „Wincenty z Pomorza” OLIZAROWSKI T.A. III 175/9
 Z tulactwa 1864-1893 DUCHIŃSKA S. I 257/22
 Z tyśiąsi osiemset trzydziestego piątego 1835 roku (Kartka z 1835 roku) KONOPNICKA M. II 180/12
 Z ustronia PRUS B. III 299
 Z wakacji TARNOWSKI S. IV 240/10
 Z Warszawy (Wieczory teatralne) MALESZEWSKI W. II 419
 Z Warszawy. Nowele SZANIAWSKI K.J. IV 185/24
 Z wesółych chwil BARTOSZEWICZ K. I 38/1
 Z wędrowek do Ziemi Świętej STARKEL J. IV 137/14
 Z wędrowek po kraju KULIKOWSKA M. II 303/9
 Z wędrowek po mieście MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/27
 Z wieczorów nad Tamizą MALESZEWSKI W. II 419/5; II 419
 Z wielkiego dworu ABGAROWICZ K. I 13/8
 Z wielkiego domu TETMAJER K. Przerwa IV 247/25
 Z wiosennych dum RUFFER J. III 394/3
 Z wiosennych dum. Pieśni SŁOŃSKI E. IV 83/2
 Z wiosny MERZBACH H. II 443/6
 Z wiosny. Poezje BELZA W. I 46/2
 Z wiosny I z jesieni zob. Z jesieni
 Z włamaniem KONOPNICKA M. II 181/26
 Z wojaczki polskiego chłopca NIEMOJESKI A. III 135/5
 Z wrażeń felietonisty GAWALEWICZ M. I 317/33
 Z wtórego dywanu Dżelaleddin Rumi M. III 14/24
 Z wygnania GILLER A. I 330/4
 Z wygnania ZALESKA K. Saryusz V 155/3
 Z wygnania. Dziennik z lat 1824-1832 ZAN T. V 171/4
 Z wyprawy wiedeńskiej POL W. III 268/28
 Z wyraju PRAŻMOWSKA T. III 297/7
 Z wystawy Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie PAWLIKOWSKI M. III 234/10
 Z zaboru rosyjskiego KRZEMIŃSKI S. II 290/4
 Z zagona i bruku DYGAŚIŃSKI A. I 260/15
 Z zamierzonych dni TURCZYŃSKI J. IV 276/20
 Z zapadłych kątów SZANIAWSKI K.J. IV 184/17
 Z zapiskem myślowego Turgieniew I. IV 185/52
 Z ziemi chełmskiej REYMONT W.S. III 362/17
 Z ziemi fiordów i fiordów SZUKIEWICZ M. IV 199/4
 Z ziemi lez i krwi ... (Matka) REYMONT W.S. III 362/14
 Z życia HAGEN-SCHWERIN M. I 392/2
 Z życia MALISZEWSKI E. II 420/1
 Z życia. Dramat w 4 a. WIERZBIŃSKI J.S. V 50/1
 Z życia. Okrucy poematu SOWIŃSKI L. IV 123/4
 Z życia awanturnika KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Z życia i fantazji GLIŃSKI K. I 334/17
 Z życia i z natury SIENKIEWICZ H. IV 46/8
 Z życia idej ZIELIŃSKI T. V 194/17
 Z życia Litwinki 1827-1874 ZALESKI B. V 157/11
 Z życia nędzara KOMORNICKA M. II 168
 Z życia poety romantycznego WASILEWSKI Z. [ed.] V 28/28
 Z życia św. Franciszka z Asyżu ODYŃCIEC A.E. III 169/1
 Z życia Zygmunta Krasińskiego ROLLE A.J. III 376/14
 Z życia Żakarda, według najnowszych źródeł GALLE H. I 310
 Z żywej strugi JANKOWSKI J., Stokowska Z. II 27/12
 Z żywotów świętych PRUS B. III 301/30
 Za Atlantykiem DĘBICKI Z. I 226/17
 Za błękitami WEYSSENHOFF J. V 30/16
 Za cenę lez ŻULAWSKI J. V 228/22
 Za chimerą szczęścia NIEDŹWIEDZKA Z. III 125/6
 Za chlebem SIENKIEWICZ H. IV 47/18; IV 45
 Za cudze winy KRZYŻANOWSKA N. II 296/3
 Za frontem (Pęknięty dzwon) REYMONT W.S. III 362/22
 Za głosem serca KOWERSKA Z. II 226/23
 Za groszem WILCZYŃSKI A. V 54/22
 Za gwiazdą przewodnią MIŁKOWSKI Z. III 57/67
 Za kraj, za wolność, za honor, za cześć CZAJEWSKI W. I 184/12
 Za kręgiem polarnym SIEROSZEWSKI W. IV 68/34
 Za krówę DYGAŚIŃSKI A. I 259/2; I 259
 Za króla Olbrachta MIŁKOWSKI Z. III 56/35
 Za króla Stefana GRUSZECKI A. I 382/35
 Za kulisami NORWID C. III 148/73; III 143
 Za kulisami. Komedja w 4 a. MACIEJOWSKI I. II 404/33
 Za maską ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 228/6
 Za mgłą SZANIAWSKI K.J. IV 185/49
 Za miastem PUZYŃNINA G. III 329/10
 Za miesiąc SABOWSKI W. IV 9/7
 Za mnogo let SPASOWICZ W. IV 127/3
 Za naszych czasów DZIKOWSKI M. I 267/5
 Za Niemen hen precz! zob. Rozłączenie
 Za Niemen nam precz! zob. Rozłączenie
 Za oceanem KISIELNICKA J. II 117/4
 Za ojczyznę RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/31
 Za ostatnią mowę moją do sędziów sejmowych mianą raz już w Warszawie okrzyczany [...] podaję do druku jeden z listów obywatelskich do mnie pisanych... TURSKI W. IV 281/3
 Za polarnym kręgiem SIEROSZEWSKI W. IV 67/13
 Za pomyślność ... Aleksandra I ... z Petersburga do Wiednia [...] PRZYBYLSKI J.(H.) I. III 314/17
 Za poręką Czirikow E. V 184/13
 Za posagiem WILKOŃSKA P. V 56/25
 Za pozwoleniem zwierzchności!! KOSIAKIEWICZ W. II 212/4
 Za pozwoleniem, łaskawa pani! Delacour A.L., Labiche E. III 119/12
 Za późno. Komedja w 1 a. GODEBSKI K. I 339/8
 Za późno. Komedja w 5 a. TOMASZEWICZ W. IV 251/3
 Za późno. Ustęp powieściowy z galerii serc kobiecych BAŁUCKI M. I 31/40

- Za późno! Jeszcze dość wcześnie WILKOŃSKA P. V 55/4
 Za Sasów KRASZEWSKI J.I. II 267/119; V 275/119
 Za siódmą górą, za siódmą rzeką ROSSOWSKI S. III 383/14
 Za słońcem OSTROWSKA B. III 208
 Za słońcem. Poezje BUTRYMOWICZ B. I 135/2
 Za śnieżnym okopem. Harte-Bret F. II 221/10
 Za ubogich Hugo W. III 218/4
 Za wiarę i ojczyznę RZAŻEWSKI A. III 403/10
 Za wiarę i ojczyznę zob. Jan Borucki
 Za wiarę Kościoła rzymskiego dowody przeciw Grekom i Ormianom zob. Wiary kościoła rzymskiego wywód i greckiego niewolstwa historia
 Za wieku starego JAROSZYŃSKI T. II 38/14
 Za winy niepopelnione. Nowele KRZYŻANOWSKA N. II 296/13
 Za winy niepopelnione. Powieść BALUCKI M. I 30/31
 Za winy ojców JESKE-CHOIŃSKI T. II 50/7
 Za wolność i lud WYSŁOUCHOWA M. V 131/3
 Za wstęp (Ogólniki) NORWID G. III 148/81
 Zabawa chrześcijańska JABLONOWSKI J.S. II 8/4; II 370/13
 Zabawa tkliwego serca, czyli doświadczenie czułości d'Arnaud de Baculard F.T.M. IV 80/13
 Zabawki MUŚNICKI N. III 100/5
 Zabawki dziejopiskie albo zebranie dziejów znakomitszych od stworzenia świata do początków wieku naszego [...] RZEWUSKI W. III 411/13
 Zabawki oratorskie niektórych kawalerów... zebrane przez... BOHOMOLEC F. [ed.] I 90/37
 Zabawki poetyckie młodzi w szkołach wydziałowych mińskich ćwiczącej się zebrane [...] DUDZIŃSKI M. [ed.] I 258/3
 Zabawki poetyckie niektórych kawalerów Akademii Szlacheckiej Warszawskiej Societatis Jesu w krasomówskiej sztuce ćwiczących się zebrane przez... BOHOMOLEC F. [ed.] I 90/36; III 61
 Zabawki pożyteczne, czyli ksiązka elementarna dla uczących się polskiego lub niemieckiego języka [...] zob. Polnische Lesebuch, Lexikon und Sprachlehre für ersten Anfänger mit grammatisch erläuterten Anmerkungen ...
 Zabawki rymotwórcze JASZOWSKI S. II 41/1; II 41
 Zabawki w spoczynku MOSTOWSKA A. III 93/3
 Zabawki wierszem BRODZIŃSKA A. I 102/1; I 103, III 356
 Zabawki wierszem i prozą KARPŃSKI F. II 92/4, 92/5, 92/7; II 93/23, 93/24
 Zabawki wierszem i prozą ŚWIDERSKI J. IV 224/1
 Zabawki wierszem i przekłady obyczajne KARPŃSKI F. II 92/1
 Zabawki wierszem polskim [...] (Zabawki wierszopiskie i krasomówskie [...]) RZEWUSKI W. III 411/8
 Zabawki wierszopiskie i krasomówskie [...] zob. Zabawki wierszem polskim [...]
 Zabawy (Praszkii staropolskie) DANIECKI J. I 210/3; I 210, 211/12
 Zabawy. Quaeramus seria ludo STARZEŃSKI M. IV 143/4, 143/5; I 189, IV 142
 Zabawy, czyli życie bez celu ORACZEWSKI F. III 183/3
 Zabawy i uroczystości ludu wiejskiego TYSZKIEWICZ E. IV 290
 Zabawy mędrców WYSOCKI A.G. V 132/5
 Zabawy wierszem dla pici pięknej poświęcone, własne i tłumaczenia [...] MARCINKOWSKI K. Jaxa II 426/2
 Zabawy wierszem i prozą KUBLICKI S. II 299/7
 Zabawy z sobą samym BYKOWSKI I. Jaxa I 137/14
 Zabobon, czyli Krakowiacy i Górale. Zabawka dramatyczna ze śpiewkami w 3 a. KAMIŃSKI J.N. II 82/1
 Zabobonnik ZABŁOCKI F. V 144/8; V 143
 Zabytki starożytnej poezji słowiańskiej NABIELAK L. [tłum.] III 103/8
 Zabytki starożytności na ziemi naszej RASTAWIECKI E. III 342
 Zacharias Werner DZIEKOŃSKI J.B. I 264
 Zachęcenie ZMORSKI R. V 200/2
 Zachodzące słońce Rogoszówna Z. III 373
 Zachwycenie LENARTOWICZ T. II 327/7
 Zachwycenie SŁOWACKI J. IV 98/94
 Zachwycenie. Wiersze i poematy SŁOWACKI J. IV 102/175
 Zachwycenie [...] pięknym oczom ofiarowane BIELAWSKI J. I 61/34
 Zaczise SIEROSZEWSKI W. IV 68/21
 Zadni ludzie, ich pożyte, rozmowy, listy i nauki STARKEL J. IV 137/9
 Zaczny Bieliński, niechaj się nikt u mnie... zob. List do JMci Starosty Garwolińskiego
 Zaczarowana królowa OPPMAN A. III 181/26
 Zaczarowana księżniczka KARCZEWSKI W. II 86/3
 Zaczarowane koło RYDEL L. III 397/3; III 397
 Zaczepiony przez Sybillę... Norwid C. II 399
 Zaczynamy NIEDŹWIECKI Z. III 125/15
 Zadania ekonomiczne WIŚLICKI A. V 67/3
 Zadanie Gabinetu Filologicznego KORBUĆ G. II 192/5
 Zadig (Zadyg, albo przeznaczenie; Historia wschodnia o Zadygu) Voltaire II 127, IV 204/3, V 36
 Zadora KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Zadrzy ci nieraz serce, miła matko moja... zob. [Do matki] Zadyg, albo przeznaczenie zob. Zadig
 Zagadka Contessy W. III 58
 Zagadnienia sztuki i twórczości BRZOZOWSKI S. I 122/13, 122/26
 Zagajenia i rozprawy w naukach ŚNIADECKI J. IV 217/15
 Zagajenia sesji publicznych ŚNIADECKI J. IV 218/26
 Zagajenie sesji publicznej Uniwersytetu Wileńskiego dnia 15 września roku 1810 [...] ŚNIADECKI J. IV 217/10
 Zagłoba swatem SIENKIEWICZ H. IV 52/54
 Zagon rodzinny PIETKIEWICZ A. III 246/2
 Zagroda wiejska DUCHIŃSKA S. I 256/2
 Zagrzebani SZANIAWSKI K.J. IV 184/7
 Zagrzebani w śniegu Hoffmann F. III 412/8
 Zagubiona PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/7
 Zagubiony pierścionek LUBOWSKI E. II 372/5
 Zahuczal grzmot... PIK-MIRANDOLA F. III 249
 Zaira - Voltaire I 239/39, V 95/6, 136/30
 Zajazd (Poemat o stanie Galicji) JUŚZYŃSKI M.H. II 63/8
 Zajac DYGASIŃSKI A. I 260/32; I 260/44, 260/48, V 251/44
 Zajac. Ramotka SZANIAWSKI K.J. IV 184/12
 Zajac i żaba MICKIEWICZ A. III 30/60 (4)
 Zakazana muzyka WIERZBIŃSKI M. V 50/4
 Zakazane GOMULICKI W. I 345/29
 Zakazane owoce ZACHARIASIEWICZ J. V 151/17
 Zakłeci rycerze JARON J.N. II 36/4
 Zakłeta księżniczka KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Zakłeta Iza WYSOCKI W. V 132/3
 Zakłete dzwony BEŁZA W. I 46/8
 Zakłete jezioro GRUDZIŃSKI S. I 380/10
 Zakłete pieniądze BALUCKI M. I 30/21
 Zakłete siły MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/24
 Zakłete trzewiczki HERTZ B. I 400
 Zakłety dwór ŁOZIŃSKI W. II 389/5; II 388
 Zakłery królewicz NIEMOJEWSKI A. III 135/12
 Zakłety pałac KONCZYŃSKI T. II 174/24
 Zaklika KACZKOWSKI Z. II 65/30
 Zakład KORZENIOWSKI J. II 209/21
 Zakład sumienny KORZENIOWSKI J. II 209/26

- Zakładnicy lwowscy 1672 ROLLE A. J. III 376/12
 Zakład Narodowy im. Ossolińskich ustawy, przywileje i rzeszy dziejów jego dotyczące BRUCHNAŁSKI W. I 111/20
 Zakłady naukowe w Koronie i Wielkim Księstwie Litewskim od najdawniejszych czasów aż do r. 1794 zob. Historia szkół w Koronie i w Wielkim Księstwie Litewskim od najdawniejszych czasów aż do roku 1794
 Zakochana ZALESKI J. B. V 158
 Zakonnica WILKONSKA P. V 55/2
 Zakończenie [„Maratonu”] (*Blogosławiony, kto w chwili zwątpienia...*) UJEJSKI K. V 10/1
 Zakopane pieniądze KOSIAKIEWICZ W. II 212/3
 Zakopane skarby ZACHARIASIEWICZ J. V 152/59
 Zakopanoptikon, czyli Kronika czterdziestu dziewięciu dni deszczowych w Zakopanem STRUG A. IV 160/8
 Zakryte skarby. Powieść współczesna ZACHARIASIEWICZ J. V 152/36
 Zakus nad zaciekami Wszechnicy Krakowskiej, czyli uwagi nad niektórymi tej akademii dysertacjami DMOCHOWSKI F. K., SIARCZYŃSKI F. I 235/7, IV 39/5; I 235/8, III 314/8, IV 269/4, V 250/7, 307/5
 Zakwefiony prorok Korasami Moore T. III 400/9
 Zalety rymów DMOCHOWSKI F. S. I 239/39
 Zaliczka ŁĘTOWSKI J. II 382/12
 Zalotna, czyli jeden rok tajemnicy BOGUCKI J. S. I 77/1
 Zalotnica MACIEJOWSKI I. II 404/29
 Zalotnica i inne nowele MACIEJOWSKI I. II 404/44
 Zaloty CHOTOMSKI F. D. I 168
 Zaloty biurokraty GRUSZECKI A. I 382/33
 Zaloty króla jegomości GLIŃSKI K. I 334/32
 Założenie dziennika SZUJSKI J. IV 196/33
 Założenie i zburzenie miasta Kowna KARP M. F. II 90
 Załączyny, albo zbiór rymów ojczystych wielkiemu imieniu ... Józefa Andrzeja ... Załuskiego ... przypisanych MINASOWICZ J. E. III 60/10
 Zamach Kleszczyński Z., SIEROSZEWSKI W. IV 68/34a
 Zameczki podolskie na kresach (Zameczki podolskie na kresach multańskich) ROLLE A. J. III 376/1
 Zamek grojecki BELZA W. I 46/7
 Zamek kaniowski GOSZCZYŃSKI S. I 354/1; I 354, II 193/10, III 69, IV 264/30, V 257/1
 Zamek Koniciepskich MOSTOWSKA A. III 93/1
 Zamek krakowski RZEWUSKI H. III 406/6
 Zamek na Czorsztynie, czyli Bojomir i Wanda KRASIŃSKI J. W. II 249/1
 Zamek na Wawelu PINIŃSKI L. III 256/2
 Zamek Ogrodzieniec MAJERANOWSKI K. II 410/26
 Zamek Pullen STARZEŃSKI L. IV 142/18
 Zamek rakowiecki KOSIŃSKI A. A. II 214/2
 Zamek w Czarnokoźnicach CHODŹKIEWICZ W. K. I 159/3
 Zamek w Głogówku LOMPA J. II 361/12
 Zamek Wilczki KRASIŃSKI Z. II 251/10
 Zamek Zawieprzycy BRONIKOWSKI A. A. F. I 107/2
 Zamiana we śnie KRÓLIKOWSKI J. F. [tłum.] II 284
 Zamiast wstępu KOMORNICKA M. II 168
 Zamięć ZEROMSKI S. V 210/54
 Zamięć w stepach GRABOWSKI M. I 370/10
 Zamki i kościoły ZAWADZKI W. V 179/11
 Zamki na lodzie BAŁUCKI M. I 31/60
 Zamki na lodzie albo słodkie marzenia Collin d'Harleville J. F. II 358/21
 Zamorski diabeł (Jang-Hun-Tsy) SIEROSZEWSKI W. IV 67/9; V 308/9
 Zaniechane stronicze Trylogii, czyli S. skreślenia ostatniej chwili Bujnicki T. IV 48/22
 Zanoni Lytton-Bulwer E. II 168/10
 Zapal NORWID C. III 149/81 (LXII)
 Zapiski i rotty polskie XV–XVI wieku z ksiąg sądowych ziem warszawskiej Kuraszkiewicz W., Wolff A. [ed.] III 385
 Zapiski literackie DOBRZAŃSKI J. I 245/2
 Zapiski ornitologiczne WODZICKI K. V 87/2; V 87
 Zapiski sądowe województwa sandomierskiego z lat 1395–1444 Piekosiński F. [ed.] III 385
 Zapiski starucha (Zapiski starucha także trzy po trzy) FREDRO A. I 294/51; I 294/54
 Zapiski za lata 1718–1725 JABŁONOWSKI J. S. II 8/1
 Zapomniana korespondencja Krasieńskiego ŁUCKI A. II 394/3
 Zapomniane pisma polskie (1850–1866) KLACZKO J. II 121/33
 Zapomniane wiersze łacińskie S. Szymonowica Hahn W. IV 210/8
 Zapomniani MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429
 Zapomnienie ZEROMSKI S. V 207/10
 Zapomnienie. Wybór nowel ZEROMSKI S. V 212/102
 Zapomnisz? WALEWSKA C. V 18/13
 Zaporoziec BOŚNIACKA E. I 97/1
 Zaporoziec. Powieść RZEWUSKI H. III 406/12
 Zapowiedź poematu nowego Człowiek wobec Boga i Przyrody CHODŹKO M. Borejko I 164/11
 Zaproszona Curel F. de V 175
 Zaprowadzenie języka polskiego w szkołach ludowych w Księstwie Cieszyńskim LONDZIN J. II 363/1
 Zaprząć nie tygry, nie łwice, Cyprydo Sęp Szarzyński M. (?) IV 113/1
 Zapusty dziecięce, czyli małe towarzystwo (Włeczory dziecięce) Delafaye-Bréhier J. I 240/64
 Zaraza PIETKIEWICZ A. III 246/2
 Zaraza powszechna, czyli mody damskie MAREWICZ W. I. II 428/20
 Zarędo do grammatyki kasębsko-słowiańskie mové CEYNOWA F. S. I 143/12
 Zaręczyny aktorki KORZENIOWSKI J. II 209/19
 Zaręczyny Jana Bełzkiego WEYSSENHOFF J. V 30/16
 Zarnica MIŁKOWSKI Z. III 56/30
 Zarys Anglii Taine H. A. IV 229/23
 Zarys dziejów literatury polskiej GALLE H. I 311/12
 Zarys dziejów teatru w Polsce LORENTOWICZ J. II 364/10
 Zarys historii polskiej dla dzieci w dwóch kursach zob. Szkice historii polskiej dla dzieci
 Zarys literatury polskiej z ostatnich lat szesnastu Chmielowski P. III 56/44
 Zarys literatury rzymskiej MORAWSKI K. D. III 78/11
 Zarys literatury wielkopolskiej porobizorowej JAROCHOWSKI K. II 35/8
 Zarys rozwoju historycznego techniki wiersza polskiego ŁOŚ J. II 386/5
 Zarys rozwoju wersyfikacji polskiej ŁOŚ J. II 386/2
 Zarys dawnych czasów DEMBOWSKI E. I 222/7
 Zarys domowe WÓJCICKI K. W. V 114/10; IV 272
 Zarys filozofii katolickiej w czterech poglądach zawarte ZIEMIĘCKA E. V 196/2
 Zarys historii muzyki Brendel F. IV 242/9
 Zarys literackie KRZEMIŃSKI S. II 290/5
 Zarys literacko-historyczne KRAUSHAR A. II 272/21
 Zarys towarzyskiego życia z XIX stulecia POTOCKI L. III 287/9
 Zarys współczesnej literatury rosyjskiej KIRKOR A. H. II 116/4
 Zasady architektury cywilnej i wojskowej EYSYMONT M. I 277
 Zasady do poprawy formy rządu na sesji sejmowej dnia 23 Decembra 1789 jednomyślnością uchwalone zob. Zasady do poprawy rządu r. 1789

- Zasady do poprawy rządu r. 1789 (Zasady do poprawy formy rządu na sesji sejmowej dnia 23 Decembra 1789 jednomyślnością uchwalone) POTOCKI I. III 279/5
- Zasady gramatyki polskiej dla użytku szkoły... Batignolles... WROTNOWSKI F. V 115
- Zasady i całość wiary katolickiej... Gaume J.J. V 196/8
- Zasady i czyny MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/12
- Zasady i mięso DYGAŚSKI A. I 260/31
- Zasady nauki moralnej, przepis sposobu do życia w towarzystwie ludzkim okazujące NIKUTA M. III 141/3
- Zasady ortografii polskiej i słownik ortograficzny według zasad Polskiej Akademii Umiejętności ŁOŚ J. II 386/7
- Zasady poprawnego czytania i pisania po polsku, z załączeniem wypisów dla wprawy w czytaniu (Nowy sposób uczenia czytać w krótkim czasie, z dołączeniem...) SIEROCIŃSKI T. IV 64/6
- Zasady sztuki wojσκowej zob. Consillium rationis bellicae
- Zasiadł mistrz wielki... zob. Mistrz
- Zaskarżenie PAJGERT A. III 218
- Zasłona księżniczki Elizy Radziwiłłowej WILKOŃSKA P. V 55
- Zaszczyty polskie 1792 CZYŻ J. I 207
- Zaszumi las. Powieść współczesna ZAPOLSKA G. V 174/24
- Zaszumi las. Sztuka współczesna w 5 a. ZAPOLSKA G. V 174/24
- Zaszumiły pióra MNISZEK H. III 68/3
- Zaścianek JANKOWSKI P. II 28/3
- Zaścianek Podkowa KONDRATOWICZ L. II 175/5
- Zaślubienie w cierniowym wieńcu dusz pokutujących Oblubieńcowi Niebieskiemu... ZAŁUSKI J.A. V 164/14
- Zaślubiny Idzi FREDRO A. I 294/67.1
- Zaślubiny Polski z morzem SŁOŃSKI E. IV 84/33
- Zaślubiny śmierci BELMONT L. I 44/15
- Zatargnienie Fortuny z Cnotą REJ M. III 350/22
- Zatopione królestwo SŁOŃSKI E. IV 84/27
- Zatrucie TETMAJER K. Przerwa IV 246/9; IV 247/22
- Zatruta studnia RYDEL L. III 398/11
- Zatrute owoce SYNORADZKI M. IV 176/11
- Zawerucha OLIZAROWSKI T.A. III 175/2
- Zawichost LAM J. II 310/1
- Zawiedziona nadzieja ABGAROWICZ K. I 13/6
- Zawieprzycie BRONIKOWSKI A.A.F. I 107/2
- Zawierucha KOZIEBRODZKI W.B. II 227/6
- Zawisza Czarny (Zawisza Czarny i Laura) SŁOWACKI J. IV 97/89; I 362/29
- Zawisza Czarny. Fantazja dramatyczna TETMAJER K. Przerwa IV 246/16
- Zawisza Czarny i Laura zob. Zawisza Czarny
- Zawisza i Zawila, czyli wędrowki po Wielkopolsce i Mazowszu zob. Wędrowka po Wielko-Polsce i Mazowszu
- Zawód. Sztuka w 3 a. SZUKIEWICZ M. IV 199/16
- Zawód. Sztuka w 3 a. z prologiem RONIKIER B. Jaxa III 380/12
- Zawód sprawiedliwego czyli laska, pokusa, upadek, żal i śmierć... RZEWUSKI H. III 406/9
- Zawrotne drogi KONCZYŃSKI T. II 174/15
- Zawstyżenie arianów SKARGA P. IV 74/11
- Zawstyżenie księdza Skargi albo animadwersie na ksiązkę księdza Skargi, jezuitę, którą Zawstyżeniem arianów nazwał MOSKORZEWSKI H. (?) III 92/16
- Zawsze ci sami GRUSZECKI A. I 382/52
- Zawsze i wszędzie, czyli głos sumienia Masson M. I 240/59
- Zawsze oni SUFFCZYŃSKI K. IV 170/5
- Zazdrości wieśniacze PIEROŻYŃSKI L. III 244
- Zazulka France A. III 374/19
- Zbawienie ojczyzny hasłem naszym KRÓLIKOWSKI L. II 286/5; II 286
- Zbawionych środków ksiądzeczka LUBOMIRSKI S.H. II 370/15
- Zbieg z synowskiej miłości Stephanie G. IV 154/2
- Zbigniew ANDRZEJOWSKI A. I 20
- Zbigniew. Tragedia w 3 a. z chórami NIEMCEWICZ J.U. III 129/43
- Zbigniew zob. Władysław Herman i dwór jego
- Zbigniew Czarło BREDKRAJCZ N. I 101/2
- Zbigniew i Bolesław TYC T. IV 287/4
- Zbigniew Oleśnicki, przez autora dzieła „Piotr Skarga i jego wiek” DZIEDUSZYCKI M. I 262/2
- Zbigniewie Zmorskiej LENARTOWICZ T. II 328
- Zbiorek pieśni polsko-ruskich TUROWSKI K.J. [ed.] IV 280/7
- Zbiorek pism humorystycznych Cmy i hrabi Fik-mika WOŁOWSKI M. V 102/3
- Zbiorek rzeczy swojskich ku nauce i rozrywce dla młodzieży ESTKOWSKI E. I 272/6
- Zbiory starożytności polskich w Paryżu Adolfa Gichowskiego WROTNOWSKI F. V 116/8
- Zbiór ciekawy XIV tablic numizmatycznych rytych na miedzi CZACKI T. V 246/4
- Zbiór dziejopisów polskich BOHOMOLEC F. I 90/39; I 66/11, 67/1, 88, 391
- Zbiór historii polskiej, czyli znakomite przypadki za panowania Augusta II, Augusta III i Stanisława Augusta... WIELADKO W.W. V 42/14
- Zbiór kazań podwójnych na niedziele i święta uroczyste całego roku (Postyla kościelna i domowa...) MRONGOWIUSZ (MRONGOVIVS) K.C. III 95/12
- Zbiór komedylek KRUMŁOWSKI K. II 287/12
- Zbiór krótki herbów polskich oraz wslawionych cnotą i naukami Polaków CHMIEŁOWSKI J.B. I 150/6
- Zbiór mniejszy poezji polskich drobniejszych, albo suplement do zbioru większego rytmów jego ojczystych [...] MINASOWICZ J.E. III 60/14
- Zbiór myśli politycznych o rządzie reprezentacyjnym WYBICKI J. V 124/35
- Zbiór nauki chrześcijańskiej i obyczajowej zob. Zbiór nauki: I. Chrześcijańskiej, II. Obyczajowej
- Zbiór nauki: I. Chrześcijańskiej, II. Obyczajowej (Zbiór nauki chrześcijańskiej i obyczajowej) KOPCZYŃSKI O.A. II 186/7
- Zbiór niektórych materii politycznych POPLAWSKI A. III 273/1
- Zbiór niektórych poezji... Jako dalszy ciąg Haliczanki KAMINSKI J.N. II 82/19
- Zbiór odcisków i drzeworytów w różnych dziełach polskich w XVI i XVII w. Muczkowski J. IV 177/1
- Zbiór pamiętników do dziejów polskich Broel-Plater W.S. II 76/21
- Zbiór pamiętników historycznych o dawnej Polsce NIEMCEWICZ J.U. III 131/88; II 432/1, III 191/1
- Zbiór pamiętników o powstaniu Litwy w r. 1831 (Historia powstania w 1831 roku na Wołyniu, Podolu, Ukrainie, Żmudzi i Litwie) WROTNOWSKI F. [ed.] V 116/15
- Zbiór pieśni nabożnych LOMPA J. II 361/4
- Zbiór pieśni podczas ośmiodniowego nabożeństwa na uroczystość Bożego Ciała LOMPA J. II 361/5
- Zbiór pieśni słowiańskich STALMACH P. [ed.] IV 132/7; IV 131
- Zbiór piosnek z towarzyszeniem fortepianu BARTELS A. I 36/6
- Zbiór pism pomniejszych WITWICKI S. V 78/21
- Zbiór pochwał Marka Aurelega, Lud. Gutakowskiego oraz i innych pism... STASZIC S.W. IV 149/18
- Zbiór podróży ważnych i ciekawych, dla nauki i zabawy młodych tłumaczony z „Zbioru podróży” pana Campe i innych Campe J.H. IV 208/12

- Zbiór poetów polskich przez J.Z.R.K. zob. *Bibliotheca poetarum Polonorum qui patrio sermone scripserunt, to jest katalog trojaki polskich wierszopisów oczystym językiem piszących...*
- Zbiór poetów polskich przez JKMcI Xiędza Załuskiego zestawiony, a przez [...] dopełniony JABLONOWSKI J.A. II 10/6
- Zbiór poezji ... wydanych w czasie powstania narodowego KICIŃSKI B. II 113/8
- Zbiór potrzebniejszych wiadomości porządkiem abecadła ułożonych KRASICKI I. II 244/20
- Zbiór powieści dla dzieci i młodzieży. I. Kazio (Kazio. Powieść dla młodzieży do lat 14) MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 430/21
- Zbiór powinszowań na wszystkie uroczystości rodzinne, wierszem i prozą, oraz wpisy do sztambuchów [...] NIEWIAROWSKI A. III 140/7
- Zbiór rot przysięg sądowych [...] sieradzkich, piotrkowskich i dobrzyńskich z końca XIV i pierwszych lat w. XV Hube R. leđ. III 385
- Zbiór rozmów Imć Pani de Genlis BANDTKIE J.S. I 33/12
- Zbiór rozpraw podług działów nauk i umiejętności, historią wędrowek, przesiędeń i przenosin, ogólną i szczególną ludów i narodów odrębnych ras czyli plemieni ... wyjaśniających MAJEWSKI W.S. II 412/4
- Zbiór różnych rymów zob. *Miscellanea selecta...*
- Zbiór rymów (Zbiór rymów wiadomością o życiu i piśmach Miaskowskiego opatrzone) MIASKOWSKI K. III 11/4; III 10/1, 339/9, V 284/4
- Zbiór rymów duchownych, panegirycznych, moralnych i światowych (Zebranie rymów przez wierszopisów żyjących lub naszego wieku zeszłych pisanych) DRUŻBACKA E. I 252/1; III 61, 336/3, V 166/46
- Zbiór rymów polskich MINASOWICZ J.E. III 60/1; III 59, V 166/46
- Zbiór rzeczy potrzebniejszych do wydoskonalenia się w języku oczystym służących DUDZIŃSKI M. I 258/1
- Zbiór uchwał i ogólnych urzędzeń Izby Edukacyjnej od czasu jej ustanowienia LIPIŃSKI J. [ed.] II 358/23
- Zbiór wierszów wesołych KAMIŃSKI J.N. II 82/21
- Zbiór wyrazów ludowych dawnej ziemi czerskiej MATLAKOWSKI W. II 435/1
- Zbiór zabawek wierszem OSIŃSKI L. III 201/1
- Zbiór złoty za talar bity [...] ZAŁUSKI J.A. V 165/23
- Zbliża się straszliwa chwila... zob. [Fragment o Heljaszul]
- Zbłąkana owieczka Grangé E., Bernard V. 192/24
- Zborowscy. Obraz z domowego życia Polaków w drugiej połowie XVI wieku WIŚLICKI J.M. V 68/3
- Zborowscy. Tragedia historyczna w 5 a. SZUJSKI J. IV 196/29
- Zbojcy w Galicji STĘCZYŃSKI B.Z. IV 157/5; IV 157, V 312/5
- Zbrodnia LANGE A. II 312/15
- Zbrodnia kasztelana SYNORADZKI M. IV 177/24
- Zbrodnia Sylwestra Bonnard France A. IV 156/7
- Zbrodnia w Awersie (Joanna Neapolitańska) BRZOZOWSKI K. I 120/8
- Zbrodniarz – artysta Otolengui R. V 222/26
- Zbroja pewna każdego rycerza krześcijańskiego REJ M. III 350/19
- Zburzenie Jerozolimy KONCZYŃSKI T. II 174/38
- Zburzenie Kartago zob. Kartago
- Zbydowski i Zawisza GORCZYŃSKI A. I 348/11
- Zbytek WÓJCICKI K.W. V 114/11
- Zdania i uwagi Mickiewicz A. V 159/13, 159/14
- Zdanie moje o pojedynkach, czyli list oficjera francuskiego do jednego z swoich przyjaciół BARSS F. I 35/6
- Zdanie o królu polskim WOLSKI M. V 96/10
- Zdanie o narodzie ruskim spisane podczas konfederacji moskiewskiej od Pana Szczęsnego Herburta [...] HERBURT J.S. I 399/11
- Zdanie o niedawno wyszłym dziele pt. *Książd małżonek* V 95/4
- Zdanie o obieraniu nowego króla ROTUNDUS A. (?) III 384/6
- Zdanie o piśmie tymże. [O „Słowiańszczyźnie” Z. Dołęgi Chodakowskiego] Surowiecki W. I 156/1
- Zdanie o zasadzie do poprawy formy rządu RZEWUSKI S. III 408/30
- Zdanie obywatelskie o JW. Panu Aleksandrze Butkiewiczu, brygadierze wojsk rosyjskich... MAREWICZ W.I. II 428/34
- Zdanie sprawy o piśmie Franciszka Wężyka o poezji dramatycznej V 38/7
- Zdanie sprawy z podróży po niektórych krajach Europy z polecenia rządu odbytej w zamiarze zwiedzenia zakładów dla ubogich i więźni SKARBK F. IV 71/19
- Zdanie sprawy z 17 obchodu rocznicy rewolucji polskiej roku 1830, odbytego na ogólnym zgromadzeniu w Paryżu 29 listopada 1847 zob. *Compte rendu du 17 anniversaire de la révolution polonaise du 29 novembre 1830, célébré a Paris dans la réunion générale du 29 novembre 1847*
- Zdanie swoje o panowaniu dożywoćnym i sukcesjonalnym rozwaźe publicznej oddaje, a o sąd z doświadczenia nie argumentów prosi JEZERSKI J. II 55/6
- Zdanie względem ustanowienia katedry literatury w Szkołach Głównych POTOCKI I. III 279/4
- Zdarze maski KRASIŃSKI Z. II 252/23
- Zdarzenia czyli sny ... wierszem i prozą MAREWICZ W.I. II 428/3
- Zdarzenie Młodziejowskiego GYZY J. I 207
- Zdarzenie najważniejsze z przeszłości narodu polskiego [...] (Dzieje Polski od jej początków aż do dni naszych) SCHMITT H. IV 26/11
- Zdarzenie prawdziwe TOWIAŃSKI A. IV 253
- Zdemaskowani LASOCKI F. II 316/2
- Zdemaskowani zob. Wbrow zamiarom
- Zdobienie i sprzęt ludu polskiego na Podhalu MATLAKOWSKI W. II 435/5
- Zdobycie Gdańska WIERZIŃSKI M. V 51/41
- Zdobycie Kijowa (Bolesłaid; Chrobriada; Pieśni o Bolesławie Chrobrym zdobywającym Kijów) ZABOROWSKI T. V 149/2
- Zdobycie Sandomierza PRZYBOROWSKI W. III 313/33
- Zdobycze pług polskiego SZAJNOCHA K. IV 179/6
- Zdrajca (Ryszard Gozdawa; Odstępca) ROGOSZ J. III 372/13
- Zdroje Raduni MAJKOWSKI A. II 413/3
- Zdrowaś, krolewno wyborna... WŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 82/22
- Zdrowe sposoby felicissimi regiminis principum z pewnego autora łacińskiego wyjęte i wierszem polskim przełożone [...] SZEMIOT S.S. IV 191/24
- Zdrowi i chorzy KAPLIŃSKI L. II 85/3
- Zdrowi i pokaleczeni DZIKOWSKI M. I 267/14
- Zdziczenie obyczajów pośmiertnych LEŚMIAN B. II 338/10
- Zdzisław, czyli skutki płochości MAGNUSZEWSKI D. II 407/2
- Ze sceny świata ASNYK A. I 22/5; I 23/30
- Ze Snu ZALESKI J.B. V 159/4
- Ze stajni DYGASIŃSKI A. I 259/7
- Ze Starego Miasta OPPMAN A. III 181/4
- Ze starej gwardii KOZMIAN S. II 234/14
- Ze starych zbroie LENARTOWICZ T. II 328/22
- Ze Starzów pani Appelstein ŁOŚ W. II 388/26
- Ze stosunków kulturalnych polsko-węgierskich ZDZIECHOWSKI M. V 186/30

- Ze studiów nad Kochanowskim DOBRZYCKI S. I 247/7
 Ze studiów nad Kochanowskim HOESICK F. I 408/13
 Ze studiów nad literaturą polską BELCİKOWSKI A. I 46/14; III 178/5
 Ze ścieżek życia ROSSOWSKI S. III 383/4
 Ze świata. Obrazki i humoreski WILCZYŃSKI A. V 54/23
 Ze świata. Opowiadania SIEROSZEWSKI W. IV 68/17
 Ze świata rzeczywistości i ze świata fantazji PAPI J. III 221/3
 Ze świata uludy KOTARBIŃSKI J. II 223/5
 Ze światem GRAYBNER S. I 371/21
 Ze wsi do wsi DYGAŚIŃSKI A. I 259/7
 Ze wspomnień autora dramatycznego KOSIAKIEWICZ W. II 212/3
 Ze wspomnień cyklisty PRUS B. III 301/34
 Ze wspomnień kasztelanica KRASZEWSKI K. II 270/18
 Ze wspomnień marymonckich (Wspomnienia marymonckie; Wspomnienia z Marymontu) WIENIAWSKI J. V 48/4
 Ze wspomnień o cenzurze rosyjskiej w Warszawie HOESICK F. I 408/22
 Ze wspomnień o Modrzejewskiej BALIŃSKI I. I 26/5
 Ze wspomnień odeskich MIŁKOWSKI Z. III 57/62
 Ze wspomnień „Samowara” HERTZ B. I 400/19
 Ze wspomnień starego sympatyka STRUG A. IV 160/3
 Ze wspomnień szeregowca Garszyn W. III 248/5
 Ze zbioru Świstów Podczłowieka FALEŃSKI F.M. I 279/22
 Zebranie nauk chrześcijańskich wydane włoskim językiem... Thierard J. III 253/6
 Zebranie przypowieści i przysłowia polskich POTOCKI W. III 292/12
 Zebranie rymów z różnych okoliczności pisanych, mianowicie imieniem Konwiktu Szlacheckiego Wileńskiego XX BRZOSTOWSKI P.K. I 119/9; V 127/1
 Zebranie rytmów przez wierszopisów żyjących lub naszego wieku zeszytych pisanych MINASOWICZ J.E., Załuski J.A. III 62/58, V 164/14, 166/46; II 369/1, 370/13, III 61, V 70/19
 Zebranie wierszów polskich NIEMIERYCZOWA A. III 134/2
 Zebrany wiersz (Dzielnka wierszem...) ZUBOWSKI K. V 201/4
 Zegar LÉSIAN B. II 338
 Zegarek albo pamiętka gorzkiej męki i śmierci Zbawiciela... na XXIV godzin rozdzielona GŁOSKOWSKI M. I 335/3
 Zemsta (Zemsta za mur graniczny) FREDRO A. I 292/24; I 290, 294/60, V 253/24
 Zemsta WILKOŃSKA P. V 55/2
 Zemsta Hiszpanki, romans z czasów Richelieugo Sue E. IV 79/11
 Zemsta jest moją... ŻEROMSKI S. V 209/39
 Zemsta Kasznura ROGOSZÓWNA Z. III 373/4
 Zemsta kasztelanowej JEZIEŃSKI M. II 56/13
 Zemsta kobiety i inne utwory z cyklu „Les Diaboliques” Barbey d'Aureville J. I 167/10
 Zemsta malarza ORKAN W. III 185/18
 Zemsta pana Bolesty DZIERZKOWSKI J. I 265/4
 Zemsta pani hrabiny SARNECKI Z. IV 19/1; IV 19
 Zemsta panny Urszuli MAGNUSZEWSKI D. II 408/6; II 408/19
 Zemsta pięknej kobietki GURSKI W. I 390/4
 Zemsta trupa ORKAN W. III 184/2
 Zemsta za mur graniczny zob. Zemsta
 Zeno GORCZYŃSKI A. I 348/5
 Zéphyrin Cazavan en Égypte CHOJECKI E. I 165/17
 Zerwane struny zob. Strzaskane kolumny
 Zestawienie przedmiotów i autorów w 32 tomach „Tygodnika Ilustrowanego” z lat 1859–1875 ESTREICHER K. I 274/11
 Zestawienie przedmiotów zawartych w 136 tomach „Biblioteki Warszawskiej” ESTREICHER K. I 274/10
 Zeus i Eugenes DYGAŚIŃSKI A. I 260/31
 Zeyfadyń, król Ormuzu BIELSKI J. I 64/3
 Zeznania [z r. 1849] ŻMICHOWSKA N. V 220/20
 Zgasłe światło Kipling R. V 222/21
 Zgaszeni RONIKIER B. Jaxa III 380/5
 Zginęła głupota! GAŚIOROWSKI W. I 324/7
 Zginęła teściowa Ferrier P. II 213/35
 Zgłiszca kościoła Marii-Dziewicy WILKOŃSKA P. V 55/3
 Zgoda JACHOWICZ S. V 261/1
 Zgoda KOCHANOWSKI J. II 136/8; IV 139/31
 Zgoda i niezgoda z autorem „Uwag nad życiem Jana Zamoy-skiego” JEZIEŃSKI J. II 55/1; I 167/2
 Zgoda... Mariannie z Potockich Szymanowskiej ofiarowana przez... BIELAWSKI J. I 64/3
 Zgoda między Fortuną i Cnotą przywrócona Le Jay G.F. III 62/49
 Zgoda w oberży TETMAJER K. Przerwa IV 245/1
 Zgodne a jedną rzecz znamionujące w Piśmie św. sposoby mów o Jezusie pomazańcu Blandrata J. I 384/16
 Zgodność i różność między wschodnim i zachodnim kościo-lem [...] Schmitt J.H. IV 40/24
 Zgon Acerna KONDRATOWICZ L. II 176/16
 Zgon tabakiery ZAN T. V 170
 Zgon Żółkiewskiego w cecorskiej wyprawie i pomnik jego w Besarabii BALIŃSKI M. I 28/6
 Zgromadzenie fartuszkowe, czyli sejm mniszek zob. Askete-moria w 6 pieśniach
 Zgrzebna kancyzka STAFF L.M. IV 131/3
 Zguba ojczyzny stacja STAROWOLSKI S. IV 139/14
 Ziarna i plewy JESKE-CHOIŃSKI T. II 49
 Ziarna i plewy. Pisma wierszem oryginalne i tłumaczone SABOWSKI W. IV 9/1
 Ziarna szaleju GAŚSOWSKI J. I 325/1
 Zielnik WYSPIAŃSKI S. V 137/49; V 133
 Zielnik, herbarzem z języka łacińskiego zowią (Pory roku. Kalendarz fenologiczny) SYREŃSKI S. IV 177/1; IV 177
 Zielona latarka MACIEJOWSKI I. II 403/6
 Zielone oczy RÓŻYCKI Z. Rola III 391/10
 Zielone rękawiczki KORZENIOWSKI J. II 209/29
 Zielony kajecik zob. Zielony kajet
 Zielony kajet (Zielony kajecik) GOMULICKI W. I 344/6
 Zielony płaszczek z Wenecji Heun K.G.S. II 411/33
 Ziemia Rytard J.M. Iręz. I III 301/22
 Ziemia. [Poemat] NORWID C. III 145/28
 Ziemia i jej mieszkańcy SAWICKI J. IV 23/6
 Ziemia obiecana Pontoppidan H. III 250/40
 Ziemia obiecana NIEMOJEWSKI A. III 135/5
 Ziemia obiecana. Powieść REYMONT W.S. III 361/5; III 360, V 303/5, 303/31
 Ziemia Ognista Mayne-Reid T. V 156/23
 Ziemia polska STARKE J. IV 137/3
 Ziemia polska w pieśni LORENTOWICZ J. [ed.] II 364/23
 Ziemia polska, jako ją Pan Bóg posadził między innymi na-rody i czym ją obdarzył STARKE J. IV 137/2
 Ziemia włoska CIEKLIŃSKI P. I 174/1
 Ziemia wyklęta Błasco Ibanes V. IV 223/14
 Ziemianin PONĘTOWSKI Jakub III 270/1
 Ziemianin albo Gospodarz inflantski [...] Jan Herman z Neydenburku II 319/9
 Ziemianin albo rozmowa ojca z synem o sprawie Polski (Pseu-do-Orzechowskiemu „Ziemianin”) SOLIKOWSKI J.D. IV 119/3; III 229/12
 Ziemianin, czyli Ziemianstwo francuskie Delille J. I 236/31, 285/6, III 270/1
 Ziemiańska oekonomika zob. Oekonomika ziemiańska ge-neralna

- Ziemiaństwo Vergilius P.M. I 300
 Ziemiaństwo zob. Ziemiannin, czyli Ziemiaństwo francuskie
 Ziemiaństwo czyli georgiki polskie RZEWUSKI A.W. III 404
 Ziemiaństwo polskie KOZMIAN K. II 232/11; III 332/17, V 273/11
 Ziemowit książę mazowiecki URBAŃSKI A. V 14
 Ziemowit książę mazowiecki. Dramat w 5 a. ŁABUŃSKI J. II 376/2
 Ziemowit książę mazowiecki. Poemat z podań ludu BAŁUCKI M. I 30/18
 Zięćlowie Domu „Kohn et Cie” ŁOŚ W. II 387/13
 Zięć dla parady BLIŻIŃSKI J. F. I 74/
 Zięć firmy L. Feinband et Comp. GĄSIOROWSKI W. I 324/12
 Zięć pana Poirier Augier E., Sandeau J. II 85/7, 200/5
 Zima REYMONT W.S. III 361/10
 Zima miejska (Powaby zimy) MICKIEWICZ A. III 21/1; III 16
 Zima pośród lodów Verne J. III 412/10
 Das Zimmer des Wartens zob. Drzwi zamknięte
 Zimowa powieść (Winter's Tale) Shakespeare W. I 268/3, V 13/6
 Zimowe wleczone przy kominku CHOCISZEWSKI J. I 154/15
 Zjawienie Emilki na pełni kwadry II, lunacji XIII, cyklu słonecznego XII WORONICZ J.P. V 105/14
 Zjawienie się nowych rodzajów poezji w literaturze greckiej WALICKI A. V 19/2
 Zjawiska mediумiczne OCHOROWICZ J. III 167/19
 Zjazd koleżeński. Komedia w 1 a. PRZYBYLSKI Z. III 317/19
 Zjazd koleżeński. Krotoczwila w 4 odsłonach Hulewicz K., TATARKIEWICZ M. IV 242/6
 Zjazd oszmiański JANKOWSKI Cz. II 26/17
 Zjazd polski we Wrocławiu w dniu 5 maja 1848 MECISZEWSKI H. II 442/7
 Złamane serca ROGOSZ J. III 372/4
 Złamane życie DYGAŚIŃSKI A. I 260/36
 Złe miasto BARTKIEWICZ Z. I 36/3
 Złe przecucie ŻEROMSKI S. V 207/6
 Złe spojrzenie ŻEROMSKI S. V 210/67
 Złe ziarno ZALEWSKI K. V 162/5
 Złoczenie SARNECKI Z. IV 20/25
 Złocista przyjaźnia zdrada zob. Wizerunek złocistej przyjaźni zdrady mężowi bystrej żony abrysowany na przestroge
 Złodziej MAŃKOWSKI A. II 424/11
 Złodziej leśny DYGAŚIŃSKI A. I 259/11
 Złodziejce DYGAŚIŃSKI A. I 260/23
 Złodziejka Grangé E., Thiboust L. V 192/25
 Złota RODZIEWICZÓWNA M. III 369/13
 [Złota Czaszka] SŁOWACKI J. IV 96/77, I 205/28, II 223, IV 102/161
 Złota doła RODZIEWICZÓWNA M. III 370/46
 Złota droga CHOROMAŃSKI L. I 167/2
 Złota дума ZALESKI J.B. V 159/4
 Złota dziewczeczka Senoa A. I 368/28
 Złota Elżunia BUKOWIECKA Z. I 131/19
 Złota gałązka LESZCZYŃSKI E. II 333/11
 Złota góra ZACHARIASIEWICZ J. V 151/10
 Złota hrabinka KOŚCIAŁKOWSKA W.Z. II 221/1; II 221
 Złota igielka Rosny H.J. V 222/38
 Złota kaczka KOZŁOWSKI S.G. II 228
 Złota kaczka OPPMAN A. III 181/24
 Złota książeczka, czyli zbiór ciekawych i nauczających powiastek Hoffmann E. III 164/20
 Złota legenda Voragine J. de V 58/1
 Złota legenda Longfellow H. II 52/8
 Złota niteczka GŁADKOWSKA C. I 335/1
 Złota przędza poetów i prozaików pol. Chmielowski P. [led.] IV 133/4, 167/22
 Złota różdżka SZYMANOWSKI W. IV 205/17
 Złota rybka LEMAŃSKI J. II 325/18
 Złota tabakiera JEZERSKI M. II 56/7
 Złota wolność, czyli Aleksander I cesarz rosyjski, król polski ZGIERSKI W. V 187/2
 Złote gody PRZYBYLSKI Z. III 317/43
 Złote gody, czyli Unia Lubelska OSTROWSKI K. III 212/24
 Złote jabłko KRASZEWSKI J.I. II 262/33
 Złote kajdany KORZENIOWSKI J. II 210/57; II 208
 Złote runo MELLEROWA Z. II 442/1; II 442
 Złote runo (Taniec miłości i śmierci; Das goldene Vlies) PRZYBYSZEWSKI S. III 319/19; III 319/22
 Złote rybki Schönthan F., Kadelburg G. V 192/47
 Złote serce SARNECKI Z. IV 20/11; I 74/15, IV 20/12
 Złote sny młodości zob. Pamiętniki nieznanego
 Złote wesele OLIZAROWSKI T.A. III 176/25
 Złote widma zob. Królowna Lilijka
 Złote więzy RYDEL L. III 398/16
 Złote ziarno KOWALSKI F. II 224/4
 „Złotej Czaszki” III akty, dopełnienie szczątku dramatu [...] SŁOWACKI J. IV 96/77
 Złotnictwo łwowskie w dawnych wiekach ŁOZIŃSKI WL. II 390/16
 Złotnik z Augsburga Rellstab L. V 99/15
 Złoto w ogniu RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/4
 Złotobrody emir RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/10
 Złotowłosa czarownica z Glarus BELMONT L. I 44/26
 Złoty cieciec DOBRZAŃSKI S. I 247/3
 Złoty czerep RÓŻYCKI Z. Rola III 391/11
 Złoty interes PERZYŃSKI W. III 238/21
 Złoty kubek LENARTOWICZ T. II 327/10
 Złoty młodzieńiec BOGUSŁAWSKI S. I 81/13
 Złoty pierścień URBANOWSKA Z. V 14/7
 Złoty sen Lamikai ROSINKIEWICZ K. III 382/24
 Złoty wiek literatury Dąbrownika RZAŻEWSKI A. III 403/11
 Żłudzenia RAWITA-GAWROŃSKI F. III 345/27
 Żłudzenia. Opowieść z czasów księcia Józefa Poniatowskiego RZAŻEWSKI A. III 403/12
 „Zły” ORKAN W. III 184/2
 Zły czar GNATOWSKI J. I 336/17
 Zły interes ZACHARIASIEWICZ J. V 152/40
 Zmarowani KRECHOWIECKI A. II 274/3
 Zmartwienie pana Hamelbeina KRZYWOSZEWSKI S. II 295/13
 Zmartwychwstanie bogów Mereżkowski D. V 222/44
 Zmienność losu CZARNEK M. I 191
 Zmierch ŻEROMSKI S. V 207/15
 Zmierch. Powieść współczesna KRZYWOSZEWSKI S. II 295/2
 Zmierch. „Synów ziemi” część trzecia i ostatnia PRZYBYSZEWSKI S. III 320/34
 Zmierch bożyszcz, czyli jak filozofuje się młotem Nietzsche F. V 130/9
 Zmierch wodzów BERENT W. I 53/10; I 54/24 [1]
 Zmierchy DĄBROWSKI L. I 217/7
 Zmiluj się nad mną Boże... zob. Psalm Dawidów I.
 Zmora JAROSZYŃSKI T. II 38/16
 Zmory FRIEDBERG S. I 301/6
 Znaczenie „Boskiej komedii” KLACZKO J. II 120/4
 Znaczenie Konstytucji 3 maja SMOLEŃSKI W. IV 112/11
 Znaczenie świata roślinnego w podaniu i poezji ludu polskiego GRUSZECKI A. I 381
 Znad Bałtyku ORKAN W. III 184
 Znad Olzy KUBISZ J. II 298/5
 Znad przepaści STARKEL J. IV 137/15
 Znaj pana WEYSSENHOFF J. V 30/13, V 30/16
 Znajda DZIERZKOWSKI J. I 266/10
 Znajdka DYGAŚIŃSKI A. I 260/43

- Znak zapytania GAWALEWICZ M. I 317/28
 Znakomici SZOBER F. IV 192/4
 Znakomici literaci z okresu od 1800 do 1830 roku DMOCHOWSKI F.S. I 239/13
 Znakomici mężowie polscy w XVIII w. Wizerunki historycznych osób BARTOSZEWICZ J. I 37/4
 Znakomitości tegoczesne DMOCHOWSKI F.S. I 239/20
 Znakomitość URBANOWSKA Z. V 14
 Znamię. Drama oryginalne w 1 a. DMUSZEWSKI L.A. I 244/37
 Znamię. Nowele PERZYŃSKI W. III 238/40
 Znamię czterech Doyle A. Conan V 222/30
 Znane dzieje KOWERSKA Z. II 226/13
 Znani i nieznanzi CHRZĄSZCZEWSKA J. I 173/16
 Znacwa kobiet PRZYBYLSKI Z. III 317/21
 [Zniszczenie narodu] NORWID C. III 149/88
 Zniesienie poddaństwa na Litwie ZALESKI B. V 157/7
 Zniesienie Wtorego zawstydzienia, które ks. Piotr Skarga, jezuita, na zbor Pana Jezusa Nazareńskiego wnieść usiłował MOSKORZEWSKI H. III 91/4
 Zniesienie zawstydzienia, które ks. Piotr Skarga, jezuita, wnieść niesłusznie na zbor Pana Jezusa Nazareńskiego usiłował MOSKORZEWSKI H. III 91/3
 Zniszczenie Ipsary Raffeneil M.C.D. II 253/34
 Znow legenda NORWID C. III 146/38
 Znużone dusze Garborg A. I 314/8
 Zodiacus vitae Palingeniusa M. (Manzoli P.A.) III 349/15
 Zośka KRECHOWIECKI A. II 274/1
 Zośka i Emilia JARACZEWSKA E. II 34/1
 Zośka Oleśnicka z Pieskowej Skaly BAZYLIK C. I 43/14
 Zośka z Czartoryskich Zamoyska NIEMCEWICZ J.U. III 130/76
 Zolotaja Boroda PADURRA T. III 217
 Zolotarenko w Warszawie ZALESKI J.B. V 159/4
 Zorian Dołęga Chodakowski (Adam Czarnocki). Jego życie i prace Rawita-Gawroński F. III 345/21; I 156/1
 Zorski ŻELIGOWSKI E.W. V 205/1; V 204
 Zosia WIERZBICKI J.S. V 50/5
 Zosia, filut dziewczyna CHODZKO I. I 161
 Zosia Żytkiewiczówna FISZ Z. I 288/4
 Zosiny KNAIŻNIN F.D. II 131/13
 Zośka albo wiejskie zaloty SZYMAŃSKI S. IV 207/1
 Zrcadlo Čech a Moravy PAPROCKI B. III 223/30
 Zrcadlo slavného Marhrabství Moravského PAPROCKI B. III 223/16
 Zreflektowanie autora odpowiedzi na odezwę do narodu Jaśnie Wielmożnego Potockiego, generała artylerii koronnej [...] RZEWUSKI S. III 408/31
 Zriny Körner T. II 49/11, III 162/2
 Zrośli z ziemią LASKOWSKI K. II 315/9
 Zrozpaczeni w literaturze MARREÑÉ MORZKOWSKA W. II 429/16
 Zrzędnosc i przekora FREDRO A. I 291/5
 Zuch dziewczyna GRUDZIŃSKI S. I 380/9
 Zулblar Florian J.P.C. II 358/10
 Zur Beleuchtung der sozialien Frage Rodbertus-Jagetzow J.K. II 100/39
 Zur Entstehung der Seele STRUVE H. IV 164/1
 Zur Psychologie des Individuums PRZYBYSEWIKI S. III 318/1; III 321/61
 Zuzanna CHOROMAŃSKI L. I 167/1
 Zuzanna KOCHANOWSKI J. II 136/7; II 136/3
 Zuzanna między starcami CHŁĘDOWSKA S. I 147/1
 Zuzanna w kąpieli ROSSOWSKI S. III 383/16
 Zużyty LASKOWSKI K. II 315/4
 Zwada Marsa z Kupidynem opisana wierszem ... z okazji zwady Pana Radziejowskiego ... z Panem Danilowiczem ... na bankiecie ... Anni 1632 NABOROWSKI D. III 105/9
 Zwarzyła jesień kwiaty nad brzegiem strumyka... zob. Sonet II
 Zweyerley Neue Zeitung [...] zob. Nowiny z Poznania o gwałtownym zburzeniu zborów ewangelickich, przy tym i zniesienie potrawy o Toruniu
 Zwiady świata i ludzi WIELOGŁOWSKI W. V 44/6
 Zwiastowanie Claudel P. II 332
 Zwiastowanie zob. Zwiastowanie N. Pannie Marii
 Zwiastowanie N. Pannie Marii (Zwiastowanie) CZAJKOWSKI A. I 185/1
 Związek dusz HERTZ J.A. I 401/2
 Zwierciadłana zagadka ŁUSZCZEWSKA J. II 400/13
 Zwierciadło albo kształt, w którym każdy stan snadnie się może swym sprawom jako we zwierciadle przypatrzeć Rej M. II 387/15
 Zwierciadło człowieka chrześcijańskiego Ludwik z Granady V 25/7
 Zwierciadło duchownej łaski Św. Marylda I 319/5
 Zwierciadło głupstwa CHŁĘDOWSKI K. I 148/10
 Zwierciadło kroniki litewskiej STRYJKOWSKI M. IV 167/21
 Zwierciadło królewskie Kossobudzki M. II 33/13
 Zwierciadło nabożeństwa chrześcijańskiego w Polsce [...] TURNOWSKI S.T. IV 279/9
 Zwierciadło panienek chrześcijańskich ku obejrzeniu się w powinnościach swych chrześcijańskich CZECHOWIC M. I 201/11
 Zwierciadło statecznego i szalonego młodzieńca MORSZTYN H. III 83/2
 Zwierciadło, w którym każdy przejrzeć się i plamę obaczyć może zob. Satyry albo przestrogi do naprawy rządu i obyczajów w Polsce należące na pięć ksiąg rozdzielone...
 Zwierzenia się, albo pamiętniki Lamartine A. III 371/14
 Zwierzyniec LEMAŃSKI J. II 325/14
 Zwierzyniec OSTROBÓG J. [II] III 208/11
 Zwierzyniec jednorożców [...] Glinka F. I 298/2, 298/8, 298/12
 Zwiędłe liście UJEJSKI K. V 10/6
 Zwięzy podręcznik historii literatury polskiej WOJCIECHOWSKI K. V 89/4
 Zwodne światło Kipling R. II 296/19
 Zwołon NORWID C. III 145/24; III 142
 Zwrotki JANKOWSKI J. II 27/6
 Zwięstwo Heleny KOWERSKA Z. II 225/1; II 225
 Zwięstwo księżki MORGEBESSER A. III 81/6
 Zwięstwo pod Orszą ORACZEWSKI F. III 183
 Zwięstwo r. 1675 pode Lwowem SZAJNOCHA K. IV 179/6
 Zwięzca ŻULAWSKI J. V 228/8; V 227, 228/21
 Zwięzca. Komedia w 3 a. Bahr H. V 112
 Zwięzca. Sztuka w 4 a. Dreyer M. V 112/20
 Zwięzcy GRUSZECKI A. I 382/22
 Zwiężeni GRUSZECKI A. I 381/15
 Zwiężony RABSKI W. III 331/4
 Zwięzaje towarzyskie (Le savoir vivre) w ważniejszych okolicznościach życia przyjęte, według dzieł francuskich spisane Alquié de Riepeyroux L. IV 20/30
 Zygmunt ŚWIDERSKA A. IV 223/7
 Zygmunt August CZAJKOWSKI P. I 188/5
 Zygmunt August. Sceny dramatyczne WYSPIAŃSKI S. V 136/29
 Zygmunt August. Tragedia KRASICKI I. II 244/19
 Zygmunt August. Tragedia oryginalna w 5 a. WYBICKI J. V 123/9; II 244/19
 Zygmunt August. Trylogia RYDEL L. III 398/16
 Zygmunt Kaczkowski. (Życiorys i bibliografia twórczości) KOROTYŃSKI W. II 199/9
 Zygmunt Kaczkowski. Jego życie i działalność literacka CHMIELOWSKI P. I 151/5

- Zygmunt Kaczkowski i jego czasy KRECHOWIECKI A. II 275/24
- Zygmunt Kaczkowski jako twórca „Pieśni z otchłani” BRUCHNALESKI W. I 111/16
- Zygmunt Korybut CHEŁDOWSKI K. I 148
- Zygmunt Krasieński ZDZIECHOWSKI M. V 186/31
- Zygmunt Krasieński. Życie i twórczość lat młodych. 1812–1838 KALLENBACH J. II 73/4
- Zygmunt Ławicz i jego koledzy ORZESZKOWA E. III 194/22
- Zygmunt Miłkowski (T.T. Jeż) a idea słowiańska w Polsce ZDZIECHOWSKI M. V 185/15
- Zygmunt Sierakowski naczelny wódz Żmudzi w r. 1863 WOŁODŹKO W.W. V 100/12
- Zygmunt z Szamotuł WĘŻYK F. V 38/19
- Zygmunt Krasieńskiego listy o poemacie Kajetana Koźmiana „Stefan Czarniecki” poprzedzone słowem wstępnym i życiorysem KOŹMIAN A.E. [ed.] II 229/9
- Zygmunt Krasieńskiego tak zwany „Niedokończony poemat”. Próba genezy PINI T. III 254
- Zygmuntowskie czasy KRASZEWSKI J.I. II 262/24
- Zygwarda klasztorne przypadki, z niemieckiego na polski przez ... przełożone Miller J.M. IV 154/9
- Zygzałki KRASZEWSKI J.I. II 265/86
- Zyzio MELLEROWA Z. II 442/3s
- Zyzna MACIEJOWSKI I. II 403/16
- Zza kulis i ze świata URBAŃSKI A. V 15/12
- Zza kulis Warszawy zob. Literatura warszawska
- Ż**le i dobrze CHOMIŃSKI F.K. I 167/2
- Żle, źle zawsze i wszędzie...* zob. Moja piosnka
- Źródła do dziejów Kurlandii i Semigalii z czasów Karola, królewicza polskiego, księcia saskiego, z autentycznych korespondencji ogłoszone TYSZKIEWICZ E. [ed.] IV 291/13
- Źródła do dziejów polskich Grabowski M., Malinowski M., PRZEŹDZIECKI A. I 370/11, II 205/1, III 310/16
- Źródła do poselstwa Jana Gnińskiego ... do Turcji Pułaski F. III 298/1
- Źródła i ujęcia niezscheanizmu BERENT W. I 53/4
- Źródła moralności ŚWIĘTOCHOWSKI A. IV 229/14
- Źródła odnoszące się do pierwszego okresu panowania Stanisława Augusta po rok 1773 SCHMITT H. [ed.] IV 26/17
- Źródła pesymizmu LUTOSŁAWSKI W. II 375/12
- Źródło NORWID C. III 149/81 (XCIII)
- Źródło (W dziesiątym pawilonie) ŻEROMSKI S. V 207/15a
- Źródło i pochod naturalizmu w beletryście francuskiej JESKE-CHOIŃSKI T. II 49
- Źródło wiadomości dla dzieci polskich, czyli abecadnik powszechny [...] JACHOWICZ S. II 14/6
- Zwierciadło albo kształt, w którym każdy stan snadnie się może swym sprawom jako we zwierciadle przypatrzeć REJ M. III 350/19; I 205/24, 367/6, II 366/13, III 352/32
- Źwierzyńiec, w którym rozmaitych stanów ludzi, żwirząt i ptaków kształty, przypadki i obyczaje są własnie wypisane REJ M. III 350/16; I 111/13, III 347, 350/17
- Ż**aba Gorecki A. III 73/23
- Zabomyszeida zob. Batrachomyomachia, czyli bitwa żab z myszami, wierszem ojczystym, z tekstem greckim Homera obok
- Żabusia ZAPOLSKA G. V 173/16; V 173
- Żaby Arystofanes I 135/4
- Żaby. Niepowieść i nierozprawa ŁOZIŃSKI W. II 389/6
- Żaby i ich króle MICKIEWICZ A. III 30/60 (9)
- Żacy krakowscy w roku 1549 KRASZEWSKI J.I. II 267/124
- Żal bez miary, niezmierniej utracie równy, śmiercią ... Józefa na Złotym Potoku Potockiego kasztelana krakowskiego... zob. Luctus multiplex ex unica iactura viri, toga, sago, religione maximi ... Josephi in Zbaraż et Niemirow Potocki castellani Cracoviensis...
- Żal dziewczyny SZTYRMER L. IV 194/3
- Żal pasterza przy utracie owieczki WORONICZ J.P. V 105/6
- Żal po śmierci JW. Ćmci Pana Antoniego z Ursynów Dowoyny Sollohuba III 252
- Żal pogrzebowy zob. Austrii
- Żal publiczny po nieopłakanej wiekami śmierci ... Augusta II wierszem polskim ogłoszony RZEWUSKI W. III 410/1
- Żal rozrzutnika MICKIEWICZ A. III 29/52, 30/62
- Żal za Gazetą Literacką, czyli o potrzebie krytyki WITWICKI S. V 77/2
- Żale Jeffithy FALEŃSKI F.M. I 279/4
- Żale konającego zob. SKARGA UMIERAJĄCEGO
- Żale Matki Boskiej pod krzyżem zob. POSŁUCHAJCIE, BRACIA MIŁA...
- Żale na śmierć Telimeny KROPIŃSKI L. II 283/9
- Żale nagrobne na ślachećnie urodzonego i znacznie uczonego męża, nieboszczyka pana Jana Kochanowskiego (Hołdy Janowi Kochanowskiemu „poetycznie składane”) KŁONOWICZ S.F. II 124/4; IV 272/23
- Żale Sarmaty nad grobem Zygmunta Augusta KARPŃSKI F. II 93/19; II 92
- Żale szlachcica na chłopca zob. WIERSZ O KMIECIEJ CHYTROŚCI
- Żale umierającego zob. SKARGA UMIERAJĄCEGO
- Żaloba albo kazanie... na pogrzebie... Andrzeja ze Brnia Opalińskiego BEMBUS M. I 48/6
- Żalobna muza na śmierć... Joachima Lubomirskiego... pisana od H.M.Z.R. sługi domu tego MORSZTYN H. (?) III 84/10
- Żalosa kamoena na powódź gwałtowną w r. p. 1605 GROCHOWSKI S. I 373/13
- Żalose narzekanie Korony Polskiej DANIECKI J. I 210/4
- Żalosny koniec dwojga ludzi kochających się w sobie, Zygmunda i Gwidzarda MORSZTYN H. III 84/5
- Żaltarz Dawida zob. PŚALTERZ FLORIAŃSKI
- Żarnowieckie jezioro Tatara-Skocka A. V 211/72
- Żart królewicza STARZEŃSKI L. IV 141/10
- Żart, satyra, ironia i głębsze znaczenie Grabbe Ch.D. I 53/11
- Żarty dworskie SZEMIOT S.S. IV 191/19; IV 190
- Żarty i krotochwile, wiersze dla mężczyzn FREDRO A. I 294/67.5.
- Żarty nie żarty HERTZ B. I 400/18
- Żądania Ślązaków STALMACH P. IV 131
- Żądanie nieprzewidziane ZABŁOCKI F. V 145/18
- Żądze ludzkie Le Jay G.F. III 62/47
- Żebractwo uliczne GREGOROWICZ J.K. I 372
- Żebrak SCHMITT H. IV 25
- Żebrak Łukasz Śenoa A. I 368/30
- Żecé i przigodé Remusa (Życie i przygody Remusa) MAJKOWSKI A. II 413/4; II 413/9, V 283/4
- Żeglarz (*O morze zjawisk...*) MICKIEWICZ A. III 24/19 (III); II 253/39, III 23/13, 25/26
- Żegluga SZCZEPAŃSKI L. IV 186, 187/2
- Żeglarz nad żeglarze (Krzysztof Kolumb) SYNORADZKI M. IV 177/12
- Żegnianie ojczyzny moźnej cesarzowej moskiewskiej ŻABCZYC J. V 202/3
- Żegnianie z światem zob. Tenże to z światem ... żegnając się, rozmawia krotkimi słowy
- Żegnianie ze światem REJ M. I 367/6
- Żegota MICKIEWICZ A. III 27/40
- Żegota z Milanowa Milanowski zob. Podania litewskie. Seria druga

- Żel DYGASIŃSKI A. I 260/43
 Żelazna Maryna MIEROSŁAWSKI L. III 51/6
 Żeliga KRASZEWSKI J.I. II 267/127
 Żeliszlaw i Ludomiła POTOCKI L. III 287/1; II 41
 Żenić się – nie żenić? zob. Co tu kłopotu!
 Żeńcy SZYMONOWIC Sz. IV 211/20
 Żeńcy i inne sielanki wybrane SZYMONOWIC Sz. IV 211/20
 Żeromski pod Giewontem RAWITA-GAWROŃSKI F. III 346
 Żerty chłop DYGASIŃSKI A. I 259/11
 Żłobek MIARKA K. III 10/13
 Żmija GRABOWSKI I. Oksza I 368
 Żmija, romans poetyczny z podań ukraińskich w sześciu pieśniach SŁOWACKI J. IV 90/27; 90/32
 Żniwiarki i zajac MASSALSKI J. II 433
 Żniwo kwiatów ZAGÓRSKI W. V 153/10
 Żołnierskie nabożeństwo (Żołnierz chrześcijański; Żołnierskie nauki i nabożeństwo; Żołnierz chrześcijański) SKARGA P. IV 74/13
 Żołnierskie nabożeństwo powołaniu wojskowych ludzi właśnie służące [...] RADZIWIŁŁOWA F.U. III 337/2
 Żołnierskie nauki i nabożeństwo zob. Żołnierskie nabożeństwo
 Żołnierz chrześcijański zob. Żołnierskie nabożeństwo
 Żołnierz czarnoksiężnik PIEROŻYŃSKI L. III 244
 Żołnierz Dewetta BUKOWIECKA Z. I 131/7
 Żołnierz królowej Madagaskaru DOBRZAŃSKI S. I 247/2
 Żołnierz, który nie ma ojczyzny SIEROSZEWSKI W. IV 69
 Żołtaz Dawidów na rzeź polską wyłożony WRÓBEL W. [tłum.] V 117/3; I 331/7
 Żołtaz Jezusów czyli piętnaście rozmyślań o Bożym umęczeniu (*Jezusa Judasz sprzedał za pieniądze nędzne...*, *Jezusa Judasz sprzedał...*) WEŁADYSŁAW z GIELNIOWA V 79/2; V 79
 Żona zob. Historia gejszy oraz Mniszka i Żona
 Żona. Dramat w 3 a. WÓJCICKA-CHYLEWSKA Z. V 112/16
 Żona. Galeria szkiców z natury GAWALEWICZ M. I 317/7
 Żona. Powieść ZMIJEWSKA E. V 221/14
 Żona artysty GRUDZIŃSKI S. I 380/15
 Żona księżycowa WOYKOWSKA J. V 110/11
 Żona opuszczona na bezludnej wyspie MAREWICZ W.I. II 428/36
 Żona pocziwa (Małżonka pocziwa) LIPSKI T.S. II 359/1
 Żona poety BIEGELEISEN H. I 60/6
 Żona uparta MICKIEWICZ A. III 30/60 (14)
 Żona z „Kuriera” KAMIENSKI G. II 78/2
 Żona z jarmarku SZANIAWSKI K.J. IV 185/37
 Żony uczonych LUBOWSKI E. II 372/6
 Żółkiewski RZEWUSKI W. III 411/4
 Żółkiewski na Elizejskich Polach zob. Aktorowie na Elizejskich Polach
 Żółkiewski pod Cecorą HUMNICKI I. I 415/2; I 415
 Żółta szlafmyca, albo kołęda na Nowy Rok ZABŁOCKI F. V 145/19
 Żółty generał ŁOZIŃSKI Wł. II 390/4
 Żółty krzyż STRUG A. IV 161/19; IV 160
 Żuawi MIARKA K. III 9/6
 Żusia MIŁKOWSKI Z. III 57/64
 Życia płomienny stróż KASPROWICZ J. II 102/137
 Życia sławnych Polaków krótko zebrane BOGUSŁAWSKI J.K. I 80/2; I 89/26; 89/27; 241/87; 395/5; II 238/8
 Życia uczonych ludzi DMOCHOWSKI F.K. I 236/24
 Życia zacnych mężów na wzór Plutarcha KRASICKI I. II 245/38
 Życia zacnych mężów z Plutarcha KRASICKI I. II 245/38
 Życie. Dramat w 5 a. DZIEDUSZYCKI W. I 263/26
 Życie. Impresje BIEDER E. I 59/2
 Życie. Sztuka w 4 a. FELDMAN W. I 282/16
 Życie a szkoła ZAWILIŃSKI R. V 180/8
 Życie Apulejusza Platofczyka z Madaury KAWCZYŃSKI M. II 108/10
 Życie Buddy Herold A.F. III 250/51
 Życie, cuda i dzieje kanonizacji ś. Jana Kantego, kapłana świeckiego w Akademii Krakowskiej Putanowicz J.A. V 53/3
 Życie człowieka KROPIŃSKI L. II 283/10
 Życie dla ojczyzny GOMULICKI W. I 345/39
 Życie dramatu KISIELEWSKI J.A. II 117/6
 Życie dworskie CZYŻ J. I 207
 Życie dworskie Kochanowskiego WINDAKIEWICZ S. V 60/2
 Życie i marzenie NOWIŃSKI J. III 163/5
 Życie i obyczaje Grzegorza z Sanoka, arcybiskupa lwowskiego zob. De vita et moribus Gregorii Sanocensis, archiepiscopi leopoliensis
 Życie i obyczaje Warszawy w felietonach literackich Sienkiewicza (Sienkiewicz jako felietonista) HOESICK F. I 408/18
 Życie i pisma Ignacego Chodźki KONDRATOWICZ L. II 177/40
 Życie i prace Józefa Kremera STRUVE H. IV 165/14
 Życie i przygody Remusa zob. Żecé i przigodé Remusa. Z zwiercadelo kaszubskij
 Życie i przypadki Faustyna Feliksa na Dodoszach Dodosińskiego, przez nieznanego autora SKARBK F. IV 71/21; III 332/16
 Życie i sen zob. Le Trésor du Guebre
 Życie i śmierć Ryszarda III Shakespeare W. IV 197/44
 Życie i zasługi dra Karola Marcinkowskiego CEGIELSKI H. I 140/3
 Życie idzie w kółko KOŚCIKIEWICZ W. II 213/26
 Życie Ignacego Bykowskiego, porucznika wojsk rosyjskich, przez niego samego napisane w roku 1806 BYKOWSKI I. Jaxa I 137/16
 Życie Jana Zamojskiego, kanclerza i hetmana wielkiego koronnego... BOHOMOLEC F. I 89/26; I 395/5
 Życie Jerzego Ossolińskiego, kanclerza wielkiego koronnego... BOHOMOLEC F. I 89/27; III 203
 Życie Jędrzeja Śniadeckiego BALIŃSKI M. I 28/10
 Życie Joanny d'Arc zwanej Dziewicą Orleańską WITOWSKI G.M. V 77/7
 Życie Juliusza Cezara STARZEŃSKI L. IV 141/12
 Życie Juliusza Słowackiego na tle współczesnej epoki (Juliusz Słowacki. 1809–1849. Biografia psychologiczna) HOESICK E. I 407/4
 Życie Kajetana Koźmiana MORAWSKI F.D. III 76/10
 Życie Książnina CZARTORYSKI A.J. I 195/3
 Życie Kolumba Irving W. V 171
 Życie Mikołaja Kopernika SZULC D. IV 200/5
 Życie na żart NIEWIAROWSKI A. III 140/8
 Życie na żart ZAPOLSKA G. V 174/25
 Życie nowe Dante Alighieri III 276/22
 Życie nowe (Nowe życie, poemat polityczny wierszem) MICIŃSKI T. III 14/10
 Życie Piotra Knity z Wiśnicza, wojewody krakowskiego WÓJCICKI K.W. [tłum.] V 114/41
 Życie polskie w dawnych wiekach ŁOZIŃSKI Wł. II 391/10
 Życie przestrzeni Maeterlinck M. III 250/67
 Życie, przygody i rozboje morskie osławionego kapitana Singletona Defoe D. V 130/15
 Życie pszczoł Maeterlinck M. III 250/19
 Życie Publiusza Wirgiliusza Marona Donatus Ae. III 61/23
 Życie snem Calderon P. IV 197/50
 „Życie – snem” B. Leśmiana Stone R. II 338/15

- Życie, sprawy i wędrówka do piekła doktora Jana Fausta [...] LOMPA J. [tłum.] II 362/25
- Życie świętej Elżbiety, królowej węgierskiej, księżnej Turyn-gii Montalembert Ch. IV 236/32
- Życie termitów Maeterlinck M. III 250/53
- Życie w parafii MINISZEWSKI J.A. III 65/11
- Życie warszawskie KOSIAKIEWICZ W. II 212
- Życie wewnętrzne podług nauk konferencyjnych zob. Mi-styka ułożona podług nauk konferencyjnych
- Życie wśród ruin BAŁUCKI M. I 30/10
- Życie za marzenie PRZYBOROWSKI W. III 312/1
- Życie za wolność SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/21
- Życie za życie MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/5
- Życie, cuda i cześć św. Kazimierza SARBIEWSKI M.K. IV 14/17
- Życiorys i działalność literacka autora TURCZYŃSKI J. IV 276/23
- Życiorys J. Śniadeckiego Skarżyński B. IV 220/8
- Życiorys Klementyny z Tańskich Hoffmanowej z jej własnych notatek i wspomnień ułożony ŻMICHOWSKA N. V 220/13
- Życiorys Ojca Świętego Piusa IX MIARKA K. III 9
- Życiorys własny satyryka HERTZ B. I 401/27
- Życiorys niektórych poetów i uczonych BRODZIŃSKI K. I 106/41
- Życiorys sławnych Polaków NARUSZEWICZ A.S. III 115/17
- Życiorys z XVI i XVII w. WÓJCICKI K.W. V 114/35
- Życiorys znakomitych ludzi wslawionych w różnych zawo-dach WÓJCICKI K.W. V 114/15
- Życzenia na wiek XIX DROZDOWSKI J. I 251
- Życzenie (Gdybym ja była słoneczkiem na niebie...) WITWIC-KI S. V 78/6
- Życzliwość okazana podczas aktu weselnego ... hrabi na Te-czynie i Ossolinie Ossolińskiego... JAŚKIEWICZ M. II 42/4
- Żyd ASNYK A. I 22/7
- Żyd. Dramat społeczny w 5 a. LUBOWSKI E. II 372/8
- Żyd, Obrazy współczesne (Żyd, Obrazy na tle wypadków 1863 roku) KRASZEWSKI J.J. II 263/54
- Żyd, czyli obraz Niemiec w wieku XV Spindler K. I 240/71
- Żyd nie Żyd? POTOCKI S.K. III 289/30; IV 172/10
- Żyd w powieści polskiej JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/47
- Żydek BIELAWSKI J. I 60
- Żydowie polscy NORWID C. III 148/76
- Żydowsy KACZKOWSKI Z. II 65/18
- Żydowska krew HERTZ B. I 400/20
- Żydówka BAŁUCKI M. I 30/9
- Żydówka Scribe E. I 146/17
- Żydzi. Komedia w 4 a. KORZENIOWSKI J. II 209/16
- Żydzi. Obraz dramatyczny osnuty na tle przesładowań Ży-dów w połowie XIV w. GLIŃSKI K. I 334/22
- Żydzi przy pracy LASKOWSKI K. II 315/6
- Żydzi w historii i literaturze ludowej na Rusi RAWITA-GAW-ROŃSKI F. III 346/48
- Żydzi w Polsce, na Rusi i Litwie [...] MACIEJOWSKI W.A. II 406/16
- Żydziać (Jeden z szarego thumu) FELDMAN W. I 282/2
- Żyje PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/15
- Żyje! ... Obrazek dramatyczny w 1 a JANKOWSKI J. II 27/5
- Żywa historia o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim DACHNOWSKI J.K. I 208/3
- Żywe kamienie BERENT W. I 53/7
- Żywe obrazy KOSIAKIEWICZ W. II 213/26
- Żywe słowa Jeremiego 1863–1877 (Przemówienia 1863–1891; Przemówienia 1863–1893) UJEJSKI K. V 11/19
- Żywila MICKIEWICZ A. III 22/4; III 47/19; V 157
- Żywioły zachowawcze i Komisja Edukacyjna SMOLEŃSKI W. IV 112/5
- Żywot Adama Mickiewicza MICKIEWICZ W. III 47/12; I 247/10, III 30/65,
- Żywot Adolfa Januszkiewicza i jego listy ze stepów kirgi-skich WROTNOWSKI F. [ed.] V 116/9; II 30/1, 31/12
- Żywot Barlaama i Jozafata PISKORSKI S.J. [tłum.] III 262/6
- Żywot Beldonka DYGASIŃSKI A. I 260/37; 259/12
- Żywot Cicerona KOSZUTSKI S. [tłum.] II 221/4
- Żywot człowieka poczciwego na wzór „Zwierciadła” Mikołaja Reja ... ESTKOWSKI E. I 272/2
- Żywot człowieka poczciwego REJ M. III 350/19; II 73, III 347, V 28/1, 28/6
- Żywot Ezopa Fryga mędrcza obyczajnego i z przypowieścia-mi jego [...] zob. Ezop, to jest opisanie żywota tego to mędrcza obyczajnego
- Żywot i dzieła Mikołaja Reja z Nagłowic WRÓBLEWSKI K. V 118/9
- Żywot i dzieła Pawła Szerbicza KALINKA W. II 69
- Żywot i męczeństwo św. Eustachjusza CHROŚCINSKI W.S. I 170/7
- Żywot i myśli Zygmunta Podfilipskiego WEYSSENHOFF J. V 30/4; V 29
- Żywot i nauka Pana naszego Jezusa Chrysta WUJEK J. V 119/10
- Żywot i pamiętniki St. hr. Małachowskiego SIEMIENSKI L. [ed.] IV 44/53
- Żywot i pisma Konstantego Gaszyńskiego KOŹMIAN S.E. II 236/9
- Żywot i prace Jana Heweliusza Gdańszczanina, żyjącego pod panowaniem czterech królów polskich SKIMBOROWICZ H. IV 79/6
- Żywot i sprawy pościwego ślalcica polskiego Mikołaja Reja z Nagłowic ... który napisał Andrzej Trzcieski, jego do-bry towarzysz, który wiedział wszystkie sprawy jego REJ M. (?) III 352/32; III 350/19
- Żywot i sprawy Stanisława Orzechowskiego OSSOLIŃSKI J.M. III 204/4; III 190/16
- Żywot i śmierć Jana Tarnowskiego ORZECHOWSKI S. III 189/11; I 90/45
- Żywot Jana Karola Chodkiewicza zob. Historia Jana Karola Chodkiewicza, wojewody wileńskiego, hetmana W.X.L.
- Żywot Jaśnie oświeconego Książęcia Imci Bogustawa Radzi-willa PRZYPKOWSKI S. III 325/12
- Żywot Jaśnie oświeconego Książęcia Bogustawa Radziwilla POPLIŃSKI A. (?) III 272/5
- Żywot generała Dwernickiego ZAWADZKI W. V 179/8
- Żywot Jezusa Renan E. III 136/53
- Żywot Józefa Moraczewskiego i zdanie Joachima Lelewela o Dziejach Rzeczypospolitej Polskiej J. Moraczewskiego LIBELT K. II 346/8
- Żywot Józefa z pokolenia żydowskiego, syna Jakubowego, rozdzielony w rozmowach person, który w sobie wiele cnot i dobrych obyczajów zamyka REJ M. III 348/6; V 180/17
- Żywot Juliana Ursyna Niemcewicza CZARTORYSKI A.J. I 195/8
- Żywot Karola Marcinkowskiego [...] KASPROWICZ J. II 98/7
- Żywot Kazimierza Brodzińskiego skreślił w powłastkach... SIEMIENSKI L. IV 42/14, 44/62
- Żywot Kozaków Lisowskich ZIMOROWICZ J.B. 197/1
- Żywot ks. Józefa Szczepana z Rzeszycy Koźmiana, biskupa kaliscko-kujawskiego, przez ... brata jego w r. 1851 skre-słony KOŹMIAN K. II 232/15
- Żywot księcia Adama Jerzego Czartoryskiego ZALESKI B. V 157/13; I 193
- Żywot literacki Hugona Kollataja z opisaniem stanu Akade-mii Krakowskiej, w jakim się znajdowała przed rokiem reformy 1780 ŚNIADECKI J. IV 217/14
- Żywot Michała Anioła Condivi A. II 12/12
- Żywot Michała Anioła Rolland R. I 53/18

- Żywot Na pogrzebie Jacka Ogrodzkiego, sekretarza w. koronnego zob. Historia Jana Karola Chodkiewicza, wojewody wileńskiego, hetmana W.X.L.
- Żywot Najświętszej Rodziny zob. ROZMYŚLANIE O ŻYWO-CIE PANA JEZUSA
- Żywot Pana Jezusa Krysta Pseudo-Bonawentura III 388
- Żywot Pana Jezusa Krysta (Żywot Wszchemocnego Syna Bożego Pana Jezusa Krysta, Stworzyciela i Zbawiciela Stworzenia wszystkiego; Żywot Pana Jezusa Krysta Stworzyciela i Zbawiciela rodzaju ludzkiego) OPEC B. III 180/1; II 18/1, IV 128/1, 128/6
- Żywot Pana Jezusa Krysta Stworzyciela i Zbawiciela rodzaju ludzkiego zob. Żywot Pana Jezusa Krysta
- Żywot Panny Maryi (Żywot Przczysty Panny Marię...) RA-DZIWIŁŁ A.S. III 334/6
- Żywot Panny Maryi JAN z SZAMOTUŁ II 20/1
- Żywot Piotra hrabi Zawadowskiego pierwszego ministra narodowego oświecenia w Cesarstwie Rosyjskim [...] ŚNIA-DECKI J. IV 217/13
- Żywot pobożnych i świętobliwych cnot człowieka, szlachetnego Tomasza Zieleńskiego POWODOWSKI H. III 296/8
- Żywot Przczysty Panny Marię... zob. Żywot Panny Maryi
- Żywot Rajmunda Rembielińskiego CHODŹKO M. Borejko I 164/10
- Żywot, skon i nauka Jakuba Józefa Franka SKIMBOROWICZ H. IV 79/7
- Żywot Stanisława Grzepskiego BROŹEK J. I 110/7
- Żywot Stanisława Karnkowskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego BIELSKI J. I 65/18
- Żywot starego żołnierza LENARTOWICZ T. II 327/9
- Żywot szlachcica we wsi ZBYLITOWSKI A. V 182/10; V 182
- Żywot św. Aleksego CHROŚCIŃSKI W.S. I 170/7
- Żywot św. Jacka SKARGA P. IV 74/2
- Żywot św. Jana Chrzcziciela ze zbioru starych pisarzy wło-skich wyjęty [...] LENARTOWICZ T. II 328/18
- ŻYWOT ŚW. KINGI (*Legitur in cronicis Hungarorum...*; Vita et miracula sanctae Kyngae ducissae Cracoviensis; Ży-wot świętej Kingi księżnej krakowskiej) V 232
- Żywot św. Stanisława zob. Vita sancti Stanisłai episcopi Cra-coviensis
- ŻYWOT ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY (*Est locus in parti-bus Germaniae...*; Passio sancti Adalberti episcopi et martyris; Passio sancti Adalberti martiris Christi; Vita anti-quiior sancti Adalberti...; Vita et passio sancti Adalberti episcopi et martyris; Vita I (prima)...; Vita prior...) V 232
- Żywot świętego Stanisława, biskupa krakowskiego zob. Vita Sanctissimi Stanisłai
- Żywot świętej Anny, naczystszej panny Maryi Matki Bożej i Pana Jezusa Krysta, starej matki Jego (Vita sanctissimae matronae Annae) JAN z KOSZYCZEK [tłum.] II 18/3
- ŻYWOT ŚWIĘTEJ JADWIGI ŚLĄSKIEJ (Vita sanctae Hedvi-gis) V 230
- Żywot świętej Kingi księżnej krakowskiej zob. ŻYWOT ŚW. KINGI
- Żywot Tadeusza Kościuszki SIEMIENSKI L. IV 43/30
- Żywot Tadeusza Tyszkiewicza KALINKA W. II 70/6
- Żywot uczony i publiczny Jana Śniadeckiego BALIŃSKI M. I 28/9
- Żywot uczony i publiczny Marcina Odlanickiego Poczobuta [...] ŚNIADECKI J. IV 217/11
- Żywot uczony ś.p. Stanisława Potockiego zob. Pochwała Stanisława Potockiego [...]
- Żywot Wszchemocnego Syna Bożego Pana Jezusa Krysta, Stwo-rzyciela i Zbawiciela Stworzenia wszystkiego zob. Ży-wot Pana Jezusa Krysta
- Żywot wyznawce św. Dominika Jansenius M. I 72/19
- Żywot ziemski artysty Goethe J.W. II 49/10
- Żywota i spraw imć pana Symbcy Borucha Kalkugla ksiąg pięcioro SZANIAWSKI K.J. IV 185/30
- Żywoty biskupów wileńskich zob. Opis biskupów wileń-skich od wprowadzenia religii katolickiej do Litwy aż do ostatniego biskupa
- Żywoty filozofów. to jest mędrców nauk przyrodzonych M. Konąc I 67/7
- Żywoty królów polskich JANICKI K. II 128/9
- Żywoty Ojców abo dzieje i duchowne powieści starców, za-konników, pustelników wschodnich PISKORSKI S.J. [tłum.] III 262/6
- Żywoty sławnych mężów Plutarch I 342/30
- Żywoty sławnych Polaków Dmochowski F.S. I 241/87; I 89/26, 395/5, II 238/8, III 189/11
- Żywoty świętych polskich zob. Żywoty świętych Starego i Nowego Zakonu
- Żywoty świętych Starego i Nowego Testamentu zob. Żywo-ty świętych Starego i Nowego Zakonu
- Żywoty świętych Starego i Nowego Zakonu (Żywoty świę-tych polskich; Żywoty świętych Starego i Nowego Testa-mentu) SKARGA P. IV 74/2; I 373/8, II 432/10, III 253/9, IV 73
- Żywoty uczonych Polaków ŚNIADECKI J. IV 217/15
- Żywoty znacznych w XVIII wieku ludzi NIEMCEWICZ J.U. III 130/77
- Żywy telegraf PRUS B. III 301/23
- Żyzń i polityka markiza Wielopolskiego zob. Literacki i po-lytyczny spadek po A. Wielopolskim

The first part of the paper discusses the theoretical background of the research. It starts with a general introduction to the topic, followed by a detailed review of the existing literature. The authors then present their research objectives and the methodology used for data collection and analysis. The results of the study are presented in the following section, where the authors discuss the findings and their implications for practice and theory. The paper concludes with a summary of the main points and suggestions for further research.

The second part of the paper focuses on the practical application of the research findings. It provides a detailed description of the intervention program that was developed based on the study results. The authors discuss the implementation process, the challenges faced, and the outcomes achieved. They also provide a critical evaluation of the program's effectiveness and discuss the factors that influenced its success. The paper ends with a conclusion that summarizes the key findings and offers recommendations for future practice and research.

The third part of the paper discusses the broader implications of the research. It explores the theoretical contributions of the study and how they relate to existing models and theories. The authors also discuss the practical implications of the findings for policy-making and practice. They highlight the strengths and limitations of the study and provide suggestions for future research. The paper concludes with a final summary of the main findings and a call to action for further research in this area.

The fourth part of the paper provides a detailed description of the research methodology. It outlines the research design, the sampling strategy, the data collection methods, and the data analysis techniques used. The authors discuss the strengths and limitations of the methodology and provide suggestions for future research. The paper concludes with a summary of the main findings and a call to action for further research in this area.

**INDEKS NAZW OSOBOWYCH
WYMIENIONYCH W PRZEWODNIKU „DAWNI PISARZE POLSCY”
(T. 1–5)**

Opracowała Olga Klecel

Indeks obejmuje nazwy osobowe wymienione w biogramach oraz w części TWÓRCZOŚĆ tomów 1–5. Objęto nim również dział *Uzupełnienia*. Nie indeksowano nazwisk fikcyjnych, literackich i biblijnych, a także wchodzących w skład nazwy własnej (np. Uniwersytet Jana Kazimierza). Czcionka półgruba oznacza strony, na których znajduje się hasło, cyfra rzymska – numer tomu, arabska – stronę. Numery stron erraty podano czcionką pochylą w nawiasie po numerze strony, na której znajduje się błąd, np.: III 312 (*V* 353).

- A** zob. Olizarowski Tomasz August
A.B.X.Z.R.C.K.N. zob. Majeranowski Konstanty
A.E. zob. Koziebrodzki Władysław Bolesta
A.E.K. zob. Koźmian Andrzej Edward
A.E.O. zob. Odyniec Antoni Edward
A.F. zob. Feliński Alojzy
A.F.G.V.B.G.F.Z.M.D.K.P. zob. Brühl Alojzy Fryderyk
A.F.Gr.v.B. zob. Brühl Alojzy Fryderyk
A.G. zob. Górski Artur
a.j.s. zob. Szabrański Antoni Józef
A.J.S. zob. Szabrański Antoni Józef
A.K. zob. Krasieński Zygmunt
A.K.B. zob. Kępski Adam
A.K.S.L.W.K. zob. Kępski Adam
A.L. zob. Linowski Aleksander
A.L.S., autor przedmowy (1937), I 334
A.M. zob. Malczewski Antoni
A.N. zob. Nagłowski Antoni Felician
A.N. zob. Naruszewicz Adam Stanisław
A.N. zob. Niewiarowski Aleksander
A.O. zob. Osiński Alojzy
A.P. zob. Podczaszyński Michał
A.P. zob. Popliński Antoni
A.P. zob. Popławski Antoni
A.R. zob. Rypiński Aleksander Radwan
A.S.N.E.S.I.S. zob. Naruszewicz Adam Stanisław
A.Sz. zob. Szukiewicz Aleksander
A.T. zob. Tyszyński Aleksander
A.Tri. zob. Trzeciński Andrzej młodszy
A.Tysz... zob. Tyszyński Aleksander
A.V. zob. Wolan Andrzej
A.W. D. zob. Darowski Aleksander Weryha
A.W. zob. Lipiński Józef
A.W. zob. Walicki Alfons
A.W. zob. Wielopolski Aleksander
A.W. zob. Wiśniewski Antoni Jakub
A.W. zob. Wolan Andrzej
A.W.S.P. zob. Wiśniewski Antoni Jakub
A.W.Sch.Piarum zob. Wiśniewski Antoni Jakub
A.Z. zob. Żdzarski Augustyn
A.Z.I.N.S.O. zob. Niemiryczowa Antonina
A.Ż. zob. Żdzarski Augustyn
A.Żdz. zob. Żdzarski Augustyn
A..... zob. Nakwaska Anna
A...Ż... zob. Żdzarski Augustyn
AB.XZ.HC.NK. zob. Majeranowski Konstanty
Abakomowska T., V 209
Abd el Kader, emir, III 147
Abélard Pierre, I 137, 166; V 36
Abgar Soltan zob. Abgarowicz Kajetan
Abgarowicz Franciszek, I 13
Abgarowicz Kajetan (pseud. Abgar Soltan), **I 13**, 116; II 67, 281; V 233, 242
Abgarowiczowa Salomea z Przysieckich, I 13
Abgarowiczowa Zofia z Łukasiewiczów, I 13
Abicht Rudolf, V 182
Abkina Marija E., III 363
Abmer-Az zob. Mańkowski Aleksander
Abrahamowicz Adolf, **I 13–14**; III 394; V 191
Abrahamowicz Tomasz, I 13
Abrahamowiczowa z Antoniewiczów, matka Adolfa, I 13
Abramowicz S., IV 185
Abramowicz Władysław, III 36
Abramowiczowa Helena z Dębowskich, IV 190
Abramowiczówna Paulina zob. Naruszewiczowa Paulina
Abramowiczówna Wanda zob. Pawlikowska Wanda
Abramowiczówna Zofia, II 67, 141; IV 43, 211
Abramowski Edward, V 206
Abstemius Lorenzo zob. Bevilacqua-Abstemius Lorenzo
Abu Sajid Fadlullah ben Abulchajr, II 350–351
Acaroğlu Türker, V 213
Acecka-Poklewska Danuta, III 153
Acern zob. Klonowicz Sebastian Fabian
Acernus Sebastianus zob. Klonowicz Sebastian Fabian
Achard Marcel, I 349; III 238
Achilles Kacenbergovius zob. Miniszewski Józef Aleksander
Achmatowicz Aleksander, V 209
Achmatowicz T., III 194, 196
Achmet (Ahmed) IV, sultan tur., I 357
Ackermann Louise, I 144; II 182
Aconius Johannes, II 368
Adalberg Samuel, II 128, 273; III 329
Adam S. zob. Suzin Adam
Adam z Wieleśławina, V 23
Adamczak Krystyna, I 196
Adamczewski Jakub, I 251
Adamczewski Stanisław, II 242, 246; III 293, 352; V 207

- Adamczyk Maria, I 43; II 16; IV 29
 Adamczyk Zdzisław Jerzy, III 57; V 75, 207, 209-213, 303, 313
 Adamowicz Bogusław (pseud. Piotr Gozdzielski; B. Kor-da; Michał Wrocki), **I 14**, 97; **V 237**
 Adamowicz Emeryk, I 14
 Adamowicz Teofil zob. Rodecki Aleksy
 Adamowiczowa Józefina ze Szretterów, I 14
 Adamski Jerzy, IV 257; V 209
 Adamus Henryk, III 159
 Adamus Porcarius zob. Świnka Adam
 Adanson A. zob. Audot Louis Eustache
 Addison Joseph, I 158, 196
 Adel Kurt, I 142
 Adelung Johann Christoph, III 95
 Adriano da Corneto, II 128
 Adriano Regenvolscius zob. Węgierski Andrzej
 Adriański Zbigniew, I 184
 Aechterdingen Michael Otto von, II 381
 Aër zob. Rządewski Adam
 Agapkina Tamara, V 308
 ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ zob. Trzeciński Andrzej młodszy
 ἄγαθῆ τύχῃ zob. Trzeciński Andrzej młodszy
 Agathies Scholastyk, IV 211
 Agostini-Garosci Cristina, V 213
 Agricola Rudolf młodszy, III 230
 Agricola zob. Merzbach Henryk
 Agrykola zob. Merzbach Henryk
 Agrypina Młodsza (Iulia Agrippina), II 376
 Ahmed IV zob. Achmet IV
 Aicard Jean, III 247
 Aigner Christian Piotr, I 192; III 287
 Aikin John, III 128
 Aimé-Martin Louis, IV 11
 Ain-i Ali, III 215
 Ajo zob. Rogosz Józef
 Ajshylos, II 101-102, 105-106; IV 197; V 19, 32, 266
 Al. zob. Niewiarowski Aleksander
 Alantsee Ambrosius, III 102
 Albert II Austriacki, cesarz rzymsko-niem., II 60
 Albert le Sarmate zob. Turski Wojciech
 Albert Wielki, św., II 20; IV 27-28, 117
 Albert, wójt krakowski, I 86; II 227; III 245-246
 Albertini Joachim, I 84
 Albertrandi Franciszek, I 15
 Albertrandi (Albertrandy) Jan Chrzyciel, **I 15-17**, 182, 251; III 332-333; IV 148
 Alhinus Bernardus (Bernhard Albin), V 92
 Albiński Marian Włodzimierz, IV 53
 Albrecht I Hohenzollern, książę pruski, I 303, 332; II 134, 291-292, 418; III 99, 347; IV 21, 28-29, 238, 270; V 90
 Albrecht II Fryderyk Hohenzollern, książę pruski, I 395; II 136, 366; III 347
 Alces zob. Hagen-Schwerin Maria
 Alchimowicz Kazimierz, III 27
 Alciato Andrea (Andreas Alciat), I 321; II 277
 Alcoforado Mariana d', III 321
 Alcybiades (Alkibiades), V 101
 Alejchem Szolem, II 427
 Aleksa J., III 403
 Aleksander I, cesarz ros. (też jako: Aleksander, wielki książę ros.), I 80, 100, 117, 193-195, 268, 300, 341, 417; II 37, 162, 174, 185-186, 249, 307; III 72, 75, 80, 165, 282, 314; IV 159, 217; V 20, 77, 105-106, 187-188
 Aleksander II, cesarz ros., I 161; II 115; III 169, 390; IV 123, 251; V 9
 Aleksander III Wielki, król macedoński, I 375, 403; IV 130; V 22
 Aleksander V, papież, V 84
 Aleksander Jagiellończyk, król pol., I 16, 219; II 20; IV 237; V 148
 Aleksander Karol, królewicz pol. i szwedz., IV 284-285
 Aleksander de Villa Dei, II 427
 Aleksander Impressor zob. Augездеcki Aleksander
 Aleksander J. zob. Miniszewski Józef Aleksander
 Aleksander z Litomyśla zob. Augездеcki Aleksander
 Aleksandrowicz S., III 335
 Aleksandrowicz Zenon, V 145
 Aleksandrowicz-Ulrich Alina, I 193, 301; II 282, 357-358; V 62, 105
 Aleksandrowska Elżbieta, I 77, 193, 199; II 93, 133, 215, 245, 282-283; III 49, 81, 107, 258; IV 81, 143, 252; V 311
 Aembert Jean le Rond d', I 192, 255; II 127; III 259
 Alfieri Vittorio, I 85, 285; II 84, 289
 Alhazen (Ibn al-Hajtam), V 72
 Alitophilus Calliander Sarmata zob. Trzeciński Andrzej młodszy
 z Alkantary Piotr zob. Piotr z Alkantary
 Alkar zob. Kraushar Aleksander
 Alkibiades zob. Alcybiades
 Al-Mutanabbi (Almotenabby), III 31
 Alquié de Rieupeyroux Louise, IV 20 (V 741)
 Altenberg Herman, II 98
 Altesty André d', I 40
 Alvarus Emanuel (Alwar), II 341
 Amasaes Romulus, II 277; III 188
 Amborski J. zob. Giller Agaton
 Amborski Jan, II 254; III 378; IV 90
 Ambroży, św., I 365; II 366; IV 272
 Amelot de la Houssaye Abraam Nicolas, II 9-10
 Amerbach Bonifacius, II 379
 Amicis Edmondo de, II 182; V 271
 Ammianus Marcellinus, II 321
 Amyot Jacques, I 341
 An.Nag. zob. Nagłowski Antoni Felicjan
 An.Tr. zob. Trzeciński Andrzej młodszy
 Anakreon (Anakreont), I 321; II 87, 106, 131; III 102, 116; IV 71, 197
 Anastasiewicz Bazyli, III 199
 Anastasiewicz W., II 428
 Anastasios zob. Olizar Gustaw
 Ancillon Jean Pierre Frédéric, I 342
 Ancuta Adam Antoni, I 17
 Ancuta (Ańcuta, Łańcuta) Jan, **I 17-18**; V 36, 146
 Ancutowa Aniela z Wołodkiewiczów, I 17
 Ancutówna Karolina zob. Domeykowa Karolina
 Anczyc Władysław Ludwik (pseud. Kazimierz Góralczyk; W.A. Lasota), **I 18-20**, 222; II 209, 263, 305, 351; **V 237**
 Anczyc Zygmunt, I 18

- Anczycowa Barbara z Hrehorowiczów, I 18
 Anczycowa Tekla z Bryniarskich, I 18
 And.Tri. zob. Trzeciński Andrzej młodszy
 And.Tric. zob. Trzeciński Andrzej młodszy
 And.Trzy. zob. Trzeciński Andrzej młodszy
 Andegawenowie, dynastia, II 24; III 326
 Anders Henryk, III 371
 Andersen Hans Christian, I 401; II 343; III 163, 250; IV 188
 Andersen-Nexo Martin, I 314
 Andr.Tri. zob. Trzeciński Andrzej młodszy
 Andr.Trzy. zob. Trzeciński Andrzej młodszy
 Andrasz Edmund, II 171
 Andrasz-Mrożek Monika, V 39
 Andreae Johann, I 392
 Andreas Glogoviensis zob. Schoneus Andrzej
 Andreas Patricius zob. Nidecki Andrzej Patrycy
 Andreini Francesco, III 242
 Andriejew Leonid N., I 44; II 438
 Andriolli Michał Elwiro, I 161; II 175-176, 180, 265-266, 314, 400, 416, 420; III 27, 33, 193-194, 247; IV 94; V 157
 Androcy Fulvius, I 374
 Andrusikiewicz Jan, II 64
 Andrych dworzanin, twój dobry towarzysz zob. Rej Mi-kołaj
 Andrysowicz Łazarz, I 43, 71, 128, 303-304, 322, 333, 363, 377-378, 387; II 32, 88, 136, 197, 221, 278, 332, 366; III 123, 189, 328, 349-351, 357, 375; IV 27-28, 119, 238, 255, 271-272; V 91
 Andrzej Batory, książę siedmiogrodzki, II 209
 Andrzej Gerard z Ypres (Hyperius), I 281
 Andrzej Rafał z Leszna, III 396
 Andrzej z Głogowa zob. Schoneus Andrzej
 Andrzej z Jaszowic, I 58
 Andrzej ze Słupi, III 276
 Andrzej z Wiśnicy, II 24
 Andrzejewski Jerzy K., V 280
 Andrzejewski Z., I 220
 Andrzejowczyk Maciej, I 40, 109, 144; V 53
 Andrzejowska z Sobińskich, żona Antoniego, I 20
 Andrzejowski Antoni (pseud. Detiuk; Stary Detiuk), I 20; III 346 (V 740); IV 114
 Andrzejowski Zygmunt, I 72, 359
 Angelis doce mihi ius zob. Sędziwój Michał
 Angelus Silesius (właśc. Johannes Scheffler), II 27; III 28, 31; IV 43
 Angely Louis, II 82
 Angermaria Elisabeth, IV 215
 Anioł Ślązak (Szlązak) zob. Angelus Silesius
 Ankwicz Stanisław, III 18
 Ankwiczowa Zofia, I 276, III 18
 Ankwiczowie, rodzina, I 276
 Ankwiczówna Henrietta Ewa, III 18
 Anna Austriaczka, królowa pol., żona Zygmunta III Wazy, I 373; IV 118, 210; V 182, 240
 Anna Cylejska, królowa pol., żona Władysława II Jagiełły, III 326
 Anna de Croy, księżna słupska, III 92
 Anna Jagiellonka, królowa pol., I 38, 66, 72, 365; II 266; III 122; V 38
 Anna Krakowianka zob. Libera Anna
 Anna Nak... zob. Nakwaska Anna
 Anna Wazówna, królewna szwedz., córka Jana III Wazy, III 395; IV 177; V 182
 Anna z Krakowa zob. Terlecka Anna
 Anninski S.A., II 401
 Annunzio Gabriel d', II 101, 173, 182, 221; III 394; V 112, 130
 Annutini Giovanni zob. Bianchi Giovanni Antonio
 Anonim zob. Przyborowski Walery
 Anonim Podolanin, III 166
 Anonim Protestant zob. Otwinowski Erazm
 Ansbach und Bayreuth von, margrabia, III 65
 Anschütz Herman, V 73
 Anseume Louis, I 41
 Anserinus zob. Gąsiorek Stanisław
 Ant.Nag. zob. Nagłowski Antoni Felicjan
 Ant.Nagl. zob. Nagłowski Antoni Felicjan
 Antecka Maria zob. Stasiakowa Maria
 Anthing Johann Friedrich, III 233
 Anthoninówna Ludwika zob. Minasowiczowa Ludwika
 z Antiochii Ignacy zob. Ignacy z Antiochii
 Antoine André, III 318; V 172
 Antoniewicz Antonina Bołoz zob. Zaleska Antonina
 Antoniewicz Jan Bołoz, II 100
 Antoniewicz Karol, V 38
 Antonius a S. Samuele zob. Wiśniewski Antoni Jakub
 Antonius Marcus, II 102, 236; III 212; V 13
 Antonius W., drukarz, V 92
 Antoniusz Marek zob. Antonius Marcus
 Antonowicz Julian, I 284
 Antonowicz Michał, I 185
 Anzelm z Canterbury, św., V 73
 Ańcuta Jan zob. Ancuta Jan
 Apafi I Mihály zob. Michał I Apafi
 Apg zob. Łoziński Władysław
 Apizanzio vel Apesunzio Odenillo zob. Wykowski Felicjan
 Appuleius Madaurensis Lucius, II 27, 108; III 398
 Apte Idalia zob. Krausharowa Idalia
 Apuchtin Aleksandr L., II 312
 Apulejusz zob. Appuleius Madaurensis Lucius
 Arago Jacques, IV 266
 Aratos, II 136
 Archdekin Richard, V 166
 Arcimowicz Walerian Z., II 183; IV 103
 Arciszewska Agnieszka zob. Morsztynowa Agnieszka
 Arciszewski Krzysztof, II 87, 272; IV 115, 256
 Arct Aleksander, III 181
 Arctowski Henryk, II 102
 Arcybaszew Michał P., V 212
 Arcy-promienisty zob. Zan Tomasz
 Ardeschah Jean Paul d' zob. Kaczkowski Jan Paweł
 Arensztejn Marek zob. Marek Andrzej
 Aretino (Aretinus) zob. Bruni Leonardo
 Argo A., II 241
 Argyropulos Joannes, V 16
 Arios Nikodem zob. Jaroń Jan Nikodem
 Ariosto Lodovico, I 205, 279; II 153, 154, 289; III 315
 Arlincourt Charles Victor Prévost d', I 239 (V 733); II 82

- Życie, sprawy i wędrówka do piekła doktora Jana Fausta [...] LOMPA J. [tłum.] II 362/25
- Życie świętej Elżbiety, królowej węgierskiej, księżnej Turyn-gii Montalembert Ch. IV 236/32
- Życie termitów Maeterlinck M. III 250/53
- Życie w parafii MINISZEWSKI J.A. III 65/11
- Życie warszawskie KOSIAKIEWICZ W. II 212
- Życie wewnętrzne podług nauk konferencyjnych zob. Mi-styka ułożona podług nauk konferencyjnych
- Życie wśród ruin BAŁUCKI M. I 30/10
- Życie za marzenie PRZYBOROWSKI W. III 312/1
- Życie za wolność SCHNÜR-PEPŁOWSKI S. IV 27/21
- Życie za MARRENÉ MORZKOWSKA W. II 429/5
- Życie, cuda i cześć św. Kazimierza SARBIEWSKI M.K. IV 14/17
- Życiorys i działalność literacka autora TURCZYŃSKI J. IV 276/23
- Życiorys J.Śniadeckiego Skarzyński B. IV 220/8
- Życiorys Klementyny z Tańskich Hoffmanowej z jej własnych notatek i wspomnień ułożony ŻMICHOWSKA N. V 220/13
- Życiorys Ojca Świętego Piusa IX MIARKA K. III 9
- Życiorys własny satyryka HERTZ B. I 401/27
- Życiorys niektórych poetów i uczonych BRODZIŃSKI K. I 106/41
- Życiorys sławnych Polaków NARUSZEWICZ A.S. III 115/17
- Życiorys z XVI i XVII w. WÓJCICKI K.W. V 114/35
- Życiorys znakomitych ludzi wslawionych w różnych zawo-dach WÓJCICKI K.W. V 114/15
- Życzenia na wiek XIX DROZDOWSKI J. I 251
- Życzenie (Gdybym ja była słoneczkiem na niebie...) WITWIC-KI S. V 78/6
- Życzliwość okazana podczas aktu weselnego ... hrabi na Tę-czynie i Ossolinie Ossolińskiego... JAŚKIEWICZ M. II 42/4
- Żyd ASNYK A. I 22/7
- Żyd. Dramat społeczny w 5 a. LUBOWSKI E. II 372/8
- Żyd. Obrazy współczesne (Żyd, Obrazy na tle wypadków 1863 roku) KRASZEWSKI J.I. II 263/54
- Żyd, czyli obraz Niemiec w wieku XV Spindler K. I 240/71
- Żyd nie Żyd POTOCKI S.K. III 289/30; IV 172/10
- Żyd w powieści polskiej JESKE-CHOIŃSKI T. II 51/47
- Żydek BIELAWSKI J. I 60
- Żydowie polscy NORWID C. III 148/76
- Żydowscy KACZKOWSKI Z. II 65/18
- Żydowska krew HERTZ B. I 400/20
- Żydówka BAŁUCKI M. I 30/9
- Żydówka Scribe E. I 146/17
- Żydzi. Komedia w 4 a. KORZENIOWSKI J. II 209/16
- Żydzi. Obraz dramatyczny osnuty na tle prześladowań Ży-dów w połowie XIV w. GLIŃSKI K. I 334/22
- Żydzi przy pracy LASKOWSKI K. II 315/6
- Żydzi w historii i literaturze ludowej na Rusi RAWITA-GAW-ROŃSKI F. III 346/48
- Żydzi w Polsce, na Rusi i Litwie [...] MACIEJOWSKI W.A. II 406/16
- Żydziań (Jeden z szarego tłumu) FELDMAN W. I 282/2
- Żyje PAJZDERSKA-ROGOZIŃSKA H.J. III 219/15
- Żyje! ... Obrazek dramatyczny w 1 a JANKOWSKI J. II 27/5
- Żywa historia o chwalebny Zmartwychwstaniu Pańskim DACHNOWSKI J.K. I 208/3
- Żywe kamienie BERENT W. I 53/7
- Żywe obrazki KOSIAKIEWICZ W. II 213/26
- Żywe słowa Jeremiego 1863–1877 (Przemówienia 1863–1891; Przemówienia 1863–1893) UJEJSKI K. V 11/19
- Żywiła MICKIEWICZ A. III 22/4; III 47/19; V 157
- Żywiło zachowawcze i Komisja Edukacyjna SMOLEŃSKI W. IV 112/5
- Żywot Adama Mickiewicza MICKIEWICZ W. III 47/12; I 247/10, III 30/65,
- Żywot Adolfa Januszkiewicza i jego listy ze stepów kirgi-skich WROTNOWSKI F. [ed.] V 116/9; II 30/1, 31/12
- Żywot Barlaama i Jozafata PISKORSKI S.J. [tłum.] III 262/6
- Żywot Beldonka DYGASIŃSKI A. I 260/37; 259/12
- Żywot Cicerona KOSZUTSKI S. [tłum.] II 221/4
- Żywot człowieka poczciwego na wzór „Zwierciadła” Mikołaj-a Reja ... ESTKOWSKI E. I 272/2
- Żywot człowieka poczciwego REJ M. III 350/19; II 73, III 347, V 28/1, 28/6
- Żywot Ezopa Fryga mędrcą obyczajnego i z przypowieścia-mi jego [...] zob. Ezop, to jest opisanie żywota tego to mędrcą obyczajnego
- Żywot i dzieła Mikołaja Reja z Nagłowic WRÓBLEWSKI K. V 118/9
- Żywot i dzieła Pawła Szczerbicza KALINKA W. II 69
- Żywot i męczeństwo św. Eustachiusza CHROŚCIŃSKI W.S. I 170/7
- Żywot i myśli Zygmunta Podfilipskiego WEYSSENHOFF J. V 30/4; V 29
- Żywot i nauka Pana naszego Jezusa Chrysta WUJEK J. V 119/10
- Żywot i pamiętniki St. hr. Małachowskiego SIEMIENSKI L. [ed.] IV 44/53
- Żywot i pisma Konstantego Gaszyńskiego KOZMIAN S.E. II 236/9
- Żywot i prace Jana Heweliusza Gdańszczanina, żyjącego pod panowaniem czterech królów polskich SKIMBOROWICZ H. IV 79/6
- Żywot i sprawy pościwego ślaccica polskiego Mikołaja Reja z Nagłowic ... który napisał Andrzej Trzeciński, jego do-bry towarzysz, który wiedział wszystkie sprawy jego REJ M. (?) III 352/32; III 350/19
- Żywot i sprawy Stanisława Orzechowskiego OSSOLIŃSKI J.M. III 204/4; III 190/16
- Żywot i śmierć Jana Tarnowskiego ORZECHOWSKI S. III 189/11; I 90/45
- Żywot Jana Karola Chodkiewicza zob. Historia Jana Karola Chodkiewicza, wojewody wileńskiego, hetmana W.X.L.
- Żywot Jaśnie oświeconego Książęcia Imci Bogustawa Radzi-willa PRZYPKOWSKI S. III 325/12
- Żywot Jaśnie Oświeconego Księcia Bogustawa Radziwilla POPLIŃSKI A. (?) III 272/5
- Żywot generała Dwernickiego ZAWADZKI W. V 179/8
- Żywot Jezusa Renan E. III 136/53
- Żywot Jędrzeja Moraczewskiego i zdanie Joachima Lelewela o Dziejach Rzeczypospolitej Polskiej J. Moraczewskiego LIBELT K. II 346/8
- Żywot Józefa z pokolenia żydowskiego, syna Jakubowego, rozdzielony w rozmowach person, który w sobie wiele cnot i dobrych obyczajów zamyka REJ M. III 348/6; V 180/17
- Żywot Juliana Ursyna Niemcewicza CZARTORYSKI A.J. I 195/8
- Żywot Karola Marcinkowskiego [...] KASPROWICZ J. II 98/7
- Żywot Kazimierza Brodzińskiego skreślił w powiastkach... SIEMIENSKI L. IV 42/14, 44/62
- Żywot Kozaków Lisowskich ZIMOROWICZ J.B. 197/1
- Żywot ks. Józefa Szczepana z Rzeczycy Koźmiana, biskupa kalisko-kujawskiego, przez ... brata jego w r. 1851 skre-słony KOZMIAN K. II 232/15
- Żywot księcia Adama Jerzego Czartoryskiego ZALESKI B. V 157/13; I 193
- Żywot literacki Hugona Kollataja z opisaniem stanu Akade-mii Krakowskiej, w jakim się znajdowała przed rokiem reformy 1780 ŚNIADECKI J. IV 217/14
- Żywot Michała Anioła Condivi A. II 12/12
- Żywot Michała Anioła Rolland R. I 53/18

- Żywoć Na pogrzebie Jacka Ogrodzkiego, sekretarza w. koronnego zob. Historia Jana Karola Chodkiewicza, wojewody wileńskiego, hetmana W.X.L.
- Żywoć Najświętszej Rodziny zob. ROZMYŚLANIE O ŻYWOĆIE PANA JEZUSA
- Żywoć Pana Jezusa Krysta Pseudo-Bonawentura III 388
- Żywoć Pana Jezusa Krysta (Żywoć Wszchemocnego Syna Bożego Pana Jezusa Krysta, Stworzyciela i Zbawiciela Stworzenia wszystkiego; Żywoć Pana Jezusa Krysta Stworzyciela i Zbawiciela rodzaju ludzkiego) OPEC B. III 180/1; II 18/1, IV 128/1, 128/6
- Żywoć Pana Jezusa Krysta Stworzyciela i Zbawiciela rodzaju ludzkiego zob. Żywoć Pana Jezusa Krysta
- Żywoć Panny Maryi (Żywoć Przczysty Panny Marię...) RADZIWIŁŁ A.S. III 334/6
- Żywoć Panny Marię JAN z SZAMOTUŁ II 20/1
- Żywoć Piotra hrabi Zawadowskiego pierwszego ministra narodowego oświeceni w Cesarstwie Rosyjskim [...] ŚNIADECKI J. IV 217/13
- Żywoć pobożnych i świętobliwych cnot człowieka, szlachetnego Tomasza Zieleńskiego POWODOWSKI H. III 296/8
- Żywoć Przczysty Panny Marię... zob. Żywoć Panny Marię
- Żywoć Rajmunda Rembielińskiego CHODŹKO M. Borejko I 164/10
- Żywoć, skon i nauka Jakuba Józefa Franka SKIMBOROWICZ H. IV 79/7
- Żywoć Stanisława Grzepskiego BROŹEK J. I 110/7
- Żywoć Stanisława Karnkowskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego BIELSKI J. I 65/18
- Żywoć starego żołnierza LENARTOWICZ T. II 327/9
- Żywoć szlachca w wsi ZBYLITOWSKI A. V 182/10; V 182
- Żywoć św. Aleksęgo CHROŚCIŃSKI W.S. I 170/7
- Żywoć św. Jacka SKARGA P. IV 74/2
- Żywoć św. Jana Chrzciela ze zbioru starych pisarzów wlońskich wyjęty [...] LENARTOWICZ T. II 328/18
- ŻYWOĆ ŚW. KINGI (*Legitur in cronicis Hungarorum...*; Vita et miracula sanctae Kyngae ducissae Cracoviensis; Żywoć świętej Kingi księżnej krakowskiej) V 232
- Żywoć św. Stanisława zob. Vita sancti Stanisłai episcopi Cracoviensis
- ŻYWOĆ ŚW. WOJCIECHA NAJSTARSZY (*Est locus in partibus Germaniae...*; Passio sancti Adalberti episcopi et martyris; Passio sancti Adalberti martiris Christi; Vita antiquior sancti Adalberti...; Vita et passio sancti Adalberti episcopi et martyris; Vita I (prima)...; Vita prior...) V 232
- Żywoć świętego Stanisława, biskupa krakowskiego zob. Vita Sanctissimi Stanisłai
- Żywoć świętej Anny, naczystszej panny Marięj Matki Bożęj i Pana Jezusa Krysta, starej matki Jego (Vita sanctissimae matronae Annae) JAN z KOSZYCZEK [tłum.] II 18/3
- ŻYWOĆ ŚWIĘTEJ JADWIGI ŚLĄSKIEJ (Vita sanctae Hedvigis) V 230
- Żywoć świętej Kingi księżnej krakowskiej zob. ŻYWOĆ ŚW. KINGI
- Żywoć Tadeusza Kościuszki SIEMIENSKI L. IV 43/30
- Żywoć Tadeusza Tyszkiewicza KALINKA W. II 70/6
- Żywoć uczony i publiczny Jana Śniadeckiego BALIŃSKI M. I 28/9
- Żywoć uczony i publiczny Marcina Odlanickiego Poczobuta [...] ŚNIADECKI J. IV 217/11
- Żywoć uczony ś.p. Stanisława Potockiego zob. Pochwała Stanisława Potockiego [...]
- Żywoć Wszchemocnego Syna Bożego Pana Jezusa Krysta, Stworzyciela i Zbawiciela Stworzenia wszystkiego zob. Żywoć Pana Jezusa Krysta
- Żywoć wyznawce św. Dominika Jansenius M. I 72/19
- Żywoć ziemski artysty Goethe J.W. II 49/10
- Żywoć i spraw imę pana Symbchy Borucha Kalkugla ksiąg pięcioro SZANIAWSKI K.J. IV 185/30
- Żywoć biskupów wileńskich zob. Opis biskupów wileńskich od wprowadzenia religii katolickiej do Litwy aż do ostatniego biskupa
- Żywoć filozofów, to jest mędrców nauk przyrodzonych M. Konąc I 67/7
- Żywoć królów polskich JANICKI K. II 128/9
- Żywoć Ojców abo dzieje i duchowne powieści starców, zakonników, pustelników wschodnich PISKORSKI S.J. [tłum.] III 262/6
- Żywoć sławnych mężów Plutarch I 342/30
- Żywoć sławnych Polaków Dmochowski F.S. I 241/87; I 89/26, 395/5, II 238/8, III 189/11
- Żywoć świętych polskich zob. Żywoć świętych Starego i Nowego Zakonu
- Żywoć świętych Starego i Nowego Testamentu zob. Żywoć świętych Starego i Nowego Zakonu
- Żywoć świętych Starego i Nowego Zakonu (Żywoć świętych polskich; Żywoć świętych Starego i Nowego Testamentu) SKARGA P. IV 74/2; I 373/8, II 432/10, III 253/9, IV 73
- Żywoć uczonych Polaków ŚNIADECKI J. IV 217/15
- Żywoć znacznych w XVIII wieku ludzi NIEMCEWICZ J.U. III 130/77
- Żywoć telegraf PRUS B. III 301/23
- Żywoć i polityka markiza Wielopolskiego zob. Literacki i polityczny spadek po A. Wielopolskim

**INDEKS NAZW OSOBOWYCH
WYMIENIONYCH W PRZEWODNIKU „DAWNI PISARZE POLSCY”
(T. 1–5)**

Opracowała Olga Klecel

Indeks obejmuje nazwy osobowe wymienione w biogramach oraz w części TWÓRCZOŚĆ tomów 1–5. Objęto nim również dział *Uzupelnienia*. Nie indeksowano nazwisk fikcyjnych, literackich i biblijnych, a także wchodzących w skład nazwy własnej (np. Uniwersytet Jana Kazimierza). Czcionka półgruba oznacza strony, na których znajduje się hasło, cyfra rzymska – numer tomu, arabska – stronę. Numery stron erraty podano czcionką pochylą w nawiasie po numerze strony, na której znajduje się błąd, np.: III 312 (*V* 353).

- A** zob. Olizarowski Tomasz August
A.B.X.Z.R.C.K.N. zob. Majeranowski Konstanty
A.E. zob. Koziebrodzki Władysław Bolesła
A.E.K. zob. Koźmian Andrzej Edward
A.E.O. zob. Odyniec Antoni Edward
A.F. zob. Feliński Alojzy
A.F.G.V.B.G.F.Z.M.D.K.P. zob. Brühl Alojzy Fryderyk
A.F.Gr.v.B. zob. Brühl Alojzy Fryderyk
A.G. zob. Górski Artur
a.j.s. zob. Szabrański Antoni Józef
A.J.S. zob. Szabrański Antoni Józef
A.K. zob. Krasieński Zygmunt
A.K.B. zob. Kępski Adam
A.K.S.L.W.K. zob. Kępski Adam
A.L. zob. Linowski Aleksander
A.L.S., autor przedmowy (1937), I 334
A.M. zob. Malczewski Antoni
A.N. zob. Nagłowski Antoni Felician
A.N. zob. Naruszewicz Adam Stanisław
A.N. zob. Niewiarowski Aleksander
A.O. zob. Osiński Alojzy
A.P. zob. Podczaszyński Michał
A.P. zob. Popliński Antoni
A.P. zob. Popławski Antoni
A.R. zob. Rypiński Aleksander Radwan
A.S.N.E.S.I.S. zob. Naruszewicz Adam Stanisław
A.Sz. zob. Szukiewicz Aleksander
A.T. zob. Tyszyński Aleksander
A.Tri. zob. Trzeciaki Andrzej młodsi
A.Tysz... zob. Tyszyński Aleksander
A.V. zob. Wolan Andrzej
A.W. D. zob. Darowski Aleksander Weryha
A.W. zob. Lipiński Józef
A.W. zob. Walicki Alfons
A.W. zob. Wielopolski Aleksander
A.W. zob. Wiśniewski Antoni Jakub
A.W. zob. Wolan Andrzej
A.W.S.P. zob. Wiśniewski Antoni Jakub
A.W.Sch.Piarum zob. Wiśniewski Antoni Jakub
A.Z. zob. Żdźarski Augustyn
A.Z.I.N.S.O. zob. Niemiryczowa Antonina
A.Ż. zob. Żdźarski Augustyn
A.Żdź. zob. Żdźarski Augustyn
A..... zob. Nakwaska Anna
- A...Ż... zob. Żdźarski Augustyn
AB.XZ.HC.NK. zob. Majeranowski Konstanty
Abakomowska T., V 209
Abd el Kader, emir, III 147
Abélard Pierre, I 137, 166; V 36
Abgar Soltan zob. Abgarowicz Kajetan
Abgarowicz Franciszek, I 13
Abgarowicz Kajetan (pseud. Abgar Soltan), I 13, 116; II 67, 281; V 233, 242
Abgarowiczowa Salomea z Przysieckich, I 13
Abgarowiczowa Zofia z Łukasiewiczów, I 13
Abicht Rudolf, V 182
Abkina Marija E., III 363
Abmer-Az zob. Mańkowski Aleksander
Abrahamowicz Adolf, I 13–14; III 394; V 191
Abrahamowicz Tomasz, I 13
Abrahamowiczowa z Antoniewiczów, matka Adolfa, I 13
Abramowicz S., IV 185
Abramowicz Władysław, III 36
Abramowiczowa Helena z Dębowskich, IV 190
Abramowiczówna Paulina zob. Naruszewiczowa Paulina
Abramowiczówna Wanda zob. Pawlikowska Wanda
Abramowiczówna Zofia, II 67, 141; IV 43, 211
Abramowski Edward, V 206
Abstemius Lorenzo zob. Bevilacqua-Abstemius Lorenzo
Abu Sajid Fadlullah ben Abulchajr, II 350–351
Acaroğlu Türker, V 213
Acecka-Poklewska Danuta, III 153
Acern zob. Klonowicz Sebastian Fabian
Acernus Sebastianus zob. Klonowicz Sebastian Fabian
Achar Marcel, I 349; III 238
Achilles Kaczenbergowiusz zob. Miniszewski Józef Aleksander
Achmatowicz Aleksander, V 209
Achmatowicz T., III 194, 196
Achmet (Ahmed) IV, sultan tur., I 357
Ackermann Louise, I 144; II 182
Aconius Johannes, II 368
Adalberg Samuel, II 128, 273; III 329
Adam S. zob. Suzin Adam
Adam z Wieleśławina, V 23
Adamczak Krystyna, I 196
Adamczewski Jakub, I 251
Adamczewski Stanisław, II 242, 246; III 293, 352; V 207

- Adamczyk Maria, I 43; II 16; IV 29
Adamczyk Zdzisław Jerzy, III 57; V 75, 207, 209-213, 303, 313
Adamowicz Bogusław (pseud. Piotr Goździelski; B. Kor-da; Michał Wrocki), **I 14**, 97; **V 237**
Adamowicz Emeryk, I 14
Adamowicz Teofil zob. Rodecki Aleksy
Adamowiczowa Józefina ze Szretterów, I 14
Adamski Jerzy, IV 257; V 209
Adamus Henryk, III 159
Adamus Porcarius zob. Świnka Adam
Adanson A. zob. Audot Louis Eustache
Addison Joseph, I 158, 196
Adel Kurt, I 142
Adelung Johann Christoph, III 95
Adriano da Corneto, II 128
Adrianus Regenvolscius zob. Węgierski Andrzej
Adriański Zbigniew, I 184
Aechterdingen Michael Otto von, II 381
Aër zob. Rządowski Adam
Agapkina Tamara, V 308
ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
ἀγαθή τύχη zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
Agathies Scholastyk, IV 211
Agostini-Garosci Cristina, V 213
Agricola Rudolf młodszy, III 230
Agricola zob. Merzbach Henryk
Agrykola zob. Merzbach Henryk
Agyrina Młodsza (Iulia Agrippina), II 376
Ahmed IV zob. Achmet IV
Aicard Jean, III 247
Aigner Christian Piotr, I 192; III 287
Aikin John, III 128
Aimé-Martin Louis, IV 11
Ain-i Ali, III 215
Ajo zob. Rogosz Józef
Ajchylos, II 101-102, 105-106; IV 197; V 19, 32, 266
Al. zob. Niewiarowski Aleksander
Alantsee Ambrosius, III 102
Albert II Austriacki, cesarz rzymsko-niem., II 60
Albert le Sarmate zob. Turski Wojciech
Albert Wielki, św., II 20; IV 27-28, 117
Albert, wójt krakowski, I 86; II 227; III 245-246
Albertini Joachim, I 84
Albertrandi Franciszek, I 15
Albertrandi (Albertrandy) Jan Chrzyciel, **I 15-17**, 182, 251; III 332-333; IV 148
Albinus Bernardus (Bernhard Albin), V 92
Albiński Marian Włodzimierz, IV 53
Albrecht I Hohenzollern, książę pruski, I 303, 332; II 134, 291-292, 418; III 99, 347; IV 21, 28-29, 238, 270; V 90
Albrecht II Fryderyk Hohenzollern, książę pruski, I 395; II 136, 366; III 347
Alces zob. Hagen-Schwerin Maria
Alchimowicz Kazimierz, III 27
Alciato Andrea (Andreas Alciat), I 321; II 277
Alcoforado Mariana d', III 321
Alcybiades (Alkibiades), V 101
Alejchem Szolem, II 427
Aleksa J., III 403
Aleksander I, cesarz ros. (też jako: Aleksander, wielki książę ros.), I 80, 100, 117, 193-195, 268, 300, 341, 417; II 37, 162, 174, 185-186, 249, 307; III 72, 75, 80, 165, 282, 314; IV 159, 217; V 20, 77, 105-106, 187-188
Aleksander II, cesarz ros., I 161; II 115; III 169, 390; IV 123, 251; V 9
Aleksander III Wielki, król macedoński, I 375, 403; IV 130; V 22
Aleksander V, papież, V 84
Aleksander Jagiellończyk, król pol., I 16, 219; II 20; IV 237; V 148
Aleksander Karol, królewicz pol. i szwedz., IV 284-285
Aleksander de Villa Dei, II 427
Aleksander Impressor zob. Augездеcki Aleksander
Aleksander J. zob. Miniszewski Józef Aleksander
Aleksander z Litomyśla zob. Augездеcki Aleksander
Aleksandrowicz S., III 335
Aleksandrowicz Zenon, V 145
Aleksandrowicz-Ulrich Alina, I 193, 301; II 282, 357-358; V 62, 105
Aleksandrowska Elżbieta, I 77, 193, 199; II 93, 133, 215, 245, 282-283; III 49, 81, 107, 258; IV 81, 143, 252; V 311
Alembert Jean le Rond d', I 192, 255; II 127; III 259
Alfieri Vittorio, I 85, 285; II 84, 289
Alhazen (Ibn al-Hajtam), V 72
Alitophilus Calliander Sarmata zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
z Alkantary Piotr zob. Piotr z Alkantary
Alkar zob. Kraushar Aleksander
Alkibiades zob. Alcybiades
Al-Mutanabbi (Almotenabby), III 31
Alquié de Rieupeyrroux Louise, IV 20 (*V 741*)
Altenberg Herman, II 98
Altesty André d', I 40
Alvarus Emanuel (Alwar), II 341
Amasaeus Romulus, II 277; III 188
Amborski J. zob. Giller Agaton
Amborski Jan, II 254; III 378; IV 90
Ambroży, św., I 365; II 366; IV 272
Amelot de la Houssaye Abraam Nicolas, II 9-10
Amerbach Bonifacius, II 379
Amicis Edmondo de, II 182; V 271
Ammianus Marcellinus, II 321
Amyot Jacques, I 341
An.Nag. zob. Nagłowski Antoni Felician
An.Tr. zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
Anakreon (Anakreont), I 321; II 87, 106, 131; III 102, 116; IV 71, 197
Anastasiewicz Bazyli, III 199
Anastasiewicz W., II 428
Anastasios zob. Olizar Gustaw
Ancillon Jean Pierre Frédéric, I 342
Ancuta Adam Antoni, I 17
Ancuta (Ańcuta, Łańcuta) Jan, **I 17-18**; V 36, 146
Ancutowa Aniela z Wołodkiewiczów, I 17
Ancutówna Karolina zob. Domeykowa Karolina
Anczyc Władysław Ludwik (pseud. Kazimierz Góralczyk; W.A. Lasota), **I 18-20**, 222; II 209, 263, 305, 351; **V 237**
Anczyc Zygmunt, I 18

- Anczycowa Barbara z Hrehorowiczów, I 18
 Anczycowa Tekla z Bryniarskich, I 18
 And.Tri. zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 And.Tric. zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 And.Trzy. zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 Andegawenowie, dynastia, II 24; III 326
 Anders Henryk, III 371
 Andersen Hans Christian, I 401; II 343; III 163, 250; IV 188
 Andersen-Nexo Martin, I 314
 Andr.Tri. zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 Andr.Trzy. zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 Andrasz Edmund, II 171
 Andrasz-Mrozek Monika, V 39
 Andrae Johann, I 392
 Andreas Glogoviensis zob. Schoneus Andrzej
 Andreas Patricius zob. Nidecki Andrzej Patrycy
 Andreini Francesco, III 242
 Andriejew Leonid N., I 44; II 438
 Andriolli Michał Elwiro, I 161; II 175-176, 180, 265-266, 314, 400, 416, 420; III 27, 33, 193-194, 247; IV 94; V 157
 Androcy Fulvius, I 374
 Andrusikiewicz Jan, II 64
 Andrych dworzani, twój dobry towarzysz zob. Rej Mi-
 kołaj
 Andrysowicz Łazarz, I 43, 71, 128, 303-304, 322, 333, 363, 377-378, 387; II 32, 88, 136, 197, 221, 278, 332, 366; III 123, 189, 328, 349-351, 357, 375; IV 27-28, 119, 238, 255, 271-272; V 91
 Andrzej Batory, książę siedmiogrodzki, II 209
 Andrzej Gerard z Ypres (Hyperius), I 281
 Andrzej Rafał z Leszna, III 396
 Andrzej z Głogowa zob. Schoneus Andrzej
 Andrzej z Jaszowic, I 58
 Andrzej ze Słupi, III 276
 Andrzej z Wiśnicy, II 24
 Andrzejewski Jerzy K., V 280
 Andrzejewski Z., I 220
 Andrzejowczyk Maciej, I 40, 109, 144; V 53
 Andrzejowska z Sobińskich, żona Antoniego, I 20
 Andrzejowski Antoni (pseud. Detiuk; Stary Detiuk), I 20, III 346 (V 740); IV 114
 Andrzejowski Zygmunt, I 72, 359
 Angelis doce mihi ius zob. Sędziwój Michał
 Angelus Silesius (właśc. Johannes Scheffler), II 27; III 28, 31; IV 43
 Angely Louis, II 82
 Angermaria Elisabeth, IV 215
 Anioł Ślązak (Szlązak) zob. Angelus Silesius
 Ankwicz Stanisław, III 18
 Ankwiczowa Zofia, I 276, III 18
 Ankwiczowie, rodzina, I 276
 Ankwiczówna Henrietta Ewa, III 18
 Anna Austriaczka, królowa pol., żona Zygmunta III Wazy, I 373; IV 118, 210; V 182, 240
 Anna Cylejska, królowa pol., żona Władysława II Jagiell-
 ły, III 326
 Anna de Croy, księżna słupska, III 92
 Anna Jagiellonka, królowa pol., I 38, 66, 72, 365; II 266; III 122; V 38
 Anna Krakowianka zob. Libera Anna
 Anna Nak... zob. Nakwaska Anna
 Anna Wazówna, królowna szwedz., córka Jana III Wazy, III 395; IV 177; V 182
 Anna z Krakowa zob. Terlecka Anna
 Anninski S.A., II 401
 Annunzio Gabriel d', II 101, 173, 182, 221; III 394; V 112, 130
 Annutini Giovanni zob. Bianchi Giovanni Antonio
 Anonim zob. Przyborowski Walery
 Anonim Podolanin, III 166
 Anonim Protestant zob. Otwinowski Erazm
 Ansbach und Bayreuth von, margrabia, III 65
 Anshütz Herman, V 73
 Anseume Louis, I 41
 Anserinus zob. Gąsiorek Stanisław
 Ant.Nag. zob. Nagłowski Antoni Felician
 Ant.Nagl. zob. Nagłowski Antoni Felician
 Antecka Maria zob. Stasiakowa Maria
 Anthing Johann Friedrich, III 233
 Anthoninówna Ludwika zob. Minasowiczowa Ludwika
 z Antiochii Ignacy zob. Ignacy z Antiochii
 Antoine André, III 318; V 172
 Antoniewicz Antonina Bołoz zob. Zaleska Antonina
 Antoniewicz Jan Bołoz, II 100
 Antoniewicz Karol, V 38
 Antonius a S. Samuele zob. Wiśniewski Antoni Jakub
 Antonius Marcus, II 102, 236; III 212; V 13
 Antonius W., drukarz, V 92
 Antoniusz Marek zob. Antonius Marcus
 Antonowicz Julian, I 284
 Antonowicz Michał, I 185
 Anzelm z Canterbury, św., V 73
 Ańcuta Jan zob. Ancuta Jan
 Apati I Mihály zob. Michał I Apati
 Apg zob. Łoziński Władysław
 Apizanzio vel Apesunzio Odenillo zob. Wykowski Feli-
 cjan
 Appuleius Madaurensis Lucius, II 27, 108; III 398
 Apte Idalia zob. Krausharowa Idalia
 Apuchtin Aleksandr L., II 312
 Apulejusz zob. Appuleius Madaurensis Lucius
 Arago Jacques, IV 266
 Aratos, II 136
 Archdekin Richard, V 166
 Arcimowicz Walerian Z., II 183; IV 103
 Arciszewska Agnieszka zob. Morsztynowa Agnieszka
 Arciszewski Krzysztof, II 87, 272; IV 115, 256
 Arct Aleksander, III 181
 Arctowski Henryk, II 102
 Arcybaszew Michail P., V 212
 Arcy-promienisty zob. Zan Tomasz
 Ardeschah Jean Paul d' zob. Kaczkowski Jan Paweł
 Arensztejn Marek zob. Marek Andrzej
 Aretino (Aretinus) zob. Bruni Leonardo
 Argo A., II 241
 Argyropulos Joannes, V 16
 Arios Nikodem zob. Jaroń Jan Nikodem
 Ariosto Lodovico, I 205, 279; II 153, 154, 289; III 315
 Arlincourt Charles Victor Prévost d', I 239 (V 733); II 82

- Armont Paul, III 238
 Arnaud de Baculard François Thomas d', I 137; IV 40, 80
 Arnault Antoine Vincent, I 239; IV 181; V 188
 Arndt Wilhelm, III 367
 Arnim Bettina von, V 110
 Arnold Johann Christoph, I 188
 Arnold Stanisław, II 267, 310; IV 229
 Arson Józef, V 272
 Arnstein (Arensztajn) Adam, II 426
 Arnstein Marek zob. Marek Andrzej
 Arnsteinowa (Arensztajnowa) Dora z Gotsfartów, II 426
 Arson Pierre Joseph, I 405
 Artemij, mnich, I 126
 Artois A. d', I 388
 Artomiusz Piotr, I 21; III 207; IV 272, 278-279; V 80, 237
 Arwin zob. Zieliński Jan Kazimierz
 Arwin Jan Kazimierz zob. Zieliński Jan Kazimierz
 Arystofanes, I 135, 375; II 45, 234, 303; III 94; IV 197 (V 743); V 12, 32
 Arystoteles, I 110, 149, 331, 386, 394, 411; II 188, 202, 278, 345, 375; III 174, 239-240; IV 117, 163, 211; V 72
 Askenazy Szymon, II 264; IV 127, 183
 Asnyk Adam (pseud. El...y; Jan Stożek), I 21-24, 132, 275, 311, 408; II 181-182, 290-291, 402, 404; III 184, 219, 235, 255; IV 156, 264; V 185, 237
 Asnyk Kazimierz, I 21
 Asnyk Włodzimierz, I 23
 Asnykowa Konstancja z Zagórowskich, I 21
 Asnykowa Zofia z Kaczorowskich, I 22
 Aspis Bogumil (pseud. Jakub Szatan), I 24
 Aspisowa Kazimiera z Moschów, I 24
 Assorodobraj-Kula Nina, II 323
 Ast zob. Staszczuk Adam
 z Asyżu Franciszek zob. Franciszek z Asyżu
 Atanazy, św., III 326, 327
 Atyla, wódz Hunów, I 82, 97; II 75
 Au.Wi. zob. Wilkoński August
 Au:Wi: zob. Wilkoński August
 Au:Wi: ch: fil: K.N.K. zob. Wilkoński August
 Au:Wi: chirurg filozofii zob. Wilkoński August
 Au.Wi. chirurg filozofii k.n.k. zob. Wilkoński August
 Au:Wi: Krzyża Naturalnego Kawaler zob. Wilkoński August
 Auber Daniel François Esprit, III 59
 Audax zob. Ehrenberg Kazimierz
 Audinot Nicolas Médard, I 41
 Audot Louis Eustache (pseud. A. Adanson), III 110
 Augerdecki Aleksander (Aleksander Impressor; Aleksander z Litomyśla), III 100, 188, 220, 348, 350; IV 29-30
 Augier Émile, II 85, 106, 200, 234, 373; III 119; IV 10, 145, 206
 August II Mocny, król pol., I 170, 312, 345, 357; II 8, 35, 176, 267, 330-331, 334, 369, 422, 436; III 59, 225, 410; IV 235; V 42, 163, 275
 August III Sas, król pol., I 16, 60, 62, 90, 114, 190, 312; II 118, 164, 176, 204, 217, 240, 267, 330-331, 334, 358-359, 384; III 59, 258, 332, 333, 407, 410; IV 26, 227, 235; V 42-43, 111, 163, 179
 Augustyn, św., I 70, 365; II 336, 366; 180; IV 128, 272; V 53, 166
 Augustynowicz Jan, I 24
 Au-lir zob. Lenartowicz Teofil
 Aurelian (Lucius Domitius Aurelianus), cesarz rzymski, I 263
 Aurelius Sextus Victor, III 99
 Aurimontanus (Aurimont) Elizeusz, I 214
 Ausonius Magnus Decimus, III 61
 Auszlawis zob. Baliński Michał
 Aut.Amer. zob. Tyszyński Aleksander
 Aut.Lit.Zyg. zob. Chromiński Kazimierz
 Author Speciminis Musae Latinae zob. Minasowicz Józef Epifani
 Autor „Amerykanki w Polsce” zob. Tyszyński Aleksander
 Autor Bezimienny zob. Słowacki Juliusz
 Autor „Bigosu hultajskiego” zob. Szczeniowski Tytus
 Autor „Bruna” zob. Olizarowski Tomasz August
 Autor „Fraskatanki” zob. Bogusławski Wojciech
 Autor „Katechizmu ekonomicznego dla włościan” zob. Gutkowski Wojciech
 Autor „Katona” zob. Chodkiewicz Aleksander
 Autor „Listopada” zob. Rzewuski Henryk
 Autor „Mieszczek modnych” zob. Bogusławski Wojciech
 Autor „Modlitwy obozowej” zob. Garczyński Stefan (1805-1833)
 Autor „Mohorta” zob. Pol Wincenty
 Autor „O wymowie i poezji” zob. Golański Filip Nierusz
 Autor „Pamiętek starego szlachcica” zob. Rzewuski Henryk
 Autor „Pana Jana ze Świsłocz” zob. Chodźko Jan Borejko
 Autor „Parafianów” zob. Majeranowski Konstanty
 Autor pisma „Raczej piórem niż orężem” zob. Kapostas Andrzej
 Autor „Plotek i prawd” zob. Pawlikowski Mieczysław
 Autor „Podarunku dla dobrych dzieci” zob. Dmochowski Franciszek Salezy
 Autor „Podstolego” zob. Krasicki Ignacy
 Autor „Pogadaniek niedzielnych” zob. Dmochowski Franciszek Salezy
 Autor „Połaty” zob. Bernatowicz Feliks
 Autor „Reja z Nagłowic” zob. Majeranowski Konstanty
 Autor „Sierzanta” i „Dwóch objawień”, nauczyciel matematyki, rysunku i języków w Anglii zob. Rypkiński Aleksander Radwan
 Autor „Szczęścia w Ameryce” zob. Tuczyński Franciszek Ksawery
 Autor „Ślubu modnego” zob. Bogusławski Wojciech
 Autor „Świstka krytycznego” zob. Potocki Stanisław Kostka
 Autor „Wiska” zob. Majeranowski Konstanty
 Autorka „Karoliny” zob. Tańska (Hoffmanowa) Klementyna
 Autorka „Karoliny” i „Krystyny” zob. Tańska (Hoffmanowa) Klementyna
 Autorka „Odwiedzin babuni” zob. Nakwaska Anna
 Autorka „Pamiętki po dobrej matce” zob. Tańska (Hoffmanowa) Klementyna
 Autorka „Świętych niewiast” zob. Tańska (Hoffmanowa) Klementyna
 Autorka „Wiązania Helenki” zob. Tańska (Hoffmanowa) Klementyna
 Autorka „Zofii i Emilii” zob. Jaraczewska Elżbieta

- Autran Joseph, I 144
 Avenarius Richard, V 226
 Avezac Macaya Marie d'Armand Pascal, I 49
 Awdaniec Michał, I 308
 Awdaniec Skarbimir, I 308
 Awerroes ibn Ruszd, V 72
 Axamitowski Wincenty, I 243
 Axel zob. Baliński Ignacy
 Axentowicz Teodor, V 133
 Axer Erwin, III 300
 Axer Jerzy (Georgius), II 140, 279, V 195
 Azarycz Ludwik zob. Trembecki Stanisław
 Azeglio Massimo d', II 211; III 173, 373
- B.** zob. Buszczyński Stefan
 B... B... zob. Kraszewski Józef Ignacy
 B.F. zob. Moraczewska Bibiana
 (B.L.) zob. Leśmian Bolesław
 B.V. zob. Wojewódka Bernard
 B.W. zob. Wojewódka Bernard
 B.Zmucz zob. zob. Zimorowicz Józef Bartłomiej
 Baba Franciscus, IV 138
 Baba Jeremiasz zob. Klimaszewski Hipolit
 Babińska Irminda, IV 95
 Babiński Eugeniusz, I 407
 Babrios (Babrias) zw. błędnie Gabriasz, III 61; V 32
 Babska Maria zob. Sienkiewiczowa Maria z Babskich
 Babst Valentin, II 276
 Bacciarelli Marcello, II 407-408
 Bach Johann Sebastian, II 117; III 65
 Bachmińska Józefa, IV 257
 Bachniewa Kalina, V 271
 Bachowski Jan, I 136
 Bachórz Józef, II 181, 265; III 195, 269, 301-302, 361
 Backvis Claude, I 48; IV 37
 Bacon Francis, V 64-65
 Baculewski Jan, II 183; III 195
 Baczo Bronisław, I 396 (V 733); II 80
 Baczo Ludwig von, II 244
 Baczkowski Krzysztof, V 249
 Badecki Karol, I 17, 40, 66, 76, 332; II 15, 61, 114, 131, 136, 167, 311; III 122, 223, 235-236, 244, 309, 396; IV 125, 191, 255; V 53, 82-83, 128, 183, 197-198, 203
 Badeni Helena zob. Morawska Helena
 Badeni Ignacy, II 189 (V 736)
 Badeni Kazimierz, II 234
 Badeni Marcin, II 231-232
 Bader, właściciel pensjonatu w Warszawie, II 288
 Badora Jerzy, III 56
 Badowska Alicja, V 307
 Bągiński W., IV 290
 Bagrynowski K. zob. Sieroszewski Wacław
 Bahr Hermann, IV 186; V 112, 228
 Bahr Janina, V 243
 Bałm Alexander, II 288
 Baka Adam, I 25
 Baka Józef, I 25-26, 96; II 201; IV 193, V 237
 Bakaj Michail J., I 121
 Bakalarz pilźnieński zob. Jurkowski Jan
 Bakardziejew S., IV 102
 Bakfark Valentin (Greff Bakfark; Bekwark), IV 272
 Bakunin Michail A., II 70; V 45, 157
 Balassi Jan, I 66
 Balde G., II 349
 Baldwin Franciszek, III 270
 Balička Teresa zob. Łętowska Teresa
 Balicki Antoni Euzebiusz, II 327; V 136
 Balicki Juliusz, V 90, 211
 Balicki Stanisław Witold, I 86; IV 229
 Balicki Zygmunt, III 274
 Balińska Anna z Korsaków, I 27
 Balińska Józefa z Jundziłłów, I 26
 Balińska Maria z Chomętowskich, I 26
 Balińska Maria z domu O Ryan (Orlan), I 26
 Balińska Zofia ze Śniadeckich, I 28; IV 216
 Balińska Zofia zob. Pudłowska Zofia
 Baliński Ignacy (pseud. Axel; Robertus-Expertus), I 26
 Baliński Ignacy, ojciec Michała, I 27
 Baliński Józef, I 26
 Baliński K., V 114
 Baliński Karol, I 26, 27, 278; II 294
 Baliński Michał (pseud. Auszlawis), I 27-28; II 238, 283; III 165; IV 202, 217, 220; V 92, 237
 Baliński Stanisław, I 26
 Baliński Tomasz, I 26
 Baliuliene Aldona, III 34
 Ballaire Lorraine de Miracour zob. Chamcowa Louise
 Ballé Paulina zob. Budzyńska Paulina
 Ballexerd Jacques, IV 207
 Ballot Marcel, V 175
 Balmain Aleksandr A., V 51
 Balmont Konstantin D., II 337; IV 103
 Balsam Gabriel, I 28
 Balsam Kasper, I 28-29
 Balsamo Giuseppe zob. Cagliostro Alessandro
 Balsamowa Zofia z Faruchowiczów, I 28
 Baltarowiczówna Zuzanna zob. Niedźwiecka Zuzanna
 Balthazar (Baltiser) de Cracovia zob. Opec Baltazar
 Balzac Honoré de, I 44, 240-241, 406; II 12, 430, III 212, 219, 297, 405; IV 175; V 178
 Balzakowa Ewelina zob. Hańska Ewelina
 Balzer Oswald, I 218; III 130; IV 255, 257
 Bałamut zob. Majeranowski Konstanty
 Bałucka Eufemia ze Śliwińskich, I 29
 Bałucka Kaliksta z Ćwiklińskich, I 29
 Bałucka Maria z Kochmanów, I 29
 Bałucki Józef, I 29
 Bałucki Michał (pseud. Elpidon; Jan Załęga), I 29-32, 38; III 119, 184, 340-341; V 238
 Bałuk-Ulewiczowa Teresa, II 401
 z Bambergi Jan zob. Jan z Bambergi
 Ban Maciej, V 200
 Banach Radomiła, V 249
 Banasiewiczówna Salomea zob. Nowicka Salomea z Banasiewiczów
 Banaszewska W., V 211
 Bandrowska-Wróblewska Jadwiga, II 183, 326; III 151, 378; IV 211, 247, 259; V 11, 280
 Bandrowski Aleksander, II 265
 Bandtke Jerzy Samuel zob. Bandtkie Jerzy Samuel

- Bandtkie Anna Maria z Noacków, I 32
 Bandtkie Jan Samuel, I 32
 Bandtkie Jan Wincenty, I 32; II 250; III 205-206; V 49
 Bandtkie (Bandtke) Jerzy Samuel (pseud. Georg Hess),
 I 32-34, 188, 201, 298, 366; II 58, 63, 322, 394, 404;
 III 98, 121, 205, 224, 272; IV 128, 153, 210; V 238
 Bandtkie Zuzanna Dorota, I 32
 Bandurski Władysław, IV 92
 Bank Erazm, I 377
 Bannerman Helen, III 374
 Banow Banczo, IV 51 (V 741)
 Banville Théodore de, I 144; II 313
 Bar Adam, I 105, 285, 370, 388; II 141, 209, 262-265, 389;
 III 10, 362; V 10
 Bär Jan zob. Ursinus Jan
 Bar.Pap. zob. Paprocki Bartłomiej
 Baradulin Ryhor, II 200
 Baran Zbigniew, II 120-121
 Baraniecka Jadwiga zob. Orzechowska Jadwiga
 Baraniecki Adam, I 364
 Baraniecki Adrian, I 45, 268; III 275, 373; IV 22, 223, 225
 Baranowiczówna Wiktoria zob. Bernowa Wiktoria
 Baranowska Agnieszka, V 181
 Baranowska Julia, V 220, 295
 Baranowska Małgorzata, II 102, 183, 254, 329; IV 247;
 V 137
 Baranowski Bohdan, I 393; III 178; IV 139
 Baranowski Bolesław, V 154
 Baranowski Ignacy, V 295
 Baranowski Jan, II 189, 270; IV 282
 Baranowski Szymon, III 332
 Baranowski W.T., IV 257
 Barańczak Stanisław, II 339
 Barański Franciszek, IV 111
 Baratyński Jewgienij, III 17
 Barbacka Wiktoria zob. Czubkova Wiktoria
 Barbara Radziwiłłówna, królowa pol., żona Zygmunta
 II Augusta, I 28, 117, 214, 284, 327; II 220-221, 408;
 III 169, 351; IV 128, 179, 234; V 38, 248, 253, 273
 Barbara Zápolya, królowa pol., żona Zygmunta I Starego,
 I 214, 243; II 291-292; III 230
 Barbauld Anna Letitia Aikin, IV 236 (V 743)
 Barbey d'Aureville Jules Amédée, I 167; III 398
 Barbezat J., II 245
 Barbier Henri Auguste, I 185
 Barbier Jules, IV 192
 Barbier P., I 144
 Barbière M.E., II 223
 Barbou Joseph Gérard, IV 15
 Barclay John (Joannes Barclaus), III 61, 178, 292; IV 267
 Barczewski Probus, III 78; V 27
 Bardini Aleksander, III 26
 Bardócz A., II 242
 Bardzińska Anna z Milewskich, I 34
 Bardziński Jan Alan, I 34
 Bardziński Jan Wincenty, I 34
 Barlaeus Gasparus, V 65
 Barletius Martin, I 43; V 92
 Barnard Anne, II 43 (V 734)
 Barnaś Anna, III 195
 Barnaś Kazimierz, IV 49
 Barnim X, książę bytowski, II 276
 Baroffio Bruni Izabela zob. Krzywoszewska Izabela
 Baron Brambeus (Brombieus) zob. Sękowski Józef
 Baron von Biberstein zob. Kosiński Adam Amilkar
 Baronius Cesare, III 357; IV 74
 Barowa Irena zob. Turowska-Barowa Irena
 Barré Pierre Yves, V 145
 Barrie James Matthew, III 374; V 304
 Barrière Théodore, I 266; II 411; IV 10, 181; V 162, 192
 Barruel Augustin, IV 172
 Barss Franciszek, I 34-35, 319; V 123, 238
 Barszowa Ludwika z Rafałowiczów, I 35
 Barszcz Paweł, I 34
 Barszczewska Józefa zob. Kamieńska Józefa
 Barszczewski Jan, III 264
 Barszczowa Franciszka z Gaudzickich, I 34
 Bartas Guillaume de Salustre de, II 333; III 105
 Bartels (Barthels) Artur, I 35-36
 Bartelsowa Kazimiera z Wańkowiczów, I 35
 Barth. Zmrczw. Leop. zob. Zimorowicz Józef Bartłomiej
 Barthélemy Jean Jacques, I 342-343
 Barthels Artur zob. Bartels Artur
 Bartkiewicz Stanisław, I 36
 Bartkiewicz Zygmunt, I 36-37; V 238
 Bartkiewiczowa Eugenia z Glanców, I 36
 Bartkiewiczowa Mieczysława zob. Ćwiklińska Mieczysława
 Bartłomiej z Jasła, III 326
 Bartnicka Józefa, I 37; II 180, 183; III 195
 Bartnicka Kalina, III 253, 260
 Bartnicka Małgorzata zob. Gostomska Małgorzata
 Bartnicka Maria, V 212
 Bartochowska Konstancja zob. Starzeńska Konstancja
 Bartolino Riccardo, I 214
 Bartoš František Michálek, I 311; V 86
 Bartoš Otakar, III 33
 Bartoszewicz Adam, I 37, 69
 Bartoszewicz Julian, I 37-38, 39, 279; II 17, 178, 276, 324,
 405, 407; III 199, 242, 311; IV 180, 205, 227; V 114,
 238
 Bartoszewicz Kazimierz, I 28, 36-37, 38-39, 75-76, 96,
 99, 134, 214, 258, 316, 321, 397; II 16, 53, 128, 201,
 211, 245, 319; III 131, 177, 236, 401; IV 101; V 12,
 145, 238
 Bartoszewiczowa Amelia z Gebhardtów, I 38
 Bartoszewiczowa Amelia z Sengtellerów, I 37
 Bartoszewiczowa Kazimiera z Zapalowskich, I 37-38
 Bartoszewska Nepomucena zob. Molska Nepomucena
 Bartoszewski Walenty, I 78
 Bartoszyński Kazimierz, I 206; II 209, 408; IV 71-72, 194
 Bartsch Karl, I 328
 Bartsch Rudolf Hans, III 250
 Bartus F., IV 47
 Bartus Stanisław, I 39
 Bartusowa Henryka ze Szczepańskich, I 39
 Bartusówna Maria, I 39-40
 Bartynowski Władysław, I 322; II 136-138; III 223; IV 128;
 V 148
 Bartyś Julian, I 393; II 87; IV 262 (V 743)
 Barwiński Eugeniusz, I 322; II 220; IV 23; V 169

- Barycz Henryk, I 67, 109-110, 267, 298, 322, 332, 351, 359, 387; II 276, 349, 368, 383, 401, 431, 439; III 352; IV 180, 217, 285; V 62, 64
- Baryka Piotr, **I 40; V 238**
- Barylanka Jolanta, III 86, 293
- Barzi (Barzy), rodzina, I 397
- Barzykowska Rozalia zob. Humnicka Rozalia
- Barzykowski Stanisław, III 403
- Baschny Józef, II 82-83
- Basiliades Joannes, I 391
- Basilicus Jacobus Heraklides, I 42
- Baskówna Józefina zob. Majkowska Józefina
- Bastide Jenny Dufourquet (pseud. Camille Bodin), I 240
- Batiuszkow, II 354
- Batornicki K. zob. Lewestam Fryderyk Henryk
- Batorówna Gryzelda zob. Zamoyska Gryzelda
- Batory Andrzej, III 357
- Batowski Aleksander, I 166; II 201, 367; V 233
- Batowski Henryk, III 36, 56
- Bauch Gustav, II 203
- Bauch Tobiasz, III 66
- Baudelaire Charles, I 124, 144, 167, 345; II 313, 351; IV 273-274; V 181
- Baudot de Juilly Nicolas, III 130
- Baudouin d'Aubigny J.M. Théodore, V 225
- Baudouin de Courtenay Jan zob. Baudouin Jan
- Baudouin de Courtenay Jan Ignacy Nicisław, II 183, 192; III 57, 385
- Baudouin Franciszek, I 40
- Baudouin Gabriel Piotr, I 40, 318
- Baudouin (Baudouin de Courtenay) Jan, **I 40-42; IV 172**
- Baudouinowa Elżbieta z Lupich, I 40
- Baudouinowa Katarzyna z Wauerów, I 40
- Bauer J., I 212
- Bäuerle Johann Andreas, II 82
- Baumann G., IV 277
- Baumbach Rudolf, II 26
- Baumfeld Andrzej zob. Boleski Andrzej
- Baumgarten (Baumgarthen) Konrad, II 202; V 231
- Bäumker K., V 72
- Baworowska Leontyna zob. Starzeńska Leontyna
- Baworowski Wiktor, III 30; IV 33
- Baxter G.J., V 69
- Bayer Julian, I 387; IV 121
- Bazilewski A., V 293
- Bazyli Wielki, św., II 6
- Bazylik Cyprian (Ciprianus Stradiensis; Cyprian z Sieradza), **I 42-43, 127, 303, 322; II 75, 136, 365-366; III 298, 324; IV 152-153; IV 271-272; V 91-92, 238**
- Bazylik Maciej, I 42
- Bazylikowa Agnieszka z Lernów, I 42
- Bażan Mykoła, III 152
- Bączalski Hilary, IV 196
- Bączalski Seweryn, III 83
- Bądkowski Lech, II 413
- Bądzkiewicz Antoni, IV 164
- Bąk Stanisław, I 322; III 352; IV 272-273
- Bąk zob. Orzeszkowa Eliza
- Bąkowska Agata zob. Godebska Agata
- Bąkowska Aleksandra, IV 228
- Bąkowska Józefa zob. Cybulska-Bąkowska Józefa
- Bąkowska Julia, V 219
- Bąkowski Ludwik Jaxa, I 180
- Beatus Helena, IV 181
- Beauharnais Eugène de, I 35; IV 80
- Beauharnais Joséphine de zob. Józefina Bonaparte, cesarzowa Francuzów
- Beaumarchais Pierre Augustin Caron de, I 85, 114; II 234; III 119, 201; V 96
- Beauvois Daniel, III 282-283
- Bebel Heinrich, II 202; III 350
- Beccaria Giovanni Battista, V 68
- Becher Johannes, IV 33
- Beck H., V 225
- Becker F., V 102
- Beckerówna Anna zob. Jonstonowa Anna
- Beckx Jean Pierre, I 126
- Bécu August, II 433; IV 86
- Bécu Hersylia zob. Januszewska Hersylia
- Bécu Salomea z Januszewskich primo voto Słowacka, II 200, 421; III 172; IV 85-86, 110, 179
- Bécu, rodzina, III 168; IV 86
- Bedenski Stanisław, IV 214
- Bedermann Tomasz, II 22; V 116
- Bedermanówna Elżbieta zob. Strusiowa Elżbieta
- Bednarczyk Andrzej, IV 177
- Bednarczyk H., V 268
- Bednarski G., V 120
- Bednarz Mieczysław, IV 74 (V 742)
- Beecher Stowe Elizabeth Harriet, II 117
- Beer Jan zob. Ursinus Jan starszy
- Beer zob. Roslan B.
- Beethoven Ludwig van, I 314; II 400; V 9-10
- Begey Attila, III 48
- Begey Maria zob. Bersano-Begey Maria
- Behem F., I 411
- Behr B., III 27
- Beinówna Helena zob. Matuszewska Helena
- Bejła Jarosz zob. Rzewuski Henryk
- Bejnar-Bejnarowicz B., V 174
- Bejnar-Bejnarowicz Piotr, V 285
- Bejnovsky Maurycy zob. Beniowski Maurycy
- Bekwark zob. Bakfark Valentin
- Bel K.A., II 17
- Belcour F.A.T. de, I 339
- Belgram Daniel zob. Czartoryski Adam Kazimierz
- Belistov V., III 34
- Bellagamba J.B., V 24
- Bellamino Roberto, I 174; IV 116, 214; V 120, 169
- Belleforeste, III 179
- Bellier Eulalia zob. Brzozowska Eulalia
- Belloy Pierre Laurent (właśc. Pierre Laurent Buyrette), III 201
- Belmont Leo (pseud. Leon Bielski; L. Dolinow; Fortado; Lew Gorski; Iturus), **I 43-45; V 238**
- Belor Adolphe, IV 10 (V 741); V 175
- Belch Stanisław, I 228; V 85-86
- Belcikowski Adam, I 29, 38, **45-46; II 348; III 178, 234, 269; V 238**
- Belcikowski Jan, IV 73

B

- Belza Józef, I 46
Belza S., V 57
Belza Władysław, **I 46-47**, 120; II 72, 219, 266-267, 347; III 129; IV 27, 102, 226; **V 238**, 284
Belzowa Bogumiła z Ostrowskich, I 46
Bem Antoni Gustaw (pseud. Tadeusz Raclawicki), **I 47-48**; IV 126-127; V 189, 205, **239**
Bem Józef, I 186; III 146, 210, 266; IV 43
Bem Karol, I 47
Bembo Pietro, II 22
Bembus Mateusz, **I 48-49**; II 311; V 166
Bemowa Joanna z Krężelewskich, I 47
Bemowa Walentyna z Dobrowolskich, I 47
Bencúr Matej (pseud. Martin Kukučín), V 180
Benci Francesco (Franciscus Bencius, Franciszek Bencjusz), I 374
Benda Feliks, II 234
Benda Jiří, V 145
Bendoński Simon Simonides zob. Szymonowicz Szymon
Bendówna Marianna zob. Majeranowska Marianna
Benedictus Polonus zob. Benedykt Polak
Benedix Roderich, IV 10; V 191
Benedykt Polak (Benedictus Polonus), **I 49-50**; **V 239**
Benedykt XIII, papież, V 164
Benedykt XIV, papież, I 378; II 170
Benedykt z Nursji, św., II 125
Benelli Sem, III 250
Benešić Julije, V 213
da Benevento Marco, V 21
Benigna, matka Wincentego Kadłubka, II 66
Beniowska Róża z domu Revay primo voto Pestwárme-gyei, I 50
Beniowska Zuzanna z Hönschów, I 50
Beniowski (Bejnovsky; Benyowszky; Bieniowski; de Ben-nyow; di Bieniew) Maurycy (pseud. Graf Hadyk (Hadik)), **I 50-51**, 131; IV 68, 93-94; **V 239**
Beniowski Samuel, I 50
Benis Artur, I 43
Benislawska Konstancja z Ryków, **I 51**; **V 239**
Benislawska Wanda zob. Jankowska Wanda
Benislawski Piotr, I 51
Benjamin René, I 44
Benni Herman, I 259, 400
Bensiówna Maria zob. Lompa Maria
Bentkowska Emilia z Zejdlarów (Seydlarów), I 52
Bentkowska Marianna z Nowickich, I 51
Bentkowski Feliks, **I 51-53**, 106, 147, 158, 238, 284; II 58, 189, 224, 228; III 97; IV 289; V 68, 105, **239**
Bentkowski Józef, I 51
Bentkowski Władysław, I 56, 140, 185; III 142, 153
Benyov Maurycy de zob. Beniowski Maurycy
Benyowszky Maurycy zob. Beniowski Maurycy
Ber Hieronim, V 16
Ber Jan Starszy zob. Ursinus Jan
Ber Jan zob. Ursinus Jan
Ber Paweł, V 15
Ber Stanisław, V 16
Béranger Pierre Jean de, I 69, 144, 279, 345; II 177, 199 (V 736); III 120, 150
Berbelicki Władysław, I 113
z Bercy zob. Henryk z Bercy
Berdyszewski M.J., V 229
Berdyszynski Stanisław zob. Bieder Edmund
Berend Michel, II 443
Berent Karol, I 53
Berent Wacław (pseud. Wł. Rawicz), **I 53-55**; III 159, 208, 219; IV 131, 243-244; **V 239**
Berentowa Paulina z domu Deike, I 53
Bereska Henryk, II 141; III 363
Berezowska Maja, II 138, 241; III 293, 352
Berezowski Antoni, I 71
Berg Nikołaj W., III 34
Berger Jan, II 98
Bergman S., III 250
Berkeley George, V 165
Berlicz Sas zob. Strutyński Juliusz
Bern Jakub, I 55
Bernacka M., V 186
Bernacki Ludwik, I 40, 59, 70, 89, 106, 149, 198-199, 235, 243; II 17-18, 99, 236, 241-244, 246, 255, 416; III 66, 116, 223, 251, 327; IV 257; V 37, 39, 69, 145, 148, 152
Bernacki W., V 264
Bernadotte Jean, III 82
Bernard Tristan (właśc. Paul Bernard), V 112
Bernard Valère, V 192
Bernardus Lublinius zob. Biernat z Lublina
Bernat (Bernath, Bernarth) Maciej, I 184; II 318, 381; IV 210
Bernatowicz Feliks, **I 55-56**; V 160
Bernatowicz Ludwik, I 50
Bernatowiczówna Helena zob. Maleszewska Helena
Bernhardt Sarah (właśc. Henriette Rosine Bernard), IV 48, 51; V 175
Bernoulli J., II 243
Bernowa Wiktorja z Baranowiczów, I 55
Bernsteindówna Matylda zob. Posnerowa Matylda
Beroald Filip, III 222
Berowa Anna z Kromerów, V 16
Berowa Barbara, V 15
Berquin Arnaud, II 217; V 145
Bersano Begey Maria, III 276
Bersano Begey Marina, I 227; III 48, 276
Bersezio Vittorio, III 373
Bersohn Mathias, I 172
Bersohnówna Jadwiga zob. Krausharowa Jadwiga
Berson Seweryn, II 99; IV 20
Bért Paul, I 259
Berthaud Max zob. Chodźkiewicz Władysław Ksawery
Berton Henri, I 86
Bertramus A., II 333
Bertrand Aloysius, II 101
Bertuch Friedrich Justyn, II 392
Bertutowic S. zob. Lenczewski Bertutowic S.
Berwińska Krystyna, III 361
Berwińska Marianna Faustyna z Bukowskich, I 56
Berwiński Jakub Bonawentura, I 56
Berwiński Ryszard Wincenty, **I 56-57**, 108, 187, 221-222, 355; II 327; III 21, 54, 73; V 109, **239**
Beskow E., II 181
Bessaion Jean, II 33
Besser Wilibald, I 20

- Besseus (Besse) P., II 302
 Besson Joseph, I 188
 Best Theodor, III 57
 Besterman T., II 336
 Bestużew Aleksandr A., I 63; III 16
 Bestużew Nikołaj A., II 354
 Bestużew-Riumin Michail P., III 172
 Betański A., II 17
 Bethlen W., I 371
 Béthune Joanna de zob. Jabłonowska Joanna
 Bettauer H., III 250
 Bettini Mario, IV 15
 Beudin Jacques Félix, III 64
 Beuvius A., V 96
 Bevilaqua-Abstemius Lorenzo, I 70
 Beydale Cecylia, V 61
 Bèze Teodor de, IV 152-153
 Bezinówna Anna Barbara Dorota zob. Mitzlerowa Anna Barbara Dorota
 Bezmaski Henryk zob. Posner Stanisław
 Bętkowski Narbrzan, II 189
 Biagoli P., II 200
 Białaczowska Anna zob. Kochanowska Anna
 Białas Stefan, II 164
 Bialek Józef Zbigniew, II 183
 Bialek Klemens, I 372; IV 68
 Białkowska Brygida zob. Mrozińska Brygida
 Białozor Mateusz, II 335
 Białobłocka Julia zob. Sadowska Julia
 Białobłocki Jan, I 76
 Białobrzieszka Anna z Janikowskich, I 57
 Białobrzieski Janusz, I 57
 Białobrzieski Marcin, **I 57**
 Białokozowicz Bazyl, V 186
 Białopiotrowiczowa Kunegunda z Giedroyciów, III 343
 Białoruska Duda zob. Darowski Aleksander Weryha
 Białostocki Jan, II 121; III 240; IV 14
 Białynia-Chołodecki Józef zob. Chołodecki Józef Białynia
 Bianchi Giovanni Antonio (właśc. Giovanni Annutini), I 171
 Biart Lucien, III 412
 Bibikow Dmitrij G., IV 163
 Bibliander Teodor, II 439
 Bibliński K., V 176
 Bibrowska Izabela, II 80
 Bickel Konrad zob. Celtes Konrad
 Bicz Karol zob. Szczepański Ludwik
 Bidziński Stefan, III 88
 Biechońska Tekla zob. Przyborowska Tekla
 Bieder Edmund (pseud. Stanisław Berdyszynski), **I 59**
 Biederman Marcin, III 339
 Bieganowski Mikołaj, IV 121
 Bieganowski Z., V 72
 Biegańska Anna zob. Kraińska Anna
 Biegeleisen Henryk, **I 59-60**, 69, 252, 293, 294; II 100; III 32, 176, 212; IV 89, 92, 94, 97, 99-101; V 106
 Bieglowska Wiktoria Barbara zob. Rapacka Wiktoria Barbara
 Bielak Franciszek, I 23; II 177; III 129
 Bieleńska-Firlej K., V 212
 Bielawski A., V 145
 Bielawski Bruno, II 219, 388
 Bielawski Józef, **I 60-62**, 199, 236, 414; II 185; IV 257-259; V 36
 Bielecki August, I 258
 Bielińscy, rodzina, I 62; II 55, 238, 392, 406
 Bielińska Krystyna z Sanguszków, I 62; II 392
 Bielińska Tekla z Peplowskich, I 62; II 111
 Bielińska Tekla zob. Łubieńska Tekla
 Bieliński Franciszek, marszałek wielki koronny, I 62; II 111, 392, 406-407
 Bieliński Franciszek, pisarz wielki koronny, **I 62**; II 406; **V 240**
 Bieliński Jakub, IV 117
 Bieliński Józef, I 388; II 237; III 201, 252, 290
 Bieliński Michał, I 62
 Bieliński Paweł, I 91
 Bieliński Piotr, II 250; III 187
 Bieliński Wissarion, V 147
 Bieliński, starosta garwoliński, I 166
 Bielowska Justyna z Wisłockich, I 63
 Bielowska Kordula z Wisłockich, I 63
 Bielowska Marianna z Żędzianowskich, I 62
 Bielski August (pseud. Jan Plaza), I 37, **62-64**, 94-95, 116, 149, 179, 262, 271; II 8, 33, 67, 281, 354, 406-407, 416-417, 421; III 102, 204, 217, 266; III 367; IV 41-42, 44, 210; V 9, 113, 197, 224, **V 240**
 Bielski Grzegorz, I 62
 Bielska (Wolska) z Siemikowskich-Okszyce, matka Joachima Bielskiego, I 65-66
 Bielska Anna z Borzechowskich, I 65
 Bielska Domicela zob. Dzieduszycka Domicela
 Bielska Izabela Konstancja zob. Haurowa Izabela Konstancja
 Bielska Katarzyna zob. Wieszczycka Katarzyna
 Bielski A., V 72
 Bielski Jan, **I 64-65**; II 22
 Bielski Joachim (Volscius Bilscius), **I 65-66**, 67, 205; III 121, 222; IV 115; V 21, 182, **240**
 Bielski Leon zob. Belmont Leo
 Bielski (Wolski) Marcin, I 65, **66-68**, 90, 332; III 298; IV 115, 255; V 21, 63, 240
 Bielski Szymon (właśc. Mateusz), **I 68-69**
 Bienaimé, ksiądz, III 75
 Bieniarzówna Janina, II 323
 Bieniaszówna Józefina zob. Stasiakowa Józefina
 Bieniew Maurycy di zob. Beniowski Maurycy
 Beniowski Maurycy zob. Beniowski Maurycy
 Bieńkowska B., V 21
 Bieńkowski Antoni, III 72
 Bieńkowski Tadeusz, I 66, 219, 357; II 401; IV 117; V 257
 Bieńkowski Wiesław, III 96
 Bieńkowski Władysław, IV 112
 Biernacka Helena z Jordanów, I 69
 Biernacka Kornelia z Podłuskich, I 69
 Biernacka M.M., II 323; V 252
 Biernacka Natalia z Szulc-Holnickich, I 69
 Biernacki Aleksander, I 69
 Biernacki Andrzej, I 146; II 365, 416; III 262; IV 93; V 195
 Biernacki Mikołaj, **I 69**; V 54, **240**

- Biernat z Lublina (Bernardus Lublinus), **I 69-71**; II 8, 74; III 133; IV 128; **V 240**
- Bierzyńscy, rodzina, I 20
- Bierzyńska Maria (Teodora) zob. Wierzbowska Maria (Teodora)
- Biezanowski Józef, I 254
- Bignon Louis Pierre, IV 43
- Bilińska Joanna zob. Szajnochowa Joanna
- Biliński Krzysztof, IV 72; V 262, 266, 303
- Biliński Wojciech, IV 133
- Billip Kazimiera zob. Żukowska Kazimiera
- Billip Witold, I 238, 293, 324; III 36, 77, 139, 193, 368; V 62
- Binkis K., III 34
- Birabeau A., I 349; III 238
- Birch-Pfeiffer Charlotte, I 266; II 442
- Birckmann A., V 119
- Birkenmajer Aleksander, I 335; II 189; IV 218; V 73
- Birkenmajer Józef, I 271; II 22
- Birkenmajer Ludwik Antoni, I 322; II 189
- Birkowska Elżbieta z Sochów, I 71
- Birkowski Fabian, **I 71-73**; III 239; **V 240**
- Birkowski Szymon, I 71
- Birkowski Tomasz, I 71
- Birżiska Mykolas, III 34
- Bisay H. de, V 221
- Biskup Marian, II 189
- Bismarck Otto von, I 45; II 65, 121, 234, 260, 288; IV 45, 51-52
- Bisson Alexandre Charles Auguste, V 192
- Biszpink Piotr, V 42
- Biszpinkowa Józefa z Kickich, V 42
- Bizan Marian, II 252, 254; III 33, 145, 238; IV 90-91, 102
- Bjaganskaja Jadviga, III 197
- Björnson Björnstjerne Martinus, I 314; II 100, 372-373; III 250; IV 51
- Blaev G., II 59
- Blanchard Jean Pierre, III 281
- Blanchet François, II 358
- Blandrata Jerzy (właśc. Giorgio Biandrata), I 200, 331, 383-384; IV 21, 152
- Blasco Ibañez Vicente, IV 223
- Blau Hektor, II 316
- Blavet Émile Raymond, V 192
- Blenkensee C., III 34
- Blepoński Izasław zob. Szczeniowski Tytus
- Blizińska Maria z Zakrzewskich, I 73
- Blizińska Paulina z Sokolowskich, I 73
- Bliziński August, I 73
- Bliziński Józef Franciszek, **I 73-75**, 120; II 160, 420; **V 240**
- Bloch Augustyn, IV 48
- Bloch Jan, II 290
- Blochówna Aleksandra zob. Weyssenhoffowa Aleksandra
- Blochówna Maria zob. Kościelska Maria
- Blot S., II 425
- Blouët Paul zob. O'Rell Maks
- Blum Ernest, IV 192
- Blum H., V 137
- Blumauer Aloys, I 168
- Blume C., I 179; IV 232
- Blume Julianna zob. Wierzbowska Julianna
- Blumenhagen W., III 371
- Blumental Maurycy, I 43
- Blumentalowa Franciszka ze Studnickich, I 43
- Blumówna Bronisława zob. Przyborowska Bronisława
- Blustar zob. Ehrenberg Kazimierz
- Błachowska Apolonia zob. Tuczyńska Apolonia
- Błagoj Dmitrij D., III 34
- Błażewicz Olena, I 169; II 164, 355
- Błażewski (Błażowski) Marcin, **I 75**, 90, 111; II 278; **V 240**
- Bleszyńska Konstancja zob. Malczewska Konstancja
- Błędowska Aniela zob. Kropińska Aniela
- Błociszewska Tekla zob. Dziekońska Tekla
- Blok Aleksandr, III 111
- z Błonia Mikołaj zob. Pszczółka Mikołaj
- Błoński Jan, III 125, 185, 219; IV 36-37
- Błotnicka z Terleckich, matka Hipolita, I 75
- Błotnicki Hipolit, **I 75-76**, IV 63, 86
- Błotnicki Ignacy, I 75
- Blydowski A. zob. Sabowski Władysław
- Bnińska Wirydianna zob. Raczynska Wirydianna
- Bobin Romuald A., IV 50
- Bobieńska Celina, IV 112, 149
- Bobieńska Janina zob. Krzemieniecka Hanna
- Bobieńska Pelagia z Sochazewskich, II 289
- Bobieński Sylwan, II 289
- Bobola Andrzej, podkomorzy koronny, I 48
- Bobolewski Czesław, IV 130
- Bobowicz Zofia, II 195
- Bobowski Mikołaj, I 322; II 366; III 180, 349; IV 272; V 80-82, 91
- Bobrik N.P., V 36
- Bobrowa Joanna, II 250-252; IV 87, 95
- Bobrowicz Jan Nepomucen, I 89, 301, 395; II 34, 93, 125, 131, 238, 245, 333; III 59, 115-116, 129, 131, 139; IV 74, 204, 211, 258; V 36, 78, 107, 197
- Bobrowska Ewa zob. Korzeniowska Ewa
- Bobrowska Katarzyna zob. Łętowska Katarzyna
- Bobrowski Tadeusz, II 206; IV 127
- Bobrówna Ludwika, IV 96-97
- Bobrówna Zofia, IV 96
- Bobrykowicz Michał, III 62 (*V 738*)
- Bobrzyński Michał, II 70; III 206, 246; IV 144, 197; V 85, 148
- Bocage Paul, V 192
- Boccaccio Giovanni, I 126, 157, 335, 384, 404; II 369-370; III 83-84; IV 181, 191
- Boccamunde D., II 368
- Bochen Paweł, II 302
- Bochnakowa Anna, III 401
- z Bochni Stanisław zob. Gąsiorek Stanisław
- Bochwic Tadeusz, III 360
- Bocian K., V 36
- Bocian Wileński zob. Laskarys Jerzy
- Bock F.S., II 368
- Boczowska Maria zob. Kirkorowa Maria
- Boczyłowic (Boczyłowic, Boczyłowicz, Boczyłowicz) Jakub, **I 76**; III 203
- Bodin Camille zob. Bastide Jenny Dufourquet
- Bodniak Stanisław, II 278

- Bodnicki A., II 265
 Bodo Eugeniusz, II 287
 Bodzantowicz K.S. zob. Suffczyński Kajetan
 Bodzantowicz L.B. zob. Suffczyński Kajetan
 Boë Jacob, III 218; V 12
 Boecjusz zob. Boethius Anitius Mantlius
 Boehme Jakob, I 152, 362; III 28, 31
 Boehme Johann Gottlob (Jan Bogufal), I 215; IV 27
 Boehmius J.E., II 22
 Boelcke Józef Ignacy, **I 77**
 Boethius Anitius Mantlius, I 34; II 202
 Bogacki F., II 290
 Bogacz M., II 400
 Bogatkówna Leokadia zob. Perzyńska Leokadia
 Bogdan D., V 224
 Bogedain Bernard, III 9
 Bogobojna zob. Łuszczewska Jadwiga
 Bogomolca Urbanus Vallistius de Stari Las zob. Radzi-
 will Albrycht Stanisław
 Bogomołowa Natalia A., II 339
 Bogucicki Józef, I 236, 286
 Bogucki Józef Symeon, **I 77**; III 140; **V 240**
 Bogucki Malachiasz, III 386
 Bogucki Sych (Zygmunt), III 389
 Bogumił Aquafontis herbu Łopata zob. Śniadecki Jędrzej
 Bogumił, ojciec Janka z Czarnkowa, II 24
 Boguska Emilia z Marczewskich, III 218
 Boguska Władysława zob. Święcicka Władysława
 Boguski Jan, III 218
 Bogusław z rodu Róźyców, ojciec Wincentego Kadłubka,
 II 66
 Bogusław, franciszkanin, I 49
 Bogusław XIII, książę słupski, III 92
 Bogusławska Anna Teresa z Linowskich, I 83
 Bogusławska Augusta z Siegmundów, I 83
 Bogusławska Julia z Norblinów, I 82
 Bogusławska Katarzyna z Fröhlichów, I 81-82
 Bogusławska Konstancja z Pięknowskich, I 81
 Bogusławska Marianna zob. Wężykowa Marianna
 Bogusławska Rozalia zob. Osińska Rozalia
 Bogusławska Urszula zob. Pudłowska Urszula
 Bogusławski A., III 181-182
 Bogusławski Jan, IV 118
 Bogusławski Józef Konstanty, **I 80-81**; IV 193
 Bogusławski Leopold, I 83
 Bogusławski Stanisław, **I 81**
 Bogusławski Władysław, I 81, **82-83**, 86
 Bogusławski Wojciech, I 81-82, **83-87**, 89, 115, 159, 242-
 -243, 414; II 81-82, 216; III 200, 244, 340-341; IV 27;
 V 225, **241**
 Bogusz Jan, II 201
 Bogusza (Benedykt), V 233
 Bohdziewicz Antoni, I 292; IV 46
 Bohlen Peter, III 266
 Bohomolcowa Franciszka z Cedrowskich, I 88, I 91
 Bohomolec Franciszek, I 66-67, 75, 84, **88-91**, 99, 198,
 391, 395; II 140, 153, 240, 370, 398; III 61, 114-115,
 189, 203; IV 13-14, 167; V 143, **241**
 Bohomolec Jan Chryzostom, I 75, 88, **91-92**
 Bohomolec Paweł Józef, I 88, 91
 Bohonos-Zagórska Maria, V 148
 Bohowityn zob. Niedźwiedzka Zofia
 Bohowityn-Kozieradzka Zofia zob. Niedźwiedzka Zofia
 Bohowitynówna Maria zob. Świdarska Maria
 Bohusz Franciszek Ksawery, II 272, 321; IV 149; V 96
 Bohusz Marian zob. Potocki Józef Karol
 Bohuszówna Anastazja zob. Mierowa Anastazja
 Boieldieu François Adrien, I 86
 Boileau Despréaux Nicolas, I 235, 285, 346; II 192, 436;
 III 94, 116; V 164
 Boirie J. de, I 243
 Boisgobey F. du, V 222
 Boissard Jean Jacques, I 394
 Boissier Gaston, III 249
 Bojanowska Konstancja zob. Lubińska Konstancja
 Bojanowska Magdalena z Kęszyckich, II 391
 Bojanowski Andrzej, V 223
 Bojanowski Bogusław, II 391
 Bojanowski Edmund, bl., II 360
 Bojarska Anna, V 212
 Bojarska-Syrek Joanna, V 137
 Bojarski Jacek Stanisław, II 20
 Bojarski W., I 252
 Bojko N., V 278
 Bokszczanin Maria, III 86, 193, 350; IV 53, 179
 Bolanden Konrad de, I 92
 Bolecki Włodzimierz, I 53-54; V 239
 Bolek Krut zob. Lubowski Edward
 Bolomowski F., I 127
 Boleski Andrzej (Andrzej Baumfeld), II 125, 157; III 189;
 IV 36, 90, 92-93, 188, 254
 Bolesław I Chrobry, król pol., I 116, 130, 271, 308, 355;
 II 5, 265, 302, 400, 405; III 312, 332; IV 146, 179; V 149,
 233, 252
 Bolesław II Szczodry (Śmiały), król pol., I 46, 57, 97, 263,
 308, 328, 334, 390, 409; II 265, 348; III 345, 376; IV 127;
 V 38, 134-135
 Bolesław III Krzywousty, książę pol., I 162, 308; II 92,
 265; V 204
 Bolesław Wstydlivy, książę krakowski i sandomierski,
 I 49; II 266; V 232
 Bolesławita B. zob. Kraszewski Józef Ignacy
 Bolesławska Anna zob. Wyrwiczowa Anna
 Bolesławski Bolesław, III 318
 Bolesny Bolesław zob. Sabowski Władysław
 Bolesa Juliusz zob. Koziebrodzki Władysław Bolesa
 Bolko I, książę opolski, III 245
 Bolko V, książę glogowsko-opolski, I 311
 Boloz-Antoniewicz Jan zob. Antoniewicz Jan Bołoz
 Bołoz-Antoniewiczówna Antonina zob. Zaleska Antonina
 Bomba Gerwazy zob. Szyrmer Ludwik
 Bona Sforza d'Aragona, królowa pol., żona Zygmunta I
 Starego, I 148, 214, 219, 364, 411; II 202, 266, 291-292,
 III 63, 230, 326, 346, 348; IV 24, 238
 Bonamico Lazaro, II 22, 277; III 188, 216, 384
 Bonaparte Louis (Ludwik Bonaparte), III 20
 Bonawentura z Kochanowa zob. Potocki Leon
 Bonawentura, św., II 203, 434
 Boncek Norbert zob. Bonczyk Norbert
 Boncompani C., III 47

- Bonczyk (Boncek; Bontzek) Norbert, **I 92-93; V 241**
 Bonczyk Walenty, I 92
 Bonczykowa Anna z Łukaszczyków, I 92
 Boner Jan, I 219, 377; IV 21
 Boner Seweryn, III 101
 Bongarsius Jacobus, II 75
 Bonifacy z Kwerfurtu zob. Bruno z Kwerfurtu
 Bonnefoy Yves, III 152
 Bonstetten Charles Victor de (Karl Victor von), II 251
 Bontzek Norbert zob. Bonczyk Norbert
 z Bończy Leonard zob. Leonard z Bończy
 Boothby G., V 222
 Borak Jonas, IV 92
 Borakowska Ludwika zob. Raciborska Ludwika
 Borakowska Marianna zob. Magnuszewska Marianna
 Borakowski Dominik, II 407
 Boratyński Piotr, IV 282
 Borawski Stanisław, III 292
 Borejkówna Emilia zob. Chamcowa Emilia
 Borek H., I 326
 Borek P., V 48-49, 59, 316
 Borelowski Marcin, II 327-328; III 378
 Boreziński Brzezinensis Adam Alberti zob. Burski Adam
 Borgia Lucretia, II 343
 Borgiowie, rodzina, II 373
 Borisowa W., V 212
 Borkowska Aleksandra, III 218
 Borkowska Franciszka z Dzieduszyckich, I 93-94
 Borkowska Grażyna, III 195
 Borkowska Marianna zob. Kwiatkowska Marianna
 Borkowska Seweryna z Cieleckich, I 93
 Borkowska Stefania, II 435
 Borkowski Aleksander (Leszek) Dunin (pseud. Leszek),
I 93-94, 290; II 407; III 102; IV 27; V 9, **241**
 Borkowski Franciszek Dunin, I 93-94
 Borkowski Jan, II 7
 Borkowski Józef Dunin, I 64, 93, **94-95**, 262; II 219, 407;
 III 102; V 9
 Borkowski Karol, I 129
 Borkowski Leszek Dunin zob. Borkowski Aleksander
 Dunin
 Borkowski Stanisław Dunin, I 63; III 326
 Born Bertrand de, I 23
 Bornier Henri, IV 43
 Borodzicz, ksiądz, I 155
 Borodziczówna Sekundyna zob. Czarnocka Sekundyna
 Borowicka Pelagia zob. Buszczyńska Pelagia
 Borowkin S., V 57
 z Borowna Beata zob. Długoszowa Beata
 Borowska Wanda zob. Brzozowska Wanda
 Borowski A., V 224
 Borowski Ignacy, I 95
 Borowski Leon (pseud. Pergrubius), I 25, **95-96**; III 16;
 IV 85, 216; **V 241**
 Borowski Stanisław, II 218; III 260, 292; IV 204
 Borowski Stanisław, syn Leona, I 95
 Borowski Tadeusz, IV 47
 Borowski Tomasz, II 14
 Borowy Wacław, I 252, 293; II 130, 131, 140; III 11, 22-23,
 26, 28-32, 86, 146, 148, 151, 307; V 135, 198, 207, 212
 Borówczanka Karolina zob. Miarka Karolina
 Borsucka Maria, IV 136 (V 742)
 Bortnowski W., II 323
 Borzechowska Anna zob. Bielska Anna
 Borzewicka Katarzyna zob. Zbylitowska Katarzyna
 Borzewski Antoni, I 117; II 112
 Borzęcka Marianna zob. Wilkońska Marianna
 Borzęcka Świętosława zob. Sienkiewiczowa Świętosława
 Borzęcki Aleksander, II 77
 Borzęcki Kazimierz, II 87
 Borzęcki P., IV 204
 Borzkówna Marcjanna zob. Wiszniewska Marcjanna
 Borzym Stanisław, IV 165; V 185
 Borzymowska Izabela, I 96
 Borzymowska Karolina zob. Giedroyciowa Karolina
 Borzymowska Zofia Anna, I 96
 Borzymowski Jan Maksymilian, I 96
 Borzymowski Maciej, I 96
 Borzymowski Marcin, **I 96-97; V 241**
 Borzymowski Wojciech, I 96
 Borzysławska Dorota zob. Ponętowska Dorota
 Borzyszkowski Józef, II 90, 413; V 265
 Borzywój zob. Korotyński Wincenty
 Boscamps Lasopolski Karol, I 191; II 242
 Boska A., V 135
 Bossange Hector, II 31
 Bossuet Jacques Bénigne, I 188; II 42; III 289
 Bostel Ferdinand, II 75
 Bostroem A., II 141
 Bośniacka Elżbieta, **I 97**; II 198, 262
 Bośniacki Zygmunt Grzymała, I 97
 Botkin Wasilij P., IV 23
 Botzaris Markos, III 149
 Boudier de Villermet Pierre Joseph, II 17; III 61
 Bouffal B., IV 246
 Bouffal Hipolit, V 131
 Bouffalowa Zofia z Marcinkiewiczów, V 131
 Bouffałówna Maria zob. Wyslouchowia Maria
 Boufflers S.J. de, III 130
 Bougainville Louis Antoine de, I 240
 Bouilly Jean Nicolas, I 85-86
 Bourdet Edouard, II 364; III 238
 Bourget Paul, I 144; III 297, 313
 Bourgogne A.J.F., III 313
 Boursault Emmanuel, III 337
 Boutmy Émile Gaston, III 274
 Boverly J., I 165
 Bowles Caroline, II 236
 Boy zob. Żeleński Tadeusz
 Boyé P., II 335-336
 Boyer d'Argens J.B. de, II 415
 Boym Michał Piotr, **I 97-98; V 241**
 Boym Paweł, I 97
 Boznański Feliks, I 294
 Bracciolini Poggio, II 19; III 350
 Bracco Roberto, II 100; III 398; V 112, 228
 Braddon Mary Elisabeth, I 278
 Brahmer Mieczysław, II 121; III 86, 242, 276; IV 96; V 36,
 136
 Brajerski Tadeusz, I 51

- Brandebergensis Adrianus zob. Rej Mikołaj
 Brandes Georg (Jørgen) M., I 314; II 52; III 331
 Brandes Johann Christian, I 255
 Brandesius Gerardus, III 395
 Brandovius zob. Brandowski Stanisław
 Brandowska Elżbieta z Sonnetów, I 99
 Brandowska Helena z Cichowiczów, I 98
 Brandowski Alfred, I 98
 Brandowski Stanisław, **I 98-99**
 Brandt J., V 261
 Branicy, rodzina, I 252; II 17
 Branicka Eliza zob. Krasieńska Eliza
 Branicka Izabela (Elżbieta) z Poniatowskich, II 91; III 183; IV 143; V 35, 95
 Branicka Róża zob. Tarnowska Róża
 Branicki Aleksander, I 20; II 228
 Branicki Franciszek Ksawery, I 192, 207; III 278-279, 404, 407
 Branicki Jan Klemens, I 190; II 9, 17, 170, 359, 436; III 103; IV 142
 Branicki Ksawery, I 164, 339; V 100
 Branicki Sebastian, II 439
 Brat Seweryn zob. Goszczyński Seweryn
 Bratkowska Roma zob. Przybyłowska-Bratkowska Roma
 Bratkowski Bohdan, I 99
 Bratkowski Daniel, **I 99-100**
 Bratkowski Stanisław, **I 100-101**; II 323; **V 241**
 Bratkowski Stefan, II 43; V 72
 Braunfels W., V 230
 Brazier Nicolas, IV 111
 Bredkrajcz Norbert, **I 101**
 Bréhier Julie zob. Delafaye-Bréhier Julie
 Breidenbach B., V 22
 Breitkopf J., I 215
 Brejdygant Stanisław, IV 51
 Brendel F., IV 242
 Brensztejn Michał, V 75
 Brentano Clemens, III 374
 Breslauer J., V 36
 Bressler Jan Baltazar, I 76
 Bret A., V 144
 Bretschneider P., II 298
 Breyn Jakub, II 243; III 402
 Brezinus Masovita zob. Grzegorz Paweł z Brzezin
 Brieux Eugène, II 38
 Briger C. de, franciszkanin, I 49
 Briusow Walerij J., V 308
 Broch Jan zob. Brożek Jan
 Brockhaus Friedrich Arnold, III 143; IV 114
 Brocki Jan zob. Brożek Jan
 Brodacki Grzegorz, III 186; V 131, 294
 z Brodni Waclaw zob. Waclaw Ubogi z Brodni
 Brodnicki A., V 202
 Brodowska Leontyna zob. Szaniawska Leontyna
 Brodowska Teofila z Konwickich, I 101
 Brodowski Edward, I 101
 Brodowski Feliks, **I 101-102**; **V 241**
 Brodowski S., III 411
 Brodzińska Anna z Fichhauzernów, I 103
 Brodzińska Franciszka z Radzikowskich, I 102
 Brodzińska Szczęsna zob. Szotarska Szczęsna
 Brodzińska Wiktoria z domu Holly, I 103
 Brodziński Andrzej, **I 102**, 103, 106; III 356
 Brodziński Jacek, I 102
 Brodziński Kazimierz, I 46, **102-107**, 140, 147, 152, 237, 239, 241, 257, 343, 389; II 13, 42, 68, 93, 138-139, 159-160, 193, 207, 224, 250, 267-268, 275, 285, 394, 430; III 95, 211, 356; IV 13, 42, 44, 193, 264; V 40, 68, 77-78, 113, 158-160, 226, **242**
 Brodziński Piotr, I 103
 Brodzka Alina, II 182-183; III 300, 362; IV 67
 Brodzki Eugeniusz, I 168
 Broeder C., IV 200
 Broel-Plater Włodzimierz Stanisław zob. Plater Włodzimierz Stanisław
 Broel-Plater Władysław zob. Plater Władysław
 Broekere Maria zob. Węcłewska Maria
 Broglie Charles de, II 17
 Bronarska M., II 183
 Bronarski Alfons, IV 36
 Broniewska Barbara zob. Górnicka Barbara
 Broniewska Elżbieta zob. Cieklińska Elżbieta
 Broniewski Władysław, III 160; V 207
 Bronikowska Albertyna ze Świącickich, I 109
 Bronikowska Aleksandra z Garczyńskich, I 108
 Bronikowska Krystyna z domu von Thiele, I 107
 Bronikowska M., II 195
 Bronikowski Aleksander August Ferdynand, **I 107-108**; II 285, 297; **V 242**
 Bronikowski Antoni, **I 108-109**; **V 242**
 Bronikowski Jan Piotr, I 107
 Bronikowski Ksawery, III 21, 173
 Bronikowski Wiktor, I 108
 Bronowickaja A., III 197
 Broscius Jan zob. Brożek Jan
 Broszcz Jan zob. Brożek Jan
 Brose Karl, I 136
 Broselówna Marianna, II 91
 Broski Jan zob. Brożek Jan
 Broszcz Jan zob. Brożek Jan
 Broszkiewicz Jerzy, V 209
 Brown E., V 86
 Brown John, III 147-148
 Browning Elisabeth, III 297
 Browning Robert, II 101
 Brożek Andrzej, III 9
 Brożek Jakub, I 109
 Brożek Jan, **I 109-110**; II 189; IV 33, 82; IV 210; **V 242**
 Brożek Ludwik, II 263, 266; IV 132
 Brożek Mieczysław, II 76, 129, 138, 189, 203, 279, 292, 439; III 230, 325, 374, 395; IV 138, 153, 272; V 240, 248, 261-262, 273
 Brówcanka Franciszka zob. Choromańska Franciszka
 Brtań Rudo, II 141
 Bruchnalski Wilhelm, I 75, **110-112**; II 65, 93, 241; III 23-32, 129, 205, 251, 255, 350; **V 242**
 Bruchrynek, I 178
 Brückmann zob. Mostnik Michał
 Brückner Aleksander Marian, I 112
 Brückner Aleksander, I 14, 43, 70, 75, **112-114**, 132, 175, 201, 261, 321-322, 331, 359, 363, 385, 388-389, 399;

B

- II 18, 57, 87, 110, 137, 140, 198, 333, 366, 370, 417, 427; III 34, 57, 84, 86, 89-90, 104-106, 158, 180, 214, 227, 245, 291-293, 325, 348-349, 351-352, 384-385, 388, 393; IV 14, 37, 84-85, 113, 128, 134, 153, 211, 256, 273, 282; V 48, 66, 80-82, 197-198, **242**
- Brücknerowa Emma z Hakelbergów, I 112
- Brücknerowa Emma z Kilianów, I 112
- z Brudzewa Wojciech zob. Wojciech z Brudzewa
- Brudzewska Balbina zob. Miłkowska Balbina
- Brudziński W.L., V 57
- Brueggemann zob. Mostnik Michał
- Bruceys D., V 144
- Brühl Alojzy Fryderyk, I 85, **114-115**, 166
- Brühl Heinrich von, I 114; II 10
- Brühl, II 264
- Brühlowa Józefa z Schaffgotschów, I 115
- Brühlowa Maria Anna z Kolwathów, I 114
- Brühlowa Marianna Klementyna z Potockich primo voto Sollohobowa, I 114-115
- Brühlowie, rodzina, I 258
- Bruner Edward, IV 155
- Bruner Ludwik zob. Sten Jan
- Bruner-Niczowa Wanda, III 194; V 208
- Brunerowa Anna z Libasów, IV 155
- Brunerowa Maria Stella zob. Stenowa Maria Stella
- Bruni Leonardo zw. Aretino (Aretinus), III 84, 240
- Bruno Giordano, I 23; III 135
- Bruno Vincentius, I 211
- Bruno z Kwerfurtu, **I 115-117**; V 233, **242**
- Bruno, ojciec Brunona z Kwerfurtu, I 115
- Brusiek Jakub, III 389
- Brusiek Walenty zob. Roździeński Walenty
- Bruśkowa z Boguckich, matka Walentego Roździeńskiego, III 389
- Brutus Marcus, I 375; II 201
- Bruno zob. Lubieniecki Stanisław młodszy
- Bruun Laurids, IV 65
- Brygida Szwedzka, św., V 81
- Brykalska Maria, IV 229
- Brykczyńska z Karśnickich, matka Józefa, I 117
- Brykczyński Antoni, I 117
- Brykczyński Józef, **I 117-118**, 168; II 112, 360
- Bryl Janka, III 33, 197
- Brylingerus Nicolaus Erven, I 394
- Bryll Irena, V 131
- Bryniarska Tekla zob. Anczycowa Tekla
- Brynskij E.S., I 301
- Brzechfówna Magdalena zob. Lubina Magdalena
- z Brzegu Jan zob. Leszczyński Jan
- Brzeska Maria zob. Kalinkowa Maria
- Brzeska Zofia zob. Lubieniecka Zofia
- z Brzezin Grzegorz Paweł zob. Grzegorz Paweł z Brzezin
- z Brzezin Szymon zob. Szymon z Brzezin
- Brzezina M., III 128
- Brzezina Maria zob. Sadowska Maria z Brzezinów
- Brzezinensis Gregorius Paulus zob. Grzegorz Paweł z Brzezin
- Brzezinowie, rodzina, IV 11
- Brzeziński Józef, IV 250
- Brzeziński S., III 217
- Brzeżeczka Tekla zob. Godebska Tekla
- Brzoski Jan zob. Brożek Jan
- Brzostowscy, rodzina, I 118
- Brzostowska Ludwika z Sadowskich, I 118
- Brzostowski Aleksander Bolesław, I 274
- Brzostowski Józef, I 118
- Brzostowski Paweł Ksawery, **I 118-119**, 257; II 161, 238; IV 233; V 123, 127, **242**
- Brzostowski Robert, II 428
- Brzostowski Stanisław, I 118
- Brzostowski Tadeusz, V 86
- Brzoza Teodor, IV 51
- Brzozowska Danuta, I 381-382
- Brzozowska Eulalia z domu Bellier, I 120, 124
- Brzozowska Julia zob. Niewiarowska Julia
- Brzozowska Wanda z Borowskich, I 121
- Brzozowska z domu Damarc, matka Karola, I 119
- Brzozowski Franciszek, I 121
- Brzozowski Karol, **I 119-121**, 124; II 326; III 21, 54, 140; V 199
- Brzozowski Stanisław (właśc. Leopold Stanisław Leon), **I 121-124**, 125, 146, 361-362; II 262; III 111, 184, 186; IV 46; V 185, 206, **242-243**
- Brzozowski Stanisław Korab, I 119, **124**, 125; **V 243**
- Brzozowski Wincenty, ojciec Karola, I 119
- Brzozowski Wincenty Korab, I 119, 124, **125**; **V 243**
- Brzozowski Zenon, I 286; IV 87
- Brzostowicz M., IV 50
- Buchanan George, V 179-180
- Buchanan Robert Williams, II 296
- Buchmann zob. Bibliander Teodor
- Buchwald-Pelcowa Paulina, II 136, 422; III 83-84; IV 36, 211; V 164, 290
- Bucichowski Wacław, II 434
- Buckle Henry Thomas, III 192; V 179
- Buczyński Krzysztof, III 401
- Buczyński Stanisław, III 401
- Buczyński Wincenty, **I 125-126**
- z Bud Szymon zob. Budny Szymon
- Buddensieg Hermann, IV 103
- Budka Metchie Józef Edward, III 128-129
- Budka Włodzimierz, II 139
- Budkiewiczówna Anna zob. Krupińska Anna
- Budkowa Zofia zob. Kozłowska-Budkowa Zofia
- Budkowska Janina, III 36
- Budny Bieniasz, **I 126**; **V 243**
- Budny Szymon, I 58, 126, **127-128**, 201, 303; II 221, 237; **V 243**
- Budrewicz Tadeusz, II 183
- Budrewicz W., II 303
- Budziłowicz Jakub, IV 78
- Budziszewska Wanda, III 292
- Budzyk Kazimierz, I 17, 40, 292; II 124, 125, 167, 285, 311; III 122, 236, 245, 352, 386, 389; IV 125, 191, 211; V 83, 128, 197
- Budzykowa Hanna, I 17, 40; II 124, 167, 311; III 122, 236, 245, 389; IV 125, 191, 211; V 83, 128, 197
- Budzyńska Anna zob. Święcka Anna
- Budzyńska Kunegunda z Ilińskich, I 128-129
- Budzyńska Otolina z Konopackich primo voto Lasotowa, I 129

- Budzyńska Paulina z domu Ballè, I 129
 Budzyński Ignacy, I 128-129
 Budzyński Michał, **I 128-129; V 243**
 Budzyński Wincenty, I 128, **129-130**; IV 63
 Buffon George Louis, I 346; III 289; IV 147, 149
 Bugaj Roman, IV 33-34
 Buisson Paul Ulric, I 86
 Bujalowska Bożena, IV 162 (*V 742*)
 Bujańska J., I 193
 Bujnicka Konstancja zob. Chodźkowa Konstancja
 Bujnicka Maria, III 68
 Bujnicki Andrzej, I 130
 Bujnicki Kazimierz, **I 130; V 243**
 Bujnicki Tadeusz, IV 48-50, 52
 Bujnicki Zygmunt, I 130
 Bujnoch Josef, I 309
 Bujnowski Michał, II 302
 Buk M., III 52
 Bukar S., II 335; III 166
 Bukatko Adam zob. Krechowiecki Adam
 Bukaty Antoni, I 405-406; III 123-124
 Bukowiec Paweł, V 94, 243, 304, 315
 Bukowieccy, rodzina, IV 87
 Bukowiecka Waleria zob. Motty Waleria
 Bukowiecka Zofia, **I 130-131; V 243**
 Bukowiecki Ludwik, I 130
 Bukowińska Emilia z Gozdawa-Lipińskich, I 131
 Bukowińska Maria z Pinków, I 132
 Bukowiński Cyprian, I 131
 Bukowiński Władysław, **I 131-132; V 243**
 Bukowska Marianna Faustyna zob. Berwińska Marianna Faustyna
 Bukowski Andrzej, I 224; II 90, 413; V 125
 Bukowski Henryk, V 213, 288
 Bulla Franz Heinrich, II 81
 Bullinger Heinrich, I 200; II 283, 439; III 350
 Bulwer-Lytton Edward George, I 240, 317; II 168
 Bułakowska Marianna zob. Rzętkowska Marianna
 Buława Ernest zob. Tarnowski Władysław
 Bulharyn Jan Tadeusz, II 249, 354; III 17
 Bunin Iwan A., II 364
 Bunina Maria zob. Kasprowiczowa Maria
 Bunsch Karol, IV 232
 z Buńczy Leonard zob. Leonard z Bończy
 Buonaccorsi Filippo zob. Kallimach Filip
 Buonaccorsi Pietro, II 74
 Buonarroti Filippo Michele, V 103
 Buonarroti Michelangelo, I 53; II 12, 328; III 150, 247; IV 43
 Burani P., V 192
 Burbonowie, dynastia, III 50; V 186
 Burchard John, V 148
 Burchardt Jerzy, V 73
 Burdziej Bogdan, IV 207
 Burek Tomasz, I 122; V 258
 Burgaud des Marets J.H., III 26
 Bürger Gottfried August, I 185; III 25, 31, 170; IV 178
 Bürgerówna Anna zob. Wolska Anna
 Bürgerówna Ludwika zob. Linde Ludwika
 Bürges Józef zob. Pierges Józef
 Burkatów Maria zob. Zaleska Maria z Burkatów
 Burkot Stanisław, II 183, 261-263, 265, 267-268; IV 129; V 245
 Burley Gwalter, I 67; V 63
 Burliga Bogdan, V 73
 Burnett Frances Eliza, V 155-156
 Burns Robert, II 236; III 218
 Bursche Edmund, II 368
 Bursius Adam zob. Burski Adam
 Burska Anna, I 133
 Burska Barbara, I 133
 Burski Adam, **I 133**; III 311; IV 225; **V 244**
 Burski Wojciech, I 133
 Burszta Józef, IV 121
 Bury Richard de, II 102
 Burzan Wiktor zob. Mellerowa Zofia
 Burzecki Tomasz zob. Jodelka-Burzecki Tomasz
 Burzyńska Helena zob. Wróblewska Helena
 Burzyński Tadeusz, I 89
 z Buska Maciej zob. Maciej z Buska
 Busłajew Wasilij, II 338
 Buszczyńska Helena z Józefowiczów, I 133
 Buszczyńska Pelagia z Borowickich, I 133
 Buszczyński Stefan, **I 133-134**; II 206-207, 347; III 48; V 33, **244**
 Buszczyński Wincenty, I 133
 Buszewicz Elwira, V 267
 Buśka-Wroński Stanisław, I 95
 Butkiewicz Aleksander, II 428
 Butler Michał, II 95
 Butrymowicz Bogusław, **I 134-135; V 244**
 Butrymowicz W., II 171
 Buttmann F.K., I 376
 Buzek A., II 298
 Buzykówna Marianna zob. Turowska Marianna
 Bużeńska, podskarbina ziemska, IV 272
 Bużeński Piotr, IV 272
 Bychowiec Józef Władysław, **I 135-136**
 Bychowska Marianna zob. Libicka Marianna
 z Byczyny Piotr zob. Piotr z Byczyny
 Bykowska Antonina z Terleckich, I 136
 Bykowska Bogumiła ze Świętorzeczkich, I 136
 Bykowska Franciszka z Kamińskich, I 137
 Bykowska Georgina z Mirosławskich, I 138
 Bykowski Antoni Jaksa, I 137
 Bykowski Ignacy Jaxa, **I 136-137; V 244**, 273
 Bykowski Maciej, I 136
 Bykowski Piotr Jaksa, **I 137-138**
 Bykowski Roman, I 136
 Bykowski Tadeusz, I 136
 Bylicka M., I 199, 410
 Były Konfederat zob. Wołodźko Wacław Walery
 Byron George Gordon, I 95, 129, 164, 185, 240; II 41, 47, 51-52, 84, 100, 113, 127, 179, 200, 236, 239, 253, 311-312, 424; III 11, 25, 30-31, 76, 120, 150, 170, 217-219, 227, 275, 412; IV 10, 79, 127, 202, 223, 274; V 60, 185, 194, 199, 245
 Bystram Gotard, I 69
 Bystram Mikołaj, I 69
 Bystramowa Marta, I 69

- Bystroniowa A., IV 51
 Bystron Jan Stanisław, I 19-20, 404; II 125; III 101; V 40
 z Bystrzykowa Michał zob. Michał z Bystrzykowa
 Bywalski zob. Brykczyński Józef
 Bzicki Andrzej, III 213
 Bzowska Tekla zob. Gaszyńska Tekla
- C.** B. zob. Bazylik Cyprian
 C.G. zob. Godebski Cyprian
 C.N. zob. Norwid Cyprian
 C.S. zob. Bazylik Cyprian
 Caballero Fernán, III 373
 Caballus F., III 203
 Caban Wiesław, V 157
 Cabet Étienne, II 286
 Cabrit Fryderyk, II 55
 Caché Benedikt de, II 411
 Cadlubconis (Cadlubonis) Vincentius zob. Kadłubek
 Wincenty
 Cadol E., V 192
 Caesar Caius Iulius, I 170; II 102, 236; III 149-150, 218;
 IV 141; V 13, 22, 224
 Cagliostro Alessandro (właśc. Giuseppe Balsamo), III 371
 Caignez Louis Charles, I 41
 Cailhava Jean François, V 145
 Caillavet Gaston Arman de, V 112
 Caillet Maria zob. Kaczkowska Maria
 Caillois Roger, III 282-283
 Caïn Henri, IV 50
 Calagius Andrzej, IV 277; V 41
 Calderón de la Barca Pedro, I 27, 41; II 82-83, 219; III 276;
 IV 96, 101, 197
 Callimacho Romano zob. Kallimach Filip
 Callimachus (Kallimachus) Experiens zob. Kallimach Filip
 Callimachus Etruscus zob. Kallimach Filip
 Callimachus de Thebaldis Ph. zob. Kallimach Filip
 Calliopius Nicolaus Musculus zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 Calmettes A., IV 50
 Calvet J., I 361
 Calvin Jean zob. Kalwin Jan
 Camerarius Joachim, IV 271
 Camões Luiz Vaz de, III 315 (V 740); IV 273-274
 Campbell Thomas, II 236
 Campe Joachim Heinrich, I 136; II 308; IV 64, 154, 208
 Campensis Joannes, I 214; III 351
 Canaparius Joannes (Jan Kanaparz), V 233
 Canisius H., V 233
 Canisius Petrus (Piotr Kanizjusz) V 119
 Cantacuzino Jordacheo, II 219
 Cantu Cesare, I 241
 Capdueil Pons de, I 23
 Capendu Ernest, V 192
 Cappelli Ludwik Alojzy, IV 85
 Caprivi Leo, II 222
 Caraccioli Louis Antoine de, III 406, 410
 Caracciolo Henriette, III 373
 Carco Francis, II 313
 Cardenal Peire, I 23
 Carducci Giuseppe, III 394
 Carlinus Johannes Jacobus, III 357
 Carlyle Thomas, V 72
 Carmontelle Louis Carrogis, I 84 (V 731)
 Carnob zob. Sędziwój Michał
 Caro Jakob, I 178-179
 Caro P., V 221
 Carossi Jan Filip, I 255
 Carpegna di Falconieri Wiktoria zob. Mańkowska Wiktoria
 Carpiga Stanisław zob. Karpiga Stanisław
 Carpine Giovanni da Pian del, I 49
 Carré F., V 192
 Carré Michel, IV 192
 Carrière M., II 291
 Cartandrus A., I 394
 Carteret Philippe, I 240
 Carzyńska Barbara, IV 82
 Casanova Zofia zob. Lutowska Zofia
 Casaubon Isaac, IV 209, 211
 Caselius Joannes, IV 209
 Casimir zob. Sarbiewski Maciej Kazimierz
 Cassius Caius Longinus, II 201; III 121, 272
 Cassman Ch., I 212
 Castagnoli G., IV 50
 Castellani Carlo, IV 162
 Castelli Ignaz Franz, I 86
 Castet N., III 244
 Castiglione Baldassare, I 358 (V 733)
 Catho, autor „Disticha moralia” zob. Pseudo-Cato
 Cathrein V., I 353
 Catilina Lucius Sergius, III 108, 252
 Cato Marcus Porcius Utcensis, I 158; V 165
 Catulli P.A., IV 50
 Catullus zob. Lange Antoni
 Catullus Valerius, I 205, 364; II 74, 139; III 332; IV 37
 Caumont de La Force Charlotte Rose, I 137; III 130
 Cavaignac Louis E., III 20
 Cavalcanti V., III 363
 Cavour Camillo Benso, V 64
 Cayez (?) Maria zob. Kaczkowska Maria
 Cazalis Henri, I 345
 Cazin Paul, III 152, 225, 393; V 30
 Cebes zob. Kebes
 Čech Svatopluk, IV 199
 Cecylia Renata Habsburżanka, królowa pol., żona Władysława IV Wazy, II 158; III 213
 Cedrowska Franciszka zob. Bohomolcowa Franciszka
 Cegielska Józefa z Palkowskich, I 139
 Cegielska Walentyna z Mottych, I 139
 Cegielski Hipolit, I 139-140; III 93, 121; IV 89; V 244
 Cegielski Michał, I 139
 Cegielski Stefan, I 140
 Cehak Adam, IV 94
 Cejnowa Florian Stanisław zob. Ceynowa Florian Stanisław
 Ceki Jan Baptysta, II 61
 Čelakovský František Ladislav, IV 198, 211
 Celesta Jakub, I 347
 Celestówna Dorota zob. Gorczyńska Dorota
 Celichowski Zygmunt, I 214, 365; II 18, 366; III 57, 348,
 350, 401; IV 29
 Celiński Adam, I 140-141
 Cellarius Martinus, II 439

- Cellini Benvenuto, I 74
 Cellot L., III 258
 Celsus Julius zob. Przypkowski Samuel
 Celt S. zob. Chciuk-Celt Aleksandra
 Celtes (Bickel, Celtis, Pickel) Konrad (Conradus Protacius Johannis de Herbiopoli; Konradus Protucius (Meissel)), I 141-142; II 74, 202, 236, 441; V 244
 Celtiber zob. Roizjusz Piotr
 Celtin M.N., I 309
 Celtis Conrad zob. Celtes Konrad
 Cenobiarcha Jakub Billiusz Pruneusz zob. Jakub Billiusz Pruneusz Cenobiarcha
 Cenowa (Cenowa) Florian Stanisław zob. Ceynowa Florian Stanisław
 Centlivre Susannah, I 86
 Čepienė Konstancija, I 25
 Cerchio Fernando, IV 48
 Ceniol Fadrique Furió, III 222
 Cermoise Henri, V 192
 Cérou Pierre, I 84
 Certowiczówna Józefa zob. Gruszecka Józefa
 Certus zob. Gruszecki Artur
 Cervantes Saavedra Miguel de, I 96; II 332, 435
 Chestoni Giuliano, II 317
 Cetner Ignacy, II 205, 240
 Ceynowa Florian Stanisław, I 142-144; V 244
 Ceynowa Magdalena z Pienczynów, I 142
 Ceynowa Wojciech, I 142
 Ceypek Józef Kalasanty, I 171
 Cezary Franciszek, I 48, 96, 99, 221, 229, 254, 321; II 7, 15-16, 129, 154, 156, 189, 198, 349, 393; III 83, 178, 203, 239, 242, 308-309; IV 138-140, 210, 243, 284; V 197-198, 224
 Chachulski Tomasz, II 93; V 239
 Chajkowska Bronisława zob. Smreczyńska Bronisława
 Chalecka Anna Magdalena z Woynów, II 15
 Chalecka Maria z domu Stuoebichin, II 15
 Chalecki Aleksander, II 15
 Chalecki Krzysztof, II 15
 Chałubiński Tytus, II 435
 Chambers William, II 93
 Chamcowa Emilia z Borejów, I 144
 Chamcowa Louise z domu Ballaire Lorraine de Miracour, I 144
 Chamcówna Mirosława, I 183, 237; II 164, 186; III 280; IV 217-218
 Chamfoc Nicolas Sébastien Roch, III 244
 Chamiec Jadwiga, III 194-195
 Chamiec Józef Szczepan, I 144
 Chamisso Adalbert von, III 120, 218, 264
 Chansierges, II 91
 Chantepie de la Saussaye Pierre Daniel, II 313
 Chaplin Charlie (właśc. Charles Spencer), I 44
 Charles Edmond zob. Chojecki Edmund
 Charmoy François Bernard, IV 130
 Chartowiczówna Matylda zob. Szukiewiczowa Matylda
 Chassang Alexis, II 313
 Chastel Maurice du, V 98
 Chateaubriand François René de, I 188, 240; II 41; III 371; IV 79; V 186, 250
 Châteauvillain, hrabia zob. Morsztyn Jan Andrzej
 Chatrian Alexandre, II 199; V 192
 Chatterji J.C. (Brahma-charin-Bodhab-Kiskhu), II 289 (V 736)
 Chaudon Louis Mayeul de, I 77
 Chazel Anna zob. Oraczevska Anna
 Chazet René André de, I 388
 Chądzyńska Walentyna zob. Synoradzka Walentyna
 Chciuk-Celt Aleksandra (pseud. S. Celt), II 339
 Chélięa Maria zob. Szeliga Maria
 Chelchowska Anna zob. Matuszewicowa Anna
 Chelchowska Anna z Jankowskich, I 144
 Chelchowski Henryk, I 144-145
 Chelchowski Paweł, I 144
 Chelmicki Wincenty, I 168
 Chelmiński Wincenty, III 192
 Chelmoński Józef, I 260; V 73-74, 133
 Chelmska Magdalena zob. Orzechowska Magdalena
 Chelmski Wojciech zob. Ostrowska Bronisława
 Chemperek Dariusz, III 105; IV 15; V 255, 269
 Chénier Marie Joseph Blaise, III 201
 Cherubini Luigi, I 85
 Chesterfield Philip Dormer Stanhope, II 40; III 61; V 51
 Chesterton Gilbert Keith, III 250-251
 Chevalier Pierre, I 169
 Chęcińska Marianna z Dobrowolskich, I 145
 Chęciński Jan Konstanty, I 145-146; II 178; III 394; IV 192; V 244
 Chęciński Jan Nepomucen, I 145
 Chiarelli Luigi, III 238
 Chinowska Anna Dorota zob. Warszewicka Anna Dorota
 Chivot Henri Charles, I 212
 Chlebodziński Szymon zob. Marycjusz Szymon
 Chlebowska Laura z Łaszewskich, I 146
 Chlebowska Maria z Zielonków, I 146
 Chlebowski Bronisław, I 146-147, 151-152; II 267; III 349 (V 740); IV 94, 291
 Chlebowski Jan, I 146
 Chlebowski Piotr, II 250
 Chlewiński Antoni, I 135
 Chłapowska Antonina zob. Górka Antonina
 Chłapowska Barbara zob. Dąbrowska Barbara
 Chłapowska Maria zob. Morawska Maria
 Chłapowska Teresa, I 66
 Chłapowska Zofia zob. Koźmianowa Zofia
 Chłapowski Dezydery Adam, I 248; II 68, 70, 119, 230; III 77, 175, 266; V 115
 Chłapowski Franciszek, II 69, 352
 Chłapowski Józef, I 289
 Chłapowski K., IV 229
 Chłędowska Aniela zob. Dembowska Aniela
 Chłędowska Cecylia z Narbuttów, I 147
 Chłędowska Michalina z Niesiolowskich, I 148
 Chłędowska Samuela z Tchórzniczkich, I 149
 Chłędowska Stefania, I 147, 148
 Chłędowska z domu von Pfaffenhofen, żona Ludwika, I 147
 Chłędowska z Pulczyńskich, matka Adama Tomasza, I 147
 Chłędowski Adam Tomasz, I 147-148, 149, 342; V 244
 Chłędowski Kazimierz, I 147, 148-149; V 245

- Chłędowski Ludwik, I 147
 Chłędowski Otto, I 148
 Chłędowski Seweryn, I 147, 149
 Chłędowski Walenty, I 147-148, **149-150**; II 13, 81; V 149
 Chłopicka Zofia zob. Klimañska Zofia
 Chłopiccki Józef, I 387; II 113, 423; III 69; IV 111, 170
 Chłopocka Helena, I 365; II 323
 Chmaj Ludwik, III 325; IV 82, 117
 Chmiel Adam, I 70; III 180; IV 128; V 135-136
 Chmiel Lech, IV 180
 Chmielecki Stefan, I 72
 Chmielewska Felicja, IV 150
 Chmielewski Maciej, IV 201
 Chmieliñski A., IV 200
 Chmielnicki Bohdan Zenobi, I 263, 319, 371; III 129, 202, 345; IV 284; V 34, 53, 150
 Chmielewska Barbara zob. Zabłocka Barbara
 Chmielewska Bożena, II 434; IV 133
 Chmielewska Maria Józefa z Trzcĩskich, I 151
 Chmielewska Marianna z Węglowskich, I 151
 Chmielewska z Rzeczyckich, matka Joachima Benedykta, I 150
 Chmielewski Adam (Brat Albert), V 73-74
 Chmielewski Antoni, II 88-89
 Chmielewski Ignacy, I 151
 Chmielewski Joachim Benedykt, **I 150-151**, 252; **V 245**
 Chmielewski Piotr, I 46, 60, 74, 104, 106, **I 151-153**, 161, 288, 294, 359, 385, 407; II 65, 93, 106, 168, 223, 251-252, 262-263, 267, 402, 404; III 26, 28-29, 31-32, 55-56, 86, 89, 117-178, 195-196, 215, 228, 255, 292-293, 359, 384; IV 22, 72, 93-94, 101, 133, 165, 175, 229, 236, 291; V 72, 74, 146, 190, 220, **245**
 Chmura Adam, I 258
 Chochlik zob. Zagórski Włodzimierz
 Chochołoušek P., I 368
 Chocianowska Maria zob. Kosiñska Maria
 Chocimowski Jan, II 237
 Chocimski Z., V 186
 Chociszewska Alodia z Gólkowskich, I 153
 Chociszewska Maria z Dymków, I 153
 Chociszewski Jakub, I 153
 Chociszewski Józef (pseud. Tworzymir z Wielkopolski), **I 153-155**; II 347; III 9; **V 245**
 Chodakowska Helena M. z Wasilewskich, I 156
 Chodakowska Konstancja z Flemmingów, I 155
 Chodakowski J., III 22
 Chodakowski Zorian Dołęga, **I 155-157**, 343; III 217, 345
 Chodani Agnieszka, I 157
 Chodani Jakub, I 157
 Chodani Jan Kanty, **I 157-158**; **V 245**
 Chodani Wawrzyniec zob. Chodani Jan Kanty
 Chodkiewicz Aleksander, **I 158-159**, 342, 395; II 201, 416; III 141, 200
 Chodkiewicz Grzegorz, IV 166
 Chodkiewicz Jan Karol, I 72, 391; III 115; IV 13, 138, 174; V 41, 154, 188
 Chodkiewicz Jan Mikołaj, I 158; II 342; III 114, 260
 Chodkiewicz Zygmunt, II 80
 Chodkiewiczowa Franciszka Ksawera ze Szczeniowskich secundo voto Golicyna, I 158
 Chodkiewiczowa Karolina z Walewskich, I 158
 Chodkiewiczowa Ksaweryna, II 48
 Chodkiewiczowa Ludwika z Rzewuskich, I 61, 158; II 93, 342; III 114
 Chodkiewiczowie, rodzina, I 395; III 141; IV 166; V 92
 Chodkiewiczówna Anna zob. Sapieżyna Anna z Chodkiewiczów
 Chodkiewiczówna Elżbieta zob. Radziwiłłowa Elżbieta z Chodkiewiczów
 Chodźkiewicz Władysław Ksawery, **I 159**; II 266, 268; **V 245**
 Chodźko Aleksander Borejko, I 94, **159-161**, 162-163; II 200; III 17, 19, 24-25, 30; V 170, **245**
 Chodźko Antoni, I 161
 Chodźko Dominik Cezary, I 106; V 156
 Chodźko Ignacy, I 159, **161-162**, 163; II 177, 200, 405; III 169, 247, 309, 330; IV 9; **V 245**
 Chodźko Jan Borejko, I 159, 161, **162-163**; V 170
 Chodźko Józef Borejko, ojciec Jana, I 162
 Chodźko Józef Borejko, syn Jana, I 162
 Chodźko Leonard, II 253, 322; III 18, 264-265; IV 114; V 124
 Chodźko Michał Borejko, I 159, 161-162, **163-164**; II 286; IV 268
 Chodźkowa Helena z Jundziłłów, I 160
 Chodźkowa Katarzyna z Widmontów, I 161
 Chodźkowa Klara z Korsaków, I 159, 162-163
 Chodźkowa Konstancja z Bujnickich, I 162
 Chodźkowa Ludwika z Mackiewiczów, I 161; II 200; III 25
 Chodźkowa Maria Eugenia z Kąskich, I 163
 Chodźkówna Zofia zob. Naborowska Zofia
 Choiñska Franciszka zob. Jeske Franciszka
 Choiñski Teodor zob. Jeske-Choiñski Teodor
 Choiseul Étienne, I 166
 Choisin Jean, IV 281
 Chojecka Ewa, I 66
 Chojecka Karolina z Taszyckich, I 164
 Chojecki Andrzej Ksawery, I 164
 Chojecki Edmund, **I 164-166**, 278; III 21, 142, 283; **V 245**
 Chojecki Karol Edmund zob. Chojecki Edmund
 Chojeñski Jan, II 277; III 216; IV 162
 Chojnacki Władysław, III 350
 Cholinus Maternus, I 363, 412; II 278; III 122, 357; IV 118
 Chołodecki Józef Białyńia, III 81
 Chołoniewscy, rodzina, III 282
 Chołoniewska Antonina z Morskich, IV 216
 Chołoniewski Antoni, I 134
 Chołoniewski Stanisław, III 18; V 78
 Chomentowska Barbara ze Zbłockich, I 166
 Chomentowski Florian, I 166
 Chomentowski Stefan, **I 166**; V 36
 Chomętowska Maria zob. Baliñska Maria
 Chomętowski Marcin, I 357
 Chomętowski Stanisław, I 357
 Chomętowski Stefan zob. Chomentowski Stefan
 Chomętowski Władysław, II 8; III 207-208; V 80
 Chomicz Paulin, I 406
 Chomiñska Anna z Kopciów, I 166
 Chomiñska Zofia z Tyzenhauzów primo voto Tyzenhauzowa, I 95, 167

- Chomiński A., III 307
 Chomiński Antoni, I 167
 Chomiński Franciszek Ksawery, I 157, **166-167**; III 171
 Chomiński Hilary, I 166
 Chomiński Józef Maria, I 184
 Chomiński L., I 400
 Chopin Fryderyk, I 76, 279, 317, 408; II 14, 27, 228, 235-236, 387, 397, 407; III 19, 58, 123, 142, 148-149, 160, 267, 317-318, 320; IV 20, 240, 263; V 9-10, 77-78, 98, 111, 223
 Chopin Mikołaj, IV 70
 Chopinowa Justyna, V 223
 Chopinowie, rodzina, II 159
 Choriew Wiktor A., V 286
 Choromańska Aleksandra z Grzelaczyńskich, I 167
 Choromańska Franciszka z Brówków, I 167
 Choromański Apollo, I 13
 Choromański Julian zob. Choromański Leon
 Choromański Leon, **I 167; V 245**
 Choromański Ludwik, I 167
 Chorowiczowa Anna, II 328
 Chotomska Katarzyna z Korwin Kochanowskich, I 168
 Chotomska Paulina z Twardochlebowiczów, I 168
 Chotomski Bolesław, I 168
 Chotomski Ferdynand Dienheim, I 117, **168-169**, 350; II 112
 Chotomski Stefan, I 168
 Chrapowicki Michał, IV 190
 Chreptowicz Adam, I 202
 Chreptowicz Joachim Litawor, II 127, 204; IV 159, 233
 Chreptowiczowie, rodzina, V 95
 Christianus Liberius Verax Luceoriens zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 Christianus Thimoteus zob. Lubieniecki Stanisław młodszy
 Chromiński Kazimierz, **I 169**
 Chrościkowski Kasper zob. Chrościkowski Samuel
 Chrościkowski Samuel zob. Chrościkowski Samuel
 Chrościńska Agnieszka z domu Wood, I 170
 Chrościńska Apolonia z Otwinowskich, I 170
 Chrościńska Teresa Kunegunda, I 170
 Chrościński Wojciech Stanisław, **I 169-171; V 245-246**
 Chrościelewski Tadeusz, III 371
 Chrościkowski Samuel, **I 171-172**; V 70
 Chrościński Wojciech Stanisław zob. Chrościński Wojciech Stanisław
 Chruścikowski Kasper zob. Chrościkowski Samuel
 Chruścikowski Samuel zob. Chrościkowski Samuel
 Chruściński Kazimierz, II 182-183; IV 229
 Chruściński Stanislaus Adalbertus zob. Chrościński Wojciech Stanisław
 Chrystian II, król duń. i norw., IV 33
 Chryzantówna Waleria zob. Hyzdeu Waleria
 Chrzanowska Franciszka zob. Siarczyńska Franciszka
 Chrzanowska Ksawera zob. Ronikierowa Ksawera
 Chrzanowska Maria zob. Ronikierowa Maria
 Chrzanowski A., I 346
 Chrzanowski Ignacy, I 23, 47, 67, 70, 104, 106, 280, 303, 311, 322, 332, 412, 416; II 6, 8, 13, 19, 22, 38, 58, 65, 75-76, 163, 211, 255, 290, 292, 323, 366-367, 387, 400, 437; III 104, 123, 128, 133, 180, 189, 206, 214, 258, 302, 336, 348, 352; IV 29, 36-37, 47, 52, 74, 124, 128, 140, 149, 152-153, 272; V 11, 16, 36, 89-90, 144, 190, 220
 Chrzanowski Paweł, I 233, 310
 Chrzanowski Stanisław, III 380
 Chrzanowski Wojciech, II 47; III 21
 Chrzastowski Andrzej, IV 279
 Chrzastowski Antoni, II 103
 Chrzaszczewska Elżbieta zob. Niemojewska Elżbieta
 Chrzaszczewska Jadwiga, **I 172-173**
 Chrzaszczewski Antoni Robert, III 166
 Chrzaszczewski Antoni, III 242
 z Chrzczonowa Walenty zob. Walenty z Chrzczonowa
 Chrzczonowicz Karol, V 187
 Chudek Józef Marian, III 129
 Chudzikowska Jadwiga, I 187
 Chwałczewski Stanisław, II 402
 Chwałewik Witold, I 357
 Chwałibogowski Krzysztof zob. Falibogowski Krzysztof Franciszek
 Chwałiszewski M., III 296
 Chwałkowska Józefa zob. Pękalska Józefa
 Chwin Stefan, III 24
 Chwostow, hr., III 305
 Chwostowa Franciszka zob. Przecławska Franciszka
 Chylewska Zofia zob. Wójcicka-Chylewska Zofia
 Chylińska z Minwidów, matka Bogusława Samuela, I 173
 Chylińska Zofia zob. Leśmianowa Zofia
 Chyliński Adrian, I 173
 Chyliński Bogusław Samuel, **I 173**
 Chyliński M., III 136
 Chyżyński Władysław, III 67
 Ciachowski Jerzy, III 133
 Ciampi S., V 23
 Ciampoli D., II 242
 Ciapiński Jerzy, I 119; V 127
 Cicero Marcus Tullius, I 126, 141, 375-376, 394, 397, 399, 411; II 19, 44, 136, 220-221, 278, 332, 431; III 101, 108, 122-123, 188, 239, 289; IV 117, 202, 288, V 180, 194
 Cicha Zuzanna zob. Stalmachowa Zuzanna
 Cichocki Kasper, **I 174; V 246**
 Cichocki Stanisław, I 174
 Cichowicz S., III 133
 Cichowiczówna Helena zob. Brandowska Helena
 Cichowski Adolf, V 116
 Ciechan Z., IV 211
 Ciechanowicz Jerzy, II 136
 Ciechanowska Zofia, III 325
 Ciechański Paweł, III 272
 Ciecierski Faustyn, I 64; II 114
 Cieciszowska Franciszka zob. Kicińska Franciszka
 Cieciszowska Stefania zob. Sienkiewiczowa Stefania
 Cieciszowski Adam, V 105
 Cieciszowski Kasper, II 112, 320; V 104-105
 Cieciszowski Wojciech, IV 14
 Cieklinius Petrus zob. Ciekliński Piotr
 Cieklińska Elżbieta z Broniewskich, I 174
 Cieklińska Zofia ze Skarbków, I 174
 Ciekliński Piotr, **I 174-175**, 205, 398-399; V 169, **246**
 Ciekliński Stanisław, I 174

- Cielecka Seweryna zob. Borkowska Seweryna
 Ciemińska Anna zob. Mączyńska Anna
 Ciemniewska Waleria zob. Sieroszewska Waleria
 Cieński Andrzej, V 135
 Cieński Józef Maurycy, II 91
 Cieplak Piotr, III 52
 Ciesielska E., II 183; IV 52
 Ciesielska M., II 195
 Ciesielski A., I 304
 Cieszkowska Helena z Cieszkowskich, I 176
 Cieszkowska Marianna z Rastawieckich, I 177
 Cieszkowska Zofia z Kickich, I 175
 Cieszkowski August, **I 175-177**, 263, 316; II 73, 224, 251, 255, 275, 329, 346-347; III 142-143, 145, 153; IV 260; V 110, 189, **246**
 Cieszkowski Henryk, **I 177**
 Cieszkowski Kajetan, I 177; V 157
 Cieszkowski Ludwik, II 268
 Cieszkowski Wincenty Paweł, I 175
 Cieśla M., II 141
 Cieśla Tamara, V 135
 Cieślak Edmund, II 335
 Cieślak Tadeusz, I 308
 Cieśla-Korytowska Maria, III 22, 26
 Cieślukowski J., III 193
 Cikówska Maria zob. Kapuściarzowa Maria
 Ciliński Leon, I 214
 Cillenienne Florisio zob. Konarski Stanisław Hieronim
 Cimarosa Domenico, I 84
 Ciołek Andrzej, I 177
 Ciołek Erazm, I 415-416; V 21, 116
 Ciołek Stanisław, **I 177-179**; II 317; IV 231, 287; **V 246**
 Ciołkowski Stanisław, V 171
 Ciotto J.B., V 24
 Ciprinus zob. Przecławski Józef Emanuel
 Ciprianus Siradiensis zob. Bazylik Cyprian
 Ciracourt de, V 193
 Ciszewski Karol, IV 137
 Citoyen Polonois zob. Dmochowski Franciszek Ksawery
 Ciurzyńska Felicja zob. Grabowska Felicja
 Clair V. zob. Winkler L.
 Clairville Louis François, IV 192
 Claretie Jules, I 165; V 192
 Claudel Paul, II 332
 Claudianus Claudius, I 390; II 87, 129; III 62, 229
 Clément D.X., II 336
 Clementinus Daniel, IV 116
 Cléry J.B., II 164
 Cnapius zob. Knapiesz Grzegorz
 Cobylinus zob. Glaber Andrzej
 Cochanovius Joannes zob. Kochanowski Jan
 Cochet, konsul franc. w Zanzibarze, II 12
 Coczborski Walenty zob. Kuczborski Walenty
 Coelius Secundus Curion, III 100
 Coespelius J., III 227
 Coetus, V 92
 Colardeau Charles Pierre, I 166 (V 732); II 201; IV 204
 Colato zob. Mattizi A.
 Coleridge Samuel Taylor, II 236
 Colette Sidonie Gabrielle, III 251
 Collin d'Harleville Jean François, II 358, 360
 Collin d'Harleville P., IV 237
 Collins W., V 221
 Collot d'Herbois Jean Marie, I 41; V 145
 Coloma L., III 276
 Colombo Cristoforo zob. Kolumb Krzysztof
 Colonna zob. Walewska Cecylia
 Colonna-Walewski Stanisław, III 373
 Comenius Joannes Amos zob. Komenský Jan Amos
 Comestor Petrus, III 388
 Commendone Giovanni Francesco, I 16
 Comte Auguste, IV 200
 Conan-Doyle Arthur, V 222
 Condé, książę, III 85
 Condillac Étienne Bonnot de, II 313; IV 281
 Condivi Ascanio, II 12
 Condorcet Antoine Nicolas, III 259
 Coniza Piotr zob. Piotr z Goniądza
 Conrad G. zob. Jerzy książę Prus
 Conrad Joseph (właśc. Józef Konrad Korzeniowski), II 206-207, 221, 326; III 219; V 116, 130, 206, 211
 Conradówna Zofia zob. Nabelakowa Zofia
 Conring H., IV 239
 Conscience H., I 241
 Conseillant Bathilde, III 124
 Constant de Rebecque Benjamin, III 139
 Constantini Giuseppe, I 83
 Contant d'Orville André Guillaume, I 137
 Contarini Antonico, II 22
 Contessa Wilhelm Salice, III 58
 Conyza Piotr zob. Piotr z Goniądza
 Cooper James Fenimore, II 49; III 219; V 115, 155-156
 Copernic (Copernicus, Copernik) zob. Kopernik Mikołaj
 Coppée François, I 144, 257, 345; II 106 (V 735); III 297; IV 192
 Copernic zob. Kopernik Mikołaj
 Copernicus zob. Kopernik Mikołaj
 Coquelet Louis, III 61
 Coquelin Felicja de zob. Turska Felicja
 Cor zob. Sterling Kazimierz
 Corcephcius Vitus zob. Korczewski Wit
 Cordier Mathurin, IV 152
 Corelli M., V 222
 Corellius A., III 227
 Cornaro L., II 342
 Corneille Pierre, I 167; II 63, 171; III 64, 85-86, 201, 289, 337, 404; V 136, 290
 Corneille Thomas, V 145
 Corsoebocius Walenty zob. Kuczborski Walenty
 Cortés Hernán, II 55
 Corticelli Szymon, IV 259
 Corvin Henri zob. Kamiński Henryk Michał
 Cosel, hrabina zob. Hoyon Anna Constanze von
 Cosmopolita zob. Sędziwój Michał
 Cossy P., II 106
 Coster Charles de, II 102
 Costin Jancu (Jon, Joan), II 219
 Costin Miron zob. Kostyn Miron
 Cotenius Andreas, I 21, 333; III 54, 395-396
 Cotin Charles, III 86

- Courbet Gustave, III 149
 Courchamps hr. zob. Potocki Jan
 Courteline Georges (właśc. Georges Moïnaux), V 112, 175
 Courtenay Jan Baudouin de zob. Baudouin Jan
 Cousen de Saint Molo Maurice, III 283
 Cousin V., V 196
 Cover Jacob, IV 116
 Coward N., II 364
 Cowper William, II 236
 Cox Leonard, I 411; II 291
 Coyer Gabriel François de, III 272
 Crémieux H., IV 192
 Crabbe George, II 236
 Cranmer Thomas, II 379 (V 737)
 Cramer Daniel, III 104
 Cramer Friedrich Matthias, I 107
 Crascet J., II 342
 Crato J., V 25
 Crawford M., I 278
 Crébillon (właśc. Prosper Jolyot), I 285, III 60
 Crell Jan, V 65
 Crémieux H., V 192
 Crespin Jean (Joannes), I 43
 Creussner Fredericus, I 141
 Creutziger Elżbieta zob. Cruciger Elżbieta
 Creuzé de Lesser A., I 243
 Cricius Andreas zob. Krzycki Andrzej
 Critius Andreas zob. Krzycki Andrzej
 Critius Henricus, IV 139
 Croisette van der Kop Anna Katarzyna, I 227; III 393
 Croisset F. de, I 349; III 238
 Cromerus zob. Kromer Marcin
 Grose E., III 35
 Crosnensis Ruthenus Paulus zob. Paweł z Krosna
 Crovicki zob. Krowicki Marcin
 Crovitus zob. Krowicki Marcin
 Cruciger Elżbieta, III 351
 Cruciger Feliks zob. Krzyżak Feliks
 Cruciger J., I 397
 Cruice Patrice François Marie, IV 64
 Gruse T. (Crenius), I 387
 Csaki de Keresteszegh Ferenc Florian, II 10
 Cumming Roualeyn George Gordon, I 257
 Cunmannus Flinsbach, IV 30; V 88
 Curel François de, III 278; V 112, 175
 Curione Caelius, II 6
 Curtin A., I 169
 Curtin Jeremiah, IV 52
 Curtis F., IV 208
 Curtz Daniel, I 83
 Curtze Maximilian, II 188-189
 Curzeloviensis zob. Brożek Jan
 Cusborius zob. Kuczborski Walenty
 Cusborsius zob. Kuczborski Walenty
 Custer de Nobili G., IV 50
 Cuvelier de Trye J.G.A., I 243
 Cuyper F., II 368
 Cwietkowa R., V 271
 Cwirka K., I 203
 Cybertowicz J., II 283
 Cybienko Jelena (Elena), III 197
 Cybulska Elżbieta zob. Jarzębska Elżbieta
 Cybulska Józefa z Machczyńskich, I 179-181
 Cybulska Nepomucena z Zielińskich, I 180
 Cybulska U., I 236
 Cybulska-Bąkowska Józefa, I 179-180; V 246
 Cybulski Franciszek, I 180
 Cybulski Wojciech, I 179, 180-181; II 420; III 17; V 246
 Cygański Mateusz, I 181; V 246
 Cynerski J., III 203
 Cyprian zob. Norwid Cyprian
 Cyprian zob. Szukiewicz Maciej
 Cyprian N. zob. Norwid Cyprian
 Cyprian z Gluchów pod Warszawą zob. Norwid Cyprian
 Cyprian z Łowicza, IV 162
 Cyprian z Sieradza zob. Bazyluk Cyprian
 Cyprynus zob. Przeclawski Józef Emanuel
 Cyrenaeus Synerius, II 6
 Cyrus, III 95
 Cyryl, św., I 112; III 359; IV 31
 Cyrynówna Julia zob. Danilowska Julia
 Cytowska Maria, II 20, 75, 124, 140, 345; III 230, 324; V 92
 Cytwicówna Natalia zob. Galle Natalia
 Cywiak E., III 35
 Cywiński Stanisław, II 177, 151; IV 15, 97
 Cz.M.C.S.J.K.M. zob. Czarnek Mateusz
 Czabanowska-Wróbel Anna, II 46
 Czaccy, rodzina, I 278
 Czachowska Jadwiga, V 174, 176
 Czachowski Dionizy, I 233
 Czachowski Kazimierz, I 285; III 293; V 144-145
 Czachowski Adam zob. Czachowski Adam
 Czacka Barbara z Dembińskich, I 61, 182
 Czacka Katarzyna z Malachowskich, I 182
 Czacki Feliks, I 177
 Czacki Feliks, podczaszy koronny, I 182
 Czacki Feliks, podczaszy koronny, IV 207
 Czacki Michał, I 338
 Czacki Tadeusz, I 28, 32, 61, 81, 152, 155, 158, 182-183, 194, 220, 235, 237, 284-285, 341-342; II 62-63, 162, 164, 282, 320, 323, 353, 416, 425; III 72, 94, 199, 280, 289, 333, 377, 404; IV 218, 288; V 32, 96, 246
 Czahrowska Małgorzata, I 183
 Czahrowski Adam, I 183-184; V 246
 Czahrowski Mikołaj, I 184
 Czahrowski Piotr, I 183
 Czajewski Wiktor, I 184-185
 Czajkowska Irena z domu Teoskolo, I 186
 Czajkowska Krystyna, I 265, 292-295, 301; II 83
 Czajkowska Leonida z domu Gabaret, I 186
 Czajkowska Marianna zob. Różycka Marianna
 Czajkowska Petronela z Głębockich, I 185
 Czajkowski Antoni, I 185, 187, 315; II 327; III 142, 147, 169
 Czajkowski Michał, I 56, 129; I 185-187; II 79, 308; III 21, 93, 345, 390; IV 12, 275; V 108, 246-247
 Czajkowski Paweł, I 185, 187, 188; V 203
 Czajkowski Stanisław, I 185
 Czamańska I., II 220
 Czapiewski E., II 268; V 276, 298
 Czaplif Aleksander, III 89

- Czaplic Celestyn, I 62, **188-189**; IV 143
 Czaplicki Ferdynand Władysław, **I 189-190**
 Czaplicki Józef, I 189
 Czaplicowa Anna z Drzewieckich, I 189
 Czaplicowa Franciszka z Piaskowskich, I 188
 Czaplicówna Zofia zob. Morsztynowa Zofia
 Czapliński Stanisław, III 139
 Czapliński Władysław, III 131, 203, 225, 242
 Czapscy, rodzina, I 71, I 190
 Czapska Dorota z Działyńskich, I 190
 Czapska Teofila z Koniecpolskich, I 190
 Czapska Weronika z Radziwiłłów, I 190
 Czapska Zofia z Mielżyńskich, I 190
 Czapska Zofia zob. Garczyńska Zofia
 Czapski Antoni, I 89
 Czapski Franciszek, V 303
 Czapski Franciszek Stanisław, **I 190-191**; II 427
 Czapski Ignacy, I 190
 Czardynin P.I., IV 49
 Czarncki Edward, III 94
 Czarncki Jan, I 246
 Czarncki Z., IV 29
 Czarnek Mateusz, **I 191-192**; II 133; V 35-36
 Czarnek Walenty, I 191
 Czarniecka Zofia z Kobierzyckich, II 132
 Czarniecki K., III 139
 Czarniecki Piotr, II 214
 Czarniecki Stefan, I 186; II 5, 48, 93, 132, 156, 229, 232, 238, 254; III 169, 224; IV 137 (V 742), 149; V 273
 Czarnik Bronisław, I 149; II 208
 Czarniowska Małgorzata zob. Statoriusowa Małgorzata
 z Czarnkowską Janko zob. Janko z Czarnkowską
 Czarnkowska Maria z Tłubickich, I 191
 Czarnkowska Teresa z Ogrodzkich, I 191
 Czarnkowska Teresa zob. Opalińska Teresa
 Czarnkowski Adam, III 177; V 183
 Czarnkowski J., V 183
 Czarnkowski Piotr, IV 166
 Czarnocka Henryka, V 131
 Czarnocka Julia zob. Zaleska Julia
 Czarnocka Sekundyna z Borodziejów, I 155
 Czarnocki Adam zob. Chodakowski Zorian Dolega
 Czarnocki Jakub, I 155
 Czarnocki Ksawery, I 155
 Czarnocki Zorian zob. Chodakowski Zorian Dolega
 Czarnota-Bojarski A., III 268
 Czarnowska Petronela zob. Komierowska Petronela
 Czarnowska-Loevy Maria zob. Szeliga Maria
 Czarnowski J., V 93
 Czarnowski Jan Nepomucen, II 396
 Czarnowski Stanisław, I 47; IV 126, 188
 Czarnowski Stefan, IV 148
 Czarkowski Adam, III 57, 79, 330
 Czartoryscy, rodzina, I 55, 136, 155, 166, 184, 189-190, 192, 197, 225, 252, 300, 375, 409, 414; II 9, 112, 127, 129-130, 133, 231, 281-283, 286, 289, 298, 307, 334, 356, 425, 436; III 49, 51, 75, 80, 82, 93, 126, 171, 259, 328, 343; IV 39, 62, 182, 203, 234, 257; V 20, 104
 Czartoryska Aleksandra zob. Ogińska Aleksandra
 Czartoryska Angela z Radziwiłłów, V 42
 Czartoryska Anna z Sapiehów, I 195
 Czartoryska Antonina zob. Flemmingowa Antonina
 Czartoryska Eleonora, I 192
 Czartoryska Izabela (Elżbieta) zob. Lubomirska Izabela (Elżbieta)
 Czartoryska Izabela z Flemmingów, I 61, **192-194**, 196-197, 289; II 130, 133, 205, 228, 289; III 75, 170; IV 204, 259; V 61-62, 129, **247**
 Czartoryska Konstancja zob. Poniatowska Konstancja
 Czartoryska Maria Anna (Marianna) zob. Wirtemberska Maria Anna
 Czartoryska Teresa, córka Adama Kazimierza i Izabeli, I 37, I 192
 Czartoryska Teresa zob. Lubomirska Teresa
 Czartoryska Wanda, I 139
 Czartoryska Zofia z Sieniawskich primo voto Denhoffowa, I 197
 Czartoryska Zofia zob. Zamoyska Zofia
 Czartoryski Adam Jerzy, I 75, 80, 129, 155, 167, 186, 192-193 (V 732), **194-197**, 198, 285, 300, 342, 409; II 15, 31, 70, 79, 120, 127, 129-130, 162, 185, 211, 231, 233, 282-283, 307-308, 354, 391, 422, II 441; III 19-21, 47, 69, 79, 95, 123, 126-127, 130-131, 142, 146, 173, 187, 210, 282-283, 331, 390; IV 43, 62-63, 87, 99, 114, 159, 182, 220, 257; V 40, 62, 64, 105-108, 149, 157, 199, **247**
 Czartoryski Adam Kazimierz, I 32, 55, 60, 136, 189, 192, 194, **197-200**, 207, 223, 255, 409-410; II 9, 17, 43, 91, 126-127, 129-130, 205, 214, 282, 298, 342, 353; III 49, 60, 95, 108, 113-115, 126, 170, 182, 199, 259, 279, 288; IV 39, 203-204, 234, 237; V 61, 106, 129, 143-144, **247**, 292
 Czartoryski Adam Konstanty, II 307
 Czartoryski Adam, bratanek Adama Jerzego, IV 62
 Czartoryski Aleksander August, I 192, 197, 319; II 205, 384; IV 203
 Czartoryski August zob. Czartoryski Aleksander August
 Czartoryski Jerzy, I 193
 Czartoryski Józef, III 161; V 106
 Czartoryski Kazimierz, III 161
 Czartoryski Konstanty, I 194; II 308; V 42, 61, 64
 Czartoryski Michał Fryderyk, I 192; II 126, 436; III 170
 Czartoryski Paweł, II 189
 Czartoryski Władysław, I 195; II 70, 120; III 21, 328
 Czaszka Tomasz zob. Rittner Tadeusz
 Czaykowski M., III 47
 Czaykowski Paweł zob. Czajkowski Paweł
 Czech Józef, IV 85; V 107
 Czechow Anton P., II 27, 313, 438
 Czechowa I., II 211
 Czechowic Marcin, I 127, **200-202**, 331; II 237; III 137-138, 214, 296; **V 247**
 Czechowiczowa Anna z Rozwadowskich, V 149
 Czechowska Emilia zob. Kościalkowska Emilia
 Czechowski Heinz, II 141
 Czeczot A., II 138
 Czeczot Jan, **I 202-203**; II 58; III 16, 30, 248-249; IV 167, 174; V 171, **247-248**
 Czeczot Tadeusz, I 202
 Czeczotowa Klara z Hacıskich, I 202

- Czekajska Aniela zob. Molińska Aniela
 Czekalski Eustachy, I 56
 Czempieńscy, rodzina, I 88
 Czempieńska Marianna zob. Tańska Marianna
 Czempieńska Prowidencja, I 90
 Czempieński Jan, I 90
 Czempieńska Marianna zob. Tańska Marianna
 Czepiel Adam zob. Brzostowski Stanisław
 Czeremszyna Marko (właśc. Iwan Semaniuk), III 185
 Czerkawski J., V 86
 Czermak Wiktor, I 219, 363; II 279; III 129, 213, 222; IV 197, 243
 Czermińska Helena zob. Konarska Helena
 Czermińska Krystyna zob. Grabowiecka Krystyna
 Czermiński Antoni, II 169
 Czerniatowicz Janina, I 72, 133; II 6; III 123; IV 28
 Czerniawski Adam, III 152
 Czerniewicz Stanisław, III 100
 Czernik Stanisław, I 210, 393; II 114, 138, 311, 374; III 214, 222; IV 125 (V 742), 211, 256; V 83
 Czerna Elżbieta zob. Trębicka Elżbieta
 Czernski Tadeusz, I 207
 Czerwiński Bolesław, **I 203-204; V 248**
 Czerwińska A., I 304
 Czerwińska Agnieszka zob. Kromerowa Agnieszka
 Czerwiński I., I 343
 Czesław (Stefan), zakonnik, I 49
 Czesław zob. Jankowski Czesław
 Cześnikiewicz Józef zob. Miniszewski Józef Aleksander
 Czetwertyńscy, rodzina, II 282
 Czetwertyńska Zofia z Kropińskich, II 282
 Czetwertyński Janusz, III 266
 Czetzy Johann, IV 43
 Czewper E., III 24
 Czirkow E., V 184
 Czubek Jan, I 43, 66, 75, 128, 174-175, 203, **204-205**, 210, 248, 304, 373, 395, 398-399, 412; II 57-58, 61, 154, 182, 200, 253-254, 262, 387; III 11, 31-32, 35, 79, 105, 164, 168, 222, 225, 248, 335, 350, 357, 384, 402; IV 74, 102, 120, 210; V 22, 83, 92, 169, 171, 181, 269
 Czubek Jan, ojciec, I 204
 Czubkova Augustyna z Przeworskich, I 204
 Czubkova Wiktoria z Barbackich, I 204
 Czudowski Tadeusz, II 27
 Czukówna Marianna zob. Galosowa Marianna
 Czupkiewicz D., V 237, 285, 309
 Czyńska Katarzyna z Krysińskich, I 205
 Czyński Jan, **I 205-207**
 Czyński Józef, I 205
 Czystochlebki Szymon zob. Marycjusz Szymon
 Czyż Antoni, I 25, 254; IV 193; V 237
 Czyż Jan, I 17, **207**
 Czyż Paweł, I 207
 Czyżek A., I 158
 Czyżewska Damiana zob. Eminowiczowa Damiana
 Czyżewska Maria zob. Krzemińska Maria
 Czyżowa Felicjana z Goluchońskich secundo voto Łaskowska, I 207
 Czyżowska Beata zob. Ostrorogowa Beata
 Ćirić Branko R., III 363
 Ćma zob. Wołowski Michał
 Ćwiklińska Kaliksta zob. Bałucka Kaliksta
 Ćwiklińska Mieczysława z Trapszów primo voto Bartkiewiczowa, I 36; II 364
 Ćwikliński Ludwik, I 174; II 22, 33, 203
D zob. Dembowski Edward
 D. zob. Dembowski Edward
 D.M. zob. Magnuszewski Dominik
 D.W.A. zob. Buczyński Wincenty
 D.Zg. zob. Zgliński Daniel
 D...a Zofia zob. Chłędowska Stefania
 da Todi Jacopone zob. Jakub z Todi
 Dachnowski Florian, I 208
 Dachnowski Jan Karol (pseud. Perypetasmatowicz od Constantynowa), **I 208; V 202, 248**
 Dacier André, I 236
 Dahlman Karol, I 208
 Dahlman Piotr, **I 208-209**
 Dahlmanowa Helena z Matysów, I 208
 Dalayrac, I 86
 Dalcroze Émile Jacques, III 13
 Dalecka W., II 251, 253
 Daleszyńska Zofia zob. Grabowiecka Zofia
 Dalewska Tekla zob. Jenike Tekla
 Dalmata Diogenes zob. Krzycki Andrzej
 Dalton H., II 380
 Damalewicz Stefan, III 164
 z Damaszku Jan zob. Jan z Damaszku
 Dambek Zofia, III 153
 Dambrovius Samuel zob. Dambrowski Samuel
 Dambrowski Samuel, I 209; III 96; **V 248**
 Damiani Enrico, IV 211
 Damianus Tuscus zob. Kallimach Filip
 Damrot Konstancy, **I 209-210; V 248**
 Damrot Konstancy, ojciec, I 209
 Damrotowa Karolina z Jüttnerów, I 209
 Damse Józef, I 81, 243, 291, 338
 Dancourt L.H. (właśc. Florent Carton), I 84
 Danek Wincenty, I 261; II 262-268, 329; III 145
 Danek-Wojnowska Bożena zob. Wojnowska Bożena
 Daneykowicz-Ostrowski Jan, I 298; II 8; III 178-179, 203; IV 14 (V 741), 120; V 23
 Daniecki Jan, **I 210-211**
 Daniel z Łęczycy, I 43, 127, 201-202, 304, 383; II 284; IV 152-153, 271-272; V 92
 Danielewicz J., II 323
 Danielewicz Konstancy, II 250
 Danielewska Eufemia z Gólkowskich, I 211
 Danielewski Cyryl, **I 211-212**
 Danielewski Ignacy, I 211
 Danilewicz-Zielińska Maria, II 182; III 33, 36, 169; V 150
 Danilewski G.P., III 248
 Daniłowicz Cyriak zob. Spasowicz Włodzimierz
 Daniłowicz I., II 324
 Daniłowicz Mikołaj, III 202
 Daniłowicz Stanisław, III 105
 Daniłowiczówna Izabela zob. Ossolińska Izabela
 Daniłowska Jadwiga z Żurakowskich, I 212

D

- Daniłowska Julia z Cyrynow, I 212
 Daniłowski Gustaw, I 212-213; V 248
 Daniłowski Władysław, I 212
 Dante Alighieri, I 23, 129, 228, 257, 268-269, 279, 361;
 II 12, 46, 84, 120-121, 200, 260, 267, 328; III 31, 145,
 150, 256, 275-276, 278; IV 34, 136, 223, 241; V 60, 298
 Dantiscus A. zob. Czartoryski Adam Kazimierz
 Dantiscus Joannes de Curis zob. Dantyszek Jan
 Dantyszek Jan, I 213-216; III 230; V 248-249
 Danysz Anna, III 94
 Danysz Antoni, II 431
 Darasz W., V 104
 Darkiewicz Maria, III 68
 Darowska Antonina z Hutorowiczów, I 216
 Darowska Katarzyna z Maszkiewiczów, I 216
 Darowska Urszula z Trzebińskich, II 377
 Darowski Adam Weryha, II 218
 Darowski Aleksander Weryha, I 138, 216-217; III 265
 Darowski Karol Weryha, I 216
 Darwin Charles Robert, II 375; III 167
 Darwin Erasmus, II 236
 Dasypodius Piotr, II 439
 Daszkiewicz Cyprian, II 303, 324; III 248; V 190
 Daszkiewicz K., II 265-266
 Daszkiewicz Tytus, V 284
 Daszkowski Zbigniew, IV 148
 Daszyńska-Golińska Zofia, II 79, 163; IV 72, 148, 159
 Daszyński Ignacy, I 204, 361
 Daubmann Jan, II 366, 418-419, 439; III 351; IV 29-30,
 271; V 88
 Daudet Alphonse, I 173, 204, 345; III 12, 125, 250, 278,
 297; V 162
 Dauksiene Ona, IV 15
 Dauzenroth Erich, II 195
 David d'Angers Pierre Jean, III 18
 Davout Louis, III 82, 109
 Dawid Jan Władysław, III 111
 Dawid Jan, I 374
 Dawid Wincenty, V 147
 Dawid z Mirzyńca, I 227; IV 77
 Dawison Bernard, II 81
 Dawniejszy Profesor Literatury i Wymowy w Szkole Gł.
 Litew, zob. Golański Filip Neriusz
 Dawny Podkomendny zob. Molski Marcin
 Dawny uczeń Szkół Wojewódzkich i Uniwersytetu War-
 szawskiego zob. Dmochowski Franciszek Salezy
 Dąbek K. zob. Gomulicki Juliusz Wiktor
 Dąbkowska Justyna, V 259
 Dąbkowski Józef, V 69
 Dąbrowa J., II 400; V 190
 Dąbrowska Aniela z Nowickich, I 217
 Dąbrowska Antonina zob. Dzierzkowska Antonina
 Dąbrowska Barbara z Chlapowskich, II 423; III 72
 Dąbrowska Barbara zob. Orzelska Barbara z Dąbrowskich
 Dąbrowska Bogusława zob. Mańkowska Bogusława
 Dąbrowska Ludwika zob. Kamińska Ludwika
 Dąbrowska Maria, III 302
 Dąbrowska Maria z Gersonów, I 217
 Dąbrowski Ignacy, I 217-218; V 249
 Dąbrowski Ignacy, ojciec, I 217
 Dąbrowski Jan, I 229
 Dąbrowski Jan, starosta radzyński, III 395
 Dąbrowski Jan Henryk, I 337; II 231, 423; III 71-72, 331-
 -332; IV 281; V 51, 122-123
 Dąbrowski Jarosław, IV 225-226
 Dąbrowski R., V 107, 149, 250, 253, 263, 265, 273-274,
 289, 291, 301, 307, 314-316
 Dąbrowski Samuel zob. Dambrowski Samuel
 Dąbrowski Stanisław, I 85; II 36, 211; III 238; IV 90-91,
 94-95; V 112
 Dąbrówka Jakub, I 218
 Dąbrówka Jan (Jan z Dąbrówki), I 218, 219; II 67
 Dąbski Jan, III 389
 Dąmbrowski Samuel zob. Dambrowski Samuel
 Deike Stefania zob. Wyrzykowska Stefania
 Dembowska Eleonora zob. Zielińska Eleonora
 Dobiecka Maria zob. Wołowska Maria
 Dowborówna Lucyna zob. Wiślicka Lucyna
 Drwęska Kunegunda zob. Wybicka Kunegunda
 Duchnicówna Katarzyna zob. Zimorowicowa Katarzyna
 Dylewska Katarzyna zob. Zanowa Katarzyna
 Dzieduszycka Józefa zob. Wodzicka Józefa
 Dziekońska Michalina zob. Zaleska Michalina
 Dąmbska Izydora, I 133
 Dąmbski, starosta, I 102
 de Cracovia Balthazar (Baltiser) zob. Opec Baltazar
 De Fanti Silvano, III 152
 De Pepliers, IV 267
 Debeli Antoni, IV 252
 Decius Caius Messius Quintus Traianus, II 405
 Decius Jodocus Lodovicus zob. Decjusz Jodok Ludwik
 Decjusz Jodok Ludwik, I 219-220, 378, 411; V 249
 Decjusz Jóst Ludwik zob. Decjusz Jodok Ludwik
 Decjuszowa Anna z Krupów, I 219
 Decjuszówna Barbara zob. Dembołęcka Barbara
 Decomberousse A., II 443
 Decourcelle P., III 410
 Dedecius Karl, I 235; II 102, 339; III 23, 34, 160; V 135,
 250
 Defoe Daniel, I 16, 19; II 225, 308; III 250; IV 275; V 130,
 237
 Degurow A.A., III 371
 Dehmel Richard, II 47, 101, 326; III 317
 Deifilo Ismariense zob. Leśniewski Franciszek
 Deike Paulina zob. Berentowa Paulina
 Dejmek Kazimierz, I 85; III 26, 52, 348
 Dekert Jan, I 35
 Dekker Eduard Douwes (pseud. Multatuli), I 314
 Del zob. Łoziński Władysław
 Del Bono Gianna, V 278
 Delacour Alfred Lartigue, I 204; III 119
 Delafaye-Brehier Julie, I 240
 Delaperrière Maria, I 25, 79, 303
 Délaroche Paul, III 143
 Delaveaux (De La Veaux) J. Charles Thibault, I 137; IV
 208
 Delavigne Germain, I 244; III 59
 Delavigne Jean François Casimir, II 360, 411; III 139; IV
 63, 205
 Deledda Grazia, II 221

- Delestre-Poirson Charles Gaspard, I 163
 Delille Jacques, I 167, 236, 285, 338, 346; II 93; III 259, 270; IV 288
 Dembiński, dziadkowie Aleksandra Fredry, I 289
 Dembińska Barbara zob. Czacka Barbara
 Dembińska Barbara zob. Przyłuska Barbara
 Dembińska Marianna zob. Fredrowa Marianna
 Dembińska Urszula z Morsztynów, III 314
 Dembiński Henryk, I 238, 299; III 103, 400
 Dembiński I., II 63
 Dembolenscius zob. Dembołęcki Wojciech
 Dembołęcka Barbara z Decjuszków, I 220
 Dembołęcki Jakub, I 220
 Dembołęcki (Dębołęcki) Wojciech (Dembolenscius; pseud. Nikodem Niebyski), **I 220-221**; V 66, **249**
 Dembowscy, rodzina, I 223
 Dembowska Aniela z Chłędowskich, I 221; V 218
 Dembowska Anna z Tarłów, I 223
 Dembowska Julia z Kochanowskich, I 221
 Dembowska Konstancja z Narbuttów, II 133
 Dembowska Maria, II 435; V 74
 Dembowski Bronisław, II 435; V 74
 Dembowski Edward, I 18, 56, **221-223**, 290; II 79, 296, 405, 413; III 73; IV 78; V 33, 55, 109, 199-200, 218, **249**
 Dembowski Ignacy, **I 223**
 Dembowski Jan Sebastian, IV 149
 Dembowski Jan, III 280
 Dembowski Leon, I 221
 Dembowski Ludwik, III 71, 280
 Dembowski Mikołaj, I 223
 Dembowski Stefan, I 223; II 31, 47
 Dembowski Tadeusz, V 38
 Demel Maciej, IV 220
 Demidow Anatol, II 30
 Demokryt, I 41, 136; II 375
 Demostenes, I 386, 394; II 174, 431; III 108, 280, 289
 Demoustier Charles Albert, I 85-86; IV 198
 Denasów, książę zob. Nassau-Stiegen Karl Otto von
 Denhoff Teodor, II 369
 Denhoff Władysław, IV 255
 Denhoffowa Zofia zob. Czartoryska Zofia
 Denhoffowie, rodzina, IV 255
 Denhoffówna Elżbieta zob. Lubomirska Elżbieta
 Denon D.V., V 299
 Deotyma zob. Łuszczewska Jadwiga
 der Hardt Herman von, V 85
 der Wohlthätige Weltweisse zob. Leszczyński Stanisław
 Derdowska Joanna z Lubowieckich, I 224
 Derdowska Marianna z Kąkolewskich, I 224
 Derdowski Hieronim, **I 224-225**; II 413; IV 33; **V 249**
 Derdowski Piotr, I 224
 Deresiewicz B., V 272
 Dernałowicz Maria, II 118, 416; III 32, 36, 79, 169; V 41
 Dérôme T., I 105
 Déroulède Paul, I 144
 Dersław z Rytwian, II 75
 Derwid Marek zob. Walewska Cecylia
 Derwojedowa A., III 182
 Deryng Emil (Emilian), I 24, 55 (*V 731*); II 223
 Descartes René, II 44, 367
 Desforges P., IV 198
 Deshoulières Antoinette, II 133; III 116
 Desportes Philippe, II 137
 Destouches Philippe Néricault, I 61, 89, 199; III 75; V 144-145
 Deszczyński Józef, I 243
 Desztrungowa Zofia zob. Klimańska Zofia
 Detiuk zob. Andrzejowski Antoni
 Detko Jan, III 197
 Deval J., I 349
 Devechy Helena, II 80
 Deybel Ksawera, III 19, 21
 Dębicka Aleksandra z Kowalskich, I 225
 Dębicka Celina ze Ślaskich, I 225
 Dębicka Honoryna z Pruszyńskich, I 225
 Dębicka Zofia z Wierzbickich, I 226
 Dębicki Gustaw, I 225
 Dębicki Ludwik, I 193, 196, 199, **225**; II 283; V 62, **249**
 Dębicki Ludwik, ojciec, I 225
 Dębicki Zdzisław, **I 225-226**, 325, 345; II 38, 328; III 362, 366, 370; IV 83, 175; V 55, 174, **249**
 Dębińska Marianna zob. Fredrowa Marianna
 Dębnicki Kazimierz, II 195
 Dębołęcki Wojciech zob. Dembołęcki Wojciech
 Dębołęska Barbara zob. Orzelska Barbara z Dębołęskich
 Dębowska Helena zob. Abramowiczowa Helena
 Dębowska Katarzyna zob. Szemiotowa Katarzyna
 Dębowski S. zob. Dembowski Jan Sebastian
 Dębska Kazimiera zob. Gadomska Kazimiera
 Dębska Tekla, V 220
 Dianni Jadwiga, I 110
 Dickens Charles, I 240, 278; II 206-207, 221, 311; III 219; IV 78
 Dickenson John, I 174
 Dicksteinówna J., III 378
 Diderot Denis, I 35, 86; V 144, 166
 Dieckmann Eberhard, III 197
 Diedwin, ojciec Frowinusa, I 302
 Diehl Karol, II 354
 Dierzawin Gawriła R., II 299; IV 202; V 188
 Dierzawin Konstantin N., I 294; IV 103
 Dietl Józef, IV 198
 Dietz Jakub, I 219
 Dietz Ludwik Jodost zob. Decjusz Jodok Ludwik
 Dietziusówna Emilia zob. Germanowa Emilia
 Dietzówna Ludwika zob. Gubrynowiczowa Ludwika
 Dieulafoy Joseph Michel, II 410; III 128
 Digges T., II 189
 Dihm Jan, III 128-129, 315
 Dikaiarch, I 375
 Dinekow Petyr, III 33; IV 102
 Dinnaux zob. Beudin Jacques Félix, Goubaux Prosper Parfait
 Dioklecjan (Caius Aurelius Valerius Diocletianus), cesarz rzymski, III 341
 Dionisius Halicarnasseus, II 6
 Disterle Aleksandra zob. Sarnecka Aleksandra
 Divi Leschi genus amo zob. Sędziwój Michał
 Dixon William Hepworth, II 223

- Djalski Ksaver Šandor, V 180
 Długoraj Wojciech, IV 211
 Długosz Feliks, I 233
 Długosz Jan, I 218, **227-233**, 258, 271, 385, 398-399; II 66, 75-76, 88, 277, 320, 383, 401, 440-441; III 53, 99, 189, 229, 309-310, 332, 367; IV 21, 136, 196, 231-232; V 21, 59, 65, 189, **249-250**, 264
 Długosz Jan, ojciec, I 227
 Długosz Józef, II 172, 246
 Długosz Stanisław, **I 233; V 250**
 Długosz Władysław, IV 249
 Długoszowa Beata z Borowna, I 227
 Długoszowa Paulina z Maszkich, I 233
 Dłuska M., IV 128
 Dłuska Urszula zob. Siemieńska Urszula
 Dłuski Tomasz, II 163
 Dłuski, III 279
 Dmitriewa R.P., I 227
 Dmitriewskij T., II 140
 Dmochowska Eleonora zob. Heltmanowa Eleonora
 Dmochowska Emma z Jeleńskich, **I 234; V 250**
 Dmochowska Izabela z Mikorskich, I 235, 237
 Dmochowska Justyna, I 234
 Dmochowski Antoni, I 284; II 231
 Dmochowski Czesław, IV 48
 Dmochowski Franciszek Ksawery, I 60, 68, 166, **234-237**, 241, 287, 341, 346; II 93, 162-163, 185, 205, 241, 245, 353-354, 377; III 108-109, 200, 280, 289, 314; IV 39, 269; V 95-96, 107, 124, 142, **250**
 Dmochowski Franciszek Salezy, I 18, 55, 89, 105, 154, 234, 236, **237-241**, 244, 395; II 112, 131, 225, 238, 360; III 189, 201; IV 267; V 146, **250**
 Dmochowski J., I 219; II 189
 Dmochowski Kazimierz, I 234
 Dmochowski Ksawery, II 228
 D-mol zob. Wolska Maryla
 Dmowska Antonina zob. Gomulicka Antonina
 Dmowski Roman, I 226; II 11-12, 374, 403; III 274
 Dmuszewscy, rodzina, I 242
 Dmuszewska Konstancja z Pięknoskich, I 242
 Dmuszewska Magdalena z Sobolewskich, I 242
 Dmuszewska Zofia z Petraschów, I 242
 Dmuszewski Jan, I 242
 Dmuszewski Ludwik Adam, I 83, 239, **242-244**, 338; II 112; III 200; V 225, **250-251**
 z Dobczyc Jędrzej zob. Galka Andrzej z Dobczyna
 z Dobczyna Andrzej (Jędrzej) zob. Galka Andrzej z Dobczyna
 Dobczyńska Franciszka zob. Konczyńska Franciszka
 Dobijanka-Witczakowa Olga, II 136, 139
 Dobkiewicz Franciszek, III 105; IV 268
 Doboszeńska Alina, V 136
 Dobracka z Dobrzyńskich, żona Macieja, I 244
 Dobracki (Gütthaetter, Gütthäter) Maciej, **I 244-245; V 251**
 Dembińska Eleonora zob. Wielopolska Eleonora
 Dembowska Felicja zob. Wężykowska Felicja
 Dobrzyńska Aniela zob. Rządewska Aniela
 Dziewulska Elżbieta zob. Wieniarska Elżbieta
 Dobraczyńska Balbina zob. Hulewiczowa Balbina
 Dobraczyński Jan, IV 73
 Dobrawski A., I 170
 Dobrocieski Mikołaj, I 373; IV 118-119
 Dobrogost zob. Godebski Ksawery
 Dobrosielski Marian, III 152
 Dobrovsky Josef, I 33; II 353; III 204
 Dobrowierski Exodus zob. Jaśkiewicz Mikołaj
 Dobrowolscy, rodzina, III 13
 Dobrowolska Maria zob. Micińska Maria
 Dobrowolska Marianna zob. Chęcińska Marianna
 Dobrowolska W., I 399
 Dobrowolska Walentyna zob. Bemowa Walentyna
 Dobrowolski F., I 181
 Dobrowolski Jan Szczęsny zob. Herbut Jan Szczęsny
 Dobrowolski K., II 362; IV 232; V 59
 Dobrowolski M., II 180
 Dobrowolski Stanisław Ryszard, I 309, 400-401; II 182, 267
 Dobrucki Józef zob. Frank Jakub
 Dobrzaniecki T., III 387
 Dobrzańska Emilia z Karczewskich, I 246
 Dobrzańska Józefa z Marchwińskich, I 246
 Dobrzańska Julia zob. Rowińska Julia
 Dobrzańska Karolina ze Smochowich, I 245-246
 Dobrzańska Magdalena z Saleniewiczów, I 245
 Dobrzańska Maria z Kwiecieńskich, I 246
 Dobrzańska Wiktoria zob. Jachowiczowa Wiktoria
 Dobrzański Aleksander, I 246
 Dobrzański Jan, **I 245-246**, 265, 272; II 219, 310; III 22, 234, 372; V 150, **251**
 Dobrzański Lucjan, III 316; V 101
 Dobrzański Mirosław, **I 246**; II 294
 Dobrzański Stanisław, I 245, **246-247**
 Dobrzański Stanisław, ojciec Jana, I 245
 Dobrzycka Helena z Junosza-Podoskich, I 247
 Dobrzycka Magdalena zob. Kawczyńska Magdalena
 Dobrzycka Marcjanna Seweryna ze Świerczewskich, I 247
 Dobrzycki Jerzy, II 189
 Dobrzycki Marcin, I 247
 Dobrzycki Stanisław, I 214, **247**; IV 128, 272-273; V 80, **251**
 Dobrzyńska Teresa, II 57
 Dobrzyńska-Rybicka Ludwika, III 73
 Dobrzyński Ch., III 34
 Dobrzyński Ignacy Feliks, II 13-14, 105-106, 159; IV 72, 77-78, 98
 Doctor Civitatis Lublinensis zob. Rej Mikołaj
 Doda Wiktor, V 212
 Dodsley Robert, I 85
 Dogiel Maciej, II 9
 Dogrumowa Maria Teresa, I 198, 234; III 49, 114, 279, 288, 407; IV 257
 Doherr E.M., V 181
 Dohrn-Baranowska Maria, III 13
 Doktor R., III 117
 Dokurno Zygmunt, III 27, 32
 Dolidowiczówna Józefata zob. Karataj-Korotyńska Józefata
 Dolinow L. zob. Belmont Leo
 Dolińska Wanda zob. Sarnecka Wanda
 Doliwa Stach zob. Starzyński Stanisław

- Dolega Chodakowski Zorian zob. Chodakowski Zorian
Dolega
- Dolega Henryk zob. Świętochowski Aleksander
- Dolega-Kowalewski Jerzy, I 125
- Dolgorukow (Dolgoruki) Jurij A., III 263
- Dolhoruki Jurij, I 136
- Dolżycki Adam, III 22; IV 51
- Domanyčyj W., I 156
- Domański Juliusz, I 218, 298, 304, 311; II 75; IV 133; V 85
- Domaszewska M.D., V 269
- Domaszewski Edward, II 414
- Domaszewski Stanisław Widlica, III 224
- Dombre R., V 221
- Dombrowski Samuel zob. Dambrowski Samuel
- Dombrowskij F.W., IV 50
- Domęko Ignacy zob. Domeyko Ignacy
- Domeyko Hipolit, I 248
- Domeyko Ignacy (Zegota), I 203, **248-249**; II 58; III 16, 18-19; III 248, 266, 343, 359; IV 31, 126, 264; **V 251**
- Domeyko Ignacy, stryj Ignacego, I 248
- Domeykowa Henriqueta z domu Sotomayor Guzmán, I 248
- Domeykowa Karolina z Ancutów, I 248
- Domicjan (Titus Flavius Domitianus), cesarz rzymski, III 61
- Dominiak Z., I 294
- Dominicus Lopez Soc. Jesu zob. Socyn Faust
- Dominik Guzman, św., I 72; III 113
- Dominik M. zob. Magnuszewski Dominik
- Don Kichot zob. Lange Antoni
- Donatus Aelius, III 61
- Dopart Bogusław, V 285
- Dorat Claude Joseph, II 40
- Doroszenko J. zob. Jasiński M.
- Doroszewicz W., III 248
- Doroszewski Witold, III 56-57
- Dostojewski Fiodor M., I 122, 167; II 425; IV 126, 159, 264
- Doświadczynski zob. Czartoryski Adam Kazimierz
- Dołbor-Muśnicki Józef, I 325, 369; III 13
- Dowgiałło-Zawisza Jan Karol, II 158
- Dowgird Anioł, **I 249-250**
- Dowgird Samuel, IV 167
- Dowgird Stanisław, I 249
- Dowgird Tadeusz, V 73
- Dowkont Sz., V 291
- Dowoyna Sołohub Antoni, III 252
- Dr A.G. zob. Górski Artur
- Dr Antoni J. zob. Rolle Antoni Józef
- Dr H.Sk. zob. Skimborowicz Hipolit
- Dr J. Stella zob. Sawicki Jan
- Dr J.S.S. zob. Sawicki Jan
- dr Jod zob. Jankowski Józef
- Dr K. W-ski zob. Wróblewski Kazimierz
- Dr Prot Sowizdrzał zob. Kubacki Wacław
- Dr S.W. zob. Windakiewicz Stanisław
- Dr Z. Zatarski zob. Sternklar L.
- Drach P., V 17
- Draczko S., II 400
- Drakuli Zenobiusz zob. Grabowski Ambroży
- Drelankówna Katarzyna zob. Mućkowa Katarzyna
- Drentell Johann Georg Friedrich, III 96
- Dresnensis Petrus, I 209
- Drevelle, ksiądz, I 289
- Dreves G.M., IV 232; V 59
- Drewnowski Tadeusz, I 32
- Dreyer M., V 112
- Drobot S., IV 218
- Drogomir zob. Pietkiewicz Zenon
- Drogoszevska Natalia z Ratkowskich, I 250
- Drogoszewski Aureli, **I 250-251**; III 70, 196-197, 306; IV 90, 94; V 105, **251**
- Drogoszewski Stanisław, I 250
- Drohojowska Ewelina zob. Kunicka Ewelina
- Drohojowska Katarzyna zob. Herbutowa Katarzyna
- Drohojowski Jan, II 88
- Drohojowski Stanisław, I 398
- Dropiowski W., I 284; II 417
- Drozdowski Bohdan, I 251; III 86, 176
- Drozdowski Jan, **I 251-252**
- Drozdowski Marian Marek, IV 51
- Drózdź S., III 225
- Drucy-Lubeccy, rodzina, I 342
- Drucki-Lubecki Ksawery zob. Lubecki Ksawery
- Drużbacka Elżbieta, I 189, **252-253**, 256, 289; II 17; III 61, 336; V 166, **251**
- Drużbacka Marianna, I 252
- Drużbacki Kazimierz, I 252
- Drużbicka Elżbieta Katarzyna z Objezierskich, I 253
- Drużbicki Kasper, **I 253-254**; II 320
- Drużbicki Piotr, I 253
- Dryden John, II 201
- Dryzen N.W., III 111
- Drzewicki Maciej, II 74; IV 237; V 16
- Drzewiecka Anna zob. Czaplícowa Anna
- Drzewiecka Hortensja z Krasińskich, I 255
- Drzewiecka Tekla z Ostrowskich, I 255
- Drzewiecki Józef, I 255; III 360
- Drzewiecki K., I 359
- Drzewiecki Karol, **I 255**
- Drzewiecki Ksawery, II 241
- Du Boys Jean Charles, II 106
- Du Fresny Charles Rivière, I 86; IV 143
- Dubarry, madame zob. Vaubernier Jeanne
- Dubiecki W.W., III 315
- Dubingowicz S., V 92
- Dubiński A., II 141
- Dubjanecki M., V 213
- Dubois de Jancigny Jean Baptiste, **I 255-256**, II 241, III 260, 279
- Ducange Victor Henri Joseph Brahain, I 240-241; II 113
- Duchińska Seweryna z Żochowskich primo voto Pruszkowa, I 193, 196, **256-257**; II 48, 183, 251, 344, 392, 406; III 150, 175-176, 403; **V 251**, 278
- Duchiński Franciszek, I 256, 330; IV 261
- Ducis Jean François, I 105; III 201
- Duclos Ch., I 256
- Ducrest Ph., III 283
- Dudkowiakówna (?) Brygida zob. Pawlikowska Brygida
- Dudkowska (?) Brygida zob. Pawlikowska Brygida
- Dudycz Andrzej, III 91, 122, 270; IV 153; V 312
- Dudyczówna Regina zob. Moskorzevska Regina
- Dudziński A., II 14

- Dudziński Michał, **I 257-258**
 Dufour Adolf, V 115
 Dufour Piotr, I 77, 166; II 398
 Dufour T., V 43
 Dugard W., III 325
 Duhamel du Monceau Henri Louis, I 119
 Duisburg P., I 392
 Dujardin E., V 181
 Duka Jerzy, gospodar wołoski, II 219
 Dulaurens Henri Joseph, II 238
 Dulcken Ferdinand Quentin, III 211
 Dulebianka Maria, V 271
 Dulfusowie, rodzina, I 88
 Dulska Agnieszka zob. Minasowiczowa Agnieszka
 Dulska Anna primo voto Herburtowa, V 182
 Dulski J., V 182
 Dumalowa E., II 266
 Dumanoir P. (właśc. Pinel Philippe François), IV 10
 Dumas Alexandre, ojciec, I 74, 95; II 388; III 371; IV 10, 65; V 161
 Dumas Alexandre, syn, I 82; II 373; III 310, 313; IV 10, 20; V 192
 Dumersan Théophile Marion, IV 111
 Dumont d'Urville Julien Sébastien Cesar, I 240
 Dumont G.H., II 323
 Dumouriez Claude François, IV 252
 Dunajówna M., V 171
 Duni Egidio Romoaldo, I 41
 Duniecki S., V 159
 Dunin Janusz, III 387
 Dunin-Borkowski Aleksander zob. Borkowski Aleksander Dunin
 Dunin-Borkowski Franciszek zob. Borkowski Franciszek Dunin
 Dunin-Borkowski Leszek zob. Borkowski Aleksander Dunin
 Dunin-Borkowski Stanisław zob. Borkowski Stanisław Dunin
 Dunin-Marcinkiewicz Wincenty zob. Marcinkiewicz Wincenty Dunin
 Duninowa Helena ze Żmichowskich, V 218
 Duninówna Barbara zob. Sanguszkowa Barbara
 Dunin-Wąsowiczówna Anna zob. Komornicka Anna
 Dunin-Wąsowiczówna Matylda zob. Hoffmanowa Matylda
 Dunin-Wolski Piotr zob. Wolski Piotr Dunin
 Duńczewski Stanisław, II 398
 Duński Edward, III 19, 390
 Dupaty Louis Emmanuel, I 163; III 128
 Dupin Jean Henri, IV 111
 Dupont de Nemours Pierre Samuel, I 194; II 127
 Duprat Guillaume Léonce, II 364
 Duralska-Macheta Teresa, IV 152
 Durant (Durant) François Michel, I 166; II 172; III 171
 Dürer Albrecht, IV 146
 Durini Angelo Maria, II 170; III 60, 62, 116, 247; IV 211
 Durink Stanisław, I 228
 Dürr-Durski Jan, I 48, 201-202, 281, 322; II 87, 311; III 86, 89-90, 104-105, 214-215, 292-294, 299; III 325; IV 256; V 137
 Durski S., I 243, 339
 Duru E., V 192
 Durutte C., I 405
 Duska Joanna, IV 74
 Dutkiewicz F.S., II 410
 Dutkiewicz J., II 323
 Duval Alexandre Vincent zob. Pineux (Pineu) Duval Alexandre Vincent
 Duval G., V 112
 Duveyrier Anne Honoré Joseph zob. Mélesville
 Dużyk Józef, III 186, 398; IV 250; V 30, 282
 Dvořákova-Mračekova A., IV 181
 Dvořáková Vlasta, III 86
 Dvorník Francis, I 116
 Dwernicki Józef, I 265, 354; III 70, 79, 175, 267, 358, 391; IV 111; V 179
 Dworzaczek Alojzy, I 22
 Dworzaczek Włodzimierz, I 351, 365; II 87; IV 262
 Dworzańska Teresa zob. Grabowska Teresa
 Dyakiewiczówna Julia zob. Korzeniowska Julia
 Dyamentowski Przybysław, **I 258**; II 28
 Dybicz Iwan, I 352; III 400
 Dybiec J., V 64-65
 Dybowski Janusz Teodor, IV 74
 Dycalp John of zob. Jankowski Placyd
 Dydowiczówna Zofia zob. Rulikowska Zofia
 Dydyńska Zofia zob. Grądzka Zofia
 Dygasińska Katarzyna z Janiszewskich, I 258
 Dygasińska Natalia z Wyszkwowskich, I 258
 Dygasiński Adolf, I 38, **258-262**, 381, 400; II 86; III 55, 111, 163, 274; **V 251**
 Dygasiński Jan, I 258
 Dylewski E., I 303
 Dymitr Samozwaniec I, car moskiewski, I 357, 373; II 61, 101; III 159, 240, 401; V 83, 188
 Dymkówna Maria zob. Chociszewska Maria
 Dymowski Aleksander, I 75 (*V 731*)
 Dynak Władysław, III 309; V 266
 Dynowska Maria, II 268; III 84
 Dyonis A., II 203
 Dyrda Jarosz zob. Derdowski Hieronim
 Dzeltns Voldemars, IV 52
 Dziad Onufer Kciuk zob. Stanisławska Wanda
 Działyńscy, rodzina, II 230; IV 266
 Działyńska Aniela z Wodzickich, V 106
 Działyńska Dorota zob. Czapska Dorota
 Działyńska Felicjana z Woroniczów, V 105
 Działyńska Klaudyna zob. Potocka Klaudyna
 Działyńska Regina zob. Radziwiłłowa Regina
 Działyński Adam Tytus, I 359, 365, 395; II 109; IV 238; V 169
 Działyński C., II 383
 Działyński Ignacy, II 85; III 165; V 105, 129
 Działyński Jakub, I 65
 Działyński Jan, II 85, 121
 Działyński Tytus, I 230; II 85, 114, 306, 383, 394-395; III 98-99, 189-190, 272; IV 42; V 85-86, 93
 Dziama L.M., I 321
 Działotti, rodzina, I 393
 Działis Lado zob. Lachnicki Ignacy Emanuel
 Dziech J., V 148

- Dzieduszyccy, rodzina, I 262; III 377; V 142
 Dzieduszycka Antonina z Mazarakich, I 263
 Dzieduszycka Domicela z Bielskich, I 262
 Dzieduszycka Franciszka zob. Borkowska Franciszka
 Dzieduszycka Helena zob. Pawlikowska Helena
 Dzieduszycka Henryka zob. Pawlikowska Henryka
 Dzieduszycka Karolina z Zagórnich, I 262
 Dzieduszycka Natalia z Rudnickich, I 262
 Dzieduszycka Seweryna, I 263
 Dzieduszycki Józef, II 283
 Dzieduszycki Ludwik, I 262
 Dzieduszycki Maurycy, I 220, **262-263**; II 87; **V 251**
 Dzieduszycki Mikołaj, I 284; II 185; IV 237; V 142
 Dzieduszycki Tytus, I 149
 Dzieduszycki Władysław, I 263
 Dzieduszycki Wojciech, **I 263-264**; **V 251**
 Dziekońska Tekla z Błociszewskich, I 264
 Dziekoński Józef Bohdan, **I 264-265**, 287; III 64; V 55, 57, 199, **251-252**
 Dziekoński Tomasz, I 264
 Dzierzowska Józefa zob. Lach Szymowa Józefa
 Dzierzkowska Aleksandra z Galeckich, I 265
 Dzierzkowska Antonina z Dąbrowskich, I 265
 Dzierzkowski Józef, **I 265-267**, II 388, 407; IV 10; V 9, 225
 Dzierzkowski Józef, stryj Józefa, I 265
 Dzierzkowski Roman, I 265
 Dzierżkówna Natalia (pseud. Jerzy Orwicz), II 400
 Dzierżanowska Helena zob. Rautenstrauchowa Helena
 Dzierżanowski Ignacy, III 66
 Dzierżek Rafał, II 299
 Dzierżon Jan, II 361
 Dzierżykraj Morawski Franciszek zob. Morawski Franciszek Dzierżykraj
 Dzierżyński Feliks, III 381
 Dzieszukówna Marianna zob. Kotarbińska Marianna
 Dzikowska Emilia z Schoenów, I 267
 Dzikowski Mieczysław, **I 267**; II 254; IV 279
 Dzikowski Stanisław, ojciec Mieczysława, I 267
 Dzikowski Stanisław, syn Mieczysława, I 267
 Dziubacki J., V 196
 Dziwnie Głupia zob. Żmichowska Narcyza
 Dziwny Marian zob. Wołowska Maria
 Dzwonkowski Włodzimierz, II 40; III 83
 Dżelaleddin Rumi M., III 14
- E**... zob. Koźmian Andrzej Edward
 E.D. zob. Dembowski Edward
 E.G. zob. Ziemięcka Eleonora
 E.hr.T. zob. Tyszkiewicz Eustachy
 E.J. zob. Januskiewicz Eustachy
 E.K. zob. Ehrenberg Kazimierz
 E.L. zob. Łuskińska Ewa
 E.S. zob. Słoński Edward
 E.T. zob. Tyszkiewicz Eustachy
 E.W. zob. Hotman F.
 Ebeling C.L., III 34
 Eber P., II 277
 Ebers Georg Moritz, V 56
 Ebersbach V., II 141
 Echard Laurence, IV 40
 Eck Johann, I 393
 Eck Walenty, II 21; III 230
 Ecker und Eckhofen Hans Karl, II 242
 Eckermann, III 256
 Edgeworth Maria, IV 235
 Edling Joanna d' zob. Grodeckowa Joanna
 Edmund T., V 78
 Edward III, król ang., V 164
 Edward VI, król ang., II 379
 Edwor zob. Woronicki Edward
 Egbert, biskup Trewiru, I 328
 Egenolt K., I 397
 Ebelówna Maria Ludwika zob. Żółkowska Maria Ludwika
 Eggerówna Wanda zob. Zaleska Wanda
 Egnazio Giovanni Battista, III 188
 Egrot zob. Porębowicz Edward
 Egru (Erlau), I 184
 Eguilas L., I 257
 Ehlert T., V 230
 Ehlertówna Beata Konstancja zob. Grodeckowa Beata Konstancja
 Ehrenberg Ferdynand, I 268
 Ehrenberg Gustaw, **I 268-269**, 276; II 242, 396; V 25, 222, 229
 Ehrenberg Kazimierz, I 268, **269-270**; III 397; **V 252**
 Ehrenbergowa Emilia z Pancerów, I 268-269
 Ehrenbergowa Felicja z Pancerów, I 268
 Ehrenbergowa Krystyna, I 268
 Ehrenbergowa Paulina ze Stanów, I 269
 Ehrlich Ludwik, IV 133; V 85-86
 Eichendorff Joseph von, V 300
 Eichhoff F.G., I 257, II 406
 Eichhorn Johann Gottfried zob. Vulpius Christian August Eiler W., I 398
 Ein polnischer Offizier zob. Szotarski Julian
 Eisenach A., II 272
 Eisenbach Lucjan, III 340
 Eisenreich Regina zob. Radziwiłłowa Regina
 Eitnerówna Anna, II 239
 Ejdziatowiczówna Weronika zob. Gorecka Weronika
 Ejsmond F., IV 51
 Ejsmond Julian, II 137, 139; III 133; IV 13, 15
 Ekdahl S., I 228
 Ekielski Ludwik, V 69
 Ekielski Władysław, V 134, 137
 Ekier S., II 287
 Eksdziennikarz zob. Kaliszewski Julian
 Eksdziennikarz zob. Przyborowski Walery
 Eks-dziennikarz zob. Przyborowski Walery
 El Greco (właśc. Dominikos Theotokopulos), III 318
 El. zob. Laskowski Kazimierz
 El...y zob. Asnyk Adam
 Eleonora G. zob. Ziemięcka Eleonora
 Eleonora G..... zob. Ziemięcka Eleonora
 Elert Piotr, I 145; II 38; III 84, 203, 242, 334
 Elgot Jan, I 228; IV 133; V 86
 Eliot G., II 430
 Eljan zob. Dmochowska Emma z Jeleńskich
 Eljasz-Radzikowski Walery, I 257; II 268

- Ella zob. Zbiegniewska Izabela
 Ellis E.S., V 221
 Elpidon zob. Bałucki Michał
 Elsnier Józef, I 41, 85, 104, 117, 242-243, 285, 408; II 159, 241, 285, 392; III 72, 127-128, 201; V 38, 250
 Elter Edmund, IV 31
 Elzenberg Henryk, II 335
 Elzevier (Elzewir) Abraham, V 34
 Elzevier (Elzewir) Bonawentura, V 34
 Elzevirius Ludovicus, II 59
 Elżbieta, królowa pol., II 266
 Elżbieta I, królowa ang., I 357
 Elżbieta Granowska, królowa pol., żona Władysława II Jagielly, I 177-178
 Elżbieta Habsburżanka, królowa pol., żona Zygmunta II Augusta, III 324, 374; V 262
 Elżbieta Luiza, wielka księżna ros., I 194
 Elżbieta, cesarzowa austr., III 158
 Elżbieta, córka Jakuba I, króla ang., III 104
 Elżbieta, królowa węgier., św., IV 236
 Emerson Ralph Waldo, II 101; III 30-31; V 130
 Emeryk Węgier, kronikarz, V 21
 Emeryk Władysław, I 124
 Eminowicz Ludwik, I 270
 Eminowicz Wincenty, I 270
 Eminowiczowa Damiana z Czyżewskich, I 270
 Eminowiczowa Janina Ewa z Krukowskich, I 270
 Ernót zob. Nowiński Józefat
 Engel G., V 112
 Engel Johann Jakob, I 86; IV 154
 Engelbert z Lubiąza, V 230
 Engelhardt Lew N., III 265
 Engelsteinówna Celina zob. Sierosławska Celina
 Engemann-Reinhardt Barbara, V 272
 Engeström Wawrzyniec, dyplomata szwedz., III 283
 Enkler Józef zob. Wybicki Józef
 Ennery Adolphe d' (właśc. Philippe Adolphe), I 165; II 85; IV 10
 Eötvös József, I 245
 Epiktet, III 96
 Epsztajn Mikołaj, III 30
 Eques Polonus zob. Przyppkowski Samuel
 Eques Polonus de Domo Magnorum Comitum a Siecichów zob. Trepka Walerian
 Erazm z Rotterdamu, I 57, 213, 219, 302, 393, 411; II 63, 125, 379-381, 383, 430; III 348-349; IV 30, 128, 162; V 41, 88, 90, 277
 Erb Roland, II 141
 Erber Czesław, I 109
 Erberstein Sigismundo de, I 214
 Erbówna Anna zob. Kremierowa Anna
 Erckmann Emil, II 199; V 192
 Erdmunte, księżna słujska, III 92
 Erdtracht Lucjan Frank, I 44
 Eres zob. Rossowski Stanisław
 Erndtelius (Erndtel) Christian Heinrich, V 165
 Ernest Habsburg, arcyksiążę, II 135; III 334
 Ernst Johann Biron, I 312
 Ernst Otto, I 317
 Ertini, kompozytor, V 145
 Erxleben Johann Christian Polycarp, IV 270
 Eryk XIV Waza, król szwedz., I 120
 Erzepki Bolesław, I 18, 170, 272; II 121, 329 (V 737); III 144-147, 150, 153, 292; IV 95; V 41, 80, 104, 146
 Erzpekowa Róża z Węclewskich, V 31
 Eska zob. Sterling Kazimierz
 Essarts Emmanuel des, I 144
 Esteja zob. Kisielnicka Józefa
 Esteka zob. Tetmajer Kazimierz Przerwa
 Ester zob. Rossowski Stanisław
 Estienne Robert, II 6
 Estkowska Antonina z Fenrychów, I 272
 Estkowska Katarzyna, I 272
 Estkowski Ewaryst, I 27, 272-273; II 327, 329; III 399; V 111, 252
 Estkowski Jan, I 272
 Estreicher Alojzy Rafał, I 273
 Estreicher Karol, I 18, 198, 273-275, 278-279, 332; II 238, 275, 381; III 229, 252, 311, 340; V 36, 39, 63, 96, 151, 190, 191, 193, 252
 Estreicher Karol, syn Stanisława, I 274-275
 Estreicher Stanisław, I 269, 273-275, 276, 367; III 26, 397; IV 144, 245; V 114, 133, 252
 Estreicher Tadeusz, I 276
 Estreicherowa Antonina z Rozbierskich, I 273
 Estreicherowa Helena z domu Longchamps, I 275
 Estreicherowa Stefania z Grabowskich, I 273, 275, 278-279
 Ètgens W., III 372
 Étienne Charles Guillaume, I 86; V 76
 Eugeniusz IV, papież, I 228, 384; II 317
 Euklides, I 110
 Eumorphus zob. Schoneus Andrzej
 Euryptides, I 135, 270; II 46, 100-102, 139, 376-377; V 19, 32, 194, 266
 Eus.Hr.T. zob. Tyszkiewicz Eustachy
 Eusebius zob. Moskorzewski Hieronim
 Eusebius Eleuteropolita zob. Trzeciński Andrzej młodszy
 Eustachiewicz Lesław, III 177, 238; IV 51
 Eustachiewicz Maria, II 62, 157
 Eustachy, św., I 404
 Euthriopius Flavius, I 333
 Eutimio Alifiero zob. Leszczyński Stanisław
 Evard Eva, IV 161
 Ewa Ł. zob. Łuskińska Ewa
 Ewers Hans Heinz, III 320-321
 Ex-Bocian zob. Świdorski Faustyn
 Exilé de la Pologne zob. Sienkiewicz Karol
 Exterus zob. Godlewska Ludwika
 Eysymont (Eysimont, Eysmont, Eysymont) Marcin, I 276-277; II 171-172; V 252
 Eysymontówna Magdalena zob. Jezierska Magdalena
 Eysymont Marcin zob. Eysymont Marcin
 Ezop, II 8, 17; III 181, 222; IV 267; V 240
F·D·Z· zob. Zabłocki Franciszek
 F. zob. Faleński Felician Medard
 F.B.T. zob. Trentowski Bronisław
 F.C.W.Ch.K.O.O.B. zob. Czapski Franciszek Stanisław
 F.D. zob. Dmochowski Franciszek Ksawery
 F.D. zob. Dmochowski Franciszek Salezy

- F.J.M. zob. Makulski Franciszek Jaxa
 F.J.M.N.K.N.S.D.R. zob. Makulski Franciszek Jaxa
 F.K.O. zob. Korytyński Onufry Tomasz
 F.M. zob. Makulski Franciszek Jaxa
 F.M. zob. Morawski Franciszek Dzierżykraj
 F.M.D.Z. zob. Zablocki Franciszek
 F.M.D.Z.*** zob. Zablocki Franciszek
 F.M.S. zob. Sobieszczęński Franciszek Maksymilian
 F.M.T.K.N. zob. Makulski Franciszek Jaxa
 F.N.J. zob. Jaroński Feliks
 F.S. zob. Siarczyński Franciszek
 F.S. zob. Skarbek Fryderyk
 F.S.D. zob. Dmochowski Franciszek Salezy
 F.S.P.K. zob. Siarczyński Franciszek
 F.S...i zob. Siarczyński Franciszek
 F.W. zob. Wężyk Franciszek
 F.W.S. zob. Wężyk Franciszek
 F.X.D. Warda zob. Dmochowski Franciszek Ksawery
 F.X.W.D. Réfugié Polonois Auteur de l'écrit intitulée „Idées sur la Pologne” zob. Dmochowski Franciszek Ksawery
 F.Y.Z. zob. Minasowicz Józef Dionizy
 F.Z. zob. Zablocki Franciszek
 F... N... J... Przychylny Rodak zob. Jaroński Feliks
 Faber N., I 394
 Fabianowski Andrzej, IV 102
 Fabricio J.Ch., III 315
 Fabricius O., V 192
 Facciolati J., I 376
 Fachs L., I 394
 Falck Jeremiasz, III 342
 Falconius (Sokolowicz) Tomasz, I 42, 58
 Faleńska Apolonia z domu Jeszke, I 278
 Faleńska Maria, I 165, 274, **277-278**, 279
 Faleńska Tekla z Fredrów, I 278
 Faleński Felician Medard, I 27, 164, 274, 277, **278-280**, II 105, 294, 373; III 141; V 97, 102, 151, **252**
 Faleński Józef, I 278
 Faleński L., II 328
 Falibogowski Krzysztof Franciszek, **I 280**
 Falimirz (Falimierz) Stefan, **I 280-281**, 331; IV 128; **V 252**
 Falk M., V 309
 Falkenberg Jan, V 85
 Falkowska Maria, II 195-196
 Falkowski Juliusz, II 249; III 109
 Falska Maryna, II 193
 Falat Julian, III 164
 Fantazy zob. Gomulicki Wiktor
 Farina S., II 221
 Farnesius zob. Farnowski Stanisław
 Farneski Stanisław zob. Farnowski Stanisław
 Farnezy Stanisław zob. Farnowski Stanisław
 Farnowiusz Stanisław zob. Farnowski Stanisław
 Farnowski Stanisław, **I 281**, III 257
 Faron Bolesław, III 186
 Farschbotterówna Anna zob. Mostnikowa Anna
 Faruchowiczówna Zofia zob. Balsamowa Zofia
 Farys K. zob. Baliński Karol
 Faustyn z Mzurowa zob. Świderski Faustyn
 Favart Charles Simon, I 41; V 144-145
 Fąfara J., III 197
 February Luty zob. Jankowski Placyd
 Federowski M., III 287
 Federówna Anna zob. Majewska Anna
 Fedorowiczówna Teresa zob. Kostecka Teresa
 Feicht Hieronim, I 78
 Feingold Hersz zob. Stur Jan
 Feldman Benjamin, I 281
 Feldman Józef, I 150, 283; II 264
 Feldman Wilhelm, **I 281-283**; II 45, 309; III 14, 57, 111, 186; IV 155; V 136, **252-253**, 303
 Feldmanowa Maria z Kleinmanów, I 282; V 130
 Feldmanowa Tauba, I 281
 Felicianus J.B., III 240
 Felicyan zob. Faleński Felician Medard
 Felińska Ewa, **I 283-284**, 286; II 308; III 248; **V 253**
 Felińska J., I 284
 Felińska Józefa z Omiecińskich, I 284; III 173
 Felińska Paulina, I 286
 Felińska Rozalia z Ostrowskich, I 284
 Feliński Alojzy, I 117, 283, **284-285**, 286, 342-343; II 105, 179, 185, 231, 427; III 59, 172-173, 199, 270; IV 64, 237, 288; V 142, **253**
 Feliński Gerard, I 283, 286
 Feliński Tomasz, I 284
 Feliński Zygmunt Szcześny, I 283, **286**; IV 87; V 9, 33, **253**
 Felix Turpicio (Turpilio, Turpio, Turpis) Urbevetanus zob. Socyn Faust
 Fellgibellus Esaia, II 60
 Fénelon de Salignac de la Mothe François, II 8, 91, 179; III 61-62, 201; IV 267; V 165
 Fengerówna Ludwika zob. Skarbkowa Ludwika
 Fenicki S., IV 211
 Fenig Jerzy, IV 29
 Feniżanka Anna zob. Seklucjanowa Anna
 Fenouillot de Falbaire de Quingey Charles Georges, I 41, 84 (*V 731*)
 Fenrychówna Antonina zob. Estkowska Antonina
 Ferber Augustyn, I 209, 221; IV 277-278
 Ferdynand I, cesarz rzymsko-niem., I 303, 411; II 277, 380; III 216; IV 157; V 23
 Ferdynand II, cesarz rzymsko-niem., I 220; III 202; IV 33
 Ferdynand III, cesarz rzymsko-niem., I 98
 Ferguson A., I 343
 Ferguson John Clark, III 400
 Fernezy Stanisław zob. Farnowski Stanisław
 Ferrand Antoine, III 212; IV 143
 Ferrier Paul, II 213
 Ferrières Alexandre, III 12
 Ferrieci P., V 192
 Fert B., V 303
 Fert Józef, II 329; III 148; V 278
 Fertner Antoni, III 341
 Feuchtwanger Lion, I 45
 Feuillet Octave, I 138; II 442-443; V 192
 Feutry Aimé Ambroise, I 16, 191
 Fiałkowski Marcin zob. Fijałkowski Marcin
 Fiamma G., I 365
 Fiat zob. Stokowska Z.
 Fichhauzernówna Anna zob. Brodzińska Anna

- Ficino Marsilio, II 74-75
 Ficowski Jerzy, II 262, 338
 Fiedosienko O., III 186
 Fieguth Rolf, III 149
 Fielding Henry, V 146
 Fijalek Jan, I 391; II 19; III 222; IV 153.
 Fijalek Józef, I 187; V 261
 Fijałkowski A., I 250
 Fijałkowski (Fiałkowski) Marcin, I 234, **286-287**; II 186;
 V **253**
 Fik Marta, V 176
 Filicaja Wincenty, I 279
 Filip II, król hiszp., I 351; II 33
 Filip Tadeusz, III 148
 Filip Wilhelm, książę neuburski, III 174
 Filipecka Antonina zob. Fillebornowa Antonina
 Filipkowska Hanna, II 333
 Filipkowska Józefa Emilia zob. Łuniewska Józefa Emilia
 Filipowicz A. zob. Olizar Gustaw
 Filipowicz J., I 393; IV 251
 Filipowicz M., I 208
 Filipowicz Stanisław, II 80
 Filipowska Katarzyna zob. Lubieniecka Katarzyna
 Filipowska, IV 272
 Filipowski M., IV 283; V 202
 Filippowicz T.M., II 241
 Filleborn Jan Samuel, I 287
 Filleborn Seweryn, I 264, **287-288**; III 140; V 199
 Fillebornowa Antonina z Filipeckich, I 287
 Filozof Dobroczyńca zob. Leszczyński Stanisław
 Filozoficzny Próznik Wileński zob. Śniadecki Jędrzej (An-
 drzej)
 Finkiel Ludwik, II 75; V 89, 124
 Fiodor, carewicz ros., syn Iwana Groźnego, II 135
 Fioravanti Valentino, II 289 (V 736)
 Firdausi Abul-Kasim Mausur Tusi, IV 43
 Firlej Henryk, II 349
 Firlej Jan, II 135, 153
 Firlej Mikołaj, I 65, 416; II 32; III 400; IV 237; V 41
 Firlej Stanisław, II 349
 Firlejówna Agnieszka zob. Niemojewska Agnieszka
 Firlejówna Anna zob. Leszczyńska Anna z Firlejów
 Firlejówna Anna zob. Ossolińska Anna z Firlejów
 Firlejówna Elżbieta zob. Rysińska Elżbieta
 Fischer Stanisław, II 160; IV 264
 Fischerówna Eufrozyna Florentyna zob. Lengnichowa
 Eufrozyna Florentyna
 Fisz Tymoteusz, I 288
 Fisz Zenon, I **288**
 Fiszler Stanisław, I 289; III 75, 331
 Fiszler Stefan zob. Powidzki Stefan
 Fiszlerowa Wirydiana, I **289**
 Fiszlerówna Zuzanna zob. Solikowska Zuzanna
 Fiszman Samuel, III 25, 28
 Fiszowa Marianna z Wierzbickich, I 288
 Fita Stanisław, I 47; II 183; III 302; IV 52; V 75, 94, 271,
 284
 Flaccius Matthias zw. Illyricus (właśc. Matija Vlačić, Vlašić),
 I 70
 Flachsbindler Jan, I 213
 Flachsbindler zob. Dantyszek Jan
 Flachsbindlerowa Krystyna z Schulzów (Scholczów), I 213
 Flaubert Gustave, I 165; II 313; IV 175
 Flavius K., drukarz, III 202
 Flawiusz Klemens, męczennik, III 101
 Fleischmann G., IV 238
 Flemming Jerzy, I 192
 Flemmingowa Antonina z Czartoryskich, I 192
 Flemminżanka Izabela zob. Czartoryska Izabela
 Flemminżanka Konstancja zob. Chodakowska Konstancja
 Flers Robert de, I 349; III 238; V 112
 Fleurigeon R., IV 281
 Fleury Claude, I 68; II 42
 Florczak Zofia, I 88; II 186; III 97; IV 193, 203-204; V 84
 Flores Juan de, III 223
 Florian Jean Pierre Claris de, I 137; II 113, 358; IV 144,
 149; V 62
 Florkiewiczowa Zofia, I 366
 Florkiewiczówna Teresa zob. Grabowska Teresa
 Florus Lucius Annius, V 22
 Floryan Władysław, II 138; III 23-24, 30-32; IV 90, 99-100,
 102
 Floryan zob. Rzętkowski Stanisław Marek
 Fn. zob. Fülleborn J.G.
 Foá Édouard, III 164
 Focjon, I 171
 Foerder Marta, III 317
 Foerster Jerzy zob. Förster Jerzy
 Fogelweder Stanisław, II 140; III 122
 Fogtówna Barbara zob. Meciszewska Barbara
 Folejewska Bronisława zob. Smreczyńska Bronisława
 Folkierski Władysław, I 365; II 370; III 86, 105; IV 96
 Folsiewiczówna Józefa zob. Kawczyńska Józefa
 Fondelle, biskup londyński, II 291
 Fonferko Eugenia, II 14
 Fontaine Nicolas (pseud. De Royaumont), II 336
 Fontenelle Bernard de, I 327, 346; IV 270
 Fontille Edmond zob. Mainard Edmond
 Ford Aleksander, IV 50-51
 Formanowicz Leon, III 348
 Förster G., III 178
 Förster Jerzy, I 298; II 7, 158 (V 735); III 174, 203, 227,
 334; IV 120
 Forster Karol, V 275
 Forster Leonard, I 142
 Forstreuter K., II 317
 Fortado zob. Belmont Leo
 Foscolo Ugo, III 131
 Fotek Jan, II 138
 Fouche H., II 313
 Fourier Charles, I 206
 Fourier M., II 85
 Fournier E., IV 10
 Foussier E., I 165
 Foxe John, I 127
 Fr. Justus de Amicis po świecku Damobroński zob. Zu-
 bowski Ksawery
 Fr.Hr.S. zob. Skarbek Fryderyk
 Fr.S. zob. Siarczyński Franciszek
 Fr.Siarcz. zob. Siarczyński Franciszek

- Fraenkl Samuel, II 159-160
 France Anatole (właśc. François A. Thibault), III 374; IV 156
 Francew W.A., I 33; II 300, 355, 406; III 339
 Franciszek I, cesarz rzymsko-niem., II 81-82; III 49
 Franciszek I, król franc., II 380
 Franciszek II, cesarz rzymsko-niem., II 162; III 204, 315
 Franciszek Józef I, cesarz austr., II 422; V 161
 Franciszek Regis, św., I 25
 Franciszek z Asyżu, św., II 99, 121, 176; III 169, 250, 275; IV 43; V 230
 Francken Christian, I 363
 Franc-Wenig Anna zob. Petrycy Anna z Franc-Wenigów
 Frank Jakub (Józef Dobrucki), II 214; IV 79
 Frank Józef, profesor Uniw. Wil., I 376
 Franklin Benjamin, I 50, 192, 409; II 127
 Franko I., III 185
 Frankowska B., II 261
 Frankowski Feliks, IV 169
 Frankowski Stanisław, III 23
 Franta dobry towarzysz zob. Rej Mikołaj
 Frayssinous D. de, II 358
 Frazerówna Magdalena zob. Kochowska Magdalena
 Frąckiewiczówna Wiktoria zob. Rozbicka Wiktoria
 Frączyk Tadeusz, I 198; II 282; III 130
 Fredro Aleksander, I 60, 149, 252, 289, **290-297**, 299-301, 310; II 64, 82-83, 233-234, 343, 364; III 21; IV 27, 189-190, 240; V 61, 115, **253**
 Fredro Andrzej Maksymilian, I 33, 90, **297-299**; III 66, 178; IV 240; V **253-254**
 Fredro Jacek, **I 289**, 290, 300
 Fredro Jan Aleksander, I 289, 293, **299-300**; II 234; IV 189
 Fredro Jan Maksymilian, I 196, 289, **300-301**; V 61-62
 Fredro Jerzy Bogusław, I 298
 Fredro Jerzy, I 297
 Fredro M., II 416
 Fredrowa Katarzyna z Gidzińskich, I 298
 Fredrowa Maria z Mierów, I 299; IV 189
 Fredrowa Marianna z Dembińskich (Dębińskich), I 252, 289, 300
 Fredrowa Zofia z Jabłonowskich primo voto Skarbkowa, I 290, 299
 Fredrówna Maria zob. Szembekowa Maria
 Fredrówna Tekla zob. Faleńska Tekla
 Freilich Józef, III 51
 Freiligrath Ferdinand, III 218; V 10
 Fresny Charles Rivière du zob. Du Fresny Charles Rivière
 Freudensohn Daniel zob. Zgliński Daniel
 Frey L., V 212
 Freyerówna Władysława zob. Maliszewska Władysława
 Freytag Adam, I 21
 Freytag Piotr, V 230-231
 Fricius Modrevius Andreas zob. Frycz Modrzewski Andrzej
 Frič-Lipský L.C., II 254
 Friz Andrzej zob. Frycz Modrzewski Andrzej
 Friebert J., I 388
 Friedberg M., I 229
 Friedberg Sydon, **I 301-302**
 Friedman Ignacy, I 22
 Friedmann F.T., IV 15
 Friedrich T.H., II 113
 Friese Christian Gottlieb, IV 118
 Friese Kasper, I 21
 Fritsch A., I 66
 Fritz J., I 376
 Friz (Frisius) E.W. zob. Hotman E.
 Fröbel Friedrich Wilhelm, I 259; III 163
 Froebel Friedrich zob. Fröbel Friedrich Wilhelm
 Fröhlichówna Katarzyna zob. Bogusławska Katarzyna
 Frowinus (Frouinus), **I 302; V 254**
 Fruzińska Barbara zob. Liberowa Barbara
 Frybes Aleksandra zob. Ołędzka-Frybesowa Aleksandra
 Frybes Stanisław, II 291, 310-311, 389-390, 403-404
 Frybesówna Felicja zob. Tyszyńska Felicja
 Frycie Stanisław, I 308
 Frycz Modrzewska Jadwiga z Kamińskich, I 303
 Frycz Modrzewski Andrzej, I 43, 127, **302-306**, 411; II 379, 439; III 102, 188-189, 324, 374; IV 238-239; V 92, **254**
 Frycz Modrzewski Jakub, I 302
 Fryczyński J. Pobóg, III 337
 Fryderyk, książę wirtemberski, IV 33
 Fryderyk August I, król pruski, wielki książę warszawski, I 193, 198; II 37, 186; III 82, 288-289; III 314
 Fryderyk Jagiellończyk, kardynał, IV 237
 Fryderyk II Hohenzollern (Fryderyk Wielki), król pruski, I 166, 190, 192, 255, 289; II 107, 240, 336; III 116, 315; V 61
 Fryderyk II, landgraf heski, III 171
 Fryderyk III Habsburg, cesarz niem., I 141; II 74, 367
 Fryderyk Wilhelm I, król pruski, II 336
 Fryderyk Wilhelm II, król pruski, I 16; II 95-96, 241
 Fryderyk Wilhelm III, król pruski, II 37, 241; III 331
 Fryderyk Wilhelm IV, król pruski, V 45
 Fryderyk Wilhelm zw. Wielkim Elektorem, książę pruski, III 325
 Frydman Ewa, II 195
 Fryze Seweryna zob. Łukaszewiczowa Seweryna
 Fuhrherrówna Leopoldyna zob. Staffowa Leopoldyna
 Fulgencé G., V 124
 Fulham E. zob. Jezierski Feliks
 Fülleborn Georg Gustav, II 107, 244
 Fullerton Georgiana, V 56
 Fürchtegott Christian, I 319
 Furdal Antoni, III 292
 Furgault N., III 260
 Furius Cerialo Fridericus (Furió y Cedrol Fadrique), I 363; III 223; V 24
 Furmanik Stanisław, III 86, 133; IV 91, 128
 Furmankiewiczówna Agnieszka zob. Haurowa Agnieszka
 Furs-Żyrkiewicz Walery, II 289
 Fus Nikolaj I., I 156
G
 G.E. zob. Ehrenberg Gustaw
 G.G. zob. Puzynina Gabriela
 G.K. zob. Korbut Gabriel
 G.Kor. zob. Korbut Gabriel
 G.M.W. zob. Witowski Gerard Maurycy
 G.P.S.P. zob. Piotrowski Gracjan
 G.W. zob. Witowski Gerard Maurycy
 G.Z. (autor „Kirgiza”) zob. Zieliński Gustaw

- Gabaret Leonida zob. Czajkowska Leonida
 Gabońska Elżbieta zob. Przytkowska Elżbieta
 Gabriasz zob. Babrios
 Gabriel, biskup Erlau, I 385
 Gabriella zob. Zmichowska Narcyza
 Gabryjela z G.P. zob. Puzynina Gabriela
 Gacka D., V 59
 Gacki Józef, IV 40
 Gacowa Halina, II 230, 416; IV 102
 Gadomska Barbara ze Zbierzchowskich, I 306
 Gadomska Kazimiera z Dębskich, I 306
 Gadomski Jakub, I 306
 Gadomski Jan, **I 306; V 254**
 Gadon Lubomir, I 195
 Gadulski Szymon zob. Kamieński Henryk Michał
 Gaertner Henryk, II 137; III 352; IV 119, 271
 Gaetani zob. Majer Kajetan
 Gaetano zob. Majer Kajetan
 Gagarin Grigorij, III 18
 Gagatkiewicz Michał, V 195
 Gagatkiewiczowa Izabela z Łuszczewskich, V 195
 Gagatkiewiczówna Eleonora zob. Ziemięcka Eleonora
 Gajda J., I 365; V 23
 Gajda Z., II 401
 Gajek Józef, II 160
 Gajewski Jan, III 147
 Gajkowska Cecylia, V 159
 Galasiewicz Jan Kanty, **I 307**; II 262, 442; IV 46
 Galasiewiczowa Aleksandra z Jareckich, I 307
 Galdos Benito Pérez, II 7 (*V 734*)
 Galenus Claudius, IV 162-163
 Galica Andrzej, **I 307-308; V 254**
 Galica Józefa z Jarosów, I 307
 Galica Józefa ze Skupniów, I 307
 Galica Maciej, I 307
 Galileo Galilei, II 333; III 104
 Galileusz zob. Galileo Galilei
 Gall Anonim, I 116, **308-310**; II 66, 280; IV 287; V 49, 233, **254**
 Gall Marcin (Martinus Gallus), I 183; II 331
 Galle Cecylia ze Śliwickich, I 310
 Galle Cornelius, IV 14
 Galle Franciszek, **I 310**
 Galle Henryk, I 104, 284, 292, 310, **311**, 334, 355; II 175, 177, 208, 241, 252, 254, 430; III 176, 234, 267-269, 378; IV 89-92, 94, 98; V 145, **254**
 Galle Leon, V 190
 Galle Natalia z Cyrwiców, I 310
 Gallet Ludwik, I 345; V 257
 Galli Edward Marian, II 198
 Galos Adam, III 57
 Galos Jan Kanty zob. Galasiewicz Jan Kanty
 Galos Wojciech, I 307
 Galosiewicz Jan Kanty zob. Galasiewicz Jan Kanty
 Galosowa Marianna z Czuków, I 307
 Galsworthy John, IV 65
 Galecka Aleksandra zob. Dzierzkowska Aleksandra
 Galecka Honorata z Rehniewskich, IV 159
 Galecka Nelly zob. Strugowa Nelly
 Galecka Paulina z Miklaszewskich, IV 159
 Galecki Tadeusz zob. Strug Andrzej
 Galecki Władysław, IV 159
 Galecki Włodzimierz, IV 93
 Gałęzowska Teodozja zob. Papi Teodozja
 Gałęzowska Teresa zob. Papi Jadwiga
 Gałęzowski Antoni, I 66-67, 342, 408; III 350; IV 234
 Gałęzowski Seweryn, II 31, 321; V 293
 Gałęzowski, III 146
 Galka Andrzej z Dobczyną, **I 311-312; V 255**
 Galka Wielisław, I 311
 Gałuszka Jadwiga, III 86, 276
 Gamaston zob. Kamieński Gustaw
 Gamrat Piotr, II 277; III 216-217, 374
 Gamska-Lempicka Jadwiga, II 67
 Ganilh Charles, IV 71
 Gans Edward, I 175, 313; III 17
 Gansiniec (Ganszyniec) Ryszard, I 139, 178-179, 214-215, 271; II 87, 189, 202, 427; III 326; V 16
 Gapowa W., III 197
 Garasda Petrus, II 75
 Garbacik Józef, I 229
 Garbaczowa Maria, II 170; III 348 (*V 740*); V 250
 Garbaczowska Janina, I 74; II 209
 Garbiński Kajetan, V 222
 Garborg Arne, I 314
 Garbowska Ludwika zob. Konopacka Ludwika
 Garbowski Tadeusz (pseud. Juliusz Romski), III 196 (*V 739*); V 295
 Garbusiński Kazimierz, V 136
 Garczyńska Aleksandra zob. Bronikowska Aleksandra
 Garczyńska Anna z Radomickich, I 312
 Garczyńska Julia zob. Majkowska Julia
 Garczyńska Katarzyna z Radolińskich, I 313
 Garczyńska Zofia z Tuchółków primo voto Czapska, I 312
 Garczyński Damian, I 312
 Garczyński Franciszek, I 313
 Garczyński Józef Bonawentura, IV 27
 Garczyński Krzysztof, IV 49
 Garczyński Stefan (1805-1833), I 39, 177, 180, **313-314**; II 346, 391; III 17-19, 26, 110, 187, 255; V 166, **255**
 Garczyński Stefan (ok. 1690-1755), **I 312-313**
 Garda zob. Górski Artur
 Gardan Juliusz, III 369
 Garde A., II 313
 Gardecka Katarzyna zob. Jagodyńska Katarzyna
 Garewicz Jan, I 176; IV 261
 Garfein-Garski Stanisław, I 314
 Garfeinowa-Garska Malwina z Posnerów (pseud. Maria Zabojecka), **I 314**; III 251
 Garibaldi Giuseppe, I 168; III 50, 119; V 9, 71, 153
 Garlička J., II 264
 Garnysz Józef, I 101
 Garnysz Maciej, V 104
 Garnysz-Kozłowska T., V 30
 Garosci Clotilda, V 213
 Garrick David, I 198; III 129
 Garska Malwina zob. Garfeinowa-Garska Malwina
 Garski Stanisław zob. Garfein-Garski Stanisław
 Garstman Z., I 396
 Garszin (Garszyn) Wsiewołod W., III 248

- Garve Christian, I 95
 Garwolczyk Maciej, III 52, 222-223; IV 210
 Gasztold Olbracht, IV 128
 Gasztold Stanisław, IV 128
 Gasztoldowa Barbara zob. Barbara Radziwiłłówna
 Gasztowit Waław, IV 92, 103
 Gaszyńska Tekla z Bzowskich, I 314
 Gaszyński Antoni, I 314
 Gaszyński Konstanty, I 177, 185, **314-316**; II 235-236, 250-255, 407-408, 425; III 26, 147, 187; IV 44, 111; V 100, **255**
 Gatti de Gammond Z., I 206
 Gaudasińska Elżbieta, II 14
 Gaudichot-Masson Auguste Michel Benoît, I 240
 Gaudzicka Franciszka zob. Barszczowa Franciszka
 Gaudzicki Feliks zob. Gawdzicki Feliks
 Gauger J.B., III 27
 Gaume J.J., V 196
 Gautier Judith, V 175
 Gautier Théophile, I 82, 144; IV 10
 Gaveaux Pierre, I 85
 Gawalewicz Marian (pseud. Maryan; Quis), I 104, **316-318**; II 211; V 54, 57, 171-172, 221, **255**
 Gawalkiewicz J., II 242
 Gawareccy, rodzina, I 318
 Gawarecka Kasylda z Wyszkowskich, I 318
 Gawarecka Scholastyka z Sutkowskich, I 318
 Gawarecki Franciszek, I 318
 Gawarecki Henryk, II 124
 Gawarecki Wincenty Hipolit, **I 318; V 255**
 Gawath (Gawat; Gawatowic; Leopolda) Jakub, **I 319**
 Gawdzicka Maria zob. Radziwiłłowa Maria
 Gawdzicki Feliks, **I 319-320**; IV 258-259
 Gawecki J.B., IV 217
 Gawęda S., I 229
 Gawin B., III 379
 Gawińska Magdalena z Kościńskich, I 320
 Gawińska Małgorzata z Łajnerów, I 320
 Gawiński Antoni, II 265; IV 90
 Gawiński Jan, I 113, **320-321**, 322; II 156; III 229; IV 13; **V 255**
 Gawlikowski J.F., III 341
 Gawrońska Antonina z Milkowskich, III 57; III 344
 Gawrońska Józefa z Szostakowskich, III 344
 Gawroński Andrzej, III 344
 Gawroński Franciszek Rawita zob. Rawita-Gawroński Franciszek
 Gawroński J., II 390
 Gay Delphine, II 442-443
 Gąsienica Andrzej zob. Strug Andrzej
 Gąsior Wacek zob. Gąsiorowski Waław
 Gąsiorek Stanisław, I 321, **322-323**, 358-359; II 221
 Gąsiorek (Kleryka) Stanisław (Stanisław z Bochni), ojciec, I 321
 Gąsiorkowa Barbara z Marcinków, I 321
 Gąsiorkówna Anna zob. Górowa Anna
 Gąsiorowska Aniela z Kąkolewskich, I 323
 Gąsiorowska Asta z domu Hemmingsen, I 323
 Gąsiorowska Matylda z Thonnesów, I 323
 Gąsiorowska Zofia zob. Szydłowa Zofia
 Gąsiorowski Stanisław, I 323
 Gąsiorowski Waław (pseud. Nina Władek; Wacek Gąsior; Jan Mieroszewicz; Wiesław Sclavus), **I 323-325**; V 213, **255**
 Gąsowska Jadwiga zob. Przybyszewska Jadwiga
 Gąssowska Kazimiera z Piechowskich, I 325
 Gąssowski Jan, I 325
 Gąssowski Jerzy, **I 325**
 Gdaciuz Adam, **I 325-326; V 255**
 Gdaciuzowa Marianna ze Scopiusów, I 325
 Gd  k Adam zob. Gdaciuz Adam
 Gd  ka Adam zob. Gdaciuz Adam
 Gdula Paweł, IV 160
 Geber Halina, V 190, 262
 Gebhardt E., V 222
 Gebhardtowa Amelia zob. Bartoszewiczowa Amelia z Gebhardtów
 Gedelius Wojciech, III 11; V 41
 Gedeon, I 115
 Gedike Friedrich, I 52
 Geffroy G., III 249
 Geibel Emanuel, III 59, 218
 Geijerstam Gustaf, I 314
 Gej-Sahajdeczna, IV 49
 Gejzlerowa Katarzyna zob. Szymonowa Katarzyna
 Gellert Christian F  rchtegott, I 149; IV 143, 154
 Gellert Pierre Pi  ry, I 319
 Gellius Aulus G., IV 202
 Gembicka (?) Cecylia zob. Goldszmitowa Cecylia
 Gembicki Piotr, III 215; IV 82, 138, 243
 Gembicki Wawrzyniec, IV 243; V 224
 Genest Ch.C., V 164
 Gengel J., III 62
 Gengella Jerzy, II 44
 Geniusz M., III 48
 Genlis Stephanie de, I 33, 236; II 358; III 93, 281; IV 80
 Geoffrin Marie Th  r  se z domu Rodet, II 384; III 170; IV 44
 George Stefan, II 350-351
 G  rando I.M. de, II 358
 Gerbilon Marcel, III 238
 Hercen Aleksandr zob. Hercen Aleksandr
 Geremek Hanna, V 195
 Gerlich M., II 298
 Germain W., I 304; II 171-172
 German Franciszek, I 141, 407; II 48, 211; III 150, 153; IV 150; V 78
 German Juliusz, **I 326-327**; IV 96; **V 255**
 German Karol, I 327
 German Ludomił, I 326, **327-328**; III 412; IV 196; **V 255**
 Germanowa Emilia z Dietziusów, I 326-327
 Germanowa Joanna z Sobolewskich, I 327
 Germanowa Zofia z Natansonów, I 326
 Germański S., IV 283
 Gernevalde, I 84
 Gerok Karol, II 298
 Gerson Wojciech, II 14, 242; III 164, 247; IV 79, 225; V 200
 Gersonowa Maria zob. Dąbrowska Maria z Gersonów
 Gertruda Mieszkówna, **I 328-329; V 256**
 Gertruda, św., I 319

- Gervinus Georg Gottfried, II 119-120
 Gessner Salomon, I 21, 157, 192; II 112, 179, 306; III 116; IV 267
 Gębarski Stefan, II 263
 Gębicka Cecylia zob. Goldszmitowa Cecylia
 Ghinucci Girolamo, III 188
 Gibbon Edward, I 345
 Gibbor Schelochach zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 Gide André, I 327; III 160, 307
 Gidzińska Katarzyna zob. Fredrowa Katarzyna
 Gieblówna Ludwika Elżbieta zob. Zielińska Ludwika Elżbieta
 Giebułtowski K., II 245
 Giedroyciowa Karolina z Borzymowskich, III 343
 Giedroyciówna Kunegunda zob. Białopiotrowiczowa Kunegunda
 Giedroyciówna Łucja Barbara zob. Rautenstrauchowa Łucja Barbara
 Giedroyć Józef, III 343
 Giedroyć Krzysztof, V 127
 Giedroyć Melchior, IV 166
 Giedroyć Romuald, III 343
 z Gielniowa Władysław zob. Władysław z Gielniowa
 Gielgud Antoni, I 163, 515; III 112, 266, 400; IV 31
 Gienger (Gänger) Ursula zw. Meierin, II 410
 Giergielewicz Mieczysław, III 151; IV 91, 102
 Giermański S., V 22
 Gierszyński Henryk, III 360, 363
 Gierulis J., I 173
 Gierymski Aleksander, IV 174-175; V 74
 Gierymski Maksymilian, IV 175; V 74
 Giese Friedman Bartłomiej, III 213
 Gieszkowski S., II 442
 Gieysztor Jakub Wilhelm Kasper, III 83
 Gieysztor, wydawca, V 148
 Giezek Piotr zob. Piotr z Goniądza
 Giezka Piotr z Goniądza zob. Piotr z Goniądza
 Giftschütz Franciszek, I 157
 Gilepski Stanisław zob. Grzępski Stanisław
 Gillerding (Hilferding) Aleksandr E., I 116
 Giller Agaton, I 245, **329-330**, 354; II 64; III 28, 243; IV 9; **V 256**
 Giller Jan, I 329-330
 Giller Stefan January, I 329, **330**; **V 256**
 Gillerowa Anna ze Skalińskich, I 330
 Gillerowa Franciszka ze Szpadkowskich, I 329-330
 Gillerowa Teresa z Röhrensów, I 330 (V 733)
 Gillerowie, rodzina, V 256
 Gilowski Maciej, I 330
 Gilowski Paweł, I 201, **330-331**, 386; **V 256**
 Giltebrandt (Gildebrandt) Piotr A., I 127
 Ginejko F., I 172
 Ginguené Łucja zob. Morska Łucja
 Ginowska Stefania, V 262
 Gintel J., I 308
 Ginter Artur zob. Szandlerowski Antoni
 Ginter W. zob. Szandlerowski Antoni
 Ginterówna Wiktoria zob. Węclewska Wiktoria
 Gintowt Antoni, II 294-295, 364
 Gintowt zob. Daniłowski Gustaw
 Giovannetti G., IV 50
 Girardin Emile de zob. Gay Delphine
 Giraud P., III 274
 Girsztowt Polikarp, I 329
 Girtler Sebastian, II 378
 Giszczyńska Franciszka zob. Śniadecka Franciszka
 Giszka Piotr zob. Piotr z Goniądza
 Giurescu C., II 220
 Giustiniani-Kępińska C., V 212
 Gizewiusz Gustaw, II 40
 Giżanka Anna zob. Rudawska Anna
 Giżycki Paweł, II 19-20
 Gjellerup Karł, III 250; IV 65
 G-I K-I zob. Korbut Gabriel
 Glaber (Lysiak?) Paweł, I 331
 Glaber Andrzej, **I 331-332**; II 401; V 117, **256**
 Glaber Jędrzej z Kobylina zob. Glaber Andrzej
 Głada Józef zob. Gruszecki Artur
 Głancówna Eugenia zob. Bartkiewiczowa Eugenia
 Glass Grzegorz, II 350
 Glassberger M., V 80
 Glassówna Maria zob. Hertzowa Maria
 Glarigny Albert de, I 144
 Glatz J., IV 234
 Glayre Pierre Maurice, II 291
 Gleditsch J.L., I 229
 Gleim Johann Wilhelm Ludwig, III 30-31
 Gleini, siostry, IV 135
 Glemna Tadeusz, IV 28
 Glicner Erazm zob. Gliczner Erazm
 Gliczner Erazm, **I 332-333**; II 221; IV 152; **V 256**
 Gliczner Jakub, I 332-333
 Gliczner Mikołaj, III 395
 Gliczner Znanius Erazm zob. Gliczner Erazm
 Gliczner Znenensis Erazm zob. Gliczner Erazm
 Glicznerowa Anna z Lekszyckich, I 333
 Glicznerowa Dorota z Ninińskich, I 332
 Glicznerówna Anna zob. Rybińska Anna
 Glinka Franciszek, I 298
 Glinkowie, rodzina, I 138
 Glińska Julia z Żuratyńskich, I 333
 Glińska Teofila zob. Perłowska Teofila
 Gliński Kazimierz, **I 333-335**; V 224, **256**
 Gliński Ludwik, I 335
 Gliszczyński Michał, I 395, II 75
 Glitzner Erazm zob. Gliczner Erazm
 Gloger Zygmunt, I 343; II 22, 302; V 190
 Glogoviensis Andreas zob. Schoneus Andrzej
 Glücksberg N., II 245
 Głuziński E., I 291
 Gładkowska Celina z Wołowskich (pseud. Julian Morosz), **I 335**
 Gładkowska Halina (Helena?) zob. Różycka Halina (Helena?)
 Glazenap Władimir G., I 155
 Głazewski J., V 290
 Głębicka Ewa Jolanta, I 179; II 130, 140; IV 210; V 253, 282
 Głębocka Petronela zob. Czajkowska Petronela
 z Głogowa Andrzej zob. Schoneus Andrzej

- z Głogowa Jan zob. Jan z Głogowa
 Głogowita Andrzej zob. Schoneus Andrzej
 Głogowska Emilia zob. Koziebrodzka Emilia
 Głombiowska Zofia, II 138
 Głoskowska Florentyna z Tymienieckich, I 335
 Głoskowska Urszula ze Szanieckich, I 335
 Głoskowski Bartłomiej Korab, I 335
 Głoskowski Maciej, **I 335-336**; II 333
 Głowa Samuel, I 373
 Głowacka Agnieszka zob. Romanowska Agnieszka
 Głowacka Apollonia z Trembińskich, III 299
 Głowacka Oktawia z Trembińskich, III 299
 Głowacki Aleksander zob. Prus Bolesław
 Głowacki Antoni, III 299
 Głowacki Bartłomiej, I 268
 Głowacki Bartosz, IV 147, 196
 Głowacki Jan Nepomucen, II 410
 Głowacki Leon, III 299
 Głowala Wojciech, II 309
 Głowińska Tekla zob. Wasilewska Tekla
 Głowiński Michał, I 53; III 209
 Głuchowski Jan, II 22, 33
 Głuchowski W. zob. Wasilewski Zygmunt
 Gnaphaeus Guilielmus (Willem de Voldersgraft), I 214
 Gnatowska Rudolfinia zob. Pilatowa Rudolfinia
 Gnatowska Teresa zob. Odyńcowa Teresa
 Gnatowski Jan, **I 336**
 Gniatkowska Anna zob. Górka Anna
 Gnińska Barbara zob. Proska Barbara
 Gniński Jan, III 298
 Godebska Agata z Bąkowskich, I 336
 Godebska Justyna z domu Godfrinon, I 337-338
 Godebska Rachela zob. Poczobut-Odlanicka Rachela Judyta
 Godebska Tekla z Brzeżeckich, I 336
 Godebska z Rymuńskich, żona Ksawerego, I 339
 Godebski Cyprian, I 251, **336-338**, 339; IV 183; V 74, **256**
 Godebski Ksawery (właśc. Franciszek Ksawery; pseud. Dobrogost), I 262, 336-338, **339**; III 21
 Godebski Ludwik, I 336
 Godfrinon Justyna zob. Godebska Justyna
 Godlewska Felicja z Tokarskich, I 340
 Godlewska Helena zob. Wasilewska Helena z Kozłowskich
 Godlewska Ludwika (pseud. Exterus), **I 340**; **V 256**
 Godlewski Mściślaw, IV 53
 Godlewski Roch, I 340
 Godlewski Stefan, V 27
 Godovaneč Mikita, II 242
 Godysław (Goczalk) Baszko, II 281
 Goebel Marek, II 14
 Goess Peter, II 81
 Goetel Ferdynand, IV 69
 Goetel Walery, IV 149
 Goethe Johann Wolfgang, I 53, 63, 105, 120, 144, 152, 185, 194, 274, 339, 348, 408; II 5, 28, 46, 48-49, 52, 100, 176, 200, 228-229, 236, 272, 275, 343, 424-425; III 11, 17, 25, 28, 30-31, 102, 162, 217, 227, 243, 250, 256; IV 24, 127, 178, 280; V 19, 99, 158-159, 161, 189, 200, 230, 296
 Gogol Nikołaj, II 68, 425; IV 243
 Gogolewska M.W., V 231
 Golachowska A., IV 103
 Golański Filip Neriusz (Nereusz), I 95, **340-342**; II 238;
V 257
 Golcenius Conradus, I 214
 Golec (Goltz) Karol Bogumił, IV 192
 Golczewski P.J., I 150
 Goldast M., V 86
 Goldberżanka Stefania zob. Hertzowa Stefania
 Goldenring Stefania, IV 52; V 176
 Goldoni Carlo, I 84, 88; II 82, 359; III 241; IV 20
 Goldsmith Oliver, I 76, I 251, II 84, II 358; IV 237
 Goldszmit Henryk zob. Korczak Janusz
 Goldszmit Józef, II 193
 Goldszmitowa Cecylia z Gębickich (Gembickich?), II 193
 Goleniszczew-Kutuzow Ilja, II 140-141
 Golibroda zob. Brandowski Stanisław
 Golicyń Aleksandr N., I 156
 Golicyń Dmitrij, III 17
 Golicyna Franciszka Ksawera zob. Chodkiewiczowa Franciszka Ksawera
 Golik Zofia zob. Mycielska-Golik Zofia
 Golik-Szarawarska Grażyna, V 195
 Golińska Helena zob. Sygietyńska Helena
 Golińska Justyna, V 211
 Golińska Zofia zob. Daszyńska-Golińska Zofia
 Goliński Zbigniew, I 18, 95, 207, 235, 237, 251, 287; II 10, 92-93, 118, 163, 218, 242-244, 246, 398; III 201, 260, IV 204; V 39, 127, 167, 207, 211-212, 274
 Gollomb Joseph, IV 65
 Golaszewska M., I 218
 Golaszewski Antoni, IV 40
 Gołębiowska Barbara z Kozłowskich, I 342
 Gołębiowska Józefa z Pałuskich, I 342
 Gołębiowski Franciszek Wincenty, IV 139
 Gołębiowski Józef, I 342
 Gołębiowski Łukasz, **I 342-343**; II 402; IV 62, V 160-161
 Gołębiowski Seweryn, I 343
 Gołowczyce Szczepan zob. Gołowczyce Szczepan
 Gołwinowa Elżbieta Praskowia, I 300
 Gołuchowscy, rodzina, V 202
 Gołuchowska Felicjanna zob. Czyżowa Felicjanna
 Gołuchowski Agenor, I 290; II 310
 Gołuchowski Józef, I 152, 249; V 45, 195-196
 Gomolicki Leon, I 324; II 177; III 36
 Gomółka Mikołaj, II 139-140
 Gomulicka Antonina z Dmowskich, I 343
 Gomulicka Franciszka z Matuszewskich primo voto Żelewska, I 344
 Gomulicki Jan Aleksander, I 343
 Gomulicki Juliusz Wiktor, I 18, 23, 147, 191, 279, 343-345, 414; II 138, 140, 177, 200, 246, 351, 400, 407; III 117, 140, 144-153, 157, 289, 344; IV 11, 92, 205, 257-259; V 11, 36, 39, 56-57, 78, 115, 207, 257
 Gomulicki Wiktor, **I 343-345**; II 351, 370, 399; III 134; V 154, **257**
 Gonaesius Piotr zob. Piotr z Goniądza
 Goncourt Edmond de, I 164
 Goncourt Jules de, I 164

- Gonczarow Iwan A., III 346
 Gondinet E., V 192
 Gonedzius Piotr zob. Piotr z Goniądza
 z Goniądza Piotr zob. Piotr z Goniądza
 Gontaut de Biron Armand-Louis de zob. Lauzun duc de
 Gonzaga Myszkowscy, rodzina, V 45-46
 Gonzaga Vicenzo, książę Mantui, V 24
 Gooch George Peabody, I 270 (V 733)
 Gorajscy, rodzina, II 124
 Gorajski Piotr, III 221; 396
 Gorbinus Aegidius, I 412
 Gorczakow Michaił D., II 121; IV 9
 Gorczyczewska Marianna z Radomińskich, I 345
 Gorczyzewski Jan, **I 345-347**; III 201
 Gorczyzewski Krzysztof, I 345
 Gorczyn Jan Aleksander, **I 347**; III 178
 Gorczyn (pierwotnie: Ulanowski) Piotr, I 347
 Gorczynowa (Ulanowska) Urszula, I 347
 Gorczynowa Dorota z Celestów, I 347
 Gorczyńska Maria z Higersbergerów, I 348
 Gorczyński Adam, **I 347-348**; III 310
 Gorczyński Bolesław, I 348, **349**; **V 257**
 Gorczyński Franciszek, I 348
 Gorczyński Jan Aleksander zob. Gorczyn Jan Aleksander
 Gordin J., II 427
 Gordon de Huntly Katarzyna zob. Morsztynowa Katarzyna z domu Gordon de Huntly
 Gordon Jakub zob. Jatowt Maksymilian
 Gordonówna Amelia zob. Rapacka Amelia
 Gorecka Anna z Reuttów, I 349
 Gorecka Weronika z Ejdziatowiczów, I 349
 Gorecki Antoni, **I 349-351**; II 230; III 18-19, 73, 77, 359; IV 253
 Gorecki E., I 350
 Gorecki Jan, I 351
 Gorecki Leonard, **I 351**
 Gorecki Walenty, I 349-350
 Gorecki Wojciech Józef, II 156-157
 Gorki Maksim (właśc. Aleksiej M. Pieszkow), I 101; II 12, 438; III 249
 Goron, V 222
 Gorscius Jacobus zob. Górski Jakub
 Gorski Konstanty, IV 48, 51
 Gorskij Lew zob. Belmont Leo
 Gorzeńska Antonina, III 18
 Gorzeński Hieronim, III 18
 Gorzkowska Elżbieta zob. Sarricka Elżbieta
 Gorzkowski Albert, III 206, 230, 357; IV 14; V 240, 312
 Gorzkowski M., II 255
 Gosiewski Wincenty, III 263
 Goslar Julian, II 396
 Goslicius zob. Goślicki Wawrzyniec
 Gosławska Franciszka z Popielów, I 351
 Gosławska Józefa zob. Żuławska Józefa
 Gosławski Maurycy, I 216, **351-352**; II 16, 224; V 184, **257**
 Gosławski Stanisław, III 345; IV 210; V 180
 Gossec François Joseph, I 41 (V 731)
 Gostomska Barbara zob. Nehringowa Barbara
 Gostomska Emilia zob. Lisiecka Emilia
 Gostomska Małgorzata z Bartnickich, I 352
 Gostomska z Narzwmskich, żona Anzelma, I 352
 Gostomska Zofia z Tarłów, I 352
 Gostomska Zofia ze Szawińskich primo voto Sierpska, I 352
 Gostomski Anzelm, **I 352-353**; III 270; **V 257**
 Gostomski Dobrogost, I 352
 Gostomski Jan, III 83
 Gostomski Walery, **I 353**; **V 257**
 Goszczyńska Franciszka z Gurowskich, I 353
 Goszczyński Józef, I 353
 Goszczyński Seweryn, I 27, 39, 129, 159, 290, 329, 343, **353-356**, 369, 379; II 64, 193, 229, 396, 416, III 19, 48, 50, 69-70, 102-103, 146, 175, 217, 234, 266, 331, 333, 391; IV 41, 44, 87, 123, 244, 253, 264; V 27-28, 33-34, 131, 157-158, 226, **257**
 Gościecki Franciszek, **I 357**, **V 257**
 Goślicki Wawrzyniec, **I 357-358**; III 241, 328; **V 257-258**
 Got Jerzy (właśc. Jerzy Spiegel), II 234; I 135
 Gotsfartówna Dora zob. Arnsteinowa Dora
 Gottar F.W., V 145
 Gottschalk J., V 231
 Gottsched Johann Christian, III 65-66; IV 267
 Gouhaux Prosper Parfait, III 64
 Goussault, ks., III 61
 Goya y Lucientes Francisco de, III 318; V 193
 Gozdawa Kalikst zob. Gorecki Antoni
 Gozdawa-Lipińska Emilia zob. Bukowińska Emilia
 Gozdzka Karolina zob. Nassau-Siegen Karolina
 Gozłiski zob. Goślicki Wawrzyniec
 Goździelski Piotr zob. Adamowicz Bogusław
 Gólkowska Alodia zob. Chociszewska Alodia
 Gólkowska Eufemia zob. Danielewska Eufemia
 Góra Marcin, I 358
 Góra Stefan (pseud. Wienczysław Zaryczny), I 122, 150; V 243
 Góralczyk Kazimierz zob. Anczyc Władysław Ludwik
 Górecki Antoni zob. Gorecki Antoni
 Górka Andrzej, kasztelan międzyrzecki, I 351
 Górka Andrzej, kasztelan poznański, IV 28, 162
 Górka Eukasz, II 365 (V 737); IV 162; V 88
 Górka Stanisław, V 183
 Górkowa Katarzyna z Szamotoł, V 116
 Górkowie, rodzina, I 394; IV 21
 Górnicka Barbara z Broniewskich, I 358
 Górnicki Eukasz, I 152, 226, 321-322, **I 358-360**; II 32, 134, 136; III 253, 374; V 166, **258**
 Górowa Anna z Gąsiorków, I 358
 Górscey, rodzina, V 158
 Górska Anna z Gniatkowskich, I 360
 Górska Anna, I 362
 Górska Antonina z Chłapowskich, I 364
 Górska B., II 266
 Górska Halina, III 257
 Górska Jadwiga z Pawlickich, I 361
 Górska Konstancja zob. Gutkowska Konstancja
 Górska Maria z Łubińskich, I 363
 Górska Seweryna, IV 223
 Górski Andrzej, IV 94
 Górski Antoni, V 143-144

- Górski Artur, I 102, 122, 261, **360-362**, 379; II 403; III 14, 24, 26, 28-29, 32, 397; IV 94, 97-101; **V 258**, 285
- Górski Jakub, I 298, 304, **362-363**, 376, 397; II 33; III 78, 189, 216, 328-329, 356; IV 117, 209-210; **V 25**, **258**
- Górski Jan, I 362-363
- Górski Janusz, IV 120, 139
- Górski Karol, I 228, 328; III 387; IV 144; **V 86**
- Górski Kazimierz zob. Hertz Benedykt
- Górski Klemens, II 339
- Górski Konrad, I 383; II 99-100, 136-137, 183, 251; III 23-24, 27-28, 31-32, 36, 257, 321, 348-349; IV 210; **V 186**, 208
- Górski Konrad, filolog klas., **V 86**
- Górski Konstanty Maria, **I 363-364**; II 121, 334; IV 187, 249; **V 29-30**, **258**
- Górski Ludwik, I 360
- Górski O., I 68
- Górski Ryszard, III 229
- Górski Stanisław, **I 364-365**; III 217; **V 258**
- Górski Stanisław, ojciec, I 364
- Górski Wojciech, I 53, 198; II 63
- Grabbe Christian Dietrich, I 53
- Grabieński Władysław zob. Smoleński Władysław
- Grabiniński Antoni, II 237
- Grabisz Jerzy zob. Rossowski Stanisław
- Grabowiecka Krystyna z Czerwińskich, I 365
- Grabowiecka Zofia z Daleszyńskich, I 365
- Grabowiecki Sebastian, **I 365-366**; **V 258**
- Grabowiecki Stanisław, I 365
- Grabowska Brygida zob. Marcinkowska Brygida
- Grabowska Felicja z Ciurzyńskich, I 368
- Grabowska Izabela zob. Sobolewska Izabela
- Grabowska Jadwiga zob. Woroniecka Jadwiga
- Grabowska Joanna, **V 255**
- Grabowska Józefa z Radziwiłłów, II 428
- Grabowska Józefina z Nowakowskich, I 366
- Grabowska Julia zob. Kaplińska Julia
- Grabowska Julia zob. Tetmajerowa Julia
- Grabowska K., **V 79**
- Grabowska Ludwika ze Skalskich, I 367
- Grabowska Maria Balbina z Krokowskich, I 367
- Grabowska Maria, I 354; II 252, 266; III 27, 194-195, 269; IV 44; **V 11**, 115
- Grabowska Paulina z Rościszewskich, I 369
- Grabowska Stanisława z Iżyckich, I 369
- Grabowska Stefania zob. Estreicherowa Stefania
- Grabowska Teresa z Dworzańskich, I 369
- Grabowska Teresa z Florkiewiczów, I 366
- Grabowska Wanda zob. Żeleńska Wanda
- Grabowski Ambroży, I 85, 103, 106, 110, 145, 273, 276, 343, **366-367**, 412; II 63, 76, 347; III 205, 293, 314-315, 350, 356, 358; **V 258**
- Grabowski Antoni, I 369
- Grabowski Bronisław Teodor, **I 367-368**; **V 258**
- Grabowski Edward, I 152
- Grabowski Ignacy Oksza, **I 368-369**
- Grabowski Jan Antoni, III 405
- Grabowski Jan Chrzyciel, I 366
- Grabowski Józef (z Łukowa), II 420; III 18, 266
- Grabowski Józef, I 368
- Grabowski Karol, **V 255**
- Grabowski Maciej, I 367
- Grabowski Michał, generał, I 349
- Grabowski Michał, I 288, 353-354, **369-371**, 379, 410; II 56, 205; III 265, 310, 405; IV 163, 291; **V 77**, 157, **258-259**
- Grabowski Stanisław, II 240; **V 77**
- Grabowski Stefan, II 201
- Grabowski Tadeusz, I 333; II 305, 387; III 273, 293, 380; IV 148
- Grabaska Jadwiga zob. Węcłewska Jadwiga
- Grabski Andrzej Feliks, III 117; IV 112, 180
- Gracian Baltazar, I 119
- Graciotti Sante, II 246
- Graefe Maximilian, IV 10
- Graefówna Regina zob. Steinerowa Regina
- Graf Hadyk (Hadik) zob. Beniowski Maurycy
- Gráff D., II 171 (*V 735*)
- Graffigny Françoise de, III 315
- z Granady Ludwik zob. Ludwik z Granady
- Grandjeanówna Elżbieta zob. Jezierska Elżbieta
- Grangé E., **V 192**
- Granowski Franciszek Juliusz, I 306
- Grant A., **V 222**
- Granzowianka Maria zob. Hoesickowa Maria
- Gratiani A.M., **V 120**
- Gratianus Turpio Gerapolensis zob. Socyn Faust
- Graver Albert, IV 116
- Gravin L., II 242
- Gray T., I Gray II 128
- Graybner Stanisław, **I 371**
- Grąbczewska Dorota zob. Przybyszewska Dorota
- Grąbczewska Katarzyna zob. Narzymska Katarzyna
- Grądzka Zofia z Dyduńskich, I 371
- Grądzka Zofia z Mostowskich, I 371
- Grądzki (Grondi, Grondski, Grondzicus, Grondzikus) Samuel, **I 371-372**
- Grądzki Wojciech, I 371
- Greb Kazimierz, II 195
- Grebel (Gröbel) Antoni, I 366
- Grebel (Gröbel) Ignacy, I 119; II 398; III 178, 313; IV 122
- Green Anna Katharine, **V 222**
- Greff Bakfark Valentin zob. Bakfark Valentin
- Gregor Józef, I 210
- Gregorius de Sanok zob. Grzegorz z Sanoka
- Gregorius Paulis Brzeziniensis zob. Grzegorz Paweł z Brzezina
- Gregorovius F., II 343
- Gregorowicz Jan Kanty, **I 372**; II 160, 343
- Gregorowicz Jan, I 372
- Gregorowicz Marianna z Trzebieńskich, I 372
- Gregorowicz Teofila z Szoslandów, I 372
- Grękówna Wiktoria zob. Łuskinowa Wiktoria
- Grępski Stanisław zob. Grzępski Stanisław
- Grendy Samuel zob. Grądzki Samuel
- Grendzey Samuel zob. Grądzki Samuel
- Grępscius Stanisław zob. Grzępski Stanisław
- Gresset Jean Baptiste Louis, I 81, 168; III 82
- Grétry André Ernest Modeste de, I 41; III 244; **V 123**
- Grévin Jacques, II 108
- Grey Lady Jane zob. Joanna, królowa ang.

- Gribaldi Matteo, III 256
 Gribojedow Aleksandr, III 16
 Griecz M., II 354
 Grillparzer Franz, I 105; II 100; IV 144; V 15
 Grim Emanuel, IV 132
 Grim Medici S., II 75
 Grimaldius zob. Goślicki Wawrzyniec
 Grimm Herman, I 363
 Grin H.L., II 430
 Griskaitė Reda, I 203; V 291
 Gröbel Antoni zob. Grebel Antoni
 Gröbel Ignacy zob. Grebel Ignacy
 Grocholska Barbara zob. Orzelska Barbara z Grocholskich
 Grocholska Julia zob. Rzewuska Julia
 Grochowiak Stanisław, V 293
 Grochowina Józef Andrzej, I 23; V 237
 Grochowscy (właśc. Wierzbowscy?), rodzina, I 372
 Grochowska W., II 263
 Grochowski (właśc. Wierzbowski?) Piotr, I 373
 Grochowski Stanisław, I 46, **372-375**; III 375; IV 73, 210; V 59-60, **259**
 Grochowski W., V 184
 Grochulska Barbara, I 324
 Grodeck Beniamin, I 375
 Grodeck Gotfryd Ernest, I 161, **375-376**; II 57-58; III 16, 94, 96; IV 34, 85, 216; V 19, 32, **259**
 Grodeckowa Beata Konstancja z Ehlertów, I 375
 Grodeckowa Joanna z domu d'Edling, I 375
 Grodecki R., I 308; II 297
 Grodek A., I 236
 Grodek Gotfryd Ernest zob. Grodeck Gotfryd Ernest
 Grodzicka Dorota, I 376
 Grodzicki Bartłomiej zob. Groicki Bartłomiej
 Grodzicki Faustyn, I 182
 Grodzicki Jan, I 376
 Grodzicki (Grodziecki) Stanisław, **I 376-377**
 Groicki (Grodzicki) Bartłomiej, **I 377-378**; III 347; IV 272; V **259**
 Groicki Piotr, I 377
 Gröhl Michal, I 15, 150, 166; III 115; IV 233
 Gromadzka Katarzyna zob. Piasecka Katarzyna
 Gromadzki A., I 264
 Gronczewski Andrzej, V 210, 257
 Grondi Samuel de zob. Grądzki Samuel
 Grondski Samuel zob. Grądzki Samuel
 Grondzicus (Grondzikus) zob. Grądzki Samuel
 Gronowski Tadeusz, II 265; III 27
 Gross Z., I 390
 Grossek Antoni, I 378
 Grossek-Korycka Maria, **I 378-379**
 Grossman Ludwik, I 19, 145 (V 732)
 Groszajerówna Rozalia zob. Zimorowicowa Rozalia
 Grot Jerzy zob. Potocki Antoni
 Grot Z., I 140; II 347; III 94; V 124
 Grotius Hugo, II 111; III 226; IV 116, 227; V 65
 Grotkowska Marcela zob. Jezierska Marcela
 Grotkowski Jan, I 14; III 105
 Grottiger Artur, I 29, 148; II 180, 182-183, 372; III 196, 256, 277, 372; IV 240-241; V 94, 179
 Grotto Luigi, IV 113
 Groza Aleksander, **I 379**; III 265
 Groza Paweł, I 379
 Groza Sylwester, I 379, **380**
 Grozmani Anna zob. Narbuttowa Anna
 Grozmani Piotr, II 39
 Grozowa Teofila z Kopczyńskich, I 379
 Grozowa Wincetyna z Odyńców, I 380
 Grubiński B., I 401
 Gruchała Janusz S., I 70; III 293-294; IV 36-37
 Gruda J., V 175
 Grudzińska Joanna, I 206
 Grudzińska Ludwika zob. Zielińska Ludwika
 Grudzińska Maria z Sokołowskich, I 380
 Grudzińska Zofia z Misiewiczów, I 380
 Grudziński Kazimierz, I 380
 Grudziński Stanisław, **I 380-381**
 Grumert zob. Heyking Karl Heinrich von
 Grünberg J., II 287
 Grünherzanka Taba zob. Lejba Taba
 Grüning U., II 141
 Gruszecka Aniela, I 381
 Gruszecka Józefa z Czerwiczów, I 381
 Gruszecka Kazimiera zob. Krumłowska Kazimiera
 Gruszecka Maria zob. Krumłowska Kazimiera z Gruszeckich
 Gruszecka z Loebów, matka Artura, I 381
 Gruszecki Artur, **I 381-382**; V 224, **259**
 Grycz Wolfgang, IV 103
 Gryczowa Alodia zob. Kawecka-Gryczowa Alodia
 Grydzewski Mieczysław, III 86
 Gryf zob. Maciejowski Ignacy
 Gryf zob. Ronikier Bogdan Jaxa
 Gryf zob. Żmijewska Eugenia
 Gryff zob. Maciejowski Ignacy
 Gryfita zob. Ronikier Bogdan Jaxa
 Grygiel Stanisław, I 254
 Grynæus Jan Jakub, III 395
 Grządzińska Antonina zob. Pleniewiczowa Antonina
 Grzebień M., III 36, 248
 Grzebski Stanisław zob. Grzepski Stanisław
 Grzegorzczyk P., I 389
 Grzegorz, św., I 170
 Grzegorz a Słupia zob. Jezierski Franciszek Salezy
 Grzegorz Paweł z Brzezin, I 331, 363, **382-384**; IV 21, 152
 Grzegorz VII, papież, II 50
 Grzegorz X, papież, V 72
 Grzegorz XII, papież, I 411; II 433
 Grzegorz XVI, papież, II 47; III 18; IV 254
 Grzegorz z Nazjanzu, św., I 387
 Grzegorz z Sambora, I 397
 Grzegorz z Sanoka, I 218, **384-385**; II 74-75, 435; V 64, **259**, 264
 Grzegorz z Szamotuł, I 394; II 345
 Grzegorz z Żarnowca, I 331, 377, **385-386**; IV 116, 279; V **259**
 Grzegorzewska Maria zob. Łosiowa Maria
 Grzegorzewicz Piotr zob. Herburt Jan Szczęsny (?)
 Grzegorzówna Weronika zob. Lompa Weronika
 Grzelaczyńska Aleksandra zob. Choromańska Aleksandra
 Grzepski Mikołaj, I 386

Grzępski Stanisław, I 110, **386-387**; II 134, 278; III 328-329; V **259**
 Grzesik M., III 301
 Grzeszczuk Stanisław, I 17, 70; II 154, 167; III 117, 178-179, 236, 294; IV 125, 191; V 128, 294
 Grześ z Mogiły zob. Starkel Juliusz
 Grzeskowiak Robert, II 198; III 84, 105; IV 113, 282-283; V 198, 272, 289, 291
 Grzeskowiak-Krwawicz Anna, I 182; III 279-280
 Grzępski Stanisław zob. Grzępski Stanisław
 Grzędzińska Maria, I 279
 Grzędzińska Nelly zob. Strugowa Nelly
 Grzybowski J., I 274
 Grzybowski Konstanty, III 240
 Grzybowski S., II 263
 Grzymała Franciszek, **I 387-388**; II 232; III 21, 31, 58
 Grzymała Kazimierz zob. Grudziński Stanisław
 Grzymała-Siedlecki Adam zob. Siedlecki Adam Grzymała
 Grzymałowicze, rodzina, I 245
 Grzymałowska Monika zob. Słońska Monika
 Grzymałowski W., IV 49
 Grzymałowski Władysław, IV 48
 Grzywicka Joanna, IV 173
 Grzywiński P., I 85
 Guagnini dei Rizzoni Ambrosio, I 391
 Guagnini dei Rizzoni Bartolomea, I 391
 Guagnino (Guagninus) Aleksander zob. Gwagnin Aleksander
 Gualter Bernardus, IV 13
 Guarini Battista, II 345; III 231; IV 113 (V 742)
 Guarini Guarino, II 19, 317
 Guazzoni E., IV 50
 Gubański M., IV 277
 Gubernatis Angelo de, IV 242; V 278
 Gubrynowicz Bronisław, I 40, 102, 104-105, 159, 183, 284, **388-389**; II 238, 241, 390; III 130, 356, 372, 378; IV 93, 99, 101, 218; V **259**
 Gubrynowicz Kazimierz, I 388
 Gubrynowicz Władysław, I 388
 Gubrynowiczowa Helena z Lewentalów, I 389
 Gubrynowiczowa Ludwika z Dietzów, I 388
 Guérard E., I 294
 Guérin de Tencin Claudine Alexandrine, III 130
 Guérin Laura zob. Wołowska Laura
 Guérin Laura, III 218
 Guicerdino Francesco, I 412
 Guichard J.F., III 244
 Guilenanthan W., IV 277
 Guilleragues Gabriel Joseph de Lavergne, V 740
 Guitry Sacha, III 238
 Guizot François Pierre, I 52; II 251, 322; III 20
 Gujuk zob. Kujuk
 Gulhi zob. Szydłowski Ignacy
 Gumpert T., III 164
 Gumpłowicz Ludwik, V 160
 Gundulicz Jan zob. Gundulić Iwan
 Gundulić Iwan, I 119-120; III 403
 Guniewicz Ignacy Feliks, III 268, 378
 Gunter A.C., V 222
 Günther Adam, III 329

Günther O., II 331
 Güntherowa Aleksandra z Tyzenhauzów, III 329
 Güntherówna Gabriela zob. Puzynina Gabriela
 Güntherówna Jadwiga zob. Korsakowa Jadwiga
 Güntherówna Maria zob. Maciejowska Maria
 Günzel G., I 245
 Guranowski Mieczysław, III 55
 Gurcho zob. Grzymała Franciszek
 Gurowska Franciszka zob. Goszczyńska Franciszka
 Gurowski Adam, II 300; III 69-70
 Gurska Krystyna z Lisowskich, I 389
 Gurska Marianna z Gurskich, I 389
 Gurski Jakub, I 389
 Gurski Walenty, **I 389-390**; II 283
 Gurski X. zob. Laszcz Marcin
 Guštaitis Motiejus, III 24
 Gustaw Henryk Atanazy zob. Olizar Gustaw
 Gustaw II Adolf, król szwedz., I 72
 Gustaw III, król szwedz., I 61
 Gustaw O.R., III 396
 Gustaw I Waza, król szwedz., I 137; II 282; V 125
 Gutakowski Ludwik, III 290; IV 149, 265
 Gutenberg Johann, II 433; III 277
 Gutkowska Konstancja z Górskich, I 390
 Gutkowski Błażej, IV 40
 Gutkowski Józef, I 390
 Gutkowski Wojciech, **I 390-391**
 Gutowski Wojciech, III 14; V 285
 Guttr Ferdynand, IV 253
 Gütthaetter Maciej zob. Dobracki Maciej
 Gutthäter (Dobracki) Maciej, ojciec, I 244
 Gutthäter Maciej zob. Dobracki Maciej
 Gutthäterowa (Dobracka) Jadwiga, I 244
 Guttry Aleksander, I 119, 396; III 57; V 51
 Guttry Leon, III 57
 Guyot de Merville Michel, I 86
 Guzek Andrzej Krzysztof, II 40, 92, 93; V 125
 Gużewski A., I 292
 Gwagnin Aleksander, I 90, **391**; II 22; IV 166-167
 Gzowska Prakseida zob. Skarbkowa Prakseida

H Rap zob. Wołowski Michał
 H.B.S. zob. Schmitt Henryk
 H.J. zob. Jackowski H.
 H.M. z R. zob. Morszyn Hieronim (Jarosz)
 H.M. zob. Malecki Hieronim
 H.O. zob. Radlińska Helena
 H.P. zob. Spiczynski Hieronim
 H.S.K.C. zob. Spiczynski Hieronim
 H.S.S. zob. Spiczynski Hieronim
 H.Sk. zob. Skimborowicz Hipolit
 H.St. zob. Sienkiewicz Henryk
 H.Ś. zob. Ostrowski Krystyn
 H.W.C.K.Z. zob. Zgierski Wincenty
 Haase C.P., III 220
 Haase T., I 386; III 349
 Habdank-Iwanowiczówna Eugenia zob. Ronikierowa Eugenia
 Habel E., I 302
 Haberkantówna Wanda, I 173

- Habsburgowie, dynastia, I 44, 365, 411; III 222; IV 238; V 168-169
- Haciska Klara zob. Czeczotowa Klara
- Hadrian (Publius Aelius Hadrianus), cesarz rzymski, III 78
- Hadrian E., V 302
- Hadyk (Hadik) zob. Beniowski Maurycy
- Hadziewicz G.K., II 370
- Hadziewiczowa Domicela zob. Kamieńska Domicela
- Haecker Emil, III 30; V 26
- Haelicz J., II 345
- Haenlin G., III 174
- Haendel Georg Friedrich zob. Händel Georg Friedrich
- Hagen-Schwerin Maria z Łosiów (pseud. Alces), **I 392**; II 387
- Hagen-Schwerin Stanisław von, I 392
- Hahn Wiktor, I 165, 389; II 208, 261-267, 347; III 55-57, 127; IV 89, 91-92, 101-102, 210, 240; V 145
- Hahn-Tarchalski Kazimierz, IV 102
- Hain S., II 20
- Häjdau Tadeusz zob. Hyźdeu Tadeusz
- Häjdeu Tadeusz zob. Hyźdeu Tadeusz
- Hajdukiewicz Leszek, II 402
- Hajdukowicz B., II 100; III 300
- Hajnowa Ludwik zob. Kasper Ludwik
- Hajota zob. Pajzdierska-Rogozńska Helena Janina
- Hakelberżanka Emma zob. Brücknerowa Emma
- Halawa Z., II 264, 266
- Hálek Vítězslav, IV 181
- Halévy (Jacques) Fromental Elie (właśc. Elias Lévy), I 146
- Halévy Ludovic, V 192
- Halicz Emanuel, III 51, 233
- Halina Michał zob. Synoradzki Michał
- Hall H., I 173
- Haller Gottfried, I 244
- Haller Jan, I 52, 214, 219, 228; II 21, 75, 189, 202, 291-292, 345, 401-402; III 180, 230; V 16, 148
- Haller Józef, I 323, 326
- Halm Friedrich zob. Münch-Bellinghausen Eligius Franz Joseph von
- Halpir Jakub, III 254
- Halyburton Tomasz, IV 276
- Hamerling Robert (właśc. Rupert Hamerling), II 182; IV 181
- Hamilton Emma, I 44
- Hamm J., V 186
- Hammarberg G., II 141
- Hampel A., II 195
- Hamsun Knut (właśc. Knud Pedersen), I 53, 314; III 125, 250; IV 199; V 112
- Hanczakowski Michał, V 237, 289, 292
- Händel (Haendel) Georg Friedrich, III 175 (V 739)
- Handelsman Marcei, I 196, 314; III 57; IV 26
- Hanicka Kazimiera zob. Żuławska Kazimiera
- Hanka Václav, I 63, 180-181; II 300, 355, 406; III 17, 338-339; IV 43
- Hanke, właściciel pensji w Warszawie, IV 144 (V 742)
- Hansson Ola, II 309; III 317-318
- Hanusz J., V 81
- Hanuszkiewicz Adam, I 313; III 301; IV 95
- Hańska Ewelina z Rzewuskich secundo voto Balzakowa, I 144; III 405, 409
- Harasimowicz Józef, III 244
- Haraucourt Edmond, I 124
- Hardy E.J., II 430
- Harhala J., I 214-215; II 292; III 230
- Harrach Ferdinand von, I 171
- Harrer K., III 197
- Harte Francis Bret, II 221; V 56
- Hartfelder Karl, I 142
- Hartknoch Andrzej, I 392
- Hartknoch Krzysztof, **I 392**
- Hartleb Kazimierz, I 416; III 216-217; IV 238
- Hartleben O.E., IV 187
- Hartley D., V 166
- Hartman Jan, IV 33
- Harzebsky Adam zob. Jarzębski Adam
- Has Wójciech Jerzy, III 283, 301
- Hasdeu I., I 417
- Hasdeu Tadeusz zob. Hyźdeu Tadeusz
- Hasse Johann Adolf, V 166
- Haszdeu B.P., II 220
- Hauber Michał, II 362
- Hauer Franz, II 82
- Haumann Filip, II 270
- Haumanowa Konstancja zob. Malczewska Konstancja
- Hauptmann Gerhart, I 328; II 100, 103, 182
- Haur Jakub Kazimierz, **I 392-393; V 259**
- Haur Jakub, I 392
- Haurowa Agnieszka z Furmankiewiczów, I 393
- Haurowa Anna Maria z Petardów, I 392
- Haurowa Izabela Konstancja z Bielskich, I 393
- Hauseggerówna Ernestyna zob. Mann Ernestyna
- Hauteroche Noël, V 144-145
- Havermale Hazel Halma, II 140
- Havlašek J., IV 49
- Haydn Joseph, I 157, 388; II 83
- Hayley W., II 236
- Hazdeu Tadeusz zob. Hyźdeu Tadeusz
- Hearn Lafcadio, I 55
- Hebbel Friedrich, II 46; IV 10
- Hebrowski Kajetan, II 231
- Hechell Fryderyk, V 38
- Heck Korneli Juliusz, I 174, 221; IV 209-IV 211; V 197
- Heck Roman, I 312; V 85
- Heckerówna Kordula zob. Heweliuszowa Kordula
- Hegel Georg Wilhelm Friedrich, I 180, 221, 313; II 275-276, 288, 343, 346, 424; III 17; IV 186
- Hegel Karl, I 141
- Hegendorf (Hegendorfer) Krzysztof zob. Hegendorfin Krzysztof
- Hegendorfin Jan, I 393
- Hegendorfin Krzysztof, **I 393-394**; II 22; IV 162; **V 260**
- Hegendorphinus zob. Hegendorfin Krzysztof
- Heger F., III 226
- Heidenstam Verner von, III 250
- Heidenstein Bernard, I 394
- Heidenstein Jan Reinhold, I 394
- Heidenstein Jan Solescius, I 395
- Heidenstein Reinhold (Reinhold Borussus; Reinhold Solescius), I 89, **394-395**; III 121; V 169
- Heidensteinowa Anna z Kroków, I 394

- Heidensteinowa Edmunda Teresa z Konarskich, I 395
 Heijermanns Herman, II 100, 427
 Heine Heinrich, I 23, 69, 120, 279, 314, 317, 339, 345;
 II 27, 47, 50, 182, 272, 311; III 120, 159, 218, 243, 247,
 305, 383; IV 10, 181; V 15, 29, 204-205
 Helcel Antoni Zygmunt, I 33, 156; II 275, 331, 405-406;
 III 385, 114
 Hele Th. d', III 244
 Helicantharus Borelias (Borentius) zob. Sędziwój Michał
 Helicz J., III 384
 Heliodor, V 24-25; V 152
 Heller F., III 383
 Heller Joachim, mistrz norymberski zob. Rej Mikołaj
 Heller Ludwik, III 316
 Helm K., I 131
 Heloiza, I 137, 166; V 36
 Helowska Zofia zob. Szoberowa Zofia
 Helsingforski Stanisław, II 102, 139; III 33, 170, 321
 Helt Gaspar, IV 152-153
 Heltman Karol, I 395
 Heltman Wiktor, **I 395-396**
 Heltmanowa Eleonora z Dmochowskich, I 396
 Heltmanowa Tekla z Kosińskich, I 395
 Helvetius Claude Adrien, I 235
 Helwecjusz zob. Helvetius Claude Adrien
 Hemmingsen Asta zob. Gąsiorowska Asta
 Hen zob. Korczak Janusz
 Hen Józef, IV 47
 Henares P., I 239
 Henczek Teodor Wojciech, III 9
 Henefeldowa H., V 112
 Hensiz Krzysztof, II 262
 Henkiel Dionizy, I 82; II 212
 Hennel Roman, II 211, 264; IV 160, 246-247; V 75
 Hennequin Alfred, V 191
 Hennequin Émile, III 346
 Hennequin Maurice, V 112
 Henning Friedrich, I 19
 Hennynek Anna zob. Świętorzeczka Anna
 Hennynek Helena zob. Świętorzeczka Helena
 Hennicolo Salvator zob. Merzbach Henryk
 Henryk, brat Wincentego Dominikanina, V 58
 Henryk, książę Brunzswiku, I 303
 Henryk z Bercy, V 230
 Henryk Brodaty, książę śląski, II 297; V 230
 Henryk Czech, IV 134
 Henryk Maksymilian, arcybiskup koloński, III 61
 Henryk Orański, książę, I 335
 Henryk Pobożny, książę śląski, I 63; V 72, 135, 230
 Henryk II, cesarz niem., I 116
 Henryk III Walezy, król pol., I 16, 43, 57, 298, 352, 365;
 II 88, 124, 135, 279, 367; III 124, 270, 332, 334; IV 21,
 119, 167, 271-272, 281; V 23, 92, 168-169, 223
 Henryk IV, król ang., II 28, 236; III 228; V 13
 Henryk V, król ang., II 100; V 13
 Henryk VI, król ang., I 83-84; II 100, 236; V 13
 Henryk VIII, król ang., I 213; II 236; V 13
 Henschke Alfred (pseud. Klabund), II 46
 Hensel Witold, IV 173
 Hennyk Anna zob. Świętorzeczka Anna
 Hennyk Helena zob. Świętorzeczka Helena
 Herbaczewski Bolesław, I 105
 Herberstein Z., I 391
 Herbest Benedykt (prawdopodobne inne formy nazwi-
 ska: Zieleniewicz.; Zielewicz; Zieliński) I 362-363, **397-
 -398**; II 332; III 137, 216; V 25, 118, 166, **260**
 Herbestus Benedictus zob. Herbest Benedykt
 Herbestus Neapolitanus zob. Herbest Benedykt
 Herbort Jan Szczęsny zob. Herhurt Jan Szczęsny
 Herbst Benedykt zob. Herbest Benedykt
 Herbst Stanisław, I 397; II 114-115; IV 238
 Herbst Zofia, I 397
 Herbult Jan Szczęsny zob. Herhurt Jan Szczęsny
 Herbut Jakub, V 224
 Herbut Jan, I 174, 398
 Herbut Jan Lew (pseud.?) zob. Herhurt Jan Szczęsny
 Herbut Jan Lew, I 398-399
 Herbut Jan Szczęsny, I 174-175, 184, 229, **398-399**; II 67,
 431; III 10, 189; **V 260**
 Herhurt Walenty, II 431
 Herhurt Wojciech, IV 177
 Herhurtowa Elżbieta z Zasławskich, I 398
 Herhurtowa Katarzyna z Drohojowskich, I 398
 Herhurtowie, rodzina, I 397
 Herhurtówna Anna zob. Zamoyska Anna z Herhurtów
 Herhurtówna Barbara zob. Rejowa Barbara
 Herhurtówna Regina zob. Żółkiewska Regina
 Hercen Aleksandr, III 142; V 103
 Herder Johann Gottfried von, I 136, 149, 194; IV 241
 Hérédia José Maria de, III 306
 Herling-Grudziński Gustaw, I 122
 Herman-Łycka Jadwiga, I 397
 Hermanowska Teofila zob. Kotarbińska Teofila
 Hermanowska Wanda zob. Tokarczewiczowa Wanda
 Hernas Czesław, II 62, 112, 130, 198, 267; III 113, 308,
 349, 405; IV 125
 Hernasowa Maria, II 62, 114, 311; III 122, 389; V 83, 197
 Herodot, I 76, 109, 386; III 283
 Hérold (Louis Joseph) Ferdinand, I 243
 Herold A.F., III 250
 Hertz Benedykt, **I 400-401, V 260**
 Hertz Feliks, I 401
 Hertz H., IV 192
 Hertz Jan Adolf, **I 401, V 260**
 Hertz Józef, I 400
 Hertz Paweł, I 23, 106, 345; II 102, 183, 254-255, 262-263,
 308, 327, 329; III 182, 307, 372, 394; IV 88, 90-91, 94,
 102, 288; V 250, 260
 Hertzowa Dorota z Libkindów, I 400
 Hertzowa Ewa, I 401
 Hertzowa Maria z Glassów, I 401
 Hertzowa Stefania z Goldbergów, I 400
 Heruś z Wielo zob. Derdowski Hieronim
 Hervilly Ernest d', II 313
 Herwegh Emma, III 142
 Herwegh Georg, I 120; III 142, 218
 Herwiżanka Apolonia zob. Motty Apolonia
 Herwiżanka Katarzyna zob. Poplińska Katarzyna
 Herzl Teodor, I 44
 Herzog Bolesław, I 116

- Heska-Kwaśniewicz Krystyna, IV 51; V 208, 285
 Hess Georg zob. Bandkie Jerzy Samuel
 Hess Jan, II 379
 Hess Moses, II 286
 Hettner Herman, I 152
 Heubauer zob. Kaczkowski Zygmunt
 Heun Karol Bogumił Samuel, I 149; II 225, 411
 Hevelius Jan zob. Heweliusz Jan
 Hewel Jan zob. Heweliusz Jan
 Heweliusz Abraham, I 401
 Heweliusz Jan, I 335, **I 401-403**; II 155; IV 79; V **260**
 Heweliuszowa Elżbieta z Koopmannów, I 402
 Heweliuszowa Katarzyna z Rebeszków, I 402
 Heweliuszowa Kordula z Heckerów, I 401
 Hewelke Jan zob. Heweliusz Jan
 Hey O., III 274; V 298
 Heydenstein Reinhold Solescius zob. Heidenstein Reinhold
 Heydlówna Justyna zob. Karczewska Justyna
 Heydukówna Katarzyna zob. Lachowa Katarzyna
 Heyking Karl Heinrich von (Grumert), I 182; II 218
 Heymanówna Anna Dorota zob. Maciejowska Anna Dorota
 Heyne Christian Gottlob, I 375
 Heyne J., I 311; III 258
 Heynik Anna zob. Świętorzecka Anna
 Heynik Helena zob. Świętorzecka Helena
 Heyse Paul, II 106, 182; III 250; IV 181
 Hezjod, I 279, 361; II 106, 245; III 315
 Hieronim, św., II 128; III 262
 Hieronim Napoleon, książę, I 164
 Hieronim z Kaszub zob. Derdowski Hieronim
 Hieronim z Poznania, V 117
 Hieronim z Pragi, II 109
 Hieronim z Wielunia zob. Spiczynski Hieronim
 Hieronimowicz Daniel, III 242
 Hierowski Zdzisław, I 285; II 264
 Higersbergerówna Maria zob. Gorczyńska Maria
 Hilchen Franciscus zob. Szymonowie Szymon
 Hilferding Aleksander zob. Gilferding Aleksandr F.
 Hilfstein Erna, IV 138
 Hillaire S., II 10
 Hiltbrandt Piotr, IV 74
 Himmel Friedrich Heinrich, I 86; II 225
 Hinz H., II 164; III 282; IV 222
 Hipler Franciszek, I 214-215, 411-412; II 189, 279
 Hirschband Herman, II 46
 Hirschband Napoleon zob. Jellenta Cezary
 Hirschbandowa (Hirsbandowa) Teofila ze Stokfiszów, V 263
 Hirschbandowa Albina Stanisława z Szawińskich, II 46
 Hirschfeld Georg, II 100
 Hirsband Napoleon zob. Jellenta Cezary
 Hirsberg A., III 203
 Hirten zob. Pastorius Joachim
 Hirten, ojciec Joachima Pastoriusa, III 226
 Hirtenberg Joachim de zob. Pastorius Joachim
 Hirtentus (Hirthenius) zob. Pastorius Joachim
 Hirzel H.K., III 108
 Hispanus zob. Roizjusz Piotr
 Hiszpańska M., V 11
 Hizdev Tadeusz zob. Hyzdeu Tadeusz
 Hizdeu Tadeusz zob. Hyzdeu Tadeusz
 Hizop Ziółek zob. Łoziński Władysław
 Hizdeff Tadeusz zob. Hyzdeu Tadeusz
 Hizdeu Tadeusz zob. Hyzdeu Tadeusz
 Hizdev Tadeusz zob. Hyzdeu Tadeusz
 Hizdeu Tadeusz zob. Hyzdeu Tadeusz
 Hlavačova Zuzanna zob. Turnowska Zuzanna
 Hlebowicz Jan, I 127
 Hlouškowa J., V 30
 Hlasko Jan, I 204
 Hlasko Józef, III 274
 Hlyń Maria, III 76
 H-n zob. Hoffman Karol Boromeusz
 Hoang Trung Thong, III 35
 Hochfeder Kasper, V 16
 Hodi J.T. zob. Tokarzewicz Józef
 Hoecker O., II 182
 Hoene Aniela zob. Przesmycka Aniela
 Hoene Antoni, I 405
 Hoene Elżbieta z Parnickich, I 405
 Hoene-Wrońska Wiktoria Henryka z domu Sarrazin de Montferrier, I 405
 Hoene-Wroński Józef Maria, **I 405-407**; II 26; III 123-124, 306
 Hoenigsfeld R., IV 52
 Hoepf W., II 141
 Hoesick Ferdynand Wilhelm, I 407
 Hoesick Ferdynand, I 23, **407-408**; II 120-121, 177, 245, 254, 445; III 48; IV 101, 245; V **260**
 Hoesickowa Maria z Granzowów, I 407
 Hoesickowa Zofia z Lewentalów, I 407
 Hoesly J., I 293
 Höfelcke Jan zob. Heweliusz Jan
 Hoffman Antoni zob. Hoffmann Antoni
 Hoffmann Ernst Theodor Amadeus, I 240, 270; IV 65; V 19, 98
 Hoffmann Friedrich, III 164 (V 739)
 Hoffman Jakub Fryderyk, I 408
 Hoffman Jerzy, IV 48, IV 49
 Hoffman Karol Boromeusz, **I 408-409**; II 308; IV 234-236
 Hoffman Kazimierz zob. Hofman Kazimierz
 Hoffman Paweł, II 80
 Hoffmann Antoni, I 199, **409-410**
 Hoffmann Antonina, II 233-234; III 317
 Hoffmann Ernst Theodor Amadeus, I 240, 270; III 164; IV 65; V 19, 98
 Hoffmann Franciszek, I 19; III 412; V 56
 Hoffmann Marie Jacobine, II 362
 Hoffmanowa Henryka z Thienpondtów, I 408
 Hoffmanowa Klementyna zob. Tańska Klementyna
 Hoffmanowa Matylda z Dunin-Wąsowiczów, primo voto Jordanowa, I 409
 Hoffmanówna Józefina zob. Rapacka Józefina
 Höffner, IV 116
 Hofman Franciszek zob. Hoffmann Franciszek
 Hofman Kazimierz, I 19, 307; II 106, 410, 417; IV 147, 184
 Hofman-Dadejowa H., II 67
 Hofmannsthal Hugo von, II 101
 Hoheiselowa Eurofzyna Florentyna zob. Lengnichowa Eurofzyna Florentyna

- Höhrowa Julia z Karczewskich, III 11
 Hoisington Thomas, II 242
 Holbach Paul Henry Thiry d', I 235
 Holenderska J., III 197
 z Holešowa Jan zob. Jan z Holešowa
 Holewiński Władysław, IV 126
 Holly Wiktorja zob. Brodzińska Wiktorja
 Holnicka Natalia zob. Biernacka Natalia
 Holoubek Gustaw, IV 93
 Holpein H., I 82
 Holszański Paweł, III 256
 Holtei K., II 410
 Holubek Gabriel, V 114
 Holowczyk (Golowczyk) Szczepan, I 104; IV 171
 Hołowińska Anna zob. Podwysocka Anna
 Hołowińska Dominika z Łęskich, I 410
 Hołowiński Ignacy, I 286, **410-411**; III 405; V 28, **260**
 Hołowiński Piotr, I 410
 Hołowiński Zeno, IV 217
 Hołownia-Ostrożeczka Joanna zob. Nagurczewska Joanna
 Hołubowiczowie, rodzina, V 53
 Hołyński Aleksander, IV 93-94
 Homer, I 109, 205, 236; II 58, 113, 139, 313; III 67, 108, 150, 314-315, 324; IV 10, 14, 42-44, 101, 129, 149, 178; V 133, 136, 195, 204, 250, 301, 307
 Homicka Stefania zob. Krzywoszewska Stefania
 Homola Irena, IV 132
 Hönisch Zuzanna zob. Beniowska Zuzanna
 Hood Gavin, IV 51
 Hoornbeck J., IV 116
 Hope A., V 222
 Horachówna Anna zob. Stalmachowa Anna
 Horacjusz zob. Horatius Quintus Flaccus
 Horacy zob. Horatius Quintus Flaccus
 Horaczewska Ewa zob. Święcka Ewa
 Horainowie, rodzina, V 192
 Horatius Quintus Flaccus, I 23, 141, 167, 196, 205, 207, 236, 262, 276, 279, 287, 301, 353, 364, 414; II 17, 57-58; II 72, 74, 129, 133, 200-201, 205, 231, 349, 387, 436; III 30-31, 62, 94, 108, 112, 114, 116, 131, 148, 150, 230, 240, 280, 315, 411; IV 13, 43, 85, 113, 210, 230, 249, 252, 285, 289; V 70, 143, 158-159
 Horawska Ewa zob. Święcka Ewa
 Hornig Antoni, V 230
 Horoch Tadeusz, III 256
 Horodyski Andrzej, I 338; II 127, 162
 Horodyski Bogdan, I 261; III 205; IV 62
 Horodyski Władysław, IV 261
 Horoszkiewicz J., I 251
 Horoszkiewiczowa Walentyna, V 172
 Horoszyna Maria zob. Pinińska Maria
 Hortensiusówna Krystyna zob. Jonstonowa Krystyna
 Horwat Jerzy zob. Szeliga Maria
 Horzyca Wilam (właśc. Wilhelm Henryk Hofitza), I 175; V 210
 Hos Stanisław zob. Hozjusz Stanisław
 Hosius Stanisław zob. Hozjusz Stanisław
 Hosz Stanisław zob. Hozjusz Stanisław
 Hoszkiewicz K., I 346
 Hoszkiewicz Kazimierz, II 164
 Hotman F., I 128
 Hötten Jan von zob. Dantyszek Jan
 Hövellius Jan zob. Heweliusz Jan
 Hoverborck Jan, III 98
 Höwelcke Jan zob. Heweliusz Jan
 Hoyn Anna Constanze von, I 211; II 264; V 275
 Hoze Stanisław zob. Hozjusz Stanisław
 Hozjusz Stanisław, I 214, 303, 362, 376, 386, **411-413**; II 88, 277, 279, 301, 317, 379; III 122, 217, 296, 328, 347, 356-358, 384; **V 260**
 Hozjusz Ulryk, I 411
 Hozjuszowa Anna primo voto Schlackerowa, I 411
 Hozyusz Stanisław zob. Hozjusz Stanisław
 Hr.W.C.K. zob. Zgierski Wincenty
 Hr.W.C.K.Z. zob. Zgierski Wincenty
 Hrabák J., IV 255
 Hrabec Stefan, II 125; III 36
 Hrehorowiczówna Barbara zob. Anczycowa Barbara
 Hrodwinus zob. Frowinus
 Hryčko Denis, I 319
 Hryniewicz S.K., I 376
 Hryniewicz, IV 259
 Hryniewiecka Helena zob. Kaplińska Helena
 Hua Lin, V 213
 Hube Józef, II 308; III 20
 Hube Karolina zob. Linowska Karolina
 Hube Michał, II 406
 Hube Romuald, III 385
 Huber F., I 85
 Huber M., I 157
 Hübner Johann, III 96
 Huet Pierre David, I 137; IV 171
 Hughes Rupert, IV 78
 Hugo Victor, I 19, 26, 69, 76, 82, 120, 144, 279, 345; II 106, 113, 179, 182, 206-207, 239, 272, 344, 373, 407; III 11, 167, 218-219, 227, 229, 243, 247, 297, 340; IV 10, 19, 63, 79, 181, 197, 206, 251; V 89, 102, 161, 190
 Hugon H., III 90
 Hulanicka Amelia zob. Korbutowa Amelia
 Hulanicka S., V 212
 Hulewicz Benedykt, I 61, **413-415**; II 185; IV 258-259
 Hulewicz Jan, I 113; II 164; IV 218
 Hulewicz Jerzy, III 318, 320; IV 98
 Hulewicz Kazimierz, I 413; IV 242-243
 Hulewiczowa Balbina z Jurkowskich primo voto Dobraczyńska, I 414
 Hulewiczowa Magdalena z Leńkiewiczów, I 413
 Hulewiczowa Maria, I 265, 401
 Hulewiczowa Maria z Bobrowskich, IV 257
 Hulin Jacques, II 336
 Hulsbusch J., III 350
 Humboldt Alexander von, III 250; V 33
 Humborgerówna Karolina zob. Trentowska Karolina
 Humiecka Anna z Rzewuskich, II 133
 Humiecka Jadwiga zob. Oczkowa Jadwiga
 Humnicka Rozalia z Barzykowskich, I 415
 Humnicki Ignacy, **I 415**; V 224, **260**
 Humnicki Wincenty, I 415
 Humnicki Z., I 415
 Hundziak A., I 210

- Hünefeld Andrzej, I 209, 402; III 54; IV 277-278; V 34
 Hunyady Jan, I 384
 Hunyady Władysław, I 384
 Hurwicz Zalkind, I 60
 Hus Jan, III 137, 224; IV 133; V 85
 Husarzewski Aleksy, II 384
 Hussarzewski Tomasz, I 341; II 71
 Hussein, pasza, III 292
 Hussowski Mikołaj (Hussovianus, Hussoviensis, Hussovi-
 tanus, Hussovius, Hussowczyk), I 415-416; II 101;
 V 260-261, 266
 Hussówna Franciszka zob. Sierpińska Franciszka
 Huszcza Jan, I 210; II 138; III 214; IV 125, 256; V 83
 Huszti József, II 75
 Huta Piotr zob. Kasprowiec Jan
 Hutnikiewicz Artur, III 159; V 208-209, 212-213
 Hutorowiczówna Antonina zob. Darowska Antonina
 Huxley Aldous Leonard, II 86
 Hydzik-Żmuda Marta, IV 247
 Hylzen Idzi, IV 207
 Hylzen Jan August, V 128
 Hylzen Józef, V 128
 Hyperius zob. Andrzej Gerard z Ypres
 Hyżden Tadeusz zob. Hyżdeu Tadeusz
 Hyżdeu Aleksander (Tadeusz Aleksander), I 416
 Hyżdeu Jan Stefan, I 416
 Hyżdeu Małgorzata z Piórkoszewskich, I 416
 Hyżdeu Tadeusz, I 416-417; III 404
 Hyżdeu Waleria z Chryzantów, I 417
 Hyżdeu z Denhoffów, żona Tadeusza, I 417
- I**.D. zob. Dembowski Ignacy
 I.E.M.K.K.K. zob. Minasowicz Józef Epifani
 I.J.D. autor tragedii „Wanda” zob. Dembowski Ignacy
 I.M.C.Z. (Makowski?), mąż Reginy Salomei Piłshtynowej,
 III 254
 I.W. zob. Woronicz Jan Paweł
 I.Z.R.K.O.W. zob. Załuski Józef Andrzej
 Ibsen Henrik, I 31, 54, 211-212, 282, 327, 361; II 101, 173,
 313, 430; III 383; IV 186
 Ida, matka Brunona z Kwerfurtu, I 115
 Iffland August Wilhelm, III 241; V 225
 Igelström Osip A., I 207, 319; II 238; III 233
 Ign. Hu. zob. Humnicki Ignacy
 Ignacy Loyola, św., II 71
 Ignacy z Antiochii, św., I 72
 Ignaszak M., IV 188
 Ignatius de Lazaris, IV 139
 Ignis zob. Rosinkiewicz Kazimierz
 Ignotus zob. Chłędowski Kazimierz
 Igor, książę kijowski, III 339
 Iks zob. Koziebrodzki Władysław Bolesła
 Iksmoreż zob. Żeromski Stefan
 Ilczew S., V 213
 Illiczenko-Gorskaja E., IV 48
 Ilińska Kunegunda zob. Budzyńska Kunegunda
 Illg Jerzy, III 14
 Ilnicka z Majkowskich Maria, II 5-6; III 164, 218; V 261
 Ilnicki Tomasz, II 5
 Illovius Stanisław zob. Ilowski Stanisław
 Ilowiecki Józef, IV 91
 Ilowska Anna z Niszczczyckich, II 6
 Ilowski Aleksander, II 6
 Ilowski Stanisław, I 292; II 6; IV 48 (V 741), 52; V 175
 Imienia Augustowego Zelant zob. Załuski Józef Andrzej
 Imler Hadamarius K., V 91
 Incognito zob. Majeranowski Konstanty
 Ines Albert, II 6-7; V 261
 Ingarden Roman, I 303
 Inglot Mieczysław, I 291-293, 355; II 252, III 146, 152;
 IV 90-91, 95; V 274
 Inglot Stefan, I 352; IV 233
 Innocenty II, papież, I 132
 Innocenty IV, papież, I 49; V 58
 Innocenty VII, papież, II 434
 Irving Washington, I 136, 185, 203; V 171
 Irzykowski Karol, I 121-122, 124
 Isokrates, I 332-333, 394
 Isouard Nicolò zw. de Malta, I 86
 Israel Jerzy, IV 278
 Italomán zob. Windakiewicz Stanisław
 Iturus zob. Belmont Leo
 Iuvenalis Decimus Iunius, I 81, 279; IV 82, 162, 288
 Iuuentius Caius Vettius Aquilinus II 203
 Iwan IV Groźny, car ros., III 119, 334; V 23
 Iwan, gospodar wołowski, I 351
 Iwanicki Paweł, III 226
 Iwanisenko W., II 268
 Iwanowa M., III 197; V 213
 Iwanowiczówna Eugenia zob. Ronikierowa Eugenia
 Iwanowska Dionizja zob. Poniatowska Dionizja
 Iwanowska Karolina zob. Sayn-Wittgensteinowa Karolina
 Iwanowska Maria zob. Prusinowska Maria
 Iwanowska Paulina z Podoskich, IV 23
 Iwanowski Feliks, II 293
 Iwanowski Piotr, IV 23
 Iwańska Teofila zob. Kaszewska Teofila
 Iwaszkiewicz Jarosław, II 123, 322; III 152, 195, 301; IV 150;
 V 14
 Iwo zob. Nawrocki Władysław
 Iza zob. Mrozowicka Zofia
 Izabela Jagiellonka, królowa węgier., II 388; III 216; IV 162
 Izabela Medycejska, IV 115
 Izasław, książę ruski, I 328
 Izdebska Władysława, II 7
 Izet-Bey zob. Zieliński Józef Feliks
 Izokrates zob. Isokrates
 Iżycka Stanisława zob. Grabowska Stanisława
- J**. zob. Jenisch D.
 J... z Płońska zob. Majorkiewicz Jan
 J.A. z W.W. zob. Wieszczycki J. Adrian
 J.A.K. zob. Kmita Jan Achacy
 J.A.S. zob. Wróblewski Kazimierz
 J.A.Z. zob. Załuski Józef Andrzej
 J.B. de C.K.R. zob. Baudouin Jan
 J.B. Soc. Jesu Theologus zob. Bielski Jan
 J.B. z Pobujan na Podolu zob. Ostrowski Józefat Bolesław
 J.B. zob. Baudouin Jan
 J.B. zob. Boczyłowicz Jakub

- J.B. zob. Ostrowski Józefat Bolesław
 J.B.D. zob. Dziekoński Józef Bohdan
 J.B.O. zob. Ostrowski Józefat Bolesław
 J.B.S. zob. Kościelski Józef
 J.Bn zob. Breyń Jakub
 J.C.K. zob. Krasieński Józef Wawrzyniec
 J.D. zob. Dembowski Ignacy
 J.D. zob. Drozdowski Jan
 J.D. zob. Lipiński Józef
 J.D.M.P.P.O.P.G. zob. Minasowicz Józef Dionizy
 J.D.S. zob. Solikowski Jan Dymitr
 J.E. herbu G. zob. Przecławski Józef Emanuel
 J.E.M. zob. Minasowicz Józef Epifani
 J.E.M.K.K.J.K.M.S. zob. Minasowicz Józef Epifani
 J.E.M.K.K.K. zob. Minasowicz Józef Epifani
 J.E.M.K.K.K.J.K.M. zob. Minasowicz Józef Epifani
 J.Em. herbu Głubicz zob. Przecławski Józef Emanuel
 J.Em.G. zob. Przecławski Józef Emanuel
 J.F.K. zob. Królikowski Józef Franciszek
 J.H. zob. Humnicki Ignacy
 J.Hr.Kras zob. Krasieński Zygmunt
 J.J. zob. Jabłonowski Józef
 J.K. zob. Klaczko Julian
 J.K. zob. Kubisz Jan
 J.K.L. zob. Leopolda Jan
 J.K.S. Akademik zob. Supiński Józef
 J.K. Osterloff zob. Graybner Stanisław
 J.K.S. zob. Szaniawski Józef Kalasanty
 J.K.S. zob. Świętorzecki Józef Kazimierz
 J.K. Święto, zob. Świętorzecki Józef Kazimierz
 J.K.T. de Przerwa zob. Tetmajer Kazimierz Przerwa
 J.L. zob. Lipiński Józef
 J.L. zob. Lorentowicz Jan
 J.L. zob. Lubelczyk Jakub
 J.L.S.I.K.M. zob. Libicki Jan
 J.L.S.K.I.M. zob. Libicki Jan
 J.L.Z. zob. Żukowski Jan Ludwik
 J.M.F. zob. Fredro Jan Maksymilian
 J.M.K.K.K.J.K. zob. Minasowicz Józef Epifani
 J.Min... J.D.M. zob. Minasowicz Józef Dionizy
 J.N. zob. Narzyski Józef
 J.N. zob. Niemcewicz Julian Ursyn
 J.N.C. zob. Czarnowski J.N.
 J.N.Ch. zob. Niemcewicz Julian Ursyn
 J.N.J. zob. Janowski Jan Nepomucen
 J.N.J. zob. Jaśkowski Jan Nepomucen
 J.N.S. zob. Sadowski Jan Nepomucen
 J-n-s-h zob. Jenisch D.
 J.O. zob. Ochorowicz Julian
 J.P.L. zob. Legatowicz Ignacy Piotr
 J.Prz. zob. Przecławski Józef Emanuel
 J.Przec. zob. Przecławski Józef Emanuel
 J.S. zob. Supiński Józef
 J.S. zob. Szymanowski Józef
 J.S. zob. Śniadecki Jan
 J.S. zob. Świętorzecki Józef Kazimierz
 J.S.S.K. zob. Solikowski Jan Dymitr
 J.T. zob. Trembecki Jakub Teodor
 J.T. zob. Tretiak Józef
 J.T. zob. Turnowski Jan
 J.T.T. zob. Trembecki Jakub Teodor
 J.Tr. zob. Tretiak Józef
 J.U.N. zob. Niemcewicz Julian Ursyn
 J.Ur.N. zob. Niemcewicz Julian Ursyn
 J.Z. zob. Załuski Józef Andrzej
 J.Z. zob. Zdanowicz I.
 J.Z. zob. Żabczyk Jan
 J.Z.R.K. zob. Załuski Józef Andrzej
 J.Z.R.K.O.W. zob. Załuski Józef Andrzej
 J.Zam. zob. Rettel Leonard
 J.A.L.U. zob. Lubelczyk Jakub
 Jabłonowscy, rodzina, II 394; V 165
 Jabłonowska Anna z Sapiechów, I 171
 Jabłonowska Anna zob. Leszczyńska Anna z Jabłonowskich
 Jabłonowska Franciszka z Woronieckich, II 9
 Jabłonowska Helena z Osniatowskich, II 11
 Jabłonowska Joanna z domu de Béthune, I 150; II 8
 Jabłonowska Karolina Teresa z Radziwiłłów primo voto Sapieżyna, II 9; III 114
 Jabłonowska Maria Anna z Kazanowskich, II 8
 Jabłonowska Maria z Woronieckich, II 11
 Jabłonowska Petronela zob. Wodzicka Petronela
 Jabłonowska Teofila z Sieniawskich, II 9
 Jabłonowska Teresa zob. Ossolińska Teresa z Jabłonowskich
 Jabłonowska Zofia zob. Fredrowa Zofia
 Jabłonowski Aleksander Jan, II 9
 Jabłonowski Antoni, II 288
 Jabłonowski Antoni Barnaba, I 189; V 122
 Jabłonowski Jan Stanisław, I 150; II 8-9, 370; IV 267
 Jabłonowski Józef, II 120-121; III 278; IV 241
 Jabłonowski Józef Aleksander, I 16, 150; II 9-11, 17, 122, 154, 342; III 134; IV 267; V 164, 261
 Jabłonowski Julian, II 11
 Jabłonowski Stanisław Jan, II 8
 Jabłonowski Władysław, II 11-12, 65; IV 53; V 174, 261
 Jabłońska Antonina zob. Obrębska-Jabłońska Antonina
 Jabłońska E., II 101
 Jabłońska Krystyna, IV 248
 Jabłońska Kasylda zob. Potocka Kasylda
 Jabłońska Salomea zob. Jachowiczowa Salomea
 Jabłońska Teresa, V 75
 Jabłońska Teresa z Wolskich, II 12
 Jabłońska Władysława, I 33, 183; II 63, 355; III 205; IV 40
 Jabłoński D.E., I 333
 Jabłoński Henryk, II 12-13; V 261
 Jabłoński Kajetan, III 217, 228; V 150
 Jabłoński L., III 212
 Jabłoński S., II 201
 Jabłoński Zygmunt, I 316; II 236, 349; III 201
 Jachimecki Zdzisław, I 178-179
 Jachowicz Eryk, II 103
 Jachowicz Stanisław, I 168; II 5, 13-14, 242; III 163; IV 234; V 195, 261
 Jachowicz Wojciech, II 13
 Jachowiczowa Salomea z Jabłońskich, II 13
 Jachowiczowa Wiktoria z Dobrzańskich, II 13
 Jachowiczowie, rodzina, II 13
 Jackiewicz Mieczysław, II 141

- Jackl Jerzy, I 90, 150; II 238; V 145
 Jackowska Magdalena zob. Woroniczowa Magdalena
 Jackowski H., II 318
 Jackowski Ignacy, II 15; III 400
 Jackowski Jan, II 15
 Jacob Jan Krzysztof, I 244, 326
 Jacobsen Frederik, II 100
 Jacobsen Jens Peter, I 167
 Jacobus Gorscius zob. Górski Jakub
 Jacobus Parcossii zob. Parkoszowicz Jakub
 Jacoby G., IV 50
 Jacopone da Todi zob. Jakub z Todi
 Jacques A., V 196
 Jaczewska Jadwiga zob. Rzewuska Jadwiga
 Jadam z Zatora zob. Gorczyński Adam
 Jadam zob. Gorczyński Adam
 Jadamczewska Eleonora zob. Muczkowska Eleonora
 Jadcak Ryszard, IV 165
 Jadwiga z Łobzowa zob. Strokowa Jadwiga
 Jadwiga Z. zob. Zubrzycka Jadwiga
 Jadwiga, królowa pol., I 158, 196; II 5, 182, 275, 280, 320, 348, 383, 400, 433; III 129, 176, 221, 325-326, 398; IV 132-133, 179, 196, 232; V 38, 110, 154
 Jadwiga, księżna śląska, św., III 10; V 230
 Jaenisch Jan Daniel zob. Janocki Jan Daniel Andrzej
 Jaenisch Karolina, III 17; IV 264
 Jagić Vatroslav, II 355; V 180, 186
 Jagiellonowie, dynastia, I 219, 281, 322, 342; III 220; V 21
 Jagielska M., I 56, 187
 Jagiello M., V 75
 Jagiellowiczówna Agnieszka zob. Kowalska Agnieszka
 Jagnińska Zofia z Janowskich, V 83
 Jagniński Kasper, V 83
 Jagodyńska Katarzyna z Gardeckich, II 15
 Jagodyńska Katarzyna z Linczowskich, II 15
 Jagodyński Krzysztof, II 15
 Jagodyński Stanisław Serafin, II 15-16; III 105; V 261
 z Jagód Kuba zob. Świder Augustyn
 JAK, LUB. zob. Lubelczyk Jakub
 JAK, SŁUŻEBNICZEK zob. Lubelczyk Jakub
 Jakimowicz Konstanty, III 359
 Jakimowicz Mieczysław, III 363
 Jakimowiczowa Katarzyna z Rejmentów, III 359, 363
 Jakimowiczowa Maria, III 363
 Jakimowiczowie, rodzina, III 360
 Jakitowicz Maria, II 339
 Jakliński J., II 172, 370
 Jakóbczyk H., III 371
 Jakóbczyk Witold, V 110
 Jaksa Bykowski Antoni zob. Bykowski Antoni Jaksa
 Jaksa Bykowski Piotr zob. Bykowski Piotr Jaksa
 Jaksmanicka Elżbieta zob. Różycka Elżbieta
 Jakub (Parkosz) z Żorawic(y) zob. Parkoszowicz Jakub
 Jakub Billiusz Pruneusz Cenobiarcha, II 302
 Jakub de Voragine (Jacopo da Voragine), II 109, II 320, V 58
 Jakub I, król ang., I 174; III 91, 104, 202
 Jakub II, król ang., V 219
 Jakub Szatan zob. Aspis Bogumił
 Jakub z Lublina zob. Lubelczyk Jakub
 Jakub z Paradyża, II 19
 Jakub z Todi, bł. (Jacopone da Todi), I 279; IV 43
 Jakub, arcybiskup gnieźnieński, I 132
 Jakubowicz Maksymilian, II 199
 Jakubowiczówna Stanisława zob. Korotyńska Stanisława
 Jakubowiczówna Tekla zob. Rzętkowska Tekla
 Jakubowska Helena z Rupniewskich, II 17
 Jakubowska Józefa, III 297
 Jakubowska Salomea z Łoskich, II 17
 Jakubowska W., II 194; III 195
 Jakubowski Adam, II 244-245
 Jakubowski August Antoni, II-17, 416
 Jakubowski Franciszek, II 17
 Jakubowski J., III 384
 Jakubowski Jan, III 242
 Jakubowski Jan Zygmunt, I 23, 122, 260-261; II 102, 116, 168, 183, 313, 339; III 151, 197; IV 92, 160, 175, 247; V 11, 74-75, 94, 136, 144, 174-175, 207-212
 Jakubowski Stanisław, IV 94
 Jakubowski Wincenty, I 236
 Jakubowski Wojciech, I 62, 189, 198; II 10, 17-18, 171-172; III 61
 Jakukiewicz Adam, V 143
 Jaloński Aleksander, III 96, 315
 Jan, mnich palestyński, II 302
 Jan, ojciec Stanisława ze Skarbimierza, IV 132
 Jan II, król Kastylii, II 317
 Jan II Kazimierz, król pol., I 99, 107, 131, 207, 347, 371, 402; II 56, 63, 93, 132, 156, 177, 219, 238, 272, 297, 410; III 66, 85, 88-89, 177-179, 202, 213, 225-226, 242, 332-334, 406; IV 95, 127, 243, 284; V 32, 114, 133, 197
 Jan III Sobieski, król pol., I 16, 19, 33, 41, 76, 108, 154, 168, 170, 298, 363-364, 402; II 5, 8, 35, 53, 93, 96, 136, 155-156, 214, 219-220, 263-264, 267, 334, 352, 369, 422; III 85, 88, 211, 225, 227, 263, 272, 291-293, 314, 331-332, 337, 371, 403; IV 18, 45, 51, 71, 121, 134, 179-180; V 13, 20, 32, 127, 263
 Jan III Waza, król szwedzki, II 272, 278; III 395
 Jan IV zob. Dobrzański Jan
 Jan XXII, papież, II 383
 Jan Albert, książę, IV 271
 Jan Albert zob. Jan Olbracht
 Jan bez Ziemi, król ang., II 236, V 13
 Jan Boży, św., II 42
 Jan de Bourbon, książę, III 130
 Jan Fryderyk, książę szczeciński, II 276
 Jan Herman z Neydenburku, II 319
 Jan hrabia z Ostroga, III 229
 Jan Jerzy zob. Libicki Jan
 Jan Kanty, św., III 269; IV 133; V 53
 Jan od Krzyża, św., IV 43
 Jan Olbracht, król pol., I 16, 334; II 74, 203; III 56, 220; IV 237
 Jan Paweł II, papież, III 144; IV 100; V 253
 Jan Sarkander, św., I 72
 Jan w Oleju zob. Prus Bolesław
 Jan z Bambergi, V 85
 Jan z Damaszką, III 349
 Jan z Dąbrówki zob. Dąbrówka Jan
 Jan z Głogowa, II 188
 Jan z Holešowa, II 109

- Jan z Kapui, I 70
 Jan z Kępy zob. Łodzia Jan
 Jan z Kijan, IV 125
 Jan z Komorowa, V 80-81
 Jan z Koszyczek, I 404; **II-19; V 261**
 Jan z Koźmina, IV 21
 Jan z Ludziska, **II 19-20; V 261**
 Jan z Łaska zob. Łaski Jan
 Jan z Siekluk zob. Seklucjan Jan
 Jan z Szamotuł, **II 20-21**
 Jan z Tęczyna, III 129; V 292
 Jan z Turrecrematy, III 311
 Jan z Wiślicy, **II 21, 441; III 230; V 261**
 Jan z Wychyłówki (pseud.), autor „Kiermaszu wieśniackiego”, II 114
 Jan z Wygnańcyc Dąbrowa zob. Siemiński Lucjan
 Jan z Zarzewia zob. Krzeński Stanisław
 Jan ze Lwowa zob. Leopolda Jan
 Jan ze Słupcy, I 385
 Jan ze Stobnicy, III 230
 Jan ze Śliwina zob. Kirkor Adam Honorý
 Jan ze Świsłoczy zob. Chodźko Jan Borejko
 Jan Zygmunt Hohenzollern, elektor brandenburski, II 38
 Janas A., V 277
 Janczewska Jadwiga, IV 53; V 75
 Janczewski Edward, IV 53
 Janeczko Klemens zob. Janicki Klemens
 Janek z Bielca zob. Gregorowicz Jan Kanty
 Janek znad Wisły zob. Kupiec Jan
 Janicius Klemens zob. Janicki Klemens
 Janicjusz Jan zob. Janicki Klemens
 Janicjusz Klemens zob. Janicki Klemens
 Janicki J., III 215
 Janicki Klemens, **II 21-23, 33, 56, 124, 128, 177, 278, 291; III 216, 384; V 32, 61, 151, 262**
 Janicki Marcin, IV 277
 Janicz Klemens zob. Janicki Klemens
 Janiec E., III 70
 Janik Klemens zob. Janicki Klemens
 Janik Michał, I 355; II 118, 163, 329; IV 74, 94; V 10-11
 Janikowska Anna zob. Białobrzaska Anna
 Janion Maria, I 56, 285, 354; II 252, 338; III 148, 269; IV 44, 90; V 26, 151
 Janiszewska Katarzyna zob. Dygasińska Katarzyna
 Janiszewski Aleksander Marcin, I 338
 Janiszewski Leon, **II 23-24; IV 138, 168; V 147**
 Janiszewski Tomasz, II 23
 Janiszowski L.E., I 110
 Janitius Klemens zob. Janicki Klemens
 Janko z Czarnkowa, I 271; **II 24-25, 281, 377; V 262**
 Janko z Głodomanka zob. Pergeś Jan
 Jankowska Anna z Łytkowskich, II 27
 Jankowska Anna zob. Chęłchowska Anna
 Jankowska Antonina z Mordazów, II 26
 Jankowska Helena z Tupalskich, II 27
 Jankowska Maria z Jasieńskich primo voto Szeszełowa, II 25
 Jankowska Wanda z Benisławskich, II 25
 Jankowski Aleksander, II 26
 Jankowski Czesław Borys, ilustrator, III 33
 Jankowski Czesław, **II 25-26, 175, 388; III 160, 330; V 50, 262**
 Jankowski Edmund, I 153, 251; II 183, 400, 420, 445; III 193-195, 197; IV 69, 91, 127; V 94, 131, 222
 Jankowski Gabriel, II 27
 Jankowski Jan, filareta, II 27
 Jankowski Jan Ignacy, I 298; V 253
 Jankowski Józef (pseud. Wrotny; Wrotny z Kierdan), I 406; **II 26-27; IV 23, 34, 181; V 262**
 Jankowski Karol, II 25
 Jankowski Łukasz, III 280
 Jankowski Placyd, **II 27-28**
 Jankowski Władysław, I 104; II 93, 131, 209; IV 259; V 62
 Janocki Jan Daniel Andrzej, I 16, 88, 214, 385; II 9, **28-30, 58, 111, 203-204; III 116, 134, 258; IV 232, 271**
 Janota W., II 362
 Janowska Eleonora zob. Szyrmer Eleonora
 Janowska Gabriela zob. Zapolska Gabriela
 Janowska Zofia zob. Jagnięńska Zofia
 Janowska Zofia zob. Kochowska Zofia
 Janowski Florian Amandus, II 63
 Janowski Jan Nepomucen, I 238, 396; II 405, 444; III 74
 Janowski Stanisław, V 172-173
 Janowski Wincenty, IV 198
 Janozki Jan Daniel zob. Janocki Jan Daniel Andrzej
 Janów Jan, I 227; II 320; III 262, 349
 Jansenius M., I 72
 Jansson H., drukarz, III 325; V 66
 Janta Aleksander, II 358
 Jante Karolina zob. Królikowska Karolina
 Januscovius Klemens zob. Janicki Klemens
 Janussowie Joannes zob. Januszowski Jan
 Janussovius Joannes zob. Januszowski Jan
 Janussowski Jan zob. Januszowski Jan
 Janusz I, książę mazowiecki, V 85
 Janusz III, książę mazowiecki, I 66
 Janusz W. zob. Ropelewski Stanisław
 Januszewska Hersylia z domu Bécu, II 445
 Januszewska Katarzyna zob. Dygasińska Katarzyna
 Januszewska Salomea zob. Bécu Salomea
 Januszewski A., III 378
 Januszewski Bernard Woodrow, I 181
 Januszewski Kazimierz, IV 179
 Januszewski Teofil, II 420, 445; IV 86-87, 93, 179
 Januskiewicz Adolf, **II 30, 31; V 116, 189-190, 262**
 Januskiewicz Eustachy, II 30, **31-32, 47, 119, 121, 229, 321, 324, 395; III 19, 32, 123, 129, 187, 381; IV 87, 114, 253; V 115-116, 159, 190, 262**
 Januskiewicz Józef, IV 122
 Januskiewicz Michał, II 30-31
 Januskiewiczowa Eugenia z Larjśów, II 31
 Januskiewiczowa Tekla z Sokolowskich, II 30-31
 Januskowski Klemens zob. Janicki Klemens
 Januszowska Elżbieta ze Strzeszkowskich, II 32
 Januszowski Jan, I 359; II 22, **32-34, 135-136, 139; III 189; IV 118; V 262**
 Januszowski Z.A., IV 283
 Januszówna J., III 195
 Janvier de La Motte Ambroise, V 175, 228
 Jański Bogdan, I 140, 349; II 68, 229, 285; III 18-19, 358; IV 31, 111; V 95, 77
 Jaracz Stefan, III 13

J

- Jaraczewska Elżbieta, **II 34**, 248; **V 262**
 Jaraczewski Adam, **II 34**
 Jarczokówna Katarzyna zob. Kupcowa Katarzyna
 Jarecka Aleksandra zob. Galasiewiczowa Aleksandra
 Jarecki Henryk, **I 291**; **IV 88-89**; **V 101**
 Jaremowa Zofia, **IV 47**
 Jarniński, ksiądz, **II 322**
 Jarnowska Anna zob. Norwidowa Anna
 Jarochowska Maria, **III 193**
 Jarochowska Maria z Koszutskich, **II 35**
 Jarochowski Cyprian, **II 34**
 Jarochowski Kazimierz, **II 34-35**; **III 51**; **IV 112**
 Jarocka (?) Anna zob. Wereszczyńska Anna
 Jarocka Anna zob. Kasprowicz-Jarocka Anna
 Jaroniowa Agnieszka z Malechów, **II 35**
 Jaroń Jan Nikodem, **II 35-36**; **V 262**
 Jaroń Walenty, **II 35**
 Jarońska Franciszka z Kroczewskich, **II 36**
 Jaroński Feliks, **I 249**; **II 36-37**; **V 262**
 Jaroński Marcin, **II 36**
 Jarońska (?) Anna zob. Wereszczyńska Anna
 Jarosław Mądry, książę kijowski, **III 339**
 Jarosz Adam, **II 210-211**, 264, 404
 Jarosz W., **III 185**
 Jaroszewicz Florian, **II 122**
 Jaroszewski, ksiądz, **IV 48**
 Jaroszewski Teofil, **I 345**
 Jaroszówna Józefa zob. Galicyna Józefa z Jaroszków
 Jaroszyńska Honorata zob. Jełowicka Honorata
 Jaroszyńska Maria z Tomaszewiczów, **II 37**
 Jaroszyńska Natalia z Rakowskich, **II 37**
 Jaroszyński Edward, **I 255**, 316; **II 255**
 Jaroszyński Tadeusz, **I 173**; **II 37-38**; **V 262**
 Jaroszyński Władysław, **II 37**
 Jarowiecki Jerzy, **II 183**, 264-265
 Jarowska Anna zob. Wereszczyńska Anna
 Jarzebski (Jarzemski, Jarzemski, Jarzępski) Adam zob. Jarzębski Adam
 Jarzębowski Józef, **III 144**
 Jarzębska Elżbieta z Siennickich primo voto Cybulska, **II 38**
 Jarzębska Katarzyna, **II 38**
 Jarzębski Adam, **II 38-39**; **V 262-263**
 Jarzębski Stanisław zw. Sukiennikiem, **II 38**
 Jarzębski Szymon, **II 38**
 Jasińczyk Marian zob. Karczewski Wacław
 Jasińska Albertyna z Torosiewiczów, **V 181**
 Jasińska Aleksandra zob. Konarska Aleksandra
 Jasińska Aleksandra zob. Losiowa Aleksandra
 Jasińska Kazimiera zob. Zawistowska Kazimiera
 Jasińska Maria zob. Jankowska Maria
 Jasiński Feliks, **II 169**
 Jasiński Henryk, **V 181**
 Jasiński Jakub zob. Jasiński Jakub
 Jasińska Anastazja zob. Kilińska Anastazja
 Jasińska Franciszka z Kościelskich, **II 39**
 Jasińska Maria zob. Lamowa Maria
 Jasińska S., **II 370**
 Jasińska Zofia, **I 32**; **II 223**
 Jasińska-Wojtkowska Maria, **IV 247**
 Jasiński J.T.S., **I 244**
 Jasiński Jakub, **I 362**; **II 39-40**, 101, 201; **III 19**, 29, 31, 47-96, 130, 176, 378; **V 36**, 263
 Jasiński M., **V 159**
 Jasiński Maurycy zob. Gosławski Maurycy
 Jasiński Paweł, **II 39**
 Jasiński Wojciech, **III 244**
 Jaskier M., **I 133**
 Jaskółka zob. Bukowiecka Zofia
 Jaskuła J., **V 271**
 Jaskuła Roman, **IV 180**, 280; **V 275**
 z Jasła Bartłomiej zob. Bartłomiej z Jasła
 Jasmin zob. Boé Jacob
 Jasnorzewska Maria zob. Pawlikowska-Jasnorzewska Maria
 Jasnowski J., **I 289**
 Jastrun Mieczysław, **II 338**; **III 34**, 151; **IV 90**, 102; **V 207**, 229
 Jastrzębiec-Kozłowski Czesław, **I 406**
 Jastrzębski Adam zob. Jarzębski Adam
 Jastrzębski Józef, **II 170**
 z Jaszowic Andrzej zob. Andrzej z Jaszowic
 Jaszowska Franciszka z Kędzierskich, **II 41**
 Jaszowski Józef, **II 41**
 Jaszowski Stanisław, **II 41**, 251; **III 287**
 Jaśkiewicz Mikołaj, **II 41-42**; **III 63**
 Jaśko Zuzek zob. Romanowski Mieczysław
 Jaśko Żuk zob. Romanowski Mieczysław
 Jaśkowska Henryka z Wolffów, **II 42**
 Jaśkowska Katarzyna z Pomianowskich, **II 42**
 Jaśkowska Klementyna z Kretkowskich, **II 42**
 Jaśkowski Jan Nepomucen, **II 42-43**
 Jaśkowski Paweł, **II 42**
 Jatowt Maksymilian, **II 43-44**; **V 263**
 Jauss Hans Robert, **III 149**
 Jawornicki Eustachy, **II 93**
 Jaworowski Jerzy, **IV 46**, 48-49
 Jaworska Elżbieta zob. Libeltowa Elżbieta
 Jaworska Elżbieta, **V 212**
 Jaworska Florentyna zob. Wiślicka Florentyna
 Jaworska K., **V 186**
 Jaworski Jan, **IV 115**; **V 47**, 67
 Jaworski Stanisław, **II 44-45**
 Jaworski Tadeusz, **IV 113**
 Jaworski W., **I 196**; **II 289**
 Jaxa Bąkowski Ludwik zob. Bąkowski Ludwik Jaxa
 Jaxa Bykowski Ignacy zob. Bykowski Ignacy Jaxa
 Jaxa Makulski Franciszek zob. Makulski Franciszek Jaxa
 Jaxa Makulski Kazimierz zob. Makulski Kazimierz Jaxa
 Jaxa Marcinkowski Antoni zob. Marcinkowski Antoni Jaxa
 Jaxa Marcinkowski Ignacy zob. Marcinkowski Ignacy Jaxa
 Jaxa Marcinkowski Kajetan zob. Marcinkowski Kajetan Jaxa
 Jaxa Marcinkowski Tadeusz zob. Marcinkowski Tadeusz Jaxa
 Jaxa Ronikier Adam zob. Ronikier Adam Jaxa
 Jaxa Ronikier Adam zob. Ronikier Bogdan Jaxa
 Jaxyć Makulski Franciszek zob. Makulski Franciszek Jaxa
 Jaxyd Makulski Franciszek zob. Makulski Franciszek Jaxa
 Jay P., **III 265**
 Jazłowiecki Jerzy, **IV 270**
 Jazykow D., **II 249**
 Jaźwiński A., **V 184**
 Jechová Hana, **IV 102**

- Jeden który teje Opatrzności w szczęściu i nieszczęściu doznał zob. Jabłonowski Jan Stanisław
- Jedlicz A., II 263
- Jedlicz Józef, I 271; **II 45-46**; V 175. **263**
- Jedliński J., II 120
- Jedynak S., II 335
- Jeleńska Amelia z Oskierków, I 234
- Jeleńska Emina zob. Dmochowska Emma
- Jeleński Konstanty Aleksander, III 152
- Jeleński Zygmunt, I 234
- Jelicz Antonina, I 70, 229, 308; II 67, 138, 292; III 224, 230-231, 245-246, 352; IV 77, 84, 232; V 48-49, 58, 80, 231-232, 282
- Jelínek Edward, I 274, 367; II 273
- Jelínek Franciszek, III 49
- Jelínek W., I 181
- Jellenta Cezary, **II 46-47**, 168; III 111; IV 98; **V 263**
- Jelska Barbara, II 427
- Jełowicka Antonina zob. Niemiryczowa Antonina
- Jełowicka Honorata z Jaroszyńskich, II 47
- Jełowicka Joanna zob. Szujka Joanna
- Jełowicka Konstancja z Zorzewskich primo voto Kałusowska, III 134
- Jełowicki Aleksander, I 350; II 31, **47-48**, 400; III 18-20, 123, 130, 267; IV 234, 254, **263**
- Jełowicki E., II 48
- Jełowicki Józef, III 134
- Jełowicki Wacław, II 47
- Jenbach Bela, V 175
- Jendrysik Augustyn, II 131; IV 150, 258
- Jenike Aniela z Rydzewskich, II 48
- Jenike Karol, II 48
- Jenike Ludwik, **II 48-49**; V 67
- Jenike Tekla z Dalewskich, II 48
- Jenike Wilhelmina ze Spiessów, II 48
- Jenisch D., II 243
- Jenner Edward, IV 202
- Jennings S. David, V 127
- Jerschina Stanisław, IV 95
- Jerzy Czarny (Kara Georgi), III 57
- Jerzy Fryderyk, margrabia brandenburski, I 65
- Jerzy II Olekowicz, książę słucki, IV 166
- Jerzy II Pobożny, książę brzeski, I 66
- Jerzy III, król ang., V 35
- Jerzy książę Prus (Georg Prinz von Preussen), I 19
- Jerzy z Legnicy zob. Libanus Jerzy
- Jerzy z Tyczyna, II 279
- Jeske Franciszka z Choińskich, II 49
- Jeske Fryderyk, II 49
- Jeske-Choińska Ludmiła z Mikorskich, II 49
- Jeske-Choiński Teodor, I 31, 108, 344; **II 49-51**, 209, 264, 270, 429; III 47, 361; IV 184-185, 235, 251; V 50, 152, **263**
- Jessovius zob. Przyłuski Jakub
- Jeszke Apollonia zob. Faleńska Apollonia
- Jezienicki Michał, II 22, 203; III 230 (V 739); V 16
- Jezierska Elżbieta z Grandjeanów, II 51
- Jezierska Izabela z Kielczewskich, II 52
- Jezierska Magdalena z Eysymontów secundo voto Rybińska, II 215; III 114
- Jezierska Marcela z Grotkowskich, II 55
- Jezierska Petronela zob. Michaux Petronela
- Jezierska Róża ze Szcutowskich, II 55
- Jezierska Wiktoria ze Stoińskich, II 54
- Jezierska Zofia z Miszewskich, II 55
- Jezierski Feliks, **II 51-52**; **V 263**
- Jezierski Franciszek Salezy, I 234; **II 52-54**; III 407; **V 263**
- Jezierski Jacek (Hiacynt), I 40-41, 167; **II 54-56**, 415; **V 263**
- Jezierski Jan Franciszek, II 52
- Jezierski Kazimierz, III 114
- Jezierski Leon, II 51
- Jezierski Ludwik, II 54
- Jezierski Michał, **II 56**, 266; III 265
- Jezierski Nazariusz Celestyn, II 56
- Jeż Teodor Tomasz zob. Milkowski Zygmunt
- Jeżewscy, rodzina, I 337
- Jeżewska Elżbieta zob. Paprocka Elżbieta
- Jeżewska Kazimiera, I 142, 214, 416; II 75
- Jeżowa Alina zob. Nowicka-Jeżowa Alina
- Jeżowita bakałarz zob. Przyłuski Jakub
- Jeżowita zob. Przyłuski Jakub
- Jeżowski Józef, I 203, 248; **II 57-58**; III 16, 248-249; V 147, 305
- Jędrkiewicz Edwin, I 142, 214-215, 303-304; II 21-23, 202, 292; III 207, 230-231; V 66, 254, 272
- Jędrzej z Dobczyc zob. Galka Andrzej z Dobczyna
- Jędrzej z Dobczyna zob. Galka Andrzej z Dobczyna
- Jędrzejowczyk Maciej, III 235, 240; IV 138, 140
- Jędrzyński Zefiryon, III 57; V 301
- Jilemnicki Peter, IV 223
- Jilková Eva, II 14
- Jirásek Alois, II 274; V 131
- fireček Josef, IV 255
- Joachim ab Hirtenberg zob. Pastorius Joachim
- Joachim II, elektor, margrabia brandenburski, I 391; II 88, 380
- Joachim Murat, król Neapolu, III 109
- Joachimowicz Leon, I 48, 304, 384; II 180; III 193; IV 116, 261
- Joanicy Gabriel, IV 177
- Joanna (Lady Jane Grey), królowa ang., IV 242
- Joanna d'Arc, św., II 251; V 77
- Joannes a Lasco zob. Łaski Jan
- Joannes bacalaureus zob. Seklucjan Jan
- Joannes de Coszycze zob. Jan z Koszyczek
- Joannes de Koschycze zob. Jan z Koszyczek
- Joannes de Koszyczek zob. Jan z Koszyczek
- Joannes Galechius zob. Galka Andrzej z Dobczyna
- Joannes Martini Georgides Pilznensis zob. Jurkowski Jan
- Joannes Nicolai de Koschycze zob. Jan z Koszyczek
- Joannes Vislicensis zob. Jan z Wiślicy
- Joannes Vislicius zob. Jan z Wiślicy
- Jochelson Andrzej, V 231, 239
- Jocher Adam Benedykt, I 141, 198, 209; **II 58-59**, 63, 393; III 252, 266; IV 79, 272
- Jocher Leon, II 58
- Jocherowa Tekla z Ziętkiewiczów, II 58
- Jodelka-Burzecki Tomasz, I 324; II 266; III 56-57, 301, 361-363; IV 47-52; V 98-99, 197, 212

- Johannes presul Posnaniensis! zob. Łódzia z Kępy Jan
 John of Dycalp zob. Jankowski Placyd
 Johnson S., III 128
 Johnston B., III 302
 Jolly A. zob. Leveaux A.
 Jong'li (Czu-Ju-lang), I 97
 Jönisch Jan Dániel zob. Janocki Jan Daniel Andrzej
 Jönisch Johann Georg, II 28
 Jonston Jan, II 59-60, 333; V 263
 Jonston Szymon, II 59
 Jonstonowa Anna Rozyna z Wechnerów, II 59
 Jonstonowa Anna z Beckerów, II 59
 Jonstonowa Krystyna z Hortensiusów, II 59
 Jopek Antoni, II 65; V 11
 Jopkiewiczówna Michalina zob. Wiślicka Michalina
 Jordan zob. Wieniawski Julian
 Jordan, biskup, III 367
 Jordan J.P., I 187
 Jordan Karol, I 409
 Jordan Ludovico, III 258
 Jordan W., II 106
 Jordanowa Matylda zob. Hoffmanowa Matylda
 Jordanowie, rodzina, II 62
 Jordanówna Eufrozyna zob. Kotkowska Eufrozyna
 Jordanówna Helena zob. Biernacka Helena
 Jordt Jörgensen K.E., II 368
 Josifow Aleksandr, IV 51
 Jot. Ka. Er. zob. Tetmajer Kazimierz Przerwa
 Joteyko Tadeusz, III 398; IV 50
 Joung K., V 17
 Jourdain E., III 381
 Jouy V. zob. Jay P.
 Jouy Victor Joseph Étienne, I 243; V 76
 Jovanović M., II 242
 Jozafat Kuncewicz, św., I 72
 Józef zob. Załuski Józef Andrzej
 Jókay Mór, II 313; IV 10
 Jósika M., II 313
 Józ. Świąt. zob. Świątorzecki Józef Kazimierz
 Józef Flawiusz (właśc. Iosef Ben Matatia), I 45; III 136, 388
 Józef II, cesarz rzymsko-niem., I 171, 192; III 279
 Józef Marewicz starej daty Polak zob. Marewicz Wincenty Ignacy
 Józef Puzyra, II 133
 Józef spod Krakowa zob. Szujski Józef
 Józefa z Korczewa zob. Koszutska Józefa
 Józef z Mazowsza zob. Wojciechowski Józef
 Józefacka M., I 338
 Józefczyk A., III 310
 Józefina Bonaparte, cesarzowa franc., III 343; V 116
 Józefowicz K.W. zob. Massalski Edward Tomasz
 Józefowiczówna Helena zob. Buszczyńska Helena
 Jucewicz Ludwik Adam, II 60-61
 Juchnowiczówna Maria zob. Korbutowa Maria
 Judkowiak Barbara Maria, III 336
 Judyta Maria, księżna pol., żona Władysława I Hermana, II 92
 Juel Dagny zob. Przyhyszewska Dagny
 Jugurta, król Numidii, III 252
 Julian z Poradowa zob. Bośniacka Elżbieta
 Juliusz Cezar zob. Caesar Caius Iulius
 Juliusz II, papież (Giuliano della Rovere), II 121; V 21, 136
 Juliusz III, papież, III 189
 Jundziłł Stanisław Bogumił, I 155
 Jundziłłowa Teresa, II 201
 Jundziłłowie, rodzina, II 105
 Jundziłłówna Helena zob. Chodźkowa Helena
 Jundziłłówna Józefa zob. Balińska Józefa
 Junga Adrian, II 88
 Jungmann Josef, II 131, 216
 Jüngst A., IV 50
 Junius F., IV 153
 Junius Joannes, IV 117
 Junius zob. Zagórski Włodzimirz
 Junosza Klemens zob. Szaniawski Klemens Junosza
 Junosza-Podoska Helena zob. Dobrzycka Helena
 Junoszyce Zelant Religii Katolickiej zob. Załuski Józef Andrzej
 Jurgevitius Andrea, V 92
 Jurkiewicz Jakub, I 288
 Jurkiewicz W., IV 48
 Jurkowska Balbina zob. Hulewiczowa Balbina
 Jurkowska Katarzyna z Suchockich, II 61
 Jurkowski Jan, II 61-62; V 263-264
 Jurkowski Krzysztof, II 61
 Jurkowski Marcin, II 61
 Jurkowski Michał, III 179
 Jurkowski Tomasz, II 61
 Jurrowskij W.M., IV 47
 Jussieu Laurent Pierre de, I 163
 Just zob. Decjusz Jodok Ludwik
 Justynian Wincenty Antyst, II 8
 Justynus, V 22
 Juszczyński H., IV 271
 Juszyński Michał Hieronim, I 357, 398; II 58, 62-63, 284, 353, 366, 402; IV 138, 272; V 264
 Juškiewicz Mikołaj zob. Jaškiewicz Mikołaj
 Jüttnerówna Karolina zob. Damrotowa Karolina
 Juvenel de Carlenca Felix, I 198
 Juvenis zob. Niemojowski Wincenty
 Juwenalis zob. Iuvenalis Decimus Iunius
 Juwencjusz zob. Iuventius Caius Vertius Aquilinus
 Juzoń E., I 341
- K** zob. Kamieński Henryk Michał
 K. zob. Koźmian Andrzej Edward
 K. zob. Krechowicki Adam
 K. zob. Sienkiewicz Karol
 K... zob. Kenig Józef
 K..... zob. Tańska (Hoffmanowa) Klementyna
 (kb) zob. Bartoszewicz Kazimierz
 K.B. zob. Brodziński Kazimierz
 K.B.S. zob. Suffczyński Kajetan
 K.E. zob. Ehrenberg Kazimierz
 K.I.S. zob. Świątorzecki Józef Kazimierz
 K.K. zob. Kwiatkowski Kajetan
 K.L.Ch. zob. Chomiński Franciszek Ksawery
 K.L.S. zob. Lach Szymon Krystyn

- K.I.-S. zob. Lach Szymra Krystyn
 K.M. zob. Majeranowski Konstanty
 K.M. zob. Majeranowski Konstanty
 K.M. zob. Majeranowski Konstanty
 K.N. zob. Nakwaska Karolina
 K.O. zob. Ostrowski Krystyn
 K.P. zob. Pieńkowski Karol
 K.S. zob. Sienkiewicz Karol
 K.T. zob. Tymowski Tomasz Kantorbery
 K.T.M. zob. Marcinkowski Kajetan Jaxa
 K.Ty. zob. Tymowski Tomasz Kantorbery
 K.Tym. zob. Tymowski Tomasz Kantorbery
 K.U. zob. Ujejski Kornel
 K.W. zob. Wołski Konstanty
 K.W. zob. Wyrwicz Karol
 Ka.Te. zob. Tetmajer Kazimierz Przerwa
 Kachelofen Konrad, I 141; II 202
 Kaczanowski, II 354
 Kaczanówna Zofia zob. Oczkowska Zofia
 Kaczkowska Franciszka z Niklewiczów, II 64
 Kaczkowska Maria z domu Caillet (Cayez?), II 64
 Kaczkowski Ignacy, II 64
 Kaczkowski Jan Paweł, III 152, 363
 Kaczkowski Zygmunt, I 111, 151; II 12, 50, **64-66**, 199, 232, 275-276, 382; III 21, 403; V 33, 150
 Kaczmarczyk Z., II 266
 Kaczmarek Marian, II 140, 157, 232; III 225; IV 285
 Kaczor-Batowski Stanisław, III 33
 Kaczorowska Zofia zob. Asnykowa Zofia
 Kaczurba Adam, I 86, 337; II 118, 408; III 76, 129; IV 101; V 57, 124
 Kadelburg Gustav, V 192
 Kadłubek Wincenty, I 64, 183, 218, 399; **II 66-68**, 280-281, 321, 331, 354; III 310; IV 139; V 58, **264**
 Kadłubowski Feliks, II 416
 Kadulska Irena Urszula, I 65; II 44; III 100
 Kaftalówna Seweryna zob. Méyetowa Seweryna
 Kagarlicki J., III 363
 Kagnimir, kronikarz, I 258
 Kaiko E.W., I 108
 Kajdanow I., III 371
 Kajdański E., I 50, 98
 Kajetani zob. Majer Kajetan
 Kajsiewicz Dominik, II 68
 Kajsiewicz Józef Hieronim, II 68, **69**, 229-230; III 19, 123; IV 31; V 45, 157
 Kajsiewiczowa Anna z Pawłowskich, II 68
 Kajtoch Jacek, I 92, 186; II 262, 264-265, 268; III 238
 Kajtochowa Anna, I 23
 Kalecda Algis, III 34
 Kalergis Maria, I 277; III 142-143
 Kaleta Roman, I 18, 41, 199, 207, 235, 251, 284, 295, 320; II 10, 39, 92, 127, 133, 172, 201, 215, 245, 356, 408; III 73, 115, 127-128, 130, 183, 289-290; IV 258-259, 265, 282; V 36, 62, 125, 127, 145, 284
 Kalicieński Stanisław Wincenty, III 71
 Kaliciński Ignacy, V 101
 Kalina Antoni, II 273; III 254, 385
 Kalinciak J., I 368
 Kalinka Andrzej, II 69
 Kalinka Walerian, II 31, **69-71**, 119, 233, 396; IV 112, 239-240; V 33, 116, 157, **264**
 Kalinkowa Maria z Brzeskich, II 69
 Kalinowicz L., V 212
 Kalinowska A., III 357
 Kalinowska J.A., II 279; III 358
 Kaliński Wilhelm (Gwilhelm), I 81; **II 71-72**
 Kalisewiczówna Joanna zob. Tokarzewiczowa Joanna
 Kaliszewska Aleksandra ze Śliwickich, II 72
 Kaliszewski Antoni, II 72
 Kaliszewski C., V 70
 Kaliszewski Julian, **II 72**; III 312; **V 264**
 Kalksteinówna Izabela zob. Sadowska Izabela
 Kallas Aniela zob. Korngut Aniela
 Kallenbach Henryk, II 72
 Kallenbach Józef, I 195-196; **II 72-74**, 253-255, 311, 387; III 22-23, 26-30, 32-33, 48, 128, 149, 187, 255, 268, 350, 377; IV 100-101, 159
 Kallenbachowa Julia z Seemannów, II 72
 Kallimach Filip, I 69, 95, 141, 228, 363, 365, 384-385; **II 74-77**, 291-292, 345; III 206, 230; IV 196; V 16, 60, **264-265**
 Kálnoky László, II 241
 Kaltenbachówna Dorota zob. Steinerowa Dorota
 Kaltenbergh Z., II 21
 Kalwin Jan (Jean Calvin), I 200; II 379; IV 21, 152, 271
 Kałajdowicz Konstantin F., I 156; III 80-81
 Kaluski S., III 111
 Kalusowska Konstancja zob. Jelowicka Konstancja
 Kambo Q., III 33
 Kamieniecka Elżbieta zob. Trębicka Elżbieta
 Kamińska Anna, I 214-215, 411; II 180, 182; III 398
 Kamińska Domicela z Olszewskich primo voto Hadziewiczowa, II 81
 Kamińska Eleonora zob. Radziwiłłowa Eleonora
 Kamińska Elżbieta, III 192
 Kamińska Franciszka z Kochanowskich, II 79
 Kamińska Franciszka zob. Pawłowska Franciszka
 Kamińska Jadwiga zob. Frycz Modrzewska Jadwiga
 Kamińska Józefa z Barszczewskich, II 78
 Kamińska Karolina z Matczyńskich, II 80
 Kamińska Laura zob. Sufczyńska Laura
 Kamińska Ludwika z Dąbrowskich, II 78
 Kamińska Luiza z Wittwerów, II 79
 Kamińska Urszula zob. Powodowska Urszula
 Kamiński Adolf, **II 77-78**
 Kamiński Antoni, III 194
 Kamiński Bartłomiej zob. Kamiński Adolf
 Kamiński Gustaw, **II 78**
 Kamiński Henryk, generał, V 38
 Kamiński Henryk Ignacy, II 78
 Kamiński Henryk Michał, I 221; **II 78-80**, 405; IV 169; **V 265**
 Kamiński Jan Nepomucen, II 346
 Kamiński Kazimierz, II 80
 Kamiński Lucjan, I 291
 Kamiński Maciej, I 84, 89; III 116; IV 207; V 144
 Kamiński Mikołaj, III 19
 Kamiński Otto, II 78
 Kamiński Walenty, II 170

- Kamiński Wincenty Dadzibóg, **II 80-81**
 Kamińska Apolonia z Sokolowskich, **II 81**
 Kamińska Barbara z Walknowskich, **II 83; V 33**
 Kamińska Bronisława zob. Węgierska Zofia
 Kamińska Franciszka zob. Bykowska Franciszka
 Kamińska G., **II 183**
 Kamińska J., **III 34**
 Kamińska Katarzyna (?), **II 81**
 Kamińska Zofia zob. Węgierska Zofia
 Kamińska, matka Ludwika, **II 83**
 Kamiński A.A., **V 93**
 Kamiński A.K., **I 236**
 Kamiński Jan Nepomucen, **I 290; II 41, 81-83; III 102; V 265**
 Kamiński Julian Aleksander, **IV 40**
 Kamiński Kasper, **II 81**
 Kamiński Kazimierz, **II 108**
 Kamiński Konstanty, **V 99**
 Kamiński Ludwik, **II 83-84; V 33, 265**
 Kamiński Rajmund Stanisław, **IV 96**
 Kamiński Tomasz (?), **II 81**
 Kamionkova Janina, **II 437**
 Kamocka Cecylia zob. Krzyżanowska Cecylia
 Kamocka Eugenia z Korwin-Meternickich, **V 311**
 Kamocka Wanda zob. Stanisławska Wanda
 Kamocki Jan, **V 311**
 Kamocki Z., **I 105**
 Kampf Leopold, **IV 65**
 Kampf R., **V 26**
 Kamykowski Ludwik, **II 370; III 107, 128, 178-179, 279, 315; IV 216-218**
 Kanaparz Jan zob. Canaparius Joannes
 Kanior F., **II 287**
 Kanirowa A., **III 24**
 Kaniowa zob. Kraszewski Kajetan
 Kaniowski Michał, **I 122**
 Kanizjusz Piotr zob. Canisius Petrus
 Kant Immanuel, **I 68, 135-136, 152, 196, 405; II 37; III 94, 96, 141; IV 165, 217**
 Kantak Kamil, **I 332; IV 102; V 81, 232**
 Kantak Kazimierz J., **IV 101, 103**
 Kantecki Klemens, **II 211; III 213; IV 180**
 Kantelecka Teresa, **I 61**
 Kapelaś Helena, **I 25, 322, 359; II 221, 362; III 349**
 Kaplińska Helena z Hryniewieckich, **II 84**
 Kaplińska Julia z Grabowskich, **II 84**
 Kapliński Jan, **II 84**
 Kapliński Leon, **II 66, 84-85, 253; IV 92**
 Kapolka G.T., **II 242**
 Kapostas (Kapostas, Kaposztas, Kaposztasz) Andrzej, **II 85-86; IV 171**
 Kapral F., **II 166**
 Kaprys zob. Rański Władysław
 z Kapui Jan zob. Jan z Kapui
 Kapustas (Kapusta) Andrzej zob. Kapostas Andrzej
 Kapuściarz Jakub, **II 45**
 Kapuściarzowa Maria z Cikowskich, **II 45**
 Kapuścińska Helena z Kissowiczów, **II 45**
 Kapuściński Józef zob. Jedlicz Józef
 Kapuścik Janusz, **I 33, 274; II 435**
 Kara Mustafa zob. Staff Ludwik Maria
 Kara Mustafa, wezyr tur., **II 219; III 298**
 Karaffa-Korbut Józef zob. Korbut Józef
 Karamzin Nikołaj N., **I 156; II 323, 354**
 Karasek Jerzy, **II 309**
 Karasek Krzysztof, **III 105**
 Karasiowa Anna, **IV 74**
 Karaś Kazimierz, **II 215; IV 252**
 Karaś Mieczysław, **I 113; III 185, 385**
 Karataj-Korotyńska Józefata z Dolidowiczów, **II 199**
 Karataj-Korotyński Aleksander, **II 199**
 Karbowski Antoni, **IV 152**
 Karcan Jan, **I 43, 126-128, 201, 303, 386; II 15, 284; IV 75; V 92**
 Karczevska Emilia zob. Dobrzańska Emilia
 Karczevska Helena z Malczewskich, **II 86**
 Karczevska Julia zob. Höhrowa Julia
 Karczevska Justyna z Heydlów, **II 86**
 Karczewski Feliks, **II 86**
 Karczewski Ludwik Feliks, **I 228**
 Karczewski Wacław, **I 258; II 86, 212; V 265**
 Karczewski Wincenty Roch, **I 77; III 315**
 Kardasz I., **III 230**
 Kardasz M., **III 230**
 Kardos L., **III 35**
 Kardos Tibor, **II 75**
 Karelusówna Barbara, **I 32**
 Karliński S., **II 381**
 Karlstadt Andreas, **I 393**
 Karłowicz Jan, **II 197; III 311; V 27, 200**
 Karłowicz Mieczysław, **I 22; II 180; IV 246**
 Karłowiczowa J., **II 182**
 Karłowiczówna Wanda zob. Wasilewska Wanda
 Karmanowski Olbrycht, **II 86-87; III 104; IV 256; V 265**
 Karnall M., **I 325-326**
 Karnkowska Elżbieta z Olszewskich, **II 87**
 Karnkowski Jan, **I 415; II 88**
 Karnkowski Stanisław, **I 65, 386; II 87-89; III 137, 296; IV 119; V 265**
 Karnkowski Tadeusz, **II 87**
 Karnowska Anna z Wnuk-Lipińskich, **II 89**
 Karnowski Jan, **II 89-90; V 265**
 Karnowski Jan, ojciec, **II 89**
 Karo zob. Rosinkiewicz Kazimierz
 Karol V, cesarz rzymsko-niem., **I 213; II 380-381, 419; III 216; IV 239, 271**
 Karol VII, cesarz rzymsko-niem., **II 9**
 Karol X Gustaw, król szwedz., **II 367-368; III 89, 291; IV 284**
 Karol IX, król szwedz., **V 41**
 Karol XII, król szwedz., **II 35, 334**
 Karol Albert, król Sardynii, **III 20**
 Karol Habsburg, książę, **III 333**
 Karol Ludwik, arcyksiążę austr., **I 262**
 Karol M.B...i zob. Brzozowski Karol
 Karol Sudermański, książę zob. Karol IX, król szwedz.
 Karol Wettin, królewicz pol., książę saski i kurlandzki, **II 111, 204; III 161; IV 291**
 Karol Wielki, król Franków, **II 60, 392**
 Karol z Jarosława zob. Baliński Karol

- Karol z K. zob. Sienkiewicz Karol
 Karol z Kalinowski zob. Sienkiewicz Karol
 Karowski Władysław zob. Zdziechowski Marian
 Karp Benedykt, II 90
 Karp Felicjan, II 90
 Karp Józef, II 90
 Karp Maurycy Franciszek, II 90-91; IV 282
 Karpiga (Carpiga) Stanisław, II 401
 Karpina Barbara z Nagurskich, II 90
 Karpińska Rozalia ze Spendowskich, II 91
 Karpiński Adam, II 125, 153, 370-371; III 83, 292; V 202, 289-290
 Karpiński Andrzej, II 91
 Karpiński Antoni, II 91
 Karpiński Franciszek, I 81, 111, 136, 159, 192, 237, 364; II 40, 91-95, 115, 127, 130-131, 133; III 75, 265, 336, 410; IV 142, 263; V 36, 61, 265-266
 Karpio wie, rodzina, II 90
 Karplukówna Maria, II 20, 62, 366
 Karpowicz A., IV 217
 Karpowicz J., II 96
 Karpowicz Michał Franciszek, I 80; II 95-97; V 96
 Karren Tamara, II 195
 Karska Józefa zob. Piotrowska Józefa
 Karska Maria zob. Trentowska Maria z Karskich
 Kartezjusz zob. Descartes René
 Karwasińska Jadwiga, I 116; V 233
 Karwica J. Dunin, II 117
 Karwowska-Wnuczak Julita, II 14
 Karyłowski Tadeusz, IV 13-15
 Kasjusz zob. Cassius Caius Longinus
 Kasper Ludwik z Hajnowa, I 66
 Kasper z Sambora zob. Twardowski Kasper
 Kásposztás Andrzej zob. Kapostas Andrzej
 Kaspro wicz Erazm Łukasz, II 254
 Kaspro wicz Jan, I 60, 152, 226, 416; II 36, 97-105, 190, 222, 305, 312; III 28-30, 57, 208, 274, 318, 321; IV 101, 187, 229, 243; V 27, 50, 90, 93, 117, 206, 266
 Kaspro wicz Leopolda Jan zob. Leopolda Jan
 Kaspro wicz Piotr, II 97
 Kaspro wicz-Jarocka Anna, II 98, 103
 Kaspro wiczowa Jadwiga zob. Przybyszewska Jadwiga
 Kaspro wiczowa Józefa z Klofów, II 97
 Kaspro wiczowa Maria z Buninów, II 98
 Kaspro wiczowa Teodozja z Szymańskich, II 97
 Kaspro wiczówna Anna zob. Kaspro wicz-Jarocka Anna
 Kaspro wiczówna Janina, II 98
 Kasprzak-Obrębska Halina, V 182
 Kasprzakówna H., II 157
 Kassern Tadeusz Zygfryd, II 102-103, 190
 Kaster zob. Sterling Kazimierz
 Kastorska Maria, I 417
 Kaszewska Miłoslawa ze Sławianowskich, II 105
 Kaszewska Salomea zob. Worcellowa Salomea
 Kaszewska Teofila z Iwańskich, II 105
 Kaszewski Jan Nepomucen, I 243, 285; II 105
 Kaszewski Kazimierz, I 107, 164; II 105-106, 211; V 266
 Kaszota Wojciech zob. Rej Mikołaj
 Kasztelowicz Stanisław, I 292
 z Kaszub Hieronim zob. Derdowski Hieronim
 Katarzyna Habsburzanka, królowa pol., żona Zygmunta II Augusta, III 375
 Katarzyna II, cesarzowa ros., I 41, 196, 325, 414; II 26, 92, 186, 204, 215-216; III 49, 114-115, 279, 407; IV 252; V 20, 42-43, 244, 273
 Katarzyna Jagiellonka, królowa szwedz., żona Jana III Wazy, II 272, 278; V 24
 Katenbring Józef, II 204
 Katerla Józef zob. Żeromski Stefan
 Katerlówna Józefa zob. Żeromska Józefa
 Katinaite Rita, IV 15
 Katon autor „Disticha moralia” zob. Pseudo-Cato
 Katon Młodszy zob. Cato Marcus Porcius Ulicensis
 Katullus zob. Lange Antoni
 Katyli na zob. Catilina Lucius Sergius
 Kaufmanowa Teresa, IV 210
 Kaulfuss Jan Christian, II 106
 Kaulfuss Jan Samuel, II 106-107, 284-285
 Kavanagh Julia, V 196
 Kawalerowicz Jerzy, III 301; IV 50
 Kawczyńska Józefa z Folsiewiczów, II 108
 Kawczyńska Magdalena z Dobrzyckich, V 266
 Kawczyński Antoni, V 266
 Kawczyński Maksymilian, II 107-108; III 275, 386; V 266
 Kawecka Filipina z Polakiewiczów, II 108
 Kawecka Helena z Korffów, II 109
 Kawecka Olga z domu Rodender von Rohland, II 108
 Kawecka-Gryczowa Alodia, I 42, 127, 201-202, 280, 335; II 137; III 91, 137-138, 214, 230, 325; IV 272
 Kawecki Karol, II 108
 Kawecki Zygmunt, II 108-109; V 266
 Kawieczynski Maciej, I 127
 Kawielin Konstanty, IV 126
 Kawka Franciszek zob. Gomulicki Juliusz Wiktor
 Kawczanka Teresa zob. Ligonio wa Teresa
 Kawyn Stefan, II 208-211, 252, 285; III 76, 139, 359; V 98-99
 Kaz. Chro. zob. Chromiński Kazimierz
 Kaz. Chrom. Ziemi. Lubelski zob. Chromiński Kazimierz
 Kaz., „Chromiń...Ziem...Lubels...” zob. Chromiński Kazimierz
 Kazanowska Maria Anna zob. Jablonowska Maria Anna
 Kazanski B.W., I 229
 Kazańczuk Mariusz, III 179
 Kazikowski Stefan, IV 215
 Kazimierz I Odnowiciel, książę pol., I 328; III 367
 Kazimierz II Jagiellończyk, król pol., II 19; III 130
 Kazimierz II Sprawiedliwy, książę krakowski, II 66-67, 238, 266
 Kazimierz III Wielki, król pol., I 107, 256, 271; II 5, 24, 227, 249, 266, 297, 383, 410; III 127; IV 127, 231-232, 269, 289; V 55, 135, 223
 Kazimierz IV Jagiellończyk, król pol., I 16, 218, 228, 384; II 74, 317; III 206; IV 136; V 136
 Kazimierz Jagiellończyk, św., I 179; IV 14; V 164
 Kazimierz z Królówki zob. Brodziński Kazimierz
 Kazimirski W., III 381
 Każko Bogusławowic, książę słupsko-szczeciński, II 24
 Każyński Wiktor, II 115, 177
 Kącka Maria zob. Potocka Maria z Kąckich (Kąckich)
 Kądziała Jerzy, V 207, 212

- Kądziela Łukasz, V 125, 274
 Kądziela Paweł, II 46; V 213
 Kąkolewska Aniela zob. Gąsiorowska Aniela
 Kąkolewska Marianna zob. Derdowska Marianna
 Kąsinowska Michalina zob. Olizarowa Michalina
 Kąsinowski Bronisław, V 144
 Kąszyc Michał, II 215
 Kąszycowa Marianna z Piotrowiczów, II 215
 Kątska Maria zob. Połocka Maria z Kątskich (Kąckich)
 Kątska Maria Eugenia zob. Chodźkowa Maria Eugenia
 Kątski Apolinary, III 305
 Kean, rodzina, III 131
 Kean John, III 126
 Kean Peter, III 126
 Kean Susan zob. Niemcewiczowa Zuzanna Karolina
 Keats John, III 120
 Kebes (Cebes) Tebańczyk, II 345; III 96
 Kefaliński Ignacy zob. Hołowiński Ignacy
 Keler Józef, II 40
 Keller Felix, III 388
 Keller Helen Adams, IV 223
 Keller R., III 250
 Kempa Andrzej, V 257
 Kempa T., V 302
 Kempf Andrzej, I 395; II 75-76
 Kempini S., I 75, 373-374; III 223, 240, 296, 335, 389; V 22
 a Kempis Tomasz zob. Tomasz a Kempis
 Kempner Stanisław, II 444
 Kempaska Teresa zob. Matuszewiczowa Teresa
 Kempski Adam zob. Kępski Adam
 Kenig Józef, II 111
 Kenig Teofil, II 111
 Kenigowa Józefa z Romanowskich primo voto Sławęcka, II 111
 Kenigowa Salomea z Palińskich, II 111
 Kerényi Grácia, IV 103
 Kérare P., II 141
 Kernbaum M., III 57
 Kersten Adam, II 156
 Kessler N., II 202
 Kessling Wojciech zob. Sterling Kazimierz
 Kettler Ferdynand, I 312
 Kettner Karol Ernest, II 331
 Key Ellen, II 101
 Kęblanówna Zofia zob. Miaskowska Zofia
 Kęcki Walenty, III 207
 Kędzka Elżbieta, I 21
 Kędzińska Franciszka zob. Jaszowska Franciszka
 Kędziński S., I 248; III 405
 Kępska Marianna, II 111
 Kępska Teresa, II 111
 Kępski Adam, II 111-112
 Kępski Michał, II 111
 Kępis Walerian zob. Tomaszewicz Walerian
 Kępska Teresa zob. Matuszewiczowa Teresa
 z Kępy Jan zob. Łodzia z Kępy Jan
 Kęszycka Karolina zob. Magnuszewska Karolina
 Kęszycka Magdalena zob. Bojanowska Magdalena
 Kęszycki Franciszek, V 123
 Kęszycki Ksawier Nałęcz, I 346
 Kętrzyński Wojciech, I 116, 229, 357; III 216-217, 367; V 58-59, 80, 232
 Kicińska Franciszka z Cieciszowskich, II 112
 Kicińska Julianna z Zaborowskich, II 112
 Kiciński Bruno, I 103, 117, 158, 168, 242, 387; II 112-113, 360, 406; III 79; IV 79, 258
 Kiciński Pius, II 112
 Kicka Ernestyna zob. Starzeńska Ernestyna
 Kicka Józefa zob. Biszpinkowa Józefa
 Kicka Zofia zob. Cieszkowska Zofia
 Kicki August, II 112
 Kicki Kajetan, I 85
 Kicki Ludwik, III 103
 Kicki Onufry, I 61
 Kicki W., I 399
 Kiedrzyński, rodzina, V 218
 Kiedrzyńska Wiktoria zob. Żmichowska Wiktoria
 Kiejstut, I 22; III 129
 Kielski Bolesław, I 292; II 225; III 30
 Kielbasa Wincenty, III 206
 Kielczewska Anna zob. Koźmianowa Anna
 Kielczewska Izabela zob. Jezierska Izabela
 Kielkowski L., I 23
 Kielpszówna Weronika zob. Lachnicka Weronika
 Kieniewicz Stefan, I 19; II 79; III 30, 32, 36, 70; IV 26; V 46
 Kierczyńska Melania, III 194
 Kierdej Jan, IV 190
 Kierdejówna Zofia zob. Szemiótowa Zofia
 Kierkegaard Søren, II 309
 Kiernicki Edward, I 153; IV 53, 175
 Kierska Józefa zob. Morczewska Józefa
 Kierska Wincentyna zob. Malecka Wincentyna
 Kierski Józef Tadeusz, II 52; III 258
 Kiesewetter Johann Godfried H., IV 64
 Kiessling J.R., I 201
 Kietlińska Joanna zob. Perzyńska Joanna
 z Kijan Jan zob. Jan z Kijan
 Kijas Juliusz, I 85; II 93, 102, 261-262, 329; III 177-178, 236, 245, 292, 294; IV 125; V 11, 83
 Kijek S., III 194
 Kijowski Andrzej, I 345; II 410; III 76
 Killian, franciszkanin, V 231
 Kilianówna Emma zob. Brücknerowa Emma
 Kilińska Anastazja z Jasińskich, II 114
 Kilińska Marcjanna, II 114
 Kilińska Marianna z Rucińskich, II 114
 Kiliński Augustyn, II 114
 Kiliński Jan, II 85, 114-115, 272, 324; III 267; IV 83; V 18, 114, 267
 Kiliński T., II 378, 396
 Kilkowska Barbara, IV 49
 Kilowski Stanisław, II 22
 Kincel R., V 300
 Kind Johann F., I 86; III 17, 23, 31
 Kinga (Kuncgunda), św., I 229; III 262, 326; V 232, 249
 Kingsley Charles, I 54
 Kipa Emil, III 289; IV 88; V 98
 Kipling Rudyard, II 101, 221, 296; III 250, 297; V 130, 222

- Kircher (Kirchner) Athanasius, I 98; II 155
 Kirchmajer Ragen von Altenkirchen Euzebia zob. Łosio-
 wa Euzebia
 Kirchmayer Thomas zob. Naogeorg Thomas
 Kirchmayer Wincenty Marcin, IV 280
 Kirchner Athanasius zob. Kirchner Athanasius
 Kirchner Hanna, II 195
 Kiriejewski Jan zob. Kiriejewski Iwan
 Kiriejewski Iwan, III 17, 263
 Kirkor A. zob. Korycki Władysław
 Kirkor Adam Honory, **II 115-116**, 324, 347; IV 11; **V 267**
 Kirkor Karol, II 115
 Kirkorowa Helena z Majewskich, II 115
 Kirkorowa Maria z Boczkowskich primo voto Korewina,
 II 115
 Kirkorowa Tekla z Wołodkowiczów, II 115
 Kisiełewska Józefa z Szalajków, II 116
 Kisiełewska Julia z Krzymuskich, II 116, 293
 Kisiełewski August, II 116
 Kisiełewski Jan August, **II 116-117**; IV 91; **V 267**
 Kisiełewski Zygmunt, II 116
 Kisielnicy, rodzina, V 218
 Kisielnicka Józefa, **II 117-118**
 Kisielnicki Kazimierz, II 117
 Kissowiczówna Helena zob. Kapuścieńska Helena
 Kiszka Jan, I 126-127, 201
 Kiszka-Zgierski Wincenty zob. Zgierski Wincenty
 Kitajewska Amelia zob. Rakowiecka Amelia
 Kitowicz A., V 111
 Kitowicz Jędrzej, **II 118-119**, 395; III 331-332; V 115, 179, **267**
 Klabon Krzysztof, I 373; II 138
 Klabund zob. Henschke Alfred
 Klaczko Julian (właśc. Jehuda Lejb; pseud. Juda Klatzko),
 I 161, 290, 408; II 31-32, 70, **119-122**, 181, 208, 233,
 327; III 21, 32, 142, 147, 278; IV 239-241; V 104
 Klapper J., V 17
 Klapproth Julius von, III 283
 Klara, św., II 65
 Klätzko Juda zob. Klaczko Julian
 Klaudian zob. Claudianus Claudius
 Klawetasch Katarzyna zob. Mostnikowa Katarzyna
 Kleczeńska Lucyna zob. Kotarbińska Lucyna
 Kleczewska Teresa, II 122
 Kleczewski Stanisław, **II 122-123**
 Kleczewski Stanisław, ojciec, II 122
 Kleczkowska, IV 273
 Kleczkowski Michał, III 143
 Klein Jakub Teodor, III 402
 Kleiner Juliusz, I 205, 389; II 252-253, 435; III 23, 28;
 IV 90-102, 223
 Kleinmanówna Maria zob. Feldmanowa Maria
 Klatner, V 49
 Klemens I, św., papież, V 164
 Klemens IV, papież, V 230
 Klemens VIII, papież, IV 209-210
 Klemens XI, papież, II 8
 Klemens XII, papież, V 163
 Klemens XIV, papież, II 161
 Klemens Hofbauer (Dworzak), św., I 190
 Klemensiewicz Zenon, I 113
 Kleopatra VII, królowa Egiptu, I 97; II 102, 236; III 149-
 -150, 212; V 13
 Kleryka Stanisław zob. Gąsiorek Stanisław
 Kleszczowa Izabela, III 186; V 34
 Kleszczyński Zdzisław, IV 68
 Klimañska Zofia z Chłopickich primo voto Desztrungo-
 wa, III 263-264
 Klimas W., II 369
 Klimaszewska Anna Cecylia z domu Lavergue, II 123
 Klimaszewska J., III 349
 Klimaszewski Hipolit, **II 123-124**; III 104-105; IV 111,
 258
 Klimko-Stecko Maksym, I 319
 Klimowicz Mieczysław, I 237; II 17, 218, 241-243, 246;
 III 66, 116; V 167, 177
 Klimżyński Jacek, I 96
 Klinger W., II 303
 Klingsor T., V 181
 Klink E., III 168
 Kliszewski Ignacy, I 13
 Klofiówna Józefa zob. Kasprowiczo Józefa
 Klon Jan, II 124
 Klonowa Anna z Pietrzalków, II 124
 Klonowic Sebastian Fabian, I 270; II 22, **124-126**, 128,
 176-177, 261; III 96, 101, 311, 315, 341; IV 272; V 28,
 31, 151, 169, **267**
 Klonowic Sebastian Fabian z Sulmierzyc zob. Klonowic
 Sebastian Fabian
 Klonowska Gabriela zob. Pauszer-Klonowska Gabriela
 Klopstock Friedrich Gottlieb, II 28; III 315
 Kloss Waclaw, II 171
 Klubówna Anna, III 242
 Klusz K., I 76
 Kluszeńska Franciszka zob. Krajewska Franciszka
 Klak Czesław, I 266; II 65, 274, 390
 Kłodzińska Kamila, I 67
 Kłodziński Adam, V 9
 Kłokocka Joanna z Niezabytowskich, II 126
 Kłokocki Jan Józef, II 126
 Kłokocki K., III 90
 Kłokocki Stanisław, **II 126-127**
 Klos Tomasz, V 91
 Klossowiczowa Teresa zob. Wróblewska Teresa
 Klossowski A., III 48
 Krmiec Mikołaj, IV 13
 Krmiecik Zenon, IV 229
 Kmita Jan Achacy, II 22, **127-128**; III 329; IV 36; **V 267**
 Kmita Piotr, I 66, 399; II 22, 283, 431; III 213, 217, 323;
 V 114
 Kmita Piotr Blastus, I 126; III 104, 401; V 82-83
 Kmitowa Małgorzata z Marcinkowskich, II 128
 Kmitowa z Dymitrowskich, matka Jana Achacego, II 127
 Kmitówna Dorota zob. Moskorzeńska Dorota
 Knap, ojciec Grzegorza Knapiusza, II 128
 Knapus (Knap) Grzegorz, **II 128-129**; IV 213; **V 267**
 Knapowska W., I 272
 Knapski Grzegorz zob. Knapus Grzegorz
 Knežević L., III 363
 Kniażewicz Karol, I 158; II 249, 423; III 75, 130, 233;
 IV 281

- Kniaźnin Franciszek Dionizy, I 136, 192-195, 241; II 91, 93, 126-127, **129-132**, 133, 172, 215; III 116, 315; IV 258; V 36, 61, 143-144, **267**
- Kniaźnin Leon Ignacy, II 129
- Kniaźninowa Anastazja, II 129
- Kniaźzewicz Grzegorz, V 129
- Knisplówna Stefania, I 292
- Knobloch E. zob. Lipiński S.
- Knorr M., I 66
- Knot Antoni, I 105, 148-149; III 372; V 179
- Knysiak U., II 329
- Knysz-Rudzka Danuta, I 261; V 207, 212
- Kobierzycka Zofia z Parzniewskich, II 132
- Kobierzycka Zofia z Żerońskich, II 132
- Kobierzycki Bartłomiej, II 132
- Kobierzycki Stanisław, **II 132**; III 164
- Kobilanski B., IV 50
- Koblański Józef, I 81, 192-194; II 91, **132-134**, 170, 282; III 117; IV 142, 252; V 36, **267**
- Kobryńska N., III 185
- Kobyłańska K., V 10
- Kobyłańska O., III 185
- Kobyłańska Teresa zob. Starzyńska Teresa
- Kobyliński Józef zob. Koblański Józef
- Kobyliński Krzysztof, IV 238
- z Kobylińską Jędrzej zob. Glaber Andrzej
- Kobyliński J., II 128
- Kobyliński Szymon, I 150, 294; IV 49, 51-52, 212
- Kobyliński W., III 235
- Koc Barbara, III 112, 145, 152, 361, 363; IV 69; V 292, 303, 308
- Koch Rudolf, III 314
- Kochanowscy, rodzina, V 60
- Kochanowska Anna z Białaczowskich, II 134, 153
- Kochanowska Dorota z Podlodowskich, II 135
- Kochanowska Elżbieta, II 135
- Kochanowska Ewa, II 135
- Kochanowska Franciszka zob. Kamieńska Franciszka
- Kochanowska Hanna, II 135
- Kochanowska Julia zob. Dembowska Julia
- Kochanowska Katarzyna Korwin zob. Chotomska Katarzyna
- Kochanowska Katarzyna z Tymińskich, II 153
- Kochanowska Krystyna, II 135
- Kochanowska Poliksena, II 135
- Kochanowska Urszula, II 135, 137
- Kochanowska Zofia z Sobieskich (Sobieszczańskich), II 134
- Kochanowski Andrzej, **II 134**, 153
- Kochanowski Jakub, II 153
- Kochanowski Jan Karol, III 385
- Kochanowski Jan, bratanek Jana, II 153
- Kochanowski Jan, I 39, 76, 90, 96, 105, 111, 113, 118, 139, 146, 211, 214, 247, 257, 275, 279, 281, 310, 330, 358, 386, 393, 395, 397, 408; II 32-33, 72-73, 124, 128, 130, **134-152**, 153, 177, 237, 261, 364, 421, 438-439; III 77, 80-81, 83, 91, 116, 120-122, 129, 168, 187, 207, 216, 244, 258, 262-263, 292, 298-299, 311, 328-329, 347, 350-351, 374, 395, 399, 403; IV 13, 21, 37, 118, 139, 152, 190, 196, 235-236, 240, 255, 271-272, 283; V 9, 53, 60-61, 82, 89, 169, 175, 201, **267-269**, 297
- Kochanowski Jan, syn Jana, II 135
- Kochanowski Kasper, II 135, 137
- Kochanowski Marek, V 75
- Kochanowski Mikołaj, II 134, 140, **153**
- Kochanowski Piotr Korwin, ojciec Jana, II 134, 153
- Kochanowski Piotr, I 188, 205; II 87, 134, 153, **154-155**; III 164, 315, 357, 398; **V 269**
- Kochanowski Przemysław, II 153
- Kochańska M., I 184
- Kochański Adam Adamandy, I 402; **II 155**; IV 121; **V 269**
- Kochański J., IV 258-259
- Kochański W., IV 29
- Kochcicki Andrzej, III 389
- Kochman Franciszek, II 180
- Kochmanówna Maria zob. Bałucka Maria
- Kochowska Magdalena z Frazerów primo voto Rożankowa, II 156
- Kochowska Marianna z Misiowskich, II 156
- Kochowska Zofia z Janowskich, II 156
- Kochowski Jan, II 156
- Kochowski Seweryn, II 156
- Kochowski Wespazjan, I 170, 204, 320, 385; **II 156-158**; III 225, 332, 403; **V 269**
- Kociemski Leonard, V 212
- Kocięcka Mirosława, III 229
- Kociołek Szymon zob. Marycjusz Szymon
- Kock Charles Paul de, I 240; II 411
- Kocowski Bronisław, I 395
- Kocówna Barbara zob. Koc Barbara
- Koczajówna Zofia zob. Oczkowa Zofia
- Koczalski Raul, I 293
- Koczerska M., I 179
- Koczorowski Stanisław Piotr, III 34, 47, 144; IV 102
- Koenig Józef zob. Kenig Józef
- Koenig L., I 365
- Koerner Theodor zob. Körner Theodor
- Kogalniceanu Mihail, II 220
- Kohl von Kohlenegg Leonard, IV 192
- Kojałowicz Kazimierz, II 159
- Kojałowicz Wojciech Wijuk, **II 158-159**; IV 167; **V 269**
- Kojśiewicz Ferdynand, I 183, 237; II 53, 164, 442; V 107
- Kokosz M., II 246
- Kokular Aleksander, III 141
- Kolankowski Z., II 323
- Kolař (Kolar, Kollar) Josef, I 63; II 177; III 24; V 200
- Kolasa J., III 203
- Kolasiński Z., II 305
- Kolbe U., II 141
- Kolberg A., I 116
- Kolberg Antonina, I 121
- Kolberg Juliusz, II 159
- Kolberg Oskar, I 73, 121, 372; II 48, **159-161**, 326, 328, 347; III 74, 157; IV 12, 264; V 55, 111, 115, 161, **270**, 292
- Kolbergowa Karolina z domu Mercoeur, II 159
- Kolbus E., V 23
- Kolbuszewski Jacek, I 53, 247; IV 157, 229, 247
- Kolbuszewski Kazimierz, I 386
- Kolbuszewski Stanisław, I 210; II 328; IV 100, 102
- Kolęba B., V 271
- Kollár Ján, II 242

- Kollar Josef zob. Kolař Josef
 Kolumb Krzysztof (Cristoforo Colombo), I 342; II 49, 55; III 277; IV 177; V 171
 Kolwrath Maria Anna zob. Brühlowa Maria Anna
 Kolaczkowski Stefan, I 122, 261, 282, 362; II 102; III 32, 35; IV 95, 102
 Kolakowski Feliks zob. Kulakowski Feliks
 Kolek Bernard Adam zob. Paxillus Adam
 Kolek Wojciech, III 235
 Kolkowa Elżbieta, III 235
 Kollataj Antoni, II 161
 Kollataj Hugo, I 182-183, 234-235, 237, 320, 414; II 52-53, 62, **161-165**, 272, 306, 324, 353-357, 377, 441; III 114, 127, 204, 273, 280, 289, 313, 333, 407; IV 25-26, 44, 122, 215, 217, 230, 265, 269, 282; V 53, 107, **270**, 301
 Kollatajowa Anna z Mierzyńskich (Mierzeńskich), II 161
 Kołodziej Piotr, **II 165-166**; V **270**
 Kołodziej Wojciech, II 165
 Kołodziejczyk Ryszard, I 26
 Kołodziejowa Paulina z Opatów, II 165
 Kołodziejowa Paulina z Widerów, II 165
 Kolpanowicz Marcin, II 14
 Komar E., I 320
 Komar J., III 130
 z Komarna Jan zob. Ostroróg Jan z Komarna
 Komarnicka Adamina z Tatarowiczów, II 166
 Komarnicki Gustaw, II 166
 Komarnicki Lucjusz, **II 166-167**
 Komarówna Delfina zob. Potocka Delfina
 Komarówna Ludwika zob. Małachowska Ludwika
 Komarówna Ludwika zob. Sabowska Ludwika
 Komarzewski Jan, III 115
 Komenský Jan Amos, I 33, 244; II 59, 333; III 177; V 34
 Komierowska Petronela z Czarnowskich, II 167
 Komierowska Zofia z Sobieskich, II 167
 Komierowski Józef (pseud. Józef Krajoski; Nieznajomy), **II 167-168**, 445; III 21; IV 100
 Komierowski M.J. (Komierowski J.M.), III 85-86
 Komierowski Tomasz, II 167
 Komor W., II 55
 Komornicka A., II 75; IV 211
 Komornicka Anna z Dunin-Wąsowiczów, II 168
 Komornicka Maria, II 46, **168-169**, 325; III 111; V **270**
 Komornicki Augustyn, II 168
 z Komorowa Jan zob. Jan z Komorowa
 Komorowska Gertruda, I 413
 Komorowska Henryka zob. Ujejska Henryka
 Komorowska M., V 14
 Komorowski Bronisław, **II 169**
 Komorowski Cyprian, II 170; V 177
 Komorowski Ignacy, I 278; II 326, 328; IV 170; V 98
 Komorowski Józef, I 278
 Komorowski Paweł, IV 49
 Kon Feliks, IV 67
 Konáć Mikuláš, I 67, 70, 332
 Konarska A., II 329
 Konarska Aleksandra z Jasińskich, I 130
 Konarska Edmunda Teresa zob. Heidensteinowa Edmunda Teresa
 Konarska Helena z Czermińskich, II 169
 Konarska Paulina zob. Piasecka Paulina
 Konarska Zofia zob. Bukowiecka Zofia
 Konarska-Pabiniak Barbara, IV 177
 Konarski Adam, V 23
 Konarski F., III 48
 Konarski Ignacy Walenty, II 170
 Konarski Jan, I 411; III 207
 Konarski Jerzy, III 169
 Konarski Konstanty, I 130
 Konarski Stanisław Hieronim, I 191, 199, 236, 276-277, 283; II 9-10, 17, 111, 130, 133, **169-173**, 205, 238, 330; III 66, 161, 336-337, 404, 410-411; IV 192-193; V 89, 127, 167, **270**
 Konarski Szymon, I 164, 206, 267; II 207, 321; III 305; IV 41, 168, 251, 268; V 204
 Konarzewska B., III 24
 Konarzewska Teofila zob. Wiśniowiecka Teofila
 Konaszewicz-Sahajdaczny Piotr, V 47, 159
 Konczyńska Anna z Lipnickich, II 174
 Konczyńska Franciszka z Dobczyńskich, II 173
 Konczyński Tadeusz, **II 173-175**; V **270**
 Konczyński Władysław, II 173
 Kondracki Michał, II 99
 Kondratowicz Aleksander, II 175
 Kondratowicz Ludwik (pseud. Władysław Syrokomla), I 25 (V 73J), 105, 142, 145, 214, 250, 298, 311, 351, 408; II 22, 115, 124, 137-139, **175-178**, 199-200, 221, 262-263, 279, 291-292, 314, 396; III 246-247, 255, 324; IV 11, 13, 15, 73, 120, 127, 210, 232; V 185, **270**
 Kondratowiczowa Paulina z Mitraszewskich, II 175
 Kondratowiczowa Wiktoria ze Złotkowskich, II 175
 Koneczny Feliks, IV 197
 Konfucjusz (właśc. Kong Qiu), I 341
 Konic Henryk, III 290; IV 228
 Koniecpolscy, rodzina, V 177
 Koniecpolski Aleksander, III 213; IV 138
 Koniecpolski Stanisław, I 40; III 213
 Konieczny W., IV 246
 Konieczny Z., III 301
 König Józef zob. Kenig Józef
 Koning W., IV 192
 Koniński Karol Ludwik, IV 199
 Koniński Piotr zob. Piotr z Goniądza
 Konior E., II 166, II 301
 Konojacka Anna zob. Marycjuszowa Anna z Konojackich
 Konojadzka Barbara zob. Dembołęcka Barbara
 Konojadzki Jakub zob. Dembołęcki Jakub
 Konopacka Klementyna z Łaźnińskich, II 179
 Konopacka Ludwika z Garbowskich, II 178
 Konopacka Otolina zob. Budzyńska Otolina
 Konopacki Prokop, II 178
 Konopacki Szymon, I 117, 129; II 112, **178-179**
 Konopczyński Emilian, III 386
 Konopczyński J., III 286
 Konopczyński Władysław, II 164, 170, 172, 359; III 233, 337; V 127
 Konopka Feliks, I 292; III 24, 152
 Konopka Józef, II 160
 Konopka Julian, II 160

- Konopka K., IV 96
 Konopnicka Maria, I 132, 205, 306, 311; **II 179-185**, 227, 268, 291, 327, 329, 426-427, 429, 438; III 55, 159, 163, 192, 197, 246, 277, 403; IV 51, 243; V 94, 153, 160, **271**, 311
 Konopnicki Jarosław, II 179
 Konrad (?), ojciec Mateusza z Krakowa, II 433
 Konrad I, książę mazowiecki, I 49
 Konrad J., IV 92
 Konrad P., I 144-145; IV 284
 Konrad, notariusz, II 297
 Konradowa Anna, IV 284
 Konstancja Habsburżanka, królowa pol., żona Zygmunta III Wazy, I 72; IV 283
 Konstancja L..., zob. Łubińska Konstancja
 Konstantin Michajłowicz z Ostrowicy, II 387; III 220
 Konstanty Kantemir, gospodar młtański, II 219
 Konstanty Pawłowicz, wielki książę ros., I 52, 107, 158, 206, 289, 352, 415; II 356, 433; III 72, 82, 343; IV 144, 265
 Konstantyn Wielki (Flavius Valerius Constantinus), cesarz rzymski, I 64, 239
 Konwerski F., IV 64
 Konwicka Teofila zob. Brodowska Teofila
 Kończyc T., III 330
 Koopmannówna Elżbieta zob. Heweliuszowa Elżbieta
 Kopacz A., II 232
 Kopalko Zbigniew, I 354
 Kopciówna Anna zob. Chomińska Anna
 Kopczyńska Teofila zob. Grozowa Teofila
 Kopczyński Onufry Andrzej, I 42, 60, 235, 284, 287, 346, 414; II 136, **185-187**, 306, 377; III 59, 109, 121, 199, 272, 289 (V 740); IV 237, 288; V 63, 142, 143, **271**
 Kopeć Bolesław zob. Maleszewski Władysław
 Kopeć Józef, III 352; IV 42
 Kopera Feliks, III 149
 Kopernicki Izydor, II 160
 Kopernik Mikołaj, I 109, 182-183, 206, 213, 215, 219, 393; II 102, **188-192**, 202-203, 297, 308, 386, 400-401; III 201, 341; IV 79, 138, 148, 196, 200, 205, 216-217; V 20, 101, **271-272**
 Kopernik Mikołaj, ojciec, II 188
 Kopernikowa Barbara z Watzenrodów, II 188
 Kopia Henryk, V 220
 Kopitar Jernej, III 204
 Koppel-Ellfeld F., V 112
 Köppen Piotr, III 95
 Koppi K., I 371
 Koprowski Jan, II 141
 Korab Marian zob. Faleńska Maria
 Korab Vincent de zob. Brzozowski Wincenty Korab
 Korab-Brzozowski Stanisław zob. Brzozowski Stanisław Korab
 Korab-Brzozowski Wincenty zob. Brzozowski Wincenty Korab
 Koranyi Karol, I 377-378
 Korbut Gabriel, I 354; II 7, **192-193**, 394, 417; III 400; V 188, 213, **272**
 Korbut Józef, II 192
 Korbutowa Amelia z Hulanickich, II 192
 Korbutowa Maria z Juchnowiczów, II 192
 Korbutówna Katarzyna zob. Massalska Katarzyna
 Korcewski (?) Wit zob. Korczewski Wit
 Korczak J., IV 220
 Korczak Janusz (właśc. Henryk Goldszmit; pseud. Hen; Stary Doktor), **II 193-197**, 350; III 111; **V 272**
 Korczak Lidia, V 249
 Korczakowska Jadwiga, IV 47
 Korczbok Rożek Ambroży zob. Rej Mikołaj
 Korczbok-Zawadzcy, rodzina, II 59
 Korczewski (Korczewicz) Wit, **II 197**
 Korczyński Adam, **II 197-198**; **V 272**
 Korda B. zob. Adamowicz Bogusław
 Kordaczuk Wiesława, I 355; V 210
 Kordecka Dorota, II 198
 Kordecki Augustyn, I 205; II 132, **198-199**, 262; III 164; IV 51, 195; **V 272**
 Kordecki Klemens zob. Kordecki Augustyn
 Kordecki Marcin, II 198
 Kordylewski Kazimierz, V 227
 Korecka Anna zob. Leszczyńska Anna z Koreckich
 Korecki Samuel Karol, II 176, 334
 Korecki Stanisław, II 19
 Korelle A., I 359
 Korewa Klet, II 314
 Korewina Maria zob. Kirkorowa Maria
 Korfanty Wójciech, II 304, 339; IV 222
 Korffówna Helena zob. Kawecka Helena
 Kormanicki Jerzy, IV 177
 Kormanowa Żanna, I 400
 Kormesówna E., I 178-179
 Korn Jan Bogumił, I 32; IV 139
 Korn Johann Jacob, IV 139-140
 Korn Wilhelm Bogumił, II 245
 Kornaszewska Ewa zob. Sobieszczańska Ewa
 Kornecki W., II 263
 Körner Theodor, I 144; II 49, 82, 225; III 162; IV 192; V 188
 Korngut Aniela, III 193
 Korngut B., I 392
 Kornilow Władimir, III 152
 Kornilowicz Maria, IV 53
 Kornilowicz, II 354
 Korobow, II 286
 Korolec Jerzy Bartłomiej, I 218
 Korolko Mirosław, I 21, 78, 113, 172, 411; II 57, 141, 319; III 245, 276, 299; IV 15, 74-75, 133, 190-191; V 80, 257, 311
 Korolko S., I 374
 Koronowicz W. zob. Wróblewski Walerian
 Korotaj Władysław, II 439; IV 142
 Korotyńska Stanisława z Jakubowiczów, II 199
 Korotyński Aleksander zob. Karataj-Korotyński Aleksander
 Korotyński Bruno Wincenty, II 199
 Korotyński Ludwik Stanisław, II 176, 199
 Korotyński Wincenty (pseud. Borzywój), II 38, 65, 176-178, **199-200**, 245, 407; III 207, 215, 247, 280, 301; IV 11, 210; V 200
 Korotyński Władysław Rajmund, II 199; IV 64; V 64

- Korpala Józef, I 106; II 360
 Korpanty J., I 236
 Korsak Hipolit, II 201
 Korsak Izabela, II 177; III 182; V 11
 Korsak Jan, II 200
 Korsak Julian, I 25, 161; II 16, **200-201**; III 169
 Korsak Rajmund, I 25; **II 201-202**; III 404
 Korsakowa Józefa z Mackiewiczów, II 200 (V 736)
 Korsakowa Józefa z Mackiewiczów, II 200
 Korsakowa Justyna z Sosnowskich primo voto Wolańska, II 201
 Korsakowa Karolina z Ordów, II 200
 Korsakówna Anna zob. Balińska Anna
 Korsakówna Klara zob. Chodźkowa Klara
 Körtum Karl Arnold, II 182
 Korwin Andrzej, II 254
 Korwin Antonio, V 90
 Korwin Kossakowscy, rodzina, III 12
 Korwin Maciej, III 206, 220
 Korwin Wawrzyniec, I 141; II 188, **202-203**, 291; III 230; **V 272**
 Korwin-Kochanowska Katarzyna zob. Chotomska Katarzyna
 Korwin-Kossakowski Antoni zob. Kossakowski Antoni
 Korwin-Meternicka Eugenia zob. Kamocka Eugenia
 Korwinowa Anna z Münsterbergów, II 202
 Korwin-Piotrowska Gabriela zob. Zapolska Gabriela
 Korwin-Sierosławska Florentyna zob. Oppmanowa Florentyna
 Korwin-Szymanowska Natalia zob. Krzyżanowska Natalia
 Koryciński Mikołaj, I 210
 Koryciński Andrzej, III 10
 Korycka Maria zob. Grossek-Korycka Maria
 Korycki Karol, II 203; V 84
 Korycki Michał, **II 203-204**; III 113
 Korycki Władysław, I 378-379
 Korytkowska Wiktoria zob. Rabska Wiktoria
 Korytyński Albin, III 267
 Korytyński Feliks, II 204
 Korytyński Jan, II 204
 Korytyński Onufry Tomasz, I 236; II 171-172 (V 735), **204-205**, 436; III 62 (V 738), 115; IV 193
 Korzeniowska Ewa, III 185, 307; V 176, 210
 Korzeniowska Ewa z Bobrowskich, II 206
 Korzeniowska Julia z Dyakiewiczów, II 206
 Korzeniowska Klara z Winklerów, II 207
 Korzeniowska Monika z Opoczyńskich, II 207
 Korzeniowski Apollo Nałęcz, I 133-134; **II 206-207**, 391; III 246
 Korzeniowski Józef, I 39, 60, 140, 152, 278, 310-311, 365, 370; II 82, 119-121, **207-211**, 250, 262, 276, 313; III 21, 48, 109-110, 175, 190, 348, 351, 384, 403; IV 64; V 19, 21, 77-78, 90, 179, **272**
 Korzeniowski Teodor, II 206
 Korzeniowski Wincenty, II 207
 Korzennik M., V 61
 Korzeńska Katarzyna zob. Smolikowa Katarzyna
 Korzon K., III 204
 Korzon Tadeusz, V 27
 Korzonek J. zob. Konopczyński Władysław
 Kos M., IV 139
 Kosek Karol, II 207
 Kosiakiewicz Wincenty, II 86, **212-213**; III 163
 Kosienkowska Halina, I 137
 Kosińska Antonina z Myszakowskich, II 213
 Kosińska J., I 394
 Kosińska Maria z Chocianowskich, II 213
 Kosińska Tekla zob. Heltmanowa Tekla
 Kosiński Adam Amilkar, I 19; **II 213-214**
 Kosiński Antoni (pseud. Amilkar), generał, I 338; II 282
 Kosiński Jan, II 213
 Kosiński Julian, II 435
 Kosiński Kazimierz, III 180, 349; V 75
 Kosiński Krzysztof, ataman kozacki, V 158
 Kosiński Modest Watta, II 358
 Kosiński Władysław, I 119, 338
 Kosjak Wincenty zob. Kosiakiewicz Wincenty
 Kosman Marcelli, IV 50
 Kosmowski Stanisław, IV 44
 Kosówna Zofia zob. Rejowa Zofia
 Kossak Juliusz, II 14, 84, 235, 261, 266, 328, 387-388; III 23-24, 33, 55, 164, 267-268; IV 89, 170; V 74, 179
 Kossak Wojciech, II 387
 Kossakowie, rodzina, II 300
 Kossakowska Barbara zob. Potocka Barbara
 Kossakowska Katarzyna, kasztelanowa kamieniecka, V 20
 Kossakowska Konstancja z Krosnowskich, II 216
 Kossakowska Marianna z Zabiełłów, II 217
 Kossakowska z Kamińskich, matka Antoniego, II 214
 Kossakowski Antoni, I 18, 81, 198; II 130, **214-215**, 216; III 410; V 201, 244, **273**
 Kossakowski Dominik, II 214, 217
 Kossakowski Jan Nepomucen, I 80, 169; **II 216-217**; IV 158
 Kossakowski Józef Ignacy, II 216
 Kossakowski Józef Kazimierz, II 214, 216, **217-218**
 Kossakowski Remigian, II 214
 Kossakowski Szymon, II 217; III 407
 Kossakowski, sekretarz Stanisława Augusta, III 115
 Kossakówna Maria zob. Pawlikowska-Jasnorzevska Maria
 Kossak-Szczuczka Zofia, IV 73; V 220
 Kossecki Ksawery, I 337-338; II 107, 416; III 72
 Kossek K., II 391
 Kossobudzka Jadwiga zob. Paprocka Jadwiga
 Kossobudzki Mikołaj, II 33; III 221
 Kossowska Barbara, IV 259
 Kossowski Józef, II 288
 Kossowski M., III 396
 Kossowski Stanisław, I 152, 316; III 146, 150, 268; IV 44; V 36-37
 Kossuth Lajos, I 186; V 103
 Kostecka Nepomucena z Żółkowskich, V 225
 Kostecka Teresa z Fedorowiczów, II 218
 Kostecki Jan, II 218
 Kostecki Platon, II 182, **218-219**; **V 273**
 Kostenicz Ksenia, III 36
 Kostka Jacek zob. Windakiewicz Stanisław
 Kostka Jan, I 397
 Kostka Piotr, IV 28

- Kostka-Napierski Aleksander Leon, II 99; III 185, 341; IV 243
- Kostkiewicz Z., III 127-128
- Kostkiewiczowa Teresa, I 18, 61, 95, 207, 235, 251, 287; II 10, 92, 163; IV 204; V 127
- Kostrówna Zofia zob. Opalińska Zofia
- Kostrowiec Żegota zob. Hołowiński Ignacy
- Kostrzewa Grzegorz zob. Wieniarski Antoni
- Kostrzewa Z., II 75
- Kostrzewski Franciszek, I 74; II 300, 304; IV 205
- Kostrzycki Felician zob. Leśmian Bolesław
- Kosturek Dydim zob. Porębowicz Edward
- Kostyn Miron, **II 219-220**
- Kostynowa Ileana z Mohylów, II 219
- Koszarski (?) zob. Grzegorz z Żarnowca
- Koszczyk Wacław zob. Wołodźko Wacław Walery
- Koszczyk-Witkiewicz Jan, V 207
- Koszowski S., II 408
- Koszucki Stanisław zob. Koszutski Stanisław
- Koszutska Barbara z Siedlnickich (Sidnickich?), II 220
- Koszutska Felicja zob. Wierzbńska Felicja
- Koszutska Józefa (Józefa z Korczewa), III 148
- Koszutska Maria zob. Jarochowska Maria
- Koszutski (?) zob. Grzegorz z Żarnowca
- Koszutski Jakub, II 220
- Koszutski Stanisław, I 322; **II 220-221; V 273**
- Koszutski Stanisław zob. Koszutski Stanisław
- Koszyczek Jan zob. Jan z Koszyczek
- Koszyczek Jan zob. Jan z Koszyczek
- Kościałkowska Emilia z Czechowskich, II 221
- Kościałkowska Wilhelmina Zyndram, **II 221**
- Kościałkowski Benedykt Zyndram, II 221
- Kościsci, rodzina, I 119
- Kościńska Franciszka zob. Jasińska Franciszka
- Kościńska Józefina z Wodzińskich, II 222
- Kościńska Maria z Blochów, II 222
- Kościński August, II 222
- Kościński Józef, **II 222**
- Kościński Władysław, II 222
- Kościeniówna Zofia zob. Rejowa Zofia
- Kościuszkowski Michał, I 23
- Kościuszkowski Tadeusz, I 18-19, 35, 61, 140, 184, 191-192, 196, 234, 236, 284, 289-290, 339, 342, 415; II 30, 39-40, 99, 121, 162, 206, 232, 289, 309, 328, 356, 359, 377-378, 400, 410, 415, 423; III 80, 103, 126, 233, 267, 337, 362; IV 43-44, 146-147, 170, 249, 281-282; V 105-106, 114, 123-124, 127, 131, 189, 218
- Kośmińska Magdalena zob. Gawińska Magdalena
- Kor Stanisław, I 42-43, 67, 70, 109, 113, 127-128, 173, 201, 280, 303, 311, 321-322, 332-333, 412, 416; II 6, 19, 22, 75-76, 118, 137, 171, 292, 366-368, 387, 431; III 83-84, 102, 104-106, 123, 127, 180, 189, 206, 213-214, 240, 260, 270, 279-280, 325, 348; IV 14-15, 29, 74, 128, 152-153, 272, 283, 285; V 16, 182
- Kot Wincenty, II 20
- Kotarbińska Lucyna z Kleczeńskich primo voto Lewandowska, II 223
- Kotarbińska Marianna z Dzieszyków, II 223
- Kotarbińska Teofila z Hermanowskich, II 223
- Kotarbiński Józef, **II 223-224**; IV 146; V 101, 134, **273**
- Kotarbiński Józef, ojciec, II 223
- Kotarski Edmund, II 55, 136, 140; V 182
- Kotasówna Maria zob. Kubiszowa Maria
- Koteniusz Andrzej zob. Cotenius Andreas
- Kotkowsy, rodzina, V 202
- Kotkowska Eufrozyna z Jordanów, II 63
- Kotlarczyk Mieczysław, IV 94, 98
- Kotłubaj Edward, III 334
- Kotowa Ida, IV 134, 235
- Kotowski W., V 30
- Kott Jan, I 18, 90, 207, 236, 251, 414; II 93, 243, 246, 255; III 130; IV 52, 259
- Kotula Rudolf, I 113; III 348
- Kotwicz Władysław, III 283
- Kotwiczówna Maria zob. Zdziedzowska Maria
- Kotzue August Friedrich von, I 85, 105, 149, 158-159, 243, 318, 417; II 41, 82, 249, 299; III 241; IV 194; V 192
- Kovács Endre, III 35
- Kovács István, I 300 (V 733); III 152
- Kovalčík Vlastimil, III 152
- Koviáčik M., II 141
- Kowalczyk Jerzy, V 250
- Kowalczyk Józef Lech, II 262-267; III 56
- Kowalczyk M., I 229
- Kowalczykowa Alina, IV 94-96, 102; V 309
- Kowalczykówna Jadwiga, III 373
- Kowalczykówna Jolanta, III 363; IV 69
- Kowaleński Adam, IV 103
- Kowalewicz Henryk, I 178-179; II 57, 75, 383; III 245, 246, 385; IV 232; V 59, 79-81
- Kowalewska A., IV 274
- Kowalewski J., zob. Dolega-Kowalewski J.
- Kowalewski Józef, I 303
- Kowalewski T., II 75-76
- Kowalkowski Alojzy, III 402
- Kowalkowski Alfred, II 22
- Kowalska Agnieszka z Jagiellowiczów, II 224
- Kowalska Agnieszka z Ruszkowskich, II 224
- Kowalska Aleksandra zob. Dębička Aleksandra
- Kowalska Aniela, II 360; III 199
- Kowalska Elżbieta zob. Drużbacka Elżbieta
- Kowalska Helena, IV 29
- Kowalski A., III 195
- Kowalski E., II 276
- Kowalski Franciszek, I 216, 236; **II 224-225**; IV 144
- Kowalski Jan, II 224
- Kowalski Jerzy, III 29, 32
- Kowalski Marek Daniel, II 24 (V 734), 377
- Kowecki Jerzy, IV 265
- Kowerska Zofia, **II 225-226**
- Kowerska Zofia Antonina zob. Rządźina Zofia Antonina
- Kowerski Stanisław, II 225
- Kowerski Stefan, II 225
- Kowerski Stefan, syn, II 225
- Kownacka Angela zob. Wolska Angela
- Kownacki Tymoteusz Hipolit Symforian, I 258; III 115
- Koyré Alexandre, II 189
- Kozakiewicz Bronisław, IV 48, 51
- Kozakiewicz S., III 249
- Kozanocki Tadeusz, II 80; IV 183, 261
- Kozarynowa Zofia, III 57

- Kożeniaszki Regina, I 203
 Kozicki Władysław, II 98; V 206
 Koziebrodzczy, rodzina, I 286
 Koziebrodzka Emilia z Glogowskich, II 226
 Koziebrodzka Franciszka zob. Puzynina Franciszka
 Koziebrodzka Matylda z Zagórskich, II 226
 Koziebrodzki Adam, II 226
 Koziebrodzki Władysław Bołesta, **II 226-227**
 Koziełski Marian, IV 74
 Kozieradzka Maria zob. Świdowska Maria
 Kozieradzka Zofia zob. Niedzwiedzka Zofia
 Kozieradzki Antoni, IV 144-145
 Kozierowski Franciszek, II 92
 Kozikowska-Kowalik Lucyna, V 181
 Kozikowski Stefan, II 279
 Koziorowska Anna, III 101
 Kozłowski Iwan, III 17, 25
 Kozłowska Barbara zob. Gołębiewska Barbara
 Kozłowska Helena zob. Wasilewska Helena z Kozłowskich
 Kozłowska J., IV 285
 Kozłowska-Budkowa Zofia, I 132, 406; III 367; IV 133, 134
 Kozłowski E., I 286
 Kozłowski Franciszek, II 227
 Kozłowski Ignacy Platon, V 158
 Kozłowski J., I 204
 Kozłowski K., III 51
 Kozłowski M., III 186; IV 52, 247
 Kozłowski Stanisław, I 82
 Kozłowski Stanisław Gabriel, **II 227-228**
 Kozłowski Stefan Gabriel, I 86
 Kozłowski Władysław Mieczysław, III 128; IV 282
 Kozłowski zob. Korzeniowski Józef
 Koźmian Andrzej, II 230, 255
 Koźmian Andrzej Edward, I 170, 316, 335; **II 228-229**, 230-234, 236, 255; III 116, 381; IV 43-44
 Koźmian Antoni Edward, III 76
 Koźmian Jan, I 350; II 69, 119, 121, **229-230**, 231, 235-236, 392; III 142, 358; IV 43; V 12
 Koźmian Jan, ojciec, II 229, 235
 Koźmian Józef Szczepan, II 232
 Koźmian Kajetan, I 168, 198, 284, 300, 388; II 228-229, **230-233**, 235, 254-255, 425-426; III 75-76, 200, 332; V 38-39, 89, **273**
 Koźmian Stanisław, I 38, 60; II 228-229, 231-232, **233-235**, 255; III 316-317; IV 146, 195-196, 239-240; V 191, **273**
 Koźmian Stanisław Egbert, I 314, 316; II 100, 229-231, **235-236**, 250, 253, 255, 268, 347, 407; III 131, 176; V 12, **273**
 Koźmianowa Anna z Kielczewskich, II 230
 Koźmianowa Anna z Mossakowskich, II 228, 231
 Koźmianowa Felicja z Lempickich, II 235
 Koźmianowa Marianna z Mossakowskich, II 228 (V 736), 231
 Koźmianowa Teofila ze Skrzyńskich, II 228, 233
 Koźmianowa Wiktoria z Mikuliczów-Radeckich, II 229, 235
 Koźmianowa Zofia z Chłapowskich, II 230
 Koźmianówna Maria, II 229
 Koźmianówna Zofia zob. Przewłocka Zofia z Koźmianów z Koźmina Jan zob. Jan z Koźmina
 Koźmiński J., I 256
 Kółakowski Feliks zob. Kulakowski Feliks
 Krása J., V 230
 Krafft Guido, V 179
 Kraińska Anna z Biegańskich, II 237
 Kraińska z Młodkowskich, matka Andrzeja, II 237
 Kraiński Andrzej, II 237
 Kraiński Krzysztof, **II 236-237**; IV 272
 Krajewska (?) Angela zob. Wolska Angela
 Krajewska Aleksandra zob. Narzymska Aleksandra
 Krajewska Anna zob. Nakwaska Anna
 Krajewska Franciszka z Kluszewskich, III 108
 Krajewska Teresa zob. Rastawiecka Teresa
 Krajewska Zofia, III 124
 Krajewski Jan Stanisław, II 237
 Krajewski Michał Dymitr, I 341; **II 237-239**, 398; IV 39; **V 273**
 Krajewski Stanisław Kostka, III 108
 Krajewski Tadeusz zob. Krajewski Michał Dymitr
 Krajowski Józef zob. Komierowski Józef
 Krakow Ludwik, II 239
 z Krakowa Anna zob. Terlecka Anna
 z Krakowa Mateusz zob. Mateusz z Krakowa
 z Krakowa Stanisław zob. Stanisław z Krakowa
 Krakowianka Anna zob. Libera Anna
 Krakowiecka Ludmiła, II 402
 Krakowowa Paulina, **II 239-240**; 234; **V 273**
 z Krakowskiego Mikołaj zob. Mikołaj z Krakowskiego
 Krallówna Jadwiga zob. Zimorowicowa Jadwiga
 Kranz A., II 278
 Krasicycy, rodzina, I 252
 Krasicka Anna ze Strzechowskich, II 240
 Krasicki A., II 404; V 207
 Krasicki Ignacy, I 22, 37, 39, 52, 62, 89, 96, 111, 192, 197, 207, 235-237, 252, 256, 268, 277, 310, 346, 364, 389, 408; II 8, 17, 122, 133, 205, 218, **240-248**, 266, 342, 398, 432; III 60, 247, 264-265, 332; IV 142, 257-259, 264; V 36, 90, 118, 122, 125, 144, 146, 167, **273-274**
 Krasicki Jan, II 240
 Krasicki Ksawery, III 266
 Krasieńscy, rodzina, II 392
 Krasieńska Adela zob. Malletska Adela
 Krasieńska Anna z Ossolińskich primo voto Józefowa Ossolińska, II 34, 248
 Krasieńska Eliza z Branickich, II 251, 255; IV 95
 Krasieńska Elżbieta zob. Jaraczewska Elżbieta
 Krasieńska Elżbieta, córka Zygmunta, II 251
 Krasieńska Emilia z Ossolińskich, II 249
 Krasieńska Franciszka, IV 235; V 315
 Krasieńska Hortensja zob. Drzewiecka Hortensja
 Krasieńska Maria z Radziwiłłów, II 250
 Krasieńska W., II 252
 Krasieński Adam, syn Józefa Wawrzyńca II 249
 Krasieński Adam, wnuk Zygmunta II 252, 255; IV 245-246
 Krasieński Adam Stanisław, biskup kamieniecki III 171, 279, 407-408; V 122
 Krasieński Edward, historyk teatru, V 176
 Krasieński Franciszek, podkanclerzy, III 168
 Krasieński Jan Kazimierz, III 85

- Kraśniński Jerzy, III 213
 Kraśniński Józef Wawrzyniec, II 34, 428, **248-249**; V 274
 Kraśniński Kazimierz, II 34, 248
 Kraśniński Walerian, II 242; V 226
 Kraśniński Wincenty, I 238, 387; II 93, 207, 228, 231-232, 249-250, 306, 359, 425; III 58, 75-76, 169
 Kraśniński Władysław, II 13, 251
 Krasniński Zygmunt, I 39, 129, 146, 151-152, 165, 175-176, 180, 186, 205, 226, 255, 267, 276, 315-316, 389, 407-408; II 13, 64, 73, 79, 84-85, 119, 137, 167, 206-207, 228-230, 235-236, **250-259**, 268, 329, 343, 394, 399, 407, 438; III 18, 20, 47, 110, 124, 142, 145, 153, 169, 187, 210, 254-255, 275, 376; IV 24, 43-44, 87, 90, 95, 98, 170, 223, 240-241, 260-262; V 12, 45, 60, 78, 89, 100, 130, 185-186, 273, **274-275**
 Krasnosielski Teofil, II 139-140
 Krasnowolski Adam, III 30, 48
 Krassowski J., I 17
 Krassowski Maciej, III 22, 26, 209; IV 36
 Krasuński S., I 96
 Krasuska Angela zob. Wolska Angela
 Kraszewscy, rodzina, II 270
 Kraszewska Franciszka zob. Woroniczowa Franciszka
 Kraszewska Julianna zob. Stürmerowa Julianna
 Kraszewska Maria z Rulikowskich, II 270
 Kraszewska Zofia z Małskich, II 259, 270
 Kraszewska Zofia z Woroniczów, II 259
 Kraszewski Józef, II 262
 Kraszewski Lucjan, II 262
 Kraszewski B., V 124
 Kraszewski Jan, II 259, 270
 Kraszewski Józef Ignacy, I 17, 22, 25, 39, 46, 69, 73, 106, 109, 120, 133-135, 146, 152, 159, 181, 205, 211, 217, 225, 238, 255, 267, 274, 279, 283, 285, 307, 317, 330, 379-380, II 5, 28, 32, 49, 56, 61, 66, 106, 115-116, 119, 123, 168, 177-178, 180, 183, 198, 207, 211, 219, 225, 255, **259-270**, 271-272, 275-276, 304, 327, 329, 347, 361-362, 387-388, 399, 430, 442-444; III 47-48, 57, 83, 109, 129, 145, 149, 158, 166, 207, 213, 227, 235-236, 243, 246-247, 263-265, 283, 291, 305-306, 310, 340, 405-406; IV 9-10, 22, 44, 73, 136, 165, 177, 179, 186, 189, 218, 229, 242, 245-246, 264, 290; V 12, 26, 56-57, 90, 99, 118, 147, 152, 157, 162, 175, 178-179, 192, 196, 245, **275-276**, 298
 Kraszewski Kajetan, II 262, **270-271**; V 276
 Kraszewski L., II 261
 Kraszkowska Józefa zob. Rozbicka Józefa
 Kratzer Walenty, I 100; IV 71
 Kratzsch K., V 230
 Kraushar Aleksander (psud. Alkar), I 120, 158; II 38, 115, 164, 211, 239, 266, **271-273**, 278, 354, 407, 443; III 128, 130-131, 330; IV 115, 148, 173, 183; V 171
 Kraushar Herman, II 271
 Krausharowa Idalia z domu Apte, II 271
 Krausharowa Jadwiga z Bersohnów, II 271
 Krausharówna Zuzanna zob. Rabska Zuzanna
 Krauze Antoni, II 14
 Krawczak Tadeusz, I 198
 Krawczuk Aleksander, II 113; V 194
 Krawczyk J., II 304
 Krąkowski J., III 271
 Krćek Franciszek, II **273-274**, 393; III 251, 255; V **276**
 Krćek Franciszek, ojciec, II 273
 Krćekowa Ludwika z Pietruskich, II 273
 Krćmery Stefan, V 180
 Krechowicka Maria z Podoskich, II 274
 Krechowicka Seweryna z Przygodzkich, II 274
 Krechowicki Adam, II 267, **274-275**, 419; III 26, 144, 147; V **276**
 Krechowicki Jan, I 354; II 274
 Krecztnikow Piotr N., III 265
 Kreczmar Jerzy, I 303; III 104-105; V 229
 Kredba Václav, IV 52
 Kreja B., II 140
 Krejčí Karel, III 33, 223
 Kremenák B., II 246
 Kremer Józef, I 149; II 66, 211, **275-276**, 346, 382; III 397; IV 165, 291; V 39, 184, 195, **276**
 Kremer Józef, ojciec, II 275
 Kremerowa Anna z Erbów, II 275
 Kremerowa Maria z Mączyńskich, II 275
 Kremerówna Helena zob. Rydlowa Helena
 Kresowicz zob. Potocki Józef Karol
 Kretkowsy, rodzina, II 42
 Kretkowska Klementyna zob. Jaśkowska Klementyna
 Kretkowski Erazm, II 135
 Kreutz Karolina de, II 159
 Kreutzówna Teofila zob. Spasowiczowa Teofila
 Kreyda Florian, I 170
 Krępowiecki Tadeusz, II 423; III 187; V 103
 Krępska H., I 304
 Krężewska Joanna zob. Bemowa Joanna
 Kridl Manfred, I 146, 303; II 101, 131, 168, 253-254, 445; III 32, 86, 185; IV 90, 92-93, 98, 101-103
 Krobicka Leonia zob. Tetmajerowa Leonia
 Krochówna T., I 271
 Kroczeńska Franciszka zob. Jarońska Franciszka
 Krofey Szymon zob. Krofey Szymon
 Krofey Szymon, II **276-277**; V **276**
 Krokowska Maria Balbina zob. Grabowska Maria Balbina
 Krokówna Anna zob. Heidensteinowa Anna
 Kromer Grzegorz, II 277
 Kromer Marcin, I 42, 75, 90, 308, 386, 395; II 88, 272, **277-280**, 301, 345, 387; III 188, 226, 357-358; IV 120, 153; V 21, **276**
 Kromerowa Agnieszka z Czerwińskich, II 277
 Kromerówna Anna zob. Berowa Anna
 Kronberżanka Ludwika zob. Nowaczyńska Ludwika
 Kronenberg Leopold, I 36; II 268; III 262
 Kronenberg Stanisław, III 299
 Krońska Irena, IV 261
 Kroński Tadeusz, I 222
 Kropidłowska Elżbieta zob. Sędzicka Elżbieta
 Kropińska Aniela z Błędowskich, II 282
 Kropińska Zofia zob. Czetwertyńska Zofia
 Kropińska Zuzanna z Orzeszków, II 281
 Kropiński Ludwik, I 155, 343; II **281-283**, III 82, 333; V 61-62, **277**
 Kropiński Stanisław, II 281
 Kropiwnicka Elżbieta zob. Srokowska Elżbieta

- Kropiwnicka Zofia zob. Maleszewska Zofia
 z Krosna Paweł zob. Paweł z Krosna
 Krosnowska Konstancja zob. Kossakowska Konstancja
 Krosnowska z Radolińskich, II 216
 Krosnowski Adolf, III 109
 Krośnicka A., II 265
 Krotoscy, rodzina, I 58
 Krotoski Andrzej, III 396
 Krotowiciusz Jan, III 296
 Krotowska J., II 242
 Krowicka Magdalena z Pobiedzińskich, II 283
 Krowicki Marcin, I 58; **II 283-284**; III 323; IV 152
 Krowicki Piotr, II 283
 Krókowski Jerzy, II 23, 113, 202, 366; III 299; IV 37, 273
 Król K., II 241; III 267; V 105
 Król M., I 196
 Królikowska Jadwiga z Sikorskich, II 285
 Królikowska Karolina z domu Jante, II 284
 Królikowski B., II 436
 Królikowski Jan Wiktor, II 285
 Królikowski Jan, II 105, 223
 Królikowski Józef Franciszek, I 108; II 107, **284-285**
 Królikowski Józef, II 285
 Królikowski Ludwik, I 101; **II 285-287**; V 277
 Krópiński Ludwik zob. Kropiński Ludwik
 Kruczkiewicz Bronisław, II 21; III 230, 375
 Kruczkowski Leon, IV 52, 229; V 208
 Kruczyński A., IV 211
 Krüger Piotr, I 401
 Kruk Kalasanty zob. Chłędowski Kazimierz
 Krukierek Józef, III 230
 Krukowiecki Jan, I 93
 Krukowska Halina, I 354
 Krukowska Janina Ewa zob. Eminowiczowa Janina Ewa
 Krukowski Stefan, II 139
 Krumłowska Kazimiera z Gruszeckich, II 287
 Krumłowski Jan, II 287
 Krumłowski Konstanty, **II 287**; V 277
 Krupińska Anna z Budkiewiczów, II 287
 Krupiński Franciszek, **II 287-288**; IV 165; V 277
 Krupiński Józef, II 287
 Krupiński Ludwik zob. Kropiński Ludwik
 Krupiński W., IV 242; V 71
 Krupka Przeclawski Konrad, V 90
 Krupowicz M., III 305
 Krupowiczówna Matylda zob. Tomaszewiczowa Matylda
 Krupówna Anna zob. Decjuszowa Anna
 Krupski Jan zob. Estreicher Stanisław
 Krusiński Tadeusz, III 62
 Kruszelnicki Antoni, III 185
 Kruszewska Teresa zob. Michałowska Teresa
 Kruzewski Franciszek, IV 15
 Kruzzyńska Izabela zob. Sadowska Izabela
 Kruzzyńska Rozalia ze Szczygielskich, II 288
 Kruzzyński Antoni, II 288
 Kruzzyński Jan, **II 288-289**
 Krwawicz Anna zob. Grześkowiak-Krwawicz Anna
 Kryjańska Marianna zob. Rymarkiewiczowa Marianna
 Kryłow Iwan A., I 301, 401; III 17
 Krynicki Jan, IV 136
 Kryński Adam Antoni, I 71; II 18, 20; III 180, 385, 388;
 IV 128; V 80
 Kryński Mirosław, I 71; II 18, 20; III 180, 385, 388; IV 128;
 V 80
 Kryński Stanisław, IV 161
 Krypa Wojciech, II 20
 Krysińska Katarzyna zob. Czyńska Katarzyna
 Kryski Feliks, I 174
 Kryski Stanisław, III 402
 Kryski Szczepny, III 402
 Kryski Wojciech, III 402
 Krystyniacki Jan, IV 15
 Kryszpin Jan, I 90
 Krzysztoporski M., IV 272
 Krzanowski A., I 248
 Krzeczkowski Józef, I 16; IV 268
 Krzeczkowski Konstanty, IV 72
 Krzemieniecka Hanna (właśc. Janina z Bobińskich Żyr-
 kiewiczowa), **II 289-290**
 Krzemińska Maria z Czyzewskich, II 290
 Krzemiński Mateusz, II 290
 Krzemiński Stanisław, I 23, 102; II 5, 183, **290-291**, 402;
 III 48, 70, 194
 Krzesichleb Łukasz, I 21
 Krzesz, III 164
 z Krzewia Ludwik zob. Orpiszewski Ludwik
 Krzewiński Julian, III 341
 Krzusi Joannes zob. Mikołajewski Daniel
 Krzycka Anna z Tomickich, II 291
 Krzycki Andrzej, I 214, 365; II 22, **291-293**, 381; III 77;
 IV 208; V 32, **277**
 Krzycki Mikołaj, II 291
 Krzymuska Julia zob. Kisielewska Julia
 Krzymuska Maria, **II 293**; III 292
 Krzymuska-Iwanowska Maria, II 293, **294**
 Krzymuski Stanisław, II 293
 Krzysiak U., III 48
 Krzyszkowski W., I 387
 Krzyszkowski Walenty, I 127
 Krzyszkowski Wawrzyniec (Laurentius Criscovius), III 257
 Krzysztoporski Jan, IV 119
 Krzywda Żelislaw zob. Przyborowski Walery
 Krzywicka Maria z Roszkiewiczów, II 294
 Krzywicki Feliks, II 294
 Krzywicki Ludwik, II 97; III 111
 Krzywicki Teodozjusz, I 278; **II 294**
 Krzywińska Katarzyna zob. Zimorowiczowa Katarzyna
 Krzywoszewska Izabela z domu Baroffio Bruni, II 294
 Krzywoszewska Stefania z Homickich, II 294
 Krzywoszewski Stefan, **II 294-295**, 364; V 175-176, **277**
 Krzywoszewski Władysław, II 294
 Krzywowy Roman, IV 284
 Krzyżak Feliks, IV 21
 Krzyżanowska Bogumiła z Przyłuskich, II 296
 Krzyżanowska Cecylia z Kamockich, II 296
 Krzyżanowska Malwina zob. Sygietyńska Malwina
 Krzyżanowska Natalia, **II 295-296**
 Krzyżanowska Paulina zob. Pietkiewiczowa Paulina
 Krzyżanowska Tekla Apolonia zob. Maciejowska Tekla
 Apolonia

- Krzyżanowska Zofia zob. Świdwińska-Krzyżanowska Zofia
 Krzyżanowski Adrian, I 107, 221; **II 296-297**; IV 79
 Krzyżanowski Anatol zob. Krzyżanowska Natalia
 Krzyżanowski C., V 112
 Krzyżanowski G., II 61
 Krzyżanowski H., III 189
 Krzyżanowski Ignacy, II 296
 Krzyżanowski Józef, V 302
 Krzyżanowski Julian, I 43, 67, 70, 156, 174, 308, 322, 332, 359, 389, 403-405; II 18-19, 62, 76, 86, 130, 136-138, 140, 156-157, 160, 175, 177, 242-243, 263, 265, 267-268, 311, 362, 374, 381, 389; III 23, 32, 136, 184, 189, 193, 195-197, 220, 223, 235, 338, 346, 350, 352, 401; IV 36-37, 42, 48-50, 52-53, 102, 120, 124, 156, 247; V 28, 30, 114, 195, 267-268
 Krzyżanowski Stanisław, I 132; V 86
 Ks. Jan kaznodzieja z Wiśniewa zob. Rej Mikołaj
 Ks. L. Nowara zob. Wojnarowska Karolina
 Ks. W.K. Zakrystyan kościoła S. Genowefy zob. Kalinka Walerian
 Ksawery Wettin, królewicz pol., książę saski, II 111, 204
 Ksenofont, I 109; III 95; V 19, 224
 Książek Michał, II 381
 Książek Władysław zob. Łętowski Julian
 Książek-Staszewski Stanisław, III 300-301; IV 9
 Książkowa Antonina z Łętowskich, II 381
 Księżki Stanisław, I 321
 Książak zob. Reymont Władysław Stanisław
 Kuba z Jagód zob. Świder Augustyn
 Kubacki Waclaw, I 55, 252; II 177, 242-243, 252, 261, 267, 417; III 33; IV 15, 91, 129, 229
 Kubala Ludwik, III 203
 Kubala Marek, II 432
 Kubalski Mikołaj Ambroży, I 51
 Kubani Antioch, III 62
 Kubiak Jacek, III 70
 Kubiak Zygmunt, I 139, 178, 236, 302; II 23, 138-140, 183, 339; III 33, 246; IV 43; V 262
 Kubica Stefan, III 326
 Kubiccy, rodzina, II 58
 Kubikowski Zbigniew, I 337-338; V 144
 Kubisz Jan, **II 298**; **V 277**
 Kubisz Paweł, II 298
 Kubiszowa Maria z Kotasów, II 298
 Kublicka Magdalena, II 299
 Kublicki Stanisław, **II 298-299**
 Kuboszkówna Katarzyna zob. Londzinowa Katarzyna
 Kubuszewska Karolina zob. Maciejowska Karolina
 Kucala Marian, III 224
 Kucborski Walenty zob. Kuczborski Walenty
 Kucharska Elżbieta z Papieskich, II 299
 Kucharska Józefa secundo voto Wierzbowska, II 300
 Kucharski Andrzej Franciszek, **II 299-300**; III 100 (*V 738*); V 148
 Kucharski Eugeniusz, I 23, 85, 292, 294
 Kucharski Jan, V 259
 Kucharski Paweł, II 299
 Kucharski W., III 260; IV 179
 Kuchowicz Zbigniew, II 87; IV 262 (*V 743*)
 Kuchtówna Lidia, V 94
 Kucz Karol, **II 300-301**
 Kuczborczius zob. Kuczborski Walenty
 Kuczborscius zob. Kuczborski Walenty
 Kuczborski Walenty, **II 301**
 Kuczborski Zbigniew, II 301
 Kuczowa Zofia ze Złotaszewskich, II 300
 Kuczyńska Józefina, III 368
 Kuczyński Antoni, V 75
 Kuczyński Krzysztof A., II 103
 Kuczyński Stanisław, II 400
 Kuczyński Stefan Krzysztof, V 249
 Kuczyński Stefan Maria, IV 179
 Kudelka Mieczysław, II 10
 Kudlicz Bonawentura, I 242
 Kudzinowski Czesław, I 173
 Kufel Sławomir, V 247, 273
 Kuglin Jan, I 244
 Kühl Olaf, V 303
 Kuikius B., I 72
 Kujuk (Gujuk), chan mongolski, I 49
 Kukućin (Kukuczyn) Martin zob. Bencúr Matej
 Kukulski Leszek, I 50, 165, 298; II 156; III 86, 130, 282-283, 292, 294, 335; V 40, 198
 Kukulski Zygmunt, II 186, 354, 358; III 260; IV 149-150, 202; V 95
 Kula Witold, II 79
 Kulak Teresa, V 298
 Kulczycka Olga, V 303
 Kulczycka-Saloni Janina, I 104-105, 210, 303, 336; II 138; III 104-105, 214, 301; IV 48, 94, 125, 127, 241, 256; V 83, 134-135, 144
 Kulemann Mikołaj, III 395
 Kulemannówna Dorota, III 395
 Kuliczowska Krystyna, I 400; II 182, 242; III 312; IV 51; V 14
 Kuligowski Mateusz Ignacy, **II 302**; **V 277**
 Kulik-Kalinowska Adela, V 292
 Kulikowska Marcelina, **II 302-303**; **V 277**
 Kulisa Jolanta, II 101
 Kulmowa Joanna, II 194
 Kulakowski (Kołakowski, Kólakowski) Feliks, **II 303**; III 248
 Kumaniecki Kazimierz Feliks, I 219, 304; II 45, 74-76
 Kumas Konstanty, I 94
 Kumor Bolesław, II 246; V 107, 167
 Kuna Michał, III 160
 Kunasiewicz Stanisław, I 217; III 280
 Kunaszewski P., I 169
 Kuncewicz Piotr, II 339; III 14
 Kundzicz Tadeusz, II 92
 Kunicka Dorota zob. Sandecka-Malecka Dorota
 Kunicka Ewelina z Drohojowskich, II 304
 Kunicka Ludwika zob. Rzewuska Ludwika
 Kunicka Wiktoria ze Świeszewskich, II 303
 Kunicki Leon, **II 303-304**
 Kunicki Marek, II 303
 Kunicki Wojciech, dziadek Hieronima Maleckiego II 418
 Kunicki Wojciech, tłumacz, III 121
 Kuntze Edward, III 191, 358 (*V 740*)
 Kunzek Henryk, II 397 (*V 737*)

Kupcowa Katarzyna z Jarczoków, II 304
 Kupcowa Teresa z Solichów, II 304
 Kupczyńska Antonina zob. Rejmentowa Antonina
 Kupiec Jakub, II 304
 Kupiec Jan, II 304-305
 Kupisz Łukasz, I 48, 299, 321; IV 82 (V 742), 139, 285
 Kupść Bogumil Stanisław, IV 267; V 167
 Kurasiowa Gertruda z Wryków, II 305
 Kurasiowa Maria z Motyków, II 305
 Kuraszewicz Władysław, I 383; II 319, 439; III 349, 385, 387
 Kuraś Ferdynand, II 305-306, V 277
 Kuraś Jan, II 305
 Kuraś Marzena, I 26
 Kürbis Brygida, I 139, 271, 328, 365; II 25, 67, 281; III 367; V 233, 264
 Kurdwanowska z Granowskich, żona Jana Placyda I 277
 Kurdwanowski Jan Placyd, I 277
 Kurdybacha Łukasz, I 304; II 71, 172; III 269; IV 92
 Kurek K., V 265
 Kurek W., I 110
 Kurkowska Halina, III 378
 Kurnatowski Zygmunt, I 290
 Kurowska Konstancja zob. Tańska Konstancja
 Kurowski, II 201
 Kurowski Józef, III 25
 Kurp zob. Zieliński Józef Feliks
 Kurpiel Antoni Marian, I 322; II 242; III 130
 Kurpiński A., V 106
 Kurpiński Karol, I 85, 104, 242-244, 285; II 82, 166, 249; III 58-59, 128-129, 201; IV 63, 111, 144, 169; V 225
 Kursberska Paulina zob. Męyetowa Paulina
 Kurtzmann Ludwik, I 181
 Kuryłowicz Marek, V 169
 Kurzbach, tłumacz na jęz. niem., I 386
 Kurzeniecka Amelia zob. Rodziewiczowa Amelia
 Kurzeniecki M., III 337
 Kurzyna Jan, III 118
 Kusielewicz Eugeniusz, III 131
 Kuszewicz S., IV 284
 Kuszo Eugeniusz, V 75
 Kuszłówna Karolina zob. Wężykowa Karolina
 Kutniewiczówna Katarzyna zob. Legatowiczowa Katarzyna
 Kutrzeba Stanisław, IV 238
 Kuyper Abraham, II 380
 Kuźmińska Maria, IV 188
 Kuźmiński Z., I 324; III 195, 368
 Kuźniar Jan, IV 100, 102
 Kvapil František, II 254; IV 247; V 180
 Kwapisz J., III 301
 Kwasińska Marianna zob. Lenartowiczowa Marianna
 Kwaśniakowa Janina, III 86; IV 96
 Kwaśny Marian, II 211; III 186
 z Kwerfurtu Bonifacy zob. Bruno z Kwerfurtu
 z Kwerfurtu Bruno zob. Bruno z Kwerfurtu
 Kwiatkowska Maria zob. Podraza-Kwiatkowska Maria
 Kwiatkowska Marianna z Borkowskich, II 306
 Kwiatkowska Tekla z Wągrowdzkich, II 306
 Kwiatkowski Jerzy, II 211; III 186
 Kwiatkowski Józef, II 306

Kwiatkowski Kajetan, II 306
 Kwiatkowski Marcin, III 347
 Kwiatkowski S., II 75
 Kwiatkowski T., II 287; III 283; V 278
 Kwieciek, II 297
 Kwiecińska Maria zob. Dobrzańska Maria
 Kwieciński Lucjan, I 13; II 287
 Kwieciński Z. zob. Lange Antoni
 Kwiek-Osiowska Janina, IV 247
 Kwileccy, rodzina, I 289
 Kwilecka Wirydianna z Raczynskich
 Kwilecka Zofia zob. Wolanowa Zofia
 Kwilecki Antoni, I 289
 Kwilecki Franciszek, I 289
 Kwintus Kalaber zob. Quintus Smyrnaeus
 Kwintylian zob. Quintilianus
 Kyas Vladimir, I 59
 Kytzler Bernhard, IV 13

L. zob. Lach Szyrma Krystyn
 L.A.D. zob. Dmuszewski Ludwik Adam
 L.A.J. zob. Jucewicz Ludwik Adam
 L.Ch. zob. Chomiński L.
 L.hr.S. zob. Starzeński Leopold
 L.J. zob. Jenike Ludwik
 L.K. zob. Kapliński Leon
 L.K. zob. Kunicki Leon
 L.M.J. zob. Baudouin Jan
 L.P. zob. Potocki Leon
 L.R. zob. Rettel Leonard
 L.R. zob. Rogalski Leon
 L.R. zob. Rzepecki Ludwik
 L.R. zob. Rzewuski L.
 L.S. zob. Sowiński Leonard
 L.S. zob. Siemiński Lucjan
 L.S. zob. Starzeński Leopold
 L.S-r. zob. Szyrmer Ludwik
 L.Starz. zob. Starzeński Leopold
 L.U. zob. Unicki Leon
 L'Épine Ernest, III 12
 L'Huillier (Lhuillier) Simon, I 194; V 61
 La Bruyère Jean de, III 278; IV 207
 La Chapelle Jean de, III 60
 La Chaussée Pierre Claude Nivelle de, V 145
 La Corne de Sainte Palaye Jean Baptiste, IV 204
 La Fontaine (Lafontaine) Jean de, II 8, 17, 133, 259, 318; III 30-31, 116, 133, 394; IV 143; V 89
 La Harpe (Laharpe) Jean François de, I 90, 255, 338; III 289; IV 172
 La Haye J.A. de, I 254
 La Motte-Fouqué Friedrich de, I 361
 La Pujade de Traversier Louise de, V 43
 La Roche Kazimierz de, IV 281; V 123, V 124
 La Rue Charles, I 88
 La Sizeranne R. de, III 278
 La Touche (Latouche) Jean Claude Méhée de, I 255; V 124
 La Vallière Louise Françoise Le Blanc de, V 166
 Labbé Raymonda Cesarina zob. Staffowa Raymonda Cesarina
 Labiche Eugène, II 106, 234; III 119; IV 10; V 192

L

- Laboulaye E., II 291
 Labuda Gerard, I 116; III 367; IV 287; V 59
 Lach Adam, II 307
 Lach Szymra Krystyn, **II 307-309**; IV 114; V 143, **277**
 Lach Szymmowa Józefa z Dzierżogowskich, II 308
 Lach Szymmowa Sara z domu Somerville, II 308
 Lach Szymmowie, rodzina, II 307
 Lach zob. Straszewicz Ludwik
 Lachman R., III 220
 Lachnicka Aniela z Trembickich, II 307
 Lachnicka Weronika z Kielpszów, II 307
 Lachnicki Antoni, II 307
 Lachnicki Ignacy, II 307
 Lachnicki Ignacy Emanuel, **II 307**; III 171
 Lachowa Katarzyna z Heyduków, II 307
 Lachowicz Stanisław, II 249
 Lachowiecki L., I 23
 Lack Izaak, II 309
 Lack Stanisław (właśc. Izrael), **II 309-310**; V 137, **277**
 Lacombe Jacques, V 129
 Lacordaire Henri Dominique, I 196; V 196
 Ladislaus de Gelnów (Gelnów) zob. Władysław z Gielniowa
 Ladvoat Jean Baptiste zob. Vosgien l'abbé
 Lafnestre G., III 250
 Lafont Ch., II 66
 Lafontaine A.H., I 136
 Laforgue Jules, III 249
 Lagarde A. de, IV 257
 Lagerlöf Selma, III 250
 Lagrange Grangeret de, III 31
 Lajbuś zob. Kiciński Bruno
 Lajtnerówna Małgorzata zob. Gawińska Małgorzata
 Lakó E., I 202
 Laktański A., I 76
 Lam Andrzej, IV 69
 Lam Jan, I 39, 245; **II 310-311**; IV 264; **V 277**
 Lam Konrad, II 310
 Lam Stanisław, II 311, 417; III 24, 275, 372, 378
 Lamartine Alphonse Marie Louis Prat de, I 164, 185; II 239, 251, 253, 267, 360; III 11, 371; IV 88, 101, 274
 Lamb Charles, II 313
 Lambert Anne Thérèse de, III 62
 Lambert Marie Emmanuel Guillaume Théaulon de zob. Théaulon de Lambert Marie Emmanuel Guillaume
 Lambro zob. Niemojewski Andrzej
 Lamennais Hugues Félicité Robert de, I 380, 396; II 48; III 18, 26 (V 738)
 Lamowa Joanna z Zioleckich, II 310
 Lamowa Maria z Jasińskich, II 310
 Lanckoroński Antoni, IV 266
 Lanckoroński Franciszek, I 65
 Lanclos Ninon de, I 44
 Landesberger F., III 197
 Landman A., II 351
 Landsberg Martin, I 141; II 202
 Langbein L.G., IV 13
 Lange Antoni (pseud. Catullus; Don Kichot; Katullus; Z. Kwieciński; Napierski, Antoni Wrzesień), I 60, 252; II 211, 295, **312-314**, 315, 337, 350, 399; III 105, 208, 267, 397; IV 97-98, 274; V 50, 133, **V 278**
 Lange Edward, IV 195
 Lange Friedrich Albert, IV 229
 Lange Henryk, II 312
 Langei J., III 375
 Langenhanówna Barbara zob. Lindtowa Barbara
 Langenmanth H.A., I 402
 Langie, rodzina, II 268
 Langiewicz Marian, II 233, 372, 396, 402; III 311, 372; IV 195
 Lankaster J., II 358
 Lao-Tse, II 326
 Laplace François, IV 202
 Laprade R. de, II 229
 Lardner Dionysius, III 123
 Larissówna Eugenia zob. Januszkiewiczowa Eugenia
 Lascaro zob. Pajzderska-Rogosińska Helena Janina
 Lascius zob. Łaski Jan
 a Lasco Joannes zob. Łaski Jan
 a Lasco (a Łasky) Stanislaus zob. Łaski Stanisław
 Laskarys Jerzy, **II 314-315**
 Laskarys Teodor, II 314
 Laskarysowa Antonina z Zabiełłów, II 314
 Laskarysowa Wiktoria z Sokolników, II 314
 Laskeza K. zob. Zaleska Krystyna Saryusz
 Laskowicz W., I 248
 Laskowska Felicjanna zob. Czyżowa Felicjanna
 Laskowska Maria z Wawrowskich, II 315
 Laskowska Waleria z Rakowskich, II 315
 Laskowski Kazimierz, **II 315-316**; IV 50, 185; **V 278**
 Laskowski St., V 61
 Laskowski Tomasz, II 315
 Lasocińska Elżbieta, V 253
 Lasocka Barbara, I 300
 Lasocka Grzymisława, II 316
 Lasocka Izabela zob. Ogińska Izabela
 Lasocki Franciszek, **II 316**
 Lasocki Michał, II 316
 Lasocki Mikołaj, **II 316-317**; **V 278**
 Lasocki Stanisław, I 383
 Lasocki Z., II 317
 Lasota A.W. zob. Władysław Ludwik Anczyc
 Lasotowa Otolina zob. Budzyńska Otolina
 Lassus L.A., I 116
 Lat...i Alfons zob. Wierzbicki Józef Stanisław
 Latałski Jan, I 302, 394; IV 162
 Latarnia Marcin zob. Laterna Marcin
 Latawiec Czesław, III 14
 Laterna Jan, II 317
 Laterna Marcin, I 78; II 237, **317-318**; **V 278**
 Laternina Małgorzata, II 317
 Laubich M.B., I 228
 Lauz Karol, V 54
 Lauczowa Regina z Zadolskich, V 55
 Lauczówna Paulina zob. Wilkońska Paulina
 Laudinus, IV 140
 Laugier Honorat, III 104
 Laumonier D., V 221
 LAUP TRAZKOSY zob. Zatorski Aleksander Paweł
 Laurentius Bartholomé de Novo Foro zob. Korwin Wawrzyniec

- Laurentius Corvinus Novoforensis zob. Korwin Wawrzyniec
- Laurentius Grimalius zob. Goślicki Wawrzyniec
- Laureo Vincentius, V 23
- Laurer Jan Chrystian, I 34, 76; III 203, 334
- Lausz Karol, I 153
- Lauter Martinus zob. Luter Marcin
- Lauzun duc de (właśc. Armand-Louis de Gontaut de Biron), I 192
- Lavater Johann Gaspar, I 192-193, 196; III 49
- Lavergue Anna Cecylia zob. Klimaszewska Anna Cecylia
- Lavoisier Jean Baptiste, II 241-243
- Lazari Joannes zob. Januszowski Jan
- Lazarides Joannes zob. Januszowski Jan
- Lazenby F.D., I 309
- Le Blanc de La Vallière Louise Françoise zob. La Vallière Louise Françoise Le Blanc de
- Le Bon Gustave, III 167; V 294
- Le Clerc Michel, III 60
- Le Cosmopolite zob. Sędziwój Michał
- Le Hardy de Beaulieu Paulina zob. Merzbachowa Paulina
- Le Jay Gabriel François de, III 61-62; V 164
- Leach Catherine S., III 225
- Lebedys Jurgis, II 61
- Lebelski J., V 23
- Lebenstein Jan, IV 36-37
- Lebrun P., II 113
- Lech R., III 307
- Lechicka Jadwiga, II 336
- Lechoń Jan (właśc. Leszek Serafinowicz), II 103; III 33, 69, 209; IV 102; V 207
- Leconte de l'Isle Charles Marie, III 307
- Lecocq Charles, IV 192 (V 743)
- Ledesma Jacob (Diego), V 119
- Lednicki Wacław, I 44
- Ledoux Maria zob. Wasilewska Maria
- Ledóchowski Franciszek, I 99
- Ledóchowski Mieczysław, II 230
- Ledwo Głupi zob. Norwid Ludwik
- Legatowicz Ignacy Piotr, II 318-319
- Legatowicz Szymon, II 318
- Legatowiczowa Katarzyna z Kutniewiczów, II 318
- Legatowiczowa Magdalena ze Strzałkowskich, II 318
- Legatowiczowa z Hajdukiewiczów, żona Ignacego, II 318
- z Legnicy Jerzy zob. Libanus Jerzy
- Legouvé Ernest, I 82; II 65, 364, 397; III 196, 297; V 162, 191
- Legowicz Józef, I 25; IV 192
- Legrand (Le Grand) Marc Antoine, I 115; V 145
- Legutko G., IV 20
- Lehar Franz, V 175
- Leibniz Gottfried Wilhelm, I 206; II 155; V 66
- Leinbach Georgius (Georg) de Legnica zob. Libanus Jerzy
- Leitgeber Mieczysław, I 224
- Leitner A., II 47
- Leitschuh Franz Friedrich, I 141
- Leixner Otto, III 346
- Lejb Hersz, II 119
- Lejb Jehuda zob. Klaczko Julian
- Lejba Taba z Grünbergów, II 119
- Lejtes J., IV 46
- Lejwik Halper, II 427
- Lekszycka Anna zob. Glicznerowa Anna
- Lelewel Joachim, I 28, 100, 106, 129, 147, 205, 222, 258, 272, 339, 376, 388, 396, 409; II 31-32, 58, 64, 68-69, 112, 228, 232, 253, 306, 309, **320-325**, 327-328, 347, 396, 405, 443-444; III 16, 18, 23, 25, 69, 74, 79, 129, 138, 142, 248, 371, 381, 390; IV 63, 86, 114, 123, 179, 236, 289; V 9, 32, 103-104, 135, 158, 199, 226, 262; **V 278**
- Lelewel Karol, II 320
- Lelewel Prot, I 223
- Lelewel zob. Borelowski Marcin
- Lelewelowa Ewa z Szellutów, II 320
- Lelewelowie, rodzina, II 112, 320; IV 44, 234
- Leliwa Teodozjusz zob. Krzywicki Teodozjusz
- Leliwa W., II 265
- Lem Stanisław, II 339; V 227
- Lemaistre de Sacy zob. Leszczyński Stanisław
- Lemaître Louis, II 241; III 25
- Lemańska Kamila, III 142
- Lemański Jan (pseud. Tredecim), I 25 (V 731), 373; II 168, 325-326; III 118, 208; V 278
- Lemcke Karl von, V 178
- Lemercier Nepomucène, III 93
- Lemière Antoine Marin, I 84
- Lemonnier Camille, IV 22
- Lenartowicz Karol, II 326
- Lenartowicz Teofil, I 22, 27, 39, 111, 119, 124, 146, 159, 257, 272, 290, 330, II 98-99, 119-120, 160, 177, 180-181, 183, 211, 219, 260, 264, 266, 268, 305, 324, **326-330**, 347, 400, 424; III 21, 48, 143, 145, 157, 169, 187, 234; IV 179, 241-242; V 9, 57, 113, 131, 156, 190, 193, 199, **278-279**
- Lenartowiczowa Marianna z Kwasiborskich, II 326
- Lenartowiczowa Zofia z Szymanowskich, I 60; II 327; III 21
- Lenau Nicolaus, III 218
- Lenczewski Bertutowic S., I 319, 347; II 334
- Lenczewski W., III 320
- Lengnich Eufrozyna Florentyna z Fischerów primo voto Hoheisel, II 330
- Lengnich Godfryd, II **330-331**; **V 279**
- Lengnich Katarzyna z Möllerów, II 330
- Lengnich Wincenty, II 330
- Lenik J., III 183
- Lenin Włodzimierz (właśc. Władimir I. Uljanow), II 98, III 184
- Leńkiewiczówna Magdalena zob. Hulewiczowa Magdalena
- Leo Justyna zob. Nassalska-Leo Justyna
- Leomontanus Silesius zob. Mymer Franciszek
- Leon z Neapolu, I 403
- Leon X, papież, I 415; V 21
- Leon XII, papież, I 406
- Leon XIII, papież, I 336; II 70
- Leonard z Bończy (Buńczy), I 403
- Leontiew I, III 362; V 212
- Leontiewa E., III 362; V 212
- Leontowicz Teodor, II 219
- Leopardi Giacomo, III 120, 276, 394
- Leopold I, cesarz rzymsko-niem., III 226

- Leopold II, cesarz rzymsko-niem., I 171; III 204
 Leopold II, król belg., II 443
 Leopoldowa Wanda, IV 102
 Leopoliensis zob. Leopolda Jan
 Leopoliensis Martinus zob. Śmiglecki Marcin
 Leopolda zob. Śmiglecki Marcin
 Leopolda Jakub zob. Gawath Jakub
 Leopolda Jan, **II 331-332**; V 118, **279**
 Leopolda Wuchaliusz Jan, V 25
 Leopolditanus Martinus zob. Śmiglecki Marcin
 Le-Pitre (Lepitre) Jacques François, III 265 (V 739)
 Leporinus zob. Mączyński Jan
 Leporsky zob. Mączyński Jan
 Lepszy Kazimierz, I 365; V 169
 Lermina Juliusz, III 47; V 222
 Lermontow Michaił J., I 144, 381; II 176, 424, 444; III 120, 305; IV 10; V 205, 212
 Lern Stanisław, I 42
 Lern Wolfgang, I 42, 70; III 230
 Lernówna Agnieszka zob. Bazylikowa Agnieszka
 Leroux Gaston, II 316
 Lesage Alain René, IV 267; V 144
 Leski Ksawery, I 88
 Lesman Józef, II 337
 Lesman St. zob. Leśmian Bolesław
 Lesmanowa Emma z Sunderlandów, II 337
 Lesquillon P.J., I 339
 Lessel Wincenty, I 243; II 130
 Lesser A. Creuzé de, I 86
 Lesser Aleksander, I 37; IV 165
 Lesserówna Helena zob. Merzbachowa Helena
 Lessing Gotthold Ephraim, I 84, 157; II 13, III 228, 243; IV 10
 Lessius L., II 342
 Lessłówna Karolina Amelia zob. Miniewska Karolina Amelia
 Leszczyk Kazimierz zob. Waliszewski Kazimierz
 Leszczyc Grabianka Tadeusz, III 376
 Leszczycowa Teresa ze Stadnickich, III 376
 Leszczyńscy, rodzina, II 59; III 52; IV 284
 Leszczyńska Anna z Pirlejew, II 333
 Leszczyńska Anna z Jabłonowskich, II 334
 Leszczyńska Anna z Koreckich, II 334
 Leszczyńska Anna z Radziwiłłskich, II 333
 Leszczyńska Eliza z Pareńskich, II 332
 Leszczyńska Emilia z Pilińskich, II 332
 Leszczyńska Katarzyna z Opalińskich, II 334
 Leszczyńska Katarzyna z Pocięjów, II 333
 Leszczyńska Konstancja z Wiśniowieckich, II 334
 Leszczyńska Maria zob. Maria Leszczyńska
 Leszczyńska Maria zob. Ochorowiczowa Maria
 Leszczyńska Teofila zob. Wiśniowiecka Teofila
 Leszczyńska Wiktoria z Milewskich, I 60
 Leszczyński Andrzej, II 333-334; IV 277
 Leszczyński Bogusław, I 335; II 59; IV 284
 Leszczyński Cyprian Edward Sas, II 332
 Leszczyński Edward, **II 332-333**; III 398; **V 279**
 Leszczyński Grzegorz, II 103, 329
 Leszczyński Jan z Brzegu, I 394
 Leszczyński Jan Nepomucen, II 290, 443-444; III 11, 233 (V 739), 262
 Leszczyński Józef zob. Trzcziński Andrzej
 Leszczyński Rafał, historyk literatury, I 253, 294; II 198; III 82, 117, 215; IV 262
 Leszczyński Rafał, wojewoda bełski, starosta hrubieszowski, I 58, 335; **II 333**; III 104, 215
 Leszczyński Rafał, podskarbi wielki koronny, II 334
 Leszczyński Rafał, wojewoda kaliski, III 52
 Leszczyński Samuel, **II 334**; **V 279**
 Leszczyński Stanisław, I 65, 150, 243, 312; II 8-9, 17, 35, 170, 214, **334-337**, 398, 436; III 88, 170, 410; IV 239; V 163, **279**
 Leszczyński Wacław, III 226
 Leszek Biały, książę krakowski i sandomierski, II 238
 Leszek Czarny, książę krakowski, II 266
 Leszek zob. Borkowski Aleksander Dunin
 z Leszna Andrzej Rafał zob. Andrzej Rafał z Leszna
 Lesznowski Antoni, ojciec, IV 207 (V 743)
 Lesznowski Antoni, syn, II 111, 329
 Lesznowski Stanisław, II 111
 Leśmian Bolesław, **II 337-341**; **V 279-280**
 Leśmianowa Zofia z Chylińskich, II 337
 Leśniak Władysław, I 294
 Leśniewska Helena zob. Nagłowska Helena
 Leśniewska Krystyna zob. Sierocka Krystyna
 Leśniewski Czesław, IV 148
 Leśniewski Franciszek, II 205, 241, **341-342**; III 260, 410
 Leśniowski Franciszek zob. Leśniewski Franciszek
 Leśnodorski Bogusław, I 235; II 163-164, 218
 Leśnodorski Zygmunt, III 301
 Letissier Marie Benigne Estère, IV 64
 Letourneaux P., I 68
 Letourneur (Le Tourneur) Pierre, I 136, 236; V 127
 Leukopatrus Nicolaus Caesareus, II 419
 Leuven A.R., IV 198
 Leveaux A., II 234
 Levittoux Karol, III 378; V 97, 199-200
 Levrier de Champ-Rion Guillaume Denis Thomas, V 225
 Lévy Armand, III 21, 46-47, 359
 Lewak Adam, III 26, 35, 56-57; V 125
 Lewakowska Elżbieta zob. Pikowa Elżbieta
 Lewakowski Kazimierz, III 249
 Lewandowicz-Strzeżowczyk Adam, I 76
 Lewandowscy, rodzina, III 13
 Lewandowska Lucyna zob. Kotarbińska Lucyna
 Lewandowski Ignacy, I 215; II 23, 76, 140, 439; III 230; IV 138-140, 210-211, 272
 Lewandowski Tomasz, II 350; V 249
 Lewandowski W., I 393; II 338
 Lewański Julian, I 17, 40, 67, 174-175, 319, 359, 394; II 61, 124, 137-138, 167, 311, 369-370; III 52, 86, 122, 235-236, 242, 245, 276, 309, 348; IV 24, 77, 113, 191, 211, 255; V 17, 83, 128, 166, 180, 197
 Lewański Ryszard Kazimierz, II 328
 Lewental Franciszek Salezy, I 151
 Lewental Salomon, II 245; III 192, 196
 Lewentalówna Helena zob. Gubrynowiczowa Helena
 Lewentalówna Zofia zob. Hoesickowa Zofia
 Lewes George Henry, I 259; II 425
 Lewestam Fryderyk Henryk (pseud. K. Batornicki), I 372; II 211, **342-344**; III 228; IV 19, 227; **V 280**

- Lewestam Maciej, II 342
 Lewi Stefan S., II 417
 Lewicka Julia zob. Łozińska Julia
 Lewicki A., II 19
 Lewicki Jan, IV 35
 Lewicki K., III 229, 269
 Lewiczewski P., I 105
 Lewin Aleksander, II 195-196
 Lewin Paulina, II 141
 Lewinówna Zofia, II 118; III 405; IV 235; V 56, 115
 Lewis Matthew Gregory, III 128
 Lewocka Katarzyna, II 13, **344**, 357; III 157, 169; IV 236, 291
 Lewocka M., II 38
 Lewocki Onufry, II 344
 Leymbach Georgius (Georg) de Legnica zob. Libanus Jerzy
 Leytner Gottfried Max, IV 15
 Leżeńka Katarzyna, V 270, 285, 309
 Li...ka zob. Orzeszkowa Eliza
 Libanus Jerzy (Jerzy Liban; Georgius (Georg) Libanus de Legnica (Legnicensis, Lignicensis, Liegnitz, von Neumburgk), I 411; II 75, **344-346**; V **280**
 Libasówna Anna zob. Brunerowa Anna
 Libelt Jan, II 346
 Libelt Karol, I 56, 180, 272; II 236, 275, **346-348**, 391; III 17, 20, 73-74, 142; IV 12, 87, 260, 291; V 40, 218, **280**
 Libeltowa Elżbieta z Jaworskich, II 346
 Libeltowa Katarzyna z Zielińskich, II 346
 Libeltowa Maria z Szumanów, II 346
 Libenus Jacobus, III 60
 Libera Anna, II **348-349**
 Libera Jan, II 348
 Libera Zdzisław, I 18, 85, 239; II 172, 201, 232, 242, 245, 252, 264; III 23, 25, 32-33, 76, 114, 127, 129, 145, 169; IV 102, 217; V 145, 210
 Liberowa Barbara z Fruzińskich, II 348
 Liberum conspiro zob. Górski Artur
 Libicka Marianna z Bychowskich, II 349
 Libicka z Ostrowskich, matka Jana, II 349
 Libicki Jan, II **349**
 Libicki Sebastian, II 349
 Libkindówna Dorota zob. Hertzowa Dorota
 Lichański Jakub Zdzisław, I 353; III 203, 350; IV 15, 36, 139
 Lichański Stefan, I 23, 327; III 209
 Lichodziejewska Feliksa, III 160
 Lichońska Irmina, I 304; II 75-76, 171-172; III 325; IV 117 (V 742)
 Lichtenberg Georg Christoph, IV 270
 Licinius Jan, I 386
 Licińska Karolina z Mazurkiewiczów, II 349
 Liciński Józef, II 349
 Liciński Ludwik Stanisław, II 193, **349-350**; V **280**
 Liebenthal Mikołaj, I 139
 Liebich Andreas, I 176
 Lieder Jan, II 350
 Lieder Waclaw Koźma Damian zob. Lieder Waclaw Rolicz
 Lieder Waclaw Rolicz, II **350-352**; V **280**
 Liederowa Katarzyna z Sadkowskich, II 350
 Ligęza (Ligeza?) Henryk, II 252-253
 Ligezianka Elżbieta, V 182
 Ligezianka Konstancja zob. Lubomirska Konstancja
 Ligezina Anna z Tarnowskich, II 75
 Ligocki Edward (pseud. S.W. Rykow), I 400 (V 734)
 Lioniowa Teresa z Kawków, II 352
 Lioniowa ze Skibów, matka Juliusza, II 352
 Ligoń Adam, II 352
 Ligoń Adolf, II 352
 Ligoń Franciszek, II 352
 Ligoń Jan, II 352
 Ligoń Juliusz, II **352-353**
 Lijewska Elżbieta, III 153
 Lillo Georg, II 40
 Lilpop J., IV 247
 Limanowska H., III 195
 Limanowski Bolesław, II 79; V 103-104
 Limbroch Philip van, III 325
 Linczowska Katarzyna zob. Jagodyńska Katarzyna
 Lind John, II 384
 Linda A., I 201; II 367
 Linde Ludwika z Bürgerów, II 353-354; V 95
 Linde Luiza z Nusbaumów, II 354
 Linde Samuel Bogumił (Gottlieb Teofil), I 52, 64, 148, 198, 262, 311, 341, 346; II 29, 63, 159, 164, 342, **353-356**, 406; III 204, 338; V 95, **280**
 Lindeman E., III 194
 Lindhagen A., II 188
 Lindt Jan Jacobsen, II 353
 Lindtowa Barbara z Langenhanów, II 353
 Linette B., V 270
 Linguet Simon Nicolas Henri, IV 143
 Linkner Tadeusz, V 283
 Linkowska Julianna zob. Stürmerowa Julianna
 Linodesmon zob. Dantyszek Jan
 Linowska Anna Teresa zob. Bogusławska Anna Teresa
 Linowska Karolina z domu Hube primo voto Łecka, II 356
 Linowska S., V 176
 Linowska Tekla z Mieruckich (Miruckich), II 356
 Linowski Aleksander, II **356-357**; V 61-62
 Linowski Prokop, II 356
 Linowski Zygmunt, I 83; II 356
 Lin'ja E., V 213
 Lipiewicz Andrzej, I 64
 Lipiner Siegfried, III 34
 Lipińska Emilia Gozdawa zob. Bukowińska Emilia
 Lipińska Maria z Oleśnickich Głowaczów, II 344
 Lipiński Edward, I 298, 304; III 177; IV 120, 139
 Lipiński Jacek, I 86
 Lipiński Józef, I 301; II 344, **357-358**; III 241; V 77, **280**
 Lipiński Karol, II 224; III 24, 217, 263; IV 145; V 161
 Lipiński Stanisław, major wojsk pol., II 344
 Lipiński Stanisław, rzeźbiarz, II 328
 Lipiński Tymoteusz, I 28; II 344; IV 40
 Lipiński W., I 399
 Lipnicka Anna zob. Konczyńska Anna
 Lipnicki J., IV 14
 Lipoman Aloiz zob. Lippomano Aloisio
 Lipoński Wojciech, IV 167
 Lipowski Błażej, I 299
 Lippomano Aloisio, III 352

L

- Lipsius Justus (Joest Lipps), I 72, 229; II 63; III 357; IV 27-28, 138, 209
- Lipska Anna z Łętkowskich, II 358
- Lipska Joanna z Siemieńskich, II 359
- Lipska Maria, I 150
- Lipska Zofia z Potockich, III 291
- Lipska Zofia zob. Żółkiewska Zofia
- Lipski Andrzej, III 292
- Lipski H., III 291
- Lipski Jan, kardynał, II 170
- Lipski Jan, starosta czchowski, III 291
- Lipski Jan Józef, I 150; II 99, 101-102; III 14; IV 10, 161; V 174-175, 211
- Lipski Józef, I 65; II 358
- Lipski Michał, II 118; III 107
- Lipski Tadeusz Stanisław, **II 358-359**
- Lipski W., V 110
- Lis Mykita zob. Starkel Juliusz
- Lisicki A., I 402
- Lisiecka Elżbieta zob. Wiszniewska Elżbieta
- Lisiecka Emilia z Gostomskich, II 360
- Lisiecka Eufemia zob. Matuszewska Eufemia
- Lisiecka Wiktoria z Rzewuskich, II 359
- Lisiecki Dominik, I 238-239, 338; II 112, **359-360**, 425
- Lisiecki S., I 116
- Lisiecki Wawrzyniec, II 359
- Liske Ksawery, II 278; V 80
- Liskowa Jadwiga zob. Łozińska Jadwiga
- Liskowacki Ryszard, II 195
- Lismanin Francesco, I 383; III 324; IV 21, 152
- Lisowska Krystyna zob. Gurska Krystyna
- Lisowski Jerzy, I 320; III 325
- Lissa Zofia, III 36
- Listowski Andrzej, II 301
- Liszt Franz, I 279; III 19, 212; IV 24, 241-242; V 97, 199
- Lithuanus Piotr zob. Piotr z Goniądza
- z Litomyśla Aleksander zob. Augędecki Aleksander
- Litta Lorenzo, II 185
- Litwin zob. Zaleski Bronisław
- Litwinek J., III 346
- Litwinka zob. Orzeszkowa Eliza
- Litwinowiczówna Rozalia zob. Małecka Rozalia
- Litwos zob. Sienkiewicz Henryk
- Litwos zob. Słoński Edward
- Lityński Walenty, I 188
- Livia Quintilla, III 412
- Livigni F., I 84
- Livingston Zuzanna zob. Niemcewiczowa Zuzanna Karolina
- Livius Titus Patavinus, I 228; II 134; III 205; V 22, 95, 204
- Livius zob. Niemojowski Wincenty
- Liwia, cesarzowa rzymska, III 62
- Liwńska S., IV 103
- Liwiusz zob. Livius Titus Patavinus
- Liziewicz Agapit zob. Skarbek Fryderyk
- Imbr zob. Niemojewski Andrzej
- Lnig J.C., II 381
- Lniska Konstancja zob. Wybicka Konstancja
- Lniski Michał, V 122
- Lo Gatto Ettore, II 242; III 363
- Lob Mikołaj, I 48, 75, 211, 373-374, 391; II 33, 278; III 240, 296; IV 177; V 82-83, 202
- Lobkowitz August Longin, II 83
- Lobwasser Ambrosius, III 105
- Locher Jakob, IV 24
- Loelhoeffel de Loewensprung zob. Lelewelowie, rodzina
- Loevy Edward, IV 188
- Loevy Maria zob. Szelięga Maria
- Loewenfeld A., II 242
- Loewenfeld Raphael, I 359; II 32
- Loewenhardtówna Natalia zob. Rettelowa Natalia
- Loga Stanisław, III 310
- Lohmannowa Alina zob. Szklarska-Lohmannowa Alina
- Lohn Władysław, V 120
- Lokman El-Hakim A., IV 35
- Lombard Piotr (Petrus Lombardus), I 218
- Lombroso Cesare, III 274
- Lompa Józef, **II 360-363; V 280-281**, 292
- Lompa Józefa ze Stróżyków, II 360
- Lompa Maria z Bensiów, II 360
- Lompa Michał, II 360
- Lompa Weronika z Grzegorzów, II 361
- Londoński Zdzisław, IV 94, 101
- Londyński Bolesław, V 57
- Londzin Józef, **II 363; V 281**
- Londzin Józef, ojciec, II 363
- Londzinowa Katarzyna z Kuboszków, II 363
- Longchamps Eleonora zob. Pohlowa Eleonora
- Longchamps Helena zob. Estreicherowa Helena
- Longfellow Henry Wadsworth, I 23; II 51-52; III 218, 297; V 72
- Longinus zob. Brandowski Stanisław
- Lorax C.F., I 85
- Lord Robert Howard, II 102
- Loredano Gian Francesco, III 242
- Lorent... Jan zob. Lorentowicz Jan
- Lorentowicz Irena, II 364
- Lorentowicz Jan, I 165, 292; II 183, 294-295, **363-365**; III 14, 283, 360; IV 247; V 50, **281**
- Lorentowicz Ludwik, II 363
- Lorentowiczowa Ewa z Rościszewskich, II 364
- Lorentowiczowa Konstancja z Majewskich, II 363
- Lorentz Stanisław, I 18
- Lorichius Reinhard, I 333; II 221
- Lorimer George Horace, II 309
- Lorkiewicz A., V 80
- Loth Roman, II 99, 101-102; V 266
- Loti Pierre (właśc. Julien Viaud), II 221
- Lotter M., I 302; II 284; V 17, 117
- Louvet de Couvray Jean Baptiste, I 85
- Lowell P., III 232
- Löwenfeld Raphael zob. Loewenfeld Raphael
- Lubańska Marianna zob. Żeligowska Marianna
- Lubaszewska Antonina, V 212
- Lubczyński J., III 260
- Lubecki (Drucki Lubecki) Ksawery, I 301; II 249; III 69, 127; IV 148
- Lubecki Kazimierz, III 80
- Lubelczyk Jakub, I 42, 58, 67, 378; II 276, **365-366**, 379, 439; III 347; IV 30, 152, 273; **V 281**

- Lubelius zob. Lubelczyk Jakub
 z Lubiąża Engelbert zob. Engelbert z Lubiąża
 Lubicz R. zob. Łopaciński Hieronim
 Lubicz Władysław zob. Łoziński Władysław
 z Lubienia Mikołaj zob. Pruzia Mikołaj
 Lubieniec A. zob. Niemojewski Andrzej
 Lubieniecka Anna z Otwinowskich, III 213-214
 Lubieniecka J., II 186
 Lubieniecka Katarzyna z Filipowskich, II 367
 Lubieniecka Katarzyna z Sobieskich, II 367
 Lubieniecka Krystyna z Ostrowskich, II 367
 Lubieniecka Zofia z Brzeskich, II 367
 Lubieniecki Andrzej młodszy, III 84, 105; IV 14
 Lubieniecki Andrzej starszy, II 367
 Lubieniecki Krzysztof starszy, II 367; III 213
 Lubieniecki Stanisław młodszy, bratanek Andrzeja starszego, II 367-368; III 133; V 281
 Lubieniecki Stanisław, brat Andrzeja starszego, II 367
 Lubieniecki Stanisław, ojciec Andrzeja starszego, II 367
 Lubieniecki Stanisław, syn Krzysztofa młodszego; III 213-214, 257
 Lubiński Czesław zob. Damrot Konstanty
 Lubiszowska Lucyna zob. Szczepańska Lucyna
 z Lublina Biernat zob. Biernat z Lublina
 z Lublina Jakub zob. Lubelczyk Jakub
 Lublinus Bernardus zob. Biernat z Lublina
 Lublinus Jacobus zob. Lubelczyk Jakub
 Lubock J.W., V 189
 Lubodzieński Jan, II 431
 Lubomirscy, rodzina, I 210, 252; II 231; III 198, 204, 213, 281
 Lubomirska Aleksandra zob. Potocka Aleksandra
 Lubomirska Anna zob. Rzewuska Anna
 Lubomirska Elżbieta z Denhoffów, II 369
 Lubomirska Elżbieta zob. Potocka Elżbieta
 Lubomirska Franciszka, II 416
 Lubomirska Izabela (Elżbieta) z Czartoryskich, I 61, 194; III 126, 182, 279; IV 80, 203; V 106
 Lubomirska Julia zob. Potocka Julia
 Lubomirska Karolina zob. Strużyńska Karolina
 Lubomirska Konstancja z Ligęzów, II 369
 Lubomirska Konstancja zob. Rzewuska Konstancja z Lubomirskich
 Lubomirska Krystyna Anna zob. Radziwiłłowa Krystyna Anna
 Lubomirska Krystyna zob. Potocka Krystyna
 Lubomirska Teresa z Czartoryskich, IV 39
 Lubomirska Zofia z Opalińskich, II 369; III 178
 Lubomirski Antoni Benedykt, I 188
 Lubomirski Franciszek, II 370
 Lubomirski Franciszek Ksawery, II 414
 Lubomirski Henryk, I 375; III 204, 375
 Lubomirski Jan Tadeusz, II 106
 Lubomirski Jerzy, kurator literacki Ossolineum, II 255; III 48
 Lubomirski Jerzy, marszałek wielki koronny, I 297; II 156, 368-369; III 85-86, 169, 213, 224, 291-292; IV 179, 196
 Lubomirski Joachim, I 211, 281; III 84
 Lubomirski Kazimierz, II 14; V 159
 Lubomirski Kasper, V 68
 Lubomirski Marcelli, III 143
 Lubomirski Marcin, I 18, 83
 Lubomirski Sebastian, IV 113; V 83
 Lubomirski Stanisław Herakliusz, I 90; II 368-372; III 86, 164, 178, 292; IV 193; V 281-282
 Lubomirski Stanisław, marszałek wielki koronny, I 116, 197, 276; III 229, 278
 Lubomirski Stanisław, podstoli wielki koronny, V 177
 Lubomirski Stanisław, wojewoda krakowski, I 75; II 38, 153, 369; III 85, 229, 333
 Lubomirski Tadeusz J., V 224
 Lubomirski Teodor, II 370; III 385
 Lubosz Bolesław, II 36
 Lubowicki Józef Gabriel, II 306
 Lubowidzki Stanisław, I 371
 Lubowiecka Joanna zob. Derdowska Joanna
 Lubowska Fryderyka ze Szwarzenbergów, II 372
 Lubowski Edward, I 29; II 372-373; V 47, 282
 Lubowski Fryderyk, II 372
 Lubrański Jan, I 77, 376, 394, 397; II 21-22, 291; III 71, 176, 230, 261, 356, 384; IV 162, 215, 221; V 116
 Lubrański Zorian zob. Chodakowski Zorian Dołęga
 LUBy Evangelii CZYTelnIK zob. Lubelczyk Jakub
 Luca, IV 50
 Lucanus Marcus Annaeus, I 34, 170, 236, 386
 Lucchesini Girolamo, I 192
 Lucchesini L., III 280
 Lucensis J.F.V., II 155
 Lucilius Junior, III 253
 Luciński Antoni, I 277; II 244; III 115
 Luciński J., III 367
 Lucjan z Samosaty zob. Lukian z Samosaty
 Lucretius Titus Carus, I 95; II 72, 441; III 131
 Lucyliusz zob. Lucilius Iunior
 Ludolf Saksończyk, III 326-327 (V 740)
 Ludorowski Lech, IV 48, 50-52
 Ludvik Dušan, IV 103
 Ludwig Emil, I 45
 Ludwig I., V 230
 Ludwig Otto, I 19
 Ludwig P., V 230
 Ludwik Piotr Leliwa zob. Rzewuska Jadwiga z Jaczewskich
 Ludwik I, król węgier i pol., III 326
 Ludwik XIV, król franc., II 8, 31, 369, 442; III 85; IV 65
 Ludwik XV, król franc., I 88; II 17, 171, 334; V 163, 192
 Ludwik XVI, król franc., II 40, 164
 Ludwik, książę brzeski, II 280; V 230
 Ludwik Bonaparte zob. Bonaparte Louis
 Ludwik Gonzaga, św., V 164
 Ludwik z Granady, św., V 25
 Ludwik z Krzewia zob. Orpizewski Ludwik
 Ludwik z Lwówka Śląskiego, V 73
 Ludwik z Pokiewia zob. Jucewicz Ludwik Adam
 Ludwika Maria Gonzaga, królowa pol., żona Jana II Kazimierza, I 80; III 85, 177, 213, 226, 333
 Ludziński Marian, IV 71
 z Ludziska Jan zob. Jan z Ludziska
 Luenig J.C., III 202-203
 Lufft Johannes, II 189
 Lukan zob. Lucanus

- Lukian (Lucjan) z Samosaty, I 34, 211; II 6, 245; IV 162-163, 200
- Lukrecjusz zob. Lucretius Carus Titus
- Luksienė M., II 61
- Lullin de Châteauevieux Jacob Frédéric, I 52
- Lumilski M. zob. Czaplicki Ferdynand Władysław
- Lupi Elżbieta zob. Baudouinowa Elżbieta
- Lupul Bazyli, II 219; III 89
- Lurczyński Mieczysław, III 146-149
- Luter Marcin (Martin Luther, Martinus Lauter), I 127, 209, 213, 219, 302, 365, 393, 411; II 276-277, 292, 366, 418-419; III 92, 96, 99, 188, 280, 324; IV 29, 120
- Lutet R.S., II 6
- Luther Martin zob. Luter Marcin
- Lutomirski Jan, IV 30
- Lutosławska Maria ze Szczygielskich, II 374
- Lutosławska Wanda z Peszyńskich, II 375
- Lutosławska Zofia z domu Casanova, II 374-375
- Lutosławski Franciszek, II 374
- Lutosławski Wincenty, II 374-376; III 13-14, 318; IV 98; V 227, 282
- Lutzowa H., III 36
- ze Lwowa Jan zob. Leopolda Jan
- Lwówianin Marcin zob. Śmiglecki Marcin
- z Lwówka Śląskiego Ludwik zob. Ludwik z Lwówka Śląskiego
- Lysér P., V 66
- Lysis, II 189
- Lyszczyna Jacek, III 36; V 262, 281
- Ł**abkowski N., II 16
- Labonarska Halina, IV 47
- Łabuński Józef, II 24, 376-377
- Łada Jan zob. Gnatowski Jan
- Łada O., III 36
- Ładowski Maciej Marcjan, V 166
- Ladyka J., V 249
- Ładysław z Gielniowa zob. Władysław z Gielniowa
- Łagowski Bronisław, II 80
- Łagowski Florian, II 14
- Łakomy Ludwik, I 49
- Łanda Siemion S., III 24
- Łanowski Jerzy, I 236; II 202; III 230; IV 43, 211
- Łańcucki Józef Wincenty, II 377-378; III 73
- Łańcuta Jan zob. Ancuta Jan
- Łapczyński A.Ch., II 369
- Łapicki Andrzej I 292
- Łapka W., II 137
- Łapsiński Franciszek, II 378
- Łapsiński Józef, II 378
- Łascy, rodzina, I 303
- Łasicki J., I 214, 351
- Łasicki Jan, I 66; III 395
- Łaska Beata z Odrowążów, II 380
- z Łaska Jan zob. Łaski Jan
- Łaska Katarzyna, żona Jana, II 379
- Łaska Zuzanna zob. Morsztynowa Zuzanna
- Łaska Zuzanna, II 379-380
- Łaskarz Andrzej, V 85
- Łaski Hieronim (Jarosław), I 303; II 379-380; III 351
- Łaski Jan, arcybiskup gnieźnieński, prymas Polski, I 302; II 379-380; IV 162
- Łaski Jan, pisarz, I 43, 58, 302, 304; II 379-380; III 83; IV 152-153, 271; V 21, 148, 282
- Łaski Jarosław, II 379-380
- Łaski Mikołaj, II 380
- Łaski Olbracht (Olbrycht), I 42, 365; II 272; IV 271
- Łaski Samuel, III 83
- Łaski Stanisław, I 303; II 292, 379, 380-381; III 347; IV 166, 238; V 25
- Łaszcz Marcin, III 53, 91; IV 279
- Łaszczyńska O., I 132
- Łaszczyński Witold, V 153
- Łaszewska Laura zob. Chlebowska Laura
- Łaszowski Florian, V 39, 149
- Ławrow Piotr Ł., III 143
- Łazarz, kupiec z Lublina, I 69
- Łazarzowa Barbara primo voto Wietorowa, II 32
- Łazarzowicz Jan zob. Januszowski Jan
- Łażnińska Klementyna zob. Konopacka Klementyna
- Łażnińska Tekla zob. Mańkowska Tekla
- Łąccy, rodzina, I 180
- Łącka Anna zob. Paskowa Anna
- Łącka Konstancja zob. Tymowska Konstancja
- Łempicka Aniela, IV 246; V 134-136
- Łempicka Felicja zob. Koźmianowa Felicja
- Łempicka Józefina zob. Morawska Józefina
- Łempicki M., I 27; V 93
- Łempicki Stanisław, I 113, 174-175, 322, 358-359, 395; II 21, 137; IV 211
- Łempicki Zygmunt, II 130
- Łepki Bohdan, III 185
- Łepkowski J., II 198
- Łęcka Karolina zob. Linowska Karolina
- Łęcki Józef, II 356
- z Łęczycy Daniel zob. Daniel z Łęczycy
- Łęgowiecki Stanisław zob. Długosz Stanisław
- Łęgowski J., II 189
- Łęska Dominika zob. Hołowińska Dominika
- Łęska Marianna zob. Zaleska Marianna
- Łęski J., II 107
- Łęski Marcin, I 133; III 207; IV 210-211
- Łętowska Anna zob. Lipska Anna
- Łętowska Antonina zob. Książkowa Antonina
- Łętowska Katarzyna z Bobrowskich, II 342
- Łętowska Teresa z Balickich, II 382
- Łętowski Franciszek, II 382
- Łętowski Julian, II 381-382; IV 48
- Łętowski Ludwik, II 347, 382-383
- Łętowski Teofil, III 266
- Łgorz Kaszubski zob. Derdowski Hieronim
- Łodyński Marian, II 354; III 290
- Łodzia Sędziwój, II 383
- Łodzia z Kępy Jan, I 271; II 383-384; V 282
- Łojek Jerzy, I 324
- Łojka A.A., V 286
- Łojko Feliks, II 384-386
- Łojko Karol, II 384
- Łojkowa Teresa z Wojnarowskich, II 384
- Łomonosow Michaił W., II 299

- Lomża Maciej zob. Zachariasiewicz Jan
 Łopaciński Hieronim, I 113; II 303, 387; III 101; IV 24
 Łopaciński Tomasz Ignacy, III 107
 Łopalewski Tadeusz, IV 10
 Łopatyński Faustyn, II 177
 Łopuszańska E., IV 207
 Łopuszański Karol, I 147
 Łosiowa Aleksandra z Jasięskich, II 387
 Łosiowa Emilia z Plocerów, II 386
 Łosiowa Euzebia z domu Kirchmajer Ragen von Altenkir-
 chen, I 392; II 387
 Łosiowa Maria z Grzegorzewskich, II 386
 Łosiówna Maria zob. Hagen-Schwerin Maria
 Łoska Salomea zob. Jakubowska Salomea
 Łossowska Irena, II 238
 Łoś Adam Julian, I 392; II 387
 Łoś Jan, I 205, 227, 322, 359; II 57, 73, 110, 278, **386-387**;
 III 106, 179, 189, 215, 220, 224, 240, 293, 350, 385;
 IV 128, 211; V 182, 197, 203, **282**
 Łoś Ludwik, II 386
 Łoś Wincenty, I 392; **II 387-388**
 Łowicki Szymon zob. Szymon z Łowicza
 z Łowicza Cyprian zob. Cyprian z Łowicza
 z Łowicza Stanisław zob. Stanisław z Łowicza
 z Łowicza Szymon zob. Szymon z Łowicza
 Łowmiański Henryk, II 323
 Łoyko Feliks zob. Łojko Feliks
 Łozińska Jadwiga ze Starorypińskich primo voto Liskowa,
 II 390
 Łozińska Julia z Lewickich, II 388-389
 Łozińska Maria zob. Scheynohowa Maria z Łozińskich
 Łozińska-Staniszevska Konstancja, II 267; III 195 (V 739)
 Łoziński Franciszek, II 392
 Łoziński J., I 219
 Łoziński Walery, **II 388-389**; IV 178; V 179
 Łoziński Walery, ojciec Walerego i Władysława, II 388-389
 Łoziński Władysław, I 56, 147; II 207, 388-389, **390-391**;
 IV 178; V 245, **282**
 Łubieńska A., II 242
 Łubieńska Barbara z Zapolskich, II 393
 Łubieńska Konstancja z Bojanowskich, II 347, **391-392**;
 III 18, 35
 Łubieńska Konstancja z Łąckich zob. Tymowska Konstancja
 Łubieńska Konstancja z Trąpczyńskich, II 34
 Łubieńska Maria zob. Górka Maria
 Łubieńska Tekla z Bielińskich, I 62; **II 392-393**
 Łubieńska Wanda zob. Weysenhoffowa Wanda
 Łubieński Albert, I 40
 Łubieński Bogusław, II 392
 Łubieński Feliks, I 15; II 392-411; IV 280
 Łubieński Józef, II 391
 Łubieński Leon, II 250; V 100
 Łubieński Maciej, II 393
 Łubieński Stanisław, I 229; II 58, **393**; IV 15
 Łubieński Świętosław, II 393
 Łubieński Tomasz, II 34
 Łubieński Władysław, I 15; II 214-240
 Łubieński Włodzimierz, III 142, 145
 Łubin Jan zob. Leśmian Bolesław
 Łubina Magdalena z Brzechfów, III 72
 Łucienko B., V 209
 Łucki Aleksander, I 104-106; **II 393-394**; III 32, 249; V 171
 Łucki Jan, II 393
 Łucki K., III 267
 Łuczak Czesław, IV 121
 Łukasiewicz Ignacy, III 249
 Łukasiewicz M., III 293
 Łukasiewiczówna Zofia zob. Abgarowiczowa Zofia
 Łukasz z Wielkiego Koźmina, II 109; IV 133
 Łukaszczykówna Anna zob. Bonczykowa Anna
 Łukaszewicz Aleksander, IV 173
 Łukaszewicz Antoni, II 395
 Łukaszewicz Józef, II 359, **394-395**; III 271-272; IV 279;
 V 111, **282**
 Łukaszewicz Leonard zob. Łukaszewicz Lesław
 Łukaszewicz Lesław, I 143; II 71, **395-396**
 Łukaszewicz Teodor, II 394
 Łukaszewiczowa Franciszka, II 395
 Łukaszewiczowa Katarzyna z Poplewskich, II 394
 Łukaszewiczowa Seweryna z domu Fryze, II 395
 Łukosz Jerzy, V 230-231
 Łunaczarski Anatolij W., III 34
 Łuniewska Józefa Emilia z Filipkowskich, II 396
 Łuniewski Antoni, II 396
 Łuniewski Kazimierz, **II 396-397**
 Łuniński Ernest, III 171; IV 179
 Łuniński Kazimierz, III 397
 Łuska Ewa, **II 397**; V **283**
 Łuska Józef, II 397
 Łuska Stefan, I 37, 88; **II 397-399**; IV 207, 233; V 129
 Łuska Włodzimierz, II 397
 Łuskinowa Teresa z Olszewskich, II 397
 Łuskinowa Wiktoria z Greków, II 397
 Łuszczewska Anna zob. Szymanowska Anna
 Łuszczewska Eleonora, V 195
 Łuszczewska Izabela zob. Gagatkiewiczowa Izabela
 Łuszczewska Jadwiga, I 278; II 64, 219, 275, 300, **399-**
400, 419; III 169, 218, 247; V 14, 68, 151, **283**
 Łuszczewska Konstancja zob. Wodzińska Konstancja
 Łuszczewska Magdalena (Nina) z Żółtowskich, I 278; II 48,
 399; III 58; IV 44, 79, 200, 291; V 9
 Łuszczewski Jan, IV 237
 Łuszczewski Wacław, I 278; II 399; III 58; IV 44, 200; V 9
 Łuszczykiewicz P., V 256
 Łyczek Marcin, I 174
 Łypa T., III 185
 Łysek (?) Andrzej zob. Glaber Andrzej
 Łysiak (?) Andrzej zob. Glaber Andrzej
 Łysiak Waldemar, I 324
 Łysoń (?) Andrzej zob. Glaber Andrzej
 Łysy (?) Andrzej zob. Glaber Andrzej
 Łyszkievicz Grzegorz, I 89, 167
 Łyszkieviczowie, rodzina, I 88
 Łytkowska Anna zob. Jankowska Anna

M zob. Małecki Antoni
 M. zob. Molski Marcin
 M... zob. Małecki Antoni
 M. D*** C. de la C. de S.M.P. zob. Dubois de Jancigny Jean
 Baptiste

- M. Zdz. zob. Dziechowski Marian
M.C. zob. Czarnek Mateusz
M.E. zob. Eysymont Marcin
M.F.K. zob. Karp Maurycy Franciszek
M.F.K.P.Ż. zob. Karp Maurycy Franciszek
M.G. K.K. zob. Korbut Gabriel
M.Gr. zob. Grabowski Michał
M.H.J. zob. Juszyński Michał Hieronim
M... H... J... zob. Juszyński Michał Hieronim
M.J.B.D** Conseilleur de la Cour du Roi de Pologne zob.
 Dubois de Jancigny Jean Baptiste
M.K. zob. Korycki Władysław
M.K.B. zob. Matuszewicz Marcin
M.K.M. zob. Metelicki Michał Koroway
M.L.C.J.P. zob. Potocki Jan
M.M.M. zob. Morsztyn Zbigniew
M.N.G. zob. Surowiecki Karol
M.P. zob. Podczaszyński Michał
M.P.K. zob. Władysław Adam
M.R. zob. Rej Mikołaj
M.W. zob. Wieliczko Maciej
M.W. zob. Wyszkowski Michał
(mz) zob. Dziechowski Marian
Mably Gabriel Bonnot de, I 89, 171; II 77; IV 82, 281; V 43
Mac Tretful Jack zob. Miniszewski Józef Aleksander
Macaulay Thomas Babington, IV 241; V 219
Mac-Culloch J.R., IV 62
Macdonald Alexandre, II 83
Macer A., IV 209
Macewicz Jan, I 288
Macewicz K., V 64
Macfall Haldane, II 101; III 255
Mac-Farlane K., I 239
Machar J., IV 274
Machczyńska Józefa zob. Cybulska Józefa
Machiavelli Niccolò, I 369; II 375; III 242; IV 42
Maciąg Włodzimierz, III 136
Maciej z Buska, V 48
Maciej z Miechowa, I 219, 332, 385; **II 401-402; V 283**
Maciej, arcyksiążę austr., V 23
Maciej, ojciec Jana z Szamotuł, II 20
Maciejewska Irena, II 242; IV 131; V 208-209
Maciejewska K., II 367
Maciejewska M., I 127
Maciejewska Wanda, IV 48-49
Maciejewski Janusz, III 127
Maciejewski Jarosław, I 292; II 168; III 28; IV 93, 98, 102
Maciejewski Marian, V 309
Maciejewski S., III 346
Maciejewski T., II 139; III 398
Maciejewski W., I 372; III 292
Maciejowska Anna Dorota z Heymanów, II 405
Maciejowska Karolina z Kubuszewskich, II 402
Maciejowska Katarzyna z Wojnowskich (Wojnarów?),
 II 404
Maciejowska Maria, III 363; V 303
Maciejowska Maria z Güntherów, II 402
Maciejowska Tekla Apolonia z Krzyżanowskich, II 405
Maciejowski Bernard (Bernat), I 220, 373; II 61; III 240
Maciejowski Franciszek, II 402
Maciejowski Ignacy (pseud. Gryf; Gryff; Sewer; Soplica),
 II 402, **403-404**; III 13, 184, 234; IV 186-187; V 93,
 130, 136, 207, **283**
Maciejowski Kazimierz, II 404
Maciejowski S., III 331
Maciejowski Samuel, I 358; III 324, 375, 384
Maciejowski Waclaw Aleksander, I 373, 399; II 281, 300
 (V 737), 347, **404-406**; III 84, 105, 245, 388, 396; IV
 113; V 82, **283**
Macinius zob. Mączyński Jan
Macios Karolina, V 274
Maciszewska M., III 352
Maciszewski Hilary, II 395
Maciszewski Jarema, III 203; V 224
Mackay John Henry, I 361
Mackenzie Kenneth R., V 272, 285
Mackiewicz Kamil, III 369
Mackiewicz M., IV 258-259
Mackiewiczówna Józefa zob. Korsakowa Józefa
Mackiewiczówna Ludwika zob. Chodźkowa Ludwika
Mackiewiczówna Zofia zob. Odyńcowa Zofia
Macpherson James, I 118, 196, 355; II 5, 84, 131, 244;
 IV 252, 288; V 78
Macquer Philippe, I 16
Maczinsky zob. Mączyński Jan
Maczusi Andrzej zob. Herburt Jan Szczęsny
Mádach I., III 297
Madaliński Antoni, III 74
Madejski M., V 159
Madius A., V 109
Madyda Aleksander, II 339; III 14; V 237, 275, 285, 309
Madyda Władysław, I 110
Maecenas Caius Cilnius, III 62, 315
Maeterlinck Maurice, I 122, 124, 349; II 100-101, 313;
 III 250-251, 306-307; IV 20, 156, 246; V 30, 112, 300
Magellon John Hyacinth, I 50
Magier Antoni, I 18; **II 406-407**
Magier Rajmund, II 406
Magierowa Marianna z Malcińskich, II 406
Magnet J.J., IV 34
Magnuszewska Hanna zob. Wójcicka Hanna
Magnuszewska Karolina z Kęszyckich, II 407
Magnuszewska Marianna z Borakowskich, II 407
Magnuszewska Salomea zob. Rogozińska Salomea
Magnuszewski Aleksy, III 164
Magnuszewski Dominik, I 177; II 7, **407-409**; V 9, 98,
 102, 113, 115, **283**
Magnuszewski Hiacynt (Jacek), II 407
Magnuszewski Józef, IV 255
Magnuszewski Władysław, I 221
Magnuszewski Wojciech Franciszek zob. Magnuszewski
 Aleksy
Mahomet II, sultan tur., IV 140
Mahomet IV, sultan tur., III 298
Mahoń Matylda zob. Szeliga Maria
Mahowej O., III 185
Mainard Edmond, IV 43
Mairet J. de, II 370
Maistre Joseph de, I 196
Maj Jan, II 162; III 314

- Majchrowicz F., II 14
 Majchrowicz Szymon, **II 409**
 Majer Kajetan, III 244; V 145
 Majeranowska Antonina z Oprządkiewiczów, II 410
 Majeranowska Elżbieta z Zakrzewskich, II 409
 Majeranowska Honorata, III 341
 Majeranowska Marianna z Bendów, II 409
 Majeranowski Konstanty, **II 409-411**, 417; III 205; **V 283**
 Majeranowski Tomasz, II 409
 Majerowa J., III 411
 Majewska Anna z Federów, II 411
 Majewska Barbara zob. Mickiewiczowa Barbara
 Majewska Helena zob. Kirkorowa Helena
 Majewska Konstancja zob. Lorentowiczowa Konstancja
 Majewski Erazm, II 349
 Majewski L., III 27
 Majewski Tadeusz Lubicz, IV 48
 Majewski Walenty Skorochód, **II 411-412**; III 338
 Majkowska Damroka, II 413
 Majkowska Józefina z Basków, II 412
 Majkowska Julia z Garczyńskich, II 5
 Majkowska Maria zob. Ilnicka Maria
 Majkowska Rita, II 391
 Majkowska Urszula zob. Szweykowska Urszula
 Majkowski Aleksander, I 224; II 89-90, **412-413**; **V 283**
 Majkowski Edward, II 5
 Majkowski Jan, II 412
 Majorkiewicz Jan, **II 413-414**; **V 283**
 Majorkiewiczowa Salomea z Milczeńskich, II 413
 Makarewicz J., III 33
 Makowiecka Zofia, III 36
 Makowiecki Andrzej Zdzisław, I 294; II 138; V 229
 Makowiecki Tadeusz, III 32, 57, 148, 153; IV 94
 Makowska Regina Salomea zob. Pilsztynowa Regina Salomea
 Makowski A., ksiądz, I 73
 Makowski Stanisław, I 50; II 82; III 32-33, 36, 145; IV 85-86, 92, 102; V 309
 Makowski Waclaw, III 192
 Maksimow S., III 248
 Maksimowicz K., I 41; II 201; III 407; IV 282; V 145
 Maksówna Karolina zob. Towiańska Karolina
 Maksymilian Habsburg, arcyksiążę austr., I 65, 183-184; III 215, 334; V 23, 223
 Maksymilian I, cesarz rzymsko-niem., I 57, 213, 239; II 74
 Maksymilian II, cesarz rzymsko-niem., I 352, I 357, I 365; II 32, 135; III 270 (*V 740*); IV 119; V 23, 92
 Maksymowicz Michail A., I 156
 Makulski Franciszek Jaxa, **II 414**
 Makulski Kazimierz Jaxa, II 414, **415**
 Makuszyński, rodzina, III 363
 Makuszyński Kornel, III 68, 363; IV 69; V 30
 Malaspina Maximilianus Germanicus, II 33
 Malczeski Antoni zob. Malczewski Antoni
 Malczewska Helena zob. Karczewska Helena
 Malczewska Konstancja z Bleszyńskich primo voto Hausmanowa, II 415
 Malczewski (Antoni), I 63, 113, 177; II 16, 84, 192, 208, 213, 270, 313, 410, **II 415-418**, 443; III 69; IV 93; V 115, 158, 192, **283**
 Malczewski Ignacy, II 118; III 106-107
 Malczewski Jacek, I 258, 364; II 86, 387-388; III 398; IV 94; V 133
 Malczewski Jan, II 415
 Malczewski Konstanty, II 16
 Maldonis Alfonsas, III 34
 Malecka Wanda, I 168
 Malecki Hieronim, **II 418-419**; **V 283**
 Maleczyńska Ewa, I 312; V 85
 Maleczyński Karol, I 308; II 280
 Maleszanka Agnieszka zob. Jaroniowa Agnieszka
 Maleszewska Helena z Bernatowiczów, II 419
 Maleszewska Józefa zob. Wołowska Józefa
 Maleszewska Zofia z Kropiwnickich, II 419
 Maleszewski Józef, II 419
 Maleszewski Piotr, I 236; IV 70; V 76
 Maleszewski Władysław, II 275, **419-420**; V 295
 Malet zob. Morawska z domu Berry de St. Vincent
 Maletius zob. Malecki Hieronim
 Malewscy, rodzina, III 46
 Małewska Hanna, I 399; III 147
 Małewska Maria Katarzyna zob. Mickiewiczowa Maria Katarzyna
 Małewski Franciszek, I 156, 203; II 58, 324; III 16-17, 305; V 171, 245, 305
 Małewski S., I 196
 Malicki J., I 210; 362; III 293; V 248
 Malicki Marian, III 84
 Malik Jakub A., III 160
 Malinowski Jakub, II 442
 Malinowski, brat Jakuba, II 442
 Malinowski Lucjan, I 378; II 20, 72; V 81, 180
 Malinowski Mikołaj, I 16; II 154, 205, 292, 381; III 17, 310, 370; IV 167, 238, 264; V 21
 Malinowski Seweryn, III 23, 377
 Malinowski W.F., I 195
 Maliřova H., IV 223
 Maliszewska Władysława z Freyerów, II 420
 Maliszewska Zofia z Wieleckich, II 420
 Maliszewski Edward, **II 420**
 Maliszewski Kajetan, II 420
 Maliszewski M., III 181
 Mallarmé Stéphane, II 312 (*V 737*), 350; III 306
 Mallek O., III 363
 Mallet de Grandville Malletski Jan, II 429
 Malletska Adela z Krasińskich, II 429
 Malletska Waleria zob. Marrené-Morzowska Waleria
 Małska Anna, II 259
 Małska Zofia zob. Kraszewska Zofia
 Malta Nicolò de zob. Isouard Nicolò
 Malte-Brun Conrad, II 253; III 264
 Małwikowski P. zob. Pawlikowski Mieczysław
 Małachowscy, rodzina, II 185, 238; III 115; IV 192
 Małachowska Gabriela zob. Tarnowska Gabriela
 Małachowska Katarzyna zob. Czacka Katarzyna
 Małachowska Ludwika z Komarów, II 425
 Małachowska Tekla z Wodzickich, V 38
 Małachowski Antoni, III 273
 Małachowski Jan, podkanclerzy koronny, III 65
 Małachowski Jan Nepomucen, IV 192

- Małachowski Juliusz, IV 43
 Małachowski Mikołaj, III 65-66
 Małachowski Stanisław A., III 76
 Małachowski Stanisław, działacz emigracyjny, pisarz, II 255
 Małachowski Stanisław, referendarz wielki koronny, marszałek Sejmu Czteroletniego, I 35, 61, 192, 284, 414; II 92, 162-163, 238, 388; III 280, 407; IV 44
 Małachowski Stanisław, wojewódzic sieradzki, II 238
 Małachwiejowicz W., III 207
 Małcińska Marianna zob. Magierowa Marianna
 Małecka Mariola, III 36
 Małecka Rozalia z Litwinowiczów, II 420
 Małecka Tekla zob. Pajgertowa Tekla
 Małecka Wincentyna z Kierskich, II 420
 Małecki Antoni, I 358, 389; **II 420-422**; III 32; IV 91-92, 98, 101, 238-239; V 169, **284**
 Małecki Marian, IV 44
 Małecki Mateusz, II 420
 Małgorzata, królowa Nawarry, III 130
 Małgorzata, królowa węgier, żona Ludwika I, III 326
 Małek Janusz, II 278; III 100
 Małek S., IV 29
 Małopolski M., I 91
 Mañara Miguel, III 209
 Mancjusz Paweł, III 122
 Manfredi Lelio, III 223
 Maniewska Danuta, II 118
 Mann Ernestyna z Hauseggerów, II 422
 Mann Jan, II 422
 Mann Maurycy, I 225; **II 422-423**; IV 43; V **284**
 Mann Thomas, I 45
 Manocki W.I., III 302
 Manowski Konstanty zob. Krumłowski Konstanty
 Manuel Juan, IV 43
 Manuel R., IV 181
 Manugiewicz J.P., II 415
 Manzolli Pier Angelo (pseud. Martinus Palingenius), III 349
 Manzoni Alessandro, II 28, 84
 Mańka Paweł, III 313
 Mańkowska Bogusława, **II 423-424**; V **284**
 Mańkowska Michalina z Rajeckich, IV 273
 Mańkowska Tekla z Łańskich, II 424
 Mańkowska Wiktoria z domu Carpegna di Falconieri, II 424
 Mańkowska Zofia zob. Trzeszczkowska Zofia z Mańkowskich
 Mańkowski A., V 31
 Mańkowski Adam, IV 273
 Mańkowski Aleksander (pseud. Abmer-Az; Tadeusz Zaręmba), **II 424**
 Mańkowski J., I 141; II 139
 Mańkowski L., V 292
 Mańkowski Teodor, II 423
 Mańkowski Walery, II 424
 Mańkówna Jadwiga zob. Przybylska Jadwiga
 Marachow Grigorij I., III 48
 Marbach Gotthard Oswald, II 362
 z Marburga Wigand zob. Wigand z Marburga
 Marcellus Marcus Claudius, III 108
 Marcet J., żona Aleksandra Marcet, III 110
 Marchel Władimir, II 200; III 307
 Marchetti Giovanni, IV 172
 Marchlewska M., V 309
 Marchlewski Julian, V 206
 Marchocka Julia, II 293
 Marchocki, II 278
 Marchwic E., I 107
 Marchwińska Józefa zob. Dobrzańska Józefa
 Marchwiński Roman, II 279
 Marcin V, papież, II 317
 Marcin (Jan?) z Gielniowa zob. Władysław z Gielniowa
 Marcin Lwowianin zob. Śmiglecki Marcin
 Marcin z Olkusza, II 188
 Marcin z Ujazdowa, IV 209
 Marcin z Urzędowa, IV 238
 Marciniak P., V 104
 Marciniak R., V 258
 Marcinkevičius Justinas, III 34
 Marcinkiewicz J., I 308
 Marcinkiewicz Wincenty Dunin, II 116
 Marcinkiewiczówna Zofia zob. Bouffałowa Zofia
 Marcinkowska Brygida z Grabowskich, II 424
 Marcinkowska Celestyna zob. Wiślicka Celestyna
 Marcinkowska Małgorzata zob. Kmitowa Małgorzata
 Marcinkowski A., II 178
 Marcinkowski Antoni Jaxa, I 288; **II 424-425**
 Marcinkowski Ignacy Jaxa, II 424
 Marcinkowski Kajetan Jaxa, I 315; II 231, **425-426**; III 172
 Marcinkowski Karol, I 139-140; II 98, 391, 422; III 271-272, 399; IV 260
 Marcinkowski Tadeusz Jaxa, II 425
 Marcinkówna Barbara zob. Gąsiorkowa Barbara
 Marcinowa znad Dunaju zob. Czyński Jan
 Marciszewska, właścicielka pensji, IV 244
 Marciszuk Teresa, II 183
 Marcjalis zob. Martialis Marcus Valerius
 Marconi Henryk, IV 72
 Marcou F.L., II 313
 Marcus de Oppathovecz zob. Marek z Opatowca
 Marcus J., II 59
 Marczevska Emilia zob. Boguska Emilia
 Marczevska-Stańdowa Elżbieta, I 252; V 167, 245
 Marczewski A.M., I 324
 Marczewski Lucjan, III 391
 Marczyński Adam, IV 102
 Marek Andrzej (właśc. Marek Arnstein lub Arensztejn), **II 426-427**; III 193
 Marek Antoniusz zob. Antonius Marcus
 Marek Aureliusz (Marcus Aurelius Antoninus), cesarz rzymski, II 50; III 256; IV 149
 Marek E., II 254; V 268
 Marek J., II 287
 Marek z Opatowca, II 427
 Maret H., V 196
 Mareuil Arnaud de, I 23
 Marewicz Bazyl Antoni, II 427
 Marewicz Wincenty Ignacy, **II 427-429**; IV 290
 Marewiczowa Tekla z Sobieniewskich primo voto Sztu-merowa, II 427
 Marewiczowa z Kasiłowskich, matka Wincentego, II 427

- Maria Antonina, królowa franc., żona Ludwika XVI, I 192; V 35
- Maria B. zob. Sadowska Maria z Brzezinów
- Maria I Tudor, królowa ang., I 279, 351; II 379
- Maria Józefa Habsburżanka, królowa pol., żona Augusta II, I 65, 89; III 410-411
- Maria Kazimiera de la Grange d'Arquien, królowa pol., żona Jana III Sobieskiego, II 8, 369; III 293, 332; V 20
- Maria Leszczyńska, królowa franc., żona Ludwika XV, II 17, 174, 225, 334, 336
- Maria Magdalena de Pacis, bl., I 280
- Maria Pawłowna, wielka księżna weimarska, IV 24
- Maria Stuart, królowa szkocka, I 328; II 113, 211, 372; IV 89-90; V 158
- Maria Teresa, cesarzowa rzymsko-niem., II 91
- Mariani T., I 84
- Marianowicz Antoni, IV 223
- Marcicus Pilznensis Simon zob. Marycjusz Szymon
- Marcicus zob. Marycjusz Szymon
- Marinelli Luigi, I 15; II 242
- Marini Giovanni Ambrogio, III 61
- Marini Giovanni Baptista zob. Marino Giambattista
- Marino Giambattista, I 14-15; II 369-370; III 86-87
- Mariusz zob. Rabski Władysław
- Marivaux Pierre, IV 20
- Markert Zbigniew, III 101
- Markiewicz Andrzej, IV 122
- Markiewicz Henryk, I 122, 153; II 414; III 362; IV 240-241; V 208-209, 211-212
- Markowicz J., I 331; II 237; III 349, 396; IV 279; V 92
- Markowska A., III 195
- Markowska Barbara zob. Osińska Barbara
- Markówna Magdalena zob. Rufferowa Magdalena
- Marks Karol (Karl Marx), II 97, 321
- Marlitt E., I 131
- Marlowe Christopher, II 101
- Marmontel Jean François, I 136-137, 284; II 127; V 35, 123, 145
- Maro zob. Rodziewiczówna Maria
- Marolles C., IV 208
- Marquardt H., V 30
- Marquart Joachim, II 242
- Marrené Władysław, II 429
- Marrené-Morzowska Waleria, II 429-430; IV 11; V 220, 284
- Marryat Frederick, I 131
- Mars A., V 192
- Marsollier des Vivetières Benoît Joseph, I 86
- Marszałkowski F., II 90
- Marszycka Paulina zob. Sobieszczęńska Paulina
- Martainville A.L.D., V 225
- Martel A., III 384
- Martialis Marcus Valerius, I 205; II 74; III 61; IV 13
- Martin Eduard, II 106; IV 10
- Martins Joaquim Oliveira, III 48
- Martuszevska Anna, III 370
- Martynow L., II 140-141
- Martynowicz E., III 185
- Marucelli, IV 50
- Marunowska Marianna Franciszka zob. Pierożyńska Marianna Franciszka
- Marwicki Edward, V 144
- Marya zob. Zapolska Gabriela
- Maryan zob. Gawalewicz Marian
- Marycjusz Maciej, II 430
- Marycjusz Szymon (właśc. Szymon Kociolek; błędnie: Marycki; inne formy nazwiska: Simon Maricius Pilznensis; Szymon Pilźnianin; Szymon z Pilźna; pseud. Chlebobdziejski; Czystochlebski), II 430-431; III 374; V 284
- Marycjuszowa Anna z Konojackich, II 431
- Marycjuszowa Anna z Tenków, II 431
- Marycjuszowa Sybilla ze Szczepańskich, II 431
- Marycki Szymon zob. Marycjusz Szymon
- Marylski Antoni, II 370
- Maryna Mniszchówna, carowa ros., I 209, 373; III 240; IV 196
- Marynowska Marianna zob. Nabelakowa Marianna
- Marzeński zob. Wołowski Michał
- Masaryk Tomasz, III 110
- Mascaron Jules, III 289
- Maskiewicz Bogusław Kazimierz, II 432
- Maskiewicz Jan Semenowicz, II 431
- Maskiewicz (Maszkiewicz) Samuel, II 431-432; V 284
- Maskiewiczowa z Owsianych, matka Samuela, II 431
- Maskoff Józef zob. Zapolska Gabriela
- Maskowscy, rodzina, IV 166
- Masław, II 265
- Maspero Gaston, III 274
- Massalska Katarzyna z Korbutów, II 432-433
- Massalska z Owsianów, żona Onufrego, II 433
- Massalski Edward Tomasz, II 432-433
- Massalski Ignacy, II 71, 96, 427; III 273; V 96
- Massalski Józef, II 432, 433
- Massalski Michał Józef, I 60
- Massalski Onufry, II 432-433
- Massillon Jean Baptiste, III 289
- Masson Joseph, V 171
- Masson M zob. Gaudichot A.M.B.
- Maszka Paulina zob. Długoszowa Paulina
- Maszkiewicz Samuel zob. Maskiewicz Samuel
- Maszkiewiczówna Katarzyna zob. Darowska Katarzyna
- Maszkowski K., V 137
- Maszyński Piotr, II 181
- Maślanka Juliusz, I 156; II 16, 241, 421; III 27-28, 32
- Maślankowa B., II 421
- Matczyńska Karolina zob. Kamieńska Karolina
- Matecki Józef, V 106
- Matejko Jan, I 29; II 5, 85, 276, 348, 372; III 340, 372; IV 74, 145-146, 179, 195-196, 199, 240, 249; V 74-75, 93, 115, 133
- Matejkowa Teodora, IV 199
- Mateusz, biskup krakowski, II 66
- Mateusz Ewangelista, św., III 92
- Mateusz herbu Cholewa, dziejopis, II 321
- Mateusz z Krakowa (Matthaeus de Cracovia, Stadtschreiber), II 37, 433-434 (V 738); V 84, 86, 284
- Mathel Maciej, IV 128; V 311
- Mathisson F., I 149
- Matkowski Zygmunt, II 434-435; V 284
- Matlakowska Jadwiga z Plecińskich, II 435

M

- Matlakowska Julia z Zaborowskich, II 435
 Matlakowski Jan, II 435
 Matlakowski Władysław, II 435-436; V 74, 284
 Matthaues de Cracovia zob. Mateusz z Krakowa
 Mattheson Johann, III 65
 Matthias de Miechów zob. Maciej z Miechowa
 Mattizi A., I 84
 Matura Ryszard, V 157
 Matusевич Eugenijus, IV 103
 Matusiewicz Marcin zob. Matuszewic Marcin
 Matusiak M., I 355
 Matusiewicz Marcin zob. Matuszewic Marcin
 Matuszczak Bernadetta, IV 50
 Matuszek Gabriela, III 319, 321; V 301
 Matuszewic Jerzy Józef, II 436
 Matuszewic Marcin, II 205, 436-437
 Matuszewicowa Anna ze Szczytów primo voto Chelchowska, II 436
 Matuszewicowa Teresa z Kępskich (Kempskich), II 436
 Matuszewicz Marcin zob. Matuszewic Marcin
 Matuszewicz Tadeusz, I 182, 235; II 126, 436; III 280, 289; V 61, 96
 Matuszewiczowa Zdana, IV 117 (V 742)
 Matuszewska Eufemia z Liseickich, II 437
 Matuszewska Franciszka zob. Gomulicka Franciszka
 Matuszewska Helena z Beinów, II 437
 Matuszewska Przemysława, II 118
 Matuszewski A., II 243
 Matuszewski Ignacy, II 50, 437-438; III 167, 360; IV 101; V 284
 Matuszewski Ignacy, ojciec, II 437
 Matyás Karol, III 377
 Matylda, św., I 319
 Matysiak M., II 196
 Matysówna Helena zob. Dahlmanowa Helena
 Mauersberger Adam, III 28, 30; IV 93
 Maugham Somerset William, IV 65
 Maupassant Guy de, I 53; III 124-125, 219, 346, 409
 Maur. Eż. zob. Żeromski Stefan
 Maurer Józef, IV 93
 Maurer R., V 21
 Maurice-Descombes Joseph Charles François, I 242
 Du Maurier J., V 222
 Maurokordato Maria zob. Strutyńska Maria
 Maurus zob. Roizjusz Piotr
 Maurus, autor „Carmen Mauri”, I 139
 Maurycy Orański, książę, II 335
 Maver Giovanni, II 242; IV 37
 May J., I 166
 Mayenowa Maria Renata, I 127; II 140; III 97; III 352
 Mayer Johann Simon, I 85, I 411
 Mayer Szymon zob. Mayer Johann Simon
 Mayeul de Chaudon L., I 68
 Maykowski S., V 211
 Mayne-Reid Thomas zob. Reid Thomas Mayne
 Mazade Ch. de, I 195
 Mazan Bogdan, II 183; III 361; IV 46, 48-49, 52, 229
 Mazanek Janusz, II 265; IV 51
 Mazanowa Danuta, IV 48-50
 Mazanowska Aniela z Pstrokońskich, II 438
 Mazanowska Anna z Szymańskich, II 438
 Mazanowski Antoni, II 438-439
 Mazanowski Jan, II 438
 Mazanowski M., II 438
 Mazaraki Antonina zob. Dzieduszycka Antonina
 Mazepa Jan, I 99; III 170, 217, 345; IV 93
 Mazères E.J.E., I 238
 Mazur Halina zob. Synoradzki Michał
 Mazur Roman zob. Zmorski Roman
 Mazur z Plocka zob. Majorkiewicz Jan
 Mazur Ziemowit Jelita zob. Gorecki Antoni
 Mażuranić Ivan, II 177
 Mazurkiewicz K., I 397
 Mazurkiewicz M., III 350
 Mazurkiewicz R., V 48-49, 59
 Mazurkiewiczówna Karolina zob. Licińska Karolina
 Mazzini Giuseppe, III 20, 50; V 103
 Mazzola C., I 84
 Mączewski Przemysław, II 242
 Mączyńska Anna z Ciemińskich (Potworowskich), II 439
 Mączyńska Jadwiga z Waldowskich, II 439
 Mączyńska Maria zob. Kremerowa Maria
 Mączyński Albert, II 370
 Mączyński F., V 75
 Mączyński Jan (Leporinus; Leporsky; Macinius; Maczinsky), II 365, 366, 418, II 439-440; III 352; V 284
 Mączyński Józef, II 69
 Mączyński Piotr, II 439
 Mądzikowius Marfordus zob. Orzelski Stanisław
 Mądzikowius Martholdus zob. Orzelski Stanisław
 Mąkowski W., IV 77
 Mecherzyńska Helena z Żeromskich, II 440
 Mecherzyńska Józefa z Sokólskich, II 440
 Mecherzyński Karol, I 142, 188, 229-230, 358, 399; II 278; 440-441; III 84, 203, 310, 357; IV 232, 272; V 105
 Mecherzyński Mateusz, II 440
 Meciszewska Barbara z Fogtów, II 441
 Meciszewska Józefa z Szydłowskich, II 441
 Meciszewski Hilary, II 286, 441-442
 Meciszewski Kacper, II 441
 Medici Lorenzo zw. Il Magnifico, II 74
 Medicus zob. Moskorzewski Hieronim
 Mehmed Sadyk zob. Czajkowski Michał
 Mehoffer Józef, I 275; V 133, 137
 Meier Józef, I 235
 Meier-Graefe Julius, III 318
 Meierin Urszula zob. Gienger (Gänger) Ursula
 Meilhac Henri, I 146; V 178, 192
 Meisels Wojciech, II 102
 Meissel Konrad zob. Celtes Konrad
 Meissner Roman, IV 162
 Mejor Mieczysław, II 124, 370
 Melanchton Filip, I 213, 302, 376, 383, 393-394; II 283, 291, 379, 439; III 137, 188, 256-257; IV 21, 29, 117, 119, 270; V 24
 Melander O., II 87
 Melaniesz M., II 349
 Melcer Henryk, II 417
 Mélesville (właśc. Anne Honoré Joseph Duveyrier), I 163; II 249

- Melko Fortunat zob. Milkowski Zygmunt
 Meller Burchard, II 132
 Meller Jan, II 442
 Meller K., II 139, 366; IV 273
 Mellerowa Zofia z domu Vergi (pseud. Wiktor Burzan),
 I 307; II 262, **442-443**; IV 46
 z Melsztyna Spytka zob. Spytka z Melsztyna
 Menčik Ferdinand, V 80
 Mencwel Andrzej, I 122; V 242
 Mendelssohn-Bartholdy Felix, V 99
 Mendès Catulle, II 313; III 120, 125; V 192
 Mendog zob. Mindowe
 Mendychowska Magdalena zob. Morgenbesserowa Mag-
 dalena
 Menotti-Buia Anton, IV 46
 Mensenius P., I 392
 Menzer C.L., II 189
 Mercier Jérôme, II 240
 Mercier Louis Sébastien, I 84; IV 224; V 145
 Mercoeur Karolina zob. Kolbergowa Karolina
 Merczyng Henryk, I 127, 281
 Merezkowski Dymitr zob. Mierieżkowski Dmitrij S
 Merian Matthaeus, II 59-60
 Merici Aurelia, II 236
 Meriggi Bruno, IV 103
 Mérimée Prosper, II 397; III 306; V 161
 Merrill Ruth Earl, II 140
 Mervin le Roy A., IV 50
 Merzan I., II 195
 Merzbach Henryk (pseud. Agricola; Agrykola; Henricolo
 Salvator), **II 443-444**; V 98-99, **284**
 Merzbach Ludwik, II 323
 Merzbach Samuel Henryk, II 443
 Merzbach Zygmunt, II 443
 Merzbachowa Helena z Lesserów, II 443
 Merzbachowa Paulina z domu Le Hardy de Beaulieu, II 443
 Mesmer Franz Anton, I 40, II 307
 Messalina Valeria, cesarzowa rzymska, V 238
 Meštán A., II 141
 Mézáros István, III 363
 Metastasio Pietro (właśc. P. Trapassi), II 131, 201, 392;
 IV 80, 142, 143, 252; V 164-166
 Metelicka Felicja z Milków, II 444
 Metelicka Marianna z Metelickich, II 444
 Metelicka Marianna zob. Metelicka Marianna
 Metelicki Michał Koroway, **II 444**
 Metelicki Paweł Koroway, II 444
 Metelicki Władysław Koroway, II 444
 Meternicka Eugenia Korwin zob. Kamocka Eugenia
 Metody, św., I 112; III 359; IV 31
 Metternich Klemens Lothar von, III 76; V 45-46
 Metzger F., V 231-232
 Metzger K., V 231-232
 Meursius J., I 229; II 158, 393
 Mewes Ad., IV 10
 Meyer S., II 278
 Meyerbeer Giacomo (właśc. Jakob Liebmann Meyer Beer),
 I 146, 244
 Méyet Leopold, I 408; II 221, 429, **444-445**; IV 69, 101,
 103; V **284**, 731
 Méyet Ludwik, II 444
 Méyetowa Paulina z Kursberskich, II 444
 Méyetowa Seweryna z Kaftalów, II 444
 Meyrink G., II 313
 Meyszowicz Walerian, I 328
 Meyzner Józef, IV 95
 Meyzner Karol, I 223
 Męciński Wojciech, I 254
 Mędlicka Katarzyna zob. Staszycowa Katarzyna
 Mężyk Stanisław, I 281
 Mężyński Kazimierz, III 96
 Mianowska Stefania, IV 66
 Mianowski Józef, II 445
 Miarka Antoni, III 9
 Miarka Emilia z Zanibałów, III 9
 Miarka Karol (pseud. Redaktor Katolika), I 209; II 264,
 352; **III 9-10**; IV 274; V **284**
 Miarka Karol, syn, III 9
 Miarka Karolina z Borówków, III 9
 Miaskowska Elżbieta zob. Oraczewska Elżbieta
 Miaskowska Zofia z Kęblanów, III 10
 Miaskowska Zofia ze Szczodrowskich, III 10
 Miaskowski Baltazar, III 10
 Miaskowski Jan, III 10
 Miaskowski Józef Bożca, V 104
 Miaskowski Kasper, I 175, 333, 399; **III 10-11**, 399; IV 45;
 V 59, **284**
 Miaskowski Stanisław, III 10
 Miazgowski B., III 363
 Miączynscy, rodzina, III 399
 Mican S., II 332
 Micer W., III 344
 Michael A.M., II 241
 Michael M., V 249
 Michałak H., IV 197
 Michałak J., V 17
 Michałik Bożena, I 183; III 183, 261, 273, 280, 315
 Michalscy, rodzina, I 351; IV 86
 Michalska Lucyna, IV 48-49
 Michalski C., V 186
 Michalski Hieronim, IV 52, 175
 Michalski Jan, I 292; II 253; III 267; IV 91, 94, 96; V 144
 Michalski Jerzy, I 393
 Michalski Konstanty, II 320
 Michalski M., V 173
 Michalski R. zob. Massalski Edward Tomasz
 Michalski Stanisław, IV 229
 Michalski Stanisław Franciszek, III 67
 Michał, gospodar, V 224
 Michał, wielki książę ros., V 188
 Michał I Apafi, książę siedmiogrodzki, I 371
 Michał Anioł zob. Buonarroti Michelangelo
 Michał Gliński, książę, III 128
 Michał Korybut Wiśniowiecki, król pol., I 99, 244, 298;
 II 156, 267; III 85, 98, 164, 225, 263, 332; V 32
 Michał Twerski, książę, IV 98
 Michał z Bystrzykowa, V 48
 Michałowicz Jan, III 216
 Michałowska Konstancja zob. Śniadecka Konstancja
 Michałowska (Kruszewska) Teresa, II 20; III 83-84, 113, 179

- Michałowski Aleksander, IV 223
 Michałowski Bartłomiej, III 406
 Michałowski H., II 417
 Michałowski Henryk, IV 195
 Michałowski Zygmunt, I 23
 Michaud d'Humiac L., V 19
 Michaud J.F., II 93
 Michaux Aleksander (pseud. Miron), **III 11-12; V 285**
 Michaux Marcin, III 11
 Michaux N., II 313
 Michaux Petronela z Jezierskich, III 11
 Michel M., I 229
 Michelet Jules, I 339; II 121, 343; III 19, 47; IV 114
 Michelet Karl Ludwig, I 175
 Michna J., V 211
 Michniewski Antoni Tadeusz (pseud. Szczyrzecki), **III 12, 258**
 Micińska A., III 111; V 75
 Micińska Maria z Dobrowolskich, III 13
 Micińska Wanda z Pruskich, III 13
 Miciński Rudolf, III 13
 Miciński Tadeusz (pseud. Tadeusz M.), I 361-362; II 45, 374, 404; **III 13-16, 110, 208; V 211, 285**
 Mickiewicz Adam, I 22, 24, 38-39, 46-47, 60, 76, 111, 119-120, 129, 140, 146, 149, 151-152, 158-161, 163-165, 176, 180-181, 186, 202-203, 205, 238, 247-248, 257, 264-265, 272, 274, 276, 290, 295, 310, 313, 330, 339, 344, 349, 353-354, 361-362, 387-389, 396, 406-408; II 11, 16, 30-32, 41, 47-48, 57-58, 60, 64, 68-69, 73, 98, 101, 103, 105, 108, 119-121, 123, 135, 167, 178, 180-182, 192, 199-200, 213, 228-230, 233, 235, 250-251, 253, 286, 303, 308, 320-321, 324, 327-328, 343, 346-347, 375, 378, 387, 391-392, 394, 400, 405, 416, 420, 423, 434, 438, 445; **III 16-46, 47-51, 54, 69, 74, 77-79, 93, 98-99, 103, 110, 112, 120-121, 123, 127, 139, 142, 146, 162, 168-170, 172-176, 187, 201, 210-212, 217, 234, 248, 251, 255, 264, 266, 278, 286, 305-306, 309, 329, 331, 335, 343-345, 358-359, 381, 383, 390-391, 397, 400, 403, 405; IV 20, 27, 31, 35, 43, 51, 63-64, 86-88, 94, 99, 111, 114, 126-127, 145, 147, 174, 193, 200, 223, 229, 234-235, 240, 245-246, 253-254, 257-260, 263-264, 275, 291; V 9-10, 27, 44-45, 52, 61, 71, 74, 77-79, 89-90, 93, 100-101, 103-104, 108, 111-112, 115-116, 131, 133-135, 157-160, 170-171, 184-185, 194, 196, 199, 245, 285-288**
 Mickiewicz Aleksander, III 19, 47; V 248
 Mickiewicz Franciszek, I 248; III 18
 Mickiewicz Jan, III 19
 Mickiewicz Józef, III 19
 Mickiewicz Mikołaj, III 16
 Mickiewicz Władysław, I 134, 247-248; II 69, 183, 198, 254, 303, 328-329; III 19, 27-31, 33, 35, **III 46-49, 220, 394; IV 88, 94, 254; V 79, 104, 116, V 288**
 Mickiewiczowa Barbara z Majewskich, III 16
 Mickiewiczowa Celina z Szymanowskich, II 327; III 19, 21, 30, 36, 46, 78, 297
 Mickiewiczowa Maria Katarzyna z Malewskich, II 183; III 46
 Mickiewiczówna Helena, II 329; III 19
 Mickiewiczówna Maria, II 392; III 19; V 286
 Mielcer Wawrzyniec zob. Mitzler de Kolof Wawrzyniec (Lorenz)
 z Miechowa Maciej zob. Maciej z Miechowa
 Miechowita Maciej zob. Maciej z Miechowa
 Miecz. R. zob. Romanowski Mieczysław
 Mieczkowski Jan, V 248
 Miecznikowski Kazimierz, I 243
 Mieczysław II zob. Mieszko II
 Mieczysław R. zob. Romanowski Mieczysław
 Mieczysławska Makryna, II 47; III 20; IV 99
 Miedwiedew W., III 34
 Mielczarski C., V 244
 Mielecka Katarzyna zob. Ostrorogowa Katarzyna
 Mielecki Augustyn zob. Rotundus Augustyn
 Mielecki Mikołaj, II 318; III 222
 Mielesius zob. Rotundus Augustyn
 Mielleski Augustyn zob. Rotundus Augustyn
 Mielęcki Edmund, V 33
 Mielicki Augustyn zob. Rotundus Augustyn
 Miellickowski Stefan Szczęsny Bohdan zob. Krasieński Zygmunt
 Mielowski S.Fl. zob. Zabierowski Stanisław
 Mielżyńscy, rodzina, II 84; III 266
 Mielżyńska Wirydianna zob. Raczyńska Wirydianna
 Mielżyńska Wirydianna, III 331
 Mielżyński Maciej, I 139; III 98
 Mielżyński Seweryn, II 83-85; III 342; IV 42
 Mielżyński Stanisław, I 349
 Mien Juliusz, I 22; IV 91, 103
 Mier Józef, III 49
 Mier (Mir) Wojciech (Albert), **III 49-50, 280, 287, 290; IV 257-258, 288; V 36**
 Mierieżkowski Dmitrij S., I 353; II 174; V 222
 Mierosławska Adelajda z domu Notté de Vaupleux, III 50
 Mierosławski Kasper, III 50
 Mierosławski Ludwik (pseud. Notté de Vaupleux; Szuja), II 119, 290, 347, 402; III 47, **50-51, 56, 70, 118-119; IV 195; V 51, 93**
 Mieroszewicz Jan zob. Gąsiorowski Wacław
 Mieroszewska Felicja zob. Wężykowa Felicja
 Mieroszewski Jacek, IV 122
 Mieroszewski Jan, V 229
 Mieroszewski Józef, III 73
 Mieroszewski Stanisław, I 188; II 62
 Mierowa Anastazja z Bohuszów primo voto Tarnowska, III 49
 Mierowa Karolina z Weisenwolfów, III 49
 Mierówna Maria zob. Fredrowa Maria
 Mierucka Tekla zob. Linowska Tekla
 Mierz Edma zob. Ostrowska Bronisława
 Mierz-Brzezicka Bogusława z Palickich, III 208
 Mierz-Brzezicka Bronisława zob. Ostrowska Bronisława
 Mierz-Brzezicki Bronisław, III 208
 Mierzejewska J., III 185
 Mierzeńska Anna zob. Kollątajowa Anna
 Mierzeński Jan, III 90
 Mierzyńska Anna zob. Kollątajowa Anna
 Mierzyński A., II 124
 Mieszko I, książę pol., II 265; III 332
 Mieszko II Lambert, król pol., I 46, 328; III 367

- Mieszko III Stary, książę wielkopolski, II 208
 Miethke Jürgen, II 434
 Miękina L., II 298
 Mignoni Ubaldo, I 88; III 161
 Mignonitidus T., V 164
 Mígula J.R., II 243
 Mihailović K., III 220
 Mikicińska Teodora zob. Wiśniowska Teodora
 Mikiewiczówna Stanisława zob. Niemojewska Stanisława
 Miklaszewska Paulina zob. Galecka Paulina
 Miklosich Franz, V 180
 Mikołaj, ojciec Jana z Koszyczek, II 18
 Mikołaj I, cesarz ros., I 160, 195, 301; II 231, 249-250, 354; III 64, 138, 201, 343, 358; IV 24, 254, 289; V 101, 105
 Mikołaj II, cesarz ros., III 299
 Mikołaj S., I 319
 Mikołaj z Krakowskiego, II 297
 Mikołaj z Mirzyńca, IV 77
 Mikołaj z Radomia, I 178-179
 Mikołaj z Wilkowiecka (Wilkowiecki; Wilkowiczko; Nicolaus Wilkowiecko; Feliks Wilkowiczki), I 208, 228; **III 52-53**; V 61, **288**
 Mikołajczykówna Anna zob. Tetmajerowa Anna
 Mikołajczykówna Jadwiga zob. Rydlowa Jadwiga
 Mikołajewska Anna, III 53
 Mikołajewska M., V 209
 Mikołajewski Daniel (pseud. Joannes Krzuski), **III 53-54**; IV 277-278; **V 288**
 Mikołajewski Jan, III 53
 Mikołajtis Józef, V 33, 220
 Mikorska Izabela zob. Dmochowska Izabela
 Mikorska Ludmiła zob. Jeske-Choińska Ludmiła
 Mikosza J., II 354
 Mikoś Michael (Michał) J., III 33; V 309
 Mikowicz Iwan, I 75
 Mikowiczowa Anna, I 75
 Mikros zob. Przeclawski Józef Emanuel
 Mikuli Karol, V 10
 Mikulicz-Radecka Wiktoria zob. Koźmianowa Wiktoria
 Mikulska Jadwiga, I 23
 Mikulski Antoni Jan, I 23; III 235
 Mikulski J., IV 46
 Mikulski L., IV 228
 Mikulski Tadeusz, I 89, 137, 144-145, 184; II 93, 103, 130-131, 206, 242, 246; III 27-28, 115; IV 72, 229; V 145
 Mikułowska Paulina, III 344
 Milanowska Marianna zob. Rakowiecka Marianna
 Milczyńska Salomea zob. Majorkiewiczowa Salomea
 Milewska Anastazja zob. Sarbiewska Anastazja
 Milewska Anna zob. Bardzińska Anna
 Milewska B., II 124
 Milewska Wiktoria zob. Leszczyńska Wiktoria
 Milewski Augustyn zob. Rotundus Augustyn
 Milichtaller, III 223
 Milikowski Jan, II 282, 416
 Millotti P., I 84
 Mill John Stuart, I 259
 Miller J., IV 149
 Miller Jan Nepomucen, I 292; IV 99, 102
 Miller Johann Martin, IV 154
 Millöcker Karl, III 341
 Mills Clark, III 33
 Milon de Lavalie, II 218
 Milska Anna, III 195
 Milton John, I 95, 236; III 315
 Miluška J., V 256
 Milaszewska Joanna, II 268
 Milaszewski Adam, I 245; II 268; III 340
 Milkowska Antonina zob. Gawrońska Antonina
 Milkowska Balbina z Brudzewskich, III 54
 Milkowska Zofia z Wróblewskich, III 54
 Milkowski J., II 261
 Milkowski Jan, II 437
 Milkowski Józef, ojciec Zygmunta, III 54
 Milkowski Józef, syn Zygmunta, III 57
 Milkowski Tomasz, III 300; IV 52; V 135, 208, 212
 Milkowski Zygmunt (pseud. Teodor Tomasz Jeź; Fortunat Melko), I 120, 396; II 11-12, 86, 219, 260, 321, 329; **III 54-58**, 194, 218, 234, 344, 358; IV 112, 229; V 27, 104, 185, 206, **288**
 Milkówna Felicja zob. Metelicka Felicja
 Milobędzki A., III 179
 Miłosz Czesław, II 140; IV 90; V 14, 285
 Miłosz Oscar Vladislas de Lubicz, III 209
 Mimer Franciszek zob. Mymer Franciszek
 Minasiewicz Florian, IV 144
 Minasiewicz Józef Epifani zob. Minasowicz Józef Epifani
 Minasowicz Augustyn, III 58
 Minasowicz Ignacy Piotr, III 60
 Minasowicz Jan Klemens, III 141
 Minasowicz Józef Dionizy, I 285; II 186; **III 58-59**; V 171
 Minasowicz (Minasiewicz) Józef Epifani (pseud. Author Speciminis Musae Latinae), I 198; II 10, 17, 41-42, 186; III 58, **59-63**, 66, 99, 116; IV 82, 210; V 36, 165-166, **288**
 Minasowicz Mikołaj, III 59
 Minasowicz T., II 172
 Minasowiczowa Agnieszka z Dulskich, III 58
 Minasowiczowa Anna, III 59
 Minasowiczowa Ludwika z Anthoninów, III 58
 Mincer Wiesław, III 153; V 69
 Minchejmer Adam zob. Münchheimer Adam
 Mindowe (Mendog), król litew., IV 85, 88, 90
 Ming, dynastia, I 97
 Miniewska Helena, III 63
 Miniewska Karolina Amelia z Lesslów, III 63
 Miniewski Józef, III 63
 Miniewski Władysław (pseud. Władysław M.), **III 63-64**
 Miniszewska Izabela z Przepańkowskich, III 64
 Miniszewski Bogumil, III 64
 Miniszewski Józef Aleksander (pseud. Achilles Kacenbergovius; Aleksander J.; Józef Cześnikiewicz; Oleś; J.Z. Sójkowski; Józef Aleksander Starża; Jack Mac Tretful), **III 64-65**; V 251
 Minkin Aleg, III 152
 Minkowska A., V 220
 Miński Stanisław, V 179
 Miodońska-Brookes Ewa, I 364; V 135-136
 Miodoński Adam Stefan, II 74-75
 Miodyński A., I 385

- Mir Wojciech zob. Mier Wojciech
 Mirabeau Honoré Gabriel de, III 278
 Miracour Louise Ballaire Lorraine de zob. Chamcowa Louise
 Miram Józefa, I 287
 Mirandola Franciszek zob. Pik-Mirandola Franciszek
 Mirbeau Octave, I 167; II 38; III 209, 249; V 112, 245
 Mireccy, rodzina, IV 188
 Mirecka Maria zob. Szeliga Maria
 Mirecki Franciszek, I 291, 350; II 130; III 129
 Mirga A., V 246
 Miriam zob. Przesmycki Zenon
 Mirkowicz A., I 285
 Mirobullius Tassalinus zob. Lubomirski Stanisław Herakliusz
 Miron zob. Michaux Aleksander
 Mirosławska Georgina zob. Bykowska Georgina
 Mirski J., II 209
 Mirucka Tekla zob. Linowska Tekla
 Mirys Sylwester, V 35
 z Mirzyńca Dawid zob. Dawid z Mirzyńca
 z Mirzyńca Mikołaj zob. Mikołaj z Mirzyńca
 Misiewiczówna Zofia zob. Grudzińska Zofia
 Misiowska Marianna zob. Kochowska Marianna
 Mistral Frédéric, IV 274
 Mistrz Papiernik Krzeszowicki zob. Władysławiusz Adam
 Miszewska Zofia zob. Jezierska Zofia
 Miśkowiak Jan, IV 124
 Mitarski W., II 309
 Mitchel J., V 112
 Mitraszewska Leokadia zob. Schmittowa Leokadia
 Mitraszewska Paulina zob. Kondratowiczowa Paulina
 Mitterhuberówna Katarzyna zob. Tycowa Katarzyna
 Mitulski Franciszek, II 111
 Mitzler de Kolof Johann Georg, III 65
 Mitzler de Kolof (Miclér, Mizler, Mützler, Müzler) Wawrzyniec (Lorenz), II 9, 29, 88, 401; III 12, 59-60, 62, 65-67, 178, 258, 336, 392, 410; IV 21, 138; V 288
 Mitzlerowa Anna Barbara Dorota z Bezinów, III 66
 Mitzlerówna Maria Teresa, III 66
 Mitzner Zbigniew, I 30, 69, 350, 381, 401; II 213, 262-263, 265-266, 310-311, 390; III 185, 398; V 30, 48, 151, 154
 Mizia Tadeusz, III 260
 Mizler Wawrzyniec zob. Mitzler de Kolof Wawrzyniec (Lorenz)
 Mleczek Kazimierz, III 67
 Mleczek Stanisław, III 67
 Mleczkowa Wilhelmina z Wierusz-Kowalskich, III 67
 Młochowska Józefa zob. Wolska Józefa
 Młoda Polka zob. Tańska (Hoffmanowa) Klementyna
 Młoda Polka zob. Wojnarowska Karolina
 Młodniccy, rodzina, V 11, 94
 Młodnicka Maryla zob. Wolska Maryla
 Młodnicka Wanda z domu Monné, III 33; V 93-94
 Młodnicki A., III 22
 Młodnicki Karol, V 93
 Młodożeniec Stanisław, II 417
 Młodziejowski Andrzej Stanisław, I 15, 65, 77, 207, 289; II 95, 118, 214-215, 406; III 258; V 42, 129, 144
 Młodziejowski Jacek, I 174; V 182
 Młokosiewiczówna Anna zob. Potocka Anna
 Młynarski Emil, IV 50
 Młynarski Wojciech, I 85
 Młynarz K., V 182
 Mniński Patrycy, II 370
 Mniszchowa Katarzyna, II 384
 Mniszchowa Urszula z Zamoyskich, II 342; III 62
 Mniszchowie, rodzina, II 359, 384, 436; V 43, 202
 Mniszchówna Józefina zob. Potocka Józefina
 Mniszchówna Maria zob. Pinińska Maria
 Mniszchówna Maryna zob. Maryna Mniszchówna
 Mniszech Jan Karol, V 69
 Mniszech Jerzy, II 17, 436
 Mniszech Józef, II 384; V 69
 Mniszech Michał Wandalin, II 342, 384; III 244; V 42
 Mniszek Helena, III 67-68; V 288-289
 Mniszek-Tchorzniccy, rodzina, III 68
 Mniszek-Tchorzniccki Michał, III 67
 Mniszkowa Maria z Peżarskich, III 67
 Mniszkowie, rodzina, II 206
 Mocarska-Tycowa Zofia, I 23
 Mocarski Zygmunt, I 221
 Mochnacka Maria z Pągowskich, III 68
 Mochnacki Bazyl, III 68
 Mochnacki Kamil, III 69-70
 Mochnacki Maurycy, I 103, 238, 369, 387; II 272, 322-323, 394, 423; III 51, 68-71, 103, 187, 209-210, 264, 381; IV 291; V 45, 77, 158, 226, 289
 Mockel A., V 181
 Mocyk Agnieszka, V 208
 Modelska-Strzelecka Bożena, I 229
 Modelski T., II 369
 Modliszewski Mikołaj Dunin, III 308
 Modrzejewska Helena, I 26, 29, 148; IV 45, 229; V 74
 Modrzejewski Józef, III 282
 Modrzewski Andrzej, podskarbi wielki koronny, I 169
 Modrzewski Andrzej Frycz zob. Frycz Modrzewski Andrzej
 Modzelewski Józef, II 303
 z Moerbeke Wilhelm zob. Wilhelm z Moerbeke
 Moers Julian z Poradowa zob. Bośniacka Elżbieta
 Moersowie, ród, I 97
 Mogilnicki Jan zob. Mohylnicki Iwan
 z Mogiły Grześ zob. Starkel Juliusz
 Mohort Julian zob. Ochorowicz Julian
 Mohort Karol zob. Synoradzki Michał
 Mohrenheim Paweł, I 268
 Mohylanka Ileana zob. Kostynowa Ileana
 Mohylnicki Iwan, III 103
 Mohyla Jon, II 219
 Mojecki P., I 229
 Mokry Otokar, IV 102
 Mokronowski Andrzej, III 288; IV 81-82
 Mokronowski Stanisław, II 232; IV 81
 Mokronowski, IV 44
 Molière (właśc. Jean Baptiste Poquelin), I 41, 61, 84, 88, 95-96, 168, 239; II 82, 224-225, 360; III 52, 63, 119, 201, 212, 275, 337, 398; IV 20, 206; V 15, 76-77, 144, 162, 192, 204
 Molik Witold, III 94
 Moline Pierre Louis, V 145
 Molińska Aniela z Czekajskich, V 109
 Molińska Julia zob. Woykowska Julia

- Moliński Józef, V 110
 Moliński Wiktor, V 109
 Moliwda zob. Kossakowski Antoni
 Moll Ignacy, II 425
 Möller C., II 284
 Möller Karol, V 37
 Moller Renner, V 23
 Möllerówna Katarzyna zob. Lengnichowa Katarzyna
 Molnár Ferenc, I 349
 Molo Karolina de zob. Olizarowa Karolina
 Molska Franciszka z Osińskich, III 72
 Molska Małgorzata z Rogozińskich, III 72
 Molska Nepomucena z Bartoszewskich, III 71
 Molski Ksawery, III 71
 Molski Marcin (pseud. Dawny Podkomendny; Obywatel powiatu kościańskiego), **III 71-73; V 289**
 Molski Mateusz, III 71
 Monet, ksiądz, I 197
 Moneta Franciscus, IV 140
 Monika, św., I 220
 Moniuszko Stanisław, I 81, 145, 185, 202, 279, 285, 291; II 5, 14, 175-177, 179, 200, 210, 219, 222, 261, 314; III 12, 22, 24, 31, 172-173, 305; IV 19, 174, 194, 205; V 25-26, 77-78, 98, 111, 150, 159, 190, 204
 Monlaur Marie Reynes zob. Reynes-Monlaur Marie
 Monné Wanda zob. Młodnicka Wanda
 Monokl zob. Rossowski Stanisław
 Monsigny Pierre Alexandre, V 145
 Montaigne Michel de, II 309; III 357
 Montalembert Charles Forbes de Tryon, I 276; II 229-230, 251, 253; III 18, 27, 47; IV 236
 Montalt, kardynał, II 88
 Montano Zofia zob. Rotundusowa-Mielecka Zofia
 Montanus Jakub, III 384
 Montesquieu Charles Louis de Secondat (Monteskiusz), I 191-192; IV 112, 204; V 36, 69
 Montgomery Bird Robert, I 19; V 237
 Montolieu P.I., I 240
 Montus, IV 13
 Montusiewicz R., I 374; II 124; III 299; IV 272
 Monvel J.M. Boutet de, I 86
 Moore Edward, I 35
 Moore-Coleman Marion, II 241-242
 Moraczewska Bibiana, I 221; **III 73-74**; IV 87; V 218
 Moraczewska Józefa z Kierskich, III 73-74
 Moraczewski I., II 93, V 129
 Moraczewski Jędrzej, I 221; II 323, 346-347; III 51, 73, **74-75**, 332; IV 87; V 218, **289**
 Moraczewski Tomasz, III 73-74
 Moraru T., V 213
 Moraw P., V 230
 Morawiecki S., I 315; IV 235
 Morawiński Jan, II 407
 Morawska Aniela z Wierzchowskich, III 75
 Morawska Helena z Wężyków primo voto Badeni, III 77
 Morawska J., II 194; III 301
 Morawska Józefina z Łempickich, III 77
 Morawska K., II 236
 Morawska Maria z Chłapowskich, III 77
 Morawska Marianna z Siemaszków, III 78
 Morawska Teresa z Podczaskich, III 79
 Morawska z domu Berry de St. Vincent primo voto Malet, żona Teodora, III 80
 Morawska Zofia ze Szczanieckich, III 75
 Morawska Zuzanna, III 208
 Morawski Antoni, II 118
 Morawski Apolinary, III 78
 Morawski Czesław, II 75
 Morawski Dominik, II 81
 Morawski Franciszek Dzierzycraj, I 258, 300, 354; II 42, 207, 228, 232, 425; **III 75-77**; V 149, **289**
 Morawski Jan, III 75
 Morawski Jerzy, I 178, 312
 Morawski Józef, II 336
 Morawski Kajetan Piotr, III 77
 Morawski Kazimierz Dzierzycraj, I 179, 205, 364; II 292, 381; **III 77-78**, 276, 375; IV 43, 144; **V 289**
 Morawski Kazimierz Marian, III 77
 Morawski Michał, III 79
 Morawski Stanisław, **III 78-79; V 289**
 Morawski Teodor (pseud. Un Polonais), II 112; **III 79-80**
 Morawski Wincenty, V 80
 Morawski Wojciech, III 75, 363
 Mordazówna Antonina zob. Jankowska Antonina
 More Thomas (Morus), I 144, 213; II 41, 200, 235-236; III 30-31, 170, 174, 211, 217-218, 247, 400
 Moreas Jean, I 125
 Moreau E., IV 50
 Moreau Jean Victor, I 337
 Morellet André, II 55 (V 734)
 Morelli F., II 88; V 169
 Morelowski Hipolit, III 80
 Morelowski Jan, III 80
 Morelowski Józef, **III 80-81; V 289**
 Moreto Agustin, III 243
 Moretus Balthasar, IV 14
 Morgenbesser Aleksander, **III 81-82**
 Morgenbesser Stanisław, III 81
 Morgenbesserowa Katarzyna z Ogonowskich, III 81
 Morgenbesserowa Magdalena z Mendychowskich, III 81
 Mori Janina zob. Rembowska Janina
 Morier James Justynian, IV 35
 Morino Franciszek, II 85
 Mornay Philippe de, książę du Plessis-Marly, V 92
 Moroniewicz S., II 124
 Morosz Julian zob. Gładkowska Celina
 Morozewicz K., V 78
 Mörs Julian z Poradowa zob. Bośniacka Elżbieta
 Morska Anna z Siemianowskich, III 82
 Morska Antonina zob. Chołoniewska Antonina
 Morska Józefa zob. Ostrowska Józefa
 Morska Łucja z domu Vallabrigue primo voto Ginguené, secundo voto Paerts, III 82
 Morski Aleksander, II 61
 Morski Antoni, III 82
 Morski Onufry, III 82
 Morski Tadeusz, II 282; **III 82-83**, 407; IV 281, **289**
 Morstin Ludwik Hieronim, II 103, 202, 332; III 111
 Morstin Zbigniew zob. Morsztyn Zbigniew
 Morstinus Zbigneus zob. Morsztyn Zbigniew

- Morstyn Zbigniew zob. Morsztyn Zbigniew
- Morsztyn Andrzej, ojciec Jana Andrzeja, III 85
- Morsztyn Florian, III 83
- Morsztyn Hieronim (Jarosz), **III 83-85**; IV 190-191; **V 289**
- Morsztyn Jakub Władysław, III 88
- Morsztyn Jan Andrzej (pseud. Stefan Wydźga; hrabia Châteauvillain), I 14, 393; II 370; **III 85-88**, 89, 105, 201, 215, 275; IV 13, 190, 225, 256; **V 289-290**
- Morsztyn Jan, III 88
- Morsztyn Jerzy, III 89
- Morsztyn Krzysztof, IV 116
- Morsztyn Stanisław, III 86, **88-89**, 215; **V 290**
- Morsztyn Tobiasz, III 215
- Morsztyn (Morstin, Morstyn, Morztyn) Zbigniew (Zbigneus Morstinus), III 85-86, 88-89, **90**, 324-325; IV 256; **V 290**
- Morsztynowa Agnieszka z Arciszewskich, III 88
- Morsztynowa Helena, II 436
- Morsztynowa Jadwiga z Pobiedzińskich, III 85
- Morsztynowa Katarzyna z domu Gordon de Huntly, III 85
- Morsztynowa Katarzyna ze Stanów, III 89
- Morsztynowa Konstancja z Oborskich, III 88
- Morsztynowa z Wielopolskich, II 377
- Morsztynowa Zofia z Czapliców, III 89
- Morsztynowa Zofia, żona Hieronima, III 83
- Morsztynowa Zuzanna z Łaskich, III 83
- Morsztynowie, rodzina, II 62
- Morsztynówna Elżbieta zob. Socynowa Elżbieta z Morsztynów
- Morsztynówna Katarzyna zob. Potocka Katarzyna
- Morsztynówna Teofila zob. Rejowa Teofila
- Morsztynówna Urszula zob. Dembińska Urszula
- Mortkowicz-Olczakowa Hanna, III 209; V 209
- Morykoni, rodzina, I 393
- Morzowska Antonina, II 121
- Morzowski Michał, II 429; III 140
- Morzyn Zbigniew zob. Morsztyn Zbigniew
- Morzycka Faustyna, II 265; III 55, 195, 301
- Morż M., III 308
- Mosbach August, II 156; III 203; V 110
- Mosbach J.D., II 156
- Moscheles Ignacy, IV 241
- Moschówna Kazimiera zob. Aspiowa Kazimiera
- Moscorovius zob. Moskorzewski Hieronim
- Mosdorf Jan, II 23, 203; IV 162; V 32
- Mosellanus Petrus, I 393, 394
- Mosen Julius, II 83
- Moser Gustaw, I 211
- Mosingwiczówna Maria zob. Szancerowa Maria
- Moskal J., III 227
- Moskorzewska Anna z Pawłowskich primo voto Piecowa, III 91
- Moskorzewska Dorota z Kmitów, III 91
- Moskorzewska Ludwika zob. Szaniawska Ludwika
- Moskorzewska Regina z Dudyczów, III 91
- Moskorzewski Hieronim (Moscorovius, Jarosz Moskorzowski; pseud. Eusebius; Medicus; Nobilis; Subditus Fidelis), **III 90-92**; IV 73
- Moskorzewski Stanisław, III 90
- Moskorzowski Jarosz zob. Moskorzewski Hieronim
- Mossakowska Anna zob. Koźmianowa Anna
- Mossakowska Marianna zob. Koźmianowa Marianna
- Mostnik (Brückmann) Jan, III 92
- Mostnik (Brückmann, Brueggemann, Pontanus) Michał, II 277; **III 92**, 96; **V 290**
- Mostnik Michał, syn, III 92
- Mostnik Tomasz, III 92
- Mostnikowa (Brückmannowa) Elżbieta z Wurstów, III 92
- Mostnikowa Anna z Farschbotterów, III 92
- Mostnikowa Katarzyna z Klawetaschów, III 92
- Mostowscy, rodzina, II 357
- Mostowska Anna z Radziwiłłów primo voto Przedzięcka, **III 92-93**; **V 290**
- Mostowska Zofia zob. Grądzka Zofia
- Mostowski Paweł, I 190; IV 256
- Mostowski Tadeusz, I 89, 136, 166, 241, 321, 395; II 85, 231, 238, 356-358; III 92-93, 116, 126, 128, 189; IV 204; V 22, 36, 197
- Mostowski Tadeusz Antoni, III 189
- Moszczeński M., II 331
- Moszczeński Stanisław Nałęcz, IV 267
- Moszyńska Joanna, II 433
- Moszyński August, I 83, 255
- Moszyński Fryderyk, I 102
- Moszyński Jerzy, V 185
- Moszyński Józef, III 31
- Moszyński Piotr, I 389; III 24-25, 36, 217
- Mościcki Henryk, I 198, 248, 293; II 40, 164, 211, 322, 432; III 79, 83, 233, 330, 400, 406; IV 196; V 124, 171, 305
- Mościcki Ignacy, III 398
- Mościcki M., V 171
- Motty Apolonia z Herwigów, III 93
- Motty Jan, III 93
- Motty Marceli (pseud. Wojtuś), I 139; **III 93-94**; **V 290**
- Motty Walentyna zob. Cegielska Walentyna
- Motty Waleria z Bukowieckich, III 94
- Motty Władysław, IV 42
- Motykówna Maria zob. Kurasiowa Maria
- Mounet-Sully (właśc. Jean Sully Mounet), I 144
- Mowiński Michał zob. Krasicki Ignacy
- Mozart Wolfgang Amadeus, I 103; III 26
- Mrongowiusz (Mrongovius) Bartłomiej, III 94
- Mrongowiusz (Mrongovius) Krzysztof Celestyn, I 198; **III 94-97**, 315; **V 290-291**
- Mrongowiuszowa Ludwika z Paarmannów, III 94
- Mrowcewicz Krzysztof, I 15, 365; III 105; IV 283
- Mrozińska Brygida z Białkowskich, III 97
- Mrozińska Tekla zob. Supińska Tekla
- Mroziński Józef, **III 97-98**, 121, 272; **V 291**
- Mroziński Tomasz, III 97
- Mrozowicka Eugenia z Zaleskich, III 98
- Mrozowicka Irena (pseud. Nagoda), III 98
- Mrozowicka Zofia (pseud. Iza; Zofia M.), II 262; **III 98**
- Mrozowicki Stanisław, III 98
- Mrozowicz Wojciech, II 246; V 230
- Mrozowska Kamila, I 62, 199; II 77; III 260-261, 280
- Mrożek Monika zob. Andrzej-Mrożek Monika
- Mrukówna Julia, I 229-230; IV 232
- M-ski Adam zob. Trzeszczkowska Zofia z Mańkowskich
- Mściśław Dawidowicz, książę smoleński, III 339

- Mćcisław Kamień Młyński zob. Nowaczyński Adolf
Mćcisław, syn Gertrudy Mieszkówny, I 328
Mucha Alfons, V 93
Muchanow Paweł A., V 224
Muciek Franciszek, III 98
Muciek Marcin, III 98
Muczkowska Eleonora z Jadamczewskich, III 98
Muczowski Józef, I 70, 236; II 107, 301; III 62, **98-99**;
IV 177; V 165, 288
Mućkowa Katarzyna z Drelanków, III 98
Mühlenfels J.H., IV 33
Müller C., I 244
Müller Christian, III 133
Müller G.M., V 244
Müller J., IV 265
Müller Jan zob. Sobieszczański Franciszek Maksymilian
Müller L., I 241
Müller Wenzel, I 85; II 82
Müllner A.G., V 204
Multatuli zob. Dekker Eduard Douwes
Mułkowski A., II 395-396; V 26
Munch Eduard, III 317-318
Münch-Bellinghausen Eligius Franz Joseph von (pseud.
Friedrich Halm), III 164, 173; IV 10
Müncheimer J., II 242
Münchheimer (Minchejmer) Adam, I 145; IV 93, 205
Mundt T., II 245
Munk Juliusz August, II 284
Munkiewicz Józef, III 363
Munkiewiczowa Kamila, III 363
Münstenberżanka Anna zob. Korwinowa Anna
Muquardt Charles, II 443
Murat Joachim, I 135
Muratowicz Franciszek Alojzy, II 42; III 62
Muratowicz Sefer, III 63
Murawiec W., V 80
Muret Marc Antoine, I 321; V 169
Murger Henri, V 162
Murmeliuss Joannes, IV 128
Murmeliuss Stanisław, I 21, 42, 58, 378; III 352
Murzynowski (Ruzowski, Suszycki) Jan, III 99
Murzynowski Stanisław, **III 99-100**; IV 29-30; **V 291**
Musagetes zob. Sienkiewicz Henryk
Muskata, biskup krakowski, III 245
Musset Alfred de, I 279, 345, 381; II 209, 234, 328, 373,
443; III 11, 120, 218-219, 243, 247; IV 10, 181, 205;
V 89, 171
Mussolini Benito, II 12
Mustafa II, sułtan tur., IV 284
Mustafa III, sułtan tur., III 254
Muszkowski Jan, II 437
Muszyńska Krystyna, IV 267; V 167
Muszyńska Zofia zob. Trojanowiczowa Zofia
Muśnicki Józef zob. Dowbór-Muśnicki Józef
Muśnicki Nikodem, I 126; III 80, **100-101**; **V 291**
Muther R., V 130
Mutius Macarius, III 230
Mützler Wawrzyniec zob. Mitzler de Kolof Wawrzyniec
(Lorenz)
Mużik A., II 97
Müzler Wawrzyniec zob. Mitzler de Kolof Wawrzyniec
(Lorenz)
Muzofil Literacki zob. Zabłocki Franciszek
Mycielscy, rodzina, II 422
Mycielska Ludwika zob. Szaniawska Ludwika
Mycielska Waleria z Tarnowskich, II 234
Mycielska-Golik Zofia, III 193
Mykita Sofroniusz zob. Starkel Juliusz
Mylius Herman, I 48
Mymer (Mimer (?), Mymerus) Franciszek (zw. Leomonta-
nus Silesius), II 125; **III 101-102**; IV 209; **V 291**
Mymer Franciszek, syn, III 101
Mymerus Franciszek zob. Mymer Franciszek
Myriel Jerzy zob. Zalewski Kazimierz
Myrnyj P., III 185
Myszkowscy zob. Gonzaga Myszkowscy
Myszkowska Antonina zob. Kosińska Antonina
Myszkowska Antonina zob. Rylska Antonina
Myszkowska Konstancja, IV 272
Myszkowski Józef Władysław, III 225
Myszkowski Piotr, I 362; II 135, 139; III 122
Myszkowski Stanisław, I 363
Myszkowski (Miscovius) Zygmunt, IV 272
Myszkówna Marianna zob. Radziwiłłowa Marianna
Myszorek T., III 283
Myśliwski T., I 324
- N**A.K. zob. Mikołaj Ambroży Kubalski
N.K. zob. Krasiński Zygmunt
N.M. zob. Lam Jan
N.N. zob. Komierowski Józef
N.N. zob. Kondratowicz Ludwik
N.N. zob. Starzeński Melchior
N.O. zob. Olizar Narcyz
Nabielak Jakub, III 102
Nabielak Ludwik, I 63, 94; III 102-104, 105, 187, 266, 292;
IV 100, 210 (*V 743*), 253; V 40, 179, 291
Nabielakowa Marianna z Marynowskich, III 102
Nabielakowa Zofia z Conradów, III 103
Nabelegowie, rodzina, III 102
Naborovius zob. Naborowski Daniel
Naborowska primo voto Piekarska, żona Daniela, III 104
Naborowska Zofia z Chodźków, I 162
Naborowski Daniel (Naborovius), II 16, 87; **III 104-106**,
401; IV 15, 256; **V 291**
Nadolski Bronisław, I 21, 72, 303, 412; II 19, 157, 292;
III 189, 203, 206, 299, 324, 395; IV 14, 37, 75, 279; V 169
Naeceli Pauli zob. Opaliński Łukasz
Nagłowska Helena z Leśniewskich, III 106
Nagłowski Antoni Felicjan, **III 106-107**, 128
Nagłowski Ludwik, III 106
Nagoda zob. Mrozowicka Irena
Nagoda-Saryusz zob. Zaleska Krystyna Saryusz
Nagurczewska Joanna z Hołowniów Ostrzeżeńskich (Ostro-
żeńskich), III 107
Nagurczewski Ignacy, I 198; II 231; **III 107-108**, 280
Nagurczewski Karol, III 107
Nagurska Barbara zob. Karpina Barbara
Nahorski Stanisław, III 192
Naimska Michalina zob. Szymanowska Michalina

- Najac E., V 191-192
 Najder Zdzisław, II 207; III 56; IV 46-49
 Najgłupszy zob. Wilkoński August
 Nakwaska Anna z Krajewskich (pseud. Anna Nak...; Polka; T...ska), **III 108-109**
 Nakwaska Karolina z Potockich primo voto Starzeńska, **III 109-110**; IV 291
 Nakwaska Leonia zob. Rastawiecka Leonia
 Nakwaski Franciszek, III 108
 Nakwaski Henryk, III 109-110
 Nalepa M., V 273
 Nalepińska Cecylia z Trzasków, III 110
 Nalepińska Zofia z Röhrów, III 110
 Nalepiński Aleksander, III 110
 Nalepiński Tadeusz, III 13, **110**, 111
 Nalewajko Semen, I 398; V 223
 Nałęcz Górzeński, ksiądz, I 346
 Nałęcz zob. Ropelewski Stanisław
 Nałkowska Anna z Szafranków, III 111
 Nałkowska Celina z Rudnickich, III 111
 Nałkowska Hanna, III 111
 Nałkowska Zofia, I 121; II 350; III 111, 125
 Nałkowski Michał, III 111
 Nałkowski Wacław (pseud. Nerwoy; Przewłocki), I 121; II 46, 168, 350; **III 111-112**; IV 46
 Naniewiczówna Izabela zob. Narbuttowa Izabela
 Nanker Jan, I 302
 Naogeorg (Kirchmayer) Thomas, V 740
 Napierski Aleksander zob. Kostka-Napierski Aleksander Leon
 Napierski zob. Lange Antoni
 Napoleon I Bonaparte, cesarz franc., I 28, 104-105, 135, 162, 193, 290; II 37, 162, 228, 231, 282, 392; III 20, 46, 73, 75, 82, 112, 139, 200-201, 210, 233-234, 288, 314, 343; IV 94, 216, 253, 281; V 38, 51, 123-124, 186
 Napoleon III, cesarz franc., I 159, 206; II 101, 251, 253; III 21, 30, 79; V 186
 Narbutt Joachim, III 112
 Narbutt Kazimierz, I 118
 Narbutt Teodor, **III 112-113**; V 291
 Narbuttowa Anna z Grozmanich, V 127
 Narbuttowa Izabela z Naniewiczów, III 112
 Narbuttowa Krystyna z Padewskich (Sadowskich), III 112
 Narbuttówna Cecylia zob. Chłędowska Cecylia
 Narbuttówna Konstancja zob. Dembowska Konstancja
 Narcyza Ź. zob. Źmichowska Narcyza
 Nargielewicz Tomasz (właśc. Stefan), I 404; **III 113**
 Narrans zob. Krzemieński Stanisław
 Narskij I., IV 149
 Naruszewicz Adam Stanisław, I 37, 77, 81, 89-90, 182, 191-192, 198-199, 276-277, 399; II 17, 52, 91, 133, 203, 205, 215, 218, 244, 261, 321, 323, 384; III 62-63, 73, 108, **113-118**, 204, 265, 280; IV 13-15, 143, 230-231, 238, 257-259, 276; V 35, 107, 127, 143, 146, 197, **291-292**
 Naruszewicz Jerzy, III 113
 Naruszewicz P., IV 31
 Naruszewiczowa Paulina z Abramowiczów, III 113
 Narutowicz Gabriel, V 206
 Narwoysz Franciszek, V 201
 Narzymska Aleksandra z Krajewskich, III 119
 Narzymska J., II 416
 Narzymska Katarzyna z Grąbczewskich, III 118
 Narzymski Jan, III 118
 Narzymski Józef, **III 118-119**; IV 9-10, 180
 Nassalska-Leo Justyna, II 183; V 14, 136
 Nassau-Siegen de Karolina z Gozdskich primo voto Sanguszkowa, I 89; III 115
 Nassau-Siegen Karl Otto von, I 89; III 115; IV 258
 Nastalska Joanna, V 233
 Natansonówna Zofia zob. Germanowa Zofia
 Nawarecki Aleksander, I 25; IV 193; V 237
 Nawrocka Maria z Plewińskich, III 120
 Nawrocki Aleksander, II 339; IV 94, 247
 Nawrocki Witold, V 212
 Nawrocki Władysław (pseud. Iwo), II 266; III 86, **120**, 127, 195
 Nawrocki Władysław, ojciec, III 120
 Nawroczyński Bogdan, V 90
 z Nazjanu Grzegorz zob. Grzegorz z Nazjanu
 z Neapolu Leon zob. Leon z Neapolu
 Nečas J., II 177; III 307; V 238
 Nego zob. Daniłowski Gustaw
 Negri A., II 182
 Nehring Jakub, III 120
 Nehring Melchior zob. Nering Melchior
 Nehring Władysław, I 66, 70, 140; II 109; III 24, 32, **III 120-121**, 272, 326; IV 77; V 80, **292**
 Nehringowa Adamina z Pawłowskich, III 121
 Nehringowa Barbara z Gostomskich, III 120
 Neihardt A., V 112
 Nekanda Tadeusz zob. Wójcicki Kazimierz Władysław
 Nekanda Trepka Staciechowski Walerian Zbylut zob. Trepka Walerian
 Nelson Horatio, I 44
 Nemo zob. Wiszniewski Michał
 Nendziński Aleksy, II 105
 Nepos Cornelius, III 161
 Nering Melchior, I 21, 58, 66, 333, 351; III 137, 296, 395; IV 279; V 23, 25
 Neron (Nero Claudius Drusus Germanicus), cesarz rzymski, II 263; IV 50
 Nerulus Jakovanis Rizos, I 94
 Nerval Gérard de, I 167
 Nerwoy zob. Nałkowski Wacław
 Nesteruk M., V 107
 Netzl Piotr, III 114
 Neudhardt Boris, IV 163
 Neumanowa Z., V 69
 Neuwert zob. Nowaczyński Adolf
 Newerly Igor (właśc. I. Abramow-Newerly), II 194-195
 Newman John Henry, V 196
 Newton Isaac, IV 174
 Ney Michel, IV 224
 Neymanowska Maria zob. Tetmajerowa Maria
 Nguyen Xuân Sanh, III 35
 Niccolini Giambattista, III 218
 Nicholson W., I 50
 Nicieja Stanisław Sławomir, III 186
 Nicius zob. Leopolda Jan

- Nicolai Paulo zob. Opaliński Łukasz
 Nicolas A., II 432
 Nicolinis de Sabio Joannes Antonius de, IV 163
 Nicolle, ksiądz, III 405
 Nicz Jan zob. Leopolda Jan
 Nicz Kasper, II 331
 Nidecicus Andreas Patricius zob. Nidecki Andrzej Patrycy
 Nidecius zob. Nidecki Andrzej Patrycy
 Nidecka z Pawłowskich, matka Andrzeja Patrycego, III 122
 Nidecki Andrzej Patrycy (Andreas Patricius, A. Patricius Nidecicus (Striceco), A. Patricius (Patriczi) Nideczki, Nidecius, Patrycy), I 358, 397; II 134, 430; III 78, **122-123**, 168, 216; **V 292**
 Nidecki Piotr, I 397
 Nidezki Andreas Patricius (Patriczi) zob. Nidecki Andrzej Patrycy
 Niebylski Nikodem zob. Dembołęcki Wojciech
 Nieciowa E.H., I 248, 409
 Nieczuja-Urbański Jan, I 242-243
 Nie-Dante zob. Starkele Juliusz
 Niedziela J.H., III 230
 Niedźwiecka Zuzanna z Baltarowiczów, III 124
 Niedźwiecki Emil, III 124
 Niedźwiecki Józef, III 123
 Niedźwiecki Leonard (właśc. Wiktor Leonard), I 405-406; II 71, 308; **III 123-124**, 175-176, 210; V 169
 Niedźwiecki Zygmunt, **III 124-125**
 Niedźwiedzka Zofia z Kozieradzkich (pseud. Bohowityn), **III 125**
 Niedźwiedzka-Ossowska Maria, II 61
 Niedźwiedź Jakub, II 138; III 230, 374; IV 272, 285; V 248, 261-262, 272-273, 291
 Niegolewscy, rodzina, III 599
 Niegoszewski Stanisław, III 189
 Niekrasow Nikołaj A., II 176; IV 181; V 89
 Niemann August, I 131
 Niemcewicz Aleksander Andrzej, III 126
 Niemcewicz Julian Ursyn, I 39, 60, 85, 96, 111, 149, 153, 193, 195, 258, 300, 310, 321, 414; II 39, 50, 62, 85, 138, 185, 211, 228, 231, 322, 353-354, 416-417, 423, 432; III 26, 73, 82, 90, 107, **126-133**, 191, 200-201, 214, 282, 288-289, 343; IV 63, 113, 256; V 63, 107, 145, 224, 247, **292**
 Niemcewicz K., III 129
 Niemcewicz Marcei, III 126
 Niemcewiczowa Jadwiga z Suchodolskich, III 126
 Niemcewiczowa Zuzanna Karolina z domu Livingston primo voto Kean, III 126
 Niemiera Ignacy, I 77
 Niemiera Julia, III 363
 Niemierzyc Krzysztof zob. Niemirycz Krzysztof
 Niemierzycowa Antonina zob. Niemiryczowa Antonina
 Niemirska-Pliszczyńska Janina, V 169
 Niemirski A., III 369
 Niemirycz Jerzy, III 324; IV 255
 Niemirycz Karol Józef, III 134
 Niemirycz (Niemierzyc) Krzysztof, **III 133-134**; **V 292**
 Niemirycz Stefan, II 367; III 133
 Niemiryczowa (Niemierzycowa) Antonina z Jelowickich, **III 134**
 Niemiryczowa Gryzelda z Wylamów, III 133
 Niemiryczowie, rodzina, II 288
 Niemojewska Agnieszka z Firlejów, III 138
 Niemojewska Anna zob. Paszkowska Anna
 Niemojewska Elżbieta z Chrząszczewskich, III 137
 Niemojewska Elżbieta zob. Orzelska Elżbieta
 Niemojewska Józefa z Noskowskich, III 134
 Niemojewska Stanisława z Mikiewiczów, III 134
 Niemojewska z Kaczkowskich, matka Jana i Jakuba, III 136-137
 Niemojewski Andrzej (pseud. Lambro; Lmbr; A. Lubieniec; Rokita), **III 134-36**; V 185, **292**
 Niemojewski Feliks, III 134
 Niemojewski (Niemojowski, Nyemojowski) Jakub, I 397; **III 136-137**; V 119-120
 Niemojewski (Niemojowski) Jan, I 201; III 136, **137-138**, 213, 214, 296; IV 116; **V 292**
 Niemojewski Lech Józef, III 135
 Niemojewski Mikołaj, III 136-137
 Niemojowska Aniela z Walknowskich, III 138
 Niemojowska Katarzyna z Umińskich, III 138
 Niemojowski Bonawentura, I 158; III 79, 138; IV 289
 Niemojowski Feliks, III 138
 Niemojowski Jan zob. Niemojowski Jan
 Niemojowski Wincenty (pseud. Juvenis; Livius; Veritas), I 158; III 79, **138-139**; IV 148, 289
 Niemojowski Jakub zob. Niemojowski Jakub
 Niemsta Jerzy, IV 113
 Nie-Napoleon III zob. Starzeński Leopold
 Nieritz Gustav, II 362
 Niesiecki Kasper, II 9, 245; **III 139**; V 42
 Niesiołowska Michalina zob. Chłędowska Michalina
 Niesiołowska-Rothertova Zofia, I 269; II 180; IV 92
 Niesiołowski Józef, I 155; III 115
 Niesiołowski Kazimierz, IV 139
 Niesiołowski L., V 65
 Nietyxówna Honorata zob. Trębicka Honorata
 Nietzsche Friedrich, I 53, 122, 283; II 11; III 317-318; V 130, 228
 Nie-Van-Dyk zob. Szujski Józef
 Niewiadomy Grzegorz, V 237
 Niewiadowski Andrzej, I 134, 264; II 313
 Niewiarowska Julia z Brzozowskich, III 140; V 98
 Niewiarowski Aleksander (pseud. Aleksander Pólkożic), I 77, 287; III 119, **139-141**; IV 205; V 57, 97
 Niewidowska Magdalena zob. Samozwaniec Magdalena
 Niewodniczański Tomasz, III 36, 169
 Niewolakówna J., IV 240
 Niezabitowski Kajetan Lubicz, II 335-336
 Niezabitowski Leonard, II 332
 Niezabytowska Joanna zob. Kłokocka Joanna
 Nieznajomy zob. Komierowski Józef
 Nieznanowski Stefan, I 21, 208; IV 283
 Nigg Walter, V 232
 Nikiel-Wroczyńska Danuta, V 207, 237, 271, 307, 309
 Nikisch G., II 245
 Niklewiczówna Franciszka zob. Kaczkowska Franciszka
 Nikokles, I 171
 Nikorowicz Ignacy, I 324
 Nikorowicz Józef, I 188; IV 280; V 10

- Nikorowiczówna Anna zob. Piramowiczowa Anna
 Nikorowiczówna Julia zob. Pinińska Julia
 Nikuta Marcin, I 158; **III 141**
 Ninińska Dorota zob. Glicznerowa Dorota
 Nisius Johann Zacharias, I 392; II 60
 Nissel F., V 192
 Niszczycza Anna zob. Iłowska Anna
 Nitsch Kazimierz, II 136
 Nitschmann Heinrich, II 242
 Nittman Tadeusz, IV 91
 Niwra zob. Zieliński Jan Kazimierz
 Nizami Gandżawi, IV 130
 Nizio K., III 401; V 165
 Niziołkowiec S., V 22
 Noack Anna Maria zob. Bandtkie Anna Maria
 Noackówna Anna Maria zob. Bandtkie Anna Maria
 Nobilis zob. Moskorzewski Hieronim
 Nodier Jean Charles Emmanuel, III 18
 Noël François Joseph Michel, I 50; IV 202
 Nofer-Ładyka Alina, III 197; IV 46, 48, 52
 Nofok Antoni, I 243
 Noirville A. de zob. Przeździecki Aleksander
 Nollet Jean Antoine, V 68
 Nonguet L., IV 50
 Nonhartówna Barbara zob. Petrycy Barbara
 Norakowski R., IV 89, 92
 Norblin B., II 242
 Norblin Jan Piotr, I 111, 192; II 241; V 61
 Norblin Stefan, IV 51; V 14
 Norblinówna Julia zob. Bogusławska Julia
 Norberczyk Wit Teodor, II 366
 Norwid Cyprian (używał również imion: Cyprian Kamil; pseud. Cyprian; Cyprian N.; Cyprian z Głuchów pod Warszawą), I 35, 36, 39, 159, 164-165, 176, 185, 256, 264, 277-278, 315, 329, 344; II 43, 46-48, 68, 84, 119, 167, 228-230, 235, 251, 260, 268, 275, 294, 321, 327, 329, 386, 399-400, 423; III 20-21, 51, 54, 69, 103, 123-124, 140, **141-157**, 175-176, 187, 234-235, 255, 306-307, 343-344, 359; IV 11, 19-20, 31, 87, 250-251; V 26-27, 33-34, 39-40, 57, 64, 77, 97, 113, 115, 156-158, 160, 199, **292-294**
 Norwid Jan, III 141, 157
 Norwid Ludwik, II 294; III 140-141, 144, **157**; IV 100; V 190
 Norwidowa Anna z Jarnowskich, III 157
 Norwidowa Ludwika ze Zdzieborskich, III 141, 157
 Norwidówna Paulina zob. Suska Paulina
 Noskowska Józefa zob. Niemojewska Józefa
 Noskowski Władysław Łada, IV 20
 Noskowski Zygmunt, I 22, 291-292, 307, 328, 181, 262, 343, 442; III 134, 412; IV 147, 184-185; V 173
 Nosowski Jerzy, I 72; II 159; IV 139
 Nossig Alfred, **III 157-158**, 383
 Notté de Vaupleux Adelajda zob. Mierosławska Adelajda
 Notté de Vaupleux zob. Mierosłowski Ludwik
 Nougès J., IV 50
 Novalis (właśc. Georg Philipp Friedrich von Hardenberg), III 250
 Novara Dominik Maria, II 188
 Novicampianus Wojciech, I 397
 Nowacka Teresa, II 267
 Nowacka W., II 261
 Nowacki Józef, I 271 (V 733)
 Nowacki Kazimierz, I 274
 Nowacki Tadeusz, IV 149
 Nowaczyńska Ludwika z Kronbergów, III 158
 Nowaczyński Adolf (pseud. Mściśław Kamień Młyński; Neuwert), I 44, 369; II 181; **III 158-161**; IV 244; V 133, **294**
 Nowaczyński Antoni, III 158
 Nowaczyński Tadeusz (właśc. Jan), II 172; **III 161-162**
 Nowak Jerzy Robert, III 152
 Nowak L., V 61
 Nowak Ludwik, IV 214
 Nowak Maciej, I 243
 Nowak Piotr, III 99
 Nowak Tadeusz Marian, I 335; IV 121, 238
 Nowak Zbigniew, III 395-396; V 123
 Nowak Zbigniew Jerzy, I 106; III 27, 32, 199-200
 Nowak-Dłużewski (Nowak) Juliusz, I 21, 175, 414, 417; II 10, 57, 125, 156, 170-172, 189, 237-238, 318; III 11, 86, 292; V 80-81, 145, 167
 Nowakowska Eleonora zob. Radziwiłłowa Eleonora
 Nowakowska Józefina zob. Grabowska Józefina
 Nowakowska Krystyna, V 135
 Nowakowska Wanda, V 75
 Nowakowski Andrzej, IV 187
 Nowakowski Franciszek Kandyd, III 84, 86, 105
 Nowakowski Franciszek, II 87, 171; IV 113
 Nowakowski Jan, II 183, 328-329; V 134-136
 Nowakowski Józef, II 14
 Nowakowski Zygmunt (właśc. Zygmunt Tempka), I 26, 30, 74; V 135
 Nowak-Romanowicz Alina, I 84 (V 731)
 z Nowego Miasta Wojciech zob. Wojciech z Nowego Miasta
 Nowicka Aniela zob. Dąbrowska Aniela
 Nowicka Elżbieta, III 70
 Nowicka Maria Teodora z Zaremskich, I 378
 Nowicka Maria zob. Grossek-Korycka Maria
 Nowicka Marianna zob. Bentkowska Marianna
 Nowicka Salomea z Banasiewiczów, II 428
 Nowicka-Jeżowa Alina, II 167; III 11
 Nowicki Andrzej, IV 217
 Nowicki Franciszek Henryk, **III 162**; **V 294**
 Nowicki Szczepan, I 378
 Nowina Janusz, III 266
 Nowina Kazimierz zob. Hulewicz Kazimierz
 Nowina M., I 154
 Nowina-Przybyłski J., III 195
 Nowiński Józefat (pseud. Emjot), II 329; **III 162-163**; IV 235
 Nowodworski Bartłomiej, I 72; II 228
 Nowolecki Aleksander, IV 10
 Nowomiejski Wojciech zob. Wojciech z Nowego Miasta
 Nowosielska Paulina, II 432
 Nowosielska Wiktoria z Wilamowskich, III 163
 Nowosielski Antoni zob. Marcinkowski Antoni Jaxa
 Nowosielski Franciszek, III 163
 Nowosielski Teofil (pseud. Teofil N.), **III 163-164**
 Nowosilcow Nikołaj N., I 194, 196, 278-279; II 272, 322; III 16-17, 306, 343; IV 86; V 187

- Nowowiejski Feliks, II 180, 182; IV 50
 Nowowiejski Kar. zob. Wojnarowska Karolina
 Nowowiejski Marek Stefan, II 313
 Noyes George Rapall, II 140; III 33
 Nożyński Tadeusz, III 94
 Nuckowski Tadeusz, I 141, 261
 Nul zob. Wiślicki Adam
 Nullo Francesco, V 211-212
 Numa Pompiliusz (Numa Pompilius), król Rzymu, IV 149
 Nusbaumówna Luiza zob. Linde Luiza
 Nusbaumówna Wanda, III 194
 Nycz Ryszard, I 54, 122; III 159
 Nyczek Tadeusz, V 135
 Nyemoyewski Jakub zob. Niemojewski Jakub
 Nyżanka Maria zob. Świdrowa Maria
- O**k. zob. Korytyński Onufry Tomasz
 O'Brien W., III 249
 O'Rell Maks (właśc. Paul Blouët), I 278
 O'Ryan Maria zob. Balińska Maria
 Ob. M.S.W.F.L.J.M.K.N.T. zob. Makulski Franciszek Jaxa
 Obermeier Fulgenty, IV 40, 82
 Obertyńska Beata z Wolskich, V 94
 Obiezińska H., V 186
 Objezińska Elżbieta Katarzyna zob. Druzbicka Elżbieta Katarzyna
 Oblak Jan, II 245
 Obojętny zob. Górski Artur
 Obolewicz Waczesław B., II 140
 Obornicka Elżbieta zob. Twardowska Elżbieta
 Oborska Konstancja zob. Morsztynowa Konstancja
 Obrączka Piotr, II 117; V 303
 Obrąpalska Elżbieta zob. Oczkowa Elżbieta
 Obrębska Halina zob. Kasprzak-Obrębska Halina
 Obrębska N., I 355
 Obrębska-Jabłońska Antonina, II 125
 Obrębski A., III 206
 Obtulowicz S., I 393
 Obywatel powiatu kościańskiego zob. Molski Marcin
 Obywatel Slonimski zob. Ogiński Michał Kazimierz
 Ochenkowska Helena zob. Romer-Ochenkowska Helena
 Ochenkowski Henryk, III 379
 Ochmański J., II 323
 Ochocka Eufrozja z Suszczewiczów, III 165
 Ochocki Antoni, III 166
 Ochocki Jan Duklan, II 268; **III 165-166**
 Ochocki Jan Nepomucen, III 165
 Ochocki Józefat, III 166
 Ochocki Stanisław Józef, III 165-166
 Ochorowicz Julian (pseud. Julian Mohort), II 347; **III 166-167**, 218; IV 185; V 38, **294**
 Ochorowicz Julian, ojciec, III 166
 Ochorowiczowa Jadwiga Teresa z Sumińskich, III 166
 Ochorowiczowa Maria z Leszczyńskich, III 166
 Ocieski Joachim, I 72
 Oczko Stanisław, III 167
 Oczko Wojciech, **III 167-168**
 Oczkowa Elżbieta z Obrąpalskich, III 168
 Oczkowa Jadwiga z Humięckich, III 168
 Oczkowa Zofia z Kaczanów (Koczajów), III 167
- Odaxius Patavinus L., II 345
 Odervolf Jan, III 222
 Odlanicki-Poczobut Jan Władysław zob. Poczobut-Odlanicki Jan Władysław
 Odrowąż Iwo, V 58
 Odrowąż Prandota, V 58
 Odrowąż Stanisław, II 381
 Odrowążowie, rodzina, V 58
 Odrowążówna Beata zob. Waska Beata
 Odrowąż-Pieniążek Jan, wojewoda sieradzki, IV 74
 Odrowąż-Pieniążek Janusz, I 160, 388; II 48, 329, 392; III 32, 35-36, 51, 130, 170, 344; V 79, 190, 262
 Odrowąż-Pieniążek Stanisław, II 398
 Odymalski Walenty, I 205; III 165
 Odyniec Antoni Edward, I 161, 238, 313, 350; II 30, 60, 200, 211, 232, 250, 275, 303, 327, 399, 423, 427; III 17-18, 31, 36, 77, **168-170**, 247, 329, 370; IV 86, 90, 126, 174, 253; V 36, 39, 77, 158, 248
 Odyniec Tadeusz, III 168
 Odyniec Wacław, I 411
 Odyńcowa Teresa z Gnatowskich, III 168
 Odyńcowa Zofia z Mackiewiczów, II 200; III 169
 Odyńcówna Karolina zob. Suzinowa Karolina
 Odyńcówna Wincentyna zob. Grozowa Wincentyna
 Oehlschläger Adam Gottlob, I 38
 Offenbach Jacques (Jacob), I 146; IV 192; V 15
 Offmański Roman zob. Konczynski Tadeusz
 Ogińscy, rodzina, II 133, 281
 Ogińska Aleksandra z Czartoryskich primo voto Sapieżyńska, II 91, 130, 281; III 170
 Ogińska Anna z Wiśniowieckich, III 170
 Ogińska Elżbieta zob. Wielhorska Elżbieta
 Ogińska Izabela z Lasockich, IV 80
 Ogiński Andrzej, I 191; IV 237
 Ogiński Józef, III 170
 Ogiński Marcjjan, III 170
 Ogiński Michał Kazimierz (pseud. Obywatel Slonimski), I 166, 198; II 130; **III 170-172**; V 42
 Ogiński Michał Kleofas, III 171; IV 80, 237, 252, 291; V 132
 Ogonowska Katarzyna zob. Morgenbesserowa Katarzyna
 Ogonowski Zbigniew, II 368; III 91, 133, 325; IV 14, 116-117; V 66
 Ogończyk J., I 196
 Ogórek Wincenty zob. Szczepański Ludwik
 Ogrodziński Wincenty, I 92, 211; II 36
 Ogrodzki Jacek (Hiacynt), I 191; II 111, 215, 384; III 115, 314
 Ohnet Georges, II 213; V 192, 222
 Ohryzko Jozafat, II 206; IV 126; V 204
 Ojczyźniak zob. Trentowski Bronisław
 Okęcki Antoni Onufry, II 288; V 104-105
 Okęcki Władysław, II 124
 Oko Jan, I 376
 Okołów Czesław, II 101
 Okoń Jan, I 208; III 52, 398; IV 284-285
 Okoń W., IV 220; V 314
 Okoński Władysław zob. Świętochowski Aleksander
 Okopień Jan, I 102; III 55, 195
 Oksza J., II 5
 Oksza Marcin zob. Krzymuska Maria

- Okksza Maria zob. Krzymuska-Iwanowska Maria
 Oktawian August (Caius Iulius Caesar Octavianus Augustus), cesarz rzymski, III 61; V 22
 Okulicz-Kozaryn Radosław, IV 188
 Okupniak Danuta, IV 51
 Olahus M., I 43
 Olasz J., I 385
 Olchowicz Konrad, I 407
 Olczak T., I 402
 Olczakowa Hanna zob. Morkowicz-Olczakowa Hanna
 Olech Jerzy, II 242-243
 Olechowski Józef, V 105
 Olechowski W., IV 35
 Oleg, książę kijowski, III 339
 Olejniczak Paweł, IV 162 (V 742)
 Olejowski Kazimierz zob. Wodzicki Kazimierz
 Olesch Reinhold, I 404; II 32, 277, 332, 439; III 92-99; IV 29, 153
 z Oleska Waclaw zob. Zaleski Waclaw Michal
 Oleszczyński Antoni, IV 42
 Oleszczyński Władysław, III 69
 Oleszkiewicz Józef, I 20; III 16-17, 78, 306
 Oleś zob. Miniszewski Józef Aleksander
 Oleśnicka Maria zob. Lipińska Maria
 Oleśnicka Zofia, I 43
 Oleśnicki Jan Z., IV 134
 Oleśnicki Mikołaj, III 240, 347
 Oleśnicki Zbigniew, I 177, 228, 230, 262, 311; II 317; V 85
 Oleśniewicz Edward, III 359
 Ołędzka-Frybesowa Aleksandra, II 255, 326; IV 235
 Ołędzka-Frybesowa Aleksandra, II 400
 Olga Pawłowna, wielka księżna ros., V 188
 Olhoffius Johann Erik, I 402
 Olicki E., III 35
 Olifir Dydim zob. Olizarowski Tomasz August
 Olifrowicz M., V 268, 271
 Olivetan Piotr Robert, I 57
 Oliwiński I., IV 272
 Olizar Aron Aleksander zob. Olizarowski Aron Aleksander
 Olizar Filip Nereusz, I 337; III 172-173
 Olizar Gustaw (właśc. Gustaw Henryk Atanazy; pseud. Anastasios; A. Filipowicz), I 285; II 425; III 17, **172-173**
 Olizar Narcyz, I 338 (V 733); III 172, **173-174**
 Olizarovius zob. Olizarowski Aron Aleksander
 Olizarowa Józefa z Ożarówskich, III 172
 Olizarowa Karolina z domu de Molo, III 172
 Olizarowa Ludwika ze Szczytów primo voto Oskierkowa, III 172-173
 Olizarowa Michalina z Kąsinowskich primo voto Zenowiczowa, III 173
 Olizarowska z Aleksandrowiczów, matka Tomasza Augusta, III 175
 Olizarowski (Olizar, Olizarovius, Olzarowski, Ołzarowski) Aron Aleksander, **III 174-175**
 Olizarowski Jakub, III 175
 Olizarowski Tomasz August (pseud. Dydim Olifir), I 130, 195, 329; III 28-29, 157, **175-176**, **V 294**
 Olizarówna Adelajda zob. Przeździecka Adelajda
 Olkiewicz Joanna, III 282-283
 z Olkusza Marcin zob. Marcin z Olkusza
 Ollando Francesco d', IV 43
 Olszaniecka Maria, III 378; V 75, 219-220
 Olszewicz Bolesław, I 33; V 72
 Olszewska Domicela zob. Kamińska Domicela
 Olszewska Elżbieta zob. Karnkowska Elżbieta
 Olszewska Karolina zob. Stanisławska Karolina
 Olszewska Kornelia zob. Polowa Kornelia
 Olszewska Teresa zob. Łuskinowa Teresa
 Olszewska Zofia zob. Zalewska Zofia
 Olszewska Zofia, IV 190
 Olszowski Andrzej, II 156
 Olsztyński Marcin, V 98
 Olzarowski Aron Aleksander zob. Olizarowski Aron Aleksander
 Olzarowski Aron Aleksander zob. Olizarowski Aron Aleksander
 Omega zob. Laskarys Jerzy
 Omer Pasza, I 164
 Omiecińska Józefa zob. Felińska Józefa
 Omikron zob. Kasprowicz Jan
 Omikron zob. Laskarys Jerzy
 Omżerski Stefan zob. Żeromski Stefan
 Onacewicz Ignacy (Żegota), I 16; II 32, 322; IV 166
 Ōnuefors A., I 49
 Opaleński Jędrzej, III 10
 Opalinius Luca zob. Opaliński Łukasz
 Opalińscy, rodzina, IV 284
 Opalińska Anna z Sieniutów, IV 285
 Opalińska Izabela z Tęczyskich, III 178
 Opalińska Katarzyna zob. Leszczyńska Katarzyna z Opalińskich
 Opalińska Teresa z Czarnkowskich, III 177
 Opalińska Zofia z Kostków, III 176, 178
 Opalińska Zofia zob. Lubomirska Zofia
 Opaliński Andrzej, I 48; II 137
 Opaliński Krzysztof, I 39, 144; **III 176-178**, 331; **V 294**
 Opaliński Łukasz (Luca Opalinius; anagram: Pauli Naeoceli; Paulo Nicolai), I 347; II 369; III 176-177, **178-179**, 315; **V 294**
 Opaliński Piotr, III 178; IV 285
 Opaliński Piotr, kasztelan gnieźnieński, IV 208
 Opaliński Piotr, wojewoda poznański, III 176
 Opalek K., II 164, V 123
 z Opatowca Marek zob. Marek z Opatowca
 Opatówna Paulina zob. Kołodziejowa Paulina z Opatów
 Opatry Jarosław Wit, II 355, 362; III 99; V 65, 110-111
 Opec (Opecius, Opecki, Opeć, Opetcz) Baltazar (Baltasar (Baltiser) de Cracovia), II 18; **III 179-180**, 311, 388; IV 128
 Opec Waclaw, III 179
 Opecius (Opecki, Opeć, Opetcz) Baltazar zob. Opec Baltazar
 Opiński Henryk, II 103, 417; IV 94; V 133-134, 137
 Opoczyńska Monika zob. Korzeniowska Monika
 z Opola Peregrinus zob. Peregrinus z Opola
 Oporinus Johannes (właśc. Johann Herbster), I 70, 303-304; II 6, 278, 379; III 189; IV 162; V 25
 Oppman Artur (pseud. Or-Ot), II 182, 261-262, 399; **III 180-182**, V 50, 220, **294**
 Oppman Artur, ojciec, III 180

- Oppmanowa Florentyna z Korwin-Sierosławskich, III 180
 Oppmanowa Władysława z Tyszkiewiczów, III 181
 Oppmanówna M., III 182
 Oprządkiewiczówna Antonina zob. Majeranowska Antonina
 Oraczewska Anna z domu Chazel, III 182
 Oraczewska Elżbieta z Miaskowskich, III 182
 Oraczewski Aleksander, III 182
 Oraczewski Feliks, I 286; **III 182-183**, 313-314; IV 216-269
 Oranowiczówna Ludwika zob. Tomaszewiczowa Ludwika
 Ordon Juliusz, I 313
 Ordon Władysław zob. Szancer Władysław
 Ordonneau M., V 192
 Ordówna Karolina zob. Korsakowa Karolina
 Ordyniec Jan Kazimierz, I 107-108
 Ordyński A.P. zob. Potocki Antoni
 Ordyński Ryszard, IV 47
 Orzechovius zob. Orzechowski Stanisław
 Oresme Nicole, II 189
 Orgelbrand Maurycy, II 199; IV 251
 Orgelbrand Samuel, I 18, 37, 273, 293; II 199, 343; III 371, 403; IV 114
 Orjan Maria zob. Balińska Maria
 Orichovius Polonus Stanislaus zob. Orzechowski Stanisław
 Orichovius Rhenus zob. Orzechowski Stanisław
 Orichovius Roxolanus zob. Orzechowski Stanisław
 Origlia Giorgio, III 152
 Orkan Władysław (właśc. Franciszek Smreczyński), I 121, 308; II 45-46; **III 183-186**, 249, 251; V 131, **294**
 Orkanowa Bronisława zob. Smreczyńska Bronisława
 Orkanowa Maria zob. Smreczyńska Maria
 Orléans Charles d', I 23
 Orlewiczowa Irena, III 302, 361-362
 Orlicz Samuel, V 34
 Orliczówna Dorota zob. Węgierska Dorota
 Orliński Janusz (właśc. J. Busiacki), II 337; III 28
 Orłowski A., I 295; II 264
 Orłowski Aleksander, II 249; III 16, 78
 Orłowski Augustyn, II 172
 Orłowski J., V 308
 Orłowski L., III 363
 Orłowski R., II 205
 Orłowski W., V 210
 Or-Or zob. Oppman Artur
 Orpiszewska Anna z Zyberk-Platerów, III 187
 Orpiszewska Marianna z Szymońskich, III 186
 Orpiszewski I., V 190
 Orpiszewski Józef, III 186
 Orpiszewski Ludwik, III 20, 102, 142, **186-187**; V 157
 Orsacius zob. Orszak Grzegorz
 Orsetti Józef, I 104
 Orsini Fulvio, V 169
 Orsini Paolo Giordano, IV 115
 Orsza Żelisław Roman zob. Zalewski Kazimierz
 Orszak Grzegorz (Orsacius), I 58; II 379; **III 188**; IV 30-152
 Orszak Zachariasz, III 188
 Orszulska Z., III 292
 Ortwin Ostap, I 121-122, 124; V 93, 242
 Ortyński Lucjan zob. Eisenbach Lucjan
 Orwicz Jerzy zob. Dzierżkówna Natalia
 Orwid Władysław zob. Daniłowski Gustaw
 Oryszowski Roman zob. Rawita-Gawroński Franciszek
 Orzechovius zob. Orzechowski Stanisław
 Orzechowicz B., II 386; III 275
 Orzechowska Jadwiga z Baranieckich, III 188
 Orzechowska Julia, II 293
 Orzechowska Katarzyna zob. Schmittowa Katarzyna
 Orzechowska Magdalena z Chelmskich, III 188
 Orzechowska Maria zob. Krzymuska Maria
 Orzechowski Ignacy, II 293
 Orzechowski Paweł, II 367
 Orzechowski Paweł, podczaszy chełmski zob. Czechowicz Marcin
 Orzechowski Piotr Okszyz, V 38
 Orzechowski Stanisław (Orzechovius; Stanislaus Orichovius Polonus; Orichovius Roxolanus; Orichovius Rhenus; Orzechovius), I 90, 226, 303-304, 362-363, 365, 397, 399; II 33, 278, 283-284, 387; III 188, **189-191**, 204, 217, 229, 323-324, 329, 374, 384; IV 119-120, 238; **V 295**
 Orzechowski Stanisław, ojciec, III 188
 Orzelska Barbara z Dąbrowskich, III 191
 Orzelska Barbara z Dębolskich, III 191
 Orzelska Barbara z Grocholskich, III 191
 Orzelska Elżbieta z Niemojewskich, III 191
 Orzelska Katarzyna z Russockich, III 191
 Orzelski Maciej, III 191
 Orzelski Mikołaj, III 191
 Orzelski Stanisław, II 138; **III 191**, 375
 Orzelski Świątosław, III 53, 191, **192**; IV 127
 Orzeł M., V 285
 Orzeszko Piotr, III 192
 Orzeszkowa Eliza z Pawłowskich, I 153, 250-251, 353; II 179, 183, 221, 400, 420, 424, 427, 429-430, 444-445; III 47, 55, 57, **192-198**, 247, 274, 317, 360; IV 20, 22-23, 45-46, 66, 69, 127, 135; V 93-94, 131-132, 221-222, **295**
 Orzeszkówna Zofia zob. Piekarska Zofia
 Orzeszkówna Zuzanna zob. Kropińska Zuzanna
 Osiander Andrzej, II 188; III 99
 Osińska Barbara z Markowskich, III 198, 200
 Osińska Franciszka zob. Molska Franciszka
 Osińska Rozalia z Bogusławskich, III 200
 Osiński Alojzy, II 207, 211; III 198, **199-200**, 201; III 348; V 149, **295**
 Osiński Jan, III 198, 200
 Osiński Ludwik, I 52, 83, 104, 117, 158, 236-237, 241, 243, 300, 346; II 68, 83, 201, 207, 228 (V 736), 231, 392, 425; III 75, 109, 198, **200-202**, 343; IV 148, 289; V 68, 95, 113, 149
 Osius Stanisław zob. Hozjusz Stanisław
 Osjan, bard celtycki, I 192
 Oskierkowa Ludwika zob. Olizarowa Ludwika
 Oskierkówna Amelia zob. Jeleńska Amelia
 Osmanis Jāzeps, II 141
 Osmólski Jan, II 136, 138, 140; IV 273
 Osostewicysz zob. Strykowski Maciej
 Ossolińscy, rodzina, III 201; IV 276
 Ossolińska Anna Teresa zob. Potocka Anna Teresa

- Ossolińska Anna z Firlejów, III 202
 Ossolińska Anna z Szaniawskich, III 203
 Ossolińska Anna zob. Kraszińska Anna
 Ossolińska Anna zob. Zamoyska Anna z Ossolińskich
 Ossolińska Emilia zob. Kraszińska Emilia
 Ossolińska Izabela z Daniłowiczów, III 202
 Ossolińska L., II 34
 Ossolińska Teresa z Jabłonowskich, III 204
 Ossolińska Teresa z Stadnickich, II 42
 Ossoliński Aleksander, miecznik litewski, IV 276
 Ossoliński Andrzej, IV 277
 Ossoliński Franciszek Maksymilian, III 392-393
 Ossoliński Jerzy, I 89; III 86, **202-203**; IV 196-197; **V 295**
 Ossoliński Jerzy, kurator lit. Ossolineum, III 205
 Ossoliński Józef Jan Kanty, II 41-42
 Ossoliński Józef Maksymilian, I 33, 183, 198, 366, 389;
 II 58, 62-63, 353-355; III 190, 202-203, **204-206**; IV 21,
 40; **V 295-296**
 Ossoliński Michał, III 203
 Ossoliński Zbigniew, III 202
 Ossowska D., V 288
 Ossowska Maria zob. Niedźwiedzka-Ossowska Maria
 Ossuchowski M., I 92; II 238
 Österberg J., II 419
 Osterberger Jerzy, I 333, 386; IV 167
 Osterloff W., III 260
 Osterwa Juliusz, V 206
 Ostoja Józef zob. Rogosz Józef
 Ostoja Solecki Edmund zob. Darowski Aleksander We-
 ryha
 Ostoja zob. Sawicka Józefa
 Ostrogscy, rodzina, I 210
 Ostrogska Anna, IV 137
 Ostrogska Elżbieta, II 41
 Ostrogska Katarzyna zob. Radziwiłłowa Katarzyna
 Ostrogski Adam Konstanty, II 153
 Ostrogski Adam Konstantyn, IV 137
 Ostrogski Bazyl Albert, V 182
 Ostrogski J., V 182
 Ostrogski Janusz, IV 137
 Ostrogski Konstanty, I 219; III 128
 Ostrogski, książę, II 334
 Ostromięcki Bogdan, III 378
 Ostrorogowa Beata z Czyżowskich (?), III 206
 Ostrorogowa Dorota z Wrzesińskich, III 206
 Ostrorogowa Helena, III 206
 Ostrorogowa Katarzyna z Mieleckich, III 207
 Ostrorogowa Zofia z Tęczyńskich, III 207
 Ostrorogowa Zofia z Zasławskich, III 207
 Ostrorogowie, rodzina, I 21
 Ostrorożanka Poliksena, III 206
 Ostroróg Achilles, III 206
 Ostroróg Anioł (Angelus), II 10
 Ostroróg Jakub, I 351
 Ostroróg Jan II, **III 206-207**; IV 136; V 52
 Ostroróg Jan III, I 332, 359; **III 207-208**, 395; **V 296**
 Ostroróg Jan z Komarna, I 174
 Ostroróg Stanisław, III 206-207
 Ostroróg Wacław, III 206
 Ostrowska Agnieszka zob. Tymowska Agnieszka
 Ostrowska Bogumiła zob. Belzowa Bogumiła
 Ostrowska Bronisława z Mierz-Brzezickich (pseud. Edma
 Mierz; Wojciech Chelmski), **III 208-209**, 373; **V 296**
 Ostrowska E., I 78
 Ostrowska Józefa z Morskich, III 210
 Ostrowska Klementyna, III 264
 Ostrowska Krystyna zob. Lubieniecka Krystyna
 Ostrowska Rozalia zob. Felińska Rozalia
 Ostrowska Tekla zob. Drzewiecka Tekla
 Ostrowski Antoni, II 118, 161, 241; III 60
 Ostrowski Antoni, senator, III 210
 Ostrowski J.A., IV 111
 Ostrowski Jan, III 209
 Ostrowski Józefat Bolesław, II 405; **III 209-210**
 Ostrowski Kazimierz, II 90
 Ostrowski Krystyn, I 60, 105; III 33, **210-212**
 Ostrowski Stanisław Kazimierz, III 208
 Ostrowski Teodor, I 236
 Ostrowski Tomasz, II 357; III 244
 Ostrowski-Daneykowicz Jan zob. Daneykowicz-Ostrow-
 ski Jan
 Ostrożyński W., IV 204
 Osuchowska Wiktoria, II 221
 Oszczeđa Aleksandra, III 86; V 259
 Ośnialowska Antonina, II 13
 Ośnialowska Helena zob. Jabłonowska Helena
 Oświęcimski S., II 189
 Oświęcim Florian, III 212
 Oświęcim Stanisław, **III 212-213**
 Oświęcimowa Regina ze Śląskich, III 212
 Oświęcimówna Anna, III 213
 Ofinowski Erazm zob. Otwinowski Erazm
 Ofinowski Samuel zob. Otwinowski Samuel
 Ofinowski Walerian zob. Otwinowski Walerian
 Otrębski Jan, I 173
 Ottokar II, król czes., V 72
 Ottolengui R., III 250; V 222
 Otton I Wielki, cesarz niem., I 403
 Otton III, cesarz niem., I 115-116, 271; V 233
 Otwinovius zob. Otwinowski Erazm
 Otwinowska Anna zob. Lubieniecka Anna
 Otwinowska Apolonia zob. Chrościńska Apolonia
 Otwinowska Barbara, II 140, 284; III 294
 Otwinowska E., III 300
 Otwinowska Elżbieta z Wirzbietów, III 215
 Otwinowski Aleksander, III 214
 Otwinowski Erazm, I 202; **III 213-214**, 332, 347; **V 296**
 Otwinowski Hieronim, III 214-215
 Otwinowski Jan, III 214-215
 Otwinowski Piotr, III 214
 Otwinowski Samuel, **III 214-215**
 Otwinowski Walerian, III 85, 214-215, **216**
 Ovidius Publius Naso, I 96, 170, 338, 414; II 74, 112-113,
 332; III 30-31, 101, 150, 215, 229, 315, 329; IV 13, 85,
 120, 190-191, 252, 284; V 41, 182, 194, 198, 289
 Owen John, III 104; IV 255, 276
 Owen Robert, V 64
 Owidiusz zob. Ovidius Publius Naso
 Owidzki Joachim, II 231
 Oxenstierna Johan Turesson, II 10; III 61

- Ozanam Antoine Frédéric, bl., I 257
 Ozimek Józef Bartłomiej zob. Zimorowicz Józef Bartłomiej
 Ozimek Stanisław, V 196, 198
 Ozimek Szymon zob. Zimorowicz Szymon
 Ozimkowa Katarzyna, V 196, 198
 Ozorowski Edward, III 179
 Ożarowska Cecylia z Platerów, III 110
 Ożarowska Józefa zob. Olizarowa Józefa
 Ożarowski Jerzy, II 170
 Ożarowski Piotr, I 32
- P**.C. Sarmata zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 P.H.B.R.W.X.L.K.O.P. zob. Brzostowski Paweł Ksawery
 P.H.P.W. zob. Przetocki Hiacynt
 P.J.B. zob. Bykowski Piotr Jaksa
 P.J.S. zob. Siarczyński Franciszek
 P.S. zob. Suska Paulina z Norwidów
 Paarmannówna Ludwika zob. Mrongowiuszowa Ludwika
 Pabiniak Barbara zob. Konarska-Pabiniak Barbara
 Pable F., V 166
 Pac Ignacy, V 69
 Pac Michał, II 83; III 171
 Pac Stanisław, IV 166
 Pacewicz T., III 36
 Pachoński Jan, IV 282
 Pacis A., III 357
 Paczowska Ewa, IV 228
 Padalica Tadeusz zob. Fisz Zenon
 Padé Jan, III 340
 Paderewski Ignacy Jan, I 22; III 158, 339, 383; IV 45, 249; V 93
 Padewska Krystyna zob. Narbuttowa Krystyna
 Padniewska Małgorzata z Żernickich, III 216
 Padniewski Filip, **III 216-217**
 Padniewski Wojciech, III 216, 389
 Padurra Jan, III 217
 Padurra Józef, III 217
 Padurra Tomasz, **III 217-218**; V 63, 115
 Padurra Tymko zob. Padurra Tomasz
 Padurrowa Aniela z Paszkowskich, III 217
 Paedagogus Agricola zob. Marquart Joachim
 Paër Ferdinando, I 86
 Paerts Łucja zob. Morska Łucja
 Paflagonio Nivisio zob. Kamieński Adolf
 Pagaczewski Stanisław, I 30
 Paganini Niccolò, III 342
 Paileron Edouard, I 82; II 373; IV 10; V 192
 Pain Marie Joseph, I 86
 Paisiello Giovanni, I 84
 Pajączkowski Franciszek, IV 157
 Pająkówna Aniela, III 318
 Pajgert Adam, I 27; II 12; **III 218**
 Pajgert Józef Kalasanty, III 218
 Pajgertowa Helena z Rozwadowskich, III 218
 Pajgertowa Tekla z Małeckich, III 218
 Pajzderska-Rogozzińska Helena Janina (pseud. Hajota; La-skaro), **III 218-219**
 Pajzderski Tomasz, III 219
 Palacký František, V 159
 Palacký M.M., III 47
- Palaprat Jean, sieur de Bigot, V 144
 Palej Semen, I 99
 Paleolog Jakub, I 383-384; IV 116
 Palicka Bogusława zob. Mierz-Brzezińska Bogusława
 Palingenius Marcellus zob. Manzolli Pier Angelo
 Palińska Salomea zob. Kenigowa Salomea
 Palissot de Montenois Ch., IV 143
 Palkowska Józefa zob. Cegielska Józefa
 Palmerston Henry John Temple, V 46
 Palowski Franciszek, II 338
 Paluchowska Danuta zob. Zamaćzińska Danuta
 Paluchowski Andrzej, III 27, 32; V 286
 Pałucki M., V 167
 Pałuska Józefa zob. Gołębiowska Józefa
 Pałyga J., I 304
 Pamière de Weylen Alexandre de, V 43
 Pamuła K., IV 42
 Pan Czau, I 341
 Pan Obserwator Zamojski zob. Łuski Stefan
 Pan Wirszajtos niegdyś Szubrawiec Rustykanin zob. Chodźko Ignacy
 Panaitescu P.P., II 220
 Pancerny zob. Jeske-Choiński Teodor
 Pancerówna Emilia zob. Ehrenbergowa Emilia
 Pancerówna Felicja zob. Ehrenbergowa Felicja
 Panitz Walter (właśc. Pentz Carl August von), IV 103
 Pankiewicz Jan, I 400
 Pankowski Marian, II 338
 Pannonius Joannes, II 317; III 231
 Pantherus zob. Rysiński Salomon
 Papée Stefan, II 209, 438; III 127
 Papi Jadwiga, II 264; **III 220-221**, 286
 Papi Jan, III 220
 Papi Teodozja z Gałęzowskich, III 220
 Papińska Elżbieta zob. Kucharska Elżbieta
 Papińska Anna zob. Piergesowa Anna
 Papini Giovanni, III 394
 Papiór Jan, II 102; III 319
 Papłowski J., I 116
 Paprocka Aniela zob. Węgierska Aniela
 Paprocka Elżbieta z Jeżewskich, III 221
 Paprocka Jadwiga z Kossobudzkich, III 221
 Paprocki Bartłomiej, I 39, 57, 66, 205; **III 221-223**, 229, 348; IV 209, **296**
 Paprocki Jędrzej, III 221
 Paprocki Teodor, II 103
 Para du Phanas François, III 314
 Paradowska Maria, I 248
 z Paradyża Jakub zob. Jakub z Paradyża
 Parandowski Jan, II 102, 189; IV 156; V 194-195
 Paraschivescu Miron Radu, III 34; IV 103
 Parcossii Jacobus zob. Parkoszowicz Jakub
 Parczewscy, rodzina, V 199
 Parczewska Tekla zob. Zmorska Tekla
 Pareńska Eliza zob. Leszczyńska Eliza
 Pareńska Zofia zob. Żeleńska Zofia
 Parfait P., V 192
 Parkosch de Żorawicze zob. Parkoszowicz Jakub
 Parkossius zob. Parkoszowicz Jakub
 Parkosz Jakub, III 224

P

- Parkoszwic Jakub, I 33; II 386; **III 224**
 Parkoszwic Jan, III 224
 Parkoszwic Piotr, III 224
 Parkoszwówna Anna, III 224
 Parnicka Elżbieta zob. Hoene Elżbieta
 Parny Évariste Désiré de Forges de, I 105, 188
 Parthus Benedictus, IV 136
 Partylak P., II 232
 Parvi Jerzy, II 230; III 28-29
 Parylak Piotr, IV 92
 Parysówna Elżbieta zob. Warszewska Elżbieta
 Parzniewska Zofia zob. Kobierzycza Zofia
 Pascal T., II 289
 Paschalis-Jakubowiczówna Tekla zob. Rzętkowska Tekla
 Paschalska-Kulak J., V 250
 Paschetto E., V 73
 Pasek Jan Chryzostom, I 46, 113, 184, 204-205, 389; II 272, 315, 395; **III 224-226**, 331-332; V 32, 101, **296**
 Pasek Marcin, III 224
 Pasfield S., I 50
 Pasierbiński Tadeusz, III 91
 Paskauskas K., III 34
 Paskiewicz Iwan F., II 127; III 201, 313, 405; V 40
 Paskowa Anna z Remiszowskich primo voto Łacka, III 224
 Paskylko zob. Paxillus Adam
 Paślawski K., I 145
 Pasquetti G., IV 50
 Pasquini Giovanni Claudiano, V 164-165
 Passer zob. Wróbel Walenty
 Passerinus zob. Wróbel Walenty
 Passero Antonio, III 188
 Passow Franz (Franciscus Passovius), I 376
 Pasternak Kleofas Fakund zob. Kraszewski Józef Ignacy
 Pasteur Louis, II 195
 Pastor Willy, III 318
 Pastorius Joachim, **III 226-227**, 325
 Passer Jerzy, I 53; V 208-209, 212, 239
 Paszkiewiczowa, właścicielka pensji, II 293
 Paszkowska Aniela zob. Padurrowa Aniela
 Paszkowska Anna z Niemojewskich, III 227
 Paszkowska Wanda zob. Tokarzewiczowa Wanda
 Paszkowski Dominik, III 227
 Paszkowski Franciszek, I 337; V 39
 Paszkowski Józef Edmund, I 60; II 100, 268; **III 227-228**, V 12, 136, **296**
 Paszkowski Marcin, I 90, 391; II 22; V 23
 Patavinus J., IV 163
 Pater Walter Horatio, II 309
 Paterek zob. Jan z Szamotuł
 Paterkul zob. Wolski Włodzimierz
 Patricius Andreas zob. Nidecki Andrzej Patrycy
 Patrycy zob. Nidecki Andrzej Patrycy
 Pattey Claudine, IV 87
 Patzko F.A., I 371
 Paul de St. Vincent zob. Budzyński Wincenty
 Paulbär Joannes zob. Ursinus Jan starszy
 Pauli A., II 411
 Pauli Ignacy zob. Pauli Żegota
 Pauli Mateusz, III 228
 Pauli Zofia z Wojciechowskich, III 228
 Pauli Żegota, I 228-230, 321, 374; III 130, 190, 208, 222, **228-229**, 282, 310, 356, 404, 411; IV 119; **V 296**
 Paulina z L.-W..... zob. Wilkońska Paulina
 Paulisz Zygmunt, I 358
 Paulsen Friedrich, II 101
 Paulus Vladimiri zob. Włodkowic Paweł
 Pauszer-Klonowska Gabriela, III 194, 196, 302
 Pavlicko Dmitro zob. Pawłyeczko Dmytro
 Pavlišta J.F., II 183
 Paweł I, cesarz ros., I 137, 182, 194, 417; II 85, 92, 114, 216; III 107, 126, 279, 281; IV 257
 Paweł II, papież, II 74; III 206
 Paweł III, papież, II 22
 Paweł IV, papież, I 303
 Paweł z Krosna (Proceler), I 213-214; II 21, 74; **III 229-231**
 Paweł, biskup wrocławski, II 297
 Paweński Piotr zob. Skarga Piotr
 Pawiński Adolf, II 436; III 206, 385
 Pawlacyk Anna, I 208; IV 211; V 260
 Pawlicka Jadwiga zob. Górska Jadwiga
 Pawlicka Pelagia zob. Sowińska Pelagia
 Pawlicki Stefan, IV 144
 Pawlikowscy, rodzina, IV 25
 Pawlikowska Aniela z Wolskich, V 94
 Pawlikowska Brygida z Dudkowiaków (lub Dudkow-skich), III 233
 Pawlikowska Helena z Dzieduszyckich, III 231, 234
 Pawlikowska Henryka z Dzieduszyckich, III 234
 Pawlikowska Wanda z Abramowiczów, III 231
 Pawlikowska-Jasnorzewska Maria, II 327; V 207
 Pawlikowski Jan Gwalbert Henryk, III 232
 Pawlikowski Jan Gwalbert, **III 231-233**, 234; IV 98, 100, 157; **V 296**
 Pawlikowski Jan, ojciec Józefa, III 233
 Pawlikowski Józef, II 91; **III 233-234**
 Pawlikowski Michał, III 149, 232; V 94
 Pawlikowski Mieczysław, I 120; II 403-404; III 21, 231-232, **234-235**, 377; IV 25, 98; V 9
 Pawlikowski Tadeusz, II 108, 116, 223; III 28, 237, 318, 365; IV 146, 199, 242; V 133-134; V 227
 Pawłowa Muza, II 242; IV 103
 Pawłowiczowa Janina, I 35, 41; IV 257, 259; V 144-146, 166
 Pawłowska Adamina zob. Nehringowa Adamina
 Pawłowska Anna zob. Kajsiewiczowa Anna
 Pawłowska Anna zob. Moskorzewska Anna
 Pawłowska Eliza zob. Orzeszkowa Eliza
 Pawłowska Franciszka z Kamięskich, III 192
 Pawłowska K., III 238
 Pawłowska Pelagia zob. Rozbicka Pelagia
 Pawłowski Benedykt, III 192
 Pawłowski Marcin, II 428
 Pawłowski Stanisław, biskup otomuniecki, III 222
 Pawłowski Stanisław, III 122
 Pawłyeczko Dmytro, III 87
 Paxillus Adam, **III 235**
 Paxillus Brestensis Adamus Alberti zob. Paxillus Adam
 Paxyl zob. Paxillus Adam
 Pazdanowski T., III 129
 Pazurkiewicz Stanisław, II 209, 309, 389; IV 146
 Paździerski Lech, II 141

- Pągowska Maria zob. Mochnacka Maria
 Peacock Marjorie Beatrice, II 140
 Pecond Kazimierz, I 94; II 232; IV 102
 Péladan Joséphin, III 307
 Pelaja Mariagrazia, III 152 (V 739)
 Pelc Janusz, I 304; II 136-138, 140-141; III 90, 105; IV 190, 210-211; V 267, 290
 Pelc Jerzy, IV 94-95, 100, 102
 Pelcowa Paulina zob. Buchwald-Pelcowa Paulina
 Pelczar J., I 416
 Pelikan Waclaw, II 119; IV 202
 Pellico Silvio, I 38; II 28
 Pelczyński Marian, II 138; III 177, 191, 254, 375
 Peleszowa Sławomira, III 117
 Pełka Antoni, I 350
 Penderecki Krzysztof, III 283
 Pentek Zdzisław, I 208; III 293
 Peplowska Apolonia zob. Schnürowa Apolonia
 Peplowska Bronisława zob. Schnürowa Bronisława
 Peplowska Tekla zob. Bielińska Tekla
 Peplowska Zofia zob. Radziwiłłowa Zofia
 Peplowski Franciszek, III 100; IV 29
 Peplowski K., V 92
 Peplowski Ludwik, IV 26
 Péregrinus z Opoła, II 109
 Perenc A., I 71
 Perényi Gabor, III 229
 Peretiatkowicz Krzysztof, III 346
 Peretti, ksiądz, I 289
 Pergamenus Nicolaus, III 222
 Perges Jan, III 236-237
 Pergubius zob. Borowski Leon
 Perinet J., I 85
 Perlbach Max, III 367
 Perlis Yichak, II 195
 Perłowska Maria Julia zob. Zaleska Maria Julia
 Perłowska Teofila z Glińskich, V 155
 Perłowski Stanisław, V 155
 Fernety M., V 192
 Perraud Aniela zob. Polowa Aniela
 Persius Aulus Flaccus (Persjusz), I 376; II 23; III 62, 229-230, 315; IV 82, 209
 Perykles, II 182, 236; V 13, 69
 Perypetasmatowicz od Constantynowa zob. Dachnowski Jan Karol
 Perz Mirosław, I 178-179; II 139-140
 Perzanowski Zbigniew, I 229; III 385
 Perzyńska Joanna z Kietlińskich, III 237
 Perzyńska Leokadia z Bogatków, III 237
 Perzyński Henryk, III 237
 Perzyński J., II 305
 Perzyński Włodzimierz, II 223; III 181, 208, 237-239; V 296-297
 Peschel Oskar, IV 264
 Pestalozzi Johann Heinrich, I 259
 Pestrak P., IV 102
 Pestwärmegyei Róza zob. Beniowska Róza
 Peszke Ignacy, IV 99
 Peszke Józef, II 435
 Peszyńska Wanda zob. Lutosławska Wanda
 Petardówna Anna Maria zob. Haurowa Anna Maria
 Petelenz Karol, I 327
 Petőfi Sándor A., I 257; IV 10
 Petrarca Francesco, I 23, 218, 279, 335, 365, 404, 410; II 16; III 24-25, 31, 61, 84, 102, 104-105; V 158, 230
 Petras B., II 141
 Petraschówna Zofia zob. Dmuszewska Zofia
 Petruskienė Irena, I 25
 Petreius Jan, II 188-189; V 72
 Petrici zob. Petrycy Jan Innocenty
 Petricius zob. Petrycy Jan Innocenty
 Petricius Pilsnanus Sebastianus zob. Petrycy Sebastian
 Petriczejko Stefan, II 219
 Petronius Caius, I 34; IV 283
 Petronius Titus Arbitr, III 61
 Petrucci Agnese zob. Sozzini Agnese
 Petrus Cieklinius zob. Piotr Ciekliński
 Petrus de Aliaco, II 434
 Petruzzi Agnese (Agnieszka) zob. Sozzini Agnese
 Petrycy Anna z Franc-Wenigów, III 239
 Petrycy Anna z Sieczków, III 239
 Petrycy Barbara z Nonhartów, III 239
 Petrycy Franciszek, III 239
 Petrycy Jan, III 91
 Petrycy Jan Innocenty, III 239
 Petrycy Sebastian, II 387, 239; III 240-241; IV 27, 243; V 297
 Petrycy Stanisław, III 239
 Petrycy Teresa, III 239
 Petrycy Zuzanna zob. Węgierska Zuzanna
 Petrykowska Joanna zob. Pilecka Joanna
 Petryła, gospodar moldawski, IV 238
 Petsch Danuta, IV 218
 Pewien penitent oplakujący rozkoszy i marności światowe zob. Jabłonowski Jan Stanisław
 Pewien Polak temiż grzechami grzeszny ale żałujący zob. Jabłonowski Jan Stanisław
 Pewien szlachcic polski zob. Jabłonowski Jan Stanisław
 Peyer R., II 430
 Peżarska Maria zob. Mniskowa Maria
 Pęclawski zob. Kalinka Walerian
 Pędzińska D., III 119
 Pęgierska-Piotrowska Romualda, II 309
 Pękalska Józefa z Chwałkowskich, III 241
 Pękalski Ignacy, III 241
 Pękalski Wojciech, III 241
 Pfeiffer Charlotte zob. Birch-Pfeiffer Charlotte
 Pfoertnerowie, rodzina, IV 152
 Phaedrus, III 61
 Phaelius J.B., I 214
 Phalereus Demetrius, II 6
 Pharnovius zob. Farnowski Stanisław
 Philadelphus G., III 325
 Philaletes Ireneus zob. Przypkowski Samuel
 Philaletes Peripateticus, I 303
 Philidor François André Danican, III 244
 Philopolski zob. Dzieduszycki Tytus
 Philosophe Bienfaisant zob. Leszczyński Stanisław
 Piankówna Gabriela, II 76; V 194
 Piasecius zob. Piasecki Paweł
 Piasecka Emilia zob. Zdanowiczowa Emilia

P

- Piasecka Katarzyna z Gromadzkich, III 241
 Piasecka Marianna zob. Rzętkowska Marianna
 Piasecka Paulina z Konarskich, I 130
 Piasecka Zofia zob. Szaniawska Zofia
 Piasecki J., III 193
 Piasecki M., II 303
 Piasecki Paweł, II 431; **III 241-242**
 Piasecki Sebastian, III 241
 Piasecki Zdzisław, V 75
 Piaskowscy, rodzina, II 130
 Piaskowska Franciszka zob. Czaplicowa Franciszka
 Piaskowski Teodor, IV 192
 Piastowie, dynastia, III 115, 205
 Piastowska W., II 362
 Piaścik Halina, II 14
 Piattoli Scipione, I 194-195; III 279, 288
 Piave Francesco Maria, I 146
 Piątkiewicz Ludwik, I 396
 Piątkiewicz Marian, IV 98, 100
 Piątkiewicz W., IV 14
 Piątkowska Bronisława zob. Wyrzykowska Bronisława
 Piątkowski Henryk, III 174, 287
 Piątkowski W., I 322, 347; IV 283
 Piątkowski Walerian Jerzy, V 53
 Picard Louis Benoît, I 388; II 289
 Piccini Niccolò, I 84
 Piccolomini Enea Silvio zob. Pius II, papież
 Pichelstein Józef Fortunat, III 254
 Pickel (Bickel) Jan, I 141
 Pickel Konrad zob. Celtes Konrad
 Pico della Mirandola Giovanni, II 75; III 90
 Pictet Marc Auguste, II 416
 Piechal Marian, III 136, 152, 182, 352; IV 84; V 280
 Piechota Marek, III 36; V 285
 Piechotówna Krystyna zob. Poplińska Krystyna
 Piechowska Kazimiera zob. Gąssowska Kazimiera
 Piecowa Anna zob. Moskorzewska Anna
 Pieczulis I., III 289
 Piekarska Zofia z Orzeszków, III 242
 Piekarski Kazimierz, I 322; II 18, 33, 136; III 348, 350; IV 124; V 197
 Piekarski Krzysztof, **III 242-243; V 297**
 Piekosiński Franciszek, I 208; II 159; III 384-385
 Piekut M., I 31
 Piekut S., II 329, 400
 Pielgrzym z Tęczyna zob. Majeranowski Konstanty
 Pienicznówna Magdalena zob. Ceynowa Magdalena
 Pieńkowska Franciszka ze Śliwickich, III 243
 Pieńkowski Jan, III 243
 Pieńkowski Karol, II 262; **III 243; V 155**
 Pieńkowski Stanisław, I 125
 Pieradzka Krystyna, I 229
 Pierges (Bürges) Józef, III 236
 Piergesowa Anna z Papieszów, III 236
 Pierożyńska Marianna Franciszka z Marunowskich, III 244 (V 739)
 Pierożyński Leon, **III 244**
 Pieróg Stanisław, III 70
 Pierzchała Jan, III 135
 Pieszczachowicz Jan, IV 161; V 30, 174
 Pieścikowski Edward, II 183
 Pietkiewicz Antoni, II 200, 206, 263, 276, 399, 429; **III 246-247; V 297**
 Pietkiewicz Antoni, ojciec, III 246
 Pietkiewicz Henryk, III 247
 Pietkiewicz M., I 386; II 31
 Pietkiewicz Zenon, **III 247-248**
 Pietkiewiczowa Ludwika z Sierputowskich, III 246
 Pietkiewiczowa Paulina z Krzyżanowskich, III 247
 Pietkiewiczowa z Trapszów, żona Zenona, III 247
 Pietkiewiczowa Zuzanna z Rohozińskich, III 246
 Pietrass R., II 141
 Pietraszkiewicz Felician, III 248
 Pietraszkiewicz Ksawery, IV 168; V 147
 Pietraszkiewicz Onufry, I 203, 248, 283; II 58, 200, 303; III 16, 79, **248-249; V 171, 189-190**
 Pietraszkiewiczowa Wiktoria, III 248
 Pietraszkiewiczówna Stanisława, III 35, 249; V 171
 Pietraszko Stanisław, I 85, 235
 Pietrusiewiczowa Jadwiga, II 264
 Pietruska Ludwika zob. Krćekowa Ludwika
 Pietrzalkówna Anna zob. Klonowa Anna
 Pietrzkieciewiczówna Maria zob. Witkiewiczowa Maria
 Piey P.A., V 145
 Pięknowska Konstancja zob. Bogusławska Konstancja
 Pięknowska Konstancja zob. Dmuszewska Konstancja
 Piętaś Stanisław, II 305
 Pignioni Z., IV 138
 Pigoń Stanisław, I 106, 111, 199, 205, 248, 292, 294-295, 301, 355, 364, 410; II 61, 69, 83, 135, 181, 255, 404, 416-417; III 22-24, 26-28, 31-32, 35-36, 103, 146, 153, 185, 359; IV 67, 91, 99, 101, 217, 240, 254, 261; V 157, 184, 208-212, 220
 Piis Pierre Antoine Auguste, V 145
 Pik Wojciech, III 249
 Pikarski Adrian, III 224
 Pik-Mirandola Franciszek, **III 249-251**
 Pikowa Elżbieta z Lewakowskich, III 249
 Pikowa Maria ze Stacherskich, III 249
 Pikulik Jerzy, I 179; V 79
 Pilaf Jan, II 141, 339; III 152; IV 102
 Pilat Roman, I 199, 388; II 230, 274; III 27, 32, 35, **251-252, 254, 255; V 89-90, 117, 297**
 Pilat Stanisław, III 251, 268; V 179
 Pilatowa Rudolfin z Gnatowskich, III 251
 Pilawa Aleksander zob. Stanisławska Wanda
 Pilawa Olgierd zob. Stanisławska Wanda
 Pilchowski Dawid, I 118, 341; **III 252-253, V 297**
 Pilecka Joanna z Petrykowskich, III 253
 Pilecki Antoni, **III 253-254**
 Pilecki Feliks, III 253
 Pilecki Jan, ojciec, I 69
 Pilecki Jan, syn, I 70
 Pilichowski Dawid zob. Pilchowski Dawid
 Pilińska Emilia zob. Leszczyńska Emilia
 Piliński Adam, III 328, 350; IV 238
 Piliński Stanisław, III 328
 Pillati Henryk, II 14, 261-262
 Pillati Ksawery, II 242; III 164
 Piller Agaton zob. Giller Agaton

- Piłsztyn Stanisław, III 254
 Piłsztynowa Regina Salomea z Rusieckich primo voto Halpirova, tertio voto Makowska, III 254; V 297
 Piltz Erazm, I 82; III 237
 z Pilzna Szymon zob. Marycjusz Szymon
 Pilźnianian Szymon zob. Marycjusz Szymon
 Piłsudski Bronisław, V 75
 Piłsudski Józef, I 212, 307; II 47; IV 66, 68, 87, 102, 161; V 185, 206
 Pinamonti J.P., II 342
 Pinard Clovis, I 241
 Pinczewska Łucja, V 11
 Pindar, I 196; II 200; III 30-31, 116; IV 13, 252; V 247
 Pinder U., III 180
 Pindter Felicitas, I 141
 Pineux (Pineu) Duval Alexandre Vincent, I 86, III 75
 Pini Józef, III 254
 Pini Maria ze Schreiberów, III 255
 Pini Tadeusz, II 101, 177-178, 252-255, 417; III 32, 150-151, 162, 186, 254, 255-256, 378; IV 98, 102-103; V 75, 136, 213, 294, 297
 Pinińska Julia z Nikorowiczów, III 256
 Pinińska Maria z Mniszców primo voto Horoszyna, III 256
 Piniński Leon, III 256
 Piniński Leonard Franciszek Ksawery, III 256
 Pinkówna Maria zob. Bukowińska Maria
 Pinna G.B., IV 46
 Pinocci Hieronim, I 347; III 178-179
 Pinter George D., I 49
 Piotr (Jaropelk), syn Gertrudy Mieszkówny, I 328
 Piotr I Wielki, cesarz ros., I 357; II 313; III 371; V 20
 Piotr III, cesarz ros., I 417
 Piotr Odmieniec Włost zob. Komornicka Maria
 Piotr z Alkantary, św., II 122
 Piotr z Buczyny, II 280
 Piotr z Goniądza, III 256-257; V 117
 Piotr z Goniądza zob. Piotr z Goniądza
 Piotr z Poznania, IV 177
 Piotr z Radoszyc, I 58
 Piotr, ojciec Grzegorza z Sanoka, I 384
 Piotr, ojciec Władysława z Gielniowa, V 79
 Piotr, opat klasztoru cystersów w Henrykowie, II 297
 Piotrkowczyk Andrzej, I 48, 57, 72, 174, 359, 365, 373, 377-378, 397, 411; II 318, 333; III 179, 203, 207, 215, 222, 239-240, 296, 357, 399; IV 210, 215
 Piotrkowczyk Andrzej starszy, II 88-89, II 124-125, 136; IV 21, 27-28, 74-75, 120; V 28-29, 120
 Piotrkowczyk J., I 109
 Piotrkowczyk Stanisław Teodor, II 156, 159
 Piotrowicz L., II 75
 Piotrowiczówna Marianna zob. Kąszycowa Marianna
 Piotrowska Filipina zob. Świdzińska Filipina
 Piotrowska Gabriela Korwin zob. Zapolska Gabriela
 Piotrowska Józefa z Karskich, V 172
 Piotrowska Karolina zob. Szukiewiczowa Karolina
 Piotrowski A., III 181
 Piotrowski Antoni, V 74
 Piotrowski Gracjan, III 12, 66, 257-258; IV 192; V 36
 Piotrowski H., V 115
 Piotrowski Józef zob. Piotrowski Gracjan
 Piotrowski M., II 267
 Piotrowski R., II 121
 Piotrowski Wincenty Korwin, V 172
 Piórkoszewska Małgorzata zob. Hyźdeu Małgorzata
 Piramowicz Grzegorz, I 236, 255, 276; II 342, 358; III 258-261, 273, 280, 287, 289, 410; IV 142; V 63, 143-144; V 297
 Piramowicz Jakub, III 258
 Piramowicz Piotr, III 261
 Piramowiczowa Anna z Nikorowiczów, III 258
 Pirandello Luigi, I 349
 Piron Alexis, IV 145, 259, 288
 Pirożyńska Czesława, V 249
 Pirożyński J., III 349, 352
 Pisandro zob. Piramowicz Grzegorz
 Pisarski J.S., II 393, 179, 203
 Piskadlo A., IV 139
 Piskorski J.M., IV 287
 Piskorski Marcin, III 261
 Piskorski Sebastian Jan, III 261-262
 Piskurewicz J., IV 229
 Pistor J.J., II 324
 Pistorius Joachim, I 141, 219, 351, 391; II 278-279, 401
 Pistorius Szymon, III 91
 Piszczek Zdzisław, I 48
 Piszczkowski Mieczysław, I 72, 303, 359, 393; II 87, 124, 311; III 105, 177, 236, 293; IV 139; V 202-203
 Pitaval François G. de, I 90
 Pius II, papież (Enea Silvio Piccolomini), I 311; III 206
 Pius IV, papież, I 411
 Pius IX, papież, I 262, 349; II 251, 304; III 9, 20, 142, 187
 Pius V, papież, św., I 303
 Pius VI, papież, II 63, 216; III 288
 Piwarski K., II 391
 Piwińska Marta, III 29; IV 96, 102; V 308
 Piwiński Leon, II 254; III 32, 209; IV 102-103
 Piwowarczyk M., III 27
 Pixérécourt René Charles Guilbert de, I 159
 Pizarro Francisco, II 55
 Placzek S., IV 52
 Plantinus K., I 387
 Plaskota M., IV 51
 Platen August, III 218
 Plater Cezary, II 230; III 142
 Plater Emilia, I 324; II 174
 Plater Filip, IV 62; V 149
 Plater Jan Ludwik, I 25
 Plater Ludwik, II 308; III 18
 Plater (Broel-Plater) Władysław, I 196; V 115
 Plater (Broel-Plater) Włodzimierz Stanisław; II 76; V 118
 Platerowa Teofila, IV 163
 Platerowie, rodzina, I 25; V 131
 Platerówna Anna zob. Orpizewska Anna
 Platerówna Augusta zob. Tyszkiewiczowa Augusta
 Platerówna Cecylia zob. Ożarowska Cecylia
 Platerówna Laura zob. Wodzicka Laura
 Platon, I 109, 141, 399; II 57, 93, 353, 374-375; III 96; V 31
 Platt D., III 204
 Platt Julian, I 16, 253, 320; II 92-93, 215, 218; III 12, 63, 117, 260, 280; IV 193, 208, 258, 259; V 167
 Plautus Titus Maccius, I 174-175, 205, 385; II 58, 260, 267

P

- Pleban Mąkobodzki zob. Turkowski Fabian Teodor
 Pleban Wysocki zob. Przetocki Hiacynt
 Plebanek J.Z., V 94
 Plebański Józef Kazimierz, II 87; III 90, 292; IV 256
 Plechanow Georgij W., II 11
 Plecińska Jadwiga zob. Matlakowska Jadwiga
 Pleniewicz Roman, II 140; **III 262-263; V 297**
 Pleniewicz Stanisław, III 262
 Plekiewiczowa Antonina z Grzędzińskich, III 262
 Plessis-Marly Philippe zob. Mornay Philippe
 Plewińska Maria zob. Nawrocka Maria
 Plewińska, właścicielka pensji, II 5
 Plezia Marian, I 48, 88, 116, 139, 178-179, 214, 229, 271, 308, 416; II 21-22, 67, 101, 292; III 230, 246; IV 14, 128, 211, 222, 232; V 58-59, 69, 254, 264
 Pleziowa M., V 58
 Plinius Caius Caecilius Secundus (Minor), II 93
 Plinius Caius Secundus (Maior), II 395; III 289
 Pliniusz Młodszy zob. Plinius Caius Caecilius Secundus (Minor)
 Pliniusz Starszy zob. Plinius Caius Secundus (Maior)
 Pliszczyńska Janina zob. Niemirska-Pliszczyńska Janina
 Plocerówna Emilia zob. Losiowa Emilia
 Pluciński K., V 169
 Plum M., I 394
 Plumbi E., III 33
 Plumicke Karl Martin, I 84
 Plutarch, I 109, 126, 341-342, 399; II 33, 139, 153, 245, 345; V 12
 Płachcińska Anna zob. Rutkowska-Płachcińska Anna
 Płachcińska Krystyna, V 197
 Płaczek L., I 315
 Płaszczewska O., V 278
 Płaza J., V 165
 Płaza Jan zob. Bielowski August
 Płaza Tomasz, II 279; V 21
 plk Struś zob. Sawicki Jan
 Płokasza J., I 201
 Płomińczyk Iwo zob. Wolska Maryla
 Płoszewski Leon, I 146; III 27-32; IV 91; V 135-137
 Pług Adam zob. Pietkiewicz Antoni
 Pniewski Władysław, III 96
 Pobjedzińska Jadwiga zob. Morsztynowa Jadwiga
 Pobjedzińska Magdalena zob. Krowicka Magdalena
 Pobóg B., IV 48
 Pobóg-Fryczyński J. zob. Fryczyński J. Pobóg
 Pochmarski Bolesław, II 287; IV 249
 Pocięcha Józef, I 74
 Pocięcha Władysław, I 365
 Pocięgowie, rodzina, II 217
 Pocięgówna Karolina zob. Radziwiłłowa Karolina z Pocięgów
 Pocięgówna Katarzyna zob. Leszczyńska Katarzyna z Pocięgów
 Poczobut-Odlanicka Rachel Judyta z Godebskich, III 263
 Poczobut-Odlanicki Andrzej, III 263
 Poczobut-Odlanicki Jan Władysław, II 268; **III 263**
 Poczobut-Odlanicki Marcin, I 119; II 92; III 252, 261; IV 82, 159, 217; V 95, 127, 201
 Poczobut-Odlanicki Marek Kazimierz, III 263
 Podbereski Andrzej, III 263
 Podbereski Romuald, II 178 (V 736); **III 263-264; V 147, 297**
 Podczaska Teresa zob. Morawska Teresa z Podczaskich Podczaszyński B., III 179
 Podczaszyński Józef, III 264
 Podczaszyński Michał, II 245; III 69-70, **264-265; V 297**
 Poddany Walenty zob. Łaski Stanisław
 Podgórecka Krystyna, I 122
 Podgórski August zob. Mosbach August
 Podgórski J., III 127
 Podgórski Wojciech Jerzy, I 33; V 78
 Podgórzanin zob. Zatorski Aleksander Paweł
 Podgórzec Zbigniew, IV 75
 Podhorodeński Józef, II 231
 Podhorska-Okołów Stefania, III 373; V 14
 Podlodowska Dorota zob. Kochanowska Dorota
 Podlodowski Jakub, II 135
 Podlodowski Mikołaj, III 308
 Podłęski Krzysztof Bogoria, II 128
 Podlaska Kornelia zob. Biernacka Kornelia
 Podolecka Domicela, IV 279
 Podolecki Jan Kanty, IV 279; V 104
 Podolinski Andriej I., I 63
 Podoska Helena Junosza zob. Dobrzycka Helena
 Podoska Maria zob. Krechowicka Maria
 Podoska Paulina zob. Iwanowska Paulina
 Podoska Teofila z Wapowskich, II 240
 Podoska Teresa, I 122; V 135-136, 243
 Podoski Gabriel, II 54 (V 734)
 Podraza-Kwiatkowska Maria, I 124; II 168, 351, 389; III 136, 162
 Podworzecki Jan zob. Januszowski Jan
 Podwysocka Anna z Hołowińskich, III 265
 Podwysocka Julia z Szymanowskich, III 265
 Podwysocki Konstanty, I 216-217; **III 265-266**
 Podwysocki Pherrant Jakub zob. Rej Mikołaj
 Podwyszyński Aleksander, I 13
 Poe Edgar Allan, II 309, 338; III 120, 125, 306; IV 65; V 15, 130
 Poelitz K.H.L., IV 264
 Pogodin Michaił P., I 156; III 17
 Pogoń Jerzy zob. Szujski Józef
 Pogonowski Jerzy, II 253; V 144
 Pogorzelska Elżbieta zob. Żochowska Elżbieta
 Pohl E., IV 50
 Pohl (von Pohlenburg) Franciszek Ksawery, III 266
 Pohl Wincenty zob. Pol Wincenty
 Pohlowa Eleonora z domu Longchamps, III 266
 Poirson Charles Gaspard Delestre zob. Delestre-Poirson Charles Gaspard
 Poklewska Krystyna, IV 48
 Pokrzywniak Józef Tomasz, I 346; II 243-244, 246; III 201
 Pol Wincenty, I 27, 39, 47, 94, 134, 262, 274, 310, 329; II 64, 73, 178, 211, 275-276, 324, 329, 382, 394; III 18, **266-270, 286; IV 44, 127, 170, 279; V 9, 11, 40, 111, 113, 181, 276, 297-298**
 Pol Wincenty, syn, III 268
 Polak Benedykt zob. Benedykt Polak
 Polak Konstytucyjny zob. Grzymała Wojciech (Albert)

- Polak W., IV 222; V 224, 276
 Polakiewiczówna Filipina zob. Kawecka Filipina
 Polakowska Anna, IV 241
 Polakowski I., II 249
 Polanicki J., I 292; IV 48
 Polanowska J., V 299
 Polanowski Adam, II 267
 Polanowski Tadeusz, II 182
 Polarczykowa A., III 96
 Poledniok U., I 196
 Poletyło Leopold, I 121
 Polewoj Nikołaj A., I 156; III 17, 34
 Polidor zob. Zgierski Wincenty
 Poliński M., II 18, 95
 Polisenesky J., III 223
 Poliziano Angelo, II 74
 Poljakow Mark, III 152
 Polka zob. Nakwaska Anna
 Polkon Bartłomiej, IV 128
 Polkon Hieronim zob. Spiczynski Hieronim
 Polkonowa Katarzyna z Więckowskich, IV 128
 Polkowski Ignacy, I 228-230; II 32, 136, 189, 297; III 180, 229, 310; IV 238
 Pollak Karol, IV 279
 Pollak Roman, I 96, 357-359, 393; II 87, 118, 154, 197-198, 370-371; III 35, 86, 165, 177, 225, 254, 293, 335, 389, 393; IV 113, 284-285; V 89, 182, 296
 Pollo A., II 14
 Pollux Julius, I 375
 Polnicz Marek zob. Pawlikowski Mieczysław
 Polowa Aniela z domu Perraud primo voto Rościszewska, III 267
 Polowa Kornelia z Olszewskich, III 266
 Polyconius Hieronim zob. Spiczynski Hieronim
 Polyconius zob. Spiczynski Hieronim
 Poljanowska Helena zob. Zdziechowska Helena
 Połomska Klara zob. Turska Klara
 Połtawski A., III 24
 Połubiński Jerzy, II 95
 Pomarnacka Izabela zob. Towiańska Izabela
 Pomey François Antoine, III 66
 Pomianowska Katarzyna zob. Jaškowska Katarzyna
 z Pomorzana Wincenty zob. Wincenty z Szamotuł
 Pomorzant Atanazy, I 68
 Pompadour Jeanne Antoinette de, I 44; V 238
 Pompeius Trojus, V 22
 Pompeius Magnus Cnaeus, I 170
 Pomponius Atticus T., I 376
 Pomponius Laetus Iulius, II 74-75; V 16
 Poncjaj, cesarz rzymski, II 18
 Ponętowska Dorota z Borzysławskich, III 270
 Ponętowska Katarzyna zob. Skrzypińska Katarzyna
 Ponętowski Jakub, **III 270**, 271
 Ponętowski Jan, III 122, 270, **271**
 Ponętowski Stanisław, III 270
 Poniatowscy, rodzina, III 227
 Poniatowska Dionizja z Iwanowskich, V 158
 Poniatowska Izabela (Elżbieta) zob. Branicka Izabela (Elżbieta)
 Poniatowska Konstancja z Czartoryskich, III 161
 Poniatowska Teresa zob. Starzyńska Teresa
 Poniatowski Józef, I 104, 195, 289, 339, 401; II 238, 356-358, 377-378; III 14, 72, 75-76, 108, 126, 165, 227, 286, 289, 314, 403; IV 85, 144, 225, 265, 281; V 38, 61, 104, 106, 191
 Poniatowski Kazimierz, II 95; IV 281
 Poniatowski L., III 136
 Poniatowski Michał Jerzy, V 105
 Poniatowski Michał, II 161; III 60, 233; IV 257
 Poniatowski Stanisław Antoni zob. Stanisław August Poniatowski, król pol.
 Poniatowski Stanisław, marszałek Rady Nieustającej, III 115
 Poniatowski Stanisław, ojciec króla, II 330
 Poniatowski Stanisław, podskarbi wielki litew., bratanek króla, II 244; IV 257; V 122-123
 Poniatowski Z., II 80
 Poniatowski, kasztelan krakowski, III 407
 Ponikowska Ludwika zob. Popławska Ludwika
 Ponińska Marianna, II 91
 Poniński Adam, I 35; II 53-54; III 61, 171; IV 281; V 96
 Poniński Jan Nepomucen, IV 193
 Poniński Jan, V 69
 Poniński Józef, II 91
 Ponsard François, I 339; IV 205
 Pont de Veyle (Pont-de-Vesle) Antoine de Ferriole de, II 299; III 130
 Pontanus Jacobus (właśc. Jakob Spanmüller), I 374; V 259
 Pontanus Michael zob. Mostnik Michał
 Pontoppidan Henrik, III 250
 Pope Alexander, I 137, 166, 236, 346; II 41, 84, 133, 289, 425-426; III 128, 315; IV 252, 288; V 107, 265
 Popiel M., I 53; II 342; III 361
 Popiel Paweł, II 422; IV 259
 Popiel T., III 33
 Popielówna Franciszka zob. Gosławska Franciszka
 Popielówna Paulina zob. Sobieszkańska Paulina
 Poplewska Katarzyna zob. Łukaszewiczowa Katarzyna
 Poplińska (Popłomykowa) Krystyna z Piechotów, III 271-272
 Poplińska Katarzyna z Herwigów, III 272
 Poplińska Marianna z Tomaszczyków, III 271
 Popliński (Popłomyk) Mateusz, III 271-272
 Popliński Antoni, II 118, 395; **III 271-272**, 325; V 111
 Popliński Jan, I 209, 391; II 395; III 121, 271, **272**; **V 298**
 Popliński, III 95
 Popławska A., V 307
 Popławska Aniela zob. Zielińska Aniela
 Popławska Felicja z Potockich, III 274
 Popławska Ludwika z Ponikowskich, III 274
 Popławski Antoni, **III 272-274**; III 280
 Popławski Hiacynt zob. Popławski Antoni
 Popławski J., III 300-301
 Popławski Jan Ludwik, II 263, 374; **III 274-275**, 286; V 28, 172, **298**
 Popławski Jan Nepomucen, IV 49
 Popławski Wiktor, III 274
 Popow N.A., II 355
 Popowa L.M., I 309
 Popowska-Taborska Hanna, V 244
 Popsujenko Ju., III 186

- Poradeci L., III 33
 Poradecki J., II 313
 Poradowski S.B., III 292
 Poraj-Różycka Stefania, IV 94
 Porazińska Janina, I 172; II 181
 Porazińska Natalia, III 218
 Porcarius Adamus zob. Świnka Adam
 Porębowicz Edward, I 60; **III 275-276**; V 93, **298**
 Porębowicz Władysław, III 275
 Porębowiczowa Anna z Sommerfeldtów, III 275
 Porębowiczowa Maria z Wolskich, III 275
 Porębska H., III 302
 Porębski Antoni, I 246; III 262
 Porycki Janusz, II 431
 Porycki Olgierd zob. Odrowąż-Pieniążek Janusz
 Posadzowa S., II 14
 Posadzy L., II 392
 Posart P., II 395
 Poschman Anton, II 307
 Posjelski, IV 46
 Posnanianus zob. Wróbel Walenty
 Posnanitanus zob. Wróbel Walenty
 Posner A., II 140
 Posner Leon, I 314
 Posner Stanisław, I 314; IV 160
 Posnerowa Matylda z Bernsteinów, I 314
 Posnerówna Malwina zob. Garfeinowa-Garska Malwina
 Possevino Antonio, I 362; IV 74; V 92
 Pośpiech Jerzy, II 264, 304, 362; V 292
 Pośpiechowa Leokadia, III 131
 Poświat Władysław zob. Szandlerowski Antoni
 Poświatowska Barbara, II 289
 Potanin G.N., V 308
 Potanina Aleksandra W., IV 67; V 308
 Potapenko, III 185
 Potihius H., II 60
 Potiomkin Grigorij A., II 204; III 100
 Potkańska Teresa zob. Żaluska Teresa
 Potkański Karol, V 74
 Potoccy, rodzina, I 20, 413; II 9, 91, 224; III 49, 127, 217;
 IV 79; V 20, 35
 Potocka Aleksandra z Lubomirskich, II 344; III 131, 259,
 287
 Potocka Anna Elżbieta, I 413
 Potocka Anna Teresa z Ossolińskich, III 281
 Potocka Anna z Młokosiewiczów, III 287
 Potocka Barbara z Kossakowskich, III 286
 Potocka Delfina z Komarów, II 251, 254-255
 Potocka Elżbieta z Lubomirskich, III 259, 278
 Potocka Felicja zob. Popławska Felicja
 Potocka J.A., II 299
 Potocka Józefa z Sofłohubów, III 286
 Potocka Józefina z Mniszchów, V 125
 Potocka Julia z Lubomirskich, III 281
 Potocka Karolina zob. Nakwaska Karolina
 Potocka Kasylda z Jabłońskich, III 277, 285
 Potocka Katarzyna z Morsztynów, III 291
 Potocka Katarzyna, kasztelanowa kamieniecka, III 116
 Potocka Klaudyna z Działyńskich, I 313; III 18, 266
 Potocka Konstancja zob. Raczyńska Konstancja
 Potocka Krystyna z Lubomirskich, II 8
 Potocka Ludwika zob. Siemieńska Ludwika
 Potocka Maria z Kątych (Kąckich), III 278, 287
 Potocka Maria z Przybyłków, III 277
 Potocka Maria z Rostworowskich, III 109
 Potocka Marianna Klementyna zob. Brühlowa Marianna
 Klementyna
 Potocka Marianna zob. Szymanowska Marianna
 Potocka P., III 261
 Potocka Paulina zob. Wielopolska Paulina
 Potocka Pelagia, II 39
 Potocka Tekla, III 264
 Potocka Teresa zob. Wielopolska Teresa
 Potocka Urszula z Zamoyskich, III 114
 Potocka z Ossolińskich, krajczyna koronna, I 166
 Potocka Zofia z Przyppkowskich, III 291
 Potocka Zofia zob. Lipska Zofia
 Potocki Adam, I 290; II 255, 422; III 109-110; III 228, 291;
 IV 280
 Potocki Albert Szeliga, II 427
 Potocki Aleksander, I 350; III 277, 285, 338; V 13
 Potocki Alfred, III 49, 102
 Potocki Antoni, II 120-121; III 274, **277-278**, 285; IV 241;
V 298
 Potocki Artur, II 410
 Potocki Bolesław, I 20
 Potocki Eustachy, III 278, 287
 Potocki Feliks, II 354, 358
 Potocki Franciszek Piotr, V 20
 Potocki Franciszek Salezy, I 413; II 204, 240
 Potocki Ignacy, I 80, 183, 235, 255-256; II 85, 133, 161-
 163, 231, 353-354, 357; III 49, 82, 108, 131, 182-183,
 233, 259, 261, 273, **278-281**, 287-289, 313, 315, 404,
 407; IV 230-231, 257, 281; V 36, 144, **298**
 Potocki Jan Nepomucen, I 243
 Potocki Jan, I 28, 40, 165, 243; II 364; III 82, 130, 204,
 229, 233, 258, 260, 273, **281-285**, 288, 314, 331; IV 257;
V 298
 Potocki Jan, wojewoda braclawski, III 214
 Potocki Jerzy, III 291, 293
 Potocki Joachim, III 107
 Potocki Józef, III 281
 Potocki Józef, kasztelan krakowski, II 342
 Potocki Józef Karol, III 274, 277, **285-286**, **V 298**
 Potocki Kajetan, III 258; V 35
 Potocki Leon (pseud. Bonawentura z Kochanowa), II 268;
 III 263, **286-287**; **V 734**
 Potocki Mikołaj, III 291
 Potocki Paweł, V 164, 166
 Potocki Piotr, wykładowca filozofii, V 69
 Potocki Piotr, starosta kamieniecki, II 219
 Potocki Piotr, starosta szczyrzecki, II 39
 Potocki Piotr, starosta śniatyński, IV 138
 Potocki Prot, II 55, 406; III 83
 Potocki S., I 236
 Potocki Seweryn, III 281
 Potocki Stanisław, III 286; IV 289; V 222
 Potocki Stanisław, general, III 82
 Potocki Stanisław Kostka, I 60, 117, 235, 251, 414; II 162-
 163, 186, 353-354, 357, 395; III 49, 126, 131, 200, 259,

- 279-280, **287-291**; IV 148-149, 172-173, 204, 257-259, 269, 281, 288; V 36, 76, 105, **299**
- Potocki Stanisław Rewera, II 334; III 378
- Potocki Stanisław Szczepny, I 337, 413-414; II 133, 282, 299, 357; III 127, 130, 279, 282-283, 288, 331, 407-408; IV 39, 252, 257; V 35
- Potocki Stefan, III 127, 214, 291-292
- Potocki Teodor, II 241
- Potocki Wacław, I 45, 113, 204; II 130, 198, 387; III 88-89, 103, 144, 225, **291-296**, 324-325; IV 256, 267, 284; **V 299**
- Potocki Wincenty, II 207, 414; III 114
- Potocki Włodzimierz, II 378
- Potocki Wojciech, IV 168
- Potocki, wojewoda ruski, II 244
- Potworowska Anna zob. Mączyńska Anna
- Pouvillon E., III 249
- Powell W., I 351
- Powęska Anna ze Świątków, IV 73
- Powęski Michał, IV 73
- Powęski Piotr zob. Skarga Piotr
- Powiadowski Władysław, II 287
- Powidzka Zuzanna zob. Solikowska Zuzanna
- Powidzki Stefan, IV 119
- Powodowska Urszula z Kamińskich, III 296
- Powodowski, ksiądz, III 213-214
- Powodowski Hieronim, I 201; II 32; III 10, 137-138, **296-297**
- Powodowski Wawrzyniec, III 296
- z Poznania Hieronim zob. Hieronim z Poznania
- z Poznania Piotr zob. Piotr z Poznania
- z Poznania Walenty zob. Wróbel Walenty
- Poznański J., I 109
- Poźniak B., III 398
- Poźniak Piotr, I 84; III 351, 398; V 80
- Pożarowski Stanisław zob. Brandowski Stanisław
- Półkocic Aleksander zob. Niewiarowski Aleksander
- Półtawski A., I 218
- Pradel F., V 181
- Pradon Nicolas, III 60
- Pradt, arcybiskup maechliński, I 135
- Pradt Dominique de Fourt de, III 82-83
- Praeconides zob. Strykowski Maciej
- z Pragi Hieronim zob. Hieronim z Pragi
- Pralat M., IV 47
- Pranajits Justyn Bonawentura, III 136
- Prawdosi Filaret zob. Kamiński Henryk Michał
- Prawdziej Jerzy zob. Szujski Józef
- Prawdziej Niedzwiel zob. Jurkowski Jan
- Prawdziej-Chotomski B., II 324
- Prawdziejki Philalethes zob. Jaśkiewicz Mikołaj
- Prawdziejki Spirydion zob. Krasieński Zygmunt
- Praxillus z Brzeska zob. Paxillus Adam
- Prażmowska Teresa (pseud. Tępa; Wacław Weresz), **III 297**
- Prażmowski Adam, II 249; V 204
- Prażmowski Franciszek, III 297
- Prądzyński Ignacy, II 423
- Préchat Jean de, III 60, 134
- Preisner Walerian, IV 117
- Prek Franciszek Ksawery, V 62
- Prek Tadeusz, I 389-390
- Pretnar Tone, III 152
- Preuss Jakub, II 381
- Prévost M., V 112
- Prévost-Duclos E., V 156
- Priestley Joseph, IV 270
- Priluscus Jacobus zob. Przyłuski Jakub
- Prinzing G., III 220
- Procajłowicz A., V 227
- Proceler zob. Paweł z Krosna
- Proceler zob. Paweł z Krosna
- Prochaska Antoni, I 178-179, 371
- Procházka Arnošt, III 318
- Procler Jan, III 229
- Procler zob. Paweł z Krosna
- Profesor Pisma Śgo w Imp. Uniw. zob. Golański Filip Neriusz
- Prokesch Władysław, I 22-23, 408
- Prokop Jan, III 14
- Prokop M.P., II 324
- Prokop V., III 362
- Prokopczukowa H., III 225
- Prokosz, kronikarz, I 258
- Promienisty zob. Zan Tomasz
- Promyk zob. Prószyński Konrad
- Pronaszko Andrzej, III 14
- Pronaszko Zbigniew, III 14
- Propercius Sextus Aurelius, I 236; II 72; III 332; IV 85; V 198
- Propercjusz zob. Propercius Sextus Aurelius
- Prok Leszek, I 309
- Proska Barbara z Gnińskich, III 298
- Proski Samuel, **III 298**
- Proski Stanisław, III 298
- Prosnak Jan, III 116
- Prosnak M., III 290
- Prosper Dysidaeus zob. Socyn Faust
- Prosper Gratianus zob. Socyn Faust
- Protacius Johannis de Herbipoli Conradus zob. Celtes Konrad
- Protasewicz Walerian, II 318; III 384
- Protucius Konrad zob. Celtes Konrad
- Proudhon Pierre Joseph, I 164
- Prowanówna Elżbieta zob. Trepkowa Elżbieta
- Proyart B., II 336
- Proyart B.L., II 225
- Prozor Karol, II 92-93
- Próchnicki Franciszek, III 218, 228; IV 96, 179-180, 241
- Prószyński Konrad, IV 206
- Prudentius Cachinnus zob. Trzeciński Andrzej młodszy
- Prus Bolesław (właśc. Aleksander Głowacki), I 259, 270; II 26, 223, 437; III 55, 67, 166, 181, 218, 274, **299-304**; IV 22, 45-46, 165, 184, 226-228; V 90, 153, 205, **299-300**
- Prus K., I 210
- Prus M., III 26
- Prusinowska Anna z Synhajewskich, III 304
- Prusinowska Maria z Iwanowskich, III 305
- Prusinowski Adam, III 304
- Prusinowski Jan, III 246, **304-305**

- Prussa Wanda zob. Micińska Wanda
 Pruss W., III 197
 Prussak Maria, III 26, 32; V 135-136
 Pruszek Tomasz, I 256
 Pruszkowa Seweryna zob. Duchńska Seweryna
 Pruszc P.H., IV 283
 Pruszyńska Barbara zob. Zabłocka Barbara
 Pruszyńska Honoryna zob. Dębicka Honoryna
 Prut A.K. zob. Gruszecki Artur
 Prutkowski J., IV 49
 Pruzia Mikołaj z Lubienia, V 230
 Przanowska Maria zob. Przesmycka Maria
 Przeclawska Franciszka primo voto Chwostowa, III 305
 Przeclawski Antoni, III 305
 Przeclawski Emanuel, III 16
 Przeclawski Józef Emanuel, **III 305-306**, 405
 Przeclawski Wiktor, II 327-328; III 146
 Przeluski Jakub zob. Przyłuski Jakub
 Przemski Leon, I 324; II 80
 Przemysł II, król pol., II 281
 Przepalkowska Izabela zob. Miniszewska Izabela
 Przerembski Jan, I 397
 Przerowa Seweryn zob. Jarochowski Kazimierz
 Przerwa Kazimierz (Każmierz) zob. Tetmajer Kazimierz
 Przerwa
 Przesmycka Aniela z domu Hoene, III 306
 Przesmycka Maria z Przanowskich, III 306
 Przesmycki Tomasz, III 306
 Przesmycki Zenon, I 121; II 350, 365; III 14, 124, 144-151, 208, 255, **306-308**; IV 20, 165, 186-188; V 181, **300-301**
 Przetocki Hiacynt, I 214; **III 308-309**, V **301**
 Przewłocka Zofia zob. Kowerska Zofia
 Przewłocka Zofia z Koźmianów, matka Zofii Kowerskiej, II 225
 Przewłocki Józef, II 225
 Przewłocki zob. Nalkowski Waław
 Przeworska Augustyna zob. Czubkowa Augustyna
 Przewóska Maria Czesława, I 340
 Przedziecka Anna zob. Mostowska Anna
 Przedziecki Aleksander zob. Przedziecki Aleksander
 Przedziecki August Dominik, III 92
 Przedziecka Adelajda z Olizarów, III 309
 Przedziecka Maria z Tyzenhauzów, III 309
 Przedziecki (Przedziecki) Aleksander, I 229-230, 370, 373, 385; II 205, 278; **III 309-310**, 343; IV 231; V **301**
 Przedziecki K., III 311
 Przedziecki Konstanty, III 309
 Przilusius zob. Przyłuski Jakub
 Przybora Jeremi, IV 91
 Przyborowska Bronisława z Blumów, III 311
 Przyborowska Józefa z Sokołowskich, III 311
 Przyborowska K., IV 271
 Przyborowska Maria z Scholzów, III 310
 Przyborowska Marianna z Walliszewskich, III 310
 Przyborowska Tekla z Biechońskich, III 311
 Przyborowska U., II 365; III 349, 352
 Przyborowski Ignacy, III 311
 Przyborowski Józef, II 33, 136; **III 310-311**, IV 45
 Przyborowski Kazimierz, III 310
 Przyborowski S., III 351
 Przyborowski Walery, II 72; **III 311-313**
 Przyborowski, II 423
 Przyboś Adam, I 347; III 213, 325, 333-334; IV 243
 Przyboś Julian, II 311; IV 211; V 285
 Przybylska Jadwiga z Mańków, III 313
 Przybylski Bartłomiej, III 313
 Przybylski Ignacy, III 315
 Przybylski Jacek (Hiacynt) Idzi, I 157, 169, 188, 234; II 52, 63, 130, 154; III 72, 94, 233, **313-316**; V 37, **301**
 Przybylski L., V 136
 Przybylski Ryszard, II 417
 Przybyłowski Zygmunt (pseud. Zyziaczek; Zyzio), I 13-14; II 234; III 196, **316-317**; IV 50, 185, 245
 Przybyłko Maria zob. Potocka Maria z Przybyłków
 Przybyłowa J., I 374
 Przybyłowska-Bratkowska Roma, II 43; V 71
 Przybyszewska Dagny z Juelów, I 124; III 317-318, 321
 Przybyszewska Dorota z Grąbczewskich, III 317
 Przybyszewska Jadwiga z Gąsowskich primo voto Kaspro-wiczowa, II 97; III 318, 320
 Przybyszewska Stanisława, III 318
 Przybyszewski B., V 232
 Przybyszewski Józef, III 317
 Przybyszewski Stanisław, I 121, 124-125; II 45, 98, 222-223, 293, 309, 374, 403; III 13, 158, 163, 184, 208, **317-323**; IV 65, 78, 156, 186, 198; V 93, 130, 132-133, 137, **301-302**
 Przychodniak Zbigniew, II 410, 417; III 70
 Przychodźki G., II 349
 Przygodny zob. Wasilewski Zygmunt
 Przygodzka Seweryna zob. Krechowicka Seweryna
 Przyjaciel Ludzkości zob. Makulski Franciszek Jaxa
 Przyjaciel prawdy zob. Trzciniński Andrzej
 Przyjaciółka dzieci zob. Tańska (Hoffmanowa) Klementyna
 Przyjemscy, rodzina, III 53
 Przyjemska Anna zob. Rozdrażewska Anna
 Przyjemska Anna zob. Rozdrażewska Anna
 Przyjemska Helena, III 53
 Przyłuski Jessovius zob. Przyłuski Jakub
 Przyłęcki S., III 292
 Przyłubska Ewa, II 262; III 194
 Przyłuski Feliks, II 242-243, 262, 389; III 302
 Przyłuska Barbara z Dembińskich, III 324
 Przyłuska Bogumiła zob. Krzyżanowska Bogumiła
 Przyłuski B., II 338; III 299
 Przyłuski Jakub, II 283; **III 323-324**, 347; V 90
 Przyłuski Jan, IV 182
 Przyłuski Józef, I 346
 Przyłuski Mikołaj, III 323
 Przynicznyński Franciszek, II 352
 Przynicznyński Stanisław, II 352
 Przypcovius Samuel zob. Przypkowski Samuel
 Przypkowska Elżbieta z Gabońskich, III 324
 Przypkowska Zofia z Taszyckich, III 324
 Przypkowska Zofia zob. Potocka Zofia
 Przypkowski Mikołaj, III 324
 Przypkowski Samuel, III 291, **324-326**; IV 256; V 66
 Przysięccy, rodzina, II 298
 Przysiecka Salomea zob. Abgarowiczowa Salomea
 Pseudo-Bonawentura, III 180, 388

- Pseudo-Cato (Cato Trilinguis), III 101; IV 277
 Pseudo-Herennius, IV 211
 Pseudo-Lukian, I 70
 Pseudonym zob. Jankowski Placyd
 Pseudo-Petrus Helie, II 427
 Pseudo-Teokryt, IV 113
 Pstrokońska Aniela zob. Mazanowska Aniela
 Pstrokońska Jadwiga zob. Widawska Jadwiga
 Pstrokońska Zofia, II 12
 Pstrokoński Maciej, II 393
 Pszczółowska Lucylla, I 88; II 186; IV 193, 203-204; V 84
 Pszczółka Mikołaj z Błonia, I 178-179
 Pszonka Jakub, II 128
 Ptaszycki Stanisław, I 70, 214; III 349, 351
 Ptaszyk M., II 354-355; III 205; V 247, 292
 Ptolemaeus Claudius, II 202; III 230; V 21
 Ptolomeusz Klaudiusz zob. Ptolemaeus Claudius
 Pu Mi-ko Cze-jüen zob. Boym Michał Piotr
 Pubicka E., II 10
 Publicola zob. Zagórski Włodzimierz
 Publicysta warszawski zob. Straszewicz Ludwik
 Publicysta z Warszawy zob. Straszewicz Ludwik
 Publius Quintius, II 431
 Puchalska Mirosława, II 213, 325; III 185; IV 67; V 212
 Puchalski E., IV 48-49, 51
 Puchalski G., V 137
 Puchmajer A.J., II 131, 242
 Pudlovius Malchiarus zob. Pudłowski Malcher (Melchior)
 Pudłowska Urszula z Bogusławskich, III 328
 Pudłowska Zofia z Balińskich, III 328
 Pudłowski Jan, III 328
 Pudłowski Malcher (Melchior), II 128; **III 328-329**; IV 73;
 V 302
 Pudłowski Stanisław, I 70
 Pugaczew, III 51
 Pujol Alboise de, V 250
 Pukarzewska Barbara, I 210
 Pullé G., I 49
 Pulleo Joannes Antonius, nuncjusz apostolski na Wę-
 grzech, II 292
 Pulner J., V 307
 Pułaski Aleksander Kazimierz, II 235
 Pułaski Franciszek, I 70; III 293, 298, 348; V 80-81, 91
 Pułaski Józef, IV 170
 Pułaski Kazimierz, I 50, 325; III 160, 187; IV 170
 Purkyně Jan Evangelista, II 355, 362; III 99; IV 198; V 65,
 110-111
 Pusłowska Julia, III 153
 Pusłowski Z., I 208
 Pustelnik z Krakowskiego Przedmieścia zob. Witowski
 Gerard Maurycy
 Pustowójtówna Henryka, III 346
 Puszkin Aleksandr S., I 38, 43-44, 160, 246, 345; II 24, 41,
 60, 176, 249, 313, 325, 328, 444; III 17, 25, 30-31, 78,
 170, 172, 247, 305-306; IV 10, 127, 251, 264; V 147, 212
 Putanowicz J.A., V 53
 Putean Eric, III 178
 Puteanus Ericius, III 202
 Puttkamer Wawrzyniec, III 16
 Puttkamerowa Maryla, III 16; V 248
 Puzdrowski Edmund, I 224
 Puzyna Nikodem, II 71, V 187
 Puzyna Roman, II 407
 Puzyna Tadeusz, III 329
 Puzynina Franciszka z Koziebrodzkich, II 91
 Puzynina Gabriela, **III 329-330**
 Puzynina Jadwiga, I 127; II 57; III 245
 Puzyriewski Aleksandr K., I 138
 Pypin Aleksandr N., IV 126
 Pyram zob. Piramowicz Grzegorz
 Pyszko J., II 298
 Pytel J.K., V 120
 Pytko Teodora Teofila zob. Wyspiańska Teodora Teofila
 Pytlos B., V 156
- Q** zob. Górski Artur
 Quasimodo zob. Górski Artur
 Quatrefages A., III 167
 Quattrini Jan, I 145
 Quesney François de, IV 81
 Quillot, drukarz, V 192
 Quinet Edgar, III 19, 47; V 189
 Quintilianus Marcus Fabius, IV 202
 Quintus Curtius Rufus, V 22
 Quintus Smyrnaeus, III 314-315
 Quis zob. Gawalewicz Marian
- R**.D.P.D.L.E.D.B. zob. Leszczyński Stanisław
 R.K. zob. Korsak Rajmund
 R.P. zob. Pollak Roman
 Raabe Wawrzyniec zob. Korwin Wawrzyniec
 Rabaut Jean Paul, IV 171
 Rabe (Raabe) Bartłomiej, II 202
 Rabe Wawrzyniec zob. Korwin Wawrzyniec
 Rabelais François, III 104
 Rabowicz Edmund, I 41, 61; II 172, 215; III 49, 107, 280,
 290; IV 257-259; V 125
 Rabska Wiktoria z Korytkowskich, III 330
 Rabska Zuzanna z Krausharów, II 271; III 330
 Rabski Maurycy, III 330
 Rabski Władysław, II 315; **III 330-331**; **V 302**
 Rachilde (właśc. Marguerite Vallette), II 309
 Rachuba A., III 263
 Rachwał S., V 53
 Raciborska Ludwika z Borakowskich, II 407
 Raciborski Józef, II 407
 Racine Jean Baptiste, I 117, 167, 239, 300, 320; II 172,
 201, 288-289, 392; III 49, 64, 76, 88, 131, 337, 404; IV
 85, 258, 281; V 36, 77, 95
 Racine Louis, IV 147, 149; V 312
 Raclawicki Tadeusz zob. Bem Antoni Gustaw
 Raczek L. zob. Studencki T.
 Raczyńska Katarzyna zob. Radolińska Katarzyna
 Raczyńska Konstancja z Potockich primo voto Potocka,
 II 336; III 281, 331-332
 Raczyńska Michalina z Raczyńskich, III 331
 Raczyńska Teresa, I 289
 Raczyńska Wirydianna z Bnińskich secundo voto Miel-
 żyńska, I 289
 Raczyński, arcybiskup, III 72

- Raczyński Anastazy, I 208
 Raczyński Atanazy, III 331
 Raczyński Edward, I 16, 139, 183, 289, 343, 355; II 118, 156, 164, 245, 282, 336, 394-395; III 98, 146, 177, 225, **331-333**, 334; IV 260; V 124, 159, **302**
 Raczyński Filip, III 331
 Raczyński Franciszek, I 289
 Raczyński Ignacy, III 80
 Raczyński Kazimierz, III 331, 333
 Raczyński Roger, II 85
 Radcliffe Ann, I 41
 Radecka Wiktoria zob. Kozmianowa Wiktoria
 Radeva A., III 152
 Radić Ante, V 180
 Radimensis S., V 81
 Radin Dorothea Pratt, II 140
 Radlińska Helena, IV 179-180
 Radolińska Józefa, II 336
 Radolińska Katarzyna z Raczyńskich, I 289
 Radolińska Katarzyna zob. Garczyńska Katarzyna
 Radolińska Wirydianna zob. Fiszerowa Wirydianna
 Radoliński Józef, I 289
 Radoliński Wiktor, III 73
 z Radomia Mikołaj zob. Mikołaj z Radomia
 Radomicka Anna zob. Garczyńska Anna
 Radomińska Marianna zob. Gorczyńska Marianna
 Radomski Jan, II 418-419
 Radomyski Antoni Rawicz, III 68
 Radońska Teresa, II 253
 Radoński Onufry, III 138
 Radoński T., I 294
 z Radoszyc Piotr zob. Piotr z Radoszyc
 Radowicz K., III 195, 368
 Radó G., II 243
 Radrizzani R., V 298
 Raduński E., I 224
 Radwan August, V 98
 Radwan J., V 92
 Radwan M., III 389
 Radwański F., IV 269
 Radwański Jan, I 352
 Radyński Marcin, I 385; III 99
 Radziejewska Ewa z Sielskich, II 239
 Radziejewska Maria, IV 53
 Radziejewska Paulina zob. Krakowowa Paulina
 Radziejewski Szymon, II 239
 Radziejewski Hieronim, III 105, 178-179
 Radziejowski Michał, I 170
 Radzikowska Franciszka zob. Brodzińska Franciszka
 Radziwiłłowie, rodzina, II 38; III 199
 Radziwiłłowska Anna zob. Leszczyńska Anna z Radziwiłłowskich
 Radziszewska Julia, IV 166-167
 Radziszewski Maksymilian, III 212; IV 93
 Radziszewski R., V 309
 Radziwiłł, kardynał, I 373
 Radziwiłł Albrycht (Albert) Stanisław, II 159, 395; III 332, **333-334**; V **302**
 Radziwiłł Antoni, III 271-272; IV 280
 Radziwiłł Bogusław, II 176; III 89, 105, 272, 324; III 325; IV 255
 Radziwiłł Dominik, II 91, 127, 306
 Radziwiłł Hieronim Florian, II 204-205; III 333
 Radziwiłł Janusz, I 126; III 89, 104, 401
 Radziwiłł Jerzy, kasztelan trocki, III 401
 Radziwiłł Jerzy Józef, III 261
 Radziwiłł Karol Stanisław, kanclerz wielki litew., III 261
 Radziwiłł Karol Stanisław zw. Panie Kochanku, I 190; II 77, 215, 263, 265, 436; III 171, 244, 404; V 20
 Radziwiłł Krzysztof Mikołaj zw. Piorun, I 126; II 87, 137-138; III 53-54, 104, 400-401; V 92
 Radziwiłł Krzysztof, syn Krzysztofa Mikołaja, I 126; II 431; III 324
 Radziwiłł Leon, I 35
 Radziwiłł Maciej, II 427-428
 Radziwiłł Marcin, II 205
 Radziwiłł Michał, III 375
 Radziwiłł Michał Gedeon, II 79, 213, 228; V 100
 Radziwiłł Michał Hieronim, II 436; V 42
 Radziwiłł Michał Kazimierz zw. Rybeńko, III 105, 254, 337-338, 407
 Radziwiłł Mikołaj, starosta radoszkowski, I 319-320
 Radziwiłł Mikołaj zw. Czarny, I 42, 58, 200; II 365-366, 439; III 256, 298, 334, 352; IV 270-271; V 90
 Radziwiłł Mikołaj zw. Rudy, V 91-92
 Radziwiłł Mikołaj Faustyn, III 336
 Radziwiłł Mikołaj Krzysztof zw. Sierotka, I 58, 374; II 366; III 105, 333, **334-336**; IV 93; V 22, **302**
 Radziwiłł Stanisław, marszałek wielki litew., III 333
 Radziwiłł Stanisław, podkomorzy litew., III 92
 Radziwiłł Stanisław Karol, IV 18
 Radziwiłł Udalryk (Ulryk) Krzysztof, **III 336-337**; V 166
 Radziwiłłowa Anna, III 104
 Radziwiłłowa Barbara z Zawiszów Kieżgajłów, III 336
 Radziwiłłowa Eleonora z Kamieńskich secundo voto Nowakowska, III 336
 Radziwiłłowa Eliza, V 55
 Radziwiłłowa Elżbieta, wojewodzina wileńska, I 42
 Radziwiłłowa Elżbieta z Chodkiewiczów, II 428
 Radziwiłłowa Elżbieta z Szydłowieckich, III 334
 Radziwiłłowa Elżbieta Eufemia z Wiśniowieckich, III 335
 Radziwiłłowa Franciszka Urszula z Wiśniowieckich, III 134, **337-338**
 Radziwiłłowa Karolina z Pocięjów, III 92
 Radziwiłłowa Katarzyna, I 377; II 117
 Radziwiłłowa Katarzyna z Ostrogskich, II 137
 Radziwiłłowa Krystyna Anna z Lubomirskich, III 333
 Radziwiłłowa Maria z Gawdzickich, I 319
 Radziwiłłowa Marianna z Myszków, III 333
 Radziwiłłowa Marta z Trembickich, V 42
 Radziwiłłowa Regina z domu von Eisenreich primo voto Działyńska, III 333
 Radziwiłłowa Zofia z Rejów primo voto Peplowska, III 336
 Radziwiłłowiczówna Oktawia zob. Żeromska Oktawia
 Radziwiłłowie, rodzina, I 25, 42, 45, 166; II 30, 54, 175, 205, 220, 306, 431, 436; III 89, 104, 108, 242, 401; IV 18, 264, 265; V 91-92
 Radziwiłłówna Angela zob. Czartoryska Angela
 Radziwiłłówna Anna zob. Mostowska Anna
 Radziwiłłówna Anna Maria, III 337
 Radziwiłłówna Barbara zob. Barbara Radziwiłłówna

- Radziwiłłówna Eliza, IV 65
 Radziwiłłówna Józefa zob. Grabowska Józefa
 Radziwiłłówna Karolina Katarzyna zob. Rzewuska Katarzyna Karolina
 Radziwiłłówna Karolina Teresa zob. Jabłonowska Karolina Teresa
 Radziwiłłówna Krystyna zob. Zamoyska Krystyna
 Radziwiłłówna Ludwika Karolina, III 89
 Radziwiłłówna Maria zob. Kraszińska Maria
 Radziwiłłówna Weronika zob. Czapska Weronika
 Raeder Gustaw, I 19
 Rafałowiczówna Ludwika zob. Barssowa Ludwika
 Raffeneil M.C.D., II 253
 Raffo Anton M., III 86
 Rajacka Michalina zob. Mańkowska Michalina
 Rajewska Maria, III 172
 Rajiç M., V 213
 Raimund Ferdinand, II 166
 Rakoczy Jerzy II, książę siedmiogrodzki, I 297, 371; II 156; III 291
 Rakowiecka Amelia z Kitajewskich, III 338
 Rakowiecka Marianna z Milanowskich, III 338
 Rakowiecki Ignacy Benedykt, III 338-339
 Rakowiecki Teodor, III 338
 Rakowska Natalia zob. Jaroszyńska Natalia
 Rakowska Waleria zob. Laskowska Waleria
 Rakowski Kazimierz, III 339-340
 Rallówna Adela zob. Sękowska Adela
 Ramoccy, rodzina, II 288
 Ramorino Girolamo, I 195; II 308
 Ramsay Andrew Michael, IV 81
 Ramus Petrus (właśc. Pierre de la Ramée), I 110
 Ranucio d'Arezzo zw. Rimicius, I 70
 Rapacka Amelia z Gordonów, III 340
 Rapacka Helena z Zimajerów, III 341
 Rapacka Józefina z Hoffmanów, III 340-341
 Rapacka Wiktoria Barbara z Biegłowskich, III 340
 Rapacki Wincenty, ojciec, I 29; III 340-341
 Rapacki Wincenty, syn, III 341-342; IV 49
 Rapacki Wojciech, III 340
 Rapauch E.,
 Raróg Tomasz zob. Wolska Maryla
 Rastawiecka Leonia z Nakwaskich, III 342
 Rastawiecka Marianna zob. Cieszkowska Marianna
 Rastawiecka Teresa z Krajewskich, III 109, 342
 Rastawiecki Edward, III 109, 115, 310, 342-343; IV 170
 Rastawiecki Ludwik, III 342
 Raszewska Anna, V 176
 Raszewski Zbigniew, I 42, 85-86, 243; III 365-366; IV 14; V 17, 176
 Ratajczakowa Dobrochna, I 285, 292, 410; II 282; V 38, 253
 Rath Ludwik, III 57
 Ratisbonne Louis, III 247; V 89
 Ratkowska Natalia zob. Drogoszewska Natalia
 Ratyński W., II 262
 Rauluszkiewicz Zofia, III 293
 Raupach Ernst, I 355; IV 10
 Rautenstrauch Józef, III 343
 Rautenstrauchowa Helena z Dzierżanowskich, I 268; III 343
 Rautenstrauchowa Lucja Barbara, III 343-344; V 302
 Rawicz Wł. zob. Berent Waclaw
 Rawicz-Witanowski Michał, II 406
 Rawita Franciszek zob. Rawita-Gawroński Franciszek
 Rawita-Gawroński Franciszek, I 20, 156; III 344-346, 377
 Raymund zob. Raimund Ferdinand
 Raynal Guillaume Thomas François, IV 40
 Raynouard François Juste Marie, I 105
 Razumowskaja L., I 229
 Rdultowscy, rodzina, IV 129
 Rdultowska Aniela, IV 129
 Rdultowska Franciszka z Rzewuskich, III 404
 Rdultowska Justyna zob. Rzewuska Justyna
 Rdultowski Konstanty, IV 129
 Réal de Curban Gaspard, I 89
 Rebeszkówna Katarzyna zob. Heweliuszowa Katarzyna
 Rechniewska Honorata zob. Galecka Honorata
 Reczek Stefan, IV 211
 Redaktor Katolika zob. Miarka Karol
 Rederowa Danuta, V 247
 Reeve Henry, II 73, 250, 255
 Réfugié Polonais zob. Bratkowski Stanislaw
 Regenvolscius Adrianus zob. Węgierski Andrzej
 Régnard Jean François, I 41, 137, 199
 Regulska Jadwiga zob. Wierzbńska Jadwiga
 Reichert Heinz, V 175
 Reid Thomas Mayne, I 19; III 412; V 156
 Reiniger S., I 244, 402; III 227
 Reiss Józef, II 139
 Reiter J., II 280
 Reiter Marian, II 100; III 32, 255
 Reitz Chr., V 232
 Rej Andrzej, III 348
 Rej Krzysztof, III 348
 Rej Mikołaj, I 42, 45, 111-113, 146, 184, 205, 214, 272, 321, 331, 367, 377-378, 386; II 73, 138, 263, 276, 365-366, 387, 410; III 90, 104, 159, 213-214, 262, 298, 324, 346-356, 374, 395; IV 29-30, 37, 113, 128, 152, 236, 256, 271; V 28, 60, 82, 118, 178, 180, 302-303
 Rej Mikołaj, syn, III 348
 Rej Piotr, III 346
 Rej Stanislaw, III 346
 Rejman Zofia, V 107
 Rejmen E., III 363
 Rejment Franciszek, III 363; V 303
 Rejment Józef, III 359
 Rejment Stanislaw Władyslaw zob. Reymont Władyslaw Stanislaw
 Rejmentowa Antonina z Kupczyńskich, III 359
 Rejmentówna Katarzyna zob. Jakimowiczowa Katarzyna
 Rejowa Barbara z Herburtów primo voto Żorawińska, III 346
 Rejowa Teofila z Morsztynów, III 86
 Rejowa Zofia z Kosnów (Kościeniów), III 346
 Rejówna Anna, III 348
 Rejówna Barbara, III 348
 Rejówna Bogumiła, III 348
 Rejówna Dorota, III 348
 Rejówna Elżbieta, III 348
 Rejówna Zofia zob. Radziwiłłowa Zofia

R

- Rejtan Tadeusz, II 169, 348
 Reklewski Józef, III 356
 Reklewski Wincenty, I 102-103, 389; III 229, **356**
 Rellstab L., V 99
 Remané Martin, IV 103
 Remarque Erich Maria, IV 187
 Rembieliński Rajmund, I 164
 Rembowska Janina (pseud. Janina Mori), V 209
 Rembowski Aleksander, II 33, 335; IV 112
 Rembowski Jan Nepomucen, I 60; IV 99, 101
 Rembowski Jan, ilustrator, III 14
 Remerowa Krystyna zob. Wislocka-Remerowa Krystyna
 Remiszewska Józefa zob. Szymańska Józefa
 Remiszowska Anna zob. Paskowa Anna
 Renan Ernest, II 47; III 135-136
 Renè Václav, III 152
 Rendschmidt F., II 361
 Renier Anicety, III 112
 Repnin Nikołaj W., I 60, 136, 192; II 92, 272; III 171, 265, 407, 410; V 122, 129
 Reptowski Jędrzej (Andrzej), V 104-105
 Republikanin z Ducha zob. Stowacki Juliusz
 Requark Emil Marius, III 251
 Rescius R., I 214
 Rescius Stanisław zob. Reszka Stanisław
 Reszka Stanisław, I 398, 411-412; II 88, 153, 279, 301; III 53, **356-358**; IV 27, 73; V 92, 169, **303**
 Reszka Walenty (Stanisław?), III 356
 Reślińska I., II 109
 Retcliffe J., I 44
 Rettel Leonard, I 248, 350; III 26, 28, 30, 48; **III 358-359**
 Rettelowa Natalia z Loewenhardtów, III 358
 Retyk Jerzy Joachim, II 188
 Reusner M., IV 238
 Reuter F., I 410; II 127
 Reuttowicz Franciszek, II 249
 Reuttówna Anna zob. Gorecka Anna
 Reut-Witkowska Zofia, II 209
 Revay Róża zob. Beniowska Róża
 Rewakowicz Henryk, III 372
 Rey Jacob zob. Lubelczyk Jakub
 Reyberger Anton Karl, I 157
 Reych Piotr, I 243; III 241
 Reymont Władysław Stanisław, I 226; II 26, 293, 312, 364; **III 359-365**; V 30, **303**
 Reymontowa Aurelia z Szacznajdrów primo voto Szabłowska, III 360, 363
 Reynes-Monlaur Marie, II 221
 Reysner F., III 90
 Reytan Tadeusz zob. Rejtan Tadeusz
 Reyzner J., II 416
 Rębowski Wojciech, I 208; V 202
 Ręczkowski Ireneusz, II 252
 Rędziejowski Feliks zob. Łojko Feliks
 Rędziewski Feliks zob. Łojko Feliks
 Rhau J., I 394
 Rhégus M., V 91
 Rhégus (Regius) Urbanus, III 348; IV 29
 Rhete Dawid Fryderyk, I 214; II 368
 Rhete Jerzy, III 92
 Rho Giovanni, I 98
 Rhode J., II 277; III 395
 Rhode Maria, III 396; V 92
 Ribera Francisco, II 301
 Ribot Théodule Armand, III 167, 286
 Ricard Auguste, I 240
 Ricaut P., I 89
 Richardot D., III 101
 Richelieu Armand Jean du Plessis de, IV 79
 Richepin Jean, I 144; V 175
 Richter Jean Paul Friedrich, III 31
 Richter M., I 98
 Rieger František Ladislav, V 159
 Riehl Alois, I 283
 Rienzi Cola di (właśc. Nicola di Lorenzo Gabrini), I 22
 Riepoltz, właściciel pensjonatu w Warszawie, II 288
 Rieule Étienne de, II 384; III 288
 Riezanow B.I., IV 14
 Righetti Giampaolo, IV 50
 Rimbaud Arthur, III 306
 Risner F., V 72
 Risticz Jan zob. Ristić Jovan
 Ristić Jovan, V 199
 Rittner Edward, III 365
 Rittner Tadeusz, I 226; II 223; **III 365-367**; **V 303-304**
 Rittnerowa Helena z Tarnawskich, III 365
 Rittnerowa Zofia ze Szwejkowskich, III 365, III 366
 Rizzi Zannoni Giovanni Batista Antonio, II 10
 Rld.Pdb. zob. Podbereski Romuald
 Rld.P. zob. Podbereski Romuald
 Robert D., V 247
 Robert-Fleury Joseph Nicolas, II 84
 Robertson William, II 55
 Robertus-Expertus zob. Baliński Ignacy
 Robortello Francesco, II 6, 134; III 122; V 24
 Robortello Paolo starszy, II 19
 Robotnik zob. Świder Augustyn
 Rochebrun Franciszek, III 346
 Rodakowski Henryk, II 84, 233; V 93
 Rodbertus-Jagetow Johann Karl, II 100
 Rodecki Aleksy (pseud. Teofil Adamowicz), I 201-202; II 124, 237; III 91, 138, 213-214; IV 21, 28, 116
 Rodenbaumówna Eulalia zob. Suzinowa Eulalia
 Rodkiewicz Tomasz zob. Rotkiewicz Tomasz
 Rodkiewiczowa Oktawia zob. Żeromska Oktawia
 Rodriguez Alonso, IV 64
 Rodziewicz Henryk, III 368
 Rodziewicz J., V 156, 299
 Rodziewiczowa Amelia z Kurzenieckich, III 368
 Rodziewiczówna Maria, II 419; III 247, **368-370**; IV 3-4; V 18; **V 304**
 Rodzimir zob. Gorcezyński Adam
 Rodzina Jan, IV 77
 Roepfel Richard, III 367
 Rogacki H.I., III 160
 Rogalińska A., V 294
 Rogaliński Józef, I 236; IV 215, 233
 Rogaliński Kasper, I 62, 189, 198-199; IV 142-143
 Rogaliński Stanisław, V 36
 Rogalska Józefa z Rogalskich, III 370

- Rogalski Leon, II 8, 219, 322; **III 370-371**; IV 202; V 196
 Rogalski Wincenty, III 370
 Rogaszevska Aniela zob. Tuczyska Aniela
 Roger Jean Francois, I 86, 243
 Rogers Samuel, II 236
 Rogosz Franciszek, III 371
 Rogosz Józef (pseud. Ajo; Józef Ostoja), III 243, **371-373**;
V 304
 Rogoszowa Józefa z Wilczyńskich, III 372-373
 Rogoszówna Zofia, III 372, **373-374**; **V 304**
 Rogosz-Pieńkowska Józefa, III 373
 Rogosz-Walevska Józefina, III 373
 Rogow A.I., III 220
 Rogowska Maria zob. Wyspiańska Maria
 Rogowski L.M., I 400
 Rogowski Maciej, I 315
 Rogowski, ks., II 406
 Rogozińska Helena zob. Pajzderska-Rogozińska Helena
 Janina
 Rogozińska I., I 193
 Rogozińska Małgorzata zob. Molska Małgorzata
 Rogozińska Salomea z Magnuszewskich, II 7
 Rogozińska Władysława zob. Izdebska Władysława
 Rogoziński Antoni, II 7
 Rogoziński J., II 177
 Rogulski L., II 396
 Röhrens Teresa zob. Gillerowa Teresa
 Rohoszoza M., I 40
 Rohozińska Anna zob. Słowacka Anna
 Rohozińska Zuzanna zob. Pietkiewiczowa Zuzanna
 Rohoziński Janusz, IV 161
 Röhrówna Zofia zob. Nalepińska Zofia
 Roizjusz Piotr, I 377, 394; II 88, 439; III 347, **374-375**,
 384; IV 271
 Rojan Kazimierz zob. Rosinkiewicz Kazimierz
 Rojan zob. Rosinkiewicz Kazimierz
 Rojan-Ignis zob. Rosinkiewicz Kazimierz
 Rokicki Michał, II 95
 Rokita zob. Niemojewski Andrzej
 Rokyta Jan, IV 278
 Rokytówna Katarzyna zob. Turnowska Katarzyna
 Rola Roman zob. Wierzbicki Maciej
 Rola-Bartochowska Konstancja zob. Starzeńska Konstancja
 Roland Antoni, I 163
 Rola-Rózycki Zygmunt zob. Rózycki Zygmunt Rola
 Rolicz-Lider Waclaw zob. Lieder Waclaw Rolicz
 Rolicz-Lieder Damian zob. Lieder Waclaw Rolicz
 Rolinski J., V 307
 Rolland Amédée, II 106
 Rolland Romain, I 53, 314; III 250
 Rolle Antoni Józef, I 216, **III 375-376**, 377; IV 63; **V 304**
 Rolle Idalia z Zaszczyńskich, III 376-377
 Rolle Józef Apolinary zob. Rolle Antoni Józef
 Rolle Józef, III 375
 Rolle Julia zob. Wierzbicka Julia
 Rolle Maria ze Zwierkowskich, III 375
 Rolle Michał, III 376, **377**; IV 26
 Rollin Charles, II 10; IV 202-203
 Rollin Ernest zob. Czyński Jan
 Romagnesi Jean Antoine, V 144
 Romains Jules (właśc. Louis Farigoule), V 109
 Roman Władysław, V 227
 Roman Z. zob. Zmorski Roman
 Romaniuk Kazimierz, V 228
 Romankówna Mieczysława, I 105, 292; II 175; III 194,
 269; IV 92, 219-220
 Romanowicz T., III 234
 Romanowicz W. Lubicz, III 34
 Romanowiczówna Zofia, II 329
 Romanowska Agnieszka z Głowackich, III 377
 Romanowska Józefa zob. Kenigowa Józefa
 Romanowski Erazm, III 377
 Romanowski Mieczysław, II 219; III 218, 234, 255, **377**;
379; V 9, 118, 179, **304**
 Rombowski A., II 374
 Romer Alfred, III 379
 Romer Eugeniusz, II 375
 Romer-Ochenkowska Helena, **III 379-380**
 Romerowa Wanda z Sulistrowskich, III 379
 Romerówna Helena zob. Romer-Ochenkowska Helena
 Romerówna Tekla zob. Schugtowa Tekla
 Romocka Aniela zob. Zielińska Aniela
 Romocka Urszula zob. Zielińska Urszula
 Ronski Juliusz zob. Garbowski Tadeusz
 Ronay S., II 241
 Ronenberg Szymon, III 104
 Ronikier Adam Jaxa, III 380-381
 Ronikier Bogdan Jaxa, **III 380-381**
 Ronikierowa Eugenia z Habdank-Iwanowiczów, III 380
 Ronikierowa Ksawera z Chrzanowskich, III 380
 Ronikierowa Maria z Chrzanowskich, III 380
 Ronsard Pierre de, II 135; V 268
 Ropelewska Karolina, III 381
 Ropelewski Franciszek, III 381
 Ropelewski Stanisław, **III 381-382**, 405; IV 87, 93; **V 304**
 Roppel Leon, I 224; II 89, 413; IV 32
 Rosegger Peter, II 101
 Rosen E., II 203
 Rosen J., V 192
 Rosen, general, II 322
 Rosengardtówna Zofia zob. Zaleska Zofia
 Rosetti (Ruset) Antoni, gospodar włooski, II 219
 Rosienkiewicz M., II 16
 Rosinkiewicz Kazimierz, **III 382**
 Roslan B., V 209
 Rosner E., V 160
 Rosnowska Janina, I 266
 Rosny J.H., IV 189, V 222
 Rospond Stanisław, I 174; II 62; III 235, 389; IV 29-30, 77
 Rosset Legat T.F. de, I 196
 Rossi C., I 85; IV 289
 Rossi F., IV 50
 Rossi G., II 283
 Rossini Gioacchino, I 103; III 59
 Rossius J., II 6
 Rossmann F., II 188
 Rossowski Jan, I 48, 72, 220 (V 732); III 11, 83; IV 284
 Rossowski Stanisław (pseud. Eres; Ester; Jerzy Grabisz;
 Monokl), I 60; **III 383-384**
 Rossowski Władysław, III 383; IV 92

- Rostafiński G., III 309
 Rostafiński Józef, I 181, 332, 352; III 208; IV 128, 136, 209
 Rostand Edmond, I 44, 144, 345; II 100-101, 181-182; IV 243; V 153
 Rostkowska Irena, III 349, 351
 Rostkowski Adam, V 163
 Rostocki Boris, V 137, 176
 Rostworowska Maria zob. Potocka Maria z Rostworowskich
 Rostworowski Emanuel, II 335; III 233, 411; V 96, 123
 Roszkiewiczówna Maria zob. Krzywicka Maria
 Roszkowska Wanda, III 48; IV 90
 Roszkowski C., III 194
 Rosznecki S., III 225
 Rościszewska Aniela zob. Polowa Aniela
 Rościszewska Ewa zob. Lorentowiczowa Ewa
 Rościszewska Paulina zob. Grabowska Paulina
 Rościszewski Adam Junosza, IV 40
 Roth Richard, V 156
 Rothe Hans, I 127; V 239
 Roth-Scholtz Friedrich, IV 34
 Rotkiewicz (Rodkiewicz) Tomasz, II 244
 Rotlender von Rohland Olga zob. Kawecka Olga
 Rotteck Karl, II 49
 z Rotterdamu Erazm zob. Erazm z Rotterdamu
 Rotundus Augustyn, **III 384**
 Rotundus-Mieleski Augustyn zob. Rotundus Augustyn
 Rotundusowa-Mieleska z Protasewiczów, żona Augustyna, III 384
 Rotundusowa-Mieleska Zofia z domu Montano, III 384
 Rotwitt, pastor, II 394
 Rougemont Louis de (właśc. Henri Louis Grin), II 430
 Rouger G., III 250
 Rouget de Lisle Claude Joseph, II 113
 Rouillard H. de, IV 50
 Rousseau, właściciel pensji w Warszawie, II 83
 Rousseau Jean Baptiste, I 41; II 179; III 112, 116; V 166
 Rousseau Jean Jacques, I 41, 137, 151, 192; II 91, 335, 434 (V 738); III 134, 211, 289; IV 80, 165, 282, 288; V 36, 43
 Roverelli Bartolomeo, II 74
 Rovetta Girolamo, II 100
 Rowe Elizabeth, II 216
 Rowińska Julia z Dobrzańskich, III 386
 Rowińska Marianna z Sypniewskich, III 386
 Rowiński Augustyn, III 386
 Rowiński Michał, **III 386**
 Roy T., I 278
 Royaumont zob. Fontaine Nicolas
 Roysius Maureus Alcagnicensis Petrus zob. Roizjusz Piotr
 Rozanow Z., III 387
 Rozbicka Józefa z Kraszkowskich, III 386
 Rozbicka Pelagia z Pawłowskich, III 386
 Rozbicka Wiktoria z Frąckiewiczów, III 386
 Rozbicki Ignacy, III 386
 Rozbicki Soter Rozmiar, **III 386-387**
 Rozbierska Antonina zob. Estreicherowa Antonina
 Rozdrażewska Anna z Przyjemskich, IV 284
 Rozdrażewski Jakub, IV 284
 Rozenberg Wilhelm zob. Wilhelm z Rozenberga
 z Rozenberga Wilhelm zob. Wilhelm z Rozenberga
 Rozenówna Emilia zob. Walicka Emilia
 Rozwoda J., III 197
 Rozwadowska Anna zob. Czechowiczowa Anna
 Rozwadowska Helena zob. Pajgertowa Helena
 Rozwadowski Jan Michał, I 132, 227; III 32; IV 77
 Roździeńska Anna z Woszczyńców, III 389
 Roździeńska Zofia, III 389
 Roździeński Walenty, **III 389-390; V 304**
 Roździeński Władysław, III 389
 Rożanka Stanisław, II 156
 Rożankowa Magdalena zob. Kochowska Magdalena
 Rożankowski T., II 417
 Roźdniestwiskij W., II 140-141
 Rożemberk Vilem zob. Wilhelm z Rozenberga
 Rożniecki Aleksander, II 410; III 72
 Roźniecki G., III 140
 Rożnowski E., V 124
 Rożnówna Jadwiga zob. Zbylitowska Jadwiga
 Równia Henryk zob. Brodowski Feliks
 Różankowski T., III 24
 Różewicz Stanisław, III 301
 Różewicz Tadeusz, V 208
 Różowe Domino zob. Zagórski Włodzimierz
 Różycka Elżbieta z Jaksmanickich, III 390
 Różycka Halina (Helena?) z Gładkowskich, III 391
 Różycka Marianna z Czajkowskich, III 390
 Różycki Edmund, III 218, 391
 Różycki Jakub, III 390
 Różycki Karol, I 63, 185; III 19, 359, **390-391**; IV 253-254; V 103
 Różycki Ludomir, IV 94; V 228
 Różycki S., II 125
 Różycki Samuel, I 396; II 31, 50, 390; IV 114; V 44
 Różycki Stanisław, II 87
 Różycki Zygmunt Rola, **III 391-392**
 Ruar Joachim, III 135
 Ruar Marcin, III 226; IV 117
 Rubczyński Witold, II 434; III 240
 Rubens Peter Paul, IV 14
 Rucińska Marianna zob. Kilińska Marianna
 Rucińska Zofia, II 416
 Ruciński Ignacy, II 416
 Rück Konstanca von zob. Benisławska Konstanca
 Rückert Friedrich, I 23; II 362
 Rudawska Anna z Gizów, III 392
 Rudawski Jan, III 392
 Rudawski Wawrzyniec Jan, III 66, **392**; IV 127
 Rudel Jaufré, I 23
 Rudnicka Celina zob. Nalkowska Celina
 Rudnicka Jadwiga, I 222, 274, 278-279; II 80, 245-246, 329; III 73, 280; IV 282; V 293
 Rudnicka Natalia zob. Dzieduszycka Natalia
 Rudnicki Dominik, **III 392-393; V 304**
 Rudnicki Szymon, III 402
 Rudolf, arcyksiążę austr., I 44
 Rudolf I Habsburg, król niem., II 60
 Rudolf II, cesarz rzymsko-niem., III 222; IV 33
 Rudziński A., V 137
 Rudziński Witold, IV 47

- Rudzki Franciszek Skarbek, I 284-285; II 185; IV 237, 288; V 142
 Rudzki J., IV 229
 Ruffer Antonina, III 393
 Ruffer Józef, **III 393-394**; V 93, **305**
 Rufferowa Magdalena z Marków, III 393
 Ruffinelli, drukarz rzymski, III 357
 Ruffinellis V. de, drukarz wenecki, IV 163
 Ruicius zob. Roizjusz Piotr
 Ruitius zob. Roizjusz Piotr
 Ruiz de Moros Martín, III 374
 Ruiz de Moroz Pedro zob. Roizjusz Piotr
 Rulhière Claude Carloman de, I 236; III 212, 407; IV 149, 183; V 43, 225
 Rulikowska Elżbieta zob. Bośniacka Elżbieta
 Rulikowska Maria zob. Kraszewska Maria
 Rulikowska Zofia z Dydowiczów primo voto Trypolska, I 97
 Rulikowski Edmund, I 97
 Rulikowski Jan, IV 170
 Rulikowski Mieczysław, I 243; II 408
 Rumiancew Nikołaj P., I 155; III 95
 Rupert, książę legnicki, II 280; V 230
 Rupniewska Aleksandra zob. Wiszowata Aleksandra
 Rupniewska Helena zob. Jakubowska Helena
 Rupprich Hans, I 142
 Ruprecht Karol, I 329; III 148
 Ruprecht, palatyn, II 433
 Rurawski Józef, IV 185
 Ruset Antoni zob. Rosetti Antoni
 Rusiecki Joachim, III 254
 Ruskin John, II 313
 Rusocki, II 20
 Rüss F., I 212
 Russocka Katarzyna zob. Orzelska Katarzyna
 Rusocki Mikołaj, III 191
 Rustem Jan, IV 86
 Ruszkowska Agnieszka zob. Kowalska Agnieszka
 Ruszkowska Helena ze Zboińskich, III 394
 Ruszkowski Franciszek, III 394
 Ruszkowski Ryszard, I 13-14; **III 394-395**
 Rutkowska Konstancja zob. Tymowska Konstancja
 Rutkowska Pelagia zob. Skarbkowa Pelagia
 Rutkowska-Plachcińska Anna, III 367
 Rutkowski Jan, IV 287
 Rutkowski O., V 36
 Rutowski Tadeusz, III 377
 Rutra A.E., III 34
 Rutterówna Eleonora zob. Woykowska Eleonora
 Ruysdael Jacob, V 157
 Ruzowski Jan zob. Murzynowski Jan
 Ryba J., III 127
 Ryba Jan, ojciec Jana i Macieja Rybińskich, III 395-396
 Ryba Rybiński Jan zob. Rybiński Jan
 Rybarski Jan, IV 130; V 174-175
 Rybicki Feliks, II 103
 Rybinus Joannes zob. Rybiński Jan
 Rybińscy, rodzina, III 114
 Rybińska Anna z Glicznerów, III 395
 Rybińska Lidia, III 396
 Rybińska Magdalena zob. Jezierska Magdalena
 Rybiński, biskup kujawski, IV 258
 Rybiński Jan, I 333; II 333; **III 395-396**; V **305**
 Rybiński Jan, syn Macieja, III 396
 Rybiński Maciej, I 168, 350; II 407; III 20, 54, 210, 395, **396-397**; IV 193, 244, 260, 278; V 189
 Rybiński Michał, I 168; II 83, 249
 Rybka P., I 402
 Rykow S.W. zob. Ligocki Edward
 Rybkowski Jan, IV 49-50; V 211
 Rybus H., II 246
 Rychcicki M.J.A. zob. Dzieduszycki Maurycy
 Rycheza (Rykxa), królowa pol., żona Mieszka II Lambert, I 328; III 367
 Rychter J., I 235; III 28
 Rychter Józef Hieronim, IV 100-101
 Rydel Lucjan, I 269, 364; II 154, 182; **III 397-399**; IV 143, 243, 245, 249; V 133-134, 137, **305**
 Rydel Lucjan, ojciec, III 397
 Rydlowa Helena z Kremerów, III 397
 Rydlowa Jadwiga z Mikołajczyków, III 397; IV 249
 Rydlowa Maria, II 211; III 185, 398; IV 248; V 136-137
 Rydzewska Aniela zob. Jenike Aniela
 Rydzyński P., III 52
 Rygier František Ladislav zob. Rieger František Ladislav
 Rygier Leon, II 350
 Rykaczewska Zofia zob. Trębicka Zofia
 Rykaczewski Erazm, I 16, 160; II 308, 321
 Rykówna Konstancja zob. Benisławska Konstancja
 Ryl Henryk, IV 49
 Rylejew Konrad, III 16
 Rylska Antonina z Myszkowskich, V 91
 Ryłski Antoni, V 91
 Ryłskij Maksym, II 183; III 35; IV 103
 Ryłło M., II 47
 Rymar S., II 164
 Rymarkiewicz Andrzej, III 399
 Rymarkiewicz Jan, III 11, **399**; IV 283; V **305**
 Rymarkiewiczowa Marianna z Kryjańskich, III 399
 Rymarkiewiczowa Wiktoria z Zioleckich, III 399
 Rymgajłówna Izabela zob. Sawicka Izabela
 Ryminsky, III 233
 Rymkiewicz Jarosław Marek, I 25; III 26-27, 36; IV 102; V 253, 285, 733
 Rymkiewicz Ksawery, I 337
 Rymkiewicz Władysław, IV 74
 Rymszyna M., III 280, 404; IV 231
 Rymut K., I 215
 Rynduch Z., I 299
 Ryniewiczowa Anna ze Stojęńskich, IV 255
 Ryniewicz-Trembecki Jan Jakub, IV 255-256
 Rypáček J., III 363
 Rypáček Karel V., V 212
 Rypiński Aleksander Radwan, II 15; **III 400**; V **305**
 Rypiński Feliks, III 400
 Rysinius Sarmata zob. Rysiński Salomon
 Rysińska Elżbieta z Firlejów primo voto Sapieżyna, III 400
 Rysiński Andrzej, **III 400-401**; IV 284
 Rysiński Salomon, I 216; II 87, 199; III 104, 400, **401-402**;
V 305

- Ryszard A. zob. Zaczyński A.R.
 Ryszard II, król ang., II 211, 236; III 64; V 13
 Ryszard III, król ang., II 168, 313; III 228; IV 197, 291; V 13
 Ryszard Lwie Serce, król ang., I 239
 Ryszkiewicz Andrzej, II 246; V 167
 Rytard Jerzy Mieczysław, III 301
 Rytel L., V 228
 Rytel Piotr, II 103
 Rytłowa Józefa, IV 140
 z Rytwian Dersław zob. Dersław z Rytwian
 Rywocka z Samplawskich, żona Macieja, III 402
 Rywocki Maciej, III 402
 Ryx Franciszek, III 115
 Ryx Ludwik, IV 257
 Ryxowa Ludwika, V 42
 Rzadkowska H., I 396
 Rzączyński Gabriel, III 402-403
 Rządżina Zofia Antonina z Kowerskich, II 225
 Rzążewska Aniela z Dobrzyńskich, III 403
 Rzążewski Adam (pseud. Aër), III 403; V 205
 Rzążewski Wincenty, III 403
 Rzeczycka Elżbieta, IV 235
 Rzeczycki Andrzej zob. Zamoyski Jan
 Rzegocki Arkady, V 315
 Rzepa Z., IV 40
 Rzepecka Helena, I 154
 Rzepecki Jan, III 90
 Rzepecki Ludwik, I 65, 140
 Rzepka Wojciech Ryszard, I 43, 59, 67, 70-71, 78, 132, 172, 227, 280, 312, 332, 405; II 18-20, 57, 109-110, 297, 319-320, 374, 401; III 101-102, 180, 220, 224, 245, 276, 327-328, 385, 387-388; IV 24, 29, 77, 85, 128, 136, 209; V 24, 48-49, 80-82, 117, 148
 Rzepko Władysław, IV 51
 Rzeško Głupi zob. Skimborowicz Hipolit
 Rzetelnicki zob. Czartoryski Adam Kazimierz
 Rzeuska Maria, III 185
 Rzewuscy, rodzina, II 342
 Rzewuska Anna z Lubomirskich, III 406, 410
 Rzewuska Anna zob. Humiecka Anna
 Rzewuska Ewelina zob. Hańska Ewelina
 Rzewuska Franciszka zob. Rdułtowska Franciszka
 Rzewuska Jadwiga z Jaczewskich, III 409
 Rzewuska Julia z Grocholskich, III 405
 Rzewuska Justyna z Rdułtowskich, III 404-405
 Rzewuska Katarzyna Karolina z Radziwiłłów, III 404
 Rzewuska Konstancja, I 414; IV 252
 Rzewuska Konstancja z Lubomirskich, III 407
 Rzewuska Ludwika zob. Chodkiewiczowa Ludwika
 Rzewuska Ludwika, córka Wacława, III 260
 Rzewuska Ludwika z Kunickich, matka Wacława, III 410
 Rzewuska M., III 361
 Rzewuska Wiktoria zob. Lisecka Wiktoria
 Rzewuski Adam, III 409
 Rzewuski Adam, opat, III 259
 Rzewuski Adam Wawrzyniec, I 417; II 172, 201, 425; III 404-405, 407
 Rzewuski Henryk, I 334, 369-370, 410, 414, 417; II 28, 64, 263, 315, 425; III 16, 47, 165-166, 172, 305, 404, 405-406, 409; IV 186, 240; V 78, 90, 118, 157, 305
 Rzewuski Józef, III 407
 Rzewuski Józef (pseud.) zob. Rzewuski Wacław
 Rzewuski Kazimierz, I 207; V 43
 Rzewuski L., III 407, 411
 Rzewuski Seweryn, II 133, 163, 342; III 83, 114, 260, 406-409, 410; IV 193, 281
 Rzewuski Stanisław, II 56; III 409-410
 Rzewuski Stanisław Ferdynand, III 404
 Rzewuski Stanisław Mateusz, III 410
 Rzewuski Wacław (pseud. Józef Rzewuski), I 171; II 10, 171, 214, 342; III 217, 229, 260, 404, 406, 408, 410-412; IV 85, 90; V 224, 305
 Rzewuski Wacław zw. Emir Tadż-ul-Fechr, I 129; II 85; III 25, 217; IV 43, 90
 Rzętkowska Marianna z Bułakowskich primo voto Piasecka, III 412
 Rzętkowska Tekla z Paschalisów-Jakubowiczów, III 412
 Rzętkowski Julian, III 412
 Rzętkowski Stanisław Marek, I 328; III 412
 Rzętkowski Stanisław Maria (Stanisław Marian) zob. Rzętkowski Stanisław Marek
 Rzymowski J., IV 161
 Rzyszczewski, I 359
- S.** zob. Sierociński Teodozy
 S. zob. Sowiński Leonard
 S. zob. Starzeński Leopold
 S. zob. Szostowicz Urban
 S... zob. Szymanowski Wacław
 S.A.M. zob. Berent Wacław
 S.B. zob. Sienkiewicz Karol
 S** C** zob. Chomentowski Stefan
 S.F. zob. Friedberg Sydon
 S.J. zob. Jachowicz Stanisław
 S.J. zob. Jaszowski Stanisław
 S.J. zob. Szetkiewiczówna J.
 S.K. zob. Gąsiorek Stanisław
 S.K. zob. Gąsiorek Stanisław
 S.K. zob. Kłokocki Stanisław
 S.L. zob. Lubomirski Stanisław Herakliusz
 S.L.M.K. zob. Lubomirski Stanisław Herakliusz
 S.L.O.K.L.K.S. zob. Leszczyński Samuel
 S.M. zob. Morsztyn Stanisław
 S.P. zob. Przykowski Samuel
 S.R. zob. Ropelowski Stanisław
 S.S. zob. Linowski Aleksander
 S.S. zob. Starzyński Stanisław
 S...S... zob. Starzyński Stanisław
 S.T. zob. Tarnowski Stanisław
 S.T.Z.S. zob. Twardowski Samuel
 S.W. zob. Windakiewicz Stanisław
 S.W. zob. Witwicki Stefan
 S.W.G. zob. Groza Sylwester
 S.Z.S. zob. Sierpiński Seweryn Zenon
 S.Ż. zob. Duchńska Seweryna
 Sa Majesté le R.D.P.D.D.L.E.D.B. zob. Leszczyński Stanisław
 Saadi z Sirazu, II 127; III 215
 Saavedra Fajardo Diego de, II 42
 Sabinus Jerzy, I 214

- Sabiński Julian, II 201; V 149
 Sabirov B., III 34
 Sabowska Ludwika z Komarów, IV 9
 Sabowski Władysław (pseud. A. Blydowski; Bolesław Bolesny; Wołody Skiba), I 266; II 234; III 119; **IV 9-11**; V 98
 Sacchini Antonio, I 84
 Sachs S., II 195
 Sacranus Simon zob. Syreński Szymon
 Sadan D., II 195
 Sadkowska D., V 237
 Sadkowska Katarzyna zob. Liederowa Katarzyna
 Sadowska Ewelina z Wolszlegarów, IV 12
 Sadowska H., II 60
 Sadowska Izabela z Kalksteinów primo voto Kruszyńska, IV 12
 Sadowska Julia z Białobłockich, IV 12
 Sadowska Krystyna zob. Narbutowa Krystyna
 Sadowska Ludwika zob. Brzostowska Ludwika
 Sadowska Maria z Brzezinów (pseud. Maria B.; Zbigniew), **IV 11**
 Sadowski Franciszek, IV 11
 Sadowski Ignacy, IV 12
 Sadowski Jan Nepomucen, **IV 12**; **V 305**
 Sadowski Stanisław, IV 12
 Sadowski Z., IV 138-139
 Sadyk-Pasza zob. Czajkowski Michał
 Saenger G., III 189
 Šafařík Pavel Josef, I 169, 180, 209
 Safona, II 289
 Sagrobini zob. Grzegorz Paweł z Brzezin
 Sahi-bej zob. Wołodźko Wacław Walery
 Saige, II 77
 Saint-Aubin Camille, IV 70
 Sainte-Beuve Charles Augustin, I 144; II 12; III 19
 Saintes de, pani, I 203
 Saint-Martin Louis Claude de, III 28, 31
 Saint-Oüen Laure de Boen, II 336
 Saint-Paul Albert, II 350
 Saint-Réal César Vichard abbé de, V 146
 Saint-Victor P., V 189
 Saisset Émile Edmond, V 196
 Sajkowski Alojzy, I 322; II 432; III 105, 177; IV 285
 Šakar Ā., V 213
 Sakowicz Fabian, III 115
 Sakowicz Kalikst, I 332
 Salamonowa Katarzyna, III 389
 Saleniewiczówna Magdalena zob. Dobrzańska Magdalena
 Salicetus Mikołaj, I 70
 Salieri Antonio, I 83-85
 Salinari Wojciech, IV 116
 Salis J.G., IV 280
 Sallustius Caius Crispus, II 172, 332; III 252; IV 64, 138; V 16, 116
 Salomea, bl., III 262; V 232
 Saloni Janina zob. Kulczycka-Saloni Janina
 Salustiusz zob. Sallustius Caius Crispus
 Salvianus H., III 357
 Salzmann Wilhelm, I 403
 Sałtykow-Szczedrin Michaił J., I 45; II 47
 Samain Albert, III 394; V 181
 Samarin Jurij, III 140, 263
 z Sambora Kasper zob. Twardowski Kasper
 z Sambora Grzegorz zob. Grzegorz z Sambora
 Samojłow D., II 140-141
 Samostrzelicki Tomasz, I 214
 Samostrzelnik Stanisław z Mogily, III 387
 Samotnik spod Gologór zob. Giller Agaton
 Samozwaniec Magdalena (właśc. Magdalena z Kossaków Starzewska, secundo voto Niewidowska), III 67, 269
 Samsonowicz Henryk, IV 232
 Samuel Andrzej, IV 28; V 88
 Sand George (właśc. Aurore Dudevant), I 164-165; II 27, 106, 373, 394; III 19; IV 20; V 33
 Sandeau Jules, II 85, 200
 Sandecka-Malecka Dorota z Kunickich, II 418
 Sandecki-Malecki Jan, I 404; II 418-419, 439; III 180; IV 28-29
 Sander Halina, III 315
 Sandius Christophorus Christophori, II 368; IV 153; V 66
 Sandivogius zob. Śędziwój Michał
 Sandler Samuel, II 437; IV 161, 228-229
 Sanguszko Paweł, I 252
 Sanguszko Roman, II 91, 224; III 334; V 222
 Sanguszkowa Barbara z Duninów, I 61-62, 189; II 17, 240, 392; III 12
 Sanguszkowa Karolina zob. Nassau-Siegen Karolina
 Sanguszkowie, rodzina, I 51, 252, 353; II 17, 52; III 217; V 274
 Sanguszkówna Krystyna zob. Bielińska Krystyna
 Sanis recta salus zob. Reszka Stanisław
 Sanocensis (Sanoceus) Gregorius zob. Grzegorz z Sanoka
 z Sanoka Grzegorz zob. Grzegorz z Sanoka
 Sapiaha, koadiutor wileński, II 204
 Sapiaha Adam, I 245; II 64
 Sapiaha Adam S., V 307
 Sapiaha Aleksander, I 341; II 428; III 204; V 96
 Sapiaha Franciszek Ksawery, III 244
 Sapiaha Jan, kanclerz litewski, II 436
 Sapiaha Jan Stanisław, IV 13-14
 Sapiaha Janusz, III 244
 Sapiaha Karol, II 240
 Sapiaha Karol Józef, II 204
 Sapiaha Kazimierz Nestor, I 118
 Sapiaha Krzysztof, IV 138
 Sapiaha Krzysztof, podczaszy litewski, III 400
 Sapiaha Leon, I 196
 Sapiaha Lew, I 341; III 395-396
 Sapiaha Mikołaj Krzysztof, wojewoda nowogródzki, II 431
 Sapiahowie, rodzina, II 39, 204, 240, 302, 427, 431, 436; III 244; V 163
 Sapiażanka Anna zob. Czartoryska Anna
 Sapiażanka Anna zob. Jabłonowska Anna
 Sapiażanka Teresa, podskarbianka litewska, II 204
 Sapiażyna Aleksandra zob. Ogińska Aleksandra
 Sapiażyna Anna z Chodkiewiczów, IV 13
 Sapiażyna Anna z Krasickich, II 240
 Sapiażyna Anna z Zamoyskich, IV 147
 Sapiażyna Elżbieta z Branickich, III 114
 Sapiażyna Elżbieta z Firlejów zob. Rysińska Elżbieta

S

- Sapieżyna Honorata z Młodeckich, III 244
 Sapieżyna Karolina Teresa zob. Jabłonowska Karolina Teresa
 Sapieżyna Kasylda z Załęskich, III 244
 Sapieżyna Teofila z Jabłonowskich, II 92
 Saracinelli Ferdinando, II 16
 Sarbievius Matthias Casimirus zob. Sarbiewski Maciej Kazimierz
 Sarbiewska Anastazja z Milewskich, IV 12
 Sarbiewski Maciej Kazimierz (Matthias Casimirus Sarbievius), I 90, 169, 321; II 6, 177, 342, 349, 393; III 104, 114, 116, 404; **IV 12-18**, 255, 285; V 60, 70, **305-306**
 Sarbiewski Mateusz, IV 12
 Sardou A., III 238
 Sardou Victorien, I 31; IV 10, 20, 45, 181; V 89, 192
 Sarjusz-Zaleska Stefania zob. Sierosławska Stefania
 Sarmacki Władysław Kordian zob. Hoesick Ferdynand
 Sarmata zob. Turnowski Szymon Teofil
 Sarminto Inachio zob. Brzostowski Paweł Ksawery
 Sarnecka Aleksandra z Disterlów, IV 19
 Sarnecka Melania ze Scipiów, IV 19
 Sarnecka Wanda z Dolińskich, IV 19
 Sarnecki Kazimierz, **IV 18-19**
 Sarnecki Wincenty, IV 19
 Sarnecki Zygmunt (pseud. Ślepowron), I 74; II 275, 381; III 140, 148, 193, 195; **IV 19-20**; V 112
 Sarnicka Elżbieta z Gorzkowskich, IV 20
 Sarnicki Jan, IV 20
 Sarnicki Stanisław, I 383; **IV 20-22**, 152; **V 306**
 Sarnowska-Temeriusz Elżbieta, I 175; III 191, 349; V 273
 Sarrazin de Montferrier Wiktoria Henryka zob. Hoene-Wrońska Wiktoria Henryka
 Sartorius J.F., III 401
 Sartyni Teresa zob. Tyszyńska Teresa
 Saryusz-Zaleska Krystyna zob. Zaleska Krystyna Saryusz.
 Sasi, dynastia, I 190, 312; II 358; III 410; V 275
 Saski M., II 253
 Saski S., II 197; IV 284
 Saurin Bernard Joseph, I 35
 Savage R.H., III 250
 Savigny Fryderyk Karol, II 405
 Savoie A., III 238
 Savonarola Girolamo, I 97, 124
 Sawa Jan zob. Konopnicka Maria
 Sawicka Izabela z Rymgajłów, IV 23
 Sawicka Józefa (pseud. Ostoja), II 429; **IV 22-23**
 Sawicka Konstancja z Truskolaskich, IV 22
 Sawicki J., I 303
 Sawicki Jan (późn. Jan Stella), **IV 23**
 Sawicki Józef, IV 22
 Sawicki K., I 387
 Sawicki Kazimierz, I 110
 Sawicki P., IV 23
 Sawicki S., IV 285
 Sawicki Stefan, III 146, 152; IV 247
 Sawicki Teodor, IV 23
 Sawicz H., III 267
 Sawieljew P., IV 35
 Sawrymowicz Eugeniusz, I 316; II 252, 255; III 28-31, 33; IV 89-91, 93-94, 102-103, 111
 Sayn-Wittgenstein Mikołaj, IV 24
 Sayn-Wittgensteinowa Karolina z Iwanowskich, **IV 23-24**, **V 306**
 Sągajłówna Zofia zob. Wendorffowa Zofia
 Scardeone Bernardino, II 135
 Schaffgotsch Józefa zob. Brühlowa Józefa
 Schanz T.P., I 353
 Schardt Michael Matthias, III 321
 Scharfenberg zob. Szarffenberg
 Scharfenberger zob. Szarffenberger
 Scharffenberg zob. Szarffenberg
 Scharffenberger zob. Szarffenberger
 Schaumburg-Lippe, książę, II 272
 Schedel A., I 34
 Schedel Jerzy Romuald, IV 121
 Schedel Krzysztof, I 254, 298, 347, 393; II 156, 334; III 292; IV 82, 139
 Schedel Mikołaj Aleksander, I 393; II 156, 302, 370; III 89, 293; IV 121
 Schefer Leopold, II 113
 Scheffer Ary, II 84, 255; III 143
 Scheffer Joseph Victor, II 26
 Scheffler Johannes zob. Angelus Silesius
 Schelguig Samuel zob. Schelwig Samuel
 Schelwig (Schelguig) Samuel, IV 21
 Schen Andrzej zob. Schoneus Andrzej
 Schenk W., V 59
 Scherr Johannes, V 178
 Scheynoha Wtellensky Vatzlav, IV 178
 Scheynohowa Maria z Łozińskich, IV 178
 Schiller Friedrich, I 63-64, 92, 95, 102, 106, 119-120, 128-129, 135, 144, 149, 185, 279, 348, 351-352; II 82-83, 100-101, 113, 127, 200, 211, 236, 272, 275, 343; III 22, 30-31, 58-59, 102, 170, 228, 250; IV 10, 79, 127, 240, 251-252, 261, 280; V 158-159, 190, 200
 Schiller Leon, I 36; II 287; III 14, 26, 52, 316, 341; V 98, 209
 Schipper Henryk zob. Szyper Henryk
 Schlaf J., III 321
 Schlegel August Wilhelm, III 17
 Schloezer August Ludwig zob. Schlözer August Ludwig
 Schlosser F.K., I 82; II 169
 Schlözer (Schloezer, Szlecer) August Ludwig, II 10, 321
 Schmid C., IV 79
 Schmid Ch., I 240
 Schmid K., I 155
 Schmidgall Renate, V 303
 Schmidt Ch., IV 236
 Schmidt F.A., I 16
 Schmied J.E. zob. Rhete D.F.
 Schmitt Henryk, I 398; III 234, 407; **IV 25-26**
 Schmitt Joseph Herman, IV 40
 Schmitt Mieczysław, IV 26
 Schmitt Paweł, IV 25
 Schmittowa Katarzyna z Orzechowskich, IV 25
 Schmittowa Leokadia z Mitraszewskich, IV 25
 Schnaydrowa Bogumiła, II 66, 211, 276; V 39, 184
 Schnellboltz Franciszek, I 144-145
 Schnitzler Arthur, V 112
 Schnür Edward, IV 26

- Schnürowa Apolonia z Peplowskich primo voto Tatomirowa, IV 26
- Schnürowa Bronisława z Peplowskich, IV 26
- Schnür-Peplowski Stanisław, III 377; **IV 26-27; V 306**
- Schober Feliks zob. Szober Feliks
- Schoell Franc-Louis, III 363
- Schoen Andrzej zob. Schoneus Andrzej
- Schońowna Emilia zob. Dzikowska Emilia
- Scholzówna Krystyna zob. Flachsbanderowa Krystyna
- Scholz F., I 127; V 239
- Scholzówna Maria zob. Przyborowska Maria
- Schön Andrzej zob. Schoneus Andrzej
- Schonaeus Andrzej zob. Schoneus Andrzej
- Schonaeus Cornelius, III 61-62
- Schoneus (Schen; Schoen; Schön; Schonaeus) Andrzej (Andreas Glogoviensis; Andrzej z Głogowa; Eumorphus; Głogowita), **IV 27-28; V 306**
- Schoneus Maciej, IV 27
- Schönfels G., I 229
- Schönfels J., III 335
- Schönthan Franz, V 112, 192
- a Schooten Franciscus, I 336
- Schopenhauer Arthur, II 11, 101, 364; III 286, 410
- Schott Kasper, II 155
- Schreiber Karol Ferdynand, I 76, 170; II 369-370; III 84
- Schreiberówna Maria zob. Pini Maria
- Schroeder Friedrich Ludwig, I 85; II 82
- Schubert Franz, III 250
- Schuerer M., II 345
- Schugt Herman, IV 244
- Schugtowa Tekla z Romerów, IV 244
- Schugtówna Anna zob. Terlecka Anna
- Schugtówna Helena zob. Wasilewska Helena z Schugtów
- Schultz O., III 99
- Schultze Henryk August, I 96
- Schulzówna Krystyna zob. Flachsbanderowa Krystyna
- Schumacher Heinrich Volrat, I 44
- Schumann W., II 203
- Schurer, drukarz I 141
- Schürer J.J., V 166
- Schütz Kasper, II 330-331
- Schwandtner J.G., II 75
- Schwartz Morris, II 426
- Schwarzenbergowie, rodzina, V 179
- Schwegler Albert, II 288
- Schweynichen Hans von, I 339
- Schwob (Szwob) Marcel, I 125; III 209, 307
- Schwucht H., V 213
- Scipio del Campo Karol, I 195; II 121; IV 114, 241
- Scipio Krzysztof, III 341
- Scipio Melania zob. Sarnecka Melania
- Scylavus Wiesław zob. Gąsiorowski Wacław
- Scopius Tomasz, I 325
- Scopiusówna Marianna zob. Gdaciúsowa Marianna
- Scoto-Polonus zob. Jonston Jan
- Scott Walter, I 239-241, 279, 355; II 5, 225, 236, 313; III 218; IV 62; V 60, 64, 90, 159
- Scotus zob. Sędziwój Michał
- Scribe Augustin Eugène, I 146, 162-163, 238, 244; II 65, 249, 364, 373; III 59; IV 111, 192
- Scrobkowicz Grzegorz, III 240
- Scudéry George de, III 62
- Szaniecka Emilia, I 181
- Szaniecka Urszula zob. Głogowska Urszula
- Szaniecka Zofia zob. Morawska Zofia
- Szaniecki Ludwik, IV 173
- Szaniecki Paweł, III 52
- Szawińska Zofia zob. Gostomska Zofia
- Secerius Johannes, I 394; II 75
- Seclucian Jan zob. Seklucjan Jan
- Seclucianus Joannes zob. Seklucjan Jan
- Secomska Henryka, I 82
- Secrétan Charles, III 346
- Secygniowski Paweł, I 42
- Sedlaczek Edward, V 10
- Sedlaczówna Janina, IV 48-49
- Seemannówna Julia zob. Kallenbachowa Julia
- Segel Harold B., I 294
- Segeth Tomasz, IV 209
- Séguier de Saint-Brisson, II 91
- Ségur J.A., I 199, 338
- Seignobos Charles, I 259
- Seklucjan Jan (Joannes Seclucianus; Seclucian; Sekluczian; Jan z Siekluk; Joannes baccalaureus), II 300, 366, III 99-100, 188, 348-351; **IV 28-30, 272; V 80, 88, 90-91, 306**
- Seklucjanowa Anna z Fenigów, IV 29
- Sekluczian Jan zob. Seklucjan Jan
- Sekrecka M., I 193, 196
- Sekretarz konferencji umocowany do tego § 1 zob. Gołański Filip Neriusz
- Seliga S., III 89
- Selika zob. Walewska Cecylia
- Selim II, sultan tur., I 351; IV 166
- Selim zob. Bukowiński Władysław
- Selous Henry Courtney, II 268
- Semaniuk Iwan zob. Czeremszyna Marko
- Semenenko Mikołaj, IV 30
- Semenenko Piotr, III 19; **IV 30-32, 254; V 306**
- Semenenkowa Katarzyna z Zielińskich, IV 30
- Semjażan Jazep, IV 102
- Semkowicz Aleksander, III 33, 35; V 230
- Semkowicz Władysław, II 110, 387
- Semkowicz-Zarembina Wanda, I 229
- Semp Szarzyński Mikołaj zob. Sep Szarzyński Mikołaj
- Sempołowska Stefania, III 111
- Senator Zelant zob. Żaluski Józef Andrzej
- Sendivog zob. Sędziwój Michał
- Sendivogius zob. Sędziwój Michał
- Sendymir zob. Sędziwój Michał
- Sendyvoj zob. Sędziwój Michał
- Sendzivogius zob. Sędziwój Michał
- Seneca Lucius Aeneus, I 34, 118, 141, 359; III 88-89, 102, 205, 231, 252-253, 401; IV 13; V 224, 258
- Seneka zob. Seneca Lucius Aeneus
- Sengteller Amelia zob. Bartoszewicz Amelia
- Sengtellerówna Amelia zob. Bartoszewiczowa Amelia z Sengtellerów
- Senoa August, I 368
- Seńko Władysław, II 433-434
- Serafinowicz Leszek zob. Lechoń Jan

- Serczyk Jerzy, I 392
 Sereżyński Władysław, I 321; II 370; III 85, 183
 Serejski Marian Henryk, II 322-323; IV 112
 Serio zob. Kenig Józef
 Serra J., II 186
 Servaes Franz, III 318
 Servet Miguel (właśc. M. De Vilanova), I 384; III 256
 Servetus zob. Servet Miguel
 Serwaczyński S., I 243
 Seton Alexander, IV 33
 Šević M., II 169
 Seville Armand, I 242
 Sewer zob. Maciejowski Ignacy
 Seweryn Soplica, cześćnik parnawski zob. Rzewuski Henryk
 Seweryn Tadeusz, I 393
 Sewrin Ch.A., I 243
 Seydlerówna Emilia zob. Bentkowska Emilia
 Seyffert J., I 244
 Sędzicka Elżbieta z Kropidłowskich, IV 32
 Sędzicki Franciszek, **IV 32-33, V 306**
 Sędzicki Jan, IV 32
 Sędzimir Jakub, IV 33
 Sędziemirowa Katarzyna z Pielszów, IV 33
 Sędziwojowa Weronika z domu Stieberin, IV 33
 Sędziwój Michał (Sendivog; Sendivogius; Sendymir; Sendyvoj; Sendzivogius), **IV 33-34**, 205; V 64
 Sędziwój z Czechła, I 308
 Sęk Bolesław zob. Pieńkowski Karol
 Sękowska Adela z Rallów, IV 35
 Sękowska z domu Bujków, matka Józefa, IV 34
 Sękowski Jan, IV 34; V 58, 80, 231-232
 Sękowski Józef (pseud. Baron Brambeus), I 178; II 280; III 16, 230; IV 34, **35-36, V 306**
 Sękowski K., III 307
 Sęp (Semp) Szarzyński Joachim, IV 36
 Sęp Szarzyński Jakub, IV 36
 Sęp Szarzyński Mikołaj, II 261; III 99, 214, 351; **IV 36-38**, 45, 113; **V 306-307**
 Sęp Szarzyński Wit, IV 36
 Sfinks zob. Świder Augustyn
 Sfinx zob. Skimborowicz Hipolit
 Shakespeare William, I 60, 83, 85, 192, 264, 268, 275, 279, 348, 357, 361, 410; II 27-28, 82, 100, 102, 168, 200, 206-207, 211, 229, 233-236, 254, 268, 313, 373, 435; III 31, 64, 120, 150, 201, 212, 218, 227-228, 246-247, 256, 276, 383; IV 10, 101, 127, 181, 197, 240, 291; V 12-13, 15, 136, 145, 190, 192, 296
 Shaw George Bernard, II 174
 Shea H.O., V 181
 Sheldon Edward, IV 65
 Shelley Percy Bysshe, I 23; II 51-52, 100-102, 236, 312; III 120; IV 223, 246
 Sheridan Richard, I 85
 Siarczyńska Franciszka z Chrzanowskich, IV 39
 Siarczyński Dionizy Franciszek Ludwik zob. Siarczyński Franciszek
 Siarczyński Franciszek, I 209, 235, 287, 341; II 185, 238; III 204, 395; **IV 39-41**, 82, 236, 269; V 125, **307**
 Siarczyński Ludwik, IV 39
 Siarkowski W., IV 255
 Siatkowski Janusz, I 404
 Siciński Władysław, I 297
 Sidnicka (?) Barbara zob. Koszutska Barbara
 Sidon zob. Sędziwój Michał
 Siebeneicher Jakub, I 66, 181, 210-211, 352, 373-374; II 125; III 270, 296; IV 120, 283; V 23-24, 119, 182, 202
 Siebeneicher M., I 322-323, 333, 363, 397; II 365-366; III 189, 222-223, 349, 351, 375; IV 271-272
 Siebeneicher Mateusz, I 67; II 136; IV 120; V 23, 25, 80, 91, 119
 Siebeneicherowa Anna, wdowa po Jakubie, IV 74
 Siebeneicherowa Elżbieta primo voto Szarffenbergerowa, I 373; IV 125; V 22
 Sieczkówna Anna zob. Petrycy Anna z Sieczków
 Siedlcański D., III 223
 Siedlecki Adam Grzymała, I 226, 261, 293; II 180, 333; III 362; IV 190, 207, 229; V 135
 Siedlecki Franciszek Wincenty, IV 98
 Siedlecki M., V 303
 Siedlecki Stanisław, I 62
 Siedlnicka Barbara zob. Koszutska Barbara
 Siegmundów Augusta zob. Bogusławska Augusta
 Siekielowicz W., IV 284
 Siekiera J., II 264, 266
 z Siekluk Jan zob. Seklucjan Jan
 Sielska Ewa zob. Radziejewska Ewa
 Sielski J. zob. Świdowska Alina
 Siemaszko Antoni, I 13; IV 49
 Siemaszkowa Wanda, V 112
 Siemaszkówna Marianna zob. Morawska Marianna z Siemaszków
 Siemianowska Anna zob. Morska Anna
 Siemianowska Laura zob. Zabielska Laura
 Siemieńska Joanna zob. Lipska Joanna
 Siemieńska Ludwika z Potockich, IV 41
 Siemieńska Urszula z Dłuskich, IV 41
 Siemieński Antoni, IV 41
 Siemieński Józef, V 169
 Siemieński Lucjan (pseud. Jan z Wygnańcyc Dąbrowa), I 46, 63, 214, 294, 316; II 69, 164, 254, 275, 382, 407; III 19, 28, 73, 142, 211-212, 233, 269; **IV 41-44**, 63, 291; V 33, 36-37, 45, 59, 113, 145, 218, **307**
 Siemieński Mieczysław, I 47
 Siemieński Stanisław, IV 173
 Siemigłowska Aneta, I 402
 Siemikowska-Okszyk zob. Bielska (Wolska) z Siemikowskich-Okszyk
 Siemińska A., V 33
 Siemiradzki Henryk, V 73
 Sieniawscy, rodzina, I 252, 280, 319
 Sieniawska Elżbieta z Lubomirskich, I 252
 Sieniawska Katarzyna, I 319
 Sieniawska Teofila zob. Jabłonowska Teofila
 Sieniawska Zofia zob. Czartoryska Zofia
 Sieniawska Zofia, IV 211
 Sieniawski Adam Hieronim, IV 210
 Sieniawski Mikołaj, I 391; III 346
 Sienieński Jakub, III 325
 Sieniuta Abraham, III 396

- Sieniuta Anna zob. Opalińska Anna
 Sieniuta Piotr, III 226
 Sieniutowa Zofia primo voto Radziwiłłowa, III 396
 Sieniutowie, rodzina, III 226; IV 284
 Sieniutówna Anna zob. Opalińska Anna
 Sienkiewicz Antoni, IV 62
 Sienkiewicz Henryk (pseud. Litwos; Musagetes), I 121, 152, 205, 234, 263, 307, 364, 408; II 26, 64, 156, 179, 181-183, 198, 222-223, 227, 296, 419, 430, 442; III 55, 111, 163, 219, 255, 278, 300, 331, 383; **IV 44-61**, 179, 228, 240, 249, 264; V 51, 74, 90, 185, 189, 194, 212, **307-308**
 Sienkiewicz Henryk Józef, syn Henryka, IV 45, 53
 Sienkiewicz Jan Leon, I 76; IV 63
 Sienkiewicz Józef, IV 44
 Sienkiewicz Karol (pseud. Karol z Kalinówki), I 76, 130, 186, 195; II 118, 207, 324; III 30, 128, 131; **IV 62-63**, 64, 114; V 145, 149
 Sienkiewiczowa Józefa z Taniszewskich, IV 62
 Sienkiewiczowa Maria z Babskich, IV 45
 Sienkiewiczowa Maria z Szetkiewiczów, IV 45; V 75
 Sienkiewiczowa Maria z Wołodkiewiczów, IV 45
 Sienkiewiczowa Stefania z Cieciszowskich, IV 44
 Sienkiewiczowa Świętosława z Borzęckich, IV 62
 Sienkiewiczówna Helena zob. Żuławska Helena
 Sienkiewiczówna Helena, siostra Henryka, IV 51, IV 53
 Sienkiewiczówna Jadwiga, IV 45
 Siennicka Elżbieta zob. Jarzębska Elżbieta
 Siennik Marcin, I 71, 331, 404
 Sienuta Piotr, IV 284
 z Sieradza Cyprian zob. Bazylik Cyprian
 Sierakowski Antoni, II 217
 Sierakowski Karol, II 288
 Sierakowski Zygmunt, II 43, 314; III 346; IV 126; V 100, 156
 Sierociński Szczepan, IV 63
 Sierociński Teodozy, IV 62, **63-65**; V 64
 Sierocka (Leśniewska) Krystyna, V 99
 Sierosławska Celina z Engelsteinów, IV 65
 Sierosławska Florentyna Korwin zob. Oppmanowa Florentyna
 Sierosławska Stefania z Sarjusz-Zaleskich, IV 65
 Sierosławski, I 400
 Sierosławski Jan, IV 65
 Sierosławski Stanisław, II 309; **IV 65**
 Sieroszevska Paulina, IV 69
 Sieroszevska Waleria z Ciemniwskich, IV 66
 Sieroszevski Antoni, III 107
 Sieroszevski Leopold, IV 66
 Sieroszevski Wacław (pseud. K. Bagrynowski; Wacław Sirko), II 437; **IV 66-69**; **V 308**
 Sierotwiński Stanisław, I 354; II 264, 404
 Sierpińska Franciszka z Hussów, IV 69
 Sierpiński Ignacy Ludwik, IV 69
 Sierpiński Seweryn Zenon, I 264; **IV 69-70**
 Sierpiński Zenon, I 287
 Sierpniak J.A. zob. Wróblewski Kazimierz
 Sierpska Zofia zob. Gostomska Zofia
 Sierzputowska Ludwika zob. Pietkiewiczowa Ludwika
 Siess Bartłomiej, III 326
 Siestrzeńcewicz Stanisław Bohusz, V 201
 Sievers Jakob Johann, II 217; III 93, 407
 Sieyès Emmanuel Joseph., II 53
 Sigaud de La Fond Jean René, II 306
 Sigonio Carlo (Karol Sygoniusz), III 122; V 168-169
 Sigonius M.D., IV 118
 Sigonius zob. Sigonio Carlo
 Sijrwid Konstanty zob. Szyrwid Konstanty
 Sikora Adam, II 286; IV 222, 254
 Sikora Franciszek, V 249
 Sikora I., II 103; IV 247
 Sikora J., V 135
 Sikorska Jadwiga zob. Królikowska Jadwiga
 Sikorska Jadwiga, V 13
 Sikorska Janina, II 100, 102-103
 Sikorski A., III 194, 196
 Sikorski J., IV 238
 Sikorski Józef, II 399
 Silberner E., II 286
 Silvano Arbono, IV 50
 Silvestre Armande, V 175
 Silvius W., II 22
 Siła Nowicka Anna z Kasparków, III 162
 Siła Nowicki Franciszek Henryk zob. Nowicki Franciszek Henryk
 Siła Nowicki Maksymilian, III 162
 Simla Tamara, III 174
 Simm Kazimierz, I 261
 Simocatta Theophylactus Scholasticus, II 188-189, 202
 Simon Jules François, II 106; V 196
 Simon Ludwik, I 211; V 112
 Simon Marcius Pilznensis zob. Marycjusz Szymon
 Simon W., I 243, 291
 Simonides Dorota, II 304
 Simonides Jerzy, III 225
 Simonides Simon zob. Szymonowicz Szymon
 Simonow P., V 202
 Sinapius Vit ze Lwowa, II 197
 Sinclair Upton Beall, III 136
 Singrenius J., III 231
 Sinko Grzegorz, II 221
 Sinko Tadeusz, I 178, 236, 342; II 101, 137-138, 202, 252, III 214; IV 36-37, 43, 144; V 135-136, 228
 Sintaishi-Sho, II 313
 Siomkajło Alina, III 76
 Siomkajło M., III 350
 Sipayłłówna Maria, II 333
 Stradiensis Ciprianus zob. Bazylik Cyprian
 Siraudin P., IV 192
 Sirko W. zob. Sieroszevski Wacław
 Sirko Wacław zob. Sieroszevski Wacław
 Širvidas Konstanty zob. Szyrwid Konstanty
 Sirwidt Konstanty zob. Szyrwid Konstanty
 Sisinius Mathia, IV 120
 Sismondi Jean Charles, III 18-19
 Sitonius zob. Sędziwój Michał
 Siudut A., I 387
 Siver Tadeusz, I 86; V 162
 Siwicka Dorota, I 292; III 36
 Siwiec M., V 290

- Sixtus Erasm, III 62, 66
 Skalińska Anna zob. Gillerowa Anna
 Skalska Ludwika zob. Grabowska Ludwika
 Skalska Maria, III 182; IV 48-49
 Skalski Bazyli, I 174, 373-374; II 33, 114, 134, 139; III 11, 208, 240, 296; IV 177, 191; V 82-83, 202
 Skalkowski Adam Mieczysław, I 35, 285, 289, 337-338; IV 40, 282; V 124-125
 Skarbek Fryderyk (pseud. Agapit Liziewicz), I 152; II 228; III 332; **IV 70-73**; V 114, **308**
 Skarbek Kasper, IV 70
 Skarbek Rudzki Franciszek zob. Rudzki Franciszek Skarbek
 Skarbek Stanisław, II 81, 273
 ze Skarbimierza Stanisław zob. Stanisław ze Skarbimierza
 Skarbimirzskij Stanislaus zob. Stanisław ze Skarbimierza
 Skarbińska-Wierzchowska Z., II 370
 Skarbkowa Ludwika z Pengerów, IV 70
 Skarbkowa Pelagia z Rutkowskich, IV 71
 Skarbkowa Praksesta z Gzowskich, IV 70
 Skarbkowa Zofia zob. Fredrowa Zofia
 Skarbkówna Zofia zob. Cieklińska Zofia
 Skarga Anna zob. Powęska Anna ze Świątków
 Skarga Michał zob. Powęski Michał
 Skarga Piotr (Piotr Powęski), I 29, 48, 72-73, 262, 373, 397-399; II 96, 237, 278, 318, 348, 405, 432; III 80, 91-92, 199, 207, 357, 384; **IV 73-76**, 118, 264; V 24, 61, 89, 92, 164, **308**
 Skarszewski Tadeusz Żuk, **IV 78**; V 137
 Skarszewski W., II 55
 Skarszowski Stanisław, I 393
 Skarzyńska Anna, II 118, 254
 Skarzyńska Lidia, III 283
 Skarzyński B., IV 220
 Skarzyński Jerzy, II 242; III 283
 Skerlet Eliaszb zob. Skierlet Ilja
 ...ski zob. Zaleski Wacław Michał
 Skiba Michał zob. Szujski Józef
 Skiba Wołody zob. Sabowski Władysław
 Skibicka Julianna z Błędowskich, II 416
 Skibicki Franciszek, II 416; IV 86
 Skibicki Michał Rola, IV 90
 Skibiński Ziemowit, III 70
 Skideł J., I 157
 Skierka Jan Kanty zob. Jankowski Czesław
 Skierlet Ilja, II 415
 Skimborowicz Hipolit (pseud. Sfinx), I 105, 221-222, 288; II 80, 297, 329, 347, 392, 399, 414, 416; III 109, 199, 311; **IV 78-79**, 268; V 55, 57, 218
 Skimborowicz Teodor, IV 78
 Skimborowiczowa Anna z Sokolowskich, IV 78
 Skimborowiczowa Anna z Woytkowskich, IV 78
 Skimborowiczowa Anna, V 218
 Skimina Stanisław, I 215; III 230, 324; IV 13-14
 Skirmuntowa Helena, V 157
 Skirmunt Henryk, IV 49
 Skirmuntowa Karolina, III 368
 Skirmuntówna Jadwiga, III 368
 Skiwski Jan Emil, V 295
 Skoczek Józef, I 303, 333; II 431; III 207, 240, 350
 Skoczek Tadeusz, I 85
 Skoczylas Władysław, III 362; IV 247
 Skoczylas-Stawska H., IV 128
 Skolimowska A., II 139
 Skolski Andrzej, IV 90-92, 94
 Skonieczny Z., IV 48
 Skop Jan Karol, II 10
 Skorodźński Mikołaj, II 428
 Skoszkiewicz J., III 371
 Skowronek Jerzy, I 195, 324
 Skowronkówna Irena, II 14, 182
 Skórnicki Jerzy, I 32; II 389, 404; III 185, 362; IV 69, 92, 95; V 176
 Skórska K., IV 50
 Skórzewscy, rodzina, I 313; III 399
 Skórzewska Anna z Unnógów, II 117
 Skórzewska Antonina, I 313
 Skórzewski Andrzej, II 117
 Skórzewski S., I 313
 Skórzewski Zygmunt, III 399
 Skribowa Anna zob. Stalmachowa Anna
 Skrochowski I., II 232
 Skrodzki Eugeniusz, II 306
 Skrukwa Agata, V 270
 Skrzetuski Bartłomiej zob. Skrzetuski Wincenty Bartłomiej
 Skrzetuski Erazm zob. Gliczner Erazm
 Skrzetuski Józef zob. Skrzetuski Kajetan Józef
 Skrzetuski Kajetan Józef, **IV 79-81**; **V 308**
 Skrzetuski Stanisław, IV 81
 Skrzetuski Wincenty Bartłomiej, I 81, II 411; IV 40, **81-82**
 Skrzynecki Jan, I 223, II 79, II 113, III 142, IV 31, IV 169, IV 249, IV 253, IV 254, V 103, V 315
 Skrzyńscy, rodzina, II 275
 Skrzyńska Teofila zob. Kozmianowa Teofila
 Skrzyński Tadeusz, III 266
 Skrzyński W., IV 246
 Skrzypieńska Katarzyna z Ponętowskich, IV 283
 Skrzypieński Mikołaj, IV 283
 Skrzypieński Samuel zob. Twardowski Samuel
 ze Skrzypny (w Pleszewskim) Samuel zob. Twardowski Samuel
 Skuński Ryszard, II 243; IV 91
 Skupniewska Michalina zob. Świętochowska Michalina
 Skupniówna Józefa zob. Galicyna Józefa ze Skupniów
 Skwarczyńska H., III 363
 Skwarczyńska Stefania, III 28, 153
 Skwarczyński Zdzisław, I 28, 96, 350; II 53, 230, 242, 307; III 130, 363; IV 220; V 30, 292
 Slaviunas Z., II 61
 Sleszkowski S., I 214
 Słabski Ignacy zob. Starzeński Melchior
 Słapa Aleksander, I 20; III 185
 Sławęcka Józefa zob. Kenigowa Józefa
 Sławianowska Miłostawa zob. Kaszewska Miłostawa
 Sławińska Irena, V 238
 Sławska A., II 319
 Sławska Władysława zob. Węclewska Władysława
 Słobodnik Włodzimierz, II 177
 Słodkowski W., IV 229
 Słomkiewicz Marcin zob. Słonkiewicz Marcin
 Słomkowski F., IV 20

- Słomkowski, IV 50
 Słonimski Antoni, IV 223; V 207
 Słonkowiec Marcin zob. Słonkowiec Marcin
 Słonkowiec (Słomkiewicz; Słonkowiec) Marcin, III 62; **IV 82**
 Słonkowiec Wojciech, IV 82
 Słońska Irena, II 182
 Słońska Monika z Grzymałowskich, IV 83
 Słońska Tomira z Witkowskich, IV 83
 Słoński Edward August, IV 83
 Słoński Edward (pseud. Litwos), I 226, 400; **IV 83-84**,
V 308
 Słoński S., III 328
 Słota Przemysław, **IV 84-85**; **V 308**
 Słotwiński F., IV 269-270
 Słotwiński Konstanty, III 131, 205; V 224
 Słowacka Aleksandra z Witkowskich, IV 110
 Słowacka Anna z Rohozińskich, IV 110
 Słowacka Małgorzata z Zeydlerów, IV 85
 Słowacka Salomea zob. Bécu Salomea
 Słowacki Erazm, IV 110
 Słowacki Euzebiusz, I 95, 161; **IV 85-86**, 110, 144, 202,
 216; **V 308**
 Słowacki Jakub, IV 85
 Słowacki Juliusz, I 22, 30, 39, 46, 60, 75-76, 146, 151, 153,
 165, 176, 180, 205, 286, 310, 315, 328, 354, 361-362,
 369, 389, 407-408; II 11, 26-27, 31, 46, 73, 99, 119,
 167-168, 200, 222, 233, 250-253, 255, 309, 321, 327,
 343, 346, 364, 375-376, 382, 392, 417, 420-421, 423,
 433, 437-438, 445; III 13, 19, 63-64, 67, 69, 93, 103,
 123-124, 127, 135, 140, 142-143, 147-148, 151, 157,
 168-169, 172, 174, 181, 187, 232, 255, 305, 318, 320,
 335, 358, 378, 381, 383, 386; IV 12, 85, **86-110**, 129-
 130, 179, 196, 199, 223, 239-240, 243, 253, 263-264;
 V 9, 27, 33, 44, 60, 77, 90, 111, 130, 136, 158, 199,
 206, 212, 275, **308-310**
 Słowacki Władysław, **IV 110**
 Słowaczyńska Anna, IV 111
 Słowaczyński Andrzej (Jędrzej), I 316; **IV 111**
 Słowaczyński Wincenty, IV 111
 Słowak Boris, IV 51
 Sluccy, rodzina, I 332
 ze Słupcy Jan zob. Jan ze Słupcy
 Słupecki Mikołaj, I 96
 ze Słupi Andrzej zob. Andrzej ze Słupi
 Słupska Barbara zob. Zbylitowska Barbara ze Słupskich
 Słupski Wojciech zob. Łaszcz Marcin
 Słuszkiewicz Edmund, II 190
 Słuszkowie, rodzina, IV 255
 Służalski Henryk, III 21
 Smaciarz Franciszek zob. Orkan Władysław
 Smalcus Walenty, III 91-92; IV 116-117, 214
 Smarzewski Tadeusz, II 26; IV 144
 Smaszcz Waldemar, II 93; III 86, 105; V 285, 305, 309
 Smecka Nadzieja zob. Szymańska Nadzieja
 Smend G., IV 278
 Smereka Jan, II 21; III 230
 Smereka W., V 120
 Smid F. Wittenberczyk, I 34
 Smiglecius Marcin zob. Śmiglecki Marcin
 Smiles Samuel, I 259
 Smith A., II 127; V 76
 Smith P., I 229; V 249
 Smochowska Karolina zob. Dobrzańska Karolina
 Smochowska-Petrowa Wanda, IV 102
 Smoczyński J., III 357
 Smogorzewski Jazon, III 165
 Smokowski W., II 261; V 114
 Smoleńska Balbina ze Smosarskich, IV 112
 Smoleński Józef, IV 112
 Smoleński Władysław (pseud. W. Grabieński), I 42, 198,
 414; **IV 112-113**, 282; **V 310**
 Smoleń Jan Arnošt, V 199
 Smolik Jan, III 84; **IV 113-114**; **V 310**
 Smolik Kasper, IV 113
 Smolik P., III 282
 Smolik Piotr, IV 113
 Smolik Przemysław, III 130
 Smolikowa Katarzyna z Korzeńskich, IV 113
 Smolikowski P., II 69; V 45
 Smolka Franciszek, IV 25
 Smolka Stanisław, II 72; V 60-61
 ze Smolnicy Walenty zob. Łoziński Walery
 ze Smolnicy Wojtek zob. Łoziński Władysław
 Smosarska Balbina zob. Smoleńska Balbina
 Smotrycki Melecjusz, IV 73
 Smółski W., III 300
 Smółka Emanuel, II 361
 Smółkówna Apolonia zob. Wojciechowska Apolonia
 Smreczyńska (Orkanowa) Bronisława z Chajkowskich
 primo voto Folejewska, III 184
 Smreczyńska (Orkanowa) Maria ze Zwierzyńskich, III 184
 Smreczyńska (Smaciarzowa) Katarzyna ze Smreczaków,
 III 183, 186
 Smreczyńska K., III 186
 Smreczyński (Smaciarz) Maciej, III 183
 Smreczyński Franciszek zob. Orkan Władysław
 Smuglewicz Franciszek, I 341
 Smyk G., II 361
 Snopek Jerzy, II 242, 246; IV 257, 272
 Sobalski A.F., II 88
 Sobańska Karolina z Rzewuskich, III 16, 404
 Sobańska Róża, V 156-157
 Sobański Izydor, III 19
 Sobański Julian, IV 144
 Sobecka M. zob. Ziółkowska-Sobecka M.
 Sobieniewska Tekla zob. Marewiczowa Tekla
 Sobierajski Leonard, III 185, 362; V 190
 Sobiescy, rodzina, I 170; III 157
 Sobieska Hilaria z Buynów, III 141, 157
 Sobieska Katarzyna zob. Lubieniecka Katarzyna
 Sobieska Maria zob. Maria Kazimiera de la Grange d'Ar-
 quien
 Sobieska Zofia zob. Kochanowska Zofia
 Sobieska Zofia zob. Komierowska Zofia
 Sobieski Aleksander, II 155; III 261
 Sobieski Jakub, król, I 170; II 155; III 229, 261, 332;
 V 179
 Sobieski Jakub, wojewódzic lubelski, IV 210
 Sobieski Konstanty, II 155; V 179
 Sobieski Marian, II 160

- Sobieski Marek, IV 210
 Sobieski S., III 260-261, 273
 Sobieski W., I 399; V 169, 224
 Sobieszcząńska Ewa z Kornaszewskich, IV 114
 Sobieszcząńska Paulina z Popielów primo voto Marszyc-
 ka, IV 115
 Sobieszcząńska Zofia zob. Kochanowska Zofia
 Sobieszcząński Franciszek Maksymilian (pseud. Jan
 Müller), I 66; II 175, 407; **IV 114-115**; V 165, **310**
 Sobieszcząński Stanisław, IV 114
 Sobociński W., II 76
 Sobol Roman, I 237; II 92-93
 Sobolewska Izabela z Grabowskich, I 61
 Sobolewska Joanna zob. Germanowa Joanna
 Sobolewska Magdalena zob. Dmuszewska Magdalena
 Sobolewski Jan, III 16
 Sobolewski Ludwik, II 58
 Sobolewski Maciej, V 42
 Sobolewski Paweł, I 252; II 131, 242; III 116
 Sobolewski Siergiej, III 17
 Sobolewski Walenty, I 61; IV 81
 Socha Elżbieta zob. Birkowska Elżbieta
 Socha Maciej, I 71
 Socha Zygmunt zob. Rawita-Gawroński Franciszek
 Sochacka Stanisława, V 292
 Sochaczewska Józefa zob. Wójcicka Józefa
 Socharzewska Pelagia zob. Bobińska Pelagia
 Socino zob. Socyn Faust
 Socinus (Socinus Senensis) zob. Socyn Faust
 Socolovius zob. Sokołowski Stanisław
 Socyn Aleksander zob. Sozzini Alessandro
 Socyn Faust (Socino; Socinus Senensis), I 201, 384, 386;
 II 237; III 91, 138, 325; **IV 115-117**, 214; V 65, 92, **310**
 Socyn Leliusz zob. Sozzini Lelio
 Socynowa Agnieszka zob. Sozzini Agnese
 Socynowa Elżbieta z Morsztynów, IV 116
 Socynowa Agnieszka zob. Wiszowata Agnieszka
 Sofokles, I 23, 108, 196, 204, 264, 375; II 105-106, 421;
 III 77-78, 337; V 19, 32, 194
 Sofroniusz Mykita zob. Starkel Juliusz
 Sojecki S., V 211
 Sojka E., II 141, 241-243, 246; III 33
 Sokal Józef zob. Wybicki Józef
 Sokalski J., II 242
 Sokolnikówna Wiktoria zob. Laskarysowa Wiktoria
 Sokoloski Richard, IV 36
 Sokolski Jacek, II 241-244; III 105
 Sokolski R., V 247
 Sokolowska Anna zob. Skimborowiczowa Anna z Soko-
 łowskich
 Sokolowska Apolonia zob. Kamińska Apolonia
 Sokolowska Jadwiga, I 25; II 7, 374; III 214, 222, 298; IV
 36-37, 128; V 182-183
 Sokolowska Józefa zob. Przyborowska Józefa
 Sokolowska Maria zob. Grudzińska Maria
 Sokolowska Paulina zob. Błazińska Paulina
 Sokolowska Tekla zob. Januszkiewiczowa Tekla
 Sokolowska Z., I 165
 Sokołowski A., II 88
 Sokołowski Jakub, II 249
 Sokołowski M., II 121, 391
 Sokołowski Stanisław (Socolovius), II 33, 278; III 296, 357;
 IV 27-28, **117-119**, 209-211, 278
 Sokółska Józefa zob. Mecherzyńska Józefa
 Sokół Lech, II 28; IV 194
 Sokrates, II 375; III 108, 135, 147
 Sokułska Katarzyna, IV 36; V 240
 Solecki Edmund Ostoja zob. Darowski Aleksander Wery-
 ha
 Solecki J., V 113
 Solecki W., II 139
 Solf F.E., V 51
 Solichówna Teresa zob. Kupcowa Teresa
 Solicovius zob. Solikowski Jan Dymitr
 Solikowska Zuzanna z Powidzkich, IV 119
 Solikowski Jan, IV 119
 Solikowski Jan Dymitr (Solicovius; Sulicovius), I 175, 399;
 II 125, 278, 318, 439; III 10, 121-122, 229; **IV 119-121**,
 222, 271; V 276, **310**
 Soliman I, sultan tur., IV 162
 Soliński Leszek, II 183
 Solognac J.P., II 336
 Solska Irena, V 94, 227, 229
 Solski Ludwik, I 29, 327; II 25; V 134
 Solski Stanisław, II 297; **IV 121**, V **310**
 Söldaczuk A., I 292
 Sołłohub Antoni Dowoyna zob. Dowoyna Sołłohub An-
 toni
 Sołłohubowa Brygida z Radziwiłłów, II 95
 Sołłohubowa Marianna Klementyna zob. Brühlowa Ma-
 rianna Klementyna
 Sołłohubówna Józefa zob. Potocka Józefa
 Solowiew (Gregorowicz), dziadek J.K. Gregorowicza, I 372
 Solowiew Grzegorz, I 372
 Soltan Abgar zob. Abgarowicz Kajetan
 Soltan Adam, I 316; II 250, 255
 Sołtyk Józef, V 165
 Sołtyk Kajetan, I 83; II 161, 204-205, 217, 342; III 49, 279,
 288, 404, 407; V 165
 Sołtyk Roman, III 200
 Sołtyk Stanisław, III 109; IV 122
 Sołtyk Teodor, II 377
 Sołtykiewicz Józef zob. Sołtykowicz Józef
 Sołtykowa Salomea z Rostworowskich, V 165
 Sołtykowa, żona Stanisława, III 109
 Sołtykowicz Florian, IV 121
 Sołtykowicz (Sołtykiewicz) Józef, **IV 121-123**; V 44, **310**
 Sołtykowiczowa Marianna Magdalena z Trawińskich (Tra-
 wińskich), IV 122
 Somascus Johannes Baptista, II 6
 Somers J., III 203
 Somerville Sara zob. Lach Szymrowa Sara
 Somerville Władysław, II 308
 Sommerfeld Jan starszy, I 141
 Sommerfeldt G., V 86
 Sommerfeldtówna Anna zob. Porębowiczowa Anna
 Sommersberg F.W., I 229; II 280-281
 Sonnenfeld Adolf Gustaw, I 291; IV 192
 Sonnetówna Elżbieta zob. Brandowska Elżbieta
 Sontag Henrietta, II 236; V 100

- Sorniz Christian Teophil Ludwig, II 132; IV 120
 Sosnowska Justyna zob. Korsakowa Justyna
 Sosnowska Katarzyna, III 108
 Sosnowska Ludwika, III 108
 Sosnowski J., II 168; IV 49
 Sosnowski O., II 435
 Sosnowski P., I 157
 Soszyński A., II 138; III 350
 Sotomayor-Guzmán Enriqueta zob. Domeykowa Enriqueta
 Sotwaros zob. Śniadecki Jędrzej
 Soucek S., III 220
 Souлары Josephin (właśc. Joseph-Marie Souлары), I 144
 Sour Auguste, I 100
 Southey Robert, II 236
 Southonius zob. Sędziwój Michał
 Sowa Antoni zob. Żeligowski Edward Witold
 Sowietow S.S., II 140
 Sowińska Katarzyna, II 272
 Sowińska Pelagia z Pawlickich, IV 123
 Sowińska z Rościszewskich primo voto Trypolska, żona Jana, IV 123
 Sowiński, II 328
 Sowiński Jan, IV 19; IV 123
 Sowiński Józef, III 26; IV 97
 Sowiński Kazimierz, III 148
 Sowiński Leonard, I 406; II 12; **IV 123-124**; V 184, 205, **310**
 Sowiński W., III 62
 Sowiński Wojciech Albert, II 241; III 25, 211-212; IV 144
 Sozzini Agnese z domu Petrucci, IV 115
 Sozzini Alessandro, IV 115
 Sozzini Fausto Paolo zob. Socyn Faust
 Sozzini Lelio, II 439; III 115
 Sójkowski J.Z. zob. Dziekoński Józef Bohdan
 Sójkowski J.Z. zob. Miniszewski Józef Aleksander
 Sparrow John, IV 15
 Spasowicz Daniel, IV 126
 Spasowicz Włodzimierz (pseud. Cyriak Daniłowicz), I 47; III 191, 392; **IV 126-127**
 Spasowiczowa Teofila z Kreutzów, IV 126
 Spausta Bolesław, I 203
 Spectator zob. Romer-Ochenkowska Helena
 Spencer Herbert, III 286; IV 165
 Spendowska Rozalia zob. Karpińska Rozalia
 Speroni Sperone, II 134
 Spiczynska Anna z Łowiczów, V 311
 Spiczynska Elżbieta primo voto Cypserowa secundo voto Mathłowa, IV 128; V 311
 Spiczynski Hieronim (właśc. H. Polkon; inne formy nazwiska: Polyconius; Jarosz Spiczynski; Hieronim z Wielunia), I 280, 331; **IV 128-129**; **V 311**
 Spiegel Jerzy zob. Got Jerzy
 Spieralski Zdzisław, I 67, 298, 303; II 369, 381; III 223; IV 21, 138-139, 238-239
 Spiessówna Wilhelmina zob. Jenike Wilhelmina
 Spindler K., I 240
 Spinoza Baruch, V 227-228
 Spiró György, V 137
 Spirydion zob. Lubowski Edward
 Spitteler Karl, II 101; III 250
 Spitznagel Ferdynand, IV 129
 Spitznagel (Szpicnagel; Szpicnagiel; Szpitznagel) Ludwik, IV 86, 88, **129-130**; **V 311**
 Splawiński Stanisław, I 34
 Spontini Gasparo Luigi, I 243
 Sprague W.B., II 16
 Sproski Jan, IV 136
 Spyczyński Hieronim (Jarosz) zob. Spiczynski Hieronim
 Spyri Johanna, III 250
 Spytka z Melsztyna, I 28, 97
 Spytkowski Józef, IV 90
 Srebrny Stefan, V 194-195
 Srezniewski Izmail I., I 143
 Sroczyński J., III 269
 Sroka Mieczysław, I 122; III 186; V 243
 Sroka Stanisław Andrzej, V 249
 Srokowska Elżbieta z Kropiwnickich, IV 130
 Srokowska Helena z Zarębów, IV 130
 Srokowski Józef, I 83, 292
 Srokowski Marian, IV 130
 Srokowski Mieczysław, **IV 130-131**
 Srzedziński Zygmunt, I 72
 Szreniawita zob. Żmijewska Eugenia
 St.J. zob. Jachowicz Stanisław
 St.R. zob. Rossowski Stanisław
 St.Ross. zob. Rossowski Stanisław
 St.W. zob. Witkiewicz Stanisław
 Stach z Zamiechowa zob. Starzyński Stanisław
 Stacherska Maria zob. Pikowa Maria
 Stachiejew Boris F., I 294; II 140-141; III 34; IV 103
 Stachiewicz Piotr, I 317; II 181, 261-262; III 33, 195; IV 50
 Stachowicz Michał, I 188
 Stachowska Krystyna, V 39, 61
 Stachowski Ryszard, III 167
 Stackelberg Julian, II 186
 Stackelberg Otto von, I 40; II 217, 415
 Stadniccy, rodzina, I 331; IV 81
 Stadnicka Teresa zob. Leszczycowa Teresa
 Stadnicka Teresa zob. Ossolińska Teresa ze Stadnickich
 Stadnicki Stanisław zw. Diabeł, I 183, 398
 Stadnyk Józef, III 184
 Stadtschreiber zob. Mateusz z Krakowa
 Staël-Holstein Anne Louise Germaine de, III 343
 Staff Franciszek, IV 131
 Staff Karol zob. Staff Ludwik Maria
 Staff Leopold, I 124; II 102, 137-140, 251, 253, 309, 338; III 184-186, 208, 393; IV 90, 131; V 59, 93, 207
 Staff Ludwik Maria (właśc. Karol; pseud. Jan Strzemię; Strzemięńczyk; Kara Mustafa), IV 131; **V 311**
 Staffowa Leopoldyna z Fuhrherrów, IV 131
 Staffowa Raymonda Cesarina z domu Labbé, IV 131
 Staich T., II 435
 Stala Marian, I 125
 Stalmach Jan, IV 131
 Stalmach Paweł, I 19; **IV 131-132**; **V 311**
 Stalmach Piotr, III 9
 Stalmachowa Anna z Horachów primo voto Skribowa, IV 131
 Stalmachowa Zuzanna z Cichych, IV 131
 Stammier Rudolf, I 121

- Stanaszek Bogdan, V 267
- Stanica W. zob. Daniłowski Gustaw
- Stanielewicz M., III 247
- Stanislaus a Lasco (a Lasky) zob. Łaski Stanisław
- Stanislaus Cracovianus (Cracoviensis; de Cracovia) zob. Hozjusz Stanisław
- Stanislaus de Skarbimiria (de Skarbimirz) zob. Stanisław ze Skarbimierza
- Stanislaus Lysimachus Eques Polonus zob. Lubomirski Stanisław Herakliusz
- Stanisław August Poniatowski, król pol., I 15-16, 40, 60-62, 77, 83, 89, 117, 119, 136, 154, 166-167, 182, 191-192, 194, 197-198, 207, 234, 238, 243, 251, 255-256, 276-277, 287, 320, 343, 369, 389; II 17, 29, 65, 70, 91, 95-96, 112, 115, 118, 170-171, 186, 201, 203-205, 214-215, 217-218, 240, 268, 272, 291, 322-323, 330, 356-359, 384-385, 388, 398, 410, 441; III 60, 63, 66, 72, 78, 82, 93, 106, 108, 114-116, 141, 159, 170, 182-183, 204, 233, 260, 268, 278, 280, 287, 314, 332, 403-404, 410; IV 25-26, 39-40, 44, 81, 122, 143, 159, 174, 204, 231, 252, 256-257, 259, 265, 269, 281, 290; V 15, 35, 42-43, 69, 95-96, 111, 127-129, 143, 145, 151, 157, 165-166, 191
- Stanisław Kostka, św., I 65; II 341-342; V 25, 164
- Stanisław Leszczyński, król pol. zob. Leszczyński Stanisław
- Stanisław z Bochni zob. Gąsiorek Stanisław
- Stanisław z Dzikowa zob. Jachowicz Stanisław
- Stanisław z Krakowa, I 179
- Stanisław z Kurozwęk, II 21; III 230
- Stanisław z Łowicza, IV 24
- Stanisław ze Skarbimierza (Stanislaus de Skarbimiria; Stanislaus de Skarbimirz; Skarbimirzskij), I 218; II 433; **IV 132-134**; V 85-86, **311**
- Stanisław ze Szczepanowa, św., I 179, 228-229, 262, 373; II 66, 70-71, 75, 179, 345; III 53, 230; IV 232, 269; V 58-59
- Stanisławska Anna, **IV 134-135**; V **311**
- Stanisławska Karolina z Olszewskich, IV 136
- Stanisławska Krystyna z Szyszkowskich, IV 134
- Stanisławska Wanda z Kamockich (pseud. Aleksander Piława; Olgierd Piława; Dziad Onufer Kciuk; Wanstanis; Antoni Zborowski), **IV 135**; V **311**
- Stanisławski Adam Ignacy, V 311
- Stanisławski Antoni, **IV 135-136**; V **311**
- Stanisławski Grzegorz, IV 135
- Stanisławski Jan, IV 136; V 133
- Stanisławski Michał, IV 134
- Stanisławski Stanisław zob. Rzewuski Stanisław
- Staniszewska Konstancja zob. Łozińska-Staniszewska Konstancja, III 195
- Staniszewski A., III 221
- Stankar Franciszek, I 383, 386, 397; III 188; IV 21, 271; V 119
- Stankiewiczowa Joanna z Rogowskich, V 133
- Stankiewiczowa W., III 128
- Stanko Jan, **IV 136**; V **311**
- Stanówna Katarzyna zob. Morsztynowa Katarzyna ze Stanów
- Stanówna Paulina zob. Ehrenbergowa Paulina
- Starczewski Feliks Władysław, III 209
- Starkel Juliusz (pseud. Grzeź z Mogily; Nie-Dante; Lis Mykita; Sofroniusz Mykita), **IV 137**
- Starckłówna Jadwiga zob. Wasylewska Jadwiga
- Starnawski Jerzy, I 51, 111, 113, 170, 214, 274, 322; II 69, 157, 278-279, 343, 387-388, 393; III 36, 117, 189-190, 352; IV 14, 138-139, 211, 247; V 23, 240, 276, 303
- Staropińska Jadwiga zob. Łozińska Jadwiga
- Starovolscius zob. Starowolski Szymon
- Starowiecki Cyryl, II 215
- Starowolska Zofia z Zaranków, IV 137
- Starowolski Bazyl, IV 137
- Starowolski Szymon (Starovolscius), I 64, 109-110, 214; II 23, 33; III 66, 325; **IV 137-141**; V 52, 70, **311**
- Stary Detiuk zob. Andrzejowski Antoni
- Stary Doktor zob. Korczak Janusz
- Starz... L. zob. Starzeński Leopold
- Starzechowski Jan, IV 36
- Starzechowski Stanisław, IV 36
- Starzeńska Ernestyna z Kickich, IV 141
- Starzeńska Karolina zob. Nakwaska Karolina
- Starzeńska Konstancja z Rola-Bartochowskich, IV 142
- Starzeńska Leontyna z Baworowskich, IV 141
- Starzeński Aleksander, III 110
- Starzeński Józef, IV 141
- Starzeński Krzysztof, IV 142
- Starzeński Leopold (pseud. Nie-Napoleon III), **IV 141-142**
- Starzeński Maciej, IV 142
- Starzeński (Starzyński) Melchior (pseud. Ignacy Stabski), III 410; **IV 142-143**; V **311**
- Starzeński Stanisław zob. Starzyński Stanisław
- Starzewski Rudolf, **IV 143-144**; V 133, **311**
- Starzyńska Teresa z Poniatowskich primo voto Kobylańska, IV 144
- Starzyński Edward, III 118
- Starzyński Erazm, IV 144
- Starzyński Melchior zob. Starzeński Melchior
- Starzyński (Starzeński) Stanisław (pseud. Stach Doliwa; Stach z Zamiechowa), I 216; **IV 144-145**, 169; V 149, **311-312**
- Starża Józef Aleksander zob. Miniszewski Józef Aleksander
- Stasiak J. zob. Potocki Antoni
- Stasiak Ludwik, **IV 145-146**, 249; V **312**
- Stasiak Walenty, IV 145
- Stasiakowa Józefina z Bieniaszów, IV 145
- Stasiakowa Maria z Anteckich, IV 145
- Stasic Stanisław zob. Staszic Stanisław
- Stasiewicz Krystyna, II 243, 245, 279
- Staszczuk Adam (pseud. AsO), **IV 146-147**
- Staszczuk Tomasz, IV 146
- Staszczukowa Maria ze Szpaczków, IV 146
- Staszczukowa ze Śleczyńskich, żona Adama, IV 146
- Staszewski Stanisław zob. Książek-Staszewski Stanisław
- Staszic (Stasic; Staszyc; Stazis) Stanisław, I 314, 342; II 55, 239, 272; III 79; **IV 147-152**, 170, 202; V 179, **312**
- Staszic Wawrzyniec, IV 147
- Staszicowa Katarzyna z Mędlickich, IV 147
- Staszyc Stanisław zob. Staszic Stanisław
- Stańkiewicz Grzegorz, I 71
- Statkowski Roman, II 417
- Statorius Gallus Petrus zob. Statorius Piotr

- Satorius Jan zob. Stojęński Jan
 Satorius Paweł zob. Stojęński Paweł
 Satorius Piotr, syn zob. Stojęński Piotr
 Satorius Piotr (Petrus Satorius; Piotr Stojęński F.; Tonvillanus), I 58; II 379; III 298; **IV 152-154; V 312**
 Satorius Tonvillanus (Thonvillanus) Petrus zob. Satorius Piotr
 Satoriusowa Małgorzata z Czarniowskich, IV 152
 Satoriusówna Zuzanna zob. Stojęńska Zuzanna
 Stattler Wojciech Korneli, III 18; IV 199; V 229-230
 Stawecka Krystyna, III 174, 325; IV 14
 Stawski Stanisław, IV 154; **V 312**
 Stazis Stanisław zob. Staszic Stanisław
 Stazyńska H., I 135
 stb zob. Brandowski Stanisław
 Stec W., V 258
 Stecki Jan, V 75
 Stecki L., II 301
 Stefan (?), ojciec Wincentego Kadlubka, II 66
 Stefan Batory, król pol., I 16, 42, 57, 60, 65-66, 174, 181, 351-352, 357-358, 363, 365, 395; II 6, 32, 40, 88, 124, 127, 135, 137-138, 266, 317-318, 321, 323, 367; III 65, 122, 137, 168, 191, 213, 222, 270, 296, 332, 357, 384; IV 27, 73, 117, 119, 238, 262, 271; V 23, 28, 91, 120, 136, 168, 179, 181-182, 203, 223
 Stefan I Święty, król węgier., I 66; III 230; IV 272
 Stefan W. zob. Witwicki Stefan
 Stefan W., autor „Edmunda” zob. Witwicki Stefan
 Stefan z Opatówka zob. Giller Stefan January
 Stefani Jan, I 85, 242; III 241, 244; V 123, 145
 Stefania zob. Chłędowska Stefania
 Štefanova Rozka, III 35; IV 103
 Stefanowska Zofia, III 22, 26-27, 31-32; V 208, 285
 Stefanyk Wasyl, III 185
 Stefański Walenty, I 140; II 167; III 109
 Stegmüller F., I 218
 Stein Ignacy, V 180
 Steiner Jerzy Fryderyk, IV 154
 Steiner Krystian Bogumil (Christian Gottlieb), **IV 154-155**
 Steinerowa Dorota z Kaltenbachów, IV 154
 Steinerowa Regina z Graefów, IV 155
 Stella D.J., V 166
 Stella Jan zob. Sawicki Jan
 Stelmach M., III 302
 Stelmaszczyk-Świąntek Barbara, V 159
 Stempowski Stanisław, I 101, 250, 314
 Sten Jan (właśc. Ludwik Bruner), II 45; **IV 155-156; V 227, 312**
 Stender-Petersen Adolf, I 48, 172; II 311
 Stendhal (właśc. Henri Beyle), I 53; II 309; IV 22
 Stenowa Maria Stella z Brunerów, IV 156
 Stenzel Gustav Adolf Harald, II 280, 297; III 225; V 230
 Stenzler Adolf Fryderyk, II 412
 Stephanides M., I 358
 Stephanie Gottlieb, IV 154
 Stepling Joseph, I 91
 Stepnowski A., V 290
 Ster Jan, V 145
 Sterling Kazimierz (pseud. Cor; Eska; Kaster; Wojciech Kessling; Wróg Ludu), **IV 156**
 Sterling R., II 206
 Stern Anatol, IV 69
 Sternacki Sebastian, I 201; II 124-125, 237; III 83, 91, 215, 222-223, 325, 396; IV 116-117
 Sterne J.P. zob. Jezierni Franciszek Salezy
 Sterne Laurence, II 127; V 171
 Sternklar Leon (pseud. Z. Zatorski), IV 90, 92
 Stewart Dougald, V 64
 Stęczyńska Agata z Zawadzkich, IV 157
 Stęczyński Bogusz Zygmunt (Maciej Bogusz Zygmunt), **IV 157-158; V 312**
 Stęczyński Wojciech, IV 157
 Stępień Paweł, IV 256
 Stępkowski Józef, III 165
 Stęplewska Marta, V 266
 Stęplowski K., V 69
 Stępniewska Danuta, II 195
 Stępniewska M., V 307
 Stępniewski D., IV 49
 Stępowski L., II 397
 Stieber Karol, III 160
 Stieklowa F.I., II 31
 Stiller Robert, III 86
 ze Stobnicy Jan zob. Jan ze Stobnicy
 Stöckhardt Julius Adolph, IV 251
 Stodor Adam zob. Cehak Adam
 Stoińska Wiktoria zob. Jezierni Wiktoria
 Stoiński P., IV 116
 Stojałowski Stanisław, III 236
 Stojanowiczówna Florentyna zob. Turczyńska Florentyna
 Stojęńska Anna zob. Ryniewiczowa Anna
 Stojęńska Zuzanna, IV 152
 Stojęński Jan, III 91; IV 152
 Stojęński Paweł, IV 152
 Stojęński Piotr F. (Francuz?) zob. Satorius Piotr
 Stojęński Piotr, III 298; IV 152
 Stok Jan, II 128; III 329
 Stokfiszówna Teofila zob. Hirschbandowa Teofila
 Stokowa Maria, V 136
 Stokowska Maria, II 59, 171-172
 Stokowska Z., II 27
 Stokowski Mateusz, I 40
 Stollius Johannes Zacharias, I 402
 Stolnikowicz-Chelmski P.K., III 265
 Stolz B., III 220
 Stomma Stanisław, V 186
 Stone R.H., II 338
 Storch Artur, IV 10
 Stos Wit zob. Stwosz Wit
 Stożek Jan zob. Asnyk Adam
 Str. zob. Rossowski Stanisław
 Stradomska Katarzyna z Pszonków, II 128
 Stradomska Ludwina zob. Trembecka Ludwina
 Stradomski Mikołaj, II 128
 Stradius J., IV 239
 Strasser Ludwik, II 162
 Strasz Leonard, I 386
 Straszewicz J., III 130, 265
 Straszewicz Ludwik (pseud. Lach; Publicysta z Warszawy; Publicysta warszawski), II 212; **IV 158**

- Straszewska Maria, III 194
 Straszowa Magdalena z Sołtyków, V 42
 Straszynski Leonard, III 267
 Straszynski Z., III 268
 Stratanowski G.A., I 229
 Straus Stefan, I 85
 Strauss Johann, syn, I 204
 Strazzaboschi Maria zob. Woroniecka Maria
 Streckfuss Karl, II 200
 Stricco Andreas Patricus zob. Nidecki Andrzej Patrycy
 Strindberg August, I 167, 327; III 317
 Strodtmann Adolf, V 189
 Stroev A., III 283
 Stroganow Paweł A., I 194
 Strojnowscy, rodzina, V 82
 Strojnowski Hieronim zob. Stroynowski Hieronim
 Strokowa Jadwiga, II 263
 Stronczyński Kazimierz, I 66, 181; V 232
 Strowski L., III 48
 Stroynowska Marianna, IV 158
 Stroynowski Benedykt, IV 158
 Stroynowski (Strojnowski) Hieronim, I 157, 341; III 252;
IV 158-159
 Stroynowski Walerian, I 414; IV 158, 173, 219
 Stróżykówna Józefa zob. Lompa Józefa
 Strucius zob. Straś Józef
 Strug Andrzej (właśc. Tadeusz Galecki; inny pseud.: Andrzej Gąsienica), I 233; **IV 159-162; V 312**
 Strugowa (Galecka) Nelly z Grzędzińskich, IV 160
 Strusiek Józef zob. Straś Józef
 Strusiowa Elżbieta z Bedermanów, IV 162
 Strusiowa Katarzyna ze Sztorchów, IV 162
 Strusiowa Poliksena z Ungrow, IV 162
 Struszek Józef zob. Straś Józef
 Straś (Strucius; Strusiek; Struszek; Struthius) Józef, II 379;
IV 162-163
 Straś Mikołaj, IV 162
 Struthius zob. Straś Józef
 Strutyński W., II 183
 Strutyńska Karolina z Lubomirskich, IV 163
 Strutyńska Maria z domu Maurokordato, IV 163
 Strutyński Feliks, IV 163
 Strutyński Juliusz (pseud. Berlicz Sas), I 370; **IV 163-164**
 Struve Henryk, I 152; II 106, 276; **IV 164-165**; V 74, 227,
 229, **313**
 Struve Jerzy, IV 164
 Stryjeńska Marianna, I 169
 Stryjeńska Zofia, II 137, 242; III 373
 Stryjeński Jan Chrzyciel, I 169
 Stryjeński T., V 137
 Strykowski Jakub, IV 166
 Strykowski Maciej (Strykowski; Matys Strykovijs; pseud. Osostewiciusz; Praeconides), I 90, 391; II 159; **IV 166-168; V 313**
 Strykovijs Matys zob. Strykowski Maciej
 Strykowski Maciej zob. Strykowski Maciej
 Strzałkowska Magdalena zob. Legatowiczowa Magdalena
 Strzałkowski W., IV 210
 Strzechowska Anna zob. Krasicka Anna
 Strzelbicki Antoni, II 53
 Strzelecka A., II 76
 Strzelecka Paulina zob. Wisłocka Paulina
 Strzelecki Adolf, III 86, IV 95
 Strzelnicki Józef, IV 169
 Strzelnicki Władysław, **IV 168-169**; V 147
 Strzemieszko Tadeusz zob. Buszczyński Stefan
 Strzemieszko zob. Staff Ludwik Maria
 Strzemię Jan zob. Staff Ludwik Maria
 Strzemińska I., V 209
 Strzenławita zob. Żmijewska Eugenia
 Strzeszkowska Elżbieta zob. Januszowska Elżbieta
 Strzetelski Jerzy, I 355
 Strzeżowczyk Adam zob. Lewandowicz-Strzeżowczyk Adam
 Strzyżewski Mirosław, III 70
 Stuart Dudley Coutts, II 235, 308; III 123
 Studencki T., V 209
 Studencki Władysław, V 94
 Studnicka Franciszka zob. Blumentalowa Franciszka
 Studnicki Mateusz, I 43
 Studziński Marcin, II 176
 Studziński C., I 397
 Studziński Marceł, III 310
 Štulc Václav, II 97
 Stummer Wanda, II 79
 Stuoebichin Maria zob. Chalecka Maria
 Stupkiewicz Stanisław, II 264-266; III 48
 Stupnicki Hipolit, I 265; III 139
 Stur Jan (właśc. Hersz Feingold), I 292; IV 92
 Štur Ludovit, IV 131
 Sturm Johannes (Joannes Sturmius), I 363; III 207; V 168
 Stürmer Jakub, IV 194
 Stürmerowa Julianna z Linkowskich primo voto Kraszewska, IV 194
 Stwosz Bogusław, IV 146
 Stwosz Otton, IV 146
 Stwosz Wit, II 74; III 147, 268, 340, 342, 388; IV 145-146
 Styczyńska Krystyna, I 23
 Styczyński Jan Gwalbert, I 89, 125-126
 Styczyński S., II 14
 Styka Jan, V 10
 Styś S., V 120
 Suard Jean Baptiste Antoine, II 55
 Suárez Francisco, IV 214
 Subditus Fidelis zob. Moskorzewski Hieronim
 Suchet Louis Gabriel, III 97
 Suchocka Katarzyna zob. Jurkowska Katarzyna
 Suchodolska J., I 122
 Suchodolska Jadwiga zob. Niemcewiczowa Jadwiga
 Suchodolski Adam, V 65
 Suchodolski Bogdan, I 88, 122; II 76, 252-253, 347; III 174,
 240; IV 98, 148-149, 222; V 69, 84
 Suchodolski Jan, IV 169
 Suchodolski January, IV 169
 Suchodolski Rajnold, **IV 169**
 Suchodolski, poseł chełmski, IV 281
 Suchorowski, III 95
 Suchorzewski Jan, IV 281
 Suchorzewski Tadeusz, I 350
 Sudermann Hermann, I 317; II 100; V 112
 Sudermański Karol, II 318

- Sudolska U., II 255
 Sudolski Zbigniew, I 203, 248, 283, 316, 355; II 93, 229-230, 236, 254-255, 268, 271, 303, 324, 328-329; III 36, 76, 79, 110, 131, 170, 174, 187, 248-249, 379; IV 85-86, 261; V 11, 94, 171, 190, 247, 251, 273, 305
 Sue Eugène, II 388, 424; IV 79
 Suffczyńska Laura z Kamińskich, II 79-80; IV 170
 Suffczyński Kajetan (pseud. Bodzantowicz), **IV 169-170**
 Suffburne Michał, IV 169
 Suhm P.F., I 251; II 358
 Sujecki A., II 101
 Sulicki E., V 102
 Sulicovius zob. Solikowski Jan Dymitr
 Sulima Adam, IV 90
 Sulima Lucjan Zygmunt zob. Przyborowski Walery
 Sulima zob. Przyborowski Walery
 Sulfimierski Filip, I 146
 Sulistowska Wanda zob. Romerowa Wanda
 Sulita Stefan January zob. Giller Stefan January
 Sulla zob. Rabski Władysław
 Sully-Prudhomme (właśc. René François Armand Prudhomme), I 144; II 182; III 219, 306
 Sulmircensis Sebastianus zob. Klonowicz Sebastian Fabian
 Sulnicki-Ostoja Józef, IV 48
 Sulpicius Severus, II 77
 Sulpitius Joannes Verulanus, III 102
 Sulzer S., V 92
 Suła-Lambert, biskup krakowski, III 367
 Sułkiewicz K., III 127
 Sułkowscy, rodzina, II 422; IV 233
 Sułkowska Teresa zob. Wodzicka Teresa
 Sułkowski Antoni, III 75, 107, 272
 Sułkowski August, I 139; III 107
 Sułkowski Franciszek, III 107
 Sułkowski Józef, III 233; IV 224
 Sumarokow (Sumorokow) Aleksandr P., I 137; V 188
 Sumińska Jadwiga zob. Ochorowiczowa Jadwiga Teresa
 Sunderlandówna Emma zob. Lesmanowa Emma
 Supińska Tekla z Mrozińskich, IV 170
 Supiński Adam, IV 170
 Supiński Józef, **IV 170-171; V 313**
 Suppé Franz, IV 192
 Surowiecki Jan, IV 171, 173
 Surowiecki Karol, II 85; III 289; **IV 171-173**
 Surowiecki Wawrzyniec, I 156; III 289; IV 171, **173-174**
 Suska Paulina z Norwidów, III 148
 Susul Jacek, II 309, 328; V 137
 Suszczewiczówna Eufrozja zob. Ochocka Eufrozja
 Suszczyński Z., II 251
 Suszycki Jan zob. Murzynowski Jan
 Sutkowska Scholastyka zob. Gawarecka Scholastyka
 Suttner Berta von, IV 45, 51-52
 Suworow Aleksandr W., I 136, 405; III 233; IV 204; V 42
 Suzin Adam (pseud. Adam S.), III 248; **IV 174**; V 171, 247-248
 Suzin Dominik, IV 174
 Suzinowa Eulalia z Rodenbaumów, IV 174
 Suzinowa Karolina z Odyńców, IV 174
 Svitlá Karolina, I 368; V 131
 Svetonius Caius Tranquillus, II 23, 306
 Svoboda Jan, III 163-164
 Swat Tadeusz, V 125
 Swetoniusz zob. Svetonius Caius Tranquillus
 Świackij Swiatosław, II 140-141
 Swieten Gérard van, I 157, 167
 Swinarska Michalina zob. Wolniewiczowa Michalina
 Swinarska Teresa zob. Wolniewiczowa Teresa
 Swinarski Konrad, III 26
 Swinburne Algernon Charles, II 101, 182; III 247, 306
 Swoboda Jerzy zob. Gruszecki Artur
 Sydon zob. Sędziwój Michał
 Sydow Bronisław Edward, V 78
 Sygański Jan, IV 75; V 120
 Sygietyńska Helena z Golińskich, IV 175
 Sygietyńska Malwina z Krzyżanowskich, IV 174
 Sygietyńska Ubalda z domu da Silva Martins, IV 175
 Sygietyński Antoni, I 153, 259, 381; **IV 174-176; V 153, 313**
 Sygietyński Leon, IV 174
 Sygietyński Tadeusz, I 36, 247; III 394; IV 175
 Sygne Julian zob. Święcicki Julian Adolf
 Sygoniusz Karol zob. Sigonio Carlo
 Sykała R., II 100, 265
 Sykstus V, papież, IV 119
 Sylf Adam zob. Zgliński Daniel
 Sylwester II, papież, I 116
 Symokata Teofilakt zob. Simocatta Theophylactus Scholasticus
 Synhajewska Anna zob. Prusinowska Anna
 Synhajewski Jakub zob. Prusinowski Jan
 Synoradzka Walentyna z Chądzyńskich, IV 176
 Synoradzki Michał (pseud. Michał Halina; Halina Mazur; Karol Mohort), **IV 176-177; V 313**
 Sypniewska Marianna zob. Rowińska Marianna
 Sypulanka Z., II 103; IV 229
 Syrenius (Syreniusz) zob. Syreński Szymon
 Syreński Mikołaj, IV 177
 Syreński Szymon (Syrenius; Syreniusz; Simon Sacranus), **IV 177-178; V 313**
 Syrokomla Władysław zob. Kondratowicz Ludwik
 Syska Henryk, V 200
 Szablowska Aurelia zob. Reymontowa Aurelia
 Szabrański Antoni Józef, **IV 178**, 291
 Szabrański Jan K. zob. Potocki Ignacy
 Szacki Jerzy, III 70
 Szacznajder Wincenty, III 363
 Szacznajdrówna Aurelia zob. Reymontowa Aurelia
 Szafarkiewicz M., I 218
 Szafranec Jan, V 85-86
 Szafranec S., III 354
 Szafrankówna Anna zob. Nalkowska Anna
 Szafrankówna Maria, V 301
 Szafrąński Adam Ludwik, II 433
 Szajnocha Karol, I 27, 154, 262, 267, 272; II 64, 388-389, 421; III 84, 265; **IV 178-180**; V 9, 115, 178-179
 Szajnochowa Joanna z Bilińskich, IV 179
 Szałajkówna Józefa zob. Kisielewska Józefa
 z Szamotuł Grzegorz zob. Grzegorz z Szamotuł
 z Szamotuł Jan zob. Jan z Szamotuł
 z Szamotuł Katarzyna zob. Górkowa Katarzyna
 z Szamotuł Waclaw zob. Waclaw z Szamotuł

- z Szamotuł Wincenty zob. Wincenty z Szamotuł
- Szancer Jan Marcin, I 294; II 14, 181, 242-243; III 27; IV 50-51, 90, 102
- Szancer Władysław (pseud. Władysław Ordon), II 72; **IV 180-181; V 313**
- Szancerowa Maria z Mosingiewiczów, IV 180
- Szandlerowski Antoni (pseud. Antoni Ziemic; Artur Ginter; Veritas sum; W. Ginter; Władysław Poświat), **IV 181-182; V 313**
- Szaniawska Anna zob. Ossolińska Anna z Szaniawskich
- Szaniawska Konkordyna, IV 182
- Szaniawska Leontyna z Brodowskich, IV 183
- Szaniawska Ludwika z Mycielskich primo voto Moskorzewska, IV 182
- Szaniawska Zofia z Piaseckich, IV 184
- Szaniawski Fabian, V 70
- Szaniawski Jan, IV 182
- Szaniawski Józef Kalasanty (właśc. Józef Kazimierz Kalasanty), I 301, 338; **IV 182-183**
- Szaniawski Klemens Junosza (pseud. Klemens Junosza), II 315; III 167; **IV 183-186**
- Szaniawski Konstanty Felician, I 276
- Szaniawski Władysław, IV 183
- Szarffenberg zob. Szarffenberg
- Szarffenberger zob. Szarffenberger
- Szarffenberg Bartłomiej, III 101
- Szarffenberg Hieronim, II 22, 431
- Szarffenberg Kryspin, II 135; IV 214
- Szarffenberg M., I 67, 70, 214, 278, 301, 303, 322, 397, 404, 411; II 345, 381, 431; III 348, 351, 375; IV 271
- Szarffenberg Maciej, I 57, 66, 219; III 101-102; IV 162-163; V 117, 148
- Szarffenberg Marek, II 221; V 90
- Szarffenberger J., III 395; V 22
- Szarffenberger Mikołaj, I 211, 332, 374, 404; II 18, 22, 61, 88, 128, 136-137, 332-333; III 52, 102, 222, 296; IV 118, 120, 167; V 119, 202
- Szarffenberger Stanisław, I 57, 66, 70; II 22, 135, 138; III 52-53, 223, 271; IV 118, 272
- Szarffenbergerowa Elżbieta zob. Siebeneicherowa Elżbieta
- Szarska Halka zob. Wójcicka-Chylewska Zofia
- Szarzyński Mikołaj Sęp zob. Sęp Szarzyński Mikołaj
- Szawińska Albina Stanisława zob. Hirschbandowa Albina Stanisława
- Szczawiński Jan, III 174
- Szczech Bernard, V 314
- Szczeniowska Franciszka Ksawera zob. Chodkiewiczowa Franciszka Ksawera
- Szczeniowska Stanisława z Zapolskich, IV 186
- Szczeniowski Tytus (pseud. Izasław Blepoński), **IV 186**
- Szczepaniak M., V 120
- Szczepaniec Józef, III 233, 260
- ze Szczepanowa Stanisław zob. Stanisław ze Szczepanowa
- Szczepanowski M., I 318
- Szczepanowski Stanisław zob. Stanisław ze Szczepanowa
- Szczepanowski Stanisław, III 277
- Szczepańska Helena z Zieleniewskich, IV 186
- Szczepańska Henryka zob. Bartusowa Henryka
- Szczepańska Lucyna z Lubiszowskich, IV 186
- Szczepańska M., I 184
- Szczepańska Sybilla zob. Marycjuszowa Sybilla
- Szczepański A., II 265
- Szczepański Alfred, I 29, 148; IV 186
- Szczepański Jan Julian, V 149
- Szczepański Ludwik (pseud. Karol Bicz; Wincenty Ogórek; Jan Zabieliło), II 403; **IV 186-188; V 133, 313**
- Szczepkowska Joanna zob. Tyminiecka Joanna
- Szczepkowski, I 400
- Szczerbatow A.W., IV 50
- Szczerbatow M.M., III 313
- Szczerbicka-Ślęk Ludwika, I 72, 175, 373, 399; II 138; III 105; V 197-198, 267
- Szczerbicz Paweł, II 69
- Szczerbowski Adam, II 102
- Szczęśna zob. Cybulska-Bąkowska Józefa
- Szczęśna Anna ze Stokowskich, V 313
- Szczęśna Danuta, I 32 (V 731)
- Szczęśny Aleksander Jerzy, **IV 188; V 313**
- Szczodrowska Zofia zob. Miaskowska Zofia
- Szczotka S., II 311
- Szczucki Lech, I 112, 127, 201, 383-384; III 138, 257, 296; IV 74, 116, 117; V 34, 66
- Szczukowa Wanda, III 363
- Szczurowski Jan Nepomucen, I 242
- Szczutowska Róża zob. Jezierska Róża
- Szczygielska Maria zob. Lutosławska Maria
- Szczygielska Rozalia zob. Kruszyńska Rozalia
- Szczygielski Józef, I 159
- Szczygiel Ryszard, II 124
- Szczyпка Józef, III 398
- Szczyrzecki zob. Michniewski Antoni Tadeusz
- Szczytówna Anna zob. Matuszewicowa Anna
- Szczytówna Ludwika zob. Olizarowa Ludwika
- Szeląg Jan zob. Mitzner Zbigniew
- Szeląg Zdzisław, I 313
- Szeliga Jan, I 175, 229, 319, 373-374, 398-399; II 67; III 189; IV 283
- Szeliga (Chéliga) Maria (właśc. Maria z Mireckich Czarnowska-Loevy; inne pseud.: Matylda Małoń; Jerzy Horwat), **IV 188-189**
- Szeliga-Wejmanowska Marcjanna zob. Tetmajerowa Marcjanna
- Szeligowski Tadeusz, II 338
- Szellutówna Ewa zob. Lelewelowa Ewa
- Szembek Bonifacy, V 177
- Szembek Krzysztof Hilary, II 244
- Szembek Piotr, IV 190; V 158
- Szembek Stanisław, III 261
- Szembekowa Maria z Fredrów, I 299; **IV 189-190**
- Szembekowie, rodzina, V 64, 158
- Szemiot Mikołaj, III 263
- Szemiot Stanisław Samuel, **IV 190-191; V 313**
- Szemiot Waclaw, IV 190
- Szemiothówna Elwira zob. Witkiewiczowa Elwira
- Szemiotowa Katarzyna z Dębowskich, IV 190
- Szemiotowa Zofia z Kierdejów, IV 190
- Szeptycka Anna, I 389
- Szeptycka Julianna zob. Zaborowska Julianna
- Szeptycki Wincenty, I 205
- Szeremeta, hetman moskiewski, II 334
- Szerwid (Szerwid) Konstanty zob. Szyrwid Konstanty

- Szerwit (Szerwith) Konstanty zob. Szyrwid Konstanty
 Szeszelowa Maria zob. Jankowska Maria
 Szetkiewiczowa Wanda, IV 53
 Szetkiewiczówna J., IV 49
 Szetkiewiczówna Maria zob. Sienkiewiczowa Maria z Szetkiewiczów
 Szewczenko Taras, I 381; II 177; IV 123-124, 263; V 156-157, 204-205
 Szewczyk J., II 347
 Szewczyk Wilhelm, I 92
 Szewyriow Stiepan, III 17
 Szimilis D., III 197
 Szkanderbeg (właśc. Jerzy Kastriota), książę Albanii, I 43; III 324; V 92
 Szklarska-Lohmannowa Alina, III 36
 Szkułarska Małgorzata, II 103
 Szlachcic na Łopacie zob. Śniadecki Jędrzej
 Szlachcic Oszmiański zob. Śniadecki Jędrzej
 Szlachta B., IV 240; V 273
 Szlachtowski Jan, II 24
 Szlagowski Antoni, I 73
 Szlakiewicz Alojzy, V 73
 Szlązak zob. Kubisz Jan
 Szlązakowa Alicja, II 195
 Szlecer August Ludwik zob. Schlözer August Ludwik
 Szlichtyng Jan, I 335; II 368
 Szlichtyng Jerzy, II 87; III 84; IV 282
 Szlubowski Antoni, V 77
 Szmaciarczyk Franciszek zob. Orkan Władysław
 Szmurło Augustyn, V 26
 Szmydłowa (Gąsiorowska) Zofia, II 242-243; III 33
 Sober (Schober) Feliks, **IV 191-192**
 Sober Jerzy, IV 191
 Sober Stanisław, V 90
 Soberowa Zofia z Helowskich, IV 191
 Szokalski Wiktor, IV 193; V 247
 Szolc-Rogoziński Stefan, III 219
 Szoldrski W., II 349; IV 232
 Szołowska K., III 195
 Szoman Jerzy, I 58; II 379
 Szopowicz T.E., IV 217
 Szopski Felicjan, II 160, 364; IV 264
 Szorc Alojzy, I 412
 Szoslandówna Teofila zob. Gregorowiczowa Teofila
 Szostakowska Józefa zob. Gawrońska Józefa
 Szostowicz (Szustowicz) Urban (właśc. Michał), I 81; II 171-172, 205, 370; **IV 192-193; V 313**
 Szotarska Szczesna z Brodzińskich, I 106; II 394
 Szotarski Julian (pseud. Ein polnischer Offizier), **IV 193**
 Szpaczkówna Maria zob. Staszczukowa Maria
 Szpadkowska Franciszka zob. Gillerowa Franciszka
 Szpak Franciszek, V 91
 Szpicnagel (Szpicnagiel, Szpitznagel) Ludwik zob. Spitznagel Ludwik
 Szpot Andrzej, I 57
 Szpotański Stanisław, I 164; III 31, 35, 249; IV 254; V 116, 171
 Szramek Emil, II 36
 Szreniawita Feliks zob. Żmijewski Eugeniusz
 Szeretlewska Józefina zob. Adamowiczowa Józefina
 Szrobar W., V 180
 Sztachelska Jolanta, V 212
 Szttemberg Szeliga Górski Jakub zob. Górski Jakub
 Sztengel Miłosz, I 246, 307
 Sztorchówna Katarzyna zob. Strusiowa Katarzyna
 Sztlauch-Szlezingerowa Ewa, II 166
 Sztumerowa Tekla zob. Marewiczowa Tekla
 Sztwiertnia J., III 361
 Sztychówna Helena zob. Turczyńska Helena
 Sztyrmer Eleonora (pseud.) zob. Sztyrmer Ludwik
 Sztyrmer Ludwik (pseud. Eleonora Sztyrmer; Gerwazy Bomba), **IV 194-195; V 313**
 Sztyrmerowa Eleonora z Janowskich, IV 194
 Szubert W., IV 72
 Szuja zob. Mierosławski Ludwik
 Szujscy, dynastia, V 224
 Szujka Joanna z Jelowskich, IV 195
 Szujka Karolina, IV 195
 Szujka Urszula ze Świecickich, II 377
 Szujski Józef (pseud. Józef spod Krakowa; Jerzy Pogonia; Jerzy Prawdziw; Michał Skiba; Nie-Van-Dyk), I 29, 178, 225, 228, 327, 363; II 70, 173, 234, 317, 348, 372, 401; III 310, 340; **IV 195-198**, 239-240; V 21, 48, 224, **313**
 Szujski Piotr, IV 166
 Szujski Wasyl zob. Wasyl IV Szujski
 Szukiewicz Aleksander, I 268; II 423; **IV 198**; V 12, 25-26, 33
 Szukiewicz Augustyn, IV 198
 Szukiewicz Feliks, IV 198
 Szukiewicz Maciej (pseud. Cyprian), II 309; **IV 198-200; V 313**
 Szukiewicz Wojciech, I 401
 Szukiewiczowa Karolina z Piotrowskich, IV 198
 Szukiewiczowa Matylda z Chartowiczów, IV 198
 Szulc (Karol August Schultz), kreisfyzik we Wrześni, III 72
 Szulc Dominik, **IV 200**
 Szulc Karol, II 55
 Szulc-Holnicka Natalia zob. Biernacka Natalia
 Szulkin Michał, I 272
 Szuman J., III 223
 Szuman Leon, IV 12
 Szuman Stefan, V 64
 Szumanówna Maria zob. Libeltowa Maria
 Szun Jun, III 33
 Szurczak A., II 369
 Szustowicz Urban zob. Szostowicz Urban
 Szuszkiewicz, IV 51
 Szutkiewicz Jan, **IV 200-201**
 Szutkiewiczowa Maria Antonina, IV 200
 Szwałbe Stanisław, II 183, 329
 Szwankowska Hanna, II 407
 Szwankowski Eugeniusz, I 243, 274; II 407; III 201
 Szwarzenberg-Czerny Kazimierz, II 416
 Szwarzenberżanka Fryderyka zob. Lubowska Fryderyka
 Szwarcówna W., IV 211
 Szwedowska Jadwiga, IV 142
 Szejkowska Zofia zob. Rittnerowa Zofia
 Szweczcowska Marianna z Lenartowiczów, II 326
 Szweykowska Urszula z Majkowskich, IV 201
 Szweykowski Anzelm zob. Szweykowski Wojciech

- Szweykowski Stanisław, IV 201
 Szweykowski Wojciech (właśc. Anzelm), **IV 201-202; V 313**
 Szweykowski Zygmunt, I 32, 43, 186-187, 292; II 65, 209, 310; III 300-302, 361-362, 405; IV 175, 235
 Szweykowski Zygmunt Marian, I 43, 178, 373; II 16, 345, 365-366; III 351; IV 271-273; V 89-91
 Szwob Marcel zob. Schwob Marcel
 Szy Tsy-žen, III 363
 Szyba Franciszek zob. Kasprowicz Jan
 Szybiak I., III 253, 260
 Szydłowiecka Elżbieta zob. Radziwiłłowa Elżbieta z Szydłowieckich
 Szydłowiecka Zofia zob. Tarnowska Zofia
 Szydłowiecki Krzysztof, III 230
 Szydłowska Józefa zob. Meciszewska Józefa
 Szydłowski Ignacy (pseud. Gulbl), III 370; IV 85, **202-203**; V 187-188
 Szydłowski Józef, IV 202
 Szydłowski P., IV 140
 Szyfman Arnold, I 348
 Szyjkowski Marian, I 19, 284; III 195
 Szylarski Walenty, **IV 203**
 Szylarski Wawrzyniec, IV 203
 Szymanis Eligiusz, III 22, 26
 Szymanowscy, rodzina, II 392; IV 234, 237
 Szymanowska Aniela ze Świdzińskich, IV 204
 Szymanowska Anna z Łuszczewskich, IV 203
 Szymanowska Anna z Zawadzkich, IV 205
 Szymanowska B., II 38
 Szymanowska Celina zob. Mickiewiczowa Celina
 Szymanowska Julia zob. Podwysocka Julia
 Szymanowska Maria, III 17, 19, 78
 Szymanowska Marianna z Potockich, I 61
 Szymanowska Michalina z Naimskich, IV 205
 Szymanowska Natalia Korwin zob. Krzyżanowska Natalia
 Szymanowska Zofia zob. Lenartowiczowa Zofia
 Szymanowska-Malewska Helena, II 303
 Szymanowski F. Korwin, IV 204
 Szymanowski Jakub, IV 205
 Szymanowski Jan Korwin, II 296
 Szymanowski Jan, V 69
 Szymanowski Józef, I 236; III 49, 289; IV 27, **203-204**, 237, 258-259; V 36
 Szymanowski Kornel, I 32
 Szymanowski Karol, II 103; III 14; IV 246
 Szymanowski Maciej, IV 203
 Szymanowski Michał, IV 237
 Szymanowski Wacław, I 37, 164, 314; III 140; **IV 205-206**; V 57
 Szymanowski Wacław, rzeźbiarz, IV 205
 Szymanowski Wojciech, III 371
 Szymańska Anna zob. Mazanowska Anna
 Szymańska Józefa z Remiszewskich, IV 206
 Szymańska Magdalena, IV 142
 Szymańska Marianna, IV 207
 Szymańska Nadzieja ze Smeckich, IV 206
 Szymańska Teodozja zob. Kasprowiczowa Teodozja
 Szymańska Z., II 195
 Szymański Adam, III 274; **IV 206-207; V 313**
 Szymański Jan, IV 206
 Szymański M., II 140
 Szymański P., III 283
 Szymański Stanisław, **IV 207-208**; V 129
 Szymański Stanisław, ojciec, IV 207
 Szymon, księgarz krakowski, I 70
 Szymon z Brzezin, IV 209
 Szymon z Bud zob. Budny Szymon
 Szymon z Lipnicy, bl., V 80-81
 Szymon z Łowicza (Szymon Łowicki), III 102; **IV 208-209**
 Szymon z Pilzna zob. Marycjusz Szymon
 Szymonowa Katarzyna ze Śmieszaków primo voto Gejzlerowa, IV 209
 Szymonowicz Szymon (Simon Simonides Bendoński; pseud. Franciscus Hilchen), I 64, 72, 113, 133, 174, 321; II 128, 153, 387; III 62, 80, 105-106, 239, 311, 325, 375; IV 27, **209-213**; V 31, 169, 180, 182, 201, 224, **314**
 Szymońska Marianna zob. Orpiszewska Marianna
 Szymusiak J.M., I 254
 Szyper B., III 351
 Szyper Henryk, I 23; III 26; IV 99, 160
 Szypowska Irena, I 364; V 30, 208
 Szymka Krystyn Lach zob. Lach Szymka Krystyn
 Szyrwid (Sijrwid; Sirwid; Szerwid; Szerwid; Szerwit; Szerwith; Szyrwidas; Sirvidas) Konstanty, **IV 213-214; V 314**
 Szyrwidas Konstanty zob. Szyrwid Konstanty
 Szyszko Aleksandr S., III 16, 95, 338-339
 Szyszowska Krystyna zob. Stanisławska Krystyna
 Szyszkowski Marcin, I 109, 210; II 15; IV 282
 Szyszkowski Władysław, I 292; II 252; IV 90, 94

Ś

- Ścibor M., I 374
 Ścibor-Marchocki Ignacy, IV 87
 Ścibor-Rylski Aleksander, II 404
 Ściborski Jan, I 105
 Ściegienny Piotr, III 318
 Ścieżar T., II 432
 Śładkowska A., I 222
 Ślaska Celina zob. Dębicka Celina
 Ślaski B., I 393
 Ślaski Jan, I 75; II 282; III 352; IV 285; V 240
 Ślaska Regina zob. Oświęcimowa Regina
 Ślązak S., II 36
 Śledziński W., III 196
 Ślepowron zob. Sarnecki Zygmunt
 Ślesicki Władysław, III 369; IV 51
 Ślęcki J., V 23
 Ślęk Ludwika zob. Szczerbicka-Ślęk Ludwika
 Ślęzakowska Ragna, II 252
 Ślęzakowski Zbigniew, II 252
 Śliwica Aleksandra zob. Kaliszewska Aleksandra
 Śliwica Cecylia zob. Galle Cecylia
 Śliwica Franciszka zob. Pięnkowska Franciszka
 Śliwicki Józef, II 364
 Śliwicki Piotr Hiacynt, II 95
 Śliwicki Walenty, I 158
 Śliwińska Eufemia zob. Bałucka Eufemia
 Śliwińska Irminda, II 79, 182; III 48
 Śliwiński Artur, III 70
 Śliwiński Marian, II 252; IV 92; V 243

- Śliwowska B., III 48
 Ślizień Otto, V 170
 Ślizień Rafał, I 202; V 170
 Ślizień W., II 370
 Śliziński Jerzy, II 183; III 396
 Śliźniowie, rodzina, I 202
 Śmieja Florian, II 328
 Śmieszkwic B., I 254, 321
 Śmieszkwówna Katarzyna zob. Szymonowa Katarzyna
 Śmiletanka K., V 271
 Śmigiełski Adam, III 406; IV 196
 Śmigiełski Marcin zob. Śmiglecki Marcin
 Śmiglecka Anna z Wilczków, IV 214
 Śmiglecki Marcin (Leopolita; Martinus Leopolitanus; Martinus Leopoliensis; Marcin Lwowianin; Smiglecius; Marcin Śmigiełski; Śmiglekus; Śmigletius), III 53-54, 91; **IV 214-215; V 314**
 Śmiglecki Wojciech, IV 214
 Śmiglekus zob. Śmiglecki Marcin
 Śmigletius zob. Śmiglecki Marcin
 Śniadeccy, rodzina, I 28
 Śniadecka Franciszka z Giszczyńskich, IV 215, 219
 Śniadecka K., IV 51
 Śniadecka Konstancja z Michałowskich, IV 219
 Śniadecka Ludwika, I 186-187; III 21, IV 86, 88
 Śniadecka Zofia zob. Balińska Zofia
 Śniadecki Andrzej, IV 215, 219
 Śniadecki Jan, I 28, 155, 183, 235, 237, II 53, 268, 283, 307, 377; III 16, 69, 182, 313, 315; IV 85-86, 159, 200, 202, **215-219**, 269; V 187, **314**
 Śniadecki Jędrzej (Andrzej) (pseud. Bogumil Aquafontis herbu Łopata; Filozoficzny Próźniak Wileński; Sotwaros; Szlachcic na Łopacie; Szlachcic Oszmiański), I 28, 155, 159; II 307; IV 79, 86, 215, **219-221**, 268; **V 314**
 Śniedziewska A., V 307
 Śniegocka Cecylia, V 18
 Śnieżko-Błocka Gabriela zob. Zapolska Gabriela
 Śnieżko-Błocki Konstanty, V 172
 Średnicki S., IV 46
 Świątkonis (Świątkowie? Świącki?) Piotr, V 48
 Świątkowski Marcin, **IV 221-222**
 Świątkowski Wojciech, IV 221
 Świątkówna Anna zob. Powęska Anna
 Świder Augustyn (pseud. Kuba z Jagód; Robotnik; Sfinks), **IV 222-223; V 314**
 Świder Franciszek, IV 222
 Świderkówna Anna, III 374
 Świdzka Alina (pseud. J. Sielski), III 395-396; **IV 223**, 225; **V 314**
 Świdzka E., II 195
 Świdzka Maria z Bohowitynów primo voto Kozieradzka, IV 223, 225
 Świdzki Andrzej zob. Świdzki Jędrzej
 Świdzki Faustyn (pseud. Ex-Bocian; Faustyn z Mzurowa), **IV 223-224; V 314**
 Świdzki Jędrzej (Andrzej), **IV 224-225; V 314**
 Świdzki Leopold, IV 224, **225**
 Świdzki Ludwik Brunon, I 251; III 196-197
 Świdzki Onufry, IV 225
 Świdzki Piotr, IV 223
 Świdzki Tytus, IV 223, **225; V 314**
 Świdzki Wojciech, IV 224
 Świdzka Maria z Nygów, IV 222
 Świdzińska-Krzyżanowska Zofia, III 35; IV 67, 94, 102
 Świdzińska Aniela zob. Szymanowska Aniela
 Świdzińska Filipina z Piotrowskich, IV 225
 Świdziński Karol, **IV 225-226**
 Świdziński Konstanty, V 45-46
 Świdziński Piotr, IV 225
 Świerczyńska Dobrosława, II 72; III 312
 Świerkowski K., I 274
 Świerz S., V 137
 Świerzewski S., II 266-267
 Świerzyński Michał, I 291, 301; III 373, 398; IV 147; V 112
 Świeszewska Wiktoria zob. Kunicka Wiktoria
 Świeżawski Eustachy, I 371; II 67
 Świeżyńska Helena z Konarskich, I 130
 Święcicka A.J., III 225
 Święcicka Albertyna zob. Bronikowska Albertyna
 Święcicka Władysława z Boguskich, IV 226
 Święcicki Antoni, IV 227
 Święcicki Julian Adolf (pseud. Julian Sygne), II 179; **IV 226-227**; V 180, **314**
 Święcicki Konstanty, **IV 227**
 Święcicki P., I 399
 Święcka Anna z Budzyńskich, IV 227
 Święcka Ewa z Horawskich (Horaczewskich?), IV 227
 Święcki Michał, IV 227
 Święcki Tomasz, I 343; **IV 227**
 Świętochowska Maria z Żydowów, V 314
 Świętochowska Michalina ze Skupniewskich, IV 227
 Świętochowska Wanda z Trzczańskich, IV 228
 Świętochowski Aleksander (pseud. Henryk Dołęga; Władysław Okoński), I 311; II 223, 290; III 111, 166; IV 9, 46, **227-230**; V 18, 153, 266, **314-315**
 Świętochowski Feliks, IV 227
 Świętopelk Wielki, książe pomorski, IV 32
 Świętorzecka Anna z Heyników (Hennynków? Hennynków?), IV 230
 Świętorzecka Bogumiła zob. Bykowska Bogumiła
 Świętorzecka Brygida zob. Zanowa Brygida
 Świętorzecka Helena z domu Heyników (Hennynków? Hennynków?), IV 231
 Świętorzecki Józef Kazimierz, III 280; **IV 230-231**
 Świętorzecki Mikołaj, IV 230
 Świętorzecki Stanisław Adam, IV 231
 Świętosław z Wilkowa, I 172
 Świętosławski Zenon, III 400
 Świnka Adam (Adamus Porcarius), IV 231-232; V 315
 Świnka Adam, ojciec, IV 231
 Świontek Sławomir, III 149
 Świlkowski Piotr, II 398; III 313; **IV 232-233**; V 129, **315**
- T**.A. zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 T.A.O. zob. Olizarowski Tomasz August
 T.J. zob. Papi Jadwiga
 T.L. zob. Lenartowicz Teofil
 T.N. zob. Nowosielski Teofil
 T.Oliz..... zob. Olizarowski Tomasz August
 T.P. zob. Prażmowska Teresa

T

- T.S. zob. Sierociński Teodozy
 T.Xże L. zob. Lubomirski Teodor
 T.Z. zob. Zaborowski Tymon
 T.Z. zob. Zan Tomasz
 T...ska zob. Nakwaska Anna
 Tabęcka Stefania zob. Chłędowska Stefania
 Tabęcki Konstanty, I 147
 Taborski Roman, I 345; II 47, 117, 206; III 160, 321; IV 69, 124; V 145, 176
 Tacitus Publius Cornelius, II 9, 369; III 116; V 22, 244
 Taczanowscy, rodzina, III 110
 Tadeusz M. zob. Miciński Tadeusz
 Tadź-ul-Fechr, emir zob. Rzewuski Waclaw
 Taffin J., IV 277
 Tagendhold W., II 241
 Tagore Rabindranath (właśc. R. Thakur), II 27, 102; III 250
 Taine Hippolyte Adolphe, I 152; II 107, 223; III 196, 306; IV 175, 229
 Takeda Izumo, V 228
 Tales z Miletu, II 375
 Taniszewska Józefa zob. Sienkiewiczowa Józefa
 Tank Maksim, III 33
 Tańscy, rodzina, II 392
 Tańska (Hoffmanowa) Klementyna (pseud. Młoda Polka; Przyjaciółka dzieci), I 152, 342-343, 408; II 272, 308, 324, 344, 359; III 18, 26, 255; IV 204, **234-237**; V 142, 175, 219-220, **315**
 Tańska Aleksandra zob. Tarczewska Aleksandra
 Tańska Konstancja z Kurowskich, IV 237
 Tańska Marianna z Czemińskich (Czenpińskich), IV 234, 237; V 142
 Tański Ignacy, I 284; II 185; IV 234, **237**; V 142
 Tański Tomasz, IV 237
 Tarakanowa Jelizawieta, III 171
 Taranowski Andrzej, III 221; IV 166
 Tarczewska Aleksandra z Tańskich, IV 234, 237; V 142
 Tarczewski Marcei, IV 234; V 142
 Targosz Karolina, I 402; III 179
 Tarło Adam, II 176
 Tarło Andrzej, wojewoda lubelski, V 65
 Tarło Jan, biskup poznański, II 170
 Tarło Jan, wojewoda lubelski, II 170
 Tarło Jan, wojewoda sandomierski, II 172
 Tarło Jan Amor, I 211
 Tarło Kazimierz, V 69
 Tarło P., I 397
 Tarło Tadeusz, V 69
 Tarłowa Marianna z Potockich, III 139
 Tarłowie, rodzina, I 258, 397
 Tarłówna Anna zob. Dembowska Anna
 Tarłówna Zofia zob. Gostomska Zofia
 Tarmawska Helena zob. Ritterowa Helena
 Tarnovius Joannes zob. Tarnowski Jan
 Tarnowscy, rodzina, I 342, 385; II 13, 63, 84, 134, 185, 231, 237; IV 288; V 64, 142
 Tarnowska Anastazja zob. Mierowa Anastazja
 Tarnowska Anna zob. Ugeżina Anna
 Tarnowska Barbara z Rożnowa primo voto Tęczyńska, IV 237
 Tarnowska Barbara z Tęczyńskich, IV 238
 Tarnowska Barbara zob. Zamoyska Barbara z Tarnowskich
 Tarnowska Ernestyna z Tarnowskich, IV 241
 Tarnowska Gabriela z Małachowskich, IV 239
 Tarnowska Róża z Branickich, IV 240
 Tarnowska Urszula z Ustrzyckich, IV 242
 Tarnowska Waleria zob. Mycielska Waleria
 Tarnowska Zofia z Szydłowickich, IV 238
 Tarnowski Adam, V 47
 Tarnowski Jan (Joannes Tarnovius), I 90, 284, 303, 384; II 136, 234; III 189, 328, 375; IV 73, 114, **237-239**; **V 315**
 Tarnowski Jan, ojciec, IV 237
 Tarnowski Jan, arcybiskup lwowski, II 88
 Tarnowski Jan Amor, II 425
 Tarnowski Jan Bogdan, IV 239
 Tarnowski Jan Feliks, II 75, 232; III 94, 96
 Tarnowski Jan Krzysztof, II 136; IV 238
 Tarnowski Juliusz, IV 43
 Tarnowski Stanisław, I 45, 175, 201, 363, 408; II 32, 72, 120-121, 232-234, 253-254, 305; III 13, 28, 76, 130, 187, 278; IV 195-197, **239-241**; V 159, 180, **315**
 Tarnowski Walerian, IV 241
 Tarnowski Władysław (pseud. Ernest Buława), I 329; III 280; **IV 241-242**
 Tarsza Edward zob. Grabowski Michał
 Tasso Bernard, I 365
 Tasso Torquato, I 188; II 49, 84, 87, 100, 153-154, 289, 358; III 49, 85-86, 164, 357, 398; IV 13, 129
 Tassoni Alessandro, I 118
 Taszycka Karolina zob. Chojecka Karolina
 Taszycka Zofia zob. Przypkowska Zofia
 Taszycki G., IV 171
 Taszycki Witold, I 33, 59, 67, 78, 88, 112, 127-128, 132, 150, 172, 220, 227, 280, 298, 312, 326, 332, 347, 358-359, 373, 378, 387; II 20, 32-33, 109-110, 125, 129, 156-157, 221, 278-279, 284, 297, 319, 332, 369, 419, 439; III 83, 86, 99-100, 168, 177, 189-190, 222, 224, 240, 292-293, 296, 326-328, 348, 351, 385, 395; IV 29, 77, 84, 128, 138-139, 153, 284; V 48, 66
 Tatara-Skocka Alina, V 209, 211
 Tatariewicz Konstanty, IV 242
 Tatariewicz Marian, **IV 242-243**
 Tatariewicz Stanisław, IV 242
 Tatariewicz Wanda, I 400
 Tatariewicz Władysław, I 135, 250; II 37; V 65
 Tatariewiczowa Leokadia z Thiersów, IV 242
 Tatarowiczówna Adamina zob. Komarnicka Adamina
 Tatarowski Lesław, III 398, V 137
 Tatomirowa Apolonia zob. Schnürowa Apolonia
 Tatzauer, II 83
 Tavenaux René, II 336
 Taylor T., III 310
 Tazbir Janusz, I 201, 383-384, 399; II 284, 367-368; III 78, 137-138, 214, 242, 257, 283, 296, 396, 405; IV 74, 116, 277; V 34, 66, 305
 Tchórzewska-Kabata Halina, II 183
 Tchórzewski A., I 130
 Tchórznicka Samuela zob. Chłędowska Samuela
 Te.Pa. zob. Prażmowska Teresa

- Teano K. z Rzewuskich, III 406
 Tegazzo, III 164
 Tegnér J., V 200
 Teichmüller Gustaw, II 374
 Teigová Helena, III 302
 Teksel Józef, IV 19
 Teleclide Falereo zob. Trembecki Stanisław
 Temberski Stanisław, **IV 243, V 315**
 Temistokles, V 164
 Temkinowa H., V 103
 Tempka-Nowakowski Zygmunt zob. Nowakowski Zygmunt
 Tenaud Jan zob. Thénau Jean
 Tenkówna Anna zob. Marycjuszowa Anna z Tenków
 Tenner Juliusz, **IV 243-244**
 Tennyson Alfred, I 23; II 236; III 218; IV 226; V 89
 Teodorowicz Józef, IV 31
 Teodozjusz I Wielki (Flavius Theodosius), cesarz rzymski, II 50
 Teofil N. zob. Nowosielski Teofil
 Teofrast, III 95
 Teofron, I 136
 Teognis, II 87
 Teokryt, I 321, 375; II 106; IV 113
 Teoskolo Irena zob. Czajkowska Irena
 Tepa zob. Prażmowska Teresa
 Tepicht J., II 80
 Tepper Piotr, II 55
 Tepperówna Anna zob. Worcellowa Anna
 Terencjusz zob. Terentius Afer Publius
 Terentius Afer Publius, I 96; II 332
 Terentjew W., III 301
 Teresa Jadwiga zob. Papi Jadwiga
 Teresa z Avila, św., I 315; IV 43
 Teresińska Izabela, I 146
 Terlecka Anna z Schugtów (pseud. Anna z Krakowa), **IV 244, V 26**
 Terlecka Antonina zob. Bykowska Antonina
 Terlecki Hipolit Zygmunt, IV 244; V 45
 Terlecki Tymon, I 56
 Termer Janusz, I 293; IV 94
 Tesarzik J., II 287
 Tetera Jerzy zob. Długosz Stanisław
 Tetmajer Adolf Przerwa, IV 245, 249
 Tetmajer Józef Przerwa, **IV 244-245**
 Tetmajer Karol Przerwa, IV 244, **245**
 Tetmajer Kazimierz Przerwa (pseud. Esteka; Kazimierz Przerwa; Kaźmirz Przerwa), I 269; II 174, 316, 365; III 184, 391; IV 186, 243-244, **245-249**; V 185, 227, **315**
 Tetmajer Stanisław Przerwa, IV 245
 Tetmajer Włodzimierz Przerwa, I 269; II 387-388; III 234, 398; IV 146, 245, **249-250**
 Tetmajerowa Anna z Mikołajczyków, IV 249
 Tetmajerowa Julia z Grabowskich, IV 245
 Tetmajerowa Leonia z Krobickich, IV 249
 Tetmajerowa Marcjanna z Szeliga Neymanowskich, IV 244-245
 Tetmajerowa z Piątkowskich, matka Karola, IV 245
 Tetmajerowie, rodzina, I 354, 407
 Texel Józef, II 381
 Textor Johannes Jacobus, I 34, 170
 z Tęczyna Jan zob. Jan z Tęczyna
 Tęczyńscy, ród, II 134; V 49, 82
 Tęczyńska Barbara zob. Tarnowska Barbara
 Tęczyńska Izabela zob. Opalińska Izabela
 Tęczyńska Zofia zob. Ostrorogowa Zofia z Tęczyńskich
 Tęczyński, III 214
 Tęczyński Andrzej, II 332; IV 73
 Tęczyński Andrzej (Jędrzej), kasztelan wojnicki, V 49
 Tęczyński Andrzej, wojewoda sandomierski, III 346
 Tęczyński Andrzej, wojewódzic krakowski, IV 27,
 Tęczyński Jan, II 153-154; III 213; IV 27-28, 73
 Tęczyński Jan, wojewoda podolski, I 280
 Tęczyński Jan Baptysta, II 136; III 213
 Tęczyński Jan Gabriel, IV 27-28
 Tęczyński Stanisław, III 213
 TH zob. Sękowski Józef
 Thackeray William Makepeace, II 311; III 374; IV 11
 Thanner J., II 202
 Thayer Edmund, I 405
 Théaulon de Lambert Marie Emmanuel Guillaume, I 388
 Thedaldi Ainolfo, II 74, 76
 Thedaldi Lactanzio, II 75 (V 735)
 Theiner A., II 172
 Thénard Louis, III 305
 Thénau Jean (Jan Tenaud), I 58; II 379; IV 152
 Thenausdus zob. Thénau Jean
 Thenriet A., I 257
 Theofil Symon zob. Turnowski Szymon Teofil
 Theresita zob. Krzymuska-Iwanowska Maria
 Théry A., V 196
 Thesaurus Emmanuel, III 61
 Thévenot Melchisedech, I 98
 Thiboust Lambert, V 192
 Thiele Krystyna von zob. Bronikowska Krystyna
 Thienpondtówna Henryka zob. Hoffmanowa Henryka
 Thierard J., III 253
 Thierry Amédée, I 82
 Thierry Augustin, II 30
 Thiersówna Leokadia zob. Tatariewiczowa Leokadia
 Thietmar z Merseburga, I 115
 Thomas Antoine Léonard, II 133, 289; III 116, 171; IV 149
 Thomas Charles Louis Ambroise, IV 192
 Thomson J., III 128; IV 288
 Thonnesówna Matylda zob. Gąsiorowska Matylda
 Thonvillanus Petrus zob. Statorius Piotr
 Thugut Franz, III 204
 Thullie T., IV 27
 Thuringopolonus zob. Witelo
 Thurzon Stanisław, III 229
 Thys A., IV 192
 Tibullus Albius, I 236; II 231; III 75, 332
 Tiede Ludwig, III 17
 Tiede Ignacy, I 52
 Timoczko P., II 141
 Tinsseau Léon de, V 221-222
 Tintio Livadio zob. Brühl Alojzy Fryderyk
 Tissot Samuel Auguste André, III 260
 Titel August, I 88
 Tklwie Głupi zob. Lenartowicz Teofil

- Tłumacz „Samotnika” zob. Dmochowski Franciszek Salezy
 Tłumacz książki „Wiersz o człowieku” zob. Chodani Jan Kanty
- Tobler Adolf, I 363
- Toczyłowska Wanda, III 363
- z Todi Jakub zob. Jakub z Todi
- Toepfer K., II 389
- Toepfer M., IV 50
- Tokarska Felicja zob. Godlewska Felicja
- Tokarski J., II 198
- Tokarski Stanisław, III 334
- Tokarzewicz Bazyle, IV 250
- Tokarzewicz Józef (pseud. J.T. Hodi), **IV 250-251**
- Tokarzewiczowa Joanna z Kalisewiczów, IV 250
- Tokarzewiczowa Wanda z Hermanowskich primo voto Paszkowska, IV 250
- Tokarżówna Krystyna, III 302
- Tokat Jakub, II 19
- Tolet Franciszek, V 120
- Tołoczko L., V 101
- Tołstoj Aleksiej K., III 119
- Tołstoj Lew N., I 44; IV 207; V 185-186, 222
- Tom Alfred, II 312, 314, 338
- Tomasiewiczówna Maria zob. Jaroszyńska Maria
- Tomasz a Kempis, I 102 (V 731), 374; II 48, 383; V 119
- Tomasz z Akwinu, św., I 34, 218, 365; II 434; III 258; IV 14
- Tomasz z Brudzewa, V 117
- Tomaszczykówna Marianna zob. Poplińska Marianna
- Tomaszewicz Kasper, IV 251
- Tomaszewicz Walerian (pseud. W. Kępis), III 305; **IV 251**
- Tomaszewiczowa Ludwika z Oranowiczów, IV 251
- Tomaszewiczowa Matylda z Krupowiczów, IV 251
- Tomaszewska Elżbieta z Chrzęszczewskich, IV 252
- Tomaszewski Dyzma Bończa, I 320, 414; III 21; **IV 252-253**, 258-259, 265; **V 315**
- Tomaszewski Józef, IV 252
- Tomaszewski Stanisław, II 261
- Tomczak M., II 140
- Tomczyk Norbert, I 47, 382; V 238
- Tomek z Węgleszyna, IV 84
- Tomicka Anna zob. Krzycka Anna
- Tomicki Piotr, I 214, 364, 411; II 291, 345; III 216-217; V 277
- Tomicki Walery zob. Zapolska Gabriela
- Tomkiewicz Stanisław, II 178 (V 736)
- Tomkiewicz Władysław, I 72, 299, 333, 386; II 38; III 240, 270, 293, 335; V 119
- Tomkowicz Stanisław, I 225; II 17, 205, 215, 275; III 116, 183; V 38-39, 127
- Tomkowicz W., V 167
- Tomkowski Jan, V 137, 295
- Tonneville Petrus de zob. Statorius Piotr
- Tonvillanus Petrus zob. Statorius Piotr
- Topass Jan, **IV 253**
- Topińska Z., II 263
- Toporek z pszczyńskich lasów zob. Kupiec Jan
- Toporowski Marian, III 169, 283
- Topór zob. Kupiec Jan
- Torosiewiczówna Albertyna zob. Jasińska Albertyna
- Toskańczyk Leon, II 76
- Tott F., IV 208
- Toul K., I 126
- Toulouzan M., I 195
- Towiańska Izabela z Pomarnackich, IV 253
- Towiańska Karolina z Maksów, IV 253
- Towiański Andrzej, I 160, 264, 354; II 123, 167-168, 229; III 19-20, 35, 48, 140, 146, 358, 390-391, 400; IV 31, 87, 98, **253-255**; V 44, 77, 115, 187, **315**
- Towiański Jakub, IV 253
- Traczewska M., V 194
- Trampius G., I 170
- Trapszówna Mieczysława zob. Ćwiklińska Mieczysława
- Traugutt Romuald, III 192; V 219
- Trawieńska (Trawińska) Marianna zob. Sołtykowiczowa Marianna Magdalena
- Trąpczyńska Konstancja zob. Łubieńska Konstancja
- Trecesius zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
- Trecy Krzysztof, III 104
- Tredecim zob. Lemański Jan
- Tredecim zob. Przesmycki Zenon
- Treder J., V 244
- Trefeu de Tréval S., IV 192
- Trefler Alicja, IV 289
- Treger Bronisław, V 263
- Treger R., II 52-53
- Treichel Irena, V 165
- Treischke F., II 82
- Trelpiński Jan, II 125; IV 213
- Trembecka Joanna z Niezabitońskich, IV 255
- Trembecka Ludwina ze Stradomskich secundo voto Wysockińska, IV 256
- Trembecki Jakub, ojciec Stanisława, IV 256
- Trembecki Jakub Teodor, I 113, 321; II 87, 333; III 84, 86, 89-90, 104, 227, 291-292, 325; IV 14, **255-256**, 282; V 66
- Trembecki Jan Jakub zob. Ryniewicz-Trembecki Jan Jakub
- Trembecki Stanisław (pseud. Ludwik Azarycz; Teleclide Falereo), I 59-61, 159, 192, 285, 320, 414; II 17, 112, 123, 201, 205, 267, 414; III 49, 115-117, 187, 283, 287, 289-290, 404; IV 193, 204, 252, **256-260**, 263-264, 288; V 35-36, 127, 145, 187, **315-316**
- Trembicka Aniela zob. Lachnicka Aniela
- Trembicka Marta zob. Radziwiłłowa Marta
- Trembicki Antoni zob. Trębicki Antoni
- Trembińska Apolonia zob. Głowacka Apolonia
- Trembińska Marcjanna, III 299
- Trembińska Oktawia zob. Głowacka Oktawia
- Trentowska Karolina z Humborgerów, IV 260
- Trentowska Maria z Karskich, IV 260
- Trentowski Bronisław (pseud. Ojczyński), I 272, 316, 406; II 43, 251, 255, 346-347, 423-424; III 124, 331; **IV 260-262**; V 118, 184, **316**
- Trentowski Leon, IV 260
- Trepiński Antoni, II 264
- Trepka Eustachy, III 352
- Trepka Hieronim, IV 262
- Trepka Walerian (właśc. Walerian Zbylut Nekanda Trepka Sieciechowski), II 87; **IV 262-263**, 282

- Trępkowa Elżbieta z Prowanów, IV 262
 Trescher W.J., II 60
 Treter Mieczysław, II 390-391
 Treter Tomasz, I 229, 398; II 301; III 335, 357; V 22
 Tretiak Andrzej, III 228
 Tretiak Józef (pseud. J. Trzywdar), I 105, 184, 248, 354-355, 397; II 160, 163, 335, 394; III 22-23, 31-32; **IV 263-264**; V 159
 Treugutt Stefan, II 252; III 152; IV 102; V 175
 Trębicka Elżbieta z Czerskich secundo voto Kamieniecka, IV 265
 Trębicka Honorata z Nietyxów, IV 264
 Trębicka Józefa z Laskowskich, I 277
 Trębicka Maria zob. Faleńska Maria
 Trębicka Maria, III 142, 150
 Trębicka Zofia z Rykaczewskich, IV 265
 Trębicki (Trembicki) Antoni, **IV 264-265**
 Trębicki Kazimierz, ojciec Antoniego, IV 264
 Trębicki Kazimierz, syn Antoniego, IV 265
 Trębicki Stanisław, IV 265
 Trębicki (Trembicki) Stanisław, generał, I 277
 Triaire D., III 282-283
 Tricesius zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 Triller Eugenia, I 220
 Trimał E., II 242
 Tripplin Fryderyk, IV 266
 Tripplin Teodor, **IV 266-267**
 Tripplinowa z Dunin-Żochowskich, żona Teodora, IV 266
 Tripplinowa z Hornów, matka Teodora, IV 266
 Troc Michał Abraham zob. Trotz Michał Abraham
 Trojanowiczowa (Muszyńska) Zofia, I 27, 269, 283, 313, 330; II 31, 43, 230, 329; III 31-32, 269, 379; V 11, 99, 159, 171, 190, 205, 223
 Trojanowska Walentyna, II 239
 Trojanowski Feliks, III 407
 Trojański Jan Kajetan, III 246
 Trojański Jan, II 107
 Tropowska Marija N., V 212-213
 Tropowski Jewgienij, V 212
 Tropowski Lew N., V 213
 Troschel W., V 159
 Troszłówna Halina zob. Wieniawska Halina
 Troszyński Marek, IV 97, 100-101
 Trotz (Troc) Michał, ojciec Michała Abrahama, IV 267
 Trotz (Troc) Michał Abraham, **IV 267-268**
 Trotzowa Florentyna, IV 267
 Truskolascy (Truskolawscy), rodzina, I 83; III 244
 Truskolaska (Truskolawska) Agnieszka, I 83; III 244; V 225
 Truskolasy zob. Górski Artur
 Truskolawska Agnieszka zob. Truskolaska Agnieszka
 Trybuś K., II 410, 417
 Trynkowska Teresa z Wilkiewiczów, IV 268
 Trynkowski Antoni, IV 268
 Trynkowski J., V 262
 Trynkowski Ludwik, I 164; III 105; **IV 268**
 Trypolska Zofia zob. Rufikowska Zofia
 Trypolski Juliusz, IV 123
 Trypolski Piotr, IV 110
 Trypućko Józef, I 395; III 363
 Trzaska Cecylia zob. Nalepińska Cecylia
 Trzcieńska Anna zob. Zbylitowska Anna
 Trzcińska Maria Józefa zob. Chmielowska Maria Józefa
 Trzcińska Maria zob. Żochowska Maria
 Trzciński Andrzej (pseud. Józef Leszczyński; Przyjaciel prawdy), I 234; III 314; **IV 268-270**; **V 316**
 Trzciński Jan, IV 268
 Trzciński P., III 193, 406
 Trzciński Teofil, II 287; III 26
 Trzebicki Andrzej Zawisza, III 203
 Trzebicki Andrzej, II 393
 Trzebicki Mikołaj, I 88
 Trzebieńska Marianna zob. Gregorowiczowa Marianna
 Trzebińscy, rodzina, I 188
 Trzebińska Urszula zob. Darowska Urszula
 Trzebiński Benedykt, I 157
 Trzeciecki Andrzej zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 Trzeciecy, rodzina, IV 273
 Trzeciecki (Trzycieski) Andrzej młodszy (Trecesius; Tricesius; błędnie: Trzeciecki; pseud. Alitophilus Calliander Samata (?), Calliopius (?); Christianus Liberius Verax Luceoriens; Eusebius Eleuteropolita; Gibbor Schelochach; Nicolaus Musculus (?); P.C. Sarmata; Prudentius Cachinnius; Virilius Musaeus Hyporeades.), I 42, 58, 322, 377-378, 411; II 22, 134, 276, 439; III 188, 298-299, 347, 352, 374; IV 30, 152, 255, **270-273**; V 90, **316**
 Trzeciecki (Trzycieski) Andrzej starszy, III 323, 348; IV 270; V 90
 Trzeciecki Andrzej (pseud.) zob. Rej Mikołaj
 Trzeciecki Franciszek, I 258
 Trzeciecki Tytus, III 267
 Trzeszczkowska Zofia z Mańkowskich (pseud. Adam M-ski), **II 313**; **IV 273-274**; **V 316**
 Trzeszczkowski Wacław, IV 273
 Trzeźniewski G., II 245
 Trznadel Jacek, II 338-339; V 279
 Trznadel-Szczepanek Anna, III 35
 Trzycieski Andrzej zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 Trzynadłowski Jan, I 236; II 183; III 146
 Trzywdar J. zob. Tretiak Józef
 Tschabuschnigg Adolf Ignaz Ritter von, III 314
 Tschorn K., I 244; II 139
 Tsin sin-ho, III 33
 Tsin Si-tsia, III 363
 Tucci S., V 164
 Tuchołkówna Zofia zob. Garczyńska Zofia
 Tucydides zob. Tukidydes
 Tuczynska Aniela z Rogaszewskich, IV 274
 Tuczynska Apolonia z Blachowskich, IV 274
 Tuczynski Andrzej, IV 274
 Tuczynski Franciszek Ksawery (pseud. Wychodźca), **IV 274-275**
 Tukalska Urszula zob. Walicka Urszula
 Tukan Gryzomir zob. Worcell Stanisław
 Tukidydes (Tucydides), I 38, 109
 Tumas G., II 200
 Tupalska Helena zob. Jankowska Helena
 Tupe E., II 182
 Tur zob. Górski Artur

- Tur Krzysztof, I 23
 Turczynowiczowa Maria, II 160; III 74; V 111
 Turczyńska Florentyna ze Stojanowiczów, IV 275
 Turczyńska Helena z Szychów, IV 275
 Turczyński Jan, IV 275
 Turczyński Juliusz, **IV 275-276**
 Turgieniew Iwan S., II 260; IV 127, 185; V 45
 Turgot Anne Robert Jacques, II 127
 Turkawska I., I 110
 Turkowska Danuta, I 229; II 401; V 249
 Turkowski Fabian Teodor (pseud. Pleban Mąkobodzki), **IV 276**
 Turkowski Tadeusz, I 55, 96, 119, 183, 199, 343, 376; II 307; III 93; V 13
 Turkowski Teodor zob. Turkowski Fabian Teodor
 Turna Karol, I 277
 Turno Wincenty, III 18
 Turnoulus S. zob. Turnowski Szymon Teofil
 Turnovius Joannes zob. Turnowski Jan
 Turnovius Simeon Teophil zob. Turnowski Szymon Teofil
 Turnowsky Symeon Bogumil zob. Turnowski Szymon Teofil
 Turnow S.Th. zob. Turnowski Szymon Teofil
 Turnowie, rodzina, II 420; III 266; V 218
 Turnowska Elżbieta, IV 277
 Turnowska Katarzyna z Rokytów, IV 278
 Turnowska Magdalena z Seiffertów, IV 277
 Turnowska Zuzanna z domu Hlavačova, IV 278
 Turnowski Jan (Joannes Turnovius), **IV 276-278**
 Turnowski Jan, ojciec, IV 276
 Turnowski Maciej, IV 278
 Turnowski Szymon Teofil (Simeon Teophil Turnovius; S.Th. Turnow; S. Turnoulus; Symeon Bogumil Turnowsky; pseud. Sarmata; Symon Theofil), IV 276, **278-279**
 Turobińczyc A., I 201
 Turobińczyc Aleksander zob. Rodecki Aleksy
 Turowiczowa J., V 208
 Turowska Marianna z Buzyków, IV 279
 Turowska-Barowa Irena, III 127
 Turowski Jakub, IV 279
 Turowski Kazimierz Józef, I 67, 73, 75, 89, 106, 182, 199, 220, 284, 298, 303, 358-359, 374, 391; II 8, 16, 33, 88, 93, 125, 157, 238, 243, 335; III 11, 97, 115, 127, 129, 189-190, 208, 222-223, 229, 271, 350; IV 74, 120, 138-140, 148, 173, 217, 220, 227, 238, 258, **279-280**, 284-285; V 23, 29, 144, 180, 182-183, 197-198, 259
 Turowski Stanisław, II 262; IV 96; V 45
 z Turrecrematy Jan zob. Jan z Turrecrematy
 Turska Felicja z domu de Coquelin, IV 281
 Turska J., V 39
 Turska Klara z Połońskich, IV 280-281
 Turska Scholastyka zob. Wasilowska Scholastyka
 Turski Feliks Paweł, II 377
 Turski Feliks, II 133
 Turski Wincenty, III 233; **IV 280-281**, 282
 Turski Wojciech (pseud. Albert le Sarmate), I 35; II 91; III 287, 407; IV 224, 280, **281-282**; V 36
 Turski Wojciech, ojciec Wojciecha i Wincentego, IV 280-281
 Turyn Aleksander, II 22
 Tuszowski Roman, I 97
 Tutinas-Romanowska Jolanta, I 355
 Tuwim Julian, I 75, 113, 210, 247, 398; II 22, 138, 213; III 86, 101, 105, 157, 223, 293, 350, 394; IV 113, 125, 256; V 71-72, 83, 154, 207
 Twain Mark (właśc. Samuel Langhorne Clemens), I 382; III 125, 297; IV 223
 Twardochleb Bogdan, II 183 (V 736)
 Twardochlebowiczówna Paulina zob. Chotomska Paulina
 Twardowska Elżbieta z Obornickich, IV 284
 Twardowska Marianna, IV 285
 Twardowski B., II 254
 Twardowski J., I 196
 Twardowski Kasper (pseud. Kasper z Sambora), **IV 282-283**; **V 316**
 Twardowski Kazimierz, IV 165
 Twardowski Samuel (Samuel ze Skrzypny; Samuel Skrzypieński), III 400; IV 13, **283-287**; V 224, **316**
 Twardzik W., III 388
 Tworek S., I 201
 Tworzydło Marcin, IV 279
 Tworzynim z Wielkopolski zob. Chociszewski Józef
 T-y zob. Górski Artur
 Tyberiusz (Tiberius Claudius Nero), cesarz rzymski, III 78
 Tyburowski Krzysztof, V 249
 Tyc Maksymilian, IV 287
 Tyc Teodor, I 178-179; **IV 287**; **V 316**
 Tycowa D., I 193
 Tycowa Katarzyna z Mitterhuberów, IV 287
 Tycowa Zofia zob. Mocarska-Tycowa Zofia
 z Tyczyna Jerzy zob. Jerzy z Tyczyna
 Tymieniecka Florentyna zob. Głóskowska Florentyna
 Tymieniecki Konstanty zob. Tymieniecki Konstanty
 Tymieniecki S., II 109
 Tymieniecka Joanna ze Szczepkowskich, IV 288
 Tymieniecki (Tymieniecki) Konstanty, I 284; II 185, 323; III 28, 32; IV 237, 287, **288**; V 142-143, **316**
 Tymieniecki Seweryn, IV 287
 Tymieńska Katarzyna zob. Kochanowska Katarzyna
 Tymon Ateńczyk, II 236; V 13
 Tymowska Agnieszka z Ostrowskich, IV 288
 Tymowska Konstancja z Łąckich secundo voto Rutkowska tertio voto Lubieńska, IV 289
 Tymowski Feliks, IV 288
 Tymowski Tomasz Kantorbery, **IV 288-290**; **V 316**
 Tync Stanisław, I 183, 237; II 186, 398; III 183, 260-261, 273, 280; IV 218
 Tyniecki Jan z Tyńca, IV 277
 z Tyńca Jan zob. Tyniecki Jan
 Tysiewicz J., III 23-24, 212
 Tyssowski Jan Józef, I 222; V 64
 Tyszkiewicz A., V 307
 Tyszkiewicz Benedykt, II 435
 Tyszkiewicz Eustachy, II 58, 318; **IV 290-291**
 Tyszkiewicz Konstanty, IV 290
 Tyszkiewicz Ludwik, hetman polny litewski, I 207
 Tyszkiewicz Pius, IV 290
 Tyszkiewicz Tadeusz, II 70
 Tyszkiewiczowa Anna z Pocięjów, II 215
 Tyszkiewiczowa Augusta z Platerów, IV 290
 Tyszkiewiczowa Konstancja z Poniatowskich, V 127
 Tyszkiewiczowa M., III 24

- Tyszkiewiczowa Teresa, III 183
 Tyszkiewiczówna Władysława zob. Oppmanowa Władysława
 Tyszkowski K., III 178; IV 180; V 52
 Tyszyńska Felicja z Frybesów, IV 291
 Tyszyńska Teresa z Sartyńnych, IV 291
 Tyszyński Aleksander, I 153; **IV 291-292; V 316**
 Tyszyński Erazm, IV 291
 Tyzenhauz Antoni, II 217; III 171, 279; IV 202
 Tyzenhauzowa Zofia zob. Chomińska Zofia
 Tyzenhauzówna Aleksandra zob. Güntherowa Aleksandra
 Tyzenhauzówna Maria zob. Przeździecka Maria
 Tyzenhauzówna Zofia zob. Chomińska Zofia
- U**
 S. Schol. Piarum zob. Szostowicz Urban
 U.S. zob. Szostowicz Urban
 U.S.S.P. zob. Szostowicz Urban
 U.S.—S.P. zob. Szostowicz Urban
 Uchański Jakub, I 174, 373, 412; III 189; IV 73, 119; V 52, 118
 Uchard M., IV 10
 Udalska Eleonora, IV 176
 Udziela Seweryn, II 160
 Ugniewska J., II 328
 Uhland Ludwig, I 23, 120, 144; III 218
 z Ujazdowa Marcin zob. Marcin z Ujazdowa
 Ujazdowski Tomasz, II 87-88
 Ujejska Barbara zob. Zbylitowska Barbara z Ujejskich
 Ujejska Henryka z Komorowskich, V 9
 Ujejska Ludwika z Wolańskich, V 9
 Ujejski Erazm, V 9
 Ujejski Józef, I 409-410; II 392, 417; III 24, 32, 145, 153, 197; IV 89-90, 92, 102; V 171
 Ujejski Kornel, I 27, 144, 161, 262, 285; II 12, 64, 219, 265, 438; III 218, 234, 255; IV 179, 263; **V 9-12**, 93-94, 117-118, 131, 178
 Ujejski Roman, V 10
 Ulanowski Bolesław, II 32-33, 301; III 48, 189, 385
 Ulanowski Piotr zob. Górczyn Piotr
 Ulčínaité Eugenija, IV 15; V 261
 Ulewicz Tadeusz, I 113; II 135, 137-138, 141; III 131; IV 94
 Ulewiczowa Teresa zob. Bałuk-Ulewiczowa Teresa
 Ulrich Alina zob. Aleksandrowicz-Ulrich Alina
 Ulrich (Ulrich de Ulrichstal; Ulrych) Leon, II 268; IV 198; **V 12-13**
 Ułaszyn Henryk, II 224
 Umińska Katarzyna zob. Niemojowska Katarzyna
 Umiński Jan Nepomucen, I 313; III 26
 Umiński Władysław, I 19
 Un Cosaque de Haltchynies zob. Czajkowski Michał
 Un Philhellène zob. Czartoryski Adam Jerzy
 Un Polonais zob. Morawski Teodor
 Une femme du monde zob. Sayn-Wittgensteinowa Karolina
 Unger Józef, I 18, 37; II 399; III 300, 412; IV 78, 114-115; V 151
 Ungler Florian, I 67, 70-71, 214, 280, 322, 331-332, 377, 403, 416; II 18, 22, 278, 292, 345, 401, 431; III 180, 230, 324, 348, 374; IV 128, 208-209, 255; V 21, 24, 117, 148-149
 Unglerowa Helena, II 345, 374; III 188-189, 324, 348, 374-375; IV 128, 208-209
 Ungrówna Poliksena ob. Strusiowa Poliksena
 Unguru Sabatei, V 73
 Unicki Leon, **V 13**
 Uniechowski Antoni, II 242, 265; III 301, 405; IV 52, 93; V 14
 Unrug Zygmunt, II 272
 Urban V, papież, II 24
 Urban VIII, papież, III 202; IV 12, 138
 Urban J., I 402
 Urban Waclaw, I 201, 365; II 19; V 258
 Urbankowski Bohdan, V 135
 Urbanowiczówna Ewa zob. Witwicka Ewa
 Urbanowska Katarzyna z Modelskich, V 13
 Urbanowska Zofia, **V 13-14**
 Urbanowski Antoni, II 259
 Urbanowski Maciej, V 243, 295
 Urbanowski Wincenty, V 13
 Urbańczyk Stanisław, I 59, 113; II 32; III 99; IV 29; V 148
 Urbańska Adela z Dobrzańskich, V 14
 Urbański Aureli, I 204, 247; IV 91; **V 14-15**
 Urbański Leon, III 152
 Urbański Piotr, IV 15
 Urbański T., I 148
 Urbański Wojciech, V 14
 Urbański zob. Reymont Władysław Stanisław
 Urbaś Dominikas, II 61
 Ureche Grigore, II 220
 Ureche V.A., II 220
 Urquhart D., IV 63
 Ursel Marian, I 292; III 23, 25; IV 91, 94, 101; V 253
 Ursin M. zob. Zdziechowski Marian
 Ursinus Jan starszy, I 133, 141; II 136; **V 15-16**
 Ursyn Jan z Krakowa zob. Ursinus Jan
 Uruski Seweryn, II 213
 Urusow X.J., I 244; II 301
 z Urzędowa Marcin zob. Marcin z Urzędowa
 Usijewicz J., IV 149
 Ussovius zob. Hussowski Mikołaj
 Ustrialow M., II 432
 Ustrzycka Urszula zob. Tarnowska Urszula
 Ustrzycki Andrzej Wincenty, II 129
 Ustrzycki Kazimierz, III 287
 Uszacka Maria, IV 90
 Utenhove Jan, II 379
 Utenhove Karol, II 135
 Utkowska Beata, V 303
- V**
 zob. Niemojowski Wincenty
 Vôs Budzysz zob. Karnowski Jan
 V.P. zob. Pol Wincenty
 Vacci P.L., V 68
 Vadé J.J., V 145
 Vadelaincourt A.H., V 125
 Vagaja U., IV 52
 Vagrovecius Jacobus zob. Wujek Jakub
 Vagrovicius Jacobus zob. Wujek Jakub
 Valerius Maximus, V 22, 116
 Valla Lorenzo, V 116

- Vallabrigue Łucja zob. Morska Łucja
 Valliene, dr, I 44
 Vambéry Herman, I 82
 van Born J. zob. Krasieński W.
 van der Campen Jan zob. Campensis Joannes
 Van der Does J., IV 211
 Vangrovicius Jacobus zob. Wujek Jakub
 Vangrowecz Jacobus zob. Wujek Jakub
 Vapovius zob. Wapowski Bernard
 Varambon, właściciel pensji we Lwowie, IV 144
 Vars zob. Kosiakiewicz Wincenty
 Varsavitius (Varsevitius) zob. Warszawicki Krzysztof
 Vatke, I 69
 Vaubernier Jeanne zw. Madame Dubarry, I 44
 Vaudoncourt Frédéric François Guillaume, III 210
 Vauvenargues Luc de Clapiers de, II 101
 Vagrovicius Jacobus zob. Wujek Jakub
 Veber M., V 109
 Veber-Tkalčević Adolfo, II 243
 Vega Carpio Lope Felix de, IV 226
 Vega Julio de la, IV 226
 Vegetius Flavius Renatus, II 381
 Vegio Mafeo (Maphaeus Vegius), I 75; II 128
 Velea Stan, III 363; IV 52
 Velikanović I., III 34
 Vengerscius Andreas zob. Węgierski Andrzej
 Ventura de Raulica Gioacchino, II 234
 Veramantius Georgius, I 256
 Verax zob. Zagórski Włodzimierz
 Verconsin E., V 191
 Verdi Giuseppe, I 82, 146
 Verdizotti Giovanni Mario, I 75, 111; V 240
 Veress A., V 120
 Vergerius Petrus Paulus (Paolo Vergerio), I 384; III 352; IV 270-271
 Vergi Zofia zob. Mellerowa Zofia
 Vergi, rodzina, II 442
 Vergilius Publius Maro, I 168, 236, 241, 279, 300, 346, 364, 384, 390, 397; II 128, 134, 202, 225, 231, 358; III 61-62, 72, 94, 108, 131, 199, 215, 229, 231, 315, 329; IV 13-14, 27, 85, 113, 129, 211; V 53, 96, 164, 166
 Verhaeren Émile, I 379
 Veridicinus Georgius, I 256
 Veritas sum zob. Szändlerowski Antoni
 Veritas zob. Niemojowski Wincenty
 Verlaine Paul, I 124; II 350; III 249, 306; IV 186; V 181, 228
 Verne Jules, I 19; II 174; III 412; V 156, 191
 Vernet Jacques, V 96, 146
 Verneuil Louis, III 238
 Vernulaeus Nicolaus, III 178
 Véron E., II 313
 Véron P., V 192
 Versini L., II 335-336
 Verulanus Sulpitius Joannes zob. Sulpitius Joannes Verulanus
 Vesthemerus B., I 394
 Vetsera Mary, I 44
 Vetter Daniel, I 326; III 226; IV 284-285
 Vetter Franciszek, II 159
 Viallate Achille, I 270
 Viaud Julien zob. Loti Pierre
 Vico Giambattista, II 313
 Vida G.M., II 136
 Vidal Peire, I 23
 Viduinus zob. Frowinus
 Viel-Castel Louis de, IV 43
 Vienne I.B.M. de, II 242
 Viennet J.P., I 246
 Vigny Alfred de, II 206; III 19, 212, 306
 Vilanova Miguel De zob. Servet Miguel
 Vilikovský Ján, I 116
 Villers M., IV 217
 Villetard E., IV 10
 Villeti, właściciel szkoły w Złotopolu, IV 135
 Villiers Ch. de, III 280
 Villiers de l'Isle-Adam Auguste de, III 306-307
 Vinand Cornelius, III 401
 Vinařický Karel Alois, III 99
 Vincentius de Kielce (de Kielcza) zob. Wincenty Dominikanin
 Vincenz Stanisław, II 390
 Vinci Leonardo da, III 307
 Virilius Musaeus Hyporeades zob. Trzeciecki Andrzej młodszy
 Vischer Peter, IV 146
 Vislicensis Joannes zob. Jan z Wiślicy
 Vislicius Joannes zob. Jan z Wiślicy
 Vitalo Eginense zob. Węgierski Tomasz Kajetan
 Vitellio (Vitello, Vitelo) zob. Witelo
 Vitrelin Alexander, IV 279
 Vitruvius Pollio Marcus, III 332
 Vitulo zob. Witelo
 Vivanti C., II 189
 Voegelin Eric, I 397
 Voestyn E., I 206
 Vogel Zygmunt, I 168; II 207
 Voiart E., I 240
 Voigt H.G., I 116
 Voigt J., III 332
 Voirin Charles, II 249
 Voisé Waldemar, I 304; II 401
 Volanus Andreas zob. Wolan Andrzej
 Volborius B., I 377
 Voldersgraft Willem de zob. Gnaphaeus Guilielmus
 Völkeli Jan, III 91
 Volney Constantin François, III 281
 Volscius Bilscius zob. Bielski Joachim
 Voltaire (właśc. François Marie Arouet), I 83, 137, 157, 166, 188, 223, 239, 251, 284-285, 319, 415; II 81, 127, 172, 288, 336, 359, 392, 411, 415; III 12, 30-31, 61, 116-117, 161, 201, 314-315; IV 80, 85, 143, 149, 171-172, 204, 257, 259, 270, 288-289; V 35-36, 95, 125, 136, 145, 149, 165, 190, 203, 245, 301, 312
 Volter (Volteris) Eduard A., IV 213
 Vondraček František, III 397; IV 247; V 30
 Vorstius Konrad, IV 116
 Vosgien l'abbé (właśc. Jean Baptiste Lavocat), IV 40
 Voss R., V 102
 Vossius Gerhard Johannes, III 226, 357; V 65

- Voyevodko Bernat zob. Wojewódka Bernard
 Vrána F.M., II 242
 Vrchlický Jaroslav, I 367-368; II 179, 182, 274; III 307; IV 199; V 185
 Vrovnionius zob. Frowinus
 Vrowinus zob. Frowinus
 Vrowius zob. Frowinus
 Vrtel-Wierczyński Stefan, I 59, 70, 78, 105, 132, 170, 186, 227, 271, 280, 284, 291-292, 294, 311, 332, 355, 405; II 18-20, 65, 109-110, 176, 208, 211, 241-243, 319, 374, 401; III 23, 127, 131, 180, 199, 201, 220, 224, 245, 267-268, 276, 327-328, 385, 388; IV 24, 77, 84-85, 89-94, 96, 98, 128; V 10-11, 48-49, 80-81, 117, 144
 Vserlecka R., II 76
 Vulpius Christian August, II 113; III 79
 Vuyrist N., III 207
 Vyss J.D., I 240
 Vytילו zob. Witelo
- W**
 W. zob. Witowski Gerard Maurycy
 W.A.Z. zob. Zawadzki Władysław
 W.B. zob. Budzyński Wincenty
 W..B... zob. Budzyński Wincenty
 W.:B.:E.:D.:K.: Stop.:R.:†.: zob. Surowiecki Karol
 W.B.K. zob. Koziebrodzki Władysław Bolesta
 W.:B.:N.:O.:N.:N.:R.:Praw.:Św.: zob. Surowiecki Karol
 W.:B.:S.:W.:K.: Stop.:R.:†.: zob. Surowiecki Karol
 W.Dz. zob. Dzieduszycki Wojciech
 W.I.M.R.W.T. zob. Marewicz Wincenty Ignac
 W.J.P.M.F.K.**** zob. Karp Maurycy Franciszek
 W.M. zob. Marewicz Wincenty Ignacy
 W.N. zob. Nalkowski Wacław
 W.N. zob. Niemojowski Wincenty
 W.N. zob. Wojciech z Nowego Miasta
 W.N..... zob. Niemojowski Wincenty
 W.Naf. zob. Nalkowski Wacław
 W.O. zob. Olechowski W.
 W.P.M.N.M. zob. Surowiecki Karol
 W.P.M.W.B. zob. Surowiecki Karol
 W.R. zob. Rabski Władysław
 W.S. zob. Sabowski Władysław
 W.S. zob. Skrzetuski Wincenty Bartłomiej
 W.S. zob. Surowiecki Wawrzyniec
 W.S.K.R.Mi. zob. Majewski Walenty Skorochód
 W.S.M. zob. Majewski Walenty Skorochód
 W.T. zob. Tarnowski Władysław
 W.T.B.K.Ch.K.K. zob. Turski Wincenty
 W.W. zob. Wielądsko Wojciech Wincenty
 W.W. zob. Wróblewski Walerian
 W.... z Oleska zob. Zaleski Wacław Michał
 Wacek Gąsior zob. Gąsiorowski Wacław
 Wacław, biskup wrocławski, II 280
 Wacław z Oleska zob. Zaleski Wacław Michał
 Wacław z Szamotuł, III 351; IV 30, 271-272
 Wacław Ubogi z Brodnii, V 81
 Wadecka Marianna zob. Zmorska Marianna
 Wadianus Joachimus, I 141
 a Waesberge Johann, V 34
 Waga Antoni, I 181; II 399
 Waga Teodor, I 236; II 323
 Wagner Franz, I 88
 Wagner Józef Bogdan, II 5
 Wagner Richard, II 313; III 256; IV 223; V 15
 Wagnerówna J., III 130
 Wajda Andrzej, V 135, 253
 Wajsbłum Marek, I 113, 281; II 368
 Wajżgantos zob. Chodźko Jan Borejko
 Wakar Krzysztof, II 335
 Walas Teresa, I 282; III 68, 307
 Walc Jan, II 183
 Walch Christian Wilhelm Franz, II 434; V 86
 Walczak R., III 367
 Walczak S., III 128
 Walczak Tytus, III 152
 Walczyna B., II 183, 197; V 212
 Waldapfel József, I 66
 Waldemar Birgesson, król szwedz., IV 81
 Waldez A., I 213
 Waldhausen Konrad, II 109
 Waldien M., IV 185
 Waldkirch K., III 104
 Waldman L., I 212
 Waldowska Jadwiga zob. Mączyńska Jadwiga
 Walecki Wacław, I 40, 105, 174; II 136, 138, 156; III 52, 348, 351-352; IV 74, 284; V 80, 128, 135, 285, 301
 Walenty Poddany zob. Łaski Stanisław
 Walenty Pomian Z., III 149
 Walenty z Chrzczonowa, III 347
 Walenty z Poznania zob. Wróbel Walenty
 Walenty ze Smolnicy zob. Łoziński Walery
 Walerian Wr.....ki zob. Wróblewski Walerian
 Waleryan J., II 381
 Walewscy, rodzina, I 20
 Walewska Cecylia, II 443; V 18-19
 Walewska Karolina zob. Chodkiewiczowa Karolina
 Walewska Maria, I 324
 Walewski Adolf, II 261, 265; III 196; IV 50-51
 Walewski Aleksander, II 229
 Walewski Stanisław, V 18
 Walewski, wojewódzic chełmiński, III 134
 Walezjusze, dynastia, I 149
 Walgierz Wdaly, V 204
 Walicka Emilia z Rozenów, V 19
 Walicka Urszula z Tukalskich, V 19
 Walicki Alfons, V 19
 Walicki Andrzej, I 122, 176; II 211, 347; IV 261
 Walicki Józef, V 19
 Walicki Michał, V 19
 Waligóra J. zob. Przyborowski Walery
 Walliszewska Marianna zob. Przyborowska Marianna
 Walliszewski Kazimierz, V 19-20
 Walker Cook Martha, II 254
 Walknowska Aniela zob. Niemojowska Aniela
 Walknowska Barbara zob. Kamińska Barbara
 Wall Tomasz, IV 15
 Wallace Edgar, III 250-251
 Wallace William, II 251
 Wallek-Walewski Bronisław, II 103
 Wallenstein Albrecht von, II 373
 Wallerius J.G., I 256

- Wąlpurgis Maria Antonia, V 166
 Walsh W., II 238
 Walek J., V 137
 Wanda I. z Brzozówki zob. Przyborowski Walery
 Wanner W. zob. Wannius Valentin
 Wannius Valentin, IV 30; V 88
 Wanstanis zob. Stanisławska Wanda
 Wantula Jan, I 209
 Wańkiewicz Melchior, I 36
 Wańkiewiczówna Kazimiera zob. Bartelsowa Kazimiera
 Wański Jan, V 123
 Wapowska Teofila zob. Podoska Teofila
 Wapowska z Ciołków, matka Bernarda, V 20
 Wapowski Bernard, II 188-189, 277; **V 20-22**
 Wapowski Stanisław, V 20
 Wapru 2gi zob. Gorecki Antoni
 Ward H., V 222
 Warda Dmochowscy, rodzina, I 234
 Waręż Jan zob. Konopnicka Maria
 Wargocki Andrzej, III 335; **V 22**
 Warka Adam zob. Jarzębski Adam
 Warmiński Ignacy, III 350; IV 30; V 88
 Warnke Anastazja, II 117
 Warnkówna Jadwiga, I 172-173
 Warowny M., II 389
 Warrain Francis, I 406
 Warszewicka Anna Dorota z Chinowskich, V 24
 Warszewicka Elżbieta z Parysów, V 23
 Warszewicki Jan, V 23-24
 Warszewicki Krzysztof, I 373; III 168; IV 238; **V 23-24, 52**
 Warszewicki Stanisław, I 362, 376; III 207; V 23, **24-25**
 Warszycki Jan Kazimierz, IV 134
 Wartenburg K., I 82
 Waryński Ludwik, II 437
 Warzenica-Zalewska Ewa, II 261-263, 265
 Washington George, V 35
 Wasilewska Helena M. zob. Chodakowska Helena M.
 Wasilewska Helena z Kozłowskich primo voto Godlewska, V 27
 Wasilewska Helena z Schugtów, V 26
 Wasilewska Maria z domu Ledoux, V 26
 Wasilewska Tekla z Głowińskich, V 25
 Wasilewska Wanda z Karłowiczów, V 27
 Wasilewska Władysława, IV 46; V 208, 212-213
 Wasilewski Aleksander, V 26
 Wasilewski Edmund, I 268; IV 198, 244; **V 25-26, 111, 229**
 Wasilewski Kajetan, V 25
 Wasilewski Leon, I 283
 Wasilewski Tadeusz, I 245
 Wasilewski Zygmunt, I 74, 292, 340, 344, 355; III 103, 274, 277; **V 26-28**
 Wasilowska Scholastyka z Turskich, II 179
 Wasilowski Józef, II 179
 Wasitowa Z., I 248
 Wassermann Jakob, III 250-251
 Wasyl IV Szujski, car moskiewski, V 83
 Wasylewska Jadwiga ze Starkłów, IV 137
 Wasylewski Stanisław, I 193, 207; II 287; III 146; IV 137; V 20
 Wasylko, książę ruski, I 49
 Waszyński M., IV 46
 Waśkiewicz A., V 285
 Waśko A., IV 47
 Waśkowski M., I 324
 Watra-Przewłocki Józef, I 224
 Watzenrode Łukasz, II 188
 Watzenrodówna Barbara zob. Kopernikowa Barbara
 Wätzold K., I 245
 Wauer Katarzyna zob. Baudouin Katarzyna
 Wauerówna Katarzyna zob. Baudouinowa Katarzyna
 Wawrowska Maria zob. Laskowska Maria
 Wawrzyniec Korwin z Nowego Targu zob. Korwin Wawrzyniec
 Wawrzyniec Wspaniały zob. Medici Lorenzo zw. II Magnifico
 Wawrzyniec, biskup wrocławski, II 297
 Waza Karol Ferdynand, biskup wrocławski i plocki, I 320
 Wazowie, dynastia, I 399; V 259
 Wążyk Adam, I 95, IV 102
 Wążyńska Elżbieta, I 319
 Wądrodzka Tekla zob. Kwiatkowska Tekla
 Wąsik Wiktor, III 240
 Wąsowicz Andrzej, II 204
 Wąsowicz T., V 232
 Wąsowiczówna Anna Dunin zob. Komornicka Anna
 Wąsowiczówna Matylda Dunin zob. Hoffmanowa Matylda
 Wcześniej Głupi zob. Niewiarowski Aleksander
 Weber Karl Maria von, I 86; III 23; III 59
 Wechellus Andreas, I 66, 351; II 279
 Wechnerówna Anna Rozyna zob. Jonstonowa Anna Rozyna
 Wedekind Frank, V 112
 Weer E. zob. Wester Ellen
 Wegecusz zob. Vegetius Flavius Renatus
 Wegner L., III 206
 Wegner Rudolf, III 249; V 109
 Weichardt T., V 36
 Weidmann M.G., I 229
 Weigelius J., II 439
 Weigl Joseph, I 86
 Weihrauch Georgius (Georg) de Legnica zob. Libanus Jerzy
 Weihrauch Jerzy, II 344
 Weilen Joseph Weil Ritter von, I 19, 257
 Weinert Antoni, I 104
 Weinreich Jan, III 100, 351; IV 29
 Weinrich L., II 434
 Weintraub Wiktor, II 246; III 33, 86, 104-105; IV 37
 Weisenwolffówna Karolina zob. Mierowa Karolina
 Weiss Albert, IV 103
 Weiss Tomasz, I 30; III 135, 160; IV 175; V 173-174, 176
 Wejherowie, rodzina, IV 44
 Wejmanowska Marcjanna Szeliga zob. Tetmajerowa Marcjanna
 Wejnert Aleksander, III 116
 Wekslerowa Stefania, V 271
 Welanek S., II 137
 Welichowski J., IV 171
 Welle-Strand Erling, I 361
 Wellisch L., II 255
 Wellman-Zalewska A., III 128

- Wells Herbert George, II 313; III 219; V 222
 Welman-Stengret A., III 130-131
 Wendorff Zygmunt, I 283
 Wendorffowa Zofia z Sagajłłow, I 283
 Wendorffówna Ewa zob. Felińska Ewa
 Wendrogovius Nicolaus, I 201
 Węgierski Andrzej zob. Węgierski Andrzej
 Wentzel G.E., II 37
 Werchowynec A., III 185
 Weresajew Wikientij W., III 238
 Weresz Waclaw zob. Prazmowska Teresa
 Wereszczakówna Maryla zob. Puttkamerowa Maryla
 Wereszczyńska Anna z Jarowskich (Jaroskich? Jarockich?), V 28
 Wereszczyńska Tekla zob. Wysocka Tekla
 Wereszczyński Andrzej, V 28
 Wereszczyński Józef, II 124-125; V 28-29
 Wereszycka Helena, II 163
 Wergili zob. Vergilius Publius Maro
 Wergiliusz zob. Vergilius Publius Maro
 Werminghoff Albert, I 141
 Werner J.B., III 103
 Werner Zacharias, III 75
 Werpechowski Bartłomiej, III 407-408
 Werpechowski Szymon, III 408
 Werwes Hryhorij (Verves Grigorij D.), II 183; III 35, 197, 302; IV 103
 Weryha Darowski Aleksander zob. Darowski Aleksander Weryha
 Wesołowska Eugenia Anna, V 86
 Wessłówna Konstancja zob. Wielogłowska Konstancja
 Wester Ellen, III 192, 197, 363
 Wettynowie, dynastia, III 59
 Weulersse G., II 364
 Weydolt W., I 219
 Weyher Jan, I 72
 Weyman S., V 222
 Weysenhoff Józef, I 363-364; II 216; III 126; IV 228; V 29-31
 Weysenhoff K., IV 232
 Weysenhoff Michał, V 29
 Weysenhoffowa Aleksandra z Blochów, V 29
 Weysenhoffowa Wanda z Łubiejskich, V 29
 Weyss-Weysenhoffowie, rodzina, V 30
 Węcki J., V 105
 Węcłewska Jadwiga z Grabskich, V 32
 Węcłewska Maria z domu Broekere, V 31
 Węcłewska R zob. Erzepkowa R.
 Węcłewska Tekla z Zakęskich, V 31
 Węcłewska Wiktoria z Ginterów, V 31
 Węcłewska Władysława ze Sławskich, V 32
 Węcłewski Stanisław, II 125; III 105; IV 210-211; V 31
 Węcłewski Sylwester, V 31
 Węcłewski Zygmunt, I 376; II 280; IV 28; V 31, 32-33
 Węcowski Jan, III 245
 Węgierska Aniela z Paprockich, V 35
 Węgierska Dorota z Orliczów, V 34
 Węgierska Małgorzata, V 34
 Węgierska Zofia, I 134; II 84; III 143, 145; V 33-34, 115, 220
 Węgierska Zuzanna z Petrycych, V 34
 Węgierski (Wengierski) Andrzej (Andreas Vengerscius; pseud. Adrianus Regenvolscius), II 333; III 214; V 34-35, 66
 Węgierski Feliks, V 33
 Węgierski Jan, V 34
 Węgierski Tomasz Kajetan, I 17-18, 60, 137, 166, 191, 274; II 40, 133, 185, 398; III 49, 107, 257, 287, 289; IV 204, 259, 282; V 35-37, 122, 146
 Węgierski Tomasz, V 35
 Węgierski Waclaw, V 34
 Węgierski Wojciech, I 33
 Węgleński Jan, V 124
 z Węgleszyna Tomek zob. Tomek z Węgleszyna
 Węglowska Marianna zob. Chmielowska Marianna
 Węgorzewski Wojciech, V 93
 Węgrzecki Stanisław, IV 172
 Węgrzyn Józef, III 28; V 227
 Wężyk Aleksander, II 348
 Wężyk Franciszek, I 118; II 232, 276; III 201; IV 43; V 37-40, 107
 Wężyk Ignacy, V 40
 Wężyk Kazimierz, V 37
 Wężyk Piotr Widawski zob. Widawski Wężyk Piotr
 Wężyk Władysław, II 228; III 142; IV 63; V 40-41
 Wężykowa Felicja z Dembowskich, V 40
 Wężykowa Felicja z Mieroszewskich, V 37
 Wężykowa Karolina z Kuszłłów, V 40
 Wężykowa Marianna z Bogusławskich, V 37
 Wężykowie, rodzina, I 208
 Wężykówna Helena zob. Morawska Helena
 Whitecross James William, V 64
 Whitman Walt, II 46
 Wiat zob. Popławski Jan Ludwik
 Wiaziemski Piotr, I 160; II 354; III 17
 Wicek z Warszawy zob. Kosiakiewicz Wincenty
 Wicelo zob. Witelo
 Wichert Ernst, II 443
 Wichliński Kazimierz, I 42
 Wichowa M., V 281
 Wichrowska Elżbieta, I 251; II 232; IV 289
 Widacki Konstanty, III 192
 Widar II zob. Jocher Adam Benedykt
 Widawska Elżbieta z Zakrzewskich, V 41
 Widawska Jadwiga z Pstrokońskich, V 41
 Widawski Wężyk Albert, V 41
 Widawski Wężyk Maciej, V 41
 Widawski Wężyk Piotr, syn Jerzego, ojciec Piotra, V 41
 Widawski Wężyk Piotr, V 41
 Widawski Wężyk Stanisław, V 41
 Widawski Wężyk Zygmunt, V 41
 Widerówna Paulina zob. Kołodziejowa Paulina z Widerów
 Widman Karol, V 100
 Widmanstetter Johann Albrecht, I 228
 Widmontówna Katarzyna zob. Chodźkowa Katarzyna
 Widort Grzegorz, III 217
 Widukind (Witykind), kronikarz, II 53, 392
 Widz zob. Romer-Ochenkowska Helena
 Wiechowicz A., II 365-366
 Wiechowicz Stanisław, I 43; II 139; III 351; IV 271-272; V 91

- Wiecki Wojciech, II 220
 Wieczerska-Zablocka Janina, V 135
 Wieland Christoph Martin, I 157, 194; III 93
 Wielanier Maria, I 42
 Wielądek Wojciech Wincenty zob. Wielądko Wojciech Wincenty
 Wielądko Józef, V 42
 Wielądko Wojciech Wincenty, **V 42-43**
 Wielecka Zofia zob. Maliszewska Zofia
 Wielehorski Michał zob. Wielhorski Michał
 z Wieleślawina Adam zob. Adam z Wieleślawina
 Wielewicki Jan, I 374; IV 215
 Wielgopolanin Kazimierz, IV 94
 Wielgus Stanisław, IV 133-134
 Wielhorska Elżbieta z Ogińskich, V 43
 Wielhorska Ludwina z Zamoykskich, V 43
 Wielhorski Feliks Ignacy, V 43
 Wielhorski Józef, V 43
 Wielhorski Michał, II 39; **V 43-44**
 Wieliczko Maciej, I 358; III 14, 129, 151, 348
 Wielki Kliens swój zob. Jabłonowski Jan Stanisław
 z Wielkiego Koźmina Łukasz zob. Łukasz z Wielkiego Koźmina
 Wielogłowska Józefa, II 377
 Wielogłowska Konstancja z Wessłów, V 44
 Wielogłowska Marianna z Wielogłowskich, V 44
 Wielogłowska Marianna zob. Wielogłowska Marianna
 Wielogłowski Ignacy, V 44
 Wielogłowski Walery, I 225; IV 44, 157; **V 44-45**, 230
 Wielohorski Michał zob. Wielhorski Michał
 Wielopolscy, rodzina, IV 216; V 46
 Wielopolska Eleonora z Dembińskich, V 45
 Wielopolska Elżbieta, II 377
 Wielopolska Paulina z Potockich, V 45
 Wielopolska Teresa z Potockich, V 45
 Wielopolski Aleksander, I 180, 329; II 120, 208, 259, 272, 343; III 47, 65, 76; IV 9, 114, 127, 205; **V 45-46**
 Wielopolski Franciszek, II 377
 Wielopolski Józef Stanisław, V 45
 Wielowiejski Stefan, V 25
 z Wielunia Hieronim zob. Spiczynski Hieronim
 Wieniarska Elżbieta z Dziewulskich, V 46
 Wieniarski Antoni, IV 205; **V 46-47**
 Wieniarski Stanisław, V 46
 Wieniawska Halina z Troszłów, V 47
 Wieniawska Regina z Wolffów, V 47
 Wieniawski Henryk, V 47
 Wieniawski Julian, **V 47-48**
 Wieniawski Tadeusz, V 47
 Wierczyński Stefan zob. Vrtel-Wierczyński Stefan
 Wiereszajew Wikienty W. (właśc. W. Smidowicz), II 438; V 308
 Wierniel F.M., V 286
 Wiernikowski Jan, II 303
 Wierusz-Kowalska Estera zob. Wybicka Estera
 Wierusz-Kowalska Wilhelmina zob. Mleczkova Wilhelmina
 Wierzbicka Julia z Rollów, V 49
 Wierzbicka Karyna, II 359; III 201, 338
 Wierzbicka Marianna zob. Fiszowa Marianna
 Wierzbicka Zofia zob. Dębicka Zofia
 Wierzbicki Andrzej, I 409; IV 112
 Wierzbicki Aleksy, V 49
 Wierzbicki Jan, V 186
 Wierzbicki Józef Stanisław, **V 49-50**, 185
 Wierzbiana Maciej zob. Wirzbiana Maciej
 Wierzbńska Felicja z Koszutkich, V 50
 Wierzbńska Jadwiga z Regulskich, V 50
 Wierzbński Maciej, **V 50-51**
 Wierzbński Władysław, V 50
 Wierzbowska Józefa zob. Kucharska Józefa
 Wierzbowska Julianna z Blumów, V 51
 Wierzbowska Maria (Teodora) z Bierzyńskich, V 52
 Wierzbowski Antoni, I 202
 Wierzbowski Franciszek, V 51
 Wierzbowski Teodor, I 67, 148, 210, 343, 373, 376, 412; II 37, 53, 61, 75, 87, 114, 125, 164, 167, 284, 354, 381; III 102, 189, 203, 206, 329, 357-358; IV 29, 120, 140, 165, 173, 218, 273; V 23-24, 42, **51-53**, 83, 182, 202
 Wierzchowska Aniela zob. Morawska Aniela
 Wierzyński H., II 305
 Wieszczycki J. Adrian zob. Wieszczycki J. Adrian
 Wiesiołowski Andrzej, I 252
 Wiesiołowski J., I 230; II 25, 67; III 206; V 282
 Wiesław Sclavus zob. Gąsiorowski Waclaw
 Wieszczycka Katarzyna z Bielskich, V 53
 Wieszczycki J. Adrian, **V 53**
 Wieszczycki Jan, V 53
 Wietor Hieronim, I 70, 214, 219, 303, 322-323, 394, 411, 416; II 18, 32, 203, 278, 292, 401-402; III 101, 180, 189, 230-231, 324, 348, 350-351, 374; IV 24, 124, 128, 162-163, 271-272
 Wietorowa Barbara zob. Łazarzowa Barbara
 Wiewiórowa Wanda, I 320; II 238
 Więckowska Helena, II 323-324; V 104
 Więckowska Katarzyna zob. Polkonowa Katarzyna
 Więckowska Katarzyna zob. Polkonowa Katarzyna
 Więckowski Aleksander, III 274, 286
 Wigand z Marburga, I 127; III 332
 Wight H., II 343
 Wigura Stanisław zob. Rawita-Gawroński Franciszek
 Wikarjak Jan, IV 162
 Wikarjakowa Maria, IV 162
 Wiklef John, I 311-312; IV 133; V 255
 Wiktor Emanuel II, król włos., II 260; V 64
 Wiktor Jan, II 309; III 184; V 137
 Wilamowska Wiktoria zob. Nowosielska Wiktoria
 Wilbrandt A., II 106
 Wilbur Earl Morse, II 368
 Wilczek Ignacy, **V 53-54**
 Wilczek P., II 141; III 214
 Wilczek S., III 227; IV 222
 Wilczewska Krystyna, III 257, 348; V 180
 Wilczewski Jerzy, I 104; III 130
 Wilczewski Józef, V 35
 Wilczkówna Anna zob. Śmiglecka Anna
 Wilczyńska Józefa zob. Rogoszowa Józefa
 Wilczyńska Stefania, II 193-194
 Wilczyńska Zuzanna, I 256; II 13; V 218
 Wilczyński Albert, IV 205; **V 54**
 Wilczyński Jan Kazimierz, I 35-36

- Wilczyński L., II 262, 264
 Wilczyński R., III 260
 Wilde Oscar, I 167, 349; II 38, 102; III 159; V 50-51
 Wilder Wiktor, I 204
 Wileńczyk Marian zob. Feldman Wilhelm
 Wilhelm I, król pruski, IV 65
 Wilhelm II, król pruski, IV 45, 51-52
 Wilhelm Orański, książę, I 335
 Wilhelm z Moerbeke, V 72
 Wilhelm z Rozenberga, III 213, 222; IV 271
 Wilhelm Janusz, I 53-54, 266; II 65, 207, 261; III 320-321; V 30, 211-212
 Wilkiewiczówna Teresa zob. Trynkowska Teresa
 Wilkoń Józef, III 27
 Wilkońska Marianna z Borzęckich, V 56
 Wilkońska Paulina, I 185; II 178, 239, 263, 276, 294, 343, 347, 425; III 64, 140, 157; IV 78; V 9, **54-56**, 113, 115, 218
 Wilkoński Antoni, V 113
 Wilkoński August, I 39, 185, 264-265; II 178, 276, 285, 326, 343; III 64, 140, 157; IV 78; V 9, 55, **56-58**, 115, 218
 Wilkoński Franciszek, V 56
 z Wilkowa Świętosław zob. Świętosław z Wilkowa
 Wilkowiczki Feliks zob. Mikołaj z Wilkowiecka
 z Wilkowiecka Mikołaj zob. Mikołaj z Wilkowiecka
 Wilkowiecki Jan, III 52
 Wilkowiecki Mikołaj zob. Mikołaj z Wilkowiecka
 Wilkowicko Nicolaus zob. Mikołaj z Wilkowiecka
 Wilkowiczko Mikołaj zob. Mikołaj z Wilkowiecka
 Wilkowski J., IV 247
 Wilkowski Kasper, I 386; III 138
 Willan Henrietta, II 250
 Willaume J., II 232
 Wille Rudolf, V 226
 Williams G.H., II 368; V 281
 Wilski, książdz, I 321
 Wilson Barret, IV 50
 Wilson Woodrow Thomas, I 378
 Wimmer Jan, I 298-299
 Wincenty Dominikanin, **V 58-60**
 Wincenty z Kielc (z Kielczy) zob. Wincenty Dominikanin
 Wincenty z Pomorza zob. Wincenty z Szamotuł
 Wincenty z Szamotuł, III 175, III 176
 Wincer M., II 141
 Windakiewicz Stanisław, I 291-292, 322, 359; II 74, 128; III 52, 104; IV 21; V 17, **60-61**
 Windakiewicz Wiktor, V 60
 Winkler Andrzej, I 386
 Winkler L., V 102
 Winklerówna Klara zob. Korzeniowska Klara
 Winkowski Józef, III 162
 Winnicki Benedykt, III 266
 Winnicki Stanisław, IV 168; V 147
 Winniczek Lidia, I 48, 142; II 129; V 16, 195
 Winogradow Anatolij K., III 34
 Winter A., III 164
 Winter Piotr, I 85
 Winterburg (Winterburger) Hans (Johann) Jacob, I 141; III 239; V 244
 Wintnauer Rudolf, V 231
 Wińcza Józef, V 127
 Wirchoń A. zob. Galica Andrzej
 Wirowski J., III 222
 Wirtemberg Maria Anna de zob. Wirtemberska Maria Anna
 Wirtemberska Maria Anna zob. Wirtemberska Maria Anna
 Wirtemberscy, rodzina, I 192
 Wirtemberska (Wirtemberska, de Wirtemberg, von Württemberg-Montbéliard) Maria Anna (Marianna) z Czartoryskich, I 192-193, 257, 300-301; II 91, 133, 282-283, 356-358; III 109; **V 61-63**, 90
 Wirtemberski Adam zob. Württemberg-Montbéliard Adam Karol Wilhelm von
 Wirtemberski Ludwik zob. Württemberg-Montbéliard Fryderyk Ludwik von
 Wirzbieta Maciej, I 43, 67, 201, 304, 358, 367, 386, 391; II 75, 125, 136, 284, 365-366; III 137, 222-223, 329, 347, 349-351; IV 21, 153, 167, 271-273; V 41, 90, 92
 Wirzbieta Stanisław zob. Walszewski Kazimierz
 Wirzbiętówna Elżbieta zob. Otwinowska Elżbieta
 Wiskowski, IV 49
 Wisław zob. Windakiewicz Stanisław
 Wisłocka Justyna zob. Bielowska Justyna
 Wisłocka Kordula zob. Bielowska Kordula
 Wisłocka Paulina ze Strzeleckich, V 63
 Wisłocka-Remerowa Krystyna, IV 222
 Wisłocki Antoni, II 185
 Wisłocki Ludwik, V 63
 Wisłocki Władysław, I 67, 218, 333; II 136, 319; III 122, 260-261, 280, 298, 352; **V 63**, 81, 197
 Wissenburg W., II 434
 Wissowatius Andreas zob. Wiszowaty Andrzej
 Wiszniewska Elżbieta z Lisieckich, V 64
 Wiszniewska Marcjanna z Borzków, V 64
 Wiszniewski Aleksander, V 64
 Wiszniewski Jakub, II 318
 Wiszniewski Michał, I 49, 178, 182-183, 214, 250, 268, 377, 397-399; II 75-76, 118, 128, 192, 317, 347, 366, 383, 445; IV 30, 64, 120, 133, 152, 272; V 16, 39, **63-65**, 91, 115, 246
 Wiszowata Agnieszka z Socynów, V 65
 Wiszowata Aleksandra z Rupniewskich, V 65
 Wiszowaty Andrzej, III 325; V 34, **65-66**
 Wiszowaty Stanisław, V 65
 Wiślicka Agnieszka, II 124
 Wiślicka Antonina z Żebrowskich, V 68
 Wiślicka Celestyna z Marcinkowskich, V 67
 Wiślicka Florentyna z Jaworskich, V 67
 Wiślicka Lucyna z Dowborów, V 68
 Wiślicka Michalina z Jopkiewiczów, V 67-68
 Wiślicki Adam, I 60; IV 11, 228; **V 67-68**
 Wiślicki Józef Mikołaj, V 67, **68**
 Wiślicki Józefat, V 68
 Wiślicki Władysław, V 67-68
 z Wiślicy Jan zob. Jan z Wiślicy
 Wiśniewska H., II 124; IV 211
 Wiśniewska Iwona, III 197; V 295
 Wiśniewska Kamila zob. Wojciechowska Kamila
 Wiśniewski Antoni Jakub, I 171; II 9, 171; IV 139; **V 68-70**
 Wiśniewski Baltazar, I 415
 Wiśniewski J., I 260; III 309

- Wiśniowieccy, rodzina, II 384; IV 284; V 53
 Wiśniowiecka Anna zob. Ogińska Anna
 Wiśniowiecka Elżbieta Eufemia zob. Radziwiłłowa Elżbieta Eufemia
 Wiśniowiecka Franciszka Urszula zob. Radziwiłłowa Franciszka Urszula
 Wiśniowiecka Konstancja zob. Leszczyńska Konstancja
 Wiśniowiecka Teofila z Leszczyńskich primo voto Konarzewska, III 337
 Wiśniowiecki Andrzej, wojewoda wołyński, III 335
 Wiśniowiecki Damian, V 159
 Wiśniowiecki Janusz, książę, IV 284
 Wiśniowiecki Janusz Antoni Korybut, kasztelan krakowski, II 384; III 337
 Wiśniowiecki Jeremi, I 144, 255
 Wiśniowiecki Jerzy, II 334
 Wiśniowiecki M., III 269
 Wiśniowiecki Michał, III 170
 Wiśniowiecki Michał zob. Michał Korybut Wiśniowiecki, król pol.
 Wiśniowska Ewa z Zajączkowskich, V 70
 Wiśniowska Teodora z Mikicińskich, V 70
 Wiśniowski Antoni Jakub zob. Wiśniewski Antoni Jakub
 Wiśniowski J., III 398
 Wiśniowski Józef Jan, **V 70-71**
 Wiśniowski M., IV 214
 Wiśniowski Stefan, V 70
 Wiśniowski Sygurd, **V 71-72**
 Witanowski M. zob. Rawicz-Witanowski M.
 Witczak Tadeusz, I 335, 402; II 221, 366; III 293, 348-349, 352
 Witczakowa Olga zob. Dobijanka-Witczakowa Olga
 Witelo (Thuringopolonus; Vitellio; Vitello; Vitelo; Vitulo; Vyttilo; Wicelo; Witello; Witllo), I 303; **V 72-73**
 Witéz Jan, I 384
 Witkiewicz Ignacy, V 73
 Witkiewicz Jan zob. Koszczyc-Witkiewicz Jan
 Witkiewicz Stanisław Ignacy, III 13-14; V 74, 205
 Witkiewicz Stanisław, I 259, 381; II 25, 435; III 13, 56, 110, 232; IV 175, 187; V 14, **73-76**, 205, 227
 Witkiewiczowa Elwira z Szemiothów, V 73
 Witkiewiczowa Maria z Pietrkiewiczów, V 74
 Witkiewiczowie, rodzina, III 110
 Witkowska Aleksandra zob. Słowacka Aleksandra
 Witkowska Aleksandra, V 233
 Witkowska Alina, I 55, 106; II 282; III 27, 36, 249; V 171
 Witkowska H., II 302
 Witkowska K., I 32
 Witkowska Tomira zob. Słońska Tomira
 Witkowska Zofia zob. Reutt-Witkowska Zofia
 Witkowska-Zaremba Elżbieta, II 345
 Witkowski Gerard Maurycy zob. Witowski Gerard Maurycy
 Witkowski M., I 32; II 408; III 27, 32, 129-131
 Witkowski Stanisław, II 45, 101, 106
 Witkowski W., V 169
 Witold, wielki książę litew., I 178
 Witos Wincenty, III 361; IV 249
 Witowski Gerard Maurycy, **V 76-77**
 Witruwiusz zob. Vitruvius Pollio Marcus
 Witt Jan, III 16
 Witt T., II 189
 Witt Wiwiana W., V 213
 Witte Karol, III 343
 Wittenberg Arfuid, III 213
 Witlin Józef, V 211
 Wittlo zob. Witelo
 Wittman H., I 212
 Wittwerówna Luiza zob. Kamieńska Luiza
 Witwicka Ewa z Urbanowiczów, V 77
 Witwicki Jan, V 77
 Witwicki Stefan, I 105, 177, 369; II 211; III 19-20, 142, 169, 209, 286, 405; IV 254; **V 77-79**, 111, 158-160
 Witwicki W., V 173, 175
 Witykind zob. Widukind
 Wizbek S., II 70
 (Wł.) zob. Zawadzki Władysław
 Wł. z R.I. zob. Izdebska Władysława
 Wł.Sab zob. Sabowski Władysław
 Wł.W. zob. Wężyk Władysław
 Wł.Z. zob. Zawadzki Władysław
 Władek Nina zob. Gąsiorowski Waclaw
 Władysław I Herman, książę pol., II 250-251, 265; V 204
 Władysław I Łokietek, król pol., I 315; II 266, 323; III 245; IV 179; V 38
 Władysław II Jagiellończyk, król czes i węgier. (też jako: król węgier Władysław), I 228; II 401; III 220, 230
 Władysław II Jagiello, król pol., I 16, 58, 177-179, 219, 343, 385; II 25, 53, 264, 275, 317, 433; III 221, 333; IV 133, 179, 231-232; V 85, 261
 Władysław III Warneńczyk, król pol. (też jako: król węgier Władysław), I 178, 228, 311, 343, 384; II 19, 75, 137, 275, 317; III 127, 411
 Władysław IV Waza, król pol. (też jako: król węgier Władysław), I 40, 72, 144-145, 297, 347, 402; II 15-16, 38, 125, 132, 156, 272, 306, 349; III 54, 85, 177, 179, 202, 214, 242, 333-334, 392; IV 12, 15, 127, 196, 243, 284-285; V 60, 114, 182, 224, 302
 Władysław Biały, książę gniewkowski, II 222
 Władysław M. zob. Miniewski Władysław
 Władysław Opolczyk, książę śląski, II 361
 Władysław z Gielniowa, III 245; **V 79-82**
 Władysław Zygmunt, król węgier pol., III 105
 Władysławiusz Adam, IV 113; **V 82-84**
 Włast Piotr Dunin, II 266; IV 287
 Włast zob. Komornicka Maria
 Własta zob. Karwicka J. Dunin
 Włoch W., III 128
 Włodarczyk T., I 298, 402; II 60, 158; III 178, 226-227; IV 138, 215; V 66, 73
 Włodarczyk Tadeusz, III 91
 Włodarski Bronisław, V 52
 Włodarski Maciej, I 227, 312; III 104, 224, 245; IV 77, 85, 285; V 48-49
 Włodarski Tadeusz, IV 89
 Włodek Ignacy, **V 84**
 Włodek Józef, V 84
 Włodek z rodu Dołęgów, V 84
 Włodek Z., I 218
 Włodkowska Franciszka, V 84

- Włodkowiec Paweł, I 218; II 316, 433; IV 133; **V 84-87**
 Włodzimierz W. zob. Wolski Włodzimierz
 Włodzisław, książę śląski, V 72
 Włostowic Piotr, I 139, 270; II 281
 Włostowicowa Maria, I 139
 Włoszek K.T., IV 171
 Włościanin znad Wisły zob. Kalinka Walerian
 Włyński Zygmunt Adam Nałęcz, II 278; III 189-190; IV 120
 Wnuk-Lipińska Anna zob. Karnowska Anna
 Wodiczko Jan, III 223
 Wodpoł Wandalin, II 392
 Wodziczcy, rodzina, I 157; II 237
 Wodzicka Aniela zob. Działyńska Aniela
 Wodzicka Józefa z Dzieduszyckich, V 87
 Wodzicka Laura z Platerów, V 87
 Wodzicka Petronela z Jabłonowskich, V 87
 Wodzicka Tekla zob. Małachowska Tekla
 Wodzicka Teresa z Sulkowskich, II 423; V 88
 Wodzicki Henryk, II 422-423
 Wodzicki Józef, I 319, V 87
 Wodzicki Karol, II 237
 Wodzicki Kazimierz, **V 87-88**
 Wodzicki Ludwik, II 234; IV 195-196, 239, 240
 Wodzicki Stanisław, II 237, 422; IV 280
 Wodzinowski Wincenty, II 182
 Wodzińscy, rodzina, IV 87
 Wodzińska Józefina zob. Kościelska Józefina
 Wodzińska Konstancja z Łuszczewskich, I 196
 Wodzińska Maria, IV 87, 91
 Wodziński A., V 30
 Wodziński Karol, I 41
 Woermann Karl, II 100
 Wohl Stanisław, IV 46
 Woiewotha Bernard zob. Wojewódka Bernard
 Wojak Jakub zob. Wiślicki Adam
 Wojciech (Adalbert) Sławnikowic, św., I 116, 175; II 313, 383; III 211, 367; IV 232; V 58, 232-233
 Wojciech z Brudzewa, I 141; II 188; V 16, 21
 Wojciech z Nowego Miasta, IV 30; **V 88**
 Wojciechowska Apolonia ze Smółków, V 89
 Wojciechowska Kamila z Wiśniewskich, V 88
 Wojciechowska Zofia zob. Pauli Zofia
 Wojciechowski Emil Józef, V 88
 Wojciechowski Józef, **V 88-89**
 Wojciechowski Konstanty, II 102, 209-210; III 405; V 39, 62, **89-90**
 Wojciechowski Marian, V 89
 Wojciechowski Ryszard, V 113-114
 Wojciechowski Stanisław, V 206
 Wojciechowski Tadeusz, V 89
 Wojciechowski W., II 413
 Wojewódka Bernard, II 379; III 349; IV 30; **V 90-91**
 Wojewódka Dorota, V 90
 Wojna Gabriel, II 431
 Wojnarowska Karolina, **V 91**
 Wojnarowska Teresa zob. Łojkowa Teresa
 Wojnarowski Franciszek, V 91
 Wojnarówna (?) Katarzyna zob. Maciejowska Katarzyna
 Wojnowska Bożena, II 196; V 75, 272
 Wojnowska Katarzyna zob. Maciejowska Katarzyna
 Wojtczak J.A., V 232
 Wojtek ze Smolnicy zob. Łoziński Władysław
 Wojtkowski Andrzej, III 333
 Wojtuś zob. Moty Marceli
 Wojtyła Karol zob. Jan Paweł II, papież
 Wojtyńska H.D., I 412
 Wolan Andrzej, III 395-396; IV 73, 75; **V 91-92**
 Wolan Jan, V 91
 Wolanowa z Niemstów primo voto Oborska, żona Andrzeja, V 92
 Wolanowa z Żyżemskich, żona Andrzeja, V 92
 Wolanowa Zofia z Kwileckich, V 91
 Wolańska Justyna zob. Korsakowa Justyna
 Wolbramczyk K., IV 211
 Wolcot J., II 236
 Wolert Władysław, I 259-261
 Wolertowa Z., I 259-261
 Wolf K., II 196
 Wolff A., III 385
 Wolff Bolesław Maurycy, V 78
 Wolff Christian, IV 221; V 68
 Wolff Jędrzej, I 389
 Wolff Józef, III 360
 Wolff Julius, II 182
 Wolff Maurycy, IV 126
 Wolff Pierre, V 112, 175
 Wolff Pius Aleksander, III 59
 Wolffówna Henryka zob. Jaśkowska Henryka
 Wolffówna Regina zob. Wieniawska Regina
 Wolfgang B., II 202
 Wolfram J., I 174
 Wolicki Teofil, II 297
 Wolicki Tomasz, IV 89
 Woliński Janusz, IV 18
 Wolney, IV 172
 Wolniewicz Antoni, V 93
 Wolniewicz M., V 120
 Wolniewicz Włodzimierz Adolf, **V 93**
 Wolniewiczowa Michalina ze Swinarskich, V 93
 Wolniewiczowa Teresa ze Swinarskich, V 93
 Wolny Helena, I 260; III 378
 Wolny Jerzy, IV 133-134
 Wolpe Henryk, III 32
 Wolrab Jan, I 184, 220, 358; III 208, 223, 296; V 25, 119-120
 Wolrabowa Barbara, II 88
 Wolscy, rodzina, III 328
 Wolsley Thomas, I 185
 Wolska Angela z Kownackich primo voto Krasuska (Kra-
 jewska?), V 95
 Wolska Aniela zob. Pawlikowska Aniela z Wolskich
 Wolska Anna z Bürgerów, V 95
 Wolska Barbara, I 207; III 62, 117; V 291
 Wolska Beata zob. Obertyńska Beata
 Wolska Józefa z Młochowskich, V 97
 Wolska Maria zob. Porębowiczowa Maria
 Wolska Maryla, II 183, 404; **V 93-94**
 Wolska Teresa zob. Jabłońska Teresa
 Wolski Hipolit, V 97
 Wolski Karol, I 188
 Wolski Kazimierz Stanisław, II 15

- Wolski Konstanty, I 236; III 200; **V 94-95**
- Wolski L., IV 196
- Wolski Marcin zob. Bielski Marcin
- Wolski Mikołaj, I 235; II 96, 201, 231; IV 33, 128, 138; **V 95-97**, 145
- Wolski Mikołaj, biskup chełmski, III 328
- Wolski Mikołaj, kasztelan witebski, II 15
- Wolski Piotr Dunin, I 65-66
- Wolski Stanisław, kasztelan brzeziński, III 328
- Wolski Waclaw, inżynier, II 404; V 93
- Wolski Waclaw, poeta, **V 97**
- Wolski Włodzimierz (pseud. Paterkul), I 264, 278, 287; II 105, 294, 443; III 140; V 55. **97-99**, 113
- Wolski Zygmunt, I 332
- Wolski-Mroczkowicz S., III 387
- Wolszlegerówna Ewelina zob. Sadowska Ewelina
- Woltanowski A., V 125
- Woltazy Krzysztof, I 184
- Wolkońska Zinaida, II 253; III 17-18, 25
- Wollowicz Jarosz, II 15
- Wollowicz Michał, I 164
- Wollowicz Ostafiej, I 201
- Wollowicz P., IV 214
- Włodkiewiczówna Aniela zob. Ancutowa Aniela
- Włodkowiczówna Tekla zob. Kirkorowa Tekla
- Wolodyjowski Z., III 341
- Włodźko Waclaw Walery, **V 99-100**
- Woloszyn Stefan, I 333; II 195; IV 152
- Woloszynowski Julian, IV 102
- Woloszyńska Zofia, I 41, 84-85, 251; III 183; IV 252
- Woloszyński Roman, I 237; II 218, 242-243, 246; V 167
- Wołowska Balbina zob. Zalewska Balbina
- Wołowska Celina zob. Gładkowska Celina
- Wołowska Józefa z Maleszewskich, V 101
- Wołowska Laura z domu Guérin, V 100
- Wołowska Maria z Dobieckich, V 101
- Wołowska Tekla, V 100
- Wołowski Franciszek, III 297; V 100
- Wołowski Ludwik, II 189, 324; **V 100-101**
- Wołowski Michał, II 87, 173, 223; **V 101-103**
- Wołowski Tadeusz, V 101
- Wołowski Tomasz, V 101
- Wołyński A., III 48
- Wood Agnieszka zob. Chrościńska Agnieszka
- Worcell Stanisław (pseud. Gryzomir Tukan), I 205, 338; II 68, 229, 235; **V 103-104**
- Worcell Stanisław Grzegorz, V 103
- Worcellowa Anna z Tepperów, V 103
- Worcellowa Salomea z Kaszewskich, V 103
- Wordsworth William, II 236; III 120
- Worffschauffel Stanisław, I 333
- Woroncow Aleksandr R., I 194, 196 (V 732)
- Woroncow Michail S., IV 168; V 147
- Woronczak Jerzy, I 78, 172; II 140; IV 77; V 49
- Woronczakowa Lucyna, II 140
- Woronicz Jan Paweł, I 52, 195, 366; II 63, 118, 259, 378, 382; III 128, 260; IV 43, 122, 234; **V 104-108**
- Woronicz Janusz, **V 108**
- Woronicz Piotr, V 104
- Woronicz Wojciech, V 108
- Woroniczowa Franciszka z Kraszewskich, V 108
- Woroniczowa Magdalena z Jackowskich, V 104
- Woroniczówna Felicjanna zob. Dziąłyńska Felicjanna
- Woroniczówna Zofia zob. Kraszewska Zofia
- Woroniecka Franciszka zob. Jabłonowska Franciszka
- Woroniecka Jadwiga z Grabowskich, V 109
- Woroniecka Maria z domu Strazaboschi; V 108
- Woroniecka Maria zob. Jabłonowska Maria
- Woroniecki Antoni, V 108
- Woroniecki Edward, II 209; III 200; **V 108-109**
- Woronowski B., II 129
- Worowski Adam, V 69
- Wosiński Antoni, I 48, 110; II 128; IV 210
- Woszczyńska Anna zob. Roździeńska Anna z Woszczyńców
- Woszczyńska Anna zob. Roździeńska Anna
- Wóś Budzys zob. Karnowski Jan
- Wóś J.W., V 58
- Woźnicki Jan Dominik, III 11
- Woyczyński Stanisław, IV 201
- Woyda Karol, I 104; III 59
- Woykowska Eleonora z Rutterów, V 110
- Woykowska Julia, I 221; II 347; **V 109-110**, 111, 230
- Woykowski Antoni, I 221, 268; II 118, 395; III 31, 271; V 109-110, **111**, 230
- Woykowski Ignacy, V 110
- Woyna Andrzej, II 15
- Woyna Franciszek Ksawery, I 83, 189; II 133; III 183; IV 258, 265, 281-282
- Woyna Piotr, II 15
- Woynarowska M., V 249
- Woynówna Anna Magdalena zob. Chalecka Anna Magdalena
- Woytkowska Anna zob. Skimborowiczowa Anna z Woytkowskich
- Wozniak M., V 197
- Woźniakowski Henryk, V 185
- Woźniakowski Piotr, IV 200
- Woźniakowski W., IV 258
- Woźnicki Kazimierz, II 103; III 146; V 303
- Woźnowski Waclaw, I 70; II 378; III 350
- Woźny M., III 201
- Wójcicy, rodzina, III 157
- Wójcicka Hanna z Magnuszewskich, V 113
- Wójcicka Józefa z Sochaczewskich, V 111
- Wójcicka Zofia z Zienkiewiczów, V 113
- Wójcicka Zofia, I 76, 187
- Wójcicka-Chylewska Zofia, **V 111-113**
- Wójcicki Hipolit, V 111
- Wójcicki Jacek, I 191; II 127; V 245, 301, 312
- Wójcicki Jan, V 113
- Wójcicki Kazimierz Władysław, I 19, 67, 81, 90, 95, 221, 256, 269, 276, 294, 343, 352; II 8, 16, 40, 114, 116, 118, 164, 178, 225, 238, 303-304, 343, 407-408, 416-417; III 63, 73, 97, 242, 348, 401; IV 44, 63, 80, 205, 272; V 9, 49, 57, **113-115**, 124, 179-180, 182-183, 200
- Wójcik A., V 277
- Wójcik J., IV 241
- Wójcik Zbigniew, II 164
- Wójcikiewicz Z., I 298

- Wójkasin (Wójkasin) ze Słowńszéna zob. Ceynowa Florian Stanisław
- Wójtowicz W., V 212
- Wóycicki A., I 204
- Wóycicki Kazimierz, II 106
- Wrawinus zob. Frowinus
- Wrobel Walenty zob. Wróbel Walenty
- Wroblinus zob. Frowinus
- Wrocki Michał zob. Adamowicz Bogusław
- Wrocławski Krzysztof, III 22
- Wroczyńska Danuta zob. Nikiel-Wroczyńska Danuta
- Wroczyński Kazimierz, II 337; III 300
- Wroczyński Ryszard, I 151
- Wroninus zob. Frowinus
- Wronowski Stanisław, II 81
- Wroński Adam, I 307; II 166, 301; V 47
- Wroński Józef Maria zob. Hoene-Wroński Józef Maria
- Wroński Stanisław zob. Buška-Wroński Stanisław
- Wrotnowska z Tańskich, matka Feliksa, V 115
- Wrotnowski Feliks, II 30-31, 119; III 29; V 33, **115-116**
- Wrotnowski Józef, V 115
- Wrotny (Wrotny z Kierdan) zob. Jankowski Józef
- Wrowinus (Wrowynus, Wroyninus, Wroyvinus) zob. Frowinus
- Wróbel (Wróbl) Walenty, I 332; **V 116-117**
- Wróblewscy, rodzina, V 9
- Wróblewscy, właściciele pensji w Warszawie, I 340
- Wróblewska A., II 266
- Wróblewska Elwira, V 193
- Wróblewska Helena z Burzyńskich, V 118
- Wróblewska K., III 361
- Wróblewska (Kłossowiczowa) Teresa, III 14
- Wróblewska Wanda, I 17
- Wróblewska Zofia zob. Miłkowska Zofia
- Wróblewski Kazimierz, II 298; V 11, **117-118**
- Wróblewski Ksawery, V 118
- Wróblewski Walerian, **V 118**
- Wróblewski Walery, V 118
- Wróblewski Witold, V 72
- Wróblewski Z., IV 49
- Wróg Ludu zob. Sterling Kazimierz
- Wrykówna Gertruda zob. Kurasiowa Gertruda
- Wrzesień Antoni zob. Lange Antoni
- Wrzesińska Dorota zob. Ostrorogowa Dorota
- Wrzosek Adam, III 102; IV 209, 220
- Wrzosek Magdalena zob. Wójcicka-Chylewska Zofia
- Wszecborowicz Piotr, I 270
- Wuiecus Jacobus zob. Wujek Jakub
- Wuiecus Vagrovicius Jacobus zob. Wujek Jakub
- Wujek Jakub, I 201, 373, 377, 386; II 32, 237, 332; III 53-54, 99, 137, 199, 347; IV 116; **V 118-122**
- Wujek Maciej, V 118
- Wujkowa Elżbieta, V 118
- Wujewicz F., I 298
- Wuk zob. Kosiakiewicz Wincenty
- Wukadinović Spirydion, II 140
- Wulfers Stefan, III 66
- Wurstówna Elżbieta zob. Mostnikowa Elżbieta
- Württemberg Maria Anna von zob. Wirtemberska Maria Anna
- Württemberg-Montbéliard Adam Karol Wilhelm von, I 193; V 61
- Württemberg-Montbéliard Fryderyk Ludwik von, I 192; II 130, 282; V 61
- Württemberg-Montbéliard Maria Anna von zob. Wirtemberska Maria Anna
- Wurzbach Kazimierz, I 273
- Wuttke Heinrich, III 74
- Wuykus Jacobus zob. Wujek Jakub
- Wybicka Estera z Wierusz Kowalskich, V 122
- Wybicka Konstancja z Lniskich, V 122
- Wybicka Kunegunda z Drwęskich, V 122
- Wybicka Teresa, V 125
- Wybicki Franciszek, V 122
- Wybicki Józef (pseud. J. Enkler; J. Sokal), I 35, 235, 337-338; II 242, 244; III 331, 333; IV 40, 259; V 36, **122-126**, 144
- Wybicki Piotr, V 122
- Wychodźca zob. Tuczyński Franciszek Ksawery
- Wyczański Andrzej, I 365; V 258
- Wyczawski Hieronim Eugeniusz, III 122
- Wyczółkowska A., II 182
- Wyczółkowski Leon, II 222, 403; IV 246; V 133
- Wydawca „Piasta” zob. Krasieński Józef Wawrzyniec
- Wydawca „Pszczółki Krakowskiej” zob. Majeranowski Konstancy
- Wydawca Dziennika Aweniońskiego zob. Bratkowski Stanisław
- Wydawca romansów Walter Scotta zob. Dmochowski Franciszek Salezy
- Wydra Wiesław, I 43, 59, 67, 70-71, 78, 132, 172, 227, 280, 312, 332, 405; II 18-20, 57, 109-110, 297, 319-320, 374, 401; III 101-102, 180, 220, 224, 245, 276, 327-328, 385, 387-388; IV 24, 29, 77, 84-85, 128, 136, 209; V 24, 48-49, 80-82, 117, 148
- Wydrycka Anna, III 209; V 277
- Wydźga Bohdan, II 175
- Wydźga Jan Stefan, III 179
- Wydźga Jan Tomasz, V 228
- Wydźga Stefan zob. Morsztyn Jan Andrzej
- Wygodzki Stanisław, IV 47
- Wyrzywański Józef, II 410
- Wyka Kazimierz, I 122, 292, 294; III 32, 150, 152; IV 102, 247; V 135, 208-209, 212
- Wyka Marta, I 122; III 394; V 243
- Wykowski Felicjan, **V 126-127**
- Wykowski Jan Kanty, V 127
- Wylamówna Gryzelda zob. Niemiryczowa Gryzelda
- Wyleżyński Jan Nepomucen, II 40
- Wyngaerten A., I 49
- Wyrwicz Aleksander, V 128
- Wyrwicz Karol, I 89, 198, 236; II 384; IV 207-208; **V 128-129**
- Wyrwiczowa Anna z Bolesławskich, V 128
- Wyrzykowska Bronisława z Płatkowskich, V 130
- Wyrzykowska Stefania z domu Deike, V 130
- Wyrzykowski Julian, V 130
- Wyrzykowski Stanisław, II 338; IV 101, 187; **V 130**, 181
- Wysieńska M., I 79
- Wysłouch Bolesław, II 303; III 186; V 131
- Wysłouchowa Maria, III 184, 186; **V 131**

Wysocka M., IV 152
 Wysocka Stanisława, III 111
 Wysocka Tekla z Wereszczyńskich, III 297
 Wysocki Antoni Godziemba, **V 131-132**
 Wysocki Józef, III 54, 218; IV 23
 Wysocki Piotr, I 354; III 102, 358
 Wysocki Stanisław, III 297
 Wysocki W., tłumacz na jęz. ros., IV 247; V 212
 Wysocki Włodzimierz, III 345; **V 132**
 Wysokińska Ludwina zob. Trembecka Ludwina
 Wysokińska Teresa, II 323
 Wypiańska Maria z Rogowskich, V 133
 Wypiańska Teodora Teofila z Pytków, V 134
 Wypiański Franciszek, V 133
 Wypiański Stanisław, I 122, 269-270, 275-276, 282-283, 348, 353, 408; II 47, 180, 182-183, 223, 293, 309, 321, 437-438; III 13, 26, 67, 135, 201, 277, 319, 397; IV 78, 127, 143-144, 155-156, 240, 245, 249; V 26-27, 29, 93, **133-142**, 206, 227
 Wysz Piotr, III 326
 Wyszowska Kasylda zob. Gawarecka Kasylda
 Wyszowska Natalia zob. Dygasińska Natalia
 Wyszowski Michał, I 60, 284-285; II 185-186; IV 234, 237, 288; **V 142-143**
 Wytrzens Günther, III 225
 Wyzewa Teodor de, II 350
 Wyżewski Hipolit, III 241
 Wyżycyko Mikołaj Ignacy, I 150

X zob. Móravski Franciszek Dzierżykraj
 X.A.G. zob. Krasicki Ignacy
 X.A.N.S.J. zob. Naruszewicz Adam Stanisław
 X.A.O.P. zob. Osieński Alojzy
 X.A.W.S.P. zob. Wiśniewski Antoni Jakub
 X.F.T.S.P. zob. Turkowski Fabian Teodor
 X.F.W.S.P. zob. Wykowski Felicjan
 X.J.B. Slocietāis] Jlesul Missijonarzi zob. Baka Józef
 X.J.G.K.M.P. zob. Górczyzewski Jan
 X.J.J.P.W.N. zob. Jabłonowski Józef Aleksander
 X.J.M. zob. Minasowicz Józef Epifani
 X.J.M.K.K. zob. Minasowicz Józef Epifani
 X.K. zob. Kossecki Ksawery
 X.K.H. zob. Kollątaj Hugo
 X.K.H.P.S. zob. Kollątaj Hugo
 X.K.R. zob. Surowiecki Karol
 X.K.S.P. zob. Kopczyński Onufry Andrzej
 X.K.S.P. zob. Krajewski Michał Dymitr
 X.M.F.K.P.G. i P. zob. Karpowicz Michał Franciszek
 X.M.F.K.P.G. zob. Karpowicz Michał Franciszek
 X.N.G.N.S.M.W.B. zob. Surowiecki Karol
 X.P.B.R.L. zob. Brzostowski Paweł Ksawery
 X.P.S. zob. P. Sosnowski
 X.P.S. zob. Sosnowski P.
 X.R.W. zob. Surowiecki Karol
 X.W.S.P. zob. Wykowski Felicjan
 X.X. zob. Zaleski Wacław Michał
 X.Y. zob. Lubowski Edward
 X.Y.von Z. zob. Linde Samuel Bogumił
 X.Y.Z. zob. Kamieński Henryk Michał
 X.Z.K.K. zob. Zubowski Ksawery

X.Z.Z. zob. Zubowski Ksawery
 XX zob. Majeranowski Konstanty
 xxx zob. Sienkiewicz Henryk

Y zob. Skarbek Fryderyk
 Yeats William Butler, II 100-101; III 307
 Young Edward, I 136, 236; III 171; V 96
 Yvan Melchior, I 278

ZD. zob. Chłędowska Stefania
 Z.D.C. zob. Chodakowski Zorian Dołęga
 Z.F.M. zob. Miłkowski Zygmunt
 Z.H. zob. Hołowiński Zeno
 Z.K. zob. Ropelewski Stanisław
 Z.K. zob. Ropelewski Stanisław
 Z.K.K. zob. Zubowski Ksawery
 Z.M. zob. Morsztyn Zbigniew
 Z.M. zob. Mrozowicka Zofia
 Z.Mr. zob. Mrozowicka Zofia (z.w.) zob. Wójcikiewicz Z.
 Zabarelli Francesco, V 84
 Zabawa K., V 94
 Zabellewicz Adam, II 353
 Zabielska Laura z Siemianowskich, V 149
 Zabiello, II 156
 Zabiello Antoni, II 217
 Zabiello Jan zob. Szczepański Ludwik
 Zabiello S., IV 13
 Zabiello W., III 197
 Zabiellówna Marianna zob. Kossakowska Marianna
 Zabiellówna Antonina zob. Laskarysowa Antonina
 Zabierowski Stanisław, IV 102
 Zabolcka Barbara z Pruszyńskich secundo voto Chmielowska, V 143
 Zabolcka Katarzyna, V 143
 Zabolcki Franciszek, I 18, 207, 241, 251, 319; II 54, 130; III 115, 187; IV 258-259, 282; V 96, 127, **V 143-147**
 Zabolcki Stefan, III 170
 Zabolcki Stanisław, V 143
 Zabolcki Tadeusz Łada, III 264; IV 168-169; **V 147-148**
 Zabojecka Maria zob. Garfeinowa-Garska Malwina
 Zaborowska Julia zob. Kosińska Julia
 Zaborowska Julianna zob. Kicińska Julianna
 Zaborowska Julianna z Szeptyckich, V 149
 Zaborowski J., I 236
 Zaborowski Józef, V 149
 Zaborowski Stanisław, II 300; III 100 (V 738); **V 148-149**
 Zaborowski Tymon, I 216, 238; II 16, 193, 207, 224; III 217; IV 62-64, 144; **V 149-150**
 Zaborowski Z., I 241
 Zabughin V., II 75
 Zachariae D., II 204
 Zachariae Friedrich Wilhelm, V 143
 Zachariasiewicz Aleksander, V 150
 Zachariasiewicz Jan, I 273; II 106; III 234; **V 150-152**
 Zachariasiewicz Józef, II 429
 Zachariasiewiczówna Zofia zob. Zimorowiczowa Zofia
 Zacharkiewicz Wojciech, V 125
 Zacharska Jadwiga, II 326
 Zacharzewski Andrzej, **V 152**

- Zachmacz Zdzisław Maciej, I 61; III 130; IV 257
 Zaczuszy Szymon, I 58, 126
 Zaczyński A.R., II 444
 Zaczyński Marian, V 186
 Zadolska Regina zob. Lauczowa Regina
 Zadzik Jakub, IV 138-139
 Zagórska Konstancja zob. Asnykowa Konstancja
 Zagórowski Z., II 49
 Zagórska Karolina zob. Dzieduszycka Karolina
 Zagórska Maria z Zielińskich, V 153
 Zagórska Matylda zob. Koziebrodzka Matylda
 Zagórski E., III 362
 Zagórski I., III 342
 Zagórski Jerzy, III 282
 Zagórski W., IV 49
 Zagórski Wincenty, V 152
 Zagórski Włodzimierz, **V 152-154**
 Zagórski Z., III 250
 Zagrobelny Grzegorz Paweł zob. Grzegorz Paweł z Brzezin
 Zagrobelny Mikołaj, I 382
 Zagrobelny (Zagrobelny) Grzegorz Paweł zob. Grzegorz Paweł z Brzezin
 Zagrodzki Juliusz, III 341
 Zahajkiewicz (Zahajkiewicz) Szczęsny, **V 154-155**
 Zahorowska Antonina zob. Zamoyska Antonina
 Zahorski Andrzej, III 280, 404; IV 231
 Zahrajówna Z., I 199
 Zajączek Józef, I 390; II 162, 249, 324; III 73
 Zajączkowska Ewa zob. Wiśniowska Ewa
 Zajączkowski Andrzej, III 167
 Zajączkowski W., IV 214
 Zakęska Tekla zob. Węclewska Tekla
 Zakrzewska Elżbieta zob. Majeranowska Elżbieta
 Zakrzewska Elżbieta zob. Widawska Elżbieta
 Zakrzewska Maria zob. Bliźnińska Maria
 Zakrzewski Antoni, IV 233
 Zakrzewski Bogdan, I 285, 294-295; II 79-80, 360, 362; III 121, 148
 Zakrzewski J., II 432
 Zakrzewski T., I 364
 Zakrzewski Wincenty, I 411-412
 Zaleska Antonina z Bółoz-Antoniewiczów, V 161
 Zaleska Cecylia zob. Walewska Cecylia
 Zaleska Eugenia zob. Mrozowicka Eugenia
 Zaleska Joanna, III 16
 Zaleska Julia z Czarnockich, V 156
 Zaleska Krystyna Saryusz (pseud. Nagoda-Saryusz), **V 155**
 Zaleska Maria Julia, III 243; **V 155-156**
 Zaleska Maria z Burkatów, V 157
 Zaleska Marianna z Łęskich, V 160
 Zaleska Michalina z Dziekońskich, V 156
 Zaleska Stefania Saryusz zob. Sierosławska Stefania
 Zaleska Wanda z Eggerów, V 18
 Zaleska Zofia z Rosengardtów, V 158
 Zaleski Andrzej, V 257
 Zaleski Antoni zob. Gomulicki Juliusz Wiktor
 Zaleski Antoni, dziennikarz, pisarz, V 153
 Zaleski Antoni, ilustrator, II 314, 416; III 23-24, 153
 Zaleski Bohdan zob. Zaleski Józef Bohdan
 Zaleski Bronisław, I 193, 248; II 242, 264-265, 268; III 153; V 96, **156-157**, 204
 Zaleski D., V 79, 159-160
 Zaleski Filip, V 160
 Zaleski Franciszek, V 156
 Zaleski Ignacy, II 177, 314-315
 Zaleski Jan, I 295
 Zaleski Józef, V 158
 Zaleski Józef Bohdan, I 105-106, 159, 317, 353-354, 369; II 57, 60, 73, 181, 229-230, 235, 265, 275, 289, 327-328; III 19-20, 29, 142-143, 331, 333, 381; IV 110, 123, 126, 241, 264; V 9, 33, 77, 79, 103-104, 157, **158-160**, 184, 226
 Zaleski Józefat, V 18
 Zaleski Juliusz, V 89-90
 Zaleski Marcin, II 314
 Zaleski Michał, I 182, 235 (V 733); III 280; V 96, 157
 Zaleski Remigian, IV 284
 Zaleski Seweryn, V 155
 Zaleski Wacław Michał, III 266; **V 160-161**
 Zaleski Wawrzyniec, V 157
 Zaleski Zygmunt Lubicz, I 406
 Zaleszczyński August, III 73
 Zalewska Balbina z Wołowskich, V 161
 Zalewska Zofia z Olszewskich, V 161
 Zalewski A., I 243
 Zalewski Kazimierz, **V 161-163**
 Zalewski Ludwik, I 128
 Zalewski Michał zob. Zaleski Michał
 Zalewski Stanisław, V 161
 Zalewski Władysław Zbigniew, IV 201
 Zaliński Maciej, III 270-271
 Zaliwski Józef, I 63, 163, 205, 352; II 16, 321; III 18, 175, 381; IV 41, 195, 244; V 103
 Załęga Jan zob. Bałucki Michał
 Załęski S., IV 183
 Załuscy, bracia, III 204
 Załuscy, rodzina, I 188, 252; II 330
 Załuska Teresa z Potkańskich, V 163
 Załuski Aleksander Józef, V 163
 Załuski Andrzej Chryzostom, V 163, 166
 Załuski Andrzej Stanisław, IV 221; V 163
 Załuski Jan Andrzej, II 161
 Załuski Józef, generał, IV 180
 Załuski Józef, hrabia, II 378
 Załuski Józef Andrzej (Jędrzej), I 16, 48, 150, 252, 312, 359; II 9-10, 28-29, 41-42, 44, 111-112, 134, 170, 203-204, 369-370, 422; III 59-63, 66, 99, 108, 114, 134, 333-334, 336, 410; IV 232, 267; V 70, **163-168**, 177, 288
 Załuski Ludwik, V 163
 Załuski Marcin, V 163
 Załuski R., II 255
 Załuski Zygmunt, II 422
 Zamarski Roman zob. Zmorski Roman
 Zamącińska (Paluchowska) Danuta, III 248; V 171
 Zamojski Jan, IV 238
 Zamostowski Jan zob. Rettel Leonard
 Zamoyscy, rodzina, I 168, 268; II 207; III 243; IV 147; V 160
 Zamoyska Anna z Herburtów, V 168

- Zamoyska Anna z Ossolińskich, V 169
 Zamoyska Anna zob. Sapieżyna Anna z Zamoyskich
 Zamoyska Antonina z Zahorowskich, V 164
 Zamoyska Barbara z Tarnowskich, IV 210, V 169
 Zamoyska Gryzelda z Batorych, I 395; II 138; V 169
 Zamoyska Joanna, IV 163
 Zamoyska Konstancja, IV 147; V 124
 Zamoyska Krystyna z Radziwiłłów, III 168; V 169
 Zamoyska Ludwina zob. Wielhorska Ludwina
 Zamoyska Urszula zob. Mnischowa Urszula
 Zamoyska Urszula zob. Potocka Urszula
 Zamoyska Zofia z Czartoryskich, II 249; III 72, 130; IV 201; V 62
 Zamoyska, kasztelanowa, żona Jana, I 133
 Zamoyski A., I 196, 199; IV 52
 Zamoyski Adam, I 396; V 160
 Zamoyski Aleksander, IV 147
 Zamoyski Andrzej, II 205, 272; IV 147, 149, 205; V 122-124
 Zamoyski Jan, I 41, 65, 72, 89, 96, 133, 167, 174, 184, 201, 310, 373, 395, 398; II 32, 40, 55, 88, 134, 138, 153; III 122, 124, 168, 207, 215, 222, 233, 270, 395-396; IV 21, 63, 113, 137, 147-148, 209-211, 214; V 83, **168-170**, 179-180, 182, 223
 Zamoyski Józef, V 160
 Zamoyski Konstanty, V 218
 Zamoyski Stanisław, III 169, 338; IV 62, 147, 182; V 168
 Zamoyski Tomasz, I 133; IV 209-210
 Zamoyski Wacław, IV 210
 Zamoyski Władysław, I 186; II 15, 70-71, 120; III 20-21, 123, 127, 146; IV 62
 Zamoyski Władysław, generał, III 176
 Zan Karol, V 170
 Zan Tomasz, I 159-160, 162; II 57-58, 200; III 16, 79, 248-249, 329; IV 174; **V 170-172**, 247-248
 Zanettus Bartholomaeus, IV 163
 Zangius Mikołaj, II 38
 Zanibalówna Emilia zob. Miarka Emilia
 Zaniewicki Zbigniew, III 151, 307
 Zanneti, III 357
 Zanowa Brygida ze Świętorzekkich, V 171
 Zanowa Katarzyna z Dylewskich, V 170
 Zańkowski Antoni, II 91
 Zapałowa Kazimiera, V 210, 212
 Zapałowska Kazimiera zob. Bartoszewiczowa Kazimiera
 Zapolska Barbara zob. Lubieńska Barbara
 Zapolska Gabriela, I 326; II 223, 262; III 274, 409; IV 186-187; V 132, **172-177**
 Zapolska Stanisława zob. Szczeniowska Stanisława
 Zápolya Jan, II 380; IV 162
 Zarankówna Zofia zob. Starowolska Zofia
 Zaremba F., II 166
 Zaremba F.K., II 113
 Zaremba J., I 326; IV 272
 Zaremba Józef, II 118; III 107
 Zaremba Tadeusz zob. Mańkowski Aleksander
 Zaremska Maria zob. Nowicka Maria Teodora
 Zaręba F., II 352
 Zarębianka Helena zob. Srokowska Helena
 Żarnov A., III 35
 Zarnovicius Gregorius zob. Grzegorz z Żamowca
 Zarych E., V 298
 Zaryczny Wierczyśław zob. Góra Stefan
 z Zarzewia Jan zob. Krzemieński Stanisław
 Zarzyccy, rodzina, I 278
 Zarzycki J., III 300; IV 47
 Zasławscy, rodzina, IV 282
 Zasławska Elżbieta zob. Herburtowa Elżbieta
 Zasławska Zofia zob. Ostrorogowa Zofia z Zasławskich
 Zasławski Aleksander, IV 283
 Zasławski Janusz, III 207
 Zaszczyńska Idalia zob. Rolle Idalia
 Zathey Jerzy, I 312; II 189
 Zathey Kazimierz, III 183
 Zathey Stanisław, III 76; V 26, 190
 Zathorski Aleksander Paweł zob. Zatorski Aleksander Paweł
 Zatorski Aleksander Paweł, **V 177**
 Zatorski Marian zob. Zatorski Aleksander Paweł
 Zaturski Z. zob. Sternklar Leon
 Zawadowski Piotr, IV 217
 Zawadzka Agata zob. Stęczyńska Agata
 Zawadzka Aniela z Zimmermannów, V 178
 Zawadzka Anna zob. Szymanowska Anna
 Zawadzka Anna zob. Żeromska Anna
 Zawadzka D., I 354
 Zawadzka Janina ze Zbrożków, V 177-178
 Zawadzka Z., I 217
 Zawadzki A., II 24, 245; IV 79
 Zawadzki Andrzej, II 326
 Zawadzki Bronisław, **V 177-178**
 Zawadzki J., I 183, 199, 343; III 93; V 13, 159
 Zawadzki Józef, I 118-119, 376; II 58, 112, 307
 Zawadzki Konrad, IV 115
 Zawadzki Marcin, V 177-178
 Zawadzki Michał, I 138
 Zawadzki R., I 298
 Zawadzki Roman Maria, IV 133-134; V 86
 Zawadzki S., III 178
 Zawadzki T., II 323
 Zawadzki W., I 274; II 118; III 103, 183, 376
 Zawadzki Władysław, V 177, **178-179**
 Zawadzki Zdzisław, I 127; II 367; III 257
 Zawicki Jan, **V 179-180**
 Zawiejski Jerzy, I 264; III 361
 Zawiliński Roman, III 267, 269, 348; IV 210; **V 180-181**
 Zawistowska Kazimiera, V 130, **181**
 Zawistowski Stanisław, V 181
 Zawistowski Władysław, IV 51-52
 Zawisza Artur, I 26, 164; V 189
 Zawisza Czarny z Garbowa, I 362; II 50; IV 97, 231-232, 237, 246; V 85
 Zawisza Kieżgajłówna Barbara zob. Radziwiłłowa Barbara
 Zawiślan Danuta, V 208
 Zawodziński Karol Wiktor, I 292; II 267
 Zbarascy, rodzina, IV 284
 Zbaraski Krzysztof, I 72; IV 284
 Zbąski Jan B., IV 134
 Zbiegniewska Izabela (pseud. Ella), II 329; V 220
 Zbierzchowska Barbara zob. Gadomska Barbara
 Zbigniew Hermanowicz, książę pol., I 308

- Zbigniew zob. Sadowska Maria z Brzezinów
 Zbigniewski Prokop, III 229
 Zbłocka Barbara zob. Chomentowska Barbara
 Zboińska Helena zob. Ruszkowska Helena
 Zborowscy, rodzina, I 57; III 222; IV 196, 271; V 68, 169, 203, 223
 Zborowski Andrzej, II 137
 Zborowski Antoni zob. Stanisławska Wanda
 Zborowski Jan, IV 278
 Zborowski Krzysztof, I 379; V 169
 Zborowski Marcin, I 109
 Zborowski Piotr, IV 271
 Zborowski Samuel, I 265, 362; II 27, 47, 309, 383; III 17, 223, 345; IV 44, 97-98, 195; V 136
 Zborowski Stanisław, I 109
 Zbrożek Jan zob. Brożek Jan
 Zbrożkówna Janina zob. Zawadzka Janina
 Zbylitowska Anna z Trzcieńskich, V 182
 Zbylitowska Barbara z Ujejskich, V 183
 Zbylitowska Barbara ze Słupskich, V 183
 Zbylitowska Jadwiga z Rożnów, V 181
 Zbylitowska Katarzyna z Borzewickich, V 182
 Zbylitowski Andrzej, II 386; III 84; **V 181-183**
 Zbylitowski Jan, V 183
 Zbylitowski Mikołaj, V 183
 Zbylitowski Piotr, syn Piotra, V 183
 Zbylitowski Piotr, V 181-182, **183**
 Zbylitowski Stanisław, V 181
 Zbyszewska-Kisielińska S., III 301
 Zbyszewski Ksawery, V 118
 Zdancowiczowa L., III 349
 Zdanowicz Aleksander, IV 124; **V 183-184**
 Zdanowicz Antoni, V 183
 Zdanowicz Ignacy, III 22; V 183
 Zdanowicz J., IV 14
 Zdanowiczowa Emilia z Piaseckich, V 183
 Zdrojewska B., III 349
 Zdrójkowski Z., II 125
 Zdz. M. zob. Zdziechowski Marian
 Zdziarski Augustyn zob. Żdziarski Augustyn
 Zdziarski Stanisław, II 160; V 79, **184**
 Zdziebłowski A.S., IV 274
 Zdzieborska Ludwika zob. Norwidowa Ludwika
 Zdziechowska Helena z Poljanowskich, V 185
 Zdziechowska Maria z Kotwiczów, V 185
 Zdziechowski Edward, V 185
 Zdziechowski Marian, I 286; **V 185-187**
 Zebrzydowski Andrzej, I 358; II 283; III 122; V 63
 Zebrzydowski Mikołaj, I 75, 205, 210, 398-399; II 61, 87, 393, 431; III 11, 91, 104-105, 187, 334; IV 25, 73-74, 210; V 82-83, 169, 224
 Zechenter Witold, I 19
 Zegadłowicz Emil, V 28
 Zeissberg Heinrich, I 116, 385; II 75-76
 Zeydlerówna Emilia zob. Bentkowska Emilia
 Zejman A., I 269
 Zeler B., V 208, 285
 Zell Walzel Camille, I 204
 Zelovsky V., II 362
 Zelwerowicz Aleksander, III 26
 Zemach Henryk, II 426
 Zenarius Damianus, IV 138
 Zenker R., II 141
 Zenobiusz Drakuli zob. Grabowski Ambroży
 Zenowiczowa Michalina zob. Olizarowa Michalina
 Zetter Jacobus de, IV 138
 Zeydlerówna Małgorzata zob. Słowacka Małgorzata
 Zeyer Julius, I 367; II 350; III 120, 306-307; IV 199
 Zg.X.X. zob. Zgliński Daniel
 Zgierski Andrzej, V 187
 Zgierski Wincenty, II 425; **V 187-188**
 Zglenicki Franciszek Ksawery, V 106
 Zgliński Daniel, **V 188-189**
 Zgodzińska-Świeca Karolina, V 162
 Zgorzelski Czesław, I 104, 106; II 271; III 22-33, 36, 127, 248; V 171, 286
 Zibrt Č., III 223, 348
 Ziegler Friedrich Julius Wilhelm, I 84
 Ziejka Franciszek, I 25, 79, 303; III 186, 361
 Zieleniec B., II 182
 Zieleniewicz zob. Herbst Benedykt
 Zieleniewska Helena zob. Szczepańska Helena
 Zieleniński Jan, I 69
 Zieleniński Tomasz, III 296
 Zielewicz zob. Herbst Benedykt
 Zielińscy herbu Świnka, rodzina, V 190
 Zielińska Aniela z Romockich primo voto Popławska, V 190
 Zielińska Eleonora z Dembowskich, V 192
 Zielińska Katarzyna zob. Libeltowa Katarzyna
 Zielińska Katarzyna zob. Semenenkowa Katarzyna
 Zielińska Kazimiera z Zielińskich, V 189
 Zielińska Ludwika Elżbieta z Gieblów, V 193
 Zielińska Ludwika z Grudzińskich, V 193
 Zielińska Maria zob. Zagórska Maria
 Zielińska Marta, I 203; III 36
 Zielińska Nepomucena zob. Cybulska Nepomucena
 Zielińska Urszula z Romockich, V 190
 Zielińska Z., II 436; III 407; V 167
 Zieliński zob. Herbst Benedykt
 Zieliński Adam, III 48
 Zieliński Andrzej, I 337, 350, 354; II 231, 362; III 72, 109, 269
 Zieliński Bonawentura, V 192
 Zieliński Feliks Kazimierz, **V 189**
 Zieliński Franciszek, V 193
 Zieliński Gustaw, I 153; II 30, 329; III 11, 248; IV 128; **V 189-191**, 193, 262
 Zieliński J., V 190, 293, 303
 Zieliński Jan, I 14
 Zieliński Jan Kazimierz, I 13-14; **V 191-192**
 Zieliński Józef Feliks, **V 192-193**
 Zieliński Norbert, V 189
 Zieliński S., III 197
 Zieliński Stanisław, I 324; IV 40; V 30
 Zieliński Tadeusz, III 32; **V 193-195**
 Zielnicki G., II 243
 Zielonka E., II 264
 Zielonka Maria zob. Chlebowska Maria
 Ziemia T., IV 258
 Ziembicki Wojciech, I 142; III 309; IV 18

- Ziembołowski Jerzy zob. Leśmian Bolesław
 Ziemecki M., I 399
 Ziemiakowski Florian, I 120 (V 731)
 Ziemic Antoni zob. Szandlerowski Antoni
 Ziemigcka Eleonora, I 221; II 276; **V 195-196**
 Ziemiecki Antoni, V 195
 Ziemiński Stefan, II 59
 Zienkiewicz Michail A., IV 103
 Zienkiewicz T., III 221
 Zienkiewiczówna Zofia zob. Wójcicka Zofia
 Zienkowiec Leon, I 165 (V 732), 315, 352, 396; II 396; III 74
 Zierhoffer Karol, IV 262
 Zierhofferowa Zofia, III 349
 Zięba M., II 183
 Ziętkiewicz Józef, III 266
 Ziętkiewiczowa Maria, III 266
 Ziętkiewiczówna Tekla zob. Jocherowa Tekla
 Ziletti (Ziletus, Zilettus) J., I 357; II 6; III 123; V 169
 Zimajerówna Helena zob. Rapacka Helena
 Zimmerman Kazimierz, IV 90-91, 93-94
 Zimmermannówna Aniela zob. Zawadzka Aniela
 Zimorowicz Bartłomiej zob. Zimorowicz Józef Bartłomiej
 Zimorowicz Józef Bartłomiej, I 113; II 387; V 63, **196-198**
 Zimorowicz Symeon zob. Zimorowicz Szymon
 Zimorowicz Szymon, I 113; V 196-197, **198-199**
 Zimorowiczowa Jadwiga z Krallów, V 197
 Zimorowiczowa Katarzyna z Duchniców, V 197-198
 Zimorowiczowa Katarzyna z Krzywińskich, V 197
 Zimorowiczowa Rozalia z Groszawerów primo voto Złotorowiczowa, V 197
 Zimorowiczowa Zofia z Zachariasiewiczów, V 197
 Zimorowicz Bartłomiej zob. Zimorowicz Józef Bartłomiej
 Zimorowicz Szymon zob. Zimorowicz Szymon
 Ziolecka Joanna zob. Lamowa Joanna
 Ziolecka Wiktoria zob. Rymarkiewiczowa Wiktoria
 Ziolecki Roman, II 336
 Ziolecki, dziadek Jana Lama, II 310
 Ziółowicz A., V 134
 Ziomek Jerzy, I 70; II 53, 139, 243
 Ziółkowska-Sobecka Marta, V 208
 Ziółkowski Alojzy zob. Żółkowski Alojzy Gonzaga Fortunat
 Zipper Albert, I 113
 Živanović D., III 220
 Złotaszevska Zofia zob. Kuczowa Zofia
 Złotowska Wiktoria zob. Kondratowiczowa Wiktoria
 Złotorowiczowa Rozalia zob. Zimorowiczowa Rozalia
 Złotorzycka Maria, III 57 (V 738), 149
 Zmorscy, rodzina, II 327
 Zmorska Marianna z Wadekich, V 199
 Zmorska Tekla z Parczewskich, II 329; V 199
 Zmorska Zbigniewa, II 328
 Zmorski Mikołaj, V 199
 Zmorski Roman, I 119, 264, 287; II 294, 321, 323-324, 326; III 54, 73, 140, 403; V 55, 97, 110, **199-201**, 218
 Zofia Holszańska, królowa pol., żona Władysława II Jagielly, I 58, 178-179; II 421; V 261
 Zofia Jagiellonka, III 349
 Zofia K* z Brzozówki zob. Klimañska Zofia
 Zofia M. zob. Mrozowicka Zofia
 Zofia, księżniczka słucka, II 176
 Zola Émile, I 382; II 11, 50; III 124-125, 249, 313; IV 175
 Zorian E. zob. Sedlaczek E.
 Zoricz Siemion G., II 204
 Zorzański Wiesław zob. Długosz Stanisław
 Zrębowski Roman, I 122; III 146-147, 151
 Zschokke Heinrich, III 241
 Zschokke J.H., I 240
 Zschorn A., V 152
 Zubowski Ksawery (Ksawier), IV 210-211; **V 201-202**, 250
 Zubrodt Johann Peter, I 98
 Zubrzycka Jadwiga, III 268
 Zughöer Christian Wilhelm, I 182; III 115
 Żukauskas Albinas, IV 103
 Zukerkandel Wilhelm, II 438
 Zutter Jakub, II 365
 Zwierkowska Maria zob. Rolle Maria
 Zwierkowski Walenty, I 168; II 322
 Zwierzyńska Maria zob. Smreczyńska Maria
 Zwinger Teodor, II 6; III 207
 Zyberkowa Ludwika, I 61
 Zyberk-Platerówna Anna zob. Orpiszewska Anna
 Zych Maurycy zob. Żeromski Stefan
 Zychówna Anna, I 90
 Zyga Aleksander zob. Żyga Aleksander
 Zygmont I Stary, król pol., I 148, 213-214, 219, 269, 322, 358, 364-365; II 88, 202, 278, 291-292, 321; III 189, 205, 216-217, 230, 310, 324, 346, 347, 351, 375; IV 138, 162, 237-238, 271; V 21, 24, 81, 148, 166, 272
 Zygmont II August, król pol., I 16, 42, 57, 183, 188, 214, 243, 303, 322, 327, 351-352, 357-358, 364-365, 373, 391, 395, 411; II 22, 32, 53, 88, 93, 135-136, 220, 244, 262, 277, 301, 321, 367, 379-380, 388, 410, 431, 439; III 122, 137, 169, 189-191, 210, 214, 216, 237, 310, 312, 328, 346-347, 374-375, 384, 398; IV 21, 29, 117, 119-120, 127-128, 162, 166, 270-272; V 24, 91-92, 123, 136, 166, 168, 248, 262, 273, 276
 Zygmont III Waza, król pol., I 40, 48, 65, 72, 96, 109, 174, 210, 229, 333, 336, 357-358, 365, 373, 377, 395, 398-399; II 32, 61, 88, 128, 132, 153, 261, 318, 333, 349, 386, 390, 393, 410, 431; III 10, 63, 65, 129, 168, 191, 202, 207, 214-215, 241-242, 280, 333-334, 357, 395, 402; IV 21, 33, 40, 63, 73-74, 118-119, 139, 209-211, 284; V 23-24, 28, 83, 91, 114, 169, 179, 181-183, 223-224, 240
 Zygmont Korybut, książę litew., I 148
 Zygmont Luksemburczyk, król niem. i węgier., I 177; II 317; V 85
 Zymchanowski Mateusz, I 346
 Zyndram Kościalkowska Wilhelmina zob. Kościalkowska Wilhelmina Zyndram
 Zyszkiewicz A., V 196
 Zyziaczek zob. Przybyłski Zygmont
 Zyzio zob. Przybyłski Zygmont

Żaba August, IV 129

Żabczyk Jan, III 105; **V 202-203**

Żabczyk Jan, ojciec, V 202

Żabicki Zbigniew, I 48, 74, 105; II 207; III 119, 193

- Żabski Tadeusz, I 153; III 301-302; IV 50, 229
 Żakiewicz Zbigniew, III 111
 z Żarnowca Grzegorz zob. Grzegorz z Żarnowca
 Żarnowczyk Grzegorz zob. Grzegorz z Żarnowca
 Żarnoweciusz zob. Grzegorz z Żarnowca
 Żarnowita Grzegorz zob. Grzegorz z Żarnowca
 Żbikowski Piotr, II 163, 232; V 273
 Żdziarski Augustyn zob. Żdzarski Augustyn
 Żdzarski Augustyn, V 203, **204**
 Zebrowski Teofil, I 230
 Zebrowska Antonina zob. Wiślicka Antonina
 Zebrowski Jakub, I 96
 Żebrowski Tadeusz, III 377; V 64, 187
 Żelazny Mirosław, I 68
 Żelazo Paweł, IV 120
 Żeleńscy, rodzina, I 407
 Żeleńska Wanda z Grabowskich, V 219-220
 Żeleńska Zofia z Pareńskich, II 332
 Żeleński Tadeusz (Boy), II 168, 309, 332; III 32-33, 46, 104, 277; IV 245; V 219-220
 Żeleński Władysław, I 22, 148, 327-328; II 180, 265; IV 20, 91, 174
 Żeleszkiewicz Łucja, III 379
 Żelewska Franciszka zob. Gomulicka Franciszka
 Żelęcki Roman, III 213, 333-334
 Żeligowska Marianna z Lubańskich, V 204
 Żeligowski Edward Witold, **V 204-205**
 Żeligowski Julian, V 204
 Żerbillo-Labuński Józef zob. Łabuński Józef
 Żernicka Małgorzata zob. Padniewska Małgorzata
 Żeromska Anna z Zawadzkich, V 206
 Żeromska Helena zob. Mecherzyńska Helena
 Żeromska Józefa z Katerłów, V 205
 Żeromska Monika, V 206
 Żeromska Oktawia z Radziwiłłowiczów primo voto Rodkiewiczowa, V 205-206, 210, 213
 Żeromski Adam, V 206, 210
 Żeromski Stefan, I 47, 121-122, 212, 282, 311; II 45, 46, 86, 98, 290, 305, 312, 404, 437; III 55, 57, 110-111, 255, 286, 346, 360; IV 66, 159; V 26-28, 75, 134, **205-218**, 224, 303, 313
 Żeromski Tadeusz, V 210
 Żeromski Wincenty, V 205
 Żeromska Zofia zob. Kobierzycka Zofia
 Żędzianowska Marianna zob. Bielowska Marianna
 Żmichowska Helena zob. Duninowa Helena
 Żmichowska Narcyza, I 152, 221, 256; II 5, 84, 239, 272, 414; III 73-74, 78, 236; V 18, 33, 57, **218-221**
 Żmichowska Wiktoria z Kiedrzyńskich, V 218
 Żmichowski Jan, V 218
 Żmigrodzka Maria, I 222, 261, 265; III 193-197, 405
 Żmijewska Eugenia (pseud. Gryf; Strzenia-wita), **V 221-222**
 Żmijewska Karolina z Broniewskich, V 222
 Żmijewski Eugeniusz, **V 222-223**
 Żmijewski Feliks, V 222
 Żmuda Andrzej, IV 247; V 237, 285
 Żochowska Elżbieta z Pogorzelskich, V 223
 Żochowska Maria z Trzczańskich, I 256
 Żochowska Seweryna zob. Duchyńska Seweryna
 Żochowski Feliks, **V 223**
 Żochowski Franciszek, I 256
 Żochowski Marcin, V 223
 Żołądź-Strzelczyk Dorota, III 203, 350; V 254, 259, 284, 297
 Żołędziowski Antoni, IV 215
 Żołłok Michał, II 282
 Żorzewska Konstancja zob. Jełowicka Konstancja
 Żółkiewska, aktorka, dyrektorka teatru, III 244
 Żółkiewska Regina z Herburtów, V 224
 Żółkiewska Zofia z Lipskich, V 223
 Żółkiewski Stanisław, I 28, 64, 174, 242, 415; II 265, 431; III 65, 111, 127, 214, 411; IV 210; **V 223-224**
 Żółkiewski Stanisław, ojciec, V 223
 Żółkowska z Letwów, żona Alojzego Gonzagi Fortunata, V 225
 Żółkowska Maria Ludwika z Ebelów, V 225
 Żółkowska Nepomucena zob. Kostecka Nepomucena
 Żółkowski Alojzy Gonzaga Fortunat, I 83, I 243; II 360; **V 225-226**
 Żółkowski Alojzy Gonzaga Jazon, V 225
 Żółkowski Florian, V 225
 Żółkowski Lucjan, V 225
 Żółtowscy, rodzina, II 394
 Żółtowska Magdalena zob. Luszczyńska Magdalena (Nina)
 Żółtowski Adam, I 176; II 255
 Żórawińska Barbara zob. Rejowa Barbara
 Żukowska Kazimiera, I 25, 309; II 7, 75, 139-140; III 246; IV 84; V 28, 48-49
 Żukowski F.S., I 399
 Żukowski Jan Ludwik, III 69, 210; **V 226**
 Żukowski Wasilij A., I 160; II 60; III 17, 170
 Żukrowski Wojciech, II 389; III 182
 Żuliński Leszek, IV 161
 Żuliński Roman, IV 23
 Żuliński Tadeusz, I 329
 Żuławska Helena z Sienkiewiczów, V 227
 Żuławska Józefa z Gosławskich, V 226
 Żuławska Kazimiera z Hanickich, V 227
 Żuławski Andrzej, V 228
 Żuławski Jerzy, IV 155, 187; **V 226-229**
 Żuławski Juliusz, III 170, 275; IV 187; V 227-229
 Żuławski Kazimierz, V 226
 Żuławski Marek, V 227
 Żuławski Wawrzyniec, V 227
 Żułkoś-Rozmaryn Michał, IV 261
 Żupański Jan Konstanty, II 164, 301, 324; V 182
 Żurakowska Jadwiga zob. Danilowska Jadwiga
 Żuratyńska Julia zob. Glińska Julia
 Żurawicka Janina, I 30
 Żurek Antoni, V 249
 Żurek G., V 194
 Żychliński K., I 350
 Żychoń Józef, V 227
 Życka Ludwika, I 234
 Życki Jerzy, II 336; V 23
 Życzynski Henryk, III 23, 32, 33, 70, 169; IV 264; V 89
 Żydowski M., III 54
 Żyga (Zyga) Aleksander, I 32, 74, 321; II 160, 329, 351, 420; IV 187; V 130, 229

Żyglińska Agnieszka, V 229

Żygliński Franciszek Maksymilian, I 268; V 25, **229-230**

Żygliński Jan, V 229

Żygułski Zdzisław, V 307

Żyrkiewiczowa Janina zob. Krzemieniecka Hanna

Żytkiewicz Dorota, V 307

Żywiec Tomasz, IV 102

Żywny Wojciech, I 24

* zob. Dembowski Edward

* zob. Niewiarowski Aleksander

.; zob. Lenartowicz Teofil

*** zob. Pol Wincenty

? zob. Rogalski Leon

??? zob. Koziebrodzki Władysław Bolesta

(§) zob. Sienkiewicz Henryk

ERRATA DO TOMÓW 1-4
Ważniejsze błędy zapisu lub druku.

TOM 1

Hasło	strona, szpalta (I, II), wiersz (od góry: g; od dołu: d) lub pozycja	jest	winno być
ABRAHAMOWICZ A.	14 I w. 5 g	Wyst. Wwa 1891	Wyst. Lw., Poz., Kr. 1891
ANCZYC W.	19 I w. 6 g		informacja o przekładach odnosi się do poz. 2
BAKA J.	25 II w. 16 d	J. Lemanski	J. Lemański
BAKA J.	25 II w. 17 d	L. Syrokomla	W. Syrokomla
BAŁUCKI M.	32 I poz. 77	W. Szczęsna	D. Szczęsna
BAŁUCKI M.	31 II w. 16 d	Wyst. Lw. 1989	Wyst. Lw. 1898
BAUDOUIIN J.	41 I w. 13 d	F.J. Grossec	F.J. Gossec
BELZA W.	47 I w. 7 d	Listy do B. Oprac. S. Fita	Listy do Méyeta. Oprac. S. Fita
BERNATOWICZ F.	55 II poz. 2	E. Deyryng	E. Deryng
BIBLIA BRZESKA	58 I w. 25 g	w zbiorach	w zborach
BIBLIA KRÓLOWEJ ZOFII	58 II w. 19 d	przekładzie	przekazie
BIELSKI J.	66 I poz. 3	baroni de Giamrat	baronis de Giarmat
BIELSKI M.	67 II w. 24 d		usunąć: LUBELCZYK Jakub
BIERNAT Z LUBLINA	70 II w. 1 d	Prace Komisji Jęz. AU t. 7 cz. 1	Prace Komisji Jęz. AU t. 1 cz. 1
BŁAŻEWSKI M.	75 I poz. 3	A. Dynowski	A. Dymowski
BOGUSŁAWSKI W.	84 I poz. 2	J. Nowak-Romanowicz	A. Nowak-Romanowicz
BOGUSŁAWSKI W.	84 II poz. 12	N. Carmontelle	L.C. Carmontelle
BOGUSŁAWSKI W.	84 II poz. 14	de Fablaire	de Falbaire
BRODZIŃSKI A.	102 II w. 24 g	Tomasza r Kempis	Tomasza a Kempis
BRZOSTOWSKI P.K.	119 I poz. 6		oznaczenie: Wil. 1811 – winno być przeniesione z adnotacji do zapisu głównego
BRZozowski K.	120 II w. 18 d	T. Ziemiałkowskiego	F. Ziemiałkowskiego

ERRATA DO TOMÓW 1-4

BRZOZOWSKI S.	122 I poz. 3		dodać: Przedr. w poz. 30 t. 1.
BRZOZOWSKI S.	122 II w. 4 g		usunąć: 30 t. 1.
BRZOZOWSKI S.	124 I w. 18 g	<i>Komisji Historycznolit.</i> 24 (1990)	<i>Komisji Historycznolit.</i> 27 (1990)
BRZOZOWSKI S.	124 I w. 28 g	B. MARKIEWICZ	H. MARKIEWICZ
BRZOZOWSKI W.	125 I w. 19 d	Przedr. w poz. 3	Przedr. w poz. 4.
CHEŃCIŃSKI J.K.	145 II poz. 13	A. Grossmana	L. Grossmana
CHMIEŁOWSKI P.	152 I w. 6 g	Zarys bibliograficzno-literacki	Zarys biograficzno-literacki
CHODŹKO A.	161 I w. 14 g	A. MORAWSKA	E. MORAWSKA
CHODŹKO M.	164 I w. 11 d	W. R. BAŁSKI	W. RĘBAŁSKI
CHOJECKI E.	165 I poz. 4	L. Zienkiewiczza	L. Zienkiewiczza
CHOJECKI E.	166 I w. 7 g	TENŹE: „Alkhadar”	TAŻ: „Alkhadar”
CHOJECKI E.	166 I w. 9 g	TENŹE: Powieść dygresyjna	TAŻ: Powieść dygresyjna
CHOMENTOWSKI S.	166 I poz. 4	J.P. Colareau	J.P. Colardeau
CIESZKOWSKI A.	176 I poz. 4	Słowa wieszczce	Słowo wieszczce
CIESZKOWSKI A.	176 II w. 9 d	European Nation	European Nations
CIESZKOWSKI A.	176 II w. 10 d	avareness	awareness
CYBULSKI W.	181 II w. 8 g	(Batten)	(Bautzen)
CZACKI T.	183 II w. 23 g	A.F. GRABARSKI	A.F. GRABSKI
CZARTORYSKA I.	193 II w. 6 g	Jerzego Czartoryskiego	Adama Jerzego Czartoryskiego
CZARTORYSKI A.J.	196 I poz. 12	S.R. Woroncowem	A.R. Woroncowem
CZECHOWIC M.	200 II w. 2 d	w grudniu 1591	w grudniu 1561
CZECZOT J.	203 I w. 2 g	Przekuad	Przekład
DANTYSZEK J.	216 II w. 4 g	„De se ipso ad posteritatem” Kallimacha	„De se ipso ad posteritatem”. Kallimacha
DEMBOWSKI E.	222 II w. 33 g	<i>Pam. Pozn.</i> 1955	<i>Pam. Lit.</i> 1955
DĘBOŁĘCKI W.	220 II poz. 5	J. Rossowki	J. Rossowski
DŁUGOSZ J.	229 I poz. 4	Vita beate	Vita beatae

DMOCHOWSKI F.K.	235 II w. 25 d	JWW. Zalewskiemu	JWW. Zaleskiemu
DMOCHOWSKI F.S.	239 I w. 21 g	Przedr. fotoofs. Wwa 1960	Przedr. fotoofs. Wwa 1987
DMOCHOWSKI F.S.	239 II poz. 36	Ch.V. d'Alincourt	Ch.V. d'Arlincourt
DMOCHOWSKI F.S.	241 II w. 28 g		Po inf.: 6/2 (1972) dodać: LP.
DRUŻBACKA E.	252 II poz. 7	<i>Arch. Lit.</i> (1965)	<i>Arch. Lit.</i> (1960)
DYGASIŃSKI A.	259 II w. 25 g	Romans w trzech tomach	Romans obyczajowy w trzech tomach
DZIKOWSKI M.	267 II w. 4 g	Poeta dramatyczny	Poemat dramatyczny
EHRENBERG K.	270 I poz. 4	G.P. Gochca	G.P. Goocha
EPITAFIUM BOLESŁAWA CHROBREGO	271 I w. 12 g	J. Nowicki	J. Nowacki
ESTREICHER K.	274 I w. 4 d	do 1991 t. 1-6, litery A-K	Do 1991 t. 1-16, litery A-K
FALEŃSKI F.M.	278 II w. 19 g	Urodzony 8 czerwca 1825	Urodzony 5 czerwca 1825
FREDRO A.	294 II w. 18 g	Komedie i proza	Komedie. Wiersze i proza
FREDRO A.	294 II		Dodać: 63a. Komedie i inne utwory. Wybór i posłowie: J.M. Rymkiewicz. T. 1-2. Wwa 2000.
FREDRO J.A.	300 I poz. 7	J. Kovács	I. Kovács
tzw. GALL ANONIM	308 I w. 26 d	rozwijającą	rozwijaną
GASZYŃSKI K.	315 II poz. 16	L'Aube. Le Dernier. Poèmes.	L'Aube. Le Dernier. Sur la Glose de Ste Thérèse. Poèmes.
GAWDZICKI F.	320 I w. 26 g	Nad konstytucją dnia 3 maja	Nad konstytucją i rewolucją dnia 3 maja
GERTRUDA MIESZKÓWNA	328 I w. 13-14 d	Izasława	Izjasława
GILLER S.	330 II w. 12 g	z Teresą Röherens	z Teresą Röhrens
GODEBSKI K.	338 II w. 7/8 d	Narcyzem Olizarowskim	Narcyzem Olizarem
GODEBSKI K.	339 I w. 9-11 d	Lekcja II. 11 marca 1833. Słowiańszczyzna; Lekcja III. 14 marca 1833. Dzieje bajeczne	Lekcja II. 11 marca 1833. Dzieje bajeczne; Lekcja III. 14 marca 1833. Słowiańszczyzna
GÓRNICKI Ł.	358 II w. 22 g	Castilione	Castiglione
GÓRNICKI Ł.	359 I w. 25 g	Kr. 1882	Pozn. 1882
GROCHOWSKI S.	373 I w. 9 g	probostwo czerkieskie	probostwo czerskie
HELTMAN W.	396 II w. 19 d	H. Baczeko	B. Baczeko

ERRATA DO TOMÓW 1-4

HERTZ B.	400 II poz. 2	Góry skonfiskowane	Córy skonfiskowane
HERTZ B.	400 II poz. 16	Ad majorem N.D. gloriam	Ad maiorem N.D. gloriam
HERTZ B.	400 II poz. 16	S.W. Ryków	S.W. Rykow
HERTZ B.	401 I w. 27 g	S. 5 t. 1 (1969)	S. 5 t. 1 (1968)

TOM 2

Hasło	strona, szpalta (I, II), wiersz (od góry: g; od dołu: d) lub pozycja	jest	winno być
IŁOWSKI S.	6 II w. 24 g	Z ziejów	Z dziejów
IZDEBSKA W.	7 II poz. 13	G.P. Galdos	B.P. Galdos
JABŁONOWSKI W.	11 II w. 11-12 d	przebywał w Olesinie pod Nadarzynem	przebywał w Olewinie (pow. wieluński)
JABŁONOWSKI W.	12 I poz. 6	w świetle najnowszych badań	w świetle ostatnich badań
JAGODYŃSKI S.S.	15 II w. 2 d	przed. 1644	sprzed 1644
JAGODYŃSKI S.S.	16 I w. 7 g	Biblioteka starożytnych pisarzy	Biblioteka starożytna pisarzy
JANKO z CZARNKOWA	24 I w. 21 d	z raczej drobnego	raczej z drobnego
JANKO z CZARNKOWA	24 II w. 22 d	N.D. Kowalski	M.D. Kowalski
JANUSZOWSKI J.	33 I poz. 13	z początku XVII stulecia	z XVI i początku XVII stulecia
JASZOWSKI S.	41 I w. 24-25 d	wątek „Żelislawa i Ludomiry”, utworu, który przełożył	wątek „Żelislawa i Ludomiły” Leona Potockiego, utworu, który przełożył
JAŚKOWSKI J. N.	43 I poz. 2	A. Bernard	A. Barnard
JEŁOWICKI A.	47 II poz. 5	do 6 grudnia 1846	do 6 grudnia 1845
JESKE CHOIŃSKI T.	51 I w. 16 d	<i>Między krytyką a prozą pozytywizmu i modernizmu</i>	<i>Między krytyką a prozą artyst. pozytywizmu i modernizmu</i>
JEZIERSKI J.	54 II w. 27 d	Podolskiego	Podoskiego
JEZIERSKI J.	55 II poz. 11	A. Marelleta	A. Morelleta

JONSTON J.	59 II poz. 5	omnium animalium quadrupendum	omnium animalium quadrupedum
JONSTON J.	60 I poz. 10	filologicae	philologicae
JONSTON J.	60 I poz. 10	horis subcesisvis	horis subsecivis
JONSTON J.	60 I poz. 12	coatinuatus	continuatus
JUSZYŃSKI M.H.	63 II w. 6 d	Dyksjonarz poetów polskich	Dykcjonarz poetów polskich
KADŁUBEK W.	68 I w. 5-6 g	Pisarze staropol. Sylwetki.	<i>Pisarze staropol. Sylwetki.</i>
KAJSIEWICZ J.H.	69 I w. 17 g	1831-1874	1831-1864
KALLIMACH F.	74 I w. 7 d	Dunajewie	Dunajowie
KALLIMACH F.	75 I poz. 8	L. Theobaldiego	L. Thedaldiego
KALLIMACH F.	76 I w. 10 d	NK 4 (1964)	NK 2 (1964)
KAMIŃSKI J.N.	83 I w. 22 g	scenicznicznych	scenicznych
KARMANOWSKI O.	87 I w. 5 g	hetmana wielkiego koronnego	hetmana wielkiego litewskiego
KARPIŃSKI F.	94 II w. 11 d	<i>Rocz. Międzyrzecki</i> 27/28 (1997) [wyd. 1998]	<i>Rocz. Międzyrzecki</i> 27/28 (1995/96) [wyd. 1997]
KASPROWICZ J.	99 I poz. 15	Wyd. osob. Lw. 1899	Wyd. osob. Lw. 1899. Wyd. nowe Lw. 1905
KASZEWSKI K.	106 I poz. 16	F. Coppe	F. Coppée
KISIELEWSKI J.A.	117 I w. 19-20 d	Z. SZUREK: [...], E. SZUREK: [...]	J. SZUREK: [...], J. SZUREK: [...]
KMITA J.A.	128 I poz. 7	Cardinale . S. Viti	cardinalem S. Viti
KOCHANOWSKI J.	149 II w. 29 g	W. WEINTARUB	W. WEINTRAUB
KOJAŁOWICZ W.W.	158 II poz. 6	J. Frster	J. Förster
KONARSKI S.H.	171 I poz. 20	D. Grff	D. Gráff
KONARSKI S.H.	172 I poz. 36	O. Korotyński	O. Korytyński
KONARSKI S.H.	172 I poz. 41	Leges, statua	Leges, statuta
KONDRATOWICZ L.	176 II poz. 23		skreślić pozycję 23
KONDRATOWICZ L.	177 I poz. 38	Wyrok na Jana Kazimierza	Wyrok Jana Kazimierza
KONDRATOWICZ L.	177 II poz. 64	proizwiedieninja	proizwiedienija

ERRATA DO TOMÓW 1-4

KONDRATOWICZ L.	178 I w. 7/8 g	do R. Podberskiego ogl. S. Tomkiewicz	do R. Podberskiego ogl. S. Tomkiewicz
KONOPNICKA M.	182 I w. 23 d	przedr. w poz. 68, 80 t. 4	przedr. w poz. 69, 81 t. 4
KONOPNICKA M.	183 I poz. 80	B. Twardochleb	B. Twardochleb
KOPERNIK M.	189 II poz. 13	L. Badeni	L. Badeni
KORCZYŃSKI A.	197 II w. 5 d	w 2 częściach	w 9 częściach
KOROTYŃSKI W.	199 II poz. 10	P.J. Branger	P.J. Béranger
KORSAK J.	200 II w. 9-10 g	Józefa Maćkiewiczówna, siostra	Józefa Mackiewiczówna, bratanica
KORWIN W.	203 I w. 7 d	1986 nr 71	1986 nr 371
KORZENIOWSKI J.	208 II poz. 1	przedr. w poz. 61 t. 12	przedr. w poz. 64 t. 12
KOSIAKIEWICZ W.	212 II w. 29 g	Majowe nabożeństwo	Majowe nabożeństwa
KOSTYN M.	220 I poz. 10	Latopis Ziemi Mołdawskiej	Latopis Ziemi Mołdawskiej
KOWERSKA Z.	225 II w. 14 i 32 g	Józowie	Józowie
KOZIEBRODZKI W. BOLESTA	227 I poz. 18	Mller i Spółka	Miller i Spółka
KOŹMIAN A.E.	228 I w. 15 d	Feliksem Osińskim	Ludwikiem Osińskim
KOŹMIAN A.E.	228 I w. 22/23 d	Marii z Mossakowskich	Marianny z Mossakowskich
KRASICKI I.	246 II w. 11 g	(1972).	(1972); LP.
KRASIŃSKI Z.	254 I poz. 41	Lipsk 1972-73	Lipsk 1872-73
KRASZEWSKI J.I.	259 I w. 13 d	„O polskich romano- pisarzach”	„O polskich romansopisarzach”
KRASZEWSKI J.I.	268 I w. 2 g	Pod kierunkiem J. Krzy- żanowskiego	Pod kierunkiem J. Krzyżanowskiego. Kr. 1974
KRASZEWSKI J.I.	268 II poz. 164	Wr. 1976	Wr. 1971
KRAUSHAR A.	272 II w. 3 d	Eisenach	Eisenbach
KROMER M.	279 II w. 26-27 g	<i>Lit. studia i szkice ru- munistyczno-polon.</i>	Lit. studia i szkice rumunistyczno- polon.
KRUMŁOWSKI K.	287 I w. 2 d	Wyst. Kr. 1896	Wyst. Kr. 1898
KRUSZYŃSKI J.	289 I w. 23/24 g	Firovantiego	Fioravantiego
KRZEMIENIECKA H.	289 II poz. 7	J.O. Chatteria	J.C. Chatterji
KRZEMIŃSKI S.	291 I w. 17 g	Listy do M. Konop- nickiej	Listy do i od M. Konopnickiej

KUCHARSKI A.F.	300 I w. 11-12 g	Władysławem Aleksan- rem Maciejowskim	Wacławem Aleksan- drem Maciejowskim
KUCZBORSKI W.	301 II poz. 2	politycznych z XVI w.	politycznych z XVI i początku XVII stulecia
KULAKOWSKI F.	303 II w. 10 g	o jego „Imieniny księ- dza proboszcza”	o jego komedii „Imieniny księdza proboszcza”
LANGE A.	312 I w. 24 g	Mallaré	Mallarmé
LASOCKI M.	317 II w. 12 g	w 1448	nr 1448
LENARTOWICZ T.	329 I poz. 48	E. Erzepki	B. Erzepki
LENGNICH G.	331 II w. 22 d	des Aufklärung	der Aufklärung
LEŚMIAN B.	337 II 16 g	1878-1937	1877-1937
LEWESTAM F.H.	343 II poz. 13	Mrchen	Märchen
LINDE S.B.	354 II w. 2 g	wyd. 4 jw. Wwa 1994	wyd. 4 jw. Wwa 1994-95
LOMPA J.	362 I w. 4 d	nota edyt. J. Pośpiech.	nota edyt. J. Pośpiech. Wr. 1965
LUBELCZYK J.	365 I w. 11 d	Andrzejowi Górcze	Łukaszowi Górcze
LUBELCZYK J.	366 II w. 22 d	poz. 31	poz. 32
LUBIENIECKI S.	367 II w. 22 d	w Czerniechowje	w Czernichowie
LUBOMIRSKI S.H.	370 I poz. 12	jw. poz. 2	jw. poz. 10
LUBOWSKI E.	372 II w. 23 d	Zmarł [...] 17 marca 1923	Zmarł [...] 17 maja 1923
ŁASKI J.	379 I w. 11 d	Crabmera	Cranmera
ŁASKI J.	379 II w. 14 d	legitimia	legitima
ŁUKASZEWICZ J.	395 I w. 3 d	Obraz historyczno-statys- tyczny	3. Obraz historyczno-statystyczny
ŁUSKINA E.	397 II poz. 6	H. Kuntzek	H. Kunzek
MACIEJOWSKI I.	404 I w. 5 d	Na pobojojsisku	Na pobojowisu
MAJKOWSKI A.	413 I w. 14 g	do jednej bruttoi	do jednej brutki
MAJKOWSKI A.	413 I w. 23 d	Gdynia 1966; 1991; 1995; 1997	Gdynia 1966; 1991; Gdańsk 1995; Gdańsk 1997
MAJKOWSKI A.	413 I w. 17 d	Kaszuba pod Widnem	Kaszube pod Widnem
MAŁPA - CZŁOWIEK	422 I w. 25 d	(1710-15), być może	(1710-15) być może
MAŁPA - CZŁOWIEK	422 II w. 4 g	1882 t. 3;	1882 t. 3-4;

ERRATA DO TOMÓW 1-4

MARRENÉ MORZKOWSKA W.	429 I w. 8-9 d	w 1884 objęła kierownictwo <i>Świt</i> , a od 1886 [...] – jego redakcję.	w 1884-85 ze <i>Świtem</i> , a od 1886 [...] objęła jego redakcję.
MATEUSZ z KRAKOWA	434 I w. 19 d; 434 I w. 26 d	Mikołaja	Mateusza
MATKOWSKI Z.	434 II poz. 1	Rousseu	Rousseau
MERZBACH H.	444 I w. 17 d	<i>Ze skarbcza kultury</i> z. 5	<i>Ze skarbcza kultury</i> z. 50

TOM 3

Hasło	strona, szpalta (I, II), wiersz (od góry: g; od dołu: d) lub pozycja	jest	winno być
MICIŃSKI T.	13 I w. 5-6 g	w Woli Bychowskiej	w Woli Bychawskiej
MICIŃSKI T.	14 II w. 20 g	D. DANEK-WOJNOWSKA	B. DANEK-WOJNOWSKA
MICKIEWICZ A.	26 II w. 2 d	z Lammenais'go	z Lamennais'go
MICKIEWICZ W.	49 I w. 1 g		skreślić wers
MIER W.	49 II poz. 3	Wyst. Wwa 1829	Wyst. Kr. 1829
MIKOŁAJ z WILKOWIECKA	53 II w. 6 g	– z W.	– M. z W.
MILKOWSKI Z.	57 I poz. 63		skreślić pozycję: Powstanie w Czernichowie w roku 1888
MILKOWSKI Z.	57 II w. 19 d	Z. Złotorzycka	M. Złotorzycka
MINASOWICZ J.E.	62 I poz. 55	M. Bobrykiewicz	M. Bobrykowicz
MINASOWICZ J.E.	62 II poz. 63	O. Korotyńskiego	O. Korytyńskiego
MINASOWICZ J.E.	62 II w. 1 d	Kr. 1838	Kr. 1832
MORSZTYN J.A.	88 I w. 9 d	GOMORI	GÖMÖRI
MORSZTYN Z.	90 II w. 14/15 d		skreślić: K. MROWCEWICZ: Literatura polska po „potopie”. Wr. 1992
MOSTOWSKA A.	93 I poz. 1	Posag i salamandra	Posag i salamandra
MURZYNOWSKI S.	100 I w. 4 g	przedr. F. Kucharski przy: A. Zaborowski	przedr. A.F. Kucharski przy: S. Zaborowski
NAKWASKA K.	110 II poz. 2		skreślić pozycję 2
NAŁKOWSKI W.	112 I w. 28 g	Kr. 1903	Kr. 1983

NARUSZEWICZ A.S.	117 I		w dziale Listy i materiały poprawić numerację pozycji: 59 na 60, 60 na 61
NIEMIRYCZ K.	133 II w. 23 d	<i>Lit. pol.</i>	<i>Lit. staropol.</i>
NORWID C.	142 II w. 15 d	George'em	Georgiem
NORWID C.	152 II poz. 162	M. Palio	M. Pelaia
NORWID C.	154 I w. 28 d	Poznanie poezji	Poznanawanie poezji
NORWID C.	156 I w. 19 d	niewydana polemika	niewydarzona polemika
NOWACZYŃSKI A.	159 II poz. 5	Siedem dramatów	Siedm dramatów
NOWACZYŃSKI A.	160 II poz. 50		inf.: (<i>Naprzód</i> 1901 nr 1-31) odnosi się do tytułu wymienionego w adnotacji
NOWACZYŃSKI A.	160 II poz. 52	Eulenspiegelin	Eulenspiegelien
NOWACZYŃSKI A.	160 II poz. 53	Spitter	Splitter
NOWOSIELSKI T.	164 II poz. 20	E. Hoffmann	F. Hoffmann
ODYNIEC A.E.	169 I w. 21/22 g	do 1867	do 1837
OLIZAROWSKI T.A.	175 II poz. 5	Muzyka [G.F.] Heandel'a	Muzyka Hendela [G.F. Haendla]
ORZESZKOWA E.	192 II w. 17 g	W kraju	W <i>Kraju</i>
ORZESZKOWA E.	195 I poz. 32	K. Koziańska [Staniszewska]	K. Łozińska [Staniszewska]
ORZESZKOWA E.	196 I poz. 48	T. Grabowskiego	T. Garbowskiego
ORZESZKOWA E.	198 II w. 32/33 g	K. STĘPNIAK	K. STĘPNIK
OSSOLIŃSKI J.	203 II 10/11 d	<i>Ruch Lit.</i> 42 (2000) nr 1	<i>Ruch Lit.</i> 2001 nr 1
PAWEŁ z KROSNA	230 I poz. 1	ad divum Ladisalum	ad divum Ladislaum
PAWEŁ z KROSNA	230 II poz. 9	Jezenicki	Jezienicki
PAWLIKOWSKI J.	233 II poz. 6	J.N. Lesznowski	J.N. Leszczyński
PAXILLUS A.	235 I w. 15 d	Paskylko	Paksylko
PETRYCY S.	240 I poz. 4	medicus Gregorio	medicus doctori Gregorio
PIEROŻYŃSKI L.	244 I w. 14 g	Muranowską	Marunowską
PISKORSKI S.J.	262 I poz. 1	Questio	Quaestio
PODCZASZYŃSKI M.	265 I poz. 3	J.C. Le-Pitre	J.F. Le-Pitre
POL W.	266 II w. 8 d	Kalenica	Kalnica

ERRATA DO TOMÓW 1-4

SIENKIEWICZ K.	63 I poz. 15	Notes sur ma captivité	Notes sur ma captivité
SKARGA P.	74 I poz. 2	M. Bednorz	M. Bednarz
SŁONKOWICZ M.	82 II w. 18 d	w biblioteki	z biblioteki
SŁONKOWICZ M.	82 II poz. 1	A. Kupisz	Ł. Kupisz
SŁOWACKI J.	110 I w. 25 g	sarmatyzmu	sarmatyzmu
SMOLIK J.	113 II poz. 5	J. Guarino	B. Guarini
SOCYN F.	117 I w. 17-18 d.	Z. Matuszewiczowej	Z. Matuszewiczowej
SOCYN F.	117 I w. 18 d.	L. Lichońskiej	I. Lichońskiej
SOLSKI S.	121 I w. 1-2 d i II w. 1 g	Okolo 1683 został nadwornym matematykiem i geometrą, być może również budowniczym królewskim.	Nie był nadwornym matematykiem i geometrą, jak mylnie podawano wcześniej.
SOWIŹRZAŁ NOWY	125 II w. 24 g.	S. Czermak	S. Czernik
SPASOWICZ W.	127 II w. 16 g	E. Jankowski. Wr. 1976	E. Jankowski. T. 8. Wr. 1976
SROKOWSKI M.	130 I w. 15 d	we wsi Rybło	we wsi Bybło
STANISŁAWSKA W.	135 I w. 31 g	w <i>Wędrowcu</i> (1907?)	w <i>Wędrowcu</i> 1892
STANKO J.	136 II poz. 1	M. Borsiecka	M. Borsucka
STARKEŁ J.	137 II poz. 13	Czarnecki	Czarnecki
STARZEŃSKI M.	142 I w. 15 g	1720-ok. 1788	1722-ok. 1788
STARZYŃSKI S.	144 I w. 14 d.	na pensji Haukego	na pensji Hankego
STATORIUS P.	152 I w. 22 g	de Beze	de Bèze
STATORIUS P.	152 II w. 3 g	Beze	Bèze
STATORIUS P.	153 II w. 19-20 g	W: La Renaissance et la Réformation en Pologne et en Hongrie	<i>La Renaissance et la Réformation en Pologne et en Hongrie</i>
STAWSKI S.	154 I w. 17 g	ok. 1750-1796	1732-1796
STRUG A.	160 I w. 2-3 d	pochowany na cmentarzu Powązkowskim	pochowany na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach
STRUŚ J.	162 II poz. 8	B. Bujalkowska	B. Bujalowska
STRUŚ J.	162 II poz. 8	R. Olejniczak	P. Olejniczak
STRYJKOWSKI M.	167 II w. 1 g	Przeróbka dzieła S. Dowgirda	Przeróbka przez S. Dowgirda

ERRATA DO TOMÓW 1-4

STRYJKOWSKI M.	168 I w. 12 g	z. 13 (1972)	z. 13 (1975)
SZOBER F.	192 I poz.13	A.K. Lecoque	Ch. Lecocq
SZUJSKI J.	197 I poz. 49	Ajschylos: Ptaki	Arystofanes: Ptaki
SZUJSKI J.	197 I poz. 49	z. 3-5	z. 3-6
SZUKIEWICZ M.	199 I w. 8 g i II poz. 22	Barrabasz	Barabbasz
SZULC D.	200 I w. 13-14 d	„O źródłach wiedzy tegoczesnej”	„O źródle wiedzy tegoczesnej”
SZYMAŃSKI S.	207 II w. 28 g	Andrzeja Lesznowskiego	Antoniego Lesznowskiego
SZYMON z ŁOWICZA	209 I w. 1 g	Enchiridion medicinae, zob. poz. 4	Enchiridion medicinae, zob. poz. 6
SZYMONOWIC SZ.	210 II poz. 15	Wyd. A. Bielowski	Wyd. L. Nabelak
SZYMONOWIC SZ.	210 II poz. 15	t. 4 (1863)	t. 4 (1864)
SZYMONOWIC SZ.	212 I w. 24 d	ODŁOŻILIK	ODŁOŻILIK
TANŃSKA (HOFFMANOWA) K.	236 I poz. 30	A.L. Barbault	A.L. Barbault
TREPKA W.	262 II w. 10 d	W. Kuchowicz	Z. Kuchowicz
TREPKA W.	262 II w. 13 d	J. Bartys	J. Bartyś
TRZECIESKI A.	271 I w. 21 d	ἀγαυή	ἀγαθή
TRZECIESKI A.	273 II w. 8 g	ślachcica poćciwego	poćciwego ślachcica
TURNOWSKI J.	277 II w. poz. 8	Trilinguis. Gdańsk 1606	Trilinguis: Dystychy. Gdańsk 1606

SPIS TREŚCI

- Wykaz skrótów / ... 5
Ujejski Kornel / H.G. ... 9
Ulrich Leon / W.A.-Sz. ... 12
Unicki Leon / E.A. ... 13
Urbanowska Zofia / W.A.-Sz. ... 13
Urbański Aureli / W.A.-Sz. ... 14
Ursinus Jan (starszy) / I.T. ... 15
Visitatio Sepulchri / T.W. ... 16
Walewska Cecylia / W.A.-Sz. ... 18
Walicki Alfons / H.G. ... 19
Waliszewski Kazimierz / I.T. ... 19
Wapowski Bernard / I.T. ... 20
Wargocki Andrzej / I.T. ... 22
Warszewicki Krzysztof / I.T. ... 23
Warszewicki Stanisław / I.T. ... 24
Wasilewski Edmund / W.A.-Sz. ... 25
Wasilewski Zygmunt / W.A.-Sz. ... 26
Wereszczyński Józef / I.T. ... 28
Weysenhoff Józef / W.A.-Sz. ... 29
Węclewski Stanisław / W.A.-Sz. ... 31
Węclewski Zygmunt / H.G. ... 31
Węgierska Zofia / W.A.-Sz. ... 33
Węgierski Andrzej / I.T. ... 34
Węgierski Tomasz Kajetan / E.A. ... 35
Wężyk Franciszek / E.A. ... 37
Wężyk Władysław / H.G. ... 40
Widawski Wężyk Piotr / I.T. ... 41
Wielądko Wojciech Wincenty / E.A. ... 42
Wielhorski Michał / E.A. ... 43
Wielogłowski Walery / W.A.-Sz. ... 44
Wielopolski Aleksander / H.G. ... 45
Wieniawski Antoni / W.A.-Sz. ... 46
Wieniawski Julian / W.A.-Sz. ... 47
Wiersz o kmiecej chytrności / T.W. ... 48
Wiersz o zabiciu Andrzeja Tęczynskiego / T.W. ... 49
Wierzbicki Józef Stanisław / A.P. ... 49
Wierzbiński Maciej / W.A.-Sz. ... 50
Wierzbowski Teodor / W.A.-Sz. ... 51
Wieszczycki J. Adrian / I.T. ... 53
Wilczek Ignacy / E.A. ... 53
Wilczyński Albert / W.A.-Sz. ... 54
Wilkońska Paulina / H.G. ... 54
Wilkoński August / H.G. ... 56
Wincenty Dominikanin / T.W. ... 58
Windakiewicz Stanisław / I.T. ... 60
Wirtemberska Maria Anna / E.A. ... 61
Wisłocki Władysław / W.A.-Sz. ... 63
Wiszniewski Michał / W.A.-Sz. ... 63
Wiszowaty Andrzej / I.T. ... 65
Wiślicki Adam / W.A.-Sz. ... 67
Wiślicki Józef Mikołaj / W.A.-Sz. ... 68
Wiśniewski Antoni Jakub / E.A. ... 68
Wiśniowski Józef Jan / I.T. ... 70
Wiśniowski Sygurd / I.T. ... 71
Witelo / T.W. ... 72
Witkiewicz Stanisław / A.P. ... 73
Witowski Gerard Maurycy / E.A. ... 76
Witwicki Stefan / H.G. ... 77
Władysław z Gielniowa / T.W. ... 79
Władysławiusz Adam / I.T. ... 82
Włodek Ignacy / E.A. ... 84
Włodkowiec Paweł / T.W. ... 84
Wodzicki Kazimierz / H.G. ... 87
Wojciech z Nowego Miasta / T.W. ... 88
Wojciechowski Józef / A.P. ... 88

Wojciechowski Konstanty / A.P. ... 89	Zapolska Gabriela / W.A.-Sz. ... 172
Wojewódka Bernard / I.T. ... 90	Zatorski Aleksander Paweł / E.A. ... 177
Wojnarowska Karolina / W.A.-Sz. ... 91	Zawadzki Bronisław / W.A.-Sz. ... 177
Wolan Andrzej / I.T. ... 91	Zawadzki Władysław / H.G. ... 178
Wolniewicz Włodzimierz Adolf / W.A.-Sz. ... 93	Zawicki Jan / I.T. ... 179
Wolska Maryla / W.A.-Sz. ... 93	Zawiliński Roman / A.P. ... 180
Wolski Konstanty / E.A. ... 94	Zawistowska Kazimiera / W.A.-Sz. ... 181
Wolski Mikołaj / E.A. ... 95	Zbylitowski Andrzej / I.T. ... 181
Wolski Waclaw / W.A.-Sz. ... 97	Zbylitowski Piotr / I.T. ... 183
Wolski Włodzimierz / H.G. ... 97	Zdanowicz Aleksander / W.A.-Sz. ... 183
Wołodźko Waclaw Walery / A.P. ... 99	Zdziarski Stanisław / I.T. ... 184
Wołowski Ludwik / H.G. ... 100	Zdziechowski Marian / I.T. ... 185
Wołowski Michał / A.P. ... 101	Zgierski Wincenty / E.A. ... 187
Wolrcell Stanisław / W.A.-Sz. ... 103	Zgliński Daniel / I.T. ... 188
Woronicz Jan Paweł / E.A. ... 104	Zieliński Feliks Kazimierz / W.A.-Sz. ... 189
Woronicz Janusz / W.A.-Sz. ... 108	Zieliński Gustaw / W.A.-Sz. ... 189
Woroniecki Edward / W.A.-Sz. ... 108	Zieliński Jan Kazimierz / I.T. ... 191
Woykowska Julia / W.A.-Sz. ... 109	Zieliński Józef Feliks / W.A.-Sz. ... 192
Woykowski Antoni / W.A.-Sz. ... 110	Zieliński Tadeusz / I.T. ... 193
Wójcicka-Chylewska Zofia / A.P. ... 111	Ziemiecka Eleonora / H.G. ... 195
Wójcicki Kazimierz Władysław / W.A.-Sz. ... 113	Zimorowicz Józef Bartłomiej / I.T. ... 196
Wrotnowski Feliks / W.A.-Sz. ... 115	Zimorowicz Szymon / I.T. ... 198
Wróbel Walenty / I.T. ... 116	Zmorski Roman / W.A.-Sz. ... 199
Wróblewski Kazimierz / I.T. ... 117	Zubowski Ksawery (Ksawery) / ... 201
Wróblewski Walerian / H.G. ... 118	Zyndarn Kościałkowska Wilhelmina / I.T. ... 202
Wujek Jakub / T.W. ... 118	Żabczyk Jan / E.A. ... 202
Wybicki Józef / E.A. ... 122	Żdżarski Augustyn / E.A. ... 203
Wykowski Felicjan / E.A. ... 126	Żeligowski Edward Witold / W.A.-Sz. ... 204
Wyprawa Plebańska / I.T. ... 127	Żeromski Stefan / M.W., W.A.-Sz. ... 205
Wyrwicz Karol / E.A. ... 128	Żmichowska Narcyza / W.A.-Sz. ... 218
Wyrzykowski Stanisław / W.A.-Sz. ... 130	Żmijewska Eugenia / I.T. ... 221
Wysłouchowa Maria / W.A.-Sz. ... 131	Żmijewski Eugeniusz / W.A.-Sz. ... 222
Wysocki Antoni Godziemba / W.A.-Sz. ... 131	Żochowski Feliks / W.A.-Sz. ... 223
Wysocki Włodzimierz / W.A.-Sz. ... 132	Żółkiewski Stanisław / I.T. ... 223
Wyspiański Stanisław / W.A.-Sz. ... 133	Żółkiewski Alojzy Gonzaga Fortunat / E.A. ... 225
Wyszkowski Michał / E.A. ... 142	Żukowski Jan Ludwik / W.A.-Sz. ... 226
Zabłocki Franciszek / E.A. ... 143	Żuławski Jerzy / A.P. ... 226
Zabłocki Tadeusz Łada / W.A.-Sz. ... 147	Żygliński Franciszek Maksymilian / W.A.-Sz. ... 229
Zaborowski Stanisław I.T. / ... 148	Żywot świętej Jadwigi Śląskiej / T.W. ... 230
Zaborowski Tymon / E.A. ... 149	Żywot św. Kingi / T.W. ... 232
Zachariasiewicz Jan / W.A.-Sz. ... 150	Żywot św. Wojciecha najstarszy / T.W. ... 232
Zacharzewski Andrzej / I.T. / ... 152	
Zagórski Włodzimierz / I.T. / ... 152	
Zahajkiewicz Szczyński / A.P. ... 154	
Zaleska Krystyna Saryusz / I.T. ... 155	
Zaleska Maria Julia / I.T. ... 155	
Zaleski Bronisław / W.A.-Sz. ... 156	
Zaleski Józef Bohdan / W.A.-Sz. ... 157	
Zaleski Waclaw Michał / H.G. ... 160	
Zalewski Kazimierz / W.A.-Sz. ... 161	
Zaluski Józef Andrzej / E.A. ... 163	
Zamojski Jan / I.T. ... 168	
746 Zan Tomasz / H.G. ... 170	
	Uzupełnienia / ... 235
	Indeksy
	Indeks tytułów wymienionych w tomach 1-5 / ... 318
	Indeks nazw osobowych wymienionych w tomach 1-5 / ... 579
	Errata do tomów 1-4 / ... 731

Redakcja wydawnicza i korekty
OLGA KLECEL

Sekretariat wydawniczy
MARIOLA MAŁECKA

Skład i łamanie
WYDAWNICTWO INSTYTUTU BADAŃ LITERACKICH PAN

Projekt graficzny obwoluty, okładki i karty tytułowej
ZYGMUNT ZIEMKA

Druk i oprawa:
Oprawa Sp. z o. o.
Łódź, ul. Dowborczyków 18

<http://rcin.org.pl>

Książki Wydawnictwa IBL PAN można kupić w księgarniach w całym kraju prowadzących sprzedaż wydawnictw naukowych. Większe ilości egzemplarzy można zamawiać w hurtowni: Grupa MATRAS Sp. z o.o., ul. Zwrotnicza 6, 01-219 Warszawa, tel. 0 22 631 94 31.

Książki można kupić także w siedzibie Wydawnictwa IBL PAN. Prowadzimy również sprzedaż wysyłkową. Zamówienia należy wysyłać pocztą, e-mailem lub faksem pod adresem: Wydawnictwo Instytutu Badań Literackich PAN, Pałac Staszica, pok. 129 ul. Nowy Świat 72, 00-330 Warszawa, tel./fax 0 22 657 28 80, e-mail: wydibl@ibl.waw.pl

